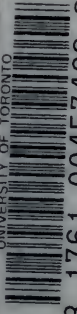
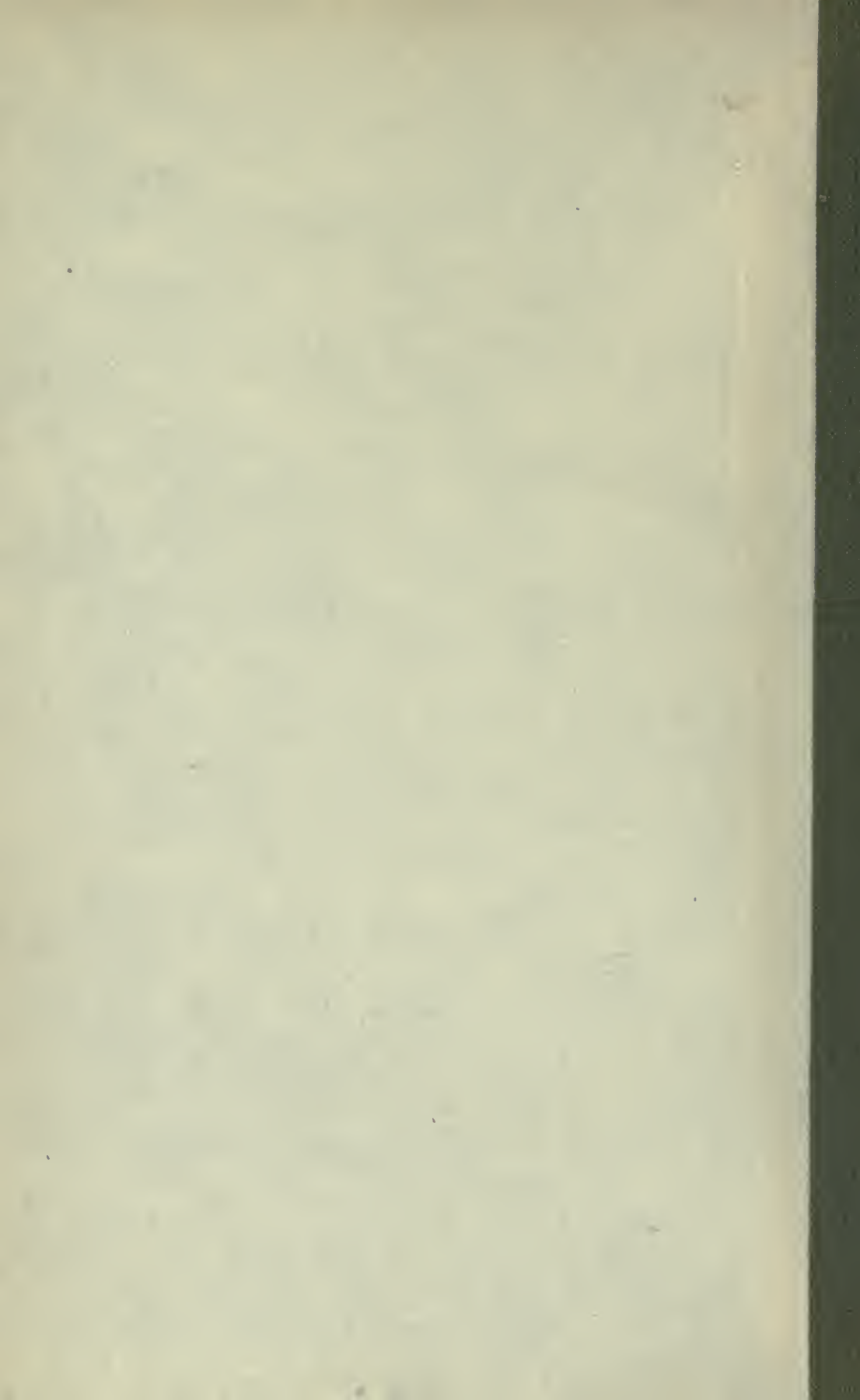

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00457439 8

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

EROTICI SCRIPTORES.

PARISIS. — EXCUDERANT FIRMIN-DIDOT ET SOHII, VIA JACOB, 56.

ΕΡΩΤΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ.

EROTICI SCRIPTORES.

PARTHENIUS, ACHILLES TATIUS, LONGUS, XENOPHON EPHESIUS,
HELIODORUS, CHARITON APHRODISIENSIS, ANTONIUS DIOGENES, IAMBlichUS,

EX NOVA RECENSIONE

GUILLELMI ADRIANI HIRSCHIG.

EUMATHIUS

EX RECENSIONE PHILIPPI LE BAS.

APOLLONII TYRII HISTORIA

EX COD. PARIS. EDITA A J. LAPAUME.

NICETAS EUGENIANUS

EX NOVA RECENSIONE BOISSONADII.

GRÆCE ET LATINE CUM INDICE HISTORICO.

31926
12/194

PARISIIS,

EDITORIBUS FIRMIN-DIDOT ET SOCIIS,

INSTITUTI FRANCICI TYPOGRAPHIS,

VIA JACOB, 56.

M DCCC LXXXV.

17

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Department of the History of Art and Architecture

1957

HQ
461
H57

1957

PRÆFATIO.

Parthenium, Augustei seculi scriptorem, primus edidit Janus Cornarius Basileæ apud Frobenium a. 1531, qui adhibuit codicem Palatinum, in quo solo hic libellus legitur; est seculi X, iudice Fr. Wilkenio. Sequentes editores nostrum passim emendaverunt, donec Fr. J. Bastius codicem denuo contulit et lectiones has edidit, quibus in novissima hujus auctoris editione usus est Fr. Passow. (Lipsiæ Teubner. 1824). In Biblioth. Lugd. Batava servatur liber ex officina Commeliniana, quem benevole mihi utendum dedit Jacobus Geel: continet Achillem Tatium, Longum et Parthenium; in titulo scriptum, librum olim fuisse Petri Burmanni, hac adnotatione adjecta « huic libro Jos. Scaliger multas adscripsit emendationes. » præterea Car. G. Cobet suas mecum in hoc auctore communicavit emendationes: horum virorum et illorum qui a Passovio citantur emendationibus usus sum, alia ipse emendavi. Quæcunque itaque in nostra editione mutata, critices ope mutata.

Multa in Parthenio certa ratione emendari non possunt, quoniam et suæ ætatis lingua utitur, et ex antiquis Ionicis scriptoribus, ex quibus hausit, non tantum antiquam dicendi rationem, antiqua verba etc. petivit, sed etiam horum auctorum stilum servavit jucundissimi libelli auctor, cujus nativa simplicitate et dulci suavitate tantopere delectamur.

Latina versio est Jani Cornarii, quam, ubi necesse erat, correximus.

Quadratis parentheseos signis inclusa indicant delenda, rotundis addenda; asteriscus positus, ubi quædam deesse censemus.

De Achillis Tatii, Longi, Xenophontis Ephesii ætate et vita ex veterum testimoniis nihil certi afferri potest; ex prava Græcitate, qua utuntur, illos ad seriora sæcula, id est s. III sqq. p. Chr. referendos esse patet.

Eroticos edere paranti Car. G. Cobet et lectiones codicis Florentini accuratissime collati et suas in his auctoribus emendationes dedit utendas.

In nostra editione hanc secuti sumus rationem, ut meliores ex codicibus lectiones et virorum eruditorum nostrasque emendationes in textum receperimus. Indicem adjecimus, in quo quæcunque in quoque auctore mutata sunt, notavi, ita ut lector facile videat, quænam vulgaris sit lectio, quid e codd., quid critices ope sit emendatum.

Achilles Tattius primum Latine prodiit, Annib. Cruceio interprete, Lugd. apud S. Gryphium a. 1544; hic ab Oct. Ferrario codicem vel potius codicis fragmentum acceperat. Altera Cruceii versio ex codice Romæ invento Basileæ edita

a. 1554 apud I. Hervagium, quæ a viris doctis codicis instar habita; quam caute hac parte adhiberi possit, quivis, lecta Cruceii præfatione, facile intelliget.

Græce Achillem primi ediderunt Jud. et Nic. Bonnvitii nepotes Hier. Commellini a. 1601; de qua et de reliquis edd. conferantur prolegomena Fr. Jacobsii (in edit. Achill. T. Lipsiæ 1821, in bibl. Dyk.), qui eruditam harum censuram dedit et accurate de codicibus egit, in quibus hic auctor legitur. Adsunt et lectiones e codd. deperditis et plures codices, quorum plerique seculi XV aut XVI, bombycinus Vaticanus seculi XII aut XIII. Florentinus noster est seculi XIII aut XIV, in quo pars tantum Achillis legitur, vide indicem huic præfationi subjunctum; pleræque lectiones, quas exhibet, illis inferiores sunt quas ex aliis codd. habemus; bonæ notæ nonnullas in textum recepimus.

De Longi editionibus vide præfationem G. R. L. de Sinner, qui Pastoralia e codd. Mss. duobus Italicis, primum Græce integra edita a P. L. Courier emendatius et auctius typis recudenda curavit, Paris. Excud. Firm. Didot, a. 1829. Longe paucis aliis qui exstant codicibus præstant Vaticanus et Florentinus.

Xenophonti Ephesio post Ant. Cocchium (Londini, a. 1726), deinceps operam dederunt Vind. Aloys. Emericus Liber Baro Locella (Vindob. a. 1796), Mitscherlichius (a. 1798, Argentorati), P. Hofman Peerlkamp (Harlemi, 1818), et Fr. Passow (Lipsiæ, 1833), quorum virorum opera aut eruditissimis adnotationibus suas editiones ornantium aut auctorem passim bene emendantium gratus usus sum. Codex Florentinus superest in quo hic legitur auctor et Riccardinus, hic admodum recens totus ex Florentino pendet.

Quanta lux et Xenophonti et præsertim Longo ex novo nostro critico apparatu affulserit, lector benevolus dijudicet; meum certe non est hic prædicare.

Achillis T. versione Latina Cruceii usus sum, quam ubi longius a Græcis recebat mutavimus, ubi necesse erat, correximus, eandem secuti rationem in versione Xenophontis et Longi Mitscherlichii, quam Græco textui adposuimus. Partem illam ex libro primo Longi Past. quam primus ex cod. Flor. edidit P. L. Courier, ipsi Latine vertimus.

Heliodorus, homo Christianus, vixit sæculo V, cf. Socrat. V, 22 p. 278. Photius cod. LXXIII.

Hunc auctorem edere paranti mihi Vir. Doct. Tydeman, rector Tiellanus, omnes schedulas dedit viri doct. Temminck, qui per plures annos in futuram Heliodori editionem magna cum cura et diligentia apparatus criticum conquisiverat, sed quem mors ante aliquot annos occupavit. Inerant his duorum codicum Vindobonensium lectiones, quas Temminck se nactum esse scribit humanitate Baronis a Zwieten (qui fuit legatus regius noster Vindobonæ); passim ad lectiones illas

bene adnotat Temminck vulgata illas longe meliores esse; sunt autem hi codices sæc. XIV; sexcentis locis meliorem præbent lectionem. Primus cod. Vind. Ms. n. CXVI, cui titulus : Ἡλιοδώρου ἐπισκόπου Τρίκκης περὶ Θεαγένους καὶ Χαρικλείας Βιβλίον πρῶτον, hunc notabo litera A. Alter codex (quem notabo litera B) Ms. est n. CXXX. Titulus recentior codicis scriptura hic, Ἡλιοδώρου αἰθιοπικῶν περὶ Θεαγένους καὶ Χαρικλείας.

· Heliodori editiones quæ quidem ad notitiam meam pervenerunt, sunt sequentes :

Basileensis, Græce tantum, a. 1534, ex officina Hervægiana, cum præfatione Vincentii Obsopœi, qui ex bibliotheca Matthiæ Corvini, Hungariæ regis, a milite direptum codicem redemit.

Hier. Commelini, a. 1596, qui usus est Palatino cod., lectionibus Vaticani codicis et alius a G. Xylandro collati, et codice Corvini. Adjecta est Latina versio Stanislai Warschewiczki.

Hic liber totus recusus a. 1655, Lugduni, apud Ant. de Harsy, et liber primus solus Gr. et Latine interprete Renato Guillonio, Parisiis, 1551, quod me docuit Temminckius.

Editiones J. Bourdelotii, a. 1619, Lutet. Paris. cum nullo novo critico apparatu, D. Parei a. 1631, Francofurti, et J. P. Schmidii, Lipsiæ, a 1772, sunt nullius pretii.

Chr. G. Mitscherlich a. 1806, Argentorati, novam ed. dedit, adhibuit exemplar Commelinianum et lectiones codicum quæ ibi citantur et cod. Taurinensis quæ a Dorvillio ad Char. citantur. Adjecta Latina versio accurata, qua usus sum, illam mutans ubi Græca, id quod raro accidit, minus bene intellexerat, aut ubi textum sive ex codd. sive critices ope emendaveram.

Præter lectiones codd. vind. A et B, humanitate Jacobi Geel nobis in hac editione ornanda adjumento fuere, quæ in biblioth. Lugd. Bat. servantur :

Codex Lugdunensis, sive potius apographum codicis, qui fere sed non semper convenit cum Bas., cujusque historia incerta :

Editio Basileensis, cujus ad folium primum hoc a atum : « Quæ in hoc libro margini adlita leguntur, sunt ex G. Falckenburgi exemplari, cum Vaticano codice ab eo collato et notatis nonnullis aucto. » Sed, id quod Temminckius quoque observat, non sunt hæ lectiones ex Vatic. codice, nam passim nimis differunt; et Canterus in synt. præfatione usum se fuisse ait collatione codicis Vaticani, tum collatione ex alio in Italia scripto libro, quam fecit G. Falckenburgius :

Eadem editio, quæ bibliothecæ cessit ex legato J. Perizonii, qui adscripsit pau- cas adnotationes et Scaligeri lectiones e Vatic. bibl. plut. 2.

Eadem editio cum lectt. variant. Jos. Scaligeri manu ad marginem scriptis : J. Bourdelotii editio, cum emendationibus Mss. Hemsterhusii :

Basileensis editio, cum Mss. emendatt : P. Francii.

Charitonem Aphrodisiensem, de cujus vita et ætate nullus veterum aliquid commemoravit, primum editum esse a Jacobo Philippo D'Orville, Amstelodami, 1750, quis ignorat? In codice Florentino solo hic auctor reperitur; cujus scriptura in hoc auctore sæpe obscura aut vetustate evanida; quare multa Cocchius aut omnino non legere potuit, aut male legit. — Spisso Dorvillii commentario additæ et J. J. Reiskii emendationes, quarum multæ optimæ sunt notæ, et Latina versio egregia, qua in nostra editione usi sumus; hanc textu magis emendato et integriore gaudentes, mutavimus et supplevimus ubi necesse erat.

Dorvillianam editionem, paullo emendatiorem, typis recudendam curavit Chr. D. Beck, Lipsiæ, sumtu E. B. Schwickerti, a. 1783, adjecitque Pierisoni et Abreschii suasque conjecturas.

Codicem, dum Florentiæ degebat, summa cum cura et diligentia, sæpe artis chemicæ ope, iterum contulit vir amicissimus C. G. Cobet, deditque mihi benevole hanc collationem, atque hinc lacunis scatens ille et plurimis locis prave lectus Chariton e codice ita suppletus et emendatus est, ut vix alterum exemplum reparias auctoris, cui ex nova collatione tanta lux affulserit. Ubi textus remanserat depravatus hunc emendare conati sumus, aut virorum eruditorum emendationibus usi sumus.

Cæterum de Antonii Diogenis et Jamblichi fragmentis hæc tantum monenda, Latinam versionem a nobis additam esse, nonnullasque emendationes: Passovii editione usi sumus.

Quæ quum feliciter peracta sint, jucundum mihi restat officium ut publice gratias agam viris humanissimis eruditionique egregie faventibus, Cobeto, Geelio, Didoto, Tydemanno, quod ad hanc eroticorum et ad Alciphronis editionem ornandam sua præsidia critica benevole nobis præbuerunt.

D. Lugd. Batav. 10 m. Aug. 1853.

G. A. HIRSCHIG.

EMENDATIONES IN PARTHENIO.

(EDITIO FR. PASSOVII, LIPSIAE. TEUBNER, 1824.)

1 Præf. ἀρμόδια διὰ C.	15, τοῖς τε τὸν Λύρκον προσ-	36, Scal. εἰς τοῦτό γ' ἀρικό-
p 3, l. 8, σὺ ἂν μετέρχῃ.	τιμῆνοις Malim τοῖς	μενον.
9, ἐνενοήθης.	τε τὰ Λύρκου, abjecto	6, 5, ἀγομένοις καὶ πᾶν C.
28, κατὰ νοῦν ἂν.	προσιεμένοις H.	8, ἀπαλλάξασθαι.
32, προετρέψατο H.	18, μετὰ δὲ ταῦτα H.	30, Θετταλοῖς H.
καὶ ἐπειδὴ.	24, καὶ Μελιγουνῶα Bast.	Cap. VI. Inscr.
4, 7, ἐδεδράκει καὶ C.	42, ἐξένιξε Scal.	Διογένης Pass.
10, ὅ τι ποιῆ.	5, 2, συμβόλαιά τινα C.	p. 6, 41, αὐτῆς Θράκης. C.
14, ἦλ. τῆς γῆς.	19, φιλοφρ. μηδαμὰ-ἄξειν.	7, 3, ἵναί τὴν κόρην.

¶Hic adscripta lectio quam Passovius secutus est, emendatio quam Scaligerus (Scal.) Cobetus, (C.) aut ipsi (H.) fecimus aliique, in textum recepta est.

PRÆFATIO.

v.

p. 7, l.	14, ἀμφ' αὐτήν H.	12, 1, παρ. ἴεται.	43, ὑποκαίεται.
	15, πολλὰ ἐχέτο C.	Cap. XIII. Inscript.	18, 7, δὲ Σαρακ.
	ἕως ὅ τε τροφεὺς H.	Δεκατάδας legitur in	11, προσηγέλη Heynius.
	16, πρεσβύτης ἀναπυθ.	Comm.	17, συνουσίαν cod.
	27, C. vult. ἴετο.	12, 18, καταθεῖ Schneid.	21, ἀπεκτονηθέναι C.
	38, κελεύοι C.	39, τιθασσόν C.	25, Φ. δὲ τύραννος H.
	40, ὑπὸ του H.	13, 4, et 9, Φόδιος.	36, μετὰ δὲ ταῦτα.
	48, οἴός τε ἦν C.	43, θυγατρὸς τάδε λ. Δάρρις	37, συνέθε τῶν-γενομένων
8,	2, ἀντιλέγειν κινδυνεύειν	H.	Schneider.
	Scal.	45, πυκνῶς ἐθήρα Scal.	19, 2, προσάγεσθαι C.
	14, ἀνεῖλεν.	54, ἀμφιπεσοῦσά τε καὶ C.	7, περὶ τῆς H.
	16, ἐν δὲ αὐταῖς H.	14, 15, ὅδε λόγος. H.	10, ἀπολώλει C.
	18, γένους τε τοῦ πρώτου.	26, ἐπεὶ τὸν A. C.	28, τὰ ἐξῆς.
	31, ἦχοι καὶ λύτρα C.	34, ὑπ' Αἴθρα H.	20, 5, περιεσχέθη.
	43, ἐμπροσθεῖσαι C.	15, 8, ἐπιπροσθεῖσθαι Comm.	9, δεξιῶς χρήσασθαι Scal.
9,	9, ἀφίκετο H.	11, περιφαίνειν H.	οὗτος εἰς μὲν τὸν πολλὸν
	25, ἐχόμενος C.	14, αὐτὶς λέγοι Bast.	ὅμ. H.
	33, ἐκείνου καὶ λάβοιμι.	21, νυνὶ δὲ παντ. H.	35, διὰ τὸ θεός.
	43, καὶ ἐν τῷ δὴ Schneid.	25, ἀμφ' αὐτὸν οἰκετῶν.	Cap. XXXIII tit.
	45, εἰσφοροῦνται Lennep.	30, παρ. νοῦ τε καὶ φο.	Σιμμίας C.
10,	3, ἡγεμόνες οὗτοι H.	39, μετὰ δὲ χρόνον.	21, 33, σχόμενον Scal.
	11, πεισθεῖη.	40, ἐπεισέρχεται Legrand.	22, 20, τυγχάναι Heyn.
	14, ἐχόμενον.	41, οἶα τε ἦν H.	32, ἀπέστυγεν H.
	20, οἱ μὲν τισιν C.	πρώτη μὲν Legrand.	33, πολλοῦς.
	25, σπ. Ναξίων.	48, εἰς τὴν Νάξον H.	23, 5, ἐθελῶν αὐτὴν Pass.
	27, εἰ ἐπεθυμ. Δευκ. H.	9, ἐληίζοντο C.	19, μαλακχιζόμενος ἐπὶ μο-
	29, φιλοχόν. μεθ' C.	17, παρ' αὐτοῦ παραιτεῖσθαι	νῆ C.
	41, καταλέβετο.	Legrand.	13, αὐτὶς legendum vide-
	45, ἐπέθετο H.	17, 8, 9, κούρη-Πεισιδίχη.	tur αὐτίκα H.
	46, ἀποδυρόμενος C.	19, Φθίγη δ' ἐν δώματα C.	16, τέλος δὲ εἶτα C.
11,	19, εἰς πᾶν καχόν.	30, αὐτῆς C.	
	40, τῇ νήσῳ H.	38, κατορθωσάμενος H.	

EMENDATIONES¹ IN ACHILLE TATIO.

(EDITIO FR. JACOBS. LIPSIAE, IN BIBL. DYK. 1821.)

p. 27, l.	4, ἐπὶ δεξιᾷ	30, ἐγκαλεῖς; Ἄχ.	54, μοι.
	15, ἐπενήχετο.	42, αἰδεσιμώτερον.	38, 5, ἔλεγον τὸν.
29,	8, ἀρχεται.	43, τιθασσ.	εἰ μὴ παῖδες.
	10, ὦρα σοι ἔφην.	51, πῶς οὖν ἀν.	10, εἶη.
	11, ὁ τοιοῦτος Scal.	34, 10, πλανηθῆς.	ὁ ἄρρηγ.
	12, ὑπάρχει H.	28, ἡδέως H.	12, ποῦ.
30,	16, ἀπολώλειν.	45, ἀξυνθη.	27, ἦ τῶν.
	39, ἦμεν.	35, 7, δὲ παῖς H.	30, ἔδνα.
	ἔρχεται.	20, ὄρθιον.	41, καθᾶραι.
31,	14, τρ. νυκτι.	21, ὀκλῶν.	39, 34, οὐπω παρ' αὐτοῖς.
32,	6, ἀποκτενεῖς lege ἀπο-	34, δ. δ. ἐ. ὄμως τ. τ. δ. π.	46, προτείνειν.
	κναίετς H.	τῆς H.	40, 5, ἀναπνεῖ.
	15, ἀποθέσθαι.	36, 14, ὄσω.	26, καίων.
	30, ὄρμος.	19, ἀνάψαι.	37, ἡ τύχη.
	34, ποθῆ.	27, πίνων χρεῖσθαι μου.	49, ἄ. ὦν.
	49, εὐτυχεῖν.	50, τοσαύτη.	41, 26, μέ τίς σοι H.
33,	10, ἀπῆλαυσα.	37, 38, ἀναπτέρωσα; H.	35, ἱπτάσα.
	16, συνίειν.	40, ἔταν γὰρ H.	45, ἐπετάλλων.

¹ Emendationes in textum receptæ sunt, hic exhibentur lectiones quæ in Jacobsii edit. inveniuntur. Ubi nulla littera adjecta, emendationes plurimam partem sunt Cobeti, reliquas et alii fecerunt quorum nomina Jacobsius citat: alias Scaliger (Scal.) aut nos ipsi (II.) fecimus.

- p. 42, l. 3, ὅτι φιλῶ Η.
 12, ἐλευθεριώτ.
 25, ἡσθείσης τῆς.
 34, προσέθιγεν.
 38, συμφύρασας.
 39, ἤδη.
 40, καὶ τὰ αὐτὰ.
 43, 11, με.
 52, τὰ δὲ.
 44, 28, ταῦτα ἀπό.
 39, ποιήσει.
 40, τὴν βίαν προσ.
 43, ἐκκείμ.
 45, 3, ἔλκει δ' ἡ γῆ
 30, οὐδὲν.
 50, διαπλάττεται Η
 46, 52, Κ. καὶ π.
 47, 5, ἦσαν.
 37, ἐκλείετο Η.
 39, διειλήχασαν.
 41, ταμετον.
 43, ἔξωθε.
 50, κόρη.
 48, ἐκλειεν.
 49, 7, ἠγριαίνετο καὶ.
 25, σε.
 50, ἀνατέμνειν.
 50, 15, σου.
 29, ῥημάτων.
 48, οὖν εἶσω Η.
 51, 7, συμφύγειν.
 10, ἐμβαλέσθαι.
 12, ἐπομένων Η.
 20, ἵεται.
 41, λοιδορίας Scal.
 52, 3, πέμψαι τὸν.
 22, πόματι.
 29, δέσπ. διακ. Η.
 53, 7, πρώτων.
 25, ἀλλάξας Η.
 38, ἀπελθῶν.
 39, ἀπελ. οὐδ.
 40, προσετιμήσαντό μοι.
 50, ἀπαγαγεῖν.
 54, 1, νῦν ἦτοι ὡς.
 10, πρὶν δ.
 32, οὐρανούς et infra.
 55, 28, αὐτῆς τῆς.
 30, γινομένης.
 31, ἀναθορῶν.
 42, ἡμῖν καταχέας.
 57, 35, ὄθου.
 58, 2, κατεφέροντο.
 59, 8, τούτους.
 14, Κλεινία.
 17, ἐγγύ. Η.
 61, 1, ἡμερῶν.
 31, ἠδικήσαμεν.
 33, ἐλέους.
 43, ὀργῆς. Η.
 62, 31, π. δπλ. Η.
 35, πελτασταί.
 47, καὶ ἦν.
 63, 29, αὐτὸν δάκρυα.
 45, σώματος.
 64, 12, αὐτοῦς.
 37, καθήσων.
 43, καὶ φίλους.
 65, 32, ποί γῆς.
 33, τί ποτε.
 47, ὕμνος ἐφ. ἐπιδείξαι.
 48, τούτῳ χρ.
 52, ὁ τρόπος.
 66, 33, συναγωνίσεται.
 67, 2, καταβαίνειν τῆ.
 39, εἰ δέ τις ἤμ. ἐκποδῶν.
 45, τὴν ψυχὴν.
 68, 6, Μ. τῷ στρατηγῷ Η.
 12, αὐτὰί πέντε.
 27, ταῶνα.
 30, εὐφυῆς.
 40, [φέρει] καὶ εἰς τὸ γ. Η.
 69, 3, ἔθεν περ.
 7, οἶός τε.
 12, πρὶν ἦ.
 18, τὴν μὲν ἀναβ.
 70, 26, τίκεται Η.
 28, βίον γ. αὐτοῦ.
 36, εὐρήσει.
 37, μὲν γὰρ ὕψον.
 51, καὶ μόνον οὐχ.
 71, 1, πρώτος.
 13, ὁ μὲν κλέπτον.
 28, δι' ὧν.
 30, ἀνασώσεις τ. ψ. ἀνθῶλης.
 52, ἀναβ.; Σρατ. ἐν.
 54, μενῶ.
 72, 4, ἰώμενον.
 29, ποιεῖται.
 44, δὲ Η.
 73, 1, οἶός τε.
 2, ἐπὶ τὸ.
 32, καὶ Η.
 51, βλ. ἔλεγον Η.
 74, 1, διανέστη.
 20, λυθῆ.
 47, πλείειν.
 75, 6, δὲ τῶν ν. τινές.
 23, ἐπισύρειν.
 26, σπῶν.
 33, ἐδίδοσαν.
 35, τὴν σατραπείαν.
 40, εἰμ. ἐν κακοῖς. Σδ.
 76, 14, ἀδιηγ. θαν.
 22, ἐγκυλ.
 33, πεζομαχίαι.
 42, προπολουμένην.
 77, 1, οὐκ ἔστιν.
 36, ὄλης ν.
 46, ἀληθεύεται.
 47, μου.
 53, σωφρονήσεις.
 54, γνωρίσεις.
 78, 17, ἔχων.
 35, πόματος.
 41, τούτῳ. Συν.
 44, δὲ αὐτοῦ Η.
 79, 19, λοιπὸν Η.
 σώματα. —
 20, πᾶσα. —
 30, δυνάμειος ἀπ. —
 34, καὶ μου dele καὶ.
 80, 7, πληρώσεις.
 8, εἰς τὸν δ.
 χωρήσει.
 10, καὶ κατὰ.
 17, οὐράνιον.
 27, ληστῶν Scal.
 52, ἐκλειεν. —
 Ἀγκάλαις.
 81, 40, ὦνησιν.
 52, ὄρω γυν Η.
 54, πέσχω λογ. —
 82, 2, Ἐρινύων.
 24, ἀντέλλεν ἄλλος. Μετὰ
 Η.
 25, ἐπ' ἐσχάτων τῆς γ.
 27, ἐπέρχεται.
 34, ἤδη.
 83, 5, ἐκρούετο.
 42, ἐπέχουσαι Η.
 51, ἐδεόμην.
 84, 5, Ξενεδάμας.
 12, προηγ. τοῖς Η.
 28, ἂν αὐτ.
 30, ὕποι — ὄντες μάθ.
 31, καὶ ἀρ.
 49, σοῦ.
 51, γὰρ ἴδ.
 53, αὐτοῦ.
 85, 19, ἔδρας οὐδ'.
 21, αἰῶν. Μίσει.
 22, ἔδρουσαι Η.
 43, ἔδλεπὲν με.
 86, 13, ποιήσασθαι.
 14, ἀπορῆναι.
 45, Ὁ. εἶχον τ. αὐτ. φ. τ.
 κ. τοῦ ἔρ. περὶ Η.
 87, 25, ἄγειν.
 88, 1, γύναι, λέγει.
 5, Ὀν. Λακ.
 7, παρασχεῖν.
 9, ποιοῦμαι.
 11, κατέβησαν.
 26, ἀπέπαυσεν αὐτὴν δὲ.
 35, διανίστ. Η.
 37, με.
 47, καὶ ἐγὼ τῶν etc
 89, 20, μὴ πάντας ἀπ.
 50, τί γράφω.

p. 90, l. 14,	τὸ μὴ συγγεν.	50,	ἀνθρ. διαν. Η.	23,	εἴ ποτε τὸ κ. Α. ἐγεγόνει δρ. Η.
48,	παραλιπεῖν.	51,	ἐθέλει.	45,	καὶ ἐπὶ τῷ τοσοῦτου ὅσον — τρίτος Η.
91,	54, ὤθει.	106,	17, παραδιδωσιν ᾧ νῦν ἔφην.	117,	9, ἂν εἴη τ. κ. ἢ ἄρμ. καλῆ
92,	5, μηδὲν μῆθ'.	35,	τῷ φόνω.	32,	αὐτοῦ τῆς συρ.
	6, δὴ τι.	37,	ἸΗλθε.	118,	7, κλήσεως Η.
	13, μου.	45,	τραύματος Η.	19,	μὲν συν.
93,	35, Ἄμα μνησ.	46,	λαβῶν.	36,	ἄρξομαι.
	53, ἀπολέσσης.	107,	40, βίον καταλείποιμι.	48,	λύωσιν ἡμῖν.
94,	17, ἔνεκεν χρ.	43,	ἡμεῖς ἐν τούτοις.	51,	τῆς ἀνομίαις.
95,	2, παρᾶσχοις.	45,	ἀπολύει τῶν.	119,	4, καὶ τολμ.
	8, αὐτὰς τὰς θύρας.	51,	κατωκισ.	5,	ἐπιρητορ.
	46, θῆ.	108,	1, τῆς Μελ.	19,	οὐδὲν εἶ.
96,	3, βλ. νυκτός.	18,	ἀποφαίνειν.	27,	αὐτῆ.
	11, αὐτός.	31,	τί ταῦτ' εἶη.	37,	τοῦ δεσπότη.
	19, ὕπερ.	33,	κάσαφως.	48,	αἶ καν.
	20, κκταγελαῖ.	109,	12, σέ ποτε.	54,	αὐτῶ ὥστε.
97,	8, ἄγει.	14,	κατηγόρει.	120,	1, ἀποθάνοι.
	16, εὐτυχ. Η.	16,	μισοῖ — φιλοῖ.	6,	ταμειεύσομαι.
	18, κακῶς. —	19,	ἐρωμένης μὴ μ.	15,	συνεγένετο.
	39, ἐπλήσθη.	24,	ἐπ. πρὸς Η.	16,	δεδαπανήκει.
98,	2, ὄσω θαλερ. Η.	45,	ἔλεγεν δδοῦ.	27,	πλέκτρον.
	38, αὐτῆ.	50,	ὁμάς.	29,	καὶ τῷ σ.
	45, ἐξέκλεψας· σὺ τῶν.	110,	10, ταῦτα.	37,	βλασφημεῖν.
	53, καθάρας.	13,	γεγενῆσθαι.	ἐν ἄλλῃ.	
99,	29, ἂν παραγέν.	18,	αὐτῆ.	121,	2, ἔοικε.
	31, αὐτὴν ἔγκ.	22,	ἐξ. ἐπὶ Σμ.	8,	δράσειας πρὶν ἤ.
	32, φανερώς, ὡς.	30,	πρώτης.	18,	τολμήσεις.
	36, ὑπολάθοις.	35,	οὐ δὴ κελεύετε τῷ δημίω Η.	122,	38, κάλλος Η.
100,	33, τίνος μαιάνεις.	47,	ἂν οὐκ ἔχ.	47,	λέγων... Δύο.
	42, ποῖ παίζω.	6,	προσετίθη.	53,	εἰ κεκοιν.
	52, σοῦ.	111,	23, τηλικούτο.	123,	15, προτιμῆσαι.
101,	26, εἴνεκεν.	5,	ἐπεισερχ.	25,	παραμένειν.
	49, κἂν ἢ ἄστ.	112,	7, ἀποχρῆσαι.	4,	κρίσις ἐγγράφας.
102,	13, τί ἑαυτὴν.	13,	Ταῦτην.	10,	κοιμηθῆσ.
	21, πολλῶ διαφ.	17,	τὴν θεραπ.	11,	Ἐπὶ δὲ τῆ ὕστ.
	28, ἐπιθ. συμμ. δ θέλει λαβῶν Η.	25,	ἐπιθειαζόντων Η.	12,	ἐστολίστατο δὲ ἡ Α. ἱερᾶ.
	31, κατακούσας.	52,	μαντεύμασι.	52,	καταμηνύσειν.
	52, τὴν μὲν.	113,	32, ἐνηγγυήσατο.	125,	23, ἐνδέει.
103,	42, ἡδονάς.	33,	παρέξειν Η.	40,	εἶχον.
104,	2, μάθοι.	114,	9, φυλάξῃς.	126,	6, ὅποι.
	19, εἰ παρθένοσ.	17,	οἱ δὲ τῶν βινῶν.	9,	φέρε ἀκούσατε.
	52, διαφθαρῆναι.	25,	μαλακὰ ἀνακρ.	12,	ἀσυμβολήσω.
105,	3, ἕνα τῶν δεσμ.	29,	ποῦ.	14,	ἂν λέγοις.
	9, τὸ εὐρεθῆν.	42,	τοῦτο.	37,	καὶ τὰ ἄλλα π.
	28, κατὰ νοῦν etc.	50,	οὕτως.	127,	39, ἀγωνισάμενον.
	40, ἐποιοῦμην.	51,	ὅτι — αἰσχύνεσαι, ἐγώ.		
	46, πανδογ.	115,	9, ἐτάφρας.		
	47, δὲ ἡμάς.	116,	3, ἐτέρως.		

LECTIONES COD. FLORENTINI.

p. 27, l. 10,	καλοῦσιν περιῶν.	spatii ut id solum	29,	1, μ. ὄντα.
	οῦν καὶ.	scribi potuerit.		5, μ. ὀνήσειν.
	16, π. ἐκάθητο.	10, θαλάσσης et sic semper.		6, τι D. (deest.)
	27, στιγηδόν.	31, εἰς δεῦ κατ		16, ἀδελφοί.
28,	2, μετ. δὲ δεσμούμενοι.	η ος		47, ἐπιστολήν.
	8, ὡς ἀφήσειν, hoc expaluit, sed tantum adest	40, νεῶς.	30,	6, δ' ἐπέτεινα.
		54, ὦ ἀγαθὲ.		16, ἀπώλωλειν.

p. 30, l. 37,	βλέπων ἄμα.		clare legitur.	57,	15, κρητ. μέρος.
	39, ἤμην.		27, αὐτῆς ἤτις τῆς καλ. τὸ περιφ.		23, sine lacunæ indicio.
31,	2, ἀσχύνεται διώκειν.		41, γενέσθαι πᾶν ὅσον ἀτικὸν εἶναι δοκεῖ.	59,	14, αἰτήσαντες.
	15, ἐρεθίζουσι.		ὅς	60,	25, κρατῆ D.
	16, παύηται.		44, ποτόν.	61,	29, τῷ δὲ... κλέψας τοῦ κωκυτοῦ.
	20, κουρῖζει.		46, καὶ D.	62,	34, τὸν ἄ. πεντ.
	21, ἄν δὲ.	40,	14, ἐς.	63,	1, ἄν. ἐπεχ.
	22, ἡψ. μένει καὶ τότε τῷ κακῷ.		25, ἐκβαίνουσιν.		27, εἰς φ. τῆς λ. τὸν ἔλεον προξενεῖ οὕτω γούν.
	23, τὰ τότε κοιμ.		42, μόνον D.	64,	1, ἐγὼ δὲ ἐκ περιωπῆς καθ.
	49, ἔστη καὶ σὺ μοι ποτὲ δοῦλος. ταχὺ δὲ πρὸς.		54, δὲ ἐγὼ σοι.		13, διωρυζέλωστοrecte. H.
32,	6, ἀποκτένεις.	41,	26, καὶ in fine vs. D.		35, κνίσαν τὸ πῦρ.
	9, διπλῶ τῷ κακῷ.		πέπρα. με τίς σοι θεῶν.		36, παρ' ἐμοῦ σοι χοῶς recte. H.
	17, καὶ D.		28, ἐκ. ὁ θεός.		37, ταυτ' εἰπὼν ibid. τὸ ἔξφορ ἄνω quod. leg. H.
	18, λέγ. τοῦ Διὸς.		ἐπιβαλὼν.		39, δ' ἦν.
	οἰς	42,	4, ὁ λέγω καὶ... expl. f.		42, καὶ Σάτωρος placet. H.
	29, κἄν ἄλλω λέγω.		39, vers. sequitur ἦν δὲ ἄκ. κτέ. p. 45, l. 30.	65,	12, καὶ συνερ. καὶ κατεπ. D.
	40, μὴ D.		45, 42, τὸν ἰχθὺν illud D.		47, ἔρασαν.
	41, φρονέουσιν. Recte. H.		46,		52, τὸν τρέπον.
	49, εἰ δὲ μὴ εὐμ.	33,	2, νάρκισσοι.	67,	14, χρηστῆς καὶ sine lacunæ indicio.
	7, τηρέσομεν.		20, καλῶς ἔχουσα.		15, γλ. ὁ θ. D.
	11, οὕτω μὲν οὖν.		28, ὑπὸ τῆς θέας.		53, λευκ. δεύτερον ἐμὸν δ. placet. H.
	16, συνήειν.		48, βροδῶπης in marg. δρα βροδῶπιδος.	68,	13, εἴκοσι τὰς ἐκ.
34,	2, ἐγὼ D.		53, παρεσκευαζ.		35, οὕτω καὶ τ. τ.
	12, δ' ἐστί.		47,		40, φέρει D.
	31, αἵτησις ἐστὶ σιωπῆ.		2, ὁ δὲ εἶπετο.	69,	20, ἔμοιον.
	47, τοῦτον D.		10, ὠμίεθα lege φῆμεθα C.		39, κατὰ βούν—οὐρὰ δὲ β. 45, ὀδόνται.
35,	6, ἡμεῖς μὲν.		29, ἡμᾶς D.	70,	3, ἀπ. δὲ πάσχει.
	13, ἔμενεν.		35, ἐπὶ δεξιᾷ—ἐπὶ θάτερα.		18, ἔρη D.
	34, δοὺς δὲ ἑαυτὸν τῷ μ' ἐν, evanida supplement m. sec.	48,	5, ἀγειν.	33,	μεταφῶ δὲ in his verbis librarius scribere desiit, nondum absoluto folio recto 47, cui octo vss. desunt.
	41, αἰ αἰχμαί.		37, καὶ D.		
	47, γνωρίσειε.	49,	7, ἔτυχεν θνεϊρος.		
	49, ὑπὸ ἐκπλήξ.... explicit fol. 38 vers. f. sq. incipit ἀστράπτου τοῦ ταῶ.	50,	45, τρέχουσαν. ἦν γὰρ.		
38,	52, τοῦ τῆς Λ.		52,		
39,	3, εἰλίττοντο.		3, ἔτυχον πέμψ lege ἔτ. πέμψας H.		
	10, καὶ μετὰ μικρὸν—συνεπ.		25, ἀλαξῆζας.		
			32, εἶγον. ἄλλως, πῶς ἂν ἄλλος τις.		
			54,		
			7, τῷ Ταντ.		

EMENDATIONES IN LONGO.

(EDITIO G. R. LUD. DE SINNER. PARIS. EXCUD. FIRM. DIDOT., 1829.)

p. 131, l. 2,	εἶδον· εἰκόνογραφῆν Α.	32,	κόμη — λελυμένη.	26,	ἄβρ. ἔτρ.
	22, Μιτυλίη.		35, δὲ πηγῆς.		28, ἐπ' ἀγροικ(α).
	25, νομίσεις οὐ.		42, κολ. δὲ.		36, μόνη φ.
	τῆς π. τῆς Μιτυλ.		48, ἀλλαυτι.		39, ἀγουσα
	32, ὑπὸ αἰγῶς.	133,	7, νομιζ. λαυθ.		46, οἴδε.
132,	15, ἔπειτα αἰδ.		10, ὡσπερ H.	134,	6, ἀνθερίκους ἄν. ποθ. ἀκριδ. Coray.
	19, τ(ικτ. αἴγες.		15, δὲ τοσοῦτων.		
	23, ἀπονομάζουσι H.		17, τι ἰδεῖν τὰς.		

¹ Hic exhibentur lectiones quas de Sinner secutus est; emendationes (quæ in textum receptæ sunt) maximam partem sunt Cobetii, reliquas fecerunt illi quorum nomina citat de Sinner; paucas quasdam ipsi fecimus (H.). — Adscriptum A vel B indicat lectionem quæ in textu reperitur, petitam esse ex cod. For. (A) vel Vatic. (B), quam citat de Sinner.

- p. 134, l. 9, ἑκταμῶν.
 11, ἐμελέτησε.
 19, σιρρούς.
 31, εἰς μάχην.
 36, ἀχθεσθεὶς ἔδλον καλὴν.
 38, ἀκριβ. τῶν — π. ἦν.
 42, παραγένειτο Α.
- 135, 4, νομῆς Η.
 7, μὲν οὐδ οὐδὲν.
 13, προστάς.
 17, ὅτι μὴ πρότερον.
 20, ἑαυτῆς.
 21, τρυφερώτερον.
 ἐπι.
 24, τῆς δὲ ὑστεραίας.
 41, ἐκλαιεν.
 43, τσαῦτα Η.
 50, δὴ.
- 136, 7, φλεγόμενη Coray.
 παρὰ τὰ ἄντρα.
 13, ἀπ'.
 18, καλάμ. ἔχουσαν ἑννέα.
 22, δὲ ἀνὰ πάσας ἡμέρας.
 24, μόσχον ὄρειγ.
 26, τὰ δ' ἔχαιρε μάλλον δὲ
 ἔχαιρεν ὅτι.
 33, τοσοῦτον κρείττων ὄσον.
 37, ὀδωδῶς. . . δεινὸν.
 40, ἐρίφων.
 42, ὡς τούτους.
 45, λευκὸς Η.
 52, ὅτι σε.
 53, καλεῖ καλῆ.
 137, 8, ἐρυθήματι.
 9, ἐθαύμασε.
 13, τῶν δὲ πρ. χρόνων.
 15, τοῦ ἂν δ.
 18, καὶ ἦ.
 19, πόας θερινής.
 26, ἡμελ. καὶ ἦ.
 ἐχαρίσατο.
 30, χλόη.
 138, 4, ἐπὶ τῶν π.
 7, πρὸ τῶν β. Η.
 15, ἀκ. βάτοις.
 17, λόγῳ Β.
 53, παταγῆ Α.
- 139, 6, ἴδ. ἔλ. ἀπαλ.
 30, ἐπ' ἀνοῦν.
 33, ἐν τῷ ἀντρω.
 43, ἐπέτρεχεν.
 50, ἅμα καθ' αὐτὸν ἦρ.
 140, 3, παλοῦσι Η.
 24, ἦν παρθένος.
 25, ἐν ἡλικίᾳ. Ήν.
 30, καλὸς, ψῆδικός.
 47, περὶ τῆν.
 51, μηδὲν μηδὲ εἰς.
 141, 13, πρὸ τῶν β. Η.
 14, οὐ δὲ σοί.
- 22, ἀντί τούτων.
 25, Δόρκων μὲν.
 28, μέγ' ὡς ἐδύνατο.
 45, οὐο βοῶν.
 47, μόνον.
 142, 1, ναυαγίου.
 11, αὐτῶ τῶν.
 34, αὐτὸ τὸ.
 36, αὐτὸν.
 ἐπέλιπε.
 143, 2, ἐμβάλλων.
 6, πᾶσα γὰρ—ἦν ἄμπ.
 18, εὔχοντο.
 32, τούτου.
 44, χειρῶν ὄν.
 νέμειν.
 46, αὐτῶ.
 144, 12, τι χρῆμα.
 14, φύγη.
 26, πόνος.
 31, ἀλλὰ τοῦ.
 33, τῶ ἔλει τὸ.
 145, 31, καὶ τότε.
 41, ἐρῶμεν.
 εἰ δὲ.
 46, μικρὸν.
 48, καταφυγεῖν.
 146, 4, παρθένων—νέων, etc.
 8, ἔσχον.
 9, π. καὶ.
 17, κατέδραμον.
 23, καθέζοντο ὑπὸ στέλεχος.
 46, ἐνορμιζ.
 50, λαγωούς.
 147, 6, δέ τις.
 15, ἡ χ. κ. δ Δ.
 36, οἱ Μ.
 40, πρ. τε.
 45, ταῦτα.
 49, συντ. βουκ.
 148, 3, οἶος δὲ κ. κ. Η.
 6, θ. ἰδὸν νέμει.
 12, κῆπον αἰξ.
 28, οὐκ ἐπ. τ. Φ. Μηθ. λέγ.
 30, ἦγον τ. Δ. πάλιν.
 32, ψᾶρες ἦ Η.
 34, ἔτρεψαν.
 41, ζυμῆτου.
 149, 3, τὸν δὲ στρατηγὸν.
 39, τοῦτο ἴδεῖν ὑμεῖς.
 43, ἀγέλην καὶ.
 44, ἀποδείρουσι — κατα-
 θούσι Η.
 45, πόλιν λοιπὸν.
 46, παρὰ.
 150, 6, μ. ἦ σοὶ μέλει.
 8, ἐκ πεδίοις.
 25, ἀναπ. τῶν Η.
 49, ἀνῆκεν τοὺς.
 151, 3, καὶ σχῆμά τις.
- 15, ὑπὲρ τῆς.
 26, αὐτὸς ὄπ.
 38, ἀνίστω.
 152, 6, θαύματι πάντων.
 ἀνευφημ. Η.
 18, λειποθ.
 31, κομίσουσαν.
 41, ἀπέσπ. μ. γλ. Η.
 47, ἐμνημόνευον.
 52, κερ. αὐτοῖς.
 153, 7, λευκὸν παιδίον Β.
 16, ὁ δὲ Δ.
 26, ἀρηγήσεσθαι.
 28, τὸ ὄργανον.
 35, δέξασθαι μήτε τρ. μήτε.
 36, ἐς βίαν.
 38, ταμῶν.
 48, πρῶτων.
 50, ὄρθιον.
 51, εὐπνοοί.
 154, 2, ὄσον.
 16, φιλεῖ. γλ.
 30, συρίζων. Νυκτὸς Η.
 31, ἀπηλ. καὶ.
 45, κατ' ὀλίγον.
 49, στέρεῖν θάνατον.
 155, 1, πρ. παρ.
 ὁ μὲν οὐν.
 11, φιλοῦσα.
 13, καὶ νέμουσα καὶ νομίζ.
 Η.
 20, ὄπλα.
 27, ταχύνει δὲ ἐπὶ τ. π. αὐτ.
 ὡς.
 33, τοὺς νεανίσκ. ἔδρ.
 44, κερδ. Ὁ μὲν.
 156, 1, καταχωμ.
 6, πάγας.
 20, συνήσθιον.
 40, κόφυχος.
 46, καμ. αὐτῶ.
 157, 3, οὐκ αἰσίοις.
 19, γίν. Τραπ.
 20, διηρεῖτο.
 ἐκινᾶτο
 27, μὲν καὶ.
 29, χ. ἦγεν ἔσ. λ. Η.
 33, τ. δὲ.
 38, τὰ μ. βροχ. αὐτ.
 50, τοιοῦτου γηροτρόφος.
 158, 14, ὑπέκαε
 25, εἰς ἐκεῖνο τὸ etc.
 31, με ἐκέλ.
 37, λαχάσαντες.
 43, φιλ. καθ. μ.
 159, 4, οἶων τιῶν.
 καὶ τοῦτο.
 11, μητρᾶσιν Α.
 αὐτοῦς Η.
 14, διώγματα.

- p. 159, l. 17, κἄν γέρ. ἕξ. εἰς.
 27, δὲ.
 36, φεύγουσιν Α.
 37, ἀπολαύοντες.
 42, Σὺ δ' ἐμέ.
 44, ἐνδεθυμ.
 46, ἔνεκα Η.
 160, 9, κατόπιν αὐτ.
 10, κατήκολ.
 14, εἰς ἐκείνων.
 17, ἐν ἧ ἑκαθέζετο.
 27, ἀτ. μου.
 49, ἰκέτευεν.
 161, 3, ἔγει Scalig.
 12, ὄρησε.
 19, οἰμῶξει.
 20, κείσεται Η.
 23, βαΐση.
 24, θακρύση.
 48, ἰχθῦς εἰς.
 54, ἡνίκα μὲν οὖν ἀναπ.
 62, 5, κελουμάτων.
 19, ὄλην ὕπ.
 23, παραπλεῖ.
 29, Μ. Δρυάδες.
 41, εἰς π. τὴν γῆν Α.
 μέλη Γῆ.
 43, γ. Νόμραις.
 52, εἰπ' Ἡχῶ.
 163, 10, πολλὰ Coray.
 12, πυθέσθαι.
 16, οἱ δὲ ἐπ. μεγ.
 20, ἀπολέσει.
 23, παιδίω.
 δὲ αὐτ.
 29, αὐτοὺς εὐδαίμονας.
 38, ἀλλ' ὡς.
 43, μεταποιοῦντα.
 47, πλούσιος τοῦτο.
 164, 4, τολμήσει.
 5, ἀπήγγελλε.
 9, Η. δὲ που.
 13, συντεθήσασθαι.
 29, νεκροῦ δι' ὃν οὐδεὶς οὐ-
 δὲ.
 32, δοῦναι νῦν μὴ πένητι.
 165, 16, ἐλπῖσα.
 23, ταχὺς παρὰ.
 31, δὲ ἔτι. Β.
 33, ὡς καθεύδειν γε.
 36, ἔτι μ. π.
 43, ἀντὶ τ. καὶ αἱ Ν. φ.
 45, γάμον καὶ.
 46, δέομ. περιττ.
 ὤμην καὶ.
 51, ἀναβαλλ.
 53, παραγινομ.
 54, φιλείτωσαν.
 166, 40, ἐφυλάττετο.
 54, ὁμοίως Β.
 ἔχομεν τοὺς σοὺς μ.
 167, 28, θρηγγὸς.
 47, ἦσαν καὶ Η.
 168, 7, ἦν. Εὔρεν.
 10, μ. που.
 12, δ. μακροῦ.
 ἐπαινηθ.
 28, ἐκέλευεν.
 29, παραμένειν.
 31, μετ. τρυγῆς.
 41, ἀπὸ ἀιπολλίου Β.
 45, ἀπηγγεῖλατο.
 47, κἀκείνη.
 48, καὶ οἷς. Β.
 169, 2, προσγίνεται δὲ ἔτι Β.
 18, οἶον ἐχθρὸς.
 22, ἐλάσας.
 23, ἐδάκρουν. Καὶ ἦν μὲν κε-
 νὸν Η. partim ex Β.
 26, πᾶσα ἡ γῆ.
 29, ὅμοιον.
 30, μὲν γάρ.
 37, παρ. καὶ ἔβλ. St.
 38, πολλακίς; πῶς.
 39, ἐκεῖνα.
 40, ἐκ μιᾶς π. Η.
 44, τὰ αὐτ. σώματα.
 48, ἀπήγγελλεν.
 170, 20, ποθῆναι κάλλιστος οἴ-
 νος Η.
 22, λαγωῶν.
 36, δὲ εἶδε.
 40, ὡς αἴγας.
 41, οὐπω ποτέ τις εἶδε β.
 43, οἶός τε ἦν Η.
 171, 37, χιτῶνα καὶ ὑποδ.
 172, 21, καλέσεις.
 24, μεγάλη. οὐκ.
 26, κομίσαιεν.
 27, ἐπιθυμίαν.
 αὐτὸς.
 28, παραγαγεῖν.
 32, τῶν ἀσώτων.
 35, οἶω ποτέ ἄν.
 47, Βράγγιος Α.
 48, ὁ Ζεὺς ἔρη.
 50, εἶδομεν. Ἀλλὰ εἰ ἔτι
 173, 6, πάντα κἀκείνω
 11, ἔρημον δὲ αἱ αἴγες καὶ.
 14, καὶ ὄπη.
 23, Γν. γε ΑΒ.
 25, εὐηγ. αὐτοῖς.
 34, τοῦτο τὸ παιδίον.
 53, διαφεύδεται Η.
 καθομένης Coray.
 174, 2, ἐπλασεν.
 7, κομίσουσα.
 9, χλαμῦδιον.
 12, ΦΔ. Μ.
 27, ἀπολώλει.
 34, μόλις μετὰ τ. ἔρκον.
 45, ἦκουεν
 47, ὀόμην.
 48, ἐγένετο.
 175, 4, εὐφρονοῦσιν.
 5, χρημ. ἔνεκα.
 6, γὰρ ὕμν.
 15, ἐνταυθοῖ.
 36, πλαγίου ἀλλόν.
 176, 11, γ. τότ. . . νῦν.
 30, δ. οὐκ. ἀγ. ἔγ.
 46, ἀνέτρεπεν.
 47, ἐθ. θαυμ.
 177, 4, κομ. ὑποδ. κατ.
 12, πλεῖον.
 15, προσάβηται
 27, Ἔστ. καὶ.
 38, ἐλευθέραν τὴν γ. Η.
 47, ἐκφέρουσα.
 οὐ δύν.
 48, ἐκινεῖτο.
 51, αὐτὰς μητέρας.
 178, 3, παρὰ τὴν φ.
 12, σκευὸς Η.
 13, ἐν δεξιᾷ.
 18, ἄρα καὶ.
 33, ἀλλ' ὥσπερ οἱ θεοὶ Η.
 39, πρὸν. θεῶν.
 22, ἔστε.
 26, ὀπώρας Α.
 33, Πᾶνα Σρατιώτην.

LECTIONES COD. FLORENTINI.

- ρ. 131, l. 22, ἐπεισορ.
 32, εἰδένυπό μιᾶς τῶν αἰγῶν
 τρεφ.
- 132, 22, τὰ μὲν ἐκθέντα κρύ-
 πτοῦσι.
 δόξαν δὴ κάκεινη.
 24, ἄν scribitur ἄν.
 25, π. δοκεῖ Δάφριν.
 32, κόμαι λελυμέναι.
 35, δὲ πηγῆς ἄν. ὕδ. ἐπήει
 γεόμενον.
 37, ἐκτέτατο ἐκ.
 39, καὶ κάλαμοι illud D.
 41, ἀρτίτ. πολλὰ φ.
 42, κολ. δὴ.
 48, ἀκλαυστὶ λαύρωσ.
 49, μετέφερε.
 τῆς διῶς et sic semper.
 53, καὶ περ illud D.
- 133, 4, ἐπιχ. τύχη τρέψαι.
 7, νομ. καὶ λανθ.
 22, κελ. νέμειν τὸν μὲν αἰ-
 πόλιον.
 26, ἔτρ. ἄβρ.
 28, ἐπ' ἀγροικίας plurima in
 cod. ita expalluerunt
 ut expediti prorſus
 nequeant.
 33, πρὸς μεσεμβρίας πῶς
 ἐπιμένειν.
 34, πότε ἀγειν ἐπὶ κοιτὸν.
 φ. μόνη.
 ἀναφέρουσα.
 42, ὄσα ὄρια.
 43, μελισσῶν.
 44, ἐβ. εἰς τοὺς λειμῶνας
 αἰ ἀγέλαι, εἰς δὲ λό-
 χμας κατῆδον ὄρνιθες
 omnia certa præter
 η in κατῆδον.
- 134, 1, τῶν προβ. συνέλεγε τὰ
 πλανώμενα.
 5, ἀθύρματα δὲ αὐτοῖς.
 ας
 6, ἀνθερικοὺς
 9, καλ. λεπτοὺς ἐκτεμῶν.
 11, ἐμελέτα.
 16, ἐνέκαυσε ἐν καύσε cer-
 tum est.
 σκύμνους σκύμνους νέους.
 25, ἀσθεν. τυγχάνοντα καὶ
 τότε.
 ἐς μάχην.
 32, ἐμβολῆς.
 33, ἀλγήσας φριξάμενος.
 34, ἐς φυγὴν ἐτρέπετο.
 ἐπ. κατ' ἕγνος ἄπαυστον.
 36, ξύλω τὴν καλαύρωπα.
- 38, ἀκριβ. ἦν τῶν ἐν π. ἦπ.
 44, σιρόν.
 50, ἀνέβη τῆς ὄλης ταινίας.
 ὀ ἄς
- 135, 1, ἐπιδρομην.
 5, Folium. 23, b. inci-
 pit a vv. ἐπὶ στελέγει
 usque ad vs. μετὰ
 ταῦτα ὁ Δ.
 13, προστάς.
 17, ὅτι πρότερον.
 19, τὰ ν. δὲ ἀπολ.
 πεπ. atramento ob-
 ducta.
 21, τρυφερωτέρα.
 ἐν.
 24, τῆς δὲ. ἦρον.
 50, δὲ.
 54, εἶθε.
- 136, 7, πρὸς aut πρὸ certum est,
 non liquet utrum ἄν-
 τρου an ἄντρα.
 12, ἐρω. α καὶ.
 ἐπ'.
 18, καλάμ. ἐννεά. . . . τῆ
 δὲ νεβρ.
 22, ἀνά πασ. ἡμ. hic. l. ex-
 palluit.
 23, μῆλον ὠραῖον nihil ap-
 parent.
 24, nihil in his legi potest.
 26, λαμβ. μεν τὰ δ. ἔχ. ὅτι.
 ο
- 33, cod. ὁ δὲ αἰπόλ τοσου-
 τον. κρεῖσ-
 σων.
 ἔθρεψε μήτηρ οὐ θηρίον
 οὔτος δὲ ἐστι.
 37, ὄδωδὼς ἀπ' αὐτῶν δει-
 νόν.
 40, ἐρίφων.
 42, cod. νέμω δὲ τράγοις
 τῶν τούτου βοῶν μελ-
 ζονας ὄζω δε apparet
 μετ, reliqua non item;
 lectionis interpolata
 nullum vestigium.
 52, ὅτι καὶ σὲ.
 37, 9, ἔθραυσεν.
 13, τὸν δὲ πρ. χρόνον.
 18, ἦ.
 ης θε ᾶ
- 19, γλόας καιρινῆς
 26, καὶ D.
 ἐδωρήσατο.
 30, ἦ γλόη.
 ω
- 51, δ. καὶ φοραθεῖς μήποτε.
- 138, 1, ἐλπιδος ὁ δόρκων.
 ἐπὶ ποτὸν.
 6, λόχου δέρμα μεγ.
 9, ἐφηπῶσται.
 πηγῆν... ὅς ἦν ἐπινον αἰ
 αἴγες a vocab. i..σ
 incipit vs. penult. fo-
 lii 24 a.
 16, καὶ σκολύμβροις ἡγρω-
 το.
 18, τοῦ ποταμοῦ τὴν ὠραν.
 19, π. εἶχε τὴν ἔλπ.
 πρὶν ὄλωσ δι' ἐκπηξιν
 ἔδακνον omisso ἀναστ.
 in ἐκπ. post π deleta
 est litera.
 31, ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐπι-
 σκέπτοντος.
 37, κύνας ἀνακαλέσαντες
 συνήθως ταχέως ἡμέρω-
 σαν.
 τὸν δὲ δόρκονα.
 43, ἀλλὰ παραμ.
 51, μέχρι καὶ τῆς θαλάσσης.
 χειροπλαταγῆ.
 54, λήθην ἐπέβαλε.
 139, 6, ἡλγουν ἐθελοντῆ.
 9, ἐξέκαε δ' αὐτὸς.
 16, ὁ μὲν δὴ δάφνης.
 18, ποτ' ἀνέβαινε.
 22, δειναὶ δὲ αἰ μυῖται.
 28, ἐγίγνετο.
 30, ἐπαθροῦν ἐνέπιπτε τὸ κ.
 33, τῶν ἐν τ. ἄν. ν. εἶναι. ὁ
 μὲν οὔν.
 37, μῆλοισ ἐβαλλον ἀλλή-
 λους καὶ τὰς κερ.
 43, ἐπέτρεχε.
 50, καὶ ἄμα κρύφα ἡρέμα.
 51, ἀποπνεῖ στόμα.
 52, ἀλλὰ φιλεῖσαι δέδ.
 140, 6, θηρᾶσαι θελουσαν.
 20, καὶ λαβοῦσα ἔβαλεν αὔ-
 θις τῷ κόλπῳ.
 24, ἦν π. παρθένε οὔτω κα-
 λῆ.
 25, ἐν ὄλῃ ἦν δὲ ἄρα.
 26, οἱ βόες ἐπ' αὐτ.
 27, προβολῆ.
 28, ἐπὶ πίττυν.
 ᾗδε πάνυ καὶ τὴν πίττυν.
 καλὸς καὶ ὠδιδὸς.
 32, ἀνεπεδείξατο.
 33, καὶ βοῶν ὀκτώ.
 51, ἐς τὰς αἴγας.
 54, ἀρτι τὸ πεῖγμα ἀπ.
 141, 1, τὰς κύπας ἐμβ.
 5, παραβάντων μὲν ἀμελεῖ

- καὶ τὴν.
 p. 141, l. 13, πρὸ τῶν βρωμῶν.
 14, σὺ δὲ.
 17, ἔθι δὲ.
 19, δάφνης δὲ σέ — σέ non prorsus certum.
 22, ἀντὶ τῶνδε.
 23, δόρκων δὲ.
 28, ἐνθείσασα τοῖς γ. a pr. manu, sed correctio m. sec. ἐνθήσασα.
 32, τῆς ἐκπτώσεως τῶν βροῶν.
 37, κνήμηγ ἀπεδέδεντο.
 40, μὲν οὖν D.
 ὑπ' ὀλίγον.
 κατὴν. τὰ ἕπλα εἰς βυθόν.
 42, νῆξιν ἔκαμεν.
 βροῶν δύο κεράτων.
 51, τῆς θαλάσσης.
 52, πόροι γενόμενοι.
 53, τὸν τρόπον τοῦτον ὁ δάφνης.
 142, 7, ἔδοξε δὲ.
 α
 20, ἔλουσ τὸ σῶμα.
 24, ἔλθόντες ἐσκόπουν.
 27, ἐπεὶ γούν.
 32, καὶ πρότερον λ.
 35, ποτε μὲν λαῦρον.
 36, αὐτὸ.
 ἐξέλιπε.
 48, οὖν δάφνης.
 49, τῶν αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων.
 ἐμβαλῶν.
 143, 3, δάφνιδι τοὺς ἀδελφοὺς ἐπέβαλον.
 17, ὥσπερ τινὰ β. σάτυρι. γύχοντο.
 29, ἀεὶ τε ἐρχόμενοι, τε non prorsus certum.
 32, καὶ τοῦτο,
 47, ὑάκινθον.
 144, 3, ὥσπερ πῦρ.
 ὄρημα εἰς αὐτὸν.
 20, μύρτων ἀρεῖναι.
 24, ὅσπερ ἀγῶν ὅσπερ γελοῖον.
 25, γερ. φαινόμενος.
 26, φιλησθαι πόνοσ.
 29, δυσθήρατος εἰμὶ καὶ ἱερακι.
 31, ἀλλὰ καὶ τοῦ.
 33, τῷ ὄρει.
 41, ταύταισ καὶ λούομαι.
 44, φυτῶν κατέκλασται.
 45, μή τις ἀνθούσ βρίζα deest. πεπατ.
 α
 48, ἀνηλεστο.
 50, φύλλων ἀνήλεθεν.
 4, ὡ παῖδες ἔρωσ.
 19, ὅσπερ πνοὴν ἤρομηγ.
 23, ὡσ αὐτὸν.
 27, οὐκ ἐστιόμενον ἐν ὠδαῖσ λεγόμενον.
 37, τοῦτο μὲν καὶ νῦν πάσχομεν — κάεσθαι δοκούσι.
 39, ἀλλήλους ὄρων.
 41, οὐκ ἰδόντες εἰ τοῦτο μὲν ἐστὶν ὁ ἔρωσ ἐγὼ δὲ ἐρώμενοσ.
 46, σμικρὸν.
 48, καταρεύγειν.
 50, ταῦτα ζητητέον illud D.
 54, τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρῃ — ἐσ νομῆγ.
 146, 1, ἐφίλησαν ἀλ.
 5, ἐξ ἀγρυπνίαν ἔχουσα.
 7, παραλ. ἐφίλησαν καὶ οὐδ.
 10, ἐν αὐτῇ πάντως τί κρ. ἐστι φιλ.
 15, ἀνθεώτεροί πρὸσ τὴν ἐπ. προσέδραμον.
 ἐπειγ. πρὸσ.
 22, ἔστε τύχη D. per lacunam; atramentum expalluit.
 ἔπραξαν καθ. στελέχοσ.
 24, φιλήματι...υσεωσ videtur scr. γεύσεωσ.
 27, γ. προσδολαι.
 28, δὲ συγχλίνεται.
 37, τὴν ἀγροικίαν ἐκείνην ἔληγ.
 42, ἡ παραθαλασσία καὶ οὐκίησιν.
 43, πολυτελεῶσ. D.
 μ
 45, ἐνδοσθαι καλά.
 46, καχὸν ἐποίουν.
 50, λαγῶσ φεύγ.
 52, ἔβαλον βρόχοισ.
 147, 8, σχοῖνον τῆσ προτέρασ.
 ὁ δ. καὶ ἡ X.
 16, ἐσ θήραν λαγῶν.
 17, οὖν οὐδὲν εἶχον.
 18, στέψ. εἰσ σχ.
 20, τὰσ κύνασ recte H.
 21, φαννομένων τῶν ὀδῶν.
 26, ἐπέφαγον.
 27, κινήθην — τοῦ πν.
 28, τάχα δὲ.
 ὕ
 36, οἱ μῦθημαῖοι στεροόμενοι ἐξήθηον.
 38, κονόδεσμον.
 ην
 46, πρεσβῦτα τότε γὰρ ἦν.
 52, κατελείπομεν.
 148, 1, ἐπὶ τῇ θαλάσῃ.
 ἐπὶ τῆσ θαλ. ἰδὼν τὰσ αἰγασ νέμ.
 11, οὐδέποτε ἠτήρατο κωμικῆσ οὐδεῖσ.
 κῆπὸν τινος αἰξ.
 18, ψάμμω λύγηγ ἡ κόμαρα ἡ θύμον.
 19, ἀλλ' ἀπώλετο ἡ ναῦσ ἀπὸ, sed ἀπὸ certum non est.
 20, πνεύματοσ τῆσ θαλάσσης.
 21, ἀλλ' ἐσθῆσ ἀνέκειτο.
 25, προσηγάγετο.
 29, μισθναίοισ D.
 30, ἦγον πάλιν τ. δ.
 30, ὀρμησαντες.
 33, εὐλοῖσ D.
 34, ἀπέστρεψαν δὲ οἱ πρότερον.
 37, δικωόντων δὴ τοῦτων omisso ἐκείνων.
 προσκομίζουσα ζόμε τοῦ μέρουσ.
 45, οὐ πάντῃ.
 47, ἑαυτῶν πόλιν τραυματῆται τῶν ἐγγυρίων τραυμάτων καὶ ἐν ἡσυχίᾳ δυνάτων τοῦτοσ εἰσ βοήθειαν ἤξεν ἰκίτευον ἐκκλησίαν τε συνήγαγον.
 τῷ δὲ στρατηγῷ.
 149, 7, εὐθὺσ τῇ ἐπιούσῃ ἀγαγ. αὐθ. στρατ.
 9, ἤρπαζον.
 15, ἀλλ' ἐσ.
 17, ἐνέκρυψεν αὐτόν.
 23, ὡσ αἰγα.
 25, τὰσ ναῦσ πλήρ. παντοδ. ἀρπ.
 26, οὐκ ἐγίνωσκον.
 31, αἰγασ εὐρών.
 33, ἐτέρπετο γλόη.
 35, ἐνθα ἐκόθηντο.
 ὡσ D.
 37, κατέφυγε καὶ ἔρριψεν αὐτόν χαμαί.
 39, τοῦτο ὑμεῖσ ἰδεῖν.
 42, μοι D.
 45, λοιπὸν πόλιν.
 46, πρὸσ.
 47, ἔγω γὰρ καὶ νέμειν.
 48, περιμένω.
 53, τοιαῦτα λέγοντοσ αὐτοῦ.
 54, καταλαμβάνει καὶ ὄρα ἡμιγύμνοσ τινὰσ γυναῖκασ καὶ ἀνυποδέ-

- τους τ. κ. λελυμένας
 έχούσας καὶ τοὺς ἀγ-
 ὁμοίας.
- p. 150, l. 5, ἐπιρωνούσα.
 μέμφου δάφνης.
 6, μέλλει ἢ σοί.
 8, ἀνέθρεψεν. ἐκεῖ παιδίους
 κοινόν.
 12, καὶ τὸν illud D.
 16, πολεμίους.
 17, οὐκ ἀγαθὸς πόλεμος.
 18, ἀλλ' ἀναστάς.
 20, μέρος γενέσθαι τῆς.
 21, τῆ ἐπιούσῃ.
 22, νεμήσεσθε κοινῆ.
 23, συρίσεσθε.
 28, ἔθνα πανθός.
 29, κερ. τραγ.
 32, ἡλίου καταβολάς.
 33, ἀράμενοι ἐκ τῶν φυλλά-
 δων ὄν ἔκοψεν.
- 36, καὶ ἐς ὕπνον τρέπεται.
 41, ἐπ' αὐτῇ τάδε.
 49, ἀνῆκε τοὺς.
- 151, 3, στήματι ἔκειτο.
 6, ἡ ἡμέρα.
 16, ὑπὲρ τὴν πέτραν.
 19, ἐκάλουν τοὺς δεομένους
 ὥστε.
 21, τὰ γενόμενα.
 24, οὐδὲ γὰρ ἱερὸν σ. π.
 ἀμφὶ δεκ. ἡμ.
 31, ἀπεπάσατε βωμῶν.
 35, ταράττουσιν.
 38, ἀνάστα δὴ.
 39, ἡγήσομαι — δοῦ D.
 41, ὁ Βρύας οὗτος γὰρ.
 45, ταχ. ἀνεῦρον.
 ὀφθ. ἤγαγον καθεζομέ-
 νην ἐπὶ τῆς πίτυος ἐστε-
 φανωμένην σύμβολον
 δὴ τοῦτο.
 50, φοβ. καὶ πολ.
 52, κατὰ τε τῆς ἀπ. ἐξ ἔξολ.
- 152, 6, θαύματι δὲ πάντων.
 20, ὑπὸ τὴν συνήθ.
 28, τὰ νυμφῶν.
 41, γλ. ἐπέσπ. μεστὸν
 42, ἐντεῦθεν καὶ τρυφῆ ἦν
 . . . καὶ παιδιᾶ.
 47, ἐμνημόνευσαν.
- 153, 11, οἷα δὴ γέροντ ὑποβ.
 οὐς
 33, διδωματούκους.
 α
 38, τεμῶν.
 47, καὶ ὅτι κεκρωτο.
 48, εἶναι D.
 50, ἐς καθέδραν ὄρθιος.
- 154, 51, εὔπνοιο.
 1, μετεβάλετο μέλος.
 3, αἰπόλῳ πρόσφορον ποι-
 μν' φλίον.
 12, ὁ δρύας.
 45, προσῆλθον.
 49, στέρξειν καὶ θ.
 52, ὦ δάφνης.
- 155, 1, παρ. πρ.
 οὗτος μὲν οὖν.
 5, μένει.
 15, ἰδίους D.
 17, τὸ ἐπίπλου.
 τὰ ὄπλα.
 21, ἵππον μὲν.
 26, μάλλον D.
 29, ἐπεισπεσόμενος.
 ταῦτα ἔδρασαν.
 36, ἐπιμῖνν κατὰ γῆν.
 48, πολλή χιών.
 5, οἱ μὲν δὴ λίνον.
 8, προβάτων τῶν ἐν.
 22, ἠύχοντο δὴ.
 25, ἥλιον καὶ ἄμα εὐχόμε-
 νοι.
 32, ἐπ' αὐτῇ τῇ αὐτῇ.
 34, πλησίαι ἀλλ. e correu-
 tione prim. m.
 40, κύψιχος πολλοὶ δὲ χίλιοι
 καὶ φάτται.
 45, οὐ πολλή ἡ χιών λελ.
 αὐτῶ καμ.
 51, καὶ κάθηται τὸ ἐντεῦθεν
 ὄρνιθας.
 54, καὶ ἀποκτενῶν.
- 157, 3, κατέκλειντο ὥστε πάνυ.
 7, πῦρ ἀναψόμενος ἦλθον.
 8, ἀλλ' ἦν πῆρα π. ἡ τρύφης.
 12, πατρὶ δὲ τίς καὶ μητρὶ
 παρθένος. καὶ τοῦτο
 ὠμολόγει. πταίων δὴ π.
 σιωπῇ τὰ θηραθέντα
 συλλαβῶν ὠρμητο ἀπιέ-
 ναι.
 19, περὶ τράπεζαν εἶχον οἱ
 περὶ.
 24, δὲ κατὰ τὸν κ.
 26, κρέως μὲν οὖν καὶ.
 τὰ οὖν.
 35, ἀπεφορτίζετο.
 40, ἐστίναι α ὁ κύων.
 41, ἐκέλευον δὲ καὶ τ. χ.
 46, παρέχων αὐτῶ.
 τοιοῦτον γηροτρόφος.
 54, μελιττώματα.
- 158, 1, δὴ τῶν.
 3, ἀνεκάετο.
 14, ἀπέκαε.
 26, εὐθὺς α ἡ.
 29, καῖον.
- 31, μοι καλεύεις.
 43, καθ. μ. φιλ.
 πολλὰς D.
 52, ἐς τὴν δρυὸν ἐφ' ἦν.
 53, νέμοντες καὶ.
 4, ἦρους,
 14, ἐγίγνοντο καὶ τράγων.
 17, ἐξώρμησαν.
 18, νέοι σφριγῶντες.
 22, περιβολῆς μάλιστα.
 25, πρὸς τε τὰ φ. καὶ τὰς π.
 ἐστυτάλιζες.
 δὴ.
 29, δὴ D.
 33, καὶ τί ἔγνω καὶ ὄρᾶσαι.
 συγκατακλίθειν.
 37, ἀπολαύσαντες.
 42, σὺ δὲ με.
 44, ἐκδεῖ.
 48, ἔκλασεν ubique.
- 159, 51, χρόμ an χρέμητς?
 6, πάντα γὰρ.
 7, μὲν ἐκ.
 8, χρόμιν.
 9, κατόπιν τε αὐτῆς.
 10, παρηκ.
 14, εἰς τὴν ἐκείνων.
 15, ἐπιτεχνάται τοιοῦνδε.
 ἐν ἧ ἐκάθητο δ.
 20, ἔκ μοι.
 27, ἀτ. μοι.
 32, οὐδὲν οὖν.
 33, εὐθὺς ἐγείρεται καὶ.
 38, νυμφῶν δι' ὄνειρατος
 ἔμοι καὶ τὰ.
 49, ἰκέτευεν.
- 161, 6, μαθοῦσά τε εὐεργεῖν καὶ
 σφριγ.
 16, μαθεῖ δάφνης.
 23, βοᾶ.
 24, δακρύη.
 25, σὲ ἐγὼ ἄνδρα χλόης
 πέπ.
 36, ἵνα κάθητο.
 37, χῆνα τοῦ ἀετοῦ τῶν ὀνύ-
 χων.
 ἔξαρχαί.
 48, ἰχθύος τῶν πετρῶν εἰς.
 54, ἐν ἀναπεππ.
- 162, 8, ἰδία δὲ φ.
 15, τὰ τῶν λευκασμάτων.
 19, γῆν ὕπ.
 29, μ. καὶ ὄρ.
 43, γ. καὶ νύμφαις.
 50, μόνον ἀλλὰ.
 εἶπεν ἡ Ἥχῳ.
 53, γενομ — ἐγίγν.
 6, ποτὲ γυμνοί.

- p. 163, l. 12, πυνθάνεσθαι.
 15, τὸν δρ. πολλὰ πρὸς γ.
 16, οἱ δὲ πολλὰ ὑπέσχοντο
 εἰ ταύτης τήγαιον. ἦ.
 22, αὐτοὺς πολλὰ.
 26, ποιμν. ἀν. κόρη νδ. π. ἐχ.
 29, αὐτὴν εὐδαίμονα.
 38, ὡς ἴστων ἀναβ.
 40, τούτοις δάφνις.
 43, μετὰ τοιοῦτον.
 47, πλ. ἀλλ' οὐδὲ ἐλευθεροσ
 εἰ καὶ πλοῦσιος.
 164, 5, ἀπήγγελε.
 9, μέγα D.
 13, συνθήσεσθαι.
 πλουσιωτάτους.
 14, παραιτεῖσθαι τ. γ.
 18, νύκτωρ D.
 22, μίθῳ μανίαν ἦς τὸν λ.
 26, αὕτη μὲν οὖν.
 29, νεκροῦ. οὐδεὶς οὖν π.
 32, σοὶ νῦν δόξα.
 51, πλουσιώτερος.
 165, 5, κορῶσειν.
 7, ἔθρεψα τράγ.
 14, παρ' ἐμοῦ δὲ ὑμῖν.
 22, ἔνθα ἐπέκειντο τὰ γν.
 23, τ. πρὸς.
 31, μᾶλλον δὲ τί.
 33, ὡς συγκαθεῦδ. μετ'.
 συντέραπαται.
 35, πεῖσαι λέγων ἄθλον ἔχ.
 τρισχ.
 36, μήτε πέναν ἔτι.
 43, καὶ αἰ ν. ἀντὶ τ.
 45, τοῦτον.
 46, περιτ. δεομ.
 ὡς μὴ καὶ τὸν.
 48, καὶ ὠραία D.
 51, ἀναβαλο.
 53, παραγεν.
 54, φιλησάτωσαν.
 169, 25, ξένος ἐπὶ τούτοις.
 26, πᾶσα ἡ D.
 28, καὶ μέλειται αὐτοῖς.
 35, μετοπ. ταδὲ.
 37, π. ἔβλεπ' ἀφ' ὧν.
 38, πολ. καὶ ἑτερπόμηγ πῶς
 πως.
 39, τίς ἐκείνων.
 50, παῖς αὐτῆ τῆ ἐπιούσῃ.
 51, περὶ τῶν συμβεβ. Recte
 H.
 170, 7, ὁ δὲ λάμων αὐτοῦ κα-
 ταπ.
 8, καὶ πατρ. illud D.
 14, τὰ δὲ ἐπάτησαν.
 15, εἴχοντο αὐτῶ.
 20, οἶνος λέσθιος δὲ π. κ.
 οἶνος.
 27, τὰ ἔργα κομ.
 30, βραδίως αἰπόλον.
 40, ὡς τὰς αἴγας.
 41, οὐπώποτε εἶδε τις β.
 171, 23, ἔτι γαλαθηνους.
 32, πεποίηκε δ' αὐτάς.
 37, χιτῶνα χλαῖναν καὶ ὑπ.
 40, ἐπέπν.
 44, ὡς λύκου.
 50, ὄντι D.
 172, 11, τῶν ἐρ. illud D.
 22, κλαύντι.
 24, καὶ οὐκ.
 32, ἐν τοῖς τῆς ἀσωμάτοις
 συμποσίοις.
 48, ὁ τῶν δλων βασιλεὺς
 ἦρπ.
 50, εἰ καὶ μένειν ἐπὶ γῆς μέ-
 νειν ἐπὶ γῆς ἐπιτρ.
 54, καὶ ὡς illud D.
 173, 6, πάντα ἐκείνω.
 14, ὅτι.
 25, εὐηγ. μὲν αὐτ.
 34, ἀλλ' οἱ πατέρες ἐξέθη-
 καν τοῦτον πεδῶ Ἰσως
 παιδῶν.
 52, ὡς δὲ ἀτενίσειν.
 53, εἰ ψεύδεται.
 54, ἐδασάνιζε τὰ λεγόμενα.
 174, 2, ἐπλασεν.
 9, γλαμίδιον.
 13, παιδίω.
 14, Σωφροσύνην Courier
 bene Ζωφρόνην.
 27, ἀπὺλ. omisso δάφνις
 34, μ. οὖν μ. τοὺς ὄρκους.
 45, ἤκουσεν αὐτοῦ.
 47, ὤμην.
 175, 4, εὐφρ.
 6, μὲν γὰρ ἐγὼ ὑ.
 15, ἐνταῦθα.
 18, τις D.
 46, κερὸν φυλάττων.
 53, γλόην D.
 176, 11, ὃ πικρὰς ἀνευρέσεως λέ-
 γων εἰ ἔβλεπον χλόην.
 τότε... ἀδ.
 16, ἤκουε γνάθων.
 18, τοῦ D.
 30, δ ἔχ. οὐκ. ἀχ.
 177, 8, τὴν μὲν ἤρα κλ. λαβοῦσα.
 15, προσλάδη.
 19, ὄρως οὐκ ἦν πατήρ.
 31, κατ' ἀγρόν.
 33, περὶ τὸν γάμον.
 47, μὴ δυν.
 48, ἐκίττα ἡ πόλις sed ὄλη
 γὰρ expalluit.
 51, αὐταὶ μητέρες.
 178, 3, τὴν D.
 12, κομίζει.
 24, τὸ πρότερον. ὃν γὰρ.
 25, εἰς τί ἤρασχας καὶ γ.
 39, πρ. νυμφῶν.
 54, καὶ τὴν ν τῆ ρ.
 179, 3, τὴν γλ. illud D.
 11, χρομῆς καὶ λ. οὐκ ἀπῆν
 οὐδὲ λᾶμπης.
 17, αἰ D.
 22, ἀλλ' ἔσται ἔξων.
 26, μὲν D.
 33, νεῶν D.
 40, γυμνοὶ κατακλ.

EMENDATIONES¹ IN XENOPHONTE EPHESTIO.

(EDITIO FR. PASSOVII. LIPSIAE. TEUBNER, 1833.)

- p. 183, l. 4, δὲ.
 ὠραία. ὑπερβ. H.
 15, ἦδη τινές.
 17, μεγᾶλα.
 μὲν τοῖς.
 23, ὅτι ἐν καλὸν αὐτοῖς H.
 25, οὐ τις.
 30, οὐτ. ἀγ. καταραίνεται C.
 184, 7, ἦν ἐκείνη.
 12, κυν. τὰ μὲν.
 13, εἰρηνικά. Ἐχ.
 οὕτως.
 15, Ἄνθια.
 17, ὑπερεβάλετο.
 18, τεσσαρεσχ.
 20, συνεβάλετο.
 51, Ἄνθια ὑπὸ.
 52, ὑπὸ Ἐρωτος.

¹ Cf. nota ad Em. in Longo: eadem ratio hic adhibita.

- p. 185, 1, 6, ἐδεδώκει.
 13, ἔννοιαι αὐτοῦς
 71, δέ.
 23, ἀνανδρὸς ἔτι.
 30, οὐκέτι δέ.
 42, ἔθ' δυστ.
 49, ὄλῃς νυκτὸς.
 53, ἦει ἦ.
 186, 7, προσεῖχτο.
 16, καταπέπτωκεν.
 20, καὶ Εὐίπη.
 καθειστήκεισαν.
 27, προσεποιοῦν.
 35, εἰς θεοὺς.
 38, διάπλουν.
 ἄπον. Ἐφ.
 42, ἐμμέτρως Η.
 187, 5, βουλευομένου.
 6, δέ.
 17, φυγὴ ἦ Η.
 25, θαλ. πεπ.
 33, χλαμύδα.
 38, ἀλλήλοισ.
 188, 4, πόμα τὸ. —
 8, εἴπ. ἄπαν.
 11, συνερραφήκει.
 15, οἱ ποτὲ σοβ. μὲν.
 25, ἀπῆλαυον.
 δὲ δι' ὄλῃς ν.
 38, δέ
 47, θεράπαιναι μέλλ.
 48, τὸ Ἐφ. παρῆν.
 49, καὶ τῶν μετὰ.
 53, καὶ Εὐ.
 189, 6, φῦντες.
 9, τὸ ὄνομα.
 15, συμβ. τ. μὲν ἴστε.
 19, οὔτοι ἀπῆσαν.
 21, ἀνανοοῦντες.
 38, οὐκ ἄλλη.
 43, τε τὴν.
 54, ἐμπεσεῖν
 190, 6, καὶ προσεπιτινοῦντο
 8, ἐπ. δι' αὐτοῦς.
 33, προώρμου.
 35, καταμ. τ. ν. fortasse
 παρὰ τῶν ἐν τ. ν.
 53, περιτρέγουσι.
 191, 3, αὐτῆς θαλάσσης.
 7, ἐκέλευσε φείσασθαι Η.
 19, ἰδεῖν.
 33, διανύοντες.
 41, αὐτὸν πρὸς.
 42, πόνω.
 54, τὰ περὶ Η.
 192, 6, ἐκτησάμεθα πόνων.
 14, δέ.
 καὶ Εὐ.
 24, ἴσθι γάρ.
 37, ἐδάκρυσεν.
 193, 7, ἐν γῆ βαρβάρων.
 πειρατῶν ὕβρει π. πειρ.
 19, ταχέως δῆ.
 27, τοῦτοις.
 33, τὰ μὲν ἄλλα.
 194, 2, συνήθ. τοῦ.
 11, παρὰ τὴν.
 23, ἐξαιρέτως.
 32, ἐπλήσθη.
 195, 4, τῆς ψ. καὶ τῆς.
 14, γραμμάτιον.
 16, ἐρᾶ.
 18, παρὼδης.
 23, μετὰ σοῦ κοιωνοὶ Η.
 24, λαβ. κατασ.
 29, δὲ ἐγγράφει Η.
 47, τετολημμένων.
 51, ἦρ. τὸ.
 196, 3, λόγον.
 6, βλσ. τὸ σῶμα.
 11, ἔξεται.
 43, ποῦ δέ.
 46, πόρω πον.
 47, τεθνηξ. δυστ.
 197, 3, κατέκλειστο.
 9, πλοῖω πορρωτάτω.
 12, τιμωρήσασθαι.
 18, καὶ τηρῆσαι.
 29, ὄψεις.
 43, τί δὲ ἐλ.
 45, καὶ ζῶσαν καὶ τ. Η.
 48, εἰς τὴν Α.
 198, 13, τὴν ἡσυχίαν Η
 33, δὲ θεοὺς.
 35, ταύτης μῆ.
 46, σανίδι τινί.
 47, δὲ τὴν.
 49, αὐτῇ τῇ ὄλῃ.
 51, τοῦτοις ἦκεν.
 ὑπὸ τῆς.
 199, 9, διέτριβεν ἄγει.
 13, ὅτι καὶ Ἄνθ. Η.
 14, περὶ.
 29, κρεμναῖν.
 ἦθελον deberet ἡμελ-
 λον.
 32, ἄν. τὰ π. τῶν.
 33, ὁ Περὶλαος Η.
 40, αὐτῶ.
 48, ὅ τι ποιήσει.
 πολλὰ.
 200, 3, οὐ πρό πολλοῦ τοῦ ἀν-
 τρου. Η.
 ἐπέπλ. γὰρ καὶ αὐτὸς
 τῆς Η.
 11, τὸν ἐκεῖ Πόντον Η.
 15, δὲ ὁ ἄβρ.
 τοὺς ἴππους Η.
 36, διηγῆσασθαι.
 37, ἐξηγεῖται.
 201, 16, καὶ ἐλάττονα.
 23, δὲ ὑπὸ Η.
 26, ἀργυρον.
 202, 16, ὄψη.
 20, ὀλίγον.
 44, καθ' ὄν.
 46, ναυαγίω.
 203, 7, καὶ ἄρα.
 19, ὁ μὲν γε.
 21, γαμ. δυστ.
 24, οὐ γάρ ποτε.
 30, συμπράξει.
 37, ἀποδοράσασαν.
 50, ἀπολ. λέγει.
 204, 10, μή τι π.
 22, ἦγετο.
 205, 9, ἦγετο Η.
 16, οὐ γάρ ἐντ.
 17, οὐδ' ἄν.
 19, ἐκ δὲ τούτου.
 27, οἴτ. ἐστε.
 32, τῶν θ. τ. π. ὕμῶν.
 36, πλοῖ.
 50, διωρυγῆν.
 206, 30, περιέρρηξε.
 37, μέχρι που.
 40, Ἴπ. τότε.
 41, ὄλῃς ν.
 47, ἐλπίζων καὶ.
 207, 2, ἔτρεφον αὐτήν.
 14, ἄν. Ἰσ.
 34, ἐθέλει.
 37, ἔχειν.
 45, συγκατακαλιθήσεσθαι.
 208, 2, ἐπὶ τὴν.
 9, τὴν Φ.
 12, καὶ ποτ.
 18, Ταῦα.
 24, ἀνδρῶν.
 32, ἀπὸ.
 39, τῆς ἐκεῖ.
 40, μένοντος.
 44, ἀδικεῖ.
 209, 5, ἐμβολὰς δέχεται τὰς εἰς
 τ. θ. Η.
 13, ἐπετίθετο.
 51, Αἰγυπτίαν εἶναι ἐπιχώ-
 ριος.
 210, 7, Ἰταλ. ἐκεῖ π. τι μα-
 θεῖν Η.
 30, καὶ πληγῇ.
 211, 10, ἐνοχλήσωσι.
 14, τίθασσι.
 17, καθειργ.
 23, ὅστις πωπ.
 34, ἀναζητεῖν ἔτι π. Π. εἴτι.
 48, καὶ θελεῖ.
 212, 1, ὀδηγουμένου.
 4, ἀλλήλοισ πολ. ἤξεν Η.
 13, θ. Ἐν δ. τ. τ. γ. ν. ἔξ.

	14, εἰς Ἄργος.		34, ἕως χρόνος.		50, ἐνενοίει Η.
	18, διηγ. ἀπ.		50, ἱκανῶς τῆς.	218,	14, ὅστις ἂν ποτε.
	27, αἰὲ ὡς.		54, ἀνύσαντες.		17, διαβ. μὲν γὰρ Η.
	33, π. ἐννοῶ. Ἔτι.	216,	7, μεγάλη ἀν.		18, πεπρόθυμα.
p. 213,	44, μεγάλην καὶ.		17, οἱ γε.		25, ἀπεξηγήετο.
	47, ἐκκαθάραι.		26, ἔδοξεν αὐτ.		33, τελευταῖον.
214,	16, τὴν θεῶν.		48, κατῆρε.	219,	18, παρ' αὐτὸν ἄγε.
	18, βιάσασθαι.		50, αὐτὴ γὰρ Η.		29, τὴν οἰκετῶν.
	27, καὶ δεηθῆ Η.	217,	6, συγκαταβιάσασθαι.	220,	17, παράγει.
	28, περὶ τοῦ νεῶ Η		7, τῶν πάντων ἀμεινόν με	221,	12, ἐν ἑαυτοῖς
	τοῦ Θεοῦ Αἰγ.		Η.		27, ἦκ. — ὑπὸ.
	30, ἕκαστα.		8, κἀγὼ δυστ. εἰς κ. Η.		34, πολλὰ καὶ π.
	43, μήπως ἢ ξένη αὐτὴν.		13, ἔδοκει δέ.		39, διανίσταντες Η.
	45, αὐτῆς.		21, περ. δυστ.	222,	23, ὄλης νυκτός.
215,	3, ὑβρίσεις.		25, τὶ ἔμ.		39, ἔξαντες.
	22, ἐπίστευεν.		27, δὲ τῆς Η.		

LECTIONES CODICIS FLORENTINI.

	In Titulo ἐφεστῶν D.	189,	6, οἱ φόντες.	194,	2, συνήθ. μετὰ τοῦ, hoc
183,	17, μὲν καὶ τοῖς.		19, οἱ μὲν ἀπήεσαν.		μετὰ fere evanidium
	23, ὅτι ἐνὶ καλῶς.		21, ἀλλήλους quod reci-		in extremo vs.
	25, ἂν ποτε οὐ — τῆς cum		piendum Η		11, πρὸς τὴν
	lacuna 2 vel trium li-		31, ὑπάρξει.		14, τὸν Ἄβρ.
	terarum.		32, ἀναστενάξας.		22, ὑπὸ τ. Μαντῶ εἰρ.
	30, Ἄβροχόμας.		43, ὀμνῶν τέ σοι τὴν.		24, γίνόμε sed corr. apr. m.
	35, ἐπ' Ἄβροχόμαν.		54, ἐμπεσεῖσθαι πλοῦν.		γενόμε.
184,	1, ἱερὸν. σταδ. δέ.	190,	5, παρῆλθε λυπῶν.		40, ἀβροχόμα καλῶς
	7, ἐν D.		7, καὶ προσεποιούντο.		43, περὶ τῆς αὐτῆ δ.
	12, κυνηρ. ὄδε πολεμικῶ.		10, ἤπασαν ἐξῆστόρησαν.	195,	7, κἀγὼ.
	15, Ἄνθεια.		παρώρμου.		24, λαβ. καὶ κατασ.
	49, ἐς ταυτὸν.		46, ἀλόυντες.		51, ἦρ. μὲν τὸ.
185,	12, ἐνν. ἐκείνους ὑπέγει.		51, ἀπώλλυντο.	196,	3, λόγου ἀκούσται.
	14, ἐνεκαίετο.		52, ἀπεσφάζοντο.		6, αἶ τε γὰρ... τὸ σῶμα
	17, δῆ.	191,	12, ἐδύνατο.		spatium relictum est
	24, γενικῶς.		15, ἀχθήσεσθε.		4 litt. m. sec. inse-
	30, οὐκ. δῆ.		17, μακ. μελλ.		ruit βάσανοι idem
	34, μὴ δὲ ἐπιπολὺ.		24, ποῖ με καταλ.		adscr. in margine.
	44, ἐπ' Ἄβροχόμη.		διανύ a lin. συντες.		11, ἄζεται.
	53, ἦει δὲ ἢ π.		39, τοῦ πλοδς.		40, προύκυλιετο.
186,	20, καὶ ἢ Εὐ.		41, αὐτὸν ἢ πρὸς.		43, ποῦ μὲν ἢ ἐν.
	38, διάπλους.		ω		46, π. ποι.
	40, κατὰ ταῦτα.		42, τῷ πόν οὔτε.	197,	8, μετὰ μοῦ Λεοκ.
	47, δεινὰ δέ.	192,	6, ἐκτ. πόνων.		48, εἰς Λυκίαν.
	49, Ἰσσιῶι.		8, παρὰ ἀψύρτου.	198,	7, τὸν μοῖριδος.
187,	6, δῆ.		10, πεῖθει.		33, καὶ θ. δεδιώς.
188,	10, ἀνελάμβανον.		14, δῆ.		46, σάντισι τινές.
	11, συνηρμόκει καὶ ὅσα, μο		καὶ ὁ εὔ.		47, αἰγιαλοῦ τινος.
	fere evanidium.		30, αὐτῆ ξένη.		δὲ καὶ τὴν
	38, δῆ.		31, οὐδεμιᾶς.	199,	1, ἐκελεύσαμεν.
	39, πρὸς ἀγωγὴν.		42, ἔρ. τὸν εὐξ.		20, τὸ δ' ἔξῃς.
	49, κ. τῶν..... μετὰ libr.	193,	3, ἀκλήροσαν sed corr. a		40, αὐτῶ.
	sua sponte reliquit		pr. m. ἦκηκ.	200,	3, ἐπεπλάνητο — ἐπ' εὐθῶ.
	vacuum.		19, ταχέως τι τῶν ἔρκων.		15, δὲ καὶ ὁ ἀβρ.
	53, καὶ ἢ εὐ.		23, φιλόζωος.		αὐτοὺς καὶ τοὺς ἵππους
	54, ἐπεπρόθησαν.		24, μηδ' ἐπιμειναιμι.		41, εὐδ. ἐνταῦθα ἐκεῖ νέος.

- p. 201, l. 2. ἡδυνθη. quod recipiendum H.
 20, ἐς βυζάντιον.
 36, λ. ἡμῖν γενομ.
 202, 16, ὄψει.
 44, χρ. ὄν.
 54, ἐπιλοφρόνει τότε.
 203, 33, λέγει δὴ.
 44, ποθὲν ὄ.
 204, 12, ἄφριν αὐτῶ.
 19, οἱ οἴκοι ἀνευρ.
 38, μετὰ σοῦ modo παρὰ οὐ.
 205, 6, κόσμον ἄλλον.
 19, ἐν δὲ τούτῳ νυκτὸς.
 27, οἴτινές ποτ' ἔστε.
 32, θεῶν αὐτῶν τῶν πατρ. ὑμῖν.
 36, πλοῖα.
 43, ἐνθάδε κἀν.
 45, αὐτὴ μὲν. διοργυγῆν.
 51, ἀκατασγέτω.
 206, 15, φάρμακον ποθὲν.
 18, ὑπὸ ἀθυμ.
 33, ἀπολομένην.
 40, Ἰπ. καὶ τότε μὲ
 47, ἐλπίζ. καὶ illud D
 207, 2, ἔτρ. τε αὐτῆν.
 6, ὄρξ.
 12, σκέπτεται.
 ἀν. τῆ Ἰσιδι.
 21, κατ' ἀλεξ.
 24, τὰ τε φορτία.
 27, δὴ.
 33, κατεῖχε.
 ἐθέλειν.
 40, ἦδη δὲ τέλος.
 49, ἀποκτείνεις.
 208, ξεν. ἐφ. D.
 2, ἐπὶ τὴν.
 9, ἦνυε — λαβόντες αὐτοὺς τῆς φοινίκης ἐτράποντο.
 12, καὶ τῷ ποτ. τῷ N.
 18, μὲν δὴ ταῦτα.
 24, ἀνῶν (ἀνθρώπων)
 25, καὶ ὄντα καταστησάμενοι.
 29, καὶ ὅτι.
 τῆς ἐκεῖ.
 41, βεῦμα ἰδὼν τοῦ N.
 43, πέφηνον Recte H.
 46, προδέδομαι.
 47, ποτὲ.
 51, ἀποβάλλει.
 209, 1, ἐρεισμένος.
 τὰς ἐμβ. ἔρχεται τὰς εἰς τ. θ.
 12, παρὰ.
 ἐπετέθειτο.
 46, λειψθ.
 14, νεανικός τε.
 17, παρὰ τῷ Ἰπ.
 24, ἐξέκαεν.
 καὶ ἡ πλ.
 37, ἤλπιζε ποτὲ.
 51, καὶ δὴ.
 211, 14, τιλοασοί — ἀλλ' ἦδη.
 23, ὅστις ποτὲ ἔστιν.
 25, ἐν τῆ.
 26, ὁ δ' Ἄμφιν.
 46, ἔχων πολλῶν.
 47, ἠράσθη
 ἀντερᾶ δέ μου καὶ ἡ θ.
 212, 1, ὄδηγοῦντο θεοῦ.
 ἀλλήλοισ π. ἤξιν.
 6, πρὲς ἐπίχωρῶν.
 ἤειμεν ἐπ' Ἄρνος.
 23, δεικνύει.
 27, ἀεὶ τε ὡς ζώση.
 33, π. ἐννοῶ. τὰς συνθήκας ἐννοῶ. ἔτι λέγοντος.
 35, ἀν εὐρήσω.
 49, τῷ Ἰπ.
 213, 3, οὐχ ὑπομένων.
 5, οὐχ εἴπετο.
 9, ὄρειον κακομένην
 13, μέχρι ἀν.
 17, δὴ εἰς.
 25, σχεδῖαν καὶ — κἀντ. lacuna 5 aut 6 lit.
 29, ἐπ' Αἰθιοπίαν.
 44, μ. τε καὶ.
 47, ἐκκαθάραι.
 50, μηνύση.
 52, δὴ.
 8, ἀλεξ. σύγγενής.
 214, 16, τὴν θεόν.
 18, πρόσεισὶ δὲ.
 28, περὶ τοῦ νεῦ a. lin. παῖδες αἰγύπτιοι.
 30, ἐλθοῦσα δὴ καὶ et προσπίπτει.
 35, ζήσομαι.
 36, πονηροῦ.
 43, αὐτὴν ἡ ξένη.
 45, καθ' αὐτῆς ὄπως.
 46, ἀπήγγελλε.
 215, 4, δεσμά.
 6, ἀπαγαγόντα — ἀποδόσθαι.
 16, ἐπ' ἐκείνην.
 17, ἀλλὰ ἀπόκτεινον. ἐπίστευσεν.
 27, μὲν τίσαν.
 28, ἀνελάμβανεν.
 43, δυνθηέντες.
 50, ἱκανῶς δὲ τῆς.
 54, διανύσαντες τὸν πλοῦν.
 216, 2, γενέσθαι.
 7, τέγους.
 25, ἦξεν εἰς τὴν οἰκίαν.
 32, ἀποπλανηθεῖσα. Male Cocchius de literis expunctis loquitur; nam ne vestigium quidem harum apparet.
 37, πολλῶν εἶχε.
 47, ἐπαναχθεῖς.
 48, καταίρει μὲν.
 48, μουκέριον.
 217, 7, παρμευθεῖτο quod reponere.
 13, ἐδόκει μὲν αὐτῆν.
 25, τί δ' ἐμαυτῆν.
 26, ἀπαλλ. τοῦ.
 33, ὁ περὶνθιος εἰ. . . ὡ ταυρομενεῖα duæ l. extritæ sunt.
 218, 14, ὅστις ποτὲ.
 18, πέπονθα μὲν quod recipiendum.
 33, τέλεον δὲ.
 39, ἀνωδύρετο.
 49, ἐπιφάνει.
 219, 7, εἰσωκίαστο.
 16, ἔγειρον ἀνθεῖα.
 17, ἐπένεγκα.
 23, ἀνέθεσαν.
 τὴν τῶν οἰκ.
 35, εἰ δὲ αὐτὴ ἡ στήλη.
 220, 1, τὴν εἰς λυκίαν.
 2, τὴν τῷ δ. τελ.
 3, καὶ δὴ.
 8, διῆγες recte H.
 16, παράγεται παρὰ.
 17, ἀνάγει παρὰ.
 21, τῷ ἡλίω.
 26, τῶν πρότερον.
 29, γενομένην.
 41, ἀνέθηκε.
 221, 2, αὐτοῖς πλοῦς.
 17, τοῦ λόγου.
 22, τὴν ἀνθ.
 24, αὐτὸς ἐμ. quod recip.
 25, ἐπιτηδεῖας τὸ δε. . . μηδέπω ἀβροκόμη, desunt 3 lit. : μη non prorsus certum est, videtur τι antepositum, itaque legendum ὅτι μηδ.
 34, πολλὰ ἄμα πάθη.
 40, τὸ τῆς Ἰσιδος.

HELIODORUS.

Codicum Vindob. (A et B), Vaticani (V), et Lugdunensis (Lugd.) lectiones. Emendationes, J. Perizonii (Periz.), Hemsterhusii (Hem.), Falckenburgii (Falck.), P. Francii (Franc.)¹

p. 225, l.	2, ἐν ὄπλοις ληστρικοῖς.	8, τρέπουσα V ἐπιτρέψασα A.	14, ἡμέρ. ταύτη τῆ β. AB.
	6, τὸ πρῶτον τὰς ὕψεις A. τὰ πρ. τ. β. B.	19, τῆς εἰς A.	19, ἀλθ. καὶ A.
	8, μὴ πλεόντων A.	24, οὐδὲν A.	22, Periz. fortasse πόθεν δὲ; γινώριζε.
	10, πλεόντων A.	28, πολλῶν ὄντων καὶ ποι- κίλων V.	26, τὰ μὲν AB.
	11, καὶ τοῦτο παρῆν συμβαλεῖν A.	31, ἐδόκει ἔχειν.	41, ὑπερθεραπ. Periz. du- bitanter ὑποτρέγουσα vel ὑποδραμοῦσα.
	12, τρίτου ζωστήρος V.	32, ὡς λησ. κ. ἀπληστίαν A.	48, καὶ om. B.
	14, μεστὸς ἄπας.	37, κὲν τ. δὲ B.	51, ἐφθ. ἄν.
	15, μέρεσι τῶν σ. Hem. καὶ μέλεσιν ἔτι σπαίρουσιν.	38, δύο AB.	53, ἐνόεικν. A.
	17, ἀναμείκτο B.	40, ἄπεν. AB.	231, 13, γίγν. A.
	19, ἀλείναι.	41, ἐς δέκα.	14, διὰ γῆς. B.
	22, κατὰ τὴν A.	42, τρεῖς δὲ τοσ. ἐπ. B τρεῖς δὲ τοὺς ἐπ. τοσ. A.	19, γίγνεται B.
	25, ὑπορρ. A. πινόντων.	44, δ. αἰθίς A.	26, ἐπιγίγν. A.
	30, πεπορισμένος Falck.	53, ἐθαύμαζον V.	30, ἡ αἰμοχαρτῆς καὶ π. B.
	33, μετσελεύασεν.	4, οὖν πλ. A.	32, οὐ δ.
	37, καθιστάντες.	5, ἄν καὶ A.	34, οὐδὲ.
	41, τὴν μὲν ναῦν Periz. γράφ. μὲν.	10, σ. οὖν δὲ.	35, πολλάκις om. A.
226,	3, καὶ ἐπὶ τ. λ. αὐτ. νικη- τὰς B ἑαυτοὺς δὲ A.	16, συσκευασαμένους V.	36, καὶ εἰς ἐμὲ om. A.
	10, καὶ φάρετρα AB.	17, εἰ που V.	37, πολλάκις om. A.
	12, ἀπκώρητο B ἐπεστηρ. ἢ δὲ λ. AB.	19, ἐφαίνετο om. A.	38, τιος A.
	13, ἐπεδράζουσα Hem. Fa- brium conjecisse ait ἐπρεῖσασα.	22, ἀχμηροτάτων Hem. — Suppressi δύναιται.	42, ἐταίρας — μέθας A.
	15, προκείμενον V. A.	26, χαλεπῶς V.	45, τὰ μὲν οὖν ἄλ. A.
	24, ἀπεφθ.	27, ὑποτεινουσιν.	50, Franc. μηδὲν ψ.
	27, ὅλως sed A ἄλλως B ἄλλας.	31, κατὰ μέσον — ἐπὶ δὲ.	52, οἰκίας V.
	31, ἕμα λέγ. d. in A.	32, ἀκρωρείας B.	53, πρὸς ἐπ. B.
	34, τῆς ὄψεως.	36, ἐπὶ σκ. B.	232, 6, πρὸς V.
	38, καταυγ. A.	39, εἰ δὲ γ. B — παιδ, ἢ δὲ γυνή A.	8, ἤρχετο B.
	39, ἐπιτρέχ.	50, Π. ἕτε τελεγ. B. αἶτε ἕσα A ἕσα καὶ V.	12, μ' ἀπ. A.
	41, ἢ τῶν γενομ. V γίγν. B.	3, ἐνοικ ἐν AV.	16; ἐπανῆκε V.
	42, καὶ θεδν.	6, πρὸς V.	21, σοι προσομ. A.
	43, ὑπὸ του τῶν B ὑπὸ τῶν θεῶν V.	17, ὑπ' ἀγροικίας AB.	22, εἶναι om. A τιμ. ἐκείνην A ἢ εὐγ. B.
	48, κατέχ. ὀρῶντες δὲ A.	21, ἀποτετημημένον.	24, γίγνωσα. B. reliqua hujusmodi omitam.
	50, ταῦθ' ἄν AB.	33, κατεχ. B.	25, ἢ δὲ, καὶ A.
	51, τολμᾶν A—ἀλλήλοισ V.	34, προελθ. A.	30, ἐκ. ἡμέρας B καὶ ζηλ. A.
	53, τῶν ἀληθῶν AB.	36, αὐτῆς AB.	35, καταλαβούσης AB.
227,	3, τῆς ἐξ αὐτῶν.	39, π. δὴ ἄν. A π. οὖν ἄν B.	38, δὲ πρὸς ἄμ. A recte.
		47, ποῦ B.	42, ἐνόθεον AB.
		49, μηδέποτε V.	43, διεξ. διεφαίνετο A καὶ τὰς θύρας.
		2, τι θεῖον A τὸ θ. κρ. B.	44, ἐκραγεῖς V.
		5, ἐπὶ.	49, αἶ σε AB.
		7, ἔκουφ. A.	54, εἰστήκειν AB.

¹ Codicum lectiones et vltorum eruditorum emendationes ipsæ citantur, si nil adscriptum, lectio exhibetur quam Mitscherlichius secutus est; in textum recepta est nostra emendatio.

- 1, 1, περιέβλεπον V.
 24, ὕβρεσι — ταυτ. δὲ B.
 29, τι om. B.
 33, ἐδάκρυνεν A.
 37, γεννήτορας A.
 44, βάλλιν AB.
 50, ἠκούσθη V.
 234, 21, κατεφέρετο V.
 23, οὕτω δὲ τῆς B uti cod. Faur.
 27, Periz. : « ἔφην intelligi potest. Recte.
 31, παρ' ἀξίαν V.
 32, ἂν ποτε καὶ παρ. V.
 39, σοι.
 41, κακέτ' A reliqua hujusm. non adnotabo.
 49, ἐπιδ. A.
 235, 7, καὶ οὐχ ἦκ. V.
 8, πρόλαβεν καὶ ληφθῆναι A vulgo π. καὶ φθῆναι.
 9, ἑαυτῇ A.
 10, προσελθ. V.
 11, τὴν σὴν θερ. A.
 14, εἰμί Franc. addit.
 17, ἑλπίδας V.
 20, συντεθν. B.
 22, ἀπαλλαγὴν — τοῖς A.
 25, συντεύξεσθαι A ὑπελθόντι AB.
 36, πολλὰ B.
 41, παρακρ. V.
 236, 52, αὐτῆς A — ὑπερ A.
 2, τύχοις A.
 3, σχολάσειν. — γὰρ B.
 5, τοῦ ἔργου conj. Franc. ἐπιμ. V. recte.
 18, δι' ἐμὲ τὸ μέρος B.
 20, ἐνυβρίζ.
 25, πρὸς αὐτὸν A.
 30, πολλὰ VA.
 34, βουλομένῳ V ἀπολαγῆς B.
 42, ἐν εμ. B.
 46, περιμ. με vult Hem.
 49, ἀβρότερον V.
 52, οὐ B.
 237, 3, παραλαμβάνει VA.
 9, τὸν μὲν AV.
 13, σελήνης B.
 22, πὶ τοῖς πταουσιν vulgo. καὶ ε. τ. μέλλουσιν V. hoc μέλλ. AB. Coray conjecit παρούσιν, quem sequor.
 27, σπαράξασα B.
 30, τότε Periz.
 37, σοι.
 40, ἢ τίσι.
 42, τὰ B Periz. τὰ μὲν Πατρῶν προφ.
 43, μνήμη VA.
 44, θρήνων V. — Vulgo εἰ μὴ τ. ἔπ. ἐπ. ὑφ. ἦδ. τῶν γ. ἔπ. quæ transposui.
 47, ἐν ηρεμ. vulgo, sed B ἀνηρ.
 48, ονεύρων A.
 49, τὸν ὕπνον AB.
 238, 3, καὶ τὸν Hem.
 4, λαμπαδῶν περὶ τὸν Hem. illud emendavit; nos abjecimus quoque τὸν.
 6, μὲν A om.
 9, τὴν θ. Ἰσιν B.
 18, παρθένους AB.
 21, προηγ. A.
 25, αὐτὸν B.
 36, καὶ τοῖς illud om. A. συνήσι — τῶν Αἰγ.
 43, ταύτην παρανομήσαντος παρελέσθαι. παρανομήσαντος παρελομένου V.
 ἐφ' ὧν τε A ἐφ' ᾧ γε B.
 45, διηγαγον A.
 51, ὑμῖν B.
 52, ὅσοι τι.
 239, 2, οὐχὶ αἰμ. B.
 8, καὶ om. A.
 15, ἀπολογῆς B.
 18, οὐ πέπτωκα.
 20, ἢ γὰρ B—λογίζομαι V.
 40, ἢ ἐκ.
 41, τῆ γῆ τὸ βλ. B.
 51, μετεδώκατε B.
 53, ἄλ. τε διότι τὸ BA διότι V.
 240, 5, ταῦτα ἐν ὄμ. A ἐν ὄμ. τούτων καὶ τος. B.
 7, ἐλάχομεν V.
 11, ἠμέλλομ. uti μοχ ἠμέλλε B.
 19, ἀθρόον A.
 31, αὐτῶν τε AB ὀλλόντων τε καὶ Franc.
 32, ὄφελον B.
 34, τὰς ante ὄμ. om. A.
 39, ὑπερβέβληκ. A ὑπερβέβηκε B.
 40, καὶ μετ' B.
 46, μὲν γὰρ hoc om. A. ὕτ' ἂν A.
 47, εὐθυμότερον AB addo ἂν.
 46, ἀνακαλέσθι AB.
 49, καταλείπω B.
 241, 9, πιστεύων B.
 12, ἡὔτρ.
 13, ποιησομένους.
 18, καὶ πη καὶ A omisso εἰ.
 22, τὰ δῆλωθ. AB.
 24, βλέπειν τε AB.
 35, τί δ' ἂν γένοιτο B δ 0. ἔφη B.
 40, τὴν κατ' ἐμοῦ AV.
 50, φυλάξασα V.
 242, 5, τῆς ζ. τῆς ἐφ' ἡμῖν B.
 14, καὶ ἦ V.
 17, ἐπὶ σοι τούτ. φ. B.
 24, ἔστειλε AB.
 26, ἀγρικώτερον.
 28, πρότερον Hem.
 33, καὶ τύχαι παρέσχον V τύχαι vel τύχας ἀς — ἂν ἐξ Hem..
 35, ἐπινοίας Hem. vult ἐπινοίας. In Lugd. ἐπινοίας.
 38, αὐτὸν Kv.
 49, ἐσπουδασμένος BV.
 52, καὶ φόνους V.
 243, 4, τι om. A.
 6, ἔνδυνε AB.
 8, ὑπερκύπτοντας AB.
 9, προιδεῖν καὶ Hem. προμηγύων A.
 32, ἄλλην.
 34, σχολιοῦς om. A.
 40, προσέπιπτεν.
 44, φοιτήσει.
 46, διαδραῖναι V. σοι.
 51, φαιδρότερον V.
 244, 6, πολ. κεκτημένους A.
 9, τούτους Periz.
 10, ἐστὶ V.
 13, ταῦτα B.
 14, ὑμῖν B ἡμῖν om. A.
 16, ἔνσπονδος A.
 21, ἀνεκάλει VB.
 23, συνεργάει.
 24, ἐπελθόντες V.
 29, καὶ ἀφόρητον.
 34, τε AB om.
 45, δρώμενα A.
 46, συνέβαλλον B.
 245, 1, τὸν θερμ.
 6, προσανακρεῖν A.
 7, ἀπαντώμενον Commel.
 14, Ἑλ. τῆ γλ. AB.
 26, ἱερ. θυμ. B.
 27, τε τοῦ.
 33, πλεύς. καὶ ἄρ. μ. B.
 34, ἕρεσιαν A.
 36, πλησιάζαντες μ. καὶ.
 41, τὸ μὲν τι A.
 44, ὄντων.

- 48, τοὺς δὲ καὶ ἀν.
46, ἐπιτρέφαντες AB.
49, ἔβαλλον B.
p. 246, l. 1, ἔς τε B.
2, καθέντα AB.
6, φίλοις B.
21, τῆς ἱερ. V.
25, ἐπέλοη.
37, τὴν νῆσον. V.
39, αὐτὴν A.
42, ὑπὸ τῆ γῆ μὴ V.
247, 10, εἰς τὴν om. A.
18, τοιαύτως ἐπὶ σοι V ἐπὶ σοι Lugd. in marg.
24, ἔσχ. καὶ ἀψ. φ. λ. B.
31, ἀπολώλεκός με V ἀπόλωλε καὶ με Lugd.
35, ἀνακοπτόμενον V ἀνακαμπτόμ. A ἀποκόπτ. Lugd.
41, περὶ τὴν B.
44, ἔρεσιαν B.
47, χαλ. δὲ V.
248, 7, ὑπολειπομένης B.
6, παρενεχθ. Lugd. V. mox ἐναποσβ. VAB.
15, τὸ γόνυ B.
28, κινδ. θαλ. — ὑποβαλ. om. A.
35, εἰς οὐδὲν ἔρ.
46, ἀλλ' ὡς γ. B.
49, φίλον V.
249, 7, τὸ μὲν διότι vulgo ἔτι τ. σ. δι' οὗ Bas. τὸ μὲν ἔτι Lugd.
26, ποδηγετεῖν B.
31, τῆ σφαγῆ καὶ σπ. B.
43, ἐς τοῦδ. A.
45, μικρὸν.
44, ἀλλ' ὡσπερ οἶνομ. A. ἤρωμενοι Bas. Lugd. Hem. adn. = interpres legit μονώμενοι.
46, περιέστησε V.
49, διασμούμενος.
50, συρρευίσαν A.
51, ἐπέφρανε VAB.
54, ἐντυγ. κειμ. δ' ἐαυτοῦς VAB.
250, 1, ὄρθ. ἀθρ. B.
3, γεγεννημένον B.
6, προσπ. VAB.
9, ἀπερ ἤστυν. Canterus. ἤστυ. τε ὄρ. AB.
20, τὴν γ. v. καὶ τ.
24, τοσ. συμρ. κειρασμένον.
28, διακνομ.
37, ἐπ' ἐσφάτης B.
41, ἀμρ' αὐτῆς A.
53, καθ' ἑαυτὴν.
251, 5, περὶ τὰς A.
16, μοιχεῖαν A.
19, προ ἐκλεουον VB ἠνάγκασον.
44, ἐγγέγρ. A.
45, σε.
252, 5, τῷ καλῶ καὶ.
10, διεπραξάμην B. ἀμετάβλητον AB.
11, ὑπὸ σε.
12, καὶ εἰ B.
15, τὴν Ἄττικὴν V.
25, πάλαι V.
38, ἡ πῶς, μοχ ἡ πότε.
39, καθειμένην B.
43, νομιζῶ.
44, ἐκτετέρευται B.
48, Τροφωνεῖου. θεοφρονεῖν AB.
253, 9, ἀπέστειλεν B.
11, πρὸς.
20, καλ. εἰ.
34, δὴ AB.
41, γ. καὶ.
42, τάχα μὲν καὶ.
49, ἐγχειροῖη AB.
50, σε κατὰ B.
254, 1, πρὸς αὐτόν.
7, συνέρραξε.
13, ἦχοι.
15, ἦ.
20, ἔχοι BV.
21, μαθεῖν AB.
22, ἐσπουδασμένους.
25, ἔτι τοῦ AB.
28, β. οἰμώξας B.
36, ἐπεισφῆι AB.
39, ἀπειρον V.
41, ἐπὶ πλ. A.
52, ἠνέσχετο ABV ἐπην. Lugd.
53, ἐπάσκητο V.
255, 2, καὶ τὸ βλέμμα ὑποκαθεῖμ. hoc A.
3, τῶν ὀφθαλμῶν B.
17, ὦμην ὡς.
20, δλοτι με V μοχ μέντ. δ. V.
31, φόντας V.
41, τ. μὲν ἕως.
46, ἐποίησεν.
48, συνεῖναι A γυνῶναι B.
256, 7, ἡ καὶ νῆ Δία vult Canterus.
19, ἐγχειρ.
21, δύσερι.
25, ὄρμησαντες AB.
30, ὅσα γῆν γ' ἦν Lugd.
42, γνωρίζω δὲ A.
49, ἐγκαταλεῖψαι AV.
51, πλησιον A. ἤμερον V. Lugd.
257, 3, πρὸς μεσεμβρίας V
14, ἀπολ. ἀλλήλους.
30, τὰ οὕτω ἀεὶ V.
37, ἡ ἀνηρ. B.
38, διεσφορέναι B.
42, καὶ δις V.
44, ἀνεβίβ. A.
52, εἴπη A.
53, ἀνείη AB.
54, ἀν οἱ.
258, 7, κατέλιπε V.
8, ἀνέπνευσε Canterus ἀνέπαισε.
9, ἐπῆδρσεν αὐτῷ Hem.
17, ἀπήσχετο AB. ἀπείσχετο V.
20, ὡς δὲ καὶ V.
21, ἀποτέμνει V.
24, ἄλλα τε γὰρ βουκόλοι B.
259, 1, ἔφη γ' B.
4, ὡδ. δὲ καὶ αὐτὸς οὕτω A.
12, εἰ μὴ τί σε V. Scal. sic potius notabo lectiones e Vat. Scaligeri manu scriptas.
15, ἀναθήσει AB. μέρει τὰ A.
21, παρεσχ. AB.
30, μαλακῆν Scal.
31, πῶρ ἀνέκαιε V.
32, ὁ δὴ καὶ xv. B. habet, ὁ δὴ Kv. Scal. ὁ δὲ καὶ.
38, Π. μὲν πόλεις, π. δὲ illud AB, hoc A.
46, αὐτῆ B.
51, προσάγουσα BV.
54, καὶ εἰς Scal.
260, 1, ἀποσκοπεῖν V. Ὅμ. καὶ ὡς πάντα.
5, μὴ ποτε οὕτω B.
8, τοῦτο γὰρ ἔπινε AB. σπένδωμεν B.
26, εὐχαριστία V.
27, καὶ οἶδα — τὸ δῶρον V.
33, ἀπαγγ. V. Xyl.
36, ἦ — ἡ πῶς.
38, ἐξαγορεύσαι V.
261, 12, τί πέπονθεν V.
24, ὡς οὐν μεγάλων AB.
32, ἐπανάγαγε AB.
33, ὑπόθεσιν B.
34, οὐ κατ' αὐτόν.
45, ἀβρον. Scal. γραφ. κομπαζόμενος.
48, ἐπάγ. V. ἦν ἔμοι — δυνατὸν V. Lugd.
49, προῦρ. μὲν B.

- p. 262, l, 3, γέγονε V.
 5, ἔχουσα.
 18, τοὺς ψυχῆς A.
 24, ἔγνω V.
 25, ἀντέσχον.
 26, εἰμαρμένον A.
 33, ἀστέρως V.
 42, [γῆς — φράσας] Lugd.
 sic.
 46, δ' ἦν V.
 263, 4, Κίρρω V. Κρισάου A.
 13, πατήρ μου Scal.
 16, ἀπεκρίνατο, τὰ δ' ἄλλα,
 εἰς. ἀκ. B.
 27, νῆμα περισθ. A.
 34, περιεῖποντο AB.
 35, πάντοθεν Scal.
 264, 4, τῶν ἄλλων B.
 6, ἀναγεγραμμ.
 7, γιγνώσκειν A.
 9, ἐκ τῶν μὲν ABV. Taur.
 10, λαμβάνει AB.
 11, ἀποδιδ. B.
 13, ἀνακαμπτόμ. A.
 17, συναρράξωσι V. Falck.
 ἴσως καὶ συνάξωσι.
 21, ὄργα τε AB.
 22, κατεξάν.
 32, καὶ τ. B.
 35, τίθειμαι.
 37, Χαρίκλεις A. Lugd.
 44, ἔφην ἐγὼ.
 46, σε διὰ B.
 54, καλλ. καθ' AB. ἦν δὲ B.
 265, 6, ἐπιπέθειον B.
 17, ἀφῆξ. τῆς ἐκ. B.
 34, Ὁ δὲ — διάπρασιν
 ABL V.
 36, βαρύτερον A.
 39, τε ἐν. A. τὸ μέγ. A.
 40, καὶ λευκ. — ἀγλ. V.
 49, σχολῆ γ. καὶ B.
 266, 8, χρῆσασθαι.
 11, ἑαυτὸν B.
 12, ἐπταεῖν B.
 25, εἶναι δλίγω B.
 28, ἐνέπειδε A.
 30, γράμμασιν A.
 36, τι φράζειν B.
 39, ἀκμὴ μελζ. B. μελζων
 ὡς ὄργς A.
 51, ἦ μὴν A.
 54, ὡμολογημένα Hem.
 267, 2, τῷ ὄντι Γ.
 8, μαθήση AB.
 13, ἐσπουδασμένως.
 14, συντετ. B.
 16, τῶν Αἰθ. τ. π. B.
 18, ἀπήγγειλεν A
 23, ἐπέστρεφεν V.
 25, ἦ π. ἦ τ.
 32, συνεῖσα A.
 33, κάμει B.
 39, θ. με B.
 47, δὴ τὰς B. δ. τι A.
 ὑπερβέβηκεν B.
 49, ἐφέρετο B.
 53, π. μοι β. V.
 268, 13, Ἐρωτα A.
 21, β. γάρ σοι B.
 25, περιδῆς AB. ἰκ. οὖν γ.
 μὴ π. με B.
 27, διαγαγεῖν A.
 33, αἰνιάνων A.
 35, ἰσρείων B.
 42, ἀπὸ τοῦ ὑπ. B.
 46, νυνὶ A.
 τῷ τοῦ B.
 49, νυνὶ B.
 269, 4, Αἰνειᾶνες Davisius Αἰνι-
 ᾶνα vel ὡς Αἰν. Hem.
 18, ἐγγυτέρους V. A.
 27, κόμην πρὸς AB.
 30, σοβαρὸν A.
 45, τὰ πρὸς θυσίαν AB.
 46, ἦμ. πρὸς B.
 47, ἦδη παρῆν τῶν A.
 κατήρχετο AB.
 55, ἀπὸ κροτ. Franc.
 270, 9, ἦπ. τοῦτ. χ. πρὸς τὸ ἀ.
 ἀ. ἄμ. Hem.
 13, ἐπέστησε AB.
 17, καὶ κλεισας Lugd.
 καὶ λύσας AB.
 18, τοῖς ἔξ. τούτοις Hem.
 40, ἐγγίγναιτο V. AB.
 46, εὐδοῖαις Hem.
 271, 4, καὶ ὁ ἐκ. B.
 5, μ. ταῦτα B.
 10, ᾧδὲ πως ἡ φῶδῆ.
 15, ἀ τὸν AB.
 22, ὑμναίων V. ὑμεν. Lugd.
 τῆνδε Scal. τάνδε A.
 34, ὁ μὲν ἀριθμὸς AB.
 42, φέρ. ἦ βλ. B.
 44, πρὸς δὲ V.
 50, μελέτημα B.
 τὸ ἐμὸν.
 51, ὥστε ἔδοξας Lugd.
 272, 10, ὡς καλὸς κάλλιστον.
 φέρει Lugd.
 16, μετερο. V.
 19, ἐπένημον B.
 26, ἐπεὶ δὲ.
 28, ἐγνώκαμεν B.
 31, ἐφ' ἀμάξης A. ἡνιοχ. B.
 32, ἀλουργῆ A.
 34, στ. ἦν — εἰς ἐκ.
 36, δυνηθησάμ. B.
 48, συγγραθὲν V.
 49, μὲν ἦ.
 50, ἀσύνθετος A.
 52, ἐπεκ. AB.
 καὶ τοῦ V.
 273, 4, τῆ θατέρᾳ.
 12, οὐς οἴδα.
 13, θεοσάαντο Franc.
 18, ὄν. —
 20, μᾶλλον ἐτοιμότη. B.
 37, μοι ABV.
 38, εἰσβάλλ. AB.
 274, 4, αὐτῷ.
 τὸν δὲ β. B.
 10, ὁμοῦ — ἤρων A.
 14, σχολαίτερον V.
 16, ὡσπερ ἦ.
 22, ἐν δλίγω τὰς B.
 35, ὑπέθ. τὸ B.
 36, λέλυτο A.
 42, παντοῖως A.
 47, δσάκις.
 49, συνέθυσεν καὶ B.
 51, ὄγ. B.
 54, ἀστέρ. ἦρ. A.
 275, 2, τῆν τε.
 3, ὄφθ. τῆν B.
 6, π. οὖν V. ὡς αὐτ. AB.
 7, συμπορευθ. B.
 καὶ εἰ μῆτι B.
 29, ὀπότ' ἂν AB.
 32, ἐρριπ. B.
 35, βασκανίαν AV.
 38, εὐνής οὐδὲ B.
 39, μόνον V.
 41, ἦ ἐρ. A.
 42, ἐνθῶσι.
 45, π. τε καὶ.
 50, βέβλ. ἰσραῖς B.
 276, 1, ἀπόρρητον V.
 13, δέος μὴ AB.
 20, ἐσπουδασμένος AB.
 24, μηδὲ εἰς ἐστ. B.
 27, ἀπροσδιον. V.
 39, ἐνεδεικνυτο BV.
 43, ὑποστένων Hem.
 277, 1, καθ. τὸ ἀν. B. x. τὸ ἀν.
 ἀλλ' ἦ A.
 4, ὄρθως μὲν A.
 8, φιλοφροσύνην B.
 11, ἐψυχομένων AB.
 13, ὁ δὲ θ.
 17, προπιῶν B.
 20, οὔσα Scal.
 26, ἀτ. τε καὶ B.
 29, Ἀπόλλωνα AB.
 35, ἴσα τε.
 36, ἔποι AB.
 39, ὄναρ ἦ B.
 49, ἀπιόντων Scal.
 278, 21, βεῖ' et supra; scriben-

- dum esse βεῖ patet.
- 24, θ. μεμήνηκας.
- 26, ἀπάντων B.
- 34, τὸ μὲν B.
- 40, θ. γ. τοῖν μ. καὶ θ. τοῖν ποδοῖν B.
- 45, κρατησάντων.
- 51, μούμενος B.
- ρ. 279, 1, 19, ἢ κατὰ.
- 29, εἰλ. A.
- 31, προιοῦσα.
- 27, ἠπάτηνται AB.
- 37, παρώνυμος A.
- 42, καὶ τὸ ἀφ. Franc.
- 45, προρρ. AB.
- 46, κατ' ἄλ. πολ. AB.
- 280, 1, 1, κατακρύψας V.
- 8, συντιθείς A.
- 12, προσεκύνει AB.
- 14, τοῖς τε θ. B.
οὐκ ἐσφαλμένος ὡς ἔλε-
γεν B. V uti Palat. sed
ἐσφαλμένος.
- 21, πάσης V.
- 24, ἐδάχρυν.
- 31, σέ A.
- 33, ἐπιγγελιατο B.
- 44, ἐπιστένοντα.
- 45, σκ. εἰ, B.
- 48, διαγαγ. AB.
- 52, ἀν. ἦ B.
- 53, ἀπολειπομ. VB.
- 281, 1, καὶ εἰ μὴ B.
- 4, ἦ τὸ V.
- 5, προρ. μὲν καὶ.
- 8, ἔχειν B.
- 12, σε καὶ V. A. B.
- 14, ἄν καὶ B.
- 18, τὰ μ. ἄλλα B.
δέδ. B.
- 19, τὴν παρ. AB.
- 21, ἀποσθενόμενον B.
- 25, καταφιλήσας V.
- 28, ἀδικουμένη ἡδίκημ.
Lugd. illud d. in AB.
- 287, 29, ὁ σοφός Franc.
- 31, ἀριστος εἰπερ B.
- 38, ἐπ' ἐμοί.
- 41, τὴν.
- 44, βουλήν V.
- 282, 3, καὶ μόνιον d. in Lugd.
- 5, γιγν. γάρ τοι.
- 15, ἐπέστρεψεν A.
- 19, οὐδὲ σιωπᾶν AB.
- 22, προσπέτ. V.
- 26, τότε δὲ AB.
- 32, ὁ δὴ A.
- 44, κόμπου A.
προσιέναι.
- 283, 1, σι κεκιν. AB.
- 5, κεκιν. A.
- 10, τῶν ὀφθ. Scal.
- 12, κατ. Χαρίκλεια V.
- 13, ἔσκαιρον AB.
- 16, ἐγὼ δὴ B.
- 22, ὑποστρέφας V.
- 25, καθάπερ βέλος Xyl. B.
τέλος ἐπὶ Lugd.
- 39, οὔτε καθ' ἡδ. B.
- 53, ἐπισκ. A.
- 284, 6, ἠΰρισκον AB.
- 5, ὄπου.
- 15, ἠρώτων.
- 33, τὸν ὀφθαλμὸν βασκ.
malim.
- 38, καὶ πῶθεν B.
- 39, ἔφην V.
- 41, δ' αὐτὸν A.
καὶ ἐπ. A.
- 42, τῷ τε B.
- 285, 17, ὀχλοῦντος AB.
- 19, προσκαλεῖν V.
- 20, πυνθάν. V. A.
- 22, εἰλ. A.
- 23, μόνον A.
- 28, ἔφη καλὸς B.
- 33, ὄρᾶν — Χαρίκλειαν
Lugd. ἐρᾶ μου B. ἐρᾶν
ἐμοῦ A.
- 43, ἐγὼ μὲν.
- 45, οὐ γ. δ. μὴ.
- 52, ἀργήσαι A.
- 53, πειθεσθαι V.
- 54, φ. συνεχῶς φαίν.
- 286, 7, Χαρίκλεια A. sic.
- 17, καὶ — ἀποκρ. V.
- 18, Ὅμ. ἀναβ. A.
- 27, ἱατρὸς B.
- 35, δὲ θερ. AB.
- 36, τοῦ σώμ. B.
- 37, χυμὸς A.
- 47, ἀθρόον V.
- 50, τὸν ἐμὸν σ. AB.
- 54, ἀγνοεῖν A.
- 287, 4, καὶ τίνος B.
- 8, ἦκει Scal.
- 9, δ' εἰπ. R.
- 13, δαιμονιᾶν Sc. B.
- 17, ἀνέκραγεν A. ut solet.
- 19, διαχρήσεσθαι A.
- 22, ἱκέται καὶ.
- 25, δαιμονιᾶν Franc.
- 27, ὡς — ἐκείνην AB.
- 38, δὲ B. δεῖ Scal. ἐκδοῦ-
ναι — πειθ. οὐδὲ ὄσον
V.
- 41, κατεστιγμένην
- 43, ὁμοίωνται.
- 47, ἐπλήγην B.
- 51, γενεάρχ. V.
- 288, 1, 8, ἄγ. καὶ B.
- 11, ὄπω τε A.
- 29, γενομένη.
- 34, σῶ τε AB.
- 40, ἀκούσα AB.
- 49, δέ ποτε A.
- 289, 8, οἰκτερούσης AB.
- 9, ἐν ταῖς VAB.
- 11, τίνων δ' V.
- 27, πρὸς ἄνδρα A.
- 38, ἔνεκεν AB.
- 41, σὺ τε AB.
- 49, διαθῆς A.
- 290, 2, δὴλη παντοίως.
- 20, πῶθεν ἦ.
- 23, κοιτῶν A.
- 24, λυμαινεσθαι A.
- 31, αὐτὴν A.
- 39, σοφ. ἐκθ. B.
- 43, θαρρήσειν A.
ἐκέλευεν ἐρ. B.
- 44, εἰ πρῶτα μὲν ἐκτ.
- 45, ἔπου A.
- 51, διαφαν. Scal.
- 291, 6, προσεδρῶν V.
- 15, δὲ ἀνδρὶ Scal.
ὄπου γῆς A.
- 18, βασιλεύουσαν A.
θ. τε τοῖς AB.
- 29, πρὶν εἰς A. Franc.
- 39, ἔλον AB ὄλης Scal.
- 41, ἔπεσθαι.
- 47, ἦ πρὸς κατ' V
- 292, 5, ἐκ. δὲ τῆς B.
- 8, ὅς τῶν A.
- 17, εἰ τι A.
- 21, πρὸς γυναῖκας A.
— γυναῖκα B.
γυν. ἐλιξίν ποιοῦσαν B.
- 36, σχολαιοῦτ. A.
- 49, ὑπέστημ. B.
- 293, 2, ἀπέθ. Sc. A.
- 3, ἀπέσπεισα A.
πολυτελές.
- 4, ὅμως δὲ καὶ B.
- 7, ἐστρώκεισαν B.
- 9, δὲ ἀρα V.
- 10, ὀπῶθεν Scal.
- 14, δὲ οὖν B.
- 12, κοινωνῆσ. μὴ οὐχὶ —
ἀπελθεῖν καὶ φίλλας ἀ.
ἱερᾶς ἀ. ποιησ. μὴ
ἔλεγον A. Scal.
- 294, 8, οἱ δ. μ. τι ἀθ. ἐκβ. A.
- 12, ἐπιμεμογλευμ. Hem.
Cf. Plat. de consol.
p. 106 A.
- 21, Π. καὶ πρὸς Scal. B.
- 29, γούνασιν V.
- 35, ἐπήλυδας A.

- 39, ἀνευθύμους Scal. ἀνευ-
θύνοος. A.
43, τὰς τ ἐς. ἐλ. A.
46, δὲ κατὰ A.
48, ἐλάμβανε καὶ ἐπέειχε AB.
p. 295, l. 5, ὀμιλήσει AB.
6, κωλύσει A.
10, ἐστίας Hem.
11, ἐπιθ. —
17, ἠβουλήθη AB.
23, τε ἀφιγμ. A.
24, τὸ πληθός B.
25, περιεστοιχισμένων B.
26, συνεχομένων B.
30, ἦδη ἐπιθ. B.
32, ἴως ἔφη B
39, τίνας A.
ἦ εἰ hoc d. in A.
40, πόλεμον ABV.
50, ἐκίνει κτέ d. in Lugd.
53, προσ. βουλ. A.
296, 10, ἡμῶν.
13, ὅτι.... τοὶ καὶ θεωρίας...
οἴχονται.... τὴν πρ. B.
15, ἀπατήσαντες.
18, φιλοτιμίας B.
21, ἐπὶ νεαρῶ τῷ π. V.
26, κλυδ. ἢ δαιμόνιον B.
27, ὡς ἔτυχεν B.
28, ἀρι.... οὕτως ἄρα B.
29, ἄτε — ἄπ. προκ. V.
31, λέγ. καὶ A.
35, μηδὲ καὶ λ. A.
45, καταλαβόντας A.
46, σ τιμάσαι A.
297, 18, ἐγνωρίσα A.
21, τὴν χαρ. AB
23, οὐδ' B.
25, μὲν πάλις A.
29, εἰς ναῦν B.
31, καὶ ὄρ. λ. A.
32, ἡμέραν καὶ νύκτα.
μόνον.
44, ἀριεὶς B.
45, τοὶ B.
46, πάσωμεν B
49, τὰμ. πάθη.
298, 1, τῶν νύκτων ABV.
ἀποτείνοντος AB.
13, νωθέστ. A.
17, ἠβουλ. A.
25, ἔχης A.
36, ἀλλ' AB.
42, γν. τε AB.
44, τὰμ. σοὶ AB.
45, τοῦτοις.
46, τ. ταῖς ἐμαῖς.
51, ὅν τινα δὴ πολ.
299, 7, ἀλινον A. ἐλ. B.
17, δὲ ὁ μ. κ. ἐμὲ.
δ' ἐξαρχ. AB.
18, ἠδέων A.
19, δ. δὲ ABV.
24, παρ. καταγ. Lugd.
32, ἀνασχ. B. ἀνεχ. A.
34, ποῖ.
43, ἐδ. κατ.
50, τὴν ἀλὴν A.
300, 3, Ἄπ. ἔφη A.
γὰρ ἀλ. AB.
8, ἀνθρώπινα.
16, γεγόνει B.
17, ἐζωγραῖτο V.
18, ἐμπέτ. B.
19, κεκέν. A.
καὶ θερ. AB.
24, ὑπελείποντο B.
36, σωφρονεῖν A.
44, ἄλλοτε ἐπ'.
301, 14, αὐθὶς περιέβ. VAB.
19, σκύλων A.
27, ἐκ. καὶ θ. τ. κ.
31, εἰστήκεσαν B.
41, ἐπισυνάπτει.
42, φιλοτ. πολ. A.
302, 3, οὐδὲ γὰρ B.
8, ἐπικατάρατον καὶ ὁ. B.
26, προσαγαγεῖν VAB.
31, καταναλ. A.
ἀπὸ τοῦ π. π. V
47, ὡς ἂν λανθάνοι B. ὡς
ἦν λανθάνοι V.
ὡς λανθάνει A.
303, 3, καὶ δὴ καὶ B.
4, ἐκπέπλ. AB.
8, μὲν ἔφη AB.
13, ἔσται B.
14, τῆ βασ. Scal. AB.
19, τραπεῖς AB.
21, ἐξέπεμψεν A.
23, νεανίαν A.
26, τηλικούτο A.
29, κόσμον AB Scal.
31, ὑποφ. V. A.
39, εὐρών B.
τι γ. B.
44, π. ὅτι τ. B.
46, νεύουσαν — σκέπουσαν
A.
48, ἐκινήθη A.
53, οὐχὶ θίσθη AB
54, αὖτος ἐγ. AB.
304, 3, πλ. ἄμαφ. VB.
6, μοι Scal. A.
13, περὶ Θεαγ.
26, ἢ X. Sc. AB.
25, λάβη A.
27, δτου Franc.
36, καταποθὸ — θεῖο AB.
46, ἔφη d. in AB.
51, συνέκειτο A.
2, μόγις AB.
305, 5, ὡς δὲ ἐπὶ V.
8, οὕτω πρὸς B.
12, ἔτι φλεγ. A.
17, ἀμεύθω V. semper,
et A.
20, Βρεττ. AB.
ὑπερφέρουσαν B. Scal
26, προσβάλλει.
28, ἐκδύσεων.
32, π. ἢ B.
37, τῆ νομῆ τὴν ἀγ. V.
43, ἐπανθίζουσης Hem.
γέγρ. ἀρνίων. A.
50, καὶ ὑπέρ.
54, τὸν γὰρ ἄκρον B.
306, 3, μὲν ὁ δ.
5, πολ. τῆς λθου B.
6, ἔλ. τὴν λ.
7, λόγος ἦν ἄλλως B
12, ἀγαθωτάτου.
13, τῷ ὄντι διακ. A.
17, ταῦτα μὲν A.
ὡς ἐπὶ. ἐποίησεν.
25, τὸ ἑαυτῆς B.
28, λαθρῶς βρωάζ. A. λαμ-
πρῶς Scal.
39, ὑποσχόμενος Franc.
41, ὅτε σοὶ AB.
45, ἂν γένοιτο AB.
46, ὅς ἄπ. A.
51, τῷ d. in B.
52, ἦδ. τι V.
307, 22, ὑπὸ τῆς Π. Ἰσ. B.
τῆς πρόσω B.
25, κακ. τοῦτου δὲ A.
35, ἡμῶν Scal.
37, παραλούοι A.
46, ἀνεῖχε A.
50, ἐφαίνοντο AB.
308, 1, πλειάδων AB.
4, τὴν Z. τὸ ἄστρ B
11, θυρῶν αὐτοῦ B.
12, πλ. δὲ B.
15, ἐνσχεθὲν A.
16, οὐδὲν ἔφη A.
17, ποιότης AB.
32, τρ. ἢ τ. παιδίω τετ. AB
37, οὕτω A.
43, ἀναπαυόμενος Scal.
47, τοὺς ξένους Franc.
52, αὐτῶ.
54, φασὶ V. φησὶ A. Lugd.
οὐκ ἄρ' Franc.
309, 4, ὡχλεῖ π. καὶ ἀπέκλαιεν
ἀκηδιάσας ἐπὶ φει παρα-
καλῶν λιπαρῶς, ὡς ἂν
B.
14, ποτε γόρων B.

- 15, τοσούτω A.
 18, ἤγ. πολλά AB.
 22, δὴ V. δὲ δὴ Scal.
 29, φησὶν AB.
 κύματι VAB.
 30, ὁ γὰρ τοι B. ὁ γ. μοι A.
 34, δὲ τοὺς A. π. τοὺς B.
 42, ἔρα δὴ φυλακτοῖς AB.
 50, δὲ κέρτους A.
- p. 310, l. 7, βούλημα A.
 9, θαλάττης AB.
 14, προσκλήσ. β. A προσκ.
 B.
 16, ἐγγειροῦντα.
 17, γίγνοιτο AB.
 28, μηνυμάτων B.
 29, τὸ τέλος A.
 37, πρὸς ἀκ. B.
 43, καὶ τὸ ἀκρ. τ. ἕαρος V.
 44, ἐρχομ. AB.
- 311, 5, σ. μετὶ. A.
 6, ἐν οὐδ. λόγου.
 τίθεσθαι τὸ A.
 34, ἀπ. γεν. B.
 45, ἔνεκα B.
 47, ἐπ. τῆν.
- 312, 4, ἀπαράλλακτον VA.
 17, τέλ. εἰς B
 24, ἦ ὦστε B.
 28, ἐρεσταν A.
 32, ἐνέπληστον V.
 34, προμαγεῖν V.
 45, δὴ καὶ γενέσθαι σ. AB.
- 313, 5, ἐναλάμενος Scal.
 8, μετεμέλοντο A.
 10, ἐφ' ᾧ τὰ A.
 32, γὰρ τι χρ.
 38, θαρσ. AB.
 39, πρ. διδου AB.
 42, χωριζομένη Franc.
 43, ἤρχετο A.
 46, διὰ τῶν β. Franc.
 51, ἄχθος τῆν. AB.
- 314, 13, ἀνικόντων Lugd. ἀνη-
 κόντων V.
 18, ἔκτετ. B.
 22, μὲν τὴν A.
 43, π. τῆς σωτ. AB.
- 315, 2, εὐτρέπ.
 22, μὴ διογλ. V. μὴδὲ
 διογλ. B.
 23, τῆς ἄλλης ἐπιμελείας
 καὶ εὐπρ. verba quæ
 omisi abs. in AB.
 29, πράξειν Lugd.
 37, παραδιδ. B.
 47, εὐνοια V.
 50, εἰς γ. σε αἰτεῖ Franc.
 51, τὸν αὐτοῦ τε καὶ σοῦ
 μεταποιεῖται B.
- 316, 22, διακρούστοι B.
 περιποιήσαιο B.
 — σιαις A.
 25, Malim πάλαι γάρ τι καὶ
 αὐτὸς πρὸς τὴν κ. πε-
 πονθῶς.
 38, εἶπον ἰδεῖν αὐτὴν εἰ,
 verba quæ omisi abs.
 in AB.
 54, ὁ Τρ. AB.
- 317, 3, παρὰ ταύτην B.
 5, τὸν ληστρικόν.
 9, τοὺς ὑπήκ. V.
 12, πράττοις AB.
 16, καὶ τοῦ τωρ. v. A. des.
 in B. ads. in V.
 25, ἐπανατείνεται Scal. B.
 27, καιρία.
 28, ἐκτετάρακτο B. ἐτέτα-
 κτο V.
 29, ξυμπ. B. ἀλλήλοισ Sc.
 A.
 30, ἐπαμυνοντ. AB.
 32, θαλοῖς V.
 35, ἡ deest in A.
 42, οὖν οὐχ A.
 48, οὔτε τῆς.
 51, μάχ. ὦθ.
 54, βοήσασα Scal. AB.
- 318, 3, περιέστη A.
 8, ἀπέτεμεν V. ἀπέκοπτεν
 A
 12, θαρσ. AB.
 14, ἴσα A.
 15, προκαθειμένον Scal.
 22, ἐμοῦ καὶ ἔτε.
 23, ληστρικῶν.
 28, οὔτε δὲ ἐπ.
 29, ἐπικ. ἔλπ.
 31, ὀρθοῖς μέρεσι hoc d. in
 AB.
 35, αὐτῆς A.
 47, μ. δὲ τοῦ δ. γενέσθω B
 τὰς λυτηρίους.
 49, διελύετο V.
- 319, 7, κατακλιθεῖσα Franc.
 15, ἔποι.
 19, καὶ ὡς hoc d. in AB.
 34, ἐγὼ δὲ AB.
 42, δ καὶ πλέον.
 45, φησιν A.
 2, ἀναλαβεῖν B.
- 320, 49, ἐνδέδωκε.
 319, 11, μόνω VA.
 320, 13, μ. καὶ τοῦμπ.
 14, γινώσκω γὰρ AB.
 Lugd.
 15, καὶ πολλῶ.
 19, ἤμετέρω Scal.
 30, ὡς Ἀθην. AB.
- 31, γεγόνου διεῖαι AB.
 35, πατραλοῖα AB.
 36, ταῦτ. ζ.
 40, ὁ π. δημ. B.
 45, ὁ Κνήμων.
 47, ἐκπλ. ἐπὶ A.
 53, ληστῶν.
- 321, 7, μόλις B.
 τοι.
 8, τὸ δὲ ὑπὸ B.
 11, ἔποι AB.
 12, ἐσπουδασμένως
 15, ἀν deest in A.
 χεμμίτιδι AB.
 16, τὰ πάντα B.
 19, σμικρὸν A.
 28, τίνα τὴν χρ.
 35, ἀνωχρεῖα AB.
 39, ἦ πού με A.
 46, θεοὶ τῆν.
 47, ἀπεγν. ἦ τῶν.
 48, ὑποθήμενος B.
 50, ἐγόμενος καὶ.
 52, εἶτε παρ' B.
 53, πυνθάνοιντο.
- 322, 2, ἔποι.
 6, ἀπαγγ. V.
 συναναρ. AB.
 13, λύγιόν Lugd.
 14, οἴπερ B.
 15, ἄρ' ὡς B.
 17, ἀγγελ. AB.
 26, εἴπ. ἤρ. B.
 28, καταπιστ. VA.
 30, ἀεὶ γίγν. A Recte
 38, ὁ δὴ AB.
 46, καὶ θεοὶ VA.
 47, τῆδε.
- 323, 10, δὲ ἐρ. A.
 17, καὶ — πεμπ. d. in B.
 19, σοῦ καὶ B.
 οἰκίας VA.
 22, οὕτω B.
 23, τίς ποτε AB.
 26, ἀποκρίνασθαι B.
 28, δάκρυ A.
 31, ἀσταθμητὸν A.
 34, π. δὲ B. καὶ τῶν A.
 36, λησταῖς.
 42, καταλίπω A.
 43, εὐρηκυῖαν V.
 47, ἀδ. π. π. καὶ B.
 51, ἐκ του B.
 παραπεπτ. A.
- 324, 1, ὑποληφθεῖη AB.
 7, εἴπερ σε θ. παρῶν A.
 ὕπως B.
 8, χρ. οὖν V.
 12, καταλιπῶν.
 15, συμβάλλ.

- 28, ἀσμένω V. A.
 γένοιτ' ἂν B.
 27, τε τὰς σὰς AB
 29, μηδαμῶς AV.
 43, πενίαν δδύρου Scal
 45, ἀπολήψει A.
 47, ἐπιδούς B.
 48, πάλαι A.
 51, ἀλλὰ πάλαι.
 53, δέχομαι B.
 p. 325, 1 10, πιστεύουσα AB.
 15, δρωμένων B.
 16, προσαραχθ. A.
 18, δαίμων ὁ εἶλ. με des.
 in AB.
 19, ν. Θεαγένους, οἴμοι· χηρ.
 B.
 20, ἀλητεύει Lugd. in
 marg.
 23, δὲ μόνη AB.
 25, ἀλλὰ πρ. B.
 26, μὴ τοῦτ. B.
 30, ὅπη B.
 34, κλίην AB.
 37, δεῦρο συναν.
 39, μηδὲ καθ' ἕπνουσ συγγέ-
 νη absunt in AB.
 43, βρ. ὀλολύζουσα A.
 ἕως αὐτὴν AB.
 326, 2, καὶ — ἐπισ. V.
 12, προαναίρεις V.
 20, ἐξάγει AV.
 22, τοῦτου A.
 26, τοῖς τε προθεσμίμασι A.
 30, ὑπαρχ. AB.
 33, Θεαγένην AB.
 41, ἐπηγ. A.
 50, π. κολάσαι.
 51, τί οὐχὶ μ. B.
 327, 7, βουληθεῖσιν Scal.
 δεηθεῖσιν A.
 11, ἐντυγχ. AB.
 13, καὶ οἴκτου ABV.
 26, ἐκνικηθείσης B.
 28, τε ὕσον B.
 31, ἔτι θ. A.
 36, ἔπ. ἢ AB.
 39, τοῖν ὄφθ. AB.
 40, μασχάλης B.
 49, τοῖν χ. A.
 50, εἴ πη A.
 328, 1, πρόποι B.
 7, πλῆθος κειμ. AB.
 11, ἢ πρὸς τ. AB.
 13, δειναὶ Pal.
 19, τὸν ἄγ. θρηῖνον A.
 34, ἐπ. ἀφελοντο deleto.
 ἔλεγον AB.
 40, ὑπερ. πολλὰς.
 48, καὶ σὺν αὐτῷ AB.
 51, καὶ π. οὐμός B.
 329, 12, τὴν δίκην ABV.
 14, εἰ δύναιτο ABV.
 ἰάσασθαι B.
 16, ἐπιπεσόντες B.
 22, ἱερ. οὐ κατὰ AB.
 36, ἀναχωρήσ. AB.
 48, τε καὶ B.
 330, 14, νεκρὸν ἐστ. B.
 18, ἀφύπνιζέ τε καὶ AB.
 24, μὲν ἐκείνου B.
 25, σωθεὶς B.
 29, ἀνύει AB.
 32, πρὸς τὸν B.
 34, μόνον.
 44, σώματα νεκρῶν BV.
 52, ἡνειχόμην AB.
 331, 9, ἀεὶ δὴ V. ἀηδῆ A.
 23, ἐπὶ γῆν AB.
 27, δὲ γραῦς AB.
 29, ἐπ' αὐτοῦς VA.
 31, τε π. AB.
 33, πρὸς ἕναντι.
 41, ἑαυτ. ἐκτὸς A.
 44, μαντευμάτων B.
 48, Μιτράντην.
 49, κ. Βήσσαν AB.
 332, 1, περὶ τι μ.
 12, πολεμοῖς B.
 15, ἐκστρατεύσαντος A.
 20, ἐδόκει τε δὴ B.
 23, καὶ μεγάλη.
 29, τοῦ μὲν A.
 32, ἢ καὶ.
 40, παιδείας Hem
 46, τὰ δελ. A.
 47, ὄρεξιν πεῖραν A.
 333, 6, καὶ τὴν τε.
 9, ἐπιτρέψαι.
 11, ἢ πόθεν.
 17, ὑπὸ ἀλ.
 22, ἐπὶ δόξης A.
 23, προὔτρεπεν AB.
 36, οἴκταν A.
 44, ἐπιβεβληκῶς ABV.
 51, καὶ τὴν δ. A.
 52, πεπληρ. B.
 334, 4, τῆ ψυχῆ A.
 10, γ. καὶ A.
 13, τοῦ μ. AB.
 25, ναυμαχίσαντας B.
 48, περιτιθ. AB. Scal.
 51, δὲ ἐκτὸς B. πρ. τῆς AB.
 335, 4, ἐστοχασμένος A.
 5, δὴ οὖν AB.
 16, τι παρ' Franc.
 19, ἀποφ. B.
 21, φιλήμασι A.
 26, μὴν A. Recte.
 27, ἀλλὰ τ. π. κ. εἰς φυγὴν
 τραπεῖς ἐπὶ τὰς πύλας
 AB. Scal.
 28, ἴετο ἐπισφρ. εἰς τὸ ἀ.
 B. εἰσέρρησε V.
 32, δὴ τε ὡς.
 37, τοῦ τεύχους A.
 41, τῆ φυγῆ AB.
 45, ὅτε δὴ AB.
 48, βεβλησεσθαι A.
 ὡσπερ A.
 50, τι δ. AV. τις δ. B.
 336, 13, ὦ παῖδες VAB.
 14, ἀγνωροῦς. B.
 24, ἔστη κτέ. V.
 26, ἄμφω τ' V.
 28, τε B.
 40, ὑπ' AB.
 43, γάρ Scal. AB.
 45, ἢ ὄφεις A.
 46, καὶ σχ. πολ. A.
 337, 3, ἔφη AB.
 4, ὁ 0. VB.
 8, διατ. εκ ν. A.
 9, τὸ πρὸς.
 10, μέρος· deestin AB.
 14, ὁ 30. A.
 18, καὶ τὸν AB
 20, ἐγένετο A.
 24, φ. μέχρις B.
 338, 3, Ἰσειον AB.
 7, εὐθύμημα d. in AB.
 10, γοῦν A.
 14, περιεστηκῶτων B.
 19, τὴν τελευταίαν AV.
 22, τῆς ἕρωσ. A.
 24, ἐκδοθήσαντος AB.
 25, παραδηλοῦστος B.
 41, διαστρέφουσα.
 42, ἐπιστενάζουσα καὶ AB.
 46, ἐπιτελ. A.
 47, ἔλ. ὁ A.
 53, νέον ἢ καινὸν.
 339, 6, φθάνοις V.
 11, ἐπαγομένη AB.
 16, ἀθρ. δ. κατ. V
 19, ἢ μέλους.
 23, μητέριον ὄν AB. οἶον
 Tem.
 25, μή τι γε A.
 43, μέγα φ. A.
 48, προσχεῖν B.
 340, 2, εὐέλπις A.
 7, θυμιάμασιν A.
 12, τις δ. τε A
 22, γίγνηται AB.
 26, διαφθαρέντος V.
 30, καλέσσοντος A.
 41, ἢ δὲ A.
 42, ἡμ. εὐ B.
 47, κατὰ τὸ V.

- 53, δὴ B.
54, ἰδῶν B.
p. 341, l. 13, τις τῶν V.
14, μήτοι.
15, εὐτελεστερώς B.
τὸ νυνὶ B.
22, φυλαξάμενοι A.
25, ἀλίγων ἡμερῶν AB.
39, καὶ τεχνία κτέ V.
49, ἢ πόθεν.
54, ἢ πόλεως.
342, 3, τὴν τοῦ μ. A.
6, εὐεργέτιν ABV.
8, δὲ πρὸς AB.
9, γὰρ τοι τῆ.
13, ὄρᾱ καὶ AB.
15, καὶ — φυλ. B.
24, λέγης A.
28, ταῖς τ. B.
42, ἐπεισάγοις AB.
48, πρὸς AB.
50, τῆς AB.
54, ἔλ. πρ. AB.
343, 2, προστρέχουσα.
ταῖς ἐντεῦθεν AB.
4, καθήκοι.
15, τῶ ὀφθ. Hem.
18, ἐμὲ AB.
25, ποτ' A.
35, τὸν δὲ θ. γ. AB.
45, λαβόμεν. V.
48, ξυναγωγὸς A.
50, ἀμυχανῶν Scal. AB.
51, τῶν καθ' AB Scal.
344, 3, ἀραμμένη.
4, τοι. καὶ A.
9, δὲ τῆς A.
10, προσεστῶς B.
13, εἶδες τὰ B.
15, ἔχει B.
54, τι A.
345, 8, κατέλαβες A.
10, ἔσπευδον AB.
15, διανοούσης B.
18, μὲν ὅμῃν B.
25, καλ. καὶ π.
30, πεθεσθαι A.
40, χρυσῶν AV
τῶν σκ.
346, 1, ταυτηνὶ AB.
7, δεήσει A.
14, ἀλουργεῖ AB.
16, παρ. AB.
18, παρακαθ. A.
30, ἕμα τῆς A.
38, ἐγν. ἀκρ. A.
40, ἐσ. δ' ὄμως A.
37, δὴ AB. Recte.
52, οἶδεν, οὐδὲ BA.
53, ἐκπεριούσαν.
347, 5, ὡς ἔρασμα τε καὶ εὐ.
AB.
19, τὸν ν. ἀποδ. A.
28, ἄλλα κ. μ. A.
32, ποιεῖται ABV.
33, ἐπόντος.
49, προστησομ. A.
54, νεμεσητόν A.
348, 11, μή τι γε AB.
18, σὺ A.
33, ἐσ. τὸ AB.
38, τοῦτ. σώζ. A.
39, γε A.
41, ὑπερθέσασιν B.
46, κατολισθησης.
349, 22, τὸν δ. B.
25, ἀνεί A. ἀνιελς B.
30, ἐκ. ἐν B.
33, εἰ δὴ τινα καὶ B.
41, καὶ θ. ὦν A.
350, 2, συνελς AB.
5, αὐτῆ κ. A.
13, ἂν καθ' A.
16, μὴ AB.
27, δὲ AB.
30, ἐρωτησάσης A.
32, Ὅρ. A. semper.
36, τοῦ M. A.
45, οὐκ. καὶ B.
46, δὲ B. δὴ A.
47, τὰ τῶν οἰκ. B.
53, βίβ. A.
351, 8, δὲ σε ABV.
17, ἀρτ. καὶ B.
24, καὶ τὰ καταθύμια καὶ
τα κ. ν. A.
33, παρακελεύσας B.
36, ἀγκ. καὶ ABV.
40, δεσπότης A.
41, ἔτι AB.
46, προσδοκᾶν ἢ τί A.
352, 13, καὶ K. A.
16, ἀκρυθαδιαξ. B.
18, ἀλλὰ πῶς AB.
20, τ. ἀπ. B.
25, κάλλ. καὶ A.
34, θελ. εὐ AB.
37, ὥστε A.
43, τὰ παρ' B.
44, φησὶ d. in B.
50, τῶν ἀτοπ. τῆς ἐπ. A.
51, προσ. καὶ ὡς.
52, τε γὰρ B.
353, 6, προϋνοησάμην Bas. V.
10, Ἰλιξ. A.
12, π. κάκ. AB.
14, δὲ ὡς AB.
17, παιθόμενον.
26, Π. τῶν π. A.
ταύτ. μ. AB.
32, πολυτιμῶν A.
35, δὲ ἢ AB.
38, ἐπέγων V.
41, ἐνατ. A.
43, μ. λειψ. B.
52, δὲ αὐτῶ A.
2, χαίρησας AB.
6, τ. ἐκεῖνος AB.
μὲν ἔλ. AB. Scal.
13, ἀρχιοινοχ. ABV.
17, οἷοτι γε AB.
30, ἔμαυτοῦ B.
35, ἀγαγόντες A.
37, αὐτῆς AV.
καὶ μόνον B.
43, τε αὐτῶν.
44, σοὶ δὲ ἄλλη συνοικεῖν
εἶναι.
45, τι δὴ A.
52, πράττησθαι.
355, 5, πραγμάτων.
μὴ τί γε AB.
6, μὴ δ. AB.
14, ὁ Αἰθ. AB.
18, καὶ ὥστε AB.
28, παρ' ἑαυτοῖς
αὐτοῖς V.
41, τοῖς φ. A. φρουρὰς. V.
42, ἢ φιλ. A.
48, ἄγ. δπ. πεπ. A.
356, 11, παρενέειραν AV.
12, ἕμα τὰ B.
17, νεανίου V.
18, παρὰ B.
24, ἐνεγκῶν A.
25, ἐμπ. AB.
30, μικρὰ V.
31, σου A.
35, μικρῶ A.
36, ὄλος A.
46, αἰγμ. ἀδ. B.
53, τοὺς αἰγμ. d. in B.
54, εἶτε ἀκ. A.
357, 10, δεῖξῃ ἐπαληθεύουσα A
ἀληθεύων B.
11, ἐγένετο B.
17, παραιτεῖσθαι.
19, ἐγένετο B.
21, τοὺς νέους.
34, γὰρ ἐν B.
45, ἦμ. ἀναφανέται B.
46, ὁ δὴ AB.
51, εἰθελοι B.
53, μὲν τοι ἐστὶ A.
358, 45, ἔλη.
53, οὐχὲν μνηστὴς ὡς A
οὐχὶ μ. ὡς B.
ἀχαίμενίτης δὲ νῦν V.
359, 9, πρὸς ἑεροῦ τὴν Hem.
24, καὶ στρ. des. in A.

- 27, ἔφη d. in A.
 28, ἐνέγκοιμι AB.
 31, στρ. ἑλ. A.
 p. 360, l. 6, εἰ λυπούσα AB.
 10, καὶ ζωὴν ἀνακ. des.
 illa in B.
 13, ἀκούσασα A.
 14, εἰς τοῦναντίον A.
 34, βούλημα B.
 37, ἐπιτείνουσα Scal. A.
 44, πρὸς ἔστι A.
 49, ἐκέλευσεν A.
 52, ποικίλως.
 π. αὐτὴν A. Scal.
 53, Θεαγένης B.
 361, 1, καὶ μὴ B.
 9, ἅμα λιπ. π. ἐμ. A.
 10, καὶ τρ. A. ἀν. μικρὸν
 καὶ B.
 11, γε νῦν AV.
 18, οὔσα d. in AB.
 22, ἡ ψ. AB.
 23, κατακλιθ. A.
 24, τῆς διακ. B.
 ἔβρας A.
 26, λαβοῦσα AB.
 27, ἐκπέποτο B.
 38, ἐμπιμπ. B.
 44, ἐπιβουλεύσασαν AB.
 46, γ. δεσμ. A.
 362, 4, ἀνοσίων Bas.
 5, καὶ παλλῶ μᾶλλον des.
 in AB.
 13, παντὶ μέλει AB.
 18, ἄτερον.
 24, καὶ β. λ. B.
 26, δὲ B.
 29, συγχυθεῖσαν Hem.
 36, ἐγένετο A.
 52, διεχρήσατο ἀν AV.
 54, καὶ ἔκκα. d. in A.
 363, 1, Ὁ. ν. κατὰ B.
 3, δεῖσαι B.
 4, ἀθαιρέτους Scal. A.
 9, καὶ — ἐπιφ. d. in A.
 13, ὑποβαλεῖν B.
 20, ἐγεγόνεσαν B.
 22, καὶ Ἄρ. A.
 26, ἐνησαν A. ἐνήσαν B.
 27, ἐξήπτο AB.
 29, οὐρ. καὶ B.
 30, τὴν ἀκτ. ἔβαλλεν AB.
 31, δ. ἐπὶ A.
 50, ἐνήλλατο V.
 364, 3, ἦνυστο V.
 6, τὸ γ. ἀνεβ. A.
 8, παραγ. A.
 28, δὲ καὶ B.
 30, ὑπαγόμενοι Hem.
 365, 6, σαφ. καὶ B.
 12, ἀνεσκ. B.
 23, βάλλοντος.
 28, εἴτε ὕπαρ A.
 31, μοι AB.
 38, ἀνήλατο B.
 50, μὲν γὰρ B.
 54, φιλτατὲ ἔφη B.
 366, 5, τάχ' B.
 7, δεσμὰ τὰ AB.
 11, ἐκείνου.
 16, γεγεννημ. A.
 18, εὐπορίαν AB.
 21, ὄρ. ἐ. κ. λ. π. B.
 22, ἔστι καὶ AB.
 23, τοῦ πατ. B.
 πατρ. τοῦμοῦ τῆ.
 27, ἤκειν A.
 28, συμβ. A.
 33, ἐνειλημμένη V.
 36, καὶ ἄλλη A.
 40, που καιν. AB.
 43, ἀλλὰ πάντων AB.
 367, 1, ὕπνω π. ἐχ. B.
 2, διαν. AB.
 4, καὶ ἀθορ. B. ἀθοροῦθ
 Scal. θορυγῶ A.
 5, τ. μὲν AB.
 7, ἠὲ τρεπίσθαι A.
 10, ἐπὶ μελλόντων στειλας
 B.
 14, οὔτος A.
 18, τὴν λυχν. ἐπιθ.
 19, τοῦτο ἑλ.
 ὁ Εὐρ. A.
 34, ἐνδεικνυμένης AB. Re-
 cte.
 40, μυρίαὶς AB. Scal.
 41, οὔτι A.
 42, εἶοικεν A.
 49, καὶ τὴν τελ.
 52, πλέονα A.
 368, 1, κατ. τ. δ. A.
 9, ταῦτά B.
 23, ὑπ' AB.
 25, κατασκήψαντες.
 43, τὸν ὄρ. B.
 44, δὲ VAB.
 45, ἡλ. πλαγία α... ἀπὸ B.
 49, καταρρέδμενος A.
 369, 4, ἐνασχ. Scal.
 9, ἀλλὰ ψ. AB.
 12, τυραννικὸν ABV.
 14, ἐπὶ μ. AB. Scal.
 καὶ λαμβ. B.
 15, εἰ περισ. B.
 τε π. A.
 19, τὴν ἀν. AB.
 22, ἡδὲ τι Taur.
 25, τὴν ὁδ. AB Scal.
 29, πρ. γε V.
 31, ἀπαγ... πάντα B.
 32, π. στρατ. V.
 στρ. καὶ ἐν. A.
 33, καὶ εἰ πρὸς V.
 39, ἤλαυνεν, ἐνθα ἐπελθόν-
 τες Αἰθίοπες κατὰ τὴν
 ὁδὸν τοῖς Πέρσαις λαμ-
 βάνουσιν αἰχμαλιώτους
 θ. καὶ χ. A.
 45, ἀπειρ. ἢ A.
 ἦ B.
 φιλιῶν προσ.
 46, ἀποσφαλέντες AB.
 49, ὑπ. τὸν VAB.
 3, γὰρ οἱ V.
 6, ἢ ὅσον AB.
 19, τ. τρ. A.
 24, ἐκθαροσῆσαντες AB.
 34, δὲ θ.
 τὸ μὲν τι A.
 37, ἴσως ἀν καὶ.
 47, ὑποτιθ. A.
 49, πεῖθεσθαι Scal. A.
 51, ἐκ τῶν ὄψεων VAB.
 54, ἔνα τὸν.
 371, 6, ἦδη V.
 8, Βαγ. B.
 12, ὡς πρ. A.
 πρ. ἄγρ. A.
 26, ὀλίγον ὕστερ.
 36, δὲ τῶν B.
 39, φθῆναι AB.
 44, ἐν. κατ. A.
 46, πρὸς τὰ ἴδια V.
 47, γενόμε. A.
 δὲ πλέον AB.
 372, 3, ὁ πατήριος Αἰθ. A.
 7, ἀπέπεμψε A.
 16, παραλόοντες AB.
 18, ἦδη γ. A.
 24, ἐπ. τοῖς A.
 29, ἀμυναμ. A.
 32, ἐκ. καὶ A.
 τοῦτο A.
 49, ἐργασ. ἐπεμετρήσας ἐνθα
 τάφρον ὀρύξας ἐποχλεύει
 τὸν ποταμὸν τῆς Σιῆνης
 δ Αἰθ. βασιλεὺς ἐπέσειε
 373, 3, προσ. AB.
 8, ὄλι. ἀπορ. A.
 22, σ. τὰ δ. AV.
 27, ὑπὲρ V.
 32, δὴ ἦν. B.
 35, τοῦντ. Scal.
 37, χ. διαφ. Hem.
 54, ἰχίσειε.
 374, 4, ἐγκατερέπεται B.
 ἐγκαταρρίπτει καὶ κα-
 ταπίπτει ἡ κορτίνα. ἀπὸ
 πύργων εἰς πύργον.

- 12, τὸν Ἰδ.
 18, ἐξούλ. — διαπ. om. B.
 19, ἐκ τοῦ μ. B. τῷ μ. A.
 22, τῶν τ. V.
 29, τῶν ν. B.
 31, τὴν σωτ. B.
 35, προημερ. B.
 38, εἶχε A.
 δὲ τὰ δ. B.
 39, καὶ ὄπλ. AB.
 42, πρὸς ἄμ. om. A.
 46, τότε ἔτι καὶ A.
 52, πρὸς V.
 p. 375, l. 11, σφενδονηθῆναι AB.
 ἂν ἐπὶ B.
 13, τῶν Αἰθ.
 19, φθίωι AB.
 24, ἀλλὰ πρ. A.
 38, τε τὸ A.
 43, νίκην AB.
 51, τ. τε φ. καὶ τ. σ. A.
 53, μήθε A.
 376, 1, Ἰδ. ὄλ. A.
 5, τῷ II. A.
 6, δὲ καὶ AB.
 ἀπλοῦ VB.
 11, συνενδοῦν B.
 12, ἔτι καὶ μ. V.
 13, ἐπανήσαν AB.
 14, καὶ πρὸς A.
 15, ἀπήγγειλαν B.
 ἐπιγελ. AB.
 18, τὴν ἔλπ. AB.
 31, ἐπιγενομένης AV.
 44, γαύνης Scal.
 48, διορ. τ. πρὸς τ. ἐ. ἐπιλ-
 λαγέντος ἐπιχυσίς αὐξ.
 — ἐ. ὕδ. A. praeterea B,
 ἐπιλαγέντος ἐπισκαφέν-
 τος ἐπιχ. — πρὸς habet
 et V.
 377, 2, αὐτοῦς Σ. VA.
 6, αὐτ. ἕκαστος A.
 8, δὴ τὸ ἡμ. φ. AB.
 11, ἤδη γὰρ VA.
 16, οἱ δὲ καὶ V.
 19, ἐξικιμᾶσθαι A.
 21, ἐνεδρεῦον A.
 23, ἠνεωγμένας AB Scal.
 28, τότε μ. A.
 29, τὰς τρ. B.
 31, ἐμφαίνει VA.
 35, νιφετῶν Franc.
 36, ἄρδοντα κτέ Franc.
 37, καὶ ταυτὶ AB.
 53, φανερώτερον B
 54, τοι AB.
 378, 1, ἄρρητα Hem.
 2, τῶν κατὰ AB.
 παραινομ.
 4, τοῖς μὲν σ. καὶ περ. δεῖν.
 κ. τ. ψ. δὲ τῆς.
 22, λαβόμενος VAB.
 23, ἐπιξεν, AB.
 40, ἐγχειρίζειν A. Scal.
 44, γένη καὶ.
 379, 11, ἴσως ἂν δ. καὶ ἰδόντων.
 Sed εἰδόντων AB.
 13, ἐνόπλοις A.
 18, πρὸς τὸ AB.
 26, εἰς VA.
 28, αὐτοῦς ABV.
 29, Ἰδ. οὐκ A.
 32, χ. ὑπ. B.
 37, ὁ γὰρ κτέ. AB.
 41, καὶ αἰτ. V.
 44, παρασκ. ABV.
 46, ἐξέπεμψε AB.
 53, παρατ. Scal. A.
 380, 4, δ. τῆς A.
 6, αὐτῷ A.
 12, ἀκ. κ. τ. κ. σ. παρατά-
 ξας A.
 14, ὠρμηγμένους AV.
 15, λαμπροῦ Scal.
 17, μόνους A.
 19, καὶ γ. οὖν καὶ ἔστιν
 ἥδ' ἤ.
 25, σεσοφισμένον V.
 34, ἐπαρμόσαντες V.
 36, ἀεὶ κατὰ τὸ
 40, τὸ ἀκ. V.
 42, χειροδετός A.
 51, ἕκατ. A.
 52, ὡς A.
 54, ἐπιβ. A.
 381, 2, ἤκη A.
 — ἀρεῖς A.
 15, τ. ἐ. A.
 17, νότων A.
 19, τοῖς μὲν A.
 33, ἔδομοις Scal.
 37, καὶ β. A.
 47, παριστάντες A.
 52, ἂν ἀρπασάμ. A.
 382, 3, εἰς ἐν οὐδενὶ μόνον οὐχ
 ὑπωποθούμενοι Scal.
 9, ἀνέτεμον A.
 10, χειραγωγῆσαντος A.
 11, τοῖς ἵπποις A.
 15, ἐνέπιπτε A.
 17, καὶ ξ. A.
 21, ἕκαστον A.
 23, οὕτω V.
 28, ἐκ V.
 34, ὑπεξαγαγόντες.
 35, καταναλίσκ. A.
 39, καὶ τ. V.
 45, τὴν ἐπ. A.
 383, 3, εἰθ. A.
 7, πεφαρμαγμ. V.
 19, πρὸς A.
 24, δὴ VA.
 28, λειποταξίου A.
 36, ἐφεπομένοις.
 41, δ. σολ. A.
 47, ὑπλείπον A.
 48, ὑπὸ τε A.
 52, σπισίν ἦν ἄσκ. A.
 — τὸ γούν κ.
 384, 1, Ἀχαιμένους A.
 2, κ. M. A.
 3, προαν. AV.
 16, ἐπαρδῆ Lugd.
 22, εἰδείθης A.
 25, ὅς, ἦν ἂν, ἔφη οὐμὸς A.
 28, εἰ β. τίς ἔστιν ἄλ. καὶ
 μὴ A.
 33, ἀσύνετον AV.
 34, ἀπ. ἔστογ. A. hoc et
 Scal.
 37, χωρεῖν A.
 38, παρὰδοξον A.
 — τὰ τοῦ πολ. Franc.
 39, θαυμ. V. A.
 40, ἀπολείπ. A.
 46, διὰ πάσης
 53, θ. ἤ θ.
 385, 1, τὸν N. A.
 24, ἠρινῆν A.
 31, ἀνθῶν A.
 35, κῆτος Frillerus.
 37, θ. Τοιγ. A.
 38, οἱ ἱερ. A.
 41, ἐλθὼν A.
 47, κατ' ἀγ. AV.
 48, τῆδε ὑστ. A.
 51, στρατιᾶ A.
 386, 1, καὶ δς A.
 17, οὐδὲ λ. A.
 32, τὴν τότε V.
 35, γὰρ σοι A.
 51, ἀκήκωας AV.
 54, παραβαθῆναι A.
 387, 2, π. τὸ δλον AV.
 — αὐτοῦς A.
 3, ἐξαγορεύομεν A.
 4, λάθωμεν Scal. A.
 5, ὑφιστ. VA.
 19, ὦ θ. V.
 23, μὴ A.
 — πῖστ' ἂν A.
 26, δὲ καὶ V.
 — ὁ om. A.
 32, θέμενος A.
 36, δρόθεν V.
 47, γλώττα A.
 51, συνίμεν A.
 388, 2, μ. τὴν A.
 4, ἀγ. ἐπιμ. A.

- 7, καὶ εὖν. V.
 11, καὶ ἀχρι A.
 12, ἔμφ. τὸ V.
 16, ἐπεσκόπει VA. |
 18, δὲ ν. καὶ π. A.
 — καὶ τὰς ἐξ. κτέ V.
 30, καταρρ. Hem.
 36, φ. τε V.
 — βουλόμενον Sc. A.
 37, εἰ αὖθις V.
 39, δεκάδα V. A.
 46, τ. τὸν τρ. V. A.
 48, εἰ β. γνωρῶζω A. Scal.
 p. 389, l. 3, τοῦ Ὑδ.
 4, κατὰ Σ. A.
 12, ποταμίαις.
 30, προδ. V.
 38, παραχ. A.
 43, τε οἴου. A.
 44, μοι A.
 — γάμου A.
 45, μὲν A.
 390, 6, καὶ φ. καὶ ἀγ. A.
 16, ἡῦτρ. V.
 32, τὸ εἰς τότε V.
 43, ταῖς γ. V.
 53, ἀνασχετῶ — ὄρημῃ A.
 391, 2, Ἀσταβόραν A.
 7, δύο που ἦ.
 9, ἐκάστῳ σακφίω A.
 17, ῥ. τοῦν.
 18, μέγεθος VA.
 21, ἔλον ψ. κτέ ads. et
 apud Scal.
 30, τε A.
 32, οὖν δὴ καὶ A.
 48, γενεαρχ. A.
 51, ὑπεκαθ. A.
 52, εἰς κόκλ. A.
 392, 7, τοῖν—κεκωχισμένως A.
 8, τοῦ Δ. εἶναι φασκαμένου
 ἰδιάζοντος A.
 9, ἐπέσφ. A.
 12, ἐπῆγον κτέ V.
 16, βοή τις A.
 18, σὺν κλύδωνι ἀνθρώπων
 A.
 24, εἰώθασι A.
 25, ἔσεσθαι AV.
 29, κατεστειμένους A.
 30, ἄλλοι θ. A.
 34, β. στεν — εἰπεῖν A.
 38, μοι κ. V.
 46, ἀδύνατον A.
 49, Σ προσ. A.
 50, δὲ πρ. A.
 54, ἀγνεύουσα V. A.
 — ὁμιλίας τῆς πρὸς ἄν.
 393, 4, τῷ Scal.
 10, τοιοῦτο Scal.
 24, ὑπεναντιῶν A.
 26, νεανίδων A.
 32, καλὰ λ. A.
 33, τάπ. A.
 34, β. θουσ. A.
 35, φίλτ. τί AV.
 38, εἴ τις.
 42, τὰ καθ' A.
 45, χρ. κομισαμένη κ. ἀ.
 καταπ. A.
 46, ἀνεῖσα A.
 49, τότε VA.
 52, γοῦν VA.
 54, ἐξηγησάντων Scal.
 394, 8, πολλῶν καὶ.
 12, μοι V.
 11, φ. εἶτα Franc.
 — ἀλλὰ καὶ illud om.
 A.
 16, τί οὐ A.
 24, νόμον AV.
 32, φωτὶ τοὺς ξέν.
 35, μετὰστασιν Falck.
 36, καθ. τε A.
 37, π. τοῖς A.
 41, πρόκειται VA.
 44, δοκ. μαθ. A.
 50, ὁ Ὑδ. A.
 52, διαδικ. V.
 53, ὡ Ὑ. δυσωπεῖται A.
 — ταῖς ὑπερ. A.
 395, 2, πρὸς τοὺς A.
 3, ὁ νόμος V.
 7, τὰ τελ. VA.
 9, β. Σισ.
 10, καίπερ A.
 12, ἐπήκ. A.
 13, γὰρ οὐτος A.
 16, σμαραγδεῖων A.
 20, ἐπτακτής.
 22, δὲ A.
 25, γ. ἦμ. ἦρ.
 26, μοι V.
 27, νυνὶ A.
 28, τῶν π. Scal.
 29, ὁ ν. κελ. V.
 32, οὐσαν εὐρ. A.
 35, ἐγχώρους A.
 36, τοῦ β. V.
 42, οἶον A. malim. εἰς οἶον.
 46, μηδεπώποτε V.
 52, ξεν. ἴσως A.
 54, σοὶ V.
 396, 3, ἐκ μαρτ. A.
 7, δ' οἶμαι Hem.
 8, τάδε V.
 — γνωρίσματα καὶ A.
 13, ἀδὲς τε καὶ ἀγ. A.
 16, ἐρ' οἷς A.
 17, τὸ τῶν A.
 21, εἰπεῖν A.
 35, γ. ἀ. δὲ. τ. π. εἰσιῶπων
 A.
 36, λέγει A.
 37, διασ. καὶ διαθρ. AV.
 38, οὐ καὶ V.
 42, τῇ κόρη.
 44, καὶ κ. A.
 50, ἐγὼ εἰμί.
 53, ἀλλαχόθεν A.
 397, 4, σῶζ. καὶ τ. ἔφη A.
 5, ἐπεδεικνυ. A.
 17, χροιά A.
 — λαμπρόνη A.
 31, καὶ εἶρ. A.
 32, ἀπὸ τρ. A.
 40, ὑπὸ λόγον A.
 — τ. ποιουμένων A.
 42, καλόν τε V.
 44, τὴν λ. V.
 47, ὀρωμένην V. hac cor-
 rupta.
 51, προσταχθ. A.
 53, ἐκίνησε V.
 54, ὄσοι κατὰ A.
 398, 9, σπιλώματι V.
 10, τῶν φ. A.
 11, αὐτίκα VA.
 12, ἐθένου A.
 16, ἐδάκρυσεν AV.
 19, μικρ. τε ἔδει VA.
 20, τὴν γ. V. A.
 — πρὸς σ. A.
 24, λήματι A.
 25, καὶ τῆς V.
 37, δὲ τινα V.
 — κήρυκος A.
 39, οὔτε τὸ κτέ V.
 ἔμφ. A.
 40, τοῦ δ. κλ. A.
 51, ἔμοι A.
 399, 4, καὶ πέπ. A.
 7, αἶχ τύχη A.
 14, τρέπομαι.
 18, ὡς V.
 24, ἐχώμ. A.
 36, ταύτην A.
 ἱερείου A.
 37, ἴλ. θ. A.
 42, πυρὶ A.
 44, ἐνηδρ.
 τῶν λ. A.
 50, σε Franc.
 400, 18, συμφ. A.
 21, οὐτος A.
 23, καταν. VA
 ἔμοῦ τ. γ. εὐθ. A.
 27, συλλαβ. A.
 32, τέ σοι AV.
 33, τὴν δὲ A.

- ἀπόλαυσιν.
 37, μὲν ἔξ. A.
 38, τοῦ Θ. AV.
 39, καὶ πρὸς AV.
 45, τὴν ἱερ. V.
 49, ἐμοὶ καὶ ζ. σ. A.
 p. 401, l. 15, χαριεῖσθαι Hem.
 17, ἀναδειχθῆναι VA.
 19, σ. ἔφη — τάν. A.
 21, γενέσθαι V.
 27, τῆς τε.
 29, αἵτησιν VA.
 31, προσκ. A.
 37, τολμᾶν A. Franc
 42, ἀπ' ἐλπιδος.
 44, πως.
 49, δ' Franc.
 52, καλύτερωμένης V.
 402, 4, φίλους A.
 7, νηφάλιον A.
 12, ἀνευρεῖν A.
 16, καὶ τῆς V.
 18, ἐκείλευσεν A.
 19, ἄμα V.
 23, μεταλλάβοι A.
 33, ἔρμων A.
 35, δεομένου A.
 38, ἡκέτω A.
 41, δεκάδα Hem.
 403, 2, ἀνάγγελλε.
 δεῖ δὴ A.
 4, οἶονεὶ πρὸς.
 5, πυρὶ ἀθόλη A.
 9, γ. καὶ A.
 10, προσφόρως A.
 11, μὲν αἴμ.
 16, τος. τὸ A.
 21, γυμνῶν om. A.
 22, τοῦ β. κήρ. A.
 24, ἔφη A.
 27, δεῖ δὴμ. A.
 29, αὐτῶν VA.
 30, τ. οἱ A.
 38, καστίας VA.
 43, ἐπὶ τ. V.
 45, περιπλ. A.
 46, ἔλεγον V.
 54, δεκάδα V.
 55, ἀφῆκε A.
 404, 2, ἡ φίλ. V.
 4, ἄξιομιτῶν V.
 7, προσήγαγον A.
 δεῖ καὶ A.
 10, δορ. παρδ. V. γρ. δε κ.
 ζ. A.
 18, βλοσυρ. A.
 19, γ. ζήσιν V.
 23, ἐπαιρομένη V.
 31, κατ. ὀνομαζόμενον A.
 34, τοῦ δὲ ἡλ. A.
 39, ἕτερος A.
 40, ἔοικε A. ἑώκει V.
 44, ἄπαν om. V.
 48, προσπ. VA.
 405, 1, ἔκ του VA.
 11, ἐπὶ τὸν δ. τὸν ταυρὸν V.
 12, τὸ γενόμε. V.
 14, ἐνεκελ. AV.
 19, δρόμον AV.
 22, τῆς αὐτ. καὶ τῆς A.
 24, ἰππεῖω A.
 29, ζευγνόμενον A.
 45, δ' ὄν Franc.
 θαρσοῦσα A.
 ὡς πρὸς τὴν A.
 46, ἐξαγόρευσον A.
 47, καὶ παρθένω A.
 49, οἰκτεῖον οἶδα V.
 52, ἐμκαυτῆς V.
 406, 3, εἰς ἄσον.
 8, κατὰ VA.
 9, οἶον εἰς A.
 18, ταράττων A.
 21, ἐπὶ κεφαλῆς A.
 25, βρίζουσι A.
 ἀπρακτον Scal.
 ἄπ. λακτιζόντων A.
 26, ἦτ. ἀδοιμοσύνητων A.
 29, ἀνέχων V.
 36, ἀναπέμπ. A.
 38, ἀναστήσοντες.
 46, Ἰθ. ἀθλητ.
 49, ἐλόντι A.
 51, τι A.
 53, ἀποσοβ. A.
 407, 5, καὶ θες, τί δὲ οὐχί A.
 6, μέγα A.
 8, ἡμῶν om. A.
 12, δφθ. οὐ A.
 20, ἰγνύην A.
 23, ἡρώων A.
 ἐμειδία A.
 24, τσετηρὸς A.
 35, πλ. ὄς.
 37, συνδοῦς V.
 41, προσανατείνας Scal
 47, ἀνάδῶς VA.
 408, 1, τὰ μετ. A.
 18, ἄφ. χειρὶ.
 25, γρή V.
 27, φληναφῶντος A.
 29, ἐδιδάξαι A.
 30, ἡ Μερ.
 31, οὐ μὲν ἄ. V. οὐπω μ.
 ἄ. A.
 44, βέλτιστα V.
 πρὸς τοῖς A.
 409, 3, διήρχ. A.
 4, τῶν Ἰθ. A.
 12, τότε V.
 17, μετὰ AV.
 20, πρεσβευτῶν A.
 25, ἐπιρ. A.
 39, οὐν A.
 πρόσωπον V.
 44, ἐπιθ. τῶ A.
 45, ἔχουσι ἄπ. λέγων A.
 48, τοῦ ἴδ. A.
 49, οὐτος ὁ A.
 410, 1, οἱ συν. Comm.
 2, λέγ. ὅ A.
 5, μή πως A.
 10, μόνον VA.
 16, εἰς VA.
 19, ἰσρόν A.
 20, ἀκάρθρον καὶ ἐν. A.
 21, μετ. καὶ π. Οἶτ. ὄντων.
 αὐτοῦ π. A.
 μετ. κ. π. ο. ὄντων V.
 24, τοῦτον καὶ εἰς τ. καὶ A.
 26, καὶ εἰς A.
 29, τὰ τ' ἄλλα V.
 30, ἀπέστ. A.
 33, οὕτως — τὴν A.
 34, ἐπιζήτησον A.
 35, ἐμὲ τε A.
 36, εὐ. καὶ A.
 38, ἐπιθ.—εἶρ. om. A.
 41, καὶ ἀρπ. κτέ A.
 45, ἔνδ. ὑφ. A.
 47, ἀποδοῦναι A.
 411, 4, φ. καὶ A.
 7, οὐκ V.
 14, ἄρτις κτέ V.
 ἐξαγορευτάσας A.
 15, ταῖς β. AV.
 22, γέλ.—μεταβ. om. A.
 31, τὸ πρακτέον.
 48, ἱερειῶν A.
 49, παραγρ.
 412, 14, τῆς π. V.
 29, σὺν τῇ A

LECTIONES CODICIS FLORENTINI ET EMENDATIONES IN CHARITONE.

(CF. EDITIO CHR. D. BECK. LIPSIAE 1783) ¹.

Titulus. — ἔρωτικ. διηγ. omisit cod. ad l. II.	24, προαιρούμενον.	39, δῆ.
p. 415, Nihil fere hic annotabo usque ad p. 416, l. 12, habes in textu codicem accurate expressum; parenthesi rotundæ inclusa, Cobeti sunt conjecturæ et supplementa; hæc pauca sufficiant.	27, βαθεῖς H.	43, μύριοι συκοφάνται πύσσονται τίνες.
l. 13, cod. ἐθελήσας malim ἠθέλησε H.	31, ταῦτα.	48, ἡμῖν.
16, videre videor ἐνδείκνυσαι.	33, ὁ μὲν οὖν π. τ.	1, δῆ.
18, τις vix apparet C.	35, ζητούσα.	4, φιλοκερδείας.
33, μόλις ἀπῆει sic cod. quod repono in textu.	41, ἐνεχθεῖς sic cod. corrigendum vitium typ. ἔξαχθεῖς.	15, ἐφη δέ.
35, διὰ τοῦ κἀλλους... γένει. συνελθόντα ἀποτος non liquet.	44, ἐκείτο.	20, οὐ δῆπου γάρ.
416, l. 12, ἔρημον ἦν ἐφίλει γάρ, κτέ sic cod., quod in textu reponatur.	52, καομένων.	28, οἷα δὲ ἀγγῶν C.
30, ἦδιον.	18, ἀν παθεῖν.	38, ἡ γυνή.
38, δεῖν ἐξέπν.	21, μὴ θάψητε.	45, Ἀ συνέβ. C.
45, ἀνελამψε.	26, ὄν.	52, καὶ ἄξιον.
417, 9, (ἀεὶ) C.	34, ἔθεσαν.	2, εὐργέτην.
17, ἀκονιτὶ.	39, ὑπομενεῖς.	11, πρῶτον. ἔπειτα H.
43, ὅτι ἔμ. ἀπελεύσεσθαι.	51, ἐρμoxρατ....	12, ἐλευθέριον.
46, ἦσαν hoc repono.	421, 2, δὲ ὁ Ἑρ. H. sed ὁ in cod. abest.	18, ὀμίλια.
50, ἐφειστῆχει.	4, ἐπηκολούθησεν.	42, σε πρὸς.
418, 2, τὴν ὀργήν.	8, θρηνοῦντων.	54, ἐγέλασε κ. sic sæpius cod. quod non adnotabo.
3, ἔκλασε — τί γέγονεν, ἄφωνος.	16, ἐφορμούοντας.	1, λυπ. παντελῶς C. αὐτήν.
6, δὲ αὐτοῦ.	17, συγκροτῶν οὗτος. ἐπωφθάλμησε.	10, ἄγε με.
7, τὴν αἰτίαν τοῦ.	39, ὅτι λ. — καταγγέλλει.	25, ἡσυχάζειν.
8, παχεῖ H.	41, π. ἔφ. τοὺς πεπεισμένους H.	45, ἦδη μετ' ἐξ.
9, κλάω φ. τὴν ἐμαυτοῦ τύχην.	47, ποτ. ἀν.	48, πατήρ γάρ μοι — καὶ μήτηρ.
15, συγκαλ. H.	49, συνήθεις.	52, οὐκ ἐπὶ ἐραστὴν μου.
28, προσπίπτων φιλεῖν ἐποίησεν G.	53, αἰρέσεως Dorv.	428, 11, ἀπόλωλας — διαζευχθεῖς H.
29, μόλις οὖν ἔκειτο C.	422, 13, ζῶσα. καὶ βοηθεῖτε H.	15, ἡ σῆ.
30, ποῖ τε λέγειν R.	20, με Ἔσπ.	17, ἐπῆλθεν αὐτῇ C.
50, αὐτῷ.	27, ὑπηρεσίαν.... librarius ultro reliquit spatium vacuum in literarum.	L. II. tit. ἔρωτ. διηγημάτων D.
419, 1, θρυλεῖται.	46, προσπεσοῦσα.	28, αὐτὴν ἐναργῶς H.
13, ἔμων κ. ὅμως δὲ δεῖξον.	51, ὑπέμενεν.	46, κοίτην θεραπ.
18, οὐδὲ εἰσελεῖν.	423, 1, σέσωκας μᾶλλον. ἔθαρ. interpunctionem mutavi H.	22, repono Συβαριτῶν.
	24, δῆ μοι.	41, ἔδοξαν ἰδοῦσαι· ὁ χρῆς γάρ H.
	41, ὑπόπτουθῆναι.	48, δὲ δέδοκτο R.
	50, διήγημα.	430, 10, ἡ ἔμοι τῶν πάντων κακῶν.
	53, ἕτε.	43, προέλωθ.
	424, 2, τοῦτοις.	44, ἄμα δὲ τῆ ἔω.
	14, ἑαυτῆς C.	28, κεκλημένων Ja.
	23, Ἀθηναῖος.	36, ἐξαίρετως.
	27, πόλις.	40, ταύτην.
	29, δῆ.	48, ἐνέβλεψε.
	37, δέ.	50, καὶ τὰ δάκρυα.
		τότ' οὖν ἴδεῖν J.
		432, 4, τούτου γε.

¹ Ubi nulla litera additur, codicis lectio citatur; ubi literæ C. J. R. H. adjectæ, Cobetus, Jacobius, Reiskius aut nos ipsi vulgarem lectionem, quæ hic citatur, emendavimus, quemadmodum in textu legitur.

- ἤκει εἰς ἀγρ. H.
 5, δούλης.
 17, ἀπόλωλας C.
 21, ὅπου H.
 24, σέ τις.
- p. 433, l. 2, οὐδεμιᾶς δικαίας β.
 4, μαῖλλον τὴν C.
 5, ἄκουσα.
- 434, 26, μὴ καταράσῃ σεαυτοῦ.
 κύριος γὰρ εἰμὶ καὶ τὴν J.
 48, ἀφανῆς δὲ λαβοῦσα —
 εἶχετο J.
- 435, 17, προενεκεχ.
 32, δὴ σου — κύριε μὴ ὀργ.
 436, 4, φησὶν ἐστρατήγ. H.
 6, ἢ ἀπολώλεκε.
 σκόπει ἂν C.
- 437, 3, ἀσεβάνη R.
 20, ἔστο D.
 39, ὀρέψει.
 46, πρὸς σέ — in seq. καὶ
 σὲ hujusmodi alia non
 adnotavi e cod. de
 accentibus.
- 438, 5, αὐτῆς.
 11, παριατούσης.
 27, κοινῆ.
 47, τῆς δὲ ἴστ.
 53, κλάουσα.
- 439, 3, μαῖλλον ἢ γ. — ὀρέβῃ.
 6, προτέρα σοῦ.
 9, εἴ.
 27, τοῖς ὀφθαλμοῖς H.
 33, ἀνανήψας
 37, μηδὲ ὀφθῆναι.
 39, οὐ γὰρ ἔξ.
- 440, 12, προσθῆς — μνημόνευ-
 σον.
 17, βιάσασθαι.
 32, ἐκ μ. ἀγ. δι' αὐτὴν.
- 441, 36, τὸν σὸν.
 42, δεῖματι.
 53, ἠθροῦσθη.
 ο π. m. prior.
- 442, 16, τᾶφρον.
 32, ἐστὼς H.
 37, μετ' αὐτοῦ.
 50, θέσποινα τῆς ἐμῆς ψ.
 52, δόναμαι H.
- 443, 3, ἡρεῖνα.
 29, τὸ δ' ἄρα τ. π. ἔργον ἦν.
 34, ἐμβολὰς.
 37, συγκελ. H.
 38, ἔκαεν.
 42, ἐνόμιζον.
 52, ἡμιθῆς.
- 444, 1, ἔνθρωπος.
 10, ἔαυτοῦ.
 27, ἐπιγινώσκω πάντα.
 34, ποιεῖσθαι τὴν ἀνάχριστιν.
- 38, ἀνῆγαγον Dorv.
 40, ἀγμῶν.
 42, δέ που.
 43, πληθὸς ἐβόα· θάρσει.
- 445, 24, διασέβειαν. Hæc fere
 evanida.
 29, καὶ προσέταξαν.
 31, μαῖλλον ἐπιστεύθη. β-
 σαν.
 42, Ἴδιον.
 44, πριαμένου.
- 449, 32, ἐσχάτω γήρα Pierson.
 38, ἢ δὲ μ.
 49, ζητεῖν K.
- 447, 7, ἀησπάσατο.
 12, χωρὶς ἐκείνης.
 13, δόναμαι.
 15, φοβερόν R.
 25, πέπραται — ὅποι.
 43, δῆ.
 48, ἀλλ' ἄμα.
 κοινόν, ἀλλὰ C.
 ὑφορμοῦσα — συμφέ-
 ρει.
- 449, 17, τὸ πιστόν.
 18, πλαγγόνε διακ.
 19, εἰ τὴν θ. H
 23, λεχῶς C.
 24, ἀπίωμεν C.
 36, ἰχ. σε.
 42, ἠθέλησε.
 47, κομιζέ. ἔκλαυσεν ὑφ'.
 50, προέπεμψεν.
- 450, 3, ὁδὸς δῆ.
 4, πλεύσαι.
 9, διαλλάγηθι.
 24, καὶ οὕτως περ C.
 34, τί οὐν ἐγένετο H.
 50, οὐ Δ. δ., γ δὲ.
 52, περὶ τῶν.
- 451, 15, βράθουε.
 50, πεισθέντα R.
- 452, 2, ὑπὸ.
 10, καθεσθεῖσα.
 12, βοῶν H.
 21, Ἄφρ. σὺ μ. X.
 27, ἀφείλου.
 42, καταδραθεῖσα C.
- 453, 36, ἀν. ἦδη μ.
 52, διηγήσεται.
- 454, 15, ἐβάρη.
 δεσμά.
 22, ἔλων R.
 35, τῶν ἔργ. τινές.
 53, τοσ. δῆ.
 54, τὴν σον.
- 455, 9, αἵματος R.
 20, ἀτυγῆ.
 26, ἀγούσιν H.
 32, τὰ ἔνδον.
- 40, ἄμα δὲ κ. δ. μὴ ἔαν
 βραδύνω.
 456, 6, ἢ Σ.
 28, ἀτυχοῦς.
 34, χλανθῶας.
- 457, 28, ἀπέρχῃ.
 38, ἀντεραστῆ pro γὰρ cod.
 δὲ.
 45, ὀπᾶει.
 458, 13, ὁ σὸς ἐκεῖνος.
 25, παραγυμνώσας.
 29, αὐτὸς.
 34, τὴν φωνὴν H.
- 459, 19, λιποθ.
 ο ο
 21, τοῦ πάθους.
 23, ἡρεμίας.
 30, διαφθεῖραι.
 33, ἀπαγγεῖλαι.
 38, ὀάλατταν ἐπί.
 42, ε. μου.
 48, γεινῆσιαν.
 52, κατὰ τὸν δ. τρόπον C.
- 460, 14, περιορᾶν.
 17, πολλοὺς προσετ. ποιο
 apparet πολὺ, sed 4 fe-
 re litt. desunt in fo-
 lio lacerato.
- 26, σύμβουλοι μὲν οὖν καὶ
 σκότος e correctione
 μὲν οὖν que non
 prorsus explet spa-
 tium erasum primæ
 scripturæ. — J.
 40, τὰ π.
 47, ἐνθάδε.
 48, καὶ..... ἔχει spatium
 5 aut 6 litt. C.
 53, ὡς Δ.
- 161, 3, ἔτι μόνω.
 15, πρόετρεχεῖ.
 19, χρυσεῖη.
 25, μέγεθος.. γὰρ desunt
 3 litteræ, ἅτε opinor
 C.
- 27, τε καὶ.. αστα C. des.
 2 litt.
 44, ἐκεῖ :.
 462, 19, Συρίας καὶ K.
 21, ἐβλ. τὴν ἀγούσαν.
 25, ἀπόγνωσις.. ἦς ἔμπαλιν.
 32, φίλλας μοι R.
 42, ποίαν εὐελπίσω R.
- 463, 25, χρυσεῖ.
 28, ἐγὼ καθομαι H.
- 464, 19, διακλέψαι malim ἐκκλ.
 H.
 21, ἐπέβη.
 33, καὶ τὰ cod. quod repro-
 ne.

35,	φανη 0 charta exesa est, ω satis apparet. Una littera periit : igitur φανήτω certum C.		Θῶς δ' ἐρῶ... C.		31, ποῖα καὶ πόσα H.
	39, διεσχέθησαν R.		26, προσθεῖναι τοῖς.		32, παρασκευάζεται.
p. 465, l.	21, βλέπεσθαι.		27, εὐθὺς μὲν.		35, ἐξήλαυσε B.
	29, δέ σοι.		28, οὐδὲ γὰρ πρό.... πύπτος C.		39, δὲ ὕπλοις.
	44, μέγα φρονοῦν.		30, οὐδὲ ἀμφίβολον ἦν.		42, δῆ.
466,	33, πρῶτον C.		31, ἠράσθη.		45, ὅτι χρήσιμος ἦν ἐν τῷ π. C.
467,	6, οἷα δῆ.		33, κρατήσαι δ.		54, ἐδόκει δέ μοι καὶ χάριν ἔχειν H.
	16, Διονυσίω.		35, μυρί..	483,	24, ταχείας.
	36, καὶ χαϊρέα καλὸν R.	477,	42, ὁμολογα ut videtur.		30, ὅτι καὶ κ. μένει H.
468,	6, ἐπιβουλευθέντα.		49, ἐ. ο. μῆσας C.		41, μένειν H.
	15, εἰ καὶ μῆ.		29, τὸ φιλοκ.	484,	9, ἀποσφάζω quod in textu reponendum.
	17, προῦδωκε.		30, ὑπὸ καλλ.		25, ἐσομένοις.
469,	2, παύσομαι.		35, αὐτῶν J. πάντων C. ἄλλων.		26, ἀδικηθέντες.
	4, ἐπιδειξάτω.		38, θηρέων.		29, ἦν ἔωρ. C.
	20, ἐπ. ἂν με βελτίω.		43, ἄτε δῆ.		49, ὀπισθοφύλαξιν.
	37, μὲν γὰρ.		49, ἄσθματος.	484,	24, δῆ.
	42, κρινάτω correctum a prima manu κρινέτω.	478,	54, Lacuna versuum 21.		28, ἔργον ἐπ.
	46, οὐδ. συμφ. Abresch.		12, ἄγε δύο δέ σοι.	486,	1, καὶ βασιλ.
470,	16, εἶπον pr. man.		13, ἀνακλ. τῆς θ. σ. δ. κ. π. ἂν. β. δ' ἀνῆρ. τ. ἐλ. εἰσηλ. εἰς τὰ β. χ. ὡς τὸ κ. θήραμα.		23, ἔκουσάως. νῦν — εἰληλ. uno tenore.
	23, παλῶν.		18, ὑπεσχῆσθαι apparuit opere artis chemie.		30, πρῶτον ἀνηρεύνα.
	34, μᾶλλον ἄλ. C. ἐξῆψε.		20, μᾶλλον... eus C.		33, τοὺς ἄλλους.
	39, ἀφῆκα τὴν γ.		22, εὐγενεὺς καὶ μάλιστα.		37, τοὺς ἀρίστους.
	40, ἐμοί.		25, μόνης.		51, στρατηγῶ καὶ.
472,	12, πυθομένης δὲ τῆς βασιλίδος.		26, μου τῆς.	487,	22, ἔνδον ὅτι μᾶλλον πολ. C.
	18, ἐκοτῆναι H.		31, ἀμεψέσθαι.		29, Αἰγυπτίου.
	19, σφοδρότερον.	479,	8, καὶ ν.. ὕττε.		42, οἱ μὲν γὰρ.
	28, ἰδρυσάμην,		9, ἀρέσεις.		44, ἔφευγον.
473,	2, ἀπέθνησκον.		9, πλουτήσης.		45, παρεῖχον.
	6, τὴν παρ.		18, μνημονεύσης.		48, τοὺς ἅπαντ.
	20, κἀνήρ καὶ βρέφος, ὄρω, οἶχη.	480,	25, διαβάλη.	488,	6, ὁ περσῶν.
	27, τοιαῦτα.		2, οη.		8, περὶ Σιδ. H.
	29, ἐστέρησας.		4, εὐνούχου.		20, ἔχουσα ἄφρ.
	37, πρὸς ἄλ.		5, ζ. τι γ.		40, αὕτη δὲ ἦν καλλιρρόη.
	46, πειρατῶν παρ' οὐδὲν μέλλ. quæ artis chemie opera apparuerunt.		15, αὐτοί.		42, εἰσῆει. Nonnulla hic excidisse mihi videntur H.
474,	3, ἐρητόρευον certum non ut r prius.		18, δίκη δόξης. τὰ. δ.. παρεμ.	489,	11, ἀπήντατο R.
	34, σύμβουλον — σύμβουλος.		21, ἐλευθερώσαι.		19, τε ἐπ.
	38, μῆ βλέπης.		23, ἀνεμύνησκον οἴους.		24, χ. μὲν οὖν πολὺν ἀντέσχεν.
	49, τοῦτο γὰρ.		29, καὶ ἐν τοῖς.		30, ἐν τῇ συμβολῇ H.
475,	2, οὔτω δῆ.		37, ἐξεπίτηδες.		2, τὴν ἐν τῇ.
	17, ἴκεν.		41, ἰδιολογήσασθαι.	490,	17, πεπεισμένοι an πεπυσμένοι? H.
	25, διότι.	481,	2, οὐ κατ... σα spatium. 4 vel 5 litt. vacuum relictum C.		20, μὲν γὰρ.
	37, καθ' ἡμ. — ὦ τῆς.		6, οὐ δήπου γὰρ.		40, ἐπαγγέλλου.
	51, εἰ δ' οὖν, ἐκέιμην.	482,	8, ἀκούεις δ.		41, καὶ καέτωσαν.
476,	17, μῆ τινα ἐπιβουλήν εἶπε βασιλεὺς A.		17, προῦδ.		44, μοι δότω.
	20, ἐν μύθοις τε.		21, φρεστώτας H.		με ἀποκτ.
	22, παρ' ἐμοί ἐμοῦ.		22, αὐτὸν.		46, ἀλλ' ἐγκεκαλ.
	24, σφοδρὸς... νὸν — ἀλη-		διαπέμψαι.		51, κλέπτουσί τινες.
			23, στρατιάν.		54, οὐδεμία γέγονε κακὸν C.
			25, ὑπὸ κ.	591,	6, οὐ φησί.
			26, τῶν ξηνῶν εἰς.		16, ὡς μὲν οὖν.

- 28, ἔδοξε τὸ δεινὸν Η.
29, αὐτῷ διηλ.¹
32, ἀπελογήσατο.
492, 2, ὅπως R.
3, κέκαλ. Η.
17, οἰκονομήσαι.
25, εὐρηγίε.
38, εἰς θ. τὸν β.
41, φράση.
493, 9, ἄλις ἦν δ.
11, ἀσπασίσιό λέκτροιο.
19, ὡς δέ.
21, ἔτι σκότους.
23, τὴν στρατιάν.
26, πεπυσμένους.
28, περὶ τῆς Στ. Η.
30, ποῦ σπ. Η.
33, ἦδη καὶ.
34, πρώτων C.
35, καὶ τοῦ θάλ. Η.
48, ἀπόγεια.
494, 4, αὐτὸν.
26, δὲ ἀναπτ. C.
- 41, εἰσὶν οὗς οὐε correctio-
ne οὗς C.
495, 2, σοὶ διεφ.
26, εὐρηγ.
1, κυπρίων.
7, φησὶ, κόσμου C.
15, παραθήκην Η.
17, πῶς ἄλλοι διάφορα C.
19, καὶ γ.
24, ἀποδέδωκεν.
29, ἀποξέγγειν.
31, ἀνεξικακῶν.
44, γάμω.
497, 1, ὄ.
6, ἀν' ἔμοῦ.
19, καλὴ Doru.
ἐκ. an ἐνδέχεται με
scriptum sit non sa-
tis apparet.
24, ἐνέθηκε.
37, Στατείρας C.
47, εὐθὺς δέ.
ὀή.
- 498, 3, βέβαντες.
7, σε, γυνή φ.
37, ὡσπερ γάρ.
43, σοὶ, Δ.
499, 12, κενὴ ζ. καὶ σὺ,
19, κατὰ πρόμνων καὶ J.
31, ἐξέπεμψε.
50, πεπυσμένων.
500, 4, παρακαθ.
14, αὐτὸς γάρ.
25, ἐπεκλύοντο R.
27, ἔτι καὶ αὐταῖς R.
30, τῷ Έρμ.
501, 4, ἐρωτῶμεν ἂν.
8, ἡμῶν.
21, ἐρεξῆς ἡμ. ἀπ. ὀτι θ. Η.
47, πλούσιος.
50, ταῦτα μὲν οὖν ἔμ ὕστε-
ρον. τότε δέ.
502, 23, ἐπέστελλε Η.
36, οὔτε ὅτε.

7

PARTHENIUS.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ ΝΙΚΑΕΩΣ

ΠΕΡΙ

ΕΡΩΤΙΚΩΝ ΠΑΘΗΜΑΤΩΝ.

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΩ ΓΑΛΛΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

Μάλιστα σοὶ δοκῶν ἀρμόττειν, Κορνήλιε Γάλλε, τὴν
 ἄθροισιν τῶν ἐρωτικῶν παθημάτων, ἀναλεξάμενος ὡς
 ὅτι μάλιστ' ἐν βραχυτάτοις ἀπέσταλκα. Ἐὰ γὰρ παρά
 τισι τῶν ποιητῶν κείμενα, τούτων μὴ αὐτοτελῶς λε-
 5 λεγμένον, κατανοήσεις ἐκ τῶνδε τὰ πλεῖστα, αὐτῶ τε
 σοὶ παρέσται εἰς ἔπη καὶ ἐλεγείας ἀνάγειν τὰ μά-
 λιστ' ἐξ αὐτῶν ἁρμόδια. (Μηδὲ) διὰ τὸ μὴ παρῆναι τὸ
 περιττὸν αὐτοῖς, ὃ δὴ σὺ μετέρχῃ, χεῖρον περὶ αὐτῶν
 ἐννοηθῆς· οἶονε γὰρ ὑπομνηματίων τρόπον αὐτὰ συν-
 10 ελεξάμεθα, καὶ σοὶ νυνὶ τὴν χρῆσιν ὁμοίαν, ὡς ἔοικε,
 παρέξεται.

ΚΕΦ. Α΄.

ΠΕΡΙ ΛΥΡΚΟΥ.

Ἡ ἱστορία παρὰ Νικαινέτω ἐν τῷ Λύρκῳ καὶ Ἀπολλωνίῳ
 Ῥοδίῳ Καῦνῳ.

Ἄρπασθείσης Ἰούς τῆς Ἀργείας ὑπὸ ληστῶν, ὃ πα-
 τὴρ αὐτῆς Ἰναχος μαστῆράς τε καὶ ἐρευνητὰς ἄλλους
 καθῆκεν, ἐν δ' αὐτοῖς Λύρκον τὸν Φορωνεῖος, ὃς μάλα
 15 πολλὴν γῆν ἐπιδραμὼν καὶ πολλὴν θάλασσαν περαιω-
 θείς, τέλος, ὡς οὐχ εὔρισκεν, ἀπέιπε τῷ καμάτῳ· καὶ
 εἰς μὲν Ἄργος, δεδοικῶς τὸν Ἰναχον, οὐ μάλα τι κα-
 τήγει, ἀφικόμενος δ' εἰς Καῦνον πρὸς Αἰγιαλὸν γαμεῖ
 αὐτοῦ τὴν θυγατέρα Εἰλεβίην· ἔφασαν γὰρ τὴν κόρην
 20 ἰδοῦσαν τὸν Λύρκον εἰς ἔρωτα ἔλθειν καὶ πολλὰ τοῦ
 πατρὸς δεηθῆναι κατασχέειν αὐτόν· ὃ δὲ τῆς τε βασι-
 λείας μοῖραν οὐκ ἐλαχίστην ἀποδοσάμενος καὶ τῶν
 λοιπῶν ὑπαρχμάτων γαμβρὸν εἶχε. Χρόνου δὲ πολλοῦ
 προύδοντος, ὡς τῷ Λύρκῳ παῖδες οὐκ ἐγγίγοντο, ἦλθεν
 25 εἰς Διδυμῶς, χρησόμενος περὶ γονῆς τέκνων· καὶ αὐτῷ
 θεσπίξει ὃ θεός, παῖδας φύσειν, ἧ ἂν ἐκ τοῦ ναοῦ χω-
 ρισθεὶς πρώτη συγγένηται· ὃ δὲ μάλα γεγηθῶς ἠπέιγετο
 πρὸς τὴν γυναῖκα πειθόμενος κατὰ νοῦν [ἂν] αὐτῷ
 χωρήσειν τὸ μαντεῖον. Ἐπεὶ δὲ πλέον ἀφίκετο εἰς
 30 Βύβαστον πρὸς Στάφυλον τὸν Διονύσου, μάλα φιλο-
 φρόνως ἐκεῖνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον
 προὔτρεψατο, καπειδὴ πολλῇ μέθῃ παρεῖτο, συγκα-

PARTHENII NICÆENSIS

DE

AMATORIIIS AFFECTIBUS.

PARTHENIUS CORNELIO GALLO S. P. D.

Quum tibi maxime putarem convenire, Corneli Galle,
 lectionem amatoriorum affectuum, collectos eos quam
 brevissime potui transmi. Quæ enim apud quosdam
 poetas inveniuntur, quum non absolute sint enarrata, in-
 telliges ex his pleraque, et tibi ipsi ad manum erunt ut in
 hexametros et elegias transferas quæ ex iis maxime con-
 grua. (Neque) quoniam his non inest elegantia, quam tu
 sane sectaris, pejorem de his concipias opinionem; nam
 commentariolorum vice illos congesimus, et tibi nunc, ut
 par est, similem præbent usum.

CAP. I.

DE LYRICO.

Historia est apud Nicænetum in Lyrico et Apollonium Rho-
 dium in Cauno.

Quum capta esset Io Argiva a prædonibus, pater ejus
 Inachus inquisitores et indagatores alios misit, inter eos
 autem Lyrcum Phoronei filium, qui multam terram pera-
 gratus et multa maria emensus, tandem ubi eam non in-
 veniret, renuntiavit labori; et Argos quidem, timens Ina-
 chum, non redibat scilicet, sed venit Caunum ad Ægialum,
 uxorem ducit illius filiam, Hilebiam; dicunt enim puellam
 conspecto Lyrico in amorem ejus venisse et multa patrem
 precatam esse ut defineret ipsum; hic autem, parte regni
 non minima et reliquorum bonorum oblata, eum generum
 sibi adscivit. Tempore autem multo præterlapsa, quum
 Lyrico liberi non nascerentur, adiit Didynam consultum
 (oraculum) de sobolis generatione; cui numen respondit,
 liberos geniturum (ex illa) quacum prima e templo di-
 gressus rem habuerit. Hic autem valde gavisus ad uxo-
 rem festinabat, credens sibi ex animi sententia oraculum
 processurum. Quum autem navigans pervenisset Byba-
 stum, ad Staphylum Dionysii f., hic illum valde amice exci-
 piens multum vinum (ut hiberet) incitavit et postquam

τέκλιεν αὐτῷ Ἡμιθέαν τὴν θυγατέρα. Ταῦτα δ' ἐποίει προπεπυσμένος τὸ τοῦ χρηστηρίου καὶ βουλό-
 μένος ἐκ ταύτης αὐτῷ παῖδας γενέσθαι. Δι' ἔριδος
 μέντοι ἐγένοντο Ρωῖὸς τε καὶ Ἡμιθέα αἱ τοῦ Σταφύλου,
 5 τίς αὐτῶν μιγθεῖη τῷ ξένῳ· τοσοῦτος ἀμφοτέρας κα-
 τέσχε πόθος· Λύρκος δ' ἐπιγνούς τῆ ὑστεραία οἷα ἐδε-
 δράκει [καί] τὴν Ἡμιθέαν ὁρῶν συγκατακλιμένην,
 ἐδυσφόρει τε καὶ πολλὰ κατεμέμφετο τὸν Σταφύλον,
 10 ὃς ἀπατεῖνα γενόμενος αὐτοῦ· ὕστερον δέ, μηδὲν ἔχων
 ὃ τὴν ποιοῖη, περιελόμενος τὴν ζώνην δίδωσι τῇ κόρη
 κελύων ἡβήσαντι τῷ παιδί φυλάττειν, ὅπως ἔχῃ γνῶ-
 ρισμα, ὅπότ' ἂν ἀρίκειο πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ εἰς
 Καῦνον, καὶ ἐξέπλευσεν. Αἰγιαλὸς δ' ὡς ἤσθετο τὰ
 τε κατὰ τὸ χρηστήριον καὶ τὴν Ἡμιθέαν, ἤλαυνεν (ἐκ)
 15 τῆς γῆς αὐτόν. Ἐνθα δὲ μάχη συνεχῆς ἦν τοῖς τε τὸν
 Λύρκον προσιεμένους καὶ τοῖς τὰ Αἰγιαλοῦ φρονοῦσι·
 μάλιστα δὲ συνεργὸς ἐγένετο Εἰλεβίη· οὐ γὰρ ἀπεῖπεν
 τὸν Λύρκον. Μετὰ δὲ [ταῦτα] ἀνδρωθεὶς ὁ ἐξ Ἡμι-
 θέας καὶ Λύρκου, Βασίλος αὐτῷ ὄνομα, ἦλθεν εἰς τὴν
 20 Καυνίαν, καὶ αὐτὸν γνωρίσας ὁ Λύρκος ἡδὴ γηραιὸς ὢν
 ἡγεμόνα καθίστησι τῶν σφετέρων λαῶν.

B.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΜΗΛΗΣ.

Ἱστορεῖ Φιλητᾶς Ἐρμῆ.

Ὀδυσσεὺς ἀλώμενος περὶ Σικελίαν καὶ τὴν Τυρ-
 ρηνῶν καὶ τὴν Σικελῶν θάλασσαν, ἀρίκειο πρὸς Αἴολον
 εἰς Μελιγουνίδα νῆσον, ὃς αὐτὸν κατὰ κλέος σοφίας
 25 τεθηπὼς ἐν πολλῇ φροντίδι εἶχεν· τὰ περὶ Τροίας
 ἄλωσιν καὶ ὃν τρόπον αὐτοῖς ἐσκεδάσθησαν αἱ νῆες
 κομιζόμενοι ἀπὸ τῆς Ἰλίου διεπυθάνετο, ξενίζων τ'
 αὐτὸν πολλὸν χρόνον διῆγε. Τῷ δ' ἄρα καὶ αὐτῷ ἦν ἡ
 μονὴ ἡδομένη, Πολυμήλη γὰρ, τῶν Αἰολιδῶν τις,
 30 ἐραστῆσα αὐτοῦ κρύφα συνῆν. Ὡς δὲ τοὺς ἀνέμους
 ἐγκεκλεισμένους παραλαβὼν ἀπέπλευσεν, ἡ κόρη φω-
 ρᾶταί τινα τῶν Τρωϊκῶν λαφύρων ἔχουσα καὶ τούτοις
 μετὰ πολλῶν δακρῶν ἐναλινδουμένη. Ἐνθ' ὁ Αἴολος
 τὸν μὲν Ὀδυσσεά, καίπερ οὐ παρόντα, ἐκάκισεν, τὴν δὲ
 35 Πολυμήλην ἐν νῷ ἔσχεν τίσασθαι. Ἐτυχε δ' αὐτῆς
 ἡρασμένος ἀδελφὸς Διώρης, ὃς αὐτὴν παραιτεῖται τε
 καὶ πείθει τὸν πατέρα αὐτῆς συνοικίσει.

Γ.

ΠΕΡΙ ΕΥΡΥΠΠΗΣ.

Ἱστορεῖ Σοφοκλῆς Εὐρυάλο.

Οὐ μόνον δ' Ὀδυσσεὺς περὶ Αἴολον ἐξήμαρτεν, ἀλλὰ
 καὶ μετὰ τὴν ἄλλην, ὡς τοὺς μνηστῆρας ἐρόνευσεν, εἰς
 40 Ἠπειρὸν ἐλθὼν χρηστηρίων τινῶν ἕνεκα, τὴν Τυρίμα
 θυγατέρα ἔφθειρεν Ἐδύππην, ὃς αὐτὸν οἰκείως ὁ ὑπε-
 δέξατο καὶ μετὰ πάσης προθυμίας ἐξένισε. Παῖς δ'

magna ebrietate tenebatur, Hemitheam filiam cum illo
 recumbere jussit. Hoc autem faciebat, ante audito ora-
 culi responso et volens ex hac sibi liberos gigni. Conten-
 debat utique Rheo et Hemithea filiae Staphyli utra dor-
 miret cum hospite; tantum utramque ceperat amor; Lycrus
 vero postridie qualia fecisset, animadvertens, Hemitheam
 videns secum dormientem, aere ferebat et vehementer re-
 prehendebat Staphylum qui fraudes sibi struxisset; deinde
 vero nesciens quid facturum esset, zonam sibi detrahit
 puellæque dat jubens illam pubescenti puero servare, ut
 haberet signum quo agnosci posset, si quando ad parentem
 Caunum venisset, et abnavigavit. Ægialus vero quum co-
 gnovisset oraculum et quæ facta essent cum Hemithea,
 expulit illum e terra sua. Inde sane perpetuum fuit bellum
 inter eos qui Lycrum sequebantur et eos qui cum Ægialo
 stabant: maxime vero adjutrix illi erat Helibia, Lyr-
 cum enim non respuit. Deinde vero vir factus Hemithea-
 et Lyrci filius, cui Basili nomen, venit in Cauniam et ipsum
 agnitum Lycrus jam senex ducem populi sui constituit.

II.

DE POLYMELA.

Narrat Philetas (In) Mercurio.

Ulysses errans circa Siciliam et Tyrrhenum et Siculum
 mare pervenit ad Æolum in insulam Meliginidem, qui
 illum pro sapientiæ fama veneratus magno in honore ha-
 buit; de Trojæ excidio et quomodo ipsis Ilio redeuntibus
 naves disperse fuissent perennabatur, hospitioque exci-
 piens illum per longum tempus remoratus est. Huic au-
 tem et ipsi jucunda erat remansio; Polymela enim Æoli-
 darum genere, amore capta clam cum illo coibat. Ubi
 vero ventos pacatos nactus abnavigaverat, puella depre-
 henditur Trojana quædam spolia habens et super hæc multus
 cum lacrymis provoluta. Tunc Æolus Ulyssem quidem
 quamvis non adesset objurgavit, Polymelam vero consilium
 habebat puniendi. Erat autem illius amore captus frater
 Diorea, qui illam deprecatus est patrie persuasit ut sibi
 eam nuptum daret.

III.

DE EURYPPE.

Narrat Sophocles (in) Euryalo.

Non tantum Ulysses in Æolum peccavit, sed et post
 errores, prociis interemtis, in Epirum veniens oraculi cu-
 jusdam causa, Tyrimme filiam corruptit Euryppen, qui eum
 familiariter exceperat et omni cum alacritate hospitio
 dignatus erat. Filius autem illi nascitur ex hac Euryalus.

αὐτῷ γίγνεται ἐκ ταύτης Εὐρύαλος. Τοῦτον ἡ μήτηρ, ἐπεὶ εἰς ἦθην ἦλθεν, ἀποπέμπεται εἰς Ἰθάκην, σύμβολά τινα δοῦσα ἐν δέλτῳ κατεσφραγισμένα. Τοῦ δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ τύχην τότε μὴ παρόντος, Πηνελόπη καταμαθοῦσα ταῦτα καὶ ἄλλως δὲ προπετυσμένη τὸν τῆς Εὐίπτης ἔρωτα, πείθει τὸν Ὀδυσσεῖα παραγνόμενον, πρὶν ἢ γνῶναί τι τούτων ὡς ἔχει, κατακτείνει τὸν Εὐρύαλον ὡς ἐπιβουλευόντα αὐτῷ. Καὶ Ὀδυσσεὺς μὲν διὰ τὸ μὴ ἐγκρατῆς φῦναι, μηδ' ἄλλως ἐπεικῆς, αὐτόχειρ τοῦ παιδὸς ἐγένετο, καὶ οὐ μετὰ πολὺν χρόνον ἡ πόδι ἀπειργάσθαι πρὸς τῆς αὐτὸς αὐτοῦ γενεᾶς τραοθεὶς ἀκάνθη θαλασσίας τρυγόνος ἐτελεύτησεν.

Δ.

ΠΕΡΙ ΟΙΝΩΝΗΣ.

Ἰστορεῖ Νικάνδρος ἐν τῷ περὶ ποιητῶν καὶ Κεφάλων ὁ Γεργίθιος ἐν Τρωϊκοῖς.

Ἀλέξανδρος ὁ Πριάμου βουκολῶν κατὰ τὴν Ἰδὴν ἠράσθη τῆς Κεβρήνος θυγατρὸς Οἰνώνης· λέγεται δὲ ταύτην ἐκ τοῦ θεῶν κατεχομένην θεσπίζειν περὶ τῶν μελλόντων, καὶ ἄλλως δ' ἐπὶ συνέσει φρενῶν ἐπὶ μέγα διαβεβοῆσθαι. Ὁ οὖν Ἀλέξανδρος αὐτὴν ἀγαγόμενος παρὰ τοῦ πατρὸς εἰς τὴν Ἰδὴν, ὅπου αὐτῷ οἱ σταθμοὶ ἦσαν, εἶχε γυναῖκα, καὶ αὐτῇ φιλοφρονούμενος (ὦ μ ο σ ε) μηδαμὰ προλείπειν, ἐν περισσοτέρῳ τε τιμῇ ἔξειν· ἡ δὲ συνίει μὲν ἔφασκεν εἰς τὸ παρὸν ὡς δὴ πάνυ αὐτῆς ἐρόῃ· χρόνον μὲντοι τινὰ γενήσεσθαι, ἐν ᾧ ἀπαλλάξας αὐτὴν εἰς τὴν Εὐρώπην περαιωθήσεται, καὶ ἐπιτοθεὶς ἐπὶ γυναικὶ ξένη πόλεμον ἐπάξει τοῖς οἰκείοις· ἔξγειτο δὲ, ὡς δεῖ αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ τρωθῆναι, καὶ ὅτι οὐδεὶς αὐτὸν οἶός τ' ἔσται ὑγιῆ ποιῆσαι ἢ αὐτῇ· ἐκαστοτε δ' ἐπιλεγόμενης αὐτῆς, ἐκεῖνος οὐκ εἶα μεμνῆσθαι. Χρόνου δὲ προϊόντος, ἐπειδὴ Ἑλένην ἔγημεν, ἡ μὲν Οἰνώνη μεμφομένη τῶν πραχθέντων τὸν Ἀλέξανδρον εἰς Κεβρήνα, ὅθεν περ ἦν γένος, ἀπεχώρησεν· ὁ δὲ, παρήκοντος ἤδη τοῦ πολέμου, διατοξευόμενος Φιλοκτήτη τιτρώσκεται. Ἐν νῷ δὲ λαβὼν τὸ τῆς Οἰνώνης ἔπος, ὅτ' ἔφατο αὐτὸν πρὸς αὐτῆς μόνης οἶόν τ' εἶναι ἰαθῆναι, κήρυκα πέμπει δεησόμενον, ὅπως ἐπειχθεῖσα ἀχέσηται· αὐτὸν καὶ τῶν παροισμένων λήθην ποιήσεται, ἅτε δὴ κατὰ θεῶν βούλησιν * γε ἀφικόμενον· ἡ δ' αὐθαδέστερον ἀπεκρίνατο, ὡς χρῆ παρ' Ἑλένην αὐτὸν ἰέναι, κακείνης δεῖσθαι· αὐτῇ δὲ μάλιστα ἠπέγειτο ἔνθα δὴ ἐπέπυστο κείσθαι αὐτόν. Τοῦ δὲ κήρυκος τὰ λεχθέντα παρὰ τῆς Οἰνώνης θᾶπτον ἀπαγγείλαντος, ἀθυμήσας ὁ Ἀλέξανδρος ἐξέπνευσεν· Οἰνώνη δὲ, ἐπεὶ νέκυν ἦδη κατὰ γῆς κείμενον ἐλθοῦσα εἶδεν, ἀνώμωξέν τε καὶ πολλὰ κατολοφυραμένη διεγρήσατο ἑαυτῇν.

Hunc mater quum ad pubertatem venisset dimittit in Ithacam, signis quibusdam ei datis in tabula obsignatis. Quum autem Ulysses forte fortuna non adesset illo tempore, Penelope quæ et advertit hæc et præterea ante audiverat de Euippæ amore, persuadet Ulyssi redeunti, priusquam aliquid horum quomodo se haberet inquisiverat, interficere Euryalum quasi insidias ipsi struentem. Et Ulysses quidem quia iræ impotens erat neque alias vir probus, sua manu filium interfecit, et post non multum tempus quam hoc perpetraverat a sua ipse sobole vulneratus marinæ turturis spina interiit.

IV.

DE CENONE.

Tradit Nicander in libro de poetis et Cephalon Gergithius in Troicis.

Alexander Priami f. boves pascens in Ida Cebrenis filiaæ Cenones amore captus est; dicitur autem hæc numine quodam correpta prædixisse futura, et alias ob animi solertiam magna in celebritate fuisse. Hanc Alexander abductam a patre ad Idam, ubi stativa illi erant, habuit uxorem et illi (juravit) amanter complexa, numquam se illam deserturum et in maximo honore habiturum; hæc vero dixit se intelligere quidem in præsens se valde ab illo amari, tempus autem fore, quo ipsam deserens in Europam trajecturus sit et ibi deperiens mulierem peregrinam auctor futurus sit ut domesticis bellum inferatur; exponebatque in fati esse ut in bello vulneretur et fore ut nemo eum possit sanare præter ipsam: semper illa hæc dicente, ille non sinebat hujus rei mentionem facere. Tempore vero progrediente, postquam Helenam uxorem duxerat, Cenone quidem indignata facta Alexandri, ad Cebrenem, undegenus ducebat, abiit: ille vero, bello jam instante, jaculo a Philoctete petitus vulneratur. In animum itaque revocatis Cenones verbis, quando dixisset ab ipsa sola eum posse sanari, præconem mittit oratum ut festinaret ipsum sanare et præteritorum oblivionem faciat, quippe quum deorum voluntate (eo dementiae) pervenerit; illa autem durum dedit responsum, debere illum ad Helenam ire et illam orare; ipsa vero maxime festinabat ire eo, ubi illum jacere audiverat. Præcone ab Cenone dicta citius nuntiante, animo fractus Alexander exspiravit. Cenone vero, adveniens ubi vidit illum mortuum jam in terra jacentem, ingemuit et magnum ejulatum edens se ipsa intererit.

Ε΄.

ΠΕΡΙ ΛΕΥΚΙΠΠΟΥ.

Ἱστορεῖ Ἑρμησιάναξ Λεοντίω

Λεύκιππος δὲ, Ξανθοῦ παῖς, γένος τῶν ἀπὸ Βελλε-
ροφότου, διαφέρειν ἰσχύϊ μάλιστα τῶν καθ' ἑαυτὸν,
ἦσκει τὰ πολεμικά. Διὸ πολλὸς ἦν λόγος περὶ αὐτοῦ
παρὰ τε Λυκίους καὶ τοῖς προσεχέσι τούτοις, ἅτε δὴ
ἀγομῆνοις (καὶ φερομένοις) καὶ πᾶν ὄτιοῦν δυσχερὲς
5 πάσχουσιν. Οὗτος κατὰ μῆιν Ἀφροδίτης εἰς ἔρωτα
ἀφικόμενος τῆς ἀδελφῆς, τῶς μὲν ἐκαρτέρει, οἰόμενος
βᾶσ' ἀπαλλάξεσθαι τῆς νόσου· ἐπεὶ μέντοι χρόνου δια-
γενομένου οὐδ' ἐπ' ὀλίγον ἐλώφα τὸ πάθος, ἀνακαιοῦται
τῇ μητρὶ καὶ πολλὰ κατικέτευε, μὴ περιδεῖν αὐτὸν
10 ἀπολλύμενον· εἰ γὰρ αὐτῷ μὴ συνεργήσειεν, ἀπο-
σφάζειν αὐτὸν ἠπελει. Τῆς δὲ παραχρῆμα τὴν ἐπιθυ-
μίαν φαιμένης τελέσειεν, βῶων ᾗδ' ἕγονεν· ἀνακαλε-
σαμένη δὲ τὴν κόρην συγκατακλίνει τὰδελφῶν, καὶ
τούτου συνῆσαν οὐ μάλ' αὖτις δεδοίκοτες, ἕως τις ἐξα-
15 γέλλει τῇ καταγγυημένῃ τὴν κόρην μνηστῆρι. Ὁ δὲ
τόν ὁ αὐτοῦ πατέρα παραλαβὼν καὶ τινὰς τῶν προσ-
εχόντων, πρόσσεισι τῷ Ξανθίῳ καὶ τὴν πρᾶξιν κατα-
μηνύει, μὴ δηλῶν τὸν ὄνομα τοῦ Λευκίππου. Ξάνθιος
δὲ δυσφορῶν ἐπὶ τοῖς προσηγγελμένοις πολλὴν σπουδὴν
20 ἐτίθετο φωρᾶσαι τὸν φθορέα, καὶ διεκελεύσατο τῷ
μηνύτῃ, ὅπότε ἴδοι συνόντας, αὐτῷ δηλῶσαι· τοῦ δ'
ἑτοίμως ὑπακούσαντος καὶ αὐτίκα τὸν πρεσβύτην ἐπα-
γομένου τῇ θαλάμῳ, ἡ παῖς, αἰφνιδίῳ ψόφου γενη-
θέντος, ἴστο διὰ θυρῶν, οἰομένη λήσεσθαι τὸν ἐπιόντα·
25 καὶ αὐτὴν ὁ πατὴρ ὑπολαβὼν εἶναι τὸν φθορέα πατάξας
μαχαίρᾳ καταβάλλει. Τῆς δὲ περιουδύου γενομένης
καὶ ἀναχραγούσης, ὁ Λεύκιππος ἐπαμύνων αὐτῇ καὶ
διὰ τὸ ἐκπεπλῆσθαι μὴ προῖδόμενος ὅστις ἦν, κα-
τακτείνει τὸν πατέρα. Δι' ἣν αἰτίαν ἀπολιπὼν τὴν
30 οἰκίαν Θεταλῶν ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν εἰς Κρήτην
ἦγῃσατο, ἀκείθεον ἐξελαθεῖς ὑπὸ τῶν προσοίκων εἰς
τὴν Ἑρσειᾶν ἀφίκετο, ἔνθα χωρίον ἴκησε τὸ Κρητι-
ναῖον ἐπικληθὲν. Τοῦ δὲ Λευκίππου τούτου λέγεται
τὴν Μανδρολύτου θυγατέρα Λευκοφρῦν ἐρασθεῖσαν
35 προδοῦναι τὴν πόλιν τοῖς πολεμίοις, ὧν ἐτύγγανεν
ἡγούμενος ὁ Λεύκιππος, ἐλομένων αὐτὸν κατὰ θεοπρό-
πιον τῶν δεκατευθέντων ἐκ Φερῶν ὑπ' Ἀδμήτου.

Γ΄.

ΠΕΡΙ ΠΑΛΛΗΝΗΣ.

Ἱστορεῖ Θεογένης καὶ Ἡγήσιππος ἐν Παλληνιακοῖς.

Λέγεται καὶ Σίθωνα, τὸν Ὀδομάντων βασιλέα, γεν-
νῆσαι θυγατέρα Παλλήνην, καλὴν τε καὶ ἐπίχαριν,
καὶ διὰ τοῦτ' ἐπὶ πλείστον χωρῆσαι κλέος αὐτῆς, φοι-
10 τᾶν τε μνηστῆρας οὐ μόνον ἀπ' αὐτῆς τῆς Θράκης,
ἀλλὰ καὶ ἔτι πρόσωθέν τινὰς, ἀπὸ τ' Ἰλλυρίδος καὶ τῶν

V.

DE LEUCIPPO.

Narrat Hermesianax Leontio.

Leucippus Xanthii f. genus a Bellerophonte ducens,
superans robore longe suos aequales, exercebat rem bel-
licam : quare nullus erat de eo sermo et apud Lycios et
apud horum vicinos, utpote qui diriperentur et quodvis
malum paterentur. Illic irā Veneris, in amorem sororis
incidens, aliquamdiu quidem fortiter affectui obsistebat,
putans se facile ab hoc morbo liberatum iri; postquam vero
tempore procedente nihilo mitior affectus fiebat, commu-
nicat rem cum matre et multa illam precabatur ne se perire
sineret; nisi enim sibi auxilium ferret, minabatur semet
interfecturum. Quum illa autem statim ut cupiditas ejus
impleretur se effecturam pollicita esset, jam melius se ha-
bebat; vocatamque puellam dormire cum fratre jussit et ab
hoc tempore coibant, neminem timentes adeo, donec ali-
quis nuntiaret rem proco cui desponsa erat puella. Hic
autem cum patre suo et quibusdam cognatis adiit Xanthium
et factum indicat, non revelans nomen Leucippi. Xanthius
autem aegre ferens nuntiata multam adhibebat diligentiam
ut corruptorem deprehenderet et jubebat delatorem se
certiorem reddere quando vidisset illos coeuntes; illo autem
promte obediente et statim senem ducente in thalamum,
puella, repente strepitu facto, rucbat foribus, putans fore
ut lateret ingredientem; et ipsam pater suspicans esse
corruptorem gladio caedens prosternit. Illi vehementem
dolorem sentienti et exclamanti Leucippus auxilium ferens
et prae mentis turbatione non prospiciens quis esset, patrem
interficit. Ob quam causam relicta domo, Thessalis dux
fuit in Cretam euntibus et inde pulsus ab incolis in Ephi-
siam pervenit, ubi regionem habitavit Cretinam dictam.
Leucippi hujus dicitur Mandrolyte filia Leucophrye amore
capta prodidisse urbem hostibus, quorum Leucippus erat
praefectus, quum eum creavissent ex vaticinio qui missi erant
Pheris ab Admeto (nempe) incolarum decima pars.

VI.

DE PALLENE.

Narrat Theogenes et Hegesippus in Palleniacois.

Dicunt et Sithonem regem Odomantum genuisse filiam
Pallenen et pulchram et gratia plenam, et propterea plu-
rimum ejus famam increbuisse et venire procos non tantum
ex ipsa Thracia, sed et insuper e remotis locis quosdam, ex
Illyride et ad flumen Tanaim habitantibus; Sithonem autem

ἐπὶ Τανάϊδος ποταμοῦ κατοικημένων τὸν δὲ Σίθωνα
 πρῶτον μὲν κελεύειν τοὺς ἀφικνουμένους μνηστῆρας
 πρὸς μάχην ἰέναι (ἔαυτῶν, ἐφ' ᾧ τε, εἰ μὲν τις
 νικώη ἀπιέναι) τὴν κόρην ἔχοντα, εἰ δ' ἕττω φα-
 5 νείη, τεθνάναι, τοῦτω τε τῷ τρόπῳ πάνυ συγχοῦς ἀνη-
 ρήκει. Μετὰ δὲ, ὡς αὐτὸν ὁ ἡ πλείων ἰσχύς ἐπιε-
 λοίπει, ἔγνωστό τ' αὐτῷ τὴν κόρην ἀρμόσασθαι, δύο
 μνηστῆρας ἀφιγμένους, Δρύαντά τε καὶ Κλείτον, ἐκέ-
 λευεν, ἄλλου προκειμένου τῆς κόρης, ἀλλήλους διαμά-
 10 χεσθαι, καὶ τὸν μὲν τεθνάναι, τὸν δὲ περιγεγόμενον
 τὴν τε βασιλείαν καὶ τὴν παῖδα ἔχειν. Τῆς δ' ἀφω-
 ρισμένης ἡμέρας παρούσης, ἡ Παλλήνη, ἔτυχε γὰρ
 ἐρῶσα τοῦ Κλείτου, πάνυ ὠρρώδει περὶ αὐτοῦ καὶ ση-
 μῆναι μὲν οὐκ ἐτόλμα τινὶ τῶν ἀμφ' αὐτὴν, δάκρυα δὲ
 15 πολλὰ κατεχεῖτο τῶν παρεῖων αὐτῆς, ἕως ἄ[τε] τροφεὺς
 αὐτῆς πρεσβύτης (ἀνὴρ) ἀναπυθνανόμενος καὶ ἐπι-
 γνοὺς τὸ πάθος, τῇ μὲν θαρρεῖν παρεκελεύσατο, ὡς
 ἦ βούλεται, ταύτη τοῦ πράγματος χωρήσοντος αὐτὸς
 δὲ κρύφα ὑπέρχεται τὸν ἡνίοχον τοῦ Δρύαντος, καὶ
 20 αὐτῷ χρυσὸν πολλὸν ὁμολογήσας, πείθει διὰ τῶν ἀρμα-
 τηγῶν τρογῶν μὴ διεῖναι τὰς περόνας. Ἐνθα δὲ, ὡς
 ἐς μάχην ἐξήσσαν καὶ ἤλαυνεν ὁ Δρύας ἐπὶ τὸν Κλεί-
 τον, καὶ οἱ τροχοὶ περιερρῶσαν αὐτῷ τῶν ἀρμάτων
 καὶ οὕτως πεσόντα αὐτὸν ἐπιδραμῶν ὁ Κλείτος ἀναίρει.
 25 Αἰσθόμενος δ' ὁ Σίθων τὸν τ' ἔρωτα καὶ τὴν ἐπιβουλὴν
 τῆς θυγατρὸς, μάλα μεγάλην πυρὰν νήσας καὶ ἐπιθείς
 τὸν Δρύαντα, ὥστε συνεπισφάξειν καὶ τὴν Παλλήνην.
 Φαντάσματος δὲ θείου γενομένου καὶ ἐξαπιναιῶς ὕδατος
 ἐξ οὐρανοῦ πολλοῦ καταραγέντος, μετέγνω τε καὶ γά-
 30 μοις ἀρεσάμενος τὸν παρόντα Θρακῶν ὄμιλον, ἐφίησι
 τῷ Κλείτῳ τὴν κόρην ἄγεσθαι.

Z.

ΠΕΡΙ ΙΠΠΑΡΙΝΟΥ.

Ἱστορεῖ Φανίας ὁ Ἐρέσιος.

Ἐν δὲ τῇ Ἱταλῇ Ἡρακλεία παιδὸς διαφόρου τὴν
 ὄψιν, Ἱππαρίνος ἦν αὐτῷ ὄνομα, τῶν πάνυ δοκίμων,
 Ἀντιλέων ἠράσθη ὅς πολλὰ μηχανώμενος οὐδαμῇ δυ-
 35 νατός ἦν αὐτὸν ἀρμόσασθαι, περὶ δὲ γυμνάσια διατρί-
 βοντι πολλὰ τῷ παιδὶ προσρμεις ἔφη, τοσοῦτον αὐτοῦ
 πόθον ἔχειν, ὥστε πάντα πόνον ἀνατλήναι, καὶ ὅ τι
 ἂν κελεύη μηδενὸς αὐτὸν ἀμαρτήσασθαι. Ὅ δ' ἄρα
 κατετρωνεύόμενος προσέταξεν αὐτῷ, ἀπό τινος ἐρυμνοῦ
 40 χωρίου, ὃ μάλιστα ἐφρουρεῖτο ὑπὸ τοῦ τῶν Ἡρακλεω-
 τῶν τυράννου, τὸν κώδωνα κατακομίσει, πειθόμενος
 μὴ [ἄν] ποτε τελέσειν αὐτὸν τόνδε τὸν ἄλλον. Ἀντι-
 λέων δὲ κρύφα τὸ φρούριον ὑπελθὼν καὶ λογήσας τὸν
 φύλακα τοῦ κώδωνος κατακταίνει, κάπειδὴ ἀφίχεται πρὸς
 45 τὸ μειράχιον, ἐπιτελέσας τὴν ὑπόσχεσιν, ἐν πολλῇ
 αὐτῷ εὐνοίᾳ ἐγένετο, καὶ ἐκ τοῦδε μάλιστα ἀλλήλους
 ἐφιλον. Ἐπεὶ δ' ὁ τύραννος τῆς ὥρας ἐγλίχεται τοῦ
 παιδὸς καὶ οἷός [τε] ἦν αὐτὸν βιάσασθαι, δυσαναγαγε-

primum quidem jubere advenientes procos pugnam secum
 committere, (ea conditione, ut si quis vinceret, abiret)
 filiam habens, si vero inferior esse videretur, moreretur,
 et hac ratione valde multos sustulerat. Deinde vero,
 quum ipsum vires maximæ destituisent et decrevisset
 puellam dare nuptum, duos procos qui advenerant
 Dryantem et Clitum jussit invicem pugnare quum puella
 victoriæ præmium proposita esset ita ut alter occideretur,
 alter qui supereset et regno et filia potiretur. Definito die
 instante, Pallene, erat enim Cliti amore capta, ei valde
 timebat et indicare quidem non audebat id cuidam eorum
 qui circa ipsam erant, multæ vero lacrymæ de genis ejus
 fluebant, donec nutritor ejus, senex, percunctatus et cognito
 dolore, bono illam animo esse jussisset, quum res, quo
 velit, eo sit processura: ipse vero clam adit aurigam
 Dryantis auroque multo promissò ei persuadet ut ne per
 currus rotas fibulas transmitteret. Ibi sane, ad pugnam
 illis procedentibus et Dryante in Clitum invehente, et rotæ
 illi de eurru deciderunt et sic prolapsum ipsum invadens
 Clitus interfecit. Sithon vero, amore et insidiis filiæ
 cognitis, ingentem rogam exstruxit, impositoque Dryante
 volebat simul mactare et Pallenem. Ostento vero divino
 facto et præsentem Thracum multitudinem placans nuptiis,
 permittit Clito puellam ducere.

VII.

DE HIPPARINO.

Tradit Phanius Eresius.

In Italia: urbe Heraclea puerum forma excellentem, cui
 Hipparini erat nomen, valde nobilis familiæ, Antileon
 amabat, qui multa machinatus, nullo modo ipsum sibi po-
 terat conciliare; in gymnasiis vero puero versanti sæpe
 adhærens dicebat, tanto ejus desiderio se teneri, ut omnem
 laborem subiret, et quidquid jubeat nihil non ipsum nac-
 turum. Illic autem utique per ludibrium ei mandavit, ut
 ex munito quodam loco qui maxime ab Archelao Heracleo-
 tarum tyranno custodiebatur, tintinnabulum afferret, cre-
 dens illum nunquam hoc certamen perfecturum esse.
 Antileon vero clam ingressus castellum et ex insidiis tin-
 tinnabuli custodem interfecit et postquam venerat ad ado-
 lescentem, promissis quum stetisset, in magna apud eum
 benevolentia erat et ab hoc tempore maxime se invicem ama-
 bant. Quum autem tyrannus puerum de stupro sollicitaret et

τήσας δ' Ἀντιλέων ἐκείνῳ μὲν παρεκελεύσατο μὴ ἀντιλέγοντα κινδυνεύειν, αὐτὸς δ' οἴκοθεν ἐξίόντα τὸν τύραννον προσδραμῶν ἀνείλεν· καὶ τοῦτο δράσας δρόμῳ ἴετο· καὶ διέφυγεν ἂν, εἰ μὴ προβάτοις συνδεδεμένοις ἀμφιπεσὼν ἐχειρώθη. Διὸ τῆς πόλεως εἰς τὰρχαῖον ἀποκαταστάσης, ἀμφοτέροις παρὰ τοῖς Ἡρακλεώταις ἐτέθησαν εἰκόνας χαλκαῖ, καὶ νόμος ἐγράφη, μηδέν' ἐλαύειν τοῦ λοιποῦ πρόβατα συνδεδεμένα.

H'.

ΠΕΡΙ ΗΡΗΠΗΣ.

Ἰστορεῖ Ἀριστόδημος ὁ Νυσαεὺς ἐν α' Ἱστοριῶν περὶ τούτων, πλὴν ὅτι τὰ ὀνόματα ὑπαλλάττει, ἀντὶ Ἡρίπης καλῶν Γυθυμῖαν, τὸν δὲ βάρβαρον Κανάραν.

Ὅτε δ' οἱ Γαλάται κατέδραμον τὴν Ἰωνίαν καὶ τὰς πόλεις ἐπόρθουν, ἐν Μιλήτῳ Θεσμοφορίων ὄντων καὶ συνηθροισμένων γυναικῶν ἐν τῷ ἱερῷ, ὃ βραχὺ τῆς πόλεως ἀπέχει, ἀποσπασθέν τι μέρος τοῦ βαρβαρικοῦ διῆλθεν εἰς τὴν Μιλησίαν καὶ ἑξαπιναιῶς ἐπιδραμὸν εἶλεν τὰς γυναῖκας. Ἔνθα δὴ τὰς μὲν ἐρύσαντο, πολλὸν ἀργυρίον τε καὶ χρυσίον ἀντιδόντες, τινὲς δὲ, τῶν βαρβάρων αὐταῖς οἰκειωθέντων, ἀπήχθησαν, ἐν δὲ [αὐταῖς] καὶ Ἡρίπῃ, γυνὴ Ξάνθου, ἀνδρὸς ἐν Μιλήτῳ πάνυ δοκίμου, [γένους τε τοῦ πρώτου,] παιδίον ἀπολιποῦσα διετέες. Ταύτης πολὺν πόθον ἔχων ὁ Ξάνθος ἐξηργυρίσατο μέρος τῶν ὑπαργμάτων, καὶ κατασκευασάμενος χρυσοῦς διςχιλίους τὸ μὲν πρῶτον εἰς Ἰταλίαν ἐπεραιώθη· ἐντεῦθεν δ' ὑπ' ἰδιοξένων τινῶν κομιζόμενος εἰς Μασσαλίαν ἀρρισκεῖται κάκειθεν εἰς τὴν Κελτικὴν· καὶ προσελθὼν τῇ οἰκίᾳ, ἔνθα αὐτοῦ συνῆν ἡ γυνὴ ἀνδρὶ τῶν μάλιστα παρὰ Κελτοῖς δοξαζομένων, ὑποδοχῆς ἐδεῖτο τυχεῖν. Τῶν δὲ διὰ φιλοξενίαν ἐτόμιμος αὐτὸν ὑποδεξαμένων, εἰσελθὼν ὄρᾳ τὴν γυναῖκα, καὶ αὐτὸν ἐκείνη τὴν χεῖρε ἀμυθιβαλοῦσα μάλα φιλοφρόνως προσηγάγετο. Παραγρῆμα δὲ τοῦ Κελτοῦ παραγενομένου, διεξῆλθεν αὐτῷ τὴν τ' ἄλλην τάνδρῶς ἡ Ἡρίπῃ, καὶ ὡς αὐτῆς ἔνεκα ἤχοι λύτρα καταθησόμενος· ὃ δ' ἠγάσθη τῆς ψυχῆς τὸν Ξάνθον, καὶ αὐτίκα συνουσίαν ποιησάμενος τῶν μάλιστα προσηκόντων, ἐξένιζεν αὐτὸν παρατείνοντος δὲ τοῦ πότου, τὴν γυναῖκα συγκατακλίνει αὐτῷ καὶ δι' ἐρμηνείας ἐπυθάνετο, πηλίκην οὐσίαν εἶη κεκτημένος τὴν σύμπασαν· τοῦ δ' εἰς ἀριθμὸν χιλίων χρυσῶν φήσαντος, ὃ βάρβαρος εἰς τέσσαρα μέρη κατανέμειν αὐτὸν ἐκέλευε, καὶ τὰ μὲν τρία ὑπεξαιρεῖσθαι αὐτῷ, γυναικί, παιδίῳ, τὸ δὲ τέταρτον ἀπολείπειν ἄποινα τῆς γυναικός. Ὡς δ' ἐς κοῖτόν ποτ' ἀπετράπετο, πολλὰ κατεμέμπετο τὸν Ξάνθον ἢ γυνὴ διὰ τὸ μὴ ἔχοντα τοσοῦτο χρυσίον ὑποσχέσθαι τῷ βαρβάρῳ, κινδυνεύσειν τ' αὐτὸν, εἰ μὴ ἐμπεδώσει τὴν ἐπαγγελίαν· τοῦ δὲ φήσαντος, ἐν ταῖς κρηπίτι τῶν παιδῶν καὶ ἄλλους τινὰς χιλίους χρυσοῦς κερκέρυθαι διὰ τὸ μὴ ἐλπίζειν ἐπιεικῆ τινα βάρβαρον καταλήψεσθαι, δεήσει

paratus esset ei vim inferre, moleste ferens Antileon illum quidem adhortatus est ne contradicendo in vitæ periculum veniret, ipse vero domo exeuntem tyrannum invadens occidit; quo facto cursu abiit et effugisset nisi in oves invicem colligatas incidens captus esset. Quare civitate in pristinum statum restituta, utrisque apud Heracleotas imagines aeneæ statutæ sunt, lataque lex ne quis in posterum colligatas oves exigeret.

VIII.

DE ERIPPE.

Refert Aristodenns Nysænsis in primo historiarum libro de his, præterquam quod nomina commutat, pro Erippe Gythyμίαν vocans, barbarum vero Cavaram.

Quando Galli incursionem faciebant in Ioniam et urbes devastabant, Mileti Thesmophoria quum essent et mulieres congregatæ in templo, quod non procul ab urbe abest, pars quædam a barbarico agmine avulsa pervenit in Milesiam terram et repente invadens cepit mulieres. Nonnullas tunc sane redemerunt, multo auro et argento dato, nonnullæ vero abductæ sunt, in quarum familiaritatem barbari venerunt, inter eas autem et Erippe, Xanthi uxor, viri Milesii nobilissimi et generis primi, erat, relicto domi puero bienni. Hujus magno desiderio, Xanthus bonorum partem argento commulavit et comparatis aureis mille, primum quidem in Italian trajecit, inde vero a privatis quibusdam hospitibus deductus Massiliam venit et inde in Celticam regionem; et ad illam domum veniens, ubi uxor vivebat cum viro, qui apud Celtas maximo in honore habebatur, ut hospitio exciperetur rogabat. Hunc illis pro hospitalitate promte excipientibus ingressus videt uxorem quæ eum brachiis circumjunctis valde amanter alliciebat. Mox vero Celta superveniente enarravit et vagationem viri Erippe, et eum venisse sua gratia pretium redemptionis daturum; hic autem Xanthi spiritum admiratus est et statim convivium parans eorum qui proxime cognati erant, hospitio illum excepit; procedente vero potu mulierem juxta eum decumbere jussit et per interpretem rogabat, quantam summam possideret; illum dicentem se circiter mille aureos habere, barbarus ista in quatuor partes dividere jussit et tres sibi, uxori, filio tollere, quartam vero relinquere redemptionis pretium uxoris. Quum vero jam ad cubile pervenerat, plurimum increpabat Xanthum uxorem, quod tantum auri non habens, barbaro pollicitus esset et in vitæ periculum illum venturum si non staret promissis; illo respondente in crepidis servorum et alios quosdam mille aureos absconditos esse, quum non sperasset æquum aliquem barbarum se reperturum fuisse et fore ut sibi magno redemptionis pretio opus esset,

δὲ πολλῶν λύτρων, ἡ γυνὴ τῆ ὑστεραία τῶ Κελτῶ καταμηνύει τὸ πλῆθος τοῦ χρυσοῦ καὶ παρεκελεύετο κτεῖναι τὸν Ξάνθον, φάσκουσα πολλὸ μᾶλλον αἰρεῖσθαι αὐτὸν τῆς τε πατρίδος καὶ τοῦ παιδίου, τὸν μὲν γὰρ Ξάνθον παντάπασιν ἀποστουγεῖν. Τῷ δ' ἄρ' οὐ πρὸς ἡδονῆς ἦν τὰ λεγόμενα· ἐν νῶϊ δ' ἔειχεν αὐτὴν τίσασθαι. Ἐπειδὴ δ' ὁ Ξάνθος ἐσπούδαζεν ἀπιέναι, μάλα φιλοφρόνως προὔπεμπεν ὁ Κελτὸς ἐπαγόμενος καὶ τὴν Ἠρίππην ὡς δ' ἐπὶ τοὺς ἔρους τῆς Κελτῶν χώρας ἀφίκοντο, θυσίαν ὁ βάρβαρος ἔφη τελέσαι βούλεσθαι πρὶν αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων χωρισθῆναι, καὶ κομισθέντος ἱερείου, τὴν Ἠρίππην ἐκέλευεν ἀντιλαβέσθαι τῆς δὲ κατασχούσης, ὡς καὶ ἄλλοτε σὺνήθες αὐτῇ, ἐπανατεινόμενος τὸ ξίφος καθικνεῖται καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἀφαιρεῖ, τῷ τε Ξάνθῳ παρεκελεύετο μὴ δυσφορεῖν, ἕξαγγείλας τὴν ἐπιβουλὴν αὐτῆς, ἐπέτρεπέ τε τὸ χρυσίον ἅπαν κομίζεσθαι αὐτῷ.

Θ'.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΚΡΙΤΗΣ.

Ἡ ἱστορία αὕτη ἐλήφθη ἐκ τῆς ἀ' Ἀνδρίσκου Ναξιακῶν γραφῆς περὶ αὐτῆς καὶ Θεόφραστου ἐν τῷ δ' τῶν Πρὸς τοὺς καιροῦς.

Καθ' ὃν δὲ χρόνον ἐπὶ Ναξίους Μιλήσιοι συνέβησαν σὺν ἐπικουρίοις καὶ τεῖχος πρὸ τῆς πόλεως ἐνοικοδομησάμενοι τήν τε χώραν ἔτεμον καὶ καθείρξαντες τοὺς Ναξίους ἐφρούρουν, τότε παρθένος ἀπολειφθεῖσα κατὰ τινα δαίμονα ἐν Δηλίῳ ἱερῷ, ὃ πλησίον τῆς πόλεως κεῖται, Πολυκρίτη ὄνομα αὐτῇ, τὸν τῶν Ἐρυθραίων ἡγεμόνα Διόγνητον εἶλεν, ὃς οἰκίαν δύναμιν ἔχων συνεμάχετο τοῖς Μιλησίοις. Πολλῶ δὲ συνεχόμενος πῶθῳ διεπέμπετο πρὸς αὐτὴν· οὐ γὰρ δὴ γε θεμιτὸν ἦν, ἰκέτιν οὖσαν ἐν τῷ ἱερῷ βιάζεσθαι· ἢ δ' ἕως μὲν τινος οὐ προσέτετο τοὺς παραγινομένους· ἐπεὶ μὲντοι πολλὸς ἐνέκειτο, οὐκ ἔφη πεισθῆσθαι αὐτῷ, εἰ μὴ ὁμοσεῖεν ὑπηρετήσῃν αὐτῇ, ὃ τι ἂν βουληθῆ. Ὁ δὲ Διόγνητος, οὐδὲν ὑποτοπήσας τοῖόνδε, μάλα προθύμως ὤμοσεν Ἄρτεμιν, χαριεῖσθαι αὐτῇ, ὃ τι ἂν προαιρῆται κατομοσαμένῳ δ' ἐκείνου, [καὶ] λαβομένη τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἢ Πολυκρίτη μιμνήσεται περὶ προδοσίας τοῦ χωρίου, καὶ πολλὰ καθικνεῖται αὐτὴν τ' οἰκτερεῖν καὶ τὰς συμφορὰς τῆς πόλεως. Ὁ Διόγνητος ἀκούσας τοῦ λόγου ἐκτός τ' ἐγένετο αὐτοῦ καὶ σπασάμενος τὴν μάχαιραν ὤρμησεν διεργάσασθαι τὴν κόρην. Ἐν νῶϊ μὲντοι λαβὼν τὸ εὐγνώμων αὐτῆς καὶ ἄμ' ὑπ' ἔρωτος κρατούμενος, ἔδει γὰρ, ὡς εἶκε, καὶ Ναξίους μεταβολὴν γενέσθαι τῶν παρόντων κακῶν, τότε μὲν οὐδὲν ἀπεκρίνατο, βουλευόμενος τί ποιητέον εἴη τῇ δ' ὑστεραία καθωμολογήσατο προδώσειν. Καὶ ἐν τούτῳ δὴ τοῖς Μιλησίοις ἑορτὴ μετὰ τρίτην ἡμέραν Θαργῆλια ἐπιθεῖ, ἐν ᾗ πολὺν τ' ἄκρατον ἐμφοροῦνται καὶ τὰ πλείστου ἄξια καταναλίσκουσι· τότε παρεσκευάζετο προδιδοῖν τὸ χωρίον·

uxor postridie Celtae multitudinem auri defert et hortabatur Xanthum interficere, affirmans eum se longe præferre patriæ et puero, Xanthum enim omnino detestari. Huic autem non placebant hæc dicta, et animus illi erat ipsam punire. Xanthum abire festinantem valde amice comitatus est Celta, ducens secum et Erippen; quum vero ad fines Celtarum venissent, barbarus sacrificium se velle parare dicebat, priusquam a se invicem discederent, et victimam allatam Erippen jubebat attingere; quam quum ut et alias solebat, apprehendisset, stringens gladium percudit illam et caput amputat, Xanthumque monebat ne ægre hæc ferret, nuntians ejus insidias, et ei permisit omne aurum auferre.

IX.

DE POLYCRITE.

Historia hæc sumta e libro primo de rebus Naxicis; scribit de illa et Theophrastus in libro quarto scripti cui titulus, Ad occasiones.

Quo tempore contra Naxios Milesii expeditionem faciebant cum auxiliis et vallo ante urbem exstructo et regionem populabantur et Naxios mœnibus inclusos obsidebant, eo tempore virgo relicta, dei cujusdam providentia in Delio templo, quod prope urbem jacet, cui Polyerite nomen, Erythraeorum ducem Diognetum in amorem sui traxit, qui cum suis copiis Milesiorum socius erat. Magno autem ejus desiderio captus legationem misit ad illam; non enim fas erat utique supplicem puellam in templo stuprare: illa autem aliquamdiu advenientes non admittebat; quum vero valde instaret, negabat sibi posse persuaderi, nisi jurasset se facturum quodcumque ipsa voluerit. Diognetus vero nil tale suspicatus, alacerrime juravit per Dianam, se illi præbiturum quidquid cuperet; facto autem jurejurando illius manum prehensens Polyerite meminit de prodenda regione et multa supplex precatur ut sui et urbis calamitatum misereatur. Diognetus, auditis verbis, haud apud se erat, strictoque gladio paratus erat interficere puellam. Secum vero reputans bonum illius animum, simul victus amore, in fatiis enim erat, ut videtur, et Naxiis fore præsentium malorum levamen, tunc quidem nil respondit, deliberans quid faciendum esset, postridie autem pollicitus est se proditrum. Et interea sane Milesiis post triduum festum instabat dies Thargeliorum, quo multo mero implentur et maximos sumtus faciunt; eo tempore parabat prodere

καὶ εὐθὺς διὰ τῆς Πολυκρίτης ἐνθέμενος εἰς ἄρτον μο-
λυβδίνην ἐπιστολὴν (ἐ π ι σ τ ἔ λ λ ε ι) τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῆς,
ἐτύγγανον δ' ἄρα τῆς πόλεως ἠγήμενες (ὄντες) οὗτοι,
ὅπως εἰς ἐκείνην τὴν νύκτα παρασκευασάμενοι ἤκωσιν
5 σημεῖον δ' αὐτοῖς ἀνασχίσειν αὐτῆς ἔφη λαμπτήρα.
Καὶ ἡ Πολυκρίτη δὲ τῶν κομίζοντι τὸν ἄρτον φράζειν
ἐκέλευε τοῖς ἀδελφοῖς μὴ ἐνδοιασθῆναι, ὡς τῆς πράξεως
ἐπὶ τέλος ἀχθισομένης, εἰ μὴ ἐκεῖνοι ἐνδοιασθεῖεν.
Τοῦ δ' ἀγγέλου ταχέως εἰς τὴν πόλιν ἔλθόντος, Πολυ-
10 κλῆς, ὁ τῆς Πολυκρίτης ἀδελφός, ἐν πολλῇ φροντίδι ἐγί-
γνετο, εἴτε πεισθήσοιτο τοῖς ἐπεσταλμένοις, εἴτε μή·
τέλος δὲ, ὡς ἐδόκει πᾶσι πείθεσθαι καὶ νύξ ἐπῆλθεν, ἐν ᾗ
προσετέτακτο πᾶσι παραγίγνεσθαι, πολλὰ κατευξάμενοι
τοῖς θεοῖς, εἰσδεχόμενων αὐτοὺς τῶν ἀμφὶ Διόγητον, ἐσ-
15 πίπτουσιν εἰς τὸ τεῖχος τῶν Μιλησίων, οἳ μὲν τινες κατὰ
τὴν ἀνεωγμένην πυλῖδα, οἳ δὲ καὶ τὸ τεῖχος ὑπερλήθον-
τες, ἀβρόοι τ' ἐντὸς γενόμενοι κατέκαινον τοὺς Μιλησίους·
ἐνθα δὲ κατ' ἀγνοίαν ἀποθνήσκει καὶ Διόγητος. Τῇ
δ' ἐπιούσῃ οἱ Νάξιοι πάντες πολλὸν πόθον ἔχον θεάσα-
20 σθαι τὴν κόρην· καὶ οἳ μὲν τινες αὐτὴν μίτραις ἀνέδουν,
οἳ δὲ ζώναις, αἷς βαρηθεῖσα ἡ πᾶς διὰ πλῆθος τῶν
ἐπιρριπτουμένων ἀπεπνίγη. Καὶ αὐτὴν δημοσίᾳ θά-
πτουσιν ἐν τῷ πεδίῳ, πάντα ἑκατὸν ἐναγίσσαντες αὐτῆ-
φασὶ δὲ τινες καὶ Διόγητον ἐν τῷ αὐτῷ καῆναι, ἐν
25 ᾧ καὶ ἡ πᾶς, σπουδασάντων τῶν Νάξιων.

I.

ΠΕΡΙ ΛΕΥΚΩΝΗΣ.

Ἐν δὲ Θεσσαλίᾳ Κυάνιππος, υἱὸς Φάρακος, μάλα
καλῆς παιδὸς Λευκῶνης εἰς ἐπιθυμίαν ἔλθων, παρὰ τῶν
πατέρων αἰτησάμενος αὐτὴν ἠγάγετο γυναῖκα. Ἦν
δὲ φιλοκύνητος (καὶ) μεθ' ἡμέραν μὲν ἐπὶ τε λέοντας
καὶ κάπρους ἐφέρετο, νύκτωρ δὲ κατ' εἰς πάνυ κεκμη-
30 κῶς πρὸς τὴν κόρην, ὥστε μηδὲ διὰ λόγων ἔσθ' ὅτε
γιγνόμενον αὐτῆς ἐς βαθὺν ὕπνον καταφέρεσθαι. Ἦν
δ' ἄρ' ὑπὸ τ' ἀνίας καὶ ἀλγηδόνων συνεχομένη, ἐν
πολλῇ ἀμηχανίᾳ ἦν σπουδῆν τ' ἐποιεῖτο κατοπεῦσαι
35 τὸν Κυάνιππον, ὅτι ποιῶν ἤδοιτο τῇ κατ' ὄρος διαίτη-
αὐτίκα δ' εἰς γόνυ ζωσαμένη κρύφα τῶν θεραπαινίδων
εἰς τὴν ὕλην καταδύνει. Αἱ δὲ τοῦ Κυάνιππου κύνας
ἐδίωκον μὲν ἔλαρον· οὔσαι δ' οὐ πάνυ κτίλοι, ἄτε δὴ
ἐκ πολλοῦ ἠγρωμένοι, ὡς ὠσφρήσαντο τῆς κόρης,
40 ἐπηνέχθησαν αὐτῇ, καὶ μηδὲν παρόντος, πᾶσαν διε-
σπάραξαν· καὶ ἡ μὲν διὰ πόθον ἀνδρὸς κουριδίου ταύτη
τέλος ἔσχε· Κυάνιππος δὲ, ὡς ἐπελήθων κατέλαβε λεω-
θημένην τὴν Λευκῶνην, μεγάλῳ τ' ἄξει ἔπληρώθη,
καὶ ἀνακαλεσάμενος τοὺς ἀμφ' αὐτὸν, ἐκείνην μὲν,
45 πυρὰν νήσας, ἐπέθετο, αὐτὸς δὲ πρῶτον μὲν τὰς κύνας
ἐπικατέσφαξε τῇ πυρᾷ, ἔπειτα δὲ πολλ' ἀποδυσάμενος
τὴν παιδα διεγρήσατο ἑαυτόν.

regionem et statim Polyerites opera pani impositam plum-
beam epistolam (*mittit*) ad fratres ejus, erant autem hi
sane urbis praefecti, ut illa ipsa nocte instructi venirent;
facem autem signum se iis laturum dicebat. Et Polyerite
vero illum qui panem portabat dicere jubebat suis fratribus,
ne haesitent, fore enim ut res ad exitum perduceretur si
illi non haesitent. Nuntio celeriter in urbem veniente,
Polycles, Polyerites frater, multa sollicitudine tenebatur,
utrum nuntiatis fidem haberet nec ne; tandem vero, quum
omnes obsequendum esse censerent et nox instaret, qua
jussi erant omnes venire, multa deos precati, intromitten-
tibus ipsos Diogneti militibus, impetum faciunt in vallum
Milesiorum, alii quidem qua porta aperta erat, alii vero et
transgredientes vallum, et conferti quum intrassent, in-
terfiebant Milesios; tunc sane et per ignorantiam interfe-
ctus est Diognetus. Sequenti die Naxii omnes magno de-
siderio tenebantur spectandi puellam; quam alii vittis, alii
zonis coronaverunt, ita ut multitudine eorum quae injice-
rentur puella oppressa suffocaretur. Illam autem publice
in campo sepeliverunt quum illi parentaverant omnium cen-
tesimas; nonnulli vero dicunt et Diognetum eodem loco
combustum esse, quo puellam, Naxiis id cupientibus.

X.

DE LEUCONE.

In Thessalia Cyanippus, filius Pharacis, Leuconæ pulcher-
rimæ puellæ in amorem veniens, a parentibus petens ipsam
duxit uxorem. Erat autem valde deditus venationi (*et*)
interdum quidem leones et apros insequabatur, nocte autem
penitus fatigatus redibat ad puellam, ita ut interdum ne
sermone quidem habito cum illa profundum in somnum
deferretur. Haec autem praemœstita et doloribus consi-
lii inops erat et studebat speculari Cyanippum, quid faci-
ens delectaretur in montibus degere; statim vero ad
genua vestibis sublatis cincta, clam famulis sylvam in-
greditur. Cyanippi vero canes persequiebantur quidem
cervum; quum autem essent non valde mansueti, quippe
a longo inde tempore ferociore facti, ubi puellam olebant,
eam invaserunt et nemine presente totam disceperunt:
illa ob viri juvenis desiderium hunc habuit exitum.
Cyanippus vero superveniens, truncatam Leuconem de-
prehendit ac magno dolore repletus est, et convocatis suis,
illam quidem in exstructum rogam imposuit, ipse vero
primum quidem canes super rogo maclavit, dein vero ve-
hementer deplorata puella se interfecit.

ΙΑ΄.

ΠΕΡΙ ΒΥΒΛΙΔΟΣ.

Ἱστορεῖ Ἀριστόκριτος περὶ Μιλήτου καὶ Ἀπολλωνίου ὁ Ῥόδιος
Καῦνον κτίσει.

Περὶ δὲ Καῦνον καὶ Βυβλίδος, τῶν Μιλήτου παίδων,
διαφόρως ἱστορεῖται. Νικαιένετος μὲν γὰρ φησι τὸν
Καῦνον ἐρασθέντα τῆς ἀδελφῆς, ὡς οὐκ ἔληγε τοῦ
πάθους, ἀπολιπεῖν τὴν οἰκίαν καὶ δεύσαντα πόρρω τῆς
οἰκείας χώρας, πόλιν τε κτίσει καὶ τοὺς ἀπεσκευασμέ-
νους τότε Ἴωνας ἐνοικίσει· λέγει δ' ἔπεισι τοῖσδε·

αὐτὰρ ὃ γε προτέρωσε κίων Οἰκούσιον ἄστν
κτίσατο, Τραγασίη δὲ Κελαινοῦς εἶχετο παιδί,
ἣ οἱ Καῦνον ἐτικτεν ἀεὶ φιλέοντα θέμιστας·
10 γείνατο δὲ βραδάλῃς ἐναλίγκιον ἀρκευθίοσι
Βυβλίδα, τῆς ἦτοι ἀέκων ἡράσσατο Καῦνος·
βῆ δὲ πέρην Δίας, φεύγων ὀριώδεα Κύπρον
καὶ Κόπρος ὕλιγενὲς καὶ Κάρια ἱρὰ λαστρά·
ἔνθ' ἦτοι πολίεθρον ἐδείματο πρῶτος Ἴωνων.
15 αὐτὴ δὲ γνωτὴ, ὀλολυγόνος οἶτον ἔχουσα,
Βυβλὶς ἀποπρὸ πυλῶν Καῦνον ὠδύρατο νόστον.

Οἱ δὲ πλείους τὴν Βυβλίδα φασίν, ἐρασθεῖσαν τοῦ
Καῦνον, λόγους αὐτῇ προσφέρειν καὶ δεῖσθαι μὴ περι-
δεῖν αὐτὴν εἰς πᾶν κακοῦ προελθοῦσαν· ἀποστυγή-
20 σαντα δ' οὕτως τὸν Καῦνον περαιωθῆναι εἰς τὴν τόβ'
ὑπὸ Λελέγων κατεχομένην γῆν, ἔνθα κρήνη Ἐχενήτης,
πόλιν τε κτίσει τὴν ἀπ' αὐτοῦ κληθεῖσαν Καῦνον· τὴν
δ' ἄρα, ὑπὸ τοῦ πάθους μὴ ἀνιευμένην, πρὸς δὲ καὶ δο-
κοῦσαν αἰτίαν γεγονέναι Καῦνον τῆς ἀπαλλαγῆς, ἀνα-
25 ψαμένην ἀπὸ τινος δρυὸς τὴν μίτραν, ἐνθὲναι τὸν
τράχηλον· λέγεται δὲ καὶ παρ' ἡμῖν οὕτως·

ἣ δ' ὅτε δὴ ὀλοστο κασιγνήτου νόον ἔγνω,
κλαῖεν ἀηδονίδων θαμινώτερον, αἶτ' ἐνὶ βήσσης
Σιθονίῃ κοῦρω πέρι μυρίον αἰάζουσιν·
30 καὶ ῥα κατὰ στυρελοῖο σαρωνίδος ἀντίκα μίτραν
ἄψαμένη, δεῖρην ἐνεθήκατο, καὶ δ' ἐπ' ἐκείνῃ
βέβδεα παρθενικαὶ Μιλησίδες ἐρρήξαντο.

Φασὶ δέ τινες καὶ ἀπὸ τῶν δακρῶν κρήνην βυῖναι
ἰδίᾳ τὴν καλουμένην Βυβλίδα.

ΙΒ΄.

ΠΕΡΙ ΚΑΛΧΟΥ.

Λέγεται δὲ καὶ Κίρκης, πρὸς ἣν Ὀδυσσεὺς ἦλθε,
Δαυνίον τινα Κάλχον ἐρασθέντα, τὴν τε βασιλείαν
ἐπιτρέπειν τὴν Δαυνίων αὐτῇ καὶ ἄλλα πολλὰ μει-
λίγματα παρέχεσθαι· τὴν δ' ὑποκαομένην Ὀδυσσεύς,
τότε γὰρ ἐτύγγανε παρὼν, ἀποστυγεῖν τ' αὐτὸν καὶ
40 κολύειν ἐπιβαίνειν τῆς νήσου. Ἐπεὶ μὲντοι οὐκ ἀνίει
φοιτῶν καὶ διὰ στόμα ἔχων τὴν Κίρκην, μάλ' ἀγθε-
σθεῖσα ὑπέργεται αὐτὸν, καὶ αὐτίκ' εἰσκαλεσαμένη,
τράπεζαν αὐτῷ παντοδαπῆς θοίνης πλήσασα παρατί-
θησιν· ἣν δ' ἄρα φαρμάκων ἀνάπλωε τὰ ἐδέσματα,

ΧΙ.

DE BYBLIDE.

Tradit Aristocritus de Mileto et Apollonius Rhodius in Cauno
condita.

De Cauno et Byblide Mileti filii vario modo narratur.
Nicaenetus enim dicit Caunum amore captum sororis, non
quiescente hoc affectu, reliquisse domum et abentem
procul a patria terra, urbem condidisse et dispersos tunc
Iones in ea jussisse habitare : dicit autem versibus his :

Sed hic longius iens Œcysium urbem
condidit, Tragasiæ vero Celæus tenebatur amore filiaë,
quæ illi Caunum peperit semper justitiæ amantem ;
peperit autem excelsi similem juniperis
Byblidem, quam profecto invitus Caunus amavit ;
abibat vero trans Diam, fugiens Cyprum anguiferani
et Caprum sylvosam et Carum sacra balnea ;
ibi sane parvum oppidum ædificavit primus Ionum.
Ipsa vero soror, ululæ fatum habens,
Byblis procul a portis Cauni planxit absentiam.

Plerique autem Byblidem dicunt amore captam Cauni
sermones cum eo contulisse et rogasse ut ne sineret se in
ultima mala venire, verum Caunum ita aversatum traje-
cisse ad regionem a Lelegibus tunc habitatam, ubi fons
Eclienæis, urbemque condidisse ab ejus nomine Caunum
dictam ; illam vero, quam amoris affectus non relinqueret,
et ratam insuper se causam esse quod Caunus abiisset,
alligato ad quercum quamdam cingulo, collum impostuisse ;
narratur autem et apud nos ita :

Illa vero quando cognoverat fratris duri sententiam,
flebat iuscinis frequentius, quæ in saltibus
Sithoniam puellam plurimum plangunt.
Et sane duræ quercui cingulum statim
quum annexisset, collum imposuit ; ob illam
vero vestes virgines Milesiæ sciderunt.

Nonnulli vero dicunt et e lacrymis ejus fontem fluxisse
proprie dictum Byblidem.

ΧΙΙ.

DE CALCHO.

Dicitur et Circes, ad quam Ulysses venit, Daunius quidam
Calchus amore captus et regnum Dauniorum ei detulisse et
alias multas illecebras præbuisse ; illa autem Ulysses de-
periens, tunc temporis enim forte aderat, aversata esse
illum et prohibuisse quominus insulam contingeret. Quum
tamen non desisteret itare ad Circen illamque in ore ha-
bere, valde indignata illum adit et statim domum suam
invitans, mensam illi omnis generis cibis refertam apponit ;

πραγών θ' ὁ Κάλχος εὐθέως παραπλῆξ γίνεται, καὶ αὐτὸν ἤλασεν ἐς σαρφούς. Ἐπεὶ μέντοι μετὰ χρόνον Δαύνιος στρατὸς ἐπήει τῆς νήσου ζήτησιν ποιούμενος τοῦ Κάλχου, μεθίσιν αὐτὸν, πρότερον ὀρκίσις κατα-
 5 θησαμένη, μὴ ἀφίξεσθαι ποτ' εἰς τὴν νῆσον, μήτε μνηστείας, μήτ' ἄλλου του χάριν.

II'.

ΠΕΡΙ ΑΡΗΑΛΥΚΗΣ.

Ἱστορεῖ Εὐφορίων Θρακί καὶ Ἀρητάδας.

Κλύμενος δ' ὁ Τελέως ἐν Ἄργει, γήμας Ἐπικάστην γεννῆ παίδας, ἄρρενας μὲν Ἴδαν καὶ Θήραγρον, θυ-
 γατέρα δ' Ἄρπαλύκην, πολὺ τι τῶν ἡλικίων θηλειῶν
 10 κάλλει διαφέρουσαν. Ταύτης εἰς ἔρωτα ἐλθὼν χρόνον μὲν τινα ἐκαρτέρει καὶ περιτῶν τοῦ παθήματος· ὡς δὲ πολὺ μᾶλλον αὐτὸν ὑπέρρει τὸ νόσημα, τότε διὰ τῆς τροφῆς κατεργασάμενος τὴν κόρην, λαθραίως αὐτῇ συνῆλθεν. Ἐπεὶ μέντοι γάμου καιρὸς ἦν καὶ παρῆν
 15 Ἄλαστωρ, εἰς τῶν Νηλειῶν, ἀξόμενος αὐτὴν, ἧ καθωμολόγητο, παραχρήμα μὲν ἐνεχείρισε, πάνυ λαμπροῦς γάμους δαΐσας· μεταγνοῦς δ' οὐ πολὺ ὕστερον διὰ τὸ ἔκφρων εἶναι μεταθεῖν τὸν Ἄλαστορα, καὶ περὶ μέσσην ὁδὸν αὐτῶν ἤδη ὄντων, ἀφαιρεῖται τὴν κόρην,
 20 ἀγομένος τ' εἰς Ἄργος ἀναφανδὸν αὐτῇ ἐμίσητο. Ἢ δὲ δεινὰ καὶ ἔκνομα πρὸς τοῦ πατρὸς ἀξιούσα πεπονθέναι, τὸν νεώτερον ἀδελφὸν κατακόπτει, καὶ τινας ἑορτῆς καὶ θυσίας παρ' Ἀργείοις τελουμένης, ἐν ᾗ δημοσίαι πάντες εὐοχοῦνται, τότε σκευάσασα τὰ κρέα τοῦ παι-
 25 ὸς παρατίθησι τῇ πατρὶ. Καὶ ταῦτα δράσασα αὐτῇ μὲν εὐξαμένη θεοῖς ἐξ ἀνθρώπων ἀπαλλαγῆναι, μεταβάλλει τὴν ὄψιν εἰς χαλγίδα ὄρνιν· Κλύμενος δὲ, ὡς ἐννοίαν ἔλαθε τῶν συμφορῶν, διαχρῆται ἑαυτὸν.

IA'.

ΠΕΡΙ ΑΝΘΕΩΣ.

Ἱστορεῖ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ τὰ Μιλησιακά.

Ἐκ δ' Ἄλικαρνασσοῦ παῖς Ἄνθεος, ἐκ βασιλείου
 30 γένους, ὠμήρευσε παρὰ Φοβίῳ, ἐνὶ τῶν Νηλειῶν, τότε κρατοῦντι Μιλησίῳ. Τούτου Κλεόβοια, ἣν τινες Φιλιάχημιν ἐκάλεσαν, τοῦ Φοβίου γυνή, ἐρασθεῖσα, πολλὰ ἐμηχανᾶτο εἰς τὸ προσαγαγῆσθαι τὸν παῖδα. Ὡς δ' ἐκεῖνος ἀπεωθεῖτο, ποτὲ μὲν φάσκων ὀρρωδεῖν,
 35 μὴ κατάδηλος γένοιτο, ποτὲ δὲ Δία Ξένιον καὶ κοινῶν τράπεζαν προσχόμενος, ἡ Κλεόβοια κακῶς φερομένη ἐν νῆϊ εἶχε τίσασθαι αὐτὸν, ἀνγλεῖ τε καὶ ὑπέραυχον ἀποκαλουμένη. Ἐνθα δὲ, χρόνον προΐόντος, τοῦ μὲν ἔρωτος ἀππλάγχθαι προσεποιήθη· πέρδικα δὲ τιθασὸν
 40 εἰς βαθὺ φρέαρ κατασθένισα, εἶδειτο τοῦ Ἄνθεως, ὅπως κατελθὼν ἀνέλιτο αὐτὸν· τοῦ δ' ἐτόμοις ὑπακούσαντος διὰ τὸ μηδὲν ὑπορᾶσθαι, ἡ Κλεόβοια ἐπι-

erant autem venenis infecti cibi, et Calchus edit et statim mente captus est, et illum detrusit ad porcos. Postquam vero intermisso tempore Daunius exercitus invadebat insulam quærens Calchum, liberat illum, prius jurejurando obligans ne rediret unquam in insulam neque ut procus neque alius cujusdam rei gratia.

XIII.

DE HARPALYCE.

Refert Euphorion (in) Thrace et Aretadas.

Clymenus Telei f. Argis, uxorem duxit Epicasten et genuit liberos, masculos quidem Idam et Theragrum, filiam vero Harpalyce, mulieres æquales forma longe præcellentem. In hujus amore incidens aliquamdiu quidem se continebat amoreinque vincebat: multo magis autem in gravescente morbo, per nutricem puellam sibi concilians, clam cum ea coibat. Sed nuptiarum tempore instante, quum adesset Alastor unus Nelidarum, qui eam uxorem ducturus erat, cui desponsata erat, statim quidem tradidit splendidissimis nuptiis paratis; pœnitentia vero ductus non diu post, quoniam mentis impos erat, Alastorem insequitur et quum jam in medio itinere essent, puellam ei ademit et ductam secum Argos palam habuit pro uxore. Illa vero dira et scelestæ se a patre passam esse existimans, minorem natu fratrem maectat, et quum quoddam festum et sacrificium apud Argivos celebraretur, quo publice omnes convivantur, eo tempore apparatus pueri carnes patri apponit. Quibus factis ipsa quidem deos precata ut ex hominum (conspectu) auferretur, mutata est forma in Calchidem avem; Clymenus vero calamitates animo reputans, se ipse interfecit.

XIV.

DE ANTHEO.

Narrat Aristoteles et qui Milesiacas res (prodiderunt).

Ex Halicarnasso puer Antheus, regii generis, obses erat apud Phobium, unum Nelidarum, tunc Milesiis imperantem. Hunc Cleobœa, Phobii uxor, quam quidam Philæchmam vocaverunt, amans multa inachinata est quibus puerum alliceret. Quum ille vero eam non admitteret interdum dicens se timere ne manifestum id fieret, interdum Jovem Hospitalem et communem mensam prætendens, Cleobœæ agere ferenti animus erat illum punire, immiseri-
 cordem et superbum vocans. Tunc sane, tempore procedente, amorem extinctum suum simulavit; perdicem vero cicurem in profundum puteum demittens Anthem rogabat ut descenderet eamque extraheret. Illo autem prompte obediente, quia nil mali suspicabatur, Cleobœa

σείει σπιθαρόν αὐτῷ πέτρον· καὶ ὁ μὲν παραχρῆμα ἐτεθνήκει· ἡ δ' ἄρ' ἐννοηθεῖσα ὡς δεινὸν ἔργον δεδρά-
κοι, καὶ ἄλλως δὲ καυμένη σφοδρῶν ἔρωτι τοῦ παιδός,
ἀναρτᾷ ἑαυτήν. Φοβίος μέντοι διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν
ὡς ἐναγῆς παρεχώρησε Φρυγίῳ τῆς ἀρχῆς. Ἔφρασαν
δὲ τινες, οὐ πέριδικα, σκευὸς δὲ χρυσοῦν εἰς τὸ φρέαρ
βεβλήσθαι, ὡς καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλὸς μέμνηται
ἐν τοῖς ἐν Ἀπόλλωνι·

10 Παιὶς Ἴπποκλῆρος Φοβίου Νηληιάδαο
ἔσται Ἰθαγενέων γνήσιος ἐκ πατέρων·
τῶ δ' ἄλοχος μνηστῆ δόμον ἵξεται, ἥ ἔτι νύμφης
ἡλάκατ' ἐν θαλάμοις καλὸν ἐλισσομένης,
Ἄσσησὺ βασιλῆος ἐλευσεται ἔγγονος Ἄνθευς,
ὄρκει ὁμηρεῖης πίστ' ἐπιδωσάμενος,
15 πρῶθ' ἔβης, ἔαρος θαλερώτερος· οὐδὲ Μελίσσω
Πειρήνης τοῖόνδ' ἀλφεισίοιον ὕδωρ
θληήσει μέγαν ὑδὸν, ἄφ' οὗ μέγα χάσμα Κορίνθω
ἔσται καὶ βριαροῖς ἄλγεα Βακχιάδαίς·
Ἄνθευς Ἑρμείῃ ταχινῶ φίλος, ᾧ ἔτι νύμφη
20 μαινάς ἄφαρ σχήσει τὸν λιθόλευστον ἔρων·
καὶ ἐ καθάψαμένη γούνων ἀτέλεστα κομίσσαι
πεῖσει· ὁ δὲ Ζῆνα Ξείνων αἰδόμενος,
σπονδάς τ' ἐν Φοβίου καὶ ἄλα ξυνεῶνα, θαλάσση,
κρήναις καὶ ποταμοῖς νύψεται ἀεικὲς ἔπος·
25 ἡ δ' ὅταν ἀρνήται μελὸν γάμον ἀγλαὸς Ἄνθευς,
δὴ τότε οἱ τεύξει μητιόεντα δόλον,
μύθοις ἐξαπαροῦσα· λόγος δὲ οἱ ἔσσεται οὗτος·
γαυλὸς μοι χρύσεος· φρεῖατος ἐκ μυχάτου
νῦν ὅ γ' ἀνελκόμενος διὰ μὲν καλὸν ἤρικεν οὖσον,
30 αὐτὸς δ' ἐς Νύμφας ᾤχετ' ἐφρυδιάδας·
πρὸς σὲ θεῶν, ἄλλ' εἴ μοι, ἔπει καὶ πᾶσιν ἀκούω
ῥητιδίην σίμον τοῦδ' ἔμεναι στομίου,
ἰθύσας ἀνελιοῖο, τότε ἂν μέγα φίλτατος εἴης.
ἄδε μὲν ἡ Φοβίου Νηληιάδαο δάμαρ
35 φθέγγεθ'· ὁ δ' οὐ φρασθεῖς, ἀπὸ μὲν Λελεγμῆιον εἰμα
μητρὸς ἔης ἔργον θήσεται Ἑλλαμηνῆς·
αὐτὸς δὲ σπεύδων κοῖλον καταβήσεται ἄγκος
φρεῖατος· ἡ δ' ἐπί οἱ λαοῦ νεῦσα γυνή
ἀμφοτέραις χεῖρεσσι μυλακρίδα λῶαν ἐνήσει·
40 καὶ τῶθ' ὁ μὲν ξείνων πολλὸν ἀπομοῦτάτος
ἤριον ὀγκώσει τὸ μεμορμένον· ἡ δ' ὑπὸ δειρῆν
ἀψαμένη σὺν τῶ βήσεται εἰς Ἀΐδιον.

ΙΕ΄.

ΠΕΡΙ ΔΑΦΝΗΣ.

Ἡ ἱστορία παρὰ Διοδώρου τῶ Ἐλαίῳ ἐν ἐλεγείαις καὶ Φυ-
λάρχῳ ἐν ιε΄.

Περὶ τῆς Ἀμύκλα θυγατρὸς Δάφνης τάδε λέγεται·
αὕτη τὸ μὲν ἅπαν εἰς πόλιν οὐ κατήει, οὐδ' ἀνεμισγέτο
45 ταῖς λοιπαῖς παρθένους· παρεσκευασμένη δὲ κύναις
ἐθῆρευεν ἔσθ' ἔτε καὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ καὶ ἐπιφοιτῶσα
εἰς τὰ λοιπὰ τῆς Πελοποννήσου ὄρη· δι' ἣν αἰτίαν μάλα
καταθύμιος ἦν Ἀρτέμιδι, καὶ αὕτην εὐστοχα βάλλειν
ἔποιε. Ταύτης περὶ τὴν Ἥλειαν ἀλωμένης Λεύκιπ-
60 πος, Οἰνομάου παῖς, εἰς ἐπιθυμίαν ἤλθε, καὶ τὸ μὲν
ἄλλως πως αὐτῆς περῆσθαι ἀπέγνω, ἀμυρεσάμενος δὲ
γυναικείας ἀμπεγχόνας καὶ ὀμοιωθεὶς κόρη συνελθῆρα
αὐτῇ. Ἐτυχε δὲ πως αὐτῇ κατὰ νοῦν γενόμενος, οὐ
μεθίει τ' αὐτὸν ἀμυριπολοῦσα τε καὶ ἐξηρητημένη πᾶσαν

ingentem in eum dejecit lapidem et hic quidem statim
mortuus est; illa vero secum reputans quam dirum flagi-
tium perpetrasset, ad hæc vehementi adolescentis amore
flagrans, se ipsa suspendit. Phobius autem propter hanc
causam utpote qui sacer esset, cessit Phrygio regnum.
Quidam autem dixerunt non perdicem sed vasculum au-
reum in puteum projectum esse, uti quoque Alexander
Ætolus meminit in hisce in Apolline :

Filius Hippoclis Phobius Nelidæ
erit geminis ex parentibus vera soboles ;
cui uxor desponsa domum intrabit, ad quam quum adhuc
pulchre in thalamo telas duccens, [puella juvenis esset
Assesi regis veniet filius Antheus,
qui (suo adventu) fidum jusjurandum dationis obsidum fir-
modo puber, vere magis florens; neque Melisso [mabat,
Pirenes talem boves nutriens aqua
pariet magnum filium, a quo magnum Corintho gaudium
erit et fortibus dolores Bacchiadis;
Antheus Mercurio veloci carus, erga quem nova nupta
Furiis incensa statim amorem concipiet lapidibus obruen-
et illi tangens genua scelestâ perpetrare [dum,
persuadere conabitur; hic vero Jovem Hospitalem reverens
et libationes in Phobii domo et mensam communem, mari,
fontibus et fluviis ablut impia verba;
illa vero quando neget infelices nuptias præclarus Antheus,
tunc sanc illi struet dolos meditados,
verbis decipiens; illique erit oratio hæc :
Situla mihi aurea; puteo ex intimo
nunc hæc extracta suffringebat quidem pulchrum funem,
ipsa vero abiit ad Nymphas aquaticas.
Te per deos (oro) utinam mihi, quoniam et omnibus audio
facilem viam hujus introitus esse,
celeriter extraxeris, tunc longe carissimus eris.
Ita quidem Phobii Nelidæ uxor
locuta est, ille vero non sentiens (dolos) Lelegcam vestem
matris suæ opus deponet Hellamenes,
ipse vero festinans descendet in cavam vallem
putei, hæc autem adversus illum audax facinus destinans
ambabus manibus molarem infliciet lapidem :
et tunc quidem hospitum longe infelicissimus
fatalem premet tumulum, illa vero collo
(in laqueum) immisso una cum hoc ibit ad Orcum.

XV.

DE DAPHNE.

Historia apud Diodorum Elaïten in elegiis et Phylarctum in
libro decimo quinto.

De Amyclæ filia Daphne hæc narrantur : hæc quidem
omnino ad urbem non ibat neque consuetudinem habebat
cum reliquis virginibus, comparatis vero canibus venaba-
tur aliquando et in Laconica et reliquos Peloponnesi montes
frequentans; quare valde cara erat Dianæ, quæ eam perit-
tam jaculandi faciebat. Hujus circa Eleam errantis Leu-
cippus CEnomai f. in amorem incidit, et alio quidem modo
eam tentare desperabat; indolis vero muliebribus vestibus
et adsimilatus puellæ cum ea venabatur. Forte fortuna
erat autem ei gratus, illaque non intermittebat versari cum

ἄραν. Ἀπόλλων δὲ καὶ αὐτὸς τῆς παιδὸς πόθῳ καόμενος, ὄργῃ τε καὶ φθόνῳ εἴγετο τοῦ Λευκίππου συνόντος, καὶ ἐπὶ νοῦν αὐτῆ βάλλει σὺν ταῖς λοιπαῖς παρθένοις ἐπὶ κρήνην ἐλθοῦσαις λούεσθαι. Ἐνθα δὲ ὡς ἀφικόμεναι ἀπεδιδύσκοντο καὶ εἴρων τὸν Λευκίππον μὴ βουλόμενον, περιέρρηξαν αὐτόν· μαθοῦσαι δὲ τὴν ἀπάτην καὶ ὡς ἐπεβούλευεν αὐταῖς, πᾶσαι μεθίσαν εἰς αὐτὸν τὰς αἰγμάς. Καὶ ὁ μὲν δὴ κατὰ θεῶν βούλησιν ἀφανῆς γίγνεται· Ἀπόλλωνα δὲ Δάφνη, ἐπ' αὐτὴν ἴοντα προϊδομένη, μάλ' ἐρωμένως ἐφρευγεν· ὡς δὲ συνειώκετο, παρὰ Διὸς αἰτεῖται ἐξ ἀνθρώπων ἀπαλλαγῆναι, καὶ αὐτὴν φασὶ γενέσθαι τὸ δένδρον τὸ ἐπικληθὲν ἀπ' ἐκείνης δάφνην.

ΙΓ'.

ΠΕΡΙ ΛΑΟΔΙΚΗΣ.

Ἱστορεῖ Ἡγήσιππος Μιλησιακῶν α'.

Ἐλέχθη δὲ καὶ περὶ Λαοδίκης δὲ ὁ λόγος, ὡς ἄρα παραγενομένην ἐφ' Ἑλένης ἀπαίτησιν Διομήδους καὶ Ἀκάμαντος, πολλὴν ἐπιθυμίαν ἔχειν μιγῆναι παντάπασιν νέῳ ὄντι Ἀκάμαντι, καὶ μέχρι μὲν τινος ὑπ' αἰδοῦς κατέχεσθαι, ὕστερον δὲ νικωμένην ὑπὸ τοῦ πάθους ἀνακονίσασθαι Περσέως γυναικί, Φιλοβίη αὐτῆ ὄνομα, παρακαλεῖν τ' αὐτὴν ὅσον οὐκ ἤδη διοιχομένη ἀρήγειν αὐτῆ. Κατοικτεῖρουσα δὲ τὴν συμφορὰν τῆς κόρης δεῖται τοῦ Περσέως, ὅπως συνεργὸς αὐτῆ γένηται, ἐκέλευε τε ξενίαν καὶ φιλότητα τίθεσθαι πρὸς τὸν Ἀκάμαντα. Περσεὺς δὲ τὸ μὲν καὶ τῆ γυναικὶ βουλόμενος ἀρμόδιος εἶναι, τὸ δὲ καὶ τὴν Λαοδίκην οἰκτεῖραν, πάσῃ μηχανῇ [ἐπεὶ] τὸν Ἀκάμαντα εἰς Δάρδανον ἀφικέσθαι πείθει· καθίστατο γὰρ ὑπαρχὸς τοῦ χωρίου· ἦλθε καὶ Λαοδίκη ὡς εἰς ἑορτὴν τινα σὺν ἄλλαις τῶν Τρωάδων ἔτι παρθένος οὔσα. Ἐνθα δὲ παντοδαπὴν θοίνην ἑτοίμασάμενος συγκατακλίνει καὶ τὴν Λαοδίκην αὐτῷ, φάμενος μίαν εἶναι τῶν τοῦ βασιλέως παλλακίδων. Καὶ Λαοδίκη ὡς εἰς ἑορτὴν τινα σὺν ἄλλαις τῶν Τρωάδων ἔτι παρθένος οὔσα. Ἐνθα δὲ παντοδαπὴν θοίνην ἑτοίμασάμενος συγκατακλίνει καὶ τὴν Λαοδίκην αὐτῷ, φάμενος μίαν εἶναι τῶν τοῦ βασιλέως παλλακίδων. Καὶ Λαοδίκη μὲν οὕτως ἐξέπλησε τὴν ἐπιθυμίαν, χρόνου δὲ προϊόντος γίγνεται τῷ Ἀκάμαντι υἱὸς Μούνιτος ὃν ὑπ' Αἰθρας τραπέντα μετὰ Τροίας ἄλυσιν διεκόμισεν ἐπ' οἴκου· καὶ αὐτὸν θηρεύοντα ἐν Ὀλύμφῳ τῆς Θράκης ὄφει ἀνεῖλεν.

ΙΖ'.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΥ ΜΗΤΡΟΣ.

Λέγεται δὲ καὶ Περιάνδρον τὸν Κορίνθιον τὴν μὲν ἀρχὴν ἐπιεικῆ τε καὶ πρᾶον εἶναι, ὕστερον δὲ φονικώτερον γενέσθαι δι' αἰτίαν τήνδε· ἡ μήτηρ αὐτοῦ κομιδῇ νέου πολλῷ πόθῳ κατείχετο, καὶ τέως ἀνεπίμπλατο τῆς ἐπιθυμίας περιπλεκομένη τῷ παιδί. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, τὸ πάθος ἐπὶ μείζον ἠῤῥετο, καὶ κατέχειν τὴν νόσον οὐκ ἔθ' ὅλα τ' ἦν, ἕως ἀποτολήσασα προσφέρει λόγους τῷ παιδί, ὡς αὐτοῦ γυνὴ τις ἐρώη τῶν

eo et per omne tempus ei adherere. Apollo vero et ipse puellae desiderio ardens, ira et invidia tenebatur ob Leucippi praesentiam, et consilium virgini immittit ut cum reliquis virginibus ad fontem venientibus lavet. Ibi sane quum venientes vestes deponerent et viderent Leucippum nolentem, vestes ei detraxerunt : cognita vero fraude et quas insidias sibi struxisset, omnes demiserunt in ipsum spicula. Et hic quidem deorum voluntate evanuit ; Apollinem vero Daphne ad se euntem prospiciens, valde strenue fugit ; ubi vero simul eam persequabatur deus, a Jove petit ut ex hominum (conspectu) abiret, et illam dicunt factam esse arborem quae vocata sit ab illa daphne.

XVI.

DE LAODICE.

Refert Hegesippus in Milesiacarum rerum libro primo.

Fertur autem et de Laodice haec fama, illam quum venissent Helenam repetitum Diomedes et Acamas, multo desiderio flagrasse coeundi cum Acamante admodum juvene et aliquamdiu quidem pudore se continuisse, postea vero affectu victam rem communicasse cum Persei uxore, cui Philobiae nomen, quam rogaverit ut sibi jamjam pereunti auxilium ferret. Miserta illa calamitatis puellae, rogat Perseum, ut sibi adjutor fieret et jubebat illum hospitium et amicitiam inire cum Acamante. Perseus vero partim uxori volens obtemperare, partim et Laodice inseritus, omnibus modis Acamanti ut Dardanum veniret persuadet ; erat enim regionis praefectus ; venit et Laodice tanquam ad festum aliquod cum reliquis Troadibus adhuc virgo. Ubi sane opparo convivio parato, et dormire jubet Laodicen cum illo, dicens unam esse regiarum pellicum. Et Laodice quidem ita voto polita est, temporis vero progressu nascitur Acamanti filius Munitus, quem ab Aethra nutritum post Trojam captam domum transportavit ; et eum venantem in Olynthio Thracia regione serpens interfecit.

XVII.

DE PERIANDRI MATRE.

Dicitur vero et Periander Corinthius initio bonus et mitis fuisse, postea vero crudelior factus esse ob causam hanc ; mater magno amore ejus quum valde juvenis erat tenebatur et per quoddam tempus puerum amplectens fallebat amorem. Proecedente vero tempore affectus incresecebat et morbum continere non amplius poterat, donec aliquid majus ausa huius verbis puerum alloqueretur, cum a muliere quadam amari pulcherrima, et eum adhortatur, ne sinat

πάνου καλῶν, παρεκάλει τ' αὐτὸν, μὴ περιορᾶν αὐτὴν
 περαιτέρω καταζαινομένην. Ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ
 ἔφη φθερεῖν ἐξευγμένην γυναῖκα ὑπὸ τε νόμων καὶ
 5 ἐθῶν· λιπαρῶς δὲ προσκειμένης τῆς μητρὸς συγκατατί-
 θεται. Κάπειδ' ἡ νύξ ἐπῆλθεν, εἰς ἣν ἐτέτακτο τῷ
 παιδί, προῦδῆλωσεν αὐτῷ μήτε λύγνα φαίνειν ἐν τῷ
 θαλάμῳ, μήτ' ἀνάγκην αὐτῇ ἐπάγειν πρὸς τὸ διαλεχθῆ-
 ναί τι· ἐπιπροσθεῖσθαι γὰρ αὐτὴν ὑπ' αἰδοῦς. Καθο-
 μολογησαμένου δὲ τοῦ Περιάνδρου πάντα ποιήσιν κατὰ
 10 τὴν ὑφήγησιν τῆς μητρὸς, ὡς ὅτι κράτιστα αὐτὴν ἀσκή-
 σασα εἰσέρχεται παρὰ τὸν παῖδα, καὶ πρὶν ἢ ὑποφαί-
 νειν ἔω λαθραῖως ἕξεισιν. Τῇ δ' ὕστεραῖα ἀναπυθνο-
 μένης αὐτῆς, εἰ κατὰ νόον αὐτῷ γένοιτο, καὶ εἰ αὐτὶς
 θέλοι αὐτὴν παρ' αὐτὸν ἀφίκεσθαι, ὁ Περιάνδρος σπου-
 15 δάζειν τ' ἔφη καὶ ἡσθῆναι οὐ μετρίως. Ὡς δ' ἐκ τού-
 του οὐκ ἀνίει φοιτῶσα πρὸς τὸν παῖδα καὶ τις ἔρωις
 ὑπῆει τὸν Περιάνδρον, ἤδη σπουδῆν ἐτίθετο γνωρίσαι
 τὴν ἀνθρωπὸν ἥτις ἦν. Καὶ ἔως μὲν τινος ἐδεῖτο τῆς
 μητρὸς, ἕξικετῦσαι ἔκεινεν, ὅπως τ' εἰς λόγους αὐτῷ
 20 ἀφίκοιτο, κάπειδ' ἡ εἰς πολλὴν πόθον ἐπάγοιτο αὐτὸν,
 δῆλη ποτὲ γένοιτο· νυνὶ γὰρ παντάπασι πρῶγμα ἄγνω-
 μον πάσχειν διὰ τὸ μὴ ἐφίεσθαι αὐτῷ καθορᾶν τὴν ἐκ
 πολλοῦ χρόνου συνοῦσαν αὐτῷ. Ἐπειδ' ἡ μήτηρ
 ἀπειργεν, αἰτιωμένη τὴν αἰσχύνην τῆς γυναικὸς, κε-
 25 λεύει τινὰ τῶν ἀμφ' αὐτὸν [οἰκετῶν] λύγνα κατακρύ-
 ψαι· τῆς δὲ κατὰ τὸ σύνθηρος ἀφικομένης καὶ μελλούσης
 κατακλίεσθαι, ἀναδραμὸν ὁ Περιάνδρος ἀναιρεῖ τὸ
 φῶς, καὶ κατιδὼν τὴν μητέρα, ὠρμησεν ἐπὶ τὸ διεργά-
 σασθαι αὐτὴν· κατασχεθεὶς δ' ὑπὸ τινος δαιμονίου φαν-
 30 τάσματος ἀπετράπετο, καὶ τούτου παραπλήξ ἦν [νοῦ
 τε καὶ φρενῶν], κατέσκηψέ τ' εἰς ὀμότητα καὶ πολ-
 λούς ἀπέσφαξε τῶν πολιτῶν· ἡ δὲ μήτηρ πολλὰ κατο-
 λοφυραμένη τὸν ἑαυτῆς δαίμονα, ἀνεῖλεν ἑαυτήν.

III.

ΠΕΡΙ ΝΕΑΙΡΑΣ.

Ἱστορεῖ Θεόφραστος ἐν ἁ' τῶν Πρὸς τοὺς καιροῦς.

Ὑψικρέων δὲ Μιλήσιος καὶ Προμέδων Νάξιος μά-
 35 λιστα φίλω ἦσθη. Ἀφικομένου οὖν ποτε Προμέδον-
 τος εἰς Μίλητον, θατέρου λέγεται τὴν γυναῖκα Νέαιραν
 ἐρασθῆναι αὐτοῦ· καὶ παρόντος μὲν τοῦ Ὑψικρέοντος
 μὴ τολμᾶν αὐτὴν διαλέγεσθαι τῷ ξένῳ μετὰ δὲ [χρό-
 νον], ὡς ὁ μὲν Ὑψικρέων ἐτύγχανεν ἀποδημῶν,
 40 ὁ δ' αὐτὶς ἀφίκετο, νύκτωρ αὐτοῦ κοιμωμένου ὑπαισέρ-
 χεται ἡ Νέαιρα, καὶ πρῶτον μὲν οἶα [τε] ἦν πείθειν
 αὐτόν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος οὐκ ἐνεδίδου, Δία θ' Ἐταιρεῖον
 καὶ Ξένιον αἰδοῦμενος, προστέταξεν ἡ Νέαιρα ταῖς θε-
 ραπαῖναις ἀποκλείσαι τὸν θάλαμον· καὶ οὕτως, πολλὰ
 45 ἐπαγωγὰ ποιούσης, ἠναγκάσθη μιγῆναι αὐτῇ. Τῇ
 μέντοι ὕστεραῖα, δεῖνὸν ἠγασάμενος εἶναι τὸ πραχθῆναι,
 ἤγχετο πλεῖον ἐπὶ τῆς Νάξου, ἔνθα καὶ ἡ Νέαιρα, δει-
 σασα τὸν Ὑψικρέοντα, διέπλευσεν [εἰς τὴν Νάξον].

hanc ulterius affligi. Hic autem primum quidem negabat
 se corrupturum mulierem lege et moribus cum viro jun-
 ctam, vehementer autem instante matre adsentitur. Ve-
 niente autem nocte puero constituta ante monebat ipsum
 ut neque lumen accenderet in thalamo, neque ad necessi-
 tatem puellam adigeret dicendi aliquid; pudore suffundi
 enim illam. Periandro autem promittente se singula factu-
 rum secundum mandata matris, ipsa pulcherrime ornata
 accedit ad adolescentem et priusquam aurora illucescebat
 abit. Postridie illa rogante utrum placuisset ei et iterum-
 ne vellet ipsam ad se accedere, Periander se id velle et non
 modica fructum esse voluptate, dicebat. Ubi vero ab hoc
 inde tempore non cessaret itare ad puerum et amor teneret
 Periandrum, jam id agebat ut cognosceret mulier quæ-
 nam esset. Et aliquandiu quidem rogabat matrem ut pre-
 cibus illi persuaderet ut secum in colloquium veniret et ei
 tandem notam se faceret quem in magnum sui desiderium
 duxisset; nunc enim omnino se rem ingratham pati eni non
 permittatur videre hanc quæ secum a multo tempore rem
 haberet. Matre autem negante, quæ prætexebat mulieris
 pudorem, jubet quemdam famulum lumen occultare; illa,
 uti solebat, adveniente et jamjam dormitura cum eo, ex-
 surgens Periander lumen producit et videns matrem, in-
 terficiendæ illius impetum capiebat; retentus vero a quodam
 divino spectro temperavit a facto et ab eo inde tempore
 amens fiebat et ad crudelitatem delapsus est et multos cives
 interfecit: mater vero suam sortem lamentata, se ipsa in-
 terfecit.

XVIII.

DE NEÆRA.

Scribit Theophrastus in libro primo scripti Ad occasiones.

Hysicreon vero Milesius et Promedon Naxius amicissimi
 erant. Quum advenisset igitur quodam tempore Miletum
 Promedon, alterius uxor dicitur Neæra ejus amore capta;
 et præsentem quidem Hysicreonte, non ausa fuisse sermo-
 nem cum hospite conferre; deinde vero, quum Hysicreon
 forte peregre abesset, hic autem rursus advenisset, nocte ad
 eum dormientem clam accedit Neæra, et primum quidem
 parata erat illi persuadere, non concedente vero Jovemque
 Socium et Hospitalem reverente, jussit Neæra famulos tha-
 lamum claudere; et ita blandimentis illa utente coactus est
 cum ea coire. Postridie vero, dirum factum esse repu-
 tans, navi abibat in Naxum, quo et Neæra metuens Hysici-

κάπειδ' ἃ αὐτὴν ἐζήτει ὁ Ὑψικρέων, ἰκέτις προσκαθίζετο ἐπὶ τῆς ἐστίας τῆς ἐν τῷ Πρυτανεῖῳ. Οἱ δὲ Νάξιοι λιπαροῦντι τῷ Ὑψικρέωντι ἐκδώσειν μὲν οὐκ ἔφρασαν· ἐκέλευον μὲντοι πείσαντα αὐτὴν ἄγεσθαι δόξας
 5 δ' ὁ Ὑψικρέων ἀσεβείσθαι, πείθει Μιλησίουσιν πολεμεῖν τοῖς Νάξιοις.

IΘ'.

ΠΕΡΙ ΠΑΓΚΡΑΤΟΥΣ.

Ἱστορεῖ Ἀνδρίσκος ἐν Νάξιακῶν β'.

Σκέλλις τε καὶ Κασσαμενὸς, οἰκήτορες Θράκης, δρ-
 μήσαντες ἀπὸ νήσου τῆς πρότερον μὲν Στρογγύλης, ὕστερον δὲ Νάξου κληθείσης, ἐλθόντες μὲν τὴν τε Πε-
 10 λοπόννησον καὶ τὰς περὶ νήσους, προσσχόντες δὲ Θεσσαλίᾳ πολλὰς τ' ἄλλας γυναῖκας κατέστυραν, ἐν δὲ καὶ τὴν Ἀλωέως γυναῖκα Ἰφιμέδην καὶ θυγατέρα αὐτῆς Παγκρατώ· ἧς ἀμφοτέροι εἰς ἔρωτα ἀφικόμενοι, ἀλλή-
 λους κατέκτειναν.

Κ'.

ΠΕΡΙ ΑἮΡΙΟΥΣ.

Λέγεται δὲ καὶ Οἰνοπίωνος καὶ Νύμφης Ἑλικῆς Αἰρῶ κόρην γενέσθαι ταύτης δ' Ὠρίωνα τὸν Ὑριέως ἔρασθέντα παρὰ [τοῦ πατρὸς] αἰτεῖσθαι τὴν κόρην, καὶ διὰ ταύτην τὴν τε νῆσον ἐξημερῶσαι, τότε Θηριῶν ἀνάπλεων οὔσαν, λείαν τε πολλὴν περιελαύοντα τῶν
 20 προσχῶρων ἕνα διδόναι· τοῦ μὲντοι Οἰνοπίωνος ἐκάστοτε ὑπερτιθεμένου τὸν γάμον διὰ τὸ ἀποστουγεῖν αὐτῷ γαμβρὸν τοιοῦτον γενέσθαι, ὑπὸ μέθης ἔκφρονα γενόμενον τὸν Ὠρίωνα καταΐξει τὸν θάλαμον, ἐνθ' ἡ παῖς ἔκοιματο, καὶ βιαζόμενον ἐκκαῆναι τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τοῦ
 25 Οἰνοπίωνος.

ΚΑ'.

ΠΕΡΙ ΠΕΙΣΙΔΙΚΗΣ.

Λέγεται δὲ καὶ δτ' Ἀχιλλεὺς πλέων τὰς προσχεῖς
 30 τῇ ἠπείρῳ νήσους ἐπόρθει, προσσχέιν αὐτὸν Λέσβῳ· ἔνθα δὴ καθ' ἐκάστην τῶν πόλεων αὐτὸν ἐπιόντα κεραΐζειν. Ὡς δ' οἱ Μήθυμναν οἰκοῦντες μάλα καρτεροῖς ἀντείχον, καὶ ἐν πολλῇ ἀμηχανίᾳ ἦν διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἐλεῖν τὴν πόλιν, Πεισιδίχην τινὰ Μηθυμναίαν, τοῦ
 35 βασιλέως θυγατέρα, θεασαμένην ἀπὸ τοῦ τείχους τὸν Ἀχιλλέα, ἔρασθῆναι αὐτοῦ, καὶ οὕτως, τὴν τροφὸν διαπεμφχμένην, ὑπισχνείσθαι ἐγχειρεῖν αὐτῷ τὴν πόλιν, εἰ γε μέλλοι αὐτὴν γυναῖκα ἔξειν. Ὁ δὲ τὸ μὲν παραυτίκα καθυμολογήσατο· ἐπεὶ μὲντοι ἐγκρατῆς τῆς
 40 πόλεως ἐγένετο, νεμεσήσας ἐπὶ τῷ δρασθέντι, προὔτρεψατο τοὺς στρατιώτας καταλεῦσαι τὴν κόρην. Μέμνη-

creontem navigavit; et quando illam deponcebat Hypsicreon, supplex assidebat ad aram in Prytaneo. Naxii vero enixe petenti Hypsicreonti se tradituros illam quidem negabant; monebant tamen persuadendo illam abducere. Hypsicreon vero quum censeret secum contra jus et fas actum esse, persuadet Milesiis ut bellum gerant cum Naxiis.

XIX.

DE PANCRATO.

Narrat Andricus in libro secundo De rebus Naxiacis.

Scellis et Cassomenus, Thraciae incolae, ex insula, quae prius quidem Strongyle, postea vero Naxus vocata est, populabantur quidem Peloponnesum et circumjacentes insulas, appellentes vero ad Thesaliam et alias multas mulieres abduxerunt et inter has Haloei uxorem Iphimedam et filiam ejus Pancrato; cujus ambo in amorem incidentes se invicem interemerunt.

XX.

DE HÆRO.

Traditum est et Cœnopioni et Nymphæ Heliae Hæro puellam fuisse filiam; hujus vero Orionem Hyriei filium amore captum a patre petivisse puellam, et ob hanc causam et insulam cicurem reddidisse tunc temporis feris refertam, et prædam magnam abducentem ab accolis dedisse hanc doti: quum vero semper Cœnopion nuptias differret, hunc sibi generum fieri dedignatus, ebrietate sui impotem factum Orionem thalamum fregisse, ubi puella dormiret et in stupro quum esset, illi ab Cœnopione oculos esse exustos.

XXI.

DE PISIDICE.

Dicunt etiam Achillem, quum vastaret navigans insulas quae adjacent ad terram continentem, appulisse ad Lesbum, tunc nempe illum singulas urbes invadentem diripuisse. Quum autem Methymnae incolae fortiter resisterent, et in magna consilii inopia esset, ideo quod non posset urbem capere, Pisidicen quamdam Methymnaeam, regis filiam, conspicientem de mœnibus Achillem, amore illius correptam fuisse, et ita missa ad eum nutrice, polliceri se illi tradituram urbem, si ipsam nempe habiturus esset pro uxore. Hic autem statim quidem promisit, postquam vero urbe politus erat, factum indignatus, exhortatus est mi-

ται τοῦ πάθους τοῦδε καὶ ὁ τὴν Λέσβου κτίσιν ποιήσας
ἐν τοῖσιδε·

[ἐνθάδε Πηλεΐδης κατὰ μὲν κτάνε Λάμπητον ἦρω,
ἐκ δ' Ἰκετάονα πέρφεν, ἰθαγενέος Λεπυτύμνου
5 υἱέα Μηθύμνης τε, καὶ ἀλκηέστατον ἄλλον,
αὐτοκασίγνητον Ἐλικάονος, ἐνδοθὶ πάτρης
τηλίκον ὑψίπυλον· θαλερῆ δέ μιν ἄσασε Κύπρις]
ἢ γὰρ ἐπ' Αἰακίδῃ κούρης φρένας ἐπιτοίησε
Πεισιδίχης, ὅτε τόν γε μετὰ προμάχοισιν Ἀχαιῶν
10 χάρμη ἀγαλλόμενον θηέσκετο, πολλὰ δ' ἐς ὕγρην
ἤερα χεῖρας ἔτεινε ἐλεδομένη φιλότῃτος.

Εἶτα, μικρὸν ὑποβάς·

Δέκτο μὲν αὐτίκα λαὸν Ἀχαιῶν ἐνδοθὶ πάτρης
παρβενικῆ, κληΐδας ὑποχλίσσασσα πυλάων,
15 ἔτλη δ' ὁσιν ἰδέσθαι ἐν ὀφθαλμοῖσι τοκῆας
χαλκῶ ἐληλαμένους καὶ δοῦλια δεσμά γυναικῶν
ἐλκομένων ἐπὶ νῆας ὑποσχασίης Ἀχιλλῆος,
ὄφρα νυὸς γλαυκῆς Θέτιδος πέλοι, ὄφρα οἱ εἶεν
πενθεροὶ Αἰακίδαι, Φθίῃ δ' ἐνὶ δώματα ναῖοι
20 ἀνδρὸς ἀριστῆος πινυτὴ δάμαρ· οὐ δ' ὁ γ' ἐμελλε
τὰ βῆξιν, ὅλοφ' δ' ἐπαγάσαστο πατρῖδος οἴτω·
ἐνθ' ἢ γ' αἰνότατον γάμον εἶσιδε Πηλεΐδαο
Ἀργείων ὑπὸ χειρὶ δυσάμμορος, οἱ μιν ἐπεφνον
πανουδίῃ θαιμνῆσιν ἀράσσοντες λιθάδεσσιν.

ΚΒ'.

ΠΕΡΙ ΝΑΝΙΔΟΣ.

Ἡ ἱστορία παρὰ Λικυμνίῳ τῷ Χίῳ μελοποιῶ καὶ Ἐρμησιά-
νακτι.

25 Ἐφασαν δέ τινες καὶ τὴν Σαρδίῳ ἀκρόπολιν ὑπὸ
Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως ἄλῳναι, προδοῦσης τῆς
Κροίσου θυγατρὸς Νανίδος. Ἐπειδὴ γὰρ ἐπολιόρκει
Σάρδεσι Κύρος καὶ οὐδὲν αὐτῷ εἰς ἄλῳσιν τῆς πόλεως
προὔβαινε, ἐν πολλῶν τε δέει ἦν, μὴ ἀθροισθὲν τὸ συμ-
30 μαχικὸν αὐτίς τῷ Κροίσῳ διαλύσειεν αὐτῷ τὴν στρα-
τιάν, τότε τῇ παρθένῳ αὐτῆν εἶχε λόγος περὶ προ-
δοσίας συνθεμένῃ τῷ Κύρῳ, εἰ κατὰ νόμους Περσῶν
ἔξει γυναῖκα αὐτῆν, κατὰ τὴν ἄκραν, μηδεὸς φυλάσ-
35 σοντος δι' ὀχυρότητα τοῦ χωρίου, εἰσδέγεσθαι τοὺς
πολεμίους, συνεργῶν αὐτῇ καὶ ἄλλων τινῶν γενομένων
τὸν μέντοι Κύρον μὴ ἐμπεδῶσαι αὐτῇ τὴν ὑπόσχεσιν.

ΚΙ'.

ΠΕΡΙ ΧΕΙΛΩΝΙΔΟΣ.

Κλεώνυμος ὁ Λακεδαιμόνιος, βασιλείῳ γένους ὢν
καὶ πολλὰ κατορθώσας Λακεδαιμόνιοις, ἔγημε Χειλω-
νίδα προσήκουσαν αὐτῷ κατὰ γένος. Ταύτῃ σφοδρῶς
40 ἐπιτεταμένῳ τοῦ Κλεωνύμου καὶ τὸν ἔρωτα οὐκ ἠρέμα
φέροντος, τοῦ μὲν κατηλόγει, πᾶσα δ' ἐνέκειτο Ἀκροτά-
τῳ, τῷ τοῦ βασιλέως υἱεῖ. Καὶ γὰρ ὁ μεираχίσκος
αὐτῆς ἀναφανδὸν ὑπεκᾶετο, ὥστε πάντας ἀνὰ στόμα
ἔχειν τὴν ὁμιλίαν αὐτῶν, δι' ἣν αἰτίαν δυσανασχετή-
45 σας ὁ Κλεώνυμος καὶ ἄλλως δ' οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖς

PARTHENIUS.

lites puellam lapidibus obruere. Memint calamitatis hu-
jus et qui Lesbum conditam cecinit his versibus :

Ibi Pelida interfecit quidem Lampetum herocem,
interemitque Hicetaonem, gemini Lepetymini
filium et Methymnae et robustissimum aiorum,
fratrem uterinum Helicaonis, intus in patria
talem Hypsipylum; nitida autem illi nocuit Venus.
Haec enim in amorem Aecidae puellae animum inclinavit
Pisidices, quando hunc inter principes Achivorum
animo feroci gaudentem conspicebat; saepe autem ad roru-
aerem manus tollebat cupiens illius amicitiam. [lentum

Deinde, paucis interjectis :

Recepit quidem statim populum Achivorum in patriam
virgo, reseratis clavibus portarum,
sustinuitque suis oculis videre parentes
aere transfixos et vincula in servitum redactarum mulie-
quae trahebantur ad naves, ob promissa Achillis, [rum,
ut nurus glaucae Thetidis esset, ut illi essent
Aecidae affines et in Phthia domum habitaret
viri principis prudens uxor; non vero ista hic
facturus erat, dira autem patriae gaudebat calamitate;
atque haec miserimas nuptias vidit Pelidae
Argivorum per manus valde infelix, qui illam interfecit
omni impetu crebris caedentes lapidibus.

XXII.

DE NANIDE.

Historia est apud Lycumnum Chium lyricum poetam et Her-
mesianactem.

Retulerunt et nonnulli Sardiorum arcem a Cyro Persa-
rum rege captam esse, prodente Cresi filia Nanide.
Quum enim obsidebat Sardes Cyrus et omnibus in rebus
male ipsi cedebat capere urbem et in magno timore erat
ne congregata iterum a Cresio auxilia exercitum suum
disjicerent, tunc virgo haec, ut fama ferebat, de proditione
pacta cum Cyro, si secundum leges Persarum se habiturus
esset pro uxore, suprema arcis parte ubi nullus custos ob
loci munitionem ipsam, intromisit hostes et aliis quibusdam
illam adjuvantibus : Cyrus tamen pactis non stetit.

XXIII.

DE CHILONIDE.

Cleonymus Lacedaemonius regii generis quique multa
praecclare Lacedaemoniis facinora fecerat, uxorem duxit
Chilonidem genere cognatam. Quam quum vehementer
deperiret Cleonymus et impatienter amaret, haec illum
negligebat, tota autem tenebatur amore Acrotati regis filii.
Etenim adolescentulus ipsam palam amabat, ita ut omnes
in ore haberent illorum consuetudinem; quam rem aegre
ferens Cleonymus et qui praeterea Lacedaemoniorum mo-

Λακεδαιμονίοις ἦθεσιν, ἐπεραιώθη πρὸς Πύρρον εἰς Ἴππειρον καὶ αὐτὸν ἀναπέθει πειρᾶσθαι τῆς Πελοποννήσου, ὡς εἰ καὶ ἐντόνως ἄψαιντο τοῦ πολέμου, βραδύως ἐκπολιορκήσουτες τὰς ἐν αὐτοῖς πόλεις· ἔφη δὲ καὶ αὐτῷ
 5 τι ἤδη προδιειργάσθαι, ὥστε καὶ στάσιν ἐγγενέσθαι τισὶ τῶν πόλεων.

ΚΔ΄.

ΠΕΡΙ ΙΠΠΑΡΙΝΟΥ.

Ἴππαρίνος δ' ὁ Συρακοσίαν τύραννος εἰς ἐπιθυμίαν ἀφίκετο πάνυ καλοῦ παιδός· Ἀχαιοὺς αὐτῷ ὄνομα. Τούτων ἐξαλλάγμασι πολλοῖς ὑπαγόμενος πείθει τὴν
 10 οἰκίαν ἀπολιπόντα σὺν αὐτῷ μένειν· χρόνου δὲ προϋόντος, ὡς πολεμίων τις ἐφοδος προσηγγέθη πρὸς τι τῶν ὑπ' ἐκείνου κατεχομένων χωρίων, καὶ ἔδει κατὰ τάχος βοηθεῖν, ἐξορμῶν δ' Ἴππαρίνος παρεκελεύσατο τῷ παιδί, εἰ τις ἐντὸς τῆς αὐλῆς βιάζοιτο, κατακαίνειν αὐτὸν τῇ
 15 σπάθῃ, ἣν ἐτύγγανεν αὐτῷ κεχαρισμένος. Καπειδὴ συμβαλὼν τοῖς πολεμίοις κατὰ κράτος αὐτοὺς εἶλεν, ἐπὶ πολὺν οἶνον ἐτράπετο καὶ συνούσιαν· ἐκκαόμενος δ' ὑπὸ μέθης καὶ πόθου τοῦ παιδός, ἀπίπευσεν εἰς τὰς Συρακοῦσας καὶ παραγεγόμενος ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἔνθα τῷ
 20 παιδί παρεκελεύσατο μένειν, ὅς μὲν ἦν οὐκ ἐδήλου· Θετταλῶν δὲ τῆ φωνῇ, τὸν Ἴππαρίνον ἔφησεν ἀπεκτονέσθαι· ὁ δὲ παῖς διαγανακτήσας, σκότους ὄντος, παίει καιρίαν τὸν Ἴππαρίνον· ὁ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἐπιβιοῦς καὶ τοῦ φόνου τὸν Ἀχαιὸν ἀπολύσας ἐτελεύτησεν.

ΚΕ΄.

ΠΕΡΙ ΦΑΥΛΛΟΥ.

Ἱστορεῖ Φυλάρχος·

Φάυλλος δ' ὁ τύραννος ἠράσθη τῆς Ἀρίστονος γυναικὸς, ὅς Οἰταίων προστάτης ἦν· οὗτος διαπεμπόμενος πρὸς αὐτήν, χρυσὸν τε πολὺν καὶ ἄργυρον ἐπηγγέλλετο δώσειν, εἰ τέ τις ἄλλου δεῖοτο φράζειν ἐκέλευεν ὡς οὐχ ἁμαρτησομένην. Τὴν δ' ἄρα πολλὸς εἶχε πόθος
 30 ὄρμου τοῦ τότε κειμένου ἐν τῷ τῆς Προνοίας Ἀθηνᾶς ἱερῷ, ὃν εἶχε λόγος Ἐριφύλης γεγονέναι, ἡξίου τε ταύτης τῆς ὤψεως τυχεῖν. Φάυλλος δὲ τὰ τ' ἄλλα κατασύρων ἐκ Δελφῶν ἀναθήματα, ἀναιρεῖται καὶ τὸν ὄρμον· ἐπεὶ δ' ἐκομισθῆ εἰς οἶκον τὸν Ἀρίστονος, χρό-
 35 νον μὲν τινα ἐφόρει αὐτὸν ἡ γυνὴ μάλα περίπυστος οὔσα, μετὰ δὲ [ταῦτα] παραπλήσιον αὐτῇ πάθος συνέβη τῷ περὶ τὴν Ἐριφύλην γενομένῳ. Ὁ γὰρ νεώτερος τῶν υἱῶν αὐτῆς μακρὴς τὴν οἰκίαν ὑψήψε, καὶ τὴν τε μητέρα καὶ τὰ πολλὰ τῶν κτημάτων κατέφλεξε.

ribus non delectabatur, trajicit ad Pyrrhum in Epirum, et ipsi persuadet ut aggrederetur Peloponnesum; fore enim ut, si acriter bellum gererent, facile urbes expugnarent illorum; dicebat autem aliquid præparatum a se, ut discordia in quibusdam urbibus oriretur.

XXIV.

DE HIPPARINO.

Hipparinus Syracusarum tyrannus in amorem venit valde pulchri pueri, cui Achæi nomen. Huic multis promissis sibi conciliato persuadet ut domo relicta secum habitet; tempore vero progrediente, quum hostium incurio quadam annuntiaretur in quasdam ei subjectas regiones, et oporteret celerrime ferre auxilium, exiens Hipparchus præcepit puero ut, si quis intra aulam ei vim inferret, interficeret illum cum ense quo illum donaverat. Et postquam cum hostibus congressus vi illos ceperat, ad multum vini et convivium se vertebat; incensus autem ebrietate et pueri desiderio, equo reiectus est Syracensis et ad illam domum perveniens, ubi puero præceperat manere, quis esset non indicabat, sed voce Thessalos imitans, Hipparinum se interfecisse ajebat; puer vero iratus, in tenebris, mortale Hipparino vulnus affligit; hic autem triduum supervixit et Achæum cædis immunem declarans mortuus est.

XXV.

DE PHAYLLO.

Refert Phylarchus.

Phayllus vero tyrannus amavit Aristonis uxorem, qui Cæteorum præfectus erat; hic nuntios mittens ad illam, aurum et argentum multum promittebat se daturum, et si alia quadam re indigeret, jubebat id dicere, eam quippe nihil non nacturam. Illam vero magnum tenebat desiderium monilis quod tunc suspensum erat in Providæ Minervæ templo, quod Euriphyles fuisse ferebatur, et cupiebat hoc munus accipere. Phayllus vero et reliqua donaria Delphis detrahens, aufert et monile quod delatum ad Aristonis domum; aliquamdiu quidem gestabat uxor ejus valde inde celebris, deinde vero ei calamitas accidit similis illi quæ et Eriphylæ. Minor natu enim filiorum ejus furore correptus domum incendit et matrem plurimasque opes combussit.

ΚΓ'.

ΠΕΡΙ ΑΠΡΙΑΤΗΣ.

Ἱστορεῖ Εὐφορίων Θρακί.

Ἐν Λέσθῳ παιδὸς Ἀπριάτης Τράμβηλος ὁ Τελαμῶνος ἐρασθεὶς πολλὰ ἐποίειτο εἰς τὸ προσάγεσθαι τὴν κόρην· ὡς δ' ἐκείνη οὐ πᾶν ἐνεδίδου, ἐνενοεῖτο δόλω καὶ ἀπάτῃ περιγενέσθαι αὐτῆς. Πορευομένην οὖν ποτε σὺν θεραπαινίδοις ἐπὶ τι τῶν πατρῶν χωρίων, ὃ πλησίον τῆς θαλάσσης ἔκειτο, λογιῆσας εἶλεν. Ὡς δ' ἐκείνη πολὺ μᾶλλον ἀπεμάχετο ὑπὲρ τῆς παρθενίας, ὄργισθεὶς Τράμβηλος ἔρριψεν αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν· ἐτύγχανε δ' ἀγχιβαθὴς οὐσα. Καὶ ἡ μὲν ἄρ' οὕτως ἀπόλωλε· τινὲς μὲντοι ἔφασαν, διωκομένην ἑαυτὴν βῆσαι. Τράμβηλον δ' οὐ πολὺ μετέπειτα τίσις ἐλάμβανεν ἐκ θεῶν· ἐπειδὴ γὰρ Ἀχιλλεὺς ἐκ τῆς Λέσθου πολλὴν λείαν ἀποτεμόμενος ἤγαγεν, οὗτος, ἐπαγομένου αὐτὸν τῶν ἐγγχωρίων βοηθόν, συνίσταται αὐτῷ. Ἐνθα δὴ πληγὴς εἰς τὰ στέρνα παραχρῆμα πίπτει· ἀγόμενος δὲ τῆς ἀλκῆς αὐτὸν Ἀχιλλεὺς ἐτι ἔμπνον ἀνέκρινεν, ὅστις τ' ἦν καὶ ὁπόθεν· ἐπεὶ δ' ἔγνω παῖδα Τελαμῶνος ὄντα, πολλὰ κατοδουράμενος ἐπὶ τῆς ἡϊόνος μέγα χῶμα ἔχουσε· τοῦτ' ἐτι νῦν ἤρῃον Τραμβήλου καλεῖται.

ΚΖ'.

ΠΕΡΙ ΑΛΚΙΝΟΗΣ.

Ἱστορεῖ Μοιρῶ ἐν ταῖς Ἀραῖς.

Ἐγεί δὲ λόγος καὶ Ἀλκινόην, τὴν Πολύβου μὲν τοῦ Κορινθίου θυγατέρα, γυναῖκα δ' Ἀμφιλόχου τοῦ Δρύαντος, κατὰ μῆνιν Ἀθηναῖς ἐπιμανῆναι ξένῳ Σαμίῳ. Ξάνθος αὐτῷ ὄνομα· ἐπὶ μισθῷ γὰρ αὐτὴν ἀγαγομένην γερῶντιν γυναῖκα Νικάνδρην καὶ ἐργασταμένην ἑναιαυτὸν ὕστερον ἐκ τῶν οἰκίων ἐλάσας, μὴ ἐντελεῖ τὸν μισθὸν ἀποδοῦσαν· τὴν δ' ἀράσασθαι πόλλ' Ἀθηναῖς τίσασθαι αὐτὴν ἀντ' ἀδίκου στερηθείς· ὅθεν εἰς τοσοῦτόν τ' ἔλθειν, ὅστ' ἀπολιπεῖν οἶκόν τε καὶ παῖδας ἤδη γεγονότας, συνεκπλεῦσαι τε τῷ Ξάνθῳ· γενομένην δὲ κατὰ μέσον πόρον ἔννοιαν λαβεῖν τῶν εἰργασμένων, καὶ αὐτίκα πολλὰ τε δάκρυα προίεσθαι καὶ ἀνακαλεῖν ὅτε μὲν ἄνδρα κουρίδιον, ὅτε δὲ τοὺς παῖδας· τέλος δὲ, πολλὰ τοῦ Ξάνθου παρηγοροῦντος καὶ φαμένου γυναῖκα ἔξειν, μὴ πειθομένην βῆσαι ἑαυτὴν εἰς θάλασσαν.

ΚΗ'.

ΠΕΡΙ ΚΛΕΪΤΗΣ.

Ἱστορεῖ Εὐφορίων Ἀπολλοδώρῳ, τὰ δ' ἔξει Ἀπολλόνιος Ἀργοναυτικῶν α'.

Διαφόρως δ' ἱστορεῖται περὶ Κυζίκου τοῦ Αἰνέου· οἱ μὲν γὰρ αὐτὸν ἔφασαν ἀρμυράμενον Λάρισσαν τὴν Πιάσου, ἣ δὲ πατὴρ ἐμίγη πρὸ γάμου, μαχόμενον ἀπο-

XXVI.

DE APRIATE.

Narrat Euphorion in Thrace.

In Lesbo puellæ Apriatæ Trambelus Telamonis f. amore captus multa fecit ut puellam sibi conciliaret; illa vero non obtemperante, meditabatur dolo et fraude illa potiri. Euntem igitur aliquando cum famulis ad aliquem paternum agrum, qui prope mare jacebat, ex insidiis adortus cepit. Quum vero multo magis pro virginitate obluetaretur, iratus Trambelus jecit illam in mare, quod erat profundum prope litus. Et hæc quidem sane ita periit, nonnulli tamen dicunt illam agitatum se ipsam præcipitasse. Trambelum vero non diu post ultio divina secuta est: quando enim Achilles e Lesbo multam prædæ abducebat, hic, invocantibus eum indigenis ut auxilium ferret, cum illo congregitur. Ubi sane in pectore vulneratus statim concidit; admiratus autem robur ejus Achilles spirantem adhuc interrogavit quis esset et nude; quum cognovisset Telamonis eum esse filium, mullum lugens in littore magnum tumulum effodit, quod etiamnum vocatur heroium Trambeli.

XXVII.

DE ALCINOË.

Tradit Mæro in Exsecrationibus.

Fama quoque fert Alcinoën, filiam quidem Polybi Corinthii, uxorem vero Amphilochoi Dryantis f., ob iram Minervæ amore hippitis Samii vehementi flagrasse, cui Xanthi nomen: nam illam mercede conducentem texendi peritam mulierem Nicandram, quum per totum annum in opere fuisset, dein expulsiæ ædibus suis data mercede non integra; quæ præcata sit multa Minervam, ut puniret illam ob injustam privationem; inde eo pervenit ut relicta domo et filiis qui jam illi erant nave abiret una cum Xantho; in medio autem itinere quum esset, factorum memoriam repetens et statim multas lacrymas profudit et vocavit nunc quidem maritum cui primum nupta erat, nunc vero filios; tandem vero Xantho illam enixe consolante et dicente se eam pro uxore habiturum, non placata se ipsa in mare præcipitavit.

XXVIII.

DE CLITE.

Narrat Euphorion Apollodoro, sequentia (vero) Apollonius in Argonauticorum libro quarto.

Diverse narratur de Cyzico Æneæ f.: alii enim illum tradunt, uxore ducta Larissa Piasii filia, quacum pater ante nuptias rem habuisset, pugnantem obliisse; alii vero, quum

θανεῖν· τινές δὲ προσφάτως γήμαντα Κλείτην συμβα-
λεῖν δι' ἄγνοιαν τοῖς μετ' Ἰάσονος ἐπὶ τῆς Ἀργούσ
πλεύουσι, καὶ οὕτως περόντα πᾶσι μεγάλως ἀλγεινὸν
πόθον ἐμβαλεῖν, ἐξόχως δὲ τῇ Κλείτῃ· Ἰδοῦσα γὰρ
αὐτὸν ἐρριμμένον, περιεχύθη καὶ πολλὰ κατωδύρατο,
νύκτωρ δὲ λαθούσα τὰς θεραπευίδας ἀπὸ τινος δένδρου
ἀνήρτησεν ἑαυτήν.

ΚΘ'.

ΠΕΡΙ ΔΑΦΝΙΔΟΣ.

Ἱστορεῖ Τιμάριος Σικελικὸς.

Ἐν Σικελίᾳ δὲ Δάφνης Ἐρμοῦ παῖς ἐγένετο, σύριγγί
τε δεξιὸς χρῆσθαι καὶ τὴν ἰδέαν ἐκπρεπῆς. Οὗτος εἰς
10 μὲν (πόλιν) [τὸν πολλὸν ὄμιλον ἀνδρῶν] οὐ κατῆει,
βουκολῶν δὲ κατὰ τὴν Αἴτην γείματός τε καὶ θέρους
ἤγρᾶυλει. Τούτου λέγουσιν Ἑχηναίδα Νύμφην ἐρα-
σθεῖσαν παρακελεύσασθαι αὐτῷ γυναικί μὴ πλη-
σιάζειν· μὴ πειθόμενον γὰρ αὐτοῦ, συμβήσεσθαι τὰς
15 ὄψεις ἀποβαλεῖν. Ὁ δὲ χρόνον μὲν τινα καρτερῶς
ἀντεῖχε καίπερ οὐκ ὀλίγων ἐπιμεινομένων αὐτῷ·
ὕστερον δὲ μία τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν βασιλίδων οἴνῳ
πολλῷ δηλησαμένη αὐτὸν ἤγαγεν εἰς ἐπιθυμίαν αὐτῆ
μιγῆναι. Καὶ οὗτος ἐκ τοῦδε, ὁμοίως Θαμύρα τῷ
20 Θρακί, δι' ἀπροσύνῃν ἐπεπῆρωτο.

Α'.

ΠΕΡΙ ΚΕΑΤΙΝΗΣ.

Λέγεται δὲ καὶ Ἡρακλέα, δι' ἀπ' Ἐρυθείας τὰς
Γηρυόου βοῦς ἤγαγεν, ἀλώμενον διὰ τῆς Κελτῶν
χώρας ἀφικέσθαι παρὰ Βρεταννόν· τῷ δ' ἄρ' ὑπάρχειν
θυγατέρα, Κελτίνην ὄνομα· ταύτην δ' ἐρασθεῖσαν τοῦ
25 Ἡρακλείου κατακρύψαι τὰς βοῦς, μὴ θέλειν τ' ἀπο-
δοῦναι, εἰ μὴ πρότερον αὐτῆ μιγῆναι· τὸν δ' Ἡρακλέα
τὸ μὲν τι καὶ τὰς βοῦς ἐπειγόμενον ἀνασώσασθαι, πολὺ
μᾶλλον μέντοι τὸ κάλλος ἐκπλαγέντα τῆς κόρης, συγ-
γενέσθαι αὐτῆ· καὶ αὐτοῖς, χρόνον περιήκοντος, γε-
30 νέσθαι παῖδα Κελτὸν, ἀπ' οὗ δὴ Κελτοὶ προσηγο-
ρεύθησαν.

ΑΑ'.

ΠΕΡΙ ΔΙΜΟΙΤΟΥ.

Λέγεται δὲ καὶ Διμοίτην ἀρμύσασθαι μὲν Τροϊζήνος
τάδελοφου θυγατέρα Εὐδοπίν· αἰσθανόμενος δὲ συνοῦσαν
αὐτὴν διὰ σφοδρὸν ἔρωτα τὰδελοφῆ, δηλῶσαι τῷ Τροι-
15 ζῆνι· τὴν δὲ διὰ [τὸ] θεὸς καὶ αἰσχύνῃν ἀναρτῆσαι
αὐτὴν, πολλὰ πρότερον λυπηρὰ καταρρασαμένην τῷ
αἰτίῳ τῆς συμφορᾶς· ἐνθα δὴ τὸν Διμοίτην μετ' οὐ
πολλὸν χρόνον ἐπιτυχεῖν γυναικί μάλᾳ καλῇ τὴν ὄψιν
ὑπὸ τῶν χυμάτων ἐκτεβλημένη καὶ αὐτῆς εἰς ἐπιθυμίαν

inper uxorem duxisset Cliten, congressum esse per igno-
rantiam cum illis qui cum Jasone in Argo navigarent, et ita
pereuntem omnibus quidem valde flebile sui desiderium
reliquisse, maxime vero Clitæ; videns enim illum pro-
stratum, amplexa est et multum lamentata, nocte vero clam
ancillis arbori cuidam se suspendit.

XXIX.

DE DAPHNIDE.

Narrat Timæus in rebus Siculis.

In Sicilia Daphnis Mercurii f. natus est, fistula qui bene-
canere poterat et forma bona erat. Hic in urbem quidem
non descendebat, sed boves pascebat in Ætna, hieme et
æstate, ætatem degebat. Hujus dicunt Echenaidem Nym-
pham amore captam, illum admonuisse ne cum muliere
coiret, non obedientem enim illum visu privatum iri. Ille
autem aliquamdiu quidem fortiter se continebat, licet non
pauca amore illius incensæ essent; deinde vero una regi-
narum Sicularum multo vino labefactans illum in concu-
piscenciam adduxit ut secum coiret. Et hic ex hoc tem-
pore, simili modo atque Thamyas Thrax, ob stultitiam
oculis caruit.

XXX.

DE CELTINE.

Dicitur et Hercules, quando ab Erythia Geryonis boves
abduceret, errans per Celtarum regiones pervenisse ad
Bretannum, cui filia fuerit Celtine dicta; hæc autem Her-
culis amore capta occullavit boves et volebat reddere nisi
prius secum coiret. Hercules vero partim valde cupiens
boves recipere, multo magis tamen puellæ pulchritudinem
stupens, cum illa coit; iisque, tempore volvente, filius
natus est Celtus, a quo sane Celtæ appellati sunt.

XXXI.

DE DIMOETA.

Narratur Dimætas uxorem duxisse Træzenis fratris
filiam Euopin; animadvertens vero illam consuetudinem
habere propter vehementem amorem cum fratre, Træzeni
hoc indicavit; illa vero metu et pudore ipsa se suspendit,
auctori calamitatis multa mala prius imprecata. Ibi sane
Dimætas non multo tempore post invenit pulcherrimam
specie puellam, fluctibus ejectam, et ejus in concupi-
scentiam veniens cum illa rem habuit; quum autem jam

ἐλθόντα συνεῖναι· ὡς δ' ἤδη ἐνεδίδου τὸ σῶμα διὰ μῆκος χρόνου, χῶσαι αὐτῇ μέγαν τάφον, καὶ οὕτως μὴ ἀνέμενον τοῦ πάθους ἐπικατασφάζει αὐτόν

ΛΒ'.

ΠΕΡΙ ΑΝΘΙΠΠΗΣ.

Παρά δὲ Χάοσι μεираκίσκος τις τῶν πάνυ δοκίμων
 5 Ἀνθίππης ἤρασθη. Ταύτην ὑπελθὼν πάση μηχανῇ
 πείθει αὐτῷ συμμιγῆναι· ἢ δ' ἄρα καὶ αὐτὴ οὐκ ἐκτός
 ἦν τοῦ πρὸς τὸν παῖδα πόλου· καὶ ἐκ τοῦδε, λανθάνοντες
 τοὺς αὐτῶν γονεῖς ἐξεπίπλυσαν τὴν ἐπιθυμίαν.
 Ἐορτῆς δὲ ποτε τοῖς Χάοσι δημοτελοῦς ἀγομένης καὶ
 10 πάντων εὐχοιμένον, ἀποσχεδασθέντες εἰς τινα ὄρυμόν
 κατελήθησαν. Ἐτυχε δ' ἄρ' ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς
 Κίχυρος πάρδαλιν διώκων, ἧς συνελαθείσης εἰς ἐκεῖνον
 τὸν ὄρυμόν, ἀφίησιν ἐπ' αὐτὴν τὸν ἄκοντα· καὶ τῆς μὲν
 ἀμαρτάνει, τυγχάνει δὲ τῆς παιδός· ὑπολαβὼν δὲ τὸ
 15 θήριον καταβεβληκέναι ἐγγυτέρω τὸν ἵππον προσ-
 λαύνει· καὶ καταμαθὼν τὸ μεираκίον ἐπὶ τοῦ τραύ-
 ματος τῆς παιδός ἔχον τὸ χεῖρε ἐκτός τε φρενῶν ἐγένε-
 νετο καὶ περιδινηθεὶς ἀπολισθάνει τοῦ ἵππου εἰς χωρίον
 ἀπόρημον καὶ πετρώδες. Ἐνθα δὲ ὁ μὲν ἐτεθνήκει,
 20 οἱ δὲ Χάοες, τιμῶντες τὸν βασιλέα, κατὰ τὸν αὐτὸν
 τόπον τεῖχη περιβάλλοντο καὶ τὴν πόλιν ἐκάλεσαν
 Κίχυρον. Φασὶ δὲ τινες τὸν ὄρυμόν ἐκεῖνον εἶναι τῆς
 Ἐχίονος θυγατρὸς Ἑπειροῦς, ἣν μεταναστᾶσαν ἐκ
 Βοιωτίας βαδίζειν μεθ' Ἀρμονίας καὶ Κάδμου, φερο-
 25 μένην τὰ Πενθῆως λείψανα, ἀποθανοῦσαν δὲ περὶ τὸν
 ὄρυμόν τόνδε ταφῆναι· διὸ καὶ τὴν γῆν Ἑπειρον ἀπὸ
 ταύτης ὀνομασθήναι.

ΛΓ'.

ΠΕΡΙ ΑΣΣΑΟΝΟΣ.

Ἱστορεῖ Ξάνθος Λυδιακοῖς καὶ Νεάνθης β' καὶ Σιμίαις
 ὁ Ῥόδιος.

Διαφόροις δὲ καὶ τοῖς πολλοῖς ἱστορεῖται καὶ τὰ
 Νιόβης· οὐ γὰρ Ταντάλου φασὶν αὐτὴν γενέσθαι, ἀλλ'
 30 Ἀσσανός μὲν θυγατέρα Φιλόττου δὲ γυναῖκα· εἰς ἔριν
 δ' ἀφικομένην Λητοῖ περὶ καλλιτεχνίας ὑποσχεῖν τίσιν
 τοιάνδε· τὸν μὲν Φιλόττον ἐν κυνηγίᾳ διαφραῆναι,
 τὸν δ' Ἀσσανάα τῆς θυγατρὸς πόθῳ ἐχόμενον αὐτὴν
 αὐτῷ γῆμασθαι· μὴ ἐνδιδούσης δὲ τῆς Νιόβης, τοὺς
 35 παῖδας αὐτῆς εἰς εὐωγίαν καλέσαντα καταπρῆσαι· καὶ
 τὴν μὲν διὰ ταύτην τὴν συμφορὰν ἀπὸ πέτρας ὕψηλο-
 τάτης αὐτὴν ρίψαι· ἔννοιαν δὲ λαθόντα τῶν σφετέρων
 ἀμαρτημάτων διαγρῆσασθαι τὸν Ἀσσανάα ἐκυτόν.

corpus marcesceret temporis longitudine, illi extruxit
 magnum tumulum, et ita non remittente affectu, super
 eo se ipse mactavit.

XXXII.

DE ANTHIPPE.

Apud Chaones adolescens aliquis primæ nobilitatis
 Anthippen amavit. Cui omni arte circumveniens eam
 persuadet ut secum coiret; illa vero et ipsa scilicet non
 exsors erat amoris erga adolescentem et deinde clam pa-
 rentes expleverunt affectum. Quum vero aliquando fe-
 stum a Chaonibus publicum celebraretur, omnesque genio
 indulgerent, digressi ad quoddam quercetum devenerunt.
 Forte regis filius Cichyrus pardalem persequebatur, in
 quam ad illud quercetum exagitatam mittit jaculum; et ab
 ea quidem aberrat sed puellam attingit; suspicatus autem
 se cecidisse feram, equo propius advehitur, et comperiens
 adolescentem, ad puellæ vulnus manum tenere, amens
 factus est et vertigine correptus ab equo cadit in locum
 præruptum et petrosum. Ibi sane ille quidem moriebatur,
 Chaones vero in regis honorem eodem in loco mœnia cir-
 cumjecerunt, urbemque vocaverunt Cichyrum. Quidam
 autem dicunt quercetum illud esse Epirus Echionis filia,
 quæ Bœotia relicta iverit cum Harmonia et Cadmo, secum
 ferens Penthei reliquias, mortua vero juxta hoc quercetum
 sepulta sit; quare et terra Epirus ab illa vocata fuerit.

XXXIII.

DE ASSAONE.

Tradit Xanthus in Lydiacis et Neanthes in libro secundo
 et Simias Rhodius.

Diverso modo et a plerisque Niobæ historia narratur;
 non enim Tantali eam fuisse filiam sed Assaonis quidem
 filiam Philotti vero uxorem: in contentionem vero ve-
 nientem cum Latona de pulchritudine liberorum, hanc
 pœnam subiisse: Philottum quidem venantem periisse,
 Assaonem autem filiaæ amore captum, illam sibi uxorem
 cupivisse: Niobe autem recusante, ejus filios ad convivium
 invitatos illum combussisse; illam vero hanc ob calami-
 tatem altissima de rupe præcipientem se ipsam dedisse, in
 memoriam vero sua facinora revocantem Assaonem se
 ipsum interfecisse.

ΛΔ'.

ΠΕΡΙ ΚΟΡΥΘΟΥ.

Ἰστορεῖ Ἑλλάνικος Τρωϊκῶν... καὶ Κεφάλων ὁ Γεργίθιος.

Ἐκ δ' Οἰνώνης καὶ Ἀλεξάνδρου παῖς ἐγένετο Κόρυθος· οὗτος ἐπίκουρος ἀφικόμενος εἰς Ἴλιον Ἑλένης ἤρασθη, καὶ αὐτὸν ἐκείνη μάλα φιλοφρόνως ὑπεδέχετο· ἦν δὲ τὴν ἰδέαν κράτιστος· φωράσας δ' αὐτὸν ὁ πατὴρ ἀνεΐλεν. Νίκανδρος μέντοι τὸν Κόρυθον οὐκ Οἰνώνης, ἀλλ' Ἑλένης καὶ Ἀλεξάνδρου φησὶν γενέσθαι, λέγων ἐν τούτοις·

Ἦρία τ' εἰν Ἄϊδαο κατοιχομένου Κορύθιοι,
ὄντε καὶ ἀρπακτοῖσιν ὑποδηθεῖσ' ἕμεναίοις
10 Τυνδαρίς, αἰν' ἀγέουσα, κακὸν γόνον ἤρατο βούτεω.

ΑΕ'.

ΠΕΡΙ ΕΥΛΙΜΕΝΗΣ.

Ἰστορεῖ Ἀσκληπιάδης ὁ Μυρλεανὸς Βιθυνιακῶν α'.

Ἐν δὲ Κρήτῃ ἤρασθη Λύκαστος τῆς Κύδωνος θυγατρὸς Εὐλιμένης, ἣν ὁ πατὴρ Ἀπτέρῳ καθωμολόγητο πρωτεύοντι τότε Κρητικῶν· ταύτῃ κρύφα συνὼν ἐλελήθει. Ὡς δὲ τῶν Κρητικῶν τινες πόλειον ἐπισυνέστησαν Κύδωνι καὶ πολὺ περιῆσαν, πέμπει τοὺς πεισομένους εἰς θεοῦ, ὃ τι ἂν ποιῶν κρατήσῃε τῶν πολεμίων. Καὶ αὐτῇ θεσπίζεται τοῖς ἐγγυρίοις ἤρωσι σφαγιάσαι παρθένον. Ἀκούσας δὲ τοῦ χρηστηρίου Κύδων διεκλήρου τὰς παρθένους πάσας, καὶ κατὰ δαίμονα ἢ θυγάτηρ λαγχάνει. Λύκαστος δὲ δείσας περὶ αὐτῆς μηνύει τὴν φθορὰν καὶ ὡς ἐκ πολλοῦ χρόνου συνείη αὐτῆ· ὃ δὲ πολὺς ὄμιλος πολὺ μᾶλλον ἐδικαίου αὐτὴν τεθνάναι. Ἐπειδὴ δ' ἐσφαγιάσθη, ὁ Κύδων τὸν ἱερέα κελεύει αὐτῆς διατεμεῖν τὸ ἐπομφάλιον, καὶ οὕτως εὐρέθη ἔγκυος. Ἀπτερος δὲ δόξας ὑπὸ Λυκάστου δεινὰ πεποθῆναι λογχάσας αὐτὸν ἀνείλε καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἔφυγε πρὸς Ξάνθον εἰς Τέρμερα.

ΑΖ'.

ΠΕΡΙ ΑΡΓΑΝΘΩΝΗΣ.

Λέγεται δὲ καὶ Ῥῆσον, πρὶν ἐς Τροίαν ἐπίκουρον ἔλθειν, ἐπὶ πολλὴν γῆν ἰέναι προσαγόμενόν τε καὶ δασμὸν ἐπιτιθέοντα· ἔθθα δὴ καὶ εἰς Κίον ἀφικέσθαι κατὰ κλέος γυναικὸς καλῆς· Ἀργανθῶνῃ αὐτῇ ὄνομα.. Ἀυτὴ τὴν μὲν κατ' οἶκον δαίταν καὶ μονὴν ἀπεστυγεῖ, ἀθροισαμένη δὲ κύνας πολλὰς ἐθήρευεν οὐ μάλα τινὰ προσιεμένη. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ῥῆσος εἰς τόνδε τὸν χῶρον, βίᾳ μὲν αὐτὴν οὐκ ἤγεν· ἔφη δὲ θέλειν αὐτῇ συκωνηγεῖν, καὶ αὐτὸς γὰρ ὁμοίως ἐκείνη τὴν πρὸς ἀνθρώπου δόξαν ἐχθαίρειν· ἣ δὲ, ταῦτα λέξαντος ἐκείνου, κατήνεσε πειθομένη αὐτὸν ἀληθῆ λέγειν. Χρόνου δὲ

XXXIV.

DE CORYTHO.

Refert Hellenicus Trojanorum.... et Cephalon Gergithius.

Cenones et Alexandri filius erat Corythus; is auxiliarius veniens Ilium Helenam amabat et hæc illum valde benevole excepit; erat autem forma pulcherrimus; deprehensum ipsum pater interfecit. Nicander tamen Corythum non Cenones sed Helenæ et Alexandri filium fuisse dicit in hisce :

Et tumulus Corythi qui ad Orcum abiit,
quem et furtivis subacta hymenæis [creavit.
Tyndaris, vehementer dolens, malum filium bubulci pro-

XXXV.

DE EULIMENE.

Tradit Asclepiades Myrleanus Bithyniacorum libro primo.

In Creta amore captus est Lycastus Eulimenæ filiae Cydonis quam pater Aptero desponderat qui tunc princeps erat Cretensium; cum hac clam rem habere eum nesciebant. Quum vero Cretæ quaedam urbes adversus Cydonem insurgerent et longe superiores essent, mittit ad oraculum aliquos consultum, quid faciens victurus esset hostes. Et responsum accepit hoc, ut virginem indigenis heroibus sacrificaret. Audito oraculo Cydon sortiri jussit omnes virgines et numine dei filiae ejus sors obtingit. Lycastus autem timens illi, narrat ejus corruptionem et se a multo tempore jam cum illa coisse; magna turba multo magis censebant eam interficiendam esse. Mactatæ Cydon sacerdotem jubet umbilicum discindere atque ita prægnans inventa est. Apterus vero quum putaret se dira passum esse a Lycasto, insidiis structis eum interfecit et propterea Termera ad Xanthum fugit.

XXXVI.

DE ARGANTHONE.

Dicitur et Rhesus, postquam venisset socius Trojam, multam terram peragrasse subigentem vectigalemque redentem; quo tempore sane et Chium pervenerit fama (adductus) pulchræ mulieris, cui Arganthonē nomen. Hæc victum et mansionem domi aspernabatur, collectis vero canibus multis venabatur, neminem facile ad se admittens. Veniens igitur Rhesus in hanc regionem, vi quidem illam non abduxit; dicebat vero se velle cum illa venari, se enim quemadmodum illam cæctum hominum odio habere; hæc autem, his ab illo dictis, laudabat credens illum vera dicere.

πολλοῦ διαγενομένου, εἰς πολλὸν ἔρωτα παραγίγνεται τοῦ Ῥήσου· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἡσυχάζει αἰδοῖ κατεχομένη· ἐπειδὴ δὲ σφοδρότερον ἐγίγνετο τὸ πάθος, ἀπετόλμησεν εἰς λόγους ἐλθεῖν αὐτῷ, καὶ οὕτως ἐθέλων (ἐθέλουσαν) αὐτὴν ἐκεῖνος ἠγάγετο γυναῖκα. Ὑστερον δὲ, πολέμου γεγομένου τοῖς Τρωσὶ, μετήεσαν αὐτὸν οἱ βασιλεῖς ἐπίκουρον· ἡ δ' Ἀργανθώνη, εἴτε καὶ δι' ἔρωτα, ὅς πολὺς ὑπῆν αὐτῇ, εἴτε καὶ ἄλλως καταμαντευομένη τὸ μέλλον, βαδίζειν αὐτὸν οὐκ εἶα. Ῥήσος δὲ μάλα κακίζόμενος ἐπὶ τῇ μονῇ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' ἦλθεν εἰς Τροίαν καὶ μαχόμενος ἐπὶ ποταμῷ, τῷ νῦν ἀπ' ἐκείνου Ῥήσῳ καλουμένῳ, πληγείς ὑπὸ Διομήδους ἀποθνήσκει. Ἡ δ' ὡς ἤσθετο τεθνηχότος αὐτοῦ, αὔτις ἀπεχώρησεν εἰς τὸν τόπον, ἔνθ' ἐμίγη πρῶτον αὐτῷ, καὶ περὶ αὐτὸν ἄλωμένη θαμὰ ἐβόα τοῦνομα τοῦ Ῥήσου· τέλος δὲ * εἶτα καὶ ποταμῷ προσιεμένη διὰ λύπην ἐξ ἀνθρώπων ἀπηλλάγη.

Tempore vero multo progrediente, in magnum amorem incidit Rhesi et primum quidem tacet, pudore retenta; ubi vero affectus fiebat vehementior, ausa est in sermonem cum illo venire et ita volens (volentem) ipsam duxit uxorem. Postea vero, bellum quum esset Trojanis, petebant illius societatem reges, Agathone vero sive et amore, qui magnus illi erat, sive et alias futura conjiciens, ire illum non sinebat. Rhesus valde ægre ferens mansionem domi non sustinebat, sed venit Trojam et pugnans ad flumen, quod nunc ab illo Rhesus vocatur, a Diomede ictus moritur. Illa vero cognita illius morte, iterum profecta est ad locum ubi primum cum eo rem habuerat et circa eum errans frequenter Rhesi nomen vocavit; tandem vero deinde et flumen aggressa ob mœrorem ex hominum conspectu abiit.

25

ACHILLES TATIUS.

ΛΧΙΑΛΕΩΣ ΤΑΤΙΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ

ΛΕΥΚΙΠΠΗΝ ΚΑΙ ΚΛΕΙΤΟΦΩΝΤΑ

ΛΟΓΟΙ Η.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

Α'. Σιδών ἐπὶ θαλάττῃ πόλις· Ἀσσυρίων ἢ θάλασσα·
 μήτηρ Φοινίκων ἢ πόλις· Θηβαίων δ' ὄημος πατήρ.
 Δίδυμος λιμὴν ἐν κόλπῳ πλατύς, ἡρέμα κλείων τὸ
 πέλαγος. Ἢ γὰρ ὁ κόλπος κατὰ πλευράν ἐπὶ δεξιὰ
 5 κοιλαίνεται, στόμα δεύτερον ὀρώρυκται, καὶ τὸ ὕδωρ
 αὐθις εἰσρεῖ, καὶ γίνεται τοῦ λιμένος ἄλλος λιμὴν, ὡς
 χειμάζειν μὲν ταύτῃ τὰς δολκάδας ἐν γαλήνῃ, θερίζειν
 δὲ τοῦ λιμένος εἰς τὸ προκόλπιον. Ἐνταῦθα ἤκων ἐκ
 πολλοῦ χειμῶνος, σώστρα ἔθνον ἑμαυτοῦ τῇ τῶν
 10 Φοινίκων θεῶ· Ἀστάρτην αὐτὴν οἱ Σιδῶνιοι καλοῦσιν.
 Καὶ περιῶν οὖν καὶ τὴν ἄλλην πόλιν καὶ περισκοποῦν
 τὰ ἀναθήματα, ὀρῶ γραφὴν ἀνακειμένην γῆς ἅμα καὶ
 θαλάττης. Εὐρώπης ἢ γραφὴ· Φοινίκων ἢ θάλασσα·
 Σιδῶνος ἢ γῆ. Ἐν τῇ γῇ λειμῶν καὶ χορὰς παρθέ-
 15 των. Ἐν τῇ θαλάττῃ ταῦρος ἐνήχετο, καὶ τοῖς νύ-
 τοις καλὴ παρθένος ἐπεκάθητο, ἐπὶ Κρήτην τῷ ταύρω
 πλῆουσα. Ἐκόμα πολλοῖς ἀνθεσιν ὁ λειμῶν· δέν-
 δρων αὐτοῖς ἀνεμείμιχτο φάλαγξ καὶ φυτῶν· συνεχῆ τὰ
 20 δένδρα· συνηρεφῆ τὰ πέταλα· συνῆπτον οἱ πτόρθοι τὰ
 φύλλα, καὶ ἐγένετο τοῖς ἀνθεσιν ὄροφος ἢ τῶν φύλλων
 συνέχεια. Ἐγραψεν ὁ τεχνίτης ὑπὸ τὰ πέταλα καὶ
 τὴν σκιάν· καὶ ὁ ἥλιος ἡρέμα τοῦ λειμῶνος κάτω σπο-
 ράδην διέρρει, ὅσον τὸ συνηρεφές τῆς τῶν φύλλων
 κόμης ἀνέωξεν ὁ γραφεύς. Ὅλον ἐτείχιζε τὸν λειμῶνα
 25 περιβολή· εἴσω δὲ τοῦ τῶν ὀρόφων στεφανώματος
 ὁ λειμῶν ἐκάθητο. Αἱ δὲ πρασιαὶ τῶν ἀνθῶν ὑπὸ τὰ
 πέταλα τῶν φυτῶν στοιχηδὸν ἐπεφύκεσαν, νάρκισσος,
 καὶ ρόδα καὶ μύρρινοι. Ὑδὼρ δὲ κατὰ μέσον ἔρρει
 30 τοῦ λειμῶνος τῆς γραφῆς, τὸ μὲν ἀναβλύζον κάτωθεν
 ἀπὸ τῆς γῆς, τὸ δὲ τοῖς ἀνθεσι καὶ τοῖς φυτοῖς περι-
 γεόμενον. Ὅχετηγός τις ἐγγέγραπτο δίκελλαν κατέ-
 χων καὶ περὶ μίαν ἀμάραν κεκυφώς καὶ ἀνοίγων τὴν
 ἕδδον τῷ βέφυματι. Ἐν δὲ τῷ τοῦ λειμῶνος τέλει πρὸς
 ταῖς ἐπὶ θάλατταν τῆς γῆς ἐκβολαῖς τὰς παρθένους

ACHILLIS TATII

ALEXANDRINI

DE

CLITOPHONTIS ET LEUCIPPES

AMORIBUS

LIBRI OCTO.

LIBER I.

I. Sidon urbs ad mare, Assyrium est mare, mater
 Phœnicum civitas, Thebanorumque populus pater. Ge-
 minus portus amplo admodum sinu, verum aditu angusto
 maris aquam sensim accipiente. Ubi enim dextrum sinus
 latus curvatur, aditus illic alter effossus est, per quem
 aqua rursum illabitur : itaque portus portui adjungitur,
 ut in illo hyeme, æstate in sinu anteriori tutam naves ha-
 beant stationem. Eo quum ex alto tempestate rejectus
 fuissem, Phœnicum Deæ (Sidonii Astarten vocant), pro
 recepta salute sacra feci. Deinceps quum alia urbis loca
 perlustrarem atque in deorum templis munera tholis
 suspensa contemplerer, tabulam animadverti pictam,
 terram ac mare, nec non Europæ fabulam, continentem :
 ac mare Phœnicum, Sidoniorum terra erat. In terra
 pratum et chorus erat virginum : in mari taurus natabat,
 formosaque humeris puella insidebat Cretam versus
 cursum tenens tauro vecta. Pratum multa florum varie-
 tate distinctum, arborum et fruticum copia intersitum
 erat : continuæ arbores; densi rami; frondes ita inter
 sese nectebant, ut tectum floribus fieret foliorum densitas.
 Umbram sub ramis pictor effinxerat, ut locis aliquot
 radii solis modice pratum illustrarent, tantum scilicet,
 quantum quidem contextas frondes patere voluit pictor.
 Pratum universum undique munierat septum; pratum et
 tecti corona iisdem finibus continebantur. Sub plan-
 tarum ramis florum pulvini, narcissus, rosa, myrtusque
 ordinatim erant. Aqua in medio prato picturæ fluebat,
 partim ima ex terra scateus, partim flores ac plantas cir-
 cumfusa. Pictus erat aliquis qui sumpto ligone rivulo
 imminebat et aquæ viam patefaciebat, incurvans se
 apud unum aquæductum. In extremo prato quod mare
 attingebat, virgines artifex expresserat. Virginibus habi-

ἔταξεν ὁ τεχνίτης. Τὸ σχῆμα ταῖς παρθένοις καὶ
 γαρῖς καὶ φόβου. Στέφανοι περὶ τοῖς μετώποις δεδε-
 μένοι· κόμῃ κατὰ τῶν ὄμων λευμέναι· τὸ σκέλος
 ἅπαν γεγυμνωμένοι· τὸ μὲν ἄνω, τοῦ γιτώνος, τὸ δὲ
 5 κάτω, τοῦ πεδίου· τὸ γὰρ ζῶμα μέγρι γόνατος
 ἀνεῖλκε τὸν γιτώνᾳ· τὸ πρόσωπον ὄχρα· σσηρυῖται
 τὰς παρειάς· τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνοίξασαι πρὸς τὴν θά-
 λασσαν· μικρὸν ὑποκεχηυῖται τὸ στόμα, ὡσπερ ἀψή-
 σειν ὑπὸ φόβου μέλλουσαι καὶ βοῆν· τὰς χεῖρας ὡς
 10 ἐπὶ τὸν βοῦν ὤρεγον. Ἐπέβαινον ἄχρας τῆς θαλάτ-
 τῃς, ὅσον ὑπεράνω μικρὸν τῶν ταρσῶν ὑπερέχειν τὸ
 κῦμα· ἐώκεσαν δὲ βούλευσθαι μὲν ὡς ἐπὶ τὸν ταῦρον
 δραμεῖν, φοβεῖσθαι δὲ τῆ θαλάττῃ προσελθεῖν. Τῆς
 δὲ θαλάττῃς ἡ χροιά διπλή· τὸ μὲν γὰρ πρὸς τὴν γῆν
 15 ὑπερύθρον· κυάνειον δὲ τὸ πρὸς τὸ πέλαγος. Ἀφρὸς
 ἐπεποιήτο καὶ πέτραι καὶ κύματα. Αἱ πέτραι τῆς
 γῆς ὑπερβελγημένοι, δ ἀφρὸς περιλευκαίνων τὰς πέ-
 τρας, τὸ κῦμα κορυφούμενον καὶ περὶ τὰς πέτρας λυό-
 μενον εἰς τοὺς ἀφρούς. Ταῦρος ἐν μέσῃ τῇ θαλάττῃ
 20 ἐγέγραπτο τοῖς κύμασιν ἐπορούμενος, ὡς ὄρους ἀνα-
 θαίνοντος τοῦ κύματος, ἔνθα καμπτόμενον τοῦ βόας
 κυρτοῦται τὸ σκέλος. Ἡ παρθένοις μέσοις ἐπεκάθητο
 τοῖς νότοις τοῦ βόας, οὐ περιβάδην, ἀλλὰ κατὰ πλευ-
 ράν, ἐπὶ δεξιὰ συμβᾶσα τῷ πόδε, τῇ λαίᾳ τοῦ κέρως
 25 ἐχομένη, ὡσπερ ἡνίοχος χαλινῶ. Καὶ γὰρ ὁ βόας
 ἐπέστραπτο ταύτῃ μᾶλλον πρὸς τὸ τῆς χειρὸς ἔλκον
 ἡνιοχούμενος. Χιτῶν ἀμφὶ τὰ στέρνα τῆς παρθένου
 μέγρισι αἰδοῦς, τοῦντεῦθεν ἐπεκάλυπτε γλαῖνα τὰ κάτω
 τοῦ σώματος. Λευκὸς ὁ γιτών· ἡ γλαῖνα πορφυρᾶ·
 30 τὸ δὲ σῶμα διὰ τῆς ἐσθῆτος ὑπεφαίνεται. Βαθὺς ὀμ-
 φαλός· γαστήρ τεταμένη· λαπάρα στενή. Τὸ σενὸν
 εἰς ἰξὺν καταβαῖνον ἡδύρευτο· μαζοὶ τῶν στέρνων
 ἡρέμα προκύπτοντες· ἡ συναγούσα ζώνη τὸν γιτόνα
 καὶ τοὺς μαζοὺς ἔκλειε, καὶ ἐγένετο τοῦ σώματος κά-
 35 τοπτρον ὁ γιτών. Αἱ χεῖρες ἀμφὶ διετέταντο, ἡ μὲν
 ἐπὶ κέρως, ἡ δ' ἐπ' οὐρανόν. Ἡρτητο δ' ἀμφοῖν ἐκατέρ-
 ωθεν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἡ καλύπτρα κύκλιω τῶν νότιων
 ἐμπεπετασμένη· ὁ δὲ κόλπος τοῦ πέπλου ἀνάσθεν
 40 ἐτέτατο κυρτούμενος· καὶ ἦν οὗτος ἄνεμος τοῦ ζωγρά-
 φου. Ἡ δὲ δίκην ἐπεκάθητο τῇ ταύρῳ πλεούσης
 νεῖως, ὡσπερ ἰστίῳ τῷ πέπλῳ χρωμένη. Περὶ δὲ
 τὸν βοῦν ὠρχοῦντο δελφίνες, ἐπαιζον Ἔρωτες· εἴπες
 ἂν αὐτῶν γεγράφθαι καὶ τὰ κινήματα. Ἔρωις εἶλκε
 τὸν βοῦν· Ἔρωις, μικρὸν παιδίον, ἡπλώκει τὸ πτερόν,
 45 ἡρτητο φαρέτραν, ἐκράτει τὸ πῦρ· ἐπέστραπτο δ' ὡς
 ἐπὶ τὸν Δία καὶ ὑπεμεΐδία, ὡσπερ αὐτοῦ καταγεῶν,
 οἱ δὲ αὐτὸν γέγονε βόας.

B. Ἐγὼ δὲ καὶ τᾶλλα μὲν ἐπῆνον τῆς γραφῆς,
 ἄτε δ' ὦν ἐρωτικὸς περιεργότερον ἔβλεπον τὸν ἄγοντα
 50 τὸν βοῦν Ἔρωτα· καὶ Οἶον, εἶπον, ἄρχει βρέφος οὐ-
 ρανοῦ καὶ γῆς καὶ θαλάττῃς. Ταῦτά μου λέγοντος,
 νεανίσκος καὶ αὐτὸς παρεστῶς, Ἐγὼ ταῦτ' ἂν ἐδεί-
 κνυν, ἔφη, τοσαύτας ὑβρεῖς ἐξ ἔρωτος παθῶν. Καὶ τί
 πέπονθας, εἶπον, ὦγαθέ; καὶ γὰρ ὄρω σου τὴν οἶον οὐ

tus, cum hilaritatem, tum mororem (indicans). Cor-
 rollae fronti circumligatae, crines per humeros effusi,
 crura tota nuda, eorum pars superior tunica, pars infe-
 rior calceo; nam zona genutenus tunicam succinxerat; os
 pallidum, genae contractae, oculi mare intuentes, labia
 tanquam vocem praemietuum emittentium nonnihil hinc,
 manus taurum versus protentae. Ad mare autem eo us-
 que processerant, ut pedis partem planta paulo superiorem
 aqua pertingeret. Corporis totius status is erat, ut et ad
 taurum contendere velle et undis credere se vereri viderentur.
 Mari color inerat duplex: terrae enim propin-
 quior pars subrubebat, remotior vero caerulea erat. Spuma
 picta erat et scopuli et undae. Scopuli e terra projecti,
 quos spuma dealbabat unda in verticem sublata et circum
 saxa in spumam se resolvens. Medio in mari pictus tau-
 rus undis vehebatur, montis instar attollente se unda,
 qua bovis crura flectebantur. Tauri dorso virgo insidebat,
 non equitum more, sed utrisque dextrum in latus
 pedibus demissis, laevaue cornu, quomodo habenas au-
 riga tenens: etenim bos se flectebat ad hanc partem magis
 manum regentis sequens. Virginis pectus ad pudenda
 usque tunica, corpus reliquum lana contegebatur; alba
 tunica; purpurea lana; corpus tamen per vestem cernere
 licebat. Nam et profundus umbilicus et distensus ven-
 ter et angusta ilia, verum amplos in lumbos desinentia
 perspiciebantur. Papillae a pectore modice prominebant,
 zonaque adducta una cum tunica et papillas succingebat
 et corporis speculum erat tunica. Manus utraque porrecta,
 altera ad cornu, ad caudam altera, et utrisque etiam ca-
 pitis tegmen utrinque circum humeros effusus sustinebat:
 et sinus peplos omni ex parte curvatus intumescibat;
 et erat hic pictoris ventus. Puella tauro insidens navis
 instar ferebatur, peplo veli usum praebente. Tauro del-
 phini assultabant, (circum illum) ludabant Amores: quo-
 rum quidem motus etiam pictos esse diceret. Amor
 taurum trahebat, Amor parvulus infans, alas expandens,
 pharetram gestans, facies retinens, atque ad Jovem con-
 versus subridebat, quasi eum, quod sui causa in taurum
 mutatus esset, irrideret.

II. Ego igitur cum alias picturae partes laudabam, tum
 ipse amatorius, Cupidinem taurum trahentem accuratius
 intuens, ita mecum loquebar: En ut infantis iussa caelum,
 terra, mare facium? Haec me dicente adolescens, qui et
 ipse adsthat, Huius equidem, inquit, ego quoque rei
 testis esse possum, cui tot amoris causa incommoda even-
 nerunt. Tui ego, Cujusnam modi sunt, inquam, o bone

μακρὰν τῆς τοῦ θεοῦ τελετῆς. Σμῆνος ἀνεγείρεις, εἶπε, λόγων· τὰ γὰρ ἐμὰ μῦθοις ἔοικε. Μὴ κατοκνήσης, ὃ βέλτεστε, ἔφην, πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Ἐρωτος αὐτοῦ, ταῦτη μᾶλλον ἦσειν, εἰ καὶ μῦθοις ἔοικε.

6 Καὶ ταυτὶ δὲ λέγων, δεξιούμαί τ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τινος ἄλλους ἄγω γείτονος, ἔνθα πλάτανοι μὲν ἐπεφύκεσαν πολλαὶ καὶ πυκναὶ, παρέρρει δ' ὕδωρ ψυχρόν τε καὶ διαυγές, οἷον ἀπὸ χιόνος ἄρτι λυθείσης ἔρχεται. Καθίσας οὖν αὐτὸν ἐπὶ τινος θώκου χαμαιζήλου καὶ

10 αὐτὸς παρακαθισάμενος, Ὄρα τοίνυν, ἔφην, τῆς τῶν λόγων ἀκροάσεως· πάντως δ' ὁ [τοιούτος] τόπος ἡδὺς καὶ μῦθον ἄξιος [ὑπάρχει] ἔρωτικῶν.

Γ'. Ὁ δ' ἄρχεται τοῦ λέγειν ὄιδε· Ἐμοὶ Φοινίκη γένος, Τύρος ἡ πατρίς, ὄνομα Κλειτοφῶν, πατὴρ

15 Ἰππίας, ἀδελφὸς πατρὸς Σώστρατος, οὐ πάντα δ' ἀδελφός, ἀλλ' ὅσον ἀμφοῖν εἰς πατῆρ· αἱ γὰρ μητέρες, τῷ μὲν ἦν Βυζαντία, τῷ δ' ἐμῷ πατρὶ Τυρία. Ὁ μὲν οὖν τὸν πάντα χρόνον εἶχεν ἐν Βυζαντίῳ· πολὺς γὰρ ὁ τῆς μητρὸς κληρὸς ἦν αὐτῷ· ὁ δ' ἐμὸς πατὴρ ἐν

20 Τύρῳ κατέκει. Τὴν δὲ μητέρα οὐκ οἶδα τὴν ἐμήν· ἐπὶ νηπιῷ γὰρ μοι τέθνηκεν. Ἐδέξασεν οὖν τῷ πατρὶ γυναικὸς ἐτέρας, ἐξ ἧς ἀδελφῆ μοι Καλλιγόνη γίνεται. Καὶ ἐδόκει μὲν τῷ πατρὶ συνάψαι μᾶλλον ἡμᾶς γάμω· αἱ δὲ Μοῖραι τῶν ἀνθρώπων κρείττονες ἄλλην ἐτήρουν

25 μοι γυναῖκα. Φιλεῖ δὲ τὸ δαιμόνιον τὸ μέλλον ἀνθρώποις νύκτωρ πολλάκις λαλεῖν· οὐχ ἵνα φυλάξωνται μὴ παθεῖν· οὐ γὰρ εἰμαρμένης δύναταί κρατεῖν· ἀλλ' ἵνα κουφότερον πάσχοντες φέρωσι. Τὸ μὲν γὰρ ἐξαίφνης ἀθρόον καὶ ἀπροσδόκητον ἐκπλήσσει τὴν ψυχὴν, ἄφνω προσπεσὸν καὶ κατεβάπτισε· τὸ δὲ πρὸ τοῦ παθεῖν προσδοκώμενον προκατηνάλωσε κατὰ μικρὸν μελετώμενον τοῦ πάθους τὴν ἀκμὴν. Ἐπεὶ γὰρ εἶχον ἔννατον ἔτος ἐπὶ τοῖς δέκα, καὶ παρεσκεύαζεν ὁ πατὴρ εἰς νέωτα ποιῆσαι τοὺς γάμους, ἤρρετο τοῦ δράματος

35 ἡ τύχη. Ὄναρ ἐδόκουν συμφῶναι τῇ παρθένῳ τὰ κάτω μέρη μέχρις ὀμφαλοῦ, δύο δ' ἐντέθειεν τὰ ἄνω σώματα. Ἐπίσταται δέ μοι γυνὴ φοθερὰ καὶ μεγάλη, τὸ πρόσσωπον ἀγρία, ὀφθαλμὸς ἐν αἵματι, βλοσυραὶ παρειαὶ, ὄφεις αἱ κόμαι· ἄρπην ἐκράτει τῇ δεξιᾷ, δᾶδα τῇ λαίᾳ. Ἐπιπεσοῦσα οὖν μοι θυμῷ καὶ ἀνατείνασα τὴν ἄρπην, καταφέρει τῆς ἰζύος, ἔνθα τῶν δύο σωματίων ἦσαν αἱ συμβολαὶ, καὶ ἀποκόπτει μου τὴν παρθένον. Περιδεῖς οὖν ἀναθορῶν ἐκ τοῦ δείματος, φράζω μὲν πρὸς σοῦδένα, κατ' ἐμαυτὸν δὲ πονηρὰ ἐσκεπτόμην.

45 Ἐν δὲ τούτῳ συμβαίνει τοιάδε. Ἦν ἀδελφός, ὡς ἔφην, τὸν πατρὸς Σώστρατος· παρὰ τούτους ἔρχεται κομίζων ἐπιστολὰς ἀπὸ Βυζαντίου· καὶ ἦν τὰ γεγραμμένα τοιάδε·

Ἰππία τῷ ἀδελφῷ χαίρειν Σώστρατος.

50 Ἦκουσι πρὸς σὲ θυγάτηρ ἐμὴ Λευκίππη καὶ Πάνθηια γυνή· πόλεμος γὰρ περιλαμβάνει Βυζαντίους Θρακικούς. Σῶζε δέ μοι τὰ φίλτατα τοῦ γένους μέχρι τῆς τοῦ πολέμου τύχης.

vir, quæ perpressus fuisti? tuus enim aspectus ab hujus dei mysteriis te non abhorrentem declarat. Tum ille : Ad profusam, (inquit,) verborum copiam me revocas : fabulis enim mea similia sunt. Tum ego : Ne per Jovem, perque Amorem ipsum, inquam, cuncteris hac me ratione magis juvare, tametsi fabulosa videantur. Hæc quum dixissem, manu prehensum hominem vicinum quoddam in nemus perduxi : ubi permultæ atque opacæ platani succreverant, perspicuaque ac frigida aqua præterlabebatur qualis fit nuper liquefacta nive. Illic quum humili quodam in loco sedere hominem jussissem, ipseque assedissem, Atqui tempus est, inquam, audiendæ orationis tuæ : delectationis omnino locus hic plenus, amatorisque fabellis dignus est.

III. Tum ille ab hoc principio exorsus est dicere : Gentis mihi origo e Phœnicia est, patria Tyrus, nomen Clitophon, pater Hippias, patris frater Sostratus, non omni parte frater sed quod ad patrem attinet : nam matres duæ fuere, Sostrato Byzantia, Hippiæ Tyria. Sostratus Byzantii, propterea quod ibi matris hereditas sane non exigua illi erat, semper commoratus est : pater mens Tyri. Matrem ipse meam non novi, ut quæ suum infante me obierit diem : itaque alteram sibi pater uxorem adjunxit : ex qua sororem mihi Calligenon genuit, quam mihi uxorem dare pater quidem decreverat, sed potentiora hominibus fata mihi aliam servabant. « Frequenter autem dii mortalibus futura in somnis pronunciare consueverunt, non quo mala præcavendo evitent (neque enim fato iri obvium potest) sed quo æquiore, quum patiuntur, animo ferant. Repentina enim et inexpectata percillant improviso adventu mentem atque prosternunt : prævisa vero, antequam ea patiamur, dum ad eorum cogitationem animus pedetentim deducitur, vim malorum ante frangunt. » Itaque quum nonum et decimum agerem annum, nuptiasque anno sequenti pater facturis esset, fabulam fortuna inceptavit. Quum me quieti dedissem, visus sum ita cum virgine conjungi, ut a capite ad umbilicem usque duo corpora essemus, deinceps vero in unum coaluissemus. Mulier aspectu horribili, magna statura, vultu agresti, sanguineis oculis, genis asperis, viperis crinibus, falcem dextra, læva faculam tenens, nobis imminere ; atque irata me aggredi et sublata falce plagam, qua duo in unum corpora coierant, imponere, virginemque a me abscindere. Quam ob rem timore percussus atque ex somno excitatus, nemini palam feci : sed in malorum cogitatione solus versabar. Interea accedunt hæc. Erat frater, ut dixi, patris Sostratus : Byzantio literas ab eo aliquis venit adferens et erant scripta hæc :

Sostratus Hippiæ fratri S. D.

Leucippe filia et Panthia uxor mea proficiscuntur ad te : bellum enim a Thracibus Byzantiis inferitur. Tu carissima pignora nobis ad belli exitum usque custodi.

Δ'. Ταῦθ' ὁ πατήρ ἀναγνούς ἀναπῆδ᾽ καὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐκτρέγει καὶ μικρὸν ὕστερον αὖθις ἐπανῆκεν. Εἶποντο δ' αὐτῷ κατόπιν πολλὸ πλῆθος οἰκετῶν καὶ θεραπαινίδων, ἃς συνεκπέμφας ὁ Σώστρατος ἐτύγγανε ταῖς γυναῖξιν. Ἐν μέσοις δ' ἦν γυνὴ μεγάλη καὶ πλουσία τῆ στολῆ. Ὡς δ' ἐπέτεινα τοὺς ὀφθαλμούς ἐπ' αὐτήν, ἐν ἀριστερῇ παρθένος ἐκφαίνεται μοι, καὶ καταστράπτει μου τοὺς ὀφθαλμούς τῷ προσώπῳ. Τοιαύτην εἶδον ἐγὼ ποτ' ἐπὶ ταύρῳ γεγραμμένην Σελήνην· ὄμμα γοργὸν ἐν ἤδονῃ· κόμη ξανθὴ, τὸ ξανθὸν οὐλον· ὄφρυς μέλαινα, τὸ μέλαν ἄκρατον· λευκὴ παρειά, τὸ λευκὸν εἰς μέσον ἐφοίνισσέτο καὶ ἐμιμεῖτο πορφυράν, ὅταν εἰς τὸν ἐλέφαντα Λυδία βιάπται γυνή· τὸ στόμα βόδων ἄνθος ἦν, ὅταν ἀρχῆται τὸ βόδων ἀνοίγειν τῶν φύλλων τὰ χεῖλη. Ὡς δ' εἶδον, εὐθύς ἀπωλώλειν. Κάλλος γὰρ ὀξύτερον τιτρώσκει βέλους καὶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν εἰς τὴν ψυχὴν καταρρεῖ. Ὄφθαλμὸς γὰρ ὁδὸς ἐρωτικῆς τραύματι. Πάντα δέ μ' εἶχεν ὀμοῦ, ἐπαινος, ἐκπληξίς, τρόμος, αἰδώς, ἀναίδεια· ἐπήνουν τὸ μέγθος, ἐπεπλήγημην τὸ κάλλος, ἔτρεμον τὴν καρδίαν, ἔβλεπον ἀναίδως, ἡδουμένη ἀλώνα. Τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς ἀφέλκειν μὲν ἀπὸ τῆς κόρης ἐβιαζόμεν· οἱ δ' οὐκ ἤθελον, ἀλλ' ἀνηλίκων ἑαυτοὺς ἐκεῖ τῷ τοῦ κάλλους ἐλκόμενοι πείσματα, καὶ τέλος ἐνίκησαν.

Ε'. Αἱ μὲν δὴ κατήγοντο πρὸς ἡμᾶς, καὶ αὐταῖς ὁ πατήρ μέρος τι τῆς οἰκίας ἀποτεμύμενος, εὐτρεπίζει δειπνον. Καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, συνεπίνομεν κατὰ δύο τὰς κλίνας διαλαχόντες. Οὗτοι γὰρ ἔταξαν ὁ πατήρ αὐτὸς κατὰ τὴν μέσην, αἱ μητέρες αἱ δύο τὴν ἐν ἀριστερῇ, τὴν δεξιάν ἐίχον αἱ παρθένοι. Ἐγὼ δ' ὡς ταύτην ἤκουσα τὴν εὐταξίαν, μικροῦ προσελθὼν καταπλήσσα τὸν πατέρα, ὅτι μοι κατ' ὀφθαλμοὺς ἀνέκλινε τὴν παρθένον. Τί μὲν οὖν ἔφαγον, μὰ τοὺς θεοὺς, ἔγωγ' οὐκ ἤθειν· ἐθήκειν γὰρ τοῖς ἐν ὄνειροις ἐσθίουσιν. Ἐρείσας δὲ κατὰ τῆς στρωμνῆς τὸν ἀγκῶνα καὶ ἐγκλίνας ἑμαυτὸν, ὅλοις ἔβλεπον τὴν κόρην τοῖς προσώποις, κλέπτειν ἅμα τὴν θέαν· τοῦτο γὰρ μοι ἦν τὸ δειπνον. Ὡς δ' ἦμεν ἀπὸ τοῦ δειπνου, παῖς εἰσέρχεται κιθάραν ἀρμυσάμενος, τοῦ πατρὸς οἰκέτης, καὶ ψιλαῖς τὸ πρῶτον διατινάξας ταῖς χερσὶ, τὰς χορδὰς ἔκρουε· καὶ τι κρουμάτιον ὑπολιγῆνας ὑποβιθυρίζουσι τοῖς δακτύλοις, μετὰ τοῦτ' ἤδη τῷ πλήκτρῳ τὰς χορδὰς ἔκρουε, καὶ ὀλίγον ἔσον κιθαρίσας συνῆδε τοῖς κρούμασι. Ἐὶ δ' ἄσμα ἦν, Ἀπόλλων μεμψόμενος τὴν Δάφνην φεύγουσαν καὶ διώκων ἅμα καὶ μέλλων καταλαμβάνειν· καὶ γινομένη φυτὸν ἡ κόρη, καὶ Ἀπόλλων τὸ φυτὸν στεφανούμενος. Τοῦτό μοι μάλλον ἄσθεν εἰς τέλος τὴν ψυχὴν ἐξέκρουεν. Ὑπέκκαυμα γὰρ ἐπιθυμίας λόγος ἐρωτικὸς· κἂν εἰς σωφροσύνην τις ἑαυτὸν νοουθετῆ, τῇ παραδείγματι πρὸς τὴν μίμησιν ἐρεθίζεται, μάλιστα ὅταν ἐκ τοῦ κρείττονος ἦ τὸ παράδειγμα. Ἡ γὰρ ὄν ἀμαρτάνει τις αἰδώς τῇ τοῦ βελτίονος ἀξιώματι παρησχία γίνεται. Καὶ ταῦτα πρὸς ἑμαυτὸν ἔλεγον·

IV. Cognita literarum sententia surrexit pater, statimque ad mare se contulit atque haud multo post rediit. Eum sequebatur magna turba servorum ancillarumque, quas cum uxore ac filia Sostratus miserat. Inter eas mulier erat procera, preciosam stolam induta : in quam simul atque oculos conjeci, ad levam virgo apparet mihi et vultu suo meos oculos fulminat. Talem vidi ego aliquando tauro (insidentem) pictam Selenen. Erant ei quadam cum jucunditate truces oculi, crines flavi crispique, supercilia puro nigrore (delibuta), genæ candidæ : nisi quod earum medium rubore purpuram qua Lydiæ mulieres ebur inficiunt imitante suffusum erat : os rosarum flos, quum rosæ foliorum labra aperire incipiunt. Itaque statim, ut eam contemplatus sum, occidi. « Forma enim ad inferendum vulnus telo acutior est, per oculos que in animum penetrat. Amatorio vulnere enim oculus est via. » Omnibus autem simul tenebar, laude, percussione, metu, pudore, impudentia ; proceritatem laudabam, pulchritudinem stupebam, corde tremebam, oculis lascivius intuebar, ne caperer verebar : saneque oculus a virgine avertere conabar : sed illi repugnabant, formæque suavitate pellecti eo sese referebant et victoria tandem potiti sunt.

V. Ceterum mulieribus intro ad nos ductis, domus narte quadam iis attributa, pater cenam parari jussit, ac quoniam tempus ejus venerat, hini singulas mensas nacti sumus, hujusmodi ab Hippla ordine adhibito, ut ipse et ego mediam, matres sinistram, dextram virgines obtinerent. Quem bonum ordinem quum ipse animadvertissem, parum absuit quin ad patrem, propterea quod virginem ex adversum oculis meis collocaverat, osculandum procederem. Verum enimvero quid in ea cœna comederim, ita me di ament, haud scio, iis nimirum similis, qui cenare sese somniant, sed cubito mensæ innixus et inclinatus puellam toto vultu contemplabar, illius interim obtutus suffurans : hæc enim mihi cœna erat. Posteaquam finis edendi factus est, e pueris domesticis unus cum cithara processit, ac primum nudis manibus fides tentans pulsabat et exitem quandam sonum, digitis murmur adjuvantibus, edidit : deinde sumpto jam plectro, chordas percussit, quo aliquantulum facto citharæ sono vocem ipse suam addidit, concinuitque, ut fugientem Daphnem Apollo incusaret, et simul persequeretur, ut jamjam comprehensurus esset, ut puella in arbore mutaretur, cujus ille frondibus coronam sibi fingeret. Quæ sane cantilena ardentes meo facies amori subjecit. « Amatorius enim sermo vehemens cupiditalis incitatio est. Ac quamquam ad temperantiam aliquis comparatus est, exemplo tamen ad imitandum trahitur, eoque facilius, quo nobilior proponitur exemplum. Nam pudor peccandi, præstantioris alienjus dignitate, in licentiam commutatur. » Hisce itaque verbis memet alloquebar : Ecce et Apollo

Ἴδου καὶ Ἀπόλλων ἔρῃ, κάκεινος παρθένου, καὶ ἔρῳν οὐκ αἰσχύνεται, ἀλλὰ διώκει τὴν παρθένον· σὺ δ' ὀκνεῖς, καὶ αἰδοῖ, καὶ ἀκαίρως σωφρονεῖς; Μὴ κρείττων εἶ τοῦ θεοῦ;

5 **Γ'.** Ὡς δ' ἦν ἑσπέρα, πρότεροι μὲν πρὸς ὕπνον ἐτράπησαν αἱ γυναῖκες· μικρὸν δ' ὕστερον καὶ ἡμεῖς· οἱ μὲν δὴ ἄλλοι τῇ γαστρὶ μετρήσαντες τὴν ἡδονήν, ἐγὼ δὲ τὴν εὐωγίαν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς φέρων, τῶν τε προσώπων τῆς κόρης γεμισθεὶς καὶ ἀκράτῳ θεάματι
10 καὶ μέγρι κόρου προελθὼν, ἀπῆλθον μεθύων ἔρωτι. Ὡς δ' εἰς τὸ δωμάτιον παρήλθον, ἔνθα μοι καθεύδειν ἔθος ἦν, οὐθ' ὕπνου τυχεῖν ἡδυνάμην. Ἔστι μὲν γὰρ φύσει καὶ τᾶλλα νοσήματα καὶ τὰ τοῦ σώματος τραύματα ἐν νυκτὶ χαλεπώτερα, καὶ ἐπανίσταται
15 μᾶλλον ἡμῖν ἡσυχάζουσι καὶ ἐρεθίζει τὰς ἀληθδόνας. Ὅταν γὰρ ἀναπαύηται τὸ σῶμα, τότε σχολάζει τὸ ἔλκος νοσεῖν. Τὰ δὲ τῆς ψυχῆς τραύματα, μὴ κινουμένου τοῦ σώματος, πολὺ μᾶλλον ὀδυνᾷ. Ἐν ἡμέρᾳ μὲν γὰρ ὀφθαλμοὶ καὶ ὤτα πολλῆς γεμιζόμενα περιεργίας ἐπικουφίζει τῆς νόσου τὴν ἀκμὴν, ἀντιπεριέργοντα τὴν ψυχὴν τῆς εἰς τὸ πονεῖν σχολῆς· ἐὰν δ' ἡσυχία τὸ σῶμα πεδηθῇ, καθ' ἑαυτὴν ἡ ψυχὴ γενομένη τῷ κακῷ κυμαίνεται. Πάντα γὰρ ἐξεγείρεται τότε τὰ τέως κοιμώμενα· τοῖς πενθοῦσιν αἱ λύπαι· τοῖς μεριμνῶσιν
25 αἱ φροντίδες· τοῖς κινδυνεύουσιν οἱ φόβοι· τοῖς ἔρῳσι τὸ πῦρ. Περὶ δὲ τὴν ἔω μόλις ἐλεήσας μέ τις ὕπνου ἀνέπαυσεν ὀλίγον. Ἄλλ' οὐδὲ τότε μοι τῆς ψυχῆς ἀπελθεῖν ἤθελεν ἡ κόρη· πάντα γὰρ ἦν μοι Λευκίππῃ τὰ ἐνύπνια· διελεγόμην αὐτῇ, συνέπαιζον, συνεδείπνουν, ἠπτόμην, πλείονα εἶχον ἀγαθὰ τῆς ἡμέρας. Καὶ γὰρ κατεφιλήσα, καὶ ἦν τὸ φιλημα ἀληθινόν· ὥστ' ἐπειδὴ με ἤγειρεν ὁ οἰκέτης, ἐλοιδορούμην αὐτῷ τῆς ἀκαιρίας, ἀπολέσας ὄνειρον οὕτω γλυκύν. Ἀναστάς
30 οὐδ' ἐβάδιζον ἐξεπίτηδες εἰσω τῆς οἰκίας, κατὰ πρόσωπον τῆς κόρης· βίβλιον ἅμα κρατῶν καὶ ἐγκυερῶδες ἀνεγίνωσκον· τὸν δ' ὀφθαλμόν, εἰ κατὰ τὰς θύρας γενοίμην, ὑπέλιπτον κάτωθεν καὶ τινὰς ἐμπεριπατήσας διαύλους, καὶ ἐποχευευσάμενος ἐκ τῆς θεάς ἔρωτα, σαφῶς ἀπῆειν ἔχων τὴν ψυχὴν κακῶς. Καὶ ταῦτά
40 μοι τριῶν ἡμερῶν ἐπυρσεύετο.

Ζ'. Ἦν δὲ μοι Κλεινίας ἀνεψιός, ὄρφανός καὶ νέος, δύο ἀναβεδηκώς ἔτη τῆς ἡλικίας τῆς ἐμῆς, ἔρωτι τετελεσμένος· μεираκίος δ' ὁ ἔρωτος ἦν. Οὕτω δ' εἶχε φιλοτιμίας πρὸς αὐτό, ὥστε καὶ ἔππον πριάμενος, ἐπεὶ
45 θεασάμενος τὸ μεираκίον ἐπήνεσεν, εὐθύς ἐχαρίσατο φέρων αὐτῷ τὸν ἔππον. Ἐσκωπτον οὖν αὐτὸν αἰετῆς ἀμεριμνίας, ὅτι σχολάζει φιλεῖν καὶ δοῦλος ἐστὶν ἐρωτικῆς ἡδονῆς. Ὁ δὲ μοι μειδιῶν καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπισείων ἔλεγεν· Ἔσῃ ποτὲ καὶ σύ μοι δοῦλος ταχῦ.
50 Πρὸς τοῦτον ἀπιὼν καὶ ἀσπασάμενος καὶ παρακαθισάμενος, Ἔδωκα, ἔρην, Κλεινία, σοὶ δίκην τῶν σκωμμάτων. Δοῦλος γέγονα καγῶ. Ἀνακροτήσας οὖν τὰς χεῖρας ἐξεγέλασε, καὶ ἀναστάς κατεφιλήσέ μου τὸ πρόσωπον, ἐμφαῖνον ἐρωτικὴν ἀγρυπνίαν· καὶ, Ἐρᾶς,

amore captus, et amare illum non pudet, sed et virginem persequitur? Quid tu igitur desidia torpes et pudore victus alieno tempore continentiam præ te fers? Num tu deo præstantior es?

VI. Ceterum quum advesperasset, primæ cubitum ivere mulieres, nec multo post nos, alii quidem cœnæ voluptatem ventri, ego vero oculis largitus: nam puellæ vultu impletus, merisque obtutibus exsaturatus, ac plane amore ipso ebrius, intra cubiculum, in quo cubare consueveram, me recepi, ubi somnum nulla ratione capere quivi. « Natura equidem ita fert, ut cum alii morbi, tum corporis vulnera noctu molestiora sint et quiescentibus nobis vehementius intenduntur et majores efficiant dolores: quietem enim capientibus membris, vulnere; otium datur sæviendi: quiescente autem corpore multo majorem dolorem sentiunt vulnera animi. Oculi enim atque aures multus in rebus interdiu occupatæ faciunt ut sollicitudinum aculei minus sentiantur, animumque distrahant, ut dolendi tempus non supersit. Quod si otio membra detineantur, animus se ipse colligens, assiduis malorum procellis jactatur: quæ enim eousque sopita jacuerant, suscitantur; in luctu videlicet constitutis mœrores, aliqua de re sollicitis cogitationes, in periculo versantibus metus, amore ardentibus, ignes. » Tandem appropinquante aurora misertus mei somnus levationis aliquantulum mihi attulit, nec tamen meo ex animo puella tunc abire volebat, sed omnia mihi de Leucippe somnia erant: cum illa loquebar, ludebam, cœnabam, tangebam, ac majora quidem tum, quam interdiu, bona consequabar. Osculabar enim, vœraque osculatio erat. Itaque quum me famulus excitasset, importunitatem illius, quod tam dulci me in somno interpellavisset, maledictis prosecutus sum. atque e stratis surgens, puellæ domum de industria in ejus conspectu deambulatum me contuli, allatumque mecum eo tempore librum demissa fronte legebam ita, ut quotiescumque foribus appropinquarem, oculorum aciem in eam converterem et factis denique aliquot spatils, amorem videndo hauriens palam discesserim, animo misere affecto. Hunc in modum tres mihi dies amorem significando consumpti sunt.

VII. Erat consanguineus meus, utroque parente orbatus et juvenis, cui Clinia nomen fuit. Is duobus annis me natu major, amore initiatus; adolescentuli amor erat: tantaque erga illum liberalitate usus fuerat, ut quum equum emisset, visumque adolescens laudasset, eum illi statim sit elargitus. Hunc ego conviciis insectari non cessabam, quod tantum sibi a re sua otii esset, ut amori operam daret et amatoriae voluptatis servus esset. Ille autem me irridens et caput quassans, Futurum aliquando est, inquit, ut tu quoque servus sis. Ad eam igitur quum venissem et data salute assedissem, Jactatorum in te nunc, inquam, Clinia, conviciorum tibi penas luo, captus enim ego quoque sum. Tum ille jactatis manibus plaudens, in risum sese effudit consurgensque amatorias vigilias indicantem

εἶπεν, ἔρῃς ἀληθῶς· οἱ ὀφθαλμοί σου λέγουσιν. Ἄρτι δὲ λέγοντος αὐτοῦ, Χαρικλῆς εἰστρέχει (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τοῦ μεираκίω) τεθορυγημένος, Οἴχομαί σοι, λέγων, Κλεινία. Καὶ συνεστέναξεν ὁ Κλεινίας, ὡσπερ ἐκ τῆς ἐκείνου ψυχῆς κρεμάμενος· καὶ τῇ φωνῇ τρέμων, Ἄποκαίεις, εἶπε, σιωπῶν· τί σε λυπεῖ; τί νει μάχουσαι; Καὶ ὁ Χαρικλῆς, Γάμον, εἶπεν, ὁ πατήρ μοι προξενεῖ, καὶ γάμον ἀμόρφου κόρης, ἵνα διπλῶ συνοικῶ κακῶ. Πονηρὸν μὲν γὰρ γυνή, κἂν εὐμορφος ᾗ· ἐὰν δὲ καὶ ἀμορφίαν δυστυχῇ, διπλοῦν τὸ κακόν. Ἄλλὰ πρὸς τὸν πλοῦτον ὁ πατήρ ἀποβλέπων σπουδάζει τὸ κηδος. Ἐκδίδομαι ὁ δυστυχῆς τοῖς ἐκείνης χρήμασιν, ἵνα γήμω πωλούμενος. X

Η'. Ὡς οὖν ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Κλεινίας, ὠχρίασεν. Ἐπιπαρῶζουεν οὖν τὸ μεираκίον ἀποθῆσθαι τὸν γάμον, τὸ τῶν γυναικῶν γένος λοιδορῆν· Γάμον, εἶπεν, ἤδη σοι δίδωσιν ὁ πατήρ; τί γὰρ ἡδίκηκας, ἵνα καὶ πεδηθῆς; Οὐκ ἀκούεις τοῦ Διὸς λέγοντος;

Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακόν, ὃ κεν ἅπαντες Τέρπωνται κατὰ θυμόν, ἐόν κακὸν ἀμπαγαπῶντες.

Αὕτη κακῶν ἴδονή· καὶ εἶοικε τῇ τῶν Σειρήνων φύσει. Κάκεῖναι γὰρ ἡδονῇ φονεύουσιν ἡδῆς. Ἔστι δὲ σοι συνίεναι τὸ μέγεθος τοῦ κακοῦ καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς τοῦ γάμου παρασκευῆς. Βόμβος αὐλῶν, ὁ κλίδων κτύπος, πυρσῶν ἀδουρχία. Ἐρεῖ τις ἰδὼν τοσοῦτον κυδοιμόν· Ἄτυχῆς ὁ μέλλον γαμῆν· ἐπὶ πόλεμον, δοκῶ μοι, πέμπεται. Ἄλλ' εἰ μὲν ἰδιώτης ἦσα μουσικῆς γνώσεως, ἡγγόεις ἂν τὰ τῶν γυναικῶν δράματα· νῦν δὲ κἂν ἄλλοις λέγοις, ὅσων ἐπέπλησαν μύθων γυναικῆς τὴν σκηνήν. Ὁ ἄρμος Ἐριφύλης, Φιλομήλας ἡ τράπεζα, Σθενοβοίας ἡ διαβολή, Ἀερόπτης ἡ κλοπή, Πρόκνης ἡ σφαγή. Ἄν τὸ Χρυσήϊδος κάλλος Ἄγαμέμνουν ποθῆ, λοιμὸν τοῖς Ἑλλήσι ποιεῖ· ἂν τὸ Βρισηΐδος κάλλος Ἀχιλλεὺς [ποθῆ], πένθος αὐτῷ προξενεῖ· ἐὰν ἔχη γυναικα Κανθαύλης καλὴν, φονεῖ Κανθαύλην ἡ γυνή. Τὸ μὲν γὰρ Ἑλένης τῶν γάμων πῦρ ἀνῆψε κατὰ τῆς Τροίας ἄλλο πῦρ· ὁ δὲ Πηνελόπης γάμος τῆς σφόδρονος, πόσους νυμφίους ἀπίωλεσεν; Ἀπέκτεινεν Ἰπόλυτον φιλοῦσα Φαίδρα, Κλυταιμνήστρα δ' Ἄγαμέμνονα μὴ φιλοῦσα. Ὡ πάντα τομῶσαι γυναῖκες κἂν φιλοῦσι, φονεύουσι· κἂν μὴ φιλοῦσι, φονεύουσι. Ἄγαμέμνονα εἶδει φονευθῆναι τὸν καλόν, οὗ κάλλος ἐπουράνιον ἦν,

Ὅματα καὶ κεφαλὴν ἱκέλος Διὶ τερπικεραύφω:

Καὶ ταύτην ἀπέκοψεν, ὃ Ζεῦ, τὴν κεφαλὴν γυνή. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν εὐμόρφων τις ἂν εἴποι γυναικῶν, ἐνθα καὶ μέτριον τὸ ἀτύχημα. Τὸ γὰρ κάλλος ἔχει τὴν παρηγορίαν τῶν κακῶν, καὶ τοῦτ' ἔστιν ἐν ἀτυχήμασιν εὐτύχημα. Εἰ δὲ μὴδ' εὐμορφος, ὡς φῆς, ἡ συμφορὰ διπλῆ. Καὶ πῶς ἂν τις ἀνάσχοιτο, καὶ ταῦτα μεираκίον οὕτω καλόν; Μῆ, πρὸς θεῶν, Χαρίκλεις, μήπω μοι δοῦλος γένῃ, μὴδὲ τὸ ἄνθος πρὸ καιροῦ τῆς ἡβῆς ἀπολέσῃς. Πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ

faciem mihi suaviatus est et, Revera, inquit, amore captus es: tui enim id oculi declarant. Hac vix protulerat, quum Charicles (id erat adolescenti nomen) introit; is, vehementer conturbatus, Perii, inquit, o Clinia; atque hic una cum eo suspirans Clinia, tanquam ex adolescentuli anima penderet, lingua titubante, Perdis me tuo, inquit, isto silentio. Quid te exeruciat? Quicum pugnandum erit? Tum Charicles, Uxorem, inquit, mihi pater dare studet, eamque deformem, duplici ut malo utar. Nam magnum malum formosa mulier; si vero et deformis, duplex malum. Sed pater meus divitiis inhians, affinitatem istam affectat. Me miserum, pecunie illius trador, ut uxorem mancipatus ducam.

VIII. Quae Clinia quum audisset, expalluit: atque in mulierum genus acerbius invectus, adolescentem a re uxoria dehortatus est: Tibi ergo uxorem jam dat pater? Quidnam commeruisti, ut in vincula coniciaris? An non Jovem audis ita canentem?

His autem ego (surrepti) pretium igitur dabo malum quo Animo gaudeat, suavi ipsi malum amantes. [omnes

Ejusmodi est quae malis e rebus percipitur voluptas, Sirenum scilicet naturae similis: illa enim cantus suavitate mortales perdunt. Mali autem magnitudinem ipso ex nuptiarum apparatu, tibiaram videlicet clangore, crepitu valvarum, funalium incendio intueri tibi licet. Jam quis tantos tumultus videns, eum non miserum vocet, qui uxorem sit ducturus; mihi quidem certe in pugnam is mitti videtur. Si ab humaniorum literarum studiis abhorreret, mulierum facta ignoraret: verum nunc aliis etiam, quo illa scenis argumenta suppeditaverint, commemorare queas. Eriphytes monile, Philomela mensa, calumnia Sthenobææ, Aëropes furtum, Procnos jugulatio (filii). Quod si Agamemnon formam desiderat Chryseidis, Achilles Briseidis, Græcis ille pestilentiae auctor, hic sibi luctum conciliat. Formosam Candaules uxorem duxit: sed ab ea etiam necatus fuit. Nuptiales Helena: faces, alias faces accenderunt contra Trojam. Penelope castae nuptiarum procos leto affecerunt! Ac Phaedra quidem Hippolytum, cujus amore flagrabat, Clytemnestra vero Agamemnonem, quem oderat, e medio sustulit. O mulieres ad omne semper flagitium paratas: quae iis quos diligunt aequè perniciosae sint, atque iis quos oderunt. Quid ergo causae fuit, quam ob rem pulchrum Agamemnonem interfici oporteret, cujus pulchritudo caelestis erat,

Et oculis et capite similis Jovi fulmine gaudenti?

Et tamen hoc, prohi Jupiter, caput mulier abscidit. Et de formosis quidem mulieribus commemorari hac possint ubi mediocris infelicitas: pulchritudo enim calamitatem aliqua ex parte levat et hoc in malis bonum est. Verum si, ut tu ais, deformis sit, duplo quidem certe majus malum fit. Quod quo pacto quis ferre queat, praesertim, forma tam bona? Ne te, per deos, o Charicle, jam in servitute tradas, neu florem atatis tuae ante tempus perditum eas. Ad alia, quae in nuptiis mala sunt, id etiam

τοῦτ' ἔστι τοῦ γάμου τὸ ἀτύχημα· μαραίνει τὴν ἀκμήν. Μὴ, δέομαι, Χαρίκλεις, μήπω μοι μαρανθῆς· μὴ παραδῶς εὐμορφὸν τραγῆσαι βόδον ἀμορφῶ γεωργῶ. Καὶ ὁ Χαρικλῆς, Ταῦτα μὲν, ἔφη, καὶ θεοὺς κάμοι
 5 μελήσει. Καὶ γὰρ εἰς τὴν προθεσίαν τῶν γάμων χρόνος ἔστιν ἡμερῶν. Πολλὰ δ' ἂν γένοιτο καὶ ἐν νυκτὶ μῖξ'· καὶ κατὰ σχολὴν ζητήσομεν. Τὸ δὲ νῦν ἔχον, ἐφ' ἵππασίαν ἄπειμι. Ἐξ ὅτου γάρ μοι τὸν ἵππον ἐχαρίσω τὸν καλὸν, οὕτω σου τῶν δῶρων ἀπέ-
 10 λασσα. Ἐπικουφεῖ δέ μοι τὸ γυμνάσιον τῆς ψυχῆς τὸ λυπούμενον. Ὁ μὲν οὖν ἀπῆει τὴν τελευταίαν ὁδὸν ὕστατα καὶ πρῶτα μελλήσων ἱππάζεσθαι.

Θ'. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κλεινίαν καταλέγω μου τὸ ὄραμα πῶς ἐγένετο, πῶς πάθοιμι, πῶς ἴδοιμι, τὴν κα-
 15 ταγωγὴν, τὸ δεῖπνον, τὸ κάλλος τῆς κόρης. Τελευτῶν δὲ τῶ λόγῳ συνίην ἀσχημονῶν, Οὐ φέρω, λέγων, Κλεινία, τὴν ἀνίαν· ὄλος γάρ μοι προσέπεσεν ὁ ἔρωσ, καὶ αὐτὸν μου διώκει τὸν ὕπνον τῶν ὀμμάτων· πάντοτε Λευκίπτην φαντάζομαι. Οὐ γέγονεν ἄλλω τινὶ τοιοῦ-
 20 τον ἀτύχημα. Τὸ γὰρ κακόν μοι καὶ συνοικεῖ. Καὶ ὁ Κλεινίας, Ἀηρεῖς, εἶπεν, οὕτως εἰς ἔρωτα εὐτυχῶν. Οὐ γὰρ ἐπ' ἀλλοτρίας θύρας ἔλθειν σε δεῖ, οὐδὲ διάκονον παρακαλεῖν. Αὐτὴν σου δέδωκε τὴν ἐρωμένην ἢ τύχη καὶ φέρουσα ἔνδον ἴδρυσεν. Ἄλλω μὲν γὰρ
 25 ἔραστῇ καὶ βλέμμα μόνον ἤρκεσε τηρουμένης παρθένου καὶ μέγιστον τοῦτο ἀγαθὸν νενόμικεν ἔραστῆς, ἐὰν καὶ μέχρι τῶν ὀμμάτων εὐτυχήῃ· οἱ δ' εὐδαιμονέστεροι τῶν ἔραστῶν, ἂν τύχῃσι κἂν ῥήματος μόνον. Σὺ δὲ βλέπεις αἰεὶ καὶ ἀκούεις αἰεὶ καὶ συνδειπνεῖς
 30 καὶ συμπίνεις· καὶ τούτοις εὐτυχῶν ἐγκαλεῖς· ἀχάριστος εἶ πρὸς ἔρωτος δωρεάν· οὐκ οἶδας, ὅσον ἔστιν ἐρωμένη βλεπομένη· μείζονα τῶν ἔργων ἔχει τὴν ἡδονήν. Ὁφθαλμοὶ γὰρ ἀλλήλοις ἀντανακλιόμενοι, ἀπομάττου-
 35 σιν ὡς ἐν κατόπτρῳ τῶν σωματίων τὰ εἰδῶλα· ἢ δὲ τοῦ κάλλους ἀπορροή, δι' αὐτῶν εἰς τὴν ψυχὴν καταρρέουσα, ἔγει τινὰ μίξιν ἐν ἀποστάσει. Καὶ ὀλίγον ἔστι τῆς τῶν σωματίων μίξεως· καινὴ γὰρ ἔστι σωματίων συμπλοκή. Ἐγὼ δὲ σοι καὶ τὸ ἔργον ἔσσεσθαι
 40 ταχῶς μαντεύομαι. Μέγιστον γὰρ ἔστιν ἐφόδιον εἰς πειθῶ συνεχλὴς πρὸς ἐρωμένην ὀμιλία. Ὁφθαλμὸς γὰρ φιλίας πρόξενος καὶ τὸ σύνθηρος τῆς κοινωσίας εἰς γάβριν ἀνυσιμώτερον. Εἰ γὰρ τὰ ἄγρια τῶν θηρίων συνηθεία τιθασεύεται, πολλῶ μάλλον ταύτη μαλαχθεῖη καὶ γυνή. Ἐχει δὲ τι πρὸς παρθένον ἐπαγωγὸν ἡλι-
 45 κιώτης ἔρῶν. Τὸ δ' ἐν ὄρα τῆς ἀκμῆς ἐπέιγον εἰς τὴν φύσιν καὶ τὸ συνεῖδος τοῦ φιλεῖσθαι τίχτει πολλὰς ἀντέρωτα. Θέλει γὰρ ἐκάστη τῶν παρθένων εἶναι καλὴ καὶ φιλομένη· χαίρει καὶ ἐπαινεῖ τῆς μαρτυρίας τὸν φιλοῦντα. Κἂν μὴ φιλήσῃ τις αὐτήν, οὕτω
 50 πεπίστευεν εἶναι καλή. Ἐν οὖν σοι παρανιῶ μόνον, ἐρᾶσθαι πιστευσάτω, καὶ ταχέως σε μιμήσεται. Πῶς ἂν οὖν, εἶπον, γένοιτο τοῦτο τὸ μάντευμα; δός μοι τὰς ἀφορμάς. Σὺ γὰρ ἀρχαιότερος μύστης ἐμοῦ καὶ συνηθέστερος ἤδη τῆ τελετῇ τοῦ θεοῦ. Ἴτι λέγεις; τί

accedit, ætatis robur ut absumant. Noli, amabo te, Charicle, noli, inquam, temet conficere, aut venustam rosam invenusto agricolæ colligendam præbere. Tum Charicles, Hoc diis, inquit, et mihi curæ erit : etenim, post dies aliquot, nuptiæ fient. Multa vero et nocte una fieri possunt : ac nos per otium considerabimus. Nunc quod superest, ad equestre certamen abeo : neque enim equo a te mihi donato hactenus usus sum : exercitatio hæc animi mœrorem levabit. Ita ille abiit, postremum ac primum equitaturus.

IX. Ego vero Clinia, uti res meæ sese haberent, ut in amorem prolapsus essem ut vidissem, diversorium, cœnam, puellæ pulchritudinem narro. Tandem absurda loqui me sentiens, Dolori, o Clinia, par, inquam, esse nequeo. Amor enim suum in me furorem omnem effundit, nullum somno locum omnino ut relinquat : Leucippe mihi perpetuo in oculis animoque versatur : nec quisquam est, cui calamitas hujusmodi evenerit, malum enim mihi domi est. Tum Clinia, Insani quidem certe hæc, inquit, oratio est, quum tam felici amore fruaris : neque enim alienæ tibi fores adeundæ, aut internuncii adhibendi sunt. Ipsam tibi amicam fortuna dedit et portans in domo statuit. Alii quidem enim amanti satis esset, custoditæ virginis adspectu frui : maximaque illi voluptas putaretur, si oculos videndo exsaturare posset ; beatissimi vero illi, quibus colloquendi facultas tributa sit. Tu autem et vides et audis semper, unaque et es, et potas : et quamquam tam beatus es, conquereris tamen ; ingratus es erga amoris donum. Nescis majorem in exoptata virgine contemplanda voluptatem esse, quam in contractanda ? « Nam dum sese oculi mutuo respectant, imagines corporum, speculorum instar, suscipiunt : pulchritudinis autem simulacra ipsis a corporibus missa et oculorum ministerio in animum illabentia, nescio quam, se junctis etiam corporibus ipsis, permistionem sortiuntur ; et corporum congressus inanis est ; novus enim est corporum congressus. » Tibi vero ego rem brevi ex sententia processuram prænuntio : maximum enim ad persuadendum momentum habet continua cum puella consuetudo : conciliatores enim amoris oculi sunt : atque ad gratiam comparandam assidua consuetudo maxime conducit. Si enim feræ, nedum mulieres, consuetudine mansuefiunt. Jam vero aliquid etiam ad virginem illicendam æqualis amanti ætas potest. Quod præterea in ipso ætatis flore ad ea impellit, ad quæ natura ferimur, si id etiam addatur, ut amari quæpiam se intelligat, mutuum amorem sæpe gignit. Virginum enim unaquæque formosam se esse credi vult, atque amari gaudet, anatoremq; tanquam formæ testem laudibus extollit. Ac si qua est, quæ nondum se a quopiam diligi sentiat, sese formosam nondum arbitratur. Illud unum ergo inprimis te hortor, se a te amari credat : ita enim te quam primum imitabitur. At quonam pacto ea, inquam, fient, quæ prænuntias ? Agedum tu, quid agam, me mone : Amoris enim sacris ante me initatus es, majoreque usu dei mysteriorum polles. Quibus

ποιῶν· πῶς ἂν τύχοιμι τῆς ἐρωμένης; Οὐκ οἶδα γὰρ (ἐγὼ) τὰς ὁδοὺς.

Γ'. Μηδὲν, εἶπεν ὁ Κλεινίας, πρὸς ταῦτα ζήτει παρ' ἄλλου μαθεῖν· αὐτοδίδακτος γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς σοφιστής.
 5 Ὄσπερ γὰρ τὰ ἀρτίτοκα τῶν βρεφῶν οὐδεὶς διδάσκει τὴν τροφήν, αὐτομάτα γὰρ ἐκμανθάνει καὶ οἶδεν ἐν τοῖς μαζοῖς οὖσαν αὐτοῖς τὴν τράπεζαν, οὕτω καὶ νεανίσκος ἐρωτος πρωτοκύμων οὐ δεῖται διδασκαλίας πρὸς τὸν τοκετόν. Ἐὰν γὰρ ἡ ὠδὸς παραγένηται καὶ ἐνοστή
 10 τῆς ἀνάγκης ἢ προθεσμία, μηδὲν πλανηθεὶς, κἂν πρωτοκύμων ᾖ, εὐρήσεις τεκεῖν ὑπ' αὐτοῦ μαιωθεὶς τοῦ θεοῦ. Ὅσα δ' ἔστι κοινὰ καὶ μὴ τῆς εὐκαιροῦ τύχης δεόμενα, ταῦτ' ἀκούσας μάθε. Μηδὲν μὲν εἴπης πρὸς τὴν παρθένον ἀφροδίσιον· τὸ δ' ἔργον ζήτει πῶς γένηται
 15 σιωπῇ. Παιῖς γὰρ καὶ παρθένος ὅμοιοι μὲν εἰσιν εἰς αἰδοῖ· πρὸς δὲ τὴν τῆς Ἀφροδίτης χάριν κἂν γνώμης ἔχουσιν, ἀ πάσχουσιν, ἀκούειν οὐ θέλουσι. Τὴν γὰρ αἰσχύνῃν κείσθαι νομίζουσιν ἐν τοῖς ῥήμασι. Γυναῖκας μὲν γὰρ εὐφραίνει καὶ τὰ ῥήματα παρθένος δὲ τοὺς
 20 μὲν ἔξωθεν ἀκροβολισμοὺς τῶν ἐραστῶν εἰς πείραν φέρει καὶ ἄσφιν συντίθεται τοῖς νεύμασιν· ἐὰν δ' αἰτήσῃς τὸ ἔργον προσελθὼν, ἐκπλήξεις αὐτῆς τὰ ὄψα τῆς φωνῆς, καὶ ἐρυθριᾷ καὶ μισεῖ τὸ ῥῆμα καὶ λοιδορεῖσθαι δοκεῖ· κἂν ὑποσχέσθαι θέλῃ τὴν χάριν, αἰσχύνεται.
 25 Ὅτε γὰρ πάσχειν νομίζει τὸ ἔργον, σπε μάλλον τὴν πείραν ἐκ τῆς τῶν λόγων ἕδουθῆς ἀκούει. Ἐὰν δὲ τὴν πείραν προσάγων τὴν ἄλλην, καὶ εὐάγων αὐτὴν παρασκευάσας, ἀδεῶς ἤδη προσέρχῃ, σίωπα μὲν οὖν τὰ πολλὰ ὡς ἐν μυστηρίῳ, φίλησον δὲ προσελθὼν ἡρέμα.
 30 Τὸ γὰρ ἔραστοῦ φιλήσει πρὸς ἐρωμένην θέλουςαν μὲν παρέχειν, αἰτήσις ἔστι [σιωπῆς], πρὸς ἀπειθοῦσαν δὲ, ἰκετηρία. Κἂν μὲν προσῆ τις συνθήκη τῆς πράξεως, πολλάκις δὲ καὶ ἐκούσαι πρὸς τὸ ἔργον ἐρχόμεναι θέλουσι βιάζεσθαι δοκεῖν, ἵνα τῇ δόξῃ τῆς ἀνάγκης ἀπο
 35 τρέπωνται τῆς αἰσχύνῃς τὸ ἐκούσιον. Μὴ τοίνυν ὀκνήσῃς, ἐὰν ἀνθισταμένην αὐτὴν ἴδῃς, ἀλλ' ἐπιτήρει πῶς ἀνθίσταται. Σοφίας γὰρ κἀναυθὰ δεῖ. Κἂν μὲν προσκαρτερῇ, ἐπίσχεις τὴν βίαν· οὕτω γὰρ πεῖθεται· ἐὰν δὲ μαλθακώτερον ᾖ δὴ θέλῃς, χορήγησον τὴν
 40 ὑπόκρισιν, μὴ ἀπολέσῃς σου τὸ δῶμα.

ΙΑ'. Κἀγὼ δὲ, Μεγάλα μὲν, ἔφην, ἐφοδία μοι δέδωκας καὶ εὐχομαι τυχεῖν, Κλεινία, φοβοῦμαι δ' ὅμως, μὴ κακῶν γένηταί μοι τὸ εὐτύχημα μειζόνων ἀρχῆ καὶ ἐπιτήρησέ με πρὸς ἐρωτα πλείονα. Ἄν γούν
 45 αὐξήσῃ τὸ δεινόν, τί δράσω; Γαμειν μὲν οὐκ ἂν δυναίμην· ἄλλη γὰρ δέδομαι παρθένην. Ἐπίκειται δὲ μοι πρὸς (τοῦτον) τὸν γάμον ὁ πατήρ, δίκαια αἰτῶν, οὐ ξένην, οὐδ' αἰσχρὰν γῆμαι κόρην, οὐδ' ὡς Χαρικλέα πλούτῳ με πωλεῖ, ἀλλ' αὐτοῦ μοι δίδωσι θυγατέρα,
 50 καλὴν μὲν, ὧ θεοί, πρὶν Λευκίππην ἰδεῖν νῦν δὲ καὶ πρὸς τὸ κάλλος αὐτῆς τυφλώττω καὶ πρὸς Λευκίππην μόνῃν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχω. Ἐν μεθορίῳ κείμεαι δύο ἐναντίων. Ἔρω ἀνταγωνίζεται καὶ πατήρ. Ὁ μὲν ἔστηκεν αἰδοῖ κρατῶν, ὁ δὲ κἀθηται τυρπολῶν. Ἠῶς

dictis factisve utar? Quo modo amatae virginis compos evadam? Rationem enim inire ipse nescio.

X. Tum Clinia, Minime, inquit, opus est, ut id ex aliis discere labores: deus hic ipse sibi præceptor est: ac quemadmodum infantes comesse nemo docet, sed per se ipsi discunt, paratumque sibi esse in mamillis nutrimentum intelligunt: sic adolescentes amore tum primum prægnantes, haudquaquam magistro ad parandum indigent. Si te dolor stimulerit, ac dies necessitatem afferat, non errans, quamvis primus hic tibi partus futurus sit, poteris parere tibi facultatem deo ipso dante. Quæ autem vulgaris sunt, nec temporis opportunitate aliqua opus habent, ea audiens percipe. Virginem imprimis ne de stupro appelles, caveto: sed ut negotium re ipsa conficiatur, silentio curato: pari enim verecundia pueri quidem sunt et puellæ, « Ac quamquam venerorum cupiditate teneantur, non tamen de iis quæ perpetiuntur, sermonem secum haberi volunt; turpitudinem enim in verbis collocatam existimant. Quæ viros expertæ sunt, verbis etiam delectantur: virginis vero amantium præludia tentandi gratia adhibita ferunt, nutibusque velle sese statim significant. Itaque si ad Venerem verbis invites, aures ejus oratione illa offendet, erubescet, aversabitur tua dicta, convicium sibi fieri putabit: et si velit gratiam promittere, pudore præpeditur: tunc enim ipsi se rei operam dare arbitratur, quæ majoribus verborum illecebris ad eam invitari se audit. Sin vero conatu aliquo alio sensim adhibito morigeram illam reddens prompte jam accesseris, multo tu quidem, seclusis ut in sacris fieri solet, silentio utitor, sed paulatim appropinquans osculum dato. Amantis enim viri osculatio apud volentem puellam tacite petitionis, apud nolentem precationis obtinet locum. Jam vero etsi ex compacto, ac sæpe etiam sponte aliquæ obsequantur, vim tamen videri sibi allatam volunt, quo necessitatis opinione voluntariam turpitudinem excusent. Licet itaque repugnantem videas, delineri tamen noli: sed quoniam modo in repugnando se habeat, observa: prudentia enim hac quoque in re opus est. Ac si perstare in sententia cognoveris, vim ne adhibeto, nam nondum persuasa est. Tractabiliorem autem eam reddi si voles, dissimulato: neque tute tibi rem tuam perditum ito.

XI. Tum ego, Magna mihi, o Clinia, inquam, adiumenta suppeditasti: neque dubito quin et sententia res procedat. Verum enimvero metuo, ne majorum felicitas hæc mihi malorum initium sit, atque ardentiorum me in flammam conjiciat. Quamohrem si morbus hic incrementum capiat, quid mihi agendum erit? Hanc quidem uxorem ducere non possim, propterea quod altera mihi desponsa est; auctor pater justa volens, non ut peregrinam deformemve puellam uxorem ducam, nec vero me, quod de Charicle sit, ob divitias alicui pater vendundat: sed filiam mihi suam dat pulchram quidem, si Leucippem non vidissem. Verum ego nunc, quod quidem ad illius formam spectandam attinet, oculis captus sum: neque omnino quidquam præter Leucippem cerno. Saneque inter duo contraria versor: amoris vehementia et patris pudor, animum meum adverse trahunt. Hic quidem stat pudore continens, amor vero sedet exurens. Qui controversiam hanc dijudicabo?

κρίνω τὴν δίκην; Ἀνάγκη μάχεται καὶ φύσις. Καὶ θέλω μὲν σοὶ δικάσαι, πάτερ, ἀλλ' ἀντίδικον ἔχω χαλεπότερον. Βασανίζει τὸν δικαστὴν, ἔστηκε μετὰ βελῶν, κρίνεται μετὰ πυρός. Ἄν ἀπειθῶσω, πάτερ, αὐτῷ, κάομαι τῷ πυρὶ.

IB'. Ἡμεῖς μὲν οὖν ταῦτ' ἐφιλοσοφοῦμεν περὶ τοῦ θεοῦ· ἐξαίφνης δέ τις εἰστρέχει τῶν τοῦ Χαρικλείους οἰκετῶν, ἔχων ἐπὶ τοῦ προσώπου τὴν ἀγγελίαν τοῦ κακοῦ, ὡς καὶ τὸν Κλεινίαν εὐθὺς ἀνακραγεῖν θεασάμενον, Κακὸν τὴν γέγονε Χαρικλεῖ. Ἄμα δὲ, αὐτοῦ λέγοντος, συνεξέφωνησεν ὁ οἰκέτης, Τέθνηκε Χαρικλῆς. Τὸν μὲν οὖν Κλεινίαν πρὸς τὴν ἀγγελίαν ἀφῆκεν ἢ φωνῇ καὶ ἔμεινε ἀκίνητος, ὥσπερ τυφῶνι βεβλημένος τῷ λόγῳ. Ὁ δ' οἰκέτης διηγεῖται· Ἐπὶ τὸν ἵππον τὸν σὸν ἐκάθισεν, ὦ Κλεινία, ὅς τὰ πρῶτα μὲν ἤλαυνεν ἡρέμα, δύο δ' ἢ τρεῖς δρόμους περιελθὼν, τὴν ἵππασίαν ἐπέσχε καὶ τὸν ἵππον ἰδρῶντα κατέψα καθήμενος, τοῦ βυτῆρος ἀμελήσας. Ἀπομάττοντος δὲ τῆς ἔδρας τοὺς ἰδρῶτας, ψόφος κατόπιν γίνεται, καὶ ὁ ἵππος ἐκταραχθεὶς πηδᾷ ὀρθοὺς ἄρθρους καὶ ἀλογίστως ἐφέρετο. Τὸν γὰρ γαλινὸν ἐνδακίων καὶ τὸν αὐχένα σιμώσας, φρίζας τε τὴν κόμην, οἰστρηθεὶς τῷ φρένῳ δι' ἀέρος ἵπκατο. Τῶν δὲ ποδῶν οἱ μὲν ἐμπροσθεν ἤλλοντο, οἱ δ' ὀπίσθεν τοὺς ἐμπροσθεν ἐπειγόμενοι φθάσαι, τὸν δρόμον ἐπέσπευδον, διώκοντες τὸν ἵππον. Ὁ δ' ἵππος τῇ τῶν ποδῶν κυρτούμενος ἀμίλλη, ἄνω τε καὶ κάτω πηδῶν πρὸς τὴν ἐκατέρωθεν σπουδῆν, δίκην νεῶς χειμαζομένης τοῖς νότοις ἐκυμαίνετο. Ὁ δὲ κακοδαίμων Χαρικλῆς ὑπὸ τοῦ τῆς ἵππείας ταλαντευόμενος κύματος, ἐκ τῆς ἔδρας ἐσφαίριζετο, ποτὲ μὲν ἐπ' οὐρανὸν καταλισθάνων, ποτὲ δ' ἐπὶ τράχηλον κυβιστῶν. Ὁ δὲ τοῦ κλύδωνος ἐπέβησεν αὐτὸν χειμῶν. Τῶν δὲ βυτῆρων οὐκέτι κρατεῖν δυνάμενος, δούς δ' ἑαυτὸν [ὅμοιος] τῷ τοῦ δρόμου πνεύματι, (ὄλος) τῆς λέως τύχης ἦν. Ὁ δ' ἵππος βύματι θέων ἐκτρέπεται τῆς λεωφόρου καὶ ἐς ὕλην ἐπήδησε καὶ εὐθὺς τὸν ἄθλιον Χαρικλεῖα περιρρήγνυσι δένδρῳ. Ὁ δὲ, ὡς ἀπὸ μηχανῆς προσαραχθεὶς, ἐκκρούεται μὲν τῆς ἔδρας, ὑπὸ δὲ τῶν τοῦ δένδρου κλάδων τὸ πρόσωπον αἰσγύνεται καὶ τοσοῦτοις περιδρῦπτεται τραύμασι, ὅσαι τῶν κλάδων ἦσαν αἱ αἰγυαί. Οἱ δὲ βυτῆρες αὐτῷ περιδεθέντες, οὐκ ἤθελον ἀφείναι τὸ σῶμα, ἀλλ' ἀνθειλκον αὐτὸ, περισύροντες θανάτου τρίβον. Ὁ δ' ἵππος ἐτι μάλλον ἐκταραχθεὶς τῷ πτώματι καὶ ἐμποδιζόμενος εἰς τὸν δρόμον τῷ σώματι κατεπάτει τὸν ἄθλιον, ἐκλακτίζων τὸν δεσμόν τῆς φυγῆς· ὥστ' οὐκ ἂν αὐτὸν τις ἰδὼν οὐδὲ γνωρίσειεν.

II'. Ταῦτα μὲν οὖν ἀκούων ὁ Κλεινίας, ἐσίγα τινὰ χρόνον ὑπ' ἐκπλήξεως· μετὰ δὲ νήψας ἐκ τοῦ κακοῦ διωλύγιον ἐκώκυσε, καὶ ἐκδραμεῖν ἐπὶ τὸ σῶμα μὲν ἠπειγέτο, ἐπηκολούθουν δὲ κἀγῶ, παρηγορῶν ὡς ἠδυνάμην. Καὶ ἐν τούτῳ φορᾶδην Χαρικλῆς ἐκομίζετο, θεάμα οἰκτιστον καὶ ἐλεεινόν. Ὅλος γὰρ τραῦμα ἦν· ὥστε μηδένα τῶν παρόντων κατασχεῖν τὰ δάκρυα.

Necessitas cum natura pugnat. Mihi quidem secundum te, pater, sententiam dicere in animo est, sed adversarii potentia obstat. Is tormenta iudici adhibet, adest cum sagittis, facies tenens causam dicit. Si non parebo illi, pater, flammis circumvenior.

XII. Hæc de Amore deo inter nos philosophabamur, quum repente servorum Chariclis unus ingressus est, adversum nuntium vultu ipso præ se ferens, ita ut eo viso Clinia vocem hanc statim miserit : Charicli certe mali aliquid evenit. Quæ verba proferre nondum finierat, quum ille, Charicles, inquit, mortuus est. Quo nuntio ita percussus est Clinia, ut verbis tanquam fulmine ictum vox eum motusque defecerint. Puer narrat : Ascenderat, inquit, Charicles tuum equum, Clinia, et leviter primo eum impulit : dein vero quum duos tresve cursus confecisset, sustinuit, ac sudantem sedens detergebat, dimissis habenis. Madidam sudore sellam dum detergit strepitus a tergo fit : quo perterritus equus, ac sese in altum saltu dans, huc illuc incerto cursu ferri cœpit : frenum enim mordens, collum instollebatur : anteriores pedes saliebant ; posteriores primos assequi festinantes, cursum accelerabant, eumque propellebant : qui huiusmodi pedum contentione curvatus, sursum deorsumque saliens, pro modo celeritatis eorum, instar fluctuantis navis, dorso agitabatur. Succussu hoc compulsus infelix Charicles, torquebatur ex sella nunc ad caudam rejectus, nunc ad collum præceps ruens, fluctuationis vis miserum in modum eum vexabat. Tandem quum habenas moderari amplius nequiret, tradens se cursus fluctuationi, fortunæ in potestate totus erat. Tum vero equus vehementer currens, a viâ publica deflectit, in sylvam se conjecit, miserumque Chariclem arbori statim illisit : qui tanquam tormento emissus, e sella deturbatus est, facies ab arboris ramis deformatur et tot laceratur vulneribus quot ramorum cuspides erant. Ipsum vero corpus habenæ implicitæ nolebant dimittere, sed id retrahabant in mortis semitam raptantes. Illius autem lapsu magis perterrefactus equus, et per corpus ne currere posset impeditus, miserum conterebat, quod ne fugeret obstabat, calcibus conculcans, ut jam nemo illum videns agnoscat.

XIII. His cognitis rebus, Clinia stupore oppressus aliquamdiu tacuit : deinde, tanquam impetrata a dolore venia, maximos edidit ejulatus, ac summa cum celeritate ad cadaver se contulit : quem ipse quoque quibus poteram verbis consolans secutus sum. Interea Charicles allatus est, luctuosum sane ac miserabile spectaculum : totus enim erat lacer, adeo ut eorum qui aderant nemo lacrymas contine-

Ἐξήρχε δὲ τοῦ θρήνου ὁ πατήρ πολυτάρακτον βῶν·
 Ὄϊος ἀπ' ἐμοῦ προελθὼν, ὅς ἐπ' ἀνέρχη μοι, τέκνον;
 ᾧ πονηρῶν ἵππασμάτων. Οὐδὲ κοινῷ μοι θανάτῳ
 τέθηκας· οὐδ' εὐσχήμων φαίνη νεκρός. Τοῖς μὲν γὰρ
 5 ἄλλοις τῶν ἀποθανόντων κἄν ἴγνος τῶν γνωρισμάτων
 διασιώγεται, κἄν τὸ ἄνθος τῶν προσώπων ἀπολέσῃ
 τηρεῖ τὸ εἶδωλον καὶ παρηγορεῖ τὸ λυπούμενον καθεύ-
 δοντα μιμούμενος. Τῆν μὲν γὰρ ψυχὴν ἐξείλεν ὁ θά-
 10 νατος, ἐν δὲ τῷ σώματι τηρεῖ τὸν ἄνθρωπον. Σοῦ
 δ' ἴμοῦ καὶ ταῦτα διεφθειρεν ἡ τύχη καὶ μοι τέθηκας
 θάνατον διπλοῦν, ψυχῇ καὶ σώματι. Οὕτως σου τέ-
 νηκε καὶ τῆς εἰκόνας ἢ σκιά. Ἡ μὲν γὰρ ψυχὴ σου
 πέφευγεν· οὐκ εὐρίσκει δέ σε οὐδ' ἐν τῷ σώματι. Πότε
 μοι, τέκνον, γαμείς; πότε σου θύσω τοὺς γάμους,
 15 ἵππεῦ καὶ νυμφίε· νυμφίε μὲν ἀτελής, ἵππεῦ δὲ δυστυ-
 χής. Γάμος μὲν σοι, τέκνον, ὁ θαλαμος γάμος
 δ' ὁ θάνατος· θρήνος δ' ὁ ὑμέναιος· ὁ δὲ κοικυτὸς τῶν
 γάμων οὗτος ἦτορ. Ἄλλο σοι, τέκνον, προσεδόκιον
 πῦρ ἀνάψαι· ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐσβησεν ἡ πονηρὰ τύχη
 20 μετὰ σοῦ· ἀνάπτει δέ σοι δᾶδας κακῶν. Ὡ πονηρᾶς
 ταύτης ἀδουχίας. Ἡ νυμφικὴ σοι ἀδουχία ταπῆ
 γίνεται. X

ΙΔ'. Ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἐκόκυνε ὁ πατήρ· ἐτέ-
 ρωθεν δὲ καθ' αὐτὸν ὁ Κλεινίας· καὶ ἦν θρήνων ἄμιλλα,
 25 ἔραστοῦ καὶ πατρός· Ἐγὼ μοι τὸν δεσπότην ἀπολώ-
 λεκα. Τί γὰρ αὐτῷ τοιοῦτον δῶρον ἐχαρίζομαι;
 φιλῆς γὰρ οὐκ ἦν χρυσῆ, ἵν' ἐσπένετο πίνων καὶ
 ἐχρητῶ μοι τῷ δῶρῳ τρυφῶν; Ἐγὼ δ' ὁ καχοδαίμων
 ἐχαρίζομαι θηρίον μεираκίῳ καλῷ, ἐκαλόπιζον δὲ καὶ
 30 τὸ πονηρὸν θηρίον προστεριδίους, προμετωπίδους,
 φασάροις ἀργυροῖς, χρυσαῖς ἡνίας. Οἶμοι Χαρίκλειε·
 ἐκόσμησά σου τὸν φονέα χρυσῶν. Ἴππε πάντων θη-
 ρίων ἀγριώτατε, πονηρὴ καὶ ἀχάριστε καὶ ἀναίσθητε
 κάλλους. Ὁ μὲν κατέψα σου τοὺς ἰδρωτῆς καὶ τρο-
 35 φᾶς ἐπηγγέλετο πλείονας καὶ ἐπῆνε τὸν δρόμον· σὺ
 δ' ἀπέκτεινας ἐπαινούμενος. Οὐκ ἔδου προσαπτομέ-
 νου σου τοιοῦτου σώματος, οὐκ ἦν σοι τοιοῦτος ἵππεὺς
 τρυφῆ, ἀλλ' ἔρριψας, ἄστοργε, τὸ κάλλος χαμαί.
 Οἶμοι δυστυχής· ἐγὼ σοι τὸν φονέα, τὸν ἀνδροφόνον,
 40 ἐώνησάμη.

ΙΕ'. Μετὰ δὲ τὴν ταπὴν εὐθὺς ἔσπευδον ἐπὶ τὴν κό-
 ρην. Ἡ δ' ἦν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς οἰκίας. Ὁ δὲ
 παραδείσος ἄσος ἦν, μέγα τι χρῆμα πρὸς ὀφθαλμῶν
 ἡδονῆν καὶ περὶ τὸ ἄσος τειχίον ἦν αὐτάρκες εἰς ὕψος
 45 καὶ ἐκάστη πλευρὰ τειχίου, τέσσαρες δ' ἔσαν πλευραὶ,
 καταστέγος ὑπὸ γορῶν κίωνων. Ἐπὸ δὲ τοῖς κίσις
 ἔδον ἦν ἡ τῶν δένδρων πανήγυρις. Ἐθαλλον οἱ κλά-
 δοι, συνεπίπτον ἀλλήλοισι ἄλλος ἐπ' ἄλλον, αἱ γείτονες
 τῶν πετάλων περιπλοκαί, τῶν φύλλων περιβολαί, τῶν
 50 καρπῶν συμπλοκαί. Τοιαύτη τις ἦν οὐαλία τῶν φυ-
 τῶν. Ἐνίοις δὲ τῶν δένδρων τῶν ἀδρότερων κίττος
 καὶ σμίλας παρεπερῦκει· ἡ μὲν ἐξηρτημένη πλατάνου
 καὶ περιπυκάζουσα βραδίῃ τῇ κόμῃ· ὁ δὲ κίττος περὶ
 πύκην εἰλιχθεὶς ἦκει οὐστὸ τὸ δένδρον ταῖς περιπλοκαῖς,

ret. Porro illius pater lamentationem magno cum plan-
 gore cepit exclamans : Qualis a me aliens filii, qualis re-
 verteris? O diram equitandi artem! Tu neque consueta
 morte mihi ereptus fuisti, sed nec quæ mortuo conveniat,
 imago tibi relicta est. Aliis in cadaveribus lineamentorum
 vestigia servantur et si vel vultus decor abierit, effigies
 ipsa tamen servatur, quæ dormientem imitata dolentium
 maerorem levat. Animum quidem certe homini mors adi-
 mit, verum in corpore hominis formam relinquit. Sed tibi
 hæc etiam a fortuna fuit erepta et morte duplici affectus
 es, corporis videlicet atque animi. Ita imaginis quoque
 umbra commortua est. Spiritus ipse quidem tuus avola-
 vit : nec tamen ne in corpore quidem te invenio. Ec-
 quando, fili, mihi uxorem duces? Ecquando, eques et
 sponse, et sponse imperfecte, eques autem infelix, nuptialia
 tibi sacra celebrabo? Tibi Hercule nunc pro cubiti sepul-
 chrum, pro nuptiis mors, pro hymenæo nenia, pro nuptiali
 cantu hæc lamentationes (paratæ) sunt. Aliusmodi tibi ego
 ignes, fili, accendere sperabam : sed invida illos una te-
 cum fortuna exstinxit, funebresque pro iis faces excitavit.
 O diras faces. Nuptialis flamma in sepulcralem tibi com-
 munita est.

XIV. Ad hunc sane modum pater conquerebatur. Cli-
 nia vero contra (lugendo enim pater atque amator certa-
 bant) secum ipse solus, Ego quidem, inquit, verum meum
 perdidit. Nam quid ego illi munus ejusmodi misi? An non
 mihi aureum poculum erat, quo sacra faciens biberet,
 meoque munere frui gauderet? Ego miser belluam for-
 moso adolescenti dono dedi, malamque belluam pectoris,
 frontis ornamentis, argenteis phaleris, aureis habenis,
 ornavi. Ego, me miserum, qui te, Charicle, perderet,
 auro insignivi. O ferarum omnium immanissima bellua,
 scelesta, ingrata, a pulchritudinis sensu abhorrens. Hic
 tibi sudorem abstersit, largum pabulum promisit, cursum
 laudavit : tu vero laudibus affectus eum peremisti. Tali
 corpore te tangente non gaudebas, tu-ejusmodi equitis onere
 non es letatus, sed etiam amoris sensu carens pulchritu-
 dinem humum dejecisti. O me infelicem : qui eum, a quo
 interficereris, emi.

XV. Posteaquam funeri justa soluta sunt, ad Leucippen,
 quæ nostro in hortulo tum morabatur, convolavi. Nemus
 illic creverat aspectu jucundissimo, maceriaque justæ al-
 titudinis circumcingente : cujus latera quatuor, tot enim
 omnino erant, tecto columnis imminente operta. Sub co-
 lumnis introrsum arborum erat spectaculum, rami flore-
 bant et sese mutuo complicabant, vicini foliorum expanso-
 rum amplexus, foliorum fructuumque permixtio : talis
 erat plantarum densitas. Porro majoribus quibusdam ar-
 boribus hedera et smilax adnata erant, hæc quidem e pla-
 tano molli coma circumvoluta pendebat, illa vero piceæ
 adhærens, truncum amplexu sibi conciliabat, quo pacto
 arbor hederæ veliculum, hedera arbori corona erat. Ex
 utraque arboris parte foliis luxuriabant arundinibus

καὶ ἐγίνετο τῆ κιττῶ ὄχημα τὸ φυτὸν, στέφανος δ' ὁ κιττὸς τοῦ φυτοῦ. Ἀμπελοὶ δ' ἐκατέρωθεν τοῦ δένδρου, καλάμοις ἐποχοῦμεναι, τοῖς φύλλοις ἑθάλλον καὶ ὁ καρπὸς ὠραίαν εἶχε τὴν ἀνθὴν καὶ διὰ τῆς
 5 ὀπῆς τῶν καλάμων ἐξεκρέματο καὶ ἦν βόστρυγος τοῦ φυτοῦ. Τῶν δὲ φύλλων ἀνωθεν αἰουρούμενων, ὑφ' ἡλίῳ πρὸς ἄνεμον συμμιγεῖ ὠχρὰν ἐμάρμαιρεν ἡ γῆ τὴν σκιάν. Τὰ δ' ἀνθη ποικίλην ἔχοντα τὴν χροιάν, ἐν μέρει συνεξέφαινε τὸ κάλλος, καὶ ἦν τοῦτο τῆς γῆς πορ-
 11 φύρα καὶ νάρκισσος καὶ βρόδον· μία μὲν τῆ βρόδῳ καὶ τῆ ναρκίσσῳ ἡ κάλυξ, ὅσον εἰς περιγραφὴν· καὶ ἦν φιάλη τοῦ φυτοῦ. Ἡ χροιά δὲ τῶν περὶ τὴν κάλυκα φύλλων ἐσχισμένων, τῆ βρόδῳ μὲν αἵματος ὅμοιο [ἴων] καὶ γάλακτος, τὸ κάτω τοῦ φύλλου, καὶ ὁ νάρκισσος
 15 ἦν τὸ πᾶν ὅμοιον τῆ κάτω τοῦ βρόδου. Τῶ ἴω κάλυξ μὲν οὐδαμοῦ, χροιά δ' ὅταν ἡ τῆς θαλάσσης ἀστράπτει γαλήνη. Ἐν μέσοις δὲ τοῖς ἀνθεσι πηγὴ ἀνέβλυζε καὶ περιεγέγραπτο τετράγωνος χαράδρα χειροποίητος τῆ βρύση. Τὸ δ' ὕδωρ τῶν ἀνθῶν ἦν κάτοπτρον, ὡς
 20 δοκεῖν τὸ ἄλλος εἶναι διπλοῦν, τὸ μὲν τῆς ἀληθείας, τὸ δὲ τῆς σκιάς. Ὀρνίθεις δὲ, οἱ μὲν χειροῦθεις περὶ τὸ ἄλλος ἐνέμοντο, οὓς ἐκολάκευον αἱ τῶν ἀνθρώπων τροφαί, οἱ δ' ἐλεύθερον ἔχοντες τὸ πτερόν, περὶ τὰς τῶν δένδρων κορυφὰς ἐπαίζον· οἱ μὲν ἄδοντες τὰ ὀρνίθων
 25 ἄσματα, οἱ δὲ τῆ τῶν πτερῶν ἀγλαίζόμενοι στολῆ. Οἱ ῥῆδοι δὲ, τέττιγες καὶ χελιδόνες· οἱ μὲν τὴν Ἥους ἄδοντες εὐνὴν, αἱ δὲ τὴν Τηρέως τράπεζαν. Οἱ δὲ χειροῦθεις, ταῦς καὶ κύκνος καὶ ψιττακός· ὁ κύκνος περὶ τὰς τῶν ὑδάτων πίδακας νεμόμενος, ὁ ψιττακός
 30 ἐν οἰκίῳ περὶ δένδρον κρεμάμενος, ὁ ταῦς τοῖς ἀνθεσι περισύρων τὸ πτερόν. Ἀντέλαμπε δ' ἡ τῶν ἀνθῶν θέα τῆ τῶν ὀρνίθων χροιά καὶ ἦν ἀνθη πτερῶν.
 IG'. Βουλόμενος οὖν εὐάγωγον τὴν κόρην εἰς ἔρωτα παρασκευάσαι, λόγων πρὸς τὸν Σάτυρον ἠρχόμεν, ἀπὸ
 35 τοῦ ὀρνίθου λαθῶν τὴν εὐκαιρίαν. Διαβαδίζουσα γὰρ ἔτυγεν ἄμα τῆ Κλειοῖ καὶ ἐπιστάσα τῆ ταῦ κατ' αὐτήν. Ἔτυχε γὰρ τύχη τινὶ συμβᾶν τότε τὸν ὄρνιν ἀναπετάσαι τὸ κάλλος καὶ τὸ θέατρον ἐπιδεικνύου τῶν πτερῶν. Τοῦτο μέντοι οὐκ ἄνευ τέχνης ὁ ὄρνις,
 40 ἔφην, ποιεῖ· ἄλλ' ἔστι γὰρ ἔρωτικὸς, ὅταν γοῦν ἐπαγαγέσθαι θέλῃ τὴν ἐρωμένην, τόθ' οὕτως καλλωπίζεται. Ὅρξας ἐκείνην τὴν τῆς πλατάνου πλησίον; (δειξας θήλειαν ταῦνα) ταύτη νῦν οὗτος τὸ κάλλος ἐπιδείκνυται λειμώνια πτερῶν. Ὁ δὲ τοῦ ταῦ λειμῶνος εὐανθεστε-
 45 ρος, πεφύτευται γὰρ αὐτῷ καὶ χρυσὸς ἐν τοῖς πτεροῖς, κύκλω δὲ τὸ ἀλουργές τὸν χρυσὸν περιθεῖε τὸν ἴσον κύκλον, καὶ ἐστὶν ὀφθαλμὸς ἐν τῆ πτερῷ.
 IZ'. Καὶ ὁ Σάτυρος συνέει τοῦ λόγου μου τὴν ὑπόθεσιν, ἵνα μοι μάλλον εἴη περὶ τούτου λέγειν, Ἥ γὰρ
 50 ὁ ἔρωξ, ἔφη, τσαύτην ἔχει τὴν ἰσχὺν, ὡς καὶ μέχρις ὀρνίθων πέμπειν τὸ πῦρ; Οὐ μέχρις ὀρνίθων, ἔφην, τοῦτο γὰρ οὐ θαυμαστόν, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἔχει πτερόν, ἀλλὰ καὶ ἐρπετῶν καὶ θηρῶν καὶ φυτῶν, ἐγὼ δὲ δοκῶ [μοι], καὶ λίθων. Ἐρῶ γοῦν ἡ μαγνησίᾳ λίθος

alligatae vites, quarum racemi tempestivos flores ab ipsis arundinum foraminibus tanquam arboris cincinnos quosdam pendentes ostendebant : terra autem, superimpendentibus frondibus, modo hic, modo illic pallidam umbram coruscabat solis radiis vento permixtis. Ad haec varii suam quisque pulchritudinem flores certatim commonstrabant, purpureamque narcissus ac rosa terram efficiebant, quorum calathi, quod ad formam attinet, persimiles erant, plantaeque calicis vicem praestabant. Foliorum rosae pars inferior, quae scilicet calathos exstabat, sanguinis simul et lactis colorem praese ferebat; et narcissus nihil omnino ab ima rosae parte colore distabat. Viola nullus quidem calathos erat, verum color is, quo tranquillum mare coruscat. In florum medio scaturiebat fons cujus aqua quadrato alveo manu facto excipiebatur, speculique instar florum erat, horti ut illic duo, alter re, alter umbra esse viderentur. In nemore aves aliae domesticae, humanoque cibo mansuefactae pasebantur : aliae liberae in arborum cacuminibus ludebant, partim quidem proprio cantu insignes, cicadae videlicet, atque hirundines : partim vero pennarum ornatu nitentes, nempe pavo, cygnus et psittacus. Cicadae Aurorae cubile, hirundines Tereii mensam canebant : cygnus prope fontis exortum pasebat, psittacum pendens ab arbore cavea confinebat : pavo inter flores pennas explicans, cum florum ipsorum aspectu, eumque volucrum colore splendore contendebat : quin imo pennae ipse flores erant.

XVI. Puellam igitur in amoris sensum inducere cupiens, initium loquendi cum Satyro, sumpto a pavone sermonis argumento, feci : forte fortuna enim cum Clione deambulans adversus eum constiterat. Caudae ornatum avis casu quodam pandebat et spectaculum alarum ostentabat : Non equidem sine arte hoc, inquam, a pavone fit : sed ad amandum enim pronus est, dilectamque a se foemina si allidere vult, hoc sese pacto exornat. Videsne (et manu indicavi) juxta platanum foeminam illam? Ei nunc hic pulchritudinem suam, pennarum videlicet pratum, spectandam proponit. Saneque pavonis pratum hoc alio quovis longe floridius est : ejus pennis enim aurum insertum, aurum cingit purpura pari orbe et est oculus in orbe.

XVII. Tum Satyrus, cognita orationis meae sententia, quo mihi esset, unde coeptum sermonem longius producerem, Tam latene patet, inquit, amoris vis, ut avibus etiam ignem immittat? Atqui non avibus solum, inquam, hoc enim non mirandum quum et ipsi alae sint, sed etiam serpentibus et quadrupedibus et plantis, atque, ut mihi quidem videtur, etiam saxis : ferrum enim magnes amat,

τοῦ σιδήρου· κἄν μόνον ἴδῃ καὶ οἴγῃ, πρὸς αὐτὴν εἰλκυ-
 σεν, ὡσπερ ἐρωτικὸν τι ἐνδὸν ἔχουσα. Καὶ μὴ τι
 τοῦτ' ἔστιν ἐρώσεως λίθου καὶ ἐρωμένου σιδήρου φί-
 λημα; Περὶ δὲ τῶν φυτῶν λέγουσι παῖδες σοφῶν· καὶ
 6 μῦθον ἔλεγον ἂν τὸν λόγον εἶναι, εἰ μὴ (καὶ) παῖδες
 ἔλεγον γεωργῶν· ὁ δὲ λόγος· ἄλλο μὲν ἄλλου φυτὸν
 ἐρᾶν· τῷ δὲ φοίνικι τὸν ἐρωτα μᾶλλον ἐνοχλεῖν. Λέ-
 γουσι δὲ τὸν μὲν ἄρρενα τῶν φοινίκων, τὸν δὲ θῆλυν.
 Ὁ ἄρρην οὖν τοῦ θήλεος ἐρᾶ, κἄν ὁ θῆλυς ἀπωκισμένος

10 ἢ πῆ τῆς φυτείας στάσει, ὁ ἐραστής [ὁ ἄρρην] αὐαί-
 νεται. Σύνιθσιν οὖν ὁ γεωργὸς τὴν λύπην τοῦ φυτοῦ,
 καὶ εἰς τὴν τοῦ χωρίου περιωπὴν ἀνελθὼν, ἐφορᾶ ποί-
 νένευκε· κλίνεται γὰρ εἰς τὸ ἐρώμενον· καὶ μαθὼν, θε-
 ραπεύει τοῦ φυτοῦ τὴν νόσον. Πτόρθον γὰρ τοῦ θήλεος
 15 φοίνικος λαθὼν, εἰς τὴν τοῦ ἄρρενος καρδίαν ἐντίθῃσι,
 καὶ ἀνέψυξε μὲν τὴν ψυχὴν τοῦ φυτοῦ, τὸ δὲ σῶμα
 ἀποπνήσκον πάλιν ἀνεζωπύργησε καὶ ἐξανέστη, χαι-
 ρον ἐπὶ τῇ τῆς ἐρωμένης συμπλοχῇ. Καὶ τοῦτ' ἔστι
 γάμος φυτῶν.

20 III'. Γίνεται δὲ καὶ γάμος ἄλλος ὑδάτων διαπρόντιος.
 Καὶ ἔστιν ὁ μὲν ἐράδτης ποταμὸς Ἡλῆιος, ἡ δ' ἐρω-
 μένη Σικελή. Διὰ γὰρ τῆς θαλάττης ὁ ποταμὸς ὡς
 διὰ πεδίου τρέχει. Ἢ δ' οὐκ ἀφανίζει γλυκὺν ἐρα-
 στήν ἀλυρωτὴ κύματι, σιζίζεται δ' αὐτῷ βέοντι καὶ τὸ
 25 σχίσμα τῆς θαλάττης χαράδρα τῷ ποταμῷ γίνεται·
 καὶ ἐπὶ τὴν Ἀρέθουσαν οὕτω τὸν Ἄλφειον νυμφοστολεῖ.
 Ὄταν οὖν ἦ ἡ τῶν Ὀλυμπίων ἐορτῆ, πολλοὶ μὲν εἰς
 τὰς θίνας τοῦ ποταμοῦ καθίσθιν ἄλλος ἄλλα δῶρα·
 ὁ δ' εὐθὺς πρὸς τὴν ἐρωμένην κομίζει καὶ ταῦτ' ἔστιν
 30 ἔδνα ποταμοῦ. Ἢ γίνεται δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐρπετοῖς ἄλλο
 ἐρωτος μυστήριον, οὐ τοῖς ὁμοιογενέσι μόνον πρὸς ἄλ-
 ληλα, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀλλοφύλοις. Ὁ ἔχις ὁ τῆς γῆς
 ὄφις εἰς τὴν σμύραιναιαν οἰστρεῖ· ἡ δὲ σμύραινά ἐστιν
 ἄλλος ὄφις θαλάσσιος, εἰς μὲν τὴν μορφὴν ὄφις, εἰς δὲ
 35 τὴν χρῆσιν ἰχθύς. Ὄταν οὖν εἰς τὸν γάμον ἐβελωσιν
 ἀλλήλοισιν συνελθεῖν, ὁ μὲν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἐλθὼν συρίζει
 πρὸς τὴν θάλασσαν τῇ σμυραίνῃ σύμβολον, ἡ δὲ γνω-
 ρίζει τὸ σύνθημα καὶ τῶν κυμάτων ἀναδύεται. Ἄλλ'
 οὐκ εὐθὺς πρὸς τὸν νυμφῖον ἐξέρχεται, οἷδε γὰρ, ὅτι
 40 θάνατον ἐν τοῖς ὑδοῦσι φέρει, ἀλλ' ἀνεισιν εἰς τὴν πέ-
 τραν καὶ περιμένει τὸν νυμφῖον καθῆραι τὸ στόμα.
 Ἔστῃσιν οὖν ἀμφοτέροι πρὸς ἀλλήλους βλέποντες,
 ὁ μὲν ἡπειρώτης ἐραστής, ἡ δ' ἐρωμένη νησιώτις.
 Ὄταν οὖν ὁ ἐραστής ἐξεμέσῃ τῆς νύμφης τὸν φόβον,
 45 ἡ δ' ἐρριμμένον ἴδῃ τὸν θάνατον χαμαὶ, τότε κατα-
 βαίνει τῆς πέτρας καὶ εἰς τὴν ἡπειρον ἐξέρχεται καὶ
 τὸν ἐραστὴν περιπτύσσεται καὶ οὐκέτι φοβεῖται τὰ
 φιλήματα.

IO'. Ταῦτα λέγων ἐβλεπον ἅμα τὴν κόρην, πῶς ἔχει
 50 πρὸς τὴν ἀκρόασιν τὴν ἐρωτικὴν· ἡ δ' ὑπεσήμενεν
 οὐκ ἀγῶως ἀκούειν. Τὸ δὲ κάλλος ἀστράπτειν τοῦ ταῦ
 ἤττον ἐδόκει μοι τοῦ Λευκίπτης εἶναι προσώπου. Τὸ
 γὰρ τοῦ σώματος κάλλος αὐτῆς πρὸς τὰ τοῦ λειμῶνος
 ἤριζεν ἄνωγ· ναρκίσσου μὲν τὸ πρόσωπον ἐστίλζε

et si modo videat tangatve, ad se trahit, quasi amatoriam
 in se flaminam contineat. Id vero an non est amantis saxi,
 atque amati ferri osculatio? Quod ad plantas attinet, phi-
 losophorum sententia est, quam plane fabulosam putarem,
 nisi ei agricolæ subscriberent, plantas alteram alterius
 amore capi: atque ex iis molestiorem eum palmam sentire:
 aiunt enim, earum alterum marem, feminam alteram esse.
 Marem igitur feminae desiderio teneri. Ac si contingat ut
 foeminam procul ab eo conseratur, marem amantem aresece-
 re. Quam ob rem agricolam plantæ desiderium intelligentem
 editiore loco inscenso dispicere, quam in partem sese in-
 clinet, (inclinatur enim amatam foeminam versus) et cog-
 nita illius agritudini medelam adhibere: foeminæ enim
 surculo sumpto in maris cor inserere: itaque ejus animum
 recreari, corpusque moriens excitari, ac reviviscere
 amata complexu delectatum, atque hæc nuptiæ plantarum
 sunt.

XVIII. Aliud etiam est aquarum connubium per mare.
 Et est quidem Eleus fluvius amator, et Siculus fons amatus.
 Fluvius per mare non aliter, quam per terras iter facit:
 nec dulcem ejus aquam salso fluctu mare imbuit: sed dis-
 cedit præterlabenti fluvio et discessus ille alvei usum præ-
 stat, eoque pacto ad Arethusam Alpheum deducit ut spon-
 sum. In Olympiæ celebritate multi, alius alias res, in
 fluvii vertices immittunt: quas ille ad amatam statim de-
 fert, eaque fluvii nuptialia dona sunt. In serpentibus non
 solum ejusdem sed etiam diversi generis, aliud amoris
 arcanum invenitur. Nam vipera terrestris serpens murenæ
 in mari degentis amore deflagrat. Est autem murenæ alius
 serpens marinus, forma quidem serpens, usu vero piscis.
 Ii quum congregi volunt, mas in litore consistens, mare
 versus sibilat, murenæ signum; illa eo cognito ex undis
 egreditur: non tamen ad sponsum, cujus dentes mortiferos
 esse cognoscit, statim properat: verum scopulo aliquo con-
 scenso, tantisper exspectat, dum ille ore venenum ejecerit.
 Interim continentis incola amator, et insule habitatrix
 amata mutuo sese contemplantur. Quam primulum igitur
 amans quod inferebat metum sponse exspuerit, illaque ve-
 nenum humi projectum viderit, e scopulo in continentem
 delabitur, amantemque complectitur, osculationes ejus
 minime amplius verita.

XIX. Hæc dum commemorarem, quoniam modo Leucippe
 amatoriam hanc narrationem audiendo afficeretur, obser-
 vabam: quæ sane non illibenter audire se subindicavit.
 Cæterum pavonis eximiam illam formam Leucippus vultus
 longe superare mihi visus est: quippe cujus pulchritudo
 corporis cum prati floribus certabat, narcissi enim in fronto

χροϊάν, ῥόδον δ' ἀνέτελλεν ἐκ τῆς παρεΐας, ἴον δ' ἡ τῶν
 ὀφθαλμῶν ἐμάρμαiren αὐτῇ, αἱ δὲ κόμαι βοστρυγού-
 5 μεναι μᾶλλον εἰλίσσοντο κιττοῦ. Τοιοῦτος ἦν Λευ-
 κίπτης ἐπὶ τῶν προσώπων ὁ λειμών. Ἡ μὲν οὖν μετὰ
 μικρὸν ἀπιούσα ὄγγετο· τῆς γὰρ κιθάρας αὐτὴν ὁ και-
 ρὸς ἐκάλει· ἐμοὶ δ' ἐδόκει παρεῖναι, ἀπελθοῦσα γὰρ τὴν
 μορφήν ἐπαφῆκέ μου τοῖς ὀφθαλμοῖς. Ἐαυτοῦς οὖν
 ἐπηρεάζομεν ἐγὼ τε καὶ ὁ Σάτυρος· ἐγὼ μὲν ἑμαυτὸν τῆς
 μυθολογίας, ὁ δ' ὅτι μοι τὰς ἀφορμὰς παρέσχε· [καὶ
 10 μετὰ μικρὸν τοῦ δείπνου καιρὸς ἦν καὶ πάλιν ὁμοίως
 συνεπίνομεν.]

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Α'. Ἄμα δ' ἑαυτοῦς ἐπαινοῦντες ἐπὶ τὸ δωματίον ἐθα-
 δίζομεν τῆς κόρης, ἀχροασόμενοι δῆθεν τῶν κιθαρισμά-
 15 τῶν· οὐ γὰρ ἡδυνάμην ἑμαυτοῦ κἄν ἐπ' ὀλίγον κρατεῖν
 τοῦ μὴ ὄρνῃν τὴν κόρην. Ἡ δὲ πρῶτον μὲν ἦσεν Ὀμή-
 ρου τὴν πρὸς τὸν λέοντα τοῦ συὸς μάχην· ἔπειτα δέ τι
 καὶ τῆς ἀπαλῆς μούσης ἑλίχαινε· ῥόδον γὰρ ἐπῆνει τὸ
 ᾄσμα. Εἴ τις τὰς καμπὰς τῆς ᾠδῆς περιελὼν ψιλὸν
 ἔλεγεν ἀρμονίας τὸν λόγον, οὕτως ἂν εἶχεν ὁ λόγος·
 20 Εἰ τοῖς ἀνθεσιν ἤθελεν ὁ Ζεὺς ἐπιθεῖναι βασιλέα, τὸ ῥό-
 δον ἂν τῶν ἀνθῶν ἐβασίλευε. Γῆς ἐστὶ κόσμος, φυ-
 τῶν ἀγλαΐσμα, ὀφθαλμὸς ἀνθῶν, λειμώνος ἐρύθημα,
 κάλλος ἀστράπτων. Ἐρωτος πνέει, Ἀφροδίτην προ-
 ζενεῖ, εὐώδεσι φύλλοις κομᾷ, εὐκινήτους πετάλοισι τρυ-
 25 φᾷ, τὸ πέταλον τῷ Ζεφύρῳ γελᾷ. Ἡ μὲν ταῦτ' ἤδεν·
 ἐγὼ δ' ἐδόκουν τὸ ῥόδον ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῆς ἰδεῖν,
 ὡς εἴ τις κάλυκος τὸ περιφερὲς εἰς τὴν τοῦ στόματος
 ἔκλεισε μορφήν. X

Β'. Καὶ ἄρτι πέπαυτο τῶν κιθαρισμάτων καὶ πά-
 30 λιν τοῦ δείπνου καιρὸς ἦν. Ἦν γὰρ ἑορτὴ προτρυ-
 γαίου Διονύσου τότε. Τὸν γὰρ Διονύσον Τύριοι νομί-
 ζουσιν ἑαυτῶν, ἐπεὶ καὶ τὸν Κάδμου μῦθον ἄδουσι· καὶ
 τῆς ἑορτῆς διηγοῦνται πατέρα μῦθον, οἶνον οὐκ εἶναι
 ποτε παρ' ἀνθρώποις, [οὐπω παρ' αὐτοῖς,] οὐ τὸν
 35 μέλανα, τὸν ἀνθοσμῖαν, οὐ τὸν τῆς Βιβλίας ἀμπέλου,
 οὐ τὸν Μάρωνος τὸν Θράκιον, οὐ Χῖον τὸν ἐκ Λακαίνης,
 οὐ τὸν Ἰκάρου τὸν νησιώτην, ἀλλὰ τούτους μὲν ἅπαντας
 ἀποίκους εἶναι Τυρίων ἀνθρώπων· τὴν δὲ πρῶτην παρ'
 αὐτοῖς φῦναι τῶν οἴνων μητέρα. Εἶναι γὰρ ἐκεῖ φιλό-
 40 ξενόν τινα βουκόλον, οἷον τὸν Ἰκάριον Ἀθηναῖοι λέ-
 γουσι, καὶ τοῦτον ἐνταῦθα τοῦ μύθου γενέσθαι πατέρα·
 ὅσαν Ἀττικὸν εἶναι δοκεῖν. Ἐπὶ τοῦτον ἦκεν ὁ Διό-
 νυσος τὸν βουκόλον· ὁ δ' αὐτῷ παρατίθησιν, ὅσα γῆ
 φέρει καὶ ἄμαξα βοῶν· ποτὸν δ' ἦν παρ' αὐτοῖς οἶον
 45 καὶ ὁ βοῦς ἐπινεν· οὐπω γὰρ τὸ ἀμπέλιον ἦν. Ὁ Διό-
 νυσος [καὶ] ἐπαινεῖ τῆς φιλοφροσύνης τὸν βουκόλον
 καὶ αὐτῷ προπίνει κύλικα φιλοτησίαν. Τὸ δὲ ποτὸν
 οἶνος ἦν. Ὁ δὲ πῶν ὑπ' ἡδονῆς βακχεύεται καὶ λέ-
 γει πρὸς τὸν θεόν· Πόθην, ὦ ξένε, σὶ τὸ ὕδωρ τοῦτε τὸ

color renidebat, rosa vero in genis conspiciebatur. Oculorum
 fulgor violarum splendorem imitabatur. Capillorum cin-
 cinni hederæ contortionibus implicatiores. Ac tale erat,
 quod illius facies pratium referebat. Non multo autem post
 hæc illinc abiit : pulsandæ enim citharæ tempus eam invi-
 tabat : mihi adesse videbatur, utpote quæ meis in oculis
 imaginem suam discedens reliquerat. Satyrus autem at-
 que ego nosmet ea ratione mutuo commendamus, quod
 ipse fabulas narrassem, ille narrandi occasionem præbuis-
 set. [Paulo post cœnandi tempus venit et priorem in
 modum rursus accubuimus.]

LIBER SECUNDUS.

I. Interea dum nostrum alter alteri
 thalamum pervenimus, eam videlicet e-
 dituri : a qua contemplanda ne minimus
 ipse me poteram. Illa Homeri suis e-
 primum, aliud-deinde mollius etiam, ros
 cecinit. Ac si quis verba sine numeris r-
 jusmodi propemodum essent : Si regem flo-
 Jupiter voluisset, rosa floribus imperaret
 mentum est, plantarum splendor, oculus
 rubor, percellens pulchritudo. Amorem si
 conciliat, odoratis foliis luxuriat, tremulis
 zephyri afflatu ridentibus delectat. Hujusmodi
 illius erat. Mihi vero in ipsius labris rosar
 bar, ut si quis calathi ambitum oris forma t

II. Vix autem canendi finem fecerat, qu-
 pus venit. Ac tum forte Procygæi Dio-
 celebrabantur : quem deum Tyrii sibi vindicant : nam
 Cadmi fabulam canunt, et celebritatis ejus instituendæ
 originem hujusmodi fabulam tradunt, nullum videlicet
 olim vinum mortales habuisse : nondum enim nigrum,
 quod Anthosmiam vocant, non Biblinum, non Maronæum e
 Thracia, non Chium ex Lacæna, non Icarium ex insula
 repertum fuerat : sed a Tyriis ea omnia manasse : pri-
 mamque illius procreatricem apud se existisse. Fuisse
 enim illic pastorem quemdam, hospitalem, qualem Icarium
 Athenienses memorant, qui fabulæ auctor ibi fuerit, ita
 ut Attica esse videretur. Ad eum divertisse aliquando
 Dionysium : cui quidem ille quæcunque terra gignit ac
 boum plastrum, apposuerit : potum vero ipsis non alium,
 quam qui bobus est communis, fuisse, quod vitis non-
 dum apparuisset. Pastoris benignitatem Dionysium lau-
 davisse, hominemque poculo benevolentiam ergo invitasse :
 potus autem erat vinum. Illud quum hausisset, præe
 voluptate gestire cepisse, atque ad deum conversum dixisse,
 Undenam tibi, hospes, purpurea hæc aqua est? aut ubi

πορφυροῦν; πόθεν οὕτως εὔρες αἶμα γλυκύ; Οὐ γὰρ
 ἐστὶν ἐκεῖνο τὸ γαμαί βέρον. Τὸ μὲν γὰρ εἰς τὰ στέρνα
 καταβαίνει καὶ λεπτήν ἔχει τὴν ἡδονήν· τοῦτο δὲ καί
 πρὸ τοῦ στόματος τὰς ῥίνας εὐφραίνει καὶ ὑγόντι μὲν
 5 ψυχρόν ἐστίν, εἰς τὴν γαστέρα δὲ καταθορόν ἀνάπτει
 κάτωθεν πῦρ ἡδονῆς. Καὶ ὁ Διόνυσος ἔφη· Τοῦτ'
 ἐστὶν ὀπίσθας ὕδωρ, τοῦτ' ἐστὶν αἶμα βοτρώων. Ἄγει
 πρὸς τὴν ἀμπελον ὁ θεὸς τὸν βουκόλον, καὶ τῶν βοτρώων
 λαθὼν αἶμα καὶ θλίβων καὶ δεικνύς τὴν ἀμπελον, Τοῦτο
 10 μὲν ἐστίν, ἔφη, τὸ ὕδωρ· τοῦτο δ' ἡ πηγὴ. Ὁ μὲν
 οὖν οὕτως ἐς ἀνθρώπους παρήλθεν, ὡς ὁ Τυρῶν λόγος.

IV. Ἐπειδὴ δ' ἄγουσιν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐκεῖνοι
 οὐμενος οὖν ὁ πατὴρ τά τ' ἄλλα
 τὸ δεῖπνον ἔτυχε πολυτελέστερα
 ἴκε τὸν ἱερόν τοῦ θεοῦ, μετὰ τὸν
 ἴερον. Ὑάλου μὲν τὸ πᾶν ἔργον
 δ' αὐτὸν ἀμπελοι περιέστερον ἀπὸ
 ευμέναι. Οἱ δὲ βότρυες πάντῃ
 κρᾶς μὲν αὐτῶν ἕκαστος ὄσον τῆν
 ν δ' ἐγγέης οἶνον, κατὰ μικρόν ὁ βό-
 15 κει καὶ σταφυλὴν τὴν ὀμφακα ποιεῖ.
 ὕπνεται τῶν βοτρώων, ἵνα τὴν ἀμπε-
 οῦ δὲ πότου προϊόντος ἡδὴ καὶ ἀναι-
 ρν εἴρωιν. Ἔρωις δὲ καὶ Διόνυσος,
 ψυχὴν κατασχόντες, ἐκμαίνουσιν εἰς
 μὲν κᾶϊν αὐτὴν τῷ συνήθει πυρὶ, δ δὲ
 αυμα φέρων. Οἶνος γὰρ ἔρωτος τροφή.
 ἡ περιεργότερον εἰς ἐμὲ βλέπεται ἔθρα-
 ταῦτα μὲν ἡμῖν ἡμερῶν ἐπράττετο δέκα
 20 ὀμμάτων ἐκερδαίνωμεν ἢ ἐτολυμῶμεν

καὶ δὴ τῷ Σατύρῳ τὸ πᾶν καὶ συμπράτ-
 δ' ἔλεγε καὶ αὐτὸς μὲν ἐγνοικένοι, πρὶν
 ἴν, ὀκνεῖν δ' ἐλέγχειν βουλόμενον λαθεῖν.
 κλοπῆς ἔρῳν ἂν ἐλεγχθῆι πρὸς τινος, ὡς
 25 ἴζοντα τὸν ἐλέγχαντα μισεῖ. [Ἡδὴ δὲ, ἔφη, καὶ
 οὐ αὐτόματον ἡμῶν προνόησεν. Ἡ γὰρ
 τὸν θάλαμον αὐτῆς πεπιστευμένη Κλειῶν κεκοινώνηκέ
 μοι καὶ ἔχει πρὸς με ὡς ἑραστήν. Ταύτην παρα-
 40 σκευάσω κατὰ μικρόν πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχειν, ὡς καὶ
 συναίρεσθαι πρὸς τοῦργον. Δεῖ δὲ σε καὶ τὴν κόρην
 μὴ μέγρι τῶν ὀφθαλμῶν μόνον πειρᾶν, ἀλλὰ καὶ
 βῆμα δριμύτερον εἰπεῖν. Τότε δὲ πρόσαγε τὴν δευτέ-
 45 ραν μηχανήν. Οἶγε χειρὸς, θλίψον δάκτυλον, θλίβων
 στέναζον. Ἦν δὲ ταῦτά σου ποιοῦντος καρτερῆ καὶ
 προσίηται, σὸν ἔργον ἡδὴ, δέσποινάν τε καλεῖν καὶ
 φιλῆσαι τράχηλον. Πιθανῶς μὲν, ἔφη, νῆ τὴν Ἀθη-
 νᾶν, εἰς τοῦργον παιδοτριβεῖς· δέδοικα δὲ, μὴ ἄτολμος
 [ὦν] καὶ δειλὸς ἔρωτος ἀθηγῆς γένομαι. Ἔρωις, ὦ
 50 γενναίε, ἔφη, δειλίας οὐκ ἀνέχεται. Ὅρῳς αὐτοῦ
 τὸ σχῆμα ὡς ἐστὶ στρατιωτικόν; τῶς καὶ φαρέτρα καὶ
 βέλη καὶ πῦρ, ἀνδρεῖα πάντα καὶ τόλμης γέμοντα.
 Τοιοῦτον οὖν ἐν εαυτῇ θεὸν ἔχων, δειλὸς εἶ καὶ φοβῆ;
 Ὅρα, μὴ καταψεύδῃ τοῦ θεοῦ. Ἀρχὴν δὲ σοι ἐγὼ

gentium tam dulcem sanguinem reperisti? non enim ex
 eo est, qui per terram labitur. Ille enim minima cum
 voluptate in pectus descendit, hic autem nares prius quam
 os delectat : cumque tactu frigidus sit, in ventrem de-
 lapsus jucundum calorem excitat. Tum Dionysium re-
 spondisse : Aqua hæc ex uva et sanguis e racemis prove-
 nit : pastoremque ad vitem duxisse, acceptisque ac simul
 pressis commonstratæ vitis racemis dixisse : Hæc aqua est,
 hi autem fontes. Hoc pacto vinum mortalibus, ut Tyrio-
 rum sermo habet, datum fuit.

III. Deo igitur illi sacer ille dies institutus fuit. Quem
 quum pater meus celebrare vellet, et reliqua lautius ad
 cenam imperavit, deique sacrum et a Glauci Chii cratere
 alterum poculum adhibuit. E cælato id vitro erat, ejus-
 que oram vites in eo ipso natae coronabant : a quibus ra-
 cemi passim pendebant, sicco omnes poculo acerbi, im-
 misso autem vino paulatim rubentes et maturi : quos
 inter Dionysius, ut vitem coleret, effictus erat. Cæterum
 gliscente potu puellam impudenter intuebar. Amor enim
 ac Liber, violenti dii, animam invadentes, eoque incen-
 dunt, ut pudoris oblivisci cogant, dum alter consuetum
 ignem adhibet, alter igni materiam vinum subministrat :
 vinum enim amoris pabulum est. Ex illo puella quoque
 accuratius intueri me ausa est. Atque ad eum modum
 dies nobis decem consumpti sunt : quibus nihil aliud præ-
 ter oculorum conjectus, alter ab altero, recepimus, aut
 attentare ausi sumus.

IV. Satyro rem omnem patefeci atque ut mihi opem
 ferret obsecravi. Ille autem, Omnia, inquit, prius, quam
 ex te intelligerem, cognovi : sed indicium facere distuli,
 quia id nescire credi volebam. Clandestinus enim amans,
 si quis ejus amorem indicet, indicem quasi maledicum ali-
 quem conviciatorem odio prosequi consuevit. Cæterum
 nostri curam fortuna sponte suscepit. Etenim Clio, cui
 puella Ithalamus creditus est, me in amicitiam recepit at-
 que amantis loco habet. Ego brevi rem inter vos ita
 componam, ut ad negotium conficiendum ipsa opem præ-
 stet. Verum de puella voluntate solis oculis periculum
 facere satis non est, sed efficacius aliquid loqui oportet,
 ibique machinam etiam alteram adhibe, manum tange,
 digitos constringe, atque inter constringendum suspira : si
 hæc agentem æquo te animo ferat, neque aspernetur est,
 tuum opus jam ut dominam appelles, ejusque collum
 55 suavies. Apposite tu quidem, inquam, ita me servet
 Pallas, ad eam me rem instituis, sed vereor ne imbecil-
 lus et timidus amoris miles sim. Tum Satyrus, Ignavi-
 am, o generose vir, Cupido, inquit, non sustinet : an
 non tu illum vides militari ornatu incedere? Sagittæ,
 pharetra, jaculum, ignis, virilia et audaciæ plena omnia
 an tu tali deo plenus obtorpeas et expavesces? Cave ne
 falso te amantem prædices. Ego tibi rem inceptam

παρέξω. Τὴν Κλειῶ γὰρ ἀπάξω μάλισθ' ὅταν ἐπι-
τήθειον ἴδω καιρὸν τοῦ σε τῇ παρθένῳ δύνασθαι καθ'
αὐτὸν συνεῖναι μόνῃ. χ

Ε'. Ταῦτ' εἶπὼν ἐχώρησεν ἔξω τῶν θυρῶν· ἐγὼ δὲ
κατ' ἑμαυτὸν γενόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ Σατύρου παρο-
ξυνθείς, ἤσκουν ἑμαυτὸν εἰς εὐτολίμια πρὸς τὴν παρ-
θένον· Μέγρι τίνος, ἄνανδρε, σιγᾶς; τί δὲ δειλὸς εἶ
στρατιώτης ἀνδρείου θεοῦ; τὴν κόρην προσελθεῖν σοὶ
περιμένεις; Εἶτα προσετίθην· Τί γὰρ, ὦ καχόδαιμον,
οὐ σωφρονεῖς; τί δ' οὐκ ἔρῃς ὧν σε δεῖ; Παρθένον ἔνδον
ἔχεις ἄλλην καλὴν· ταύτης ἔρα, ταύτην βλέπε, ταύ-
την ἔξεστί σοι γαμεῖν. Ἐδόκουν πεπεῖσθαι· κάτωθεν
δὲ, ὥσπερ ἐκ τῆς καρδίας, ὁ ἔρωσ ἀντερθεγγετο· Ναί,
τολμηρὲ, κατ' ἑμοῦ στρατεύη καὶ ἀντιπαράταττη;
Ἰπταμαι καὶ τοξεύῳ καὶ φλέγῳ. Πῶς δυνήσῃ με
φυγεῖν; Ἄν φυλάξῃ μου τὸ τόξον, οὐκ ἔχεις φυλάξασ-
θαι τὸ πῦρ· ἂν δὲ κατασβέσῃς σωφροσύνη τὴν φλόγα,
αὐτῷ σε καταλήψομαι τῷ περῶν.

Γ'. Ταῦτα διαλεγόμενος ἔλαβον ἐπιστάς ἀπροοράτως
τῇ κόρῃ καὶ ὠχρίασά τ' ἰδὼν ἐξαίφνης· εἶτ' ἐφοινίχθην.
Μόνῃ δ' ἦν καὶ οὐδ' ἡ Κλειῶ συμπαρῆν. Ὅμως
οὔν, ὡς ἂν τεθορυδημένος οὐκ ἔχων τί εἶπω, Χαῖρε,
ἔφην, δέσποινα. Ἡ δὲ μειδιάσασα γλυκὺ καὶ ἔμφα-
νίσασα διὰ τοῦ γέλωτος, ὅτι συνῆκε πῶς εἶπον τὸ
Χαῖρε δέσποινα, εἶπεν· Ἐγὼ σή; μὴ τοῦτ' εἶπης.
Καὶ μὴν πέπρακέ σέ τίς μοι θεῶν; ὅσπερ καὶ τὸν
Ἡρακλέα τῇ Ὀμφάλῃ. Τὸν Ἑρμῆν λέγεις; τοῦτω
τὴν πρᾶσιν ἐκέλευσεν ὁ Ζεὺς. Καὶ ἄμ' ἐγέλασε.
Ποῖον Ἑρμῆν; τί ληρεῖς, εἶπον, εἰδύτα σαφῶς ὁ λέγω;
Ὡς δὲ περιέπλεκον λόγους ἐκ λόγων, τὸ αὐτόματόν μοι
συνήγγησεν.

Ζ'. Ἐτυγε τῇ προτεραίᾳ ταύτης ἡμέρα περὶ μεσημ-
θρίαν ἡ παῖς ψάλλουσα κιθάρᾳ· ἐπιπαρῆν δ' αὐτῇ
καὶ ἡ Κλειῶ καὶ παρεκάθητο· διεσάδιζον δ' ἐγὼ· καί
τις ἐξαίφνης μελιττά ποθεν ἐπιπτάσα τῆς Κλειοῦς
ἐπάταξε τὴν χεῖρα. Καὶ ἡ μὲν ἀνέκραγεν· ἡ δὲ παῖς
ἀναθοροῦσα καὶ καταθεμένη τὴν κιθάραν κατενοεῖ τὴν
πληγὴν· καὶ ἄμα παρῆνει, λέγουσα, μηδὲν ἄχθεσθαι·
παύσειν γὰρ αὐτὴν τῆς ἀλγηδόνος δύο ἐπάσασαν ῥήμα-
τα· διδαχθῆναι γὰρ αὐτὴν ὑπὸ τινος Αἰγυπτίας εἰς
πληγὰς σφηκῶν καὶ μελιττῶν. Καὶ ἄμ' ἐπῆθε· καὶ
ἔλεγεν ἡ Κλειῶ μετὰ μικρὸν ῥάων γεγονέναι. Τότ'
οὖν κατὰ τύχην μελιττά τις ἡ σφῆξ περιβομβήσασα,
κύκλω μου τὸ πρόσωπον περιέπτῃ. Κἀγὼ λαμβάνω
τὸ ἐνόμιον καὶ τὴν χεῖρα ἐπιβαλὼν τοῖς προσώποις,
προσεποιούμην πεπλήγῃ καὶ ἀλγεῖν. Ἡ δὲ παῖς
προσελοῦσα, εἶλε τὴν χεῖρα καὶ ἐπυνόαντο ποῦ
ἐπατάχθη· κἀγὼ, κατὰ τοῦ χειλοῦς, ἔφην. Ἀλλὰ
τί οὐκ ἐπάθεις, φιλάττη; Ἡ δὲ προσῆλθέ τε καὶ
ἀνέθηκεν, ὡς ἐπάσουσα, τὸ στόμα, καὶ τι ἐψιθύριζεν,
ἐπιπολῆς ψαύουσά μου τῶν χειλέων· κἀγὼ κατεφίλου
σιωπῇ, κλέπτων τῶν φιλημάτων τὸν φόρον.

Ἡ δ' ἀνοίγουσα καὶ κλειούσα τῶν χειλέων τὴν συμ-
βολὴν, τῷ τῆς ἐπωδῆς ψιθυρίσματι φιλημάτα ἐποίησεν

dabo. Clionem enim, simulac tempus ad puellam rem-
otis arbitris conveniendam idoneum perspexero, alio
dimittam.

V. Quae quum dixisset, abiit. Ipse autem solus relictus,
ac Satyri verbis exstimulatus, ita me componere conabar,
ut ne in puellae conspectum veniens animo deficerem;
mecumque, quousque, inquam, effeminate, obmutesces?
quid tam fortis dei miles tantopere obtorpescis? ventu-
ramine ad te illam exspectas? Non multo autem post haec
addebam: Atqui cur non respicis, infelix? quin illam
potius, quam par est, virginem diligis? aliam domi habes
non deformem; illam ama, illam contemplare, illam te
uxorem habere jus est. Itaque mihi persuasus esse vide-
bar. Verum contra tanquam ex imo cordis Amor respon-
debat: An tu igitur audax, contra me arma feras, mi-
hique resistas? Volo, vulnere sagittis, exuro. Quonam
te modo evasurum speras? Ut sagittarum ictus declines,
faces tu quidem certe nunquam evitabis. Quod si earum
flammis temperantiae scutum opponas, volatu profecto te
comprehendam.

VI. Haec dum mecum solus loquerer, puellae me obviam
improvisio factum animadverti, eaque visa statim expal-
li: mox rubore perfusus sum. Illa tum sola erat: re-
cesserat enim etiam Clio. Quoniam igitur animo per-
culso quid dicerem non habebam: tamen, salve, inquam,
hera. Tum illa suaviter ridens, et risu, quorsum ea
salutatio spectaret, intellexisse significans. Tuane ego,
inquit, hera? Ah, non aequum dicis: atqui deus te,
quis mihi, quemadmodum Herculem Omphalae, vendidit?
Mercuriumne, inquit, ais? Siquidem ei auctorem Jupiter
demandavit: simulque risit. Quem Mercurium, inquam,
ais? Quas nugas agis, quum probe quid dixerim, perceperis?
Interea dum sermones sermonibus texeremus, auxilio
mihi casus quidam fuit.

VII. Forte fortuna pridie ejus diei circiter meridiem
Leucippe citharam pulsabat, aderat vero Clio et illi asside-
bat, ego deambulabam; apicula quaedam, alicunde improviso
advolans, Clionis manum pupugit: quae quum ejulasset,
puella surrexit, depositaque cithara, vulnus inspexit, ac
bono animo esse jussit, dolorem se inquiring duobus ver-
bis abstersuram: didicisse enim ab Aegyptia quadam
muliere, vesparum apumque morsibus mederi: ac subito
excantavit: meliusculeque sibi esse paulo post Clio con-
fessa est. Tunc igitur casus atulit, ut apis, forte vero
etiam vespa quaedam, susurrans faciem meam volitando
circumiret. Occasione itaque inde arrepta, manique ori
admota, vulnus accepisse et dolorem sentire me finxi.
Quamohrem accurrens virgo manum removit, et, quae
pars lesa esset, rogavit. Ego vero, labra, respondi: tu
autem, carissima Leucippe, cur non excantas? Tum illa
propius accessit et tanquam excantatura os admovit, et
labiorum meorum extrema contingens nescio quid immur-
muravit. Interea ipse oscula furtim nullo edito sono
dabam.

Sed et puella dum in pronuntianda cantione labra nunc
aperiret, nunc clauderet, efficiebat ut cantio in basia

τὴν ἐπιρῶν· καὶ γὰρ τότε ἤδη περιβαλὼν φανερωῶς κατε-
 φίλου· ἢ δὲ διασχοῦσα, Τί ποιεῖς, ἔφη· καὶ σὺ κατε-
 πάθεις; Τὴν ἐπιρῶν εἶπον, [ὅτι] φιλῶ, ὅτι μου τὴν
 ὀδύνην ἰάσω. Ὡς δὲ συνῆκεν ὁ λέγων καὶ ἐμειδίασε,
 6 θαρσύνσας εἶπον· Οἴμοι, φιλιτάτη, πάλιν τέτρωμαι χα-
 λεπιώτερον· ἐπὶ γὰρ τὴν καρδίαν κατέρρευσε τὸ τραῦμα
 καὶ ζητεῖ σου τὴν ἐπιρῶν. Ἦ που καὶ σὺ μέλιτταν
 ἐπὶ τοῦ στόματος φέρεις. Καὶ γὰρ μέλιτος γέμεις,
 καὶ τιτρώσκει σου τὰ φιλήματα. Ἀλλὰ δέομαι, κατέ-
 10 πασον αὖθις καὶ μὴ ταχῶς τὴν ἐπιρῶν παραδράμης,
 μὴ πάλιν ἀγριάνης τὸ τραῦμα. Καὶ ἅμα λέγων τὴν
 χεῖρα βιαιότερον περιέβαλλον καὶ ἐφίλου ἐλευθερώ-
 τερον. Ἦ δ' ἠνέγετο, κοιλύουσα δῆθεν.

Ἦ'. Ἐν τούτῳ πόρρωθεν ἰδόντες προσιοῦσαν τὴν θε-
 16 ράπαιναν διελύθημεν, ἐγὼ μὲν ἄκων καὶ λυπούμενος,
 ἢ δ' οὐκ οἶδ' ὅπως. Ῥᾶν οὖν ἐγεγόνει μοι καὶ μεστός
 ἐλπιδῶν, ἡσθόμην δ' ἐπικαθημένου μοι τοῦ φιλή-
 ματος ὅσπερ σώματος, καὶ ἐφύλαττον ἀκριβῶς ὡς
 20 θησαυρὸν τὸ φίλημα τῶν ἡδονῆς, ὁ πρῶτον ἐστίν
 ἔραστῆ γλυκύ. Καὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ καλλίστου τῶν τοῦ
 σώματος ὀργάνων τίκτεται στόμα γὰρ φωνῆς ὄργανον·
 φωνὴ δὲ ψυχῆς σφιά. Αἱ γὰρ τῶν στομάτων συμβο-
 λαὶ κινούμεναι καταπέμψουσι κατὰ τῶν στέρνων τὴν
 24 ἡδονὴν καὶ ἔλκουσι τὰς ψυχὰς πρὸς τὰ φιλήματα.
 25 Οὐκ οἶδα δ' ὅτι πρῶτερον ἡσθεις ἐκ τῆς καρδίας· καὶ
 τότε πρῶτον ἔμαθον, ὅτι μηδὲν ἐρίζει πρὸς ἡδονὴν φι-
 λήματι ἐρωτικῶ.

Θ'. Ἐπειδὴ δὲ τοῦ δειπνοῦ καιρὸς ἦν, πάλιν ὁμοίως
 30 συνεπίνομεν· ὦνοχοι δ' ὁ Σάτυρος ἡμῖν καὶ τι ποιεῖ
 ἐρωτικόν. Διαλλάσσει τὰ ἐκπώματα καὶ τὸ μὲν ἐμὸν
 τῆ κόρη προστίθισι, τὸ δ' ἐκείνης ἐμοὶ καὶ ἐγγείων
 ἀμφοτέροις καὶ ἐγκερασάμενος ὄρεγεν. Ἐγὼ δ' ἐπι-
 τῆρῆσας τὸ μέρος τοῦ ἐκπώματος, ἔμβα τὸ χεῖλος
 τῆ κόρη πίνουσα προσέθηκεν, ἐναρμωσάμενος ἐπίνον,
 36 ἐπιστολιμαῖον τοῦτο φίλημα ποιῶν, καὶ ἅμα κατεφί-
 λου τὸ ἐκπωμα. Ὡς δ' εἶδεν ἢ παρθένος, συνῆκεν
 ὅτι τοῦ χείλους αὐτῆς καταφιλῶ καὶ τὴν σκιάν. Ἀλλ'
 ὄγε Σάτυρος συμφύρας πάλιν τὰ ἐκπώματα ἐνήλλαξεν
 40 ἡμῖν. Τότε δὴ καὶ τὴν κόρην εἶδον τὰ ἐμὰ μιμουμέ-
 νην καὶ κατὰ ταῦτα πίνουσαν· καὶ ἔχαιρον ἤδη πλέον.
 Καὶ τρίτον ἐγένετο τοῦτο καὶ τέταρτον καὶ τὸ λοιπὸν
 τῆς ἡμέρας ὅπως ἀλλήλοις προὔπινομεν τὰ φιλή-
 ματα.

Γ'. Μετὰ δὲ τὸ δειπνόν ὁ Σάτυρός μοι προσελθὼν
 46 ἔφη· Νῦν μὲν ἀνδρίζεσθαι καιρός. Ἦ γὰρ μήτηρ τῆς
 κόρης, ὡς οἶσθα, μαλακίζεται καὶ καθ' αὐτὴν ἀνα-
 παύεται· μόνῃ δ' ἢ παῖς βαδίζειται κατὰ τὰ εἰθισμένα
 τῆς Κλειοῦς ἐπομένῃς, πρὶν ἐπὶ τὸν ὕπνον τραπήναι.
 Ἐγὼ δὲ σοὶ καὶ ταύτην ἀπάξω διαλεγόμενος. Ταῦτ'
 50 εἰπὼν, τῆ Κλειοῖ μὲν αὐτός, ἐγὼ δὲ τῆ παιδί διαλα-
 χόντες ἐφηδρεύομεν. Καὶ οὕτως ἐγένετο. Ἀπεπαύ-
 σθη μὲν ἢ Κλειῶ, ἢ δὲ παρθένος ἐν τῷ περιπάτῳ κατε-
 λλειπετο. Ἐπιτηρῆσας οὖν ὅτε τοῦ φωτός τὸ πολὺ
 τῆς αὐγῆς ἐμαραινέτο, πρόσειμι θρασύτερος γενόμενος

commutaretur. Haec tum ego eam complectens palam
 suaviatus sum. Illa vero retrocedens, Quid, inquit, agis?
 num tu etiam excantas? Atqui, incantatricem, inquam,
 exosculor, quoniam dolorem mihi omnem eripuisti. Quae
 quum intellexisset subrisissetque, animus mihi accessit:
 ac subito, Heu mihi, carissima Leucippe, inquam rur-
 sus, acerbius pungor: aculeus enim ad cor usque pene-
 travit, excantationemque tuam exposcit. Apem certe tu
 quoque in ore gestas: nam et mellis plena es, et basia tua
 vulnus imponunt. Quare iterum, quaeso, excanta: sed
 tam cito cantionem absolvere noli, ne vulnus recrudescat.
 Atque inter loquentem manum injeci, liberiusque
 osculatus sum. Illa tametsi repugnare videretur, sustinuit
 tamen.

VIII. Interea procul venientem ancillam conspiciat,
 alius alio secessimus, ego quidem perinvitus ac tristis:
 illa vero qua mente, haud sane scio. Ex illo melius mihi
 esse, ac spes augeri coepit, planeque basium in labris meis,
 quasi corporeum aliquid relictum, residere sentiebam, et
 cen voluptatis thesaurum quodpiam diligenter custodie-
 bam, id enim est quod primum amanti dulce accedit,
 quum a formosissima et praestantissima corporis parte
 procreetur. Os enim instrumentum vocis est: vox autem
 animi umbra. Labiorum porro contactus dum voluptatem
 in praecordiis serunt, animos ad sese mutuo suavianulum
 trahunt. Nec vero talem inquam antea cordis voluptatem
 mihi fuisse novi, et tum primum intellexi nihil cum ama-
 torio suavio dulcedine contendere.

IX. Posteaquam cenandi tempus rediit, rursum eo-
 dem modo una bibebamus. Satyrusque, qui nobis vinum
 miscebat, amatorium nescio quid tum praestitit. Nam
 pocula commutabat, Leucippae meum, illius poculum mihi
 dat, et utrisque infundens et aqua miscens, porrigebat.
 Ego qua parte bibens Leucippe labra scypho admovebat,
 observans, eamque ori meo inserens, ac missum ad me
 osculum contingens, bibebam, simulque poculum suavia-
 bar. Id quod animadvertens puella, suorum etiam me
 labiorum vestigia osculari intellexit. Sed Satyrus confun-
 dens pocula rursus nobis commutavit; tunc illam factum
 meum imitantem, eodemque bibentem animadverti:
 eoque majorem etiam voluptatem cepi. Factum id a
 nobis fuit tertio etiam ac quarto, et diel reliquum ita
 alter alteri basia vicissim propinabamus.

X. Absoluta cena conveniens me Satyrus, nunc tem-
 pus est, inquit, virum ut te ostendas. Puellae mater, ut
 nosti, minus bene habet, ac sola cubitum ivit; puella prius,
 quam in lectum se colloset, sequente Clione, quo consuevit,
 sola se conferet: verum ego et illam colloquendo abducam.
 Sub haec verba, partibus nostris divisit, ille Clionem, ego
 Leucippen observabamus, resque e sententia processit:
 nam et Clio abducta est, et Leucippe in ambulatione re-
 mansit. Ergo vespertini temporis adventu observato,
 priore successu audentior factus, ad eam, quasi miles jam

πρὸς αὐτὴν ἐκ τῆς πρώτης προσβολῆς, ὡς περ στρατιώ-
της ἤδη νενικηκώς καὶ τοῦ πολέμου καταπεφρονηκώς·
πολλὰ γὰρ ἦν τὰ τότε ὀπλιζόντά μοι θαρρεῖν· οἶνος,
ἔρωις, ἑλπίσις, ἐρημία· καὶ οὐδὲν εἰπὼν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ
5 συγκεῖμενον ἔργον, ὡς εἶχον, περιχυθεὶς, τὴν κόρην
κατεφίλου. Ὡς δὲ καὶ ἐπεχείρουν τι προὔργου ποιεῖν,
ψόφος τις ἡμῶν κατόπιν γίνεται· καὶ παραχθέντες ἀνε-
πιθῆσαμεν. Καὶ ἡ μὲν ἐπέκεινα τρέπεται τὴν ἐπὶ τὸ
δουμάτιον αὐτῆς, ἐγὼ δ' ἐπὶ θάτερα, σφόδρα ἀνιόμε-
10 νος, ἔργον οὕτω καλὸν ἀπολέσας, καὶ τὸν ψόφον λοιδο-
ρῶν. Ἐν τούτῳ δὲ [καὶ] ὁ Σάτυρος ὑπαντιάζει μοι
φαιδρῶ τῷ προσώπῳ. Καθορᾶν γάρ μοι ἐδόκει ὅσα
ἐπράττομεν, ὑπὸ τινι τῶν δένδρων λογιῶν, μὴ τις ἡμῖν
ἐπέλθῃ· καὶ αὐτὸς ἦν ὁ ποιήσας τὸν ψόφον, προσιόντα
15 θεασάμενός τινα.

ΙΑ'. Ὀλίγων δ' ἡμερῶν διελθουσῶν, ὁ πατήρ μοι
τοὺς γάμους συνεκρότει ὕττον ἢ διεγνώκει. Ἐνύπνια
γὰρ αὐτὸν διετάραττε πολλά. Ἐδοξεν ἀγεῖν ἡμῶν
τοὺς γάμους, ἤδη δ' ἄψαντος αὐτοῦ τὰς δαΐδας, ἀπο-
20 σβεσθῆναι τὸ πῦρ. . . . ἤ καὶ μᾶλλον ἠπέιγετο
συναγαγεῖν ἡμᾶς. Τοῦτο δ' εἰς τὴν ὑστεραίαν παρε-
X σκευάζετο. Ἐώνητο δὲ τῇ κόρῃ τὰ πρὸς τὸν γάμον
περιδέραιον μὲν λίθων ποικίλων· ἐσθῆτα δὲ τὸ πᾶν μὲν
πορφυρᾶν, ἐνθα δὲ ταῖς ἄλλαις ἐσθῆσιν ἡ χιώρα τῆς
25 πορφύρας, ἐκεῖ χρυσοῦς ἦν. Ἦριζον δὲ πρὸς ἀλλήλους
οἱ λίθοι. Ὑάκινθος μὲν, ῥόδον ἦν ἐν λίθῳ· ἀμέθυστος
δ' ἐπορφύρετο τοῦ χρυσοῦ πλησίον. Ἐν μέσῳ δὲ τρεῖς
ἦσαν λίθοι, τὴν χροῖαν ἐπάλληλοι· συγκεῖμενοί δ' ἦσαν
οἱ τρεῖς· μέλαινα μὲν ἡ κρηπίς τοῦ λίθου, τὸ δὲ μέσον
30 σῶμα λευκὸν τῷ μέλανι συνεφαίνετο, ἐξῆς δὲ τῷ λευκῷ
τὸ λοιπὸν ἐπορφύρα κορυφούμενον. Ὁ λίθος δὲ τῷ
χρυσῷ στεφανούμενος, ὀφθαλμὸν ἐμιμεῖτο χρυσοῦν.
Τῆς δ' ἐσθῆτος οὐ πάρεργον εἶχεν ἡ πορφύρα τὴν βα-
φῆν, ἀλλ' οἷον μυθολογοῦσι Τύριοι τοῦ ποιμένοιο εὐρεῖν
35 τὸν κύων, ἧ καὶ μέχρι τούτου βάπτουσιν Ἄφροδίτης τὸν
πέπλον. Ἦν γὰρ χρόνος ὅτε τῆς πορφύρας ὁ κόσμος
ἀνθρώποις ἀπόρητος ἦν· μικρὸς δ' αὐτὴν ἐκάλυπτε
κόχλος ἐγκύκλιω μυθῷ. Ἄλιεὺς ἀγρεύει τὴν ἄγραν
ταύτην· καὶ ὁ μὲν ἰχθὺν προσεδόκησεν, ὡς δ' εἶδε τοῦ
40 κόχλου τὴν τραχύτητα, ἐλοιδορεῖ τὴν ἄγραν καὶ ἔρ-
ριψεν ὡς θαλάσσης σκύβαλον. Εὐρίσκει δὲ κύων τὸ
ἔρμαιον καὶ καταθραύει τοῖς ὀδοῦσι, καὶ τῷ στόματι
τοῦ κυνὸς περιρρέει τοῦ ἄνθους τὸ αἷμα καὶ βάπτει τὸ
αἷμα τὴν γένυν καὶ ὑφαίνει τοῖς χεῖλεσι τὴν πορφύ-
45 ραν. Ὁ ποιμὴν δρᾷ τὰ χεῖλη τοῦ κυνὸς ἡμαχμένα
καὶ τραῦμα νομίσας τὴν βλάβην πρόσεισι καὶ ἀπέπλυσε
τῇ θαλάσῃ καὶ τὸ αἷμα λαμπρότερον ἐπορφύρετο.
Ὡς δὲ καὶ ταῖς χερσὶν ἔθιγε, τὴν πορφύραν εἶχε καὶ
ἡ χεῖρ. Συνῆκεν οὖν τοῦ κόχλου τὴν φύσιν ὁ ποιμὴν,
50 ὅτι φάρμακον ἔχει κάλλους πεφυτευμένον· καὶ λαθῶν
μαλλὸν ἐρίου, καθῆκεν εἰς τὸν γρηραμὸν αὐτοῦ τὸ ἔριον,
ζητῶν τοῦ κόχλου τὰ μυστήρια· τὸ δὲ κατὰ τὴν γένυν
τοῦ κυνὸς ἡμάσσετο. Καὶ τότε τὴν εἰκόνα τῆς πορ-
φύρας εἰδῶσάκετο. Λαθῶν δὲ τινὰς λίθους περιθραύει

victor et bellum nihili faciens, me contuli : multa enim
erant, quibus armatus confidebam, nempe vinum, amor,
spes, solitudo : tacitusque, quasi ex compacto ita res agere-
tur, puellam statim circumplexus basiavi : quumque majus
aliquid etiam facere aggressus essem, strepitus quidam post
nos auditus fuit ; perturbati retro saluimus, Leucippeque
intra cubiculum suum, ego aliam in partem me recepi,
sane quam tristis, tam præclara occasione amissa, strepi-
tumque detestans. Interea læto vultu fit mihi obviam
Satyrus : qui mihi, quæ a nobis acta fuerant, omnia vi-
disse videbatur, dum sub arbore quadam, ne quis nobis
superveniret, observabat : et ille ipse, venientem quemdam
conspicatus, strepitum ediderat.

XI. Elapsis paucis post diebus, pater, citius quidem
omnino quam constituerat, nuptiis meis operam dare coepit
Multæ enim hominem insomnia perterrebant. Namque
illas adornare sibi visus est, ignemque, dum nuptiales faces
accendisset, extingui, (et nos, quæ res vehementius etiam
illum angebat, abduci) quare et magis festinabat nos ma-
trimonio jungere. Nuptiis igitur, quæ tum secutura erat,
dicta est dies. Jam in sponsæ ornatu necessaria omnia
comparata fuerant, monile scilicet variis lapillis distinctum,
vestis purpurea tota, nisi quod ea pars, quæ in aliis pur-
pura constat, aurum erat. Porro lapilli inter se contene-
debant. Hyacinthus lapidea quodammodo rosa erat : ame-
thystus purpurascens ad auri prope colorem vergebat. In
medio lapilli tres ita collocati, ut alterius colorem alter
exciperet : in unum quippe omnes coaluerant : parsque ima
nigra erat ; summa, quæ in cuspidem surgebat, rubra ; media
alba quum esset, hinc nigrori, rubori illinc candorem com-
municabat : lapis ipse auro inclusus aureum oculum imi-
tabatur. Nec vero vulgari purpura, sed ea, quam a pas-
toris cane inventam Tyrii fabulantur, quaque nunc etiam
Veneris peplum tingunt, vestis illius color constabat. Ac
fuit quidem aliquando tempus, quum purpuræ decus mor-
tales nesciebant, utpote quod intra parvæ testæ cavum
multos orbis habens occultebatur. Prædam hujusmodi
piscator quidam ceperat et pisces esse crederat : verum
testæ asperitate perspecta, prædam detestatus est, ac tan-
quam maris faciem abjecit. Quam canis quum invenisset,
dentibus comminuit : sanguinisque illius flos circum os
manat canis et malum infecit et purpureum labris colo-
rem induxit. Tum pastor canis labra sanguinolenta cernens,
vulnus illum accepisse ratus accessit atque marina
aqua conspersit, ibi vero sanguis ille splendidior evadebat,
manusque ejus contrectando purpurascabant. Hinc eam
esse testæ naturam pastor intellexit, ut innatum pulchritu-
dinis medicamentum in se contineret, atque ut rei totius
arcana exploraret, accepto lanæ glomere in ejus latebras
demersit. Lana, quomodo etiam canis mala, sanguine
infecta est : ac tum purpuræ imaginem didicid, contritaque

τὸ τεῖχος τοῦ φαρμάκου καὶ τὸ ἄδυτον ἀνοίγει τῆς πορφύρας, καὶ θησαυρὸν εὐρίσκει βαφῆς. *

10 Β'. Ἐθυσεν οὖν τότε ὁ πατὴρ προτέλεια τῶν γάμων. Ω; ὃ ἤκουσα, ἀπωλώλειν καὶ ζήτουν μηχανήν, δι' ἧς ἂν ἀναβαλέσθαι δυναίμην τὸν γάμον. Σκοπῶντος δέ μου, θόρυβος ἐξαίφνης γίνεται κατὰ τὸν ἀνδρῶνα τῆς οἰκίας. Ἐγεγόνει δέ τι τοιοῦτον. Ἐπειδὴ θυσάμενος ὁ πατὴρ ἔτυχε καὶ τὰ θύματα ἐπέκειτο τοῖς βωμοῖς, ἀετὸς ἀνωθεν καταπτώξας ἀρπάζει τὸ ἱερεῖον. Σοβούντων δὲ πλέον οὐδὲν ἦν· ὁ γὰρ ὄρνις ὄχγετο φέρων τὴν ἀγρὰν. Ἐδόκει τοίνυν οὐκ ἀγαθὸν εἶναι. Καὶ δὴ ἐπέσχον ἐκείνην τὴν ἡμέραν τοὺς γάμους. Καλεσάμενος δὲ μάντις ὁ πατὴρ καὶ τερατοσκόπους τὸν οἰωνὸν διηγείται. Οἱ δ' ἔφασαν δεῖν καλ-
15 λιεῖσθαι Ξενίῳ Διὶ νυκτὸς μεσοῦσης ἐπὶ θάλασσαν ἕκοντας· ὁ γὰρ ὄρνις ἔτυγεν ἱπτάμενος ἐκεῖ. [Τὸ δὲ ἔργον εὐθὺς ἀπέβη· τὸν γὰρ ἀετὸν ἀναπτάντα ἐπὶ τὴν θάλασσαν συνέβη φανῆναι οὐκέτι.] Ἐγὼ δὲ ταῦθ' ὡς ἐγένετο τὸν ἀετὸν ὑπερεπήνουν καὶ δικαίως ἔλεγον
20 ἀπάντων ὀρνίθων εἶναι βασιλέα. Οὐκ εἰς μακρὰν δ' ἀπέβη τοῦ τέρατος τοῦργον.

10 Γ'. Νεανίσκος ἦν Βυζάντιος, ὄνομα Καλλισθένης, ὄρφανὸς καὶ πλούσιος, ἄσματος δὲ καὶ πολυτελής. Οὐδὲν ἀκούων τῷ Σωστράτῳ θυγατέρα εἶναι καλὴν, ἰδὼν
25 ὃ οὐδέποτε, ἤθελεν αὐτῇ ταύτην γενέσθαι γυναικα. καὶ ἦν ἐξ ἀκοῆς ἐραστής. Τσσαυτὴ γὰρ τοῖς ἀκολάστοις ὕβρις, ὡς καὶ τοῖς ὡσὶν εἰς ἔρωτα τρυφᾶν καὶ ταῦτα πάσχειν ὑπὸ βημάτων, ἃ τῇ ψυχῇ τρωθέντες διακονοῦσιν ὀφθαλμοί. Προσελθὼν οὖν τῷ Σωστράτῳ
30 πρὶν ἢ τὸν πόλεμον τοῖς Βυζαντιοῖς ἐπιπεσεῖν, ἤτειτο τὴν κόρην. Ὁ δὲ βδελυττόμενος αὐτοῦ τοῦ βίου τὴν ἀκολασίαν ἠρνήσατο. Θυμὸς ἴσχει τὸν Καλλισθένην καὶ ἠτιμάσθαι νομίσαντα ὑπὸ τοῦ Σωστράτου καὶ ἄλλως ἐρῶντα. Ἀναπλάττων γὰρ ἑαυτῷ τῆς παιδὸς
35 τὸ κάλλος καὶ φανταζόμενος τὰ ἀόρατα, ἔλαθε σφόδρα κακῶς διακείμενος. Χ' Ἐπιβουλεύει δ' οὖν καὶ τὸν Σωστράτον ἀμύνασθαι τῆς ὕβρεως, καὶ αὐτῇ τὴν ἐπιθυμίαν τελέσαι. Νόμου γὰρ ὄντος Βυζαντιοῖς, εἴ τις ἀρπάσας παρθένον φθάσας ποιήσῃ γυναικα, γάμον
40 ἔχει τὴν ζημίαν, προσεῖχε τούτῳ τῷ νόμῳ. Καὶ ὁ μὲν ἐζήτει καιρὸν πρὸς τοῦργον.

45 Δ'. Ἐν τούτῳ δὲ, τοῦ πολέμου περιστάντος καὶ τῆς παιδὸς εἰς ἡμᾶς ὑπεκχειμένης, μεμαθῆκει μὲν ἕκαστα τούτων· οὐδὲν δ' ἤττον τῆς ἐπιβουλῆς εἶχετο. Καὶ τοιοῦτὸ τι αὐτῷ συνήργησε. Χρησμὸν ἴσχυουσιν οἱ Βυζάντιοι· τοιόνδε·

Νῆσός τις [πόλις] ἐστὶ φυτῶνμον αἶμα λαχοῦσα,

Ἰσθμὸν ὁμοῦ καὶ πορθμὸν ἐπ' ἠπείροιο φέρουσα.

Ἐνθ' Ἡραϊστος ἔχων χάρει γλαυκῶπιν Ἀθῆναι.

50 Κεῖθι θνηπολὴν σε φέρειν κέλομαι Ἡρακλεῖ.

Ἀπορούντων δ' αὐτῶν τί λέγει τὸ μάντευμα, Σωστράτος, τοῦ πολέμου γὰρ, ὡς ἔφην, στρατιγὸς ἦν οὗτος, Ὡρα πέμπειν ἡμᾶς θυσίαν εἰς Τύρον, εἶπεν, Ἡρακλεῖ. Τὰ γὰρ τοῦ χρησμοῦ ἐστὶ πάντ' ἐνταῦθα.

saxis quibusdam medicamenti illius crusta purpurea penetralia reseravit, tincturæ thesaurum invenit.

XII. Quam igitur ante nuptias fieri mos est rem divinam pater faciebat. Quod simulatque ipse persensi, periisse me judicavi, cogitabamque quonam modo aliud omnia in tempus rejici possent. Qua in cogitatione defixus dum essem, repentinus quidam strepitus a virore diver-sorio exauditus est, resque ita habuit. Quum victimam forte pater mactavisset, arisque odoramenta imposita essent, delapsa cælo aquila victimam rapuit, nihil iis, qui submo-vere conabantur, perficientibus: avolavit enim avis cum præda. Omen id bonum non esse judicatum est: atque a nuptiis eo die cessatum. Accersitis autem auspiciis et conjectoribus prodigium pater exposuit: atque illi ad mare proficisci, ac Jovi Hospitali sub mediam noctem sacra fa-cere oportere dixerunt; eo enim aquilam volatum tenuisse. [Itaque statim cecidit res: nam volucris cursum mare versus dirigens nusquam amplius apparuit.] Ego eventu hoc delectatus aquilam mirum in modum commendavi, aviumque reginam merito esse dixi. Quod autem omine portendebatur, brevi tempore post evenit.

XIII. Callisthenes Byzantius adolescens, parentibus orbatus, dives, luxu perditus, ac sumptuosus fuit. Is for-mosam Sostrato filiam esse audiens, eam quamquam non viderat, uxorem tamen habere optavit, ac sola auditione illius amore ardebat. Ea enim hominum intemperantium libido est, ut etiam fama ad amandum compellantur atque audientes eadem patiantur atque animo ministrent vulne-rati oculi. Igitur ante quam Byzantiis bellum inferret, Sostratum adiens, puellam ut sibi desponderet, ro-gavit. Ille autem, intemperantem hominis vitam minime probans, negavit. Quamobrem Callisthenes a Sostrato con-temni se ratus atque aïoqui amans iratus est, puella enim pulchritudinem sibi ipse confingens, et quæ oculis nondum adspexerat, mente agitans, animo ngerrimus factus est se-iuscio. Igitur quo modo acceptam a Sostrato injuriam ulcisci, ac suam ipsius cupiditatem explere posset, exco-gitavit. Nam quum Byzantiis lex esset, ut si quis virginem rapnisset, vinque illi attulisset, is alia nulla pœna tene-retur, quam ut eam matrimonio sibi adjungeret; legi huic animo intentus Callisthenes, opportunum ad eam rem tem-pus quaerebat.

XIV. Quanquam autem bellum ardere, puellamque domi nostræ commorari dedicerat, non tamen insidias mo-leri destitit. In quo hujusmodi quiddam homini auxilium tulit. Editum fuerat Byzantiis oraculum hoc:

Est insula gentem habens a planta nomine ducentem,

Isthmum simul et fretum in terra continenti faciens,

Ubi Vulcanus gaudet quod caesiam Minervam possidet.

Herculi hic solennia reddere te jubeo.

Nescientibus autem ipsis, quid oraculum vellet, Sostratus, (is enim, ut dixi, belli princeps erat) tempus, inquit, est, ut Tyrum Herculi sacrificatum mittamus: nam ei loca sin-gula oraculo edita conveniunt: plantæ enim cognominem

Φυτώσιμον γὰρ ὁ θεὸς εἶπεν αὐτὴν, ἐπεὶ Φοινίκων ἢ νῆσος· ὁ δὲ φοινίζ φυτόν. × Ἐρῖζει δὲ περὶ ταύτης γῆς καὶ θάλασσα, ἔλκει (μὲν ἢ θάλασσα, ἔλκει) δ' ἢ γῆ, ἢ δ' εἰς ἀμφοτέρα αὐτὴν ἤρμωσε. Καὶ γὰρ ἐν θαλάσῃ κἀθηται καὶ οὐκ ἀφῆκε τὴν γῆν· συνδέει γὰρ αὐτὴν πρὸς τὴν ἤπειρον στενὸς ἀύχην, καὶ ἔστιν ὡσπερ τῆς νήσου τράχηλος. Οὐκ ἐρρίζεται δὲ κατὰ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὑπορρεῖ κάτωθεν. Ὑπόκειται δὲ πορθμὸς κάτωθεν ἰσθμῷ· καὶ γίνεται τὸ

10 θέαμα καινόν, πόλις ἐν θαλάσῃ, καὶ νῆσος ἐν γῆ. Ἀθηναῖν δ' Ὁφαιστος ἔχει, εἰς τὴν ἑλαιάν ἡνίξαστο καὶ τὸ πῦρ, ἃ παρ' ἡμῖν ἀλλήλοις συνοικεῖ. Τὸ δὲ χωρίον ἱερὸν ἐν περιθάλῳ ἑλαιάν μὲν ἀναθάλλει φαιδροῖς κλάδοις, πεφύτευται δὲ σὺν αὐτῇ τὸ πῦρ καὶ

15 ἀνάπτει περὶ τοὺς πτόρθους πολλὴν τὴν φλόγα· ἢ δὲ τοῦ πυρὸς αἰθάλη τὸ φυτὸν γεωργεῖ. Αὕτη πυρὸς φιλία καὶ φυτοῦ.] Οὕτως οὐ φεύγει τὸν Ὁφαιστον Ἀθηναῖα. Καὶ ὁ Χαιρεφῶν συστράτηγος ὢν τοῦ Σωστράτου μείζων, ἐπεὶ πατρόθεν ἦν Τύριος, ἐκθειάζων

20 αὐτόν, Πάντα μὲν τὸν χρησμὸν, εἶπεν, ἐξηγήσω καλῶς μὴ μέντοι θαύμαζε τὴν τοῦ πυρὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ ὕδατος φύσιν. Ἐθεασάμην γὰρ ἐγὼ τοιαῦτα μυστήρια. Τὸ γοῦν τῆς Σικελικῆς πηγῆς ὕδωρ κεκρασμένον ἔχει πῦρ· καὶ φλόγα μὲν ὄψεαι κάτωθεν

25 ἀπ' αὐτῆς ἀλλομένην ἄνωθεν θίγοντι δέ σοι τὸ ὕδωρ, ψυχρόν ἐστιν οἷόν περ γῶν, καὶ οὔτε τὸ πῦρ ὑπὸ τοῦ ὕδατος κατασβέννυται, οὔτε τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς φλέγεται, ἀλλ' ὕδατος εἰσιν ἐν τῇ κρήνῃ καὶ πυρὸς σπονδαί. Ἐπεὶ καὶ ποταμὸς Ἰσθρικὸς, εἰ μὲν ἴδοις

30 αὐτόν εὐθὺς, οὐδενὸς ἄλλου κρείττων ἐστὶ ποταμοῦ· ἦν δ' ἀκούσαι θέλης τοῦ ὕδατος λαλοῦντος, μικρὸν ἀνάμεινον ἐκπετάσας τὰ ὕδατα. Ἐὰν γὰρ ὀλίγος ἄνεμος εἰς τὰς δίνας ἐμπέσῃ, τὸ μὲν ὕδωρ ὡς χορδὴ κρούεται, τὸ δὲ πνεῦμα τοῦ ὕδατος πλήκτρον γίνεται, τὸ ῥεῦμα δ' ὡς

35 κيثάρα λαλεῖ. Ἀλλὰ καὶ λίμνη Λιβυκὴ μιμεῖται γῆν Ἰνδικήν, καὶ ἴσασιν αὐτῆς τὸ ἀπόρρητον αἰ Λιβύων παρθένοι, ὅτι ὕδωρ ἔχει πλούσιον. Ὁ δὲ πλοῦτος ταύτη κάτωθεν τεταμειυται τῇ τῶν ὑδάτων ἰλύϊ δεδεμένος· καὶ ἔστιν ἐκεῖ χρυσίου πηγὴ. Κοντὸν οὖν εἰς

40 τὸ ὕδωρ βαπτίζουσι, πίσση πεφαρμαγμένον καὶ ἀνοίγουσι τοῦ ποταμοῦ τὰ κλεῖθρα. Ὁ δὲ κοντὸς πρὸς τὸν χρυσὸν οἷον πρὸς τὸν ἰχθὺν ἀγχιτρον γίνεται, ἀγρεύει γὰρ αὐτόν, ἢ δὲ πίσσα δέλεαρ γίνεται τῆς ἄγρας, ὅτι γὰρ ἂν εἰς αὐτὴν ἐμπέσῃ τῆς τοῦ χρυσοῦ γονῆς,

45 τὸ μὲν προσήφατο μόνον, ἢ πίσσα δὲ εἰς τὴν ἤπειρον ἤρπασε τὴν ἄγραν. Οὕτως ἐκ ποταμοῦ Λιβυκοῦ χρυσὸς ἀλειτουργεῖται.*

IE. Ταῦτ' εἰπὼν τὴν θυσίαν ἐπὶ τὴν Τύρον ἐπεμπε, καὶ τῇ πόλει συνδοκοῦν. Ὁ γοῦν Καλλισθένης δια-

50 πράττεται τῶν θεωρῶν εἷς γενέσθαι· καὶ ταχὺ καταπλεύσας εἰς τὴν Τύρον καὶ ἐκμαθὼν τὴν τοῦ πατρὸς οἰκίαν, ἐφῆδρευε ταῖς γυναῖξιν. Αἱ δ' ὀφόμεναι τὴν θυσίαν ἐξήεσαν· καὶ γὰρ ἦν πολυτελής. Πολλὴ μὲν ἢ τῶν θυσιμαμάτων πομπή, ποικίλη δ' ἢ τῶν ἀνθέων

eam deus vocavit, quoniam Phoenicum insula est : Phœnix autem (ea vox palmam significat) planta est. De illa etiam mare ac terra contendunt : eamque terra quidem et mare ad se trahunt, illa vero ad utrumque se accommodavit : in mari enim jacet, nec tamen a terra disjungitur : sed angusti cujusdam callis beneficio continenti adnectitur, quod quasi collum insulæ est, et maris fundo minime adhaerescens, sed aqua subterlabente sustentatus. Sub isthmo autem jacet parvum fretum; et fit novum prorsus spectaculum, urbs scilicet in mari et insula in terra. Quod autem ad Palladem Vulcano adjunctam attinet, de olea et igne intelligi debet : quæ duo apud nos conjuncta habentur. Sacer enim ac muro circumdatus locus est : ubi olea nitidis ramis floret et ignis adnascitur et magnam circum illius ramos flammam exsuscitat et cujus cinere lætior etiam olea ipsa evadit. Hac ratione ignis et planta in amicitiam conspirant : Vulcanumque Minerva non aversatur. Tum Chærephon, Sostrati collega in bello, Sostrato ipso major, quoniam patria Tyro erat, hominem miris laudibus extollens, Pulchre tu quidem, inquit, dei responsum interpretatus es : verum ne solam ignis sed et aquæ naturam admireris, egoque arcana hujusuodi vidi. Fons in Sicilia reperitur, permistum aquæ ignem continens : in quo salientem ab imo ad summum flammam conspicias, aquam vero si tangas, nivis instar, frigida est : neque tamen ignem aqua extinguit, neque aquam ignis calefacit; sed alteri cum altera pactæ illic induciæ sunt. In Hispania quoque fluvius est, qui primo aspectu nihil a fluminibus aliis differt, at vero, auribus arrectis paulo exspecta, si velis aquam resonantem audire : ubi enim vel modicus ventus vortices impulerit, aqua fidis in morem sonum edit : plectri siquidem ventus, citharæ vero aqua usum præstat. Sed et in Libya palus habetur, Indicæ similem arenam continens. Ac Libycæ ipsæ virgines illius arcanum, quod aquam divitem continet norunt. Porro divitiæ sub aqua limo permistæ adservantur, auri fons ibi quum sit. Illam igitur pice perticam in aquam demittunt, ac fluminis obices removent : quod autem pisci hamus, id auro pertica est, illud enim apprehendit, dum escæ officio pix fungitur, nam quidquid auri ab ea contingitur adhaerescit, atque pix in litus prædam trahit, eoque pacto aurum ex fluvio Libyco extrahitur.

XV. Hæc quum dixisset Chærephon, Tyrum, qui sacrificaret, misit, factum id civitate comprobante. Callisthenes igitur ut sacrificii curatorum unus crearetur, efficiens, Tyrum quamprimum navigavit : ibique patris mei domo cognita, mulieribus, quæ sacrificii pompam magifico apparatu spectatum prodierant, insidiâs tetendit. Ingens videlicet suffimentorum copia, magnaue florum va-

συμπλοκή. Τὰ θυμιάματα, κασσία καὶ λιθανωτός καὶ χρόκος· τὰ ἄνθη, νάρκισσος καὶ ῥόδα καὶ μυρρίναι· ἡ δὲ τῶν ἀνθέων ἀναπνοὴ πρὸς τὴν τῶν θυμιαμάτων ἤριζεν ὀσμὴν. Τὸ δὲ πνεῦμα ἀναπεμπόμενον εἰς τὸν αἶρα τὴν ὀσμὴν ἐκεράννυ, καὶ ἦν ἄνεμος ἡδονῆς. Τὰ δ' ἱερεῖα πολλὰ μὲν ἦν καὶ ποικίλα, διέπρεπον δ' ἐν αὐτοῖς οἱ τοῦ Νεῖλου βόες. Βοῦς γὰρ Αἰγύπτιος, οὗ τὸ μέγεθος μόνον ἀλλὰ καὶ τὴν χροιάν εὐτυχεῖ. Τὸ μὲν γὰρ μέγεθος πάντῃ μέγας, τὸν αὐχένα παχὺς, τὸν ὠϊον πλατὺς, τὴν γαστέρα πολλὴς, τὸ κέρασ οὐχ ὡς ὁ Σικελικὸς εὐτελής, οὐδ' ὡς ὁ Κύπριος δυσειδής, ἀλλ' ἐκ τῶν κροτάφων ὄρθιον ἀναβαῖνον, κατὰ μικρὸν ἐκατέρωθεν κυρτούμενον τὰς κορυφὰς συναίγει τοσοῦτον, ὅσον αἱ τῶν κεράτων διεσπᾶσιν ἀρχαί· καὶ τὸ θέαμα κυκλουμένης σελήνης ἐστὶν εἰκὼν ἡ χροιά δ' οἶαν Ὀμηρος τοὺς τοῦ Θρακῆος ἵππους ἐπανεῖ. Βαδίζει δὲ ταῦρος ὑψαυγενοῦν καὶ ὡσπερ ἐπιδεικνύμενος, ὅτι τῶν ἄλλων βοῶν ἐστὶ βασιλεύς. Εἰ δ' ὁ μῦθος Εὐρώπης ἀληθής, Αἰγύπτιον βοῦν ὁ Ζεὺς ἐμιμήσατο.

10 15 20 25 30 35
 ΙΓ'. Ἐτυχεν οὖν ἡ μὲν ἐμὴ μήτηρ τότε μαλακῶς ἔχουσα· σκηψαμένη δὲ καὶ ἡ Λευκίππη νοσεῖν, ἔνδον ὑπέμεινε· (συνέκειτο γὰρ ἡμῖν εἰς ταῦτόν ἐλθεῖν, ὡς ἂν τῶν πολλῶν ἐξίστων.) ὥστε συνέβη τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν μετὰ τῆς Λευκίππης μητρος προελθεῖν. Ὁ δὲ Καλλισθένης τὴν μὲν Λευκίππην οὐχ ἑωρακώς ποτε, τὴν δὲ Καλλιγόνην ἰδὼν, τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν, νομίσας Λευκίππην εἶναι (ἐγνώρισε γὰρ τοῦ Σωστράτου τὴν γυναῖκα), πυθόμενος οὐδέν — ἦν γὰρ ἑαλωκώς ἐκ τῆς θέας — δείκνυσθαι ἐνὶ τῶν οἰκετῶν τὴν κόρην, ὃς ἦν αὐτῷ πιστότατος, καὶ κελεύει ληστὰς ἐπ' αὐτὴν συγκροτῆσαι, καταλέξας τὸν τρόπον τῆς ἀρπαγῆς. Πανηγυρὶς δ' ἐπέκειτο, καὶ ἦν ἡγκόκη ἐπάσας παρθένους ἀπαντᾶν ἐπὶ θαλάτταν. Ὁ μὲν οὖν ταῦτ' εἰπὼν καὶ τὴν θεωρίαν ἀφωσιωμένος ἀπῆλθε.

35 40 45 50
 ΙΖ'. Ναῦν δ' εἶχεν ἰδίαν, τοῦτο προκατασκευάσας οἶκον εἰ τύχοι τῆς ἐπιχειρήσεως. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι θεωροὶ ἀπέπλευσαν, αὐτὸς δὲ μικρὸν ἀπεσάλευε τῆς γῆς, ἅμα μὲν ὡς δοκοῖη τοῖς πολίταις ἐπεσθαι, ἅμα δ' ἵνα μὴ πλησίον τῆς Τύρου τοῦ σκάφους ὄντος, κατὰ φῶρος γένοιτο μετὰ τὴν ἀρπαγὴν. Ἐπεὶ δ' ἐγένετο κατὰ Σάραπτα κώμην Τυρίων, ἐπὶ θαλάττῃ κειμένην, ἐνταῦθα προσπορίζεται λέμβον, δίδωσι δὲ τῷ Ζήνωνι, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ οἰκῆτῃ ὃν ἐπὶ τὴν ἀρπαγὴν παρεσκευάκει. Ὁ δὲ (ἦν γὰρ καὶ ἄλλως εὐρωστος τὸ σῶμα καὶ φύσει πειρατικὸς) ταχὺ μὲν ἐξεῦρε ληστὰς ἀλιεῖς ἀπὸ τῆς κώμης ἐκείνης καὶ ὄντι' ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Τύρον. Ἔστι δὲ μικρὸν ἐπίγειον Τυρίων, νησιδίων ἀπέχον ὀλίγον τῆς Τύρου ('Ροδόπης αὐτὸ τάφρον οἱ Τύριοι λέγουσιν) ἐνθ' ὁ λέμβος ἐφή-
 50 ὄρευε.

ΙΗ'. Πρὸ δὲ τῆς πανηγύρεως, ἦν ὁ Καλλισθένης [καὶ] προσεδόξα, γίνεται δὲ τὰ τοῦ αἵτου καὶ τῶν μάντειν· καὶ εἰς τὴν ὑστεραίαν παρεσκευαζόμεθα νύκτωρ, ὡς θυσόμενοι τῷ θεῷ. Τούτων δὲ τὸν Ζήνωνια

rietas. In sufficientis, casia, thus, crocus : in floribus, narcissus, rosa, myrtus erant : suavitasque e floribus afflata cum sulfimentorum odore certabat : sublatiusque cum aëre vapor odores confundebat et ventum suavitate complebat. Sed et multæ ac variæ victimæ erant : inter quas principem locum Nilotici boves obtinebant : non solum autem magnitudine, verum etiam colore animal huiusmodi præstat. Statura est eximia, cervice crassa, humeris amplis, ventre magno, cornibus non ut Siculi boves depressis, neque ut Cyprii deformibus, sed quæ a temporibus alte consurgentia sensim utrinque curvantur ita, ut summæ illorum partes tantum sibi mutuo appropinquent, quantum principia eorum inter se distant et plena Lunæ imaginem propemodum referre videntur : colore tali, qualem in Thraciis equis Homerus laudat. Incedit autem taurus is cervice sublata quasi aliorum se regem esse ostendat : Quod si vera sunt quæ de Europa traduntur, in Ægyptium taurum Jupiter sese commutavit.

XVI. Eo porro tempore accidit, ut noverca mea incommoda valetudine esset. Leucippe vero morbum causata (pactum enim erat inter nos in eundem locum venire quum alii exissent) domi remansit. Ex quo factum fuit, ut soror mea cum Leucippes matre prodiret. Callisthenes, qui nondum Leucippen viderat, quum primum Calligenem sororem meam obviam habuit, eam Leucippen esse credidit : Sostrati enim uxorem probe norat : ac nemine appellato, quippe qui aspectu jam captus erat, famulorum uni, cui quam maxime fidebat, puellam ostendit, latronesque ad eam rapiendam convocare jubet, rapiendique modum prescribit. Celebritas autem instabat, quæ virginis omnes ad mare profecturas esse audierat. Quæ quum locutus esset, curandi sacrificii munere neglecto, abiit.

XVII. Erat ei privata navis : quam priusquam domo exiret, præstruxerat, si forte, quod animo jam agitabat, perficere posset. Jam vero alii rei divinæ faciendæ curatores in altum invecti erant : Callisthenes autem non admodum a litore abscedebat, simul ut cives suos sequi videretur, simul ut ne cum Tyro vicina esset navis, post raptum deprehenderetur. Ac quum primum Saraptam, Tyriorum vicum, in mari situm pervenit, illic lembum sibi acquirit, ac Zenoni tradit : id illi nomen erat, cui rapiendæ puellæ provinciam demandaverat. Is quum alioqui robusto esset corpore, piraticamque a teneris facere didicisset, piratas in vico illo piscatores confestim invenit, ac Tyrium applicuit. Est urbi Tyro proxima parva insula (Tyria illic naves stationem habent) quam Rhodopes tumulum vocant. Eo in loco lembus in insidiis erat.

XVIII. Antequam autem celebritatis ejus, quam Callisthenes exspectabat, dies advenisset, quæ aquila portenderat et quæ divinatores responderant, omnia consecuta sunt, et nos ut postridie deo sacrum faceremus, noctu

ἐλάνθανεν οὐδέν· ἀλλ' ἐπειδὴ καιρὸς ἦν βαθείας ἐσπέ-
 5 ρας, ἡμεῖς μὲν προήλθομεν, αὐτὸς δ' εἶπετο. Ἄρτι
 δὲ γενομένων ἡμῶν ἐπὶ τῷ χεῖλει τῆς θαλάσσης,
 ὁ μὲν τὸ συγκεῖμενον ἀνέτεινε σημεῖον, ὁ δὲ λέμβος
 10 ἐξαίφνης προσέπλευσε, καὶ ἐπεὶ πλησίον ἐγένετο, ἐφάνη-
 σαν ἐν αὐτῷ νεανίσκοι δέκα. Ὅκτω δ' ἐτέρους ἐπὶ
 τῆς γῆς εἶχον προλοχίσαντας, οἱ γυναικείας μὲν εἶχον
 ἐσθῆτας καὶ τῶν γενειῶν ἐψίλωντο τὰς τρίχας, ἔφερον
 δ' ἕκαστος ὑπὸ κόλπῳ ξίφος, ἐκόμιζον δὲ καὶ αὐτοὶ θυ-
 15 σίαν, ὡς ἂν ἦκισθ' ὑποπτευθεῖεν. Ἡμεῖς δ' ὠρόμεθα
 γυναικῆς εἶναι. Ἐπεὶ δὲ συνετίθεμεν τὴν πυρᾶν,
 ἐξαίφνης βοῶντες συντρέγουσι καὶ τὰς μὲν δαῖδας ἡμῶν
 ἀποσβεννύουσι· φευγόντων δ' ἀτάκτως ὑπὸ τῆς ἐκπλή-
 20 ξεως, τὰ ξίφη γυμνώσαντες ἀρπάζουσι τὴν ἀδελφὴν
 τὴν ἐμὴν καὶ ἐνθέμενοι τῷ σκάφει, ἐμβάντες εὐθύς,
 ὄρνιθος οἰκὴν ἀφίπτανται. Ἡμῶν δ' οἱ μὲν ἔφευγον,
 οὐδὲν οὐτ' εἰδότες οὐθ' ἑωρακότες, οἱ δ' ἅμα τ' εἶδον
 καὶ ἐβόων· Ἀρισταὶ Καλλιγόνῃ ἔχουσι. Τὸ δὲ πλοῖον
 25 ἤδη μέσῃ ἐπέβαινε τὴν θάλασσαν· ὡς δὲ τοῖς Σαραπτοῖς
 προσέσχον, πόρρωθεν ὁ Καλλισθένης τὸ σημεῖον ἰδὼν,
 ὑπήντησεν ἐπιπλεύσας καὶ δέχεται μὲν τὴν κόρην,
 πλεῖ δ' εὐθύς πελάγους. Ἐγὼ δ' ἀνέπνευσα μὲν οὐτω
 διαλυθέντων μοι τῶν γάμων παράδοξως, ἠχθόμεν
 30 δ' ὁμοῦς ὑπὲρ ἀδελφῆς περιπεσούσης τοιαύτῃ συμφορᾷ.
 25 ἸΘ'. Ὀλίγας δ' ἡμέρας διαλιπὼν, πρὸς τὴν Λευ-
 κίππην διελεγόμεν· Μέχρι τίνος ἐπὶ τῶν φιλημάτων
 ἰστάμεθα, φιλάτῃ, κατὰ τὰ προσίμια; προσβῶμεν ἤδη
 τι καὶ ἐρωτικόν. (Φέρε, ἀνάγκην ἀλλήλοισ ἐπιβῶμεν
 35 πίστewς.) Ἄν γὰρ (ἡμᾶς) Ἀφροδίτῃ μυσταγωγῆσῃ,
 οὐ μὴ τις ἄλλος κρείττων γένηται τῆς θεοῦ. Ταῦτα
 30 πολλὰκις κατεπέδον, ἐπεπεῖκιν τὴν κόρην ὑποδέξα-
 σθαί με νυκτὸς τῷ θαλάμῳ, τῆς Κλειοῦς συνεργούσης,
 ἥτις ἦν αὐτῇ θαλαμηπόλος. Εἶχε δ' ὁ θάλαμος αὐτῆς
 οὕτως. Χωρίων ἦν μέγα τέτταρα οἰκήματα ἔχον, δύο
 35 μὲν ἐπὶ δεξιᾷ, δύο δ' ἐπὶ ἄτερᾳ· μέσος δὲ διεῖργε στε-
 νωπὸς ὁδὸς ἐπὶ τὰ οἰκήματα· θύρα δ' ἐν ἀρῆῃ τοῦ στε-
 νωποῦ μία ἐπέκειτο. Ταῦτα εἶχον τὴν καταγωγὴν
 αἱ γυναῖκες· καὶ τὰ μὲν ἐνδοτέρα τῶν οἰκημάτων ἤ τε
 40 παρθένος καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς διειλίχυσαν, ἑκάτερα τὰ
 40 ἀντικρῖν, τὰ δ' ἔξω δύο τὰ πρὸς τὴν εἴσοδον, τὸ μὲν
 ἢ Κλειῶ τὸ κατὰ τὴν παρθένον, τὸ δὲ ταμειῶν ἦν.
 Κατακοιμίζουσα δ' αἰεὶ τὴν Λευκίππην ἢ μὴτηρ,
 ἔκλειεν ἐνδοθεν τὴν ἐπὶ τοῦ στενωποῦ θύραν· ἔξωθεν
 45 δὲ τις ἕτερος ἐπέκλειε καὶ τὰς κλείς ἔβαλλε διὰ τῆς
 45 ὀπῆς· ἢ δὲ λαβοῦσα ἐφύλαττε καὶ περὶ τὴν ἑὼ καλέ-
 σασα τὸν εἰς τοῦτ' ἐπιτεταγμένον, διέβαλλε πάλιν τὰς
 κλείς, ὅπως ἀνοιξείε. Ταῦται οὖν ἴσας μηχανησά-
 50 μενος ὁ Σάτυρος γενέσθαι, τὴν ἀνοιξὴν πειρᾶται· καὶ
 ὡς εὔρε ὀνητάτην, τὴν Κλειῶ τ' ἐπεπέικει, καὶ τῆς
 50 κόρης συνειδυίας, μηδὲν ἀντιπράξαι τῇ [κόρῃ] τέχνῃ.
 Ταῦτ' ἦν τὰ συκεῖμενα.

Κ'. Ἦν δὲ τις αὐτῶν οἰκέτης πολυπράγμων καὶ
 λάλος καὶ λίγνος καὶ πᾶν ὅ· τι ἂν εἴποι τις, ὄνομα
 Κῶνωψ. Οὗτός μοι ἐδόκει πόρρωθεν ἐπιτηρεῖν τὰ

nosmet adornaveramus : nec eorum quidquam Zenonem
 latuit. Ad multam igitur noctem eximus, ille secutus
 est. Modo autem eramus, extremo in litore, cum is, uti
 constituerat, signum sustulit, lembusque statim ad litus
 navigavit, et quum propior factus esset, apparebant in eo
 juvenes decem : expectabant in terra octo alii in insi-
 diis collocati, muliebri ornatu, mento raso, omnes gladium
 sub veste gestabant : atque ut quam minimam in suspicio-
 nem venirent, victimas portabant, ita ut feminas illos
 esse arbitraremur. Posteaquam pyram exstruximus, ii,
 clamore sublato, repente impetum fecerunt, nostrasque
 faces exstinxerunt : cumque nos subito metu percussi nullo
 ordine servato, terga daremus, illi, nudatis gladiis, soro-
 rem meam rapuerunt, et imponentes navi et mox ea in-
 scensa, volucrum instar, avolaverunt. E nobis alii, ea re
 neque visa, neque audita, fugæ sese mandarunt : nonnulli
 et viderunt et vocem hanc simul miserunt : Calligonem
 piratæ avexerunt. Jam medium lembus mare tranaverat,
 Saraptaeque appropinquaverat, cum Callisthenes, agnito
 procul signo, processit obviam, suscepta puella, in altum
 se recepit. Mihi vero disturbatis tam præter opinio-
 nem meam nuptiis animus rediit, tametsi sororem tantam
 in calamitatem incidisse non poteram non dolere.

XIX. Paucis post diebus, Leucippen iis verbis affatus
 sum : Quousque tandem, carissima Leucippe, basis insis-
 temus, ut in proverbio est? Jam aliquid aliud etiam ex
 iis, quæ ab amantibus expetuntur, addamus. Age fidei
 necessitatem mutuo nobis imponamus. Nam si Veneris
 sacris initabimur, deum alium nullum ea potentiorem
 inveniemus. His cantionibus sæpius repetitis, eam, ut
 me noctu thalamo exciperet, induxi, Clione etiam, quæ
 cubiculi ejus curam sustinebat, adjuvante. Porro thala-
 mus ita ædificatus fuerat. Ingens aderat spatium, quatuor
 thalamos, duos dextra, sinistra totidem continens, media
 interjacente semita quadam angusta, qua ad eos iri posset.
 Semitæ hujus limen unam januam habebat. Ibi degebant
 mulieres. Nam thalamos interiores, mutuo sibi oppositos,
 virgo et ejus mater obtinuerant, ex aliis, qui Leucippes
 thalamo conjungebatur, Clioni obtigerat, ultimus peni
 asservando destinatus fuerat. Leucippen mater cubitum
 semper comitabatur : ac non solum valvas in semita ipsa
 intus clauderat, verum etiam foris per alium claudi, cus-
 todicndasque sibi per foramen claves adduci curabat. Mane
 autem circiter auroræ ortum advocato eo, cui hoc onus
 imposnerat, per foramen illi adjectis clavibus, aperire ostium
 jubebat : iis igitur similes alias quasdam cum Satyrus
 fabricari curasset, aperiendi periculum fecit : atque ut rem
 e sententia procedere animadvertit, Clioni, puella etiam
 conscia, persuasit, ne arti quoquo modo impedimento
 esset : hæc ita erant constituta.

XX. Erat iis famulus quidam, vir curiosus, loquax,
 ventri deditus, ac quovis alio simili nomine dignus, quem
 Conopem vocabant. Is mihi, quæcunque ageremus,

πρατόμενα ἡμῖν· μάλιστα δ', ὅπερ ἦν, ὑποπεύσας, μή τι νύκτωρ ἡμῖνπραχθῆ, διενυκτέρευε μέχρι πάρω τῆς ἑσπέρας, ἀναπετάσας τοῦ δωματίου τὰς θύρας, ὥστ' ἔργον ἦν αὐτὸν λαθεῖν. Ὁ οὖν Σάτυρος βουλό-
 5 μένος αὐτὸν εἰς φιλίαν ἀγαγεῖν, προσέπειαιε πολλάκις καὶ κώνωπα ἐκάλει καὶ ἔσκωπτε τοῦνομα σὺν γέλωτι. Καὶ οὗτος εἰδὼς τοῦ Σατύρου τὴν τέχνην, προσποιεῖτο μὲν ἀντιπαίξιν καὶ αὐτὸς, ἐνετίθει δὲ τῇ παιδιᾷ τῆς γνώμης τὸ ἄσπονδον. Λέγει δὲ πρὸς αὐτόν· Ἐπειδὴ
 10 καταμωχᾷ μου καὶ τοῦνομα, φέρε σοι μῦθον ἀπὸ κώνωπος εἴπω. X

ΚΑ'. Ὁ λέων κατεμέμφοτο τὸν Προμηθεά πολλάκις, ὅτι μέγαν μὲν αὐτὸν ἐπλάσε καὶ καλὸν καὶ τὴν μὲν γένυν ὤπλισε τοῖς ὁδοῦσι, τοὺς δὲ πόδας ἐκράτυνε
 15 τοῖς ὄνουσι, ἐποίησέ τε τῶν ἄλλων θηρίων δυνατώτερον. Ὁ δὲ τοιοῦτος, ἔφασκε, τὸν ἀλεκτρούνα φοβοῦμαι. Καὶ ὁ Προμηθεὺς ἐπιστάς, ἔφη· Τί με μάτην αἰτίᾳ; τὰ μὲν γὰρ ἐμὰ πάντ' ἔχεις, ὅσα πλάττειν ἡδυνάμην, ἡ δὲ σὴ ψυχὴ πρὸς τοῦτο μόνον μαλακίζεται. Ἐκλαεν
 20 οὖν ἑαυτὸν ὁ λέων καὶ τῆς δειλίας κατεμέμφοτο καὶ τέλος ἀποθανεῖν ἠθέλεν. Οὕτω δὲ γνώμης ἔχων ἐλέφαντι περιτυγχάνει καὶ προσαγορεύσας εἰστήκει διαλεγόμενος. Καὶ ὄρων διαπαντός τὰ ὄντα κινῶντα, Τί πάσχεις; ἔφη, καὶ τί δήποτε οὐδὲ μικρὸν ἀτρεμεῖ
 25 σου τὸ οὖς; Καὶ ὁ ἐλέφας, κατὰ τύχην παραπτάντος αὐτῷ κώνωπος, Ὁρᾷς, ἔφη, τουτὶ τὸ βραχὺ τὸ βομβοῦν; ἦν εἰσδύη μου τῇ τῆς ἀκοῆς ὁδοῖ, τέθνηκα. Καὶ ὁ λέων, Τί οὖν ἀποθνήσκειν ἔτι, ἔφη, με δεῖ, τοσοῦτον ὄντα καὶ ἐλέφαντος εὐτυχέστερον, ὅσον κρείττων
 30 κώνωπος ἀλεκτροῦν; Ὁρᾷς, ὅσον ἰσχύος ὁ κώνωψ ἔχει, ὡς καὶ ἐλέφанта φοβεῖν. Συνεῖς οὖν ὁ Σάτυρος τὸ ὑποῦλον αὐτοῦ τῶν λόγων, ἠρέμα μειδιῶν, Ἄκουσον κάμου τινα λόγον, εἶπεν, ἀπὸ κώνωπος καὶ λέοντος, ὃν ἀκήκόα τιος τῶν φιλοσόφων· χαρίζομαι δὲ σοι
 35 τοῦ μύθου τὸν ἐλέφанта.

ΚΒ'. Λέγει τοίνυν κώνωψ ἀλαζών ποτε πρὸς τὸν λέοντα· Εἴτα κάμου βασιλεύειν νομίζεις ὡς καὶ τῶν ἄλλων θηρίων; ἀλλ' οὐτ' ἐμοῦ καλλίων, οὐτ' ἀλκιμώ-
 40 τερος ἔφης, οὔτε μείζων. Ἐπεὶ τίς σοι πρῶτόν ἐστιν ἀλκή; Ἀμύσσεις τοῖς ὄνουσι καὶ δάκνεις τοῖς ὁδοῦσι. Ταῦτά γάρ οὐ ποιεῖ μαχομένη γυνή; Ποῖον δὲ μέγεθος ἡ κάλλος σε κοσμεῖ; Στέρνον πλατὺ, ὄμοι παχείς καὶ πολλὴ περί τὸν αὐχένα κόμη. Τῆν κατόπιν οὖν αἰσχρὴν οὐχ ὄρᾳς; Ἐμοὶ δὲ μέγεθος μὲν ὁ ἀήρ ὄλος,
 45 ὅσον μοι καταλαμβάνει τὸ πτερόν, κάλλος δ' αἰ τῶν λειμώνων κόμαι. Αἱ μὲν γὰρ εἰσιν ὡσπερ ἐσθῆτες, ἃς ὅταν θέλω παῦσαι τὴν πτῆσιν ἐνδύομαι. Τῆν δ' ἀνδρείαν μου μὴ καὶ γελοῖον ἦ καταλέγειν. Ὅργανον γὰρ ὄλος εἰμὶ πολέμου· μετὰ μὲν σάλπιγγος παρατάττομαι,
 50 εἰμὶ καὶ αὐλητής καὶ τοῖότης. Ἐμαυτοῦ δ' οἰστός καὶ τῶζον γίνομαι. Τῶξέυει γάρ μου διαέριον τὸ πτερόν. Ἐμπεσῶν δ' ὡς ἀπὸ βέλους ποῖω τὸ τραῦμα. Ὁ δὲ παταχθεὶς ἐξαίφνης βοᾷ καὶ τὸν τετρακόστα ζη-

procul observare videbatur. Maxime vero, uti revera erat, suspicans, ne noctu aliquid tentaremus, ad multam noctem cubiculi foribus apertis vigilabat ita, ut eum latere perdifficile esset : quam ob rem Satyrus, hominem ad amicitiam attrahere volens, cum eo saepe jocabatur, et conopem (quæ vox culicem denotat) appellabat, ejusque nomen ridens cavillabatur. Ille Satyri arte cognita, contra jocari quidem fingebat, verum infidum animum lusu addebat. Itaque ad eum conversus, Agedum, inquit, quoniam nomen meum irrides, fabulam tibi de culice sum narraturus.

XXI. Prometheus leo saepe incusavit, quod, cum se magnum et formosum effinxisset, maxillasque dentibus, unguibus pedes armavisset, ac feris aliis robustiorem effecisset, tamen dotibus tot præditus gallum gallinaceum timeret. Cui ex improvise adstans Prometheus, Quid temere, inquit, me accusas? ego, quæ præstare potui, omnia tibi concessi : verum animus ipse tuus hac una in re infirmus est. Quocirca flebat leo, sequæ timiditatis damnans, mori omnino decreverat. Qua in cogitatione dum esset, in elephantem incidit, quocum, post datam salutem, in sermonem delapsus, ubi aures perpetuo moventem illum vidit : Quid hoc, inquit, rei est? cur ne punctum quidem temporis auribus quietem das? Tum elephas, cujus circum caput culex tum forte volitabat, Bestiolam, inquit, hanc susurrantem cernis? Si aures modo meas ingrederetur, de me actum esset. Leo vero, Quid me igitur, inquit, mori oportet? qui talis sim, tantoque elephante beator quanto culici gallus gallinaceus antecellit. Videsne quantum culici roboris insit, ut elephantem etiam ferreat? Satyrus autem doli plenam illius orationem cognoscens leniter arridens, Meam tu quoque, inquit, de culice ac leone historiam a philosopho quopiam relatam audi. Tibi autem gratificor elephantem fabulæ.

XXII. Confidentia igitur plenus aliquando culex leonem allocutus, Ergo tu, inquit, mihi etiam, quemadmodum ceteris animalibus, præpositum te credis, cum neque pulchrior, neque fortior, neque melior sis. Quodnam enim robur primum tibi est? Tu quidem unguibus laceras et dentibus mordes : at eadem muliercula pugnans facit. Quæ vero magnitudo te ornat, quæ pulchritudo? Amplum tibi pectus est, lati humeri, collum etiam densis inhorrescit pilis : at quanta posteriorum partium turpitudine sit, non vides. Magnitudo mea est aer totus, quantum quidem alis circumire possim : pulchritudo pratorum viriditas, quæ vestis etiam loco mihi est, quam, cum a volatu quiescere lubet, induo. Nec vero dictu ridiculum fuerit robur meum : totus enim bellicum instrumentum sum, nec sine tuba unquam in pugnam prodego; mihi os et tuba jaculum est, eoque tubicen et jaculator sum. Sagittam quoniam etiam atque arcum memet facio : per aerem enim alæ me vibrant. Vibratus ipse, tanquam telum aliquod, vulnus infero : quod qui accipit, subitum clamorem edit,

τεῖ. Ἐγὼ δὲ παρὼν οὐ πάρεμι· δμοῦ δὲ καὶ φεύγω
καὶ μένω, καὶ περιῖπτέω τὸν ἄνθρωπον τῷ περὶ
γελῶ δ' αὐτὸν βλέπων περὶ τοῖς τραύμασιν ὀρχούμενον.
Ἄλλὰ τί δεῖ λόγων; ἀρχόμεθα μάχης. Ἄμα λέγων
ἐμπίπτει τῷ λέοντι καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐμπηδῶν
καὶ εἴ τι ἄλλο ἄτριγον τῶν προσώπων, περιῖπτάμενος
ἄμα καὶ τῷ βόμβῳ καταυλῶν. Ὁ δὲ λέων ἡγρίαινε τε
καὶ μετεστρέφετο πάντη καὶ τὸν ἀέρα περιέχασκεν.
Ὁ δὲ κώνωψ ταύτη πλέον τὴν ὄργην ἐτίθετο παιδιῆν,
καὶ ἐπ' αὐτοῖς ἐτίρωσκε τοῖς χεῖλεσιν. Καὶ ὁ μὲν
ἐκλινεν εἰς τὸ λυτοῦν μέρος, ἀνακάμπτων ἔνθα τοῦ
τραύματος ἢ πληγῆ, ὁ δὲ ὡσπερ παλαιστής τὸ σῶμα
σάξων, εἰς τὴν συμπλοκὴν ἀπέρρει τῶν τοῦ λέοντος
ὀδόντων, αὐτὴν μέσῃν διαπτὰς κλειομένην τὴν γένυν.
Οἱ δ' ὀδόντες κενοὶ τῆς θήρας περὶ ἑαυτοῦς ἐκροτάλι-
ζον. Ἦδη τοίνυν ὁ λέων ἐκεκμήκει σιαμαχῶν πρὸς
τὸν ἀέρα τοῖς ὀδοῦσι καὶ εἰστήκει παρειμένος ὄργῃ·
ὁ δὲ κώνωψ περιῖπτάμενος αὐτοῦ τὴν κόμην, ἐπηύλει
μέλος ἐπινίκιον. Μακρότερον δὲ ποιούμενος τῆς πτή-
σεως τὸν κύκλον, ὑπὸ περιτῆς ἀπειροκαλίας ἀράχνης
λανθάνει νήμασιν ἐμπλακείς, καὶ τὴν ἀράχνην οὐκ
ἔλαθεν ἐμπεσοῦν. Ὡς δ' οὐκέτι εἶχε φυγεῖν, ἀδημο-
νῶν εἶπεν, Ὡ τῆς ἀνοίας· προῦκαλούμην γὰρ ἐγὼ
λέοντα, ὀλίγος δὲ με ἡγρευσεν ἀράχνης χιτῶν. Ταῦτ'
εἰπὼν, Ὡρα τοίνυν, ἔφη, καὶ σοὶ τὰς ἀράχνας φοβεῖ-
σθαι. Καὶ ἄμα ἐγέλασε.*

ΚΓ'. Καὶ ὀλίγας διαλιπὼν ἡμέρας, εἰδὼς αὐτὸν
γαστρὸς ἠπτόμενον, φάρμακον πριάμενος ὕπνου βα-
θέος, ἐφ' ἐστάσιεν αὐτὸν ἐκάλεσεν. Ὁ δ' ὑπόπτει
μέν· τινα μηχανὴν καὶ ὄκνει τὸ πρῶτον ὡς δ' ἡ βελ-
τίστη γαστήρ κατηνάρχασε, πειθεται. Ἐπεὶ δ' ἤκε
πρὸς τὸν Σάτυρον, εἶτα δειπνήσας ἔμελλεν ἀπίνειναι,
ἔγχεῖ τοῦ φαρμάκου κατὰ τῆς τελευταίας κύλικος ὁ Σά-
τυρος αὐτῷ· καὶ ὁ μὲν ἔπιε, καὶ μικρὸν διαλιπὼν,
ἔσον εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ φθάσαι, κατακεσῶν ἔκειτο,
τὸν ὕπνον καθεύδων τοῦ φαρμάκου. Ὁ δὲ Σάτυρος
εἰστρέχει πρὸς με καὶ λέγει· Κεῖταί σοι καθεύδων
ὁ Κώνωψ· σὺ δ' ὅπως Ὀδυσσεὺς ἀγαθὸς γένη. Ἄμα
ἔλεγε καὶ ἤκομεν ἐπὶ τὰς θύρας τῆς ἐρωμένης. Καὶ
ὁ μὲν ὑπελείπετο, ἐγὼ δ' εἰσήειν, ὑποδεχομένης με τῆς
Κλειοῦς ἀφορητῆ, τρέμων τρόμον διπλοῦν, χαρᾶς ἄμα
καὶ φόβου. Ὁ μὲν γὰρ τοῦ κινδύνου φόβος ἐθορύβει
τὰς τῆς ψυχῆς ἐλπίδας, ἡ δ' ἐλπίς τοῦ τυχεῖν ἐπεκά-
λυπτεν ἡδονῆν τὸν φόβον. Οὕτω καὶ τὸ ἐλπίζον ἐφο-
θεῖτό μου καὶ ἔχαιρε τὸ λυπούμενον. Ἄρτι δέ μου
προσελθόντος εἶσω τοῦ θαλάμου τῆς παιδός, γίνεται τι
τοιούτου περὶ τὴν τῆς κόρης μητέρα. Ἔτυχε [γὰρ]
ὄνειρος αὐτὴν ταράξας. Ἐδοκεῖ τινα ληστὴν μάχαι-
ραν ἔχοντα γυμνὴν, ἄγειν ἀρπασάμενον αὐτῆς τὴν θυ-
γατέρα καὶ καταθέμενον ὑπτίαν, μέσῃν ἀνατέμνειν
τῇ μαχαίρᾳ τὴν γαστέρα κάτωθεν ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς
αἰδοῦς. Ταρῆθεισα οὖν ὑπὸ δειματός, ὡς εἶχεν,
ἀναπηρᾷ καὶ ἐπὶ τὸν τῆς θυγατρὸς θάλαμον τρέχει,

vulnerisque auctorem ut inveniatur, circumspicit. Ego vero
et praesens absum eodemque momento et fugio et remaneo,
alisque hominem obequito, atque ob vulnera saltantem
cernens rideo. Sed quid verbis opus est? Agedum, pug-
nam ineamus. Atque inter loquendum in leonem impetum
fecit, oculos, aliasque omnes capitis partes pilis carentes
appetens, interimque susurrans. Irascebatur leo, seque
huc illuc convertens, aërem modo vorabat. Culex ma-
jorem ex illius ira voluptatem capiens, ipsa etiam labra in-
vadebat. Atque ille quidem ad partem dolentem, quae
scilicet vulnus accēperat, sese incurvans, declinabat: hic
vero luctatoris vice, contracto corpore per medios leonis
dentes, os etiam clausum pertransiens, elabebatur. Itaque
praeda frustrati dentes illius mutuo concursu resonabant.
Tandem inani pugna defatigatus, iraque devictus leo quie-
verat, cum ejus comam volitando circumiens culex, victo-
riae signum cecinit. Inde cum ampliore gyro volatum nimia
insolentia elatus produceret, aranei telae improviso impli-
citus est et incidens araneum non latuit. Quamobrem
ubi nullum fugiendi locum sibi relictum cognovit, exani-
matus, O meam dementia, inquit, leonem provocare
ausus sum, quem tenuis aranei tela perdidit. Quae Saty-
rus cum dixisset, Vide, inquit, o Conops, aranei tibi quo-
que telas esse timendas: ac simul cachinnum sustulit.

XXII. Paucis autem diebus post, cum ventri deditum
Satyrus Conopem animadvertisset, soporifera potione com-
parata, hominem ad cenam vocavit. Ille mali aliquid sus-
picans primum detrectavit: sed posteaquam suasor opti-
mus venter pellexit, morem gessit. Cumque ad Satyrum
venisset, ac cœnatus abire vellet, potionem ei Satyrus pos-
tremo in poculo miscuit: qua ille hausta non amplius mo-
ratus, quam quantum ad se intra cubiculum recipiendum
satis esset, prolapsus jacebat gravem somnum e potione
dormiens. Me vero conveniens statim Satyrus, Dormit,
inquit, Conops: itaque Ulyssis exemplo strenuus fac sis.
Quo dicto, ad Leucippes thalamum subito profecti, ille
(pro foribus) remansit, ego me furtim excipiente Clione
introii; objecto cum gaudio, tum pavore tremens: nam
periculi metus animi spem conturbabat: assequendi au-
tem spes metum voluptate perfundebat. Ita quae pars
animi sperabat, timore angebatur: quae dolebat, gaudio
gestiebat. Ceterum paullo post quam puellae cubiculum
ingrederer, matri ejus tale quid accidit; horribile nescio
quid in somnis oblatum est. Latronem enim quemdam
detricto gladio armatum videre visa est, qui filiam abdu-
ceret, ac supinam statuens, uterum ejus, facto a pudendis
initio, gladio secaret. Quamobrem, ut erat, metu per-
culsa prosiliit, Leucippesque thalamum (prope enim erat)
citato gradu ingressa, recta ad cubile perrexit, me vix in

(ἐγγὺς γὰρ ἦν) ἄρτι μου κατακλιθέντος. Ἐγὼ μὲν δὴ τὸν ψόφον ἀκούσας ἀνοιγομένων τῶν θυρῶν, εὐθὺς ἀνεπήδησα· ἢ δ' ἐπὶ τὴν κλίνην παρῆν. Συναίεις οὖν τὸ κακὸν ἐξάλλομαι καὶ διὰ τῶν θυρῶν ἵεμαι ὁρόμῳ, καὶ ὁ Σάτυρος ὑποδέχεται τρέμοντα καὶ τεταραγμένον. Ἐἴτ' ἐφρεύομεν διὰ τοῦ σκότους καὶ ἐπὶ τὸ δωματίον ἑαυτῶν ἤλθομεν.

ΚΔ'. Ἡ δὲ πρῶτον μὲν ὑπὸ τοῦ ἰλίγγου κατέπεσεν, εἴτ' ἀνενεγκοῦσα τὴν Κλειὴν κατὰ κόρρης, ὡς εἶχε, βαπίζει καὶ ἐπιλαβομένη τῶν τριγῶν, ἄμα πρὸς τὴν θυγατέρα ἀνώμωξεν, Ἀπόλεσάς μου, λέγουσα, Λευκίππη, τὰς ἐλπίδας. Οἴμοι, Σώστρατε. Σὺ μὲν ἐν Βυζαντίῳ πολεμεῖς ὑπὲρ ἀλλοτρίων γάμων, ἐν Τύρῳ δὲ καταπεπολέμησαι καὶ τῆς θυγατρὸς σοῦ τις τοῦς γάμους σεσύληκεν. Οἴμοι θειλαιά τοιοῦτους σου γάμους ὄψεσθαι οὐ προσεδόκων. Ὁφελον ἔμεινας ἐν Βυζαντίῳ· ὄφελον ἐπαθεὶς πολέμου νόμῳ τὴν ὕβριν ὄφελόν σε κἂν Θράξ νικήσας ὕβρισεν· οὐκ εἶχεν ἡ συμφορὰ διὰ τὴν ἀνάγκην ὄνειδος. Νῦν δὲ, κακοδαίμων, ἀδοξεῖς, ἐν αἷς δυστυχεῖ· ἐπλάνα δέ με καὶ τὰ τῶν ἐνυπνίων φαντάσματα, τὸν δ' ἀληθέστερον ὄνειρον οὐκ ἔθεασάμην. Νῦν ἀλιώτερον ἀνετηήθης τὴν γαστέρα. Ἀὐτὴ δυστυχέστερα τῆς μαχαίρας τομῆ, οὐδ' εἶδον τὸν ὑβρίσαντά σε, οὐδ' οἶδά μου τῆς συμφορᾶς τὴν τύχην. Οἴμοι τῶν κακῶν. Μὴ καὶ δούλος ἦν;

ΚΕ'. Ἐθάρσησεν οὖν ἡ παρθένος, ὡς ἂν ἐμοῦ διαπεφευγὸς καὶ λέγει· Μὴ λοιδορεῖ μου, μήτερον, τὴν παρθενίαν· οὐδὲν ἔργον μοι πέπρακται τοιοῦτων βημάτων (ἄξιον), οὐδ' οἶδα τοῦτον ὅστις ἦν, εἴτε δαίμων, εἴθ' Ἥρω, εἴτε ληστής. Ἐκείμην δὲ πεφοβημένη, μηδ' ἀνακραγεῖν διὰ τὸν φόβον δυναμένη. Φόβος γὰρ γλώττης ἐστὶ δεσμός. Ἐν οἶδα μόνον, οὐδεὶς μοι τὴν παρθενίαν κατήσχυεν. Καταπεσοῦσα οὖν ἡ Πάνθεια πάλιν ἔστηεν. Ἡμεῖς δ' ἐσκοποῦμεν, καθ' ἑαυτοὺς γενόμενοι, τί ποιητέον εἴη, καὶ ἐδόκει κράτιστον εἶναι φεύγειν, πρὶν ἦδὲ γένηται καὶ τὸ πᾶν ἡ Κλειὴ βασανιζομένη κατέπη.

ΚΖ'. Δόξαν οὖν οὕτως, εἰχόμεθα ἔργου, σκηψάμενοι πρὸς τὸν θυρωρὸν ἀπεινὰ πρὸς ἐρωμένην, καὶ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐρχόμεθα τὴν Κλεινίου. Ἦσαν δὲ λοιπὸν μέσαι νύκτες, ὥστε μόλις ὁ θυρωρὸς ἀνέφηξεν ἡμῖν. Καὶ ὁ Κλεινίας, ἐν ὑπερήϊῳ γὰρ τὸν θάλαμον εἶχε, διαλεγομένην ἡμῶν ἀκούσας, κατατρέχει τεταραγμένος. Καὶ ἐν τοσούτῳ τὴν Κλειὴν κατόπιν ὁρῶμεν σπουδῆ θέουσαν ἦν γὰρ δρασμὸν βεβουλεμένη. Ἄμα τ' οὖν ὁ Κλεινίας ἤκουσεν ἡμῶν ἀπεπὸνθαμεν καὶ τῆς Κλειοῦς ἡμεῖς, ὅπως φύγοι καὶ πάλιν ἡμῶν ἡ Κλειὴ τί ποιεῖν μέλλομεν. Παρελθόντες γὰρ εἰσω τῶν θυρῶν, τῷ Κλεινίᾳ διηγούμεθα τὰ γεγονότα καὶ ἔτι φεύγειν διεγνώκαμεν. Λέγει ἡ Κλειὴ, Κἀγὼ σὺν ἡμῖν ἦν γὰρ περιμένειν τὴν ἑω, θάνατός μοι πρόκειται, τῶν βασάνων γλυκύτερος.

ΚΖ'. Ὁ οὖν Κλεινίας τῆς χειρὸς μου λαβόμενος,

lecto collocato. Tum vero ego, cardinum strepitu audito, statim exsurrexi, hæc autem adstabat lecto, et quo in periculo versarer intelligens, extra thalamum quam occysime cucurri et Satyrus trementem perturbatumque me excepit: ambo deinde per tenebras evadentes, suum quisque intra cubiculum se recepit.

XXIV. Puella: mater vertigine primum correpta decidit: mox recreata Clioni faciem totis viribus pugnis contudit: ac suos sibi capillos convellens, unaque ingemiscens, ita filiam allocuta est: Leucippe, tu spes meas omnes præcidisti: heu miseram me, o Sostrate: tu Byzantii pro alienis nuptiis bellum geris; Tyri autem expugnaris ac filiae tuæ nuptias nescio quis furatus est. Hei me, o Leucippe! non ego tales nuptias tuas fore ut viderem expectabam. Utinam Byzantii remansisses: utinam belli lege contumeliam hanc passa esses: utinam te vel Thrax aliquis hostis victor injuria affecisset: faceret enim vis illa, ut infortunium istud dedecore careret. Nunc (o te infelicem) ejus rei, quæ te miseram reddit, ad te infamia redundat. Qui nocturna etiam visa me fefellerunt: neque, quod verius erat, insomnium vidi. Nunc certe crudelem in modum dissectus tibi uterus fuit, atque adeo, ut ne ferro quidem crudeliter dividi potuerit. Quid, quod neque injuriæ tibi factæ auctorem neque calamitatis modum cognovi. O infortunium. Numquid vero servus iste aliquis fuit?

XXV. Tum Leucippe, animo confirmato, quod fuga elapsus essem, At tu, mater, virginitatem, inquit, meam probris incessere noli: neque enim sermone isto tuo dignum quicquam admisi, neque illum, quisquis tamen, sive deus, sive heros, seu etiam latro fuerit, agnovi. Perterrita enim jacebam, ut neque vocem præ timore mittere possem: lingue enim vinculum timor est. Hoc tantum scio, virginitatem a nemine meam violatam fuisse. Itaque collapsa iterum Panthia ingemiscebat. Interea nos, quid fieri a nobis oporteret, soli mente agitabamus: illudque optimum judicatum est, ut priusquam illucesceret, ac tormentis coacta Clio rem patefaceret, solum verteremus.

XXVI. Hac sententia comprobata, id jam agebamus apud janitorem mendacio fallentes quasi ad anticas nostras ituri essemus: atque ad Cliniam recta pervenimus. Erat tum media nox. Ideoque nonnisi difficulter a janitore impetivimus, ut fores aperiret. Clinia, quod in editiore domus parte cubare consuevisset, colloquentes nos audivit, perturbatusque omni cum festinatione obviam nobis processit. Atque haud ita multo post Clionem impetu currere nos sequentem vidimus, fugere enim ipsa quoque decreverat. Eodem igitur tempore Clinia quid nobis evenisset, intellexit. Et nos fugam Clionis, Clio autem nostrum consilium cognovit: domum enim ingressi nos primum Clinia, quæ acta fuerant, et quemadmodum e patria excedere statueramus, exposuimus. Deinde Clio, Ego quoque, inquit, vobisurum una proficiscar. Nam si mansero, quousque illucescat, mortem oppetam, quæ tormentis mihi dulcior.

XXVII. Tum Clinia manu prehensum me procul a

ἀγει τῆς Κλειοῦς μακρὰν καὶ λέγει· Δακῶ μοι καλ-
 λίστην γνώμην εὐρηκέναι, ταύτην μὲν ὑπεξαγαγεῖν,
 ἡμᾶς δ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπίσχειν, καὶ οὕτω δοκῆ, συ-
 σκευασαμένους ἀπελθεῖν. Οὐδὲ γὰρ νῦν οἶδε τῆς κόρης
 5 ἡ μήτηρ τίνα κατέλαβεν, ὡς ὑμεῖς φατε, ὅτε καταμη-
 νύσιον οὐκ ἔσται, τῆς Κλειοῦς ἐκ μέσου γενομένης.
 Τάχα δὲ καὶ τὴν κόρην συμφεῦγιν πείσετε. Ἐλεγε
 δὲ καὶ αὐτὸς ὅτι κοινῶς γενήσεται τῆς ἀποδημίας.
 Ταῦτ' ἔδοξε· καὶ τὴν μὲν Κλειῶ τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ
 10 τινι παραδίδωσι, κελεύσας ἐμβάλλεσθαι σκάφει,
 ἡμεῖς δ' αὐτοῦ καταμείναντες ἐφροντίζομεν περὶ τῶν
 ἐσομένων, καὶ τέλος ἔδοξεν ἀποπειραθῆναι τῆς κόρης
 καὶ εἰ μὲν θελήσει συμφυγεῖν, οὕτω πράττειν εἰ δὲ
 μὴ, μένειν αὐτοῦ, παραδόντας ἑαυτοὺς τῆ τύχη. Κοι-
 15 μβέντες οὖν ὀλίγον τῆς νυκτὸς ὅσον τὸ λοιπὸν, περὶ
 τὴν ἑω πάλιν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐπανήλομεν.

ΚΗ'. Ἦ οὖν Πάνθεια ἀναστᾶσα, περὶ τὰς βασά-
 νους τῆς Κλειοῦς ἠτύρηπίζετο καὶ καλεῖν αὐτὴν ἐκέ-
 λευεν. Ὡς δ' ἦν ἀφανής, πάλιν ἐπὶ τὴν θυγατέρα
 20 ἵεται καὶ, Οὐκ εἴρεῖς, ἔφη, τὴν κατασκευὴν τοῦ δρά-
 ματος; ἰδοὺ καὶ ἡ Κλειῶ πέφευγεν. Ἦ δ' ἔτι μᾶλλον
 ἐθάρασσε καὶ λέγει· Τί πλέον εἶπω σοι; τίνα δ' ἄλλην
 προσαγάγω πίστιν τῆς ἀληθείας μείξω; Εἰ παρ-
 θενίας ἐστί τις δοκιμασία, δοκίμασον. Ἐτι καὶ
 25 τοῦτο, ἔφη ἡ Πάνθεια, λείπεται, ἵνα καὶ μετὰ μαρτύ-
 ρων δυστυγῶμεν. Ταῦθ' ἄμα λέγουσα, ἀνεπήδησεν
 ἔξω.

ΚΘ'. Ἦ δὲ Λευκίππη καθ' ἑαυτὴν γενομένη καὶ
 τῶν τῆς μητρὸς γεμισθεῖσα ῥημάτων, παντοδαπὴ τις
 30 ἦν, ἤχθετο, ἡσχύνετο, ὠργίζετο. Ἦχθετο μὲν, πε-
 φωραμένη ἡσχύνετο δὲ, ὄνειδιζομένη ὠργίζετο δὲ,
 ἀπιστομένη. Αἰδῶς δὲ καὶ λύπη καὶ ὀργὴ τρία τῆς
 ψυχῆς κύματα. Ἦ μὲν γὰρ αἰδῶς διὰ τῶν ὀμμάτων
 εἰσρέουσα τὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἐλευθερίαν καθαιρεῖ·
 35 ἡ λύπη δὲ περὶ τὰ στέρνα διανεμομένη κατατῆχει τῆς
 ψυχῆς τὸ ζωυροῦν· ἡ δ' ὀργὴ περιῶλακτοῦσα τὴν καρ-
 διάν ἐπικλύζει τὸν λογισμὸν τῷ τῆς μανίας ἀφροῦ.
 Λόγος δὲ τούτων ἀπάντων πατήρ, καὶ εἰσικεν ἐπὶ
 σκοπῷ τὸζον βᾶλλειν καὶ ἐπιτυγχάνειν καὶ ἐπὶ τὴν
 40 ψυχὴν πέμπειν τὰ βλήματα, καὶ ποικίλα τοξέματα.
 Τὸ μὲν ἐστὶν αὐτῷ λοιδορία βέλος καὶ γίνεται τὸ ἔλκος
 ὀργή· τὸ δ' ἐστὶν ἐλεγχος ἀτυχημάτων· ἐκ τούτου τοῦ
 βέλους λύπη γίνεται· τὸ δ' ὄνειδος ἀμαρτημάτων καὶ
 καλοῦσιν αἰδῶ τὸ τραῦμα. Ἰδιὸν δὲ τούτων ἀπάντων
 45 τῶν βελῶν, βαθέα μὲν τὰ βλήματα, ἀναιμα δὲ τὰ το-
 ξέματα. Ἐν δὲ τούτων ἀπάντων φάρμακον, ἀμύνε-
 σθαι βάλλοντα τοῖς αὐταῖς βλήμασι. Λόγος γὰρ γλώσ-
 σης βέλος, ἄλλης γλώσσης βέλεϊ θεραπεύεται. Καὶ
 γὰρ τῆς καρδίας ἔπαυσε τὸ θυμούμενον καὶ τῆς ψυχῆς
 50 ἐμάρανε τὸ λυπούμενον. Ἄν δὲ τις ἀνάγκη τοῦ κρείτ-
 τονος σιγήσῃ τὴν ἄμυναν, ἀλγεινότερα γίνεται τὰ ἔλκη
 τῇ σιωπῇ. Αἱ γὰρ ὀδίνες τῶν ἐκ τοῦ λόγου κυμάτων,
 οὐκ ἀποπύσασαι τὸν ἀφρόν, οἰδοῦσι περὶ ἑαυτὰς πε-

Clione abducit : Mihique optimum, inquit, consilium re-
 perisse videor, hanc scilicet ut hinc clam amoveamus, nos
 dies paucos expectemus : deinde, si e re ita fuerit, re-
 bus paratis abscedamus : quem enim deprenderit puellæ
 mater, nondum, ut vos dicitis, cognovit : nec qui indicet,
 submota Clione, quisquam reperietur. Ac forte fiet, ut
 virgo ad fugiendum pelliciat. Seque ipse etiam fugæ
 nostræ socium futurum pollicitus est. Huic sententiæ
 assensum fuit, et Clio famulorum uni tradita, qui naviculæ
 impositam aveheret : nos illic remansimus, quæ agenda
 supererant, procurantes. Tandem puellam tentare placuit,
 eo consilio, ut si nobiscum proficisci vellet, eam abducerem-
 us : sin minus, illic nos quoque remaneremus, fortunæ
 arbitrio nosmet permittentes. Quantum itaque noctis su-
 pererat, somno concessimus ; ac summo mane domum re-
 venimus.

XXVIII. Tum vero exsurgens Panthia, se parabat ut de
 Clione quæstionem haberet, eamque vocari jussit : quam
 cum nusquam inveniri cognovit, rursus ad filiam reversa,
 Quid, inquit, causæ est, quamobrem facti hujus seriem
 mihi non explicas? ecce ipsa etiam Clio evanuit. Tum
 Leucippe audientior etiam facta, Quidnam, inquit, tibi
 amplius dicam? aut quam aliam veritatis fidem majorem
 afferam? Si virginitatis periculum modo aliquo fieri potest,
 fiat. Scilicet id etiam restat, inquit Panthia, ut infortunii
 nostri testes adsciscamus. Atque hæc cum dixisset, statim
 exiit.

XXIX. Leucippe sola relicta, maternisque verbis sa-
 tiata, varias in partes trahabatur, dolebat, erubescibat,
 irascebatur : dolebat, quod deprehensa fuisset : erubescer-
 bat, quod se mater probris affecisset, irascebatur, quod
 sibi fides non haberetur. Porro autem verecundia, mæ-
 ror, ira, tres sunt animi fluctus. Verecundia enim in
 oculos illabens, iis libertatem adimit : mæror in pectus
 diffusus, animi ardorem exstinguit : ira circum cor adlatrans,
 rationem insanix spuma obruit. Horum omnium procrea-
 tor est sermo : qui tanquam telum ad metam dirigens
 atque collineans, variis animum vulneribus afficit, et
 (vulnerat) variis telis. Nam unum illius telum nempe
 convicium, vulnus ira ; calamitatis redargutio, alterum,
 ex quo mæror fit ; errorum exprobratio tertium et vo-
 cant vulnus verecundiam. Hisce omnibus telis peculiare
 est, ut profundas, at non cruentas plagas imponant : qua-
 rum medicina est eadem in ferientem tela retorquere.
 Sermo enim, quod linguæ telum est, sermone, linguæ
 scilicet alterius telo, retunditur ; eoque pacto animi con-
 citata pars sedatur et mærore confecta exhilaratur. Quod
 si cui res cum potentiore sit, ita ut non referre audeat,
 tum vero profundiora tacendo vulnera fiunt. Nam ser-
 monis alicujus æstu concitati dolores, nisi spumam ejece-

φυστημέναι. Ἰσοσώτων οὖν ἡ Λευκίππη γεμισθεῖσα βριμάτων, οὐκ ἔφερε τὴν προσβολήν.

Α'. Ἐν τούτῳ δ' ἔτυχε πέμψαι με τὸν Σάτυρον πρὸς τὴν κόρην ἀποπειραζόμενον τῆς φυγῆς. Ἡ δὲ, πρὶν ἀκοῦσαι, πρὸς τὸν Σάτυρον, Δέομαι, ἔφη, πρὸς θεῶν ξένων καὶ ἐγγωρίων, ἔξαρπάσατέ με τῶν τῆς μητρὸς ὀφθαλμῶν, ὅπη βούλεσθε. Εἰ δέ με ἀπελθόντες καταλίποιτε, βρόχον πλεξαιμένη τὴν ψυχὴν μου οὕτως ἀφήσω. Ἐγὼ δὲ ὡς ταῦτ' ἤκουσα, τὸ πολὺ τῆς φροντίδος ἀπερριψάμην. Δύο δ' ἡμέρας διαλιπόντες, ὅτε καὶ ἀποδημῶν ἔτυχεν ὁ πατήρ, παρεσκευαζόμεθα πρὸς τὴν φυγὴν. x

ΑΑ'. Ἐἶχε δ' ὁ Σάτυρος τοῦ φαρμάκου λείψανον, ᾧ τὸν Κώνωπα ἦν κατακοιμίσας· τούτου διακονούμενος ἡμῖν ἐγγεῖ λαθὼν κατὰ τῆς κύλικος τῆς τελευταίας, ἦν τῇ Πανθειᾷ προσέφερεν. Ἡ δ' ἀναστὰσα, ὥγετο εἰς τὸν θάλαμον αὐτῆς καὶ εὐθύς ἐκάθευδεν. Ἐἶχε δ' ἑτέραν ἡ Λευκίππη θαλαμηπόλον, ἣν τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ καταθαπίσας ὁ Σάτυρος, (προσεπεποίητο γὰρ καὶ αὐτῆς, ἐξ οὗ τῷ θαλάμῳ προσεληλύθει, ἐρᾶν) ἐπὶ τὴν τρίτην θύραν ἔρχεται πρὸς τὸν θυρωρὸν κάκεινον ἐβεβλήκει τῷ αὐτῷ πόματι. Ὁχλημα δ' εὐτρεπές ἡμᾶς πρὸ τῶν πυλῶν ἐξεδέχετο, ὅπερ ὁ Κλεινίας παρεσκευάσε, καὶ ἔφρασεν ἡμᾶς ἐπ' αὐτοῦ περιμένειν αὐτός. Ἐπεὶ δὲ πάντες ἐκάθευδον, περὶ πρώτας νυκτὸς φυλακὰς πρόϊμεν ἀψοφητῇ, Λευκίππῃ τῷ Σατύρου χειραγωγούντος. Καὶ γὰρ ὁ Κώνωψ, ὅσπερ ἡμῖν ἐφήδρευε, κατὰ τύχην, ἐκείνην ἀπεδήμει τὴν ἡμέραν, τῇ δεσποίνῃ (τι) διακονησόμενος. Ἀνοίγει δὴ τὰς θύρας ὁ Σάτυρος καὶ προήλυθον· ὡς δὲ παρήμεν ἐπὶ τὰς πύλας, ἐπέβημεν τοῦ ὄχηματος. Ἦμεν δ' οἱ πάντες ἐξ ἡμεῶν καὶ ὁ Κλεινίας καὶ δύο θεράποντες αὐτοῦ. Ἐπελαύνομεν οὖν τὴν ἐπὶ Σιδῶνα καὶ περὶ μοίρας τῆς νυκτὸς δύο παρῶμεν ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ εὐθύς ἐπὶ Βηρυτὸν τὸν δρόμον ἐποιοῦμεθα, νομιζόντες εὐρήσειν ἐκεῖ ναῦν ἐφορμῶσαν καὶ οὐκ ἠτυχήσαμεν. Ὡς γὰρ ἐπὶ τοῦ Βηρυτιῶν λιμένος ἤλθομεν, ἀναγόμενον σκάφος εὐρομεν, ἄρτι τὰ πρυμνήσια μέλλον ἀπολύειν. Μηδὲν οὖν ἐρωτήσαντες ποῖ πλεῖ, μετεσκευαζόμεθα ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἦν ὁ καιρὸς μικρὸν ἄνω τῆς ἕω. Ἐπλεῖ δὲ τὸ πλοῖον εἰς Ἀλεξάνδρειαν, τὴν μεγάλην τοῦ Νείλου πόλιν.

ΑΒ'. Ἐγαιρον τὸ πρῶτον, ὁρῶν τὴν θάλασσαν, οὐπω πελαγίζοντος τοῦ σκάφους ἀλλ' ἐπὶ τοῖς λιμέσιιν ἐπογομένου. Ὡς δ' ἔδοξεν οὐρῖον εἶναι πρὸς ἀναγωγὴν τὸ πνεῦμα, θύρυβος ἦν πολὺς κατὰ τὸ σκάφος, τῶν ναυτῶν διαθεόντων, τοῦ κυβερνήτου κελεύοντος, ἐλκομένῳ τῶν κάλων· ἡ κεραία περιήγετο, τὸ ἱστίον καθίετο, ἡ ναῦς ἀπεσαλεύετο, τὰς ἀγκύρας ἀνέσπων, ὁ λιμὴν κατελείπετο· τὴν γῆν ἐωρῶμεν ἀπὸ τῆς νηὸς κατὰ μικρὸν ἀναχωροῦσαν, ὡς αὐτὴν πλέουσαν· πιανισμὸς ἦν καὶ πολλή τις εὐχὴ, θεοῦς σωτήρας καλοῦντες, εὐφημοῦντες αἰσιον τὸν πλοῦν γενέσθαι· τὸ πνεῦμα

rint, suo ipsorum mole magis ingravescent. His molestiis conflictata Leucippe, animum despondebat.

XXX. Interea Satyrum ad eam, an fugere vellet, seiscitatum misi. Quæ sermonem illius antevertens, Per externos, inquit, atque indigenas deos, quæso, e matris oculis creptam, quo vultis, abducite : nam si me relicta discesseritis, laqueo mihimet animam intercludam. Quæ cum mihi relata fuerunt, magna ex parte animi mei molestiam absterserunt. Biduum itaque commorati, siquidem domo aberat pater, quæ ad fugam opus erant, paraviinus.

XXXI. Ejus autem potionis, qua Conops consopitus fuerat, reliquum Satyrus cum asservasset, id, dum nobis ministrat, postremo in poculo Panthiæ clam miscuit. Quamobrem illa, surgens, suum se intra cubiculum contulit, statimque dormire cœpit. Erat virgini alia etiam cubicularia : cui cum potionis ejusdem Satyrus partem dedisset (illam enim, ex quo thalamo præfecta fuit, ad mare finxerat) ad janitorem ad tertiam januam venit, eumque medicamento eodem dormire compulit. Interea currus instructus a Clinia ante portas nos præstolabatur, qui jam nos antevertit in ipso exspectans. Posteaquam sopiti omnes jacuerunt, circiter primam noctis vigiliam summo cum silentio processimus, Satyro Leucippen manu ducente : forte enim eo die Conops, qui nos observare consueverat, heræ aliquid ministraturus domo abscesserat. Aperta igitur a Satyro janua, exiimus : ubi ad portas venimus, vehiculum numero sex, ego scilicet, Leucippe, Satyrus, Clinia, et famuli Clinia duo, conscendimus, ac Sidonem cursum direximus, noctisque parte altera exacta, eam ad urbem, mox Berytum, pervenimus, navem illic aliquam soluturam invenire credentes. Neque nos opinio fefellit ; nam simulac Berytiorum portum intravimus, navem quæ deducebatur, jamjam soluturam refinaeula comperimus, in eamque prius, quam, quo cursum teneret, seiscitaremur, nostra omnia contulimus, tempus erat paulo ante lucem : Alexandriam, Nili urbem magnam, petebat navigium.

XXXII. tbi vero ego mare tunc primum adspiciens, gaudio exsultabam, nondum abrepta in altum sed in portu adhuc quiescente nave. Postea vero, quam idoneus ad exeundum ventus flare visus est, ingens in nave discurrentium nautarum, attractorum rudentum, gubernatoris hortantis strepitus exortus : antenna obversa, velum pansum, navis in altum abrepta, sublate anchoræ, portus relictus est, terra a nave, quasi ipsa navigaret, recedere paulatim videbatur. Ibi tum plausus excitatus, multæque deos Servatores vocantium et lingua faventium quo prospera na-

ἤρετο σφοδρότερον, τὸ ἰστίον ἐκυρτοῦτο καὶ εἶλκε τὴν ναῦν.

ΛΓ'. Ἐτυχε δὲ τις ἡμῖν νεανίσκος παρασκηνῶν, δς, ἐπεὶ καιρὸς ἦν ἀρίστου, φιλοφρονούμενος ἡμῶς συν-
5 αριστῶν ἤξiou. Καὶ ἡμῖν δ' ὁ Σάτυρος παρέφερεν·
ὅστ' εἰς μέσον καταθέμενοι ἃ εἶχομεν, τὸ ἀρίστον
ἐκοινοῦμεν, ἥδη δὲ καὶ λόγον. Λέγω δὴ πρῶτος· Πό-
θεν, ὦ νεανίσκε, καὶ τίνα σε δεῖ καλεῖν; Ἐγὼ Μενέ-
10 λας, εἶπεν· τὸ δὲ γένος Αἰγύπτιος. Τὰ δ' ὑμέτερα
τίνα; Ἐγὼ Κλειτοφῶν, οὗτος Κλεινίας, Φοίνικες
ἄμφω. Τίς οὖν ἢ πρόφρασις ὑμῖν τῆς ἀποδημίας;
Ἦν σὺ πρῶτος ἡμῖν φράσης, καὶ τὰ παρ' ἡμῶν
ἀκούσῃ. X

ΛΔ'. Λέγει οὖν ὁ Μενέλαος· Τὸ μὲν κεφάλαιον τῆς
15 ἐμῆς ἀποδημίας, ἔρος βάσκανος καὶ θήρα δυστυχῆς.
Ἦρων μεираχίου καλοῦ· τὸ δὲ μεираχίον, φιλόθηρον
ἦν. Ἐπειχον τὰ πολλὰ, κρατεῖν οὐκ ἠδυνάμην. Ὡς
δ' οὐκ ἔπειθον, εἰπόμην ἐπὶ τὰς ἄγρας κἀγώ. Ἐθη-
20 ρῶμεν οὖν ἱππεύοντες ἄμφω καὶ τὰ πρῶτα ἡτύχου-
μεν, τὰ λεπτὰ διώκοντες τῶν θηρίων. Ἐξαίρνης σῶς
τῆς ὕλης προπηρᾶ καὶ τὸ μεираχίον ἐδίωκε, καὶ ὁ σῶς
ἐπιστρέφει τὴν γένυν καὶ ἀντιπρόσωπος ἐχῶρει δρόμῳ,
καὶ τὸ μεираχίον οὐκ ἐξετρέπετο, βοῶντος ἐμοῦ καὶ
25 κεκραγῶτος ἔλκειν τὸν ἵππον, μετενέγκαι τὰς ἡνίας,
πονηρὸν τὸ θηρίον. Ἀναίξας δ' ὁ σῶς σπουδῆ ἔτρεχεν
ὡς ἐπ' αὐτό· καὶ οἱ μὲν συνέπιπτον ἀλλήλοισι, ἐμὲ
δὲ τρώμος, ὡς εἶδον, λαμβάνει καὶ φοβούμενος μὴ
φθάσῃ τὸ θηρίον καὶ πατάξῃ τὸν ἵππον, ἐναγκυλισά-
30 μενος τὸ ἀκόντιον, πρὶν ἀκριβῶς καταστοχάσασθαι τοῦ
σκοποῦ, πέμπω τὸ βέλος· τὸ δὲ μεираχίον παραθέον
ἀρπάζει τὴν βολήν. Τίνα οἶε με τότε ψυχὴν ἔχειν;
εἰ καὶ ψυχὴν εἶχον ὄλω, ὡς ἂν ἄλλος τις ἀποθάνοι
ζῶν. Τὸ δ' οἰκτρότερον, τὰς γεῖρας ὤρεγέ μοι μικρὸν
35 ἔτι ἐμπνέον καὶ περιέβαλε καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἐμίσει
με τὸν πονηρὸν, ὁ ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμένος, ἀλλὰ τὴν
ψυχὴν ἀφῆκε, τῆ φονευσάσῃ μου περιπλεκόμενος δε-
ξιᾷ. Ἄγουσιν οὖν με ἐπὶ τὸ δικαστήριον οἱ τοῦ μει-
ραχίου γονεῖς οὐκ ἄκοντα, καὶ γὰρ παρελθὼν ἀπελο-
40 γούμην μὲν οὐδὲν, θανάτου δ' ἐτιμώμην ἐμαυτοῦ.
Ἐλεήσαντες οὖν οἱ δικασταὶ προσετίμησάν μοι τριετὴ
φυγὴν· ἥς νῦν τέλος ἐχούσης, αὐθις ἐπὶ τὴν ἐμαυτοῦ
καταίρω. Ἐπεδάκρυσεν ὁ Κλεινίας αὐτοῦ λέγοντος,
Πάτροκλον πρόφρασι, ἀναμνησθεὶς Χαρικλέους. Καὶ
ὁ Μενέλαος, Τὰ μὰ δακρύεις, ἔφη, ἢ καὶ σέ τι τοιοῦτον
45 ἐξήγαγε; Στενάζας οὖν ὁ Κλεινίας, καταλέγει τὸν
Χαρικλέα καὶ τὸν ἵππον, κἀγὼ τᾶμαυτοῦ. X

ΛΕ'. Ὅρων οὖν τὸν Μενέλαον ἔγωγε καταφῆ πάνυ
τῶν ἐαυτοῦ μεμνημένον, τὸν δὲ Κλεινίαν ὑποδακρύνοντα
μνήμη Χαρικλέους, βουλόμενος αὐτοὺς τῆς λύπης
50 ἀπαγάγειν, ἐμβάλλω λόγον ἐρωτικῆς ἐχόμενον ψυχαγω-
γίας. Καὶ γὰρ οὐδ' ἡ Λευκίππη παρῆν, ἀλλ' ἐν μυχῷ
ἐκάθευδε τῆς νηός. Λέγω δὴ πρὸς αὐτοὺς ὑπομει-
διδῶν· Ὡς παρὰ πολλὸν κρατεῖ μου Κλεινίας· ἐβούλετο
γὰρ λέγειν κατὰ γυναικῶν, ὥσπερ εἰώθει. Ῥῆρον δ' ἂν

vigatione uti liceret, preces effusæ sunt. Interea venti vis
augebatur, velumque implebat, ac navem propellebat.

XXXIII. Forte autem ea ipsa in nave prope nos juve-
nis quidam suam sedem habebat : qui, quoniam cibi ca-
piendi tempus venerat, perhumane nos, ut una essemus,
rogavit. Quamobrem cum Satyrus, quæ nobis paraverat,
jam promere coepisset, ea omnia in commune conferentes,
prandio colloquioque nos mutuo participavimus. Atque
dico prior, Cujas, tu, inquam, adolescens, es, quodve
tibi nomen est? Tum ille, Ægyptius, inquit, sum, ac
Menelao mihi nomen est. De vobis autem ecquid mihi
respondetis? Cui ego, Clitophon, inquam, vocor, hic au-
tem Clinia, Phœnices ambo. Quænam igitur vobis iti-
neris causa? Si tu prius nobis recensueris, nos contra tibi
aperiemus.

XXXIV. Tum Menelaus, Meæ, inquit, navigationis
summa est, amor ingratus et venatio infelix. Formosi
enim adolescentuli amore ardebam. Adolescentulus ven-
nationi deditus erat : a qua tametsi eum plerumque revo-
cabam, abducere læmen omnino nequibam. Itaque quum
non persuaderem illi, venantem ipse quoque sequebar. Ac
quum equestres ambo venatum semel exivissemus, quamdiu
quidem minutas feras persecuti fuimus, res e sententia
processit. Aper improviso e sylva prodiit, adolescens per-
sequitur, aper ad eum os convertit et cursu obviam it;
adolescens non avertit me etiam vociferante et clamante
ut equum sustineret, habenasque adduceret, quoniam
immanis bellua esset. Prosilien aper in adolescentem
magna vi cursum direxit, amboque, alter in alterum, im-
petum fecerunt, quod simulac vidi, equidem cohorrui,
veritusque ne bellua eum ante assequeretur et equum
prosterneret, jaculum, quod gerebam, minime, quo inten-
derem, prævidens, conieci : factumque est, ut, dum præ-
tercurrat adolescens, ipse vulnus exeperit. Quem vero
mihi animum fuisse tum putas? si modo animi quidquam
mihi omnino relictum fuit, tale utique fuit, quale in uno
aliquo animam efflante esse consuevit. Quod autem
omnium luctuosissimum fuit, manus mihi paulum spirans
adhuc porrigebat, amplexabaturque : et a quo interfectus
fuerat, me sontem odio non habebat, ut dextram etiam,
vulneris auctorem, tenens animam efflaret. Hac me de
causa in jus adolescentis parentes vocarunt, sane non in-
vitum : coram iudice enim non solum excusatione aliqua
usus non sum, sed etiam morte dignum ipse me censui.
Verumtamen misericordia commoti iudices annos tres ex-
sulare me jusserunt. Quod tempus quum effluerit, nunc
in patriam revertor. Hæc dum Menelaus commemoraret
velut Patrocli causa Clinia Chariclis recordatus lacryma-
batur. Quamobrem Menelaus, Meane, inquit, causa la-
crymas istas profundis, an vero similis te quoque casus
aliquis exsulare cogit? Tum Clinia non sine multis suspi-
riis, Chariclis et equi eventum narravit, et mea ego.

XXXV. Dein vero quum Menelaum rerum suarum re-
cordatione valde tristem, Cliniam vero ob Chariclis me-
moriam etiam lacrymantem vidissem, mœrorem amborum
abstergere cupiens, sermonem amatoria voluptate perfu-
sum injicio : aberat enim tum Leucippe, in occultiori navis
parte somnum capiens : ac conversus ad eos subridens,
Me quidem, inquam, Clinia longe vincit : in mulieres
enim, uti mos illi est, iuveli peroptat, et nunc etiam eo

εἶποι νῦν ἢ τότε, ὡς κοινοῦν ἔρωτος εὐρόν. Οὐκ οἶδα γὰρ πῶς ἐπιγυριάζει νῦν ὁ εἰς τοὺς ἄρρενας ἔρωσ. Οὐ γὰρ πολλὸν ἄμεινον, ὁ Μενέλαος ἔφη, τοῦτ' ἐκείνου; Καὶ γὰρ ἀπλούστεροι παῖδες γυναικῶν καὶ τὸ κάλλος αὐτοῖς δριμύτερον εἰς ἡδονήν. Πῶς δριμύτερον, ἔφη, ὅτι παραῦψαν μόνον οἴχεται καὶ οὐκ ἀπολαῦσαι δίδωσι τῷ φιλοῦντι, ἀλλ' εἶοικε τῇ τοῦ Ταντάλου πόματι; Πολλάκις γὰρ ἐν ᾧ πίνεται πέφρυγε καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἔραστῆς οὐχ εὐρόν πιεῖν· τὸ δ' ἔτι πινόμενον ἀρπάζεται πρὶν ἂν ὁ πίνων κορσεθῇ. Καὶ οὐκ ἔστιν ἀπὸ παιδὸς ἀπελθεῖν ἔραστην ἄλυπον ἔχοντα τὴν ἡδονήν· καταλείπει γὰρ ἔτι διψῶντα.

ΛΖ'. Καὶ ὁ Μενέλαος, Ἄγροεῖς, ὃ Κλειτοφῶν, ἔφη, τὸ κεφάλαιον τῆς ἡδονῆς. Ποθεινὸν γὰρ αἰεὶ τὸ ἀκόρεστον. Τὸ μὲν γὰρ εἰς γῆρσιν χρονιώτερον, τῷ κόρῳ μαραίνει τὸ τερπνόν· τὸ δ' ἀρπαζόμενον καινόν ἔστιν αἰεὶ καὶ μᾶλλον ἀνθεῖ. Οὐ γὰρ γεγηρακυῖαν ἔχει τὴν ἡδονήν. Καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσον ἐλαττοῦται τῷ χρόνῳ, τοσοῦτον εἰς μέγεθος ἐκτείνεται πόθῳ. Καὶ τὸ βρόδον διὰ τοῦτο τῶν ἄλλων εὐμορφότερόν ἐστι φυτόν, ὅτι τὸ κάλλος αὐτοῦ φεύγει ταχύ. Δύο γὰρ ἐγὼ νομίζω κατ' ἀνθρώπους κάλλη πλανᾶσθαι, τὸ μὲν οὐράνιον, τὸ δὲ πάνδημον, ὡς περ τοῦ κάλλους οἱ χορηγοὶ θεαί. Ἀλλὰ τὸ μὲν οὐράνιον ἄχθεται θνητῷ κάλλει 25 δεδεμένον καὶ ζητεῖ πρὸς οὐρανὸν ταχὺ φεγγεῖν· τὸ δὲ πάνδημον ἔρριπται κάτω καὶ ἐγγροῖζει περὶ τοῖς σώμασιν. Εἰ δὲ καὶ ποιητὴν δεῖ λαβεῖν μάρτυρα τῆς οὐρανιας τοῦ κάλλους ἀνοδοῦ, ἀκουσον Ὀμήρου, λέγοντος,

30 Τὸν καὶ ἀνηρεψάντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεῦει
Κάλλος εἰνεῖα οἶο, ἔν' ἀθανάτοισι μετέη.

Οὐδεμία δ' ἀνέθη ποτὲ εἰς οὐρανὸν διὰ κάλλος γυνή. Καὶ γὰρ γυναῖκα ἰκεοιώννηκεν ὁ Ζεὺς. Ἄλλ' Ἀλκμήνην μὲν ἔχει πένης καὶ φυγῆ· Δανάην δὲ λάραξ καὶ 35 θάλασσαν· Σεμέλην δὲ πυρὸς γέγονε τροφή. Ἄν δὲ μεираκίῳ Φρυγὸς ἔρασεθῇ, τὸν οὐρανὸν αὐτῷ δίδωσιν, ἵνα καὶ συνοικῇ καὶ οἰνοχόον ἔχη τοῦ νέκταρος· ἢ δὲ πρότερον διάκονος τῆς τιμῆς ἐξέωσται. Ἦν γὰρ, οἶμαι, γυνή.

40 ΛΖ'. Ὑπολαβὸν οὖν ἐγὼ, Καὶ μὴν οὐράνιον, ἔφη, εἶοικεν (μᾶλλον) εἶναι τὸ τῶν γυναικῶν (κάλλος), ὅσον μὴ ταχὺ φθείρεται· ἐγγὺς γὰρ τοῦ θεοῦ τὸ ἀφθαρτον. Τὸ δὲ καινόμενον ἐν φθορᾷ θνητὴν φύσιν μιμούμενον, οὐκ οὐράνιον ἔστιν ἀλλὰ πάνδημον. Ἠράσθη 45 μεираκίῳ Φρυγὸς, ἀνήγαγεν εἰς οὐρανὸν τὸν Φρύγα· τὸ δὲ κάλλος τῶν γυναικῶν αὐτὸν τὸν Δία κατήγαγεν ἐξ οὐρανοῦ. Διὰ γυναῖκα ποτὲ Ζεὺς ἐμυκήσατο· διὰ γυναῖκα ποτὲ Σάτυρος ὠρχήσατο, καὶ χρυσὸν πεποίηκεν ἑαυτὸν ἄλλη γυναῖκα. Οἰνοχοεῖτω μὲν Γανυμήδης, μετὰ δὲ τῶν θεῶν Ἠρα πινέτω, ἔν' ἔχη μεираκίον 50 διάκονον γυνή. Ἐλεῶ δ' αὐτοῦ καὶ τὴν ἄρπαγὴν. Ὅρις ἐπ' αὐτὸν κατέθη ὠμηστῆς, ὁ δ' ἀνάρπαστος γενόμενος ὑβρίζεται, καὶ εἶοικε τυραννουμένῳ· καὶ τὸ

facilius dicet quod amoris socium invenit. Quid autem in causa sit, quamobrem tam multi puerorum amoribus delectentur, ipse sane non video. Tum Menelaus, An non hic, inquit, muliebri longe praestantior est? Mulieribus enim simpliciores pueri sunt, eorumque forma ad movendos jucunditate sensus vehementior. At quo pacto, inquam ego, vehementior? An quia, simul atque apparuit, evanescit, nec amanti sui perfructuæ potestatem facit, sed Tantali poculo similis videtur? Saepè enim etiam inter bibendum avolat, amansque nihil, quod hauriat, amplius inveniens, abit, atque id etiam quod jam haustum est, prius eripitur, quam qui bibit, exsaturetur. Quid, quod fieri nequit, a puero amans ut discedat, quin mærore delibutani voluptatem sentiat; utpote qui sitiens adhuc desaturatur.

XXXVI. Tum Menelaus, At tu, inquit, nescis, o Clitophon, quid in voluptate summum sit. Illud quidem certe optandum est semper, quod nullam satietatem habeat. Nam quæ ad fruentum nobis diuturniora sunt, ea delectationem satietatis fastidio tollunt, quæ vero eripiuntur nonnunquam, recentia semper sunt et majus florent: eorum enim voluptas nunquam senescit: sed quantum iis temporis brevitate demitur, tantum desiderii magnitudine ascendit: proptereaque plantis aliis rosa formosior judicatur, quod pulchritudo ejus brevi deflorescit. Sane vero duas ego inter mortales pulchritudines vagari censeo, cælestem alteram, alteram vulgarem: quæ quasi formæ largitricæ deæ sunt. Cælestis mortali formæ: adjungi moleste fert, eoquæ ad cælum quamprimum evolare nititur, vulgæris humi serpit, corporibusque adhæret. Quod si pulchritudinis ad cælum volantis testem poetam adhibere oporteat, Homeri versus hosce audi:

Hunc dii rapuere, pincerna ut Jovi esset,
Ob ejus formam, ut ageret ætatem cum diis.

Nulla vero mulier pulchritudinis gratia in cælum unquam ascendit, quamvis cum mulieribus consueverit Jupiter: sed Alceam luctus tenet et fuga: Danaem arca et mare: Semelen ignis absumpsit: quum autem Phrygii adolescentis amore captus esset, in cælum eum sustulit, quo et una secum habitaret et nectar misceret, priore administratrice, mulierem enim fuisse puto, honore privata.

XXXVII. Tum ego, sermone arrepto, atqui cæleste, inquam, mulierum genus mihi esse videtur, ea potissimum ratione, quod earum forma non admodum cito interit. Prope enim ad divinitatem accedit, quod ab interitu longe abest. Contra, non cæleste, sed terrenum vocari debet, quidquid interitui proximum est, dum mortalem imitatur naturam. Phrygium quidem adolescentem dilexit Jupiter, atque in cælum sustulit: sed idem etiam de cælo a muliebri forma detractus est: saneque mulieris causa quondam mugivit. Ob mulierem saltavit Satyrus, atque in aurum se convertit alius mulieris causa. Miscet sane diis vinum Ganymedes, dum cum iis Juno quoque accumbat, quo etiam mulier adolescentem habeat administratorem. Me vero raptus quoque illius miseret: crudivora enim avis cum rapuit: contumeliamque affectis non admodum ab ea diversa, quam tyrannide oppressi perpetiuntur:

θεάμα ἔστιν αἰσχιστον, μειράκιον ἐξ οὐνύων κρεμάμενον. Σεμέλην δ' εἰς οὐρανὸν ἀνήγαγεν, οὐκ ὄρνις ὠμηστής ἀλλὰ πῦρ. Καὶ μὴ θαυμάσης, εἰ διὰ πυρός τις ἀναβαίνει εἰς οὐρανόν. Οὕτως ἀνέβη Ἡρακλῆς. Εἰ δὲ Δανάης τὴν λάρνακα γελαῖς, πῶς τὸν Περσέα σιωπᾶς; Ἀλκμήνη δὲ τοῦτο μόνον οἶδρον ἀρκεῖ, ὅτι δι' αὐτὴν ἐκλεψεν ὁ Ζεὺς τρεῖς ὄλους ἡλίους. Εἰ δὲ δεῖ μετέντα τὰς μυθολογίας, αὐτὴν εἰπεῖν τὴν ἐν τοῖς ἔργοις ἡδονήν, ἐγὼ μὲν πρωτόπειρος ὢν ὅσον εἰς γυναῖκα, ὁμιλήσας ταῖς εἰς Ἀφροδίτην πωλουμέναις· ἄλλως γὰρ ἂν ἴσως εἰπεῖν τι καὶ πλεόν ἔχοι μεμνημένος· εἰρήσεται δέ μοι, κἂν μετριῶς ἔχω πείρας. Γυναῖξί μὲν οὖν ὑγρὸν μὲν τὸ σῶμα ἐν ταῖς συμπλοκαῖς, μαλθακὰ δὲ τὰ χεῖλη πρὸς τὰ φιλήματα. Καὶ διὰ τοῦτο μὲν ἔχει τὸ σῶμα ἐν τοῖς ἀγκαλίσμασιν, ἐν δὲ ταῖς σαρκῶν ὄλωις ἐνηρμωμένον. Καὶ πῶς ἐγκείμενον περιβάλλει τὴν ἡδονήν, ἐγγίζει δὲ τοῖς χεῖλεσιν ὥσπερ σφραγίδα τὰ φιλήματα. Φιλεῖ δὲ τέγγη καὶ σκευάζει τὸ φιλῆμα γλυκύτερον. Οὐ γὰρ μόνον ἐθέλει φιλεῖν τοῖς χεῖλεσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὀδοῦσι συμβάλλεται καὶ περὶ τὸ τοῦ φιλοῦντος στόμα βόσκειται καὶ δάκνει τὰ φιλήματα. Ἔχει δὲ τινα καὶ μασθὸς ἐπαφώμενος ἡδεῖαν ἡδονήν. Ἐν δὲ τῇ τῆς Ἀφροδίτης ἀκμῇ οἰστρεῖ μὲν ὑφ' ἡδονῆς, περικέχνηε δὲ φιλοῦσα καὶ μαίνεται. Αἱ δὲ γλοῦνται τοῦτον τὸν χρόνον φοιτῶσιν ἀλλήλαις εἰς ὁμιλίαν καὶ ὡς δύνανται βιάζονται κακῆναι φιλεῖν. Σὺ δὲ μείζονα ποιεῖς τὴν ἡδονήν, ἀνοίγουν τὰ φιλήματα. Πρὸς δὲ τὸ τέρμα αὐτὸ τῆς Ἀφροδίτης ἢ γυνὴ γενομένη πέφυκεν ἀσθμαίνειν ὑπὸ καυματώδους ἡδονῆς. Τὸ δ' ἄσθμα σὺν πνεύματι ἐρωτικῷ μέχρι τῶν τοῦ στόματος χειλῶν ἀναθορόν, συντυγχάνει πλανωμένῳ τῷ φιλήματι καὶ ζητοῦντι καταβῆναι κάτω· ἀναστρέφον τε σὺν τῷ ἄσθματι καὶ τὸ φιλῆμα καὶ μιγθὲν ἔπεται καὶ βάλλει τὴν καρδίαν. Ἡ δὲ παραθῆσα τῷ φιλήματι, πάλλεται. Εἰ δὲ μὴ τοῖς σπλάγγχοις ἦν δεδεμένη, ἡκολούθησεν ἂν καὶ ἀνέλκυσεν αὐτὴν ἄνω τοῖς φιλήμασι. Παῖδων δὲ φιλήματα μὲν ἀπαίδευτα, περιπλοκαὶ δ' ἀμαθεῖς, Ἀφροδίτῃ δ' ἀργῇ, ἡδονῆς δ' οὐδέν.

40 ΔΗ'. Καὶ ὁ Μενέλαος, Ἄλλὰ σύ μοι δοκεῖς, ἔφη, μὴ πρωτόπειρος ἀλλὰ γέρον εἰς Ἀφροδίτην τυγχάνειν, τσαυτάς ἡμῶν κατέχεας γυναικῶν περιεργίας. Ἐν μέρει δὲ καὶ τὰ τῶν παίδων ἀνάκουσον. Γυναῖξί μὲν γὰρ πάντα ἐπίπλαστα καὶ τὰ βήματα καὶ τὰ σήματα, κἂν εἶναι ὀδῆξί καλῇ, τῶν ἀλειματῶν ἢ πολυπράγματων μηχανή· καὶ ἔστιν αὐτῆς τὸ κάλλος ἢ μύρων, ἢ τριγῶν βαφῆς, ἢ καὶ φιλημάτων, ἂν δὲ τῶν πολλῶν τούτων γυμνώσης δόλων, ἔοικε κολοῖφ γεγυμνωμένη τῶν τοῦ μύθου περῶν. Τὸ δὲ κάλλος

50 τὸ παιδικὸν οὐκ ἀρδεύεται μύρων ὀσφραῖς, οὐδὲ δολεραῖς καὶ ἀλλοτριαῖς ὀσμαις. Πάσης δὲ γυναικῶν μυρραλοφίας ἥδιον ὄδωδεν ὁ τῶν παίδων ἰδρώς. Ἐξεστὶ δ' αὐτῷ καὶ πρὸ τῆς ἐν Ἀφροδίτῃ συμπλοκῆς καὶ ἐν παλαιστρα συμπεσεῖν καὶ φανερώς περιχυθῆναι καὶ

quum aspectu etiam foedum sit adolescens ex unguibus pendens. Semelen non crudivora volucris, sed flamma, in caelum sustulit. Nec vero mirum tibi videatur, aliquos igne sublato in caelum adscendisse: neque enim Hercules alio pacto ascendit. Quod si Danaes arcam rides, cur Persei mentionem non facis? Alcmenae illud unum munus satis fuit, Jovem tres integros ejus causa dies mundo eripuisse. Ac si fabulis omissis, verae voluptatis, quae muliebri ex usu percipitur, mentionem facere opus est, ego mulieres primum modo expertus, quantum quidem cum iis, quae pretio prostant, licuit, forte enim experientior aliquis plura dicere queat, ego, inquam, tametsi hujus rei modicus mihi usus adsit, dicam tamen, mulieribus corpus amplexu tenerum, labra basiatu mollia esse. Atque hac de causa mulier cum ulnas, tum carnem, ad id omnino apte conformata sortita est. Sane qui ad mulierem sese applicat, is vere voluptatem amplectitur, labrisque oscula, tanquam qui signa in epistolis apponit, imprimit. Illa vero artificiosae osculatur, majoreque condita suavitate basia praebet: non solum enim labris suaviari sat habet, sed etiam dentibus confligit, et circum basiantis ora depascitur, ac basia ipsa mandit. Jam vero etiam in mammarum attrectatu non aspernanda quaedam inest jucunditas. In ipso autem venerei complexus calore, voluptate, quasi aestro, concitata, et basians mordet, et insauit. tum linguae mutuo concurrunt, ac se ipsae, quoad ejus fieri potest, osculari nituntur. Tu vero basia in apertum proferens voluptatem reddis majorem. Sub ipsum congressum finem dulcedinis ardore quodam victa mulier anhelare consuevit, anhelitus autem hujusmodi amatorio spiritu comitatus ad summa labra pervenit, errantique osculo, et ad imas pectoris partes descendere quaerenti obviam fit. Tunc basium ipso cum anhelitu regreditur, amboque in unum coeuntes cor pulsant: quod basio conturbatum salit: ac, nisi visceribus nexum haereret, sequeretur utique, et cum basis adscenderet. Puerorum oscula rudia sunt, complexus indocti, venus languida, omnique prorsus jucunditate destituta.

XXXVIII. Tum Menelaus, Tu quidem certe, inquit, non Venerem nunc primum attingisse, verum in ea conuenisse mihi videris, ita multas nobis mulierum curiositates enumerasti. Sed vicissim tu quoque audi, quænam e puerorum amoribus voluptas percipiatur. In muliere quom verba, tum reliqua omnia fucus plena sunt: ac si qua formosa videatur, ea est operosa pigmentorum moles: cujus forma omnis alia nulla ex re, quam aut unguentis, aut tinctis capillis, aut basiationibus constat: e quibus fucus si detraxeris, nae graculo pennis, ut habetur in fabulis, denudato similem judicabis. Puerorum autem forma non pigmentorum fucus illinitur, non adulterinis, aut externis odoribus. Omnibus autem mulierum omnium unguentis e puerorum sudore afflatus antecellit. Jam vero etiam ante venereros congressus palestra cum iis de-

οὐκ ἔχουσιν αἰσχύνῃν αἰ περιπλοκαὶ καὶ οὐ μαλθάσσει
 τὰς ἐν Ἀφροδίτῃ περιπλοκάς ὑγρότητι σαρκῶν, ἀλλ'
 ἀντιτυπεῖ προσάλληλα τὰ σώματα καὶ περὶ τῆς ἡδο-
 νῆς ἀθλεῖ. Τὰ δὲ φιλήματα σοφίαν μὲν οὐκ ἔχει γυ-
 6 ναικείαν, οὐδὲ μαγγανεύει τοῖς χεῖλεσιν εἶναι μωρὰν
 ἀπάτην, ὡς δ' οἶδε φιλεῖ, καὶ οὐκ ἔστι τέχνης ἀλλὰ
 τῆς φύσεως τὰ φιλήματα. Αὕτη δὲ παιδὸς φιλήματος
 εἰκὼν, εἰ νέκταρ ἐπήγνυτο καὶ χεῖλος ἐγένετο, τοιαῦτ'
 ἂν ἔσχες τὰ φιλήματα. Φιλῶν δ' οὐκ ἂν ἔχοις κό-
 10 ρον, ἀλλ' ὅσον ἐμφορῆ, διψῆς ἔτι φιλεῖν, καὶ οὐκ ἂν
 ἀποσπᾶσαι τὸ στόμα, μέγρις ἂν ἰσ' ἡδονῆς ἐκφύγης
 τὰ φιλήματα.]

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Τρίτην δ' ἡμέραν πλεόντων ἡμῶν, ἐξ αἰθρίας πολλῆς
 αἰφνίδιον ἀγλὺς περιχέεται καὶ τῆς ἡμέρας ἀπωλώ-
 15 λει τὸ φῶς ἐγείρεται δὲ κάτωθεν ἄνεμος ἐκ τῆς θα-
 λάσσης κατὰ πρόσωπον τῆς νηὸς, καὶ ὁ κυβερνήτης
 περιάγειν ἐκέλευσε τὴν κεραίαν. Καὶ σπουδῆ περι-
 ρήγον οἱ ναῦται, πῆ μὲν τὴν ὀθόνην ἐπὶ θάτερα συ-
 νάγοντες ἄνω τοῦ κέρως βίξ, (τὸ γὰρ πνεῦμα σπο-
 20 ὀρότερον ἐμπесὸν ἀνθέλκειν οὐκ ἐπέτρεπε) πῆ δὲ πρὸς
 θάτερον μέρος, φυλάττοντες τοῦ πρόσθεν μέτρου, καθ'
 ὁ συνέβαινε οὐρίον εἶναι τῇ περιαγωγῇ τὸ πνεῦμα.
 Κλίνεται δὲ κοῖλον τοιγίσην τὸ σκάφος καὶ ἐπὶ θά-
 25 τερα μετεωρίζεται καὶ πάντῃ πρηγὲς ἦν, καὶ ἐδόκει
 τοῖς πολλοῖς ἡμῶν αἰεὶ περιτραπήσεσθαι καθάπαξ
 ἐμπύπτοντος τοῦ πνεύματος. Μετεσκευαζόμεθα οὖν
 ἄπαντες εἰς τὰ μετέωρα τῆς νηὸς, ὅπως τὸ μὲν βαπτι-
 ζόμενον τῆς νηὸς ἀνακουφίσαιμεν, τὸ δὲ τῇ προσθήκῃ
 βιασάμενοι κατὰ μικρὸν, καθέλοιμεν εἰς τὸ ἀντίτρο-
 30 πον. Πλέον δ' ἠνύομεν οὐδέν· ἀνέφερε γὰρ ἡμᾶς
 μᾶλλον κορυφούμενον τὸ ἔδαφος τῆς νηὸς, ἢ πρὸς
 ἡμῶν κατεβιδιάζετο. Καὶ χρόνον μὲν τινα διαταλαν-
 ταιμένη οὕτω τὴν ναῦν τοῖς κύμασιν ἐπαλαίωμεν εἰς
 τὸ ἀντίτροπον καθελεῖν· αἰφνίδιον δὲ μεταβάλλεται τὸ
 35 πνεῦμα ἐπὶ θάτερα τῆς νηὸς καὶ μικροῦ βαπτίζεται
 τὸ σκάφος, τοῦ μὲν τέως εἰς κύμα κλιθέντος, ἀναθο-
 ρόντος ὀξεία ῥοπή, θατέρου δὲ, ἧ ἡνωρεῖτο, καταρρα-
 γέντος εἰς τὴν θάλατταν. Κωκυτὸς οὖν αἵρεται μέγας
 ἐκ τῆς νεῶς, καὶ μετοικία πάλιν καὶ δρόμος μετὰ
 40 βοῆς ἐπὶ τὰς ἀρχαίας ἔδρας. Καὶ τρίτον καὶ τέταρτον
 καὶ πολλάκις τὸ αὐτὸ πάσχοντες κοινήν ταύτην εἶχο-
 μεν τῷ σκάφει τὴν πλάνην. Πρὶν μὲν γὰρ μετα-
 σκευάσασθαι τὸ πρῶτον, ὀϊαυλος ἡμᾶς διαλαμβάνει
 δεύτερος.
 45 Β'. Σκευοφοροῦντες οὖν κατὰ τὴν ναῦν διὰ πάσης
 ἡμέρας, ὀδύγιόν τινα τοῦτον δρόμον μυρίον ἐπονοῦμεν,
 αἰεὶ τὸν θάνατον προσδοκῶντες. Καὶ ἦν, ὡς εἰκὸς, οὐ
 μακράν. Περὶ γὰρ μεσημβρίαν δειλὴν ὁ μὲν ἥλιος τέ-
 λεον ἀρπάζεται, εἰρωῶμεν δ' ἑαυτοὺς ὡς ἐν σελήνῃ.

certare, palamque, ac sine rubore amplecti licet : neque
 ulla est carnis teneritas, quae complexuum tactioni cedat :
 sed corpora sibi mutuo resistunt, ac de voluptate conten-
 dunt. Basia quoque muliebrem illam diligentiam minime
 sapiunt, nec stulto errore labris illito decipiunt. Puer,
 quemadmodum quidem novit, suavia dat, jam non ab arte
 aliqua, sed a natura ipsa proficiscentia. Saneque basii
 puerilis imago ejusmodi est, ut si quis concretum atque
 in labra commutatum nectar osculetur. Ex quo fieri
 nequit, ut aliqua basiandi tibi satiety oriatur : quin
 immo quo plus haurias, hoc vehementiore siti labores :
 neque os inde abstrahere possis, donec praevoluptate ba-
 sia ipse refugias.

LIBER TERTIUS.

Tertio die quum serenissimo caelo navis cursum teneret,
 obortae improviso tenebrae et diei lux periit, ventusque ab
 imo mari navi adversus exortus est. Quamobrem guber-
 nator antennam obverti jussit. Itaque nautae confestim
 fecerunt, collecto per vim ab altera tantum parte velo :
 nam quum vehementius flaret ventus, impedimentoque es-
 set, quo minus ab altera contrahi posset, illud eo statu,
 quo prius fuerat, relinquere coacti sunt. Ex quo accidit,
 ut major ea obversione ventus ingrueret. Jam navis pars
 altera deprimebatur, altera elevabatur, ita ut praecipis
 omnino ageretur, et nostrum plerique semel incidente vento
 semper illam circumactum iri censerent. Ad altiorem om-
 nes navis partem itaque adscendimus, simul ut demersam
 aliam allevaremus, simul ut aequaliter distributo onere
 tota aequalis ferretur. Sed hoc frustra fuit. Tantum
 enim abfuit, ut navis a nobis fundus deprimeretur, ut ab
 eo ipsi magis etiam attolleremur. Nos quidem fluctuantem
 navem aequilibrum aliquamdiu tenere conati fuimus, ve-
 rum in alteram ejus partem mutatus improviso ventus
 incubuit : parumque abfuit, quin eam demergeret, depres-
 sam scilicet antea partem magno impetu sustollendo, et
 sublatam deprimendo. Quocirca ingens in nave luctus
 obortus est, omnesque priorem ad locum, non sine cursu
 et clamore redire cogebamur : ac deinceps tertio et quarto,
 ac saepius etiam eundem casum experti, eodem cum nave
 errore ducebamur : prius enim quam primum cursum con-
 fecissemus, nos secundus excipiebat.

II. Comportantes igitur totum diem in nave sarcinas,
 hoc curriculum millies, quasi duplex uno cursu stadium
 curreremus, confecimus, mortem semper exspectantes :
 quae sane, uti credi par est, non longe aberat. Nam post
 meridiem sol nobis omnino creptus fuit : neque alter alterum

Πῦρ μὲν ἀπ' αὐτῆς ἵπταται, μυχᾶται δὲ βροντῆν οὐρα-
 νὸς καὶ τὸν ἀέρα γεμίζει βόμβος, ἀντεβόμβει δὲ κάτωθεν
 τῶν κυμάτων ἢ στάσις, μετὰ τῷ δ' οὐρανοῦ καὶ θαλάσ-
 σης ἀνέμου ποικίλων ἐσύριζε ψόφος. Καὶ ὁ μὲν ἄλλο
 5 εἶχε σάλπιγγος ἤχον, οἱ δὲ κάλοι περὶ τὴν δρόνην
 πίπτουσι, ἀντιπαταγοῦντες δ' ἐτετριγεσαν, ἐφόβει δὲ
 καὶ τὰ ξύλα τῆς νεὸς ῥηγνύμενα, μὴ κατὰ μικρὸν
 ἀνοιχθεῖν τὸ σκάφος τῶν γόμφων ἀποσπωμένων.
 Γέρρα δὲ περὶ πᾶσαν τὴν ναῦν ἐκεκάλυπτο. Καὶ γὰρ
 10 ὄμβρος ἐπέκλυζε πολὺς, ἡμεῖς δὲ τὰ γέρρα ὑποδύντες
 ὡσπερ εἰς ἄντρον ἐμένομεν, παραδόντες ἑαυτοὺς τῇ
 τύχῃ, ῥίψαντες τὰς ἐλπίδας. Τρικυμῖαι δὲ πολλαὶ
 καὶ πάντοθεν, αἱ μὲν κατὰ πρόσωπον, αἱ δὲ κατ' οὐρανὸν
 τῆς νεὸς ἀλλήλαις ἀντέπιπτον. Ἡ δὲ ναῦς αἰεὶ πρὸς
 15 μὲν τὸ κυρτούμενον [μέρος] τῆς θαλάσσης ἠγείρετο,
 πρὸς δὲ τὸ παράδρομον ἤδη καὶ χθαμαλὸν τοῦ κύμα-
 τος κατεδύετο. Ἐφίκει δὲ τῶν κυμάτων τὰ μὲν ὄρεσι,
 τὰ δὲ χάσμασιν. Ἦν δὲ καὶ τὰ ἐγκάρσια τῶν κυ-
 μάτων ἑκατέρωθεν φοβερώτερα. Ἀναβαίνουσα μὲν
 20 γὰρ ἐπὶ τὴν ναῦν ἡ θάλασσα διὰ τῶν γέρρων ἐκυλιέτο
 καὶ ἐκάλυπτε πᾶν τὸ σκάφος. Τὸ γὰρ κύμα αἰρόμε-
 νον ὑψοῦ, ψαῦον αὐτῶν τῶν νεφῶν, πόρρωθεν μὲν πρὸς
 ἀντιπρόσωπον ἐφαίνετο τῷ σκάφει μέγεθος οἶον. . . .
 προσίον δὲ βλέπων, καταποθήσασθαι τὴν ναῦν προσε-
 25 δόκησας. Ἦν οὖν ἀνέμου μάχη καὶ κυμάτων· ἡμεῖς
 δ' οὐκ ἠδυνάμεθα κατὰ χώραν μένειν ὑπὸ τοῦ τῆς νηὸς
 σεισοῦ. Συμμιγῆς δὲ πάντων ἐγένετο βοή· ἐρρόχθει
 τὸ κύμα, ἐπάφραζε τὸ πνεῦμα, ὀλολυγμὸς γυναικῶν,
 ἀλαλαγμὸς ἀνδρῶν, κελευσμὸς ναυτῶν, πάντα θρήνων
 30 καὶ κωκυτῶν ἀνάμεσα. Καὶ ὁ κυβερνήτης ἐκέλευε
 ῥίπτειν τὸν φόρτον· διάκρισις δ' οὐκ ἦν ἀργύρου καὶ
 χρυσοῦ πρὸς ἄλλο τι τῶν εὐτελῶν, ἀλλὰ πάνθ' ὁμοίως
 ἠκοντίζομεν ἕξω τῆς νηὸς. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἐμπο-
 ρῶν, αὐτοὶ τῶν οἰκείων λαμβάνοντες, ἐν οἷς εἶχον τὰς
 35 ἐλπίδας, εἴθουσι ἐπειγόμενοι. Καὶ ἦν ἤδη ἡ ναῦς
 τῶν ἐπίπλων γυμνή· ὁ δὲ χειμῶν οὐκ ἐσπένδετο.

Γ'. Τέλος ὁ κυβερνήτης ἀπειπῶν ῥίπτει μὲν τὰ
 πηδάλια ἐκ τῶν χειρῶν, ἀφήσκει δὲ τὸ σκάφος τῇ θα-
 λάσσῃ καὶ εὐτρεπίζει ἤδη τὴν ἐφορκίδα καὶ τοῖς ναύ-
 40 ταις ἐμβαίνειν κελεύσας, τῆς ἀποθάβρας ἤρχεν. Οἱ
 δ' εὐθὺς κατὰ πόδας ἐξήλλοντο. Ἔνθα δὴ καὶ τὰ
 δευῖα ἦν καὶ ἦν μάχη χειροποιήτος. Οἱ μὲν γὰρ
 ἐπιβάντες ἤδη τὸν κάλων ἔκοπτον, ὃς συνέδει τὴν ἐφορ-
 κίδα τῷ σκάφει· τῶν δὲ πλωτῆρων ἕκαστος ἔσπευδε
 45 μεταπηδᾶν, ἔνθα καὶ τὸν κυβερνήτην ἐωράκεσαν ἐφέλ-
 κοντα τὸν κάλων· οἱ δ' ἐκ τῆς ἐφορκίδος μεταβαίνουσιν
 οὐκ ἐπέτρεπον. Εἶχον δὲ καὶ πελέκεις καὶ μαχαίρας
 καὶ πατάξειν ἠπειλοῦν, εἴ τις ἐπιθήσεται· πολλοὶ δὲ
 καὶ ἐκ τῆς νεὸς ὀπλισάμενοι τὸ δυνατὸν, ὁ μὲν κώπης
 50 παλαιᾶς τρύφος ἀράμενος, ὁ δὲ τῶν τῆς νεὸς σελμάτων,
 ἠμύνετο. Θάλασσα γὰρ εἶχε νόμον τὴν βίαν καὶ ἦν
 ναυμαχίας καινὸς τρόπος. Οἱ μὲν γὰρ ἐκ τῆς ἐφορκί-
 δος, ὅσει τοῦ καταδύνασι τῷ τῶν ἐπεμβαίνόντων ὄγλι,
 πελέκῃσι καὶ μαχαίραις τοὺς ἐξαλλομένους ἔπειον· οἱ

cernebamus, nisi, ut fit, luna lucente. Flamma (inter
 nubes) coruscabat, cœlum tonitru mugiebat, aer strepitu
 implebatur. Surgentes ab imo, ac mutuo sese collidentes
 fluctus adstrepebant, inter cœlum et mare diversorum
 ventorum murmura resonabant, aerque tubæ instar clan-
 gorem fundeat: circa velum funes cadebant, resonantes
 vero stridebant. Illud etiam timebatur, ne comminutis
 tabulis et convulsis clavis, navis sensim solveretur. Jam
 vero tecta in tota nave operta erant: atqui multus im-
 ber omnia submergebat, quam ob rem ea ipsa subeuntes
 tanquam in spelunca aliqua morabamur, fortunæ arbitrio,
 nulla salutis retenta spe, nosmet dedentes. Crebri autem
 cum a prora, tum a puppi surgentes fluctus decumani in-
 ter se concurrebant. Assurgente fluctu navis attondebatur,
 præterlabente vero et subsidente deprimebatur. E flucti-
 bus alii montibus, alii voraginibus, similes erant: sed ii
 molestiores, qui ab utraque parte obliqui surgebant. Navis
 enim tecta subiens aqua convolvebatur, totamque obrue-
 bat. Porro aqua in sublime acta, nubesque contingens,
 dum quidem ante proram procul cernebatur, (miræ) cu-
 jusdam magnitudinis esse videbatur: at si tu propius factam
 spectavisses, navem absorptum iri judicasses. Venti cum
 fluctibus pugnabant. Nos ob navis jactationem consistere
 nequibamus. Confusæ erant omnium voces: murmuraba-
 bat unda, perstrepebat ventus, mulierum ejulatus, viro-
 rum clamor, nautarum hortatio: luctuque ac gemitu plena
 erant omnia. Tum gubernator dejici onera jussit. Nec
 ullum inter aurum, argentumve, ac vilia quæque discrimen
 fiebat: sed omnia æque in mare deturbabantur, ipsis etiam
 mercatoribus merces omnes suas, in quibus spem posuerant,
 cum festinatione dejicientibus. Jam navis penitus exhausta
 erat: nec tamen tempestas sedabatur.

III. Tandem fessus gubernator manibus temone ab-
 jecto, maris arbitrio navem permisit, scaphamque instruxit,
 ac nautis descendere jussis, prior ipse, deinde illi vestigia
 ejus statim secuti desilierunt. Ibi tum majus ortum est
 malum, manibusque pugnari cœptum. Nautæ enim jam
 funem, quo scapha navi alligabatur, præcidebant: vectores
 autem, gubernatorem funem trahentem cernentes omnem,
 ut et ipsi desilirent, operam dabant. Qui in scapha erant
 contra minime pati, sed quum securæ gladiosque haberent,
 intentatis plagis quemcunque ingredi volentem perter-
 rere: multi e nave armati, ut cuique sors obtulerat,
 alius vetusti remi partem, alius navis tabulam aliquam
 arripientes repugnare. Pro lege enim vi mare utebatur,
 navalisque pugnæ modus non antea visus illic apparuit.
 Nam qui in scapha erant, veriti ne ob descendentium
 multitudinem mergerentur, securibus et gladiis exsilientes
 feriebant: ii autem sudibus ac remis inter de-

δὲ σκυτάλαις καὶ κόμπαις ἄμα τῷ πηδῆματι τὰς πληγὰς
κατέφερον. Οἱ δὲ καὶ ἄκρου ψαύοντες τοῦ σκάφους
ἐξωλίσθησαν· ἔνοιο δὲ καὶ ἐπιβαίνοντες τοῖς ἐπὶ τῆς
ἐφορκίδος ἡδὴ διεπάλαιον· φιλίας γὰρ ἢ αἰδοῦς οὐκ ἔτι
5 θεσμός ἦν, ἀλλὰ τὸ οἰκεῖον ἕκαστος σκοπῶν ἀσφαλές,
τὸ πρὸς τοὺς ἑτέρους εὐγνωμον οὐκ ἐλογίζετο. Οὕτως
οἱ μεγάλοι κίνδυνοι καὶ τοὺς τῆς φιλίας λύουσι νόμους.
Δ'. Ἔνθα δὴ τις ἀπὸ τῆς νεῶς νεανίσκος εὐρωστός
λαμβάνεται τοῦ κάλιω καὶ ἐφέλκεται τὴν ἐφορκίδα
10 καὶ ἦν ἐγγὺς ἡδὴ τοῦ σκάφους· ἠτύπριζετο δ' ἕκαστος,
ὡς, εἰ πελάσειε, πηδῆσιν ἐς αὐτήν. Καὶ δύο μὲν ἢ
τρεῖς ἠτύχθησαν οὐκ ἀναιμιωτὶ, πολλοὶ δ' ἀποπηδῶν
πειρώμενοι, ἐξεκλιόθησαν τῆς νεῆς κατὰ τῆς θαλάσ-
σης. Ταχὺ γὰρ τὴν ἐφορκίδα ἀπολύσαντες οἱ ναῦται,
15 πελέκει κόψαντες τὸν κάλιον, τὸν πλοῦν εἶχον, ἔνθα
αὐτοὺς ἦγε τὸ πνεῦμα· οἱ δ' ἐπὶ τῆς νεῆς ἐπειρώοντο
καταδύναί τὴν ἐφορκίδα. Τὸ δὲ σκάφος ἐκυβίστα περὶ
τοῖς κύμασιν ὀρχούμενον, λανθάνει δὲ προσενηχθὲν ὑπάρ-
20 λη πέτρα καὶ ῥήγνυται πᾶν. Ἀπωσθείσης δὲ τῆς
νεῆς, ὁ ἰστός ἐπὶ θάτερα πεσὼν τὸ μὲν τι κατέκλασε, τὸ
δὲ τι κατέδυσε αὐτῆς. Ὅμοιοι μὲν οὖν παραγρηῖμα
τῆς ἄλμης πίνοντες κατεσχέθησαν, οὗτοι μετριωτέραν
ὡς ἐν κακοῖς ἔσχον τὴν συμφορὰν, οὐκ ἐνδιαιτρήσαντες
τῷ τοῦ θανάτου φόβῳ. Ὁ γὰρ ἐν θαλάττῃ θάνατος
25 βραδύς προαναιρεῖ πρὸ τοῦ παθεῖν. Ὁ γὰρ ὀρθαλμὸς
πελάγους γεμισθεὶς ἀόριστον ἀκτείνει τὸν φόβον, ὡς καὶ
διὰ τούτων θάνατον δυστυχεῖν πλείονα. Ὅσον γὰρ τῆς
θαλάσσης τὸ μέγεθος, τοσοῦτος καὶ ὁ τοῦ θανάτου φόβος.
Ἔνοιο δὲ κολυμβῶν πειρώμενοι, προσραγέντες ὑπὸ τοῦ
30 κύματος τῇ πέτρᾳ διεφθείροντο· πολλοὶ δὲ καὶ ξύλοις
ἀπρωροῖσι συμπεσόντες ἐπέειροντο δίκην ἰχθύων· οἱ δὲ
καὶ ἡμιθνήτες ἐνήχοντο.
Ε'. Ἐπει οὖν τὸ πλοῖον διελύθη, δαίμων τις ἀγα-
θὸς περιέσωσεν ἡμῖν τῆς πρώτης μέρους, ἔνθα περικα-
35 θίσαντες, ἐγὼ τε καὶ ἡ Λευκίππη, κατὰ ῥοῦν ἐφερό-
μεθα τῆς θαλάσσης· ὁ δὲ Μενέλαος καὶ ὁ Σάτυρος σὺν
ἄλλοις τῶν πλωτῆρων ἐπιτυχόντες τοῦ ἰστοῦ καὶ ἐπι-
πεσόντες ἐνήχοντο. Πλησίον δὲ καὶ τὸν Κλεινίαν ἐου-
ρῶμεν περινηγόμενον τῇ κεραίᾳ καὶ ταύτην ἠκούσαμεν
40 αὐτοῦ τὴν βοήν· Ἐχου τοῦ ξύλου, Κλειτοπόων· ἄμα
δὲ λέγοντα κύμα ἐπεκάλυπτε κατόπιν· καὶ ἡμεῖς
ἐκωκίσουμεν. Κατὰ ταῦτο καὶ ἡμῖν ἐπεφέρετο κύμα·
ἀλλὰ τύχη τινὶ πλησίον γενόμενον ἡμῶν κάτωθεν πα-
ρατρέχει, ὥστε μόνον ὑψούμενον μετέωρον τὸ ξύλον
45 κατὰ τὸν αὐγένα τοῦ κύματος καὶ τὸν Κλεινίαν ἰδεῖν
αὔθις. Ἀνοιμώξας οὖν, Ἐλέησον, ἔφη, δέσποτα Πό-
σειδον καὶ σπείσαι πρὸς τὰ τῆς ναυαγίας σου λείψανα.
Πολλοὺς ἡδὴ τῷ φόβῳ θανάτους ὑπεμείναμεν· εἰ δ'
ἡμᾶς ἀποκτείνειαι θέλεις, μὴ διαστήσης ἡμῶν τὴν τε-
50 λευτήν· ἐν ἡμᾶς κύμα καλυψάτω. Εἰ δὲ καὶ θηρίων
ἡμᾶς βορὰν πέπτρωται γενέσθαι, εἰς ἡμᾶς ἰχθύς ἀναλω-
σάτω, μία γαστήρ χωρησάτω, ἕνα καὶ ἐν ἰχθύσι κοιῶν
ταφῶμεν. Μετὰ μικρὸν δὲ τῆς εὐχῆς τὸ πολὺ τοῦ
πνεύματος περιπέπαυτο, τὸ δ' ἄγριον ἐστόρεστο τοῦ

siliendum plagas referebant. Alii vix scaphæ summum
attingentes corruerant. Nonnulli etiam ingressi, cum iis
qui in scapha erant luctabantur : amicitiae enim atque pu-
doris lex omnis sublata fuerat, ac suae quisque salutis in-
tentus benevolentiam erga reliquos contemnebat. Ita pe-
riculorum magnitudo vel amicitiae leges solvit.

IV. Interea vectorum unus, juvenis robustus, arrepto
fune, scapham prope navem pene pertraxerat, paratique alii
omnes exspectabant, ut in eam, simulatque appropinquas-
set, transilirent : ac duobus tantum tribusve contigit, non
tamen sine sanguine, multi alii hoc idem conati, e nave
in mare deturbati fuerunt : nautae enim, praeciso statim
securibus fune, scapham solverunt, ac quo ventus voluit,
navigabant, vectoribus eam mergere conantibus. Navis
autem ipsa undis jactata in gyrum agebatur, ac tandem ad
aquis contactum saxum imprudenter delata, frangitur tota :
detrusa autem nave malus alteram in partem collabens
partem quandam frangit, partem vero submergit. Sane
quotquot epota maris aqua confestim obierunt, cum iis,
ut tunc res erat, mitius actum fuit, quippe in mortis metu
non admodum diu immoratis. Procrastinans enim in
mari mors prius interimit, quam sentiat. Nam oculi,
maris pleni, metum afferunt, nullis terminis circumscri-
ptum : eoque miserior est mors. Quanta enim maris est
amplitudo, tantus etiam mortis est pavor. Quidam ena-
tare conati, ab unda saxo allisi perierunt. Multi disjectas
navis tabulas nacti piscium more nabant. Nonnulli semi-
mortui ferebantur.

V. Fracta eo pacto nave, prorae partem bonus qui-
dam genius nobis conservavit : in qua sedentes ego et Leu-
cippe, secundum maris aestum vehebamur. Menelaus et
Satyrus, alique vectores quem in inalam incidissent, eo
apprehenso natabant. Cliniam vero circum antennam
nantem non procul aspeximus, atque audivimus etiam
hanc illius vocem : Clitophon lignum tene : inferaeque
supervenienti a tergo fluctus loquentem, quae sane res lac-
rymas nobis excussit, primum adobruit : deinde nobis
etiam incubuit : sed fato quodam propior factus infra nos
praeterlapsus est ita, ut lignum tantummodo alte sublatum
in ipso fluctus summo et Cliniam rursus videremus. Mul-
tis itaque cum lacrymis ego, Domine, inquam, Neptune,
miserere, ac naufragii reliquiis parce : unus ipse metus
multas nobis mortes attulit. Aut si tibi omnino in animo
est ut pereamus, ne nostram mortem dividas : sed idem fac
ut nos fluctus absorbeat : sin vero fata etiam volunt, ut
belluarum esca simus, unus tantum nos piscis deglutiat,
una tantum nos alvus hauriat : ut eodem a piscibus etiam
vorati sepulcro condamur. Paulo post, quam has preces
effudi, venti vis undique sedata est, fluctusque subside-

κώματος. Μεστὴ δ' ἦν ἡ θάλασσα νεκρῶν σωματων. Τοὺς μὲν οὖν ἀμφὶ τὸν Μενέλαον ἤττον προσάγει τῇ γῆ τὸ κῦμα· καὶ ἦν ταῦτα τῆς Αἰγύπτου τὰ παραλία· κατεῖγον δὲ τότε λησται πᾶσαν τὴν ἐκεῖ χώραν· ἡμεῖς δὲ περὶ δειλὴν ἐσπερᾶν τύχη τινὶ τῷ Πηλουσίῳ προσίσχομεν καὶ ἄσμενοι γῆς λαθόμενοι τοὺς θεοὺς ἀνευρημοῦμεν· εἴτ' ὠλοφυρόμεθα τὸν Κλεινίαν καὶ τὸν Σάτυρον, νομίζοντες αὐτοὺς ἀπολωλέναι.

Γ'. Ἔστι δ' ἐν τῷ Πηλουσίῳ Διὸς ἱερὸν ἄγαλμα Κασίου· τὸ δ' ἄγαλμα νεανίσκος, Ἀπόλλωνι μᾶλλον εἰκώς· οὕτω γὰρ ἠλικίας εἶχε· προβέβληται δὲ τὴν χεῖρα καὶ ἔχει βροίαν ἐπ' αὐτῇ· τῆς δὲ βροῖας ὁ λόγος μυστικός. Προσευξάμενοι δὴ τῷ θεῷ καὶ περὶ τοῦ Κλεινίου καὶ τοῦ Σατύρου σύμβολον ἐξαιτήσαντες (καὶ γὰρ ἔλεγον μαντικὸν εἶναι τὸν θεὸν) περιήειμεν τὸν νεών. Κατὰ δὲ τὸν ὀπισθόδομον δρωμέν εἰκόνα διπλῆν· καὶ ὁ γραφεὺς ἐνεγέγραπτο· Εὐάνθης μὲν ὁ γραφεὺς, ἡ δ' εἰκὼν Ἀνδρομέδα καὶ Προμηθεὺς, δεσμῶται μὲν ἀμφω, διὰ τοῦτο γὰρ αὐτοὺς, οἶμαι, εἰς ἐν συνήγαγεν ὁ ζωγράφος, ἀδελφαὶ δὲ καὶ τὴν ἄλλην τύχην αἱ γραφαί. Πέτραι μὲν ἀμφοῖν τὸ δεσμοτήριον, θῆρες δὲ κατ' ἀμφοῖν οἱ δῆμοι, τῷ μὲν ἐξ ἀέρος, τῇ δ' ἐκ θαλάττης· ἐπίκουροι δ' αὐτοῖς Ἀργεῖοι δύο συγγενεῖς, τῷ μὲν Ἡρακλῆς, τῇ δὲ Περσεύς· ὁ μὲν τοξεύων τὸν ὄρνιν τοῦ Διὸς, ὁ δ' ἐπὶ τὸ κῆτος τοῦ Ποσειδῶνος ἄθλων. Ἄλλ' ὁ μὲν ἰδρυταὶ τοξασζόμενος ἐν γῆ, ὁ δ' ἐξ ἀέρος κρέμαται τῷ πτερῷ.

Ζ'. Ὁρώρουκται μὲν οὖν εἰς τὸ μέτρον τῆς κόρης ἡ πέτρα· θέλει δὲ τὸ ὄρυγμα λέγειν, ὅτι μή τις αὐτὸ πεποίηκε χεῖρ, ἀλλ' ἐστὶν αὐτόχθων ἡ γραφή. Ἐτραχυνε γὰρ τοῦ λίθου τὸν κόλπον ὁ γραφεὺς, ὡς ἔτεκεν αὐτὸν ἡ γῆ. Ἡ δὲ ἐνίδρυται τῇ σκέπῃ· καὶ εἶοικε τὸ θέαμα, εἰ μὲν εἰς τὸ κάλλος ἀπίδοις, ἀγάλματι καινῷ, εἰ δ' εἰς τὰ δεσμά καὶ τὸ κῆτος, αὐτοσχεδίῳ τάφῳ. Ἐπὶ δὲ τῶν προσώπων αὐτῆς κάλλος κεκέρασται καὶ δέος. Ἐν μὲν γὰρ ταῖς παρειαῖς τὸ δέος κἀθηται, ἐκ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν ἀνθεῖ τὸ κάλλος. Ἄλλ' οὔτε τῶν παρειῶν τὸ ὄγχρον τέλεον ἀφοίνικτον ἦν, ἡρέμα δὲ τῷ ἐρεῦθει βέβαπται· οὔτε τὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἄνθος ἐστὶν ἀμέριμον, ἀλλ' εἶοικε τοῖς ἄρτι μαραινομένοις ἴοις. Οὕτως αὐτὴν ἐκόσμησεν ὁ ζωγράφος εὐμόρφῳ φόβῳ. Τὰς δὲ χεῖρας εἰς τὴν πέτραν ἐξεπέτασεν, ἄγχει δ' ἄνω δεσμὸς ἐκατέραν συνάπτων τῇ πέτρᾳ· οἱ καρποὶ δ' ὡσπερ ἀμπέλου βότρους κρέμανται. Καὶ αἱ μὲν ὠλέναι τῆς κόρης ἄκρατον ἔχουσαι τὸ λευκὸν εἰς τὸ πελιδνὸν μετέβαλον καὶ εἰοικασιν ἀποθνήσκειν οἱ δάκτυλοι. Δέεται μὲν οὕτω τὸν θάνατον ἐδεχομένη· ἐστῆκε δὲ νυμφικῶς ἐστολισμένη, ὡσπερ Ἀδώνιδι νύμφη κεκοσμημένη· ποδῆρης ὁ χιτῶν, λευκὸς [ὁ χιτῶν], τὸ ὕψασμα λεπτὸν, ἀραχνίων εἰκὸς πλοκῆ, οὐ κατὰ τὴν τῶν προβατίων τριχῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν τῶν ἐρίων, τῶν πτηνῶν, οἷον ἀπὸ δένδρων ἔλκουσαι νήματα γυναικῆς ὑφαίνουσιν Ἰνδαί. Τὸ δὲ κῆτος ἀντιπρόσωπον τῆς κόρης κάτωθεν ἀναβαῖνον ἀνοίγει τὴν θάλατταν·

runt et cadaveribus plenum mare apparuit. Menelaum celerius ad Ægypti quæ vocant paralia fluctus rejectit : eam autem regionem omnem latrones tunc incolabant. Nos circiter vesperam casu quodam Pelusium applicuimus : peroptatamque terram nacti gratias diis egimus : Cliniam deinde, ac Satyrum, quos obiisse putabamus, dellevimus.

VI. Pelusii statua est Jovis Casii, juvenili ætate, atque adeo, ut Apollini quam simillima sit, dextera manu, qua punicum malum sustinebat, extensa : cujus rei significatio minime vulgata est. Huic deo quum supplicavissimus, ac de Clinia Satyroque (futura enim prædicere illum aiunt) percunctati templum circumibamus : duasque in ejus interiore tabulas vidimus : et pictoris (nomen) inscriptum ; Evanthes quidem pictor ; pictura Andromeda et Prometheus vinculis constricti ambo atque hos ea de causa pictor conjunxit tametsi alia etiam inter se communia haberent. Saxa enim utrique pro carcere erant, fera utrique, aëria huic, marina illi carnifices. Argivi etiam utrique ex eadem gente auxiliatores aderant, Hercules scilicet, atque Perseus : quorum alter Jovis volucrem aquilam in terra stans sagittis appetebat : alter Neptuni belluam cete pennis in aere sustentatus adoriebatur.

VII. Sane pro puellæ magnitudine saxum excavatum erat ita, ut non arte aliqua fabrefactum, sed sponte natum cavum pictura testari videretur : saxi sinum enim asperum, quomodo quidem terra producere solet, pictor effinxerat. In illo sedebat puella eo aspectu, ut si pulchritudinem tantum considerare voluisses, novam aliquam statuum, sin vero vincula etiam et cete, rude et inconditum sepulcrum existimaturus fueris. In vultu pulchritudini pallor admistus erat, hic genas occupans, illa ex oculis effulgens : non tamen eousque genæ pallebant, ut snus iis rubor deeset, sed aliquantum rubore tinctus pallor, nec oculorum fulgor adeo coruscabat, quin languore quodam, qualem in violis modo marcescentibus conspicimus, dehonestaretur. Ita pulchro timore pictor puellam decoraverat. Manus ad saxum extendit et alte saxo alligans vinculum utramque premit : non aliter e brachiis, quam racemi e vite, carpi pendebant. Brachiorum autem ipsorum purus candor ad livorem vergebat et digiti mori videbantur. Hæc erat mortem expectantis puellæ facies. Atqui sponsarum etiam more, quasque Plutoni nuptum traderetur, ornata erat ; erat talaris tunica, alba quidem illa, atque araneolæ reti subtilitate par, contextaque, non quomodo ovium vellera, sed qualem Indæ ab arboribus mulieres trahentes texunt. Adversus puellam cetus ab imo mari emergens mare aperit : et supra undas capite solo exstabat, nam

Καὶ τὸ μὲν πολὺ τοῦ σώματος περιβέβληται τῇ κύματι, μόνῃ δὲ τῇ κεφαλῇ τὴν θάλατταν ἀποδύεται. Ὑπὸ δὲ τὴν ἄλμην τοῦ κύματος ἢ τῶν νύτων ἐγγράπτο φαινόμενη σια, τὰ τῶν φοιθῶν ἐπάρματα, τὰ τῶν αὐγέων κυρτώματα, ἢ λοφία τῶν ἀκανθῶν, οἱ τῆς οὐρᾶς ἐλιγμοί. Γένυς πολλὴ καὶ μακρά· ἀνεφικτο δὲ πᾶσα μέγρι τῆς τῶν ὤμων συμβολῆς καὶ εὐθὺς ἢ γαστήρ. Μεταξὺ δὲ τοῦ κήτους καὶ τῆς κόρης ὁ Περσεὺς ἐγγράπτο καταβαίνων ἐξ ἀέρος· καταβαίνει δ' ἐπὶ τὸ θηρίον γυμνὸς τὸ πᾶν· γλαμὺς ἀμφὶ τοῖς ὤμοις μόνον καὶ πέδιλον περὶ τὸ πόδε πλησίον τοῦ πεπερού· πῖλος δ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλύπτει· ὁ πῖλος δ' ὑψηλὸν τὴν Ἄιδος κυνέην· τῇ λαϊᾷ τὴν τῆς Γοργούς κεφαλὴν κρατεῖ καὶ προβέβληται δίκην ἀσπίδος.

15 Ἡ δ' ἐστὶ φοβερὰ καὶ ἐν τοῖς γρώμασι· τοὺς θφθαλμοὺς ἐξεπέτασεν, ἔφριξε τὰς τρίχας τῶν κροτάφων, ἤγειρε τοὺς δράκοντας· οὕτως ἀπειλεῖ κἂν τῇ γραφῇ. Ὅπλον μὲν τοῦτο τῇ λαϊᾷ τῇ Περσεὺς ὤπλισται δὲ καὶ τὴν δεξιὰν διφυεῖ σιδήρῳ, εἰς ὀρέπανον καὶ ξίφος ἐσχισμένῳ. Ἄρχεται μὲν γὰρ ἢ κώπη

20 κάτωθεν ἀμφῶν ἐκ μιᾶς, καὶ ἐστὶν ἐφ' ἡμίσει τοῦ σιδήρου ξίφος, ἐντεῦθεν δ' ἀπορραγὲν, τὸ μὲν δξύνεται, τὸ δ' ἐπικάμπτεται. Καὶ τὸ μὲν ἀποξυσμένον μένει ξίφος, ὡς ἤρξατο, τὸ δὲ καμπτόμενον ὀρέπανον γίνεται,

25 ἵνα μιᾷ πληγῇ τὸ μὲν ἐρείθῃ τὴν σφαγὴν, τὸ δὲ κρατῇ τὴν τομὴν. Τὸ μὲν τῆς Ἀνδρομέδας δρᾶμα τοῦτο.

Ἡ· Ἐξῆς δὲ τὸ τοῦ Προμηθέως ἐγεγονέει. Δέδεται μὲν ὁ Προμηθεὺς σιδήρῳ καὶ πέτρᾳ, ὤπλισται δ' Ἡρακλῆς τόξῳ καὶ δόρατι· ὄρνις ἐς τὴν τοῦ Προμηθέως γαστέρα τρυφᾷ.

30 Ἔστηκε γὰρ αὐτὴν ἀνοίγων, ἤδη μὲν ἀνεφωμένῳ· ἀλλὰ τὸ βράμιον ἐς τὸ ὄρυγμα κεῖται καὶ ἔοικεν ἐπορῦττειν τὸ τραῦμα καὶ ζητεῖν τὸ ἦπαρ· τὸ δ' ἐκφαίνεται τοσοῦτον, ὅσον ἀνέφριξεν ὁ γραφεὺς τὸ διόρυγμα τοῦ τραύματος. Ἐρείδει δὲ τῷ μηρῷ τῷ

35 τοῦ Προμηθέως τὰς τῶν ὀνύγων ἀκμάς. Ὁ δ' ἀλγῶν πάντη συνέσταλται καὶ τὴν πλευρὰν συνέσπασται καὶ τὸν μηρὸν ἐγείρει καθ' αὐτοῦ· εἰς γὰρ τὸ ἦπαρ συνάγει τὸν ὄρνιν. Ὁ δ' ἕτερος αὐτῷ τοῖν ποδοῖν τὸν σπασμὸν ὄρνιν ἀντιτείνει κάτω καὶ εἰς τοὺς δακτύλους ἀποξύνεται. Τὸ δ' ἄλλο σχῆμα δείκνυσιν τὸν πόνον. Κεχύρτωται τὰς ὀφρῦς, συνέσταλται τὸ χεῖλος, φαίνει τοὺς ὀδόντας. Ἠλέησας ἂν ὡς ἀλοῦσαν τὴν γραφὴν. Ἀναφέρει δὲ λυπούμενον Ἡρακλῆς. Ἔστηκε γὰρ τοξέουον τοῦ Προμηθέως τὸν δῆμιον· ἐνήρμοσται τῷ τόξῳ βέλος· τῇ λαϊᾷ προβέβληται τὸ κέρασ ὀθῶν· ἐπὶ μαζῶν ἔλκει τὴν δεξιὰν, ἔλκων τὸ νεῦρον κε-

45 κύρτωται κατόπιν τὸν ἀγκῶνα. Πάντ' οὖν ὁμοῦ πτύσσειται, τὸ τόξον, τὸ νεῦρον, τὸ βέλος, ἢ δεξιὰ. Συνάγεται μὲν ὑπὸ τοῦ νεύρου τὸ τόξον, διπλοῦται δ'

50 ὑπὸ τῆς χειρὸς τὸ νεῦρον, κλίνεται δ' ἐπὶ μαζῶν ἢ χεῖρ. Ὁ δὲ Προμηθεὺς μεστός ἐστιν ἐλπίδος ἅμα καὶ φόβου. Πῆ μὲν γὰρ εἰς τὸ ἔλκος, πῆ δ' εἰς τὸν Ἡρακλέα βλέπει καὶ θέλει μὲν αὐτὸν ὄλοις τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν, ἔλκει δὲ τὸ ἤμισυ τοῦ βλέμματος ὁ πόνος.

corporis major pars aqua contegebatur, sub undæ aqua humerorum umbra, squamarum ordines, dorsi curvatura, spinarum summitas, caudæ flexiones picta erant. Mala magna et longa, hiatus ad humeros usque patebat, stantique venter. Inter cetum ac puellam Perseus e celo devolvans pictus erat, in belluam ferebatur nudo corpore, nisi quod chlamyde humeros cooperuerat et calceos pedibus aptaverat prope alas, pileumque Ditis galeam imitantem capiti imposuerat. Laeva manu Gorgonis caput sustinebat et pro scuto projiciebat, quod horribile sane et in coloribus: nam et oculos intendit, et comam concutit, et serpentes vibrat, minitatur ita etiam in pictura. Laeva Persei hoc telo, dextra ferro ejusmodi armata erat, ut et falx et gladius simul esset. Utrique enim unus infra est capulus et ad medium usque ferrum gladii formam referebat: inde duas in partes sectum altera in mucronem profundebatur, altera in uncum flectebatur. Et pars quidem acuta gladius manet, sicut initio esse cœperat, in falcein vero pars inflexa evadebat, eodem ut ictu et vulneret et attrahe-

ret. Atque ita quidem Andromedæ se res habebant.

VIII. Sequebatur altera deinceps pictura hujusmodi. Prometheus ferreis catenis saxo alligatus erat. Hercules arcum et sagittam tenebat. Aquila Promethei pectus depaseebatur: quippe in aperiendo illo jam aperto perstabat, rostrumque in vulnus demittebat, infodereque ac jectur quærere videbatur: cujus pars tanta sese ostendebat, quantum pictor per vulnus patere voluerat. Promethei coxæ aquila summis unguibus innitebatur: quapropter ille dolore se contrahit totum et latus contrahens, eam ipsam coxam in suam ipsius perniciem elevabat: ita enim volucrum jectori propiorem faciebat. Alter pes contentos nervos ad inos usque pedes commonstrabat, in digitosque acuebatur. Quin alio etiam habitu dolorem indicabat: curvabat enim supercilia, labra contrahebat, exerebat dentes. Ipse sane picturam quasi doloris sensum habentem miseratus fuisset. Iis malis oneratum Prometheum spe recreat Hercules, stat enim impositam arcui sagittam in ejus tortorem intendens: quippe arcum sinistra manus extensa impellebat, dextram mammæ admovet, dum adducit nervum cubito interim post se curvato. Eodemque omnia hæc tempore flectebantur arcus, nervus, sagitta, dextra; arcus nervo adducebatur, nervus manu in duas dividitur partes, manus mammæ admovetur. Prometheus ipse spe metuque plenus erat, ac partim quidem vulnus, partim vero Herculem intuebatur: quem sane totis oculis contemplari volebat, sed obtutus partem alteram dolor ad se rapiebat.

Θ'. Ἐνδιατρίψαντες οὖν ἡμέρας δύο καὶ ἀναλα-
 βόντες ἑαυτοὺς ἐκ τῶν κακῶν, ναῦν Αἰγυπτίαν μισθω-
 σάμενοι (εἶχομεν δ' ὀλίγον χρυσίον, ὅπερ ἐτύχομεν
 ἐξωσμένοι) διὰ τοῦ Νείλου πλοῦν ἐπ' Ἀλεξάνδρειαν
 5 ἐποιοῦμεθα, μάλιστα μὲν ἐκεῖ διεγνωκότες ποιήσασθαι
 τὴν διατριβὴν καὶ νομίζοντες ταύτῃ τάχα τοὺς φίλους
 εὐρήσειν προσενεχθέντας. Ἐπεὶ δ' ἐγεγόμεθα κατὰ
 τινα πόλιν, ἐξαίφνης βοῆς ἀκούομεν πολλῆς. Καὶ ὁ
 ναύτης εἰπὼν, Ὁ βουκόλος, μεταστρέφει τὴν ναῦν, ὡς
 10 ἐπαναπλεύσω εἰς τοῦπίσω· καὶ ἅμα πλήρης ἦν ἡ γῆ
 φοβερῶν καὶ ἀγρίων ἀνθρώπων· μεγάλοι μὲν πάντες,
 μέλανες δὲ τὴν χροίαν, οὐ κατὰ τὴν τῶν Ἰνδοῶν τὴν
 ἄκρατον, ἀλλ' ὅσος ἂν γένοιτο νόθος Αἰθίοψ, ψιλοὶ τὰς
 κεφαλὰς, λεπτοὶ τοὺς πόδας, τὸ σῶμα παχεῖς· ἐβαρβά-
 15 ριζον δὲ πάντες. Καὶ ὁ κυβερνήτης εἰπὼν, Ἀπολώ-
 λαμεν, ἔστησε τὴν ναῦν, ὁ γὰρ ποταμὸς ταύτῃ στενω-
 τας, καὶ ἐπεμβάντες τῶν ληστῶν τέσσαρες, πάντα
 μὲν τὰ ἐν τῇ νηϊ λαμβάνουσι, καὶ τὸ χρυσίον ἡμῶν
 ἀποφέρουσιν, ἡμᾶς δὲ δῆσαντες καὶ κατακλείσαντες
 20 εἰς τι δωμάτιον, ἀπηλλάττοντο, φύλακας ἡμῶν καταλι-
 πόντες, ὡς τὴν ἐπιούσαν ἄζοντες ἡμᾶς εἰς τὸν βασιλεῖα·
 τούτῳ γὰρ ἐκάλουον τῷ ὀνόματι τὸν ληστὴν τὸν μείζονα.
 Καὶ ἦν ὁδὸς ἡμερῶν δύο, ὡς παρὰ τῶν σὺν ἡμῖν ἐαλω-
 κῶτων ἠκούσαμεν.

25 Γ'. Ἐπεὶ οὖν νῦν ἐγένετο καὶ ἐκειμεθα, ὡς ἤμεν,
 δεδεμένοι καὶ ἐκάθευδον οἱ φρουροὶ, τότε, ὡς ἐξὸν
 ἦδη, κλάειν ἤρχον τὴν Λευκίπτην, καὶ δὴ λογισάμενος
 ὅσων αὐτῇ γέγονα κακῶν αἴτιος, κωκυσὰς ἐν τῇ ψυχῇ
 βύθιον, τῷ δὲ νῷ κλέψας τοῦ κωκυτοῦ τὸν ψόφον, Ὡ
 30 θεοὶ καὶ δαίμονες, ἔφην, εἴπερ ἐστέ που καὶ ἀκούετε,
 τί τηλιοῦτον ἠδικήκαμεν, ὡς ἐν ὀλίγαις ἡμέραις το-
 σοῦτῳ πληθῆι βαπτισθῆναι κακῶν; Νῦν δὲ καὶ παρα-
 δεδώκατε ἡμᾶς λησταῖς Αἰγυπτίαις, ἵνα μὴδ' ἐλεύ-
 ούχωμεν. Ληστὴν γὰρ Ἐλληνα καὶ φωνῇ κατέκλασε,
 35 καὶ δέησις ἐμάλαξεν· ὁ γὰρ λόγος πολλάκις τὸν ἔλεον
 προξενεῖ· τὸ γὰρ πονοῦν τῆς ψυχῆς ἢ γλωττα πρὸς ἱε-
 τηρίαν διακονουμένη τῆς τῶν ἀκουόντων ψυχῆς ἡμεροῖ
 τὸ θυμούμενον. Νῦν δὲ ποῖα μὲν φωνῇ δεηθῶμεν; τί-
 νας δ' ὅρκους προτείνωμεν; Κἀν Σειρήνων τις γένηται
 40 πιθανώτερος, ὁ ἀνδροφόνος οὐκ ἀκούει. Μόνοις ἱε-
 τεύειν με δεῖ τοῖς νεύμασι καὶ τὴν δέησιν δηλοῦν ταῖς
 χειρονομίαις. Ὡ τῶν ἀτυχημάτων· ἦδη τὸν ὀρθῆνον
 ἐξοργήσομαι. Τὰ μὲν οὖν ἐμὰ, κἀν ὑπερβολὴν ἔχη
 συμφορᾶς, ἤττον ἀλγῶ, τὰ σὰ δὲ, Λευκίπτη, ποῖω
 45 στόματι θρηνήσω; ποίοις ὄμμασι θαυράσω; Ὡ πιστῇ
 μὲν πρὸς ἀνάγκην ἔρωτος, χρηστῇ δὲ πρὸς ἐραστὴν
 δυστυχοῦντα. Ὡς καλὰ σου τῶν γάμων τὰ κοσμήμα-
 τα. Θάλαμος μὲν τὸ δεσμοτήριον, εὐνὴ δ' ἡ γῆ, ὄρ-
 μοι δὲ καὶ φέλια κάλοι καὶ βρόχος, καὶ σοὶ νυμφαγω-
 50 γὸς ληστής παρακαθεύδει. Ἄντι δ' ὑμεναίων τίς σοι τὸν
 ὀρθῆνον ἄδει. Μάτην σοι, ὦ θάλασσα, τὴν χάριν ὡμο-
 λογῆσαμεν· μέμφομαι σοι τῇ φιλανθρωπίᾳ· χρηστοτέρα
 γέγονας πρὸς οὐς ἀπέκτεινας, ἡμᾶς δὲ σῴσασα μᾶλλον
 ἀπέκτεινας. Ἐφθόνησας ἡμῖν ἀλγιστεύοις ἀποθανεῖν.

IX. Ceterum quum duos illic dies commorati, et ex malis
 recreati essemus, Ægyptia nave conducta (nonnihil enim
 auri erat nobis quo forte præincti eramus) Alexandriam
 versus Nilo amne cursum direximus, hoc consilio, ætatem
 ut illic degeremus, fieri etiam posse putantes, ut eo forte
 delatos amicos inveniremus. Quum autem ad oppidum
 quoddam pervenissemus, ingens nobis clamor subito audi-
 tus est. Ac nauta exclamans, Ecce prædo, navem tan-
 quam retro cessurus convertit, statimque ripa feris atque
 agrestibus viris completa est. Magna ii omnes statura
 erant, colore non quidem, ut Indi, summe, sed, ut non veri
 Æthiopes, remisse nigro, capitibus glabris, parvis pedibus,
 corpore crasso, barbaro sermone. Itaque gubernator,
 periisse nos omnes affirmans, navem sistit : angustissimus
 enim illic fluvius erat, et latrones quatuor navem conscen-
 dentes, quidquid in ea inerat, una cum pecunia nostra
 abstulerunt, nobisque victis et in parvam domum inclu-
 sis, custodibus relictis abierunt, ut postridie ad regem (ita
 enim latronum principem appellant) ducerent. Aberat
 autem ille duorum dierum itinere, uti de illis, qui nobiscum
 capti fuerant, accepimus.

X. Interea quum nox adventasset, nosque, ut eramus,
 victi jaceremus, ac custodes dormitarent, ego, quomodo
 mihi sane tum licuit, Leucippes calamitatem lugere cœpi :
 et quot eam in mala conjecissem, tacitus mecum reputans,
 animoque vehementer ingemisens, animo occultans eju-
 latus sonum, O dii dæmonesque, inquam, sicubi estis et
 auditis, tantumne deliquimus, ut tam brevi tot malis obrui
 meruerimus? Atqui nos latronibus Ægyptiis etiam tra-
 didistis, quo misericordiam impetrare nequeamus. Græ-
 cum enim latronem et vox commovit, et ad misericordiam
 preces allexerunt. Oratio enim sæpe ad lenitatem revocat
 et lingua pro animi ægritudine deprecatrix iratas audien-
 tium mentes flectit. Nos vero quanam voce precabimur?
 quodnam jusjurandum dabimus? ut enim Sirenium cantu
 dulciorem ad persuadendum orationem quis adhibeat, non
 tamen a parricidis intelligetur. Nutu tantum rogare, ac
 manuum gestu precari me oportebit. O calamitatem: lu-
 ctum ego jam enuntiabo. Sed infortunia mea quamquam
 opinione omnium majora sunt, minus tamen certe doleo.
 Tua vero, Leucippe, quo ore conquerar? quibus oculis la-
 crymabor? o constantem in amoris fide conservanda, o be-
 nignam erga infelicem amantem. En magnificos nuptiarum
 tuarum apparatus, carcerem scilicet pro cubiculo, pro
 pulvinis terram, pro monilibus atque armillis funes et la-
 queos, atque etiam deductoris loco latro tibi assidet, Hyme-
 nœique vicem lamentationes implent. Nos quidem, o mare,
 frustra tibi gratias egimus. Benignitatem ego tuam repre-
 hendo, utpote quod mitius in eos fueris, quos perdidisti :
 nam dum nos servasti, crudelius occidisti, omnemque mor-
 tem, quæ a non latronibus afferretur, nobis invidisti.

ΙΑ'. Ταῦτα μὲν οὖν ἐθρήγουν ἡσυγῆ, κλαίειν δ' οὐκ ἠδυνάμην. Τοῦτο γὰρ ἴδιον τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖς μεγάλῳις κακοῖς. Ἐν μὲν γὰρ ταῖς μετρίαις συμφοραῖς ἀφθόνωις τὰ δάκρυα καταρρεῖ καὶ ἔστι τοῖς πάσχοῦσιν εἰς τοὺς κολάζοντας ἰκετηρία καὶ τοὺς ἀλγούνας, ὡσπερ ἀπ' οἰδοῦντος τραύματος, ἐξεκένωσεν ἐν δὲ τοῖς υπερβάλλουσι δεινοῖς φεύγει καὶ τὰ δάκρυα καὶ προδίδωσι καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐντυγούσα γὰρ αὐτοῖς ἀναβαίνουσιν ἡ λύπη, ἴσθησί τε τὴν ἀκμήν
10 καὶ μετοχετεύει καταφέρουσα σὺν αὐτῇ κάτω· τὰ δ' ἐκτρεπόμενα τῆς ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς ὁδοῦ εἰς τὴν ψυχὴν καταρρεῖ καὶ χαλεπώτερον αὐτῆς ποιεῖ τὸ τραῦμα. Λέγου οὖν πρὸς τὴν Λευκίππην πάντα σιγῶσαν· Τί σιγᾶς, φιλιτάτη καὶ οὐδέν μοι λαλεῖς; Ὅτι μοι, ἔφη, πρὸ τῆς ψυχῆς, Κλειτοφῶν, τέθηκην ἡ φωνή.

ΙΒ'. Ταῦθ' ἡμᾶς διαλεγόμενοις ἔλαθεν ἡμέρα γενομένη· καὶ τις ἵππον ἐπελαύοντι ἔρχεται, κόμην ἔχων πολλὴν καὶ ἀγρίαν· ἐκόμα δὲ καὶ ὁ ἵππος. Γυμνὸς ἦν ὁ ἵππος, [ἀστρωτός] καὶ οὐκ εἶχε φάλαρα. Τοιοῦτοι γὰρ τοῖς λησταῖς εἰσὶν οἱ ἵπποι. Ἀπὸ δὲ τοῦ ληστήρου παρῆν καὶ, Εἴ τις, ἔφη, παρθένοίς ἐστὶν ἐν τοῖς εἰλημμένοις, ταύτην ἀπάγειν πρὸς τὸν θεόν, ἱερεῖον ἐσομένην καὶ καθάρσιον τοῦ στρατοῦ. Οἱ δ' ἐπὶ τὴν Λευκίππην εὐθὺς τρέπονται· ἡ δ' εἶχέτο μοι καὶ
20 ἐξεκρέματο βοῶσα. Τῶν δὲ ληστῶν οἱ μὲν ἀπέσπων, οἱ δ' ἔτυπον· ἀπέσπων μὲν τὴν Λευκίππην, ἔτυπον δ' ἐμέ. Ἀράμενοι οὖν αὐτὴν μετέωρον ἀπάγουσιν· ἡμᾶς δὲ κατὰ σχολὴν ἦγον δεδεμένους.

ΙΓ'. Καὶ ἐπεὶ δύο σταδίουις τῆς κόμης προήλομεν, ἀλαλαγμὸς ἀκούεται πολὺς καὶ σάλπιγγος ἦχος καὶ ἐπιφαίνεται φάλαγγι στρατιωτικῇ, [πάντες ὀπλιταί]. Οἱ δὲ λησταὶ κατιδόντες, ἡμᾶς μέσους διαλαθόντες ἔμενον ἐπόντας, ὡς αὐτοὺς ἀμυνόμενοι. Καὶ μετ' οὐ πολλὴν παρῆσαν πεντήχοντα τὸν ἀριθμὸν, πάντες ὀπλιταί, οἱ
30 μὲν ποδῆρεις ἔχοντες τὰς ἀσπίδας, οἱ δὲ πέλτας· οἱ δὲ λησταὶ πολλῶν πλείους ὄντες, βώλους ἀπὸ τῆς γῆς λαμβάνοντες τοὺς στρατιώτας ἔβαλλον. Παντὸς δὲ βέλους χαλεπώτερος βώλος Αἰγύπτιος, βαρὺς τε καὶ τραχὺς καὶ ἀνώμαλος· τὸ δ' ἀνώμαλόν ἐστιν αἰχμαῖ τῶν λίθων ὡστε βληθεῖς διπλοῦν ποιεῖ ἐν ταύτῳ τὸ τραῦμα καὶ οἶδημα, ὡς ἀπὸ λίθου, καὶ τομάς, ὡς ἀπὸ βέλους. Ἀλλὰ ταῖς γ' ἀσπίσιν ἐκδεχόμενοι τοὺς λίθους ὀλίγων τῶν βαλλόντων ἐφρόντιζον. Ἐπεὶ οὖν ἔκαμον οἱ λησταὶ βιάλλοντες, ἀνοίγουσι μὲν οἱ στρατιώται τὴν
40 φάλαγγα, ἐκθέουσι δ' ἀπὸ τῶν ὄπλων ἄνδρες κούρως ἐσταλμένοι, φέρων αἰχμὴν ἕκαστος καὶ ξίφος, καὶ ἀκοντίζουσιν ἅμα, καὶ [ἦν] οὐδεὶς δεὺς οὐκ ἐπέτυχεν. Εἴθ' οἱ ὀπλιταὶ προσέρρεον· καὶ ἦν ἡ μάχη στερρὰ, πληγαὶ δὲ παρ' ἀμφοτέρων καὶ τραύματα καὶ σφαγαί.
50 Καὶ τὸ μὲν ἔμπερον παρὰ τοῖς στρατιώταις ἀνεπλήρου τοῦ πληθοῦς τὸ ἐνδεές. Ἡμεῖς δ' ὅσοι τῶν αἰχμαλώτων ἦμεν, ἐπιτηρήσαντες τὸ πονοῦν τῶν ληστῶν μέρος, ἅμα συνελθόντες διακόπτομέν' αὐτῶν τὴν φάλαγγα καὶ ἐπὶ τοὺς ἐναντίους ἐκτρέχομεν. Οἱ δὲ στρατιώται

XI. Hoc sane pacto mecum tacitus lamentabar : verum lacrymas, quod in ingentibus malis maxime proprium est, profundere nequibam. Enimvero mediocribus in malis lacrymæ abunde manant, ac precandi munere pro iis, qui in calamitate degunt, apud infortunii auctores funguntur, doloremque minuunt, ut ulcerum tumores quum disrumpuntur, in exsuperantibus autem refugium, oculosque deserunt. Mæror enim exire parantibus obviam factus earum vim retardat et una secum ad inas pectoris partes rapit. Quam ob rem de oculorum via deflectentes animum pulsant, illiusque angorem mirum in modum augent. Deinde ad Leucippen jam prorsus obmutescentem conversus, Qua de causa, inquam, Leucippe suavissima, taces nec quidquam mihi dicis? Tum illa, Quia vox me, inquit, o Clitophon, prius, quam spiritus, defecit.

XII. Hæc dum loqueremur, dies nobis haud advertentibus illuxit : ac tum nescio quis promissa et inculta coma introgressus est, equo advectus maxime iubato, nudoque stratis et phaleris. Eiusmodi enim latronum sunt equi. Erat is a latronum principe missus et, si qua inter captivos, inquit, virgo adest, eam abducere me oportet, dei victimam, exercitus piaculum futuram. Tum custodes ad Leucippen statim converterunt. Illa vero me complexa et mihi adherens lamentari coepit. E latronibus alii eam abstraherent, alii me caedebant. Tandem sublimem raptam asportaverunt, victos nos interim per otium secum ducentes.

XIII. Posteaquam stadia duo a pago processimus, ingens nobis clamor tubæque sonus exaudiebatur, deinde militum [gravis armaturæ] manus in conspectum se dedit : quam simulatque latrones viderunt, nobis in eorum medio conclusis, ad resistendum parati substituerunt, atque haud ita multo post viri quinquaginta armis tecti omnes, quorum alii longis ad pedes usque, alii brevioribus scutis utebantur, processerunt. Latrones, quorum numerus multo major erat, sublatis glebas in milites projiciebant. Ægyptia porro gleba telo quovis perniciosior est : gravis enim, dura et aspera atque asperitatem prominentes hinc inde cuspides gignunt. Ea de re fit, ut conjecta bifariam lædat : tumorem enim ceu lapis et vulnus ceu jaculum efficit. Verum milites glebas scutis excipientes jaculatores nihil faciebant. Posteaquam hi concijiendo defatigati fuerunt, illi agmen aperuerunt : et qui leviter armati erant, statim ex agmine procurrerunt : quorum singuli missile ac gladium gestabant, et simul jaculati omnes sunt, neque vanus cujusquam ictus fuit. Deinde gravis armatura sese effudit. Pugnatum est confertim, plagæque ac cædes et vulnera ultro citroque illata. Quod militum numero deceat, usus explebat. Nos quotquot captivi eramus, latronum aciem laborare videntes, facto simul agmine, eorumque ordinibus perruptis, ad hostes transivimus. Milites uti se res haberet ignari, nos primo in-

τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρουν ἀναίρειν, οὐκ εἰδότες, ὡς δ' εἶδον γυμνοὺς καὶ δεσμὰ ἔχοντας, ὑπονοήσαντες τὴν ἀλήθειαν, δέχονται τῶν ὄπλων εἶσω, καὶ ἐπ' οὐρὰν παραπέμψαντες εἰὼν ἡσυχάζειν. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἵππεῖς
5 [πλείους] προσέρρουσιν· καὶ ἐπεὶ πλησίον ἐγένοντο, κατὰ κέρας ἐκότερον ἵκτειναντες τὴν φάλαγγα περιίπτεον αὐτοὺς ἐν κύκλῳ, καὶ ἐν τούτῳ συναγαγόντες αὐτοὺς εἰς ὄλιγον κατεφόνεον. Καὶ οἱ μὲν ἔκειντο τεθνηκότες, οἱ δὲ καὶ ἡμιθνήτες ἐμάχοντο· τοὺς δὲ
10 λοιποὺς ἐζώγρησαν.

ΙΔ'. Ἦν δὲ περὶ δαίλην ὁ καιρός· καὶ ὁ στρατηγὸς διαλαβὼν ἡμῶν ἕκαστον, ἐπυθάνετο τίνες εἶμεν καὶ πῶς ληφθῆμεν· διηγεῖτο δ' ἄλλος ἄλλο τι, καὶ γὰρ τὰ μὰ εἶπον. Ἴππει οὖν ἅπαντ' ἔμαθεν, ἐκέλευσε ἀκολουθεῖν,
15 αὐτὸς δ' ὄπλα δώσειν ὑπέσχετο. Διεγνώκει γὰρ ἀναμείνας στρατιὰν ἐπελθεῖν τῷ μεγάλῳ ληστήρῳ· ἐλέγοντο δ' ἀμφὶ τοὺς μυρίους εἶναι. Ἐγὼ δ' ἵππον ἤτουν, σφόδρα γὰρ ἤθδει ἵππεύειν γεγυμνασμένος. Ὡς δὲ τις παρῆν, περιάγων τὸν ἵππον ἐπεδεικνύμην ἐν ῥυθμῷ τὰ
20 τῶν πολεμούντων σχήματα, ὥστε καὶ τὸν στρατηγὸν σφόδρα ἐπαινέσαι. Ποιεῖται δὴ με ἐκείνην τὴν ἡμέραν μοστράπεζον καὶ παρὰ τὸ δεῖπνον ἐπυθάνετο τὰ μὰ καὶ ἀκούων ἡλέει. Συμπαθὴς δὲ πῶς εἰς ἔλεον ἀνθρώπου ἀκροατὴς ἄλλοτρίων κακῶν, καὶ ὁ ἔλεος πολλὰς
25 φιλίαν προξενεῖ. Ἡ γὰρ ψυχὴ μαλαχθεῖσα πρὸς τὴν ὄν ἤκουσε λύπην, συνδιαθεθεῖσα κατὰ μικρὸν τῇ τοῦ πάθους ἀκροάσει τὸν οἶκτον εἰς φιλίαν καὶ τὴν λύπην εἰς τὸν ἔλεον συλλέγει. Οὕτως οὖν διέθηκα τὸν στρατηγὸν ἐκ τῆς ἀκροάσεως, ὡς καὶ αὐτὸν εἰς δάκρυα
30 προαγαεῖν· πλέον δὲ ποιεῖν εἰχόμεν οὐδὲν, τῆς Λευκίππης ὑπὸ τῶν ληστῶν ἐγρομένης. Ἐδῶκε δὲ μοι καὶ θεράποντα τὸν ἐπιμελησόμενον Αἰγύπτιον.

ΙΕ'. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρὸς τὴν διάβασιν παρεσκευάζετο καὶ ἐπεχείρει τὴν διώρυγα χύσαι, ἧτις ἦν ἐμπο
35 δών. Καὶ γὰρ ἐνιρῶμεν τοὺς ληστὰς μετὰ πλείστης δυνάμεως ἐπὶ θάτερα τῆς διώρυγος ἐστῶτας ἐν τοῖς ὄπλοις· βωμὸς δὲ τις αὐτοῖς αὐτοσχέδιος ἦν πληθῶς πεποιημένος καὶ σορὸν τοῦ βωμοῦ πλησίον. Ἄγρουσι δὲ τινες δύο τὴν κόρην, ὀπίσω τῷ χεῖρε δεδεμένην. Καὶ
40 αὐτοὺς μὲν οἱ τινες ἦσαν οὐκ εἶδον, ἦσαν γὰρ ὀπλισμένοι, τὴν δὲ κόρην Λευκίππην οὔσαν ἐγνώρισαν. Εἶτα κατὰ τῆς κεφαλῆς σποδὴν περιχέαντες, περιάγουσι τὸν βωμὸν κύκλῳ καὶ ἐπιγύει τις αὐτῇ καὶ ὁ ἱερεὺς, ὡς εἰκὸς, ἦδεν ᾄδῃν Αἰγυπτίαν, τὸ γὰρ σχῆμα τοῦ
45 στόματος, καὶ τῶν προσώπων τὸ διεκλυσμένον ὑπέφαιεν ᾄδῃν. Εἶτ' ἀπὸ συνθήματος πάντες ἀναχωροῦσι τοῦ βωμοῦ μακρὰν· τῶν δὲ νεανίσκων ὁ ἕτερος ἀνακλίνας αὐτὴν ὑπείαν, ἔδρασε ἐκ παττάλων ἐπὶ τῆς γῆς ἐρηρησμένων, οἷον ποιῶσιν οἱ κοροπλάθοι τὸν
50 Μαρσύαν ἐκ τοῦ φυτοῦ δεδεμένον· εἶτα λαβὼν ξίφος βάπτει κατὰ τῆς καρδίας καὶ διεκλύσας τὸ ξίφος εἰς τὴν κάτω γαστέρα, ῥήγνυσι· τὰ σπλάγγνα δ' εὐθὺς ἐξεπῆδησεν, ἅ ταῖς χερσὶν ἐξελευσάντες ἐπιτιθέασιν τῷ βωμῷ καὶ ἐπεὶ ὀπίστη, κατατεμόντες ἅπαντες εἰς

terficere voluerunt: sed quum postea nudos ac vinctos aspexissent, cognita veritate, intra ordines susceptos post extremum agmen, collocatos quiescere sinebant. Interea supervenerunt equites et postquam appropinquassent, acieque utrimque effusa latrones circuire, in angustumque coactos trucidare cœperunt. Ex quibus alii mortui procubuerunt, nonnulli semimortui adhuc pugnabant, reliquos vivos ceperunt.

XIV. Ceterum inclinato jam die militum eorum ductor, unumquemque nostrum singulatum et qui essemus et quo pacto in prædonum manus incidissemus, interrogavit: cui quidem alii alia, ego vero quæ mihi evenerant, commemoravi. Atque ille, ubi omnia edidici, se ut sequeremur, jussit, armaque nobis se præbiturum pollicitus est: decreverat enim, quum primum copias, quas exspectabat, advenfasset, magnum latronum, qui ad decem millia esse ferebantur, receptaculum aggredi. Ac tum ego equum dari mihi poposci: in eo enim studio me valde exercitatum esse sciebam. Qui simulatque adductus fuit, illum circumagens pugnantium ordinatim equitum exemplum edidi, ita, ut me dux magnopere commendaret. Itaque die illo suis e convivis unum esse me voluit: atque in eam casus meos ut enarrarem, postulavit: quæ dum audiret, misericordia movebatur. Fere enim fit, ut qui aliena mala audit, una quodammodo patiat, benevolentiam autem misericordia sapenumero gignit: animus enim eorum, quos audit, incrore delinitus, malorum auditione in eundem fere sensum pertractat, misericordiam in amicitiam et tristitiam in misericordiam commutat. Ego vero narrando ducem eousque commovi, ut lacrymas tenere nequiverit. Nam quod amplius facerem, nihil erat, quum Leucippe in latronum potestate remansisset. Atqui Egyptium etiam servum mei curam habere jussit.

XV. Postridie ad transitum se comparavit et fossam quæ impedimento erat complere aggressus est: magnum etenim latronum numerum in armis esse trans fossam illam cernebamus. Ii aram quamdam e luto, juxtaque sepulcrum ex tempore construxerant. Ac viri duo puellam, manibus post tergum revinctis, eo adduxerunt. Quos viros, propterea quod armis tecti erant haudquaquam cognovi: sed puellam Leucippen agnovi. Ii ergo tum capiti ejus libamina infundentes, circum aram in orbem illam duxerunt et præcinebat aliquis ipsi et sacerdos quidam Egyptius, uti verisimile erat, carmen canebat, oris etenim figura et vultus distortio canere illum subindicabat. Deinceps, dato signo, ab ara omnes procul recessere. Tum adolescens alter, reclinans paxillis terræ infixis supinam alligavit, quo maxime modo figuli Marsyam arbori alligatum effungunt, gladiumque juxta cor infixum ad ima ventris usque traxit, sic ut viscera omnia statim exsulerint: quæ illi manibus corripientes imposuerunt aræ, coactaque dissecuerunt, et inter se partiti omnes devorarunt. Hæc milites ductorque cernentes, ad eorum unumquodque factum exclamarunt,

μοίρας ἔφαγον. Ταῦτα δ' ὀρώντες οἱ (μὲν) στρατιῶται
καὶ ὁ στρατηγός, καὶ ἔν τῶν πραττομένων ἀνεβόων καὶ
τὰς ὄψεις ἀπέστρεφον τῆς θεάς, ἐγὼ δ' ἔκ παραλόγου
καθηήμενος θεωῶρουν. Τὸ δ' ἦν ἐκπληξίς· μέτρον γὰρ
5 οὐκ ἔχον τὸ κακὸν ἐνεβρόντησέ με. Καὶ τάχα ὁ τῆς
Νιόβης μῦθος οὐκ ἦν ψευδής, ἀλλὰ κακείνη τοιοῦτόν τι
παθοῦσα ἐπὶ τῇ τῶν παίδων ἀπωλείᾳ ᾗ ᾗ παρέσχε
ἔκ τῆς ἀκινήσιας ὡσεὶ λίθος γενομένη. Ἐπεὶ δὲ τέλος
ἔϊχεν, ὡς γ' ἤμην, τοῦργον, τὸ σῶμα ἐνθέντες τῇ σορῇ
10 καταλείπουσιν, πῶμα ἐπ' αὐτῆς ἐπιθέντες, τὸν δὲ βω-
μὸν καταστρέψαντες, φεύγουσιν ἀμεταστρεπτί. Οὐ-
τω γὰρ αὐτοῖς ποιεῖν ἔτυχε μεμαντευμένος ὁ ἱερεὺς.

IG'. Ἐσπέρας δὲ γενομένης, ἡ διῶρυξ ἐκέχρωστο
πᾶσα· οἱ δὲ στρατιῶται διαθάντες αὐλίζονται μικρὸν
15 ἄνω τῆς διῶρυγος καὶ περὶ δεῖπνον ἦσαν· ὁ δὲ στρα-
τηγὸς ἐπεχειρεῖ με παρηγορεῖν [ὀρῶν] ἀνιάρως ἔχοντα.
Περὶ δὲ πρώτῃν νυκτὸς φυλακῆν πάντας ἐπιτηρήσας
καθεύδοντας, πρόσμιμι, τὸ ξίφος ἔχων, ἐπικατασφάζων
ἑμαυτὸν τῇ σορῇ. Ἐπεὶ δὲ πλησίον ἐγενόμην, ἀνα-
20 τείνω τὸ ξίφος, Λευκίππη, λέγων, ἀθλία καὶ πάντων
ἀνθρώπων δυστυχεστάτη, οὐ τὸν θάνατον ὀδύρομαι
σου μόνον, οὐδ' ὅτι τέθνηκας ἐπὶ ξένης, οὐδ' ὅτι σοι
γένονεν ἔκ βίας σφαγῇ, ἀλλ' ὅτι ταῦτα τῶν σῶν ἀτυχη-
μάτων παίγνια, ἀλλ' ὅτι καθάρσιον γέγονας ἀκαθάρ-
των σωμάτων καὶ σε ζῶσαν ἀνέτεμον, οἴμοι, καὶ
βλέπουσιν ὀδῶν τὴν ἀνατομῆν, ἀλλ' ὅτι σοῦ τῆς γασ-
τρὸς τὰ μυστήρια ἐμέρισαν καὶ τὴν ταρῆν κακοδαί-
μονι βωμῷ καὶ σορῇ. Καὶ τὸ μὲν σῶμα ταύτη κατα-
τέθεται, τὰ δὲ σπλάγχνα ποῦ; Εἰ μὲν δεδαπανήκει
30 τὸ πῦρ, ἦττων ἢ συμφορὰ· νῦν δ' ἡ τῶν σπλάγχμων
σου ταφὴ ληστῶν γέγονε τροφή. Ὡς πονηρὰς ἐπὶ βω-
μοῦ δαδουχίας· ὦ τροφῶν καινὰ μυστήρια. Καὶ ἐπὶ
τοιοῦτοις θύμασιν ἔβλεπον ἄνωθεν οἱ θεοὶ καὶ οὐκ
ἔσβέσθη τὸ πῦρ, ἀλλὰ μαινώμενον ἠνεύγετο καὶ ἀνέ-
35 φερε τοῖς θεοῖς τὴν κνίσσαν [τὸ πῦρ]. Λάβε οὖν,
Λευκίππη, τὰς προπούσας σοι γὰρ παρ' ἐμοῦ.

IZ'. Ταῦτ' εἰπὼν ἀνατείνω ἄνω τὸ ξίφος, ὡς καθή-
σων ἑμαυτῷ κατὰ τῆς σφαγῆς· καὶ ὀρῶ δύο τινὰς ἐξ
ἐναντίας (σεληναῖα δ' ἦν) σπουδῇ θεόντας. Ἐπέσχον
40 οὖν ληστὰς εἶναι δοκῶν, ὡς ἂν ὑπ' αὐτῶν ἀποθάνοι-
μι. Ἐν τούτῳ δ' ἐγγὺς ἐγένοντο καὶ ἀναβοῶσιν
ἄμφω. Μενέλαος δ' ἦν καὶ ὁ Σάτυρος. Ἐγὼ δ' ἄν-
δρας ἰδὼν ἐκ παραλόγου ζῶντας [καὶ] φίλους, οὔτε
περιεπτυσάμην, οὔτ' ἐξεπλάγην ὑπ' ἡδονῆς· τοσοῦτον
45 ἡ λύπη με τῆς συμφορᾶς ἐξεκώφωσε. Λαμβάνονται
δὴ μου τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπεχειροῦν ἀφαιρεῖσθαι τὸ ξίφος·
ἐγὼ δὲ, Πρὸς θεῶν, ἔφη, μὴ μοι φρονήσητε θανάτου
καλοῦ, μᾶλλον δὲ φαρμάκου τῶν κακῶν· οὐδὲ γὰρ ζῆν
ἔτι δύναμαι, κἂν νῦν με βιάσησθε, Λευκίππη οὕτως
50 ἀνηρημένης. Τοῦτο μὲν γὰρ ἀφαιρήσεσθέ μου τὸ ξίφος,
τὸ δὲ τῆς ἐμῆς λύπης ξίφος ἐνδον καταπέπηγε καὶ
τέμνει κατ' ὄλιγον. Ἀθανάτῳ σφαγῇ ἀπονήσκειν με
βούλεσθε; Λέγει οὖν ὁ Μενέλαος, Ἄλλ' εἰ διὰ τοῦτο θε-
λεῖς ἀποθανεῖν, ἴσῃ σοι τὸ ξίφος ἐπισχεῖν· Λευκίππη δὲ

oculosque averterunt. Ipse autem ea sine ulla prorsus
mente, sine ullo sensu, stupore scilicet oppressus spec-
tabam : mali enim modum exsuperantis magnitudo a
mentis sensu me abstraxerat. Ac forte Niobae fabula, falsa
minime fuit : sed huiusmodi quiddam illa quoque ob nato-
rum eadem exorta, existimationi locum fecit, eam prop-
terea quod immota constitisset, in lapidem conversam.
Posteaquam ea res finem, sicuti mihi videbatur, sortita est,
latrones, cadavere in sepulcro condito, operculo imposito,
aram demoliti sunt, ac nunquam respicientes, ita enim fieri
debere sacerdos praeeperat, discesserunt.

XVI. Sub vesperam fossa omnis repleta fuit, militesque
praetergressi paulo supra fossam castra posuerunt, deinde
cibum ceperunt. Et dux, aegro me animo esse [cernens],
consolationem mihi adhibere conabatur : verum ego circiter
primam noctis vigiliam dormientes omnes tandem consp-
icatus ad tumultum, ut memetipsum super eo immo-
larem, accepto gladio, perrexi : ac sepulcro propior factus,
eo educto, O misera, inquam, Leucippe, mortaliumque
omnium infelicissima, ego quidem certe non fleo mortem
istam tuam, non quod procul a domo tua, non quod violenta
morte obieris, sed quod tales tuarum miseriarum
ludi facti sint, sed quod impurissimorum latronum expiatio
fueris, quod ii te vivam (me miserum) gladiique mucronem
in te defigi videntem dissecuerint, quod occultiores utri tui
partes diviserint, in execrabili ara ac tumulto sepulturam.
Atque hic quidem corpus tuum jacet, viscera vero quem
locum obtinent? Si ea igni consumpta fuissent, levior utique
calamitas esset : sed nunc eorum sepulcrum latronum in-
gluvies facta. O diras altaris faces, o ciborum nova my-
steria! Et dii sacrificia huiusmodi e caelo spectarunt, et
ignis extinctus non est, sed fodari se passus est, nidoremque
diis attulit. Tu vero, Leucippe, te dignas a me inferias
cape.

XVII. Haec quum dixissem, gladiumque, ut in jugulum
mihimet ipse demitterem, sustulisset, duos quosdam ex
adverso mihi, luna enim splendebat, ad me quam occysime
currentes prospexi. Continui me igitur, latrones illos esse
ratus, ut ab iis interficerer. Interea propiores ambo facti
sunt et magna voce clamarunt. Erant ii Menelaus et Sa-
tyrus. Ego tametsi mihi amicos homines vivos insperato
viderem, neque amplexabar, neque ullam etiam ex eorum
aspectu voluptatem capiebam : ita me de statu mentis de-
jecerat acerbitas infortuniorum. Illi dextra manu mihi
apprehensa gladium eripere tentaverunt. Verum ego, Ne
per deos, inquam, praeclearam hanc mihi mortem, aut ma-
lorum potius meliclam, invadeatis : neque enim Leucippe
hoc pacto amissa, et si nunc me maxime cogatis, vivere
amplius queam. Gladium certe hunc ipsi e manibus meis
evelletis : sed mæroris aculeus intus ad vivum desedit, ac
nonnihil jam penetravit. Immortaliine vulneratione vos
mori me vultis? Tum Menelaus, si illam, inquit, ob cau-
sam mortem tibi consciscere vis, gladium abjicere potes.

σοι νῦν ἀναβιώσεται. Βλέψας οὖν πρὸς αὐτὸν, Ἔτι μου καταγεῖλας, ἔφην, ἐπὶ τηλικούτω κακῷ; εὖ γε, Μενέλαε, Ξεινοῦ μέμνησαι Διός. Ὁ δὲ κρούσας τὴν σορὸν, Ἐπεὶ τοῖνον ἀπιστεῖ Κλειτοφῶν, ἔφη, σύ μοι, Λευκίππη, μαρτύρησον, εἰ ζῆς. Ἄμα δ' εἶπε, καὶ δῖς που καὶ τρίς ἐπάταξε τὴν σορὸν, καὶ κάτωθεν ἀκούω φωνῆς πάνυ λεπτῆς. Τρόμος οὖν εὐθὺς ἴσχει με καὶ πρὸς τὸν Μενέλαον ἀπέβλεπον, μάγον εἶναι δοκῶν. Ὁ δ' ἤνοιγεν ἄμα τὴν σορὸν καὶ ἡ Λευκίππη κάτωθεν ἀνέβαινε, φοβερὸν θέαμα, ὧ θεοί, καὶ φρικωδέστατον. Ἄνεωκτο μὲν ἡ γαστήρ αὐτῆς πᾶσα καὶ ἦν ἐντέρων κενή· ἐπιπεσοῦσα δέ μοι περιπλέκεται καὶ συνέφυμεν καὶ ἄμφω κατεπέσομεν.

III. Μόλις οὖν ἀναζωπυρήσας λέγω πρὸς τὸν Μενέλαον, Οὐκ ἔρεῖς μοι, τί ταῦτα; οὐχὶ Λευκίππην ὄρω; ταύτην οὐ κρατῶ καὶ ἀκούω λαλούσης; Ἄ οὖν χθὲς ἔθεασάμην, τίνα ἦν; Ἡ γὰρ ἐκεῖνά ἐστιν, ἧ ταῦτα ἐνόηνα. Ἄλλ' ἰδοὺ καὶ φίλημα ἀληθινὸν καὶ ζῶν, ὡς κακείνο τὸ τῆς Λευκίππης γλυκύ. Ἄλλὰ νῦν, ὁ Μενέλαος ἔφη, καὶ τὰ σπλάγχνα ἀπολήψεται καὶ τὰ στέρνα συμφύσεται καὶ ἄρωτον ὄψει. Ἄλλ' ἐπιλάλυσαί σου τὸ πρόσωπον. Καλῶ γὰρ τὴν Ἑκάτην ἐπὶ τὸ ἔργον. Ἐγὼ δὲ πιστεύσας ἐνεκαλυψάμην. Ὁ δ' ἄρχειται τερατεύεσθαι καὶ λόγον τινα καταλέγειν. Ἄμα λέγων περιαιρεῖ τὰ μαργανέματα τὰ ἐπὶ τῇ γαστρὶ τῆς Λευκίππης καὶ ἀποκατέστησεν εἰς τὸ ἄργαῖον. Λέγει δέ μοι, Ἀποκάλυψαι. Κἀγὼ μόλις μὲν καὶ φοβούμενος (ἀληθῶς γὰρ ὄμην τὴν Ἑκάτην παρῆναι) ὅμως δ' οὖν ἀπέστησα τῶν ὀφθαλμῶν τὰς χεῖρας καὶ δλόκληρον τὴν Λευκίππην ὄρω. Ἔτι μᾶλλον οὖν ἐκπλαγείς ἐδεσάμην τοῦ Μενέλαου, λέγων. ὦ φίλτατε Μενέλαε, εἰ διάκονός τις εἶ (θεῶν), δέομαί σου, ποῦ γῆς εἰμι καὶ τίνα ποτε ταῦθ' ὄρω; Καὶ ἡ Λευκίππη, Παῦσαι, ἔφη, Μενέλαε, δεδιττόμενος αὐτὸν· λέγε δέ, πῶς τοὺς ληστὰς ἠπάτησας.

IV. Ὁ οὖν Μενέλαος λέγει· Οἶδας, ὡς Αἰγύπτίος εἰμι τὸ γένος· φθάνω γὰρ σοι ταῦτ' εἰπὼν ἐπὶ τῆς νεώς. Ἦν οὖν μοι τὰ πλείστα τῶν κτημάτων περὶ ταύτην τὴν κώμην καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῆς γνώριμοι. Ἐπεὶ οὖν τῇ ναυαγίᾳ περιεπέσομεν, εἶτά με προσέρριψε τὸ κῆμα τοῖς τῆς Αἰγύπτου παραλίαις, λαμβάνομαι μετὰ τοῦ Σατύρου πρὸς τῶν ταύτην παραφυλαττόντων ληστῶν. Ὡς δ' ἄγομαι πρὸς τὸν λήσταρχον, ταχῶς με τῶν ληστῶν τινες γνωρίσαντες, λύσουσί μου τὰ δεσμά, ἄμα θαρρεῖν τ' ἐκέλευον καὶ συμπονεῖν αὐτοῖς, ὡς ἂν οἰκέον. Ἐξαιτούμαι δὴ καὶ τὸν Σάτυρον ὡς ἐμὸν. Οἱ δὲ, Ἄλλ' ὄπισθε, ἔφρασαν, ἐπιδείξεις ἡμῖν σεαυτὸν τολμηρὸν πρῶτον. Κάν τούτω *** χρῆσιμόν ἴσχυοσι κόρην καταθύσαι καὶ καθῆραι τὸ ληστήριον καὶ τοῦ μὲν ἠπατος ἀπογεύσασθαι τυθείσης, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα σορῶ παραδόντας ἀναχωρεῖσαι, ὡς ἂν τὸ τῶν ἐναντίων στρατόπεδον ὑπερβάλοι τῆς θυσίας τὸν τόπον. Λέγε δὴ τὰπίλοιπα, Σάτυρε, σὸς γὰρ ἐντεῦθεν ὁ λόγος.

K'. Καὶ ὁ Σάτυρος λέγει· Ἄμα δὲ βιαζόμενος ἐπὶ

ACHILLES TATIUS.

Nam Leucippe viva nunc tibi aderit. Ipse autem, conjectis in eum oculis, Atqui tu quoque, inquam, tantis (conflictatum) malis irrides? Bene scilicet Hospitalis Jovis memor es. Hic autem, percussa arca funebri, agedum tu, inquit, Leucippe, an vivas, testare, quandoquidem nullam Clitophon mihi fidem habet. Vix autem loqui desierat, cum urnam bis terve percussit, exilisque admodum ab ea proveniens vox mihi audita est. Itaque subito tremore occupatus oculos in Menelaum conjeci, magicæ artis peritum eum ratus. Ille urnam detexit, ac Leucippe quam terribili sane horrendoque adpectu, (a summo enim ad imum dissectus, ac visceribus vacuus ei venter erat) prodiiit, seseque in me rejiciens, me complexa est, et ego illam contra : itaque ambo concidimus.

XVIII. Vix autem me ipse collegeram, quum ad Menelaum conversus, Quo modo, inquam, hæc se habeant, non expedit? Nonne Leucippen video, nonne hanc teneo, loquentemque audio? Cujusmodi ergo fuerunt, quæ hesternæ die prospexi? Sane aut illud, aut hoc somnium est : sed osculum et verum est et vivum et quale a Leucippe olim dabatur, suave. Tum ille, atqui viscera quoque, inquit, jamjam recuperabit, pectora coalescent et omnis prorsus vulneris expertem videbis. Tu faciem vela : Proserpinam enim ad opus invoco. Itaque fidem homini habens, me velavi. Ille autem inaudita quædam facere et loqui cæpit : atque inter loquendum, quæ Leucippes ventri ad fallendos latrones adaptaverant, detraxit, prioremque illi formam reddidit, deinde memet revelare jussit. Tum ego, vix quidem, ac sane magno cum timore : Proserpinam enim vere adesse putabam, ab oculis manus removi, Leucippenque integram vidi : eoque majorem etiam in modum admiratus, si dei aliquid, Menelæe carissime, inquam, minister es, ubinam, rogo te, gentium sumus? quid sibi hæc volunt quæ cerno? Leucippe quoque, illum, inquit, Menelæe, frustrari amplius noli : sed quo pacto latronibus impoſueris, jam expone.

XIX. Tum Menelaus, Ægyptium, inquit, me esse non ignoras : id quod tibi antea, in nave narravi. Prædiorum necorum pars major probe urbem hanc est, cujus cum præfectis nonnullus mihi usus intercedit. Quum igitur naufragium fecissemus, ad Ægypti litora me tandem fluctus ejecit, et latrones qui ei urbi prasidio fuerant, me cum Satyro ceperunt. Perductum autem ad eorum ducem nonnulli ex iis mihi agnito vincula detraxerunt et bono animo esse, sibi que, uti amicam, in rebus agendis auxilium ferre jusserunt. Tunc ego Satyrum quasi meum reddi mihi poposci. At illi, strennum, inquiunt, nobis te primum ostende. Interea responsum iis ab oraculo redditum fuit, ut virginem immolaret et suum ipsorum receptaculum expiarent, immolataque jecinere degustato, ac reliquo corpore arcæ incluso recederent : ita ut sacrificii locum hostium exercitus superarent. Quæ reliqua sunt, tu, Satyre, commemorato, tua enim hinc oratio.

XX. Ac tum Satyrus, simul vero quum ad exercitum

τὸ στρατόπεδον, ἔκλαον, ὣ δέσποτα, καὶ ὠδυρόμεν, πὰ
περὶ τῆς Λευκίππης πυθόμενος, καὶ ἐδεόμεν Μενελάου
παντὶ τρόπῳ σῶσαι τὴν κόρην. Δαίμων δέ τις ἀγα-
θὸς ἡμῖν συνήρρησεν. Ἐτύχομεν τῇ προτεραίᾳ τῆς
6 θυσίας ἡμέρᾳ καθεζόμενοι πρὸς τῇ θαλάττῃ λυπούμενοι
καὶ περὶ τούτων σκοπούντες, τῶν δὲ ληστῶν τινες ναῦν
ἰδόντες ἀγνοίᾳ πλανηθεῖσαν, ὕρμησαν ἐπ' αὐτήν. Οἱ
δ' ἐπὶ τῆς νεῆς συνέντες οἱ τυγχάνουσιν, ἐπεχειροῦν
ἐλαύνειν εἰς τοῦπίσω. Ὡς δὲ φθάνουσιν οἱ λησταὶ κα-
10 ταλαθόντες, πρὸς ἄμυναν τρέπονται. Καὶ γὰρ τις ἐν
αὐτοῖς ἦν τῶν τὰ Ὀμήρου [τῷ στόματι] δεικνύτων ἐν
τοῖς θεάτροις· τὴν Ὀμηρικὴν (οὖν) σκευὴν ὀπλισάμενος
[τε] καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν οὕτως σκευάσας, ἐπε-
15 χείρου μάλιστα. Πρὸς μὲν οὖν τοὺς πρώτους ἐπελ-
πόντας καὶ μάλ' ἐρρωμένους ἀντετάξαντο· πλειόνων δ' ἐπι-
πλευσάντων σκαπῶν ληστρικῶν καταδύουσι τὴν ναῦν καὶ
τοὺς ἀνδρας ἐκπεσόντας ἀνήρουν. Λαυθάνει δὲ κίστη
ἐκτραπεισά τις, καὶ τῷ ναυαγίῳ καθ' ἡμᾶς τῷ βῆσι κοι-
μισθεῖσα, ἣν ὁ Μενέλαος ἀναιρεῖται καὶ ἀναχωρήσας
20 ποι παρόντος ἅμα κάμου, (προσεδόκα γάρ τι σπουδαῖον
ἐνδον εἶναι,) ἀνοίγει τὴν κίστην καὶ δρῶμεν γλαμύδα
καὶ ξίφος, τὴν μὲν κώπην ὅσον παλαιστῶν τεσσάρων,
τὸν δὲ σίδηρον ἐπὶ τῇ κώπῃ βραχύτατον, ὀακτύλιον
ὅσον οὐ πλείω τριῶν. Ὡς δ' ἀνελόμενος τὸ ξίφος ὁ
25 Μενέλαος ἔλαθε μεταστρέψας κατὰ τὸ τοῦ σιδήρου
μέρος, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο ξίφος ὡς περ ἀπὸ χηραμοῦ τῆς
κώπης κατατρέχει τοσοῦτον, ὅσον εἶχεν ἡ κώπη τὸ μέ-
γεθος· ὡς δ' ἀνέστρεψεν εἰς τοῦμπάλιν, αὐτὸς ὁ σίδη-
ρος εἶσω κατεδύετο. Τούτῳ δ' ἄρα, ὡς εἰχῆς, ὁ καχο-
30 ὄαμιον ἐκεῖνος ἐν τοῖς θεάτροις ἐχρήτη πρὸς τὰς κινδύ-
λους σφαγὰς.

ΚΑ'. Λέγω οὖν πρὸς τὸν Μενέλαον, Θεὸς ἡμῖν, ἂν
θέλῃς χρηστὸς γενέσθαι συναγωνιεῖται. Δυνησόμεθα
γὰρ καὶ τὴν κόρην σῶσαι καὶ τοὺς ληστὰς λαθεῖν.
35 Ἄκουσον δὲ ποίῳ τρόπῳ. Δέρμα προβάτου λαθόντες
ὡς ὅτι βαδινώτατον συρράψωμεν εἰς σχῆμα βλαντύου,
μέτρον ὅσον γαστρός ἀνθρωπίνης, εἴτ' ἐμπλήσαντες
θηρείων σπλάγγων καὶ αἵματος, τὴν πλαστὴν ταύτην
γαστέρα βάλωμεν, ὡς μὴ βρόδιως τὰ σπλάγγνα διεκ-
40 πίπτει, καὶ ἐνσχεύσαντες τῇ κόρῃ τοῦτον τὸν τρόπον
καὶ στολὴν ἔξωθεν περιθαλόντες μίτραις τε καὶ ζώσμα-
σιν ἐνδεδυμένῃ, τὴν σκευὴν ταύτην ἐπικρύψωμεν.
Πάντως δὲ καὶ ὁ κηραμὸς ἡμῖν εἰς τὸ λαθεῖν χρήσιμος.
Ὁ σίδηρος γὰρ αὐτὴν ἐσταλημένην διὰ ταύτης ἀνατμη-
45 ὦθηναι μέσην τῆς ἐσθῆτος λέγει ὁ κηραμὸς. Ὅρῃς
τοῦτο τὸ ξίφος ὡς ἔχει μηχανῆς. Ἄν γὰρ εἰρήνη τις
ἐπὶ τινος σώματος, φεύγει πρὸς τὴν κώπην, ὡς περ εἰς
κουλεόν· καὶ οἱ μὲν δρῶντες δοκοῦσι βαπτίζεσθαι τὸν
σίδηρον κατὰ τοῦ σώματος, ὁ δ' εἰς τὸν κηραμὸν τῆς
50 κώπης ἀνέδραμε, μόνῃ δὲ καταλείπει τὴν αἰχμὴν,
ὅσον τὴν πλαστὴν γαστέρα τεμείν καὶ τὴν κώπην ἐν
χρῆτὶ τοῦ σφαζομένου τυχεῖν· κἂν ἀποσπάσῃ τις τὸν
σίδηρον ἐκ τοῦ τραύματος, καταρρεῖ πάλιν ἐκ τοῦ κη-
ραμοῦ τὸ ξίφος, ὅσον τῆς κώπης ἀνακουρίζεται τὸ με-

captivus, inquit, ductus, et de Leucippes infortunio certior factus essem, o here, flebam, et lugebam, Menelaumque, ut puellam omnino servaret, obstestabar. Qua in re propitius nescio quis deus nobis auxilio fuit. Pridie enim, quam sacrificium fieret, in litore mæroris pleni, atque iis de rebus solliciti, forte consideramus. Latrones autem aliquot navem, locorum inscitia errantem, conspicati, in eam impetum fecerunt. Qui in ea erant, cognitis latronibus, retrocedere tentaverunt: sed quum eos assequerentur, ad resistendum sese converterunt. Ea porro nave unus quidam ex iis, qui Homeri poemata in theatris recitant, vehabatur. Is quum se, tum eos quos secum ducebat, eo habitu quo in edendis Homeri poematis uti consueverat, adornasset, pugnare cœperunt, primisque grassatoribus perquam strenue resistunt. Sed quum plures alii latronum nigroparones supervenissent, et navis demersa est et egressi ex ea viri interempti: tum vero cistam quamdam, inscis illis elapsam, una cum fractæ navis parte fluctus ad nos detulerunt. Eam Menelaus sustulit et in aliquem secedens locum me simul præsentem (non vulgare enim aliquid in ea contineri putabat) aperuit: chlamydemque ac cultrum, cujus manubrium palmos quatuor, ferrum vero digitos non amplius tres longum erat, invenimus. Cultrum huic Menelaus quum insciceret torsisset, e capulo, tanquam ex antro, ferri pars tanta prodiit, quanta capuli longitudo fuerat, quumque in contrariam rursus partem torsisset, ferrum pariter intus occultatum est. Ejusmodi ferro miserum illum hominem in theatris ad fictas vulnerationes uti consuevisse credibile est.

XXI. Quamobrem ad Menelaum conversus, Si strenuam, inquam ego, nunc operam navare volueris auxilium nobis deus feret: nosque puellam servare, et a latronibus minime deprehendi poterimus. Quo autem id pacto fieri possit, accipe. Ovillum corium quam subtilissimum in sacculi formam pro humani ventris magnitudine consuevit et feræ alienius extis ac sanguine refertum, fictum hunc ventrem componemus ita, ut exta non facile delabantur, et hunc in modum adornata puella, stolaque superimposita, mitris deinde ac vittis additis, apparatus istum occultabimus. Cui sane rei per commodum oraculum est: a quo responsum fuit, ut in puella adornata cum veste ipsa per medium secetur. Tu cultrum hunc ea fabrefactum arte vides, ut, si quis aliquid in corpus defigere velit, ejus ferrum intra capulum, tanquam intra vaginam, recurat, iis qui spectant, in corpus illud mergi existimantibus, quum tamen in manubrii latebra recondatur nec amplius exstet, quam quantum satis sit ad fictitium uterum secandum, sed pellem illius qui occiditur capulus ipse contingat. Quod si quis e vulnere gladium extrahat, tantum pariter ferri excurrit, quantum sublatus capulus emittit: illoque modo spectantium oculos fallit, arbitrantibus iis illud to-

τέωρον καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον τοὺς ὀρῶντας ἀπατά. Δοκεῖ γὰρ τοσοῦτον καταβῆναι ἐν τῇ σφαγῇ, ὅσον ἀνεισιν ἕκ τῆς μηχανῆς. Τούτων οὖν γενομένων, οὐκ ἂν εἰδεῖεν οἱ λησταὶ τὴν τέχνην. Τὰ τε γὰρ δέρματα ἀποκέρκρπται, τὰ τε σπλάγχνα τῇ σφαγῇ προπηδήσεται, ἅπερ ἡμεῖς ἐξελόντες ἐπὶ τῷ βωμῷ θήσομεν. Καὶ τὸ ἐντεῦθεν οὐκέτι προσίασιν οἱ λησταὶ τῷ σώματι, ἀλλ' ἡμεῖς εἰς τὴν σορὸν καταθήσομεν. Ἀκήκοος τοῦ λησταρχοῦ μικρῷ πρόσθεν εἰπόντος, δεῖν τι τολμηρὸν ἐπιδείξασθαι πρὸς αὐτούς· ὡστ' ἔστι σοι προσελθεῖν αὐτῷ καὶ ὑποσχέσθαι ταύτην τὴν ἐπίδειξιν. Ταῦτα λέγων, ἐδεόμην Δία Ξένιον κἀλὸν καὶ κοινῆς ἀναμιμνήσκων τραπέζης καὶ χρηστῆς. . καὶ κοινῆς ναυγίας.

ΚΒ'. Ὁ δὲ χρηστὸς οὗτος, Μέγα μὲν, ἔφη, τὸ ἔργον, ἀλλ' ὑπὲρ φίλου, κἀν ἀποθανεῖν δεήσῃ, καλὸς δὲ κίνδυνος, γλυκὺς δὲ θάνατος. Νομίζω δὲ, ἔφη, ζῆν καὶ Κλειτοφῶντα. Ἡ τε γὰρ κόρη τυβομένου μοι καταλιπεῖν αὐτὸν εἶπε παρὰ τοῖς ἐάλωκόςι τῶν ληστῶν δεδεμένον· οἱ δὲ τῶν ληστῶν πρὸς τὸν λῆσταρχον ἔκφυγόντες ἔλεγον, πάντας μὲν τοὺς ὑπ' αὐτῶν εἰλημμένους τὴν εἰς τὸ στρατόπεδον μάχην ἀκταφευγέναι· ὡστ' ἀποκείσεται σοι παρ' αὐτῷ ἡ χάρις καὶ ἅμα ἐλεῆσαι κόρην ἀθλίαν ἐκ τοσοῦτου κακοῦ. Ταῦτα λέγων πείθω, καὶ συνέπραξεν ἡ Τύχη. Ἐγὼ μὲν οὖν περὶ τὴν τοῦ μηχανήματος ἤμην σκευήν. Ἄρτι δὲ τοῦ Μενελάου μέλλοντος τοῖς λησταῖς περὶ τῆς θυσίας λέγειν, δὲ λῆσταρχος φάσας κατὰ δαίμονα, Νόμος ἡμῖν, ἔφη, τοὺς πρωτόμύστας τῆς ἱεροουργίας ἀρχεσθαι, μάλισθ' ὅταν ἀνθρωπον καταθύειν δεῖ. Ὅρα τοίνυν εἰς αὐρίον σοὶ παρασκευάζεσθαι πρὸς τὴν θυσίαν· δεήσει δὲ καὶ τὸν σὸν οἰκέτην ἅμα σοὶ μυθῆναι. Καὶ μάλα, οὗτος ἔφη, προθυμησόμεθα μηδενὸς ὑμῶν χεῖρους γενέσθαι. Στείλαι δ' ἡμᾶς αὐτοὺς δεήσει τὴν κόρην ὡς ἀρμοδίως πρὸς τὴν ἀνατομήν. Ὑμῶν, δὲ λῆσταρχος ἔφη, τὸ ἱερεῖον. Στέλλουον δὲ τὴν κόρην τὸν προσειρημένον τρόπον καθ' ἑαυτούς, καὶ θαρρεῖν παρεκελευσάμεθα, διεξεληθόντες ἕκαστα καὶ ὡς μένειν εἴσω τῆς σοροῦ χρεῖ, κἀν θάττον αὐτὴν δὲ ὑπνος ἀφῆ, τὴν ἡμέραν ἔνδον μένειν. Εἰ δέ τι ἡμῖν ἐμποδὸν γένηται, σῶζε σαυτὴν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. Ταῦτ' εἰπόντες ἐξάγομεν αὐτὴν ἐπὶ τὸν βωμόν. Καὶ τὰ λοιπὰ οἶδας.

ΚΓ'. Ὡς οὖν ἤκουσα, παντοδαπὸς ἐγινόμεν καὶ διηπόρουσιν ὅ τι ποιήσω πρὸς τὸν Μενέλαον ἀντάξιον. Τὸ δ' οὖν κοινέστατον, προσπεσῶν κτησπαζόμεν καὶ προσεκύνουον ὡς θεὸν καὶ μοι κατὰ τῆς ψυχῆς ἀθρόα κατεγεῖτο ἡδονή. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Λευκίπτην εἶχέ μοι καλῶς, Ὁ δὲ Κλεινίας, εἶπον τί γέγονεν; Ὁ δὲ Μενέλαος, Οὐκ οἶδα, ἔφη. Μετὰ γὰρ τὴν ναυαγίαν εὐθυεῖ εἶδον μὲν αὐτὸν τῆς κεραίας λαβόμενον, ὅποι δὲ κερῶ- ρηκεν, οὐκ οἶδα. Ἀνεκώκυσα οὖν ἐν μέσῃ τῇ χαρᾷ· ταχὺ γὰρ ἐφθόνησέ μοι δαίμωνι τις τῆς καθαρῆς ἡδονῆς· τὸν δ' ἐμὲ φαινόμενον οὐδαμοῦ, τὸν μετὰ Λευκίπτην ἐμὸν δεσπότην, τοῦτον ἐκ πάντων κατέσχεν ἡ θάλασσα, ἵνα μὴ τὴν ψυχὴν μόνον ἀπολέσῃ, ἀλλὰ καὶ τὴν ταφήν.

tum, quod e manubrio exstabat, in corpus defixum fuisse.

Hæc si fiant, latrones artificium cognoscere nequibunt : nam et corium tectum erit et exta facto vulnere desilient : quæ nos excipientes aræ imponemus. Nec vero ad cada-ver deinde latrones accedent : verum nos in tumulto collocabimus. Latronum sane principem paulo ante ipse dicentem audivisti, audacter factum aliquid sibi a nobis ostendi oportere. Licet itaque hominem tibi adire et hoc audaciæ signum polliceri. Quæ quum dixissem, preces etiam addidi, Hospitalem Jovem invocans, communisque et mensæ et naufragii mentionem faciens.

XXII. Tum vero bonus hic vir : Magnum id, inquit, facinus est : sed amici causa vel si quis mori debeat, periculum pulchrum, mors jucunda est. Atque ego rursus, Clitophontem quidem, inquam, vivere adhuc existimo : roganti enim mihi Leucippe illum inter captivos vinculum se reliquisse affirmavit : duci præterea suo a latronibus fuga elapsis renuntiatum est, captivos omnes dum pugnaretur, ad hostes transivisse. Magnam itaque ab eo gratiam inibis, ac miseram hanc puellam tot ex malis eripies. Hac oratione hominem persuasi : nec fortunæ deinceps favor defuit. Enimvero ego in iis, quæ ad nostram machinam perficiendam opus erant, comparandis occupabar. Menelaus autem cum jam latrones, ut de sacrificio cum iis verba faceret, convenisset, eorum princeps, ita volente deo, advertit : Atque nostris, inquit, legibus cavetur, ut qui primum initiatus est, is sacrificium auspicetur, præsertim quum hominem immolare oportet. Itaque divinam ad rem faciendam te in crastinum comparato : servum vero etiam tuum instrui, tecumque initiari necessarium erit. Tum Menelaus, Enitemur, inquit, ut nos quoquam e vobis inferiores non simus. Atqui, muneris quoque nostri erit, puellam ita ornare, ut apte secari possit. Vestra, dux inquit, victima est. Leucippen igitur soli ipsi, quemadmodum antea propositum fuerat, ornavimus, bonoque animo esse jubentes de omnibus præmonuimus, oportere scilicet illam in arca manere, atque in eo interdiu etiam, quamvis somno solveretur, permanere. Si nos aliquid impediât ad castra (militum) (transione facta) te ipsa serva. Quæ quum dixissemus, puellam ad aram duximus. Reliqua scis.

XXIII. Hac oratione varias mihi animus in partes distrahebatur : neque, quid agerem, quo Menelao parem collatis in me beneficiis gratiam referrem, sciebam. Itaque, quod vulgo fieri solet, ad illius pedes prostratus, hominem amplectebam et veluti numen quoddam adorabam, quum inexhausta interim voluptas animum meum perfudisset. Posteaquam rem, quod Leucippen attinebat, in tuto esse vidi, quid de Clinia factum esset, rogavi. Menelaus, nescio, inquit, nam fracta illum nave antennæ adhærentem vidi; verum quo deinceps delatus fuerit, ignoro. Quamobrem in lætitia media ejulavi (forte autem solidum hoc mihi gaudium evenire deus aliquis noluit), illum, qui mea causa nullo in loco reperiebatur, quem secundum Leucippen maxime omnium observabam, solum omnium mare retinebat, quo non modo spiritu, verum etiam sepulcro ca-

Ἦ ὁ θάλαττα ἄγνωμον, ἐβρόνθσας ἡμῖν δλοκλήρου τοῦ
τῆς φιλανθρωπίας σου δράματος. Ἄπιμεν οὖν εἰς τὸ
στρατόπεδον κοινῇ καὶ τῆς σκηνῆς εἴσω παρελθόντες
τῆς ἐμῆς, τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς διετρίψαμεν, καὶ τὸ
5 πρᾶγμα οὐκ ἔλαθε τοὺς πολλούς. X

ΚΔ'. Ἦμα δὲ τῆ ἐμ' ἀγῶ τὸν Μενέλαον (πρὸς) τὸν
στρατηγὸν καὶ ἅπαντα λέγω· ὁ δὲ συνήδετο καὶ τὸν Με-
νέλαον ποιεῖται φίλον. Πυθάνεται δὲ, πόση δύναμις
ἔστι τοῖς ἐναντιοῖς. Ὁ δ' ἔλεγε, πᾶσαν ἐμπεπλῆσθαι
10 τὴν ἐξῆς κώμην ἀνδρῶν ἀπονενομημένον καὶ πολὺ συ-
νηροῖσθαι ληστήριον, ὡς εἶναι μυρίουσ. Λέγει οὖν
ὁ στρατηγός· Ἄλλ' ἡμῖν αὐταὶ αἱ πέντε χιλιάδες ἱκαναὶ
πρὸς εἴκοσι τῶν ἐκείνων. Ἀρξίζονται δ' ὅσον οὐπὼ
πρὸς τούτοις ἔτεροι δισχιλιοὶ τῶν ἀμφὶ τὸ Δέλτα καὶ
15 τὴν Ἡλίου πόλιν τεταγμένον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους.
Καὶ ἅμα λέγοντος αὐτοῦ παῖς εἰστρέχει τις, λέγων,
ἀπὸ τοῦ Δέλτα πρόδρομον ἔκειν τοῦ ἕκθην στρατοπέ-
δου καὶ πέντε λέγειν ἄλλων ἡμερῶν διατρίβειν τοὺς
δισχιλίους· τοὺς γὰρ βαρβάρους [τοὺς] κατατρέχοντας
20 πεπαῦσθαι· μελλούσης δ' ἔκειν τῆς δυνάμειος, τὸν
ὄρνιν αὐτοῖς ἐπιδημησαι τὸν ἱερὸν, φέροντα τοῦ πατρὸς
τὴν ταφήν· ἀνάγκαι δ' ἦσαν τὴν ἕξοδον ἐπισχεῖν το-
σοῦτον ἡμερῶν.

ΚΕ'. Καὶ τίς ὁ ὄρνις οὗτος, ὅστις, ἔφην, τοσαύτης
25 τιμῆς ἠξίωται; ποῖαν δὲ καὶ κομίζει ταφήν; Φοῖνιξ
μὲν ὁ ὄρνις ὄνομα, τὸ δὲ γένος Αἰθίοψ, μέγεθος κατὰ
ταῦν, τῆ χροιά ταύς ἐν κάλλει δεύτερος. Κεκέρασαι
μὲν τὰ πτερά χρυσοῦ καὶ πορφύρα· αὐγεῖ δὲ τὸν Ἥλιον
δεσπότην καὶ ἡ κεφαλὴ μαρτυρεῖ, ἔστεφάνωσε γὰρ
30 αὐτὴν κύκλος εὐφεγγῆς· ἡλίου δ' ἔστιν ὁ τοῦ κύκλου
στέφανος εἰκὼν. Κυάνεός ἐστιν, ῥόδιος ἐμπερῆς, εὐει-
δὴς τὴν θέαν, ἀκτίσι κομᾷ, καὶ εἰσιν αὐταὶ πτερῶν
ἀνατολαί· μερίζονται δ' αὐτοῦ Αἰθίοπες μὲν τὴν ζωὴν,
Αἰγύπτιοι δὲ τὴν τελευτήν. Ἐπειδὴν γὰρ ἀποθάνῃ,
36 (σὺν χρόνῳ δὲ τούτῳ πάσχει μακρῶν,) ὁ παῖς αὐτὸν
ἐπὶ τὸν Νεῖλον φέρει, σχεδιάσας αὐτῷ καὶ τὴν ταφήν.
Σμύρνης γὰρ βῶλον τῆς εὐωδιστάτης, ὅσον ἱκανὸν πρὸς
ὄρνιθος ταφήν, ὀρύττει τε τῷ στόματι καὶ κοιλαίνει
κατὰ μέσον καὶ τὸ ὄρυγμα θήκη γίνεται τῷ νεκρῷ.
40 Ἐνθεὶς δὲ καὶ ἐναρμόσας τὸν ὄρνιν τῆ σορῶ, [φέρει]
καὶ (βύσας) τὸ χάσμα γήινῳ χύματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον
οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον φέρων. Ἐπειτα δ' αὐτῷ χο-
ρὸς ἄλλων ὄρνιθων ὡσπερ δορυφόρων καὶ εἰκοιεν ὁ ὄρνις
ἀποδημοῦντι βασιλεῖ, καὶ τὴν πόλιν οὐ πλανᾷται τὴν
45 Ἡλίου. Ὀρνιθος αὕτη μετοικία νεκροῦ. Ἐστῆκεν
οὖν ἐπὶ μετεώρου σκοπῶν καὶ ἐκδέχεται τοὺς προπό-
λους τοῦ θεοῦ. Ἐρχεται δὲ τις ἱερεὺς Αἰγύπτιος,
βιβλῶν ἐξ ἀδύτων φέρων καὶ δοκιμάζει τὸν ὄρνιν ἐκ
τῆς γραφῆς. Ὁ δ' οἶδεν ἀπιστούμενος καὶ τὰ ἀπόρ-
50 ρητα φαίνει τοῦ σώματος καὶ τὸν νεκρὸν ἐπιδείκνυται
καὶ ἔστιν ἐπιτάφιος σοφιστής. Ἰερέων δὲ παῖδες
Ἡλίου τὸν ὄρνιν τὸν νεκρὸν παραλαβόντες ἄπτουσι.
Ζῶν μὲν οὖν Αἰθίοψ ἐστὶ τῆ τροφῆ, ἀποθανόν δ' Αἰ-
γύπτιος γίνεται τῆ ταφῆ.

reret. O malevolum mare, tu integrum nobis benignitatis
tua: fructum invidisti. Ceterum inde digressi ad exerci-
tum una profecti sumus, meoque in tentorio noctis reli-
quum transegiimus. Facti autem illius fama late disseminata
est.

XXIV. Ubi dies illuxit, Menelaum ad Charmidem duxi,
remque omnem exposui: qui ea delectatus Menelaum in
amicitiam recepit, ac de adversariorum numero percun-
ctatus est. Menelaus vicinum illum pagum desperatione
audacissimis hominibus plenum esse, latronesque perquam
frequentes, ut jam decem millium numerum impleverit,
convenisse dixit. Tum dux, Atqui millia quinque hæc
nostra, inquit, viginti eorum facile obsistere poterunt:
quamquam non ita multo post alia duo aderunt ex iis, qui
regionem, quam Delta vocant et Heliopolim, a barbarorum
excursionibus tuentur. Interea dum Charmides hæc nar-
raret, puer quidam est ingressus, nuntium exercitus a regio-
ne Delta adesse significavit, referentem, ea militum millia
duo quinque adhuc dies tardatura, barbaros quidem certe
incursionibus modum fecisse: verum quum iter cohortes
facturæ essent, sacrum volucrum patris sepulcrum ferentem
iis appropinquasse: ac propterea tantum temporis profec-
tionem differre coactas fuisse.

XXV. Tum ego, Quisnam hic, inquam, volucris est, cui
honoris tantum tribuatur? aut quodnam sepulcrum gestat?
Volucris nomen, inquit, Phœnix est, apud Æthiopes nas-
citur, pavonis magnitudine, coloris pulchritudine pavonem
superat. Pennas auro et purpura interpectas habet, solem
dominium suum esse gloriatur: id quod caput ejus testatur.
Nam illud coronat splendidissimus orbis, cuius orbis co-
rona imaginem Solis refert. Colore caruleo est, rosea facie,
aspectu jucundo, radiis projectis: et sunt hi pennarum ut
solis radiorum ortus. Ea vero conditione est, ut vivo
Æthiopes, mortuo Ægyptii potiantur. Quum primum enim
vitam cum morte commutavit (quæ res non nisi longum
post tempus fit), eum filius ad Nilum flumen defert, sepul-
crumque illi construit: odoratissimæ enim myrrhæ tantum
sumit, quantum ad cadaver includendum sufficere possit,
rostroque excavat et medium infodit: atque id volucris
sepulcrum est. Collocato autem volucris apte in eo cavo,
ac terra aperto hiatus, Nilum versus volans opus totum
secum defert, innumeris aliis avibus, tanquam corporis
custodibus, comitatus, ut pergere abeuntem regem imite-
tur, nec a Solis urbe, quæ mortui volucris sedes est, usquam
declinat: sed eo delatus in sublimi, quo cerni possit, subsi-
stit, deique administros expectat: nec multo post Ægyptius
sacerdos e sacrario cum libro prodit, volucrum descri-
ptionis comparatione dijudicans. Quocirca fidem ille sibi
minime haberi sentiens, occultas corporis partes revelat,
cadaverque oculis subjicit et laudatoris munere fungitur.
Tum Solis sacerdotes acceptum sacri volucris cadaver se-
pulture tradunt. Ita fit, ut victus ratio, dum vivit, Æthio-
pem, sepulture, quum moritur, Ægyptium illum efficiat.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Ἔδοξεν οὖν τῷ στρατηγῷ μαθόντι τὴν τε τῶν ἐναν-
 τίων παρασκευὴν καὶ τὴν τῶν συμμαχῶν ἀναβολὴν, εἰς
 τὴν κώμην ἀναστρέψαι πάλιν, ὅθενπερ ἐξωρμηθήσεμεν,
 ἔστ' ἂν οἱ σύμμαχοι παραγένωνται· ἐμοὶ δὲ τις οἶκος
 ἀπετέτακτο ἅμα τῇ Λευκίππῃ μικρὸν ἀνωτέρω τῆς τοῦ
 στρατηγοῦ καταγωγῆς. Καὶ ὡς εἰσω παρῆλθον, πε-
 ριπτουζόμενος αὐτὴν οἶός [τε] ἤμην ἀνδρίζεσθαι. Ὡς
 δ' οὐκ ἐπέτρεπε, Μέχρι πότε, εἶπον, χηρεούμεεν τῶν
 τῆς Ἀφροδίτης ὀργῶν; Οὐχ ὄρας οἶα ἐκ παραλόγου
 γίνεται; ναυαγία, καὶ λησταί, καὶ θυσίαι, καὶ σφαγαί;
 Ἄλλ' ἔως ἐν γαλήνῃ τῆς Τύχης ἐσμέν, ἀποχρησώμεθα
 τῷ καιρῷ, πρὶν τι χαλεπώτερον ἡμᾶς ἐπιγαῖεν. Ἦ
 δὲ, Ἄλλ' οὐ θέμις, ἔφη, τοῦτ' ἤδη γενέσθαι. Ἦ γάρ
 μοι θεὸς Ἄρτεμις ἐπιστάσα πρῶτῃν κατὰ τοὺς ὕπνους,
 ὅτε ἐκλονοῦσα μέλλουσα σφαγήσεσθαι, Μὴ νῦν, ἔφη, κλαῖ·
 οὐ γὰρ τεθνῆξῃ· βοηθὸς γὰρ ἐγὼ σοι παρέσομαι· με-
 νεῖς δὲ παρθένας, ἔστ' ἂν σε νυμφοστολήσω· ἄξεται δὲ
 σε ἄλλος οὐδεὶς ἢ Κλειτοφῶν. Ἐγὼ δὲ τῇ μὲν ἀνα-
 βολῇ ἠχθόμεν, ταῖς δὲ τοῦ μέλλοντος ἐλπίσιν ἠδόμην.
 Ὡς δ' ἤκουσα τὸ ὄναρ, ἀναμιμνήσκομαι προσόμιον
 ἰδὼν ἐνύπνιον. Ἐδόκουν γὰρ τῇ παρελθούσῃ νυκτὶ
 ναὸν Ἀφροδίτης ἰδεῖν καὶ τὸ ἄγαλμα ἔνδον εἶναι τῆς
 θεοῦ· ὡς δὲ πλησίον ἐγενόμην προσευζόμενος, κλεισθῆ-
 ναι τὰς θύρας. Ἀθυμοῦντι δὲ μοι γυναῖκα ἐκφανῆναι
 κατὰ τὸ ἄγαλμα τὴν μορφήν ἔχουσαν, καὶ Νῦν, εἶπεν,
 οὐκ ἔξεστί σοι παρελθεῖν εἴσω τοῦ νεῶς· ἦν δ' ὀλίγον
 ἀναμείνης χρόνον, οὐκ ἀνοίξω σοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἱερέα
 σε ποιήσω τῆς θεοῦ. Καταλέγω δὲ τοῦτο τῇ Λευκίπ-
 πῃ τὸ ἐνύπνιον καὶ οὐκέτι ἐπεχείρουν βιάζεσθαι.
 Ἀναλογιζόμενος δὲ τὸν τῆς Λευκίππης ὄνειρον, οὐ με-
 τρώς ἐταραττόμην.

Β'. Ἐν τούτῳ δὲ Χαρμίδης, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ
 στρατηγῷ, ἐπιβάλλει τῇ Λευκίππῃ τὸν ὀφθαλμὸν, ἀπὸ
 τοιαύτης ἀφορμῆς αὐτὴν ἰδὼν. Ἔτυχον ποτάμιον
 θηρίον ἄνδρες τεθηρακότες θέας ἄξιον. Καί ποταμὸν δ' αὐ-
 τὸν τοῦ Νεῖλου καλοῦσιν οἱ Αἰγύπτιοι. Καὶ ἐστὶ μὲν
 ἵππος, ὡς ὁ λόγος βούλεται, τὴν γαστέρα καὶ τοὺς
 πόδας, πλὴν ὅσον ἐν χηλῇ σχίζει τὴν ὀπλήν· μέγεθος
 δὲ κατὰ τὸν βοῦν τὸν μέγιστον· οὐρὰ βραχεῖα καὶ ψι-
 λὴ τριχῶν, ὅτι καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ σώματος οὕτως ἔχει·
 κεφαλὴ περιφερὴς οὐ σμικρὰ· ἐγγὺς ἵππου παρειαί·
 μυχτῆρ ἐπὶ μέγα κεχηγῶς καὶ πνέων πυρώδῃ καπνόν,
 ὡς ἀπὸ πηγῆς πυρός· γένους εὐρέα, ὅση καὶ παρειαὶ,
 μέγρι τῶν κροτάφων ἀνοίγει τὸ στόμα. Ἐγχεῖ δὲ καὶ
 κυνόδοτας καμπύλους, κατὰ μὲν τὴν ἰδέαν καὶ τὴν
 θέσιν ὡς ἵππος, τὸ δὲ μέγεθος εἰς τριπλάσιον.

Γ'. Καλεῖ δὲ πρὸς τὴν θεάν ἡμᾶς ὁ στρατηγός· καὶ
 ἡ Λευκίππη συμπάρῃν. Ἡμεῖς μὲν οὖν ἐπὶ τὸ θηρίον
 τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶχόμεν, ἐπὶ τὴν Λευκίππην δ' ὁ στρα-
 τηγός· καὶ εὐθὺς ἐάλωκει. Βουλόμενος οὖν ἡμᾶς πα-
 ραμένειν ἐπιπλεῖστον, ἵν' ἔχοι τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ
 χαρίζεσθαι, περιπλοκάς ἐξήτει λόγων· πρῶτον μὲν τὴν

LIBER QUARTUS.

Posteaquam hostium apparatus et auxiliorum moram
 dux cognovit, ad pagum, unde exieramus, revertendum,
 dum adessent auxilia, constituit. Mihi verò atque Leu-
 cippæ diversorium quoddam paulo altius, quam Charmi-
 dis, assignatum fuit : in quod simulatque introivi, ad
 complexum ejus currens, virum me præstare aggressus
 sum. Sed quum illa non pateretur, quousque tandem, in-
 quam, Veneris fructu carendum nobis erit? an non vides,
 quam multa improviso nobis eveniant? naufragium, latro-
 nes, victimæ, mactatio? Ergo dum in tuto sumus, oblata
 occasione, prius quam gravius aliquid incidat, utamur.
 Tum Leucippe, Atqui fieri hoc, inquit, nondum licet. Nam
 quum aræ victimæ loco destinata lugerem, visa mihi nuper
 per somnium Diana, ne nunc, inquit, luceas, non enim
 moriere. Ipsa tibi opem feram; tu virginitatem tuam tam-
 diu serva, quoad ego te deducam : tu certe nonnisi Clito-
 phonti nubēs. Ego vero quamquam moram hanc ægre
 ferebam, futuri tamen spe lætabar, atque insomni men-
 tione audita, simile quoque mihi visum insomnium fuisse
 recordatus sum. Nocte enim, quæ diem illum præcesse-
 rat, Veneris templum, stantemque intus effigiem videre
 mihi visus fueram; quumque precandi gratia prope acces-
 sissem, januam claudi, atque hac de causa perturbato mihi
 mulierem statuæ forma non absimilem apparuisse, quæ
 diceret, templum ingredi mihi nondum fas esse : verum,
 si aliquamdiu exspectassem, futurum nō non solum fores
 mihi paterent, sed etiam ut deæ sacerdos crearer. Illud
 itaque Leucippæ commemoravi, neque amplius ei vim af-
 ferre conatus sum. Verumtamen illius insomnium animo
 mecum reputans non mediocriter contristabar.

II. Interea Charmides, hoc enim duci nomen, puellæ
 oculos adjecit, quum ejus videndæ occasio quædam hujus-
 modi homini oblata esset. Forte fortuna viri aliquot flu-
 viatilem belluum spectatu dignam, comprehenderant :
 quam Nili equum Ægyptii appellant. Reveraque et ventre
 et pedibus, sicuti fama fert, equus est, nisi quod scis-
 sas ungulas habet. Corporis magnitudine maximum
 quemque bovem æquiparat. Cauda ei brevis est et pilo-
 rum asperitate, quemadmodum corpus etiam reliquum,
 carens. Caput rotundum, non parvum : maxillæ fere
 equinæ, nares perquam patulæ, et ignitum fumum,
 tanquam ignis scaturigines, spirantes : mentum latum,
 quemadmodum etiam maxillæ : oris hiatus ad tempora
 usque protensus : dentes, qui canini vocitantur, curvi,
 forma et situ equinis similes, verum triplo majores.

III. Ad eam belluam spectandam nos Charmides invi-
 tavit : affuitque una nobiscum ipsa etiam Leucippe. Nos
 porro belluam contemplantur : ille autem oculos a Leu-
 cippe nusquam dejiciebat. Quocirca ejus amore statim
 exarsit : atque diutius nos illic, quo gratum oculis suis fa-
 ceret, permanere cupiens, alios ex aliis sermones quærebat :

φύσιν τοῦ θηρίου καταλέγων, εἶτα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἄγρας, ὡς ἔστι μὲν ἀδηφάγωτάτων καὶ ποιεῖται τροφήν διον λήϊον, ἀπάτη δὲ ταύτη πάσχει τὴν ἄγραν. Ἐπιτηρήσαντες γὰρ αὐτοῦ τὰς διατριβὰς, ὄρυγμα ποιησάμενοι, ἐπικαλύπτουσι ἀνωθεν καλάμη καὶ χύματι· ὑπὸ δὲ τὴν τῶν καλάμων μηχανὴν ἐστάναι κάτω ξύλινον οἰκήμα, τὰς θύρας ἀνεωγμένον εἰς τὸν ὄροφον τοῦ βόθρου καὶ τὴν πτώσιν τοῦ θηρίου λοχῶν· τὸν μὲν γὰρ ἐπιβάτῃα φέρεσθαι εὐθὺς καὶ τὸ οἰκήμα ὠφελοῦ δίκην ὑποδέχεσθαι καὶ τοὺς κυνηγέτας ἐκθρόντας εὐθὺς ἐπικλείειν τοῦ πώκατος τὰς θύρας καὶ ἔχειν ὀθῶν τὴν ἄγραν, ἐπεὶ πρὸς γε τὸ καρτερόν οὐδεὶς ἂν αὐτοῦ κρατήσῃε βία. Τά τε γὰρ ἄλλα ἐστὶν ἀλιμώτατος καὶ τὸ δέρμα, ὡς ὄρατε, φέρει τραχὺ καὶ οὐκ ἐθέλει πειθεσθαι σιδήρου τραύματι, ἀλλ' ἐστὶν, ὡς εἰπεῖν, ἑλέφας Αἰγύπτιος. Καὶ γὰρ δευτέρος φαίνεται εἰς ἀλκὴν ἑλέφαντος Ἰνδοῦ.

Δ'. Καὶ ὁ Μενέλαος, Ἦ γὰρ ἑλέφαντα, ἔφη, ἥδη θεόσασά ποτε; Καὶ μάλα, ὁ Χαρμίδης εἶπεν, καὶ ἀκήκοα παρά τῶν ἀκριβοῶς εἰδότεων τῆς γενέσεως αὐτοῦ τὸν τρόπον ὡς παράδοξος. Ἄλλ' ἤμεις γ' οὐκ εἶδομεν εἰς ταύτην, ἔφη ἐγὼ, τὴν ἡμέραν, ὅτι μὴ γραφῆ. Λέγοιμ' ἂν ὑμῖν, εἶπε, καὶ γὰρ ἄγομεν σχολήν. Κεεὶ μὲν αὐτὸν ἡ μήτηρ χρονωτάτων· δέκα γὰρ ἑνιαυτοῖς πλάττει τὴν σποράν· μετὰ δὲ τοσαύτην ἐτῶν περίοδον τίκειται ὅταν ὁ τόκος γέρων γένηται. Διὰ τοῦτο, οἶμαι, καὶ ἀποτελεῖται μέγας τὴν μορφήν, ἄμαχος τὴν ἀλκὴν, πολλὸς τὴν βιοτήν, βραδύς τὴν τελευτήν. Βιοῦν γὰρ αὐτὸν λέγουσιν ὑπὲρ τὴν Ἡσιόδου κορώνην. Ταιαύτη δ' ἐστὶν ἑλέφαντος ἡ γένυς, οἷα τοῦ βοῦς ἡ κεφαλή. Σὺ μὲν γὰρ ἂν ἰδὼν εἰποις κέρας ἔχειν αὐτὸ τὸ στόμα διπλοῦν· ἔστι δὲ τοῦτο ἑλέφαντος καμπύλος ὄδους. Μεταξὺ δὲ τῶν ὀδόντων ἀνοίσταται αὐτῷ προβοσκίς, κατὰ σάλπιγγα μὲν καὶ τὴν ὄψιν καὶ τὸ μέγεθος, εὐπειθὴς δὲ τῶν πρὸς τὸν ἑλέφαντα. Προνομεύει γὰρ αὐτῷ τὰς βοσκὰς καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ἐμποδοῖν εὖρη σιτίον, ἐὰν μὲν ἦ ὄψον ἑλέφαντος, ἐλαβέ τ' εὐθὺς καὶ ἐπιπτύχεισθαι κάτω πρὸς τὴν γένυν τῆς στόματι τὴν τροφήν διακονεῖ· ἂν δέ τι τῶν ἀδροτέρων ἰδῆ, τούτῳ περιβάλλει, κύκλῳ τὴν ἄγραν περισφίγγας καὶ τὸ πᾶν ἀνεκούφισε καὶ ὤρεξεν ἄνω ὄρων δεσπότῃ. Ἐπικἀθηται γὰρ τις αὐτῷ ἀνὴρ Αἰθίοψ, καινὸς ἑλέφαντι ἵππευς ὄν· καὶ κολακεύει καὶ φοβείται καὶ τῆς φωνῆς αἰσθάνεται καὶ μαστιζόντος ἀνέχεται· ἡ δὲ μᾶστις αὐτῷ πέλεκυς σιδηροῦς. Ἰδὼν δὲ ποτε καὶ θεάμα καινόν. Ἀνὴρ Ἕλληνα ἐνέθηκε τὴν κεφαλὴν κατὰ μέσην τοῦ θηρίου τὴν κεφαλὴν· ὁ δ' ἑλέφας ἐκεχῆνει καὶ περιήσθημινε τὸν ἄνθρωπον ἐγκείμενον. Ἀμρότερ' οὖν ἐθαύμαζον, καὶ τὸν ἄνθρωπον τῆς εὐτολμίας καὶ τὸν ἑλέφαντα τῆς φιλανθρωπίας. Ὁ δ' ἄνθρωπος ἔλεγεν, ὅτι καὶ μισθὸν εἶη δεδωκὸς τῷ θηρίῳ· προσπνεῖν γὰρ αὐτῷ [καὶ] μόνον οὐκ ἀρωμάτων Ἰνδικῶν· εἶναι δὲ καὶ κεφαλῆς νοσοῦσας φάρμακον. Οἶδεν οὖν τὴν θεραπείαν ὁ ἑλέφας καὶ προῖκα οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα, ἀλλ' ἐστὶν ἱατρὸς

ac belluae primum naturam, deinde capiendi modum referens, voracissimum animal esse aiebat, ita ut segete plenum campum totum absumat: nec nisi dolo capi. Observatis enim locis in quibus degat, venatores fossam excavare, arundinibusque ac terra cooperire, subjecta tamen arca lignea, cujus fores in superiore parte ad fossae altitudinem adaptatae sint: deinde occulto aliquo in loco, donec bellua decidat, exspectare: porro eam superscendentem deorsum statim ferri, atque ab arca, tanquam a cubili, excipi: tum venatores celeriter accurrere, ac fores claudere, illoque modo bellua potiri, quoniam tanti alioqui roboris sit, ut vi a quoquam capi nequeat. Esse enim cum reliquis omnibus sui partibus robustissimam, tum cute adeo dura, ut ferro etiam cedere nolit, meritoque elephantem Ægyptium dici posse: secundum enim roboris locum ab elephante Indo obtinere.

IV. Tum Menelaus, An vero etiam elephantem, inquit, vidisti? Maxime, inquit Charmides, et ex iis etiam, qui accurate sciebant, procreationis ejus incredibilem naturam audivi. At nobis, inquam ego, non nisi pictum spectare hactenus licuit. Tum Charmides, Ego vobis enarrabo, inquit, sumus enim otiosi. Longævum illum mater parit: annos enim decem in utero semen informandum continet, deinde exacto annorum hujusmodi curriculo, in lucem edit, fœtu jam senescente. Hac de causa et corpore immenso et robore insuperabili, vita longissima, morte serotina, quippe supra Hesiodiae cornicis annos vivere traditur, gign arbitror. Elephantorum talis est maxilla, quale tauri caput. Ac si tu illius os videres, cornua duo habere judicares: verum non cornua, sed dentes repandi sunt, e quorum medio surgit proboscis, (quam manum vocant,) forma et magnitudine tubæ similis et iis quæ ei usui sunt, perconmoda. Ea enim et cibum, et quidquid esui aptum objicitur, corripit. Ac si ex iis fuerit, quibus in cibum animal uti consuevit, sumit statim, seque mentum versus inflectens, ori offert: sin minus, huic manum circumijcit, contorquens in circulum prædam et omnem sustollit, heroque ut donum porrigit: insidet enim illi Æthiops vir, qui novus illius eques est. Blanditur vero etiam et formidat et loquentem intelligit et verberari patitur, ferrea videlicet clava flagelli loco adhibetur. Atqui mirabile quiddam etiam vidi aliquando spectaculum. Græcus scilicet caput suum belluæ capiti medio imposuit, belluæque aperti oris anheliu hominem permulcebat. In quo sane et hominis audaciam et elephanti benignitatem admirabar. Mercedem vero belluæ a se persolutam et aromatum pene Indicorum ab ea odorem afflatum fuisse, Græcus ille aiebat, qui capitis dolorem removerit. Elephas curationem minime ignorat ideoque gratis os non

ἀλαζῶν καὶ τὸν μισθὸν πρῶτον αἰτεῖ. Κἂν δῆς, πεί-
θεται καὶ παρέχει τὴν χάριν καὶ ἀπλοῖ τὴν γένυν καὶ
τοσοῦτον ἐκδέχεται κεχρηγῶς, ὅσον δ' ἄνθρωπος βούλε-
ται. Οἶδε γὰρ ὅτι πέπρακε τὴν ὁδμὴν. Χ

5 Ε'. Καὶ πόθεν, ἔφη, οὕτως ἀμόρφω θηρίω τοσαύτη
τῆς εὐωδίας ἦδονή; Ὅτι, ἔφη Χαρμοίδης, τοιαύτην
ποιεῖται καὶ τὴν τροφήν. Ἴνδῶν γὰρ ἡ γῆ γείτων
ἡλίου. Πρῶτοι γὰρ ἀνατέλλοντα τὸν θεὸν δρῶσιν Ἴν-
δοὶ καὶ αὐτοῖς θερμότερον τὸ φῶς ἐπικάθηται καὶ
10 τηρεῖ τὸ σῶμα τοῦ πυρὸς τὴν βαφὴν. Γίνεται δὲ
παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἄνθος Αἰθίοπος χροαῖς. Ἔστι δὲ
παρ' Ἰνδοῖς οὐκ ἄνθος ἀλλὰ πέταλον, ὅσα παρ' ἡμῖν
τὰ πέταλα τῶν φυτῶν· ὃ (ἐκεῖ) μὲν κλέπτει τὴν πνοὴν
καὶ τὴν ὁδμὴν οὐκ ἐπιδείκνυται· ἡ γὰρ ἀλαζονεύεσθαι
15 πρὸς τοὺς εἰδότας ὀκνεῖ τὴν ἦδονην ἢ τοῖς πολίταις
φθονεῖ. Ἄν δὲ τῆς γῆς μικρὸν ἐξοικίση καὶ ὑπερβῆ
τοὺς ὄρους, ἀνοίγει τῆς κλοπῆς τὴν ἦδονην καὶ ἄνθος
ἀντὶ φύλλου γίνεται καὶ τὴν ὁδμὴν ἐνδύεται. Μέλαν
τοῦτο ῥόδον Ἰνδῶν. Ἔστι δὲ τοῖς ἐλέφασι σιτίον, ὡς
20 τοῖς βουσί παρ' ἡμῖν ἡ πόα. Ἄτ' οὖν ἐκ πρώτης γο-
νῆς αὐτῇ τραφεῖς, ὁδῶδέ τε πᾶς κατὰ τὴν τροφήν καὶ
τὸ πνεῦμα πέμπει κάτωθεν εὐωδέστατον, ὃ τῆς πνοῆς
αὐτῇ γέγονε πηγὴ.

Γ'. Ἐπειδ' οὖν ἐκ τῶν λόγων ἀπηλλάγημεν τοῦ στρα-
25 τηγοῦ, μικρὸν διαλιπὼν, ὅτι οὐ δύναται τις τρωθεὶς
ἀνέχεσθαι θλιβόμενος τῷ πυρὶ, τὸν Μενέλαον μεταπέμ-
πεται, καὶ τῆς χειρὸς λαβόμενος λέγει· Ἄγαθὸν εἰς
φιλίαν οἶδά σε ἐξ ὧν ἔπραξας εἰς Κλειτοφῶντα· κάμῃ
δ' εὐρήσεις οὐ χεῖρονα. Δέομαι δὲ παρὰ σοῦ χάριτος,
30 σοὶ μὲν βράδιας, ἐμοὶ δὲ ἀνασωσούσης τὴν ψυχὴν, ἂν
παρέχῃς. Λευκίππη με ἀπολώλεκε· σῶσον δὲ σύ.
Ὁφειλεταί σοι παρ' αὐτῆς ζωάγρια, μισθὸς δὲ σοὶ μὲν
χρυσοὶ πεντήκοντα τῆς διακονίας, αὐτῇ δὲ, ὅσους ἂν
θέλῃ. Λέγει οὖν ὁ Μενέλαος· Τοὺς μὲν χρυσοὺς ἔχε
35 καὶ φύλαττε τοὺς τὰς χάριτας πιπράσκουσιν· ἐγὼ δὲ
φίλος ὢν, πειράσομαι γενέσθαι σοὶ γρησίσιμος. Ταῦτ'
εἰπὼν, ἔρχεται πρὸς με καὶ πάντα καταγορεύει.
Ἐβουλευόμεθα οὖν τί δεῖ πράττειν. Ἔδοξε δ' αὐτὸν
ἀπατῆσαι. Τό τε γὰρ ἀντιλέγειν οὐκ ἀκίνδυνον ἦν,
40 μὴ καὶ βίαν προσαγάγῃ, τὸ δὲ φεύγειν ἀδύνατον,
πάντῃ μὲν ληστῶν περιεχυμένων, τοσοῦτον δὲ στρα-
τιωτῶν ἀμφ' αὐτὸν ὄντων.

Ζ'. Μικρὸν οὖν διαλιπὼν ὁ Μενέλαος, ἀπελθὼν πρὸς
τὸν Χαρμοῖδην, Κατείργασται τὸ ἔργον, ἔφη· καίτοι τὸ
45 πρῶτον ἠρνεῖτο ἰσχυρῶς ἡ γυνή, δεομένου δὲ μου καὶ
ὑπομιμνήσκοντος τῆς εὐεργεσίας, ἐπένευσεν. Ἄξιόν
δὲ δικαίαν δέησιν, ὀλίγην αὐτῇ χαρίσασθαι προθεσμίαν
ἡμερῶν, ἔστ' ἂν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀφίκωμαι.
Κόμη γὰρ αὕτη, καὶ ἐν ὄψει τὰ γινόμενα, καὶ πολλοὶ
50 μάρτυρες. Εἰς μακρὰν, ὁ Χαρμοῖδης εἶπε, δίδωσι
τὴν χάριν. Ἐν πολέμῳ δὲ τίς ἐπιθυμίαν ἀναβάλλε-
ται; τίς στρατιωτῆς ἐν γερσῶν ἔχων μάχην, οἶδεν εἰ
ζήσεται; Τοσαῦτα τῶν θανάτων εἰσὶν ὁδοί· αἴτησά
μοι παρὰ τῆς Τύχης τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἀναμενῶ.

aperit, sed ante omnia, superbi medici more primum
ante poscit : quo accepto, parat, ac gratiam refert, os pan-
dit, et eo aperto, quamdiu quidem homo velit, exspectat,
intelligit scilicet odorem se vendidisse.

V. Tum ego, Unde, inquam, tam deformi belluæ tam
suavis odor? Ex cibo, inquit, Charmides, quo ad eam
rem maxime idoneo utitur. Indorum regio soli vicina
est, primique ipsi orientem illum aspiciunt, calidioresque
illius radios experiuntur, ita ut etiam quasi igne colorati
sint. In Græcia flos oritur Æthiopum quosere referens,
qui apud Indos non flos, sed frons est, ejusmodi eæ sunt,
quæ in arboribus nostris cernuntur. Atque illic quidem
afflatum celat, odoremque non profert; sive quia inter illos
qui hujus suavitalis non ignari sunt gloriari veretur, sive
quia civibus suis invidet : sin vero e patria terra paulum
modo excedat, finesque transcendat, latentem suavitatem
in apertum profert, atque e fronde in florem mutatus odore
cumulatur. Indorum hic flos est, quem nigram rosam
vocant. Hac elephantes vescuntur, quemadmodum gram-
mine apud nos boves. Ἰgitur a primo fere ortu pabulo
ejusmodi enutrita bellua cibo similem odorem ex toto cor-
pore reddit, halitumque odoratissimum ab imo, ubi ei
spiritus fons est, efflat.

VI. Posteaquam loquendi finem Charmides fecit, non
multum temporis abire passus (qui enim amore saucius
est, quum illius æstu jactatur, dolori ferendo par esse ne-
quit), Menelaum ad se vocatum manu prehendit, atque ex
iis, inquit, quæ Clitophontis causa fecisti, verum te amicum
esse intellexi : quare me quoque non deteriore invenies.
Gratiam a te peto, tibi sane factu quam facillimam, mili
vero, si tribuas, animæ incolumitatem reddituram. Leucippe
me perdidit : tu me servato. Illa tibi, mercedem pro red-
dita vita debet, verum ego pro tuo hoc in me collato benefi-
cicio nummos aureos quinquaginta dono dabo, Leucippe
ipsa quot voluerit, accipiet. Tum vero Menelaus, Pecuniam,
inquit, tuam tibi habe, atque illis, quibus venalia benefi-
cia sunt, serva. Ego, cum in amicitiam me receperis,
operam dabo, ut tibi utilis sim. Quæ quum dixisset, me
convenit, remque omnem exposuit. Quapropter, quid nos
agere oporteret deliberabamus, et hæc nostra sententia, ut
hominem falleremus. Negare enim periculosum erat, ne
vim adhiberet, sed neque fugam arripere, quum a latronibus
omnia obsessa essent, et ipse tot circum se milites ha-
beret, ullo pacto licebat.

VII. Igitur paulo post reversus ad Charmidem Mene-
laus rem confesise se inquit, ac puellam primo quidem
perquam obstinate renuisse : veruntamen quum ipse preces
adhibuisset, ac beneficii memoriam renovasset, tandem an-
nuisse. Unum tantum, atque id non injustum, rogavisse,
nempe ut dies pauci concederentur, donec Alexandriam
perveniretur : locum enim in quo tum degerent, villam
esse, omnia illic palam futura, multosque testes habitura.
Charmides vero, Serum, inquit, hoc mihi beneficium dat.
In bello autem qui suis cupiditatem explere differat? Ecquis
miles prælium jamjam initurus, victurum se certus sit, quum
tot morti aditus pateant? Tu mihi a Fortuna id impetra, ut

Ἐπὶ πολέμον νῦν ἐξελεύσομαι βουκόλοιν· ἔνδον μοι
 τῆς ψυχῆς ἄλλος πόλεμος κἀθήται. Στρατιώτης με
 πορθεῖ τόσον ἔχων, βέλος ἔχων. Νενίκημαι, πεπλή-
 5 ρωμαι βελῶν· κάλεσον, ἄνθρωπε, ταχὺ τὸν ἰσόμενον·
 ἐπέειγε τὸ τραῦμα. Ἄψιν πῦρ ἐπὶ τοὺς πολεμίους·
 ἄλλας δᾶδας ὁ ἔρωις ἀνῆψε κατ' ἐμοῦ. Τοῦτο πρῶτον,
 Μενέλαε, σθέσον τὸ πῦρ. Καλὸν τὸ οἰώνισμα πρὸ
 πολέμου συμβολῆς ἐρωτικῆ συμπλοκῆ. Ἀφροδίτη με
 πρὸς Ἄρεα ἀποστειλάτω. Καὶ ὁ Μενέλαος, Ἄλλ'
 10 ὄρᾳς, ἔφη, ὡς οὐκ ἔστι βράδιον λαθεῖν αὐτὴν ἐνθάδε τὸν
 ἄνδρα ὄντα καὶ ταῦτ' ἐρῶντα. Καὶ ὁ Χαρμίδης,
 Ἄλλὰ τοῦτο γέ βράδιον, ἔφη, τὸν Κλειτοφῶντα ἀποφορ-
 τίσασθαι. Ὅρων οὖν ὁ Μενέλαος τοῦ Χαρμίδου τὴν
 σπουδὴν καὶ φοβηθεὶς περὶ ἐμοῦ, ταχὺ τι σκίπτεται
 15 πιθάνον καὶ λέγει· Βούλει τὴν ἀλήθειαν ἀκοῦσαι τῆς
 ἀναβολῆς; αὕτη γὰρ χθὲς ἀφῆκε τὰ ἔμμηνα καὶ ἀνδρὶ
 συνελθεῖν οὐ θέμις. Οὐκοῦν ἀναμενούμεν, ὁ Χαρμί-
 δης εἶπεν, ἐνταῦθα τρεῖς ἡμέρας ἢ τέτταρας, αὐται
 γὰρ ἰκαναί. Ὁ δ' ἔξεστιν, αἰτοῦ παρ' αὐτῆς· εἰς
 20 ὄφθαλμοὺς ἤκειται τοὺς ἐμούς καὶ λόγων μεταδότω·
 ἀκοῦσαι θέλω φωνῆς, χειρὸς θιγεῖν, ψαῦσαι σώματος.
 Λῦται γὰρ ἐρώτων παραμυθία. Ἐξεσσι δ' αὐτὴν
 καὶ φιλήσαι· τοῦτο γὰρ οὐ κεκόλυκεν ἡ γαστήρ.

II. Ὡς οὖν ταῦθ' ὁ Μενέλαος ἐλθὼν ἀπαγγέλλει
 25 μοι, πρὸς τοῦτο ἀνεβόησα· ὡς ὄθιτον ἂν ἀποθάνοιμι
 ἢ περιῶν Λευκίππης φίλημα ἀλλοτριούμενον. Οὐ τί
 γὰρ, ἔφη, ἐστὶ γλυκύτερον; Τὸ μὲν γὰρ ἔργον τῆς
 Ἀφροδίτης καὶ ὄρον ἔχει καὶ κόρον, καὶ οὐδὲν ἐστίν,
 ἐὰν ἐξέλῃς αὐτοῦ τὰ φιλήματα. Φίλημα δὲ καὶ ἀό-
 30 ριστόν ἐστι καὶ ἀόρεστον καὶ καινὸν αἶε. Τρία
 γὰρ τὰ ἀλλίστα ἀπὸ τοῦ στόματος ἀνίσταν, ἀναπνοὴ
 καὶ φωνὴ καὶ φίλημα. Τοῖς μὲν γὰρ χεῖλεσιν ἀλλή-
 λους φιλοῦμεν, ἀπὸ δὲ τῆς ψυχῆς ἢ τῆς ἡδονῆς ἐστι
 πηγὴ. Πίστευσόν μοι λέγοντι, Μενέλαε, (ἐν γὰρ τοῖς
 35 κακοῖς ἐξορχήσομαι τὰ μυστήρια) ταῦτα μόνα παρὰ
 Λευκίππης ἔχω καγώ· ἔτι μένει παρθένος· μέχρι μόν-
 ων τῶν φιλημάτων ἐστὶ μου γυνή. Εἰ δὲ τις ἄρπά-
 σει μου καὶ ταῦτα, οὐ φέρω τὴν φθορὰν, οὐ μοιγεύσε-
 ται μου τὰ φιλήματα. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Μενέλαος,
 40 βουλῆς ἡμῖν ἀρίστης δεῖ καὶ ταχίστης. Ἐρῶν γάρ
 τις, εἰς ὅσον μὲν ἔχει τὴν ἐλπίδα τοῦ τυχεῖν, φέρει,
 [καὶ] εἰς αὐτὸ τὸ τυχεῖν ἀποτεινοίμενος· ἐὰν δ' ἀπο-
 γνῶ, τὸ ἐπιθυμοῦν μεταβαλὼν ἀντιλυπῆσαι μέχρι τοῦ
 δυνατοῦ τολμᾶ τὸ κωλύον. Ἔστω δὴ καὶ ἰσχυρὸς, ὥστε
 45 τι δρᾶσαι μετὰ τοῦ μὴ παθεῖν· τοῦτο δὲ τῆς ψυχῆς τὸ
 μὴ φοβούμενον ἀγριαίνει μᾶλλον τὸ θυμούμενον. Καὶ
 γὰρ ὁ καιρὸς ἐπέειγε τῶν πραγμάτων τὸ ἄπορον.

III. Σκοποῦντων οὖν ἡμῶν εἰστρέχει τις τεθορυβη-
 μένος, καὶ λέγει τὴν Λευκίππην ἄφωον βαδιζούσαν
 50 καταπεσεῖν καὶ τὸφθαλμῶν διαστρέφειν. Ἀναπηδή-
 σαντες οὖν, ἐθέομεν ἐπ' αὐτὴν καὶ ὀρώμεν ἐπὶ τῆς γῆς
 κειμένην. Προσελθὼν οὖν, ἐπιθυμῶν ὃ τι πάθοι.
 Ἦ δ' ὡς εἶδ' ἐμε, ἀναπηδήσασα παίει με κατὰ τῶν
 προσώπων, ὕφαιμον βλέπουσα. Ὡς δὲ καὶ ὁ Μενέ-

e pugna incolumis discedam, itaque expectabo. Sane
 nunc ego pugnam cum praedonibus commissurus sum, ast
 aliud meo in pectore bellum geritur. Arcu et sagittis ar-
 matus me miles expugnat. Victus ipse, atque omni ex
 parte vulneribus confossus sum, medicum itaque mihi
 quamprimum accersere : vulnus enim urget : quumque ignem
 ipse in hostes immittere paratus sim, Amor alias faces in
 me jam coniecit. Tu flammam hanc, Menelae, mihi prius
 exstingue. Optimum fuerit auspiciū, amatorie prius
 congedi, quam manus cum hoste conserantur. Venus me
 ad Martem dimittat. Tum Menelaus, Tumet ipse, inquit,
 vides, quam difficile illi sit, praesentem praesertim aman-
 tem virum latere. Atqui facile, inquit Charmides, fuerit
 Clitophontem alio abduci. Verum Menelaus Charmidem
 properare videns, ac mihi etiam timens, verisimile quid com-
 mentus, Visne, inquit, cunctationis veram causam audire?
 puella in menstris heri esse coepit, quamobrem a viro absti-
 nendum est. Dies igitur, inquit Charmides, tres, quatuorve
 hic expectabimus : tantum enim temporis ei rei satis erit.
 Interea vero, quod sane ab ea fieri potest, videndam se
 mihi praebat, verbaque mecum faciat; vocem ego illius
 audire, manum tangere, corpus conrectare aveo : animi
 enim amore saucii allevanda haec sunt. Suavium dare
 quoque licet, quum rei huic impedimento esse menses ne-
 queant.

VIII. Haec quum reversus Menelaus mihi renuntiasset,
 ad haec exclamat, mori me malle, quam pati, ut Leucippes
 osculo quispiam fruatur : Quo quid, inquam, suavius est?
 Veneris procul dubio congressus et modum et satietatem
 habet, nec prorsus quidquam est, si basia eximas. Basium
 vero nullo fine terminatur, nulla satietate afficit, et semper
 recens est. Tria profecto sunt quae ab ore praestantissima
 profisciscuntur, halitus, vox, suaviū. Labra utique sunt,
 quae sese in osculis dandis mutuo contingunt : sed voluptas
 e fonte, qui in animo situs est, manat. Crede mihi, Me-
 nelae (nam in malis occulta revelabo), ego nihil dum a
 Leucippe, basia exceptis, consecutus sum. Illa virgo
 adhuc est, nec nisi osculando mulier facta est. Quae si
 quis mihi basia etiam eripere conetur, utique corruptionem
 hanc non feram, basia mihi mea nemo constuprabit.
 Optimo ergo, inquit Menelaus, celerrimoque consilio est
 opus. Amans enim, quandiu quidem adipiscendi spes
 adest, aequo animo fert, conceptam adptionem animo in-
 clusam continens : at si consequendi spes adinatur, tum
 vero mutata cupiditate, quidquid impedimento est, vicissim
 tristitia afficere conatur. Si adest vero etiam facultas, ut
 impune agere possit, quique non esse cur formidet intel-
 ligit, majore iracundia effertur, et occasio ad difficiles res
 prope capessendas impellit.

IX. Interea dum consilium caperemus, intro ad nos
 conturbatus quidam occurrit, Leucippenque inter ambu-
 landum repente concidisse, atque oculos distorsisse nuntia-
 vit. Quamobrem consurgentes eo raptim accessimus, hu-
 mi que jaentem comperimus. Quumque ipse propior fac-
 tus, quidnam ei evenisset, interrogassem, illa me viso exsur-
 gens, sanguineam aciem volvens, in facie mihi plagam

λαος οὗτος [τε] ἦν ἀντιλαμπάνεσθαι, παίει κάκεινον τῷ
 σκέλει. Συνέντες οὖν, ὅτι μανία εἴη τις [ἐπι] τὸ κα-
 χὸν, βία συλλαβόντες, ἐπειρώμεθα κρατεῖν· ἡ δὲ προσ-
 επαλαίεν ἡμῖν, οὐδὲν φροντίζουσα κρύπτειν ὅσα γυνή
 5 μὴ ὀράσθαι θέλει. Θόρυθος οὖν πολὺς περὶ τὴν σκη-
 νὴν αἴρεται, ὥστε καὶ αὐτὸν εἰσδραμεῖν τὸν στρατηγὸν
 καὶ τὰ γινόμενα ὁρᾶν. Ὁ δὲ τὰ πρῶτα σκῆψιν
 ὑπόπτειε τὴν ἀσθένειαν καὶ τέχνην ἐπ' αὐτὸν καὶ τὸν
 Μενέλαον ὑπεβλέπετο· ὡς δὲ κατὰ μικρὸν ἑώρα τὴν
 10 ἀλήθειαν, ἐπαθέ τι καὶ αὐτὸς καὶ ἤλγησε. Κομίσαν-
 τες οὖν βρόχους ἔδωσαν τὴν ἀθλίαν. Ὁ δ' εἶδον αὐ-
 τῆς περὶ τὰς γείρας τὰ δεσμὰ, ἐδεόμην Μενελάου,
 τῶν πολλῶν ἀπηλλαγμένον ἤδη, Λύσατε, λέγων, ἰκε-
 τεύω, λύσατε· οὐ φέρουσι δεσμῶν χεῖρες ἀπαλαί· ἔασα-
 15 τέ με σὺν αὐτῇ· μόνος ἐγὼ περιπτυσσόμενος αὐτῇ δε-
 σμὸς ἔσομαι· μαινέσθω κατ' ἐμοῦ. Τί γάρ με ζῆν
 εἶτι δεῖ; Οὐ γνωρίζει με Λευκίππη παρόντα. Κεῖται
 δέ μοι δεδεμένη, καὶ ὁ ἀναιδὴς ἐγὼ λύσαι δυνάμενος,
 οὐκ ἐθέλω. Ἐπι τοῦτω ἡμᾶς σέσωκεν ἡ Τύχη ἐκ τῶν
 20 ληστῶν, ἵνα γένῃ μανίας παιδιά; Ὡς δυστυχεῖς ἡμεῖς,
 ὅταν εὐτυχῆσωμεν. Τοὺς οἴκοι φόβους ἐκπεφεύγαμεν,
 ἵνα ναυαγία δυστυχῆσωμεν· ἐκ τῆς θαλάσσης περιγε-
 γόναμεν . . . ἐκ τῶν ληστῶν ἀνασσεύομεθα· μανία
 γὰρ ἔτηρούμεθα. Ἐγὼ μὲν, ἂν σωφρονήσης, φιλότατη,
 25 φοβοῦμαι πάλιν τὸν δαίμονα, μὴ τί σοι καχὸν ἐργάση-
 ται. Τίς οὖν ἡμῶν κακοδαίμονέστερος, οἱ φοβοῦμεθα
 καὶ τὰ εὐτυχήματα; Ἄλλ' εἰ μόνον μοι σωφρονή-
 σεις, καὶ σεαυτὴν ἀπολάβεις, παιζέτω πάλιν ἡ
 Τύχη.

30 Ἰ. Ταῦτά με λέγοντα παρηγόρουσιν οἱ ἀμφὶ τὸν Με-
 νέλαον, φάσκοντες, μὴ ἔμμουνα εἶναι τὰ τοιαῦτα νοσή-
 ματα, πολλάκις δὲ [καὶ] ἡλικίας ζεούσης ὑπάρχειν. Τὸ
 γὰρ αἶμα πάντῃ νεάζον καὶ ὑπὸ πολλῆς ἀκμῆς ἀνα-
 ζέον, ὑπερβλύζει πολλάκις τὰς φλέβας καὶ τὴν κεφαλὴν
 35 ἔνδον περικλύζον, βαπτίζει τοῦ λογισμοῦ τὴν ἀνα-
 πνοήν. Δεῖ οὖν ἰατροῦς μεταπεισθῆναι καὶ θεραπεῖαν
 προσφέρειν. Πρόσεισιν οὖν τῷ στρατηγῷ ὁ Μενέλαος
 καὶ δεῖται τὸν τοῦ στρατοπέδου ἰατρὸν μετακαλέσασθαι.
 Κάκεινος ἄσμενος ἐπέσιθη. Χαίρουσι γὰρ οἱ ἐρώντες
 40 εἰς τὰ ἔρωτικά πράγματα. Καὶ ὁ ἰατρὸς παρῆν καὶ
 λέγει· Νῦν μὲν ὑπνον αὐτῇ παρασκευάσομεν, ὅπως τὸ
 ἄγριον τῆς ἀκμῆς ἡμερώσωμεν. Ὑπνος γὰρ πάντων
 νοσημάτων φάρμακον. Ἐπειτα δὲ καὶ τὴν λοιπὴν
 θεραπεῖαν προσείσομεν. Δίδωσιν οὖν ἡμῖν φάρμακόν
 45 τι μικρὸν, ὅσον ὀρόβου μέγεθος καὶ κελεύει λύσαντας
 εἰς ἔλαιον ἐπαλεῖψαι τὴν κεφαλὴν μέσῃ· σκευάσειν
 δ' ἔφη καὶ ἕτερον εἰς γαστρὸς αὐτῇ καθάρσιν. Ἡμεῖς
 μὲν οὖν ἂ ἐκέλευσεν ἐποιούμεεν. Ἢ δ' ἐπαλειφθεῖσα
 μετὰ μικρὸν ἐκάθευδε τὸ ἐπίλοιπον τῆς νυκτὸς μέγρι
 50 τῆς ἕως. Ἐγὼ δὲ δι' ὄλης τῆς νυκτὸς ἀγρυπνῶν, ἔκλαον
 παρακαλῆμενος καὶ ἔλεγον βλέπτην τὰ δεσμὰ, Οἴμοι,
 φιλότατη, δέδεσαι καὶ καθεύδουσα, οὐδὲ τὸν ὑπνον ἐλεύ-
 θερον ἔχεις. Τίνα ἄρα σου τὰ φαντάσματα; Ἄρα κἂν
 κατὰ τοὺς ὑπνους σωφρονεῖς, ἢ μαίνεται σου καὶ τὰ

intulit, Menelaumque ad eam comprehendendam paratum,
 pedibus repulit. In adversam igitur valetudinem incidisse,
 morbumque insaniam esse intelligentes, per vim retinere
 tentavimus. Ipsa vero reluctabatur, nulla prorsus adhibita
 cura in iis tegendis, quæ summo studio mulieres velare
 contendunt. Itaque magnus in eo tentorio tumultus concitatus
 est, atque adeo, ut Charmides etiam accurrerit et
 quæ agerentur, cognoverit. Quamobrem initio morbum
 simulari, dolumque adversus se existimabat, Menelaumque
 subintuebatur: sed quum paulo post veritatem comperisset,
 commotus ipse quoque est, casumque huiusmodi ægro
 animo tulit. Misera illa igitur allatis funibus vincitur:
 ego vero simulatque vincula manuum vidi, Menelaum,
 aliis plerisque jam egressis, Solvite, obsecrabam, solvite,
 dicens, supplex oro, vinculorum asperitatem tenellæ manus
 pati nequeunt. Vos me cum illa sinite, ego illam
 circumplectens funis vice fungar. Insaniet illa in me.
 Quid enim vivere me amplius oportet? presentem Leucippe
 me non agnoscit, ac vincta jacet: et ego impudens,
 quamquam possum, vincula tamen non demo. Idcircone
 latronum e manibus fortuna ereptos nos voluit, ut tu insania
 ludibrium fias? O miseris nos, quando meliore fato
 usi sumus. Quæ domi metuebamus, declinavimus, ut naufragium
 experiremur. Atque e naufragio etiam evasimus,
 latronum manus evitavimus, nimirum quia insaniam destina-
 ti fueramus. A qua licet convalescas, verendum tamen
 est, ne aliud in malum te deus conjiciat. Quis igitur
 nobis miserior, quibus secundi etiam eventus formidandi?
 Verumtamen fortuna ludat, dum tu respiscas, atque ad
 te redeas.

X. Hæc me dicentem Menelaus consolabatur, ægritudi-
 nes ejusmodi autumans diuturnas non esse, sed vigente
 ætate plerumque gigni. Sanguinem enim juvenem, ac
 multo vigore fervidum, per venas diffundi, caputque inte-
 rioris petentem a sensu mentis abstrahere: quamobrem me-
 dicos advocari, medicinasque adhiberi oportere. Charmi-
 den itaque Menelaus adiit, medicumque, qui in exercitu
 erat, accersi ut juberet, rogavit. Quod ille perquam lu-
 benter effecit. Amatoriis enim mandatis obeundis amantes
 gaudent. Affuit igitur medicus. Ac nunc quidem, inquit,
 somnum ei conciliabimus, quo vis impetus remittat. Ma-
 lorum enim somnus omnium medicina est. Deinde reli-
 quam curationem prosequemur. Ita nobis tunc medica-
 menti cujusdam tantum præbuit, quantum orobi granum
 est, oleoque subactum capiti medio illini jussit, aliud pur-
 gandæ alvi gratia mox paraturum se pollicens. Nos jussa
 peregimus. Leucippeque paulo post, quam inuncta fuit,
 somno capta, quod noctis supererat, ad auroram usque
 dormivit. Cui assidens ipse totam noctem insomnem trans-
 egi, oculisque in vincula conjectis, Heu mihi, inquam,
 suavissima, tu etiam dormiens vincta es, nec libero frui
 somno potes. Quænam autem tibi visa sese nunc offerunt?
 mentisne te compotem somnus habet? an vero etiam stulta
 somnias? Posteaquam expectata est, rursus magna voce

δόνερατα; — Ἐπει δ' ἀνέστη, πάλιν ἄσχημα ἐβόα· καὶ ὁ ἰατρός παρῆν καὶ τὴν ἄλλην θεραπείαν ἐθεράπευεν.

ΙΑ'. Ἐν τούτῳ δὲ ἔρχεται τις παρὰ τοῦ τῆς Αἰγύπτου Σατραπίου, κομίζων ἐπιστολὴν τῷ στρατηγῷ.
 5 Ἐπέσπευδε δ' αὐτόν, ὡς εἰκὸς, ἐπὶ τὸν πολεμὸν τὰ γράμματα. Ἐκέλευσε γὰρ εὐθὺς πάντας ἐν τοῖς ὅπλοις γενέσθαι ὡς ἐπὶ τοὺς βουκόλους. Αὐτίκα δὲ μάλα ἐξορμήσαντες, εὐθὺς ἕκαστος, ὡς εἶχε τάχους, ἐπὶ τὰ ὄπλα ἐβύρουν καὶ παρῆσαν ἅμα τοῖς λοχαγοῖς. Τότε
 10 μὲν οὖν αὐτοῖς δοὺς τὸ σύνθημα καὶ κελεύσας αὐτοῖς στρατοπεδεῦσθαι, καθ' αὐτὸν ἦν· τῇ δ' ὕστερα ἅμα τῇ ἡμέρᾳ τὸ στρατεύμα ἐξῆγεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Εἶχε δ' αὐτοῖς οὕτω τῆς κόμης ἡ θέσις. Ὁ Νεῖλος βρεῖ μὲν ἄνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων καὶ ἔστιν
 15 εἰς τοῦτο βέρον ἄχρι Μέμφως καὶ ἔστι μικρόν κάτω. . . (Κερκασώρος ὄνομα τῇ κόμῃ) πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου βρέματος. Ἐντεῦθεν δὲ περιρρήγνυται τῇ γῆ καὶ ἐξ ἐνὸς ποταμοῦ γίνονται τρεῖς, δύο μὲν ἐκατέρωθεν λελυμένοι, ὁ δ' εἷς, καὶ τὴν γῆν εἰς τὰ σχίσματα
 20 Δεῖται ποιῶν, ὥσπερ ἦν βέρον πρὶν λυθῆναι. ἀλλ' οὐδὲ τούτων ἕκαστος τῶν ποταμῶν ἀνέχεται μέχρι θαλάσσης βέρον, ἀλλὰ περισχίζεται ἄλλος ἄλλη κατὰ πόλεις καὶ εἰς αἰ σχίσαις μείζονες τῶν παρ' Ἑλλάσι ποταμῶν· τὸ δ' ὕδωρ πανταχοῦ μεμερισμένον οὐκ ἐξέσθηνει, ἀλλὰ
 25 καὶ πλεῖται καὶ πίνεται καὶ γεωργεῖται.

ΙΒ'. Νεῖλος ὁ πολὺς πάντα αὐτοῖς γίνεται, καὶ ποταμὸς καὶ γῆ καὶ θάλασσα καὶ λίμνη· καὶ ἔστι τὸ θέαμα καινόν, ναῦς ἁμοῦ καὶ δίκελλα, κώπη καὶ ἄροτρον, πηδάλιον καὶ τρόπαιον, ναυτῶν ἁμοῦ καὶ γεωργῶν
 30 καταγωγῆ, ἰχθύων ἁμοῦ καὶ βοῶν. Ὁ πέπλευκας, φυτεύεις καὶ ὁ φυτεύεις, τοῦτο πέλαγος γεωργοῦμενον. Ἔχει γὰρ ὁ ποταμὸς ἀποδημίας· καθῆται δ' αὐτὸν Αἰγύπτιος ἀναμένων καὶ ἀρθλῶν αὐτῷ τὰς ἡμέρας. Καὶ ὁ Νεῖλος οὐ ψεύδεται, ἀλλ' ἔστι ποταμὸς μετὰ
 35 προθεσμίας τὸν χρόνον τηρῶν καὶ τὸ ὕδωρ μετρῶν, ποταμὸς ἀλῶναι μὴ θέλων ὑπερήμερος. Ἔστι δ' ἰδεῖν ποταμοῦ καὶ γῆς φιλονεικίαν. Ἐρίζετον ἀλλήλοισ ἐκάτερον, τὸ μὲν ὕδωρ, τοσαύτην γῆν πελαγῶσαι· ἡ δὲ γῆ, τοσαύτην χωρῆσαι γλυκεῖαν θάλασσαν· καὶ νικῶσι
 40 μὲν τὴν ἴσην νίκην οἱ δύο, οὐδαμοῦ δὲ φαίνεται τὸ νικώμενον. Τὸ γὰρ ὕδωρ τῇ γῆ συνεχτείνεται· περὶ δὲ τὰς τῶν βουκόλων ταύτας νομάς αἰεὶ πολὺς ἐγκάθηται. Ὅταν γὰρ τὴν πᾶσαν γῆν πελαγῶσῃ καὶ λίμνας ἐνταῦθα ποιῇ· αἰ δὲ λίμναι, κἂν ὁ Νεῖλος ἀπέλθῃ, μένουσιν
 45 οὐδὲν ἤττον, τὸ ὕδωρ ἔχουσαι, τὸν δὲ πλὸν τοῦ ὕδατος. Ἐπὶ ταύτας αὐτοὶ καὶ βαδίζουσι καὶ πλέουσιν, οὐδὲ ναῦς ἕτερα δύναται πλεῖν, ἀλλ' ὅσον ἄνθρωπον ἐπιβῆναι. Ἀλλὰ πᾶν τὸ ξέμον τοῦ τόπου ὁ πηλὸς ἐπιπύτων κρατεῖ. Τοῖς δὲ μικρὰ μὲν καὶ κοῦρα πλοῖα
 50 καὶ ὀλίγον ὕδωρ αὐτοῖς ἀρκεῖ. Εἰ δὲ τέλεον ἄνυδρον εἶη, ἀράμενοι τοῖς νώτοις οἱ πλωτῆρες τὸ πλοῖον φέρουσιν, ἄχρις ἂν ἐπιτύγῃσιν ὕδατος. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς λίμναις μέσαις νῆσοί τινές εἰσι σποράδην πεποιημένα· αἱ μὲν οἰκοδομημάτων ἐργασίαι, παπύροις πεφυ-

absurda quaedam protulit : ac tum praesto fuit medicus, aliudque medicamentum dedit.

XI. Interea venit aliquis literas ab Aegypti praefecto Charmidi reddens, quibus, uti credible est, exercitum ad pugnam quamprimum educere imperabatur. Omnes enim statim esse in armis, quippe (ad bellum) adversus praedones jussit. Quamobrem milites exeuntes, qua quisque potuit celeritate, ad arma currebant et cum manipularibus suis praesto fuere. Dato igitur signo, et omnibus castris locum capere jussis, solus remansit. Postridie prima luce copias in hostes eduxit. Pagi autem ejus situs hujusmodi est. Ex locis qui supra Aegyptias Thebas sunt, Nilus descendit : atque in praesentia etiam Memphin usque prolabitur, parvumque (cornu emittit :) qua magnus alveus desinit, pagus est, Cercasorus nomine ; illinc terra iterum finditur, ex unoque fluvii tres efficiuntur : quorum duo diffissi utrimque, tertius eundem, quem antea, cursum tenens, regionem, quae Delta vocatur, facit. Neque vero eorum fluviorum aliquis est, qui ad mare usque labatur : sed alius aliam ad urbem delatus dividitur, singulaeque partes Graeciae flumen quodvis magnitudine superant. Et quamquam tot in partes aqua dividitur, non tamen infirmior fit, sed navigatur, bibitur, aratur.

XII. Iis enim Nilus magnus est omnia, nempe fluvius, terra, mare, palus : admirationeque omnino dignum est, eodem in loco navis et ligo, remus et aratrum, gubernaculum et tropaeum, nautarum et agricolarum caesae, piscium et boum cubilia. Nam qua navem egisti, illic sementem facis : rursus, ubi sementem fecisti, illic mare quod aratur : longas enim peregrinationes fluvius facit. Ejus porro adventum Aegyptii expectant, ac numerant dies. Ille non mentitur sed ad praestitutum tempus sistens, aquasque dimittens, minime committit, ut tarditatis accusari possit. Tum vero aquae ac terrae contentionem videre licet, contendunt invicem illa tantum terrae inundare, haec tantum aquae dulcis absorbere, pari utrimque victoria. Neque enim, quae succumbat, discernitur. Nam terrae magnitudini aqua par fit. In ea vero regione, quam praedones incolunt, multa semper residet. Nam quum eam omnem Nilus inundaverit, paludes ibi efficit : quae deinceps illo etiam abeunte remanent, aquam continentes, sed et limo multo refertae : per quas quum pedibus feruntur, tum etiam naviculis non sane majoribus, quam ut singulos vectare possint, ac si aliusmodi fuerint, limo illo praepeditae retinentur. Quare parva iis ac levia navigia et exiguae aquae satis sunt : quod si quandoque aquam deesse contingat, sublatam humeris naviculam vectores portant, quousque aquam inveniant. Iis in paludibus mediis multae sparsim insulae visuntur : quarum quae habitatoribus carent, papyris refertae sunt, ea ordinum

τευμέναι· τῶν δὲ παπύρων διεστᾶσιν αἱ φάλαγγες πε-
 πυκνωμέναι τοσοῦτον ὅσον παρ' ἐκάστην ἄνδρα στήναι
 μόνον. Τὸ μεταξὺ δὲ τούτου τῆς πυκνώσεως αὐτῶν
 ἄνωθεν ἀναπληροῦσιν αἱ τῶν παπύρων κόμαι. Ὑπο-
 5 τρέχοντες οὖν ἐκεῖ καὶ βουλευόνται καὶ λοχῶσι καὶ
 λανθάνουσι, τείχεσι ταῖς παπύροις χρώμενοι. Εἰσὶ
 δ' αἱ τῶν νήσων καλύβας ἔχουσι, καὶ αὐτοσχέδιον με-
 μίμνηται πόλιν ταῖς λίμναις τετειγισμένην. Βουκολῶν
 αὐταὶ καταγωγαί. Τῶν πλησίον οὖν μία, μεγέθει καὶ
 10 καλύβαις πλείοσι διαφέρουσα (ἐκάλουν δ' αὐτὴν, οἶμαι,
 Νίκωριν), ἐνταῦθα πάντες συνελθόντες ὡς εἰς τόπον
 ὀχυρώτατον, ἐθάρρουν καὶ πλήθει καὶ τόπῳ. Ἐῖς γὰρ
 αὐτὴν διεῖργε στενωπὸς τὸ μὴ πᾶσαν νῆσον γενέσθαι.
 Ἦν δὲ σταδίου μὲν τὸ μέγεθος, τὸ δὲ πλάτος ὀργυιῶν
 15 δώδεκα. Λίμναι δὲ τῆδε χάκεισε τὴν πόλιν περιέρρουεν.

Π'. Ἐπεὶ τοίνυν ἑύρων τὸν στρατηγὸν προσπελά-
 ζοντα, τεχνάζονταί τι τοιοῦτον. Συναγαγόντες πάν-
 τας τοὺς γέροντας καὶ ἐπιθέντες αὐτοῖς ἰκετηρίας βᾶ-
 20 θδους φοινικίας, ὅπισθεν ἐπιτάττουσι τῶν νέων τοὺς
 ἀχμαιοτάτους, ἀσπίσι καὶ λόγχαις ὠπλισμένους.
 Ἐμελλον δ' οἱ μὲν γέροντες ἀνίσχοντες τὰς ἰκετηρίας,
 πετάλων κόμαις καλύψει τοὺς ὀπισθεν· οἱ δ' ἐπόμενοι
 τὰς λόγχας ἐπισυρεῖν ὑπῆτας, ὡς ἂν ἤκιστα ὀφθεῖεν.
 Κὰν μὲν ὁ στρατηγὸς πεισθῆ ταῖς τῶν γερόντων λιταῖς,
 25 μηδὲν τι νεωτερίζειν τοὺς λοχιοφόρους εἰς μάχην· εἰ
 δὲ μὴ, καλεῖν αὐτὸν ἐπὶ τὴν πόλιν, ὡς σφᾶς αὐτοὺς
 διδόντων εἰς θάνατον. Ὅταν δ' ἐν μέσῳ γένονται τῷ
 στενωπῷ, τοὺς μὲν γέροντας ἀπὸ συνθήματος διαδιδρά-
 σκειν καὶ ῥίπτειν τὰς ἰκετηρίας, τοὺς δ' ὠπλισμένους
 30 περιδραμόντας ὅ τι καὶ δύναιντο ποιεῖν. Παρῆσαν
 οὖν ἐσχευασμένοι τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ἐδέοντο τοῦ
 στρατηγοῦ, αἰδεσθῆναι μὲν αὐτῶν τὸ γῆρας, αἰδουθῆ-
 ναι δὲ τὰς ἰκετηρίας, ἐλεῆσθαι τε τὴν πόλιν, δίδουσι δ'
 αὐτῷ ἴδια μὲν ἀργύριον τέλαντα ἑκατὸν, πρὸς δὲ τὸν
 35 σατράπην ἄγειν ἄνδρας ἑκατὸν, θέλοντας αὐτοὺς ὑπὲρ
 τῆς πόλεως δίδουσι, ὡς ἂν ἔχοι καὶ πρὸς ἐκεῖνον λάφυ-
 ρον φέρειν. Καὶ ὁ λόγος αὐτοῖς οὐκ ἐψεύδετο, ἀλλ'
 ἔδωκεν ἂν, εἰ λαβεῖν ἠθέλησεν. Ὡς δ' οὐ προσέετο
 τοὺς λόγους, Οὐκοῦν, ἔφασαν οἱ γέροντες, εἰ ταῦτά σοι
 40 δέδοκται, οἴσομεν τὴν εἰμαρμένην. Ἐν κακοῖς σὺ
 πάρασχε τὴν γὰρ, μὴ ἔξω φονεύσης πολῶν, μηδὲ
 [καὶ] τῆς πόλεως μακρὰν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν πατρίαν γῆν,
 ἐπὶ τὴν τῆς γενέσεως ἐστῆσαν ἄγε, τάφον ἡμῖν ποιήσου
 τὴν πόλιν. Ἰδοῦ σοι πρὸς τὸν θάνατον ἡγούμεθα.
 45 Ταῦτ' ἀκούσας ὁ στρατηγὸς, τὴν μὲν παρασκευὴν τῆς
 μάχης ἀφίησι, κελεύει δ' ἔρχεσθαι καθ' ἡσυχίαν τῷ
 στρατῷ.

ΙΑ'. Ἦσαν δὲ τῶν πρακτομένων σκοποὶ πόρρωθεν,
 οὓς οἱ βουκολοὶ προκαθίσαντες ἐκέλευον, εἰ διαβαίνον-
 50 τας ἴδαιεν τοὺς πολεμίους, τὸ χῶμα τοῦ ποταμοῦ κό-
 ψαντας, ἐπαφείναι τὸ ὕδωρ πᾶν τοῖς ἐναντίοις. Ἐγεί-
 νει γὰρ οὕτω τὰ τοῦ Νείλου βρέματα. Καθ' ἐκάστην
 διώρυγα χῶμα ἔχουσι Αἰγύπτιοι, ὡς ἂν μὴ πρὸ και-
 ροῦ τῆς χρείας ὑπερέχων ὁ Νεῖλος τὴν γῆν ἐπικλύσῃ.

densitate collocatis, ut inter stipitum earum intervalla non
 amplius quam singuli commorari queant. Superne inter-
 vallum densitatis papyri folia complent. Eo se recipien-
 tes et consilia ineunt et insidias struunt et latent, papyris
 murorum usum præbentibus. Ex iis insulis nonnullæ
 quæ habent tuguria, in quibus inhabitent prædones et tu-
 multuariæ urbis speciem præ se ferunt, paludibus munitæ.
 Quarum una propinquior, et magnitudine et tuguriorum
 numero præstabat, appellabaturque, ut puto, Nicochis.
 Illuc tanquam munitissimam in arcem omnes profecti, et
 multitudine et loco confidebant. Semita enim angusta
 longitudinis passuum 125, latitudinis pedum 24, quo mi-
 nus perfecte insula esset, prohibebat, quum reliquum pa-
 ludibus circumdatum esset.

XIII. Posteaquam igitur Charmidem propius accedere
 viderunt, huiusmodi quiddam commenti sunt. Convoca-
 tis enim senibus universis, ac palmarum ramis supplicum
 ritu adornatis, juvenum robustissimis quibusque jusserunt,
 ut scutis et pilis armati acie structa eos sequerentur. Ita
 fiebat, ut senes pacis signa ferentes sequentium armatorum
 agmen frondibus occultarent: juvenes inclinatas hastas,
 quo minime cerni possent, post se traherent: ac, si senum
 precibus Charmides annuisset, armati a pugna desisterent:
 sin minus, illum intra urbem advocarent, tanquam illic se
 ipsos interficiendos præbituri: verum ubi ad semitæ illius
 angustæ medium pervenissent, senes, dato signo, abjectis
 ramis terga darent: armati autem irrumperent et totis
 viribus depugnarent. Hunc in modum instructi, obviam
 processerunt, ut senectutis suæ reverecatur et supplicatio-
 nis ac civitatis universæ miseretur, ducem obtestantes:
 daturos se illi privatim argenti talenta centum, ac viros
 totidem, qui vellent pro urbe se tradere ad satrapem
 ducturos, quos manubiarum loco ad Ægypti præfectum
 mittere posset. Quæ verba sane omnia sine fraude erant
 et hæc dedissent, si modo conditionem ille accipere voluis-
 set. Verum quum non admitteret militum ductor, fatum
 igitur, si ita tibi decretum est, inquit senes, feremus.
 Tu hisce malis id saltem beneficii loco nobis concede, ut ne
 extra portas neu procul ab urbe nos interimas, sed in pa-
 rentum nostrorum sedes, et in eas, unde ortum duximus,
 domos ducas, efficiasque, ut urbs nobis ipsa sepultura sit.
 Nos nostræ tibi necis duces sumus. Hæc Charmides quum
 audivisset, a pugnae apparatu cessavit, sed exercitum sine
 tumultu accedere jussit.

XIV. Collocaverant autem prædones nonnullos, qui,
 quæ gerebantur, procul observarent: iisque injunxerant,
 ut quum primum appropinquantes hostes vidissent, fluminis
 aggere casso omnem aquam in eos immitterent. Quippe
 Nili delluxus ita habent. Singulæ fossæ aggeribus ob-
 structæ ab Ægyptiis sunt: ne, antequam tempus postulet,
 effusus fluvius terram inundet: parvam partem aggeris,

Ὄταν δὲ δεηθῶσι ἀρδεῦσαι τὸ πεδίον, ἀνέβησαν ὀλίγον
 τοῦ γῶματος, εἰς ὃ σαλεύεται. Ἦν οὖν τῆς κώμης
 ὄπισθεν διῶρυξ τοῦ ποταμοῦ μεγάλη καὶ πλατεῖα.
 Ταύτην οἱ τεταγμένοι τὸ ἔργον, ὡς εἶδον εἰσιόντας τοὺς
 5 πολεμίους, διακόπτουσι ταχὺ τὸ γῶμα τοῦ ποταμοῦ.
 Πάντα οὖν ἰμοῦ γίνεται· οἱ μὲν γέροντες οἱ κατὰ πρό-
 σωπον ἄφω δίστανται· οἱ δὲ τὰς λόγχαις ἐγείραντες
 ἐκτρέγουσι· τὸ δ' ὕδωρ ἤδη παρῆν. Καὶ ὠγκούντο
 μὲν αἱ λίμναι πάντοθεν οἰδοῦσαι, ὃ δ' ἰσχυρὸς ἐπεκλύ-
 10 ζετο, πάντα δ' ἦν ὡσπερ θάλασσα. Ἐμπεσόντες οὖν
 οἱ βουκόλοι, τοὺς μὲν κατὰ πρόσωπον καὶ τὸν στρατη-
 γὸν αὐτὸν διακείρουσι ταῖς λόγχαις, ἀπαρασκευάτους τ'
 ὄντας καὶ πρὸς τὸ ἀδόκητον τεταραγμένους. Τῶν δ'
 ἄλλων ἀδιήγητος ὁ θάνατος ἦν. Οἱ μὲν γὰρ εὐθὺς ἐκ
 15 πρώτης προσβολῆς μηδὲ κινήσαντες τὰς αἰχμὰς ἀπόλ-
 λυντο· οἱ δ' οὐ λαβόντες σχολὴν ἀμύνασθαι· ἅμα γὰρ
 ἐμάνθανον καὶ ἔπασχον. Ἐνίους δ' ἔσθανε τὸ παθεῖν
 πρὸ τοῦ μαθεῖν. Οἱ δ' ὑπ' ἐκπλήξεως παραλόγου τὸν
 θάνατον εἰστήκεσαν περιμένοντες· οἱ δὲ καὶ κινήθέντες
 20 μόνον κατωλίσθωνον, ὑποσκελιζόντες αὐτοὺς τοῦ ποτα-
 μοῦ· οἱ δὲ καὶ φεύγειν ὀρμήσαντες εἰς τὸ βαθὺ τῆς
 λίμνης ἐκκυλισθέντες ὑπεσύρσαν. Τῶν μὲν γὰρ ἐπὶ
 τῆς γῆς ἐστῶτων, τὸ ὕδωρ ἦν ἄχρις ὀμφαλοῦ, ὥστε
 καὶ ἀνέκρουεν αὐτῶν τὰς ἀσπίδας καὶ ἐγύμνου πρὸς
 25 τὰ τραύματα τὰς γαστέρας. Ἦδὲ κατὰ τὴν λίμνην
 ὕδωρ πάντος ὑπὲρ καρὰν ἀνδρῶς ἦν. Διακρῖναι δ'
 οὐκ ἦν, τί λίμνη καὶ τί πεδίον· ἀλλὰ καὶ ὃ διὰ τῆς γῆς
 τρέχων, δεῖ τοῦ μὴ διαμαρτεῖν βραδύτερος ἦν πρὸς
 τὴν φυγὴν, ὥστε ταχέως ἠλίσκετο· καὶ ὃ κατὰ τῆς
 30 λίμνης πλανηθεὶς, ὀδῆς γῆν εἶναι, κατεδύετο. Καὶ
 ἦν καινὰ ἀτυχήματα, καὶ ναυάγια τοσαῦτα, καὶ ναῦς
 οὐδαμοῦ. Ἀμφοτέρω δὲ καινὰ καὶ παράλογα, ἐν ὕδα-
 τι πεζομαχία, καὶ ἐν τῇ γῇ ναυαγία. Οἱ μὲν δὲ τοῖς
 πεπραγμένοις ἐπαρθένης μέγα ἑφρόνου, ἀνδρεία νο-
 35 μίζοντες κερατηχέναι καὶ οὐκ ἀπάτης κλοπῆ. Ἀνὴρ
 γὰρ Αἰγύπτιος, καὶ τὸ δειλὸν, ὅπου φοβεῖται, δεδού-
 λωται, καὶ τὸ μάχιμον, ἐν ᾧς θαρρεῖ, παρῶνται·
 ἀμφοτέρω δ' οὐ κατὰ μέτρον, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀσθενέστε-
 ρον δυστυχεῖ, τὸ δὲ προπετέστερον κρατεῖ.

quum irriganda planities est, Ægyptii demoliuntur : ad
 quam aqua effunditur. Post eum pagum longa lataque
 fossa erat : cujus aggerem qui ei rei præerant, simul atque
 adventantes hostes conspexerunt, statim demoliti sunt.
 Eodemque prorsus temporis momento senes, qui præce-
 debant, in diversa statim abierunt : juvenes, hastas pro-
 tendentes impetum fecerunt : aquæ jam excreverunt. Jam
 paludes undique tumentes exundabant : angustusque aditus
 aquis obruebatur, ita ut omnia mare esse viderentur.
 Prædones impetu facto, obvios quosque, atque ipsum in-
 primis ductorem, imparatos et inopinato eventu perterre-
 factos hastis confixerunt. Reliquorum mors enarrari facile
 nequit. Alii enim primo statim congressu, perierunt ne
 moventes quidem tela, alii nullo ad referendum hostem
 spatio relicto : puncto enim temporis eodem et quæ fierent
 cognoscebant, et patiebantur : nonnulli etiam prius, quam
 cognoscerent, cæsi sunt : quidam subito metu perculti,
 mortem immoti exspectabant : aliqui vixdum se loco mo-
 ventes delabebantur, fluminis aqua eos deturbante : alii,
 fugam arripere conati, ad paludis fundum præcipites ruen-
 tes mergebantur : jam enim aqua eorum, qui in terra
 erant, umbilicum pertingebat ita ut clypeos repelleret,
 latusque ad vulnera nudaret : eorum vero, qui in palude,
 caput omnino superabat : nec, ubi aut palus esset, aut
 campus, dignosci amplius poterat. Itaque, qui per ter-
 ram currebat, errare timens, ad fugam segnior reddebatur,
 eoque in hostium brevi manus deveniebat : qui per palu-
 dem ferebatur, in terra se esse putans, demergebatur.
 Nova procul dubio infortunii genera ac naufragia tot erant
 quum nullo in loco navis cerneretur : utrumque novum et
 humanam etiam cogitationem vincens : in aqua enim ter-
 restris pugna committebatur et in terra naufragium fiebat.
 Hoc successu elati illi mirum in modum gloriabantur,
 virtute, non fraude, victoriam se adeptos esse arbitrantes.
 Ægyptii enim viri pusillanimitas, ubi timet, abjecta est et
 ejus audacia in securis rebus magnos spiritus sumit : in
 utroque modum non servat : sed aut ignavissime cedit,
 aut superbiissime dominatur.

XV. Jam decimus a Leucippes insaniam dies præterierat,
 nec de magnitudine sua morbus aliququam remiserat, quum
 vaticinia hanc vocem dormiens aliquid tandem emisit :
 Ob tuam, o Gorgia, causam desipui. Id quod ego, simul-
 ac dies illuxit, Menelao retuli, cogitans essetne in vico illo
 Gorgias nomine aliquis. Interea dum progredere, obviam
 nobis adolescens quidam fit, meque salutato, Tui
 ego, inquit, tuæque uxoris servator adsum. Quamobrem
 obstupefactus, hominemque a deo missum existimans,
 Num tu, inquam, Gorgias es? Minime, inquit ille, sed
 Chærea. Gorgias is fuit, qui calamitatem tibi peperit.
 Tum ego majori etiam stupore oppressus, Quanam, in-
 quam, hæc calamitas, aut quis hic Gorgias est? Deus
 enim me aliquis noctu admonuit. Age itaque tu, quid
 sibi divina hæc monita velint, expone. Tum ille, Gor-
 gias, inquit, Ægyptius miles fuit : qui nunc quidem esse

οὐκέτ' ἐστίν ἀλλ' ἔργον γέγονε τῶν βουκόλων. Ἦρα δὲ τῆς σῆς γυναικός. Ὡν δὲ φύσει φαρμακεύς, σκευάζει τι φάρμακον ἔρωτος καὶ πείθει τὸν διακονούμενον ὑμῖν Αἰγύπτιον λαβεῖν τὸ φάρμακον καὶ ἐγκαταμίξει
 5 τῷ τῆς Λευκίππης ποτῷ. Λαθάνει δ' ἀρχαῖον χρησάμενος τῷ φαρμάκῳ, καὶ τὸ φίλτρον εἰς μακίαν αἵρεται. Ταῦτα γὰρ μοι χθὲς ὁ τοῦ Γοργίου θεράπων διηγῆσατο, ὃς ἔτυχε μὲν αὐτῷ συστρατεύσάμενος ἐπὶ τοὺς βουκόλους· ἔσωσε δ' αὐτὸν, ὡς εἰκὸς, ὑπὲρ ὑμῶν
 10 ἢ Τύχη. Αἰτεῖ δὲ χρυσοῦς τέτταρας ὑπὲρ τῆς ἰάσεως· ἔχει γὰρ, φησίν, ἐτέρου φαρμάκου σκευὴν, δι' οὗ λύσει τὸ πρότερον. Ἄλλὰ σοὶ μὲν, ἔφη, ἀγαθὰ γένοιτο τῆς διακονίας· τὸν δ' ἀνθρωπον, ὃν λέγεις, ἄγε πρὸς ἡμᾶς. Καὶ ὁ μὲν ἀπήλθεν· ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Αἰγύπτιον εἰσελθὼν, τύπτων τ' αὐτὸν πῦξ κατὰ τῶν προσώπων καὶ δευτέραν καὶ τρίτην, θορυβῶν δ' ἅμα λέγω· Εἰπὼν, τί δέδωκας Λευκίππῃ; καὶ πῶθεν μαίνεται; Ὁ δὲ φοθηθεὶς καταλέγει πάντα, ὅσα ἡμῖν ὁ Χαίρειας διηγῆσατο. Τὸν μὲν οὖν εἴχομεν ἐν φυλακῇ καθεῖρξαντες.

20 **ΙΓ'.** Κὰν τούτῳ παρῆν ὁ Χαίρειας, ἄγων τὸν ἀνθρωπον. Λέγω οὖν πρὸς ἀμφοτέρους· Τοὺς μὲν τέτταρας χρυσοῦς ἤδη λάβετε μισθὸν ἀγαθῆς μνηύσεως· ἀκούσατε δ' ὡς ἔχω περὶ τοῦ φαρμάκου. Ὅρατε ὡς καὶ τῶν παρόντων τῇ γυναικὶ κακῶν αἴτιον γέγονε
 25 φάρμακον. Οὐκ ἀκίνδυνον δ' ἐπιφαρμάσσειν τὰ σπλάγγνα ἤδη πεφαρμαγμένα. Φέρε, εἶπατε, ὅτι καὶ ἔχει τὸ φάρμακον τοῦτο καὶ παρόντων ἡμῶν σκευάσατε· χρυσοῖ δ' ὑμῖν ἄλλοι τέτταρες μισθός, ἂν οὕτω ποιῆτε. Καὶ ἄνθρωπος, Δίκαια, ἔφη, φοβῆ· τὰ δ' ἐμβαλλόμενα κοινὰ καὶ πάντα ἐδώδιμα· καὶ
 30 αὐτὸς δὲ τούτων ἀπογεύσομαι τοσοῦτον, ὅσον κακείνῃ λάθοι. Καὶ ἅμα κελεύει τινὰ πριάμενον κομίζειν, ἕκαστον εἰπὼν· ὡς τε ταχὺ μὲν ἐκομίσθη, παρόντων δ' ἡμῶν συνέτριψε πάντα ὁμοῦ καὶ δίχα διελὼν, Τὸ μὲν αὐτὸς, ἔφη, πίομαι πρῶτος, τὸ δὲ δώσω τῇ γυναικί. Κοιμηθήσεται δὲ πάντως δι' ὅλης τῆς νυκτὸς λαβῶσα· περὶ δὲ τὴν ἕω καὶ τὸν ὕπνον καὶ τὴν νόσον ἀποθήσεται. Λαμβάνει δὲ τοῦ φαρμάκου πρῶτος αὐτὸς, τὸ δὲ λοιπὸν κελεύει περὶ τὴν ἑσπέραν δοῦναι
 40 πιεῖν. Ἐγὼ δ' ἄπειμι, ἔφη, κοιμηθήσομενος· τὸ γὰρ φάρμακον οὕτω βούλεται. Ταῦτ' εἰπὼν ἀπήλθε, τοὺς τέτταρας χρυσοῦς παρ' ἐμοῦ λαβὼν. Τοὺς δὲ λοιποὺς, ἔφη, δώσω, εἰ βραΐσειεν ἐκ τῆς νόσου.

ΙΖ'. Ἐπεὶ οὖν καιρὸς ἦν αὐτῇ πιεῖν τὸ φάρμακον, ἔγγεας, προσηχυόμην αὐτῷ· Ὡ γῆς τέκνον, φάρμακον, ὡ δῶρον Ἀσκληπιῷ, ἀλήθευσον σου τὰ ἐπαγγέλματα, εὐτυχέστερον ἐμοῦ γενοῦ καὶ σῶζε μοι τὴν φιλότατην. Νίκησον τὸ φάρμακον ἐκείνο τὸ βάρβαρον καὶ ἄγριον. Ταῦτα δοὺς τῷ φαρμάκῳ τὰ συνθήματα καὶ καταφι
 50 λήσας τὸ ἔκπιωμα, δίδωμι τῇ Λευκίππῃ πιεῖν. Ἦ δὲ, ὡς ἄνθρωπος εἶπε, μετὰ μικρὸν ἔκειτο καθεύδουσα· κἀγὼ παρακαθήμενος, ἔλεγον πρὸς αὐτὴν ὡς ἀκούουσαν· Ἄρα μοι σωφρονήσεις ἀληθῶς; Ἄρα μέ ποτε γνωρίεις; Ἄρα σου τὴν φωνὴν ἐκείνην ἀπολήψομαι; Μάν-

desiit, a praedonibus videlicet interemptus. Is uxoris tuae amore tenebatur. Quumque natura veneficiis deditus esset, amatoriam potionem comparavit, Ægyptio vestro administro persuasit, ut eam acciperet et Leucippes potui infunderet. Verum ita casus attulit, ut valentiore imprudens pharmaco usus sit, ac pro amante insanam reddiderit. Hæc omnia ejus ipsius Gorgiæ famulus heri mihi narravit, qui forte cum eo in bello, quod contra praedones gestum est, militabat: illumque vestra causa fuisse a Fortuna servatum, simile vero videtur. Is pro reddenda incolumitate nummos aureos quatuor dari sibi petit, medicamentum habere se affirmans, quod prioris vim solvat. Atqui tibi quoque, inquam ego, pro beneficio isto bene sit. Verum hunc, quem dicis, hominem accerse. Atque ille quidem abiit: ego vero Ægyptium domi conveniens, pugnis in faciem iterum ac tertio percussi, et tumultuans simul dico, dic quidnam Leucippæ miscuisti, quamque ob causam insaniret, percunctatus sum. Quocirca perterrefactus ille, quæ ex Chæreae sermone didiceram, omnia enarravit. Hominem in carcerem inclusum itaque in custodia tenebamus.

XVI. Interea cum Gorgiæ famulo Chærea reversus est: ambobus itaque dico; quatuor aureos jam accipite mercedem boni indicii, sed quæ mea de medicamento vestro sententia sit, audite. Præsentium puellæ hujus malorum causam potionem fuisse scitis: idcirco minime tutum, infectam pharmaco alvum aliis rursus medicaminibus irritare. Agitædum ergo, quid hoc in medicamento insit, denuntiate, ac præsentibus nobis parate. Quod si feceritis, altera tanta pecunia vobis munus erit. Tum famulus ille, Juste, inquit, formidas. Cæterum quæ paranda sunt, communia et esui apta omnia: ego tantum mihi ex iis sumam, quantum puella accipiat. Ac statim quemdam singula nominatim emptum ire, atque afferre jussit, quæ quum celeriter allata essent omnia spectantibus nobis contrivit: duabusque partibus factis, Hanc inquit, prior ipse bibam: alteram mulieri dabo: quæ, illa epota, totam omnino noctem dormiet, adventante luce, et somno et morbo liberabitur. Ita primus ipse potionem hausit: reliquum ut vesperi puellæ daretur, præcepit: seque, quoniam ita potio cogeret, dormitum ire testatus, nummis quatuor acceptis abiit. Nam reliquos, simulatque Leucippe convalesisset, numeraturum me promiseram.

XVII. Posteaquam dandi medicamenti tempus venit, illud ego miscens, ita sum allocutus: O terra genita atque ab Æsculapio mortalium generi primum data medicina, utinam, quæ mihi de te promissa fuerunt, vera sint. tu me felicior sis et carissimam puellam incolumem reddas. Devincas barbarum et agreste venenum. Hac medicinae tessera data, poculoque dissuaviato, puellæ potionem dedi, quam non ita multo post somnus, uti vir ille dixerat, complexus est. Ac tum ego ei assidens dormientem, quasi audiret, ita propemodum affatus sum: Verene tu nunc resipisces? Ecquid tu me agnosces? ecquid ego vocem tuam

τευσαί τι καὶ νῦν καθεύδουσα. Καὶ γὰρ γῆρας τοῦ
 Γοργίου κατεμαντεύσω δικαίως. Ἐυτυχεῖς ἄρα μάλλον
 κοιμημένη. Γρηγοροῦσα μὲν γὰρ μανίαν δυστυχεῖς·
 τὰ δ' ἐνύπνιά σου σωφρονεῖ. Ταῦτά μου διαλεγόμε-
 5 νου ὡς πρὸς ἀκούουσαν Λευκίππην, μόλις ἢ πολυέ-
 κτος ἦὼς ἀναφανέται, καὶ ἡ Λευκίππη φθέγγεται, καὶ
 ἦν ἡ φωνή· Κλειτοφῶν. Ἄναπνῆσας οὖν πρόσειμί
 τ' αὐτῇ καὶ πυθάνομαι, πῶς ἔχει. Ἡ δ' ἐώκει μὲν
 μηδὲν ὦν ἔπραξεν ἐγνωκέναι, τὰ δεσμά δ' ἰδοῦσα ἐθαύ-
 10 μαζε καὶ ἐπυθάνετο τίς ὁ δῆσας εἶη. Ἐγὼ δ' ἰδὼν
 σωφρονοῦσαν, ὑπὸ πολλῆς χαρᾶς ἔλυον μὲν μετὰ θορύ-
 βου τὰ δεσμά, μετὰ ταῦτα δ' ἤδη τὸ πᾶν αὐτῇ διηγού-
 μαι. Ἡ δ' ἤσχυετο ἀκροωμένη καὶ ἡρῴδρια καὶ
 ἐνόμιζε τότε αὐτὰ ποιεῖν. Τῆν μὲν οὖν ἀνελάμβανον
 15 παραμυθούμενος, τοῦ δὲ φαρμάκου τὸν μισθὸν ἀποδί-
 δοιμι μάλ' ἄσμενος. Ἦν δὲ τὸ πᾶν ἡμῖν ἐφόδιον οἶων.
 Ὁ γὰρ ὁ Σάτυρος ἔτυγεν [ἔχων] ἔξωσμένος, ὅτ'
 ἐναυαγήσαμεν, οὐκ ἀφῆρητο ὑπὸ τῶν ληστῶν, οὐτ'
 αὐτὸς, οὐδ' ὁ Μενέλαος οὐδὲν ὦν εἶχεν.
 20 **III.** Ἐν τούτῳ δὲ καὶ τοὺς ληστὰς ἐπελοῦσα δύν-
 αμις μείζων ἀπὸ τῆς μητροπόλεως παρεστήσατο καὶ
 πᾶσαν αὐτῶν εἰς ἔδαφος κατέστρεψε τὴν πόλιν. Ἐλευ-
 θερωθέντος δὲ τοῦ ποταμοῦ τῆς τῶν βουκόλων ὕβρεως,
 παρσκευαζόμεθα τὸν ἐπὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν πλοῦν.
 25 **Συνέπλει δ'** ἡμῖν καὶ ὁ Χαίρειας, φίλος ἤδη γενόμενος
 ἐκ τῆς τοῦ φαρμάκου μηνύσεως. Ἦν δὲ τὸ μὲν γένος
 ἐκ τῆς νήσου τῆς Φάρου, τὴν δὲ τέχνην ἁλιεύς, ἐστρα-
 τεύετο δὲ μισθῷ κατὰ τῶν βουκόλων τὴν ἐν ταῖς ναυσὶ
 στρατεῖαν· ὥστε μετὰ τὸν πόλεμον τῆς στρατείας
 30 ἀπήλλακτο. Ἦν οὖν ἐξ ἀπλοίας μακρᾶς πλεόντων
 πάντα μεστὰ καὶ πολλῆς τῆς ὀφείας ἡδονῆς, ναυτῶν ὡδῆς,
 πλωτήρων κρότος, χορεία νεῦν, καὶ ἦν ἅπας ὁ ποτα-
 μὸς ἐορτή· ἐώκει δ' ὁ πλοῦς κωμάζοντι ποταμῷ.
 Ἐπῖνον δὲ καὶ τοῦ Νείλου τότε πρῶτον ἄνευ τῆς πρὸς
 35 οἶνον ὀμιλίας, κρῖναι θέλων τοῦ πώματος τὴν ἡδονῆν.
 Οἶνος γὰρ φύσεως ὕδατος κλοπή. Ἀρυσάμενος οὖν
 ὕδατος τῆς διαφανοῦς κύλικα, τὸ ὕδωρ ἐώρων ὑπὸ λευ-
 κόστητος πρὸς τὸ ἔκπωμα ἀμιλλώμενον καὶ τὸ ἔκπωμα
 νικώμενον. Ἰλυκὸν δὲ πινόμενον ἦν καὶ ψυχρὸν ἐν
 40 μέτρῳ τῆς ἡδονῆς. Οἶδα γὰρ ἐνίους τῶν παρ' Ἐλ-
 λησι ποταμῶν καὶ τιτρώσκοντας. τούτῳ συνέκρινον
 αὐτοὺς τῷ ποταμῷ. Διὰ τοῦτο αὐτὸν ἄκρατον ὁ Λι-
 γύπτιος πίνων οὐ φοβεῖται, Διονύσου μὴ δεόμενος.
 Ἐθαύμασα δ' αὐτῶν καὶ τὸν τρόπον τοῦ ποτοῦ. Ὅτε
 45 γὰρ ἀρυσάντες πίνειν θέλουσιν, οὐτ' ἐκπομάτων ἀνέ-
 χονται, ἔκπωμα αὐτουργῶν ἔγοντες. Ἐκπωμα γὰρ
 αὐτοῖς ἐστὶν ἡ χεῖρ. Εἰ γὰρ τις αὐτῶν διψήσειε
 πλέων, προκύψας ἐκ τῆς νεῆς τὸ μὲν πρὸσωπον εἰς
 τὸν ποταμὸν προβέβληκε, τὴν δὲ χεῖρα εἰς τὸ ὕδωρ
 50 καθῆκε καὶ κοίλην βαπτίσας καὶ πλησάμενος ὕδατος,
 ἀκοντίζει κατὰ τοῦ στόματος τὸ πῶμα καὶ τυγχάνει
 τοῦ σκοποῦ· τὸ δὲ κεχρῆνός περιμένει τὴν βολὴν καὶ
 δέχεται καὶ κλείεται καὶ οὐκ ἔξ τὸ ὕδωρ αὔθις ἔξω
 πεσεῖν.

audiam? Age jam aliquid etiam nunc in somnis vaticinare :
 nam heri quoque jure adversus Gorgiam vaticinata es.
 Tua felicitas dormientis major : vigilantem enim insania
 miseram reddit : dormientis autem insomnia prudentiam
 prae se ferunt. Haec me, tanquam cum audiente puella,
 colloquente, tandem optata dies illuxit : Leucippeque tum
 vocem mittens me nomine appellavit. Exsiliens Itaque,
 et propior factus, ut valeret, rogavi. At illa nihil eorum,
 quae gesserat, scire mihi visa est : sed vinculam se cernens
 admirabatur et a quo vincata fuisset, quaerebat. Tunc
 ego mentis compotem factam eam videns, ac prae nimio
 gaudio gestiens vincula solvi, omniaque, ut acta fuerant,
 deinde aperui. Quae quum audiret, pudore et rubore suf-
 fundebatur, ac se tum etiam insanire putabat. Quocirca
 consolans illam bono esse animo jussi, et medicamentum
 pretium perlibenter solvi. Viaticum enim nobis incolume
 erat, in ipso enim naufragio, quod Satyrus forte in zona
 habebat non ei ademptum est a latronibus nec ipsi nec Me-
 nalao.

XVIII. Interea copiae majores ex principe civitate ag-
 gredientes latrones eos subegerunt et urbem illorum uni-
 versam funditus everterunt. Nos, flumine ab injuria
 praedonum liberato, Alexandriam petere instituumus ; una
 navigabat Cherea nobiscum amicus jam factus ob potionis
 indicium. Erat is ex insula Pharo piscator : sed qui tunc
 adversus praedones in exercitu navali stipendia merebat et
 confecto bello dimissus fuerat. Itaque quum latronum
 metu multum temporis navigatio intermissa fuisset, omnia
 navigantibus completa sunt ; videntibusque magnam affe-
 rebant voluptatem nautarum cantus, vectorum plausus,
 navium chorea, et flumen totum erat celebritas. Sane
 autem diem festum agenti fluvio similis navigatio videba-
 tur. Atque ego Nili suavitatem cognoscere cupiens, illius
 aquam eo primum die, nullo admisto vino, bibi : vinum
 enim impedimento est, quo minus aquae natura percipiatur.
 Vitreo igitur scypho maxime perspicuo repleto, aquam
 cum poculo candore contendere, ac superiorem evadere
 animadverti. Bibenti autem et dulcis erat et sine inju-
 cunditate frigida : quaedam enim in Graecia flumina esse
 scio adeo frigida, ut bibentibus molesta sint, ea ego cum
 hoc fluvio comparabam. Hinc porro fit ut Aegyptius,
 aquam puram bibens nil metuat, vino non indigens. Quin
 etiam ipsum bibendi modum admiratus sum : neque enim
 bibere volunt haurientes cadis, aut pocula admittunt,
 habentes poculum quod quisque sibi conficit : si enim na-
 vigantium aliquis sitiatur, in flumen e nave se inclmans,
 manum cavam demergit, haustamque aquam in os jacu-
 latur, minime a scopo aberrans : illud autem patens jactum
 expectat, suscipitque, dein clauditur, et aquam excludere
 non sinit.

10' Εἶδον δὲ καὶ ἄλλο θηρίον τοῦ Νείλου, ὑπὲρ τὸν ἵππον τὸν ποτάμιον εἰς ἀλκὴν ἐπαινούμενον. Κροκόδειλος δ' ὄνομα ἦν αὐτῷ. Παρῆλλακτο δὲ καὶ τὴν μορφήν εἰς ἰχθὺν ὁμοῦ καὶ θηρίον [μέγα]. Μέγας μὲν γὰρ ἐκ κεφαλῆς εἰς οὐρὰν, τὸ δ' εἶδος τοῦ μεγέθους οὐ κατὰ λόγον. Δορὰ μὲν φολίσ· βυσθ· πετραία δὲ τῶν νώτων ἢ χροαὶ καὶ μέλαινα· ἢ γαστήρ δὲ λευκή· πόδες τέτταρες, εἰς τὸ πλάγιον ἡρέμα κυρτούμενοι, καθάπερ χερσαία γελώνη· οὐρὰ μακρὰ καὶ πα-
 10 χεῖα καὶ ἰσοκυία στερεῇ σώματι. Οὐ γὰρ ὡς τοῖς ἄλλοις περιέκτεται θηρίοις, ἀλλ' ἔστι τῆς βράχως ἐν ὀστούν τελευτῇ καὶ μέρος αὐτοῦ τῶν ὀστων. Ἐντέ-
 15 τμηται δ' ἄνωθεν εἰς ἀκάνθας ἀναίδεις, οἷαι τῶν πριόνων εἰσὶν αἱ αἰχμαί. Αὕτη δ' αὐτῷ καὶ μάστιξ ἐπὶ τῆς ἄγρας γίνεται, τύπτει γὰρ αὐτῇ πρὸς οὐς ἂν διαπαλαίη καὶ πολλὰ ποιεῖ τραύματα πληγῇ μιᾷ. Κεφαλὴ δ' αὐτῷ τοῖς νότοις συνυφαίνεται καὶ εἰς μίαν στάθμην ἰθύνεται (ἔκλεψε γὰρ αὐτοῦ τὴν δεξιὴν ἢ φύσις)· ἔστι δὲ τοῦ ἵππου βλοσυρώτερος τὰ ὄμματα,
 20 καὶ ἐπὶ πλέον ἐπὶ τὰς γένους ἐκτείνεται καὶ ἀνοίγεται πᾶς. Τὸν μὲν γὰρ ἄλλον χρόνον, παρ' ὅσον οὐ κέχηνε τὸ θηρίον, ἔστι κεφαλῆ, ὅταν δὲ χάνη πρὸς τὰς ἄγρας, ὄλον στόμα γίνεται. Ἀνοίγει δὲ τὴν γένυον τὴν ἄνω, τὴν δὲ κάτω στερεὰν ἔχει καὶ ἀπόστασις ἔστι πολλή
 25 καὶ μέχρι τῶν ὤμων τὸ χάσμα καὶ εὐθὺς ἢ γαστήρ. Ὀδόντες δὲ πολλοὶ, καὶ ἐπὶ πλείστον τεταγμένοι. Φασὶ δ' ὅτι τὸν ἀριθμὸν τυγχάνουσιν, ὅσας ὁ θεὸς εἰς ὄλον ἔτος ἀναλάμπει τὰς ἡμέρας· τοσοῦτον ἔργον αἰρεῖ τῶν γενύων πεδίον. Ἄν δ' ἐκπεράσῃ πρὸς τὴν γῆν,
 30 ὅσον ἔχει δυνάμειος (οὐκ) ἀπιστήσεις, ἰδὼν τὴν τοῦ σώματος ὀλκὴν.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Τριῶν δὲ πλεύσαντες ἡμερῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἦλθομεν. Ἀνιόντι δέ μοι κατὰ τὰς Ἡλίου καλουμένας πύλας, συνηγεῖτο εὐθὺς τῆς πόλεως ἀστράπτον τὸ
 35 κάλλος, καὶ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐγέμισεν ἡδονῆς. Στάθμη μὲν κίονων ὄρθιος ἐκατέρωθεν ἐκ τῶν Ἡλίου πυλῶν εἰς τὰς Σελήνης πύλας· οἷτοι γὰρ τῆς πόλεως οἱ πυλωροί. Ἐν μέσῳ δὲ τῶν κίωνων τῆς πόλεως τὸ πεδίον. Ὀδὸς δὲ διὰ τοῦ πεδίου πολλὴ καὶ ἐνδημος
 40 ἀποδημία. Ὀλίγους δὲ τῆς πόλεως σταδίου προελθὼν, ἦλθον εἰς τὸν ἐπίπυμον Ἀλεξάνδρου τόπον. Εἶδον δ' ἐντεῦθεν ἄλλην πόλιν καὶ σχιζόμενον ταύτη τὸ κάλλος. Ὅσος γὰρ κίονων ὄρχατος εἰς τὴν εὐθουσιρίαν, τοσοῦτος ἕτερος εἰς τὰ ἐγκάρσια. Ἐγὼ δὲ μερί-
 45 ζων τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς πάσας τὰς ἀγυῖας, θεατῆς ἀκόρεστος ἤμην καὶ τὸ κάλλος ὄλιος οὐκ ἐξήρχουν ἰδεῖν. Τὰ μὲν ἔβλεπον, τὰ δ' ἔμελλον, τὰ δ' ἠπειγόμεν ἰδεῖν, τὰ δ' οὐκ ἤθελον παρελθεῖν. Ἐκράτει τὴν θεῶν τὰ δριμύμενα, εἶλκε τὰ προσδοκώμενα. Περιάγων οὖν

XIX. Ceterum aliud etiam animal Nili vidi, ferocia hippopotamo praestantius. Crocodilo ei nomen est : forma vero quum piscis, tum belluae terrestris magnae. Longum enim inter caput et caudam spatium intercedit : sed longitudini latitudo proportione haudquaquam respondet. Cutis ejus squamis aspera. Dorsum petrae simile, ac nigrum : alvus candida : pedes ipsi quatuor in obliquum leniter flexi, quales testudinis terrestris : cauda longa, crassa, solidoque corpori similis. Neque enim, ut in aliis animalibus habetur, est, sed osse uno, qui spinæ finis, ac totius corporis pars est, constat, asperis in superiore parte acuminibus, ut sunt serrae dentes, referta, et qua flagelli loco in capienda præda utatur : illa enim (feras), quibuscum pugnatur, percussit, multaque uno ictu vulnera imponit. Caput humeris adjunctum et ad amussim directum est, natura quippe collum ejus occultit. Equo torviores ad spectum oculi, et quam longissime maxillæ diducuntur, et totus aperitur. Quamdiu enim bellua non hiat, caput est : in hiando vero ad prædam capiendam os totum fit : tumque superiorem tantum genam movet, inferiorem autem nequaquam. Porro hiatus ingens est, utpote qui ad humeros usque protenditur, eique statim subjicitur venter. Dentes habet multos, longa serie (pectinatim) sese stipantes : quos quidem, quum ad numerum rediguntur, tot reperiri aiunt, quot dies integro anno deus illustrat : maxillarum campus tantam dentium segetem continet. Quantis autem viribus polleat, tum, quum in terram egreditur, si corporis molem spectes, non potes non credere.

LIBER QUINTUS.

Confecto tandem trium dierum spatio, Alexandriam nave delati sumus : mihi que Solis, quas vocant, portas introeunti mira quaedam urbis pulchritudo voluptate oculos complevit. A Solis enim ad Lunæ usque portas (in eorum autem deorum tutela portæ ipsæ sunt) recta columnarum series utrimque protendebatur. Quarum in medio urbis campus situs erat, per quem viæ multæ, in urbe peregrinatio. Illinc aliquot urbis stadia progressus, ad eum locum, cui ab Alexandro nomen est, perveni : aliamque civitatem vidi, ejus pulchritudo hoc pacto distincta erat, ut quam longus esset columnarum in rectum dispositarum ordo, tam longus alius in obliquum esset. In omnes itaque vias obtutus dispertiens, neque spectandum satiare, neque pulchritudinem omnem assequi poteram. Quaedam enim ante oculos habebam, quaedam mox habiturus eram, nonnulla videre præceptabam, alia etiam erant, quæ prætermittenda minime censebam : ac licet, quæ perspiciebamus, oculos occuparent, tamen, quæ videnda supererant, eos ad sese alliciebant : quamobrem viis omnibus perluastra-

ἐμαυτὸν εἰς πάσας τὰς ἀγυῖας καὶ πρὸς τὴν ὄψιν δυσ-
ερωσιῶν, εἶπον χαμῶν· Ὀφθαλμοί, νενικήμεθα.
Εἶδον δὲ δύο καινὰ καὶ παράλογα, μεγέθους πρὸς κάλ-
λος ἀμίλλαν καὶ δήμου πρὸς πόλιν φιλονεικίαν καὶ
5 ἀμφοτέρα νικῶντα. Ἡ μὲν γὰρ ἡπειροῦ μείζων ἦν,
ὁ δὲ πλείων ἔθνος. Καὶ εἰ μὲν εἰς τὴν πόλιν ἀπειθῶν,
ἠπίστουν εἰ πληρώσει τις δῆμος αὐτὴν ἀνδρῶν, εἰ δὲ
[εἰς] τὸν δῆμον ἑθεασάμην, ἐθαύμαζον, εἰ χωρήσει τις
αὐτὸν πόλις. Τοιαῦτη τις ἦν ἰσότητος τρυτάνη.

10 Β'. Ἦν δὲ πῶς [καὶ] κατὰ δαίμονα ἱερομηνία τοῦ
μεγάλου θεοῦ, ὃν Δία μὲν Ἑλληνες, Σέραπιν δὲ καλοῦ-
σιν Αἰγύπτιοι· ἦν δὲ καὶ πυρὸς δαδουγία. Καὶ τοῦτο
μέγιστον ἑθεασάμην. Ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν καὶ ὁ ἥλιος
κατεδύετο καὶ νύξ ἦν οὐδαμῶς, ἀλλ' ἄλλος ἀνέτελλεν
15 ἥλιος κατακερματίζων. Τότε γὰρ εἶδον πόλιν ἐρίζου-
σαν περὶ κάλλους οὐρανῶν. Ἐθεασάμην δὲ καὶ τὸν
Μειλίχιον Δία, καὶ τὸν Διὸς Οὐρανόυ νεόν. Προσευ-
ξάμενοι δὴ τῷ μεγάλῳ θεῷ καὶ ἰκετεύσαντες στῆναι
ἡμῖν ποτε τὰ δεινὰ, εἰς τὴν καταγωγὴν ἤλθομεν, ἣν
20 ἔτυχεν ὁ Μενέλαος ἡμῖν μεμισθωμένους. Οὐκ ἔωκει
δ' ἄρα ὁ θεὸς ἐπινεύειν ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς, ἀλλ'
ἔμενεν ἡμᾶς καὶ ἄλλο τῆς Τύχης γυμνάσιον.

Γ'. Ὁ γὰρ Χαίρεας πρὸ πολλοῦ τῆς Λευκίπτης
ἐλάνθανεν ἔρῳν καὶ διὰ τοῦτο μεμνηνύκει τὸ φάρμα-
25 κον, ἅμα μὲν ἀφορμὴν οἰκειότητος ἑαυτῷ θηρώμενος,
ἅμα δὲ καὶ ἑαυτῷ σώζων τὴν κόρην. Εἰδὼς οὖν ἀμή-
χανον τὸ τυχεῖν, συντιθησὶν ἐπιβουλῆν, ληστήριον
ὁμοτέχων συγχροτήσας, ἅτε θαλάσσιος ὢν ἄνθρωπος,
καὶ συνθέμενος αὐτοῖς, ἃ δεῖ ποιεῖν, ἐπὶ ξενίαν ἡμᾶς
30 εἰς τὴν Φάρον καλεῖ, σκηψάμενος γενεθλίων ἄγειν
ἡμέραν. Ὡς οὖν προήλθομεν τῶν θυρῶν, οἰωνὸς ἡμῖν
γίνεται πονηρὸς· χελιδὼνα κίρκος διώκων τὴν Λευκίπ-
πην κατὰσσει τῷ πετεῶν εἰς τὴν κεφαλήν. Ταραχθεὶς
οὖν ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀνανεύσας εἰς οὐρανόν, Ἰεὺ Ζεῦ, τί
35 τοῦτο, ἔφη, φαίνεις ἡμῖν τέρας; ἀλλ' εἰ τῷ ὄντι σὸς
ὄρνις οὗτος, ἄλλον ἡμῖν σαφέστερον δεῖξον οἰωνόν.
Μεταστραφεὶς οὖν, ἔτυχον γὰρ παρεστῶς ἐργαστηρίῳ
ζωγράφου, γραφὴν ὄρω κειμένην, ἣτις ὑπὸνίτετο προσ-
ομίον. Πρόκνης γὰρ εἶχε φθορὰν καὶ τὴν βίαν
40 Τηρέως καὶ τῆς γλώττης τὴν τομῆν. Ἦν δ' ἰσό-
κληρον τῇ γραφῇ τὸ διήγημα τοῦ δράματος, ὁ πέπλος,
ὁ Τηρέως, ἡ τράπεζα. Τὸν πέπλον ἠπλωμένον εἰστή-
κει κρατούσα θεράπεινα· Φιλομήλα παρειστῆκει καὶ
ἐπειθεῖ τῷ πέπλῳ τὸν δάκτυλον καὶ ἔδεικνε τῶν
45 ὑψασμάτων τὰς γραφάς· ἡ Πρόκνη πρὸς τὴν δεξιὴν ἐνε-
νεύκει καὶ ὀριμὴ ἔβλεπε καὶ ὠργίζετο τῇ γραφῇ.
Θραξ δὲ Τηρέως ἐνύφαντο Φιλομήλα παλαίον πάλην
Ἀφροδισίαν. Ἐσπάρακτο τὰς κόμας ἡ γυνή, τὸ ζῶ-
μα ἐλάλυτο, τὸν γιῶνα κατέρρηκτο, ἡμίγυμος τὸ
50 στέρνον ἦν, τὴν δεξιὰν ἐπ' ὀφθαλμοὺς ἤρειδε τοῦ Τη-
ρέως, τῇ λαῖᾳ τὰ διερωγῶτα τοῦ χιτῶνος ἐπὶ τοὺς
μαστοὺς εἴλκεν. Ἐν ἀγκάλαις εἶχε τὴν Φιλομήλαν
ὁ Τηρέως, ἔλκων πρὸς ἑαυτὸν ὡς ἐνῆν τὸ σῶμα καὶ
σφιγγων ἐν χροῖ τὴν συμπλοκὴν. Ἰδε μὲν τὴν τοῦ

tis, quum ad omnia contemplanda sufficere oculorum acies
nequiret, eos spectando victos mecum fateri coactus sum.
Illud vero novum atque incredibile mihi ante omnia visum
est. Urbis enim amplitudo cum pulchritudine et urbs
cum populo habitatorum ita certabat, ut neutra alteri ce-
derent. Nam et illa continente major et hæc gente major
erat. Porro intuenti mihi civitas amplior apparebat,
quam ut habitatoribus compleri posset: populum autem
si intoebar, tam numerosus videbatur, ut aliquane urbe
contineri valeret, dubitare cogerer. Ita æquo hæc inter se
marle contendeabant.

II. Forte autem eo tempore magni numinis, quem Δία
Græci, Serapin Ægyptii vocant, festi dies celebrabantur,
et facium gestatio, idque non vulgari admiratione dignum
animadverti: vespera enim quum adventasset, ac jam sol
occidisset, nox tamen nullo in loco erat, sed alius minutus
quasdam in partes dividens (lucem) sol exoriebatur. Tunc
urbem illam cum cælo etiam pulchritudine contendere
vidi. Milichium quin etiam Jovem, Cælestisque Jovis
templum vidi: cujus magnum numen quum venerati essemus,
precatique ut nostrorum tandem infortuniorum
finis fieret, conductam a Menelao domum ingressi fuimus.
Sed precibus nostris deus ille nequaquam annuisse visus
est: aliud enim discrimen restabat, in quo Fortuna nos
adhuc exercebat.

III. Nam Chærea Leucippen multo antea clam amabat,
ideo autem medicamenti indicium fecerat, simul ut se in
familiaritatem nostram ea occasione arrepta insinualet, si-
mul ut puellam sibi ipsi servaret. Qua quum potiri diffi-
cile admodum esse intelligeret, ad parandas insidias ani-
mum adjecit. Itaque prædonum agmine ex iis qui eandem
atque ipse artem exercebant collecto (rebus enim mariti-
mis operam dederat) quid ab iis fieri velit, docet: mox
natalem diem suum agere simulans, nos ad Pharam visen-
dam invitat. Igitur domo egressis nobis sinistrum in via
omen evenit. Hirundinem insequens accipiter, Leucippes
caput ala percussit. Quare perturbatus, cæliumque suspi-
ciens: Quid hoc, inquam, portentum est, Jupiter, quod
nobis commonstras? Quin potius, si avis hæc vere tua est,
aliud nobis manifestius augurium ostende? Meque conver-
tens (forte enim prope pictoris officinam constiteramus)
collocatam animadverti tabellam, quæ subobscurè aliquid
simile significabat. Etenim Procnes stuprum, Tereus vio-
lentiam, linguæ abscissionem continebat. Integra in pictu-
ra fabulæ totius explicatio, pepulum, Tereus, mensa, serva
explicatum pepulum tenens, et Philomela adstabat et peplo
digitum imponebat et quæ in textura picta erant indica-
bat. Procne ad indicium annuebat, torveque intuebatur,
ac picture propemodum irascebatur. Intextus illic Te-
reus Thrax qui reluctantem Philomelam obscæne contrec-
tabat: mulier, capillis evulsis, cingulo soluto, veste discis-
sa, seminudo pectore: dextram in oculos Terei torque-
bat, sinistra vero laceram vestem ad mammam trahebat.
Mulierem Tereus totis ad se viribus tractam arcteque

πέπλου γραφὴν ὕφηνεν δ ζωγράφος. Τὸ δὲ λοιπὸν τῆς εἰκόνας, αἱ γυναῖκες ἐν κανῶ τὰ λείψανα τοῦ δειπνοῦ τῶ Τηρεῖ δεικνύουσαι, κεφαλῆν παιδίου καὶ χεῖρας· γελῶσι δ' ἅμα καὶ φοβοῦνται. Ἀναπηδῶν ἐκ τῆς κλίνης ὁ Τηρεὺς ἐγέγραπτο· καὶ ἔλκων τὸ ξίφος ἐπὶ τὰς γυναῖκας, τὸ σκέλος ἤρειδεν ἐπὶ τὴν τράπεζαν. Ἡ δ' οὔτε ἕστηκεν, οὔτε πέπτωκεν, ἀλλ' ἐδείκνυε γραφὴν μέλλοντος πτόματος.

Δ'. Λέγει οὖν ὁ Μενέλαος· Ἐμοὶ δοκεῖ τὴν εἰς Φάρων δὸν ἐπισχεῖν. Ὅραξ γὰρ οὐκ ἀγαθὰ δύο σύμβολα, τό τε τοῦ ὄρνιθος καθ' ἡμῶν πετρὸν καὶ τῆς εἰκόνας τὴν ἀπειλήν. Λέγουσι δ' οἱ τῶν συμβόλων ἐξηγηταὶ σκοπεῖν τοὺς μύθους τῶν εἰκόνων, ἀν ἐξιούσιν ἡμῖν ἐπὶ πράξιν συντύγῃσι, καὶ ἐξομοιοῦν τὸ ἀποθησόμενον τῶ τῆς ἱστορίας λόγῳ. Ὅραξ οὖν ὅσων γέμει κακῶν ἡ γραφὴ· ἔρωτος παρανόμου, μοιχείας ἀναισχύντου, γυναικείων ἀτυχημάτων. Ὅθεν ἐπισχεῖν κελεύω τὴν ἐξόδο. Ἐδοκεῖ μοι λέγειν εἰκότα, καὶ παραιτοῦμαι τὸν Χαιρέαν ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ὁ μὲν οὖν σφόδρ' ἀνώμαλος ἀπληθύνεται, φήσας αὔριον ἐρ' ἡμᾶς ἀφίξεσθαι.

Ε'. Ἡ δὲ Λευκίππη λέγει πρὸς με (φιλομυθον γὰρ πως τὸ τῶν γυναικῶν γένος). Τί βούλεται τῆς εἰκόνας ὁ μῦθος; καὶ τίνες αἱ ὄρνιθες αὗται; καὶ τίνες αἱ γυναῖκες, καὶ τίς ὁ ἀναιδὴς ἐκεῖνος ἀνὴρ; Κἀγὼ καταλέγειν ἄρχομαι· Ἀηδῶν, καὶ χελιδῶν, καὶ ἔποψ, πάντες ἄνθρωποι, καὶ πάντες ὄρνιθες. Ἐποψ ἀνὴρ, αἱ δύο γυναῖκες, Φιλομήλα χελιδῶν, καὶ Πρόκνη ἀηδῶν. Πόλις αὐταῖς Ἀθῆναι. Τηρεὺς ὁ ἀνὴρ· Πρόκνη Τηρέως γυνή. Βαρβάρους δὲ, ὡς εἶοικεν, οὐκ ἰκανὴ πρὸς Ἀφροδίτην μία γυνή, μάλιστ' ὅταν αὐτῶ καιρὸς διδῶ πρὸς ὕβριν τρωφᾶν. Καιρὸς οὖν γίνεται τῶ Θρακί τούτῳ χρῆσασθαι τῇ φύσει, Πρόκνης ἢ φιλοσοργία. Πέμπει γὰρ ἐπὶ τὴν ἀδελφὴν τὸν ἀνδρα τὸν Τηρέα. Ὁ δ' ἀπήει μὲν ἐτι Πρόκνης ἀνὴρ, ἀναστρέφει δὲ Φιλομήλας ἔραστῆς, καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν ἀλλῆν αὐτῶ ποιεῖται τὴν Φιλομήλαν Πρόκνην. Τὴν γλῶτταν τῆς Φιλομήλας φοβεῖται, καὶ ἔδνα τῶν γάμων αὐτῇ δίδωσι μηκέτι λαλεῖν καὶ κείρει τῆς φωνῆς τὸ ἀνθος. Ἀλλὰ πλέον ἤνυσεν οὐδέν. Ἡ γὰρ Φιλομήλας τέχνη σιωπῶσαν εὔρηκε φωνήν. Ὑφαίνει γὰρ πέπλον ἄγγελον καὶ τὸ δρᾶμα πλέκει ταῖς κρόκαις καὶ μιμεῖται τὴν γλῶτταν ἢ χεῖρ, καὶ Πρόκνης τοῖς ὀφθαλμοῖς τὰ τῶν ὠτων μηνύει καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπέπονθε τῇ κερκίδι λαλεῖ. Ἡ Πρόκνη τὴν βίαν ἀκούει παρὰ τοῦ πέπλου καὶ ἀμύναςθαι καθ' ὑπερβολὴν ζητεῖ τὸν ἀνδρα. Ὅργαι δὲ δύο, καὶ δύο γυναῖκες εἰς ἓν πνεύσασαι καὶ ὕβρει κεράσασαι τὴν ζηλοτυπίαν δειπνοῦ ἐπινοοῦσι τῶν γάμων ἀτυγέστερον. Τὸ δὲ δειπνοῦ ἦν ὁ παῖς Τηρέως, οὗ μήτηρ μὲν ἦν πρὸ τῆς ὀργῆς ἡ Πρόκνη· τότε δὲ τῶν ὠδίνων ἐπελέληστο. Οὕτως αἱ τῆς ζηλοτυπίας ὠδίνες νικῶσι καὶ τὴν γαστέρα. Μόνον γὰρ ὀρῶσαι αἱ γυναῖκες ἀνιᾶσαι τὸν τὴν εὐνήν λελυπηκότα, κὰν πάσχωσιν ἐν οἷς ποιοῦσιν οὐχ ἤττον κακῶν, τὴν τοῦ πάσχειν (οὐ)

pressam amplexabatur. Atque ita quidem pepli pictor texerat picturam. In reliqua tabellæ parte mulieres in corbe Tereo cænæ reliquias, pueri scilicet caput atque manus ostendunt, rident identidem et tremunt. E lecto surgens Tereus pictus erat et stricto in mulieres gladio mensam pede protrudebat quæ nec stabat, nec cadebat : sed cadentis formam referebat.

IV. Tum Menelaus : Mihi quidem, inquit, a profectioe in Pharus abstinendum videtur. Duo enim adversa nobis portenta, volatum accipitris, et picturæ minas, cernis. Moment autem prodigiorum interpretes, ne fabulas picturarum contemnamus : sed ut, si forte conspiciantur a nobis aliquid acturis cum iis, eventum conferamus, quæ historia illa refert. Vides igitur quot malis pictura scateat, obscæno amore, impudenti adulterio, muliebribus infortuniis? Ego quidem certe profectioem istam in aliud tempus distulerim. Sane oratio hæc Menelai mihi non absurda visa est. Chæream itaque valere jussi; qui tristis admodum recessit, cras ad nos, inquires, se rediturum.

V. Tunc ad me conversa Leucippe (fabellarum enim cupidæ mulieres sunt) inquit, quid sibi picturæ fabula, avesque istæ, et mulieres, cum viro illo impudenti velint? Tum ego, Luscina et hirundo et upupa, omnes homines, et omnes aves sunt. Upupa vir (Tereus), duæ mulieres, Philomela hirundo et Procne luscina. Civitas ipsa Athenæ. Tereus vir, Procne Terei uxor. Barbarorum autem libidini, ut consentaneum est, mulier una satis non est, præsertim quum per contumeliam explendæ cupiditatis oblata sit occasio. Procnes igitur erga sororem pietas homini Thraci opportunitatem attulit, qua nature suæ indulgeat. Hæc enim virum ad visendam sororem misit : qui, cum Procnes maritus abiisset, Philomelæ amator est reversus, eamque sibi inter redeundum alteram Procnen fecit. Quod quum resciri nollet, nuptiarum hanc dotem persolvit ut efficeret ne amplius loqui posset, et linguam puellæ amputaret : nequamquam nihilo plus efficit. Mutum enim indicem Philomela excogitavit; Textit enim peplum nuntium remque omnem, sicuti gesta fuerat, in filis intexit : manuque linguam imitante, quæ passa esset, quando auribus immittere non poterat, ob oculos posuit. Procne vim sorori illatam ex pepli pictura cognovit : pœnamque opinione omni majorem de viro sumere aggressa est. Quumque ira duplici mulieres duæ arderent, conspiratione facta, zelotypique contumeliæ conjuncta, cœnam Philomelæ nuptiis longe detestabiliorem fecerunt. Filium enim patri apposuerunt, cujus ante iram Procne mater fuerat : sed tunc partus molestiam oblivioni tradiderat : ita zelotypique furor uteri doloribus longe potentior est. Uni huic rei enim studentes mulieres ut eum, qui maritalis tori leges violavit, dolore afficiant, hujusmodi molestiam vindictæ voluptate (non)

λογίζονται συμφορὰν τῇ τοῦ ποιεῖν ἡδονῇ. Ἐδεῖπνυσεν ὁ Τηρεὺς δεῖπνον Ἐρινύων. Αἱ δ' ἐν κανῶ τὰ λείψανα τοῦ παιδίου παρέφερον, γελῶσαι φόβῳ. Ὁ Τηρεὺς ὄρᾳ τὰ λείψανα τοῦ παιδίου καὶ πενθεῖ τὴν τροφὴν, καὶ ἐγνώρισεν ὦν τοῦ δεῖπνου πατήρ· γνωρίσας μαίνεται καὶ σπᾶται τὸ ξίφος καὶ ἐπὶ τὰς γυναῖκας τρέχει, ἅς δέχεται ὁ ἀήρ. Καὶ ὁ Τηρεὺς αὐταῖς συναναβαίνει, καὶ ὄρνις γίνεται· καὶ τηροῦσιν ἔτι τοῦ πάθους τὴν εἰκόνα. Φεύγει μὲν ἀηδῶν, διώκει δ' ὁ Τηρεὺς. Οὕτως ἐφύλαξε τὸ μῖσος καὶ μέχρι τῶν πτερῶν.

Γ'. Τότε μὲν οὖν οὕτως ἐξεφύγομεν τὴν ἐπιβουλήν· ἐκερρόησαμεν δ' οὐδὲν ἢ μίαν ἡμέραν. Τῇ γὰρ ὑστεραία παρῆν ἔωθεν ὁ Χαιρέας· καὶ ἡμεῖς αἰδισθέντες ἀπιλέγειν οὐκ εἴχομεν· ἐπιβάντες οὖν σκάφους, ἤλομεν εἰς τὴν Φάρον. Ὁ δὲ Μενέλαος ἔμεινεν αὐτοῦ, φήσας οὐχ ὑγιῶς ἔχειν. Πρῶτον μὲν οὖν ἡμᾶς ὁ Χαιρέας ἐπὶ τὸν πύργον ἄγει καὶ δείκνυσι τὴν κατασκευὴν κάτωθεν θαυμασίαν τινὰ καὶ παράλογον. Ὅρος ἦν ἐν μέσῃ τῇ θαλάσῃ κείμενον, ψαῦον αὐτῶν τῶν νεφῶν. Ἰπέρρει δ' ὑδωρ κάτωθεν αὐτοῦ τοῦ ποιήματος· τὸ δ' ἐπὶ θαλάσσης εἰστήκει κρεμάμενον. Ἐς δὲ τὴν τοῦ ὄρους ἀκρόπολιν ὁ τῶν νεῶν κυβερνήτης ἀνέτελλεν ἄλλος (ἤλιος). Μετὰ δὲ ταῦτα ἤγειτο ἡμῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. Ἦν δὲ ἐπ' ἐσχάτῃ τῇ νήσῳ κειμένη ἐπ' αὐτῇ τῇ θαλάσῃ.

Ζ'. Ἐσπέρας οὖν γενομένης, ὑπεξέρχεται μὲν ὁ Χαιρέας, πρόφασιν ποιησάμενος τὴν γαστέρα. Μετὰ μικρὸν δὲ βοή τις ἐξαίφνης περὶ τὰς θύρας ἦν, καὶ εὐθὺς εἰστρέχουσιν ἄνθρωποι μεγάλοι καὶ πολλοί, μαχαίρας ἐσπασμένοι, καὶ ἐπὶ τὴν κόρην πάντες ὄρμησαν. Ἐγὼ δ' ὡς εἶδον φερομένην μου τὴν φιλάττην, οὐκ ἐνεγκῶν ἴσμαι διὰ τῶν ξιφῶν· καί με παῖει τις κατὰ τοῦ μηροῦ μαχαίρα καὶ ὠκλασα. Καὶ ἐγὼ μὲν δὴ καταπεσὼν ἐρρεόμην αἵματι· οἱ δ' ἐθέμενοι τῷ σκάφει τὴν κόρην, ἐφρευον. Θορόβου δὲ καὶ βοῆς ὅλα ἐπὶ λησταῖς γενομένης, ὁ στρατηγὸς τῆς νήσου παρῆν. Ἦν δὲ μοι γνωρίμος ἐκ τοῦ στρατοπέδου γενόμενος. Δεικνύσι δὲ τὸ τραῦμα καὶ δέσμαι διώξαι τοὺς ληστές. Ὁρμει δὲ πολλὰ πλοῖα ἐν τῇ πόλει, τούτων ἐνὶ ἐπιπέδῳ ὁ στρατηγὸς, ἐδίωκεν ἅμα τῇ παρουσίᾳ φρουρᾶ. Καὶ γὰρ δὲ συνανέβην φοράδην κομισθείς. Ὡς δ' εἶδον οἱ λησταὶ προσιούσαν ἦδη τὴν ναῦν εἰς ναυμαχίαν, ἰσθᾶσιν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὅπισθον τὸ χεῖρε δεδεμένην τὴν κόρην· καὶ τις αὐτῶν μεγάλη τῇ φωνῇ, Ἰδοὺ τὸ ἄβλον ὑμῶν, εἰπὼν, ἀποτεμνεῖ αὐτῆς τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα ὠθεῖ κατὰ τῆς θαλάσσης. Ἐγὼ δὲ, ὡς εἶδον, ἀνέκραγον οἰμώζας καὶ ὄρμησα ἑμαυτὸν ἐπαρεῖναι. Ὡς δ' οἱ παρόντες κατέσχον, ἐδεόμην ἐπισχεῖν τε τὴν ναῦν, καὶ τινα ἀλέσθαι κατὰ τῆς θαλάττης, εἴ πως κἂν πρὸς ταφὴν λάβοιμι τῆς κόρης τὸ σῶμα. Καὶ ὁ στρατηγὸς πείθεται καὶ ἰσθαι τὴν ναῦν· καὶ δύο τῶν ναυτῶν ἀκοντίζουσιν ἑαυτοὺς ἔξω τῆς νεῆς, καὶ ἀρπάσαντες τὸ σῶμα ἀναφέρουσιν. Ἐν τούτῳ δὲ

sentiant. Tereus furiali mensae accumbens epulatur; mulieres in corbe nati reliquias ridentes pariter ac trepidantes proferunt. Tereus videt nati reliquias et lacrymas profundit, et natum a se absumptum intelligens, furore percitus, educto gladio in mulieres irruit. At illas (in aves repente mutatas) acer susceptus: quibuscum Tereus quoque mutatus in volucrum sublatus est. Facti autem illius imaginem omnes servant. Luscinia enim fugit, Tereus vero insequitur, ut post mutationem odium quoque servatum videatur.

Vl. Atque hoc quidem pacto tunc insidias vitavimus, nihil quidquam lucrati, praeterquam quod in eas illo die non incidimus. Affluit enim postridie mane Cherea. Nosque verecundia permoti recusare amplius ausi non sumus. Quamobrem conscensa nave ad Pharium devenimus, Menelaus quum se non valere diceret, domi remansit. Cherea igitur nos primum in turrem duxit: substructionemque imam, miram illam quidem et quodammodo incredibilem, ostendit. Mons erat medio in mari situs, nubes pene contingens: cujus sub radicibus aqua conspiciabatur, (aedificium) suspensum mari imminebat. In turri summo in monte aedificata ignis elucet, navium gubernator quasi sol alter. Haec quum vidissemus, in domum, quae in extrema insulae parte ad mare posita erat, introducti fuimus:

Vll. Vix advesperaverat, quum Cherea, ventrem purgare sibi opus esse causatus, exit. Atque haud ita multo post, clamor quidam improvisus ante fores auditus est, repenteque viri multi ac magni, districtis gladiis irruentes, in puellam una omnes impetum fecerunt. Ipse autem Leucippen meam abduci videns, animoque iniquissimo id ferens, medios in gladios me conieci, atque aliquis ferit femur, et curvato poplite concidi, sanguine totus conspersus, illique interea puella naviculae imposita abiierunt. Ceterum clamore concursusque facto, ut in piratarum adventu fieri consuevit, insulae praefectus occurrit. Erat is mihi, quod una fui cum illo in castris, non ignotus. Ostendi itaque vulnus, praedonesque ut insequeretur, obtestatus sum. Ille navigium ex iis, quae multa in civitatis portu stationem habebant, conscendens, cum ea, quae tum aderat, manu, fugientes insecutus est. Quin ipse quoque, cum iis navigavi in navem delatus. Piratae simulatque nos appropinquantes jam, et ad pugnandum paratos conspexere, puellam, manibus ad tergum revinctis, in tabulato statuerunt; unusque ex iis magna voce clamans: En praemia vestra, illi caput absceidit et cadaveris reliquum in mare dejecit. Quod conspiciatus ipse, lacrymans, exclamavi: et post illud in mare praecipitem me dare volui. Verum quum me, qui aderant, continuissent, navem ut inliberem, eorumque aliquis in mare desiliret, rogavi, si quo pacto puellae corpus humanum recipere possem. Atque praefectus paruit, remigesque inlhibere

οὐ λησται μᾶλλον ἔρρωμενέστερον ἤλαυον. Ὡς δ' ἤμεν πάλιν πλησίον, ὄρωσιν οἱ λησται ναῦν ἐτέραν, καὶ γωρίζαντες, ἐκάλουν πρὸς βοήθειαν. Πορφυρεῖς δ' ἦσαν πειρατικοί. Ἴδὼν δ' ὁ στρατηγὸς δύο ναῦς ἤδη γενομένας, ἐφοβήθη, καὶ πρύμναν ἀνεκρούετο. Καὶ γὰρ οἱ πειραταὶ τοῦ φυγεῖν ἀποτραπόμενοι προῦκαλοῦντο εἰς μάχην. Ἐπεὶ δ' ἀνεστρέψαμεν εἰς γῆν, ἀποβάς τοῦ σκάφους καὶ τῷ σώματι περιχυθεὶς, ἔκλαον. Νῦν μοι Λευκίππη τέθνηκας ἀληθῶς θάνατον διπλοῦν, γῆ καὶ θαλάττῃ διαιρούμενον. Τὸ μὲν γὰρ λείψανον ἔγω σου τοῦ σώματος ἀπολώλεκα δὲ σέ. Οὐκ ἴση τῆς θαλάττης πρὸς τὴν γῆν ἡ νομή. Μικρὸν μοί σου μέρος καταλείπεται ἐν ὄψει τοῦ μεζίνου· αὐτὴ δ' ἐν ὄλῳ τὸ πᾶν σου κρατεῖ. Ἄλλ' ἐπεὶ μοι τῶν ἐν τῷ προσώπῳ φιλημάτων ἐφθόνησεν ἡ Τύχη, φέρε σου καταφιλήσω τὴν σφαγὴν.

Η'. Ταῦτα καταθρηνήσας καὶ θάψας τὸ σῶμα, πάλιν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἔρχομαι, καὶ θεραπευθεὶς ἄκων τὸ τραῦμα, τοῦ Μενελάου με παρηγοροῦντος, διεκαρτέρησα ζῶν. Καὶ ἤδη μοι γεγόνεσαν μῆνες ἕξ, καὶ τὸ πολὺ τοῦ πένθους ἤρχετο μαραίνεσθαι. Χρόνος γὰρ λύπης φάρμακον καὶ πεπαίνει τῆς ψυχῆς τὰ ἔλκη. Μεστὸς γὰρ ἥλιος ἤδονῆς· καὶ τὸ λυπῆσαν πρὸς ὀλίγον, καὶ ἡ καθ' ὑπερβολὴν, ἀναξεῖ μὲν, ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ κάεται, τῇ δὲ τῆς ἡμέρας ψυχαγωγίᾳ νικώμενον καταψύχεται. Καὶ μοι τις κατόπιν βαδίζοντος ἐν ἀγορᾷ τῆς χειρὸς ἀφῶν λαβόμενος ἐπιστρέφει, καὶ οὐδὲν εἰπὼν προσπιζόμενός με πολλὰ κατεφιλεῖ. Ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ᾔδειν ὅς τις ἦν, ἀλλ' εἰστήκειν ἐκπεπληγμένος καὶ δεγόμενος τὰς προσβολὰς τῶν ἀσπασμάτων, ὡς φιλημάτων σκοπός. Ἐπεὶ δὲ μικρὸν διέσχε, καὶ τὸ πρόσωπον εἶδον, Κλεινίας δ' ἦν, ἀνακραγὼν ὑπὸ χαρᾶς, ἀντιπεριβάλλω τ' αὐτὸν καὶ τὰς αὐτὰς ἀπεδίδον περιπλοκάς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν καταγωγὴν ἀνήλυον τὴν ἐμήν. Καὶ ὁ μὲν τὰ αὐτοῦ μοι διηγείτο, ὅπως ἐκ τῆς ναυαγίας περιεγένετο· ἐγὼ δὲ τὰ περὶ τῆς Λευκίππης ἅπαντα.

Θ'. Εὐθὺς μὲν γὰρ, ἔφη, βραγείσης τῆς νεῶς, ἐπὶ τὸ κέρασ ἦξα, καὶ ἄκρου λαβόμενος μόλις, ἀνδρῶν ἤδη πεπληρωμένον, περιβαλὼν τὰς χεῖρας ἐπεχείρουν ἔχθαι παρακρεμάμενος. Ὀλίγον δ' ἡμῶν ἐμπελαγισάντων, χῦμα μέγιστον ἄραν τὸ ξύλον προσήγνυσιν ὄρθον ὑφάλμ πετέρα κατὰ θάτερον, ὃ ἐγὼ ἔτυγον κρεμάμενος. Τὸ δὲ προσαραχθὲν βία πάλιν εἰς τοῦπίσω δίκην μηχανῆς ἀπεκρούετο καί με ὡσπερ ἀπὸ σφενδόνης ἐξερρίπισε. Τοῦντεῦθεν δ' ἐνηχόμεν τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἡμέρας, οὐκέτι ἔχων ἐπίδα σωτηρίας. Ἦδη δὲ καμῶν καὶ ἀφείς ἐμαυτὸν τῇ τύχῃ, ναῦν ὄρω κατὰ πρόσωπον φερομένην, καὶ τὰς χεῖρας ἀνασχῶν, ὃν ἡδυνάμην τρόπον, ἰκετηρίαν ἐθέμην τοῖς νεύμασιν. Οἱ δὲ, εἴτ' ἐλεήσαντες, εἶτε καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦς κατήγαγεν, ἔρχονται κατ' ἐμέ, καὶ τις τῶν ναυτῶν πέμπει μοι κάλων ἅμα τῆς νεῶς παραθεού-

jussit. Tum nautarum duo e nave delapsi, collectum retulerunt cadaver. Piratae interea validius multo fuga incumbabant : quibus cum rursus appropinquavissemus, aliam illi ratem conspicati, et quum agnovissent eos (erant autem purpuræ collectores piraticam facientes) ab iis auxilium implorarunt. Quamobrem praefectus, duas jam naves convenisse videns, extimuit, puppimque converti jussit : quandoquidem illi fuga repressa jam nos ad pugnam provocabant. Posteaquam ad litus reversi, e navigio egressus corpus amplexus, lamentabar : nunc quidem certe mihi unam atque alteram, Leucippe, mortem obiisti, terra scilicet atque mari divisam : quamquam enim haec corporis tui reliquias habeo, te tamen amisi : neque enim, quae tui pars terrae tradita est, ei par est, quam retinuit mare : nam minor tui pars sub majoris imagine mihi relicta est, contra vero sub minoris, integram te mare possidet. Sed quoniam os mihi tuum suaviari fortuna eripuit, quod certe licet, jugulum exosculabor.

VIII. Haec mecum questus, cadaver sepulturae mandavi, deinde Alexandriam reversus sum : ubi curatione vulneri licet invite adhibita, summo in cruciatu, Menelao me consolante, vitam egi. Tandem transactis mihi mensibus sex, doloris magnitudo diminui coepit. Mæroris enim medicina tempus est, animique vulnera emollit. Sol quippe hilaritatis plenus est, et agrimonia, tametsi modum superat, non tamen, nisi quatenus mens aestuat, fervet, ac si diei amentitate deliniatur, refrigescit. Cæterum quum me ad forum aliquid conferrem superveniens mihi a tergo quidam repente manu comprehensus ad se convertit, taciteque amplexus et dissuaviatus est. Ego quis ille esset, initio non cognovi, sed obstupefactus, oscula et salutationes non aliter quidem, quam si scopus aliquis essem, ad quem eae dirigerentur, excepi. Ac non multo post ejus faciem contemplatus, et præ gaudio vocem tollens (erat enim Clinia) hominem complector, paresque amplexus reddo : ac mecum una domum perducō. Ubi ille mihi, quo pacto naufragio ereptus fuerat, ego illi contra, quæ Leucippæ acciderant, singula commemoravi.

IX. Atque ita quidem ille, Fracta, inquit, nave, ad antennam protinus me contuli, extremitatemque illius, viris jam plenam, injectis manibus vix apprehendens, suspensus detineri conabar. Nobis autem aliquantisper undarum vi agitata, unda ingens ab altera parte lignum, cui hærebam, scopulo aquis tacto illisit : illisum aquæ impetus iterum, machinæ instar, rejecit, meque perinde ac funda, jactatum excussit. Quamobrem diei reliquum natando, spe omni salutis penitus amissa, transegi. Tandem fessus, fortunæque arbitrio totum me permittens, navem quamdam ad me venientem conplexi, ad illamque, quatenus concessum erat, manus tendens auxilium nutu rogavi. Qui in ea erant, sive quod vicem meam dolerent, sive quod ita ventis agerentur, ad me proram direxerunt : eorumque unus rudentem, nave interim præterlabente, demisit : quem quum apprehendissem, illi ex ipsis me

σης. Καθὼ μὲν ἐλαβόμεν, οἱ δ' ἐφειλκυσάν με ἐξ αὐτῶν τῶν τοῦ θανάτου πυλῶν. Ἴπλει δὲ τὸ πλοῖον εἰς Σιδῶνα· καὶ μέ τινες γνωρίζαντες ἐθεράπευσαν.

Γ. Δύο δὲ πλεύσαντες ἡμέρας ἐπὶ τὴν πόλιν ἤκομεν, καὶ δέρομαί τε τῶν ἐν τῷ πλοίῳ Σιδωνίων, Ξενοδάμας δ' ὁ ἔμπορος ἦν καὶ Θεόφιλος ὁ τούτου πενθερός, μηδενὶ Τυρίων, εἰ περιτύχοιεν, κατειπεῖν ὡς ἐκ ναυαγίας περιγενοίμην, ὡς ἂν μὴ μάθοιεν συναποδεδημηκότα. Ἰπλιζὼν γὰρ λήσειν, εἰ τὰπο τούτων ἐν ἡσυχίᾳ γένοιτο, πέντε μόνον ἡμερῶν μετὰ τῷ γενομένῳ, αἷς οὐκ ἔτυγον ὀρθεῖς. Τοῖς δὲ κατὰ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν, ὡς οἶσας, προηγορεύκειν (λέγειν) τοῖς πυθανομένοις, εἰς κώμην ἀποδεδημηκέναι μέχρι δέκα ὄλων ἡμερῶν. Καὶ τοῦτόν γε τὸν λόγον εὔρον περὶ ἐμοῦ κατεσχηκότα. Οὐπω δ' οὐδ' ὁ σὺς πατὴρ ἐκ τῆς Παλαιστίνης ἔτυχεν ἤκων, ἀλλὰ δύο ἄλλων ὕστερον ἡμερῶν, καὶ καταλαμβάνει πεμφθέντα παρὰ τοῦ τῆς Λευκίππης πατρὸς γράμματα, ἅπερ ἔτυχε μετὰ μίαν ἡμέραν τῆς ἡμετέρας ἀποδημίας κεκομισμένα, δι' ὧν ὁ Σώστρατος ἐγγυᾷ σοὶ τὴν θυγατέρα. Ἐν ποικίλαις ἦν οὖν συμφοραῖς ἀναγούς τὰ γράμματα καὶ τὴν ὑμετέραν ἀκούσας φυγῆν, τὸ μὲν, ὡς τὸ τῆς ἐπιστολῆς ἀπολέσας ἄθλον, τὸ δὲ, ὅτι παρὰ μικρὸν οὕτως ἡ Τύχη τὰ πράγματα ἔθηκε. Καὶ γὰρ οὐδὲν ἂν τούτων ἐγγόνει, εἰ θᾶττον ἐκομίσθη τὰ γράμματα. Καὶ τῶν μὲν πεπραγμένων οὐδὲν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἠγγασάτο πῶδεῖν γράφειν, ἀλλὰ καὶ τῆς μητρὸς τῆς κόρης ἐδεήθη τὸ παρὸν ἐπισχεῖν. Τάχα γὰρ [ἂν] αὐτοὺς ἐξευρήσομεν· καὶ οὐ δεῖ τὸ συμβᾶν ἀτύχημα μαθάνειν Σώστρατον. Ἀσμένους δὲ ὅπου ποῖ' ἂν ὦσιν ὅταν μάθωσι τὴν ἐγγυήν, [καὶ] ἀρῖζονται, εἴγ' αὐτοῖς ἐξέσται φανερώς ἔχειν ὑπὲρ οὐ πεπεύγασιν. Ἐπολυπραγμόνει δὲ παντὶ σθένει, ποῖ κεχωρηχάτε· καὶ ὡς ὀλίγον πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἔργεται Διόφρατος ὁ Τύριος ἐξ Αἰγύπτου πεπλευκῶς, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν, ὅτι σε ἐνόαδε ἐθεάσατο· καθὼ μαθῶν, ὡς εἶχον, εὐθύς ἐπιβὰς νεὸς ὀγδόην ταύτην ἡμέραν, πᾶσάν σε περιῆλλον ζητῶν τὴν πόλιν. Πρὸς ταῦτ' οὖν σοι βουλευτέον ἐστίν, ὡς τάχα καὶ τοῦ πατρὸς ἤζοντος ἐνταῦθα τοῦ σοῦ.

ΙΑ'. Ταῦτ' ἀκούσας ἀνωμῶσα ἐπὶ τῇ τῆς Τύχης παιδιᾷ, Ὡ δαίμων, λέγων, νῦν μὲν Σώστρατός μοι Λευκίππην ἐκδίδωσι καὶ μοι γάμος ἐκ μέσου πολέμου πέμπεται, μετρήσας ἀκριβῶς τὰς ἡμέρας, ἵνα μὴ φθάσῃ τὴν φυγῆν. Ὡ τῶν ἐξώρων εὐτυχημάτων. Ὡ μακάριος ἐγὼ παρὰ μίαν ἡμέραν. Μετὰ θάνατον γάμοι, μετὰ ὀρθῶν θμέναιοι. Τίνα μοι δίδωσι νύμφην ἡ Τύχη; ἦν οὐδ' ὀλόκληρόν μοι δέδωκε νεκράν. Οὐ ὀρθῶν νῦν κειρὸς, ὁ Κλεινίας εἶπεν· ἀλλὰ σκεψόμεθα, πότερον εἰς τὴν πατρίδα σοι νῦν ἀνακομιστέον, ἢ τὸν πατέρα ἐνταῦθα ἀναμενετέον. Οὐδέτερον, εἶπον. Ποίῳ γὰρ ἂν ἴδοιμι προσώπω τὸν πατέρα, μάλιστα μὲν οὕτως αἰσχυρῶς φυγῶν, εἴτα καὶ τὴν παρακαταθήκην αὐτῷ τὰ δελφοῦ διαφθεῖρας; Φεύγειν οὖν ἐντεῦθεν ὑπολείπεται πρὶν ἤκειν αὐτόν. Ἐν

mortis faucibus eripuerunt. Porro navis illa Sidonem ferebatur, ac nonnulli, quibus notus eram, mihi curationem adlubuerunt.

X. Biduum autem navigantes ad urbem advecli sumus. Ibi tum ego Sidonios, qui ea nave vehebantur, Xenodamam scilicet mercatorem, ejusque socerum, Theophilum, rogavi, ne Tyriorum alicui, si quem forte obviam habuissent, naufragio liberatum me nuntiarent, ut ne me tecum iter suscepisse intelligerent. Fieri enim posse putabam, ut eos laterem, si quidem hoc illi clam haberent, praesertim quod quinque tantum dies effluxissent, quibus nusquam apparueram. Nam et domesticis meis, ut scis, imperaveram ut rogantibus, me rus abiisse, decemque integros dies abfuturum esse responderent: atque hanc apud omnes famam de me invaluisse comperi. Sed et pater tuus non, nisi biduo post, e Palaestina rediit, missasque a Leucippes patre literas invenit, altero a discessu nostro die allatas, per quas ille tibi filiam spondebat. Quibus lectis, ac fuga nostra cognita, vehementer animo commotus est, tum quod et promissum per epistolam lucrum amisisset, tum quod eum in locum res a fortuna deductae essent, quorum nihil evenisset, si literae citius allatae fuissent. Neque vero censebat e re esse ut ad fratrem aliquid horum scriberet, sed et puellae matrem precatus est in praesens rem dissimulare; celeriter enim ipsos invenientes neque Sostratum infortunium, quod accidit, cognoscere oportet. Vos enim quoquo tandem abiissetis, futuras inter vos nuptias intellecturos, quibus palam habere liceat, cuius causa fugeritis. Nunc ille quam diligentissime in id incumbit, ut quonam profugeritis, scire possit. Nam etiam superioribus proximis diebus ex Aegypto reversus est Tyrinus Diophantus, teque hic vidisse patri tuo significavit. Quam rem ego simul atque intellexi, nulla plane interfecta mora huc adnavigavi: diesque hic octavus est, ex quo te quaerens urbem istam perlustro. Quamobrem de patre tuo jamjam affuturo, quid agas, etiam atque etiam vide.

XI. Quae quum Clinia dixisset, nihil aliud quam fortunae inconstantiam deslevi, o deus, inquires, hocne tempore Sostratus Leucippen mihi datur? Nuncne mihi medio ex bello uxor datur? nae ille dierum rationem diligenter subduxit: ne abitum nostrum anteverteret. O felicitates intempestivas, o me ante unum illum diem beatum. Nunc Leucippen mortuam spondent: nunc quum mihi lugendum est, Hymenaeum canere parant. Hel mihi, qualem Fortuna sponsam praebet: cuius ne mortuae quidem integrum cadaver mihi concessum fuit. Tum Clinia, Minime, inquit, nunc est conquerendi tempus: considerandum potius, praestetne in patriam redire, an patrem hic opperiri. Neutrum, inquam, placet. Nam qua facie illum intuear, cuius domo tam turpiter fugi? cuiusque fratris depositum corrumper? Mihi certe aliud nihil superest, nisi ut hinc prius abeam, quam ille adsit. Haec dum inter nos pertracta-

τούτω δὴ ὁ Μενέλαος ἐπιείρεται, καὶ ὁ Σάτυρος μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸν τε Κλεινίαν περιπτύσσονται καὶ μανθάνουσι παρ' ἡμῶν τὰ πεπραγμένα. Καὶ ὁ Σάτυρος, Ἄλλ' ἔστι σοι, ἔφη, καὶ τὰ παρόντα θέσθαι
 5 καλῶς καὶ ἐλεῆσαι ψυχὴν ἐπὶ σοὶ φλεγομένην. Ἀκουέτω δὴ καὶ ὁ Κλεινίας. Ἡ γὰρ Ἀφροδίτη μέγα τούτω παρέσχεν ἀγαθόν, ὃ δ' οὐκ ἐθέλει λαθεῖν. Γυναῖκα γὰρ ἐξέμικεν ἐπ' αὐτὸν πάνυ καλὴν, ὥστ' ἂν ἰδὼν αὐτὴν εἴποις ἄγαλα, Ἐφεσίαν τὸ γένος, ὄνομα Με-
 10 λίττην· πλοῦτος πολὺς καὶ ἡλικία νέα. Ἐθήνηκε δ' αὐτῆς προσφάτως ἀνὴρ κατὰ θάλασσαν· βούλεται δὲ τοῦτον ἔχειν δεσπότην· οὐ γὰρ ἀνδρα ἐροῖ· καὶ δίδωσι αὐτὴν καὶ πᾶσαν αὐτῆς τὴν οὐσίαν. Δι' αὐτὸν γὰρ δύο μῆνας νῦν ἐνθάδε διέτριψεν, ἀκολουθεῖσαι
 15 δεομένη. Ὁ δ' οὐκ οἶδα τί παθὼν ὑπερηφανεῖ, νομίζων αὐτῷ Λευκίπτην ἀναβιώσεσθαι.

IB. Καὶ ὁ Κλεινίας, Οὐκ ἀπὸ τρόπου δοκεῖ μοι, φησὶν, ὁ Σάτυρος λέγειν. Κάλλος γὰρ καὶ πλοῦτος, καὶ ἔρωσι εἰ συνῆλθον ἐπὶ σέ, οὐκ ἔδρας (ἔργον) οὐδ'
 20 ἀναβολῆς. Τὸ μὲν γὰρ κάλλος ἤδονην, ὃ δὲ πλοῦτος τρυφήν, ὃ δ' ἔρωσι αἰδοῦ (δίδωσι). Μισεῖ δ' ὁ θεὸς τοὺς ἀλαζόνας. Φέρε πείσθητι τῷ Σατύρῳ καὶ χάρισαι τῷ θεῷ. Κἀγὼ στεναζάας, Ἄγε με, εἶπον, ὅποι θέλεις, εἰ καὶ Κλεινία τοῦτο δοκεῖ· μόνον ὅπως
 25 τὸ γυναικίον μοι μὴ παρέχῃ πράγματα, ἐπείγουσα πρὸς τὸ ἔργον, ἔστ' ἂν εἰς τὴν Ἐφεσον ἀφικώμεθα. Φθάνω γὰρ ἐπομοσάμενος ἐνταῦθα μὴ συνελθεῖν, ἐνθα Λευκίπτην ἀπολώλεκα. Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Σάτυρος, προστρέχει πρὸς τὴν Μελίττην εὐαγγέλια φέρων. Καὶ
 30 μικρὸν αὐθις διαλιπὼν ἐπανερχεται, λέγων, ἀκούσασαν τὴν γυναῖκα ὑφ' ἡδονῆς παρὰ μικρὸν τὴν ψυχὴν ἀφεῖναι. Δεῖσθαι δ' ἤκειν ὡς αὐτὴν δειπνήσοντα τὴν ἡμέραν γάμων προύμιον. Ἐπείσθη καὶ ὄρχομαι.

II. Ἡ δ' ὡς εἶδέ με, ἀναθοροῦσα περιβάλλει καὶ
 35 πᾶν μου τὸ πρόσωπον ἐπιπίπτει φιλημάτων. Ἦν δὲ τῷ ὄντι καλὴ καὶ γάλακτι μὲν ἂν εἶπες αὐτῆς τὸ πρόσωπον κεχρίσθαι, ῥόδον δ' ἐμπεφυτεῦσθαι ταῖς παρειαῖς. Ἐμάρμακρεν αὐτῆς τὸ βλέμμα μαρμαρυγὴν Ἀφροδίσιον· κόμη πολλὴ καὶ βαθεῖα καὶ κατάχρυσος
 40 τῇ χροίᾳ, ὥστ' ἔδοξα οὐκ ἀηδῶς ἰδεῖν τὴν γυναῖκα. Τὸ μὲν οὖν δεῖπνον ἦν πολυτελές· ἡ δ' ἐφαπτομένη τῶν παρακειμένων, ὡς δοκεῖν ἐσθίειν, οὐκ ἠδύνατο τυχεῖν δλοκλήρου τροφῆς, πάντα δὲ ἐβλεπεν ἐμέ. Οὐδὲν γὰρ ἦδύ τοῖς ἐρώσι πλην τὸ ἐρώμενον. Τὴν γὰρ ψυ-
 45 χὴν πᾶσαν ὁ ἔρωσι καταλαβὼν, οὐδ' αὐτῇ χώραν δίδωσι τῇ τροφῇ. Ἡ δὲ τῆς θεᾶς ἡδονὴ διὰ τῶν ὀμμάτων εἰσρέουσα, τοῖς στέρνοισι ἐγκάθηται· ἔλκουσα δὲ τοῦ ἐρωμένου τὸ εἶδωλον αἶ, ἐναπομάττεται τῷ τῆς ψυχῆς κατόπρω, καὶ ἀναπλάττει τὴν μορφήν· ἡ
 50 δὲ τοῦ κάλλους ἀπορροὴ δι' ἀφανῶν ἀκτίων ἐπὶ τὴν ἐρωτικὴν ἐλκομένη καρδίαν, ἐναποσφραγίζει κάτω τὴν σκιάν. Λέγω δὴ πρὸς αὐτὴν συνεί· Ἀλλὰ σύ γ' οὐδενὸς μετέχεις τῶν σῶν αὐτῆς, ἀλλ' ἔοικας τοῖς ἐν γραφαῖς ἐσθίουσιν. II δὲ, Ποῖον γὰρ ὄψον, ἔφη, μοι

rentur, Menelaus et Satyrus ad nos ingressi sunt : atque ambo Cliniam amplexi, et de tota re a nobis certiores facti fuerunt. Et Satyrus tibi licet et res tuas in tuto collocare animique tui amore deflagrantis una misereri : audiat vero et Clinia. Per magnam huic felicitatem Venus ostendit : sed quam ipse nihili faciendam putat : mulierem enim Ephesiam ejus amore flagrantem ad insaniam usque compulit, forma bona sane, et quam quum videas deæ imagini similem judices : Meliten eam vocant, divitem, atque ætate tenera. Quæ quum virum pridem naufragio amiserit, hunc sibi dominum, non enim maritum dicam, præoptat, eique se et fortunas omnes suas dedit. Quid, quod ejus etiam causa duos hic menses consumpsit, hominem, ut se sequeretur, obtestans? hic vero eam despicit, neque scio id quomobrem faciat, Leucippo sibi a mortuis excitatum iri putans.

XI. Tum Clinia, Recte, inquit, Satyrus loqui mihi videtur. Quid enim cunctatione opus sit, ubi pulchritudo, divitiæ, amor tibi sese offerant? Pulchritudo enim ad voluptates perfrueudas, divitiæ ad usus vitæ necessarios, amor ad existimationem tibi parandam, omnia suppetunt. Superbi deo invisī. Satyro obtemperes, dei voluntati te permittas. Tum ego suspirans, Agedum, inquam, duc me quo lubet, siquidem ita Clinia quoque videtur. Tantum ne muliereula hæc molesta mihi sit, rem ante perfici postulans, quam Ephesum pervenerimus. Juravi enim nemini me unquam hic mei copiam facturum, ubi Leucippen amisi. Quibus auditis, Satyrus e vestigio ad Meliten evangelia ferens cucurrit : atque haud ita multo post reversus, ea re cognita, præ nimia voluptate exanimatam pene concidisse retulit : meque ad illam eo ipso cœnatum ire oportere, ut nuptiarum initium faceremus. Itaque obedivi et (ad mulierem) me contuli.

XII. Quæ simulac me conspexit, prosiliens, complexu innumerisque dissuaviationibus accepit. Erat sane illa formosa, lacte illius vultum diffusum dicas, genis rosam innatam, et ad spectus Veneri convenienti fulgebat splendore; capillus multus et densus, auroque non absimilis pendebat : itaque non insuaviter illam contemplari mihi videbar. Splendidissima quidem cœna erat; Melite vero tametsi ex iis, quæ apposita fuerant, sibi aliquid assumeret, ut videretur edere, tamen nihil prorsus comedebat, sed me unum tantummodo oculis observabat. Amanibus enim nihil suave est, excepta amata re. Animum occupans amor, ipsis etiam alimentis aditum obstruit. Voluptas autem, quæ in videndo percipitur, per oculos illapsa menti insidet, reique visæ imaginem secum raptam animi speculo continenter imprimit atque effingit : pulchritudinisque fluxio ipsa per occultos radios in amantis pectus dimanans, amatæ rei formam insculpit. Illud igitur quum animadvertissem, Nihil tuorum, inquam, edis næ tu pictis convivis mihi similis videris. Tum illa. Quodnam mihi lautius, inquit, obsonium, quod vinum pretio-

πολυτελές ἢ ποῖος οἶνος τιμιώτερος τῆς σῆς ὄψεως; Καὶ ἅμα λέγουσα κατεφιλήσέ με, προσιέμενον οὐκ ἀηδῶς τὰ φιλήματα· εἶτα διαγχοῦσα, εἶπεν· Ἀὖτη μοι τροφή.

6 **ΙΔ'.** Τότε μὲν οὖν ἐν τούτοις ἦμεν· ἐσπέρας δὲ γενομένης, ἡ μὲν ἐπεχειρεῖ με κρατεῖν ἐκεῖ κοιμηθησόμενον· ἐγὼ δὲ παρητούμην, εἰπὼν ἅ καὶ πρὸς τὸν Σάτυρον ἔτυχον προαγορεύσας. Μόλις οὖν ἀφίησιν ἀνωμένην. **Τῆ δ' ὕστερα**ῖα συνέκειτο ἡμῖν εἰς τὸ τῆς Ἴσιδος ἐρῶν ἀπαντῆσαι, διαλεξομένους τ' ἀλλήλοις καὶ πιστωσομένοις ἐπὶ μάρτυρι τῇ θεῷ. **Συμπαρήσαν** δ' ἡμῖν ὅ τε **Μενέλαος** καὶ ὁ **Κλεινίας**· καὶ ὠμύομεν, ἐγὼ μὲν ἀγαπήσειν ἀδόλως, ἡ δ' ἄνδρα ποιήσεσθαι, καὶ πάντων ἀποραεῖν δεσποτήν. Ἄρξει δέ, εἶπον
10 ἐγὼ, τῶν συνθηκῶν ἢ εἰς Ἐφεσον ἡμῶν ἀφίξει· ἐνταῦθα γάρ, ὡς ἔφην, **Λευκίππη** παραχωρήσεις. Δεῖπνον οὖν ἡμῖν ἠδρεπέζετο πολυτελές. Καὶ ὄνομα μὲν ἦν τῷ δειπνῷ γάμοι, τὸ δ' ἔργον συνέκειτο ταμειεσθαι. Καί τι μέμνημαι καὶ γελῶν παρὰ τὴν ἐστίαν τῆς
20 **Μελίττης**. Ὡς γὰρ ἐπευφήμουν τοῖς γάμοις οἱ παρόντες, νεύσασα πρὸς με ἡσυχῆ, **Καινὸν**, εἶπεν, ἐγὼ μόνη πέπονθα καὶ οἶον ἐπὶ τοῖς ἀφανέσι ποιοῦσι νεκροῖς. **Κενοτάριον** μὲν γὰρ εἶδον, **κενογάμιον** δ' οὐ. Ταῦτα μὲν οὖν ἔπαιζε σπουδῆ.

25 **Η'.** Τῆ δ' ἐπιούσῃ στελλόμεθα πρὸς ἀποδημίαν· κατὰ τύχην δὲ καὶ τὸ πνεῦμα ἐκάλε ἡμᾶς. Καὶ ὁ **Μενέλαος** μέχρι τοῦ λιμένα ἐλθὼν καὶ ἀσπασάμενος, εὐτυχεστέρας εἰπὼν νῦν ἡμᾶς τυχεῖν θαλάσσης, ἀπετράπετο αὐθις, **νεανίσκος** πάνυ **χρηστός** καὶ **θεῶν**
30 **ἄξιος**, καὶ ἅμα **δακρύων** ἐμπεπλησμένος, καὶ ἡμῖν δὲ πᾶσι κατεφέρετο δάκρυα. Τῷ δὲ **Κλεινίᾳ** ἐδόκει μή με καταλιπεῖν, ἀλλὰ μέχρις Ἐφεσσοῦ συμπλεύσαντα καὶ τινα ἐνδιατρίψαντα τῇ πόλει χρόνον, ἐπανελθεῖν, εἰ τὰμ' ἐν καλῷ κείμενα καταμάθοι. Γίνεται δὲ κατ'
35 οὐραν ἡμῶν ὁ ἀνεμος· ἐσπέρα τ' ἦν, καὶ δειπνήσαντες ἐκέλιμεθα κοιμησόμενοι. Ἰδία δ' ἐμοί τε καὶ τῇ **Μελίττῃ** καλύθη τις ἦν ἐπὶ τοῦ σκάφους περιπεπραγμένη. **Περιβαλοῦσα** οὖν με κατεφιλεῖ καὶ ἀπῆτει τὸν γάμον, **Νῦν** μὲν, λέγουσα, **Λευκίππης** τοὺς ὄρους ἐξήλθομεν
40 καὶ τῶν συνθηκῶν τοὺς ὄρους ἀπειλήραμεν· ἐντεῦθεν ἡ προθεσμία. Τί με δεῖ νῦν εἰς Ἐφεσον περιμένειν; Ἄδηλοι τῆς θαλάσσης αἱ τῶν ἀπιστιῶν τῶν ἀνέμων αἱ μεταβολαί. Πίστευσόν μοι, **Κλειτοφῶν**, **κάομαι**. Ὁφελον ἡδυνάμην δεῖξαι τὸ πῦρ. Ὁφελον εἶχε τὴν
45 αὐτὴν φύσιν τῷ κοινῷ τὸ τοῦ ἔρωτος πῦρ, ἵνα σοι περιχυθεῖσα κατέφλεξα. **Νῦν** δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῦτο μόνον τὸ πῦρ ἰδίαν ὕλην ἔχει καὶ ἐν ταῖς περὶ τοὺς ἐραστικὰς συμπλοκαῖς ἀνακαάμενον λάβρον τῶν συμπλεκομένων φεῖδεται. Ὡς πυρὸς μουσικῶ· πυρὸς ἐν
50 ἀπορρήτῳ δαδουγόμενου· πυρὸς τοὺς ὄρους αὐτοῦ φυγεῖν μὴ θέλοντος. **Μηθῶμεν** οὖν, ὦ φίλτατε, τὰ τῆς Ἀφροδίτης μυστήρια.

ΙΓ'. Καγὼ εἶπον· Μή με βιάσῃ λῦσαι θεσμὸν δόσις νεκρῶν. Οὐπω τῆς ἀθλίης ἐκείνης τοὺς ὄρους

suis tuo esse adspectu posse putas? Protinusque his dietis, me jam non sine voluptate oscula admittente, dissuaviata est; dein manibus enitens, Hoc meum, inquit, oblectamentum est.

XIV. Ac tum quidem hoc modo res habuit. Postea vero quam nox adventavit, mulier secum me nocte illa retinere conata est. Sed quum eadem fere, quæ Satyro ante dixeram, repetens assentiri nollem, quamquam agre ac difficulter, dimissus sum tamen, et ea lege, ut postridie in Isidis templum conveniremus: ibique, teste dea, tota de re, et inter nos quid futurum esset, constabiliremus. Affuerunt itaque et Menelaus et Clinias: juravimusque, et ego quidem perquam sancte me illam amatum: illa vero, me sibi conjugem adscituram, rerumque suarum omnium dominum habituram. Quæ quidem ita inter nos firmata sunt, ut non ante promissa fierent, quam Ephesum applicuissemus. Illic enim, uti antea testatus fueram, Meliten Leucippæ cedere volebam. Deinceps ponebatur cæna exquisitissimis cibis cumulata: cœnæque illi nuptiale nihil, nisi nomen, fuit: nam reliqua in aliud tempus differre pacti eramus. Porro autem mihi nunc etiam risu dignum nescio quid a Melite inter cœnandum dictum fuisse, in mentem venit. Nam simulac nuptiis, qui aderant, bene precati sunt, Melite clam mihi annuens, Ego, inquit, novum quiddam sola passa sum, ut iis faciant quorum cadavera humanda nusquam reperiuntur; inanes tumulos enim vidi, sed inanes nuptias nunquam. Atque hoc quidem pacto mulier serio jocabatur.

XV. Postridie vento secundo invitati nos paramus abire, Menelausque ad portum nos usque secutus, et data acceptaque salute magis prosperum nunc nobis mare contingere dicens, discessit, adolescens probus sane, ac pene divinus, simul lacrymarum plenus, a nobis omnibus lachrymæ fundebantur. Clinias, in e deserere indignum ratus, Ephesum una mecum proficisci voluit, ut ibi tantisper moratus, dum res meas in tuto esse prospiceret, rediret. Fit sane secundus nobis ventus, vesperque erat, ac cæna sumta, dormituri jacebamus. Mihi et Melitæ privatum quoddam circumseptum cubiculum erat in nave: Melite igitur me complexa suaviari, nuptiasque repetere cepit, nunc quidem certe, inquires, extra Leucippes fines egressi sumus: ac pactos jam terminos tenemus: hæc præstituta dies est. Quid nunc, donec Ephesum pervenerimus, differre oportet? Dubii maris eventus, infidæque ventorum mutationes: uror, mihi crede, Clitophon, atque utinam ardorem palam facere liceret: utinam eadem in meo igne amoris quæ in vulgari igne vis esset, ut complexum meorum contactu flammam in te immittam. Sed præter reliqua hic ignis diversam quamdam ab aliis vim sortitus est. Nam quum inter amatoris complexus vehementissime ferveat hic nobis, illis quos amplectitur parcat. O ignem arcanum, o ignem in abilito relucentem, o ignem suos fines transgredi nolentem. at nos, o carissime Clitophon, Veneris sacris initiemur.

XVI. Tum ego, ne me, inquam, mortuorum justa intervertere adigas: neque enim miseræ illius puellæ fines

παρήλθομεν, ἕως ἂν γῆς ἐπιθῶμεν ἑτέρας. Οὐκ ἤκουσας, ὡς ἐν θαλάσῃ τέθνηκεν; Ἐπιπλέω Λευκίπ-
 5 πης τὸν τάφον. Τάχα που περὶ τὴν ναῦν αὐτῆς εἰ-
 λείται τὸ εἶδωλον. Λέγουσι δὲ τὰς ἐν ὕδατι ψυχὰς
 ἀνηρημένας μηδ' εἰς ἄδου καταβαίνειν θλωσ, ἀλλ'
 10 τοῦ περὶ τὸ ὕδωρ ἔχειν τὴν πλάνην, καὶ ἐπιστήσεται
 τάχα ἡμῖν συμπλεκόμενοις. Ἐπιτήδειον δέ σοι δοκεῖ
 καὶ τὸ χωρίον εἶναι πρὸς γάμον; Γάμος ἐπὶ κύματος,
 γάμος ὑπὸ θαλάσσης φερόμενος; Θάλαμον ἡμῖν θέλεις
 15 γενέσθαι μὴ μένοντα; Σὺ μὲν, ἔφη, σοφίῃ, φίλτατε·
 πᾶς δὲ τόπος τοῖς ἐρῶσι θάλαμος· οὐδὲν γὰρ ἄβατον
 τῷ θεῷ. Ἐν θαλάσῃ δὲ μὴ καὶ οἰκειότερόν ἐστιν
 Ἐρωτὶ καὶ Ἀφροδίτῃ μυστηρίους; Οὐγάτηρ Ἀφρο-
 20 δίτη Θαλάσσης. Χαρσιόμεθα τῇ γαμηλίῳ θεῷ, τι-
 μῆσωμεν αὐτῆς γάμῳ τὴν μητέρα. Ἐμοὶ μὲν γὰρ
 δοκεῖ τὰ παρόντα γάμων εἶναι σύμβολα. Ζυγὸς μὲν
 οὗτος ὑπὲρ κεφαλῆς κρεμάμενος, δεσμοὶ δὲ περὶ τὴν
 κεραῖαν τεταμένοι· καλὰ γε, ὦ δέσποτα, τὰ μαντεύ-
 25 ματα· ὑπὸ ζυγὸν ὁ θάλαμος, καὶ κάλω δεδεμένοι.
 Ἄλλὰ καὶ πηδάλιον τοῦ θαλάμου πλησίον. Ἰδοὺ τοὺς
 γάμους ἡμῶν ἢ Τύχῃ κυβερνᾷ· νυμφοστολήσουσι δ'
 ἡμᾶς Ποσειδῶν καὶ Νηρείδων χορός. Ἐνταῦθα γὰρ
 καὶ αὐτὸς Ἀμφιτρίτην γαμεῖ. Λιγυρὸν δὲ συρίζει
 30 περὶ τοὺς κάλους καὶ τὸ πνεῦμα. Ἐμοὶ μὲν ὑμέναιον
 ἄδειν δοκεῖ τὰ τῶν ἀνέμων αὐλήματα. Ὅραξ δὲ καὶ
 τὴν ὀθόνην κεκυρτωμένην, ὥσπερ ἐγκύμονα γαστέρα.
 Δεξιὸν μοι καὶ τοῦτο τῶν οἰωνισμάτων. Ἐση μοι
 ταχὺ καὶ πατήρ. Ἰδὼν οὖν αὐτὴν σφόδρα ἐγκειμένην,
 35 Φιλοσοφῆσωμεν, εἶπον, ὦ γυναῖ, μέγρι λαβιώμεθα
 γῆς. Ὀμνυμι γάρ σοι τὴν θάλατταν αὐτὴν καὶ τὴν
 τοῦ πλοῦ τύχην, ὡς ἐσπούδακα καὶ αὐτός. Ἄλλ' εἰσι
 καὶ θαλάσσης νόμοι. Πολλάκις ἤκουσα παρὰ τῶν
 ναυτικωτέρων, καθαρὰ δεῖν Ἀφροδίτων εἶναι τὰ σκά-
 40 φη, τάχα μὲν, ὡς ἱερά, τάχα δὲ, ἵνα μὴ τις ἐν τηλι-
 κούτῳ κινδύνῳ τρυφᾷ. Μὴ ἐνυβρίσωμεν, ὦ φίλτατη,
 τῇ θαλάσῃ, μηδὲ συμμιζώμεν γάμον ὁμοῦ καὶ φόβον.
 Τηρήσωμεν ἑαυτοῖς καθαρὰν τὴν ἡδονήν. Ταῦτα
 λέγων καὶ μελιτισσόμενος τοῖς φιλήμασιν ἔπειθον, καὶ
 45 τὸ λοιπὸν οὕτως ἔκαθεύδομεν.

IZ'. Πέντε δὲ τῶν ἐξῆς ἡμερῶν διανύσαντες τὸν
 πλοῦν ἤκομεν εἰς τὴν Ἐφεσον. Οἰκία μεγάλη καὶ
 πρώτη τῶν ἐκεῖ· θεραπεῖα πολλή καὶ ἡ ἄλλη παρα-
 σκευὴ πολυτελής. Κελεύει δὴ δεῖπνον ὡς ὅτι ἐκπρε-
 50 πέστατον ἐτοιμάζειν. Ἡμεῖς δὲ τέως, ἔφη, χωρήσω-
 μεν εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἀπειχόν δὲ τῆς πόλεως σταδίους
 τέτταρας. Ἐπικαθίσαντες οὖν ὀχλήματι, ἐξήλθομεν.
 Καὶ ἐπεὶ τάχιστα παρεγενόμεθα, διεβαδίζομεν τοὺς
 ὄργατους τῶν φυτῶν καὶ ἐξαίφνης προσπίπτει τοῖς
 γόνασιν ἡμῶν γυνή, χοιρίδι παχείαις δεδεμένη, δίκελ-
 55 λαν κρατοῦσα, τὴν κεφαλὴν κεκαρμένην, ἐρρυπωμένην
 τὸ σῶμα, χιτῶνα ἀνεζωσμένην ἄθλιον πάνυ, καὶ
 Ἐλέσόν με, ἔφη, δέσποινα, γυνὴ γυναῖκα, ἐλευθέραν
 μὲν, ὡς ἔφην, δούλην δὲ νῦν, ὡς δοκεῖ τῇ Τύχῃ. Καὶ
 ἅμα ἐσιώπησε. Λέγει οὖν ἡ Μελίττη· Ἀνάστηθι,

prætervecti sumus nisi quum alias tenuerimus terras. An non eam in mari vitam reliquisse audivisti? Leucippes sepulcrum est maris amplitudo hæc, per quam ferimur. Fortasse circum navem hanc simulacrum illius errat. Animas enim eorum, qui in aquis pereunt, non omnino quidem ad inferos descendere, sed propter aquas circumferri aiunt. Ac fortasse nobis hic complicatis imminet. Cæterum idoneusne tibi ad nuptias conficiendas locus hic videtur? rectene tu illas inter fluctus, marisque jactationes fieri arbitraris? an tu ab instabili nuptias nostras toto auspicari nos debere censes? Tum Melite, scite carissime, inquit, argutaris: verumtamen locus quilibet pro thalamo amantibus, Amori enim deo nullus præclusus est. Nonne effiam arcanis ejus familiarissima sedes mare? Maris Venus est filia. Gratam nuptiarum deæ rem faciamus, cujus matrem per has nuptias honoremus. Nam et jugum hoc supra caput suspensum, et quæ circum antennam posita vincula sunt, nuptiarum præsentia mihi omnino signa videntur esse: optima, o here, auspicia, sub jugo thalamus, rudentes inter se colligati, gubernaculum prope thalamum. Ecce nuptiæ a Fortuna nostra gubernantur. Neptunus (is Amphitriten in mari uxorem duxit) et Nereidum chori nos comitabuntur; canore circa rudentes susurrat ventus, ipsaque ventorum murmura hymenæum canere mihi quidem videntur. An non tu quoque velum istud, quasi prægnantem uterum, intumescere cernis? quod ego sane boni ominis loco mihi duco, hinc futurum conjectans, ut jamjam pater futurus sis. Itaque quum illam ad id tam propensam viderem, Philosophemur, inquam, o mulier, tantisper, dum terram attingamus. Illud autem tibi ego per mare ipsum et per navigationis hujus eventum juro, non alio me desiderio teneri. Sed sunt suæ ipsius maris leges: de nautis enim persæpe audivi, naves a Veneris congressibus puras esse oportere, sive quod sacræ sint, sive quod minime deceat inter ea, quæ mari semper impendent, pericula quemquam lascivius oblectari. Ne igitur mari maculam hanc inuramus, neu nuptiis terrorem immisceamus; servemus nobis solidum gaudium. Quæ quum dixissem, oculis identidem subblandiens, mulierem in meam sententiam pertraxi: atque ita, quod noctis reliquum erat, somno dedimus.

XVII. Quinto autem post quam discesseramus, die Ephesum navem appulimus: ubi Melites domus ampla, et earum quæ illa in urbe essent, facile prima, servorum præterea numerus non exiguus, alia postremo supellex lautissima. Mulier interea dum cænæ, quam splendidissimam imperaverat, tempus adventaret, una secum me rus, ab urbe non amplius passus n distans, pergere voluit: curru vecti egressi sumus, et simul atque eo perveneramus, arborum in quincuncem directæ ordines perambulare cepimus; e vestigio mulier quædam, gravioribus catenis vincta, ligonem gestans, capillo detonso, corpore squalido, amictu valde misero, ad genna nobis prostrata, Miserere, inquit, mei, o hera, mulieris mulier, et ingenue quidem olim, ut nata sum, servæ autem nunc, sicuti fortunæ visum est. Vocemque hic repressit. Tum Melite, Surge, inquit, mulier,

ὦ γύναι, καὶ λέγε, τίς εἶ, καὶ πόθεν, καὶ τίς σοι τοῦτον περιέθηκε τὸν σιδήρον· κέραγε γάρ σου καὶ ἐν κακοῖς ἢ μορφή τὴν εὐγένειαν. Ὁ σὸς, εἶπεν, οἰκέτης, ὅτι αὐτῷ μὴ πρὸς εὐνὴν ἐδούλευον. Ὀνομά (μοι) Λάκαινα, Θεσσαλὴ τὸ γένος· καὶ σοι προσφέρω 5 μου ταύτην τὴν τύχην ἰκετηρίαν. Ἀπόλυσόν με τῆς καθεστῶσης συμφορᾶς· πάρα σγε δέ μοι τὴν ἀσφάλειαν, ἔστ' ἂν ἀποτίσω τὰς δισηλίϊας. Τοσοῦτου γάρ με ὁ Σωσθένης ἀπὸ τῶν ληστῶν ἐωνήσατο. Ποριούμεν 10 δ' εὖ ἔσθι, τὴν ταχίστην· εἰ δὲ μὴ, σοὶ δουλεύσομεν. Ὅρθῃ δὲ καὶ πληγαῖς οἷς κατέζηέ με πολλαῖς. Καὶ ἅμα διανοίξασα τὸν χιτῶνα, δείκνυσαι τὰ νῦτα διαγεγραμμένα ἔτι οἰκρότερον. Ἐγὼ οὖν ταῦτ' ἠκούσαμεν, ἐγὼ μὲν συνελθὼν· καὶ γὰρ τὴν ἐδόκει Λευκίπτης 15 ἔχειν. Ἡ δὲ Μελίττη ἔρη· Θάρρει, γύναι· τούτων γάρ σε λύσομεν, εἰς τε τὴν οἰκεῖαν προῖκα ἀποπέμψομεν. Τὸν Σωσθένην καλεσάτω τις ἡμῖν. Ἡ μὲν οὖν εὐθύς τῶν δεσμῶν ἠλευθεροῦτο· ὁ δὲ παρῆν τεταραγμένος. Λέγει οὖν ἡ Μελίττη· ὦ κακὴ κεφαλή, τοιαῦτά 20 ποτε κἂν τῶν ἀγρειοτάτων οἰκετῶν θεάσαι παρ' ἡμῖν οὕτως ἠκισμένον; Τίς αὕτη; λέγε μηδὲν ψευδάμενος. Οὐκ οἶδα, εἶπεν, ὧ δέσποινα, πλὴν ἐμπορὸς τις, ὄνομα Καλλισθένης, ταύτην μοι πέπρακε, φάσκων ἐωνῆσθαι μὲν αὐτὴν ἀπὸ ληστῶν, εἶναι δ' ἐλευθέραν. Ὀνομα 25 δ' αὐτὴν ὁ ἔμπορος ἐκάλει Λάκαιναν. Ἡ δὲ τὸν μὲν τῆς διοικήσεως, ἧς ἔχειν, ἀπέπαυσε, τὴν δὲ παραδίδοιαι θεραπεύαις, κελεύσασα λούσαι καὶ ἐσθῆτα ἀμφιάσαι καθαρὰν καὶ εἰς ἄστου ἀγαγεῖν. Διοικήσασα δὲ τινα τῶν κατὰ τοὺς ἀγρούς, ὧν ἔνεκεν παρῆν, ἐπι- 30 βᾶσα τοῦ ὀρχήματος ἅμ' ἐμοί, ἐπανήειμεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ περὶ τὸ δεῖπνον ἤμεν.

III. Ἐστιωμένῳ δέ μοι μεταξὺ σημαίνει νεύσας ὁ Σάτυρος προανίστασθαι, καὶ ἦν τὸ πρόσωπον ἐσπουδακώς. Σκηψάμενος οὖν ἐπὶ τινι τῶν κατὰ τὴν 35 γαστέρα ἐπέεινεν, ἐξάνισταμαι. Καὶ ἐπεὶ προῆλθον, λέγει μὲν οὐδὲν, ἐπιστολὴν δ' ὀρέγει. Λαβῶν δὲ, πρὶν ἀναγνῶναί [με,] κατεπλάγην εὐθύς· ἐγνώρισα γὰρ Λευκίπτης τὰ γράμματα. Ἐγέγραπτο δὲ τάδε·

ΛΕΥΚΙΠΠΗ ΚΛΕΙΤΟΦΩΝΤΙ

ΤΩ ΔΕΣΠΟΤΗ ΜΟΥ.

Τούτο γάρ σε δεῖ καλεῖν, ἐπεὶ καὶ τῆς δεσποίνης 40 ἀνὴρ εἶ τῆς ἐμῆς. Ὅσα μὲν διὰ σὲ πέπονθα, οἶδας· ἀνάγκη δὲ νῦν ὑπομνήσαι σε. Διὰ σὲ τὴν μητέρα κατέλιπον καὶ πλάνην εἰλόμην· διὰ σὲ πέπονθα ναυαγίαν καὶ ληστῶν ἠνεσχόμην· διὰ σὲ ἱερεῖον γέγονα καὶ καθαρμὸς καὶ τέθνηκα ἤδη δεύτερον· διὰ σὲ πέ- 45 πραιμαι καὶ ἐδέθην σιδήρῳ καὶ δικέλλαν ἐβάστασα, καὶ ἔσχαψα γῆν καὶ ἐμαστιγώθην· ἵνα σὺ δὲ γέγονας ἄλλῃ γυναικί, κἀγὼ τῷ ἐτέρῳ ἀνδρὶ γένομαι; Μὴ γένοιτο. Ἄλλ' ἐγὼ μὲν ἐπὶ τοσαύταις ἀνάγκαις διεκατέρησα· σὺ δ' ἄπρατος, ἀμαστιγώτος γαμεῖς. Εἰ

et quæ sis, et cujas, quisve has tibi catenas injecerit, elo-
quere. Adspectus enim tuus, etiam in adversa hac fortuna,
nobilitatem tuam prædicat. Tum illa, Servus, inquit,
tuus, quod impuris ejus cupiditatibus obtemperare nolui.
Genere Thessala sum, Lacænae mihi est nomen. Hanc ego
tibi fortunam meam supplex commendo. Tu ex iis me
miseriis, quibus oppressa sum, eripe, tutelamque tuam
mihi tantisper præsta, dum tibi sestertium nummum duo
millia, tanti enim me a piratis Sosthenes emit, solvau.
Quæ, mihi crede, quam ocysime conficiam. Sin minus,
tibi servire pergam. Cæterum quam me ille fæde exer-
ciatam habuerit, vide: protinusque diducta veste terga
ostendit miserum in modum conscribillata. Quæ cum au-
divissemus, ego quidem stupore oppressus sum. Leucippes
enim similitudinem quamdam habere mihi visa est. Me-
lite vero, bono, inquit, animo esto. Ab iis enim malis
te liberabo, domumque gratis remittam. Mox Sosthenem
mihi aliquis vocet; illa igitur e vinculis statim eximebatur,
perterritus Sosthenes adfuit: cui Melite, Quando, inquit,
scelestum caput, e vilioribus etiam famulis nostris aliquem
tam diro modo a nobis acceptum vidisti? Sed quænam hæc
sit, age, fallaciis omissis, effare. Nihil aliud hercule,
inquit ille, o heræ, scio, præterquam quod mercator (Cal-
listhenes ei nomen erat) eam mihi vendidit, a piratis em-
tam affirmans, esse autem liberam, Lacænamque appel-
lari aiebat. Melite hominem ab administratione, cui
præerat, abdicavit, mulierem ancillis commendavit, lo-
tamque ac munda palla indutam in urbem duci jussit.
Deinceps nonnullis ad agrorum rationem pertinentibus,
quorum gratia illo se contulerat, imperatis, pilentio ad
urbem reversi sumus, conaturique accubivimus.

XVIII. Convivium celebranti mihi interea Satyrus, vultu
nescio quid serium admodum subindicante, nutu, ut prius
exurgerem, significavit. Quamobrem purgandæ alvi
gratia cecedere me simulans, exii. Satyrusque nullis om-
nino prolatis verbis, epistolam mihi reddidit: qua resi-
gnata, protinus, antequam legere inciperem, animo con-
sternatus sum: Leucippes enim manum agnovi: scripta
hæc erant:

LEUCIPPE CLITOPHONTI

HERO S.

Herum te a me appellari oportet qui heræ meæ ma-
ritus factus sis. Quamquam autem quæcumque tua
causa pertuli, minime ignoras, commonescere te ta-
men in præsentia necesse est. Tua causa matrem reli-
qui, errationemque mihi elegi: tua causa naufragium
feci et in piratarum manus deveni: tua causa hostia et
expiatio facta sum et iam bis mortem oppelti:
tua causa venti, ferretsque catenis fui constricta, li-
gonem gestavi, terram effodi, vapulavi: ut tu scilicet
alterius mulieris conjunx, ego alterius viri uxor es-
sem? al hoc di prohibeant. Ego quidem certe tanta
necessitate pressa fortis animo virgo mansi: tu vero
illusus, verberumque immunis, novis te nuptiis oblectas.

τις οὖν τῶν πεπονημένων διὰ σέ κείται χάρις, δεήθητί σου τῆς γυναικός, ἀποπέμψαι, ὡς ἐπηγγείλατο· τὰς δὲ δισχίλιας, ἃς ὁ Σωσθένης ὑπὲρ ἐμοῦ κατεβάλετο, πιστεύουσιν ἡμῖν, καὶ ἐγγύησαι πρὸς τὴν Μελίττην, ὅτι πέμψομεν. Ἐγγύς γάρ τὸ Βυζάντιον. Ἐὰν δὲ καὶ ἀποτίσης, νόμιζε μισθὸν μοι δεδωκέναι τῶν ὑπὲρ σοῦ πόνων. Ἐρρωσο, καὶ ὄναιο τῶν καινῶν γάμων.

ἸΘ'. Τούτοις ἐντυχῶν πάντ' ἐγινόμην ὁμοῦ· ἀνεφλεγόμην, ὠχρίων, ἐθαύμαζον, ἠπίσταν, ἔχαιρον, ἠχθόμην. Λέγω οὖν πρὸς τὸν Σάτυρον· Ἠότερον ἐξ ἄδου ἤκεις φέρων τὴν ἐπιστολήν; ἢ τί ταῦτα θέλεις; Λευκίππη πάλιν ἀνεβίω; Μάλιστα, ἔφη· καὶ ἔστιν ἡν εἶδες ἐν τοῖς ἀγροῖς. Καὶ τότε μὲν οὖν οὐδ' ἂν ἄλλος αὐτὴν ἰδὼν γνωρίσειεν, ἔφησον οὕτω γενομένην· τοῦτο γὰρ ἦ τῶν τριχῶν αὐτῆς κορυφὴ μόνον ἐνήλλαξεν. Εἰθ' ἔστηκας, ἔφη, ἐπὶ τηλικούτοις ἀγαθοῖς καὶ μέγχι τῶν ὠτων μόνον εὐφραίνεις, ἀλλ' οὐ δεικνύεις καὶ τοῖς ὄμμασι τάχαθ; Μὴ σύ γε, εἶπεν ὁ Σάτυρος· ἀλλ' ἐνέος κατάσχε (μὴ πάντ' ἀπολέσης), ἕως ἂν περὶ τούτων ἀσφαλέστερον βουλευσώμεθα. Γυναῖκα ὄρθς πρῶτην Ἐρεσιῶν μαινομένην ἐπὶ σοί, ἡμᾶς δ' ἐρήμους ἐν μέσαις ἄρχυσιν. Ἄλλ' οὐ δύναμαι, ἔφη. Ἐπέρχεται γὰρ διὰ πασῶν τῶν τοῦ σώματος ὁδῶν ἡ χάρα. Ἄλλ' ἰδοῦ μοι διὰ τῶν γραμμάτων ἐγκαλεῖ. Καὶ ἅμα αὐθὺς ἐντυγχάνων τοῖς γράμμασιν, ὡς ἐκείνην δι' αὐτῶν βλέπων καὶ ἀναγινώσκων καθ' ἐν ἔλεγον Δίκαια ἐγκαλεῖς, φιλιτάτη. Πάντα δι' ἐμὲ ἔπαθες· πολλῶν σοι γέγονα κακῶν αἰτίος. Ὡς δ' εἰς τὰς μάστιγας καὶ εἰς τὰς βασάνους ἐγενόμην, ἃς τὸ Σωσθένης αὐτῇ παρετρέψατο, ἔκλαον ὡσπερ αὐτὰς τὰς βασάνους βλέπων αὐτῆς. Ὁ γὰρ λογισμὸς πέμπων τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα πρὸς τὴν ἀπαγγελίαν τῶν γραμμάτων, εἰδείκνυε τὰ δρώμενα ὡς δρώμενα. Πάντ' ἡρῳθρίων ἐφ' οἷς μοι τὸν γάμον ὠνειδίξεν, ὡσπερ ἐπ' αὐτοφώρῳ μοιχῶς κατεπιλημμένος. Οὕτως ἡσχυνόμην καὶ τὰ γράμματα.

Κ'. Οἴμοι, πῶς ἀπολογήσομαι, Σάτυρε, ἔφη· ἐάλωκαμεν· Λευκίππη κατέγωκεν ἡμῶν· τάχα δὲ καὶ μεμισήμεθα. Ἀλλὰ πῶς ἐσώθη, φράσον σύ· καὶ τίνας σῶμα ἐθάψαμεν; Αὐτῇ σοι κατὰ καιρὸν φράσει· τὸ δὲ νῦν, ὁ Σάτυρος ἔφη, ἀντιγράψαι σε δεῖ, καὶ ἰδᾶσθαι τὴν κόρην. Κἀγὼ γὰρ αὐτῇ διωμοσάμην, ὡς ἄκων αὐτὴν ἐγγημας. Εἶπας γὰρ, ἔφη, ὅτι καὶ ἐγγημα; Ἀπολώλεκάς με. Τῆς εὐθηλείας· ὅλη γὰρ ἡ πόλις οὐκ οἶδε τὸν γάμον; Ἄλλ' οὐκ ἐγγημα, μὰ τὸν Ἡρακλέα, Σάτυρε, καὶ τὴν παροῦσαν τύχην. Παίζεις, ὦ γαθε· συγκαθεύδεις. Οἶδα μὲν ἄπιστα λέγων, ἀλλ' οὕτω πέπρακται. Καθαρὸς εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν Μελίττης Κλειτοφῶν. Ἀλλὰ τί γράψω, λέγε. Σφόδρα γὰρ με ἐξέπληξε τὸ συμβᾶν, ὥστ' ἀπόρως ἔχω. Οὐκ εἰμί σου σοφώτερος, Σάτυρος εἶπεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς σοι ὁ ἔρωσ ὑπαγορεύσει. Μόνον διὰ ταχέων. Ἄρχομαι δὴ γράφει.

Verum si mihi ullam pro iis incommodis, quæ tua causa pertuli, gratiam habendam censes, uxorem tuam obtulare, ut me, sicuti pollicita est, missam faciat, eique drachmarum duo millia, quæ pro me Sosthenes solvit, sponde: ac quoniam Byzantio non longe absumus, et hæc Melitæ dicens missuram me in te recipe. At si ipse solveris, omnium quæ tua causa perpassa sum mercedem hanc te mihi dedisse arbitrare. Vale, novarumque tibi nuptiarum felicitatem diuturnam habe. Ipsa tibi hæc virgo adhuc scribo.

XIX. Hæc cum legerem, varias in partes animo simul distrahebar: amore incendebar, expallescere mirabar, fidem nullam habebam, metu gaudioque conflictabar. Tandem Satyro inquam, mihi hanc ab inferis epistolam reddis? aut quid sibi hæc volunt? revixitne iterum Leucippe? Maxime, inquit Satyrus: atque illa est, quam ruri vidisti, sed eam sola adeo capillorum commutavit abscisio, vix ut a quoquam dignosci queat. Quid tu igitur tantis bonis, inquam ego, stas et meas tantum aures oblectas, neque ob oculos felicitatem meam ponis? Ne tu (id optes), inquit Satyrus, sed rem ut mutus silentio preme ne omnia perdas, dum de tota re securius aliquid a nobis consilium ineatur. Mulierem hanc vides civitatis hujus primariam, tuique amore insanientem, nos autem media intra retia omni ope destitutos. Nequeo, inquam ego: totum enim per venas voluptas in corpus diffunditur. Quid, quod etiam mecum per literas expostulat? Lectaque iterum epistola, quasi ipsam per hanc viderem, et singulis lectis verbis dixi: Juste accusas, carissima Leucippe: causa mea, omnia pertulisti: tibi malorum omnium auctor fui. Cumque ad eam literarum partem, quæ contumelias et verbera a Sosthene inflictæ continebat, pervenissem, ita lacrymavi, ut si ipsis verberibus interfuissem. Cogitatio enim mentis aciem ad ea quæ literis significantur, convertens, quæ leguntur, animo repræsentat, non aliter, quam si res oculis essent subjectæ. Illa vero, quibus mihi nuptias objiciebat, rubore me perfuderunt ita, ut si manifesto in adulterio deprehensus fuisset: adeo et literæ mihi pudorem incusserunt.

XX. Ac tum ad Satyrum conversus, Hei mihi, qua excusatione, inquam, Satyre, utar? Manifesto nunc quidem certe tenemur. Leucippe nos damnavit: atque fortasse odio etiam me persequitur. Sed jam tu dic quomodo incolumis evaserit, aut cujus esset cadaver illud, quod a nobis sepultura affectum fuit. Tum Satyrus, Puella rem tibi omnem, inquit, per otium explicabit. Nunc te rescribere, illamque placere opus est. Ego enim hanc te contra quam tibi in animo erat, duxisse jurejurando affirmavi. Etiamne igitur, inquam, me illam duxisse narrasti? perdidisti me. O stultitiam (inquit ille) quasi nuptiarum urbs universa ignara sit. Quin immo deum Herculem, meamque præsentem fortunam testor, nullas mihi dum factas esse nuptias. Tum Satyrus, Ludis me, inquit, bone viri, simul cum ea cubas. Atqui fide majora, inquam, loqui me intelligo: sed hactenus tamen ex sententia sua mei nondum Melitæ potita est. Verum quid scripturus sim, doce. Hic enim eventus me vehementer commovit, atque adeo, ut quid agam, prorsus ignorem. Ego te, inquit Satyrus, non sum sapientior. Atqui amor ipse tibi hæc dictabit. Id modo, ut quam primum fiat, cura. Tum ego scribere cœpi.

ΚΛΕΙΤΟΦΩΝ ΛΕΥΚΙΠΠΗ ΧΑΙΡΕΙΝ.

CLITOPHON LEUCIPPÆ S.

Χαῖρέ μοι, ὦ δέσποινα Λευκίππη. Δυστυχῶ μὲν ἐν οἷς εὐτυχῶ, ὅτι σέ παρῶν παρούσαν ὡς ἀποδημοῦσαν ὄρω διὰ γραμμάτων. Εἰ μὲν οὖν τὴν ἀλήθειαν περιμένεις, μηδὲν προκαταγινώσκουσά μου, μαθήσῃ 5 τὴν σὴν με παρθενίαν μεμιμημένον, εἴ τις ἐστὶ καὶ ἐν ἀνδράσι παρθενία· εἰ δέ με χωρὶς ἀπολογίας ἤδη μεμίσηκας, ὄμνυμί σοι τοὺς σώσαντάς σε θεοὺς, ὡς ἐν βραχεῖ σοι τὸ ἔργον ἀπολογήσομαι. Ἐρρωσὸ μοι φιλιότη, καὶ ἴλειως γένοιο.

10 ΚΑ'. Δίδωμι δὴ τῇ Σατύρῃ τὴν ἐπιστολὴν, καὶ δέομαι τὰ εἰκότα εἰπεῖν πρὸς αὐτὴν περὶ ἑμοῦ. Ἐγὼ δ' αὖθις ἐπὶ τὸ συμπόσιον ἀπῆειν, ἡδονῆς ἅμα καὶ λύπης γεγεμισμένος. Ἦιδειν γάρ τὴν Μελίτην οὐκ ἀνῆσούσάν με τῆς νυκτὸς τὸ μὴ οὐ γενέσθαι τοὺς γά-
15 μους ἡμῖν· ἔμοι δ' ἀδύνατον ἦν Λευκίππην ἀπολαθόντι γυναικία ἐτέραν κἂν ἰδεῖν. Τὸ μὲν οὖν πρόσωπον ἐβιταζόμην μηδὲν ἄλλοῖον παρέχειν ἢ πρὶν ἦν· οὐ πάντῃ δὲ κρατεῖν ἡδυνάμην. Ὡς δ' ἐνικιόμην, σκήπτομαι φρικτὴν μοι ὑποδραμεῖν. Ἦ δὲ συνῆκε μὲν
20 ὅτι κατὰ τῆς ὑποσχέσεως προοιμιάζομαι· ἐλέγγειν δ' οὐκ ἡδύνατο τὸ προοίμιον. Ἐγὼ μὲν δὴ ἀδειπνος ἀνίσταμαι κοιμησόμενος· ἡ δὲ κατὰ πόδας, ὡς εἶχεν, ἐφ' ἡμιτελεῖ τῷ δεῖπνῳ συνανίσταται. Ὡς δ' εἰς τὸν θάλαμον παρήλθομεν, ἐγὼ μὲν ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινον
25 τῆς νόσου τὴν ὑπόκρισιν· ἡ δ' ἐλιπάρει, καὶ ἔλεγε· Τί ταῦτα ποιεῖς; μέγχι τίνος με ἀπολλύεις; Ἴδου καὶ τὴν θάλασσαν διεπλευσάμεν· Ἴδου καὶ Ἐφεσος, ἡ προθεσμία τῶν γάμων. Ποῖαν ἔτι περιμένομεν ἡμέραν; Μέγχι τίνος ὡς ἐν ἱερῷ συγκαθεύδομεν; Ποταμὸν παρατιθεῖς πολλὴν κωλύεις πίνειν. Τοσοῦτον χρόνον ὑδωρ ἔχουσα διψῶ, ἐν αὐτῇ καθεύδουσα τῇ πηγῇ. Τοιαύτην ἔχω τὴν εὐνήν, οἷαν ὁ Τάνταλος τὴν τροφὴν. Ταῦτ' ἔλεγε καὶ ἔκλαεν, ἐπιθεῖσά μου τοῖς στέρνοις τὴν κεφαλὴν, οὕτως ἔλεινυός, ὥστε συμπαθεῖν μέ τι
35 τὴν ψυχὴν. Οὐκ εἶχον δὲ ὅστις γένοιμαι. Καὶ γὰρ ἐδόκει μοι δίκαια ἐγκαλεῖν. Λέγω οὖν πρὸς αὐτὴν· Ὅμνυμί σοι, φιλιότη, τοὺς πατέριους θεοὺς, ἧ μὴν σφόδρα καὶ αὐτοὺς ἐπέγομαί σου τὴν σπουδὴν ἀμείψασθαι. Ἄλλ' οὐκ οἶδα, ἔφη, τί πέπονθα. Νόσος
40 γάρ μοι ἐξαφνης ἐπέπεεν. Οἶθα δὲ ὅτι υγιείας χωρὶς οὐδὲν ἐστὶν ἄφροδιτη. Καὶ ἅμα λέγων ἀπέψυν ἀυτῆς τὰ δάκρυα, καὶ ὄρκοις ἐτέροις ἐπιστούμην, ὡς οὐκ εἰς μακρὰν ὦν θέλει τεύξεται. Τότε μὲν οὖν καὶ μάλα μόλις ἠνέσχετο.

45 ΚΒ'. Τῇ δ' ὑστεραία κατέσασα τὰς θεραπαινίδας, αἷς τὴν ἐπιμέλειαν τῆς Λευκίππης ἐνεχείρισεν, ἐπιρῶτα μὲν τὸ πρῶτον, εἰ δεξιῶς αὐτῇ κέχρηται· φασκουσῶν δὲ μηδὲν τῶν δεόντων ἐπιλιπεῖν αὐτῇ, ἄγειν ἐκέλευσε τὴν ἄνθρωπον πρὸς αὐτὴν. Ὡς δ' ἦλθε· Τὰ
60 μὲν ἐμὰ ὅπως ἔσχεν, ἔφη, πρὸς σέ φιλανθρωπίας, περισοδὸν εἰδυῖα σοι λέγειν [δίκαια τυγχάνειν]. Ἄλλ' ἐν οἷς ἂν δύνῃ, τὴν ἴσῃ ἀπότισαί μοι χάριν. Ἀκούω

Hera mea, Leucippe, salve. Me quidem una eadem res beatum ac miserum effecit: prasens enim prasentem te, sed tamen ex literis quasi absentem cerno. Ceterum si, omnium veritatem inspicere volueris, nullo interim de me facto prajudicio, virginitaltem profecto meam, si qua virorum est virginitas, exemplum tuæ secutam esse intelliges. Sin autem iudicta me causa odisse jam cæpisti, juro per deos tui servatores futurum, ut jamjam me nulla in culpa esse, haud dubie cognoscas. Vale, mihi carissima, promissa mihi fias.

XXI. Literas Satyro perferendas trado: atque ut ne quidquam contra ac deceat, de me loquatur, obtestor. Voluptatis deinde ac mœroris plenus cœnatum revertor. Veniebat enim mihi in mentem, non permissuram Meliten, ut ea nocte nuptiæ inter nos haud perficerentur. Neque tum fieri poterat, ut ipse, Leucippe inventa, mulierem aliam vel intuerer. Quamobrem vultum ita componere conatus sum, ut ne animo commutato esse judicaret, verum cum id a me frustra tentaretur, frigore cohorrere me simulavi. Melite tametsi intelligeret a me causam queri, quamobrem promissa non facerem: prætextum redarguere nequibat. Incarnatus itaque, ut cubitum irem, surrexi: mulierque iisdem vestigiis, media in cœna mensa relicta, me consecuta est. Ipse cubiculum ingressus, morbum etiam invaluisse magis præ me ferebam. Illa me obtestans, Quam, inquit, ob causam id agis? quem me perdedi finem facturus es? Nos quidem certe maritimis e fluctibus evasimus, atque Ephesum, qui nuptiis constitutus est locus, pervenimus. Equem adhuc diem exspectamus? Quamdiu eorum, qui aliquo in sacrario cubant, morem imitabimur? Largam tu quidem aquæ mihi copiam offers: verum ne hauriam vetas. Tantone tempore ut propter fluvium sedeam, sitinique explere non possim? Tantali mensæ haud dissimilem forum sortita sum. Quæ cum dixisset, flets meum in pectus miserandum in modum caput demisit, atque adeo, ut ipse quoque vehementer conturbatus sim, neque quid facerem, scirem, quoniam juste conqueri mihi videbatur. Attamen ita respondi: Patrios equidem deos testor, o carissima, me id enixe agere, tuæ ut morem geram voluntati: sed quid me male habeat, nescio. Repente enim in morbum incidi. Scis autem tu incommoda valetudine operam Veneri frustra dari. Atque inter loquendum manantes lacrymis oculos ejus detersi, gravissimumque jusjurandum juravi, non multo post, quæ voluisset, me facturum esse. Hoc pacto non sine multo labore placabatur.

XXII. Postera die Melite, accersitis iis, quibus Leucippen commendaverat, ancillis, rectene hanc illi curam adhibuissent, interrogavit: a quibus cum responsum accepisset, eam nulla re eorum quas habere oporteret, caruisse, illam ad se duci iussit. Quæ posteaquam affuit, Quanta erga te, inquit, humanitate usa sim, tibi commemorare, scienti præsertim, supervacaneum puto. Sed iis in rebus, quæ in tua potestate sitæ sunt, parem mihi

τὰς Θεσσαλὰς ὑμᾶς, ὧν ἂν ἐραστοῖτε μαγεύειν οὕτως, ὥστε μὴ πρὸς ἑτέραν ἔτι τὸν ἄνθρωπον ἀποκλίνειν γυναῖκα, πρὸς τε τὴν μαγεύουσαν οὕτως ἔχειν, ὡς πάντα νομίζειν ἐκείνην αὐτῷ. Ἔμοι τοῦτο, ὃ φιλάττη, φλεγομένη πάρασχε φάρμακον. Τὸν νεανίσκον εἶδες, τὸν ἄμ' ἔμοι γῆς βαδίζοντα; Τὸν ἄνδρα, ἔφη, λέγεις τὸν σόν; ὑπολαβοῦσα πάνυ κακοήθως ἡ Λευκίππη. Τοῦτο γὰρ ἀκήκοα παρὰ τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν. Ποῖον ἄνδρα; Μελίττη εἶπεν· οὐδὲν κοῖνον ἐστίν ἢ τοῖς λιθοῖς. Ἄλλ' ἔμὲ παρευδοκιμῆ τις νεκρά. Οὔτε γὰρ ἐσθίων, οὔτε κοιμώμενος ἐπιλαθέσθαι δύναται τοῦ Λευκίππης ὀνόματος· τοῦτο γὰρ αὐτὴν καλεῖ. Ἐγὼ δὲ, φίλη, μηνῶν τεσσαρῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δι' αὐτὸν διέτριψα, δεομένη, λιπαροῦσα, ὑπιοχομένη· τί γὰρ οὐ λέγουσα; τί δ' οὐ ποιοῦσα τῶν ἀρέσαι δυναμένων; Ὁ δὲ σιδηρός τις, ἡ ζύλον, ἡ τι τῶν ἀναισθητῶν ἦν ἄρα πρὸς τὰς δεήσεις τὰς ἐμάς. Μόλις δὲ τῷ χρόνῳ πεῖθεται· ἐπέισθη δὲ μέχρι τῶν ὀμμάτων. Ὀμνυμι γὰρ σοὶ τὴν Ἀφροδίτην αὐτὴν, ὡς ἤδη πέμπτῃν ἡμέραν αὐτῷ συγκαθεύδουσα, οὕτως ἀνέστην ὡς ἀπ' εὐνούχου. Ἔοικα δ' εἰκόνας ἔρᾶν μέχρι γὰρ τῶν ὀμμάτων ἔχω τὸν ἐρώμενον. Δέομαι δὲ σου γυναικὸς γυνὴ τὴν αὐτὴν δέξαι, ἣν καὶ σύ μου γῆς ἐδεήθης· δός μοι τι ἐπὶ τοῦτον τὸν ὑπερήφανον. Σώσεις γὰρ μου τὴν ψυχὴν διαρρέυσασαν ἤδη. Ὡς οὖν ἤκουσεν ἡ Λευκίππη, ἡσθῆναι μὲν ἐδόκει τῷ μηδὲν πρὸς τὴν ἀνθρώπον μοι πεπραχθαι· φήσασα δ' ἀνερευνήσειν, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, βοτάνας, γενομένη κατὰ τοὺς ἀγρούς, ἀπιῶσα ὄχετο. Ἀρνούμενη γὰρ οὐκ ὄχετο πίστιν ἔξειν. Ὅθεν οἶμαι καὶ ἐπηγγεῖλατο· Ἡ μὲν δὲ Μελίττη βράον ἐγεγονοίη καὶ μόνον ἐπίσασα. Τὰ γὰρ ἡδέα τῶν πραγμάτων, καὶ μῆψο παρῆ, τέρπει ταῖς ἐπίσιν.

ΚΙ'. Ἐγὼ δὲ τούτων ἐπιστάμενος οὐδὲν, ἠθύμουσιν μὲν, σκοπῶν, πῶς ἂν διακρουσαίμην καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα τὴν γυναῖκα, καὶ πῶς ἂν συντυχεῖν Λευκίππῃ δυναίμην. Ἐδόκει δὲ μοι * * * κακείνη τὴν ἴσῃ σπουδῆν ποιῆσθαι τοῦ ἀπελθεῖν δι' αὐτὴν εἰς τοὺς ἀγρούς, καὶ περὶ τὴν ἐσπέραν αὔθις ἤκειν. Ἐμελλε τῇ Λευκίππῃ παρέξειν ὄχημα καὶ * * * Ἡμεῖς δ' ἐπὶ τὸν πότον ἤμεν. Ἄρτι δὲ κατακλιθέντων ἡμῶν θόρυβος πολλὸς κατὰ τὸν ἀνδρῶνα ἀκούεται καὶ συνδρομή, καὶ εἰστρέχει τις τῶν θεραπόντων, ἀσθμαίνων ἄμα καὶ λέγων· Θέρσανδρος ζῆ καὶ πάρεστιν. Ἦν δ' ὁ Θέρσανδρος οὗτος ὁ τῆς Μελίττης ἀνὴρ, ὃν ἐνόμιζε τεθηγκέναι κατὰ θάλασσαν. Τῶν γὰρ συνόντων αὐτῷ τινες οἰκετῶν, ὡς περιετράπη τὸ σκάφος, σωθέντες καὶ νομίσαντες ἀπολωλέναι, τοῦτο ἀπαγγεῖλαντες ἔτυχον. Ἄμα οὖν ὁ οἰκέτης εἶπε, καὶ ὁ Θέρσανδρος κατὰ πόδας εἰστρέχει. Πάντα γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ πυθόμενος κατὰ τὴν ὁδόν, ἔσπευσε φθάσας καταλαβεῖν με. Ἡ μὲν δὲ Μελίττη ἀνέθορον ὑπ' ἐκπλήξεως τοῦ παραλόγου καὶ περιβάλλειν ἐπεχείρει τὸν ἄνδρα. Ὁ δὲ τὴν μὲν ὡς εἶχεν ὠθεῖ μάλ' ἐρρωμένους· ἐμὲ δ' ἰδὼν

gratiam referas. Audio Thessalas vos, quos ametis ita cantionibus veneficiisque percellere, ut ad aliam mulierem nullo animum pacto adicere queant : quin imo tanto desiderio incantatricis teneri, ut illam omnia sibi esse arbitretur. Hoc mihi amore incensæ, tu, carissima, venenum da. Adolescentem heri mecum gradientem vidisti? Maritum ais tuum? inquit tum callide ejus orationem excipiens Leucippe. Sic enim de familiari quodam didici. Quem maritum? inquit Melite : mihi quidem certè nihil amplius cum illo rei est, quam cum lapide aliquo : sed mihi quædam mortua præponitur, Leucippæ enim (hoc nomine eam vocat) hujus neque edens, neque dormiens oblivisci potest. Ego vero, amica, Alexandriae illius causa menses quatuor morata sum, rogans, obstans, pollicens, nullum verbum, nihil præterea rerum, quibus allici posset, prætermittens : sed tanquam ferrum, stipesve, aut hujusmodi quiddam aliud sensu carens, preces meas non curat : vixque temporì parcat, id unum prope concedens, ut videndo tantum se fruatur. Testor autem Venerem ipsam, noctes me quinque cum eo cubuisse, surrexisseque non aliter, quam si cum eunucho aliquo jacuissem : ut statuam diligere me videar, cui non nisi oculis amato frui datum sit. Itaque quod tu heri mecum egisti, te mulierem mulier rogo, ut aliquid mihi contra superbum istum auxilii feras : quo jam pene fugientem mihi animam reddas. His cognitis, Leucippe voluptatem cepit, quod Meliten a me spe sua frustratam cognovisset; herbasque se conquisituram, dum modo quærendi sibi potestas fieret, inquires, rus profecta est. Negans enim, fidem sibi a Melite habitum non iri existimabat. Quare, credo, et promisit. Hac spe sibi ostentata, Melite animi curam remisit. Jucundarum enim rerum exspectatio, nedum præsentia, voluptatem affert.

XXIII. At vero ego horum omnium ignarus animum despondebam : cogitabamque qua ratione futura efflam nocte Meliten frustrari, ac Leucippen convenire possem : nec enim mihi aliam ob causam elaborare videbatur, ut rus se conferret, vesperique reverteretur. Interea, dum in Leucippes abitum currus adornaretur, vixque cœnaturi ipsi accubissemus, tumultus ingens concursusque repentinus juxta ædium partem illam, in qua viri degebant, exauditus est : servorum unus, spiritum ægre ducens, introivit, simul dicens Thersander vivit atque adest. Erat is Melites conjux, quem naufragio periisse putabat. Atque hæc a nonnullis illius servis, qui cum eo navigaverant, fracta nave servatis, eumque diem obiisse arbitrantibus, fama dimanaverat. Vix autem servus ea locutus fuerat, cum Thersander illum subsecutus, cœnaculum subito intravit : accelerabat enim, ut me, de quo sub ipsum statim adventum suum omnia cognoverat, deprehenderet. Melite prosilit repentino casu turbata, maritum tamen amplecti voluit : sed eam ille magna vi statim repulit, in meque oculos convertens, licene, inquit, aduller est? et

καὶ εἰπὼν, Ὁ μοιγὸς οὗτος, ἐμπηδᾶ, καὶ βράζει με κατὰ κόρρης, πληγὴν θυμοῦ γέμουσαν. Ἐλύσας δὲ τῶν τριγῶν, ἀράσσει πρὸς τοῦδαφος, καὶ προσπίπτων κατακόπτει με πληγαῖς. Ἐγὼ δ' ὡσπερ ἐν
 5 μυστηρίῳ μηδέν (εἰδώς), μήθ' ὅστις ἄνθρωπος ἦν, μήθ' οὐ χάριν ἔτυπτεν, ὑποπίευσας δὲ τι κακὸν εἶναι, ἐδεδοίκεν ἀμύνασθαι, καίτοι δυνάμενος. Ἐπεὶ δ' ἔκα-
 10 μεν, ὁ μὲν τύπων, ἐγὼ δὲ φιλοσοφῶν, λέγω πρὸς αὐτὸν ἀναστάς· Τίς ποτ' εἶ, ὦ ἄνθρωπε; καὶ τί με
 15 οὕτως ἤκισω; Ὁ δ' ἔτι μᾶλλον ὀργισθεὶς ὅτι καὶ φωνὴν ἀφῆκα, βράζει πάλιν, καὶ καλεῖ δεσμὰ καὶ πέδας. Δεσμεύουσιν οὖν με καὶ ἄγουσιν εἰς τι δωματίον.

ΚΔ'. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτ' ἐπράττετο, λανθάνει με διαρρηθεὶς ἢ τῆς Λευκίππης ἐπιστολῆ· ἔτυχον γὰρ αὐτὴν
 15 εἶσαι τοῦ γιτωνίσκου προσδεδεμένην ἐκ τῶν τῆς θόνης θυσάνων ἔχων. Καὶ ἡ Μελίττη ἀναιρεῖται λαθοῦσα· ἐδεδοίκεν γὰρ μή τινα τῶν πρὸς με αὐτῆς γραμμάτων ἦν.
 20 Ὡς δ' ἀνέγνω κατ' ἑαυτὴν γενομένη, καὶ τὸ τῆς Λευκίππης εὖρεν ὄνομα, βάλλεται μὲν τὴν καρδίαν εὐθέως, γνωρίσασα τοῦνομα· οὐ μὴν αὐτὴν ἐνόμιζεν εἶναι, τῷ πολλὰκις αὐτὴν ἀκούσαι τετελευτηκέναι.
 25 Ὡς δὲ προϊούσα, καὶ τοῖς λοιποῖς τῶν γεγραμμένων ἐνέτυγε, πᾶσαν μαθοῦσα τὴν ἀλήθειαν, ἐμεμέριστο πολλοῖς ἅμα τὴν ψυχὴν, αἰδοῖ καὶ ὀργῆ καὶ ἔρωτι καὶ ζηλοτυπία. Ἠισχύοντο τὸν ἄνδρα, ὠργίζετο τοῖς γράμμασιν.
 30 Ὁ ἔριος ἐμάραινε τὴν ὀργὴν, ἐζηῆπτε τὸν ἔρωτα ἢ ζηλοτυπία, καὶ τέλος ἐκράτησεν ὁ ἔριος.

ΚΕ'. Ἦν δὲ πρὸς ἑσπέραν, καὶ ἔτυχεν Θέρσανδρος ἐκ τῆς πρώτης ὀργῆς πρὸς εταῖρόν τινα τῶν
 30 ἐγγυρίων ἐκθορόν. Ἦ δὲ διαλεγεῖσθαι τῷ τὴν φυλακὴν τὴν ἐμὴν πεπιστευμένῳ, εἰσεργεῖται πρὸς με λαθοῦσα τοὺς ἄλλους, θεράποντας δύο τοῦ δωματίου προκαθίσασα καὶ κατακαθιβάει γαμαὶ καταβεβλημένον.
 35 Παραστᾶσα οὖν, πάντα ἤθελεν εἰπεῖν ἑμοῦ· τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου τσαοῦτ' εἶχεν, ὅσα εἰπεῖν ἤθελεν. Ὡς δυστυχὲς ἐγὼ καὶ ἐπὶ τῷ ἑμαυτῆς κακῷ τεθεαμένη σε, τὸ μὲν πρῶτον, ἀτέλεστα ἐρασθεῖσα καὶ μετὰ πάσης ἀνοίας, ἢ καὶ μισουμένη τὸν μισοῦντα φιλῶ, καὶ ὀδυνωμένη τὸν ὀδυνῶντα ἐλεῶ, καὶ οὐδὲ
 40 ὕβρις τὸν ἔρωτα παύει. Ὡς ζεῦχος κατ' ἑμοῦ γοήτων, ἀνδρὸς καὶ γυναικός. Ὁ μὲν τοσοῦτόν μου χρόνον κατεγέλα· ἢ δ' ἀπῆλθε κοιμοῦσά μοι φίλτρον. Ἐγὼ δ' ἢ κακοδαίμων, ἠγνούον αἰτοῦσα παρὰ τῶν ἐχθίστων κατ' ἑμαυτῆς φάρμακον. Καὶ ἅμα τὴν ἐπιστολὴν
 46 τῆς Λευκίππης μοι προσέριψεν. Ἰδὼν οὖν καὶ γνωρίσας ἐφρίξα, καὶ ἔβλεπον εἰς γῆν ὡς ἐληλεγμένος. Ἦ δ' ἐτραγῶδει πάλιν· Οἴμοι δειλαῖα τῶν κακῶν· καὶ γὰρ τὸν ἄνδρα ἀπώλεσα διὰ σέ. Οὕτε γὰρ ἂν ἐχοίμι σε τοῦ λοιποῦ χρόνου, κἂν μέγρι τῶν ὀμμάτων τῶν
 50 κενῶν, ἐπεὶ μὴ δεδύνησαι τούτων πλέον. Οἶδ' ὅτι ὁ ἀνήρ με μισεῖ καὶ μοιχείαν κατέγνωκεν ἐπὶ σοί, μοιχείαν ἄκαρπον, μοιχείαν ἀναφρόδιτον, ἧς μόνον τὴν λοιδορίαν κεχέρδαχα. Αἶ μὲν γὰρ ἄλλαι γυναῖκες μισθὸν τῆς αἰσχύνης ἔχουσι τὴν τῆς ἐπιθυμίας ἡδο-

facto in me impetu, iracundia exardens, plagam maxilla intulit : capillis abreptum, ad terram projecit et irruens totum verberibus confecit. Ego, quasi seclusis sacris interesset, non modo quis esset, aut quamobrem me caederet, nesciens, suspicans vero aliquid mali esse, etsi maxime contra niti poteram, tamen id facere veritus fui. Tandem cum ille verberando, ego ratiocinando fessi essemus, surgens, Quis tu, inquam, es? cur me tam contumeliose caedis? At ille, propterea quod vocem misissem, iratior multo factus, manus iterum mihi injectit, vinculaque et compedes poscit : quibus constrictum me in cubiculum quoddam conjiciunt.

XXIV. Dum ea fiunt, Leucippes epistola, quam forte tunice adalligatam lintei fimbriis mecum gestabam, imprudenti mihi excidit, eamque Melite clam suscepit, veritate qua ex suis esset ad me literis : sed non multo post, cum sola esset, Leucippes nomen invenit, statim exanimata est nomen agnoscens : non tamen eam esse credidit ; propterea quod sublata e vivis fuisse non semel audiverat. Tandem vero tota epistola perlacta, veritateque jam clarius cognita, multis simul cum verecundia atque ira, tum amore atque zelotypia animus ejus, varias in partes distrahi cepit. Nam et maritum verebatur et literis non poterat non irasci : sed ira alioqui opponebatur amor, zelotypia incendebat amorem, qui victor tandem evasit.

XXV. Quamobrem cum advesperasceret, ac primo illo ab impetu ad familiarem quemdam suum Thersander se contulisset : Melite hominem, cui mei custodia credita fuerat, allocuta, ad me, clam aliis servis, e quorum numero duos ante cubiculi fores collocaverat, ingressa est : et lumi projectum cum me offendisset, propius accedens, eodem omnia momento proferre volebat, ipso vultus habitu quæcunque dictura erat, præ se ferente. O me, infelicem, meamque in perniciem te conspicatam, quæ primum quidem quod assequi non possim, tantopere appetam : o penitentem dementem, quæ mei contemptorem amore prosequar : quæ doloribus excrucelata exercitanti misericordiam tribuam, totque mihi contumeliarum auctorem desistere amare non possim. O viri et mulieris par me prestigiiis decipiens : quorum alter ludibrio me jamdiu habet, altera poculum amatorum allatura abiit, mene igitur ab infensissimis hostibus in meam perniciem remedium quaerere, hactenus non intellexisse? Hæc locuta Melite, Leucippes literas in me projecit. Quibus visis et agnitis, cohortui statim, vultumque tanquam magni alicujus flagitii reus, dejeci. Illa vero amplius etiam conqueri perrexit : Hæc me tot malis afflictam. Tua ego causa maritum amisi, nec tamen te frui posthac mihi licebit : quin immo ad aspectum etiam tuo, quo uno tantum a te dignata sum, brevi mihi carentium esse intelligo. Tua enim causa me conjux, hoc scio, odio prosequitur, atque adulterii ream facit : et ejus quidem, ex quo fructus ac voluptatis nihil, infamia sola, ad me redundavit. Sane alia mulieres ex turpitudine

νήν· ἐγὼ δ' ἢ δυστυχῆς τὴν μὲν αἰσχύνην ἐκαρπωσά-
 μην, τὸ δὲ τῆς ἡδονῆς οὐδαμῶς. Ἄπιστε καὶ βάρβαρε·
 ἐτόλμησας οὕτως ἐρώσαν γυναῖκα κατατῆσαι, καὶ ταῦτ'
 Ἐρωτος καὶ σὺ δοῦλος ὢν; Οὐκ ἐφοβήθης αὐτοῦ τὰ
 5 μηνίματα; οὐκ ἠδέσθης αὐτοῦ τὸ πῦρ; οὐκ ἐτίμησας
 αὐτοῦ τὰ μυστήρια; οὐ κατέκλασέ σε ταῦτα τὰ ὄμματα
 δακρύνοντα; Ὡ καὶ ληστῶν ἀγριώτερε. Δάκρυα γὰρ
 καὶ ληστῆς αἰσχύνεται. Οὐδὲν σε ἠρέθισεν εἰς ἀφρο-
 10 δίτην κἄν μίαν, οὐ δέησις, οὐ χρόνος, οὐχ ἢ τῶν
 σωματῶν συμπλοκή· ἀλλὰ, τὸ πάντων ὑβριστικώτα-
 τον, προσαπτόμενος, καταφιλῶν, οὕτως ἀνέστης ὡς
 ἄλλη γυνή. Τίς αὐτῆ τῶν γάμων ἡ σιά; Οὐ μὲν δὴ
 γεγηρακίᾳ συνεκάθευδες, οὐδ' ἀποστρεφομένη σου
 τὰς περιπλοκάς, ἀλλὰ καὶ νέα καὶ φιλοῦση, εἴποι δ' ἂν
 15 ἄλλος ὅτι καὶ καλῆ. Εὐνοῦγε καὶ ἀνδρόγυνε καὶ
 κάλλους καλοῦ βάσκανε, ἐπαρῶμαί σοι δικαιοσύνην
 ἀράν· οὕτως σε ἀμύναίτο ὁ Ἐρως εἰς τὰ σά. Ταῦτ'
 ἔλεγε, καὶ ἅμα ἔκλαεν.

ΚΓ'. Ὡς δ' ἐσιώπων ἐγὼ κάτω νενευκῶς, μικρὸν
 20 διαλιποῦσα, λέγει μετὰβαλοῦσα· Ἄ μὲν εἶπον, ὦ φίλ-
 τατε, θυμὸς ἔλεγε καὶ λύπη· ἃ δὲ νῦν μέλλω λέγειν,
 ἔρωσ λέγει. Κἄν ὀργίζωμαι, κάομαι· κἄν ὑβρίζωμαι,
 φιλῶ. Σπεῖσαι κἄν νῦν, ἐλέησον· οὐκέτι δέομαι πολ-
 λῶν ἡμερῶν καὶ γάμου μακροῦ, ὃν ἢ δυστυχῆς ὠνει-
 25 ροπόλου ἐπὶ σοί. Ἄρκει μοι κἄν μία συμπλοκή.
 Μικροῦ δέομαι φαρμάκου πρὸς τηλικαύτην νόσον.
 Σθέσον μοι ὀλίγον τοῦ πυρός. Εἰ δέ τί σοι προπετιῶς
 ἔθρασυνάμην, σύγγνωθι, φίλτατε· ἔρωσ ἄτυχῶν καὶ
 μαίνεται. Ἀσχημονοῦσα οἶδα, ἀλλ' οὐκ αἰσχύνομαι
 30 τὰ τοῦ Ἐρωτος ἐξαγορεύουσα μυστήρια. Πρὸς ἄνδρα
 λαλῶ μεμυημένον. Οἶδας τί πάσχω. Τοῖς δ' ἄλλοις
 ἀνθρώποις ἀθέατα τὰ βέλη τοῦ θεοῦ, καὶ οὐκ ἂν τις
 ἐπιδείξαι δύναιτο τὰ τοξεύματα, μόνον δ' οἶδασιν οἱ
 ἐρώντες τὰ τῶν ὁμοίων τραύματα. Ἐτι μόνον ἔχω
 35 ταύτην τὴν ἡμέραν· τὴν ὑπόσχεσιν ἀπαιτῶ. Ἄνα-
 μνήσθητι τῆς Ἰσιδος, αἰδέσθητι τοὺς ὄρκους τοὺς ἐκεῖ.
 Εἰ μὲν γὰρ καὶ συνοικεῖν ἤθελες, ὥσπερ ὤμοσας, οὐκ
 ἂν ἐφρόντισα Θερσάνδρον μυρίων. Ἐπεὶ δὲ Λευκίπ-
 πην εὐρόντι σοι γάμος ἀδύνατος ἄλλης γυναικὸς, ἐκοῦσά
 40 σοι καὶ γὰρ τοῦτο παραχωρῶ. Οἶδα νικωμένη· οὐκ
 αἰτῶ πλέον ἢ δύναμαι τυχεῖν. Κατ' ἐμοῦ γὰρ πάντα
 καινά· ἀναβιοῦσι καὶ νεκροί. Ὡ θάλασσα, πλέουσας
 μὲν με δίσωσας, σώσασα δὲ μάλλον ἀπολώλεκας, δύο
 ἀποστείλασα κατ' ἐμοῦ νεκρούς· Ἦρκει γὰρ Λευ-
 45 κίππη μόνη ζήσασα, ἵνα μηκέτι λυπῆται Κλειτοφῶν.
 Νῦν δὲ καὶ ὁ ἄγριος Θερσάνδρος ἡμῖν πάρεστι. Τε-
 τύπησαι βλεπούσης μου, καὶ βοηθεῖν ἢ δυστυχῆς οὐκ
 ἠδυνάμην. Ἐπὶ τοῦτο τὸ πρόσωπον πληγαὶ κατηνέ-
 χθησαν, ὡς θεοὶ· Δοκῶ, τυφλὸς Θερσάνδρος ἦν. Ἀλλὰ
 50 δέομαι, Κλειτοφῶν δέσποτα· δεσποτῆς γὰρ εἶ ψυχῆς
 τῆς ἐμῆς· ἀπόδος σεαυτὸν τήμερον πρῶτα καὶ ὕστατα.
 Ἐμοὶ δ' ἡμέραι τὸ βραχὺ τοῦτο πολλαί. Οὕτω μη-
 κέτι Λευκίππη ἀπολέσειας, οὕτω μηκέτι μηδὲ ψευ-
 δῶς ἀποθάνοι. Μὴ ἀτιμάσῃς τὸν ἔρωτα τὸν ἐμὸν, δι'

voluptatem consequuntur : at miseræ mihi sola sine volu-
 ptate turpitudine parata est. O infidum, o barbarum, tene
 mulierem tanto amore deflagrantem, tabescere æquo animo
 ferre posse, cum amori tu quoque deservias? neque te Cu-
 pidinis iram timere? non faces ejus, non arcana vereri?
 non lacrymis, quas oculi hi profuderunt, ut prædonibus
 immaniores, quibus vel prædo ad misericordiam allit-
 citur, commoveri? Quid, quod animum tuum non modo
 non pellexerunt preces meæ, ut semel saltem mihi morem
 gereres, sed ne ullum quidem tempus, aut mutuos com-
 plexus, aut aliud quidpiam apud te pondus habuerunt.
 Quin imo (quod omnium contumeliosissimum est) e com-
 plexu meo, ex ipsis dissuaviationibus æque discedis atque
 alia mulier. Et quænam hæc est nuptiarum umbra? Tu
 quidem certe non cum effeta aliqua, tuosve amplexus
 aversante, cubuisti, sed et cum adolescente et cum amante,
 addiderit vero aliquis etiam, et cum formosa. Eunuche,
 evirate, pulchritudinis contemtor, nunc ego immortales
 deos precor, tuis ut desiderijs contraria omnia evenire ve-
 lint : quo in te, quæ in me moliris, cuncta experiare. Hæc
 locuta Melite, simul flebat.

XXVI. Deinde, ut facebam oculos humi defigens, animo
 penitus commutato, rursum, Quæ hactenus locuta sum,
 inquit, carissime, ira et mœror suggestit : nunc ad dicen-
 dum me amor impellit. Licet irata sim, ardeo, licet con-
 tumelia afficiar, amo. Ah saltem nunc mihi morem gere,
 miserere : non ego dies multos, aut nuptias diuturnas peto,
 quarum vana spe misera tenebar. Unicus mihi satis erit
 congressus, vel tantula ope mihi ad tanti morbi vim depel-
 lendam opus est. Agedum ignem hunc mihi aliquantum
 restingue : ac, si quid in te asperius antea locuta sum,
 ignosce, carissime : infelix amor vel insanit. Nec vero me
 fugit, quam turpem causam agam : verumtamen amoris
 arcana palam facere haudquaquam pudet. Sacris his ini-
 tiatum hominem alloqui me scio. Nosti quid patiar. Aliis
 dei hujus tela ignota sunt, nec aliquis ostendere possit
 jacula, solis enim amantibus, amantium vulnera inno-
 tescunt. Hæc mihi adhuc superest dies, qua ut promissa
 facias, obtestor. Isis tibi veniat in mentem, neque quod
 in illius templo jurasti, floccifeceris. Quod si, ut inter
 nos jurejurando firmatum est, promissis stare voluisses,
 non equidem Thersandros mille curaverim. Cæterum
 quoniam, Leucippe inventa, nullo fieri pacto potest, aliam
 ut ducas, per me quidem fac, ut lubet. Mihi enim ce-
 dendum esse intelligo ; jamque amplius nihil, nisi quod
 consequi possum, peto : quandoquidem mihi omnia novo
 modo bellum indicant, ac mortui etiam ipsi ab inferis
 excitantur. O mare, tu certe navigantem servasti, verum
 servando majores in ærumnas conjecisti, duobus mortuis
 mean in perniciem advectis, nam una Leucippe satis es-
 set, si viveret ne Clitophon amplius in mœrore jaceat.
 Nunc vero impius Thersander rediit. Me vidente vapu-
 lasti, miseraque opis nihil ferre poteram. Hæc quidem,
 di boni, facies verberibus sædata. Cæcus tum, puto,
 Thersander fuit. Sed te, o here Clitophon (tu enim animæ
 imperium meæ obtines) id unum rogo, hodie saltem ut
 mihi te primum et ultimum concedas. Parva hæc mora

ὄν τὰ μέγιστα εὐτυχίαις. Οὗτός σοι Λευκίπτην ἀπο-
 δέδωκεν. Εἰ γὰρ σου μὴ ἠράσθην ἐγὼ, εἰ γὰρ σε μὴ
 ἐναυῦθα ἤγαγον, ἦν ἂν ἔτι σοι Λευκίπτη νεκρά. Εἰ-
 σὶν, ᾧ Κλειτοφῶν, καὶ Τύχης δωραί. Ἦδη τις ἠγ-
 5 σαυρῆ περιτυχῶν, τὸν τόπον τῆς εὐρέσεως ἐτίμησε,
 βωμόν ἤγειρε, θυσίαν προσήνεγκεν, ἐστεφάνωσε τὴν
 γῆν· σὺ δὲ παρ' ἐμοὶ ὠσαυρὸν Ἔρωτος εὐρών, ἀτιμά-
 ζεις τὰ εὐεργετήματα. Νόμιζέ σοι τὸν Ἔρωτα δι'
 ἐμοῦ λέγειν· ἐμοὶ χάρισαι τούτο, Κλειτοφῶν, τῷ σῶ
 10 μουστωγῶν. Μὴ ἀμύητον τὴν Μελίττην ἀπέληθης
 καταλιπών· καὶ τὸ ταύτης ἐμόν ἐστι πῦρ. Ἄκουσον
 δ' ὡς καὶ τᾶλλα μοι μέλει περὶ σοῦ. Λυθήσῃ μὲν γὰρ
 ἄρτι τῶν δεσμῶν, κἂν Θεοράνδρῳ μὴ δοκῇ· καταγωγῆς
 δὲ τεύξῃ τοσοῦτων ἡμερῶν, ὅσων ἂν θέλῃς, πρὸς ἐμόν
 15 σύντροπον. Ἔωθεν δὲ καὶ τὴν Λευκίπτην παρέσε-
 σθαι προσδόξα. Διανυκτερεύσειν γὰρ ἔλεγεν εἰς τὸν
 ἀγρὸν, βοτανῶν [ἐνεκὲν] χάριν, ὡς ἐν ὄψει τῆς σελη-
 νης αὐτὰς ἀναλάθοι. Οὕτως γὰρ μοι κατατέλεξα.
 Ἦιτησα γὰρ φάρμακον παρ' αὐτῆς ὡς Θεσσαλῆς κατὰ
 20 σοῦ. Τί γὰρ ἠδυνάμην ἐτι ποιεῖν ἀποτυγχάνουσα,
 ἢ βοτάνας ζητεῖν καὶ φάρμακα; Ἄυτη γὰρ τῶν ἐν ἔρωτι
 δυστυχούντων ἢ καταφυγή. Ὁ Θέρσανδρος δὲ, ὡς
 καὶ περὶ τούτου θαρρήσῃς, ἐξεπήδησε πρὸς ἑταῖρον
 αὐτοῦ, ἐξαισιτάμενος ἐμοὶ τῆς οἰκίας ὕπ' ὀργῆς· δοκεῖ
 25 δ' ἐμοίγε θεὸς τις αὐτὸν ἐντεῦθεν ἐξέληλακέναι, ἵνα σου
 τὰ τελευταῖα ταῦτα δυνήθῃ τυχεῖν. Ἀλλὰ μοι σαυτὸν
 ἀπόδος.

KZ. Ταῦτα φιλοσοφῆσασα (διδάσκει γὰρ ὁ Ἔρωτος
 καὶ λόγους) ἔλυε τὰ δεσμὰ καὶ τὰς χεῖρας κατεφιλει,
 30 καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τῇ καρδίᾳ προσέφερε καὶ
 εἶπεν, Ὁρᾶς, πῶς πηδᾷ, καὶ πάλλει πυκνὸν παλμόν
 ἀγωνίας γέμοντα καὶ ἐλπίδος, γένοιτο δὲ καὶ ἠδονῆς·
 καὶ ἔοικεν ἱκετεύειν σε τῇ πηδήματι. Ὡς οὖν
 μ' ἔλυσε, καὶ περιέβαλε κλάουσα, ἔπαθόν τι ἀνθρώπι-
 35 νον, καὶ ἀληθῶς ἐφοβήθην τὸν Ἔρωτα, μὴ μοι γένηται
 μήνιμα ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ἄλλως ὅτι Λευκίπτην ἀπει-
 λήσειν, καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα τῆς Μελίττης ἀπαλλάττε-
 σθαι ἔμελλον, καὶ ὅτι οὐδὲ γάμος ἐτι τὸ πραττόμενον
 ἦν, ἀλλὰ φάρμακον ὅσπερ ψυχῆς νοσοῦσης. Περιβα-
 40 λούσης οὖν ἠνειχόμεν καὶ περιπλεκομένης πρὸς τὰς
 περιπλοκάς οὐκ ἀντέλεγον, καὶ ἐγένετο ὅσα ὁ Ἔρωτος
 ἤθελεν, οὔτε στρωμνῆς ἡμῶν δεηθέντων, οὔτ' ἄλλου
 τινὸς τῶν εἰς παρασκευὴν ἀφροδισίων. Αὐτουργὸς
 γὰρ ὁ Ἔρωτος, καὶ αὐτοσχέδιος σοφιστής, καὶ πάντα
 45 τόπον αὐτῷ τιθέμενος μυστήριον. Τὸ δ' ἀπερίεργον
 εἰς Ἀφροδίτην ἥδιον μάλλον τοῦ πολυπράγμονος· αὐ-
 τοφυῆ γὰρ ἔχει τὴν ἠδονήν.

multorum apud me dierum loco erit : sic neque tu Leucippen amiseris : neque illa vel falsam mortem obierit. Ne meum amorem neglexeris : cujus causa maximam felicitatem Leucippen ipsam es consecutus. Nisi enim ego te amassem, luque produxissem, mortua utique Leucippe adhuc tibi esset. Fortunæ vero etiam aliquid est quod acceptum ferri deceat. Cum thesaurum aliquis inveniat, locum in quo invenit, in honore habuit, aram consecravit, libamina obtulit, telluremque coronavit. Tu vero amatorio thesauro apud me reperto, beneficii auctorem spernis. Hæc autem per me tecum Amorem loqui existima. Id mihi tuæ mysteriorum magistræ concede, Clitophon, ut ne hinc Meliten non initiatus discedas. Meus ignis est, qui eam urit. Audi, Clitophon, quomodo cætera tua mihi curæ sint. A vinculis, tametsi Thersandro id minime videatur, te nunc solvam : cubiculumque, in quo tam diu cum eo, qui mecum una lac hausit, degas, quamdiu voles, tibi adornatum dabo. Leucippen vero cras prima luce tibi afuturam exspecta. Ruri enim pernoctare se velle dixit, ut herbas ad Lunæ adspæctum colligeret; ita de me ludi facti sunt : ab ea enim tanquam Thessala, open contra te imploravi. Nam spe frustra, quid facere amplius potui, quam ad herbas et medicamenta, quæ miserorum amantium solatia sunt, confugere? Nunc, ut istum etiam timorem deponas, Thersander iratus domo ad familiarem quemdam suum se contulit, ut deus aliquis hinc illum ejecisse mihi videatur, quo postrema hæc a te libere consequi possim. Agedum tandem igitur tui mihi copiam fac.

XXVII. Hæc Melite cum disseruisset (Amor enim eloqui etiam docet) vincula solvit : manusque meas exosculata, oculis primum suis, deinde cordi admovit, ac, Videsne, inquit, ut salit, ac semet vibrans assidue palpitat, metus et spei simul (utinam vero etiam voluptatis) plenum, ut trepidatione hujusmodi orare te videatur? Posteaquam vinculis solutus sum, mulierque flens me complexa est, humani quiddam perpessus sum : atque, ut ingenue fatear, ne mihi Amor irascetur, extimui : præsertim quod, recuperata Leucippe, Meliten paulo post dimissurus essem, et quæ fierent nuptia: non essent, sed tantum ægrotantis animi quasi medicina quedam. Amplexantem igitur deosculantemque pari amplexu deosculatoneque accæpi : atque haud ita multo post, desiderii ejus expectationem omnem explevi, nobis neque stratum, neque alium ullum ad venerem apparatus requirentibus. Amor enim sui ipsius artifex est, et, quæ opus sunt, ex tempore afferens, ad sua ipsius arcana quemvis accomodat locum. Illud porro certissimum est, imparatam venerem parata longe suaviorem esse, ulpote quæ germanam secum ferat voluptatem.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Ἐπει δὲ τὴν Μελίττην ἰασάμην, λέγει πρὸς αὐτὴν·
 Ἄλλ' ὅπως μοι τῆς φυγῆς παράσχῃς τὴν ἀσφάλειαν,
 καὶ τᾶλλα ὡς ὑπέσγρου περὶ Λευκίππης. Μὴ φρον-
 5 τίσῃς, εἶπε, τοῦγε κατ' ἐκείνην μέρους, ἀλλ' ἤδη νό-
 μιζε Λευκίππην ἔχειν. Σὺ δ' ἐνδυθὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν
 ἐμὴν, καὶ κλέπτε τὸ πρόσωπον τῷ πέπλῳ. Ἠγήσεται
 δέ σοι τῆς ἐπὶ τὰς θύρας Μελανθῶ ὁδοῦ· περιμένει δέ
 σε καὶ νεανίσκος ἐπ' αὐταῖς ταῖς θύραις, ᾧ προστετα-
 γμένον ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ, κομίσαι σε εἰς τὴν οἰκίαν, οὗ
 10 καὶ Κλεινίαν καὶ Σάτυρον εὐρήσεις, καὶ Λευκίππη σοι
 παρέσται. Ταῦθ' ἅμα λέγουσα, ἐσκεύασέ με ὡς
 ἑαυτὴν, καὶ καταφιλοῦσα, Ὡς εὐμορφότερος, ἔφη,
 παρὰ πολὺ γέγονας τῇ στολῇ. Τοιοῦτον Ἀχιλλεῖα
 ποτ' ἔθεασάμην ἐν γραφῇ. Ἀλλά μοι, φίλτατε, σώ-
 15 ζιοι, καὶ τὴν ἐσθῆτα ταύτην φύλαττε μνήμην· ἐμοὶ δέ
 τὴν σὴν κατάλιπε, ὡς ἂν ἔχοιμι ἐνδυομένη σοι περι-
 κερύσθαι. Δίδωσι δέ μοι καὶ χρυσοῦς ἑκατὸν, καὶ
 καλεῖ τὴν Μελανθῶ. Θεράπεινα δ' ἦν αὕτη τῶν πι-
 στῶν, καὶ ἐφῆδρευσεν ταῖς θύραις. Ὡς δ' εἰσῆλθε,
 20 λέγει περὶ ἐμοῦ τὰ συγκείμενα, καὶ κελεύει πάλιν
 ἀναστρέφειν πρὸς αὐτὴν, ἐπειδὴν ἔξω γένομαι τῶν
 θυρῶν.

Β'. Ἐγὼ μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον ὑπεκχύομαι·
 καὶ ὁ φύλαξ τοῦ οἰκῆματος ἀνεχώρησε, νομίσας τὴν
 25 δέσποιναν εἶναι, νευσάσης αὐτῇ τῆς Μελανθῶς· καὶ
 διὰ τῶν ἐρήμων τῆς οἰκίας ἐπὶ τινα θύραν οὐκ ἐν ὁδοῦ
 κειμένην ἔρχομαι· καὶ μ' ὁ πρὸς τῆς Μελίττης ταύτης
 προστεταγμένος ἀπολαμβάνει. Ἀπελευθερός δ' αὐτὸς
 τῶν συμπεπλευκῶτων ἦν ἡμῖν καὶ ἄλλως ἐμοὶ κεχα-
 30 ρισμένος. Ὡς δ' ἀνέστρεψεν ἡ Μελανθῶ, καταλαμ-
 βάνει τὸν φρουρὸν, ἄρτι ἐπικλίσαντα τὸ οἰκῆμα, καὶ
 ἀνοίγειν ἐκέλευσεν αὐτίς. Ὡς δ' ἦνοιξε, καὶ παρελ-
 θοῦσα ἐμήνυσε τῇ Μελίττῃ τὴν ἔξοδον τὴν ἐμὴν, καλεῖ
 τὸν φύλακα. Κάκεινος, ὡς τὸ εἶκος, θέαμα ἰδὼν
 35 παραδοξότατον, τῆς κατὰ τὴν ἑλαφον ἀντὶ παρθένου
 παροιμίας, ἐξεπλάγη καὶ ἔστη σιωπῇ. Λέγει οὖν
 πρὸς αὐτόν· Οὐκ ἀπιστοῦσά σοι μὴ οὐκ ἐθελήσῃς ἀφεῖ-
 ναι Κλειτοφῶντα, ταύτης ἐδεήθην τῆς κλοπῆς, ἀλλ'
 ἵνα σοι πρὸς Θέρσανδρον ἡ τῆς αἰτίας ἀπόλυσις ᾗ, ὡς
 40 οὐ συνεγνωκότι. Χρυσοὶ δέ σοι οὗτοι δῶρον δέκα,
 δῶρον μὲν, ἂν ἐνταῦθα μείνης, παρὰ Κλειτοφῶντος·
 ἐὰν δὲ νομίσης φυγεῖν βέλτιον, ἐφόδιον. Καὶ ὁ Πα-
 σίων (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ φύλακι) Πάνυ, ἔφη,
 45 Ἐδοξεν οὖν τῇ Μελίττῃ τὸ νῦν ἀναχωρεῖν· ὅταν δ' ἐν
 καλῷ θῆται τὰ πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ γένηται τὰ τῆς
 ὀργῆς ἐν γαλήνῃ, τότε μετιέναι. Καὶ ὁ μὲν οὕτως
 ἔπραξεν.

Γ'. Ἐμοὶ δ' ἡ συνήθης τύχη πάλιν ἐπιτίθεται καὶ
 50 συντίθεται κατ' ἐμοῦ δρᾶμα καινόν. Ἐπάγει γὰρ
 μοι τὸν Θέρσανδρον εὐθὺς παρελθόντα. Μεταπεισθεὶς
 γὰρ ὑπὸ τοῦ φίλου, πρὸς ὃν ὄψετο, μὴ ἀπόκοιτος γε-

LIBER SEXTUS.

Posteaquam Melites ægrimoniam sublevavi, Sed age,
 inquam, tutam mihi ad abeundam viam, et cætera, que
 de Leucippe pollicita es, præbe. Tum illa, Ne vereare,
 inquit, quod quidem ad Leucippen attinet, sed eam te jam
 recepisse puta. Ornatum hunc meum indue, faciemque
 velo obvolve. Melantho ad ostium, qua in viam patet
 egressus, te comitabitur. Illic adolescens tibi præsto erit,
 qui, sicut ei præscripsi, ad Cliniam te Satyrumque perdu-
 cat. Leucippe aulem etiam tibi aderit. Quæ cum dixisset,
 eo me, quo se ipsam consueverat, modo adornavit,
 dissuaviansque, quanto, inquit, formosior es in stola.
 Talem ego quidem in pictura olim Achillem vidi. Ceterum,
 anime mi Clitophon, et pallam hanc apud te mei
 monumentum serva, tuo vicissim mihi pallio relicto, quo
 induta tuis quasi amplexibus defineri videar. Tum mihi
 aureos nummos centum dedit: accessitaque Melanthone
 (erat hæc ancillarum omnium fidissima, cui uni januarum
 custodia credebatur) quid me fieri velit, docet: deinceps
 ad se reverti jubet, postquam exiissem.

II. Ego quidem hoc modo furtim elabor et custos heram
 me esse ratus, id ei annuente Melanthone, secessit, per re-
 motiorem domus partem ad portam quamdam desuefactam
 perveni: ubi me destinatus a Melite adolescens libertinus
 ex iis, qui nobiscum navigaverant, mihi alioqui etiam
 gratus, accepit. Postea vero quam reversa est Melantho
 custodem deprehendit cubiculum qui vixdum clauserat et
 rursus aperire jussit eum. Ubi is aperuerat et intrans
 meum abitum heræ nuntiavit, illa custode ad se vocato
 (qui, sicuti credibile est, re maxime præter opinionem per-
 specta, juxta adagiam, *Pro virgine cervæ*, stupore oppres-
 sus obmutuerat) Mihi quidem, inquit, dubium non erat,
 ne non Clitophontem dimitteres. Sed eo artificium istud
 excogitavi, quo esset tibi apud Thersandrum excusationi
 locus, utpote qui non cognoveris. Aureos autem nummos
 decem tibi Clitophon, si hic maneat, muneri mittit, si de
 fuga cogites, viatico. Tum vero Pasion (id erat custodi
 nomen) atqui, O hera, inquit, nihil mihi magis probabi-
 tur, quam quod tu suaseris. Itaque mulieri placuit, ut
 aliquo profugeret; tunc eum accesseret, cum tnrbae illæ
 et mariti ira sedata esset. Atque ita quidem ille fecit.

III. Sed ut solebat, fortuna mihi rursus insidiata est,
 novumque periculum creavit. Thersandrum enim, qui
 ab amico, ad quem diverterat, ne procul ab uxore cuba-
 ret suavis, a cœna domum revertebatur, præsentem mihi

5 ἴεσθαι, δειπνήσας πάλιν ἀνέστρεφεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. Ἦν δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερομηνία, καὶ μεθύοντων πάντα μεστά· ὥστε καὶ δι' ὄλης τῆς νυκτός τὴν ἀγορὰν ἄπασαν κατεῖχε πλῆθος ἀνθρώπων. Κἀγὼ μὲν ἐδόκουν τοῦτο μόνον εἶναι δεινόν· ἐλελήθει δὲ καὶ ἄλλο τεχνόν
 10 μοι χαλεπώτερον. Ὁ γὰρ Σωσθένης ὁ τὴν Λευκίππην ὠνησάμενος, ὃν ἡ Μελίττη τῆς τῶν ἀγρῶν ἐκέλευσεν ἀποστῆναι διοικήσεως, μαθὼν παρῆναι τὸν δεσπότην, τοὺς τ' ἀγροὺς οὐκέτι ἀφῆκε, τὴν τε Μελίττην ἤθελεν
 15 ἀμύνασθαι. Καὶ πρῶτον μὲν φθάσας, καταμηνύει μοι πρὸς τὸν Θέρσανδρον· ὁ γὰρ διαβαλὼν οὗτος ἦν· ἐπειτα καὶ περὶ Λευκίππης λέγει πάνυ τι πιθανῶς πλασάμενος. Ἐπεὶ γὰρ αὐτὸς αὐτῆς ἀπεινώκει τυχεῖν, μαστροπεύει πρὸς τὸν δεσπότην, ὡς ἂν αὐτὸν τῆς
 20 Μελίττης ἀπαγάγοι· Κόρην ἠωνησάμην, ὃ δέσποτα, καλὴν, ἀλλὰ χρῆμά τι κάλλους ἄπιστον. Οὕτως αὐτὴν πιστεύσειας ἀκούων, ὡς ἰδῶν. Ταύτην ἐφύλαττόν σοι. Καὶ γὰρ ἠκηκόειν ζῶντά σε· καὶ ἐπίστευον, διόπερ ἤθελον. Ἄλλ' οὐκ ἐξέφαινον, ἵνα τὴν δέσποιναν ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλάβοις καὶ μὴ σου κεταγελῶῃ
 25 μοιχὸς ἄτιμος καὶ ξένος. Ἀφῆρηται δὲ ταύτην χθὲς ἡ δέσποινα καὶ ἐμελλεν ἀποπέμψειν· ἡ τύχη δ' ἐτήρησέ σοι, ὥστε τοσοῦτον κάλλος λαβεῖν. Ἔστι δὲ νῦν ἐν τοῖς ἀγροῖς, οὐκ οἶδ' ὅπως πρὸς αὐτῆς ἀπεσταλμένη. Πρὶν οὖν αὖθις ἐπανελθεῖν, εἰ θέλεις, κατακλείσας αὐτὴν φυλάξω σοι, ὡς ὑπὸ σοὶ γένοιτο.

Δ'. Ἐπήνεσεν ὁ Θέρσανδρος καὶ ἐκέλευσε τοῦτο ποιεῖν. Ἐρχεται δὲ σπουδῆ μάλα ὁ Σωσθένης εἰς τοὺς ἀγροὺς, καὶ τὴν καλύβην ἐωρακῶς, ἐνθα ἡ Λευκίππη διανυκτερεύειν ἐμελλε, δύο τῶν ἐργατῶν παραλαβὼν, τοὺς μὲν κελεύει τὰς θεραπαίνιδας, αἵπερ ἦσαν ἅμα τῇ Λευκίππῃ παροῦσαι, περιελεῖν δολῶ, καὶ καλεσαμένους ὅτι πορρωτάτω διατρίβειν ἔχοντας ἐφ' ὁμιλίᾳ· δύο δ' ἄλλους διάγων, ὡς εἶδε τὴν Λευκίππην μόνην, εἰσπηδήσας καὶ τὸ στόμα ἐπισχῶν συναρπάζει καὶ κατὰ θάτερα τῆς τῶν θεραπαινίδων ἐκτροπῆς χωρεῖ, φέρων εἰς τὴν δωμάτιον ἀπόρητον, καὶ καταθέμενος λέγει πρὸς αὐτὴν· Ἦκω σοι φέρων σωρὸν ἀγαθῶν, ἀλλ' ὅπως εὐτυχήσασα μὴ ἐπιλήσῃ
 40 μου. Μὴ γὰρ φοβηθῆς ταύτην τὴν ἀρπαγὴν, μηδ' ἐπὶ κακῷ τῷ σῶι γεγενῆσθαι δόξης. Αὕτη γὰρ τὸν δεσπότην τὸν ἐμὸν ἐραστὴν σοι προξενεῖ. Ἦ μὲν δὲ τῷ παραλόγῳ τῆς συμφορᾶς ἐκπλαγεῖσα, εἰσώπησεν· ὁ δ' ἐπὶ τὸν Θέρσανδρον ἔρχεται καὶ λέγει τὰ πεπραγμένα. Ἔτυχε δ' ὁ Θέρσανδρος ἐπανῶν εἰς τὴν οἰκίαν. Τοῦ δὲ Σωσθένης αὐτῷ μηνύσαντος τὰ περὶ τῆς Λευκίππης καὶ κατατραγωδοῦντος αὐτῆς τὸ κάλλος, μεστὸς γενόμενος ἐκ τῶν εἰρημένων ὡσεὶ κάλλους φαντάσματος, φύσει καλοῦ, παννυχίδος οὐσης, καὶ ὄντων μεταξὺ τεσσάρων σταδίων ἐπὶ τοὺς ἀγροὺς,
 50 ἠγεῖσθαι κελεύσας, ἐπ' αὐτὴν χωρεῖν ἐμελλεν.

Ε'. Ἐν τούτῳ δ' ἐγὼ τὴν ἐσθῆτα τῆς Μελίττης εἶχον ἡμφιεσμένος, καὶ ἀπερισκέπτως ἐμπίπτω κατὰ πρόσωπον αὐτοῖς, καὶ με ὁ Σωσθένης πρῶτος γνωρίσας,

obviam misit. Celebrabantur Dianæ festi dies, et ebriorum plena erant omnia, integramque noctem mortalium ingens multitudo forum totum percursabat : quod unum ego rationibus meis maxime obstare arbitrabar, nesciens aliud mihi longe gravius infortunium imminere. Nam Sosthenes, qui Leucippen emerat, quem ab agrorum administratione abstinere Melite jusserat, herum adesse intelligens, non modo ab ea non abstinuit, verum etiam de Melite vindictam sumere cupiens, me primum Thersandro prodidit, utpote qui delator esset, deinde alia complura de Leucippe apposite admodum ementitus. Ejus enim potiunde simulatque spem sibi ereptam vidit, heronon operam prastare aggressus est, ut eum a Melite abalienaret. Puellam, o here, inquit, emi forma bona sic, ut cogitatione comprehendi nequeat : de qua narranti mihi æque ac cernenti tibi, credas velim. Hanc ego tibi asservabam, quem vivere audivissem. Idque credebam quoniam et optabam; sed cuiquam tamen palam facere nolui, ut heræ turpitudinem manifesto cognosceres, et ut ne tibi peregrinus Impudensque adulter illuderet. Heri autem eam Melite a me vindicavit, ac missam facere cogitat, sed tantam pulchritudinem tibi fortuna servat, quo ea potiare : illa enim ruri etiam nunc degit, nec, quamobrem eo missa sit, intelligo. Igitur si tu ita censes, illam prius, quam ad heram revertatur, alicubi clausam custodiam ut tuam in potestatem veniat.

IV. Quod cum probasset, fierique visuisset Thersander, Sosthenes quamprimum rus abiit : visoque tugurio, in quo puella erat pernoctatura, duobus accersitis operariis, ancillas, quæ cum illa erant, circumvenire, et vocatas ad locum inde remotum, colloquendo, demorari jubet. Ipse aliis duobus secum ductis, statim ut solam conspicatus est, impetu facto, manibusque ori ejus admotis, mediam comprehendit : seorsumque ab ancillis asportans occultam quandam in domum conclusit, Magnum ad te, inquires, bonorum cumulum affero. Te autem illud spectare par est, ut ne, postea quam fueris assecuta, mei obliviscaris. Nec vero raptum hunc extimescas, neve in perniciem tuam factum putes : quoniam quidem hic tui amantem herum meum tecum familiaritate conjunget. Leucippe, Insperata calamitate hac percussa, obmutuit. Sosthenes Thersandro, qui tum forte domum revertebatur, quid egisset renuntiavit, ac Leucippes formam laudibus in cælum tulit, quo factum est, ut Thersander ex eo sermone summæ cuiusdam pulchritudinis speciem animo concipiens, cum nocturnis ludis finis impositus nondum esset, rusque illud ab urbe non amplius quatuor stadiis distaret, præire illum jubens, ad puellam profecturus esset.

V. Interea Melites vestitu ornatus ipse, imprudenter euntibus illis occurri : meque statim agnito, primus Sosthenes, En, inquit, bacchantem adulterum, et tunc uxo-

Ἄλλ' ἰδὼν, φησίν, οὗτος ὁ μοιχὸς, βακχεύων ἡμῖν
 ἔπεισι καὶ τῆς σῆς γυναικὸς ἔχων λάφυρα. Ὁ μὲν
 οὖν νεανίσκος ἔτυχε προηρούμενος, καὶ προῖδὼν ἀπο-
 φεύγει, μὴ καιρὸν λαθῶν ὑπὸ δέους κάμοι προηρῦσαι.
 5 Ἐμὲ δ' ἰδόντες συλλαμβάνουσι· καὶ ὁ Θέρσανδρος βοᾷ,
 καὶ πλῆθος τῶν παννουχιζόντων συνέρρεεν. Ἔτι μάλ-
 λον οὖν ὁ Θέρσανδρος ἐδεινοπάθει, βῆτὰ μὲν καὶ ἄρρητα
 βῶν, τὸν μοιχὸν, τὸν λωποδύτην· ἀπάγει δέ μ' εἰς τὸ
 δεσμοτήριον καὶ παραδίδωσιν ἐγκλημα μοιχείας ἐπι-
 10 φέρων. Ἐμὲ δ' ἐλύπει τούτων μὲν οὐδὲν, οὐθ' ἡ τῶν
 δεσμῶν ὕβρις, οὐθ' ἡ τῶν λόγων αἰτία· καὶ γὰρ ἐθάρο-
 μου τῶ λόγῳ περιέσεσθαι μὴ μοιχὸς εἶναι, γῆραι
 δ' ἐμφραδῶς. Δέος δέ με περὶ τῆς Λευκίπτης εἶχεν,
 οὕτω σαφῶς αὐτὴν ἀπολαθόντα. Ψυχαὶ δὲ πεφύκασι
 15 μάντεις τῶν κακῶν, ἐπεὶ τῶν γ' ἀγαθῶν ἥκιστα ἐκ μαν-
 τείας εὐστοχοῦμεν. Οὐδὲν οὖν ὑγιὲς ἐνενοῦον περὶ τῆς
 Λευκίπτης, ἀλλ' ἦν ὑποπτά μοι πάντα καὶ μεστὰ δει-
 ματος. Ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως εἶχον τὴν ψυχὴν [κακῶς].
 ΣΤ'. Ὁ δὲ Θέρσανδρος ἐμβάλων με εἰς τὸ δεσμο-
 20 τήριον, ὡς εἶχεν ὀρυμὸς ἐπὶ τὴν Λευκίπτην ἵεται.
 Ὡς δὲ παρῆσαν ἐπὶ τὸ δωμάτιον, καταλαμβάνουσιν
 αὐτὴν χαμαὶ κειμένην, ἐν νῶ καθεστηκυῖαν οἷν ἔτυχεν
 ὁ Σωσθένης εἰπὼν, ἐμφαίνουσαν τοῖς προσώποις λύπην
 ἡμοῦ καὶ δέος. Ὁ γὰρ νοῦς οὐ μοι δοκεῖ λελέχθαι
 25 καλῶς ἀόρατος εἶναι τὸ παράπαν· φαίνεται γὰρ ἀκρι-
 βῶς ὡς ἐν κατόπτρῳ τῶ προσώπῳ. Ἡσθεὶς τε γὰρ,
 ἐξέλαμψε τοῖς ὀφθαλμοῖς εἰκόνα χαρᾶς καὶ ἀνιαθεὶς,
 συνέστειλε τὸ πρόσωπον εἰς τὴν ὄψιν τῆς συμφορᾶς.
 Ὡς οὖν ἤκουσεν ἡ Λευκίπτη ἀνοιγομένην τῶν θυρῶν,
 30 ἦν δ' ἔνδον λύγος, ἀνανεύσασα μικρὸν, αἰθὶς τοὺς
 ὀφθαλμοὺς κατέββαλεν. Ἰδὼν δ' ὁ Θέρσανδρος τὸ
 κάλλος ἐκ παραδρομῆς, ὡς ἀρπαζομένης ἀστραπῆς,
 μάλιστα γὰρ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς κἀηται τὸ κάλλος,
 ἀφῆκε τὴν ψυχὴν ἐπ' αὐτὴν καὶ εἰστήκει τῇ θεᾷ δεδε-
 35 μένος, ἐπιτηρῶν πότε αἰθὶς ἀναθλέψει πρὸς αὐτόν.
 Ὡς δ' ἐνευσεν εἰς τὴν γῆν, λέγει· Τί κάτω βλέπεις,
 γύναι; τί δέ σου τὸ κάλλος τῶν ὀφθαλμῶν εἰς γῆν κα-
 ταρρεῖ; Ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς μᾶλλον βρέτω τοὺς ἔμοῦς.
 Ζ'. Ἡ δ' ὡς ἤκουσεν, ἐνεπλήσθη δακρῶν, καὶ
 40 εἶχεν αὐτῆς ἴδιον κάλλος καὶ τὰ δάκρυα. Δάκρυον γὰρ
 ὀφθαλμὸν ἀνίστησι καὶ ποιεῖ προπετέστερον· κὰν μὲν
 ἀμορφος ᾗ καὶ ἀγροικος, προστίθῃσιν εἰς δυσμορφίαν·
 εἰάν δ' ἡδὺς καὶ τοῦ μέλανος ἔχων τὴν βαφὴν ἡρέμα
 τῶ λευκῷ στεφανοῦμενος, σταν τοῖς δάκρυσιν ὑγρὰνθῆ,
 45 εἴοικε πηγῆς ἐγκύμοι μαζῶ. Χεομένης δὲ τῆς τῶν
 δακρῶν ἄλλης περὶ τὸν κύκλον, τὸ μὲν πιαίνεται, τὸ
 δὲ μέλαν πορφύρεται, καὶ ἔστιν ὅμοιον, τὸ μὲν ἰω, τὸ
 δὲ ναρκίσσω. Τὰ δὲ δάκρυα τῶν ὀφθαλμῶν ἔνδον
 60 αὐτὴν τὴν λύπην εἰς κάλλος νευικηχότα. Εἰ δ' ἡδύ-
 νατο παγγῆνα πεσόντα, καινὸν ἂν εἶχεν ἡλεκτρον ἢ
 γῆ. Ὁ δὲ Θέρσανδρος ἰδὼν, πρὸς μὲν τὸ κάλλος
 ἐκεχῆναι, πρὸς δὲ τὴν λύπην ἐξεμεμήνην, καὶ τοὺς
 ὀφθαλμοὺς δακρῶν ἐγκύους εἶχεν. Ἔστι μὲν γὰρ

ris ornamentis indutum. Ac tunc adolescens, qui forte
 præcedebat, re cognita, nec ullo præ timore ad me com-
 monefaciendum tempore sumpto, in fugam se dedit. Me
 autem videntes statim comprehenderunt : Thersanderque
 clamorem tollere cœpit. Vigilum multitudo affluere, ille
 magis magisque crimen augere, dicenda tacendaque pari-
 ter inculcare, adulterum ac furem identidem appellare.
 Tandem me in carcerem contrudit : nomenque meum de
 adulterio desert. Sed horum nihil me penitus commovit,
 non vinculorum ignominia, non nominis delatio : confi-
 debam enim, argumentis convicturum, me adulterum
 nequaquam esse, sed nuptias palam contraxisse. Illud
 me magnopere angebat, quod Leucippen revera nondum
 recuperaram. Porro malorum præsaus animus est, bo-
 norum nequaquam. Itaque nihil mihi tum sani de Leu-
 cippe in mentem venire poterat : sed erant suspecta om-
 nia, omnia pavoris plena : ipseque animo ita affectus
 eram.

VI. Thersander simulac me in custodiam tradidit, ad
 Leucippen cum Sosthene alacriter admodum profectus
 est : domumque ingressus, humi jacentem, ac Sosthenis
 dicta mente agitantem invenit, nec minus animi ægritu-
 dinem, et pavorem vultu præ se ferentem, ut illud mihi
 non recte dictum videatur, mentem omnino cerni non
 posse : in vultu enim tanquam in speculo, perfecte cer-
 nitur. Nam si læta fuerit, id efficit ut imago lætitiæ in
 oculis reluceat : sin vero tristis, contrahit frontem, ca-
 lamitatemque ipsam refert. Cæterum Leucippe cum pri-
 mum valvas aperiri sensit, vixdum oculis in eos coniectis
 (aderat autem lucerna) vultum statim demisit. At Ther-
 sander, visa pulchritudine, quæ ex oculis ejus, tanquam
 flamma nubium conflictu expressa, repente affulserat, e
 vestigioque evanuerat (sunt enim oculi præcipua pulchri-
 tudinis sedes) confestim exarsit, obtutuque illo victus
 stetit, quando rursus oculos in se conjeceret, observans.
 Verum cum illa terram intueretur : quid inquit, lumina
 humi tua defixa sunt? quid tanta oris tui pulchritudo ad
 terram defluit? quin hæc potius ad oculos meos delabatur.

VII. Tum Leucippe, his auditis, lacrymas profudit,
 peculiari sane quodam suo decore cumulat. Lacryma
 enim oculum excitat, ac proterviolem efficit : et si de-
 formis atque agrestis fuerit, ejus deformitatem auget ; sin
 contra, jucundus nigraque acies candore sensim coronata
 cum lacrymis humescit, tumidulæ mammæ fonti assimi-
 lantur. Manante enim etiam circa orbem salso eorum
 humore, pars candida pinguescit, nigra vero purpurascit :
 atque hæc violæ, illa narcisso, similis efficitur. Quod
 si oculorum intra orbis lacrymæ contineantur, risum præ
 se ferunt. Ejusmodi ergo Leucippes lacrimæ cum essent,
 facile mororem decore suo vincere profuerunt : quin
 immo si postea, quam exciderant, conglaciassent, electri
 novum procul dubio genus habuissimus. Thersander
 igitur, dum virginis pulchritudinem tristitiaque contem-
 platur, altera in admirationem raptus, altera in furem

5 *ψύσει δάκρυον ἐπαγωγότατον ἐλέου τοῖς ὀρώσι· τὸ δὲ τῶν γυναικῶν μᾶλλον, ὅσῳ (γὰρ) θαλερότερον, τοσοῦτῳ καὶ γοητότερον. Ἐὰν δ' ἡ δακρύουσα ἤ καὶ καλῆ, καὶ ὁ θεατὴς ἐραστής, οὐδ' ὀφθαλμοὺς ἀτρεμεῖ, ἀλλὰ τὸ δάκρυον ἐμιμήσατο. Ἐπειδὴ γὰρ εἰς τὰ ὄμματα τῶν καλῶν τὸ κάλλος κάθηται, βέρον δ' ἐκείθεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν δρώντων ἵσταται καὶ τῶν δακρῶν τὴν πηγὴν συνεφέλκεται. Ὁ δ' ἐραστής δεξιάμενος ἄμφω, τὸ μὲν κάλλος εἰς τὴν ψυχὴν ἤρπασε, τὸ δὲ δάκρυον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐτήρησεν, δραθῆναι δ' εὐχεται, καὶ ἀποψήσασθαι δυνάμενος, οὐκ ἐθέλει, ἀλλὰ τὸ δάκρυον, ὡς δύναται, κατέχει, καὶ φοβεῖται μὴ πρό καιροῦ φύγῃ. Ὁ δὲ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν κίνησιν ἐπέχει, μὴ πρὶν τὸν ἐρώμενον ἰδεῖν ταχὺ θε-
 15 *λήσῃ πεσεῖν. Μαρτυρίαν γὰρ ταύτην νενομίκεν ὅτι καὶ φιλεῖ. Τοιοῦτό τι τῷ Θερσάνδρῳ συμβεβήκει. Ἐδάκρυε γὰρ πρὸς ἐπίδειξιν, παθῶν μὲν τι, κατὰ τὸ εἶκος, ἀνθρώπινον, καλλωπιζόμενος δὲ πρὸς τὴν Λευκίππην, ὡς διὰ τοῦτο δεδακρυμένος, ὅτι κακείνη δακρῶσει. Λέγει οὖν πρὸς τὸν Σωσθένην προσκύψας·*
*Νῦν μὲν αὐτὴν θεράπευσον· ὄραξ γὰρ ὡς ἔχει λύπης. Ὅσθ' ὑπεκστήσομαι καὶ μάλ' ἄκων, ὡς μὴ ὀχληρὸς εἶην. Ὅταν δ' ἡμερότερον διατεθῆ, τότε αὐτῇ δια-
 20 *λεγήσομαι. Σὺ δὲ, ὦ γυναῖκα, θάρσει· ταχὺ γὰρ σου ταῦτα τὰ δάκρυα ἰάσομαι. Ἔϊτα πρὸς τὸν Σωσθένην πάλιν, ἐξιών· Ὅπως εἶπες τὰ εἰκότα περὶ ἐμοῦ·*
*ἔπιθεν δ' ἤκειν πρὸς με κατορθώσας, ἔφη. Ἐπὶ τούτοις ἀπῆλλάττετο.***

30 *II. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτ' ἐπράττετο, ἔτυχεν, ἐπὶ τὴν Λευκίππην μετὰ τὴν πρὸς με ὀμιλίαν εὐθὺς εἰς τοὺς ἀγροὺς τὴν Μελίττην νεανίσκον ἀποστείλασαν, ἐπειγὲν αὐτὴν εἰς τὴν ἐπάνοδον, μὴδὲν εἶτι δεομένην φαρμάκων. Ὡς οὖν ἤκεν οὗτος εἰς τοὺς ἀγροὺς, καταλαμβάνει τὰς θεραπεινίδας ζητούσας τὴν Λευκίππην, καὶ πάνυ τε-
 35 *ταραγμένας· ὡς δ' οὐκ ἦν οὐδαμῶς, δρόμῳ φθάσας ἀπήγγειλε τὸ συμβάν. Ἢ δ' ὡς ἤκουσε τὰ περὶ ἐμοῦ, ὡς εἶην εἰς τὸ δεσμοκτήριον ἐμβληθείς, εἶτα περὶ τῆς Λευκίππης, ὡς ἀφανὴς ἐγένετο, νέφος αὐτῆς κατεχύθη λύπης. Καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ εἶχεν εὐρεῖν, ὑπενόει
 40 *δὲ τὸν Σωσθένην. Βουλομένη δὲ φανεράν αὐτῆς τὴν ζήτησιν ποιήσασθαι διὰ τοῦ Θερσάνδρου, τέχνην λόγων ἐπενόησεν, ἥτις μειγμένην εἶχε τῷ σοφίσματι τὴν ἀλήθειαν.***

45 *Θ. Ἐπεὶ γὰρ ὁ Θέρσανδρος εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν ἐβόα πάλιν, Τὸν μοιχὸν ἐξέκλειψας σύ (σύ) τῶν δεσμῶν ἐξέλευσας καὶ τῆς οἰκίας ἐξαπέστειλας· σὸν τὸ ἔργον· τί οὖν οὐκ ἠκολούθεις αὐτῷ; τί δ' ἐνταῦθα μένεις; ἀλλ' οὐκ ἄπει πρὸς τὸν ἐρώμενον, ἵ' αὐτὸν ἴδῃς στερρωτέροις δεσμοῖς δεδεμένον; ἢ Μελίττη, Ποῖον
 50 *μοιχόν; ἔφη. Τί πάσχεις; Εἰ γὰρ θελεῖς, τὴν μακίαν ἀφείς, ἀκοῦσαι τὸ πᾶν, μαθήσῃ βραδίως τὴν ἀλήθειαν. Ἐν οὖν σου δέομαι, γενοῦ μοι δικαστῆς ἴσος, καὶ καθήρας μὲν σου τὰ ὄντα τῆς διαβολῆς, ἐκβαλὼν δὲ τῆς καρδίας τὴν ὀργὴν, τὸν δὲ λογισμὸν ἐπιστήσας**

actus est, ejusque oculi lacrymis repleti sunt. Ita enim natura comparatum est, ut lacrymæ videntes ad misericordiam moveant : et magis mulierum illæ quanto fervidiores enim sunt, tanto magis incantant. Quod si mulier formosa, et is qui spectat, amator sit : tunc videntis oculi nequaquam quiescunt, sed lacrymas ipsi quoque profundunt : pulchritudo enim, quæ in formosarum mulierum oculis præcipuum locum obtinet, ab iis in spectantis oculos dimanat, lacrymarumque vim educit : atque ita fit, ut amator, utrumque excipiens, illam animo hauriat, has oculis servet, quas dein conspici optat, nec eas, tametsi possit, abstergere curat : lacrymasque intra sinum, quamdiu potest, continet, immo luminum motus inhibet, illud videlicet timens, ne ante delabatur, quam ab amata visæ fuerint : id enim capti amore animi signum esse arbitratur. Hujusmodi quiddam Thersandro quoque accidit. Flevit enim, tum ut ostenderet, humanum quid quidem ut credibile est, passus, sed ostentans, ut a Leucippe gratiam iniret, tanquam scilicet idcirco fletet, quia fletet ipsa. Itaque ad Sosthenem conversus, Tu nunc puellæ huic aliquam, inquit, consolationem asser, quanto enim in mærore jaceat, vides. Ego tametsi invitus, hinc tamen recedam, ne molestus sim. Post, tibi mitior facta fuerit, eam alloquar. Tu interea bono animo sis, mulier : lacrymas enim istas tuas quamprimum abstergebo. Deinde egressus, Sostheni rursus, Cave, inquit, ne, nisi quod deceat, de me loquaris ; atque ut cras prima luce ad me, re bene gesta, redeas, cura.

VIII. Interea Melite continuo post, quam a me discessit, adolescentem rus ad Leucippen misit, qui eam ad reversionem urgeret, nullis amplius pharmacis opus esse nuntians. Ille statim profectus, cum ancillas puellam quærentes, ac propterea, quod nusquam apparebat, valde perturbatas offendisset, maxima cum festinatione reversus, heræ factum renuntiavit. Quæ me in carcerem conclusum, Leucippen vero abductam intelligens, curarum mole obruta est. Ac quanquam rem, uti se haberet, certo scire non poterat, culpam tamen omnem in Sosthenem rejiciebat. Leucippen itaque palam perquiri voluit a Thersandro, sermonem, qui ambagibus involutam veritatem continebat, artificiose admodum excogitavit.

IX. Nam cum ille domum reversus, iterum exclamaret, Tu mœchum erpuisti, tu e vinculis exemisti, tu domo emisisti : tuum hoc factum ; cur non igitur illum sequeris ? Quid hic moraris ? quin ad amatorem tuum proficisceris, ut arctioribus eum catenis constrictum videas ? Tum Melite, Quemnam, inquit, mihi adulterum nominas ? Sanusne es ? Tu si rem omnem, furore posthabito, audire volueris, veritatem facile cognosces. Unum tantum te rogo, æquum te mihi judicem præbe : attribusque calumnia vacuis, ac corde remota ira ejusque in locum rationem

κρίτην ἀκέραιον, ἄκουσον. Ὁ νεανίσκος οὗτος, οὔτε μοιγὸς ἦν ἐμὸς, οὔτ' ἀνήρ· ἀλλὰ τὸ μὲν γένος ἀπὸ Φοινίκης, Τυρίων οὐδενὸς δευτέρου. Ἐπλευσε δὲ καὶ αὐτὸς οὐκ εὐτυχῶς, ἀλλὰ πᾶς ὁ φόρτος αὐτοῦ γέγονε τῆς θαλάσσης. Ἀκούσασα τὴν τύχην ἠλέησα, καὶ ἀνεμνήσθην σου, καὶ παρέσχον ἐστίαν, τάχα, λέγουσα, καὶ Θέρσανδρος οὕτω που πλανᾶται, τάχα, λέγουσα, τίς κάκεινον ἐλεήσει γυνή. Εἰ δὲ τῷ ὄντι τέθνηκε κατὰ τὴν θάλασσαν, ὡς ἡ φήμη λέγει, φέρε πάντα τιμῶμεν αὐτοῦ τὰ ναυαγία. Πόσους καὶ ἄλλους ἔθρεψα νεναυαγηκότας; Πόσους ἔθαξα τῆς θαλάσσης νεκρούς; Εἰ ξύλον ἐκ ναυαγίας τῆ γῆ προσπεσὸν ἐλάμβανον, τάχα, λέγουσα, ἐπὶ ταύτης τῆς νεῶς Θέρσανδρος ἐπλει. Εἷς δὲ καὶ οὗτος ἦν τῶν ἐκ τῆς θαλάσσης σωζομένων ἐσχάτος. Ἐχαριζόμενη σοὶ τιμῶσα τοῦτον. Ἐπλευσεν ὡσπερ σύ· ἐτίμων, φίλιτατε, τῆς συμφορᾶς τὴν εἰκόνα. Πῶς οὖν ἐνταῦθα συνεπηγόμην; ὁ λόγος ἀληθής. Ἐτυχε μὲν πενθῶν γυναῖκα· ἡ δ' ἄρα ἐλάνθανεν οὐκ ἀποθανούσα· τοῦτό τι αὐτῷ καταγορεύει καὶ ὡς ἐνταῦθα εἶη, παρὰ τινι τῶν ἡμετέρων ἐπιτρόπων· Σωσθένην δ' ἔλεγε. Καὶ οὗτος εἶχε· τὴν γὰρ ἀνδρωπιον ἤκοντες εὔρομεν. Διὰ τοῦτο ἠκολούθησέ μοι. Ἐχεις τὸν Σωσθένην, πάρεστιν ἡ γυνὴ κατὰ τοὺς ἀγρούς. Ἐξέτασον τῶν λεχθέντων ἕκαστον. Εἴ τι ἐψευσάμην, μεμοίχευμαι.

Γ'. Ταῦτα δ' ἔλεγε, προσποιησαμένη τὸν ἀφανισμόν τῆς Λευκίππης μὴ ἐγνωκέναι· ταμειυσαμένη αὖτις, εἰ ζητήσει ὁ Θέρσανδρος εὐρεῖν τὴν ἀλήθειαν, τὰς θεραπείας ἀγαγεῖν, αἷς συναπελθοῦσα ἔτυγεν, ἂν (μὴ) παραγένηται περὶ τὴν ἔω, λεγούσας, ὅπερ ἦν, οὐδαμοῦ φαινεσθαι τὴν κόρην. Οὕτω γὰρ αὐτὴν (ἂν) ἐγκεῖσθαι πρὸς τὴν ζήτησιν φανεροῦς, [ὡς] καὶ τὸν Θέρσανδρον ἐπαναγκάσαι. Ταῦτ' οὖν ὑποκριναμένη πιθανῶς, κάκεινα προσετίθει· Πίστευσον, ἀνερ· οὐδέν μου, φίλιτατε, παρὰ τὸν τῆς συμβιώσεως κατέγνωκας χρόνον· μηδὲ νῦν τοιοῦτον ὑπολάβῃς. Ἡ δὲ φήμη διαπεφοίτηκεν ἐκ τῆς εἰς τὸν νεανίσκον τιμῆς, οὐκ εἰδότην τῶν πολλῶν τὴν αἰτίαν τῆς κοινωνίας. Καὶ γὰρ σύ φήμη τέθνηκας. Φήμη δὲ καὶ Διαβολὴ δύο συγγενῆ κακά. Θυγάτηρ ἡ Φήμη τῆς Διαβολῆς. Καὶ ἐστὶ μὲν ἡ Διαβολὴ μαχαίρας ἀζυτέρα, πυρὸς σφοδρότερα, Σειρήνων πιθανοτέρα· ἡ δὲ Φήμη ὕδατος ὑγροτέρα, πνεύματος δρομικωτέρα, πτερῶν ταχυτέρα. Ὅταν οὖν ἡ Διαβολὴ τοξέυῃ τὸν λόγον, ὁ μὲν δίκην βέλους ἐξίπτεται καὶ τιρώσκει μὴ παρόντα καθ' οὗ πέμπεται· ὁ δ' ἀκούων ταχὺ πείθεται, καὶ ὀργῆς αὐτῷ πῦρ ἐξάπτεται καὶ ἐπὶ τὸν βληθέντα μαίνεται. Τεχθεῖσα δ' ἡ Φήμη τῷ τοξέυματι, βεῖ μὲν εὐθὺς πολλῇ, καὶ ἐπικλύζει τὰ ὄντα τῶν ἐντυχόντων, διαπνεῖ δ' ἐπὶ πλείστον καταγιγίζουσα τῷ τοῦ λόγου πνεύματι, καὶ ἐξίπταται· κουφίζομένη τῷ τῆς γλώττης πτερῷ. Ταῦτά με τὰ δύο πολεμεῖ· ταῦτά σου τὴν ψυχὴν κατέβαλε καὶ ἀπέκλεισέ μου τοῖς λόγοις τῶν ὄτων σου τὰς θύρας.

substituens judicem integrum audi. Adolescens hic neque adulter, neque conjux meus est : sed genere Phœnix, et Tyriorum nulli secundus. Is cum navigaret, adversa admodum fortuna usus est : quippe omnes ejus merces naufragio consumptæ perierunt. Quod ego cum audivissem, calamitate hominis commota sum, et tui memor hospitio accepi, mecum illud cogitans, fieri potuisse, ut tu quoque sic errares, tuamque calamitatem mulier aliqua sublevaret : aut si revera in undis, ut fama fuit, diem obiisses, non impie me facturam, si naufragis omnibus misericordiam tribuisssem. Nam quot alios me naufragos sublevasse putas? quot undis submersos sepulture mandasse? si modo lignum e naufragio ad terram delatum nancisci potui, mecum iniquens, forte hanc Thersander vehebatur. Ex iis autem, qui pelagi vim effugerunt, unus hic, et quidem postremus fuit : quem dum ego honore affecti, quid aliud, quam in te officiosa fui? Navigavit ille quemadmodum etiam tu : idcirco ejus calamitatem tanquam tuæ imaginem, carissime conjux, miserata sum. Quo pacto autem illum huc mecum adduxi? oratio mea vera. Porro autem is uxorem suam lugebat, illam, quanquam falso, periisse ratus, cum tandem aliquis eam vivere atque apud unum e procuratoribus nostris (Sosthenem autem nominabat) diversari, nobis retulit : remque ita se habere compertum est. Rus enim profecti, mulierem invenimus : atque hac de causa me ille secutus est. Habes Sosthenem, mulier curi est. De iis omnibus tuo arbitratu percunctare. Si quid mentitam esse me compereris, adulterii ream agas licet.

X. Hæc Melite dicebat, Leucippes raptum scire se dissimulans, atque in animo habens, si quidem facti veritatem indagare Thersander studuisset, ancillas, quibuscum Leucippe abierat, si postridie mane non reversa esset, testes dare, puellam nusquam reperiri dieturas. Sic enim fore, ut ipsa palam operam dare posset perquirendæ puellæ, et insuper Thersandrum eadem facere cogeret. Quin immo, quamquam satis apposite finxisse videbatur, tamen illud etiam addidit : Neque vero, conjux, quæ dixi, falsa esse putes : nam nullius probrî, dum simul atatem egimus, me accusasti quamobrem ne nunc talis quid suspiceris. Fama autem hæc ex honore adolescenti habito exorta est, eo quod multos lateret causa, quamobrem meam illum in familiaritatem receperim. Quod si fama credendum sit, an non tu quoque naufragio submersus obiisse putandus esses? Calumnia enim et fama duo sunt sibi cognata mala, nimirum quia hæc illius filia est. Atque illa quidem gladio acutior, igne ardentior, et ad persnadendum Sirenibus aptior est : hæc vero aqua magis fluxa, vento celerior, et perniciosior alis. Quamobrem sermo quum a calumnia emissus fuerit, sagittæ in morem evolat, absentemque, in quem mittitur, vulnerat : qui vero audit, facile admodum credit, iraque accensus in vulneratum furit. At fama ex vulnere hujusmodi multiplex quidem statim diffunditur : et sermonis vento acta, linguæque penis interrim sustentata, omnes in partes circumfertur, in obvii cujusque aures illabens. Itæ contra me duæ pestes conspiraverunt : eadem animum nunc tuum occupant, meosque ab auribus tuis sermones arcent.

ΙΑ. Ἄμα λέγουσα, χειρός τ' ἔθιγε καὶ καταπι-
 λειν ἤθελεν. Ἐγεγόνει δ' ἡμερώτερος, καὶ αὐτὸν
 ἔσαινε τῶν λεγομένων τὸ πιθανόν, καὶ τὸ τῆς Λευκίπ-
 πης σύμφωνον τῷ λόγῳ τοῦ Σωσθένης, μέρος τῆς
 5 ὑπονοίας μετέφερεν. Οὐ μέντοι τέλεον ἐπίστευσε.
 Ζηλοτυπία γὰρ ἄπαξ ἐμπεσοῦσα ψυχῇ δυστέκνιπτόν
 ἔστιν. Ἐθορυβήθη οὖν ὅτι τὴν κόρην ἤκουσεν εἶναι μου
 γυναῖκα· ὥστ' ἐμίσει με μᾶλλον. Τότε μὲν οὖν εἰ-
 πῶν ἐξετάσειν περὶ τῶν εἰρημένων, κοιμησόμενος
 10 ὄχρητο καθ' αὐτόν. Ἡ δὲ Μελίττη κακῶς εἶχε τὴν
 ψυχὴν, ὡς ἐκπεσοῦσα πρὸς με τῆς ὑποσχέσεως. Ὁ δὲ
 Σωσθένης παραπέμψας μέγρι τινὸς τὸν Θέρσανδρον,
 καθυποσχόμενος περὶ τῆς Λευκίππης, αἰθίς ἀναστρέ-
 φει πρὸς αὐτὴν καὶ σχηματίσας τὸ πρόσωπον εἰς
 15 ἡδονὴν, Κατωρβώισαμεν, εἶπεν, ὦ Λάκαινα. Θέρσαν-
 δρος ἐρᾷ σου, καὶ μαίνεται· ὥστε τάχα καὶ γυναῖκα
 ποιήσεται σε. Τὸ δὲ κατόρθωμα τοῦτο ἐμόν. Ἐγὼ
 γὰρ σου πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ κάλλους πολλὰ ἔερατευ-
 σάμην, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ φαντασίας ἐγέμισα. Τί
 20 κλάεις; ἀνάστηθι, καὶ ὅτε ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασιν
 Ἄφροδίτῃ. Μνημόνευε δὲ κάμοῦ.

ΙΒ. Καὶ ἡ Λευκίππη, Τοιαῦτα σοὶ, ἔφη, γένοιτο
 εὐτυχήματα, οἷα ἐμοὶ κομίζων πάρει. Ὁ δὲ Σωσθέ-
 νης τὴν εἰρωνεῖαν οὐ συνείκ, ἀλλὰ νομίζων αὐτὴν τῷ
 25 ὄντι λέγειν, φιλοζηνοῦμενος προσετίθει· Βούλομαι δὲ
 σοὶ καὶ τὸν Θέρσανδρον, ὅστις ἔστιν, εἰπεῖν, ὡς ἂν
 μᾶλλον ἡσθεῖης. Μελίττης μὲν ἀνὴρ, ἦν εἶδες ἐν
 τοῖς ἀγοῖς· γένει δὲ πρῶτος ἀπάντων τῶν Ἰώνων,
 30 πλοῦτος μείζων τοῦ γένους, ὑπὲρ τὸν πλοῦτον ἢ χρη-
 στότης. Τὴν δ' ἡλικίαν οἷός ἐστιν εἶδες, ὅτι νέος καὶ
 καλὸς, ὃ μάλιστα τέρπει γυναῖκα. Πρὸς τοῦτο οὐχ
 ὑπήνεγκεν ἡ Λευκίππη ληροῦντα τὸν Σωσθένην.
 Ἄλλ' ὦ κακὸν σὺ θηρίον, μέχρι τίνος μοι μιαινεῖς τὰ
 ὄντα; Τί ἐμοὶ καὶ Θερσάνδρῳ κοινόν; Καλὸς ἔστω
 35 Μελίττη, καὶ πλούσιος τῇ πόλει, χρηστός τε καὶ με-
 γαλόφυκος τοῖς δεομένοις· ἐμοὶ δ' οὐδὲν μέλει τούτων.
 εἶτ' ἔστί καὶ Κόδρου εὐγενέστερος, εἶτε Κρόισου πλου-
 σιώτερος. Τί μοι καταλέγεις σωρὸν ἀλλοτρίων ἐγκω-
 μίων; Τότε ἐπαινέσας Θέρσανδρον ὡς ἄνδρα ἀγαθόν,
 40 ὅταν εἰς τὰς ἀλλοτρίας μὴ ἐνουβρίζῃ γυναῖκας.

ΙΓ. Καὶ ὁ Σωσθένης σπουδᾶσας εἶπε· Παίξεις;
 Πῶς παίζω; ἔφη. Ἐὰ με, ἄνθρωπε, μετὰ τῆς ἐμαυ-
 τῆς συντριβέσθαι τύχης καὶ τοῦ κατέχοντός με δαι-
 45 μονος. Οἶδα γὰρ οὔσα ἐν πειρατηρίῳ. Δοκεῖς μοι,
 ἔφη, μαίνεσθαι μανίαν ἀνήκεστον. Πειρατήριον ταῦτ'
 εἰναὶ σοὶ δοκεῖ, πλοῦτος καὶ γάμος καὶ τρωφή; ἄνδρα
 τοιοῦτον λαβοῦσα παρὰ τῆς Τύχης, ἂν ὅτιω φιλοῦσιν
 οἱ θεοί, ὡς ἂν αὐτὸν καὶ ἐκ μέσων τῶν τοῦ θανάτου
 50 πυλῶν ἀναγαγεῖν; Εἶτα κατέλεγεν τὴν ναυαγίαν, ἐκ-
 θειάζων ὡς ἐσώθη, καὶ θεραπευόμενος ὑπὲρ τὸν δελφῖνα
 τὸν Ἄριονος. Ὡς δ' οὐδὲν ἡ Λευκίππη οὐκέτι μυθο-
 λογοῦντα πρὸς αὐτὸν εἶπε, Σκέψαι, ἔφη, κατὰ σέ, τί
 ἄμεινον, καὶ ὅπως μὴδὲν τούτων πρὸς Θέρσανδρον
 ἔρεις, μὴ παροξύνῃς χρηστὸν ἄνδρα. Ὅργισθεὶς γὰρ

XI. Quae cum Melite dixisset, apprehensam Thersandri
 manum dissuaviari voluit. Ille quoque dictorum verisi-
 militudine motus, de concepta ira aliquid remisit,
 utpote cui quae de Leucippe narrata erant, a Sosthenes
 oratione non aliena, suspicionis partem ademissent. Non
 tamen omnia prorsus credere voluit: propterea quod ze-
 lotypia, ubi semel in animum alicujus incidit, non nisi
 difficulter extrudi potest. Caeterum Thersander puellam,
 quam deperibat, uxorem meam esse audiens, mirum in
 modum perturbatus est: majusque in me odium concepit.
 Sed tamen percunctaturum se affirmans, itane, uti audi-
 verat, res haberet, cubitum solus abiit. Melite interea
 mœrore conciebatur, quod, quae mihi promiserat, facere
 se non posse intelligeret. At Sosthenes, Thersandro,
 aliquantisper comitato dimisso, multa de Leucippe pollicens,
 ad eam rursus profectus est: vultuque hilaritatem prae
 se ferente, Prospere omnia, inquit, o Lacæna, succedent:
 Thersander enim eousque te diligit, ut insaniat: forte vero
 etiam uxorem ducet. Id autem mea unius opera fieri cre-
 das velim, qui tuam illi pulchritudinem supra quam cogi-
 tari possit, commendavi, animoque ejus tui absentis ima-
 ginem infixi. Flere itaque desine, surge Venerique hanc
 ob felicitatem sacra fac. Sed, mei quoque sis memor.

XII. Tum Leucippe, Talis, inquit, faxint dii, ut felici-
 tatis eveniat, qualem mihi nuntiatum venis. Sosthenes
 irrideri se minime ratus, sed illam ex animo loqui existi-
 mans: Atque nunc, blande, inquit, quis sit Thersander,
 quo magis etiam læteris, commemorare volo. Melites,
 ejus quam ruri vidisti, maritus est, Ionum omnium genere
 primus: sed cujus genus divitiarum, mansuetudo vincat.
 Quali sit ætate vidisti? juvenis, formosus: quae a mulie-
 ribus quam maxime expetuntur. Hic quum Leucippe ne-
 bulonem Sosthenem diutius non tulit: sed, Quosque tan-
 dem, inquit, bellua pessima, aures meas impura tua
 oratione fedas? Quid mihi cum Thersandro? Formosus
 sit Melitæ, dives sit patriæ, mansuetus et magnanimus sit
 iis, qui ejus opera eguerint. Nihil enim mea refert, sive
 Codro nobilior, sive Cræso ditior existat. Quid mihi
 alienarum laudum cumulum recenseres? Sane Thersandrum
 uti probum virum tunc laudabo, cum alienis uxoribus
 injuriam afferre desinet.

XIII. Tum serio loquens Sosthenes, Igitur, inquit, jo-
 caris? At illa, Quid, inquit, jocer? sine me mea fortuna,
 et me trahente fato frui: scio enim me inter piratas esse.
 Ille autem, Immedicabili mihi videris, inquit, insana deti-
 nerit. Piratarumne tibi locus hic videtur, ubi divitiarum,
 nuptiarum et oblectamentorum ubique nanciscaris eum præterea
 virum, quem adeo diligunt dii, ut ex ipsis mortis faucibus
 eripuerint? Atque hinc naufragium recensuit, divina
 ope factum inquiens, quod evaserit, magis mirabilia quam
 quae de Arionis delphine fabulantur, comminiscens. Cui
 non amplius fabulas narranti cum nihil Leucippe respon-
 disset, Sosthenes iterum, Quid tua e re sit, inquit, mente
 circumspice, et hujusmodi quidquam Thersandro respon-
 deas cave, ne hominem mansuetum irrites: qui quum ira

ἀφρόρτός ἐστι. Χρηστότης γὰρ τυγχάνουσα μὲν χάριτος, εἴτι μᾶλλον αὐξεται· προπηλακισθεῖσα δὲ, εἰς ὄργην ἐρεθίζεται. Τὸ γὰρ περιττόν εἰς φιλανθρωπίαν, ἴσον ἔχει τὸν θυμὸν εἰς τιμωρίαν. Τὰ μὲν δὲ κατὰ

5 Λευκίππην εἶχεν οὕτως.

ΙΔ'. Κλεινίας δὲ καὶ ὁ Σάτυρος πυθόμενοι με ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ καθείρχθαι (διηγέλλει γὰρ αὐτοῖς ἡ Μελίττη) τῆς νυκτὸς εὐθύς ἐπὶ τὸ οἶκημα σπουδῇ παρῆσαν. Καὶ ἤθελον μὲν αὐτοῦ καταμείναι σὺν ἐμοί, 10 ὁ δ' ἐπὶ τῶν δεσμῶν οὐκ ἐπέτρεπεν, ἀλλ' ἐκέλευεν ἀπαλλάττεσθαι αὐτοὺς τὴν ταχίστην. Ὅ μὲν δὲ τούτους ἀπήλασεν ἄνοκτας, ἐγὼ δὲ ἐντεταμένους αὐτοῖς περὶ τῆς Λευκίππης, εἰ παραγένοιτο, περὶ τὴν 15 ἔω σπουδῇ πρὸς με ἦκειν, καὶ τὰς τῆς Μελίττης διηγησάμενος ὑποσχέσεις, τὴν ψυχὴν εἶχον ἐπὶ τρυφάνης ἐλπίδος καὶ φόβου, καὶ ἐφοβεῖτό μου τὸ ἐλπίζον καὶ ἤλπιζε τὸ φοβούμενον.

ΙΕ'. Ἡμέρας δὲ γενομένης, ὁ μὲν Σωσθένης ἐπὶ τὸν Θέρσανδρον ἐπευθεν, οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Σάτυρον 20 ἔπ' ἐμέ. Ὡς δ' εἶδεν ὁ Θέρσανδρος τὸν Σωσθένην, ἐπυθάνετο, πῶς ἔχει τὰ κατὰ τὴν κόρην εἰς πειθὸν πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ τὸν μὲν ὄντα λόγον οὐ λέγει, σοφίζεται δὲ τι μάλα πιθανῶς. Ἀρνεῖται μὲν γὰρ, εἶπεν· οὐ μὴν ἠγοῦμαι τὴν ἄρνησιν αὐτῆς οὕτως ἔχειν ἀπλῶς, 25 ἀλλ' ὑπονοεῖν μοι δοκεῖ σε χρησάμενον ἀπαξ ἀφήσειν καὶ ὀκνεῖ τὴν ὕβριν. Ἀλλὰ τούτου γ' ἔνεκεν, εἶπεν ὁ Θέρσανδρος, θαρραίτω. Τὸ γὰρ ἐμὸν οὕτως ἔχει πρὸς αὐτὴν, ὡς ἀθάνατον εἶναι. Ἐν δὲ μόνον φοβοῦμαι, καὶ ἐπέγομαι μαθεῖν περὶ τῆς κόρης, εἰ τῷ ὄντι γυνὴ 30 τυγχάνει τοῦ νεανίσκου γενομένη, ὡς ἡ Μελίττη μοι διηγήσατο. Ταῦτα διαλεγόμενοι παρῆσαν ἐπὶ τὸ τῆς Λευκίππης δωμάτιον. Ἐπει δὲ πλησίον ἐγένοντο τῶν θυρῶν, ἀκούουσιν αὐτῆς ποτηριωμένης. Ἐστησαν οὖν ἀσφρητὶ κατόπιν τῶν θυρῶν.

ΙΓ'. Οἴμοι, Κλειτοφῶν· (τούτο γὰρ ἔλεγε πολλαί- 35 κς) οὐκ οἶδας κατ' ἔγωνα καὶ ποῦ καθείργμαι· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ, τίς σε κατέχει τύχη· ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἄγνωιαν δυστυχῶμεν. Ἄρα μὴ σε κατέλαβε Θέρσανδρος ἐπὶ τῆς οἰκίας; Ἄρα μὴ καὶ σύ τι πέπονθας ὕβριστικόν; 40 Πολλάκις ἠθέλησα πυθέσθαι παρὰ τοῦ Σωσθένους, ἀλλ' οὐκ εἶχον ὅπως πύθωμαι. Εἰ μὲν ὡς περὶ ἀνδρὸς ἐμαυτῆς, ἐφοβούμην, μὴ τί σοι κινήσω κακόν, παροξύνασα Θέρσανδρον ἐπὶ σέ· εἰ δὲ ὡς περὶ ζένου τινὸς, ὑπόνοια καὶ τοῦτο ἦν. Τί γὰρ μέλει γυναικὶ 45 περὶ τὸν οὐχ ἑαυτῆς; Ποσάκις ἐμαυτὴν ἐβιασάμην, ἀλλ' οὐκ ἔπειθον τὴν γλῶσσαν εἰπεῖν· ἀλλὰ ταῦτα μόνον ἔλεγον, ἄνερ Κλειτοφῶν, Λευκίππης μόνης ἄνερ, πιστὲ καὶ βέβαιε, ὃν οὐδὲ συγκαθεύδουσα πέπεικεν ἄλλη γυνή, καὶ εἰ ἡ ἄστρογος ἐγὼ πεπίστευκα. Μετὰ 50 τοσοῦτον ἰδοῦσα σε χρόνον ἐν τοῖς ἀγροῖς οὐ κατεζήλησα. Νῦν οὖν ἂν Θέρσανδρος ἔλθῃ πυθνανόμενος, τί πρὸς αὐτὸν εἶπω; Ἄρα ἀποκαλύψασα τοῦ δράματος τὴν ὑπόκρισιν, διηγῆσομαι τὴν ἀλήθειαν; Μὴ με νομίσης ἀνδράποδον εἶναι, Θέρσανδρε. Στρατηγῶς θυ-

permovetur, ferri nequit. Is enim, cui mansuetudo inest, si in mite ingenium incidat, mansuetiorem etiam se praestat: sin vero cum inhumano congregiatur, implacabili effervescit iracundia. Natura enim ita comparatum est, ut in quo ad bene merendum vigeat magna alacritas, ei par ad ulciscendum acerbitas quoque sit. Ac de Leucippe quidem hactenus.

XIV. Clinias Satyrusque, simulac me in custodiam datum esse audiverunt (omnem enim rem eis Melite narraverat) noctu ad me in carcerem statim se contulerunt, una mecum illic degere parati: verum carceris custos non permisit, quin immo eos quam celerrime abire jussit. Hic quidem illos invitos amovit; ego vero id tum ab iis petii, ut cum primum Leucippen rediisse cognovissent, ad me mane reverterentur, et Melites promissa mente agitans, spe metuque animo, quasi in lance posito, angebar: ac timori spes et spei timor conjunctus erat.

XV. Postea autem, cum jam dies illuxisset, Sosthenes ad Thersandrum, Satyrus ad me reversus est. Ac Thersander quidem Sosthenem, quid de Leucippe fecisset, ad moremne sibi gerendum persuasa esset, interrogavit. Ille autem suppressa veritate, nescio quid apte sane commentus, Negat quidem illa, inquit, verum id ego ex animo proficisci non puto: nam contumeliam tantum finere mihi videtur, ne videlicet se, cum semel potitus fueris, ejicias. Tum ille, atqui quod ad hanc rem, inquit, attinet, formidare desinat. Etenim, ut ingenue fatear, tam altas desiderium ejus meo in corde radices egit, nullo ut unquam tempore inde avelli possit. Illud tantummodo vercor, ac scire aveo, sitne vere adolescentis ejus, uti mihi a Melite narratum antea fuit, uxor. Haec ultro citroque colloquentes ad Leucippes domunculam pervenerunt. Cui quum essent prope januam, quum in miserabilem sonum vocem infulcentem illam audiebant et taciti ante fores clam consederunt.

XVI. Hei mihi, o Clitophon (id autem nominis crebro repetebat), neque tu, ubi sim, aut quo in loco custodiari, nosti: neque ego, quae te fortuna habeat, satis scio: sed alter alterius rerum ignarus miseram uterque vitam vivimus. Numquid vero te domi Thersanderprehendit? numquid tu quoque contumeliam passus es? Mihi quidem non semel in animo fuit, Sosthenem de te interrogare: verum, quomodo id tuto facerem, non inveniebam. Si enim, ut de conjuge meo, rogassem, metuendum fuit, ne inde aliquid periculi tibi conflarem, Thersandrum in te concitando. Sin ut de hospite aliquo, hinc etiam suspicioni locus esse poterat. Qui enim mulier de iis, quae ad se non pertineant, sollicita sit? Quoties ad rogandum me comparavi: nec tamen ad id linguam inducere potui: verum ita tantummodo mecum querebar: marite Clitophon, unius Leucippes fide et constans marite, quem alia nulla cum eo etiam cubans mulier pellexit, quamvis id ego amoris jam propemodum affectu vacua crederem; tene ego tanto post tempore ruri conspiciat deosculari cessavi? Sed quidnam Thersandro, si forte rursus interrogaturus adsit, respondebo? numquid, detracta persona, rei totius veritatem omnem aperiam? Ne me vile mancipium, Ther-

γάτηρ εἰμι Βυζαντιῶν, πρώτου τῶν Ὑρῶν γυνή· οὐκ εἰμι Θεσσαλή· οὐ καλοῦμαι Λάκαινα. Ὑβρις αἴτη ἐστὶ πειρατική· λελήστευμαι καὶ τούνομα. Ἄνήρ μοι Κλειτοφῶν, πατὴρ Βυζάντιον, Σώστρατος πατήρ, μήτηρ Πάνθεια. Ἄλλ' οὐδὲ πιστεύσεις ἐμοὶ λεγούσῃ. Φοβοῦμαι δὲ καὶ ἂν πιστεύσης περὶ Κλειτοφῶντος, μὴ τὸ ἀκαιρόν μου τῆς ἐλευθερίας τὸν φίλτατον ἀπολέσῃ. Φέρε πάλιν ἐνδύσωμαί μου τὸ δρᾶμα· φέρε πάλιν περιθῶμαι τὴν Λάκαιναν.

10 **ΙΖ'.** Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Θέρσανδρος μικρὸν ἀναγοιρῆσας λέγει πρὸς τὸν Σωσθένην· Ἦκούσας ἀπίστῶν βρῆμάτων, γεμόντων ἔρωτος; Ὅσα εἶπεν· ὅσα ὠδύρατο· οἷα ἐαυτὴν κατεμέμψατο. Ὁ μοιχὸς μου κρατεῖ πανταχού. Δοκῶ, ὁ ληστής καὶ φαρμακεύς ἐστι.

15 **Μελίττη φιλεῖ, Λευκίππη φιλεῖ.** Ὅρελον, ὦ Ζεῦ, γενέσθαι Κλειτοφῶν. Ἄλλ' οὐ μαλακιστέον, ὁ Σωσθένης ἔφη, δέσποτα, πρὸς τὸ ἔργον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν κόρην ἰτέον αὐτήν. Καὶ γὰρ [ἂν] νῦν ἔρῃ τοῦ καταράτου τούτου μοιχοῦ, μέχρι μὲν αὐτὸν οἶδε μόνον, καὶ οὐ κεκοινώνηκεν ἑτέρῃ, πάσχει τὴν ψυχὴν ἐπ' αὐτόν· ἂν δ' ἄπαξ εἰς ταῦτόν ἔλθῃς, πολλῶν (γὰρ) διαφέρεις ἐκείνου εἰς εὐμορφίαν, ἐπιλήσεται τέλεον αὐτοῦ. Παλαιὸν γὰρ ἔρωτα μαραίνει νέος ἔρως, γυνὴ δὲ μάλιστα τὸ παρὸν φιλεῖ, τοῦ δ' ἀπόντος ἕως καινὸν οὐχ εὖρε

25 **μνημονεύει· προσλαβοῦσα δ' ἕτερον, τὸν πρότερον τῆς ψυχῆς ἀτήλειψε.** Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Θέρσανδρος, ἠγέρθη. Λόγος γὰρ ἐπιθύσας εἰς τὸ τυχεῖν ἔρωτος ἐς πειθῶν βράδιος· τὸ γὰρ ἐπιθυμοῦν οὐ θέλει, σύμμαχον λαθῶν, ἐγείρει τὴν ἐλπίδα.

30 **ΙΙΙ'.** Διαλιπὼν οὖν ὀλίγον ἐψ' οἷς πρὸς ἐαυτὴν ἐλάλησεν ἡ Λευκίππη, ὡς μὴ δοκοῖ τι κατακοῦσαι τῶν ὑπ' αὐτῆς εἰρημένων, εἰσέρχεται σχηματίσας ἑαυτὸν εἰς τὸ εὐαγωγότερον πρὸς θεάν, ὡς ᾤετο. Ἐπεὶ δ' εἶδε τὴν Λευκίππην, ἀνεφλέγη τὴν ψυχὴν, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ

35 **τότε καλλιῶν γεγονέναι.** Θρέψας γὰρ ὅλης τῆς νυκτός τὸ πῦρ, ὅσον χρόνον ἀπελείψθη τῆς κόρης, ἀνεζωπύρησεν ἐξαίφνης Ἰλιν λαθῶν εἰς τὴν φλόγα τὴν θεάν, καὶ μικροῦ μὲν προσπεσῶν περιεγύθη τῇ κόρῃ. Κατερῆσας γοῶν καὶ παρακαθίσας διελέγετο, ἄλλοτ' ἄλλα

40 **βήματα συνάπτων οὐκ ἔχοντα νοῦν.** Τιοῦτοι γὰρ αἱ ἐρῶντες, ὅταν πρὸς τὰς ἐρωμένους ζητήσωσι λαλεῖν. Οὐ γὰρ ἐπιστήσαντες τὸν λογισμὸν τοῖς λόγοις, ἀλλὰ τὴν ψυχὴν εἰς τὸ ἐρώμενον ἔχοντες, τῇ γλιώτῃ μόνον χωρὶς ἠνιόχου τοῦ λογισμοῦ λαλοῦσιν. Ἄμα οὖν συν-

45 **διαλεγόμενος, καὶ ἐπιθεῖν τὴν χειρὰ τῷ τραγῆλι, περιέβαλεν, ὡς μέλλων φιλήσειν.** Ἢ δὲ προϊδούσα τῆς χειρὸς τὴν ὁδὸν, νεύει κάτω, καὶ εἰς τὸν κόλπον καταδέυτο. Ὁ δ' οὐδὲν ἤττον περιβαλὼν, ἀνεκλίνει τὸ πρόσωπον ἐβιάζετο. Ἢ δ' ἀντικατεδέυτο καὶ ἔκρυπτε τὰ φιλήματα. Ὡς δὲ χρόνος ἐγένετο τῇ τῆς χειρὸς

50 **πάλλῃ, φιλονεικία λαμβάνει τὸν Θέρσανδρον ἐρωτικῇ, καὶ τὴν μὲν λαίαν ὑποβάλλει τῷ προσώπῳ κάτω, τῇ δὲ δεξιᾷ τῆς κόμης λαθόμενος, τῇ μὲν εἴλεκεν εἰς τοῦπίσω, τῇ δ' εἰς τὸν ἀνθρακίον ὑπερείδουσι ἀνώθει.** Ὡς

sander, existimes. Byzantium exercitus ducis filia et Tyrii adolescentis viri primarii uxor sum. Nec ego Thessala, nec Lacæne mihi est nomen. Piratica hæc contumelia est, per quam nomen etiam mihi ademptum fuit. Conjux mihi est Clitophon, patria Byzantium, pater Sostratus, mater Panthia. Hæc respondi mihi tu minime, puto, credes. Ipsa quoque, si credas, vereor Clitophonti, ne importunum libertatis meæ desiderium carissimum conjugem meum perditum eat. Agedum igitur, supposititiam personam rursus induam, Lacænamque me iterum simulabo.

XVII. His auditis Thersander paulum retrocedens, ad Sosthenem conversus, audistine, inquit, non credendum, sed tamen amoris plenum sermonem? ut multa dixit? ut graviter conquesta est? cur se ipsam incusavit? Mihi omnino adulter præfertur. Latro iste, opinor, veneficus etiam est: cum Melite amat, cum amat Leucippe. Utinam ego Clitophon, o Juppiter, fieri possim. Tum Sosthenes, haudquaquam, o here, inquit, labori cedendum est: sed potius puellam adendum. Etenim nunc flagitiosum adulterum istum diligit: quamdiu illum solum noverit, et alterius consuetudine caruerit, tali scilicet animo affecta est erga illum. Quod si tu in illius locum semel succedas (longe homini pulchritudine antecellis) eum penitus oblivioni tradet. Priorem enim flammam novus ignis extrudit: et mulier presentem maximopere amat, absentis vero non nisi tantisper dum alio caret, reminiscitur, simulatque alterum nacta fuerit, prior animo prorsus ejicitur. His auditis dejectum animum Thersander erexit. Quæ enim verba optata rei consequendæ spem ostendunt, credi perfacile solent: quod eo fit, quia quæ vult concupiscentem animi partem sibi comitem adjungentia, hominem ad sperandum compellant.

XVIII. Thersander igitur post ea quæ sola secum Leucippe locuta fuerat, aliquantisper immoratus, ne quid exaudisse videretur, vultuque ita, ut se tractabiliorem visum iri sperabat, composito, ad eam tandem ingressus est. In quam oculos viduum conjecerat, cum desiderio totus exarsit, utpote cui longe, quam prius, formosior esse visa est. Ignem enim per totam noctem (quo tempore a puella abfuit) enutriens, ipso puella: aspectu materia flammæ suggerente, recanduit statim: parumque abfuit, quin procumbens illam amplexaretur. Sustinuit tamen se paulum, eique assidens alia ex aliis verba, inania plane, effutire cepit. Id quod amantibus usu venire solet, si quando cum amica iis sermonem habere contingit: neque enim in loquendo mentem adhibent, sed animo in illam intento, lingua tantum, ullo absque rationis moderamine verba inaniter fundunt. Atque inter loquendum brachium collo, tanquam osculaturus, injecit. Quo tenderet manus prævidentes Leucippe, vultum demisit, in sinuque oculuit. Ille autem in complexu nihilominus perstans, faciem vi tollere conabatur puella contra faciem magis magisque obtegere, osculaque pernegare. Verum cum luctæ hujusmodi temporis satis datum esset, amatoris cujusdam rixæ cupiditate incensus Thersander, levam manum mento subdidit, dextera capillos apprehendit, hac quidem retro trahebat, illa vero mentum sustinens eam alte spectare

δέ ποτε ἐπαύσατο τῆς βίας, ἢ τυχῶν, ἢ μὴ τύχῶν, ἢ καμῶν, λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ Λευκίππη· Οὐθ' ὡς ἐλεύθερος ποιεῖς, οὐθ' ὡς εὐγενής· καὶ σὺ ἐμιμῆσω Σωσθένην. Ἄξιος δ' οὐλοῦ τοῦ δεσπότου. Ἄλλ' ἀπέχου τοῦ λοιποῦ, μηδ' ἐλπίσῃς τυχεῖν, πλὴν εἰ μὴ γένη Κλειτοφῶν.

10 Θ'. Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Θέρσανδρος οὐκ εἶχεν ὅς τις γένηται. Καὶ γὰρ ἦρα, καὶ ὠργίζετο. Θυμὸς δὲ καὶ ἔρωσ δύο λαμπάδες. Ἐχει γὰρ καὶ ὁ θυμὸς ἄλλο πῦρ, αὐτὸς ἐστὶ τὴν μὲν φύσιν ἐναντιώτατον, τὴν δὲ βίαν ὁμοιον. Ὁ μὲν γὰρ παροξύνει μισεῖν, ὁ δ' ἀναγκάζει φιλεῖν· καὶ ἀλλήλων πάροικος ἢ τοῦ πυρός ἐστι πηγή. Ὁ μὲν γὰρ εἰς τὸ ἤπαρ κάθηται, ὁ δὲ τῆ καρδία περιμαίνεται. Ὅταν οὖν ἄμφω τὸν ἄνθρωπον καταλάβουσι, 15 γίνεται μὲν αὐτοῖς ἡ ψυχὴ πρυάνη, τὸ δὲ πῦρ ἑκατέρου ταλαντεύεται. Μάχονται δ' ἄμφω περὶ τῆς ῥοπῆς· καὶ τὰ πολλὰ μὲν ὁ ἔρωσ εἴθε νικᾷν, ὅταν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν εὐτυχεῖ· ἦν δ' αὐτὸν ἀτιμάσῃ τὸ ἐρώμενον, αὐτὸς τὸν θυμὸν εἰς συμμαχίαν καλεῖ. Κἀκεῖνος ὡς 20 γέιτων πείθεται, καὶ ἀνάπτουσι ἄμφω τὸ πῦρ. Ἄν δ' ἄπαξ ὁ θυμὸς τὸν ἔρωτα παρ' αὐτῷ λάβῃ καὶ τῆς οἰκειάς ἔδρας ἐκπεσόντα κατάσχῃ, φύσει [τε] ὄν ἄσπονδος, οὐχ ὡς φίλῳ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν συμμαχεῖ, ἀλλ' ὡς δούλον τῆς ἐπιθυμίας πεδήσας κρατεῖ. Οὐκ ἐπιτρέ- 25 πει δ' αὐτῷ σπείσασθαι πρὸς τὸ ἐρώμενον, καὶν θέλῃ. Ὁ δὲ τῷ θυμῷ βεβαπτισμένος καταδύεται, καὶ εἰς τὴν ἰδίαν ἀρχὴν ἐκπηδῆσαι θέλων, οὐκέτι ἐστὶν ἐλεύθερος, ἀλλὰ μισεῖν ἀναγκάζεται τὸ φιλούμενον. Ὅταν δ' ὁ θυμὸς καχλάζων γεμισθῇ, καὶ τῆς ἐξουσίας ἐμφορηθεῖς 30 ἀποθλύσῃ, κάμνει μὲν ἐκ τοῦ κόρου, καμῶν δὲ παρίεται, καὶ ὁ ἔρωσ ἀμύνεται καὶ ὀπλίζει τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὸν θυμὸν ἦδη καθεύδοντα νικᾷ. Ὅρων δὲ τὰς ὕβρεις, ἃς κατὰ τῶν φιλότων ἐπαρῶνησεν, ἀλγεῖ, καὶ πρὸς τὸ ἐρώμενον ἀπολογεῖται, καὶ εἰς ὀμιλίαν παρακα- 35 λεῖ, καὶ τὸν θυμὸν ἐπαγγέλλεται καταμαλάντειν ἡδονῇ. Τυχῶν μὲν οὖν ὄν ἠθέλησεν, ἵεως γίνεται· ἀτιμούμενος δὲ πάλιν εἰς τὸν θυμὸν καταδύεται. Ὁ δὲ καθεύδων ἐξεγείρεται καὶ τὰ ἀρχαῖα ποιεῖ. Ἄτιμίᾳ γὰρ ἔρωτος σύμμαχος ἐστὶ θυμὸς.

40 Κ'. Καὶ ὁ Θέρσανδρος οὖν, τὸ μὲν πρῶτον ἐλπίζων εἰς τὸν ἔρωτα εὐτυχεῖσιν, ὅλος Λευκίππης δούλος ἦν ἀτυχῆσας δ' ὄν ἤλιπσεν, ἀφῆκε τῷ θυμῷ τὰς ἡνίας. Ῥαπίζει δὴ κατὰ κόρρησ αὐτὴν, Ὡ καχόδαμον ἀνδράπο- 45 κατήκουσα. Οὐκ ἀγαπᾷς ὅτι σοὶ καὶ λαλῶ; καὶ μεγάλην εὐτυχίαν δοκεῖς, τὸν σὸν καταφιλήσαι δεσπότην· ἀλλὰ καὶ ἀκχιζὴ καὶ σχηματίζῃ πρὸς ἀπόνοιαν; Ἐγὼ μὲν σε καὶ πεπορνῆσθαι δοκῶ. Καὶ γὰρ μοιχὸν φι- 50 θεῖν, πειράσῃ δεσπότου. Καὶ ἡ Λευκίππη, Κἂν τυραννεῖν θέλῃς, καγῶ τυραννεῖσθαί, πλὴν οὐ βιάσῃ. Καὶ πρὸς τὸν Σωσθένην ἰδοῦσα, Μαρτύρησον, εἶπεν αὐτῷ, πῶς πρὸς τὰς αἰτίας ἔγω. Σὺ γὰρ με καὶ μάλλον ἡδίκησας. Καὶ ὁ Σωσθένης αἰσχυρθεῖς ὡς ἐληλεγμέ-

cogebat. Tandem cum sive assecutus, sive non, sen etiam defessus, vim afferre desiisset, Leucippe ad eum, Neque ut liberum, inquit, neque ut generosum virum decet, facis : sed Sosthenem ipse quoque imitaris, dignum plane domino servum. Quare desine jam, neque te quicquam adepturum spera, nisi forte in Clitophontem convertaris.

XIX. Quæ cum ille audivisset, vix sibi ipse constitit : ita amore atque ira æstuabat. Amor autem atque ira faces animi duæ sunt : summ enim ira ignem habet, amori quidem natura contrarium, potentia vero persimilem. Nam altera odio, alter benevolentia prosequi cogit. Vicina etiam utriusque eorum ardoris sedes est : ille enim in jecore, hic in corde inhabitat. Hominem igitur ambo cum occupaverint, animus ejus libra quædam fit, qua utriusque ignis expenditur. Atque alter alterum impellere conatur. Plerumque autem amor superior evadit, cum scilicet quod concupierat, adipiscitur. Sin autem negligi se animadvertat, iram sibi auxilio advocat : quæ utpote vicina, vocanti præsto adest, unaque tum ambo ignem excusitant. Quod si amorem ira semel ad se traxerit, ac domo sua, ut natura infida est, ejectum, ætinuerit, non ei tanquam amico ad assequenda optata opem fert, sed tanquam servum cupiditatis vinculis coeret : neque cum amato amplius in gratiam, tametsi maxime velit, redire patitur. Quo fit, ut vi hujusmodi oppressus amor succumbat, propriumque ad imperium reverti cupiens minime possit, sed amatum odisse compellatur. At vero, ubi satis superque ira effervuerit, licentiaque plena exundaverit, præ satietate tandem ægrescit, ægrescensque remittitur. Amor autem vires denuo sumit, desideriumque in aciem producens, iram jam cedentem sede sua exturbat : dein animo reputans quam contumeliose in amatum bacchatus fuerit, moeret, ac sese purgat, iterumque ad familiaritatem invitatur, iram voluptate se definire affirmans. Voti ergo compos amor mitescit, neglectus autem iræ se arbitrio totum permittit. Quæ si forte sopita fuerit, excitatur, atque, ut antea, sævit. Amoris enim contemptum ira semper ulciscitur.

XX. Thersander igitur, initio voti quidem compotem futurum se ratus, Leucippæ totum se dederat : verum ubi spe frustrari se animadvertit, iræ frena remisit et puellam in maxilla percussit, Mancipium, inquit, improbum, atque omni prorsus libidine elatum, omnia enim de te mihi comperita sunt. An non igitur boni consulis, me tecum loqui? an non magnam felicitatem arbitraris, herum tum suaviari? Quin etiam, quod opere maximo expetis, dissimulas : vultumque ad desperationem componis. Sed ego te meretriciam vitam hactenus duxisse reor, quæ adulterum ames. At tu quando amicum recipere me negas, dominum jamjam faxo ut experiare. Tum Leucippe, Si tyrannum, inquit, tibi agere cordi est, ut potero, feram, modo ne pudicitiam eripias. Atque ad Sosthenem conversa, testare, inquit, etiam tu, quo animo contumelias feram : scis enim, majore a te contumelia me affectam fuisse. Tum vero Sosthenes, ut qui manifesto in noxa jam tenuer-

νος, ταύτην, εἶπεν, ὦ δέσποτα, ξανθῆναι μάστιγι δει, καὶ μυρίαὶ βασιάνοις περιπεσεῖν, ὡς ἂν μάχη δεσπότου μὴ καταπρονεῖν.

ΚΑ'. Πείσθητι τῷ Σωσθένει, φησὶν ἡ Λευκίππη·
 5 συμβουλευεῖ γὰρ καλοῖς. Τὰς βασιάνους παράστησον, φερέτω τροχόν· ἰδοὺ χεῖρες, τενίετω. Φερέτω καὶ μάστιγας· ἰδοὺ νῶτος, τυπέτω. Κομιζέτω πῦρ· ἰδοὺ σῶμα, καέτω. Φερέτω καὶ σίδηρον· ἰδοὺ δέρη, σφαζέτω. Ἄγωνια θεάσασθε καινόν· πρὸς πάσας τὰς
 10 βασιάνους ἀγωνίζεται μία γυνή, καὶ πάντα νικά. Ἔτα Κλειτοφῶντα μοιχόν καλεῖς, αὐτὸς μοιχὸς ὢν; Οὐδὲ τὴν Ἄρτεμιν, εἶπέ μοι, τὴν σὴν φοβῆ, ἀλλὰ βιάζῃ παρθένον ἐν πόλει παρθένου; Δέσποινα, ποῦ σοι τὰ τόξα; Παρθένος, εἶπεν ὁ Θέρσανδρος· ὦ τόλμη καὶ
 15 γέλωτος. Παρθένος τοσοῦτοις συννυκτερεύασα πειραταῖς. Εὐνοῦχοί σοι γεγόνασιν οἱ λησταί; Φιλοσόφων ἦν τὸ πειρατήριον; οὐδεὶς ἐν αὐτοῖς εἶχεν ὀφθαλμούς;

ΚΒ'. Καὶ ἡ Λευκίππη εἶπεν· εἰμὶ παρθένος, καὶ
 20 μετὰ Σωσθένην· ἐπεὶ πυθὺ Σωσθένοῦς. Οὗτος γὰρ ὄντως γέγονέ μοι ληστής. Ἐκεῖνοι γὰρ ἦσαν ὑμῶν μετριώτεροι, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἦν οὕτως ὑβριστής. Εἰ δ' ὑμεῖς τοιαῦτα ποιεῖτε, ἀληθινὸν τοῦτο πειρατήριον. Εἴτ' οὐκ αἰσχύνεσθε ποιοῦντες, ἃ μὴ τετολ-
 25 μήχασιν οἱ λησταί; Λανθάνεις δ' ἐγκωμίον μοι διδοὺς πλεῖον διὰ ταύτης σου τῆς ἀναισχυντίας· καὶ τις ἐρεῖ, κἂν νῦν μαινόμενος φονεύσης· Λευκίππη παρθένος μετὰ βουκόλους, παρθένος καὶ μετὰ Χαιρέαν, παρθένος καὶ μετὰ Σωσθένην. Ἀλλὰ μέτρια ταῦτα· τὸ δὲ μετ-
 30 ζον ἐγκωμίον, καὶ μετὰ Θέρσανδρον παρθένος, τὸν καὶ ληστῶν ἀσελγέστερον· ἂν ὑβρίσαι μὴ δυνήθῃ καὶ φονεύσει. Ὅπλιζου τοίνυν ἤδη, λάμβανε κατ' ἐμοῦ τὰς μάστιγας, τὸν τροχόν, τὸ πῦρ, τὸν σίδηρον· συστρατεύεσθω δέ σοι καὶ ὁ σύμβουλος Σωσθένης. Ἐγὼ δὲ
 35 καὶ γυνή, καὶ μόνη, καὶ γυνή, [καί] ἐν δπλον ἔγω τὴν ἐλευθερίαν, ἢ μήτε πληγαῖς κατακόπτεται, μήτε σιδήρῳ κατατέμενεται, μήτε πυρὶ κατακάεται. Οὐκ ἀρῆσω ποτὲ ταύτην ἐγὼ· κἂν καταφλέγης, οὐχ οὕτως θερμὸν εὐρήσεις τὸ πῦρ.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

40 Ἰαῦτ' ἀκούσας ὁ Θέρσανδρος, παντοδαπὸς ἦν ἤχθετο, ὠργίζετο, ἐβουλεύετο. Ὁργίζετο μὲν, ὡς ὑβρισμένος· ἤχθετο δὲ, ὡς ἀποτυχόν· ἐβουλεύετο δὲ, ὡς ἐρῶν. Τὴν οὖν ψυχὴν διασπώμενος, οὐδὲν εἰπὼν πρὸς τὴν Λευκίππη, ἐξέπῆδησεν. Ὁργῆ μὲν ὄρθεν
 45 ἐκδραμών, δούς δὲ τῆ ψυχῆ σχολὴν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τοικυμίας, βουλευόμενος ἅμα τῷ Σωσθένει, πρόσσεισι τῷ τῶν δεσμῶν ἄρχοντι, δεόμενος διαφθεῖραι με φαρμάκῳ. Ὡς δ' οὐκ ἐπειθεν (ἐδεῖε γὰρ τὴν πόλιν· καὶ γὰρ ἄλλον ἄρχοντα πρὸ αὐτοῦ ληφθέντα τοιαύτην

retur, rubore perfusus, hanc, o here, inquit, loris eousque cadere oportet modisque omnibus excruciare, ut herum non contemnere discat.

XXI. Sostheni tuo, inquit Leucippe, Thersander, pare : (perbellum enim consilium dat) ac tormenta parari jube : afferat rotam, en manus, distrahat, lora afferat, en tergum, caadat, porro flammās, en corpus, torreat, et ferrum, en col- lum, jugulet. Novum procul dubio certamen vobis edetur. Adversus enim supplicia omnia sola femina pugnat, victrixque discedit. At etiam Clitophontem adulterum vocas, adulter ipse cum sis. Sed heus tu, an non Dianam tuam vereris, virginem in virginis civitate vitare conatus? Quid tuæ nunc, o dea, sagittæ cessant? Tu virgo? inquit Ther- sander. O ridiculam audaciam, virgine tu, quæ cum piratis etiam de nocte fueris? quid? eunuchine, obsecro. latrones tibi facti sunt? an prædonum receptaculum philosophorum schola? aut ex iis nemo qui oculos haberet, repertus est?

XXII. Tum Leucippe, et post vim, inquit, mihi a Sos- thene intentam, virgo sum, ex eo ipso sciscitare, qui revera in me prædonem egit. Piratæ certe vobis modestiores fuerunt : nullus enim eorum tate in me quidquam ausus fuit. Cum vero flagitia hujusmodi vos audeatis, cur non vestram hanc latronum sedem merito appellem. Tum nonne vos pudet, ea perpetrare, a quibus illis absti- nuerunt? Sed nescis, quantum mihi laudis tua ista impu- dentia sit allatura. Ut enim vel nunc me furens interfi- cias, non tamen decrum unquam, qui dicant, Leucippe, inter prædones versata, et post Chæreae raptum, et post Sosthenis vim, virgo inventa est. Sed mediocria hæc : illud multo maximum præconium : Leucippe post Thersan- dri vim vel prædonibus improboris, pudicitiam conserva- vit : is qui jugulat si nequit violare. Age itaque, flagra, rotam, ignem, ferrum quamprimum expedi, sociumque tibi consiliarium tuum Sosthenem adjuuge. Ego et nuda, et sola, et femina scuti loco non nisi libertatem habeo, quæ nec loris cædi, nec ferro secari, nec igne comburi potest. Eam ego dimittam nunquam. Ac si me in ignem ipsum conjicias, non erit tanta in eo vis, adimere illam ut mihi valeat.

LIBER SEPTIMUS.

Thersander his auditis animo fluctuare cepit. Nam et irasebatur, negligi se ratus, et mœrebat sua se spe frustra- tum cernens, et tanquam amore saucius, quid ageret, cogitabat. Has inter animi fluctuationes nihil amplius cum Leucippe collocutus exiit, ira quidem quasi ad cur- rendum incitatus : dein vero ad ejusmodi ambiguitates dijudicandas mentem colligens, tandem inito cum Sosthe- ne consilio, eum, penes quem victorum potestas erat, adiit, meque veneno de medio ut tolleret, rogavit. Quod cum impetrare non potuisset, (timebat enim ille populi

ἐργασάμενον φαρμακίαν ἀποθανεῖν) δευτέραν αὐτῷ προσφέρει δέησιν, ἐμβαλεῖν τιν' εἰς τὸ οἴκημα, ἔνθα ἔτυχον δεδεμένους, ὡς δὴ καὶ αὐτὸν ἓνα (δόντα) τῶν δεσμιωτῶν, προσποιησάμενος βούλεσθαι τὰμὰ δι' ἐκείνου μαθεῖν. Ἐπίεσθη, καὶ ἐδέξαστο τὸν ἄνθρωπον. Ἐμελλε δ' ἐκεῖνος ὑπὸ τοῦ Θερσάνδρου δεδιδαγμένος, τεχνικῶς πάνυ περὶ τῆς Λευκίπτης λόγον ἐμβαλεῖν, ὡς εἶη πεφονευμένη, τῆς Μελίττης συσκευασαμένης τὸν φόνον. Τὸ δὲ τέχνασμα ἦν τῷ Θερσάνδρῳ [τὸ] εὐρεθῆν, ὡς ἂν ἀπογνοῦς ἐγὼ μηκέτι ζῶσαν τὴν ἐρωμένην, κἂν τὴν δίχην φύγοιμι, μὴ πρός ζήτησιν αὐτῆς ἔτι τραποίμην. Προσέειπε δ' ἡ Μελίττη τῷ φόνῳ, ἵνα μὴ, τετελευτηκέναι τὴν Λευκίπτην δοκῶν, τὴν Μελίττην γήμας ὡς ἂν ἐρώσασιν, αὐτοῦ μένοιμι, κλκ τούτου παρέχοιμί τινα φόβον αὐτῷ τοῦ μὴ μετ' ἀδείας Λευκίπτην ἔχειν, ἀλλὰ μισήσας, ὡς τὸ εἶκος, τὴν Μελίττην, ὡς ἂν ἀποκτείνασάν μου τὴν ἐρωμένην, ἀπαλλαγείην ἐκ τῆς πόλεως τὸ παράπαν.

Β'. Ὡς οὖν ἄνθρωπος ἐγένετό μου πλησίον καὶ τοῦ δράματος ἤρχετο· ἀνομιώζας γὰρ πάνυ κακούργως, τίνα βίον, ἔφη, βιωσόμεθ' ἔτι; καὶ τίνα φυλαζόμεθα πρὸς ἀκίνδυνον ζωὴν; Οὐ γὰρ αὐτάρκης ἡμῖν ὁ δίκαιος τρόπος. Ἐμπίπτουσαι δ' αἱ τύχαι βαπτίζουσιν ἡμᾶς. Ἴδου γὰρ με μαντεύσασθαι, τίς ἦν ὁ συμβαδίζων μοι, καὶ τί πεπραγὸς εἶη. Καθ' ἑαυτὸν δὲ ταῦτ' ἔλεγε καὶ τὰ τοιαῦτα, ζητῶν ἀρχὴν τῆς ἐπ' ἐμοῦ τοῦ λόγου τέχνης, ὡς ἂν πυδοίμην, τί εἶη παθόν. Ἄλλ' ἐγὼ μὲν ἐφρόντιζον ὄν [κατὰ νοῦν εἶχον· ὁ δ'] ὄμωξεν ὀλίγον, ἄλλος δὲ τις τῶν συνδεδεμένων (περίεργον γὰρ ἄνθρωπος ἀτυγῶν εἰς ἀλλοτρίων ἀκρόασιν κακῶν· ἐπεὶ φάρμακον αὐτῷ τοῦτο τῆς ὄν ἔπαθε λύτης ἢ πρὸς ἄλλον εἰς τὸ παθεῖν κοινωνία) τί δέ σοι συμβέβηκεν, εἶπεν, ἀπὸ τῆς Τύχης; Εἶκος γὰρ σε μηδὲν ἀδικήσαντα πονηρῶ περιπεσεῖν δαίμονι. Τεκμαίρομαι δ' ἐκ τῶν ἑαυτοῦ. Καὶ ἅμα τὰ οἰκία κατέλεγε, ἐφ' ὅς ἦν δεδεμένος. Ἐγὼ δ' οὐδενὶ τούτων προσεῖχον.

Γ'. Ὡς δ' ἐπαύσατο, τὴν ἀντίοσιν ἤτει τοῦ λόγου τῶν ἀτυχημάτων, Λέγοις ἂν, εἰπὼν, καὶ σὺ τὰ σαυτοῦ. Ὁ δὲ, Βαδίζων ἔτυγον, εἶπε, τὴν ἐξ ἄστεος ὁδὸς· ἐπορευομένην δὲ τὴν ἐπὶ τῆς Σμύρνης ὁδόν. Προελθόντι δὲ μοι σταδίους τέτταρας, νεανίσκος ἐκ τῶν ἀγρῶν προσελθὼν καὶ προσειπὼν καὶ πρὸς μικρὸν συμβαδίσας, Ποί, ἔφη, ἔχεις τὴν ὁδόν; Ἐπὶ Σμύρνης, εἶπεν. Κάγω, ἔφη, τὴν αὐτὴν ἀγαθὴν τύχη. Τούνη τεῦθεν ἐπορευόμεθα κοινῇ, καὶ διελεγόμεθα, οἷα εἶκος ἐν ὁδῷ. Ὡς δ' εἰς τι πανδοκεῖον ἤλομεν, ἤριστῶμεν ἅμα. Κατὰ ταῦτό δὲ παρακαθίζουσιν ἡμῖν τινες τέτταρες, καὶ προσεποιούοντο μὲν ἀριστᾶν καθεῖνοι, ἐνεώρων δ' ἡμῖν πυκνὰ καὶ ἀλλήλοις ἐπένευον. Ἐγὼ μὲν οὖν ὑπόπτειον τοὺς ἀνθρώπους (τι) διανοεῖσθαι εἰς ἡμᾶς, οὐ μὴν ἡδυνάμην συνίναί τι αὐτοῖς ἐθέλοι τὰ νεύματα· ὁ δ' ὄχρος ἐγίνετο κατὰ μικρὸν καὶ ὀκνηρότερον ἦσθιεν, ἤδη δὲ καὶ τρόμος εἶγεν αὐτόν. Ὡς δὲ ταῦτ' εἶδον, ἀναπηδήσαντες συλλαμβάνουσιν ἡμᾶς

severitatem, qui alium ante se veneficia huiusmodi exercentem morte multaverat) ab eo rursum petit, ut adductum a se hominem eo in loco, ubi ipse vincetus eram, tanquam maleficum aliquem immitteret: de quo res meas cognoscere se velle simularet. Cui postulationi assensus ille hominem admisit. Porro is a Thersandro quam diligentissime instructus fuerat, ut solerti modo de Leucippe mentionem faceret, eamque Melites jussu e vivis sublatam mentiretur. Quod ideo a Thersandro excogitatum fuerat, ut quamvis crimen diluissim, non tamen ad quaerendam eam, quam obiisse intellexissem, me compararem. Ea vero potissimum de causa caedis auctor Melite proponebatur, ne Leucippe interfecta, Meliten ipsam, tanquam, quae a me diligeretur, in uxorem ducerem, ibique manerem, Thersandro timorem incutiens non potiundae tuto Leucippes: sed contra potius eam, quae caram mihi puellam interimi curasset, perosus, urbe omnino excederem.

II. Ille igitur, simulac propius me venit, fabulam agere coepit. Valde enim apposite ingemiscens, Quamnam, inquit, vitam posthaec viveamus? quae nobis retinendae securitatis via deinceps erit, si juste vivere ad id satis non est? Imminentia nos eventa opprimunt. Divinasse me oportuit, quis esset, quidve commisisset ille, quicum iter mihi facere contigit. Haec ille, huiusmodique alia multa secum solus loquebatur, sermonis initium de industria mecum facere tentans, quo eum, quid sibi ea vellent, interrogarem: sed ego nou attendi ad ea quae lamentabatur, unus vero eorum, qui vinciti erant (infelices enim alienas etiam calamitates cognoscere satagunt, nimirum quia tristitia com-municatio merentis animi quaedam quasi allevatio est), Quid tibi, inquit, mali peperit fortuna? insontem enim te quoque in adversum fatum incidisse credibile est. Cujus rei ex iis, quae mihi evenerunt, facio conjecturam. Ac tum quidem, quam ob causam in custodiam datus fuerit, commemoravit, ad nihil horum ego animum advertebam.

III. Finem autem dicendi cum fecisset, Agedum tu quoque, inquit, vires mihi recensendis infortuniis tuis redde. Tum alter ille, Ex urbe, inquit, heri Smyrnam versus iter faciebam: procedenti vero mihi quatuor stadia, juvenis ex agris accedens et alloquens et una per breve tempus mecum ambulans, quo tenderem, rogavit: cui cum Smyrnam proficisci me respondissem, Atqui Smyrnam ego quoque, inquit ille (quod bene verat) cogito. Una itaque profecti sumus, cumque labore, uti viatorum mos est, sermone levantes: cumque de via in cauponam cibi gratia divertissemus, ecce tibi viri quatuor eodem ingressi sunt, nobisque assidentes ac prandere simulantes, crebro ad nos respiciebant, alius identidem alii annuens. Quamobrem eos aliquid contra nos struere suspicatus sum: tametsi, quid sibi nutus illi vellent, percipere nequibam. Qui mecum venerat, haud ita multo post pallescere, deinde haesitantius esse inceptit: postremo etiam tremore correptus est. Quod videntes illi, confestim in nos impetum faciunt,

καὶ ἱμάσιν εὐθύς δεσμεύουσι· παίει δὲ κατὰ κόρρης τις ἐκεῖνον· καὶ παταχθεὶς, ὡσπερ βατάνους παθὼν μυρίας, καταλέγει μηδενὸς ἔρωτωντος αὐτόν· Ἐγὼ τὴν κόρην ἀπέκτεινα, καὶ ἔλαθον χρυσοῦς ἕκατόν παρὰ Μελίττης τῆς Θερσάνδρου γυναικός. Αὕτη γὰρ με ἐπὶ τὸν φόνον ἐμισθώσατο. Ἄλλ' ἰδοὺ τοὺς χρυσοῦς ὑμῖν τοὺς ἕκατόν φέρω. Ὡστε τί με ἀπόλλυτε καὶ ἑαυτοῖς φρονεῖτε κέρδους; Ἐγὼ δ' ὡς ἤκουσα Θερσάνδρου καὶ Μελίττης τοῦνομα, τὸν ἄλλον οὐ προσέχων χρόνον, τῷ δὲ λόγῳ τὴν ψυχὴν ὡσπερ ὑπὸ μύωπος παταχθεὶς, ἐγείρω· καὶ πρὸς αὐτὸν μεταστραφεὶς λέγω· Τίς ἢ Μελίττη; Ὁ δὲ, Μελίττη ἐστίν, ἔφη, τῶν ἐνταῦθα πρώτης γυναικῶν. Αὕτη νεανίσκου τινὸς ἤρασθη· Τύριον, οἶμαι, φασὶν αὐτόν· καχεῖνος ἔτυχεν ἐρωμένην ἔχων, ἣν εὗρεν ἐν τῇ τῆς Μελίττης οἰκίᾳ πεπραμένην. Ἡ δ' ὑπὸ ζηλοτυπίας πεφλεγμένη τὴν γυναῖκα ταύτην ἀπατήσασα συλλαμβάνει καὶ παραδίδωσι τῷ νῦν δὴ κακῇ τύχῃ μοι συνουθευκότη φρονεῦσαι κελεύσασα. Ὁ μὲν οὖν τὸ ἀνόσιον ἔργον τοῦτο ὄρα· ἐγὼ δ' ὁ ἄθλιος, οὐτ' ἰδοὶν αὐτόν, οὐτ' ἔργον τινὸς καινώνησας ἢ λόγους, συναπηρόμην αὐτῷ δεδεδυμένος, ὡς τοῦ ἔργου κοινωνός. Τὸ δὲ γαλεπώτερον, μικρόν τοῦ πανδοχείου προελθόντες, τοὺς ἕκατόν χρυσοῦς λαβόντες παρ' αὐτοῦ, τὸν μὲν ἀφήκαν φυγεῖν, ἐμὲ δ' ἄγουσι πρὸς τὸν στρατηγόν.

Δ'. Ὡς δ' ἤκουσά μου τὸν μῦθον τῶν κακῶν, οὐτ' ἀνώμωξα, οὐτ' ἔκλασα· οὕτε γὰρ φωνὴν εἶχον, οὕτε δάκρυον· ἀλλὰ τρόμος μὲν εὐθύς περιεχύθη μοι τῷ σώματι καὶ ἡ καρδία μου ἐλέλυτο, ὀλίγον δὲ τί μοι τῆς ψυχῆς ὑπελέλειπτο. Μικρόν δὲ νήψας ἐκ τῆς μέθυ του λόγου, Τίνα τρόπον τὴν κόρην, ἔφη, ἀπέκτεινεν ὁ μισθωτὸς, καὶ τί πεποίηκε τὸ σῶμα; Ὁ δ' ὡς ἅπαξ ἐνέβαλέ μοι τὸν μύωπα, καὶ ἔργον εἰργάσατο οὕτω κατ' ἐμοῦ, δι' ὁ παρῆν, ἐσιώπα καὶ ἔλεγεν οὐδέν. Πάλιν δὲ μοι πυθόμενος, Δακρυεῖς, ἔφη, καμὲ κοινωνω νηκέναι τοῦ φόνου; Ταῦτ' ἤκουσα μόνον τοῦ περνονευκότη, ὡς κτείνας εἶη τὴν κόρην. Ποῦ δὲ καὶ τίνα τρόπον, οὐκ εἶπεν. Ἐπῆλθε δὲ μοι τότε δάκρυα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τὴν λύπην ἀπεδίδου. Ὡσπερ γὰρ ἐν ταῖς τοῦ σώματος πληγαῖς οὐκ εὐθύς ἡ σμῶδις ἐπανίσταται, ἀλλὰ παραχρῆμα μὲν οὐκ ἔχει τὸ ἄνθος ἢ πληγῇ, μετὰ μικρόν δ' ἀνέθορε· καὶ ὁδόντι συός τις παταχθεὶς εὐθύς μὲν ζητεῖ τὸ τραῦμα, καὶ οὐκ οἶδεν εὔρειν, τὸ δ' ἔτι δέδυκε καὶ κέρυπται κατειργασμένον σχολῇ τῆς πληγῆς τὴν τομῆν· μετὰ ταῦτα δ' ἐξαίφνης λευκὴ τις ἀνέτειλε γραμμὴ, πρόδρομος τοῦ αἵματος, σχολὴν δ' ὀλίγην λαθὼν ἔρχεται καὶ ἀθρόον ἐπιρρεῖ· οὕτω καὶ ψυχὴ παταχθεῖσα τῇ τῆς λύπης βέλει, τοξεύσαντος λόγου, τέτρυνται μὲν ἦδη καὶ ἔχει τὴν τομῆν, ἀλλὰ τὸ τάχος τοῦ βλήματος οὐκ ἀνέφωξεν οὐπω τὸ τραῦμα, τὰ δὲ δάκρυα ἐδίωξε τῶν ὀφθαλμῶν μακρὰν. Δάκρυον γὰρ αἶμα τραύματος ψυχῆς· ὅταν ὁ τῆς λύπης ὁδὸς κατὰ μικρὸν τὴν καρδίαν ἐκφάγη, κατέρρηχται μὲν τῆς ψυχῆς τὸ τραῦμα, ἀνέψιχται δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἢ τῶν δακρύων ὕβρα, τὰ δὲ μετὰ μικρὸν τῆς ἀνοίξεως

comprehendunt, loris vinciunt. Quin etiam eorum unus hominem in gena manu percussit : qui tanquam innumeris cruciatibus affectus, nemine adhuc interrogante, Ego, inquit, puellam interemi, acceptis a Thersandri uxore Melite nummis aureis centum : illa enim ad necem hanc parandam me conduxit. Ecce autem nummos ipsos : quos vobis omnes ad unum trado. Vos, queso, me perdere, ac vosmet lucro defraudare nolite. Tum ego, Thersandri et Melites nomine audito, qui per reliquum tempus non attenderam, oratione illa, quasi stimulo aliquo, repente concitatus, animum erexi, ad eumque conversus, Quanam, inquam, est Melite hæc? Tum ille, Fœminarum, inquit, urbis hujus est princeps, et adolescentis ejuisdam (Tyrium illum esse ajunt) amore capta : qui forte puellam, ipse quoque deperibat, quam in Melites domo venditam reperit : mulier zelotypia devicta, puellam eam circumventamprehendit et huic, quem malo meo fato mecum iter facientem dixi, necandam dedit. At ille quidem detestandum facinus admisit : ego vero (me miserum) neque videns, neque dicti alicujus factive conscius, una cum eo, quasi sceleris particeps, comprehensus sum. Sed leve hoc, illud gravius multo est. Nam non admodum longe a caupona digressi illi, nummis acceptis, eum missum fecerunt : me autem ad præfectum duxerunt.

IV. Posteaquam turbulentam hanc fabulam audivi, neque vocem omnino ullam, neque lacrymas aliquas emittere potui (quippe et ori vox, et oculis humor defuit), sed membra mihi omnia coloruerant, corque ipsum contabuerat, animæ autem nihil fere relictum fuerat. Paulo autem post, cum mihi, diluta ebrietate verborum illius, animus rediisset, Quomam modo, inquam, mercenarius iste puellam sustulit? quem in locum cadaver abjecit? Ille autem simulatque mihi hunc stimulum injecit, idque, quamobrem rem aderat, effecit, obmutuit adeo, ut ne verbum quidem adderet. Cum rursus interrogassem, Videor tibi, inquit, et ego cordis illius particeps fuisse? ac de interfectore quidem illud unum tantum audivi, puellam scilicet necatam : ubi autem, quove modo, mihi non dixit. Tum vero mihi lacrymæ exciderunt, doloremque per oculos in apertum protulerunt. Ut enim in corpore flagris caso non continuo vibex oritur, sed non e vestigio locus percussus colore floris rubro inficitur, sed parva interjecta mora apparet : aut ut is, qui apri dente ictus fuerit, mox quaerit vulneris locum, non statim invenit, utpote quod altius penetraverit et absconditum sit lente formans plagam sectionem : sed tum subito alba quadam linea sanguinis index oritur, ac brevi tempore post manante largiter sanguine conspicuum fit : sic animus tristis alicujus nuntii telo quod mittit alicujus sermo sauciatus, vulnus quidem et sectionem jam habet, sed ictus celeritas facit ut neque vulnus hiet, neque lacryma, quas vulnerati animi sanguinem esse credi par est, prosiliant, nisi postea, quam mœroris dens eor lente depaverit : tunc enim et animi vulnus discinditur et lacrymis aperitur per oculos via, quæ paulo post

ἔξεπῆδησεν. Οὕτω κάμοι τὰ μὲν πρῶτα τῆς ἀκροά-
σειος τῆ ψυχῆ προσεσόντα, καυάπερ [τὰ] τοξέματα,
κατεσίγασε καὶ τῶν δακρύων ἀπέφραξε τὴν πηγὴν,
μετὰ ταῦτα δ' ἔρρει, σκολασάσης τῆς ψυχῆς τῶν κακῶν.

5 Ε'. Ἐλεγον οὖν· Τίς με δαίμων ἐξηπάτησεν ὀλίγη
χαρῆ; τίς μοι Λευκίππην ἔδειξεν εἰς καινὴν ὑπόθεσιν
συμφορῶν; Ἄλλ' οὐδ' ἐκόρεσά μου τοὺς ὀφθαλμούς,
ὡς μόνοις ἠτύχησα, οὐδ' ἐνεπλήσθην κἄν βλέπων.
Ἄληθής μοι γέγονεν ὄνειρων ἡδονή. Οἴμοι, Λευ-
10 κίππη, ποσάκις μοι τέθνηκας. Μὴ γὰρ θρηνοῦν ἀνε-
παυάμην; Ἀεὶ σε πενθῶ, τῶν θανάτων διωκόντων
ἀλλήλους; Ἄλλ' ἐκείνους μὲν πάντας ἡ Τύχη ἔπαιξε
κατ' ἐμοῦ· οὗτος δ' οὐκ ἔστι τῆς Τύχης ἔτι παιδίον.
Πῶς ἄρα μοι, Λευκίππη, τέθνηκας; Ἐν μὲν γὰρ τοῖς
15 ψευδέσι θανάτοις ἐκείνοις παρηγορίαν εἶχον ὀλίγην· τὸ
μὲν πρῶτον, ὅλον σου τὸ σῶμα· τὸ δὲ δεύτερον, κἄν
τὴν κεφαλὴν δοκῶν μὴ ἔχειν εἰς τὴν ταφὴν· νῦν δὲ
τέθνηκας θάνατον διπλοῦν, ψυχῆς καὶ σώματος. Δύο
ἔξέφυγες ληστήρια, τὸ δὲ τῆς Μελίττης πεφόνουκέ σε
20 πειρατήριον. Ὁ δ' ἀνόσιος καὶ ἀσεβὴς ἐγὼ τὴν ἀν-
δροφόνου σου κατεφίλησα πολλακίς καὶ συνεπλάκην
μειμασμένας συμπλοκάς καὶ τὴν Ἀφροδίτης χάριν
αὐτῆ παρέσχον πρὸ σοῦ.

Γ'. Μεταξὺ δὲ μου θρηνοῦντος, Κλεινίας εἰσέρχε-
25 ται, καὶ καταλέγω τὸ πᾶν αὐτῇ, καὶ ὅτι μοι δέδοκται
πάντοις ἀποθανεῖν. Ὁ δὲ παρεμυθεῖτο· Τίς γὰρ οἶ-
δεν, εἰ ζῆ πάλιν; Μὴ γὰρ οὐ πολλακίς τέθνηκε; Μὴ
γὰρ οὐ πολλακίς ἀνεβίω; Τί δὲ προπετιῶς ἀποθνήσκεις;
ὁ καὶ κατὰ σχολὴν ἔξεστιν, ὅταν μάθης σαφῶς τὸν θά-
30 νατον αὐτῆς. Ἀηρεῖς. Τούτου γὰρ ἀσφαλέστερον
πῶς ἂν μάθοις; Δοκῶ δ' εὐρηκέναι τοῦ θανάτου καλ-
λίστην ὁδόν, δι' ἧς οὐδ' ἡ θεοὶς ἐχθρὰ Μελίττη παν-
τάπασιν ἀθῶος ἀπαλλάσσεται. Ἄκουσον δὲ τὸν τρόπον.
Παρεσκευασάμην, ὡς οἶσθα, πρὸς τὴν ἀπολομένην τῆς
35 μοιχείας, εἰ κληροθεῖ τὸ δικαστήριον. Νῦν δὲ μοι
δέδοκται πᾶν τοῦναντίον, καὶ τὴν μοιχείαν ὁμολογεῖν,
καὶ ὡς ἀλλήλων ἐρῶντες ἐγὼ τε καὶ Μελίττη κοινῇ
τὴν Λευκίππην ἀνηρήκαμεν. Οὕτω γὰρ χάκειν δι-
40 κὴν δώσει, καὶ γὰρ τὸν ἐπάρατον βίον καταλίπομ' ἄν.
Εὐφρήμησον, ὁ Κλεινίας ἔφη. Καὶ τολμήσεις οὕτως
ἐπὶ τοῖς αἰσχίστοις ἀποθανεῖν, νομιζόμενος φονεὺς, καὶ
ταῦτα Λευκίππης; Οὐδὲν, εἶπον, αἰσχρὸν, ὃ λυπεῖ τὸν
ἐχθρόν. Καὶ ἡμεῖς (μὲν) ἐν τούτοις ἤμεν, τὸν
δ' ἀνθρωπῶν ἐκείνων, τὸν μνηστῆν τοῦ ψευδοῦς φόνου,
45 μετὰ μικρὸν ἀπολύει (ὃ ἐπὶ) τῶν δεσμῶν, φάσκων,
τὸν ἄρχοντα κελεῦσαι κομιῆειν αὐτὸν, δώσοντα λόγον,
ὃν αἰτίαν ἔσχειν. Ἐμὲ δὲ παρηγόρει Κλεινίας καὶ ὁ
Σάτυρος, εἰ πως δύνανται πείσαι, μηδὲν ὄν διε-
νοήθην εἰς τὴν δίκην εἰπεῖν· ἄλλ' ἐπέβαινον οὐδέν.
50 Ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καταγωγὴν τινα μισθω-
σάμενοι κατοικήσαντο, ὡς ἂν μηκέτι παρὰ τῷ τῆς
Μελίττης εἶεν συντρόφον.

Ζ'. Τῇ δ' ὑστεραία ἀπηγόμην ἐπὶ τὸ δικαστήριον.
Παρασκευὴ δὲ πολλὴ ἦν τοῦ Θερσανόρου κατ' ἐμοῦ,

uberrime fluunt. Ita me simulac animus meus sermone
illius tanquam jaculo quodam percussus me fecit tacere, et
lacrymis aditum obstruxit, ut non nisi postquam ex inter-
vallo respirare a dolore cœpisset, effluerint.

V. Ac tum ego, quis, inquam, dæmon tam brevi me
gaudio illexit? quis mihi Leucippen commonstravit, ut
novarum mihi calamitatum causa esset? Quid, quod ne
oculos quidem meos, quibus unis eram felix, exsaturare
unquam potui, aut si videndi otium fuit, ipse tamen exsati-
atus nunquam fui, meaque voluptas omnis in somnio
similis effecta est? O me miserum, quoties obiisti, mea
Leucippe? nunquamne fletu cessavi? Semper te lugeo, alia
alii mors in dies succedit. Verum aliis antehac mortibus
Fortuna mecum lusit: hæc autem ludus nequaquam est.
Cæterum quo nunc pacto, Leucippe, mihi erepta fuisti?
Antea quidem falsis illis ex mortibus aliquantum mihi so-
latii relictum fuit: primum enim cadaver tuum integrum,
dein (corporis truncus), quum caput solum me non habere
putarem, quem sepulturæ darem: nunc vero duplicem,
animi scilicet atque corporis mortem subiisti. Nam quid
duo latronum receptacula effugisse profuit, si Melites iste
receptus te mihi erepturus erat? Quid, quod sceleratus et
improbus ipse necis tuæ auctorem pluries osculatus sum,
defestabili amplexu fovi, Veneris fructum prius illi, quam
tibi, impartitus sum?

VI. Hæc dum mecum solus quererem, Clinia se ad me
contulit: quem tota de re certiore feci, mihi que omnino
mori decretum esse affirmavi. Tum ille, Bono, inquit,
animo esto; quis scit, an denuo reviviscat? Nonne aliquo-
ties jam mortua est, semperque revixit? quid temere te
enecas? Id profecto tibi per otium licebit, cum vere illam
obiisse compereris. Nugaris, inquam tum ego. Nam qui
tibi exploratus id esse possit? Morti vero quam optimam
sane viam nactum esse me arbitror: atque ejusmodi quid-
dem, ut nec diis invisâ Melite impune omnino abitura
sit. Audi quo modo faciam. Decreveram (ut scis), ob-
jectum adulterii crimen si judicium daretur diluere, sed
diversam penitus rationem inire mihi nunc in animo est,
culpam videlicet agnoscere, meque atque Meliten, tanquam
mutuo amore flagrantem, Leucippen interfecisse communi
opera confiteri; sic illa meritas pœnas dederit, ego invi-
sam vitam reliquero. Di meliora, inquit tum Clinia. An
tu igitur tam turpem ob causam, patratam scilicet, ac tuæ
prasertim Leucippes, necem, mori audebis? Tum ego,
Nihil, inquam, turpe est, quod inimico detrimentum affe-
rat. Et nos quidem in hoc eramus. Ceterum haud ita
multo post hominem illum falsæ cædis nuntium e vinculis
quidam exemit, archontem jussisse, inquit, ipsum ad-
duci, ut eorum, quæ ei objiciebantur, rationem redderet.
Interea me Clinia Satyrusque consolabantur, suadebant-
que, ut ne quicquam in judicio, sicuti decreveram, fate-
rer: sed frustra. Porro illi eo ipso, quo hæc acta sunt,
die, domunculam conducerant, in camque, ne amplius
cum Melites collectaneo essent, migraverant.

VII. Postridie ad forum ductus sum: ibique magno con-
tra me apparatu adfuit Thersander, advocatosque non sane

ἀνηρῆσθαι δοκῶν τὴν γυναῖκα, ζῆν οὐκέτι θέλει, καὶ διὰ τοῦτο ἑαυτοῦ φόνον κατεψεύσατο. Ὅτι μὲν γὰρ ἐπιθυμεί θανάτου, καὶ αὐτὸς ὁμολόγησε, καὶ ὅτι διὰ λύπην τὴν ἐπὶ γυναικί. Σκοπεῖτε δ' εἴ τις ἀποκτείνειας τινὰ ἀληθῶς, ἐπαποθανεῖν αὐτῷ θέλει καὶ ζῆν δι' ὀδύνην οὐ φέρει. Τίς οὕτω φιλόστοργος φονεύς; ἢ ποῖον μίσος ἐστὶν οὕτω φιλούμενον; Μὴ, πρὸς θεῶν, μὴ πιστεύσητε, μηδ' ἀποκτείνητε ἀνθρώπον ἐλέου μᾶλλον ἢ τιμωρίας δεόμενον. Εἰ δ' αὐτὸς ἐπεβούλευσεν, ὡς λέγει, τὸν φόνον, εἰπάτω τίς ἐστὶν ὁ μεμισθωμένος, δεῖξάτω τὴν ἀνηρημένην. Εἰ δὲ μήθ' ὁ ἀποκτείνειας ἐστὶ, μήθ' ἡ ἀνηρημένη, τίς ἤκουσε πώποτε τοιοῦτον φόνον; Ἦρων, φησί, Μελίττης· διὰ τοῦτο Λευκίππην ἀπέκτεινα. Πῶς οὖν Μελίττης φόνον κατηγορεῖ, ἥς ἴρα, διὰ Λευκίππην δ' ἀποθανεῖν ἐθέλει νῦν, ἣν ἀπέκτεινεν; Οὕτω γὰρ ἂν τις καὶ μισοῖη τὸ φιλούμενον, καὶ φιλοῖη τὸ μισούμενον; Ἄρ' οὖν οὐ πολὺ μᾶλλον ἂν καὶ ἐλεγγόμενος ἠρῆσάτο τὸν φόνον, ἵνα καὶ σώσῃ τὴν ἐρωμένην, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀνηρημένης μὴ μάτην ἀποθάνῃ; Διὰ τί οὖν Μελίττης κατηγορήσεν, εἰ μηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο πέπρακται; Ἐγὼ καὶ τοῦτο πρὸς ὑμᾶς ἔρω, καὶ πρὸς τῶν θεῶν, μὴ με νομίσητε διαβάλλειν θέλοντα τὴν γυναῖκα ποιήσασθαι τὸν λόγον, ἀλλ' ὡς τὸ πᾶν ἐγένετο. Μελίττη μὲν ἐπεπόνθει τι πρὸς τοῦτον ἐρωτικὸν καὶ περὶ τοῦ γάμου διείλεκτο, πρὶν ὁ θαλάττιος οὗτος ἀνεβίω νεκρός. Ὁ δ' οὐκ εἶχεν οὕτως, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἐρρωμένος τὸν γάμον ἀπεκρούετο, κἄν τούτῳ τὴν ἐρωμένην εὐρών, ὡς ἔφη, παρὰ τῷ Σωσθένῃ ζῶσαν, ἣν ὄψετο νεκρὰν, πολὺ μᾶλλον πρὸς τὴν Μελίττην εἶχεν ἀλλοτριώτερον. Ἡ δὲ πρὶν μαθεῖν ἐρωμένην οὖσαν αὐτῷ τὴν παρὰ τῷ Σωσθένῃ, ταύτην ἠλέησέ τε καὶ ἔλυσε τῶν δεσμῶν, οἷς ἦν ὑπὸ τοῦ Σωσθένους δεδεμένη, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τ' εἰσεδέξατο καὶ τᾶλλα ὡς πρὸς ἐλευθερὰν δυστυχῆσαν ἐφιλοτιμήσατο. Ἐπειδὴ δ' ἔμαθεν, ἐπέμψεν εἰς τοὺς ἀγρούς διακονησομένην αὐτῇ· καὶ μετὰ ταῦτά φασιν ἀφανῆ γεγονέναι. Καὶ ὅτι ταῦτ' οὐ ψεύδομαι, ἡ Μελίττη συνομολογήσει καὶ θεράπαινα δύο, μεθ' ὧν αὐτὴν ἐπὶ τοὺς ἀγρούς ἐξέπεμψεν. Ἐν μὲν δὴ τοῦτο πρὸς ὑπόνοιαν ἤγαγε τοῦτον, μὴ ἄρα φρονεύσασα εἶη τὴν Λευκίππην διὰ ζηλοτυπίαν αὐτῇ· ἕτερον δὲ τι αὐτῷ πρὸς τὴν τῆς ὑπονοίας βεβαίωσιν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ συμβᾶν καὶ καθ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τῆς Μελίττης ἐξήγησαν. Τῶν δεσμοτῶν τις ὀδυρόμενος ἑαυτοῦ τὴν συμφορὰν, ἔλεγεν ἐν ὁδῷ τινι κεκοινωνηκέναι κατ' ἄνοιαν ἀνδρὶ φονεῖ· ὀδρακέναι δ' ἐκεῖνον γυναικὸς φόνον ἐπὶ μισθῷ· καὶ τοῦνομα ἔλεγε· Μελίττην μὲν εἶναι τὴν μισθωσαμένην, Λευκίππην δὲ τὴν ἀνηρημένην. Εἰ δὲ ταῦτα γέγονεν οὕτως, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα, μαθεῖν δ' ὑμῖν ἐξέσται. Ἔχετε τὸν δεδεμένον· εἰσὶν αἱ θεράπαινα· ἐστὶν ὁ Σωσθένης. Ὁ μὲν εἶρεῖ, πόθεν ἔσγε τὴν Λευκίππην δοῦλην· αἱ δὲ, πῶς γέγονεν ἀφανής· ὁ δὲ περὶ τοῦ μισθωτοῦ καταγορεύσει. Πρὶν δὲ μάητε τούτων ἕκαστον οὐθ' ὄσιον, οὐτ' εὐσεβές

Is igitur puellam decessisse ratus, vivere amplius velle negat: seque idcirco caedis reum ementitur. Sibi autem in animo esse e vita migrare, ipsemet fassus est: ac potissimum ob mærorem ex mulieris amissione conceptum. Vos vero etiam atque etiam cogitate, num verisimile vobis videatur, eum, qui vere alium interfecerit, insuper mori velle et ob mærorem vivere non sustinere? Quis reperiat tam amans homicida? Quodnam odium, quaeso, tam facile depopnatur? Ne per deos, ne credatis: neve hominem misericordia potius, quam supplicio dignum, perdatis. Quod si, uti dixit, caedis auctor ipse fuit, agitedum, mercenarium istum homicidam in medium proferat, occisæ puellæ cadaver indicet. Sin vero neque interfector, neque interempta adsit, quis est, qui unquam caedem talem factam esse audiverit? Anabam, inquit, Meliten, idcirco Leucippen sustuli. At cur ejus, quam tantopere amat, nomen defert? Cur Leucippes, quam morte affici mandavit, causa mori cupit? Quid? an putatis, aliquem ita sibi ipsi parum constantem, ut quod amat, oderit: et contra quod oderit, amet? An non potius credendum est, amantem hominem, tametsi convictum, crimen tamen, ut amicam servet, pernegaturum, ne pro interfecta ipsæ quoque frustra vitam amittat? Sed quam ob causam Melitē accusavit, si nihil ab ea tale patratum fuit? Ego et hoc vobis dicam et ne per deos, me hujusmodi oratione uti existimetis, quo mulierem hanc in invidiam rapiam, sed qui rem ipsam ordine recenseam. Melites adolescenti hujusce amore flagrabat: de nuptiisque, antequam marinus iste vir revixisset, habitus fuerat sermo. Hic vero non modo amor non respondebat, sed etiam a nuptiis quam longissime abhorrebat. Quin etiam amica, quam luce privatam, uti dixit, credebat, viva apud Sosthenem reperta, multo magis etiam Melitē aversatus est. Quæ quum puellam apud Sosthenem inventam hujus amicam esse nondum sciret, illius vicem miserata e vinculis, quibus a Sosthene constricta fuerat, solvi jussit, hospitio accepit, et tanquam liberam in calamitate alioqui constitutam in honore habuit: demum re cognita rus misit, ut ipsi aliquam operam præstaret post quæ nullo amplius in loco visam fuisse aiunt. Me autem vera loqui, et Melitē ipsa, et ancillæ duæ, quibuscum illa rus missa fuit testabuntur. Sed illud hominem in suspicionem adduxit: veritus enim est, ne zelotypiæ furore devicta mulier, Leucippen de medio tolli jusserit. Deinde aliud quiddam sibi, dum in carcere esset, eveniens suspicionem adauxit; hominemque et contra semet ipsum, et contra Melitē irritavit. Quidam enim ex iis, qui in custodia dati fuerant, suam per sese vicem dolens, narravit, se inter eundem in scicarium nescio quem incidisse, qui pretio accepto puellam necasse fassus est: et quæ caedem mandaverat, Melitē; quæ necata fuerat, Leucippen nominari dixit. Quod postremum an ita se habeat, equidem nondum habeo compertum: sed illud vobis inquirere licebit. Vincetum hominem habetis: adest præterea Sosthenes, adsunt ancillæ: quorum ex altero quæri jus est, unde sibi Leucippe in servitutum data sit: ex alteris, quomodo e mortaliū conspectu sit erepta; postremus de mercenario testetur. Prius vero quam harum omnium investigatio a nobis facta sit, neque jus, neque fas est, vitam

νεανίσκον ἄλλιον ἀνελεῖν, πιστεύσαντας μανίας λόγοις. Μαίνεται γὰρ ὑπὸ λύπῃς.

Γ'. Ταῦτ' εἰπόντος τοῦ Κλεινίου, τοῖς μὲν πολλοῖς ἐδόκει πιθανὸς ὁ λόγος, οἱ δὲ τοῦ Θερσάνδρου ῥήτορες, καὶ ὅσοι τῶν φίλων συμπάρῃσαν, ἐπεβόων ἀνελεῖν τὸν ἀνδροφόνον, τὸν αὐτοῦ κατειπόντα θεοῦ προνοίᾳ. Μελίττη τὰς θεραπαινίδας ἐδίδου καὶ Θέρσανδρον ἕξου διδόναι Σωσθένην· τάχα γὰρ ἂν αὐτὸν εἶναι τὸν Λευκίππην ἀνερηκότα. Καὶ οἱ συναγορεύοντες αὐτῇ ταύτην μάλιστα προεφέροντο πρόκλησιν. Ὁ δὲ Θέρσανδρος φοβηθεὶς λάθρα τινὰ τῶν προστατῶν εἰς τὸν ἀγρὸν ἀποστείλλει πρὸς τὸν Σωσθένην, κελύσας τὴν ταχίστην ἀφανῆ γενέσθαι, πρὶν τοὺς ἐπ' αὐτὸν πεμφθέντας ἕκειν. Ὅς δὲ ἐπιβάς ἵππῳ σπουδῇ μάλα πρὸς αὐτὸν ἔρχεται καὶ τὸν κίνδυνον λέγει καὶ ὡς, εἰ ληφθεὶ παρῶν, εἰς βασάνους ἀπαχθήσεται. Ὁ δ' ἔτυχε μὲν ἐν τῷ τῆς Λευκίππης δωματίῳ παρῶν, κατεπῶν αὐτῆς· κληθεὶς δ' ὑπὸ τοῦ παρόντος σὺν βοῇ καὶ ταραχῇ πολλῇ προέρχεται, καὶ ἀκούσας τὰ ὄντα, μεστὸς γενόμενος δέους, καὶ ἡδὴ νομίζων τοὺς δημίους ἐπ' αὐτὸν παρῆναι, ἐπιβάς ἵππῳ σπουδῇ μάλα ἐξελαύνει (τὴν) ἐπὶ Σμύρνης. Ὁ δ' ἄγγελος πρὸς τὸν Θέρσανδρον ἀναστρέφει. Ἀληθὴς δ' ἐστίν, ὡς εἰοικε, ὁ λόγος, ὅτι μνήμην ἐκπλήσσειν πέφυκε φόβος. Ὁ γοῦν Σωσθένης περὶ ἑαυτοῦ φοβηθεὶς, ἀπαξάπαντων ἐξελάθετο τῶν ἐν ποσὶν ὑπ' ἐκπλήξεως, ὡς μὴδὲ τοῦ τῆς Λευκίππης δωματίου κλεῖσαι τὰς θύρας. Μάλιστα γὰρ τὸ τῶν δούλων γένος ἐν οἷς ἂν φοβηθῆ σφόδρα δειλὸν ἐστίν.

ΙΑ'. Ἐν τούτῳ δ' ὁ Θέρσανδρος πρὸ τῆς προκλήσεως ἀπὸ τῆς Μελίττης οὕτω γενομένης παρελθὼν, Ἰκανῶς μὲν, εἶπεν, οὗτος, ὅστις ποτ' ἐστὶ, κατελήρησε μυθολογῶν. Ἐγὼ δ' ὑμῶν τεθαύμακα τῆς ἀναληγῆσας, εἰ φονεῖα ἐπ' αὐτοφύρῳ λαθόντες, μεῖζον γὰρ τῆς φωνῆς τὸ αὐτὸν ἑαυτοῦ κατειπεῖν, οὐ δὲ καταλείετε [τῷ δημίῳ·], καθέξεσθε δὲ γόητος ἀκούοντες πιθανῶς μὲν ὑποκρινόμενου, πιθανῶς δὲ δακρύοντος· ὃν νομίζω καὶ αὐτὸν κοινῶν γενόμενον τοῦ φόνου περὶ ἑαυτοῦ φοβεῖσθαι, ὥστ' οὐκ οἶδα τί δεῖ βασάνων εἶναι περὶ πράγματος οὕτω σαφῶς ἐληλεγμένου. Δοκῶ δὲ καὶ ἄλλον τινὰ φόνον ἐργάσασθαι. Ὁ γὰρ Σωσθένης οὗτος, ὃν αἰτοῦσι παρ' ἐμοῦ, τρίτην ταύτην ἡμέραν γέγονεν ἀφανής. Καὶ ἐστίν οὐ πόρρω τινὸς ὑπονοίας, μὴ ἄρα τῆς τούτων ἐπιβουλῆς γέγονεν ἔργον. Αὐτὸς γὰρ ἐτύχχανεν ὃ τὴν μοιχείαν μοι κατειπίων. Ὅστ' εἰκότως ἂν ἀποκτεῖναι μοι δοκοῦσιν αὐτὸν, καὶ τοῦτ' εἰδότες, ὡς οὐκ ἂν ἔχοιμι παρασχεῖν τὸν ἀνθρωπον, πρόκλησιν περὶ αὐτοῦ ποιεῖνται πᾶν κακούργως. Εἴη μὲν οὖν κακείνον φανῆναι καὶ μὴ τεθνᾶναι. Τί δὲ καὶ, εἰ παρῆν, εἶδει παρ' αὐτοῦ μαθεῖν; Εἰ τινα κόρην ἐωνήσατο; τοιγαροῦν ἐωνημένος ἐστίν. Καὶ εἰ ταύτην ἔσχε Μελίττη; λέγει καὶ τοῦτο δι' ἐμοῦ. Ἀπῆλ-λακται μὲν δὲ Σωσθένης ταῦτ' εἰπὼν· τὸν τεῦθεν δ' ὁ λόγος μοι πρὸς Μελίττην καὶ Κλειτοφῶνα. Τί μου

miseri adolescenti eripere, insanis ejus dictis fidem adhibentes: mœror enim hominem ad insaniam compulsi

X. Quæ quum dixisset Clinia, plerisque fide digna ejus oratio videbatur, sed Thersandri advocati et quotquot amici ejus aderant, clamabant parricidam esse interficiendum, qui se ipse accusaverit providentia numinis. Melite ancillas protulit, ac Sosthenem, qui forte Leucippen interfecerit, a Thersandro produci petiit: eam enim conditionem qui Melites causam agebant, tulerant. Veritus autem Thersander, quendam e suis rus ad Sosthenem ire clam imperavit, jussum, ut quamprimum aliquo profugeret, ante, quam qui ad eum comprehendendum missi essent illo se contulissent. Ille viam equo ingressus quam ocissime periculum nuntiat, quæstionemque de eo, si se comprehendi sinat, habitum iri affirmat. Erat tum forte Sosthenes apud Leucippen, ut ejus animum deliniret. Multo itaque cum clamore ac strepitu vocatus exiit: reque cognita pavoris plenus, atque apparitores adesse jam putans, equo accepto, Smyrnam statim contendit. Nuntius ad Thersandrum revertitur. Verissimum autem, ut mihi quidem videtur, illud est, pavore memoriam obrui solere. Nam dum sibi Sosthenes metuit, eorum omnium, quæ pramanibus habebat, repente oblitus est, ut ne domuncula quidem, in qua Leucippe custodiebatur, fores ocluserit: nimirum quia servorum genus, ubi periculi aliquid imminet, quam timidissimum est.

XI. Interea Thersander ante factam primam a Melites patronis conditionem, abunde quidem, inquit, iste, quicumque tandem sit, nugatus est: ego vero stupiditatem vestram non potui non mirari, qui quum sicarium in manifesto scelere deprehensum teneatis, nam majus est se ipsum accusare quam deprehendi, non jam lapidibus obruatis, sed præstigiatori huic, æque ad omniumiscendum atque ad lugendum facto, aures sedendo præbeatis: quem utpote cædis participem sibi ipsi quoque timere arbitror. Quare autem quæstionibus opus sit, in re præsertim tam aperta, non video. Sed et illud ut credam, adducor, aliam eum etiam eadem patrasse. Nam Sosthenes is, quem tantopere efflagitant, jam triduum apud me nusquam conspicitur. Neque admodum a vero abhorret, eorum consilio illum interfectum esse, propterea quod uxoris probrum ab eo mihi renuntiatum fuerat. Unde mihi etiam verisimilius fit, eos illum neci tradidisse, scientesque, non habere me, qui hominem producam, conditionem istam de eo sistendo perastute tulisse. Ponamus ut ille appareret et viveret. Quid vero si adesset, ex eo sciscitari oporteret, puellamne emerit? Esto sanc, emerit ille. Et an illam Melite habuerit? Per me et hoc dicit. Iis igitur confessis, absolutus quidem jam Sosthenes est. Verum hinc nunc jam ad Meliten Clitophontemque mea convertatur oratio.

τὴν δούλην λαθόντες πεποιθήκατε; Δούλη γὰρ ἦν ἐμῆ, Σωσθένους αὐτὴν ἐνούημένου. Καὶ εἰ περὶ ἣν καὶ μὴ πρὸς αὐτῶν ἐπεφύονετο, πάντως ἂν ἐδούλευεν ἐμοί. Τοῦτον δὲ τὸν λόγον ὁ Θέρσανδρος πάνυ κακοῦθως παρενόησεν, ἵνα κἂν ὑστερον ἢ Λευκίπτη φωραθῆ ἤσῃα, πρὸς δούλειαν αὐτὴν ἀγάγῃ. Εἶτα προσετίθει· Κλειτοφῶν μὲν οὖν ὁμολόγησεν ἀνηχηθέναι, καὶ ἔχει τὴν δίκην, Μελίττη δ' ἀρνεῖται. Πρὸς ταύτην αἱ τῶν θεραπεινίδων εἰσὶ βάσανοι. Ἄν γὰρ φανῶσι παρὰ ταύτης λαβοῦσαι τὴν κόρην, εἴτ' οὐκέτι πάλιν ἀγαθοῦσαι, τί γέγονε; τί δ' ὄλις ἐξέπέμπετο; καὶ πρὸς τίνα; Ἄρ' οὐκ εὐδῆλον τὸ πρᾶγμα, ὡς συσκευασάμενοι μὲν ἦσαν τινὰς ὡς κτενοῦντας; Αἱ δὲ θεράπαινοι τούτους μὲν, ὡς εἶκος, οὐκ ἤδεσαν, ἵνα μὴ μετὰ πλειονῶν μαρτύρων γενόμενον τοῦργον κίνδυνον ἔχῃ μείζονα· κατέλιπον δ' αὐτὴν ἐνθ' ἣν ὁ τῶν ληστῶν λόγος λανθάνων, ὥστ' ἐνεχώρει μὴδ' ἐκεῖνας τὸ γενόμενον ἐωρακέσθαι. Ἐλήρησε δὲ καὶ περὶ δεσμώτου τινός, ὡς εἰπόντος περὶ τοῦ φόνου. Καὶ τίς ὁ δεσμώτης οὗτος, ὃς τῷ στρατηγῷ μὲν οὐδὲν εἶπε, τούτῳ δὲ μόνῳ τὰ πόρρητα διελέγετο τοῦ φόνου, πλὴν εἰ μὴ κοινοῦντα ἐγνώρισεν; Οὐ παύσεσθε φληγάφρων ἀνεχόμενοι κενῶν, καὶ τηλικούτων ἔργον τιθέμενοι παιδιάν; Οἴεσθε χωρὶς θεοῦ τοῦτον ἑαυτοὺ κατειπεῖν;

Β'. Ταῦτα λέγοντος τοῦ Θερσανδρῶρος καὶ διομνημένου περὶ τοῦ Σωσθένους οὐκ εἰδέναι, τί γέγονεν, ἔδοξε τῷ προέδρῳ τῶν δικαστῶν — ἦν δὲ τοῦ βασιλικοῦ γένους, καὶ τὰς μὲν φονικὰς εἰδικάζε δίκας, κατὰ δὲ τὸν νόμον συμβούλους ἐκ τῶν γεραιτέρων εἶχεν, οὓς ἐπιγνώμονας ἐλάμβανε τῆς γνώσεως — ἔδοξεν οὖν αὐτῷ διασκοπήσαντι σὺν τοῖς παρέδροις αὐτοῦ, θάνατον μὲν ἐμοῦ καταγνῶναι κατὰ τὸν νόμον, ὃς ἐκέλευσε τὸν αὐτοῦ φόνον κατειτόντα τεθάναι· περὶ δὲ Μελίττης κρίσιν γενέσθαι δευτέραν, ἐν ταῖς βασάνοις τῶν θεραπεινίδων· Θέρσανδρον δ' ἐπομοῦσαι περὶ τοῦ Σωσθένους ἐν γράμμασιν, ἧ μὴν οὐκ εἰδέναι τί γέγονεν· καμὲ δὲ, ὡς ἦδη κατάδικον, βασανισθῆναι περὶ τοῦ Μελίττην τῷ φόνῳ συνεγνωκέαι. Ἄρτι δὲ μου δεθέντος καὶ τῆς ἐσθῆτος τοῦ σώματος γεγυμνωμένου, μετέωρον τ' ἐκ τῶν βρόγων χρεματόμενον καὶ τῶν μὲν μαστιγῶν κομιζόντων, τῶν δὲ πῦρ καὶ τροχῶν, ἀνοιμώζαντος δὲ τοῦ Κλεινίου, καὶ ἐπικαλοῦντος τοὺς θεοὺς, ὃ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερεὺς δάφνην ἐστεμμένους προσῶν ὄραται. Σημεῖον δὲ τοῦτ' ἐστὶν ἡχοῦσης θεωρίας τῆ θεῆ· τοῦτο δ' ἐπὶ θανάτῳ γίνεσθαι, πάσης εἶναι δεῖν τιμορίας ἐκχεῖρῃαν ἡμερῶν τοσούτων, ὅσων οὐκ ἐπετέλεσαν τὴν θυσίαν οἱ θεωροί. Οὗτω μὲν δὴ τότε τῶν δεσμῶν ἐλύθη. Ἦν δ' ὁ τὴν θεωρίαν ἄγων, Σώστρατος, ὃ τῆς Λευκίπτης πατήρ. Οἱ γὰρ Βυζάντιοι τῆς Ἀρτέμιδος ἐπιφανείσης ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς τοὺς Θρᾶκας, νικήσαντες ἐλογίσαντο δεῖν αὐτῇ θυσίαν ἀποστέλλειν, τῆς συμμαχίας ἐπιπίκναι. Ἦν δὲ καὶ ἰδίᾳ τῷ Σωστράτῳ νύκτωρ ἡ θεὸς ἐπιστάσα. Τὸ δ' ὄναρ ἐσήμαινε, τὴν θυγατέρα εὐρήσειεν ἐν Ἐφέσῳ καὶ τὰ δελφοῦ τὸν υἱόν.

Quid de mea mihi a vobis subtracta ancilla factum est? vere enim mea erat ancilla, a Sosthene emta. Id autem non aliam ob causam callidus Thersander dicitabat, quam ut Leucippen, si forte viva iterum reperiretur, in servitutum redigeret. Addebat præterea etiam illud: Clitophon quidem puellam se interemisse fassus est, ac cædis reum se fecit: Melite vero negat. Sed ad eam redarguendam de ancillis habenda quæstio. Nam si eas Leucippen a Melite accepisse, nec dum postea reddidisse, constiterit, quid de illa factum? Quid omnino emissa est? Et ad quem? An non igitur manifestum est, aliquos qui ei mortem afferrent, ab ipsis conductum? id quod clam ancillis factum fuisse credi par est, ut ne vulgatum inter plures testes facinus majore cum eorum periculo facilius innotesceret. Nam eam quoque reliquerunt, ubi latronum multitudo delitescebat: ut verisimile sit, quid isti molirentur, eas minime vidisse. Atqui, de quodam etiam in custodiam dato, et a quo cædis hujusce mentio facta fuerit, nescio, quid commentus est. Sed quisnam hic est, qui præfecto quidem verbum nullum, isti vero soli cædis arcana omnia, palam fecit, quod non fecisset nisi sceleris socium agnovisset? Num quando tam vanis nugis aures præbere, negotiumque hujusmodi ludicram rem putare, desinetis? Quid vos? Censetisne hunc absque divino nutu se ipsum accusare?

XII. Hic cum dicendi Thersander finem fecisset, ac de Sosthene quid actum fuisset, nescire se jurejurando etiam affirmasset, iudicium principi visum est (erat is regii generis, penes quem capitalium causarum didiudicandarum potestas erat, tametsi e senioribus, ut legibus cavebatur, consiliarios haberet, quos quid sibi faciendum putarent, consulebat), visum est, inquam, communicato cum collegis negotio, morte me secundum legem mulctare; quæ cautum agebat, ut qui se ipse cædis accusaret, morti addiceretur. De Melite vero iudicium aliud, habita de ancillis quæstione, fieri: Thersandrumque scripto jusjurandum mandare debere, se omnino, quid de Sosthene actum sit, ignorare; ex me autem, quippe jam damnato, per tormenta quæri oportere, an Melite cædis conscia extitisset, decretum fuit. Jamque victo, detractis corpori indumentis, in sublime raptus laqueis, aliis lora, nonnullis ignem atque rotam afferentibus, Cliniaque interim collacrymante, et deos invocante Dianæ sacerdos laureatus ad forum adventare visus est. Id vero signum est venientium ad sacra deæ faciendæ peregrinorum. Quæ res quum accidit, abstinere a supplicio tantisper oportet, dum rei divinæ finis impositus sit: itaque tunc solutus sum. Porro sacrorum auctor erat Leucippes pater Sostratus. Nam cum Byzantii ex bello, quod adversum Thracas gesserant, victoriam apparente coram Diana reportassent: æquum censuerunt, ei deæ sacrificium facere, pro auxilio præbito gratiam tanquam referentes. Privatim vero Sostrato etiam ipsi noctu dea in somnis apparuerat, filiamque ac nepotem Ephesium reperturum insomnium nuntiaverat.

ΙΓ'. Παρὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἡ Λευκίππη,
 τὰς μὲν τοῦ δωματίου θύρας ἀνευγμίνας ὄρωσα, τὸν
 δὲ Σωσθένην μὴ παρόντα, περιεσκόπει μὴ πρὸ θυρῶν
 εἶη. Ὡς δ' ἦν οὐδαμοῦ, θάρσος αὐτῇ καὶ ἔλπις ἡ συν-
 5 ἴητος ὑπαισέρχεται. Μνήμη γὰρ αὐτῇ τοῦ πολλάκις
 παρὰ δόξαν σεσωσθαι, πρὸς τὸ παρὸν τῶν κινδύνων τὴν
 ἐλπίδα προὔξειν ἀπογοῆσαι τῇ Τύρῃ. Καὶ ἦν γὰρ
 τῶν ἀγρῶν πλησίον τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ἐκτρέχει
 10 τ' ἐπ' αὐτὸ, καὶ ἔχεται τοῦ νεῶ. Τὸ δὲ παλαιὸν ἀβα-
 τος ἦν γυναῖξιν ἐλευθέραις οὗτος ὁ νεὸς, ἀνδράσι δ'
 ἐπετέτραπτο καὶ παρθένοις. Εἰ δέ τις εἶσω παρῆλθε
 γυνή, θάνατος ἦν ἡ δίκη, πλὴν εἰ μὴ δούλη τις ἦν
 ἐγκαλοῦσα τῷ δεσπότῃ. Ταύτη δ' ἐξῆν ἱκετεύειν τὴν
 θεόν, οἱ δ' ἀρχόντες ἐόικαζον αὐτῇ τε καὶ τῷ δεσπότῃ.
 15 Καὶ εἰ μὲν ὁ δεσπότης οὐδὲν ἔτυχεν ἀδικῶν, αὐθις
 τὴν θεράπειναν ἐλάμβανεν, ὁμοσας μὴ μνησικαχῆσειν
 τῆς καταφυγῆς· εἰ δ' ἔδοξεν ἡ θεράπεινα δίκαια λέγειν,
 ἔμενεν αὐτοῦ δούλη τῇ θεῷ. Ἄρτι δὲ τοῦ Σωστρά-
 του τὸν ἱερέα παραλαβόντος, καὶ ἐπὶ τὰ δικαστήρια
 20 παρελθόντος, ὡς ἂν ἐπίσχη τὰς δίκας, εἰς τὸ ἱερὸν ἡ
 Λευκίππη παρῆν, ὥστε μικροῦ τινος ἀπελείφθη τοῦ μὴ
 τῷ πατρὶ συνυχεῖν.

ΙΔ'. Ὡς δ' ἀπηλλάγη ἐγὼ τῶν βασάνων, διετέλυ-
 τὸ μὲν τὸ δικαστήριον, ὄχλος τ' ἦν περὶ ἐμέ καὶ θόρυ-
 25 σος, τῶν μὲν ἐλευσύντων, τῶν δ' ἐπιτωθαζόντων, τῶν δ'
 ἀναπυθανόμενων. Ἐνόηα καὶ ὁ Σώστρατος ἐπιστὰς
 ὄρᾳ με καὶ γνωρίζει. Καὶ γὰρ, ὡς ἔφην ἐν ἀρχῇ τῶν
 λόγων, ἐν Τύρῳ ποτ' ἐγογόνει περὶ τὴν τῶν Ἰρα-
 κλείων ἑορτὴν, καὶ χρόνου πολλοῦ διατρέψας ἔτυχεν ἐν
 30 Τύρῳ, πρὸ πολλοῦ τῆς ἡμετέρας φυγῆς. Ὡστε τάχα
 μου τὴν μορφήν συνεβάλετο, καὶ διὰ τὸ ἐνύπνιον φύσει
 προσδοκῶν εὐρήσειν ἡμᾶς. Προσελθὼν οὖν μοι· Κλει-
 τορῶν οὗτος, Λευκίππη δὲ ποῦ; Ἐγὼ μὲν οὖν γνωρί-
 σασ ἀβίνον, εἰς γῆν κατένευσα· οἱ δὲ παρόντες αὐτῷ
 35 διηγούντο ὅσα εἶπον κατ' ἐμαυτοῦ· καὶ ὁς ἀνοιμώζας,
 καὶ κοψάμενος τὴν κεφαλὴν, ἐμπηδᾷ μου τοῖς ὀφθαλ-
 μοῖς καὶ μικροῦ δεῖν ἐξώρυσεν αὐτούς· οὐδὲ γὰρ ἐπε-
 χειροῦν κωλύειν ἐγὼ, παρῆχον δὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν
 ὕβριν. Ὁ δὲ Κλεινίας προσελθὼν εἶργε παρηγορῶν
 40 αὐτὸν ἅμα καὶ λέγων· Τί ποιεῖς, ἀνθρῶπε; τί μάτην
 ἐξηγρίοσαι κατ' ἀνδρὸς, ὃς μᾶλλον σοῦ Λευκίππην
 φιλεῖ; Θάνατον γοῦν ὑπέστη παθεῖν, ὅτι τεθνάναι ταύ-
 τὴν ἔδοξεν· ἄλλα τε πολλὰ ἔλεγε παραμιθούμενος αὐ-
 τόν. Ὁ δ' ἰδύροτο καλῶν τὴν Ἀρτεμιν· Ἐπὶ τοῦτό
 45 με, δεσποῖνα, ἤγαγες ἐνταῦθα; Τοιαῦτά σου τῶν ἐνυ-
 πνίων τὰ μαντεύματα; Κἀγὼ μὲν ἐπίστευόν σου τοῖς
 ὄνειροις καὶ εὐρήσειν παρὰ σοὶ προσεδόκων τὴν θυγα-
 τέρα. Καλὸν δὲ μοι δῶρον δέδωκας· εὗρον τὸν ἀνδρο-
 φόνον αὐτῆς παρὰ σοί. Καὶ ὁ Κλεινίας ἀκούσας τοῦ
 50 τῆς Ἀρτέμιδος ἐνυπνίου περιχαρῆς ἐγένετο καὶ λέ-
 γει· Θάρρει, πάτερ, ἡ Ἀρτεμὶς οὐ ψεύδεται· ζῆ σοὶ
 Λευκίππη· πίστευσόν μου τοῖς μαντεύμασιν. Οὐγ'
 ὄρᾳς καὶ τοῦτον ὡς ἐκ βασάνων νῦν κρεμάμενον ἐξήρ-
 πασεν;

XIII. Per idem tempus Leucippe domunculæ fores paten-
 tes, Sosthenem absentem videns, circumspiciebat num So-
 sthenes ante januam forte adhuc constitisset, posteaquam
 eum nusquam conspexit, fiducia illi et spes, quam habere
 solebat, redibant. Quum enim sæpe antea, et ex insperato
 quidem maximis ex periculis ereptam se fuisse in memoria
 haberet, tum quoque spem concepit, fortunæ beneficio
 utendi. Nam cum Dianæ ab agris illis templum non
 longe abesset, domo egressa in illud se recepit, et eo con-
 fugit. Delubrum vero istud liberis mulieribus quondam
 inaccessum erat : viris autem et virginibus patebat : cum
 capitale alioqui haberetur, mulieres ingredi, præterquam
 servas in jus ab hero vocatas : iis enim ad deam confuge-
 re licebat. Ac tum quidem archontes inter ancillam, he-
 rumque sententiam ferebant. Si enim servam injuria
 dominus non affecisset, eam rursus in servitutem recipieb-
 at, fugaque illius memoriam se non amplius habiturum
 jurejurando affirmabat : sin autem ancillam juste queri
 compertum fuisset, tunc ea deæ ministeriis addicta illic re-
 manebat. Sostrato igitur sacerdotem, qui quaestionem
 differri juberet, ad forum ducente, Leucippe templum in-
 gressa est, parumque abfuit, quin patri obviam fieret.

XIV. Me vero, simulac dimissa concione solutus sum,
 ingens multitudo circumsepsit et turba erat, atque alii
 quidem vicem meam dolebant, nonnulli me conviciabantur,
 quidam me interrogabant : inter quos adstant ipse quoque
 Sostratus, ut vidit, me protinus agnovit. Nam, ut initio
 dictum est, Tyri etiam ipse quondam erat, quum Hercules
 festus dies ageretur : illicque diu admodum ante fugam
 nostram commoratus est : Quapropter facile homini fuit
 me cognovisse, præsertim quum in somnis quoque se nos
 reperiturum admonitus fuisset. Itaque propius me acce-
 dens, hic, mehercule, inquit, Clitophon est. Leucippe vero
 abinon? Tum ego, illo agnito, vultum lumi delixi : qui
 aderant, quæcumque contra me ipsum peroraveram, recen-
 suerunt. At ille perquam graviter ingemiscens, caputque
 percutiens, in oculos mihi involavit, ac propemodum effo-
 dit. Nec enim resistere homini audebam, quin imo faciem
 injuriæ præbebam. Sed ejus impetum progressus in me-
 dium Clinia compressit, illumque redarguens, quid, inquit,
 agis? cur tam temere in eum sævis, qui majore, quam tu,
 amore Leucippen prosequitur? qui letho sponte se objecit,
 propterea quod eam diem obhisse crediderat? Atque alia
 præterea multa, quo furorem illius placaret, addidit. Ille
 autem Dianam identidem invocans, ita fere conquerebatur :
 An tu hac de causa me huc, dea, venire voluisti?
 suntne hæc mihi a te in somnis prædicta? Ego quidem
 certe somniis fidem tuis habui, filiamque me apud te reper-
 turum credidi : ac sane peregrinum munus accēpi, ejus
 scilicet interfectorem. Tum Clinia, somnii mentione au-
 dita, mirum in modum gavisus, bono, inquit, animo, pa-
 ter, esto, mendax dea non erit. Salva utique tibi est
 (vaticiniis meis crede) Leucippe : nonne vides, ut hunc
 etiam e tortorum manibus eriperuit?

10 **ΙΕ'**. Ἐν τούτῳ δ' ἔρχεται τις τῶν τοῦ ναοῦ προπό-
 λων ἐπὶ τὸν ἱερέα σπουδῇ μάλα θείων, καὶ λέγει πάντων
 ἀκουόντων· Κόρη τις ἐπὶ τὴν Ἄρτεμιν ξένη κατέφυγεν.
 Ἐγὼ μὲν δὴ τοῦτ' ἀκούσας ἀναπεροῦμαι, καὶ τὰ ὄμ-
 5 ματα ἀνεγείρω, καὶ ἀναβιοῦν ἠρχόμην· ὁ δὲ Κλει-
 νίας πρὸς τὸν Σώστρατον, Ἀληθῆ μου, πάτερ, εἶπε, τὰ
 μαντεύματα. Καὶ ἅμα πρὸς τὸν ἄγγελον εἶπε· Μὴ
 καλῆ; Οὐκ ἄλλην τοιαύτην, ἔφη, μετὰ τὴν Ἄρτε-
 μιν εἶδον. Πρὸς τοῦτ' ἐγὼ πηδῶ καὶ βοῶ, Λευκίπ-
 10 πην λέγεις. Καὶ μάλα, ἔφη· καλεῖσθαι γὰρ τοῦτο
 ἔλεγεν αὐτῇ, καὶ πατέρα Βυζάντιον καὶ πατέρα Σώ-
 στρατον ἔχειν. Ὁ μὲν δὴ Κλεινίας ἀνεκρότησε
 παιανίσα· ὁ δὲ Σώστρατος ὑπὸ χαρᾶς κατέπεσεν· ἐγὼ
 15 δ' ἐξάλλομαι μετὰ τῶν δεσμῶν εἰς ἀέρα καὶ ἐπὶ τὸ
 ἱερὸν ὡς ἀπὸ μηχανῆς βληθεὶς ἐπετόμην· οἱ δὲ φυλάσ-
 στοντες ἐδίωκον, νομίζοντες ἀποδιδράσκειν, καὶ ἐβόων
 τοῖς ἐντυγχάνουσι λαβέσθαι. Ἄλλ' εἶχον οἱ πόδες
 μου τότε περὰ. Καὶ μόλις οὖν τινες μαινομένου μου
 πρὸς τὸν δρόμον λαμβάνονται· καὶ οἱ φύλακες ἅμα
 20 παρῆσαν καὶ ἐπεχείρουν με τύπτειν. Ἐγὼ δ' ἤδη
 θαρρῶν ἡμυνόμην. Οἱ δ' εἶλκόν με εἰς τὸ δεσμοτή-
 ριον.

ΙΓ'. Καὶ ἐν τούτῳ παρῆν ὁ Κλεινίας καὶ ὁ Σώστρα-
 25 τος. Καὶ ὁ μὲν Κλεινίας ἐβόα· Ποῖ ἄγετε τὸν ἄνθρω-
 πον; οὐκ ἔστι φονεὺς ἐφ' ἧ καταδεδικασται. Καὶ ὁ
 Σώστρατος ἐν μέρει ταῦτ' ἔλεγε, καὶ ὡς εἶη αὐτὸς τῆς
 ἀνηρῆσθαι δοκούσης πατῆρ. Οἱ δὲ παρόντες, μαθόν-
 τες τὸ πᾶν, εὐφύμουν τε τὴν Ἄρτεμιν καὶ περιέστησαν.
 30 Οἱ δὲ φύλακες οὐκ εἶναι κύριοι τοῦ μεθεῖναι καταδικα-
 σθέντα πρὸς θάνατον ἄνθρωπον ἔλεγον, εἰς ὁ ἱερεὺς,
 τοῦ Σωστράτου δεηθέντος, ἐνεγυήσατο αὐτὸν ἔχειν καὶ
 παραΐξειν εἰς τὸν δῆμον, ὅταν δέη. Οὕτω μὲν δὴ τῶν
 δεσμῶν ἀπολύομαι καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν ταχὺ μάλα ἠπει-
 35 γόμην· καὶ ὁ Σώστρατος κατὰ πόδας, οὐκ οἶδα εἰ τὰ
 ὅμοια ἐμοὶ χαίρων. Οὐκ ἔστι δ' οὕτως ἄνθρωπος δρο-
 μικότατος, ὃν οὐ τῆς φήμης φθάνει τὸ πτερόν· ἦ καὶ
 τότε ἡμᾶς ἐπὶ Λευκίππην προῦλαβεν, ἀπαγγέλλουσα
 πάντα καὶ τὰ τοῦ Σωστράτου καὶ τάμα. Ἰδοῦσα δ'
 40 ἡμᾶς, ἐξεπήδησε τοῦ νεῶ, καὶ τὸν μὲν πατέρα περι-
 πτύζατο, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς εἶχεν ἐπ' ἐμέ. Ἐγὼ δ'
 εἰστέθειν, αἰδοῖ τῇ πρὸς τὸν Σώστρατον κατέχων ἑμαυ-
 τὸν καὶ ἅπαντα βλέπων εἰς τὸ ἐκείνης πρόσωπον, ἐπ'
 45 αὐτὴν ἔκθορεῖν. Οὕτως ἀλλήλους ἡσπασζόμεθα τοῖς
 ὄμμασιν.

XV. Interea aëdituorum unus, concitato admodum gres-
 su ad sacerdotem veniens, puellam quendam peregrinam
 ad Dianam confugisse, cunctis audientibus, nuntiavit.
 Qua re cognita, ego spem concepi, oculos sustuli, ac pæne
 reviviscere visus sum. Clinia vero ad Sostratum conver-
 sus, Vera, inquit, pater, vaticinia mea sunt; atque, an
 formosa illa esset, aëditum rogavit. Cui aëdituus, Non
 aliam, inquit, Diana excepta, formosiozem vidi. Tum
 ego lætitia exsulto et clamo: Leucippen dicis. Maxime,
 ait ille. Hoc enim nomine se vocari, patriamque sibi esse
 Byzantium, patrem vero Sostratum, dixit. Clinia igitur
 lætabundus plausum edere cœpit, cum Sostratus interim
 præ gaudio exanimatus concidisset. Ego salu me ad si-
 dera e vinculis dedi, mox ad templum tanquam tormento
 aliquo impulsus convolavi. Custodes, fugam me arripuis-
 se putantes, insequabantur: atque obvios quosque ad me
 comprehendendum clamore advocabant. Sed pedibus
 meis alas additas fuisse dixisses. Tandem insanientis
 more currentem me quidam apprehenderunt, et custodes
 simul aderant et me cædere conabantur. Verum ego au-
 dentior jam factus contra niti: illi me ad carcerem ducere
 pergebant.

XVI. Interea sacerdos et Clinia præsto fuerunt. Cli-
 niaque prior, Quo hominem, inquit, ducitis? hic certe cæ-
 dem, cujus damnatus est, nunquam fecit. Sostratus quo-
 que eadem fere singillatim repetebat, ejusque, quam
 peremptam putabant, patrem se esse affirmabat. Qui
 aderant, cognita re, Dianæ numen laudibus extollebant:
 meque circumstantes ad carcerem duci vetabant. Custo-
 des autem sibi hominis jam damnati dimittendi jus non
 esse causabantur, donec sacerdos Sostrato orante maxime
 promittens fore ut, cum opus esset, in jus venirem vas est
 factus. Itaque vinculis solutus ad Dianæ quam occyssime
 contendi, meaque vestigia Sostratus persecutus est, sed
 nescio an pari mecum lætitia. Sed nullus reperitur tam
 celer cursor, quem famæ ala non antevertat. Ea nos ante-
 gressa, Leucippen cum de aliis omnibus, tum de Sostrati
 adventu, certiore fecerat. Itaque cum primum nos vidit,
 e fano exiens patrem quidem complexa est, oculos vero
 in me convertit: ego licet ob Sostrati præsentiam vere-
 cundans, me, quo mimis ad illam amplectendam excur-
 rerem, continere, non tamen ab ejus vultu oculos defigere
 usquam valebam. Ita mutuis nos obtutibus inter nos salu-
 tabamus.

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

LIBER OCTAVUS.

Ἄρτι δ' ἡμῶν μελλόντων καθέζεσθαι καὶ περὶ τούτων διαλέγεσθαι, Θέσανδρος σπουδῇ μάλα, μάρτυρας ἄγων τινὰς, ἔργεται πρὸς τὸν νεῖον, καὶ μεγάλη τῆ φωνῇ πρὸς τὸν ἱερέα, Μαρτύρομαι, ἔφη, τῶνδε ἐναντίον, ὅτι μὴ θεόντις ἐξαιρῆ δεσμιῶν καὶ θανάτου κατεγνωσμένον ἄνθρωπον ἐκ τῶν νόμων ἀποθανεῖν. Ἔχεις δὲ καὶ δούλην ἔμην, γυναῖκα μάχλον καὶ πρὸς ἄνδρας ἐπιμανῆ· ταύτην ὅπως μοι φυλάξεις. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ, δούλην καὶ γυναῖκα μάχλον, ὑπεραλγίστας τὴν ψυχὴν, οὐκ ἤνεγκα τῶν βημάτων τὰ τραύματα, ἀλλ' ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, Σὺ μὲν οὖν, ἔφη, καὶ τρίδουλος καὶ ἐπιμανῆς καὶ μάχλος· αὕτη δὲ καὶ ἔλευθερα καὶ παρθένος καὶ ἀξία τῆς θεοῦ. Ὡς δὲ ταῦτ' ἤκουσε, Καὶ λοιδορεῖς, φήσας, δεσμοῦτα καὶ καταόικει; παῖε με κατὰ τῶν προσώπων μάλα βιαίως καὶ ἐπάγει δευτέραν· ἐκ δὲ τῶν βινῶν αἵματος ἔρρεον κρουνοί. Ὅλον γὰρ αὐτοῦ τὸν θυμὸν ἔχειεν ἡ πληγῆ. Ὡς δὲ καὶ τρίτην ἀπροφυλάχτως ἔπαισε, λαμβάνει μου τῶν στόματι περὶ τοὺς ὀδόντας προσπταίσας τὴν χεῖρα, καὶ τραθεῖς τοὺς δακτύλους, μόλις τὴν χεῖρα συνέστειλεν ἀνακραγῶν. Καὶ οἱ ὀδόντες ἀμύουσι τὴν τῶν βινῶν ὕβριν· τιτρώσκουσι γὰρ αὐτοὶ τοὺς παίοντας δακτύλους, καὶ ἂ πεποιθεν ἔπαθεν ἡ χεῖρ. Καὶ ὁ μὲν ἐπὶ τῆ πληγῇ μάλ' ἀνακραγῶν συνέστειλε τὴν χεῖρα καὶ οὕτως ἐπάυσαστο. Ἐγὼ δ' ἰδὼν ὅσον ἔχει κακόν, τοῦτο μὲν οὐ προσεποιησάμην· ἐφ' οἷς δ' ἐτυραννήθην τραγωιδῶν, ἐνέπλησα βοῆς τὸ ἱερόν.

Β'. Ποῖ φύγωμεν ἔτι τοὺς βιαίους; ποῖ καταδράμωμεν; ἐπὶ τίνα θεῶν μετὰ τὴν Ἄρτεμιν; Ἐν αὐτοῖς τυπτόμεθα τοῖς ἱεροῖς· ἐν τοῖς τῆς αὐλαίας παιόμεθα χωρίοις. Ταῦτ' ἐν ἐρημίαις μόναις γίνεται, ὅπου μηδεὶς μάρτυς, μηδ' ἄνθρωπος ἐστί· σὺ δ' αὐτῶν ἐν ὄψει τυραννεῖς τῶν θεῶν. Καὶ τοῖς μὲν πονηροῖς αἱ τῶν ἱερῶν ἀσφαλεῖται διδοῦσαι καταφυγῆν, ἐγὼ δὲ μηδένα ἀδικήσας, ἰκέτης δὲ τῆς Ἀρτέμιδος γενόμενος, τύπτομαι παρ' αὐτῇ τῇ βωμῇ, βλεπούσης, οἴμοι, τῆς θεοῦ. Ἐπὶ τὴν Ἄρτεμιν αἱ πληγαί. Καὶ οὐ μέγρι πληγῶν ἡ παροιμία, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων τις λαμβάνει τραύματα, ὡς ἐν πολέμῳ καὶ μάχῃ, καὶ μειάνται μὲν τὸ ἔδαφος ἀνθρωπίνῳ αἵματι. Τοιαῦτα σπένδει τις θεῶ; Οὐ βάρβαροι ταῦτα καὶ Ταῦροι, καὶ ἡ Ἄρτεμις ἡ Σκυθῶν; ὁ παρ' ἔκεινοις μόνος ναὸς οὕτως αἰμάσσεται. Τὴν Ἰωνίαν Σκυθίαν πεποιήσας, καὶ ἐν Ἐφέσῳ βεῖ τα ἐν Ταύροις αἵματα. Λαθεῖ καὶ ξίφος κατ' ἔμοῦ. Καίτοι τί δέη σιδήρου; τὰ τοῦ ξίφους πεποιήκεν ἡ χεῖρ. Ἀνδροφόνος αὕτη καὶ μαιφόνος δεξιά τοιαῦτα δέδρακεν οἷα ἐκ φόνου γίνεται.

Γ'. Ταῦτά μου βοῶντος ὁ ὄχλος συνερρή τῶν ἐν τῷ ἱερῷ παρόντων· καὶ οὕτοι ἐκάχισον αὐτὸν καὶ ὁ ἱερεὺς αὐτός, Οὐκ αἰσχύνῃ τοιαῦτα ποιεῖν οὕτω φανερός καὶ ἐν τῷ ἱερῷ; ἐγὼ τε τελαβρηχῶς, Τοιαῦτα, ἔφη, ὦ ἄνδρες, πέπονθα, ἐλεύθερός τ' ὢν, καὶ πόλεως οὐκ

At Thersander, dum nos jam sessuri, atque iis ipsis de rebus inter nos collocuturi essemus, concitato admodum gressu, adductisque secum testibus aliquot, fanum ingressus est: et voce quam maxime contenta ad sacerdotem conversus, Illud, inquit, his audientibus tibi denuntio, inique a te factum esse, qui hominem legibus capite damnatum e vinculis exemeris. Atqui ancillam etiam meam, impudicam illam quidem et in appetendis viris ad insaniam usque effusam, habes: hanc mihi serva. Tum ego et servam et impudicam Leucippen vocari audiens, animo vehementissime commotus, orationemque tam contumeliosam non ferens, ipso nondum tacente, Tu quidem, inquam, triservis es et insanus et impudicus: Leucippe libera est et virgo et dea digna. Quibus ille auditis, Tu, igitur, vinctus, inquit, et damnatus, conviciari audes? Et quanta maxima vi potuit, os mihi semel atque iterum contudit, ut sanguinis quasi rivus quidam e naribus manarint. Ira fervens enim plagam intulerat. Cum vero etiam tertio me percussisset, dexteram labris imprudenter impactam dentibus illisit, ac vulneratis digitis ingemiscens manum vix retraxit: ita dentes sauciata dextera narium injuriam ulfi sunt, ipsæ enim vulnerant digitos percutientes, et quæ vulnera manus intulerat, accepit. Atque ille quidem præ vulneris dolore admodum lugens, manu ad se revocata, deinceps vim inferre destitit: ego vero digitorum vulnus animadvertisse dissimulans, vinctique mihi illatam conquerens, templum clamore complevi.

II. Quonam tandem grassatorum violentiam fugiemus? Quo curremus? Quos post Dianæ numen deos adhibimus? Ipsi in templis vulpulus: in ipsis adytis plagæ nobis imponuntur. Atqui desertis tantum in locis, ubi nulli adsint testes neque homines, facinora hujusmodi committi solent: tu vero coram diis ipsis regiam potestatem exerces: cumque templorum asyla sontibus presidio sunt, ea ipse innocens ac supplex (me miserum) ante aras, ipsa violente dea, vulnus accipi. Jam vero quis percussionsis istas Dianæ illatas fuisse neget? quanquam non iis quidem contenta fuit hujus insaniam, sed etiam vulnera in vultum, qualia in bello atque pugna inferuntur, intulit, humanoque pavimento sanguine foedavit. At vero quis Ephesiac unquam Dianæ hoc pacto sacrificavit? Barbarorum ac Taurorum hujusmodi quidem certe institutum est. Apud Scythias Dianæ templum est: apud quos solos deæ hujus altaria humano cruore conspergi receptum est. Tu autem Ionia ut Scythia esset, Ephesiacque idem, qui in Taurica insula, cruor manaret, effecisti. Quin igitur gladium etiam in me stringis? quanquam quid ferro opus est, cum gladii munere manus fungatur? cruenta enim et caedibus assueta dextra tua id nunc patravit, quod in occisionibus fieri consuevit.

III. Hæc dum ego lamentarer, ab iis qui in templo erant, concursus ad me factus est: ac nonnulli ex iis hominem increpare cœperunt: quin etiam sacerdos ipse, Nonne dedecore est, inquit, tam aperte hæc, in templo præsertim, facere? Quam ob causam ego jam confirmato animo, Hoc equi-

ἀσήμευ, ἐπιβουλεύθεις μὲν εἰς τὴν ψυχὴν ὑπὸ τούτου, σωθεις δ' ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ἣ τούτων ἀπέφηνε συκοφάντην. Καὶ νῦν προελθεῖν με δεῖ καὶ ἀπονίψασθαι τὸ πρόσωπον ἐξω. Μὴ γὰρ ἐναυθα τοῦτο ποιήσαιμι ἐγωγε, μὴ καὶ τὸ ἱερὸν ὕδωρ τῇ τῆς ὕβρεως αἵματι μιανθῇ. Τότε μὲν δὴ μόλις ἀφελκύσαντες αὐτὸν ἐξάγουσι τοῦ ἱεροῦ. Τοσοῦτον δ' εἶπεν ἀπιών· Ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν ἤδη κέχριται, καὶ ὅσον οὐδέπω πείσῃ δίκην· τὸ δὲ τῆς ψευδοπαρθένου ταύτης [ἐταίρας] ἡ σύριγξ τιμωρῆσεται.

Δ'. Ὡς δ' ἀπηλλάγη ποτὲ, κἀγὼ ἐξεληθὼν ἐκάθηρα τὸ πρόσωπον. Τοῦ δὲ δειπνοῦ καιρὸς ἦν, καὶ ὑπεδέξατο ἡμᾶς ὁ ἱερεὺς μάλᾳ φιλοφρόνως. Ἐγὼ δ' εἰς τὸν Σώστρατον ὀρθοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν οὐκ ἠδυνάμην, συνειδὼς οἷα αὐτὸν διεθεθεῖκεν. Καὶ ὁ Σώστρατος δὲ τὰς τῶν ὀφθαλμῶν ὀρῶν ἀμύξεις τῶν ἑμῶν, ἃς ἔτυχον ὑπ' αὐτοῦ παθὼν, ἀντησχύνετό με βλέπειν· καὶ ἡ Λευκίππη δὲ τὰ πολλὰ εἰς γῆν ἔβλεπε. Καὶ ἦν ὄλον τὸ συμπόσιον αἰδώς. Προϊόντος δὲ τοῦ πότου καὶ τοῦ Διονύσου κατὰ μικρὸν ἐξίλασκομένου τὴν αἰδῶν (ἐλευθερίας γὰρ οὗτος πατήρ) ἄρχει λόγου πρῶτος ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν Σώστρατον· Τί οὐ λέγεις, ὦ ξένη, τὸν περὶ ἡμᾶς μῦθον ὅστις ἐστὶ; Δοκεῖ γάρ μοι περιπλοκάς τινας ἔχειν οὐκ ἀηδεῖς. Οἶνῳ δὲ μάλιστα πρέπουσιν οἱ τοιοῦτοι λόγοι. Καὶ ὁ Σώστρατος προφάσεως λαβόμενος ἄσμενος, Τὸ μὲν κατ' ἑμὲ τοῦ λόγου μέρος ἀπλοῦν, εἶπεν, ὅτι Σώστρατος ὄνομα, Βυζάντιος τὸ γένος, τούτου θεῖος, πατήρ ταύτης. Τὸ δὲ λοιπὸν, ὅπερ ἐστὶ μῦθος, λέγε, τέχνον Κλειτοφῶν, μηδὲν αἰδούμενος. Καὶ γὰρ εἴ τί μοι συμβέβηκε λυπηρὸν, μάλιστα μὲν οὐ σὸν ἐστίν, ἀλλὰ τοῦ δαίμονος· ἔπειτα τῶν ἔργων παρελθόντων ἢ διήγησις τὸν οὐκέτι πάσχοντα ψυχαγωγεῖ μάλλον ἢ λυπεῖ.

Ε'. Κἀγὼ πάντα τὰ κατὰ τὴν ἀποδημίαν τὴν ἀπὸ Τύρου διηγούμεαι, τὸν πλοῦν, τὴν ναυαγίαν, τὴν Αἴγυπτον, τοὺς βουκόλους, τῆς Λευκίππης τὴν ἀπαγωγὴν, τὴν παρὰ τῇ βοιωτῷ πλαστῆν γαστέρα, τὴν Μενελάου τέχνην, τὸν ἔρωτα τοῦ στρατηγοῦ, καὶ τὸ Χαιρέου φάρμακον, τὴν τῶν ληστῶν ἀρπαγὴν, καὶ τὸ τοῦ μικροῦ τραῦμα καὶ ἔδειξα τὴν οὐλήν. Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν Μελίτην ἐγενόμην, ἐξῆρον τὸ πρᾶγμα ἑμαυτοῦ πρὸς σωφροσύνην μεταποιῶν καὶ οὐδὲν ἐψευδόμην· τὸν Μελίτητος ἔρωτα, καὶ σωφροσύνην τὴν ἑμὴν, ὅσον ἐλιπέρησε χρόνον, ὅσον ἀπέτυχεν, ὅσα ἐπηγγεῖλατο, ὅσα ὠδύρατο· τὴν ναῦν διηγασάμην, τὸν εἰς Ἐφεσον πλοῦν, καὶ ὡς ἄμφω συνεκαθεύδομεν, καὶ, μὴ ταύτην τὴν Ἀρτεμιν, ὡς ἀπὸ γυναικὸς ἀνέστη γυνή. Ἐν μόνον παρῆκα τῶν ἑμαυτοῦ δραμάτων, τὴν μετὰ ταῦτα πρὸς Μελίτην αἰδῶν. Ἐπεὶ καὶ τὸ δεῖπνον εἶπον, καὶ ὡς ἑμαυτοῦ κατεψευσάμην, καὶ μέχρι τῆς θεωρίας τὸν λόγον συνεπέρανα, καὶ, Τὰ μὲν ἐμὰ ταῦτα, ἔφην· τὰ δὲ Λευκίππης τῶν ἑμῶν μεῖζονα. Πέπραται, δεδούλευκε, γῆν ἔσκαψε, σεσύληται τῆς κεφαλῆς τὸ κάλλος. Τὴν κουρὰν ὄραξ. Καὶ καθ' ἕκαστον ὡς ἐγέ-

dem, inquam, pacto, viri. Ephesii, acceptus sum homo liber et non obscuræ urbis civis : ab isto enim vitæ summum in discrimen adductus, a Diana servatus, quæ hunc calumniatorem esse arguit. Nunc mihi e templo exire, faciemque ablueri opus est : neque enim id ego hic unquam facere ausim, ne videlicet sacri latices errore per contumeliam effuso polluantur. Interea Thersander, cum vix e delubro nonnulli eum protruderent, hujusmodi quiddam inter abeundum solus secum locutus est : Tu quidem, quod ad causam tuam attinet, jam damnatus es : nec multo post de te supplicium sumetur. De scorto autem isto virginitatem ementiente, fistula iudicium faciet.

IV. Posteaquam ille abiit, egressus ipse faciem abluī : cumque accumbendi jam tempus esset, a sacerdote peramanter accepti sumus. Ego vero eorum, quæ in Sostratum admiseram, conscius, oculos in illum palam conijcere non audebam : et ipse oculorum meorum vulnera videns, quibus me affecerat, me contueri pariter verecundabatur : Leucippe quoque nihil aliud, quam terram intuebatur, ita ut convivium prorsus verecundia constaret. Tandem procedente potu, Bacchioque pudorem sensim amovente, is enim libertatis auctor est, primus ad Sostratum conversus sacerdos, Quin tu igitur, inquit, o hospes, rerum vestrarum, cujusmodi tandem eæ sint, seriem narras? mihi sane non insuaves quasdam ambages continere videtur : præterea vino sermones hujusmodi maxime conveniunt. Tum Sostratus, loquendi occasione lubenter sumta, Quod quidem, inquit, ad me attinet, simplex admodum est. Sostrato mihi eī nomen, patria Byzantium, atque adolescentis quidem istius patruus, puellæ autem pater sum. Cetera, quæ revera fabula sunt, tu, Clitophon, metu omni prorsus abjecto, effare. Nam si quid mihi acerbi evenit, non tibi, sed fortunæ tribuendum est. Ad hæc, præteritorum malorum commemoratio tantum abest, ut qui evasit, mœrore afficiat, ut etiam vehementer oblectet.

V. Tum ego, quæ mihi postea, quam Tyro profugii, evenerunt, singula ordinatim recensui, navigationem scilicet, naufragium, Ægyptum, prædones, Leucippes raptum, fictum apud aram uterum, Menelai calliditatem, amorem ductoris militum, Chæræ medicinam, piratarum rapinam, vulnus femoris, cujus tum quoque cicatricem ostendi. Ubi vero ad Meliten ventum est, quæcunque mihi agere contigit, quanta maxima potui modestia, mendacioque nullo penitus intermisto, narravi, Melites amorem, continentiamque meam, quamdiu me illa oraverit, quamdiu illam ipse lactaverim, tum quæcunque promisit, quæcunque conquesta est, omnia præterea, quæ in nave, dum Ephesum proficisceremur, acta sunt, nempe ut simul ambo cubueramus, a meque illa tanquam a muliere mulier, (Dianam ipsam festabar) surrexerat; postremo meam omnem erga illam observantiam, cenam item, falsamque mei accusationem, et cetera omnia ad Sostrati usque adventum perspicue enarravi, unico tantum facto meo quod ad Meliten attinet prætermisso. Atque hæc quidem, inquam, de me quæ dicerem, habui, Leucippes autem facta meis multo majora sunt : vendita enim est, servavit, terram fodit, capitis decus, id quod tonsura ipsa declarat, ami-

νετο διεξήειν. Κάν τῶδε κατά τὸν Σωσθένην καὶ
 Θέρσανδρον γενόμενος, ἐξήρον καὶ τὰ αὐτῆς ἔτι μάλ-
 λον ἢ τὰμὰ εἰδῶς αὐτῇ χαριούμενος ἀκούοντος τοῦ
 πατρός· ὡς πᾶσαν αἰκίαν ἤνεγκεν εἰς τὸ σῶμα καὶ
 5 ὕβριν, πλὴν μιᾶς· ὑπὲρ δὲ ταύτης τὰς ἄλλας πάσας
 ὑπέστη· καὶ ἔμεινε, πάτερ, τοιαύτη μέχρι τῆς παρού-
 σης ἡμέρας, ὡς αὐτὴν ἐξέπεμψας ἀπὸ Βυζαντίου.
 Καὶ οὐκ ἔμὸν τοῦτ' ἐγκώμιον, ὅτι φυγὴν ἐλόμενος οὐ-
 δὲν ἔδρασα, ὑπὲρ ὧν ἔσυχον, ἀλλ' αὐτῆς, ὅτι καὶ ἐν
 10 μέσοις λησταῖς ἔμεινε παρθένος, καὶ τὸν μέγαν ἐνίκη-
 σε ληστὴν, Θέρσανδρον λέγω, τὸν ἀναίσχυντον, τὸν
 βίαιον. Ἐπιλοσοφήσαμεν, πάτερ, τὴν ἀποδημίαν.
 Ἐδίωξε γὰρ ἡμᾶς ἔρως, καὶ ἦν ἔραστοῦ καὶ ἐρωμένης
 φυγῆ· ἀποδημήσαντες γεγόναμεν ἀλλήλων ἀδελφοί.
 15 Ἐἴ τις ἄρα ἔστιν ἀνδρὸς παρθενία, ταύτην καὶ γὰρ μέ-
 χρι τοῦ παρόντος πρὸς Λευκίππην ἔγω. Ἡ μὲν γὰρ
 ἦρα ἐκ πολλοῦ τοῦ τῆς Ἀρτεμίδος ἱεροῦ. Δέσποινα
 Ἄφροδίτη, μὴ νεμεσήσῃς ἡμῖν ὡς ὕβρισμένη. Οὐκ
 ἠθέλομεν ἀπάτορα γενέσθαι τὸν γάμον. Πᾶρσστιν
 20 οὖν ὁ πατήρ· ἦκε καὶ σὺ· εὐμένης ἡμῖν ἦδη γενοῦ.
 Ταῦτ' ἀκούοντες, ὁ μὲν ἱερεὺς ἐκεχῆνει, θαυμάζων
 ἕκαστον τῶν λεγομένων· ὁ δὲ Σώστρατος καὶ ἐπεδά-
 κρυνεν, ὅπότε [τὸ] κατὰ Λευκίππην ἐγεγονέι. [δρᾶ-
 μα]. Καὶ ἐπεὶ ποτ' ἐπαυσάμην, τὰ μὲν ἡμέτερα,
 25 εἶπον, ἠκούσατε· ἐν δ' αἰτῶ μαθεῖν καὶ γὰρ παρὰ σοῦ,
 ἱερεῦ, μόνον· τί ποτ' ἔστιν, ὁ τελευταῖον ἀπίων ὁ Θέρ-
 σανδρος κατὰ Λευκίππης προσέθηκε, σύριγγα εἰπὼν·
 Ἄλλὰ σὺ, ἔφη, καλῶς ἀνήρου· καὶ γὰρ εἰδότας ἡμᾶς
 τὰ περὶ τὴν σύριγγα τοῖς παρούσιν ὁμοῖς ἀρμόσασθαι
 30 προσήκει· καὶ γὰρ τὸν σὸν ἀμείψομαι μῦθον εἰπὼν.

Γ'. Ὅρᾳς τουτὶ τὸ ἄλσος τὸ κατόπιν τοῦ νεῶ.
 Ἐνθάδ' ἔστι σπηλαῖον ἀπόρρητον γυναιξί, καθαρὰς
 δ' εἰσελθούσας οὐκ ἀπόρρητον παρθένοισ. Ἀνάκειται
 δὲ σύριγξ, ὀλίγον ἔνδον τῶν τοῦ σπηλαίου θυρῶν.
 35 Εἰ μὲν οὖν τὸ ὄργανον καὶ παρ' ὑμῖν ἐπιχωριάζει τοῖς
 Βυζαντίοις, ἴστε ὁ λέγω· εἰ δὲ τις ὑμῶν ἔπτον ὠμίλησε
 ταύτῃ τῇ μουσικῇ, φέρε καὶ οἷόν ἐστιν εἶπω, καὶ τὸν
 ταύτῃ τοῦ Πανὸς πάντα μῦθον. Ἡ σύριγξ αὐλοῖ μὲν
 εἰσι πολλοὶ, κάλαμοι δὲ τῶν αὐλῶν ἕκαστος· αὐλοῦσι
 40 δ' οἱ κάλαμοι πάντες ὡς περ αὐλὸς εἷς. Σύγκεινται
 δὲ στοιχηθὲν ἄλλος ἐπ' ἄλλον ἡνωμένους· τὸ πρόσωπον
 ἰσοστάσιον καὶ τὸ νῦτον. Καὶ ὅσοι εἰσὶ τῶν καλάμων
 βραχὺ μικρῷ λειπόμενοι, τοῦτον μείζων ὁ μετὰ τοῦ-
 του, καὶ (ὁ πρῶτος τοῦ δευτέρου) [ἐπὶ τῷ δευτέρῳ]
 45 τοσοῦτον, ὅσον τοῦ δευτέρου μείζων ὁ μετὰ τοῦτον
 [τρίτος,] καὶ κατὰ λόγον οὕτως ὁ λοιπὸς τῶν καλά-
 μων χορὸς ἕκαστον τοῦ πρόσθεν ἴσον ἔχων, τὸ δ' ἔσσι
 μέσον ἔστι τῷ περιττῷ. Λίτιον δὲ τῆς τοιαύτης τά-
 ξεις ἢ τῆς ἀρμονίας διανομή. Τὸ μὲν γὰρ οὐχότατον
 50 ἄνω, καὶ ὅσον εἰς τὸ κάτω πρῶτον βαρὺ, κατὰ κέρως
 ἐκάτερον ὁ ἄκρος ἐλαγεν αὐλός· τὰ δὲ μεταξὺ τῶν
 ἄκρων τοῦ ρυθμοῦ διαστήματα, πάντες οἱ μεταξὺ κά-
 λαμοι, ἕκαστος ἐπὶ τὸν πέλας τὸ ὄζυ καταφέρων ἐς
 τὸν τῷ τελευταίῳ συνάπτει βάρει. Ὅσα δ' ὁ τῆς

sit. Unumquodque deinde, sicuti actum fuerat enarravi
 et cum de Sosthene Thersandroque facienda esset mentio,
 magis illius facta quam mea verbis extuli, sciens me
 puellæ ipsi, patre præsertim audiente, rem gratam fa-
 cere. Ærumnas enim contumeliasque omnes, Inquam,
 una duntaxat excepta, perpessa est, intactaque, pater
 qualem ipsam Byzantio dimisisti, in hanc usque diem per-
 mansit. Neque vero istud laudi mihi dari velim, qui
 fuga arrepta nihil eorum, ob quæ fugiebam, molitus sim·
 sed ipsi potius, quæ inter piratas etiam integram se ser-
 vaverit, et piratarum omnium maximi, Thersandri scilicet,
 inverecundi atque audacis, violentiæ restitit. Nos vero,
 et consulto quidem, navigationem suscepimus, pater :
 verum ad id amoris nimia vi compulsus fuimus, ut merito
 illa mutuo amantium fuga dici possit, sed fratres ambo
 una in itinere facti sumus, virginitatemque ipsi ineam,
 si qua viris virginitas inest, impollutam adluce,
 quod ad Leucippen attinet, servo, quandoquidem ipsam
 quoque Dianæ cultui jampridem addictam esse perdidice-
 ram. At tu, o heræ Venus, ne nobis tanquam neglecta
 succenseas. Absente patre nuptias facere nolumus. Ille
 nunc hic adest : quare adis tu quoque nobis jam tandem
 propitia. Quæ cum illi audivissent, sacerdos quidem præ
 admiratione obstupefactus est : Sostratus vero lacrymas
 profudit, quotiescunque de Leucippes incommodis actum
 fuit. Posteaquam dicendi a me finis tandem est factus,
 Casus equidem, inquam ego, nostros recensui omnes :
 nunc unum ipse quoque, o sacerdos, audire pervelim :
 nempe quid illud sit, quod postremo abiens Thersander
 Leucippæ minatus est, fistulæ mentione facta. Tum ille,
 recte sane, inquit, rogas. Æquum enim est, ut qui rem
 hanc, uti se habet, scimus, presentibus annectere. Et
 ego, hæc narrans tibi gratiam referam.

VI. Videsne igitur, inquit ille, nemus post templum?
 In eo spelunca est, mulieribus quidem inaccessible, virgini-
 bus autem nequaquam. Paulo intra ejus ostium fistula
 suspensa est : quod instrumenti genus si apud vos Byzan-
 tios in usu est, jam quid dicam, intelligitis : sin autem
 e vobis aliquis est qui non noverit hoc musices genus, ei
 ego quale id sit, Panisque omnem etiam fabulam, quate-
 nus ad id pertinet, enarrabo. Fistula pluribus e tibiis
 compacta est : quæ singulæ singulis ex arundinibus con-
 stant. Atque arundines ipsæ omnes, perinde ac tibia
 una sonum edunt : inter seque ita collocatæ sunt, ut al-
 tera alteri ordinatim adhæreat. Facies anterior posteriori
 similis habetur. Quoniam autem arundinum aliam alia
 excedit, illud scire oportet, altero ex capite quanto pri-
 mam secunda superat, tanto secundam a tertia superari,
 cæterasque deinceps proportionem eandem sequi : ex altero
 vero capite æquales illas inter se omnes esse : quæ om-
 nium media est, ea longiore dimidio minor est. Eo autem
 ordine dispositæ arundines fuerunt, ut æqualis effici con-
 centus posset. Nam cum acutissimus sonus in sublime ad-
 modum feratur, gravissimus autem contra deprimitur, am-
 boque extremas arundines, alter alteram scilicet, sortiti
 sint, interjacentes alias, quæ vocum intervalla modera-
 rentur, constitui necesse fuit. Illæ enim sonos impares,
 sed tamen pro rata portione distinctos naactæ, acutaque
 cum gravibus temperantes, in causa sunt, ut extremae
 inter se congruant, sic, ut æqualis demum concentus ef-

Ἄθηνᾶς αὐλὸς [ἐνὸς] λαλεῖ, τσαυτὰ καὶ ὁ τοῦ Πανός ἐν τοῖς στόμασιν αὐλεῖ. Ἄλλ' ἐκεῖ μὲν οἱ δάκτυλοι κυβερνοῦσι τὰ αὐλήματα, ἐναυῦθα δὲ τοῦ τεχνίτου τὸ στόμα μιμεῖται τὸς δακτύλους. Κάθε μὲν κλείσας ὁ αὐλητὴς τὰς ἄλλας ὄπας, μίαν ἀνοίγει μόνην, δι' ἧς τὸ πνεῦμα καταρρεῖ, ἐναυῦθα δὲ τοὺς μὲν ἄλλους ἐλευθέρους ἀφῆκε καλάμους, μόνῳ δὲ τὸ χεῖλος ἐπιτίθησιν, ὃν ἂν ἐθέλῃ μὴ σιωπᾶν, μεταπηδᾷ τ' ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον, ὅποι ποτ' ἂν (αὐτὸν) ἢ τοῦ κρούματος ἄρμονία καλῆ. Οὕτως αὐτῷ περὶ τοὺς αὐλοὺς χορεύει τὸ στόμα. Ἦν δ' ἡ σύριγγ' οὐτ' αὐλὸς ἀπ' ἀρχῆς, οὔτε καλάμους, ἀλλὰ παρθένος εὐειδὴς οἶαν εἶχεν κρίνειν. Ὅ Πᾶν οὖν ἐδίωκεν αὐτὴν δρόμον ἐρωτικόν, τὴν δ' ὕλη τις δέχεται δασεῖα φεύγουσαν. Ὅ δὲ Πᾶν κατὰ πόδας εἰσθορῶν, ὄρεγε τὴν χεῖρα ὡς ἐπ' αὐτήν. Καὶ ὁ μὲν ᾤετο θεηρακνεῖαι καὶ ἔχσθαι τῶν τριχῶν, καλάμων δὲ κόμην εἶχεν ἢ χεῖρ. Τὴν μὲν γὰρ εἰς γῆν καταδῦναι λέγουσι, καλάμους δὲ τὴν γῆν ἀντ' αὐτῆς τεκεῖν. Τέμνει δὴ τοὺς καλάμους ὑπ' ὀργῆς ὁ Πᾶν, ὡς κλέπτοντας αὐτοῦ τὴν ἐρωμένην. Ἐπει δὲ μετὰ ταῦτ' οὐκ εἶχεν εὐρεῖν, εἰς τοὺς καλάμους δοκῶν λελύσθαι τὴν κόρην, ἔκλαε τὴν τομὴν, νομίζων θεηρακνεῖαι τὴν ἐρωμένην. Συμφορήσας οὖν τὰ τετμημένα τῶν καλάμων ὡς μέλη τοῦ σώματος, καὶ συνθείς εἰς ἓν σῶμα, εἶχε διὰ χειρῶν τὰς τομὰς τῶν καλάμων καταφιλῶν, ὡς τῆς κόρης τραύματα. Ἔστενε δ' ἐρωτικὸν ἐπιθείς τὸ στόμα, καὶ ἐνέπνει ἄνωθεν εἰς τοὺς αὐλοὺς ἅμα φιλῶν. Τὸ δὲ πνεῦμα διὰ τῶν ἐν τοῖς καλάμοις στενωπῶν καταρρέον, αὐλήματα ἐποιεῖ, καὶ ἡ σύριγγ' εἶχε φωνήν. Ταύτην οὖν τὴν σύριγγά φασιν ἀναθεῖναι μὲν ἐνθάδε τὸν Πᾶνα, περιορίσαι δ' εἰς σπηλαῖον αὐτὴν, θαμίζειν τ' αὐτοῦ καὶ τῆ σύριγγι συνήθως αὐλεῖν. Χρόνῳ δ' ὕστερον χαρίζεται τὸ χωρίον τῇ Ἀρτέμιδι, συνθήκας ποιησάμενος πρὸς αὐτήν, μηδεμίαν ἐκεῖ καταβαίνειν γυναῖκα. Ὅταν οὖν αἰτίαν ἔχῃ τις οὐκ εἶναι παρθένος, προπέμπει μὲν αὐτὴν ὁ δῆμος μέχρι τῶν τοῦ σπηλαίου θυρῶν, διχάζει δ' ἡ σύριγγ' τὴν δίκην. Ἦ μὲν γὰρ παῖς εἰσέρχεται κεκοσμημένη στολῇ τῇ νενομισμένη, ἄλλος δ' ἐπικλείει τὰς τοῦ σπηλαίου θύρας. Κἂν μὲν ἡ παρθένος, λιγυρόν τι μέλος ἀκούεται καὶ ἔνθεον, ἥτοι τοῦ τόπου πνεῦμα ἔχοντος μουσικόν εἰς τὴν σύριγγα ταμείων, ἡ τάχα καὶ ὁ Πᾶν αὐτὸς αὐλεῖ. Μετὰ δὲ μικρὸν αὐτόματα μὲν αἱ θύραι ἀνεώχθησαν τοῦ σπηλαίου, ἐκφαίνεται δ' ἡ παρθένος ἐστεφανωμένη τὴν κεφαλὴν πίτυος κόμας. Ἐὰν δ' ἡ τὴν παρθεναίαν ἐψευδήσῃ, σιωπᾷ μὲν ἡ σύριγγ', οἰμωγὴ δὲ τις ἀντὶ μουσικῆς ἐκ τοῦ σπηλαίου πέμπεται, καὶ εὐθὺς ὁ δῆμος ἀπαλλάττεται καὶ ἀφίησιν ἐν τῷ σπηλαίῳ τὴν γυναῖκα. Τρίτῃ δ' ἡμέρᾳ παρθένος ἰέρεια τοῦ τόπου παρελθοῦσα, τὴν μὲν σύριγγα εὕρισκει χαμαὶ, τὴν δὲ γυναῖκα οὐδαμοῦ. Πρὸς ταῦτα παρασκευάσαθε πῶς ἂν αὐτοὶ σῆψτε τύχης καὶ σύνετε. Ἐἰ μὲν γὰρ ἐσσι παρθένος, ὡς ἔγωγε βουλομένη, ἅπτετε χαίροντες τῆς σύριγγος τυχόντες εὐμε-

ficiatur. Porro fistula hæc, si ori eam quis admoveat, eadem prorsus, quæ Palladis tibia, refert : verum hic digiti modos temperant, illic artificis os manum imitatur : hic tibicen foramina omnia, uno dumtaxat excepto, per quod spiritus exeat, obturat ; illic fistulicenes arundines alias omnes liberæ dimittens, uni tantum, quam quidem sonum edere velit, os admovet : qua deinde ommissa, ad aliam atque aliam, in quamcumque partem ipsum harmoniæ lex vocaverit transilit. Eoque pacto circum arundines labra feruntur. Ac fuit quidem tempus, cum fistula hæc neque tibia, neque arundo erat, sed virgo supra quam quis judicare possit, formosa : quæ cum sui amore captum Panem deum fugeret, densissimam in sylvam sese recepit. Pan vero vestigiis consecutus, puellæ manum tandem injecit : cumque capillis comprehensam illam tenere se arbitraretur, arundinum frondes apprehendebat manus, quas absorptæ terræ discessu puellæ loco enatas aiunt. Has igitur, utpote quæ amicam sibi suam eripuissent, iræ impotentia devictus, succidit. Verum puella non inventa, quum eam in arundines mutatam esse putaret, quod amicam leto se dedisse crederet, ob dissectionem ingenuit, dissectasque arundines, tanquam virginis membra essent, colligans, atque in unum componens, eam partem ubi dissectæ erant, tanquam puellæ vulnera manibus continere, ac dissuaviari perrexit. Ita dum amatorie lamentatur, os admovens, et foramina superne inflabat, simul oscula inferens. Spiritus calamos intravit, perque angustias eorum means sonum edidit : atque hoc pacto fistula vocem nacta est, quam deinceps a Pane in spelunca illa collocatam conclusamque fuisse, deum autem ipsum illuc frequenter venire, ac de more canere solitum, constans fama est. Post temporis intervallum vero Dianæ hunc agrum dono dat, pactione cum illa facta, ne mulier eo descenderet. Quamobrem cum in violati pudoris suspicionem virgo aliqua venit, eam populus ad speluncæ usque fores comitatur, ut fistulæ judicium subeat. Nam puella stolam ad id rite comparatam induta in antrum descendit, cujus postes ab uno aliquo obserantur : ac tum quidem, si ea virgo adhuc sit, canorus quidam ac pæne divinus sonus exauditur : sive quod musicum spiritum reconditum locus ille habeat unde fistula sonos promat, sive quod Pan forte ipse canat. Nec multo post antri valvæ sponte recluduntur, virgoque pineis frondibus redimita conspicitur. Sin autem virginem se mentita fuerit, fistula tacet, pro cantu fletum quandam spelunca emittit. Populus itaque, relicta ibi muliere, confestim abit : virgo autem loci ejus anti-stita tertio demum die speluncam ingressa, fistulam quidem humi delapsam, mulierem vero nusquam reperit. Ad hæc vos parate quorum quis exitus futurus sit, etiam atque etiam cogitate. Ac si viri adhuc expers Leucippe est (id quod ipse sane pervelim) alacres periculum facite, propitiam vobis fistulam habituri : cujus judicium nemini

νοῦς· οὐ γὰρ ἂν ποτε ψεύσαιο τὴν χρίσιν· εἰ δὲ μή· αὐτοὶ γὰρ ἴστε ὅσα εἰκὸς ἐν τοσαύταις αὐτὴν ἐπιβουλαῖς γενομένην ἄκουσαν...

Ζ'. Καὶ εὐθὺς ἡ Λευκίππη, πρὶν τὸν ἱερέα εἰπεῖν τὸν ἐξῆς λόγον, ὡς γέ μοι δοκεῖ, μηδὲ εἴπῃς· ἐγὼ γὰρ ἑτοίμη εἰς τὸ τῆς σύριγγος σπήλαιον εἰσελθεῖν καὶ χοῆρις προκλήσεις κατακεκλιῆσθαι. Ἄγαθὰ λέγεις, ὁ ἱερεὺς εἶπε, καὶ σοὶ συνήδομαι ὑπὲρ σωφροσύνης καὶ τύχης. Τότε μὲν οὖν ἐσπέρας γενομένης, ἕκαστος ἡμῶν ἀπῆει κοιμησόμενος, ἐνθα ὁ ἱερεὺς παρεσκευάσεν. Ὁ Κλεινίας δ' οὐκ ἦν ἡμῖν συνδειπνῶν, ὡς ἂν μὴ φορτικοὶ δοκοῖμεν εἶναι τῷ ξενόδοκῳ, ἀλλ' ἐνθα καὶ τὴν πρόσθεν ἡμέραν, καὶ τὴν τότε. Τὸν μὲν ται Σώστρατος ἐώρων ὑποβορυθηθέντα τῷ τῆς σύριγγος διηγῆσαι, καὶ ἄρα τὰ περὶ τῆς παρθενίας δι' αἰδοῦ τὴν πρὸς αὐτὸν ψευδόμεθα. Διανεύω δὲ τῇ Λευκίππῃ νεύματι ἀφανεῖ τὸν φόβον τοῦ πατρὸς ἐξελεῖν, ἐπισταμένην οἴω δὲ τρόπῳ μάλιστα οἴεται πείσειν. Κάκεινη δ' ἐδόκει μοι ταῦτον ὑποπτεῦναι, ὥστε ταχὺ μου συνέχευε. Διενόητο δὲ καὶ πρὸ τοῦ παρ' ἐμοῦ νεύματος, πῶς ἂν κοσμιώτατα προσεγεθείη τῷ πιστώματι. Μέλουσα οὖν πρὸς ὕπνον ἀναχωρεῖν, καὶ ἀσπαζόμενη τὸν πατέρα, ἡρέμα πρὸς αὐτὸν, Θάρρει, πάτερ, ἔφη, περὶ ἐμοῦ, καὶ πιστεύε τοῦτο εἰρημένον. Μὰ τὴν γὰρ Ἄρτεμιν, οὐδέτερος ἡμῶν οὐδὲν ἐψεύσατο. Τῇ δ' ὑστεραία περὶ τὴν θεωρίαν ἦσαν ὅ τε Σώστρατος καὶ ὁ ἱερεὺς, καὶ ἠῤῥεπισιμένα ἦσαν αἱ θυσίαι. Παρῆν δὲ καὶ ἡ βουλή μεθέξουσα τῶν ἱερείων. Εὐφημίαι δ' ἦσαν εἰς τὴν θεὸν πολλαί, καὶ ὁ Θέρσανδρος (ἐτυχε γὰρ καὶ αὐτὸς παρών) προσελθὼν τῷ προέδρῳ, Πρόγραψον εἰς αὐρίον, ἔφη, τὰς περὶ ἡμῶν δίκας, ἐπεὶ καὶ τὸν καταγνωσθέντα σοὶ γῶδες ἤδη τινὲς ἔλυσαν, καὶ ὁ Σιωθίνης ἐστὶν οὐδαμοῦ. Προγέγραπτο μὲν οὖν εἰς τὴν ὑστεραίαν ἡ δίκη. Παρεσκευαζόμεθα δ' ἡμεῖς μάλ' εὐπρεπῶς ἔχοντες.

Η'. Ἠκούσης δὲ τῆς κυρίας, ὁ Θέρσανδρος εἶπεν ὧδε· οὐκ οἶδα τίνας ἀρξέωμαι λόγου καὶ πόθεν, οὐδὲ τίνοις κατηγορήσω πρῶτον καὶ τίνοις δεύτερον. Τὰ τε γὰρ τετολημμένα πολλὰ ὑπὸ πολλῶν, καὶ οὐδὲν οὐδενὸς τῷ μεγέθει δεύτερον· πάντα δ' ἀλλήλων γυμνὰ, καὶ μεθ' ὧν οὐδ' ἂν ἀψωμαι κατηγορῶν. Τὰ τε γὰρ τῆς ψυχῆς κρατούσης, φοβοῦμαι μὴ ἀτελής μοι ὁ λόγος γένηται, τῆς τῶν ἄλλων μνήμης τὴν γλωτταν ἐπ' ἕκαστον ἑλκούσης. Ἡ γὰρ εἰς τὸ μήπω λεχθέν ἐπειεῖς τοῦ λόγου τὸ δλόκληρον τῶν ἤδη λεχθέντων παραιρεῖται. Ὅταν μὲν γὰρ φρονέωσι τοὺς ἀλλοτρίους οἰκίας οἱ μοιχοί, μοιχεύουσι δὲ τὰς ἀλλοτρίας γυναικας οἱ φονεῖς, λύουσιν δ' ἡμῖν τὰς θεωρίας οἱ πορνοδοσχοί, τὰ δὲ σεμνότετα τῶν ἱερῶν μιανύουσιν αἱ πόρναι, τὰς ἡμέρας δὲ λογιζόμενος, ἡ ταῖς δούλαις καὶ τοῖς δεσπότηαις, τί δράσειε τις ἔτι, [τῆς] ἀνομίας ἰομοῦ καὶ μοιχείας, καὶ ἀσεθείας καὶ μαιφονίας κεκερασμένης; Κατεγνωκῆτέ τίνος θάνατον, ἐπ' αἷς δὲ ποτ' οὖν αἰτίας, οὐδὲν γὰρ διαφέρει, καὶ δεδεμένον εἰς τὸ δεσ-

unquam fraudi fuit. Sin minus, vos enim scire debetis, quam multa verisimile est eam vel invitam (pertulisse), cui toties in insidiatorum manus devenire contigit.

VII. Tum Leucippe, antequam ceptum sermonem sacerdos finiret, Atqui, quum hoc decreverim facere, nihil addas; ego enim fistulae antrum promte ingredi atque tibi, ne provocata quidem, concludi. Est id mihi, inquit sacerdos, perjucundum: tuamque tibi continentiam et felicitatem gratulor. Sed cum jam advesperasset, nostrum unusquisque, ubi sacerdos praescripserat, cubitum abiit. Clinia nobiscum handquaquam cenaverat, hospiti enim oneri esse volebamus, sed eo se receperat, ubi pridie quoque fuerat diversatus. Caeterum Sostratus, iis auditis, quae de fistula narrata fuerant, subterferi nobis visus est, ne verecundia erga se nostra ad mentierum virginitatem adduceremur. Quamobrem ego puellae clam nutu indicavi, ut illum patri timorem eximeret: quo enim maxime modo id ei persuaderet, didicerat, idemque et ipsa suspicari mihi visa fuerat. Quid enim meus ille nutus sibi vellet, statim percepit: ac jam etiam ante, quam ei annuerem, nonnulla excogitaverat, ad persuadendum quam appositisima. Cubitum enim itura, patre salutato, bonoque animo esse jusso, Verbis, inquit, pater, nostris fidem habe: nemo enim nostrum, ita me Diana servet, ulla in re mentitus est. Postridie illius diei, cum victima in promptu essent, Sostratus et sacerdos sacris peragendis operam impenderunt. Convenit autem etiam divinae rei particeps futura concio. Deaeque magno cum plausu acclamatum est. Thersander autem (aderat enim et ipse) in praesidis conspectum progressus, Vadimonium, inquit, nobis in crastinum differ: quem enim tu heri damnasti, nonnulli missum fecerunt, Sosthenesque nusquam invenitur. Itaque factum fuit. Nosque interea, ut vadimonium longe paratiores obiremus, operam dedimus.

VIII. Cuius cum dies tandem advenisset, Thersander hunc in modum verba fecit: Quibus utar verbis, undeve initium dicendi sumam, quos prius, et quos posterius accusem, non satis scio: multa enim et a multis audacter facta, mihi dicenda sese offerunt, magnitudine inter se paria, omnia a se invicem separata, quorum nullum accusando totum enarrare possum. Nam ea, quae animus concepit, vereor ut explicare oratione possim, aliarum praesertim rerum memoria linguam ad se trahente. Quippe dum ad illa quae nondum dicta sunt, oratio festinat, facultatem eripi mihi sentio, quo minus res jam susceptas absolvam. Etenim cum aliorum servos adulteri necent, alienas conjuges scarii violent, theoriarum sanctitatem lenones tollant, sanctissima Deorum templa meretrices profanent, sin etiam, qui ancillis herisque diem dicant; quid faciat quis violatis legibus, adulteriis, sacrilegiis, caedibus cumulatis? Unum, quaeso, aliquem vos quavis de causa (nihil enim refert) capitis damnate, atque in cu-

μωτήριον ἀπεστείλατε, φυλαχθῆσόμενον τῇ κατα-
 δίκῃ· οὗτος δὲ παρέστηκεν ὑμῖν, ἀντὶ τῶν δεσμῶν
 λευκῆν ἡμφιεσμένος στολῆν, καὶ ἐν τῇ τάξει τῶν ἐλευ-
 θέρων ἕστηκεν ὁ δεσμώτης. Τάχα δὲ [καὶ] τολμήσει
 5 καὶ φωνὴν ἀφείναι καὶ ἐπιρρητορεύσαι τι κατ' ἐμοῦ,
 μᾶλλον δὲ κατ' ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας ψήφου. Λέγε
 δὲ ὧδε τῶν προέδρων καὶ τῶν συμβούλων τὸ δόγμα.
 Ἀκούετε καθάπερ ἐψηφίσασθε, καὶ τὴν περὶ τούτου μοι
 γραφῆν. Ἐδοξεν ἀποθνήσκειν Κλειτοφῶντα. Ποῦ
 10 τοῖνον ὁ δῆμιος; ἀπαγέτω τοῦτον λαβῶν. Δὸς ἤδη
 τὸ κώνειον. Ἦδη τέθνηκε τοῖς νόμοις· κατάδικός ἐστιν
 ὑπερήμερος. Τί λῆγεις, ὦ σεμνότατε καὶ κοσμιώτατε
 ἱερεῦ; ἐν ποίοις ἱεροῖς γέγραπται νόμοις τοὺς ὑπὸ τῆς
 βουλῆς καὶ τῶν πρυτάνεων κατεγενομένους καὶ θανά-
 15 τοις καὶ δεσμοῖς παραδοθέντας, ἐξαρπάξιν τῆς κατα-
 δίκης καὶ τῶν δεσμῶν ἀπολύειν, καὶ κυριώτερον σαυ-
 τῶν ποιεῖν τῶν προέδρων καὶ τῶν δικαστηρίων; Ἀνά-
 στηθι τοῦθούκου, πρόεδρε, παραχώρησον τῆς ἀρχῆς αὐτῶ
 καὶ τοῦ δικαστηρίου· οὐκέτι οὐδενὸς εἶ κύριος· οὐδὲν
 20 ἕξειστί σοι κατὰ τῶν πονηρῶν ψηφίσασθαι, καὶ σήμερον
 ὅ τι δοῖε λυεταί. Τί ἕστηκας, ἱερεῦ, σὺν ἡμῖν ὡς τῶν
 πολλῶν εἶς; Ἀνάβηθι, καὶ κάθισον ἐν τῷ τοῦ προέδρου
 θρόνῳ, καὶ σὺ δικάζε λοιπὸν ἡμῖν, μᾶλλον δὲ κέλευε
 τυραννικῶς, μηδ' ἀναγινωσκέσθω σοὶ τις νόμος, μηδὲ
 25 γνῶσις δικαστηρίου, μήθ' ὄλιως ἀνθρωπιον σεαυτὸν ἡγοῦ.
 Μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος προσκυνοῦ· καὶ γὰρ τὴν ἕκείνης
 τιμὴν ἐξήρασας. Αὐτῇ μόνῃ τοὺς ἐπ' αὐτὴν κατα-
 φεύγοντας ἕξειστί σώζειν· καὶ ταῦτα πρὸ δικαστηρίου
 γνώσεως. Δεδεμένον δ' οὐδένα λέλυκεν ἡ θεὸς, οὐδὲ
 30 θανάτῳ παραδοθέντα ἠλευθέρωσε τῆς τιμωρίας. Τῶν
 δυστυρούντων εἰσὶν, οὐ τῶν ἀδικούντων οἱ βωμοί.
 Σὺ δὲ καὶ τοὺς δεθέντας ἠλευθέρως, καὶ τοὺς κατα-
 δίκους ἀπολύεις. Οὗτως παρευδοκίμησας καὶ τὴν
 Ἄρτεμιν. Τίς ὄκησεν ἀντὶ δεσμοτηρίου τὸ ἱερὸν;
 35 Φονεὺς καὶ μοιχὸς παρὰ τῇ καθαρᾷ θεῷ· οἴμοι μοιχὸς
 παρὰ τῇ παρθένῳ. Σύνῃν δ' αὐτῶ καὶ γυνὴ τις ἀκό-
 λαστος, ἀποδρᾶσα τὸν δεσπότην. Καὶ γὰρ ταύτην, ὡς
 εἶδομεν, ὑπεδέχου, καὶ μία γέγονεν αὐτοῖς ἐστία παρὰ
 σοὶ καὶ συμπόσιον, τάχα δὲ καὶ συνεχάθευδες, ἱερεῦ,
 40 οἶκημα τὸ ἱερὸν ποιήσας. Ἡ τῆς Ἀρτέμιδος οἰκία
 μοιχῶν γέγονε καὶ πόρνης θάλαμος. Ταῦτα μόλις ἐν
 χαμαιτυπείῳ γίνεται. Εἶς μὲν δὴ μοι λόγος οὗτος
 κατ' ἀμφοῖν. Τὸν μέντοι ἀξιώ τῆς αἰθαδαίας δοῦναι
 τιμωρίαν, τὸν δ' ἀποδοθῆναι κελεῦσαι τῇ καταδίκῃ.
 45 Δεύτερος δ' ἐστὶ μοι πρὸς Μελίττην μοιχείας ἀγὼν,
 πρὸς ἣν οὐδὲν δεῖμαι λόγιον. Ἐν γὰρ τῇ τῶν θερα-
 παιῶν βασιάνῃ τὴν ἐξέτασιν γενέσθαι δέδοκται. Ταύ-
 τας οὖν αἰτῶ, αἱ ἂν βασιανίζόμενα φήσωσιν οὐκ εἰδέ-
 50 ναι τοῦτον τὸν κατάδικον χρόνον πολλῶ συνόντα αὐτῇ καὶ
 ἐν ἀνδρός γῶρᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ ἐμῇ, οὐκ ἐν μοιχοῦ μόνον,
 καθεστηκότα, πάσης αἰτίας αὐτὴν ἀφίημι. Ἄν τοῖνον
 τοῦναντίον, τὴν μὲν κατὰ τὸν νόμον ἀφείσθαι τῆς
 προικὸς φημι δεῖν ἐμοί· τὸν δ' ὑποσχέιν τὴν ὀφειλομένην
 τοῖς μοιχοῖς τιμωρίαν· θάνατος δ' ἐστὶν αὕτη· ὡσθ'

stodiam supplicio servatum dari jubete, ut is demum can-
 dida pro vinculis stola circumdatus, vestrum in conspectum
 veniat, et inter liberorum hominum ordines reus sedeat.
 Quid? quod vocem forsitan etiam emittere, ac verba contra
 me, aut potius contra vos, sanctionesque vestras facere
 audebit? Recita praesidium consiliorumque decretum.
 Auditisne quam de isto sententiam, me accusatore, tu-
 listis? Decretum quidem certe semel a vobis est, Clito-
 phontem morte multandum esse. Ubinam igitur lictor
 es, quin hunc sublimen raptum abducis? Quin ei venenum
 praebes? Jam enim quod ad leges attinet, mortuus est,
 supplicique abiit dies. Quid vero ais tu, religiosissime
 atque ornatissime antistes? Quanam, obscuro te, lege
 cautum est, ut qui a concione, summisque magistratibus,
 vinculis et morti addicti sunt, a iudicio severitate vin-
 dicari et catenis exsolvi debeant? aut major ut tua sit,
 quam praesidium atque magistratum potestas? Age jam
 tuo e solio, Praeses, descende, huicque imperium ac ju-
 dicio auctoritatem omnem perimite: nihil enim juris
 tibi amplius in quampiam est: nec in scelestos ac nefarios
 homines tibi animadvertere amplius licet, et solvuntur
 hodie decreta tua. Quid vero, sacerdos, tanquam privatus
 aliquis inter nos stas? Quin potius ascendis, atque in
 praesidis solio sedes, jus nobis posthac dicitur, aut si
 mavis tyrannice, legum omnium atque iudiciorum auctori-
 tate neglecta, imperaturus. Nec vero te hominem tan-
 tum puta, sed cum Diana ipsa, cujus tibi honorem arro-
 gasti, aequae coli jube: ea enim sola est ad quam confu-
 gientes ad se, illos scilicet quorum causa nondum a judi-
 cibus cognita est, servare pertinet. Sed neminem illa
 unquam in custodiam datum solvit, neminem unquam
 morti addictum e lictorum manibus eripuit (infelicibus
 enim, non impiis, deorum aerae praesidio esse consueve-
 runt), unus tamen tu inventus es, qui reos e carceribus
 emitteres, damnatos absolveres. Ita Dianae auctoritate
 antecessisti. At vero quis unquam delubrum carceris loco
 inhabitavit? Sicarius atque adulter intactam apud deam
 moratur. O indignum facinus, adulter apud virginem
 unaque impudica ac fugitiva mulier adest. Tu enim, uti
 vidimus, illam hospitio convivioque accepisti: forte vero
 etiam in templo, tanquam meretricia aliqua in cella, cum
 ea simul cubuisti: Dianaeque fanum in adulterorum et
 scorti contubernium commutasti: haec vix in ganeo fiunt.
 Haec mihi, quae primo loco in hosce ambos dicerem, oc-
 currerunt. Quorum alterum audaciae suae poenas datu-
 rum arbitror: alterum vos jam tandem supplicio affici
 jubete. Nunc ut de adulterii rea Melite verba faciam,
 locus postulat, qua in re nequaquam mihi oratione opus
 est; quandoquidem ex ancillis habita de iis quaestione ver-
 ritatem inquiri debere, sancitum est. Eas igitur adduci
 postulo: quae si tormentis adhibitis dicant, nescire se
 damnatum istum multo cum ea tempore consuevisse,
 domique meae mariti, nedum adulteri, loco diversatum
 esse, nulla causa est, quin ego nunc ab omni eam accu-
 satione liberam dimittam: sin minus, dote illam mihi
 adjudicanda, uti lege cautum est, privari: hunc vero
 morte, debita scilicet adulteris poena, multari oportere
 ajo. Qui sive pereat ut adulter, sive ut parricida, utrius-

ἡποτέως ἂν αὐτὸς ἀποθάνῃ, ὡς μοιχὸς, ἢ ὡς φονεὺς, ἀμωτέροις ἔνοχος ὢν, δίκην δεδωκὸς οὐ δέδοικεν. Ἀποθανὼν γὰρ ὀφείλει θάνατον ἄλλον. Ὁ δὲ μοι τρίτος τῶν λόγων πρὸς τὴν δούλην ἐστὶ τὴν ἐμὴν, καὶ τὸν σεμνὸν τοῦτον πατὴρ ὑποκριτὴν, ὃν εἰς ὕστερον, ὅταν τούτων καταλήψῃσθε, ταμειύομαι. Ὁ μὲν δὲ ταῦτ' εἰπὼν ἐπαύσατο.

Θ' Παρελθὼν δ' ὁ ἱερεὺς (ἦν δ' εἰπεῖν οὐκ ἀδύνατος, μάλιστα δὲ τὴν Ἀριστοφάνους ἐξηλωκὸς κωμωδίαν) ἤρξατο αὐτὸς λέγειν πάνυ ἀστείως καὶ κωμωδικῶς εἰς πορνείαν αὐτοῦ καθαπτόμενος, Παρὰ τὴν θεόν, λέγων, λοιδορεῖσθαι μὲν οὕτως ἀκόσμως τοῖς εὐ βεβιωκόσι, στόματος ἐστὶν οὐ καθαροῦ. Οὗτος δ' οὐκ ἐνταῦθα μόνον, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ τὴν γλῶτταν μεστήν ὕβρεις ἔχει. Καὶ τοί γε νέος ὢν συνεχίνοτο πολλοῖς αἰδοῖσι ἀνδράσι καὶ τὴν ὄραν ἅπασαν εἰς τοῦτο δεδαπάνηκε. Σεμνότητα δέδρακε καὶ σωφροσύνην ὑπεκρίνατο, παιδείας προσποιούμενος ἔρᾶν καὶ τοῖς εἰς ταύτην αὐτῷ χρωμένοις πάντα ὑποκύπτων καὶ ὑποκατακλινομένοις αἰεὶ. Καταλιπὼν γὰρ τὴν πατρῴαν οἰκίαν, ὀλίγον ἑαυτῷ μισθώσαμενος στενωπέϊον, εἶχεν ἐνταῦθα τὸ οἶκημα, ὀμηρίζων μὲν τὰ πολλὰ, πάντας δὲ τοὺς χρησίμους πρὸς ἅπερ ἤθελε προσηταιρίζετο δεχόμενος. Καὶ οὕτω μὲν ἀσκεῖν τὴν ψυχὴν ἐνομιζέτο. Ἦν δ' ἄρα τοῦτο καχοργίας ὑπόκρισις. Ἐπειτα κἂν τοῖς γυμνασίοις ἐωρῶμεν, πῶς τὸ σῶμα ὑπεληΐφετο καὶ πῶς πληκτρον περιέβαινε καὶ τοὺς μὲν νεανίσκους, οἷς προσεπάλαιε, πρὸς τοὺς ἀνδρειότερους μάλιστα συμπλεκόμενος· οὕτως αὐτοῦ κέχρηται [καὶ] τῷ σώματι. Ταῦτα μὲν οὖν ὠραῖος ὢν. Ἐπεὶ δ' εἰς ἄνδρας ἤκε, πάντ' ἀπεκάλυψεν, ἃ τότε ἀπέκρυπτε. Καὶ τοῦ μὲν ἄλλου σώματος ἔξωρος γενόμενος ἡμελεσε, μόνην δὲ τὴν γλῶτταν εἰς ἀσελγειαν ἀκονᾶ καὶ τῷ στόματι κρηῖται πρὸς ἀναισχυντίαν, ὑβρίζων πάντας, ἐπὶ τῶν προσώπων φέρων τὴν ἀναίδειαν, ὃς οὐκ ἠδέσθη τὸν ὕψ' ὑμῶν ἱερωσύνην τετιμημένον οὕτως ἀπαιδεύτως βλασφημιῶν ὑμῶν ἐναντίον. Ἄλλ' εἰ μὲν ἄλλοθι που βεβιωκὸς ἔτυχον, καὶ μὴ παρ' ὑμῖν, ἔδει μοι λόγων περὶ ἑμαυτοῦ καὶ τῶν ἐμοὶ βεβιωμένων· ἐπεὶ δὲ σύνοιστέ μοι πόρρω τῶν τούτου βλασφημιῶν τὸν βίον ἔχοντι, φέρ' εἴπω πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν ἐγκέκλημαι. Ἐλυσας, φησί, τὸν θανάτου κατεγνωσμένον· καὶ ἐπὶ τούτῳ πάνυ δεινῶς ἐσχετλίασε, τύραννον ἀποκαλῶν με, καὶ ὅσα δὴ κατετραγώδησέ μου. Ἔστι δ' οὐχ ὁ σώζων τοὺς συκορανηθέντας τύραννος, ἀλλ' ὁ τοὺς μηδὲν ἀδικούντας * * * μῆτε βουλής, μῆτε δήμου κατεγνωκός. Ἦ κατὰ ποίους νόμους, εἰπέ, τοῦτον τὸν ξένον νεανίσκον κατέκλεισας πρῶτον εἰς τὸ δεσμωτήριον; Τίς προῖδρον κατέγνω; Ποῖον δικαστήριον ἐκέλευσε δεθῆναι τὸν ἄνθρωπον; Ἔστω γὰρ πάντα ἀδικήσας, ὅσ' ἂν εἴπης, ἀλλὰ [καὶ] κρηθήτω πρῶτον, ἐλεγχθήτω, λόγου μεταλαβίων. ὁ νόμος αὐτὸν, ὁ καὶ σοῦ καὶ πάντων κύριος, δησάτω. Οὐδενὸς γὰρ οὐδεὶς ἐστὶν ἄνευ κρίσεως δυνατώτερος. Κλείσων οὖν τὰ δικαστήρια, κά-

que criminis reus cum sit, tametsi pœnas dederit, non tamen dedisse videbitur, nimirum quia morte semel affectus, alterius etiam mortis reus futurus est. Reliquum nunc est, ut de hac serva mea, venerandoque sene isto, ejus patrem se mentiente, sermonem faciam: verum eo usque differre mihi animus est, dum de hisce aliis decernatis. Atque hic ille dicendi finem fecit.

IX. Tum vero in medium progressus sacerdos, homo ad dicendum impiger, et in Aristophanis lectione haud oscitanter versatus, sane quam urbane atque comice in flagitiosam Thersandri adolescentiam invectus: Probos, hercule, inquit, viros coram dea tam petulanter maledictis insectari, oris est omnino impuri. Is autem non hic modo, sed alibi etiam passim effundendis contumeliis paratam linguam semper habuit: quippe adhuc impuber cum impudicissimis quibusque versatus, omnem in hoc ætatem consumpsit. Disciplinarius tamen studiosum se simulans, probos mores et continentiam præ se ferebat, iis interim obnoxius atque obsequens, qui pro libidine se abutebantur. Paterna enim domo relicta, in conducto angiportu cellam instituit plerumque libidinosam venere utens, partim vero neminem vitans eorum quos ad ea quæ cupiebat idoneos cognosceret, quæstum fecit. Atque animum suum excolere hac ratione credebatur; pravitatem suam ita scilicet celabat. Vidimus vero ipsi, ut in gymnasiis membra inungeret, calamus circumiret; et adolescentem, quibuscum luctabatur (ad fortiores autem sese imprimis applicabat); ita corpore abusus est. Atque hæc quidem adolescens. Nam posteaquam virilem ætatem attingit, quæcunque clam ab eo antea gesta fuerant, palam fecit. Jamque natu grandior, cum ad ea patienda, quæ alteri facere collibuerat, exolevisset, nihil pensi habuit, nisi unam ad petulantiam linguam exacuere: qua semper ad turpitudinem ita usus est, ut in omnes convicia evomerit, vultu eam, quam animo conceperat, procacitatem præ se ferens, eoque ut quem vos sacerdotio dignum judicavistis, coram vobis tam petulanter exagitare veritus non sit. Quod si mihi alibi, quam in vestro omnium conspectu verissey contigisset, copiosius utique de me, deque vita mea verba facere me oporteret: sed quando vos mecum ipsi scitis, quam procul semper vitam duxerim ab iis, quorum iste me insinulat, ea tantum refellam, quæ mihi nunc ab eo crimini dantur. Solvistis, inquit, morti addictum: atque hic quidem vehementer indignatus est, tyrannum me appellans, aliaque permulta maxima cum acerbitate in me jactans, sed tyrannus non ille est, qui falso accusatos servat sed qui insontes atque neque a senatu neque a populo damnatos (perdit.) Verum age, obsecro, quibusnam legibus peregrinum tu adolescentem hunc in carcerem primum intrusisti? Quis presidium id censuit? Quibus judiciis homo vinciri jussus est? Sed ut omnium, quæ asseris; reum esse fateamur: sed et primum inquiratur in eum, argumentis convincatur se detendendi occasionem nactus. Lex, quæ in te aliosque omnes imperium habet, eum vinciat. Neque enim cuiquam in alium sine iudicio

θελε τὰ βουλευτήρια, ἔκβαλε τοὺς στρατηγούς. Πάντα γὰρ ὅσα σὺ πρὸς τὸν πρόεδρον εἶρηκας, ἔοικα δικαιοτέρων εἶναι κατὰ σοῦ ἀληθῶς. Ἐπανάστηθι Θερσάνδρῳ, πρόεδρε. Μέχρι μόνων ὀνομάτων πρόεδρος εἶ. Οὗτος τὰ σὰ ποιεῖ. Μᾶλλον δ' ὅσα οὐδὲ σὺ. Σὺ μὲν γὰρ συμβούλους ἔχεις, καὶ οὐδὲν ἄνευ τούτων ἔξεστί σοι· ἀλλ' οὔτε τι τῆς ἐξουσίας δράσεις ἂν πρὶν [ἦ] ἔλθειν ἐπὶ τοῦτον τὸν θρόνον· οὐδ' ἐπὶ τῆς σῆς οἰκίας ποτὲ δεσμὸν ἀνθρώπου κατέγνως. Ὅ δὲ γενναῖος οὗτος πάντα ἑαυτῷ γίνεται, δῆμος, βουλή, πρόεδρος, στρατηγός. Οἴκοι κολάζει καὶ δικάζει καὶ δεθῆναι κελεύει, καὶ ὁ τῆς δίκης καιρὸς ἑσπέρα ἐστί. Καλὸς γε καὶ ὁ νυκτερινὸς δικαστής. Καὶ νῦν πολλάκις βοᾷ, Κατάδικον ἔλυσας θανάτῳ παραδοθέντα. Ποῖον θανάτῳ; ποῖον κατάδικον; Εἰπέ μοι τοῦ θανάτου τὴν αἰτίαν. Ἐπὶ φόνοι κατέγνωσται, φησί. Περφόνευεν οὖν; εἰπέ μοι τίς ἐστίν; Ὁν ἀπέκτεινε καὶ ἔλεγεσ ἀνηρῆσθαι, ζῶσαν βλέπεις, καὶ οὐκ ἂν εἴη τολμήσειας τὸν αὐτὸν αἰτιάσθαι φόνου; Οὐ γὰρ δὴ τοῦτο τῆς κόρης ἐστὶν εἶδωλον· οὐκ ἀνέπεμψεν ὁ Αἰδωνεύς κατὰ σοῦ τὴν ἀνηρῆμένην. Δυσὶ μὲν οὖν φόνους ἔνοχος εἶ. Τὴν μὲν γὰρ ἀπέκτεινας τῷ λόγῳ, τὸν δὲ τοῖς ἔργοις ἠθέλησας, μᾶλλον δὲ καὶ ταύτην ἔμελλες. Τὸ γὰρ δροχιά σου τὸ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ἠκούσαμεν. Ἡ δ' Ἄρτεμις ἡ μεγάλη θεὸς ἀμφοτέρους ἔσωσε· τὴν μὲν ἐκ τῶν τοῦ Σωσθένους χειρῶν ἐξαρπάσασα, τὸν δὲ, πῶν σῶν. Καὶ τὸν μὲν Σωσθένην ἐξήρασας, ἵνα μὴ κατάφυρος γένηται. Οὐκ αἰσχύνῃ δὲ, ὅτι κατηγορῶν, τοὺς ξένους ἀμφοῦ συκοφαντῶν ἐλήλεγξαι; Τὰ μὲν ἐμὰ ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω πρὸς τὰς τούτου βλασφημίας, τὸν δ' ὑπὲρ τῶν ξένων λόγον αὐτοῖς τούτους παραδίδωμι.

Υ. Μέλλοντος δ' ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ τῆς Μελίτιττος ἀνδρός, οὐκ ἀδόξου μὲν ῥήτορος, ὄντος δὲ βουλῆς, λέγειν, φθάσας ῥήτορ ἕτερος, ὄνομα Σώπατρος, Θερσάνδρου συνήγορος, Ἄλλ' ἐμὸς, εἶπεν, ἐντεῦθεν ὁ λόγος κατὰ τούτων τῶν μοιχῶν, ὃ βέλτιστε Νικόστρατε (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ μῶ ῥήτορι) εἶτα σός· ὁ γὰρ Θέρσανδρος ἂ εἶπε, πρὸς τὸν ἱερέα μόνον ἀπετίνατο, ὀλίγον ἀψάμενος ὅσον ἐπιπαῦσαι καὶ τοῦ κατὰ τὸν δεσμῶτην μέρους. Ὅταν οὖν ἀποδείξω δυσὶ θανάτοις ἔνοχον ὄντα, τότε ἂν εἴη καὶ σοὶ καιρὸς ἀπολύσασθαι τὰς αἰτίας. Ταῦτ' εἰπὼν καὶ τερατευσάμενος καὶ τρίψας τὸ πρόσωπον, τῆς μὲν τοῦ ἱερέως, ἔφη, κωμωδίας ἠκούσαμεν, πάντ' ἀσελγῶς καὶ ἀναισχύντως ὑποκριναμένου τὰ εἰς τὸν Θέρσανδρον προσκρούσματα. Καὶ τοῦ λόγου τὸ προοίμιον πέμψει εἰς Θέρσανδρον ἐφ' οἷς αὐτὸν εἶπεν. Ἄλλὰ Θέρσανδρος μὲν οὐδὲν ὧν εἶπεν εἰς τοῦτον ἐψεύσατο· καὶ γὰρ δεσμῶτην ἔλυσε, καὶ πόρνην ὑπεδέξατο, καὶ συνέγνω μοιχῶν· ἂ δ' αὐτὸς μᾶλλον ἀναιδῶς ἐσυκοφάντησε, διασύρων τὸν Θερσάνδρου βίον, οὐδεμιᾶς ἀπήλλακται συκοφαντίας. Ἰερεὶ δ' ἔπρεπεν, εἴπερ ἄλλο, καὶ τοῦτο, καθαρὰν ἔχειν τὴν γλῶτταν ὕβρεισι· χρήσομαι γὰρ τὰ αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· ἂ δὲ μετὰ τὴν κωμωδίαν ἐτραγῶδησεν ἤδη, οὕτω φανερῶς καὶ

jus est. Cur non igitur forum claudis, curiam demoliris, magistratus ejicis? Nam quæ tu mihi ante præsidem objecisti, justius in te veriusque dici possunt. Assurge Thersandro, Præses: verbo enim tenuis tantum dignitatem hanc obtines: re autem vera hic, quæ te facere decet, immo etiam quæ tu nullo modo facere auderes, omnia unus facit. Tu consiliarios habes, sine quibus nihil tibi decernere licet. Sed neque quicquam est, quod tu pro tua auctoritate statuere prius audeas, quam hoc in solio considas: nec enim quempiam domi tuæ in vincula conjici juberes. At generosus homo iste, populus, concio, præses, præfectus, omnia denique unus factus est. Domi punit, jus dicit, vinciri jubet: ac judicii quidem tempus vespera est. O judicem nocturnum, egregium sane et lepdatum: qui nunc quoque sæpe exclamat, Reum, necique servatum solvisti. At quem reum, quam necem? Rogo te, damnationis causam eloquere. Cædis, inquires, condemnatus est: interfecit igitur? At quænam ea est, quam interfecit? Quam necatam asseris, coram adstantem vides: neque tu tamen adhuc cædis eundem hominem accusare audeas: haud enim id puellæ simulacrum est: neque adversum te mortuam Pluto ad nos misit. Tu potius cædis, ac duplicis quidem, damnandus es: qui puellam prædicatione occidisti, adolescentem vero re occidere tentasti. Quin immo eam ipsam quoque re necaturus fuisti. Eorum enim quæ ruri conatus es, conscii facti sumus. Verum magnum Dianæ numen utriusque auxilium fuit, alteram e Sosthenis, alterum e tuis manibus eripiendo. Atqui Sosthenem etiam tute procul amandasti. An non te pudet, qui hosce peregrinos accusans, calumniæ convictus sis? Hæc habui, quibus objecta mihi ab isto falsa crimina diluerem. Nam quod ad peregrinos istos atfinet, eorum ego defendendorum locum hisce relinquo.

X. Itaque cum nominis haud sane obscuri patronus pro me, ac pro Melite verba facturus esset, alius quidam e Thersandri advocatis, cui Sopatro nomen erat, orationem ejus antevertens: Atqui meus hic, inquit, optime Nicostrate (sic enim patronus meus vocabatur) contra istos adulteros dicendi locus est: alter vero tuus. Thersander enim oratio in accusando sacerdote omnis versata est, nec nisi parvam admodum partem attigit eorum, quæ ad reum istum pertinent. Quamobrem cum una, itemque altera morte dignum eum probavero, tum erit tibi quoque diluendorum criminum tempus. Quæ cum dixisset, jactabundus ille, perfricta fronte, sacerdotis equidem, inquit, fabulam omnem petulantem saue ac turpem audivimus: qua non, nisi falsa in Thersandrum crimina commentus est, sumpto potissimum ab iis sermonis in illum exordio, quæ de eo Thersander dixerat. Verum Thersander iis, quæ in ipsum dixit, falsi nihil admiscuit: nam et reum e vinculis exemit, et scortum hospitio accepit, et cum adultero diversatus est. Is autem dum Thersandrum in invidiam trahere studet, vitam ejus culpando, omnia per summam calumniam egit. Sacerdotem autem, si quid aliud, illud certe imprimis decet, linguam a calumniis habere quam alienissimam: ut ejus in eum dicta retorqueam. Cæterum, ut ad ea veniamus aliquando quæ post

οὐκέτι δι' αἰνιγμάτων, σχετλιάζων εἰ μοιχὸν τινα λα-
 θόντες ἐδήξαμεν, ὑπερθεαύμακα, καὶ τί τοσοῦτον
 ἴσχυσε πρῆσθαι πρὸς τὴν τοσαύτην σπουδῆν. Ὑπο-
 νοεῖν γὰρ ἀλλήθης ἐστίν. Ἴδτε γὰρ τῶν ἀκολάστων
 5 τούτων τὰ πρόσωπα, τοῦ τε μοιχοῦ καὶ τῆς ἐταίρας.
 Ὁραία μὲν γὰρ αὐτὴ καὶ νέα, ὠραῖον δὲ καὶ τοῦτο τὸ
 μειράκιον, καὶ οὐδέπω τὴν ὄψιν ἀργαλέον, ἀλλ' ἐπι-
 χρήσιμον καὶ πρὸς τὰς τοῦ ἱερέως ἡδονάς. Ὅποτερα
 σε τούτων εὐνήσατο; Κοινή γὰρ πάντες ἐκαθεύδετε,
 10 καὶ ἐμεθύετε κοινῇ, καὶ τῆς νυκτὸς ὑμῶν οὐδεὶς γέγονε
 θεατής. Φοβοῦμαι μὴ τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν Ἄφρο-
 δίτης πεποιήκατε, καὶ περὶ ἱερωσύνης κρινοῦμεν, εἰ δεῖ
 σε τὴν τίμην ταύτην ἔχειν. Τὸν δὲ Θερσάνδρου βίον
 ἴσασι πάντες καὶ ἐκ πρώτης ἡλικίας μετὰ σωφροσύνης
 15 κόσμιον· καὶ ὡς εἰς ἀνδρὰς ἐλθὼν ἐγγίμει κατὰ τοὺς
 νόμους, σφαλεῖς μὲν εἰς τὴν περὶ τῆς γυναικὸς κρίσιν·
 οὐ γὰρ εὖρεν ἦν ἠλπισε· τῷ δὲ ταύτης γένει καὶ τῇ
 οὐσίᾳ πεπιστευκός. Εἰκὸς γὰρ αὐτὴν καὶ πρὸς ἄλλους
 τινὰς ἡμαρτηκέναι τὸν πρόσθεν χρόνον, λανθάνειν δ'
 20 ἐπ' ἐκείνοις χρηστὸν ἀνδρα. Τὸ δὲ τελευταῖον τοῦ
 δράματος, πᾶσαν ἀπεκάλυψε τὴν αἰδῶν. Πηπλήρωται
 δ' ἀναίσιμοντις. Τοῦ γὰρ ἀνδρὸς στειλαιμένου τινὰ
 μακρὰν ἀποδημίαν, καιρὸν τοῦτον νενομίκεν εὐκαιρον
 μοιχείας, [καὶ αὐχμημα,] καὶ νεανίσχον εὐροῦσα πόρνον
 25 (τοῦτο γὰρ τὸ μείζον αὐτύχημα, ὅτι τοιοῦτον εὖρε τὸν
 ἐρώμενον, ὃς πρὸς μὲν γυναικῆς ἀνδρὰς ἀπομιμείται,
 γυνὴ δὲ γίνεται πρὸς ἀνδρὰς) οὕτως μετ' ἀδείας οὐκ
 ἤρκεσεν ἐπὶ τῆς ξένης αὐτῆ συνουσα φανερώς, ἀλλὰ καὶ
 ἐνταῦθα ἤγαγε διὰ τοσοῦτο πελάγους συγκαθεύδουσα,
 30 ἀν τῷ σκάφει φανερώς ἀσελγαίνουσα πάντων ὁρώντων.
 Ὡ μοιχείας γῆ καὶ θαλάττῃ μεμειρισμένης· ὃ μοιχείας
 ἀπ' Αἰγύπτου μέχρις Ἰωνίας ἐκτεταμένης· Μοιχεύεται
 τις, ἀλλὰ πρὸς μίαν ἡμέραν· ἂν δὲ καὶ δεῦτερον γέ-
 νηται τὸ ἀδίκημα, κλέπτει τὸ ἔργον, καὶ πάντας ἀπο-
 35 κρύπτεται· αὐτὴ δ' οὐκ ὑπὸ σάλπιγγι μόνον, ἀλλὰ καὶ
 κήρυκι μοιχεύεται. Ἐπεσοῦς ὅλη τὸν μοιχὸν ἐγνωκεν·
 ἡ δ' οὐκ ἤσχύνετο τοῦτο ἀπὸ τῆς ξένης ἐνεγκοῦσα τὸ
 ἀγώγιμον, ὡς φορτίον καλὸν ἐωνημένη [ἤλλθε], μοιχὸν
 ἐμπεπορευμένη. Ἄλλ' ὦμινη, φησί, τὸν ἀνδρα τετε-
 40 λευτικέναι. Οὐκοῦν, εἰ μὲν τέθνηκεν, ἀπήλλαξαι τῆς
 αἰτίας· (οὐδὲ γὰρ ἐστίν ὁ τὴν μοιχείαν παθὼν, οὐδ'
 ὑθρίζεται γάμος οὐκ ἔχων ἀνδρα) εἰ δ' ὁ γάμος τῇ τὸν
 γήμαντα ζῆν οὐκ ἀνήρηται, τὴν γαμηθεῖσαν διαφθεί-
 ραντος ἄλλου ἠγαστεύεται. Ὡσπερ γὰρ μὴ μένοντος ὁ
 45 μοιχὸς οὐκ ἔν, μένοντος δὲ μοιχὸς ἐστίν.

ΙΑ. Ἐπι τοῦ Σωπάτρου λέγοντος, ὅποτε μὲν αὐτοῦ
 τὸν λόγον ὁ Θέρσανδρος, Ἄλλ' οὐκ, ἔφη, λόγων δεῖ.
 Δύο γὰρ προκαλοῦμαι προκλήσεις, Μελίττην τε ταύτην,
 καὶ τὴν δοκοῦσαν εἶναι τοῦ θεοπρόπου θυγατέρα [οὐκέτι
 50 βασανίσω, ὡς μικρῷ πρόσθεν ἔλεγον] τῇ δ' ὄντι δού-
 λην ἐμήν. Καὶ ἀνεγίνωσκε· Προκαλεῖται Θέρσανδρος
 Μελίττην καὶ Λευκίππην· τοῦτο γὰρ ἤκουσα τὴν πόρ-
 νην καλεῖσθαι· Μελίττην μὲν, εἰ (μὴ) κεκοινώνηκεν
 εἰς Ἄφροδίτην τῷδε τῷ ξένῳ παρ' ὃν ἀπεδήμου χρόνον,

actam fabulam omissis ambagibus palam elocutus est, conquerens, manifesto deprehensum adulterum a nobis in vincula coniectum fuisse, non potui non vehementer admirari, quid causae sit quamobrem accepta mercede, in exoletis istis defendendis tantopere sacerdos elaborare voluerit: tametsi me id divinsse puto. Nempe adulteri huius et scorti faciem contemplatus est: quorum altera formosa plane ac tenerioris aetatis, alter non modo non deformis, sed aspectu etiam blandus, ad suas ipsius voluptates idoneus iudicatus est. Horum igitur ultra redemit? Simul enim omnes perpotatis, simul discumbitis: neque ullus est noctium vestrarum spectator. Quam vereor, ne Dianae quod fuit, Veneris ut sit templum, effeceritis. Verum de sacerdotio, an scilicet honorem istum habere te oporteat, decernetur. Nam quod ad Thersandri mores attinet, nemo est qui nesciat, quam modeste ac temperanter a teneris vitam egerit: qui cum primum per aetatem licuit, uxorem secundum leges duxit: quamvis in faciendo de ea iudicio se ipse fecerit. Aliam enim, atque putarat, generi et fortunis credens, invenit. Verisimile quippe est illam antea quoque cum aliis consuevisse: quos optimum virum celaverit. Tandem vero pudicitiam in propatulo habuit, atque in omni libidine sese effudit: viro enim peregre profecto, tempus illud ad cupiditates suas explendas opportunum rata, impudicum istum adolescentem ad eam rem cepit. (quae miseria major esse potest, quam eum habere amatorem, qui inter feminas viri, inter viros feminam munus obeat?) Quem non sat habuit in aliena civitate in stuprum illexisse, nisi tanto maris spatio peragrato huc perduxisset, una cum illo interim semper cubans, atque in nave cernentibus cunctis voluptatem capiens. O adulterium terrae marique commune, Aegyptum Ioniamque occupans. Adulterium quidem sunt qui committant, sed semel tantum: quod si eandem in turpitudinem rursus delabantur, certe factum huiusmodi mortales omnes celant: mulier autem ista non modo loba, verum etiam praecone adhibito, obscenae se oblectavit. Adulterum Ephesii omnes cognoverunt, nec tamen eam vel tantulum quidem puduit a peregrina terra hoc mercimonium adduxisse, tanquam pretiosas aliquas merces emisset, adulterum mercatam esse. Atqui virum, inquiet illa, periisse putabam. Recte id quidem: nam si ille obiit, cui dubium sit quin absolvi debeat? adulterii nomen enim tolli necesse est, cum labefactari matrimonium nequeat, nisi superstitute marito; si vero matrimonium non solutum est, quia vir vivit, quum uxorem alius corruperit, latrocinio hoc illi eripitur. Quemadmodum enim adulter non est nuptiis ruptis, sic, non ruptis adulter est.

XI. Tum vero Thersander, Sopatri sermone interrupto, Atqui verbis amplius opus non est, ego, quod ad Meliten attinet, atque eam, quae huiusce sacrorum auctoris filia perhibetur, vere autem serva mea est, has duas condiciones fero. Recita condiciones. Thersander de Melite ac Leucippe (sic enim prostitutam hanc vocari ajunt) condiciones haec proponit, ut illa, si nullam sini, me absente, cum peregrino isto stupri consuetudinem habuerit, id

εἰς τὸ τῆς ἱερᾶς Στυγὸς ὕδωρ εἰσβᾶσαν καὶ ἔπομο-
 σαμένην ἀπηλλάχθαι τῶν ἐγκλημάτων· τὴν δ' ἑτέραν,
 εἰ μὲν τυγχάνει γυνή, δουλεύειν τῷ δεσπότῃ· δούλαις
 γὰρ μόναις γυναιξίν ἕξαστιν εἰς τὸν τῆς Ἀρτεμιδος ναὸν
 5 παριέναι· εἰ δὲ φησὶν εἶναι παρθένος, ἐν τῷ τῆς σύ-
 ριγγος ἄντρῳ κλεισθῆναι. Ἡμεῖς μὲν οὖν εὐθὺς ἐδε-
 ξάμεθα τὴν πρόκλησιν· καὶ γὰρ ἤδριμεν αὐτὴν ἔσο-
 μένην· ἡ δὲ Μελίττη θαρρήσασα τῷ παρ' οὗ ἀπεδήμει
 χρόνον ὁ Θέρσανδρος μηδὲν μοι κοινὸν πρὸς αὐτὴν γε-
 10 γονέαι· πλὴν λόγων, Ἄλλὰ καὶ ἔγωγε, ἔφη, ταύτην
 δέχομαι τὴν πρόκλησιν, καὶ εἶτι πλέον αὐτῇ προστι-
 θήμι· τὸ δὲ μέγιστον, οὐδ' εἶδον τὸ παράπαν οὔτε ξένον,
 οὔτε πολιτὴν ἦκειν εἰς ὀμιλίαν, καὶ ὄν λέγεις, καὶ
 ὄν * * * σε δεῖ παθεῖν, ἂν συκοφάντης ἀλῶς; Ὁ τι
 15 ἂν, ἔφη, δόξῃ προστιμῆσαι τοῖς δικασταῖς. Ἐπὶ τού-
 τοις διελύθη τὸ δικαστήριον, καὶ εἰς τὴν ὑστεραίαν
 διῆριστο τὰ τῆς προκλήσεως ἡμῖν γενέσθαι.

IB'. Τὸ δὲ τῆς Στυγὸς ὕδωρ εἶχεν οὕτως. Παρθένος
 ἦν εὐειδής, ὄνομα Ῥοδῶπις, κυνηγίῳ ἐρῶσα καὶ θήρας·
 20 πῶδες ταχεῖς, εὐστοχοὶ χεῖρες, ζώνη καὶ μίτρα, καὶ
 ἀνεξωσμένος εἰς γόνυ χιτῶν, καὶ κατ' ἄνδρα κορυὰ
 τριγῶν. Ὅρᾳ ταύτην Ἄρτεμις, καὶ ἐπήγει, καὶ
 ἐκάλει, καὶ σύνθηρον ἐποίησατο, καὶ τὰ πλεῖστα κοινὰ
 ἦν αὐταῖς θηράματα. Ἄλλὰ καὶ ὤμοσεν αἰε παρα-
 25 μένειν, καὶ τὴν πρὸς ἄνδρα ὀμιλίαν φυγεῖν, καὶ τὴν
 ἐξ Ἀφροδίτης ὕβριν μὴ παθεῖν. Ὁμοσεν ἡ Ῥοδῶπις,
 καὶ ἤκουσεν ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὀργίζεται, καὶ ἀμύ-
 νασθαι θέλει τὴν κόρην τῆς ὑπεροψίας. Νεανίσκος ἦν
 Ἐφέσιος καλὸς ἐν μειρακίῳις, ὅσον Ῥοδῶπις ἐν παρ-
 30 θένῳι. Εὐθύνηκον αὐτὸν ἐκάλου· ἐθήρα δὲ καὶ αὐτὸς
 ὡς Ῥοδῶπις, καὶ τὴν Ἀφροδίτην ὁμοίως οὐκ ἤθελεν
 εἰδέναι. Ἐπ' ἀμφοτέρους οὖν ἡ θεὸς ἔρχεται καὶ τὰς
 θήρας αὐτῶν εἰς ἓν συναγει. Τέως γὰρ ἦσαν κειρω-
 ρισμένοι· ἡ δ' Ἄρτεμις τηνιακῶτα οὐ παρῆν. Πα-
 35 ραστησαμένη δὲ τὸν υἷον τὸν τοξότην ἡ Ἀφροδίτη
 εἶπε· Τέκνον, ζεῦχος τοῦτο ὄραξ ἀναφρόδιτον καὶ
 ἐθρόνον ἡμῶν καὶ τῶν ἡμετέρων μυστηρίων· ἡ δὲ παρ-
 θένος καὶ θρασύτερον ὤμοσε κατ' ἐμοῦ. Ὅραξ δ' αὐ-
 τοῦς ἐπὶ τὴν ἔλαφον συντρέχοντας; Ἄρξαι καὶ σὺ τῆς
 40 θήρας ἀπὸ πρώτης τῆς τολμηρᾶς κόρης· καὶ πάντως γε
 τὸ σὸν βέλος εὐστοχιώτερόν ἐστιν. Ἐντείνουσιν ἀμ-
 φότεροι τὰ τόξα, ἡ μὲν ἐπὶ τὴν ἔλαφον, ὁ δ' Ἐρως ἐπὶ
 τὴν παρθένον. Καὶ ἀμφοτέροι τυγχάνουσι, καὶ ἡ κυ-
 νηγέτις μετὰ τὴν θήραν ἦν τεθηραμένη. Καὶ εἶχεν ἡ
 45 μὲν ἔλαφος εἰς τὰ νῶτα τὸ βέλος, ἡ δὲ παρθένος εἰς τὴν
 καρδίαν· τὸ δὲ βέλος, Εὐθύνηκον φιλεῖν. Ἐύτερον δὲ
 καὶ ἐπὶ τοῦτον οἰστὸν ἀφίησι. Καὶ εἶδον ἀλλήλους
 Εὐθύνηκος καὶ ἡ Ῥοδῶπις. Καὶ ἔστησαν μὲν τὸ πρῶ-
 50 τον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκάτεροι, μηδέτερος ἐκκλίνειν
 θέλων ἐπὶ θάτερα· κατὰ μικρὸν δὲ τὰ τραύματα ἀμφοῖν
 ἐξάπτεται, καὶ αὐτοὺς ὁ Ἐρως ἐλαύνει κατὰ τοῦτ' ὁ
 ἄντρον, οὗ νῦν ἐστὶν ἡ πηγὴ, καὶ ἐνταῦθα τὸν ὄρκον
 ψεύδονται. Ἡ Ἄρτεμις ὄραξ τὴν Ἀφροδίτην γελῶσαν,
 καὶ τὸ πρᾶχθῆν συνίησι, καὶ εἰς ὕδωρ λύει τὴν κόρην,

jurejurando affirmet, atque in sacrae Stygis fontem de-
 scendat : indeque absoluta dimittatur : altera vero haec, si
 mulier est, hero suo servitum serviat : neque enim mul-
 lieribus, nisi si quae servae sint, Dianae templum ingredi fas
 est : sin virginem sese affirmat, in fistulae antrum conclu-
 datur. Tum non conditionem statim accepimus : non enim
 dubitabamus, eam latum iri. Melite quoque, confisa, ni-
 hil id temporis, quo Thersander abfuit, sibi necum, excep-
 tis colloctionibus, commune fuisse, atqui ego quoque, in-
 quit, conditionem non respuo : illudque etiam, quod maxi-
 mum est, addo, neminem prorsus aut civem aut peregrinum
 fuisse, quicum ejusmodi mihi consuetudo fuerit, ejusmodi
 ipse ais. Verum si meum falso detulisse nomen depre-
 hendaris, quas de te poenas sumemus? Quas judices, inquit
 Thersander, censuerint. Hoc pacto concio dimissa, de-
 cretumque factum est, ut postridie de conditionibus ex-
 periremur.

XII. Porro autem de Stygis fonte res ita ferme se habet.
 Virgo fuit olim formosa, Rhodopis nomine, venatu gau-
 dens, pedum velocitate, jaculandique peritia insignis ad-
 modum; et cingulum, et mitram, veste genu lenus suc-
 cincta, capilloque virorum in modum tonso, gestare con-
 sueta. Eam cum vidisset probassetque Diana, vocatam
 venatum secum duxit : praedaque ut plurimum inter eas
 communis erat. Quamobrem illa virginitatem servare,
 virorumque consuetudinem usquequaque vitare, ac Veneris
 contumelias nunquam perpeti juravit. Jurat Rhodopis,
 Venus audit, et ira commota, puella statuit superbiam
 ulcisci. Forte accidit, ut adolescens esset Ephesus, inter
 viros aequae formosus, atque inter virgines Rhodopis : quem
 Euthenicum appellabant. Is et venandi studio, quemad-
 modum Rhodopis, tenebatur, et a venereis pariter ille-
 cebris abhorrebat. Igitur ad ambos se Venus contulit,
 ferasque ab eis agatas, in unum compulit. Ad hoc usque
 tempus enim a se invicem separati erant; sed tunc aberat
 Diana. Adducens filium sagittarium Venus dixit, Nonne hoc
 par ab amore alienum, fili, nobis et arcanis nostris iniancis
 vides? Quid, quod puella etiam conceptis verbis audacis-
 simum sane contra me jusjurandum juravit? Tu nunc illos
 cervam sequentes cernis : quapropter venari tu quoque
 incipe, atque ab audaci puella vindictae initium fac.
 Telum tuum certius omnino fuerit. Ita tunc ambo, in
 cervam virgo, in virginem Cupido, arcus intenderunt.
 Nec vani fuere ictus; nam venatrix etiam ipsa praeda fuit,
 ac cerva quidem in armo, puella vero in corde telum
 accepit, cuius ea vis fuit, ut Euthenici amore statim
 flagraret : alteram in hunc sagittam mittit. Ac tum quidem
 mutuo sese contueri, atque alter in alterum obtutus de-
 figere coeperunt, atque adeo, ut neuter in diversum aciem
 vellet inclinare. Caeterum utriusque vulnera paulo post
 cicatricem obduxerunt, amorque illos in antrum, ubi nunc
 fons est, deduxit, ubi jurisjurandi fides abrogata est.
 Postea cum ridentem Diana Venerem conspicata, rem
 cognovisset, puellam in fontem illic, ubi pudorem ami-

ἐνθα τὴν παρθεϊάν ἔλυσε. Καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν τις αἰτίαν ἔχη Ἀφροδισίῳ, εἰς τὴν πηγὴν εἰσβάσασα ἀπολούεται. Ἡ δ' ἐστὶν ὀλίγη, καὶ μέχρι κνήμης μέσης. Ἡ δὲ κρίσις * * * * ἔγγράψασα τὸν ὄρκον γραμματεῖον
 5 μηρίνῳ δεδεμένον περιεθόχασα τῇ ὄρῃ. Κἄν μὲν ἀψευδῆ τὸν ὄρκον, μένει κατὰ γῶραν ἢ πηγῇ· ἂν δὲ ψεύδῃται, τὸ ὕδωρ ὀργίζεται καὶ ἀναθαίνει μέχρι τῆς ὄρῃς καὶ τὸ γραμματεῖον ἐκάλυψε. Ταῦτ' εἰπόντες, καὶ τοῦ καιροῦ προελθόντος εἰς τὴν ἑσπέραν, ἀπήγειμεν
 10 κοιμησόμενοι, χωρὶς ἕκαστος.

Ἢ' Τῆ δ' ὑστεραία δ' ὄημος μὲν ἅπασα παρῆν· ἠγεῖτο δὲ Θέρσανδρος φαίδρῳ τῷ προσώπῳ καὶ εἰς ἡμᾶς ἅμα βλέπων σὺν γέλωτι, ἐστόλιστο δ' ἢ Λευκίππῃ τῇ ἱερᾷ στολῇ. Ποδῆρης χιτῶν, θλόνης δ' χιτῶν, ζώνη κατὰ
 15 μέσον τὸν χιτῶνα, ταινία περὶ τὴν κεφαλὴν φοινικοβαφῆς, ἀσάνδαλος ὁ ποῦς. Καὶ ἡ μὲν εἰσῆλθε πάνυ κοσμίως. Ἐγὼ δ' ὡς εἶδον, εἰστήκειν τρέμων, καὶ ταῦτα πρὸς ἑμαυτὸν ἔλεγον· Ὅτι μὲν παρθένος ἢ Λευκίππῃ, πεπίστευκα, ἀλλὰ τὸν Πᾶνα, ὦ φιλότατη, φοβούμαι. Θεὸς ἐστὶ φιλοπάρβενος, καὶ δέδοικα, μὴ
 20 δευτέρα καὶ σὺν σύριγγί γένῃ. Ἄλλ' ἐκείνη μὲν ἔφυγε διώκοντα αὐτὸν ἐν πεδίῳ, καὶ ἐδιώκετο ἐν πλάτει· σὲ δὲ καὶ εἴσω θυρῶν ἀπεκλείσαμεν ὡς ἐν πολιορκίᾳ, ἵνα, κἄν διώκῃ, μὴ δύνη φυγεῖν. Ἄλλ', ὦ δέσποτα Πᾶν, εὐγνωμονήσεις, καὶ μὴ παραβαίης τὸν νόμον τοῦ τόπου. Ἡμεῖς γὰρ αὐτὸν τετηρήκαμεν. Ἐξίτω πάλιν ἡμῖν ἢ Λευκίππῃ παρθένος· ταύτας πρὸς τὴν Ἄρτεμιν συνθήκας ἔχεις· μὴ ψεύσης τὴν παρθένον.

ΙΔ'. Ταῦτά μου πρὸς ἑμαυτὸν λαλοῦντος, μέλος
 30 ἐξηκούετο μουσικόν, καὶ ἐλέγετο μηδεπώποτε λιγυρώτερον οὕτως ἀκουσθῆναι· καὶ εὐθύς ἀνεωγμένας εἶδομεν τὰς θύρας. Ὡς δ' ἐξέθορον ἢ Λευκίππῃ, πᾶς μὲν δ' ὄημος ἐξεθόρῃσεν ὑπ' ἡδονῆς, καὶ τὸν Θέρσανδρον ἐλοιδοροῦν, ἐγὼ δ' ὅστις ἐγεγόνην, οὐκ ἂν εἴποιμι λόγῳ.
 35 Μίαν μὲν δὴ ταύτην νίκην καλλίστην νενικηχότες, ἀπήγειμεν· ἐπὶ δὲ τὴν δευτέραν κρίσιν ἔχωροῦμεν, τὴν Στύγα. Καὶ δ' ὄημος οὕτως μετεσκευάζετο καὶ πρὸς ταύτην τὴν θέαν· καὶ πάντα συνεπεραίνετο κακέϊ. Ἡ Μελίττῃ τὸ γραμματεῖον περιέκειτο· ἢ πηγῇ διαυγῆς καὶ ὀλίγῃ· ἢ δ' ἐνέβῃ εἰς αὐτὴν καὶ ἔσθη φαίδρῳ τῷ προσώπῳ. Τὸ δ' ὕδωρ οἶον ἦν κατὰ γῶραν ἔμενε, μήτε τὸ βραχύτατον ἀναθορὸν τοῦ συνήθους μέτρου. Ἐπεὶ δ' ὁ χρόνος, ὃν ἐνδιατρῆβαιν ἐν τῇ πηγῇ διώριστο, παρελήλυθε, τὴν μὲν δ' πρόεδρος δεξιωσάμενος, ἐκ τοῦ
 45 ὕδατος ἐξάγει δύο παλαίσματα τοῦ Θερσάνδρου νενικημένου. Μέλλων δὲ καὶ τὸ τρίτον ἠττάσθαι, ὑπεκδὸς εἰς τὴν οἰκίαν ἐκδιδράσκει, φοβηθεὶς μὴ καὶ καταλεύσειεν αὐτὸν δ' ὄημος. Τὸν γὰρ Σωσθένην εἶλκον ἄγοντες νεανίσκοι τέτταρες· δύο μὲν τῆς Μελίττης συγγενεῖς, δύο δ' οἰκέται. Τούτους γὰρ ἐπεπόμφει ζητήσοντας αὐτὸν ἢ Μελίττῃ. Συνεῖς δ' ὁ Θέρσανδρος πόρρωθεν, καὶ καταμηνύσοντα τὸ πρᾶγμα εἰδὼς, ἂν ἐν βασινοῖς γένηται, φθᾶσας ἀποδιδράσκει, καὶ νυκτὸς ἐπελευθούσης, τῆς πόλεως ὑπέξέρχεται. Τὸν

serat, commutavit. Hinc factum est, ut cum violata aliqua pudicitiae arguitur, cum in fontem descendens se lavet, cuius unda exigua vix medias tibias attingit. Judicium autem fieri hoc pacto consuevit. (Quae delata est, falso se insimulari jurat :) jusjurandumque in tabella descriptum ad collum fere alligatum sustinens, in fontem descendit. Ac si verum jusjurandum juraverit, aqua omnino immota manet: sin minus, intumescit, atque ad collum usque se attollens, tabellam contegit. Haec dum loqueremur, tempusque ad vesperam inclinaret, seorsum dormiturus quisque discessit.

XIII. Postridie multitudo universa convenit: cui vultu hilari Thersandri praebat, nosque identidem ridens intuebatur. At Leucippe sacram atque ad pedes usque demissam linteam, zonaque succinctam stolam induta, et purpureis vittis redimita, nudis pedibus perquam decenter speluncam ingressa est. Quae dum ipse spectarem, tremore correptus sum: mecumque solus: Mihi quidem certe, inquam, dubium non est, quin virgo adhuc sit Leucippe: sed Panem, carissima, metuo. Deus est virginum amans et timco ne videlicet fistula etiam tu illic fias. Illa quidem Panem per aperta loco insequentem effugit, et in lato campo agitabatur, nos vero te, quasi obsidem, haec intra valvas inclusimus, ut ne si sequatur, fugiendi tibi sit potestas. Verum tu, o here Pan, propitius nobis sis, neque loci leges, quas nos quoque observavimus, transgrediaris: quin immo intactam nobis Leucippen reddas: ejusmodi enim cum Diana tibi foedera ista sunt: neque virginem fallas.

XIV. Haec dum mecum loquerer, suavis exaudiri sonus coepit est. Ac fuerunt, qui dicerent, suaviorem nunquam auditum fuisse. Antri quoque valvae sponte sua statim patuerunt. Ita Leucippe prodit: multitudoque universa prae voluptate acclamare, ac Thersandrum conviciis consecrari cepit. Ego vero, quantum laetitiae animo conceperim, nulla unquam oratione satis explicare possem. Hac una praeclearissima victoria nobis parta, inde digressi ad Stygis fontem pervenimus, ut conditionis alterius periculum faceremus. Populus ad videndum jam se comparaverat, reliquaque omnia in promptu erant. Itaque tabellam collo Melite alligavit; fons pellucidus et exiguus, in quem descendit et stabat intrepido vultu. Unda, ut erat, humilis remansit, nec tantulum quidem consuetum excessit modum. Quamobrem, ubi tempus manendi in fonte praeteriit, prases mulierem dextra prehensam ex aqua eduxit, duobus jam certaminibus devicto Thersandro: qui cum tertio quoque se victum iri animadverteret, clam se proripiens cursu domum abiit, veritus ne a populo lapidibus obrueretur. Nam cum jam Sosthenem collo obtorto adducerent adolescentes quatuor, duo Melites cognati, duo item famuli ad illum quaerendum ab ea missi, atque id Thersander procul agnovisset, factum indicatum iri videns, si de Sosthene quaestio haberetur, arrepta fuga urbe noctu exces-

ὁὲ Σωισθένης εἰς τὴν εἰρκτὴν ἐκέλευσαν οἱ ἄρχοντες ἐμβληθῆναι, τοῦ Θερσάνδρου φυγόντος. Τότε μὲν οὖν ἀπηλλαττόμεθα, κατὰ κράτος ἤδη γενόμενοι καὶ ὑπὸ πάντων εὐφημούμενοι.

5 **IE'.** Τῇ δ' ὕστεραία τὸν Σωισθένην ἦγον ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας οἱ ταύτην ἔχοντες τὴν πίστιν. Ὁ δ' ἐπὶ βασάνους ἑαυτὸν ἀγόμενον ἰδὼν, πάντα σαφῶς λέγει, ὅσα τ' ἐτόλμησεν ὁ Θέρσανδρος, καὶ ὅσα αὐτὸς ὑπὴρ-
10 **Λευκίπτης** θυρῶν διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους περὶ αὐ-
τῆς. Καὶ ὁ μὲν αὐθις εἰς τὴν εἰρκτὴν ἐβέβλητο, δώσω δίκην· τοῦ δὲ Θερσάνδρου φυγὴν ἀπόντος κα-
τέγνωσαν. Ἡμᾶς δ' ὁ ἱερεὺς ὑπεδέχετο πάλιν τὸν
15 **εἰθισμένον** τρόπον. Καὶ μεταξὺ δειπνοῦντες ἐμυθο-
λογοῦμεν ἅ τε τὴν προτέραν ἐτύχομεν εἰπόντες, καὶ εἴ
τι ἐπιδεδέστερον ἦν ὧν ἐπάθοιμεν. Ἡ **Λευκίπτη** δὲ,
ἅτε δὴ μᾶλλον τὸν πατέρα μηκέτι αἰδομένη, ὡς ἂν
σαφῶς παρθένος εὐρεθεῖσα, τὰ συμβάντα μετ' ἡδονῆς
διηγείτο. Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν Φάρον ἐγεγόνει καὶ τοὺς
20 **ληστὰς**, λέγου πρὸς αὐτήν· Οὐκ ἔρεις ἡμῖν τὸν μῦθον
τῶν τῆς Φάρου ληστῶν καὶ τῆς ἀποτυμβείσεως ἐκεῖ τὸ
αἰνίγμα κεφαλῆς, ἵνα σου καὶ ὁ πατὴρ ἀκούσῃ; Τοῦτο
γὰρ μόνον ἐνδεῖ πρὸς ἀχρόασιν τοῦ παντός δράματος.

ΙΣΤ'. **Γυναῖκα**, ἔφη, **κοκοδαίμονα** ἐξαπατήσαντες
25 οἱ λησταὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ πωλουσῶν τὰ Ἀφροδίτης, ὡς
δὴ ναυκλήρω τινὶ γυναῖκα συνεσομένην ἐπὶ τοῦ-σκάφους,
ταύτην εἶχον ἐπὶ τῆς νεῶς, ἀγνοοῦσαν τὴν ἀλθίθειαν
ἐφ' ὃ παρῆν, ὑποτείνουσαν δ' ἡσυχῆ τι τῶν πειρατῶν.
Λόγω δ' ἦν ἔραστῆς ὁ ληστής. Ἐπεὶ δ' ἀρπάσαντες
30 **με**, ὡς εἶδες, ἐνέθεσαν τῷ σκάφει καὶ πτερώσαντες
αὐτὸ ταῖς κόπαις ἔφυγον, ὀρῶντες τὴν διώκουσαν ναῦν
φθάνουσαν, περιελόντες τὸν τε κόσμον καὶ τὴν ἐσθῆτα
τῆς ταλαιπώρου γυναικὸς ἐμοὶ περιτιθέασι, τοὺς δ'
ἐμοὺς χιτωνίσκους ἐκείνη· καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐπὶ τῆς
35 **πρύμνης** θθεν διώκοντες ὄψεσθε, τὴν κεφαλὴν ἀπο-
τέμνουσιν αὐτῆς, καὶ τὸ μὲν σῶμα ἔρριψαν, ὡς εἶδες,
κατὰ τῆς θαλάσσης, τὴν δὲ κεφαλὴν, ὡς ἔπαιον, εἶχον
ἐπὶ τῆς νεῶς τότε. **Μικρὸν** γὰρ ὕστερον καὶ ταύτην
ἀποσκευάσαντες ἔρριψαν ὁμοίως, ὅτε μηκέτι τοὺς διώ-
40 **κοντας** εἶδον. Οὐκ οἶδα δὲ πότερον τούτου χάριν
προπαρασκευάσαντες ἔτυχον τὴν γυναῖκα, ἢ διεγνοι-
κότες ἀνδραποδίσαντες πωλῆσαι, ὥσπερ ὕστερον πε-
πράκασι καί με· τῷ δὲ διώκεσθαι πρὸς ἀπάτην τῶν
διωκόντων ἀντ' ἐμοῦ σφάττωσι, νομίζοντες, πλεόν
45 **ἐμπολήσειν** ἐκ τῆς ἐμῆς πράξεως ἢ τῆς ἐκείνης. Διὰ
τοῦτο γὰρ καὶ τὸν **Χαιρέαν** τὴν ἀζῖαν δόντα δίκην
ἐπέιδον. Αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ συμβουλευσας ἀντ' ἐμοῦ τὴν
ἀνθρωπον ἀποκτείναντας ῥίψαι. Ὁ δὲ λοιπὸς τῶν
ληστῶν ὄγλος οὐκ ἔφασάν με αὐτῷ ἀφήσειν μόνω·
50 **φθάνειν** γὰρ ἤδη λαβόντα σῶμα ἕτερον, ὃ πραθὲν ἂν
παρέσχευεν αὐτοῖς ἀφορμὴν κέρδους· δεῖν δ' ἀντὶ τῆς
θανούσης ἐμὲ πραθεῖσαν κοινῇ ἅπασιν αὐτοῖς γενέσθαι
μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ μόνῳ. Ὡς δ' ἀντέλεγε, δικαιο-
γούμενος ὄηθεν καὶ τὰς συνθήκας προφέρων, ὡς οὐκ

sit. Interea Sosphenem in custodiam dari archontes jussurunt. Nos modis omnibus victores magna cum omnium commendatione absoluti fuimus.

XV. Postridie Sosthenes ab iis, qui ei rei præerant, ad archontes ductus, simulatque parata sibi esse tormenta intellexit, continuo et quæ Thersander aggressus fuerat, et quæ ipse illi suggererat, una etiam cum iis omnibus quæ ante Leucippes ostium privatim de illa secum ambo disse-
10 ruerant, palam confessus est: ideoque pœnas daturus in carcerem denuo coniectus. Thersander autem (jam enim absens erat) exsilio mulctatus fuit. Nos ab antistite, ut antea quoque, accepti, de quibus priore in cœna locuti fue-
15 ramus, et præsertim, si quid ærumnarum nostrarum prætermiseramus, recensere perreximus. Leucippe quoque patrem non amplius verita, utpote quæ vere virgo inventa
fuisset, casus non sine voluptate suos commemorabat. Cui ego, posteaquam ad Pharum et piratas ventum est, Quin
20 tu igitur, inquam, Phariorum prædonum commentum, abscissisque illic capitis ænigma nobis explicas, ut id etiam patri tuo innotescat? hoc unum enim ad rem omnem in-
telligendam desideratur.

XVI. Tum illa, Mulierem, inquit, ex iis, quæ pretio
prostant, cum allexissent, nautarum uni eam in uxorem
daturus se esse pollicentes, navi imposuerunt, quamobrem
quidem adesset, vere nescientem, sed piratarum uni, qui
ejus amator esse ferebatur, occulte adjunctam. Postea
vero cum me raptam, ut vidisti, navi imposuissent, et remis
fugæ incumbentes navem insequentem viderent, detractis
miseræ illi ornamentis et vestitu omni, eo me adornave-
runt, meoque deinceps ornatu indutum illam summa in
puppi collocarunt ita, ut a persequentibus cerni possent, ac
capite privarunt: cadavereque, ut vidisti, in mare projecto,
caput aliquantisper intra navem, uti ceciderat, tum retinue-
runt: quod non ita multo post, cum jam qui se sequerentur,
nullos amplius haberent, pariter est dejectum. Mihi
vero incertum est, eane de causa, an potius, ut quod de me
postea factum est, venundaretur, mulierculam illam com-
parassent. Illud certe constat, eam mei loco, ut insequentes
eluderent, jugulatam, existimantibus illis, majus ex mei,
quam illius venditione, lucrum se facturos. Atque hinc
etiam factum est, ut Chæream, qui ejus necandæ abjicien-
dæque suasor et auctor fuerat, meritas dantem pœnas vi-
derim. Nam cum reliqua piratarum multitudo ei me soli
dimittere negaret, propterea quod paulo antea mulierem
aliam, quæ vendita magno eis lucro futura erat, habuisset,
meque mortuæ loco vendi, ac pecuniam in commune con-
ferri oportere dicere, ille autem causam suam defendendo
repugnaret, pactumque se cum iis esse affirmaret, ut non
publicæ omnium utilitatis, sed privatæ sui ipsius gratia me

εις πρᾶσιν ἀρπάσειεν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐρωμένην αὐτῷ, καὶ
 τι θρασύτερον εἶπε, τις τῶν ληστῶν, καλῶς ποίωιν,
 ὅπισθεν ἐστώς ἀποκόπτει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ὁ μὲν
 οὖν δόικην οὐ μεμπτήν δοῦς τῆς ἀρπαγῆς, ἔρριπτο καὶ
 5 αὐτὸς κατὰ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ λησταί, δύο πλεύ-
 σαντες ἡμερῶν, ἄγουσί με οὐκ οἶδ' ὅποι γε, καὶ πι-
 πράσκουσιν ἐμπόρῳ συνῆθαι, κακείνος Σωσθένει.

ΙΖ'. Λέγει δὴ καὶ ὁ Σώστρατος· Ἐπεὶ τοίνυν τοὺς
 ἑμετέρους μύθους, ὦ παιδία, κατελέξατε, φέρ' ἀκού-
 10 σθε, ἔφη, καὶ παρ' ἐμοῦ τὰ οἴκοι πραγθέντα περὶ
 Καλλιγόνην τὴν σὴν, ὃ Κλειτορῶν, ἀδελφῆν, ἵνα μὴ
 ἀσύμβολος ὢ μυθολογίας παντάπασιν. Καγὼ ἀκούσας
 τὸ τῆς ἀδελφῆς ὄνομα, πάνυ τὴν γνώμην ἐπεστράφην,
 καὶ, Ἄγε, πάτερ, εἶπον, λέγε· μόνον περὶ ζώσης [ἂν]
 15 λέγοις. Ἀρχεται δὴ λέγειν, ἃ φθάνου προειρηκῶς
 ἅπαντα, τὸν Καλλισθένην, τὸν χρησμόν, τὴν θεορίαν,
 τὸν λέμβον, τὴν ἀρπαγὴν. Εἶτα προσέθηκεν, ὅτι
 μάθων κατὰ τὸν πλοῦν ὡς οὐκ ἦν θυγάτηρ ἐμὴ, διη-
 μαρτήθη δὲ τὸ πᾶν ἔργον αὐτῷ, ἧρα δ' ὅμοις καὶ σφόδρα
 20 τῆς Καλλιγόνης, [καὶ] προσπεσὼν αὐτῆς τοῖς γόνασι,
 Δέσποινα, εἶπε, μὴ με νομίσης ληστὴν εἶναι τινα καὶ
 καχοῦργον. Ἀλλὰ γὰρ εἰμι τῶν εὖ γεγονότων, γένει
 Βυζάντιος, δεῦτερος οὐδενός· ἔρω δὲ με ληστείας ὑπο-
 χριτὴν πεποίηκε καὶ ταύτας ἐπὶ σοὶ πλέξαι τὰς τέχνας.
 25 Δούλον οὖν με σεαυτῆς ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας νόμιζε.
 Καὶ σοι προΐκα ἐπιδίδωμι, τὸ μὲν πρῶτον ἑμαυτὸν,
 ἔπειθ' ὅσσην οὐκ ἂν ὁ πατὴρ ἐπέδωκέ σοι. Τηρήσω
 δὲ σε παρθένου μέχρι περ ἂν σοὶ δοκῇ. Καὶ ταῦτ'
 εἰπὼν καὶ ἔτι τούτων πλείονα εὐαγοιωτέραν τὴν κόρην
 30 αὐτῷ γενέσθαι παρεσκευάσεν. Ἦν δὲ καὶ ὀφθῆναι
 καλὸς καὶ στωμίλος καὶ πιθανώτατος, καὶ ἐπειδὴ ἦκεν
 εἰς τὸ Βυζάντιον, συμβόλαιον ποιησάμενος προικὸς
 μεγίστης καὶ τᾶλλα πολυτελῶς παρασκευάσας, ἐσ-
 θητά τε καὶ χρυσὸν καὶ ὅσα εἰς κόσμον γυναικῶν εὖ-
 35 θαμίμων, περιεῖπεν εὖ καὶ καλῶς, ἄχραντον τήριον,
 ὡς ἐπηγγεῖλατο· ὥστε καὶ αὐτὴν ἤρχηκε τὴν κόρην
 ἡδῆ. Ὁ δὲ καὶ τᾶλλα πάντα παρείχεν ἑαυτὸν κο-
 σμιώτατον καὶ ἐπεικῆ καὶ σύφρονα, καὶ ἦν τις
 ἑξαιρήνης περὶ τὸν νεανίσκον θαυμαστῆ μεταβολῆ.
 40 Ἐδρας τε γὰρ ἐξανίστατο τοῖς πρεσβυτέροις καὶ ἐπε-
 μελεῖτο φθάνειν προσαγορεύων τοὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ
 τὸ τέως ἄκριτον πολυτελές ἐκ τῆς πρὶν ἀσωτίας εἰς τὸ
 εὐβουλον μεταπίπτον, τὸ μεγαλόφρον ἐφύλαττε πρὸς
 τοὺς ἐν χρεῖᾳ τοῦ λαβεῖν διὰ πενίαν ὄντας. Ὡστε
 45 θαυμάζειν ἅπαντας τὸ αἰρνίδιον οὕτως ἐκ τοῦ χείρονος
 εἰς τὸ πάνυ χρηστὸν μετελθόν. Ἐμὲ δ' οὖν ἤρχηκε
 πάντων μᾶλλον, καὶ ὑπερηγάπων αὐτὸν, καὶ τὴν πρὶν
 ἀσωτίαν φύσεως ἐνόμιζον εἶναι θαυμαστὴν μεγαλουργί-
 50 αν, ἀλλ' οὐκ ἄκρασιαν. Καμὲ οὖν ὑπέσιθι τὸ τοῦ
 Θεμιστοκλέους, ὅτι κακείνος τὴν πρώτῃν ἡλικίαν σφόδρα
 ὀξῆς ἀκολαστος εἶναι, πάντας ὑπερέβαλεν Ἀθηναίους
 ὑπὲρον σοφία τε καὶ ἀνδραγαθία. Καὶ δὴ μετενόουσι
 ἀποσκορακίας αὐτὸν, ὅτε μοι περὶ τοῦ τῆς θυγατρὸς
 διελέχθη γάμου. Καὶ γὰρ με σφόδρα ἐθεράπευε καὶ

raperent, aliis etiam gravioribus additis, confidenter admo-
 dum asseveraret, eorum unus qui forte post eum consti-
 terat, merito quidem caput illi abscidit, atque ita non in-
 iustus rapinae ipse quoque poenas luens, in mare dejectus
 et ipse fuit. Piratae biduo post, nescio quo delati, merca-
 tori cuidam, familiari suo, mercator Sostheni accepta pec-
 unia me concessit.

XVII. Tum Sostratus, Posteaquam vestros, inquit, filii,
 casus commemorastis, agitedum quae de Calligone, Clito-
 phontis sorore, domi acta sint, ex me quoque audite; ne
 solus ipse narrandi omnino immunis abeam. Ego vero,
 sororis nomine audito, attentior factus, Ut lubet, inquam
 pater, siquidem de vivente dicturus es. Tum ille, quae
 antea ipse narravi, omnia recensuit, Callisthenem scilicet,
 oraculum, sacrificium, naventiam, raptum: illud etiam
 addens, Callisthenem cum inter navigandum rescivisset,
 Calligonem filiam meam non esse, tametsi rem contra,
 quam putarat, evenisse cognovisset, nunquam tamen amare
 illam destitisse, sed ad genua ejus prostratum, hujusmodi
 fere locutum esse: Ne me, o heras, praedonem, flagitio-
 sumve aliquem esse putes, qui nobili loco natus Byzantio-
 rum, nemini genere cedam. Amor fecit ut praedonis partes
 agerem et has insidias tibi struerem. Verum tum me
 posthac mancipium puta: tibi enim memet inprimis, deinde
 fortunas, quantas nunquam tibi pater dedisset, trado: quin
 etiam a virginitate tua violanda, quamdiu voles, abstineto.
 His ille atque aliis etiam ad persuadendum aptioribus (erat
 enim cum adspectu decorus, lepidus et in dicendo argutus)
 puellam suam in sententiam pertraxit. Ac posteaquam By-
 zantium reversus est, dote ingenti pacta, multisque aliis,
 veste scilicet, auro, ceterisque rebus ad divitum mulierum
 ornatum spectantibus magnifice praeparatis, puellam sane
 quam splendidissime adornavit, qualenque illam rapuit,
 virgineam, uti antea promiserat, manere passus est. Ipse
 vero plerisque in rebus tractandis modestum, moderatum-
 que ac mansuetum se praestitit: adolescentisque nova
 quaedam mutatio repente facta est. Nam et senioribus as-
 surgebat, et obviis quibusque salutem prius reddere stu-
 debat, quam accepisset: eumque antea immodice sui profu-
 sus esset, priore luxuria in prudentiam, mutata, liberalitate
 deinceps erga eos, qui egerent, uti cepit, ut mirarentur
 omnes, tam subito ex tam pravo tam frugi evasisse. Me
 vero praeter caeteris allegerat: illum deamabam, et priorem
 luxum admirabilem quamdam naturae largitatem potius,
 quam intemperantiam, fuisse animadverti. Ac mihi tum
 venit in mentem illud de Themistocle: qui cum in adole-
 scentia perquam dissolutus esset, omnes tamen deinceps
 Athenienses prudentia et fortitudine superavit. Me itaque
 penitebat, hominem, cum filiam dari sibi peteret, repu-
 dasso: nam et maximum mihi honorem tribuebat et patri-
 trem appellabat, armatusque per forum comitabatur. Sed

ἐκάλει πατέρα καὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐδορυφόρει καὶ τῶν εἰς πόλεμον γυμνασίων οὐκ ἤμέλει, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἐρρομένως ἐν ταῖς ἵππασiais διέπρπεπεν. Ἦν μὲν οὖν καὶ παρὰ τὸν τῆς ἀσωτίας χρόνον τούτοις χαίρων καὶ χροῦμενος, ἀλλ' ὡς ἐν τρυφῇ καὶ παιδιᾷ· τὸ δ' ἀνδρεῖον ὁμῶς αὐτῷ καὶ τὸ ἔμπειρον λεληθότως ἐτρέφετο. Τέλειον δ' ἦν αὐτῷ τὸ ἔργον πρὸς τὸ καρτεροῦς καὶ ποικίλως διαπρέπειν ἐν τοῖς πολεμικοῖς. Ἐπεδίδου δὲ καὶ χρήματα ἰκανὰ τῇ πόλει. Κάκεινον ἄμ' ἐμοὶ στρατηγὸν προσβάλλοντο· ὅθεν ἔτι μάλλον ὑπερῆσπάζετό με, ὑπήκοόν μοι κατὰ πάντα παρέχων ἑαυτόν.

ΙΗ' Ἐπεὶ δ' ἐνίκησαμεν τὸν πόλεμον ἐπιφανείᾳ τῶν θεῶν, [καί] ὑποστρέψαντες εἰς τὸ Βυζάντιον, εὐφημοῦντες τὸν Ἡρακλέα καὶ τὴν Ἄρτεμιν, ἐχειροτονήθημεν, ἐγὼ μὲν ἐναυθα τῇ Ἀρτέμιδι, ὃ δ' εἰς Τύρον Ἡρακλεῖ, λαβόμενός μου τῆς δεξιᾶς ὁ Καλλισθένης, διηγείται πρῶτον τὰ πεπραγμένα αὐτῷ περὶ τὴν Καλλιγόνην, Ἄλλ' ἄπερ ἐποίησαμεν, πάτερ, εἶπε, τὰ μὲν νεότητος φύσει πέπρακται βία, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα προαιρέσει. Παρθένον γὰρ τὴν κόρην μέχρι τούτου τετήρηκα, καὶ ταῦτα πολέμοις ὀμιλῶν, ἐν οἷς οὐδεὶς ἀναβάλλεται τὰς ἡδονάς. Νῦν οὖν εἰς τὴν Τύρον αὐτὴν ἀπαγαγεῖν ἐγνώκα πρὸς τὸν πατέρα, καὶ νόμον παρ' ἐκείνου λαβεῖν τὸν γάμον. Ἄν μὲν οὖν ἐθελήσῃ μοι δοῦναι τὴν κόρην, ἀγαθῇ τύχῃ δέξομαι· ἂν δὲ σκαιὸς γένηται καὶ δύσκολος, παρθένον αὐτὴν ἀπολήψεται. Ἐγὼ γὰρ προῖκα ἐπιδοὺς οὐκ εὐκαταφρόνητον, ἀγαπητῶς ἂν λάβοιμι τὸν γάμον. Ἀναγνώσομαι δέ σοι καὶ τὸ συμβόλαιον, ὃ φθάνω πρὸ τοῦ πολέμου γράψας, δεόμενος συνοικίσαι τῇ Καλλισθένει τὴν κόρην, τό τε γένος αὐτοῦ καταλέγων καὶ τὸ ἀξίωμα καὶ τὰς ἐν τοῖς πολέμοις ἀριστείας. Τοῦτο γάρ ἐστιν ἡμῖν τὸ συγκεῖμενον. Ἐγὼ δὲ, ἦν τὴν ἔφεσιν ἀγωνισώμεθα, διέγνώκα πρῶτον μὲν εἰς τὸ Βυζάντιον διαπλευσάσαι, μετὰ ταῦτα δ' εἰς τὴν Τύρον. Καὶ ταῦτα διαμυθολογήσαντες ἐκοιμήθημεν τὸν αὐτὸν τρόπον.

ΙΘ'. Τῇ δ' ὑστεραία παραγενόμενος ὁ Κλεινίας ἔφη Θέρσανδρον διὰ τῆς νυκτὸς ἀποδεῶρακεναι· τὴν γὰρ ἔφεσιν οὐχ ὡς ἀγωνιούμενον πέποιτῆσθαι· βουλούμενον δὲ μετὰ προφάσεως ἐπισχεῖσθαι τὸν ἐλεγχον ὧν ἐτόλμησε. Μείναντες οὖν τῶν ἐξῆς τριῶν ἡμερῶν, ὅσων ἦν ἡ προθεσμία, προσελθόντες τῷ προσῆδρῳ, καὶ τοὺς νόμους ἀναγνόντες κατ' οὐς οὐδεὶς ἔτι τῷ Θερσάνδρῳ λόγος πρὸς ἡμᾶς ἦν, νεῖος ἐπιβάντες καὶ οὐρίῳ χρησάμενοι πνεύματι, κατήραμεν εἰς τὸ Βυζάντιον, κάκει τοὺς πολυεύχτους ἐπιτελέσαντες γάμους, ἀπεδημήσαμεν εἰς τὴν Τύρον. Δύο δ' ὑστερον ἡμερῶν τοῦ Καλλισθέ- νους ἐλθόντες, εὔρομεν τὸν πατέρα μέλλοντα ὕσιν τοὺς γάμους τῆς ἀδελφῆς εἰς τὴν ὑστεραίαν. Παρῆμεν οὖν ὡς καὶ συνῦσοντες αὐτῷ καὶ εὐξόμενοι τοῖς θεοῖς, τοὺς τ' ἐμοὺς καὶ τοὺς ἐκείνου γάμους σὺν ἀγαθαῖς φυλαχθῆναι τύχαις. Καὶ διεγνώκαμεν ἐν τῇ Τύρῳ παραχειμάσαντες διελθεῖν εἰς τὸ Βυζάντιον.

nec a bellicis studiis animus ejus abhorrebat: quippe in equestribus certaminibus perquam strenue se gerebat, utpote qui prima illa etiam intemperanti ætate equis, quamquam temere et ad luxum paratis, gauderet, sed tamen virile robur et rerum usus præcipuum in eo studium fuit, bellicas res fortiter multifariamque tractare. Multo quin etiam ære suo privato rempublicam juvit, mecumque una militum ductor creatus est: unde majorem quoque mihi honorem habuit, obsequentem sese in omnibus præstans.

XVIII. Postea vero quam de hostibus, diis ipsis nobis coram adstantibus, victoriam reportavimus, Byzantium reversi, ego huc Dianæ, ille Tyrum Herculi, ad gratias referendas missi sumus. Sed prius tamen dextera prehensent me Callisthenes, quæ sibi Calligones causa facta fuissent, commemoravit, Eorum, inquit, pater, quæ antea fecimus, juventutis indoles, vis, causa fuit: quæ vero post, judicio adhibito commissa fuerunt. Virginem enim puellam hactenus servavi, belli præsertim tempore, quo nemo sibi oblatas perfrueudarum voluptatum occasiones abire pati vult. Nunc eam Tyrum ad patrem ducere, et ab eo sicuti leges jubent, in uxorem accipere, omnino constitui. Quod si impetravero, eam bona fortuna accipiam: sin autem difficilis ille atque morosus, virginem etiam filiam suam sibi habeat: quam tamen ego hercule non contemnenda dote confecta in uxorem lubens duxerim. Tabellas vero etiam, quas antequam ad bellum exirem, puellam Callistheni nubere optans, conscripseram, tibi recitabo: in iis enim genus illius, dignitatem, rei militaris usum recensui. Quæ autem inter nos pacti eramus, hæc sunt. Mihi vero, si etiam post Thersandri provocationem secundum nos judicatum fuerit, Byzantium primum, deinde Tyrum navigare in animo est. Hic cum ille dicendi finem fecisset, cubitum se quisque nostrum, ubi pridie, contulit.

XIX. Postridie reversus ad nos Clinia, Thersandrum noctu solum vertisse, ab eoque, non ut revera hoc certamen iniret, provocatum fuisse: sed id causæ sumptum, ut indicio eorum, quæ ausus fuerat, faciendo moram injiceret, narravit. Nos triduum adhuc morati, (ad tantum enim temporis vadimonium durabat) Præsidem rursus convenimus: recitatisque legibus, ex quibus nullam Thersandro nos accusandi causam fuisse apparebat, nave conscensa, prosperoque flante vento, Byzantium, ubi peroptatas confecimus nuptias, deinde Tyrum navigavimus. Quo in loco, cum biduo post Callisthenem adventassemus, patrem ob sororis nuptias postera die sacra facturum comperimus. Affuimus itaque, ut una sacra faceremus deosque, ut meas illiusque nuptias felices fortunatasque esse vellent, precaremur. Et decrevimus hieme illic acta, Byzantium redire.

LONGUS.

ΛΟΓΓΟΥ
ΠΟΙΜΕΝΙΚΩΝ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ
ΔΑΦΝΙΝ ΚΑΙ ΧΛΟΗΝ
ΛΟΓΟΙ ΤΕΤΤΑΡΕΣ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Ἐν Λέσβῳ θηρῶν, ἐν ἄλσει Νυμφῶν, θέαμα εἶδον
κάλλιστον, ὃν εἶδον· * εἰκόνα γραφὴν ἱστορίαν ἔρωτος.
Καλὸν μὲν καὶ τὸ ἄλσος, πολύδενδρον, ἀνθηρὸν, κα-
τάρρυτον· μία πηγὴ πάντ' ἔτρεφε, καὶ τὰ ἄνθη καὶ τὰ
6 δένδρα· ἀλλ' ἡ γραφὴ τερπνότερα καὶ τέχνην ἔχουσα
περιττὴν καὶ τύχην ἐρωτικὴν· ὥστε πολλοὶ καὶ τῶν
ξένων κατὰ φήμην ἤσαν, τῶν μὲν Νυμφῶν ἰκέται, τῆς
δ' εἰκόνας θεαταί. Γυναῖκες ἐπ' αὐτῆς τίκτουσαι, καὶ
ἄλλαι σπαργάνοις κοσμοῦσαι, παιδία ἐκκείμενα,
10 ποίμνια τρέφοντα, ποιμένες ἀναιρούμενοι· νέοι συντι-
θέμενοι, ληστῶν καταδρομῆ, πολεμίων ἐμβολή. Πολλὰ
ἄλλα καὶ πάντα ἐρωτικὰ ἰδόντα με καὶ θαυμάσαντα
πῶτος ἔσχεν ἀντιγράψαι τῇ γραφῇ. καὶ ἀναζητησάμενος
ἐξηγητὴν τῆς εἰκόνας, τέτταρας βίβλους ἐξεπονησάμεν,
15 ἀνάθημα μὲν Ἐρωτι καὶ Νύμφαις καὶ Πανί, κτῆμα
δὲ τερπνὸν πᾶσιν ἀνθρώποις, ὃ καὶ νοσοῦντα ἰάσεται,
καὶ λυπούμενον παραμυθήσεται, τὸν ἐρασθέντα ἀνα-
μνήσει, τὸν οὐκ ἐρασθέντα προπαιδεύσει. Πάντως γὰρ
οὐδεὶς ἔρωτα ἔφυγεν ἢ φεύζεται, μέχρις ἂν κάλλος ἢ
20 καὶ ὄφθαλμοὶ βλέπωσιν. Ἡμῖν δ' ὁ θεὸς παράσχοι
σωφρονοῦσι τὰ τῶν ἄλλων γράφειν.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Α'. Πόλις ἐστὶ τῆς Λέσβου, Μυτιλήνη, μεγάλη καὶ
καλή· διείληπται γὰρ εὐρίποις, ὑπειρεούσης τῆς θα-
λάσσης, καὶ κεκοσμηταὶ γεφύραις ξεστοῦ καὶ λευκοῦ
25 λίθου. Νομισίας ἀνοῦ πόλιν ὄραν ἀλλὰ νῆσον. Ταύτης
τῆς πόλεως [τῆς Μυτιλήνης], ὅσον ἀπὸ σταδίων δια-
κοσίων ἀγρὸς ἦν ἀνδρὸς εὐδαίμονος, κτῆμα κάλλιστον·
ὄρη θηροτρόφα· πεδία πυροφόρα· γήλοφοι κλημάτων·
νομαὶ ποιμνίων· καὶ ἡ θάλασσα προσέκλυζεν ἡϊόνι
30 ἐκτεταμένη ψάμμου μαλθακῆς.

Β'. Ἐν τῷδε τῷ ἀγρῷ νέμων αἰπόλος, Λάμων τοῦνομα,
παιδίον εὔρεν ὑπὸ μιᾶς τῶν αἰγῶν τρεφόμενον. Δρυμὸς

LONGI
PASTORALIIUM

DE
DAPHNIDE ET CHLOE
LIBRI QUATUOR.

PROEMIUM.

Cum in Lesbo feras indagarem, Nympharum in luco,
spectaculum vidi, omnium, quotquot quidem oculis usur-
pavi, pulcherrimum: videlicet tabulam pictam, imaginem
quæ amatoriam historiam repræsentaret. Amœnus qui-
dem erat ille lucus, dejsus arboribus, floribus ridens, aquis
irriguus; unus fons omnia alebat, cum flores, tum arbores:
at tamen jucundior erat illa pictura in qua et singulare arti-
fificium, et amatorii casus descriptio conspiciantur; adeo
ut multi etiam peregrini, fama exciti, huc ventitent,
Nympharum quidem supplices, sed et imaginis spectatores
futuri. In hac tabula videre erat mulieres parturientes, et
alias quæ fasciis adornarent, expositos infantes, pecudes
quæ eos alerent, pastores qui eos tollerent, juvenes mutuam
sibi fidem obstringentes, latronum incursionem, hostium
impressionem. Multa alia præterea, eaquæ omnia amatoriam
videnti mihi et admiranti cupido incessit scripto quasi re-
spondendi picturæ isti, eamque veluti repræsentandi.
Postquam igitur hujusce imaginis interpretem conquisivis-
sem, quatuor confeci libros, donum Cupidini, Nymphis
et Pani sacrum, opusque cunctis jucundum hominibus,
quod agro medelam, mœrenti solatium afferat, ejus, qui
amavit, memoriam refricet et amoris rudem doceat. Om-
nino namque nullus unquam amorem effugit aut effugiet,
quamdiu snus formæ decor, snaque oculis acies constabit.
Nobis autem Numen concedat, ut sani integrique aliorum
casus describere queamus.

LIBER PRIMUS.

I. Est in Lesbo civitas Mytilene, magna et pulchra. In-
fluens mare multis eam euripis distinguit ac dissecat: et pon-
tes totam urbem ornant ex candido ac polito lapide facti;
ut non urbs, sed insula esse videatur. Ab hac urbe [Myti-
lene] stadia circiter ducenta, viri cujusdam opulenti ager
situs erat, possessio pulcherrima; montes ferarum, prata
tritici feracia; palmitibus colliculi, pascua gregibus abun-
dabant: mare autem litus molli arena extensus allue-
bat.

II. Hoc in agro gregem pascens caprarius, nomine Lamon,
infantem ab una caprarum enutritum invenit. Saltus erat,

ἦν καὶ λόγμῃ βάτων, καὶ κιττός ἐπιπλανώμενος, καὶ πόα
μαλθακὴ, καθ' ἧς ἔκειτο τὸ παιδίον. Ἐνταῦθ' ἡ αἰξ
θέουσα συνεχῆς, ἀφανῆς ἐγένετο πολλάκις, καὶ τὸν ἔριφον
ἀπολιποῦσα, τῷ βρέφει παρέμενε. Φυλάττει τὰς δια-
5 δρομάς ὁ Λάμων, οἰκτίερας ἀμελούμενον τὸν ἔριφον, καὶ
μεσημβρίας ἀμαζούσας κατ' ἔγχος ἑλθὼν, ὄρα τὴν μὲν
αἶγα πεφυλαγμένης περιβεβηκυῖαν, μὴ ταῖς χηλαῖς
βλάπτει πατοῦσα τὸ βρέφος, τὸ δὲ, ὡσπερ ἐκ μητρίφας
θηλῆς τὴν ἐπιρροὴν ἔλκον τοῦ γάλακτος. Θαυμάσας,
10 ὡσπερ εἰκὸς ἦν, πρόσσειν ἐγγύς καὶ εὕρσκει παιδίον
ἄρρεν, μέγα καὶ καλὸν καὶ τῆς κατὰ τὴν ἔκθεσιν τύχης ἐν
σπαργάνῳ κρείττοι. Χλανιδίον τε γὰρ ἦν ἀλουργὲς
καὶ πόρπη χρυσῆ καὶ ξιφιδίον ἐλεφαντόκωπον.

Γ'. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐβουλεύσατο μόνα τὰ γυν-
16 ρίσματα βαστάσας, ἀμελῆσαι τοῦ βρέφους· ἔπειτα δ' αἰ-
δεσθεῖς, εἰ μὴδ' αἰγὸς φιλανθρωπίαν μιμῆσται, νύκτα
φυλάξας, κομίζει πάντα πρὸς τὴν γυναιῖκα Μυρτάλην, καὶ
τὰ γυνώρισμα, καὶ τὸ παιδίον, καὶ τὴν αἶγα αὐτὴν.
Τῆς δ' ἐκπλαγεῖσας, εἰ παιδίον τίκτουσιν αἱ αἰγες,
20 πάντα αὐτῇ διηγείται, πῶς εὖρεν ἔκκειμενον, πῶς εἶδε
τρεφόμενον, πῶς ἠδέσθη καταλιπεῖν ἀποθανούμενον.
Δόξαν δὴ κακείνη, τὰ μὲν συνεκτελέοντα κρύπτουσι, τὸ
δὲ παιδίον αὐτῶν νομιζουσι, τῇ δ' αἰγῇ τὴν τροφήν ἐπι-
τρέπουσιν. Ὡς δ' ἂν καὶ τοῦνομα τοῦ παιδίου ποι-
25 μενικὸν δοκοίη, Δάφνιν αὐτὸν ἐγνῶσαν καλεῖν.

Δ'. Ἦδη δὲ διητοῦς χρόνου διῆκνουμένου, ποιμὴν ἐξ
ἀγρῶν ἠμῶν νέμων, Δρύας τοῦνομα, καὶ αὐτὸς ὁμοίος
ἐπιτυγῆναι καὶ εὐρήμασι καὶ θεάμασι. Νυμφῶν ἄν-
τρον ἦν, πέτρα μεγάλη, τὰ ἐνδοθεν κοίλη, τὰ ἐξωθεν
30 περιφερής· τὰ ἀγάλματα τῶν Νυμφῶν αὐτῶν λίθοις
ἐπεποίητο, πόδες ἀνυπόδητοι, χεῖρες εἰς ὤμους γυμναί,
κόμαι μέχρι τῶν αὐχένων λελυμέναι, ζῶμα περὶ τὴν
ἴξυν, μεδιάμα περὶ τὴν ὄφρυν, τὸ πᾶν σχῆμα, χορεία
ἦν ὄρχουμένην. Ἦ ὡς τοῦ ἄντρου, τῆς μεγάλης πέ-
35 τρας ἦν τὸ μεσαίτατον. Ἐκ δὲ τῆς πηγῆς ὕδωρ ἀνα-
βλύζον, βεῖθρον ἐποίει χεόμενον, ὥστε καὶ λειμῶν πᾶν
γλαφυρὸς ἐκτέτατο πρὸ τοῦ ἄντρου, πολλῆς καὶ μα-
λακῆς πόας ὑπὸ τῆς νοτίδος τρεφομένης. Ἀνέκειντο δὲ
καὶ γαυλοὶ καὶ αὐλοὶ πλάγιοι καὶ σύριγγες καὶ κάλαμοι,
40 πρεσβυτέρων ποιμῆνιν ἀναθήματα.

Ε'. Εἰς τοῦτο τὸ νυμφαῖον ὅς ἀρτιτόκος συχνὰ φοιτῶσα,
δόξαν πολλάκις ἀπωλείας παρῆχε. Κολάσαι δὲ βουλό-
μενος αὐτὴν, καὶ εἰς τὴν προτέραν εὐνομίαν καταστῆσαι,
δεσμὸν βάρβδου γλωρᾶς λυγίεος ὁμοιον βρόχιμ, τῇ πέτρᾳ
15 προσῆλθεν, ὡς ἐκεῖ συλλήψομενος αὐτὴν· ἐπιστὰς δὲ, οὐδὲν
εἶδεν, ὃν ἤλπισεν· ἀλλὰ τὴν μὲν, διδοῦσαν πᾶν ἀνθρω-
πίνως τὴν θηλὴν εἰς ἄφρονον τοῦ γάλακτος ὀλκὴν· τὸ δὲ
παιδίον ἀκλαυστὶ λάθρως εἰς ἀμφοτέρας τὰς θηλάς με-
ταφέρον τὸ στόμα, καθαρὸν καὶ φαιδρὸν, ὅα τῆς οἰὸς
50 τῇ γλώττῃ τὸ πρόσωπον ἀπολιμνωμένης μετὰ τὸν
κόρον τῆς τροφῆς. Θῆλυ ἦν τοῦτο τὸ παιδίον, καὶ
παρέκειτο καὶ τούτῳ σπάργανα, γυνώρισμα, μίτρα
διάχρυσος, ὑποδήματα ἐπίγρυστα, καὶ περισκελίδες
χρυσαί.

nemisque dumis densum, hederaque errabunda nec non
et mollis herba, in qua jacebat infantulus. Huc capra fre-
quenter commens, saepe oculis subducebatur, suoque lacte
relictus, infanti assidebat. Has discursationes observat Lam-
on, neglecti haeduli misertus et meridie ardente, caprae
vestigia secutus, eam quidem conspicit caute circumcun-
tem, ne scilicet puerum ungulis laederet, infantem vero
tanquam ex materna mamma lac adfluens trahentem. Ille
autem ut par est miratus, propius accedit et puerulum de-
prehendit majusculum atque venustum, et fasciolis longe
elegantioribus quam pro expositi infantis fortuna involutum.
Enimvero erat chlamydule purpurea, aurea fibula, et gla-
diolus eburneo capulo.

III. Primo igitur constituerat sola tollere monumenta,
infantem vero derelictum negligere; at deinde cum illum
puderet, si ne caprae quidem humanitatem imitaretur, nocte
expectata, omnia ad uxorem Myrtalen defert et monu-
menta et puerulum et ipsam capram. Cui quidem attonitae
quod puerulos etiam caprae parerent, rem totam enarrat:
quomodo expositum offenderit, quomodo enutritum viderit,
quo pacto ipsum deserere moriturum erubuerit. Cum et
sic quoque uxori videretur, quae una fuerant exposita,
occultant, infantem pro suo agnoscunt, eumque caprae alen-
dum committunt. Quo autem et nomen infantis pastorale
videretur, Daphnin illum nominare staturunt.

IV. Jamque biennio exacto, pastor quidam ex agris vicinis,
cui Dryas erat nomen, pascens pecora, simile quid invenit
et vidit. Nympharum stabat antrum, petra ingens, ab
interiori quidem parte concava, at vero ab exteriori ro-
tunda. Nympharum ipsarum simulacra lapidibus efficta
erant, pedibus discalceatis, brachiis ad humeros usque
nudis, coma cervice tenuis soluta, veste circa lumbos
succincta; risus circa supercilia, tota figura tripudiantium
chorea erat. In media hujusce saxi ingentis parte ora
antri. E fonte autem aqua scaturiens in largum effunde-
batur rivum, adeo ut amoenissimum extenderetur ante spe-
luncaem pratium, cujus copiosum et molle gramen perenni
rivi humore alebatur. Et multrae et tibiae oblique et
fistulae et calami, seniorum pastorum donaria, suspensa
conspiciebantur.

V. Ad hoc Nympharum antrum crebro itans ovis
nuper enixa, saepe parui interitus suspicionem iniecit.
Dryas igitur eam coërcere, et ad pristinum bene et tran-
quille pascendi modum reducere cupiens, vinculum e
vimine lento in laquei modum contorsit, et ad petram
accessit, tanquam ibi ovem comprehensurus; propior
vero factus, nihil omnino eorum vidit quae speraverat:
verum ovem perquam humane ad largum usque lactis
suctum suae mammae copiam facientem; infantulum autem,
absque ullo vagitu avide modo ad hanc, modo ad illam
lactentem mammae os transferentem mundum atque ni-
tidum, utpote cujus faciem lingua detergeret ovis, ubi
alumnus lactis eripisset satietas. Infans haec femella erat,
et huic quoque appositae erant fasciolae, monumenta, mitra
nempe auro distincta, calceoli laurati, et perisclides
aureae.

Γ'. Θεῶν δὴ τι νομίσας τὸ εὐρημα, καὶ διδασκό-
μενος παρὰ τῆς οἴδς ἔλεεῖν τε τὸ παιδίον καὶ φιλεῖν,
ἀναιρεῖται μὲν τὸ βρέφος ἐπ' ἀγκῶνος, ἀποτίθεται
δὲ τὰ γνωρίσματα κατὰ τῆς πῆρας, εὐχεται δὲ ταῖς
Νύμφαις ἐπὶ τύχῃ χρηστῇ θρέψαι τὴν ἱκέτιν αὐτῶν.
6 Καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν ἀπελαύνειν τὴν ποίμνην, ἔλθον εἰς
τὴν ἔπαυλιν τῇ γυναικὶ διηγεῖται τὰ ὄφθοντα, δείκνυσι
τὰ εὐρεθέντα, παρακελεύεται θυγάτριον νομίζειν καὶ
λανθάνουσιν ὡς ἴδιον τρέφειν. Ἡ μὲν δὲ Νάπη (τοῦτο
γὰρ ἔκαλεῖτο) μήτηρ εὐθὺς ἦν καὶ ἐφίλει τὸ παιδίον,
10 ἅτε ὑπὸ τῆς οἴδς παρευδοκίμηθῆναι δεδοικυῖα, καὶ
τίθεται καὶ αὐτὴ ποιμενικὸν ὄνομα πρὸς πίστιν αὐτῷ,
Χλόην.

Ζ'. Ταῦτα τὰ παιδιά ταχὺ μάλ' ἠξήσῃ, καὶ κάλλος
αὐτοῖς ἐξεφαίνετο κρεῖττον ἀγροικίας. Ἦδη τ' ἦν ὁ
15 μὲν πέντε καὶ δέκα ἔτων ἀπὸ γενεᾶς· ἡ δ' (ἑτέρων) το-
σοῦτων, δυοῖν ἀποδεύοντι· καὶ ὁ Δρύας καὶ ὁ Λάμων
ἐπὶ μιᾷς νυκτὸς ὀρώσιν ὄναρ τοιόνδε τι· τὰς Νύμφας
ἐδόκουν ἐκείνας, τὰς ἐν τῷ ἀντρω, ἐν ᾧ ἦ πηγῇ, ἐν ᾧ
τὸ παιδίον εὔρεν ὁ Δρύας τὸν Δάφνιν καὶ τὴν Χλόην
20 παραδιδόναι παιδίῳ μάλᾳ σοβαρῶ καὶ καλῶ, περὰ ἐκ
τῶν ὤμων ἔχοντι, βέλη σμικρὰ ἅμα τοξαρῖον φέροντι.
Τὸ δ' ἐφαψάμενον ἀμφοτέρων ἐνὶ βέλει, κελύσει λοιπὸν
ποιμαίνειν, τὸν μὲν τὸ αἰτόλιον, τὴν δὲ τὸ ποίμνιον.

Η'. Τοῦτο τὸ ὄναρ ἰδόντες, ἤχθηοντο μὲν εἰ ποιμένες
25 ἔσονται καὶ οὗτοι τύχῃ ἐκ σπαργάνων ἐπαγγελλλόμενοι
κρεῖττονα, δι' ἣν αὐτοὺς καὶ τροφαῖς ἔτρεφον ἀβροτέραις
καὶ γράμματα ἐπαίδευσαν καὶ πάντα ὅσα καλὰ ἦν ἐπ'
ἀγροικίας. Ἐδόκει δὲ πείθεσθαι θεοῖς περὶ τῶν σω-
θέντων προνοία θεῶν. Καὶ κοινώσαντες ἀλλήλοις τὸ
30 ὄναρ καὶ θύσαντες τῇ τὰ περὰ ἔχοντι παιδίῳ παρὰ
ταῖς Νύμφαις (τὸ γὰρ ὄνομα λέγειν οὐκ εἶχον), ὡς
ποιμένας ἐκπέμπουσιν αὐτοὺς ἅμα ταῖς ἀγέλαις, ἐκδι-
δάξαντες ἕκαστα· πῶς δεῖ νέμειν πρὸ μεσημβρίας, πῶς
ποιμαίνειν κοπάσαντος τοῦ καύματος, πότε ἄγειν ἐπὶ
35 ποτὸν, πότε ἀπάγειν ἐπὶ κοῖτον, ἐπὶ τίσι καλαῦροπι
χρηστέον, ἐπὶ τίσι φωνῇ μόνῃ. Οἱ δὲ, μάλᾳ χαίροντες,
ὡς ἀρχὴν μεγάλην παρελάμβανον καὶ ἐφίλουσαν τὰς αἴγας
καὶ τὰ πρόβατα μᾶλλον ἢ ποιμέσιν ἔθος· ἡ μὲν, ἐς
ποιμνίον ἀναφέρουσα τῆς σωτηρίας τὴν αἰτίαν· ὁ δὲ,
40 μειμημένος ὡς ἐκκείμενος αὐτὸν αἰεὶ ἀνέθρεψεν.

Θ'. Ἦρος ἦν ἀρχὴ καὶ πάντα ἤκμαζεν ἄνθη, τὰ ἐν
δρυμοῖς, τὰ ἐν λειμῶσι, καὶ ὅσα ὄρεα· βόμβος ἦν ἤδη
μελιτῶν, ἤχος ὀρνίθων μουσικῶν, σκιρτήματα ποιμνίων
ἀρτιγεννήτων· ἄρνες ἐσκιρτῶν ἐν ταῖς ὄρεσιν, ἐβόμβουν
45 ἐν τοῖς λειμῶσιν αἱ μελιτται, τὰς λόγμους καθῆδον ὄρ-
νιθες. Τοσαύτης δὲ πάντα κατεχούσης εὐωρίας, οἱ δ'
ἀπαλοὶ καὶ νέοι, μιμηταὶ τῶν ἀκούομένων ἐγίνοντο καὶ
βλεπομένων. ἀκούοντες μὲν τῶν ὀρνίθων ἀδόντων ἤδον·
βλέποντες δὲ σκιρτῶντας τοὺς ἄρνας, ἤλλοντο κοῦφα,
50 καὶ τὰς μελιτταις δὲ μιμούμενοι, τὰ ἄνθη συνέλεγον·
καὶ τὰ μὲν εἰς τοὺς κλῆπους ἔβαλλον, τὰ δὲ, στεφα-
νίσκους πλέκοντες, ταῖς Νύμφαις ἐπέφερον.

Ι'. Ἐπραττον δὲ κοινῇ πάντα, πλησίον ἀλλήλοις

VI. Hoc igitur inventum divinitus ratus et ab ove
edoctus hujusce infantis misereri, eamque amore prosequi,
terra sublata ulnis excipit, monumenta vero in peram
recondit, precatus Nymphas, ut, quod felix faustumque sit,
earum supplicem educare liceat. Et quoniam jam tempus
erat gregem a pascuis reducere, casam repetit, uxori quæ
vidit exponit, quæ invenit, commonstrat, hortatur, ut
filiolam pro sua agnoscat atque educet, ac rem, quomodo
se habet, nulli patefaciat. At Nape, hoc enim illi nomen,
mater statim erat, infantem amabat, quippe metuens, ne
ab ove superaretur; quin et ipsa nomen illi pastorale in-
didit, vocando Chloë, ut sibi hanc filiam esse suam di-
centi fidem adstrueret.

VII. Et quidem hi infantes brevi temporis spatio ingens
ceperunt incrementum et in iis forma elucebat longe quam
pro rustica sorte præstantior. Jam autem Daphnis annos
quindecim erat natus, Chloë vero totidem, si duos demseris,
cum Dryanti et Lamoni eadem nocte hæc objecta est in
somnia species: videbant Nymphas illas, quæ servabant
antrum, in quo fons, in quo infantem Dryas invenerat,
Daphnim et Chloë tradentes puero admodum protervo et
venusto, cui alæ ex humeris penderent, qui parva spicula
parvo cum arcu gestaret; et hunc quidem puerum ambos
uno eodemque attingentem telo, jussisse, ut deinceps ille
caprarum, hæc ovium gregem pasceret.

VIII. Et hoc quidem somnio viso dolere quod Daphnis ac
Chloë quoque pastores futuri essent, qui tamen meliorem
fortunam ex suis fasciis de se jubere sperare; ob quam spem
etiam illos delicatioribus enutriebant cibis, literasque, et
quæcunque ruri præclara habebantur, edocebant. Placuit
tamen in iis, quæ ad infantes deorum providentia servatos
pertinerent, morem gerere diis. Et narrato suo sibi invicem
somnia, sacrisque factis aligero illi apud Nymphas puero,
(hujus enim nomen dicere non poterant) mox ut pastores
foras ipsos cum gregibus emittunt, singula edoctos: quo
pacto ante meridiem pascere oporteat, quo pacto, postquam
remisisset æstus, quando agere potum, quando ad caulam
abigere, in quos utendum pedo, in quos sola dumtaxat
voce. Illi vero oppido exsultantes, quasi magnum adepti
imperium, capras atque oves diligebant, et quidem multo
magis quam pastorum vulgus solet: nam Chloë ad oves
suæ causam salutis referebat; Daphnis itidem laud immer-
morum erat, quod sese expositum capra enutrivisset.

IX. Initium veris erat omniumque florum genus per sil-
vas, per prata, per montes vigeat: jam apum bombus,
jam canorarum avium vox, pecora novella saltu lascivie-
bant, agni in montibus saliebant, apes in pratis bombi-
labant, aves nemora cantu personabant. Dum ita omnia
amœna tempestate lætabantur, Daphnis et Chloë, utpote
teneri ac juvenes, visa anditque imitabantur. Audito
avium cantu, canebant; conspecto lascivientium agno-
rum saltu, leviter saltabant, quin et apes æmulabantur,
colligentes flores, quorum alios gremio inserebant,
alios coronis intextos Nymphis afferebant.

X. Prope inter se pascentes, omnia communiter agebant.

νέμοντες. Καὶ πολλάκις μὲν Δάφνης τῶν προβάτων τὰ ἀποπλανώμενα συνέστελλε, πολλάκις δὲ ἡ Χλόη τὰς θραυστέρας τῶν αἰγῶν ἀπὸ τῶν κρημνῶν κατήλαυεν. ἤδη δὲ τις καὶ τὰς ἀγέλας ἀμφοτέρας ἐφρούρησε, θατέρου
 5 προσλιπαρήσαντος ἀθύρματι. Ἀθύρματα δ' ἦν αὐτοῖς ποιμενικὰ καὶ παιδικὰ. Ἡ μὲν ἀνθέρικας ἀνελομένη ποθὲν ἐξ ἔλους ἀκριδοθήραν ἐπλεκε, καὶ περὶ τοῦτο πο-
 10 νομένη, τῶν ποιμνίων ἠμέλησεν. Ὁ δὲ, καλάμους ἐκτεμῶν λεπτοῦς καὶ τρήσας τὰς τῶν γονάτων διαφυὰς, ἀλλήλους τε κηρῶ μαλθακῶ συναρτήσας, μέχρι νυκτὸς
 15 συρίζει ἐμελέτα. Καί ποτε δὲ ἐκοινωνοῦν γάλακτος καὶ οἴνου, καὶ τροφὰς, ἅς οἴκοθεν ἔφερον, εἰς κοινὸν ἔφερον. Θᾶπτον ἂν τις εἶδε τὰ ποίμνια καὶ τὰς αἴγας ἀπ' ἀλλήλων μεμερισμένας ἢ Χλόην καὶ Δάφνην.

15 **ΙΑ'.** Τοιαῦτα δ' αὐτῶν παιζόντων, τοιάνδε σπουδῆν Ἔρωσ ἀνέπλασε. Λύκαινα τρέπουσα σκύμους νέους, ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν ἐξ ἄλλων ποιμνίων πολλάκις ἤρπαζε, πολλῆς τροφῆς ἐς ἀνατροφὴν τῶν σκύμων δεομένη. Συνελθόντες οὖν οἱ κωμῆται νυκτὸς, σιρὸς
 20 ὀρύττουσι τὸ εὖρος ὀργυῖα, τὸ βάθος τεττάρων. Τὸ μὲν δὴ γῶμα τὸ πολὺ σπεῖρουσι, κομίσαντες μακρὰν, ξύλα δὲ ξηρὰ μακρὰ τείναντες ὑπὲρ τοῦ χάσματος, τὸ περιττὸν τοῦ γῶματος κατέπασαν, τῆς πρότερον γῆς εἰκόνα· ὅστε κἂν λαγὼς ἐπιδράμη, κατακλᾷ τὰ ξύλα
 25 καρφῶν ἀσθενέστερα ὄντα, καὶ τότε παρέχει μαθεῖν ὅτι γῆ οὐκ ἦν ἀλλὰ μεμιμητο γῆν. Τοιαῦτα πολλὰ ὀρύγματα κἂν τοῖς ὄρεσι κἂν τοῖς πεδίοις ὀρύξαντες, τὴν μὲν λύκαιναν οὐκ εὐτύχησαν λαβεῖν· ἀισθάνεται γὰρ καὶ γῆς σεσορισμένης· πολλὰς δ' αἴγας καὶ ποίμνια
 30 διέσθειραν, καὶ Δάφνην παρ' ὀλίγον, ὤδε.

ΙΒ'. Τράγοι παροξυνθέντες ἐς μάχην συνέπεσον. τῆ
 οὖν ἑτέρῳ τὸ ἕτερον κέρασ, βιαιοτέρας γενομένης συμβολῆς, θραύεται· καὶ ἀλγήσας, φριμαζάμενος ἐς φυγὴν ἐτρέπετο. Ὁ δὲ νικῶν κατ' ἴχνος ἐπόμενος ἄπαυστον
 35 ἐποίει τὴν φυγὴν. Ἄλγει Δάφνης περὶ τῆ κέρατι, καὶ τῆ θρασύτητι ἀκθεσοῖς τὴν καλαῦροπα λαθῶν ἐδίωκε τὸν εἰώκοντα. Οἷα δὲ τοῦ μὲν ὑπεκφεύγοντος, τοῦ δ' ὀργῆ διώκοντος, οὐκ ἀκριβῆς ἦν τῶν ἐν ποσὶν ἢ πρόσοψις· ἀλλὰ κατὰ χάσματος ἄμφω πίπτουσι, ὁ τράγος
 40 πρότερος, ὁ Δάφνης δεύτερος. Τοῦτο καὶ ἔσωσε Δάφνην χρῆσασθαι τῆς καταφορᾶς ὀχλήματι τῆ τράγῳ. Ὁ μὲν δὴ τὸν ἀνιμωσόμενον, εἰ τις ἄρα γένοιτο, δακρῶν ἀνέμενεν· ἡ δὲ Χλόη θεασαμένη τὸ συμβᾶν, δρόμῳ παραγίνεται πρὸς τὸν σιρὸν, καὶ μαθοῦσα ὅτι ζῆ, καλεῖ
 45 τινὰ βουκόλον ἐκ τῶν ἀγρῶν τῶν πλησίον πρὸς ἐπικουρίαν. Ὁ δ' ἐλθὼν, σχοῖνον ἐζήτει μακρὰν, ἥς ἐχόμενος, ἀνιμώμενος ἐκθήσεται. καὶ σχοῖνος μὲν οὐκ ἦν· ἡ δὲ Χλόη λυσαμένη ταινίαν, δίδωσι καθεῖναι τῆ βουκόλῳ· καὶ οὕτως οἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χειλοῦς ἐστῶτες
 50 εἶλλον, ὁ δ' ἀνέβη ταῖς τῆς ταινίας ὀλκαῖς ταῖς χερσὶν ἀκολουθῶν. Ἀνιμῆσαντο δὲ καὶ τὸν ἄθλιον τράγον συνθετραυσμένον ἄμφω τὰ κέρατα· τοσοῦτον ἄρα ἡ δίκη μετῆλθε τοῦ νικηθέντος τράγῳ. Τοῦτον μὲν δὴ τυθησόμενον χαρίζονται οἴστρα τῆ βουκόλῳ, καὶ ἔμελλον

Et sæpe Daphnis oves aberrantes cogebat, sæpe Chloë audaciores capras a præruptis abigebat locis. Nunc alter, altero ludicris intento, utriusque gregis custodiam agebat. Ludicra autem ipsis pastoralia et puerilia : hæc quidem digressa, sublatis alicunde e palude asphodeli caulibus decipulam locustis captandis nectebat, et tota in hac re, ovium curam interim omittebat. Ille vero, excisis tenuibus calamis et perforatis internodiorum intervallis, junctimque inter se molli cera conglutinatis, in seram noctem fistula carmen meditabatur. Nonnunquam lac et vinum inter se communicabat, victumque, quem domo attulerant, in commune conferebant. Citius quis ovium ac caprarum greges a se invicem disjunctos quam Chloëam atque Daphnim, vidisset.

XI. Iphis autem sic ludentibus talem Amor injecit curam. Lupa quædam, recentes alens catulos, proximis ex agris multa sæpe rapiebat de aliis gregibus, quod alimento copioso ad suos catulos entriendos opus haberet. Congregati igitur pagani noctu, scrobem effodiunt, latitudine unius ulnæ, altitudine quatuor. Et quidem humum effossam majori ex parte dispergunt, eam procul a fossa removens; siccæ autem ligna longa super fossam intendentes, ea adperserunt illa terra, quæ ex hac effossa remanebat, ut similis esset fossa pristino solo, utque vel lepus, si percurreret, ista ligna stipulis ipsis fragiliora confringeret, atque tum faceret indicium, quod terra non esset, sed tantummodo terram imitaretur. Multis id genus fossis per montes, per campos ductis, lupam tamen haudquaquam capere potuerunt; sentit enim ipsa quoque in hac terra subdola fraudem subesse; multas vero capras atque oves perdidit, quin et fere Daphnim, casu hujusmodi.

XII. Hirco irritati, ad pugnam concurrerunt. Uni igitur cornu alterum ex violentiori conflictu frangitur; qui dolens inde, fremebundus se in fugam dedit. Victor autem per vestigia insectans fugientem, a persequendo non desistit. Daphnis confrecto dolens cornu, offensensus illa contumacia, pedo arrecto, persequentem persequatur. Uti autem fere fit, altero quidem subterfugiente, altero autem ira abrepto et persequente, non certus satis eorum, quæ ad pedes occurrebant, prospectus erat; sed in foveam ambo incidunt, hircus prior, posterior Daphnis. Et hoc ipsum Daphnim servavit, utpote hircæ pro vehiculo, quo innixus delaberetur, usum. Atque ille quidem lacrimabundus, a quo extraheretur, si quis appareret, expectabat; Chloë vero, ut conspexit, quod venerat, profinus ad fossam advolat, atque illum vivere cognoscens, ex agris vicinis pastorem quemdam auxilio adfuturum vocat. Ille cum advenisset, longum quærebat funem, cui adhærens Daphnis extrahi et sic evadere posset. Verum funis ad manum non erat; Chloë igitur statim suam solvit taniam, et hanc demittendam bubulo illi porrigit. Atque hi quidem hunc in modum ad labra fossæ stantes trahere cœperunt; Daphnis vero taniam, qua trahebatur, manibus subsequendo, ascendit. Postquam autem miserum illum hircum extraxerunt, cui utrumque cornu confractum fuit,

ψεύδεσθαι πρὸς τοὺς οἴκοι λύκων ἐπιδρομῆν, εἴ τις αὐτὸν ἐπόθησεν. Αὐτοὶ δ' ἐπανελθόντες ἐπεσκοποῦντο τὴν ποίμνην καὶ τὸ αἰπόλιον· καὶ ἐπεὶ κατέμαθον ἐν κόσμῳ νέμεσθαι καὶ τὰς αἴγας καὶ τὰ πρόβατα, καθίσταντες ὑπὸ στελέχει δρυὸς, ἐσκόπουον μὴ τι μέρος τοῦ σώματος ὁ Δάφνης ἤμαξ καταπεσόν. Τέτρωτο μὲν οὖν [οὐδὲν] οὐδ' ἤμακτο οὐδὲν, χύματος δὲ καὶ πηλοῦ πέπαστο καὶ τὰς κόμας καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. Ἐδόκει δὴ λούσασθαι, πρὶν αἰσθησιν γενέσθαι τοῦ συμβάντος
 10 Δάμῳνι καὶ Μυρτάλῃ.

Π'. Καὶ ἐλθὼν ἅμα τῇ Χλόῃ πρὸς τὸ νομαῖον, τῇ μὲν ἔδωκε καὶ τὸν χιτωνίσκον καὶ τὴν πήραν φυλάττειν, αὐτὸς δὲ τῇ πηγῇ παραστάς, τὴν τε κόμην καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἀπελούετο. Ἦν δὲ ἡ μὲν κόμη μέλαινα καὶ πολλή, τὸ δὲ σῶμα ἐπίκαυτον ἤλιψ. Ἐΐκασεν ἄν τις αὐτὸ χρώζεσθαι τῇ σκιᾷ τῆς κόμης, ἐδόκει δὲ τῇ Χλόῃ θεομένη καλὸς ὁ Δάφνης, καὶ ὅτι τότε πρῶτον αὐτῇ καλὸς ἐδόκει, τὸ λουτρὸν ἐνόμιζε τοῦ κάλλους αἴτιον. Καὶ τὰ νῶτα δ' ἀπολοουσύσης, ἡ σὰρξ ὑπέπιπτε μαλθακή· ὥστε λαθοῦσα αὐτῆς ἤφατο πολλάκις, εἰ τρυφερωτέρα εἶη πειρωμένη. Καὶ, τότε μὲν γὰρ ἐπὶ δυσμαίῃς ἦν ὁ ἥλιος, ἀπῆλασαν τὰς ἀγέλας οἰκαδὲ, καὶ ἐπεπόνθει Χλόη περιττὸν οὐδὲν, ὅτι μὴ Δάφνιν ἐπεθύμει λουόμενον ἰδέσθαι πάλιν. Τῆς δ' ἐπιούσης, ὡς ἦκον εἰς τὴν νομῆν, ὁ μὲν Δάφνης ὑπὸ τῆ δρυὸς τῇ συνήθει καθεζόμενος ἐσύριπτε, καὶ ἅμα τὰς αἴγας ἐπεσκόπει κατακειμένας καὶ ὥσπερ τῶν μελῶν ἀκροωμένας, ἡ δὲ Χλόη, πλησίον καθημένη, καὶ τὴν ἀγέλην μὲν τῶν προβάτων ἐπέβλεπε, τὸ δὲ πλεόν εἰς Δάφνιν ἑώρα· καὶ ἐδόκει καλὸς αὐτῇ συρίττων πάλιν, καὶ αὐτῆς αἰτίαν ἐνόμιζε τὴν μουσικὴν τοῦ κάλλους, ὥστε μετ' ἐκείνων καὶ αὐτῇ τὴν σύριγγα ἔλασεν, εἴ ποῖς γένοιτο καὶ αὐτῇ καλή. Ἐπίσειε δ' αὐτὸν καὶ λούσασθαι πάλιν, καὶ λουόμενον εἶδε, καὶ ἰδοῦσα ἤφατο, καὶ ἀπῆλθε πάλιν ἐπαινέσασα, καὶ ὁ ἔπαινος ἦν ἔρωτος ἀρχή. Ὅτι μὲν οὖν ἔπασχεν οὐκ ἤδει νέα κόρη, καὶ ἐν ἀγροικίᾳ τεθραμμένη, καὶ οὐδ' ἄλλου λέγοντος ἀκούσασα τὸ τοῦ ἔρωτος ὄνομα. Ἄσῃ δ' αὐτῆς κατέιχε τὴν ψυχὴν, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν οὐκ ἐκράτει, καὶ πολλὰ ἐλάλει Δάφνιν.
 40 Τροφῆς ἡμέλει, νύκτωρ ἡγρύπνει, τῆς ἀγέλης κατεφρόνει· νῦν ἐγέλα, νῦν ἔκλαεν, εἴτ' ἐκάθευδεν, εἴτ' ἀνεπήδα· ὄχρηα τὸ πρόσωπον, ἐρυθήματα αὐτῆς ἐφλέγετο· οὐδὲ βοὸς οἰστρω πληγείσης τοιαῦτα ἔργα. Ἐπῆλθόν ποτ' αὐτῇ καὶ τοιοῦδε λόγοι μόνῃ γενομένη.

45 ΙΔ'. Νῦν ἐγὼ νοσῶ μὲν, τί δ' ἡ νόσος ἀγνοῶ· ἀλγῶ, καὶ ἔλκος οὐκ ἔστι μοι· λυποῦμαι, καὶ οὐδὲν τῶν προβάτων ἀπόλωκέ μοι. Κάομαι, καὶ ἐν σκιᾷ τσαυτῇ κάθημαι. Πόσοι βᾶτοι με πολλάκις ἤμυξαν, καὶ οὐκ ἔκλαυσα. Πόσοι μελιτταὶ κέντρον ἐνήξαν, ἀλλ' ἔφαγον. Τοῦτι δὲ τὸ νύττον μου τὴν καρδίαν πάντων ἐκείνων πικρότερον. Καλὸς ὁ Δάφνης, καὶ γὰρ τὰ ἄνθη· καλὸν ἡ σύριγξ αὐτοῦ φθέγγεται, καὶ γὰρ αἱ ἀηρόνες· ἀλλ' ἐκείνων οὐδεὶς μοι λόγος. Εἴθ' αὐτοῦ σύριγξ ἐγενομένη, ἦν ἐμπνέη μοι· εἴθ' αἶξ, ἦν' ὑπ' ἐκείνου

usque adeo devicti hirci poenas persecutor dedit, hunc ipsum jamjam immolandum, praemium partae salutis, bubulco donarunt, apud suos luporum incursionem ementituri, si quis illum desideraret. Ipsimet reversi ovium caprarumque inspicunt gregem, cumque vidissent utrumque gregem decenti ordine pascere, quercus trunco insidentes, num quam corporis partem inter decidendum Daphnis cruentasset, dispiciebant. Sed pars nulla laesa aut cruentata erat; coma tantum corpusque reliquum humo adgestitia cenoque adspersum. Quare visum fuit Daphnidi prius suum abluere corpus, quam casus ille innotesceret Lamoni atque Myrtale.

XIII. Quum venisset una cum Chloë ad Nympharum sacellum, huic quidem dedit tunicam et peram servandam, ipse ad fontem stans capillos et totum corpus lavabat. Capilli nigri et densi, corpus sole adustum. Conjiceret quis umbra comae illud nigrescere, sed spectanti Chloë pulcher Daphnis videbatur et quia tunc primum ipsi pulcher videbatur, lavacrum pulchritudinis causam esse putabat. Quum tergum ejus lavaret mollis caro cedebat, ita ut clam illam saepe tangeret, experimentum faciens ubinam tenerrima esset. Sole jam occidente greges domum abduxere; Chloë animum hæc nihil moverunt nisi quod Daphnim rursus lavantem videre cuperet. Sequenti die, ubi ad pascua venerant, Daphnis sub quercu, uti solebat, sedens fistula canebat, simul capras jacentes tanquam carmina audirent intuebatur, Chloë prope condens et ad ovium greges sed saepissime ad Daphnim oculos vertebat; iterumque ei pulcher Daphnis, fistula canens, videbatur, causamque pulchritudinis denuo musicam esse putabat, ita ut et ipsa illum excipiens fistulam caperet sperans fore ut et ipsa pulchra fieret. Illi persuasit ut rursus lavaret, lavantem videt, visum tangit, abijt iterum illum laudans, quæ laus amoris principium. Quid pateretur nesciebat puella juvenis, ruri educata, quæ numquam alium audiverat amoris voce utentem. Animum ægritudo occupat, oculi male obediunt, saepe de Daphnide loquebatur. Nutrimentum negligebat, nocte vigilabat, gregem posthabebat; modo risus, modo fletus: dormiebat, mox exsiliebat; vultus pallebat, rursus rubore ardebat; quæ nec bos ah oestro puncta, faciebat Chloë. Solitudinem nacta aliquando ita loquebatur.

XIV. Nunc ego ægroto; qui morbus sit ignoro; doleo nullo vulnere accepto; tristis sum, nullam ovem tamen perdidit. Uror quæ in tanta umbra sedeam. Quot rubi saepe me pupugerunt, nec tamen lacrimavi. Quot apes aculeos in me emisere, nec tamen ab edendo abstinui. Quod nunc cor meum mordet omnibus istis acrius. Daphnis pulcher, atqui pulchri et flores; dulce illius fistula canit, atqui et lusciniæ dulce canunt; sed hæc quidem omnia non curo. Utinam fiam illius fistula, ut ejus spiritum excipiam,

νέμωμαι. Ἦ πονηρὸν ὕδωρ, μόνον Δάφνιν καλὸν ἐποίησας, ἐγὼ δὲ μάτην ἀπελουσάμην. Οἶχομαι, Νύμφαι φίλαι, καὶ οὐδ' ὑμεῖς σώζετε τὴν παρθένον, τὴν ἐν ὑμῖν τραφεῖσαν. Τίς ὑμᾶς στεφανώσει μετ' ἐμέ; τίς τοὺς ἀθλίους ἄρνας ἀναθρέψει; τίς τὴν λάλον ἀκρίδα θεραπεύσει; ἦν πολλὰ καμουῖσα ἐθήρσα, ἵνα με κατοκομιζῆ φθειρομένη πρὸ τοῦ ἀντροῦ· νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἀγρυπνῶ διὰ Δάφνιν, ἡ δὲ μάτην λαλεῖ. »

10 **ΙΕ'.** Τοιαυτ' ἔπαχε, τοιαυτ' ἔλεγεν, ἐπιζητοῦσα τοῦ ἔρωτος τοῦνομα. Δόρκων δ' ὁ βουκόλος, ὁ τὸν Δάφνιν ἐκ τοῦ σιροῦ καὶ τὸν τράγον ἀνιμησάμενος, ἀρτιγένειος μειρακίσκος καὶ εἰδὼς ἔρωτος καὶ τὰ ἔργα καὶ τὰ ὀνόματα, εὐθὺς μὲν ἐπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐρωτικῶς τῆς Χλόης διετέθη, πλειόνων δὲ διαγενομένων, μᾶλλον τὴν 15 ψυχὴν ἐξεπυρσεύθη, καὶ τοῦ Δάφνιδος ὡς παιδὸς καταφρονήσας, ἔγνω κατεργάσασθαι ὠροῖς ἢ βίᾳ. Τὰ μὲν ὅλη πρῶτα δῶρα αὐτοῖς ἐκόμισε, τῷ μὲν σύριγγα βουκολικὴν, καλᾶμους ἐνένεα χαλκῶ δεδεμένους ἀντὶ κηροῦ, τῇ δὲ νεβρίδα βακχικὴν· καὶ αὐτῇ τὸ χρῶμα ἦν ὡσπερ 20 γεγραμμένον χρώμασιν. Ἐντεῦθεν δὲ φίλος νομιζόμενος, τοῦ μὲν Δάφνιδος ἡμελεῖ κατ' ὀλίγον, τῇ Χλόῃ δ' ἀνά πᾶσαν ἡμέραν ἐπέφερον ἢ τυρὸν ἀπαλὸν, ἢ στέφανον ἀνθηρὸν, ἢ μῆλον ὠραῖον· ἐκόμισε δὲ ποτ' αὐτῇ καὶ μόσχον ἀρτιγεννητον καὶ χισούβιον διάχρυσον καὶ 25 ὀρνίθων ὀρέων νεοτούς. Ἡ δὲ, ἄπειρος οὖσα τέχνης ἔραστοῦ, λαμβάνουσα μὲν τὰ δῶρα ἔχαιρεν, ὅτι Δάφνιδι εἶχεν αὐτῇ χαρίζεσθαι· καὶ, ἔδει γὰρ ἤδη καὶ Δάφνιν γινῶναι τὰ ἔρωτος ἔργα, γίνεται ποτε τῷ Δόρκωνι πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ κάλλους ἔρις, καὶ ἐδίκαζε μὲν 30 Χλόῃ, ἔκειτο δ' ἄθλον τῷ νικῆσαντι φιλεῖσαι Χλόην· Δόρκων δὲ πρότερος ὄδ' ἔλεγεν.

ΙΓ'. « Ἐγὼ, παρθένη, μέζων εἰμὶ Δάφνιδος, καὶ ἐγὼ μὲν βουκόλος δ' αἰπόλος, τοσοῦτον (οὖν ἐγὼ) κρείττων ὅσον αἰγῶν βόες· καὶ λευκὸς εἰμι ὡς γάλα, καὶ πυρρὸς 35 ὡς θέρος μέλλον ἀμαῖσθαι, καὶ με ἔθρεψε μήτηρ, οὐ θηρίον. Οὗτος δ' ἐστὶ μικρὸς καὶ ἀγένειος ὡς γυνή, καὶ μέλας ὡς λύκος. Νέμει δὲ τράγους, ὀδωδῶς ἀπ' αὐτῶν δεινόν. Καὶ ἐστὶ πένης ὡς μηδὲ κύνα τρέφειν. Εἰ δ', ὡς λέγουσι, καὶ αἰεὶ αὐτῆ γάλα δέδωκεν, οὐδὲν 40 ἐρίστου διαφέρει. ». Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ὁ Δόρκων, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Δάφνις. « Ἐμὲ αἰεὶ ἀνέθρεψεν, ὡσπερ τὸν Δία. Νέμω δὲ τράγους τῶν τούτου βοῶν μείζονας, ὅζω δ' οὐδὲν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι μηδ' ὁ Πάν, καὶ τοί γ' ὦν τὸ πλεόν τράγος. Ἄρχει δὲ μοι ὁ τυρὸς, καὶ ἄρτος 45 ὀθειλίας καὶ οἶνος γλυκὺς, ὅσα ἀγροίκων πλουσίων κτήματα. Ἀγένειος εἰμι, καὶ γὰρ ὁ Διόνυσος· μέλας, καὶ γὰρ ὁ ὑάκινθος· ἀλλὰ κρείττων καὶ ὁ Διόνυσος σατύρων, καὶ ὁ ὑάκινθος κρίνων. Οὗτος δὲ καὶ πυρρὸς ὡς ἀλώπηξ, καὶ προγένειος ὡς τράγος, καὶ λευκὸς ὡς 50 ἐξ ἄστεος γυνή. Κἂν δέξῃ σε φιλεῖν, ἐμοῦ μὲν φιλήσεις τὸ στόμα, τούτου δὲ τὰς ἐπὶ τοῦ γενείου τρίχας. Μέμνησο δὲ, ὡ παρθένη, ὅτι καὶ σὲ ποίμνιον ἔθρεψεν, ἀλλὰ καὶ σὺ εἶ καλή. »

ΙΖ. Οὐκέθ' ἡ Χλόῃ περιέμενεν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἡσέεσα

utinam capra, ut ab illo pascar. O inquam aquam, solum Daphnim pulchrum reddidisti, ego frustra lavi. Pereo, carae Nymphæ, neque vos puellam coram vobis nutritam servatis. Quis vos coronabit me mortua? Quis miseras oves nutriet? Quis garrulam cicadam fovebit? quam multo cum labore cepi ut me ante antrum canens sopiret; nunc Daphnis dormire me non sinit, illa frustra canit.

XV. Talia patiebatur, talia loquebatur amoris nomen quærens. Dorco bubulcus ille qui extraxerat Daphnim et hircum e fovea, adolescentulus nuper pubescens, qui noverat amoris et opera et nomen, statim quidem illo die Chloæ amore captus est, post aliquot dies magis animus ejus exarsit, Daphnim utpote puerum contemnit, decrevit donis aut vi puellam subigere. Primum dona iis attulit, Daphnidi fistulam bucolicam, calamis novem pro cera aere vinctis, Chloæ pellem hinnuli quale Bacchus gestare solet, cujus color tanquam picta esset. Hinc quom amicus esse crederetur, Daphnim paulisper negligebat, Chloæ vero quotidie afferebat et mollem caseum et sertum floridum et poculum inauratum et avium montanarum pullos. Illa amatoriae artis imperita, gaudebat donis acceptis, quia Daphnim illis poterat donare; tum vero, et Daphnim oportebat enim scire amor qualis esset, aliquando illum inter et Dorconem de pulchritudine certamen fiebat, judice Chloë, præmium certaminis hoc ut victor Chloen oscularetur. Dorco prior ita dixit.

XVI. Ego, virgo, Daphnide major, ego bubulcus, ille caprarius, tanto igitur superior ego, quanto capris boves præstant; albus sum uti lac, rufus quales fruges matura, me nutrit mater, non fera. Hic parvus, barba caret mulieris instar, niger qualis lupus. Pascit hircos male ab istis olens. Tam pauper ut nec canem habeat. Si vero, ut fama fert, capra illi lac dedit, nihil ab hircio differt. Hæc et talia Dorco, post hunc Daphnis: Me capra nutrit quemadmodum Jovem. Hircos pasco majores quam illius hoves, non oleo ab istis: neque enim Pan, cujus corporis maxima pars hircina. Sufficit mihi caseus et panis veru tostus et mustum, quæ singula rustici divites possident. Barba mihi non est, uti nec Baccho: niger sum, uti hyacinthus; Bacchus satyris superior, liliis hyacinthus. Isti vulpis est rubor, est barhatus uti hircus, albus uti mulier urbana. Si tibi osculandum est, memi osculaberis os, istius in mento barbam. Memento virgo et te ovem nutritisse, quæ tam pulchra sis.

XVII. Chloë non amplius expectabat sed partim laude illa

τῷ ἐγκωμίῳ, τὰ δὲ πάλοι ποθοῦσα φιλήσαι Δάφνιν, ἀναπηδῆσασα αὐτὸν ἐφίλησεν, ἀδίδακτον μὲν καὶ ἄτεχον, πάνυ δὲ ψυχῆν θερμαῖναι δυνάμενον. Δόρκων μὲν οὖν ἀλγήσας, ἀπέδραμε ζητῶν ἄλλην ὁδὸν ἔρωτος·
 5 Δάφνης δὲ, ὡς περ οὐ φιληθεὶς, ἀλλὰ δηχθεὶς, σκυθρωπὸς τις εὐθὺς ἦν, καὶ πολλὰ κίς ἐψύχετο, καὶ τὴν καρδίαν παλλομένην οὐ κατεῖχε, καὶ βλέπειν μὲν ἤθελε τὴν Χλόην, βλέπων δ' ἐρυθήματος ἐπίμπλατο. Τότε πρῶτον καὶ τὴν κόμην αὐτῆς ἐθαύμασεν ὅτι ζανθὴ, καὶ
 10 τοὺς ὀφθαλμοὺς ὅτι μεγάλοι καθάπερ βοῶς, καὶ τὸ πρόσωπον ὅτι λευκότερον ἀληθῶς καὶ τοῦ τῶν αἰγῶν γάλακτος, ὡς περ τότε πρῶτον ὀφθαλμοὺς κτισσάμενος, τὸν δὲ πρότερον χρόνον πεπηρωμένος. Οὐτ' οὖν τροφὴν προσεφέρετο πλὴν ὅσον ἀπογεύσασθαι· καὶ ποτόν, εἰ
 15 ποτ' ἐδίασθη, μέχρι τοῦ [ἀν] διαβρῆξαι τὸ στόμα προσεφέρετο. Σιωπηλὸς ἦν ὁ πρότερον τῶν ἀκρίδων λαλιώτερος, ἀργὸς ὁ περιττώτερα τῶν αἰγῶν κινούμενος· ἡμέλειτο ἢ ἀγέλι· ἔρριπτο καὶ ἡ σύριγξ· χλωρότερον τὸ πρόσωπον ἦν πῶς θειρινῆς. Εἰς μόνην Χλόην ἐγί-
 20 νετο λάλος. Καὶ εἰ ποτε μόνος ἀπ' αὐτῆς ἐγένετο, τοιαῦτα πρὸς αὐτὸν ἀπελήρει.

ΙΗ'. Τί ποτέ με Χλόης ἐργάζεται φιλημα; χεῖλη μὲν βόδων ἀπαλωτέρα καὶ στόμα κηρίων γλυκυτέρον· τὸ δὲ φιλημα κέντρον μελιτέτης πικρότερον. Πολλὰ κίς ἐφί-
 25 λησα ἐρίφους· πολλὰ κίς ἐφίλησα σκύλακας ἀρτιγεννήτους καὶ τὸν μόσχον, ὃν ὁ Δόρκων ἐδωρήσατο. Ἄλλὰ τοῦτο φιλημα καινόν· ἐκπηδᾷ μου τὸ πνεῦμα, ἐξάλλεται ἡ καρδία, τήκεται ἡ ψυχὴ, καὶ θυμὸς πάλιν φιλήσαι θέλω. Ὡ νίκης κακῆς· ὃ νόσου καινῆς, ἧς οὐδ' εἰπεῖν
 30 οἶδα τοῦνομα. Ἄρα φαρμάκων ἐγεύσατο ἡ Χλόη μέλουσά με φιλεῖν; πῶς οὖν οὐκ ἀπέθανεν; ὅσον ἄδουσαι αἱ ἀηδόνες, ἡ δ' ἐμὴ σύριγξ σιωπᾷ; ὅσον σκιρτώσαν οἱ ἔριφοι, καγῶ κάθημαι, ὅσον ἀκμάζει τὰ ἄνθη, καγῶ στεφάνους οὐ πλέω, ἀλλὰ τὰ μὲν ἴα καὶ ὁ
 35 υἱάκινθος ἀνθεῖ, Δάφνης δὲ μαραινεται. Ἄρά μου καὶ Δόρκων εὐμορφότερος ὀφθησεται; Τοιαῦθ' ὁ βέλτιστος Δάφνης ἔπασχε καὶ ἔλεγεν, οἷα πρῶτον γευόμενος τῶν ἔρωτος ἔργων καὶ λόγων.

ΙΘ'. Ὁ δὲ Δόρκων ὁ βουκόλος ὁ τῆς Χλόης ἐραστής,
 40 φυλάξας τὸν Δρύαντα φυτὸν κατορύττοντα πλησίον κλήματος, πρόσσειν αὐτῷ μετὰ τυρίσκων τινῶν γενικῶν· καὶ τοὺς μὲν δῶρον εἶναι δίδουσι, πάλοι φίλος ὢν ἡνίκ' αὐτὸς ἐνεμεν· ἐντεῦθεν δ' ἀρξάμενος ἐνέβαλε λόγον περὶ τοῦ Χλόης γάμου· καὶ εἰ λαμβάνει γυναῖκα,
 45 δῶρα πολλὰ καὶ μεγάλα, ὡς βουκόλος, ἐπηγγέλετο· ζεῦγος βοῶν ἀροτήρων, σμήνη τέτταρα μελιτῶν, φυτὰ μηλειῶν πεντήκοντα, δέρμα ταύρου τεμειν ὑποδήματα, μόσχον ἀνὰ πᾶν ἔτος, μηκέτι γάλακτος δεόμενον· ὥστε μικροῦ δεινὸν Δρύας θελγηθεὶς τοῖς ὄροισι,
 50 ἐπένευσε τὸν γάμον. Ἐννοήσας δὲ ὡς κρείττονος ἢ παρθένου ἀξία νυμφίου, καὶ δέισας μὴ φωραθεὶς ποτε, κακοῖς ἀνηκέστοις περιπέσει, τὸν τε γάμον ἀνένευσε, καὶ συγγνώμην ἔχειν ἡτήσατο καὶ τὰ ὀνομασθέντα δῶρα παρατήσατο.

gavisa, partim jam dudum Daphnim osculari volens, exsiliens illum basiavit, rusticano quidem et simplici modo sed ita ut illius animum inflammaret. Dorco dolore percitus abiit aliam amoris rationem quærens; Daphnis tanquam si non basiatus sed punctus esset, statim tristis erat, sæpe frigido horrore corripiebatur et cor palpitans continere non poterat, et Chloëm adspicere cupiebat, aspectus tamen ruboris eum implebat. Tunc primum et comam illius miratus est quia flava erat et oculi quod magni uti bovis, vultumque quod revera lacte caprarum magis albus, quasi tum primum oculos haberet et ante hoc tempus illis caruisset. Nec igitur cibo utebatur nisi ut degustaret tantum et potum adhibebat si quando cogebatur, ita ut os maderaceret. Taciturnus erat ille qui antea magis garrulus quam cicadæ, otiosus ille qui capris magis movebatur; grex negligebatur, humi jacebat fistula, herba æstiva vultus pallidior. De Chloë sola sæpe loquebatur. Et si quando solus esset, talia secum nugabatur.

XVIII. Quo tandem malo me afficit Chloë's osculum? Labella quidem ipsis rosis delicatiora, et os favis dulcius, at osculum quovis apis aculeo acerbius. Sæpius hædos sum osculatus, sæpius catellos recens genitos basiavi, ut et vitulum illum, quem dono dedit Dorco; at hoc, osculum plane novum. Exsilire mihi spiritus, exsultare cor, liquescere anima, et tamen rursus osculari ardeo. O improbam victoriam! o novum morbum, cujus ne nomen quidem dicere queam! Numquid Chloë, mihi datura osculum, venenum gustavit? Quomodo igitur non perii? Quam lusciniæ canunt, et mea fistula silet! Quam lascive hædi subsiliunt; et ego sedeo! Quam vigent flores, et ego nullas necto coronas! Sed violæ quidem et hyacinthi florent; Daphnis vero marcescit. Num eo etiam res deveniet, ut me formosior vel Dorco sit appariturus? Talia quidem bonus ille Daphnis et patiebatur et dicebat, utpote qui primum amoris et opera et sermones degustare inciperet.

XIX. At Dorco bubulcus, amator Chloë's, Dryantem observans prope palmitem plantam defodiendam, ad eum accedit cum caseolis quibusdam eximiis. Atque illos dat illi dono, quocum ipsi jam olim amicitia interceserat, cum ipsemet Dryas gregem pascebat. Inde initio facto, sermonem de Chloë's nuptiis injecit, et, si acciperet uxorem, multa magnaque munera, pro bibulci opibus, promisit; par scilicet boum aratorum, quatuor apum examina, pomorum plantaria quinquagena, tauri pellem calcæis conficiendis idoneam, vitulum quotannis, qui non amplius mammam desideraret; adeo ut parum abesset, quin Dryas hisce donis delinitus nuptias annueret. Attamen considerans, præstantiori dignam esse sponso hanc virginem, veritusque, ne aliquando deprehensus, gravissima in mala incideret, abnuñt conjugium, utque sibi ignoscat, orans, jam dicta munera recusat.

Κ'. Δευτέρας δὴ διαμαρτῶν ὁ Δόρκων ἐλπίδος καὶ μάτῃν τυρούς ἀγαθοὺς ἀπολέσας, ἔγνω διὰ χειρῶν ἐπιθέσθαι τῇ Χλόῃ μόνῃ γενομένῃ· καὶ παραφυλάξας ὅτι παρ' ἡμέραν ἐπὶ ποτὸν ἄγουσι τὰς ἀγέλας, ποτὲ μὲν ὁ Δάφνις, ποτὲ δὲ ἡ παῖς, ἐπιτεγνᾶται τέχνην ποιμένην πρέπουσαν. Λύκος μέγιστος δὲ ἄρχων, ὃν ταῦρος ποτε ὑπὲρ τῶν βοῶν μαχόμενος τοῖς κέρασι διέφθειρε, περιέτεινε τῷ σώματι, ποδῆρες κατανωτισάμενος· ὡς τοὺς τ' ἐμπροσθίους πόδας ἐφηπλώσθαι ταῖς χερσὶ καὶ τοὺς κατόπιν τοῖς σκέλεσιν ἄρι πτέρνης, καὶ τοῦ στόματος τὸ χάσμα σκέπειν τὴν κεφαλὴν, ὡσπερ ἀνδρὸς ὀπλίτου κράνος· ἐκθιρώσας δ' αὐτὸν ὡς ἐνὶ μάλιστα, παραγίνεται πρὸς τὴν πηγὴν, ἧς ἔπινον αἱ αἴγες καὶ τὰ πρόβατα μετὰ τὴν νομὴν. Ἐν κοίτῃ δὲ πάνυ γῆ ἦν ἡ πηγὴ καὶ περὶ αὐτὴν πᾶς ὁ τόπος ἀκάνθαις καὶ βᾶτοις καὶ ἀρκευθῶ ταπεινῇ καὶ σκολιμοῖς ἡγρίωτο· βραδίως ἂν ἐκεῖ καὶ λύκος ἀληθινὸς ἔλαθε λοχῶν. Ἐνταῦθα κρύψας ἑαυτὸν, ἐπετήρει τοῦ ποτοῦ τὴν ὥραν ὁ Δόρκων, καὶ πολλὴν ἔειχεν ἐλπίδα, τῷ σχήματι φοβήσας, λαθεῖν ταῖς χερσὶ τὴν Χλόην.

ΚΑ'. Χρόνος ὀλίγος διαγίνεται καὶ Χλόη κατήλαυε τὰς ἀγέλας εἰς τὴν πηγὴν, καταλιπούσα τὸν Δάφνιν φυλλάδα γλυρὰν κόπτοντα, τοῖς ἐρίφοις τροφὴν μετὰ τὴν νομὴν. Καὶ οἱ κύνες, οἱ τῶν προβάτων ἐπιφύλακας καὶ τῶν αἰγῶν, ἐπόμεινοι, οἷα δὴ κυνῶν ἐν ῥινηλασίαις περιεργία, κινούμενον τὸν Δόρκωνα πρὸς τὴν ἐπιέσειν τῆς κόρης φωράσαντες, πικρὸν μάλα ὑλακτῆσαντες, ὤρμησαν ὡς ἐπὶ λύκον· καὶ περισχόντες, πρὶν θίωσι ἀναστῆναι δι' ἐκπληξίν, ἔδρακον κατὰ τοῦ δέρματος. Τέως μὲν οὖν τὸν ἐλεγχον αἰδοῦμενος, καὶ ὑπὸ τοῦ δέρματος ἐπισκέποντος φρουρούμενος, ἔκειτο σιωπῶν ἐν τῇ λόγμῃ· ἐπεὶ δ' ἦ τε Χλόη πρὸς τὴν πρώτην θέαν διαταραχθεῖσα, τὸν Δάφνιν ἐκάλει βοηθόν, οἱ τε κύνες περιπῶντες τὸ δέσμα, τοῦ σώματος ἤπτοντο αὐτοῦ, μέγα οἰμῶσας, ἰκέτευσ βουθεῖν τὴν κόρην καὶ τὸν Δάφνιν ἦδη παρόντα. Τοὺς μὲν δὴ κύνας ἀνακλήσει συνήθει ταχέως ἡμέρωσαν, τὸν δὲ Δόρκωνα κατὰ τε μηρῶν καὶ ὤμων δεδηγμένον, ἀγαγόντες ἐπὶ τὴν πηγὴν, ἀπένησαν τὰ δήγματα, ἐν ἧσαν τῶν ὀδόντων αἱ ἐμβολαί, καὶ διαμασγασάμενοι φλοῖον γλυρὸν πετελέας, ἐπέπασαν· ὑπὸ τ' ἀπειρίας ἐρωτικῶν τολμημάτων ποιμενικὴν παιδιὰν νομίζοντες, τὴν ἐπιβολὴν τοῦ δέρματος οὐδὲν ὀργισθέντες ἀλλὰ καὶ παραμυθησάμενοι καὶ μέχρι τινὸς χειραγωγῆσαντες, ἀπέπεμψαν.

ΚΒ'. Καὶ ὁ μὲν κινδύνου παρὰ τοσοῦτον ἔλθων καὶ σωθεὶς ἐκ κυνῶν, φασίν, οὐ λύκος στόματος, θεράπευε τὸ σῶμα· ὁ δὲ Δάφνις καὶ ἡ Χλόη κάματον πολλὸν ἔσχον μέχρι νυκτὸς τὰς αἴγας καὶ τὰς οἷς συλλέγοντες· ὑπὸ γὰρ τοῦ δέρματος πτοηθεῖσαι καὶ ὑπὸ τῶν κυνῶν ὑλακτῆσάντων ταραχθεῖσαι, αἱ μὲν εἰς πέτρας ἀνέδραμον, αἱ δὲ μέχρι τῆς θαλάττης αὐτῆς κατέδραμον. Καὶ τοί γ' ἐπεπαίδευτο καὶ φωνῇ πείθεσθαι καὶ σύριγγι θελγεσθαι καὶ χειρὸς πλαταγῇ συλλέγεσθαι· ἀλλὰ τότε πάντων αὐταῖς ὁ φόβος λήθην ἐνέβαλε. Καὶ

XX. Hac altera spe decidens Dorco, et incassum bonis illis caseis perditis, statuit vi adoriri Chloëm, quamprimum sola esset. Itaque cum observasset al aquas appellere greges alternis diebus, nunc quidem Daphnium, nunc vero puellam ipsam, artem quamdam bubulco convenientem comminiscitur. Lupi magni pellem sumptam, quem aliquando pro armentis pugnans suis taurus peremerat cornibus, circumponit corpori in dorsum rejectam et ab humeris usque ad talos demissam, ita ut anteriores lupi pedes super manus ipsius expansi obtenderentur, posteriores vero super crura, ad calces usque, oris vero hiatus, perinde atque armati viri galea, caput velaret. Cum se autem, quam fieri poterat maxime, efferasset, ad fontem accedit, ex quo bibere capellæ et oves post pastum solebant. In cavo autem prorsus terræ loco situs erat fons, locusque circa hunc totus spinis, rubis, junipero humili carduisque ita horrebat, ut vel verus lupus facile ibidem in insidiis delituisset. Hic sese abscondens, tempus, quo potum agerentur greges, observabat, nec levem concipiebat spem, fore ut habitu illo perterrelactam Chloëm suis comprehenderet manibus.

XXI. Pauxillum interlabitur temporis, et Chloë pecora ad fontem compellebat, relicto Daphuide, qui frondes virides decutiebat, quibus post pastum alerentur hædi. Atque canes, ovium et caprarum custodes, Chloëm secuti, atque, pro sua in odorando sagacitate, Dorconem, qui ad manus puellæ injiciendas sese movebat, deprehendentes, valde acute allatrant, ut in lupum irruere, et circumfusi ei, priusquam ob stuporem assurgeret, acres morsus in pelle intulerunt. Ac primum quidem, ne manifeste procederetur, metuens, et pelle, qua tegebatur, munitus, tacitus inter frutices jacebat: ubi vero Chloë, ad primum intutum perterrita, Daphnium inelamavit auxiliatorem, et canes ipsum corpus, dilacerato jam corio, morsu apprehenderunt, ibi magno cum ejulatu suppliciter Daphnidis, qui jam advenerat, et puellæ auxilium implorare coepit. Illi autem suos canes consueta inelamatione celeriter mitigeraverunt; Dorconem vero, femora et humeros lacerant, ad fontem deduxerunt, atque morsus ipsius ubi apparebant dentium impressiones, abluerunt, et viridem ulmi corticem commanducatum superimposuerunt. Atque ob imperitiam amatorum ausorum, lusum pastorem deputantes, quod pellem induisset Dorco, nulloque modo illi succentescentes, sed etiam verbis levare dolorem ipsius conati, aliquatenus manu ductum dimiserunt.

XXII. Eo discriminis adductus ille, et, ut aiunt, e canis, non autem e lupi ore, servatus, suum curabat corpus; at Daphnis et Chloë defatigabantur usque in noctem capris ovibusque colligendis. Quippe illæ lupi pelle conterrite, et canum latratu conturbata, aliæ in petras evaserant, aliæ ad mare usque cursu contenderant. Tametsi edoctæ essent et voci obtemperare et fistula demulceri et vel manuum strepitu cogi; tunc vero timor omnium oblivionem ipsis injecerat: aggregate tandem eas veluti lepores ex vestigiis indagantes, ad casas reduxerunt. Illa nocte

μόλις, ὡσπερ λαγῶς ἐκ τῶν ἰγνῶν εὐρίσκοντες, εἰς τὰς ἐπαύλεις ἤγαγον. Ἐκεῖνης μόνης τῆς νυκτός ἐκοιμήθησαν βαθὺν ὕπνον καὶ τῆς ἔρωτικῆς λύπης φάρμακον τὸν κάματον ἔσχον. Αὖθις δ' ἡμέρας ἐπελ-
 5 θούσης, πάλιν ἐπασχον παραπλήσια. Ἐχαιρον ἰδόντες, [ἐλυποῦντο] ἀπαλλαγέντες ἤλθον, ἐθέλον τι, ἠγνούον δ' τι θέλουσι. Τοῦτο μόνον ἤδεσαν ὅτι τὸν μὲν φίλημα, τὴν δὲ λουτρὸν ἀπόλεσαν.

ΚΓ'. Ἐξέκαε δ' αὐτοὺς καὶ ἡ ὄρα τοῦ ἔτους· ἦρος ἦν
 10 ἤδη τέλος καὶ θέρους ἀρχή, καὶ πάντα ἐν ἀκμῇ· δένδρα ἐν καρποῖς· πεδία ἐν λητοῖς. Ἡδεῖα μὲν τεττίγων βλή, γλυκεῖα δ' ὀπώρας ὀσμὴ, τερπνὴ δὲ ποιμνίων βληχρή. Εἶκασαν ἂν τις καὶ τοὺς ποταμοὺς ἄδειν ἠρέμα βρόντας, καὶ τοὺς ἀνέμους συρτίπτειν ταῖς πίτυσιν
 15 ἐμπνέοντας, καὶ τὰ μῆλα ἐρῶντα πίπτειν γαμαί, καὶ τὸν ἥλιον φιλόκαλον ὄντα, πάντας ἀποδύειν. Ὁ μὲν οὖν Δάφνης θαλπόμενος τούτοις ἄπασιν, εἰς τοὺς ποταμοὺς ἐνέβαινε· καὶ ποτὲ μὲν ἐλούετο ποτὲ δὲ καὶ τῶν ἰχθύων τοὺς ἐνδιεύνοντας ἐθῆρα· πολλάκις δὲ καὶ
 20 ἔπινεν, ὡς τὸ ἐνδοθεῖν καῦμα σβέσεων. Ἡ δὲ Χλόη μετὰ τὸ ἀμελεῖν τὰς οἷς καὶ τῶν αἰγῶν τὰς πολλὰς, ἐπιπολὴ μὲν πόνον εἶχε πηγῦσα τὸ γάλα· δειναὶ γὰρ αἱ μυταὶ λυπῆσαι καὶ δακεῖν, εἰ διώκονται· τὸ δ' ἐντεῦθεν, ἀπολουσαμένη τὸ πρόσωπον, πίτυος ἐστεφανοῦτο κλά-
 25 δοῖς καὶ τῇ νεβρίδι ἐζώνυτο καὶ τὸν γαυλὸν ἀναπλήσασα οἴνου καὶ γάλακτος, κοινὸν μετὰ τοῦ Δάφνιδος ποτὸν εἶχε.

ΚΔ. Ἰγῆς δὲ μεσημβρίας ἐπελθούσης, ἐγίνετο ἤδη τῶν ὀφθαλμῶν ἄλωσις αὐτοῖς· ἡ μὲν γὰρ γυμνὸν ὀρώσα
 30 τὸν Δάφνιν, ἐπ' ἀροῦν ἐνέπιπτε τὸ κάλλος, καὶ ἐτήκετο, μηδὲν αὐτοῦ μέρος μέμψασθαι δυναμένη· ὁ δὲ ἰδὼν ἐν νεβρίδι καὶ στεφάνῳ πίτυος ὀρέγουσαν τὸν γαυλὸν, μίαν ἴετο τῶν ἐκ τοῦ ἄντρου Νυμφῶν ὄρᾶν. Ὁ μὲν οὖν τῆν πίτυν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀρπάζων, αὐτὰς
 35 ἐστεφανοῦτο, πρότερον φιλήσας τὸν στέφανον· ἡ δὲ τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ λουομένου καὶ γυμνωθέντος ἐνεδύετο, πρότερον καὶ αὐτὴ φιλήσασα. Ἦδη ποτὲ καὶ μῆλοις ἀλλήλους ἐβαλον καὶ τὰς κεφαλὰς ἀλλήλων ἐκόσμησαν, διακρίνοντες τὰς κόμας, καὶ ἡ μὲν εἶκασεν αὐτοῦ τὴν
 40 κόμην, ὅτι μέλαινα, μύρτοις· ὁ δὲ μίλω τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ὅτι λευκὸν καὶ ἐνερευθὲς ἦν. Ἐδίδασκεν αὐτὴν καὶ συρτίπτει, καὶ ἀρξαμένης ἐμπνεῖν, ἀρπάζων τὴν σύριγγα, τοῖς χεῖλεσιν αὐτὸς τοὺς καλάμους ἐπέτρεχε καὶ ἐδόκει μὲν διδάσκειν ἀμαρτάνουσαν, εὐπρεπῶς δὲ
 45 διὰ τῆς σύριγγος Χλόην κατεφίλει.

ΚΕ'. Συρτίπτοντος δ' αὐτοῦ τὸ μεσημβρινὸν καὶ τῶν ποιμνίων σκιαζομένων, ἔλαθεν ἡ Χλόη κατανουστάζασα. Φωράσας τοῦτ' ὁ Δάφνης καὶ καταθέμενος τὴν σύριγγα, πᾶσαν αὐτὴν ἔβλεπεν ἀπλήστως, ὅα μηδὲν αἰδούμενος,
 50 καὶ ἅμα [χρῆμα] ἠρέμα ὑπεφύγγετο· οἷον καθεύδουσιν ὀφθαλμοί· οἷον δ' ἀποπνεῖ τὸ στόμα· οὐδὲ τὰ μῆλα τοιοῦτον, οὐδ' αἱ λόγμαι. ἀλλὰ φιλεῖν μὲν δέδοικα· δάκνει τὸ φίλημα τὴν καρδίαν, καὶ ὡσπερ τὸ νέον μέλι μαινέσθαι ποιεῖ· ὀκνῶ δὲ καὶ μὴ φιλήσας αὐτὴν ἀφύ-

sola profunde dormitaverunt, atque illam defatigationem pro suæ ex amore conceptæ ægritudinis remedio habuerunt. Quamprimum autem dies rediit, similem rursus in modum se affici sentiebant. Læti erant, si se invicem videbant: si separabantur dolebant, aliquid amplius volebant, quidnam tamen vellent nesciebant. Illud solum norant, quod hunc quidem osculum, illam vero lavacrum perdidisset.

XXIII. Insuper etiam ipsos anni illud tempus incendebat. Ver jam desinebat et æstas oriebatur, omniaque vigeabant, arbores fructibus, campi segetibus læti. Suavis cicadarum strepitus, grata pomorum fragrantia, jucundus quoque ovium balatus. Putasses flumina sensim labentia modulari cantum et ventos, qui pinus inflabant, fistula canere, poma amore capta humi decumbere, solemque, venustatis et formæ amatorem, omnes vestibus suis exnere. Daphnis igitur hisce omnibus incensus, fluminibus sese immergebat; et quandoque se abluebat, quandoque vero piscias lascivientes et in gyrum exsultantes captabat; sæpe etiam bibebat, veluti sic infernum æstum restincturus. Chloë vero, postquam ovēs multasque e capris mulsisset, longo dein tempore in cogendo lacte erat occupata; musca namque erant ipsi graves, cum negotium facessendo, tum mordendo, si abigerentur. Illa deinde, abluta facie, pinis se coronabat ramis, pellem hinnuli induebat, et multrale vino atque lacte replens, communi simul cum Daphnide potu fruebatur.

XXV. Ingruente vero meridie, amborum oculi fuerunt capti. Illa enim nudum conspiciat Daphnim, in omnem ejus pulchritudinem simul incidebat, indeque liquecebat, quod nullam in eo partem reprehendere posset; Daphnis vicissim pelle hinnuli corollaque pinea ornatam Chloëm, et sibi multram porrigentem intuens, unam e Nymphis, quæ in antro, videre se existimabat. Ipse vero pinum de capite Chloës detractam sibi imponebat, oculis tamen prius corollæ impressis: Chloë contra vestem illum lavantis et denudatis, prius osculata, induebat. Jam aliquando et malis sese petebant atque discriminantes comam, invicem capita adornabant sibi, et Chloë cæsariem Daphnidis; utpote nigricantem, myrteis baccis; Daphnis vero faciem Chloës, quod candida et subrubicunda esset, malo assimilabat. Docebat eam et fistula canere, simulque ea inspirare cœperat, fistulam eripiens, labellis ipse calamos percurrere: et dum videbatur errantem informare, specioso admodum prætextu per fistulam Chloëm osculabatur.

XXV. Contigit vero, cum per meridiem fistula luderet, et pecora opaca tegerentur umbra, Chloë imprudentem in somnum dilapsam esse. Quo animadverso, Daphnis fistulam deposuit, totamque ipsam inexplēbiliter contemplatus est, quippe qui nihil tum revereretur, simulque ad ipsam leniter subloqui cœpit: Quam dormiunt ocelli! Quem os exhalat spiritum! Certe non talem mala, non arbusta. Sed osculum figere vereor; cor quippe mordet suavium et haud secus atque novum mel insanire facit: præterea timeo, si osculum ei dederim, ne somnium excu-

πίσω. Ἔλαλιον τετρίγων, οὐκ ἔασουσιν αὐτὴν
καθευδεῖν μέγα ἠχούντες· ἀλλὰ καὶ οἱ τράγοι τοῖς κέ-
ρασι παταγοῦσι μαχόμενοι. Ἔλαλιον ἀλωπέκειον
δειλοτέρων, οἱ τούτους οὐκ ἤρπασαν.

5 ΚΓ'. Ἐν τοιοῦτοις ὄντοσιν αὐτοῦ λόγοις, τέττιξ ζεύγων
γελιδόνα ἠρᾶσαι θέλουσαν, κατέπεσεν εἰς τὸν κόλπον
τῆς Χλόης καὶ ἡ γελιδὼν ἐπομένη τὸν μὲν οὐκ ἠδυνήθη
λαθεῖν, ταῖς δὲ πτέρυξιν ἐγγῆς διὰ τὴν δίωξιν γενομένη,
τῶν παρεῖων αὐτῆς ἤφατο. Ἡ δὲ οὐκ εἰδυῖα τὸ
10 πρᾶχθὲν, μέγα βοήσασα τῶν ὑπῶν ἐξέθορεν. Ἰδοῦσα
δὲ καὶ τὴν γελιδόνα ἔτι πλησίον πετομένην καὶ τὸν
Δάφριν ἐπὶ τῷ ὄρει γελῶντα, τοῦ φόβου μὲν ἐπαύσατο,
τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς ἀπέματτεν ἔτι καθευδεῖν θέλοντας.
Καὶ ὁ τέττιξ ἐκ τῶν κόλπων ἐπήχησεν ὁμοίον ἰκέτη
15 χάριν ὁμολογοῦντι τῆς σωτηρίας. Πάλιν οὖν ἡ Χλόη
μέγα ἀνεβόησεν· ὁ δὲ Δάφρις ἐγέλασε. Καὶ προῶ-
σας λαβόμενος, καθῆκεν αὐτῆς εἰς τὰ στέρνα τὰς
χεῖρας καὶ ἐξάγει τὸν βέλτιστον τέττιγα, μῆδ' ἐν τῇ
δεξιᾷ σιωπῶντα. Ἡ δὲ ἤδετο ἰδοῦσα καὶ ἐπίλησε
20 λαθοῦσα καὶ αὐθις ἐνέβαλε τῷ κόλπῳ λαθοῦντα.

ΚΗ'. Ἐτερψεν αὐτοὺς τότε φάττα βουκολικὸν ἐκ τῆς
ἕλης φθεγγαμένη. Καὶ τῆς Χλόης ζητούσης μαθεῖν
ὅτι λέγει, διδάσκει αὐτὴν ὁ Δάφρις μυθολογῶν τὰ θρυ-
λούμενα. « Ἦν οὕτω, παρθένε, παρθένος καλὴ καὶ ἔνεμε
25 βοῦς πολλὰς οὕτως ἐν ἕλῃ· ἦν δ' ἄρα καὶ ὠδίκῃ καὶ
ἔτερποντο αἱ βόες αὐτῆς τῇ μουσικῇ καὶ ἔνεμε οὕτε
καλαύροπος πληγῆ, οὕτε κέντρου προσβολῆ· ἄλλα κα-
θίσασα ὑπὸ πίτυν καὶ στεφανωσαμένη πίτυϊ, ἦδε Πᾶνα
καὶ τὴν Πίτυν. Καὶ αἱ βόες τῇ φωνῇ παρέμενον.
30 Παῖς οὐ μακρὰν νέμων βοῦς, καὶ αὐτὸς καλὸς καὶ
ὠδίκος ὡς ἡ παρθένος, φιλονεικῆσας πρὸς τὴν μελωδίαν,
μειζὼνα ὡς ἀνήρ, ἠδίδαν ὡς παῖς, φωνὴν ἀντεπεδείξατο.
Καὶ τῶν βοῶν ὀκτὼ τὰς ἀρίστας ἐς τὴν ἰδίαν ἀγέλην
θέλας, ἀπεβουκόλησεν. ἄχθεται ἡ παρθένος τῇ βλάβῃ
35 τῆς ἀγέλης, τῇ ἤττη τῆς ὠδίκῃ καὶ εὐχεται τοῖς θεοῖς
ὄρνιθι γενέσθαι πρὶν οἰκαδ' ἀφικέσθαι. Πείθονται οἱ
θεοὶ καὶ ποιοῦσι τῆδε τὴν ὄρνιν, ὄρειον ὡς ἡ παρθένος,
μουσικὴν ὡς ἐκείνη. Καὶ ἔτι νῦν ἄδουσα μηνύει τὴν
συμφορὰν, ὅτι βοῦς ζητεῖ πεπλανημένας. »

40 ΚΖ'. Τοιάσδε τέρψεις αὐτοῖς τὸ θέρος παρεῖχε. Με-
τοπώρου δ' ἀκμάζοντος καὶ τοῦ βότρου, Τύριοι λησταὶ
Καρικὴν ἔχοντες ἡμιολίαν, ὡς μὴ δοκοῖεν βάρβαροι,
προσέσγον τοῖς ἀγροῖς· καὶ ἐκθάντες σὺν μαχαίραις καὶ
ἡμιθωρακίοις κατέστυρον πάντα τὰ εἰς χεῖρας ἐλθόντα,
45 οἶνον ἀνθοσμίαν, πυρὸν ἀφρονον, μέλι ἐν κηρίοις·
ἤλασαν τινας καὶ βοῦς ἐκ τῆς Δόρκωνος ἀγέλης.
Λαμβάνουσι καὶ τὸν Δάφριν ἀλύοντα παρὰ τὴν θά-
λασσαν. Ἡ γὰρ Χλόη βραδύτερον ὡς κόρη τὰ πρόβατα
ἐξῆγε τοῦ Δρύαντος, φόβῳ τῶν ἀγερωγῶν ποιμένων.
50 Ἰδόντες δὲ μενιάκιον μέγα καὶ καλὸν χρεῖττον τῆς ἐξ
ἀγρῶν ἀρπαγῆς, μηκέτι μῆδὲν ἐς τὰς αἴγας, μῆδ' ἐς
τοὺς ἄλλους ἀγροὺς περιεργασάμενοι, κατήγον αὐτὸν
ἐπὶ τὴν ναῦν κλάοντα καὶ ἠπορημένον, καὶ μέγα Χλόην
καλοῦντα. Καὶ οἱ μὲν, τὸ πείσιμα ἄρτι ἀπολύσαντες

tiam. O garrulas cicadas! Dormire ipsam non sinent Ita
valide perstreptentes. At et hirci cornibus confligentes
strident. Lupos vel vulpibus magis ignavos, quod hosce
non rapuerunt!

XXVI. Interea dum talia faciebat verba, cicada fugiens
hirundinem, quæ ipsam capere vellet, in Chloës incidit si-
num; atque hirundo insequens, illam quidem apprehen-
dere non potuit, sed propius insectando accedens, alis genas
puellæ attingit: quæ quidem ignara quid actum fuisset,
magno cum clamore e somno exsiluit. Cum autem vi-
disset et hirundinem prope adhuc volantem et Daphnim
super hoc metu ridentem, timere destitit et oculos adhuc
dormituriens abstersit. Atque cicada, instar supplicis
gratias agentis pro salute parla, ipso e sinu insonuit.
Iterum igitur Chloë valde exclamavit, Daphnis vero risit;
eaque occasione arrepta, in sinum puellæ manus immisit,
optimamque illam cicadam, ne in dextra quidem silentem,
extraxit. Qua conspecta Chloë admodum delectabatur,
apprehensamque deosculata, iterum sinu suo excepit gar-
rientem.

XXVII. Tunc ipsos palumbes, ex silva pastorale quid can-
ens, oblectavit. Quarentem autem Chloën, quidnam hæc
avis caneret, Daphnis eam edocuit fabulam narrans, quæ
vulgo jactabatur: Erat autem virgo, ni virgo, formosa, quæ
sic in sylva multos pascibat boves. Eadem utique et perita
canendi erat, et illius modulatione delectabantur boves,
adeo ut neque pedi ictu, neque stimuli inflictu inter pas-
cendum opus haberet; sed sub pino sedens, pineaque cincta
corona, Pana atque Pinum cantu celebrabat, quo delinitæ
vacca ab ipsa nunquam discedebant. Adolescens, non
procul inde boves pascens, et ipse pulcher et musicus, ut
hæc virgo, cumque illa de cantus suavitate contendens,
majorem vocem ut mas, dulcem ut puer, contra edidit, et
sic octo e vaccis, easque optimas, suum in armentum
pellectas abegit. Indigne tulit puella hoc sui armenti
damnum, cantuque succubuisse dolens, precatur deos, ut
in avem, antequam domum redeat, convertatur. Annunt
dii, inque avem illam mutant montanam atque musicam,
virgini isti similem, quæ etiam nunc canendo suæ facit
indiciam jacturæ, quod scilicet errabundas vaccas quarat.

XXVIII. Ejusmodi oblectamenta illis suppeditavit astas.
Autumno vero adulto et uvis maturescentibus, Tyrii pra-
dones, Carico hemiolio sumto, ne forte barbari viderentur,
ad agros appulere, et gladiis dimidiatisque thoracibus ar-
matæ, cuncta, quæ in manus incidebant, diripuerunt, vivum
odoratum, magnam frumenti copiam, mel, quod suis con-
tinebatur favis; boves quoque aliquot de Dorconis grege
abegerunt, immo et Daphnim juxta mare errandum
coperunt. Chloë namque, utpote puella, lascivorum et
ferocium pastorum metu, serius Dryantis oves eduxerat.
Ili cum vidissent juvenem hunc procerum ac formosum,
ipsa rapina ex agris ablata prastantiorem, non amplius sa-
tagentes caprarum, aut aliarum in aliis agris rerum, illum
plorantem, consilii inopem, et alta voce Chloën vocantem,
ad navem abluerunt. Confestim soluto fune, remisque

καὶ τὰς κώπας ταῖς χερσὶν ἐμβαλόντες, ἀπέπλεον εἰς τὸ πέλαγος· Χλόη δὲ κατήλαυε τὸ ποιμνιον, σύριγγα καινήν τῷ Δάφνιδι δῶρον κομίζουσα. Ἴδοῦσα δὲ τὰς αἴγας τεταραγμένους καὶ ἀκούσασα τοῦ Δάφνιδος αἰεὶ μείζον αὐτὴν βοῶντος, προβάτων μὲν ἀμελεῖ καὶ τὴν σύριγγα ρίπτει, δρόμῳ δὲ πρὸς τὸν Δόρκωνα παραγίνεται δεησομένη βοηθεῖν.

ΚΘ'. Ὁ δ' ἔκειτο πληγαῖς νεανικαῖς συγκεκομμένους ὑπὸ τῶν ληστῶν καὶ ὀλίγον ἐμπνέων, αἵματος πολλοῦ φερομένου. Ἴδὼν δὲ γε τὴν Χλόην καὶ ὀλίγον ἐκ τοῦ πρότερον ἔρωτος ἐμπύρευμα λαθῶν, ἐγὼ μὲν, εἶπε, Χλόη, τεθνῆξομαι μετ' ὀλίγον· οἱ γὰρ με ἀσεβεῖς λησταὶ ὑπὲρ τῶν βοῶν μαχόμενον, κατέκοψαν ὡς βοῦν. Σὺ δ' ἅμα καὶ Δάφνιν σῶσον καμῶι τιμώρησον κακείνους ἀπόλεσον. Ἐπαίδευσά τὰς βοῦς ἤχῃ σύριγγος ἀκολουθεῖν καὶ διώκειν τὸ μέλος αὐτῆς, κὰν νέμωνται ποι μακράν. Ἴθι δὴ, λαβοῦσα τὴν σύριγγα ταύτην, ἐμπνευσσον αὐτῇ μέλος ἐκεῖνο, ὃ Δάφνιν μὲν ἐγὼ ποτ' ἐδίδαξάμην, σὲ δὲ Δάφνις, τὸ δ' ἐντύθειεν τῇ σύριγγι μελήσει καὶ τῶν βοῶν ταῖς ἐκεῖ. Χαρίζομαι δὲ σοὶ καὶ τὴν σύριγγα αὐτὴν, ἣ πολλοὺς ἐρίζων καὶ βουκόλους ἐνίκησα καὶ αἰπόλους. σὺ δὲ ἀντὶ τῶνδε καὶ ζῶντα ἔτι φιλήσον καὶ ἀποθανόντα κλαῦσον· κὰν ἴδῃς ἄλλον νέμοντα τὰς βοῦς, ἐμοῦ μνημόνευσον.

Λ'. Καὶ Δόρκων μὲν τοσαῦτ' εἰπὼν καὶ φίλημα φιλήσας ὕστατον ἀφῆκεν ἅμα τῷ φιλήματι καὶ τῇ φωνῇ τὴν ψυχὴν. Ἡ δὲ Χλόη λαβοῦσα τὴν σύριγγα καὶ ἐνθεῖσα τοῖς χεῖλεσιν ἐσύριξε ὡς ἐδύνατο μέγιστον· καὶ αἱ βόες ἀκούουσι καὶ τὸ μέλος γνωρίζουσι καὶ ὁρμῇ μὲν μικησάμεναι, πηδῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν. Βιαίου δὲ πηδῆματος εἰς ἓνα τοῖχον τῆς νεῶς γενομένου καὶ ἐκ τῆς ἐμπτώσεως τῶν βοῶν κοίτης τῆς θαλάσσης διαστάσης, στρέφεται μὲν ἡ ναῦς καὶ τοῦ κλύδωνος συνιόντος ἀπόλλυται. Οἱ δ' ἐκπίπτουσιν, οὐχ ὁμοίαν ἔχοντες ἐλπίδα σωτηρίας. Οἱ μὲν γὰρ λησταὶ τὰς μαχαίρας παρήρτηντο καὶ τὰ ἡμιθωράκια λεπιδοτὰ ἐνεδέδυντο καὶ κνημίδας εἰς μέσην κνήμην ὑπεδέδεντο· ὃ δὲ Δάφνις ἀνυπόδητος, ὡς ἐν πεδίῳ νέμων, καὶ ἡμίγυμνος, ὡς ἔτι τῆς ὥρας οὐσης καυματώδους. Ἐκείνους μὲν οὖν ἐπ' ὀλίγον νηξαμένους τὰ ὄπλα κατήνεγκεν εἰς βυθόν· ὃ δὲ Δάφνις τὴν μὲν ἐσθῆτα βραδίως ἀπεδύσατο, περὶ δὲ τὴν νῆξιν ἔκαμνεν, οἷα πρότερον νηχόμενος ἐν ποταμοῖς μόνοις. ὕστερον δὲ, παρὰ τῆς ἀνάγκης τὸ πρακτέον διδαχθεὶς, εἰς μέσας ὄρμησε τὰς βοῦς· καὶ βοῶν δύο κεράτων ταῖς δύο χερσὶ λαβόμενος, ἐκομίζετο μέσος ἀλύπως καὶ ἀπόνως, ὥσπερ ἐλαύνων ἄμαξαν. Νήχεται δ' ἄρα βοῦς ὅσον οὐδ' ἄνθρωπος· μόνων λείπεται τῶν ἐνύδρων ὀρνίθων, καὶ αὐτῶν ἰχθύων. οὐδ' ἂν ἀπόλοιτο βοῦς νηχόμενος, εἰ μὴ τῶν γηλῶν οἱ ὄνυχες περιπέσοιεν διάβοροι γενομένοι. Μαρτυροῦσι τῷ λόγῳ μέχρι νῦν πολλοὶ τόποι τῆς θαλάσσης, βοῦς πόροι λεγόμενοι.

ΛΑ'. Καὶ σώζεται μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον ὁ Δάφνις, δύο κινδύνους παρ' ἐλπίδα πᾶσαν διαφυγών, ληστῆ-

manibus injectis, in altum provehuntur. Interea Chloë jam oves educebat, fistulamque novam Daphnidi munus afferebat. At videns capras perterritas et audiens Daphnim semper magis magisque ipsam inclamantem, neglectis ovibus, fistulam projicit, atque ad Dorconem cursu contendit, oratura ut suppetias ferat.

XXIX. Ille vero gravibus plagis a latronibus concisus, et paululum adhuc spirans, sanguine multo erumpente, jacebat prostratus. Visa tamen Chloë, et exiguo prioris amoris igniculo exsuscitato, mea Chloë, inquit, ego quidem jam moriturus sum : nefarii enim prædones me pro bobus pugnantem haud secus ac bovem conciderunt ; tu vero et tibi Daphnim servato, et me ulciscere, et illos male perde. Assuefeci vaccas meas fistulæ sequi sonum, cantumque ejus consecrari, licet alicubi procul pascantur. Agedum, accepta hac fistula, idem canito carmen, quod egomet olim Daphnim, te vero Daphnis docuit ; cetera autem curæ erunt fistulæ et his, quæ illic erunt, vaccis. Dono vero tibi et hanc ipsam fistulam, quæ contendens multos superavi et bubulcos et caprarios. Tu vero pro hisce et adhuc viventem osculator, et mox fato functum lugeto ; et cum alium boves pascentem videbis, mei memento.

XXX. Et Dorco quidem his dictis, suavioque postremo dato, simul cum suavio atque voce animam emisit. Chloë, accepta fistula, labisque suis admota, totis viribus annexa eam inllabat. Extemplo boves audire, cantum agnoscere, mugituque edito, uno eodemque impetu in mare desilire. Violento autem saltu in alterum navis latus facto, exque casu boum profundo mari debiscente, navis evertitur, fluctibusque coëuntibus, pessum it ; quique in ea, excidunt, impari tamen spe salutis : quippe prædones, gladiis accincti, atque dimidiatis squamosisque thoracibus induti, nec non ocreis ad media usque crura calceati erant ; Daphnis autem discalceatus, ut qui in campo tunc pasceret, atque seminudus, utpote cum adhuc æstivi ardores ferverent. Reliquos igitur, postquam panisper natassent, arma in profundum demersere ; Daphnis contra vestem facile exuebat, in natando tamen non parum laborabat, quippe antea in fluviis tantum nare solitus. Verum deinceps quod facto opus, ab ipa edoctus necessitate, in medios boves irruit, et utraque manu duorum cornibus boum apprehensis, absque molestia et absque labore intermedius ferebatur, veluti currum agens. Natat autem in tantum bos, in quantum neque homo unquam queat, et tantum in nando ab aquatilibus avibus ipsisque piscibus vincitur : neque utique bos natando perierit, nisi ungu læ aquis emollitæ circum deciderint. Multi maris loci, ad hanc usque ætatem Bovis trajectus nuncupati, meis dictis testimonium perhibent.

XXXI. Hunc in modum Daphnis fuit servatus, duo pericula præter spem omnem effugiendo, latronum agmen

ρίου καὶ ναυαγίας. Ἐξελθὼν δὲ, καὶ τὴν Χλόην ἐπὶ τῆς γῆς γελῶσαν ἅμα καὶ δακρῦούσαν εὐρών, ἐμπίπτει τ' αὐτῆς τοῖς κόλποις καὶ ἐπυθάνετο τί βουλομένη συρίσειεν. Ἡ δ' αὐτῷ διηγῆται πάντα· τὸν δρόμον τὸν ἐπὶ τὸν Δόρκωνα, τὸ παιδεύειν τῶν βοῶν, πῶς κελευσθεῖν σιρῆσαι, καὶ ὅτι τέθνηκε Δόρκων· μόνον αἰδεσθεῖσα τὸ φίλημα οὐκ εἶπεν. Ἐδοξε δὲ τιμῆσαι τὸν εὐεργέτην· καὶ ἐλθόντες μετὰ τῶν προσηκόντων, Δόρκωνα θάπτουσι τὸν ἄθλιον. Γῆν μὲν οὖν πολλὴν ἐπένησαν, φυτὰ δ' ἡμέρα πολλὰ ἐφύτευσαν καὶ ἐξήρτησαν αὐτῶν τῶν ἔργων ἀπαρχάς· ἀλλὰ καὶ γάλα κατέσπεισαν καὶ βότρυας κατέθλιψαν καὶ σύριγγας πολλὰς κατέκλασαν. Ἡκούσθη καὶ τῶν βοῶν ἐλευσινὰ मुखήματα καὶ δρόμοι τινὲς ὄφθησαν ἅμα τοῖς मुखήμασιν ἀτακτοί· καὶ, ὡς ἐν ποιμέσιν εἰκάζετο καὶ αἰπόλοις, ταῦτα ὀρθῶς ἦν τῶν βοῶν ἐπὶ βουκόλῳ τετελευτηκότι.

ΑΒ'. Μετὰ δὲ τὸν τοῦ Δόρκωνος τάφον, λούει τὸν Δάφνιν ἢ Χλόην πρὸς τὰς Νύμφας ἀγαγοῦσα, εἰς τὸ ἄντρον εἰσαγαγοῦσα. Καὶ αὕτη τότε πρῶτον Δάφνιδος ὀρώντος, ἐλούσατο τὸ σῶμα, λευκὸν καὶ καθαρὸν ὑπὸ κάλλους καὶ οὐδὲ λουτρῶν ἐς κάλλος δεόμενον· καὶ ἄνθη τε συλλέξαντες, ὅσα ἄνθη τῆς ὥρας ἐκείνης, ἐστεφάνωσαν τὰ ἀγάλματα καὶ τὴν τοῦ Δόρκωνος σύριγγα τῆς πέτρας ἐξήρτησαν ἀνάθημα. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐλθόντες ἐπέσκόπουν τὰς αἴγας καὶ τὰ πρόβατα. Ἐὰ δὲ πάντα κατέκειτο μῆτε νεμόμενα, μῆτε βληχώμενα, ἀλλ' οἶμαι, τὸν Δάφνιν καὶ τὴν Χλόην ἀφανεῖς ὄντας ποθοῦντα. Ἐπειδὴ γοῦν ὀφθέντες καὶ ἐβόησαν τὸ σύνθηες καὶ ἐσύρισαν, τὰ μὲν ἀναστάντα ἐνέμετο, αἱ δ' αἴγες ἐσκίρτων φριμασσοῦμαι, καθάπερ ἠδόμηναι σιωτηρία συνήθους αἰπόλου. Οὐ μὴν ὁ Δάφνιν χαίρειν ἐπειθε τὴν ψυχὴν, ἰδὼν τὴν Χλόην γυμνὴν καὶ τὸ πρότερον λανθάνον κάλλος ἐκκεκαλυμμένον· ἤλγει τὴν καρδίαν, ὡς ἐσθιομένην ὑπὸ φαρμάκων. καὶ αὐτῷ τὸ πνεῦμα, ὡς ἐσθιομένην ὑπὸ φαρμάκων. καὶ αὐτῷ τὸ πνεῦμα, ποτὲ μὲν λάθρον ἐξέπνει, καθάπερ τινὸς διώκοντος αὐτό, ποτὲ δ' ἐξέλειπε, καθάπερ ἐκδαπανηθὲν ἐν ταῖς πρότερον ἐπιδρομαῖς. Ἐδόκει τὸ λουτρὸν εἶναι τῆς θαλάσσης φοβερώτερον. Ἐνόμιζε τὴν ψυχὴν εἶτι παρὰ τοῖς λησταῖς μένειν, ὅα νέος καὶ ἄγροικος καὶ εἶτι ἀγνοῶν τὸ ἔρωτος ληστήριον.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Α'. Ἡδὴ δὲ τῆς ὀπίρας ἀκμαζούσης καὶ ἐπείγοντος τοῦ τρυγητοῦ, πᾶς ἦν κατὰ τοὺς ἀγρούς ἐν ἔργῳ· ὁ μὲν ληνούς ἐπεσχευάζεν· ὁ δὲ πίθους ἐξεκάθαιρεν· ὁ δὲ ἀρρίχους ἐπλεκεν· ἐμελέ τιμι δρεπάνης μικρᾶς ἐς βότρυος τομῆν, καὶ ἐτέρω λίθου ὀλίψαι τὰ ἔνοια τῶν βοτρῶν δυναμένου, καὶ ἄλλω λύγου ξηρᾶς πληγαῖς κατεξασμένης, ὡς ἂν ὑπὸ φρεσὶ νύκτιον τὸ γλεῦκος φέροιο. Ἀμελήσαντες οὖν καὶ ὁ Δάφνιν καὶ ἡ Χλόη τῶν προβάτων καὶ τῶν αἰγῶν, χειρὸς ὠφέλειαν ἀλλή-

atque naufragium : inque terram egressus, Chloën invenit ridentem simul et flentem, in cuius sinu reclinatus, quid sibilo isto edito vulerit, percunctatur. Atque hæc omnia illi ordine enarrat : nimirum ut ad Dorconem currere cœperit, quomodo vaccæ edoctæ fuerint, quomodo fistulam inflare iussa fuerit, et quo pacto diem suum obierit Dorco ; osculum solum, præ pudore, alto involvit silentio. Deceverunt igitur honore prosequi tam bene de ipsis meritum ; et una cum propinquis venientes, Dorconem miserum sepulture mandarunt. Terram igitur multam injecerunt, et plantas sativas magna copia illic plantaverunt, primitiasque laborum ex iis suspenderunt. Insuper et lac libarunt, uvas compresserunt, et multas fistulas pastoritias confregerunt. Auditæ fuerunt et boum mugitus miserabiles, visæque una cum mugitibus discursitationes quædam incompositæ. Atque hæc ipsa, ut opilionis caprariique conjectabant, erant boum lamentatio, defunctum suum bubulcum lugentium.

XXXII. Post has Dorconis exsequias, Chloë Daphnim ad Nymphas ductum, inque antrum introductum abluit. Quo tempore et illa, tunc primum inspiciente Daphnide, corpus lavit candidum et nitidum ob eximium formæ decus, neque lavacro opus habens ad pulchritudinem. Hinc collectis pro anni tempestate floribus, Nympharum coronant signa, Dorconique fistulam de petra consecratam suspendunt. Postea regressi capras atque oves inspiciebant ; quæ omnes jacebant, neque pascentes, neque balantes, sed, ut puto, Daphnim atque Chloën ex oculis ablatos desiderantes. Ut vero conspecti consuetam edidere vocem, fistulamque inflarunt, illico surgentia pecora pascebant, capellæ autem præ gaudio fremebundæ exsultabant, veluti ob noti caprarii salutem lætæ. Non tamen Daphnis, ut gauderet, animum inducere potuit ; postquam enim nudam vidit Chloën, atque pulchritudinem prius absconditam, nunc detectam, ingentem corde sentiebat dolorem, haud aliter ac si veneno exederetur. Ipsius spiritus interdum rapidus, quasi eum persequente aliquo, ducebatur ; interdum prioribus veluti incursionibus consumtus deficiebat. Lavacrum hoc illi ipso terribilius mari videbatur. Animum suum etiamnum apud latrones esse, utpote juvenis et agrestis, latrocinii que amoris luc usque ignarus, existimabat.

LIBER SECUNDUS.

I. Adulto jam autumno, instanteque vindemie tempore, quilibet in agris operi intentus erat : alius torcularia reparabat, alius dolia extergebat, alius cophios texebat ; erat qui sibi falcem uvis præcidendis curaret : alius lapidem, qui vini plenas uvas contereret, alius viticem aridam ictibus impactis contusam, quo scilicet prælucente lumine, tempore nocturno mustum deferretur. Hinc Daphnis atque Chloë, neglectis ovibus caprisque, mutuum sibi accommo-

λοις μετεδίδοσαν. Ὁ μὲν ἐβάσταζεν ἐν ἀρρίχοις βό-
 5 τρους καὶ ἐπάτει ταῖς ληνοῖς ἐμβαλὼν καὶ εἰς τοὺς πίθους
 ἔφερε τὸν οἶνον· ἢ δὲ τροφὴν παρεσκευάζε τοὺς τρυγῶσι
 καὶ ἐνέχει ποτὸν αὐτοῖς πρεσβύτερον οἶνον καὶ τῶν
 ἀμπέλων δὲ τὰς ταπεινότερας ἀπετρύγα. Πᾶσα γὰρ
 ἢ κατὰ τὴν Λέσβου ἀμπελος ταπεινὴ, οὐ μετέωρος,
 οὐδ' ἀναδενδρὰς ἀλλὰ κάτω τὰ κλήματα ἀποτείνουσα
 καὶ ὡσπερ κιττὸς νεμομένη· καὶ παῖς ἂν ἐφίκοιτο βό-
 10 τρους ἄρτι τὰς χεῖρας ἐκ σπαργάνων λελυμένος.

10 Β'. Οἶνον οὖν εἰκὸς ἐν ἑορτῇ Διονύσου καὶ οἴνου γε-
 νεῖσαι, αἱ μὲν γυναῖκες ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν εἰς ἐπι-
 κοῦριαν κεκλημέναι, τῷ Δάφνιδι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπέ-
 βαλὼν καὶ ἐπήνοον ὡς ὅμοιον τῷ Διονύσῳ τὸ κάλλος·
 καὶ τις τῶν θρασυτέρων καὶ ἐφίλησε καὶ τὸν Δάφνιν
 15 παρῶξυνε, τὴν δὲ Χλόην ἐλύπησεν. Οἱ δ' ἐν ταῖς λη-
 νοῖς, ποικίλας φωνὰς ἔρριπτον ἐπὶ τὴν Χλόην καὶ ὡσπερ
 ἐπὶ τινα Βάκχην Σάτυροι μανικώτερον ἐπήδων καὶ
 ἤυγοντο γενέσθαι ποίμνια καὶ ὑπ' ἐκείνης νέμεσθαι·
 ὡστ' αὖ πάλιν ἢ μὲν ἤδετο, Δάφνις δ' ἐλυπεῖτο. Πύ-
 20 γοντο δὲ δὴ ταχέως παύσασθαι τοῦ τρυγητοῦ καὶ λα-
 βέσθαι τῶν συνήθων χωρίων, καὶ ἀντὶ τῆς ἀμύσουτο
 βούτης, ἀκούειν σύριγγος ἢ τῶν ποιμνίων αὐτῶν βληχ-
 μένων. Καὶ ἐπεὶ διαγενομένων ὀλίγων ἡμερῶν, αἱ
 μὲν ἀμπελοὶ τετρύγηντο, πίθοι δὲ τὸ γλεῦκος εἶχον, ἔδει
 25 δ' οὐκέτ' οὐδὲν πολυχειρίας, κατήλαυνον τὰς ἀγέλας ἐς
 τὸ πεδίον· καὶ μάλα χαίροντες τὰς Νύμφας προσεκύ-
 νουν, βότρυς αὐταῖς κομίζοντες ἐπὶ κλημάτων, ἀπαρχὰς
 τοῦ τρυγητοῦ. Οὐδὲ τὸν πρότερον χρόνον ἀμελῶς ποτε
 παρῆλθον ἀλλ' αἰετ' ἀρχόμενοι νομῆς, προσῆδρευον καὶ
 30 ἐκ νομῆς ἀνιόντες προσεκύνοῦν· καὶ πάντως τι ἐπέ-
 φερον, ἢ ἄνθος, ἢ ὄπωρον, ἢ φυλλάδα χλωρὰν, ἢ γά-
 λακτος σπονδήν. Καὶ τούτων μὲν ὕστερον ἀμοιβὰς
 ἐκομίσαντο παρὰ τῶν θεῶν. Τότε δὲ κύνας, φασίν, ἐκ
 δεσμῶν λυθέντες, ἐσκίρτων, ἐσύριπτον, ἤδον, τοῖς τρά-
 35 γοις καὶ τοῖς προβάτοις συνεπάλοιον.

Γ'. Τερπομένοις δ' αὐτοῖς, ἐφίσταται πρεσβύτες,
 σισύραν ἐνὸςδευμένους, καρβατίνας ὑποδεδεμένους, πῆραν
 ἐξήρημένους, καὶ τὴν πῆραν παλαιάν. Οὗτος πλησίον
 καθίσας αὐτῶν, ἴδε εἶπε· » Φιλητᾶς, ὦ παῖδες, ὁ
 40 πρεσβύτες ἐγώ· ὁς πολλὰ μὲν ταῖσδε ταῖς Νύμφαις
 ἤσα, πολλὰ δὲ τῷ Πανὶ ἐκείνῳ ἐσύρισα, βοῶν δὲ πολλῆς
 ἀγέλης ἠγησάμην μόνῃ μουσιχῇ. Ἦκω δ' ὑμῖν, ὅσα
 εἶδον, μηνύσω, ὅσα ἤκουσα, ἀπαγγελῶν. Κῆπός ἐστί
 μοι τῶν ἐμῶν χειρῶν (ἔργον), ὃν, ἐξ οὗ νέμων διὰ γῆρας
 45 ἐπαυσάμην, ἐξεπονησάμην· ὅσα ὦραι φέρουσι, πάντ'
 ἔχων ἐν αὐτῷ καθ' ὦραν ἐκάστην· ἦρος, βόδα, κρίνα
 καὶ ὑάκινθος καὶ ἴα ἀμφοτέρα· θέρους, μήκωνες καὶ
 ἀχράδες καὶ μῆλα πάντα· νῦν, ἀμπελοὶ καὶ συκαὶ καὶ
 βόαι καὶ μύρτα γλωρὰ. Εἰς τοῦτον τὸν κῆπον ὀρνίθων
 50 ἀγέλαι συνέρονται τὸ ἐωθινόν· τῶν μὲν ἔς τροφὴν, τῶν
 δ' ἐς ὠδὴν· συνηρηφῆς γὰρ καὶ κατάσκιος καὶ πηγαῖς
 τρισὶ κατάρρυτος· ἂν περιέλῃ τις τὴν αἰμασιάν, ἄλτος
 ὄρεᾶν οἰήσεται.

Δ'. Εἰσελθόντι δέ μοι τήμερον ἀμφὶ μέσσην ἡμέραν,

dabant operam. Daphnis nempe in corribus portabat uvas,
 injectasque torculari calcabat, inque dolia vinum inferbat;
 Chloë autem cibum vindemiatoribus parabat, potumque
 isdem miscibat vinum vetustius, atque ex humilioribus
 vitibus uvas colligebat. Omnis quippe in Lesbo vitis erat
 humilis, non sublimis, neque arboribus maritata, sed deor-
 sum palmities protendens, atque hederæ instar serpens: ut
 vel infans, cui recens manus a fasciis laxatæ sint, uvas ap-
 prehenderet.

II. Ut igitur par est in Bacchi festo viniq̄ue natalibus,
 mulieres proximis æ agris accessitæ, ut rem sua opera adju-
 varent, Daphnidi oculos adjiciebant, laudibusque eum tan-
 quam Baccho pulchritudine parem efferebant; et quædam
 ex audacioribus osculum ipsi fixit, quæ res sicuti Daphnim
 inflammavit, ita sane Chloë fuit dolori. Qui autem in cal-
 catoriis erant, illi varias voces in Chloën jactabant et veluti
 in quædam Baccham Satyri furiose insuliebant, optabantque
 oves fieri, et ab illa pasci; unde et illa vicissim delectabatur,
 Daphnis autem mœrebat. Porro non aliud illis in votis
 erat, quam ut mox, vindemia finita, consuetos repeterent
 campos, proque incondito illo clamore, fistulam, aut ipsos
 balantes audirent greges. At postquam pauculis interjectis
 diebus, uvæ quidem vindemiatæ essent, dolia vero mustum
 jam recepissent, nihilque præterea esset, quod manuum
 plurium operam deposceret, ibi rursus greges in campum
 depulerunt, atque admodum læti Nymphas adoraverunt,
 racemos ipsis in palmitibus, vindemiæ primitias, illis offer-
 rentes. Neque vero priori tempore negligenter unquam
 prætergredi solebant Nymphas, sed semper, antequam in
 pascua greges abigerent, huic cultui incumbabant, eque pas-
 cuis redeuntes, eas adorabant, semper aliquid afferentes,
 sive florem, sive poma, sive ramum viridem, sive lactis
 libamen. Atque hujus quidem pietatis gratiam postea a
 deabus retulere; tunc autem quasi canes, quod aiunt, vin-
 culis soluti, saltabundi, lasciviebant, fistula ludebant, can-
 tabant, hircis ovibusque colluctabantur.

III. Dum sic indulgent genio, illis senex quidam rhenone
 indutus, carbatinis calceatus, peram gerens appensam,
 eamque admodum vetustam, supervenit; qui juxta illos
 considens, hunc in modum fatur: Ego sum, o pueri, senex
 ille Philetas, qui sæpius in harum Nympharum honorem
 cecini, frequenterque in hujusce Panis laudem fistula sum
 modulatus, et solo canendi artificio magna boum armenta
 duxi. Venio autem, quæ vidi, vobis indicaturus, quæque
 audiui, annuntiaturus. Est mihi hortus, quem ego sedulo,
 ex quo pascere armenta ob senectutem destiti, meis ipse
 manibus excolui: quæcumque anni tempora ferunt, ea
 omnia in illo invenies unoquoque tempore; vere, rosas,
 lilia, hyacinthos, et utrasque violas; æstate, papavera, pyra
 agrestia, pomorumque omne genus; hoc autem autumnali
 tempore, vites, ficos, malaque punica, et virides myrtos.
 Hunc in hortum tempore conveniunt matutino avium gre-
 ges: aliæ quidem ad pastum, aliæ vero ad canendum. Ete-
 nim umbrosus est, tribusque irriguus fontibus; si circum
 aliquis maceriam sustulerit, lucum videre se putabit.

IV. Ingredienti mihi hodierno die circa meridiem, sub

ὑπὸ ταῖς βροαῖς καὶ ταῖς μυρρίναις βλέπεται παῖς,
 μύρτα καὶ βροιάς ἔχων, λευκὸς ὡσπερ γάλα, καὶ ξανθὸς
 ὡς πῦρ, σιλπνὸς ὡς ἄρτι λελουμένος· γυμνὸς ἦν, μόνος
 ἦν· ἔπαιζεν ὡς ἴδιον κῆπον τρυγῶν. Ἐγὼ μὲν οὖν
 6 ὤρμησα ἐπ' αὐτὸν ὡς συλληψόμενος, δεῖσας μὴ ὑπ'
 ἀγρωγίας τὰς μυρρίνας καὶ τὰς βροιάς κατακλάσῃ· ὁ δὲ
 με κούφως καὶ βραδίως ὑπέφρευε, ποτὲ μὲν ταῖς βοδι-
 ναῖς ὑποτρέγων, ποτὲ δὲ ταῖς μήκωσιν ὑποκρυπτό-
 10 μενος, ὡσπερ πέρδικος νεοττός. Καίτοι πολλάκις μὲν
 πράγματ' ἔσχον ἐρίφους γαλαθνοὺς διώκων· πολλάκις
 δ' ἔκαμον μεταθέων μόσχους ἀρτιγεννήτους· ἀλλὰ τοῦτο
 ποικίλον τὸ χερῆμα ἦν καὶ ἀθήρατον. Καμῶν οὖν, ὡς
 γέρων καὶ ἐπερείσάμενος τῇ βακτηρίᾳ καὶ ἄμα φυ-
 15 λάττων, μὴ φύγοι, ἐπυθανόμην τίνας ἐστὶ τῶν γει-
 τόνων, καὶ τί βουλόμενος ἀλλότριον κῆπον τρυγᾷ.
 Ὁ δ' ἀπεκρίνατο μὲν οὐδὲν, στάς δὲ πλησίον ἐγάλα
 πᾶν ἀπαλὸν καὶ ἔβαλλέ με τοῖς μύρτοις καὶ οὐκ οἶδ'
 ὅπως ἔθελε μὴκέτι θυμοῦσθαι. Ἐδεόμην οὖν εἰς χεῖ-
 20 ρας ἔλθειν, μὴδὲν φοβούμενον ἔτι καὶ ὤμνουσιν κατὰ τῶν
 μύρτων ἀφήσιν, ἐπιδοὺς μήλων καὶ βροῶν, παρέξειν
 τ' αἰεὶ τρυγᾶν τὰ φυτὰ καὶ δρέπειν τὰ ἄνθη, τυχὼν παρ'
 αὐτοῦ φιλήματος ἐνόος.

Ε'. Ἐνταῦθα πᾶνυ καπυρὸν γελάσας, ἀφίση φωνήν,
 οἶαν οὔτε χελιδὼν, οὔτε ἀηδῶν, οὔτε κύκνος, ὁμοῖος
 25 ἐμοὶ γέρων γενόμενος. Ἐμοὶ μὲν, ὦ Φιλητᾶ, φιλήσαι
 σε φθόνος οὐδεὶς· βούλομαι γὰρ φιλεῖσθαι μᾶλλον ἢ σὺ
 γενέσθαι νέος· ὄρα δὲ εἴ σοι καθ' ἡλικίαν τὸ δῶρον.
 οὐδὲν γὰρ σε ὠφελήσει τὸ γῆρας πρὸς τὸ μὴ διώκειν
 ἐμέ μετὰ τὸ ἐν φιλημα. Δυσθήρατος δ' ἐγὼ καὶ
 30 ἰέρακι καὶ ἀετῶ καὶ εἰ τις ἄλλος τοῦτων ἰσχυρότερος ὄρνις.
 Οὔτοι παῖς ἐγὼ καὶ εἰ δοκῶ παῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ Κρόνου
 πρεσβύτερος καὶ αὐτοῦ τοῦ παντὸς χρόνου. Καὶ σὲ
 οἶδα νέμοντα πρωθήβην ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει τὸ πλατὺ
 βουκόλιον, καὶ παρήμην σοι συρίττοντι πρὸς ταῖς
 35 ψηγαῖς ἐκείναις, ἡνίκ' ἤρας Ἀμαρυλλίδος· ἀλλὰ με οὐχ
 εἰώρας καίτοι πλησίον μάλα τῇ κόρῃ παρεστῶτα. Σοὶ
 μὲν οὖν ἐκείνην ἔδωκα· καὶ ἦδη σοι παῖδες, ἀγαθοὶ
 βουκόλοι καὶ γεωργοί. Νῦν δὲ Δάφνιν ποιμαίνω καὶ
 40 Χλόην· καὶ ἡνίκ' ἂν αὐτοὺς εἰς ἐν συναγάγῃ τὸ ἐωθινόν,
 εἰς τὸν σὸν ἔρχομαι κῆπον καὶ τέρπομαι τοῖς ἄνθεσι
 καὶ τοῖς φυτοῖς κᾶν ταῖς πηγαῖς ταύταις λούομαι.
 Διὰ τοῦτο καλὰ καὶ τὰ ἄνθη καὶ τὰ φυτὰ, τοῖς ἐμοῖς
 λουτροῖς ἀρόμενα. Ὅρα δὲ μὴ τί σοι τῶν φυτῶν
 45 κατακλάσται, μὴ τις ὀπίωρα τετρώγηται, μὴ τις
 ἄνθος βίβα πεπάτηται, μὴ τις πηγὴ τετάρραται. Καὶ
 χαῖρε μόνος ἀνθρώπων ἐν γῆρα θεασάμενος τοῦτο τὸ
 παιδίον.

Ζ'. Ταῦτ' εἰπὼν ἀνήλατο καθάπερ ἀηδόνας νεοττός
 ἐπὶ τὰς μυρρίνας καὶ κλάδον ἀμείβων ἐκ κλάδου, διὰ
 50 τῶν φύλλων ἀνείρπεν εἰς ἄκρον. Εἶδον αὐτοῦ καὶ
 πτέρυγας ἐκ τῶν ὤμων καὶ τοξάρια μεταξὺ τῶν πτε-
 ρύγων καὶ τῶν ὤμων, καὶ οὐκέτ' εἶδον οὔτε ταῦτα,
 οὔτ' αὐτόν. Εἰ δὲ μὴ μάτην ταύτας τὰς πολιὰς ἐρυσσα,
 μὴδὲ γηράσας ματαιοτέρας τὰς φρένας ἐκτησάμην,

malis puniceis myrtisque conspicitur puellus, manu tenens
 myrti baccas, malaque punica, lac ipsum suo candore, flava
 coma ignem referens, nitidusque, quasi qui modo lotus
 esset; nudus solusque erat, et ludibundus hortum, haud
 secus ac suum, vindemiabat. Hac de causa irruī in eum,
 comprehendere volens; metuebam enim, ne hac protervia
 myrtos malosque punicas mihi confringeret. At ille leviter
 et sine ullo negotio me effugit, nunc subeundo rosaria,
 nunc sese sub papaveribus occultando, instar perdicis pulli.
 Sane sapiuscule laboravi, hædos lactentes sectando: sapius-
 cule etiam defessus fui, cursu vitulos recens natos inse-
 quendo: sed hoc varium quid erat, et quod capi non posset.
 Defessus igitur, utpote ætate gravis, baculoque innixus, et
 simul cavens ne elaberetur, cujusnam esset e vicinis et quid-
 nam sibi vellet alienum hortum decerpando, quærebam.
 Ille nihil; sed prope adstans molliter ridebat, et me myrti
 baccis petens, nescio quomodo permulcebat, ut omnes adeo
 iras ponerem. Rogabam itaque illum, ut, omisso jam metu,
 propius accederet et in manus meas veniret, jurans per
 myrtos, et insuper illi dans mala atque granata, me semper
 ei vindemias vites floresque decerpandos præbiturum,
 uno dumtaxat potitum osculo.

V. Hic in cachinnos effusus emittit vocem, qualem neque
 hirundo, neque lusciniæ, neque cycnus, ut ego, senex fac-
 tus. Ego quidem, ait, Phileta, tibi osculum largiri non
 invideo; malo etenim osculari, quam tu juvenescere. At
 vide, num hoc munus tuæ conveniat ætati: nihil enim tua
 tibi proderit ætas, quo minus tu me, postquam unicum
 osculum acceperis, persequi incipias. Ego vero non queo
 capi, ne quidem si accipiter, vel aquila, vel alia his perni-
 cior ales me insequatur. Puer non sum, quamvis videar;
 sed ipso Saturno et quovis omni tempore antiquior. Ac
 noram te jam, cum primos pubertatis annos nondum egres-
 sus in illo monte late diffusum pasceres armentum; ade-
 ramque tibi fistula canenti prope fagos illas, quando Ama-
 ryllidem amabas: at me nullus videbas, quamvis puellæ
 adstantem prope admodum. Illam quidem tibi dedi; et hinc
 tibi filii egregii bubulci et agricolæ. Nunc autem Daphni-
 dis et Chloës tanquam pastor curam ago; illosque quando
 quasi greges in unum compuli tempore matutino, in tuum
 venio hortum, meque floribus plantisque oblecto, fontibusque
 in hisce labor. Ob hoc flores plantæque sunt ve-
 nustæ, utpote meis lacris irrigatæ. Vide autem, num
 tibi aliqua stirps sit contracta, num fructus aliquis decerp-
 tus, num quæ flosculi radix conculeata, num quis fons
 perturbatus sit; ac toto lactare pectore, qui solus mortalium
 in senectute hunc puerulum videris.

VI. Hisce dictis, tanquam lusciniæ pullus, myrtos insi-
 luit, et de ramo in ramum transiliens, per frondes erepta-
 vit in summum cacumen. Vidi ipsius tum alas ex humeris
 dependulas, tum arcuos inter alas et humeros jacentes; at
 deinde non vidi illa, neque illum amplius. Ac nisi frustra
 hosce produxi canos, atque senescens vaniorem et minus

Ἐρωτι, ὦ παῖδες, κατέσπεισθε καὶ Ἐρωτι ὑμῶν μέλει. »

Ζ'. Πάνυ ἐτέρφθησαν ὥσπερ μῦθον, οὐ λόγον ἀκούοντες καὶ ἐπυνθάνοντο τί ἐστί ποθ' ὁ Ἐρωτος, πό-
5 τερα παῖς ἢ ὄρνις καὶ τί δύναται. Πάλιν οὖν ὁ Φι-
λητῆς ἔφη· * Θεός ἐστιν, ὦ παῖδες, ὁ Ἐρωτος, νέος
καὶ κάλλος καὶ πετόμενος· διὰ τοῦτο καὶ νεότητι χαίρει
καὶ κάλλος διώκει καὶ τὰς ψυχὰς ἀναπτεροῖ. Δύναται
δὲ τοσοῦτον ὅσον οὐδ' ὁ Ζεὺς. Κρατεῖ μὲν στοιχείων,
10 κρατεῖ δ' ἀστρων, κρατεῖ δὲ τῶν ὁμοίων θεῶν· οὐδ'
ὑμεῖς τοσοῦτον τῶν αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων. Τὰ
ἄνθη πάντα Ἐρωτος ἔργα· τὰ φυτὰ ταῦτα τούτου
ποιήματα· διὰ τοῦτον καὶ ποταμοὶ βρέουσι καὶ ἄνεμοι
πνέουσιν. Ἐργων δ' ἐγὼ καὶ ταῦρον ἔρασθέντα καὶ
15 ὡς οἰστρω πληγῆς ἐμυκάτο, καὶ τράγον φιλήσαντα
αἶγα καὶ ἠκολούθει πανταχοῦ. Αὐτὸς μὲν γὰρ ἡμῶν
νέος καὶ ἠράσθη Ἀμαρυλλίδος· καὶ οὔτε τροφῆς
ἐμεμνήμην, οὔτε ποτὸν προσεφερόμην, οὔθ' ὕπνον
ἠρούμην. Ἠλγουν τὴν ψυχὴν, τὴν καρδίαν ἐπαλ-
20 λόμεν, τὸ σῶμα ἐψυγόμεν· ἐβόων ὡς παιόμενος, ἐσιώ-
πων ὡς νεκρούμενος, εἰς ποταμούς ἐνέβαινον ὡς καί-
μενος. Ἐχάλουν τὸν Πᾶνα βοήθῃ, ὡς καὶ αὐτὸν τῆς
Πίτους ἔρασθέντα· ἐπήγουν τὴν Ἠχῶν, τὸ Ἀμαρυλλίδος
ὄνομα μετ' ἐμὲ καλοῦσαν· κατέκλων τὰς σύριγγας,
25 ὅτι μοι τὰς μὲν βοῦς ἔθειλον, Ἀμαρυλλίδα δ' οὐκ ἤγον.
Ἐρωτος γὰρ οὐδὲν φάρμακον, οὐ πινόμενον, οὐκ ἐσ-
θιόμενον, οὐκ ἐν ὥδαϊς λαλούμενον, ὅτι μὴ φίλημα καὶ
περιβολὴ καὶ συγκατακλιθῆναι γυμνοῖς σώμασι. »

Η'. Φιλητῆς μὲν τοσαῦτα παιδεύσας αὐτοὺς, ἀπαλ-
30 λάττεται, τυρούς τινας παρ' αὐτῶν καὶ ἔριπον ἤδη κε-
ράστην λαβῶν. Οἱ δὲ μόνου καταλειφθέντες, [καὶ] τὴ
τότε πρῶτον ἀκούσαντες τὸ Ἐρωτος ὄνομα, τὰς τε
ψυχὰς συνεστάλησαν ὑπὸ λύπης, καὶ νύκτωρ, ἐπαν-
ελθόντες εἰς τὰς ἐπαύλεις, παρέβαλλον ὅς ἤκουσαν τὰ
35 αὐτῶν. * Ἀλγοῦσιν οἱ ἐρῶντες· καὶ ἡμεῖς ἀλγοῦμεν.
Τροφῆς ἀμελοῦσιν· ἡμελήκαμεν ὁμοίως. Καθεύδειν
οὐ δύναται· τοῦτο μὲν γε νῦν πάσχομεν καὶ ἡμεῖς.
Κάεσθαι δοκοῦσι· καὶ παρ' ἡμῶν τὸ πῦρ. Ἐπιθυ-
μοῦσιν ἀλλήλους ὄρᾶν· διὰ τοῦτο θάττον εὐχόμεθα γε-
40 νέσθαι τὴν ἡμέραν. Σχεδὸν τοῦτ' ἐστὶν ὁ ἔρωτος· καὶ
ἠρῶμεν ἀλλήλων οὐκ εἰδότες * εἰ τοῦτο μὲν ἐστὶν ὁ
ἔρωτος, ἐγὼ δ' ὁ ἐρώμενος, τί οὖν ταῦτ' ἀλγοῦμεν; τί δ'
ἀλλήλους ζητοῦμεν; ἀληθῆ πάντ' εἶπεν ὁ Φιλητῆς.
Τὸ ἐκ τοῦ κήπου παιδίον ὄφθη καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν
45 ὄναρ ἐκεῖνο καὶ νέμειν ἡμᾶς τὰς ἀγέλας ἐκέλευσε.
Πῶς ἂν τις αὐτὸ λάβοι; σμικρὸν ἐστὶ καὶ φεύζεται.
Καὶ πῶς ἂν τις αὐτὸ φύγοι; περὰ ἔχει καὶ κατα-
λήψεται. Ἐπὶ τὰς Νύμφας δεῖ βοηθούς καταφεύγειν.
Ἄλλ' οὐδὲ Φιλητῆν ὁ Πᾶν ὠφέλησεν Ἀμαρυλλίδος
50 ἐρῶντα. * Ὅσα εἶπεν ἄρα φάρμακα, ταῦτα ζητητέον,
φίλημα καὶ περιπλοχὴν καὶ κῆσθαι γυμνοῦς χαμαί.
κρύος μὲν, ἀλλὰ καρτερήσομεν δευτέροι μετὰ Φιλητῆν. »

Θ'. Τοῦτ' αὐτοῖς γίνεται νυκτερινὸν παιδευτήριον.
Καὶ ἀγαγόντες τῆς ἐπιούσης ἡμέρας τὰς ἀγέλας ἐς

LONGUS.

sanam mentem naclus fuerim, Amori, o pueri, consecrati estis et Amor vestri curam gerit.

VII. Majorem in modum delectati sunt, veluti fabulam non sermonem verum audientes, quæsieruntque quidnam tandem esset Amor, utrum puer, an avis, et quidnam posset? Iterum ad hæc Philetas: Deus est, o pueri, Amor, juvenis, formosus, idemque volaticus; idcirco et juventute gaudet, et pulchritudinem sectatur, et animis alas addit. Potentia ejus tanta, quanta ne Jovis quidem. Imperat elementis, imperat astris, inque deos sibi pares imperium obtinet: neque vos tantum imperii in capras ovesque habetis. Omnes flores Amoris sunt opera; istæ plantæ ipsius sunt factura: per hunc et fluvii fluunt et venti spirant. Ego vidi taurum amore correptum, et veluti cestro percitus mugiebat: vidi etiam hircum, qui amabat capellam, et illam ubique insequabatur. Egomet ipse juvenis sui et amavi Amaryllida; et nec de cibo quidem cogitabam, nec potum ori admovere, neque somnum capere curabam. Animo dolebam, corde contremiscebam, frigore corpus horrebat: vociferabar, non secus ac si vapularem, tacebam veluti emortuus, fluvii me immergebam, quasi igne flagrem. Implorabam Panis auxilium, utpote qui ipse quoque Pinus amore captus fuisset: laudabam Echo, quod Amaryllidis nomen mecum una ingeminaret: calamos confringebam, quod boves quidem mihi demulcerent, non tamen Amaryllida pellicere possent. Nulla enim amoris est medicina, nec cibus, nec potus, nec carmen illum, præterquam osculum, amplexus et nudorum corporum concubitus.

VIII. Philetas quidem, postquam ipsos tali modo instituit, caseis quibusdam et hædo jam cornigero ab illis acceptis, discessit. Illi vero soli relictis, tunc primum audito Amoris nomine, maestitia veluti contracti sunt, et noctu casas repententes, quæ ipsi in se experiebantur cum illis comparabant quæ audiverant. Dolent amantes: etiam nos dolemus. Cibum posthabent: etiam nos posthabuimus. Dormire nequeunt: nec nos quoque. Uri videntur: et intra nos ignis ardet. Mutuum exoptant adspectum: et eam ob causam nos citius oriri diem cupimus. Forsan hoc ipsum amor est, et imprudentes mutuo tenemur amore. * Enimvero si hoc (non) esset amor, et ego (non) essem amasius, cur tandem sic doleremus? cur alter alterum quæreremus? Omnia vera nobis dixit Philetas. Ille ex hortu puellus visus est quoque parentibus nostris in illis olim somniis et pascere nos greges jussit. Sed quo pacto quis illum capere poterit? Pusillus est et fugiet. Et qua quis ratione illum effugerit? Alas habet et nos assequetur. Ad Nymphas oportebit patronas confugere. At nihil quidquam Pan profuit Philetæ Amaryllida amanti. Sunt igitur quæranda nobis illa, quæ dixit, remedia; nempe osculum, complexus, nudusque huius concubitus. Frigus quidem est intensus; ceterum huc Philetæ exemplo sustinebimus.

IX. Hic illis fuit quasi nocturnus ludus. Imminente vero die, gregibus in pascua eductis, ut in conspectum venerunt,

νομήν, ἐφιλήσαν μὲν ἀλλήλους ἰδόντες, ὃ μῆπω πρό-
 5 τερον ἐποίησαν καὶ περιβάλλον τὰς χεῖρας ἐπαλλά-
 ζαντες· τὸ δὲ τρίτον ὄκνουον φάρμακον, ἀποδοθέντες
 κατακλιθῆναι· Ὁρασύτερον γὰρ οὐ μόνον παρθένω ἀλλὰ
 10 καὶ νέω αἰπόλῳ. Πάλιν οὖν νύξ ἀγρυπνίαν ἔχουσα
 καὶ ἔνοιαν τῶν γεγενημένων καὶ κατὰμειψιν τῶν
 παραλελειμμένων. « Κατεφιλήσαμεν, καὶ οὐδὲν ὄζελος·
 περιεβάλομεν, καὶ οὐδὲν πλέον ἔσχομεν. Ἐὶ οὖν
 15 κατακλιθῆναι μόνον φάρμακον ἔρωτος· πεிரάτεον (οὖν)
 καὶ τούτου· πάντως ἐν αὐτῷ τι κρεῖττον ἔσται φιλή-
 ματος. »

Γ'. Ἐπὶ τούτοις τοῖς λογισμοῖς, ὅον εἰκὸς, καὶ οὐεί-
 5 ρατα ἐώρων ἐρωτικὰ, τὰ φιλήματα, τὰς περιβολὰς· καὶ
 ὅσα δὲ μετ' ἡμέραν οὐκ ἔπραξαν, ταῦτ' ὄναρ ἔπραξαν·
 15 γυμνοὶ μετ' ἀλλήλων ἔκειντο. Ἐνθεώτεροι δὲ κατὰ
 τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ἀνέστησαν καὶ βρίζω τὰς ἀγέλας
 κατήλαυον· ἐπειγόμενοι πρὸς τὰ φιλήματα· καὶ
 ἰδόντες ἀλλήλους, ἅμα μειδιάματι προσέδραμον. Τὰ
 μὲν οὖν φιλήματα ἐγένετο καὶ ἡ περιβολὴ τῶν χειρῶν
 20 ἠκολούθησε, τὸ δὲ τρίτον φάρμακον ἐβράδυνε, μῆτε
 τοῦ Δάφνιδος τολμῶντος εἰπεῖν, μῆτε τῆς Χλόης βου-
 λομένης κατάρχεσθαι, ἔστε τύχη καὶ τοῦτ' ἔπραξαν.

ΙΑ'. Καθεζόμενοι ὑπὸ τέλεχει δρυὸς, πλησίον
 ἀλλήλων καὶ γευσάμενοι τῆς ἐν φιλήματι τέρψεως,
 25 ἀπλήστως ἐνεποροῦντο τῆς ἡδονῆς. Ἦσαν δὲ καὶ
 χειρῶν περιβολαὶ θλίψιν τοῖς στόμασι παρέχουσαι.
 Κατὰ τὴν τῶν χειρῶν προσβολὴν βιαϊότερόν τι τοῦ
 Δάφνιδος ἐπισπασαμένου, κλίνεται πως ἐπὶ πλευρὰν ἢ
 Χλόη· κακείνος δὲ συγκατακλίνεται τῷ φιλήματι ἀκο-
 30 λουθῶν. Καὶ γνωρίζαντες τῶν οὐείρων τὴν εἰκόνα,
 κατέκειντο πολὺν χρόνον ὡσπερ συνδεδεμένοι. Εἰδότες
 δὲ τῶν ἐντεῦθεν οὐδὲν καὶ νομίσαντες τοῦτ' εἶναι πέρας
 ἐρωτικῆς ἀπολαύσεως, μάτην τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας
 διαπύσαντες διελύθησαν καὶ τὰς ἀγέλας ἀπῆλκυον,
 35 τὴν νύκτα μισοῦντες. Ἴσως δ' ἂν τι τῶν ἀληθῶν
 ἔπραξαν εἰ μὴ θόρυβος τοιοῦδε πᾶσαν τὴν ἀγροικίαν
 ἐκείνην κατέλαβε.

ΙΒ'. Νέοι Μηθυμναῖοι πλούσιοι, διαθέσθαι τὸν τρυ-
 40 γητὸν ἐν ξενικῇ τέρψει θελήσαντες, ναῦν μικρὰν καθ-
 ελκύσαντες καὶ οἰκέτας προσκώπους καθίσαντες, τοὺς
 Μυτιληναίων ἀγροὺς περιέπλεον, ὅσοι θαλάσσης πλη-
 σίον. Εὐλόιμενός τε γὰρ ἡ παραλία καὶ οἰκήσεσιν
 ἡσχισμένη πολυτελεῶς, καὶ λουτρὰ συνεχῆ, παράδεισοί
 τε καὶ ἀλση· τὰ μὲν φύσεως ἔργα, τὰ δ' ἀνθρώπων
 45 τέχνη· πάντα ἐνηθῆσαι καλὰ. Παραπλέοντες δὲ καὶ
 προσορμιζόμενοι, κακὸν μὲν ἐποίουν οὐδὲν, τέρψεις δὲ
 ποικίλας ἐτέρποντο, ποτὲ μὲν ἀγίστροις καλάμων
 ἀπρητημένοι ἐκ λίνου λεπτοῦ, πετραίους ἰχθύς
 ἀλιεύοντες ἐκ πέτρας ἀλιτενοῦς, ποτὲ δὲ κυσὶ καὶ
 50 δικτύοις λαγῶς φεύγοντας τὸν ἐν ταῖς ἀμπέλοις θόρυ-
 βον λαμβάνοντες. Ἦδη δὲ καὶ ὄρνιθων ἀγρὰς ἐμέ-
 λησεν αὐτοῖς καὶ ἔλαβον βρόχιος χῆνας ἀγρίους καὶ
 νήττας καὶ ὠτίδας· ὡσθ' ἢ τέρψεις αὐτοῖς καὶ τραπέζης
 ὠφέλιαν παρεῖχεν. Εἰ δὲ τις προσέδει, παρὰ τῶν

mutua dedere oscula, et quod nunquam hactenus fecerant
 manibus alternis amplexus junxere. Tertium autem illud
 remedium, scilicet exutis vestibus concumbere, adhibere
 non audebant : calidum namque nimis hoc facinus, quam
 ut in virginem, vel etiam in juvenem caprarium caderet.
 Iterum igitur insomnes traducebant noctes cum recordatione
 eorum, quæ fecissent, et querela ac desiderio eorum, quæ
 non fecissent. Oscula mutua dedimus, sed nihil profuit,
 in mutuos amplexus ruimus, nec quidquam amplius pro-
 fecimus. Concubitus igitur solum erit amoris remedium ;
 illud itaque tentandum : omnino in eo quidquam inerit
 osculo efficacius.

X. Illis talia mente agitantibus somnia, ut par est, ama-
 toria obversabantur, videlicet oscula, amplexus, et quæ
 per diem non patravrant, hæc per somnum perpetrabant ;
 nudi nempe jacebant. Tanquam vero numine aliquo ve-
 hementiore adflati, die insequenti surrexerunt et cum im-
 petu suos greges egerunt, ad oscula festinantes ; seseque
 invicem conspicati, risu cum blando sibi mutuo occurrunt.
 Interfecerunt igitur oscula nonnulla, amplexibus
 insecutis : ceterum tertium illud cessabat remedium, quod
 neque Daphnis illius mentionem facere auderet, neque Chloë
 sane initium dare rei vellet, donec forte fortuna et hoc ip-
 sum fecissent.

XI. Quercus truncis insidebant, alter prope alterum ;
 atque gustata quæ est in osculo dulcedine, expleri volup-
 tate nequibat, oriebaturque simul brachiorum mutua lucta,
 quæ corporum compressionem arctiorem efficiēbat. Interea
 quæ Daphnis violentius inter amplexus illam altraheret, in
 latus utcumque sese reclinat Chloë, illeque super, suavium
 subsequens, inclinatus recumbit. Agnoscentes igitur som-
 niorum hanc ipsam imaginem, longo tempore quasi inter se
 constricti jacuerunt. Ceterum ignari, quæ post illa agere
 deberent, et arbitrati, hunc esse fruitionis amatoriarum finem,
 plurima diei parte nequidquam ita consumta, rursus sunt
 disjuncti, et greges compulerunt, noctem exosi. Fortasse
 autem non infecta re digressi fuissent, nisi quidam hujus-
 cemodi tumultus totum illum agrum occupasset.

XII. Quidam juvenes Methymnæi opibus pollentes, vin-
 demiam nova voluptate celebrare volentes, navicula in mare
 deducta, servisque domesticis remigum vice impositis, My-
 tilenæorum agros, qui juxta mare erant siti, legebant. Est
 enim ora illa maritima portubus opportuna, atque magni-
 ifice domiciliis instructa, nec non lavacris frequentibus
 adornata, nec non et horti atque luci, partim opera natu-
 ræ, partim humana elaborati industria : cuncta juvenum
 ludis apta. Nave igitur appulsa et in stationem subducta,
 nihil perpetrabant mali, sed variis semet oblectabant modis :
 nunc hamis ab arundine suspensis linea tenui, pisces saxa-
 tiles de petra in pelagus prominente captantes, nunc canis-
 bus retibusque lepores, qui strepitum in vineis laborantium
 fugitabant, venantes. Jam vero et aucupio vacantes, la-
 queis positis feros anseres, anales et aves tanlas capiebant ;
 adeo ut et hæc oblectatio ipsis mensam quoque non inuti-
 liter instrueret. Si qua re insuper opus haberent, ab iis,

ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐλάμβανον, περιττοτέρους τῆς ἀξίας
 ὀβολοὺς καταβάλλοντες. *Ἐδεῖ δὲ μόνον ἄρτου καὶ
 οἴνου καὶ στέγης· οὐ γὰρ ἀσφαλὲς ἐδόκει μετοπωρινῆς
 ὥρας ἐνεστώσης ἐνθαλαττεύειν· ὥστε καὶ τὴν ναῦν
 5 ἀνεΐλκον ἐπὶ τὴν γῆν νύκτα χειμέριον δεδοικότες.

ΓΓ'. Τῶν δὲ δὴ τις ἀγροίκων ἐς ἀνολήν λῆθου θλι-
 βοντος τὰ πατηθέντα βοτρώδια χρῆζων σχοίνου, τῆς
 πρότερον βραγείσης, κρύφα ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐλθὼν,
 ἀφρουρήτω τῇ νηϊ προσελθὼν, τὸ πείσμα ἐκλύσας,
 10 οἴκαδὲ κομίσας, ἐς ὅ τ' ἐχρηζεν, ἐχρήσατο. *Ἔωθεν
 οὖν οἱ Μηθυμναῖοι νεανίσκοι ζήτησιν ἐποιοῦντο τοῦ
 πείσματος, καὶ (ὀμιλοῦντες γὰρ οὐδεὶς τὴν κλοπὴν,) ὀλίγα
 μεμψάμενοι τοὺς ξενόδοκους, παρέπλεον· καὶ
 σάδια τριάκοντα παρελάσαντες, προσορμίζονται τοῖς
 15 ἀγροῖς, ἐν οἷς ὤκουν ὁ Δάφνης καὶ ἡ Χλόη· ἐδόκει γὰρ
 αὐτοῖς χαλὸν εἶναι τὸ πεδῖον ἐς θήραν λαγῶν. Σχοῖνον
 μὲν οὖν οὐκ εἶχον ὥστ' ἐκδήσασθαι πείσμα· λόγον δὲ
 γλιωρὰν μακρὰν στρέψαντες εἰς σχοῖνον, ταύτη τὴν ναῦν
 20 ἐκ τῆς πρύμνης ἄκρας εἰς τὴν γῆν ἔδωσαν. *Ἐπειτα
 τοὺς κύνας ἀφέντες ῥινηλατεῖν ἐν ταῖς εὐκαίροις φαι-
 νομέναις τῶν ὁδῶν ἐλινοστάτου. Οἱ μὲν δὲ κύνες
 ἅμα ὑλακῆ διαθέντες, ἐρόθησαν τὰς αἴγας· αἱ δὲ τὰ
 ὄρεινά καταλιποῦσαι, μᾶλλον τι πρὸς τὴν θάλατταν
 ὤρμησαν. *Ἐχουσαι δ' οὐδὲν ἐν ψάμμῳ τρώξιμον,
 25 ἐλθοῦσαι πρὸς τὴν ναῦν αἱ θρασύτεραι αὐτῶν, τὴν
 λόγον τὴν γλιωρὰν, ἧ δέδετο ἡ ναῦς, ἀπέπαυται.

ΙΔ'. Ἦν δέ τι καὶ κλυδώνιον ἐν τῇ θαλάττῃ, κινή-
 θέντος ἀπὸ τῶν ὁρῶν πνεύματος. Ταχὺ δὲ μάλᾳ λυ-
 θεῖσιν αὐτὴν ὑπήνεγκεν ἡ παλιρροία τοῦ κύματος καὶ
 30 ἐς τὸ πέλαγος μετέωρον ἔφερεν. Αἰσθήσεως δὲ τοῖς
 Μηθυμναῖοις γενομένης, οἱ μὲν ἐπὶ τὴν θάλατταν ἔβουον,
 οἱ δὲ τοὺς κύνας συνέλεγον· ἐβόων δὲ πάντες, ὡς πάντας
 τοὺς ἐκ τῶν πλησίον ἀγρῶν ἀκούσαντας συνελθεῖν.
 Ἄλλ' ἦν οὐδὲν ὄφελος· τοῦ γὰρ πνεύματος ἀκμάζοντος,
 35 ἀσχέτω ἔαχει κατὰ βροῦν ἡ ναῦς ἐφέρετο. Οἱ δ' οὖν
 οὐκ ὀλίγων κτημάτων [Μηθυμναῖοι] στερόμενοι, ἐξή-
 τουν τὸν νέμοντα τὰς αἴγας· καὶ εὐρόντες τὸν Δάφνιν
 ἔπαιον, ἀπέδουον. Εἷς δὲ τις καὶ κυνόδεσμον ἀράμενος
 περιῆγε τὰς χεῖρας, ὡς δῆσων. *Ὁ δ' ἐβόα τε παιό-
 40 μενος καὶ ἰκέτευσεν τοὺς ἀγροίκους καὶ πρῶτους γε τὸν
 Λάμωνα καὶ τὸν Δρύαντα βοηθοὺς ἐπεκαλεῖτο. Οἱ
 δ' ἀντείχοντο σκληροὶ γέροντες καὶ χεῖρας ἐκ γεωρ-
 γικῶν ἔργων ἰσχυρὰς ἔχοντες· καὶ ἤξιον δικαιολο-
 γήσασθαι περὶ τῶν γεγενημένων.

ΙΕ'. Ταῦτά δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀξιοῦντων, δικαστῆν
 καθίζουσι Φιλητᾶν τὸν βουκόλον· πρεσβυτάτος τε γὰρ
 ἦν τῶν παρόντων καὶ κλέος εἶχεν ἐν τοῖς κομηταῖς
 δικαιοσύνης περιττῆς. Πρῶτοι δὲ κατηγοροῦν οἱ Μη-
 θυμναῖοι σαφῆ καὶ σύντομα, (ἅτε) βουκόλον ἔχοντες
 50 δικαστῆν. « Ἦλθομεν εἰς τοὺτους τοὺς ἀγροὺς θηρᾶσαι
 θέλοντες. Τὴν μὲν οὖν ναῦν λόγῳ γλιωρᾷ δῆσαντες,
 ἐπὶ τῆς ἀκτῆς κατελίπομεν· αὐτοὶ δὲ διὰ τῶν κυνῶν
 ζήτησιν ἐποιοῦμεθα θηρίων. Ἐν τούτῳ πρὸς τὴν θά-
 λατταν αἱ αἴγες τούτου κατελθοῦσαι, τὴν τε λόγον κατ-

qui in agris degebant, accipientes, ultra justum pretium
 nummos solvebant. Pane dumtaxat, vino atque tecto in-
 digebant; haudquaquam enim periculi expers videbatur,
 vergentis jam autumnī tempestate, in mari pernoctare :
 itaque et navem ipsam in terram subduxerunt, metu noctis
 tempestuosa.

XIII. Agrestium porro unus, restis indigus, cujus ope
 lapis, qui calcatos acinos contunderet, tolli in altum posset,
 ea, quam ante habuerat, rupta, clandestino ad mare tefen-
 derat, et ad navem, quam nemo custodiebat, accesserat,
 atque funem, quo ea religabatur, exsolverat, eoque domum
 absportato, ad quod volebat, usus fuerat. Mane igitur Me-
 thymnæa juvenus de fune inquirere cœpit; et quoniam
 furtum confitebatur nemo, paucis de hospitem injuria con-
 questi, inde solventes nave discesserunt : stadia triginta
 profecti, ad agros, in quibus Chloë et Daphnis degebant,
 appulerunt. Hoc quippe solum aptum illis leporum venatui
 videbatur. Reste itaque destituti, qua pro rudente uni po-
 tuissent, vimine longo et virenti, haud secus ac fune con-
 torto, navem summa de puppi ad terram religarunt. Deinde
 canibus ad feras indagandas dimissis, in viis maxime oppor-
 tunis sibi visis casses tendebant. Canes proinde cum latratu
 discurrentes, capras terruere; quæ ideo montanis relictis
 magis versus mare se proripuere. Cumque in arena, quod
 ederent, non haberent, audaciores quædam harum ad navem
 progressæ, virens vimen, quo religata erat navis, morsu
 avulserunt.

XIV. Et æstu quodam mare fervere cœperat, commoto
 de montibus vento; unde fluctuum reciprocatio quam cele-
 riter navem solutam avehebat, inque altum provecam au-
 ferebat. Quod cum sensissent Methymnæi, alii ad mare
 currere, alii canes congregare : omnes autem clamare,
 ita ut, quicumque in vicinis essent agris, hoc audito con-
 fluerent. Sed nihil inde profecere; vento quippe increbre-
 scente, irrevocabili quadam celeritate navis æstu ferebatur
 secundo. Ideo [Methymnæi], haud parva opum jactura
 facta, caprarium quærebant et Daphnim inventum cæde-
 bant, vestibusque exuebant. Unus aliquis, summo canis
 vinculo, manus illius in tergum, ut vinciturus, retorsit : at
 ille vapulans clamare, supplexque agrorum opem im-
 plorare, et ante omnes Lamonom ac Dryantem in auxilium
 vocare. Hi vero duri senes, opereque rustico validas ha-
 bentes manus, summisque viribus renitebantur et ut jure
 de iis quæ accidissent disceptaretur, postulabant.

XV. Eadem autem et aliis poscentibus, iudex constituitur
 Philetas bubulcus; erat enim eorum, qui tunc convenerant,
 natu maximus, interque paganos eximie justitiæ fama insi-
 gnis. Primi itaque Methymnæi perspicue et breviter accu-
 sare incepterunt, coram bubulco nempe agentes iudice. Ve-
 nandi gratia hosce ingressi sumus agros : itaque nostram
 navem vimine virenti in litore religatam relquimus, ipsi-
 met canum ope feras indagaturi. Interea temporis hujus
 capræ ad mare descendentes vimen depascuntur, navemque

εσθίουσι, καὶ τὴν ναῦν ἀπολύουσιν. Ἰῆδες αὐτὴν ἐν τῇ θαλάττῃ φερομένην, πόσων οἶει μεστὴν ἀγαθῶν; Ὅλα μὲν ἐσθῆς ἀπόλωλεν· [οἶος δὲ κόσμος κυνῶν·] ὅσον δ' ἀργύριον. Τοὺς ἀγροὺς ἂν τις τούτους, ἐκεῖνα ἔχων, ὠνήσαιοτο. Ἄνθ' ὧν ἀξιοῦμεν ἄγειν τοῦτον, πονηρὸν ὄντα αἰπόλον, ὃς ἐπὶ τῆς θαλάττης νέμει τὰς αἴγας ὡς ναύτης. »

ΙΓ'. Τοσαῦτα οἱ Μηθυμναῖοι κατηγορήσαν. 'Ο δὲ Δάφνης διέχειτο μὲν κακῶς ὑπὸ τῶν πληγῶν, Χλόην δ' ὀρῶν παροῦσαν, πάντων κατεφρόνει, καὶ ὧδ' εἶπεν· « Ἐγὼ νέμω τὰς αἴγας καλῶς. Οὐδέποτε ἠτιάσατο κωμῆτης οὐδὲ εἷς, ὡς ἡ κηπόν τινος αἰς ἐμὴ κατεβοσκήσατο ἢ ἄμπελον βλαστάουσαν κατέκλασεν· οὔτοι δ' εἰσὶ κυνηγέται πονηροὶ καὶ κύνας ἔχουσι· κακῶς πε-
15 παιδευμένους, οἵτινες τρέχοντες πολλὰ καὶ ὑλακτοῦντες σκληρὰ, κατεδίωξαν αὐτὰς ἐκ τῶν ὀρῶν καὶ τῶν πεδίων ἐπὶ τὴν θάλατταν, ὡς περὶ λύκοι. Ἄλλ' ἀπέφαγον τὴν λύγον· οὐ γὰρ εἶχον ἐν ψάμμῳ πόαν ἢ κόμαρον ἢ θύμον. Ἄλλ' ἀπόλωτο ἡ ναῦς ὑπὸ τοῦ πνεύματος καὶ
20 τῆς θαλάττης. Ταῦτα χειμῶνος, οὐκ αἰγῶν, ἔστιν ἔργα. Ἄλλ' ἐσθῆς ἐνέκειτο καὶ ἄργυρος. Καὶ τίς πιστεύσει νοῦν ἔχων, ὅτι τοσαῦτα φέρουσα ναῦς, πείσμα εἶχε λύγον; »

ΙΖ'. Τοῦτοις ἐπεδάκρυσεν ὁ Δάφνης καὶ εἰς οἶκτον
25 ἐπηγάγετο τοὺς ἀγροίκους πολύν· ὡς δ' ὁ Φιλητᾶς, ὁ δικαστῆς, ὠμνυε Πᾶνα καὶ Νύμφας, μηδὲν ἀδικεῖν Δάφνιν, ἀλλὰ μηδὲ τὰς αἴγας· τὴν δὲ θάλατταν καὶ τὸν ἄνεμον, ὧν ἄλλους εἶναι δικαστάς. Ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθε Φιλητᾶς τοὺς Μηθυμναίους, ἀλλ' ὑπ' ὀργῆς
30 ὀρμήσαντες ἦγον πάλιν τὸν Δάφνιν, καὶ συνδῆν ἤβελον. Ἐνταῦθ' οἱ κωμῆται ταραχθέντες, ἐπιπηδῶσιν αὐτοῖς ὡσεὶ ψᾶρες καὶ κολοιοί· καὶ ταχὺ μὲν ἀφαιροῦνται τὸν Δάφνιν ἤδη καὶ αὐτὸν μαχόμενον· ταχὺ δὲ ζύλοις παύοντες, ἐκείνους εἰς φυγὴν ἐτρέψαντο· ἀπέστησαν δ'
35 οὐ πρότερον, ἔστε τῶν ὄρων αὐτοῦς ἐξήλασαν ἐς ἄλλους ἀγρούς.

ΙΗ'. Διωκόντων δὴ τοὺς Μηθυμναίους ἐκείνων, ἡ Χλόη κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν ἄγει πρὸς τὰς Νύμφας τὸν Δάφνιν καὶ ἀπονίπτει τὸ πρὸσωπον ἡμαγμένον ἐκ
40 τῶν βινῶν βραγισαῶν ὑπὸ πληγῆς τινος, καὶ τῆς πῆρας προκομίσασα ζυμίτου μέρος καὶ τυροῦ τμημά τι, δίδωσι φαγεῖν, τὸ τε μάλιστ' ἀνακτησόμενον αὐτὸν, φιλῆμα ἐφιλῆσε μελιτώδες ἀπαλοῖς τοῖς χειλεσι.

ΙΘ'. Τότε μὲν δὴ παρὰ τοσοῦτον Δάφνης ἦλθε κα-
45 κοῦ. Τὸ δὲ πρᾶγμα οὐ ταύτῃ πέπαυτο, ἀλλ' ἐλθόντες οἱ Μηθυμναῖοι μόλις εἰς τὴν ἑαυτῶν, ὀδοιπόροι μὲν ἀντὶ ναυτῶν, τραυματικά δ' ἀντὶ τρυφῶντων, ἐκκλησίαν τε συνήγαγον τῶν πολιτῶν, καὶ ἱκετηρίας θέντες, ἱκέτευσον τιμωρίας ἀξιοῦσθαι· τῶν μὲν ἀληθῶν
50 λέγοντες οὐδὲ ἐν, μὴ καὶ προσκαταγέλαστοι γένοιτο, τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα παθόντες ὑπὸ ποιμένων· κατηγοροῦντες δὲ Μυτιληναίων, ὡς τὴν ναῦν ἀφελομένους καὶ τὰ χρήματα διαρπασάντων πολέμου νόμῳ. Οἱ δὲ πιστεύοντες διὰ τὰ τραύματα καὶ νεανίσκοις τῶν πρῶ-

solvunt. Tutemet in altum provectam vidisti, quantis, putas, bonis refertam? quales perierunt vestes! [qualis enim ornatus!] quanta argenti copia! Agros horum quispiam, illis instructus bonis, facile comparaverit. Pro his istum abducere æquum censemus, utpote malum caprarium, qui instar nautæ juxta mare suas pascit capras.

XVI. Talis Methymnæorum fuit accusatio. Daphnis contra, quamvis verberibus male esset affectus, ubi tamen Chloë presentem conspexit, omnia susque deque habebat, atque ita locutus est: Ego quidem recte meas pasco capras; neque unquam vicinorum vel unus criminatus est, mea quod capra vel cujusdam hortum depaverit, viteivæ germinantem confregerit. Isti autem sunt venatores improbi, maleque institutos canes habent, qui cursu rapido sævoque latratu capellas ex montibus et campis ad mare usque non secus ac lupi exagitaverunt. At vero, dices, vimen depastæ sunt! Non enim in arena herbam, vel arbutum, vel thymum habebant. At enim, perges, navis vi venti atque maris perit! Hoc est tempestatis, non autem capellarum, crimen. Sed vestimenta et argentum navi continebantur! Et quis credat, si modo sapiat, navem tantarum opum vectricem pro rudente vimen habuisse?

XVII. His dictis illacrimans Daphnis, omnino in magnam commiserationem rusticos adduxit; adeo ut Philetas iudex jurando contestaretur Panem et Nymphas, nihil contra fas egisse Daphnim, sicuti neque capellas; verum mare et ventos esse in culpa, quorum scilicet alios esse iudices. Hac dicendo Philetas Methymnæis non persuasit; sed præ ira prosillientes, iterum Daphnim rapiabant, et constringere volebant. Ibi vicini commoti in ipsos non aliter ac sturni graculique impetum fecerunt, eque vestigio erlperunt Daphnim jam et ipsum manus conserentem, et repente baculis eos tundentes, terga vertere coegerunt. Neque prius destiterunt, quam illos e suis finibus in alios agros expulissent.

XVIII. Dum autem illi Methymnæos sic persequebantur, interim Chloë placide Daphnim ad Nymphas deducit, ejusque faciem sanguine adpersam quod nares ictu quodam essent contusæ abluit, atque e pera depromptam fermentati panis particulam caseique frustulum dat illi comedendum, et quod eum inprimis recreaturum erat, mellitum tenellis labellis osculum ei infudit.

XIX. Tantillum quidem tunc abfuit, uti ne malo infortunio Daphnis mactaretur: at vero finis huic negotio neque dum impositus erat; nam Methymnæi magna difficultate domum suam, viatores nimirum pro nautis, et sauci vulneribus pro luxuriantibus, reversi, et in concionem civibus advocatis, cum supplicii prodierunt, obsecrantes, ne se indignos putarent, quorum causa vindicta susciperetur; ne ullum quidem verbum verum dicentes, ne etiam deridiculo præterea essent, qui talia tantaque a pastoribus pati sustinissent; verum Mytilenæos, quasi qui navem ipsis abstulissent et opes hostium more diripulissent, incusantes. Hi vero facile ob illa vulnera fidem habentes et adolescentibus

τῶν οἰκῶν παρ' αὐτοῖς τιμωρῆσαι δίκαιον νομίζοντες, Μυτιληναίους μὲν πόλεμον ἀκήρυκτον ἐψηφίσαντο· τῷ δὲ στρατηγῷ ἐκέλευσαν δέκα ναῦς καθελκυσάντι κακουργεῖν αὐτῶν τὴν παραλίαν· πλῆσιον γὰρ χειμῶνος ὄντος, οὐκ ἦν ἀσφαλὲς μείζονα στόλον πιστεύειν τῇ θαλάττῃ.

Κ'. Ὁ δ' εὐθὺς τῆς ἐπιούσης ἀναγόμενος αὐτερέταις στρατιώταις, ἐπέπλεε τοῖς παραθαλαττίοις τῶν Μυτιληναίων ἀγροῖς. Καὶ πολλὰ μὲν ἤρπαζε ποίμνια, πῶλον δὲ σῖτον καὶ οἶνον, ἄρτι πεπαυμένου τοῦ τρυγητοῦ, καὶ ἀνθρώπους δ' οὐκ ὀλίγους, ὅσοι τούτων ἐργάται. Ἐπέπλευσε καὶ τοῖς τῆς Χλόης ἀγροῖς καὶ τοῦ Δάφνιδος· καὶ ἀπόβασιν δεξιᾶν θέμενος, λείαν ἤλαυνε τὰ ἐν ποσί. Ὁ μὲν Δάφνης οὐκ ἔνεμε τὰς αἴγας ἀλλ' ἐς τὴν ὕλην ἀνελθὼν, φυλλάδα χλωρὰν ἔκοπτεν, ὡς ἔχοι τοῦ χειμῶνος παρέχειν τοῖς ἐρίφοις τροφήν· ὡστ' ἀνωθεν θεασάμενος τὴν καταδρομὴν, ἐνέκρυψεν ἑαυτὸν στελέχει κοίῳ ξηρᾶς οἰζύης. Ἡ δὲ Χλόη παρῆν ταῖς ἀγέλαις· καὶ διωκομένη καταφεύγει πρὸς τὰς Νύμφας ἰκέτις καὶ ἐδεῖτο φεῖσασθαι καὶ ὧν ἔνεμε καὶ αὐτῆς, διὰ τὰς θεάς· ἀλλ' ἦν οὐδὲν ὄφελος· οἱ γὰρ Μηθυμναῖοι πολλὰ τῶν ἀγαλμάτων κατακερτομήσαντες, καὶ τὰς ἀγέλας ἤλασαν κἀκείνην ἤγαγον ὡσπερ αἴγα ἢ πρόβατον παίοντες λύγοις.

ΚΑ'. Ἐχοντες δ' ἤδη τὰς ναῦς παντοδαπῆς ἀρπαγῆς μεστὰς, οὐκέτ' ἐγίνωσκον περαιτέρω πλεῖν, ἀλλὰ τὸν οἴκαδε πλοῦν ἐποιοῦντο καὶ τὸν χειμῶνα καὶ τοὺς πολεμίουσ δειδιότες. Οἱ μὲν οὖν ἀπέπλεον εἰρεσία προσταλαίπωροῦντες· ἄνεμος γὰρ οὐκ ἦν· ὁ δὲ Δάφνης, ἡσυχίας γενομένης, ἐλθὼν εἰς τὸ πεδίον ἐνθα ἔνεμον καὶ μήτε τὰς αἴγας ἰδὼν μήτε τὰ πρόβατα καταλαβὼν μήτε Χλόην εὐρῶν, ἀλλ' ἐρημίαν πολλὴν καὶ τὴν σύριγγα ἐρριμμένην, ἣ συνήθως ἐτέρπετο ἢ Χλόη, μέγα βροῖν καὶ ἔλεσιον κοκῶν ποτὲ μὲν πρὸς τὴν φηγὸν ἔτρεχεν ἐνθα ἐκαθέζοντο, ποτὲ δ' ἐπὶ τὴν θάλατταν, ὡς ὀψόμενος αὐτὴν, ποτὲ δ' ἐπὶ τὰς Νύμφας, ἐφ' ἃς ἔλκοι μὲνη καταφευγεν. Ἐνταῦθα καὶ ἐρριψεν ἑαυτὸν χαμαὶ καὶ ταῖς Νύμφαις ὡς προδοῦσαις κατεμέμφετο.

ΚΒ'. « Ἄφ' ὑμῶν ἤρπασθη Χλόη, καὶ τοῦθ' ὑμεῖς ἰδεῖν ὑπεμείνατε; ἢ τοὺς στεφάνους ὑμῖν πλέκουσα, ἢ σπένδουσα τοῦ πρώτου γάλακτος, ἥς καὶ ἡ σύριγγ' ἦδε ἀνάθημα. Αἴγα μὲν οὐδὲ μίαν μοι λύκος ἤρπασε, πολέμοιο δὲ τὴν ἀγέλην (ὄλην) καὶ τὴν συννέμουσαν. Καὶ τὰς μὲν αἴγας ἀποδεροῦσι καὶ τὰ πρόβατα κατα- θύσουσι· Χλόη δὲ λοιπὸν πόλιν οἰκῆσει. Ποίοις ὄμασιν ἄπειμι πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, ἄνευ τῶν αἰγῶν, ἄνευ Χλόης, λιπεργάτης ἐσόμενος; ἔχω γὰρ νέμειν ἔτι οὐδέν. Ἐνταῦθα περιμενῶ κείμενος ἢ θάνατον, ἢ πόλεμον δεύτερον. Ἄρα καὶ σὺ, Χλόη, τοιαῦτα πάσχεις; ἄρα μέμνησαι τοῦ πεδίου τοῦδε καὶ τῶν Νυμφῶν τῶνδε κάμοῦ; ἢ παραμυθοῦνταί σε τὰ πρόβατα καὶ αἱ αἴγες αἰχμάλωτοι μετὰ σοῦ γενόμεναι; »

ΚΓ'. Τοιαῦτα λέγοντα αὐτὸν ἐκ τῶν δακρῶν καὶ τῆς λύπης ὕπτος βαθὺς καταλαμβάνει· καὶ αὐτῷ αἰ

primariorum apud se familiarum factam injuriam ulcisci justum esse arbitrati, Mytilenæis bellum, nec illud per præconem ullum indictum, decreverunt, et præfecto statim mandaverunt, denis in mare deductis navibus, maritimam incursionibus infestare oram: non enim tutum erat, imminente hieme, majorem mari committere classem.

XX. Hic confestim die sequenti cum militibus, qui remigum vice ipsi fungebantur, in altum provectus, Mytilenæorum agros mari proximos hostiliter invadens, multos tum greges, tum frumenti acervos, ac vinum, paulo ante finita vindemia, et homines quoque, quorum opera circa ista versabatur, non paucos rapuit. Impetum etiam suis navibus fecit in Chloës et Daphnidis agros, egressusque quanta celeritate posset, quævis obvia agebat, ferebat. Et Daphnis quidem tunc non pascebat capras; sed silvam intraverat, frondesque virides stringebat, quas liberno tempore hædis in pabulum dare posset; quamobrem de superiore loco hac incursione conspecta, sese cavo aridæ fagi trunco occultavit. Chloë autem aderat gregibus, hostibusque illam persequentibus, ad Nymphas supplex confugiebat, orabatque, ut et illis, quos pasceret, gregibus, atque sibi propter deas parcerent; sed nihil precando profecit; Methymnæi namque non solum conviciis multis deorum simulacra illuserunt, verum etiam greges ipsos abegerunt, et illam ipsam non aliter, quam capram, aut ovem, virgis feriendo præ se egerunt.

XXI. Illi, jam naves suas præda omnigena onustas habentes, non ulterius navigare decernebant, sed domum, hiemem hostemque timentes, dirigebant. Itaque inde solvebant, summa ope incumbentes remis, cum nullus eos prosequeretur ventus; Daphnis vero, jam tranquillitate oborta, ingressus campum, in quo pecora pascere solebant, cumque nec capras vidisset, nec oves offendisset, neque Chloën invenisset, sed ubique magnam solitudinem, et projectam fistulam, qua se pro more oblectabat Chloë, magno clamore miserabilique ploratu edito, nunc quidem cursu contendebat ad fagum, ubi sederat; nunc vero ad mare, tanquam illam visurus; aliquando ad Nymphas, ad quas, cum abstraheretur, confugerat; ibique se in solum projecit, et Nymphas quasi proditrices incusare coepit.

XXII. A vestris statuis abstracta fuit Chloë, idque videre sustinistis! Illa, quæ vobis corollas plectebat, illa, quæ primitias lactis libabat, cujus etiam hæc fistula vobis dicata pendet! Nullam quidem lupus mihi capram eripuit; sed hostes gregem (totum), et illam, quæ una pascebat mecum! Quin capras excoriabant, ovesque mactabant; Chloë autem in urbe inposterum habitabit! At quo vultu patrem et matrem, operis desertor, sine capris, sine Chloë, adibo? Amplius enim, quod pascam, non habeo. Hic projectus mortem, aut alterum bellum exspectabo. Num vero tu quoque, Chloë, talia perfers? Meministine amplius hujuscæ campi, harumcæ Nympharum, atque mei? An solatium tibi afferunt oves et capellæ tecum in captivitatem abductæ?

XXIII. Talia ipsam dicentem, præ mærore et lacrimis somnus opprimit profundus, et ipsi obveniunt tres illæ

τρεις ἐφίστανται Νύμφαι, μεγάλαι γυναῖκες καὶ καλαί, ἡμίγυμοι καὶ ἀνοπόδητοι, τὰς κόμας λελυμέναι καὶ τοὺς ἀγάλμασιν ὄμοιοι. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐώχεσαν ἐλεοῦσαι τὸν Δάφνιν· ἐπειθ' ἡ πρεσβυτάτη λέγει ἐπιτρ-
 5 ρωννύουσα· « Μηδὲν ἡμᾶς μέμψου, Δάφνι· Χλόης γὰρ ἡμῖν μᾶλλον μέλει ἢ σοί. Ἡμεῖς τοι καὶ παιδίον οὖσαν αὐτὴν ἠλεήσαμεν καὶ ἐν τῷδε τῷ ἄνθρωπῳ κειμένην αὐτὴν ἀνεθρέψαμεν. Ἐκείνη (καὶ τοῖς) πεδίοις κοινὸν οὐδὲν καὶ τοῖς προβατίοις τοῦ Λάμωνος. Καὶ νῦν δὲ
 10 ἡμῖν πεφρόντισται τὸ κατ' ἐκείνην· ὡς μήτ' εἰς τὴν Μήθυμναν κομισθεῖσα δουλεύει, μήτε μέρος γένοιτο λέϊας πολεμικῆς. Καὶ τὸν Πᾶνα ἐκείνον τὸν ὑπὸ τῆ πίτυι ἰδρυμένον, ὃν ἡμεῖς οὐδέποτε' οὐδ' ἄνουσιν ἐτιμήσατε, τούτου ἐδεήθημεν ἐπίκουρον γενέσθαι Χλόης·
 15 συνήθης γὰρ στρατοπέδοις μᾶλλον ἡμῶν καὶ πολλοὺς ἤδη πολέμους ἐπολέμησε τὴν ἀγροικίαν καταλιπών· καὶ ἄπεισι τοῖς Μηθυμναίοις οὐκ ἀγαθὸς πολέμιος. Κάμνε δὲ μηδὲν, ἀλλ' ἀναστάς ὄφθητι Λάμωνι καὶ Μυρτάλῃ, οἳ καὶ αὐτοὶ κείνται χαμαί, νομίζοντες καὶ
 20 σὲ μέρος γεγονέαι τῆς ἀρπαγῆς· Χλόη γὰρ σοι τῆς ἐπιούσης ἀφίξεται μετὰ τῶν αἰγῶν, μετὰ τῶν προβάτων· καὶ νειμήσετε κοινῇ καὶ συρίσετε κοινῇ· τὰ δ' ἄλλα μελήσει περὶ ὑμῶν Ἐρωτι. »

ΚΔ'. Τοιαῦτ' ἰδὼν καὶ ἀκούσας Δάφνης, ἀναπηδῶσας
 25 (ἐκ) τῶν ὕπνων καὶ ὄψ' ἤδονθης καὶ λύπης μεστὸς δακρύων, τὰ ἀγάλματα τῶν Νυμφῶν προσεκύνει καὶ ἐπηγγέλλετο, σωθείσης Χλόης, θύσειν τῶν αἰγῶν τὴν ἀρίστην. Δραμῶν δὲ καὶ ἐπὶ τὴν πίτυν, ἐνθα τὸ τοῦ Πανὸς ἀγαλμα ἱδρυτο, τραγοσκελές, κερασφόρον, τῇ
 30 μὲν σύριγγα, τῇ δὲ τράγον πηδῶντα κατέχον, χάκειον προσεκύνει καὶ ἡὔχετο ὑπὲρ τῆς Χλόης καὶ τράγον θύσειν ἐπηγγέλλετο. Καὶ μόλις ποτὲ περὶ ἡλίου καταφορὰς παυσάμενος δακρύων καὶ εὐχῶν, ἀράμενος τὰς
 35 φυλλάδας, ἃς ἔκοψεν, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸν Λάμωνα πένθους ἀπαλλάξας, εὐφροσύνης ἐμπλήσας, τροφῆς τ' ἐγεύσατο καὶ ἐς ὕπνον ὤρμησεν οὐδὲ τοῦτον ἀδακρυν· ἀλλ' εὐχόμενος μὲν αὐθις τὰς Νύμφας ὄναρ ἰδεῖν, εὐχόμενος δὲ τὴν ἡμέραν γενέσθαι
 40 ἐκείνη ἔδοξε μακροτάτη γεγονέαι. Ἐπράχθη δ' ἐπ' αὐτῆς τάδε.

ΚΕ'. Ὁ στρατηγὸς ὁ τῶν Μηθυμναίων ὅσον δέκα σταδίου ἀπελάσας, ἠθέλησε τῇ καταδρομῇ τοὺς στρατιώτας κεχηκῶτας ἀναλαθεῖν. Ἄκρας οὖν ἐπεμβαί-
 45 νούσης τῷ πελάγει λαβόμενος, ἐπεκτεινομένης μηννοειδῶς, ἧς ἐντὸς θάλαττα γαληνότερον τῶν λιμένων ὄρμον εἰργάζετο, ἐναυῦθα τὰς ναῦς ἐπ' ἀγκυροῖν μετεώρους διορμίσας, ὡς μηδὲ μίαν ἐκ τῆς γῆς τῶν ἀγροίκων τινα λυπῆσαι, ἀνῆκε τοὺς Μηθυμναίους εἰς
 50 τέρψιν εἰρηνικῆν. Οἱ δ' ἔχοντες πάντων ὄφθονίαν ἐκ τῆς ἀρπαγῆς, ἔπινον, ἐπαιζον, ἐπινίκιον ἐορτὴν ἐμιοῦντο. Ἄρτι δὲ παυομένης ἡμέρας καὶ τῆς τέρψεως ἐς νύκτα ληγούσης, αἰφνίδιον μὲν ἡ γῆ πᾶσα ἐδόκει λάμπεσθαι πυρὶ, κτύπος δ' ἠκούετο βόθιος κοιπῶν, ὡς

Nymphæ, mulieres proceræ et foruosa, seminudæ discalceatæque, crinibus solutis, simulacrisque suis similes. Atque primo quidem quasi miserari Daphnidis vicem sunt visæ; deinde natu maxima animum jacentem erigendo ita infit : Noli nos insimulare, Daphni : nobis quippe magis curæ, quam tibi, est Chloë. Nos ejus etiamnum infantulæ misertæ fuimus, inque hoc autro jacentem suscepimus nutriendam. Nihil illi cum campis et ovibus Lamoni commune. Atque res illius etiam nunc nobis sunt curæ, et providimus, ne vel Methymnam deportetur in servitutem, vel in partem hostilis prædæ veniat. Atque Panem illum, qui pinu sub hac sedem habet, quem vos nunquam adhuc vel flosculo quidem honorastis, hunc, inquam, oravimus, ut Chloæ suppeltias veniat : magis enim, quam nos, assuevit castris; nec pauca jam bella, rure relicto, gessit; et abit Methymnæis sat metuendus hostis. Noli laborare; quin surge, et videndum te exhibe Lamoni atque Myrtalæ, qui et ipsi humi prostrati jacent, te quoque partem rati hujusce rapinæ factum. Etenim Chloë postera die tibi una cum capris ovibusque redibit, atque una pascetis, et una fistula canetis : cetera de vobis curæ erunt Amori.

XXIV. Hisce visis atque auditis Daphnis, e somno exsiliens, præ lætitia ac mœrore obortis lacrimis, Nympharum simulacra adorat, vovens, sospite Chloë, optimam ex capris sese maclaturum. Et procurrens ad pinum, ubi Panis simulacrum positum erat, cruribus hircinis, cornigerum, altera manu fistulam, altera hircum salientem tenens, illum ad venerabatur, vota que pro salute Chloës suscipiebat, et se hircum immolaturum sancte promittebat. Et vix tandem circa solis occasum flendi ac precandi finem faciens, sublati, quas deputaverat, frondibus, ad villam redit, Lamonem mœrore liberavit, gaudio replevit; et statim, cibo sumto, in somnum delapsus est, nec illum quidem sine fletu; sed iterum preces faciens, ut Nymphas in somno videat, oculisque illucescat dies, qua illi Chloës reditum promiserant. Cunctarum noctium illa ei visa fuit longissima. In illa autem hæc acta fuere.

XXV. Prefectus Methymnarum, in altum decem circiter stadia progressus, suos illa incursione defatigatos milites voluit recreare. Nactus igitur promontorium in mare procurrans, lunataque exporrectum forma, cujus sinus ipsis portubus tranquilliozem præbebat stationem, hoc in loco naves ancoris stabilitas cum constituisset, ne cui ex terra agrestium quisquam negotium faceretur, Methymnæis velut in pace securam indulisit oblectationem. Qui cum ex rapina omnium afflueret copia, potabant, ludabant, victorialia quasi celebrabant. Commodum vero desinente die, hilaritate in noctem protracta, et visa fuit repente universa illa terra flammis collucere, atque vehemens audiri remorum strepitus, quasi ingens adventaret classis. Cla-

ἐπιπλέοντος μεγάλου στόλου. Ἔββα τις ὀπλίζεσθαι τὸν στρατηγὸν, ἄλλος ἄλλον ἐκάλει, καὶ τετρῶσθαι τις ἐδόκει, κἀν σχήματι ἔκειτο νεκροῦ. Εἶκασεν ἄν τις εἶναι νυκτομαχίαν οὐ παρόντων πολεμίων.

6 ΚΓ'. Τῆς δὲ νυκτὸς αὐτοῖς τοιαύτης γενομένης, ἐπῆλθεν ἡμέρα πολλὴ τῆς νυκτὸς φοβερωτέρα. Οἱ τράγοι μὲν, οἱ τοῦ Δάφνιδος, καὶ αἱ αἴγες, κιττὸν ἐν τοῖς κέρασι κορυμβοφόρον εἶχον· οἱ δὲ κριοὶ καὶ αἱ οἷς τῆς Χλόης, λύκων ὠρυγμὸν ὠρύοντο. Ὄφθη δὲ καὶ 10 αὐτὴ πίτυς ἐστεφανωμένη. Ἐγίνετο καὶ περὶ τὴν θάλατταν αὐτὴν πολλὰ παράδοξα. Αἶ τε γὰρ ἄγκυραι κατὰ βυθοῦ, πειρωμένων ἀναφέρειν, ἔμενον, αἶ τε κῶπαι, καθιέντων εἰς εἰρεσίαν, ἔθραύοντο· καὶ δελφίνες πηδῶντες ἐξ ἄλλος ταῖς οὐραῖς παίοντες τὰς ναῦς ἔλυον 15 τὰ γομφώματα. Ἰκούετό τις καὶ ἀπὸ τῆς ὀρθίου πέτρας, τῆς ὑπὲρ τὴν ἄκραν, σύριγγος ἤχος· ἀλλ' οὐκ ἔστερπεν ὡς σύριγξ, ἐφόβει δὲ τοὺς ἀκούοντας ὡς σάλπιγξ. Ἐταράττοντο οὖν καὶ ἐπὶ τὰ ὄπλα ἔθεον καὶ πολεμίους ἐκάλουν τοὺς οὐ βλεπομένους· ὥστε πάλιν 20 ἠύχοντο νύκτα ἐπελθεῖν, ὡς τευξόμενοι σπονδῶν ἐν αὐτῇ. Συνετὰ μὲν οὖν πᾶσιν ἦν τὰ γινόμενα τοῖς φρονούσιν ὀρθῶς, ὅτι ἐκ Πανὸς ἦν τὰ φαντάσματα καὶ ἀκούσματα μηνιόντός τι τοῖς ναύταις. Οὐκ εἶχον δὲ τὴν αἰτίαν συμβαλεῖν, οὐδὲν γὰρ ἱερὸν σεσύλητο Πανὸς, 25 ἔστ' ἀμφὶ μέσην ἡμέραν ἐς ὕπνον οὐκ ἀθεεὶ τοῦ στρατηγοῦ καταπεσόντος, αὐτῇ ὁ Πᾶν ὤφθη τοιάδε λέγων.

ΚΖ'. « Ὡ πάντων ἀνοσιώτατοι καὶ ἀσεβέστατοι, τί ταῦτα μαινομέναις φρεσὶν ἐτολμήσατε; Πολέμου μὲν τὴν ἀγροικίαν ἐνεπλήσατε τὴν ἐμοὶ φίλην, ἀγέλας δὲ 30 βοῶν καὶ αἰγῶν καὶ ποιμνίων ἀπηλάσατε τὰς ἐμοὶ μελομένας· ἀπεσπάσατε δὲ βωμῶν παρθένον, ἐξ ἧς Ἔρωα μῦθον ποιῆσαι θέλει· καὶ οὕτε τὰς Νύμφας ἡδέσθητε βλεπούσας, οὕτε τὸν Πᾶνα ἐμέ. Οὐτ' οὖν Μήθυμναν ὄψεσθε μετὰ τοιούτων λαφύρων πλείοντες, 35 οὕτε τῆνδε φεύξεσθε τὴν σύριγγα τὴν ὑμᾶς ταράξασαν· ἀλλ' ὑμᾶς βορὰν ἰχθύων θήσω καταδύσας, εἰ μὴ τὴν ταχίστην καὶ Χλόην ταῖς Νύμφαις ἀποδώσεις καὶ τὰς ἀγέλας Χλόης καὶ τὰς αἴγας καὶ τὰ πρόβατα. Ἄναστα δὴ καὶ ἐκθίβαζε τὴν κόρην μεθ' ὧν εἶπον. Ἠγήσομαι 40 δ' ἐγὼ καὶ σοὶ τοῦ πλοῦ, κἀκεῖνη τῆς ὁδοῦ. »

ΚΗ'. Πάνου οὖν τεθορυβημένος ὁ Βρύαξις, (τοῦτο γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ στρατηγός,) ἀναπηδᾷ καὶ τῶν νεῶν καλέσας τοὺς ἡγεμόνας, ἐκέλευσε τὴν ταχίστην ἐν τοῖς αἰγμάλωτοις ἀναζητεῖσθαι Χλόην. Οἱ δὲ ταχέως ἀνεῦρον 45 καὶ εἰς ὄφθαλμοὺς ἐκόμισαν· ἐκαθέζετο γὰρ τῆς πίτυς ἐστεφανωμένη. Σύμβολον δὴ καὶ τοῦτο τῆς ἐν τοῖς ὄνειροις ὄψεως ποιούμενος, ἐπ' αὐτῆς τῆς ναυαρχίδος εἰς τὴν γῆν αὐτὴν κομίζει. Κἀκεῖνη δ' ἄρτι ἀποθεβήκει καὶ σύριγγος ἤχος ἀκούεται πάλιν ἐκ τῆς πέτρας, 50 οὐκέτι πολεμικὸς καὶ φοβερός, ἀλλὰ ποιμενικὸς καὶ οἷος εἰς νομὴν ἡγεῖται ποιμνίων. Καὶ τὰ τε πρόβατα κατὰ τῆς ἀποθάθρας ἐξέτρεχεν, οὐκ ἐξολισθάνοντα τοῖς κέρασι τῶν γηλῶν, καὶ αἱ αἴγες πολλὴ θρασύτερον, οἷα καὶ χρημνοβατεῖν εἰθισμένα.

mabat quidam, ut se belli dux armis accingeret; alius alium vocabat, videbaturque nonnullus vulneratus: immo erat, qui faciem cadaveris præ se ferret. Putasset aliquis, nocturnum esse prælium, hoste nullo presente.

XXVI. Nocte tali peracta, illis illuxit dies nocte longe terribilior. Hirci namque et capræ Daphnidis hederam corymbiferam in cornibus gestabant, arietes autem et oves Chloës luporum ululatum edere audiebantur. Apparebat et ipsa Chloë pinu redimita caput. Multa quoque et in ipso mari fiebant mira. Ancoræ namque, quamvis in altum eas tollere conniterentur, in profundo fixæ perstabant, remique in mare demissi, confringebantur: delphines salientes e mari, ferientesque suis naves caudis, compages solvebant. Audiebatur et super arduæ petræ cacumine sonus quidam fistulæ; non autem audientes oblectabat, ut fistula, sed terrebat, ut tuba. Quare percussi ad arma concurrebant, atque, quos non videbant, hostes vocabant; qua de causa noctem redire optabant, veluti ejus beneficio inducias nacturi. Omnibus quidem, quibus mens non erat læva, constabat, a Pape hæc esse terriculamenta auditio- nesque, hisce succensente nautis: causam tamen haudquam conjicere poterant, quippe nullum Panis templum directum fuerat; donec circa meridiem belli præfecto, non sine numine Divitum, in somnum effuso, Pan talia dicere visus fuit.

XXVII. O omnium sceleratissimi atque sacerrimi mortali- um, quænam causa vos impulit tanta facinora furibunda mente patrare? Agrum hunc mihi carum ausi estis bello infestare, boum armenta et caprarum et ovium greges, qui mihi sunt curæ, abegistis! Ab aris meis virginem abstraxistis, de qua Amor vult fabulam facere! Quin neque Nymphas adspicientes, nec me Panem reveriti estis! Quapropter neque cum ejusmodi navigantes spoliis Methymnam unquam videbitis, neque hanc fistulam, quæ vestros animos ita percussit, effugietis; sed vos undis uberos dabo piscibus escam, nisi quam occissimis his Nymphis Chloë'n, et insuper hos greges Chloës, et capras, et oves reddideris. Surgito proinde, et e nave puellam cum his, quæ dixi, educito. Tui tibi cursus ducem, illi viæ me præbebo.

XXVIII. Hisce omnibus consternatus Bryaxis (illud enim nomen duci erat) exsilit, et navium ductoribus convocatis, inter captivos quam citissime inquiri Chloë'n jussit; qui illico eam invenerunt, et in ejus conspectum adduxerunt: sedebat namque pinu quonata. Ille vero hoc ipsum pro indicio habens ejus, quod in somnis viderat, illam ad terram in ipsa prætoria vehit nave. Vix illa e mari in terram descenderat, cum fistulæ sonus iterum de petra exaudiri cœpit, non ille tamen, ut antea, bellicus et formidolosus, sed pastoralis, et qualis ad pastum ducere solet pecora; ovesque per scalam uavis decurrerunt, nec ullam, eo quod cornipedes essent, labi contigit; capellæ tamen longe audacius, quippe quæ etiam per prærupta rupium scandere sole- rent.

ΚΘ'. Καὶ ταῦτα μὲν περιίσταται κύκλῳ τὴν Χλόην, ὡσπερ χορὸς, σκιρτῶντα καὶ βληγόμενα καὶ θμοια χαίρουσιν· αἱ δὲ τῶν ἄλλων αἰπόλων αἴγες καὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰ βουκόλια κατὰ χώραν ἔμεινον ἐν κοίλῃ νηϊ, καθάπερ αὐτὰ τοῦ μέλους μὴ καλοῦντος. Θαύματι δὲ πάντων ἐνεχομένῳν καὶ τὸν Πᾶνα εὐφημούντων, ὦφθη τούτων ἐν τοῖς στοιχείοις ἀμφοτέροις θαυμασιώτερα. Τῶν μὲν Μηθυμαίων, πρὶν ἀνασπάσαι τὰς ἀγκύρας, ἔπλεον αἱ νῆες καὶ τῆς ναυαρχίδος ἠγεῖτο δελφὶν πηδῶν ἐξ ἁλόος· τῶν δ' αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων ἠγεῖτο σύριγγος ἤχος ἤδιστος καὶ τὸν συριττόντα ἔβλεπεν οὐδεὶς· ὥστε τὰ ποιμνία καὶ αἱ αἴγες προήεσαν ἅμα καὶ ἐνέμοντο τερπόμεναι τῷ μέλει.

Λ'. Δευτέρας που νομῆς καιρὸς ἦν καὶ ὁ Δάφνης ἀπὸ σκοπῆς τινας μετέωρου θεασάμενος τὰς ἀγέλας καὶ τὴν Χλόην, μέγα βοήσας, « ὦ Νύμφαι καὶ Πᾶν, » κατέδραμεν εἰς τὸ πεδίον· καὶ περιπλακείς τῇ Χλόῃ καὶ λιποθυμήσας κατέπεσε. Μόλις δ' ἔμβιος ὑπὸ τῆς Χλόης φιλούσης καὶ ταῖς περιβολαῖς θαλπούσης γένόμενος, ἐπὶ τὴν συνήθη φηγὸν ἐρχεται· καὶ ὑπὸ τῷ στελέχει καθίσας ἐπυθάνετο πῶς ἀπέδρα τοσοῦτους πολεμίους. Ἡ δ' αὐτῷ κατέλεξε πάντα· τὸν τῶν αἰγῶν κιττὸν, τὸν τῶν προβάτων ὠρυγμὸν, τὴν ἐπανθήσασαν τῇ κεφαλῇ πίτυν, τὸ ἐν τῇ γῇ πῦρ, τὸν ἐν τῇ θαλάττῃ κτύπον, τὰ συρίσματα ἀμφοτέρα, τὸ πολεμικὸν καὶ τὸ εἰρηνικὸν, τὴν νύκτα τὴν φοβεράν· ὅπως αὐτῇ τὴν ὁδὸν ἀγνοούση καθηγῆσατο τῆς ὁδοῦ μουσική. Γνωρίσας οὖν ὁ Δάφνης τὰ τῶν Νυμφῶν ὄνειρατα καὶ τὰ τοῦ Πανὸς ἔργα, διηγείται καὶ αὐτὸς ὅσα εἶδεν, ὅσα ἤκουσεν· ὅτι μέλλων ἀποθνήσκειν διὰ τὰς Νύμφας ἔζησε. Καὶ τὴν μὲν ἀποπέμπει κοιμοῦσαν τοὺς ἀμφὶ τὸν Δρύαντα καὶ Λάμωνα, καὶ ὅσα πρέπει θυσίᾳ· αὐτὸς δ' ἐν τούτῳ τῶν αἰγῶν τὴν ἀρίστην συλλαβὴν καὶ κιττῷ στεφανώσας, ὡσπερ ὦφθησαν τοῖς πολεμίοις, καὶ γάλα τῶν κεράτων κατασπίεσας, ἔθυσέ τε ταῖς Νύμφαις καὶ κρεμάσας ἀπέδειρε καὶ τὸ δέρμα ἀνέθηκεν.

ΛΑ'. Ἦδη δὲ παρόντων τῶν ἀμφὶ τὴν Χλόην, πῦρ ἀνακούσας καὶ τὰ μὲν ἐψήσας τῶν κρεῶν, τὰ δ' ὀπτήσας, ἀπῆρξάτο τε ταῖς Νύμφαις καὶ κρατῆρα γλεύκους ἀπέσπεισε [μεστὸν] καὶ ἐκ φυλλάδος στιβάδας ὑποστορέσας, ἐντέθειεν ἐν τροφῇ ἦν καὶ ποτῷ καὶ παιδιᾷ· καὶ ἅμα τὰς ἀγέλας ἐπεσκόπει, μὴ λύκος ἐμπεσῶν ἔργα ποιήσῃ πολεμίων. Ἦσαν τινες καὶ ὠδὰς εἰς τὰς Νύμφας, παλαιῶν ποιμένων ποιήματα. Νυκτὸς δ' ἐπελυθούσης αὐτοῦ κοιμηθέντες ἐν τῷ ἀγρῷ, τῆς ἐπιούσης τοῦ Πανὸς ἐμνημόνευσαν· καὶ τῶν τράγων τὸν ἀγελάρχην στεφανώσαντες πίτυος, προσήγαγον τῇ πίτυϊ καὶ ἐπισπίσαντες οἴνου καὶ εὐφημοῦντες τὸν θεόν, ἔθυσαν, ἐκρέμασαν, ἀπέδειραν· καὶ τὰ μὲν κρέα ὀπτήσαντες καὶ ἐψήσαντες, πλησίον ἔθηκαν ἐν τῷ λειμῶνι, ἐν τοῖς φύλλοις· τὸ δὲ δέρμα αὐτοῖς κέρασιν ἐνέπηξαν τῇ πίτυϊ πρὸς τῷ ἀγάλματι, ποιμενικὸν ἀνάθημα ποιμενικῷ θεῷ. Ἀπῆρξαντο καὶ τῶν κρεῶν, ἀπέσπεισαν καὶ

XXIX. Atque totus iste grex undique Chloen circumstabat, et tanquam chorus quidam tripudiabat, halabatque, et letitiam atque hilaritatem præ se ferebat. Aliorum autem pastorum caprae atque oves, nec non armenta, ne pedem quidem movebant, sed in navis carina manebant, tanquam ipsa cantu illo non evocante. Cum itaque admiratione omnes tenerentur, Panenique celebrarent, conspecta sunt in utroque elemento prioribus mirabiliora. Methymnaeis namque, priusquam revellerent ancoras, naves currebant, et navem praetorium delphin e mari prosilienti praibat: suavissimus fistulae sonus capras ovesque ducebat, nemine fistula canentem vidente. Oves ergo et capellae simul procedebant, et pabulabantur, suaviter hujusce cantus modulamine delinitae.

XXX. Alterius pastionis tempus erat, cum Daphnis, ab edita quadam specula prospectis gregibus atque Chloë, valide exclamans, o Nymphæ, o Pan, decurrit in campum, et in Chloës amplexus ruens, animo deficiens collabitur. Ille autem aegre, Chloë basiante, suoque eum amplexo fovente, tandem reviviscens, ad consuetam fagum perrexit, sedensque super trunco pereunctabatur, quomodo tot hostes effugisset. Illa cuncta illi ordine enarravit, videlicet, caprarum hederam, ovium ululatum, efflorescentem in ipsius capite pinum, flammam in terra, strepitum in mari, geminos fistulae modos, bellicum nempe atque pacificum, noctem illam horrendam, quomodo sibi itineris ignarae viam monstrasset cantus ille. Agnovit ergo Daphnis Nympharum somnia et opera Panis, exposuitque vicissim et ille, quae vidisset, quae audivisset, quod mori volens Nymphis vitam deberet. Post Chloën dimisit, ut Dryantem et Lamoni, eaque, in quibus opus esset ad sacrificium recte perpetrandum, adduceret; ipse interea optimam e capris correptam, hederamque coronatam, quales hostibus ante visæ fuerant, et lacte super cornua fuso, Nymphis mactavit, suspensam excoriat, pellemque dicavit.

XXXI. Jam praesente Chloë atque ejus comitatu, focum accendit Daphnis, et parte carnum elixata, parte assata, Nymphis obtulit primitias, et pateram musto plenam libavit. Mox toris e fronde sibi substratis, dehinc totus in cibo, in potu, in lusu erat, simulque greges servabat, ne lupus irruens hostilia perpetraret. Quasdam quoque cantilenas in Nympharum honorem cecinerunt, veterum pastorum carmina. Postquam nox advenit, ibidem in agro pernoctarunt, et die sequenti Panis meminerunt: et ex hircis ipsum gregis ducem, pinea redimitum corona, ad pinum adduxerunt, libatoque desuper vino, bona verba deo dicentes, mactarunt, suspenderunt, pellem diripuerunt; carnes vero tam assatas, quam elixatas, frondibus impositas in prato apposuerunt. Pellem una cum cornibus pinui juxta Panis statuum affixerunt, pastorale donum pastorali deo. Primitias quoque carnum obtulerunt, et cratera capaciore liba-

κατεῖρος μείζωνος· ἦσεν ἡ Χλόη, Δάφνης ἐσύριεν.

AB'. Ἐπὶ τούτοις κατακλιθέντες, ἤσθιον· καὶ αὐ-
τοῖς ἐφίσταται Φιλητᾶς ὁ βουκόλος κατὰ τύχην, στε-
φανίσκουος τινὰς τῷ Πανί κομιζῶν καὶ βότρως ἔτι ἐν
5 φύλλοις καὶ κλήμασι· καὶ αὐτῶ τῶν παιδῶν ὁ νεώτα-
τος εἶπετο Τίτυρος, πυρρὸν παιδίον καὶ γλαυκὸν, λευ-
κὸν δὲ καὶ ἀγέριον· καὶ ἤλλετο κοῦφα, βαδίζων
ὡσπερ ἔριφος. Ἀναπηδήσαντες οὖν συνεστεφάνουον τὸν
Πᾶνα καὶ τὰ κλήματα τῆς κόμης τῆς πίτυος ἐζήρτων·
10 καὶ κατακλίαντες πλησίον αὐτῶν συμπότην ἐποιούοντο.
Καὶ, οἷα δὴ γέροντες ὑποθεβρεγμένοι, πρὸς ἀλλήλους
πολλὰ ἔλεγον· ὡς ἔνεμον, ἡνίκ' ἦσαν νεοί, ὡς πολλὰς
ληστῶν καταδρομαῖς διέφυγον· ἐσεμνύνετοί τις, ὡς λύκος
ἀποκτείνας· ἄλλος, ὡς μόνου τοῦ Πανὸς δευτέρα συ-
15 ρίσας· τοῦτο τοῦ Φιλητᾶ τὸ σεμνολόγημα ἦν.

AG'. Ὁ οὖν Δάφνης καὶ ἡ Χλόη πάσας δεήσεις
προσέφερον μεταδοῦναι καὶ αὐτοῖς τῆς τέχνης, συρίαι
τ' ἐν ἐορτῇ θεοῦ σύριγγι χαίροντος. Ἐπαγγέλλεται
Φιλητᾶς, καίτοι τὸ γῆρας ὡς ἄπνου μεμψάμενος, καὶ
20 ἔλαβε σύριγγα τὴν τοῦ Δάφνιδος. Ἡ δ' ἦν μικρὰ
πρὸς μεγάλην τέχνην, οἷα ἐν στόματι παιδὸς ἐμπνεο-
μένη. Πέμπει οὖν Τίτυρον ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ σύριγγα,
τῆς ἐπαύλειος ἀπεχούσης σταδίου δέκα. Ὁ μὲν
ρίψας τὸ ἐγκόμβωμα, γυμνὸς ὄρμησε τρέχειν, ὡσπερ
25 νεβρός· ὁ δὲ Λάμων ἐπηγγειλαιτο αὐτοῖς τὸν περὶ τῆς
σύριγγος ἀφηγγεσθαι μῦθον, ὃν αὐτῷ Σικελὸς αἰπόλος
ἤσεν ἐπὶ μισθῷ τράγῳ καὶ σύριγγι.

AD'. « Αὕτη ἡ σύριγξ τὸ ἀρχαῖον οὐκ ἦν ὄργανον
ἀλλὰ παρθένος καλὴ καὶ τὴν φωνὴν μουσική. Αἴγας
30 ἔνεμεν, Νύμφαις συνέπειζεν, ἦδεν οἶον νῦν. Πᾶν,
ταύτης νεμούσης, παιζούσης, ἀδούσης, προσελθὼν,
ἔπειθεν ἐς ὃ τι ἐχρήζε· καὶ ἐπηγγέλλετο τὰς αἴγας
πάσας θῆσειν διδυματόκουσ. Ἡ δ' ἐγέλα τὸν ἔρωτα
αὐτοῦ, οὐδ' ἔραστήν, ἔφη, δέξεσθαι (τὸν) μήτε τράγον
35 (δόντα), μήτ' ἀνθρωπὸν δλόκληρον. Ὁρμαῖ δῶκειν ὁ
Πᾶν πρὸς βίαν· ἡ Σύριγξ ἔφευγε καὶ τὸν Πᾶνα καὶ τὴν
βίαν· φεύγουσα, κάμουσα, ἐς δόνακας κρύπτεται, ἐς
ἔλος ἀφανίζεται. Πᾶν, τοὺς δόνακας ὀργῇ τεμῶν, τὴν
κόρην οὐχ εὐρών, τὸ πάθος μαθὼν, τὸ ὄργανον νοσῇ,
40 καὶ τοὺς καλάμους κηρῷ συνδήσας ἀνίσους, καθ' ὅτι
καὶ ὁ ἔρωσ ἀνίσους αὐτοῖς· καὶ ἡ τότε παρθένος καλὴ νῦν
ἔστι σύριγξ μουσική. »

AE'. Ἄρτι πέπαιτο τοῦ μυθολογήματος ὁ Λάμων,
καὶ ἐπῆνει Φιλητᾶς αὐτὸν, ὡς εἰπόντα μῦθον ᾄδῃ
45 γλυκύτερον, καὶ ὁ Τίτυρος ἐφίσταται τὴν σύριγγα τῷ
πατρὶ κομιζῶν, μέγα ὄργανον καὶ αὐλῶν μεγάλων, καὶ
ἵνα κεκέραιτο, χαλκῷ πεποίκιλτο. Εἶκασεν ἄν τις
εἶναι ταύτην ἐκείνην, ἣν ὁ Πᾶν πρώτην ἐπήξαστο.
Διεγερθεὶς οὖν ὁ Φιλητᾶς καὶ καθίσας ἐν καθέδρᾳ
50 ὄρθιος, πρῶτον μὲν ἀπεπειράθη τῶν καλάμων εἰ
εὐπνοι· ἔπειτα μαθὼν ὡς ἀκώλυτον διατρέχει τὸ
πνεῦμα, ἐνέπνει τὸ ἐντεῦθεν πολὺ καὶ νεανικόν. Αὐ-
λῶν τις ἂν ᾄθη συναυλούντων ἀκούειν· τοσοῦτον ἤχει
τὸ σύριγμα. Κατ' ὀλίγον δὲ τῆς βίας ἀφαίρων, εἰς τὸ

tionem peregerunt. Voce Chloë, fistula cecinit Daplnis.

XXXII. Hisce curatis discubuerunt, et cibo indulserunt. Ibi forte fortuna ipsis supervenit Philetas bubulcus, nonnullas Pani afferens corollas, atque uvas adhuc in pampinis et palmitibus hærentes. Hunc florum natu minimus Tityrus comitabatur, crinibus flavis, cæsis oculis, candidus puellus et lascivius, qui saltu levi veluti hædulus quidam gressus faciebat. Exsilientes igitur omnes simul Pani corollas imponebant, palmitiesque de fronde pini suspendebant, atque, prope se discumbere Philetam jubentes, ut una secum cœnaret rogabant. Tum vero, ut facere amant senes, tantum non poli, varios inter se sermones miscabant: videlicet, quomodo circa juventutis suæ annos pecus pavissent, quot latronum invasiones evasisent: quidam se lupum interfecisse gloriabatur: alius se, canendo, soli dumtaxat Pani secundum esse: quæ erat Philetæ gloriatio.

XXXIII. Daphnis autem et Chloë nullas non preces adhibebant, ut et cum ipsis communicare artem istam vellet, fistulaque canere in illius dei festo, cui fistula esset in deliciis. Promittit Philetas, tametsi senectam uti jam inflando ineptam causatus, fistulamque accipit Daphnidis. Atqui ea erat exigua nimis præ arte magna, quippe quæ ore pueri inflari soleret. Misit igitur Tityrum, ut suam fistulam afferret, casa inde distante stadiis decem. Is, abjecta penula nudus, instar hinnuli currere gestiit. Lamon autem pollicitus est ipsis, se fabulam de Syringe enarraturum, quam ipsi Siculus pastor, mercede, hirci scilicet et fistula, adductus cecinerat.

XXXIV. Hæc fistula, inquit, olim non erat organum, sed virgo forma eleganti et voce concinna. Capras pascebat, cum Nymphis colludebat, canebat sicuti nunc. Pan ad illam pascentem, ludentem, canentem accedens, pellicere conatus est ad id, quod cupiebat, promittens se facturum, ut omnes capræ geminos partu ederent foetus. At illa amorem ipsius irridebat, et amasium recipere se negabat, qui neque hircus neque homo integer esset. Pan cum impetu sectari incipit, vim illaturus: Syrix et Panem et vim fugiebat; fugiendo defessa inter arundines se abscondit, inque paludem immersa evanescit. Pan, arundinibus præ ira succisis, puella non reperta, hocce casu animadverso, organum hoc excogitat, dispare calamos cera conjungens, ad testandum, illis disparem fuisse amorem. Sic quæ tunc temporis formosa fuit virgo, nunc est fistula caura.

XXXV. Commodum desiderat a fabulosa narratione Lamon, et ipsum collaudabat Philetas, quasi qui fabulam cantu suaviolem recitasset, cum affuit et Tityrus fistulam patri afferens, ingens organum, et ex ingentibus compactum calamis, quodque, ubi cera coaptatum, ibidem et ære distinctum erat. Conjectasset utique quisquam, illam esse hanc fistulam, quam Pan primum compegerat. Postquam itaque Philetas surrexisset, et posuisset se in sella corpore erecto, primum quidem calamorum periculum fecit, an inspiranti bene sonarent; tum sentiens, spiritum sine impedimento permeare, exinde alte et juveniliter inflavit: adeo ut quis se tibiæ concentum audire putasset; tantum edebat sonum. Paulatim vero vehementiam istam remittendo, in jucundiorum sonum convertit modulationem, omnemque artem musicam, qua pascentia regi et duci

τερπνότερον μετέβαλλε τὸ μέλος. Καὶ πᾶσαν τέχνην ἐπιδεικνύμενος εὐνομίας μουσικῆς, ἐσύριττεν ὄσον βοῶν ἀγέλην πρέπον, ὄσον αἰπολίην πρόσφορον, ὄσον ποιμναίας φίλον. Τερπνὸν ἦν τὸ ποιμνίων, μέγα τὸ βοῶν, ὄζυ τὸ αἰγῶν· ἔλωσ πάσας σύριγγας μία σύριγξ ἐμιμήσατο.

ΛΓ'. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι σιωπῇ κατέκειντο τερπόμενοι· Δρύας δ' ἀναστάς καὶ κελεύσας συρίζειν διονυσιακὸν μέλος, ἐπιλήθιον αὐτοῖς ὄρχησιν ὠρχήσατο· καὶ εἴκει ποτὲ μὲν τρυγῶντι, ποτὲ δὲ φέροντι ἀρρίχους, εἴτα πατοῦντι τοὺς βότρους, εἴτα πληροῦντι τοὺς πίθους, εἴτα πίνονται τοῦ γλεύκους. Ταῦτα πάντα οὕτως εὐσχημόνως ὠρχήσατο Δρύας καὶ ἑναργῶς, ὥστ' ἐδόκουν βλέπειν καὶ τὰς ἀμπέλους καὶ τὴν ληνὸν καὶ τοὺς πίθους καὶ ἀληθοῦς Δρύανα πίνοντα.

ΛΔ'. Τρίτος δὲ γέρον οὗτος εὐδοκιμήσας ἐπ' ὄρχησει, κινεῖ Χλόην καὶ Δάφνιν· οἱ δὲ μάλα ταχέως ἀναστάντες ὠρχήσαντο τὸν μῦθον τοῦ Λάμωνος. Ὁ Δάφνης Πᾶνα ἐμιμείτο, τὴν Σύριγγα Χλόη· ὁ μὲν ἰκέτευε πείθων· ἡ δ' ἀμειλῶσα ἐμειδία· ὁ μὲν ἐδίωκε καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀνύχων ἔτρεχε, τὰς χηλὰς μιμούμενος· ἡ δ' ἐνέφαινε τὴν κάμνουσαν ἐν τῇ φυγῇ. Ἐπειτα Χλόη μὲν εἰς τὴν ὕλην ὡς εἰς ἔλος κρύπτεται, Δάφνης δὲ λαβὼν τὴν Φιλητᾶ σύριγγα, τὴν μεγάλην, ἐσύρισε γοερόν, ὡς ἔρωδ, ἐρωτικόν, ὡς πείθων, ἀνακλητικόν, ὡς ἐπιζητῶν· ὥστ' ὁ Φιλητᾶς θαυμάσας φιλεῖ τ' ἀναπηδήσας καὶ τὴν σύριγγα χαρίζεται φιλήσας καὶ εὖχεται καὶ Δάφνιν καταλαπεῖν αὐτὴν ὁμοίῳ διαδόχῳ.

ΛΕ'. Ὁ δὲ τὴν ἰδίαν ἀναθείς τῷ Πανί, τὴν σμικρὰν, καὶ φιλήσας ὡς ἐκ φυγῆς ἀληθινῆς εὐρεθεῖσαν τὴν Χλόην, ἀπήλαυσε τὴν ἀγέλην συρίζων, νυκτὸς ἤδη γενομένης, ἀπήλαυσε δὲ καὶ ἡ Χλόη τὴν ποιμνὴν, τῷ μέλει τῆς σύριγγος συνάγουσα· καὶ αἶ τ' αἶγες πλησίον τῶν προβάτων ἤεσαν, ὅτε Δάφνης ἐβάδιζεν ἐγγὺς τῆς Χλόης· ὥστ' ἐνεπλήσαν ἕως νυκτὸς ἀλλήλους καὶ συνέθεντο θᾶπτον τὰς ἀγέλας τῆς ἐπιούσης καταλάσαι· καὶ οὕτως ἐποίησαν. Ἄρτι γοῦν ἀρχομένης ἡμέρας, ἦλθον εἰς τὴν νομὴν· καὶ τὰς Νύμφας προτέρως, εἴτα τὸν Πᾶνα προσαγορεύσαντες, τὸ ἐντεῦθεν ὑπὸ τῇ δρυὶ καθεσθέντες ἐσύριττον· εἶτ' ἀλλήλους ἐφίλου, περιέβαλλον, κατεκλίνοντο καὶ οὐδὲν δράσαντες πλέον, ἀνίσταντο. Ἐμέλησεν αὐτοῖς καὶ τροφῆς καὶ ἐπιον οἶνον μίξαντες γάλα.

ΛΣ'. Καὶ τούτοις ἅπασι θερμότεροι γενόμενοι καὶ θρασύτεροι, πρὸς ἀλλήλους ἤριζον ἔριν ἐρωτικὴν, καὶ μετ' ὀλίγον εἰς ὄρκον πίστιν προῆλθον. Ὁ μὲν δὲ Δάφνης τὸν Πᾶνα ὤμοσεν, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν πίσυν, μὴ ζῆρεσθαι μόνος ἀνευ Χλόης μηδὲ μίξας χρόνον ἡμέρας· ἡ δὲ Χλόη Δάφνιδι τὰς Νύμφας, εἰσελθοῦσα εἰς τὸ ἄντρον, τὸν αὐτὸν στέρξειν καὶ θάνατον καὶ βίον. Τοσοῦτον δ' ἄρα τῇ Χλόῃ τὸ ἀφελὲς προσῆν ὡς κόρη, ὥστ' ἐξιοῦσα τοῦ ἄντρου καὶ δευτέρον ἤξιον λαθεῖν ὄρκον παρ' αὐτοῦ, ὃ Δάφνι, λέγουσα, θεὸς ὁ Πᾶν ἐρωτικός ἐστι καὶ ἄπιστος· ἠράσθη μὲν Πίτυος, ἠράσθη δὲ Σύριγγος· παύεται δ' οὐδέποτε Δρυάσιν ἐνοχλοῶν,

possunt armenta et pecora, ostentans, fistula canebat, quatenus armento quadraret boum, quatenus caprarum gregi conveniret, quale gregibus esset gratum. Suavis erat ovium cantus, boum vehemens, acutus capellarum: in summa, omnes fistulas una exprimebat fistula.

XXXVI. Ceteri igitur taciti jacebant, ista modulatione deliniti. At Dryas surgens, canereque jubens cantilenam Bacchicam, torculariam saltationem ipsis saltare cepit, nunc referens vindemiantem, modo cophinos ferentem, deinde uvas calcantem, tum dolia implentem, denique bibentem mustum. Quæ omnia ita apte et perspicue exhibuit Dryas, ut sibi videre viderentur et vites, et prelum, et dolia, et re ipsa bibentem Dryantem.

XXXVII. Hic ergo tertius senex, cum magnam saltando assecutus fuisset laudem, Chloënam atque Daphnin irritat, qui statim surgentes fabulam Lamoni saltant. Daphnis agebat Panem, Chloë Syringa. Ille suadere conando supplicabat; hæc fastidendo eum deridebat. Ille bisulcas imitatus ungulas, summis pedum unguibus insistens currebat; illa autem fugiendo defatigatam referebat; deinde Chloë quidem in silvam, quasi in paludem, subducitur, Daphnis contra, arrepta illa grandi Philetæ fistula, flebilem, ut amans, edebat cantum, amatorium, veluti ad amorem illiciens, revocatorium, instar requirentis; adeo ut Philetas, admiratione percussus, subsiliret, eumque oscularetur, osculatusque donaret fistula, et optaret, ut similiter Daphnis eam pari relinqueret successori.

XXXVIII. Daphnis autem suam illam parvulam Panispendit, et osculatus Chloënam, tanquam veram post fugam receptam, gregem fistula canendo abigebat. Nocte oborta, simul e pastu reduxit ovium gregem Chloë, suæ fistulæ cantu cogens: et caprie prope aderant ovibus, et Daphnis prope Chloënam incedebat. Quare semel in noctem multis verbis ultro citroque habitis explevere, et constituerunt sequenti die maturius educere greges: atque ita fecerunt. Illucescente enim die, statim in pascua venerunt; et postquam Nymphas primum, deinde Panem salutassent, hinc sub quercu sedentes, fistula ludere cuperunt; exinde suavia mutuo dabant, ibant in amplexus alter alterius, simulque decumbebant, et nihil ultra perpetrantes, iterum surgebant. Nec cibi incuriosi fuerunt, potusque illis vinum lacte mixtum.

XXXIX. Quibus omnibus calidiores audaciosque redditi, inter se concertationem instituerunt amatoriam, et paulo post ad fidem juramento stabilendam processerunt. Ad pinum progressus Daphnis, per Panem juravit se absque Chloë solum in vita non mansurum ne unum quidem diem: Chloë autem antrum ingressa, per Nymphas jurat, eandem cum Daphnide habituram se et mortem et vitam. Ea tamen Chloë, utpote puellæ, erat simplicitas, ut antro egressa, denuo etiam sibi ab illo jusjurandum putaret accipiendum: Daphni, dicens, Pan est deus in amores propinquus et infidus. Amavit quippe Pinum, amavit et Syringem. Nunquam desinit molestus esse Dryadibus et Epimelidibus

καὶ Ἐπιμηλίσι Νύμφαις παρέχων πράγματα· οὗτος
 αὐτὸν οὖν ἀμεληθεὶς ἐν τοῖς ὄρκοις, ἀμελήσει σε
 κολάσαι, κὰν ἐπὶ πλείονας ἔλθῃς γυναῖκας τῶν ἐν
 τῇ σύριγγι καλάμων· σὺ δὲ μοι τὸ αἰπόλιον τοῦτο
 ὄμοσον καὶ τὴν αἶγα ἐκείνην, ἥ σε ἀνέθρεψε, μὴ
 καταλιπεῖν Χλόην, ἔστ' ἂν πιστῇ σοι μὲνῃ· ἀδικον δ'
 εἰς σὲ καὶ τὰς Νύμφας γενομένην καὶ φεῦγε καὶ μίσει
 καὶ ἀπόκτεινον, ὅσπερ λύκον. Ὁδετο δὲ Δάφνης ἀπι-
 στούμενος· καὶ στὰς εἰς μέσον τὸ αἰπόλιον καὶ τῇ μὲν
 τῶν χειρῶν αἰγὸς, τῇ δὲ τράγου λαβόμενος ὤμους
 Χλόην φιλήσειν φιλοῦσαν· κὰν ἕτερον δὲ προκρίνη
 Δάφνιδος, ἀντ' ἐκείνης αὐτὸν ἀποκτενεῖν. Ἡ δ' ἔχαιρε
 καὶ ἐπίστευεν ὡς κόρη καὶ λέγουσα καὶ νομίζουσα
 τὰς αἶγας καὶ τὰ πρόβατα ποιμένων καὶ αἰπόλων
 ἰδίους θεοῦς.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Α'. Μυτιληναῖοι δὲ ὡς ἤσθοντο τὸν κατάπλου τῶν
 δέκα νεῶν καὶ τινες ἐμήνυσαν αὐτοῖς τὴν ἀρπαγὴν,
 ἐλθόντες ἐκ τῶν ἀγρῶν, οὐκ ἀνασχετὸν νομίσαντες ταῦτα
 ἐκ Μηθυμναίων παθεῖν, ἔγνωσαν καὶ αὐτοὶ τὴν ταχί-
 στίδα ἐπ' αὐτοὺς τὰ ὄπλα κινεῖν καὶ καταλέξαντες ἀσ-
 πίδα τρισχιλίαν καὶ ἑπὶ πεντακοσίαν, ἐξέπεμψαν
 κατὰ γῆν τὸν στρατηγὸν Ἴππασον, ὀκνοῦντες ἐν ὄρα
 χειμῶνος τὴν θάλατταν.

Β'. Ὁ δ' ἐξορμηθεὶς, ἀγροὺς μὲν οὐκ ἐλεηλάτει τῶν
 Μηθυμναίων, οὐδ' ἀγέλας καὶ κτήματα ἤρπαζε γεωρ-
 γῶν καὶ ποιμένων, ληστοῦ νομίζων ταῦτ' ἔργα μᾶλλον
 ἢ στρατηγού· ταχὺ δὲ ἐπὶ τὴν πόλιν αὐτὴν ἦγεν ὡς
 ἐπιπεσούμενος ἀφρουρήτους ταῖς πύλαις. Καὶ αὐτῷ
 σταδίους ὅσον ἑκατὸν ἀπέχοντι, κήρυξ ἀπαντᾷ σπον-
 δὰς κομίζων. Οἱ γὰρ Μηθυμναῖοι μαθόντες παρὰ τῶν
 ἐλακωκότων ὡς οὐδὲν ἴσασι Μυτιληναῖοι τῶν γεγενη-
 μένων, ἀλλὰ γεωργοὶ καὶ ποιμένες υβρίζοντας τοὺς νε-
 νίσκους ταῦτ' ἔδρασαν μετεγίνωσκον μὲν δῶτέρα πολ-
 μήσαντες εἰς γείτονα πόλιν ἢ σωφρονέστερα· σπουδῆν
 δ' εἶχον, ἀποδόντες πᾶσαν τὴν ἀρπαγὴν, ἀδεῶς ἐπι-
 μίγνυσθαι κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. Τὸν μὲν οὖν
 κήρυκα τοῖς Μυτιληναῖοις δὲ Ἴππασος ἀποστέλλει,
 καίτοιγ' αὐτοκράτωρ στρατηγὸς χειροτονημένος· αὐ-
 τὸς δὲ τῆς Μηθύμνης ὅσον ἀπὸ δέκα σταδίων στρατό-
 πεδον βαλόμενος, τὰς ἐκ τῆς πόλεως ἐντολὰς ἀνέμενε.
 Καὶ δύο διαγενομένων ἡμερῶν, ἐλθὼν δ' ἄγγελος, τὴν
 θ' ἀρπαγὴν ἐκέλευσε κομίσασθαι καὶ ἀδικήσαντα μηδὲν
 ἀναχωρεῖν οἰκαδὲ· πολέμου γὰρ καὶ εἰρήνης ἐν αἰρέσει
 γενόμενοι, τὴν εἰρήνην εὕρισκον κερδαλωτέραν (οὔσαν).

Γ'. Ὁ μὲν δὴ Μηθυμναίων καὶ Μυτιληναίων πό-
 λεμος ἀδόκητον λαθῶν ἀρχὴν καὶ τέλος, οὕτω διελύθη.
 Γίνεται δὲ χειμὸν Δάφνιδι καὶ Χλόῃ τοῦ πολέμου πι-
 κράτερος· ἐξαίφνης γὰρ περιπεσούσα χιῶν πολλὴ πά-
 σας μὲν ἀπέκλεισε τὰς ὁδοὺς, πάντας δὲ κατέκλεισε
 τοὺς γεωργούς. Λάθροι μὲν οἱ χεῖμαρροι κατέρρεον,

Nymphis negotium facessere. Ille igitur, etiamsi non ste-
 teris sacramento, (quo per eum te obstrinxeris), non cu-
 rabit de te sumere pœnas, quamvis ad tot feminas, quot
 sunt in fistula calami, accesseris. Tu autem mihi per ea-
 prarum hunc gregem, perque capram illam, quæ te educa-
 vit, jurato, te nunquam deserturum Chloën, dum tibi fida
 manebit: erga te autem et Nymphas injustam tibi, odio
 insectator, quin occidito tanquam lupum. Lætabatur sibi
 derogata fide Daphnis; et in medio caprarum grege stans,
 et altera manu capram, altera hircumprehendens, juravit,
 se Chloën amantem amaturum; quod si alium Daphnidi
 præferret, pro illa ipsum esse se occisurum. Gaudebat,
 fidemque adhibebat Chloë, utpote puella, quæque capras
 et oves opilionum et caprariorum proprios deos et diceret
 et crederet.

LIBER TERTIUS.

I. Mytilenæi vero, ut hostilem illarum decem navium
 appulsum resciverunt, atque ipsis nonnulli, qui ex agris
 veniebant, populationem istam indicaverunt, indignum rati
 a Methymnæis ista pati, quanta fieri posset celeritate maxi-
 ma adversus illos arma movere deereverunt. Et conscrip-
 tis tribus clypeatorum millibus, equitibus quingentis, mise-
 runt terra suum imperatorem Hippasum, tempore hiberno
 maris fidem tentare non ausi.

II. Hic igitur expeditione suscepta, agros Methymnæo-
 rum haudquaquam depopulabatur, nec greges aut bona di-
 rīpebat agricularum atque pastorum, ratus scilicet, id potius
 latronis, quam ducis esse: sed illico ad civitatem ipsam
 festinabat, veluti portas minus custoditas invasurus. Verum
 illi, cum centum circiter stadia abesset ab urbe, indu-
 cias offerens occurrit præco. Postquam enim Methymnæi
 edocti fuere a captivis, quod insciis omnino Mytilenæis hæc
 omnia accidissent, quodque agricolæ et pastores adole-
 scentes contumeliosos ita tractaverant, statim eos pœnituit
 facti, præcipitanter magis, quam prudenter, contra vicinam
 urbem suscepti. Id autem præstare summa cum cura fes-
 tinabant, ut, universa restituta rapina, tuto tam mari, quam
 terra, commercia exercerentur. Caduceatorum itaque istum
 ad Mytilenæos Hippasus mittit, quamquam imperator
 belli summus creatus esset; ipse a Methymna ad decem
 quasi stadia castra metatus, mandata ab urbe sua præsto-
 labatur. Biduo interjecto nuntius adveniens illum prædam
 recipere, et nulla illis injuria illata domum reverti jussit:
 nam cum illorum esset arbitrii pacem eligere aut bellum,
 pacem utiliore esse inveniebant.

III. Porro illud Methymnæos inter et Mytilenæos bellum,
 insperato tam initio quam fine accepto, sic fuit compositum.
 Verno hiems Daphnidi atque Chloæ ipso bello longe acer-
 bior oritur. Quippe nix densa repente lapsa omnes inter-
 elusit vitas, agricolasque omnes casis inclusit. Rapidi tor-
 rentes pleno flumine decurrabant, glaciesque concreverat.

ἐπεπύγχει δὲ κρύσταλλος· τὰ δένδρα ἐπίκει κατεχωσ-
 μένοις· ἢ γῆ πᾶσα ἀφανὴς ἦν ὅτι μὴ περὶ πηγᾶς που
 καὶ ρεύματα. Οὐτ' οὖν ἀγέλην τις ἐς νομὴν ἦγεν,
 οὐτ' αὐτὸς προΐκει τῶν θυρῶν, ἀλλὰ πῦρ καύσαντες
 5 μέγα περὶ ὠδᾶς ἀλεκτρούων, οἱ μὲν λίνον ἔστρεφον,
 οἱ δ' αἰγῶν τρίχας ἔκρενον, οἱ δὲ παγίδας ὀρνίθων ἐσο-
 φίζοντο. Τότε βοῶν ἐπὶ φάτναις φρονεῖς ἦν ἄχυρον
 ἐσθιόντων, αἰγῶν καὶ προβάτων ἐν τοῖς σηκοῖς φυλ-
 λάδας, ὄων ἐν τοῖς συφεοῖς ἄκυλον καὶ βαλάνους.

10 Δ'. Ἀναγκαίαις οὖν οἰκουρίας ἐπεχούσης ἀπαντας, οἱ
 μὲν ἄλλοι γεωργοὶ καὶ νομεῖς ἔχαιρον, πόνων τ' ἀπηλ-
 λαχόμενοι πρὸς ὄλιγον καὶ τροφᾶς ἐωθινᾶς ἐσθιόντες καὶ
 καθεύδοντες μακρὸν βπνον· ὥστ' αὐτοῖς τὸν χειμῶνα
 δοκεῖν καὶ θέρους καὶ μετοπώρου καὶ ἦρος αὐτοῦ γλυ-
 15 κύτερον. Χλόη δὲ καὶ Δάφνις ἐν μνήμη γενόμενοι
 τῶν καταλειφθέντων τερπῶν, ὡς ἐφίλου, ὡς περιέ-
 θαλλον, ὡς ἄμα τὴν τροφὴν προσεφέροντο, νύκτας τ'
 ἀγρύπνους διῆγον καὶ λυπηρὰς καὶ τὴν ἡρινὴν ὥραν
 ἀνέμενον ἐκ θανάτου παλιγγενεσίαν. Ἐλύπει δ' αὐ-
 20 τοῦς ἢ πῆρα τις ἐλοῦσα εἰς χεῖρας, ἐξ ἧς συνήσθιον,
 ἢ γαυλὸς ὀφθεῖς, ἐξ οὗ συνέπιον, ἢ σύριγξ ἀμελοῦς ἐρ-
 ριμμένη, δῶρον ἐρωτικὸν γεγεννημένη. Πύχοντο δὲ
 ταῖς Νύμφαις καὶ τῷ Πανί καὶ τούτων αὐτοῦς ἐκλύ-
 σασθαι τῶν κακῶν καὶ δεῖξαι ποτ' αὐτοῖς καὶ ταῖς ἀγέ-
 25 λαις ἦλιον· ἄμα τ' εὐχόμενοι τέχνην ἐζήτουν δι' ἧς
 ἀλλήλους θεᾶσονται. Ἡ μὲν δὲ Χλόη δεινῶς ἀπορος
 ἦν καὶ ἀμήχανος· αἰεὶ γὰρ αὐτῇ συνῆν ἢ δοκοῦσα μήτηρ,
 ἔρια τε ξαίνειν διδάσκουσα καὶ ἀτράκτους στρέφειν,
 καὶ γάμου μνημονεύουσα· ὁ δὲ Δάφνις, οἷα σχολὴν
 30 ἄγων καὶ συνετώτερος κόρης, τοιόνδε σόφισμα εὖρεν
 ἐς θεᾶν τῆς Χλόης.

Ε'. Πρὸ τῆς αὐλῆς τοῦ Δρύαντος, ὑπ' αὐτῇ τῇ αὐλῇ,
 μυρρίαι μεγάλαι δύο καὶ κιττός ἐπεφυκίει. Αἱ μυρρί-
 ναι πλησίον ἀλλήλων, ὁ κιττός ἀμφοτέρων μέσος· ὥστ'
 35 ἐφ' ἑκατέραν διαθεῖς τοὺς ἀκρέμονας ὡς ἄμπελος, ἄν-
 τρου σχῆμα διὰ τῶν φύλλων ἐπαλλαττόντων ἐποίει· καὶ
 ὁ κόρυμβος πολὺς καὶ μέγας ὅσος βότρυς κλημάτων
 ἐξεκρέματο. Ἦν οὖν πολλὸ πλῆθος περὶ αὐτὸν τῶν
 χειμερινῶν ὀρνίθων, ἀπορία τῆς ἐξω τροφῆς· πολὺς μὲν
 40 κόψιγος, πολλὴ δὲ κίχλη, καὶ φάτται καὶ ψᾶρες καὶ
 ὅσον ἄλλο κιττοφάγον πετερόν. Τούτων τῶν ὀρνίθων
 ἐπὶ προφάσει θήρας ἐξώρμησεν ὁ Δάφνις, ἐμπλήσας
 μὲν τὴν πῆραν ὀνημάτων μεμελιτωμένων, κομίζων δ'
 ἐς πίστιν ἰξὸν καὶ βρόχους. Τὸ μὲν οὖν μεταξὺ στα-
 45 δίων ἦν οὐ πλέον δέκα· οὐπω δ' ἡ χιὼν λελυμένη
 πολὺν αὐτῷ κάματον παρέσχε· ἐρωτῶ δ' ἄρα πάντα
 βάσιμα καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ Σκυθικὴ χιὼν.

Γ'. Δρόμω οὖν πρὸς τὴν αὐλὴν ἔρχεται, καὶ ἀπο-
 σιστάμενος τῶν σκελῶν τὴν χιὼνα τοὺς τε βρόχους
 50 ἔσθησε καὶ τὸν ἰξὸν βάδουσι μακρᾶς ἐπίλειψε· καὶ
 ἐκαθέζετο τὸ ἐντεῦθεν ὀρνίθας καὶ τὴν Χλόην μεριμ-
 νῶν. Ἄλλ' ὀρνίθες μὲν καὶ ἦχον πολλοὶ καὶ ἐλήφθησαν
 ἱκανοὶ, ὥστε πράγματα μυρία ἔσχε συλλέγων αὐτοὺς
 καὶ ἀποκτινύς καὶ ἀποδύων τὰ πτερά· τῆς δ' αὐλῆς

Arbores obrutæ videbantur; terra universa cooperta, nus-
 quam apparebat, nisi circa scatebras et fluvios. Nemo
 itaque gregem pabulatum educebat, vel ipse prodibat foras;
 sed luculentis focis accensus tempore gallorum cantus, alii
 lina versabant et intorquebant, alii caprinos contexebant
 pilos, alii tendiculas avibus capiendis artificiose construe-
 bant. Tunc boves curabant in præsepibus palea; capras
 ovesque in caulis fronde; porcos in harris, iligneis quer-
 neisque glandibus.

IV. Cum itaque omnes necessario domi definerentur,
 ceteri agricolæ atque pastores agebant liliare, utpote qui
 a laboribus ad aliquantum temporis liberati essent, ci-
 bumque matutinum sumerent, longumque dormirent son-
 num; adeo ut ipsis hiems, æstate, autumno, immo ipso
 vere jucundior videretur. At Chloë Daphnisque in memo-
 riam intermissarum voluptatum revocati, ut osculati inter
 se fuissent, ut in mutuos se dedissent complexus, ut com-
 muni usi fuissent esca, jam noctes transigebant insomnes
 atque mæsti, nihilque tam avidè expectabant, quam ver-
 num tempus, quo quasi ex morte renatio ipsis esset futura.
 Dolor præterea ipsis oboriebatur, si vel pera quadam in
 manus eorum veniret, ex qua cibum antea simul deprom-
 sissent, vel mulctrum, unde prius simul potassent, vel
 fistula neglectim projecta, quæ quidem donum fuisset ama-
 torum. Nymphias igitur et Panem precabantur, ut ipsos
 hisce expedirent malis, sibi gregibusque solem tandem exhibe-
 rent, et una precando, quærebant sibi viam, qua se mu-
 tuo contemplantur. Chloë autem admodum animi dubia
 consilii que plane erat inops; namque illi ea, quæ habebatur
 mater, semper assidebat, lanam carminare docens et tor-
 quere fusum; nonnunquam et inmundi conjugii mentionem
 injiciens: Daphnis vero, utpote otium agens et puella soler-
 terior, hujusemodi artem videndæ Chloæ excogitavit.

V. Ante casam Dryantis, et quidem sub ipsa casa, myrti
 proceræ duæ et hedera consita erat. Myrti juxta se vicina
 stabant, hedera vero in medio utriusque erat, quæ ad
 utramque suos diffundens ramos, haud secus ac vitis, for-
 mam antri foliis alternantibus præbebat; plurimus magi-
 tudineque racemo par corymbus e palmitibus pendebat.
 Hinc juxta hanc ingens avium hibernarum multitudo inopia
 victus compulsa, quem foris non inveniebat; frequentes
 erant merule, frequentes turdi, palumbes, atque sturni, et
 quæcumque hederam depasci amant volucres. Sub prætextu
 illius aucupii profectus est Daphnis, pera obsoniis mellitis
 repleta, et ad fidem faciendam viscum et laqueos secum
 portans. Loci quidem intercapedo non excedebat stadia
 decem; at vero nix nondum resoluta plurimum illi negotii
 facesset: verum amoris cuncta, ignis, aqua, immo nix
 ipsa Scythica, sunt pervia.

VI. Igitur cursitando ad casam pervenit, niveque cruribus
 decussa, laqueos collocavit, viscumque virgis longis illevis;
 dehinc consedit, de avibus et de Chloë sollicitus. Ceterum
 volucres quidem et advolarunt complures, et capta fuit
 ipsarum satis magna copia; adeo ut mille modis occupatus
 esset Daphnis eas colligendo, necando, plumis nudando;

προῆλθεν οὐδεὶς, οὐκ ἀνὴρ, οὐ γύναιον, οὐ κατοικίδιος ὄρνις, ἀλλὰ πάντες τῷ πυρὶ παραμένοντες ἔνδον κατέκειντο· ὥστε πάνυ ἤπορεῖτο ὁ Δάφνις ὡς οὐκ ἐπ' αἰσίοις ὄρνισιν ἐλθῶν· καὶ ἐτόλμα πρόφρασιν σκηψάμενος ὥσασθαι διὰ θυρῶν καὶ ἐξήτει πρὸς αὐτὸν ὃ τι λεχθῆναι πιθανώτερον. « Πῦρ ἑναυσόμενος ἤλθον· μὴ γὰρ οὐκ ἦσαν ἀπὸ σταδίου γείτονες; Ἄρτους αἰτησόμενος ἤκον· ἀλλ' ἢ πῆρα μεστὴ τροφῆς. Οἴνου δέομαι· καὶ μὴν χθῆς καὶ πρῶτην ἐτρώγῃσας. Λύκος με

15 ἐδίωκε· καὶ ποῦ τὰ ἴχνη τοῦ λύκου; Θηράσων ἀφικόμεν τὸς ὄρνιθας· τί οὖν θηράσας οὐκ ἄπει; Χλόην θεάσασθαι βούλομαι· πατρὶ δὲ τίς καὶ μητρὶ παρθένου τοῦθ' ὁμολογεῖ; πταίων δὲ πανταχοῦ σιωπῆ· ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἀπάντων ἀνυπόπτον. Ἄμεινον ἄρα σιγᾶν·

15 Χλόην δ' ἤρος ὄψομαι, ἐπεὶ μὴ εἴμαρτο, ὡς εἴοικε, χεϊμῶνός με ταύτην ἰδεῖν. » Τοιαῦτα δὲ τινα διανοηθεὶς καὶ τὰ θηραθέντα συλλαβῶν, ὠρμητο ἀπιένας· καὶ, ὥσπερ αὐτὸν οἰκτεῖραντος τοῦ Ἔρωτος, τάδε γίνεται.

Z'. Περὶ τράπεζαν εἶχον οἱ ἀμφὶ τὸν Δρύαντα·

20 κρέα διήρητο, ἄρτοι παρατίθεντο, κρατῆρ ἐκίρνατο. Εἷς δὲ κύων τῶν προβατευτικῶν ἀμέλειαν φυλάξας, κρέας ἀρπάσας ἔφυγε διὰ θυρῶν. Ἀλήγῃσας ὁ Δρύας (καὶ γὰρ ἦν ἐκεῖνου μάτρα), ξύλον ἀρπασάμενος ἐδίωκε κατ' ἴχνος, ὥσπερ κύων διώκων δὲ, καὶ κατὰ τὸν κιττὸν γενόμενος, ὄρξ τὸν Δάφνιν ἀναθεμιμένον ἐπὶ τοὺς ὤμους τὴν ἄγραν καὶ ἀποσοβεῖν ἐγνωκότα. Κρέως μὲν (οὖν) καὶ κυνὸς αὐτίκα ἐπελάθετο, μέγα δὲ βοήσας, χαίρε, ὦ παῖ, περιεπλέκετο καὶ κατεφιλεῖ καὶ χειρὶ λαβόμενος ἤγεν ἔσω. Μικροῦ μὲν οὖν ἰδόντες ἀλλή-

25 λους εἰς τὴν γῆν κατερρύησαν· μεῖναι δὲ καρτερήσαντες ὀρθοὶ προσηγόρευσάν τε καὶ κατεφιλήσαν· καὶ τοῦτο οἰνεὶ ἔρειμα αὐτοῖς τοῦ μὴ πεσεῖν ἐγένετο.

II'. Τυχῶν οὖν ὁ Δάφνις παρ' ἐλπίδας καὶ φιλημάτων καὶ Χλόης, τοῦ τε πυρὸς ἐκαθέσθη πλησίον καὶ

35 ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἀπὸ τῶν ὤμων τὰς φάττας ἀπεφορτίσατο καὶ τοὺς κοψίχους, καὶ διηγεῖτο πῶς ἀσχάλλων πρὸς τὴν οἰκουρίαν ὠρμησε πρὸς ἄγραν· καὶ ὅπως τὰ μὲν αὐτῶν βρόχοις, τὰ δ' ἰξῶ λάβοι, τῶν μύρτων καὶ τοῦ κιττοῦ γλιχόμενα. Οἱ δ' ἐπήνουν τὸ ἐνεργὸν καὶ

40 ἐκέλευον ἐσθτεῖν, ὣν ὁ κύων κατέλιπεν. Ἐκέλευον δὲ τῇ Χλόῃ πιεῖν ἐρχέαι. Καὶ ἡ χαίρουσα τοῖς τ' ἄλλοις ὠρεξε καὶ Δάφνιδι μετὰ τοὺς ἄλλους· ἐσχήπτετο γὰρ ὀργίξεσθαι, διότι ἐλθὼν ἐμελλεν ἀποτρέχειν οὐκ ἰδίον. Ὅμως μέντοι πρὶν προσενεγκεῖν, ἀπέπιεν· εἴθ' οὕτως

45 ἔδωκεν. Ὁ δὲ, καίτοι διψῶν, βραδέως ἔπινε, παρέχων ἑαυτῷ διὰ τῆς βραδύτητος μακροτέραν ἡδονήν.

Θ'. Ἡ μὲν δὲ τράπεζα ταχέως ἐγένετο κενὴ ἄρτων καὶ κρεῶν· καθήμενοι δὲ περὶ τῆς Μυρτάλης καὶ τοῦ Λάμωνος ἐπυθάνοντο καὶ εὐδαιμονίζον αὐτοὺς τοιούτων

50 γηροτρόφον εὐτυχήσαντας. Καὶ τοῖς ἐπαίνοις μὲν ἤδετο, Χλόης ἀκρωμένης· ὅτε δὲ κατέϊχον αὐτὸν, ὡς θύσοντες Διονύσι τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, μικροῦ δεῖν ὑφ' ἡδονῆς ἐκεῖνους ἀντὶ τοῦ Διονύσου προσεκύνθησαν. Αὐτίκ' οὖν ἐκ τῆς πῆρας προσκομίξε μελιτώματα

extra tamen villam nemo prodibat, nec mas, nec femina, immo ne quidem gallina villaris; sed omnes ad ignem desiderantes intus erant conclusi: ita ut animi pendens, quo se verteret, Daphnis nesciret: veluti malis progressus avibus; et audebat sane, modo commentitus fuisset speciosam quamdam rationem, foribus sese intrudere; ideoque secum delibebat, quid bene dici posset, quod a verisimilitudine minus abhorreret. Ignem accendere volebam. Scilicet intra stadii spatium vicinos non habebas? Panes petiturus accessi. Sed pera tibi plena cibi. Vino opus habeo. Atqui heri et nudius tertius vindemiasti. Lupus me persequebatur. Et ubinam lupi vestigium? Ad aves capiendas veniebam. Cum eas igitur cepisti, cur non abis? Chloënon videre cupio. At enim patri et matri virginis quis hoc fateatur? Aqua illi in omnibus haerebat. Verum enimvero nihil ex his omnibus caret suspicione. Melius itaque tacere. Chloënon autem tempore verno videbo, quandoquidem fata, quod videtur, hieme hanc me cernere vetant. His atque id genus aliis mente agitata, suisque, quas ceperat, avibus comprehensis, abitum moliebatur; at, velut ipsius vicem Cupido miseraretur, ista accidunt.

VII. Dryas cum suis mensae accumbebat, carnes distribuebantur, apponebantur panes, miscebatur crater. Interea canis unus ex pecuariis, observata dominorum incuria, raptoque carnis frustulo, proripuit se foras ex aedibus. Aegre hoc ferens Dryas, quippe ipsius portio erat, arrepto baculo illum persequebatur per vestigia, veluti alius canis; et cum persequendo jam ad hederam illam venisset, videt Daphnim suis sibi humeris captas aves imponentem, et citato gradu abire parantem. Atque statim canis et canis cura omni abjecta, alte exclamavit: salve, puer; collumque ejus invasit, et osculo dato, manu prehensum intro secum adduxit. Parum certe tum abfuit, quin se mutuo conspicientes Daphnis et Chloë in terram collapsi fuissent: obdurant tamen erecti instare, salutaverunt se et osculo exceperunt; idque fulcri instar ipsis, ne caderent, fuit.

VIII. Daphnis praeter spem et osculo potitus et Chloë, prope ignem assedit, et in mensam ab humeris palumbas cum merulis deposuit, referens, quo pacto pertæsus continuo desiderare domi, venatum proruperit, et quomodo nonnullas harum laqueis, alias visco, myrtos atque hederam appetentes, ceperit. Illi contra eum utpote laboriosum collaudabant, et ad edendum invitabant, quæ reliqua canis fecerat; Chloë vero, ut potum infunderet, mandabant. Tum ipsa hilaris facie alius porrexit, Daphnidi autem ultimo loco post ceteros; simulabat enim se illi subratam, quod istuc veniens, ne quidem visis illis, curriculo domum reverti voluisset; attamen priusquam offerret, praelibans inde aliquantum bibit, eique sic dedit. Ille, quantumvis sitiens, tarde bibeat, hac mora longiorem sibi voluptatcm elaborans.

IX. Mensaque subito panibus carnibusque vacua reddita, qui assidebant, super Myrtale et Lamone rogitabant, et beatos eos praedicabant, qui talem senectutis suae altorem nacti essent. Et Daphnidi sane, ipsum ita laudari, audiente Chloë, erat perjurandum; cumque illum praeterea detinerent, quod postquidam sacra facturi Baccho essent, parum abfuit, quin prae voluptate illos pro Baccho ipso adorasset. Ideoque confestim ex pera sua liba mellita non pauca de-

πολλὰ καὶ τοὺς θηραθέντας δὲ τῶν ὀρνίθων· καὶ τούτους ἐς τράπεζαν νυκτερινὴν ἠϋτρέπιζον. Δεύτερος κρατῆρ ἴστατο καὶ δεύτερον πῦρ ἀνεκάετο. Καὶ ταχὺ μάλα νυκτὸς γενομένης, δευτέρας τραπέζης ἐνεφοροῦντο·
 5 μεθ' ἣν τὰ μὲν μυθολογήσαντες, τὰ δ' ἄσαντες, εἰς ὕπνον ἐγώρουσαν, Χλόη μετὰ τῆς μητρὸς, Δρύας ἅμα Δάφνιδι. Χλόη μὲν οὖν οὐδὲν χρηστὸν ἦν ὅτι μὴ τῆς ἐπιούσης ἡμέρας ὀφθησόμενος ὁ Δάφνις· Δάφνις δὲ κενὴν τέρψιν ἐτέρπετο· τερπνὸν γὰρ ἐνόμιζε καὶ πατρὶ
 10 συγχοιμηθῆναι Χλόης· ὥστε καὶ περιέβαλλεν αὐτὸν καὶ κατεφίλει πολλάκις, ταῦτα πάντα ποιεῖν Χλόην ὄνειροπολοῦμενος.

Ι'. Ὡς δ' ἐγένετο ἡμέρα, κρύος μὲν ἦν ἐξαισίον καὶ αὔρα βόρειος ἀπέκαε πάντα. Οἱ δ' ἀναστάντες
 15 θύουσι τῷ Διονύσῳ κρῖον ἐνιαύσιον, καὶ πῦρ ἀνακαύσαντες μέγα, παρσκευάζοντο τροφήν. Τῆς οὖν Νάπης ἀρτοποιούσης καὶ τοῦ Δρύαντος τὸν κρῖον ἐψόντος, σκολοῦς ὁ Δάφνις καὶ ἡ Χλόη λαβόμενοι προῆλθον τῆς αὐτῆς ἴν' ὁ κιττός· καὶ πάλιν βρόχους στήσαντες καὶ
 20 ἔξον ἐπαλείψαντες ἐθέρων πλῆθος οὐκ ὀλίγον ὀρνίθων· ἦν δ' αὐτοῖς καὶ φιλημάτων ἀπολαύσεις συνεχῆς καὶ λόγιον ὀμιλία τερπνῆ. — Διὰ σέ ἦλλον, Χλόη. — Οἶδα, Δάφνι. — Διὰ σέ ἀπολλύω τοὺς ἀθλίους κοψίχους. Τίς οὖν σοι γίνομαι; Μένησός μου. — Μνημονεύου,
 25 νῆ τὰς Νύμφας, ἃς ὠμοσά ποτ' ἐν ἐκείνῳ τῷ ἄντρῳ, εἰς δ' ἤξομεν εὐθύς, ἂν ἡ χιών ταχῆ. — Ἄλλα πολλή εἰσι, Χλόη, καὶ δέδοικα μὴ ἐγὼ πρὸ ταύτης ταχῶ. — Θάρρει, Δάφνι, θερμὸς ἐστὶν ὁ ἥλιος. — Εἰ γὰρ οὕτως γένοιτο, Χλόη, θερμὸς, ὡς τὸ κῆον πῦρ τὴν καρδίαν τὴν
 30 ἐμήν. — Παίξεις ἀπατῶν με. — Οὐ, μὰ τὰς αἴγας, ἃς σύ μοι ἐκέλευες ὀμνύειν.

ΙΑ'. Τοιαῦτ' ἀντιφωνήσασα πρὸς τὸν Δάφνιν ἢ Χλόη, καθάπερ ἡγῶ, καλοῦντων αὐτοὺς τῶν περὶ τὴν Νάπην, εἰσέδραμον, πολλὸ περιττοτέραν τῆς χιτῆς θήραν κομιζόντες· καὶ ἀπαρξάμενοι τῷ Διονύσῳ κρατῆρος ἡσθιον
 35 κιττῶ τὰς κεφαλὰς ἐστεφανωμένοι. Καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, Ἰαχρον ἄσαντες καὶ εὐάσαντες, προέπεμπον τὸν Δάφνιν, πλῆσαντες αὐτοῦ τὴν πῆραν κρεῶν καὶ ἄρτων. Ἐδῶκαν δὲ καὶ τὰς φάττας καὶ τὰς κίχλας Λάμῳ
 40 καὶ Μυρτάλῃ κομιζέειν, ὡς αὐτοὶ θηράσοντες ἄλλας, ἔστ' ἂν ὁ χειμῶν μὲν καὶ ὁ κιττός μὴ λείπῃ. Ὁ δ' ἀπῆει, φιλήσας αὐτοὺς προτέρους Χλόης, ἵνα τὸ ἐκείνης καθαρὸν μείνῃ φιλημα. Καὶ ἄλλας δὲ πολλὰς ἦλθεν ὁδοὺς ἐπ' ἄλλαις τέχναις· ὥστε μὴ παντάπασιν αὐτοῖς
 45 γένεσθαι τὸν χειμῶνα ἀνέραστον.

ΙΒ'. Ἦδη δ' ἦρος ἀρχομένου καὶ τῆς μὲν χιόνος λυομένης, τῆς δὲ γῆς γυμνομένης καὶ τῆς πόας ὑπανθούσης, οἱ τ' ἄλλοι νομῆες ἦγον τὰς ἀγέλας ἐς νομὴν καὶ πρὸ τῶν ἄλλων Χλόη καὶ Δάφνις, οἷα μείζονι δουλεύοντες ποιμένι. Εὐθύς οὖν δρόμος ἦν ἐπὶ τὰς Νύμφας καὶ τὸ ἄντρον, ἐντεῦθεν ἐπὶ τὸν Πῆνα καὶ τὴν πῆτυν, εἴτ' ἐπὶ τὴν ὄρν, ὑπ' ἣν καθίζοντες καὶ τὰς ἀγέλας ἐνεμον καὶ ἀλλήλους κατεφίλουσαν. Ἀνεξήτησάν τε καὶ ἄνθη στεφανῶσαι θέλοντες τοὺς θεοὺς· τὰ δ'

promisit et captas aves; easque in cornam nocturnam arparaverunt. Secundus crater statuebatur, alterque ignis denuo accendebatur; jamque nocte quam celerrime oborta, secundis explebantur ferculis, a quibus partim enarrando fabulas, partim canendo, cubitum secedebant, Chloë cum matre, Dryas una cum Daphnide. Atqui nihil inde utilitatis ad Chloën redibat, nisi quod crastino die iterum Daphnis esset adspiciendus: inani gaudio sese pascebat Daphnis; suave namque ducebat vel cum Chloës parente una cubare; adeo ut eum quoque amplexaretur, et sæpe osculetur, omnia nempe hæc cum Chloë agere se somnians.

X. Ut illuxit dies, frigus erat acerrimum, et vis Boreæ adurebat omnia. Illi autem surgentes Bacchō aricem maculant anniculum, nec non luculento igne accenso, cibum apparant. Nape autem panem conficente et Dryante arietem elixante, otium Daphnis atque Chloë nacti, extra villam prodierunt, ubi erat hedera; iterumque pedicis positis et virgis visco illitis, vim haud spernendam avium ceperrunt. Continuo interim mutuis fruebantur osculis iucundosque sermones seriebant: Propter te veni, Chloë. — Scio, Daphni. — Tua causa misellas interimio merulas? In quo igitur sum apud te pretio? Sis memor mei. — Tui memini, ita me ament Nymphæ, [per quas aliquando antro in illo juravi, ad quod, simulac nix resoluta fuerit, veniemus. — Verum alte cumulatâ jacet, Chloë; et metuo, ne ipsemet ante illam liquescam. — Esto bono animo, Daphni, sol namque fervet. — Utinam ita, mea Chloë, ferveat, quemadmodum flamma illa, in eum quæ adurit cor! — Iocose agis et me decipis. — Non equidem, non per capras, per quas tu me jubebas jurare.

XI. Cum Chloë talibus verbis vicissim Daphnidi respondisset velut echo, ipsos vocavit Nape et curriculo intrarunt, præda longe uberiori quam hesternâ fuerat reportata; tum vero Bacchō primitiis de vino libatis, epulabantur, capita redimiti hedera. Utque tempus fult, Bacche et Evœ clamato, Daphnim dimiserunt, ipsius pera carnibus et panibus prius repleta. Dederunt et illi palumbes ac turdos, Lamoni et Myrtalæ afferendos, tanquam ipsi alios capturi, dum quidem hiems maneret, nec hedera deficeret. Daphnis itaque sic abiit, osculatus ceteros priores, quam Chloën, quo hujus suavium illibatum sibi servaretur. Aliasque sæpe ad eos profectus est, alias atque alias rationes excogitando; ita ut ipsis non omnino amoris expertibus hiems effluerit.

XII. Ineunte jam vere cum nix resoluta, terraque detecta esset et herbe virescerent, pastores ceteri greges in pascua educabant et ante alios Chloë et Daphnis, utpote longe potentiori servientes pastori. Illico igitur cursus ad Nymphas et antrum dirigitur: illinc ad Panem et pinum, deinde ad quercum, sub qua sedentes et greges pascebant et sese invicem osculabantur. Conquisiverunt et flores coronis ornare deos volentes; hos autem vix Zephyrus alendo, sol-

ἄρτι ὁ ζέφυρος τρέφων καὶ ὁ ἥλιος θερμαίνων ἐξῆγεν·
 ἄμμος δ' εὐρέθη καὶ ἰα καὶ νάρκισσος καὶ ἀναγαλλίς καὶ
 ὄσα ἦρος πρωτοφορήματα. Ἡ μὲν Χλόη καὶ ὁ Δάφνις
 ἀπ' αἰγῶν καὶ ἀπ' οἴων ἐπινον γάλα νέον καὶ τούτου
 5 στεφανοῦντες τὰ ἀγάλματα, κατέσπεισαν. Ἀπήρ-
 ξαντο καὶ σύριγγος, καθάπερ τὰς ἀηδόνας ἐξ τῆν μου-
 σικῆν ἐρεθίζοντες· αἱ δ' ὑπερβέγγοντο ἐν ταῖς λόγχμαῖς
 καὶ τὸν Ἴτυν κατ' ὀλίγον ἠκρίβουν, ὥσπερ ἀνα-
 μιμνησκόμεναι τῆς ὁδοῦ ἐκ μακρᾶς σιωπῆς.

10 **II'**. Ἐβληχῆσάτο που καὶ ποίμνιον· ἐσκήρτησάν
 που καὶ ἄρνες καὶ ταῖς μητράσιν ὑποκλάσαντες [αὐ-
 τοὺς] τὴν θηλὴν ἔσπασαν· τὰς δὲ μήπω τετοκυίας οἱ
 κριοὶ κατεδίωκόν τε καὶ κάτω στήσαντες ἔβαινον ἄλλος
 ἄλλην. Ἐγίνοντο καὶ τράγων διωγμοὶ καὶ ἐξ τὰς
 15 αἴγας ἐρωτικώτερα πηδήματα καὶ ἐμάχοντο περὶ τῶν
 αἰγῶν καὶ ἕκαστος εἶχεν ἰδίας καὶ ἐφύλαττε μή τις αὐτὰς
 μοιγέυση λαθῶν. Καὶ γέροντας ὀρῶντας ἐξώρμησεν ἄν
 εἰς ἀφροδίτην τὰ τοιαῦτα θεάματα· οἱ δὲ καὶ νέοι καὶ
 σφριγῶντες καὶ πολλὴν ἤδη χρόνον ἔρωτα ζητοῦντες
 20 ἐξεκάντο πρὸς τὰ ἀκούσματα καὶ ἐτήχοντο πρὸς τὰ
 θεάματα καὶ ἐξήτουν καὶ αὐτοὶ περιττότερόν τι φιλή-
 ματος καὶ περιβολῆς, μάλιστα δ' ὁ Δάφνις. Οἷα γοῦν
 ἐνηθῆσας τῇ κατὰ τὸν χειμῶνα οἰκουρίᾳ καὶ εὐσυχολίᾳ,
 πρὸς τε τὰ φιλήματα ὄργα καὶ πρὸς τὰς περιβολὰς
 25 ἐσκιτάλιζε καὶ ἦν ἐς πᾶν ἔργον περιεργότερος καὶ θρα-
 σύτερος.

ΙΔ'. Ἦπει δὴ τὴν Χλόην χαρίσασθαι οἱ πᾶν ὄσον
 βούλεται καὶ γυμνὴν γυμνῷ συγκατακλιθῆναι μακρό-
 30 τερον ἢ πρόσθεν εἰώθεσαν· τούτο γὰρ δὴ λείπει τοῖς
Φιλητᾶ παιδεύμασιν, ἵνα δὴ γένηται τὸ μόνον ἔρωτα
 παῦον φάρμακον. Τῆς δὲ πυθνανομένης, τί πλέον ἐστὶ
 φιλήματος καὶ περιβολῆς καὶ αὐτῆς κατακλίσεως καὶ
 τί ἔργω δρᾶσαι γυμνὸς γυμνῷ συγκατακλιθεῖ· « τοῦτο,
 εἶπεν, ὃ οἱ κριοὶ ποιῶσι τὰς οἰς, καὶ οἱ τράγοι τὰς αἰ-
 35 γας. Ὅρξ, ὡς μετὰ τοῦτο τὸ ἔργον οὐτ' ἐκείναι φεύ-
 γουσιν ἔτι αὐτοὺς, οὐτ' ἐκείνοι κάμνουσι διώκοντες,
 ἀλλ' ὥσπερ κοινῆς λοιπὸν ἀπολαύσαντες ἡδονῆς συνέ-
 μονται; Γλυκὺ τι, ὡς ἔοικεν, ἐστὶ τὸ ἔργον καὶ νικᾷ τὸ
 ἔρωτος πικρόν. « Ἐἴτ' οὐχ ὄρξ, ὦ Δάφνι, τὰς αἴγας
 40 καὶ τοὺς τράγους, τὰς οἰς καὶ τοὺς κριοὺς, ὡς ὄρθοι μὲν
 ἐκείνοι δρῶσιν, ὄρθοι δ' ἐκείναι πάσχουσιν· οἱ μὲν πη-
 δήσαντες, αἱ δὲ κατανωτισάμεναι; Σὺ δὲ γ' ἐμὲ ἀξιοῖς
 συγκατακλιθῆναι καὶ ταῦτα γυμνῆν; Καίτοι γ' ἐκείναι
 πόσον ἐκδεδυμμένας ἐμοῦ λασιώτεροι; » Πειθεταὶ
 45 Δάφνις καὶ συγκατακλινεῖς αὐτῇ πολλὴν χρόνον ἔκειτο
 καὶ οὐδὲν ὄν [ἔνεκα] ὄργα ποιεῖν ἐπιστάμενος, ἀνί-
 στησιν αὐτὴν καὶ κατόπιν περιεφύετο μιμούμενος τοὺς
 τράγους. Πολλὸ δὲ μάλλον ἀπορηθεὶς, καθίσας ἔκλαιεν,
 εἰ καὶ κριῶν ἀμαθέστερος εἰς τὰ ἔρωτος ἔργα.

50 **ΙΕ'**. Ἦν δὲ τις αὐτῷ γείτων, γεωργὸς γῆς ἰδίας,
 Χρῶμις τοῦνομα, παρηθῶν ἤδη τὸ σῶμα. Τούτῳ
 γύναιον ἦν ἐπακτὸν ἐξ ἄσπετος, νέον καὶ ὠρατὸν καὶ
 ἀγροικίας ἀβρότερον· τούτῳ Λυκαίνιον ὄνομα ἦν.
 Αὕτη ἡ Λυκαίνιον δρῶσα τὸν Δάφνιν καθ' ἐκάστην

que suo calore fovendo, educere incipiebant : tamen jam
 illis inventæ sunt violæ, narcissus et anagallis et ceteræ
 veris primitiæ. Chloë etiam et Daphnis caprarum ovium-
 que lac recens bibebant, idque coronando simulacra diis
 libavere. Quin et fistulæ primitias solverunt, tanquam
 lusciniæ ad cantum provocantes, quæ ex virgultis resona-
 bant, Itynque paulatim accurate exprimebant, veluti post
 longum silentium cantum memoria repetentes.

XIII. Alibi etiam grex balabat, alibi et saltu lasciviebant
 agni, et matribus sese substernentes, mammam premebant;
 quæ vero nondum pepererant, hasce arietes persequentes,
 alius aliam subjectam et suppositam inibat. Hirci etiam
 sectabantur capras, inque illas lasciviores faciebant saltus,
 deque capellis pugnabant, et unusquisque suas habebat et
 sollicite curabat ne quis mæchus clam eas adoriretur.
 Hujusmodi spectacula videntes vel ipsi senes, ad venerem
 irritati fuissent; illi vero et juvenes, et præterea prurientes,
 quique jam pridem amatoria appetebant voluptates, hisce
 auditis inflammabantur, hisce visis intabescebant, et ipsi
 aliquid requirebant quod osculo amplexuque præstantius
 foret : tum præcipue Daphnis, quippe qui per hiemem domi
 servando et nihil agendo adolevisset, jam ad oscula impa-
 tientius ferebatur, et ad complexus lascivius gestiebat, erat-
 que in omni re venerea plus solito curiosior et audacior.

XIV. Petebat sane a Chloë, ut in omnibus, quæ vellet,
 sibi morem generet, suique copiam ipsi faceret, nudaque
 cum nudo longius, quam antea consueverant, concumberet :
 illud dicens adhuc desiderari juxta ea, quæ præceperat
 Philetas, tanquam unicum sedando amoris remedium.
 Chloæ sciscitanti, quid amplius esset osculo, amplexu et
 concubitu ipso, quidve statuisset patrare nudus nudæ in-
 cubendo; illud, inquit, quod arietes ovibus, quod hirci
 capris faciunt. Vides, ut, hoc opere peracto, nec hæc pos-
 tea illos refugiant, nec illi has insectando se postea fatigent;
 sed communi deinceps veluti fruitæ sint voluptate una pas-
 cantur. Dulce quid, ut videtur, hoc opus habet, atque
 amoris vincit amaritudinem. Quid? an non vides, Daphni,
 capras et hircos, sicuti arietes et oves, quemadmodum recti
 illi faciant, et rectæ contra istæ patiantur; alteri nempe
 insilientes, alteræ vero dorso impositos admittentes? Tu
 tamen a me petis, ut una recumbam, idque nuda? Atqui
 illæ me, vestibus depositis, quanto sunt hirutiores? Paret
 Daphnis, et concumbens cum ea, diu jacuit; nesciusque
 quidquam eorum agere, quorum gratia tanto libidinis im-
 petu concitabatur, illam erigit, et a tergo, hircos imi-
 tando, illi adhæsit. At multo magis animi pendens, plo-
 ravit sedens quod arietibus rudior rerum amatoriarum esset.

XV. Erat autem ipsi vicinus quidam, proprii agelli cul-
 tor, nomine Chromis, ætatis jam ad senectutem vergentis.
 Hic uxorem ex oppido duxerat, juvenulam, nec non for-
 masam atque feminis rusticis venustiorē, cui nomen Ly-
 cænim. Hæc Lycænim quotidie Daphnim conspicata,

ἡμέραν παρελθόντα ἄσ ἀϊγας ἔωθεν εἰς νομὴν, νύκτωρ ἐκ νομῆς, ἐπεθύμησεν ἔραστὴν κτήσασθαι ὠρώρις δελεάσασα. Καὶ δὴ ποτε λοχῆσασα μόνον καὶ σύριγγα ὄρωρον ἔδωκε καὶ μέλι ἐν κηρίῳ καὶ πήραν ἐλάφου· εἰ-
 5 πὴν δὲ τὸ ἴκνει, τὸν Χλόης ἔρωτα καταμαντευομένη·
 πάνυ γὰρ ἑώρα προσκείμενον αὐτὸν τῇ κόρῃ. Πρό-
 τερον μὲν οὖν ἐκ νευμάτων καὶ γέλωτος συνεβάλετο
 τοῦτο· τότε δ' ἐξ ἑθινοῦ, σκηψαμένη πρὸς Χρῶμιν ὡς
 παρὰ τίκτουςαν ἄπεισι γείτονα, κατόπιν τ' αὐτοῖς παρ-
 10 ηκολούθησε καὶ εἰς τινα λόχμην ἐγκρύψασα ἑαυτὴν, ὡς
 μὴ βλέποιο, πάντ' ἤκουσεν ὅσα εἶπον, πάντ' εἶδεν
 ὅσα ἔπραξαν· οὐκ ἔλαθεν αὐτὴν οὐδὲ κλαύσασα ὁ Δάφνις.
 Συναλγῆσασα δὴ τοῖς ἀθλοῖσι καὶ καιρὸν ἤκειν νομι-
 σασα διττὸν, τὸν μὲν εἰς τὴν ἐκεινῶν σωτηρίαν, τὸν δ'
 15 εἰς τὴν ἑαυτῆς ἐπιθυμίαν, ἐπιτεργᾶται τι τοιόνδε.

ΙΓ'. Τῆς ἐπιούσης ὡς παρὰ τὴν γυναῖκα ἐκείνην
 τὴν τίκτουςαν ἀπιούσα, φανερώς ἐπὶ τὴν ὄρῳν, ἴν' ἐκά-
 20 θηγτο Δάφνις καὶ Χλόη, παραγίνεται καὶ ἀκριβοῦς μι-
 μησαμένη τὴν τεταραγμένην· « Σώσόν με, εἶπε, Δάφνι,
 τὴν ἀθλίαν· ἐκ γὰρ μοι τῶν γηνῶν τῶν εἰκῶν ἕνα τὸν
 κάλλιστον ἀετὸς ἤρπασε· καὶ, ὅτι μέγα φορτίον ἀρά-
 μενος, οὐκ ἐδυνήθη μετέωρος ἐπὶ τὴν συνήθη τὴν ὑψη-
 λὴν κομίσει ἐκείνην πέτραν, ἀλλ' εἰς τήνδε τὴν ὕλην
 τὴν ταπεινὴν ἔχων κατέπεσε. Σὺ τοίνυν, πρὸς τῶν
 25 Νυμφῶν καὶ τοῦ Πανὸς ἐκεινοῦ, συνεισελθὼν εἰς τὴν
 ὕλην, μόνη γὰρ δέδοικα, σῶσόν μοι τὸν χῆνα, μηδὲ
 περιύδης ἀτελεῖ μοι τὸν ἀριθμὸν γενόμενον. Τάχα δὲ
 καὶ αὐτὸν τὸν αἰτὸν ἀποκτενεῖς καὶ οὐκ ἔτι πολλοὺς
 ὑμῶν ἀρνας καὶ ἐρίφους ἀρπάσει. Τὴν δ' ἀγέλην τέως
 30 φρουρήσει Χλόη· πάντως αὐτὴν ἴσασιν αἱ αἶγες αἰεῖ
 σοι συννέμουσαν. »

ΙΖ'. Οὐδὲν τῶν μελλόντων ὑποπτεύσας ὁ Δάφνις,
 εὐθὺς ἀνίσταται καὶ ἀράμενος τὴν καλαύροπα κατόπιν
 35 ἠκολούθει τῇ Λυκαίνιῳ· ἥ δ' ἤγειτο ὡς μακροτάτῃ τῆς
 Χλόης καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ πυκνότερον ἐγένοντο, πηγῆς
 πλησίον καθίσει κελεύσασα αὐτόν· « Ἐρᾶς, εἶπε,
 Δάφνι, Χλόης, καὶ τοῦ· ἔμαθον ἐγὼ νύκτωρ παρὰ τῶν
 Νυμφῶν. Δι' ὄνειρατος ἐμοὶ τὰ χολικά σου διηγῆσαντο
 40 δάκρυα καὶ ἐκέλευσάν σε σῶσαι διδασκλήνην τὰ ἔρωτος
 ἔργα. Τὰ δ' ἐστὶν οὐ φιλήματα καὶ περιβολὴ καὶ ὅσα
 ὄρωσι κροῖο καὶ τράγοι· ἀλλὰ ταῦτα τηδῆματα καὶ τῶν
 ἐκεῖ γλυκύτερα· πρόσσεσι γὰρ αὐτοῖς χρόνος μακρο-
 τέρας ἡδονῆς. Εἰ δὴ σοι φίλον ἀπῆλλάχθαι κακῶν καὶ
 ἐν πέτρᾳ γενέσθαι ζητουμένον τερπνῶν, ἴθι, παραδίδου
 45 μοι τερπνὸν σαυτὸν μαθητὴν· ἐγὼ σε, χαριζομένη ταῖς
 Νύμφαις, ἐκεῖνα διδάξω. »

ΙΗ'. Οὐκ ἐκαρτέρησεν ὁ Δάφνις ὑπ' ἡδονῆς, ἀλλ'
 αἰτ' ἄγροικος καὶ αἰπόλος καὶ ἔρων καὶ νέος, πρὸ τῶν
 ποδῶν καταπεσὼν, τὴν Λυκαίνιον ἰκέτευεν, ὅτι τάχιστα
 50 διδάξει τὴν τέχνην, δι' ἧς δ βούλεται ὀράσει Χλόην·
 καὶ, ὡσπερ τι μέγα καὶ θεόπεμπτον ἀληθῶς μέλλειν
 διδάσκεισθαι καὶ ἔριφον αὐτῇ σηκίτην δώσειν ἐπηγγεί-
 λατο καὶ τυροὺς ἀπαλοὺς πρωτορρῦτου γάλακτος καὶ
 τὴν αἶγα αὐτήν. Εὐρούσα δὲ ἡ Λυκαίνιον αἰπολικῶν

mane ad pascua capras suas, noctu e pascuis abigentem, donis illum inescando sibi conciliare amatorem concupivit. Aliquando soli insidiata, fistulam ipsi, mel in favis, peram- que de pelle cervina donavit. Quidquam tamen eloqui verebatur, cum Daphnidis erga Chloën amorem facile con- jectaret; ipsum namque totum puellæ addictum videbat: quod antea quidem ex nutibus et risu poterat intelligere; tunc temporis vero mane, apud Chromin fingens se ad vi- cinam ire puerperam, a tergo illos est insecuta, et in fru- tetum quoddam densum irrependo sese abdidit, et non conspici posset, sicque omnia, quæ dixerunt, audivit, omnia, quæ patrarunt, vidit; ne flens quidem Daphnis illam latuit. Quare vicem horum miserorum dolens, rataque, gemi- nam sibi oblatam occasionem, cum salutis ipsorum invenien- dæ, tum suæ libidinis explendæ, tale quid comminiscitur.

XVI. Postridie ejus diei fingens, quasi iterum ad istam mulierem parturientem itaret, ad quercum aperte, sub qua Chloë atque Daphnis sedebant, accedit, accurateque animi consternationem præ se ferens: Serva me, inquit, Daphni, miseram: etenim ex anseribus mihi, qui numero viginti erant, unum, eumque optimum, eripuit aquila, quem ta- men, magno scilicet onere pressa, non potuit alte evolando in solitam illam excelsam petram deportare, sed in hancce humilem silvam cum eo decidit. Tu itaque, per Nymphas et Panem illum oro, hanc necum ingressus silvam, meum mihi serva anserem, sola enim intrare non ausim, neve sinas anserum meorum numerum sic imminui. Fortasse et aquilam hanc ipsam interimes, neque amplius tam multos vobis agnos hædosque rapiet. Ad custodiam gregis interea relin- quetur Chloë: omnino illam capellæ norunt, tanquam perpetuam tibi in pascendo sociam.

XVII. Daphnis, nihil futurorum suspicatus, surgit e ves- tigio et sumto pedo Lycænum pone sequitur, quæ illum quam longissime a Chloë abducebat; cumque jam, qua silva erat densissima, venissent, jusso illo sedere juxta fontem; amas, inquit, Daphni, Chloën; idque hac nocte ex Nym- phis rescivi. Hæc mihi in somniis hesternas tuas lacrimas exposuere atque jusserunt, ut te res amatorias edocendo, servarem. Hæc autem non sunt suavia et amplexus, et qualia faciunt arietes hircique, sed saltus hi longe illis dul- ciores; habent enim longioris temporis voluptatem. Quod si tibi collibitum fuerit hisce liberari malis et experimentum capere voluptatis ac suavitatis diu vobis quasita, æge, te- met mihi jucundum præbe discipulum; ego te, in harum Nympharum gratiam, informabo.

XVIII. Præ voluptate amplius sibi non temperavit Daph- nis, sed, utpote rusticus caprariusque, amans et adolescens, ad genua provolutus, supplex oravit Lycænum, ut quam primum hanc ipsum doceret artem, cujus beneficio, quod vellet, faceret Chloë; et veluti magnam vereque celo de- missam rem accepturus esset, cum hædum se illi lactentem largitulum tum caseolos tenellos de primo lacte factos immo

ἀφθονίαν, ὅταν οὐ προσεδόκησεν, ἤρχετο παιδεύειν τὸν Δάφνιν τοῦτον τὸν τρόπον. Ἐκέλευσεν αὐτὸν καθίσει πλῆσιόν αὐτῆς, ὡς εἶχε, καὶ φιλήματα φιλεῖν ὅσα εἰώθει καὶ ὅσα, καὶ φιλοῦντα ἅμα περιβάλλειν καὶ κατακλί-
 5 νεσθαι χαμαί. Ὡς δ' ἔκαθέσθη καὶ ἐφίλησε καὶ κατεκλίθη, μαθοῦσα ἐνεργεῖν δυνάμενον καὶ σφριγῶντα, ἀπὸ μὲν τῆς ἐπὶ πλευρὰν κατακλίσεως ἀνίστησιν, αὐτὴν δ' ὑποστορέσασα ἐντέχνως, ἐς τὴν τείως ζητουμένην ὁδὸν ἤγε· τὸ δ' ἐντεῦθεν οὐδὲν περιεργάζετο ξένον· αὐτὴ
 10 γὰρ ἡ φύσις λοιπὸν ἐπαίδευσεν τὸ πρακτέον.

ΙΘ'. Τελεσθείσης δὲ τῆς ἐρωτικῆς παιδαγωγίας, ὁ μὲν Δάφνις ἔτι ποιμενικὴν γνῶμην ἔχων, ὄρμητο τρέχειν ἐπὶ τὴν Χλόην καὶ ὅσα πεπαίδευτο δρᾶν αὐτίκα, καθάπερ δεδοικὼς μὴ βραδύνας ἐπιλάθοιτο· ἡ δὲ Λυκαί-
 15 νιον κατασχούσα αὐτὸν, ἔλεξεν ὧδε· « Ἔτι καὶ ταῦτά σε δεῖ μαθεῖν, Δάφνι. Ἐγὼ γυνὴ τυγχάνουσα πέπονθα νῦν οὐδέν· πάλαι γάρ με ταῦτ' ἀνὴρ ἄλλος ἐπαίδευσεν, μισθὸν τὴν παρθενίαν λαβὼν, Χλόη δὲ συμπαλαίουσά σοι ταύτην τὴν πάλην καὶ οἰμώζεται καὶ
 20 κλαύσεται καὶ αἵματι βρῦσεται πολλῶ, καθάπερ πεφρονεμένη. Ἀλλὰ σὺ τὸ αἶμα μὴ φοβηθῆς, ἀλλ' ἦνίκα ἂν πείσης αὐτὴν σοι παρασχέιν, ἄγαγε αὐτὴν εἰς τοῦτο τὸ χωρίον, ἵνα, κἂν βοᾷ, μηδεὶς ἀκούσῃ, κἂν θακρῶ, μηδεὶς ἴδῃ, κἂν αἰμαχθῆ, λούσῃται τῇ πηγῇ·
 25 καὶ μέμνησο ὅτι σε ἀνδρὰ ἐγὼ τὸρ Χλόης πεποίηχα. »

Κ'. Ἡ μὲν οὖν Λυκαίνιον προσαῦτ' ὑποθεμένη, κατ' ἄλλο μέρος τῆς ὕλης ἀπῆλθεν, ὡς ἔτι ζητοῦσα τὸν χῆνα· ὁ δὲ Δάφνις εἰς λογισμὸν ἄγων τὰ εἰρημένα, τῆς μὲν προτέρας δρᾶμῆς ἀπῆλλακτο, διαχλεῖν δὲ τῇ Χλόη
 30 περιττότερον ὄκει φιλήματος καὶ περιβολῆς, μήτε βοῆσαι θέλων αὐτὴν ὡς πρὸς πολέμιον, μήτε θακρῶσαι ὡς ἀλγοῦσαν, μήθ' αἰμαχθῆναι καθάπερ πεφρονεμένην· ἀρτιμαθῆς γὰρ ὢν ἐδεδοίκει τὸ αἶμα καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ἄρ' ἐκ μόνου τραύματος αἶμα γίνεται. Γνοὺς δὲ τὰ
 35 συνήθη τέρπεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐξέβη τῆς ὕλης· καὶ ἐλθὼν ἐν' ἐκάθητο στεφανίσκον ἴων πλέκουσα, τὸν τε χῆνα τῶν τοῦ ἀετοῦ ὄνυχων ἐφεύσατο ἐξαρπάσαι καὶ περιφρὸς ἐφίλησεν, ὅσον ἐν τῇ τέρψει Λυκαίνιον· τοῦτο γὰρ ἐξῆν ὡς ἀκίνδυνον. Ἡ δὲ τὸν στέφανον ἐφῆρμωσεν
 40 αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ καὶ τὴν κόμην ἐφίλησεν ὡς τῶν ἴων κρείττονα. Καὶ τῆς πῆρας προκομίσασα παλάθης μοῖραν καὶ ἄρτους τιάς, ἔδωκε φαγεῖν· καὶ ἐσθόντονος ἀπὸ τοῦ στόματος ἤρπαξε καὶ οὕτως ἤσθιεν ὥσπερ νεοττὸς ὄρνιθος.

ΚΑ'. Ἐσθιόντων δ' αὐτῶν καὶ περιττότερα φι-
 λούντων ὢν ἤσθιον, ναῦς ἁλιέων ὥφθη παραπλεύουσα. Ἄνεμος μὲν οὐκ ἦν, γαλήνη δ' ἦν καὶ ἐρέπτειν ἔδοκει. Καὶ ἤρεττον ἐρρωμένως· ἠπέγειντο γὰρ νεαλεῖς ἰχθύς τῶν πετραίων εἰς τὴν πόλιν διασώσασθαι τῶν τινι
 50 πλουσίων. Οἷον οὖν εἰώθασιν ναῦται δρᾶν ἐς καμάτων ἀμέλειαν, τοῦτο κακίνοι δρῶντες, τὰς κύππας ἀνέφερον· εἷς μὲν αὐτοῖς κελευστῆς ναυτικὰς ἤδεν ῥῶδᾶς, οἱ δὲ λοιποὶ, καθάπερ χορὸς, ὁμοφώνως κατὰ καιρὸν τῆς ἐκείνου φωνῆς ἐβῶν. Ἡνίκα οὖν ἐν ἀναπεπταμένη τῇ

LONGUS.

ipsam quoque capram pollicitus est. Quare Lycænum, ubi advertit tam prolixam caprarii liberalitatem, qualem non expectasset, cepit Daphnim ad istum modum instituere. Jussit illum, ut se habebat, juxta se sedere, nec non oscula figere qualia et quot consueverat, simul et inter basianum ruere in amplexus, seseque humi reclinare. Ut ergo sedit et basiavit atque reclinato corpore jacuit, ipsa jam edocta eum ad patrandum non solum fortem esse, verum etiam libidine furgere, ab reclinatione in latus facta ipsum erexit, seseque tum perite substernens, illum ad vium diu quæsitam direxit; deinde non ultra peregrinum istum circumduxit, ipsa natura, quod porro agendum restabat, docente.

XIX. Peracta tandem hacce amatoria informatione Daphnis, qui pastorem adhuc haberet mentem, statim ad Chloënum cursum instituit, et quæcumque didicisset, statim exsequi parat, tanquam veritatem, ne si paulisper moratus esset, illud ipsum oblivioni traderet. Verum Lycænum ipsum inhibuit, sic locuta: Insuper ista quoque te discere oportet, Daphni. Ego, quæ sum mulier, nihil nunc passa fui; olim namque me hæc vir alius docuit, pro mercede virginitate mea accepta. Chloë autem ubi tecum in hac palæstra colliculata fuerit, plorabit ejulabitque; immo jacebit hand secus ac vulnerata, multo manans sanguine. Verum non est, quod cruorem timeas; sed quando illam persuaseris, ut tibi morem gerat, tunc tu illam in hunc adducito locum, ubi, si forte clamaverit, nemo audiât, si lacrimata fuerit, nemo videat, si cruore fœdata fuerit, fonte se abluit; nec unquam oblivioni trade, quod ego te ante virum, quam Chloë, fecerim.

XX. Hisce igitur Lycænum præceptis traditis ad alteram silvæ partem secessit, veluti suum etiamnum anserem quæsitura; Daphnidi autem, dicta illa mente agitanti, prior ille impetus deferbnerat, verebaturque ullum Chloæ facessere negotium ultra osculum amplexumque, cavens, ne vel illa veluti hoste conspecto clamaret, vel tanquam dolore affecta fleret, vel sanguine fœdaretur tanquam contrucidata. Non ita dudum namque periculum fecerat ipse, ideoque a sanguine abhorrebat, sanguinemque de solo vulnere sequi opinabatur. Itaque cum constituisset se cum illa consueto modo oblectare, silva excessit; atque progressus ad locum, ubi sedebat corollam ex violis contextens, anserem illum aquilæ ex unguibus abs se extortum mentitus est, illique circumfusus basiavit, uti Lycænum in illo suavi ludo; illud quippe, utpote extra periculi aleam positum, licebat. Illa vero capiti ejus sertum aptavit, comamque, utpote violis longe præstantiorem, osculata est; deque pera caricanæ massæ portionem et panes aliquot depromptos porrexit esum, atque vescentis ab ore illa rapiens, instar aviculæ pulli edebat.

XXI. Dum edunt ipsi, crebriusque oscula ingerunt, quam escam, navis quædam piscatoria, quæ oram legebant, visa fuit. Nullus erat ventus, et malacia atque erat maris tranquillitas; remigare itaque visum, remisque valide incumbabant, festinabant enim recens captos pisces saxatiles euidam ex opulentis civibus in urbem vivos afferre. Quod igitur facere amant nautæ ad laborem fallendum, hoc idem illi egerunt, dum remos attollebant: unus inter ipsos hortator nauticos faciebat modos; reliqui, sicuti chorus, una voce conclamantes, per certa intervalla, ipsius vocem excipie-

θαλάττῃ ταῦτ' ἔπραττον, ἤφρανίζετο ἢ βοή χρομένης
 τῆς φωνῆς εἰς πολλὸν ἀέρα· ἐπεὶ δ' ἄκρα τινὶ ὑποδρα-
 μόντες εἰς κόλπον μνησιδῆ καὶ κόλπον εἰσῆλασαν,
 μεῖζων μὲν ἤκούετο βοή, σαφῆ δ' ἐξέπιπτεν εἰς τὴν γῆν
 5 τὰ τῶν κελουστῶν ἄσματα. Κόλλος γὰρ τῷ πεδίῳ
 αὐλῶν ὑποκείμενος καὶ τὸν ἦχον εἰς αὐτὸν ὡς ὄργανον
 δεχόμενος, πάντων τῶν φβεγγομένοι μμητῆν φωνῆν
 ἀπεδίδου, ἰδίᾳ μὲν τῶν κωπῶν τὸν ἦχον, ἰδίᾳ δὲ τὴν
 φωνῆν τῶν ναυτῶν· καὶ ἐγένετο ἀκουσμα τερπνόν.
 10 Φθονούσης γὰρ τῆς ἀπὸ τῆς θαλάττης φωνῆς, ἡ ἐκ τῆς
 γῆς φωνὴ τοσοῦτον ἐπαύετο βράδιον, ὅσον ἤρξατο
 ἐκείνη.

ΚΒ'. Ὁ μὲν οὖν Δάφνης εἰδὼς τὸ πραττόμενον, μόνῃ
 τῇ θαλάττῃ προσεῖχε καὶ ἐτέρπετο τῇ νηὶ παρατρε-
 15 χούσῃ τὸ πεδίον θᾶττον περσοῦ καὶ ἐπειρᾶτο τινα δια-
 σῶσασθαι τῶν ἄσματων, ὡς γένοιτο τῆς σύριγγος μέλη.
 Ἡ δὲ Χλόη τότε πρῶτον πειρωμένη τῆς καλουμένης
 ἡχούς, ποτὲ μὲν εἰς τὴν θάλατταν ἀπέβλεπε, τῶν
 ναυτῶν κελουστῶν, ποτὲ δ' εἰς τὴν γῆν ὑπέστρεφε
 20 ζητοῦσα τοὺς ἀντιφωνοῦντας. Καὶ ἐπεὶ παραπλευ-
 σάντων ἦν κὰν τῷ αὐλῶνι σιγῇ, ἐπυθάνετο τοῦ Δάφ-
 νιδος, εἰ καὶ ὀπίσω τῆς ἄκρας ἐστὶ θάλαττα καὶ ναῦς
 ἄλλη παρέπλει καὶ ἄλλοι ναῦται τὰ αὐτὰ ἦδον καὶ ἄμα
 πάντες σιωπῶσι. Γελάσας οὖν ὁ Δάφνης ἦδὺ καὶ φι-
 25 λήσας ἦδον φιλημα καὶ τὸν τῶν ἴων στέφανον ἐκείνῃ
 περιθείς, ἤρξατο αὐτῇ μυθολογεῖν τὸν μῦθον τῆς Ἥχουσ,
 αἰτήσας, εἰ διδάξει, μισθὸν παρ' αὐτῆς ἄλλα φιλή-
 ματα δέκα.

ΚΙ'. « Νυμφῶν, ὦ κόρη, πολὺ γένος, Μελίαι καὶ
 30 Δρυάδες καὶ Ἑλειοὶ· πᾶσαι καλάι, πᾶσαι μουσικαί.
 Καὶ μιᾶς τούτων θυγάτηρ Ἥχὼ γίνεται· θνητὴ μὲν,
 ἐκ πατρὸς θνητοῦ, καλὴ δ' ἐκ μητρὸς καλῆς. Τρέ-
 φεται μὲν ὑπὸ Νυμφῶν, παιδεύεται δ' ὑπὸ Μουσῶν
 συρίζει, αὐλεῖν τὰ πρὸς λύραν, τὰ πρὸς κιθάραν, πᾶσαν
 35 ὥδῆν· ὄστε καὶ παρθενίας εἰς ἄθος ἀκμάσασα ταῖς
 Νύμφαις συνεχόρευε, ταῖς Μούσαις συνῆδεν· ἄρρενας
 δ' ἔφευγε πάντας καὶ ἀνθρώπους καὶ θεοὺς, φιλοῦσα
 τὴν παρθενίαν. Ὁ Πᾶν ὀργίζεται τῇ κόρῃ, τῆς μου-
 σικῆς φθονῶν, τοῦ κάλλους μὴ τυχῶν, καὶ μανίαν ἐμ-
 40 βάλλει τοῖς ποιμέσι καὶ τοῖς αἰπολοῖς. Οἱ δ' ὄσπερ
 κύνες ἢ λύκοι διασπῶσιν αὐτὴν καὶ ῥίπτουσιν εἰς πᾶσαν
 γῆν ἐπὶ ἄδοντα τὰ μέλη. Καὶ τὰ μέλη ἡ Γῆ χαρίζο-
 μένῃ ταῖς Νύμφαις ἔκρυψε πάντα. Καὶ ἐτήρησε τὴν
 μουσικὴν καὶ γνώμῃ Μουσῶν ἀφίσει φωνῆν καὶ μι-
 45 μεῖται πάντα, καθάπερ τότε ἡ κόρη, θεοὺς, ἀνθρώ-
 πους, ὄργανα, θηρία· μιμεῖται καὶ αὐτὸν συρίζοντα
 τὸν Πᾶνα. Ὁ δ' ἀκούσας ἀναπηδᾷ καὶ διώκει κατὰ
 τῶν ὄρων, οὐκ ἐρῶν τυχεῖν ἄλλ' ἢ τοῦ μαθεῖν, τίς ἐστὶν
 ὁ λανθάνων μαθητής. » Ταῦτα μυθολογήσαντα τὸν
 50 Δάφνιν οὐ δέκα μόνον φιλήματα ἀλλὰ πάνυ πολλὰ
 κατεφιλήσεν ἡ Χλόη· μικροῦ γὰρ καὶ τὰ αὐτὰ εἶπεν ἢ
 Ἥχῳ καθάπερ μαρτυροῦσα, ὅτι μηδὲν ἐψεύσατο.

ΚΔ'. Θεριωτέρου δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν γινο-
 μένου τοῦ ἡλίου, οἷα τοῦ μὲν ἥρος παυομένου, τοῦ δὲ

bant. Quamdiu itaque in aperto mari hæc fiebant, eva-
 nescebat clamor, per auras videlicet voce diffusa; at post-
 quam promontorium subierunt, inque sinum lunatim
 flexuosum et concavum ingressi fuerunt, ibi ut fortior
 exaudiebatur vox, ita clara in continentem excidebant re-
 migum hortatorum carmina. Cava namque convallis campo
 subjecta clamorem illum in se velut organum quoddam re-
 cipiebat, et omnium, quæ proferebantur, æmulam reddebat
 vocem; separatim videlicet remorum strepitum, separatim
 etiam clamorem istum nauticum reddebat, et erat jucun-
 dum auditu. Prævertente enim a mari sono, ex terra sonus
 tanto desinebat serior, quanto tardior inceperat.

XXII. Daphnis igitur non ignarus, quid ageretur, animum
 ad mare solum advertit, delectatus navigio terram oculis
 volucre præterlabente, tentabatque conservare ex his can-
 tiunculis quasdam, quas sua deinde caneret fistula: Chloë
 autem, tum primum illam, quæ Echo appellatur, experta,
 modo mare respiciebat, dum nautæ suum celestina canebant,
 modo in silvam oculos avertebat, quærens eos, qui
 clamore responderent. Postquam autem præternavigas-
 sent, et tunc in convalle silentium factum fuisset, ex Daph-
 nide percunctabatur, num a tergo hujus promontorii etiam
 esset mare, sive alia præterveheretur navis, aliive nautæ
 eadem canerent, cunctique simul tacerent. Suaviter igitur
 Daphnis ridens, et suaviori osculo impresso, impositaque
 illi violacea corolla, cœpit ei fabulam de Echo narrare,
 stipulatus ab illa pro docendo, alia decem hasia, operæ
 mercedem.

XXIII. Nympharum, mea puella, multiplex genus est.
 Sunt Meliæ, sunt Dryades, sunt etiam palustres, formosæ
 omnes, omnes canendi perite. Unæ ex hisce filia Echo
 nascitur; mortalis quidem, ut patre nata mortali, formosa
 vero, ut ex matre itidem formosa. Educatur a Nymphis,
 docetur a Mnsis fistula canere, tibiam inflare, pulsare lyram,
 cithara personare, denique omnem musicen. Et inde post-
 quam adolevit et ad ætatis florem pervenit, simul cum Nym-
 phis choreas ducebat, simul cum Mnsis concinebat; virgini-
 tatis amans, mares fugiebat omnes, tam homines, quam
 deos. Pan, huic puellæ succensens, et hanc canendi periti-
 am invidens, et illius formæ repulsam passus, furorem
 opilionibus caprariisque immittit: hi vero haud aliter, quam
 canes aut lupi, illam discerpunt, et jactant quoquo terra-
 rum cantabunda adhuc membra. Verum ea cuncta Terra
 in gratiam Nympharum ita condidit, ut canendi vim ser-
 varent et Musarum decreto vocem emitterent atque nihil
 non imitarentur, quemadmodum tunc puella, deos, homi-
 nes, organa, bestias, immo et ipsum Panem, si quando
 fistula canit. Quo audito ille subsilit, et per montes in-
 sectari incipit, non ut illa potiat, sed ut intelligat, quis-
 nam clandestinus ille sit discipulus. Ubi Daphnis hæc ita
 enarrasset, non decem modo oscula, sed innumera a Chloë
 retulit; eadem enim fere sonuit Echo, suo veluti testimonio
 confirmans, illum nihil fuisse mentitum.

XXIV. Jam in dies sole magis magisque fervente, utpote
 vere desinente et æstate ineunte, iterum illis oboriuntur

θέρους ἀρχομένου, πάλιν αὐτοῖς ἐγίνοντο καιναὶ τέρψεις καὶ ὑέριοι. Ὁ μὲν γὰρ ἐνίχετο ἐν τοῖς ποταμοῖς, ἢ δ' ἐν ταῖς πηγαῖς ἐλούετο· ὁ μὲν εὐρύριζεν ἀμιλλώμενος πρὸς τὰς πίτυς, ἢ δ' ἤδη ταῖς ἀηδόσιν ἐρίζουσα· ἐθήρων ἀκρίδας λάλους, ἐλάμβανον τέττιγας ἠγούντας, ἄνην συνέλεγον, δένδρα ἔσειον, δπόρας ἤσθιον· ἤδη ποτὲ καὶ γυμνοὶ συγχατέκλιθσαν καὶ ἐν δέρμα αἰγῆς ἐπεσύραντο. Καὶ ἐγένετο ἂν γυνὴ Χλόη βραδίως, εἰ μὴ Δάφνιν ἐτάραξε τὸ αἶμα. Ἀμέλει καὶ δεδοικῶς μὴ νικηθῆ τὸν λογισμόν ποτε, πολλάκις γυμνοῦσθαι τὴν Χλόην οὐκ ἐπέτρεπεν· ὥστ' ἐθαύμαζε μὲν ἡ Χλόη, τὴν δ' αἰτίαν ἤδειτο πυνθάνεσθαι.

ΚΕ'. Ἐν τῷ θέρει τῶδε καὶ μνηστήρων πλῆθος ἦν περὶ τὴν Χλόην καὶ πολλοὶ πολλαχόθεν ἐφοίτων παρὰ τὸν Δρύαντα πρὸς γάμον αἰτούντες αὐτήν. Καὶ οἱ μὲν τι ὄϊρον ἔφερον, οἱ δὲ πολλὰ ἐπηγγέλλοντο καὶ μεγάλαι. Ἡ μὲν οὖν Νάπη ταῖς ἐλπῖσιν ἐπαιρομένη, συνεβούλευεν ἐκδιδόναι τὴν Χλόην, μηδὲ κατέχειν οἶκοι πρὸς πλέον τηλικαύτην κόρην, ἢ τάχα μικρὸν ὑστερον νέμωσα τὴν παρθενίαν ἀπολεῖ καὶ ἄνδρα ποιήσεται τινα τῶν ποιμένων ἐπὶ μήλις ἢ ρόδοις· ἀλλ' ἐκείνην τε ποιῆσαι δέσποιναν οἰκίας καὶ αὐτοὺς πολλὰ λαθόντας, ἰδίῳ φυλάττειν αὐτὰ καὶ γνησίῳ παιδίῳ· ἐγεγόνει γὰρ αὐτοῖς ἄρρεν παιδίον οὐ πρὸ πολλοῦ τινος. Ὁ δὲ Δρύας ποτὲ μὲν ἐθέλετο τοῖς λεγομένοις, μεῖζονα γὰρ ἢ κατὰ ποιμαίνουσαν κόρην δῶρα ὀνομάζετο παρ' ἐκάστου, ποτὲ δ' ἐννοήσας ὡς κρείττων ἐστὶν ἡ παρθένος μνηστήρων γεωργῶν, καὶ ὡς, εἴ ποτε τοὺς ἀληθινοὺς γονεῖας εὐροί, μεγάλως αὐτὸν εὐδαίμονα θήσει, ἀνεβάλλετο τὴν ἀπόκρισιν καὶ εἶλκε χρόνον ἐκ χρόνου καὶ ἐν τῷ τέως ἀπεκέρδαινε οὐκ ὀλίγα δῶρα. Ἡ μὲν δὲ μαθούσα, λυπηρῶς πάνυ διῆγε καὶ τὸν Δάφνιν ἐλάνθανεν ἐπιπολῶ, λυπεῖν οὐ θέλουσα· ὡς δ' ἐλιπάρει καὶ ἐνέκειτο πυνθανόμενος καὶ ἐλυπεῖτο μᾶλλον μὴ μανθάνω ἢ ἐμελλε μαθῶν, πάντ' αὐτῷ δηγῆται, τοὺς μνηστευομένους, ὡς πολλοὶ καὶ πλούσιοι, τοὺς λόγους οὗς ἡ Νάπη σπεύδουσα πρὸς τὸν γάμον ἔλεγεν, ὡς οὐκ ἀπέπατο Δρύας ἀλλ' [ὡς] εἰς τὸν τρυγητὸν ἀναβέβηται.

ΚΓ'. Ἐκφρων ἐπὶ τούτοις ὁ Δάφνιν γίνεται καὶ ἐδάχρυσε καθήμενος, ἀποθανεῖσθαι, μηκέτι νεμούσης Χλόης, λέγων· καὶ οὐκ αὐτὸς μόνος, ἀλλὰ καὶ τὰ πρόβατα μετὰ τοιοῦτον ποιμένα. Εἴτ' ἀνεγκῶν ἐθάρρει καὶ πείσειν ἐνενοῖε τὸν πατέρα καὶ ἕνα τῶν μωμμένων αὐτὸν ἠρίθμει καὶ πολὺ κρατήσειν ἠλπίζε τῶν ἄλλων. Ἐν αὐτὸν ἐτάραττεν· οὐκ ἦν Λάμων πλούσιος, ἀλλ' οὐδ' ἐλεύθερος εἰ καὶ πλούσιος, τοῦτ' αὐτοῦ τὴν ἐλπίδα μόνον λεπτὴν εἰργάζετο. Ὁμοῦς δ' ἐδόκει μᾶσθαι καὶ τῇ Χλόῃ συνεδόκει. Τῷ Λάμωνι μὲν οὖν οὐδὲν ἐτόλμησεν εἰπεῖν, τῇ Μυρτάλῃ δὲ θαρρήσας καὶ τὸν ἔρωτα ἐμήνησε καὶ περὶ τοῦ γάμου λόγους προσήνεγεν· ἢ δὲ τῷ Λάμωνι νύκτωρ ἐκαινώσατο. Σκληρῶς δ' ἐκείνου τὴν ἐντεῦθεν ἐνεγκόντος καὶ λοιδορήσαντος εἰ παιδὶ θυγάτριον ποιμένων προξενεῖ μεγάλην ἐν τοῖς γωυρίσ-

novæ æstivæque voluptates. Quippe natabat ille in fluvii, abluerat se illa fontibus; ille fistula cum pinis certabat, hæc cantu cum lusciniis contendebat. Venabantur locustas garrulas, cicadas capiebant resonantes, flores legebant, fructus arboribus decutiebant, poma comedebant; jam tandem nudi concubuerunt, atque una capræ pelle instrati jacuere. Et mulier facile Chloë fuisset facta, nisi Daphnim sanguinis cogitatio exterruisset. Certe veritus, ne ratio aliquando sua dimoveretur sede, crebro nudari Chloë non permittebat: id igitur mirabatur Chloë, sed causam ejus seiscitari verebatur.

XXV. Ista æstate complures Chloë ambiebant proci et undique frequentes veniebant ad Dryantem, ipsam sibi uxorem petentes: quorum alii donum aliquod afferebant, alii multa et magna promittebant. Nape itaque, spe incitata, auctor elocandi Chloë fuit, rata non esse consultum tam grandem puellam diutius detinere domi, quæ forsans paulo post inter pascendum virginitatem amissura esset, et virum aliquem pastorem factura, rosis malisque acceptis; sed potius illam matrem familias constituere, et multa illa accepta dona proprio genuinoque servare filio: namque non multo ante ipsis puellus erat prognatus masculus. Ac Dryas quidem modo hisce sermonibus deliniebatur; majora namque, quam pro pastoritia puella, enumerabantur a singulis munera: interdum vero reputans, illam præstantiorem esse, quam quæ rusticis illis elocanda esset procis, quodque, si quando suos veros parentes inventret, ipsos admodum beatos esset redditura, suum differebat responsum, nec tandoque moras tempus de tempore ducebat et interea temporis non pauca inde lucrabatur munera. Illa vero, hoc intellectu, magno in mœrore degebat, idque Daphnim celabatur pro longum tempus, huic ægre facere nolens. Cum vero instaret urgeretque peruncando et magis contristari videretur ignarus, quam si ignarus foret, omnia illi recensere orsa est, videlicet quam sint multi et locupletes, qui nuptias ipsius ambient, quæ verba Nape ad nuptias festinans dixerit, quomodo Dryas non abnuisset, sed in vindemiam distulisset.

XXVI. Hisce auditis amens fit Daphnis, et sedens colla-erimare cœpit, mortem oppetere se velle, si privaretur Chloë, affirmans, nec se ipsum solum, sed et oves, tali pastore amisso. Deinde cum sese collegisset, animum recipiebat et constituere hoc Chloë persuadere patri et inter reliquos procos suum profitebatur nomen, sperabatque fore, ut ceteros longe superaret. Id tantum eum terrebat; Lamoni scilicet non erat dives: sed nec liber, etiamsi dives esset: hoc unum ipsius spes tenuis efficiebat. Nihilominus ambire decrevit censuitque ita faciendum Chloë. Porro Lamoni nihil ausus fuit eloqui: at Myrtalæ fiducia sumpta non solum amorem indicavit verum et de nuptiis sermonem injecit. Hæc cum Lamone noctu rem omnem communicavit. Duriter autem illo hunc sermonem accipiente, acriterque illam objurgante, quod pastorem filiam copulatan

μασιν ἐπαγγελιομένην τύχην, ὃς αὐτοὺς, εὐρῶν τοὺς οἰκείους, καὶ ἐλευθέρους θήσει καὶ δεσπότης ἀγρῶν μειζόνων, ἢ Μυρτάλη διὰ τὸν ἔρωτα φοβουμένη μὴ τελείως ἀπελπίσας ὁ Δάφνης τὸν γάμον, τολμήσῃ τι θανατῶδες, ἄλλας αὐτῷ τῆς ἀντιρρήσεως αἰτίας ἀπήγειλε. « Πένητες ἐσμέν, ὦ παῖ, καὶ δεόμεθα νύμφης φερούσης τι μᾶλλον· οἱ δὲ πλοῦσιοι καὶ πλουσίων νυμφίων δεόμενοι. Ἴθι δὴ, πείσον Χλόην, ἢ δὲ τὸν πατέρα, μηδὲν αἰτεῖν μέγα, καὶ γαμῖν· πάντως δήπου κακείνη φιλεῖ σε καὶ βούλεται συγκαθεύδειν πένητι καλῷ μᾶλλον ἢ πιθήκῳ πλουσίῳ. »

ΚΖ'. Μυρτάλη μὲν οὐποτ' ἐλπίσασα Δρύαντα τοῦτοις συνθήσασθαι, μνηστῆρας ἔχοντα πλουσιωτέρους, εὐπρεπῶς ᾄετο παρητήσθαι τὸν γάμον. Δάφνης δ' οὐκ εἶχε μέμφεσθαι τὰ λελεγμένα· λειπόμενος δὲ πολλῶν αἰτουμένων, τὸ σύνθηες ἐρασταίς πενομένους ἐπραττεν· ἐδάκρυε καὶ τὰς Νύμφας αὐθις ἐκάλει βοηθούς. Αἱ δ' αὐτῷ καθεύδοντι νύκτωρ ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπίστανται σήμασιν ἐν οἷς καὶ πρότερον· ἔλεγε δ' ἡ πρῆβυτάτη πάλιν· « Γάμου μὲν μέλει τῆς Χλόης ἄλλω θεῷ, δῶρα δὲ σοι δώσωμεν ἡμεῖς ἀθέλξει Δρύαντα. Ἢ ναῦς ἢ τῶν Μηθυμαίων νεανίσκων, ἧς τὴν λύγον αἰσαῖ ποτ' αἴγας κατέφαγον, ἡμέρα μὲν ἐκείνη μακρὰν τῆς γῆς ὑπνέθη πνεύματι· νυκτὸς δὲ, πελαγίου ταράξαντος ἀνέμου τὴν θάλατταν, εἰς τὴν γῆν εἰς τὰς τῆς ἄκρας πέτρας ἐξεβράσθη. Αὐτῇ μὲν οὖν διεφθάρη καὶ πολλὰ τῶν ἐν αὐτῇ· βαλάντιον δὲ τρισχιλίων δραχμῶν ὑπὸ τοῦ κύματος ἀπεπτύσθη καὶ κεῖται φυκίοις κεκαλυμμένον πλησίον δελφίνος νεκροῦ. Οὐδεὶς οὖν προσήλθεν ἔδοιπόρος, τὸ δυσῶδες τῆς σηπεδόνος παρατρέχων. Ἀλλὰ σὺ πρόσελθε καὶ προσελθὼν ἀνελοῦ καὶ ἀνελόμενος δός. Ἰκανόν σοι νῦν μὲν δόξαι εἶναι μὴ πένητι, χρόνῳ δ' ὕστερον ἔση καὶ πλούσιος. »

ΚΗ'. Αἱ μὲν ταῦτ' εἰπούσαι, τῆ νυκτὶ συναπῆλθον. Γενομένης δ' ἡμέρας ἀναπηδήσας ὁ Δάφνης περιχαρῆς ἤλαυνε βοῶν πολλῶν τὰς αἴγας εἰς τὴν νομήν· καὶ τὴν Χλόην φιλήσας καὶ τὰς Νύμφας προσκυνήσας, κατῆλθεν ἐπὶ θάλατταν, ὡς περιρράνασθαι θέλων· καὶ ἐπὶ τῆς ψάμμου πλησίον τῆς κυματωγῆς ἐβάδιζε ζητῶν τὰς τρισχιλίας. Ἐμελλε δ' ἄρ' οὐ πολὺν κάματον εἶναι· δὲ γὰρ δελφίς οὐκ ἀγαθὸν ὀδωδὼς αὐτῷ προσέπιπεν ἐρριμμένους καὶ μυδῶν, οὗ τῆ σηπεδόνι καθάπερ ἡγεμόνι χρώμενος ὀδοῦ, προσῆλθε τ' εὐθὺς καὶ τὰ φυκία ἀφελὼν, εὐρίσκει τὸ βαλάντιον ἀργυρίου μεστόν. Τοῦτ' ἀνελόμενος καὶ εἰς τὴν πῆραν ἐνθήμενος οὐ πρόσθεν ἀπῆλθε, πρὶν τὰς Νύμφας εὐφημῆσαι καὶ αὐτὴν τὴν θάλατταν· καθάπερ γὰρ αἰπόλος ὢν, ἤδη καὶ τὴν θάλατταν ἐνόμιζε τῆς γῆς γλυκυτέραν, ὡς εἰς τὸν γάμον αὐτῷ τὸν Χλόης συλλαμβάνουσαν.

ΚΘ'. Εἰλημμένος δὲ τῶν τρισχιλίων, οὐκέτ' ἔμελλεν, ἀλλ', ὡς πάντων ἀνθρώπων πλουσιώτατος, οὐ μόνον τῶν ἐκεῖ γεωργῶν, αὐτίκ' ἐλθὼν παρὰ τὴν Χλόην, διηγείται τὸ ὄναρ, δείκνυσι τὸ βαλάντιον κελεύει τὰς ἀγέλας φυλάττειν, ἔστ' ἂν ἐπανέλθῃ, καὶ συντεῖνας

vellet puero ingentem fortunam suis pollicenti monumentis qui ipsos, repertis suis parentibus, non solummodo liberos, sed etiam agrorum latiorum dominos constiturus sit; Myrtale timens, ne Daphnis, desperatis omnino nuptiis, præ amoris velementia necem sibi inferret, alias ipsi, cur Lamou contradixisset, causas renuntiavit. Pauperes sumus, mi fili, quin potius opus habemus, quæ conferat aliqua sponsa: illi contra opulenti, et qui opulentos expectant sponso. Nunc persuade Chloæ, illa autem patri suo, ne quid magnum petat, sed ut omnino connubere vos sinat. Illa te amat et mavult cum paupere formoso quam cum divite simio concumbere.

XXVII. Myrtale, numquam sperans fore, ut Dryas hisce consensum adhiberet, utpote qui longe divitiores haberet procos, speciosas satis recusationis nuptiarum causas sese allegasse existimabat. Daphnis autem dicta redarguere nequibat; at cum longe ab iis abesset, quæ expectaret, quod solemne est amatoribus, egestate laborantibus, id agebat: plorabat, et Nympharum iterum implorabat auxiliium. Eæ autem ipsi, cum dormitaret, noctis tempore superveniunt, illa ipsa forma et habitu, quo prius. Atque rursus natu maxima verba faciebat: De nuptiis quidem Chloës alius deus curam suscepit; nos autem ea tibi dabimus munera, quæ Dryantem demulcebunt. Navis illa, quæ Methymnæorum juvenum erat, cujus vimineum tunem tuæ quondam capellæ corroserunt, eodem illo die longe a terra in altum provecta fuit; nocte vero, vento ex alto spirante mareque turbante, ad terram in promontorii cautes est ejecta. Ipsamet igitur periit multaque, quæ in ea erant coniecta; at marsupium ter mille drachmis plenum, a fluctu ejectum jacet alga coopertum prope delphinem mortuum, propter quem nullus viator accessit, putredinis huius fetorem præteriens. Sed tu accurrito, cumque accesseris, tollito et, postquam sustuleris dato. Sat tibi est, ut non pauper videaris esse; tempore vero eris et dives.

XXVIII. Hisce dictis illæ simul cum nocte abierunt. Orto autem die prosiliens e lecto Daphnis plenus gaudii, magno cum impetu pastum agebat greges, atque osculatus Chloën, adoratisque Nymphis, ad mare ascendit quasi se abluturus: ibi tum in sabulo, prope litus, quo fluctus alitabantur, inambulabat, illa terna drachmarum millia quærens. Atqui haud multus labor ipsi impendendus erat: quippe delphin male olens, ibi projectus et putrescens, naribus ejus incurrit, cujus putredinem quasi viæ ducem nactus, confestim adest et furo marino remoto, plenam argenti crumenam invenit. Sustulit hanc et in peram suam condidit, nec tamen prius abiit, quam bona verba dixisset Nymphis et ipsi mari; tametsi enim caprarius esset, jam tamen mare terra jucundius censebat, utpote quod in nuptiis Chloës conciliandis sibi opem tulisset.

XXIX. Nactus autem tria illa millia drachmarum, nihil amplius morabatur; ac veluti non modo agricolarum illic degentium sed etiam omnium mortalium ditissimus, statim ad Chloën venit, eique somnium enarrat; jubet illam gregem tantisper custodire, donec ipse redeat; citatoque gradu

σοβαί παρὰ τὸν Δρύαντα, καὶ εὐρὼν πυρούς τινας
 ἄλωνοτριβοῦντα μετὰ τῆς Νάπης, πᾶνυ θρασὺν ἐμβάλλει
 λόγον περὶ γάμου. « Ἐμοὶ δὲ Χλόην γυναῖκα· ἐγὼ καὶ
 5 συρίζειν οἶδα καλῶς καὶ κλᾶν ἄμπελον καὶ φυτὰ κατο-
 ρύττειν· οἶδα καὶ γῆν ἄρῶν καὶ λιμῆσαι πρὸς ἄνεμον.
 Ἀγέλην δ' ὄπωψ νέμω μάρτυς Χλόη· πεντήκοντ' αἴγας
 παραλαβὸν διπλασίονας πεποιήκα· ἔθρεψα καὶ τρά-
 γους μεγάλους καὶ καλούς· πρότερον δ' ἄλλοτρίους τὰς
 αἴγας ὑπεβάλλομεν. Ἀλλὰ καὶ νέος εἰμὶ καὶ γείτων
 10 ὑμῖν ἄμεμπτος· καί με ἔθρεψεν αἰξ, ὡς Χλόην οἷς.
 Τοσοῦτον δὲ τῶν ἄλλων κρατῶν, οὐδὲ δώροισ ἤτη-
 θήσομαι. Ἐκεῖνοι δώσουσιν αἴγας καὶ πρόβατα καὶ
 ζεύγους ψωραλέων βοῶν καὶ σῖτον μῆδ' ἀλεκτορίδας
 θρέψαι δυνάμενον· παρ' ἐμοῦ δ' αἰδ' ὑμῖν τρισιχίλια.
 15 Μόνον ἴστω τοῦτο μηδεὶς, μὴ Λάμων αὐτὸς οὐμὸς πα-
 τήρ. » Ἄμα τ' ἐδίδου καὶ περιβαλὼν κατεφιλεῖ.

Α'. Οἱ δὲ παρ' ἐλπίδας ἰδόντες τοσοῦτον ἀργύριον,
 αὐτίκα τε δώσειν ἐπηγγέλλοντο τὴν Χλόην καὶ πείσειν
 ὑπισχυοῦντο τὸν Λάμωνα. Ἦ μὲν δὲ Νάπη μετὰ
 20 τοῦ Δάφνιδος αὐτοῦ μένουσα, περιήλαυε τὰς βοῦς καὶ
 τοῖς τριβόλοις κατειργάζετο τὸν στάχυν· ὁ δὲ Δρύας
 θησαυρίσας τὸ βαλάντιον ἐνθ' ἀπέκειτο τὰ γνωρίσματα,
 ταχὺς πρὸς τὸν Λάμωνα καὶ τὴν Μυρτάλην ἐφέρετο,
 μέλλων παρ' αὐτῶν, τὸ καινότερον, μᾶσθαι νυμφίον.
 25 Ἐβρῶν δὲ κακείνους κριθία μετροῦντας οὐ πρὸ πολλοῦ
 λελιμημένα, ἀθύμως τ' ἔχοντας ὅτι μικροῦ δεῖν ὀλι-
 γώτερα ἦν τῶν καταβληθέντων σπερμάτων, ἐπ' ἐκείνοις
 μὲν παρεμυθήσατο, κοινήν βυολογήσας αἰτίαν παν-
 ταχοῦ γεγονέναι· τὸν δὲ Δάφνιν ἤπειτο Χλόη καὶ ἔλεγεν
 30 ὅτι πολλὰ ἄλλων διδόντων, οὐδὲν παρ' αὐτῶν λήψεται,
 μᾶλλον δὲ τι οἰκοθεν αὐτοῖς ἐπιδώσει· συντετράφθαι γὰρ
 ἀλλήλοισι κἂν τῷ νέμειν συνῆφθαι φιλιὰ βράδιως λυθῆναι
 μὴ δυναμένη· ἦδη δὲ καὶ ἡλικίαν ἔχειν ὡς συκαθεύ-
 δεῖν μετ' ἀλλήλων. Ὁ μὲν ταῦτα καὶ ἔτι πλείω
 35 ἔλεγεν, οἷα τοῦ πείσαι ἄλλον ἔχον τὰς τρισιχίλιας.
 Ὁ δὲ Λάμων μῆτε πενίαν ἔτι προβάλλεσθαι δυνάμενος,
 αὐτοὶ γὰρ οὐχ ὑπερηφάνουν, μῆθ' ἡλικίαν Δάφνιδος,
 ἦδη γὰρ μεираκίον ἦν, τὸ μὲν ἀληθὲς οὐδ' ὡς ἐξηγό-
 ρευσεν, ὅτι κρείττων ἐστὶ τοιοῦτου γάμου· χρόνον δὲ
 40 σιωπήσας ὀλίγον, οὕτως ἀπεκρίνατο.

ΑΑ'. « Δίκαια ποεῖτε τοὺς γείτονας προτιμῶντες τῶν
 ζένων καὶ πενίας ἀγαθῆς πλοῦτον μὴ νομίζοντες κρείτ-
 5 τωνα. Ὁ Πᾶν ὑμᾶς καὶ αἱ Νύμφαι ἀντὶ τῶνδε φιλή-
 σειαν. Ἐγὼ δὲ σπεύδω μὲν καὶ αὐτὸς τὸν γάμον
 τοῦτον· καὶ γὰρ ἂν μαινοίμην, εἰ μὴ γέρον τ' ὦν ἦδη
 καὶ χειρὸς εἰς τὰ ἔργα περιττοτέρας δεόμενος ἡγοίμην
 τὸ καὶ τὸν ὑμέτερον οἶκον φίλον προσλαβεῖν ἀγαθόν τι
 μέγα. Περισπούδατος δὲ καὶ Χλόη, καλῆ καὶ ὄρατα
 κόρη καὶ πάντ' ἀγαθῆ. Δούλος δ' ὢν, οὐδενός εἰμι
 50 τῶν ἐμῶν κύριος, ἀλλὰ δεῖ τὸν δεσπότην μανθάνοντα
 ταῦτα συγχωρεῖν. Φέρ' οὖν, ἀναβαλώμεθα τὸν γάμον
 εἰς τὸ μετόπωρον. Ἀφίξεσθαι τότε λέγουσιν αὐτὸν οἱ
 παραγεγόμενοι πρὸς ἡμᾶς ἐξ ἄστεως. Τότ' ἔσονται
 ἀνὴρ καὶ γυνή· νῦν δὲ φιλοῦντων ἀλλήλους ἀδελφοί.

ad Dryantem fertur animose, eumque inveniens frumenta
 quaedam in area una cum Nape triturantem, magna cum
 fiducia talem de matrimonio infert sermonem : Chloëni mihi
 in uxorem tradito. Ego novi canere egregie fistula, putare
 vitem et stirpem in terram infodere : novi etiam arare
 terram et frumentum ad ventum vanno excutere. Quo-
 modo vero gregem pascam, testis est Chloë : quinquaginta
 capras acceptas duplicavi; educavi etiam ingentes atque
 formosos hircos, cum antea alienis submitterem capras.
 Denique sum juvenis, et vicinus vester inculpatae vitæ :
 quin me capra educavit, sicuti Chloëni ovis. Cum autem
 tanto alios intervallo post me relinquam, neque in donis
 illis quidquam concesserim. Dabunt illi capras ovesque et
 par boum scabiosorum, nec non frumentum, ne gallinis
 quidem cibandis idoneum; a me vero tria hæcæ drachma-
 rum millia habebitis. Tantum hoc nemo resciscat, ne ipse
 quidem Lamoni meus parens. Simulque porrigebat, atque
 Dryantem complexus osculabatur.

XXX. Illi, ex insperato tanta vi argenti conspecta, e ve-
 stigio Chloëni huic uxorem spondebant et se Lamoni per-
 suasuros pollicebantur. Nape autem, cum Daphnide ibi-
 dem manens, hoves circumagebat et tribulis spicas com-
 minuebat. Dryas hic rēcondito marsupio, ubi monumenta
 reposita habebat, citato gradu ad Lamona Myrtalenque fe-
 rebatur, ab iis, quod novum insolitumque, sponsum peti-
 turus. Quos cum offendisset hordea metientes modo ven-
 tilata, animosque despondentes, quod ferme pauciora essent,
 quam quæ terræ mandassent semina, de illis eos consolari
 aggressus est, ubique locorum communem hanc esse que-
 relam professus; et petebat Chloë Daphnim dicens : licet
 alii non pauca darent, se nihil quidquam a Lamone Myrta-
 laque accepturum, immo potius de suis bonis insuper lar-
 giturum; simul namque eos educatos et inter pascendum
 ea conjunctos amicitia, quæ facile divelli nequeat : jam
 vero etiam eos ea esse ætate, qua mutui consortes tori esse
 possent. Dryas quidem hæc et alia plura dicebat, quippe
 qui persuadendi præmium domi ter mille drachmas haberet.
 Lamoni vero haudquaquam amplius paupertatem suam ob-
 tendere poterat illi, namque non fastidiebant, neque Daph-
 nidis ætatem, jam enim erat adolescens, quod tamen erat
 verum, ne sic quidem eloqui voluit, scilicet Daphnim tali-
 bus nuptiis longe superiore esse, sed cum aliquamdiu con-
 ticusset ita respondit.

XXXI. Æquum facitis, qui vicinos peregrinis præferitis,
 et panperie honesta non potiores æstimatis divitias. Pan
 et Nymphæ pro iis vos suo amore dignentur. Egomet ipse
 ad nuptias has maturandas pronus sum; utique namque
 insanirem, ego jam senisæx et manibus ad opera quoti-
 dianæ indigens pluribus, nisi magnum quiddam hoc bonum
 putarem, ut vestræ familiæ amicitiam mihi adjungerem.
 Et Chloë vero magno quæ affectetur studio digna, honesta
 atque formosa puella, omnino in omnibus rebus optima.
 Verum servus cum sim, nullius meorum sum dominus; sed
 necesse est, dominus meus, certior factus, hæc permittat.
 Age igitur, nuptias in autumnum differamus; tunc mecum
 dominum adventurum aiunt, qui ex urbe ad nos venerunt.
 Erunt tunc maritus et uxor : nunc fraterno sese invicem

Ἰσθί μόνον, ὧ Δρύα, τοσοῦτον· σπεύδεις περὶ μειράκιον κρείττον ἡμῶν. » Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν, ἐφίλησέ τ' αὐτὸν καὶ ὠρέξε ποτὸν, ἤδη μεσημβρίας ἀκμαζούσης καὶ προὔπεμψε μέχρι τιδὸς, φιλοφρονούμενος πάντα.

6 AB'. Ὁ δὲ Δρύας οὐ παρέργως ἀκούσας τὸν ὕστερον λόγον τοῦ Λάμωνος, ἐφρόντιζε βαδίζων καθ' αὐτὸν ὅστις ὁ Δάφνης. « Ἐτραῖφη μὲν ὑπ' αἰγὸς ὡς κηδομένων θεῶν· ἔστι δὲ καλὸς καὶ οὐδὲν εἰκῶς σιωπῶ γέροντι καὶ μαδῶσῃ γυναικί. Εὐπόρησε δὲ καὶ τρισχιλίων, ὅσον
10 οὐδ' ἀγρᾶδων εἰκὸς ἔχειν αἰπόλον. Ἄρα καὶ τοῦτον ἐξέθηκέ τις ὡς Χλόην; Ἄρα καὶ τοῦτον εὖρε Λάμων ὡς ἐκείνην ἐγώ; Ἄρα καὶ γνωρίσματα ὁμοία παρέχειτο τοῖς εὐρεθείσιν ὑπ' ἐμοῦ; Ἐἶεν ταῦθ' οὕτως, ὧ δέσποτα Πᾶν καὶ Νύμφαι φίλαι. Τάχα οὗτος, τοὺς ἰδίους εὐ-
15 ρὸν, εὐρήσει τι καὶ τῶν Χλόης ἀπορρήτων. » Τοιαῦτα μὲν πρὸς αὐτὸν ἐφρόντιζε καὶ οὐνειροπόλει μέχρι τῆς ἄλω· ἐλθὼν δ' ἐκεῖ καὶ τὸν Δάφνην μετέωρον πρὸς τὴν ἀκοήν καταλαβὼν, ἀνέρωσέ τε γαμβρὸν προσαγορεύσας καὶ τῷ μετοπώρῳ τοὺς γάμους οὕσειν ἐπαγ-
20 γέλλεται, δεξιάν τ' ἔδωκεν, ὡς οὐδενὸς ἐσομένης ὅτι μὴ Δάφνης ὡς Χλόης.

ΑΓ'. Θᾶπτον οὖν νοήματος, μηδὲν πῶν μηδὲ φαγὼν παρὰ τὴν Χλόην κατέδραμε· καὶ εὐρὸν αὐτὴν ἀμελ-
γούσαν καὶ τυροποιούσαν, τὸν τε γάμον εὐγγεγίλιζο
26 καὶ ὡς γυναικῆ λοιπὸν μὴ λανθάνων κατεπίλει καὶ ἐκοινωνεῖ τοῦ πόνου. Ἥμελεγε μὲν εἰς γαυλοὺς τὸ γάλα, ἐνεπήγνυ δὲ ταρσοῖς τοὺς τυρούς· προσέβαλλε ταῖς μητρᾷσιν τοὺς ἄρνας καὶ τοὺς ἐρίφους. Καλῶς δ' ἐγόντων τούτων ἀπελούσαντο, ἐνέφαγον, ἔπιον, πε-
30 ρίγησαν ζητοῦντες ὀπίρῳν ἀκμάζουσιν. Ἦν δ' ἀφρο- νία πολλὴ διὰ τὸ τῆς ὄρας πάμφορον· πολλὰ μὲν ἀγρᾶδες, πολλὰ δ' ὄρναι, πολλὰ δὲ μῆλα· τὰ μὲν ἤδη πεπτοικότα κάτων, τὰ δ' ἐτι ἐπὶ τῶν φυτῶν· τὰ ἐπὶ γῆς εὐωδέστερα, τὰ ἐπὶ τῶν κλάδων εὐανθεστερα, τὰ μὲν
35 οἶον οἶνος ἀπῶιζε, τὰ δὲ οἶον χρυσὸς ἀπέλαμπε. Μία μῆλέα τετρῦγητο καὶ οὔτε καρπὸν εἶχεν, οὔτε φύλλον· γυμνοὶ πάντες ἦσαν οἱ κλάδοι· καὶ ἐν μῆλον ἐπέκειτο ἐν αὐτοῖς ἄκρις ἀκρότατον, μέγα καὶ καλὸν καὶ τῶν
40 πολλῶν τὴν εὐωδίαν ἐνία μόνον. Ἔδεισεν ὁ τρυγῶν ἀνελθεῖν, ἡμέλειθε καθελεῖν· τάχα δὲ καὶ ἐφύλαττε τὸ καλὸν μῆλον ἐρωτικῶι ποιμένι.

ΑΔ'. Τοῦτο τὸ μῆλον ὡς εἶδεν ὁ Δάφνης, ὄρμα τρυγᾶν ἀνελθὼν καὶ Χλόης κωλούσης ἡμέλησεν· ἡ μὲν
ἀμεληθεῖσα, ὀρηθεῖσα πρὸς τὰς ἀγέλας ἀπήλθε· Δάφνης
45 δ' ἀναδραμῶν ἐξίκετο τρυγῆσαι καὶ ἐκόμισε δῶρον Χλόη καὶ λόγον τοιοῦνδ' εἶπεν ὀργισμένη· « Ὡ παρ- θένε, τοῦτο τὸ μῆλον ἔρυσαν Ὄραι καλά καὶ φυτὸν καλὸν εἴθρεψε, πεπαίνοντος ἡλίου, καὶ ἐτήρησε τύχη. Καὶ οὐκ ἐμελλον αὐτὸ καταλιπεῖν ὀφθαλμοὺς ἔχων, ἵνα
50 πῆσῃ γαμαὶ καὶ ἡ ποίμνιον αὐτὸ πατήσης νεμόμενον ἢ ἐρπετὸν φαρμάξῃ συρόμενον ἢ χρόνος δαπανήσῃ ἐπι- κείμενον, βλεπόμενον, ἐπαινούμενον. Τοῦτ' Ἀφροδίτη κάλλους ἐλαθεῖν ἄθλον· τοῦτ' ἐγὼ σοὶ δίδωμι νικητή- ριον. Ὁμοίους ἔχετε τοὺς μάρτυρας, ἐκεῖνος ἦν ποι-

prosequantur amore. Tantum, o Drya, hoc unum scito: affectas et ambis juvenem longe nobis potiorum. His dictis Lamon osculum Dryanti dedit, potumque porrexit, cum jam tum sol meridianus incalesceret, eumque ad aliquid loci deduxit, omni humanitatis officio prosecutus.

XXXII. Dryas, non oscitanter postremo hoc Lamonis sermone audito, inter ambulandum secum cogitare cepit, quoniam tandem hic esset Daphnis. Enutritus quidem a capra fuit, tanquam non sine cura numinum; est facie decora, nullaque ex parte similis simo seni et mulieri glabrae. Habuit praeterea tria millia drachmarum, quantum ne puerum quidem vim credibile esset caprarum habere. Equid et hunc aliquis exposuit, sicuti Chloë? Equid et hunc invenit Lamon pari fortuna, atque ego illum? Equid et monumenta adjecta fuerunt similia iis, quae a me sunt inventa? Haec ita se habeant, domine Pan, caraeque Nymphae! Hicce suis inventis propinquis, forsitan et de Chloë aliquid reperiet secretis. Talla quidem animo volvebat suo, somniabatque, usque dum veniret in arcem: quo progressus, Daphnim arrectis auribus suspensum deprehendit, confirmavitque, gener salve, dicens; et autumno nuptias se celebraturum promisit, dextramque dedit in fidem, quod nullius, praeterquam Daphnidis, conjux Chloë esset futura.

XXXIII. Cogitatione itaque celerius, ne quidem potu vel cibo degustato, ad Chloë accurrit: quam cum offendisset mulgentem, caseolosque prementem, lactum hoc de matrimonio apportat nuntium atque deinceps illam non furtime sed ut uxorem deosculatur, inque communionem laboris veniebat. Mulgebat lac in mulcralia, conspissatos indelbat eralibus caseos, admovebat matribus agnos et hados. Postquam haec bene fuerunt curata, aqua se abluerunt, cibum et potum sunserunt, circumvagati sunt quaesitum fructus maturos. Horum quidem suppetebat magna copia, quia omnium ferax haec anni tempestas erat: multa pira erant silvestria, multa hortensia, multa mala: quorum alia humi jam deciderant, alia adhuc arboribus adhaerebant. Sed quae humi jacebant fragrantia, quae de ramis pendebant venustiora erant, illa cum vinum fragrabant, haec cum aurum fulgebant. Una malus stabat, cuius jam omnia poma erant ablecta, quae neque fructum, neque frondes haberet, cuiusque omnes rami nudati essent: sed malum unicum in ipso vertice supremum haerebat, magnum ac pulchrum, quodque multorum aliorum fragrantiam solum vincebat. Scilicet qui reliqua decerpserat, eo ascendere metuerat, ideoque istud inde avellere neglexerat: forte vero et eximium illud pomum amanti pastori servabat.

XXXIV. Hoc malum ut conspexit Daphnis, enixus decerpere gestiebat atque Chloë impediens neglectum habuit. Haec neglecta citato gradu ad greges abiit. Ceterum Daphnis, postquam ascendisset, eo pervenit, ut decerperet, donumque Chloae afferret, et talia verba irata dixit: Mea virgo, hoc pomum, quod vides, anni aetates pulchre pepererunt, hoc arbor egregia enutrivit, sol ad maturitatem perduxit et conservavit fortuna. Quod non potui, cum oculis habeam, relinquere, ne, si humi deflueret, vel pecus illud inter pasendum pedibus conculcetur, vel serpens dum prorepit venenaret, vel tempus illud absumeret projectum, ac solummodo oculis et laudibus usurpatum. Hoc Venus in certamine suae formae premium tulit; hoc idem ego tibi do palmarium. Eiusdem conditionis ac Venus testes habetis. Paris erat opilio; caprarius ego. Hicce dictis, hoc malum

μην, αἰπόλος ἐγώ. » Ταῦτ' εἰπὼν ἐντίθησι τοῖς κόλποις ἡ δ' ἐγγὺς γενόμενον κατεφίλησεν· ὡσθ' ὁ Δάφνις οὐ μετέγνων τολμησᾶς ἀνελθεῖν εἰς τοσοῦτον ὕψους· ἔλαβε γὰρ κρεῖττον καὶ χρυσοῦ μῆλου φίλημα.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

5 Α'. Ἦκων δέ τις ἐκ τῆς Μυτιλήνης ἠμόδουλος τοῦ Λάμμωνος, ἤγγειλεν ὅτι ὀλίγον πρὸ τοῦ τρυγητοῦ ὁ δεσπότης ἀφίξεται, μαθησόμενος μὴ τι τοὺς ἀγρούς ὁ τῶν Μηθυμναίων εἰσπλους ἐλμνήνατο. Ἦδη οὖν τοῦ θέρους ἀπίνοντος καὶ τοῦ μετοπώρου προσιόντος, παρε-

10 σκευάζεν αὐτῷ τὴν κκαταγωγὴν ὁ Δάμων εἰς πᾶσαν θέας ἤδονῃν. Πηγὰς ἐξεκάθαιρεν, ὡς τὸ ὕδωρ καθαρὸν ἔχοιεν, τὸν κόπρον ἐξεφόρει τῆς αὐλῆς ὡς ἀπόζουσα μὴ διοχλοίη, τὸν παράδεισον ἐθεράπευεν ὡς ὀφθειῆ καλός.

15 Β'. Ἦν δ' ὁ παράδεισος ἀγάχαλόν τι χρῆμα καὶ κατὰ τοὺς βασιλικούς. Ἐκτέτατο μὲν εἰς σταδίου μήκος, ἐπέκειτο δ' ἐν χώρῳ μετεώρῳ, τὸ εὖρος ἔχων πλέθρον τετάρων. Εἶκασεν ἄν τις αὐτὸν πεδίῳ μακρῷ. Εἶχε δὲ πάντα δένδρα, μηλέας, μυρρίνας, ὄχνας καὶ

20 ροϊάς καὶ συκῆν καὶ ἐλαίας· ἐτέρωθι ἄμπελον ὑψηλὴν· καὶ ἐπέκειτο ταῖς μηλέαις καὶ ταῖς ὄχναϊς, περκάζουσα, καθάπερ περὶ τοῦ καρποῦ αὐταῖς προσερίζουσα. Τοσαῦτα ἡμερα. Ἦσαν δὲ καὶ κυπάριττοι καὶ δάφναι καὶ πλάτανοι καὶ πίτυς. Ταύταις πάσαις ἀντὶ τῆς

25 ἀμπέλου κίττος ἐπέκειτο· καὶ ὁ κόρυμβος αὐτοῦ μέγας ὄν καὶ μελαινόμενος βότρυν ἐμιμῆτο. Ἐνδον ἦν τὰ καρποφόρα φυτὰ καθάπερ φρουρούμενα· ἔξωθεν περιεστῆκει τὰ ἄκαρπα, καθάπερ θριγκὸς χειροποίητος· καὶ ταῦτα μέντοι λεπτῆς αἰμασιᾶς περιέθει περιβολός.

30 Τέτμητο καὶ διακέκριτο πάντα καὶ στέλεχος στελέχους ἀφειστήκει. Ἐν μετεώρῳ δ' οἱ κλάδοι συνέπιπτον ἀλλήλοις καὶ ἐπήλλαττον τὰς κόμας· ἐδόκει μέντοι καὶ ἡ τούτων φύσις εἶναι τέχνη. Ἦσαν καὶ ἀνθῶν πρασιαί, ὧν τὰ μὲν ἔφερον ἡ γῆ, τὰ δ' ἐποίει τέχνη· ῥοδιωνικά καὶ ὑάκινθοι καὶ κρίνα, χειρὸς ἔργα· ἰωνιάς καὶ ναρχίσσους καὶ ἀναγαλλίδας ἔφερον ἡ γῆ. Σκιά τ' ἦν θέρους καὶ ἦρος ἀνθη καὶ μετοπώρου ὀπώρα καὶ κατὰ

πᾶσαν ὄρακ τρυφή.

Γ'. Ἐντέθεν εὐοπτον μὲν ἦν τὸ πεδίον καὶ ἦν ὄραβ

40 τοὺς νέμοντας, εὐοπτος δ' ἡ θάλαττα καὶ ἐνρῶντο οἱ παραπλέοντες· ὥστε καὶ ταῦτα μέρος ἐγίνετο τῆς ἐν τῷ παραδείσῳ τρυφῆς. Ἦνα τοῦ παραδείσου τὸ μεσαίτατον ἐπὶ μήκος καὶ εὖρος ἦν, νεὺς Διονύσου καὶ βωμὸς ἦν· περιεῖχε τὸν μὲν βωμὸν κίττος, τὸν νεὺν δὲ κλή-

45 ματα· εἶχε δὲ καὶ ἐνδοθεν ὁ νεὺς Διονυσιακὰς γραφὰς, Σεμέλην τίκτουςαν, Ἀριάδην καθεύδουσαν, Λυκούργον δεδεμένον, Πενθέα διαιρούμενον. Ἐνῆσαν καὶ Ἰνδοὶ νικιόμενοι καὶ Τυρρηνοὶ μεταμορφοῦμενοι· πανταχοῦ Σάτυροι πατοῦντες, πανταχοῦ Βάχχαι χορεύουσαι·

illius gremio imposuit; at illa propius accedentem osculata est: ita ut Daphnim non pœniteret audaciæ, qua prorepserat in tantam altitudinem; namque osculum vel aureo malo pretiosius accepit.

LIBER QUARTUS.

I. Adveniens autem ex Mytilenæorum urbe quidam Lamonis conservus, herum paulo ante vindemiam venturum nuntiavit, cogniturum, num quod damnum suis agris intulisset appulsus ille hostilis Methymnæorum. Æstate igitur jam abeunte et autumno adventante, Lamon sedulo allaborare cœpit, quo domino suo talis mansio præpararetur, in qua nihil, quod oculis non esset gratum, occurreret. Fontes emundabat, ut illimes unda clara pellucerent; sinum ex caula egerebat, ne suo fetore ullam crearet molestiam; hortum summa cura excolebat, ut omni amœnitate rideret.

II. Hic autem hortus profecto res erat valde pulcherrima et in morem regalium hortorum. Exeurrebat ad stadii magnitudinem; situs erat in loco celso, latitudine complectens quaterna jugera; ut quis jure ipsum campo per planum porrecto assimilasset. Ferebat porro omnigenas arbores, malos, myrto, piro, malos punicas, ficus, oleas; et alibi proceram vitem, quæ fœta nigrescente uva, malis et piris incumbebat, perinde ac si de fructu cum illis contenderet. Atque hæc quidem erant sativæ arbores. Nec minus ibi cyparissi, lauri, platani et pini crescebant; quibus omnibus loco vitis imminebat hedera, cujus corymbus ingens et nigrescens uvam æmulabatur. Intus quasi præsidio aliquo munitæ fructiferæ stirpes continebantur, quas foris steriles circumvallabant, haud secus ac sepimentum humano artificio fabrefactum. Porro septum et tenui maceria factum hæc omnia ambiebat. Secto limite erant digesta et discreta omnia, truncique a truncis abjungebantur. In sublimi invicem rami coibant et frondes consociabant. Putasset utique quis, hæc, quæ natura sane ita se habebant, etiam ab arte profecta. Erant et florum areolæ, quorum alios producebat terra, alios industria humana; rosæ nempe, hyacinthi et lilia, manu culta; violas, narcissos, anagallidas sponte submittebat humus. Æstate ibi umbra, vere flores, autumno fructus, et quavis anni tempestate deliciæ.

III. Ab hoc loco campus despicere poterat, eratque videre pascentes, despici poterat et mare, conspiciabanturque qui navibus præterveherentur; adeo ut et hoc horti deliciis merito accenseri posset. In ipso vero horti meditullio, quæ æque in longitudinem ac latitudinem extendebatur, delubrum Baccho et ara erant posita: aram hedera, delubrum palmites cingebant; erant etiam in interiori delubri parte picturæ, Bæchi res gestas ob oculos ponentes, videlicet patientem Semelen, Ariadnen somno sopitam, Lycurgum vinculis constrictum, Pentheum discerptum exhibentes. Hic victi stabant Indi, atque transformati Tyrrheni. Ubique Satyri, ubique Bacchæ choreas ducentes. Neque omissus

οὐδ' ὁ Πάν ἠμέλητο· ἐκαθέζετο δὲ καὶ αὐτὸς συρίζων ἐπὶ πέτρας, ὅμοιος ἐνδιδόντι κοινὸν μέλος καὶ τοῖς πατοῦσι καὶ ταῖς χορευούσαις.

Δ'. Τοιοῦτον ὄντα τὸν παράδεισον ὁ Λάμων ἐθεράπευε, τὰ ξηρὰ ἀποτέμνων, τὰ κλήματα ἀναλαμβάνων. Τὸν Διόνυσον ἐστεφάνωσε· τοῖς ἀνθεσιν ὕδωρ ἐπωχέτευσε· πηγὴ τις ἦν, (ἦν) εὔρεν ἐς τὰ ἄνθη Δάφνης· ἐσχόλαζε μὲν τοῖς ἀνθεσιν ἡ πηγὴ, Δάφνιδος δ' ὅμως ἐκαλεῖτο πηγὴ. Παρεκελεύετο δὲ καὶ τῷ Δάφνιδι ὁ Λάμων πιαίνειν τὰς αἴγας ὡς δυνατὸν μάλιστα [που], πάντως κἀκείνας λέγων ὄψεσθαι τὸν δεσπότην ἀφικόμενον διὰ χρόνου. Ὁ δ' ἐθάρρει μὲν ὡς ἐπαινεθῆσόμενος ἐπ' αὐταῖς· διπλασιόνας τε γὰρ ὧν ἔλαβεν ἐποίησε καὶ λύκος οὐδὲ μίαν ἤρασε, καὶ ἦσαν πιστέροιαι τῶν οἰῶν βουλόμενος δὲ προθυμότερον αὐτὸν γενέσθαι πρὸς τὸν γάμον, πᾶσαν θεραπείαν καὶ προθυμίαν προσέφερεν, ἄγων τ' αὐτὰς πάνυ ἔωθεν καὶ ἀπάγων τὸ δειλινόν. Δις ἠγείτο ἐπὶ ποτόν· ἀνεζήτηι τὰ εὐνομώτατα τῶν χωρίων. Ἐμέλησεν αὐτῷ καὶ σκαριζῶν καινῶν καὶ γαυλῶν πολλῶν καὶ ταρσῶν μειζρόνων. Τσοαύτη δ' ἦν κηδεμονία, ὥστε καὶ τὰ κέρατα ἤλειπε καὶ τὰς τρίχας ἐθεράπευε. Πανὸς ἂν τις ἱερὰν ἀγέλην ἔδοξεν ὄρᾶν. Ἐκοινωνεῖ δὲ παντὸς εἰς αὐτὰς χαμάτου καὶ ἡ Χλόη· καὶ τῆς ποιμνῆς παραμελοῦσα τὸ πλεόν ἐκείναις ἐσχόλαζεν· ὥστ' ἐνομίζεν ὁ Δάφνης δι' ἐκείνην αὐτὰς φαινεσθαι καλὰς.

Ε'. Ἐν τούτοις οὔσιν αὐτοῖς δεῦτερος ἀγγελος ἐλθὼν ἐξ ἄστεος ἐκέλευσεν ἀποτρογῆν τὰς ἀμπέλους ὅτι τάχιστα, καὶ αὐτὸς ἐφη παραμενεῖν ἔστ' ἂν τοὺς βότρυς ποιήσωσι γλεύκος, εἴθ' οὕτως κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν ἄξειν τὸν δεσπότην, ἥδη τῆς μετοπωρινῆς * τρύγης. Τοῦτόν τ' οὖν τὸν Εὐδρόμον, οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο, ὅτι ἦν αὐτῷ ἔργον τρέχειν, ἐδεξιόυντο πᾶσαν δεξιῶσιν καὶ ἅμα τὰς ἀμπέλους ἀπετρύγων, τοὺς βότρους ἐς τὰς ληνοὺς κομιζόντες, τὸ γλεύκος εἰς τοὺς πίθους φέροντες, τῶν βοτρυῶν τοὺς ἠβῶντας ἐπὶ κλημάτων ἀφαιροῦντες· ὡς εἶη καὶ τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἐλθοῦσιν ἐν εἰκόνι καὶ ἠδονῇ γενέσθαι τρυγητοῦ.

Ζ'. Μέλλοντος δ' ἠδὴ σοθεῖν ἐς ἄστου τοῦ Εὐδρόμου καὶ ἄλλα μὲν οὐκ ὀλίγα αὐτῷ Δάφνης ἔδωκεν, ἔδωκε δὲ καὶ ὅσα ἀπ' αἰπολίου δῶρα, τυροὺς εὐπαγεῖς, ἔριφον ὀψίγονον, δέρμα αἰγὸς λευκὸν καὶ λάσιον, ὡς ἔχει χειμῶνος ἐπιβάλλεσθαι τρέγων. Ὁ δ' ἤδετο καὶ ἐφιλει τὸν Δάφνην καὶ ἀγαθὸν τι ἐρεῖν αὐτοῦ πρὸς τὸν δεσπότην ἐπηγγέλλετο. Καὶ ὁ μὲν ἀπῆι φιλαφρονῶν, ὁ δὲ Δάφνης ἀγωνιῶν τῇ Χλόῃ συνένεμεν· εἶχε δὲ κἀκείνην πολὺ δέος· μεираκίον γὰρ, εἰωθὸς αἴγας βλέπειν καὶ ὄρος καὶ γεωργοὺς καὶ Χλόην, πρῶτον ἐμελλεν ὄψεσθαι δεσπότην, οὗ πρότερον μόνον ἤκουε τούνομα. Ὑπὲρ τ' οὖν τοῦ Δάφνιδος ἐφρόντιζεν, ὅπως ἐντεύξεται τῷ δεσπότηι καὶ περὶ τοῦ γάμου τὴν ψυχὴν ἐταράττειτο, μὴ μάτην ὄνειροπολοῦσιν αὐτόν. Συνεχῆ μὲν οὖν τὰ φιλήματα καὶ ὥσπερ συμπερυκτότων αἰ περιβολαί. Καὶ τὰ φιλήματα δειλὰ ἦν καὶ αἰ περιβολαὶ σκυθρωπαί,

Pan, qui in petra, sua canens fistula, sedebat similis accinenti commune carmen tam calcantibus viris quam feminis tripudiantibus.

IV. In hoc igitur tali horto Lamoni omnem navabat operam, quo excultum daret, cum arida excidendo, tum palmitibus adstringendo pedamentisque alligando. Bacchum floribus coronabat, aquam per canales derivabat. Fons quidam a Daphnide floribus irrigandis inventus, operam quidem floribus dabat, Daphnidis tamen fons appellabatur. Hic Daphnim hortabatur Lamoni, ut pingues, quam maxime posset, capras redderet, dicens, omnino illas herum, qui longum tempus abfuisset, esse visurum. Bono erat animo Daphnis, utpote laudem caprarum nomine promeriturus; duplo namque quam sibi traditus fuerat, capellarum gregem reddiderat auctiorem, neque ullam lupus abstulerat, et ipsis ovibus obesiores erant. Cum autem vellet herum promitorem esse ad nuptias comprobandas, omni sane cura, omni studio et alacritate agebat, summo mane illas pastum educendo, seraque vespera reduciendo. Bis appellebat ad aquam, sedulo indagans, ubi maxima suppeteret pabuli copia. Curaverat quoque, ut sibi essent sina nova, multarumque copia et crates capaciores. Tantam his impendebat curam, ut etiam cornua capellarum inungeret et pilos ipsos pexos nitidosque efficere studeret. Putasses, te Pani sacrum videre gregem. In partem illius circa gregem caprarum laboris ipsa quoque Chloë veniebat, suoque grege neglecto, majori ex parte iis vacabat; adeo ut Daphnis existimaret, per illam fieri, quod capellæ tam pulchræ viderentur.

V. Hisce intentos alter urbe veniens nuntius, vindemiare vites quam ocissime jussit, seque permansurum dixit, donec ex visis mustum fecerint et tum demum in urbem reversurum, ut dominum adduceret peracta autumnali vindemia. Hunc igitur Eudromum, eo enim nomine appellabatur, quia hero suo erat a pedibus, excipiebant summa benignitate, simulque uvas e vitibus decerpebant, ad praedam eas conferentes, mustum condentes in cados, racemos adultos cum palmitibus descantes, quo liceret ex urbe venientibus aliqua frui vindemiae imagine et voluptate.

VI. Non pauca autem Eudromo, ad urbem jam regressuro, Daphnis dedit dona; ea autem dedit dona, quæ a caprario expectari poterant, videlicet caseos bene compactos, hædum sero genitum, pellem albam atque hirsutam capræ, quam hiberno tempore currens indueret. Inpense delectabatur atque Daphnim osculabatur ille, promittens se aliquid boni de illo dicturum domino. Sic ille abiit benevolenti animo; Daphnis autem anxietatis plenus cum Chloë una pascebat; quin et illa magno in metu erat; nempe adolescentulus, assuetus dumtaxat videre capras, montes, agricolas et Chloë, tunc primum visurus erat herum, cuius solum nomen prius audiebat. Erat igitur sollicita de Daphnide, quo pacto herum aditurus esset, ac de matrimonio, ne frustra illud somniaret. Hinc continua intercedebant suavita, mutuique amplexus, haud aliter quam si coaluissent. Nec tamen illorum oscula sine timore erant, neque am-

καθ' ἄπερ ἤδη παρόντα τὸν δεσπότην φοβουμένων, ἢ λανθάνοντων. Προσγίγνεται δὲ τις αὐτοῖς καὶ τοιοῦδε τάραχος.

Η'. Λάμπις τις ἦν ἀγέρωχος βουκόλος. Οὗτος καὶ αὐτὸς ἐμύατο τὴν Χλόην παρὰ τοῦ Δρύαντος καὶ δῶρα ἤδη πολλὰ ἐδεδώκει σπεύδων τὸν γάμον. Αἰσθόμενος οὖν ὡς, εἰ συγχωρηθεῖ παρὰ τοῦ δεσπότη, Δάφνις αὐτὴν ἄξειται, τέχνην ἐξήτει, δι' ἧς τὸν δεσπότην αὐτοῖς ποιήσῃε πικρόν· καὶ εἰδὼς πάνυ αὐτὸν τῷ παραδείσῳ 10 τερπόμενον, ἔγνω τοῦτον, ὅσον οἶός τ' ἐστὶ, διαφθεῖραι καὶ ἀποκοσμηῆσαι. Δένδρα μὲν οὖν τέμνων ἐμελλεν ἀλώσσεσθαι διὰ τὸν κτύπον· ἐπέιχε δὲ τοῖς ἀνθεσιν, ὥστε διαφθεῖραι αὐτά. Νύκτα δὲ φυλάξας καὶ υπερβάς τὴν αἵμασιάν, τὰ μὲν ἀνύρωξε, τὰ δὲ κατέκλασε, τὰ δὲ 15 κατεπάτησεν ὡσπερ σῦς. Καὶ ὁ μὲν λαθὼν ἀπεληλυθείη· Λάμων δὲ τῆς ἐπιούσης παρελθὼν εἰς τὸν κῆπον, ἐμελλεν ὑδωρ αὐτοῖς ἐκ τῆς πηγῆς ἐπάξειν. Ἰδὼν δὲ πᾶν τὸ γωρίον δεδηλωμένον καὶ ἔργον οἶον ἂν ἐχθρὸς, οὐ ληστής, ἐργάσασθαι, κατερρήξατο μὲν εὐθὺς τὸν χιτωνίσκον, βοῆ δὲ μεγάλη θεοῦ ἀνεκάλει, ὥστε καὶ ἡ Μυρτάλη τὰ ἐν χειρὶ καταλιπούσα ἐξέδραμε καὶ ὁ Δάφνις ἐάσας τὰς αἰγὰς ἀνέδραμε· καὶ ἰδόντες ἐθῶν καὶ βοῶντες ἐδάκρουν καὶ ἦν καινὸν πένθος ἀνθρώπων.

Ζ'. Ἄλλ' οἱ μὲν φοβούμενοι τὸν δεσπότην ἔκλαον· 25 ἔκλαυσε δ' ἂν τις καὶ ξένος ἐπιστάς. Ἀποκεκόσμητο γὰρ ὁ τόπος καὶ ἦν λοιπὸν γῆ πηλώδης· τῶν δ' εἴ τι διέφυγε τὴν ὕβριν, ὑπήνθει καὶ ἔλαμπε καὶ ἦν ἔτι καλὸν καὶ κείμενον. Ἐπέκειντο δ' αὐτοῖς καὶ μέλιτται συνεχῆς καὶ ἄπαστον βομβοῦσαι καὶ θρηνοῦσαι ὁμοίαι. 30 Ὁ μὲν οὖν Λάμων ὑπ' ἐκπλήξεως κάκεινα ἔλεγε· « Φεῦ τῆς ῥοδωνιάς, ὡς κατακέκλασαι. Φεῦ τῆς ἰωνιάς, ὡς πεπάτηται. Φεῦ τῶν ὑακίνθων καὶ τῶν ναρκίσσων, οὓς ἀνύρωξέ τις πονηρὸς ἄνθρωπος. Ἀφίξεται τὸ ἦρ, τὰ δ' οὐκ ἀνήσει. Ἔσται τὸ θέρος· τὰ 35 δ' οὐκ ἀκμάσει. Μετόπειρον· ἀλλὰ τάδ' οὐδένα στεφανώσει. Οὐδὲ σὺ, δεσποτα Διόνυσε, τὰ ἄλλα ταῦτα ἠλέησας ἄνθη, οἷς παρώκεις, εἰς ἃ ἐβλεπες, ἀφ' ὧν ἐστεφάνωσά σε πολλάκις καὶ ἐτέρπου; Πῶς, πῶς δεῖξω νῦν τὸν παράδεισον τῷ δεσπότη; Τίς ἐκεῖνος θεασάμενος 40 ἔσται; Κρεμᾶ γέροντα ἀνθρώπων ἐκ (τινος) [μιᾶς] πίπτους ὡς Μαρσύαν· τάχα δὲ καὶ Δάφνιν, ὡς τῶν αἰγῶν ταῦτ' εἰργασμένων. »

Θ'. Δάκρυα ἦν ἐπὶ τούτοις θερμότερα, καὶ ἐθρήνουν οὐ τὰ ἄνθη λοιπὸν ἀλλὰ τὰς αὐτῶν συμφορὰς. Ἐθρήνη 45 νει καὶ Χλόη Δάφνιν εἰ κρεμῆσεται καὶ ἠύχето μηχανεῖ· ἔλλοιεν τὸν δεσπότην αὐτῶν καὶ ἡμέρας διήντηι μοχθηρὰς, ὡς ἤδη Δάφνιν βλέπουσα μαστιγούμενον. Καὶ ἤδη νυκτὸς ἀρχομένης ὁ Εὐδρόμος αὐτοῖς ἀπήγγειλεν, ὅτι ὁ μὲν πρεσβύτερος δεσπότης μεθ' ἡμέρας ἀφίξεται 50 τρεῖς, ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ τῆς ἐπιούσης πρόεισι. Σκέψις οὖν ἦν ὑπὲρ τῶν συμβεβηκότων καὶ κοινῶν εἰς τὴν γνώμην τὸν Εὐδρόμον παρελάβανον· ὁ δ' εὐνοῦς ὢν τῷ Δάφνιδι παρήνει τὸ συμβὰν ὁμολογῆσαι πρότερον τῷ νέῳ δεσπότη καὶ αὐτὸς συμπράξειν ἐπηγγέλλετο,

plexus sine vultu tristi; non secus atque eorum, qui herum jam praesentem timerent, vel clam illo ista agerent. Verum talis tumultus illis intervenit.

VII. Lampis quidam erat, bubulcus ferox. Hic in uxorem a Dryante petebat Chloë, urgensque nuptias, multa dono dederat. Intelligens igitur, quod, siquidem dominus non reprobaret, Daphnis ipsam ducturus esset uxorem, dolos consuere aggreditur, quibus dominum adversus eos exacerbaret; cumque non ignoraret, magnopere illum horto delectari, eum, quoad fieri posset, vastare, suaque amoenitate privare decrevit. Ceterum, si arbores caederet, futurum erat, ut deprehenderetur fragore proditus: hinc animum floribus perdendis adjecit. Observata igitur nocte, transgressus sepem, flosculos partim e radicibus eruit, partim confregit, partim instar porci pedibus protrivit. Atque ille quidem clam se subduxit: Sequenti vero die Lamon ad hortum progressus, jam cum aqua fontana irrigaturus erat. Conspicatusque totum illum locum pervastatum, et facinus, quale inimicus, non vero praedo perpetrasset, illico suam discidit tunicam, et voce alta deos inclamavit, adeo ut Myrtale, omissis iis, quae in manu habebat, accurreret, pariterque Daphnis, qui capras in pascua eduxerat, recurreret. Hoc videntes clamabant, et clamantes flebant. Atque inauditum hoc quod lugebant flores.

VIII. Verum hi herum expavescentes, flebant, sed ne peregrinus quidem superveniens a lacrimis temperasset. Exutus enim omni venere erat locus, restabatque tantum terrae solum lutulentum: flosculorum si quid effugisset injuriam, subflorebat atque fulgebat sic tamen et adhuc amoenum erat, etsi jaceret. His insidebant apes, continuo et perpetuo bombum facientes, veluti illos lamentabantur. Lamon autem praee animi consternatione in haec verba erumpebat: Eheu! rosae quam sunt diffractae! Heu! violae quam sunt conculcatae! Eheu! hyacinthi et narcissi, quos homo quis improbus e terra eruit. Ver adveniet, isti autem non vernabunt. Orietur aestas, hi autem non vigeunt. Autumnus aderit, isti autem neminem coronabunt. Neque vero, o domine Bacche, miserorum horumque florum misertus es, juxta quos habitabas, quosque oculis usurpabas, et quibus te saepe coronavi, quibus delectabar? Qua fronte hunc hortum hero ostendam? Quo animo is haec visurus est? Me senem de pino aliqua, ut Marsyam, forte suspendet; forsitan etiam et Daphnim, quasi nimirum caprarum facto haec acciderint.

IX. Ob haec lacrymae oboriebantur fervidiores, neque deinceps flores sed sua infortania deflebant. Lugebat simul Chloë, si Daphnis suspendendus foret et jam optabat, ut numquam ipsorum dominus adveniret, diesque exantlabat acerbas, quasi jam cerneret Daphnim, flagrorum verbera patientem. Coepta jam nocte venit nuntiatum Eudromus, dominum seniore post triduum affuturum, at gnatum ejus die sequenti praeventurum. Deliberatum igitur fuit de hisce, quae acciderant et consilii conferendis Eudromum socium adhibuerunt. Ille, benevolo animo prosequens Daphnim, suscit, casum illum prius aperiret domino juniore, seque causam adjuturum spondebat, ut qui non

τιμώμενος ὡς βομογάλακτος· καὶ ἡμέρας γενομένης, οὕτως ἐποίησαν.

Γ'. Ἦκε μὲν δ' Ἄστυλος ἐφ' ἵππου καὶ παράσιτος αὐτοῦ, καὶ οὗτος ἐφ' ἵππου· ὁ μὲν, ἀρτιγένετος, ὁ δὲ
 5 Γνάθων, τοῦτ' ἄρα ἐκαλεῖτο, τὸν πώγωννα ξυρώμενος πάλαι. Ὁ δὲ Λάμων ἅμα τῇ Μυρτάλῃ καὶ τῇ Δάφνιδι πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ καταπεσὼν ἰκέτευεν οἰκτεῖραι γέροντα ἀτυχῆ καὶ πατρῷας ὀργῆς ἐξαρπάσαι τὸν οὐδὲν ἀδικήσαντα· ἅμα τ' αὐτῶν καταλέγει πάντα.
 10 Οἰκτεῖραι τὴν ἱεσίαν ὁ Ἄστυλος καὶ ἐπὶ τὸν παράδεισον ἐλθὼν καὶ τὴν ἀπόλειαν τῶν ἀνθῶν ἰδὼν, αὐτὸς ἔφη παραιτήσασθαι τὸν πατέρα καὶ κατηγορήσειν τῶν ἵππων, ὡς ἔχει δεθέντες ἐξύβρισαν καὶ τὰ μὲν κατέκλασαν, τὰ δὲ κατεπάτησαν, τὰ δ' ἀνυόριζαν λυθέντες.
 15 Ἐπὶ τούτοις τῷγοντο μὲν αὐτῶν πάντα τὰ ἀγαθὰ Λάμων καὶ Μυρτάλη· Δάφνης δὲ δῶρα προσεκόμισεν ἐφόρους, τυροὺς, ὄρνιθας καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν, βότρυς ἐπὶ κλημάτων, μῆλά τ' ἐπὶ κλάδων. Ἦν ἐν τοῖς δούροις καὶ ἀνθοσμίας οἶνος Λέσβιος, ποθῆναι
 20 ἤδιοςτος. [οἶνος.]

ΙΑ'. Ὁ μὲν δὲ Ἄστυλος ἐπῆναι ταῦτα καὶ περὶ θήραν εἶχε λαγῶν, ὅα πλούσιος νεανίσκος καὶ τρυφῶν αἰεὶ καὶ ἀφιγμένος εἰς τὸν ἀγρὸν εἰς ἀπόλουσιν ξένης ἡδονῆς. Ὁ δὲ Γνάθων, ὅα μαθὼν ἐσθίειν ἀνθρωπος καὶ
 25 πίνειν εἰς μέθην καὶ λαγνεύειν μετὰ τὴν μέθην καὶ οὐδὲν ἄλλο ὢν ἢ γνάθος καὶ γαστήρ καὶ τὰ ὑπὸ γαστέρα, οὐ παρέργως εἶδε τὸν Δάφνιν τὰ δῶρα κομίσαντα· ἀλλὰ καὶ φύσει παιδεραστής ὢν καὶ κάλλος οἶον οὐδ' ἐπὶ τῆς πόλεως εὐρὼν, ἐπιθέσθαι διέγνω τῇ Δάφνιδι
 30 καὶ πείσειν ὄρετο βραδίως ὡς αἰπόλον. Γνοὺς δὲ ταῦτα, θήρας μὲν οὐκ ἐκοινωνεῖ τῷ Ἄστυλῳ, κατιῶν δ' ἔν' ἔνευεν ὁ Δάφνης λόγῳ μὲν τῶν αἰγῶν, τὸ δ' ἀληθὲς Δάφνιδος ἐγίνετο θεατῆς· μαλθάσσων δ' αὐτὸν τὰς τ' αἴγας ἐπῆναι καὶ συρίσαι τὸ αἰπολικὸν ἡξίωσε καὶ ἔφη
 35 ταχέως ἐλεύθερον θῆσειν τὸ πᾶν δυνάμενος.

ΙΒ'. Ὡς δ' εἶχε χειροθήθῃ, νύκτωρ λοχῆσας ἐκ τῆς νομῆς ἐλαύνοντα τὰς αἴγας, πρῶτον μὲν ἐφίλησε προσδραμῶν, εἴτ' ὀπισθεν παρασχεῖν ἐδέϊτο τοιοῦτον οἶον αἰ αἴγας τοῖς τράγοις. Τοῦ δὲ βραδέως νοήσαντος καὶ
 40 λέγοντος, ὡς τὰς αἴγας μὲν βαίνειν τράγουσιν καλὸν, τράγον δ' οὐπόποτε εἶδέ τις βαίνοντα τράγον, οὐδὲ κριὸν ἀντὶ τῶν οἰῶν κριὸν, οὐδ' ἀλεκτρούνας ἀντὶ τῶν ἀλεκτοριδῶν ἀλεκτρούνας, ὅσος ἦν ὁ Γνάθων βιάζεσθαι τὰς χεῖρας προσφέρων· ὁ δὲ μεθύοντα ἀνθρωπον καὶ
 45 ἐστώτα μόλις παρασάμενος ἔσφηλεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ὀσπερ σκύλαξ ἀποδραμῶν κείμενον κατέλιπε, ἀνδρὸς, οὐ παιδὸς, πρὸς χειραγωγίαν δεόμενον. Καὶ οὐκέτι προσέτιο ὄλωσ, ἀλλ' ἄλλοτ' ἄλλη τὰς αἴγας ἔνευεν, ἐκεῖνον μὲν φεύγων, Χλόην δὲ τηρῶν. Οὐδ' ὁ Γνάθων
 50 ἔτι περιειργάζετο, καταμαθὼν ὡς οὐ μόνον καλὸς ἀλλὰ καὶ ἰσχυρὸς ἐστίν. Ἐπετήρει δὲ καιρὸν διαλεχθῆναι περὶ αὐτοῦ τῷ Ἄστυλῳ καὶ ἤλπιζε δῶρον αὐτὸν ἔξειν παρὰ τοῦ νεανίσκου πολλὰ καὶ μεγάλα χαρίζεσθαι θέλοντος.

certe nullo numero apud dominum haberetur, quippe cuius esset collactaneus; exortoque die ita egerunt.

X. Veniebat Astylus equo insidens, unaque ejus parasitus, qui et ipse equo vehebatur; quorum ille nudius tertius barbam emittere cœperat; at huic Gnathoni, hoc enim huic nomen erat, jampridem abrasa barba fuerat. Lamon vero, una cum Myrtale et Daphnide ad illius genua provolutus, infelicis ut miseretur eus, seque innocentem patris iræ eripiat, supplicat, simulque illi exponit, quæ contigerant omnia. Supplicantis misertus Astylus, hortum ingreditur et conspicius florum excidium, sese dixit ipse veniam impetraturum a patre et incusaturum equos, quod ibi alligati insolentius lascivissent, sicut alia contrivissent, alia proculcassent, alia suffodissent, loramentis nimirum liberati. Ob hæc Lamon et Myrtale omnia ipsi fausta apprecabantur; Daphnis autem dona insuper attulit, videlicet hædos, caseos, aves, earumque fœtus, racemos adhuc palmitibus dependentes, poma adhuc in ramis pendencia. Inter ista dona erat et fragrantissimum vinum ex Lesbo, potu præstantissimum.

XI. Equidem Astylus collaudabat ista, eratque assiduus in venandis leporibus, utpote opibus abundans juvenis et luxu nunquam non diffuens, quique ideo rus venerat, ut nova voluptate perfunderetur. Gnatho autem, utpote homo unice edoctus edere et ad ebrietatem usque se ingurgitare et lascivire si temulentus esset, quique quantus quantus, nihil aliud quam gula et venter erat, quæque sunt infra ventrem, non obiter et perfunctorie Daphnim sua dona conferentem contemplatus fuerat; sed cum natura puerorum amator esset, inventa, qualem in urbe non vidisset, forma, Daphnim aggredi decrevit, ratus hoc facile illi, utpote homini caprario, se persuasurum. Hæc cum constituisset, venationis non erat cum Astylo particeps, sed descendens ad loca, ubi pascebat Daphnis, verbis quidem capras, sed revera Daphnim, spectatum veniebat. Deinde blandis illum delinens verbis, laudibus efferebat capras, tibiaque ut pastorale carmen caneret, postulabat, addebatque, mox ei libertatem impetraturum se, qui videlicet nihil non apud Dionysophanem posset.

XII. Ut autem illum mansuetum sibi que morigerum habuit, de nocte insidiatus capellas e pastu abducenti, prius præcurrrens, oscula quædam dedit; deinde, ut more caprarum, hircis sui copiam facientium, sibi tergum obvertat, precatur. Hæc cum serius animadvertisset Daphnis et dixisset, capras quod ineanit hirci, id quidem se recte habere, sed hircum nunquam quem vidisse inire hircum, neque arietem pro ovibus arietem, neque gallos gallinarum loco gallos; ibi Gnatho paratus erat vi adigere, manusque injicere. At ille hominem ebrium, atque pedibus insistentem, cubito repulsum humi prostravit et veluti catulus aufugiens, jaentem reliquit, viri, non pueri, qui manu deducet, opera indigentem. Neque postea eum admittelat Daphnis; sed modo hoc, modo illo loco capras pascebat, illum certe vitans, Chloëque diligenter servans. Neque Gnatho amplius illum curiose observabat, cum intellexisset, eum non solum formosum sed etiam esse robustum. Captabat autem occasionem de eo colloquendi cum Astylo, sperabatque fore, ut illum dono habiturus esset a juvene multa et præclara largiri volente.

Π'. Τότε μὲν οὖν οὐκ ἠδυνήθη, προσήει γὰρ ὁ Διονυσοφάνης ἅμα τῇ Κλεαρίστῃ· καὶ ἦν θόρυβος πολὺς κτηνῶν, οἰκετῶν, ἀνδρῶν, γυναικῶν· μετὰ δὲ τοῦτο συνέταττε λόγον καὶ ἐρωτικὸν καὶ μακρὸν. Ἦν δ' ὁ Διονυσοφάνης μεσαπόλιος μὲν ἦδη, μέγας δὲ καὶ καλὸς καὶ μεираκίαις ἀμιλλᾶσθαι δυνάμενος· ἀλλὰ καὶ πλοῦσιος ἐν ὀλίγοις καὶ χρηστὸς ὡς οὐδεὶς ἕτερος. Οὗτος ἐλθὼν, τῇ πρώτῃ μὲν ἡμέρᾳ θεοὺς ἔθυσεν, ὅσοι προσετᾶσιν ἀγροικίας, Δήμητρι καὶ Διονύσῳ καὶ Πανὶ καὶ Νύμφαις καὶ κοινὸν πᾶσι τοῖς παρούσιν ἔστησε κρατῆρα· ταῖς δ' ἄλλαις ἡμέραις ἐπεσκόπει τὰ τοῦ Λάμωνα ἔργα· καὶ ὁρῶν τὰ μὲν πεδία ἐν αὐλακί, τὰς δ' ἀμπέλους ἐν κλήματι, τὸν δὲ παράδεισον ἐν κάλλει (περὶ γὰρ τῶν ἀνθῶν Ἄστυλος τὴν αἰτίαν ἀνελάμβανεν), ἤδeto περιττῶς καὶ τὸν Λάμωνα ἐπήνει καὶ ἐλεύθερον ἀφήσειν ἐπηγγέλλετο. Κατῆλθε μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸ αἰπόλιον τὰς τ' αἴγας ὀψόμενος καὶ τὸν νέμονα.

ΙΑ'. Χλόη μὲν οὖν εἰς τὴν ὕλην ἔφυγεν, ὄχλον τοσοῦτον αἰδασθεῖσα καὶ φοβηθεῖσα· ὁ δὲ Δάφνις εἰστίκει δέρμα λάσιον αἰγὸς ἐξωσμένος, πήραν νεοραφῆ κατὰ τῶν ὠμων ἐζητημένος, κρατῶν ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις, τῇ μὲν ἀρτιπαγίς τυροῦς, τῇ δὲ ἐρίφους γαλαθηνούς. Εἴ ποτε Ἀπόλλων Λαομέδοντι θητεύων ἐβουκόλησε, τοῖσδ' ἦν ὅσος τότε ὄφθη Δάφνις. Αὐτὸς μὲν οὖν εἶπεν οὐδὲν, ἀλλ' ἐρυθήματος πλησθεὶς ἔνευσε κάτω, προτεινας τὰ δῶρα· ὁ δὲ Λάμων, « οὐτος, εἶπε, σοί, δέσποτα, τῶν αἰγῶν αἰπόλος. Σὺ μὲν ἐμοὶ πεντήκοντα νέμειν δέδωκας καὶ δύο τράγους· οὗτος δὲ σοὶ πεποίηκεν ἑκατὸν καὶ δέκα τράγους. Ὅρα ὡς λιπαρὰ καὶ τὰς τρίχας λάσιαι καὶ τὰ κέρατα ἄθραυστοι. Πεποίηκε δ' αὐτὰς καὶ μουσικὰς· σύριγγος γοῦν ἀκούουσαι ποιοῦσι πάντα. »

ΙΕ'. Παρούσα δὴ τοῖς λεγομένοις ἡ Κλεαρίστη, πείραν ἐπεθύμησε τοῦ λεγθέντος λαβεῖν καὶ κελεύει τὸν Δάφνιν ταῖς αἰγῖν ὅσον εἴωθε συρίσαι, καὶ ἐπαγγέλλεται συρίσαντι χαριεῖσθαι χιτῶνα, γλαῖωαν καὶ ὑποδήματα. Ὁ δὲ καθίσας αὐτοὺς ὡσπερ θέατρον, στὰς ὑπὸ τῇ φηγῶ καὶ ἐκ τῆς πήρας τὴν σύριγγα προκομίσας, πρώτα μὲν ὀλίγον ἐνέπνευσε· καὶ αἱ αἴγες ἔστησαν τὰς κεφαλὰς ἀράμεναι· εἶτ' ἐνέπνευσε τὸ νόμιον· καὶ αἱ αἴγες ἐνέμοντο, νεύσασαι κάτω· αὐθις λιγυρὸν ἐνέδωκε· καὶ ἀθροαὶ κατεκλίθησαν. Ἐσύρισε τι καὶ ὄξυ μέλος· αἱ δὲ, ὡσπερ λύκου προσιόντος, εἰς τὴν ὕλην κατέφυγον. Μετ' ὀλίγον ἀνακλητικὸν ἐφθέγγατο· καὶ ἐξελοῦσθαι τῆς ὕλης, πλησίον αὐτοῦ τῶν ποδῶν συνέδραμον. Οὐδ' ἀνθρώπου οἰκέτας εἶδεν ἄν τις οὕτω πειθόμενος προστάγματι δεσπότου. Οἱ τ' οὖν ἄλλοι πάντες ἐθαμάζον καὶ πρὸ πάντων ἡ Κλεαρίστη καὶ τὰ δῶρα ἀποδώσειν ὄμοσε καλῶ τ' ὄντι αἰπόλῳ καὶ μουσικῷ· καὶ ἀνελθόντες εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἀμφὶ ἄριστον εἶρον καὶ τῷ Δάφνιδι, ἀφ' ὧν ἦσθιον, ἐπεμψαν.

ΙΓ'. Ὁ δὲ μετὰ τῆς Χλόης ἦσθιε καὶ ἤδeto γεύόμενος ἀστυκῆς ὀφαρτυσίας καὶ εὐέλπις ἦν υεζέσθαι

XIII. Tamen ista tunc temporis tractari non potuerunt. Namque adveniebat Dionysophanes una cum sua Clearista; turba erat jumentorum, servorum, virorum atque mulierum. Inde autem componere cepit sermonem amatorium, eumque prolixum. Erat hic Dionysophanes aetate semicana, magnus autem et formosus, qui nec juveni cederet; quin et dives inter paucos, et in tantum probus, in quantum nemo alius. Hic, post adventum suum, prima die omnibus diis agri praeidibus sacra fecit, Cereri, Baccho, Pani, Nymphis, statuitque omnibus, quotquot aderant praesentes, cratera communem; reliquis diebus Lamoni inspexit opera: utque conspexit campum probe impressis sulcis aratum, vineam palmitibus totam turgidam, hortum elegantem politum, (quod namque flores attinebat, Astylus omnem culpam in se receperat) impense delectabatur atque Lamoni laudibus evehens, insuper pollicitus est, se eum liberum manumissurum. Post haec etiam ad caprarum gregem descendit, capras caprarumque visurus.

XIV. Igitur Chloe in silvam aufugit, tantam turbam reverens et timens. At Daphnis hirsuta caprae pelle indutus substitit, ex humeris suspensam recens consutam habens peram, tenens utraque manu, altera nempe recentes caseolos, altera haedulos lactentes. Si quando Apollo Laomedonti mercede pacta servit et armenta pavit, talis certe erat, qualis tunc visus est Daphnis: qui sane ne verbum quidem protulit, sed rubore suffusus deiecit oculos humi, muneraque porrexit. Lamon vero: Hic, inquit, here, caprarum tuarum custos est. Tu quidem quinquaginta mihi tradideras pascendas et binos hircos; hic usque ad centenas auctas dedit et denos hircos. Vides, quam sint pingues, nitidaeque et villis densae, cornibusque integrae. Eas et musicas reddidit; fistula namque audita statim omnia imperata faciunt.

XV. His dictis aderat et Clearista et specimen ejus quod dictum erat sumere cupiens, jussit Daphnim capellis, ut solebat, fistula canere, in simul promittens si id fecisset se eum tunica, lana et calcis muneratram. Ille, in theatri modum illis dispositis, stans sub fago, e pera fistulam depromsit et primum quidem exilem inflando edidit sonitum, et statim capellae surrexerunt capitibus erectis: deinde pastoralem coepit cantum, atque capellae capite in terram demisso pascere coeperunt: rursus suavem et argutum sonum edidit, et simul omnes reclinatae quieverunt. Tum quidem acutum insonuit; et illae, non secus ac lupi irruente, in silvam confugerunt. Paulo post receptum signum dedit; tum derepente silva egressae prope pedes ipsius circum circa currere omnes coeperunt. Nemo unquam famulos vidit ita dicto audientes hero suo. Ceteri itaque omnes demirati fuere, praecipue vero Clearista, quae promissa huic formoso et musico caprario dona se persoluturam juravit. Reversique ad villam prandebant, et Daphnidi quaedam de sua misere, unde edebant, mensa.

XVI. Ille una cum Chloe haece epulis fruebatur, delectabaturque gustando exquisitissimos oppidanorum cibos,

τοῦ γάμου, πείσας τοὺς δεσπότης. Ὁ δὲ Γνάθων προσεκαυθεὶς τοῖς κατὰ τὸ αἰπόλιον γεγεννημένοις καὶ ἀβίωτον νομιζῶν τὸν βίον, εἰ μὴ τεύζεται Δάφνιδος, περιπατοῦντα τὸν Ἄστυλον ἐν τῇ παραδείσῳ φυλάξας
 5 καὶ ἀναγαγὼν εἰς τὸν τοῦ Διονύσου νεών, πόδας καὶ χεῖρας κατεφίλει. Τοῦ δὲ πυνθανομένου, τίνος ἔνεκα ταῦτα ὄρᾳ καὶ λέγων κελεύοντος καὶ ὑπουργήσειν ὁμνύοντος· «Ὀϊγεταιί σοι Γνάθων, ἔφη, δεσποτα. Ὁ μέγρι νῦν μόνης τραπέζης τῆς σῆς ἔρῳν, ὁ πρότερον
 10 ὁμνύς ὅτι μηδὲν ἔστιν ὀριαιότερον οἴνου γέροντος, ὁ κρείττους τῶν ἐφῆδων τῶν ἐν Μυτιλήνῃ, τοὺς σοὺς ὀφραρυτάς λέγων, μόνον λοιπὸν καλὸν εἶναι Δάφνιν νομιζῶ. Καὶ τροφῆς μὲν τῆς πολυτελοῦς οὐ γεύομαι, καίτοι τοσοῦτων παρασκευαζομένων ἐκάστης ἡμέρας,
 15 κρεῶν, ἰχθύων, μελιτωμάτων. Ἡδέως δ' ἂν αἰετὶ γενομένου, πῶαν ἐσθίομαι καὶ φύλλα τῆς Δάφνιδος ἀκούων σύριγγος καὶ ὑπ' ἐκείνου νεμόμενος. Σὺ δὲ σῶσον Γνάθωνα τὸν σὸν καὶ τὸν ἀήτητον ἔρωτα νίκησον. Εἰ δὲ μὴ, σοὶ ἐπόμνυμι τὸν ἐμὸν θεόν, ξιφίδιον λαβὼν
 20 καὶ ἐμπλήσας τὴν γαστέρα τροφῆς, ἑμαυτὸν ἀποκτενῶ πρὸ τῶν Δάφνιδος θυρῶν· σὺ δ' οὐκέτι καλεῖς Γναθωνάριον, ὅσπερ εἰώθεις παίζων αἰετῶν.»

ΙΖ'. Οὐκ ἀντέσχε κλάοντι καὶ αὐθις τοὺς πόδας καταφιλοῦντι, νεανίσκος μεγαλόφρων καὶ οὐκ ἄπειρος
 25 ἐρωτικῆς λύπης, ἀλλ' αἰτήσων αὐτὸν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπηγγέλματο καὶ κομιεῖν εἰς τὴν πόλιν, αὐτῷ μὲν δοῦλον, ἐκείνῳ δ' ἐρώμενον. Εἰς εὐθυμίαν δὲ καὶ αὐτὸς, ἐκείνον ὀέλων προάγειν, ἐπυθνάτο μειδιῶν, εἰ οὐκ αἰσχύνεται Λάμμωνος υἱὸν φιλῶν ἀλλὰ καὶ σπουδάζει
 30 συγκατακλιθῆναι νέμοντι αἰγας μεираχίῳ· καὶ ἄμα ὑπεκρίνετο τὴν τραγικὴν δυσωδίαν μυσάττεσθαι. Ὁ δὲ, οἷα πᾶσαν ἐρωτικὴν μυθολογίαν ἐν τοῖς ἀσωτείοις πεπαιδευμένος, οὐκ ἄπο σκοποῦ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Δάφνιδος ἔλεγεν· «Οὐδεὶς ταῦτα, δεσποτα, ἐραστῆς
 35 πτῆς πολυπραγμονεῖ· ἀλλ' ἐν ὅτῳ ποτ' ἂν σώματι εὐρῆ τὸ κάλλος ἐάλωκε. Διὰ τοῦτο καὶ φυτοῦ τις ἠράσθη καὶ ποταμοῦ καὶ θηρίου. Καίτοι, τίς οὐκ ἂν ἐραστὴν ἠλέησεν, ὃν ἔδει φοβεῖσθαι τὸν ἐρώμενον; Ἐγὼ δὲ σώματος μὲν ἐρῶ δούλου, κάλλους δ' ἐλευθέρου. Ὁρᾷς,
 40 ὡς ὑακίνθῳ μὲν τὴν κόμην ὁμοίαν ἔχει, λάμπουσι δ' ὑπὸ ταῖς ὀφρῦσιν οἱ ὀφθαλμοὶ, καθάπερ ἐν χρυσοῦ σφενδόνη ψηφίς; καὶ τὸ μὲν πρόσπων ἐρυθρήματος μεστών, τὸ δὲ στόμα λευκῶν ὀδόντων, ὅσπερ ἐλέφαντος. Τίς ἐκείων οὐκ ἂν εὐξαιτο λαβεῖν ἐραστῆς
 45 γλυκεῖα φιλήματα; Εἰ δὲ νέμοντος ἠράσθη, θεοὺς ἐμιμησάμεν. Βουκόλος ἦν Ἀγχίστης καὶ ἔσχεν αὐτὸν Ἀφροδίτη· αἰγας ἔνεμε Βράγχος καὶ Ἀπόλλων αὐτὸν ἐφιλήσεν· ποιμὴν ἦν Γανυμήδης; καὶ αὐτὸν ὁ τῶν ὄλων βασιλεὺς ἤρπασε. Μὴ καταφρονῶμεν παιδὸς, ᾧ καὶ
 50 αἰγας ὡς ἐρώσας πειθομένας εἶδομεν· ἀλλὰ καὶ ὅτι μένειν ἐπὶ γῆς ἐπιτρέπουσι τοιοῦτον κάλλος, χάριν ἔχομεν τοῖς Διὸς ἀετοῖς.»

Η'. Ἡδὲ γελάσας ὁ Ἄστυλος ἐπὶ τούτῳ μάλιστα τῷ λεχθέντι καὶ ὡς μεγάλους ὁ Ἔρωις ποιεῖ σοριστάς,

inque spem erigebatur, fore ut, dominis persuasis, hasce nuptias consequeretur. Gnatho autem magis accensus iis, quæ apud capellas acciderant, minimeque vitalem sibi vitam ducens, ni Daphnide potiretur, Astylum in horto inambulantein captavit et in Bacchi adem abduxit, ubi ipsius pedes et manus osculari cæpit. At illo sciscitante, curnam id faceret et imperante ut eloqueretur, quid rei esset, insuperque adjurante se nihil ipsi denegaturum, Actum est, inquit, here, de Gnathone tuo. Qui ad hoc usque tempus solam amabam mensam tuam, qui antehac jurabam, nihil esse magis lepidum, quam vinum vetustum, qui ephebis Mytilenæcis tuos obsoniorum conditores formosiores esse affirmabam, nunc solum Daphnim fortuosum esse ceuseo. Atque ne gustatis quidem conquistissimis illis dapibus, quarum singulis diebus ingens est apparatus, carnibus, piscibus, libis melleis, libenter herbam ac frondes depascerem in capellam conversus, Daphnidis modo auscultans fistulam, et sub illius manu pascens. Tu vero tuum servato Gnathonem, invictumque vince amorem. Sin minus, tibi per meum juro deum, pugione arrepto et aqualiculo hoc cibus usque repleto, memet occidam ad ipsas adeo Daphnidis fores. Tu vero haud amplius me vocabis Gnathonulum, ut assidue per jocum soles.

XVII. Ferre non potuit lacrimantem, iterumque pedes exosculantem, juvenis magnanimus et amantium doloris haudquaquam ignarus, illique pollicitus est, se a patre petiturum Daphniam, eumque ducturum in urbem sibi quidem mancipium, ipsi vero amasium. Cum autem vellet eum bono esse animo, interrogabat subridens, numquid eum puderet Lamonis filium amare et nihil non moliri, quo cum adolescentulo capras pascente rem haberet? Et simul simulabat, sese hircinum illum fœtorem detestari. Gnatho contra, qui nullos non amatorios logos in ganeis didicisset, non alienum a re de se ipso et de Daphnide retulit: Nemo amatorum, domine, hisce curiose perscrutandis immoratur; sed in quocunque tandem corpore formam invenerit, illa capitur: idcirco et plantam nonnullus deperit, nec non flumen et feram. Et quidem quis non amantem miseratus fuerit, cui formidandus sit ille ipse, quem amat? Servile quidem corpus, at liberalem formam amo. Vides, ut illius coma hyacintho similis sit? ut fulgeant oculi sub superciliis, veluti pala aurea inclusa gemma? ut illius facies rubore suffusa sit? ut illius oris dentes eboris instar candieent? Et quis amator non omnibus votis contenderet inde dulcia sumere basia? Sin vero pastorem arsi, deos imitatus feci. Bubulcus erat Anchises, attamen illum habuit Venus. Capellas pascebat Branchus, et Apollo ipsum amavit. Pastor Ganymedes erat et illum cæli terræque rex rapuit. Nec contemnannus puerum, cui etiam capellas veluti amantes, morigeras videmus. Immo potius, quod adhuc in terris manere tantam venustatem sinant, gratias agamus Jovis aquilis.

XVIII. Astylum cum oh hoc maxime dictum suaviter risisset, dixissetque magnos sophistas ab Amore formari,

εἰπὼν, ἐπετήρει καιρὸν, ἐν ᾧ τῷ πατρὶ περὶ Δάφνιδος διαλέξεται. Ἀκούσας δὲ τὰ λεχθέντα κρύφα πάντα ὁ Εὐδρόμος, καὶ τὰ μὲν τὸν Δάφνιν φιλῶν, ὡς ἀγαθὸν νεανίσκον, τὰ δὲ ἀχθόμενος εἰ Γνάθωνος ἐμπαροίημα γενήσεται τοιοῦτον κάλλος, αὐτίκα καταλέγει πάντ' ἐκείνῳ καὶ Λάμῳ. Ὁ μὲν οὖν Δάφνις ἐκπλαγείς, ἐγίνωσκεν ἅμα τῇ Χλόῃ τολμῆσαι φυγεῖν ἢ ἀποθανεῖν, κοινοῦνδὸν χάκεινγν λαβῶν. Ὁ δὲ Λάμων προσκαλεσάμενος ἔξω τῆς αὐλῆς τὴν Μυρτάλην. « Οἰχόμεθα, εἶπεν, ὦ γύναι. Ἦκει καιρὸς ἐκκαλύπτειν τὰ κρυπτά. Ἐρρεῖ μοι Δάφνις καὶ τὰ λοιπὰ πάντα· ἄλλ', οὐ μὰ τὸν Πᾶνα καὶ τὰς Νύμφας, οὐδ' εἰ μέλλω βούς, φασίν, ἐν αὐλίῳ καταλείπεσθαι, τὴν Δάφνιδος τύχην, ἥτις ἐστίν, οὐ σιωπήσομαι, ἀλλὰ καὶ ὅτι εὖρον ἐκκείμενον ἔρω καὶ ὅπως τρεφόμενον μηνύσω καὶ ὅσα εὖρον συνεκκείμενα δεῖξω. Μαθέτω Γνάθων ὁ μιαρὸς, ὅς ὢν οἶον ἔραξ. Παρασκευάζε μοι μόνον εὐτρεπῆ τὰ γνωρίσματα. »

10 ἸΘ'. Οἱ μὲν ταῦτα συνθέμενοι, ἀπῆλθον εἰσω πάλιν. Ὁ δ' Ἀστύλος σχολὴν ἄγοντι τῷ πατρὶ προσρῆεις, αἰτεῖ τὸν Δάφνιν εἰς τὴν πόλιν καταγαγεῖν, ὡς καλὸν τ' ὄντα καὶ ἀγροικίας κρείττονα καὶ ταχέως ὑπὸ Γνάθωνος καὶ τὰ ἀστυκὰ διδαχθῆναι δυνάμενον. Χαίρων ὁ πατὴρ δίδωσι καὶ μεταπεμφάμενος τὸν Λάμωνα καὶ τὴν Μυρτάλην, εὐηγγελίζετο μὲν αὐτοῖς, ὅτι Ἀστύλον θεραπεύσει λοιπὸν ἀντ' αἰγῶν καὶ τράγων Δάφνις· ἐπηγγέλλετο δὲ δύο ἀντ' ἐκείνου δώσειν αὐτοῖς αἰτόλους. Ἐνταῦθ' ὁ Λάμων, πάντων ἤδη συνερρηκότων καὶ ὅτι καλὸν ὁδοῦλον ἔξουσιν ἠδομένον, αἰτήσας λόγον, ἤρξατο λέγειν. Ἀκουσόν, ὦ δέσποτα, παρ' ἀνδρὸς γέροντος ἀληθῆ λόγον· ἐπόμνυμι δὲ τὸν Πᾶνα καὶ τὰς Νύμφας ὡς οὐδὲν ψεύσομαι. Οὐκ εἰμὶ Δάφνιδος πατήρ, οὐδ' εὐτύχησέ ποτε Μυρτάλη μήτηρ γενέσθαι. Ἄλλοι πατέρες ἐξέθηκαν τοῦτον, ἴσως παιδίου πρεσβυτέρων ἄλλις ἔχοντες· ἐγὼ δ' εὖρον ἐκκείμενον καὶ ὑπ' αἰγῶν ἐμῆς τρεφόμενον ἦν καὶ ἀποθανοῦσαν ἔθλαψα ἐν τῷ περικήπῳ, φιλῶν, ὅτι ἐποίησε μητρὸς ἔργα. Εὖρον αὐτῷ καὶ γνωρίσματα συνεκκείμενα· ζῶνος ἢ καθ' ἡμᾶς σύμβολα. Ἀστύλου μὲν οὖν εἶναι δοῦλον αὐτὸν οὐχ ὑπερφηναῶν, καλὸν οἰκέτην καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ δεσπότη· παροίημα δὲ Γνάθωνος οὐ δύναμαι περιτρεῖν γεγόμενον, ὃς ἐς Μυτιλήνην αὐτὸν ἄγειν ἐπὶ γυναικῶν ἔργα σπουδάζει. »

15 Κ'. Ὁ μὲν Λάμων ταῦτ' εἰπὼν ἐσιώπησε καὶ πόλλ' ἀφῆκε δάκρυα. Τοῦ δὲ Γνάθωνος θρασυνομένου καὶ πληγᾶς ἀπειλοῦντος, ὁ Διονυσόφανής τοῖς εἰρημένους ἐκπλαγείς, τὸν μὲν Γνάθωνα σιωπᾶν ἐκέλευσε, σφόδρα τὴν ὀρῶν εἰς αὐτὸν τοξοποιήσας· τὸν δὲ Λάμωνα πάλιν ἀνέκρινε καὶ παρεκελεύετο τἀληθῆ λέγειν, μηδ' ὅμοια πλάττειν μύθοις ἐπὶ τῷ κατέχειν τὸν υἱόν. Ὡς δ' ἀτενῆς ἦν καὶ κατὰ πάντων ὄμνου θεῶν καὶ ἐδίδου βασιανίζειν αὐτὸν, εἴ τι ψεύδεται, παρακαθημένης τῆς Κλεαρίστης ἐβασανίζε τὰ λελεγμένα. « Τί δ' ἀν

circumspectare commodum tempus cœpit, quo suum patrem de Daphnide alloqui posset. Eudromius subauscultavit, quæcunque locuti fuerant, clanculum, et, cum Daphnim, ut optimum juvenem, diligens, tum ægre ferens, quod tam elegans juvenis ludibrio esset futurus lascivo Gnathoni, extemplo omnem rem aperuit et Daphnidi ipsi et Lamoni. Daphnis igitur, animo consternatus, simul cum Chloë se in fagam dare constituit, vel vitæ finem sibi ponere, ea quoque comite adscita. At Lamoni, evocata foras Myrtale, Periiium, inquit, mea uxor. Adest tempus, ea revelandi, quæ hactenus tecta fuere. Daphnis periiit mihi et reliqua omnia : sed Panem atque Nymphas testor, etiamsi, quod aiunt, bos in stabulo sim relinquendus, Daphnidis fortunam nequaquam reticebo; sed, quod inveni expositum, dicam, quomodo educatus fuerit indicabo et quæ cum illo exposita fuerint ostendam. Discat scelestus iste Gnatho et quis sit ipse et quos amare audeat. Tu modo cura, ut hæc mihi monumenta sint prompta.

XIX. Sic ubi inter ipsos convenit, se intro receperunt. Astylus ad patrem otium agentem advolans, petit, ut Daphnim sibi liceat in urbem abducere, utpote formosum præstantioremque, quam qui ruri degat et brevi temporis spatio a Gnathone urbanos mores edocendum. Lubens pater concessit, atque arcessitis Lamoni ac Myrtalæ lætum afferebat nuntium, quod, pro capris hircisque, Astylo deinceps daturus sit operam Daphnis; pollicitus, pro illo duos illis se daturum caprarios. Tum Lamoni, cum jam omnes confluiscent atque, quod formosum essent habituri conservum, lætarentur, dicendi copiam petiit, sicque profari cœpit : Audi, here, ex viro sene verum sermonem : juro Panem Nymphasque, me nihil falsi esse dicturum. Non sum ego Daphnidis pater, neque tam beata fuit Myrtale, ut mater existeret. Alii parentes hunc exposuerunt infantulum, forsán grandiorum liberorum satis habentes. Ego inveni illum expositum et a capra mea nutritum, quam etiam mortuam in horti ambitu sepelivi, magno illam amore prosequens, quod matris officia præstitisset. Inveni et monumenta quædam cum illo exposita; confiteor, domine, atque assero ista; fortunæ namque altioris, quam ut nobis convenire possint, hæc sunt indicia. Servum autem illum esse Astyli, videlicet famulum pulchrum domini pulchri atque boni, non asperror; at illum Gnathonis libidini exponi, id nullo modo tolerare possum; cum eum Gnatho ideo Mytilenen adducat, ut muliebria patiatur.

XX. His dictis Lamoni, multas in lacrimas effusus, conticuit. Cum autem Gnatho audacius efferretur, verberaque minaretur, Dionysophanes dictis obstupefactus, Gnathoni silentium imperavit, torve supercilii in ipsum intorquens; et Lamonem iterum interrogavit et jussit, ut ipsi vera responderet, neque consinilia fabulis confingeret, quo sic filium retinere posset. Cum autem Lamoni firmus in verbis persisteret, perque omnes juraret deos, seque ad quæstionem offerret, si quid mentitus fuisset, assidue Clearista, dicta examinabat. Quare Lamoni mentiretur, cum

ἐψεύδετο Λάμων, μέλλων ἀνὸς ἐνὸς δύο λαμβάνειν αἰ-
πόλους; Πῶς δ' ἂν καὶ ταῦτ' ἐπλάσεν ἀγροίκος; Οὐ
γὰρ εὐθὺς ἦν ἄπιστον ἐκ τοιοῦτου γέροντος καὶ μη-
τρὸς εὐτελοῦς υἱὸν καλὸν οὕτω γενέσθαι; »

6 ΚΑ'. Ἐδόκει μὴ μαντεύεσθαι ἐπιπλέον ἀλλ' ἤδη
τὰ γνωρίσματα σκοπεῖν, εἰ λαμπρᾶς καὶ ἐνδοξότερας
τύχης. Ἀπῆει μὲν Μυρτάλη κομοιοῦσα πάντα φυ-
λαττόμενα ἐν πήρᾳ παλαιᾷ. Κομισθέντα δὲ πρῶτος
Διονυσοφάνης ἐπέβλεπε καὶ ἰδὼν χλανίδιον ἀλουργές,
10 πόρπην χρυσοῦλατον, ξιφίδιον ἐλεφαντόκωπον, μέγα
βόησας, ὃ Ζεῦ δέσποτα, καλεῖ τὴν γυναῖκα θεασομέ-
νην. Ἡ δ' ἰδοῦσα μέγα καὶ αὐτὴ βοᾷ. « ὦ φίλοι
Μοῖραι· οὐ ταῦθ' ἡμεῖς συνεξεθήκαμεν ἰδίῳ παιδί;
Οὐκ εἰς τούτους τοὺς ἀγροὺς κομοιοῦσαν Σωφροσύνην
15 ἀπεστείλαμεν; Οὐκ ἄλλα μὲν οὖν, ἀλλὰ ταῦτα. Φίλ-
ᾶνερ, ἡμέτερόν ἐστι τὸ παιδίον· σὸς υἱός ἐστι Δάφνης
καὶ πατρῷας ἐνεμεν αἴγας. »

ΚΒ'. Ἐτι λεγούσης αὐτῆς καὶ τοῦ Διονυσοφάνους
τὰ γνωρίσματα φιλοῦντος καὶ ὑπὸ περιττῆς ἡδονῆς
20 θακρύντος, ὁ Ἄστυλος συνεῖς ὡς ἀδελφός ἐστι, βίψας
θαυμάτιον, ἔθει κατὰ τοῦ παραδείσου, πρῶτος τὸν
Δάφνην φιλεῖσαι θέλων. Ἰδὼν δ' αὐτὸν ὁ Δάφνης
θέοντα μετὰ πολλῶν καὶ βοῶντα, Δάφνη, νομίσας ὅτι
συλλαθεῖν αὐτὸν βουλόμενος τρέχει, βίψας τὴν πήραν
25 καὶ τὴν σύριγγα πρὸς τὴν θάλατταν ἐφέρετο βίψων
ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς μεγάλης πέτρας. Καὶ ἴσως ἂν, τὸ
καινότατον, εὐρεθεῖς ἀπωλώλει Δάφνης, εἰ μὴ συνεῖς
ὁ Ἄστυλος ἐβόα πάλιν. « Στῆθι, Δάφνη, μηδὲν φοβη-
θῆς· ἀδελφός εἰμι σου, καὶ γονεῖς οἱ μέγρι νῦν δεσπό-
30 ται. Νῦν ἡμῖν Λάμων τὴν αἶγα εἶπε καὶ τὰ γνω-
ρίσματα ἐδειξεν· ὅρα δ' ἐπιστραφεῖς, πῶς ἴσαι φαιδροὶ
καὶ γελῶντες. Ἄλλ' ἐμὲ πρῶτον φίλησον· ὄμνυμι δὲ
τάς Νύμφας, ὡς οὐ ψεύδομαι. »

ΚΓ'. Μόλις οὖν μετὰ τοὺς ὄρκους ἔστη καὶ τὸν
35 Ἄστυλον τρέγοντα περιέμεινε καὶ προσελθόντα κατε-
φίλησεν. Ἐν ᾧ δ' ἐκείνον ἐφίλει, πλῆθος τὸ λοιπὸν
ἐπιρρεῖ θεραπόντων, θεραπεινῶν, αὐτὸς ὁ πατὴρ, ἡ μή-
τηρ μετ' αὐτοῦ. Οὗτοι πάντες περιέβαλλον, κατε-
φίλων χαίροντες, κλάοντες. Ὅ δὲ τὸν πατέρα καὶ
40 τὴν μητέρα πρὸ τῶν ἄλλων ἐφιλοφρονεῖτο· καὶ, ὡς
πάλα εἰδώς, προσεστερνίζετο καὶ ἐξελεθεῖν τῶν περι-
βολῶν οὐκ ἤθελεν· οὕτω φύσις ταχέως πιστεύεται.
Ἐξελάθετο καὶ Χλόης πρὸς ὀλίγον. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν
ἐπαυλιν, ἐσθῆτά τ' ἔλαβε πολυτελῆ καὶ παρὰ τὸν πα-
45 τέρα τὸν ἴδιον καθεσθεῖς ἤκουσεν αὐτοῦ λέγοντος οὕτως·

ΚΔ'. « Ἐγῆμα, ὃ παιδες, κομιδῆ νέος. Καὶ χρό-
νου διελθόντος ὀλίγου, πατὴρ, ὡς ἦμην, εὐτυχῆς ἐγεγόνειν·
ἐγένετο γάρ μοι πρῶτος υἱός καὶ δευτέρα θυγά-
τηρ καὶ τρίτος Ἄστυλος. Ὁμῶν ἱκανὸν εἶναι τὸ γένος
60 καὶ γενόμενον ἐπὶ πᾶσι τοῦτο τὸ παιδίον ἐξέθηκα, οὐ
γνωρίσματα ταῦτα συνεχθεῖς, ἀλλ' ἐντάφια. Τὰ δὲ
τῆς τύχης ἄλλα βουλευμάτα. Ὅ μὲν γὰρ πρεσβύτε-
ρος παῖς καὶ ἡ θυγάτηρ ἁμοῖα νόσῳ μιᾶς ἡμέρας ἀπώ-
λοντο· σὺ δὲ μοι προνοία θεῶν ἐσώθης, ἵνα πλείους

pro uno duos accepturus sit caprarios? Quomodo hæc com-
mentitus fuisset homo rusticus? Nonne statim fuerat incre-
dibile, ab tali senecione atque matre vili filium tam insigni
forma progenitum fuisse?

XXI. Placuit non ulterius conjecturis inherere sed ipsa
inspicere monumenta num illa splendidioris insigniorisque
fortunæ essent. Abiit Myrtale, cuncta allatura, quæ ve-
tusta in pera asservabantur. Allata primus inspiebat
Dionysophanes, visisque chlamydicula purpurea, tubula ex
auro fabrefacta, gladiolo eburneum habente capulum, va-
lide exclamando, o Juppiter dominator! advocavit uxorem
ut et ipsa intueretur. Quæ ut vidit altum et ipsa exclamavit:
Caræ Parcæ! Nonne hæc sunt, quæ una cum
nostro filiolo exponenda curavimus? Nonne hæc in hos ip-
sos agros asportaturam Sophrosynen misimus? Non sunt alia
certe sed ipsamet hæc sunt. Marite carissime, nostra hæc
proles: tuus filius Daphnis est et paternas capellas pavit.

XXII. Illa adhuc loquente, Dionysophaneque signa hæc
deosculante, præque nimio gaudio lacrimas fundente,
Astylus intelligens, suum esse fratrem, statim abjecto pallio,
cursu tendebat per hortum, primus osculari Daphnim vo-
lens. Cum autem Daphnis illum currentem vidisset, mul-
tis stipatum, clamantemque, Daphni, ratus illum accurrere,
ut ipsi manus injiciat, pera fistulaque abjectis, ad mare
ferebatur, se præcipitem de excelsa petra daturus. Et for-
tasse, quod novum et insolens, inventus periisset Daphnis,
nisi, re intellecta, Astylus clamitasset iterum: Siste gra-
dum, Daphni, et nihil reformida. Frater tuus sum, et
parentes tui sunt, qui haectenus heri exstiterunt. Nunc
nobis Lamon de capra rem omnem narravit et monumenta
ostendit. Vide, conversus, quam læti incedant, quamque
hilari vultu. Verum me primum osculeris: juro per Nym-
phas me nihil mentiri.

XXIII. Vix post jusjurandum hoc stetit et Astylum oc-
currentem exspectavit atque accedentem osculo excepit.
Interea loci, dum illum osculatur, cetera multitudo servo-
rum ancillarumque affluit, quin et pater una cum matre.
Hi omnes illum amplexabantur, deosculabantur cum gaudio
atque fletu. At Daphnis patrem et matrem ante alios ten-
errimo affectu complectebatur, et quasi jam pridem nos-
set, pectori applicabat, exireque amplexibus recusabat:
tam cito sibi invenit natura fidem. Et Chloës in breve
tempus obliviscebatur. Cumque jam venisset ad villam,
pretiosam accepit vestem, juxtaque genuinum patrem col-
locatus, cum ad hunc modum sermocinantem auscultavit.

XXIV. Uxorem duxi, mei filii, admodum juvenis, atque
exiguo interjecto temporis spatio, genitor, ut ego arbitrabar,
fortunatus eram. Primus enim partus filius erat, alter filia,
tertius Astylus. Ratus itaque hosce sufficere generi nostro,
prognatum post omnes hunc puellum exponendum curavi;
expositis his una, non veluti monumentis, verum potius ut
funebribus ornamentis. At aliter visum fuit fortunæ. Natu
quippe major filius et ipsa filia eodem morbo uno die pe-
rierunt; at tu deorum providentiâ mihi servatus es, quo

ἔχωμεν χειραγωγούς. Μήτ' οὖν σύ μοι μνησικακή-
 σης ποτὲ τῆς ἐκθέσεως· ἐκὼν γὰρ οὐκ ἔβουλεύσαμην
 μήτε σὺ λυπηθῆς, Ἄστυλε, μέρος ληψόμενος ἀντὶ
 πάσης τῆς οὐσίας· κρείττον γὰρ τοῖς εὖ φρονοῦσιν
 5 ἀδελφοῦ κτήμα οὐδέν· ἀλλὰ φιλεῖτε ἀλλήλους καὶ χρη-
 μάτων γ' ἕνεκα καὶ βασιλευσιν ἐρίζετε. Πολλὴν
 μὲν γὰρ ἐγὼ ὑμῖν καταλείψω γῆν, πολλοὺς δ' οἰκέτας
 δεξιούς, χρυσὸν, ἄργυρον, ὅσ' ἄλλα εὐδαιμόνων κτή-
 10 ματα. Μόνον ἐξαίρετον τοῦτο Δάφνιδι τὸ χωρίον δι-
 δοῖμι καὶ Λάμωνα καὶ Μυρτάλην καὶ τὰς αἴγας ἅς
 αὐτὸς ἔνεμεν.»

ΚΕ'. Ἐτι αὐτοῦ λέγοντος, Δάφνης ἀναπηδήσας,
 «καλῶς με, εἶπε πάτερ, ἀνέμνησας. Ἄπειμι τὰς
 αἴγας ἀπάξων ἐπὶ ποτόν, αἶ που νῦν διψῶσαι περιμέ-
 15 νοῦσι τὴν σύριγγα τὴν ἐμὴν, ἐγὼ δ' ἔνταυθι καθέσο-
 μαί.» Ἡδὲ πάντες ἐξεγέλασαν, ὅτι δεσπότης γεγενη-
 μένος, ἔτι θέλει εἶναι αἰπόλος. Κἀκεῖνας μὲν θερα-
 πείων ἐπέμψθη τις ἄλλος· οἱ δὲ θύσαντες Διὶ Σωτήρι,
 συμπόσιον συνεχρότου. Εἰς τοῦτο τὸ συμπόσιον μό-
 20 νος οὐχ ἦκε Γνάθων· ἀλλὰ φοβούμενος ἐν τῷ νεῷ τοῦ
 Διονύσου καὶ τὴν ἡμέραν ἔμεινε καὶ τὴν νύκτα, ὡσπερ
 ἰκέτης. Ταχεῖας δὲ φήμης εἰς πάντας ἐλθοῦσης, ὅτι
 Διονυσοφάνης εὗρεν υἱὸν, καὶ ὅτι Δάφνης ὁ αἰπόλος
 25 ἀλλαχόθεν, τῷ μὲν μειρακίῳ συνηδόμενοι, τῷ δὲ πα-
 τρὶ αὐτοῦ δῶρα κομίζοντες· ἐν οἷς καὶ ὁ Δρύας πρῶτος,
 ὁ τρέφων τὴν Χλόην.

ΚΖ'. Ὁ δὲ Διονυσοφάνης κατεῖχε πάντας, κοινω-
 νούς μετὰ τὴν εὐπροσύνην καὶ τῆς ἑορτῆς ἔσομένου.
 30 Παρεσκευάστο δὲ πολὺς μὲν οἶνος, πολλὰ δ' ἄλευρα,
 ὄρνιθες ἔλειοι, χοῖροι γαλαθῆνοι, μελιτώματα ποι-
 κίλα· καὶ ἱερεῖα δὲ πολλὰ τοῖς ἐπιχωρίοις θεοῖς ἐθύετο.
 Ἐνταῦθ' ὁ Δάφνης συναθροίσας πάντα τὰ ποιμενικὰ
 κτήματα διένειμεν ἀναθήματα τοῖς θεοῖς. Τῷ Διο-
 35 νύσῳ μὲν ἀνέθηκε τὴν πῆραν καὶ τὸ δέρμα, τῷ Πανὶ
 τὴν σύριγγα καὶ τὸν πλαγίαυλον, τὴν καλαύροπα ταῖς
 Νύμφαις καὶ τοὺς γαυλοὺς οὗς αὐτὸς ἔτεκτῆνατο. Οὗ-
 τως δ' ἄρα τὸ σύνθηες ξενιζούσης εὐδαιμονίας τερπνό-
 40 τερόν ἐστιν, ὅστ' ἐδάκρυν ἐφ' ἐκάστῳ τούτων ἀπαλ-
 λασσόμενος· καὶ οὔτε τοὺς γαυλοὺς ἀνέθηκε πρὶν
 ἀμέλξαι, οὔτε τὸ δέρμα πρὶν ἐνδύσασθαι, οὔτε τὴν
 σύριγγα πρὶν συρίσαι· ἀλλὰ καὶ ἐφίλησεν αὐτὰ πάντα
 καὶ τὰς αἴγας προσεῖπε καὶ τοὺς τράγους ἐκάλεσεν ὀνο-
 45 μασί. Τῆς μὲν γὰρ πηγῆς καὶ ἔπιεν, ὅτι πολλάκις
 καὶ μετὰ Χλόης. Ὅπως δ' ὠμολόγει τὸν ἔρωτα και-
 ρὸν παραφυλάττων.

ΚΖ'. Ἐν ᾧ δὲ Δάφνης ἐν θυσαίς ἦν, τάδε γίνεται
 περὶ τὴν Χλόην. Ἐκάθητο κλάουσα οἷα εἰκὸς ἦν·
 «Ἐξελάθετό μου Δάφνης. Ὀνειροπολεῖ γάμους πλου-
 50 σίους. Τί γὰρ αὐτὸν ἰδνύειν ἀντὶ τῶν Νυμφῶν τὰς
 αἴγας ἐκέλευον; Κατέλιπε ταύτας ὡς καὶ Χλόην. Οὐδὲ
 θύων ταῖς Νύμφαις καὶ τῷ Πανὶ ἐπεθύμησεν ἰδεῖν
 Χλόην. Εὗρεν ἴσως παρὰ τῇ μητρὶ θεραπαίνας ἐμοῦ
 κρείττονας. Χαιρέτω· ἐγὼ δ' οὐ ζήσομαι.»

plures in senectute manufactores haberemus. Cave un-
 quam malevolo in me sis animo ob hanc tui expositionem;
 volente enim animo id haudquaquam a me consultum est.
 Neque est, Astyle, quod doleas, licet pro asse semissem
 totius hereditatis accepturus. Hominibus enim sapientibus
 nulla fratre praestantior est possessio. Quin immo vos
 mutuo amate, et quoad opes vel cum regibus contendite.
 Magna enim vobis latifundia ego relinquam, multos famu-
 los industrios, aurum, argentum, et quaecunque alia divites
 possidere solent. Praecipuum tantum Daphnidi hunc
 agrum do, nec non Lamonem atque Myrtalam, ipsasque
 quas ipsemet pavit, capellas.

XXV. Illo etiamnum loquente, Daphnis prosiliens, recte
 illa, inquit, mihi in memoriam revocasti. Exeo capras
 ducturus ad potum, quae alicubi sitientes meam exspectant
 fistulam; ego vero hic sedeo. Riserunt suaviter omnes,
 quod dominus factus, etiamnum caprarius esse vellet. Et
 alius quidem missus fuit, qui illarum curam ageret; hi autem,
 sacris Jovi Servatori factis, laeti agitaverunt convi-
 vium. Ad hoc solus non accessit Gnatho, qui, timore per-
 cussus, in Bacchi fauq, tanquam supplex, diem atque
 noctem mansit. Cum autem fama ad omnium aures per-
 venisset, Dionysophanem suum invenisse filium, atque
 Daphnim illum caprarium, agrorum dominum factum fuisse,
 prima luce alii aliunde confluerunt, adolescenti gratulan-
 tes, patri autem munera conferentes; inter quos primus
 Dryas, qui Chloënam aluerat.

XXVI. Omnes autem detinuit Dionysophanes, ut post
 hanc laetitiam etiam festo interessent. Ingens autem erat
 vini apparatus, nec minor farinae, avēs palustres, porcelli
 subrumi, mellearum placentarum scitamenta varia; multae
 etiam victimae diis patriis mactabantur. Tum Daphnis,
 reculis omnibus pastoralibus collectis, donaria diis distri-
 buit: Baccho quidem peram atque pellem consecravit, Pani
 vero fistulam et tibiam obliquam, pedum autem Nymphis,
 sicut et mulcralia, quae ipse fabricaverat. Adeo autem
 id, cui assuevimus, nova et insolenti fortunae prosperitate
 acceptius esse solet, ut exciderint ipsi lacrimae ad haec sin-
 gula, dum iis quasi valediceret, nec ante mulcralia diis
 obtulerit quam in illis mulxisset, neque pellem quam eam
 induisset, neque fistulam quam ea cecinisset; quin singula
 quoque illa deosculatus et capellas allocutus fuit, hircosque
 compellavit nominatim. De fonte quoque bibit quod saepius
 et cum Chloë indidem bibisset. Nondum tamen suum
 amorem confitebatur, occasio imminens.

XXVII. Quo tempore autem Daphnis sacris faciendis va-
 cabat, ita se habebant res Chloë. Sedebat plorans, ut par-
 erat: Mei oblitus est Daphnis; scilicet opulentas nuptias
 mente agitat. Cui bono enim ipsum ad jusjurandum per
 capras, pro eo, quod per Nymphas illi ego dederam, vicis-
 sim adegit? Et illas, ut Chloë, reliquit. Ne quidem cum
 sacra Nymphis et Pani faceret, eum vel videndae Chloë
 desiderium cepit. Forsan apud matrem nactus est ancilla
 me praestantiores. Valeat; ego amplius non vivam.

ΚΖ'. Τοιαῦτα λέγουσαν, τοιαῦτ' ἐννοῦσαν, ὁ Λάμπις ὁ βουκόλος μετὰ χειρὸς γεωργικῆς ἐπιστᾶς ἤρπασεν αὐτήν, ὡς οὔτε Δάφνιδος ἔτι γαμήσοντος καὶ Δρύαντος ἐκείνον ἀγαπήσοντος. Ἡ μὲν οὖν ἐκομιζέτο βοῦδισσά ἔλλεινόν· τῶν δέ τι ἰδόντων ἐμήνυσσε τῇ Νάπῃ χἀκείνη τῷ Δρύαντι καὶ ὁ Δρύας τῷ Δάφνιδι. Ὁ δ' ἔξω τῶν φρενῶν γενόμενος, οὐτ' εἰπεῖν πρὸς τὸν πατέρα ἐτόλμα καὶ καρτερεῖν μὴ δυνάμενος, εἰς τὸν περικύβητον εἰσελθὼν ὠδύρετο· « Ἔπι πικρᾶς ἀνευρέσεως, λέγων. Πόσον ἦν μοι κρεῖττον νέμειν; Πόσον ἦμιν μακαριώτερος, δοῦλος ὢν; Ἴσος ἔβλεπον Χλόην, τότε (κατεφύλου) αὐτήν, νῦν δὲ τὴν μὲν Λάμπις ἀρπάσας οἴχεται, νυκτὸς δὲ γενομένης συγκοιμήσεται. Ἐγὼ δὲ πίνω καὶ τρυφῶ καὶ μάτῃ τὸν Πᾶνα καὶ τὰς αἴγας καὶ τὰς Νύμφας ὄμοσα. »

ΚΘ'. Ταῦτα τοῦ Δάφνιδος λέγοντος, ἤκουσεν ὁ Γνάθων ἐν τῷ παραδείσῳ λαθάνων· καὶ καιρὸν ἤκειν διαλλαγῶν πρὸς αὐτὸν νομίζων, τινὰς τῶν τοῦ Ἀστύλου νεανίσκων προσλαθὼν μεταδιώκει τὸν Δρύαντα. Καὶ ἠγχείσθαι κελεύσας ἐπὶ τὴν τοῦ Λάμπιδος ἐπαυλιν, συνέτεινε δρόμον· καὶ καταλαθὼν ἄρτι εἰσαγαγόντα τὴν Χλόην, ἐκείνην τ' ἀφαιρέεται καὶ ἀνθρώπους γεωργοὺς συνηλόησε πληγαῖς. Ἐσποῦδαζε δὲ καὶ τὸν Λάμπιν δῆσας ἀγέιν ὡς αἰγμάλωτον ἐκ πολέμου τινός, εἰ μὴ φράσας ἀπέδρα. Κατορθώσας δὲ τῆλικούτον ἔργον, νυκτὸς ἀρχομένης ἐπανερχεται. Καὶ τὸν μὲν Διονυσοφάνην εὐρίσκει καθεύδοντα, τὸν δὲ Δάφνιν ἀγρυπνοῦντα καὶ ἔτι ἐν τῷ περικύβητι θαυρόντα. Προσάγει δὴ τὴν Χλόην αὐτῷ καὶ διδοὺς διηγείται πάντα· καὶ δέεται μὴδὲν ἔτι μνησικακοῦντα δοῦλον ἔχειν οὐκ ἄχρηστον, μὴδ' ἀφελεῖσθαι τραπέζης, μεθ' ἣν τεθνήσκειται λιμῆ. Ὁ δ' ἰδὼν καὶ ἔχων ἐν ταῖς χερσὶ τὴν Χλόην τῷ μὲν ὡς εὐεργέτῃ διηλλάττετο, τῇ δ' ὑπὲρ τῆς ἀμελείας ἀπελογοῖτο.

ΛΑ'. Βουλευομένης δ' αὐτοῖς ἐδόκει τὸν γάμον κρύπτειν, ἔχειν δὲ κρύφα τὴν Χλόην πρὸς μόνην ὁμολογήσαντα τὸν ἔρωτα τὴν μητέρα. Ἄλλ' οὐ συνεχώρει Δρύας, ἠξίου δὲ τῷ πατρὶ λέγειν καὶ πείσειν αὐτὸς ἐπηγγέλλετο. Καὶ γενομένης ἡμέρας, ἔχων ἐν τῇ πύρῃ τὰ γνωρίσματά πρόσεισι τῷ Διονυσοφάνει καὶ τῇ Κλεαρίστῃ καθήμενοις ἐν τῷ παραδείσῳ· παρῆν δὲ καὶ ὁ Ἀστύλος καὶ αὐτὸς ὁ Δάφνις· καὶ σιωπῆς γενομένης, ἤρξατο λέγειν· « Ὅμοια με ἀνάγκη Λάμπιν τὰ μέγρι νῦν ἄρρητα ἐκέλευσε λέγειν. Χλόην ταύτην οὐτ' ἐγέννησα, οὐτ' ἀνέθρεψα· ἀλλ' ἐγέννησαν μὲν ἄλλοι, κειμένην δ' ἐν ἄντρον Νυμφῶν ἀνέθρεψεν οἷς. Εἶδον τοῦτ' αὐτὸς καὶ ἰδὼν ἐθαύμασα καὶ θαυμάσας ἔθρεψα. Μαρτυρεῖ μὲν καὶ τὸ κάλλος, εἶκοι γὰρ οὐδὲν ἡμῖν· μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὰ γνωρίσματα, πλουσιώτερα γὰρ ἢ κατὰ ποιμένα. Ἴδετε ταῦτα καὶ τοὺς προσήκοντας τῇ κόρῃ ζητήσατε, ἂν ἀξία ποτὲ Δάφνιδος φανῇ. »

ΛΑ'. Τοῦτ' οὔτε Δρύας ἀσκόπως ἔρριψεν, οὔτε Διονυσοφάνης ἀμελῶς ἤκουσεν, ἀλλ' ἰδὼν εἰς τὸν Δάφνιν καὶ δρῶν αὐτὸν χλωριῶντα καὶ κρύφα θα-

XXVIII. Talia dicentem, talia volutantem animo, Lampis armentarius, una cum rusticorum manu subito adstans eam rapuit, quasi Daphnis eam jam non ducturus esset et Dryas contentus foret, si Lampis eam duceret. Illa itaque auferebatur miserandum clamans; ceterum quidam ex illis, qui hoc viderant, hujus facti indicium facit Napa, illa Dryanti, Dryas Daphnidi; qui jam sui non compos, neque patri dicere audebat et tamen sic durare non poterat. Igitur horti ambitum ingressus, lamentabatur dicens: Quam triste est mihi, agnitum et repertum fuisse? Quanto melius mecum agebatur, cum pecus pascebam? Quanto eram beatior, cum serviebam? Tunc videbam Chloë, tunc (osculabar) eam, nunc vero Lampis illa abrepta abit, nocteque cæpta cum illa cubabit. Ast ego potui indulgeo, deliciis diffuso et frustra Panem, capras atque Nymphas juravi.

XXIX. Hæc dicentem Daphnim Gnatho in horto delitescens audivit, horamque adesse ratus, qua placatum eum sibi reddere posset, assumtis nonnullis ex Astyli pueris, Dryantem persequitur, hortatusque, ut se ducerent, ad Lampidis casam cursum intendit. Et eum assecutus eo ipso temporis puncto, quo Chloë introduceret, ipsam eripuit, et agrestes homines verberibus mulctavit. Verum strennam operam navabat, quo vincium Lampim, haud secus quam ex bello aliquo captivum abduceret; quod sane præstitisset, nisi is sua id fuga prævertisset. Re tam præclare gesta, inclinatoque in occasum die, reversus, Dionysophanem invenit jam somno indulgentem, Daphnim vero vigilantem et adhuc circa hortum plorantem. Cui adducta jam traditaque Chloë, omnia commemorat, simulque obsecrat, oblivisci velit injuriarum, seque non inutilem servum recipere, neque mensa privare, qua interdicta, illico moriatur fame. Daphnis autem ubi Chloë conspexit, eamque in manibus tenere se sentit, cum isto, utpote de se tam bene merito, redibat in gratiam, Chloë vero de ipsius neglectu se excusare coepit.

XXX. Ceterum habito inter se consilio, nuptias colandas censuerunt, Chloëque clandestino asservendam, soli tantum matri amore ipsorum indicato. Verum enimvero idem non placuit Dryanti; censuit potius rem patri exponendam et in se receipt, fore ut eum persuaderet. Ubi illuxit, habens in pera monumenta, ad Dionysophanem Clearistamque, in horto sedentes, accedit. Aderat et Astylus, simulque ipse Daphnis; silentioque facto, ita dicere exorsus est: Me eadem, quæ Lamonem, necessitas ea, quæ ad hoc tempus occulta latuere, dicere jubet. Hanc ego Chloëne neque genui, neque primis alimentis sustentavi; verum alii genuere, jacentemque in antro Nympharum ovis sustentavit. Hoc ipsemet meis vidi oculis; vidi, et admiratus sum, et miratus illam eduxi. Hujusce rei testimonium perhibet et fidem facit illud formæ insigne decus; nihil enim in illa inest, quod nos referat. Testantur et monumenta, quæ splendidiora sunt, quam pro pastoris sorte. Hæc inspicite, et inquirete, quinam sint cum hac puella propinquitate conjuncti, si aliquando Daphnidis connubio digna videatur.

XXXI. Hæc verba ut non temere inject Dryas, ita neque Dionysophanes occitantem audivit, sed oculos conjiciens in Daphnim et animadvertens illum expallescere et occulte

κρούοντα, ταχέως ἐφώρασε τὸν ἔρωτα· καὶ ὡς ὑπὲρ
 παιδὸς ἰδίου μᾶλλον ἢ κόρης ἀλλοτρίας δεδοικώς, διὰ
 πάσης ἀκριβείας ἤλεγγε τοὺς λόγους τοῦ Δρύαντος.
 Ἐπεὶ δὲ καὶ τὰ γνωρίσματα εἶδε κομισθέντα, τὰ ὑπο-
 5 δήματα τὰ κατὰ χρυσα, τὰς περισκελίδας, τὴν μίτραν,
 προσκαλεσάμενος τὴν Χλόην, παρεκλεύετο θαρρεῖν,
 ὡς ἀνδρα μὲν ἔχουσιν ἤδη, ταχέως δ' εὐρήσουσιν καὶ
 τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. Καὶ τὴν μὲν ἡ Κλεαρίστη
 παραλαβοῦσα ἐκόσμει λοιπὸν ὡς υἱοῦ γυναῖκα· τὸν δὲ
 10 Δάφνιν ὁ Διονυσοφάνης ἀναστήσας μόνον, ἀνέκρινεν, εἰ
 παρθένος ἐστὶ τοῦ δ' ὁμόσσαντος μηδὲν γεγονέναι φιλή-
 ματος καὶ ὄρκων πλέον, ἡσθεὶς ἐπὶ τῷ συνωμοσίῳ,
 κατέκλινεν αὐτούς.

ΑΒ'. Ἦν οὖν μαθεῖν οἷόν ἐστι τὸ κάλλος, ὅταν κό-
 15 σμον προσλάβῃ. Ἐνδυσθεῖσα γὰρ ἡ Χλόη καὶ ἀναπλε-
 ξαμένη τὴν κόμην καὶ ἀπολούσασα τὸ πρόσωπον, εὐ-
 μορφότερα τοσοῦτον ἐφάνη πᾶσιν, ὥστε καὶ Δάφνης
 αὐτὴν μόλις ἐγνώρισεν. Ὁμοῦσεν ἄν τις καὶ ἄνευ τῶν
 γνωρισμάτων, ὅτι τοιαύτης κόρης οὐκ ἦν Δρύας πατήρ.
 20 Ὁμοῦς μέντοι παρῆν καὶ αὐτὸς καὶ συνεισιτάτο μετὰ
 τῆς Νάπης, συμπότας ἔχων ἐπὶ κλίνης ἰδίᾳ τὸν Λά-
 μωνα καὶ τὴν Μυρτάλην. Πάλιν οὖν ταῖς ἐξῆς ἡμέ-
 ραις ἐθύετο ἱερεῖα καὶ κρατῆρες ἴσταντο καὶ ἀνετίθει
 καὶ Χλόη τὰ ἑαυτῆς, τὴν σύριγγα, τὴν πήραν, τὸ δέρμα,
 25 τοὺς γαυλοὺς· ἐκέρασε δὲ καὶ τὴν πηγὴν οἴνω, τὴν ἐν
 τῷ ἀντρῷ, ὅτι καὶ ἐτράφη παρ' αὐτῆς, καὶ ἐλούσατο
 πολλάκις ἐν αὐτῇ. Ἐστεφάνωσε δὲ καὶ τὸν τάφον τῆς
 οἰδῆ, δειξάντος Δρύαντος. Καὶ ἐσύρισέ τι καὶ αὐτῇ τῆς
 30 ποιμνῆ· καὶ ταῖς θεαῖς συρίσασα ἤψατο τοὺς ἐκθέντας
 εὐρεῖν ἀξίους τῶν Δάφνιδος γάμων.

ΑΓ'. Ἐπεὶ δ' ἄλις ἦν τῶν κατ' ἀγρῶν ἐορτῶν, ἔδοξε
 βασιλεῖν εἰς τὴν πόλιν καὶ τοὺς τε τῆς Χλόης πατέρας
 ἀναζητεῖν καὶ περὶ τὸν γάμον αὐτῶν μηκέτι βραδύ-
 νειν. Ἔωθεν οὖν ἐσκευασάμενοι, τῷ Δρύαντι μὲν
 35 ἔδωκαν ἄλλας τρισηχίλιας, τῷ Λάμωνι δὲ τὴν ἡμίσειαν
 μοῖραν τῶν ἀγρῶν θερίζειν καὶ τρυφᾶν καὶ τὰς αἴγας
 ἅμα τοῖς αἰπόλοις καὶ ζεύγη βουῶν τέτταρα καὶ ἐσθῆτας
 χειμερινὰς καὶ ἐλεύθερον (εἶναι αὐτὸν τε καὶ) τὴν γυ-
 ναῖκα. Καὶ μετὰ τοῦτ' ἤλαυνον ἐπὶ Μυτιλήνην ἵπποις
 40 καὶ ζεύγεσι καὶ τρυφῇ πολλῇ. Τότε μὲν οὖν ἔλαθον
 τοὺς πολίτας, νυκτὸς κατελθόντες· τῆς δ' ἐπιούσης,
 ὄχλος ἠθροίσθη περὶ τὰς θύρας, ἀνδρῶν, γυναικῶν. Οἱ
 μὲν τῷ Διονυσοφάνει συνήδοντο παῖδα εὐρόντι, καὶ
 μᾶλλον ῥῶντες τὸ κάλλος τοῦ Δάφνιδος· αἱ δὲ τῆς
 45 Κλεαρίστης συνέχρισον ἅμα κομιζοῦσα καὶ παῖδα καὶ
 νύμφην. Ἐξέπλησσε γὰρ κάθεινας ἡ Χλόη κάλλος
 ἐκφραίνουσα παρευδοκιμηθῆναι μὴ δυνάμενον· ὅλη γὰρ
 ἐκίττα ἡ πόλις ἐπὶ τῷ μειρακίῳ καὶ τῇ παρθένῳ καὶ
 εὐδαιμόνιζον μὲν ἤδη τὸν γάμον· ἠύχοντο δὲ καὶ τὸ γένος
 50 ἀξιοῦ τῆς μορφῆς εὐρεθῆναι τῆς κόρης· καὶ γυναῖκες
 πολλαὶ τῶν μέγα πλουσιῶν ἠράσαντο θεοῖς αὐτὰ πι-
 στευθῆναι μήτερες θυγατρὸς οὕτω καλῆς.

ΑΔ'. Ὅναρ δὲ Διονυσοφάνει μετὰ φροντίδα πολλὴν
 εἰς βαθὺν ὕπνον κατενεχθέντι τοιοῦδε γίνεται. Ἐδόκει

LONGUS.

lacrimas fundere, amorem continuo deprehendit. Atque
 veluti de filio suo magis, quam de puella aliena sollicitus,
 exquisitissima diligentia Dryantis verba perpendebat et ex-
 plorabat. Ubi vero et monumenta vidit allata, calceolos
 nempe auratos, periscelidas, mitram, ad se vocatam Chloë
 bono jubet esse animo, utpote jam virum habentem et pro-
 pediem etiam patrem matremque habituram. Deinde illam
 assumtam Clearista, veluti jam tum sui filii uxorem, orna-
 bat. Daphnim autem Dionysophanes, remotis arbitris,
 interrogavit, num etiamnum virgo esset? Illo vero sancte
 affirmante, nihil inter ipsos præter oscula et mutuum jusju-
 randum intercessisse, hoc sacramento delectatus Dionysopha-
 nes illos jussit accumbere.

XXXII. Hic scire dabatur, quale sit formæ decus, quando
 ornatum adsciscit: quippe vestibus ita induta Chloë, cæsarie
 reticulo collecta, nec non facie abluta, longe formosior
 in tantum apparuit omnibus, ut vix ipsam Daphnis
 agnovit. Jurasset, vel absque monumentorum fide talis
 puellæ nequiquam Dryantem esse patrem. Verum et ipse
 aderat et una cum Napa convivio excipiebatur, seorsum in
 lecto Lamonem ac Myrtalen compotiores habens. Rursus
 itaque sequentibus diebus hostiæ immolabantur, statueban-
 turque crateres: nec non reculas suas etiam Chloë conse-
 crabat, nempe fistulam, peram, rhenonem, mulctras; fon-
 tem etiam, qui in antro erat, vino temperavit, quod juxta
 illum enutrita fuisset et sæpius in eo lavisset. Immo et ovis
 sepulcrum, a Dryante sibi comonstratum, corollis deco-
 ravit. Ipsa quoque gregi suo fistula modulata est; et cum
 deabus etiam hymnum fistula sua cecinisset, eas precata
 est, ut, qui se exposuissent, digni Daphnidis nuptiis inven-
 irentur.

XXXIII. Postquam vero eos satiety tennit feriatorum
 in agris dierum, in urbem tendere decreverunt, omnibus-
 que vestigiis inibi Chloë indagare parentes, neque ultra
 nuptiis moras nectere. Primo igitur diluculo vasa colligen-
 tes, alias ter millenas Dryanti drachmas dederunt, Lamoni
 vero dimidiam agrorum partem metendam et vindemian-
 dam, caprasque una cum caprariis, et boum juga qua-
 terna, vestesque hibernas, ipsum ejusque uxorem libertate
 donarunt. Deinde Mytilenen versus, equis et curribus, ac
 magna pompa moverunt. Tunc redeuntes latuerunt suos
 cives, quod nox esset; sed sequenti die tam virorum quam
 mulierum turba ad fores confluit. Illi Dionysophani de
 filio reperto gratulabantur, idque eo magis, Daphnidis for-
 mam conspicientes; hæ autem pariter cum Clearista collæ-
 tabantur, quæ filium simul et sponsam advexisset; illarum
 namque mentem et oculos præstrinxerat Chloë, eam pul-
 chritudinem ostentans, quam nemo superare posset. Om-
 nis enim civitas permovebatur super adolescente et virgine
 et hæc nuptias jam beatas prædicabant. Exoptabant
 etiam, ut natales tali hujusce puellæ forma digni emerge-
 rent; multæque ex opulentissimis feminis vota diis facie-
 bant, ut et ipsæ matres tam pulchræ filiæ crederentur.

XXXIV. Dionysophani autem, post varias cogitationes in
 profundum somnum delapso, talis somnii species oborta est.

τὰς Νύμφας δεῖσθαι τοῦ Ἐρωτος, ἥδη ποτ' αὐτοῖς κα-
τανεῦσαι τὸν γάμον· τὸν δ' ἐκλύσαντα τὸ τοξάριον καὶ
ἀποθέμενον τὴν φαρέτραν, κελεύσαι τῷ Διονυσοφάνει,
πάντας τοὺς ἀρίστους Μυτιληναίων θέμενον συμπότας,
6 ἤνικ' ἂν τὸν ὕστατον πλησῆσθε κρατῆρα, τότε δεικνύειν
ἐκάστῳ τὰ γνωρίσματα· τὸ δ' ἐντεῦθεν ἄδειν τὸν ὑμέ-
ναιον. Ταῦτ' ἰδὼν καὶ ἀκούσας, ἔωθεν ἀνίσταται καὶ
κελεύσας λαμπρὰν ἐστίασιν παρασκευασθῆναι τῶν ἀπὸ
7 ἡῆς, τῶν ἀπὸ Θαλάττης, καὶ εἴ τι ἐν λίμναις καὶ εἴ τι ἐν
10 ποταμοῖς, πάντας τοὺς ἀρίστους Μυτιληναίων ποιεῖται
συμπότας. Ὡς δ' ἥδη νύξ ἦν καὶ ἐπέπληστο ὁ κρατῆρ
ἐξ οὗ σπένδουσιν Ἑρμῆ, εἰσκοιμίζει τις ἐπὶ σκεύους
ἀργυροῦ θεράπων τὰ γνωρίσματα καὶ περιφέρων ἐν-
δέξια πᾶσιν ἐδείκνυ.

15 ΑἸ'. Τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἐγνώρισεν οὐδεὶς· Με-
γακλῆς δὲ τις διὰ γῆρας ὕστατος κατακείμενος, ὡς εἶδε,
γνωρίσας πάνυ μέγα καὶ νεανικὸν ἐβόα· « Τίνα ὄρω
ταῦτα; Τί γέγονάς μοι θυγάτριον; Ἄρα γε σὺ ζῆς ἢ ταῦτά
τις ἐβάστασε μόνᾳ ποιμῆν ἐντυχῶν; Δέομαι, Διону-
20 σόφανες, εἰπέ μοι· πόθεν ἔχεις ἐμοῦ παιδίου γνωρί-
σματα; Μὴ φθονήσης μετὰ Δάφνιν εὑρεῖν τι καμέ. »
Κελεύσαντος δὲ τοῦ Διονυσοφάνους πρότερον ἐκείνον
λέγειν τὴν ἔκθεσιν, ὁ Μεγακλῆς οὐδὲν ὑπελὼν τοῦ τό-
νου τῆς φωνῆς, ἔφη· « Ἦν ὀλίγος μοι βίος τὸν πρότε-
25 ρον χρόνον· ὃν γὰρ εἶχον εἰς χορηγίας καὶ τριη-
ραρχίας ἐξεδαπάνησα. Ὅτε ταῦτ' ἦν, γίνεται μοι
θυγάτριον. Τοῦτο πρᾶξιν ὀκνήσας ἐν πενίᾳ, τοῦτο
τοῖς γνωρίσμασι κοσμήσας ἐξέθηκα, εἰδὼς ὅτι πολλοὶ
καὶ οὕτω σπουδάζουσι πατέρες γενέσθαι. Καὶ τὸ μὲν
30 ἐξέκειτο ἐν ἄνθρω Νυμφῶν, πιστευθὲν ταῖς θεαῖς· ἐμοὶ
δὲ πλοῦτος ἐπέρρι καὶ ἐκάστην ἡμέραν, κληρονόμον
οὐκ ἔχοντι. Οὐκέτι γούν οὐδὲ θυγατρίου γενέσθαι
πατῆρ ἠτύχησα· ἀλλ' οἱ θεοὶ ὥσπερ γέλωτά με ποιού-
μενοι, νύκτωρ ὄνειρους μοι ἐπιπέμπουσι, δηλοῦντες
35 ὅτι με πατέρα ποιήσει ποίμνιον. »

ΑἸ'. Ἀνεβόησεν ὁ Διονυσοφάνης μεῖζον τοῦ Με-
γακλέους καὶ ἀναπηδήσας εἰσάγει Χλόην πάνυ καλῶς
κεκοσμημένην καὶ λέγει· « Τοῦτο τὸ παιδίον ἐξέθηκας.
Ταύτην σοὶ τὴν παρθένον οἷς προνοία Νυμφῶν ἐξέθρε-
40 ψεν, ὡς αἰξ Δάφνιν ἐμοί. Λαβὲ τὰ γνωρίσματα καὶ
τὴν θυγατέρα· λαβὼν δ' ἀπόδος Δάφνιδι νύμφην.
Ἄμφοτέρους ἐξέθηκαμεν, ἀμφοτέρους εὐρήκαμεν· ἀμ-
φοτέρων ἐμελλεσε Πανὶ καὶ Νύμφαις καὶ Ἐρωτι. »
Ἐπήνηε τὰ λεγόμενα ὁ Μεγακλῆς καὶ τὴν γυναῖκα
45 Ῥόδην μετεπέμπετο καὶ τὴν Χλόην ἐν τοῖς κόλποις
εἶχε. Καὶ ὕπνον αὐτῷ μένοντες εἰλοντο· Δάφνης γὰρ
οὐδὲν διήμνυτο προήσεσθαι τὴν Χλόην, οὐδ' αὐτῷ
τῷ πατρί.

ΑἸ'. Ἡμέρας δὲ γενομένης, συνθέμενοι, πάλιν εἰς
50 τὸν ἀγρὸν ἤλαυνον· ἐδεήθησαν γὰρ τοῦτο Δάφνης καὶ
Χλόη, μὴ φέροντες τὴν ἐν ἄστει διατριβήν. Ἐδόκει
δὲ κάκείνοις ποιμενικὸς τις αὐτοῖς ποιῆσαι τοὺς
γάμους. Ἐλθόντες οὖν παρὰ τὸν Λάμωνα, τὸν τε
Δρύαντα τῷ Μεγακλεῖ προσήγαγον καὶ τῇ Ῥόδῃ τὴν

Putabat Nymphas petere a Cupidine, ut suo tandem nutu
illis conficeret nuptias; hunc vero, arcu renisso et de-
posita pharetra, jussisse Dionysophanem, Mytilenaeorum
omnibus optimatibus ad convivium vocatis, ubi jam postre-
mum impleverit cratera, tunc exhibere unicuique monu-
menta: deinde vero hymenaeum canere. His visis atque
auditis mane surgit et cum jussisset mensas exquisitissimis
exstrui cibis, terrestribus, maritimis, palustribus, fluvia-
tilibusque, omnes Mytilenaeorum magnates convivio excipit.
Cum jam nox erat, impletusque crater, quo Mercurio libere
moris est, tum famulus quidam argenteo in vasculo monu-
menta illa infert et ad dextram circumferens omnibus de-
monstrat.

XXXV. Inter ceteros autem nemo fuit, qui agnosceret;
verum Megacles quidam, ob senectutem in summo accu-
bans, ut conspexit, statim agnovit, et magna juvenilique
voce exclamavit: Quænam hæc, quæ video? Quid de te
mihî factum est, o filiola? Tunc etiam nunc vivis? An
pastor aliquis forte fortuna in illa incidens ea abstulit?
Obsecro, Dionysophanes, dic mihi, unde tibi filiae meæ
monumenta? Neu invidias, post Daphnim, reperire quo-
que et me aliquid. Cum autem jussisset Dionysophanes
illum prius infantis expositionem enarrare, Megacles nihil
de vocis tenore remittens, subjicit: Priori tempore res an-
gusta domi erat; quidquid enim habebam, in ludos publicos
trimesque publicas erogando consumseram. Dum in eo
statu erant res meæ, nascitur mihi filia, quam in hac
egestate educare gravatus, hinc ipsis monumentis ornatam
exposui, non ignarus, multos etiam dare operam eo modo,
ut patres fiant. Et ista quidem in antro Nymphiarum ex-
posita fuit, dearum fidei commissa; at mihi heredem non
habenti quotidie divitiæ in aedes influebant. Neque postea
tam bene mecum actum fuit, ut prolem susciperem; ve-
rum dii veluti risum de me facientes, noctu mihi somnia
immittunt, significantia, quod me ovîs factura sit patrem.

XXXVI. Hic Dionysophanes clamorem sustulit majorem
quam Megacles et e sede prosiliens, Chloënam admodum ele-
gantem exornatam inducit et inquit: Istam ipsam filiolarum
exposuisti; istam tibi virginem ovîs, Nymphiarum provi-
dentia alendam suscepit, ut meum mihi Daphnim capra.
Cape monumenta hæc, ipsamque filiam; receptam autem
Daphnidî da sponsam. Ambos exposuimus, ambos repe-
rimus: amborum Pani, Nymphis, Cupidini cura fuit.
Megacles dicta laudabat, mandabatque arcessendam suam
uxorem Rhoden, Chloënamque in sinu habebat. Ibidemque
manentes somnum ceperunt; Daphis enim se nemini, ne
quidem ipsi parenti, Chloënam esse concessurum, dicebat.

XXXVII. Exorto jam die, rus redire inter illos convenit;
quippe Daphnis et Chloë, quos urbana tædebat vitæ, pre-
cibus id obtinuerant: illis quoque visum est pastorales
quasdam facere nuptias. Venientes igitur ad Lamonem,
ad Megaclem adduxerunt Dryantem et Rhodæ Napen com-

Νάπην συνέστησαν καὶ τὰ πρὸς τὴν ἑορτὴν παρεσκευάζοντο λαμπρῶς. Παρέδωκε μὲν οὖν ἐπὶ ταῖς Νύμφαις τὴν Χλόην ὁ πατήρ καὶ μετ' ἄλλων πολλῶν ἐποίησεν ἀναθήματα τὰ γνωρίσματα καὶ Δρύαντι τὰς λειπούσας

5 εἰς τὰς μυρίας ἐπλήρωσεν.

ΛΗ'. Ὁ δὲ Διονυσόφρανης, εὐήμερίας οὔσης, αὐτοῦ πρὸ τοῦ ἄντρου στιβάδας ὑπεστόρεσεν ἐκ χλωρᾶς φυλάδος, καὶ πάντας τοὺς κωμητάς κατακλίνας εἰστία πολυτελεῶς. Παρῆσαν δὲ Λάμων καὶ Μυρτάλη, Δρύας

10 καὶ Νάπη, οἱ Δόρκωνι προσήκοντες, Φιλητᾶς, οἱ Φιλητᾶ παῖδες, Χρῶμις καὶ Λυκαίνιον· οὐκ ἀπὴν οὐδὲ Λάμπις συγγνώμης ἀξιοθεῖς. Ἦν οὖν, ὡς ἐν τοιοῖσδε συμπτώταις, πάντα γεωργικὰ καὶ ἀγροικα· ὁ μὲν ἦδεν οἶα ἄδουσι θερίζοντες· ὁ δ' ἔσκωπτε τὰ ἐπὶ ληνοῖς

15 σκώμματα· Φιλητᾶς ἐσύρισε· Λάμπις ἠύλησε· Δρύας καὶ Λάμων ὠρχήσαντο· Χλόη καὶ Δάφνις ἀλλήλους κατεφίλου. Ἐνέμοντο δὲ καὶ αἱ αἰγῆς πλησίον, ὥσπερ καὶ αὐταὶ κοινωνοῦσαι τῆς ἑορτῆς. Τοῦτο τοῖς μὲν ἀστυχοῖς οὐ πᾶνυ τερπνὸν ἦν· ὁ δὲ Δάφνις καὶ ἐκάλεσέ

20 τινας αὐτῶν ὀνομαστί καὶ φυλλάδα χλωρᾶν ἔδωκε καὶ κρατήσας ἐκ τῶν κεράτων κατεφίλησε.

ΛΘ'. Καὶ ταῦτ' οὐ τότε μόνον, ἀλλ' ἔς τ' ἔζων, τὸν πλείστον χρόνον ποιμενικὸν εἶχον θεοὺς σέβοντες, Νύμφας καὶ Πᾶνα καὶ Ἐρωτα, ἀγέλας δὲ προβάτων

25 καὶ αἰγῶν πλείστας κτησάμενοι, ἡδίστην δὲ τροφὴν νομίζοντες ὀπώραν καὶ γάλα. Ἀλλὰ καὶ ἄρρεν μὲν παιδίον ὑπέθηκαν αἰγί, καὶ θυγάτριον, γενόμενον δεῦτερον, οἶδς ἐλύσαι θηλὴν ἐποίησαν· καὶ ἐκάλεσαν τὸν μὲν Φιλοποίμενα, τὴν δὲ Ἀγέλην. Οὕτως αὐτοὶ

30 κἀνταῦθα συνεγήρασαν καὶ τὸ ἄντρον ἐκόσμησαν καὶ εἰκόνας ἀνέθεσαν καὶ βωμῶν εἶσαντο Ποιμένοσ Ἐρωτος· καὶ τῷ Πανὶ δ' ἔδωσαν ἀντὶ τῆς πίτυος οἰκεῖν νεὸν Πανὸς Στρατιώτου ὀνομάσαντες.

Μ'. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ὀνόμασαν καὶ ἔπραξαν· τότε δὲ νυκτὸς γενομένης, πάντες αὐτοὺς παρέμπεμον εἰς τὸν θάλαμον, οἱ μὲν συρίττοντες, οἱ δ' αὐλοῦντες, οἱ δὲ δᾶδας μεγάλας ἀνίσχοντες. Καὶ ἐπεὶ πλησίον ἦσαν τῶν θυρῶν, ἦδον σκληρᾶ καὶ ἀπηνεῖ τῇ φωνῇ, καθάπερ τριαιναις γῆν ἀναρρηγνύντες οὐχ ὑμέ-

40 ναῖον ἄδοντες. Δάφνις δὲ καὶ Χλόη γυμνοὶ συγκατακλιθέντες, περιέβαλλον ἀλλήλους καὶ κατεφίλου, ἀγρυπνήσαντες τῆς νυκτὸς ὅσον οὐδὲ γλαῦκες· καὶ ἔδρασε τι Δάφνις ὧν αὐτὸν ἐπαίδευσε Λυκαίνιον· καὶ τότε Χλόη πρῶτον ἔμαθεν, ὅτι τὰ ἐπὶ τῆς ὕλης γενόμενα ἦν ποιμένοιον παίγνια.

mendaverunt. Tum omnia ad festi celebrationem splendide apparabantur. Iterum Chloën coram Nymphis tradidit pater, et monumenta, multis aliis superadditis, ut essent donaria, consecravit et Dryanti reliqua drachmarum ad dena usque millia supplevit.

XXXVIII. Ceterum Dionysophanes, cælo sereno, ibidem sub antro toros e fronde viridi sternendos curavit, paganosque omnes discumbere jussos magnifico excepit convivio. Præsentes autem aderant Lamon et Myrtale, Dryas atque Nape, Dorconis cognati, Philetas, Philetæ liberi, Chromis et Lycænum : ne Lampis quidem, venia impetrata, aberat. Cuncta igitur tum, utpote inter hujusmodi compotatores, agrestia rusticaque; alius canebat, qualia messoros solent; alter cavillabatur, cujusmodi cavilla, dum uvæ prælis premunt, jaculari consueverunt; Philetas fistula, tibia canebat Lampis; Dryas et Lamon tripudiabant; Chloë et Daphnis mutua sibi dabant oscula. Prope etiam nascebant capellæ, veluti in hujus festi partem venientes. Non æque gratum id oppidanis erat; Daphnis autem quasdam ex iis nominatim vocavit, quibus virentes frondes porrexit, prehensisque cornibus, iis oscula fixit.

XXXIX. Neque ista illo tantum die; sed quamdiu viverent, pastoralem degerunt vitæ maximam partem, deos colentes, Nymphas, Panem et Amorem, plurimos ovium caprarumque greges adepti, nullum tandem cibum sibi dulciorem quam lac et poma arbitrati. Quin et masculum filiolum capræ subdiderunt et filiolam, altero partu editam, ovis mammas sugere voluerunt et nomen imposuerunt alteri quidem Philopæmenis, alteri vero Ageles. Sic isti ibi consenuerunt et antrum exornarunt, simulacra consecrarunt, aram Cupidini Pastori statuerunt, Panique delubrum pro pinu habitandum dederunt, Panem Militem appellantes.

XL. Sed hæc quidem posterioribus temporibus nominarunt et fecerunt : tunc vero, nocte facta, cuncti eos deduxerunt solemniter in thalamum, pars fistulam, pars tibiam inflantes, alii faces ingentes sustollentes; cumque prope ad fores accessissent, dura asperaque canebant voce, veluti tridentibus terram discidentibus non autem hymenæum canentes. Ceterum Daphnis et Chloë nudi concumbentes, se invicem amplexabantur atque deosculabantur, non magis dormientes illa nocte, quam vel noctuæ solent; et patravit Daphnis quæ illum docuerat magistra Lycænum. Atque tunc primum Chloë didicit, ea quæ in silva acta fuerant, pastoralem ludum fuisse.

XENOPHON.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥ

ΤΩΝ ΚΑΤΑ

ΑΝΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΑΒΡΟΚΟΜΗΝ

ΕΦΕΣΙΑΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ Ε΄.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Α΄. Ἦν ἐν Ἐφέσῳ ἀνὴρ τῶν τὰ πρῶτα ἐκεῖ δυναμέων, Λυκομήδης ὄνομα. Τούτῳ τῷ Λυκομήδει ἐκ γυναικὸς ἐπιχωρίας, Θεμιστοῦς, γίνεται παῖς Ἀβροκόμης, μέγα δὴ τι χρῆμα [ὠραιότητι σώματος ὑπερβαλλούσῃ,] κάλλους, οὐτ' ἐν Ἰωνίᾳ οὐτ' ἐν ἄλλῃ γῆ πρότερον γενομένου. Οὗτος ὁ Ἀβροκόμης αἰεὶ μὲν καὶ καθ' ἡμέραν εἰς κάλλος ἤϋετο, συνήθει δ' αὐτῷ τοῖς τοῦ σώματος καλοῖς καὶ τὰ τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ παιδεῖαν τε γὰρ πᾶσαν ἐμελέτα καὶ μουσικὴν ποικίλην ἤσκει· κιθάρα δ' αὐτῷ καὶ ἵππασία καὶ ὀπλομαχία συνήθη γυμνάσματα. Ἦν δὲ περισπούδατος ἅπασιν Ἐφεσίοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς τὴν ἄλλην Ἀσίαν οἰκοῦσι, καὶ μεγάλας εἶχον ἐν αὐτῷ τὰς ἐλπίδας, ὅτι πολίτης ἔσοιτο διαφέρων. Προσεῖχον δ' ὡς θεῶ τῷ μεираκίῳ· καὶ εἰσιν [ἤδη τινὲς] οἱ καὶ προσεκύνησαν ἰδόντες καὶ προσήζαντο. Ἐφρόνει δὲ τὸ μεираκίον ἐφ' ἑαυτῷ μέγα καὶ ἠγάλλετο μὲν καὶ τοῖς τῆς ψυχῆς κατορθώμασι, πολὺ δὲ μᾶλλον τῷ κάλλει τοῦ σώματος· πάντων δὲ τῶν ἄλλων, ὅσα δὴ ἐλέγετο καλὰ, ὡς ἐλαττόνων κατεφρόνει καὶ οὐδὲν αὐτῷ, οὐ θέαμα, οὐκ ἄκουσμα, ἄξιον Ἀβροκόμου κατεφαίνετο· καὶ εἴ τινα ἢ παιδα καλὸν ἀκούσαι ἢ παρθένον εὐμορφον, κατεγέλα τῶν λεγόντων, ὡς οὐκ εἰδότες, ὅ τι εἶη κάλλος. Ἐρωτά γε μὴν οὐδ' ἐνόμιζεν εἶναι θεόν, ἀλλὰ πάντῃ ἐξέβαλεν ὡς οὐδὲν ἠγούμενος, λέγων, ὡς οὐκ ἂν ποτε οὐ * τις ἐρασθεῖη οὐδ' ὑποταγείη τῷ θεῷ μὴ θέλων· εἰ δέ που ἱερὸν ἢ ἀγαλμα Ἐρωτος εἶδε, κατεγέλα· ἀπέφαινε θ' ἑαυτὸν Ἐρωτος παντὸς καλλίονα καὶ κάλλει σώματος καὶ δυνάμει. Καὶ εἶχεν οὕτως· ὅπου γὰρ Ἀβροκόμης ὄφθει, οὐτ' ἀγαλμα καλὸν ἐφαίνετο, οὐτ' εἰκὼν ἐπηνεῖτο.

Β΄. Μηνιᾶ πρὸς ταῦθ' ὁ Ἐρως· φιλόνεικος γὰρ ὁ θεὸς καὶ ὑπερηφάνος ἀπαραίτητος· ἐξήκει δὲ τέχνην κατὰ τοῦ μεираκίου· καὶ γὰρ καὶ τῷ θεῷ δυσάλωτος ἐφαίνετο. Ἐξοπλίσας οὖν ἑαυτὸν καὶ πᾶσαν δύναμιν ἐρωτικῶν φαρμάκων περιβαλόμενος ἐστράτευεν ἐφ' Ἀβροκόμην. Ἦγετο δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ἐπιχώριος ἑορτῇ ἀπὸ τῆς πό-

XENOPHONTIS

EPHESIACORUM

DE AMORIBUS

ANTHIAE ET ABROCOMÆ

LIBRI V.

LIBER PRIMUS.

I. Erat Ephesi vir inter potentiores, cui Lycomedi nomen. Ei filius e Themisto uxore indigena nascitur Habrocomes, eximia pulchritudine, qualis neque in Jonia neque alibi usquam antea fuit. Habrocomæ forma semper in dies augebatur, florebantque in eo simul corporis venustas animique virtutes: omne quippe eruditionis genus et variam musicam excolebat. Consuetæ illi exercitationes cithara, equitatio, armorum tractatio. Ephesiis omnibus ceterisque Asianis percarus, miram spem præbebat præcellentissimi civis, colebantque illum obsequio ut deum; nec defuere, qui videntes ipsum adorantes supplicarent. Hinc superbire adolescens, et animi dotibus, sed multo magis corporis forma gloriari, quæque pulchra dicerentur, ut se minora despicere, nec quidquam Habrocomæ vel spectatu vel auditu dignum videbatur, et si cujus adolescentuli aut virginis formam laudari audiret, narrantes irridebat, utpote nescientes quid esset pulchritudo. Amorem nec deum esse putabat, sed omnino rejiciebat nihili faciens, negans ullum * amore capi ac deo subjici invitum. Sicubi templum aut simulacrum Amoris videret, ridebat, se indicans cuiusque Amori et venustate et virtute præcellere. Nec aliter se res habebat: ubi enim Habrocomes aderat, nulla statua pulchra videbatur, nulla effigies picta laudabatur.

II. His indignatus Amor, pervicax deus, superbis inexcusable, insidias puero struxit, qui scilicet et deo capti difficilis videretur. Ipse igitur armis, omnibusque suis potentibus venenis instructus contra Habrocomen graditur. Agebatur solempne iis locis Dianæ festum, ab urbe ad templum, quod inde aberat stadia septem. Celebrare pom-

λωος ἐπὶ τὸ ἱερὸν· στάδιοι δ' εἰσὶν ἑπτὰ· ἔδει δὲ πομπεύειν πάσας τὰς ἐπιχωρίους παρθένους, κεκοσμημένας πολυτελῶς, καὶ τοὺς ἐφήβους, ὅσοι τὴν αὐτὴν ἡλικίαν εἶχον τῷ Ἀβροκόμῃ. Ἦν δ' αὐτοὺς περὶ τὰ ἕξ καὶ δέκα ἔτη καὶ τῶν ἐφήβων προσήπτετο καὶ ἐν τῇ πομπῇ τὰ πρῶτα ἐφέρετο. Πολὺ δὲ πλῆθος ἐπὶ τὴν θέαν, πολὺ μὲν ἐγγυρίων, πολὺ δὲ ξενικόν· καὶ γὰρ ἔθος ἦν ἐν ἐκείνῃ τῇ πανηγύρει καὶ νυμφίους ταῖς παρθένοις εὐρίσκεσθαι καὶ γυναικας τοῖς ἐφήβοις. Παρήεσαν δὲ κατὰ στίχον οἱ πομπεύοντες· πρῶτα μὲν τὰ ἱερὰ καὶ δῶδες καὶ κανῶ καὶ θυμιάματα· ἐπὶ τούτοις ἵπποι καὶ κύνες καὶ σκευὴ κυνηγετικά * τὰ μὲν πολεμικά, τὰ δὲ πλεῖστα εἰρηνικά. ** Ἐκάστη δ' αὐτῶν [οὐτως] ὡς πρὸς ἑραστὴν ἐκεκόσμητο. Ἦρχε δὲ τῆς τῶν παρθένων τάξεως Ἀνθεια, θυγάτηρ Μεγαμήδους καὶ Εὐδίππου, ἐγγυρίων. Ἦν δὲ τὸ κάλλος τῆς Ἀνθείας οἷον θαυμάσαι καὶ πολὺ τὰς ἄλλας ὑπερεβάλλετο παρθένοισ· ἔτη μὲν τεσσαρακαίδεκα ἐγεγόνη, ἦνθι δ' αὐτῆς τὸ σῶμα ἐπ' εὐμορφίᾳ, καὶ ὁ τοῦ σχήματος κόσμος πολὺς εἰς ὄραν συνεβάλλετο κόμη ξανθὴ, ἡ πολλὴ καθειμένη, ὀλίγη πεπλεγμένη, πρὸς τὴν τῶν ἀνέμων φορὰν κινουμένη· ὀφθαλμοὶ γοργοί, φαιδροὶ μὲν ὡς κόρης, φοβεροὶ δ' ὡς σῶφρονος· ἐσθῆς, χιτῶν ἀλουργῆς, ζωστὸς εἰς γόνυ, μεχρὶ βραχιόνων καθειμένος, νεβρὶς περιειμένη, γωρυτὸς ἀνημιμένος, τόξα, βπλα, ἄκοντες φερόμενοι, κύνες ἐπόμεινοι. Ἠολλάκις αὐτὴν ἐπὶ τοῦ τεμένους ἰδόντες Ἐφέσιοι προσεκύνησαν ὡς Ἀρτεμίν· καὶ τότε ὅν ἀφθείσης ἀνεβόησε τὸ πλῆθος καὶ ἦσαν ποικίλαι παρὰ τῶν θεωμένων φωναί, τῶν μὲν ὑπ' ἐκπλήξεως τὴν θεὸν εἶναι λεγόντων, τῶν δ' ἄλλην τινὰ ὑπὸ τῆς θεοῦ περιπεποιημένην· προσηύχοντο δὲ πάντες καὶ προσεκύνοῦν καὶ τοὺς γονεῖς αὐτῆς ἐμακάριζον· ἦν δὲ διαβόητος τοῖς θεωμένοις ἅπασιν Ἀνθεια ἡ καλή· Ὡς δὲ παρῆλθε τὸ τῶν παρθένων πλῆθος, οὐδεὶς ἄλλο τι ἢ Ἀνθειαν ἔλεγεν· ὡς δ' Ἀβροκόμης μετὰ τῶν ἐφήβων ἐπέστη, τὸνθὲνδε, καίτοι καλοῦ ὄντος τοῦ κατὰ τὰς παρθένοισ θεάματος, πάντες ἰδόντες Ἀβροκόμην ἐκείνοι ἐπελάθοντο, ἔτρεψαν δὲ τὰς ὄψεις ἐπ' αὐτὸν, βοῶντες, ὑπὸ τῆς θεᾶς ἐκπεπληγμένοι, Καλὸς Ἀβροκόμης λέγοντες, καί, οἷος οὐδὲ εἶς, καλοῦ μίμημα θεοῦ. Ἦδη δὲ τινες καὶ τοῦτο προσέθεσαν, Οἷος ἂν γάμος γένοιτο Ἀβροκόμου καὶ Ἀνθείας. Καὶ ταῦτ' ἦν πρῶτα τῆς Ἐρωτος τέχνης μελετήματα. Ταχὺ μὲν δὴ εἰς ἑκατέρους ἡ περὶ ἀλλήλων ἤλθε δόξα· καὶ ἡ τ' Ἀνθεια τὸν Ἀβροκόμην ἐπεθύμει ἰδεῖν καὶ ὁ τέως ἀνέρατος Ἀβροκόμης ἤθελεν Ἀνθειαν ἰδεῖν.

Γ'. Ὡς οὖν ἐτετέλεστο ἡ πομπή, ἤλθον δ' εἰς τὸ ἱερὸν, θύσοντας ἅπαν τὸ πλῆθος καὶ ὁ τῆς πομπῆς κόσμος ἐλέλυτο, ἤεσαν δ' ἐς ταῦτὸν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐφήβοι καὶ παρθένοι· ἐνταῦθ' ὀρῶσιν ἀλλήλους καὶ ἀλίσκεται Ἀνθεια (μὲν) ὑπὸ τοῦ Ἀβροκόμου, ἡττάται δ' ὑπὸ τοῦ Ἐρωτος Ἀβροκόμης καὶ ἐνεύρα τε συνέχευσε τῇ κόρῃ καὶ ἀπαλλαγῆται τῆς ὄψεως ἐθέλων οὐκ ἰδύνατο· κατεῖχε δ' αὐτὸν ἐγκείμενος ὁ θεός.

pam virgines omnes indigenas oportebat splendide ornatas, prætereaque ephēbos Habrocomæ æquales, qui tum se-decim fere annorum jam pubertatem attigerat, ac primas in ea pompa ferebat. Magna autem vis hominum spectaculo intererat, vel popularium, vel hospitum; siquidem mos habebat, uti in ea celebritate sponsi virginibus et ephēbis uxores invenirentur. Procebat ergo ordinatim pompa primo scilicet sacra, faces, canistra et suffimenta, tum autem equi canesque et venatoria arma, ** nonnulla quidem bellica, pleraque tamen paci inservientia. ** Virginum se quæque veluti ad amatoris oculos composuerat, quarum ordinem ducebat Anthia, Megamedis et Evippæ indidem civium filia, mira pulchritudine ceteris longe præstans, quatuordecim circiter annos nata; florenti corporis venustati nonnihil cultus addiderat: flava coma partim nexa, plurima fluens ventisque diffusa: acres oculi, lilares, quales puellam, et severi, quales pudicam decent: vestis tunica purpurea, dependens ad brachia, adusque genua demissa, hinnulea pellis circumducta, phætra suspensa et arcus, arma et hastilia ferebat, canesque sequebantur. Sæpe illum in luco videntes Ephesii ut Dianam adoraverant; tunc vero, ut conspexit populus, exclamavit, erantque variae spectantium voces, his præ stupore deam ipsam esse dicentibus, illis a dea sociam assumtam; omnes autem supplicabant, adorabant, parentesque ipsius beatos prædicabant. Erat in ore omnium pulchra Anthia, ac, prætereunte virginum turba, nihil aliud quam Anthiam quisque nominabat. Verum ut accessit Habrocomes cum ephēbis, puellarum spectaculum, licet perelegans, continuo omnium animis excidit et unusquisque oculi in illum conversi sunt; exclamabant spectaculo percussi, O pulchrum Habrocomen, nulli comparandum, pulchri dei simulacrum! Nec desuere, qui adderent, Quale foret connubium ipsius et Anthiæ! Hæ primæ fuerunt Amoris insidiæ: statim enim utrumque mutua existimatio occupat, et Anthia Habrocomen videre gestit, et Anthiam Habrocomes, qui huc usque amoris expertus fuerat.

III. Ut igitur peracta pompa venire in templum sacrificatum multitudo omnis, pompæ ordo solutus est. Convenere eodem viri feminaeque, adolescentæ et virgines. Ibi ut ambo se viderint, Anthia Habrocomæ forma capitur, Habrocomes amore victus puellam intentis oculis contemplat; nec aspectum effugere volens potis est, cohibebat

Δίεκειτο δὲ καὶ Ἄνθεια πονήρως, ὅλοις μὲν καὶ ἀνα-
 πεπταμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ Ἄβροκόμου κάλλος
 εἰσρέον δεχομένη, ἥδη δὲ καὶ τῶν παρθένους πρεπόντων
 καταφρονούσα· καὶ γὰρ ἐλάλησεν ἄν τι, ἴν' Ἄβροκόμης
 5 ἀκούσῃ καὶ μέρη τοῦ σώματος ἐγύμνωσεν ἄν τὰ δυνατὰ,
 ἴν' Ἄβροκόμης ἴδῃ. Ὁ δ' αὐτὸν ἐνέδωκε πρὸς τὴν
 θέαν καὶ ἦν αἰχμάλωτος τοῦ θεοῦ. Καὶ τότε μὲν θύ-
 σαντες ἀπηλλάττοντο λυπούμενοι καὶ τῷ τάχει τῆς
 ἀπαλλαγῆς μεμφόμενοι, ἀλλήλους βλέπειν ἐθέλοντες
 10 ἐπιστρεφόμενοι καὶ ὑφιστάμενοι πολλὰς προφάσεις
 διατριβῆς ἡύρισκον. Ὡς δ' ἦλθον ἐκάτερος παρ' ἑαυ-
 τὸν, ἔγνωσαν τότε οἱ κακῶν ἐγεγόνεσαν· καὶ ἔνοια
 ἐκείνους ὑπέει τῆς ὀψεως θατέρου καὶ ὁ ἔρωσ ἐν αὐτοῖς
 ἐνεκαίετο καὶ τὸ περιττὸν τῆς ἡμέρας αὐξήσαντες τὴν
 15 ἐπιθυμίαν, ἐπειδὴ εἰς ὕπνον ἦσαν, ἐν ἀθρόω γίνονται
 τῷ δεινῷ καὶ ὁ ἔρωσ ἐν ἐκατέροις ἦν ἀκατάσχετος.

Δ'. Λαβὼν δὲ τὴν κόμην ὁ Ἄβροκόμης καὶ σπαράξας
 τὴν ἐσθῆτα, φεῦ μοι τῶν κακῶν, εἶπε, τί πέπονθα δυσ-
 τυχῆς; ὁ μὲχρι νῦν ἀνδρικός Ἄβροκόμης, ὁ καταφρονῶν
 20 Ἐρωτος, ὁ τῷ θεῷ λοιδορούμενος, ἐάλωκα καὶ νείκη-
 μαι καὶ παρθένω δουλεύειν ἀναγκάζομαι καὶ φαίνεται
 τις ἤδη καλλίων ἐμοῦ καὶ θεὸν Ἐρωτα καλῶ. Ὡ πάντ'
 ἄνδρος ἐγὼ καὶ πονηρός· οὐ καρτερήσω νῦν; οὐ μενῶ
 γεννικός; οὐκ ἔσομαι καλλίων Ἐρωτος; νῦν οὐδὲν ὄντα
 25 θεὸν νικῆσαί με δεῖ. Καλῆ παρθένος· τί δέ; τοῖς σοῖς
 ὀφθαλμοῖς, Ἄβροκόμη, εὐμορφος Ἄνθεια, ἀλλ', ἐὰν
 θέλῃς οὐχί σοί. Δεδόχθω ταῦτα· οὐκ ἂν Ἐρωσ ποτὲ
 μοῦ κρατήσῃσι." Ταῦτ' ἔλεγε, καὶ ὁ θεὸς σφοδρότερος
 αὐτῷ ἐνέκειτο καὶ εἵλκεν ἀντιπίπτοντα καὶ ὠδύνα μὴ
 30 θέλοντα. Οὐκέτι δὲ καρτερῶν, ρίψας ἑαυτὸν εἰς γῆν,
 νείκηκας, εἶπε, Ἐρωσ, μέγα σοι τράπαιον ἐγγήγερται
 καθ' Ἄβροκόμου τοῦ σώφρονος· ἰκέτην ἔχεις ἄσωτον
 σὸν, ἐπεὶ με καταπεφυγόντα τὸν πάντων δεσπότην.
 Μή με περιίδης, μηδ' ἐπὶ πολλὴ τιμωρήσῃ τὸν θρασύν.
 35 Ἄπειρος ὢν, Ἐρωσ, ἔτι τῶν σῶν ὑπερηφάνουν· ἀλλὰ
 νῦν Ἄνθειαν ἡμῖν ἀπόδος· γενοῦ μὴ πικρὸς μόνον ἀν-
 τιλέγοντι, ἀλλ' εὐεργέτης ἡττωμένω θεός." Ταῦτ' ἔλε-
 γεν, ὁ δ' Ἐρωσ ἔτι ὠργίετο καὶ μεγάλην τῆς ὑπερ-
 οψίας ἐνενοεῖτο τιμωρίαν εἰσπράξασθαι τὸν Ἄβροκό-
 40 μην. Δίεκειτο δὲ καὶ ἡ Ἄνθεια πονήρως· καὶ οὐκέτι
 φέρειν δυναμένη ἐπεγείρει ἑαυτὴν, πειρωμένη τοῦς
 παρόντας λαυθάνειν. Τί, φησὶν, ἡ δυστυχῆς, πέ-
 πονθα; παρθένος παρ' ἡλικίαν ἐρῶ καὶ ὀδυνῶμαι καινὰ
 καὶ κόρη μὴ πρέποντα. Ἐφ' Ἄβροκόμην μαίνομαι,
 45 καλῶ μὲν, ἀλλ' ὑπερηφάνω· καὶ τίς ἔσται ὁ τῆς ἐπι-
 θυμίας ὄρος καὶ τί τὸ πέρασ τοῦ κακοῦ; Σοβαρὸς οὗτος
 ἐρώμενος, παρθένος ἐγὼ φρουρουμένη· τίνα βοήθῃν
 λήψομαι; τίνα πάντα κοινώσομαι; ποῦ δ' Ἄβροκόμην
 ὄψομαι; Ταῦθ' ἐκάτερος αὐτῶν δι' ὄλης τῆς νυκτὸς
 50 ὠδύρετο· εἶλον δὲ πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς ὀψεις τὰς ἑαυτῶν,
 τὰς εἰκόνας ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀλλήλων ἀναπλάττοντες.
 Ε'. Ὡς δ' ἡμέρα ἐγένετο, ἦει μὲν Ἄβροκόμης ἐπὶ
 τὰ συνήθη γυμνάσματα, ἦει δ' ἡ παρθένος ἐπὶ τὴν ἐξ
 ἔθους Ὀρησκείαν τῆς θεοῦ. Ἦν δ' αὐτοῖς καὶ τὰ σώ-

enim illi insidens deus. Et Anthia agra erat, totis et ex-
 pansis oculis Habrocomæ speciem intus labentem exci-
 piens : jam ea, quæ virgines decent, parvi faciens, ita
 loquebatur, ut audiret Habrocomes; et corporis partes
 Habrocomæ inspiciendas nudabat. Is se totum ad hoc
 spectaculum tradidit, et captivus in dei potestatem venit.
 Sacrificio facto, mœrentes discedunt, tam citum discessum
 querentes, seque invicem spectandi cupidi subsistunt
 identidem et convertuntur, plurimas moræ causas simu-
 lantes. Ubi uterque domum venit, cognovit, in quod
 malum inciderit. Cogitatio subit mutui adspectus, amor
 incenditur, quodque reliquum est diei adeo cupidinem
 intendunt, ut cum dormiendi tempus adventaret, in
 maxima ægritudine versarentur et neuter Amoris vim
 ferre valeret.

IV. Habrocomes, correptis capillis discissaque veste,
 hei mihi, inquit, misero, quid patior infelix! Hucusque
 fortis Habrocomes, Amorem despectui habens et ludibrio
 deum, nunc captus victusque sum et puellæ servire cogor,
 et jam me pulchrior non nemo est, jam deum appellare
 Amorem non dubitabo. O me miserum et imbellem!
 Nunc igitur non resistam? non fortiter manebo? Non ero
 pulchrior Amore? Nunc me deum vincere qui nihili est
 oportet! Virgo omnino pulchra est. Quid vero? Anthia
 tuis oculis formosa, o Habrocome, sed si ita velis, non
 tibi. Hæc rata sint; nunquam me potior erit Amor.
 Hæc dicenti fortius insidet deus, renitentem trahit, no-
 lentemque cruciat. Ille non amplius sustinere valens,
 seque humi prosternens, vicisti, inquit, Amor, magnum
 tibi erectum tropæum de Habrocomæ temperantia. Sup-
 plicem vides, perditum, tuum, ad te profugientem om-
 nium dominum. Ne me despicias, neque nimias audaciæ
 pœnas sumas. Nondum tuas, Amor, vires expertus paulo
 elatiorem me gessi. Nunc da mihi Anthia potiri, sisque
 non tam acer pervicaci, quam victo propitius deus. Hæc
 ille. Amor tamen adhuc iratus, magnas ab eo contemtus
 pœnas exigere cogitabat. Anthia quoque agra erat, nec
 diutius durare valens, experrecta, et eos qui aderant latere
 studens, Heu, inquit, miseræ quid accidit mihi! Amo plus
 quam per ætatem fas sit, et novo quodam modo doleo,
 nec qui puellam decet. Habrocomæ amore insanio, for-
 mosi quidem adolescentis, sed superbi. Equis erit desi-
 derio finis, quis malorum terminus? Quem amo, ferox
 est, virgo ego, custodibus circumseptæ, quem mihi auxi-
 liatorem sumam? quicum omnia communicabo? ubi Ha-
 brocomen videre licebit? Hæc uterque tota nocte lamenta-
 batur, et alter alterius vultum ob oculos habebat, hanc
 imaginem animo sibi fingentes.

V. Ubi illuxit, Habrocomes ad consueta exercitia profi-
 ciscitur : puella de more deæ cultui incumbit. Corpora
 eorum præterita nocte defatigata, oculi languentes, immu-

ματα ἐκ τῆς παρελθούσης νυκτός πεπονηχότα καὶ τὸ
 βλέμμα ἄθυμον καὶ οἱ χροῦτες ἠλλαγμένοι· καὶ τοῦτ'
 ἐπὶ πολὺ ἐγίνετο καὶ πλεόν οὐδὲν αὐτοῖς ἦν. Ἐν
 τούτῳ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς θεοῦ διημερεύοντες ἐνέωρων ἀλ-
 6 λήλοις, εἰπεῖν τάληθές φόβῳ πρὸς ἑκατέρους αἰδού-
 μνοι. Τοσοῦτο δ' ἐστέναξεν ἂν ποτε Ἄβροκόμης καὶ
 ἐδάκρυσε, καὶ προσεύχετο τῆς κόρης ἀκουούσης ἐλεει-
 νῶς. Ἦ δ' Ἀνθεια ἔπασχε μὲν τὰ αὐτὰ, πολὺ δὲ
 μείζονα τῆ συμφορᾷ κατείχετο· εἰ δέ ποτ' ἄλλας παρ-
 10 θένους ἢ γυναῖκας ἴδοι βλεπούσας εἰς ἐκεῖνον, ἑώρων δ'
 ἄπασαι εἰς Ἄβροκόμην, δῆλη ἦν λυπούμενη, μὴ πα-
 ρεοδοκιμηθῆ φοβουμένη. Εὐχαὶ δ' αὐτοῖς ἑκατέροις
 ἦσαν πρὸς τὴν θεὸν κοινῇ, λανθάνουσαι μὲν, ἀλλ' ἐγί-
 νοντο ὅμοιαι. Χρόνου δὲ προϊόντος, οὐκέτι τὸ μει-
 15 ράχιον ἑκαρτέρει· ἦδη δ' αὐτῶ καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἠφά-
 νιστο καὶ ἡ ψυχὴ καταπεπτῶκει, ὡστ' ἐν πολλῇ ἀθυμίᾳ
 τὸν Λυκομήδην καὶ τὴν Θεμιστώ γερονέαι, οὐκ εἰδότες
 μὲν ὅ τι εἴη τὸ συμβαῖνον Ἄβροκόμῃ, δεδοικότας δ' ἐκ
 τῶν ὀρωμένων. Ἐν ὁμοίῳ δὲ φόβῳ καὶ ὁ Μεγαμήδης
 20 καὶ ἡ Εὐίππη καὶ περὶ τῆς Ἀνθείας καθιστήχασαν,
 ὀρῶντες αὐτῆς τὸ μὲν κάλλος μαραινόμενον, τὴν δ' αἰ-
 τίαν οὐ φαινομένην τῆς συμφορᾶς. Εἰς τέλος εἰσά-
 γουσι παρὰ τὴν Ἀνθειαν μάντις καὶ ἱερέας, ὡς εὐρή-
 στοντας λύσειν τοῦ δεινοῦ. Οἱ δ' ἐλθόντες ἔθουόν θ' ἱερεῖα
 25 καὶ ποικίλα ἐπέσπενδον καὶ ἐπέλεγον φωνὰς βαρβα-
 ρικὰς, ἐξιλιάσκεισθαι τινὰς λέγοντες δαίμονας καὶ προσ-
 εποιῶντο, ὡς εἴη τὸ δεινὸν ἐκ τῶν ὑποχρονίων θεῶν.
 Πολλὰ δὲ καὶ ὑπὲρ Ἄβροκόμου οἱ περὶ τὸν Λυκομήδην
 ἔθουόν τε καὶ ἤρχοντο· λύσις δ' οὐδεμία τοῦ δεινοῦ οὐδ'
 30 ἐτέρῳ αὐτῶν ἐγίνετο, ἀλλὰ καὶ ἔτι μᾶλλον ὁ ἔρωις ἀνε-
 καίετο. Ἐκείντο μὲν δὲ ἑκάτεροι νοσοῦντες, πάνυ
 ἐπισφαλῶς διακείμενοι, ὅσον οὐδέπω τενηγῆσθαι προσ-
 δοκώμενοι, κατεπειν αὐτῶν τὴν συμφορὰν μὴ δυνά-
 35 θεοῦ μαντεύσομενοι τὴν τ' αἰτίαν τῆς νόσου καὶ τὴν
 ἀπαλλαγὴν.

Γ'. Ὀλίγον δ' ἀπέχει τὸ ἱερὸν τοῦ ἐν Κολοφῶνι
 Ἀπόλλωνος, διάπλους ἀπ' Ἐφέσου σταδίων ὀγδοή-
 κοντα. Ἐνταῦθ' οἱ παρ' ἑκατέρων ἀφικόμενοι δέονται
 40 τοῦ θεοῦ ἀληθῆ μαντεύσθαι· ἐληλύθεσαν δὲ κατὰ ταῦτά.
 Χρᾶ δ' ὁ θεὸς κοινὰ ἀμφοτέροις τὰ μαντεύματα ἐν
 μέτρῳ τὰ ἔπη τάδε·

Τίπτε ποθεῖτε μαθεῖν νοῦσου τέλος ἦδὲ καὶ ἀρχήν;
 Ἄμφοτέροις μία νοῦσος ἔχει, λύσις ἔνθεν ἀνέστη·
 45 Δεινὰ δ' ὀρῶ τοῖσδεσσι πάθῃ καὶ ἀνίγνυτα ἔργα·
 Ἄμφοτεροὶ φεύξονται ὑπεῖρ ἀλα λυσοδιώκτοι,
 Δεσμὰ δὲ μοχθήσουσι παρ' ἀνδράσι μίσηθαλάσσοις
 Καὶ τάφος ἀμφοτέροις θάλαμος καὶ πῦρ ἀδάηλον,
 Καὶ ποταμοῦ Νεῖλου παρὰ βέρυμασιν Ἰσιδι σεμνῇ
 50 Σωτήρῃ μετόπισθε παραστῆς διβια δῶρα.
 Ἄλλ' ἔτι που μετὰ πῆματ' ἀρείονα πότμον ἔχουσι. /

Ζ'. Ταῦθ' ὡς ἐκομίσθη τὰ μαντεύματα εἰς Ἐφεσον,
 εὐθὺς μὲν οἱ πατέρες αὐτῶν ἦσαν ἐν ἀμηχανίᾳ καὶ τὸ
 δεινὸν, ὅ τι ἦν, πάνυ ἠπόρουν· συμβάλλειν δὲ τὰ τοῦ
 θεοῦ λόγια οὐκ ἐδύναντο· οὔτε γὰρ τίς ἡ νόσος, οὔτε τίς

tatus color et hæc omnia sæpùs ita fiebant et nihil leva-
 bantur. Interea in templo interdiu morantes se mutuo
 spectabant, cum præ metu uterque, quod vere sentiebat,
 alteri delegere vereretur. Suspirabat subinde, flebatque
 Habrocomes et preces fundebat lamentabiles, puella
 auscultante. Eademque omnino Anthia patiebatur, id vero
 ad ejus infortunium accedebat, quod, si quas virgines
 aut mulieres illum intuentes vidisset, (omnes autem Ha-
 brocomen intuebantur) manifestum esset illam marere,
 pertimescentem, ne ipsi minus placeret. Vota quidem
 apud deam uterque simul eadem insciens faciebat. Ali-
 quanto post, durare diutius adolescens non potuit; totum
 corpus jam tabuerat et ita conciderat animo, ut Lycomedes
 et Themisto animo admodum angerentur, quid Habrocoma
 accidisset, ignorantes, sed ex his, quæ viderant, timoris
 pleni. De Anthia simili erant in metu Megamedes et
 Evippe, cum formam ejus marcescentem, nullamque mali
 causam apparere viderent. Tandem ad puellam vates et
 sacerdotes adducunt, eam malo liberaturos. Qui quidem
 hostias immolarunt, variisque libationibus ac quibusdam
 barbaricis vocibus usi, nescio quæ numina se placaturos
 dicunt, finguntque malum a diis inferis immissum esse.
 Multa quoque et Lycomedes pro Habrocoma sacra fecit et
 preces fudit; neuter tamen a malo liberatur, immo et
 amor magis inflammatur. Ambo morbo correpti in dis-
 crimine versabantur, mortem propemodum exspectantes,
 cum tamen enarrare malum non valerent. Tandem utrius-
 que parentes deos consultum mittunt, causam morbi et
 remedium quærentes.

VI. Non longe distat fanum Apollinis Colophonii : ab
 Epheso trajectus est octoginta tantum stadiorum. Ibi
 exorat deum, qui ab utriusque parentibus missi fuerant,
 ut vera redderet oracula, venerant autem idem rogatum.
 Commune utrisque responsum deus hisce versibus red-
 didit :

Cur optatis scire morbi finem atque originem?

Ambos unus tenet morbus, remedium hinc invenietur :
 Sed dira video his (Imminere) mala et longos labores :

Utrique fugient per mare rabiæ acti,
 Vincula ferent apud viros maritimos,
 Et sepulchrum ambobus torus erit ignisque exitialis,
 Et fluminis Nilii ad aquas Isidi sancte
 Salvatrici postea des, significæ dona.
 Sed post calamitates meliori aliquando utentur fortuna.

VII. Ubi hæc oracula Ephesum allata sunt, statim qui-
 dem eorum parentes ex consilii inopia attoniti fuere, nec,
 quid mali liberis suis portenderetur, exputare valebant;
 non enim ex dei responsis conjicere ullatenus poterant,

ἡ φυγή, οὔτε τίνα τὰ δεσμὰ, οὔθ' ὁ τάφος τις, οὔθ' ὁ ποταμὸς τις, οὔτε τις ἡ ἐκ τοῦ θεοῦ βοήθεια. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς πολλὰ βουλευομένοις παραμυθίσασθαι τὸν χρησμὸν ὡς οἶόν τε καὶ συζηῦσαι γάμῳ τοὺς παῖδας, ὡς τοῦτο καὶ τοῦ θεοῦ βουλομένου, δι' ὃν ἔμμαντεύσατο. Ἐδόκει δὴ ταῦτα καὶ διέγνωσαν μετὰ τὸν γάμον ἐκπέμψαι χρόνῳ τινὶ ἀποδημήσοντας αὐτούς. Μεστὴ μὲν ἦδη ἡ πόλις ἦν τῶν εὐωχομένων, πάντα δ' ἦν ἐστεφανωμένα καὶ διαβόητος ὁ μέλλων γάμος· ἔμακαρίζετο δ' ὑπὸ πάντων ὁ μὲν, οἷαν ἀξεται τὴν γυναῖκα Ἀνθειαν, ἡ δὲ, οἷω μεираκίῳ συγκατακλιθήσεται. Ὁ δ' Ἀβροκόμης, ὡς ἐπύθετο καὶ τὸν χρησμὸν καὶ τὸν γάμον, ἐπὶ μὲν τῷ τῆν Ἀνθειαν ἔξινε μεγάλως ἔχαιρεν· ἐρόσει δ' αὐτὸν οὐδὲν τὰ μεμναντευμένα, ἀλλ' ἐδόκει παντὸς εἶναι δεινοῦ τὰ παρόντα ἡδύονα. Μετὰ ταῦτα δὲ καὶ ἡ Ἀνθεια ἤδετο μὲν, ὅτι Ἀβροκόμην ἔξει· τίς δ' ἡ φυγή καὶ τίνας αἱ συμφοραὶ, κατεφρόνει, πάντων τῶν ἐσομένων κακῶν Ἀβροκόμην ἔχουσα παραμυθίαν.

II. Ὡς οὖν ἐφέστηχεν ὁ τῶν γάμων καιρὸς καὶ παννυχίδες ἤγοντο καὶ ἱερεῖα πολλὰ εἴθετο τῇ θεῷ. Καὶ ἐπειδὴ ταῦτ' ἐκτετέλεστο, ἡκούσης τῆς νυκτός, (βραδύνειν δὲ πάντ' ἐδόκει Ἀβροκόμῃ καὶ Ἀνθείᾳ), ἤγον τὴν κόρην εἰς τὸν θάλαμον μετὰ λαμπάδων, τὸν ὑμέλιον ἄδοντες, ἐπευφημοῦντες καὶ εἰσάγοντες κατέκλιον. Ἦν δ' αὐτοῖς ὁ θάλαμος (οὕτως) πεποιημένος· κλίνη χρυσῇ στρώμασιν ἔστρωτο πορφυροῖς καὶ ἐπὶ τῆς κλίνης Βαβυλωνία ἐπεποικίλοτο σκηνή· παίζοντες Ἔρωτες, οἱ μὲν Ἀφροδίτην θεραπεύοντες, (ἦν δὲ καὶ Ἀφροδίτης εἰκὼν), οἱ δ' ἱππεύοντες ἀναβάται στρωθοῖς, οἱ δὲ στεφάνους πλέκοντες, οἱ δ' ἄνθη φέροντες· ταῦτ' ἐν τῷ ἐτέρῳ μέρει τῆς σκηνῆς· ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ Ἄρης ἦν οὐχ ὠπλισμένος, ἀλλ' ὡς πρὸς ἐρωμένην τὴν Ἀφροδίτην κεκοσμημένος, ἔστεφανωμένος, χλαϊνίδα ἔχων. Ἔρωσ αὐτὸν ὠδήγει, λαμπάδα ἔχων ἡμέμενην.

Ἐπ' αὐτῇ τῇ σκηνῇ κατέκλιαν τὴν Ἀνθειαν, ἀγαγόντες πρὸς τὸν Ἀβροκόμην, ἐπέκλεισάν τε τὰς θύρας. Θ'. Τοῖς δ' ἑκατέρους πάθος συνέβη ταῦτόν, καὶ οὔτε προσεῖπεν ἔτ' ἀλλήλους ἡδύναντο, οὔτ' ἀντιβλέψαι τοῖς ὀφθαλμοῖς· ἔκειντο δ' ὑφ' ἡδονῆς παρειμένοι, αἰδούμενοι, φοβούμενοι, πνευστιῶντες, ἡδόμενοι· ἐπάλλετο δ' αὐτοῖς τὰ σώματα καὶ ἐκραθαίνοντο αὐτοῖς αἱ ψυχαί. Ὅψε δ' ὁ Ἀβροκόμης ἀνεγκῶν περιέλαβε τὴν Ἀνθειαν· ἡ δ' ἐδάκρυε, τῆς ψυχῆς αὐτῆς σύμβολα προπεμπούσης τῆς ἐπιθυμίας τὰ δάκρυα. Καὶ ὁ Ἀβροκόμης, ὡς τῆς ἐμοῦ, φησὶ, ποθεινοτάτης νυκτός, ἦν μόλις ἀπειληφα, πολλὰς πρότερον νύκτας δυστυχήσας. Ὡς φωτὸς ἡδίων ἐμοὶ κόρη καὶ τῶν πώποτε λαλουμένων εὐτυχέστερα· τὸν ἔραστήν ἔχεις ἄνδρα, μεθ' οὗ ζῆν καὶ ἀποθανεῖν ὑπάρξει γυναικὶ σώφρονι. Εἰπὼν κατεφθίει τε καὶ ὑπεδέχετο τὰ δάκρυα, καὶ αὐτῇ ἐδόκει παντὸς μὲν εἶναι νέκταρος ποτιμώτερα τὰ δάκρυα, παντὸς δὲ τοῦ πρὸς ὀδύνην φαρμάκου δυνατώτερα. Ἦ δ' ὀλίγα αὐτὸν προσφθεγγαμέν, Ναι, φησὶν, Ἀβροκόμῃ, δοκῶ σοι καλῇ καὶ μετὰ τὴν σὴν εὐμορ-

quid morbus, fuga, vincula, tumulus, flumen, et auxilium a deo exspectandum sibi vellent. Visum est igitur, postquam diu una deliberassent, oraculum, quoad fieri posset, mitigare, connubioque jungere adolescentes, quasi et id voverit deus illis quæ responderat. Hoc sane placuit et statuerunt, peractis nuptiis, eos peregre ad aliquod tempus mittere. Jam omnia per urbem epulis et coronis plena, ac futuræ nuptiæ ubique sermonibus percelebrata. Beati ab omnibus prædicabantur, Habrocomes, quod talem ducturus esset uxorem, hæc, quod tali adolescentulo esset concubitura. Habrocomes, responsi et nuptiarum certior factus, admodum lætaturus est, se Anthia potiturum, minimeque vaticinio perterritus præsentem voluptatem omni malo suaviorum esse existimabat. Gaudebat et Anthia fruitura Habrocoma, parvi pendens quid sibi ex fuga et ceteris calamitatibus impenderet, cum in Habrocome omnium futurorum malorum solatium nacta esset.

VIII. Ubi igitur nuptiarum tempus advenit, pervigilia celebrata sunt, multæque hostiæ deæ immolatæ. His peractis, adventante jam nocte, (omnia Habrocomæ et Anthiæ moram facere videbantur), duxere puellam in thalamum cum lampadibus hymenæum canentes, faustaque apprecantes, ibique intromissos recumbere fecerunt. Thalamus erat ita exornatus; lectus aureus stragulis purpureis stratus, tectusque in modum tentorii Babylonia veste scite variata. Inerant ludentes Amores, quorum alii Veneri (quæ et ipsa ibi erat depicta) famulabantur, alii passeribus tanquam equis insidebant, nonnulli plectebant coronas, alii flores afferebant; hæc in una aulae parte; in altera parte Mars erat non armatus, sed quasi ad amicam Venerem accedens ornatus, corona redimitus, indutusque chlamyde et ei dux viæ erat Amor lampadem tenens accensam. In ipso tentorio collocata Anthia et Habrocomæ admota, fores clauserunt.

IX. Utrique idem accidit, ut alterum alloqui non posset, neque intueri. Jacebant nimia voluptate languidi, pudibundi, timentes, anhel, ac dulcedine perfusi: palpitabant artus, animique vehementer commoti erant. Tandem Habrocomes, ubi se collegit, Anthiam amplexatur lacrimantem, anima ejus lacrimas velut desiderii indicia præmittente. O nox, inquit, exoptatissima! quot heu miser doloris plenas exegi, antequam hanc vix tandem nanciscerer! O puella luce mihi carior, omniumque, de quibus unquam sermo fuit felicissima, quæ amatorem habes virum, quocum vivere et mori probæ uxori liceat! His dictis osculatur, excipitque lacrimas, quæ omni nectare suaviores ipsi visæ sunt et quocumque medicamento ad dolorem levandum efficaciores. Illa paucis allocuta, Habrocoma, inquit, an pulchra tibi videor, ac licet ipse forma adeo præstes

φίαν ἀρέσκω σοι; Ἄνανδρε καὶ δειλὲ, πόσον ἐβράδυνας ἐρῶν χρόνον; πόσον ἡμέλησας; ἀπὸ τῶν ἑμαυτῆς κακῶν, ἃ πέπονθας οἶδα. Ἄλλ' ἰδοῦ, δάκρυα μὲν ὑποδέχου τὰμὰ καὶ ἡ καλὴ σοῦ κόμη πινέτω πῶμα [τὸ] ἐρωτικὸν καὶ συμφύνητον ἀλλήλοισι ἀναμιγῶμεν, καταβρέχουμεν δὲ καὶ τοὺς στεφάνους τοὺς παρ' ἀλλήλων δάκρυσιν, ἵν' ἡμῖν καὶ οὗτοι συνερῶσιν. Ἐἰποῦσα δ' ἄπαν μὲν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον ἠσπάζετο, ἄπασαν δὲ τὴν κόμην τοῖς αὐτῆς ὀφθαλμοῖς προσετίθει καὶ τοὺς στεφάνους ἀνελάμβανε καὶ τὰ χεῖλη τοῖς χεῖλεσι φιλοῦσα συνηρμόκει καὶ, ὅσα ἐνενοῦν, διὰ τῶν χειλέων ἐκ ψυχῆς εἰς τὴν θατέρου ψυχὴν διὰ τοῦ φιλήματος παρεπέμπετο. Φιλοῦσα δ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὦ, φησὶ, πολλάκις με λυπήσαντες ὑμεῖς, ὧ τὸν πρῶτον ἐνόηντες τῇ ἐμῇ κέντρων ψυχῇ, οἱ τοτὲ μὲν σοβαροὶ, νῦν δ' ἐρωτικοὶ, καλῶς μοι διηκονήσατε καὶ τὸν ἔρωτα τὸν ἐμὸν καλῶς εἰς τὴν Ἀβροκόμου ψυχὴν ὠδηγήσατε. τοιγαροῦν ὑμᾶς πολλὰ φιλοῦ καὶ ὑμῖν ἐφαρμῶζω τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς ἐμοὺς, τοὺς Ἀβροκόμου διακόνους· ὑμεῖς δ' αἰεὶ βλέπετε ταῦτα, καὶ μὴ Ἀβροκόμῃ ἄλλην δεῖξτε καλὴν, μὴτ' ἐμοὶ ὀδῆς τις ἄλλος εὐμορφος· ἔχετε ψυχὰς, ἃς αὐτοὶ ἐξεκαύσατε· ταύτας ὁμοίως τηρήσατε. Ἐταῦτ' εἶπε, καὶ περιφύνητον ἀνεπαύοντο καὶ τὰ πρῶτα τῶν Ἀφροδίτης ἐρώτων ἀπέλαυνον· ἐφιλονεῖκον δὲ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς πρὸς ἀλλήλους, φιλοτιμούμενοι, τίς φανεῖται μάλλον ἐρῶν.

Γ'. Ἐπειδὴ δ' ἡμέρα ἐγένετο, ἀνίσταντο πολὺ μὲν ἡδῖονες, πολὺ δ' εὐθυμότεροι, ἀπολαύσαντες ἀλλήλων ὧν ἐπεθύμησαν χρόνῳ καλῶν. Ἐορτῇ δ' ἦν ἅπας ὁ βίος αὐτοῖς καὶ μεστὰ εὐχίας πάντα, καὶ ἡδὴ καὶ τῶν μεμαντευμένων λήθη. Ἄλλ' οὐχὶ τὸ εἰμαρμένον ἐπελέληστο, ἀλλ' οὐδ' ὅτω ἐδόκει ταῦτα θεῶν ἡμέλει. Χρόνου δὲ διελθόντος ὀλίγου, ἔγγυσαν οἱ πατέρες ἐκπέμπειν αὐτοὺς τῆς πόλεως κατὰ τὰ βεβουλευμένα· ἡμελλόν τε γὰρ ἄλλην ὄψεσθαι γῆν καὶ ἄλλας πόλεις καὶ τὸν τοῦ θεοῦ χρησμὸν, ὡς οἶόν τ' ἦν, παραμυθῆσασθαι, ἀπαλλαγέντες χρόνῳ τινὶ Ἐφέσου. Παρεσκευάζετο δὴ πάντ' αὐτοῖς πρὸς τὴν ἕξοδον, ναῦς τε μεγάλη καὶ ναῦται πρὸς ἀναγωγὴν ἔτοιμοι καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐνεβάλλοντο, πολλὴ μὲν ἐσθῆς καὶ ποικίλη, πολλὸς δ' ἄργυρος καὶ χρυσὸς, ἣ τε τῶν σιτίων ὑπερβάλλουσα ἀφθονία. Θυσίαι δὲ πρὸ τῆς ἀναγωγῆς τῇ Ἀρτέμιδι καὶ εὐχαὶ τοῦ δήμου παντὸς καὶ δάκρυα πάντων, ὡς μελλόντων ἀπαλλάττεσθαι παίδων κοινῶν. Ἦν δ' ὁ πλοῦς αὐτοῖς ἐπ' Αἴγυπτον παρεσκευασμένος. Ὡς δ' ἦλθεν ἡ τῆς ἀναγωγῆς ἡμέρα, πολλοὶ μὲν οἰκείται, πολλοὶ δὲ θεράπαιναι ** Μελλούσης δὲ τῆς νεῖς ἐπανάζεσθαι, πᾶν μὲν τὸ Ἐφεσίων (πληθος) παρῆν παραπεμπόντων, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν (ξένων) μετὰ λαμπάδων καὶ οὐσιῶν. Ἐν τούτῳ μὲν οὖν ὁ Λυκομήδης καὶ ἡ Θεμιστώ, πάντων ἄμ' ἐν ὑπομνήσει γενόμενοι, τοῦ χρησμοῦ, τοῦ παιδός, τῆς ἀποδημίας, ἔκειντο εἰς γῆν ἀθυμοῦντες. Ὁ δὲ Μεγαμήδης καὶ ἡ Εὐίππη ἐπεπόνθεσαν μὲν τὰ αὐτὰ, εὐθυμότεροι δ' ἦσαν,

placere? Timide et ignave, quamdiu amare cunctatus es? quamdiu nulli id tibi curae fuit? a meis malis, quae ipse passus sis, conjicio. Verum jam age, meas excipe lacrimas, bibantque elegantes comae tuae amoris poculum, invicemque complexi adhaereamus, ita ut coronae mutuis lacrimis madeant et nostrum una ipsae amorem sentiant. His dictis, totum vultum ejus amplectitur, adducitque suis oculis comas et suscipit coronas, suaviando fecit ut labia labellis adhererent, et quae quisque cogitabat, ex animo in animum per oscula labiis impressa transmittunt. Illa adolescentis oculos basians, O quoties, inquit, me dolore affecistis! qui primum mihi infixistis animo aculeum, vos quondam superbiae, nunc amoris pleni, optime de me meruistis, quippe qui amorem mel in Habrocomae animum induxeritis. Vos itaque exosculor, vobis hosce meos admoveo oculos Habrocomae famulos. Sic vos semper haec spectetis, non aliam Habrocomae elegantis formae puellam ostendite, ac nemo mihi pulcher alius videatur. En vobis animas nostras, quas exussistis; has habete et pari studio servate. Haec illa. Tum mutuo amplexu haerentes requievit, ac carpentes tunc primum Veneris gaudia, totam noctem summa aemulatione inter se contenderunt, uter magis amans videretur.

X. Ubi illuxit, blandiores alacrioresque surrexere, quod tandem felicibus illis temporibus tamdiu exoptatis frui sibi invicem contigisset. Vita omnis erat iis quasi festus dies, omniaque conviviorum plena, adeo, ut jam oraculi responsa animo exciderent. Verum non ea fato exciderant, nec a deo negligebantur, quisquis ille fuit, qui decreverat. Non multo post tempore a parentibus, quibus id statutum fuerat prius, peregre mittuntur, ut scilicet alias regiones, urbesque alias viderent: se enim dei responsum mitigaturos, quoad fas esset, putabant, si aliquamdiu Epheso abessent. Parantur ad discessum omnia: magna navis, nautaeque ad ducendum idoaci, omniaque necessaria importantur, multa et variae vestes, multum argenti et auri, commeatusque plurimus. Immolatum est Dianae, ut ductu suo opitularetur; nec defuere preces totius populi, omniumque lacrimae, veluti communibus gnatis discedentibus. Navigationem in Aegyptum paraverant; cumque abundi dies adesset, ** famulorum et ancillarum frequentia. Cum navis deducenda esset, omnis Ephesiorum multitudo prosequeretur et multi e (peregrinis) cum lampadibus et suffimentis. Interea Lycomedes et Themisto, omnia simul recordantes, oraculum, filium, ipsius peregrinationem, humi jacebant consternati. Pariter Megamedes et Evippe, ut ut meliori essent animo, eorum, quae praedicta fuerant, finem respicientes. Jani

τὰ τέλη σκοποῦντες τῶν μεμαντευμένων. Ἦδη μὲν οὖν ἐθορύβουν οἱ ναῦται καὶ ἐλύετο τὰ πρυμνήσια καὶ ὁ κυβερνήτης τὴν αὐτοῦ χώραν κατελάμβανε καὶ ἡ ναῦς ἀπεκινεῖτο. Βοή δὲ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς πολλὴ καὶ τῶν ἐν τῇ νηϊ συμμιγῆς, τῶν μὲν, ὡ παῖδες, λεγόντων, φιλιταί, ἄρ' ἔθ' ὑμᾶς οἱ φύσαντες ὀψόμεθα; τῶν δὲ, ὡ πατέρες, ἄρ' ὑμᾶς ἀποληψόμεθα; δάκρυα δὲ καὶ οἰμωγῆ, καὶ ἕκαστος ὀνομαστὶ τὸν οἰκεῖον ἐχάλει μέγα εἰς ὑπόμνησιν ἀλλήλοις ἐγκαταλιπόντες τοῦνομα.

10 Ὁ δὲ Μεγαμήδης φιάλην λαβὼν καὶ ἐπισπένδων ἠύχετο ὡς ἐξακουστὸν εἶναι τοῖς ἐν τῇ νηϊ, ὡ παῖδες, λέγων, μάλιστα μὲν εὐτυχοῖτε καὶ φύγοιτε τὰ σκληρὰ τῶν μαντευμάτων καὶ ὑμᾶς ἀνασωθέντας ὑποδέξαιτο Ἐφεσίοι καὶ τὴν φιλιτάτην ἀπολάβοιτε πατρίδα· εἰ

15 δ' ἄλλο συμβαίῃ ἢ τοῦτο, εὖ ἴσ' οὐδ' ἡμᾶς ἔτι ζήσομένους· προίεμεν δ' ὑμᾶς ὁδὸν μὲν δυστυχῆ ἀλλ' ἀναγκαίαν.²

ΙΑ'. Ἐτι λέγοντα ἐξίοντα ἐπέσχε τὰ δάκρυα· καὶ οἱ μὲν ἀπήσαν εἰς τὴν πόλιν, τοῦ πλήθους αὐτοῦς θαρ-

20 ρεῖν παρακαλοῦντος, ὁ δ' Ἀβροκόμης καὶ ἡ Ἄνθεια ἀλλήλοις περιφύοντες ἔκειντο πολλὰ ἅμα νοοῦντες, τοὺς πατέρας οἰκτείροντες, τῆς πατρίδος ἐπιθυμοῦντες, τὸν χρησμὸν δεδοικότες, τὴν ἀποδημίαν ὑποπτεύοντες· παρεμυθεῖτο δ' αὐτοὺς εἰς ἅπαντα ὁ μετ' ἀλλήλων

25 πλοῦς. Κάκεινν μὲν τὴν ἡμέραν οὐρίῳ χρησάμενοι πνεύματι, διανύσαντες τὸν πλοῦν εἰς Σάμῳ κατήντησαν, τὴν τῆς Ἦρας ἱεράν νῆσον· κἀνταῦθα θύσαντες καὶ δειπνοποιήσαντες, πολλὰ εὐξάμενοι τῆς ἡμέρας ἐπιγυνομένης ἐπανάγηγον. Καὶ ἦν ὁ πλοῦς αὐτοῖς οὐ-

30 ριος· λόγοι δ' ἐν αὐτοῖς πολλοὶ πρὸς ἀλλήλους· ἄρ' ἡμῖν ὑπάρξει συγκαταθῆναι μετ' ἀλλήλων; Καὶ δὴ ποῦ δ' Ἀβροκόμης μέγα ἀναστενάξας, ἐν ὑπομνήσει τῶν ἑαυτοῦ γενόμενος, Ἄνθεια, ἔφησε, τῆς ψυχῆς μοι ποθεινότερα, μάλιστα μὲν εὐτυχεῖν εἶη καὶ σώζεσθαι

35 μετ' ἀλλήλων· ἂν δ' ἄρα τι εἶη πεπρωμένον παθεῖν καὶ πως ἀλλήλων ἀπαλλαγῶμεν, ὁμώσωμεν ἑαυτοῖς, φιλιτάτη, ὡς σὺ μὲν ἐμοὶ μενεῖς ἀγνή καὶ ἄλλον ἀνδρα οὐχ ὑπομενεῖς, ἐγὼ δ' ὅτι οὐκ ἂν ἄλλη γυναικὶ συνοικήσαιμι. Ἀκούουσα δ' Ἄνθεια μέγα ἀνωλόλυξε,

40 καὶ, τί ταῦτα, ἔφησεν, Ἀβροκόμη, πεπίστευκας, ὅτι ἐὰν ἀπαλλαγῶ σοῦ, περὶ ἀνδρὸς ἔτι κατ' ἐμοῦ σκέψη, ἥτις οὐδὲ ζήσομαι τὴν ἀρχὴν ἀνευ σοῦ· ὡς ὁμνύω τέ σοι τὴν πάτριον ἡμῖν θεὸν, τὴν μεγάλην Ἐφεσίων Ἄρτεμιν, καὶ ταύτην ἦν διανύομεν θάλατταν καὶ τὸν

45 ἐπ' ἀλλήλους ἡμᾶς καλοῖς ἐκμήναντα θεόν, ὡς ἐγὼ καὶ βραχὺ τι, ἀποσπασθεῖσα σοῦ οὔτε ζήσομαι, οὔτε τὸν ἦλιον ὄψομαι. Ταῦτ' ἔλεγεν ἡ Ἄνθεια· ἐπώμνυε δὲ καὶ ὁ Ἀβροκόμης, καὶ ὁ καιρὸς αὐτῶν ἐποίει τοὺς ὄρκους φοβερωτέρους. Ἐν τούτῳ δ' ἡ ναῦς Κῶ μὲν

50 παραμείβει καὶ Κνίδον, κατεφαίνετο δ' ἡ Ῥοδίων νῆσος μεγάλη καὶ καλή· καὶ αὐτοὺς ἐναῦθ' ἔδει καταθῆναι πάντως· δεῖν γὰρ ἔφρασκον οἱ ναῦται καὶ ὑδρεύσασθαι καὶ αὐτοὺς ἀναπαύσασθαι, μέλλοντας εἰς μακρὸν ἐμπεσεῖσθαι πλοῦν. — Κατήγετο δ' ἡ ναῦς εἰς Ῥόδον

nautarum strepitus, solvuntur funes, gubernator locum suum occupat, navis movetur. Clamorque tum eorum, qui in litore, tum qui in nave erant, permixtus insequitur; illis quidem dicentibus, carissima proles, an nobis, qui vos genuimus, vos iterum videre licebit? his vero, an vos, o parentes, recuperabimus? Hinc lacrimæ, ploratus, suum quisque nomine appellare, velut in magnum recordationis adjumentum nomen relinquentes. Megamedes, accepto poculo, libat, precaturque ita ut e nave audiri posset: Maxime valete, filii, et aspera vaticinia effugite; vos salvos et reduces excipiant Ephesii, et carissima patria iterum potiamini. Sin aliter eveniat, scitote, nos non longius esse victuros. Præmittimus vos in iter calamitosum quidem sed necessarium.

XI. Adhuc loquentem obortæ lacrimæ cohibuerunt et hi in urbem rediere, hortante populo, ut bono essent animo, Habrocomes et Anthia invicem amplexi jacebant, multa versantes animo: parentum miserebantur, patriam desiderabant, timebant oraculi responsum, peregrinationem suspectam habebant; sed id unum iis solatium erat, quod una nave veherentur. Illa die prospero vento utuntur, confectaque navigatione Samum deveniunt, sacram Junoni insulam. Ibi immolant, cœnant, precantur et ubi nox advenit iter prosequantur. Secunda navigatio, multusque invicem sermo: an licebit una semper vivere? Habrocomes tandem suspirans, quæ ipsum manerent recordatus, o longe, ait, anima mihi carior Anthia, utinam et bene agere, et simul servari datum sit! Verum si quid fato decretum est nos pati, quonam modo separabimur? Juremus sancte, tu quidem, mihi, mea vita, te semper castam servaturam, nec alium habituram virum; ego vero, nunquam mihi fore cum alia consuetudinem. Ut hæc audivit Anthia, ejulavit, et, cur hæc, inquit, in animum induxisti tuum, Habrocoma, ut si disjungar a te, ipsam alii me tradituram viro suspiceris, quæ omnino ne vivere quidem sine te possim. Testor patriam deam, magnam Ephesiorum Dianam atque hoc quod pertransimus mare et in utrumque nostrum strenue vires suas exercentem deum, me vel exiguo tempore abreptam a te nec victuram esse, neque solem adspecturam. Hæc dicebat Anthia, eadem juravit Habrocomes et tempus ipsum jurijurando eorum terrorem addebat. Interea navis Coum Cnidumque præterit; cumque Rhodiorum pulchra et magna insula apparuisset, illuc appellere navem omnino oportere nautæ dixerunt, tum aquandi, tum quiescendi gratia, utpote longam navigationem inuituros. Navis in Rhodum

καὶ ἐξέβαινον οἱ ναῦται· ἐξῆκει δ' ὁ Ἀβροκόμης ἔχων μετὰ χεῖρα τὴν Ἀνθειαν.

15 Β'. Συνήσαν δὲ πάντες οἱ Ῥόδιοι, τὸ κάλλος τῶν παίδων καταπεπληγότες, καὶ οὐκ ἔστιν, ὅστις τῶν ἰδόντων παρῆλθε σιωπῶν· ἄλλοι μὲν ἔλεγον ἐπιδημίαν ἐκ τῶν θεῶν, οἱ δὲ προσεκύουν καὶ * προσεπειοῦντο. Ταχὺ δὲ δι' ἄλης τῆς πόλεως διεπεφοιτῆκει τούνομά Ἀβροκόμου καὶ Ἀνθείας. Ἐπεύχονται δ' αὐτοῖς δημοσίᾳ καὶ θυσίας τε θύουσι πολλὰς καὶ ἑορτὴν ἄγουσι τὴν 10 ἐπιδημίαν αὐτῶν. Οἱ δὲ τὴν τε πόλιν ἄπασαν ἐξιστόρησαν καὶ ἀνέθεσαν εἰς τὸ τοῦ Ἥλιου ἱερὸν πανοπλίαν χρυσοῦν καὶ ἐπέγραψαν εἰς ὑπόμνημα ἐπίγραμμα τῶν ἀναθέντων·

15 Οἱ ξεῖνοι τάδε σοι χρυσιῶτα τεύχε' ἔθηκον,
Ἀνθεια, Ἀβροκόμη· θ', ἱερῆς Ἐφέσειο πολίται.

Ταῦτ' ἀναθέντες, ὀλίγας ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ μείναντες, ἐπειγόντων τῶν ναυτῶν, ἀνήγοντο ἐπισιτισάμενοι. Παρέπεμπε δ' αὐτοὺς ἅπαν τὸ Ῥοδίον πλῆθος. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐφέροντο οὐρίῳ πνεύματι καὶ ἦν αὐτοῖς 20 ὁ πλοῦς ἀσμένους χἀκείνην τε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἐπιούσαν νύκτα ἐφέροντο ἀναμετροῦντες τὴν Αἰγυπτίαν καλουμένην θάλατταν· τῇ δὲ δευτέρᾳ ἐπέπαυτο μὲν ὁ ἄνεμος, γαλήνη δὲ καὶ ὁ πλοῦς βραδὺς καὶ ναυτῶν ῥαθυμία καὶ πότος ἐν τούτῳ καὶ μέθη καὶ ἀρχὴ τῶν 25 μεμαντευμένων. Τῷ δ' Ἀβροκόμῃ ἐφίσταται γυνὴ ὄφθηνα φοβερά, τὸ μέγεθος ὑπὲρ ἄνθρωπον, ἐσθῆτα ἔχουσα φοινικῆν· ἐπιστάσα δὲ τὴν ναῦν ἐδόκει καλεῖν καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἀπόλλυσθαι αὐτὸν δὲ μετὰ τῆς Ἀνθείας διανήγεσθαι. Ταῦθ' ὡς εὐθύς εἶδεν ἐταράχθη 30 καὶ προσεδόκα τὸ δεινὸν ἐκ τοῦ θνείρατος· καὶ τὸ δεινὸν ἐγίνετο.

11'. Ἐτυχον μὲν ἐν Ῥόδῳ πειραταὶ παρορομοῦντες αὐτοῖς, Φοινίκης τὸ γένος, ἐν τριήρει μεγάλῃ· παρῶρμου δ' ὡς φορτίον ἔχοντες καὶ πολλοὶ καὶ γεννικοί. 35 Οὗτο καταμεμαθήκεσαν * τῇ νηὶ ὅτι χρυσοὺς καὶ ἄργυρος καὶ ἀνδράποδα πολλὰ καὶ τίμια. Διέγνωσαν οὖν ἐπιθέμενοι τοὺς μὲν ἀντιμαχομένους ἀποκτινύειν, τοὺς δ' ἄλλους ἄγειν εἰς Φοινικὴν παραησομένους καὶ τὰ χρήματα· κατεφρόνου δ' ὡς οὐκ ἀξιωμαίων αὐτῶν. 40 Τῶν δὲ πειρατῶν ὁ ἄρχος Κόρυμβος ἐκαλεῖτο, νεανίας ὄφθηναί μὲγας, φοβερός τὸ βλέμμα, κόμη ἦν αὐτῷ αὐχμηρὰ καθεμμένη. Ὡς δὲ ταῦθ' οἱ πειραταὶ ἐβουλεύσαντο, τὰ μὲν πρῶτα παρέπλεον ἡσυχῇ τοῖς περὶ Ἀβροκόμην τελευταῖον δὲ, ἦν μὲν περὶ μέσον ἡμέρας, 45 ἐκείντο δὲ πάντες οἱ ἐν τῇ νηὶ ὑπὸ μέθης καὶ ῥαθυμίας, οἱ μὲν καθεύδοντες, οἱ δ' ἀλύοντες, ἐφίστανται δ' αὐτοῖς οἱ περὶ τὸν Κόρυμβον ἔλαυνομένη τῇ νηὶ, τριήρης ἦν, σὺν δεῦττι πολλῇ. Ὡς δὲ πλησίον ἐγένοντο, ἀνεπήδησαν ἐπὶ τὴν ναῦν ὠπλισμένοι, τὰ ζῆφν γυμνά ἔχοντες· 50 κἀνταῦθ' οἱ μὲν ἐρρίπτουν ἑαυτοὺς ὑπ' ἐκπλήξεως εἰς τὴν θάλατταν καὶ ἀπόλλυντο, οἱ δ' ἀμύνεσθαι θέλοντες ἀπεσφάζοντο. Ὁ δ' Ἀβροκόμης καὶ ἡ Ἀνθεια προστρέγουσι τῷ Κορύμβῳ τῷ πειρατῇ, καὶ λαθόμενοι τῶν γονάτων αὐτοῦ, τὰ μὲν χρήματα, ἔφασαν, ὧ

subducitur, descendunt nautæ, exit et Habrocomes, manu tenens Anthiam.

XII. Convenerant omnes Rhodii, adolescentum formam stupent; nec, qui eos viderent, silere prætereundo poterant, quin nonnulli dicerent deos advenisse, aliique adorarent, sibique propitios reddere conarentur. Cito urbem totam Habrocomæ et Anthiæ nomen pervagatur. Publice illos precantur, multa sacrificia facientes, diemque adventus eorum festum instituunt. Illi, lustrata urbe, in Solis templo aurea arma dedicarunt et in rei memoriam epigrammata suis nominibus inscribere :

Tibi aurea dona posuere hæc hospites
Anthia et Habrocomes, Ephesi cives sacræ.

Dedicatione facta, postquam aliquot dies in insula permansissent, instantibus nautis, vitiaeo instructi, omnique Rhodiorum multitudine prosequente, e portu solvunt. Secundo primum vento, jucundaque navigatione vecti, die illo et insequenti nocte Ægyptium, quod vocant, mare permetiuntur; proximo vero die cessante vento tranquillitas orta, hinc tarda navigatio, nautarum remissio, interea compositio, ebrietas, et prædictorum principium fuit. Habrocomæ visa est navi instare mulier aspectu terribilis, magnitudine supra humanam, puniceamque vestem induta, eamque comburere, ita ut pereuntibus aliis, ipse cum Anthia transnataret. His visis valde commotus expectabat ex insomnio infortunium, quod evenit.

XIII. Nam forte Rhodi piratica triremis magna stationem agebat. Piratæ, genere Phœnices, suam mercibus onustam triremem simulabant, multi quidem et strenui. Resciverant, navi inesse aurum et argentum et mancipia, multaque magni pretii. Decreverant igitur adoriri, qui resisterent, interficere, ceteros in Phœniciam cum reliqua præda vendendos abducere, velut impares prælio despicientes. Piratarum dux, nomine Corymbus, erat juvenis aspectu grandis, trucibus oculis, coma squalida et demissa. Ubi hæc statuerunt piratæ, primum Habrocomæ navem paulatim accedunt; deinde, cum fere meridies esset et omnes in nave ebrietate et desidia jacerent, partim somno correpti, partim exanimi et agre se habentes, Corymbus incitata nave remis (erat autem triremis) cum magna celeritate instat, et cum propius accessissent, armati nudisque gladiis in navem insulerunt. Tunc nonnulli se in mare præcipitant metu percussis, ac pereunt; alii, dum se defendere conantur, interficiuntur. Habrocomes et Anthia Corymbo occurrunt, ejusque genua amplexati, bona nostra,

δέσποτα, καὶ ἡμᾶς οἰκέτας ἔχε, φείσαι δὲ τῆς ψυχῆς καὶ μηκέτι φόνευσέ τοὺς ἐκόντας ὑποχειρίους σοι γενομένους· μὴ πρὸς αὐτῆς τῆς θαλάσσης, μὴ πρὸς δεξιᾶς τῆς σῆς· ἀγαγὼν δ' ἡμᾶς, ὅποι θέλεις, ἀποδοὺ τοὺς σούς οἰκέτας· μόνον οἰκτερον ἡμᾶς ὑφ' ἐνὶ ποιήσας δεσπότην·"

ΙΔ'. Ἀκούσας δὲ Κόρυμβος εὐθὺς μὲν ἐκέλευσε παύσασθαι φονεύοντας· μεταθέμενος δὲ τὰ τιμιώτερα τῶν φορτίων καὶ τὸν Ἀβροκόμην καὶ τὴν Ἀνθειαν ἄλλους 10 τε τινὰς τῶν οἰκετῶν ὀλίγους, ἐνέπρησε τὴν ναῦν, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες κατεφλέγησαν· τὸ γὰρ πάντας ἄγειν οὐτ' ἠδύνατο, οὐτ' ἀσφαλὲς ἑώρα. Ἦν δὲ τὸ θέαμα ἔλειπνόν, τῶν μὲν ἐν τῇ τριήρει ἀναγομένων, τῶν δ' ἐν τῇ νηϊ φλεγόμενων, τὰς χεῖρας ἐκτεινόντων, ὀλοφυρομένων. Καὶ οἱ μὲν ἔλεγον· Ποῖ ποτ' ἀχθήσεσθε, δεσπότης; τίς ὑμᾶς ὑποδέξεται γῆ; καὶ τίνα πόλιν οἰκήσετε; οἱ δὲ, ὦ μακάριοι μελλοντες ἀποθνήσκειν εὐτυχῶς πρὸ τοῦ πειραθῆναι δεσμῶν, πρὸ τοῦ δουλείαν ληστρικὴν ἐπιθεῖν. Ταῦτα λέγοντες οἱ μὲν ἀνήγοντο, 20 οἱ δὲ κατεπλέγοντο. Ἐν τούτῳ δ' ὁ τροφεὺς τοῦ Ἀβροκόμου, πρεσβύτης ἦδη σεμνὸς ἰδεῖν καὶ διὰ τὸ γῆρας ἔλειπνός, οὐκ ἐνεγκὼν ἀναγομένον τὸν Ἀβροκόμην, ρίψας ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν ἐνήχето ὡς καταληψόμενος τὴν τριήρη, ποῖ με καταλείψεις, τέκνον, 25 λέγων, τὸν γέροντα, τὸν παιδαγωγόν; ποῖ δ' ἀπερχόμενος, Ἀβροκόμη; Αὐτὸς ἀπόκτεινόν με τὸν δυστυχῆ καὶ θάψον· τί γὰρ ἐστὶ μοι ζῆν ἄνευ σοῦ; Ταῦτ' ἔλεγε καὶ τέλος, ἀπελπίστας ἔτι Ἀβροκόμην ὄψεσθαι, παραδούς ἑαυτὸν τοῖς κύμασι, ἀπέθανε. Τοῦτο δὲ καὶ 30 Ἀβροκόμη πάντων ἦν ἑλειπνότατον· καὶ γὰρ τὰς χεῖρας ἐξέτεινε τῷ πρεσβύτῃ καὶ τοὺς πειρατὰς ἀναλαμβάνειν παρεκάλει· οἱ δὲ, οὐδένα λόγον ποιησάμενοι, διανύσαντες ἡμέραις τριατὶ τὸν πλοῦν, κατήχθησαν εἰς πόλιν τῆς Φοινίκης, Τύρον, ἔνθ' ἦν τοῖς πειραταῖς τὰ οἰκεία. Ἦγον δ' αὐτοὺς εἰς αὐτὴν μὲν τὴν πόλιν οὐχί, 35 εἰς πλησίον δὲ τι χωρίον ἀνδρὸς ἄρχοντος ληστήριου, Ἀψύρτου τοῦνομα, οὗ καὶ ὁ Κόρυμβος ἦν ὑπηρέτης ἐπὶ μισθῷ καὶ μέρει τῶν λαμβανομένων. Ἐν δὲ τῷ τοῦ πλοῦς διαστήματι ἐκ πολλῆς τῆς καθ' ἡμέραν ὄψεως 40 ἔρξ' ὁ Κόρυμβος τοῦ Ἀβροκόμου καὶ σφοδρὸν ἔρωτα, καὶ αὐτὸν ἢ πρὸς τὸ μεῖράκιον συνήθεια ἐπὶ πλέον ἐξέκαίει·

ΙΕ'. Καὶ ἐν μὲν τῷ πλῶ οὔτε πείσαι δυνατόν ἐδόκει εἶναι· ἑώρα γὰρ ὡς διάκειται μὲν ὑπ' ἀθυμίας πονήρως, ἑώρα δὲ καὶ τῆς Ἀνθείας ἐρῶντα· ἀλλὰ καὶ τὸ 45 βιάζεσθαι χαλεπὸν εἶναι αὐτῷ κατεφάνετο· ἐδεδοίκε γὰρ μὴ τι ἑαυτὸν ἐργάσθαι δεῖνόν· ἔπει δὲ κατήχθησαν εἰς Τύρον, οὐκέτι καρτεροῖν, τὰ μὲν πρῶτα ἐθεράπευε τὸν Ἀβροκόμην καὶ θαρρεῖν παρεκάλει καὶ πᾶσαν ἐπιμέλειαν προσέφερεν· ὁ δ' ἔλεσθοντα τὸν Κόρυμβον 50 ἐνόμιζεν αὐτοῦ ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν. Τὸ δεύτερον δ' ἀνακοινοῦται ὁ Κόρυμβος τὸν ἔρωτα τῶν συλληστῶν τινι, Εὐξείνῳ τοῦνομα, καὶ δεῖται βοήθην γενέσθαι καὶ συμβουλεύσαι τίνι τρόπῳ δυνήσεται πείσαι τὸ μεῖράκιον. Ὁ δ' Εὐξείνιος ἄσμενος ἀκούει τὰ παρὰ τοῦ

inquiet, tibi habeto, et nosmet ipsos tibi famulos, here; sed vitæ nostræ parce, nec, qui volentes se tibi dedunt, occidas. Te per hoc ipsum mare, per hanc dextram tuam rogamus. Quo vis abducas, jam servos tuos vende; sed hoc unum misericors concede, ut uni domino serviamus.

XIV. Hæc audiens Corymbus statim finem imponit interficiendo, traductisque sarcinis pretiosioribus et Habrocoma et Anthia, aliisque paucis et servis, navem incendit; ceterique, quod omnes abducere nec facile, nec tutum videret, exusti sunt. Miserabile spectaculum præbebant illi triremi avecti, hi in nave flammis correpti et manus tendentes et ejulantes. Audiebantur dicentes, Quonam, heri, abducemini? Quæ vos terra excipiet, quam urbem incoletis? Illi vero, qui abducebantur, o beati, quibus fortunate jam jam mortem continget oppetere, priusquam vincula experiamini, prædonumque servitutem videatis. Interea Habrocomæ pædagogus, senex conspectu venerabilis et ætate miserandus, Habrocomen abductum videre non sustinens, cum se præcitem in mare dejecisset, triremem natando prosequabatur, ubi me deseris, inquires, mi fili, senem prædagogum, quo abiens, Habrocoma? Tu ipse me miserum occide, sepulcroque conde: qui enim sine te vivam? Illis dictis, tandem Habrocomen assequi desperans, cum sese fluctibus tradidisset, mortuus est. Nihil hoc Habrocomæ miserabilius fuit, qui, manus extendens seni, piratas hortatus est, ut reciperent: illi, precum ejus rationem nullam habentes, tridui navigatione in urbem Phœniciaë Tyrum appulerunt, ubi domos habebant. Piratæ eos non quidem in urbem, sed in vicinam Apsyrti cujusdam, prædonum magistri, sedem duxerunt, cui et Corymbus minister erat, mercede et prædæ partitione conductus. Inter navigandum ob quotidianum aspectum Corymbus deperire cæpit Habrocomen, exurebatque magis in dies adolescentis consuetudo.

XV. Et in ipsa quidem navigatione, ejus inlecti posse sensum non putabat; videbat enim Anthiæ amore captum, et in magna animi ægritudine versari; vim inferre periculosum videbatur, metuenti, ne quid gravius in se pararet; ubi vero in Tyrum descendere, diutius sustinere non potuit, quin primo Habrocomen officiis demereri conaretur et hortaretur bono esse animo et omnem curam præstaret; qui Corymbum sui misericordia hæc omnia facere existimabat. Deinde Corymbus Euxinum quemdam e sociis prædonibus amoris sui conscium facit rogatque auxiliatorem se præbeat consiliumque det, quonam modo adolescentis animus inipelli possit. Euxinus hæc a Co-

Κορύμβου· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐπ' Ἄνθειά διέκειτο πονήρως καὶ ἦρα τῆς κόρης φοβερὸν ἔρωτα· λέγει δὲ πρὸς τὸν Κόρυμβον καὶ τὰ αὐτοῦ καὶ συνεβούλευσε μὴ ἐπὶ πλέον ἐπιανῆσθαι, ἀλλ' ἔργου ἔχεσθαι· καὶ γὰρ, ἔφη, σφόδρα ἀγεννὲς κινδυνεύοντας καὶ παραλλομένους μὴ ἀπολαύειν μετ' ἀδείας, ὧν ἐκτῆσάμεθα (μετὰ) πόνων· δυνησόμεθα δ' αὐτοὺς, ἔλεγεν, ἐξαιρέτους παρ' Ἀψύρτου λαβεῖν δωρεάν. Ταῦτ' εἰπὼν βραδίως ἐπειθεν αὐτὸν ἔρωτα. Καὶ δὴ συντίθενται κατὰ ταῦτα τοὺς ὑπὲρ ἀλλήλων ποιήσασθαι πόνους καὶ πείθειν οὗτος μὲν Ἄβροκόμην, Κόρυμβος δ' Ἄνθειαν.

ΙΓ. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἔκειντο ἄθυμοι, πολλὰ προσδοκῶντες, ἀλλήλοις διαλεγόμενοι, συνεχῆς ἰμνούντες τηρήσειν τὰ συγκείμενα. Ἐρχονται δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Κόρυμβος καὶ ὁ Εὐξείνος καὶ φράσαντες ἰδίᾳ τι θέλειν εἰπεῖν, ἀπάγουσι καθ' αὐτοὺς, ὁ μὲν τὴν Ἄνθειαν, ὁ δὲ τὸν Ἄβροκόμην. Τοῖς δ' αἶ τε ψυχὰ ἐκραδαίνοντο καὶ οὐδὲν ὑγιὲς ὑπενόουν. Λέγει οὖν ὁ Εὐξείνος πρὸς τὸν Ἄβροκόμην ὑπὲρ Κορύμβου· Μειράκιον, εἰκὸς μὲν ἐπὶ τῇ συμφορᾷ φέρειν χαλεπῶς, οἰκίτην μὲν ἐξ ἐλευθέρου γενομένου, πένητα δ' ἀντ' εὐδαίμονος· δεῖ δέ σε τῇ τύχῃ πάντα λογίσασθαι καὶ στέργειν τὸν κατέχοντα δαίμονα καὶ τοὺς γενομένους δεσπότης ἀγαπᾶν. Ἴσθι γοῦν, ὡς ἐνεστὶ σοὶ καὶ εὐδαιμοσύνην καὶ ἐλευθερίαν ἀπολαβεῖν, εἰ θελήσεις πείθεσθαι τῷ δεσπότη, Κορύμβῳ· ἔρα γὰρ σου σφοδρὸν ἔρωτα καὶ πάντων ἑτοιμός ἐστι δεσπότην ποιεῖν τῶν αὐτοῦ. Πείσῃ δὲ χαλεπὸν μὲν οὐδὲν, εὐνούστερον δὲ σεαυτοῦ τὸν δεσπότην ἐργάσῃ. Ἐνόησον δ' ἐν οἷς ὑπάρχεις· βοηθὸς μὲν οὐδεὶς, γῆ δ' αὐτῆ ξένη καὶ δεσπότηα ληστὰ καὶ οὐδεμία τιμωρίας ἀποφυγῆ ὑπερηφανήσαντι Κόρυμβον. Τί δέ σοι γυναικὸς δεῖ νῦν καὶ πραγμάτων; τί δ' ἐρωμένης τηλικῆδ' ὄντι; πάντ' ἀπόρριψον, πρὸς μόνον δεῖ σε τὸν δεσπότην βλέπειν, τούτῳ κελεύσαντι ὑπακούειν. Ἀκούσας ὁ Ἄβροκόμης εὐθὺς μὲν ἀγανῆς ἦν καὶ οὔτε τι ἀποκρίνεσθαι ἠβρίσκειν, ἐδάκρυε δὲ καὶ ἀνέστεινε πρὸς αὐτὸν ἀφορῶν, εἰς οἷα ἄρ' ἐλήλυθε· καὶ δὴ λέγει πρὸς τὸν Εὐξείνον· Ἐπίτρεψον, δέσποτα, βουλεύεσθαι βραχὺ, καὶ πρὸς πάντα ἀποκρινουμαί σοι τὰ βηθέντα. Καὶ ὁ μὲν Εὐξείνος ἀνεχώρει· ὁ δὲ Κόρυμβος τῇ Ἄνθειᾳ διείλετο τὸν ἔρωτα τὸν Εὐξείνου καὶ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην καὶ ὅτι δεῖ πάντως αὐτὴν πείθεσθαι τοῖς δεσπότηται· ὑπέσχετο δὲ πολλὰ καὶ γάμον νόμιμον καὶ χρήματα πεισθεῖση καὶ περιουσίαν. Ἢ δ' αὐτῷ τὰ θμοια ἀπεκρίνατο, αἰτησαμένη βραχὺν βουλεύεσθαι χρόνον. Καὶ ὁ μὲν Εὐξείνος καὶ ὁ Κόρυμβος μετ' ἀλλήλων ἦσαν περιμένοντες ὅ τι ἀκούσονται· ἤλιπζον δ' αὐτοὺς βραδίως πείσειν.

rymbo audire gaudet : ipse namque ob Anthiam misere se habebat, quam vehementi amore ardebat ; sua porro Corymbo narrat et ne ulterius sese afflicteret, sed instet operi, suadet ; additque : Ignavum omnino est, nos objicere periculis, at labore partis non frui securos. Poterimus hos delectos ab Apsyrtο dono accipere. His dictis facile amanti persuadet, statuuntque mutuat sibi navare operam ; conaturque hic Habrocomen, Corymbus Anthiam exorare.

XVI. Illi hoc tempore considerant animo, multumque de his, quæ expectanda forent, invicem sermonem habebant, subinde jurantes, se conventa servaturos. Corymbus et Euxinus ad illos accedunt et aliquid scorsum dicendum habere affirmantes, secum abducit ille Anthiam, hic Habrocomen. Quibus vehementer commovetur animus, nihil boni subesse suspicantibus. Euxinus igitur Corymbi gratia Habrocomen alloquitur : non dubito, adolescens, quin propter hoc infortunium valde doleas, quin ægre feras te servum e libero factum esse, pauperem e divite : verum pro fortuna tua tecum perpendenda tibi sunt omnia, presentī fortunæ acquiescendum, herique amanti jam tui. Scias autem, in te esse, libertatem ac prosperitatem recuperare, dummodo hero Corymbo obsequentem te præbeas ; is enim vehementer te amat, paratūque est, omnium, quæ possidet, te dominum constituere. Nil durum patieris, immo benevolentiorē tibi herum effices. Ubi sis, cogita : auxiliator nullus, terra ipsa ignota, heri pirata, nullaque supplicii vitandi spes Corymbum fastidient. Quid tibi nunc uxore aut re familiarī opus est ? quid amica, teneræ adeo ætatis cum sis ? Hæc omnia te abjicere oportet, unumque herum respicere, ejusque mandatis obsequi. His auditis Habrocomes primum obmutuit, quid responderet, non inveniēns ; obortisque lacrimis ingemuit, videns, in quæ incidisset : at Euxinum tandem his alloquitur : sine me paulisper, here, quid his omnibus respondeam, consulere. Euxinus discedit : Corymbus vero Euxini amorem Anthiæ exposuerat, presentemque necessitatem heris omnino morem gerendi ; multa pollicitus, legitimas nuptias, argenti copiam, si pareat, omniumque rerum abundantiam. Illa par responsum dederat, paulum temporis ad deliberandum petens. Euxinus et Corymbus una expectabant, quid audituri essent ; sperabantque, se facile illis id esse persuasuros.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Α'. Ὁ δ' Ἀβροκόμης καὶ ἡ Ἄνθεια ἦγον εἰς τὸ δωμάτιον ἐνθα συνήθως διητῶντο καὶ πρὸς ἀλλήλους εἰπόντες ἅπερ ἠκηκόεσαν, καταβαλόντες ἑαυτοὺς ἔκλαιον, ὠδύροντο. Ὡ πάτερ, ἔλεγον, ὦ μήτηρ, ὦ πατρίς φιλάτη καὶ οἰκεῖοι καὶ συγγενεῖς. Τελευταῖον δ' ἀνενεγκῶν ὁ Ἀβροκόμης, Ὡκαχοδαίμονες, ἔφησεν, ἡμεῖς, τί ἄρα πεισόμεθα, ἐν γῆ βαρβάρῳ, πειρατῶν ὕβρει παραδοθέντες; Ἀρχεται τὰ μεμαντευμένα· τιμωρίαν ἤδη μ' ὁ θεὸς τῆς υπερηφανίας εἰσπράττει· ἐρᾷ Κόρυμβος ἐμοῦ, σοῦ δ' Εὐξείνος. Ὡ τῆς ἀκαίρου πρὸς ἑκατέρους εὐμορφίας· εἰς τοῦτ' ἄρα μέχρι νῦν σόφρων ἐτηρήθην, ἴν' ἐμαυτὸν ὑποθῶ ληστῇ ἐρῶντι τὴν αἰσχρὰν ἐπιθυμίαν; καὶ τίς ἐμοὶ βίος περιλείπεται, πόρνη μὲν ἀντὶ ἀνδρὸς γενομένην, ἀποστερηθέντι δ' Ἀνθείας τῆς ἐμῆς; Ἄλλ' οὐ μὰ τὴν μέχρις ἄρτι σωφροσύνην ἐκ παιδός μοι σύντροφον, οὐκ ἂν ἐμαυτὸν ὑποθείην Κορύμβῳ· τεθηξομαι δὲ πρότερον καὶ φανοῦμαι νεκρὸς σόφρων. Ἐταῦτ' ἔλεγε καὶ ἐπεδάκρυεν. Ἡ δ' Ἄνθεια, Φεῦ τῶν κακῶν, εἶπεν, ταχέως γε τῶν ὄρκων ἀναγκαζόμεθα, ταχέως τῆς δουλείας πειρώμεθα· ἐρᾷ τις ἐμοῦ καὶ πείσειν ἠλπίζεν εἰς εὐνήν ἐλεύσεσθαι τὴν ἐμὴν μετὰ Ἀβροκόμην καὶ συγκατακλιθήσεσθαι καὶ ἀπολαύσειν ἐπιθυμίας; Ἄλλὰ μὴ οὕτως ἐγὼ φιλόζωος γενοίμην, μήθ' ὑπομείναιμι ὑβρισθεῖσα ἰδεῖν τὸν ἥλιον. Δεδόχθω ταῦτα· ἀποθνήσκωμεν, Ἀβροκόμη· ἔξομεν ἀλλήλους μετὰ θάνατον, ὅπ' οὐδενὸς ἐνοχλούμενοι.

Β'. Καὶ τοῖς μὲν ταῦτ' ἐδέδοκτο· ἐν δὲ τούτῳ Ἄψυρτος, ὁ προσετῶς τοῦ ληστηρίου, πυθόμενος ὅτι θ' ἦκουσιν οἱ περὶ τὸν Κόρυμβον καὶ ὅτι πολλὰ εἶεν καὶ θαυμάσια κομίζοντες χρήματα, ἦκεν εἰς τὸ χωρίον καὶ εἶδὲ τε τοὺς περὶ Ἀβροκόμην καὶ κατεπλάγη τὴν εὐμορφίαν καὶ εὐθὺς, μέγα κέρδος νομίζων, ἠτήσατο ἔκεινους. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα χρήματα καὶ κτήματα καὶ παρθένους, ὅσαι συνελήφθησαν, διένειμε τοῖς περὶ τὸν Κόρυμβον πειραταῖς· ὁ δ' Εὐξείνος καὶ ὁ Κόρυμβος ἄκοντες μὲν συνεχώρουν τοὺς περὶ τὸν Ἀβροκόμην τῷ Ἄψυρτῳ, συνεχώρουν δ' οὖν ἀνάγκη. Καὶ οἱ μὲν ἀπῆλλάσσοντο· ὁ δ' Ἄψυρτος παραλαβὼν τὸν Ἀβροκόμην καὶ τὴν Ἄνθειαν καὶ οἰκέτας δύο, Λεύκωνα καὶ Ῥόδην, ἤγαγεν εἰς τὴν Τύρον. Περίβλεπτος δ' ἦν αὐτῶν ἡ πομπὴ καὶ πάντες ἐθεθαυμάζεσαν τὸ κάλλος, καὶ ἄνθρωποι βάρβαροι, μήπω πρότερον τοσαύτην ἰδόντες εὐμορφίαν, θεοὺς ἐνόμιζον εἶναι τοὺς βλεπομένους, ἐμακάριζον δὲ τὸν Ἄψυρτον οἷους οἰκέτας εἶη κεκτιμένους. Ἀγαθῶν δ' αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν παραδίδωσιν οἰκέτη πιστῷ δι' ἐπιμελείας κελύεσας ἔχειν, ὡς μεγάλα κερδανῶν, εἰ ἀπόδοιτο τῆς ἀξίας αὐτοῦς τιμῆς.

Γ'. Καὶ οἱ μὲν περὶ τὸν Ἀβροκόμην ἐν τούτοις ἦσαν· ἡμερῶν δὲ διαγενομένων ὀλίγων, ὁ μὲν Ἄψυρτος ἐπ' ἄλλην ἐμπορίαν εἰς Συρίαν ἀπῆλθε, θυγάτηρ δ' αὐτοῦ, Μαντὸ ὄνομα, ἠράσθη τοῦ Ἀβροκόμου· ἦν δὲ καλὴ καὶ

LIBER SECUNDUS.

I. Habrocomes et Anthia in cubiculum, ubi degere consueverant, ingressi, quæ quisque audiverat, narrant, et humi prostrati plorabant et conquerebantur, o carissimi parentes, o patria, o cognati, o domestici! Tandem se colligens Habrocomes, eheu nos, inquit, miseros! Quid tandem patiemur in hac barbarorum piratarum regione, ipsorum injuriis obnoxii? Jam prædictorum initium, jam deus me pro superbia ulciscitur: Corymbus mei amore captus, tui Euxinus. O incommodam utrique formam! Ad hoc igitur tamdiu me castum servavi, ut prædoni turpi libidine insanienti me substernerem? Quænam mihi vita futura est, pathico jam, non homini, et ab Anthia mea abrepto? Verum per pudicitiam juro mihi sociam a puero, ante moriar, et castus vel mortuus apparebo, quam Corymbo morem geram. His dictis lacrimari cœpit. Anthia, heu, inquit, quanta malâ! Cito contra jusjurandum (quid facere) cogimur, cito experimur servitutem. Deperiens me quidam flectere sperare potuit, et mecum post Habrocomen concumbere, ac potiri desiderio suo? At non sic vivere amem, ut hanc perpessa contumeliam solem videre sustineam. Stat sententia; moriamur, Habrocoma: nos invicem habebimus post mortem, a nemine amplius vexati.

II. Ii quidem ita statuerunt; interea Apsyrtus, prædonum dux, Corymbi reditu audito, multa et pretiosa afferentis, in eum locum venerat. Qui statim atque Habrocomen et Anthiam vidit, formam admiratus, magnum se lucrum esse facturum existimans, eos sibi petiit. Reliquam prædam, pecunias, supellectilem ac virgines omnes Corymbo ejusque sociis dividit. Euxinus et Corymbus invitati Habrocomen et Anthiam Apsyrtō concesserunt; coacti tamen concesserunt. Illi itaque abiire, Apsyrtus Habrocomen et Anthiam, famulosque duos, Leuconem et Rhodam, acceptos Tyrum duxit. Conspicua fuit illorum deductio, mirabantur omnes formam, cui nemo ante parem viderat, putabantque homines barbari deos esse quos viderent, beatumque dicebant Apsyrtum, qui tales famulos comparasset. In domum ductos fido famulo tradit, quem illos diligenter curare jubet; se maximum lucrum facturum sperans, si venderet justo pretio.

III Et sic se habebant res Habrocomæ. Paucis vero post diebus, cum Apsyrtus in Syriam abiisset mercandi gratia, ejus filia Manto deperire cœpit Habrocomen, venusta et viro matura, multum tamen forma Habrocomæ

ώραία γάμων ἤδη, πολλὸ δὲ τοῦ Ἀβροκόμου κάλλους ἀπελείπετο. Αὕτη ἡ Μαντώ ἐκ τῆς συνήθους μετὰ τοῦ Ἀβροκόμου διαίτης ἀλίσκεται καὶ ἀκατασχέτως εἶχε καὶ ἠπόρει, ὃ τι ποιήσαι· οὔτε γὰρ πρὸς τὸν

 5 Ἀβροκόμην εἰπεῖν ἐτόλμα, γυναῖκα εἰδυῖα ἔχοντα, καὶ πείσειν οὐδέποτε· ἐλπίζουσα, οὔτ' ἄλλω τινὶ τῶν ἑαυτῆς δεῖε τοῦ πατρός· δι' ἃ δὴ καὶ μᾶλλον ἀνεκαίετο καὶ διέκειτο πονήρως· καὶ οὐκέτι καρτεροῦσα, ἔγνω πρὸς τὴν

 10 Ῥόδην, τὴν σύντροπον τῆς Ἀνθείας, οὔσαν ἡλι- κιωτὴν καὶ κόρην, κατειπεῖν τὸν ἔρωτα· ταύτην γὰρ μόνην ἠλιπεῖ συνεργήσειν αὐτῇ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν. Καὶ δὴ, σχολῆς λαβομένη, ἄγει τὴν κόρην πρὸς τὰ πατρῷα ἐπὶ τῆς οἰκίας Ἰσρά, καὶ δέεται μὴ κατειπεῖν αὐτῆς καὶ ὄρκους λαμβάνει καὶ λέγει τὸν ἔρωτα τοῦ

 15 Ἀβροκόμου καὶ ἰκετεύει συμβαλέσθαι καὶ πολλὰ ὑπέσχετο συμβαλλομένη. Ἐφη δ' ἴσθι μὲν οἰκέτις οὔσα ἐμῆ, ἴσθι δ' ὀργῆς πειρασμένη βαρβάρου καὶ ἡδικη- μένης. Ταῦτ' εἰποῦσα ἀπέπεμπε τὴν Ῥόδην. Ἡ δ' ἐν ἀμηγάνῳ κακῶ ἐγεγόνει· τό τε γὰρ εἰπεῖν Ἀβροκόμῃ

 20 παρητεῖτο, φιλοῦσα τὴν Ἀνθειαν· πάνυ δ' ἐδεδοίκει τῆς βαρβάρου τὴν ὀργήν. Ἐδοξεν οὖν αὐτῇ καλῶς ἔχειν, Λεύκωνι πρῶτον ἀνακοινῶσαι τὰ ὑπὸ τῆς Μαντῶς εἰρημένα. Ἦν δὲ καὶ τῇ Ῥόδῃ κοινωνήματα ἐς ἔρω-

 25 τος γενόμενα πρὸς Λεύκωνα καὶ συνῆσαν ἀλλήλοις ἔτι ἐν Ἐφέσῳ. Τότε δὴ λαβομένη μόνου, Ἡ Λεύκων, ἔφη, ἀπολώλαμεν τελέως· νῦν οὐκέτι τοὺς συντρόφους ἔξομεν· ἡ τοῦ δεσπότης θυγάτηρ Ἀψύρτου ἐρᾷ μὲν Ἀβροκόμου σφοδρὸν ἔρωτα, ἀπειλεῖ δὲ, εἰ μὴ τύχη,

 30 δεινὰ ἡμᾶς ἐργάσεσθαι· σκόπει τοίνυν τί δεῖ ποιεῖν· τὸ γὰρ ἀντειπεῖν τῇ βαρβάρῳ σφαλερόν· τὸ δ' ἀποξυῖσαι Ἀβροκόμην Ἀνθείας, ἀδύνατον. Ἀκούσας ὁ Λεύκων θαυρῶν ἐνεπλήσθη, μεγάλας ἐκ τούτων συμφορὰς προσδοκῶν· ὅψ' δ' ἀνενεγκῶν, σιώπα, ἔφη, Ῥόδη, ἐγὼ γὰρ ἕκαστα διοικήσω.

 35 Δ'. Ταῦτ' εἰπόντων ἔρχεται πρὸς Ἀβροκόμην. Τῇ δ' ἄρ' οὐδὲν ἔργον ἦν ἢ φιλεῖν Ἀνθειαν καὶ ὑπ' ἐκείνης φιλεῖσθαι καὶ λαλεῖν ἐκείνη καὶ ἀκούειν λαλούσης. Ἐλθὼν δὲ παρ' αὐτοὺς, τί ποιοῦμεν, σύντροφοι; τί δὲ βουλευόμεθα οἰκέται; Δοκεῖς τινὶ τῶν δεσποτῶν, Ἀβρο-

 40 κόμῃ, καλός· ἢ θυγάτηρ ἢ Ἀψύρτου πονήρως ἐπὶ σοι διαίκεται καὶ ἀντειπεῖν ἐρώσῃ βαρβάρῳ παρθένῳ χα- λεπόν; σὺ οὖν ὅπως σοι δοκεῖ βουλευσάμενος, σῴσον ἡμᾶς ἅπαντας καὶ μὴ περιῖθης ὀργῇ δεσποτῶν ὑποπε- σόντας. Ἀκούσας ὁ Ἀβροκόμης εὐθύς μὲν ὀργῆς ἐνε-

 45 πλήσθη, ἀναβλέψας δ' ἀτενὲς εἰς τὸν Λεύκωνα, ὃ πονηρὸς, ἔφη, καὶ Φοινίκων τῶν ἐνταῦθα βαρβαρώτερος, ἐτόλμησας εἰπεῖν πρὸς Ἀβροκόμην τοιαῦτα ῥήματα, καὶ παρούσης Ἀνθείας ἄλλην παρθένον μοι διηγῆ; Δούλος μὲν εἰμι ἀλλὰ συνθήκας οἶδα πηρεῖν. Ἐγούσιν

 50 ἔξουσάν μου τοῦ σώματος, τὴν ψυχὴν δ' ἐλευθέραν ἔχω. Ἀπειλείτω νῦν, εἰ θέλει, Μαντῶ ξίφη καὶ βρό- χους καὶ πῦρ καὶ πάνθ' ὅσα δύναται σῶμα ἐνεγκεῖν οἰ- κέτου· οὐ γὰρ ἂν ποτε πεισθεῖην ἐκὼν Ἀνθειαν ἀδικῆ-

 55 σαι. Ὁ μὲν ταῦτ' ἔλεγεν· ἡ δ' Ἀνθεια ὑπὸ συμφορᾶς

cedens. Adolescentis consuetudine capta, se cohibere non poterat, quid faceret nescia; neque enim id illi aperire audebat, quem, cum uxorem habere nosset, flectere desperaret, nec suorum cuiquam, patris metu: quo magis urebatur, ac misere se habebat, adeo ut amplius sustinere non valens, Rhodæ amorem narrare statueret, sodali Anthiæ, puellæ, et æquali, quam unam sperabat cupiditatis suæ adjutricem fore. Arrepta igitur occasione puellam in sacellum patris domesticum ducit; accerptoque jurejurando, obsecrat, ne se proderet; amorem, quo Habrocomen amplectebatur, aperit, ejusque opem implorat, multa opitulanti pollicita. Scias, inquit, te mihi famulam, atque iræ meæ obnoxiam, si injuria affeceris, meque barbaram esse. His dictis Rhodam dimisit, quæ admodum anxia fuit: id enim Habrocomæ narrare aversabatur amore Anthiæ, et omnino pertimescebat barbaræ mulieris iram. Visum ergo est, primum eorum, quæ a Manto audierat, Leuconem certiore facere, quo a se amato, utebatur familiariter; consuetudinem enim et Ephesi habuerant. Ubi solum deprehendit, perimus, inquit, o Leucon: sodales diutius non habebimus. Herilis filia Habrocomen deperit, minaturque, ni potiat, diro supplicio nos esse affecturam. Quid agendum, dispice. Abnuere barbaræ parum tutum; neque tamen ab Anthia Habrocomes divelli se patietur. Leucon hæc audienti lacrimæ obortæ sunt, cum magna inde futura mala prævideret; tandem ubi se collegit, sileas, inquit, Rhoda: ego enim omnia disponam.

IV. Statimque Habrocomen adit, cui unum opus erat osculari Anthiam et ab illa basiarum, eandemque alloqui et loquentem audire. Hos accedens, quid agimus, inquit, sodales? quid nos servi consulimus? Habrocoma, cuidam ex heris pulcher videris: Apsyrti filia te misere amat. Barbaræ virgini depereunti non obsequi, incommo- dum est. Tu igitur consilium, quod tibi videtur, capiens, teque et nos omnes serva, neque herili iracundiæ obnoxios fieri patiaris. His auditis Habrocomes repente impletur ira, intentisque in Leuconem oculis hæc, inquit, scelus, Habrocomæ dicere audes, Phœnicibus hisce barbarior et coram Anthia mihi aliam puellam memoras? Servus quidem sum; at novi promissa servare. In corpus potestatem habent, sed liber mihi restat animus. Minetur Manto, si velit, gladios, laqueos, ignem et omnia, quæ corpus famuli pati potest; neque tamen mihi persuadent, ut Anthiæ

ἔκειτο ἀχανῆς, οὐδὲ προσφθέζασθαι τι δυναμένη· ὄψε δὲ καὶ μόλις αὐτὴν ἐγείρασα, ἔχω μὲν, φησὶν, Ἄβροκόμη, τὴν εὐνοίαν τὴν σὴν καὶ στέργεσθαι διαφερόντως ὑπὸ σου πεπίστευκα, ἀλλὰ δέομαί σου, τῆς ψυχῆς [καί] 5 τῆς ἐμῆς δέσποτα, μὴ προδῶς ἐαυτὸν, μηδ' εἰς ὄργην ἐμβάλλης βαρβαρικὴν· συγκατάθου δὲ τῇ τῆς δεσποίνης ἐπιθυμίᾳ, καὶ γὰρ ὑμῖν ἀπειμι ἐκποδῶν, ἑμαυτὴν ἀποκτείνασα. Τοσοῦτόν σου δέχομαι, θάψον αὐτὸς καὶ φίλησον πεσοῦσαν καὶ μέμνησο Ἀνθείας. Ταῦτα 10 πάντ' εἰς μείζονα συμφορὰν τὸν Ἄβροκόμην ἤγε καὶ ἠπόρει ὅστις γένηται.

Ε'. Καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις ἦσαν· ἡ δὲ Μαντῶ χρο- νιζούσης τῆς Ῥόδης, οὐκέτι καρτεροῦσα γράφει γραμ- ματεῖον πρὸς τὸν Ἄβροκόμην· ἦν δὲ τὰ ἐγγεγραμμένα 15 τοιαῦτα· Ἄβροκόμη τῷ καλῷ δέσποινα ἡ σὴ χαίρειν. Μαντῶ ἐρῶ σου, μηκέτι φέρειν δυναμένη· ἀπρεπές μὲν ἴσως παρβένου, ἀναγκαῖον δὲ φιλοῦση, δέομαι, μὴ με περιδῶης, μηδ' ὑβρίσης τὴν τὰ σὰ ἡρημένην. Ἐὰν γὰρ πεισθῆς, πᾶτέρα τὸν ἐμὸν Ἄψυρτον ἐγὼ πείσω, σοὶ μὲ 20 συνοικίσει καὶ τὴν νῦν σοι γυναῖκα ἀποσκευασόμεθα· πλουτήσεις δὲ καὶ μακάριος ἔση· ἐὰν δ' ἀντείπης, ἐννόει μὲν οἷα πείσῃ, τῆς ὑβρισμένης ἑαυτὴν ἐκδικούσης, οἷα δ' οἱ μετὰ σου [κοινοῖ], τῆς σῆς ὑπερηφανίας σύμ- βουλοι γενομένοι." Τοῦτο τὸ γράμμα λαβοῦσα καὶ 25 κατασημηναμένη, δίδωσι θεραπαινὴν τινὲ ἐαυτῆς βαρ- βάρῳ, εἰποῦσα Ἄβροκόμῃ κομίζειν. Ὁ δ' ἔλαθε καὶ ἀνέγνω καὶ πᾶσι μὲν ἤχθητο τοῖς ἐγγεγραμμένοις, μά- λιστα δ' αὐτὸν ἐλύπει τὰ περὶ τῆς Ἀνθείας. Κάκείνην μὲν τὴν πινακίδα κατέχει, ἄλλην δὲ γράφει καὶ δίδωσι 30 τῇ θεραπαινῇ· ἦν δὲ τὰ ἐγγεγραμμένα· Δέσποινα, ὅ τι βούλει, ποίει καὶ χρῶ σώματι, ὡς οἰκέτου· καὶ εἴτ' ἀποκτείνειν θέλεις, ἔτοιμος· εἴτε βασιάνει, ὅπως θέ- λεις βασιάνει· εἰς εὐνὴν δὲ τὴν σὴν οὐκ ἂν ἔλθοιμι, οὔτ' ἂν τοιαῦτα πεισθῆην κελουόση." Λαβοῦσα ταῦτα 35 τὰ γράμματα ἡ Μαντῶ, ἐν ὄργῃ ἀκατασχέτω γίνεται καὶ ἀναμείζασα πάντα, ἐφθόνον καὶ ζηλοτυπίαν, λύπην, φόβον, ἐγενόει ὅπως τιμωρήσαιο τὸν ὑπερηφανοῦντα. Καὶ δὴ καὶ ἐν τούτῳ ἔρχεται μὲν ἀπὸ Συρίας Ἄψυρτος, ἄγων τινὰ τῇ θυγατρὶ νυμφίον ἐκεῖθεν, Μοῖριν ὄνομα· 40 ὡς δ' ἀφίκετο εὐθὺς ἡ Μαντῶ τὴν καθ' Ἄβροκόμου τέχνην συνετάττετο καὶ σπαράξασα τὰς κόμας καὶ περιρρηξάμενη τὴν ἐσθῆτα, ὑπαντήσασα τῷ πατρὶ καὶ προσπεσοῦσα πρὸς τὰ γόνατα, οἰκτερον, ἔφη, πάτερ, θυγατέρα τὴν σὴν ὑβρισμένην ὑπ' οἰκέτου· ὁ γὰρ σώ- 45 φρον Ἄβροκόμης ἐπέειρασε μὲν παρθενίαν τὴν ἐμὴν ἀρανίσαι, ἐπεβούλευσε δὲ καὶ σοὶ, λέγων ἐρᾶν μου. Σὺ οὖν ὑπὲρ τηλικούτων τολμημάτων εἰσπραξαί παρ' αὐτοῦ τιμωρίαν τὴν ἀξίαν· ἢ εἰ δίδως ἐκδοτὸν θυγατέρα τὴν σὴν τοῖς οἰκέταις ἑμαυτὴν φθάσασα ἀποκτενῶ. 50 Γ'. Ἀκούσας δ' Ἄψυρτος καὶ δόξας ἀληθῆ λέγειν αὐτὴν, ἠρεύνησε μὲν τὸ πραγμὸν οὐκέτι, μεταπεμφά- μενος δὲ τὸν Ἄβροκόμην, ὃ τολμηρὰ καὶ μιαρὰ, εἶπεν, κεφαλῇ, ἐτόλμησας εἰς δεσπότητας τοὺς σοὺς ὑβρίσαι καὶ διαφθεῖραι παρθένον ἠθέλησας, οἰκέτης ὢν; Ἄλλ' οὔτι

injuriam faciam libens. Hæc illo dicente Anthia, perculsa infortunio, ore presso obmutuit, nihil eloqui valens; ac se vix tandem colligens: equidem, Habrocoma, benevolentiam erga me tuam perspectam habeo, et amari a te probe sentio; verum te dominum animæ meæ precor, ne te ipsum prodas, neque barbaricæ iræ objicias: heræ desiderio obtempera: ego vero a vobis procul abeam et me occidam. Hoc tantum exposco, ut ipse sepelias, cadentem exosculeris et Anthiam in memoria habeas. Hæc omnia in majus infortunium Habrocomen adduxere et quid de se fieret ignorabat.

V. Illi quidem in hoc discrimine versabantur. At Manto, Rhoda diu absente, amoris impatiens, epistolium scribit Habrocomæ his verbis: Habrocomæ formoso hera tua salutem. Manto, te misere amo, non amplius amorem ferre valens. Id minus fortasse virginem decet, sed amanti necessitas incumbit: ne me despicias, precor, neque contumelia afficias, cui tua maxime cordi sunt. Si enim obtemperes, a parente ego Apsyrto impetram, ut tibi conubio jungar et conjugem nunc tuam submovebimus: dives eris et beatus: at si adverseris, qualia passurus ipse sis, cogita, memet a te contenta supplicium de te sumente, qualiaque sodales tui arrogantiae consiliarii. Hanc epistolam signatam ancillæ cuidam barbaræ dat Habrocomæ reddendam. Qui acceptam legens, ea omnia, quæ inscripta erant, moleste fert, maxime quæ Anthiam attinent. Tabellam hanc retinet, aliam conscribit et dat ancillæ perferendam, his verbis: Facias, hera, quod lubet et corpore hoc utere ut servi. Si me vis occidere, præsto sum; si tormentis cruciari, quo velis modo, crucia. Non ego ad te concubitum veniam: non hæc imperanti obediam. Manto, hac epistola accepta, præcipiti ira corripitur: invidia, zelotypia, mœrore ac metu simul perculsa cogitat, quomodo fastidientem ulciscatur. Interea Apsyrus e Syria redit, sponsum inde filiæ adducens, cui nomen Mœridi. Qui ut advenit, Manto, artificio in Habrocomen composito, capillis turbatis lacerataque veste patri obviam fit et ad genua procidens, miserere, inquit, pater, filiæ a famulo injuriam passæ. Pudicus ille adolescens Habrocomes virginitatem meam spoliare conatus est, tibi que injuriam facere, mei se amore captum dicens. Tu igitur pro talibus ausis ab eo penas pete dignas. Vel si filiam tuam famulis nuptum dare decreveris, mortem mihi ante consciscam.

VI. His auditis Apsyrus, illam vera dicere existimans, nihil amplius de facinore inquit, sed accessitum Habrocomen increpat, o audacissimum et scelestum caput! Ausus es heris contumeliam facere et servus virginem vitiares

χαίρησις· ἐγὼ γάρ σε τιμωρήσομαι, καὶ τοῖς ἄλλοις οἰκέταις τὴν σὴν αἰκίαν ποιήσομαι παράδειγμα. Εἰπὼν, οὐκέτι ἀνασχόμενος οὐδὲ λόγου ἀκούσαι, ἐκέλευσε περιρρῆσαι τὴν ἐσθῆτα αὐτοῦ τοῖς οἰκέταις καὶ φέρειν πῦρ καὶ μάστιγας καὶ παίειν τὸ μεираίχιον. Ἦν δὲ τὸ θέαμα ἔλειονόν· αἶ τε γὰρ πληγαὶ τὸ σῶμα πᾶν ἠφάνιζον βασιάνων ἄηθες ὄν οικητικῶν· τὸ θ' αἷμα κατέρρει πᾶν καὶ τὸ κάλλος ἐμαραίνεται. Προσῆγεν αὐτῷ καὶ δεσμὰ φοβερά καὶ πῦρ καὶ μάλιστ' ἐγρήτο ταῖς βασιάνοις κατ' αὐτοῦ, τῷ νυμφίῳ τῆς θυγατρὸς ἐνδεικνύμενος, ὅτι σώφρονα παρθένον ἄζεται. Ἐν τούτῳ ἡ Ἄνθεια προσπίπτει τοῖς γόνασι τοῦ Ἀψύρτου καὶ ἐδεῖτο ὑπὲρ Ἀβροκόμου· ὁ δὲ, ἀλλὰ καὶ μάλλον, ἔφη, διὰ σέ κολασθήσεται, ὅτι καὶ σέ ἠδίκησε, γυναῖκα ἔχων ἄλλης ἐρῶν.

15 Καὶ τότε ἐκέλευσε δῆσαντας αὐτὸν ἐγκαθεῖρξαι τινι οἰκῆματι σκοτεινῷ.

Ζ'. Καὶ ὁ μὲν ἐδέδετο καὶ ἦν ἐν εἰρηκτῇ· δεινῆ δ' αὐτὸν ἀθυμία καταλαμβάνει καὶ μάλιστ' ἐπεὶ Ἄνθειαν οὐχ ἑώρα· ἐζήτει δὲ θανάτου τρόπους πολλοὺς ἀλλ' εὐρισκεν οὐδένα, πολλῶν τῶν φρουρούντων ὄντων. Ὁ δ' Ἀψυρτος ἐποίει τῆς θυγατρὸς τοὺς γάμους καὶ ἐώρταζον πολλαῖς ἡμέραις. Ἄνθεια δὲ πάντα πένθος ἦν, καὶ εἴ ποτε δυνηθεῖ πείσαι τοὺς ἐπὶ τοῦ δεσμοτηρίου, εἰσῆει πρὸς Ἀβροκόμην λανθάνουσα καὶ κατοδύρετο τὴν συμφορὰν. Ὡς δ' ἤδη παρεσκευάζοντο εἰς Συρίαν ἀπείναι, προὔπεμψεν ὁ Ἀψυρτος τὴν θυγατέρα μετὰ δώρων πολλῶν, ἐσθῆτάς τε τὰς Βαβυλωνίου καὶ χρυσὸν ἄφθονον καὶ ἄργυρον ἐδίδου· ἐδιωρήσατο δὲ τῇ θυγατρὶ Μαντοῖ τὴν Ἄνθειαν καὶ τὴν Ῥόδην καὶ τὸν Λεύκωνα.

30 Ὡς οὖν ταῦτ' ἔγνω ἡ Ἄνθεια καὶ ὅτι εἰς Συρίαν ἀναχθήσεται μετὰ Μαντοῦς, δυνηθεῖσα εἰσελθεῖν εἰς τὸ δεσμοτηρίον, περιπλεξαμένη τῷ Ἀβροκόμῃ, θέσποτα, εἶπεν, εἰς Συρίαν ἄγομαι δῶρον δοθεῖσα τῇ Μαντοῖ καὶ εἰς χεῖρας τῆς ζηλοτυπούσης ἄγομαι· σὺ δ' ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ μείνας οἰκτρῶς ἀποθνήσκεις, οὐκ ἔχων οὐδ' ὄστις σοῦ τὸ σῶμα κοσμήσει· ἀλλ' ὀμνύω σοι τὸν ἀμφοτέρων δαίμονα, ὡς ἐγὼ μὲν σὴ καὶ ζῶσα κἂν ἀποθανεῖν δεήσῃ. Ταῦτα λέγουσα ἐφίλει τ' αὐτὸν καὶ περιέβαλλε καὶ τὰ δεσμὰ ἠσπάζετο καὶ τῶν ποδῶν

40 προῦκυλίετο.

Η'. Τέλος δ' ἡ μὲν ἐζήει τοῦ δεσμοτηρίου· ὁ δὲ, ὡς εἶπεν, ἔαυτὸν ἐπὶ γῆς βίψας, ἔστενεν, ἐκλαίεν, ἦ πάτερ, λέγων, φίλτατε, ὦ μήτηρ Θεμιστώ· ποῦ μὲν ἡ ἐν Ἐφέσῃ δοκοῦσά ποτ' εὐδαιμονία; ποῦ δ' οἱ λαμπροὶ καὶ οἱ περιβλεπτοὶ Ἄνθεια καὶ Ἀβροκόμης, οἱ καλοὶ; Ἡ μὲν οἴχεται πόρρω ποι τῆς γῆς ἀχίμαλτος, ἐγὼ δὲ καὶ τὸ μόνον ἀφῆρημαι παραμύθιον καὶ τεθνήξομαι ὁ δυστυχῆς ἐν δεσμοτηρίῳ μόνος. Ταῦτα λέγοντα αὐτὸν ὕπνος καταλαμβάνει καὶ αὐτῷ ὄναρ ἐφίσταται.

50 Ἐδοξεν ἰδεῖν αὐτοῦ τὸν πατέρα Λυκομήδη, ἐν ἐσθῆτι μελαίνῃ πλανώμενον κατὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλατταν, ἐπιστάντα δὲ τῷ δεσμοτηρίῳ λῦσαι τ' αὐτὸν καὶ ἀφιέναι ἐκ τοῦ οἰκήματος· τὸν δ' ἵππον γενόμενον ἐπὶ πολλῇν φέρεσθαι γῆν διώκοντα ἵππον ἄλλην θήλειαν·

Sed non hoc tibi sic abibit : supplicium de te ego sumam, servisque aliis exempla edam in te. His dietis, sermonem ullum audire recusans, jubet servos vestem ejus discindere, ignemque et verbera afferre et cadere adolescentem. Miserandum spectaculum, plagæ enim totum corpus deformabant, servilibus tormentis inassuetum; effluebat sanguis, et pulehritudo marcescebat. Vincula ei formidolosa et ignem adduxit, maximeque tormentis in eum usus est, ut filia sponso ostenderet, quam pudicam virginem uxorem ducturus esset. Anthia tum ad Apsyrti genua accidit, et pro Habrocoma precatur. Ille, immo et tui causa magis, inquit, plectetur, quod et te uxorem habens injuria affecerit, aliam amans. Jussitque vinciri et obscura cella includi.

VII. Vincitus ergo in carcere asservabatur. Tum animus ipsius cecidit, maxime ubi Anthiam non amplius videret. Mortis plures modos quasivit, neque tamen invenit, cum multi adessent custodes. Interea Apsyrtus filia nuptias celebravit, multosque festos dies agitarunt. Anthia vero doloris plena, si quando carceris custodes flectere liceret, clam ad Habrocomen ingrediebatur, deslebatque infortunium. Cum vero jam in Syriam abire pararent, Apsyrtus filiam plurimis muneribus prosecutus dimisit. Vestes Babylonias et auri copiam et argenti largitus est. Filiae Manto Anthiam quoque et Rhodam et Leuconem dono dedit. Cum novisset Anthia, se in Syriam cum Manto abductum iri; ut primum licuit, carcerem ingreditur et Habrocomen amplexata, heu domine, inquit, in Syriam ducor, dono data Manto et in potestatem venio amulæ mulieris; tu vero in vinculis manens morieris misere, neque habes, qui corpus curet. Sed tibi sancte juro per utriusque genium, tua manebo, sen vivam, seu mori oporteat. Hæc dieens osculatur, amplexaturque, et vincula prensans, volvitur fusa ante pedes.

VIII. Tandem illa carcere exit. Hic mox humi se abiciens, ingemit ploratque, o pater carissime, inquit, o mater Themisto! ubi illa, quæ quondam videbatur Ephesi, felicitas? ubi præclari illi et spectatissimi Anthia et Habrocomes, egregia forma adolescentes? En illa longe abit in longinquam terram captiva: mihi unicum aufertur solatium, et moriar miser in vinculis solus. Hæc dicentem corripit somnus, instatque ei somnium. Videre sibi visus est patrem Lycomedem, indutum nigra veste, terras circum omnes et maria vagari, inde ad custodiam pervenire et solvere se vinculis et emittere carcere; ipse vero in equum mutatus ferri per multas terras, equam consecans,

καὶ τέλος εὐρεῖν τὴν ἵππον καὶ ἄνθρωπον γενέσθαι. Ταῦθ' ὡς ἔδοξεν ἰδεῖν, ἀνέθορέ τε καὶ μικρὰ εὐελπις ἦν.

Θ'. Ὁ μὲν οὖν ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ κατεκέκλειστο· ἡ δ' Ἄνθεια εἰς Συρίαν ἦγετο καὶ ὁ Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδη.
 5 Ὡς δ' ἦχον οἱ περὶ τὴν Μαντῶ εἰς Ἀντιόχειαν, ἐκείθεν γὰρ ἦν Μοῖρις, ἐμνησικαίει μὲν καὶ τὴν Ῥόδην, ἐμίσει δὲ καὶ τὴν Ἄνθειαν. Καὶ δὴ τὴν μὲν Ῥόδην εὐθὺς μετὰ τοῦ Λεύκωνος κελεύει ἐμβιβάσαντάς τινας πλοῖα ὡς πορρωτάτω τῆς Συρίων ἀποδοῦσθαι γῆς, τὴν
 10 δ' Ἄνθειαν οἰκέτη συνουσιάζειν ἐνενοεῖ καὶ ταῦτα τῶν ἀτιμοτάτων, αἰπόλῳ τινὶ ἀγροίκῳ, ἡγουμένη διὰ τούτου τιμωρήσασθαι αὐτήν. Μεταπέμπεται δὲ τὸν αἰπόλον, Λάμπωνα τοῦνομα καὶ παραδίδοσι τὴν Ἄνθειαν καὶ κελεύει γυναῖκα ἔχειν καὶ ἂν ἀπειθῇ προσέταττε βιάζεσθαι. Καὶ ἡ μὲν ἦγετο ἐπ' ἀγρὸν συνεσομένη τῷ αἰπόλῳ· γενομένη δ' ἐν τῷ χωρίῳ ἔνθα ὁ Λάμπων ἔνεμε τὰς αἴγας, προσπίπτει τοῖς γόνασιν αὐτοῦ, καὶ ἰκετεύει κατοικτεῖραι καὶ (ἀγνήν) τηρῆσαι. Δηγεῖται δ' ἦτις ἦν, τὴν προσέραν εὐγένειαν, τὸν ἄνδρα, τὴν
 20 αἰγματοσίαν· Ἀκούσας δ' ὁ Λάμπων οἰκτεῖρει τὴν κόρην καὶ ὄμνυσιν ἧ μὴν φυλάξειν ἀμόλυντον καὶ θαρρεῖν παρεκελεύετο.

Γ'. Καὶ ἡ μὲν παρὰ τῷ αἰπόλῳ ἦν ἐν τῷ χωρίῳ πάντα χρόνον Ἀβροκόμην θρηνοῦσα. Ὁ δ' Ἀψυρτος
 25 ἐρευνώμενος τὸ οἰκημάτιον ἔνθα ὁ Ἀβροκόμης πρὸ τῆς κολάσεως διῆγεν, ἐπιτυγχάνει τῷ γραμματιδίῳ τῷ Μαντοῦς πρὸς Ἀβροκόμην καὶ γράφει τὰ γράμματα καὶ ὅτι ἀδίκως Ἀβροκόμην τιμωρεῖται ἔμαθεν· εὐθὺς οὖν λῦσαι τ' αὐτὸν προσέταξε καὶ ἀγαγεῖν εἰς ὄψιν.
 30 Πονηρὰ δὲ καὶ ἔλεινὰ πεπονηθὺς προσπίπτει τοῖς γόνασι· τοῖς Ἀψύρτου· ὁ δ' αὐτὸν ἀνίστησι καὶ, θάρσει, ἔφη, ὦ μειράκιον· ἀδίκως σου κατέγνων, πεισθεῖς θυγατρὸς λόγοις. Ἀλλὰ νῦν μὲν σε ἐλεύθερον ἀντὶ δούλου ποιήσω· δίδωμι δὲ σοι τῆς οἰκίας ἄρχην τῆς ἐμῆς καὶ
 35 γυναῖκα ἀξιομαί των πολιτῶν τινος θυγατέρα· σὺ δὲ μὴ μνησικαχῆσθης τῶν γεγενημένων, οὐ γὰρ ἐκὼν σε ἠδίκησα. Ταῦτ' ἔλεγεν ὁ Ἀψυρτος· ὁ δ' Ἀβροκόμης, ἀλλὰ χάρις, ἔφη, σοι, δέσποτα, ὅτι καὶ τάληθες ἔμαθες καὶ τῆς σωφροσύνης ἀμείβῃ με. Ἐχαιρον δὲ
 40 πάντες οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ὑπὲρ Ἀβροκόμου καὶ χάριν ἤδεσαν ὑπὲρ αὐτοῦ τῷ δεσπότῃ· αὐτὸς δ' ἐν μεγάλῃ συμφορᾷ κατ' Ἄνθειαν ἦν· ἐνενοεῖ δὲ πρὸς ἑαυτὸν πολλάκις, τί δεῖ ἐλευθερίας ἐμοί; τί δὲ πλούτων καὶ ἐπιμελείας τῶν Ἀψύρτου χρημάτων; οὐ τοιοῦτον εἶναί με
 45 δεῖ· ἐκείνην ἧ ζῶσαν ἢ θενεῶσαν εὐροῖμι. Ὁ μὲν οὖν ἐν τούτοις ἦν, διοικῶν μὲν τὰ Ἀψύρτου, ἐνοῶν δὲ, ὅποτε καὶ ποῦ τὴν Ἄνθειαν εὐρήσει. Ὁ δὲ Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδη ἤχθησαν εἰς Λυκίαν, εἰς πόλιν Ἐξάνθον, (ἀνώτερον δὲ θαλάσσης ἢ πόλις), κἀνταῦθα
 50 ἐπράθησαν πρεσβύτη τινὶ, ὃς αὐτοὺς εἶχε μετὰ πάσης ἐπιμελείας, παιδας αὐτοῦ νομίζων, καὶ γὰρ ἄτεχνος ἦν. Διῆγον δ' ἐν ἀφθόνοις μὲν πᾶσιν, ἐλύπου δ' αὐτοὺς Ἄνθεια καὶ Ἀβροκόμης οὐχ ὀράμενοι.

ΙΑ'. Ἡ δ' Ἄνθεια ἦν μὲν τινα χρόνον παρὰ τῷ

eamque tandem assecutus ad humanam formam reverti. Hæc videre sibi visus surrexit, spei aliquid concipiens.

IX. Dum ille in vinculis custodiebatur, Anthia cum Leucone et Rhoda ducebatur in Syriam. Manto jam cum comitatu Antiochiam venerat, Mæridis patriam, et Rhodæ succensebat et Anthiam oderat. Rhodam statim cum Leucone jubet impositos navigio et longissime a Syriorum finibus abductos, venundari. Anthiam mancipio cuidam despiciatissimo jungere parabat agresti caprario, hoc modo se illam ulturam existimans. Arcessito igitur caprario, Lamponi erat ei nomen, tradit Anthiam, jubetque, uxoris loco habeat, eique, si abnuat conjugium, vim inferat. Illa in agrum abducitur caprario nuptura et ad locum perveniens, ubi Lampo capras pascebat, ejus genibus procumbit, oratque, ut misereatur et castam servet. Quæ sit, narrat, ingenuitatem, virum, servitutem. His auditis Lampo puellam miseratur, jubetque bono esse animo, se castam servaturum jurejurando promittens.

X. Illa quidem in agro apud caprarium erat per omne tempus, Habrocomen cum fletu desiderans. Apsyrtus vero carcerem perscrutatus, ubi Habrocomes ante castigationem degerat, incidit in epistolam a Manto Habrocomæ scriptam, literas dignoscit, et Habrocomen a se injuste puniri didicit: statim igitur et solvi jubet et in conspectum adduci. Ille, mala miseranda passus, procumbit Apsyrti genibus; qui, erigens eum, bono sis, inquit, animo, adolescens; injuste te male habui, filiaë verbis credens. At nunc te liberum pro servo faciam, teque domui meæ præficiam, uxoremque dabo civis alicujus filiam. Ne sis præteritæ injuriæ memor, quam non mea sponte feci. Hæc dixit Apsyrtus. Habrocomes, gratiam tibi habeo, inquit, here, quod et verum didicisti et pudicitiam meam remuneraris. Lætati omnes in domo sunt Habrocomæ causa et gratias pro illo habuerunt domino; ipse vero maxime anxius ob Anthiam erat; sæpe enim secum ipse cogitabat, Quid mihi libertas, quid divitiæ, quid imperium in domo Apsyrti? non in his me esse oportet: eam seu vivam, seu mortuam invenire malim. Dum in eo erat, ut Apsyrti res curaret, cogitabat, quo loco et quando Anthiam invenire posset. At Leuconem et Rhodam Xanthum, Lyciæ urbem, (nonnihil a mari dissitam,) ductos, emerat senex quidam, qui, cum prole careret, eos omni cura prosequeretur et liberorum loco habebat, cetera beatos, mœrentes tantum quod Anthia et Habrocomes absentes.

XI. Illa jam aliquod tempus apud caprarium degerat.

αἰπόλῳ, συνεχῆς δὲ ὁ Μοῖρις, ἀνὴρ τῆς Μαντούς, εἰ-
 τὸ χωρίον ἐρχόμενος ἐρᾷ τῆς Ἀνθείας σφοδρὸν ἔρωτα.
 Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐπειρᾶτο λανθάνειν· τελευταῖον δὲ
 λέγει τῷ αἰπόλῳ τὸν ἔρωτα καὶ πολλὰ ὑπισχνεῖτο συγ-
 5 κρύψαντι. Ὁ δὲ τῷ μὲν Μοίριδι συντίθεται, δεδοι-
 κῶς δὲ τὴν Μαντῶ ἐρχεται πρὸς αὐτήν, καὶ λέγει τὸν
 ἔρωτα τὸν Μοίριδος. Ἡ δ' ἐν ὀργῇ γενομένη, πασῶν,
 ἔφη, δυστυχεστάτη γυναικῶν ἐγὼ· τὴν ζῆλῃν περι-
 10 ζομαι, δι' ἣν τὰ μὲν πρῶτα ἐν Φοινίκῃ ἀφρηρέθην ἔρω-
 μένου, νυνὶ δὲ κινδυνεύω τοῦ ἀνδρός. Ἄλλ' οὐ χαι-
 ρουσά γ' Ἀνθεια φανεῖται καλῆ καὶ Μοίριδι· ἐγὼ γάρ
 αὐτὴν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν Τύρῳ πράξομαι δίκας. Τότε
 μὲν οὖν [τὴν] ἡσυχίαν ἤγαγεν ἀποδημήσαντος δὲ τοῦ
 Μοίριδος, μεταπέμπεται τὸν αἰπόλον καὶ κελεύει λα-
 15 θόντα τὴν Ἀνθειαν εἰς τὸ θασύτατον ἀγαγόντα τῆς
 ὕλης ἀποκτείνει καὶ τούτου μισθὸν αὐτῷ δώσειν ὑπέ-
 σκετο. Ὁ δ' οἰκτερεῖ μὲν τὴν κόρην, δεδοικῶς δὲ
 τὴν Μαντῶ, ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀνθειαν καὶ λέγει τὰ
 κατ' αὐτῆς δεδοίκα. Ἡ δ' ἀνεκώκυσε τε καὶ ἀνω-
 20 ὄρυετο, φεῦ, λέγουσα, τοῦτο τὸ κάλλος ἐπίβουλον ἀμ-
 φοτεροῖς πανταχοῦ· διὰ τὴν ἄκαιρον εὐμορφίαν Ἀβρο-
 κόμης μὲν ἐν Τύρῳ τέθηκεν, ἐγὼ δ' ἐνταῦθα. Ἄλλὰ
 θέομαι σου, Λάμπων αἰπόλε, ὡς μέχρι νῦν εὐσέβησάς,
 ἂν ἀποκτείνης, κὰν ὀλίγον θάψον με τῇ παρακειμένῃ
 25 γῇ καὶ ὀφθαλμοῖς τοῖς ἐμοῖς χεῖρας ἐπίβαλε τὰς σὰς.
 καὶ θάπτων συνεχῆς Ἀβροκόμην κάλει· αὐτὴ γένοιτ' ἂν
 εὐδαίμων ἐμοὶ μεθ' Ἀβροκόμου ταφῇ. Ἔλεγε ταῦτα
 ὁ δ' αἰπόλος εἰς οἶκτον ἔρχεται, ἐννοῶν, ὡς ἀνόσιον
 ἔργον ἐργάσεται, κόρην οὐδὲν ἀδικούσαν ἀποκτείνει
 30 οὗτω καλῆν. Λαθῶν δὲ τὴν κόρην ὁ αἰπόλος, φρονεῦ-
 σαι μὲν οὐκ ἠνέσχετο, φράζει δὲ πρὸς αὐτὴν τάδε·
 Ἀνθεια, οἶδας, ὅτι ἡ θέσποινα Μαντῶ ἐκέλευσέ μοι
 λαθεῖν καὶ φρονεῦσαι σε· ἐγὼ δὲ καὶ θεοὺς δεδιώς καὶ τὸ
 κάλλος οἰκτείρας, βούλομαι σε μᾶλλον ποιῆσαι πόρρω
 35 ποι τῆς γῆς ταύτης, (ὅπως) μὴ μαθοῦσα ἡ Μαντῶ
 ὅτι οὐ τέθηκας, ἐμὲ μᾶλλον κακῶς διαθήσει. Ἡ δὲ
 μετὰ δακρύων λαβομένη τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἔφη, θεοὶ
 καὶ Ἄρτεμι πατρώα, τὸν αἰπόλον ὑπὲρ τούτων τῶν
 ἀγαθῶν ἀμείψασθε· καὶ παρεκάλει πραθῆναι. Ὁ δ'
 40 αἰπόλος λαθόμενος τῆς Ἀνθείας, ὤχετο ἐπὶ τὸν λιμένα·
 εὐρὼν δ' ἐκεῖ ἐμποροῦς ἄνδρας Κιλικίας ἀπέδοτο τὴν
 κόρην καὶ λαθῶν τὴν ὑπὲρ αὐτῆς τιμὴν ἤκεν εἰς τὸν
 ἄγρον. Οἱ δ' ἔμποροι λαθόντες τὴν Ἀνθειαν εἰς τὸ
 πλοῖον ἦγον καὶ νυκτὸς ἐπελευθύνθησαν τὴν ἐπὶ Κι-
 45 λικίας. Ἐναντίῳ δὲ πνεύματι κατεγόμενοι καὶ τῆς
 νεῆς διαρραγείσης, μόλις ἐν σανίσι τινὲς σωθέντες ἐπ'
 αἰγιαλοῦ τινος ἦλθον· εἶγον δὲ καὶ τὴν Ἀνθειαν. Ἦν
 δ' ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῃ ὕλη θασεῖα. Τὴν οὖν νύκτα
 ἐκείνην πλανώμενοι ἐν αὐτῇ [τῇ ὕλῃ] ὑπὸ τῶν περὶ
 50 τὸν Ἰππόβοον τὸν ληστὴν συνελήφθησαν.

113. Ἐν δὲ τούτῳ τις ἤκεν ἀπὸ τῆς Συρίας οἰκέτης παρὰ
 τῆς Μαντούς γράμματα κομίζων τῷ πατρὶ Ἀψύρτῳ
 τάδε· ἔδωκάς με ἀνὴρ ἐν ζένη· Ἀνθειαν δὲ, ἣν μετὰ
 τῶν ἄλλων οἰκετῶν ἐδώρισέ μοι, πολλὰ διαπραξαμένην

capta Meris, vir Mantus, sapissime in agrum veniens de-
 perit Anthiam. Primum celare amorem conatur; tandem
 aperit caparum, multaque pollicetur, ut ne prodatur. Is
 Meridi interim operam suam pollicitus, Manto veritus,
 ipsam adit et Meridis amorem narrat. Quae irata, mu-
 lierum ego, inquit, omnium infelicissima, quae rivalem
 hanc mecum duxerim, per quam in Phœnicia primum
 amatum adolescentem amisi, nunc viri amittendi periculum
 adeo. At non gaudebit Anthia, quod pulchra Meridi vi-
 deatur: graviores enim, quam Tyri, hic mihi pœnas pendet.
 Et tunc quidem iram compressit; sed cum Meris domo
 abesset, accessit caprarium, abductamque in densissimam
 silvam occidere iubet; hujusque se præmium facinoris
 daturam pollicetur. Ille, misericordia puellae captus et
 heram Manto veritus Anthiam adit, et, quae in illam de-
 creta sint, narrat. Illa plorare et lamentari, heu, dicens,
 utrique nostrum ubique insidiosam formam! ob importunam
 pulchritudinem Habrocomes Tyri moritur, hic ego. Sed
 hoc te precor, quod adhuc fecisti, ut et nunc pius erga
 me te præbeas: cum interfeceris, utcumque me vicina
 humo sepeli, manusque meis oculis impone et sepeliens
 Habrocomen identidem voca. O utinam hoc mihi felix
 cum Habroroma funus contigisset! Hæc illa dicente capra-
 rius ad misericordiam adducitur, secum reputans, quam
 impium facinus perpetraturus sit, puellam adeo pulchram
 nil commeritam occidens. Eam igitur caprarius prehensens
 occidere non sustinuit, sed his verbis alloquitur: nosti,
 Anthia, dominam Manto mihi imperasse, ut te prehende-
 rem et occiderem; sed deos reveritus, et formam miseratus,
 te procul ab hac terra vendere malo, ne, si resciverit
 Manto, te mortuam non esse, me in majus malum conjiciat.
 Puella cum lacrimis ejus pedes prensans, di, inquit,
 et tu patria Diana, beneficium hoc caprario rependite,
 hortaturque, ut vendat. Caprarius, Anthiam secum ab-
 ducens, in portum proficiscitur, ibique Cilices mercatores
 nactus puellam venum dedit, acceptoque pretio in agrum
 redit. Mercatores puellam in navem ducunt et per inse-
 quentem noctem in Ciliciam abeunt. Sed adverso vento
 prohibiti et diffracta nave, vix in tabula quadam salvi litus
 quoddam appulerunt, secum habentes Anthiam. Ibi silva
 quaedam erat densa, in qua per illam noctem palantes ab
 Hippoloo latrone capti sunt.

XII. Inter hæc famulus e Syria venerat hæcce literas a
 Manto patri Apsyrtio ferens: virum dedisti mihi in terra
 extranea. Anthiam, quam una cum aliis servitiis dono

κακὰ εἰς ἀγρὸν οἰκεῖν ἐκελεύσαμεν. Ταύτην συνεχῶς ἐν τῷ χωρίῳ θεώμενος ὁ καλὸς Μοῖρις ἐρᾷ· μηκέτι δὲ φέρειν δυναμένη μετεπεμφάμη τὸν αἰπόλον καὶ τὴν κόρην πραθῆναι πάλιν ἐκέλευσα ἐν πόλει τινὶ τῆς Συρίας. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἀβροκόμης, οὐκέτι μένειν ἔκαρτέρει· λαθὼν οὖν τὸν Ἀψυρτον καὶ πάντας τοὺς κατὰ τὸν οἶκον, εἰς ἐπιζήτησιν τῆς Ἀνθείας ἔρχεται. Ἐλθὼν οὖν ἐν τῷ ἀγρῷ ἔθνα μετὰ τοῦ αἰπόλου ἡ Ἀνθεια διέτριβεν, *** ἄγει δὴ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τὸν

10 Λάμπωνα, τὸν αἰπόλον, ᾧ πρὸς γάμον ἐδεδώκει τὴν Ἀνθειαν ἡ Μαντῶ, ἐδεῖτο δὲ τοῦ Λάμπωνος, εἰπεῖν αὐτῷ, εἴ τι οἶδε περὶ κόρης ἐκ Τύρου. Ὁ δ' αἰπόλος καὶ τοῦνομα εἶπεν, ὅτι Ἀνθεια καὶ τὸν γάμον καὶ τὴν εὐσέβειαν τὴν παρ' αὐτοῦ καὶ τὸν Μοίριδος ἔρωτα καὶ

15 τὸ πρόσταγμα τὸ κατ' αὐτῆς καὶ τὴν εἰς Κιλικίαν θδόν· ἔλεγέ ὁ' ὡς αἰεὶ τινος Ἀβροκόμου μέμνηται ἡ κόρη. Ὁ δ' αὐτὸν ὅστις ἦν οὐ λέγει· ἔωθεν δ' ἀναστάς ἤλαυε τὴν ἐπὶ Κιλικίαν ἐπιζῶν Ἀνθειαν εὐρήσειν ἐκεῖ.

II'. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰππόθοον, τὸν ληστήν, ἐκείνης

20 μὲν τῆς νυκτὸς ἔμειναν εὐωχούμενοι· τῇ δ' ἐξῆς περὶ τὴν θυσίαν ἐγίνοντο. Παρασκευάζετο δὲ πάντα καὶ ἀγάλματα τοῦ Ἄρεος καὶ ξύλα καὶ στεφανώματα. Ἔδει δὲ τὴν θυσίαν γενέσθαι τρόπῳ τῷ συνήθει· τὸ μέλλον ἱερεῖον θύεσθαι, εἴτ' ἀνθρωπος, εἴτε βόσκημα

25 εἶη, κρεμάσαντες ἐκ δένδρου καὶ διαστάντες ἠκόντιζον· καὶ ὁπόσοι μὲν ἐπέτυχον, τούτων ὁ θεὸς ἐδόκει δέχεσθαι τὴν θυσίαν· ὁπόσοι δ' ἀπέτυχον, αὐτοὺς ἐξιλάσκοντο· ἔδει δὲ τὴν Ἀνθειαν οὕτως ἱερουργηθῆναι. Ὡς δὲ πάνθ' ἔτοιμα ἦν καὶ κρεμᾶν τὴν κόρην ἤθελον, ψόφος

30 τῆς ὕλης ἠκούετο καὶ ἀνθρώπων κτύπος. Ἦν δ' ὁ τῆς εἰρήνης τῆς ἐν Κιλικίᾳ προσετώς, Περίλαος τοῦνομα, ἀνὴρ τῶν τὰ πρῶτα ἐν Κιλικίᾳ δυναμένων. Οὗτος ἐπέστη τοῖς λησταῖς [ὁ Περίλαος] μετὰ πλήθους πολλοῦ καὶ πάντας τ' ἀπέκτεινε, ὀλίγους δὲ καὶ ζῶντας ἔλαβε.

35 μόνος δ' ὁ Ἰππόθοος ἠδυνήθη διαφυγεῖν ἀράμενος τὰ ὄπλα. Ἐλαβε δὲ τὴν Ἀνθειαν Περίλαος καὶ πυθόμενος τὴν μέλλουσαν συμφορὰν ἠλέησεν· εἶχε δ' ἄρα μεγάλης ἀρχῆν συμφορᾶς ὁ ἔλεος Ἀνθείας. Ἄγει δ' αὐτὴν καὶ τοὺς συλληφθέντας τῶν ληστῶν εἰς Ταρσὸν

40 τῆς Κιλικίας. Ἡ δὲ συνήθης αὐτὸν τῆς κόρης ὄψις εἰς ἔρωτα ἤγαγε καὶ κατὰ μικρὸν ἐαλώκει Περίλαος Ἀνθείας. Ὡς δ' ἤκον εἰς Ταρσὸν, τοὺς μὲν ληστὰς εἰς τὴν εἰρακτὴν παρεδώκε, τὴν δ' Ἀνθειαν ἐθεράπευσεν. Ἦν δ' οὔτε γυνὴ τῷ Περίλῳ, οὔτε παῖδες καὶ περιβολὴ χρημάτων οὐκ ὀλίγη. Ἐλεγεν οὖν πρὸς τὴν

45 Ἀνθειαν, ὡς πάντ' ἂν αὐτὴ γένοιτο Περίλῳ, γυνὴ καὶ δεσπότις καὶ παῖδες. Ἡ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἀντείχεν· οὐκ ἔχουσα δ' ὅ τι ποιήσειε βιαζομένῳ καὶ πολλῷ ἐγκειμένῳ, δέισασα, μὴ καὶ τι τολμήσῃ βιαιότερον συ-

50 κατατίθεται μὲν τὸν γάμον, ἱκετεύει δ' αὐτὸν ἀναμείναι χρόνον ὀλίγον, ὅσον ἡμερῶν τριάκοντα, καὶ ἄχραντον τηρῆσαι· καὶ σκήπτεται· ὁ δὲ Περίλαος πείθεται καὶ ἐπόμνυται τηρήσειν αὐτὴν γάμων ἀγνήν εἰς ὅσον ἂν ὁ χρόνος διέλθῃ.

dederas mihi, ob multa malefacta rus habitatum abire jussi. Hanc ibi continenter visens pulcher Mæris amat. Quod cum ferre diutius non possem, arcessitum caprarium puellam iterum vendere jussi in aliquo Syriae oppido. Ut hæc novit Habrocomes, durare non potuit, quin clam Apsyrton et omnes qui in ædibus erant, ad perquirendam Anthiam discederet. In agrum igitur, ubi illa cum caprario degerat, cum pervenisset, Lamponem, cui Manto Anthiam nuptum dederat, in litus ducit, eumque rogat, ut sibi dicat, si quid de Tyria virgine noverit. Caprarius et nomen, quod Anthia sit et nuptias et suam circa illas religionem, Mæridis amorem et adversus eam mandata et in Ciliciam iter narrat; additque, semper illam Habrocomæ ejusdam meminisse. Ipse, quis sit, non dicit; at prima luce surgens in Ciliciam progreditur, se ibi Anthiam inventurum sperans.

XIII. Hippothous ceterique latrones, tota nocte convivio absumta, insequenti die sacrificando operam dedere. Parata erant omnia, Martiis simulacra, ligna et coronamenta, oportebatque sacrum solito more fieri. Quæcunque immolanda foret hostia, seu homo, seu pecus, hanc arbori appensam procul stantes jaculis petebant; et quotquot attingebant, horum videbatur deus sacrificium accipere, quique aberrarent, iterum supplicabant. Huic sacro Anthia destinata erat. Quam, paratis omnibus, dum arbori appendere volunt, fragor silvæ atque hominum strepitus auditur. Erat paci per Ciliciam servandæ præpositus Perilaus nomine, vir inter primores Ciliciæ. Is cum valida sociorum manu aggressus latrones, omnes occidit, præter paucos, quos vivos cepit. Uni Hippothoo effugere licuit, atque arma auferre. Perilaus cepit Anthiam et quæ passura erat, intelligens, ejus misertus est. Quæ misericordia ingentis infortunii principium fuit Anthiæ. Cum enim eam una cum latronibus, qui simul capti fuerant, Tarsum Ciliciæ urbem duceret, consueto puellæ adspectu in amorem labitur, sensimque captus est. Ut Tarsum ventum est, latrones in carcerem tradidit, et Anthiam devincire obsequio studuit. Neque uxor, neque liberi erant Perilao, sed divitiarum copia non exigua. Anthiæ igitur dicit, sibi eam pro omnibus fore, pro uxore, domina, prole. Illa obstare primum; tum, nil habens, quod urgenti acriusque instanti objiciat, metuens, ne quid violentius audeat, de nuptiis quidem assentitur, orat vero, breve triginta dierum tempus exspectet, et intactam servet. Simulanti Perilaus paret, juratque, intactam servaturum, donec tempus illud præterlapsum sit.

ΙΔ'. Καὶ ἡ μὲν ἐν Ταρσῶ ἦν μετὰ Περιλάου, τὸν χρόνον ἀναμένουσα τοῦ γάμου· ὁ δ' Ἄβροκόμης ἦει τὴν ἐπὶ Κιλικίας ὁδόν· καὶ οὐ πόρρω τοῦ ἀντροῦ τοῦ ληστρικοῦ, (ἀπεπλάνητο γὰρ [καὶ αὐτὸς] τῆς ἐπ' εὐθὺς ὁδοῦ), συντυγχάνει τῷ Ἴπποθῶ ὀπισθισμένῳ. Ὁ δ' αὐτὸν ἰδὼν προστρέχει τε καὶ φιλοφρονεῖται καὶ δεῖται κοινῶν γενέσθαι τῆς ὁδοῦ· ὀρῶ γὰρ σε, ὦ μεράκιον, ὅστις ποτ' εἶ, καὶ ἀρθῆναι καλὸν καὶ ἄλλως ἀνδρικόν· καὶ ἡ πλάνη φαίνεται πάντως ἀδικουμένου. Ἴωμεν οὖν, Κιλικίαν μὲν ἀφέντες, ἐπὶ Καππαδοκίαν καὶ τὸν Πόντον· ἐκεῖ λέγονται γὰρ οἰκεῖν ἄνδρες εὐδαίμονες. Ὁ δ' Ἄβροκόμης τὴν μὲν Ἀνθείας κήτησιν οὐ λέγει, συγκατατίθεται δ' ἀναγκάζοντι τῷ Ἴπποθῶ, καὶ ὄρκους ποιοῦσι συνεργήσειν τε καὶ συλλήψασθαι· ἤλπριζε δὲ καὶ ὁ Ἄβροκόμης ἐν τῇ πολλῇ πλάνῃ τὴν Ἀνθειαν εὐρήσειν. Ἐκεῖνη μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἐπανελθόντες εἰς τὸ ἄντρον, εἴ τι αὐτοῖς ἔτι περιττὸν ἦν, αὐτοῦς καὶ τὸν ἵππον ἀνελάμβανον. Ἦν γὰρ τῷ Ἴπποθῶ ἵππος ἐν τῇ ὕλῃ κρυπτόμενος. γ.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Α'. Τῇ δ' ἐξῆς παρήσαν μὲν Κιλικίαν, ἐποιοῦντο δὲ τὴν ὁδὸν ἐπὶ Μάζακον, πόλιν τῆς Καππαδοκίας μεγάλην καὶ καλήν. Ἐκεῖθεν γὰρ Ἴπποθῶος ἐνενοίει, συλλεξάμενος νεανίσκους ἀμαζώντας, συστήσασθαι πάλιν τὸ ληστήριον. Ἰοῦσι δ' αὐτοῖς διὰ κωμῶν μεγάλειον, πάντων ἦν ἀφρονία τῶν ἐπιτηδείων· καὶ γὰρ ὁ Ἴπποθῶος ἐμπείρως εἶχε τῆς Καππαδοκῶν φωνῆς καὶ αὐτῷ πάντες ὡς οἰκείῳ προσεφέροντο. Διανύσαντες δὲ τὴν ὁδὸν ἡμέρας δέκα εἰς Μάζακον ἔρχονται, χάνταῦθα πλησίον τῶν πυλῶν εἰσποκίσαντο καὶ ἐργασαντο ἑαυτοῦς ἡμερῶν τινων ἐκ τοῦ καμάτου θεραπεῦσαι. Καὶ δὴ εὐωχομενῶν αὐτῶν ἐστέναξεν ὁ Ἴπποθῶος καὶ ἐπεδάκρυσεν· ὁ δ' Ἄβροκόμης ἤρετο αὐτὸν, τίς ἦ αἰτία τῶν δακρῦων. Καὶ ὁς, μεγάλα, ἔφη, τὰμὰ διηγήματα, καὶ πολλὰν ἔχοντα τραγωδίαν. Ἐδέετο Ἄβροκόμης εἰπεῖν, ὑπισχνούμενος καὶ τὰ καθ' αὐτὸν διηγήσασθαι. Ὁ δ' ἀναλαβὼν ἄνωθεν (μόνοι δ' ἐτύγχανον ὄντες), διηγείται τὰ καθ' αὐτόν.

Β'. Ἐγὼ, ἔφη, εἰμὶ τὸ γένος Περίνθου, πλησίον δὲ τῆς Θράκης ἡ πόλις, τῶν τὰ πρῶτα ἐκεῖ δυναμένων· ἀκούεις δὲ καὶ τὴν Πέρινθον, ὡς ἐνδοξος καὶ τοὺς ἄνδρας, ὡς εὐδαίμονες ἐνταῦθα. Ἐκεῖ, νέος ὢν, ἠράσθην μερακίου καλοῦ· ἦν δὲ τὸ μεράκιον τῶν ἐπιχωρίων ὄνομα Ὑπεράνθης ἦν αὐτῷ. ἠράσθη δὲ τὰ πρῶτα ἐν γυμνασίοις διαπαλαίοντα ἰδὼν καὶ οὐκ ἰκαρτέρησα. Ἐορτῆς ἀγομένης ἐπιχωρίῳ καὶ παννυχίδος ἐπ' αὐτῆς, πρόσσειμι τῷ Ὑπεράνθῃ καὶ ἱκετεύω κατοικεῖται· ἀκοῦσαν δὲ τὸ μεράκιον πάντ' ὑπισχνεῖται, κατελεῖξάν με. Καὶ τὰ πρῶτά γε τοῦ ἔρωτος ὁδοποιεῖ φιλήματα καὶ ψαύσματα καὶ πολλὰ παρ'

XIV. Illa Tarsi cum Perilao nuptiarum tempus expectante, Habrocomes iter in Ciliciam prosequitur, nec longe a latronum antro (a recta enim via aberraverat) incidit in Hippothoum armatum. Qui, ut illum vidit, occurrens, blande alloquitur, oratque ut via sibi comes fiat. Video enim te, adolescens, quicumque tandem sis, adspectu pulchrum, alias strenuum. Et omnino ideo videris oberrare quod injuria affectus es. Eamus ergo relicta Cilicia in Cappadociam et Pontum, ibi enim dicunt divites habitare homines. Habrocomes de Anthia investigatione nil quidem aperit Hippothoo, sed instanti assentitur. Convenit ipsis jurejurando de mutua opera et auxilio: sperabat enim Habrocomes, se latius vagando Anthiam inventurum esse. Die illa ad antrum reversi, quod supererat, sese et equum reficiendo, insumserunt: erat enim Hippothoo equus in silva absconditus.

LIBER TERTIUS.

I. Insequenti die Ciliciam reliquerunt, iterque fecerunt Mazacum versus, Cappadociae urbem magnam pulchramque: ibi enim Hippothous in animum induxerat, collectis virenti robore juvenibus, praedonum agmen restituere. Magnos pagos pertranseuntibus, ingens comueatus copia suppetebat: erga Hippothoum enim, Cappadocum linguae peritum, tanquam domesticum omnes se gerebant. Decem diebus perfecto itinere Mazacum perveniunt, ibique prope portas divertuntur, decernuntque, se aliquot dies a labore reficere. In convivio Hippothous suspirat, lacrimatque. Habrocomes quaerit, quae lacrimarum causa? Ille, longa est, inquit, rerum mearum commemoratio, ac tragodiae plena. Habrocomes ad dicendum hortatur, sua se quoque narraturum promittens. Ille altius initium repetens (cum forte soli essent), quae ipsi acciderant, narrat.

II. Ego, inquit, genere Perinthius sum, urbs est Thraciae vicina, e primariis civitatis. Audisti, quam celebris sit Perinthus et cives opulenti. Ibi cum juvenis adhuc essem, amore cujusdam adolescentuli indigenae captus sum, cui nomen Hyperanthae. Cum primum illum in gymnasiis luctantem vidissem, amavi; nec durare potui, quin, cum festum patrium ac pervigilium ageretur, ipsum adirem, oraremque, ut mei miseretur. Ut audivit adolescens, omnia pollicetur misericordia commotus. Primitus amoris gradus fuere oscula, contactus, ac multae a me lacrimae. Tandem potuimus, occasione arrepta, soli una esse, ob eandem aetatem minime suspecti. Longa nobis consuetudo

ἐμοῦ δάχρυα· τέλος δ' ἐδυνήθημεν καιροῦ λαβόμενοι
 γενέσθαι μετ' ἀλλήλων μόνοι καὶ τὸ τῆς ἡλικίας ἀλ-
 λήλοις ἀνύποπτον ἦν. Καὶ χρόνῳ συνῆμεν πολλῶ,
 στέργοντες ἀλλήλους διαφερόντως, ἕως δαίμων τις ἡμῖν
 5 ἐνεμέσθησε. Καὶ ἔρχεται τις ἀπὸ Βυζαντίου, πλησίον
 δὲ τὸ Βυζάντιον τῆ Περίνθῳ, ἀνὴρ τῶν τὰ πρῶτα ἐκεῖ
 δυναμένων, ὃς ἐπὶ πλοῦτῳ καὶ περιουσίᾳ μέγα φρονῶν
 Ἀριστόμαχος ἐκαλεῖτο· οὗτος ἐπιβὰς εὐθὺς τῆ Περίνθῳ,
 ὡς ὑπὸ τινος ἀπεσταλμένος κατ' ἐμοῦ θεοῦ, ὄρᾳ τὸν
 10 Ὑπεράνθην σὺν ἐμοὶ καὶ εὐθὺς ἀλίσκεται, τοῦ μει-
 ρακίου θαυμάσας τὸ κάλλος, πάντα ὄντιν οὖν ἐπάγεσθαι
 δυνάμενον. Ἐρασθεὶς δὲ, οὐκέτι μετριῶς κατέχει τὸν
 ἔρωτα ἀλλὰ τὰ μὲν πρῶτα τῷ μειρακίῳ προσέπεμπεν·
 ὡς δ' ἀδύνατον ἦν αὐτῷ, ὃ γὰρ Ὑπεράνθης διὰ τὴν πρὸς
 15 ἐμὲ εὖνοιαν οὐδένα προσίετο, πείθει τὸν πατέρα αὐτοῦ,
 πονηρὸν ἄνδρα καὶ ἤττονα χρημάτων. Ὁ δ' αὐτῷ
 ἰδίῳ τὸν Ὑπεράνθην, προσφάσει διδασκαλίας· ἔλεγε
 γὰρ εἶναι λόγων τεχνίτης. Παραλαβὼν δ' αὐτὸν, τὰ
 μὲν πρῶτα κατάκλειστον εἶχε, μετὰ τοῦτο δ' ἀπῆρ-
 20 εἰς Βυζάντιον. Εἰπόμην καὶ γὰρ, πάντων καταφρο-
 νήσας τῶν ἐμαυτοῦ, καὶ ὅσα ἐδυνάμην, συνήμην τῷ
 μειρακίῳ· ἐδυνάμην δ' ὀλίγα καὶ μοι φίλημα σπάνιον
 ἐγίνετο καὶ λαλιὰ δυσχερῆς, ἐφρουρούμην γὰρ ὑπὸ
 25 πολλῶν. Τελευταῖον οὐκέτι καρτερῶν, ἐμαυτὸν πα-
 ροζύνας ἐπάνειμι εἰς Πέρηνθον καὶ πάνθ' ὅσα ἦν μοι
 κτήματα ἀποδόμενος, συλλέξας ἀργύριον εἰς Βυζάντιον
 ἔρχομαι, καὶ λαθὼν ξιφίδιον, συνδοκοῦν τοῦτο καὶ τῷ
 Ὑπεράνθῃ, εἴσειμι νύκτωρ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀριστο-
 30 μάχου καὶ εὐρίσκω συγκατακείμενον τῷ παιδί, καὶ
 ὄργῃς πλησθεὶς παῖω τὸν Ἀριστόμαχον καιρίαν.
 Ψυχίας δ' οὐσῆς καὶ πάντων ἀναπαυομένων, ἔξεμι,
 ὡς εἶχον, λαθὼν, ἐπαγόμενος καὶ τὸν Ὑπεράνθην, καὶ
 δι' ἄλλης νυκτὸς ὀδεύσας εἰς Πέρηνθον, εὐθὺς νεὸς ἐπιβὰς,
 οὐδενὸς εἰδότος, ἔπλεον εἰς Ἀσίαν. Καὶ μέχρι μὲν
 35 τινος διηλύετο εὐτυχῶς ὁ πλοῦς· τελευταῖον δὲ κατὰ
 Λέστρον ἡμῖν γενομένοις ἐμπίπτε πνεῦμα σφοδρὸν καὶ
 ἀνατρέπει τὴν ναῦν. Καὶ γὰρ μὲν τῷ Ὑπεράνθῃ συνε-
 νηγόμεν, ὑπὸν αὐτῷ καὶ κουφοτέρην τὴν νῆξιν ἐποιού-
 40 παρεῖθη τῷ κολύμβῳ καὶ ἀποθνήσκει. Ἐγὼ δὲ το-
 σοῦτον ἠδυνήθην τὸ σῶμα διασωθῆαι ἐπὶ τὴν γῆν καὶ
 θάψαι, καὶ πολλὰ δακρύσας καὶ στενάξας, ἀφελὼν
 λείψανα καὶ δυνηθεὶς εὐπορῆσαι που ἑνὸς ἐπιτηδείου
 λίθου, στήλην ἐπέστησα τῷ τάφῳ καὶ ἐπέγραψα εἰς
 45 μνήμην τοῦ δυστυχῶς μειρακίου ἐπιγράμμα παρ' αὐ-
 τὸν ἐκείνον τὸν καιρὸν πλασάμενος·

Ἰππόθοος κλεινῷ τεῦξεν τόδε σῆμ' Ὑπεράνθη,

Ὁὐ τάφον ἐκ θανάτου ἀγαθὸν ἱεροῖο πολίτου

Ἐς βῆθος ἐκ γαίης, ἄνθος κλυτὸν, ὃν ποτε δαίμων

Ἦρπασεν ἐν πελάγει μεγάλου πνεύσαντος ἀήτου.

50 Τοῦντεῦθεν δ' εἰς μὲν Πέρηνθον ἔλθεῖν οὐ διέγνων,
 ἐτράπην δὲ δι' Ἀσίας ἐπὶ Φρυγίαν τὴν μεγάλην καὶ
 Παμφυλίαν· κἀνταῦθα ἀπορία βίου καὶ ἀθυμία τῆς
 συμφορᾶς ἐπέδωκα ἐμαυτὸν ἄλγησθαι. Καὶ τὰ μὲν

fuit mutuo deamantibus, donec deus aliquis invidit. A
 Byzantio, quod non longe a Perintho abest, advenit vir
 inter illic potiores, ob pecuniam et opes elati animi, Aristomachus vocabatur. Is vix Perinthum ingressus, velut ab
 aliquo deorum in me missus, Hyperanthes, qui mecum
 erat, videt, statimque admiratione formæ adolescentuli capitur, quæ quemque valeat allicere. Deperiens non amplius immodicum amorem cohibuit, sed primum puerum
 arcessit; ac nihil proficiens, cum Hyperanthes ob benevolentiam erga me suam neminem admitteret, patri, homini
 nequam, avaroque persuadet, qui illi Hyperanthes tradit, institutionis causam obtendenti, dicebat enim se sermonum
 artificem. Ut accepit, primo inelusum habuit, inde Byzantium abstulit. Sequor ego, meis omnibus posthabitis et,
 quoties licuit, puerum conveni; licuit vero raro: unde infrequentia mihi oscula, difficillimæ colloctiones, multis me
 observantibus. Tandem non amplius ferre valens, me ipsum instigans, Perinthum redeo, et omnibus, quæ possidebam,
 venditis, collecta pecunia, Byzantium revertor, arreptoque gladio, (consilium et Hyperanthes probaverat), noctu
 Aristomachi domum intro et cum puero cubantem invenio, iræque plenus letali vulnere percutio. Per silentium quietis
 cunctis clam statim egressus sum, Hyperanthes abducens et totius noctis itinere Perinthum profectus, statim navem
 conscendens insciis omnibus in Asiam navigavi. Aliquantum in principio felix navigatio fuit: tandem prope Lesbum
 quum essemus vehemens irruit ventus et navem subvertit. Ego cum Hyperanthe natabam, ejusque natationem sublevabam. Sub noctem cum vires ad natandum adolescentulo
 deficerent, moritur. Ego tantum potui corpus usque ad litus servare et humare. Multum lacrimans et ingemiscens, monumentis ablatis, idoneo forte lapide invento, titulum
 sepulcro statui, inscripsique in infelicis pueri memoriam epigramma ex tempore factum:

Claro Hyperanthi hoc monumentum perfecit Hippothous,
 Scpulchrum bonum morte sancti civis [tum]

EX terra in altitudinem; flos inclutus, quem aliquando Fabripuit in mari, gravi procella llante.

Ex eo Perinthum non redire statui, sed per Asiam in Phrygiam majorem et Pamphyliam iter converti. Ibi inopia et
 animi ægritudine coactus, latrocinando me dedi. Primo

πρῶτα ὑπὲρ τῆς ληστηρίου γενόμενος, τὸ τελευταῖον δὲ περὶ Κιλικίαν αὐτὸς συνεστησάμην ληστήριον, εὐδοκιμήσαν ἐπὶ πολὺ, ἕως ἐλήφθησαν οἱ σὺν ἐμοὶ οὐ πρὸ πολλοῦ τοῦ σε ἰδεῖν. Αὐτῆ μὲν ἡ τῶν ἐμῶν διηγή-
 5 μάτων τύχη· σὺ δὲ, ὦ φίλτατε, ἑπέ μοι τὰ ἑαυτοῦ· δῆλος γὰρ εἶ μεγάλη τινὶ ἀνάγκῃ τῇ κατὰ τὴν πλάνην χρώμενος.

Γ'. Λέγει δ' ὁ Ἄβροκόμης, ὅτι Ἐφέσιος καὶ ὅτι ἠράσθη κόρης καὶ ὅτι ἐγγίμεν αὐτὴν καὶ τὰ μαντεύ-
 10 ματα καὶ τὴν ἀποδημίαν καὶ τοὺς πειρατάς καὶ τὸν Ἄψυρτον καὶ τὴν Μαντῶ καὶ τὰ δεσμὰ καὶ τὴν φυγὴν καὶ τὸν αἰπόλον καὶ τὴν μέγρι Κιλικίας δδόν. Ἐτι λέγοντος αὐτοῦ, συνανεθήρησεν ὁ Ἰππόθοος, λέγων, ὦ πατέρες ἐμοὶ, ὦ πατρὶς, ἦν οὐ ποτ' ὄψομαι, ὦ πάντων
 15 μοι Ὑπεράνθη φίλτατε· σὺ μὲν οὖν, Ἄβροκόμη, καὶ ὄψει τὴν ἐρωμένην καὶ ἀπολήψει χρόνῳ ποτέ· ἐγὼ δ' Ὑπεράνθην ἰδεῖν οὐκέτι δυνήσομαι. Λέγων ἐδείκνυε
 ✓ τε τὴν κόμην καὶ ἐπεδάκρυσεν αὐτῇ. Ὡς δ' ἰκανῶς ἐθήρησεν ἀμφοτέροι, ἀποβλέψας εἰς τὸν Ἄβροκόμην
 20 ὁ Ἰππόθοος, ἄλλο, ἔφη, σοὶ ὀλίγου διήγημα παρήλθον οὐκ εἰπῶν πρὸ ὀλίγου τοῦ τὸ ληστήριον ἀλῶναι ἐπέστη τῷ ἄνθρωπῳ κόρη καλὴ πλανωμένη, τὴν ἡλικίαν ἔχουσα τὴν αὐτὴν σοι, καὶ πατρίδα ἔλεγε τὴν σὴν· πλέον γὰρ οὐδὲν ἔμαθον· ταύτην ἔδοξε τῷ Ἄρει θῦσαι· καὶ δὴ
 25 πάντ' ἦν παρεσκευασμένα καὶ ἐπέστησαν οἱ διώκοντες· καγὼ μὲν ἐξέφυγον, ἡ δ' οὐκ οἶδα ὅ τι ἐγένετο. Ἦν δὲ καλὴ πάνυ, Ἄβροκόμη, καὶ ἐσταλένη λιτώς, κόμη ξανθὴ, χαρίεντες ὀφθαλμοί. Ἐτι λέγοντος αὐτοῦ ἀνεβόησεν Ἄβροκόμης, τὴν ἐμὴν Ἄνθειαν ἐύρακας,
 30 Ἰππόθοε· ποῦ δ' ἄρα καὶ πέφυγε; τίς δ' αὐτὴν ἔχει γῆ; ἐπὶ Κιλικίαν τραπίωμεθα, ἐκείνην ζητήσωμεν, οὐκ ἐστὶ πόρρω τοῦ ληστηρίου. Ναί, πρὸς αὐτοῦ σε ψυχῆς Ὑπεράνθους, μὴ με ἐκὼν ἀδικήσης, ἀλλ' ἴωμεν ἔπου
 35 θουσι πάντα ποιήσιν· ἔλεγε δὲ ἀνθρώπους δεῖν ὀλίγους συλλέξασθαι πρὸς ἀσφάλειαν τῆς δδοῦ. Καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις ἦσαν, ἐνοσοῦντες ὅπως ὀπίσω τὴν εἰς Κιλικίαν ἐλεύσονται· τῇ δ' Ἄνθειᾳ αἱ τριάκοντα παρεληλύθησαν ἡμέραι καὶ παρεσκευάζετο τῷ Περιλάῳ τὰ περὶ τὸν
 40 γάμον καὶ ἱερεῖα κατήγετο ἐκ τῶν χωρίων. Πολλὴ δ' ἡ τῶν ἄλλων ἀφρονία· συμπαρήσαν δ' αὐτῷ οἱ τ' οἰκεῖοι καὶ συγγενεῖς· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν πολιτῶν συνεωράζον τὸν Ἄνθειας γάμον.

Δ'. Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ, ὅθ' ἡ Ἄνθεια ληφθεῖσα ἐκ τοῦ
 45 ληστηρίου, ἦλθεν εἰς τὴν Ταρσὸν πρεσβύτες Ἐφέσιος ἰατρός τὴν τέχνην, Εὐδόξος τούνομα· ἔχε δὲ ναυαγία περιπεσιῶν εἰς Αἴγυπτον πλέων. Οὗτος ὁ Εὐδόξος περιφέρει μὲν καὶ τοὺς ἄλλους ἄνδρας, ὅσοι Ταρσειῶν εὐδοκιμώτατοι, οὐ μὲν ἐσθῆτας, οὐς δ' ἀργύριον αἰτῶν,
 50 διηγούμενος ἐκάστις τὴν συμφορὰν· προσῆλθε δὲ καὶ τῷ Περιλάῳ, καὶ εἶπεν ὅτι Ἐφέσιος καὶ ἰατρός τὴν τέχνην. Ὁ δ' αὐτὸν λαβὼν ἄγει πρὸς τὴν Ἄνθειαν, ἡσθήσεσθαι νομίζων ἄνδρὶ ὀφθίνει Ἐφέσιῳ. Ἡ δ' ἐπιλοφρανεῖτό τε τὸν Εὐδόξον καὶ ἀνεπυθνάετο, εἰ τι

latrocinii comes factus, tum in Cilicia ipse praedonum ag-
 mine constituto clarus admodum fuit; donec, qui mecum
 erant, capti sunt non multo antequam te vidissem. Haec
 narrationum mearum fortuna; nunc tu, amice et tuam narra-
 5 videris enim magna quadam necessitate ductus vagari.

III. Habrocomes se Ephesium esse dicit, puellam amasse
 et duxisse, vaticinia, peregrinationem, piratas, Apsyrturn,
 Manto, vincula, fugam, caprarium et usque Cilicium iter.
 Illo adhuc loquente, Hippothous collacrimavit, o parentes,
 inquiring, o patria, vos numquam adspiciam, o mihi omnium
 carissime Hyperanthe. Tu quidem, Habrocoma, videbis
 tandem, quam amas, et aliquando recuperabis. At ego
 Hyperanthem videre nunquam potero. Haec dicens Hyper-
 15 anthis comam ostendit, et super illa flevit. Postquam
 ambo affatim collacrimassent, Hippothous, Habrocomen
 respiciens, Aliquid tibi fere, inquit, narrando praeterii: non
 enim dixi, paulo ante quam caperentur latrones, ad an-
 20 trum advenisse errantem puellam pulchram, parem tuae
 aetatem habentem, patriamque tuam nominasse: nil ultra
 didici. Hanc decrevimus Marti immolare et parata quidem
 omnia erant, cum supervenere, qui persequabantur; ego
 aufugi, quid illa factum sit, ignoro. Sed omnino pulchra
 erat, o Habrocoma, simplicem induta vestem, coma flava,
 25 oculi venusti. Illo etiam loquente exclamavit Habrocomes,
 meam vidisti Anthiam, Hippothoë. Quonam aufugit? quae
 illam terra habet? Ciliciam revertamur, illam quasituri:
 non longe abest a latronum antro. Per Hyperanthis ani-
 30 mam, te precor, ne mihi volens injurius sis; sed eamus,
 ubi invenire Anthiam possimus. Hippothous omnia se
 facturum promittit: nonnullos colligendos esse homines dicit
 ad itineris securitatem. Dum illi agitant, quo modo in
 Ciliciam regrederentur, Anthia jam triginta dies praeterie-
 rant et Perilao parabantur nuptiales victimae, ab agro ab-
 35 ductae: magna porro aliarum rerum paratur copia. Fami-
 liares ei simul et cognati aderant; et e civibus multi con-
 venerant ad celebrandas nuptias Anthiae.

IV. Eo tempore, quo Anthia e latronum manibus erepta
 Tarsum venerat, ibi forte e naufragio pervenerat senex qui-
 45 dam Ephesius medicus, Endoxus nomine qui Aegyptum
 versus iter in animo habuerat. Ille Endoxus, et ceteros
 Tarsensium nobilissimos adiens vestem et argentum petebat,
 omnibus infortunium narrans, et ad Perilaum venit, dicit
 se Ephesium, se medicum esse. Perilaus eum ad Anthiam
 adducit, pergratum ei fore existimans, si Ephesium homi-
 50 nem vidisset. Illa Endoxum comiter allocuta, si quid sibi

περὶ τῶν αὐτῆς λέγειν ἔχοι· οὐδὲν ἐπίστατο, μακρᾶς αὐτῷ τῆς ἀποδημίας τῆς ἀπ' Ἐφέσου γεγεννημένης· ἀλλ' οὐδὲν ᾔστων ἔχαιρεν αὐτῷ ἡ Ἄνθεια, ἀναμιμνησκομένη τῶν οἴκοι. Καὶ δὴ συνήθης τ' ἐγεγονέη τοῖς κατὰ τὴν οἰκίαν καὶ εἰσῆει παρ' ἕκαστα πρὸς τὴν Ἄνθειαν, πάντων ἀπολαύων τῶν ἐπιτηδείων, αἰεὶ δεόμενος αὐτῆς εἰς Ἐφεσον παραπεμφθῆναι· καὶ γὰρ καὶ παῖδες ᾔσαν αὐτῷ καὶ γυνή.

Ε'. Ὡς οὖν πάντα τὰ περὶ τὸν γάμον ἐκτετέλεστο τῷ Περιλάῳ, ἐφειστήκει δ' ἡ ἡμέρα, δεῖπνον μὲν αὐτοῖς πολυτελὲς ἠτοίμαστο καὶ ἡ Ἄνθεια ἐκεκοσμητο κόσμῳ νυμφικῷ. Ἐπαύετο δ' οὔτε νύκτωρ οὔτε μεθ' ἡμέραν διακρύουσα ἀλλ' αἰεὶ πρὸ ὀφθαλμῶν εἶχεν Ἀβροκόμην. Ἐνενοεῖτο δ' ἅμα πολλὰ, τὸν ἔρωτα, τοὺς ὄρκους, τὴν πατρίδα, τοὺς πατέρας, τὴν ἀνάγκην, τὸν γάμον. Καὶ δὴ καθ' αὐτὴν γενομένη, καιροῦ λαβομένη, σπαράξασα τὰς κόμας, ὧ πάντ' ἀδικος ἐγώ, φησὶ, καὶ ποιηρᾶ, ὡς οὐχὶ τοῖς ἴσοις Ἀβροκόμην ἀμείβομαι. Ὁ μὲν γὰρ ἴν' ἐμὸς ἀνήρ μείνη καὶ δεσμὰ ὑπομένει καὶ βασάνους καὶ ἴσως που καὶ τέθνηκεν· ἐγὼ δὲ καὶ ἐκείνων ἀμνημονῶ καὶ γαμοῦμαι ἢ δυστυχῆς καὶ τὸν ὑμέναιον ἄσει τις ἐπ' ἐμοὶ καὶ ἐπ' εὐνήν ἀφίξομαι τὴν Περιλάου. Ἄλλ', ὧ φιλάττη μου πασῶν Ἀβροκόμου ψυχῆ, μηδὲν τι ὑπὲρ ἐμοῦ λυπηθῆς, οὐ γὰρ ἂν τοῖ' ἐκούσα ἀδικήσαιμί σε· ἐλεύσομαι, καὶ μέχρι θανάτου μέναισα νύμφη σή. Ταῦτ' εἶπε, καὶ ἀφικομένῳ παρ' αὐτὴν τοῦ Εὐδόξου τοῦ Ἐφεσίου ἱατροῦ, ἀπαγαγούσα αὐτὸν ἐπ' οἰκημᾶ τι ἡρεμαῖον προσπίπτει τοῖς γόνασιν αὐτοῦ καὶ ἱκετεύει μηδενὶ κατεπιεῖν τῶν βρηθησομένων μηδὲν καὶ ὀρκίζει τὴν πάτριον θεᾶν Ἄρτεμιν, ζυμπράξειν πάντα ὅσ' ἂν αὐτοῦ δεηθῆ. Ἀνίστησιν αὐτὴν ὁ Εὐδόξος πολλὰ ὀρηνούσας καὶ θαρρεῖν παρεκάλει καὶ ἐπώμυνε, πάντα ποιήσειν ὑπισχνούμενος. Λέγει δὴ αὐτῷ τὸν Ἀβροκόμου ἔρωτα καὶ τοὺς ὄρκους τοὺς πρὸς ἐκείνον, καὶ τὰς περὶ τῆς σωφροσύνης συνθήκας· καὶ, εἰ μὲν ἦν ζῶσας, ἔφη, με ἀπολαθεῖν ζῶντα Ἀβροκόμην ἢ λαθεῖν ἀποδράσαν ἐντεῦθεν, περὶ τούτων ἂν ἐβουλεύομην· ἐπειδὴ δ' ὁ μὲν τέθνηκε, φυγεῖν δ' ἀδύνατον καὶ τὸν μέλλοντα ἀμύχανον ὑπομεῖναι γάμον· οὔτε γὰρ τὰς συνθήκας παραβήσομαι τὰς πρὸς Ἀβροκόμην, οὔτε τὸν ὄρκον ὑπερόψομαι· σὺ τοίνυν βοήθῃς ἡμῖν γενοῦ, φάρμακον εὐρὼν ποθὲν, ὃ κακῶν με ἀπαλλάξει τὴν κακοδαίμονα. Ἔσται δ' ἀντὶ τούτων σοι πολλὰ μὲν καὶ παρὰ τῶν θεῶν, οἷς ἐπέυξομαι καὶ πρὸ τοῦ θανάτου πολλὰκίς ὑπὲρ σοῦ· αὐτῆ δέ σοι καὶ ἀργύριον δώσω καὶ τὴν παραπομπὴν ἐπισκευάσω. Δυνήσῃ δὲ πρὸ τοῦ πυθέσθαι τινὰ ἐπιβάς νεὼς τὴν ἐπ' Ἐφέσου πλεῖν· ἐκεῖ δὲ γενόμενος, ἀναζητήσας τοὺς γονεῖς Μεγαμήδῃ τε καὶ Εὐίππῃ, ἀγγελλε αὐτοῖς τὴν ἐμὴν τελευτὴν καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν ἀποδημίαν καὶ ὅτι Ἀβροκόμης ἀπόλωλε [λέγει]. Εἰπούσα τῶν ποδῶν αὐτοῦ προὐκλίετο καὶ ἔδειτο μηδὲν ἀντεπιεῖν αὐτῇ, δοῦναι τε τὸ φάρμακον. Καὶ προκομίσασα εἰκοσι μᾶς ἀργυρίου, περιδέραιά θ' αὐτῆς, (ἦν δ' αὐτῇ πάντα ἄφρονα, πάντων γὰρ ἐξουσίαν εἶχε

de suis dicendum habeat, rogat. Is se nihil scire, diu ab Epheso peregre agentem. Nihilo tamen minus læta de illo fuit Anthia, rerum domesticarum recordans. Itaque jam et familiarium consuetudine utebatur et identidem Anthiam adibat, et omnibus ad vitam necessariis fruebatur: orabat vero eam semper, ut Ephesum mitteretur; erant quippe ei uxor liberique.

V. Ubi omnia, quæ ad nuptias spectarent, Perilao perfecta fuere, instabatque dies, cœna opipare ei apparatur et Anthia nuptialibus ornamentis exornatur. Ei nec noctu, nec interdiu ulla a lacrimis quies; semper oculis obversabatur Habrocomes, multaque simul in mentem veniebant, amor, jusjurandum, patria, parentes, necessitas, nuptiæ. Occasione arrepta seorsum concedens, capillosque discindens, o me, inquit, omnino iniquam et scelestam! Non parem Habrocomæ vicem reddo. Ille enim, ut viri mihi fidem servet, vincula et supplicium omne sustinet et forsitan mortuus est. Ego vero horum oblita nubo misera, hymenæum de me aliquis canet, Perilai lectum attingam? At o mihi omnium carissima Habrocomæ anima, ne afflicteris mei causa: nunquam enim injuria te afficiam volens. Adibo te, usque ad mortem sponsæ fide servata. Cum hæc dixisset, Eudoxus Ephesium medicum accedentem sensim in semotum cubiculum abduxit, ibique ad illius genua procidens, supplicat, nemini detegat eorum, quæ dictura sit, quidquam, adjuratque per patriam deam Dianam, quæcunque ab ipso petat, faciat. Eudoxus fuse lacrimantem erigit, bonoque esse animo jubet, seque omnia facturum jurejurando promittit. Illa Habrocomæ amorem narrat, datumque illi jusjurandum servandæque pudicitiae sponsionem. Quod si mihi vivæ liceret, inquit, vivum Habrocomen recuperare, vel hinc clam aufugere, de hisce sane consulere; postquam vero ille occidit, neque ego fugere possum et constitutas in hunc diem nuptias inire nullo modo possum, nec enim promissa Habrocomæ facta transgrediar, neque jusjurandum contemnam; tu nobis adjutor esto, venenum alicunde quærens, quod me miseram liberet malis. Multa tibi pro eo dona et dii dabunt, quos sæpius pro te ante mortem orabo, ipsaque pecuniam tibi dabo et viaticum parabo, poterisque, antequam quis audiat quidquam, consensa nave Ephesum navigare; quo ubi adveneris, parentes meos Megamedem et Evippam perquires, meuni illis obitum nuntiabis et quæcunque peregre agenti evererunt, utque Habrocomes periiit. His dictis, ejus pedibus provoluta supplicabat, ne denegaret sibi venenum; proferensque viginti argenti minas, insuper et monilia (omnia enim illi

τῶν Περιλάου) δίδωσι τῷ Εὐδόξῳ. Ὁ δὲ βουλευ-
 σάμενος πολλὰ καὶ τὴν κόρην οἰκτείρας τῆς συμφορᾶς
 καὶ τῆς εἰς Ἐφεσον ἐπιθυμῶν ὀδοῦ καὶ τοῦ ἀργυρίου
 καὶ τῶν δούρων ἠττώμενος, ὑπισχνεῖται δώσειν τὸ φάρ-
 5 μακον, καὶ ἀπῆει κομιῶν. Ἦ δ' ἐν τούτῳ πολλὰ κα-
 ταθρηνεῖ, τὴν δ' ἠλικίαν κατοδυρομένη τὴν ἑαυτῆς καὶ
 ὅτι μέλλοι πρὸ ὄρας ἀποθανεῖσθαι λυπούμενη· πολλὰ
 δ' Ἀβροκόμην, ὡς παρόντα ἀνεκάλει. Ἐν τούτῳ ὀλί-
 γον διαλιπὼν ὁ Εὐδόξος ἔρχεται κομιζῶν θανάσιμον μὲν
 10 οὐκ ἄρμακον, ὑπνωτικὸν δὲ, ὡς μήτε τι παθεῖν τὴν
 κόρην καὶ αὐτὸν ἐφοδῶν τυχόντα ἀνασωθῆναι. Λα-
 θροῦσα δ' ἤ Ἀνθεια καὶ πολλὴν γνοῦσα χάριν, αὐτὸν ἀπο-
 πέμπει. Καὶ ὁ μὲν εὐθὺς ἐπιβὰς νεὸς ἐπανήχθη· ἡ δὲ
 καιρὸν ἐπιτήδειον ἐζητεῖ πρὸς τὴν πόσιν τοῦ φαρμάκου.

15 Γ'. Καὶ ἤδη μὲν νύξ ἦν, παρεσκευάζετο δ' ὁ θάλα-
 μος καὶ ἦγον οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταχμένοι τὴν Ἀνθειαν
 ἐξάγοντες· ἡ δ' ἄκουσα μὲν καὶ δεδακρυμένη ἐζήτει, ἐν
 τῇ χειρὶ κρύπτουσα τὸ φάρμακον· καὶ ὡς πλησίον τοῦ
 θαλάμου γίνεται, οἱ οἰκεῖοι ἀνευφήμησαν τὸν ὑμέναιον·
 20 ἡ δ' ἀνωδύρετο καὶ δάκρυεν, οὕτως ἐγὼ, λέγουσα,
 πρότερον ἡγόμην Ἀβροκόμῃ νυμφίῳ καὶ παρέπεμπεν
 ἡμᾶς πῦρ ἐρωτικὸν καὶ ὑμέναϊος ἤθετο ἐπὶ γάμοις εὐ-
 δαίμοσι. Νυνὶ δὲ τί ποιήσεις, Ἀνθεια; ἀδικήσεις
 25 Ἀβροκόμην τὸν ἄνδρα, τὸν ἐρώμενον, τὸν διὰ σὲ τεθνη-
 κότα; οὐκ οὕτως ἀνανδρος ἐγὼ, οὐδ' ἐν τοῖς κακοῖς
 δειλῆ. Δεδόχθω ταῦτα, πίνωμεν τὸ φάρμακον·
 Ἀβροκόμην εἶναι μοι δεῖ ἄνδρα, ἐκεῖνον καὶ τεθνηκότα
 βούλομαι. Ταῦτ' ἔλεγε καὶ ἤγετο εἰς τὸν θάλαμον.
 30 Καὶ δὴ μόνῃ μὲν ἐγεγονέει· ἔτι δὲ Περιλαὸς μετὰ τῶν
 φίλων εὐωχεῖτο. Σκηψαμένη δὲ τῇ ἀγωνίᾳ ὑπὸ δόψους
 κατελιγθῆναι, ἐκέλευσεν αὐτῇ τινι τῶν οἰκετῶν ὕδωρ
 ἐνεγκεῖν, ὡς δὴ πιομένη· καὶ δὴ κομισθέντος ἐκπώματος,
 λαβοῦσα, οὐδενὸς ἔνδον αὐτῇ παρόντος ἐμβάλλει τὸ
 φάρμακον καὶ δακρύσασα, ὡ φιλάτου, φησίν, Ἀβρο-
 35 κόμου ψυχῇ, ἰδοῦ σοι τὰς ὑποσχέσεις ἀποδίδωμι καὶ
 ὀδὸν ἔρχομαι τὴν παρὰ σέ, δυστυχῆ μὲν ἀλλ' ἀναγ-
 καίαν· καὶ δέγου με ἄσμενος καὶ μοι παρέχε τὴν ἐκεῖ
 μετὰ σοῦ δίαίταν εὐδαίμονα. Εἰποῦσα ἐπιε τὸ φάρ-
 40 μακον καὶ εὐθὺς ὑπνος τ' αὐτὴν κατεῖχε καὶ ἐπιπτεν εἰς
 γῆν καὶ ἐποίηε τὸ φάρμακον, ὅσ' εἶδονατο.

Ζ'. Ὡς δ' εἰσηλθεν ὁ Περιλαὸς, εὐθὺς ἰδὼν τὴν Ἀν-
 45 θειαν κειμένην ἐξεπλάγη καὶ ἀνεβόησε, θόρυβός τε
 πολλὸς τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν ἦν καὶ πάθη συμμιγῆ, οἰ-
 μοιγῆ, φόβος, ἔκπληξις· οἱ μὲν ἥκτερον τὴν δοκοῦσαν
 τεθνηκέναι, οἱ δὲ συνήχοντο Περιλάῳ, πάντες δ' ἐθρή-
 νουν τὸ γεγονός. Ὁ δὲ Περιλαὸς τὴν ἐσθῆτα περιρ-
 ρηξάμενος, ἐπιπεσὼν τῷ σώματι, ὡ φιλάτῃ μοι κόρη,
 φησίν, ὡ πρὸ τῶν γάμων καταλιπούσα τὸν ἐρώντα,
 ὀλίγαις ἡμέραις νύμφη Περιλάου γενομένη, εἰς ὅδον σε
 50 θάλαμον, τὸν τάφον, ἄζομεν, εὐδαίμονα ἄρα ὅστις ποθ'
 Ἀβροκόμης, ἦν· μακάριος ἐκεῖνος ὡς ἀληθῶς, τηλι-
 καῦτα παρ' ἐρωμένης λαβὼν δῶρα. Ὁ μὲν τοιαῦτ'
 ἐθρήνει· περιβεβλήκει δ' ἄπασαν καὶ ἠσπάζετο χειρᾶς
 τε καὶ πόδας, νύμφη, λέγων, ἀθλία, γύναι δυστυχέσ-

abundabant, penes quam omnes erant Perilai divitiæ) Eu-
 doxo tradidit. Ille multa versans animo, puellæ infortu-
 nium miseratur, redeundi Ephesum valde cupidus, pecunie
 munerumque avidissimus, venenum se daturum promittit,
 disceditque id allaturus. Interea illa multa loget, ætatem
 suam, immaturumque fatum deplorans et identidem Ha-
 brocomen, ac si adesset, invocans. Non diu moratus Eu-
 doxus affert venenum, nequaquam letale, sed somnificum,
 ut neque puella quid pateretur et ipse viaticum nactus eva-
 deret. Anthia, accepto medicamento, maximam illi gra-
 tiam habens dimittit; qui statim navem conscendens solvit.
 Illa idoneum bibendo medicamento tempus quærebat.

VI. Jamque nox erat, parabaturque thalamus, cum ii,
 quibus ea cura mandata fuerat, veniunt et educunt Anthi-
 am. Quæ invita lacrimansque egreditur, venenum manu
 abscondens. Et ubi thalamum accedit, necessarii, hyme-
 næum canentes, leto omine prosecti sunt. Lamentabatur
 tamen illa et lacrimabat, Primum, inquit, Habrocomæ
 sponso ducta fui, nos amoris fax comitata est, canebatur
 hymenæus in felices nuptias. Nunc quid ages, Anthia?
 Injuriane fueris Habrocomæ viro, amanti, tui causa mor-
 tuo? Non adeo mollis sum, neque in malis pavida. Decreta
 sint hæc, venenum bibam, Habrocomen meum esse virum
 oportet, illum et mortuum volo. Hæc fata ducitur in tha-
 lamum, ubi sola paululum fuit, Perilao adhuc cum amicis
 discumbente. Simulans igitur, se ob angorem siti correptam,
 aliquem e famulis aquam afferre jubet, velut bibitura;
 allatumque poculum sumens, cum nemo adesset, injicit
 medicamentum, obortisque lacrimis, o carissima, inquit,
 Habrocomæ anima, en tibi promissa persolvo, atque ad te
 iter ingredior, infelix illud quidem, sed necessarium: recipe
 me lubens, mihi que præstes tecum istic vitam beatam
 agere. His dictis, bibit medicamentum: quo vires suas
 omnes exercente, somno correpta subito concidit.

VII. Perilau intrans, ut Anthiam vidit jacentem, atto-
 nitus exclamat, turba multa domi fit, commixtaque ægri-
 tudo, ploratus, timor, stupor. Illi mortuam, quæ vide-
 batur, miserabantur, hi Perilai vicem dolebant, omnesque
 infortunium lamentabantur. Perilau, scissa veste super
 corpus procumbens, o carissima, inquit, mihi puella, quæ
 ante nuptias amatorem reliquisti, paucos dies Perilai sponsa.
 Eheu, in qualem te thalamum, in sepulcrum deducemus!
 Felix ille, quicumque is fuit, Habrocomes. Beatus ille vere,
 qui talia ab amica accepit munera! Is ita querebatur, am-
 plexatusque totam, manus pedesque osculabatur, dicens,
 o infelix sponsa, uxor infelicio! Ornavit inde illam multam

τέρα. Ἐκόσμηι δ' αὐτὴν, πολλὴν ἐσθῆτα ἐνδύων, πὸν δὲ περιβείεις χρυσόν· καὶ οὐκέτι φέριον τὴν θῆαν, ἡμέρας γενομένης ἐνθήμενος κλίνη τὴν Ἀνθειαν, (ἢ δ' ἔχειτο ἀναισθητοῦσα,) ἦγεν εἰς τοὺς πλησίον τῆς πόλεως τάφους· κἀνταῦθα κατέθετο ἐν τιμῇ οἰκήματι, πολλὰ μὲν ἐπισφάζας ἱερεῖα, πολλὴν δ' ἐσθῆτα καὶ κόσμον ἄλλον ἐπικαύσας.

Η'. Ὁ μὲν ἐκτελέσας τὰ νομιζόμενα ὑπὸ τῶν οἰκείων εἰς τὴν πόλιν ἀνήγετο· καταλειφθεῖσα δ' ἐν τῷ τάφῳ ἡ Ἀνθεια, ἑαυτῆς γενομένη καὶ συνεῖσα, ὅτι μὴ τὸ φάρμακον θανάσιμον ἦν, στενάζασα καὶ δακρύσασα, ὡ ψευδάμενόν με τὸ φάρμακον, φησίν, ὡ κωλύσων δδεῦσαι πρὸς τὸν Ἀβροκόμην ὁδὸν εὐτυχή. Ἐσφάλην ἄρα (πάντα καινὰ,) καὶ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ θανάτου. Ἄλλ' ἐνεστί γε ἐν τῷ τάφῳ μείναςαν τὸ ἔργον ἐργάσασθαι τοῦ φαρμάκου λιμῶ. Οὐ γὰρ ἂν ἐντεῦθεν μέ τις ἀνέλοιτο, οὐδ' ἂν ἐπίδοιμι τὸν ἥλιον, οὐδ' [ἂν] εἰς φῶς ἐλεύσομαι. Ταῦτ' εἰποῦσα ἔκαρτέρει, τὸν θάνατον προσδεχομένη γενναίως. Ἐν δὲ τούτῳ νυκτὸς ἐπιγενομένης λησταί τινες, μαθόντες, ὅτι κόρη τέθαπται πλουσίως καὶ πολλὸς μὲν αὐτῇ κόσμος συγκατάκειται γυναικεῖος, πολλὸς δ' ἄργυρος καὶ χρυσός, ἤλθον ἐπὶ τὸν τάφον καὶ ἀναρρήξαντες τοῦ τάφου τὰς θύρας, εἰσελθόντες τὸν τε κόσμον ἀηροῦντο καὶ τὴν Ἀνθειαν ζῶσαν ὄρῳσι· μέγα δὲ καὶ τοῦτο κέρδος ἡγοούμενοι ἀνίστων τ' αὐτὴν καὶ ἄγειν ἐβούλοντο. Ἡ δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν προκυλιωμένη πᾶλλ' ἐδέϊτο, ἄνδρες, οἵτινές ποτ' ἐστὲ, λέγουσα, τὸν μὲν κόσμον τοῦτον ἅπαντα, ὅστις ἐστὶ καὶ ἅπαντα τὰ συνταφέντα λαθόντες κομίζετε, φείσασθε δὲ τοῦ σώματος. Δυσὶν ἀνάκειμαι θεοῖς, Ἐρωτι καὶ Θανάτῳ· τούτοις ἐάσατε σχολάσαι με. Ναὶ πρὸς θεῶν αὐτῶν τῶν πατρῶων ὑμῖν, μὴ με ἡμέρα δείξητε, τὴν ἄξια νυκτὸς καὶ σκότους δυστυχῶσαν. Ταῦτ' ἔλεγεν· οὐκ ἔπειθε δὲ τοὺς ληστὰς, ἀλλ' ἐξαγαγόντες αὐτὴν τοῦ τάφου κατήγαγον ἐπὶ θάλατταν καθ' ἐνθήμενοι σκάφει τὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀνήγοντο· ἐν δὲ τῷ πλοίῳ ἐθεράπευον αὐτὴν καὶ θαρρεῖν παρεκάλουν. Ἡ δ' ἐν οἴοις κακοῖς ἐγεγόνει πάλιν ἐννοήσασα, θρηνοῦσα καὶ ὀδυρομένη, Πάλιν, ἔφησε, λησταί, καὶ θάλαττα, πάλιν αἰγμάλωτος ἐγώ· ἀλλὰ νῦν δυστυχέστερον, ὅτι μὴ μεθ' Ἀβροκόμου. Τίς με ἄρα ὑποδέξεται γῆ; τίνας δ' ἀνθρώπους ὄψομαι; μὴ Μοῖριν ἔτι, μὴ Μαντῶ, μὴ Περίλαον, μὴ Κιλικίαν· ἔλοιδμι δὲ, ἔνα δὴ κἂν τάφον Ἀβροκόμου μόνον ὄψομαι. Ταῦθ' ἐκάστοτε ἐδάκρυε καὶ αὐτὴ μὲν οὐ ποτὸν, οὐ τροφὴν προσέτετο, ἠνάγκασον δ' οἱ λησταί. Καὶ οἱ μὲν ἀνύσαντες ἡμέρας οὐκ ὀλίγαις τὸν πλοῦν, κατήσαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν κἀνταῦθα ἐξεβίβασαν τὴν Ἀνθειαν καὶ διεγνώσαν ἐκ τοῦ πλοῦ παραδοῦναι τισιν ἐμπόροις.

Θ'. Ὁ δὲ Περίλαος μαθὼν τὴν τοῦ τάφου διορυγὴν καὶ τοῦ σώματος ἀπώλειαν, ἐν πολλῇ καὶ ἀκατασχέτῳ λύπῃ ἦν. Ὁ δ' Ἀβροκόμης ἐξήτει καὶ ἐπολυπραγμόνει, εἴ τις ἐπίσταιτο κόρην ποθὲν ξένην αἰγμάλωτον μετὰ ληστῶν ἀγβεῖσαν. Ὡς δ' οὐδὲν εὔρεν, ἀποκαμῶν

induens vestem, multoque auro redimens; nec adspectum diutius sustinens, ut illuxit, lecto imposuit Anthiam, quæ jacebat sensus omnino expers, ad vicina urbi sepulcra duxit, ibique in hypogæo quodam reposuit, multas mactavit hostias, multamque vestem ornatumque alium cremavit.

VIII. Justis peractis a familiaribus in urbem reductus fuit. Anthia, in sepulcro relicta, cum ad se redisset, sensit, non fuisse letale medicamentum. Suspirans lacrimansque, o fallax, inquit, medicamentum, quod me, quo minus ad Habrocomen felix iter perficerem, vetuit. At frustrata est me (quod plane novum) et moriendi cupiditas. Sed fame licet veneni opus perficere in sepulcro manenti. Nemo enim hinc me auferet; nec solem adspiciam, neque in lucem veniam. His dictis, mortem constanter et fortiter operiebatur. Interea sub noctem cum latrones quidam sepultam fuisse magnifice puellam rescivissent, multumque muliebris cultus, aurique et argenti conjectum, ad tumulum veniunt, diffractisque foribus intrant, ornatumque auferunt et Anthiam vivam videntes, magnum et id lucrum existimantes, erigunt et abducere volunt; cum illa pedibus ipsorum provoluta obsecrat, viri, quicumque estis, inquires, cultum hunc omnem, omniaque hic mecum conjecta sumite, auferite, at corpori parcite. Duobus sacra sum diis, Amori et Morti; his me devotam permittite. Per patrios vestros deos adjuro, ne me diei reddatis, passam infortunia nocte et tenebris celandâ. Hæc illa. Nec latronibus persuasit, quin tumule extractam ad mare ducerent, inpositamque navigio Alexandriam auferrent. In nave curarunt eam, bonoque esse animo jusserunt. Illa cogitans, quibus in malis iterum versaretur, gemens mæstaque, En iterum, inquit, latrones et mare: iterum capta ego, sed hoc nunc infortunatius, quod absque Habrocoma. Quæ me terra excipiet, quos homines adspiciam? O utinam ne Mærin iterum, ne Manto, ne Perilaum, de Cilicium; sed illic veniam, ubi tumulum Habrocomæ saltem videam. Hisce crebro illacrimabat; cumque ipsa nec potum nec cibum caperet, latrones vi coegerunt. Non paucis diebus navigatione perfecta, Alexandriam pervenere, ibique eductam Anthiam statim mercatoribus quibusdam tradere decreverunt.

IX. Perilaus, ut perfossum tumulum ablatumque corpus animadvertit, in magno et invictio mœrore fuit. Habrocomes vero sedulo quærebat, si quis puellam peregrinam, captivam a latronibus ductam nosset. Cumque nihil inve-

ἦλθεν, οὗ κατήγοντο· δεῖπνον δ' αὐτοῖς οἱ περὶ τὸν Ἰππόθοον παρεσκεύασαν. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐδειπνοποιοῦντο· ὁ δ' Ἀβροκόμης πάνυ ἄθυμος ἦν καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῆς εὐνῆς βίβλας ἔκλαιε καὶ ἔκειτο οὐδὲν προσέμενος. Προσιῶσι δὲ τοῦ τόπου ὁ κύριος τοῖς περὶ τὸν Ἰππόθοον, παρούσα καὶ τις πρεσβυτικῆ ἀρχεται διηγῆματος, ἣ ὄνομα Χρυσίου· Ἀκούσατε, ἔφη, ὧ ξένοι, πάθους οὐ πρὸ πολλοῦ γενομένου ἐν τῇ πόλει. Περίλαος τις, ἀνὴρ τῶν τὰ πρῶτα δυναμένων, ἀρχεῖν μὲν ἐχειροτονήθη τῆς εἰρήνης τῆς ἐν Κιλικίᾳ, ἐξελθὼν δὲ ἐπὶ ληστῶν ζήτησιν, ἤγαγέ τινας συλλαβῶν ληστὰς καὶ μετ' αὐτῶν κόρην καλὴν καὶ ταύτην ἔπειθεν αὐτῷ γαμηθῆναι. Καὶ πάντα μὲν τὰ πρὸς τὸν γάμον ἐκτετέλεστο· ἡ δ' εἰς τὸν θάλαμον εἰσελθοῦσα, εἶτε μανεῖσα, εἶτ' ἄλλου τίνος ἐρώσα, πιοῦσα φάρμακόν ποθεν ἀποθήσκει· οὗτος γὰρ ὁ τοῦ θανάτου τρόπος αὐτῆς ἐλέγετο. Ἀκούσας δ' Ἰππόθοος, αὐτῆ, ἔφησεν, ἐστὶν ἡ κόρη, ἣν Ἀβροκόμης ζητεῖ. Ὁ δ' Ἀβροκόμης ἤκουσε μὲν τοῦ διηγῆματος, παρείτο δὲ ἐπ' ἀθυμίας· οὐδὲ δὲ καὶ ἀναθορῶν ἐκ τῆς τοῦ Ἰπποθόου φωνῆς· ἀλλὰ νῦν μὲν σαφῶς τέθνηκεν Ἀνθειαν καὶ τάφος ἴσως αὐτῆς ἐστὶν ἐνθάδε καὶ τὸ σῶμα σάζεται. Λέγων ἔδειτο τῆς πρεσβυτιδος, τῆς Χρυσίου, ἄγειν ἐπὶ τὸν τάφον αὐτῆς καὶ δεῖξαι τὸ σῶμα· ἡ δ' ἀναστενάξασα, τοῦτο γὰρ, ἔφη, τῇ κόρῃ ταλαιπώριον τὸ δυστυχέστατον· ὁ μὲν γὰρ Περίλαος καὶ ἔθαψεν αὐτὴν πολυτελῶς, καὶ ἐκόσμησε· πυθόμενοι δὲ τὰ συνταφέντα λησταί, ἀνορύξαντες τὸν τάφον, τὸν τε κόσμον ἀνείλοντο καὶ τὸ σῶμα ἀφανὲς ἐποίησαν· ἐφ' οἷς πολλὴ καὶ μεγάλη ζήτησις ὑπὸ Περίλαου γίνεται.

15
20
25
30
35
40
45
50

1. Ἀκούσας δ' Ἀβροκόμης περιερρήξατο τὸν χιτῶνα καὶ μεγάλως ἀνωδύρευτο καλῶς μὲν καὶ σωφρόνως ἀποθανοῦσαν Ἀνθειαν, δυστυχῶς δὲ μετὰ τὸν θάνατον ἀπολομένην. Τίς ἄρα ληστής οὕτως ἐρωτικὸς, ἵνα καὶ νεκρᾶς ἐπιθυμήσῃ σου; ἵνα καὶ τὸ σῶμα ἀφέληται; Ἀπεστερήθη σου ὁ δυστυχῆς καὶ τῆς μόνης ἐμοὶ παραμυθίας. Ἀποθανεῖν μὲν οὖν ἔγνωσται πάντως, ἀλλὰ τὰ πρῶτα καρτερήσω, μέχρις οὗ τὸ σῶμα εὑρω τὸ σὸν καὶ περιβαλὼν ἑμαυτὸν ἐκείνῳ συγκαταθάψω. Ταῦτ' ἔλεγε δυδύρομενος· ὁρρεῖν δ' αὐτὸν παρεχάλου οἱ περὶ τὸν Ἰππόθοον. Καὶ τότε μὲν ἀνεπαύσαντο δι' ὅλης τῆς νυκτός· ἔννοια δὲ πάντων Ἀβροκόμην εἰσήρχετο, Ἀνθείας, τοῦ θανάτου, τοῦ τάφου, τῆς ἀπωλείας. Καὶ δὴ καὶ οὐκέτι καρτερῶν, λαθῶν πάντας (ἔχειντο δ' ὑπὸ μέθης οἱ περὶ τὸν Ἰππόθοον,) ἔξεισιν, ὡς δὴ τινος γρήζον καὶ καταλιπὼν πάντας ἐπὶ τὴν θάλατταν ἔρχεται καὶ ἐπιτυχάνει νεῶς εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀναγομένης καὶ ἐπιβὰς ἀνάγεται, ἐλπίζων δὴ τοὺς ληστὰς, τοὺς συλίσαντας πάντα ἐν Ἰγύπτῳ καταλήψεσθαι· ὁδῆγῃ δ' αὐτὸν εἰς ταῦτ' ἐλπὶς δυστυχῆς. Καὶ ὁ μὲν ἔπλει τῆν ἐπ' Ἀλεξάνδρειαν ἡμέρας δὲ γενομένης οἱ περὶ τὸν Ἰππόθοον ἠνιῶντο μὲν ἐπὶ τῷ ἀπαλλαγθῆναι τοῦ Ἀβροκόμου· ἀναλαβόντες δ' αὐτοὺς ἡμερῶν ὀλίγων, ἔγνωσαν τὴν ἐπὶ Συρίας καὶ Φοινίκης ληστεύοντες ἵέναι.

1A. Οἱ δὲ λησταί τὴν Ἀνθειαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν

nirel, fessus pervenit in eorum diversorium. Cœnam ipsi Hippothoi sodales paraverant, et ceteri quidem cœnabant; Habrocomes vero omnino mœstus, in lectum procumbens flebat, nec quid cibi cepit. Supervenit vero Hippothoo sociisque dominus cum anu quadam, nomine Chryslion, quæ hæc narrationem orditur. Audite, inquit, hospites, quid non ita pridem in urbe acciderit. Perilaus quidam e principibus paci servandæ in Cilicia præfectus, ad inquirendos latrones egressus, quosdam cepit abduxitque, et eum iis virginem perpulchram: huic suasit, ut sibi nuberet. Jam confectæ erant nuptiæ, cum ipsa thalamum ingressa sive demens, sive alium deperiens, potio medicamento moritur: ita enim mortis ejus modus narratur. Hæc audiens Hippothous, hæc, inquit, est puella, quam quaerit Habrocomes. Habrocomes narrationem quidem audiverat, sed mœrore confectus neglexerat. Ad Hippothoi verba tandem exsilens, eheu, nunc certo occidit Anthia, ejus fortasse tumulus illic est, corpusque servatur. Inde vetulam Chryslion obsecrat, ad sepulcrum ducat, ostendatque corpus. Illa suspirans, hoc, inquit, infelici puellæ maximum infortunium. Perilaus enim et sepeliit splendide et ornavit; sed cum audissent latrones, quæ simul sepulta fuerant, effosso tumulo, cultum abstulere, corpusque abdiderunt: de quibus sollicite multaue cura nunc Perilaus perquirat.

X. Hæc intelligens Habrocomes tunicam discidit, vehementerque ploravit, pulchre quidem et caste mortuam Anthiam, post mortem infelicitèr perditam! Quis latro ita amore abundat, ut mortuam te concupiscat, ut vel extinctum corpus abripial? Ego privor te miser, uno, quod mihi supererat, solatio. Mori jam decretum omnino est; sed usque durabo, donec alicubi corpus tuum inventum amplexatus et me una sepeliam. Hæc cum lacrimis dicentem, bono esse animo hortabatur Hippothous. Et tunc quidem nocte tota requieverunt. Sed Habrocomen omnium rerum cogitatio subit, Anthiæ, mortis, tumuli, corporis amissi; nec amplius se cohibere valens, clam omnes (jacebant enim vino pleni Hippothous sociique) egreditur, quasi quid sibi opus esset, atque omnes relinquens ad mare proficiscitur, inciditque in navem, Alexandriam iter facturam: qua conscensa deducitur, sperans, latrones, qui omnia diriperant, in Ægypto deprehensum iri. Infelicis spel ductu Alexandriam ille navigavit. Manè Hippothous sociique indignantur, quod Habrocomen amississent, et paucis diebus ad se reficiendos datis, decrevere in Syriam et Phœniciam ad prædandum proficiscel.

XI. Latrones vero Alexandriæ Anthiam mercatoribus

παρέδουκαν ἐμπόροις πολλὸν λαβόντες ἀργύριον· οἱ δ' ἔτρεφόν τ' αὐτὴν πολυτελῶς καὶ τὸ σῶμα θεράπευον, ζητοῦντες αἰεὶ τὸν ὠνησόμενον κατ' ἀξίαν. Ἔρχεται δὲ τις εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς τῶν ἐκεῖ βα-
 5 σιλίων κατὰ θεὰν τῆς πόλεως καὶ κατὰ χρεῖαν ἐμπορίας, Ψάμμις τοῦνομα. Οὗτος ὁ Ψάμμις ὄρα τὴν Ἀνθειαν παρὰ τοῖς ἐμπόροις καὶ ἰδὼν ἀλίσκεται καὶ ἀργύριον δίδουσι τοῖς ἐμπόροις πολλὰ καὶ λαμβάνει θεράπαιναν αὐτήν. Ὠνησάμενος δ' ἄνθρωπος βάρβαρος
 10 καὶ εὐθὺς ἐπιχειρεῖ βιάζεσθαι καὶ χρῆσθαι πρὸς συνουσίαν· οὐ θέλουσα δὲ, τὰ μὲν πρῶτα ἀντέλεγε, τελευταῖον δὲ σκῆπτεται πρὸς τὸν Ψάμμιν, (δεισιδαίμονες δὲ φύσει βάρβαροι,) ὅτι αὐτὴν ὁ πατὴρ γεννωμένην ἀνασίη τῇ Ἰσιδι μέχρῃς ὥρας γάμων καὶ ἔλεγεν ἔτι τὸν
 15 χρόνον ἐνιαυτῶ τίθεσθαι. Ἦν οὖν, φησὶν, ἐξυθρίσης εἰς τὴν ἱερὰν τῆς θεοῦ, μηνίσει μὲν ἐκείνη, χαλεπὴ δ' ἢ τιμωρία. Πείθεται Ψάμμις καὶ τὴν θεὸν προσεκύνει καὶ Ἀνθείας ἀπέχεται· ἡ δ' ἔτι παρὰ Ψάμμιδι ἦν φρουρουμένη, ἱερὰ τῆς Ἰσιδος νομιζομένη.
 20 **ΙΒ'.** Ἡ δὲ ναῦς ἢ τὸν Ἀβροκόμην ἔχουσα τοῦ μὲν κατ' Ἀλεξάνδρειαν πλοῦ διαμαρτάνει, ἐμπίπτει δ' ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νεῖλου, τὴν τε Παραίτιον καλουμένην, καὶ Φοινίκης ὅση παραθαλάσσιος. Ἐκπεσοῦσι δ' αὐτοῖς ἐπιδραμόντες τῶν ἐκεῖ ποιμένων τὰ τε φορτία
 25 διαρπάζουσι, καὶ τοὺς ἄνδρας δεσμεύουσι καὶ ἄγουσιν ὁδὸν ἔρημον πολλὴν εἰς Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου πόλιν, κἀναυθὰ πιπράσκουσιν ἄλλον ἄλλω. Ὠνεῖται δὲ τὸν Ἀβροκόμην πρεσβύτης στρατιώτης, ἦν δὲ πεπαυμένος, Ἄραξος τοῦνομα. Οὗτος ὁ Ἄραξος εἶχε γυναῖκα ὀφ-
 30 θῆναι μιανὰν, ἀκουσθῆναι πολλὸν χεῖρω, ἄπασαν ἀκρασίαν ὑπερβεβλημένην, Κυνώ τοῦνομα. Αὕτη ἡ Κυνώ ἔρα τοῦ Ἀβροκόμου εὐθὺς ἀχθέντος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ οὐκέτι κατεῖχε· δεινὴ καὶ ἐρασθῆναι καὶ ἀπολαύειν ἐθέλειν τῆς ἐπιθυμίας. Ὁ μὲν δὲ Ἄραξος ἡγάπα τὸν
 35 Ἀβροκόμην καὶ παῖδα ἐποίητο· ἡ δὲ Κυνώ προσφέρει λόγον περὶ συνουσίας καὶ δεῖται πείθεσθαι καὶ ἄνδρα ἐξείν ὑπισχεῖτο καὶ Ἄραξον ἀποκτενεῖν. Δεινὸν ἐδόκει τοῦτο Ἀβροκόμην, καὶ πόλλ' ἅμα ἐσκόπει, τὴν Ἀνθειαν, τοὺς ὄρκους, τὴν πολλάκις αὐτὸν σιωπροσύνην
 40 ἀδικήσασαν ἤδη· τέλος δὲ, ἐγκειμένης τῆς Κυνοῦς, συγκατατίθεται. Καὶ νυκτὸς γενομένης, ἡ μὲν ὡς ἄνδρα ἔξουσα τὸν Ἀβροκόμην, τὸν Ἄραξον ἀποκτινύνει καὶ λέγει τὸ πραχθὲν τῷ Ἀβροκόμην· ὁ δ' οὐκ ἐνεγκὼν τὴν
 45 τῆς γυναῖκος ἀσέλγειαν ἀπηλλάγη τῆς οἰκίας, καταλιπὼν αὐτήν, οὐκ ἂν ποτε μταιφόνω συγκαταλιθῆναι φήσας. Ἦ δ' ἐν αὐτῇ γενομένην, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ προσελθοῦσα, ἔνθα τὸ πλῆθος τῶν Πηλουσιωτῶν ἦν, ἀνωδύρετο τὸν ἄνδρα καὶ ἔλεγεν ἔτι αὐτὸν δεωνήτος δοῦλος ἀποκτείνειε καὶ πολλὰ ὅσα ἐπεθρήγει καὶ ἐδόκει λέγειν
 50 τῷ πλῆθει πιστά. Οἱ δ' εὐθὺς συνέλαβον τὸν Ἀβροκόμην καὶ δῆσαντες ἀνέπεμπον τῷ τῆς Αἰγύπτου τότε ἄρχοντι· καὶ ὁ μὲν δίκην δούσων εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἤγετο, ὑπὲρ ὧν ἐδόκει τὸν δεσπότην Ἄραξον ἀποκτείνειν.

tradidere, magno accepto pretio; qui nutrivere eam laute, corpusque curaverunt, semper quærentes, qui justo pretio emeret. Venerat forte Alexandriam ab India, urbem visendi et mercandi causa, quidam e regibus illius regionis, Psammis nomine. Hic ut vidit Anthiam in mercatorum potestate, amore capitur, datoque iis multo ære sibi sumsit ancillam. Cui vix emtæ barbarus homo vitium afferre parat: obstare illa, abnuendo primum, tum simulare, (nam barbari natura superstitiosi) quod, cum nata fuisset, a patre Isidi dicata fuerit usque ad nuptiarum tempus et id uno adhuc anno abesse. Si igitur vim in virginem Isidi sacram intuleris, irascetur illa, pœnamque gravem in te statuet. Credit Psammis, deanque reveritus Anthia abstinet. Sic illa apud Psammidem ita custodiebatur, velut Isidi sacra.

XII. Navis, in qua Habrocomes erat, ab Alexandriæ itinere aberrat, inciditque in Nili ostia et in id, quod vocant Parætion, maritimamque Phœnicis oram. Egressis e nave occurrunt ex illis locis pastores, qui postquam sarcinas diripuerunt, victos longo per deserta itinere Pelusium Ægypti urbem ducunt, ibique alium alii vendunt. Habrocomen senex quidam miles emeritus emit, Araxo ei nomen, cui uxor erat turpis adspectu, linguæ etiam turpioris, quæque omnem intemperantiam excederet, nomine Cyno. Hæc vix domum adductum Habrocomen deperit, longiusque differre nequit, vehementi acta amore et fruendi libidine. Diligebat Araxus Habrocomen, sibi que filium adoptaverat. Cyno cum eo de concubitu verba habet, obsecrat, ut obtemperet, virum sibi habituram promittit, Araxumque interfectoram. Dirum hoc videbatur Habrocomæ: multa simul subeunt, Anthia, jusjurandum, totiesque injuria sibi castitas. Tandem instanti Cyno assentitur. Primaque nocte illa, quasi virum habitura Habrocomen, Araxum occidit, factumque Habrocomæ narrat; qui mulieris intemperiam non ferens, domo abiit, illam relinquens et negans se cum muliere polluta nefaria cæde concubiturum. Illa, sui compos facta, ut illuxit, Pelusiotarum cœtum adit, virumque lamentatur, dicitque a servo nuper emto interfectum, effuse plorans, ut visa sit populo vera narrare. Habrocomen statim comprehendunt, victumque mittunt ad eum, qui tunc Ægypto præerat. Is igitur Alexandriam pœnas daturus ducitur, quod Araxum herum interfecisse videretur.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Α'. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰππόθουον ἀπὸ Ταρσοῦ κινήσαντες ἤσαν τὴν ἐπὶ Συρίαν, πᾶν, εἰ τι ἐμποδὼν λάβοιεν, ὑποχείριον ποιούμενοι· ἐνέπηρσαν δὲ καὶ κόμας καὶ ἄνδρας ἀπέσφαξαν πολλούς. Καὶ οὕτως ἀπελθόντες εἰς Λαοδίκειαν τῆς Συρίας ἔρχονται ἀνταῦθα ἐπεδήμουν οὐκέτι ὡς λησταὶ ἀλλ' ὡς κατὰ θέαν τῆς πόλεως ἤκοντες. Ἐνταῦθ' ὁ Ἰππόθουος ἐπολυπραγμόνει πόθεν Ἀβροκόμην εὐρεῖν δυνησεται· ὡς δ' οὐδὲν ἤνυε, ἀναλαβόντες αὐτοὺς, τὴν ἐπὶ Φοινίκης ἐστράπητον κακέθην ἐπ' Αἴγυπτον· ἐδόκει γὰρ αὐτοῖς καταδραμεῖν Αἴγυπτον. Καὶ συλλεξάμενοι μέγα ληστήριον ἔρχονται τὴν ἐπὶ Πηλούσιον καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Νεῖλῳ πλεύσαντες εἰς Ἐρμούπολιν τῆς Αἰγύπτου καὶ Σχεδίαν, ἐμβαλόντες εἰς διώρυγα τοῦ ποταμοῦ τὴν ὑπὸ Μενελάου γενομένην, Ἀλεξάνδρειαν μὲν παρῆλλον, ἦλλον δ' ἐπὶ Μέμφιν τὴν ἱεράν τῆς Ἰσιδος, κάκειθεν ἐπὶ Μένδην· παρέλαβον δὲ καὶ τῶν ἐπιχωρίων κοινωνοὺς τοῦ ληστήριου καὶ ἐξηγητὰς τῆς δόδου. Διελθόντες μὲν δὴ ταῦτα ἐπὶ Λεοντώ ἔρχονται πόλιν καὶ ἄλλας παρελθόντες κόμας οὐκ ὀλίγας, ὧν τὰς πολλὰς ἀφανεῖς, εἰς Κοπτὸν ἔρχονται τῆς Αἰθιοπίας πλησίον. Ἐνταῦθ' ἔγνωσαν ληστεύειν· πολὺ γὰρ πλῆθος ἐμπόρων τὸ διοδεῦον ἦν, τῶν τ' ἐπ' Αἰθιοπίαν καὶ τῶν ἐπὶ Ἰνδικὴν φοιτήτων· ἦν δ' αὐτοῖς καὶ τὸ ληστήριον ἀνθρώπων πεντακοσίων. Καταλαβόντες δὲ τῆς Αἰθιοπίας τὰ ἄκρα, καὶ ἄντρα καταστήσάμενοι διέγνωσαν τοὺς παριόντας ληστεύειν.

Β'. Ὁ δ' Ἀβροκόμης ὡς ἔχε παρὰ τὸν ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου, (ἐπεστάλκεσάν θ' οἱ Πηλουσιῶται τὰ γενομένα αὐτῷ καὶ τὸν τοῦ Ἀράξου ρόνον καὶ ὅτι οἰκέτης ὧν τοιαῦτ' ἐτολμησε,) μαθὼν οὖν ἕκαστα, οὐκέτι οὐδὲ πυθόμενος τὰ γενομένα, κελύει τὸν Ἀβροκόμην ἀγαγόντας προσαρτῆσαι σταυροῦ. Ὁ δ' ὑπὸ μὲν τῶν κακῶν ἀγανῆς ἦν, παρεμυθεῖτο δ' αὐτὸν τῆς τελευτῆς, ὅτι ἐδόκει καὶ Ἀνθειαν τεθνηκέναι. Ἄγουσι δ' αὐτὸν, οἷς τοῦτο προσετέτακτο παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Νεῖλου· ἦν δὲ κρημνὸς ἀπότομος εἰς βεῦμα τοῦ ποταμοῦ βλέπων· καὶ ἀναστήσαντες τὸν σταυρὸν προσαρτῶσι, σπάρτοις τὰς χεῖρας σφίγγαντες καὶ τοὺς πόδας· τοῦτο γὰρ τῆς ἀνασταυρώσεως ἔθος τοῖς ἔχει· καταλιπόντες δ' ἤχοντο, ὡς ἐν ἀσφαλεῖ τοῦ προσρητημένου μενοῦντος. Ὁ δ' ἀποβλέψας εἰς τὸν ἥλιον καὶ τὸ βεῦμα ἰδὼν τοῦ Νεῖλου, ὃ θεῶν, φησί, φιλανθρωπότατε, δεσ Αἴγυπτον ἔχεις, δι' ἣν καὶ γῆ καὶ θάλασσα πᾶσαι ἀνθρώποις πέφηνεν, εἰ μὲν τι Ἀβροκόμης ἀδικῶ, καὶ ἀπολοίμην οἰκτρῶς καὶ μείζονα τιμωρίαν, εἴ τις ἐστὶ ταύτης ὑπόσχοιμι· εἰ δ' ὑπὸ γυναικὸς προδέδομαι πονηρᾶς, μήτε τὸ Νεῖλου βεῦμα μιανθεῖ ποτ' ἀδικῶς ἀπολομένου σώματος, μήτε σὺ τοιοῦτον ἴδεις ἄεμα, ἀνθρωπον οὐδὲν ἀδικήσαντα ἀπολλύμενον ἐπὶ τῆς σῆς ἐνταῦθα. Ἡὔξατο καὶ αὐτὸν ὁ θεὸς οἰκτερεῖ καὶ πνεῦμα ἐξαίφνης ἀνέμου γίνεται καὶ ἐμπίπτει τῇ σταυρῇ καὶ ἀσθάλλει μὲν τοῦ κρημνοῦ τὸ

LIBER QUARTUS.

I. Hippothous vero et socii Tarso in Syriam profecti sunt, omne, quod obvium fieret, in potestatem redigentes, et pagos incenderunt et multos homines jugulavere. Atque ita progressi Laodiceam Syriae perveniunt, ibique non ut latrones, sed quasi urbis visendæ gratia morati sunt. Hippothous plurimam adhibuit curam, sicubi Habrocomen invenire posset; cumque frustra operam contereret, se reficiens cum suis in Phœniciam iter convertit, atque inde in Ægyptum, ubi incursionem facere cogitabant. Collecta igitur valida latronum manu, iter Pelusium dirigunt, Niloque flumine navigantes Hermupolim Ægypti et Schediam, ingressi fossam, quæ a Menelao facta dicitur, Alexandriam quidem præterierunt, Memphim vero pervenere, Isidi sacram, atque inde Mendem, ubi ex incolis socios latrociniorum viæque duces sumserunt. Hæc transeuntes Leontopolim veniunt, aliosque pagos prætereuntes non paucos, quorum plerique obscuri, Coptum perveniunt, vicinam Æthiopiæ urbem. Ibi latrocinium exercere statuunt: itinera enim illic erant mercatorum plena, in Æthiopiâ atque Indian euntium. Latrones erant quingenti, qui, Æthiopiæ montibus occupatis et speluncis dispositis, decreverant prætereuntes prædari.

II. Habrocomes ad Ægypti præfectum venit, quem Pelusiotæ de omnibus certiorum literis fecerant, Araxi necem, ac famulum tantum scelus ausum esse narrantes. Quæ ille comperiens, nec ultra seiscitatus, abductum Habrocomen in crucem tollere jubet. Cui tot obruto malis obmutescenti, solatio fuit, quod et Anthiam fato functam esse putaret. Quibus id mandatum fuerat, illum ad Nili ripas ducunt, ubi prærupta rupes erat in fluminis decursum propendens, erectæ cruci restibus annectunt, manus pedesque constringentes, ut illis suspendendi mos est et abierunt, velut in firmo loco relicto, quem suspenderant. Ille solem adspiciens, et Nili fluentia, o deorum, inquit, hominum generi amicissime, qui Ægyptum tenes et per quem terra et mare hominibus apparuit, si quid Habrocomes injusti fecit, misere peream, suppliciumque hoc majus, si quod est, patiar: sed si me mulier scelestâ prodidit, ne Nili flumen polluat, corpore per injuriam necato; neque tu hoc videas spectaculum, ut quisquam nullo admissa scelere in hac tua terra pereat. Hæc præcantem misertus est deus, ac subito venti vis exoritur; quo irridente, et crux et terreum rupis

γεῶδες, εἰς ὃ ἦν ὁ σταυρὸς ἤρεισμένος· ἐπιπίπτει δ' ὁ Ἀβροκόμης τῷ βρέματι καὶ ἐφέρετο οὔτε τοῦ ὕδατος αὐτὸν ἀδικούντος, οὔτε τῶν δεσμῶν ἐμποδιζόντων, οὔτε τῶν θηρίων παραβλαπτόντων, ἀλλὰ παραπέμποντος τοῦ βρέματος· φερόμενος δ' εἰς τὰς ἐκβολὰς ἔρχεται [τὰς εἰς τὴν θάλασσαν] τοῦ Νείλου, κἀνταῦθ' οἱ παραφυλάσσοντες λαμβάνουσι αὐτὸν καὶ ὡς δραπέτην τῆς τιμωρίας ἄγουσι παρὰ τὸν διοικοῦντα τὴν Αἴγυπτον. Ὁ δ' ἔτι μάλλον ὀργισθεὶς καὶ πονηρὸν εἶναι νομίσας 10 τελέως, κελεύει πυρὰν ποιήσαντας ἐπιθέντας καταφλέξει τὸν Ἀβροκόμην. Καὶ ἦν μὲν ἅπαντα παρεσκευασμένα καὶ ἡ πυρὰ παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νείλου καὶ ἐπετέθειτο μὲν ὁ Ἀβροκόμης καὶ τὸ πῦρ ὑπετέθειτο· ἄρτι δὲ τῆς φλογὸς μελλούσης ἄπτεσθαι τοῦ σώματος, 15 ἤρχετο πάλιν ὀλίγα, ὅσ' ἐδύνατο, σῶσαι αὐτὸν ἐκ τῶν καθεστῶτων κακῶν. Κἀνταῦθα κυματοῦται μὲν ὁ Νείλος, ἐπιπίπτει δὲ τῇ πυρᾷ τὸ βρέμα καὶ κατασβέννυσι τὴν φλόγα· θαῦμα δὲ τὸ γενόμενον τοῖς παροῦσιν ἦν, καὶ λαθόντες ἄγουσι τὸν Ἀβροκόμην πρὸς τὸν ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου καὶ λέγουσι τὰ συμβάντα καὶ τὴν τοῦ Νείλου βοήθειαν διηγούνται. Ἐθαύμασεν ἀκούσας τὰ γενόμενα καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν τηρεῖσθαι μὲν ἐν τῇ εἰρκτῇ, ἐπιμέλειαν δ' ἔχειν πᾶσαν, ἔως, ἔφη, μάθωμεν, 20 ὅστις ἀνθρωπὸς ἐστὶν καὶ ὅτι οὕτως αὐτοῦ μελεῖ θεοῖς.

Γ'. Καὶ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ εἰρκτῇ· ὁ δὲ Ψάμμις, ὁ τὴν Ἀνθειαν ὠνησάμενος, διέγνων μὲν ἀπιέειν τὴν ἐπ' οἴκου καὶ πάντα πρὸς τὴν ὀδοιπορίαν παρεσκευάζετο. Ἐδεῖ δ' αὐτὸν δεύσαντα τὴν ἄνω Αἴγυπτον, ἐπ' Αἰθιοπίαν ἐλθεῖν ἐνθα ἦν τὸ Ἴπποθόου ληστήριον. Ἦν δὲ πάντα 30 εὐτρεπῆ, κάμηλοι τε πολλοὶ καὶ ὄνοι καὶ ἵπποι σκευαγωγοί· ἦν δὲ πολὺ μὲν πλῆθος χρυσοῦ, πολὺ δ' ἀργύρου, πολλὴ δ' ἐσθῆς· ἦγε δὲ καὶ Ἀνθειαν. Ἦ δ' ὡς Ἀλεξάνδρειαν παρελθοῦσα ἐγένετο ἐν Μέμφει, ἤρχετο τῇ Ἴσιδι στᾶσα πρὸ τοῦ ἱεροῦ, ὃ μεγίστη θεῶν, μέχρι 35 μὲν νῦν ἀγνή μὲν λογιζομένη σὴ καὶ γάμον ἄχραντον Ἀβροκόμην τηρῶ· τοῦντεῦθεν δ' ἐπ' Ἰνδοῦς ἔρχομαι, μακρὰν μὲν τῆς Ἐφρᾶσιον γῆς, μακρὰν δὲ τῶν Ἀβροκόμου λειψάνων. Ἦ σῶσον οὖν ἐντεῦθεν τὴν δυστυχῆ καὶ ζῶντι ἀπόδος Ἀβροκόμην, ἢ εἰ πάντως εἰμαρται 40 χωρὶς ἀλλήλων ἀποθανεῖν, ἔργασαι ταῦτα, μεῖναι μὲν σωφρονοῦσαν τῇ νεκρῷ. Ταῦτ' ἤρχετο καὶ προήεσαν τῆς ὁδοῦ καὶ ἤδη μὲν διεληλύθεσαν Κοπτὸν, ἐνέβαινον δὲ τοῖς Αἰθίοπων ὄροις. Καὶ αὐτοῖς Ἴπποθόος ἐπιπίπτει καὶ αὐτὸν μὲν τὸν Ψάμμιν ἀποκτιννύει καὶ 45 πολλοὺς τῶν σὺν αὐτῷ καὶ τὰ χρήματα λαμβάνει καὶ τὴν Ἀνθειαν αἰγμάλωτον συλλεξάμενος δὲ τὰ ληφθέντα χρήματα, ἦγεν εἰς ἄντρον τὸ ἀποδεδειγμένον αὐτοῖς εἰς ἀπόθεσιν τῶν χρημάτων· ἐνταῦθ' ἦει καὶ ἡ Ἀνθεια· οὐκ ἐγνώριζε δ' Ἴπποθόου, οὐδ' Ἴπποθόος τὴν Ἀνθειαν. 50 Ὅποτε δ' αὐτῆς πύθοιτο ἦτις τ' εἶη καὶ πόθεν, τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἔλεγεν, ἔφασκε δὲ, Αἰγυπτία εἶναι ἐπιχώριος, καὶ τοῦνομα Μεμφίτις.

Δ'. Καὶ ἡ μὲν ἦν παρὰ τῷ Ἴπποθόῳ ἐν τῷ ἄντρον τῷ ληστρικῷ· ἐν τούτῳ δὲ μεταπέμπεται τὸν Ἀβροκόμην

ΧΕΝΟΜΙΟΝ ΕΡΗΣ.

solum, in quo illa defixa fuerat, dejiciuntur. Habrocomes in profluentem cadens defertur, nec lædente illum aqua, neque vinculis impredientibus, neque bestiis noxam inferentibus, ac deducentibus undis ad Nili ostia defertur. Ibi cum custodesprehendunt et ut pœnæ profugum ad eum, qui Ægyptum regebat, ducunt; qui magis succensens, omninoque scelestum judicans, fieri pyram jubet, imponique et cremari Habrocomen. Et omnia in promptu erant, pyra prope Nili ostia, Habrocomes impositus, ignisque admotus. Jamque corpus flammæ fere attigerant, cum paucis, ut potuit, precatur, ut ab instantibus malis servaretur. In his intumuit Nilus et adfluens aqua pyræ flammam exstinguit. Miraculum id adstantibus visum, adeo ut Habrocomen ad Ægypti præfectum ducerent et quæ accidissent, Nilique auxilium narrant. Audiens hæc omnia miratur et custodiri illum in carcere jubet, omnemque adhiberi curam, donec, inquit, qui vir sit, sciamus, et cur diis adeo curæ sit.

III. Dum ille in carcere erat, Psammis, qui Anthiam emerat, redire domum statuit, omniaque ad iter parabantur. Superiorem Ægyptum peragranti, adeunda quoque Æthiopia erat, ubi Hippothoi agmen prædonum constiterat. Omnibus bene instructis, multisque camelis et asinis et equis, sarcinas portantibus, cum auri et argenti magna vi, plurimamque veste, cum Anthia iter ingreditur. Quæ ut Alexandriam prætergressa Memphim pervenit, ante Isidis templum subsistens precatur: o dearum maxima, hucusque quidem castæ esse licuit, dum tua esse credebar, incorruptamque connubii fidem Habrocomæ servare. Hinc ad Indos abeo, longum ab Ephesiis, longum ab Habrocomæ reliquis iter. Vel me miseram hinc anfer, vivoque redde Habrocomæ, vel si seorsim nos mori fata omnino velint hoc saltem effice, ut et mortuo promissam pudicitiam servem. Cum hæc precata esset, progressi viam jam Coptum pervenerant et Æthiopum montes conscenderant, cum obviam fit illis Hippothous, qui Psammis ipso, multisque, qui cum eo erant, occisis, direptaque pecunia et Anthiam captivam ducit, collectaque omnia, quæ relicta fuerant, in antrum defert, in quo constiterant condere prædam. Anthia illuc ingressa nec Hippothoum agnoscit, nec ipsam Hippothous; et quotiescumque rogasset, quænam esset et unde, Anthia veritatem dissimulans Ægyptiam se esse dixit, Memphitum nomine.

IV. Dum illa apud Hippothoum est in latronum antro, Habrocomen præfectus Ægypti accessi jubet et quæ ad

δ' ἄρχων τῆς Αἰγύπτου καὶ πυνθάνεται τὰ κατ' αὐτὸν καὶ μανθάνει τὸ διήγημα καὶ οἰκτερίζει τὴν τύχην καὶ δίδωσι χρήματα καὶ εἰς Ἐφεσον ἄζειν ὑπισχεῖτο. Ὁ δ' ἄπασαν μὲν ἤδει χάριν αὐτῇ τῆς σωτηρίας, ἐδείτο δ' ἐπιτρέψαι ζητῆσαι τὴν Ἀνθειαν. Καὶ ὁ μὲν πολλὰ δῶρα λαβὼν, ἐπιβάς σκάφους, ἀνήγετο τὴν ἐπ' Ἰταλίας, (ὡς) ἐκεῖ πεισομένους τι [μαθεῖν] περὶ Ἀνθείας. Ὁ δ' ἄρχων τῆς Αἰγύπτου, μαθὼν τὰ κατὰ τὸν Ἄραξον, μεταπεμφάμενος ἀνσταύρωσε τὴν Κυνώ.)

10 Ε'. Τῆς δ' Ἀνθείας οὔσης ἐν τῷ ἄντρῳ ἐρᾷ τῶν φρουρούντων αὐτὴν ληστῶν εἷς, Ἀγχιάλος τὸννομα. Οὗτος ὁ Ἀγχιάλος ἦν μὲν τῶν ἀπὸ Συρίας Ἰπποθῶν συνελλυθόντων, Λαοδικεὺς τὸ γένος· ἐτιμᾶτο δὲ παρὰ τῶν Ἰπποθῶν, υσανικός τε καὶ μεγάλα ἐν τῷ ληστηρίῳ δυνάμενος. Ἐρασθεὶς δ' αὐτῆς τὰ μὲν πρῶτα λόγους προσέφερεν ὡς πείσων καὶ ἔρασκε λόγῳ λήψεσθαι καὶ παρὰ τοῦ Ἰπποθῶου δῶρον αἰτήσιν. Ἡ δὲ πάντ' ἤρνεῖτο καὶ οὐδὲν αὐτὴν ἐδυσώπει, οὐκ ἄντρον, οὐ δεσμὰ, οὐ ληστῆς ἀπειλῶν· ἐφύλασσε δ' ἑαυτὴν ἐθ' Ἄβροκόμη καὶ δοκοῦντι τεθηγκέναι καὶ πολλάκις ἀνεβόα εἶποτε λαθεῖν ἠδύνατο Ἄβροκόμου μόνου γυνὴ μεῖναι κἂν ἀποθανεῖν δέη, κἂν ὄν πέπονθα χεῖρω παθεῖν. Ταῦτ' εἰς μείζονα συμφορὰν ἤγε τὸν Ἀγχιάλον καὶ ἡ καθ' ἡμέραν τῆς Ἀνθείας ὄψις ἐξέκαεν αὐτὸν εἰς τὸν ἔρωτα· οὐκέτι δὲ φέρειν δυνάμενος, ἐπεχειρεῖ βιάζεσθαι τὴν Ἀνθειαν. Καὶ νύκτωρ ποτὲ, οὐ παρόντος Ἰπποθῶου, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων ὄντος ἐν τῷ ληστηρίῳ, ἐπανίστατο καὶ ὑβρίζειν ἐπειράτο· ἡ δ' ἐν ἀμηχάνῳ κακῷ γενομένη, σπασαμένη τὸ παρακείμενον ζῆφος, παῖε τὸν Ἀγχιάλον καὶ ἡ πληγὴ γίνεται καιρία· ὁ μὲν γὰρ περιληψόμενος καὶ φιλήσων ὄλος ἐνενεύκει πρὸς αὐτὴν· ἡ δ' ὑπενεχοῦσα τὸ ζῆφος κατὰ τῶν στέρνων ἐπληξε. Καὶ Ἀγχιάλος μὲν οἴκην ἰκανὴν ἐδεδώκει τῆς πονηρᾶς ἐπιθυμίας· ἡ δ' Ἀνθεια εἰς φόβον μὲν τῶν δεδραμένων ἔρχεται καὶ πολλὰ ἐβουλεύετο, ποτὲ μὲν ἑαυτὴν ἀποκτείνειν, ἀλλ' ἐτι ὑπὲρ Ἄβροκόμου τι ἤλπιζε, ποτὲ δὲ φυγεῖν ἐκ τοῦ ἀντροῦ, ἀλλὰ τοῦτ' ἀμήχανον ἦν· οὔτε γὰρ ἡ δόδος αὐτῇ εὐπορος ἦν, οὐθ' ὁ ἐξηγησόμενος τὴν πορείαν. Ἔγνω μάλιστα οὖν ἐν τῷ ἄντρῳ καὶ φέρειν ὅτι τὸν αὐτὸν δαίμονι δοκῆ· κἀκείνην μὲν τὴν νύκτα ἔμεινεν, οὐθ' ὕπνου τυχοῦσα καὶ πολλὰ ἐννοοῦσα.

Γ'. Ἐπεὶ δ' ἡμέρα ἐγένετο, ἤκον οἱ περὶ τὸν Ἰπποθῶον καὶ ὄρωσι τὸν Ἀγχιάλον ἀνηρημένον καὶ τὴν Ἀνθειαν παρὰ τῆς σώματι, καὶ εἰκάζουσι τὸ γεγόμενον καὶ ἀνακρίναντες αὐτὴν μανθάνουσι πάντα. Ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς ἐν ὀργῇ τὸ γεγόμενον ἔχειν καὶ τὸν τεθηγκότα ἐκδικῆσαι φίλον· καὶ ἐβουλεύοντο κατ' Ἀνθείας ποικίλα, ὁ μὲν τις ἀποκτείνειν κελύων καὶ συνάψαι τῷ Ἀγχιάλου σώματι, ἄλλος δ' ἀνασταυρῶσαι· ὁ δ' Ἰπποθῶος ἠνίκατο μὲν ἐπὶ τῷ Ἀγχιάλῳ, ἐβουλεύετο δὲ κατ' Ἀνθείας μείζονα κολασιν· καὶ δὴ κελύει τάφρον ὀρύξαντας μεγάλην καὶ βαθεῖαν ἐμβαλλεῖν τὴν Ἀνθειαν καὶ κύνας μετ' αὐτῆς δύο, ἵν' ἐν τούτῳ μεγάλῃν οἴκην ὑποσχῆ τῶν τετολυμένων. Καὶ οἱ μὲν ἐποιοῦν τὸ

ipsum pertinebant sciscitatus, rem ut erat intelligens, miseratusque infortunium, pecunia data, se eum Ephesum deducendum curaturum promittit. Ille maximam quidem ei gratiam habuit, quod servasset, sed precatur, ut sibi Anthiam inquirere permitteret. Multis igitur acceptis numeribus, conscenso navigio in Italiam solvit, exploraturus, si quid illic de Anthia audire posset. Praefectus Aegypti de his, quae Araxo acciderant, certior factus, accessitque Cyno cruci affixit.

V. Dum in antro degebat Anthia, ejus amore flagrat quidam e latronibus, qui ipsam custodiebant, Anchialus nomine. Is e Syria cum Hippothoo venerat, genere Laodicensis, eratque apud eum in honore, fortis et plurimum inter latrones potens. Primum igitur blande eam alloquitur exoraturus, ac secum reputans, verbis se illam pellecturum et dono inde ab Hippothoo petiturum. Omnia detrectantem non antrum flexit, non vincula, nec latro minax, seque Habrocomae ilibatam servabat, etsi mortuum putaret, saepiusque, si quando clam posset, exclamabat, unius Habrocomae uxor sin, vel, si mori oporteat, peioraque, quam passa sum, pati. Hinc augescere Anchialo agritudo, quem quotidianus Anthiae adspectus amore exurebat, adeo ut, non amplius ferre valens, vim inferre Anthiae aggrediretur; ac noctu, absente Hippothoo, cum ceteris ad praedandum profecto, puellam adoritur, vitiumque afferre parat. Illa oppressam malis se sentiens, consilia omnia superantibus, gladium prope jacentem stringens, letali vulnere Anchialum percutit. Dum enim is complexaturus et juncturus osculum, totus super eam se inclinaverat, illa gladium subjiciens pectori vulnus inflixit. Et Anchialus quidem de scelesti libidine poenas justas dedit; Anthia vero ob factum commota animum metu multa iniit consilia, nunc sibi mortem consciscendi, sed spei adhuc aliquid de Habrocoma supererat, nunc aufugiendi ex antro: sed cum ad hoc nihil ei omnino suppeteret, neque enim expeditum iter aut viae dux erat, in antro manere statuit, ac ferre, quidquid deo suo videretur; noctemque illam fuit insomnis, multa volutans animo.

VI. Ut illuxit, Hippothoos cum sociis adveniens occisum Anchialum videt, et prope corpus Anthiam. Factum conjiciunt, eamque interrogantes omnia intelligunt. Visum iis, ob hoc ira percitis, amici mortem ulcisci. Varia in Anthiam consulere: necandam alius dixit et cum Anchiali corpore sepeliendam, alius in crucem agendam. Hippothoos, ob Anchialum moestus, majus in Anthiam supplicium commentus est. Jubet profundam latamque fossam fieri et injici Anthiam et duos cum ea canes, ut, tantum ausa facinus, ita poenam gravissimam pendat. Hi mandata fecerunt. Anthia in fossam demittitur una cum

προσταχθὲν, ἤγετο δ' ἡ Ἄνθεια ἐπὶ τὴν τάφρον καὶ οἱ
 κύνες· οἱ κύνες δ' ᾔσαν Αἰγύπτιοι, τὰ τ' ἄλλα μεγάλοι καὶ
 ἀφθῆναι φοβεροί. Ὡς δ' ἐνεβλήθησαν, ξύλα ἐπιτι-
 θέντες μεγάλα ἐπέχωσαν τὴν τάφρον, (ᾗν δὲ τοῦ Νείλου
 5 ὀλίγον ἀπέχουσα,) καὶ κατέστησαν φρουρὸν ἓνα τῶν
 ληστῶν, Ἀμφίνομον. Οὗτος δ' Ἀμφίνομος ἤδη μὲν
 καὶ πρότερον ἐαλῶκει τῆς Ἄνθειας, τότε δ' οὖν ἤλεει
 μᾶλλον αὐτὴν καὶ τῆς συμφορᾶς ὄχτειρεν· ἐπενόει δὲ,
 10 ὅπως ἐπὶ πλεῖον αὐτὴ ζήσεται, ὅπως θ' οἱ κύνες αὐτῇ
 μὴδὲν ἐνοχλήσουσι. Καὶ ἐκάστοτ' ἀφαιρῶν τῶν ἐπι-
 κειμένων τῇ τάφρῳ ξύλων, ἄρτους ἐνέβαλε καὶ ὕδωρ
 παρείχε καὶ ἐκ τούτου τὴν Ἄνθειαν θαρρεῖν παρεχάλει.
 Καὶ οἱ κύνες τρεφόμενοι οὐδὲν ἔτι δεινὸν αὐτὴν εἰρ-
 γάζοντο, ἀλλ' ἤδη τιθασοὶ ἐγίνοντο καὶ ἡμεροὶ· ἡ δ'
 15 Ἄνθεια ἀποβλέψασα εἰς ἑαυτὴν καὶ τὴν παροῦσαν τύχην
 ἐνοήσασα, οἴμοι, φησί, τῶν κακῶν, οἷαν ὑπομέω
 τιμωρίαν; τάφρος καὶ δεσμοτήριον καὶ κύνες συγκαθ-
 ειργημένοι πολὺ τῶν ληστῶν ἡμερώτεροι. Τὰ αὐτὰ,
 20 Ἄβροκόμη, σοὶ πάσχω· ἦς γάρ ποτ' ἐν ἑμοίᾳ τύχῃ καὶ
 σὺ, καὶ σὲ ἐν Τύρῳ κατέλιπον ἐν δεσμοτηρίῳ· ἀλλ' εἰ
 μὲν ζῆς ἔτι, δεινὸν οὐδὲν· ἴσως γάρ ποτ' ἀλλήλους
 ἔσμεν· εἰ δ' ἤδη τέθνηκας, μάτην ἐγὼ φιλοτιμοῦμαι
 ζῆν, μάτην δ' οὗτος, ὅστις ποτ' ἐστίν, ἔλεεῖ με τὴν
 25 δυστυχίῃ. Ταῦτ' ἔλεγε καὶ ἐπεθρήνει συνεχῶς. Καὶ
 ἡ μὲν ἐν τῇ τάφρῳ κατεκλείστο μετὰ τῶν κυνῶν· ὁ
 δ' Ἀμφίνομος ἐκάστοτε κἀκείνην παρεμυθεῖτο καὶ τοὺς
 κύνας ἡμέρους ἐποίει τρέφων.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Α'. Ὁ δ' Ἄβροκόμης διαύσας τὸν ἀπ' Αἰγύπτου
 πλοῦν, εἰς αὐτὴν μὲν Ἰταλίαν οὐκ ἔρχεται, τὸ γὰρ
 30 πνεῦμα τὴν ναῦν ἀπώσαν τοῦ μὲν κατ' εὐθὺ ἀπέσφηλε
 πλοῦ, ἤγαγε δ' εἰς Σικελίαν καὶ κατήχθησαν εἰς πόλιν
 Συρακούσας μεγάλην καὶ καλήν. Ἐνταῦθ' ὁ Ἄβρο-
 κόμης γενόμενος ἔγνω περιεῖναι τὴν νῆσον καὶ ἀναζητεῖν
 εἴ τι περὶ Ἄνθειας πύθοιτο. Καὶ δὴ ἐνοιχίζεται μὲν
 35 πλησίον τῆς θαλάττης παρ' ἀνδρὶ Αἰγιαλεῖ πρεσβύτῃ,
 ἀλιεῖ τὴν τέχνην· οὗτος δ' Αἰγιαλεὺς πένης μὲν ἦν καὶ
 ξένος καὶ ἀγαπητῶς αὐτὸν διέτρεφεν ἐκ τῆς τέχνης·
 ὑπεδέξατο δὲ τὸν Ἄβροκόμην ἄσμενος καὶ παῖδα ἐνό-
 μιζεν αὐτοῦ καὶ ἡγάπα διαφερόντως. Καὶ ἤδη ποτὲ
 40 καὶ ἐκ πολλῆς τῆς πρὸς ἀλλήλους συνηθείας ὁ μὲν
 Ἄβροκόμης αὐτῷ διηγῆσατο τὰ κατ' αὐτὸν καὶ τὴν
 Ἄνθειαν εἰρήκει καὶ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν πλάνην· ὁ δ'
 Αἰγιαλεὺς ἄρχεται τῶν αὐτοῦ διηγημάτων. Ἐγὼ,
 ἔφη, τέκνον Ἄβροκόμη, οὔτε Σικελιώτης, οὔτ' ἐπιχώ-
 45 ριος, ἀλλὰ Σπαρτιάτης Λακεδαιμόνιος, τῶν τὰ πρῶτα
 ἐκεῖ δυναμένων καὶ περιουσίαν ἔχων πολλήν. Νέος
 δ' ὢν ἠράσθην, ἐν τοῖς ἐφθόις καταλεγεγμένος, κόρης
 πολίτιδος Θελεξινόης τοῦνομα· ἀντήρα δέ μου καὶ ἡ
 Θελεξινόη. Καὶ τῇ πόλει παννυχίδος ἀγομένης συν-

canibus. Canes erant Ægyptii immanes, et ad aspectu te-
 terrimi. Iis in fossam coniectis, ingentia ligna imponunt,
 terraque aggesta fossam operiunt, (parum ea a Nilo aberat,)
 custodemque unum latronum Amphinomum constituerant,
 qui jampridem Anthiæ amore captus, tunc magis illam
 miserabatur, dolebatque infortunium; cogitabat vero, qua
 ratione vitam ejus sustentaret a canibus illasam. Quo-
 tidie remotis lignis, fossæ superpositis, panes iniecit et
 aquam præbuit et Anthiam inde bono esse animo hortatur.
 Canes pasti nullo eam affecerunt malo, quin et cicures
 mansuetique subito facti sunt. Anthia, memor sui, præ-
 sentemque fortunam considerans, eheu me miseram, in-
 quit, quale hoc est, quod subeo supplicii! fossa, carcer,
 canes una inclusi, quos tamen latronibus longe mitiores
 experior. Eadem, Habrocoma, quæ tu patior: nam et tu
 in pari quondam fortuna fuisti et te in vinculis Tyri re-
 liqui. Sed si vivis adhuc, nil grave est; fortasse aliquando
 frui invicem dabitur; at si jam mortem obiisti, frustra ego
 vivere annitor, frustra iste, quicumque est, infelicis nunc
 miseretur mei. Hæc dicens continenter lamentabatur.
 Ita quidem Anthia in fossa cum canibus inclusa erat et Am-
 phinomus illam quotidie consolabatur, canesque alendo
 mitigabat.

LIBER QUINTUS.

I. Habrocomes, ab Ægypto navigans, non in Italiam
 quidem ipsam pervenit, cum navis vento depulsa recto
 cursu aberrasset; ad Siciliam vero Syracusas, amplam
 pulchramque urbem, appulere. Ibi Habrocomes insulam
 peragrare statuit, ac quærere, si quid audire de Anthia
 posset. Domo excipitur prope litus ab Ægialeo quodam
 sene piscatore. Is pauper et peregrinus libenter Habro-
 comen ad se, ex artis proventu vix se nutriens, recep-
 tabat, ac maxime diligebat, in filii loco putans. Tan-
 dem aliquando postquam longa inter se consuetudine usu
 erant, Habrocomes fortunas suas, Anthiam, amorem, er-
 roresque narraverat, et Ægialeus ita et sua commemorare
 orsus est. Ego, inquit, filii Habrocoma, non Siculus, non
 indigena sum, sed Spartanus Lacedæmonius, ex iis, qui
 plurimum ibi auctoritate et opibus pollent. Prima ju-
 venta virginem amavi indidem civem, cui Thelxinoæ no-
 men, amabatque illa me pariter. Cum pervigilium in urbe
 ageretur, convenimus, ac, ducente deo, iis rebus, quarum

ἤλοομεν ἀλλήλους, ἀμφοτέρους ὁδηγοῦντος θεοῦ, καὶ ἀπελεύσαμεν ὄν ἕνεκα συνήλοομεν. Καὶ χρόνῳ τινὶ ἀλλήλους συνῆμεν λαυθάνοντες καὶ ὠμόσαμεν ἀλλήλους πολλάκις ἔξειν καὶ μέχρι θανάτου. Ἐνεμέσθησε δὲ τις ἄρα θεῶν· καγὼ μὲν ἔτ' ἐν τοῖς ἐφήβοις ἤμην, τὴν δὲ Θεελξινοὴν ἐδίδοσαν πρὸς γάμον οἱ πατέρες ἐπιχωρίῳ τινὶ νεανίσκῳ Ἀνδροκλεῖ τοῦνομα· ἥδη δ' αὐτῆς καὶ ἦρα ὁ Ἀνδροκλῆς. Ἐὰ μὲν οὖν πρῶτα ἡ κόρη πολλὰς προφάσεις ἐποιοεῖτο, ἀναβαλλομένη τὸν γάμον· τελευτῶν δὲ, δυνηθεῖσα ἐν ταύτῃ μοι γενέσθαι, συντίθεται νύκτωρ ἐξελθεῖν Λακεδαίμονος μετ' ἐμοῦ. Καὶ δὴ ἐστείλαμεν ἑαυτοὺς νεανικῶς, ἀπέκειρα δὲ καὶ τὴν κόμην τῆς Θεελξινοῆς ἐν αὐτῇ τῇ τῶν γάμων νυκτί. Ἐξελθόντες οὖν τῆς πόλεως ἤμειν ἐπ' Ἄργος καὶ Κόρινθον κἀκίθειν ἀναγόμενοι ἐπλεύσαμεν εἰς Σικελίαν· Λακεδαιμόνιοι δὲ, πυθόμενοι τὴν φυγὴν, ἡμῶν θάνατον κατεψήφισαντο. Ἡμεῖς δ' ἐνταῦθα διήγομεν ἐν ἀπορίᾳ μὲν τῶν ἐπιτηδεῖων, ἡδόμενοι δὲ καὶ πάντων ἀπολαύειν· δοκοῦντες, ὅτι ἤμειν μετ' ἀλλήλων. Καὶ τέθηκεν ἐνταῦθ' οὐ πρὸ πολλοῦ Θεελξινοῆ καὶ τὸ σῶμα οὐ τέθαπται, ἀλλ' ἔχω γὰρ μετ' ἑμαυτοῦ καὶ αἰεὶ φιλῶ καὶ σὺνεμι. Καὶ ἅμα λέγων εἰσάγει τὸν Ἀβροκόμην εἰς τὸ ἐνδότερον δωμάτιον καὶ δείκνυσι τὴν Θεελξινοῆν, γυναικᾶ πρῆσβυτινὴν μὲν ἤδη, καλὴν γενομένην ἔτι Ἀιγυπτίᾳ κόρην· τὸ δὲ σῶμα αὐτῆς ἐτέθαπτο ταφῇ Ἀιγυπτίας· ἦν γὰρ καὶ τούτων ἔμπειρος ὁ γέρον. Ταύτη οὖν, ἔφη, ὦ τέκνον Ἀβροκόμη, αἰεὶ θ' ὡς ζώσῃ λαλῶ καὶ συγκατάκειμαι καὶ συνευωχοῦμαι· κἀν ἔλθω ποτ' ἐκ τῆς ἀλιείας κεκηκῶς, αὕτη με παραμυθεῖται βλεπομένη· οὐ γὰρ, ὅσα νῦν δρᾶται σοι, τοιαύτη φαίνεται μοι· ἀλλ' ἐνοῶ, τέκνον, ὅσα μὲν ἦν ἐν Λακεδαίμονι, ὅσα δ' ἐν τῇ φυγῇ· τὰς παννυχίδας ἐνοῶ, τὰς συνθηκὰς ἐνοῶ. Ἐτι λέγοντος τοῦ Αἰγιαλέως ἀνωδύρετο ὁ Ἀβροκόμης, σὲ δὲ, λέγων, ὦ πασῶν δυστυχεστάτη κόρη, ποτ' ἀνευρήσω κἀν νεκράν; Αἰγιαλεῖ μὲν γὰρ τοῦ βίου μεγάλη παραμυθία τὸ σῶμα τὸ Θεελξινοῆς καὶ νῦν ἀληθῶς μεμάθηκα, ὅτι [ἔρωκ ἀληθινὸς δρον ἡλικίας οὐκ ἔχει]. Ἐγὼ δὲ πλανῶμαι μὲν κατὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλατταν· οὐ δεδύνημαι δ' οὐδὲν ἀκοῦσαι περὶ σου. Ὡ μαντεύματα δυστυχῆ, ὦ τὰ πάντων ἡμῶν Ἀπολλων χρήσας χαλεπώτατα, οἴκτειρον ἤδη καὶ τὰ τέλη τῶν μεμαντευμένων ἀποδίδου. Καὶ ὁ μὲν Ἀβροκόμης ταυτὶ κατοδυρόμενος, παραμυθουμένου αὐτὸν Αἰγιαλέως, διῆγεν ἐν Συρακούσαις, ἥδη καὶ τῆς τέχνης Αἰγιαλεῖ κοινοῦσθαι.

Β'. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰππόθοον μέγα μὲν ἤδη τὸ ληστήριον κατεστήσαντο, ἔγνωσαν δ' ἀπαίρειν Αἰθιοπίας καὶ μείζοσιν ἤδη πράγμασιν ἐπιτίθεσθαι. [Οὐ γὰρ ἐδόκει Ἰπποθόῳ αὐτάρκες εἶναι ληστεύειν κατ' ἄνδρα, εἰ μὴ καὶ κόμαις καὶ πόλεσιν ἐπιβάλοι]. Καὶ ὁ μὲν παραλαβὼν τοὺς σὺν αὐτῷ καὶ ἐπιφορτισάμενος πάντα (ἦν δ' αὐτῷ καὶ ὑποζύγια πολλὰ καὶ κάμηλοι οὐκ ὀλίγοι) Αἰθιοπίαν μὲν κατέλιπεν, ἥει δ' ἐπ' Αἰγυπτὸν τε καὶ Ἀλεξάνδρειαν καὶ ἐνενοεῖ Φοινίκην καὶ Συρίαν

causa conveneramus, fruebamur. Per aliquod tempus clam consuescere licuit, mutuo jurejurando saepe pollicitis, usque ad mortem convicturos. Invidit mihi deorum aliquis: nondum enim ex ephebis excesseram, cum Thelxinoëm parentes nuptum dant Androcli cuidam, indigenae adolescentulo, qui et ipsam amabat. Puella multa primum causando in longuin ducit nuptias: tandem ut licuit me convenire, conseruit noctu mecum egredi Lacedaemone. Exornamur igitur juveniliter, comamque Thelxinoeos ipsa nuptiarum nocte totondi. Urbe egressi, Argos et Corinthum proficiscimur, atque inde solventes in Siciliam navigamus. Lacedaemonii, fuga audita, nos capitis damnarunt. Hic quidem necessariorum Inopia laboravimus, gaudentes tamen quasi omnibus frueremur, quod una essemus. Hic non ita pridem Thelxinoë fato cessit: corpus non humatum est, mecum enim habeo, et semper osculor, ejusque vetere consuetudine utor. Haec dicens Habrocomes in interius cubiculum ducit, ostenditque Thelxinoëm anum, formosam olim mulierem, Aegialeo etiamnum puellam. Corpus ejus conditum erat Aegypto more, cujus erat senex peritus. Illam, inquit, filii Habrocoma, ut vivam alloquor, una et jaceo et discumbo et si quando a piscando lassus revertor, hujus me adspectus reficit: non enim qualis, filii, tibi nunc videtur, apparet mihi, sed haeret pectore infixi, qualis Lacedaemone erat, qualis in fuga; in mente habeo pervigilia, pacta nostra in mente habeo. Aegialeo adhuc loquente, Habrocomes ejulans, o te, inquit, omnium puellam infelicissimam, quando vel mortuam inveniam? Aegialeo magnum viſæ solatium Thelxinoës corpus est, ac sane didici, amorem verum ætatis terminum egredi. Ego terram omnem et maria oberrans quidquam de te audire nequeo. O infortunata oracula! O Apollo, qui durissima nobis dedisti responsa, nunc nostri miserere, jamque finem praedictorum facias. In hujusmodi lamentis Habrocomes vitam Syracusis agebat, consolante illum Aegialeo, cum quo jam artis societatem inerat.

II. Hippothous validam jam praedonum constituerat manum et abscedere Aethiopia majoresque res moliri decreverat: non enim ut singulos spoliaret, sufficere ei videbatur sed pagos et oppida invadere constituerat. Omnia igitur jumentis et camelis imponens, quorum non exigua illi erat copia, Aethiopia relicta cum sociis Aegyptum et Alexandriam petit, iterumque Phoenicium et Syriam in

πάλιν· τὴν δ' Ἀνθειαν προσεδόκα τεθνηκέαι. Ὁ δ' Ἀμφινόμος, ὁ φρουρῶν ἐν τῇ τάφρῳ αὐτῆν, ἐρωτικῶς διακείμενος, οὐχ ὑπομένων ἀποστασθῆναι τῆς κόρης διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν φιλοστοργίαν καὶ τὴν ἐπικειμένην συμφορὰν, Ἴπποθῶ μὲν οὐχ εἶπετο, λανθάνει δ' ἐν πολλοῖς τοῖς ἄλλοις καὶ ἀποκρύπτεται ἐν ἄντρῳ τινὶ σὺν τοῖς ἐπιτηδεύοις οἷς συνελέξατο. Νυκτὸς δὲ γενομένης οἱ περὶ τὸν Ἴπποθῶον ἐπὶ κώμην ἐληλύθεσαν τῆς Αἰγύπτου, Ἀρειαν καλουμένην, πορθῆσαι θέλοντες. Ὁ δ' Ἀμφινόμος ἀνορύσσει τὴν τάφρον καὶ ἐξάγει τὴν Ἀνθειαν καὶ θαρρεῖν παρεκάλει· τῆς δ' ἐπιφοβουμένης καὶ ὑποπτειούσης, τὸν ἦμιον ἐπόμνυσι καὶ τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ θεοὺς, σεμνὴν τηρήσειν, γάμων ἀγνῆν, μέχρι ἂν καὶ αὐτὴ ποτε πεισθεῖσα θελήσῃ συγκαταθέσθαι. Πείθεται τοῖς ὄρκοις Ἀμφινόμου Ἀνθεια καὶ ἔπειτα αὐτῷ· οὐκ ἀπελείποντο δ' οἱ κύνες ἀλλ' ἔστεργον συνήθεις γενόμενοι. Ἐρχονται δ' εἰς Κοπτὸν κἀναυθ' ἔγνωσαν ἡμέρας διαγαγεῖν, μέχρι ἂν προέλθωσιν οἱ περὶ τὸν Ἴπποθῶον τῆς ὁδοῦ· ἐπεμελοῦντο δὲ τῶν κυνῶν ὡς ἔχοιεν τὰ ἐπιτήδεια. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἴπποθῶον προσβαλόντες τῇ κώμῃ τῇ Ἀρείᾳ, πολλοὺς μὲν τῶν ἐνοικούντων ἀπέκτειναν καὶ τὰ οἰκήματα ἐνέπρησαν καὶ κατήεσαν οὐ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἀλλὰ διὰ τοῦ Νείλου· πάντα γὰρ τὰ ἐκ τῶν μεταξὺ κωμῶν σκάφη συλλεξάμενοι, ἐπιβάντες ἐπὶ Σχεδίαν, καὶ ** κἀντεῦθεν ἐκθόντες παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου, διώδευον τὴν ἄλλην Αἰγύπτου.

Γ'. Ἐν τούτῳ δ' ὁ ἄρχων τῆς Αἰγύπτου ἐπέπευστο μὲν τὰ περὶ τὴν Ἀρειαν καὶ τὸ Ἴπποθῶου ληστήριον καὶ οἱ ἀπ' Αἰθιοπίας ἔρχονται· παρασκευάσας δὲ στρατιωτάς πολλοὺς καὶ ἄρχοντα τούτοις ἐπιστήσας τῶν συγγενῶν τῶν αὐτοῦ Πολυτίδον, νεανίσκον ὀρθῆναι χαρίεντα, δρᾶσαι γεννικόν, ἔπεμψεν ἐπὶ τοὺς ληστές. Οὗτος ὁ Πολυτίδης παραλαβὼν τὸ στρατεύμα, ἀπήντα κατὰ Πηλοῦσιον τοῖς περὶ τὸν Ἴπποθῶον καὶ εὐθύς παρὰ τὰς ὄχθας μάχῃ τ' αὐτῶν γίνεται καὶ πύπτουσιν ἑκατέρω πολλοί· νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης τρέπονται μὲν οἱ λησταὶ καὶ πάντες ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν φονεύονται· εἰσὶ δ' οἱ καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν. Ἴπποθῶος μόνος, ἀπορρίψας τὰ ὄπλα, ἔφυγε τῆς νυκτὸς καὶ ἦλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀκείϋθεν, δυνηθεὶς λαθεῖν, ἐπιβὰς ἀναγομένην πλοίῳ ἐπανήχθη. Ἦν δ' αὐτῷ ἡ πᾶσα ἐπὶ Σικελίαν δρμή· ἐκεῖ γὰρ ἐδόκει μάλιστα διαλήσεσθαι τε καὶ διατραφήσεσθαι· ἤκουε δὲ τὴν νῆσον εἶναι μεγάλην τε καὶ εὐδαίμενα.

Δ'. Ὁ δὲ Πολυτίδης οὐχ ἰκανὸν εἶναι ἐνόμισε κρατῆσαι τῶν συμβαλόντων ληστῶν, ἀλλ' ἔγνω δεῖν ἀνερευνῆσαι τε καὶ ἐκκαθῆραι τὴν Αἰγύπτου, εἴ που ἦ τὸν Ἴπποθῶον, ἢ τῶν σὺν αὐτῷ τινα ἀνεύροι. Παραλαβὼν οὖν μέρος τι τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τοὺς εἰλημμένους τῶν ληστῶν, ἴν', εἴ τις φαίνοιτο, οἱ μηνύσειαν, ἀνέπει τὸν Νεῖλον καὶ τὰς πόλεις διηρεύα καὶ ἐνενοεῖ μέχρις Αἰθιοπίας ἐλθεῖν. Ἐρχονται δὲ καὶ εἰς Κοπτὸν, ἔνθα ἦν Ἀνθεια μετ' Ἀμφινόμου. Καὶ αὐτῇ μὲν ἔτυχεν ἐπὶ τῆς οἰκίας· τὸν δ' Ἀμφινόμον γνωρίζουσιν οἱ τῶν

animo habebat; Anthiam jam mortuam credebat. Sed Amphinomus, qui ad fossam, ubi ea claudbatur, excubabat, amori obsequens, nec se divelli a virgine patiens, quod eam animo egregie caram habebat imminentis infortunii metu, non secutus est Hippothoum sed inter turbam eum latuit, absconditque se in antro, ubi commeatu aliquantum collegerat. Noctu Hippothous in Ægypti pagum venit, quem Arium vocant, direpturus. Amphinomus fossam aperit, educitque Anthiam, bonoque esse animo hortatur, et timida et suspicax cum illa etiamnum esset, per Solem jurat ceterosque in Ægypto deos, pudicam se et intactam servaturum, donec ipsa libens aliquando assentiat. Amphinomum, sacramento credens, Anthia sequitur atque una canes ibant, consuetudine fidi comites facti. Ubi Coptum ventum est, aliquot ibi dies morari statuunt, donec Hippothous longius progredetur; curantque, ne victus canibus deesset. Hippothous, cum ad pagum Arium accessisset, multos incolarum interfecit, domusque incendit; nec eadem via, sed secundo Nilo devehunt. Omnia enim e vicinis pagis collecta navigia cum conscendissent, Schediam usque navigarunt, atque inde cum descendissent, terrestri itinere prope Nili ripas reliquum Ægypti peragrarunt.

III. Interea Ægypti præfectus, compertis, quæ ad Arium facta fuerant, et Hippothoum cum agmine suo in Æthiopiam profectum esse, comparatis multis militibus, quemdam e cognatis suis Polyidum nomine, adolescentem eleganti forma, animoque ad quidvis fortiter agendum prompto, præfecit. Is, accepto agmine, ad Pelusium obviam fit Hippothoo, statimque ad ripas prelium commissum; multi utrinque cecidere, et cum jam nox adesset, latrones in fugam versi, passim a militibus cæsi, nonnullique capti sunt. Unus Hippothous, projectis armis, noctis favore effugit et Alexandriam venit, inde conscensa nave quæ deducebatur clam se subduxit, appetebatque Siciliam maxime, quod ibi et in occulto fore et victum sibi facile comparandum putaret: audiverat enim, insulam et magnam esse et opulentam.

IV. Polyidus non satis esse duxit obvios latrones vicisse, sed pervestiganda esse omnia et depurgandam Ægyptum censuit, sicubi forte vel Hippothoum, vel e sociis aliquem, deprehenderet. Cum parte igitur copiarum et captivis, ut indices essent, si quis latro appareret, adverso Nilo navigat, oppida perlustrat, cogitabatque usque Æthiopiam progredi. Tandem Coptum pervenire, ubi Anthia cum Amphinomo erat. Cum illa domi esset, Amphinomum agnovere captivi latrones: dicunt id Polyido: Amphinomus capitur, et in questionem postulatus omnia de Anthia

ληστῶν εἰλημμένοι καὶ λέγουσι τῷ Πολυίδῳ· καὶ Ἀμ-
 φινόμοι λαμβάνεται καὶ ἀνακρινόμενος τὰ περὶ τὴν
 Ἀθηναίαν διηγείται. Ὁ δ' ἀκούσας, κελεύει καὶ αὐτὴν
 ἄγεσθαι καὶ ἐλευθερίας ἀνεπυθάνετο ἥτις εἴη καὶ πόθεν·
 6 ἡ δὲ τῶν μὲν ἀληθῶν οὐδὲν λέγει, ὅτι δ' Αἰγυπτία εἴη
 καὶ ὑπὸ τῶν ληστῶν εἰληπτο. Ἐν τούτῳ ἔρᾳ καὶ ὁ
 Πολυίδος Ἀνωθείας ἔρωτα σφοδρὸν· ἦν δ' αὐτῷ ἐν Ἀλε-
 ξανδρείᾳ γυνή. Ἐρασθεὶς δὲ, τὰ μὲν πρῶτα ἐπι-
 10 ρᾶτο πείθειν μεγάλα ὑπισχνούμενος· τελευταῖον δὲ, ὡς
 κατήεσαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἐγένοντο δ' ἐν Μέμφει,
 ἐπεχείρησεν ὁ Πολυίδος βιάζεσθαι τὴν Ἀνωθεῖαν· ἡ δὲ,
 ἐκφυγεῖν δυνήθεισα, ἐπὶ τὸ τῆς Ἰσιδος ἱερὸν ἔρχεται
 ἰκέτις γενομένη, Σὺ με, εἶπεν, ὦ δέσποινα Αἰγύπτου,
 15 πάλιν σῶσον, ἧ ἐβοήθησας πολλάκις· φεισάσθω μου
 καὶ Πολυίδος, τῆς διὰ σε σώφρονος Ἀβροκόμῃ τηρου-
 μένης. Ὁ δὲ Πολυίδος ἅμα μὲν τὴν θεὸν ἐδεδοίκει,
 ἅμα δ' ἦρα τῆς Ἀνωθείας καὶ τῆς τύχης αὐτὴν ἠλέει·
 πρόσσεισι δὲ τῷ ἱερῷ μόνος καὶ ἄνυσσι μήποτε βιάσεσθαι
 τὴν Ἀνωθεῖαν, μηδ' ὑβρίσαι τι εἰς αὐτὴν, ἀλλὰ τηρήσαι
 20 ἀγνήν, ἐς ὅσον αὐτὴ θελήσει· [αὐτάρκεος γὰρ αὐτῷ φι-
 λουτῆν ἐδόκει εἶναι κἄν βλέπειν μόνον καὶ λαλεῖν αὐτῇ].
 Ἐπείσθη τοῖς ὄρκοις ἡ Ἀνωθεῖα καὶ κατήλθεν ἐκ τοῦ
 ἱεροῦ. Καὶ ἐπειδὴ ἔγνωσαν ἡμέρας τρεῖσι αὐτοὺς
 ἀναλαβεῖν ἐν Μέμφει, ἔρχεται ἡ Ἀνωθεῖα εἰς τὸ τοῦ
 25 Ἀπίδος ἱερὸν. Διασημώτατον δὲ τούτ' ἐν Αἰγύπτῳ
 καὶ ὁ θεὸς τοῖς βουλομένοις μαντεύει. Ἐπειδὴν γάρ
 τις προσελθὼν εὐξεται καὶ (τι) δεηθῆ τῷ θεοῦ, αὐτὸς
 μὲν ἕξεισιν, οἱ δὲ περὶ τὸν νεὸν παῖδες Αἰγύπτιοι, ἃ μὲν
 καταλογάδην, ἃ δ' ἐν μέτρῳ προλέγουσι τῶν ἐσομένων
 30 ἐκάστηρ. Ἐλοῦσα δὴ καὶ ἡ Ἀνωθεῖα προσπίπτει τῷ
 Ἀπίδι· ὦ θεῶν, ἔφη, φιλανθρωπότητα, ὁ πάντας
 οἰκτεῖριον ἔνομος, ἐλέησον καμὲ τὴν κακοδαίμονα καὶ
 μοι μαντεύειν ἀληθῆ περὶ Ἀβροκόμου πρόριπε· εἰ μὲν
 γὰρ αὐτὸν ἐτι ὄψομαι καὶ ἄνδρα λήψομαι, καὶ μενῶ καὶ
 35 ζήσομαι· εἰ δ' ἐκεῖνος τέθνηκεν, ἀπαλλαγῆναι καμὲ
 καλῶς ἔχει τοῦ πονηροῦ τούτου βίου. Εἰποῦσα καὶ
 καταδακρύσασα ἐξῆι τοῦ ἱεροῦ, κἄν τούτῳ οἱ παῖδες
 πρὸ τοῦ τεμένους παιζόντες ἅμ' ἐξεβόησαν,

Ἀνωθεῖα Ἀβροκόμῃν ταχὺ λήφεται ἄνδρα τὸν αὐτῆς.

40 Ἀκούσασα εὐθυμοτέρα ἐγένετο καὶ προσεύχεται τοῖς
 θεοῖς· καὶ ἅμα μὲν ἀπήεσαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Ε'. Ἐπέπυστο δ' ἡ Πολυίδου γυνὴ ὅτι ἄγει κόρην
 ἐρωμένην καὶ φοβηθεῖσα, μήπως αὐτὴν ἡ ξένη παρευ-
 δοκιμήσῃ, Πολυίδῳ μὲν οὐδὲν λέγει, ἐβουλεύετο δὲ καθ'
 45 αὐτὴν ὅπως τιμωρήσεται τὴν δοκοῦσαν ἐπιβουλεύειν
 τοῖς γάμοις. Καὶ δὴ ὁ μὲν Πολυίδος ἀπήγγελλέ τε
 τῷ ἄρχοντι τῆς Αἰγύπτου τὰ γενόμενα καὶ τὰ λοιπὰ
 ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου διῶκει τὰ τῆς ἀρχῆς ἀπόντος δ'
 αὐτοῦ, Ῥηναία (τοῦτο γὰρ ἔκαλετο ἡ τοῦ Πολυίδου
 50 γυνή,) μεταπέμπεται τὴν Ἀνωθεῖαν, ἣν δ' ἐπὶ τῆς οἰκίας,
 καὶ περιρρήγγυσι τὴν ἐσθῆτα καὶ αἰκίζεται τὸ σῶμα·
 ὦ πονηρὰ, λέγουσα, καὶ τῶν γάμων τῶν ἐμῶν ἐπιβουλε,
 ματαίως ἔδοξας Πολυίδῳ καλῆ, οὐ γὰρ σε ὄνησει τὸ

narrat. Quibus auditis et illam arcessiri jubet : acce-
 dentem interrogat, quæ et unde esset. Illa nil veri
 narrat : se Ægyptiam esse et a latronibus captam. Inter
 hæc Polyidus vehementer amare Anthiam cæpit, licet
 Alexandria uxorem haberet : amatam exorare primum co-
 natur, magna pollicitus ; tandem, cum Alexandriam de-
 scenderent, ac Memphi essent, vim afferre aggreditur.
 Illa, cum sese proripuisset, Isidis templum ingreditur,
 ibique supplex, tu me iterum, ait, Ægypti domina, serves
 incolumem, quam sæpius adjuvasti et Polyidus precat
 mihi, tua ope huc usque pudicitiam et fidem Habrocomæ
 servanti. Polyidus, simul et deæ metu et Anthiæ amore
 et infortunii misericordia affectus, templum solus accedit,
 juratque se nunquam Anthiæ vim aut injuriam facturum
 sed castam quamdiu ipsa velit habiturum : sibi enim amanti
 sat esse, si spectare atque alloqui liceat. Sacramentis
 fidens Anthia e templo egreditur, cumque statuissent tri-
 dum Memphi morari ad reficiendos sese, Anthia Apidis
 templum adit, nobilissimum in Ægypto et deus potentibus
 responsa dat : ubi enim quis ingressus oraverit et numen
 quid rogaverit, ipse egreditur, Ægyptii vero pueri qui
 circa templum versantur, tum soluta oratione, tum
 ligata, futura prædicunt. Accedens et Anthia ad Apldem
 procumbit, et, o tu præ diis omnibus, inquit, hominum
 amantissime et erga cunctos hospites misericors, infeli-
 cissima nunc mei miserere : verum mihi de Habrocoma
 responsum redde. Si quidem illum adhuc visura sim et
 vltum habitura, persistam vivendo : at si is occubuit, me
 quoque præstat tristi hac vita defungi. His dictis, lacri-
 mans templo exit. Interea pueri ante fanum ludentes una
 exclamaverunt :

Anthia Habrocomen virum suum cito recipiet.

Quibus verbis animus illi rediit, deosque precata est, sta-
 timque Alexandriam profecti sunt.

V. Audiverat Polyidi conjux, puellam ab eo amatam ad-
 duci et metuens, ne hospes sibi præferretur, Polyido qui-
 dem nullum verbum fecit, verum secum ipsa consultit,
 quonam modo eam ulcisceretur, quæ nuptiis insidiari vi-
 debatur. Polyidus cum præfecto Ægypti, quæ facta fue-
 rant, renuntiasset, reliqua ad exercitum pro præfecto
 administrabat. Absente illo, Rhenæa (hoc Polyidi uxori
 nomen) Anthiam, quæ domi erat, arcessit, vestemque
 illi discindit, ac verberibus corpus indigne afficit : o scelus,
 dicens, meisque nuptiis insidiosa, frustra visa es Polyido

κάλλος τοῦτο. Ἴσως μὲν γὰρ πείθειν ληστὰς ἐδύνασσο
καὶ συγκαθεύδειν νεανίσκοις μεθύουσι πολλοῖς· τὴν δὲ
Ῥηναίας εὐνὴν οὐποθ' ὕβριεις χαίρουσα. Ταῦτ' εἰ-
ποῦσα ἀπέκειρε τὴν κόμην αὐτῆς καὶ δεσμὰ περιτίθεισι
5 καὶ παραδοῦσα οἰκέτη τινὶ πιστῷ, Κλυτῷ τούνομα,
κελεύει ἐμβιβάσαντα εἰς ναῦν ἀπαγαγόντα εἰς Ἰταλίαν
ἀποδόσθαι πορνοβοσκῶ τὴν Ἀνθειαν. Οὕτω γὰρ, ἔφη,
δυνήσῃ ἡ καλὴ τῆς ἀκρασίας κόρον λαβεῖν. Ἦγετο
δ' ἡ Ἀνθεια ὑπὸ τοῦ Κλυτοῦ κλαίουσα καὶ ὀδυρομένη,
10 ὧ κάλλος ἐπίβουλον, λέγουσα, ὧ δυστυχῆς εὐμορφία, τί
μοι παραμένετε ἐνοχλοῦντα; τί δ' αἷτια πολλῶν κακῶν
μοι γίνεσθε; Οὐκ ἤρκουν οἱ τάφοι, οἱ φόνοι, τὰ δεσμὰ,
τὰ ληστήρια, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπ' οἰκῆματος στήσσομαι καὶ
τὴν μέγρι νῦν Ἀβροκόμη τηρουμένην σωφροσύνην πορνο-
15 βοσκὸς ἀναγκάσει με λύειν; Ἄλλ', ὧ δέσποτα, προσ-
πεσοῦσ' ἔλεγε τοῖς γόνασι τοῦ Κλυτοῦ, μή μ' ἐπ' ἐκείνην
τὴν τιμωρίαν ἅμα προαγάγῃς, ἀλλ' ἀπόκτεινόν με αὐ-
τόσ' οὐκ οἶσω πορνοβοσκὸν δεσπότην· σιωπρονεῖν, πί-
στευσον, εἰθίσμαθα. Ταῦτ' ἐδεῖτο· ἤλθει δ' αὐτὴν ὁ
20 Κλυτός. Καὶ ἡ μὲν ἀπήγετο εἰς Ἰταλίαν· ἡ δὲ Ῥηναία
ἐλθόντι τῷ Πολυίδῳ λέγει, ὅτι ἀπέδρα ἡ Ἀνθεια, ἀ-
κεῖνος ἐκ τῶν ἤδη πεπραγμένων ἐπίστευσεν αὐτῇ.
Ἦ δ' Ἀνθεια κατήχηθ' ἐν εἰς Τάραντα, πόλιν τῆς
Ἰταλίας. Ἐνταῦθα δὲ ὁ Κλυτός, δεδουκὸς τὰς τῆς
25 Ῥηναίας ἐντολάς, ἀποδίδοται αὐτὴν πορνοβοσκῷ.
Ὁ δ' ἰδὼν κάλλος, οἷον οὐπω πρότερον ἐτεθέατο, μέγα
κέρδος ἔξεν τὴν παῖδα ἐνόμιζε, καὶ ἡμέραις μὲν τισιν
αὐτὴν ἀνελάμβανεν ἐκ τοῦ πλοῦ κεκμηκυῖαν καὶ ἐκ τῶν
ὑπὸ τῆς Ῥηναίας βασάνων· ὁ δὲ Κλυτός ἤκεν εἰς Ἀλε-
30 ξάνδρειαν καὶ τὰ πραχθέντα ἐμήνυσε τῇ Ῥηναίᾳ.

Γ'. Ὁ δ' Ἰππόθοος διανύσας τὸν πλοῦν κατήχηθ' ἡ
μὲν εἰς Σικελίαν, οὐκ εἰς Συρακούσας δὲ, ἀλλ' εἰς Ταυ-
ρομένιον, καὶ ἐξῆτει καιρὸν, δι' οὗ τὰ ἐπιτηδεῖα ἔξει.
Τῷ δ' Ἀβροκόμῃ ἐν Συρακούσαις, ὡς χρόνος πολὺς
35 ἐγένετο, ἀθυμία ἐμπίπτει καὶ ἀπορία δεινή, ὅτι μηδ'
Ἀνθειαν εὐρίσκει, μηδ' εἰς τὴν πατρίδα ἀνασώζοιτο.
Διέγνω οὖν ἀποπλεύσας ἐκ Σικελίας εἰς Ἰταλίαν ἀνε-
θεῖν κακείθεν, εἰ μηδὲν εὐρίσκει τῶν ζητουμένων, εἰς
Ἐφεσον πλεύσει πλοῦν δυστυχῇ. Ἦδη δὲ καὶ οἱ γο-
40 νεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Ἐφῆσιοι πάντες ἐν πολλῷ πένθει
ἦσαν, οὐτ' ἀγγέλου παρ' αὐτῶν ἀφιγμένου, οὔτε γραμ-
μάτων· ἀπέπεμπον δὲ πανταχοῦ τοὺς ἀναζητήσοντας.
Ἦπ' ἀθυμίας δὲ καὶ γήρωις οὐ δυνηθέντες ἀντισχεῖν οἱ
γονεῖς ἑκατέρων, ἑαυτοὺς ἐξήγαγον τοῦ βίου. Καὶ ὁ
45 μὲν Ἀβροκόμης ἦει τὴν ἐπ' Ἰταλίαν ὁδόν· ὁ δὲ Λεύκων
καὶ ἡ Ῥόδη, οἱ σύντροφοι τοῦ Ἀβροκόμου καὶ τῆς
Ἀνθείας, τεθηκότες αὐτοῖς ἐν Ξάνθῳ τοῦ δεσπότη καὶ
τὸν κληρὸν (ἦν δὲ πολὺς) ἐκείνοις καταλιπόντος, διέ-
γνωσαν εἰς Ἐφεσον πλεῖν, ὡς ἤδη μὲν αὐτοῖς τῶν
50 δεσποτῶν σεσωσμένων, ἱκανῶς δὲ τῆς κατὰ τὴν ἀπο-
δημίαν συμφορᾶς πεπειραμένοι. Ἐνθήμεροι δὲ πάντα
τὰ αὐτῶν νηὶ ἀνήγοντο εἰς Ἐφεσον, καὶ ἡμέραις τ' οὐ
πολλαῖς διανύσαντες τὸν πλοῦν ἤκον εἰς Ῥόδον, κακῆ
μαθόντες, ὅτι οὐδέπω μὲν Ἀβροκόμης καὶ Ἀνθεια σώ-

pulchra : non hæc tibi forma proderit quidquam, fortasse
enim latrones exorare potuisti, atque ebriis concumbere
adolescentibus, Rhenææ lectum non impune vitiaabis. Cum
hæc dixisset, detonsam vinctamque famulo cuidam fido
tradit, Clyto nomen, jubetque, impositam navi in Italiam
deportet et vendat lenoni. Ita enim, ait, poteris, quæ
pulchra sis, libidinem explere. Ducebatur a Clyto Anthia
flens et queribunda voce dicens, o infelix et ubique
insidias mihi faciens forma, cur, molestiis et calamitatibus
me afficiens, semper mihi ades? quid es tot malorum causa?
Non sepulcra, cædes, vincula, latrones satis erant, nisi et
corpus prostituere adigar, et servatam Habrocomæ huc
usque pudicitiam leno cogat in propatulo habere? At tu,
here, Clyti genibus advoluta dicebat, ne me ad illud sup-
plicium ducas, sed ipse occide. Non lenonem dominum
feram : bene et pudice, crede mihi, vivere soleo. Hæc
precantem Clytus miserabatur. Dum illa in Italiam au-
fertur, Rhenæa advenienti Polyido narrat, aufugisse Anthiam;
qui ob ea, quæ facta fuerant, facile fidem adhibuit.
Anthia Tarentum deducta Italiæ urbem, ibi a Clyto,
Rhenææ mandata reverito, lenoni venditur. Is formam
egregiam nec visam ante miratus, magno sibi puellam lucro
futuram existimans, per aliquot dies illam curando refecit,
et navigatione et verberibus Rhenææ fessam. Clytus, ut
Alexandriam venit, de his, quæ facta fuerant, certiores
fecit Rhenæam.

VI. Hippothous vero ex navigatione descendit in Sici-
liam, non Syracusis, sed Tauromenii, quærebatque occa-
sionem, qua sibi necessaria pararet. Habrocomen, post-
quam diu fuerat Syracensis, mæror et anxietas ingens inces-
sit, quod neque Anthiam inveniat, nec se domum salvum
recipiat. Statuit igitur e Sicilia in Italiam transire, ibique,
si nihil eorum, quæ quærebat, inveniret, Ephesum infeli-
cem navigationem dirigere. Jam diu parentes eorum et
Ephesiti omnes in multo luctu fuerant, nec nuntio nec li-
teris acceptis. Miserant ad perquirendum ubique; cumque
ob mærorem et senium durare non possent parentes utrius-
que, vitam sibi ipsi ademerunt. Dum Habrocomes in
Italiam iter faciebat, Leucon et Rhoda, sodales Habrocomæ
et Anthiæ, cum Xanthi mortuus illis herus hereditatem,
quæ magna erat, reliquisset, Ephesum redire statuerunt,
quasi heri salvi jam essent, ipsi satis superque ærumnarum
peregre passi. Omnibus navi impositis, Ephesum ituri solvunt,
ac paucorum dierum navigatione Rhodum pervenerunt; ubi
certiores facti, Habrocomen et Anthiam nequaquam salvos

ζοινο, τεθνήκασι δ' αὐτῶν οἱ πατέρες, διέγνωσαν εἰς Ἐφεσον μὴ κατελοῦναι, χρόνῳ δὲ τινι ἐκεῖ γενέσθαι, μέχρις οὗ τι περὶ τῶν δεσποτῶν πύθωνται.

Ζ'. Ὁ δὲ πορνοβοσκός, ὃ τὴν Ἀνθειαν ὄνησάμενος, ἕξι χρόνῳ διεληθόντος ἠνάγκασεν αὐτὴν οἰκήματος προσεστανάει. Καὶ δὴ κοσμησάσας καλῆ μὲν ἐσθῆτι, πολλῶν δὲ χρυσῶν, ἦγεν ὡς προστησομένην τέγουσ· ἡ δὲ μέγα ἀνακωκύσασα, Φεῦ μοι τῶν κακῶν, εἶπεν, οὐχ ἱκαναὶ γὰρ αἱ πρότερον συμφοραὶ, τὰ δεσμὰ, τὰ ληστήρια, ἀλλ' ἔτι καὶ πορνεύειν ἀναγκάζομαι, καὶ κάλλος δικαίως ὑβρισμένον, τί γὰρ ἡμῖν ἀκαίρως παραμένεις; Ἀλλὰ τί ταῦτα θρηνῶ καὶ οὐχ εὐρίσκω τινὰ μηχανὴν, δι' ἧς φυλάξω τὴν μέχρι νῦν σωφροσύνην τετηρημένην; Ταῦτα λέγουσα ἦγετο ἐπὶ τὸ οἶκμα τοῦ πορνοβοσκοῦ τὰ μὲν δεομένου θαρρεῖν, τὰ δ' ἀπειλούντος. Ὡς δ' ἦλθε καὶ προσέστη, πλήθος ἐπέρρει τῶν θεαυμακῶτων τὸ κάλλος· οἳ τε πολλοὶ ἦσαν ἔτοιμοι ἀργύριον κατατίθεσθαι τῆς ἐπιθυμίας. Ἢ δ' ἐν ἀμηγάνῳ γενομένη κακῶν, εὐρίσκει τέχνην ἀποφυγῆς· πίπτει μὲν γὰρ εἰς γῆν καὶ παρείται τὸ σῶμα καὶ ἐμιμειτο τοὺς νοσοῦντας τὴν ἐκ θεῶν καλουμένην νόσον· ἦν δὲ τῶν παρόντων ἔλεος ἅμα καὶ φόβος καὶ τοῦ μὲν ἐπιθυμεῖν συνουσίας ἀπέειχοντο, ἐθεράπευσον δὲ τὴν Ἀνθειαν. Ὁ δὲ πορνοβοσκός συνεῖς οἳ κακῶν ἀγεγόνει καὶ νομίσας ἀληθῶς νοσεῖν τὴν κόρην, ἦγεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ κατέκλινε τε καὶ ἐθεράπευε, καὶ ὡς ἔδοξεν ἐν αὐτῆς γενομένοι, ἀνεπυθάνετο τὴν αἰτίαν τῆς νόσου. Ἢ δ' Ἀνθεια, καὶ πρότερον, ἔφη, δέσποτα, εἰπεῖν πρὸς σε ἐβουλόμην τὴν συμφορὰν τὴν ἐμὴν καὶ διηγῆσασθαι τὰ συμβάντα, ἀλλ' ἀπέκρυπτον αἰδομένη· νυνὶ δ' οὐδὲν γαλεπὸν εἰπεῖν πρὸς σε, πάντ' ἤδη μεμαθηκότα τὰ κατ' ἐμέ. Παῖς ἔτ' οὖσα, ἐν ἑορτῇ καὶ παννυχίδι ἀποπλανηθεῖσα τῶν ἐμαυτῆς, ἦκον πρὸς τινὰ τάρων ἀνδρὸς νεωστὶ τεθνηκότος· κἀνταῦθ' ἐφάνη μοὶ τῆς ἀναθρῶν ἐκ τοῦ τάρου καὶ κατέγειν ἐπερᾶτο· ἐγὼ δ' ἀπέφυγον καὶ ἐβόων· ὃ δ' ἀνθρῶπος ἦν μὲν ὀφθῆναι φοβερός, φωνῆν δὲ πολλῶν εἶχε γαλεπωτέραν· καὶ τέλος ἡμέρα μὲν ἦδη ἐγένετο· ἀρεῖς δὲ με ἐπληξέ τε κατὰ τοῦ στήθους, καὶ νόσον ταύτην ἔλεγεν ἐμβεβληκέναι. Ἐκείθεν ἀρξαμένη ἄλλοις ἄλλως ὑπὸ τῆς συμφορᾶς κατέχομαι. Ἀλλὰ δέομαί σου, δέσποτα, μηδὲν μοι γαλεπήνης· οὐ γὰρ ἐγὼ τούτων αἰτία. Δυνήσῃ γάρ με ἀποδόσθαι καὶ μηδὲν ἀπολέσαι τῆς δοθείσης τιμῆς. Ἀκούσας ὃ πορνοβοσκός ἡνιᾶτο μὲν, συνεγίνωσκε δ' αὐτῇ, ὡς οὐχ

ἔκουσῃ ταῦτα πασχούσῃ. Ἢ'. Καὶ ἡ μὲν ἐθεραπεύετο ὡς νοσοῦσα παρὰ τῷ πορνοβοσκῷ· ὃ δ' Ἀθροκόμης ἀπὸ τῆς Σικελίας ἐπαναχθεὶς, καταίρει μὲν εἰς Νουκέριον τῆς Ἰταλίας· ἀπορία δὲ τῶν ἐπιτηδείων ἀμηχανῶν ὃ τι ποιήσει, τὰ μὲν πρῶτα περιήει τὴν Ἀνθειαν ζητῶν· αὕτη γὰρ ἦν ἀπὸ τῷ τοῦ βίου παντός καὶ τῆς πλάνης ἡ ὑπόθεσις· ὡς δ' οὐδὲν ἠύρισκεν, ἦν γὰρ ἐν Τάραντι ἡ κόρη παρὰ τῷ πορνοβοσκῷ, αὐτὸν ἀπεμίσθωσε τοῖς τοὺς λίθους ἐργαζομένοις. Καὶ ἦν αὐτῷ τὸ ἔργον ἐπίπονον, οὐ γὰρ

esse, ac parentes eorum mortuos, constituerunt Ephesum non accedere, sed illic aliquantum morari donec aliquid de heris resciverint.

VII. Leno, qui Anthiam emerat, postremo quæstus gratia prostare coëgit et pulchra veste multoque auro ornata, prostituendam in lustrum ducebat; illa sublata voce ejulans, Eheu me miseram! inquit, non sat erant præterita infortunia, vincula, latrones, nisi et ad merendum corpore adigerer? O formam contumeliose merito habitam, cur enim remanes intempestiva? Sed quid ego flens non commentum aliquod molior, quo servatam huc usque pudicitiam custodiam? Hæc dicens ad lenonis stabulum ducebatur, qui nunc bono esse animo hortabatur, nunc addebat minas. Ut venit et prostitit, multitudo confluit formam mirantium, multique pretium libidinis dare parati erant, cum illa, in malo ineluctabili se videns, effugii artem excogitavit. Subito concidit, artus remittuntur languidi ac velut resoluti, imitaturque correptos morbo, quem ceu divinitus immissum sacrum et divinum vocant. Qui aderant, misericordia pariter et metu affecti, concumbendi desiderio se abstinentes, Anthiæ opem ferunt. Leno, quale sibi infortunium acciderit, intelligens, ac vere ægrotare puellam credens, domum subduxit, depositamque curare instituit. Ubi visa est sui compos facta, quærit ab ea morbi causam. Quæ, et ante, dixit, here, calamitatem tibi meam et omnia quæ inciderunt, narrare volui, sed præ verecundia celavi; nunc, cum omnium ad me pertinentium certior sis, jam non pudet dicere. Dum essem admodum parvula, ac festum et pervigilium ageretur, a meis evagata ad tumulum perveni hominis novissime mortui. Ibi quidam mihi e tumulo exsilens apparuit, quiprehendere conabatur. Aufugi ego clamitans: terribilis homini aspectus, vox etiam atrocior. Tandem, ut illuxit, abire me sivit, ac pectus meum percussit, dicens, se hunc mihi morbum immisisse. Exinde me id malum invasit, quod me varie diversis temporibus cruciat. Sed obsecro, here, ne succenseas mihi: non enim hoc factum culpa mea: veidere me poteris, nec quidquam de pretio perdere. Leno, id ægre ferens, puellæ tamen ignovit, utpote non hæc libenter passæ.

VIII. Dum illam, quam ægrotare putabat, leno curabat, Habrocomes Sicilia profectus ad Nuceriam Italiæ defertur, inops consilii, quomodo victum quæreret. Primum circuire investigando Anthiam, quæ illi et vite universæ et errorum causa fuerat. Cum eam non inveniret, erat enim puella Tarenti in domo lenonis, operam suam locavit lapidibus, molestum sane opus corpori gravibus durisque laboribus inassuetis. Eger sæpe suas fortunas deplorans, en, Anthia, dixit, tuus Habrocomes, opifex laboriosissime

συνείηστο τὸ σῶμα οὐδ' αὐτὸν ὑποβάλλειν ἔργους εὐ-
 τόνους καὶ σκληροῖς· διέκειτο δὲ πονήρως καὶ πολλάκις
 κατοδύρομενος τὴν αὐτοῦ τύχην, ἰδοῦ, φησίν, Ἄνθεια,
 δ. σὸς Ἄβροκόμης ἐργάτης τέχνης πονήρας καὶ τὸ σῶμα
 5 ὑποθέθεικα δουλεῖα· καὶ εἰ μὲν εἶχόν τινα ἐλπίδα εὐ-
 ρήσειν σέ τε καὶ τοῦ λοιποῦ συγκαταβιώσασθαι, τοῦτο
 πάντων ἂν τῶν δεινῶν με παρεμυθεῖτο· νυνὶ δ' ἴσως
 κἀγὼ δ' δυστυχῆς εἰς κενὰ καὶ ἀνόνητα πονῶ καὶ σὺ που
 τέθνηκας πόθῳ τῷ πρὸς Ἄβροκόμην. Πέπεισμαι γάρ,
 10 φιλάτῃ, ὡς οὐκ ἂν ποτ' οὐδ' ἀποθανοῦσα ἐκλάθοί μου.
 Καὶ ὁ μὲν ταῦτ' ᾠδῶντο καὶ τοὺς πόνους ἔφερον ἀλ-
 γειῶς· τῇ δ' Ἄνθειᾳ ὄναρ ἐπέστη ἐν Τάραντι κοιμω-
 μένη· ἔδοκει μὲν αὐτῇ εἶναι μεθ' Ἄβροκόμου, καλὴν
 οὔσαν μετ' ἐκείνου καλοῦ καὶ τὸν πρῶτον εἶναι τοῦ
 15 ἔρωτος αὐτοῖς χρόνον· φανῆναι δὲ τιν' ἄλλην γυναῖκα
 καλὴν καὶ ἀφέλκειν αὐτῆς τὸν Ἄβροκόμην· καὶ τέλος
 ἀναβοῶντος καὶ καλοῦντος ὀνομασί, ἔξαναστῆναι τε
 καὶ παύσασθαι τὸ ὄναρ. Ταῦθ' ὡς ἔδοξεν ἰδεῖν, εὐθύς
 μὲν ἀνεθόρῃ τε καὶ ἀνεθρήνησε καὶ ἀληθῆ τὰ ὄφθεντα
 20 ἐνόμιζεν· οἴμοι τῶν κακῶν, λέγουσα, ἐγὼ μὲν καὶ πό-
 νους ὑπομένω πάντας καὶ ποικίλων πειρῶμαι ἢ δυσ-
 τυχῆς συμφορῶν καὶ τέχνας σωφροσύνης ὑπὲρ γυναῖκας
 εὐρίσκω Ἄβροκόμη· σοὶ δ' ἴσως ἄλλη που δέδοκται
 καλὴ· ταῦτα γάρ μοι σημαίνει τὰ ὄνειρατα. Τί οὖν
 25 ἔτι ζῶ; τί δ' ἔμαυτὴν λυπῶ; κάλλιον οὖν ἀπολέσθαι
 καὶ ἀπαλλαγῆναι τοῦ πονήρου τούτου βίου, ἀπαλλα-
 γῆναι δὲ (καὶ) τῆς ἀπρεποῦς ταύτης καὶ ἐπισφαλοῦς
 δουλείας. Ἄβροκόμης μὲν εἰ καὶ τοὺς ὄρκους παρα-
 βέβηκε, μηδὲν οἱ θεοὶ τιμωρήσαιντο τοῦτον· ἴσως
 30 ἀνάγκη τι εἴργασται· ἐμοὶ δ' ἀποθανεῖν καλῶς ἔχει
 σωφρονούση. Ταῦτ' ἔλεγε θρηνοῦσα καὶ μηχανὴν
 ἐζήτει τελευτῆς.

Θ'. Ὁ δ' Ἰππόθοος ὁ Περίνθιος ἐν τῷ Ταυρομένιῳ
 τὰ μὲν πρῶτα διῆγε πονήρως ἀπορία τῶν ἐπιτηδεῶν·
 35 χρόνον δὲ προϊόντος ἠράσθη πρεσβυτίας αὐτοῦ καὶ ἐγμημέ-
 θ' ὑπ' ἀνάγκης τῆς κατὰ τὴν ἀπορίαν τὴν πρεσβύτιν καὶ
 ἄλλοις συγγενόμενος χρόνῳ, ἀποθανούσης αὐτῆς, πλοῦτόν
 τε διαδέχεται πολὺν καὶ εὐδαιμονίαν· πολλὴ μὲν οἰκετῶν
 παραπομπή, πολλὴ δὲ τῶν ἐσθήτων ὑπαρξίς καὶ σκευῶν
 40 πολυτέλεια. Διέγνω δὲ πλεῦσαι μὲν εἰς Ἰταλίαν,
 ὠνήσασθαι δ' οἰκέτας ὠραίους καὶ θεραπαίνας καὶ ἄλλην
 σκευῶν περιβολὴν, ὅση γένοιτ' ἂν ἀνδρὶ εὐδαίμονι·
 ἐμέμνητο δ' αἰεὶ τοῦ Ἄβροκόμου καὶ τοῦτον ἀνευρεῖν
 γήγχετο, περὶ πολλοῦ ποιοῦμενος κοινωῆσαι τ' αὐτῷ
 45 τοῦ βίου παντὸς καὶ τῶν κτημάτων. Καὶ ὁ μὲν ἐπαν-
 αχθεὶς κατῆρεν εἰς Ἰταλίαν· εἴπετο δ' αὐτῷ μεράκιον
 τῶν ἐν Σικελίᾳ εὖ γεγενοῦτων, Κλεισθένης τούνομα, καὶ
 πάντων μετέγχε τῶν Ἰπποθόου κτημάτων, καλὸς ὢν.
 Ὁ δὲ πορνοβόσκος, ᾗδῃ τῆς Ἄνθειας υγιαίνειν δο-
 50 κούσης, ἐνενοεῖθ' ὅπως αὐτὴν ἀποδώσεται, καὶ δὴ
 προῆγεν αὐτὴν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τοῖς ὠνησομένοις
 ἐπέδεικνυεν. Ἐν τούτῳ δ' ὁ Ἰππόθοος περιζέει τὴν
 πόλιν τὴν Τάραντα, εἰ τι καλὸν, ὠνήσασθαι ζητῶν· καὶ
 ὄρᾳ τὴν Ἄνθειαν καὶ γνωρίζει καὶ ἐπὶ τῷ συμβάντι

artis corpus in servitutum dedi. At si spem saltem ha-
 berem, te inveniendi, vivendique tecum quod superest,
 omnium hoc mihi esset malorum solatium. Nunc et ego
 forsā infelix inanibus et nil profuturis laboribus me ma-
 cero, tuque uspiam interiisti Habrocomæ desiderio; credo
 enim, anime mi, nunquam nec mortuum te mei oblitam
 esse. His ille querebatur, labores misere susinens,
 dum Tarenti somnium Anthiæ visum est: ipsa enim
 sibi videbatur dormire cum Habrocoma, formosa cum
 formoso, idque sibi esse amoris mutui initium. Tum pul-
 chra quædam femina visa est Habrocomen ab ipsa abstra-
 here; illoque clamante et nomine se vocante, somnium
 evanuisse. Hæc quum videre se putaret confestim sur-
 rexit, ac vera esse, quæ viderat, existimans, flens, lieu
 me miseram! inquit, labores et omnis generis infortunia
 patior, consiliaque et artes servandæ pudicitia excogito,
 dum tibi forsā alia mulier pulchra visa est, Habrocoma,
 quod mihi insomnia significant. Quid etiamnum vivo?
 cur me dolore conficio? pulcherrimum certe mori, ac
 simul infelici vita et indecora hacce et periculosa ser-
 vitude liberari. Habrocomen, si quid pejeravit, non ul-
 ciscantur dii, necessitate forsā coactum; me vero pudicam
 mori omnino decet. Hæc illa cum lacrimis quæsta, mo-
 dum quærebat se interimendi.

IX. Interea Hippothous Perinthius Tauromenii primum
 quidem inopia laboravit: deinde dives anus amore ejus
 capta est quam duxit uxorem, inopia coactus, et per
 breve tempus cum illa vixit et, illa mortua, heres fit
 illi magnarum divitiarum et rerum omnium. Servorum
 magnus comitatus, multa vestis, et lauta et magnifica
 supellex non deerant. Statuit igitur in Italiam navigare,
 servos et ancillas forma luculenta emere, reliquumque
 cultum parare, qualem habere virum divitem deceat.
 Habrocomen subinde recordatus invenire optabat, id per-
 magni existimans, si vitam omnino et divitias communes
 cum eo haberet. In Italiam devenit, atque una illum
 e Sicilia secutus ingenuus ac formosus adolescentulus,
 Clisthenes nomine, fortunarum omnium socius et particeps.
 Leno, cum Anthia convaluisse jam videretur, cogitabat
 quomodo illam venditurus esset et venalem in forum pro-
 duxit et emturis ostendit; cum forte Hippothous, Ta-
 rentum pererrans, pulchrum quid ad emendum quærens,
 Anthiam videt et agnoscit. Percussit illico animum ea

καταπλήσεται καὶ πολλὰ πρὸς ἑαυτὸν ἐλογίζετο· οὐχ αὐτὴ ἢ κόρη, ἢ ἐγὼ ποτ' ἐν Αἰγύπτῳ τιμωρῶν τῷ Ἀγγιᾶλου φόνῳ, εἰς τάφρον κατώρυξα καὶ κύνας αὐτῆ συγκαθεῖρξα; τίς οὖν ἢ μεταβολή; πῶς δὲ σώζεται; τίς ἢ ἐκ τῆς τάφρου φυγῆ; τίς ἢ παράλογος σωτηρία; 5 Εἰπὼν ταῦτα προσῆλθεν, ὡς ὠνήσασθαι θέλων, καὶ παραστάς αὐτῇ, ὡς κόρη, ἔφησεν, Αἴγυπτον οὐκ οἶδας; οὐδὲ λησταῖς ἐν Αἰγύπτῳ περιπέτωκας; οὐδ' ἄλλο τι ἐν ἐκείνῃ τῇ γῆ πέπονθας δεινόν; εἰπέ θαρσοῦσα, γνωρίζω 10 γάρ σε ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ. Αἴγυπτον ἀκούσασα καὶ ἀναμνησθεῖσα Ἀγγιᾶλου καὶ τοῦ ληστῆριου καὶ τῆς τάφρου, ἀνῶμωξέ τε καὶ ἀνοδύρατο· ἀποβλέψασα δ' εἰς τὸν Ἰππόθου, (ἐγνωρίσε δ' αὐτὸν οὐδαμῶς,) πέπονθα, φησὶν, ἐν Αἰγύπτῳ πολλὰ, ὡς ξένη, καὶ δεινὰ, ὅστις 15 ποτ' ὦν τυγχάνεις, καὶ λησταῖς περιπέτωκα· ἄλλὰ σὺ πῶς, εἰπέ, γνωρίζεις τὰ ἐμὰ διηγήματα; πόθεν δ' εἰδέναι λέγεις ἐμὲ τὴν δυστυχίῃ; διαβόητα μὲν [γάρ] καὶ ἐνόοξα πεπόνθαμεν, ἀλλὰ σὲ οὐ γινώσκω τὸ σύνολον. Ἀκούσας ὁ Ἰππόθου καὶ μᾶλλον, ἐξ ὧν ἔλεγεν, 20 ἀναγνωρίσας αὐτὴν, τότε μὲν ἡσυχίαν ἤγαγεν, ὠνῆσάμενος δ' αὐτὴν παρὰ τοῦ πορνοβοσκοῦ ἄγει πρὸς ἑαυτὸν καὶ θαρρεῖν παρεκελεύετο καὶ ὅστις ἦν λέγει καὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ γενομένων ἀναμιμνήσκει καὶ τὸν ἑαυτοῦ πλοῦτον διηγείται καὶ τὴν φυγὴν. Ἦ δ' ἤτεῖτο συγ- 25 γνώμην ἔχειν καὶ αὐτῷ ἀντιδιηγείτο ὅτι Ἀγγιᾶλον ἀπέκτεινε μὴ σωφρονοῦντα καὶ τὴν τάφρον καὶ τὸν Ἀμφίνομον καὶ τὴν τῶν κυνῶν πραότητα, καὶ τὴν σωτηρίαν διηγείται. Κατόχτειρεν αὐτὴν ὁ Ἰππόθου καὶ ἤτις μὲν ἦν, ἐπέπυστο οὐδέπω, ἐκ δὲ τῆς καθημερινῆς 30 σὺν τῇ κόρῃ διαίτης εἰς ἐπιθυμίαν Ἀνθείας καὶ Ἰππόθου ἔρχεται καὶ συνελθεῖν ἐβούλετο καὶ πολλὰ ὑπισχνεῖται αὐτῇ. Ἦ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἀντέλεγεν αὐτῷ, ἀναξία εἶναι λέγουσα εὐνῆς δεσποτικῆς τέλος δὲ, ὡς ἐνέκειτο Ἰππόθου, οὐκέτι ἔχουσα ὃ τι ποιήσσει, 35 κάλλιον εἶναι νομίζουσα εἰπεῖν πάντ' αὐτῷ τὰ ἀπόρητα ἢ παραβῆναι τὰς πρὸς Ἀβροκόμην συνθήκας, λέγει τὸν Ἀβροκόμην, τὴν Ἐφεσον, τὸν ἔρωτα, τοὺς ὄρκους, τὰς συμφορὰς, τὰ ληστήρια καὶ συνεχῆς Ἀβροκόμην ἀνοδύρετο· ὁ δ' Ἰππόθου ἀκούσας ὅτι τ' Ἀνθεία 40 εἶη καὶ ὅτι γυνὴ τοῦ πάντων αὐτῷ φιλότατου, ἀσπάζεται τ' αὐτὴν καὶ εὐθυμεῖν παρεχάλει καὶ τὴν αὐτοῦ πρὸς Ἀβροκόμην φιλίαν διηγείται. Καὶ τὴν μὲν εἶχεν ἐπὶ τῆς οἰκίας, πᾶσαν προσάγων ἐπιμέλειαν, Ἀβροκόμην αἰδοῦμενος· αὐτὸς δὲ πάντ' ἀντιρεῦνα, εἴ που 45 τὸν Ἀβροκόμην ἀνεύροι.

Γ'. Ὁ δ' Ἀβροκόμης τὰ μὲν πρῶτα ἐπιπόνως ἐν τῷ Νουκερίῳ εἰργάζετο, τελευταῖον δὲ, οὐκέτι φέρων τοὺς πόνους, διέγνω νεῖος ἐπιβάς εἰς Ἐφεσον ἀνάγεσθαι· καὶ ὁ μὲν νύκτωρ κατελθὼν ἐπὶ θάλασσαν, ἐπιτυγχάνει 50 πλοίῳ ἀναγομένῳ καὶ ἐπιβάς ἐπλεῖ τὴν ἐπὶ Σικελίαν πάλιν ὡς ἐκείθεν ἐπὶ Κρήτην τε καὶ Κύπρον καὶ Ῥόδον ἀφιζόμενος καθεῖθεν εἰς Ἐφεσον γενεσόμενος· ἤλπιζε δ' ἐν τῷ μακρῷ πλῶ καὶ περὶ Ἀνθείας τι πυθέσθαι. Καὶ ὁ μὲν ὀλίγα ἔχων τὰ ἐπιτήδεια ἀναγόμενος καὶ

res, multaque secum reputabat. Nonne hæc est puella, quam ego quondam in Ægypto, Anchiali necem ulciscens, fossa obrui jussi cum canibus inclusam? Quæ transformatio? quomodo servata fuit? quod e fossa effugium? quæ inopinata incolumitas? His dictis, ut emturus accedit, atque adstans: nostine Ægyptum, puella? nonne ibi in latrones incidisti? nonne aliud ibi passa es malum? Ne timeas hæc dicere: nam te illic novi. Ægyptum audiens, Anchiali et latronum et fossæ memor, suspirans et ingemiscens Hippothoum intuetur, haud agnoscens. Et, multa, inquit, o hospes, quisquis es, in Ægypto passa sum et gravia, in cidique in latrones. At tu dic, quæso, quomodo res meas nosti? unde me miseram te nosse ais? Clara quidem et fama vulgata mala toleravi, sed nequaquam te novi. His auditis, magis etiam ex quibus dicebat, Hippothous illam agnoscens, tunc quidem nihil addens, emtam a lenone domum abducit, bonoque esse animo jubet et quis ipse sit et quæ in Ægypto acciderant memorat, et opes et fugam narrat. Illa, ut sibi ignoscat, precatur et a se occisum Anchialum fatetur, vitium offerentem; ac fossam, Amphinomum, canumque mansuetudinem, effugiumque narrat. Puellæ misertus est Hippothous; nondum autem audiverat quænam esset; verum ex quotidiana cum Anthia consuetudine, ejus amore flagrare cepit et cum illa consuetudinem habere cupiens, multis eam promissis sollicitabat; abnuere illa primum, se non dignam herili lecto dicens; tandem instanti Hippothoo, cum nil aliud suppeteret, satiusque esse ducens, omnia vel arcana prodere, quam datam Habrocomæ fidem solvere, de Habrocoma narrat omnia, et Ephesum et amorem et jusjurandum et infortunia, praxones et perpetuo Habrocomen desebat. Hippothous, ut audivit Anthiam illam esse, amici sui summi uxorem, amplexatur, ac bono esse animo jubet, suam cum Habrocoma amicitiam narrans. Illam domi habuit, omni que cura prosecutus est Habrocomen reverens, omniaque investigavit, sicubi Habrocomen inveniret.

X. Habrocomes primum Nuceriæ ægre victum in opere faciundo exercebat; tandem labores non amplius ferre valens, conscensa nave statuit Ephesum proficisci. Noctu mare accedens, navem nactus, quæ deducebatur, in Siciliam iterum navigavit, ut inde Cretam, Cyprum, et Rhodum tandemque Ephesum perveniret. Sperabat et in longa navigatione se aliquid de Anthia auditurum. Cum parvo igitur comincatu profectus et prospera navigatione usus in

διανύσας τὸν πλοῦν, τὰ μὲν πρῶτα ἐπὶ τῆς Σικελίας
 ἔρχεται καὶ εὐρίσκει τὸν πρότερον ξένον τὸν Αἰγιαλέα
 τεθηκῶτα· ἐπεπέγκας δ' αὐτῷ χοῶς καὶ πολλὰ καταδα-
 5 κρύσας, ἀναχθεὶς πάλιν καὶ Κρήτην παρελθὼν, ἐν
 Κύπρῳ γενόμενος, ἡμέρας διατριβάς ὀλίγας καὶ εὐξά-
 μενος τῇ πατρίῳ Κυπρίων θεῶν, ἀνήγετο καὶ ἦκεν εἰς
 Ῥόδον· ἐνταῦθα πλησίον τοῦ λιμένος εἰσώκισατο. Καὶ
 ἤδη τ' ἐγγύς ἐγένετο Ἐφέσου καὶ πάντων αὐτὸν ἔννοια
 10 τῶν δεινῶν εἰσῆρχετο, τῆς πατρίδος, τῶν πατέρων,
 τῆς Ἀνθείας, τῶν οἰκετῶν· καὶ ἀναστενάξας, φεῦ,
 ἔφη, τῶν κακῶν· εἰς Ἐφεσον ἴξομαι μόνος καὶ πατρά-
 σιν ὀφθήσομαι τοῖς ἑμαυτοῦ χωρὶς Ἀνθείας καὶ πλεύ-
 σομαι πλοῦν ὃ δυστυχῆς κενὸν καὶ διηγῆσομαι διηγῆ-
 15 μата ἴσως ἄπιστα, κοινωνὸν ὃν πέπονθα οὐκ ἔχων·
 ἀλλὰ καρτέρησον, Ἀβροκόμη, καὶ γενόμενος ἐν Ἐφέσῳ
 τοσοῦτον ἐπιβίωσον χρόνον, τάφρον ἔγειρον τῇ Ἀνθείᾳ
 καὶ θρήνησον αὐτῆς καὶ χοῶς ἐπένεγκαι καὶ σαυτὸν
 ἤδη παρ' αὐτὴν ἄγε. Ταῦτ' ἔλεγε καὶ περιήει τὴν πό-
 20 λιν ἀλύων, ἀπορία μὲν τῇ κατὰ τὴν Ἀνθειαν, ἀπορία
 δὲ τῶν ἐπιτηδείων. Ὁ δὲ Λεύκων ἐν τούτῳ καὶ
 ἡ Ῥόδη διατρίβοντες ἐν Ῥόδῳ, ἀνάθημα ἀναθεθείκε-
 σαν ἐν τῷ τοῦ Ἥλιου ἱερῷ παρὰ τὴν χρυσοῦν πανοπλίαν,
 ἣν Ἀνθεια καὶ Ἀβροκόμης ἀναθεθείκεσαν· ἀνέθεσαν
 25 στήλην γράμμασι χρυσοῖς γεγραμμένην ὑπὲρ Ἀβροκό-
 μου καὶ Ἀνθείας, ἀνεγέγραπτο δὲ καὶ τῶν ἀναθέντων
 τὰ ὀνόματα, ὅ τε Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδη. Ταῦτη τῇ
 στήλῃ ὃ Ἀβροκόμης ἐπιτυγχάνει, ἐληλύθει δὲ προσεύ-
 ξασθαι τῷ θεῷ. Ἀναγνοὺς οὖν καὶ γνωρίσας τοὺς ἀνα-
 30 θέντας καὶ τὴν τῶν οἰκετῶν εὐνοίαν, πλησίον δὲ καὶ τὴν
 πανοπλίαν ἰδὼν, μέγα ἀνωδύρετο παρακαθεσθεὶς τῇ
 στήλῃ, ὃ πάντα, ἔλεγεν, ἐγὼ δυστυχῆς· ἐπὶ τὸ τέρμα
 ἦκω τοῦ βίου καὶ εἰς ἀνάμνησιν τῶν ἑμαυτοῦ συμφο-
 ρῶν· ἰδοὺ ταύτην μὲν τὴν πανοπλίαν ἐγὼ μετ' Ἀνθείας
 35 ἀνέθηκα καὶ μετ' ἐκείνης ἀποπλεύσας Ῥόδου, ἦκω νῦν
 ἐκείνην οὐκ ἄγων· εἰ δ' αὖτη ἡ στήλη τῶν συντρόφων
 τῶν ἡμετέρων ὑπὲρ ἀμφοτέρων τὸ ἀνάθημα, τίς οὖν
 γένωμαι μόνος; ποῦ δὲ τοὺς φιλάτους ἀνεύρω; Ταῦθ'
 40 ἐθρήνει λέγων· καὶ ἐν τούτῳ ἐφίσταται ὁ Λεύκων καὶ
 ἡ Ῥόδη συνήθως εὐχόμενοι τῷ θεῷ καὶ θεωροῦσι τὸν
 Ἀβροκόμην τῇ στήλῃ παρακαθεζόμενον καὶ εἰς τὴν
 πανοπλίαν ἀποβλέποντα καὶ γνωρίζουσι μὲν οὐχὶ, θαυ-
 μάζουσι δὲ, ὅστις ὢν ἄλλοις ἀναθήμασι παραμένει.
 Καὶ δὴ ὁ Λεύκων ἔφη· ὦ μειράκιον, τί βουλόμενος
 45 ἀναθήμασιν οὐδὲν σοι προσήκουσι παρακαθεζόμενος
 ὀδύρη καὶ θρηναίς; τί δὲ σοι τούτων μέλει; τί δὲ τῶν
 ἐνταῦθ' ἀναγεγραμμένων κοινωνεῖ σοί; Ἀποκρίνεται
 πρὸς αὐτὸν Ἀβροκόμης· ἐμὰ, φησὶν, ἐμὰ τὰ ἀναθή-
 50 μата Λεύκωνος καὶ Ῥόδης, οὐς ἰδεῖν εὐχομαι μετ'
 Ἀνθειαν Ἀβροκόμης ὁ δυστυχῆς. Ἀκούσαντες οἱ
 περὶ τὸν Λεύκωνα εὐθὺς μὲν ἀχαιεὶς ἐγένοντο· ἀνευγ-
 κόντες δὲ κατὰ μικρὸν, ἐγνωρίζον ἐκ τοῦ σχήματος,
 ἐκ τῆς φωνῆς, ἐξ ὧν ἔλεγεν, ἐξ ὧν Ἀνθείας ἐμέμνητο,
 καὶ πίπτουσι πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ τὰ καθ' αὐτοὺς
 διηγοῦνται, τὴν ὁδὸν τὴν εἰς Συρίαν ἀπὸ Τύρου, τὴν

Siciliam primum venit et veteri hospiti Ægialeo, quem
 mortuum invenit, justa fecit et flevit; tum iterum solvit
 et Cretam præteriens Cyprum venit, ibique aliquot dies
 commoratus, precatusque patriam Cypriorum deam, in
 Rhodum proficiscitur, et illic prope portum divertit. Cum
 jam non longe Epheso abesset, malorum omnium cogitatio
 subit, patriæ, parentum, Anthiæ, sodalium; et ingemis-
 cens, o infortunia, inquit, Ephesum solus redeam et pa-
 rentes me videant absque Anthia et inutilem navigationem
 perficiam et res narrem forsitan minime credibiles, conscium
 eorum, quæ passus fuerim, non habens. At dura, Ha-
 brocoma, atque, cum Ephesi fueris, tamdiu vive, donec
 Anthiæ tumulum excites et lacrimas illi ac justa persolvas,
 tum temet ipsi adjungas. His dictis, urbem anxius per-
 errabat, inops consilii, quo Anthiam, quo victum quaer-
 20 eret. Interea Leucon et Rhoda, dum Rhodi morantur,
 donum in Solis templo posuerant, prope aurea arma olim
 fixa ab Habrocoma et Anthia, et titulum addiderant au-
 reis literis inscriptum de Habrocoma et Anthia; neque
 ipsorum deerant nomina, qui statuerant, Leuco et Rhoda.
 Cum in hunc titulum incidisset Habrocomes, venerat enim
 ad supplicandum deo, ac legens perspiceret benevolentiam
 famulorum, qui posuerant, ac prope arma videret, assi-
 dens titulo ingemuit. Heu me omnino, inquit, infelicem!
 ad extremum vitæ perveni, atque in recordationem cala-
 mitatum mearum: hanc ecce armaturam ego simul cum
 Anthia dedicavi et cum ea Rhodo profectus, nunc redeo
 illam non adducens: quia autem hic titulus a sodalibus
 nostris de utroque nostrum est positus, quid fiam solus?
 ubi assequar mihi egregie caros? Hæc cum lacrimis di-
 centi Leuco et Rhoda adsunt, pro more deo supplicantes.
 Habrocomen titulo assidentem et intuentem arma vident,
 nec noscentes mirantur, quis ita alienis donariis immo-
 retur. Et Leuco quidem, Quid tibi vis, inquit, adoles-
 cens, donis nihil te attinentibus assidens, lacrimans et in-
 gemiscens? Quid hæc tibi curæ sunt? quid tibi cum iis,
 quorum nomina inscripta vides? Habrocomes, mea, re-
 spondit, mea munera sunt Leuconis et Rhodæ, quos cum
 Anthia videre miser ego Habrocomes exopto. Obstupuere
 ii, cum hæc audissent; paulatim ad se redeuntes ex ha-
 bitu, e voce, ex his quæ dixerat et quod Anthiam memo-
 raverat, agnoscentes, ad pedes illius procidunt, quæque
 illis evererant, narrant, a Tyro in Syriam iter, Mantus

Μαντοῦς ὀργήν, τὴν ἐκδοσιν, τὴν πρᾶσιν τὴν εἰς Λυκίαν, τὴν τῶν δεσποτῶν τελευταίην, τὴν περιουσίαν, τὴν εἰς Ῥόδον ἀφίξιν· καὶ δὴ παραλαβόντες ἄγουσιν εἰς τὴν οἰκίαν, ἐνθ' αὐτοὶ κατήγοτο καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν παραδιδόασιν καὶ ἐπεμελοῦντο καὶ ἑθεραπεύοντο καὶ θαρρεῖν παρεκάλουν· τῷ δ' ἦν οὐδὲν Ἀνθείας τιμιώτερον, ἀλλ' ἐκείνην ἐθρήγει παρ' ἑκασταχ

ΙΑ'. Καὶ ὁ μὲν ἐν Ῥόδῳ διῆγεν μετὰ τῶν συντρόφων, ὃ τι πράξει βουλευόμενος· ὁ δ' Ἰππόθοος διέγνω τὴν Ἀνθειαν ἀγαγεῖν ἀπ' Ἰταλίας εἰς Ἐφεσον, ὡς ἀποδώσων τε τοῖς γονεῦσι καὶ περὶ Ἀβροκόμου ἐκεῖ τι πευσόμενος· καὶ δὴ ἐμβαλὼν πάντα τὰ αὐτοῦ εἰς ναῦν μεγάλην Ἐφεσίαν, μετὰ τῆς Ἀνθείας ἀνήγατο, καὶ διανύσας μάλ' ἀσμένως τὸν πλοῦν, οὐ πολλαῖς ἡμέραις εἰς Ῥόδον καταίρει νυκτὸς ἔτι κἀνταῦθα παράγεται παρὰ τινι πρεσβύτιδι, Ἀλθαία τούνομα, πλησίον δὲ τῆς Θαλάσσης, καὶ τὴν τ' Ἀνθειαν ἀνάγει παρὰ τὴν ξένην, καὶ αὐτὸς ἐκείνης μὲν τῆς νυκτὸς ἀνεπαύσατο· τῇ δ' ἔξῃς ἤδη μὲν περὶ τὸν πλοῦν ἐγένοντο· ἑορτῇ δὲ τις ἤγατο μεγαλοπρεπῆς, δημοσίᾳ τῶν Ῥοδίων ἀγόντων τῷ Ἥλιῳ καὶ πομπῇ τε καὶ θυσίᾳ καὶ πολιτῶν ἑορταζόντων πλήθος· Ἐνταῦθα παρῆσαν ὁ Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδη, οὐ τοσοῦτον τῆς ἑορτῆς μεθεξόντες, ὅσον ἀναζητήσοντες, εἴ τι περὶ Ἀνθείας πύθοιντο. Καὶ δὴ ἦκεν ὁ Ἰππόθοος εἰς τὸ ἱερόν, ἄγων τὴν Ἀνθειαν· ἡ δ' ἀπιδούσα εἰς τὰ ἀναθήματα καὶ ἐν ἀναμνήσει τῶν πρότερον γενομένη, ὡς τὰ πάντων, ἔφησεν, ἀνθρώπων ἐφορῶν Ἥλιε, μόνην ἐμὲ τὴν δυστυχῆ παρελθὼν, πρότερον μὲν ἐν Ῥόδῳ γενομένη, εὐτυχῶς τέ σε προσεκύονον καὶ θυσίας ἔθουον μεθ' Ἀβροκόμου καὶ εὐδαίμων τότ' ἐνομιζόμεν· νυνὶ δὲ δούλη μὲν ἀντ' ἐλευθέρας, αἰχμάλωτος δ' ἡ δυστυχῆς ἀντὶ τῆς μακαρίας καὶ εἰς Ἐφεσον ἔρχομαι μόνη καὶ φανοῦμαι τοῖς οἰκείοις Ἀβροκόμην οὐκ ἔχουσα. Ταῦτ' ἔλεγε, καὶ πολλ' ἐπεδάκρυε καὶ δεῖται τοῦ Ἰπποθόου ἐπιτρέψαι αὐτῇ τῆς κόμης ἀφελεῖν τῆς αὐτῆς καὶ ἀναθεῖναι τῷ Ἥλιῳ καὶ εὐξασθαι τι περὶ Ἀβροκόμου. Συγχωρεῖ δ' Ἰππόθοος· καὶ ἀποτεμοῦσα τῶν πλοκάμων, ὅσ' ἐδύνατο καὶ ἐπιτηδείου καιροῦ λαβομένη, πάντων ἀπηλλάξασα, ἀνατίθεισιν

40 ἐπιγράψασα· ΥΠΕΡ. ΤΟΥ. ΑΝΔΡΟΣ. ΑΒΡΟΚΟΜΟΥ. ΑΝΘΕΙΑ. ΤΗΝ. ΚΟΜΗΝ. ΤΩΙ. ΘΕΩΙ. ΑΝΕΘΗΚΕ. Ταῦτα ποιήσασα καὶ εὐξαμένη ἀπῆει μετὰ τοῦ Ἰπποθόου.

ΙΒ'. Ὁ δὲ Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδη τέως ὄντες περὶ τὴν πομπὴν ἐφρίστανται τῷ ἱερῷ καὶ βλέπουσι τὰ ἀναθήματα καὶ γνωρίζουσι τῶν δεσποτῶν τὰ δνόματα καὶ πρῶτον ἀσπάζονται τὴν κόμην καὶ πολλὰ καταδύροντο οὕτως ὡς Ἀνθειαν βλέποντες· τελευταῖον δὲ περιήσαν, εἴ που κἀκείνην εὐρεῖν δυνησονται· ἤδη δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ῥοδίων ἐγνωρίζον τὰ δνόματα ἐκ τῆς προτέρας ἐπιδημίας, κἀκείνην μὲν τὴν ἡμέραν οὐδὲν εὐρίσκοντες ἀπηλλάγησαν καὶ τῷ Ἀβροκόμῳ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ ὄντα ἐμήνυσαν· ὁ δ' ἔπαθε μὲν τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τοῦ πράγματος, εὐελπίς δ' ἦν ὡς Ἀνθειαν εἰρήσων.

iram, locatos se et venditos, in Lyciam devectos, dominorum obitum, divitias et reditum Rhodum. Inde domum, ubi habitabant, ducunt, eique rem, quanta illis erat, tradunt, multaque cura famulantur, ut bono sit animo hortantes. Illi nil erat Anthia carius, quam assidue deflebat.

XI. Dum is Rhodi cum sodalibus, quid faciendum sit, deliberat, Hippothous statuit Anthiam ab Italia Ephesum ducere, ut eam parentibus reddat; ibique aliquid de Habrocoma se auditurum sperans, re omni navi cuidam magne Ephesiae imposita, cum Anthia solvit, et admodum secunda navigatione usus, non multos post dies Rhodum noctu appulit, et ibi apud anum Althæam nomine prope mare divertit et Anthiam ad hospitem adducit. Ea nocte quievit, insequenti die de navigatione cogitarunt; sed festus is dies Soli publica Rhodiorum magnificentia agebatur. Pompa et sacrificium et civium multorum celebritas. Aderant Leuco et Rhoda non tam publicæ lætitiæ participes, quam conquisituri, si quid de Anthia audirent, cum Hippothous templum intrat ducens Anthiam. Illa dona respiciens et præteritorum recordata, o Sol, ait, qui humana omnia intueris, unam me miseram præteriens, quæ, cum anteliac Rhodi essem, te feliciter adorans, sacra tibi cum Habrocoma feci et tunc beata quidem existimabar, nunc serva pro libera et captiva infelix pro felici Ephesum sola redeo, domesticis me absque Habrocoma ostensura. Hæc lacrimans loquitur, obsecratque Hippothoum, ut comæ sibi partem abscindere liceat, ac Soli donum ponere, et pro Habrocoma precari. Cum permisisset Hippothous, illa abscindens quod comæ poterat, occasionem idoneam nacta, cum nemo adesset, posuit et inscripsit: PRO. VIRO. HABROCOMA. ANTHIA. COMAM. HANC. DONUM. DEO. DEDIT. His peractis cum supplicasset, una cum Hippothoo abit.

XII. Leuco et Rhoda, qui interim pompam proscenti fuerant, templum accedunt et munera intuentes, herilia nomina noscunt, ac primum comam salutant, plorantque non secus, ac si Anthiam vident, ac tandem, scibi eam invenire possint, conquirunt, cum et Rhodii omnes nosset nomina adolescentum, ex quo primum ibi peregre venerant. Nihil illo die invenientes abiere, et Habrocomen de his, quæ in templo erant, certiore faciant. Ille ob rem inopinatam animo commotus quidem erat sed spei plenus ut Anthiam recuperaret. Insequenti die, cum minime esset mare tempestivum ad navigandum, Anthia iterum cum

Τῆ δ' ἐξῆς ἦεν ἡ Ἄνθεια πάλιν εἰς τὸ ἱερὸν μετὰ τοῦ Ἴπποθόου, οὐκ ὄντος αὐτοῖς πλοῦς, προσκαθίσασα δὲ τοῖς ἀναθήμασιν ἐδάκρυε τε καὶ ἀνέστενεν· ἐν τούτῳ δ' ἐπεισάσιν ὁ Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδη τὸν Ἄβροκόμην καταλιπόντες ἔνδον, ἀθύμως ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς διακειμένον· ἐλθόντες δ' ὀρῶσι τὴν Ἄνθειαν καὶ ἦν μὲν ἔτι ἄγνωστος αὐτοῖς, συμβάλλουσι δὲ πάντα, ἔρωτα, δάκρυα, τὰ ἀναθήματα, τὰ ὀνόματα, τὸ εἶδος. Οὕτως κατὰ βραχὺ ἐγνώριζον αὐτὴν· προσπεσόντες δὲ τοῖς γόνασιν ἔκειντο ἄχανεῖς· ἡ δ' ἔτεθαυμάκει, τίνας τ' ἦσαν καὶ τί βούλοιντο· οὐ γὰρ ἄν ποτε Λεύκωνα καὶ Ῥόδην ἤλπισεν. Οἱ δ' ἐν ἑαυτῶν γενόμενοι, ὧ δέσποινα, ἔφασαν, Ἄνθεια, ἡμεῖς οἰκέται σοι, Λεύκων καὶ Ῥόδη, οἱ τῆς ἀποδημίας κοινωνήσαντες καὶ τοῦ ληστηρίου· ἀλλὰ τίς ἐναυθ' ἄγει σε τύχη; Θάρσει, δέσποινα, Ἄβροκόμης σώζεται καὶ ἔστιν ἐναυθ' αἰεὶ σε θρηῶν. Ἀκουῦσα ἡ Ἄνθεια ἐξεπλάγη τοῦ λόγου, μόγις δ' ἀνενεγκούσα καὶ γνωρίασα περιβάλλει τ' αὐτοῦς καὶ ἀσπάζεται καὶ σαφέστατα τὰ καθ' Ἄβροκόμην μανθάνει.

II'. Συνέρρει δ' ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν Ῥοδίων, πυνθανόμενον τὴν Ἄνθειαν εὑρεσιν καὶ Ἄβροκόμου· παρῆν δ' ἐν τούτῳ καὶ ὁ Ἴπποθόος, ἐγνωρίσθη τε τοῖς περὶ τὸν Λεύκωνα καὶ αὐτὸς ἐξέμαθεν οἱ τινεῖς εἰσι· καὶ ἦν τὰ μὲν ἄλλα ἐν αὐτοῖς ἐπιτηδείως· τὸ δὲ * * ὅτι μηδέπω Ἄβροκόμης ταῦτ' ἐπίσταται· ἔτρεχον δὲ, ὡς εἶχον, ἐπὶ τὴν οἰκίαν. Ὁ δὲ, ὡς ἤκουσεν παρά τινος τῶν Ῥοδίων τὴν τῆς Ἄνθειαν εὑρεσιν, διὰ μέσης τῆς πόλεως, βοῶν Ἄνθεια, εἰκῶς μεμνηνότε ἔθει καὶ δὴ συντυγχάνει τοῖς περὶ τὴν Ἄνθειαν πρὸς τῷ ἱερῷ τῆς Ἰσιδος· πολλὸν δὲ τῶν Ῥοδίων πλῆθος ἐφείπετο. Ὡς δ' εἶδον ἀλλήλους, εὐθὺς ἀγνωρίσαν· τοῦτο γὰρ αὐτοῖς ἐβούλοντο αἰ ψυχαί· καὶ περιλαβόντες ἀλλήλους εἰς γῆν κατηρέχθησαν· κατεῖχε δ' αὐτοὺς πολλὰ ἅμα πάθη, ἡδονή, λύπη, φόβος, ἡ τῶν προτέρων μνήμη, τὸ τῶν μελλόντων δέος· ὁ δὲ δῆμος ὁ Ῥοδίων ἀνευφήμησεν τε καὶ ἀνωλόλυξε, μεγάλην θεὸν ἀνακαλοῦντες τὴν Ἰσιν, πάλιν, λέγοντες, ὀρῶμεν Ἄβροκόμην καὶ Ἄνθειαν τοὺς καλοῦς. Οἱ δ' ἀναλαθόντες ἑαυτοὺς, ἐξαναστάντες εἰς τὸ τῆς Ἰσιδος ἱερὸν εἰσῆλθον, σοί, λέγοντες, ὦ μεγίστη θεᾶ, τὴν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας ἡμῶν χάριν οἶδαμεν, διὰ σέ, ὦ πάντων ἡμῖν τιμιωτάτη, ἑαυτοὺς ἀπειλήφαμεν· πρὸςκυλιόντό τε τοῦ τεμένουσιν καὶ τῷ βωμῷ προσέπιπτον. Καὶ τότε μὲν αὐτοὺς ἄγουσι παρά τὸν Λεύκωνα εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ὁ Ἴπποθόος τὰ αὐτοῦ μετεσκευάζετο παρά τὸν Λεύκωνα, καὶ ἦσαν ἔτοιμοι πρὸς τὸν εἰς Ἐφεσον πλοῦν. Ὡς δ' ἔθυσαν ἐκεῖνης τῆς ἡμέρας καὶ εὐωχῆθησαν, πολλὰ καὶ ποικίλα παρά πάντων τὰ διηγῆματα, ὅσα τ' ἔπαθεν ἕκαστος καὶ ὅσα ἔδρασε, παρεξέτεινε τ' ἐπὶ πολλὸν τὸ συμπόσιον, ὡς αὐτοὺς ἀπολαβόντες χρόνῳ. Ἐπεὶ δὲ νῦν ἤδη ἐγεγόνει, ἀνεπαύοντο, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες, ὅπως ἔτυχον, Λεύκων μὲν καὶ Ῥόδη, Ἴπποθόος δὲ καὶ τὸ μεिरάκιον τὸ ἐκ Σικελίας, τὸ ἀκολουθήσαν εἰς Ἰταλίαν ἰόντι αὐτῷ,

Hippothoos ad templum venit et donariis assidens lacrimas et gemitus fundebat, cum Leuco et Rhoda ingrediuntur, Habrocoma domi relicto, qui ob hæc eadem anxio et aegro animo erat. Ut Anthiam vident, quam nondum agnovérant, ex omnibus simul conjecturam capientes, amore, lacrimis, donis, nominibus, specieque, brevi eam esse deprehendunt, genibusque adlapsi stupentes obmutuere. Illa, quinam essent, quidque vellent, mirari; nunquam enim Leuconem et Rhodam eos esse sperasset. Qui ubi ad se rediere, o hera, inquit, Anthia, nos famuli tui, Leuco et Rhoda, tecum peregrinati atque una a latronibus capti. Sed quæ te huc duxit fortuna? Bono sis animo, hera, sospes Habrocomes hic loci est te assidue deflens. Anthiam percussit illico is sermo, vixque se ipsam colligens, eos agnoscens salutatur et amplexatur et accuratissime de Habrocoma sciscitatur.

XIII. Confluxit omnis Rhodiorum multitudo, ut audire inventos Anthiam et Habrocomen. Tum vero accessit etiam Hippothoos; innotuitque Leuconi et Rhodæ, simul et ipse, quinam essent, certior factus. Ac de reliquo quidem inter eos commode se res habebat; hoc tamen minus, quod necdum ista sciret Habrocomes: itaque confestim domum accurrerunt. Ille interim, postquam ex aliquo Rhodiorum acceperat, inventam esse Anthiam, per mediam urbem velut amens currebat, Anthiam clamans. Occurrit tandem Anthiæ ad ædem Isidis, plurimique Rhodiorum sequebantur. Ubi se mutuo viderunt, statim agnovere, volentibus id utriusque animis et invicem amplexati succidunt genua simul multifaria animi commotione affectis, voluptate, dolore, timore, præteritorum memoria et futurorum metu. Rhodiorum vulgus faustum lætumque acclamarunt, magnam deam invocantes Isin, en iterum, dicebant, videmus Habrocomen et Anthiam, eximios forma adolescentes. Illi, ut animus rediit, surrexere et Isidis ædem ingressi, tibi, inquit, o maxima dea, gratia pro nostra incolumitate habetur: auxilio tuo, o nobis omnium maxime colenda, nosmet ipsos recepimus. Provoluti sunt ante lucum et ad aram prociderunt ac tandem Leuconis domum ducuntur, in quam et Hippothoos migravit; paratique ad iter in Ephesum erant. Cum, sacris illo die factis, epulis accubissent, multæ et variæ ab omnibus consertæ narrationes, utpote qui longo post tempore iterum conjuncti essent, eorum quæ quisque passus fuerat aut fecerat, protraxerunt convivium; ubi nox accessit, cubant, alii quidem ut cuique obtigit, Leuco vero cum Rhoda, Hippothoos cum adolescentulo egregiæ

δ Κλεισθένης δ καλός· ἡ δ' Ἀνθεια ἀνεπαύετο μεθ' Ἄβροχόμου.

14. ἸΔ'. Ὡς δ' οἱ μὲν ἄλλοι πάντες κατεκοιμήθησαν, ἡσυγία δ' ἦν ἀκριβής, περιλαβοῦσα ἡ Ἀνθεια τὸν Ἄβρο-
 5 κόμην ἔκλαεν, ἄνερ, λέγουσα, καὶ δέσποτα, ἀπειληζά-
 σε πολλὴν γῆν πλανηθεῖσα καὶ θάλασσαν, ληστοῦν
 ἀπειλὰς ἐκφυγοῦσα καὶ πειρατῶν ἐπιβουλὰς καὶ πορνο-
 βοσκῶν βρεις καὶ δεσμὰ καὶ τάφρους καὶ ξύλα καὶ
 10 φάρμακα καὶ τάφους· ἀλλ' ἦκω σοι τοιαύτη, τῆς ἐμῆς
 ψυχῆς Ἄβροκόμη δέσποτα, οἷα τὸ πρῶτον ἀπηλλάγην
 εἰς Συρίαν ἐκ Τύρου· ἔπεισε δέ με ἄμαρτεῖν οὐδεὶς, οὐ
 Μοῖρις ἐν Συρίᾳ, οὐ Περίλαος ἐν Κιλικίᾳ, οὐκ ἐν Αἰ-
 γύπτῳ Ψάμμυς καὶ Πολύιδος, οὐκ Ἀγγίαιος ἐν Αἰθιο-
 15 πιά, οὐκ ἐν Τάραντι δὲ δεσπότης· ἀλλ' ἀγνή μένω σοι
 πᾶσαν σωφροσύνης μηχανὴν πεποιημένη· σὺ δ' ἄρα,
 Ἄβροκόμη, σώφρων ἕμεις, ἡ μὲ τις παρευδοκίμησεν
 ἄλλη καλὴ, ἢ μὴ τις ἠνάγκασέ σε ἐπιλαθέσθαι τῶν
 δοκῶν τε κάμου; Ταῦτ' ἔλεγε, καὶ καταφιλεῖ συνεχῶς·
 20 δ δ' Ἄβροκόμης, ἀλλ' ὁμνύω σοι, φησί, τὴν μόγις ἡμῖν
 ἡμέραν ποθεινὴν εὐρημένην, ὡς οὔτε παρθένος ἐμοὶ τις
 ἔδοξεν εἶναι καλὴ, οὔτ' ἄλλη τις ὄρθεῖσα ἤρесе γυνή,
 ἀλλὰ τοιοῦτον εἰληφας Ἄβροκόμη καθαρόν, οἷον ἐν
 Τύρῳ κατέλιπε ἐν δεσμοτηρίῳ. Ταῦτα δι' ὅλης τῆς
 25 νυκτὸς ἀλλήλοισ ἀπελογοῦντο καὶ βραδίως ἔπειθον ἀλλή-
 λους ἐπεὶ τοῦτ' ἤθελον. x

15. ἸΕ'. Ἐπειδὴ δ' ἡμέρα ἐγένετο, ἐπιθάντες νεῶς,
 πάντ' ἐνέμενοι τὰ αὐτῶν, ἐπανήγοντο, παραπέμποντος
 αὐτοῦ παντὸς τοῦ Ῥοδίων πλήθους· συναπήει δὲ καὶ
 30 Ἰππόθοος τὰ θ' αὐτοῦ πάντ' ἐπαγόμενος καὶ τὸν Κλει-
 σθένη· καὶ ἡμέραις ὀλίγαις διανύσαντες τὸν πλοῦν κατ-
 ἤραν εἰς Ἐφέσον. Προπέπυστο τὴν σωτηρίαν αὐ-
 τῶν ἡ πόλις ἅπασα· ὡς δ' ἐξέβησαν, εὐθὺς ὡς εἶχον
 ἐπὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος ἤσαν καὶ πολλὰ ἤρχοντο
 καὶ θύσαντες ἄλλα τ' ἐνέθεσαν ἀναθήματα καὶ δὴ καὶ
 35 τὴν γραφὴν τῆ θεῶ ἀνέθεσαν, πάνθ' ὅσα τ' ἔπαθον καὶ
 ὅσ' ἔδρασαν· καὶ ταῦτα ποιήσαντες, ἀνελθόντες εἰς τὴν
 πόλιν τοῖς γονεῦσιν αὐτῶν τάφους κατεσκεύασαν μεγά-
 λους· (ἔτυχον γὰρ ὑπὸ γήρως καὶ ἀθυμίας προτεθνηκό-
 40 τες), καὶ αὐτοὶ τοῦ λοιποῦ διῆγον, (ἑορτὴν ἄζοντες τὸν
 μετ' ἀλλήλων βίον) καὶ ὁ Λεύκων καὶ ἡ Ῥόδη κοινωνοὶ
 πάντων τοῖς συντρόφοις ἦσαν. Διέγων δὲ καὶ ὁ Ἰππόθοος
 ἐν Ἐφέσῳ τὸν λοιπὸν διαβιῶναι χρόνον καὶ ἡδὴ Ὑπε-
 ράνθους τάφρον ἡγειρεν κατὰ Λέεθον, μέγαν γενόμε-
 45 νον· καὶ τὸν Κλεισθένη παῖδα ποιησάμενος ὁ Ἰππόθοος
 διῆγεν ἐν Ἐφέσῳ μεθ' Ἄβροχόμου καὶ Ἀνθείας.

formæ Clisthene, qui ei e Sicilia in Italiam eunti comes fuerat, et Anthia cum Habrocoma.

XIV. Cum dormirent alii et alta quies ubique esset, Anthia Habrocomam amplexata flebat : o vir, inquiens ac domine, te tandem recepi terra marique diu pervagata et postquam latronum miuas, piratarum insidias et lenonum injurias effugerim et vincula, fossas, ligna, venena ac sepulcra evaserim; tibi talis adsum, animi mei domine Habrocoma, qualis primum Tyro in Syriam profecta sum. Nemo exorare potuit, ut in te peccarem, non Mœris in Syria, non Perilias in Cilicia, non in Ægypto Psanmis et Polyidus, non in Æthiopia Anchialaus, non Tarenti herus; atque omnes pudicitiae artes extogitavi, ut tibi casta servarer; utrum et tu, Habrocoma, in eodem probo consilio permansisti? An alia me pulchrior tibi visa est? nemone te adigere conatus est, ut jurisjurandi et mei obliviscerere? Hæc dicens subinde osculabatur. Habrocomes, tibi, inquit, per hunc exoptatum et vix tandem inventum diem juro, nullam mihi virginem visam fuisse pulchram, nullam placuisse mulierem, quam viderim, sed tuum recepisti Habrocomen purum, qualem Tyri in vinculis reliquisti. Tota nocte his verbis utrique se defendebant, ac facile sibi invicem persuadebant, rem, ut erat, esse desiderantes.

XV. Ubi illuxit, conscensa nave, omnibus impositis, discedunt : deduxerat illos omnis Rhodiorum multitudo et Hippothous una secutus est, rem omnem et Clisthenem abducens; aliquot dierum navigatione Ephesum venere. Civitas omnis sospites adventare eos antea audierat. Navibus egressi statim eodem, quo erant, habitu, ædem Dianæ adeunt : preces multæ et sacrificia, et dona alia posita, et titulum iis, quæ fecerant, aut passi fuerant, inscriptum. His peractis in urbem redeunt exstruxere monumenta magnifica parentibus, erant enim senio atque ægritudine præmortui, ipsi reliquum ætatis ceu festum diem in lætitia una degerunt. Leuco et Rhoda honorum omnium quæ collactanei possidebant participes erant. Hippothous quoque statuit Ephesi reliquum vitæ tempus traducere, sepulcro magnifico in Lesbo Hyperanthi exstructo. Clisthenem vero sibi filium adoptavit et Ephesi vixit cum Habrocoma et Anthia.

HELIODORUS.

ΗΛΙΟΔΩΡΟΥ ΑΙΘΙΟΠΙΚΩΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΔΕΚΑ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Α'. Ἡμέρας ἄρτι διαγελώσης καὶ ἡλίου τὰς ἀκρω-
ρείας καταυγάζοντος, ἄνδρες ἐνοπλοὶ ληστρικοὶ ὄρους
ὑπερχύψαντες, ὃ δὴ κατ' ἐκβολὰς τοῦ Νεῖλου καὶ
στόμα τὸ καλούμενον Ἡρακλεωτικὸν ὑπερτείνει, μι-
5 κρὸν ἐπιστάντες, τὴν ὑποκειμένην θάλατταν ὀφθαλ-
μοῖς ἐπὶ ἤρχοντο· καὶ τῷ πελάγει τὸ πρῶτον τὰς ὄψεις
ἐπαφέντες, ὡς οὐδὲν ἄγρας ληστρικῆς ἐπιγγέλλετο μὴ
πλεόμενον, ἐπὶ τὸν πλησίον αἰγιαλὸν τῆς θέας κατή-
γοντο· καὶ ἦν τὰ ἐν αὐτῇ τοιάδε. Ὀλκὰς ἀπὸ πρυμ-
10 νησίων ὤρμει, τῶν μὲν ἐμπλοσόντων χηρεύουσα, φόρ-
του δὲ πλήθουσα· καὶ τοῦτο γὰρ ἦν συμβαλεῖν καὶ
τοῖς πόρρωθεν· τὸ γὰρ ἄχθος ἄχρι καὶ ἐπὶ τρίτου ζω-
στῆρος τῆς νεῶς τὸ ὕδωρ ἀνέθλιβεν. Ὁ δ' αἰγια-
λὸς μεστὸς ἅπας σωματῶν νεοσφαγῶν τῶν μὲν ἄρδην
15 ἀπολωλότων, τῶν δ' ἡμιθνήτων καὶ μέλεσι [τῶν σω-
μάτων] ἔτι σπαιρόντων, ἄρτι πεπαῦσθαι τὸν πόλεμον
κατηγορούντων. Ἦν δ' οὐ πολέμου καθαρὸν τὰ φαι-
νόμενα σύμβολα, ἀλλ' ἀναμείκτο καὶ εὐωχίας οὐκ
εὐτυχοῦς ἀλλ' εἰς τοῦτο ληξιάσης ἔλεινα λέϊψανα·
20 τράπεζαι τῶν ἐδεσμάτων ἔτι πλήθουσαι καὶ ἄλλαι
πρὸς τῆ γῆ τῶν κειμένων ἐν χερσὶν ἀνθ' ὄπλων ἐνίοις
παρὰ τὴν μάχην γεγεννημένοι, (ὃ γὰρ πόλεμος ἐσχε-
διάστο), ἕτεροι δ' ἄλλους ἔκρυπτον, ὡς ῥόντο, ὑπελ-
θόντας κρατῆρες ἀνατετραμμένοι καὶ χειρῶν ἐνιοὶ τῶν
25 ἐσχηκότων ὑπορρέοντες, τῶν μὲν πiónτων, τῶν δ' ἀντὶ
λίθων κερρημένοι. Τὸ γὰρ αἰφνίδιον τοῦ κακοῦ τὰς
χρείας ἐκαινοτόμει καὶ βέλεσι κερρῆσθαι τοῖς ἐκπώμα-
σιν ἐδίδασκεν. Ἐκεινο δὲ, ὃ μὲν πελέκει τετραμένος,
ὃ δὲ κάχληκι βεβλημένος, αὐτόθεν ἀπὸ τῆς βραχίας
30 πεπορισμένω, ἕτερος ξύλω καταεγῶς, ὃ δὲ δαλῶ κα-
τάφλεκτος, καὶ ἄλλος ἄλλως· οἱ δὲ πλεῖστοι βελῶν
ἔργον καὶ τοξείας γεγεννημένοι. Καὶ μυρίον εἶδος ὃ
δαίμων ἐπὶ μικροῦ τοῦ χωρίου μετεσκευάσεν, οἶνον αἶ-
ματι μίαννας καὶ συμποσίους πόλεμον ἐπιστάσας, πό-
35 τους καὶ φόνους, σπονδὰς καὶ σφαγὰς ἐπισυνάψας καὶ
τοιοῦτον θέατρον λησταῖς Αἰγυπτίοις ἐπιδείξας. Οἱ
γὰρ δὴ κατὰ τὸ ὄρος θεωροῦς ἑαυτοὺς τῶνδε καθιστάν-
τες, οὐδὲ συνιέναι τὴν σκηνὴν ἐδύνατο, τοὺς μὲν
ἐαλωκότας ἔχοντες, οὐδαμῶς δὲ τοὺς κερρατηκότας
40 ὄρωντες· καὶ τὴν μὲν νίκην λαμπρὰν, τὰ λάφυρα δ'
ἀσχύλευτα, καὶ τὴν ναῦν μόνην ἀνδρῶν μὲν ἔρημον,
τᾶλλα δ' ἄσυλον, ὡς περὶ ὑπὸ πολλῶν φρουρουμένην καὶ

HELIODORUS.

HELIODORI ÆTHIOPICORUM

LIBRI DECEM.

LIBER PRIMUS.

I. Cum primum dies illucesceret et sol cacumina mon-
tem illustraret, viri armati rapto vivere soliti, supra
montem, qui ad influxum Nili in mare et ostium quod
Heracleoticum appellatur profunditur, erecti, paullulum
consistentes, mare subjectum contemplabantur. Cumque
initio in pelagus oculos coniecissent, nec quidquam appli-
carent, quod spem prædæ ostenderet, in propinquum litus
adspectum referebant. Erant autem in ipso res ejusmodi.
Navis rudentibus ad continentem religata quiescebat, va-
cua navigantibus, sed plena oneris: quod vel iis, qui
procul aberant, conjectura assequi licuit. Onus enim
usque ad tertiam zonam navis aquam premebat. At in
litore plena erant omnia recens cæsurum hominum, parti-
tim prorsus extinctorum, partim semimortuorum, parti-
bus corporum adhuc palpitantium, et nuper finitum bellum
declarantium. Ceterum non erant justæ prælii indicia, quæ
apparebant, sed mixtæ fuerunt infausti convivii, atque
ejusmodi finem sortiti, miserabiles reliquæ: mensæ ni-
mirum dapibus refertæ, quarum aliæ humi in manibus
cæde stratorum jacebant, cum armorum loco quibusdam
in pugna, ut ex improvviso orto bello, fuissent; aliæ eos,
qui se absconderant, ut opinabantur, occultabant. Præ-
terea patæræ eversæ et ex manibus quædam effluentes,
partim eorum, qui biberant, partim eorum, qui pro la-
pidibus illis usi fuerant. Subitum enim malum novum
usum afferebat et jaculorum loco poculis nti docebat.
Jacebant vero, hic securi vulneratus, ille testa litorea
ictus, quæ indidem ex litore suppeditarat: alius ligno
contractis membris, non nemo torre adustus, alii alio modo;
plurimi autem jaculis arcu emissis confixi. Denique mul-
tiplicem speciem parvo in spatio numen exhibuerat, vinum
sanguine imbuens et convivio bellum adjungens, cædes
potionibus, libationes mactationibus promiscue miscens et
tale theatrum prædonibus Ægyptiis instruens. Hi enim
cum se in monte spectatores harum rerum præbuisset,
spectaculum intelligere nequam potuerunt: cum pro-
stratos ibi aliquos cernerent, nusquam autem victores
conspicerent: tum victoriam manifestam, spolia vero non
detracta, et navem solam vacuum quidem viris, ceterum
intactam, non secus ac multorum præsidio munitam et

15

ὡσπερ ἐν εἰρήνῃ σαλεύουσιν. Ἄλλα καίπερ τὸ γε-
γονός ὃ τι ποτ' ἐστὶν ἀποροῦντες, εἰς τὸ κέρδος ἔβλε-
πον καὶ ἐπὶ τὴν λείαν, αὐτοὺς νικητὰς ἀποδείξαντες,
ὤρμησαν.

5 Β'. Ἦδη δ' αὐτοῖς κεινιχρόσιν ἀποθην μικρὸν τῆς
νεώς καὶ τῶν κειμένων, θέαμα προσπίπτει τῶν προτέ-
ρων ἀπορώτερον. Κόρη καθήστο ἐπὶ πέτρας, ἀμήχα-
νόν τι κάλλος καὶ θεὸς εἶναι ἀναπέιθουσα, τοῖς μὲν
παροῦσι περιαλοῦσα, φρονήματος δ' εὐγενούς ἔτι
10 πνεύσα· δάφνη τὴν κεφαλὴν ἕσταπτο καὶ φαρέτρα τῶν
ὄμων ἐξήπτο καὶ τῆ λαϊῶ βραχίονι τὸ τόξον ὑπεστή-
ρικτο, ἡ λοιπὴ δὲ χεὶρ ἀφροντιστῶς ἀπηυρεῖτο· μηρῶ
δὲ τῶ δεξιῶ τὸν ἀγκῶνα θατέρας χειρὸς ἐπεδράζουσα
καὶ τοῖς δακτύλοις τὴν παρειὰν ἐπιτρέψασα, κάτω
15 νεύουσα καὶ τινα προκείμενον ἔφηβον περισκοποῦσα,
τὴν κεφαλὴν ἀνεΐχεν. Ὁ δὲ τραύμασι μὲν κατῆκιστο
καὶ μικρὸν ἀναφέρων ὡσπερ ἐκ βαθέος ὕψους τοῦ παρ'
ὀλίγον θανάτου κατεφαίνετο. Ἦνθει δὲ καὶ ἐν τούτοις
ἀνδρείῳ τῷ κάλλει, καὶ ἡ παρειὰ καταρρέοντι τῷ αἵματι
20 φοιניתτομένη, λευκότητι πλέον ἀντέλαμπεν. Ὁφθαλ-
μοὺς δ' ἐκείνου, οἱ μὲν πόνοι κατέσπων, ἡ δ' ὄψις τῆς
κόρης ἐφ' ἑαυτὴν ἀνέιλκε καὶ τοῦτο δρᾶν αὐτοὺς ἠνάγα-
καζεν, ὅτι ἐκείνην ἐώρων. Ὡς δὲ πνεῦμα συλλεξά-
μενος καὶ βῆθιόν τι ἀσθμάνας, λεπτὸν ὑπερθέξατο,
25 καὶ, Ὡ γλυκεῖα, ἔφη, σώζῃ μοι ὡς ἀληθῶς, ἡ γέ-
γονα καὶ αὐτὴ τοῦ πολέμου πάρεργον, οὐκ ἀνέχῃ ὁ
ὄμωις οὐδὲ μετὰ θάνατον ἀποστατεῖν ἡμῶν, ἀλλὰ
φάσμα τὸ σὸν καὶ ψυχὴ τὰς ἐμάς περιέπει τύχας; Ἐν
σοί, ἔφη, τὰ ἐμὰ, ἡ κόρη, σώζεσθαί τε καὶ μὴ. Τοῦτο
30 γοῦν ὄραξ, (δείξασα ἐπὶ τῶν γονάτων ξίφος) εἰς δεῦρο
ἤργησεν ὑπὸ τῆς σῆς ἀναπνοῆς ἐπεσόμενον. Καὶ ἅμα
λέγουσα, ἡ μὲν τῆς πέτρας ἀνέθορον· οἱ δ' ἐπὶ τοῦ
ὄρους, ὑπὸ θαύματος ἅμα καὶ ἐκπλήξεως, ὡσπερ ὑπὸ
πρηστῆρος [τῆς ὄψεως] βληθέντες, ἄλλος ἄλλον ὑπε-
35 δέυτο θάμνον· μείζον γάρ τι καὶ θεϊότερον αὐτοῖς ὁρ-
θωθεῖσα ἔδοξε, τῶν μὲν βελῶν τῇ ἀθρόα κινήσει κλαγ-
ξάντων, χρυσοῦφοῦς δὲ τῆς ἐσθῆτος πρὸς τὸν ἥλιον
ἀνταυαζούσης, καὶ τῆς κόμης ὑπὸ τῷ στεφάνῳ βαχ-
40 χεῖον σοδομένης καὶ τοῖς νύτοις πλείστον ὅσον ὑπο-
τρεχούσης. Τούς μὲν ταῦτ' ἐξεδειμάτου, καὶ πλέον
τῶν δρωμένων ἢ τῶν γενομένων ἄγνοια. Οἱ μὲν γὰρ
θεὸν τινα ἔλεγον, ἢ Ἄρτεμιν, ἢ τὴν ἐγχώριον Ἴσιν· οἱ
δ' ἰέρειαν ὑπὸ τοῦ θεῶν ἐκμεμηνηῖαν καὶ τὸν δρώμε-
νον πολλὸν φόνον ἐργασαμένην. Καὶ οἱ μὲν ταῦτ'
45 ἐγίνγνωσκον τὰ ὄντα ὁ οὐτὼ ἐγίνγνωσκον. Ἢ δ' ἀθρόον
κατενεγθεῖσα ἐπὶ τὸν νεανίαν καὶ πανταχόθεν αὐτῷ
περιχυθεῖσα, δάκρυεν, ἐπίλει, κατέματτεν, ἀνώμω-
ζεν, ἠπίσται κατέχουσα. Ταῦθ' ὀρώντες οἱ Αἰγύπτιοι
πρὸς ἑτέρας ἐνοίας τὴν γυνῆν μετέβαλον, καὶ ποῦ
50 ταῦτ' ἂν εἴη θεοῦ τὰ ἔργα, λέγοντες, ποῦ δ' ἂν νεκρὸν
σῶμα φιλοῖη δαίμων οὕτω περιπαθῶς; τολμᾶν ἀλλήλοις
παρεκελεύοντο καὶ πορευθέντες ἐγγύθεν, λαμβάνειν τὴν
τῶν ἀληθῶν γυνῶσιν. Ἀναλαβόντες οὖν ἑαυτοὺς κατα-
θέουσι, καὶ τὴν κόρην ἔτι πρὸς τοῖς τραύμασιν οὖσαν

tanquam in tranquillo vacillantem. Tametsi autem, quid
esset rei, ignorarent, nihilo minus tamen lucrum spectab-
bant. Se igitur victores esse cum statuissent, ad prædam
capiendam progressi sunt.

11. Cumque jam non procul abessent a nave et iis qui
mortui jacebant, spectaculum illis contingit longe quam
priora perplexius. Virgo sedebat in rupe, insigni quadam
forma prædita, quæque dea credi posset; ob præsentem
quidem sortem non mediocri dolore affecta, verum gene-
rosus spiritus adluce gerens. Lauro caput redimitum habebat,
phæetra vero pendebat ab humeris, porro sub
sinistro brachio arcus collocatus fuit, reliqua manus negli-
genter demissa. Dextro autem femori cubito alterius
manus incumbens ac digitis amplexa genas, deorsum spec-
tans, et quemdam jacentem ephæbum contuens, caput
Immotum tenebat. At ille vulneribus laceratus erat et
paullulum tantum sese erigere tanquam ex profundo somno
fere ipsius mortis videbatur. Verum vel in his florebat
virili quadam pulchritudine, et gena defluxu sanguinis
cruentata, magis tamen candore resplendebat. Oculos
vero ipsius dolor deprimebat, vultus autem virgo ad sese
trahebat, atque videre cogebantur, quod illam videbant.
Ut vero spiritum collegit, difficulter admodum respirans,
languide prolocutus est, et, O suavius, inquit, salvane es
revera, an et tu quoque ad belli cladem accessisti, nec
potes tamen, ne post mortem quidem, a nobis divelli, sed
spectrum et manes tui obeundo observant fortunas meas?
In te sita sunt, inquit virgo, mea omnia: denique, utrum
vivam, nec ne. Illic igitur, vides, (ostenso gladio supra
genas) hactenus cessavit, propter tuam respirationem co-
hibitus. Ac simulatque elocuta est, illico de petra desi-
luit. Illi vero supra montem præ admiratione simul et
terrore, tanquam fulmine icti alius aliud subibat arbustum.
Majus enim quiddam, magisque divinum, erecta illis esse
videbatur, cum sagittæ repentina commotione clangorem
edidissent, auro vero intexta vestis ad solem resplende-
ret, et capillus sub corona bacchico more jaclaretur ac
magnam tergi partem occuparet. Hos quidem hæc per-
terrefaciebant: multoque magis quam illa, quæ videban-
tur, eorum quæ patrata fuerant, ignorantia. Quidam
enim deam quamdam esse dicebant, aut Dianam aut ejus
loci præsidem Isin: quidam vero sacerdotem divino fu-
rore afflatam, quæ ingentem stragem, quæ apparebat,
edidisset. Hæc igitur judicabant, rem ipsam nondum
sciebant. At illa subito delata ad adolescentem et illi unde-
quaque circumfusa, flebat, osculabatur, abstergebat
cruorem, ejulabat, et quamvis illum teneret, vix tamen
ipsa sibi credebat. Quod cum animadvertent Ægyptii,
mentem in aliam mutare sententiam: An hæc sunt opera
deæ? dicentes: mortuumne oscularetur numen tanta com-
miseratione? Audendum sibi esse atque abeundum et quid
revera esset cognoscendum censebant. Cum itaque se re-
cepissent, decurrunt, virginemque adhuc apud vulnera

τοῦ νεανίου καταλαμβάνουσι· καὶ ἐπιστάντες ὀπίσθεν, εἶχον ἑαυτοὺς, οὔτε τι λέγειν, οὔτε τι πράττειν ἀποβαρρῶντες. Κτόπου δὲ περιηγήσαντος, καὶ τῆς αὐτῶν σκιάς τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεμπεσούσης, ἀνένευσεν ἡ κόρη· καὶ ἰδοῦσα, αὐθις ἐπένευσε, πρὸς μὲν τὸ ἀήθες τῆς χροιάς καὶ τὸ ληστρικὸν τῆς ὄψεως ἐν ὄπλοις δεικνυμένης οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἐκπλαγεῖσα, πρὸς δὲ τὴν θεραπείαν τοῦ κειμένου πᾶσαν αὐτὴν τρέπουσα. Οὕτως ἄρα πάθος ἀκριβὲς καὶ ἔρωις ἀκραιφνῆς τῶν μὲν

10 ἐξῶθεν προσπιπτότων ἀλγειῶν τε καὶ ἠρόων πάντων ὑπερρροεῖ, πρὸς ἐν δὲ τὸ φλούμενον καὶ ὄραν καὶ συννεύειν τὸ φρόνημα καταναγκάζει.

Γ'. Ὡς δὲ παραμειβάντες οἱ λησταὶ κατὰ πρόσωπον ἔστησαν καὶ τι καὶ μέλλειν ἐπιχειρεῖν ἐψέσσαν, αὐθις ἡ παῖς ἀνένευσε, καὶ μέλανας ἰδοῦσα τὴν χροιάν καὶ τὴν ὄψιν αὐχμηροῦς, Εἰ μὲν εἰδῶλα τῶν κειμένων ἔσπε, φησὶν, οὐκ ἐν ταῖς παρονοχλεῖτε ἡμῖν· οἱ μὲν γὰρ πλείστοι χερσὶ ταῖς ἀλλήλων ἀτήρησθε· ὅσοι δὲ πρὸς ἡμῶν, ἀμύνης νόμου καὶ ἐκδικίας τῆς εἰς σωτηρίαν

20 σύντην ὕβρεως πεπόνθατε· εἰ δὲ τινες τῶν ζώντων ἔσπε, ληστρικὸς μὲν ὑμῖν, ὡς εἶσικεν, ὁ βίος, εἰς καιρὸν ὄψησθε, λύσατε τῶν περιεσχηκῶτων ἀλγειῶν, φόνῳ τῷ καθ' ἡμῶν ὄραμα τὸ περὶ ἡμᾶς καταστρέψαντες. Ἡ μὲν ταῦτ' ἐπετραγῶδει, οἱ δὲ, οὐδὲν συνιέναι τῶν

25 λεγομένων ἔχοντες, τοὺς μὲν αὐτοῦ καταλείπουσιν, ἰσχυρὰν αὐτοῖς φυλακὴν τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν ἐπιστήσαντες, ἐπὶ δὲ τὴν ναῦν ὀρηκάντες, τὸν φόρτον ἐξήντλουν, τῶν μὲν ἄλλων ὑπερρῶντες, πολλῶν ὄντων καὶ ποικίλων, χρυσοῦ δὲ καὶ ἀργύρου καὶ λίθων πολυτίμων καὶ σφαιρῶν ἐσθῆτος, ὅση δύναμις ἐκάστοις, ἐκπροσῶντες. Ἐπεὶ δ' ἄλις ἐδόκει ἔχειν, καὶ τοσαῦτ' ἦν ὡς καὶ ληστρικὴν κορέσει πλεονεξίαν, τὴν λείαν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καταθέντες, εἰς φορτία καὶ μοίρας κατενέμοντο, οὐ πρὸς τὴν ἐκάστου τῶν λησθέντων ἄξιαν ἀλλὰ

35 πρὸς τὸ ἴσον βᾶρος τὴν νέμησιν ποιοῦμενοι. Τὰ δὲ περὶ τὴν κόρην καὶ τὸν νεανίαν ἐν δευτέρῳ πράξειν ἐμείλιον. Κἂν τοῦτο δὲ πλήθος ἕτερον ἐφίσταται ληστρικῶν, ἱππέων δύο τοῦ τάγματος ἡγουμένων· ὅπερ ὡς εἶδον οἱ πρότεροι, οὔτε χεῖρας ἀνταράμενοι, οὔτε

40 τι τῶν σκύλων ἀπενεργάμενοι, τοῦ μὴ ἐπιδιωχθῆναι ἔνεκεν, ὡς ὁρόμου εἶχον, ἔρευρον· αὐτοὶ μὲν ἐς δέκα τὸν ἀριθμὸν ὄντες, τρεῖς δὲ τοσοῦτους τοὺς ἐπελθόντας θεασάμενοι. Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὴν κόρην δεύτερον ἦδη ἤλίσκοντο, οὐδέπω λησθέντες, οἱ δὲ λησταὶ πρὸς τὴν διαρπαγὴν, καὶ ταῦτα σπεύδοντες, ὑπὸ τῆς τῶν ὀρυμένων ἀγνοίας ἄμα καὶ ἐκπλήξεως, τῶς ἀνεστέλλοντο· τοὺς μὲν γὰρ πολλοὺς φόνους, ὑπὸ τῶν πρώτων γεγενῆσθαι ληστῶν εἶκαζον, τὴν κόρην δ' ὀρῶντες ἐν ξένη καὶ περιθλέπτῳ τῇ στολῇ καὶ τῶν μὲν προσ-

50 πιπτότων φοβερῶν ὡς ἂν μηδὲ γιγνομένων ὑπερρῶσαν, ὅλην δὲ τοῦ νεανίου πρὸς τοῖς τραύμασι οὔσαν καὶ ὡς ἴδιον τὸ ἐκείνου πάθος ἀλγοῦσαν, τὴν μὲν τοῦ κάλλους καὶ τοῦ φρονήματος ἐθαύμαζον, τὸν δὲ καὶ τραυματίαν ἐξεπλήττοντο· τοιοῦτος τὴν μορφήν καὶ

adolescentis deprehendunt : et a tergo consistentes, reprimumt sese, nihil neque loqui amplius, neque agere ausi. Circumsonante vero strepitu et umbra illorum incidente in oculos, erexit sese virgo : et postquam respexit, rursus deorsum inclinavit, inusitato coloris conspectu et praedonum armatorum specie ne minimum quidem perterrita, ad curationem autem jacentis tota sese componens. Sic omnino desiderium vehemens et sincerus amor omnia quae extrinsecus adveniunt molesta aut jucunda despicit : in unum vero id quod egregie animo carum est intueri et in eo totum animum atque omnem curam ponere cogit.

III. Cum vero praetereuntes praedones in fronte constitissent et aliquid aggressuri esse viderentur, rursus respexit et colore nigro esse conspicata, ac facie squalida : Si jacentium estis, inquit, spectra, immerito nobis negotium facessitis : plurimi enim vestris ipsorum manibus intercepti estis. Quod si qui a nobis, jure defensionis et ad depellendam a pudicitia injuriam id accidit. Sin estis aliqui ex illis, qui vivunt : praedonum vitam, ut apparet, amplectimini, tempore autem advenistis, liberate praesentibus calamitatibus, caede hunc actum nostrum terminantes. Illa quidem ad hunc modum tragice lamentabatur, at illi, cum neque ea, quae dicerentur, intelligere possent, eos ibi relinquunt, firma illis custodia imbecillitate ipsorum adhibita. Ad navem vero properantes, onus exponebant ; aliis spretis, multa autem erant et varia, auri et argenti et lapidum pretiosorum et serici, quantum quisque poterat, efferentes. Cunque jam satis esse videretur, et tot res erant ut et praedonum cupiditatem satiant, praeda in litore posita, eam in onera et portiones distribuebant, non dignitate singulorum, quae accepta fuerant, sed aequali pondere partitionem instituentes. De virgine et adolescente postea fuerant acturi. Interim altera multitudo praedonum advenit, duobus equitibus ordinem ducentibus. Quod cum vidissent priores, ne manus quidem opponere ausi, nec ulla re ex spoliis ablata, ne insequendi hosti ansam darent, concitato cursu fugiebant, cum non plures essent, quam decem, triplo autem numerum advenientium superare cernerent. Ac virgo quidem secundo jam capiebatur, nondum tamen capta. Praedones autem, etsi ad direptionem festinabant, tamen praescientia eorum quae videbant ac formidine, aliquamdiu se reprimebant. Magnam enim stragem illam, a prioribus praedonibus editam esse arbitrabantur, sed virginem intuentes, cum peregrina et conspicua stola, ea pericula quae ei imminebant non secus ac si nulla essent contemnentem, totam vero in vulnera adolescentis intentam, et illius dolorem perinde ac suum graviter ferentem, cum hujus pulchritudinem et magnitudinem animi mirabantur, tum saucii aspectu per-

τοσοῦτος τὸ μέγεθος ἔκειτο, κατὰ μικρὸν ἤδη πως ἀνειληφῶς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὸ σύνηθες βλέμμα ἀποκαθιστάμενος.

Δ'. Ὁψέ δὴ οὖν [ποτε] πλησιάσας ὁ λήσταρχος ἐπιβάλλει τε τῇ κόρῃ τὴν χειρὰ καὶ ἀνίστασθαι [τε] καὶ ἐπεσθαι ἐκέλευεν. Ἡ δὲ τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν συνειῶσα, τὸ δὲ προσταττόμενον συμβαλοῦσα, συνεφείλκετο τὸν νεανίσκον, οὐδ' αὐτὸν μετιέντα, καὶ τὸ ζῆφος ἐπιφέρουσα σοῖς στέροισι, ἑαυτὴν ἀποσφάζειν ἠπειλεῖ, εἰ μὴ ἀμφοτέρους ἄγοιεν. Συναῖς οὖν ὁ λήσταρχος τὸ μὲν τι τοῖς λεγομένοις, πλεόν δὲ τοῖς νέμασι, καὶ ἄμα συνεργὸν ἔζειν εἰς τὰ μέγιστα τὸν νεανίσκον, εἰ περιωθειῖ, προσδοκῆσας, καταβιβάσας τὸν θ' ὑπασπιστὴν καὶ ἑαυτὸν τῶν ἵππων, ἀνατίθεται τοὺς αἰχμαλώτους, τοὺς μὲν ἄλλους τὰ λάφυρα συσκευασαμένους ἐπεσθαι προστάξας, αὐτὸς δ' ἐκ ποδῶς παραθέων καὶ προσανέγων, εἰ ποί τις αὐτῶν περιτρεπίοιτο. Καὶ ἦν δόξης οὐκ ἐκτὸς τὸ γιγνόμενον· δουλεύειν ὁ ἄρχων ἐφαίνετο καὶ ὑπηρετεῖσθαι ὁ κρατῶν τοῖς ἐαλωκόσιν ἤρειτο. Οὕτως εὐγενεῖας ἔμασας καὶ κάλλους ὄψις καὶ ληστρικὸν ἦθος οἶδεν ὑποτάττειν καὶ κρατεῖν καὶ τῶν αὐγμωροτέρων.

Ε'. Παραμείψαντες οὖν ὅσον δύο στάδια τὸν αἰγιαλὸν, ἐκτραπέντες, εὐθὺς τοῦ ὄρους πρὸς τὰ ὄρθια ἐξώρου, τὴν θάλατταν ἐν δεξιᾷ ποιησάμενοι, καὶ ὑπερβάντες χαλεπῶς τὰς ἀκρωρείας ἐπὶ τινὰ λίμνην κατὰ θατέραν τοῦ ὄρους πλευρὰν ὑπερτείνουσαν ἠπείγοντο. Ἦν δὲ τοιαύτε τις. Βουκόλια μὲν σύμπας κέκληται πρὸς Αἰγυπτίων ὁ τόπος· ἔστι δὲ κοιλάς τῆς αὐτόθι γῆς, τοῦ Νεῖλου ὑπερεχύσεις τινὰς ὑποδεχομένη καὶ λίμνης γιγνομένη, τὸ μὲν κατὰ μέσον βάλος ἀπειρον, περὶ δὲ τὰς ἄκρας εἰς ἔλος ἀποτελευτώσα. Ὁ γὰρ ταῖς θαλάτταις αἰγιαλοὶ, τοῦτο ταῖς λίμναις τὰ ἔλη γίνονται. Ἐν δὴ τούτοις, ὅσον Αἰγυπτίων ληστρικὸν πολιτεύεται, ὁ μὲν ἐπὶ γῆς ὀλίγης, εἰ πῆ τις ὑπερέχει τοῦ ὕδατος, καλύθην πηξάμενος, ὁ δ' ἐπὶ [τοῦ] σκάφους βιοτεύει, πορθμεῖον τὸ αὐτὸ καὶ οἰκητήριον ἔχων. Ἐπ' αὐτοῦ μὲν αὐτοῖς αἱ γυναῖκες ἐριθεύουσιν, ἐπ' αὐτοῦ δ' ἀποτίκτουσιν. Εἰ δὲ γένοιτο παιδίον, τὰ μὲν πρῶτα τοῦ μητρώου γάλακτι, τὰ δ' ἀπὸ τούτου τοῖς ἀπὸ τῆς λίμνης ἰχθύσι πρὸς ἥλιον ὀπτωμένοις ἐκτρέφει. Ἐρπειν δ' ὀρεγόμενον εἰ αἰσθοῖτο, ἱμάντα τῶν σφυρῶν ἐξάψας, ὅσον ἐπ' ἄκρου τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλιᾶς προβαίνειν ἐπέτρεψε, καινὸν τινὰ χειραγωγὸν αὐτῷ τὸν δεσμὸν τοῦ ποδῶς ἐπιστήσας.

Ζ'. Καὶ πού τις βουκόλος ἀνὴρ ἐτέχθη τ' ἐν τῇ λίμνῃ καὶ τροφὸν ἔσχε ταύτην καὶ πατρίδα τὴν λίμνην ἐνόμισεν, ἱκανὴν δὲ, φρουρίον ἰσχυρὸν εἶναι λησταῖς· διὸ καὶ συρρεῖ ἐπ' αὐτὴν ὁ τοιοῦτος βίος, τῷ μὲν ὕδατι πάντες ὄσα τεύγει χράμενοι, τὸν δὲ πολὺν κατὰ τὸ ἔλος κάλαμον, ἀντὶ χαρακώματος προβεβλημένοι· σχολιάς γάρ τινας ἀτραποὺς τεμόμενοι καὶ πολλοῖς ἐλιγμοῖς πεπλανημένους, καὶ σφίσι μὲν διὰ τὴν γνῶσιν βράστας, τοῖς δ' ἄλλοις ἀπόρους τοὺς διέκπλους κατα-

celebantur. Tali forma præditus et tam procera statura corporis jacebat. Jam enim paullulum sese collegerat et vultus pristinum statum revocarat.

IV. Tandem post longum tempus, cum appropinquasset is qui illis prædonibus imperabat injicit manum virginis et surgere ac sequi jubet. Illa vero etsi nihil intelligebat eorum, quæ dicebantur, tamen id, quod imperabatur, conjectura assequens, trahebat una adolescentem, alioqui neque ipsum eam dimittentem: et gladium pectori admoventis, minabatur, se sibi mortem conscituram esse, nisi utrumque abducerent. Quod cum dux partim ex sermone ac magis ex ipso gestu intellexisset, simul etiam se adolescente ad res maximas adjutore usurum sperans, si convaluisset, descendens ex equo ipse atque idem scutifero facere jusso, imponit captivos, reliquis quidem, ut spoliis collectis sequerentur, imperans, ipse autem e vestigio juxta currens et observans, si forte quis ex ipsis laberetur. Nec vacabat gloria id quod fiebat. Servire is qui imperabat videbatur et victor ministrare captis in animum inducebat. Sic enim nobilitatis specimen et pulchritudinis aspectus vel prædonum ingenium sibi subjicere et vincere feriores potest.

V. Emensi igitur ad duo stadia itineris juxta litus, deflexerunt recta ad radices montis et mari ad dextram relicto ac superato cacumine montis, ad lacum quemdam ad alterum latus montis protensum properabant, qui erat ejusmodi. Pascuum vocatus est totus locus ab Ægyptiis. Est autem vallis in illo ipso tractu, exundationes quasdam Nili recipiens et lacus existens, in medio altitudine infinita, circa oras autem in paludem desinens. Quod enim mari litora, hoc paludes lacubus fiunt. Ibi prædones Ægyptii, quotquot suam rempublicam habent, alius sicubi pauxillum terræ ex aqua eminet, tugurio compacto, alius in navigio vitam agit, eodem in transvectione et habitando utens. In hoc illis mulieres lanam faciunt, in eodem quoque pariunt. Edito autem infante, primum materno lacte, postea piscibus ex lacu ad solem assis eum nutrit. Quod si senserit eum reptare cupere, funiculo religato ad talos, ad extremum tantum navigii aut tugurii procedere permittit, novum quemdam ductorem vinculum pedis illi adhibens.

VI. Atque ita plurimi bubulcorum nasci solent in lacu eundemque nutricem habent ac patriam sibi et idoneum propugnaculum ad tuendos latrones putant. Idcirco quoque ad illum confluit tale genus hominum. Nempe aqua omnes tanquam muro utuntur. Porro magna vis arundinis, quæ est in palude, pro vallo ante illos objecta est. Cum enim obliquas quasdam semitas et multis anfractibus implicatas excidissent, et sibi propter peritiam faciles,

σκευάσαντες, μέγιστον ὄχύρωμα πρὸς τὸ μὴ ἄν τι παθεῖν ἐξ ἐπιδρομῆς ἐμηχανήσαντο. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν λίμνην καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ βουκόλους ᾧδὲ πως ἔχει.

6 Ζ'. Ἦδη δ' ἠλίω πρὸς δυσμάς ἰόντας, ἀφικνοῦνται πρὸς αὐτὴν οἱ ἀμφὶ τὸν λήσταρχον· καὶ οἱ μὲν, τῶν θ' ἔππων ἀπεβίβαζον τοὺς νέους καὶ τὴν λείαν ἐνετίθεντο τοῖς σκάφεσιν, ὁ δὲ πολλὸς τῶν κατὰ γῶραν μεινάντων ληστῶν ἕμιλος, ἄλλος ἄλλοθεν τοῦ ἔλους ἐκδύς, ἀνεφαίνετο καὶ συνέθεον καὶ τὸν λήσταρχον οἰοεὶ βασιλέα τινὰ ἑαυτοῦν προσαπαντώντες ὑπεδέχοντο. Τῶν δὲ λαφύρων τὸ πλῆθος δρῶντες καὶ τὸ κάλλος τῆς κόρης θεσπέσιόν τι χρῆμα περισκοποῦντες, ἱερά τινα ἢ ναοὺς πολυχρύσους ἀποσεσυληθαι παρὰ τῶν ὁμοτέχων ὑπελάμβανον, προσαφηρῆσθαι δὲ καὶ τὴν ἱέρειαν αὐτὴν, ἢ καὶ αὐτὸ ἐμπνουν μετήχθαι τὸ ἄγαλμα διὰ τῆς κόρης, ἐπ' ἀγροικίας εἶκαζον· καὶ πολλὰ τὸν λήσταρχον τῆς ἀνδραγαθίας εὐφημοῦντες ἐπὶ τὴν οἰκῆσιν αὐτοῦ παρεπέμπον. Ἡ δὲ νησίδιον ἦν ἀποθεν τῶν ἄλλων, 10 εἰς καταγώνιον μόνω σὺν ὀλίγοις τοῖς περὶ αὐτὸν ἀπονεμεμημένον. Ἐνταῦθ' ὡς κατήχθη, τοὺς μὲν πολλοὺς οἴκαδε ἀπείναι προσέταττε, εἰς τὴν ὑστεραίαν ἅπαντας ἔκειν ὡς αὐτὸν ἐπιστείλας, αὐτὸς δὲ σὺν ὀλίγοις τοῖς εἰωθόσιν ὑπολειφθεὶς καὶ δειπνοῦς πρὸς βραχὺ 15 τοῖς τ' ἄλλοις μεταδούς καὶ αὐτὸς μεταλαβὼν, τοὺς μὲν νέους Ἑλληνί τιμι παραδίδοσι νεανίσκῳ, οὐ πρὸ πολλοῦ παρ' αὐτοῖς αἰχμαλώτῳ γεγονότι, τοῦ διαλέγεσθαι ἔνεκεν καλύθης τῆς ἑαυτοῦ πλησίον ἀποκληρώσας, τὰ τ' ἄλλα ἐπιμεληθῆναι τοῦ νέου προστάξας καὶ τὴν κόρην ἀνύβριστον ἀπὸ πάντων διαφυλάττειν. 20 Αὐτὸς δὲ καμάτῳ τε τῆς ὁδοπορίας βαρούμενος καὶ φροντίδι τῶν παρόντων συνεχόμενος πρὸς ὕπνον ἐτέτραπτο.

Η'. Σιγῆς δὲ τὸ ἔλος κατεχούσης καὶ νυκτὸς εἰς πρώτην φυλακὴν προελθούσης, τὴν ἐρημίαν τῶν ὄχλησάντων εὐπορίαν εἰς θρήνους οἱ περὶ τὴν κόρην ἐλάμβανον· ἀνακινούσης αὐτῆς, οἶμαι, πλέον τὰ πάθη τῆς νυκτὸς, ἅτ' οὐδεμιᾶς οὐτ' ἀκοῆς οὐτ' ἄψεως ἐφ' ἑαυτὴν ἀντισπύσσης ἀλλὰ μόνω τῇ ὀλυπούντι σχολάζειν ἐπιτρεπούσης. 30 Πολλὰ δὲ οἷν ἀνοιμούξασα καθ' ἑαυτὴν ἢ κόρη, (κεχώριστο γὰρ τοῦτο προσταχθὲν ἐπὶ τινος χαμείνης κατακεκλιμένη,) καὶ ὅσον πλεῖστον ἐπιδακρύσασα, Ἄπολλον, ἔφη, ὡς λίαν ἡμᾶς καὶ πικρότερον ἀμύνη τῶν ἁμαρτημάτων. Οὐδ' ἱκανά σοι πρὸς τιμωρίαν τὰ παρελθόντα· στέρησις τῶν οἰκείων, [καὶ] καταποντιστῶν ἄλωσις καὶ θαλασσῶν μυρίας κίνδυνος καὶ ληστῶν ἐπὶ γῆς ἡδὲ δευτέρα σύλληψις καὶ πικρότερα τῶν ἐν πείρᾳ τὰ προσδοκώμενα· καὶ ποῖ ταῦτα στήσεις· εἰ μὲν εἰς θάνατον ἀνύβριστον, ἡδὺ τὸ τέλος, εἰ δέ με γνώσεται τις αἰσχροῦς, ἢν μηδεπώποτε μηδὲ 35 Θεαγένης, ἐγὼ μὲν ἀγγλὴν προλήψομαι τὴν ὕβριν, καθαρὰν ἑμαυτὴν ὥσπερ φυλάττω καὶ μέχρι θανάτου φυλάξασα καὶ καλὸν ἐντάφιον τὴν σωφροσύνην ἀπενεγκαμένη· σοῦ δ' οὐδεὶς ἔσται δικαστὴς πικρότερος. Καὶ ἔτι λέγουσαν ἐπεῖχεν ὁ Θεαγένης, Πᾶς, λέγων, ὦ

aliis vero tractu difficiles effecissent, maximam munitiōnem ad id, ne ex incursione aliquo detrimento afficiantur, exegerant. Atque ea quidem, quæ ad lacum et eos qui illum incolunt bubulcos attinent sic se habent.

VII. Ceterum sole jam ad occasum vergente, pervenit ad eum præfectus cum reliquo comitatu. Et hi quidem deponebant ex equis juvenes et prædam navigiis imponebant, at magna turba eorum prædonum qui illic manserant, alio aliunde ex palude egresso, apparebant certatimque concurrebant et præfecto obviam progressi, tanquam regem suum quemdam excipiebant. Cumque multitudinem spoliōrum considerarent et formam virginis divinam quamdam speciem esse cernerent, templa aliqua aut delubra a consortibus sui operis spoliata esse suspicabantur. Ablatam vero esse et ipsam sacerdotem, vel ipsum deæ simulacrum vivum abductum, conjecturam ex virgine, pro illorum rusticitate, faciebant. Ac multis modis præfecto obres bene ac strenue gestas gratulantes ad illius domicilium eum deducebant. Hoc vero erat exigua insula, procul ab aliis, ad receptaculum illi soli cum paucis aliis qui illi adesse solebant, data. Quò cum fuisset deductus, reliquam multitudinem in suam quemque domum abire jubebat, datis mandatis, ut postridie omnes ad se convenirent, ipse vero cum paucis qui manere consueverant relictus, cum brevi intervallo aliis cœnam impertivisset et ipse una sumsisset, juvenes Græco cuidam tradit adolescenti, qui non ita pridem ab illis captus fuerat, ut eo internuntio uteretur, tugurii sui parte propinqua illis attributa; cum ut sedulo curaret adolescentem, tum ut virginem, ne ulla in re injuria afficeretur, custodiret, imperans. Ipsum autem labore itineris gravatum et cura præsentium negotiorum implicatum somnus oppressit.

VIII. Porro cum quies et silentium tota palude esset et ad primam-vigiliam nox processisset, solitudinem et absentiam eorum, qui tumultuarentur, tanquam occasionem sibi datam ad luctum virgo arripuit: excitante etiam magis dolorem ipsa nocte et nulla re quæ audiri aut videri posset animum occupante sed soli mœrenti vacationem concedente. Cum igitur vehementius ingemisset apud sese virgo (separata enim erat, prout imperatum fuit, in quodam humili vilique lecto recubens) et cum maximopere illacrimasset: Apollo, inquit, quam longe acerbius de nobis pœnam sumis, quam deliquimus! An non sufficiunt tibi hæc ad vindictam quæ præterierunt? quod propinquis caremus, quod a piratis capti fuimus, quod aliis præterea sexcentis in mari periculis jactati, nunc a prædonibus in terra iterum jam comprehensi sumus, quod graviora hiis, quæ experti sumus, exspectanda sunt? Ubi tandem hæc sis? Siquidem in morte, vacante omni contumelia, dulcis est exitus, sin me quispiam turpiter cogniturus est, quam neque Theagenes unquam: næ ego quidem laqueo injuriam antevertam, integram me et castam quemadmodum adhuc feci ad mortem usque servans et pulchrum epitaphium pudicitie inde referens: te vero nullus erit iudex crudelior. Hæc adhuc loquentem repressit Theagenes: Desine, dicens,

φιλάτῃ καὶ ψυχῇ ἐμῇ Χαρίκλεια· θρηνεῖς μὲν εἰκότα παροξύνεις δὲ πλέον ἢ δοκεῖς τὸ θεῖον. Οὐ γὰρ ὄνει-
 δίξεις, ἀλλὰ παρακαλεῖν χρεῖων. Εὐχαίς, οὐκ αἰτίας, ἐξίλειοῦται τὸ κρεῖττον. Ἢ δὲ, Εὖ μὲν λέγεις, σὺ δὲ
 5 μοι πῶς ἔχεις, διηρώτα. Ῥᾶον, ἔφη, καὶ βέλτιον ἀπὸ τῆς ἑσπέρας, ἐκ τῆς τοῦ μεираκίου θεραπείας ἢ τὰ φλεγμαίνοντά μοι τῶν τραυματίων ἐκούρισεν. Ἄλλὰ καὶ μάλλον εἰς ἔω κουφισθήσῃ, ἔφη ὁ τὴν φρουρὰν αὐτῶν ἐπιτετραμμένος· τοιαύτην σοι ποριοῦμαι βοτά-
 10 νην ἢ διὰ τρίτης ἐνώσει τὰς πληγὰς· ἔχω δ' αὐτῆς ἔργω τὴν πείραν λαθύν. Ἐξ οὗ γὰρ με δεῦρο αἰγμάλωτων οἶδε ἤγαγον, εἰ τίς ποτε τῶν ὑπηκόων τῷδε τῷ ἄρχοντι συμβολῆς γενομένης τραυματίας ἤκεν, οὐ πολλῶν ἐδεήθη πρὸς ἴασις ἡμερῶν, ταύτῃ τῇ βοτάνῃ χρῆ-
 15 σάμενος. Εἰ δέ μοι μέλει τῶν ὑμετέρων οὐκ ἄξιον ὑμῖν θαυμάζειν, τύχης τε γὰρ μοι τῆς αὐτῆς ἐόχκατε κοινοῦναι καὶ ἅμα Ἑλληνικὰς ὄντας οἰκτιρῶ καὶ αὐτὸς Ἑλλην γεγονώς. Ἑλλην; ὦ θεοί, ἐπεβόησαν ὑφ' ἡδονῆς ἅμα οἱ ξένοι. Ἑλλην ὡς ἀληθῶς καὶ τὸ
 20 γένος καὶ τὴν φωνήν. Τάχα τις ἔσται τῶν κακῶν ἀνάπνευσις. Ἄλλὰ τίνα σε χρὴ καλεῖν, ἔφη ὁ Θεαγένης. Ὁ δὲ, Κνήμιωνα. Πῶθεν δὲ γνωρίζεις; Ἀθηναῖον. Τύχῃ τίτι κεχρημένον; Πᾶνε, ἔφη. Τί ταῦτα κινεῖς καὶ ἀναμοχλεύεις; τοῦτο δὴ τὸ τῶν τραγοῦδῶν.
 25 Οὐκ ἐν καιρῷ γένοιτ' ἂν ἐπεισόδιον ὑμῖν τῶν ὑμετέρων τὰμὰ ἐπισπέρειν κακὰ· καὶ ἅμα οὐδ' ἂν ἐπαρκέσειε τὸ λειπόμενον πρὸς τὸ διηγήματα τῆς νυκτὸς ὑπνου καὶ ταῦτα δεομένοις ὑμῖν ἀπὸ πολλῶν τῶν πόνων καὶ ἀναπαύσεως.
 30 Θ'. Ἐπεὶ δ' οὐκ ἀνέσαν, ἀλλὰ παντοίως λέγειν ἰκέτευσον, μεγίστην ἠγούμενοι παραψυχὴν τὴν τῶν ὁμοίων ἀκοήν, ἄρχεται ὁ Κνήμιων ἐντεῦθεν· Ἦν μοι πατὴρ Ἀρίστιππος, τὸ μὲν γένος Ἀθηναῖος, βουλῆς δὲ τῆς ἄνω, τὴν περιουσίαν τῶν μέσων. Οὗτος, ἐπειδὴ
 35 μοι τὴν μητέρα τελευτήσαι συνέβη, πρὸς δευτέρους ἀπεκλίνετο γάμους, ἐπὶ μόνῳ μοι παιδί σαλεύειν ἐπιμενόμενος καὶ τοῖς οἴκοις ἐπεισάγει γύναιον ἀστείον μὲν ἀλλ' ἀρχέκακον, ὄνομα Δημαινέτην. Ὡς γὰρ τάχιστα εἰσῆλθεν ὄλον ὑπεποιεῖτο καὶ πράττειν ὅτι
 40 βούλοιο ἐπιθετῇ ὄ' ὄρα τὸν πρεσβύτην ἐπαγομένη καὶ τᾶλλα ὑπερθεραπεύουσα· δεινὴ δὲ, εἴπερ τις γυναικῶν, ἔφ' ἑαυτὴν ἐκμῆσαι καὶ τέμνην τὴν ἐπαγωγὴν ἐκτόπως ἠκριβωμένη, προσδοίς τε τοῦμοῦ πατρὸς ἐπιστενούσα καὶ εἰσόδος προστρέγουσα καὶ βραδύ-
 45 νοντι μεμφομένη καὶ ὡς ἀπόλετ' ἂν, εἰ ὀλίγον ἐμέλλησε καὶ περιβάλλουσα ἐφ' ἐκάστῳ ῥήματι καὶ ἐπιδακρύουσα τοῖς φιλήμασι· οἷς ἅπασιν ὁ πατὴρ μου σαγηνευθεὶς, ὄλην ἐκείνην [καὶ] ἔπνει καὶ ἔβλεπεν. Ἢ δὲ καμὲ τὰ πρῶτα, ἴσα καὶ παῖδα ὄραν ἐπλάττετο
 50 κἂν τούτῳ τὸν Ἀρίστιππον ὑποποιουμένη, καὶ ποτε καὶ ἐβλήσεν [ἂν] προσελθούσα καὶ ὄνασθαί μου συνεχῶς ἠύξατο. Κἀγὼ προσείμην, τῶν μὲν ὄντων οὐδὲν ὑποπέτυον· ὅτι δὲ μητρῶν ἐνδείκνυται περὶ ἐμὲ θαυμάζων διάθεσιν. Ἐπεὶ δ' ἰτακώτερον προσῆει καὶ θερ-

carissima et anima mea Chariclea. Merito tu quidem lamentaris, verum exacerbis magis quam existimas numen. Neque enim probris incessere verum orare necesse est : precibus, non criminibus, placatur id, quod est potentius. At illa : Bene admones, inquit, sed quomodo vales, obsecro? Melius, inquit, a vespera, ex adolescentis curatione quæ mihi inflammata vulnera leniit. Immo magis leniri senties sub auroram, subjecit is, qui ad custodiam illius adhibitus fuerat. Afferam enim tibi ejusmodi herbam, quæ tribus diebus conjunget vulnus. Atque hanc esse vim ejus, experientia compertum habeo. Ex quo enim hi me huc captivum adduxerunt, si quis unquam horum qui huic præfecto parent saucius post conflictum venit, non multis diebus ad curationem hac herba utens indignuit. Quod autem afficior conditione vestrarum rerum non est quod mitemini, videmini enim mecum communi esse fortuna, simulque vos qui Græci estis miseror, cum et ipse Græcus sim natus. Græcus, di immortales! exclamarunt repente præ voluptate hospites. Græcus profecto et voce et genere. Fortasse dabitur aliqua a malis respiratio. Sed quem te appellare oportet? inquit Theagenes. At ille : Cnemonem. Cujatem autem agnosci? Atheniensem. Porro qua fortuna usum? Desine, inquit. Quid hæc moves et eruero conaris? tragædis ista relinquamus. Neque enim tempore hoc auctario meorum malorum vestra cumularem : præterea nec reliquum noctis sufficeret ad narrationem, præsertim cum somno vobis et requie post multos labores opus sit.

IX. Cum autem illi nihil remitterent et ut omnino narraret orarent, maximam consolationem esse ducentes, si similia suorum casuum audirent : orditur inde Cnemon. Fuit mihi pater Aristippus, genere Atheniensis, ex senatu superiori, fortunis civis medioerium civium par. Is, cum accidisset, ut mea mater e vita discederet, ad secundas nuptias animum adjecit; nolens, quum me unum filium haberet, incerta spe vivere. Introducit itaque in aedes mulliculam urbanam quidem sed inveteratæ malitiæ, nomine Demænetam. Ut primum enim ingressa est totum in suam potestatem redigere conabatur et ad id quod ipsa vellet faciendum adducebat, forma senem alliciens et aliis in rebus ambitiose observans; nam si ulla alia mulier, maxime poterat furibundum sui desiderium excitare et artem alliciens, exactius, quam credibile est, noverat, tum egressibus patris mecum ingemiscens et ad ingressum accurrens et tardius venientem accusans, quod videlicet periisset si paullulum commoratus fuisset, et amplectens post singula verba, denique lacrimas addens oculis. Quibus omnibus pater irretitus, totam illam spirabat et contuebatur. Illa vero et me primum non secus, ac si suus essem filius, in oculis ferre simulabat, hoc etiam sibi Aristippum devinciens et interdum osculata est accedens et subinde, ut mecum se oblectare posset, optavit. Quod ego admittebam, nihil eorum, quæ suberant, suspicans; admirans autem, quod

μότερα ἦν τὰ φιλήματα τοῦ πρόποντος καὶ τὸ βλέμμα τοῦ σώφρονος ἐξιστάμενον, πρὸς ὑπόνοιαν ἤγεν ἤδη τὰ πολλὰ καὶ ὑπέφρευον καὶ πλησιάζουσαν ἀπωθούμην. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα, τί δεῖ μηκύνοντα ἐνοχλεῖν; τὰς
 5 πείρας ἅς καθῆκε, τὰς ὑποσχέσεις, ἅς ἐπηγγείλατο, νῦν μὲν παιδίον, νῦν δὲ γλυκύτατον ὀνομάζουσα καὶ αὐθις κληρονόμον καὶ μετ' ὀλίγον ψυχὴν ἑαυτῆς ἀποκαλοῦσα καὶ ἀπλῶς τὰ καλὰ τῶν ὀνομάτων τοῖς ἐπαγωγαῖς παραμιγνύσα καὶ ὁῖσισι μᾶλλον προστρέχω
 10 περισκοποῦσα· ὡς ἐν μὲν τοῖς σεμνότεροις μητέρα ἑαυτὴν ἀναπλάττουσα, ἐν δὲ τοῖς ἀτοπιότεροις τοῦτ' ἐκείνῳ λαμπρῶς ἐρωμένην ὑποφάνουσα.

Γ'. Τέλος δὲ γίνεταί τι τοιοῦτον. Παναθηναίων τῶν μεγάλων ἀγομένοι, ὅτε τὴν ναῦν Ἀθηναῖοι διὰ γῆς
 15 τῇ Ἀθηνᾶ πέμπουσιν, (ἐτύγχανον μὲν ἐφηβεύον.) ἄσας δὲ τὸν εἰωθότα παιᾶνα τῇ θεῷ καὶ τὰ νεομισμένα προπομπεύσας ὡς εἶχον στολῆς, αὐτῇ χλαμύδι καὶ αὐτοῖς στεφάνοις, ἔρχομαι οἴκαδε ὡς ἑμαυτόν. Ἡ δὲ, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον εἶδεν, ἐκτὸς ἑαυτῆς γίνεταί, καὶ
 20 οὐδ' ἐσοφίστευεν ἔτι τὸν ἔρωτα ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς ἐπιθυμίας προσέτρεχε καὶ περιβαλοῦσα, ὁ νέος Ἴππολυτος, ὁ Θησεὺς ὁ ἐμὸς ἔλεγε. Ἴνα με οἴσθε γεγενῆσθαι, ὅς καὶ νῦν ἐρυθριᾷ διηγούμενος; ἀλλ' ἐσπέρας γενομένης, ὁ μὲν πατὴρ εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐσιτεῖτο καὶ
 25 ὡς ἂν ἐν τοιαύτῃ πανηγύρει καὶ πότῳ πανδῆμῳ καὶ διανυκτερεύειν ἐμέλλεν· ἡ δὲ ἐπιγίγνεταί μοι νυκτὸς καὶ ἐπειρητὸς τινος τῶν ἀθεμίτων τυγχάνειν. Ὡς δὲ παντοίως ἀντεῖχον καὶ πρὸς πᾶσαν θεραπείαν καὶ ὑπόσχεσιν καὶ ἀπειλὴν ἀπεμαχόμενος, βαρῦ τι καὶ βύθιον
 30 στενάξασα, ἀτιοῦσα ὄχρητο· καὶ μόνην ἢ παλαμναία τὴν νύκτα ὑπερθεμένη, τῶν ἐπιβουλῶν τῶν εἰς ἐμὲ κατήρχετο. Καὶ πρῶτον μὲν οὐ διανέστη τότε τῆς εὐνῆς ἀλλ' ἤκοντι τῷ πατρὶ καὶ τί τοῦτο πυνθανομένῳ, μαλακῶς τ' ἔχειν ἐσκήπτετο καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο τὴν
 35 πρῶτην, ὡς δ' ἐνέκειτο καὶ τί πεπόνθοι πολλάκις ἀνηρώτα, Ὁ θαυμαστός, φησί, [καὶ εἰς ἐμὲ] νεανίας, ὁ κοινὸς ἡμῶν παῖς, ὃν ἐγὼ πλεόν καὶ σοῦ [πολλάκις] ἠγάπησα (καὶ μάρτυρες οἱ θεοὶ) κύειν με πρὸς τιῶν αἰσθόμενος, ὃ δὴ σε τέως ἐκρυπτον, ἔως ἂν τὸ ἀσφαλὲς
 40 γνοίην, τὴν σὴν ἀπουσίαν ἐπιτηρήσας, ταῦτα δὴ τὰ εἰωθότα παραινοῦσαν καὶ σωφρονεῖν παρακλεουμένην, μηδὲ πρὸς ἐταίρας ἔχειν τὸν νοῦν καὶ μέθαις, (οὐ γὰρ με ἐλάνθανεν οὕτως ἔχων, σοὶ δ' οὐκ ἔφραζον, μὴ τινα λάθοιμι μητρυαῖς ὑπόνοιαν), ταῦτα λέγουσαν μόνην
 45 πρὸς μόνον, τοῦ μὴ ἐρυθριᾶν αὐτὸν ἔνεκεν, τὰ μὲν ἄλλα ὅσα περὶ σέ τε καὶ με περιύβρισεν, αἰσχύνομαι λέγειν, λᾶξ δὲ κατὰ τῆς γαστρὸς ἐναλλόμενος, οὕτως ἔχειν ὡς ὄραξ, διέθηκε.

ΙΑ'. Ταῦθ' ὡς ἤκουσεν, οὐκ εἶπεν, οὐκ ἠρώτησεν,
 50 οὐκ ἀπολογία προὔθηκεν, ἀλλὰ πιστεύων μὴδ' ἂν ψεύσασθαι κατ' ἐμοῦ, τὴν οὕτω περὶ ἐμὲ διακειμένην, εὐθὺς ὡς εἶχε κατὰ τι μέρος τῆς οἰκίας περιτυχόν, οὐδὲν εἰδότα, πῦξ ἔπαιε καὶ παῖδας προσκαλεσάμενος μάλιστα ἠκίετο, μηδὲ τὸ κοινὸν δὴ τοῦτο διότι ξαινοίμην

maternum erga me declararet affectum. Cum vero petulantius accederet et calidiora essent oscula quam decebat et adspectus modestiam excederet, in suspicionem jam apud me illam multa adducebant, et subterfugiebam et adblandientem repellebam. Omitto alia, quæ molestum esset prolixius commemorare, quibus rationibus me adorta sit, quas pollicitationes proposuerit; nunc pusionem, nunc suavissimum appellans et rursus heredem et paullo post animam suam cognominans, denique pulchra nomina illecebris admiscens et quibus potissimum rebus caperem considerans; ita ut in gravius negotiis subiret matris habitum, in ludicris autem amare se manifeste declararet.

X. Ad extremum tale quiddam accidit. Cum Panathenæa magna celebrarentur, quando navem Athenienses Palladi terra mittunt, (nondum autem tum excesseram ex ephebis), postquam cecini usitatum pæanem deæ, et legitimo ritu et pompa prosecutus sum, quemadmodum eram amictus, una cum chlamyde et coronis redeo domum. Illa vero cum primum adspexit, animo exsternata non amplius astu amorem texit sed præ mera cupiditate accurrit et amplexa, Juvenis Hippolytus, Theseus meus, dicebat. Quo animo vero tum me fuisse putatis, quem et nunc narrare pudeat? Vesperi pater in Prytaneo cœnabat: et quemadmodum in ejusmodi conventu et publico convivio ibidem pernoctaturus erat. Illa autem de improvviso venit ad me noctu et conata est contra fas quidpiam assequi. Sed cum prorsus resisterem, et omnibus blanditiis, pollicitationibus et minis repugnarem, graviter et ab imo pectore ingemiscens abiit, et una tantum nocte interposita, insidias mihi struere scelerata cœpit. Ac primum quidem e lecto non surrexit, sed venienti patri et quid esset rei percunctanti infirma se esse valetudine simulabat et primo nihil respondebat. Cum vero instaret et quid illi accidisset sæpius quæreret: Bonus ille, inquibat, adolescens, communis noster filius, quem ego, deos contestor, plus etiam quam tu dilexi, cum me gravidam esse quibusdam ex rebus sensisset, quod ego te famdium celavi quoad aliquid certi scire possem, et absentiam tuam observasset, dum illum solito more moneo et ad temperantiam adhortor, neve scortis et ebrietati animum dederet, oro (neque enim me id latebat: tibi vero non dicebam, ne in aliquam novercæ suspicionem venirem), de his, inquam, dum colloquor sola cum solo, ne erubesceret: alia quidem pudet dicere, quibus me et te contumelia affecit; calce autem in uterum mihi insilienti, ut ita valeam, quemadmodum vides, effecit.

XI. Hæc ut audivit, non dixit quidquam, non interrogavit, non defensionem præposuit: sed sibi persuadens, nullo modo eam de me aliquid mentitam esse, quæ eo animo erga me fuerit, extemplo ut me offendit quadam in parte domus, nihil scientem pugnis feriebat et advocatis famulis cardebat flagris, ne id quidem, quod utique commune est,

γινώσκοντα. Ὡς δ' ἐμπεπλήστο τῆς ὀργῆς, Ἄλλὰ
 νῦν γε, ἔφην, ὦ πάτερ, εἰ καὶ μὴ πρότερον, δίκαιος
 ἂν εἴην τὴν αἰτίαν τῶν πληγῶν μανθάνειν. Ὁ δὲ,
 μᾶλλον παροξυνθεὶς, Ὡς τῆς εἰρωνείας, φησί, τὰς
 5 πράξεις αὐτοῦ τὰς ἀνοσίας παρ' ἐμοῦ βούλεται μανθάνειν.
 Καὶ ἀποστραφεὶς, πρὸς τὴν Δημαινέτην ἔσπευ-
 δεν. Ἡ δὲ, οὕτω γὰρ κεχώρηστο, δευτέρας ἐπιβουλῆς
 κατ' ἐμοῦ τοιαῦτα ἤπειτο. Θίσβη παιδισκᾶριον ἦν
 αὐτῆ, ψάλλειν τε πρὸς κιθάραν ἐπιστάμενον, καὶ τὴν
 10 ὄψιν οὐκ ἄωρον. Τοῦτ' ἐπ' ἐμὲ καθίσιν, ἔρᾳν μου
 ὄθρην προστάξασα· καὶ ἦρα παραγρήμα ἢ Θίσβη·
 καὶ ἢ πολλάκις πειρῶντά μ' ἀπωταμένη, τότε παν-
 τοίως ἐφείλκετο, βλέμμασι, νεύμασι, συνθήμασι. Ἐγὼ
 δ' ὁ μάταιος ἀθρόον καλὸς γεγενῆσθαι ἐπεπίεσμην· καὶ
 15 τέλος ἐπὶ τὸν θάλαμον ἔλθοῦσαν νυκτὸς ὑπεδεχόμεν.
 Ἡ δὲ καὶ αὐθις ἐπανῆκε καὶ πάλιν καὶ τοῦ λοιποῦ
 συνεχοῖς ἐφοῖτα. Ἐπεὶ δὲ ποτε φυλάττεσθαι αὐτῆ τὰ
 πολλὰ παρήνουν, μὴ γνωσθεῖη παρὰ τῆς δεσποίνης,
 Ὡς Κνήμιον, ἔφην, ὡς λίαν ἀπλοϊκὸς τις εἶναι μοι δοκεῖς·
 20 εἰ γὰρ ἐμὲ θεράπειαν οὔσαν καὶ ἀργυρῶντην ἡγῆ
 χαλεπὸν εἶναι σοι προσομιλοῦσαν ἀλῶναι, τίνος ἂν
 ἀξίαν εἶποις [εἶναι] τιμωρίας ἐκείνην, ἢ [καὶ] εὐγενῆς
 εἶναι φάσκουσα καὶ νόμου τὸν συνοικοῦντα ἔχουσα καὶ
 θάνατον τὸ τέλος τοῦ παρανομήματος γινώσκουσα,
 25 μοιᾶται; Παῦε, ἔφην, οὐ γὰρ ἔχω σοι πιστεῦειν. Ἡ
 δὲ, Καὶ μὴν, εἰ σοι δοξείεν, ἐπ' αὐτοφῶρῳ παραδώσω
 τὸν μοιχόν. Εἰ γὰρ οὕτω βουληθῆς, ἔφην. Καὶ μὴν
 βουλήσομαι γε, ἀπεκρίνατο, σοῦ θ' ἔνεκεν οὕτως πρὸς
 αὐτῆς περιουριζομένου, κάματον δ' οὐκ ἔλαττον, ἢ
 30 πάσῳ τὰ ἔσχατα ἐφ' ἐκάστης, ζηλοτυπίαν ἐκείνης ἐπ'
 ἐμὲ γυμναζούσης. Ἄλλ' ὅπως ἀνὴρ ἔση κατάλαβε.

IB'. Ἐπεὶ δ' οὕτως ἔξεν ὑπεσπόμεν, τότε μὲν ἀπι-
 οῦσα ᾤχετο. Τρίτη δ' ὕστερον νυκτὶ καθυδοντά μ'
 ἐξάνιστη καὶ τὸν μοιχὸν ἔνδον εἶναι κατεμήνυε· τὸν
 35 πατέρα μὲν εἰς ἀγρὸν ἀφηνίδιου τινὸς χρεῖας καλούσης
 πεπορευῆσθαι λέγουσα· τὸν δὲ, οὕτω συγχείμενον αὐτῷ
 πρὸς τὴν Δημαινέτην, ἄρτι παρεισδεδυκέναι· προσή-
 κειν δὲ καὶ πρὸς ἄμυναν εὐτρεπίζεσθαι καὶ ξιφῆρη
 ποιεῖσθαι τὴν ἐφοδὸν τοῦ μὴ διαδρᾶναι τὸν ὕβριστήν.
 40 Ἐποιοῦν οὕτως· καὶ λαθῶν ἐγγειρίδιον, τῆς Θίσβης
 ἡγουμένης καὶ δῆδας προαποτούσης, ἐπὶ τὸν θάλαμον
 ἦεν. Ἐπεὶ δ' ἐπέστην, λύχου τε τινος ἔνδοθεν αὐγῆ
 διεξέπιπτε, [καὶ] τὰς θύρας ἐπικειμένης ὡς ὀργῆς εἶχον
 ἐκραγεῖς, ἀνοίγει, καὶ εἰσδραμῶν, Ποῦ ποθ' ὁ ἀλιτήριος,
 45 ἐβόων, ὁ λαμπρὸς τῆς πάντα σωφρονούσης ἐρίωμενος;
 καὶ ἅμα λέγων, ἐπήειν ὡς ἅμω διαχειρισόμενος. Ἐκ
 δὲ τῆς εὐνῆς ὁ πατήρ, ὦ θεοί, περιτραπέεις προσπίπτει
 μου τοῖς γόνασι, καὶ Ὡ τέκνον, ἐπίσχεες μικρόν, ἔλε-
 γεν, οἴκτερον τὸν γεννήσαντα, φεῖσαι πολιῶν, αἱ σε
 50 ἀνέθρεψαν. Ὑβρισα μὲν σε, ἀλλ' οὐ μέγρι θανάτου
 τιμωρητέος. Μὴ γίγνου τῆς ὀργῆς ὄλος, μηδὲ φόνου
 πατρῶν χείρας μιάνης τὰς σάς. Ὁ μὲν ταῦτα
 καὶ ἕτερα πρὸς τοῦτοις ἔλεεινῶς ἰκέτευεν· ἐγὼ δὲ
 ὡς περ τυφῶνι βληθείς, αἴος, ἀπόπληκτος εἰστήκειν,

quamobrem caderer, scientem. Postea vero quam iram
 explevit, vel nunc saltem, inquam, pater, merito, quando-
 quidem prius non licuit, causam harum plagarum scire de-
 beo. At ille eo magis exacerbatus : O simulatum, inquit,
 hominem! facta sua impia ex me scire vult : et aversus,
 ad Demænetam festinabat. Illa vero, nondum enim satiata
 erat, alium dolum talem contra me machinabatur. Erat
 illi ancilla Thisbe, callens canere ad citharam, forma et
 vultu non invenusto. Hanc in me subornat, ut me amaret,
 imperans. Atque amabat repente Thisbe, et quæ me ten-
 tantem antea sæpius rejecerat, tum prorsus alliciebat ad
 sese, ad aspectu, nutibus, notis. Ego vero vanus, quod re-
 pente pulcher essem, credideram, et ad extremum in tha-
 lamum noctu venlentem recepi. Illa vero iterum rediit et
 tertio, et deinceps continuo veniebat. Verum cum ali-
 quando multum illam adhortarer, sibi ut caveret, ne a
 domina deprehenderetur : O Cnemon, inquit, quam nim-
 ium simplex mihi videris esse, si me ancillam, et argento
 entam, tecum deprehendi periculosum putas, qua pena
 illam vero dignam judicabis, quæ se ingenuam esse præ-
 dicans et legitimo jure conjugii cohabitatorem habens, de-
 nique mortem sibi finem sceleris esse propositum sciens,
 adulterium committit? Desine, inquebam : neque enim
 tibi fidem habere possum. Imo, si tibi videbitur, in ipso
 facto adulterium tradam. Si quidem ita volueris, inque-
 bam. Maxime volo, respondit : et tua causa, qui ab illa
 tam insigni injuria affectus es et non minus mea quoque,
 ut quæ extrema omnia quotidie patiar ab illa, vanam zel-
 otypiam erga me exercente. Quamobrem, si vir es, de-
 prehende.

XII. Cum autem ita fore promissem, tunc quidem
 abiit : tertia vero postea nocte dormientem me excitat, et
 adulterium intus esse significat; patrem in agrum subitæ
 ejusdem necessitatis causa abiisse dicens : istum vero, ut
 erat constitutum, ad Demænetam modo clam ingressum
 esse. Convenire autem ut et ad vindictam me appararem
 et armatus gladio ingrederer, ne improbus effugeret. Fa-
 ciebam ita : et accepto pugione Thisbe præeunte et faces
 accendente, ad thalamum ibam. Ceterum ut adstiti,
 lychni cujusdam qui intus erat splendor penetrabat et ego
 foribus obseratis ut eram commotus ira offractus, aperie-
 bam et incurrens, Ubi est consceleratus, clamabam, præ-
 clarus castæ omni ex parte amasius? et simul atque prolo-
 cutus sum accessi utrumque confossum. At pater ex
 lecto, dii boni! devolutus percussus accidit ad genua mea
 et O fili colibe te pœllulum, dicebat, miserere parentis,
 parce canis, qui te enutriverunt. Injuria te affectimus, sed
 non tamen adeo, ut ad mortem usque vindicta de me expe-
 tenda sit. Ne indulgeas iræ, neque cade paterna manus
 tuas contamines. Ille quidem his et aliis præterea modis
 miserabiliter supplex pro se precabatur. Ego autem tan-
 quam fulgure percussus, tacitus et attonitus stabam, This-
 ben circumspiciens, quæ nescio quo pacto subduxerat

τὴν Θίσβην περιέβλεπον, οὐκ οἶδ' ὅπως ἑαυτὴν ὑπο-
 στείλασαν, τὴν κλίνην καὶ τὸν θάλαμον ἐν κύκλῳ περιε-
 σκόπου, εἰπεῖν τι διαπορῶν, πρᾶξι ἀμηχανῶν. Ἐκ-
 πίπτει μου καὶ τὸ ξίφος τῶν χειρῶν· καὶ τὸ μὲν ἡ
 5 Δημαινέτη προσδραμοῦσα σπουδαίως ἀνήρπασεν, ὁ δὲ
 πατὴρ ἐν τῷ ἀκινδύνῳ γεγῶνς, ἐπιβάλλει τέ μοι τὰς
 χεῖρας καὶ δεσμεῖν ἐκέλευε, πολλὰ τῆς Δημαινέτης
 παροξυνούσης, καὶ Οὐ ταῦτ' ἦν ἂ προηγόρευον, βούσης,
 ὡς φυλάττεσθαι προσήκει τὸ μεираκιον, ὡς ἐπιβουλεύ-
 10 σαιε καιροῦ λαβόμενον; εἴρων τὸ βλέμμα, συνίην τῆς
 διανοίας. Ὁ δὲ, Προηγόρευες, εἰπὼν, ἀλλ' ἠπίστουν,
 τότε μὲν ἐν δεσμοῖς εἶχε, λέγειν τι βουλομένῳ τῶν
 ὄντων καὶ φράζειν οὐκ ἐπιτρέψας.

Π'. Ἄμα δὲ τῇ ἔω λαβῶν οὕτως ὡς εἶχον δεσμῶν
 15 ἐπὶ τὸν δῆμον ἤγε καὶ τῆς κεφαλῆς χόνιν καταχεάμε-
 νος, Οὐκ ἐπὶ τοιαύταις μὲν ἐλπῖσιν, ὧ Ἀθηναῖοι, τόνδε
 ἀνέτρεφον, ἔλεγεν, ἀλλὰ τοῦ γήρως τοῦμοῦ βακτηρίαν
 ἔσσεσθαι προσδοκῶν, ἐπειδὴ τάχιστα μοι ἐγένετο, ἔλευ-
 θερίου τε τροφῆς μεταδούς, καὶ τὰ πρῶτα τῶν γραμ-
 20 μάτων διδάζάμενος, εἰς τοὺς φράτορας καὶ γεννητὰς
 εἰσαγαγῶν, εἰς ἐφήθους ἐγγράφας, πολιτὴν ὑμέτερον
 καὶ τοῖς νόμοις ἀποφῆνας, πάντα τὸν βίον ἐπὶ τούτῳ
 τὸν ἐμὸν ἐσάλευον. Ἐπεὶ δὲ τούτων ἀπάντων λήθην
 λαβῶν, ἐμὲ μὲν ὕβρισε ταπρῶτα καὶ πληγαῖς ταυτηνὴν
 25 τὴν κατὰ νόμους συνοικοῦσάν μοι ἤχιστο· τέλος δὲ
 καὶ ξιφῆρης νύκτωρ ἐπῆλθε καὶ παρὰ τοσοῦτον γέγονε
 πατραλοίας, παρ' ὅσον ἀντέσχευ ἡ τύχη, ἀπροσδοκῆται
 φόβῳ τὸ ξίφος τῶν τούτου χειρῶν ἐκπεσεῖν παρασκευά-
 σασα· καταπέφευγα [τε] πρὸς ὑμᾶς καὶ προσαγγέλλω
 30 τοῦτον· αὐτόχειρ μὲν αὐτοῦ γενέσθαι κατὰ τοὺς νόμους
 ἐξόν, οὐ βουληθεῖς· ὑμῖν δὲ τὸ πᾶν καταλιπὼν, νόμῳ
 βέλτιον ἠγούμενος ἢ φόνῳ παιδὸς τὴν δίκην λαμβά-
 νειν. Καὶ ἄμα ἐδάκρυν· ἐπεκώκυε δὲ καὶ ἡ Δημαι-
 νέτη καὶ περιαλεγειν ἐπ' ἐμοὶ δῆλον ἐπεδεικνυτο, τὸν
 35 ἄθλιον ἀποκαλοῦσα, τὸν ἐν δίκῃ μὲν ἀλλὰ πρὸ ὕρας
 τεθνηξόμενον, τὸν ὑπὸ δαιμόνων ἀλαστόρων ἐπὶ τοὺς
 γεννήσαντας ἐλαθέντα· οὐ θρηνοῦσα μᾶλλον ἢ κατα-
 μαρτυροῦσα τοῖς θρήνοις καὶ ὡς ἀληθῆ τὴν κατηγορίαν
 βεβαιοῦσα τοῖς γόοις. Ἐπεὶ δὲ μεταδοῦναι κάμοι
 40 λόγων ἤξιον, ὁ γραμματεὺς προσελθὼν, ἠρώτα στενὸν
 ἐρώτημα, Εἰ τῷ πατρὶ ξιφῆρης ἐπῆλθον; ἐμοῦ δὲ,
 Ἐπῆλθον μὲν, εἰπόντος, ἀλλ' ὅπως ἀκούσατε· ἀνεβόη-
 σαν ἅπαντες καὶ οὐδ' ἀπολογίας μοι μετεῖναι κρίναν-
 τες, οἱ μὲν λίθοις βάλλιν, οἱ δὲ τῷ δημίῳ παραδιό-
 45 νου καὶ ὠθεῖσθαι εἰς τὸ βάραθρον ἔδοκιμαζον. Ἐμοῦ
 δὲ παρὰ πάντα τὸν θόρυβον καὶ τὸν χρόνον, ὃν περὶ
 τῆς τιμωρίας διεχειροτόνου, Ὡ μητριὰ, βοῶντος,
 διὰ μητριᾶν ἀναιροῦμαι, μητριὰ με ἄκριτον ἀπόλ-
 λυσι, προσέστη τοῖς πολλοῖς τὸ λεγόμενον καὶ εἰσῆμι
 50 τῶν ὄντων ὑποψία. Καὶ ἠκούσθη μὲν οὐδὲ τότε,
 προκατείληπτο γὰρ ὁ δῆμος ἀκαταπαύστῳ θόρῳ.

ΙΔ'. Τῶν δὲ ψήφων διακρῖνομένων, οἱ μὲν τὸν θά-
 νατον καταχειροτονήσαντες, ἦσαν εἰς ἑπτακοσίους καὶ
 χιλίους, οἱ μὲν καταλεῦσαι, οἱ δ' εἰς τὸ βάραθρον πέμ-

se : lectum et thalamum in orbem oculis lustrabam, nec
 quid dicerem sciens, nec ad agendum consilii quidquam
 habens. Excidit mihi et pugio e manibus. Et hunc qui-
 dem Demæneta propere accurrens arripuit. Pater autem
 cum jam extra periculum esset, injicit mihi manus et ligare
 jubebat, Demæneta multis modis irritante et An non hæc
 erant quæ prædicebam, clamante, quod caveri oporteret
 adolescentem, utpote occasione oblata moliturum aliquid?
 E vultu animum ejus perspexi. Ille autem, prædicebas
 cum dixisset, sed non credebam; me tum in vinculis deti-
 nuit et exponere quidpiam ut gestum erat volenti ne dicendi
 quidem potestatem fecit.

XIII. Quamprimum autem illuxit, prehensum sic ut
 eram vinctus produxit ad populum et adperso capiti pul-
 vere, Non ad hanc spem, o Athenienses, hunc educabam,
 dicebat; sed bacillum senectutis meæ futurum alicundo
 sperans, ut primum mihi natus esset, liberaliter eductum et
 initiis literarum institutum, cum in tribules et gentiles in-
 troduxissem, in epheborum album retulissem, civem nos-
 trum etiam legibus effecissem, tota vitæ meæ spes in illo
 erat. Ceterum postquam horum omnium oblitus, me in-
 juriis primum et hanc legitimam meam uxorem verberibus
 affecit, ad extremum et gladio armatus noctu advenit et
 eatenus tantum ab eo quo minus parricida fieret abfuit,
 quatenus fortuna restitit inopinato terrore ut illi gladius e
 manibus excideret efficiens, confugi ad vos nomenque isti-
 tius defero. Tametsi enim mihi per leges liceret mea manu
 illum interficere, tamen nolui, idque totum vestro reliqui
 arbitrio, melius me facturum existimans, si de filio lege,
 non cæde, sumerem pœnam. Et simul lacrimabat. Eju-
 labat quoque Demæneta et se ob meum casum dolore affi-
 cici simulabat; miserum appellans, ac juste quidem sed
 ante tempus moriturum, a malis geniis adversus parentes
 incitatum; non lugens magis quam testificans lacrimis et
 ceu veram accusationem ploratus confirmans. Cum autem
 et mihi dicendi potestatem dari postularem, scriba accedens
 et concisam quæstionem inslituit patremne armatus gla-
 dio agressus essem? Me vero, Aggressus sum quidem, di-
 cente, sed quemadmodum, audite: exclamarunt omnes ac
 neque causæ dicendæ jus ad me pertinere judicantes, alii
 me lapidibus obrui debere, alii carnifici tradi, et in barathrum
 præcipitari censebant. Me vero, toto hoc tumultu
 et temporis intervallo, quo de pœna statuebant, O no-
 verca, clamante, heu propter novercam tollor, noverca
 me injudicatum perimit; adhæsit ad multos id, quod a me
 dicebatur et subibat eos suspicio rei ipsius, ut erat acta.
 Verum me tum quidem audiebar: ingens enim tumultus
 et perturbatio populum præoccupaverat.

XIV. Cum autem calculi discernerentur, mortem mihi
 decernentes circiter mille et septingenti reperti, quorum
 alii lapidibus me obruendum esse, alii in barathrum mit-

ψαι κρίναντες· οἱ λοιποὶ δ' εἰς χιλιούς, ὅσοι τι καὶ τῇ ὑπονοίᾳ τῇ κατὰ τῆς μητροῦς δόντες, φυγῇ με εἰς τὸ διγνεχέες ἐξημίωσαν. Ἄλλ' ἄμωις ἢ τούτων ἐκράτει ψῆφος. Τῶν μὲν γὰρ ἄλλων δμοῦ πάντων ἦσαν ἐλάτους, ἐκείνων δὲ διάφορα ψηφισαμένων, εἰς τὸ μέρος οἱ χιλιοὶ πλείους ἐγένοντο. Κἀγὼ μὲν οὕτως ἐξηλαυρόμην ἐστίας τε πατρώας καὶ τῆς ἐνεγκούσης. Οὐ μὴν ἀτιμώρητός γ' ἢ θεοῖς ἐχθρὰ Δημινέτη περιελεῖσθαι. Τὸν δὲ τρόπον εἰσαυθίς ἀκούσεσθε, τὸ δὲ νῦν

10 καὶ ὕπνου μεταληπτέον, τό τε γὰρ πολὺ προσέη τῆς νυκτός, καὶ ὑμῖν πολλῆς δεῖ τῆς ἀναπαύσεως. Καὶ μὴν προσεπιτρέψεις γ' ἡμᾶς, ἔφη ὁ Θεαγένης, εἰ τὴν κακίστην ἀτιμώρητον ἄσης ἐν τῷ λόγῳ Δημινέτην. Οὐκ οὖν ἀκούοιτ' ἂν, ἔφη ὁ Κνήμων, ἐπειδὴ περ ὑμῖν

15 οὕτω φίλον. Ἐγὼ μὲν, ὡς εἶχον, μετὰ τὴν κρίσιν εἰς τὸν Πειραιᾶ κατέβην καὶ νεῶς ἀναγομένης ἐπιτυζῶν τὸν πλοῦν εἰς Λίγιναν ἐποιοῦμην, ἀνεψιούς εἶναι μοι τῆς μητρὸς ἐνταῦθα πυθανόμενος. Κατάρας δὲ καὶ τοὺς ἐπιζητούμενους ἀνευρών, οὐκ ἀηδῶς τὰ πρῶτα διῆγον.

20 Εἰκοστῇ δ' ὕστερον ἡμέρᾳ συνήθως ἀλύων, ἐπὶ λιμένα κατῆλθον. Καὶ λέμβος ἄρτι κατεφέρετο. Μικρὸν οὖν ἐπιστάς, δπόθεν τ' εἴη καὶ τίνας ἄγοι περιεσκόπου. Οὕπῳ δὲ τῆς ἀποβάθρας ἀκριβῶς κειμένης, ἐξήλατό τις καὶ με προσδραμὸν περιέβαλεν, ἦν δ' ἄρα

25 Χαρίας τῶν ἐμῶν συνεφθῶν, καὶ Ὡ Κνήμων, εὐαγγέλιά σοι χοιρίζω, φησὶν, ἔχεις παρὰ τῆς πολεμίας τὴν δίκην· Δημινέτη τέθνηκεν. Ἄλλὰ σόζιοιο μὲν, ἔφη, ὦ Χαρία, τί δὲ παρατρέχεις τὸ εὐαγγέλιον, ὥσπερ τι τῶν ἀτόπων ἀπαγγέλλων; εἰπέ δὲ καὶ τὸν τρόπον, ὡς σφόδρα δέδοικα, μὴ τῷ κοινῷ κέχρηται θανάτῳ καὶ διέδρα τὸν πρὸς ἄξιαν. Οὐ παντάπασιν, ἔφη ὁ Χαρίας, ἐλλέλοιπεν ἡμᾶς ἡ δίκη καθ' Ἡσίοδον, ἀλλὰ μικρὸν μὲν ἂν τι καὶ παρίδοι ποτὲ, τῷ χρόνῳ τὴν ἄμυναν

30 παρελθούσα, τοῖς δ' οὕτως ἀθέσμοις ὄζυν ἐπιβάλλει τὸν δφθαλμόν· ὡς δὴ καὶ τὴν ἀλιτήριον μετῆλθε Δημινέτην. Ἐλαθε δὲ με τῶν γεγονότων ἡ λεχθέντων οὐδὲν, τῆς Θίσβης, ὡς οἶσθα, κατὰ τὴν πρὸς με συνήθειαν πάντα διηγουμένης. Τῆς γὰρ ἀδίκου σοι φυγῆς ἐπιβληθείσης, δμὲν ἄλλιός σου πατὴρ ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσι

40 μεταμελούμενος εἰς ἀγρόν τινα ἐσχαιτὴν ἑαυτὸν ἀπώκισε, κάκει διῆγεν — ὃν θυμὸν κατέδωκε, τοῦτο δὲ τὸ τοῦ ἐπους· τὴν δ' εὐθὺς Ἐριννύες ἤλαυον καὶ μανικώτερον ἦρα σου μὴ παρόντος καὶ θρήνων οὐκ ἐπαύετο, ὄζθεν μὲν τῶν ἐπὶ σοί, τὸ δ' ἀληθές, τῶν ἐφ' ἑαυτῇ καὶ

45 Κνήμων ἐβόα νύκτα τε καὶ μεθ' ἡμέραν, παιδίον γλυκύτατον, ψυχὴν ἑαυτῆς ὀνομάζουσα, ὥστε καὶ αἱ γνώριμοι τῶν γυναικῶν φοιτῶσαι παρ' αὐτὴν σφόδρα μὲν ἐθαύμαζον καὶ ἐπήνουν, εἰ μητρὸς ἢ μητριᾶ πάθος ἐπιδείκνυται, παραμυθεῖσθαι τε καὶ ἐπιρρωννύναι

50 ἐπεριῶντο. Ἡ δὲ, ἀπαρμύθητον εἶναι τὸ κακὸν καὶ οἷον ἐγκεῖσθαι τῇ καρδίᾳ κέντρον ἀγνωεῖν τὰς ἄλλας ἔλεγεν.

IE'. Εἰ δὲ ποτε γένοιτο καθ' ἑαυτὴν, πολλὰ τὴν Θίσβην ἐμέμπετο, ὡς οὐ προσηκόντως ὑπηρετησάμε-

tendum judicabant. Reliqui vero ad mille, aliquid danles suspicioni de noverca, exsilio me perpetuo damnabant. Nihilominus tamen horum vicit sententia. Tametsi enim erant aliis simul conjunctis pauciores, tamen, cum illi diversa tulissent suffragia, sigillatim collatione facta, mille isti majorem numerum efficiebant. Atque ego quidem ita laribus paternis et patria pellebar. Nec tamen diis iuvisa Demianeta hoc deinceps impune tulit : quo autem pacto, postea audietis, nunc autem vobis est somno indulgendum : nam et ad multam noctem processit, et vobis longa quiete opus est. Immo majore molestia nos afficies, inquit Theagenes, si pessimam hanc inultam in narratione reliqueris. Audite igitur, inquit Cnemon, quandoquidem vobis ita lubet. Ego ita, ut eram, post judicium descendi in Piræum et nactus navein, quæ tum solvebat, navigabam Æginam, resciscens, illic me habere consobrinos matris. Eo cum applicuissem et eos quos inquirebam iuvenissem, non in-suaviter primo tempus degebam. Vigesimo vero post die solito more exspatians descendi ad portum. Ecce autem lembus appellebat. Paullulum igitur commoratus, unde esset et quos apportaret considerabam. Necdum pons recte jacebat, cum exsiluit quidam et me accurrens amplectebatur. Erat autem Charias, unus ex meis syneplebis et O Cnemon lætum nuntium tibi affero, inquit. Luit jam tibi inimica penas : Demianeta mortua est. O utinam sis salvus, Charia. Cur autem præteris hoc, quidquid est læti nuntii, tanquam quidpiam importunum afferas? Expone quæso et modum. Quam metuo, ne usitato more sit mortua et effugerit mortem, quæ digna fuerat. Non omnino deseruit nos, inquit Charias, justitia, secundum Hesiodi sententiam; sed quamvis interdum aliquantisper connixerit in sceleribus hominum, in longum tempus ultionem protrahens, tamen in ejusmodi nefarios acrem iniecit oculum : quæ et de conscelerata Demianeta supplicium susmisit. Neque me quidquam latuit eorum, quæ dicta aut facta fuerunt, Thisbe mihi pro consuetudine, quæ illi mecum intercedebat, omnia narrante. Cum enim tibi exsiliu in-justum decretum attulisset, pater Infelix, horum quæ fecerat penitentia ductus in agrum quemdam et solitariam villam sese a consuetudine hominum abduxit et ibi degebat ætatem, suam animum exedens, ut ait poëta. Illam vero statim furia agitabant et majore cum furore te absentem amabat; neque luctum intermittebat unquam, quasi tuum casum deplorans, revera autem magis sortem suam : et Cnemon clamabat noctu et interdum, pusio inavissimè, animam suam te appellans : ut etiam notæ mulieres illam invisentes magnopere mirarentur eamque laudarent, quod noverca materno amore esset prædita et consolari et confirmare conarentur. Illa vero majus malum esse, quam ut consolatione leniri posset et alias ignorare quantus stimulus cor illius premeret dicebat.

XV. Cum vero ad se rediisset, multis modis Thisben accusabat, quod non commode sibi inserviisset : Quam ni-

νην, Ἡ σπουδαία περὶ τὰ δεινὰ, λέγουσα, ἢ πρὸς μὲν τὸν ἔρωτα μὴ συμπράξασα, ἐπὶ δὲ τὸ στερηθῆναι με τοῦ φιλάτου καὶ λόγου ταχίων ἀποδειγθεῖσα, μηδὲ μεταβουλεύσασθαι μοι συγχωρήσασα. Καὶ δὴλη παν-
 5 τοίως ἐγένετο κακὸν τι διαθήσουσα τὴν Θίσβην. Ἡ δὲ βαρμυνηϊῶσα δρῶσα καὶ πάντῃ λυπηθεῖσαν, ἐπι-
 βουλεύσαι πρόχειρον καὶ οὐχ ἥμισυ τῷ τε θυμῷ καὶ ἔρωτι περιμανῆ τυγάνουσαν, ἔγνω [προλαβεῖν καὶ]
 10 ριποιοῦσα· καὶ προσελθοῦσα, Τί ταῦτα, ὦ δέσποινα, ἔλεγε, τί μάτην ἔχεις ἐν αἰτία τὴν σὴν θεραπευμένην; ἐγὼ μὲν σοι πρὸς τὸ βούλημα τὸ σὸν αἰεὶ τε καὶ νῦν ὑπηρε-
 τησάμην. Εἰ δέ τι τῶν μὴ κατὰ γνώμην ἐκβέβηκεν, ἐκεῖνα μὲν τῇ τύχῃ λογιστέον, ἔτοιμος δ' (εἰμὶ),
 15 εἰ κελεύεις, ἐπινοεῖν τινα τῶν παρόντων λύσιν. Ἡ δὲ, Καὶ τίς ἂν εὐρεθείη, φιλάτῃ, ἔφη, τοῦ δυναμένου λῦσαι τὰ νῦν ἐκποδῶν γεγονότος καμὲ τῆς παρ' ἐλπίδας τῶν δικαζόντων φιλανθρωπίας ἀνελοσύσης. Εἰ γὰρ ἐβέβηκε τοῖς λίθοις, εἰ γὰρ ἀνήρητο, πάντως ἂν κά-
 20 μοὶ συντεθῆναι τὰ τοῦ πάθους. Τὸ γὰρ ἀπελπισθὲν ἄπαξ, ἐξήρηται τῆς ψυχῆς καὶ τὸ μηδαμῶθεν ἔτι προσδοκώμενον ἀπαλεγεῖν παρασκευάζει τοὺς κάμνοντας. Νῦν δ' ὄρῳ φαντάζομαι, παρόντος ἀκούειν ἀπατῶμαι, ὄνειδίζοντα τὴν ἄδικον ἐπιβουλήν αἰσχύνομαι συντεύ-
 25 ξασθαι. Ποτὲ δ' ἐπελθόντι καὶ ἀπολαύσειν, ἢ καὶ αὐτὴ παρ' ἐκεῖνον φοιτήσιν, ὅπου ποτ' ἂν ἦ γῆς, ὑποτίθε-
 μαί. Ταῦθ' ὑπεκαίει, ταῦτ' ἐκμαίνει· δίκαια μὲν, ὦ θεοί, πάσχω· τί γὰρ οὐ περιεῖπον ἄλλ' ἐπεθού-
 λευον; τί δ' οὐχ ἰκέτευον ἄλλ' ἐδίωκον; ἠρνήσατο τὴν
 30 πρώτην; ἀλλὰ προσηκόντως. Ἄλλεστρίαν μὲν ἄλλ' οὐκ ἔγωγε πατρῶαν εὐνήν ἠσχύνετο. Τυχὸν ἂν μετε-
 πείσθη χρόνῳ πρὸς τὸ ἡμερώτερον καὶ πειθοῖ μεταπλα-
 τώμενος. ἄλλ' ἢ θηριωδῆς ἐγὼ καὶ ἀνήμερος, ὥσπερ οὐκ ἔβρωσά τινας ἄλλ' ἄρχουσα, δεινὸν ὅτι μὴ ἐξ ἐπιτάγ-
 35 ματος ὑπήκουσεν ἐποιεσάμην καὶ εἰ τῆς Δημινέτης ὑπερεῖδε πολὺ τὴν ὥραν αὐτῆς ὑπερβάλλων. Ἄλλ' ὦ γλυκεῖα Θίσβη, τίνα λύσιν ὠνόμαζες βράδιαν; Ὡ δέ-
 σποινα, ἔφη, τοῖς πολλοῖς μὲν ὁ Κνήμων ὑπεξῆλθε τοῦ ἄστεος καὶ τῆς Ἀττικῆς ἐξώρμησε τῇ κρίσει πειθόμενος,
 40 ἐμὲ δ' ἅπαντα διὰ σε πραγματευομένην οὐκ ἔλαθεν, αὐτοῦ ποῦ πρὸ τοῦ ἄστεος παρακρυπτόμενος. Ἀρσι-
 νόην ἀκούεις ποῦ πάντως τὴν αὐλητρίδα; ταύτη ἐκέ-
 χρητο. Μετὰ δὲ τὴν δυστυχίαν, ὑποδέχεται αὐτὸν ἢ μείραξ καὶ συναπαίρειν ἐπαγγελομένη, παρ' ἑαυτῇ
 45 κατέχει, κρυπτόμενον τέως, ἕως ἂν συσκευασθῆται. Καὶ ἡ Δημινέτη, Μαχαρία μὲν Ἀρσινόη, φησὶ, τῆς τε πρότερον πρὸς Κνήμωνα συνθηθείας, καὶ τῆς σὺν αὐτῷ νυνὶ προσδοκωμένης ἐκδημίας. Ἄλλὰ τί ταῦτ' ἂν εἴη πρὸς ἡμᾶς; Μεγάλα, ἔφη, ὦ δέσποινα. Ἐρᾶν
 50 μὲν ἐγὼ προσποιήσομαι τοῦ Κνήμωνος, παρακαλέσω δὲ τὴν Ἀρσινόην, οὐσάν μοι πάλαι γνώριμον ἀπὸ τῆς τέχνης, εἰσαγαγεῖν με ὡς αὐτὸν νύκτωρ ἀνθ' αὐτῆς· ὅπερ εἰ γένοιτο, σὸν ἂν εἴη τὸ ἐντεῦθεν Ἀρσινόην εἶναι δοκεῖν καὶ φοιτᾶν παρ' αὐτὸν ὡς ἐκείνην. Με-

mium prompta et ad res atroces, inquiens, quæ in amore quidem me non adjuvisti, at ut carissimo privarer dicto citius effecisti, neque spatium mutandi consilii mihi concessisti : et prorsus manifesto præ se ferebat, quod esset illi mali aliquid molitura. Illa vero graviter indignantem videns et omnino mœrore perditam, paratamque ad insidias parandas, ira simul et amore insanientem, statuit illam antevenire, insidiis illi structis salutis suæ consulens ; et adiens eam, Quid est hoc, o domina, dicebat, cur frustra accusas famulam tuam? Ego quidem voluntati tuæ cum antea semper tum etiam nunc sum obsecuta : quod si aliquid non evenit ex animi sententia, illa sunt fortunæ adscribenda. Atqui et nunc, si jubes, in excogitando levamine præsentis mœroris, studium meum tibi non deerit. Quod autem, mea tu, inquit illa, reperiri possit, cum is qui hæc levare potuisset magno locorum intervallo a nobis disjunctus sit et me eorum qui judicabant insperata lenitas peremerit? Si enim lapidibus obrutus, si interfectus fuisset omnino et in me una extincta fuissent et mortua hæc cupiditatis incendia. Cujus enim spes abjecta semel est, tollitur ex animo et quod non amplius expectatur, efficit, ut ad omnem sensum doloris ægri animi occalescant. Nunc videre me illum videor, per errorem præsentem audire arbitrator, injustas insidias mihi exprobrantem alloqui erubescio. Interdum vero et adveniente fruituram esse me existimo et nonnunquam ipsa ad illum, ubi ubi terrarum sit, ire statuo. Hæc me inflammant, hæc ad furem adigunt. Justa quidem, o dii, patior : cur enim illum non benevolentia complectar, sed insidiis petebam? cur non supplex fui sed hostiliter sum persecuta? Non admisit primum et merito quidem, ut alienam. Cubile paternum reverebatur. Fortassis adductus fuisset, cum tempore tum persuasionibus in leniorem sententiam traductus. Sed ego fera et immanis, quasi non amarem quempiam, sed illi imperarem, crudele facinus, quod imperio non paruisset et quod Demænetam contempsisset, quam longe forma superabat, perpetravi. Ceterum, o mea Thisbe, quam levationem facilem nominasti? O domina, inquit, multorum opinione Cnemone ex urbe abiit et Attica regione judicio obtemperans excessit. Me vero non latuit, propter te enixe omnia inquiringentem, quod hic quodam in loco ante urbem occultetur. De Arsinœ fibicina audisti procul dubio : cum hac consueverat. Post calamitatem recipit eum puella et promittens se una emigraturum esse detinet domi suæ absconditum tandem, quoad sese ad iter accinxerit. Damæneta autem, O beatam, inquit, Arsinœn, tum propter priorem consuetudinem, quæ illi cum Cnemone intercessit, tum propter hoc exsilium, quod ipsi cum illo contigit. Sed hæc quid ad nos pertinent? Magnopere, o domina. Amare me ego Cnemone simulabo, rogaboque Arsinœn, jam pridem mihi notam ex arte, ut me introducat noctu ad eum, suum in locum. Quod si a me obtinebitur, tuum erit, ut te jam Arsinœn esse putes et tanquam illa ad eum ingrediaris. Curabo autem id quoque ut cum aliquantulum adhiberit cu-

λήσει δέ μοι καὶ ὑποβεβρεγμένον αὐτὸν κατακλῖναι
 παρασκευάσαι. Εἰ δὲ τῶνος, ὃν βούλει, μάλιστα
 μὲν εἰκὸς σχολάσειν τὸν ἔρωτα, πολλαῖς γὰρ κατὰ
 τὴν πρώτην πείραν ἔναπεσθέσθη τὰ τῆς ἐπιθυμίας·
 5 κὸρος γὰρ ἔρωτος τῶν ἔργων τὸ τέλος. Εἰ δ' ἔναπο-
 μείνειν, δὲ μὴ γένοιτο, δεύτερος ἔσται, φασί, πλοῦς καὶ
 ἑτέρα βουλὴ. Τὸ παρὸν τῶς θεραπεύομεν.

ΙΓ'. Ἐπῆναι ταῦθ' ἡ Δημαινέτη καὶ προστιθέναι
 τάχος τοῖς δευδογμένοις ἰκέτευεν. Ἡ δὲ μίαν ἡμέραν
 10 ἐνόσθηνα αὐτῇ πρὸς τὸ διανῦσαι ταῦτα παρὰ τῆς
 δεσποίνης αἰτήσασα, παρὰ μὲν τὴν Ἀρσινόην ἔλθοῦσα,
 Τελέδημον οἶσθα, ἔλεγε· τῆς δ' ὁμολογούσης, Ὑπό-
 δεξαι ἡμᾶς, ἔφη, τὸ τήμερον ὑπεσχόμην γὰρ αὐτῷ
 συγκαθευδήσειν· ἤξει δὲ πρότερος, ἐγὼ δὲ, ὅταν κατα-
 15 κλίνω τὴν δέσποιναν. Πρὸς δὲ τὸν Ἀρίστιππον εἰς
 ἀγρὸν διαδραμοῦσα, Ὡ δέσποτα, ἔλεγεν, ἤκω σοι
 κατήγορος ἐμαυτῆς καὶ χέγγησο δὲ τι βούλει. Τὸν
 παῖδα δ' ἐμὲ τὸ μέρος ἀπολώλεκα οὐχ ἔκοῦσαν μὲν
 20 ἀλλ' ὁμοῖς συναιτίαν γενομένην. Αἰσθόμενῃ γὰρ τὴν
 δέσποιναν οὐκ ὀρθῶς βιούσαν ἀλλ' εὐνήν τὴν σὴν ὑβρί-
 ζουσαν, αὐτὴ τε περὶ ἐμαυτῆς δέισασα μὴ ποτε κακὸν
 λάθοιμι, τὸ πρᾶγμα εἰδὶ ἄλλου φωραθείη καὶ ἐπὶ σοι πε-
 ριαλγῆσασα, εἰ οὕτω περιέπων τὴν συνοικοῦσαν τοιαῦτα
 ἀντιπάσχοις, αὐτὴ μὲν σοι προσαγγεῖλαι κατώκνησα,
 25 φράξω δὲ τῷ νέμῳ δεσπότη, νύκτωρ παρ' αὐτὸν ἔλθοῦσα,
 ὡς ἂν γνοίῃ μηδεὶς, καὶ ἔλεγον, ὡς μοιχὸς ἅμα τῇ
 δεσποίνῃ συγκαθεύδοι. Ὁ δὲ, (προῦλελύπητο γὰρ,
 ὡς οἶσθα, πρὸς αὐτῆς) ἔνδοσ εἶναι τότε με λέγειν τὸν
 μοιχὸν νομίσας, ὀργῆς ἀκατασχέτου πληρωθεὶς, ἀνε-
 30 λόμενος τὸ ἐγχειρίδιον, ἐμοῦ πολλὰ κατέχειν πειρωμέ-
 νης καὶ ὡς οὐδὲν εἶη τοιοῦτον ἐπὶ τοῦ παρόντος λεγού-
 σης, μικρὰ φροντίσας ἢ καὶ μεταβλέσθαι προσδοκή-
 σας, ἐπὶ τὸν θάλαμον ἐμμανῆς ἵεται καὶ τὰ λοιπὰ
 γινώσκει. Τὸ δὲ παρὸν ἐνεστὶ σοι βουλομένῃ πρὸς
 35 τὸν παῖδα καὶ εἰ φεύγει τὰ νῦν ἀπολογῆσασθαι καὶ
 παρὰ τῆς ἀμφοτέρους ὑμᾶς ἀδικούσης τιμωρίαν λαβεῖν.
 Ἐπιδείξω γὰρ σοι τήμερον ἅμα τῷ μοιχῷ τὴν Δημαι-
 νέτην ἐν οἰκίᾳ καὶ ταῦτ' ἀλλοτρίᾳ ἐκτὸς τοῦ ἄστεος
 κατακεκλιμένην. Εἰ γὰρ ταῦθ' οὕτως ἐπιδείξιας,
 40 φησὶν δ' Ἀρίστιππος, σοὶ μὲν ἐλευθερίας μισθὸς ἀπο-
 κείσεται, ἐγὼ δὲ τάχ' ἂν ἐπιθίωνν τὴν πολεμίαν
 ἀμυνόμενος. Ὡς πάλα γε σμύρομαι ἐμαυτῷ καὶ τὸ
 πρᾶγμα δι' ὑπόψιας ἔχων, ἀπορία τῶν ἐλέγχων ἡσύ-
 χαζον. Ἀλλὰ τί δεῖ ποιεῖν; ἢ δὲ, Τὸν κῆπον οἶσθα,
 45 ἔλεγεν, ἐνθα τὸ μνημα τῶν Ἐπικουρείων; ἐνταῦθ' εἰς
 ἑσπέραν ἔλθῶν περιμένε.

ΙΖ'. Καὶ ἅμ' εἰπούσα ἀπέτρεχε καὶ πρὸς τὴν
 Δημαινέτην ἔλθοῦσα, Κόσμηι, ἔφη, σαυτὴν, ἀβρότε-
 ρον ἔχουσαν ἤκειν προσήκει πάντα σοὶ τὰ ἐπηγγελ-
 50 μένα ἠντρέπισται. Ἡ δὲ περιεβαλέε τε καὶ ἐπραττεν
 ὡς ἐκέλευεν. Ἡδὲ δ' ἑσπέρας οὕσης, ἀναλαβοῦσα
 ἦγεν, οὗ συνετέτακτο. Ἐπεὶ δ' ἐπλησίαζον, τὴν μὲν
 ἐπιστῆναι μικρὸν ἐκέλευεν· αὐτὴ δὲ προλαβοῦσα παρε-
 κάλει τὴν Ἀρσινόην εἰς ἕτερον μεταστῆναι δωματίον

bitum eat. Si igitur adepta fueris id, quod cupis, maxime
 tum probabile est amorem tuum extinctum iri. Multis
 enim primo experimento extinctum est cupiditatis inen-
 dium. Amoris enim satietas oritur si voti compotes su-
 mus. Quod si tum quoque manserit, quod absit, secunda
 erit, ut aiunt, navigatio et aliud consilium. Interea cu-
 remus id, quod in praesentia licet.

XVI. Approbabat haec et collaudabat Demaneta et ut
 quamprimum aggrediretur ea, quae fuerunt constituta, ora-
 bat. Illa vero diem unum sibi ad haec peragenda concedi
 a domina cum postulasset, Arsinoen quidem conveniens:
 Teledemum nosti? dicebat. Hac vero annuente: Recipe
 nos, inquit, hodie: pollicita sum enim illi hanc noctem.
 Veniet autem prior, at ego subsequar, cum dominam cubi-
 tum deduxero. Ad Aristippum autem cum percurrisset in
 agrum, sic locuta est: Venio ad te, here, accusatrix mei
 ipsius et statuas in me poenam arbitrio tuo: filium partim
 per me amisisti, non quidem volentem sed tamen adjutricem.
 Cum enim sensissem, dominam haud recte vivere,
 sed cubili tuo injuriam inferre, tum mihi ipsi metuens, ne,
 si res per alium quempiam deprehensa fuisset, non effingerem
 malum; tum praecipue tuam vicem dolens, quod cum
 tanto amore conjugum tuam complectereris talem tamen
 ab illa referres gratiam: ipsa tibi nuntiavit verita, juveni
 hero indico, cum noctu ad illum venissem, ut nullus scire
 posset, et dicebam, quod adulter cum domina incestam
 consuetudinem haberet. At ille (erat enim ab illa, ut scis,
 antea exacerbatus) putans me tum adulterum intus esse
 dicere, ira vehementi incitatus, arrepto pugione, me
 quam maxime retinere cupientem, et quod tum nihil tale
 esset dicentem parum curans vel etiam poenitere iudicii et
 sententiam mutasse arbitratus, ad thalamum tanquam
 amens ibat: reliqua jam nosti. Nunc vero tibi licet, ut
 te de filio, quamvis in exsilio degat aetatem, in praesentia
 purges et de ea qua: utrumque vestrum injuria affecti, poe-
 nas sumas. Ostendam enim tibi hodie Demanetam cum
 adultero in domo, quod vel maxime indignitatem auget,
 aliena extra urbem cubantem. Si haec ita demonstraveris,
 inquit Aristippus, tibi quidem libertatis pretium persolve-
 tur: mihi vero tum forte vivere libebit ubi inimicam illam
 ultus fuero. Quamdiu ego jam angor animo: nihilominus
 tamen, etsi rem suspicabar, cum manifesta argumenta,
 quibus convincere possem, non habere, quiescebam.
 Sed quid faciendum est? Hortum scis, inquit, ubi est mo-
 numentum Epicureorum? Ibi me sub vesperam veniens
 opperito

XVII. Hoc elocuta recurrebat et ad Demanetam veniens,
 Adorna te, inquit: delicatius contam venire decet.
 Omnia, quae tibi a me promissa fuerunt, parata sunt. Illa
 autem amiciebat sese et faciebat ita, quemadmodum jusserat.
 Postea vero quatuor adventit vespera, secum assum-
 tam ducebat, ubi erat constitutum. Cumque jam prope
 accederent, eam quidem subsistere paululum jussit: ipsa
 vero antevertens, rogabat Arsinoen, in alteram ut emigra-

καὶ σχολὴν αὐτῇ παρασχεῖν. Ἐρυθριαὺν γὰρ, ἔφη, τὸ
 μαιράκιον, ἄρτι τῶν Ἀφροδίτης μουούμενον. Τῆς δὲ
 πειθεισῆς, ἐπανελθοῦσα παραλαμβάνει τὴν Δημαινέ-
 την καὶ εἰσαγαγοῦσα κατακλίνει τε καὶ τὸν λύχρον
 5 ἀφαιρεῖ, τοῦ μὴ γνωρισθῆναι αὐτὴν παρά σου δῆθεν
 τοῦ ἐν Αἰγίνῃ διάγοντος καὶ σιωπῶσαν πληροῦν τὴν
 ἐπιθυμίαν παρεγγυήσασα, ἐγὼ δ' ἐπὶ τὸν νεανίαν
 ἄπειμι, φησὶ, καὶ ἤξω σοι φέρουσα. Πίνει δ' ἐνταῦθα
 10 ἐκ γειτόνων. Καὶ ὑπεξελοῦσα, τὸν μὲν Ἀρίστιππον
 ἐνθα προεῖρητο καταλαμβάνει καὶ δεσμεῖν ἐπιστάντα
 τὸν μοιχὸν ἤπειγεν. Ὁ δ' εἶπετο καὶ ἐπιστάς εἰστρέχει
 τ' εἰς τὸ δωμάτιον καὶ τὴν κλίνην πρὸς μικρὰν τῆς
 σελήνης αὐγὴν χαλεπῶς ἀνευρών, Ἔχω σε, εἶπεν, ὦ
 θεοὶς ἔχθρά. Καὶ ἡ Θίσβη παραχρῆμα, ταῦτα λέ-
 15 γοντος, τὰς τε θύρας ὡς ὅτι πλείστον ἐψόφησε καὶ Ὡ
 τῆς ἀτοπίας, διαδέδρακεν ἡμᾶς ὁ μοιχὸς, ἀνεβόησε·
 καὶ ὅρα δέσποτα, μὴ καὶ τὰ δεύτερα σφαλῆς. Ὁ δὲ,
 Θάρσει, ἔφη· τὴν ἀλιτήριον καὶ ἦν μάλιστα ἐβουλό-
 μην ἔχω. Καὶ συλλαβόμενος ἤγεν ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν.
 20 Ἡ δ' ἅμα πάντα τὰ περιεστώτα, ὡς εἰκὸς, ἐνοήσασα,
 τὴν ἀποτυχίαν τῶν προσδοκηθέντων, τὴν ἐπὶ τοῖς
 παρῶσιν ἀτιμίαν, τὴν ἐκ τῶν νόμων τιμωρίαν, ἀνω-
 μένη μὲν ἐφ' οἷς ἡλίσκετο, χαλεπαίνουσα δ' ἐφ' οἷς
 ἠπάτητο, ἐπειδὴ κατὰ τὸν βόθρον ἐγένετο τὸν ἐν
 25 Ἀκαδημίᾳ, (πάντως γινώσκεις ἐνθα τοῖς ἥρωσιν οἱ
 πολέμαργοι τὸ πάτριον ἐναγίζουσιν,) ἐνταῦθ' ἀθρόον
 τοῦ πρεσβύτου σπαράξασα τὰς χεῖρας ὡσεν ἑαυτὴν
 ἐπὶ κεφαλῇ. Καὶ ἡ μὲν ἔκειτο κακῇ κακῶς, ὁ δ'
 Ἀρίστιππος, ἔχω παρά σου καὶ πρὸ τῶν νόμων τὴν
 30 οἰκνῆν, εἰπὼν τότε, τῷ δῆμῳ πάντα εἰς τὴν ἐξῆς ἀνε-
 κοινούτο καὶ μόλις συγγνώμης τυχάν, τοὺς φίλους
 περιενόστει καὶ γνωρίμους εἰ πῆσιν κάθοδον λάβοι
 πρυτανευόμενος. Καὶ εἰ μὲν τὴν πέπρακτα τούτων οὐκ
 35 ἔχω λέγειν, ἔφθην γὰρ δεῦρο, ὡς ὄρας, κατὰ τι
 χρέος ἐμὸν ἴδιον ἐκπλεύσας. Πλὴν ἀλλὰ χρεὶ σε προσ-
 δοκᾶν, τὴν τε κάθοδον ἐπινεύσειν τὸν δῆμον καὶ τὸν
 πατέρα σου κατὰ ζήτησιν ἤξειν· τοῦτο γὰρ ἐπηγ-
 γέλλετο.

III. Ταῦτά μοι ὁ Χαρίας ἀπήγγειλε. Τὰ δ'
 40 ἐξῆς καὶ ὅπως δεῦρο ἀφικόμην, καὶ τίσι ποτὲ κεχρημέ-
 νος τύχαις, μακροτέρου δεῖται καὶ λόγου καὶ χρόνου.
 Καὶ ἅμα ἐδάκρυν. Ἐδάκρυν δὲ καὶ οἱ ξένοι· τὰ μὲν
 ἐκείνου πρόφασιν, μνήμη δὲ τῶν ἰδίων ἕκαστος.
 Καὶ οὐδ' ἂν ἐληξάν θρηνοῦντες, ὑφ' ἡδονῆς τῶν γόνων,
 45 εἰ μὴ τις ὕπνος ἐπιπτάς ἔπαυσε τῶν δακρύων. Καὶ
 οἱ μὲν οὕτως ἐκάθευδον. Ὁ δὲ Θύαμις (τοῦτο γὰρ
 ἦν ὄνομα τῷ λησαρῶν) τῆς νυκτὸς τὸ πλείστον ἠρε-
 μῆσας, ὑπὸ τινων ὄνειράτων πεπλανημένον τεταραγ-
 μένος ἀθρόον τὸν ὕπνον ἀποσεσύλητο καὶ τὴν ἐπιλυσιν
 50 διαπορῶν ἐπηγρύπνει τοῖς φροντισμασι. Καθ' ὃν γὰρ
 καιρὸν ἀλεκτροῦνης ἄδουσιν, εἴτε (ὡς λόγος) αἰσθησεί
 φυσικῇ, τῆς τοῦ ἡλίου καθ' ἡμᾶς περιστροφῆς ἐπὶ τὴν
 τοῦ θεοῦ πρόσρησιν κινούμενοι, εἴθ' ὑπὸ θερμότητος
 ἅμα καὶ τῆς περὶ τὸ κινεῖσθαι καὶ σιτεῖσθαι θάπτων

ret domunculam et sibi quietem concederet. Erubescere
 enim ajebat adolescentulum, nuper Veneris rebus initia-
 tum. Hac vero sibi persuaderi facile passa, reversa adun-
 gebat sibi Demaënetam et cum introduxisset, deponit in
 lectum et candelam aufert, ne scilicet agnosceretur a te,
 qui id temporis in Ægina versabarís; cumque tacentem
 implere cupiditatem mandasset, Ego vero ad adolescen-
 tem, inquit, abeo et adducam tibi eum: in vicinia enim
 hic potat. Porro cum exiisset, Aristippum in eo loco qui
 commemoratus est deprehendit et ut veniens ligaret adul-
 terum incitabat. Ille autem subsequeretur et cum acces-
 sisset, incurrit in domunculam, lectoque vix ad exiguum
 lunæ splendorem invento, Habeo te, inquit, o diis invisā.
 Thisbe autem repente, hæc illo loquente, fores ut crepa-
 rent quam maxime potuit impulit et O rem inauditam, effu-
 git nobis adulter, exclamavit. Vide autem, here, ne ite-
 rum aberres. Ille vero, Esto fidenti animo, inquit, perdi-
 tam quam maxime volui habeo; comprehensamque ducebat
 in urbem. At illa, omnia quæ circumstant apud sese
 expendens, ut est verisimile, exspectionis suæ frustra-
 tionem, præsentem ignominiam, pœnam legibus constitu-
 tam, excrucians sese ob ea, in quibus deprehensa fuerat
 et indigne patiens quod decepta esset; cum ad puteum qui
 est in Academia pervenisset, (notus est tibi locus, ubi He-
 roibus duces more et instituto patrio parentant), repente
 divulsis senis manibus in caput se præcipitem dedit. Et
 illa quidem jacebat mala male. Aristippus autem, dedisti
 mihi pœnas etiam ante leges tum cum dixisset, postridie
 omnia populo exponebat et vixdum veniam consecutus
 amicos obibat quibus rationibus reditum tibi impetraret
 cum illis consultans. An autem sit peractum aliquid non
 possum dicere. Nam, ut vides, antequam aliquid fieret,
 privatæ cujusdam necessitatis causa huc navigavi. Verum-
 tamen sperare debes, populum ad tuum reditum consen-
 surum et patrem ad exquirendum te venturum esse; hoc
 enim profitebatur.

XVIII. Hæc ita mihi Charias nuntiavit. Quæ vero dein-
 ceptis consecuta sunt et quo modo huc veni et qua fortuna
 sum usus, longiore indigent cum oratione tum tempore: et
 simul collacrimavit. Flebant quoque hospites, prætextu
 quidem illius calamitatis, re ipsa autem quisque suorum
 casuum memoria: neque desiissent a ploratu præ voluptate
 fletus, nisi quodammodo somnus advolans, lacrimas sedas-
 set. Et hi quidem ita se somno dederunt. Thyamis vero
 (hoc enim erat nomen præfecto prædonum) cum maxima
 parte noctis placide quievisset, quibusdam visis somnio-
 rum errantibus deinde perturbatus, repente somno solutus
 est et in solvendis illi laborans invigilabat meditationibus.
 Quo enim tempore galli canunt, sive ut ferunt naturali sensu
 conversionis, qua sol nobis appropinquat, ad dei saluta-
 tionem commoti, sive præ caliditate et motus atque escæ
 vehèmenti appetitu, una habitantes sua denuntiatione ad

ἐπιθυμίας, τοὺς συνοικοῦντας ἰδίῳ κηρύγματι ἐπὶ ἔργον ἐγείροντες, ὄναρ αὐτῷ θεῖον ἔργεται τοῖόνδε. Κατὰ τὴν Μέμφιν μὲν τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, [καί] τὸν νεῶν τῆς Ἰσιδος ἐπερχόμενος λαμπάδων πυρὶ [τὸν] θῖον ἐδόκει καταλάμπεσθαι· πεπληῆσθαι δὲ βωμῶν μὲν καὶ ἐσχάρας ζῶων παντοίων αἵματι διαβρόχους, προπύλαια δὲ καὶ περιδρόμους, ἀνθρώπων κρότου καὶ θορύβου συμμιγούς πάντα πληρούντων. Ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτῶν ἐντὸς ἦκειν τῶν ἀνακτόρων, τὴν θεὸν ὑπαντῶσαν, ἐγγειρίζειν τε τὴν Χαρίκλειαν καὶ λέγειν, ὣς Θύαμι, τῆνδε σοι τὴν παρθένον ἐγὼ παραδίδωμι, σὺ δ' ἔχων οὐχ ἕξεις, ἀλλ' ἀδικος ἔση καὶ φονεύσεις τὴν ξένην· ἢ δ' οὐ φονευθήσεται. Ταῦθ' ὡς εἶδεν, ἀμηχάνως διῆγε, τῆδε κάκεισε τὸ δηλούμενον ὅ τι ποτ' ἐστὶν ἀναστρέφων. Ἦδη δ' ἀπειρηχῶς, ἔλκει πρὸς τὴν ἑαυτοῦ βούλησιν τὴν ἐπίλυσιν. Τὸ μὲν γὰρ, ἕξεις καὶ οὐχ ἕξεις, γυναῖκα καὶ οὐκ ἔτι παρθένον ὑπετίθετο· τὸ δὲ, φονεύσεις, τὰς παρθενίους τρώσεις εἶκαζεν, ὑφ' ὧν οὐκ ἀποθανεῖσθαι τὴν Χαρίκλειαν.

20 Καὶ τὸ μὲν ὄναρ τοῦτον ἔφραζε τὸν τρόπον, οὕτως αὐτῷ τῆς ἐπιθυμίας ἐξηγουμένης.

ἸΘ'. Ἄμα δὲ τῆ ἔω, τοὺς τε πρώτους τῶν ὑφ' αὐτὸν ἦκειν ἐκέλευε καὶ λάφυρα, τὰ σκῦλα σεμνότερον ὀνομάζων, φέρειν εἰς μέσους ἐπέταττε. Καὶ τὸν Κνήμωνα ὡς αὐτὸν μετεπέμπετο, ἄγειν καὶ τοὺς φρουρούμενους ἐντειλόμενος. Ἐπεὶ δ' ἦγοντο, Τίς ἄρα τύχη διαδέξεται ἡμᾶς, ἐδόμων καὶ πολλὰ τὸν Κνήμωνα ἰκέτευον εἴ τι δύναιτο συμπράττειν. Ὁ δ' ἐπηγγέλλετο καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν προὔτρεπεν· οὐ παντάπασι βάρβαρον εἶναι τὰ ἦθη τὸν λήσταρχον ἐγγυώμενος ἀλλ' ἔχειν τι καὶ ἡμερον, γένος τ' ὄντα τῶν ἐπὶ δόξης καὶ πρὸς ἀνάγκης τὸν παρόντα βίον ἐλόμενον. Ἐπεὶ δ' ἤχθησαν, ἠθροιστο δὲ καὶ ὁ λοιπὸς ὄμιλος, ἐπὶ τινος ὑψηλοῦ προκαθίσας ἑαυτὸν ὁ Θύαμις καὶ τὴν νῆσον ἐκκλήσιαν ἀποφῆνας καὶ τὰ λεβηθίσματα φράζειν τὸν Κνήμωνα [καί] τοῖς αἰχμαλώτοις προστάξας, (συνίη γὰρ ἤδη τὰ Αἰγυπτίων, ὁ δὲ Θύαμις οὐκ ἠκρίβου τὰ Ἑλλήνων) Ἄνδρες, ἔλεγε, συστρατιώται, τὴν ἐμὴν ἐπίστασθε γνώμην ὅταν αἰεὶ κέρρημαι πρὸς ὑμᾶς.

40 Ἐγὼ γὰρ, ὡς ἴστε, παῖς μὲν προφήτου τοῦ ἐν Μέμφει γεγονώς, ἀποτυχὼν δὲ τῆς ἱεροσύνης μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς ὑπαναχώρησιν, ἀδελφοῦ νεωτέρου ταύτην παρελομένου, ἐφ' ὑμᾶς τε καταφυγὼν, ἐφ' ᾧ γε τιμωρίαν μὲν λαβεῖν, τὴν τιμὴν δ' ἀπολαβεῖν καὶ τοῦ ἄρχειν ὑμῶν παρ' ὑμῶν ἀσπιθεῖς, εἰς τὴν δεῦρο διήγαγον, οὐδὲν τῶν πολλῶν ἐμαυτῷ πλέον ἀπονέμων· ἀλλ' εἴτε χρημάτων νέμησις, ἰσομοίριαν ἠγάπησα· εἴτ' αἰχμαλώτων διάπρασις, εἰς τὸ κοινὸν κατέβηκα· προσήκειν ἡγούμενος τὸν οὕτω δὴ καλῶς ἐξηγούμενον τῶν μὲν ἔργων πλείστον μετέχειν τῶν δὲ ποριζομένων τὸ ἴσον· τῶν δ' ἀλισχομένων τοὺς μὲν ἀνδράς ὑμῖν αὐτοῖς ἐγκαταλέγων, ὅσοι τι βίωμα σώματος ὠφελήσῃσι ἕμελλον, τοὺς δ' ἀσθενεστέρους ἀπεμπολῶν· γυναικῶν δ' ὕβρεις ἀπειράτος, τὰς μὲν εὖ γεγενηίας ἢ χρημάτων ἀφείξ,

operas excitantes: tale quoddam insomnium divinitus illi apparuit. Memphi in urbe sua, templum Isis ingrediens visus est sibi videre totum facibus accensis resplendescere; repletas vero esse omni genere animantium aras sanguine redundantes; vestibulum vero templi et circuitum, hominibus, strepitu et tumultu mixto omnia complentibus. Cum vero venisset in intimum templi adytum, deam obviam progressam, tradere sibi in manum Charicleam ac dicere: Thyami, hanc virginem tibi trado: verumtamen habens non habebis, sed iniquus eris et occides hospitem nec tamen illa occidetur. Hæc ut vidit,angebatur animo, huc atque illuc id quod erat significatum quonam modo esset intelligendum, volvens. Postremo jam defessus, ad suam sententiam trahit explicationem: hoc quidem, habebis et non habebis, uxorem scilicet non amplius virginem arbitratur. At id, occides, hymenem vulnerabis, significare conjectabat: unde non morituram esse Charicleam. Ac somnium quidem hac ratione interpretabatur, sic illi cupiditate ipsius exponente.

XIX. Quamprimum autem dies illuxit, præcipuos qui sub ejus potestate fuerant venire jubebat et prædium spoliurum nomine speciose appellans, in medium profertur imperabat et Cnemonem ad sese accersebat præcipiens ut eos, qui in custodia habebantur nos adduceret. Cum autem ducerentur, Quænam excipiet una fortunata, clamabant et vehementer Cnemonem orabant, ut si qua re posset eos adjuvaret. Ille vero pollicebatur et fidenti animo esse jubebat, non omnino barbarico ingenio esse præfectum affirmans sed habere aliquid mansuetudinis et comitatis utpote illustri genere natum et necessitate cogente tale genus vite secutum. Postea vero quam adducti sunt et reliqua turba frequens convenit, cum in editiore quodam loco ante alios consedisset Thyamis, insulam autem concloni designasset, et ea quæ dicturus esset Cnemonem captivis exponere jusset, (intelligebat enim jam Ægyptium sermonem, Thyamis autem non exacte noverat Græcum) Commilitones mei, dicebat, animum meum, quo semper erga vos fuerim, nostis. Ego enim, ut scitis, cum essem filius antistitis Memphitici, frustratus dignitate sacerdotii, eo quod frater minor natus post patris discessum eam mihi contra leges ademit, cum ad vos confugissem, ut injuriam ulcisci et pristinam dignitatem recuperare possem, munere imperandi mihi vestris suffragiis delato, hactenus vobiscum vitam egi, nihil mihi præ ceteris ex multitudine præcipui tribuens. Sed, seu pecunia distribuende fuerant, aequalitatem amavi; seu captivi divenditi, summam in medium attuli, judicans ejus qui præclare velit imperare munere esse, ut ipse plurimas res gerat, partorum cum aliis aequaliter sit particeps. Ex captis vero, viros quidem vobis adjudicabam semper, qui robore corporis usui erant futuri: imbecilliores divendebam. Injurie autem in mulieres prorsus sum expertus, cum ingenuas aut pecunia redemptas aut

ἢ τῆς τύχης μόνης οἰκτείων, τὰς δ' ἐλάττους καὶ ἄς δουλεύειν οὐχὶ αἰχμαλωσία μᾶλλον ἀλλὰ συνθήχεια κατηνάγκαζε, θεραπεῖνας ἐκάστοις διανεμών. Τὸ δὲ οὖν παρόν, ἐν τῷ τῶν λαφύρων αἰτῷ παρ' ὑμῶν, τὴν κόρην ταυτηνὴ τὴν ξένην· ἣν δυνατὸν ἐμαυτῷ με δοῦναι, βέλτιον παρὰ τοῦ κοινοῦ λαβεῖν ἡγοῦμαι. Καὶ γὰρ εὐθηες, τὴν αἰχμάλωτον βιασάμενον, ἀκόντων τι τῶν φίλων φαίνεσθαι διαπραττόμενον. Ἄλλὰ [καὶ] ταύτην αἰτῷ παρ' ὑμῶν οὐ προίκα τὴν χάριν ἀλλ' ἀντιδοῦς τὸ μὴδὲν αὐτὸς τῶν ἄλλων τῆς λείας μεταλαβεῖν. Ἐπειδὴ γὰρ τὴν πάνδημον Ἀφροδίτην τὸ προφητικὸν ἀτιμάζει γένος, οὐ τῆς καθ' ἑδῶν χρείας ἀλλὰ τῆς εἰς διαδοχὴν σποράς, τήνδε ἐμαυτῷ γενέσθαι διεσκηψάμην.

Κ'. Ἐγὼ δὲ καὶ τὰς αἰτίας ὑμῶν ἀπολογίσασθαι βούλομαι. Πρῶτον μὲν εὐγενῆς εἶναι μοι δοκεῖ. Τεκμαίρομαι δὲ τῷ τ' ἀμφ' αὐτὴν εὐρεθέντι πλούτῳ καὶ οὐ πρὸς τὰς παρούσας οὐκ ἐνέδωκε συμφοράς ἀλλὰ τὸ φρόνημα πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀναφέρει τύχην. Ἐπειτα τὴν ψυχὴν, ἀγαθὴν τε καὶ σώφρονα στογάζομαι. Εἰ γὰρ εὐμορφία νικῶσα τὰς πάσας, αἰδοῖ τοῦ βλέμματός καὶ τοὺς δρώντας καταστέλλει πρὸς τὸ σεμνότερον, πῶς οὐ τὴν βελτίονα περὶ αὐτῆς εἰκότως παρίστησι φαντασίαν; ὃ δὲ μέγιστόν ἐστι τῶν εἰρημένων, ἰέρεια θεῶν τίνος εἶναι μοι φαίνεται. Τὴν γοῦν ἱερὰν στολὴν καὶ τὰ στέμματα μεθεῖναι καὶ δυστυχῶσα δεινὸν καὶ οὐ θεμιτὸν ἡγεῖται.

ΚΑ'. Τίς οὖν γένοιτ' ἂν, ὃ παρόντες, γάμος ἀρμολιώτερος, τοῦ προφητικῷ τὴν ἱερωμένην λαμβάνοντος; Ἐπευφήμησαν ἅπαντες καὶ γαμεῖν ἐπ' αἰσίοις ἐκέλευον. Ὁ δ' ἀναλαβὼν τὸν λόγον, Ὑμῖν μὲν ἔχου τὴν χάριν, ἔφη, εἰκότα δ' ἂν ποιῶμεν, εἰ καὶ τὴν γνώμην, ὅπως ἔχει πρὸς τοῦτο, τῆς κόρης μάθοιμεν. Εἰ μὲν γὰρ ἔδει τῷ τῆς ἀρχῆς ἀποχρησασθαι νόμῳ, πάντως ἐξήρκει μοι τὸ βούλεσθαι· βιάζεσθαι γὰρ οἷς ἐξὸν τὸ πυθνᾶσθαι περιττόν. Εἰ δὲ γάμος, τὸ γιγνόμενον τὸ παρ' ἀμφοτέρων βούλημα συννεύειν ἀναγκαῖον. Καὶ ἀποστρέψας τὸν λόγον, Πῶς οὖν ἔχετε, ὃ κόρη, πρὸς τὸ συνοικεῖν ἡμῖν, διηρώτα. Καὶ ἅμα τίνες εἶεν καὶ ἐκ τίνων φράζειν ἐκέλευεν. Ἦ δὲ πολὺν τινα χρόνον τῇ γῆ τὸ βλέμμα προσερείσασα καὶ πυκνὰ τὴν κεφαλὴν ἐπισείουσα λόγον τινὰ καὶ ἐννοίας ἀθροίζειν ἐφίκει καὶ ὅη ποτε πρὸς τὸν Θύαμιν ἀντωπῆσασα καὶ πλέον ἢ πρότερον αὐτὸν τῷ κάλλει καταστράψασα, καὶ γὰρ πεφοίνικτο τὴν παρεῖαν ὑπὸ τῶν ἐνθυμημάτων πλέον ἢ σύνθηες καὶ τὸ βλέμμα κεκίνητο πρὸς τὸ γοργότερον, ἐρμηνεύοντος τοῦ Κνήμωνος, Μᾶλλον, ἔφη, ὃ μὲν λόγος ἤρμοζεν ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ Θεαγένει τούτῳ, πρέπειν γὰρ οἷμαι γυναικὶ μὲν σιγὴν ἀνδρὶ δ' ἀπόκρισιν ἐν ἀνδράσιν. ΚΒ'. Ἐπειδὴ δὲ καὶ λόγῳ μετεδόκατε καὶ τοῦτο πρῶτον ἐνδειγμα φιλανθρωπίας παρεγέσθε, τὸ πειθοῖ μᾶλλον ἢ βία τῶν δικαίων πειρᾶσθαι τυγχάνειν, ἄλλως τε διότι τὸ πᾶν εἰς ἐμὲ τείνει τῶν εἰρημένων, ἐκβαίνειν ἀναγκάζομαι

ipsius fortunæ commiseratione adductus dimitterem; inferioris vero conditionis, quas non tam jus belli captivas quam consuetudo servire cogebat, singulis ad obsequia distribuerem. In præsentiâ vero, unum tantum ex reliquis spoliis peto a vobis, hanc peregrinam virginem. Quam cum possem mihi ipse dare, melius me facturum existimo, si communi consensu vestro accepero. Stultum est enim captivæ vi allata invitis amicis videri aliquid facere conari. Sed hoc a vobis peto beneficium non gratis sed ita vos vicissim remunerans ut reliquarum rerum ex præda particeps non sim futurus. Cum enim vulgarem Venerem despiciat propheticum genus, non ad voluptatis usum sed ad propagationem sobolis hanc mihi adungere constitui.

XX. Atque ipsas causas, quibus sum ad id adductus vobis recensere volo. Primum mihi bono genere nata esse videtur. Ejus rei conjecturam facio cum ex his opibus quæ circa illam repertæ sunt, tum quod neutquam calamitatibus fracta est sed inde usque ab initio animos contra fortunam attollit. Deinde indolem et ingenium probum et modestum certis argumentis perspicio. Si enim forma superat omnes et ad spectus verecundia etiam illam intuentes ad gravitatem quamdam invitât, an non egregiam quoque de se existimationem merito relinquet? Quodque omnium eorum, quæ dicta sunt, maximum est, sacerdos cujusdam deæ videtur esse. Sacram igitur stolam et coronas etiam in adversa fortuna dimittere intolerabile et nefas sibi esse ducit.

XXI. Num quod igitur conjugium, o vos qui adestis, hoc convenientius esse potest, homine prophético dicatam deo ducente? Approbarunt omnes et matrimonium inire bonis avibus jubebant. At ille, Vobis quidem, inquit, habeo gratiam, ceterum convenienter præsentis instituti fecerimus, si quæ sit puellæ hac de re sententia cognoverimus. Si enim imperii lege utendum fuisset, prorsus mihi velle suffecisset. Quibus enim vi cogere licet, percunctari supervacaneum est. Verum cum nunc de legitimo agatur conjugio; utriusque voluntatem congruere necesse est. Et cum convertisset sermonem: Quo igitur animo accipis id, o virgo, quod de conjugio nobiscum ineundo proponitur, interrogabat: et simul quinam essent et a quibus oriundi, dicere jubebat. At illa, cum longo tempore vultu humi defixo stetisset, subinde caput commovens, orationem quamdam et sententias præmeditari videbatur. Tandem Thyamidem contuita et plus quam antea pulchritudine tanquam fulgore quodam obruens, (rubore enim solito magis, præ intentione cogitationis, illi genæ suffusæ fuerant et oculi quodam modo vehementius et acrius sese intenderant) interpretante Cnemone, Conveniebat, inquit, potius, fratri huic meo Theageni oratio. Decere enim puto mulierem silentium, virum vero agere cum viris. — XXII. Cum vero mihi dicendi potestatem feceritis, et hoc primum humanitatis indicium exhibueritis, ut suadendo potius quam vi id quod æquum est obtinere conemini, maxime cum omnia quæ sunt dicta in me potissimum dirigantur; egredi

τοὺς ἑμαυτῆς τε καὶ παρθένων νόμους καὶ πρὸς τὴν
 πῦσιν τοῦ κρατοῦντος ἀποκρίνασθαι περὶ γάμου καὶ
 ταῦτ' ἐν ἑμίλῳ τοσοῦτων ἀνδρῶν. Ἔστι δὲ τὰ περὶ
 ἡμῶν τοιαῦτα. Ἦένος μὲν ἐσμὲν Ἴωνες, Ἐφεσίων δὲ
 5 τὰ πρῶτα γεγονότες καὶ ἀμφιθαλεῖς ὄντες, νόμου τοῦ
 τοιούτου καλοῦντος ἱερατεύειν, ἐγὼ μὲν Ἀρτέμιδος
 Ἀπόλλωνος δ' ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς οὗτος ἐλάχομεν. Ἐπε-
 τείου δὲ τῆς τιμῆς οὔσης καὶ τοῦ χρόνου πληρουμένου,
 θεωρίαν εἰς Δῆλον ἤγομεν ἔνθα μουσικούς τε καὶ γυμ-
 10 νικούς ἀγῶνας διαθήσεσθαι καὶ τὴν ἱερουσίην ἀποθή-
 σεσθαι κατὰ τι πάτριον ἡμέλλομεν. Ὀκλὰς οὖν ἐπλη-
 ροῦτο χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου καὶ ἐσθήτων καὶ τῶν
 ἄλλων ὅσα πρὸς τε τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν πάνδημον
 εὐωχίαν ἐπαρκέσειν ἡμελλε. Καὶ ἀνηγόμεθα τῶν μὲν
 15 πατέρων γῆρα τε προηκόντων καὶ δεῖε τοῦ πλοῦ καὶ
 τῆς θαλάττης οἴκαδε καταμεινάντων, ἄλλων δὲ πολιτῶν
 εἰς πλῆθος τῶν μὲν κατὰ τὴν αὐτὴν δολιχὰ συνεισθάν-
 των, τῶν δὲ σκάφειν ἰδίους χρωμένων. Ἐπεὶ δὲ τὸ
 πολὺ τοῦ πλοῦ διήνυστο, κλυδώνιον ἀθρόον ἔμπεσον καὶ
 20 ἄνεμος ἐξώστης καὶ λαίλατες συμμιγείς καὶ πρηστῆ-
 ρες τὴν θάλατταν καταγιγίζουσαι τὴν ναῦν τοῦ εὐθέος
 παραφέρουσι, τοῦ κυβερνήτου πρὸς τὸ ὑπερβάλλον
 κακὸν ἐνόδιος καὶ τῷ βιαίῳ τῆς δολιχῆς ἐκστάντος καὶ
 τῇ τύχῃ κυβερνᾶν ἐπιτρέψαντος. Ἠγόμεθα οὖν ὑπὸ
 25 τοῦ αἰετῆρος ἡμέρας μὲν ἑπτὰ νύκτας δ' ἴσας καὶ
 τέλος εἰς τὴν ἀκτὴν ἐξωκέλαμεν ἔνθα πρὸς ἡμῶν ἐάλω-
 μεν· οὗ καὶ τὸν πολλὸν ἐωράκατε φόνον, τῶν ναυτῶν
 ἡμῖν παρὰ τὴν εὐωχίαν ἦν ἐπὶ σωτηρίῳ ἤγομεν ἐπι-
 θεμένων, ἀνελεῖν τε διὰ τὰ χρήματα βουλευσαμένων,
 30 ἕως σὺν πολλῷ τῷ κακῷ καὶ δλέθρῳ τῶν οἰκείων ὁμοῦ
 πάντων, αὐτῶν δ' ἐκείνων ἀλλύτων τε καὶ ἀλλυμένων,
 ἐπεκρατήσαμεν ἐξ ἀπάντων, (ὡς μὴ ποτ' οἴφελον)
 οἰκτρὸν περισωθέντες λείψανον, ἐν μόνον ἐν δυστυχί-
 μασιν εὐπραγόντες ὅτι θεῶν τις εἰς χεῖρας τὰς ἡμε-
 35 τέρας ἤγαγε καὶ οἱ περὶ θανάτου δεδιότες, περὶ γά-
 μου σκοπεῖν ἐπετρέπημεν· ὃν οὐ βούλομαι κατ' οὐδένα
 τρόπον ἀρνήσασθαι. Τό τε γὰρ αἰχμάλωτον οὔσαν
 τῆς τοῦ κρατοῦντος εὐνῆς ἀξιοῦσθαι, πᾶσαν εὐδαίμονα
 τύχην ὑπερβέβηκε. Τό τε θεοῖς ἀνακειμένην προφή-
 40 του παιδί καὶ μετ' ὀλίγον θεοῦ νέουτος καὶ προφήτη
 συνοικεῖν οὐ παντάπασιν εἰσικεν εἶναι τῆς ἐκ τοῦ θείου
 κηδεμονίας ἄμοιρον. Ἐν μόνον αὐτῷ, καὶ δὸς, οἱ
 Θῆαμι· συγχώρησον εἰς ἄστυ με πρότερον ἔλθοῦσαν
 ἢ ἔνθα βωμὸς ἢ ναὸς Ἀπόλλωνι νεόμισται, τὴν ἱερω-
 45 σύνην καὶ τὰ ταύτης ἀποθέσθαι σύμβολα. Βέλτιον
 μὲν εἰς Μέμφιν ὅταν καὶ τὴν τιμὴν ἀνακτήσῃ τῆς
 προφητείας· οὕτω καὶ ὁ γάμος εὐθυμότερον (ἂν)
 ἀγοίτο, νίκη συναπτόμενος καὶ ἐπὶ κατορθουμένοις τε-
 λούμενος. Εἰ δὲ καὶ πρότερον, ἐν σοὶ καταλείπω τὴν
 50 σκέψιν. Μόνον τελεσθεῖ μοι τὰ πάτρια πρότερον·
 καὶ οἶδ' ὡς ἐπινεύσεις, ἱεροῖς τ' ἐκ παίδων, ὡς φῆς,
 ἀνακείμενος, καὶ τὸ περὶ τοῦ θεοῦ ἔσιν ἀποσεμνύνων.

ΚΙ'. Καὶ ἡ μὲν ἐνταῦθα τῶν λόγων ἐπαύσατο
 δακρύων δ' ἤρξατο. Τῶν δὲ παρόντων οἱ μὲν ἄλλοι

cogor ex his legibus quas mihi ipsa praescripsi, quaeque vir-
 ginum sunt propriae, et ad interrogationem victoris re-
 spondebo, in tanta tot virorum frequentia. Igitur nostrae
 rationes sic se habent. Natione Iones sumus, Ephesi ex
 illustri familia nati. Cum autem pubertatis annos ingressi
 essemus, lege tales ad sacerdotii munus vocante, ego Diana,
 frater autem hic meus Apollinis designatus est sacerdos.
 Ceterum cum sit annuus honor et tempus impletur, pro-
 fecti sumus in Delum cum sacro apparatu, ibi musicos et
 gymnicos ludos exhibituri et sacerdotium more et instituto
 majorum deposituri. Quamobrem navis onerabatur auro
 et argento et vestibus et aliis rebus necessariis, quantum ad
 ludorum apparatus et epulas populo publice instruendas
 satis esse videbatur. Solvebamus igitur ex portu, cum
 parentes tum ob aetatem proveciorem, tum ob metum na-
 vigationis et jactationis in mari, domi mansissent, porro
 alii cives, magna frequentia, pars eandem navem conscen-
 dissent, pars suis navigiis uterentur. Postquam autem
 maxima pars navigationis confecta est, improvise tempes-
 tas orta, et ventus vehemens, turbinesque mixti et pres-
 teres mare concitantes, navem a proposito cursu abripiunt;
 cum gubernator magnitudine mali superatus remisisset et
 tempestatis violentia e navigio excessisset, fortunaque
 gubernationem permisisset. Ferebamus igitur continuo venti
 flatu dies septem et noctes totidem. Ad extremum in litus
 ejecti sumus quo in loco nos cepistis atque etiam magnam
 conspexistis stragem. Ubi cum nauta super convivium,
 quod propter salutem, quae nobis contigerat, agitabamus,
 nos aggressi essent et propter pecuniam interimere stavis-
 sent, non sine jactura omnium amicorum ac necessario-
 rum et illorum pariter internecione cadentium et cadentium,
 soli victoriam obtinimus et servati sumus; quod
 utinam non accidisset, miserabiles reliquia. Hoc nomine
 tamen in adversa fortuna felices sumus, quod in manus
 vestras deus aliquis nos adduxit et quod iis qui mortem
 metuebant de conjugio deliberandi facultas est data, quod
 neutquam recusare volo. Nam cum captivam victoris
 thalamo dignam judicari, omnem superet felicitatem; tum
 diis dicatam, cum antistiti filio, paulo post etiam annuente
 deo antistite, cohabitare, omnino singulari providentia
 divina vacare non videtur. Unum tantum ut mihi largia-
 ris, Thyami, a te peto. Permite, me primum, cum in
 civitatem venero, vel eo ubi ara Apollini aut templum
 dicatum sit, sacerdotium et ejus indicia deponere. Com-
 modius quidem esset Memphi, cum recuperasses antistiti di-
 gnitatem. Eo enim pacto eveniret, ut nuptiae, cum vic-
 toria conjunctae et post res bene gestas celebratae essent hi-
 lariores. Verumtamen, an id prius fieri debeat, tuo re-
 linquo arbitrio: tantum a me patrii ritus ante perficiantur.
 Scio autem, te assensurum esse, qui et a puero, ut
 ais, sacris rebus sis destinatus et graviter ac pie de diis
 sentias.

XXIII. Illa quidem post haec dicendi finem, lacrimarum
 vero fecit initium. At omnes alii qui aderant collaudare et

πάντες ἐπήνουν καὶ πράττειν οὕτως ἐκέλευόν τε καὶ ἐτοίμως ἔχειν ἐβόων. Ἐπήνη δὲ καὶ ὁ Θύαμις ἐκὼν τε τὸ μέρος καὶ ἄκων, ὑπὸ μὲν τῆς περὶ τὴν Χαρίκλειαν ἐπιθυμίας καὶ τὴν παροῦσαν ὥραν, ἀπέραντον χρόνου μῆκος εἰς ὑπέροσιν ἡγούμενος, ὑπὸ δὲ τῶν λόγων, ὡς περ τινὸς σειρήνος κεκληλημένος καὶ πρὸς τὸ πείθεσθαι κατηναγκασμένος· ἅμα δὲ τι καὶ πρὸς τὸ ἐνύπνιον ἀναφέρων καὶ τὸν γάμον κατὰ τὴν Μέμφιν ἔσεσθαι καταπιστεύων· καὶ διαλύει μὲν τὸν σύλλογον, τὴν λείαν πρότερον διανείμας, πολλὰ τῶν ἐξαίρετων αὐτὸς ἔκοντι παραχωρούντων κομισάμενος.

ΚΔ'. Ἐπιστέλλει δ' εἰς δεκάτην ἡντρεπισμένους εἶναι, τὴν ὁρμὴν ὡς ἐπὶ τὴν Μέμφιν ποιησομένους. Τοῖς δ' Ἑλλησι τὴν πρότεραν ἀπεκλήρου σκηνήν. Συνεσκήνου δ' αὐτοῖς καὶ ὁ Κνήμων αὖθις ἐκ προσταγμάτων, οὐ φρουρὸς ἔτι τὸ ἐντεῦθεν ἀλλὰ συνόμιλος ἀποδεδειγμένος καὶ δαιτιάτῃ τε τὴν ἀβροτέραν τῆς οὔσης παρέιχεν ὁ Θύαμις, καὶ πῃ καὶ τὸν Θεαγένην εἰς αἰδοῖ τῆς ἀδελφῆς ὁμοδαίτον ἐποιοῖτο. Αὐτὴν δὲ τὴν Χαρίκλειαν οὐδὲ ὄραν τὰ πολλὰ διεγνώκει, τοῦ μὴ τὴν θέαν ὑπέκκαυμα γίνεσθαι τοῦ ἐγκειμένου πόθου καὶ πράξει τι παρὰ τὰ δόξαντα καὶ προδηλωθέντα καταναγκασθεῖη. Καὶ ὁ μὲν Θύαμις ἐκ τούτων παρητεῖτο τὴν ὄψιν τῆς κόρης, οὐ δυνατὸν βλέπειν θ' ἅμα καὶ σιωφρονεῖν ἡγούμενος. Ὁ δὲ Κνήμων ἐπειδὴ τάχιστα πάντες ἐκποδῶν ἦσαν ἄλλος κατ' ἄλλο τῆς λίμνης καταδύντες, ἦν τῷ Θεαγένει βοτάνην ὑπέσχετο τῇ προτεραιᾷ μαστεύων ὀλίγον τῆς λίμνης ἀποθεῖν ἐπορεύετο.

ΚΕ'. Κὰν τούτῳ σχολῆς ἐπιλαθόμενος ὁ Θεαγένης ἐδάκρυε τε καὶ ἀνώμωζε, πρὸς μὲν τὴν Χαρίκλειαν οὐδ' οἷσιον διαλεγόμενος, θεοὺς δὲ συνεχῶς ἐπικαλούμενος μάρτυρας. Τῆς δὲ, εἰ τὰ συνήθη καὶ κοινὰ ταῦτα θρηνεῖ πυνθανομένης, ἢ εἰ μὴ τι πεπόνθοι καινότερον· Καὶ τί δ' ἂν γένοιτο, ὁ Θεαγένης ἔφη, καινότερον, ἢ τί ἀθεμιστότερον ἢ ὄρκων μὲν καὶ σπονδῶν παραβαινομένων, Χαρίκλειας δὲ λήθην ἐμοῦ λαβούσης, καὶ πρὸς ἄλλων γάμους ἐπινευσούσης; Εὐφήμησον, ἔφη ἡ κόρη, μηδέ μοι γίγνου τῶν συμφορῶν βαρύτερος, μηδέ τῶν ἔργων δοκιμασίαν, ἐκ λόγων ἐπικαίρων καὶ πρὸς τὴν χρεῖδες εἰρημένον, ἄγε δι' ὑποψίας· εἰ δὲ μὴ γίνεται τούταντίον καὶ μᾶλλον αὐτὸς μεταβάλλεσθαι δόξεις ἢ μεταβαλλομένην εὐρήσεις. Ἐγὼ γὰρ δυστυχεῖν μὲν οὐκ ἀρνοῦμαι, μὴ σιωφρονεῖν δὲ, οὐδὲν οὕτω βίαιον ὥστε με μεταπεισθῆναι. Ἐν μόνον οἶδα μὴ σιωφρονῶσα τὸν ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ σοι πόθον ἀλλά καὶ τοῦτον ἐννομον. Οὐ γὰρ ὡς ἐραστῇ πειθομένη, ἀλλ' ὡς ἀνδρὶ συνθεμένη τότε πρῶτον ἐμαυτὴν ἐπέδωκα καὶ εἰς δεῦρο διέτελεσα καθαρὰν ἐμαυτὴν καὶ ἀπὸ σῆς ὀμιλίας φυλάττουσα, πολλάκις μὲν ἐπιχειροῦντα διωσαμένη, τὸν δ' ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν συγχεόμενόν τε καὶ ἐνώμιστον ἐπὶ πᾶσι γάμον, ἐνθεσμον, εἰ πῃ γένοιτο, περισκοπούσα. Πῶς οὖν οὐκ ἂν εἴης ἄτοπος, εἰ τὸν βάρβαρόν με τοῦ Ἑλ-

HELIODORUS.

sic facere jubere et se paratos esse ad omnia exsequenda clamore promittere. Approbabat et Thyamis, partim volens, partim invitus. Nam prae cupiditate qua incendebatur erga Charicleam etiam illam horam, qua haec gerebantur, infinitum esse tempus dilationis dicebat. Rursus autem illius oratione tanquam alicujus Sirenis cantu demulcebatur et ad assensionem impellebatur: simul etiam aliquid ad somnium referebat, Memphi nuptias celebratum iri credens. Praeda deinde distributa solvit concionem, multa ipse praecipuis ex rebus, sponte illi concedentibus aliis, auferens.

XXIV. Porro mandat in decimum diem paratos esse, tanquam Memphim iter habituros. Graecis autem idem, quod antea, tabernaculum attribuebat. Atque aderat rursus una in eodem tabernaculo Cnemon, jussu Thyamidis, non amplius custodiae sed colloquii causa adhibitus et cibum lautiores quam quo ipse utebatur praebat Thyamis: atque etiam Theagenem, sororis reverentia, ejusdem victus participem faciebat. Ipsam vero Charicleam ne adspicere quidem saepius constituerat, ne adspectus inflammaret vehementis desiderium quod illam excruciebat, atque ita aliquid contra ea quae communi consensu decreta fuerant, quaeque jam sunt commemorata, facere cogebatur. Thyamis igitur has ob causas adspectum virginis defugiebat; haudquaquam fieri posse ut simul adspicere quis et intra temperantiae metas continere se possit existimans. Cnemon autem, simulatque omnes dilapsi sunt, alius aliud in lacu latibulum subeuntes, herbam, quam pridie Theageni promiserat, quaesitum ibat aliquantum a lacu.

XXV. Sub hoc tempus vacationem nactus Theagenes flebat et ejulabat, cum Chariclea quidem nihil omnino loquens, ceterum sine intermissione deos contestans. Hac vero quaerente numquid solito more communem tantum fortunam deploraret, an etiam novi aliquid illi accidisset? Quid autem, inquit Theagenes, tam novum aut magis contra fas fieri possit, quam cum jusjurandum et pacta violantur? Chariclea vero mei oblita est et alienum approbat conjugium. Di meliora, inquit virgo: neque mihi sis calamitatibus meis gravior, neve, cum multis argumentis, rebus ipsis comprobatis, quo sim animo erga te, antea sis expertus, ex sermone ad tempus accommodato et in aliquem usum prolato, de me quidpiam suspicaris: nisi contrarium potius eveniat et tu facilius sententiam mutes quam me de sententia discessisse comperias. Ego enim non defugio, neque deprecor calamitatem: verum ut non caste vivam nihil est tam violentum quo pertrahi possim. In uno me tantum scio moderatam non esse, nimirum in amore, quo te ab initio complexa sum, verumtamen hoc quoque legitimo et honesto. Non enim tanquam amatori obtemperans, sed veluti cum viro principio pacta, tradidi me tibi et ad hoc usque tempus caste consuetudinis expertem asseravi, saepius tentantem repellens et conjugii, quod a primo inter nos est constitutum et jurejurando post omnia stabilitum, occasionem, sicubi legitime contrahi posset, circum-

ληνος, τὸν ληστὴν τοῦ ἐρωμένου πιστεύοις ἐπίπροσθεν ἄγειν; Τί οὖν ἐβούλετό σοι τὰ τῆς καλῆς δημογραφίας ἐκείνης, ἔφη ὁ Θεαγένης. Τὸ μὲν γὰρ ἀδελφόν με σαυτῆς ἀναπλάττειν, σοφὸν εἰς ὑπερβολὴν καὶ πόρρω τὸν Θύαμιν τῆς ζηλοτυπίας τῆς ἐφ' ἡμῖν ἀπάγον καὶ συνείνει ἡμᾶς ἀλλήλοισ ἀδεῶς παρασκευάζον. Συνίην καὶ τῆς Ἰωνίας καὶ τῆς κατὰ τὴν Δῆλον πλάνης, ὅτι τῶν ὄντων ἦν καὶ ἀληθῶν ἐπικαλύματα καὶ πλάνη τῶ ὄντι τοῖς ἀκούουσιν ἐπάγοντα. ΚΓ'. Τὸ δ' ἐτοίμως οὕτω ἐπεινεῖν τὸν γάμον, καὶ συντίθεσθαι διαρρηθῆναι καὶ καιρὸν ὀρίζειν ταῦτα συμβάλλειν οὐτ' ἐδυνάμην οὐτ' ἐβουλόμην. Εὐχόμεν δὲ καταδύναί με ἄλλοι ἢ τοιαύτην ἐπιδεῖν τῶν ἐπὶ σοι πόνων τε καὶ ἐλπίδων τὴν τελευτήν. Καὶ ἡ Χαρίκλεια περιβαλοῦσα τὸν Θεαγένην καὶ μυρία φιλήσασα καὶ διάβροχον ποιήσασα τοῖς δάκρυσιν, Ὡς ἤδιστα, ἔφη, δέχομαι σου τοὺς ἐπ' ἐμοὶ τούτους τοὺς φόβους. Εὐδηλος γὰρ εἶ καὶ τούτων, μὴ ὀκλάσας τὸν ἐπ' ἐμοὶ πόθον ὑπὸ τῶν πολλῶν συμφορῶν. Ἄλλ' εἴ ἴσθι, Θεάγενης, οὐδ' ἂν τὸ παρὸν τοῦτ' ἀλλήλοισ διαλεγόμεθα, μὴ τούτων οὕτως ἐπηγγελμένων. Ὅρμη γὰρ, ὡς εἶσθα, κρατούσης ἐπιθυμίας μάχη μὲν ἀντίτυπος ἐπιτείνει, λόγος δ' εἰκὼν καὶ πρὸς τὸ βούλημα συντρέχων τὴν πρώτην καὶ ζέουσιν φορὰν ἐστειλε καὶ τὸ χάτος τῆς ὀρέξεως τῶ ἡδεῖ τῆς ἐπαγγελίας κατεύνασε. Πρώτην γὰρ, ὡς εἶμαι, πείραν οἱ ἀγριώτερον ἐρῶντες τὴν ὑπόσχεσιν νομίζουσι καὶ κρατεῖν ἀπὸ τῆς ἐπαγγελίας ἡγούμενοι, βρότερον διάγουσιν ἐπὶ τῶν ἐλπίδων σαλεύοντες. Ἄ δὲ καὶ αὐτὴ προμηθευμένη τοῖς λόγοις ἐμαυτὴν ἐξεδομένη, θεοῖς τὰ ἐξῆς ἐπιτρέψασα καὶ δαίμονι τῶ τὴν ἀρχὴν λαχόντι τὸν ἡμέτερον ἐπιτροπεύειν ἔρωτα. Πολλὰ μίᾳ ἡμέρᾳ καὶ δύο πολλὰκις ἔδοσαν τῶν εἰς σωτηρίαν καὶ τύχαι παρέσχον ἢ βουλαῖς ἀνθρωποι μυρίαὶ οὐκ ἐξεύρον. Τοῦτό τοι καὶ αὐτὴ τὸ παρὸν ἐπινοίας ὑπερεθέμην, τὰ πρόδηλα τοῖς ἀδελφοῖς διαχρυσάμενη. Φυλακτέον οὖν, ὦ γλυκύτατε, καθάπερ πάλαισμα τὸ πιάσμα καὶ σιγητέον οὐ πρὸς τοὺς ἄλλους μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν (τὸν) Κνήμωνα. Φιλανθρωπὸς μὲν γὰρ ἐστὶ περὶ ἡμᾶς καὶ Ἑλλήν ἄλλ' αἰχμάλωτος καὶ τῶ κρατοῦντι πλέον, ἂν οὕτω τύγῃ, χαριούμενος. Οὐτε γὰρ φιλίας χρόνος, οὐτ' ἀγχιστείας θεσμός, ἐνέχυρον ἡμῖν ἀκριβὲς τῆς πίστεως αὐτοῦ τῆς περὶ ἡμᾶς αἰδῶσι. Διὸ καὶ ἐκ τινος ὑπονομίας ἐπιψαύση ποτὲ τῶν ἡμετέρων, ἀρηγέτην τὴν πρώτην.

45 Καλὸν γὰρ ποτε καὶ τὸ ψεῦδος ὅταν ὠφελῶν τοὺς λέγοντας μηδὲν καταβλάπτῃ τοὺς ἀκούοντας.

ΚΖ'. Ταῦτα τῆς Χαρίκλειας καὶ τοιαῦτα πρὸς τὸ βέλτιστον ὑποτιθεμένης, ὃ Κνήμων ἐιστρέχει λίαν ἐσπουδαζόμενος καὶ πολλὸν ἐκ τῶν ὄψεων ὀρυθὸν ἐπαγγελλόμενος, καὶ, Ὡς Θεάγενης τὴν μὲν πόαν ἦκου σοι φέρων, ἔλεγε, καὶ θεράπευε τὰς πληγὰς ἐπιθέμενος, χρῆ δὲ πρὸς ἕτερα τραύματα καὶ φόνους ἴσους εἶναι παρεσκευασμένους. Τοῦ δὲ σαφέστερον ὃ τι λέγοι θελοῦν ἰκετεύοντος, Οὐ καιρὸς, ἔφη, τὸ παρὸν ἀκούειν,

spiciens. Porro considera, quam sis ineptus, si me barbarum Græco, prædonem ei quem amo anteferre putes. Quid autem sibi volebant illa, quæ in præclara illa concione sunt a te recitata, inquit Theagenes. Nam quod me fratrem tuum esse finxisti, perquam sapiens inventum est et procul Thyamim abducens a zelotypia nostri anoris atque efficiens ut nobis una esse tuto liceat. Intelligebam, quorsum tenderent et illa quæ de Ionia et de errore circa Detum dicebantur. Erant enim verarum rerum involucre et revera audientes in errore inducentia. XXVI. Ceterum tam prompte conjugium approbare, et pacisci palam et tempus præscribere, hæc quid significarent conjicere nec poteram nec volebam. Optabam autem, ut hiatu terræ absorberer potius quam talem laborum propter te susceptorum et spei exitum adspicerem. Chariclea, Theagenem amplexa et sexcenties exosculata et profusis lacrimis humectans, Quam suaviter, inquit, mihi accidit hæc formido quam mea causa sustines! Hinc enim declaras, quod non labascas in amore erga me, quamvis multis calamitatibus incumbentibus. Ceterum certo scito, Theagenes, quod neque in presentia nobiscum sermones contulissemus, nisi hæc ita promissa fuissent. Vim enim, ut scis, vehementis cupiditatis tergiversatio contrario nixu intendit: oratio vero cedens et ad motum voluntatis apposita primum ardentemque impetum sedare et concitatam appetitionem suavitate pollicitationis consopire solet. Primum siquidem, ut puto, periculum, qui vehementius amant, promissionem esse existimant et, se potiri post promissa putantes, tranquilliori sunt animo, spe commoti. Quæ ego quoque prospiciens, sermone me in illius potestatem tradidi; iis, quæ deinceps consecutura sunt, diis commendatis, et genio, qui initio amoris nostri tutelam sortitus est. Multum sæpe internisus dies unus aut alter momenti ad salutem attulit, et fortuna præbuit quæ nullis consiliis homines consequi potuissent. Quocirca ego ipsa etiam hoc præsens commentis meis distuli, certa incertis discutiens. Cautè igitur est, suavissime, tanquam lueta hoc figmento utendum et silentio occultandum non tantum apud alios verum etiam apud ipsum Cnemonem. Tametsi enim rationibus nostris favet et Græcus est, tamen captivus in presentia et victori si ita res ferat plus gratificaturus. Nam neque amicitie tempus, neque jus cognationis, satis certum pignus nobis illius erga nos fidei exhibet. Quamobrem etiamsi aliqua suspicione attigerit aliquando res nostras, initio negandum est. Pulchrum est enim interdum mendacium, quod auctori utile est, neque audienti nocet./

XXVII. Hæc et multa alia in eam sententiam Chariclea optime suggerente, Cnemon acculit nimium festinans et magnam perturbationem vultu declarans et O Theagenes, herbam tibi affero, dicebat, quam apponens curato vulnera. Ceterum oportet ad alia vulnera et alias cædes paratos esse. Hoc vero potente ut quæ dixisset planius exponeret: Ratio temporis non fert, inquit, ut nunc audias. Metuendum est enim, ne verba rebus au-

δός γάρ προληφθῆναι τους λόγους ὑπὸ τῶν ἔργων· ἀλλ' ἔπου τὴν ταχίστην, συνετέσθω δὲ καὶ ἡ Χαρίκλεια. Καὶ παραλαβὼν ἄμφω παρὰ τὸν Θύαμιν ἦγγε, καὶ κράνος διασμῶντα καὶ παλτῶν θήγοντα καταλαβὼν, Εἰς καιρὸν, ἔφη, πρὸς ὄπλοις τυγχάνεις. Ἄλλ' αὐτός γ' ἔνδυσε καὶ τοὺς ἄλλους κέλευε· πλῆθος γάρ πολεμίων ὅσον οὐδέπω περὶ ἡμᾶς καὶ τοσοῦτον ἀπολειπόμενον ὅσον τοῦ λόφου τοῦ πλησίον ὑπερκύπτοντας προϊδὼν ἦκω δρομαῖος τὴν ἔφοδον προμηγνύων, οὐδὲν τάχους ἀνίεις ἀλλὰ καὶ ὅσους ἐδυνάμην ἐν τῷ διέκπλι, τῷ μέγρι δεῦρο παρασχευάζεσθαι διαγγείλας.

ΚΗ'. Ἀνήλατο πρὸς ταῦθ' ὁ Θύαμης καὶ τοῦ Χαρίκλεια διηρώτα καθάπερ περὶ ἐκείνης πλέον ἢ περὶ αὐτοῦ δεδιώς. Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τῇ φλιᾷ τῇ πλησίον ὑπεσταλμένην εἰδείξεν ὁ Κνήμιον, Σὺ μὲν λαβὼν ταύτην ἄγε εἰς τὸ σπήλαιον, πρὸς μόνον ἔλεγεν, οὗ καὶ τὰ κειμήλια ἡμῖν ἐν ἀσφαλεῖ τεθησαύριστα, καὶ καθείς, ὃ φίλος, καὶ τῷ στομίῳ τὸ πῶμα, ὡς ἔθος, ἐπαγαγὼν, ἦκε τὴν ταχίστην ὡς ἡμᾶς· ὁ δὲ πόλεμος ἡμῖν μελήσει. Τὸν δ' ὑπασιπιστὴν ἱερεῖον ἄγειν προσέταττεν, ὡς ἂν θεοῖς ἐγχωρίοις ἐναγίσαντες οὕτω τῆς μάχης ἄρχοιεν. Καὶ ὁ μὲν Κνήμιον τὸ προστεταγμένον ἔπραττε καὶ πολλὰ τὴν Χαρίκλειαν ὀδυρομένην καὶ θαμὰ πρὸς τὸν Θεαγένην ἐπιτρέφουσαν ἦγέ τε καὶ ἐς τὸ ἄντρον ἐνέβαλε. Τὸ δ' ἦν οὐ φύσεως ἔργον οἷα πολλὰ περὶ γῆν τε καὶ ὑπὸ γῆν αὐτόματα σηραγγοῦται, ἀλλὰ τέχνης ληστρικῆς τὴν φύσιν μιμησαμένης καὶ χειρῶν Αἰγυπτίων ὄργανα πρὸς σκύλων φυλακὴν περιέργως κοιλαινόμενον.

ΚΘ' Εἴργαστο δ' ὧδέ πως. Στόμιον ἦν αὐτῶ στενωπόρον τε καὶ ζοφῶδες οἰκήματος κρυφίου θύραις ὑποκείμενον, ὡς τὸν οὐδὸν θύραν [ἄλλην] τῇ καθόδῳ γίνεσθαι, ὡς πρὸς τὴν χρεῖαν ἐνέπιπέτ' αὐτῇ βαδίως καὶ ἀνεπτύσαστο· τὸ δ' αὐτόθεν εἰς αὐλῶνας σκολιούς ἀτάκτως σχιζόμενον. Οἱ γάρ ἐπὶ τοὺς μυχοὺς πόροι καὶ αὐλακας πῆ μὲν ἕκαστος ἰδίᾳ τεχνικῶς πλαινώμενοι, πῆ δ' ἀλλήλοις ἐμπιπτοντες καὶ ριζηδὸν πλεκόμενοι, πρὸς μίαν εὐρυχωρίαν τὴν ἐπὶ τὸν πυθμένα σурρέοντες ἀνεστομοῦντο, καθ' ὃ καὶ φέγγος ἀμυδρὸν ἐκ τινος διατρήσεως πρὸς ἄκροις τῆς λίμνης ἐνέπιπτεν. Ἐνταῦθ' ὡς καθῆκε τὴν Χαρίκλειαν ὁ Κνήμιον καὶ πρὸς τὸ ἔσχατον τοῦ ἀντροῦ διεβίβασε τῇ πείρᾳ χειραγωγήσας, πολλὰ καὶ ἐπιθαρσύνας καὶ ὡς εἰς ἐσπέραν ἄμα τῷ Θεαγένει φοιτήσῃ κατεπαγγειλάμενος, οὐ γὰρ ἐπιτρέψειν αὐτῷ συμπλακῆναι τοῖς πολεμίοις ἀλλὰ διαδρᾶναι [σοι] τὴν μάχην, οὐδὲν φεγγεχάμενην ἀλλ' ὅσπερ θανάτῳ τῷ κακῷ βεβλημένην καὶ ὅσπερ ψυχῆς τοῦ Θεαγένους ἀφρημένην, ἄπνον καὶ σιγῶσαν ἀπολιπὼν, ἀνεδύετο τοῦ σπηλαίου καὶ τὸν οὐδὸν ἐπαγαγὼν καὶ τι καὶ ἐπιθακρῦσας αὐτόν τε τῆς ἀνάγκης κἀκείνην τῆς τύχης, ὅτι μονονουχὶ ζῶσαν εἴη καταβάψας καὶ τὸ φαιδρότατον τῶν ἐν ἀνθρώποις Χαρίκλειαν νυκτὶ καὶ ζῶφω παραδεδωκὸς, ἀπέτρεχεν ὡς τὸν Θύαμιν καὶ καταλαμβάνει ζέοντα πρὸς τὴν μάχην καὶ αὐτόν δ' ἄμα τῷ

levertantur. Verum sequere ocius; sequatur autem una et Chariclea: et assumtum utrumque ducebat ad Thyamidem. Cum autem illum galeam polientem et acuentem hastam deprehendisset: Tempestive, inquit, versaris circa arma: sed et ipse ea indue et idem ut alii faciant impera Multitudo enim hostium tanta, quanta nunquam antea, nobis imminet: et jam exiguo intervallo distat, ut proximum collem superantes conspexerim, eoque adventum nuntians, festinato accurram, nihil de celeritate remittens. Quin etiam in transcurso quibus quivi denuntiavi ut sese apparent.

XXVIII. Sustulit sese his auditis Thyamis et ubi esset Chariclea quærebat, tanquam illi magis metuens quam sibi. Quam ubi proxime limen stantem, ut se represerat, ostendit Cnemon: Tu quidem hanc duc in antrum, ubi etiam thesauri nostri tuto asservantur, soli, nemine arbitro, dicebat; illa autem demissa, carissime, et ori operculo, ut solet fieri, imposito, redi celerrime: nobis bellum erit curæ. Scutiferum autem victimam adducere jubebat ut sacrificio diis præsidibus facto prælium inirent. Cnemon itaque imperata exsequabatur et Charicleam varie lamentantem, identidemque ad Theagenem sese convertentem ducebat, postremo in antrum immisit. Hoc autem non erat naturæ opus, qualia multa in terra et sub terra fornicata existunt, sed artis prædonum, naturam imitantis et manuum Ægyptiarum ad custodienda spolia affabre excavata.

XXIX. Erat autem factum tali fere modo. Os illius angustum fuit et tenebrosum, conclavis cujusdam abditi foribus subjectum, ut limen [altera] janua in descensu fieret, cum necessitas postularet, incidebat facile et aperiebatur: reliqua pars inde in obliquis cuniculis varie et promiscue secta. Siquidem interiores meatus et sulci, alicubi separatim magna arte errantes, alicubi in sese incidentes et radicum in morem implicati, ad unam planitiem in fundo confluentes, coalescebant: quo et lumen exiguum quadam rima a summitate lacus incidebat. Eo cum demississet Charicleam Cnemon, et ad ultimum antrum peritia loci deduxisset et cum aliis multis modis confirmasset, tum quod ad illam cum Theagene sub vesperam venturus esset, promississet, (neque enim se illi permissurum esse ut cum hostibus manus conserat sed illum prælio se subducturum), nihil prolocutam, sed malo veluti morte ictam et tanquam anima Theagene privatam, spiritu et voce linquentem relinquens, egressus est ex antro: et limite clauso aliquantum illacrimans, tum propter necessitatem sibi impositam, tum propter illius fortunam, quod propemodum vivam defodisset, et quæ visu pulcherrima esset inter mortales Charicleam nocti et caligini tradidisset, recurrit ad Thyamidem. Quem deprehendit studio pugnandi ardentem et

Θεαγένει λαμπρῶς ἐξοπλισμένον καὶ τοὺς ἤδη παρ' αὐτὸν συνειλεγμένους πρὸς τὸ μακικώτερον τῷ λόγῳ παρασκευάζοντα. Στάς γὰρ εἰς μέσους ἔλεγε, Συστρατιῶται, προτρέπειν μὲν ὑμᾶς, οὐκ οἶδ' ὅτι δεῖ διὰ πλειόνων, αὐτοὺς ὅ' ὑπομνήσεις οὐδὲν δεομένους ἀλλὰ βίον αἰεὶ τὸν πόλεμον ἡγουμένους καὶ ἄλλως τῆς ἀπροσδοκῆτου τῶν ἐναντιῶν ἐφόδου τὸ παρέλκον τῶν λόγων ὑποτευνομένης. Ὡν γὰρ ἐν ἔργοις οἱ πολέμιοι, τούτους μὴ διὰ τῶν ὁμοίων σὺν τάχει τὴν ἄμυναν ἐπάγειν, παντάπασιν ἔστι τοῦ προσήκοντος ὑστερούντων. Εἰδότες οὖν ὡς οὐχ ὑπὲρ γυναικῶν ἔστι καὶ παίδων λόγος, ὃ δὴ πολλοῖς εἰς τὸ παροξύναι καὶ μόνον πρὸς μάχην ἤρκεσε. ταῦτα γὰρ ἡμῖν ἐλάττωτος λόγου καὶ τοσαῦτα ἔχειν ἐξέσται, ὅσα καὶ νικᾶν περιγίγνεται, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ εἶναι καὶ ψυχῶν τῶν ἡμετέρων· οὐ γὰρ ἐπὶ βῆτοῖς ποτε ληστρικός ἔληξε πόλεμος οὐδ' ἐν σπονδαῖς ἔσχε τὴν τελευτὴν, ἀλλ' ἢ περιεῖναι κρατοῦντας, ἢ θεινάσαι τοὺς ἀλόντας ἀναγκαῖον, οὕτω τοῖς ἐχθρίστοις, ψυχὴν ὅ' ἅμα καὶ σῶμα τεθηγμένον συμπίπτωμεν.

20 Α'. Ταῦτ' εἰπόντων τὸν ὑπασπιστὴν περιεσκόπει καὶ ὄνομαστί Θέρμουθιν ἐκάλει πολλάκις· ὡς δ' ἦν οὐδαμοῦ, πολλὰ διαπειλήσας ἐπὶ τὴν πορθημίδα ὁρμαῖος ἔσπευθεν· ὃ γὰρ πόλεμος ἤδη συνερράγη καὶ παρῆν δρᾶν καὶ πόρρωθεν τοὺς τὰ ἔσχατα κατὰ τὰς εἰσβολὰς τῆς λίμνης οἰκοῦντας ἀλισχομένους. Οἱ γὰρ ἐπελθόντες τῶν ὑποπιπτόντων ἢ καὶ συγῆ γρωμένων τὰ σκάφη καὶ τὰς καλύβας ἐνεπίμπρασαν· ὑφ' ὧν τῆς φλογὸς ἐπὶ τὸ πλησίον ἔλος διαρριπιζομένης καὶ τὸν πλὸν κατ' αὐτὸ κάλαμον σωρηδὸν νεμομένης ἀφραστόν τι [καὶ ἀφόρητον] ἐπὶ τοὺς ὀφθαλοὺς σέλας ἔμπυρον, ἐπὶ δὲ τὴν ἀκοὴν ἡγῆ κατάκροτος ἐπεφέρετο. Καὶ πολέμου πᾶν εἶδος καὶ ἐνηργεῖτο καὶ ἐξηκούετο· τῶν μὲν ἐχθωρίων προθυμία καὶ θύμῃ πάσῃ τὴν μάχην ὑφισταμένων, τῶν δὲ τῷ πλήθει καὶ τῆς ἐφόδου τῶ ἀπροσδοκῆτῳ πλειστον ὑπερφερόντων καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ γῆς ἀναιρούντων, τοὺς δ' εἰς τὴν λίμνην αὐτοῖς σκάφεσι καὶ αὐτοῖς οἰκῆμασι βαπτιζόντων. Ὑφ' ὧν ἀπάντων δευτὸς τις πρὸς τὸν ἀέρα συμμιγῆς ἤρετο, πεζομαχοῦντων ἁμοῦ καὶ ναυμαχοῦντων, ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων, αἵματι τὴν λίμνην φοινιττόντων, πυρὶ δὲ καὶ ὕδατι συμπλεκομένων. Ἄπερ ὡς εἶδε τε καὶ ἤκουσεν ὁ Θύαμις, ἐνθύμιον αὐτῷ τὸ ὄναρ γίγνεται, καθὼς τὴν Ἰσιν εὐώρα καὶ τὸν νεῶν ἅπαντα λαμπάδων καὶ θυσίῳ ἀνάμεστον· καὶ ταῦτ' ἐκεῖνα εἶναι τὰ νῦν δρώμενα. Καὶ πρὸς τὰναντία τῶν προτέρων τὴν ὄψιν συνέβαλεν, ὡς ἔχον οὐχ ἔξει τὴν Χαρίκλειαν, ὑπὸ τοῦ πολέμου ταύτης ἀφαιρεθείσης· καὶ ὡς φονεῖσει καὶ οὐ τρώσει, ξίφει καὶ οὐκ Ἀφροδίτης νόμῳ. Καὶ πολλὰ τὴν θεῶν ὡς δολερὰν δνειδίσας καὶ δεινὸν ἡγησάμενος εἰ τις ἄλλος ἐγχαρτῆς ἔσται Χαρίκλειας μικρὸν ἐπισχεῖν τοὺς σὺν αὐτῷ κελύσας καὶ ὡς κατὰ τόπον μένοντας ποιεῖσθαι δεήσει τὴν μάχην φράσας κλοπεύοντας περὶ τὸ νησιδίον καὶ διὰ τῶν περὶξ ἑλῶν κρυφίως τὰς ἐμβολὰς ποιουμένους, ἀγαπητῶς γὰρ ἂν καὶ οὕτως ἀντι-

una cum Theagene egregie armatum et eos qui circa illum congregati fuerant propemodum ad rabiem oratione incitantem. Stans enim in medio dicebat : Commilitones, non video quid attineat vos pluribus hortari, qui admonitione nulla indigeatis, sed vitam bellum semper ducatis, praesertim inopinato hostium adventu verborum prolixitatem praecedente. Quibus enim jam hostes re ipsa vim inferant, qui eam non iisdem rationibus propulsant, prorsus consilio rei convenienti destituuntur. Scientes igitur, quod non de uxoribus, neque de liberis agatur, quod vel solum plerisque ad excitandos animos ad praelium sufficit : tametsi et haec minoris momenti et alia quaecumque victores manent si vicerimus habere licebit, sed de vita et animabus nostris; neque enim unquam pactis bellum inter praedones compositum est, neque foederibus finitum; sed aut superstities esse victores aut mori victos necesse est, ita cum inimicissimis, animo et corpore incitato concurramus.

XXX. Haec locutus scutiferum circumspiciebat et nomine saepius Thermuthim vocabat. Cum vero nusquam adesset, vehementer minatus, ad trajectory cursu contendit. Jam enim praelium commissum fuerat et licuit videre etiam e longinquo eos, qui extremas partes lacus et aditum ipsum incolabant jam venire in hostium potestatem. Nam ii, qui advenerant, cadentium et fuga sibi consulentium naves et tuguria succenderant : a quibus flamma in vicinam paludem projecta et arundinem, cujus magna vis in ea erat acervatim vorante, ingens quidam [et intolerabilis] splendor ab igne redditus in oculos, in aures autem fragor et strepitus incurrebat, et omnis belli species ciebatur atque exaudiebatur, indignis omni contentione et robore praelium sustinentibus; illis vero multitudine et improviso accessu longe superantibus et quosdam in terra caedentibus, quosdam in lacu una cum ipsis navigiis atque etiam domunculis deprimentibus. Ex quibus omnibus sonitus quidam conflatus in aërem ferebatur, cum pedestri praelio et navali decernerent, caederent et caderent, sanguine lacum cruentarent, igni et aqua implicarentur. Quae cum vidit et audivit Thyamis, somnium illi in mentem venit, quo Isim viderat et totum templum facibus et victimis refertum; atque illa esse haec, quae nunc viderentur, animadvertentem, et ex somni visione contrariam priori colligebat sententiam, quod habens non habiturus esset Charicleam, utpote bello ereptam; et quod interfecturus esset et non vulneratus; gladio scilicet et non venerea lege. Denique cum deam ut fraudulentam conviciis onerasset, indignum ratus aliquem alium Chariclea potiri, suis aliquantisper se continere jussis, ac si in loco manentibus praelandum esset, furtim circa insulam pugnando et occultis eruptionibus ex paludibus in circuitu faciendis : vix enim

σχειν πρὸς τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων· αὐτὸς δ᾽ ἦθεν ὡς
 Θέρμουθιν ἐπιζητήσων καὶ τοῖς ἐστίοις θεοῖς κατευξό-
 μενος ἐπεσθαί τε μηδενὶ συχωρήσας ἐπὶ τὸ δωμάτιον
 ἐμμανῆς ἀνέστρεψε. Δυσανάκλητον δὲ, πρὸς ὅπερ ἂν
 5 δρμήσῃ τὸ βράββαρον ἦθος· κἂν ἀπογνῶ τὴν ἑαυτοῦ
 σωτηρίαν, προαναριεῖν ἅπαν τὸ φίλον εἴωθεν, ἥτοι
 συνέσεσθαι αὐτοῖς καὶ μετὰ θάνατον ἀπατώμενον, ἢ
 χειρὸς πολεμίας καὶ ὕβρεως ἐξαιρούμενον. Ὑφ' ὧν
 καὶ ὁ Θύαμις τῶν μὲν ἐν χειρὶ πάντων ἀμνημονήσας
 10 καὶ ταῦθ' ὡσπερ ἄρκυσι τοῖς πολεμίοις κεκυκλωμένος,
 ἔρωτι δὲ καὶ ζηλοτυπία καὶ θυμῷ κάτοχος, ἐπὶ τὸ σπῆ-
 λαίον ἐλθὼν ὡς εἶχε δρόμου καταλλόμενος, ἐμβῶν τε
 μέγα καὶ πολλὰ αἰγυπτιάζων, αὐτοῦ πρὸς περὶ τὸ στό-
 μιον ἐντυχόν τινι Ἑλληνίδι τῇ γλώττῃ προσφθεγγο-
 15 μένῃ, ἀπὸ τῆς φωνῆς ἐπ' αὐτὴν χειραγωγῆεις, ἐπι-
 βάλλει τε τῇ κεφαλῇ τὴν λαϊὰν χεῖρα καὶ διὰ τῶν στέρ-
 νων παρὰ τὸν μαζὸν ἐλαύνει τὸ ξίφος.

ΑΑ'. Καὶ ἡ μὲν ἐκεῖτο πικρῶς, ἔλεινόν θ' ἅμα
 καὶ ἔσχατον κωκύασσα, ἢ δ' ἀναδραμών καὶ τὸν οὐδὸν
 20 ἐπαγαγὼν καὶ χροὺν ὀλίγον ἐπιπρορήσας καί, Ταῦτά σοι
 τὰ παρ' ἡμῶν νυμφικὰ δῶρα σὺν δάκρυσιν εἰπὼν,
 ἐπὶ τε τὰ σκάφη παραγενόμενος τοὺς τ' ἄλλους κατα-
 λαμβάνει δρασμὸν ἤδη βουλεύοντας, τὸν πολεμίον
 ἐγγύθεν δρωμένον, τὸν τε Θέρμουθιν ἦκοντα καὶ τὸ
 25 ἱερεῖον μεταχειριζόμενον· καὶ τὸν μὲν λοιδορησάμενος,
 εἰπὼν τε, ὡς ἔφθη τὸ κάλλιστον ἱεροουργήσας θυμάτων
 ἐπιθαίνει τέ του σκάφους αὐτὸς καὶ ὁ Θέρμουθις καὶ
 τρίτος ὁ ἐρέτης. Οὐ γὰρ πλείονας οἶα τε φέρειν τὰ
 λιμναῖα σκάφη ἀπὸ μόνου ξύλου καὶ πρέμνου παχέος
 30 ἐνὸς ἀγροικότερον κοιαινόμενα. Συναπαίρει δὲ καὶ ὁ
 Θεαγένης ἅμα τῷ Κνήμῳνι καθ' ἕτερον σκάφος καὶ
 ἄλλος καθ' ἄλλο πορθμεῖον καὶ οὕτως ἅπαντες. Ἐπεὶ
 δὲ τῆς νήσου μικρὸν ἄποθεν ἄραντες καὶ περιπλεύσαν-
 τες μᾶλλον ἢ ἀποπλεύσαντες, ἐπέσχον τὴν ἐρεσίαν καὶ
 35 τὰ σκάφη διέταττον ἐπὶ μέτωπον, ὡς ἐναντίοι τοὺς
 πολεμίους δεξόμενοι, πλησιάσαντας μόνον, [καὶ] μηδὲ
 τὸ βόθιον ὑπενεχόντες οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἁμοῦ τ'
 εἶδον καὶ ἔφρευγον, οὐδὲ τὸν ἐνυάλιον ἐνιοὶ κέλαδον
 ἀνασχόμενοι· ὑπεχώρουν δὲ Θεαγένης τε καὶ ὁ Κνήμων,
 40 οὐ πρὸς τὸν φόβον τὸ πλεόν ἐνδόντες. Μόνος δὲ ὁ
 Θύαμις τὸ μὲν τι τὴν φυγὴν ἴσως αἰσχυνόμενος, τάχα
 δέ που καὶ εἶναι μετὰ Χαρίκλειαν οὐκ ἀνεχόμενος,
 ἐνέβαλεν ἑαυτὸν τοῖς πολεμίοις.

ΑΒ'. Ἦδη δ' εἰς χεῖρας ἰόντων, ἀνεβόησέ τις,
 45 Οὗτος ἐκεῖνος ὁ Θύαμις· φυλάττου πᾶς. Καὶ παρα-
 χρῆμα τὰ σκάφη πρὸς κύκλον ἐπιστρέψαντες, εἶχον ἐν
 μέσῳ. Τοῦ δ' ἀμυνομένου καὶ τῷ δόρατι τοὺς μὲν
 τρώσαντας τοὺς δ' ἀνελόντας, θαύματος ἦν ἐπέκεινα τὸ
 γιγνόμενον. Εἷς γὰρ οὐδεὶς ξίφος οὐτ' ἔβαλλεν, οὐτ'
 50 ἔφερον, ἀλλ' ἅπασαν ἕκαστος εἰσεφέρετο σποδὴν ζῶντα
 λαβεῖν. Ὅ δ' ἀντείχεν ἐπιπλείστον, ἕως ἀφαιρεῖται
 μὲν τοῦ δόρατος πλείονων ἅμα ἐπιλαβομένον, ἀποβάλλει
 δὲ καὶ τὸν ὑπασπιστὴν λαμπρῶς μὲν συναγωνισά-
 μενον τραυματίαν δ' ὡσπερ ἐδόκει καιρίως γεγεννημένον

vel sic multitudini hostium resisti posse : ipse, tanquam
 Thermuthim inquisiturus, et diis Penatibus vota nuncupa-
 turus, nulli, qui se sequeretur, permittens, ad domuncu-
 lam furibundus revertebatur. Haud facile autem inde quo
 semel contendit revocari aut deflecti potest barbaricum in-
 genium et si salutis suae desperaverit prius tollere consue-
 verunt quoscunque caros habent barbari, aut secum una
 fore illos, etiam post mortem credens, aut a vi hostium
 et injuria vindicans. Eandem ob causam et Thyamis
 omnium quæ erant præ manibus oblitus, præcipue cum ve-
 luti retibus hostium copiis circumdatus esset ; amore vero,
 zelotypia et ira furens, cum ad antrum contento cursu ve-
 nisset, desiliens, altaque voce inclamans et Ægyptiace
 multa proferens, ut circa os ipsum offendit quamdam, quæ
 illum Græce alloquebatur, ex voce ad illam deductus, in-
 jicit capiti sinistram manum et pectus juxta mammam gla-
 dio trajicit.

XXXI. Atque hæc quidem hoc tam tristi modo jacebat
 miserabili et ultimo ejulatu edito. Ille autem cum excur-
 risset et limen clausisset tumulumque aliquantum accu-
 mulasset, cum lacrimis et his verbis, Hæc tibi a nobis spon-
 salia dona dantur ; ad navigia perveniens, alios quidem
 fugam adornare deprehendit, cum jam hostes ex propin-
 quo conspicerentur, Thermuthim vero venire et sacrificium
 inchoare. Et hoc quidem cum conviciis objurgato, quod
 a se jam ante pulcherrimum sacrificium factum esset,
 conscendit ipse scapham quamdam cum Thermuthi, et ter-
 tio remige. Neque enim plures ferre possunt navigia, qui-
 bus in lacubus navigantur, ex ligno tantummodo et trunco
 uno crasso agrestius excavata. Solvit simul et Theagenes
 cum Cnemone in altero navigio, eadem ratione alius in alia
 cymba atque ita deinceps reliqui omnes. Postquam autem
 profecti non procul ab insula, circumnavigantes potius,
 quam in altum navigantes cohibuerunt remigium et navigia
 instruebant in fronte, tanquam hostium impetum ex ad-
 verso excepturi, appropinquantes tantummodo, neque un-
 darum impetum sustinentes, reliqui omnes simulatque vi-
 derunt hostes illico fugiebant, ut ne primum quidem cla-
 morem et strepitum belli pertulerint. Discedebant quoque
 sensim ex pugna Theagenes et Cnemone, non ob metum
 præcipue terga dantes. Solus Thyamis, fugere sibi indig-
 num fortasse ratus, aut fortasse Charicleæ ne superstes
 esset, immisit sese in confertos hostes.

XXXII. Cumque jam ventum esset ad manus, exclama-
 vit quidam : Ille est ille Thyamis ; intentus sit in eum qui-
 libet. Itaque repente in orbem conversis navigiis, conclu-
 sum eum tenebant in medio. At illo strenue dimicante et
 alios vulnerante, alios interficiente, dignum erat admira-
 tione id quod deinceps fiebat. Nemo enim tanto ex nu-
 mero gladium vel dejiciebat, vel educebat, sed quilibet
 omni studio annitebatur, ut vivum capere posset. Ille au-
 tem diu admodum repugnabat, sed tandem privatur hasta,
 cum simul eum plures obruissent. Amittit et armigerum,
 qui præclare quidem illum adjuverat, sed letali vulnere,

καὶ πρὸς τὸ ἀνέλπιστον ἐνδόντα, ἕς τε τὴν λίμνην
 ἑαυτὸν καθέντα καὶ βολῆς ἐκτὸς ἐμπειρίᾳ τοῦ νεῖν
 ἀναδύντα, χαλεπῶς τε πρὸς τὸ ἔλος ἀπονηξάμενον καὶ
 ταῦτ' οὐδενὸς τὴν ἐπιδίωξιν φροντίσαντος. Ἦδη γάρ
 5 τὸν Θύαμιν ἤρῃκεσαν καὶ νίκην δολόκληρον τὴν ἐνὸς
 ἀνδρὸς ἄλωσιν ἤγοῦντο. Καὶ τοσοῦτοις τοῖς φίλοις
 ἐλάττους γεγονότες πλέον ἔχαιρον τὸν αὐτόχειρα ζῶντα
 περιέποντες ἢ τοὺς οἰκείους ὤκτειρον ἀποβεβληχότες.
 Οὕτως ἄρα λησταῖς καὶ ψυχῶν αὐτῶν ἐστὶ χρήματα
 10 προτιμότερα καὶ τὸ φίλιας ὄνομα καὶ συγγενείας,
 πρὸς ἐν τὸ κέρδος δρίζεται. Ὡς δὴ καὶ τούτοις συνέ-
 θαινε. Ἐτύγχανον μὲν γὰρ ὄντες τῶν τῶν Θύαμιν
 καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κατὰ τὰς Ἡρακλειωτικὰς ἐκβολὰς
 ἀποδράντων. ΜΙ'. Ἀγανακτήσαντες δ' ὅτι τῶν ἄλλο-
 15 τριῶν ἐστέρηντο καὶ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν σκύλων, ὡς ἰδίῳν
 περιαλήσαντες, τοὺς δ' ὑπολειφθέντας αὐτῶν οἴκοι συλ-
 λεξάμενοι καὶ τὰς περίξ ὁμοίως κώμας ἐπικαλεσάμενοι,
 ἐπὶ ὁμοίᾳ καὶ ἴσῃ τῶν ληφθησομένων διανομῇ, τῆς μὲν
 ἐφόδου κατέστησαν ἡγεμόνες, τὸν δὲ Θύαμιν ἐζώγρουν
 20 κατὰ τοιάδε τινὰ αἰτίαν. Πετοσίρις ἀδελφὸς ἦν
 αὐτῷ κατὰ τὴν Μέμφιν. Οὗτος ἐπιβουλή τὴν ἱερου-
 σύνην τῆς προφητείας παρὰ τὸ πάτριον τὸν Θύαμιν
 παρελόμενος, νεώτερος αὐτὸς ὢν, τὸν προγενέστερον
 ἐξάρχειν ληστρικοῦ πυνθανόμενος, δεδιὼς μὴ καιροῦ
 25 λαθόμενος ἐπέλη ποτὲ, ἢ καὶ χρόνος τὴν ἐπιβουλήν
 φωράσειεν, ἅμα δὲ καὶ δι' ὑποψίας εἶναι παρὰ τοῖς
 πολλοῖς αἰσθανόμενος, ὡς ἀνηρχὸς τὸν Θύαμιν, οὐ
 φαινόμενον, χρήματα πάμπολλα καὶ βοσκήματα τοῖς
 ζῶντα προσκομίσασιν εἰς τὰς κώμας τὰς ληστρικὰς
 30 διαπέμπων ἐπεκέρυξεν. Ὑφ' ὧν ἄλοντες οἱ λησταὶ
 καὶ μηδὲ παρὰ τὸ ζέον τῆς μάχης τῆς μνήμης τὸ
 κέρδος ἀποβαλόντες, ἐπειδὴ τις ἐγνώρισε, πολλῶν
 θανάτων ἐζώγρησαν, καὶ τὸν μὲν δέσμιον ἐπὶ τὴν γῆν
 παραπέμπουσι, τὴν ἡμίσειαν αὐτῷ μοῖραν εἰς τὴν
 35 φυλακὴν ἀποκληρώσαντες καὶ πολλὰ τῆς δοκούσης
 φιλανθρωπίας ἐπιμεμρόμενον καὶ τὸν δεσμὸν ἀγανακ-
 τούντα μᾶλλον ἢ θάνατον. Οἱ δ' ὑπόλοιποι πρὸς τὴν
 νῆσον ἐτράπησαν, ὡς τὰ ἐπιζητούμενα κειμήλια καὶ
 σκῦλα κατ' αὐτὴν εὐρήσοντες. Ὡς δὲ πᾶσαν ἐπιδρα-
 40 μόντες καὶ μέρος οὐδὲν ἀζήτητον ἀπολιπόντες, οὐδενὶ
 τῶν ἐλπισθέντων ἢ μικροῖς ἐπετύγχανον, εἴ τι καὶ
 περιλείπειτο κατὰ τὸ σπήλαιον ὑπὸ τῇ γῆ μὴ κρυπτό-
 μενον, πῦρ ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἐμβαλόντες, ἐσπέρας ἤδη
 προσιούσης καὶ φόβον ἐγκαταμεῖναι τῇ νήσῳ παρεχού-
 45 σης, δεῖν τοῦ μὴ λοχηθῆναι πρὸς τῶν διαδράντων ἐπὶ
 τοὺς οἰκείους ἀπεχώρησαν.

ut videbatur, sancius, desperata salute in lacum sese im-
 misit, et natandi peritia extra teli jactum emergens, dif-
 ficulter ad paludem enavit, quandoquidem nemini ut
 illum persequeretur in mentem veniebat. Jam enim Thya-
 midem ceperant et eo capto totam victoriam se adeptos
 esse arbitrabantur. Cumque tot sociis orbatī essent magis
 tamen cum istum unum a quo interfecti fuerant stiparent,
 lætabantur, quam cognatos amissos lugebant. Sic omnino
 prædonibus, animabus ipsis pecuniæ majore pretio aesti-
 mantur et amicitiae nomen ac necessitudinis ad unum lu-
 cri finem spectat. Quod et istis accidit. Erant enim ii,
 qui antea metu Thyamidis et ejus comitum, ad Heracleoticum
 ostium fugam fecerant. XXXIII. Indignantēs igitur
 quod alienis rebus privati essent et adeptorum spoliōrum jac-
 turam non secus ac propriarum facultatum iniquo ferentes
 animo, tum iis qui domi fuerant collectis tum vicinis pagis
 convocatis, ad parem et æqualem sortem eorum, quæ ac-
 cepturi essent, expeditionis fuerunt duces et signiferi. Thya-
 midem autem ea de causa capiebant. Petosiris illi Memphi
 frater erat. Illic insidiis sacerdotium antistitii contra morem
 patrium Thyamidi cum eripisset, erat enim minor natu,
 et majorem natu fratrem prædonum ducem esse audiret,
 metuens ne occasionem nactus adveniret aliquando, aut ne
 tempus ipsum insidias a se factas patefaceret, ad hæc senti-
 ens multorum de se suspitionem existimantium, quod
 ille sustulisset Thyamidem, ut qui nusquam compareret;
 missis nuntiis in prædonum pagos, pecuniæ magnam vim
 et pecudum proposuit præmium iis, qui vivum illum ad-
 duxissent. Quibus illecti latrones, neque in ipso fervore
 belli memoria lucri amissa, postquam quidam eum agnovit,
 multorum morte vivum adepti sunt. Et hunc quidem in
 terram ablegant, dimidia parte ad illius custodiam adhibita,
 multifariam illis lenitatem qua videbantur esse usi expro-
 brantem et vincula molestius ferentem quam mortem.
 Reliqui vero ad insulam versi sunt, ea spe, quod thesauros,
 quos quærebant, illic essent inventuri. Sed ubi totam
 percurrerunt, neque ullam partem inexploratam relique-
 runt, nihil eorum quibus spe jam atque animo incubant
 adepti, parvis quibusdam exceptis, si quid forte supererat
 quod in antro sub terra non esset conditum, igne taber-
 naculis injecto, vespera jam adventante et prohibente illos
 in insula diutius manere, metuentes ne in insidias eorum
 qui effugerant ex prælio venirent, ad suos reversi sunt.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Α'. Ἡ μὲν δὴ νῆσος ᾧδ' ἐπυρπολεῖτο, τοὺς δ' ἀμφὶ τὸν Θεαγένην καὶ τὸν Κνήμιωνα, ἕως μὲν ἥλιος ἦν ὑπὲρ γῆν, τὸ κακὸν ἐλάμβανεν. Ἡ γὰρ πυρὸς ὄψις ἀμαυροῦται δι' ἡμέρας ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ θεοῦ καταυγάζομένη. Ἐπειδὴ δ' ἔδω καὶ νύκτα ἐπήγαγεν, ἥ τε φλόξ ἀπρόσμαχον τὴν αὐγὴν ἀπολαβοῦσα καὶ πορρωτάτω διεφαίνετο, αὐτοὶ τε τοῦ ἔλους τῇ νυκτὶ θαρροῦντες προῦκουψαν καὶ λαμπρῶς ἤδη τὴν νῆσον ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐχομένην ὄρωσι. Καὶ ὁ μὲν Θεαγένης παῖων τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν πρὸς τὰς τρίχας, Ἐρρίφθω, φησὶν, ὁ βίος εἰς τὴν τήμερον ἠνύσθω, λελύσθω πάντα, φόβοι, κίνδουνοι, φροντίδες, ἐλπίδες, ἔρωτες. Οἴχεται Χαρίκλεια, Θεαγένης ἀπόλωλε. Μάτην ὁ δυστυχὴς δειλὸς ἐγενόμενος καὶ δρασμὸν ὑπέστην ἄνδρον, σοί, γλυκεῖα, περισώζων ἑαυτόν. Οὐ μὴν ἔτι σωθήσομαι σου, φιλάττη, κειμένης, οὐδὲ τῷ κοινῷ τῆς φύσεως νόμῳ, (τὸ χαλεπώτατον) οὐδ' ἐν χερσὶν ἀπολιπούσης τὸν βίον αἷς ἡβουλήθης. Ἄλλα πυρὸς, οἴμοι, γέγονας ἀνάλωμα, τοιαύτας ἐπὶ σοὶ λαμπάδας ἀντὶ τῶν νυμφικῶν τοῦ δαίμονος ἄφαντος· καὶ δεδαπάνηται τὸ ἐξ ἀνθρώπων κάλλος, ὡς μηδὲ λείψανον τῆς ἀψευδοῦς ὠραϊότητος διὰ νεκροῦ γούν ὑπολελειφθαι τοῦ σώματος. Ὡ τῆς ὁμότητος καὶ τῆς ἀρρήτου τοῦ δαίμονος βασκανίας· προσαφῆρηται με καὶ τὰ τελευταῖα περιβαλεῖν. Ἐσχάτων καὶ ἀψύχων φιλημάτων ἀπεστερήθη.

Β'. Καὶ ταῦτα λέγοντος καὶ τὸ ξίφος περισκοποῦντος, ὁ Κνήμιων ἀθρόον τῆς χειρὸς ἀπεκρούσατο, καὶ Ἦ ταῦτα; ἔλεγεν, ὦ Θεαγένες, τί τὴν οὖσαν θρηγεῖς; Ἔστι Χαρίκλεια καὶ σώζεται· θάρσει. Τοῦδε, Πρὸς ἄφρονος ταῦτα καὶ παῖδας, ὦ Κνήμιων, εἰπόντος, ἀπολώλεκάς με τὸν ἥδιστον ἀφελόμενος θάνατον· ἐπώμυεν ὁ Κνήμιων καὶ ἅπαντα ἔλεγε, τὸ πρόσταγμα τοῦ Θεάμιδος, τὸ σπῆλαιον, ὡς καθῆκεν αὐτὸς, ὡς ἔχει φύσεως τὸ ἄντρον, ὡς οὐδὲν θέος εἰς τὸ βάθος διῴκεισθαι τὸ πῦρ, ὑπὸ τῶν ἀπείρων ἐλιγμῶν ἀνακοπτόμενον. Ἀνέπνει πρὸς ταῦθ' ὁ Θεαγένης καὶ πρὸς τὴν νῆσον ἔσπευδε καὶ τὴν οὐ παροῦσαν τῷ νῷ περιέβλεπε καὶ θάλαμον αὐτῷ τὸ σπῆλαιον ἀνέπλαττε, τοὺς ἐσομένους αὐτῷ κατ' αὐτὸ θρήνους ἀγνοῶν. Ἀνήγοντο οὖν ἐσπουδασμένως, αὐτερέται τὸν πλοῦν ἀνύοντες. Ὁ γὰρ δὴ πορθμεῶν αὐτοῖς κατὰ τὴν πρώτην συμβολὴν καθάπερ ἀπὸ ὑσπληγος τῆς βοῆς ἀπεσφενδόνητο. Τῆδε οὖν κάκεισε παρεφέροντο τοῦ εὐθέος, οἷα δὲ ἀπειρία τε τὴν ἐρεσίαν οὐχ ἐμοζυγοῦντες καὶ τι καὶ ἀνέμου πρὸς ἐναντίον ἐμπίπτοντος ἄλλ' ἐνίκα τὴν ἀτεχνίαν τῆς γνώμης τὸ πρόθυμον.

Γ'. Χαλεπῶς δὲ καὶ σὺν ἰδρωτὶ πολλῷ τῇ νήσῳ προσορμίσαντες, ὡς εἶχον τάχους, ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἀνέτρεχον. Καὶ τὰς μὲν καταλαμβάνουσι ἤδη κατηθαλωμένας καὶ τῇ τόπῳ μόνῳ γνωριζόμενας, τὸν λίθον δὲ τὸν οὐδὸν τοῦ σπηλαίου τὸ κάλυμμα διαφανόμενον.

LIBER SECUNDUS.

Atque insula quidem sic igni et incendio vastabatur : Theagenem autem et Cnemonem, quamdiu sol erat supra terram, malum latebat. Ignis enim species die attenuatur, radiis dei illustrata. Postea vero, quam occubuit noctemque reduxit, et ignis, non impedito splendore recuperato, procul apparebat, ipsi ex palude nocti confidentes sese erexerunt, insulamque prorsus jam flamma comprehensam animadverterunt. Tum vero Theagenes caput feriens et vellens crines, Valeat, inquit, jam vita hodie, terminentur ac dissolvantur omnia, metus, pericula, curæ, spes, amores : interiit Chariclea, periit Theagenes. Nequidquam ego infelix timidus fui et fugam viro indignam capessere in animum induxi, tibi me, suavium, servans. Enimvero non amplius ero superstes, carissima, te jacente præter naturæ communem legem, quod est omnium gravissimum, et præter opinionem tuam, haud sane in iis manibus, in quibus volebas, vitam relinquente. Igni, heu me miserum, consumpta es, cum tibi faces hujusmodi nomen pro nuptialibus facibus accendisset. Consumpta est præcipua inter homines forma, ut neque reliquiæ non fucatae pulcritudinis in corpore mortuo remanserint. O crudelitatem singularem et infandam numinis acerbiter! Erepta est mihi facultas supremi complexus : ultimis oculis et exanimibus orbatus sum.

II. Hæc dicenti et gladium circumspicienti, subito Cnemon manum repulit, et Quid sibi volunt hæc, Theagenes, dicebat? quid luges eam, quæ vivit? Est Chariclea et quidem salva : esto fidenti animo. Cum autem hic, Amentibus ista et pueris, Cnemon, dixisset; perdidisti me, qui mihi quoque dulcissimam mortem eripueris : jurabat Cnemon et omnia dicebat, mandatum Thyamidis, antrum, quo pacto ipse demisset, quæ sit antri natura, quod nihil omnino sit metuendum, ne in profunditatem ignis perveniat, sexcentis anfractibus tractus et repulsus. Respiravit ad hæc Theagenes et ad insulam properabat, jamque veluti præsentem animo circumspiciebat et thalamum sibi antrum fingebat, luctus, in quo ibi erat futurus, ignorans. Provehebantur igitur summo ardore, ipsi remigum officio fungentes. Portitor enim ipsorum in primo conflictu, clamore sublato, tanquam pertica quadam excussus fuerat. Huc igitur atque illuc de recto cursu deferebantur, tum quod inciscitia non æqualibus intervallis remigabant, tum quod ex adverso ventus incidebat. Verumtamen vincebat inciscitiam promptitudo animi.

III. Cum igitur difficulter et multo cum sudore ad insulam appulissent, quanta potuerunt celeritate ad tabernacula cucurrerunt. Et hæc quidem jam conflagrasseprehendunt et ex loco tantum cognosci; lapidem vero, qui limen fuerat, tegmentumque antri, eminere et conspici.

Ὁ γὰρ ἄνεμος ἐπιφόρος ταῖς καλύβαις ἐμπνεύσας καὶ
 ὧα δὴ λεπτοῖς καλύμμοις καὶ τούτοις ἐλείοις διαπλόκοις
 τῇ βίπτῃ κατὰ πάροδον καταφλέξας, μικροῦ [καὶ] ἰσό-
 5 πεδον ἐπεδείκνυ τὸ ὑποκείμενον, τῆς μὲν φλογὸς ὀξείας
 μαρανθείσης καὶ εἰς τέφραν ἀναλυθείσης, τῆς δὲ σπο-
 δίας τῆς μὲν πολλῆς τῷ βροχίῳ παρενεγθείσης, ὀλίγης
 δὲ τῆς ὑπολειπομένης, πρὸς τὸ πνέον ἀπάσης σχεδὸν
 ἀποσβεσθείσης καὶ πρὸς τὸ βάσιμον ἀποψυγείσης.
 10 Δᾶδας οὖν ἡμιγλέκτους ἀνευρόντες καὶ λείψανα καλά-
 μων ἔξάψαντες καὶ τὸ στόμιον ἀνοίξαντες κατέθεσαν
 ἡγυμένον τοῦ Κνήμιου. Ἐπεὶ δ' ὀλίγον ὑπέβησαν,
 ἄθρόν δ' Κνήμιον ἀνέκραγεν· ὦ Ζεῦ, τί τοῦτο; ἀπο-
 λώλαμεν. Ἀνήρηται Χαρίκλεια. Καὶ τό τε λαμπά-
 15 διον εἰς τὴν γῆν καταβαλὼν ἀπέσβεσε καὶ τῷ χεῖρε
 τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπαγαγὼν, εἰς γόνυ τ' ὀκλάσας, ἐθρή-
 νει. Ὁ δὲ Θεαγένης ὡς περ τιὸς πρὸς βίαν ὡσαντος
 ἐπὶ τὸ σῶμα τῆς κειμένης κατενεχθεῖς, ὁ μὲν ἐπὶ
 πλεῖστον ἀπριξ εἶχετο καὶ προσεπερῦκει πανταχόθεν
 20 ἐναγκαλιζόμενος. Ὁ δὲ Κνήμιον ὄλον ὄντα πρὸς τῷ
 πάθει καταμαθὼν καὶ τῇ συμφορᾷ βεβαπτισμένον,
 δεδιώς τε μὴ τι κακὸν αὐτῷ ἐργάσεται, τὸ ξίφος ὑφαίρει
 λάθρα τῆς θήκης ὑπὸ τὴν πλευρὰν αἰωρουμένης καὶ μό-
 νον καταλιπὼν ἀνέδραμεν ὡς τὰς δᾶδας ἀναψόμενος.
 Δ'. Κἀν τούτῳ τραγικόν τι καὶ γοερὸν ὁ Θεαγένης
 25 βρυχώμενος, ὦ πάθους ἀτλήτου, φησίν, ὦ συμφορᾶς
 θεήλατου· τίς οὕτως ἀκόρεστος Ἐριννὺς τοῖς ἡμετέροις
 κακοῖς ἐνεβάχχευσε, φυγὴν τῆς ἐνεγκούσης ἐπιθά-
 λουσα, [κινδύνοις θαλασσῶν, κινδύνοις πειρατηρίων
 ὑποθαλοῦσα,] λησταῖς παραδοῦσα πολλάκις, τῶν
 30 ὄντων ἀλλοτριώσασα. Ἐν μόνον ἀντὶ πάντων ὑπελεί-
 πετο, καὶ τοῦτ' ἀνήρπασται. Κεῖται Χαρίκλεια καὶ
 πολεμίας χειρὸς ἔργον ἢ φιλάτῃ γεγέννηται· δῆλον
 μὲν ὡς σωφροσύνης ἀντεχομένη, κάμοι δῆθεν αὐτὴν
 φυλάττουσα. Κεῖται δ' οὖν ὅμοις ἢ δυστυχῆς, οὐδὲν
 35 μὲν αὐτῇ τῆς ὕρας ἀποναμένη, εἰς οὐδὲν δ' ὄφελος
 ἐμοὶ γενομένη. Ἄλλ', ὦ γλυκεῖα, πρόσφρυξαι τὰ τε-
 λευαῖα καὶ ἐιωθότα· ἐπίσκηψον, εἴ τι καὶ κατὰ μι-
 κρὸν ἐμπνεῖς. Οἴμοι, σιωπᾶς καὶ τὸ μαντικὸν ἐκεῖνο
 καὶ θεηγόρον στόμα σιγῇ κατέχει καὶ ζῆφος τὴν πυρ-
 40 φόρον καὶ χάος τὴν ἐκ τῶν ἀνακτόρων κατείληπεν.
 Ὀφθαλμοὶ δ' ἀφεγγεῖς, οἱ πάντας τῷ κάλλει κατα-
 στράψαντες, οὐς οὐκ εἶδεν ὁ φονεύσας, οἷδ' ἀκριβῶς.
 Ἄλλ' ὦ τί ἄν σέ τις ὀνομάσειε; νόμφην; ἀλλ' ἀνύμ-
 φευτος γαμετήν; ἀλλ' ἀπείρατος. Τίνα οὖν ἀνακα-
 45 λέσω; τίνα προσφλέξομαι λοιπὸν, ἢ ἄρα τὸ πάντων
 ὀνομάτων ἥδιστον, Χαρίκλεια; ἀλλ' ὦ Χαρίκλεια,
 θάρσει, πιστὸν ἔχεις τὸν ἐρώμενον· ἀπολήψῃ με μικρὸν
 ὑστερον. Ἰδοὺ γάρ σοι χοῆς ἐπάξῃ τὰς ἐμαυτοῦ στρα-
 γὰς καὶ σπείσομαι τὸ σοὶ φίλον αἶμα τοῦμόν. Ἐξέσται
 50 δ' ἡμᾶς αὐτοσχέδιον μνήμα τόδε τὸ σπήλαιον. Ἐξέσται
 πάντως ἀλλήλοισ συνεῖναι μετὰ γούν θάνατον εἰ καὶ
 ζῶσιν ὁ δαίμων οὐκ ἐπέτρεψε.

Ε'. Καὶ ἅμα λέγων, ἐπέβαλε τὴν χεῖρα ὡς τὸ ξίφος
 σπασόμενος. Ὡς δ' οὐχ εὕρισκεν, ὦ Κνήμιον,

Ventus enim vehemens tuguriis illatus, cum ea, utpote de
 tenui arundine atque hac ipsa palustri texta, sufflando
 ignem in transitu combussisset, propemodum planitiem
 subjectam ostendebat, flamma quidem acriter emarces-
 cente et in cinerem resoluta, cinere vero plurimo quidem
 impetu venti vehementis ablato, reliquo autem, qui
 manserat, pauco admodum, flatu extincto et ad transitum
 præbendum refrigerato. Facibus igitur semiustis inventis
 et reliquis arundinis incensis, ingressu antri aperto, Cne-
 mone duce decurrebant. Postquam autem paultulum
 processerunt, repente exclamavit Cnemon, O Juppiter,
 quid hoc rei est? periimus, interfecta est Chariclea: tum
 facem in terram dejectam exstinxit et manibus oculis ap-
 plicatis in genua collapsus lugebat. Theagenes autem,
 tanquam aliquo vi protrudente, ad corpus jacentis delap-
 sus, diu illud immotus tenebat et adherebat undiquaque
 amplectens. Cnemon itaque, cum omnino dolori illum
 succubuisse et in calamitatem immersum intellexisset,
 metueretque ne sibi aliquid mali conscisceret, gladium illi
 clam aufert ex vagina, quæ sub latere pendebat et solo
 relicto excurrit facies accensus.

IV. Interea tragice et lugubriter fremens Theagenes,
 O dolorem, inquit, intolerabilem et calamitatem divinitus
 immissam! quænam usque adeo insatiabilis Erynnis in
 nostram perniciem ira percita fuit, quæ exsilium impo-
 suit, [periculis in mari, periculis piraticis objecit,] præ-
 donibus multoties tradidit, facultates a nobis alienavit?
 Unum erat pro omnibus relictum solatium, sed et hoc
 creptum est. Jacet Chariclea et hostili manu carissima
 peremta est, haud dubie pudicitiam propugnans et mihi se
 asservans. Nihilominus tamen jacet infelix, neque ipsa
 quemquam ex forma fructum cepit, neque mihi ulli usui
 fuit. Ceterum, o suavium, alloquere me jam ultimo,
 solito more: manda quidpiam, si quid adhuc spiras.
 Heu me miserum, taces. Fatidicum illud et divino lepore
 præditum os silentium premit, caligo facis gestatriceæ ac
 chaos deorum ministram occupavit. Oculi vero lumine
 carent, qui omnes pulchritudine percellerat, quos non
 vidit interfecto, certo scio. Ceterum quo te nomine quis-
 piam appellet? sponsæne? at desponsata non es. An porro
 nuptiæ? enimvero expers es conjugii. Quam igitur appel-
 labo? quam postremo alloquar? an omnium suavissimo
 nomine Charicleæ? O Chariclea, adesto animo, fidum
 habes amatorem, haud ita multo post me recuperabis.
 Jam enim tibi inferias peragam mea ipsius cæde et libabo
 tibi caro sanguine meo, continebitque nos rude sepulcrum
 hoc antrum. Licebit autem nobis utique mutua frui con-
 suetudine post mortem, etiamsi vivis a deo concessum
 non est.

V. Quod simulatque elocutus est, illico manum injecit
 extracturus gladium. Cum autem non invenisset, O Cne-

ἔβόησεν, ὡς σύ με ἀπολώλεκας. Προσηδίκησας δὲ καὶ Χαρίκλειαν, τῆς ἡδίστης αὐτὴν κοινωνίας ἤδη δευτέρου ἀποστερήσας. Καὶ ταῦτα διεξιόντος, ἐκ μυῶν τοῦ σπηλαίου φωνῆς τις ἤχος ἐξηκούετο, Θεά-
 5 γενες, καλοῦσας. Ὁ δ' οὐδὲν παραχθείς, ὑπήκουσέ τε καὶ ἤζω φιλατὴ ψυχὴ ἔλεγεν. Εὐδῆλος εἶ περὶ γῆν ἔτι φερομένη· τὸ μὲν τι τοιοῦτου σώματος οὐ πρὸς βίαν ἐξηλάθης ἀποστατεῖν οὐ φέρουσα, τὸ δὲ διὰ τὸ ἄταφον ἴσως ὑπὸ νεπερίων εἰδύλων εἰργομένη. Κὰν
 10 τούτῳ τοῦ Κνήμωνος ἅμα δασὶν ἡμμέναις ἐπιστάτους, αὐθις δ' αὐτὸς ἤχος ἐξηκούετο, καὶ ἦν τὸ λεγόμενον, Θεάγενες. Ὁ δὲ Κνήμων ἀναβοήσας, ὦ θεοί, ἔφη, οὐ Χαρίκλειάς ἐστιν ἡ φωνή; σῴζεσθαί μοι δοκεῖ, Θεάγενες· ἀπὸ γὰρ τῶν ἐσχάτων καὶ καθ' ὃ μέρος
 15 αὐτὴν οἶδα τοῦ ἀντροῦ καταλιπὼν, ἡ φωνὴ μοι βάλλει τὴν ἀκοήν. Οὐ παύση, ἔφη ὁ Θεαγένης, ἀπατῶν με πολλάκις. Καὶ μὴν ἀπατῶ σε καὶ ἀπατῶμαι τὸ μέρος, εἶπεν ὁ Κνήμων, εἰ Χαρίκλειαν οὖσαν ταυτηγὴν τὴν κειμένην εὕροισιν. Καὶ ἅμα λέγων ἀνέστρεφεν ἐπ'
 20 ὄψιν τὴν κειμένην καὶ ἰδὼν Τί τοῦτο, ἀνέκραγεν, ὦ δαίμονες τεράστιοι, Θίσθης ἡ ὄψις. Ὑπέθει δ' εἰς τοῦτίσω καὶ τρώμω συσχεθεὶς ἀχανῆς εἰστέχει.

Γ'. Ὁ δὲ Θεαγένης, ἐμπνους ἐκ τῶνδε γεγόμενος καὶ πρὸς τὸ εὐελπι τὴν γνώμην ἐπιστρέφων, ἀνεκαλεῖτό
 25 τε λειποψυχοῦντα τὸν Κνήμωνα καὶ παρὰ τὴν Χαρίκλειαν ὡς ὅτι τάχιστα ποδηγεῖν ἰκέτευε. Μικρὸν οὖν διαλιπὼν εἰς αὐτὸν τε γενόμενος ὁ Κνήμων, τὴν κειμένην αὐθις ἐπεσκοπεῖτο. Ἡ δ' ἦν ἀληθῶς ἡ Θίσθη· καὶ ξίφος τὸ πλησίον ἐκπεπτωκὸς ἐγνώριζεν ἀπὸ τῆς
 30 λαβῆς, ὃ παρὰ τὸν φόνον ὁ Θύαμις ὑπὸ θυμοῦ καὶ σπουδῆς τῇ σφαγῇ ἐναπέλιπε. Καὶ δέλτον τινα τῶν στέρων ὑπὸ τῇ μασχάλῃ προκύπτουσαν ἀνελόμενος, ἐπειρᾶτό τι τῶν ἐγγεγραμμένων ἐπιείναι. Ἄλλ' ὁ Θεαγένης οὐκ εἶα λιπαρῶς ἐγκείμενος καὶ τὴν φιλά-
 35 τὴν, λέγων, κομιζόμεθα πρότερον, εἰ μὴ τις ἡμᾶς παίζει καὶ νυνὶ δαίμων· ταῦτα δ' ἐξέσται καὶ μετὰ ταῦτα γινώσκεις. Ἐπίθετο ὁ Κνήμων καὶ τὴν τε δέλτον ἐπικοιμιζόμενοι καὶ τὸ ξίφος ἀνελόμενοι παρὰ τὴν Χαρίκλειαν ἔσπευδον. Ἡ δὲ γερσί θ' ἅμα καὶ
 40 ποσὶν ἐπὶ τὴν αὐγὴν ἀνερπύσασα, προσδραμοῦσά τε τῷ Θεαγένει, τοῦ αὐχένος ἐξήρτητο. Καὶ ἡ μὲν, ἔχων σε, Θεάγενες; ὁ δὲ, ζῆς μοι, Χαρίκλεια, πολλάκις ἔλεγον· καὶ τέλος ἐς τοῦδαφος ἀθρόον καταφέρονται, καὶ εἶγοντο ἀλλήλων ἀναυδοὶ μὲν ἀλλ' ὥσπερ ἡνωμέ-
 45 νοι, καὶ μικροῦ ἔδει ἀποθνήσκειν αὐτούς. Οὕτως ἄρα καὶ τὸ χαρᾶς ὑπεράβλλον εἰς ἀλγεινὸν περίεστη πολλάκις καὶ τῆς ἡδονῆς τὸ ἄμετρον ἐπίσπαστον λύπην ἐγέννησεν. Ὡς δὴ κακείνοι παρ' ἐλπὶδα σωθίντες ἐκινδύνεον, ἕως ὁ Κνήμων πίδακά τινα διαμώμενος καὶ
 50 τὴν συρρῆισαν καταθραχὺ νοτίδα κοίλαις ταῖς χερσὶν ὑδρευσάμενος, τὸ πρόσωπόν τ' αὐτῶν ἐπέρρανε καὶ θαμὰ τῶν βινῶν ἐπαφόμενος ἐπὶ τὸ φρονεῖν ἐπανήγαγεν.

Ζ'. Οἱ δὲ, ἐτέρως μὲν ἀλλήλοις ἐντυχόντες, κειμέ-

mon, exclamavit, quam me perdidisti, atque etiam injuria affecisti Charicleam, suavissima consuetudine iterum jam privatam! Hæc illo dicente, ex meatibus antri vocis quidam sonus exaudiebatur, Theagenes, vocantis. Ille autem nihil territus audivit et Veniam carissima anima dicebat. Manifestum præbes argumentum, te adhuc supra terram ferri; partim quod a tali corpore ex quo per vim expulsa es discedere sine molestia non possis, partim quod, quia sepulta non es, fortassis ab infernalibus umbris arcearis. Et cum interim supervenisset Cnemon facibus accensis, idem sonus iterum exaudiebatur, Theagenem appellans. Cnemon igitur exclamans, dii boni, an non, inquit, Charicleæ hæc vox est? Omnino existimo illam servatam esse, Theagenes; siquidem ex intima antri parte, quo loco scio me illam reliquisse, vox ferit meas aures. Non desines, inquit Theagenes, me toties decipere? Atqui decipio te, dixit Cnemon, ac vicissim ipse decipior, si hanc quæ jacet Charicleam esse compererimus. Extemploque jacentem obvertebat in faciem, quam ut vidit, Quid hoc est portentii, o dii prodigiorum auctores! exclamat, Thisbes facies apparet. Retulit pedem ac tremens immotus præ stupore stetit.

VI. Theagenes autem, jam inde collecto spiritu et in bonam spem animo converso, tum revocabat Cnemonem, quem jam deficiebat animus, tum ut quamprimum ad Charicleam duceret orabat. Parvo autem spatio intermisso, cum ad sese rediit Cnemon, iterum jacentem circumspiciebat. Erat autem revera Thisbe. Nam et gladium, qui prope exciderat, ex ansa agnoscebat esse Thyamidi, quem ille juxta cædem præ ira et festinatione in ipso vulnere reliquerat. Denique tabella quadam eminente supra pectus, sub axilla sublata, volebat quid esset in ea scriptum legere: sed non sinebat Theagenes, sine intermissione incumbens et Carissimam, dicens, prius exquiramus, nisi nunc etiam nos deus quispiam ludificabitur: hæc autem vel postea licebit cognoscere. Acquievit Cnemon atque ita, accepta tabula gladioque sublato, ad Charicleam festinabat: quæ manibus ac pedibus ad lumen reptans et accurrens ad Theagenem, ex illius collo pende-
 bat. Atque illa quidem, Redditus es mihi, Theagenes? hic autem, Vivis mihi, Chariclea? sæpius dicebant. Postremo in solum subito labuntur et mutuis amplexibus cohærebant, nullam vocem edentes sed tanquam conglutinati: parumque aberat, quin exanimarentur. Sæpius enim nimia lætitia in mærorem evasit et immōdica voluptas dolore genuit, a nobis ipsis accersitum. Ita fere et hi, præter spem servati, periclitabantur; donec tandem Cnemon, scaturiginem quamdam investigans, cum sensim confluentem aquam cavis manibus hausisset, faciem illorum conspersit et nares subinde attractans, ut ad sese redirent, effecit.

VII. Illi autem, cum alio statu sibi occurrissent, nunc

νους δ' αὐτοὺς καταλαβόντες, ὀρθωθέντες ἀθρόον, ἤρυσθαι τὸν Κνήμιον (καὶ πλέον ἢ Χαρίκλεια) θεωρῶν τῶνδε γεγεννημένον καὶ νέμειν συγγνώμην ἰκέτευον. Ὁ δ' ἐπιμειδιάσας καὶ πρὸς τὸ φαιρότερον αὐτοῦς ἀνίει, Ταῦτα μὲν, ἔφη, καὶ ἐπαινοὶν ἄξια κατ' ἐμὲ κριτὴν καὶ ἄλλον ὅστις ἔρωτι προσπαλαίσας ἤττηθη τὴν μάχην ἠδέως καὶ τᾶκείου σωφρόνως ἔγνωκεν ἀπαραίτητα πτώματα. Ἄλλ' ἐκεῖνα, ὦ Θεάγενης, οὐτ' ἐπαινεῖν εἶχον ὑπερηχυόμην ὁ ὄρωϊν, ὡς ἀληθῶς,

10 ὅτε τὴν ξένην καὶ προσήκουσαν οὐδαμόθεν γυναῖκα περιπεσῶν ἐθρήνεϊς ἀγεννῶς καὶ ταῦτα περιεῖναι καὶ ζῆν σοὶ τὴν φιλατὴν ἐμοῦ διατεινομένου. Καὶ ὁ Θεαγένης, Παῦε, φησὶν, ὦ Κνήμιον, διαβάλλων με πρὸς Χαρίκλειαν, ἣν ἐθρήνουεν ἐν ἀλλοτρίῳ σώματι

15 ταύτην εἶναι τὴν κειμένην ἡγρούμενος. Ἐπεὶ δ' ἀπάτην ἐκεῖνα θεῶν τις εὖ γε ποιῶν ἔδειξεν, ὦρα σοὶ σαυτὸν ὑπομῆσαι τῆς ἄγαν ἀνδρείας, ὅψ' ἤς ἐθρήνεϊς μὲν ἐμοῦ τὰμὰ πρότερος, τὴν δ' ἀπροσδόκητον τῆς κειμένης ἐπίγνωσιν, ὡς περὶ ἐπὶ σκηνῆς δαίμονας, ἀπεδιόρα-

20 σκες, ἔνοπλος καὶ ζιφῆρης γυναῖκα καὶ ταύτην νεκρὰν ὑποφύγων, ὁ γενναῖος καὶ Ἀττικὸς πεζομάχος.

Η'. Ἐγέλασαν πρὸς ταῦτα βραχὺ τι καὶ βεβιασμένον οὐδὲ τοῦτ' ἀδάκρυτον, ἀλλ' ὡς ἂν ἐν τοσαύτῃ συμφορᾷ πλέον τῷ θρήνῳ κεκερασμένον. Μικρὸν οὖν

25 ἢ Χαρίκλεια διαλιπούσα καὶ τὴν παρειὰν ὑπὸ τὸ οὖς ἐπικνώσα, Μαχαρίζω μὲν, ἔφη, τὴν ὀρηνηθεῖσαν ὑπὸ Θεαγένους ἢ καὶ φιληθεῖσαν, ὡς φησὶ Κνήμιον, ἥτις ποτὲ καὶ ἔστιν. Ἄλλ' εἰ μὴ τί με δακνομένην ἔρωτι ὑπονοεῖν μέλλετε, τίς ἄρ' ἦν ἢ εὐδαίμων ἐκεῖνη καὶ

30 δακρῶν ἀξιοθεῖσα Θεαγενείων καὶ τίνα τρόπον τὴν ἀγνωστον ὡς ἐμὲ φιλεῖν ἐξηπατήθη, ἐβουλόμην εἰ πῶς γινώσκεις μανθάνειν. Καὶ ὁς, Θαυμασῆεις μὲν, ἔφη. Θίσβην δ' οὖν εἶναι Κνήμιον ὅδε φησὶ τὴν Ἀθηναίαν ἐκεῖνην, τὴν ψάλτριαν, τὴν τῶν εἰς αὐτὸν

35 ἐπιβουλῶν καὶ Δημαινέτην ποιήτριαν. Τῆς δὲ Χαρικλείας ἐκπεπληγμένης καὶ Πῶς ἦν εἰκὸς, ὦ Κνήμιον, εἰπούσης, τὴν ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἐπ' ἐσχάτης γῆς Αἰγύπτου, καθάπερ ἐκ μηχανῆς ἀναπεμφθῆναι; πῶς δὲ καὶ ἐλάνθανεν ἡμᾶς δεῦρο κατιόντας; Ταῦτα μὲν

40 οὐκ ἔγω λέγειν, ἀπεκρίνατο πρὸς αὐτὴν ὁ Κνήμιον, ἀ δ' οὖν ἔγω γινώσκω ἐμὰ αὐτῆς τοιάδ' ἔστιν. Ἐπειδὴ γὰρ ἢ Δημαινέτη μετὰ τὴν ἀπάτην εἰς τὸν βόθρον αὐτὴν ἀπεκρήμυεν, ὁ δὲ πατὴρ ἐξήγγειλε τῷ δῆμῳ τὸ γεγεννημένον, παρὰ μὲν τὴν πρώτην, ἐτύχανε

45 συγγνώμης καὶ αὐτὸς μὲν ὅπως ἂν κάθοδον ἐμοί τε λάβοι παρὰ τοῦ δήμου καὶ κατὰ ζήτησιν ἐκπλεύσειε τὴν ἐμὴν διετίθετο, ἢ δὲ Θίσβη τὴν ἀσχολίαν τὴν ἐκείνου, σχολὴν αὐτῆς ἐποιεῖτο καὶ τοῖς συμποσίοις ἀδελῶς αὐτὴν τε καὶ τὴν τέχνην ἐξέμειθου. Καὶ ποτε

50 αὐλῶσαν, ἐπίτροχον αὐτὴ ψάλλουσα καὶ γλαφυρὸν τῇ κιθάρᾳ προσάδουσα, ἔλαθεν ἑταιρικὴν ζηλοτυπίαν σὺν πολλῇ καὶ αὐτῆς κινήσασα τῷ φθόνῳ καὶ πλέον, ὅτε τις αὐτὴν Νευκρατίτης ἔμπορος ὑπόχρυσος ὄνομα

autem jacere se deprehendissent, repente erecti, erubescerant propter Cnemonem, (ac Chariclea praecipue) qui horum spectator fuerat et ut veniam illis daret, orabant. Qui leniter arridens et ad hilaritatem illis animum relaxans: Haec, inquit, etiam laudem merentur, me iudice et quovis alio qui cum amore ante luctatus suaviter in pugna succubuit et ejus casus inevitabiles moderate cognovit. Verum illa, Theagenes, nequam laudare potui, quorum etiam me revera pudebat, cum viderem, te peregrinam et nullo vinculo necessitudinis conjunctam mulierem circumfusum lugere turpiter, praesertim me superesse et vivere carissimam asseverante. Theagenes autem, Ne, inquit, me, Cnemon, apud Charicleam traducas, quam ego in alieno corpore lugebam, hanc esse illam, quae jacebat, existimans. Verum quoniam errorem in illa re fuisse benevolentia quaedam numinis apertissime ostendit, tuum jam est, egregiam illam animi fortitudinem in memoriam revocare, qua ineam sortem prior deplorabas et cum inopinato jacentem agnovisses, perinde atque in scena daemones productos, refugiebas, armatus et gladio instructus mulierem atque eam mortuam pertimescens, strenuus et Atticus bellator.

VIII. Leviter ad haec arriserunt et quasi coacti, neque sine lacrimis; ut in tali calamitate, magis luctu occupati. Igitur cum paululum spatii internisisset Chariclea, genam sub aure scalpens, Beatam quidem, inquit, iudico, quam Theagenes luxit, aut etiam osculatus est, ut ait Cnemon, quaecumque tandem sit. Verumtamen, nisi me amore morderi suspicabimini, quoniam fuerit illa felix et lacrimis digna Theagenis et quo errore ignotam tanquam me osculatus sis, cuperem, si forte scias, ex te discere. Miraberis, inquit. Thisben enim Cnemon hic dicit esse, Atheniensem illam fidicinam, insidiarum erga se et Demaenetam architectam. Chariclea autem perterrefacta, et Quomodo consentaneum esset, Cnemon, dicente, ex media Graecia ad extremos Aegypti fines tanquam ex composito esse transmissam? aut qui fieri potuerit, ut nos huc descendentes lateret? De his non habeo, quod dicam, respondit ipse Cnemon. Ceterum quae de illa comperi, sunt ejusmodi. Postquam enim Demaeneta dolo circumventa in puteum se praecipitavit et pater retulit ad populum de eo quod factum fuerat, initio quidem veniam est consecutus et in eo ut illi reditum impetrare posset apud populum et ad inquisitionem mei navigaret erat occupatus. Thisbe autem ex illius occupatione vacationem sibi faciebat et conviviis secure tum se, tum artem suam, mercede elocabat. Cum autem aliquando gratia superasset Arsinoen, remissum quid fistula canentem, ipsa celeriter fides pulsans et concinne ac suaviter citharae accinens, non animadvertit, se sibi apud illam confasse meretriciam aemulationem, conjunctam cum invidia singulari: praecipue cum eam quidam mercator Naucratis, cognomine

Ναυσικλῆς ἐνηγκαλίζετο, τὴν Ἀρσινόην καὶ ταῦτα πρότερον γιγνωσκομένην αὐτῷ παραγκωνισάμενος, ἐπειδὴ κურτουμένην αὐτῇ τὴν παρειάν ἐν τοῖς αὐλήμασιν εἶδε καὶ πρὸς τὸ βίαιον τῶν φυσημάτων ἀπρεπέ-
5 στερον ἐπὶ τὰς ῥίνας ἀνισταμένην, τό τ' ὄμμα πιμπράμενον καὶ τῆς οἰκείας ἔδρας ἐξωθούμενον.

Θ'. Ὑφ' ὃν οἰδομένη τῷ χόλῳ καὶ ζήλῳ πυρακτουμένη, τοῖς οἰκείοις τῆς Δημαινέτης προσιοῦσα τὴν κατ' αὐτῆς ἐπιβουλήν ὑπὸ τῆς Θίσβης ἐξηγόρευσε· τὰ
10 μὲν αὐτῇ καθ' αὐτὴν ὑποτοπήσασα, τὰ δὲ καὶ τῆς Θίσβης αὐτῇ παρὰ τὴν ἑταιρίαν ἐξειπούσης. Συστά-
τες οὖν ἐπὶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν οἱ κατὰ γένος τῇ Δημαινέτῃ προσήκοντες καὶ τοὺς δεινοτάτους τῶν ῥη-
τόρων πρὸς τὴν κατηγορίαν ἐπὶ πολλοῖς χρήμασιν
15 ἀναθιβάσάμενοι ἄκριτον καὶ ἀνέλεγκτον ἀνηρῆσθαι τὴν Δημαινέτην ἐβόων καὶ τὴν μοιχείαν προκάλυμμα τοῦ φρόνου συγκεῖσθαι διεξήσαν καὶ ἐπιδεικνύναι τὸν μοιχὸν ἢ ζῶντα, ἢ τεθνηκότα ἤξιον ἢ καὶ τοῦνομα φράζειν μόνον ἐκέλευον· καὶ τέλος τὴν Θίσβην εἰς βασι-
20 νους ἐξήτουν. Ὡς δ' ὑποσχόμενος ὁ πατὴρ οὐκ εἶχε παραδιδόναι, προδιδόμενης ταῦτ' ἐκείνης, ἔτι τῆς δίκης συνισταμένης καὶ (οὕτω συγκείμενον αὐτῇ πρὸς τὸν ἔμπορον) δρασμῷ χρησαμένης, ὁ δῆμος ἀγανακτήσας φονέα μὲν οὐκ ἔκρινεν, ἄπανθ' ὡς ἔσχεν ὑποθέμενον,
25 ὡς δὲ συναίτιον τῆς τ' εἰς Δημαινέτην ἐπιβουλῆς καὶ τῆς ἐμῆς ἀδίκου φυγῆς τοῦ τ' ἄσπεος ἐδίωξε καὶ δημεύσει τῶν ὄντων ἐζημίωσε, τοιαύτης τῶν δευτέρων γάμων τῆς πείρας ἀπονάμενον. Οὕτω μὲν ἡ κακίστη Θίσβη καὶ δίκας ὑπ' ὄψεσι νυνὶ ταῖς ἐμαῖς ὑποσχούσα
30 τῶν Ἀθηνῶν ἐξέπλευσε. Καὶ ταῦτα μόνον ἔγω γιγνώσκεις, Ἀντικλέους τινὸς κατὰ τὴν Αἴγινα ἐξαγγελ-
λαντος, ᾧ καὶ δεύτερον εἰς τὴν Αἴγυπτον συνέπλευσα, εἴ περ κατὰ τὴν Ναυκρατίαν εὑροίμι τὴν Θίσβην καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπαναγαγὼν λύσοιμι μὲν τὰς κατὰ τοῦ
35 πατρὸς ὑπονοίας τε καὶ αἰτίας, ἀπαιτήσοιμι δὲ τῶν εἰς πάντας ἡμᾶς ἐπιβουλῶν τὰς δίκας. Ἐνθάδε νυνὶ καὶ σὺν ὑμῖν ἐξετάζομαι. Τὴν δ' αἰτίαν καὶ ὅπως καὶ ὅσα τοὺς μεταξὺ χρόνους ὑποστάς, εἰσαυθῖς ἀκούσεσθε. Τὸ δ' ὅπως ἡ Θίσβη κατὰ τὸ ἄντρον καὶ πρὸς τίνων ἀνή-
40 ρηται, θεοῦ τινος ἀνίσως δεήσει φράζοντος.

Ι'. Ἄλλ', εἰ δοκεῖ, τὴν δέλτον ἦν πρὸς τοῖς στέρο-
νοις αὐτῆς εὐρήκαμεν ἐπισκοπῶμεν· εἰκόσ τι πλέον ἐντεῦθεν ἡμᾶς ἐκμαθεῖν. Ἐδοκεῖ ταῦτα. Καὶ διανοί-
ζας ἐπήρχετο· καὶ ἦν τὰ ἐγγεγραμμένα τοιάδε·
45 ΚΝΗΜΩΝΙ ΤΩΙ ΔΕΣΠΟΤΗΙ, ἡ πολιμία καὶ ἐπαμύνασα Θίσβη. Πρῶτα μὲν εὐαγγελίζομαι σοὶ τὴν Δημαινέτης τελευτήν, δι' ἐμοῦ μὲν ὑπὲρ σοῦ γενομένην, τὸ δ' ὅπως, εἴ με προσδέξαιο, παροῦσα διηγῆσομαι. Ἐπειτα φράξω, κατὰ τήνδε με νυνὶ εἶναι
50 τὴν νῆσον δεκάτην ἥδη ταύτην ἡμέραν, πρὸς τίνος τῶν τῆδε ληστῶν ἀλοῦσαν, ὅς καὶ ὑπασπιστής εἶναι τοῦ ληστάρχου θρύπτεται, καμὲ κατακλείσας ἔχει, μηδ' ὅσον προκύψαι τῶν θυρῶν ἐπιτρέπον, ὡς μὲν αὐτὸς φησι διὰ φιλίαν τὴν περὶ ἐμῆς, ταύτην ἐπιθείς τὴν τι-

Nausicles, amplecteretur; Arsinoë, cum qua primum consueverat, contempta, ea de causa, quod illi intumescere genas inter canendum videbat et vehementer inflando præter decorum ad nares exurgere, oculis incensis ac sua sede excedentibus.

IX. Quamobrem tumens ira et ardens æmulatione Arsinoë, cognatos Demænetæ accedens, insidias illi a Thisbe factas exposuit; quædam ipsa per se suspicata, quædam ita, quemadmodum illi Thisbe, amica dum esset, dixerat, recensens. Cum igitur conspirassent ut perderent patrem meum necessarii Demænetæ et eloquentissimos quosque oratores, ad accusandum, magna pecunia conductos produxissent, injudicatam et non convictam periisse Demænetam clamabant et adulterium ad prætextum cædis compositum fuisse narrabant et ut exhiberet adulterum seu vivum seu mortuum, postulabant: denique nomen saltem proferre jubebant: ad extremum, Thisben in quæstionem postulabant. Cum autem, quod pollicitus fuerat pater, non posset illam in quæstionem ferre: prospexerat enim illa, cum primum judicium cogeretur et (sic enim illi erat cum mercatore constitutum) fuga sibi consuluerat: populus inique ferens, interfectorem eum quidem non judicavit, qui omnia, ut gesta fuerant, exposuerat; verumtamen ut adjutorem insidiarum contra Demænetam et exsillii mihi injuste indicti ex urbe pepulit et proscriptioe honorum multavit, ejusemodi fructum ex secundis nuptiis quæsitis consecutum. At sceleratissima Thisbe, quæ quidem nunc in conspectu meo dedit pœnas, ea ratione navigavit Athenis. Atque hæc tantum scire potui, quæ mihi Anticles quidam in Ægina narraverat: cum quo cum iterum in Ægyptum navigassem, ut, si forte Naucratiæ Thisben reperissem, reducens Athenas liberarem patrem suspicionibus et criminibus, sumerem vero de illa insidiarum nobis omnibus factarum pœnas; nunc hic, et una vobiscum versor. Porro quid fuerit in causa et modum et casus, quos hoc intervallo passus sum deinceps audietis. At quomodo Thisbe in hoc antro et a quibus sit interfecta, deo quopiam fortasse qui nobis exponat opus erit.

X. Ceterum, si videtur, tabellam quam in pectore ipsius invenimus, conspiciamus. Consentaneum est, fore, ut inde aliquid præterea addiscamus. Placuit sententia; et aperiens, incipiebat hæc in ea perscripta legere: *Cnemoni hero*, hostis et vindex Thisbe. Initio nuntio tibi lætum nuntium, Demænetæ mortem, quæ illi a me tua causa comparata est. Rationem autem, qua id fecerim, si me receperis, coram exponam. Porro scito, me in hac insula esse decimum jam diem, a quodam prædam ex eorum numero, qui hic sunt, captam: qui se etiam armigerum esse præfecti gloriatur et me concludam detinet, ne prospiciendi quidem vel extra fores facultatem concedens, hac pœna mihi, ut ipse dicit, propter amorem, quo me prosequitur, at quemadmodum ego conjectura assequi possum, propter

μυρίαν, ὡς δ' ἔχω συμβαλεῖν, ἀφαιρεθῆναι με πρὸς
 τινος δεδιώς. Ἄλλ' ἐγὼ σε θεῶν τινος ἐνδόντος καὶ
 εἶδον, ὧ δέσποτα, παριόντα καὶ ἐγνώρισα καὶ τήνδε
 σοι τὴν δέλτον διὰ τῆς συνοίκου πρεσβυτέδος λάβρα
 6 διεπεμψάμην, τῷ καλῷ Ἑλληνι καὶ φίλῳ τοῦ ἄρχοντος
 ἐγγειρίζειν φράσσασα. Ἐξελοῦ δὴ με χειρῶν ληστρι-
 κῶν καὶ ὑπόδεξαι τὴν σαυτοῦ θεραπευίδαν. Καὶ, εἰ
 μὲν βούλει, σῶζε, μαθῶν ὡς ἂ μὲν ἀδικεῖν ἔδοξα βια-
 σθεῖσα, ἂ δὲ τιτιμώρημαι τὴν σοὶ πολεμίαν ἐκούσα
 10 διαπραξάμην. Εἰ δ' ἔχει σέ τις ἀμετάβλητος ὀργή,
 κέχρησο ταύτη κατ' ἐμοῦ πρὸς δ' βούλει· μόνον ὑπὸ σοὶ
 γεινοίμην, καὶ εἰ θευνάιναι θέοι. Βέλτιον γὰρ ὑπὸ
 χειρῶν ἀνηρῆσθαι τῶν σῶν καὶ κηδεῖας μεταλαβεῖν
 Ἑλληνικῆς ἢ θανάτου βαρυτέραν ζωὴν καὶ φίλτρον
 15 βαρβαρικὸν ἐχθρας ἀνιαρώτερον τὴν Ἀττικὴν ἀνέ-
 χεσθαι.

ΙΑ'. Τοιαῦτα μὲν ἡ Θίσβη καὶ ἡ δέλτος ἔφραζεν,
 δ δὲ Κνήμων, Ὡ Θίσβη, ἔφη, σὺ μὲν καλῶς ποιοῦσα
 τέθνηκας καὶ γέγονας ἡμῖν αὐτάγγελος τῶν σαυτῆς
 20 συμφορῶν ἐξ αὐτῶν ἐγγειρίσασα τῶν σῶν σφαγῶν
 τὴν διήγησιν. Οὕτως ἄρα τιμωρὸς Ἐριννὺς γῆν ἐπὶ
 πᾶσαν, ὡς εἰκεν, ἐλαύνουσα σε, οὐ πρότερον ἔστησε
 τὴν ἐνδίκον μάστιγα, πρὶν καὶ ἐν Αἰγύπτῳ με τυχερά-
 νοντα τὸν ἡδίκημένον, θεατὴν ἐπιστῆσαι τῆς κατὰ σοῦ
 25 ποινῆς. Ἄλλὰ τί ἦν ἄρα, δ καὶ πάλαι σε κατ' ἐμοῦ
 τεχναζομένην καὶ σοφιστεύουσαν διὰ τοῦ γράμματος,
 ἡ δίκη προαφείλετο τῶν ἐγγειρημάτων; ὡς ἀγῶ σε
 καὶ κειμένην ἔχω δι' ὑποψίας καὶ σφόδρα δέδοικα μὴ
 καὶ πλάσμα ἐστὶν ἡ Δημαινέτης τελευτὴ καμὲ μὲν
 30 ἠπάτησαν οἱ ἐξαγγέιλαντες, σὺ δὲ καὶ διαπόντιος
 ἦκεις, ἑτέραν καὶ ἡμῶν σκηνὴν Ἀττικὴν καὶ ἐν Αἰ-
 γύπτῳ τραγωδήσουσα. Οὐ παύση, ἔφη δ' Θεαγένης, ἄγαν
 ἀνδριζόμενος, εἰδωλά τε καὶ σιχίας εὐλαβούμενος; οὐ
 γὰρ δὴ καμὲ τε καὶ τὴν ἐμὴν ὄψιν εἴποις ἂν ὡς ἐγοή-
 35 τευσεν, οὐδὲν κοινωνοῦντα τοῦ δράματος. Ἄλλ' ἡ
 μὲν κεῖται σῶμα νεκρὸν ὡς ἀληθῶς καὶ τούτου γ' ἔνεκα
 θάρσει παντοίως, ὦ Κνήμων, τίς δ' ἄρα ποτ' ἐστὶν
 δ σὸς εὐεργέτης, δ ταύτην ἀνηρχῶς; καὶ πῶς δεῦρο
 καθευμένην, καὶ πότε, σφόδρα διαπορῶν ἐκπέπληγμα.
 40 Τὰ μὲν ἄλλ' οὐκ ἔχω λέγειν, ἔφη δ' Κνήμων, δ δ' ἀνη-
 ρχῶς ὡς ἐπίπαν ἐστὶ Θυάμις, εἰ δὲ τῷ ξίφει τεκμαί-
 ρεσθαι ὁ παρὰ τὴν σφαγὴν εὐρύχαμεν, ἐκείνου γὰρ
 εἶναι γνωρίζω καὶ τὸ ἐπίσημον τοῦτι τῆς λαβῆς ἐλέφας
 εἰς αὐτὸν ἐκτετόρευται. Ἄρ' οὖν εἴποις ἂν, φησὶν δ'
 45 Θεαγένης καὶ ὅποις καὶ πότε καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἔδρα
 τὸν φόνον; Καὶ πῶς αὐτ' ἂν εἰδείην; ἀπεκρίνατο. Οὐ
 γὰρ δὴ μαντικόν με τόδε τὸ σπῆλαιον ἀνέδειξε, καθά-
 περ τὸ ἄδρυτον τὸ Πυθοῖ καὶ ἐν Τρωφονίου λόγος θεο-
 φωνεῖν τοὺς ὑπελθόντας. Ἀνώμωξαν ἀήροον δ' Θεα-
 50 γένης καὶ ἡ Χαρίκλεια, καὶ ὧ Πυθοῖ καὶ Δελφοῖ ἠρη-
 νοῦντες ἐβόων· δ δὲ Κνήμων ἐκπέπληχτο καὶ δ τι
 πεπόνθοιεν πρὸς τοῦνομα τῆς Πυθοῦς οὐκ εἶχε συμβαλεῖν.

ΙΒ'. Καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις ἦσαν, δ δὲ Θέρμουθις δ
 τοῦ Θυάμιδος ὑπασπιστής, ἐπειδὴ κατὰ τὴν μάχην

metum, ne a quorpiam auferar, imposita. Verumtamen
 ego te, deo quodam offerente, prætereuntem, here, et
 conspexi et agnovi: atque hanc tibi tabellam clam per
 contubernalem anum transmissi, formoso Græco et amico
 principis tradere imperans. Eripe me, quæso, ex manibus
 prædonis, et suscipe ancillam tuam: et, si tua voluntas
 feret serva, hoc cognito, quod ea, quibus in te delinquere
 sum visa, necessitate coacta, quibus autem inimicam tuam
 ulta sum, ea sponte fecerim. Quod si tam vehemens ira
 tua est, ut mutari non possit, utere hac contra me, ut lu-
 bet, dummodo in tua sim potestate, etiamsi mori oporteat.
 Longe enim melius esse existimo, manibus interim tuis et
 funeris officium Græco ritu consequi, quam morte gravio-
 rem vitam et amorem barbaricum, inimicitia acerbiorem
 me Atticam mulierem sustinere.

XI. Talia quidem Thisbe et tabella loquebatur. Cne-
 mon autem, Factum bene, o Thisbe, inquit, quod inter-
 fecta sis et ipsamœti finarum calamitatum nuntia, ex tua
 ipsius cæde narrationem nobis in manus tradens. Sic
 omnino ultrix Eriunys, ut res ipsa testatur, toto orbe ter-
 rarum te agens, non prius justum flagrum colubuit, quam
 me, tametsi in Ægypto ætatem agentem, injuria affectum,
 spectatorem tui supplicii constituisset. Sed quidnam erat
 sceleris, quod tibi jam pridem struenti contra me, et ma-
 chinanti per literas, fortuna e manibus eripuit? Quam te
 etiam nunc suspectam habeo et magnopere metuo, ne
 commentum sit etiam Demænetæ mors et cum mihi verba
 dederint ii, qui id ipsum nuntiarunt, tum in mari venias,
 alterum spectaculum tragicum ex Attica etiam in Ægypto
 de nobis exhibitura. An non tandem desines, inquit Thea-
 genes, nimium esse fortis, simulacra et umbras reformidans?
 Neque enim dixeris, quod et mihi adspectuque meo, ali-
 quibus præstigijs imposuerit, cum e'o nulla ex parte hujus
 fabulæ sim particeps. Sed hæc quidem jacet revera exa-
 nime corpus et hac de causa nihil est, quod labores, Cne-
 mon. Ceterum quisnam sit auctor hujus erga te benefi-
 cii, qui illam interfecit et quomodo huc demissam et
 quando, egomet vehementer ambigens obstupui. Alia non
 possum tibi dicere, inquit Cnemon. At interfecto ejus
 omnino est Thyamis, si quidem conjectura facienda est ex
 gladio, quem juxta cædem invenimus. Illius enim esse
 agnosco et insigne hoc ansæ: aquila enim ebore caelata est.
 Dicās igitur, inquit Theagenes, quomodo cædem hanc et
 quando et qua de causa patrarit. Quo pacto autem hoc
 scire possim? respondit Cnemon: neque enim me fatidicum
 hoc antrum effecit, quemadmodum adytum Delphicum et
 sicuti iis qui Trophonii specum subierunt usu venire ferunt,
 ut divino furore afflati vaticinentur. Collacrarunt subito
 Theagenes et Chariclea atque o Pythio et Delphi! plorantes
 clamabant. Cnemon autem percussus est, nec potuit con-
 jicere, quidnam illis a nomine Pythonis accidisset.

XII. Atque hi quidem hisce erant occupati. Porro Ther-
 muthis, scutifer Thyamidis, postquam e prælio saucius

τρωθείς ἀπενήξατο πρὸς τὴν γῆν, νυκτὸς ἐπιγενομένης, πορθημῶ φερομένῳ κατὰ τὸ ἔλος ἐκ τῶν ναυαγίων ἐπιτυχὸν, αὐτὸν τ' ἐνθέμενος, ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ παρὰ τὴν Θίσβην ἐσπευδε· ταύτην ὀλίγων πρόσθεν ἡμερῶν ἀγομένην ὑπὸ τοῦ ἐμποροῦ τοῦ Ναυσικλέους, κατὰ τινὰ στενὴν τῆς ὑπερείας ὁδὸν λοχῆσας ὁ Θέρμουθις ἀφῆρητο· παρὰ δὲ τὸν τοῦ πολέμου θόρυβον καὶ τὴν τῶν ἐναντίων ἔφοδον, δὲ αὐτὸν οἶσοντα τὸ ἱερεῖον ἀπέστειλεν ὁ Θύαμις, ἕξω βελῶν ποιούμενος καὶ περισώ-

10 ζειν αὐτῷ βουλούμενος, ἔλαθεν εἰς τὸ σπήλαιον καθεῖς καὶ παρὰ τὸν τάραχον καὶ τὴν σπουδὴν αὐτοῦ που περὶ τὸ στόμιον καταλιπών. Ἐνθ' ὡς ἐνεβλήθη κατὰ τὴν πρώτην ἐγκαταμείνασαν δέει τε τῶν παρόντων φόβων καὶ ἀγνοία τῶν πρὸς τὰ βάρη φερουσῶν ἀτραπῶν, ἐν-

15 τυχὼν ὁ Θύαμις, ὡς Χαρίκλειαν ἀνῆρει τὴν Θίσβην. Παρὰ δὲ ταύτην, ὡς διαδράσας τὸν ἐκ τοῦ πολέμου κίνδυνον, ὁ Θέρμουθις ἐπειγόμενος, ἐπειδὴ τῇ νήσῳ προσέσχευεν, ὡς εἶχε τάχους, ἐπὶ τὰς σκηναὶς ἀνέτρεχε. Καὶ αἱ μὲν ἦσαν οὐδὲν ἔτι πλὴν ὅτι τέφρα, τὸ δὲ

20 στόμιον ἀπὸ τοῦ λίθου χαλπεῶς ἀνευρῶν, καλάμους, εἴ πῃ τινες ἔτι σμυχόμενοι περιλειφθῆσαν, ἀψάμενος κατέθεεν, ὡς εἶχε σπουδῆς· ὄνομαστί τε Θίσβην ἐκάλει, μέχρι τοῦ ὀνόματος ἑλληνίζων. Ὡς δ' εἶδε κειμένην, ἐπὶ πολλὴ μὲν ἀχανὴς εἰστήκει, τέλος δὲ θροῦν τινα καὶ βόμβον αἰσθόμενος ἐκ τῶν κολίων τοῦ σπη-

25 λαιοῦ φερόμενον, διελέγοντο γὰρ ἔτι πρὸς αὐτοὺς Θεαγένης τε καὶ Κνήμων, τούτους ἐκείνους εἶναι τοὺς σφαγέας τῆς Θίσβης εἰκάς καὶ ἀμυχανῶς εἶχε δ' τι καὶ δράσειεν, ὑπὸ μὲν θυμοῦ ληστρικοῦ καὶ βαρβαρικήσ ὀργῆς, πλέον τότε δι' ἐρωτικὴν ἀποτυχίαν ἐπιτεινομένης, ὁμοσε χωρεῖν αὐτόθι τοῖς νομιζομένοις αἰτίοις ἐπειγόμενος, ἀπορία δ' ὀπλων καὶ ξίφους ἄκων πρὸς ἐγκράτειαν καταστελλόμενος.

35 ἸΓ'. Ἐδόκει δὲ αὐτῷ βέλτιστον εἶναι, μὴ ὡς πολέμιον ἐντυχάνειν τὴν πρώτην· εἰ δ' εὐπορήσειεν ἀμυντηρίου, μετιέναι τοὺς πολεμίους. Καὶ οὕτω κρίνας, ἐφίσταται τοῖς ἀμφὶ τὸν Θεαγένην ἄγριόν τε καὶ τραχὺ περισκοπῶν καὶ τὸ κρυπτόμενον βούλημα τῆς ψυχῆς τῷ βλέμματι καταμηνύων. Οἱ δὲ, ὡς εἶδον ἄνδρα

40 γυμνὸν, ἀπροσδόχτον, τραυματίαν, φονῶντα τὴν ὄψιν, ἢ μὲν Χαρίκλεια [καί] πρὸς τὰ κοιλότερα τοῦ σπηλαίου κατέδυτο, τάχα μὲν τὴν εὐλαβηθεῖσα πλέον δ' ἄρα καταισχυθεῖσα τὴν γυμνήν καὶ οὐκ εὐσχήμονα τοῦ φανέντος ὄψιν. Ὁ δὲ Κνήμων ἡρέμα καὶ ὑπεδίδρασκε,

45 γνωρίζων μὲν τὸν Θέρμουθιν, ὄρῳν δὲ παρ' ἐλπίδα καὶ τὴν τῶν ἀτοπωτέρων αὐτὸν ἐγχειρήσειεν προσδοκῶν. Ἀλλὰ τὸν Θεαγένην οὐ κατέπληττεν ἢ θεὰ μᾶλλον ἢ παρούσυνε καὶ τό τε ξίφος ἐπανετείνετο ὡς πατάξων εἴ τι παράλογον ἐγχειροίη καί, Στῆθι, ἔλεγεν, οὗτος ἢ

50 βέβληση. Βέβλησαι δ' οὐδέπω διότι σε κατὰ μικρὸν ἐγνώρισα καὶ τῶς ἀμφίβολος ἤκεις τὴν γνώμην. Ἐδεῖτο ὑποπεσὼν ὁ Θέρμουθις, ἰκέτης ἐκ τοῦ καιροῦ μᾶλλον ἢ τοῦ τρόπου γιγνώμενος καὶ τὸν Κνήμωνα πρὸς ἐπικουρίαν ἐπεκαλεῖτο καὶ σώζεσθαι δίκαιος εἶναι

in terram enavit, cum nox supervenisset, navigium quoddam, quod ex naufragio juxta paludem ferebatur, nactus et conscendens ad insulam ac Thisben festinabat. Hanc paucis ante diebus, cum diceretur a Nausicle mercatore, in angusta quadam via ad latus montis, ex insidiis Thermuthis interceperat. Ut autem tumultus belli perstrepuisset et hostes adventabant, quando illum ad afferendam victimam Thyamis mittebat, extra teli jactum collocans et servare sibi incolumem cupiens, clam eam in antrum miserat atque adeo prae perturbatione et festinatione circa ipsum os reliquerat. Quo in loco, ut injecta erat initio, metu praesentium periculorum et inscitia semitarum in profunditatem fundi ferentium, manentem Thisben Thyamis offendens, tanquam Charicleam, interfecerat. Ad hanc igitur, ut qui effugerat periculum belli, properans Thermuthis, postquam ad insulam applicuit, contento cursu ad tabernacula perrexit. At haec quidem, praeter cinerem, nihil erant amplius. Ostio vero ex lapide vix tandem invento et arundine, sicubi adhuc reliquiae manserant, accensa, decurrit summo studio, nominatim Thisben appellans, tantumque nomine Graecissans: verum ut vidit jacentem, diu stupens, immotus stetit. Ad extremum, cum murmur et sonos quosdam sensisset ex concavis antri partibus efferri, (colloquebantur enim adhuc Theagenes et Cnemon) illos ipsos esse interfectores Thisbes suspicabatur:angebaturque animo, cogitans, quid sibi faciendum esset; cum ferocia quidem latronibus insita et ira barbarica, magis tum etiam propter amoris frustrationem intensa, ad impetum ibidem in eos, quos putabat esse auctores, faciendum impelleretur; rursus autem inopia armorum et gladii vel invitus ad moderationem revocaretur.

XIII. Visum est itaque illi consultissimum esse, initio non hostiliter aggredi: si vero suppeditarent arma, deinde ut hostes invadere. Atque hoc apud animum constituto, venit ad Theagenem torvis trucibusque oculis circumspiciens et occultam animi sententiam vultu declarans. Illi autem ut viderunt virum nudum, ex improvise supervenientem, saucium, cruenta facie, Chariclea quidem ad interiores partes antri descendit, tum cavens, tum vero verita nudi et deformis viri, qui apparuerat, conspectum; Cnemon autem quiescebat et pedem referebat, cum agnosceret quidem Thermuthim, sed tamen praeter spem conspiceret et aliquid novi aggressurum esse arbitraretur. Verum Theagenem non magis terrebat spectaculum quam irritabat et gladium intentabat, tanquam percussurus, si quid temerarium aggrederetur et Siste gradum, dicebat, aut vulnus accipies: quod autem nondum accepisti, in causa est, quod te paullulum agnoscam et qua mente venias ambiguum sit. Deprecabatur accidens Thermuthis, supplex temporis magis ratione quam morum factus: et Cnemonem in auxilium vocabat, meritumque se esse, ut ab illo ser-

πρὸς αὐτοῦ ἔλεγεν, ἀδικῶν τ' οὐδὲν καὶ τῶν φίλων εἰς τὴν παρελθούσαν ἡμέραν γεγενῆσθαι καὶ παρὰ φίλους ἦκειν διατεινόμενος.

1 Δ'. Ἐπεκλήτο πρὸς ταῦθ' ὁ Κνήμων καὶ προσελ-
 5 θὼν, ἀνέστησέ τε τῶν γονάτων ἔρχόμενον τοῦ Θεαγένους καὶ ποῦ Θυάμις ἐπυθάνετο συνεχῶς. Ὁ δὲ πάντ' ἔλεγεν· ὡς συνέρρηξε τοῖς πολεμίοις, ὡς ἐμβαλὼν εἰς μέσους ἐμάχετο, οὐτ' ἐκείνων οὐθ' αὐτοῦ φειδόμενος, ὡς ἀνήρει μὲν αἶε τὸν ὑπὸ χεῖρας γιγνόμενον, ἐδορυφο-
 10 ρεῖτο δ' αὐτὸς ἀπὸ κηρύγματος, πάντα τινὰ Θυάμιδος φείδεσθαι παρεγγυῶντος· καὶ τέλος ὡς ἐκείνος μὲν ὅ τι καὶ γέγονεν, οὐκ ἔχει λέγειν· αὐτὸς δὲ τραυματίας ἀπενήχαστο πρὸς τὴν γῆν καὶ τὸ παρὸν κατὰ ζήτησιν ἤκε τῆς Θίσσης ἐπὶ τὸ σπήλαιον. Οἱ δὲ, τί διαφέρουσαν
 15 αὐτῷ καὶ πόθεν γενομένην ἐπιζητοῖ τὴν Θίσσιν ἠρώτων. Ἐλεγε καὶ ταῦθ' ὁ Θέρμουσις καὶ διηγεῖτο ὡς ἐμπόρων ἀφελόιτο, ὡς ἠράσθη μανικῶς καὶ τὸν μὲν ἄλλον ἔκρυπτεν ἔχων χρόνον, παρὰ δὲ τὴν ἐφοδὸν τῶν πολεμίων καθόηκεν εἰς τὸ σπήλαιον καὶ νῦν εὐρίσκει πρὸς
 20 τινῶν ἀνηρημένην, οὐς οὐκ ἔχει μὲν γινώσκειν, μαθεῖν δ' ἂν ἠέλωις, ὑπὲρ τοῦ γῶναι καὶ τὴν αἰτίαν. Καὶ ὁ Κνήμων ἄγαν ἐσπουδασμένος, Θυάμις ἐστὶν ὁ σφαγεύς, ἔλεγεν, ἀπολύσασθαι τῆς ὑποψίας αὐτὸν ἐπειγόμενος καὶ μαρτύριον ἐπεδείκνυ τὸ ξίφος ὁ παρὰ τὴν
 25 σφαγὴν εὐρήχεσαν. Ὡς δ' εἶδεν ὁ Θέρμουσις ἔτι τοῦ αἵματος ἀποστάζον καὶ τὸν πρὸ ὀλίγου φόνον θερμὸν ἔτι τὸν σίδηρον ἀποπτύοντα, ἐγνώρισέ τ' εἶναι Θυάμιδος, βαθύ τι καὶ βύθιον στενάξας καὶ τὸ γεγονός δπως ἔῤην ἀμηχανῶν, ἀχλύτι καὶ σιγῇ κάτοχος, ἐπὶ τὸ στό-
 30 μιον ἀνεδύετο τοῦ σπηλαίου καὶ παρὰ τὸ σῶμα τῆς κειμένης ἦκων, ἐπιθείς τε τοῖς στέροισι τὴν κεφαλὴν, Ὡς Θίσση, ἔλεγε, καὶ τοῦτο πολλάκις καὶ πλέον οὐδέν· ἕως τούνομα κατὰ μέτρος ἀποτέμνων καὶ κατὰ μικρὸν ἐκλείπων, ἔλαθεν εἰς ὑπνόν ἐμπεσών.

35 ΙΕ'. Τῷ δὲ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρικλείᾳ συναμά τῷ Κνήμωνι πάντων ἔννοια τῶν καθ' ἑαυτοὺς ἀθρόον ἐπεισῆι καὶ σκοπεῖν μὲν τι βουλομένοις ἐώχεσαν, τῶν δὲ παρελθόντων ἀλγεινῶν τὸ πλῆθος καὶ τῶν παρούσων συμφορῶν τὸ ἄπορον καὶ τῶν προσδοκωμένων τὸ ἀδη-
 40 λον, ἐξόφου τῆς ψυχῆς τὸ λογιζόμενον. Εἰς ἀλλήλους δὲ ἐπὶ πλεῖστον ἐώρων καὶ ἕκαστος τὸν ἕτερον εἰπεῖν τι προσδοκῶν, εἴτ' ἀποτυγχάνων εἰς γῆν τὸ βλέμμα ἐπέστρεψε καὶ ἀνανεύσας αὐθὺς ἀνέπνευσε, στεναγμῷ τὸ πάθος ἐπικουρίσας. Καὶ τέλος, κλίνει μὲν αὐτὸν
 45 εἰς τὴν γῆν ὁ Κνήμων, δκλάζει δ' ἐπὶ πέτραν ὁ Θεαγένης, βρίπτει δ' ἐπὶ τοῦτον αὐτὴν ἡ Χαρικλεία καὶ τὸν ὑπνόν ἐπιπολὺ μὲν ἐπιπερόμενον διωθούντο, βουλήν τινα στήσασθαι τῶν παρόντων ἐπιθυμοῦντες, λειποθυμία δὲ καὶ πόνοις ἐνδόντες, φύσει νόμι καὶ ἄνοτες
 50 ἐπέιθοντο καὶ πρὸς ἡδὺ κῶμα διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς λύπης ὠλισθησαν. Οὕτως ἄρα ποτὲ σώματος πάθει καὶ τὸ νοερὸν τῆς ψυχῆς συνομολογεῖν ἠνέσχετο.

ΙΓ'. Ἐπεὶ δὲ μικρὸν ἐπόασαντο ὑπνου καὶ τοσοῦτον ὄσον τὰ ἄκρα τῶν βλεφάρων ἐπιλεῖσθαι, τῇ Χαρικλείᾳ

varetur, dicebat, nulla in re nunquam se illum injuria affecisse et socium pridie fuisse et ad amicos venire asseverans.

XIV. Permotus est his Cnemon et accedens crexit amplexum genua Theagenis et ubi esset Thyamis continuo quarebat. Ille autem omnia dicebat, quomodo conflixerat cum hostibus, quomodo in mediam aciem sese immittens dimicabat, nec illorum nec suæ saluti parcens, quomodo quemque obvium trucidabat, ipsum vero tuebatur edictum, quo unicuique mandabatur, Thyamid! parceret: denique quod, quid ad extremum illi acciderit, non posset dicere et ipse saucius in terram enasset, in præsentia vero ad inquisitionem Thisbes in antrum veniret. Illi autem, quid ipsius interesset, Thisben inquirere et unde ipsam adeptus esset percunctabantur. Dicebat et hæc Thermutiis, enarrans, quomodo mercatoribus abstulisset, quomodo illam deperiisset, quomodo alio quidem tempore clam apud sese asservasset, sub adventum autem hostium in antrum demississet, nunc autem inveniat a quibusdam interentam, quos qui sint scire non possit, verumtamen libenter resciscat, causæ et occasionis eædis cognoscendæ gratia. Cnemon itaque singulari studio cupiens sese quamprimum suspicione liberare, Thyamis est interfector, dicebat et in testimonium adducebat gladium quem juxta cædem invenerant. Cum ut vidit Thermutiis adhuc cruore manantem, calido adhuc ferro recentem cædem exsudante et cognovit esse Thyamidis, vehementius atque imo a pectore ingemisens et quomodo confectum esset negotium ignorans, caligine ac silentio oppressus redibat ad os antri et ad corpus jacentis veniens, ac pectori capite imposito, o Thisbe sæpe, neque præterea quidquam dicebat, usque dum nomen paullatim mutilans et paulo post ipse deficiens, somno clam oppressus est.

XV. Theagenem autem et Charicleam una cum Cnemone subibat de statu rerum suarum cogitavit et videbantur quidem quasi consultare velle, sed tum ærumnarum quæ præterierant multitudo, tum præsentium calamitatum moles et imminentium incertitudo, obscurabat partem animæ ratiocinatricem: se ipsos vero sapissime intuebantur et quilibet alterum quidpiam in rem præsentem dicturum esse expectans, deinde spe lapsus, in terram vultum demittebat, ac rursus attollens suspirabat, gemitu dolore levato. Postremo reclinat sese in terram Cnemone, collabitur in saxum Theagenes, rejicit sese in eum Chariclea et somnum quidem urgentem diu repellabant, consilium aliquod capere de præsentibus rebus cupientes; verum angoribus et labore fracti, legi nature vel inviti parebant et in dulcem somnum ut ex ingenti mæstitia lapsi sunt. Sic equidem cum affectione corporis et animæ pars intelligens consentire sustinebat. X

XVI. Postea vero quam paullulum somnum produxerant, ita ut palpebræ tantum nonnihil levarentur, Chari-

τῆδε ζυγκειμένη ὄναρ ἐφύοιτησεν. Ἄνηρ τὴν κόμην
 αὐχμηρὸς καὶ ὑποκαθειμένος, τὸ βλέμμα καὶ τὴν χεῖρα
 ἐναίμιος, ἐμβάλων τὸ ξίφος, τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆ τὸν
 δεξιὸν ἐξήρητο· ἡ δ' ἀνέκραγε τ' αὐτίκα καὶ οἱ τὸν ὀφ-
 5 θαλμὸν ἀνηρπάσθαι λέγουσα τὸν Θεαγένην ἐκάλει.
 Καὶ δ μὲν παρῆν αὐτίκα πρὸς τὴν κλῆσιν καὶ τὸ πάθος
 ὑπερήλαγε καθάπερ καὶ τῶν ἐνυπνίων συναισθανόμενος,
 ἡ δὲ τῷ τε προσώπῳ τὴν χεῖρα ἐπέβαλε καὶ τὸ μέρος δ
 κατὰ τὸ ὄναρ ἀπόλεσεν ἐπαφωμένη, πάντοθεν ἐπεζήτει.
 10 Ὡς δ' ὄναρ ἦν, Ὁναρ ἦν, ἔλεγεν, ἔχω τὸν ὀφθαλμὸν.
 Θάρσει, Θεάγενης. Ἀνέπνευσε πρὸς τὴν ἀκοήν δ Θεα-
 γένης καὶ, Ἐὖ μὲν ποιοῦσα, ἔφη, τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας
 ἀποσώζεις, τί δ' ἦν δ μοι πέπονθας; καὶ τίς ἡ περὶ σε
 15 πτοία γέγονεν; Ἄνηρ ὑβριστὴς, ἔφη, καὶ ἀτάσθαλος
 καὶ οὐδὲ τὴν σὴν ἄμαχον καταδείσας ῥώμην, κειμένη
 μοι πρὸς τοῖς σοῖς γόνασιν ἐπεκώμαζε ξιφῆρης καὶ τὸν
 ὀφθαλμὸν, ὡς ὤμην, ἐξεῖλε τὸν δεξιὸν καὶ εἶθε γ' ὕπαρ
 ἦν καὶ μὴ ὄναρ, ὦ Θεάγενης, τὸ φανέν. Τοῦ δὲ, εὐ-
 φήμησον εἰπόντος, καὶ διότι τοῦτο λέγει πυνθανομένου·
 20 Διότι με βέλτιον ἦν, ἔφη, θατέρου τῶν ὀφθαλμῶν ἐλατ-
 τωθῆναι ἤπερ ἐπὶ σοι φροντίζειν. Ὡς σφόδρα δέ-
 δοικα μὴ εἶς σε τεῖνοι τὸ ἐνύπνιον, ὃν ὀφθαλμὸν ἐγὼ
 καὶ ψυχὴν καὶ πάντα ἐμαυτῆς πεποιήμεαι. Παῦσαι,
 ἔλεγεν ὁ Κνήμιων, (ἐπηκροῶτο γὰρ ἀπάντων πρὸς τὴν
 25 ἐξαρχῆς βοήν τῆς Χαρικλείας ἀφρυνισμένος), ἐμοὶ γὰρ
 ἄλλη πη φράζεσθαι τὸ ὄναρ καταφαίνεται, καὶ εἶγε σοι
 πατέρες εἰσὶν ἀπόκριναι. Τῆς δ' ὁμολογούσης καὶ
 εἶποτ' ἦσαν, εἰπούσης, Οὐκοῦν τὸν πατέρα σοι τεθνη-
 κέναι νόμιζε, ἔλεγε. Τοῦτο δ' ὦδε συμβάλλω. Τοῦ
 30 προσθεῖν εἰς τὸν τῆδε βίον καὶ τοῦδε τοῦ φωτὸς μετα-
 λαβεῖν τοὺς φύντας ἴσμεν αἰτίους. Ὡστ' εἰκότως ἐπὶ
 πατέρα καὶ μητέρα τὴν ὁμμάτων συζυγίαν, ὡς ἂν φω-
 τεινήν αἰσθησὶν καὶ δρατῶν ὑπουργὸν οἱ ὄνειροι σοφί-
 ζονται. Βαρὺ μὲν, ἔφη, καὶ τοῦτο, ἡ Χαρικλεία,
 35 πλὴν ἄλλ' ἔστω γ' ἀληθὲς μάλλον ἢ τὸ ἕτερον καὶ νι-
 κήσειεν ὁ παρὰ σοὶ τρίπους, ἐγὼ δὲ ψευδόμαντις ἀπο-
 φανθῆην. Ταῦτα μὲν οὕτως ἔσται καὶ χρὴ πιστεύειν,
 ἔλεγεν ὁ Κνήμιων, ἡμεῖς δ' ὄνειρώττειν ὡς ἀληθῶς
 εἰοικαμεν, ἐνύπνια μὲν καὶ φαντασίας ἐξετάζοντες, τῶν
 40 δὲ καθ' αὐτοὺς περισκεψὶν οὐδ' ἡντινοῦν προτιθέντες
 καὶ ταῦτα μὲν ἕως ἔξεστι, τοῦ Αἰγυπτίου τούτου (ἔλεγε
 δὲ τὸν Θέρμουθιν) ἀπολειπομένου καὶ νεκροῦς ἔρωτας
 ἀναπλάττοντος καὶ θρηνοῦντος.

IZ'. Ὑπολαβὼν οὖν ὁ Θεαγένης, Ἄλλ', ὦ Κνήμιων,
 45 ἔφη, ἐπειδὴ σε θεῶν τις ἡμῖν συνῆψε καὶ συνέμπορον
 τῶν δυστυχημάτων ἐποίησεν, ἄρχε βουλής. Τόπων
 τε γὰρ τῶν τῆδε καὶ φωνῶν ἔμπειρος καὶ ἄλλως ἡμεῖς
 νοθέστεροι συνεῖναι τὸ δέον, πλείονι κλύδωνι κακῶν
 βεβουθισμένοι. Μικρὸν οὖν ἐπιστήσας ὁ Κνήμιων,
 50 τοιάδ' ἔφη. Κακῶν μὲν, ὦ Θεάγενης, ἄδῃλον ὅστις
 πλεονεκτηί, ἀφθόνως γὰρ καμὸς τῶν συμφορῶν ὁ δαί-
 μων ἐπήντησεν, ἐπειδὴ δὲ τὰ παριστάμενα ὡς προ-
 γενεστέρω κελεύετε λέγειν, ἡ μὲν νῆσος ἦδε, ὡς ὄρατε,
 ἔρημος καὶ πλεόν ἡμῶν οὐδέν· καὶ χρυσοῦ μὲν καὶ ἀρ-

cleae ibi una cubanti insomnium tale venit. Vir squalida
 et promissa coma et sanguineis oculis et manibus oculum
 ejus eruebat. Illa autem statim exclamavit et sibi erep-
 tum oculum esse dicens, Theagenem vocabat. Atque hic
 vocatus statim aderat et illius casum, quasi etiam eum in
 somnis sentiret, deplorabat. Porro illa manum faciei ad-
 movebat et partem quam in somnis amiserat attractans,
 ubique inquirebat. Ut vero somnium fuisse intellexit,
 Somnium fuit, dicebat : habeo oculum, ades animo et
 omite timorem, Theagenes. Respiravit his auditis Thea-
 genes, et Bene est, inquit, quod solares illos radios inco-
 lumes servaveris : ceterum quid tibi accidit, et quis terror
 te invaserat? Vir, inquit, sceleratus et protervus, neque
 tuum victum robur pertimescens, jacenti mihi ad tua
 genua insultabat gladio armatus, atque adeo illum mihi
 dextrum exemissem oculum omnino putabam. Utinam au-
 tem revera id mihi accidisset, potius quam in somnis ap-
 paruisset. Hoc vero, di meliora, dicente, et hoc quamob-
 rem diceret sciscitante : Quoniam sane, inquit, melius
 fuerat, altero oculo me privari, quam de te esse sollicit-
 tam. Quam metuo, ne te hoc insomnium petat, quem
 ego oculum et animam et fortunas meas omnes duxi.
 Desine, subjicit Cnemon, (nam exaudierat omnia, ad
 primum clamorem Charicleae de somno excitatus), Mihi
 enim aliud quiddam somnium videtur significare, et utrum
 parentes habeas, responde. Hac vero annuente, et, si
 quando erant, dicente, Igitur patrem tibi esse mortuum
 existima, dicebat. Inde autem ejus rei conjecturam facio.
 Siquidem ut egrediamur in hanc vitam, et hac luce fru-
 nuur, parentes scimus esse auctores. Quocirca non abs re
 patrem et matrem oculorum pari, tanquam sensu capaci
 lucis, et eorum quae videri possunt ministro, somnia oc-
 culte significant. Grave et hoc est, inquit Chariclea, ve-
 rumtamen sit potius verum, quam illud alterum et vincat
 tuus tripus, atque ego falsa vates esse pronuntiat. Haec qui-
 dem ita evenient et in iis acquiescere oportet, dicebat Cne-
 mon. Nos autem revera somnari videmur, insomniam et
 imaginationes expendent, nostrarum autem rationum
 consilium nullum in medium proponentes, praesertim
 quamdiu licet, Aegyptio hoc (significabat autem Thermo-
 thim) a nobis separato et exanimis amores fingente ac lu-
 gente.

XVII. Excipiens itaque ejus verba Theagenes, Enimvero
 Cnemon, inquit, quoniam te deus aliquis nobis copulavit
 et socium calamitatum fecit, auspicare consilium. Nam
 et locorum in hisce regionibus et linguae peritus es et nos
 alioqui minus apti sumus ad id, quod sit necessarium, in-
 telligendum, utpote majore fluctu aërumnarum obruti.
 Pauullum igitur immoratus Cnemon, sic locutus est :
 Malis quidem qui magis abundet, incertum est, satis enim
 magnum onus calamitatum et mihi numen imposuit, ve-
 rumtamen quoniam me, ut majorem natu, dicere de praesentibus
 rebus jubetis, sic accipite. Haec insula, ut vide-
 tis, deserta est et neminem praeter nos continet. Deinde

γύρου καὶ ἐσθῆτος ἀφθονία, (πολλὰ γὰρ τὰδ' ἂ κατὰ τὸ σπῆλαιον ἡμῶν τ' ἀφελόμενοι, ἄλλων τ' ἀποσυλῆσαντες, ὁ Θυάμις καὶ οἱ σὺν αὐτῷ κατέθεντο), σίτου δὲ καὶ ἐπιτηδείων ἄλλων, οὐδ' ὄνομα περιλείπεται. Δέος δὲ διαφθαρῆναι μὲν καταμείναντας λιμῶ, διαφθαρῆναι δ' ἐφόδῳ τινῶν, ἥτοι τῶν ἐναντίων πάλιν ἐλθόντων, ἢ καὶ [διὰ] τῶν σὺν ἡμῖν γεγονότων, εἰ καθ' ἕνα ποτὲ συλλεγόντες καὶ τὸν ἐνθάδε θησαυρὸν οὐκ ἀγνοῦντες, ἐπέλθοιεν διὰ τὰ χρήματα. Τότ' οὐκ ἂν φθάνοιμεν παραπολλύμενοι ἢ ταῖς ὑβρεσι ταῖς ἐκείνων, τὸ φιλανθρωπότερον, ἐκκείμενοι. Ἄλλως τε γὰρ ἄπιστον τὸ βουκόλων γένος, καὶ νῦν πλέον ὅτε τοῦ καταστέλλοντος τὴν γνώμην πρὸς τὸ σωφρονέστερον ἄρχοντας ἀμοιροῦσιν. Ἀπολειπέτον οὖν ἡμῖν καὶ φευκτέον ὡς ἄρκυς τινᾶς καὶ δεσμοτήριον τὴν νῆσον, ἀποπέμψαντας πρότερον τὸν Θέρμουθιν, πρόφασιν ὡς πεισόμενον καὶ πολυπραγμονήσοντα, εἴ τι περὶ τοῦ Θυάμιδος ἔχοι μανθάνειν. Ἐξὸν τε γὰρ ἐφ' αὐτῶν ἂν σκοποῖμεν καὶ ἐπιχειροῦμεν τὰ πρακτέα καὶ ἄλλως ἄνδρα ἐκποδῶν ποιήσασθαι καλόν, φύσει τ' ἀδέβιαιον καὶ ληστρικόν καὶ δύσεριν τὸ ἦθος, πρὸς δὲ καὶ ὑποψίασιν τι φέροντα εἰς ἡμᾶς τῆς Θίσβης ἕνεκα καὶ οὐκ ἂν παυσόμενον εἰ μὴ ἐπιβουλεύσειεν, εἰ καιροῦ λάβοιτο. /

III. Ἐπιγνέθη ταῦτα καὶ ἔδοκει γίνεσθαι καὶ δρμήσαντες ἐπὶ τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου, (καὶ γὰρ τι καὶ ἡμέρας ἤδη ξυνίσαν) διανέστησάν τε τὸν Θέρμουθιν ὀλοσχερῶς τῷ ὑπὸν κατεσχημένον καὶ δσ' εἰκὸς ἦν τῶν βουλευθέντων φράσαντες καὶ βράδιος ὑπόκουρον ἄνδρα πείσαντες, τὸ τε σῶμα τῆς Θίσβης εἰς τι κολίον ἐνθέντες καὶ τὴν τέφραν τὴν ἐκ τῶν σκηνῶν ὅσα γ' ἦν ἐπιφορήσαντες καὶ τὰ εἰωθότα διὰ τὴν ὄσταν ἐξ ὧν ὁ καιρὸς ἐδίδου πληρώσαντες καὶ δάκρυα καὶ θρήνησιν ἀντὶ πάντων τῶν νομιζομένων ἐναγίσαντες, ἐξέπεμπον ἐφ' ἣν ἔδοξε βουλὴν τὸν Θέρμουθιν. Ὁ δὲ βραχὺ προελθὼν, ἀνέστρεφέ τε καὶ οὐκ ἂν ἔφη μόνος πορευέσθαι, οὐδ' ἀναρρίψειν τοσοῦτον κίνδυνον κατασκοπῆς, εἰ μὴ καὶ Κνήμων ἐθέλοι κοινωνεῖν τῆς πράξεως. Ἀποδειλιῶντα δὲ πρὸς ταῦτα τὸν Κνήμωνα θεασάμενος ὁ Θεαγένης, (καὶ γὰρ φράζων τὰ λεχθέντα πρὸς τοῦ Αἰγυπτίου δῆλος ἦν ὑπεραγωνιῶν) Σὺ δὲ, ἔφη, τὴν μὲν γνώμην ἐρρωμένους τις ἄρα ἦσθα, τὸ λῆμα δ' ἀσθενέστερος; γινώσκω δ' ἄλλοις τε καὶ οὐκ ἥμισυ ταῖς νῦν. Ἄλλα ὅγχε τὸ φρόνημα καὶ πρὸς τὸ ἀνδρείότερον ὄρθου τὴν γνώμην. Τὸ μὲν γὰρ παρὸν ἀναγκαῖον ἔδοκει οὕτω συντίθεσθαι, τοῦ μὴ τινα τοῦ δρασμοῦ λαθεῖν αὐτὸν ὑπόνοιαν καὶ συμπορεύεσθαι τὴν πρώτην, (δέος δὲ δῆπουθεν οὐδὲν ἀνόπλιον τὴν χεῖρα ξυνιέναι. ξιφῆρη καὶ πεπραγμένον αὐτὸν), καιροῦ δὲ λαθόμενον ἐγκαταλεῖψαι διαλαθόντα καὶ ἔχειν παρ' ἡμᾶς, οὐπερ ἂν συνθώμεθα. Συνθώμεθα δὲ, εἰ δοκεῖ, κώμην τινὰ πλησίον, εἴ πη γινώσκεις ἤμερον. Εὔ λέγειν ἔδοξε τῷ Κνήμω, καὶ Χέμων τινὰ κώμην οὕτω καλουμένην ἔπραξεν εὐδαίμονα τε καὶ πολυάνθρωπον καὶ ταῖς ὄχθαις τοῦ Νείλου πρὸς ἐπιτειγισμὸν τῶν βουκόλων

argenti quidem et auri et vestium magna copia, (multa enim sunt hæc, quæ in hoc antro cum nobis erepta, tum aliis ademta, Thyamis et qui illi aderant, deposuerunt) ceterum frumenti et eorum quæ sunt ad victum necessaria nomen quidem relictum est. Periculum est igitur, ne, si diutius hic manserimus, vel fame sit nobis pereundum, vel adventu sive hostium revertentium, sive horum qui nobiscum fuerunt, si collecti (quoniam hunc thesaurum non ignorant) propter pecunias advenerint. Tunc enim effugere non possemus, quin interimeremur, aut saltem, si lenius nobiscum agerent, contumelias eorum et petulantiae objiceremur. Cum enim semper sit infidum pravolum genus, tum nunc præcipue, cum duce, pro imperio revocante illorum animos ad moderationem, carent. Relinquenda igitur est nobis et fugienda tanquam retia quadam aut carcer insula, ablegantibus primum Thermuthim, eo prætextu, ut interroget et inquirat, si quid de Thyamide possit cognoscere. Facilius enim ipsi seorsim consultabimus, et aggredimur ea quæ facienda sunt et alioquin virum a nobis removere consultum est, natura inconstantem et feris et immanibus moribus præditum, præterea aliquid de nobis Thisbes causa suspicantem, neque prius conquieturum, quam nos, si occasionem nactus fuerit, insidiis circumvenerit.

XVIII. Approbata sunt hæc et visum est ut fierent: et abeunte ad os antri (jam enim et diem esse intellexerant) excitant Thermuthim prorsus somno torpentem et cum deliberatorum, quantum par erat, exposuissent ac facile viro levi persuasissent, corpus autem Thisbes in alveum quemdam imposuissent, et quantum pulveris ex tabernaculis relictum fuerat, id totum supra illam aggressissent et ea quæ fieri assolent propter religionem, eo apparatu quem tempus suppeditabat perégissent, lacrimisque ac luctu pro omnibus cærimoniis parentassent, Thermuthim ad id consilium perficiendum, quod antea fuit constitutum, emiserunt. Sed ille paululum progressus, reversus est, neque se solum iturum esse dixit, neque se temere objecturum tanto periculo explorationis, nisi Cnemon particeps negotii esse vellet. Quod cum detractare vidisset Cnemonem Theagenes, (referens enim ea, quæ dicta fuerant ab Ægyptio, videbatur angī animo), Tu vero, inquit, consilio valebras, at animis es aliquantulum imbecillior, atque id de te comperit cum ex aliis rebus, tum præcipue ex præsentī tempore. Enimvero excita spiritus et ad fortitudinem erige animum. In præsentia enim, ne aliquam suspicionem de fuga concipiat, necessarium esse videtur, illa cum eo pacisci et initio una ire (nihil est autem periculi cum inermi iter facere ei qui gladium habeat et sit munitus armis), deinde occasione oblata clam cum relinquere et venire ad nos in eum locum quem constituerimus. Constituamus autem pagum aliquem propinquum, si quem nosti, in quo homines mansueti. Bene monere Cnemoni est visus et Chemmin quemdam pagum sic appellatum indicabat, opulentum et frequentem hominibus, denique ad ripas Nili in colle

ἐπὶ λόφου παρῳκισμένην· ἀπέχειν δὲ περαιωθεῖσι τὴν λίμνην, στάδια οὐ πολλῶν λιπόμενα τῶν ἑκατόν· δεῖν δ' εὐθὺς πρὸς μεσημβρίαν δρῶντας ἵεσθαι.

ΙΘ'. Χαλεπῶς μὲν, ἀπεκρίνατο ὁ Θεαγένης, Χα-
 5 ρικλείας γε ταύτης ἔνεκα, τοῦ βαδίζεσθαι μακρότερον
 ἀήθως ἐχούσης, ἐλευσόμεθα δ' οὐδ' ὅμως, εἰς πτωχοὺς
 καὶ τοὺς διὰ τροφὴν ἀγύρτας αὐτοὺς μεταπλάσαντες.
 Νῆ Δία, εἶπεν ὁ Κνήμιων, καὶ γὰρ τῶν ὄψεων σφόδρα
 10 διεστραμμένους ἔχετε, (ἡ δὲ Χαρίκλεια καὶ πλεόν ἄτε
 καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἀρτίως ἐκκεκομμένη), κάμοι δοκεῖτε
 τοιοῖδε ὄντες, οὐκ ἀκόλους ἀλλ' ἄοράς τε καὶ λέβητας
 αἰτήσιν. Πρὸς ταῦτ' ἐμειδίαν ὀλίγον καὶ βεδιασμέ-
 νον καὶ μόνους τοὺς χεῖλεσιν ἐπιτρέγων. Ὅρκοις δὲ
 15 πιστωσάμενοι τὰ δόξαντα καὶ μή ποτ' ἀπολείψαι ἀλλή-
 λους ἐκόντες ἐπιμαρτυρούμενοι τοὺς θεοὺς, ἔπραττον ὡς
 ἐβούλετο ἡ σκέψις. Ὁ μὲν δὲ Κνήμιων καὶ ὁ Θέρ-
 μουθις ἄμ' ἡλίῳ τὴν λίμνην περαιωθέντες, ἐχώρουν δι'
 ὕλης τινὸς βαθείας καὶ τὸ λάσιον δυσδιέξοδον παρεχομέ-
 20 νης. Ἠγεῖτο δ' ὁ Θέρμουθις, τοῦτο τοῦ Κνήμιωνος καὶ
 εἰπόντος καὶ βουλευθέντος, πρόφασιν μὲν αὐτῷ τὴν
 ἐμπειρίαν τῆς δυσχωρίας ἀναθέντος καὶ ἡγεμονεύειν
 τὴν ὁδὸν ἐπιτρέψαντος, πλεόν δὲ τὰσφαλὲς αὐτῷ περι-
 ποιῶντος καὶ καιρὸν τοῦ διαδρᾶναι προετοιμάζοντος.
 Ἐπεὶ δὲ προϊόντες ἐνέτυχον ποίμναις οἱ δὲ νομεύοντες
 25 ἀπέδρασαν καὶ πρὸς τὸ πυκνότερον τῆς ὕλης κατέδυσαν,
 κριὸν τινα τῶν ἡγουμένων καταθύσαντες, ἐπὶ τε τοῦ
 πυρὸς δὲ προητοιμαστο τοῖς νομεύσιν ἀφανήσαντες ἐνε-
 φοροῦντο τῶν κρεῶν, οὐδὲ τὴν ἀποκρῶσαν ὅπτησιν ἀνα-
 μείναντες, ἐπιγομένης ὑπὸ τοῦ λιμοῦ τῆς γαστροῦς.
 30 Ὅϊον οὐδ' ἄλλοι τινὲς ἢ ὄβρις ἐλάφυσσον τὰ οὕτω αἰεὶ
 τετμημένα καὶ πρὸς ὀλίγον τῷ πυρὶ μεμολυσμένα· τὰ
 δ' ἡμίopta ταῖς παρειαῖς ἐν τῇ βρώσει τοῦ αἵματος
 ἀπέσταζεν. Ὡς δ' ἐνεφορήθησαν γάλακτος ἐμπιόντες
 35 ὁδοῦ τῆς προκειμένης εἶχοντο. Καὶ ἦν μὲν ὥρα περὶ
 βουλυτὸν ἤδη, ἐπεὶ δὲ λόφον τιν' ἀνιόντων, ὑπὸ τοῦτον
 εἶναι τὴν κόμην ἔφραζεν ὁ Θέρμουθις, οὐπερ τὸν Θύα-
 μιν συνειλημμένον ἢ κατέχεσθαι ἢ ἀνηρῆσθαι εἶκαζεν,
 διεφθορέναι οἱ τὴν γαστέρα πρὸς τῆς ἀδδηφαγίας ἡτιᾶ-
 40 το καὶ ρύσκεισθαι χαλεπῶς ἐκ τοῦ γάλακτος ἔλεγεν ὁ
 Κνήμιων, προφθάνειν τε τὸν Θέρμουθιν παρεκελεύετο,
 αὐτὸς δ' ἐπικαταλήψεσθαι. Τοῦτο ποιῶν ἅπαξ μὲν
 καὶ δις καὶ τρίτον ἐπαληθεύσας ὤφθη καὶ καταλαμβά-
 νειν χαλεπῶς ἔλεγεν.

Κ'. Ὡς δ' εἰς ἔθος τὸν Λιγύπτιον ἐνεβίβασεν, ἔλαθε
 45 τὸ τελευταῖον ἐναπομείνας καὶ πρὸς τὰ χαλεπώτερα τοῦ
 ὁδοῦ κατὰ τοῦ πρανοῦς αὐτὸν ὡς εἶχε τάχους ἐπαφεῖς
 διεοδύρασκε. Καὶ ὁ μὲν, ἐπειδὴ πρὸς ταῖς ἀκρωρείαις
 ἐγένετο τοῦ ὄρους ἀνέπαυεν αὐτὸν ἐπὶ τινος πέτρας,
 ἐσπέραν τε καὶ νύκτα ἀναμένων, καδ' ἦν συνέκειτο
 50 αὐτοῖς ἤκουσιν εἰς τὴν κόμην τὰ περὶ τὸν Θύαμιν πο-
 λυπραγμονεῖν καὶ ἅμα καὶ τὸν Κνήμιωνα περισκοπῶν,
 εἰ πῆ ποτ' ἐπέλθοι βουλήν εἰς αὐτὸν ποιούμενος ἀτοπω-
 τέραν· οὐ γὰρ ἀνίει τῆς γνώμης τὸ εἰς αὐτὸν ὑποπτον
 ὡς ἀνελόντα τὴν Θίσιβην καὶ ὅπως ἂν [οἰ] ποτε δια-

munitiois causa contra incursum prædonum situm. Di-
 stare vero, transmisso lacu, stadiis propemodum centum :
 oportere autem, ut meridiem versus recta eant.

XIX. Difficulus quidem, respondit Theagenes, præser-
 tim propter Charicleam, quæ longioribus itineribus assueta
 non est, attamen ibimus, mendicos nos esse et eos, qui
 victus quærendi causa cum præstigiis quibusdam circum-
 vagentur, assimilantes. Hercle, inquit Cnemon, etenim
 estis nimis deformi et distorto aspectu, Chariclea præci-
 pue, utpote cui oculus nuper sit elisus, quare mihi vide-
 mini, tales cum sitis, non stipem frustra panis sed cultros
 et lebetes petitori. Ad hæc arrisit leviter et dicis causa,
 ita ut summa labra tantum risus percurreret. Jureju-
 rando vero firmatis iis quæ decreverant et quod nunquam
 spoute se essent deserturi, contestantes deos, nonsequen-
 tur ea, quæ constituta fuerant. Cnemon igitur et Ther-
 muthis, multo mane transmissio lacu, iter faciebant per den-
 sam quamdam silvam, transitu difficilem. Præcedebat
 autem Thermuthis, cum hoc Cnemon dixisset et voluisset,
 peritiam ejus in difficili itinere qua ille præditus esset,
 prætexens et illi provinciam monstrandæ viæ demandans,
 magis vero suæ securitati consulens et occasionem sibi ad
 effugiendum præparans. Cum autem longius progressi in
 armenta incidissent et ii qui pascebant ea diffugissent, den-
 sioresque silvæ partes subiissent, ariete quodam ex iis qui
 gregem præcedebant mactato et ad ignem a pastoribus
 præparatum torrefacto, carnes vorabant, neque exactam
 assationem exspectantes, ventre, quod fame stimuletur,
 properante. Tanquam igitur lupi quidam aut thoes, deg-
 lutiebant absque quælibet et paululum tantummodo igne
 denigrata, ita ut quædam adhuc semivista inter mandeu-
 dum sanguine stillarent. Postquam autem sese expleve-
 runt et lacte sitim restinxerunt, iter propositum tendebant :
 et jam ad vesperascebat, cum collem quemdam adscendissent,
 sub hoc situm esse pagum Thermuthis dicebat, atque ibi
 Thyamidem captum aut detineri in vinculis, aut interem-
 tum esse, conjectabat, affligi sibi ventrem ob nimiam re-
 pletionem causabatur et magno cum cruciatu ex lacte pro-
 fluere dicebat Cnemon. Atque Thermuthim, ut progre-
 deretur, orabat, se vero assecuturum esse. Hoc semel at-
 que iterum faciens et tertio, sincere agere visus est et dif-
 ficulter se illum assequi confirmabat.

XX. Postquam autem Ægyptium assuefecit, ad extre-
 mum mansit illo inscio et in densitatem profundiorum,
 quanta celeritate potuit, per declivem sese conjiciens pro-
 fugit. Et ille quidem cum in cacumen montis evasisset,
 requiescebat in quodam saxo, vesperam et noctem ope-
 riens, qua constituerant, cum venissent in pagum, Thya-
 midis statum explorare, simul et Cnemonem circumspici-
 ens, si forte superveniret, quiddam nefarium contra eum
 moliens. Neque enim relinquebat de illo conceptam animo
 suspicionem, quod Thisben interemisisset et quo pacto illum
 vicissim interficere posset cogitabat ac deinde ad aggredien-

γοήσαιο ἐνεόει, ἐπιθέσθαι τε μετὰ τοῦτον καὶ τοῖς
 περὶ τὸν Θεαγένην ἐλύττα. Ὡς δ' ὁ Κνήμων ἐξαινε-
 το οὐδαμοῦ, τῆς δὲ νυκτὸς ἐγίγνετο ἄωρι, πρὸς ὕπνον
 5 τραπεῖς δ' Ἑέρμουθις, χάλκεόν τινα καὶ πύματον ὕπνον
 ἐβλκυσεν, ἀσπίδος δῆγματι, μοιρῶν τάχα βουλήσει,
 πρὸς οὐκ ἀνάγκαστον τοῦ τρόπου τὸ τέλος καταστρέψας.
 Ὁ δὲ Κνήμων, ἐπειδὴ τὴν ἀρχὴν κατέλιπε τὸν Ἑέρ-
 μουθιν, οὐ πρότερον ἀνέπαυσε τὴν φυγὴν, ἕως τὸ νυκτὸς
 10 ἐπελθὸν κνέφας ἐπέδησεν αὐτοῦ τὴν ὀρυμνὴν αὐτοῦ ὅ' οὐ
 κατέλιπετο αὐτὸν ἐγκρούσας καὶ τῆς φυλλάδος ὅσον
 πλείστον ἠβῶνατο ἐφ' αὐτὸν ἐπαμύσας. Ὑφ' ἧ κεί-
 μενος τὰ πολλὰ μὲν ἄυπνος ἐταλαιπωρεῖτο, πάντα καὶ
 κτύπον καὶ ἀνέμου ῥιπὴν καὶ φύλλου κίνησιν Ἑέρμου-
 θιν ἠγούμενος. Εἰ δέ που καὶ κατὰ μικρὸν ἐνικηθεῖη
 15 πρὸς ὕπνον φεύγειν ἐδόκει καὶ θαμὰ πρὸς τὰ κατόπι
 ὑπέστρεφε καὶ περιεσκόπει τὸν οὐδαμοῦ διώκοντα καὶ
 βουλόμενος καθυδεῖν ἀπηύχετο τοῦθ' ὁ ἐβούλετο, χα-
 λεπωτέροις ὄνειροις τῆς ἀληθείας ἐντυγχάνων. Πρὸς
 τε τὴν νύκτα καὶ χαλεπαίνειν ἐώκει μακροτέραν τῶν
 20 ἄλλων ὑποτιθέμενος. Ὡς δὲ καὶ ἡμέραν ἄσμενος εἶδε
 πρῶτα μὲν ἀποτέμνει τῆς κόμης τὸ περιττότερον καὶ ὅσον
 αὐτῆς εἰς τὸ ληστρικώτερον εἶδος παρά τοῖς βουκόλοις
 ἤσκητο, τοῦ μὴ ἀποτρόπαιος ἢ ὑποπτος εἶναι τοῖς ἐν-
 τυγχάνουσι. Ἄλλα τε γὰρ βουκόλοι πρὸς τὸ φεβροῦ-
 25 τερον φαίνεσθαι καὶ δὴ καὶ τὴν κόμην εἰς ὄρνυ ἐλκου-
 σι καὶ σοβοῦσι τῶν ὤμων ἐπιβαίνουσαν, εὔτοῦτ' εἰδότες,
 ὡς κόμη τοὺς μὲν ἐρωτικούς ἰλαρωτέρους τοὺς δὲ λη-
 στρικούς φεβρωτέρους ἀποδείκνυσι.

ΚΑ'. Ἀποτεμὼν οὖν ὁ Κνήμων ὅσον εἰκὸς ἦν ἑλατ-
 30 τον κομῆν τοῦ ληστρικοῦ τὸν ἀθρότερον, ἐπὶ τὴν Χέμμιν
 τὴν κώμην οὐ τῷ Θεαγένει συνετέτακτο ἐσπευδεν. Ἦδη
 δ' αὐτῷ πλησιάζοντι τῷ Νείῳ καὶ πρὸς τὴν Χέμμιν
 περαιοῦσθαι μέλλοντι προσβύτης τις ἀνὴρ ἐναλύων ταῖς
 35 χάλκαις ἐφάνη καὶ δόλιχόν τινα τῷ βέβρωι πολλάκις ἄνω
 καὶ κάτω παραλέων καὶ ὡσπερ τῷ ποταμῷ φροντίζων
 τινῶν κοινοῦμενος. Ἡ κόμη πρὸς τὸ ἱερώτερον καθεῖ-
 το καὶ ἀκριβῶς ἦν λευκὴ, τὸ γένειον λάσιον καὶ σε-
 μνότερον βαθυνόμενον, στολὴ καὶ ἐσθῆς ἡ ἄλλη πρὸς
 τὸ ἐλληνικώτερον βλέπουσα. Μικρὸν οὖν αὐτὸν ἐπι-
 40 στήσας ὁ Κνήμων, ὡς ἀντιπαρέθει πολλάκις ὁ προσβύ-
 της οὐδ' εἰ τις αὐτῷ πάρεστιν αἰσθάνεσθαι δοκῶν, (οὐ-
 τως ἄρ' ὅλος τῶν φροντισμάτων ἦν καὶ πρὸς μόνην
 τὴν σκέψιν ὁ νοῦς ἐσχολάζε) κατὰ πρόσωπον ὑπαντιά-
 45 σας, πρῶτα μὲν χαιρεῖν ἐκέλευε. Τοῦ δ' οὐ δύνασθαι
 φήσαντος ἐπειδὴ μὴ οὕτω συμβαίνειν αὐτῷ παρὰ τῆς
 τύχης, θαυμάσας ὁ Κνήμων, Ἑλληνας, εἶπεν ἡ ξένος ἢ
 πόθεν; ὁ δὲ, Οὐτ' Ἑλληνας οὔτε ξένος ἀλλ' ἐντεῦθεν
 Αἰγύπτιος. Πόθεν οὖν ἐλληνίζεις τὴν στολήν; Δυστυ-
 50 χήματα, ἔφη, τὸ λαμπρὸν με τοῦτο σχῆμα μετημύρι-
 σε. Τοῦ δὲ Κνήμωνος, εἰ φαίδρυνεται τις ἐπὶ συμφο-
 ραῖς θαυμάζοντος καὶ ταῦτα μαθεῖν ἀξιούντος, Ἰλιόθεν
 με φέρεις, ἀπεκρίνατο ὁ προσβύτης καὶ σμῆνος κακῶν
 καὶ τὸν ἐκ τούτων βόμβον ἄπειρον ἐπὶ σαυτὸν κινεῖς.
 Ἄλλὰ ποῖ δὴ πορεύῃ καὶ πόθεν, ὦ νεανίας; πῶς δὲ τὴν

dum Theagenem rabie quadam incitabatur. Cum vero
 Cnemon nusquam appareret et nox intempesta jam esset,
 in somnum versus Thermuthis, æncum quemdam et ulti-
 mum somnum dormivit, aspidis morsu, fatorum fortasse
 voluntate, non inconvenientem vitæ finem sortitus. At
 Cnemon, initio cum Thermuthin reliquisset, non prius
 fuglens gradum sislit, quam nocturnæ venientes tenebræ
 cohiberunt ejus impetum, eodemque loco, ubi nox illum
 occuparat, sese abscondit et foliorum quantum poterat su-
 pra se accumulavit: sub quibus jacens, magna ex parte
 insomnem ducens noctem excruciabatur, omnem strepitum
 et quamlibet auram ac foliorum motum Thermuthin
 esse existimans. Quod si quando vincebatur paullulum a
 somno, fugere se putabat et statim convertebat sese et cir-
 cumspiciebat a tergo eum, qui nusquam insequebatur:
 et dormire volens, aversabatur id quod volebat, in gra-
 viora somnia quam res ipsa erat incidens. Ad extremum
 nocti irasci videbatur, longiorem esse ceteris existimans.
 Ut autem diem summo desiderio vidit, primum præcidit
 ex comæ prolixitate tantum, quantum ad comparandam
 speciem prædonibus convenientem apud bubulos aluerat,
 ne illum obvii quique aversarentur, aut suspectum habe-
 rent. Cum alia enim prædones faciunt ut formidabiliores
 appareant, tum etiam comam in frontem cogunt et qua-
 titunt super humeros sparsam, non ignorantes, quod coma
 eos qui amor operam dant acceptiores, prædones autem
 terribiliores efficiat.

XXI. Cum igitur præcidisset Cnemon tantum comæ,
 quantum comtiori alere convenit minus prædone, ad Chem-
 min quemdam pagum, qui ad conveniendum cum Thea-
 gene constitutus fuerat, properabat. Jam vero Nilo appro-
 pinquant et ad Chemmin pagum transmissuro, senex
 quidam vir in ripa oberrans apparuit, diu sursum ad deum
 juxta alveum deambulans et tanquam cum fluvio
 cogitationes quasdam communicans: comam sacro quodam
 ritu promissam habuit, prorsus canam, mentum lirsutum,
 augustiore profunditate, pallium et reliquum vestitum,
 Græcum habitum representantem. Paullulum igitur co-
 hibuit sese Cnemon: sed cum sæpius prætercurreret senex,
 neque adesse quemquam sentire videretur, (adeo totus erat
 cogitationi intentus et mens soli meditationi vacabat) a
 fronte accedens, in primis illum salvere jubebat. Hoc
 vero, se non posse, dicente, quod non ita illi a fortuna
 accideret, admiratus Cnemon: An, inquit, Græcos, aut
 hospes, aut unde? Neque Græcos, neque hospes, sed hinc
 Aegyptius. Qui sit igitur, quod pallio Græcos imitaris?
 Calamitates, inquit, mihi hunc splendidum habitum alio
 vestitu commutarunt. Cnemone autem aliquem se ornare
 posse ob calamitates demirari et hæc cognoscere volente:
 Ex illo me fers, inquit senex, et malorum examen, atque
 ex his infinitum murmur erga te cominoves. Ceterum quo
 iter instituisti, unde vents, adolescens, quomodo Græce

φωνὴν Ἑλλήν ἐν Αἰγύπτῳ; Γελοῖον, ἔφη, γ' ὁ Κνήμων, τῶν γὰρ κατὰ σαυτὸν οὐδὲν ἐκδιδάξας πρότερος καὶ ταῦτα ἐρωτηθεὶς, τῶν ἐμῶν γυνῶσιν ἐπιζητεῖς. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, ἐπειδὴ Ἑλληνὶ ἔοικας ἀνδρὶ καὶ σέ τις ὡς εἴοικε μετασχηματίζει τύχη καὶ πάντως τὰ ἡμέτερα ποθεῖς ἀκούειν, (ὠδῶν δὲ καὶ αὐτὸς πρὸς τινα ἐξειπεῖν, εἶπον ἂν τάχα καὶ τοῖσδε τοῖς καλάμοις κατὰ τὸν μῦθον, εἰ μὴ σοι προσέτυχον), ὄχθας μὲν Νεῖλου τάσδε καὶ Νεῖλον ἀπολιπόμεν· σὺ γὰρ ἤδη μακροτέρων διηγημάτων ἀκροατήριον, τόπος ἡλίου μεσημβρία φλεγόμενος, πρὸς δὲ τὴν κώμην ἦν ὄρθας ἀντικρὺ κειμένην, ἴωμεν, εἰ μὴ τί σε προὔργιαίτερον ἀπασχολεῖ. Ξενῶ δέ σε οὐκ ἐν ἑαυτοῦ ἀλλ' ἐν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ κάμῃ ὡς ἰκέτην ὑποδεξαμένον παρ' ᾧ γνώσῃ τε τὰ μὰ βουλόμενος, ἀναθήσει δ' ἐν μέρει τὰ κατὰ σαυτὸν. Ἴωμεν, ἔφη ὁ Κνήμων, καὶ γὰρ μοι καὶ ἄλλως ἢ πρὸς τὴν κώμην ὁδὸς σπουδάζεται ἀναμεῖναι τινας ἐν ταύτῃ τῶν ἐπιτηδείων συντεταγμένῳ.

ΚΒ'. Σκάφους οὖν ἐπιβάντες, (πολλὰ δὲ περὶ τὴν ὄχλην ἐσάλεινον εἰς χρεῖαν τοῦ διαπορθμεύειν ἐπὶ μισθῷ παρεσκευασμένα) περαιοῦνται πρὸς τὴν κώμην, εἰς τε τὴν καταγωγὴν ἀφικνοῦνται, οὗ κατέλυεν ὁ πρεσβύτερος καὶ τὸν μὲν τοῦ οἴκου δεσπότην οὐ καταλαμβάνουσιν, ὑποδέχονται δ' αὐτοὺς προθυμότατα θυγάτηρ τε τοῦ ἐστιάτορος ἡδὴ γάμου ὥραία, θεραπευαίνουσα θ' ὅσαι κατὰ τὴν οἰκίαν, αἱ τὸν ξένον ἴσα καὶ πατέρα ἦγον, οὕτως, οἶμαι, πρὸς τοῦ κεκτημένου διατεταγμένον. Καὶ ἡ μὲν τις ἀπένιζε τὸ πόδε, καὶ τῆς κόνεως ἡλευθέρου τὰ ὑπὸ κνήμην, ἡ δ' ἐφρόντιζε τῆς εὐνῆς καὶ μαλακὴν ἠυτρέπιζε τὴν κατάκλισιν· ἑτέρα κάλπην ἔφερε καὶ πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἄλλη τράπεζαν εἰσεφέρειτο ἄρτου τε πυρίνου καὶ ὥραιων παντοίων βρίθουσαν. Ὁ δὲ Κνήμων θαυμάσας, Ἄλλ' ἦ Ξενίου Διός, ὡς εἴοικεν, εἰς αὐλὰς ἤκομεν, ὦ πάτερ, οὕτως ἀπροφάσιτος ἡ 35 θεραπευαία καὶ πολὺ τὸ εὐνοῦσιν τῆς γνώμης ἐμφαίνουσα. Οὐκ εἰς Διός, ἔφη, ἀλλ' εἰς ἀνδρὸς Δία τὸν Ξένιον καὶ Ἰκέσιον ἀκριβοῦντος. Βίος γὰρ, ὦ παῖ, κάκεινῳ πλάνος καὶ ἔμπορος καὶ πολλαὶ μὲν πόλεις, πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἦθη τε καὶ νοῦς εἰς πείραν ἤκουσιν· ὅθεν, ὡς τὸ εἶδος, ἄλλους τε κάμῃ οὐ πρὸ πολλῶν τῶνδ' ἡμερῶν ἀλύοντα καὶ πλανώμενον, διορόφιον ἐποίησατο. Καὶ τίς ἦν ἡ πλάνη, ὦ πάτερ, ἡ λέγεις; Παίδων, ἔφη, πρὸς ληστῶν ἀφαιρηθεὶς καὶ τοὺς μὲν ἀδικούντας γιγνώσκων, ἐπαμύναί δ' οὐκ ἔχων, εἰλοῦμαι περὶ τὸν τόπον 40 καὶ θρήνοις παραπέμπω τὸ πάθος, ὅσπερ, οἶμαι, τίς ὄρνις ὄφεις αὐτῇ τὴν καλιὰν πορθοῦντος, ἐν ὀφθαλμοῖς τε τὴν γονὴν θοινομένου, προσελθεῖν μὲν ὄκνει φεύγειν δ' οὐ φέρει, πόθος γὰρ ἐν αὐτῇ καὶ πάθος ἀνταγωνίζεται· τετριγυῖα δὲ περιποτάται τὴν πολιορκίαν, εἰς ὧτα ἀνήμερα καὶ οἷς ἔλεον οὐκ ἐγνώρισεν ἢ φύσις ἀνήνυτον ἰκετηρίαν τὸν μητρώον εἰσάγουσα θρήνον. Ἄρ' οὖν ἂν ἐθέλοις, ἔφη ὁ Κνήμων, καὶ ὅπως καὶ πότε τὸν βαρὺν τοῦτον ὑπέστης πόλεμον, ἐξειπεῖν. Εἰσαῦθις, ἔφη, 50 νῦν δ' ὥρα καὶ τὴν γαστέρα θεραπεύειν. Καὶ ἐς τὰδ'

loqueris in Ægypto? Rem, inquit Cnemon, ridiculam postulas. Cum enim nihil de tuis rationibus mihi dixeris, præsertim prius interrogatus, mearum rerum cognitionem expetis. Quum adeo, inquit ille, videaris esse Græcus et quædam te quoque, ut apparet, fortuna in aliam figuram transformat et omnino desiderio audiendi rationes nostras tencaris (atque jamdiu vehementer cupio aliquibus exponere et fortasse huic arundini exposuissem, juxta fabulam, nisi in te incidissem), ripas has Nili et ipsum Nilum relinquamus : neque enim est idonea longioribus narrationibus extremis ripæ, locus meridionali ardori solis expositus, ad pagum vero, quem videmus ex adverso situm, pergamus, nisi te forte negotium magis arduum avocet. Ibi te hospitio excipiam, non in mea domo, sed in viri boni, qui et me ut supplicem recepit, apud quem meas rationes, si volueris, cognoscas et vicissim tuas mecum communicabis. Eamus, inquit Cnemon, nam alioquin iter ad hunc pagum habeo, ut qui quosdam necessarios hic expectare debeam.

XXII. Conscendentes igitur navigium, (multa autem ad ripam fluctuabant, ad usum transvectionis pro mercede parata) transmittunt in pagum et in ædes in quibus diversabatur hospes perveniunt. Ac patremfamilias quidem non deprehendunt, excipiunt autem eos summo studio filia herilis jam nubilis et reliquæ ancillæ quotquot domi erant, quæ hospitem colebant patris loco. Sic enim, ut opinor, erat a domino imperatum. Et hæc quidem lavabat pedes, et pulverem abstergebat sub tibia, alia lectum curabat et mollem præparabat accenbitum, alia urnam ferebat et ignem accendebat, alia mensam inferebat, panibus triticeis et fructibus variis refertam. Quod Cnemon miratus, Fortasse, inquit, in domicilia Jovis Hospitalis venimus, pater; adeo sedula colimur observantia et singularem animi benevolentiam declarante. Non in Jovis, inquit, sed in ejus viri, qui Jovem Hospitalem et supplicem patronum, exacte colit. Vitam enim, fili, ille quoque in peregrinationibus et mercatu agit, multæque urbes et multarum gentium mores ac studia sunt illi nota. Quam ob causam, ut est consentaneum, cum alios, tum me quoque, non multos ante dies errantem et vagabundum tecto recepit. Quisnam autem erat error, pater, quem narras? Liberis, inquit, a latronibus privatus, et maleficus noscens, sed ulcisci non valens, versor in hoc loco et luctu dolorem prosequor, non secus atque avis, cum iktius nidum draco populatur, et præ oculis sobolem vorat, accedere quidem reformidat, fingere autem non potest : amor enim in ipsa repugnat ac dolor : sed stridens circumvolat obsidionis calamitatem, in aures immanes et quas natura misericordiam non docuit, nequidquam maternum et supplicem luctum ingerens. Velis igitur, Cnemon inquit, quomodo et quando grave hoc bellum sustinuisti, enarrare. Postea, inquit, nunc vero tempus est, ut etiam ventrem curemus. Ad hoc respiciens

ἀποσκοπῶν Ὀμηρος, [καί] ὡς πάντα δεύτερα αὐτῆς ποιεῖται, θαυμασίως οὐλομένην ὀνόμασεν. Ἄλλὰ πρῶτον ἡμῖν, ὡς νόμος Αἰγυπτίων σοφοῖς, ἐσπέισθω τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς. Οὐ γὰρ δὴ με καὶ τοῦτο υπερβή-
5 ναι πείσει, μὴ οὕτω ποτὲ πάθος ἰσχύσειεν, ὡς μνήμην τὴν εἰς τὸ θεῖον ἐκπλήξαι.

ΚΙ'. Καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἀπέχει τῆς φιάλης ἄκρατον τὸ ὕδωρ (τοῦτο γὰρ ἔπινε), καί, σπένδωμεν, ἔλεγε, θεοῖς ἐγχυρίοις τε καὶ Ἑλληνοῖς καὶ αὐτῶ γ' Ἀπολ-
10 λωνι Πυθίῳ, καὶ προσέτι Θεαγένει καὶ Χαρικλείᾳ, τοῖς καλοῖς τε καὶ ἀγαθοῖς, ἐπειδὴ καὶ τούτους εἰς θεοὺς ἀναγράφω. Καὶ ἄμ' ἐδάκρυσεν, ὡς περ ἑτέραν αὐ- τοῖς σπονδὴν ἐπιφέρειον τοὺς θρήνους. Ἐπλάγη πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν ὀνομάτων ὁ Κνήμιων ἄνω τε καὶ
15 κάτω τὸν πρεσβύτερον ἐπιθεωρήσας, Τί λέγεις, ἔφη, παῖδες εἰσί σοι τῶ ὄντι Θεαγένης καὶ Χαρίκλεια; Παῖδες, εἶπεν, ὧ ἕξέε ἀμύητορες ἔμοι γεγονότες· τύχη γάρ μου θεοὶ τούτους ἀνέδειξαν καὶ ἀπέτεκον αἱ ψυχῆς ὀδῖνες καὶ φύσις ἢ διάθεσις ἐπ' αὐτοῖς ἐνομίση καὶ
20 πατέρα με ἀπὸ ταύτης ἐκείνοι καὶ ἐνόμισαν καὶ ὀνόμασαν. Ἄλλὰ σὺ δὴ πόθεν, εἶπέ μοι, τούτους ἐγνώρισας; Οὐκ ἐγνώρισα μόνον, ἔφη ὁ Κνήμιων, ἀλλὰ καὶ σὺ ζῆσθαί σοι αὐτοὺς εὐαγγελίζομαι. Ἀπολλων, ἔφη ἀναθῆσας, καὶ θεοὶ, καὶ πῶ γῆς οὗτοι δείκνυε· σωτήρᾳ
25 σε καὶ θεοῖς ἰσοστάσιον ἠγήσομαι. Μισθὸς δέ μοι τίς ἔσται; ἔφη. Τὸ μὲν παρὸν, ἦδ' ὅς, εὐχαριστία. Ξεῖνον δ' οἶμαι τὸ κάλλιστον ἀνδρὶ νῦν ἔχοντι. Καὶ οἶδα πολλοὺς ὡς ἠσαυρὸν τῇ ψυχῇ παραθεμένους τὸ δῶρον. Εἰ δέ καὶ τῆς ἐνεγκούσης ἐπιβαίημεν, (ἔσεσθαι
30 δέ μοι τοῦτ' οὐκ εἰς μακρὰν οἱ θεοὶ προσημαίνουσιν), ἀρύσῃ πλοῦτον ὅσον ἂν δύναιο πλείστον. Μέλλοντα, εἶπε, καὶ ἀθλα κατεγυῆς, ἐξὸν ἐκ τῶν παρόντων ἀμειβεσθαι. ΞΕΝ. Ἀπάγγελλε, εἰ τι παρὸν ὄρᾳς, ὡς ἔτοιμος ἐγὼ καὶ μέρος τι προέσθαι τοῦ σώματος.
35 ΚΝΗΜ. Οὐδὲν δεῖ μέλος ἀκρωτηριάζειν ἀλλ' ἅπαν ἔργον ἠγήσομαι, εἰ τούτους ὀθόθεν εἰσὶν καὶ ἐκ τίνων φύντες καὶ πῶς δεῦρο ἀφιγμένοι καὶ ποίας χειρημένοι τύχαις, βουλευθείης ἐξαγορεύσαι. Ἐξεις, ἀπεκρίνατο, τὸν μισθὸν μέγαν τινὰ καὶ οὐχ οἷον ἄλλον, οὐδ' εἰ τὰ
40 ἐξ ἀνθρώπων χρήματα αἰτῶν ἐτύγχανες. Ἄλλὰ τὸ παρὸν τροφῆς ὀλίγον ἀπογευόμεθα, μακροτέρως γὰρ δεήσει σοὶ τε τῆς ἀχροάσεως, ἔμοι τε τῆς ἀφηγήσεως. Ἐντραγόντες οὖν τῶν τε καρῶν καὶ σύκων, ἀρτιδρεπῶν τε φοινίκων καὶ ἄλλων δὴ τοιούτων, ἀφ' ὧν ἐξ
45 ἔθους ὁ πρεσβύτερος εἰσιτέτο, (ψυχῆς γὰρ διὰ βρώσιν οὐδὲ ἐν ἀφρηίτῳ) ἐπετρόφουν ὁ μὲν τοῦ ὕδατος, ὁ δὲ καὶ οἶνον ὁ Κνήμιων, ὅς γε καὶ μικρὸν διαλιπὼν, Ὁ Διόνυσος εἶπεν, οἶσθα, ὧ πάτερ, ὡς χαίρει μύθοις καὶ κωμωδίας φιλεῖ. Κάμει δὲ οὖν τὰ νῦν εἰσωκισμέ-
50 νος, ἀνίστη πρὸς τὴν ἀχροάσιν, τὸν τ' ἐπηγγεμένον πρὸς σοῦ μισθὸν ἀπαιτεῖν ἐπέειγε καὶ ὄρα σοὶ τὸ ὄραμα καθάπερ ἐπὶ σκηνῆς τῇ λόγῳ διασκευάζειν. Ἀκούοις ἂν, ἔφη. Ἄλλ' εἶθε γε καὶ τὸν χρηστὸν Ναυσικλέα παρ- εῖναι ἡμῖν συνέβαινε, ὃν πολλάκις γε δι' ὄγλου γιγνώ-

Homerus, quod ipso omnia minoris ducat, præclare pernici- osum eum appellavit. Sed primum a nobis, pro Ægyptiorum sapientum disciplina, libetur diis immortalibus. Neque enim me quidquam adducet, ut hoc violem, nec unquam tantum dolor invalescet, ut memoriam numinis ex animo excutiat meo/

XXIII. Hæc locutus, effundebat ex phiala meram aquam, (hanc enim bibere solebat), et, libemus, dicebat, diis hujus terræ et Græcis et ipsi Apollini Delphico, atque insuper Theageni et Charicleæ, bonis et honestis, siquidem et hos in deorum numerum refero. Simulque collacrimavit, tanquam aliam libationem illis præterea faciens mœrenti fletu. Obstupuit auditis his nominibus Cnemon et undiquaque senem oculis lustrans, Quid dicis? inquit, tuine sunt revera liberi Theagenes et Chariclea? Liberi, dixit hospes, qui mihi absque matre nati sunt, casu enim meos filios dii eos designarunt et ediderunt animi dolores, et affectio animi erga illos a me pro natura habita est: ex qua illi me quoque patrem et putarunt esse et nominarunt. Ceterum dic mihi, unde tu illos noris? Non tantum novi, inquit Cnemon, sed etiam illos esse salvos et incolumes tibi nuntio. O Apollo, inquit exclamans, diique ceteri, nbinam terrarum sint isti, ostende. Servatorem te meum, ac diis lipsis æqualem esse ducam. Præmium autem, inquit, quodnam erit? In præsentia quidem, ait ille, gratitudo, viro sapienti pulcherrimum munus. Multosque novi, qui hoc donum tanquam thesaurum in animo reposuerunt. Quod si in patriam venerimus, quod futurum esse brevi dii mihi prænuntiant, hauries opes quam maximas. Futura, inquit, et incerta promittis, cum liceat ex præsentia copia remunerari. Indica, si quid in præsentia vides, nam ego sum paratus vel partem aliquam corporis amittere. Nihil opus est ut membro te quodam mutilis, sed omnia me habere, existimabo, si de his mihi, unde sint et quibus parentibus nati et qua fortuna usi, enerrare non recenses. Habebis, respondit, præmium quoddam magnum et cui nullum aliud comparari posset, etiamsi opes omnium hominum postulasses. Sed nunc cibi aliquid capiamus. Ad hanc enim rem longiori tempore utrique nostrum et tibi ad audiendum et mihi ad narrandum, opus erit. Cum igitur comedissent nuces et ficus et recens decerptas palmulas et alia id genus, quibus vesci senex consueverat, (anima enim nihil unquam escæ gratia privabat) sorbebant quoque, is quidem aquam, Cnemon autem et vinum. Atque hic parvo spatio temporis intermisso, Bacchus, inquit, quam gaudet confabulationibus et carminibus convivalibus, non ignoras pater. Quare nunc quoque, cum me sibi vindicavit, ut aveam aliquid audire incitat et ad repetendum præmium a te mihi promissum impellit et tempus est, ut jam fabulam hanc tanquam in scena, ut dicitur, instruas. Audies, inquit, atque utinam contigisset, ut frugi Nausi-

μενον μυθηθῆναι τὴν ἀφήγησιν ἄλλως ἄλλοτε διεκρου-
σάμεν.

ΚΔ'. Ποῦ δ' ἂν εἴη τὰ νῦν, ἡρώτα δὲ Κνήμιον, ὡς
τοῦνομα τοῦ Νausικλέους ἐπέγνον. Ἐπ' ἄγραν, ἔφη,
5 πεπόρευται. Τοῦ δὲ ὁποῖαν, πάλιν ἐρομένου, Θη-
ρίων, ἔφη, τῶν χαλεπωτάτων, οἱ καλοῦνται μὲν ἄνθρω-
ποι καὶ βουκόλοι, λησται δ' εἰσὶ τὸν βίον καὶ δυσά-
λωτοι παντάπασιν, ὅσα φωλεοῖς καὶ σήραγγι τῶ ἐλει
χρῶμενοι. Ἐγκαλεῖ δ' αὐτοῖς τίνα αἰτίαν; Ἀττικῆς,
10 ἔφη, ἐρωμένης ἀρπαγῆν, ἣν Θίσβην ἐκεῖνος ὠνόμαζε.
Φεῦ, εἶπεν ὁ Κνήμιον καὶ ἀθρόον ἐσιώπησεν, ὥσπερ
αὐτοῦ λαθόμενος. Τοῦδε προσθύτου, τί πέπονθεν; ἐρο-
μένου, πρὸς ἄλλα ὁ Κνήμιον ἀπάγων, Θαυμαζῶ, ἔφη,
πῶς ἡ τίνι χειρὶ πεποιοῦς ἐνεθυμήθη τὴν ἐφοδον. Καί
15 ὅς, Βασιλεῖ, ἔφη, ξένε, τῶ μεγάλῳ σατραπεύει τὴν
Αἴγυπτον Ὀροονδάτης, οὗ κατὰ πρόσταγμα φρούραρ-
χος Μιτράνης τήνδε κεκλήρωται τὴν κώμην. Τοῦτον
δὲ ὁ Νausικλῆς ἐπὶ χρήμασι μεγάλοις ἄγει σὺν ἵππῳ
καὶ ἀσπίδι πολλῇ. Χαλεπαίνει δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς
20 Ἀττικῆς κόρης οὐχ ὡς ἐρωμένης μόνον καὶ μουσουργίαν
ἀρίστης, ἀλλ' ὅτι αὐτὴν καὶ βασιλεῖ τῶν Αἰθίοπων
ἀπάξει ἐμελλεν, ὡς αὐτὸς ἔφασκε, γαμετῇ τῇ ἐκεί-
νου συμπαιίστριαν καὶ συνόμιλον τὰ Ἑλλήνων ἐσομέ-
νην. Ὡς οὖν μεγάλων καὶ πολλῶν τῶν ἐπ' αὐτῇ
25 προσδοκωμένων χρημάτων ἐστερημένος πᾶσαν ἐγείρει
καὶ κινεῖ μηχανήν. Ἐπέρωσά τε καὶ αὐτὸς πρὸς τὴν
πρόξιν, εἰ πῃ ἄρα καὶ τοὺς παῖδάς μοι περισώσειεν,
ἐνθιμούμενος. Ὑπολαβὼν οὖν ὁ Κνήμιον, Ἄλις,
ἔφη, βουκόλων καὶ σατραπῶν καὶ βασιλείων αὐτῶν,
30 ἔλαθες γάρ με μικρὸν καὶ εἰς πέρας τῶ λόγῳ διαβιβά-
ζεις. Ἐπεισόδιον δὲ τοῦτο, οὐδὲν, φασί, πρὸς τὸν
Διόνυσον ἐπεισακυλήσας· ὅστ' ἐπάναγε τὸν λόγον πρὸς
τὴν ὑπόσχεσιν. Εὐρύχα γάρ σε κατὰ τὸν Πρωτέα
τὸν Φάριον, οὐκ αὐτὸν τρεπόμενον εἰς ψευδομένην καὶ
35 βέουσαν ὄψιν ἀλλ' ἐμὲ παραφέρειν πειρώμενον. Μνη-
θάνοις ἂν, ἔφη ὁ προσθύτης. Διηγήσομαι δέ σοι τὰ-
μαυτοῦ πρότερον ἐπιτεμὼν, οὐ σοφιστεύων, ὡς αὐτὸς
οἶει, τὴν ἀφήγησιν, ἀλλ' εὐτακτὸν σοι καὶ προσεχῆ τῶν
ἐξῆς παρασκευάζων τὴν ἀκρόασιν. Ἐμοὶ πόλις Μέμ-
40 φισ, πατὴρ δὲ καὶ ὄνομα Καλάσιρις, βίος δὲ νῦν μὲν
ἀλλήτης, πρότερον δ' οὐ πάλοι προφήτης. Ἐγένετο
μοι καὶ γυνὴ νόμῳ τῆς πόλεως καὶ ἀπεγένετο θεσμῶ
τῆς φύσεως. Ταύτης εἰς τὴν ἐτέραν λήξιν ἀναλυθεί-
σης, χρόνον μὲν τίνα διήγον ἀπαθῆς κακῶν, ἐπὶ παισὶ
45 δύο τοῖς ἐξ αὐτῆς ἀβρυνόμενος. Οὐ πολλοῖς δ' ὕστερον
ἔτεσιν, οὐρανία φωστήρων εἰμαρμένη περίοδος τρέπει
τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ ὄμμα Κρόνιον εἰς τὸν οἶκον ἐνέσκηψε,
τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐπάγον μεταβολῆν, ἣν ἐμοὶ σοφία
προῦφηγε μὲν, διαδρᾶνα δ' οὐκ ἔδωκε. Τοὺς γὰρ μοι-
50 ρῶν ἀτρέπτους ὄρους προῖδειν μὲν δυνατὸν, ἐκφεύγειν
δ' οὐκ ἐφικτόν. Κέρδος δ' ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις ἡ πρό-
γνωσις, ἀμβλύνοσα τοῦ δεινοῦ τὸ φλεγμαῖνον. Συμ-
φορᾶς γάρ, ὦ παῖ, τὸ μὲν ἀπροσδόκητον ἀφόρητον, τὸ
δὲ προεγνωσμένον, οἰστότερον. Τὸ μὲν γὰρ ἡ διά-

cles nobiscum una esset, quem sæpius flagitantem, ut a
me initiaretur hac narratione, alias aliter differendo elusi.

XXIV. Ubi autem tum esset, interrogabat Cnemon,
postquam nomen Nausiclis agnovit. Ad venationem, in-
quit, profectus est. Qualem, iterum quærente : Fera-
rum, inquit, immanium, quæ vocantur quidem homines
et bubulci, ceterum latrociniiis exercendis vitam agunt et
difficulter circumveniri possunt, tanquam lustris et caver-
nis palude utentes. Cujus autem criminis illos reos facit?
Atticæ, inquit, amicæ raptus, quam Thisben ille nomina-
bat. Papæ, dixit Cnemon, atque illico conticuit, veluti
sese reprimens. Sene vero, quid illi accidisset, percun-
ctante, ad alia Cnemon eum abduccens, Demiror, inquit,
qui, aut quibus copiis confisus, illos aggredi in animum
induxerit. At ille, A rege magno, inquit, satrapa Ægypti
Oroondates est constitutus, cujus jussu, præfectus excu-
biarum Mitranes sortitus est hunc pagum. Hunc Nausi-
cles magna summa pecuniæ conductum, ducit cum equi-
tibus et peditibus multis. Moleste autem fert ereptionem
Atticæ puellæ, ut non tantum amicæ et egregie canentis
fidibus, sed multo magis, quod eam ad regem Æthiopum
secum abducturus fuerat, quemadmodum ipse dicebat,
uxori illius in lusum sociam, et familiarem Græcorum more
futuram. Tanquam igitur ingenti pecunia, quam pro illa
exspectabat, privatus, omnem ad eam rem comparat et
adhibet machinam. Auctor etiam ipse fui et hortator illi
ad eam rem aggrediendam; fieri posse, ut alicubi liberos
meos repertos mihi servaret, cogitans. Excipiens autem
Cnemon, Satis est, inquit, jam bubulcorum et satraparum
et regum ipsorum. Parum enim aberat, quin me non
advertentem animum prorsus aliorum sermone traduceres.
Appendicem hanc nihil, ut aiunt, ad Bacchum annexuisti.
Quare reduces orationem ad id, quod a te promissum est.
Inveni enim te quasi Proteum Pharium, non quidem in
commentitiam et fluxam speciem verti sed me abducere a
proposito conari. Cognosces, inquit senex. Exponam
autem initio meas res breviter, non solum tibi faciens in
narratione, ut tu existimas, sed distinctam et coherentem
cum iis, quæ sequentur, tibi præparans orationem. Mihi
est urbs Memphis patria, pater autem et cognomen Cala-
siris, porro genere vitæ nunc erro, non multo autem ante
antistes fueram. Habui autem et uxorem urbis instituto,
sed amisi lege naturæ. Hæc cum e corpore in aliam re-
quiem excessisset, aliquantum temporis ætatem agebam
expers malorum, in duobus filiis ex ea susceptis me oble-
ctans. Non post multos autem annos, luminarium cœles-
tis circuitus fati definitus mutat totum statum nostrarum
rerum et oculus Saturnius in domum irruit, in deterius
afferens mutationem, quam quidem mihi sapientia præ-
monstravit, ceterum effugiendi facultatem non dedit.
Nam factorum decreta immutabilia providere quis potest,
effugere vero non potest. Lucrum vero ut in talibus rebus
prospicientia est, obtundens adversorum casuum aciem.
Calamitates enim, sili, quæ inopinato adveniunt, sunt in-
tolerabiles, at prævisa, æquiore animo perferuntur. Illas

νοια φρόβῳ προληφθεῖσα κατέπτηξε, τὸ δ' ἦ συνήθεια τῷ λογισμῷ διήτησε.

ΚΕ'. Ἐγένετο δὲ περὶ ἐμὲ τοιόνδε. Γύναιον Θρακικὸν τὴν ἑώραν ἀκμαῖον καὶ τὸ κάλλος δεύτερον μετὰ
 5 Χαρίκλειαν [ἔχουσα], ὄνομα Ῥόδοπις, οὐκ οἶδ' ὕπο-
 θεν ἢ ἔπως κακῇ μοίρᾳ τῶν ἐγνωκότων ὀρηκθὲν, ἐπε-
 πόλαξε τὴν Αἴγυπτον καὶ ἤδη καὶ εἰς τὴν Μέμφιν
 ἐκώμαζε, πολλῇ μὲν θεραπείᾳ, πολλῷ δὲ πλούτῳ δο-
 10 ρυφορουμενῇ, πᾶσι δ' ἀφροδίσιςιοις θηράτραις ἐξησκη-
 μένῃ. Οὐ γὰρ ἦν ἐντυγόντα μὴ ἠλωκέναι· οὕτως
 ἄφρυκτόν τινα καὶ ἀπρόσμαχον ἑταιρίας σαγήνην ἐκ τῶν
 ὀφθαλμῶν ἐπεσύρετο. Ἐφοῖτα δὲ θαμὰ καὶ εἰς τὸν
 νεῶν τῆς Ἰσιδος, ἧς προσεφῆτεον, καὶ τὴν θεὸν συνεχῶς
 15 ἐθεράπευε θυσίαις τε καὶ ἀναθήμασι πολυταλάντοις.
 Αἰσχύνομαι λέγειν, ἀλλ' εἰρήσεται· γίγνεται δὲ καμῶ
 κρείττων ὀφθεῖσα πολλάκις. Ἐνίκα τὴν διὰ βίου μοι
 μελετηθεῖσαν ἐγκράτειαν. Ἐπὶ πολὺ τε τοῖς σώματος
 ὀφθαλμοῖς τοὺς ψυχῆς ἀντιστήσας, ἀπῆλθον τὸ τελευ-
 20 ταῖον ἡττηθεὶς καὶ πάθος ἐρωτικὸν ἐπιφορτισάμενος.
 Ἀρχὴν δὲ τῶν ἐσομένων καὶ προαγορευθέντων μοι πρὸς
 τοῦ θεοῦ δυσχερῶν τὴν γυναῖκα φωράσας καὶ συνείς ὡς
 τῶν πεπρωμένων ἐστὶν ὑπόκρισις καὶ ὡς ὁ τότ' εἰληγῶς
 δαίμων οἰονεὶ προσωπεῖον αὐτὴν ὑπέπλεε, τὴν μὲν ἐκ
 25 παιδῶν μοι σύντροπον ἱερωσύνην, ἔγνων μὴ καταισχυ-
 ναι καὶ ἀντισχεῖν, μηδ' ἱερὰ καὶ τεμένη θεῶν βεβη-
 λῶσαι. Τῶν δ' ἡμαρτημένων οὐκ ἔργῳ (μὴ γένοιτο)
 ἀλλ' ἐφέσει μόνῃ, τὴν ἀρμόζουσαν ἐπιθαλῶν ζημίαν,
 δικαστὴν ἐμαυτῷ τὸν λογισμὸν ἀναδείξας, φυγῆ κο-
 30 λάζῳ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τῆς ἐνεγκούσης ὁ βαρυδαίμων
 ἐξῆιν, ἁμοῦ μὲν εἰκῶν ταῖς μοιρῶν ἀνάγκαις καὶ πράτ-
 τειν ὅ τι καὶ βούλοιντο τὰ κατ' ἡμᾶς ἐπιτρέπων, ἁμοῦ
 δὲ τὴν ἀποτρόπαιον Ῥόδοπιν ἀποφεύγων. Ἐδεδείκνυ
 γὰρ, ὃ ξένε, μὴ τοῦ τότε ἐπικρατοῦντος ἀστέρος ἐπι-
 35 θρίσαντος καὶ πρὸς τὸ αἰσχρότερον τῶν ἔργων ἐκνικη-
 σθεῖν. Ὁ δέ με πρὸ πάντων καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἐξήλαυ-
 νεν, οἱ παῖδες ἦσαν, οὐς ἡ ἀρρητος μοι πολλάκις ἐκ
 θεῶν σοφία, ξιφῆρεις ἀλλήλοισι συμπεισεῖσθαι προηγό-
 40 ρευσε. Περιγράφω τὸν τῶν ὀφθαλμῶν τὴν οὕτως ἀπηνῆ
 θέαν, (ἦν ἐκτραπήσεσθαι καὶ τὸν ἥλιον εἰκάξω νέφος
 τῆς ἀκτίνος προκαλυψάμενον) καὶ πατρῶιαις ὄψεσι
 τὸν παῖδων φόνον ἀθέατον χαριζόμενος, ἐξώκιστον ἐμαυ-
 τὸν γῆς τε καὶ οἰκίας πατρῶας, τὴν μὲν ὀρμὴν οὐδενὶ
 45 φράσας, πρόφασιν δὲ ὡς εἰς Θήβας τὰς μεγάλας ἀνα-
 κομιζομαι ποιησάμενος, ὡς ἂν θάτερον τῶν παιδῶν
 τὸν πρεσβύτερον θεασάμην, ἐκεῖ παρὰ τῷ μητροπά-
 50 τορι τότε διαγόμεν. Θύαμις δ' ἦν ὄνομα αὐτῷ, ὃ
 ξένε. Συναστάλη πάλιν ὁ Κνήμιον, ὡςπερ τῷ ὀνό-
 ματι τοῦ Θυάμιδος βληθεὶς τὴν ἀκοήν, καὶ ὁ μὲν ἐκαρ-
 τέρησε σιωπῆσαι τῶν ἐξῆς ἐνεκεν, ὁ δ' ἐπέβαινε τὸν
 λόγον ὧδε. Παραλείπω τὴν ἐν μέσῳ πλάνην, ὃ νεα-
 νία, συντελεῖ γὰρ οὐδὲν εἰς τὴν παρὰ σοῦ ζήτησιν.

ΚΖ'. Πυθονόμενος δ' εἶναι τινα Δελφοῦς Ἑλλη-
 νίδα πόλιν, ἱερὰν μὲν Ἀπολλωνος, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων
 τέμενος, ἀνδρῶν δὲ σοφῶν ἐργαστήριον, θυρούθου δὲ

enim animus metu occupatus reformidat et aegre fert, has
 autem consuetudo rationi familiares reddit.

XXV. Accidit autem mihi tale quiddam. Muliercula
 Thressa, immaturo aetatis flore, pulchritudine autem post
 Charicleam secundas tenens, nomine Rhodopis, nescio
 unde aut quomodo, adverso fato eorum qui illam cognov-
 erunt profecta, peragrabat Ægyptum atque etiam Mem-
 phim veniebat, magna pedissequarum et servorum caterva
 et multis opibus stipata, omnibus veneris illecebris egre-
 gie instructa. Neque fieri potuit, ut non quivis qui in
 illam incidisset caperetur: adeo inevitabilem quemdam et
 invictum fascino meretricium ex illius oculis attrahebat.
 Ingrediebatur etiam saepe templum Isidis, cuius ego eram
 antistes, et deam continuo colebat et venerabatur sacri-
 ficis ac donariis, quae multis talentis constabant. Pudet
 dicere, attamen non celabo: et me vicit, saepius visa:
 vincebat et continentiam, quam in vita summo studio ser-
 vaveram. Ac diu quidem multumque oculis corporis
 animi oculis resistebam: ad extremum tamen victus, af-
 fectui amatorio, tanquam oneri, succubui. Cum igitur
 initium molestiarum et ærumnarum divinitus mihi incumb-
 entium, quas jam antea præsceveram, mulierem esse de-
 prehendissem et intellexissem, quod esset fatalis necessita-
 tis involucrem, quodque is, cui tum sors obliterat, deus,
 illam sibi tanquam personam induisset, statui non dede-
 corare sacerdotale munus, cui a pueritia innutritus fueram,
 et resistere, neque delubra deorum et aras profanare.
 Atque eorum, quae peccaveram, non re ipsa, (quod
 absit) sed sola animi cupiditate, convenienti mihi multa
 imposita, et ratione in iudicium adhibita, exsilio punio
 cupiditatem et ex patria discessi infelix: tum cedens Par-
 carum necessitati et illis quidvis statuendi in nos arbitrium
 permittens, tum etiam execrandam Rhodopin fugiens.
 Metuebam enim, hospes, ne stella, quae tum dominabatur
 urgente, vel ad turpins opus impellerer. Ceterum quod
 me imprimis et post omnia expellebat, filii erant: quos
 mihi arcana ex diis sapientia, infestis armis concursuros,
 praedicebat. Tollens igitur ab oculis tam crudele specta-
 culum, (quod vel solem ipsum aversaturum esse existimo,
 radiis nube objecta tectis) et paternos oculos ad aspectu cordis
 filiorum liberans, emigravi e terra et domo paterna, dis-
 cessum meum indicans nemini, praetextens iter hoc nomine,
 quod magnas Thebas profecturus essem, ut alterum ex
 filiis majorem natu viscerem, qui ibi tum apud avum age-
 bat. Thyamidi erat illi nomen, hospes. Rursus Cnemon,
 tanquam nomine Thyamidis ictus, cohibuit se tamen ut
 taceret, propter ea, quae deinceps narrabantur. Ille au-
 tem sic pertextebat narrationem. Relinquo errorem inter-
 medium, adolescens, nihil enim pertinet ad id, quod tu
 sciscillar.

XXVI. Ceterum cum audirem, esse quamdam urbem
 Graecam, Apollini quidem sacram; deorum autem aliorum
 delubrum, hominum vero sapientum tabernam, remotam

δημώδους ἐκτὸς ἀνωχισμένην, ἔστελλον εἰς ταύτην
 ἔμαυτὸν, ἀρμόδιον τῷ προφητικῷ καταγώγιον, τὴν ἱε-
 5 ροῖς καὶ τελεταῖς ἀνακειμένην ὀρίζομενος. Διὰ τε τοῦ
 Κρισσαίου κόλπου τῆ Κίρρα προσορμισθεῖς, ἐκ νεῶς
 ἐπὶ τὴν πόλιν ἀνέθεον. Ἐπεὶ δ' ἐπέστην, ὁμῆ με
 ὡς ἀληθῶς θεῖα προσέβαλεν αὐτόθεν. Καὶ τὰ τ'
 ἄλλα ἡ πόλις διαίτημα κριττῶνων ἔδοξε καὶ οὐχ
 ἥμιστα τῆ φύσει τῆς περιοχῆς. Οἷον γὰρ φρούριον
 ἀτεχνῶς καὶ αὐτοσχέδιος ἀκρόπολις ὁ Παρνασσὸς
 10 ἀπαιωρεῖται, πρὸ ποδῶν λαγῶσι τὴν πόλιν ἐγκολπισά-
 μενος. Ἄριστα, ἔφη, λέγεις, ὁ Κνήμιον καὶ ὡς ἄν
 γὰς ἐπιπνοίας ὡς ἀληθῶς Πυθιαῖς ἐπρησθημένος. Τῆδε
 τὴν περ καὶ ὁ πατήρ μοι θέσεως ἔχειν τοὺς Δελφούς
 ἔφραζεν, ὅτ' αὐτὸν ἱερομνήμονα ἡ πόλις Ἀθηναίων
 15 ἔστειλεν. Ἀθηναῖος ἄρ' ἦσθα, ὦ παῖ; Ναί, ἔφη.
 Ὄνομα δὲ τίς; Κνήμιον, ἀπεκρίνατο, [Τύχη τίνι
 κερημένος;] τὰ δ' ἄλλα εἰσαυθῖς [ἔφη] ἀκούσῃ, νῦν
 δ' ἔχου τῶν ἑξῆς. Ἐξομαι, ἔφη. Καὶ ἐπανήειν πρὸς
 τὴν πόλιν. Ἐπαινέσας οὖν τῶν τε δρόμων καὶ ἀγο-
 20 ρῶν καὶ κρηνῶν τὸ ἄστυ καὶ Κασταλίαν αὐτὴν, ἣν δὴ
 καὶ περιρραντήριον ἐποίησάμην, ἐπὶ τῶν νεῶν ἔσπευ-
 δον, καὶ γὰρ με καὶ θροῦς τῶν πολλῶν ἀνεπτέρωσον,
 ὧραν εἶναι κινεῖσθαι τὴν θεοπρόπον, λέγοντες. Ἐπεὶ
 δ' εἰσελθὼν προσεκύονου καὶ τι καὶ κατ' ἔμαυτὸν ἠυχό-
 25 μην, ἀνεφθέγγατο ἡ Πυθία τοιάδε .

Ἴγνος ἀειράμενος ἀπ' εὐστάχους παρὰ Νείλου,
 Φεύγεις μοιράων νήματ' ἔρισθενέων.
 Τέτλαθι, σοὶ γὰρ ἐγὼ κυναυάλακος Αἰγύπτου
 Αἴψα πέδον δώσω. Νῦν δ' ἔμὸς ἔσσο φίλος.

30 ΚΖ'. Ταῦθ' ὡς ἐθέσπισεν, ἐγὼ μὲν ἔμαυτὸν ἐπὶ
 πρόσωπον τοῖς βωμοῖς ἐπιβαλὼν, ἴλεον εἶναι τὰ πάντα
 ἰκέτευον. Ὁ δὲ πολὺς τῶν περιεστῶτων ὄμιλος,
 ἀνευφήμησαν τὸν θεὸν τῆς ἐπ' ἐμοὶ παρὰ τὴν πρώτην
 ἔντευξιν προφητείας. Ἐμὲ δ' ἐμακάριζον καὶ περιεί-
 35 ποντο ἐντεῦθεν παντοίως, φίλον ἤκειν με τῷ θεῷ μετὰ
 Λυκοῦργόν τινα Σπαρτιατὴν λέγοντες, καὶ ἔνοικεῖν τε
 βουλόμενον τῷ τεμένει τοῦ νεῶ συνεχώρον καὶ σιτη-
 ρέσιον ἐκ τοῦ δημοσίου παρέχειν ἐψηφίσαντο, καὶ συν-
 40 ἐλόντι λέγειν ἀγαθῶν ἀπέλιπεν οὐδέν. Ἡ γὰρ πρὸς
 ἱεροῖς ἦν, ἡ πρὸς θυσῖαις ἐξηταζόμεν, ἃς πολλὰς καὶ
 παντοίας ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ζένος τε καὶ ἐγγώριος
 εὐδὸς τῷ θεῷ χαριζόμενοι ὀρῶσιν, ἡ φιλοσοφοῦσι διελε-
 γόμεν. Οὐκ ὀλίγος δ' ὁ τοιοῦτος βίος συρρεῖ περὶ τὸν
 45 νεῶν τοῦ Πυθίου, καὶ μουσεῖον ἐστὶν ἀτεχνῶς ἡ πόλις
 ὑπὸ μουσηγέτη θεῷ φοιθαζομένη. Τὸν μὲν δὴ πρό-
 τερον χρόνον ἄλλοτε περὶ ἄλλων ἡμῖν αἰ ζητήσεις
 ἀνεκινούοντο· καὶ ὁ μὲν τις ὅπως τοὺς ἐγγωρίους οἱ
 Αἰγύπτιοι σέβομεν θεοὺς ἀνηρώτα, ὁ δὲ δι' ἦν αἰτίαν
 50 ἄλλα παρ' ἄλλοις τῶν ζῶων ἐθθειάζεται καὶ τίς ὁ
 περὶ ἐκάστου λόγος ἐπυθνάετο· ἄλλος πυραμίδων
 κατασκευὴν, ἕτερος συρίγγων πλάνην, καὶ συνελόντι
 τῶν κατ' Αἰγύπτου ἐν οὐδὲν ἀπελίμπανον ἱστοροῦντες.
 Αἰγύπτιον γὰρ ἀκουσμα καὶ διήγημα πᾶν Ἑλληνικῆς
 ἀκοῆς ἐπαγωγότατον.

a tumultu populari, habebam ad illam iter, conveniens
 homini prophético receptaculum, sacris rebus et carimoniis
 destinatum urbem eligens. Et cum per Crissæum sinum
 ad Cirrham appulisset, ex navi cucurri ad urbem. Post-
 quam vero adstīti, vox procul cubio divina profinus aures
 meas incessit et cum aliis de causis urbs mihi sedes melio-
 rum visa est, tum non minime natura situs. Prorsus enim
 veluti munitio quædam et arx natura constituta, Parnassus
 dependet, prominentibus lateribus urbem quasi quodam
 sinu complectens. Optime dicis, inquit Cnemon et ut ali-
 quis qui revera afflationem Pythicam sensit. Eum enim
 esse situm urbis etiam pater mihi quondam dicebat, quando
 illum ad consilium Amphictyonicum augurem urbs Athe-
 niensium miserat. Atheniensis igitur es, filii? Ita, inquit.
 Nomen vero quid tibi est? Cnemon, respondit, cætera
 vero deinceps audies, nunc autem continua narrationem.
 Continuabo, inquit. Ascendebam in urbem. Collaudato
 igitur a curriculis foris et fontibus oppido et ipso Castalio
 fonte, ex quo me etiam adpersi, ad templum festinabam.
 Etenim me et murmur multitudinis, quod tempus instaret,
 in quo sese vates motura esset, excitaverat. Cum itaque
 ingressus deum venerarer et quiddam etiam apud me opta-
 rem, respondit hæc Pythia :

Fertilis a regione ferens vestigia Nilī,
 Fortia Parcarum stamina (sponte) fugis.
 Durato, Ægypti quoniam nigricantia tradam
 Arva tibi cito, nunc noster amicus eris.

XXVII. Hoc oraculum ut reddidit, ego procidens in aram
 pronus, ut mihi propitius esse vellet omnibus in rebus pre-
 cabar. At magna circumstantium caterva celebrahant
 deum propter ejusmodi responsum mihi primo congressu
 datum. Prædicabant autem felicem me et me observabant
 inde modis omnibus, amicum me venire deo post Lyeur-
 gum quemdam Spartanum dicentes. Et cum in area tem-
 pli habitare vellem, permittebant, utque mihi commeatus
 daretur ex publico, decreverunt. In summa, nihil boni
 deerat. Aut enim ad sacra et sacrificia, quæ multa et varia
 tota die peregrini et indigenæ gratificantes deo faciunt, in-
 quirebam aliquid et scrutabar, aut cum philosophis collo-
 quebar. Non parvus autem numerus ejusmodi hominum
 confluit ad templum Delphicum et prorsus est Museum ipsa
 urbs, sub Musarum duce deo vaticiniis dedita. Atque ini-
 tio quidem alias de aliis rebus quæstiones a nobis move-
 bantur. Erant enim, qui, quomodo nos Ægyptii deos cole-
 remus, quærerent, alius, quamobrem alia apud alios ani-
 malia sacra et divina haberentur et quæ esset de quolibet
 narratio, percunctabatur. Quidam pyramidum formam et
 constructionem, nonnulli fistularum ductus et anfractus
 seiscitabantur. Quid multa? Ægyptiarum rerum nihil non
 inquisitum relinquebant. Etenim omnis Ægyptiaca nar-
 ratio, mirum in modum Græcas delectat aures. X

ΚΗ'. Τέλος δὲ ποτε καὶ περὶ τοῦ Νείλου καὶ τίνες μὲν αὐτῇ πηγαί, τίς δ' ἡ παρὰ τοὺς ἄλλους ποταμοὺς ἰδιάζουσα φύσις καὶ ὁπόθεν τὴν θερινὴν ὥραν μόνος τῶν πάντων πλημμυρεῖ, πῦσιν τις ἐμοὶ προσῆγε τῶν ἀσπειοτέρων. Ἐμοῦ δ' ἄπερ ἐγίνωσκον εἰπόντος καὶ ὅσα περὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου βίβλοις ἱεραῖς ἐγγεγραμμένα μόνοις τοῖς προφητικοῖς καὶ γινώσκειν καὶ ἀναγινώσκειν ἔξεσσι· καὶ διελθόντος ὡς τὰς μὲν ἀρχὰς ἐκ τῶν μὲν ἄκρων τῆς Αἰθιοπίας ἐσχάτων δὲ τῆς
 10 Λιθύης λαμβάνει, καθ' ὃ μέρος τὸ κλίμα τὸ ἀνατολικὸν ἀπολῆγον, ἀρχὴν τῇ μεσημβρίᾳ δίδωσιν, αὐξεται δὲ κατὰ τὴν θερινὴν ὥραν, οὐχ ὡς τινες ᾤθησαν πρὸς τῶν ἐτησίων ἀντικρὺ πνεόντων ἀνακοπτόμενος, ἀλλ' αὐτῶν δὴ τούτων τῶν ἀνέμων κατὰ τροπὴν τὴν
 15 νέφος ἐλαυνόντων τε καὶ ὠλούντων, ἕως ἐπὶ τὴν διακεκαυμένην ζώνην συναξῶσι, καθ' ἣν τῆς πρόσω φορᾶς ἀνακοπτοῦνται δι' ὑπερβολὴν τοῦ περὶ τὰ μέρη πυρώδους πάσης τῆς πρότερον καὶ κατὰ μικρὸν ἀθροισθείσης
 20 καὶ παχυθείσης νοτίδος ἐξατμιζομένης, καὶ τούτου λάθρων ὑετῶν βρηγνυμένων, ὅργῃ θ' ὁ Νεῖλος καὶ ποταμὸς εἶναι οὐκ ἀνέγεται ἀλλὰ καὶ ἐξανίσταται τῆς ὄχθης καὶ θαλασσωσας τὴν Αἴγυπτον τῇ παρόδῳ γεωργεῖ τὰς ἀρούρας. Διὸ πεινὴ τ' ἐστὶ γλυκύτατος,
 25 ἄτ' ἐξ ὀμβρων οὐρανίων γορηγούμενος καὶ θιγεῖν προσηέστατος, οὐκ ἔτι μὲν θερμὸς ὡς ὅθεν ἤρξατο, ἔτι δὲ χλιαρὸς ὡς ἐκεῖθεν ἀρξάμενος. Δι' ἣν αἰτίαν καὶ μόνος ποταμῶν αὔρας οὐκ ἀναδίδωσι, πάντως ἂν, ὡς τὸ εἶκος, ἀναδούς, εἰ καθῶς τινες ἐβουλήθησαν, ὡς πυνθά-
 30 νομαί, τῶν παρ' Ἑλλήσιν εὐδοκίμων, χιόνος τηχομένης τὸ πλήρωμα ἐλάμβανε.

ΚΘ'. Ταῦτά μου καὶ τοιαῦτα διεξιόντος, ὁ ἱερεὺς τοῦ Πυθίου γνώριμος ἐμοὶ γεγωνὸς ἐς τὰ μάλιστα, Χαρικλῆς ὄνομα ἦν αὐτῷ, θαυμασίως, ἔφη, λέγεις.
 35 Καὶ ταύτη τῇ γνώμῃ προστίθεμαι καὶ αὐτός, οὕτω καὶ παρὰ τῶν ἐν Καταδούποις ἱερέων τοῦ Νείλου πυθόμενος. Καγὼ πρὸς αὐτὸν, ὦ Χαρικλείς, ἔφην· ἤλθες γὰρ κάκεισε; Ἦλλον, εἶπε, ὦ σοφὲ Καλάσιρι. Τί δέ σε χρέος ἤγαγε πάλιν ἡρώτων. Ὅ δὲ, Δυσπρα-
 40 ξία τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν, ἀπεκρίνατο, ἣ δὴ μοι καὶ εὐπραξίας αἰτία γέγονεν. Ἐμοῦ δὲ τὸ παράδοξον θαυμάσαντος, Οὐ θαυμάσῃ, ἔφη, τὸ πρᾶγμα ὡς γέγονεν εἰ πύθοιο. Πεύση δὲ, ὅταν σοι βουλομένη γίνηται. Οὐκοῦν ὦρα σοι λέγειν, ἦν δ' ἐγώ, νῦν
 45 γὰρ βούλομαι. Μάνθανε, εἶπεν ὁ Χαρικλῆς, τοὺς πολλοὺς μεταστησάμενος, καὶ γὰρ σε καὶ διὰ τι χρῆσιμον, ἐμὸν ἀχροατὴν γενέσθαι τῶν συμβεβηκότων πάλαι ἐβουλόμην. Ἐμοὶ γῆμαντι, παιδία οὐκ ἐγίγνετο. Ὅψι δὲ ποτε καὶ βραδύ τῆς ἡλικίας, πολλὰ τὸν θεὸν
 50 ἱκετεύειν, θυγατρίου πατῆρ ἀνηγορεύθη, οὐκ ἐπ' αἰσίοις ἔσσεσθαι μοι ταύτην τοῦ θεοῦ προαγορεύσαντος. Ἦλθες καὶ εἰς ὥραν γάμου καὶ ἐξεδόμην τῶν μνηστευσαμένων (πολλοὶ δ' ἦσαν) τῷ παρ' ἐμοὶ χριθέντι καλλίστῳ· καθ' ἣν δὲ νύκτα συγκατεκλίθη τῷ γῆμαντι,

XXVIII. Ad extremum tandem et de Nilo, qui essent ejus fontes et quæ præter alios fluvios peculiaris natura et unde æstivo tempore solus inter omnes crescat aquis, quæstionem mihi quidam ex urbanioribus proponebat. Me dicente ea, quæ sciebam et quæ de hoc fluvio sacris libris perscripta, solis antistibus cognoscere ac legere licet; et narrante, quod in supremis Æthiopiæ, ultimis autem Libyæ partibus, oriatur, qua parte orientale clima desinens, initium meridiei præbet, crescit vero æstivo tempore, non, ut quidam putarunt, Etesiarum adverso flatu rejectus, sed iis ipsis ventis circa solstitium æstivum, a septentrionalibus partibus versus meridiem, omnes nubes pellentibus ac trudentibus, donec in zona, quæ torretur ardore solis, colligantur, in qua illorum motus retunditur propter incredibilem circumstantis æstus vehementiam, toto, qui antea fuerat paullulum congregatus et condensatus, humore liquescente et inde copiosis imbribus cadentibus. Fumetque Nilus, nec se fluvium esse patitur, sed effunditur extra ripas et eluvione tanquam mari quodam Ægyptum operiens, adventu suo fecundat agros. Quare ad bibendum dulcissimas præbet aquas, ut quæ illi ex celestibus imbribus suppeditent et est tactu placidus ac lenis, non amplius calidus, sicut ubi incipit, verumtamen adhuc tepidus, ut in ejusmodi locis ortus. Quam ob causam solus ex fluviis vapores non exhalat: omnino enim consentaneum esset, ut exhalaret si eum ex nive liquefacta, quod quidam docti apud Græcos voluerunt, incrementum caperet.

XXIX. Cum de hisce et hujusmodi rebus dissererem, sacerdos Apollinis mihi maxime familiaris, Chariclei erat illi nomen, Præclare, inquit, dicis, et ipse assentior huic sententiæ: sic enim etiam a sacerdotibus in Catadupis Nili audivi. Et ego ad illum, o Charicles, numquid etiam eo veneras? Veneram, dixit, sapiens Calasiri. Quæ autem necessitas eo deducebat, rursus quærebam. Ille autem, Adversa fortuna rei domesticæ, respondit, quæ mihi et felicitatis causa exstitit. Me vero illud mirante, Non miraberis, inquit, si rem, ita ut gesta est, expositam audieris. Audies autem, quandocunque placuerit. Igitur tempus est, inquiebam, ut exponas, nunc enim placet. Charicles autem, remota multitudine, cognosce, inquit, siquidem te mihi jamdudum utilitatis ejusdam causa audirem meorum casuum exortabam. Ego cum iniissem matrimonium, liberos non habui. Sero tandem, et ætate provecta, assidue deum suppliciter orans, filioz pater sum appellatus, cum deus mihi non felicem faustamque eam fore prædixisset. Pervenit et ad nuptiarum tempus et elocavi eam in matrimonium ambientium (multi autem erant) qui meo judicio erat honestissimus. Eadem autem nocte, qua marito accu-

κατ' αὐτὴν ἢ δυστυχῆς ἐτελεύτα, σκηπτοῦ τινος ἢ χειροποιήτου πυρὸς τοῖς θαλάμοις ἐμπεσόντος. Καὶ τὸν ὑμέναιον ἀδόμενον ἔτι διεδέχετο θρήνος καὶ ἀπὸ τῶν παστάδων ἐπὶ τὸ μνήμα παρεπέμπετο καὶ ᾄδεις αἱ τὸ γαμήλιον ἐκλάμψασαι φῶς αὐτὰ καὶ τὴν ἐπικήδειον πυρκαϊὰν ἐξῆπτον. Ἐπετραγῶδει τούτῳ τῷ δαμάται καὶ ἕτερον πάθος ὁ δαίμων καὶ τὴν μητέρα μοι τῆς παιδὸς ἀφαιρεῖται τοῖς θρήνοις ἐγκαρτερήσασαν. τὸ δὲ θεήλατον τοῦ κακοῦ μὴ φέρων, ἐμαυτὸν μὲν οὐκ ἐξάγω τοῦ βίου, τοῖς θεολογοῦσιν ὡς ἀθέμιτον τὸ πρᾶγμα πειθόμενος, ὑπεξάγω δὲ τῆς ἐνεγκούσης καὶ τὴν ἐρημίαν τῆς οἰκίας ἀποδιδράσκω. Μέγα γὰρ εἰς λήθην κακῶν ἢ δι' ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς ὑπόμνησις ἀμαυρομένη. Καὶ πολλοὶ ἐμπληνθεις τόποις, ἡλ-
 10 θον δὴ καὶ εἰς τὴν σὴν Αἴγυπτον καὶ Καταδούπουσιν αὐτοῦς, καθ' ἱστορίαν τῶν καταρακτῶν τοῦ Νεῖλου.

Α'. Τῆς μὲν οὖν ἀφίξεως τῆς ἐκεῖσε ἔχεις τὸν ἀπολογισμὸν, ὃ φίλος, ἦν δέ σε βούλομαι παρενθήκην γνῶναι τοῦ διηγήματος, μᾶλλον δ' ἀληθέστερον εἰπεῖν, αὐτὸ δὴ τὸ κεφάλαιον, ἀλύοντί μοι κατὰ τὴν πόλιν καὶ διατιθεμένῳ σχολῇ, καὶ τινὰ τῶν παρ' Ἑλλησι σπανίων ὄνομαζον, (ἥδη γὰρ μοι τῆς λίαν ἀλγηδόνος τῷ χρόνῳ πεττομένης ἢ πρὸς τὴν ἐνεγκούσαν ἐπάνοδος ἐσπουδάξετο,) ἀνὴρ τις πρόσσεισι τὰ μὲν ἄλλα σεμνῶς
 25 ἰδεῖν καὶ ἀγγίνοιαν ἀπὸ τοῦ βλέμματος ἐμφανίζων, ἄρτι μὲν τὸν ἔφηβον παραλλάξας, τὴν χροιάν δ' ἀκριβῶς μέλας καὶ με ἠσπάζετο καὶ τι βούλεσθαι διαφράζειν ἔλεγεν, Ἑλληνίζων οὐ βεβαίως. Ἐμοῦ δ' ἐτόιμος ὑπακούσαντος, εἰς τινὰ νεῶν παρακείμενον εἰσαγαγὼν, Φύλλα τινὰ σε καὶ βίβλας, ἔφη, τῶν Ἰνδικῶν καὶ Αἰθιοπικῶν καὶ Αἰγυπτίων ὄνομαζον ἐώρακα. Εἰ δὴ οὖν ἀκραίφῶς ταῦτα καὶ δόλου παντὸς ἐκτὸς ὄνεσθαι βουληθεῖς, ἔτοιμος παρέγινε. Βούλομαι, ἔφη, καὶ δεῖναι. Ὁ δὲ, Ὁφεί μὲν, εἶπεν, ὅπως δὲ
 35 μὴ μικρολόγος ἔση περὶ τῆν ἀγοράν. Σαυτὸν παρεγύα, ἔφη, μὴ βαρύτερον εἶναι περὶ τὴν διάπρασιν. Καὶ ὅς ὑπὸ μάλης τι βαλαντίδιον ἔχων, προκομίσας ἐπεδείκνυ λίθων παλυτίμων ὑπερφύεσ τι χρῆμα· μαργαρίδες τε γὰρ ἐνήσαν εἰς καρπούσιν μικροῦ μέγεθος, εἰς κύκλον τ' ἀκριβῶς ἀπαρτιζόμεναι, καὶ λευκότητι πλεῖστον ἀγλαίζόμεναι σμαράγδοι τε καὶ ὑάκινθοι, αἱ μὲν οἷα λήιον ἠρινὸν χλοάζουσαι, ἐλαιώδους αὐτὰς τινὸς λειότητος ὑπαυαχούσης, αἱ δ' ἀπεμιμῶντο χροιάν ἀκτῆς θαλαττίας ὑπ' ἀγχιβαθεῖ σκοπέλῳ μικρὸν
 45 ὑποφριττούσης καὶ τὸ ὑποκείμενον ἰαχούσης· καὶ ἀπλῶς συμμιγῆς τις ἦν πάντων καὶ ποικίλη μαρμαρυγὴ τὸν ὀφθαλμὸν εὐφραίνουσα. Ἄπερ ὡς εἶδον, Ἄλλους, ἔφη, ὄρα σοι, ξένη, τῶνδε ἐπιζητεῖν ὀνητὰς, ὡς ἔγωγε καὶ ἢ κατ' ἐμὲ περιουσία, σχολῇ γούν καὶ ἐνός
 50 εἴη τῶν ὀρωμένων ἰσοστάσιος. Ἄλλ' εἰ καὶ μὴ πρίασθαι δυνατὸς, εἶπε, δῶρόν γε λαμβάνειν οὐκ ἀδύνατος. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνίκανος, ἔφη, δῶρόν γε λαμβάνειν, σὺ δ' οὐκ οἶδ' ὅ τι βουλόμενος παῖξαις ἡμῶν. Οὐ παῖζω, εἶπεν, ἀλλὰ καὶ σοῦδρα σπουδάζω καὶ

buerat, mortua est infelix, cum fulmen quoddam, seu manu excitatus ignis, in cubile incidisset. Atque ita hymenæum qui caneatur adhuc exceptit luctus et ex thalamo ad sepulcrum deducebatur et faces quæ lumen ediderant nuptiale eadem ipsæ funebrem rogum succendebant. Addebat ad hanc fabulam et aliam tragicam calamitatem numen, dum matrem puellæ, luctui indulgentem, mihi auferit. Divinitus igitur immissum malum non ferens, non expello me quidem e vita, iis, qui de rebus divinis disserentes id facere nefas esse docent, obtemperans: expello vero me patria clam et solitudinem domus procul fugio. Magnum est enim adjumentum ad oblivionem malorum, recordatio animi, oculorum amotione, obseurata. Cumque multa loca vagabundus peragrassem, veni tandem aliquando et in tuam Ægyptum et ipsos Catadupos, ad visendas calaractas Nili.

XXX. Rationem igitur protectionis meæ in ea loca tibi exposui, amice, corollarium autem, vel, ut verius dicam, caput ipsum narrationis, te in primis cognoscere cupio. Cum deambularem per olium in urbe et quædam, quorum est inopia apud Græcos, coëmerem, (jam enim nimio angore animi temporis intervallo decocto, in patriam redire propebaram) vir quidam me accedit gravis et prudentiam vultu declarans, nuper quidem adolescentiæ annos egressus, colore vero prorsus nigro, et me salutabat, ac de re quadam colloqui se velle mecum dicebat, non exacte Græce loquens. Prompteque obtemperantem, in templum quoddam vicinum introduxit et, Folia quædam, inquit, et radices Indicas et Æthiopicæ te emere vidi: quod si hæc a me sincere et absque omni fraude emere volueris, libenter tibi proponam. Volo, inquam, et ostende. At hic, Videbis, inquit, sed ne in emendo parcum nimis te exhibeas. Tu fac, inquam, ne in vendendo grande nimis pretium exigere videaris. Hic autem proferens sacculum quemdam, quem habebat sub axilla, ostendebat lapides pretiosos quosdam admirabiles. Margaritæ enim inter illos erant, nucleis parvæ magnitudine, suis partibus omnibus in modum circuli absolutæ, et candore maxime splendentes, smaragdique et hyacinthi, illi quidem veluti verna seges virentes, quadam lubricitate tanquam olei resplendente, hi vero imitabantur colorem marini litoris, sub arduo scopulo paululum erecti et subjecta omnia purpureo colore tingentis: denique mixtus erat omnium variusque fulgor, oculos delectans et recreans. Quæ ut vidi, Alios, inquam, hospes, jam emtores tibi ut quæras opus est, quod ego et meæ facultates vix uni ex iis, quæ video, pares esse possint. Si, inquit, emere non potes, attamen dono accipere poteris. Mihi quidem, inquam, ad accipiendum donum vires non desunt, ceterum tu nescio quo animo nobis illudas. Non illudo, dixit, sed serio et singulari studio facio et juro per deum hujus templi præsidem, me tibi omnia daturum, si ad hæc præterea donum aliud suscipere volueris, longe his præstantius. Ridebam

ἐπόμνυμί γε τὸν ἰδρυμένον ἐνόαδε θεόν, ἅπαντα δούσειν, εἰ πρὸς τούτοις καὶ ἕτερον δῶρον ὑποδέξασθαι βουληθεῖς, πολὺ τούτων ἐριτιμότερον. Ἐγέλων πρὸς ταῦτα. Τοῦ δὲ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου. Ὅτι γελῶν, ἔφη, εἰ τηλικαῦτα δῶρα καθυπισχυνομένου προσέτι καὶ μισθὸν ἐπαγγέλλη, πολὺ τῶν δῶρων αὐτῶν υπερπρέροντα. Πίστευε, εἶπεν, ἀλλ' ἐπόμνυ καὶ αὐτὸς ἢ μὴν ἄριστα χρῆσασθαι τῷ δῶρῳ καὶ ὡς ἂν αὐτὸς ὑφηγήσωμαι. Ἐθαύμαζον μὲν, ἀπορῶν, ἐπόμνυον δὲ τηλικαῦτα ἐλπίζον. Ἐπειδὴ δὲ μοι ὁμώμοστο, ὡς ἐκείνος ἐπέσκηπτεν, ἄγει με παρ' αὐτὸν καὶ δείκνυσι κόρην ἀμήχανόν τι καὶ δαιμόνιον κάλλος, ἣν αὐτὸς μὲν ἐπατέειν γεγονέαι ἔλεγεν, ἐμοὶ δὲ καὶ ὄρα γάμου πλησιάζειν ἐρίκει. Οὕτως ἄρα κάλλους υπερβολὴ καὶ εἰς μεγέθους ἔμψασιν φέρει προσθήκην. Κἀγὼ μὲν ἄγανθαι εἰστήκειν ἀγνοία τε τῶν γιγνομένων καὶ ἀκορέσσει θεᾶ τῶν δρωμένων.

ΛΑ'. Ὁ δ' ἄρχεται λόγων τοῖωνδε. Ταύτην, ἣν ὄρᾳς, ξένε, φησιν, ἢ μὲν τεκούσα δι' αἰτίαν ἣν γνώσῃ μικρὸν ὕστερον ἐν σπαργάνοις ἐξέεστο, τύχης ἀμφοβολία τὰ κατ' αὐτὴν ἐπιτρέψασα, ἐγὼ δὲ προστυχῶν, ἀνειλόμην· οὐδὲ γὰρ ἦν μοι θεμιτὸν ἐν κινδύνῳ ψυχὴν ἅπαξ ἐνανθρωπήσασαν περιδεῖν. Ἐν γὰρ καὶ τοῦτο παράγγελμα τῶν γυμνῶν παρ' ἡμῖν σοφῶν, ὧν ἀκούσθης εἶναι ὀλίγη πρόσθεν ἡξίωμα. Καὶ ἄλλοις καὶ τὸ παιδίον αὐτόθεν μέγα τι καὶ θεῖον τῶν ὀφθαλμῶν ἐξέλαμπεν· οὕτω μοι περισκοποῦντι, γοργόν τε καὶ ἐπαγωγὸν ἐνεῖδε. Συνεξέκειτο δ' αὐτῷ καὶ λίθων ὄρυμος, ὃν ἀρτίως ἐπεδείκνυον καὶ ταινία τις ἀπὸ σηρικῶν νήματος ἐξυφασμένη, γράμμασιν ἐγχωρίοις καὶ διηγήματι τῶν κατὰ τὴν παῖδα κατὰστικτος, τῆς μητρὸς, οἶμαι, σύμβολα ταῦτα καὶ γνωρίσματα τῆς κόρης προμηθευσαμένης. Ἄπερ ὡς ἀνέγνων, πόθεν τ' ἐστὶ καὶ τίος ἔγγων, εἰς ἄγρόν τε κομίζω πόρρω τῆς πόλεως ἀπωκισμένον καὶ ποιμῆσιν ἔματου τρέφειν παραδοῦς, μηδενὶ τε φράζειν ἐπαπειλήσας, τὰ συνεκτεθέντα κατεῖχον, τοῦ μή τινα ἐπιβουλὴν γενέσθαι αὐτὰ τῆς κόρης. Τὰ μὲν οὖν πρῶτα οὕτως ἐλάμβανεν. Ἐπεὶ δὲ τοῦ χρόνου προϊόντος ἢ τῆς κόρης ἀκμὴ μειζων, ὡς ὄρᾳς, ἐφαντάζετο τοῦ εἰωθότος, (τὸ κάλλος δ' οὐδ' ἂν ὑπὸ γῆν χρυπτόμενον ἔλαθεν, ἀλλὰ μοι δοκεῖ κἄν ἐκεῖθεν διαλάμψαι) δεῖσας μὴ φωτισθεῖν τὰ κατ' αὐτὴν καὶ ἀπόλοιτο μὲν αὐτὴ παραπολαύσω δὲ τινας καὶ αὐτὸς ἀηδοῦς, ἐκπεμφθῆναι πρεσβευτῆς παρὰ τὸν Αἰγύπτου σατράπην ἐπραγματευσάμην καὶ ἦκω ταύτην συνεπαγόμενος, διαθέσθαι τὰ κατ' αὐτὴν ἐνθυμούμενος. Καὶ τῷ μὲν, ὅσον οὐδέπω περὶ ὧν ἦκω διαλεχθήσομαι, χρηματίσαι γὰρ ἡμῖν τήμερον ἐπηγγείλατο, σοὶ δὲ καὶ θεοῖς τοῖς οὕτως ἐπιτρέψασιν ἐγγχειρίζω τὴν κόρην ἐπὶ συνθήκαις ταῖς ἐνωμότως ἡμῖν γενομέναις, ἢ μὴν ἐλευθέραν ταύτην ἔξειν καὶ ἐλευθέρῳ πρὸς γάμον ἐκδύσειν ταύτην, ἣν δὴ καὶ αὐτὸς κομίζῃ παρ' ἡμῶν μᾶλλον δὲ τῆς ἐκλεμμένης μητρὸς. Πιστεύω δὲ σε πάντα ἐμπεδύσειν τὰ ὁμολογημένα, τοῖς ὄρυκοις

jam tum, his auditis. Hoc vero causam seiscitante, Ridiculum enim, inquam, mihi videtur, quod tanta dona promittens, premium insuper pollicearis, longe dona superans. Crede, dixit, sed jura etiam ipse, quod optime sis usus dono et ita quemadmodum ego docuero. Mirabar quidem hæsitans, jurabam tamen, tantarum rerum spe adductus. Postquam autem jusjurandum a me factum est, ita quemadmodum ille mandabat, ducit me ad sese et ostendit puellam insigni et divina forma præditam, quam ipse annos septem natam esse dicebat, mihi vero jam non procul abesse a tempore apto conjugio videbatur. Sic enim formæ excellentia multum etiam addit ad proceritatis speciem. Et ego quidem stabam stupens, tum propter inscitiam eorum quæ fiebant, tum propter insatiabilem cupiditatem ea spectandi, quæ videbam.

XXXI. Ille vero ejusmodi verba fecit, Hanc, quam vides, hospes, mater quamdam ob causam, quam paullo post audies, fasciis involutam exposuit, fortunæ eam permittens. Ego autem forte in eam cum incidissem, sustuli. Neque enim fas erat, in periculo versantem animam, semel ingressam humanum corpus, negligere. Etenim hoc etiam unum ex præceptis gymnosophistarum, qui sunt apud nos, quorum ut auditor essem, aliquanto ante sum dignus judicatus. Alioqui tum etiam ex oculis infantis magnum et divinum quiddam elucebat: adeo me circumspicientem acriter et blande intuebatur. Expositus autem fuerat una cum illa cumulus lapidum, quem nuper ostendi et fascia quædam de serico filo texta, literis vernaculis et narratione de rationibus Infantis insignita, matre, ut opinor, has notas et indicia puellæ procurante. Quæ ut legi, unde et quæ esset cognovi atque in agrum asportavi, longe dissitum ab urbe, pastoribus nutriendam tradens, et interminans, ne cuiquam dicerent. Ea vero, quæ una erant exposita, apud me detinebam, ne quæ insidie propter ea puellæ struerentur. Primum igitur ita latebat. Postquam autem successu temporis puella citius, ut vides, ad maturitatem pervenisse videretur, quam alie puellæ (pulchritudo autem, neque sub terram occultata latuerit, sed mea quidem sententia etiam illinc in lucem prodiret), metuens, ne illius rationes patefierent, et ipsa necaretur et ego aliquid molestiæ inde caperem, dedi operam ut legatus ad Satrapam Ægypti mitterer et venio, hanc una mecum adducens, ejusque res constituere cupiens. Ac huic quidem illico quamobrem veniam exponam: siquidem se hodie legationi audiendæ vacaturum mihi denuntiavit. Tibi vero et diis, qui hæc ita gubernarunt, in manum do puellam, conditionibus jusjurando firmatis, quod hanc liberam habiturus sis, et libero in matrimonium daturus, sicuti eam a nobis accipis vel potius a matre quæ illam exposuit. Confido autem, te

ἀποθαρσῶν καὶ τὸν ὄν τρόπον ἐκ πολλῶν τῶν ἡμερῶν
ὄν ἐνθάδε διάγεις Ἑλληνικὸν ὄντα τῷ ὄντι περιεργα-
σμένος.

ΒΒ'. Ταῦτά σοι νῦν εἶχον λέγειν ἐπιτετημημένος,
καλοῦσης με τῆς κατὰ τὴν πρεσβείαν γρῆας. Τὰ
σαφέστερα δὲ καὶ ἀκριβέστερα τῶν κατὰ τὴν κόρην,
εἰς αὖριον μυηθῆσθαι περὶ τὸν νεὼν τῆς Ἰσιδος ἐντυχῶν.
Ἐποῖον οὕτως καὶ παραλαβὼν τὴν κόρην, ἤγον ἐπι-
καλύψας ὡς ἑμαυτόν. Κάκεινὴν μὲν τὴν ἡμέραν εἶχον
ἐν θεραπείᾳ, πολλὰ φιλοφρονούμενος καὶ πολλὴν τοῖς
θεοῖς ὁμολογῶν χάριν, αὐτόθεν τ' ἑμαυτοῦ θυγατέρα
καὶ ἐνόμιζον καὶ ὀνόμαζον· εἰς δὲ τὴν ὑστεραίαν ἄμα
ἡμέρα, λίαν ἐσπουδασμένους ἐπὶ τὸν νεὼν τῆς Ἰσιδος,
οὐπὲρ συντέτακτό μοι πρὸς τὸν ξένον, ὄρμησα καὶ
πλεῖστα ἐμπεριπατήσας, ἐπειδὴ περ ἐφάνετο οὐδαμοῦ,
παραγεγόμενος εἰς τὰ σατραπεῖα, τῶν Αἰθιοπίων τὸν
πρεσβευτὴν, εἴ τις ἐώρα, ἐπυθανόμην. Καὶ μοί τις
ἀπήγγειλεν, ὡς ἐξώρμησε μᾶλλον δὲ ἐξελέγηται, πρὸ
ἡλίου δυσμῶν, εἰ μὴ τῶν ἔρων ἐκτὸς γένοιτο θάνατον
αὐτῷ τοῦ σατραπόου διαπεληθήσαντος. Ἐμοῦ δ' ἐρομέ-
νου τὴν αἰτίαν, Ὅτι, ἔφη, ὁ ἀπαγγέλλων ἐπέταττεν ἀπέ-
χεσθαι τῶν σμαραγδίων μετὰ τῶν ὡς Αἰθιοπία προσ-
σηκνῶτων. Ὑπέστρεφον ἀναρῶς ἄγον διατεθεῖς καὶ
ὡσπερ οἱ βαρεῖαν τινα πληγὴν εἰληφότες ὅτι δὴ μοι
γνώσθαι μὴ ἐξεγένετο τὰ κατὰ τὴν κόρην, τίς καὶ πόθεν
καὶ τίνων. Μὴ θαυμάσης, εἶπεν ὁ Κνήμων, ἀσχά-
λω γὰρ καὶ αὐτὸς οὐκ ἀκούσας, ἀλλ' ἴσως ἀκούσομαι.
Ἄκουση, ἔφη ὁ Καλάσιρις.

ΑΓ'. Νυνὶ δ' ἄπερ ἐξῆς ἐπέβαινον ὁ Χαρικλῆς, εἰρή-
σεται. Ἐπειδὴ γὰρ, φησὶν, εἰς τὸ δωματίον ἤλθον
ὕπναι τε μοι ἢ παῖς καὶ ἔλεγε μὲν οὐδὲν οὕτω τῆς
Ἑλλάδος συνεῖσα φωνῆς, ἀπὸ δὲ τῆς χειρὸς ἠσπάζετο
καμὲ πρὸς τὸ φαιδρότερον ὀρθεῖσα μόνον ἀνίσχιν·
ἐθαύμαζόν τε, ὅτι καθάπερ οἱ ἀγαθοὶ καὶ εὐγενεῖς
τῶν σκυλάκων, πάντα τινὰ καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐγνωσμένον
σαίνουσιν, οὕτω κάκεινῃ τῆς ἐμῆς περὶ αὐτὴν εὐνοίας
ὀξέως ἤσθετο καὶ ὡς πατέρα περιεΐπεν. Ἐγνων οὖν
μὴ ἐνδιατρίβειν τοῖς Καταδούποις μὴ δὴ τις καὶ δαί-
μονος βασκανία τῆς δευτέρας θυγατρὸς με στερήσει·
καὶ διὰ τοῦ Νείλου κατάρας ἐπὶ θάλατταν ἐπιτυχῶν τε
νεώς, ἀνηγόμην τὴν ἐπ' οἴκου. Καὶ ἔστι νῦν ἡ παῖς
ἐνταῦθα σὺν ἐμοί, παῖς μὲν οὖσα ἐμῇ καὶ ὄνομα τοῦ-
μὸν ὀνομαζομένη, σαλεύω γὰρ ἐπ' αὐτῇ τὸν βίον καὶ
ἔστι τὰ μὲν ἄλλα καὶ εὐχῆς κρείττων, οὕτω τάχιστα
μὲν τὴν Ἑλλάδα γλῶτταν εἴλκυσε, τάχιστα δὲ εἰς
ἀκμὴν καθάπερ ἔρνος τι τῶν εὐθάλων ἀνέδραμεν, ὠραίο-
τητι δὲ σώματος οὕτω δὴ τὰς πάσας ὑπερέβληκεν
ὥστε πᾶς ὀφθαλμὸς Ἑλληνικὸς τε καὶ ξένος ἐπ' αὐτὴν
φέρεται καὶ σπουδῆ φαινομένη ναῶν, ἢ δρόμων, ἢ
ἀγορῶν, καθάπερ ἀρχέτυπον ἄγαλμα πᾶσαν ὄψιν καὶ
διάνοιαν ἐφ' αὐτὴν ἐπιστρέφει. Ἄλλ' αὕτη τοιαύτη
τις οὖσα, λυπεῖ με λύπην ἀνάτατον. Ἀπηγόρευται παρ'
αὐτῇ γάμος· καὶ παρθενεύσει τὸν πάντα μοι βίον δια-
τείνεται καὶ τῇ Ἀρτέμιδι ζῆλον αὐτὴν ἐπιδοῦσα,

omnia de quibus collocuti sumus expleturum esse, jureju-
rando fretus et tuis moribus, quos per multos dies, quibus
hic versaris, revera Græcos esse cognovi.

XXXII. Hæc habui, quæ tibi in præsentia breviter dice-
rem, jam me avocante negotio legationis: planius vero et
exactius arcanis puellæ crastino die initiaberis, circa tem-
plum Isidis mecum conveniens. Faciebam ita, et assum-
tam puellam ducebam tectam ad me domum. Atque illo
quidem die tractabam puellam honorifice et reverenter,
variis blanditiis delinens et agebam deo magnas gratias, ex
eo tempore filiam meam existimans eam esse et nominans.
Postridie autem propere ad templum Isidis, qui locus mihi
fuerat cum hospite ad colloquium constitutus, abii et cum
dico obambulassem, neque usquam appareret, veniens in
domicilia Satrapæ, an aliquis legatum Æthiopiæ vidisset,
quærebam. Ibi quidam mihi renuntiavit, quod esset
profectus, immo potius expulsus, ante solis occubitum:
cum Satrapa illi, nisi sinibus excederet, mortem minatus
esset. Me autem quærente causam, Quod, inquit, legatio-
nem exponens, imperabat, ut abstineat a smaragdinis fod-
inis, tanquam ad Æthiopiæ pertinentibus. Reversus
sum admodum ægre ferens, non secus atque ii, qui gra-
vem plagam acceperunt, quod cognoscere non potuissem
quidquam de puella, quæ et unde et ex quibus esset nata.
Ne mireris, interpellans inquit Cnemon, et ipse enim mo-
leste fero, quod non audierim, sed tamen fortassis audiam.
Audies, inquit Calasiris.

XXXIII. Nunc vero quæ deinceps Charicles subtexuit,
a me dicentur. Postquam enim in domunculam, inquit
ille, veni, prodit mihi obviam puella et nihil quidem dice-
bat, ut quæ nondum Græcam linguam percepisset, saluta-
bat autem manu apprehensum, et me, visa tantum, exhila-
rabat. Mirabarque quod, sicut generosi catuli cuivis vel
pauillum noto adblandiuntur, ita et illi meæ erga se bene-
volentia sensus inerat acris et me ut patrem complecteba-
tur. Stui igitur non diu Catadupis commorari, ne ali-
qua malevolentia numinis et altera filia me privaret: et
per Nilum devectus ad mare, ac navem nactus, navigabam
domum. Et est nunc hic filia mecum, filia, inquam, mea
et meo cognomine appellata, nam in ea sola vitæ spes mihi
omnis. Et quod alia quidem attinet, etiam voto melior
est, tanta celeritate Græcum sermonem didicit, tam cele-
riter ad florem tanquam ramus aliquis præclare florens
pervenit, pulchritudine autem corporis sic omnes superavit,
ut omnium oculi peregrinorum æque ac Græcorum in
illam conjiciantur. Denique ubicunque apparuerit, seu in
delubris, seu cursibus, seu in foro, tanquam recens facta
statua deæ cuiuspiam, omnium mentes ac vultus in se
vertit. Cumque talis sit, tamen me dolore intolerabili affi-
cit. Nuntium remisit omnino conjugio et in virginitatis
statu agere totam vitam constituit et Dianæ ministram se

θῆραι τὰ πολλὰ σκολάζει καὶ ἀσκει τοξείαν. Ἐμοὶ δ' ἐστὶν ὁ βίος ἀβόρητος ἐλπίζαντι μὲν ἀδελφῆς ἑμαυτοῦ παιδὶ ταύτῃ ἐκδύσειν καὶ μάλα γ' ἀστείῳ καὶ χαρίεντι λόγον τε καὶ ἦθος νεανίσκῳ, ἀποτυγχάνοντι δὲ διὰ τὴν ταύτης ἀπηνῆ κρίσιν. Οὕτε γὰρ θεραπεύων, οὗτ' ἐπαγγελλόμενος, οὕτε λογισμούς ἀνακινῶν, πείσαι δεδύνημαι· ἀλλὰ, τὸ χαλεπώτατον, τοῖς ἑμοῖς (τὸ τοῦ λόγου) κατ' ἑμοῦ κέχρηται πτεροῖς καὶ τὴν ἐκ λόγων πολυπειρίαν, ἣν ποικίλην ἐδιδάξαμην πρὸς κατασκευὴν τοῦ τὸν ἄριστον ἠρῆσθαι βίον, ἐπανατίεταται ἐκθειάζουσα μὲν παρθενίαν καὶ ἐγγυς ἀθανάτων ἀποραίνουσα, ἄγχαντον καὶ ἀκήρατον καὶ ἀδιάφορον ὀνομάζουσα, Ἐρωτα δὲ καὶ Ἀφροδίτην καὶ πάντα γαμήλιον θίασον ἀποσκορακίζουσα. Πρὸς ταῦτα δὴ σὲ βοηθὸν ἐπικαλοῦμαι καὶ διὰ τοῦτο καιροῦ λαθόμενος καὶ ἀφορμῆς τῆς ἐκ ταυτομάτου πῶς ἐνδοσεύσης, μακροτέρου πρὸς σε τοῦ διηγήματος ἐδεήθην καὶ δὸς τὴν χάριν, ὣς γὰρ Καλάσιρι. Σοφίαν τινὰ καὶ ἴυγγα κίνησον ἐπ' αὐτὴν Αἰγυπτίαν· πείσον ἢ λόγους ἢ ἔργοις γνωρίσαι τὴν αὐτῆς φύσιν καὶ ὅτι γυνὴ γέγονεν εἰδέναι. Βουλομένῳ δέ σοι τὸ πρῆγμα βῆδιον, οὕτε γὰρ ἀπρόσμικτος ἐκείνη πρὸς τὸς λόγους τῶν ἀνδρῶν ἀλλὰ τὸ πλεῖστον τοῦτοις συνόμιλος ἐπαρθευέθη καὶ οἰκῆσιν οἰκεῖ σοι τὴν αὐτὴν ἐνταῦθα, ἐντὸς, φημί τοῦ περιθόλου καὶ περὶ τὸν νεών. Ἰκέτην με γιγνόμενον μὴ περιίδης, μηδὲ συγχωρήσης ἀπαιδα καὶ ἀπαραμύθητον καὶ διαδόχων ἔρημον ἐν γῆρα βαρεῖ διαγαγεῖν· μὴ πρὸς Ἀπολλωνος αὐτοῦ καὶ τῶν ἐγγχωρίων σοι θεῶν. Ἐδάχουσα τούτων ἀκούων, ὦ Κνήμων, ἐπειδὴ κἀκεῖνος οὐκ ἀδάχουρον τὴν ἱκεσίαν προσῆγε καὶ ἐπηγγελλόμεν, εἴ τι δυναίμην, συλλήψεσθαι.

ΛΔ'. Καὶ εἶτι περὶ τούτων διασκοπούμενων ἡμῶν, εἰσδραμών τις ἀπήγγειλε τὸν ἀρχιερέων τῶν Αἰνειάων ἐπὶ θύραις ὄντα πάλαι διοχλεῖν καὶ παρακαλεῖν τὸν ἱερέα παρεῖναι καὶ κατάρχειν τῶν ἱερῶν. Ἐμοῦ δ' ἐρομένου τὸν Χαρικλέα, τίνες οἱ Αἰνειᾶνες, καὶ τίς ἡ θεωρία καὶ ἦν ἄγουσι θυσίαν, οἱ μὲν Αἰνειᾶνες, ἔφη, Θεσσαλικῆς ἐστὶ μοίρας τὸ εὐγενέστατον καὶ ἀκριβὸς Ἑλληνικὸν, ἀφ' Ἑλλήνων τοῦ Δευκαλίωνος, τὸ μὲν ἄλλο τῷ Μαλιακῷ κόλπῳ παρατεινόμενον, μητρόπολιν δὲ σεμνυνόμενον Ὑπάταν, ὡς μὲν αὐτοὶ βούλονται, ἀπὸ τοῦ [τῶν ἄλλων] ὑπατεύειν καὶ ἀρχεῖν ὀνομασμένην, ὡς δ' ἑτέροις δοκεῖ, διότι περὶ ὑπὸ τῇ Οἰτῇ τῷ ὄρει κατώκιστα. Ἡ δὲ θυσία καὶ ἡ θεωρία, τετραετηρίδα ταύτην, ὅτε περὶ καὶ ὁ Πυθίον ἀγών, (ἐστὶ δὲ νυκτὶ ὡς οἶσθα) πέμπουσιν Αἰνειᾶνες Νεοποτλέμῳ τῷ Ἀχιλλεύῳ· ἐνταῦθα γὰρ ἐδοξοφρόνηθ' πρὸς αὐτοῖς τοῖς τοῦ Πυθίου βωμοῖς ἐπ' Ὁρέστου τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ἡ δὲ νυκτὶ θεωρία καὶ πλεονεκτεῖ τὰς ἄλλας. Ἀχιλλεύου γὰρ εἶναι σεμνύνεται ὁ τῆς θεωρίας ἐξάρχων· συνέτυχον γὰρ τῇ προτεραίᾳ τῷ νεανίσκῳ καὶ μοι ἀληθῶς ἔδοξε τοῖς Ἀχιλλεΐδαϊς ἐμπρέπειν, τοιοῦτός ἐστι τὴν μορφήν καὶ τοσοῦτος ἰδεῖν τὸ μέγεθος, ὡς βεβαίου τῇ θῆσ' τὸ γένος. Ἐμοῦ δὲ θαυμάσαντος καὶ πῶς Αἰνειά-

præbens, venationibus ut plurimum vacat et jaculandi artem exercet. Mibi vero jam vel vita ipsa acerbata est, qui sperarim, me ipsam nepoti meo ex sorore daturum in uxorem, sane urbano et morum ac sermonis commendatione gratioso adolescenti; sed frustra, propter immite ejus consilium. Hactenus enim nec observantia, nec pollicitationibus, nec argumentis ullis illi persuadere potui. Sed, quod est gravissimum, meis, ut dicitur, contra me utitur pennis et multiplicem in dicendo experientiam atque apparatus, ad id demonstrandum, quod optimum vitæ genus delegerit, confert, divinis laudibus virginitatem ornans, et prope deos immortales collocans, immaculatam et illibellam et incorruptam appellans; Amores vero et Venerem et omnem nuptialem pompam ac caerimoniam exosa. In hac re ut mihi sis auxilio te imploro et propterea nactus occasionem, quæ se ultro quodammodo obtulit, longiore narratione apud te necessario sum usus. Largiaris mihi gratiam hanc, bone Calasiri: sapientiam aliquam aut incantationem Ægyptiacam adhibe: persuadeas aut verbis, aut factis, ut naturam suam agnoscat et quod mulier sit nata perpendat. Facile autem id negotium exsequi poteris, si volueris. Neque enim illa abhorret a colloquiis virorum sed ut plurimum cum illis conversans est educata, et habitat ibi tecum in eodem domicilio, hic, inquam, in circuitu et in ambitu templi. Ne me, qui tibi sum simplex, despicias, neque patiaris sine liberis et consolatione, sine successoribus in gravi senectute a'tatem agere, per Apollinem ipsum oratus et deos tuos patrios. Collacramavi his auditis, mi Cnemion, quoniam et ille non sine lacrimis preces supplices afferebat et promittebam, me illum pro virili adjuturum.

XXXIV. Adhuc nobis hæc de rebus deliberantibus, incurrens quidam nuntiabat, præfectum legationis Ænianum pro foribus adesse et jam pridem esse sollicitum, oraque, ut sacerdos adsit et rem sacram incipiat. Me vero interrogante Chariclem, qui essent Ænians et quæ esset hæc sacra legatio et quod sacrificium celebrarent: Ænians, inquit, Thessalicæ gentis est nobilissima pars et prorsus Græca, a Deucalione Græco orta, ad Maliacum sinum profensa, metropolim prædicans Hypatam, quemadmodum ipsi volunt, ab eo, quod præsit et imperet, cognominatam; ut autem aliis videtur, quod sub Cæta monte sita sit. Sacrificium vero et sacram legationem hanc, quarto quoque anno, quando et Pythiagon celebratur, (celebratur autem nunc, ut scis) Ænians mittunt Neoptolemo, Achillis filio. Illic enim est dolo interfectus ad ipsas Apollinis aras ab Oreste, filio Agamemnonis. In præsentia vero hæc sacra legatio etiam magnificentius, quam ceteræ, instruitur. Achillidem enim se esse gloriatur legationis dux. Forte enim pridie adolescenti obviam veneram et mihi revera videtur in illo singulare quiddam, dignum Achillidis, elucere, ejusmodi specie et proceritate conspicitur, ut ea, quod dea sit natus, confirmet. Me vero mirante et quo-

ων γένους τυγχάνων, Ἀχιλλεΐδην αὐτὸν ἀναγορεύει, φήσαντος, (ἡ γὰρ Ὀμήρου τοῦ Αἰγυπτίου ποιήσις τὸν Ἀχιλλέα Φθιώτην ἐνδείκνυται), Ὁ μὲν νεανίσκος, ἔφη ὁ Χαρίκλῆς, καὶ δλοσχερῶς Αἰνειᾶνες τὸν ἥρωα
 5 διαγωνίζεται, τὴν Θέτιν ἐκ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου γήμασθαι τῷ Πηλεΐ καὶ Φθίαν τὸ περὶ τὸν κόλπον τοῦτον ὀνομάζεσθαι πάλαι διατεινόμενος, τοὺς δ' ἄλλους δι' εὐδοξίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐφελκομένους αὐτοῖς ἐπιψεύδεσθαι. Καὶ ἄλλως δ' αὐτὸν ἐγγράφει τοῖς Αἰακίαις, Μενέσθιον
 10 αὐτοῦ προπάτωρα καταφέρων τὸν Σπερχεῖοῦ παῖδα καὶ Πολυδώρα τῆς ἐκ Πηλέως ἧς καὶ Ἀχιλλεῖ συνηστράτευσεν ἐν πρώτοις ἐπὶ Ἴλιον καὶ τῆς πρώτης τῶν Μυρμιδόνων διὰ τὸ συγγενὲς ἐξῆρχε μοίρας. Τῷ δ' Ἀχιλλεῖ πάντοθεν περιφουόμενος καὶ πανταγῶθεν αὐτὸν τοῖς
 15 Αἰνειᾶσιν οἰκειούμενος τεκμήριον λαμβάνει πρὸς τοῖς ἄλλοις οἷς καταλέγει καὶ τὸν ἐναγισμὸν τὸν Νεοπτολέμῳ πεμπόμενον, οὗ σύμπαντες, ὡς φησὶν, Αἰνειᾶσιν ἐξεγώρησαν Θεσσαλοὶ, τὸ ἐγγυτέρους εἶναι τοῦ γένους προσμαρτυροῦντες. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν οὐδεὶς φθόνος,
 20 ἔφην, ὦ Χαρίκλεις ἡ χαρίζεσθαι ταῦτα ἡ καὶ ἐπαληθεύειν αὐτοῖς, τὸν δ' ἀρχιθέωρον εἰσκαλεῖσθαι πρόσταξον, ὡς ἔγωγ' αὐτοῦ μανικῶς ἀνεπτέρωμαι πρὸς τὴν ὄψαν.

ΔΕ'. Ἐπένευσεν ὁ Χαρίκλῆς. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ νεανίσκος, Ἀχιλλεΐδιόν τι τῷ ὄντι πνέων καὶ πρὸς ἐκεῖνον τὸ βλέμμα καὶ τὸ φρόνημα ἀναφέρων, ὀρθὸς τὸν αὐχένα καὶ ἀπὸ τοῦ μετώπου τὴν κόμην πρὸς τὸ ὄρθιον ἀναχαιτίζων, ἡ ρίς ἐνεπαγγελία θυμοῦ καὶ οἱ μυκτῆρες ἐλευθέρως τὸν ἄερα εἰσπνέοντες, ὀφθαλμοὺς οὐπω μὲν
 30 χαροπὸς, χαροπώτερον δὲ μελαινόμενος, σοβαρὸν ἔσμα καὶ οὐκ ἀνέραστον βλέπων, οἷον θαλάσσης ἀπὸ κύματος εἰς γαλήνην ἄρτι λεαινομένης. Ἐπεὶ δ' ἡμᾶς τὰ εἰωθότα ἡσπάσατο καὶ τῶν ἀμοιβαίων ἔτυγεν, ὦραν εἶναι τοῦ τὴν θυσίαν τῷ θεῷ προσάγειν ἔλεγεν, ὡς ἂν
 35 καὶ τὸν ἐναγισμὸν τῷ ἥρωι καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ πομπὴν κατὰ καιρὸν ἐν δευτέροις ἐπιτελεῖν ἐγγένοιτο. Γιγνέσθω, ἔφη ὁ Χαρίκλῆς. Καὶ ἀνιστάμενος, Ὁφει, ἔφη πρὸς με, καὶ τὴν Χαρίκλειαν τήμερον, εἰ μὴ πρότερον εἶδες. Συμπαρεῖναι γὰρ καὶ τὴν Ζάκωρον τῆς Ἀρτέμιδος τῆ πομπῆ καὶ τοῖς ἐναγισμοῖς τοῦ Νεοπτολέμου
 40 πάτριος. Ἐμοὶ δ' ἡ παῖς, ὦ Κνήμων, ἐωρᾶτο ἤδη πολλάκις καὶ θυσιῶν συνεφῆπτο καὶ λόγων ἱερῶν εἰ τίποτε ἐπύθετο. Ἄλλ' ὅμως ἐσιώπων τὸ μέλλον ἀπεκδεχόμενος. Καὶ ἔμα τὴν ὁρμὴν ὡς ἐπὶ τὸν νεῶν ἐποιούμεθα· πάντα γὰρ ἤδη παρεσκευάστο τὰ πρὸς τὴν θυσίαν τοῖς Θεσσαλοῖς. Ἐπεὶ δ' ἡμεῖς πρὸς τοῖς βωμοῖς ἐγενόμεθα καὶ ὁ νεανίας ἤδη τῶν ἱερῶν κατήρχετο, προκατευξάμενου τοῦ ἱερέως, ἐκ τῶν ἀδύτων ἀναφθέγγεται ἡ Πυθία τοιάδε·

50 Τὴν χάριν ἐν πρώτοις, αὐτὰρ κλέος ὕστατ' ἔχουσαν,
 Φράξέσθ', ὦ Δελφοί, τὸν τε θεᾶς γενέτην,
 Οἱ νῆδον προλιπόντες ἐμὸν καὶ κύμα τεμόντες,
 Ἦξοντ' ἡλείου πρὸς χθόνα κυανέην,
 Τῆπερ ἀριστοθίων μέγ' ἀέθλιον ἐξέθλονται,
 55 Λευκὸν ἐπὶ κροτάφων στέμμα μελαινομένων.

modo ex Ænianum familia cum sit Achilidem se appellet, dicente, (Homeri enim Ægyptii poesis, Achillem Phthiotam esse ostendit) Juvenis quidem, inquit, una cum reliquis Ænianibus heroem sibi asserit, Thetim ex sinu Maliaco nupsisse Peleo et Phthiam, regionem circa sinum illum esse antiquitus appellatam asseverans, alios vero, propter gloriam viri illum sibi vindicantes mentiri. Alioquin etiam alia ratione sese in numerum Æacidarum refert, Menesthium suum avum proferens, Sperchii filium et Polydoræ natæ ex Peleo, qui et cum Achille inter primos duces expeditionem suscepit ad Trojam et inter præcipuos Myrmidonum propter cognationem copias duxit. Cumque Achilli undique adherescat atque omni ex parte illum Ænianibus adjungat, argumenti loco sumit præter alia quæ recenset, etiam hanc parentationem, quæ Neoptolemo mittitur, qua omnes Thessali, ut ille dicit, cesserunt Ænianibus, testantes, illos propius genus hoc attingere. Illis quidem non invideo, inquam, Charicles, sive hæc sibi ita largiantur, sive etiam vere vindicent ; ceterum præfectum sacræ legationis vocari intro jube, incredibili enim desiderio illius vendendi teneor.

XXXV. Annuente Charicle, ingressus est adolescens, Achilles quosdam spiritus gerens, et ad illum vultum et animos referens, erecto collo, atque a fronte comam in altum cohibens, nasus et nares libere aerem attrahentes, signum iræ et impetus, oculi non prorsus glauci, atamen cum glauco colore nigricantes, ad spectum acriorem neque tamen inamabilem habentes, tanquam maris post fluctus nuper in tranquillitatem compositi. Postea vero quam nos, ut est moris, salutavit et vicissim est resalutatus, tempus esse, ut sacrificium deo offerretur, dicebat, ut et inferias heroi et conjunctam cum illis pompam in tempore perficere liceret. Fiat, inquit Charicles et consurgens, Videbis, ad me inquit, Charicleam hodie, si antea non vidiisti. Adesse enim et ministram pompæ et parentationi Neoptolemi consuetudo est. A me autem puella, Cnemon, fuerat jam antea visa et una sacrificia celebraverat et de sacris narrationibus interdum aliquid inquirebat. Sed tamen tacebam, futura exspectans, simulque ibamus ad templum. / Omnia enim, quæ ad sacrificium pertinebant, erant jam appaata a Thessalis. Ut autem accessimus ad aram et adolescens rem divinam incipiebat, precatore antea sacerdote, ex adyto effatur hæc Pythia :

Gratia cui orditur, sed finit gloria nomen,
 Hanc canite, o Delphi, progeniemque deæ.
 Qui mea linquentes delubra, salumque ruentes,
 Ad solis venient torridum ab igne solum ;
 Magna ubi præcipue virtutis præcivia tandem
 Temporibus fuscis candida sarta gerent.

ΛΓ'. Ταῦτα μὲν ὡς ἀνεῖπεν ὁ θεός, ἀμηχανία πλείστη τοὺς περιεστώτας εἰσεδύετο, τὸν χρησμὸν, ὃ τι βούλοιο φράζειν, ἀποροῦντας. Ἄλλος γὰρ πρὸς ἄλλο τι τὸ λόγιον ἔσπα, καὶ ὡς ἕκαστος εἶχε βουλῆ-
 5 σεως, οὕτω καὶ ὑπελάμβανεν. Οὐπω δ' οὐδεὶς τῶν ἀληθῶν ἐφῆπτετο. Χρησμοὶ γὰρ καὶ ὄνειροι τὰ πολλὰ τοῖς τέλεσι χρίνονται. Καὶ ἄλλως οἱ Δελφοὶ πρὸς τὴν πομπὴν ἐπτοχήμενοι, μεγαλοπρεπῶς ἡτρεπισμένην, ἠπείγοντο, τὰ χρυσθέντα πρὸς τὸ ἀκριβῆς ἀνιχνεύειν
 10 ἀμελήσαντες.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Α'. Ἐπεὶ δ' ἡ πομπὴ καὶ ὁ σύμπαρ ἑναγισμὸς ἐτε-
 λέσθη. — Καὶ μὴν οὐκ ἐτελέσθη, πάτερ, ὑπολαθὼν ὁ Κνήμιων, ἐμὲ γοῦν οὐπω θεατὴν ὁ σὸς ἐπέστησε λό-
 γος, ἀλλ' εἰς πᾶσαν ὑπερβολὴν ἠττημένον τῆς ἀρχαί-
 15 σεως καὶ αὐτοπῆσαι σπεύδοντα τὴν πανήγυριν, ὥσπερ κατόπιν ἑορτῆς ἦκοντα (τὸ τοῦ λόγου) παρατρέχεις, ὁμοῦ τ' ἀνοίξας καὶ κλείσας τὸ θέατρον. Ἐγὼ μὲν, ὦ Κνήμιων, ἔφη ὁ Καλάσιρις, ἤμιστά σε τοῖς ἔξωθεν τούτοις βούλομαι διοχλεῖν, ἐπὶ τὰ καιριώτερά σε τῆς
 20 ἀφηγήσεως καὶ ὧν ἐπέζητες ἐξ ἀρχῆς συνελαύνων. Ἐπεὶ δ' ἐκ παρόδου θεωρῶς γενέσθαι βεβούλησαι, σὺ μὲν Ἀττικὸς ὦν καὶ τούτων οὐ λελθας, ἐγὼ δέ σοι τὴν πομπὴν ὀνομαστὴν ἐν ὀλίγαις γενομένην, αὐτῆς ὅ' ἔνε-
 κεν καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποθάντων, ἐπιτεμῶν διαθήσομαι.
 25 Ἦγεῖτο μὲν ἑκατόμβη τῶν τελοουμένων ἀνδρῶν, ἀγορ-
 κότερον βίον τε καὶ στολὴν ἐφελχομένων. Τὸ μὲν ζῶμα ἑκάστῳ χιτῶνα λευκὸν εἰς ἀγκύλην ἀνέστελλε, χεῖρ δ' ἡ δεξιὰ σὺν ὦμῳ καὶ μαζῶ παραγυμνουμένη, ἐλεκεν δίστομον ἐπεκράδαιεν. Οἱ βόες, μέλανες
 30 πάντες, τὸν αὐχένα σφριγῶντες καὶ πρὸς κύρτωμα μέτριον ἐγείροντες, τὸ μὲν κέρασ ἀπέριττον καὶ ἀδιά-
 στροφον ὀξύνοντες, ὁ μὲν ἐπίχρυσον, ὁ δ' ἀνθεινοῖς στεφάνοις διάπλοκον, σιμοὶ τὴν κνήμην καὶ βαθεῖαν τὴν φάρυγγα τοῖς γόνασιν ἐπαιωροῦντες. Ὁ δ' ἀριθμὸς
 35 ἀκριβῶς ἑκατόμβη καὶ εἰς ἀλήθειαν τοῦνομα πληροῦντες. Ἐπηκολούθει τούτοις ἄλλων ἱερείων διάφορον πλῆθος· ἑκάστου ζήου γένος ἰδίᾳ καὶ εἰς κόσμον ἀγόμενον αὐ-
 λοῦ καὶ σύριγγος τελεστικὸν τι μέλος καὶ καταγγελτι-
 κὸν τῆς θυσίας ὑπαρχόντων.

40 Β'. Ταύτας τὰς ἀγέλας καὶ τοὺς ἀνδρας τοὺς βοη-
 λάτας, κόραι Θεταλαὶ διεδέχοντο καλλίζωνοι τε καὶ βαθύζωνοι καὶ τὴν κόμην ἄνετοι. Διήρηντο δ' εἰς δύο χορούς· καὶ αἱ μὲν ἔφερον καλαθίσκου, ὁ πρῶτος χο-
 ρός, ἀνθῶν τε καὶ ὑραίων πλήρεις· αἱ δὲ κανὰ πεμ-
 45 μάτων τε καὶ θυμιαμάτων κωνηροῦσαι τὸν τόπον εὐωδίας κατέπνεον. Ἠσχόλουεν δ' οὐδὲν εἰς ταῦτα τὰς χεῖρας ἀλλ' ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀθοροῦσαι πρὸς χορὸν στιχῆρη καὶ ἐγκάρσιον ἀλλήλων εἶχοντο, ὡς ἂν βαδίξωιν ὅ' ἅμα καὶ χορεύειν αὐταῖς ἐγγίγνοιτο. Τοῦ

XXXVI. Hæc ut est deus elocutus, multiplex dubita-
 tio eos, qui circumstant, subibat, quid vellet oraculum interpretari nequeuntibus. Alius enim alio responsum de-
 torquebat et ut quisque volebat ita et conjecturam facie-
 bat: nondum autem quisquam vera assequabatur. Oracula enim et somnia ut plurimum ex eventibus judicantur. Alioquin autem Delphi stupentes et attoniti ad pompam
 magnifice instructam properabant, neglecta cura de diis, quæ responsa fuerant, accuratius inquirendi.

LIBER TERTIUS.

Postquam autem pompa et parentatio peracta est: — Atqui haud peracta est, pater, excipiens Cnemon, si quidem me nondum spectatorem tua reddidit oratio, sed magis, quam credi possit, audiendi desiderio superatum, et spectare panegyrim festinantem, non secus ac post festum venientem, ut dicitur, prætercurris, cum simul ut aperneris theatrum, idem et clauseris. Ego quidem, o Cnemon, inquit Calasiris, minime te vellem hisce ab instituto alienis perturbare; ad præcipuas narrationis partes et ea quæ a principio flagitasti, deducens: ceterum quoniam e diverticulo spectator esse voluisti, tu quidem vel hinc te Atticum esse declaras; ego autem tibi pompam celebrem inter paucas, cum ipsius causa, tum eorum, quæ ex ipsa evenerunt, breviter exponam. Præcedebat hecatombe, viris, mysteriis initiatis, incultiore vita et habitu, eam ducentibus. Cinctura cuique vestem albam in nodum colligebat: manus vero dextra cum humero et mamilla nudata securim ancipitem vibrabat. Boves omnes nigri, collo lascivientes, et ad mediocrem convexitatem illud attollentes, cornua paria et minime intorta gerentes: pars deaurata, pars coronis ex floribus confectis Implicita, sinis tibiis et palearibus supra genua dependentibus; numero autem exacte hecatombe et revera nomen implente. Subsequabatur hos aliarum victimarum diversa multitudo. Cujuslibet autem animantis genus seorsim et ordine ducebatur, cum tibia et fistula initiatoriam quamdam et denuntiatricem sacrificii partem inciperet.

II. Hæc armenta et ductores boum Thessalicæ virginis excipiebant, pulchra quadam et profunda cinctura et capillis solitis. Distribuebantur autem in duos choros. Quæ in primo choro fuerant, ferebant quasillo florum et fructuum plenos. In altero autem bellaria et aromata calathis ferentes, locum odoris fragrantia replebant. Nec vero manuum ministerio in hisce utebantur, sed supra caput gestantes, ad choream justo ordine et transversim ducendam sese mutuo tenebant, ut incedere simul et choreas ducere commode liceret. Cantilenæ autem præscriptum alter

δὲ μέλους αὐταῖς τὸ ἐνδόσιμον ὃ ἕτερος χορὸς ὑπεση-
μαινευ, οὗτος γὰρ τὸν ὄλον ἐπετέτραπτο μελωδῆν
ἕμνον. Ὁ δ' ὕμνος ἦν, ἡ Θέτις ἐπηγεῖτο καὶ ὁ Πη-
λεὺς, καὶ πῖ τούτοις ὁ ἐκείνων παῖς, καὶ ὁ τοῦτου πάλιν.
5 Μετὰ ταύτας, ὦ Κνήμιον — Τί Κνήμιον, ἔφη ὁ Κνή-
μιον, πάλιν γὰρ με τῶν ἡδίστων ἀποστερεῖς, ὦ πάτερ,
αὐτόν μοι τὸν ἕμνον οὐ διερχόμενος, ὡσπερ θεατὴν με
μόνον τῶν κατὰ τὴν πομπὴν ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀκροατὴν
καθίσας. Ἀκούεις ἂν, ἔφη ὁ Καλάσιρις, ἐπειδήτηρ
10 οὗτο σοι φίλον· εἶχε γὰρ ὧδέ πως·

Τὸν Θέτιν ἀεῖδω, χρυσοθεῖρα Θέτι,
Νηρέως ἀθανάταν εἰναλοῖο κόρον,
Τὴν Διὸς ἐνεσῆ Πηλείη γηραιάναν,
Τὴν ἀλό· ἀγλαίαν, ἀμετέραν Παρζίν·
15 Ἄ τὸν δουριμανῆ τόν τ' Ἄρα πολέμων,
Ἐλλάδος ἀστεροπᾶν ἐξέτεκεν λαγόνων
Δῖον Ἀχιλλῆα, τοῦ κλέος οὐράνιον,
Τῷ ὑπὸ Πύρρα τέκεν παῖδα Νεοπτόλεμον,
Περσέπολιν Τρώων, βυσιόπολιν Δαναῶν.
20 Ἰλίοιο ἦρω· ἄμμι Νεοπτόλεμε,
Ὅλιε Πυθιάδι νῦν χθονὶ κευθόμενε,
Δέχνησο δ' ὕμναίον τάνδε θηηπολίην·
Πᾶν δ' ἀπέρυκε δέος ἀμετέρας πόλιος.
Τὸν Θέτιν ἀεῖδω, χρυσοθεῖρα Θέτι.

15 Γ'. Ὁ μὲν οὖν ὕμνος, ὦ Κνήμιον, τῆ δὲ πη συνέ-
κειτο καθόσον ἔχω διαμνημονεύειν. Τοσοῦτον δὲ τι
ἐμμελείας περιτὴν τοῖς χοροῖς καὶ οὕτω συμβαίνων ὁ
κρότος τοῦ βήματος πρὸς τὸ μέλος ἐρυθμίζετο, ὡς τὸν
ὀφθαλμὸν τῶν ὀρωμένων ὑπερφρονεῖν ὑπὸ τῆς ἀκοῆς
30 ἀναπειθεσθαι καὶ συμπρέπεσθαι μεταβινοῦσαις αἰ-
ταῖς παρθένους τοὺς παρόντας, ὡσπερ ὑπὸ τῆς κατὰ
τὴν ὄδῃν ἡχοῦς ἐφελομένους· ἕως κατόπιν ἐφήθων
ἵππων καὶ ὁ τοῦτων ἵππαρχος ἐκλάμψας, ἀκοῆς κρείττο-
να πάσης τὴν τῶν καλῶν θέαν ἀπέδειξεν. Ὁ μὲν
35 οὖν ἀριθμὸς τοὺς ἐφήθους εἰς πενήτηκοντα συνέταττεν,
ἐμέριξε δὲ πέντε καὶ εἴκοσιν ἑκατέρωθεν, μεσεύοντα
τὸν ἀρχιθέωρον δορυφοροῦντας. Κρητὶς μὲν αὐτοῖς
ἱμάντι φοινικῶ διάπλοκος ὑπὲρ ἀστράγαλον ἐσφιγγετο,
χλαμὺς δὲ λευκὴ περόνη χρυσοῦ πρὸς τοῖς στέροισι
40 ἐσφήκωτο, τὴν εἰς ἄκρον πέζαν κυανῆ τῆ βαφῆ κεκυ-
κλωμένη. Ἡ δ' ἵππος, Θεταλικὴ μὲν πᾶσα καὶ τῶν
ἐκείθεν πεδίων τὸ ἐλεύθερον βλέπουσα· τὸν γὰρ χαλι-
νὸν ὅσα μὲν δεσπότην ἠρεῖα διαπτύουσα καὶ θαμὰ
προσαφρίζουσα, ὡς δὲ τὸν νοῦν ὑψηλοῦμενον τοῦ ἀνα-
45 θάτου φέρειν ἠνεῖχετο· φαλαροῖς δὲ καὶ προμετωπιδοῖς
ἀργυροῖς καὶ ἐπιχρῦσῶς ἐξησχημένη, καθάπερ ἀγώ-
νισμα τῶν ἐφήθων τοῦτο πεποιημένον. Ἀλλὰ τού-
τους, ὦ Κνήμιον, τοιοῦτους ὄντας οὕτως ὑπερεῖδε καὶ
παρέδραμεν ἡ τῶν παρόντων ὄψις καὶ πρὸς τὸν ἵππαρ-
50 χον (ἦν δὲ τὸ μέλημα ἐμὸν, Θεαγένης) ἅπας ἐπέστρε-
ψεν. ὥστ' ἔδοξας ἂν ἐπ' ἀστραπῆς τὸ φαινόμενον
πρότερον ἅπαν ἡμαυρῶσθαι, τοσοῦτον ἡμᾶς ὀφθεῖς κα-
τέλαμψεν, ἵππεὺς μὲν καὶ αὐτὸς καὶ ὀπλίτης τυγχάνων
καὶ δόρυ μελίαν γαλκώστομον ἐπισείων, τὸ δὲ κράνος
55 οὐχ ὑπελθὼν ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τῆς κεφαλῆς πομπεύων,
φοινικοβαφῆ χλαμύδα καθεμμένος, ἧς τὰ μὲν ἄλλα

chorus illis dabat : huic enim, ut totum hymnum caneret
negotium datum fuerat. Hymnus autem erat, in quo Thetis
laudabatur et Peleus et postea horum filius, atque huius
deinceps. Post has, o Cnemon — Sed quid Cnemon, inquit
Cnemon, jam enim me iterum suavissimis rebus privas,
pater, ipsum hymnum mihi non exponens, tanquam me
spectatorem tantum eorum, ex quibus pompa constabat,
et non auditorem etiam, constitueres. Audies, inquit Cas-
lasiris, si quidem ita lubet. Erat autem talis cantilena :

Canto Thetin, nitidis o Theti pulchra comis,
Immortale genus Nereos æquorei,
Quæ nupsit Peleo virgo, jubente Jove,
O Venerem nostram, lumen et æquorem,
Quæ belli Martem magnanimum peperit,
Deque furente hasta mater Achille fuit,
Fulmine Græcorum, laus adit unde deos.
Cui peperit puerum Pyrrha Neoptoleum,
Excidium Troium, presidium Danaum.
Tu facilis nobis esto, Neoptoleme,
Felix quem tumulo Pythia terra tegit :
Accipe nunc hymnos munera sacra pius :
Pelle omnem nostra (pompus) ab urbe metum.
Canto Thetin, nitidis o Theti pulchra comis.

III. Hymnus igitur, Cnemon, hac ratione, quantum me-
minisse queo, fuerat compositus : tantumque concinnitatis
inerat in choreis et sic strepitus saltationis ad cantum qua-
drabat, ut oculi in contemtum eorum quæ cernebantur ab
auditu adducerentur et ii qui aderant virgines semper tran-
seuntēs, tanquam a sono cantus pertracti, sequerentur :
usque dum a tergo epheborum equitatus et horum præfec-
tus cum resplendisset, omni auditu melius egregiarum
rerum spectaculum representavit. Turma epheborum
quinquagenario numero constabat, in vicenos et quinos,
utrimque in medio equitantem præfectum sacræ legationis
stipantes, diviso. Ocreæ quidem ipsis purpureo loro in-
tertextæ supra talos contrahebantur : chlamys vero alba,
aurea fibula in pectore nectebatur, cæruleis capitibus in
orbem ad oram inferiorem picta. Equi autem Thessalici
omnes, et illorum camporum libertatem adspectu repræ-
sentantes : frenum quidem, veluti dominum recusarent,
despuebant et spuma complebant, ceterum menti rectrici
sessoris, quocumque verteret, obtemperabant : phaleris
vero et frontalibus argenteis atque deauratis ita exornati
erant, ut hac in parte certamen de gloria inter ephebos esse
videretur. Sed hos, Cnemon, sic exornatos, adeo despi-
ciebant et præteribant oculi eorum, qui aderant et in præ-
fectum equitum (erat autem circa mea, Theagenes) con-
jiciebantur, ut videretur tanquam a fulgure totum id, quod
prius lucebat, obscuratum esse. Tantam lucem nobis
conspectus attulerat, cum eques quoque ipse esset et gravi
armatura armatus et hastam fraxineam ærea cuspide vi-
braret, non tectus galea, sed aperto capite sese ostentans,
purpurea chlamyde indutus, cujus alias partes aurum va-

χρυσὸς ἐποίκιλλε τοὺς Λαπίθας ἐπὶ τοὺς Κενταύρους
 δπλίζων, ἢ περόνη δ' Ἀθηναῖν ἤλεκτρίνην ἔστειρε, τὴν
 Γοργοῦς κεφαλὴν εἰς ὠώρακα προασπίζουσαν. Προ-
 ἔβαλλε δὲ τὴν χάριτος τοῖς γιγνομένοις καὶ ἀνέμου λι-
 5 βεῖα βρική· μείλιχον γὰρ ἐπέπνει τὴν μὲν κόμην ἡρέμα
 κατὰ τοῦ αὐχένος διαξάνουσα καὶ τοῦ μετώπου τοὺς
 βοστρύχους παραστέλλουσα, τῆς δὲ γλαμύδος τὰς ἄχρας
 τοῖς νώτοις τοῦ ἵππου καὶ μηροῖς ἐπιβάλλουσα. Ἐῖπες
 10 ἂν καὶ τὸν ἵππον αὐτὸν συνιέναι τῆς ὠραιότητος τοῦ
 δεσπότη καὶ ὡς κάλλος κάλλιστον φέροι τὸν ἡνίοχον
 αἰσθάνεσθαι· οὕτω τὸν αὐχένα κυμαίνον καὶ εἰς ὄρθον
 οὖς τὴν κεφαλὴν ἐγείρων καὶ σοβαρὰν τὴν ὄφρυν κατὰ
 τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιδινεύων, ἔφερε τε καὶ ἐφέρετο γαυρού-
 μενος, εὐήνιά τε προποδίζων καὶ ἐφ' ἑκάτερον ὄμιον αὐτὸν
 15 ἐν μέρει ταλαντεύων, ἄκραν τε τὴν ὄπλην τῆ γῆ λεπτόν
 ἐπικροτῶν, εἰς γαληνὸν κίνημα τὸ βῆμα μετερρύθμι-
 ζεν. Ἐξέπληττε μὲν δὲ καὶ πάντας τὰ δρώμενα καὶ
 τὴν νικητήριον ἀνδρείας τε καὶ κάλλους ψῆφον τῶ νεα-
 νία πάντες ἀπένεμον. Ἦδη δ' ὅσαι δημῳδαίς γυναῖ-
 20 κες καὶ τὸ τῆς ψυχῆς πάθος ἐγκρατεῖα κρύπτειν ἀδύνα-
 τοι, μήλοισ τε καὶ ἄνθεσιν ἔβαλλον, εὐμένειαν ἀπ'
 αὐτοῦ τινα, ὡς ἐδόκουν, ἐφελοόμεναι. Κρίσις γὰρ
 αὕτη μία παρὰ πᾶσιν ἐκρατύνητο, μὴ ἂν φανῆναί τι
 κατ' ἀνθρώπους ὃ τὸ Θεαγένους υπερβάλλοι τὸ κάλλος·

25 Δ'. Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη βοδοδάκτυλος ἡώς,

Ὁμηρος ἂν εἶπεν, ἐπεὶ τοῦ νεῷ τῆς Ἀρτέμιδος ἐξήλα-
 σεν ἢ καλὴ καὶ σοφὴ Χαρίκλεια, τότε, ὅτι καὶ Θεα-
 γένην ἠττηθῆναι ποτε δυνατόν, ἐγνώκαμεν, ἀλλ' ἠττη-
 θῆναι τοσοῦτον ὅσον ἀραιφνὲς γυναικεῖον κάλλος τοῦ
 30 πρώτου παρ' ἀνδράσιν ἐπαγωνιότερον. Ἦγετο μὲν
 γὰρ ἐφ' ἄρμαμάξης ἀπὸ συνωρίδος λευκῆς βοῶν ὄχου-
 μένη, χιτῶνα δ' ἄλουργῆ ποδῆρη χρυσαῖς ἀκτίσι κα-
 τάπαστον ἡμφίεστο. Ζώνην δ' ἐπεβέβλητο τοῖς στέρι-
 35 τῆς αὐτοῦ τέχνης κατέκλεισεν, οὔτε πρότερόν τι τοιοῦ-
 τον χαλκευσάμενος, οὔτ' αὐθις δυνησόμενος. Δυσὸν
 γὰρ δρακόντων τὰ μὲν οὐραῖα κατὰ τῶν μεταφρένων
 ἐδέσμευε, τοὺς δ' αὐχένους ὑπὸ τοὺς μαζοὺς παραμει-
 ψας καὶ εἰς βρόχον σχολῶν διαπλέξας καὶ τὰς κεφαλὰς
 40 διολισθῆσαι τοῦ βρόχου συγχωρήσας, ὡς περίττωμα
 τοῦ δεσμοῦ κατὰ πλευρὰν ἑκατέραν ἀπηώρησεν. Ἐῖ-
 πες ἂν τοὺς ὄφεις οὐ δοκεῖν ἔρπειν ἀλλ' ἔρπειν, οὐχ
 ὑπὸ βλοσυρῶν καὶ ἀπηνεῖ τῶν βλέμματα φοβεροῦς ἀλλ'
 ὑγρῶ κόματι διαρροεόμενος, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ κατὰ τὰ
 45 στέρινα τῆς κόρης ἱμέρου κατευναζομένου. Οἱ δ' ἦσαν
 τὴν μὲν ὕλην χρυσοῖ, τὴν δὲ χροῖαν κυάνεοι. Ὁ γὰρ
 χρυσὸς ὑπὸ τῆς τέχνης ἐμελαίνετο ἵνα τὸ τραχὺ καὶ
 μεταβάλλον τῆς φολίδος τῶ ξανθῶ τὸ μέλαν συγκαυθὲν
 ἐπιδείξῃται. Τοιαύτη μὲν (οὖν) ἢ ζώνη τῆς κόρης.
 50 Ἡ κόμη δὲ, οὔτε πάντῃ διάπλοκος, οὔτ' ἀσύνδετος,
 ἀλλ' ἢ μὲν πολλὴ καὶ ὑπαυγνείος, ὥμοις τε καὶ νώ-
 τοις ἐπεκόμεναι, τὴν δ' ἀπὸ κορυφῆς καὶ τοῦ μετώπου
 δάφνης ἀπαλοὶ κλιῶνες ἔστειρον, βοδοειδῆ τε καὶ ἡλιώ-

riabat, Lapithas contra Centauros armans, fibula vero
 Palladem ex electro representabat, Gorgonis caput in
 scuto pectori præferentem. Addebat autem aliquid gratiæ
 iis quæ siebant, venti placida aura. Blande enim adspira-
 bat, comam tranquille circa collum carpens et capillos in
 fronte discernens, et oras chlamydis tergo equi et femo-
 ribus injiciens. Dixisses et equum ipsum tangi forma
 domini, et quod pulchritudinis summæ gestaret recto-
 rem sentire. Ita collum commovens et arrectis auribus
 caput attollens, et trux supercilium supra oculos versans,
 ferebat et ferebatur superbiens, et laxato freno alacriter
 progrediens, in utrumque latus alternis sese librans, extre-
 maque ungula terram leniter pulsans, commotionem cum
 incessu tranquillitate temperabat. Stuporem incutiebat
 omnibus illud spectaculum et victricia fortitudinis et formæ
 suffragia omnes adolescenti tribuebant. Denique pervul-
 gatæ mulieres et quæ affectum animi continentia occultare
 non poterant, malis et floribus eum petebant, benevolen-
 tiam quamdam ab ipso, ut videbatur, captantes. Idem
 enim iudicium apud omnes valebat, non posse quidquam
 humani apparere, quod Theagenis puchritudinem supe-
 raret.

IV. At, rosels postquam digitis aurora refulsit.

ut Homerus dixit, et e templo Dianæ evecta est pulchra et
 sapiens Chariclea, tunc quod et Theagenes vinci aliquando
 posset, cognovimus; sed eatenus vinci, quatenus nativa
 muliebris formæ venustas majorem, quam viri, etsi pul-
 cherrimi et singularem ad alliciendum vim habet. Vehet-
 latur enim in rheda, quam jugum bovm album trahebat;
 veste vero purpurea ad pedes usque demissa et aureis ra-
 diis variata, induta fuerat. Zona porro pectus præcinxer-
 at, in quam artifex totam suam artem concluderat, cum
 neque antea quidquam ejusmodi fabricavisset, neque ite-
 rum pari arte conficere potuisset. Duorum enim draconum
 caudas ad partem dorsi inter scapulas connectebat; porro
 colla sub mamillas invicem nexa producents et in nodum
 tortuosum implicans, capita vero clabi e nodo sinens,
 tanquam appendicem nodi ab utroque latere suspenderat.
 Dixisses, serpentes non videri serpere, sed revera serpere,
 neque rigido et terribili aspectu formidabiles, sed molli
 somno dissidentes, veluti hoc sopitos, quod circa puellæ
 pectus essent. Ac illi quidem erant, quod ad materiam
 attinet, aurei, ceterum colore cærulei. Aurum enim
 arte denigrabatur, ut asperitatem et varietatem squamæ ni-
 grum fulvo mixtum representaret. Talis quidem erat
 zona puellæ. Coma autem neque omnino complicata, ne-
 que dissoluta, sed præcipua illius pars et a collo producta,
 super humeros et terga jactabatur. Ceterum eam, quæ a
 vertice et a fronte descendit, lauri tenelli rami coronabant,
 rosis similem et candidam, ventisque immodice et præter
 decorum turbati non sinebant. Ferebat autem sinistra
 arcum deauratum, a dextro humero phætra dependente,

σαν διαδέοντες καὶ σοβεῖν ταῖς αὐραῖς ἔξω τοῦ πρόπον-
 5 τος οὐκ ἐφιέντες. Ἐφερε δὲ τῆ λαϊκῆ μὲν τόξον ἐπί-
 χρυσον, ὑπὲρ ὧμον τὸν δεξιὸν τῆς φαρέτρας ἀπρη-
 τημένης, θατέρα δὲ λαμπάδιον ἡμέμενον καὶ οὕτως
 ἔχουσα πλέον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν σέλας ἢ τῶν ὀδῶν
 ἀπηύραzen. Οὗτοι ἐκείνοι Χαρίκλεια καὶ Θεαγένης,
 ἀνεβόησαν δὲ Κνήμιον. Καὶ ποῦ γῆς οὗτοι, δείκνυε,
 πρὸς θεῶν ἰκετεῦων δὲ Καλάσιρις, ὄρασθαι αὐτοὺς τῷ
 Κνήμιον προσδοκῆσας. Ὁ δὲ, ὦ πάτερ, θεωρεῖν
 10 αὐτοὺς καὶ ἀπόντας ὤήθη, οὕτως ἐναργῶς τε καὶ οἴους
 οἷδ' ἰδὼν ἢ παρὰ σοῦ διήγησις ὑπέδειξεν. Οὐκ οἶδα,
 εἶπεν, εἰ τοιούτους εἶδες, οἴους αὐτοὺς κατ' ἐκείνην τὴν
 ἡμέραν ἢ Ἑλλάς τε καὶ ὁ ἥλιος θεάσαντο, οὕτω μὲν
 περιθιλέπτους, οὕτω δ' εὐδαίμονιζομένους, καὶ τὴν μὲν
 15 ἀνδράσι, τὸν δὲ γυναῖξιν εὐχὴν γιγνομένων. Τὴν
 γὰρ πρὸς θάτερον αὐτῶν συζυγίαν ἴσα καὶ ἀθανασίαν
 ἦγον, πλὴν ὅσον τὸν μὲν νεανίαν οἱ ἐγχώριοι, τὴν κό-
 ρην δ' οἱ Θετταλοὶ πλέον θαύμαζον, δὲ πρῶτον ἔβλεπον
 ἐκάτεροι, μᾶλλον ἀγάμενοι. Ξένη γὰρ ὄψις τῆς συν-
 20 ἦθους ἐτοιμότερον εἰς ἐκπλήξιν. Ἄλλ' ὡ τῆς ἡδέας
 ἀπάτης, ὃ τῆς γλυκεῖας οἰήσεως, ὅπως μὲ ἀνεπτέρου-
 σας, δρᾶν τοὺς φιλάτους καὶ δεικνύναι προσδοκῆθεις,
 ὦ Κνήμιον. Σὺ δέ με καὶ παντάπασιν εἰσικας ἐξαπα-
 τᾶν. Ἦξειν γὰρ αὐτοὺς ὅσον οὐδέπω καὶ φανήσεσθαι
 25 παρὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου διεγγυόμενος κάπῃ τούτοις
 καὶ μισθὸν τὴν κατ' αὐτοὺς ὑπήγησιν αἰτήσας, ἐσπέ-
 ρας οὔσης ἡδῆ καὶ νυκτὸς, οὐδαμῶ δεικνύναι παρόντας
 ἔχεις. Καὶ δὲ, Θάρσει, ἔφη, καὶ θυμὸν ἔχε ἀγαθόν,
 ὡς ἐκείνων ἀληθῶς ἠξόντων. Νῦν δ' ἴσως τι κώλυμα
 30 γέγονε καὶ βράδιον ἢ κατὰ τὰ συγκείμενα ἀφικνοῦνται.
 Καὶ ἄλλως οὐδ' ἂν παρόντας εἶδεξα, μὴ τὸ πᾶν τοῦ
 μισθοῦ κομισάμενος· ὅστ' εἰ σπεύδεις τὴν θεάν, πλή-
 ρου τὴν ἐπαγγελίαν καὶ εἰς τέλος ἄγε τὴν διήγησιν.
 Ἐγὼ μὲν, εἶπεν, ἄλλως τ' ὀκνοῦ τὸ πρᾶγμα πρὸς ὑπό-
 35 μνησίν με τῶν λυπούντων ἄγον καὶ σὲ ἀποκναίειν
 ὤήθη, ἀδολοσχία τσασύτη προσκορῆ γεγεννημένον. Ἐπεὶ
 δὲ φιληκόος τις εἶναι μοι φάνη καὶ καλῶν ἀκουσμα-
 τῶν ἀκόρεστος, φέρε, ὅθεν ἐξέβην, τὸν λόγον εἰσβάλλω-
 μεν, ἀψάμενοι τε λύχνον πρότερον καὶ τὰ κοιταῖα τοῖς
 40 νυχοῖς θεοῖς ἐπισπείσαντες ὡς ἂν, τῶν εἰωθότων τετε-
 λεσμένων, ἐννυκτερεῦειν ἡμῖν ἐπ' ἀδείας τοῖς διηγῆ-
 μασι ἐγγίγνοιτο.

Ε'. Ταῦτ' εἶπε καὶ λύχνος ὃ ἡμέμενος εἰσεφέρετο
 45 θεραπαινίδι, τοῦτο τοῦ πρεσβύτου προστάξαντος, καὶ
 τὴν σπονδὴν ἀπέχεεν, ἄλλους τε τῶν θεῶν, καὶ τὸν
 Ἐρμῆν ἐπὶ πᾶσιν ἐπικαλούμενος, εὐνοειρὸν τ' ἤτει τὴν
 νύκτα καὶ φανῆναι αὐτῇ τοὺς φιλάτους κατὰ γοῦν τὸν
 ὕπνον ἰκέτευσ. Καὶ τούτων τετελεσμένων, Ἐπειδὴ
 τοῖνον ἔφη, ὦ Κνήμιον, τὸ μῆμα τοῦ Νεοπτολέμου πε-
 50 ριστοιχίσατο ἢ πομπῇ καὶ τρίτον οἱ ἐφηβοὶ τὴν ἵππον
 περιήλασαν, ὠλόλυξαν μὲν αἱ γυναῖκες, ἠλάλαξαν δ'
 οἱ ἄνδρες, τὸθ' ὡσπερ ὑφ' ἐνὶ συνθήματι, βόες, ἄρνες,
 αἴγες, ἱερύοντο, καθάπερ μιᾶ χειρὶ πᾶσι τῆς σφαγῆς
 ἐπενεχθεῖσας· βωμόν τε παμμεγέθη σχίζεις μυριάς

HELIODORUS.

altera vero facem accensam. Cumque eo habitu esset,
 majus tamen ab ipsis oculis lumen quam a face reddebat-
 5 tur. Illi ipsi, Theagenes et Chariclea! exclamavit Cne-
 mon. Ubinam terrarum sunt isti, ostende, dicebat, per
 deos obtestans Calasiris, conspici eos a Cnemone arbi-
 tratus. Ille autem, Videre me, inquit, pater, etiam ab-
 sentes putabam, adeo illos proprie et quales visos novi,
 animoque retineo, tua narratio expressit. Haud scio, in-
 10 quit, an tales videris, quales illo die Græcia et sol est con-
 spicatus, adeo conspicuus, adeo beatos, ut huius quidem,
 viri, illius mulieres facite exoptarent conjugium. Illorum
 enim conjunctum par immortalitatem esse ducebant; præ-
 15 terquam quod adolescentem indigenæ, virginem autem
 Thessali magis admirabantur; id quod primum videbant,
 utrique præcipue suspicientes. Novus enim et inusitatus
 conspectus facilius quam consuetus potest animum percel-
 20 lere. Sed, o dulcem deceptionem, o suavem opinionem,
 quomodo me in spem sustulisti, cum te videre carissimos
 et ostensurum esse expectarem, Cnemone! Tu vero me
 omnino decipere videris. Cum enim ipsos jamjam ventu-
 25 ros esse et in conspectu futuros initio orationis promiseris,
 obque istæ præmium a me hanc ipsam de illis narratio-
 nem petieris, vespera jam et nocte adventante, nusquam
 præsentem ostendere potes. Ille autem, Ades animo, in-
 quit et omitte timorem, eo quod sunt revera venturi. Nunc
 autem fortassis aliquod impedimentum intercessit, quod
 30 tardius veniant, quam inter nos convenerat. Alioqui ne
 præsentem quidem ostenderem, integra mercede prius non
 reportata. Quamobrem si ad conspectum illorum properas,
 imple id, quod tu vicissim promisisti et deduc ad finem
 inchoatam narrationem. Ego, inquit, et alioqui sponte
 defugio negotium, quod me ad recordationem eorum, ex
 quibus dolorem capio, ducit et me molestum esse tibi tanta
 35 garrulitate satiatio existimavi. Ceterum cum tam cupidus
 audiendi esse mihi videaris et pulchrarum narrationum in-
 satiables, age, ad eam partem, a qua sum digressus, ag-
 grediamur, accenso prius lychno et libationibus ante som-
 40 num diis nocturnis factis, ut usitatis cærimonis peractis,
 pernoctare nobis vacantibus hisce narrationibus tranquille
 liceat.

V. Hæc dixit, statimque lychnus accensus ab ancilla,
 senis jussu, inferebatur; et libationem faciebat, cum alios
 45 deos, tum præ ceteris Mercurium invocans, ac petebat
 felicem insomniis noctem et ut sibi apparerent carissimi in
 somnis supplex orabat. His autem peractis, Postquam igitur
 inquit, O Cnemone, sepulchrum Neoptolemi pompa cir-
 cumiit, et tertio eplebi equis sunt circumvecti, ploratum
 sustulerunt mulieres et viri inconditum clamorem edide-
 50 runt. Tum quasi ad unum quoddam signum, boves,
 arietes, capræ mactabantur, tanquam una manu cæde
 omnibus illata. Denique ara insigni magnitudine copiose
 lignis fissis onerata et desuper legitimis omnibus victimis

φορτώσαντες καὶ τὰ νενομισμένα τῶν ἱερέων ἄκρα πάντα ἐπιθέντες, κατάρχειν τῆς σπονδῆς τὸν ἱερέα τοῦ Πυθίου καὶ τὸν βωμὸν ἀνάπτειν ἤξιον. Ὁ δὲ Χαρι- κλῆς τὴν μὲν σπονδὴν αὐτῷ προσήκειν ἔλεγε, τὸν δὲ βωμὸν ὁ τῆς θεωρίας ἄρχων ἀπέτω παρὰ τῆς ζακόρου τὴν δᾶδα κομισάμενος· τοῦτο γὰρ ἔθος ὁ πάτριος γιγνώσκει νόμος. Ταῦτ' εἶπε καὶ ὁ μὲν ἔσπενδε, τὸ πῦρ δὲ Θεαγένης ἐλάμβανεν. Ὅτε, ὦ φίλε Κνήμων, καὶ οὐ θεῖον ἢ ψυχὴ καὶ συγγενὲς ἀνωθεν τοῖς ἔργοις ἐπιστούμεθα. Ὁμοῦ τε γὰρ ἀλλήλους ἐώρων οἱ νεοὶ καὶ ἦρων, ὡσπερ τῆς ψυχῆς ἐκ πρώτης ἐντεύξεως τὸ δμοιον ἐπιγνώσκει καὶ πρὸς τὸ κατ' ἄξιαν οἰκεῖον προσ- δραμούσης. Πρῶτον μὲν γὰρ ἀθρόον τι καὶ ἐποτημέ- νον ἔστησαν καὶ τὴν δᾶδα σχολαίτερον ἢ μὲν ἐνεχειρί- ζεν, ὁ δ' ὑπεδέχετο καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτενεῖς ἐπὶ πολλὰ κατ' ἀλλήλων πῆξαντες, ὡσπερ ἢ που γνωρίζοντες ἢ ἰδόντες πρότερον, ταῖς μνήμαις ἀναπεμπάζοντες, εἴτ' ἐμειδίασαν βραχὺ τι καὶ κλεπτόμενον καὶ μόνῃ τῇ διαχύσει τοῦ βλέμματος ἐλεγχόμενον· ἔπειτ' ὡσπερ καταιδεσθέντες τὸ γεγονός, ἐπυρρίασαν καὶ αὖθις, τοῦ πάθους ὅμαι καὶ τὴν καρδίαν ἐπιδραμόντος, ἰωχρίασαν· καὶ ἄπλωις, μυρῖον εἶδος ἐν ὀλίγῳ [τῷ χρόνῳ] τὰς ὄψεις ἀμφοῖν ἐπεπλανήθη καὶ μεταβολὴ παντοῖα χροῖα τε καὶ βλέμματος, τῆς ψυχῆς τὸν σάλον κατη- γοροῦσα. Ταῦτα δὲ τοὺς μὲν πολλοὺς, ὡς εἰκός, ἐλάν- θανεν, ἄλλον πρὸς ἄλλην χρεῖαν τε καὶ διάνοιαν ὄντας, ἐλάνθανε δὲ καὶ τὸν Χαρικλέα τὴν πάτριον εὐχὴν καὶ ἐπίκλησιν καταγγέλλοντα. Ἐγὼ δὲ πρὸς μίαν τὴν παρατήρησιν τῶν νέων ἠσχολούμην, ἐξ ἐκείνου, Κνή- μων, ἐξ ὅσπερ ὁ χρησμός ἐπὶ Θεαγένει θυομένῳ κατὰ τὸν νέον ἤδετο, πρὸς ὑπόνοιαν τῶν ἐσομένων ἀπὸ τῶν ὀνομάτων κεινημένους. Ἄλλ' οὐδ' ἀκριβῶς οὐδὲν ἔτι τῶν ἐξῆς χρησθέντων συνέβαλον.

Γ'. Ἐπεὶ δ' ὀψέ ποτε καὶ ὡσπερ βιαίως τῆς κόρης ἀποσπώμενος ὁ Θεαγένης ὑπέθηκε τὸ λαμπάδιον καὶ τὸν βωμὸν ἀνῆψεν, λελυτο μὲν ἢ πομπῇ, πρὸς εὐωχίαν τῶν Θετταλῶν τραπέντων, ὁ δ' ἄλλος δῆμος ἐπ' οἶκον τὸν ἴδιον ἕκαστος ἀνεχώρησεν. Ἡ Χαρίκλεια δ' ἐφε- στρίδα λευκὴν ἐπιβαλομένη, σὺν ὀλίγοις τοῖς συνήθε- σιν ἐπὶ τὴν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ νεῶ καταγωγὴν ὤρ- μισεν· οὐδὲ γὰρ ὦκει σὺν τῷ νομιζομένῳ πατρὶ, τῆς ἀγιστείας ἔνεκα παντοίως αὐτὴν χωρίζουσα. Περτερ- γότερος τοῖνον, ἐξ ὧν ἠκηκόειν τε καὶ ἐωράκειν, γεγο- νώς, ἐντυγχάνω τῷ Χαρικλεῖ τοῦτο σπουδάσας. Καὶ ὅς, Εἶδες, ἠρώτα, τὸ ἀγλαίσμα τοῦμόν τε καὶ Δελφῶν Χαρίκλειαν; Οὐ νῦν πρῶτον, ἔφη, ἀλλὰ καὶ πρότερον πολλᾶκις [δοσάκις] δὴ μοι κατὰ τὸν νεῶν ἐνέτευχεν, οὐχ ὡς ἂν τις ἐκ παρόδου, τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον, ἀλλὰ καὶ συνέθευεν [οὐκ ὀλιγάκις] καὶ περὶ θεῶν τε καὶ ἀνθρωπίνων εἰ τί ποτε διαπορήσειεν, ἠρώτησέ τε καὶ ἔμαθε. Τί οὖν δὴ σοι τὰ νῦν ἔδοξεν, ὦ γαθε, ἄρά τινα τῇ πομπῇ κόσμον ἤνεγκεν; Εὐφρήμῃσον, εἶπον, ὦ Χαρίκλεις, ὡσπερ καὶ τὴν σελήνην εἰ διαπρέπει τῶν ἄλλων ἀστέρων ἠρώτας. Καὶ μὴν ἐπῆρουν τινὲς, εἶπε,

impositis, ut inciperet libationem sacerdos Apollinis et aram succenderet, petebant. Charicles autem libationem quidem ad se pertinere dicebat, aram autem praefectus saerae legationis, ab aeterna face accepta, succendebat. Hanc enim consuetudinem patria sancit lex. Hoc dixit, atque ipse libabat. Theagenes autem facem accipiebat. Sane, ut statuamus, mi Cnemon, et quod divinum quiddam anima cognatumque superiori naturae, ex operibus et functionibus eius cognoscimus. Simul enim se invicem intuebantur, tanquam anima sui simile primo congressu cognoscente et ad cognatum praestantia dignitateque par accurren- te. Principio igitur repente, quasi consternati constiterunt: et facem haec quidem lente tradebat, ille autem recipiebat, uno obtutu in sese defixis oculis, non secus atque hi, qui se alicubi antea noverunt, aut viderunt, alter in alterius memoriam redeuntes. Deinde leniter arriserunt et furtim, ita ut risum diffusio tantum vultus redargueret. Postea tanquam illos facti puderet, rubore sunt suffusi; et rursus, cum affectus, ut arbitror, cor pervasisset, expalluerunt. Denique innumerae species intra exiguum tempus in illorum vultu vagabantur et mutatio omnis generis, tum coloris, tum oculorum, significans animi commotionem. Haec latebant vulgum, ut consentaneum est, cum alius in aliam rem et cogitationem animum intendisset. Latebant et Chariclem, consuetam precationem et invocationem recitan- tem. Ego autem soli observationi juvenum vacabam ab illo inde tempore, a quo de Theagenis sacrificante in templo oraculum cecinit, ad suspicandum ea, quae eventura fuerant, ex nominum conjectura commotus. Sed tamen adhuc nihil exacte de iis, quae in reliqua parte oraculi praedicta fuerant, conjiciebam.

VI. Ceterum postquam sero aliquando et quasi per vim a virgine avulsus Theagenes, facem subjecit et aram succendit, soluta est tandem pompa, Thessalis convivia incun- tibus. Reliqui autem ex populo in suam quisque domum discesserunt. Chariclea quoque, albo pallio sese operiens, cum paucis familiaribus ad conclave suum, quod erat in ambitu templi, contendit. Neque enim habitabat cum credito patre, vitae sanctioris causa omnino sese separans. Ego igitur curiosior redditus ex his, quae audieram et vide- ram, obviam venio Charicli, dedita opera. Ille autem, Vidistine, interrogabat, lumen meum et Delphorum, Charicleam? Non nunc primum, inqueiebam, sed et antea saepius illi occurri in templo, et non tantum e diverticulo, ut dicitur, sed et una mecum sacrificavit et de divinis atque humanis rebus, si quid aliquando ambigebat, me interro- gavit et ex me didicit. Quae igitur tibi visa est in praesentia? Num etiam aliquem ornatum pompae attulit? Bona verba, inqueiebam, Charicle: non secus ac si luna stellis ceteris antecellat, interrogas. Atqui laudabant quidam,

καὶ τὸν Θετταλὸν νεανίσκον. Τὰ δεύτερα, ἦν δ' ἐγὼ, καὶ τρίτα νέμοντες, τὴν δὲ κορωνίδα τῆς πομπῆς καὶ ὀφθαλμὸν ἀληθῶς τὴν σὴν θυγατέρα γνωρίζοντες. Ἦδετο τοῦτοις ὁ Χαρικλῆς, (καί μοι ὁ σκοπὸς ἐκ τῶν ἀληθῶν ἠνύετο, θαρσεῖν μοι τὸν ἀνδρὰ βουλομένῳ παντοίως) καὶ μειδιάσας, Πορεύομαι νῦν ὡς αὐτὴν, ἔλεγεν. εἰ δέ σοι φίλον, συμπορεύθητι καὶ μὴ τι πρὸς τῆς ὀχλικῆς ἀηδίας ἐπιτέτριπται, συνεπίσχεψαι. Χαίρων μὲν ἐπένευον, ἐνεδεικνύμην δ' ὡς ἀσχολίας ἄλλης προυργιαιότερον τίθεμαι τὸ κατ' αὐτόν.

Ζ'. Ἐπεὶ δὲ παρεγενόμεθα οὗ κατήγετο, καταλαμβάνομεν εἰσελθόντες ἐπὶ τῆς εὐνῆς ἀλύουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῷ ἔρωτι διαβρόχους. Κάπειδὴ τὸν πατέρα τὰ εἰωθότα περιεπτύξατο, πυνθανομένῳ τί πεπόνθοι, τῆς κεφαλῆς ἀλγημα διασχλεῖν ἔλεγεν, ἡδέως τ' ἂν ἤρμεϊν, εἰ τις ἐπιτρέποι. Πρὸς ταῦτα διαταραχθεὶς ὁ Χαρικλῆς, ὑπεξῆει τε τοῦ θαλάμου σὺν ἡμῖν, ἡσυχίαν ταῖς θεραπαίαις ἐπιτάξας, προελθὼν τε τῆς οἰκίας, Τί ἄρα τοῦτο, ἔλεγεν, ὦ γὰθὲ Καλάσιρι; τίς ἢ προσπεσῶσα τῷ θυγατρῷ μαλακία; Μὴ θαύμαζε, εἶπον, εἰ τοσοῦτοις ἐμπομπεῦσασα δῆμοις, ὀφθαλμὸν τινα βάσκανον ἐπεσπάσατο. Γελάσας οὖν εἰρωνικῶν, Καὶ σὺ γὰρ, εἶπεν, ὡς ὁ πολὺς ὄχλος, εἶναι τινα βασκανίαν ἐπίστευσας; Εἶπερ τι καὶ ἄλλο τῶν ἀληθῶν, ἔφην. ἔγει γὰρ οὕτως. Ὁ περιεχυμένος ἡμῖν οὗτος ἀήρ δι' ὀφθαλμῶν τε καὶ ῥινῶν καὶ ἄσθματος καὶ τῶν ἄλλων πόρων εἰς τὰ βάθη δικνούμενος καὶ τῶν ἔξωθεν ποιότητων συνειπερόμενος, ὅς ἂν εἰσρεύσῃ τοιοῦτο καὶ τοῖς δεξαμένοις πάθος ἐγκατέσπειρεν, ὥστ' ὅπου ἂν σὺν φθόνῳ τις ἴδοι τὰ καλὰ, τὸ περιέχον τε δυσμενοῦς ποιότητος ἐνέπλησε καὶ τὸ παρ' αὐτοῦ πνεῦμα πικρίας ἀνάμεστον εἰς τὸν πλησῖον διερρίπισε. Τὸ δὲ, ἄτε λεπτομερὲς, ἄχρις ἐπ' ὅστέα καὶ μυελὸς αὐτοὺς εἰσδύεται καὶ νόσος ἐγένετο πολλοῖς ὁ φθόνος, οἰκεῖον ὄνομα, βασκανίαν, ἐπιδεδάμενος. Ἦδη δὲ κάκεινα σκόπησον, ὦ Χαρικλεις, ὅσοι μὲν ὀφθαλμίας, ὅσοι δὲ τῆς ἐκ λοιμῶν καταστάσεως ἀνεπλήσθησαν, θιγόντες μὲν οὐδαμῶς τῶν χαμνόντων, ἀλλ' οὐδ' εὐνῆς, οὐδὲ τραπέζης τῆς αὐτῆς μετασχόντες, ἀέρος δὲ μόνον ταῦτοῦ κοινοῦντες. Τεκμηριούτω δὲ σοι τὸν λόγον εἶπερ ἄλλο τι καὶ ἢ τῶν ἐρώτων γένεσις, οἷς τὰ δρώμενα τὴν ἀρχὴν δίδωσι καὶ οἷον ὑπὲρμα διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ πάθη ταῖς ψυχαῖς εἰστοξεύονται. Καὶ μάλα γ' εἰκότως. Τῶν γὰρ ἐν ἡμῖν πόρων τε καὶ αἰσθήσεων πολυκίνητόν τι καὶ θερμότατον οὖσα ἢ ὄψις δεκτικωτέρα πρὸς τὰς ἀπορροίας γίνεταί, τῷ κατ' αὐτὴν ἐμπύρῳ πνεύματι τὰς μεταβάσεις τῶν ἐρώτων ἐπισπωμένη.

Η'. Εἰ δὲ χρή σοι καὶ παραδείγματος ἕνεκα, λόγον τινὰ φυσικώτερον παραθέσθαι, βίβλιος δ' ἱεραῖς ταῖς περὶ ζῶων ἀνάγραπτον· ὁ χαραδριὸς τοὺς ἰκτεριώνας ἰᾶται καὶ ὁ τοῦτο πάσχων, εἰ τῷ ὀρνέῳ προσβλέποι, τὸ δὲ φεύγει καὶ ἀποστρέφεται τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιμῦσαν, οὐ φθονοῦν ὡς οἴονται τινες, τῆς ὠφελείας, ἀλλ' ὅτι

inquit, et Thessalum adolescentem. Secundas illi tribuentes, immo et tertias, ego inquam. Ceterum coronidem pompæ et oculum revera tuam filiam agnoscebat. Voluptatem inde capiebat Charicles, (mibi vero ex veris ad scopum iter præparabatur, id præcipue cupienti, ut fidenti animo vir esset) et arridens, Eo nunc ad ipsam, dicebat. Quod si tibi placet, eas una et ne forte aliquid molestiæ cepit ex turbæ tumultu mecum revisas. Gaudens quidem annuebam, verumtamen præ me ferebam alii occupationi anteferre illius negotium.

VII. Postquam autem pervenimus in ejus cubiculum, ingressi deprehendimus eam in lecto languentem, turbatam et oculos amore mardentes. Cumque patrem solito more amplexu excepsisset, quærenti quid illi accidisset, dolorem capitis sibi molestum esse dixit, libenterque se quieturam, si liceat. Turbatus his Charicles, exiit e thalamo nobiscum una, ancillis, ut tranquilla essent omnia, imperans, et progressus ante ædes, Quid hoc autem est, bone Calasiri? dicebat. Quis languor filiolam invasit? Ne mireris, dixi, si, cum in tanta populi frequentia sese ostentarit, attraxerit invidium aliquem oculum. Subridens igitur ironice, Tu quoque, dixit, vulgi more, fascinationem esse aliquam fortasse credis. Ut aliud quidpiam, quod maxime verum sit, inquam : atque hoc ita existit. Hic aër undiquaque nobis circumfusus, per oculos, nares et anhelitum et alios poros intus penetrans, et una secum exteriores qualitates, quibus imbutus est, inferens, qualis influxerit, talem quoque affectum iis, qui illum exceperunt, insemnat. Quamobrem cum aliquis cum invidia res præclaras est intuitus, simul et circumstantem aërem infesta qualitate implevit et spiritum a se amarulentia plenum in id, quod propinquum est, transmittere solet. Ille autem, ut tenuis et subtilis, usque ad ossa ipsa et medullas penetrat : atque ita plerisque fuit invidia morbi causa, qui proprium nomen fascinationis accepit. Jam autem et illa considera, Charicles, quam multi dolorem oculorum et pestis contagionem hauserint, cum haudquaquam attigissent illis morbis laborantes, immo ne lecti quidem, nec mensæ ejusdem, sed tantum aëris fuissent participes. Argumento tibi sit, si quidquam aliud, tum etiam amorum ortus, quibus objecta visa initium et ansam dant et tanquam subventaneos affectus per oculos in animas adjiciunt. Ac verisimili quidem ratione. Cum enim inter ceteros poros et sensus, qui sunt in nobis, aspectus plurimarum mutationum sit capax et calidissimus, facilius recipit affectiones circumstantes, ferventi spiritu amores, qui transpirant, attrahens.

VIII. Quod si opus est, exempli causa narrationem aliquam tibi ex libris sacris, a naturæ consideratione sumtam, de animalibus proferam. Charadrius ictericis medetur : quæ avis, si istoc morbo laborans aliquis eam conspexerit, fugit et aversatur eum conclusis oculis, non invidentia, ut quidam aiunt, auxilii, sed quod adspiciens ac-

θεόμενος ἔλκειν καὶ μετασπᾶν εἰς αὐτὸν ὡσπερ βρῦμα πέφυκε τὸ πάθος· καὶ διὰ τοῦτο ἐκκλίνει καθάπερ τρῶσιν τὴν ὄρασιν. Καὶ ὄφρων δ' ὁ καλούμενος βασιλίσκος, ὅτι καὶ πνεύματι μόνῃ καὶ βλέμματι πᾶν ἀφαναίνει καὶ λυμαίνεται τὸ ὑποπίπτον, ἴσως ἀκήκοας. Εἰ δέ τινες καὶ τοὺς φιλάτους καὶ οἷς εὖνοι τυγχάνουσι καταβασκαίνουσι, οὐ γρῆ θαυμάζειν. Φύσει γὰρ φθονεῶς ἔχοντες, οὐχ ὁ βούλονται δρῶσιν, ἀλλ' ὁ πεφύκασιν.

Θ'. Πρὸς ταῦτα μικρὸν ἐπιστήσας, τὸ μὲν ἀπόρημα, ἔφη, σοφώτατα καὶ πιστικώτατα διέλυσας. Εἴτε δὲ καὶ αὐτὴ πόθου ποτὲ καὶ ἔρωτος αἰσθοίτο, τότ' ἂν υγιαίνειν αὐτὴν, οὐ νοσεῖν ὑπέλαβον. Οἷσθα, ὡς ἐπὶ τοῦτο σε καὶ παρεκάλεσα. Νῦν δ' οὐδὲν δέος [εἰ] μὴ βούτο πέπονθεν ἡ μισόλεκτρος καὶ ἀνέραστος, ἀλλὰ βασκανίαν εἶοικε τῷ ὄντι νοσεῖν καὶ δῆλον ὡς καὶ ταύτην διαλῦσαι βουλήσῃ, φίλος τ' ὦν καὶ τὰ πάντα σοφός. Ἐπηγγελόμην εἰ τι πάσχουσαν αἰσθοίμην εἰς δύναμιν βοηθήσειν.

Ι'. Καὶ περὶ τούτων ἔτι διασκοπούμενοις ἡμῖν, ἐρίσταται τις ἐσπουδασμένοσ καὶ ἦ ἄλογοι, φησὶν, ὑμεῖς δ' ὡσπερ ἐπὶ μάχῃν ἢ πόλεμον ἀλλ' οὐκ εὐωχίαν κληθέντες, οὕτω μέλλετε, ἦν παρασκευάζει μὲν ὁ κάλλιστος Θεαγένης, ἐπιπετεύει δ' ὁ μέγιστος ἡρώων Νεοπτόλεμος. Δεῦρ' ἴτε, μηδ' εἰς ἐσπέραν τὸ συμπόσιον παρέλκετε, μόνου τῶν πάντων ἀπολιπόμενοι. Προκύψας οὖν μοι πρὸς τὸ οὖς ὁ Χαρικλῆς, Οὔτος, ἔφη, τὴν ἀπὸ ζύλου κλησὶν ἔχει φέρων· ὡς λίαν ἀπροσδιόνυσος καὶ ταῦτα ὑποβεβρεγμένος. Ἄλλ' ἴωμεν, ὡς δέος μὴ καὶ πληγὰς ἡμῖν ἐμφορήσῃ τελευτηῶν. Σὺ μὲν παίξεις, ἴωμεν δ' οὖν, ἔφη. Ἐπεὶ δ' ἐπέστημεν, αὐτοῦ πλησίον τὸν Χαρικλέα κατέκλιεν ὁ Θεαγένης. ἔνεμε δ' ἄρα τι κάμοι τιμῆς τοῦ Χαρικλέως ἕνεκα. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα τῆς εὐωχίας τί ἀνέλγων ἐνοχλοῖην, τοὺς παρθενοικούς γορούς, τὰς αὐλητριδάς, τὴν ἐνόπλιον τῶν ἐφήρων καὶ πυρρίλων ὄρχησιν, τᾶλλα οἷς τὸ πολυτελές τῶν ἐδεσμάτων ὁ Θεαγένης διήτησεν, εὐόμιλόν τε καὶ ποτιμώτερον τὸ συμπόσιον ἀπεργαζόμενος; ἀλλ' ἂ δὴ μάλιστα σοὶ τ' ἀκούειν ἀναγκαῖον, ἐμοὶ τε λέγειν ἤδιον, ἐκεῖν' ἦν. Ὁ Θεαγένης ἀνεδείκνυτο μὲν ἱλαρὸς εἶναι, καὶ φιλοφρονεῖσθαι τοὺς παρόντας ἐβιάζετο, ἡλίσκετο δὲ πρὸς ἐμοῦ τὴν διάνοιαν ὅποι φέροίτο· νῦν μὲν τὸ ὄμμα ἠνεμωμένον, νῦν δὲ βύθιον τι καὶ ἀπροφάσιστον ὑποστένων καὶ ἄρτι μὲν κατηφῆς τε καὶ ὡσπερ ἐπ' ἐννοίας, ἄρτι δ' ἀθρόον ἐπὶ τὸ φαιδρότερον αὐτὸν μεταπλάττων, ὡσπερ ἐν συναισθήσει γιγνάμενος καὶ αὐτὸν ἀνακαλούμενος καὶ πρὸς πᾶσαν μεταβολὴν βράδιως ὑποφερόμενος. Διάνοια γὰρ ἐρῶντος, ὁμοίον τι καὶ μεθύοντος, εὐτρεπτόν τε καὶ οὐδέμῃαν ἔδραν ἀνεχόμενον, ἄτε τῆς ψυχῆς ἀμφοτέροις ἐπ' ὑγροῦ τοῦ πάθους σαλευούσης. Διὸ καὶ πρὸς μέθην ὁ ἐρῶν καὶ πρὸς τὸ ἐρᾶν ὁ μεθύων ἐπίφορος.

ΙΑ'. Ὡς δὲ καὶ χάσιμης ἀδημονούσης ἀνάπλευς ἐφαίνετο, τότε δὴ καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν παρόντων κατάδηλος ἦν οὐχ ὑγιαίνων· ὥστε καὶ τὸν Χαρικλέα, καθ-

cersit et trahit ad sese natura morbum, veluti fluxum, quemdam; ea de causa declinat adspectum, tanquam ictum. Et quod serpens, qui basiliscus vocatur, solo afflatu et adspectu obvia quæque exsiccet et inficiat, fortasse audisti. Quod si aliqui et carissimos esoque, quibus bene volunt, fascinant, mirum non est. Cum enim natura sint invidi, non hoc quod volunt sed quod a natura est illis insitum, faciunt.

IX. Ad hæc paululum commoratus, Hanc controversiam, inquit, sapientissime et maxime probabilibus argumentis dissolvisti. Utinam autem etiam ipsa desiderium et amorem aliquando sentiret! tunc equidem illam recte valere, non ægrotare, existinarem. Scis, quod hac etiam in re tuam opem imploraverim. Nunc vero nihil minus metuendum est, quam ne hoc illi acciderit, quæ lectum oderit et amorem aversetur, sed fascinatione revera laborare videtur. Neque mihi dubium est quin et hanc dissolvere velis, pro nostra amicitia et sapientia tua omnibus in rebus singulari. Promittebam, si eam ex aliquo laborare sensissem, me pro virili opem laturum.

X. Cumque adhuc de his deliberarem, occurrit quidam properans, et, O præclari, inquebat, vos vero tanquam ad prælium, aut ad bellum, et non ad convivium vocati, ita cunctamini, cum quidem illud apparet optimus Theagenes, præses autem sit illius maximus heros Neoptolemus. Huc ite, neque ad vesperam convivium protralite, cum soli ex omnibus absitis. Inclinator igitur Charicles in aurem mihi: Hic, inquit, adest baculo invitans. Quam importunus, præcipue paululum appotus. Sed eamus, metuendum est enim, ne ad extremum plagas nobis inferat. Tu quidem jocularis, eamus tamen, inquebam. Postquam autem venimus, prope se ipsum collocavit Chariclem Theagenes. Mihi quoque tribuebat aliquid honoris, Chariclis causa. Jam quid tibi molestus sim, narrans reliqua, quæ in convivio fuerunt, choreas virginum, tibicinas, armatam et pyrrhichiam saltationem epheborum et alia, cum quibus lautos et opiparos cibos Theagenes temperaverat, familiare et magis aptum computationi convivium efficiens? sed quæ et te audire inprimis necesse est et mihi narrare jucundum, hæc sic accipe. Theagenes præ se ferebat quidem lætitiā et sibi ipsi vim faciebat, ut humaniter ac festive tractare præsentēs videretur; ceterum a me deprehendebatur, quorsum animo tenderet, cum jam oculos versaret, jam vehementius et sine ulla causa ingemisceret, nunc tristis esset et veluti cogitabundus, mox vultum hilariorē sumeret, tanquam sibi conclus et se ipsum revocans, denique in omnem mutationem facile delaberetur. Mens enim amantis, perinde atque ebrii, flexibilis est et quæ nulla certa sede manere queat, tanquam animo utrisque in humido affectu fluctuante. Proinde et in ebrietatem amans et in amore ebrius proclivis est.

XI. Postea vero quam oscitatione marenti et anxia plenus apparebat, jam et ceteris, qui aderant præsentēs, manifestum erat, quod non recte valeret: ut etiam Char-

εωρακότα ἀλλ' ἢ τὸ ἀνώμαλον, ἤσυχῃ πρὸς με εἶπεῖν,
 Καὶ τοῦτον βιάσκανος εἶδεν ὀφθαλμός· καὶ ταυτόν μοι
 δοκεῖ πεπονθέναι τῇ Χαρικλείᾳ. Ταυτόν, ἔφη ἐγὼ,
 νῆ τὴν Ἴσιω ὀρθῶς μὲν καὶ οὐκ ἀπεικίτως, εἶπερ καὶ
 5 ἐν τῇ πομπῇ μετ' ἐκείνην διέπρεπε. Ταῦτα μὲν ἡμεῖς.
 Ἐπεὶ δὲ τὰς κύλικας εἶδει περιάγεσθαι, προὔπινεν ὁ
 Θεαγένης καὶ ἄκων ἐκάστω φιλοτησίαν. Ὡς δ' εἰς
 ἐμὲ περιῆλθεν, ἔχω τὴν φιλοφρόνησιν, εἰπόντος, ὑπο-
 δεξαμένου δ' οὐδαμῶς, δέξυ τε καὶ διάπτυρον ἐνεῖδεν,
 10 ὑπερορᾶσθαι προσδοχάσας. Συνεῖς οὖν ὁ Χαρικλῆς,
 Οἴνου καὶ ἔδεσμάτων, εἶπε, τῶν ἐμψυχόμενων ἀπέχεται.
 Τοῦ δὲ τὴν αἰτίαν ἐρομένου, Μεμφοῖτης ἐστίν, εἶπεν,
 Αἰγύπτιος καὶ προφήτης τῆς Ἰσιδος. Ὁ δὲ Θεαγέ-
 νης ὡς τὸν Αἰγύπτιον καὶ τὸν προφήτην ἤκουσεν, ἡδο-
 15 νῆς τ' ἀθρόον ἐνεπλήσθη καὶ, ὥσπερ οἱ θησαυροῦ τι-
 προστυγόντες, ὀρθώσας αὐτὸν, ὕδωρ τ' αἰτήσας καὶ
 προπιῶν, Ὡ σοφώτατε, εἶπεν, ἀλλὰ σύ γε ταύτην
 δέχου τὴν φιλοτησίαν, ἣν ἀπὸ τῶν ἡδίστων σοι προὔ-
 πιον· καὶ φιλίαν ἢ δ' ἡμῖν ἢ τράπεζα σπενδέσθω.
 20 Ἐσπεῖσθαι, ἔφη, καλὲ Θεαγενης, ἐμοὶ καὶ πάλα οὐ-
 σαν πρὸς σὲ καὶ ὑποδεξάμενος ἔπινον. Καὶ τότε μὲν
 εἰς ταῦτ' ἔληξε τὸ συμπόσιον καὶ ἀπηλλαττόμεθα ἐπ'
 οἶκον τὸν ἴδιον ἕκαστος, πολλά με τοῦ Θεαγένους καὶ
 θερμότερα ἢ κατὰ τὴν προὔπαργουσαν γνῶσιν κατα-
 25 σπασαμένου. Ἐπεὶ δ' ἦλθον οὐ κατηγόμην, αὔπνους
 τὰ πρῶτα διῆγον ἐπὶ τῆς εὐνῆς, ἄνω τε καὶ κάτω τὴν
 περὶ τῶν νέων φροντίδα στρέφον καὶ τοῦ χρησμοῦ τὰ
 τελευταῖα τί ἄρα βουλοῖτο ἀνιχνεύων. Ἦδη δὲ με-
 σούσης τῆς νυκτὸς ὄρω τὸν Ἀπόλλω καὶ τὴν Ἄρτεμιν,
 30 ὡς ὦμην, (εἴ·γ' ὦμην ἀλλὰ μὴ ἀληθῶς ἐώρων) καὶ
 ὁ μὲν τὸν Θεαγένην, ἣ δὲ τὴν Χαρικλείαν ἐνεχειρίζεν,
 ὀνομασί τέ με προσκαλοῦντες, Ὡρα σοι, ἔλεγον, εἰς
 τὴν ἐνεγκοῦσαν ἐπανάκειν. Οὕτω γὰρ ὁ μοιρῶν ὑπα-
 γορεύει θεσμός. Αὐτὸς τ' οὖν ἔξιθαι καὶ τούσδ' ὑποδε-
 35 ξάμενος ἄγε συνεμπόρους, ἴσα καὶ παισὶ ποιούμενος
 καὶ παράπειπε ἀπὸ τῆς Αἰγυπτίων ὅποι τε καὶ ὅπως
 τοῖς θεοῖς φίλον.

IB'. Ταῦτ' εἰπόντες, οἱ μὲν ἀπεχώρησαν, ὅτι μὴ
 ὄναρ ἦν ἢ ὄψις ἀλλ' ὕπαρ ἐνδειξάμενοι. Ἐγὼ δὲ τὰ
 40 μὲν ἄλλα συνῆην ὡς ἐωράκειν, εἰς τίνας δ' ἀνθρώπους
 ἢ εἰς τίνα γῆν παραπέμπεσθαι τοὺς νέους τοῖς θεοῖς φί-
 λον ἠπόρουν. Καὶ ὁ Κνήμιον, Ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ
 πάτερ, ἐς ὕστερον αὐτὸς γ' ἐγνωνκὼς ἐρεῖς πρὸς ἡμᾶς·
 ἀλλὰ τίνα δὴ τρόπον ἐφασκεῖς ἐνδεδεῖσθαι σοὶ τοὺς θεοὺς,
 45 ὅτι μὴ ἐνύπνιον ἦλθον ἀλλ' ἐναργῶς ἐφάνησαν; Ὁ
 τρόπον, εἶπεν, ὦ τέκνον, καὶ ὁ σοφὸς Ὅμηρος αἰνίττε-
 ται· οἱ πολλοὶ δὲ τὸ αἰνίγμα παρατρέχουσιν·

Ἰχνια γὰρ μετόπισθεν (ὡς ἐκεῖνός που λέγει) ποδῶν ἠδὲ
 ῥεῖ ἐγνων ἀπίοντος. Ἀρίγνωτοί τε θεοὶ περ. [κνημῶν

50 Ἄλλ' ἢ καὶ αὐτὸς εἶοικα τῶν πολλῶν εἶναι καὶ τοῦτ' ἴσως
 ἐλέγχειν, ὦ Καλάσιρι, βουλόμενος, τῶν ἐπῶν ἐμνημό-
 νευσας, ὡν ἔχω τὴν μὲν ἐπιπολῆς διάνοιαν, ὅτε περ
 καὶ τὴν λέξιν οἶδα ἐκδιδαχθεῖς, τὴν δὲ συγκατεσπαρμέ-
 νην αὐτοῖς θεολογίαν ἠγνόηκα.

cles, qui præter varietatem hanc nihil animadverterat,
 submisit ad me diceret, Et hunc invidus vidit oculus;
 idemque mihi videtur, quod et Charicleæ, illi accidisse.
 Idem, inquit ego, per Isim, nec injuria, quandoquid-
 5 dem in pompa post illam excelebat. Hæc quidem nos.
 Ceterum ubi calices circumagi oportuit, propinabat quidem
 Theagenes cuique vel invitus, benevolentia ergo. Ad me
 autem ut pervenit, cum me accipere ab illo officium be-
 nevolentia dixissem sed poculum non recepissem, acriter
 et ardentibus oculis obtuebatur, contemni se existimans.
 Quod cum intellexisset Charicles: A vino, inquit, et cibis
 auimantium abstinet. Illo autem causam interrogante:
 Ægyptius est, inquit, Memphites et antistes Isis. Thea-
 genes igitur, cum Ægyptium me esse et antistitem cognovit,
 subito ingenti voluptate est affectus et sicuti ii qui in the-
 saurum aliquem inciderunt sese erigens, aquam poposcit,
 et, cum propinasset, O sapientissime, inquit, accipe hanc
 potionem, qua tibi ex iis quæ tibi sunt suavissima propi-
 navi et amicitia fœdus inter nos hæc mensa faciat. Faciat,
 inquam, optime Theagenes, quæ mihi jampridem tecum
 intercedit, et recipiens bibebam. Ac tunc quidem in hæc
 desit convivium et discedebamus in suam quisque do-
 mum, cum me Theagenes sæpius et calidis quam pro
 notitia nostra, amanter et cum osculis complexus esset.
 Postquam autem veni eo, quo me recipiebam, insomnis
 primum noctem traducebam in lecto, sursum ac deorsum
 cogitationem de juvenibus versans et quid vellent extrema
 partes oraculi inquirens. Cum autem ad mediam noctem
 processisset, video Apollinem et Dianam, ut rebar (si qui-
 dem rebar et non potius vere videbam) atque ille Theage-
 nem, hæc autem Charicleam mihi tradebat et nomine me
 compellantes, Tempus est, dicebant, ut in patriam rede-
 10 deas: id enim postulat Parcarum lex. Ipse igitur egredere
 et hos receptos adjuuge tibi comites, in liberorum diligens
 loco et deduc ex Ægyptia terra, quo et quomodo diis
 placet.

XII. Hæc cum dixissent, illi quidem discesserunt, data
 significatione, quod non somnii visio fuisset, sed res ipsa
 sic se habuisset. Ego vero alia intelligebam, ita quemad-
 modum videram: ceterum ad quos homines, aut ad quam
 terram deducendi essent adolescentes, dubitabam. Hæc
 quidem, inquit, pater, siquidem ipse postea cognovisti,
 deinceps mihi quoque narrabis. Ceterum quonam modo
 dicebas, tibi ostensos esse deos, quod non in somnis vene-
 rint, sed manifeste apparuerint? Eo modo, inquit, fili,
 quem sapiens Homerus quasi ænigmati significat: multi
 autem ænigma prætereunt:

Namque pedum (ut alicubi ille dicit) et crurum simul pone
 ῥεῖ agnovi, remeante. Facile dii agnosci possunt. [vestigia

Atqui ipse videor ex multorum numero esse et hujus me
 fortasse redarguere volens, Calasiri, horum versuum feci-
 sti mentionem, quorum ego sententiam vulgatam teneo, inde
 usque ab eo tempore, quo et verba ipsa edoctus sum. Ce-
 15 terum inspersam illis theologiae doctrinam ignoravi.

ΗΨ. Μικρὸν οὖν ἐπιστήσας ὁ Καλάσιρις καὶ τὸν
 νῦν πρὸς τὸ μυστικώτερον ἀνακινήσας, Θεοὶ καὶ δαί-
 μονες, εἶπεν, ὦ Κνήμων, ἐπιφοιτῶντές τ' εἰς ἡμᾶς καὶ
 ἀποφοιτῶντες, εἰς ἄλλο μὲν ζῶν ἐπ' ἐλάχιστον, εἰς
 5 ἀνθρώπους δ' ἐπιπλείστον αὐτοὺς εἰδοποιῶσι, τῷ ἁμοίῳ
 πλέον ἡμᾶς εἰς τὴν φαντασίαν ὑπαγόμενοι. Τοῦς μὲν
 δὲ βεβήλους κἂν διαλάθοιεν, τὴν δὲ σοφοῦ γνῶσιν οὐκ
 ἂν διαφύγοιεν, ἀλλὰ τοῖς τ' ὀφθαλμοῖς ἂν γνωσθεῖεν
 ἀτενὲς διόλου βλέποντες καὶ τὸ βλέφαρον οὐ ποτ' ἐπι-
 10 μύοντες καὶ τῷ βαδίσματι πλέον, οὐ κατὰ διάστησιν
 τοῖν ποδοῖν οὐδὲ μετάθεσιν ἀνομομένῳ ἀλλὰ κατὰ τινα
 βύμην ἀέριον καὶ ὁρμὴν ἀπαραπόδιστον τεμνόντων
 μᾶλλον τὸ περιέχον ἢ διαπορευομένον. Διὸ δὴ καὶ
 τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν Αἰγύπτιοι τὼ πόδε ζευγνύοντες
 15 καὶ ὡςπερ ἐνοῦντες ἰσῳᾶσιν. Ἄ δὴ καὶ Ὅμηρος εἰ-
 δὼς, ἅτε Αἰγύπτιος καὶ τὴν ἱερὰν παιδείου ἐκδιδοῦς,
 συμβολικῶς τοῖς ἔπεσι ἐναπέθετο, τοῖς δυναμένοις συν-
 εἶναι γνωρίζειν καταλιπὼν· ἐπὶ μὲν τῆς Ἀθηνᾶς,
 « δεινὸν δὲ οἱ ὅσσε φάναθεν » εἰπὼν, ἐπὶ δὲ τοῦ Ποσει-
 20 δῶνος, τὸ « Ἰγνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημῶν
 Ῥεῖ ἔγνω ἀπίοντος » ὅλον βέροντος ἐν τῇ πορείᾳ.
 Τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ βεῖ ἀπίοντος καὶ οὐχ ὡς τινες ἠπά-
 τηται, βραδίως ἔγνω ὑπολαμβάνοντες.

ΙΔ'. Ταῦτα μὲν, ὦ θεοῖσθε, (με) μεμύηκας, ἔφη
 25 δὲ Κνήμων. Αἰγύπτιον δ' Ὅμηρον ἀποκαλοῦντος σοῦ
 πολλακίς, ὁ τῶν πάντων ἴσως οὐδεὶς ἀκήκοεν εἰς τὴν
 τήμερον, οὐδ' ἀπιστεῖν ἔγω καὶ σφόδρα θαυμάζων ἰκε-
 τεύω, μὴ παραδραμῆν σε τοῦ λόγου τὴν ἀκρίβειαν.
 Ὡ Κνήμων, εἰ καὶ ἔξωρον τὸ περὶ τούτων νυνὶ διαλαμ-
 30 βάνειν ἀλλ' ὅμως ἀκούσις ἂν ἐπιτέμνοντος. Ὅμηρος,
 ὦ φίλος, ὑπ' ἄλλων μὲν ἄλλοθεν ὀνομαζέσθω καὶ πα-
 τρίς ἔστω τῷ σοφῷ πᾶσα πόλις. Ἦν δ' εἰς ἀλήθειαν
 ἡμεδαπὸς Αἰγύπτιος καὶ πόλις αὐτῷ Θῆβαι αἱ ἑκα-
 τόμυλοι εἶσι κατ' αὐτὸν ἐκείνον· πατὴρ δὲ, τὸ μὲν
 35 δοκεῖν προφήτης, τὸ δ' ἀψευδὲς Ἑρμῆς, οὐπερ ἦν ὁ δο-
 κῶν πατὴρ προφήτης· τῇ γὰρ τούτου γαμετῇ τελοῦσθι
 τινὰ πάτριον ἀγιστεῖαν καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν καθουδούσθι,
 συνῆλθεν ὁ δαίμων καὶ ποιεῖ τὸν Ὅμηρον, φέροντά τι
 τῆς ἀνομοίου μίξεως σύμβολον. Θατέρω γὰρ τοῖν μη-
 40 ροῖν αὐτόθεν ἐξ ὠδίνων, πολὺ τι μῆκος τριχῶν ἐπεπό-
 λαζεν· ὅθεν παρ' ἄλλοις τε καὶ οὐχ ἥκιστα παρ' Ἑλλη-
 σιν ἀλητεύων καὶ τὴν ποιήσιν ἄδων, τοῦ ὀνόματος
 ἔτυγεν, αὐτὸς μὲν τὸ ἴδιον οὐ λέγων ἀλλ' οὐδὲ πόλιν
 ἢ γένος ὀνομάζων, τῶν δ' ἐγνηυκῶν τὸ περὶ τὸ σῶμα
 45 πάθος εἰς ὄνομα καταστησάντων. Τί δὲ σκοπῶν, ὦ
 πάτερ, ἐσιώπα τὴν ἐνεγκούσαν; Ἦτοι τὸ φυγὰς εἶναι
 καταιδούμενος, ἐδιώγη γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ὅτ' ἐξ
 ἐφῆθων εἰς τοὺς ἱερωμένους ἐνεκρίνετο, ἀπὸ τοῦ κηλί-
 50 δα φέρειν ἐπὶ τοῦ σώματος, νόθος εἶναι γνωρισθεὶς, ἢ
 καὶ τοῦτο σοφία κατεργαζόμενος, καὶ τοῦ τὴν οὔσαν
 ἀποκρύπτειν, πᾶσαν αὐτῷ πόλιν πατρίδα μνύμενος.

ΙΕ'. Ταῦτα μὲν εἰς τε καὶ ἀληθῶς μοι λέγειν ἔδο-
 ξας, τεκμαιρομένη τῆς τε ποιήσεως τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἀνει-
 μένον τε καὶ ἠδονῇ πάσῃ σύγκρατον ὡς Αἰγύπτιον,

XIII. Paululum igitur immoratus Calasiris et mentem ad
 arcanam significationem eruendam excitans : Dii, inquit, et
 numina, Cnemon, venientia ad nos et a nobis recedentia,
 in alia animalia rarissime, in homines autem ut plurimum
 sese transformant, similitudine magis, ut visum insomni
 esse opinemur, nobis imponentes. Quamvis igitur profanos
 homines latuerint, tamen quin a sapiente cognoscantur
 effugere non possunt : sed ex oculis notari possunt, cum
 continuo obtutu intueantur et palpebras nunquam conclu-
 dant et magis etiam ex incessu, qui non ex dimotione pe-
 dum, neque transpositione existit, sed ex quodam impetu
 aërio et vi expedita, findentium magis auras quam transeun-
 tium. Quamobrem statuas quoque deorum Ægyptii pon-
 nunt, conjungentes illis pedes et quasi unientes. Quae
 etiam Homerus sciens, ut Ægyptius et doctrina sacra in-
 structus, occulte et involute versibus reddidit, relinquens
 intelligenda iis, qui possent. De Pallade quidem : *Atque*
truces illi oculi fulsere. De Neptuno autem : *Namque*
pedum et crurum simul pone vestigia fœt agnovi re-
meante, tanquam fluente incessu. Hoc enim est, fœt re-
 meante; non ut quidam, *perfacile agnovi,* falso putarunt.

XIV. Ills quidem me, o divinissime, initiasti, inquit
 Cnemon. Cum vero sæpe Homerum Ægyptium appelles,
 quod ad hodiernum usque diem nemo audivit, neque cre-
 dere non possum et vehementer admirans obsecro, ne præ-
 terea hanc partem orationis inexcussam. Etsi alienum
 est, Cnemon, ab instituto meo, nunc de his disserere, tam-
 en audies breviter. Homerus ab aliis quidem aliunde
 nominetur et patria sapienti sit urbs quævis viro. Erat
 autem revera nostras, Ægyptius et urbs illi Theba: centi-
 portes, ut ex ipso cognoscere licet; pater autem, opinione
 hominum, antistes, sed verius, Mercurius. Erat illius exi-
 stimatus pater antistes, eo quod cum ejus uxore celebrante
 quedam sacra patria et in templo dormiente, coivit deus
 et Homerum procreavit, ferentem notam incestæ consue-
 tudinis. In altero enim femore inde usque ab ipso partu,
 ingens longitudo crinium innatabat. Unde cum inter alios
 tum inter Græcos oberrans et poëmata canens, nomen est
 nactus : ipse quidem nomen proprium non dicens, neque
 patriam aut genus nominans; ceterum iis, qui sciebant
 illam corporis affectionem, ut in nomen illi verteretur,
 perficientibus. Quorsum autem spectans, pater, tacebat
 patriam? Aut quod pudebat illum exsili: erat enim pulsus
 a patre, quando ex ephelis inter consecratos recensebatur,
 ex eo quod notam ferret in corpore, quæ spurium eum
 argueret, vel hoc etiam consilio fecit, et dum veram celaret,
 omnem urbem patriam sibi vindicabat.

XV. Hæc quidem recte et vere dicere mihi visus es, fa-
 cienti conjecturam ex poemate viri, cum omni voluptate
 et oblectatione, quasi Ægyptia, temperato, et ex nature

καὶ τὸ τῆς φύσεως ὑπερέχον, ὡς οὐκ ἂν οὕτω τοὺς πάντας ὑπερβαλλόμενον, εἰ μὴ τινος θείας καὶ δαιμονίας ὡς ἀληθῶς μετέσχε καταβολῆς. Ἄλλ' ἐπεὶ τοὺς θεοὺς Ὀμηρικῶς ἐφώρασας, ὧ Καλάσιρι, τίνα τὰ μετὰ ταῦτα εἰπέ μοι. Τοῖς προτέροις, ὧ Κνήμων, ὅμοια πάλιν ἀγρυπνία καὶ βουλευμάτα καὶ νυκτῶν φίλοι φροντίδες. Ἐχαιρον, εὐρηχέαια τι τῶν οὐ προσδοκωμένων ἐλπίζων καὶ εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν ἐπανήξειν προσδοκῶν. ἠνιώμην δὲ, ὅτι ὁ Χαρικλῆς στερήσεται τῆς θυγατρὸς ἐννοῶν. Ἡπόρουν δ' ὡς δέησει τρόπῳ τοὺς νέους συναγαγεῖν καὶ κατασκευάσαι τὴν ἐξοδὸν συμφρονεῖν. Τὸν δρασμὸν ἠγωνίων ὅπως μὲν λήσομεν, ὅποι δὲ τραπῶμεν καὶ πότερον διὰ γῆς ἢ θαλαττεύοντες καὶ ἀπλῶς κλύδων μὲ τις εἶχε φροντισμάτων, αἴπνός τε τὸ λειπόμενον ἐταλαιπύρουν τῆς νυκτός.

ΙC'. Οὐπῶ δ' ἡμέρας ἀκριβοῦς ὑποφαινούσης, ἐψόφει θ' ἡ μέταυλος καὶ τινος ἠσθόμην καλοῦντος παιδίου. Ἐρομένου δὲ τοῦ ὑπηρετοῦ τὸ δ' κόπτων τὴν θύραν, καὶ κατὰ ποίαν τὴν χρεῖαν, Ἀπάγγελε, εἶπεν ὁ καλῶν, ὅτι Θεαγένης ὁ Θειταλός. Ἦσθην ἀπαγγελέντα μοι τὸν νεανίαν καὶ εἰσκαλεῖν ἐκέλευον, ἐνδιδόναί μοι ταυτόματον ἀρχὴν τῶν ἐν χερσὶ βουλῶν ἡγησάμενος· ἐτεχμαιρόμην γὰρ ὅτι με παρὰ τὸ συμπόσιον Αἰγύπτιον καὶ προφήτην ἀκηχῶς, ἤκει συνεργὸν πρὸς τὸν ἔρωτα ληψόμενος, πάσχων, οἶμαι, τὸ τῶν πολλῶν πάθος, οἱ τὴν Αἰγυπτίαν σοφίαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἠπάτηνται, κακῶς εἰδότες. Ἡ μὲν γὰρ τις ἐστὶ δημώδης, καὶ, ὡς ἂν τις εἴποι, χαμαὶ ἐρχομένη, εἰδῶλων θεράπαινα καὶ περὶ σώματα νεκρῶν εἰλουμένη, βοτάναις προστετηχυῖα καὶ ἐπωδαῖς ἐπανέχουσα, πρὸς οὐδὲν ἀγαθὸν τέλος οὔτε αὐτὴ προϊούσα, οὔτε τοὺς χρωμένους φέρουσα ἀλλ' αὐτὴ τὰ περὶ αὐτὴν ταπολλὰ πταίουσα, λυπρὰ δὲ τίνα καὶ γλισχρα ἐστὶν ὅτε κατορθούσῃ, φαντασίας τῶν μὴ ὄντων ὡς ὄντων καὶ ἀποτυχίας τῶν ἐπιζομένων, πράξεων ἀθεμίτων εὐρέτις καὶ ἡδονῶν ἀκολάστων ὑπηρετίς. Ἡ δ' ἑτέρα, τέκνον, ἡ ἀληθῶς σοφία, ἧς αὕτη παρωνύμιος ἐνοθεύθη, ἣν ἱερεῖς καὶ προφητικὸν γένος ἐκ νέων ἀσχοῦμεν, ἄνω πρὸς τὰ οὐράνια βλέπει, θεῶν συνόμιλος καὶ φύσεως κρειττόνων μέτοχος, ἄστρον κίνησιν ἐρευνῶσα καὶ μελλόντων πρόγνωσιν κερδαίνουσα· τῶν μὲν γήινων τούτων κακῶν ἀποστατοῦσα, πάντα δὲ πρὸς τὸ καλὸν καὶ τὸ ὑφέλιμον ἀνθρώποις ἐπιτηδεύουσα, δι' ἣν καὶ γὰρ τῆς ἐνεγκούσης εἰς καιρὸν ἐξέστην, εἶ πη καθὼς καὶ πρότερόν σοι διήλθον τὰ προρρηθέντα μοι παρ' αὐτῆς καὶ τὸν τῶν ἐμῶν παίδων κατ' ἀλλήλων πόλεμον περιγράψαιμι. Ταῦτα μὲν οὖν θεοῖς τε τοῖς ἄλλοις καὶ μοῖραις ἐπιτετραφῶσι οἱ τοῦ ποιεῖν τε καὶ μὴ τὸ κράτος ἔχουσιν, οἱ καὶ τὴν φυγὴν μοι τὴν ἐκ τῆς ἐνεγκούσης οὐ διὰ ταῦτα πλέον ὡς εἶοικεν ἢ τὴν Χαρικλείας εὐρεσιν ἐπέβαλον. Καὶ τοῦτο μὲν ὅπως, εἴσῃ τοῖς ἐξῆς.

ΙΖ'. Τὸν δὲ Θεαγένην ἐπειδὴ περ εἰσῆλθεν ἀσπασάμενον ἀμειψάμενος, ἑμαυτοῦ τε πλησίον ἐπὶ τῆς εὐνῆς ἐκάθιζον καὶ Τί χρέος ὄρθριόν σε ἄγει παρ' ἡμᾶς ἡρώ-

excellentia : quæ certe ita omnes non superaret, nisi e divinibus quibusdam revera fundamentis exsistisset. Sed postquam deos Homericè deprehendisti, Calasiri, quid deinceps sit consecutum, mihi expone. Prioribus, Cnemon, similia, rursus insomnia et deliberationes, et amicæ nocti cogitationes. Gaudebam, aliquid me eorum, quæ non cogitabam, invenisse sperans et reditum in patriam exspectans : exercuciabar autem, fore, ut Charicles filia privaretur, cogitans. Dubitabam, qua ratione juvenes essent una abducendi et quo modo discessum adornarem. De fuga eram sollicitus, quo modo illam clam capessere et quo dirigere deberemus ; et utrum terra, an mari : denique procella quædam cogitationum me obruebat et insomne reliquum traducebam noctis.

XVI. Necdum exacte dies illuxerat, perstrepebat ostium atrii et sensi quemdam puerum vocantem. Interrogante autem famulo, quis pulsaret fores et quam ob causam, dixit is qui vocabat, quod Theagenes Thessalus adesset. Delectatus sum nuntio de adolescente, et vocari intro jubebam ; offerri mihi ultro initium consilii capiendi, quod præ manibus habebam, existimans. Conjectabar enim, quod cum me in symposio Ægyptium et antistitem esse audisset, venire adjutorem sibi in amore assumpturus, ita, ut plerique, sicuti existimo, animo affectus, qui Ægyptiorum sapientiam unam et eandem esse existimant, haud recte judicantes. Est enim quædam vulgata et ut ita dicam humi serpens, quæ simulacrorum ministra est et circa mortuorum corpora volvitur, herbis intabescens et incantationibus dedita, neque ad ullum bonum finem perveniens, neque hos qui illa utuntur deducens, sed in multis etiam ipsa suis rationibus offendens, tristia vero quædam et sordida interdum præstans, nimirum visiones eorum quæ non sunt tanquam essent et frustrationes speratarum actionum, flagitiorum inventrix et profusarum voluptatum ministra. Altera vero, fili, quæ revera sapientia est et a qua illa adulterina degeneravit, quam nos sacerdotes et antistitem genus ab ineunte ætate excolimus, supra res cælestes contemplatur, decorum convictrix et naturæ præstantioris particeps, astrorum motus scrutans et futurorum præscientiam inde acquirens ; ab his quidem terrenis malis remota, omnia vero ad honestatem et utilitatem hominum instituens. Propter quam et ego patria cessi ad tempus, si quo modo, quæ tibi antea naravi, mihi ab ipsa prædicta et bellum filiorum meorum inter sese possem evitare. Sed hæc cum diis aliis, tum Parcibus permissa sunt, in quorum, ut hæc faciant, aut non, potestate situm est, qui etiam mihi exsilium non magis propter hæc, ut videtur, quam propter Charicleæ inventionem, imposuerunt. Id autem quomodo evenerit, ex iis quæ sequentur cognosces. X

XVII. Ceterum Theagenem, postquam ingressus est, et salutavit, resalutatam prope me in lecto collocabam, et quæ necessitas tam mane te ad me adducit, interrogabam. Ille

ταν. Ὁ δὲ τὸ πρόσωπον ἐπιπολὺ καταψήσας, Ἄγωνιῶ μὲν, ἔφη, περὶ τοῦ παντός, ἐρυσθῆν ὃ ἐκφαίνειν· καὶ ἐσιώπησεν. Ἔγνω οὖν καιρὸν εἶναι τερατεύεσθαι πρὸς αὐτὸν καὶ μαντεύεσθαι ὄψθεν, ἅπερ ἐγίνωσκον. 5 Ἰλαρώτερον οὖν αὐτῷ προσβλέψας, Εἰ καὶ αὐτὸς λέγειν ὀκνεῖς, ἔφη, ἀλλὰ τῇ γ' ἡμετέρα σοφία καὶ θεοὶ οὐδὲν ἄγνωστον. Καὶ ἐπιστήσας ὀλίγον καὶ ψήφους τινας οὐδὲν καταριθμούσας ἐπὶ δακτύλων συνθείς, τὴν τε κόμην διασεύσας καὶ τοὺς κατόχους μιμούμενος, 10 Ἐρῆς, εἶπον, ὦ τέκνον. Ἀνῆλατο πρὸς τὴν μαντείαν. Ὡς δ' ὅτι καὶ Χαρικλείας προσέθηκα, τοῦτ' ἐκείνο θεοκλυτεῖν με νομίσας μικροῦ μὲν καὶ προσεκύνει πεσῶν, ἐμοῦ δ' ἐπέγοντος, ἐφιλεῖ πολλά τὴν κεφαλὴν προσελθὼν, τοῖς τε θεοῖς ὠμολόγει χάριν, οὐκ ἐσφαλμένος, ὡς 15 ἔλεγεν, ὣν προσεδόκησε, σωτηρὰ τέ με γενέσθαι παρεκάλει· μὴ γὰρ ἂν περισωθῆναι, βοηθείας καὶ ταύτης ταχείας ἀποτυγχόντα· τοσοῦτον αὐτῷ τὸ καχὸν ἐνσκηψαὶ καὶ οὕτως ὑπὸ τοῦ πόθου φλέγεσθαι, πρῶτον καὶ ταῦτα πειρώμενον ἔρωτος. Ὁμιλίαις γὰρ ἔτι γυναικὸς 20 ἀπείρατος εἶναι διετείνετο, πολλὰ διομνύμενος· αἶψα γὰρ διαπτῦσαι πάσης καὶ γάμον αὐτὸν καὶ ἔρωτος, εἴ τις ἀκούσειεν, ἕως τὸ Χαρικλείας αὐτὸν ἤλεγξε κάλλος ὅτι μὴ φύσει καρτερικὸς ἦν, ἀλλ' ἀξιεράστου γυναικὸς εἰς τὴν παρελθοῦσαν ἀθέατος. Καὶ ταῦτα λέγων ἐδάκρυεν, 25 ὥσπερ ὅτι πρὸς βίαν ἤττηται κόρης ἐνδείκνυμενος. Ἀνελάμβανον οὖν αὐτὸν καὶ Θάρσει, ἔλεγον, ἐπειδή περ ἄπαξ καταπέφειγας ἐφ' ἡμᾶς. Οὐχ οὕτως ἐκείνη κρείττων ἔσται τῆς ἡμετέρας σοφίας. Ἔστι μὲν ἀσθηροτέρα καὶ κατενεχθῆναι πρὸς ἔρωτα δύσμαχος, 30 Ἀφροδίτην καὶ γάμον ἀτιμάζουσα καὶ μέγχις ὀνόματος· ἀλλὰ διὰ σέ πάντα κινήτεον τέγγη καὶ φύσιν ὀδὲ βιάζεσθαι. Μόνον εὐθυμον εἶναι καὶ ὑψηρομένω τὰ θέοντα πείθεσθαι πράττειν. Ἐπηγγεῖλατο ἅπαντα ποιήσεν, ὡς ἂν ἐγὼ προστάττω, κἂν εἰ ζιφῶν ἐπιβαί- 35 νεῖν κελεύοιμι.

III. Λιπαροῦντος δὲ περὶ τούτων καὶ μισθὸν ἔπασαν ὑπισχνουμένου τὴν οὐσίαν, ἤκων τις παρὰ τοῦ Χαρικλέους, Δεῖται σοῦ Χαρικλῆς, ἔλεγεν, ἀφικέσθαι παρ' αὐτόν· ἔστι δὲ πλησίον ἐνταῦθ' ἐν τῷ Ἀπολλωνίῳ καὶ ὕμνον ἀποθύει τῷ θεῷ, τεταραγμένος τι κατὰ 40 τοὺς ὕπνους. Ἐξανίσταμαι παραγρῆμα καὶ τὸν Θεαγένην ἀποπέμψας ἐπὶ τὸν νεῶν ἀφικόμενος, ἐπὶ θώκου τινὸς καταλαμβάνω τὸν Χαρικλέα καθήμενον, ἄγαν περιλυπὸν καὶ συνεχθὸς ὑποστένοντα. Προσελθὼν 45 οὖν, Τί σύννοος καὶ σκυθρωπὸς εἶ, ἠρώτων. Ὁ δὲ, Τί γὰρ οὐ μέλλω, φησὶν, ὀνειράτιον τέ με διαταραξάντων καὶ τῆς θυγατρὸς, ὡς ἐθυθόμην, ἀηδέστερον διατεθείσης καὶ τὴν νύκτα πᾶσαν αὔπνον διαγαγούσης; ἐμὲ δὲ λυπεῖ μὲν καὶ ἄλλως οὐχ ὑγιαίνουσα, πλέον δ' ὅτι 50 τῆς κυρίας τοῦ ἀγῶνος εἰς τὴν ἐξῆς ἐνεστηκυίας, εἰς ἣν τοῖς ὀπλίταις δρομεῦσι δῆδας ἀναφαίνειν καὶ βραβεύειν τὴν ζάχορον νόμιμον, οὐοῖν ἕατερον ἀνάγκη ἢ ταύτην ἀπολειπομένην λυμάνεσθαι τὸ πάτριον, ἢ καὶ ἄκουσαν ἀφικνουμένην, ἐπιτρέψεται χαλεπώτερον. Ὡστ' εἰ

autem cum diu demulsisset faciem, Anxius sum, inquit, de summa rerum: erubescio autem aperire, et continet. Animadverti igitur, tempus esse mentiendi apud ipsum et divinandi ea quæ sciebam. Itaque hilarius eum contuitus, Etiam si ipse dicere cuncteris, inquam, tamen sapientiæ nostræ et diis nihil est ignotum. Et, cum paululum me erexissem et calculos quosdam nihil numerantes in digitis composuissem, et comam quassissem, afflatus vi numinis imitans, Amas, dixi, o fili. Exsiliit ad illud vaticinium. Postea vero quam et Charicleam addidi, jam tum id me divinitus cognovisse existimans, parum aberat, quin procumbens adoraret. At cum inhiherem, osculabatur sæpe caput accedens, et diis agebat gratias, quod spe sua lapsus non esset, utque illi servator essem precabatur: neque enim se superstitem esse posse, si auxilio, atque hoc ipso celeri destitueretur. Tantum malum se invasisse, atque ita flammis affectus uri, præcipue tum primum amorem sentientem. Consuetudinis enim muliebris expertem se esse dicebat, nullis modis jurans: semperque respuisse et conjugia ipsa et amores, si alicujus audisset, quoad illum Charicleæ forma convicisset, quod non naturali abstinentia et robore fuisset præditus, sed usque ad illum diem mulierem amore dignam non vidisset. Et hæc dicens lacrimabat, veluti invitum et per vim a virgine se victum esse declarans. Erigebam illum et consolabar et, Esto fidentis animo, dicebam, cum semel ad nos confugeris: non enim erit illa nostra sapientia fortior. Est quidem austerior et difficulter in amorem delabi potest, Venerem et conjugium exosa, vel si nomines tantum. Sed propter te omnia movenda sunt. Ars et naturam frangere potest: tantum confidentem esse oportet et imperanti necessaria parere. Promisit se omnia facturum, sicut ego imperassem, si vel juberem eum ire per gladios.

XVIII. Ita illo obsecrante atque obstantem et præmium omnes suas facultates militi pollicentem, veniens quidam a Charicle, Petit a te Charicles, dicebat, ut ad se venias. Est autem hic prope in templo Apollinis et hymno deum placat, propterea quod turbatus est nescio quomodo in somnis. Consurgo subito et Theagene ablegato in templum perveniens, deprehendo Chariclem sedentem in sella, admodum tristem et continue ingemiscentem. Accedens igitur, Quid ita tristis es et mærens, interrogabam. Ille autem: Cur enim non debeam esse, cum et insomnia me turbaverint et filia mea, sicuti audivi, agra sit et totam noctem insomnem duxerit? me vero cum aliqui dolore afficiat illius adversa valetudo, tum præcipue, quod cum sequens sit certamini destinatus dies, quo armatis cursoribus ædituam facem sustollere et præesse legitimum est, alterum ex duobus evenire necesse sit, ut aut absens pervertat ac destruat morem usitatum, aut vel invita veniens gravius etiam affligatur Quamobrem, si quidem prius fieri non potuit, nunc saltem

καὶ μὴ πρότερον ἀλλὰ νῦν γ' ἐπαρκῶν καὶ τινα προσ-
 5 ἀγων ἴασιν, δικαίως μὲν ἂν πρὸς ἡμᾶς καὶ φιλίαν τὴν
 ἡμετέραν, εὐσεβῶς δὲ πρὸς τὸ θεῖον ποιήης. Οἶδα
 ὡς οὐδὲν ἐργῶδες βουλομένῳ σοι τὸ πρᾶγμα, βασκα-
 10 νίαν, ὡς αὐτὸς ἔφη, ἰάσασθαι· προφητίαις μὲν γὰρ καὶ
 τὰ μέγιστα κατορθοῦν οὐκ ἀδύνατον. Ὁμολόγουν
 ἡμεληθέναι, σοφιστεύων καὶ πρὸς ἑκείνον καὶ τὴν
 15 παροῦσαν ἐνδοῦναι παρεκάλουν, ἔχειν γὰρ τι συνθεῖναι
 πρὸς τὴν ἴασιν. Τὸ δὲ νυνὶ παρὰ τὴν κόρην ἴωμεν,
 20 ἔφη, ἐπισκεψόμενοι τ' ἀκριβέστερον καὶ παραμυθη-
 σόμενοι πρὸς ὅσον δυνατὸν. Ἄμα δὲ, ὦ Χαρίκλεις,
 βούλομαι σε καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ ἐμοῦ κινήσαι πρὸς
 τὴν παιδα καὶ γνωριμώτερον ἀποφῆναι παρακαταθέ-
 25 μενον, ὅπως ἂν οἰκειότερον ἔχουσα πρὸς με θαρραλεώ-
 τερον ἴωμενον προσήται. Γινέσθω ταῦτα, ἔφη, καὶ
 ἀπίωμεν.

10. Ἐπειδὴ οὖν ἐπέστημεν τῇ Χαρικλείᾳ τὰ μὲν
 πολλὰ τί ἂν τις λέγοι. Δεδούλωτο μὲν γὰρ ὅλοσγε-
 20 ρῶς τῷ πάθει καὶ τὴν παρεῖαν ἤδη τὸ ἄνθος ἔφευγε
 καὶ τὸ φλέγον τοῦ βλέμματος καθάπερ ὕδασι ἐρῆκει
 τοῖς δάκρυσιν ἀποσβενημένῳ. Κατέστειλε δ' οὖν
 ὁμοῦ αὐτὴν, ἐπειδὴ περ ἡμᾶς ἐθεάσατο καὶ πρὸς τὸ σύ-
 25 νηθες βλέμμα καὶ φθέγμα παντοίως ἐπανάγειν ἐβιάζε-
 το. Περιβαλὼν δ' αὐτὴν ὁ Χαρικλῆς καὶ μυρία κα-
 ταφιλήσας καὶ θεραπείας οὐδὲν ἀπολιπὼν, ὦ θυγάτριον,
 ὦ τέκνον, ἔλεγεν, ἐμὲ τὸν πατέρα χρῆπτεις ὁ πάσχεις;
 καὶ βασκανίαν ὑποστᾶσα σιωπᾶς ὥσπερ ἀδιχοῦσα καὶ
 οὐκ ἠδικημένη παρὰ τῶν κακῶς ἰδόντων σε ὀφθαλμῶν;
 30 Ἄλλὰ θάρσει. Παρακέκληται Καλάσιρις ὁ σοφός,
 ἴασιν τινὰ σοι πορίσασθαι. Δυνατὸς δ' ἄνθρωπος, ἄριστος
 [ὦν] εἴπερ τις ἄλλος τὴν θεῖαν τέχνην, ἅτε προφητι-
 κὸς τὸν βίον καὶ ἱεροῖς ἐκ παιδῶν ἀνακείμενος καὶ τὸ μετῴ-
 35 ζον εἰς προσθήκην ἡμῖν ἐς τὰ μάλιστα φίλος. Ὅστι'
 εἰκότα ἂν ποιήης, εἰ προσδέχοιό τ' ἀκωλύτως, ἐπάδειν
 τ' ἢ καὶ ἄλλως ἰᾶσθαι βουλομένῳ σαυτὴν παρέχους,
 οὐδ' ἄλλως οὔσα πρὸς τὸ λόγιον γένος ἀπρόσμικτος.
 Ἐσιώπα μὲν, ἐπένευσε δ' οὖν ἡ Χαρίκλεια, καθάπερ
 ἀσμένῃ τὴν ἀπ' ἐμοῦ συμβουλὴν προσιεμένη. Καὶ
 40 τότε μὲν ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάγημεν, ὑπομνήσαντός με
 τοῦ Χαρικλέους καὶ ὦν πρότερον παρεκάλεισεν ἐπιμε-
 ληθῆναι καὶ φροντίζειν, εἴ πῃ τῇ Χαρικλείᾳ δυναίμην
 ἐφείσιν τινα γάμων καὶ ἀνδρῶν ἐμποιῆσαι. Ἀπέπεμ-
 45 πον οὖν εὐθυμον, οὐκ εἰς μακρὰν ἀνυσθήσασθαι αὐτῷ
 τὴν βούλησιν ἐπαγγειλάμενος

opem illi ferens et adhibens medicamentum aliquod, offi-
 cium justum erga nos amicitiamque nostram, conjunctum
 cum pietate erga deum, feceris. Scio, quod minime sit
 tibi difficile, si modo volueris, fascinationem, ut ipse ais,
 curare. Antistites enim vel maxima praestare possunt. Fa-
 tebar me neglexisse, illi quoque fucum faciens et ut mihi
 spatium praesentis diei concederet postulabam, quod essem
 aliquid compositurus in usum medicamenti. Nunc autem
 ad virginem eamus, inquam, diligentius consideraturi et
 quoad fieri potest eam consolaturi. Simul vero, Charicles,
 velim te de me verba aliqua facere apud puellam et me
 commendatum illi notiore efficere, ut mihi reddita fami-
 liarior, confidentius quoque sanantem admittat. Sit ita,
 inquit, et abeamus.

XIX. Postquam autem venimus ad Charicleam, multa
 quidem quid attinet dicere? Succubuerat enim prorsus af-
 fectui et ex genis flos jam fugerat et ardor vultus lacrimis
 tanquam aqua restinctus esse videbatur: tamen sese com-
 ponebat cum nos vidisset et consuetum vultus habitum
 omnibus modis revocare conabatur. Complexus autem
 eam Charicles et multum dissnaviatus et nihil blanditiarum
 omittens, O filiola, o nata, dicebat, mene patrem celas,
 ex quo labores? et cum fascinata sis, taces, quasi injuria
 affeceris et non affecta sis ab oculis, qui te male adspexer-
 unt? Sed bono sis animo. Oratus est enim a me Calasiris
 hic sapiens, ut tibi sanationis aliquam rationem inveniat:
 potest autem id praestare, excellit enim, si quisquam alius,
 in arte divina, tanquam genere vitae antistes et quod majus
 est nobis in primis amicus. Quare merito feceris, si illum
 admiseris absque ullo impedimento, sive incantatione uti,
 sive alio modo sanare volenti, te ipsam tradens, cum alioqui
 a sapientum consuetudine non abhorreas. Tacebat qui-
 dem, annuebat tamen Chariclea, tanquam libenter consi-
 lium de me datum admittens. Et tunc, hisce constitutis,
 discessimus, reducens mihi in memoriam Charicle, ut ea
 quae a me petiisset curarem et cogitarem, quomodo in Cha-
 riclea cupiditatem aliquam conjugii et virorum excitarem.
 Ducebam igitur laetum, cum illius voluntati brevi satis-
 factum iri promissem.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

LIBER QUARTUS.

Τῆ δὲ ὑστεραία, ὃ μὲν Πυθίον ἀγὼν ἔληγεν, ὃ δὲ τῶν νέων ἐπήκμαζεν, ἀγωνοθετοῦντος, οἶμαι, καὶ βραθεύοντος Ἐρωτος καὶ δι' ἀθλητῶν δύο τούτων οὖς ἐξεύξατο, μέγιστον ἀγώνων τὸν ἴδιον ἀποφῆναι φιλο-
 5 νεικήσαντος. Γίγνεται γάρ τι τοιοῦτον. Ἐθεώρει μὲν ἡ Ἑλλάς, ἡθλοθέτου δ' οἱ Ἀμφικτύονες. Ἐπειδὴ τοίνυν τᾶλλα μεγαλοπρεπῶς τετέλεστο, δρόμων ἄμιλλαι καὶ πάλης συμπλοκαὶ καὶ πυγμαῖς χειρονομία, τέλος ὃ μὲν κήρυξ, Ἄνδρες ἕπλιται παριόντων, ἀνε-
 10 βόησεν. Ἢ ζᾶκος δὲ, ἡ Χαρίκλεια, κατ' ἄκρον τὸ στάδιον ἀθρόον ἐξέλαμψεν, ἀριγμένη καὶ ἄκουσα διὰ τὸ πάτριον, ἡ πλέον, ἐμοὶ δοκεῖν, ὄψεσθαι που τὸν Θεαγένην ἐλπίζουσα, τῆ λαῖξ μὲν ἡμίμενον πυρφοροῦσα λαμπάδιον, θατῆρὰ δὲ φοίνικος ἔρνος προβεβλημένη.
 15 Καὶ φανεῖσα πᾶν μὲν τὸ θέατρον ἐπ' αὐτὴν ἐπέστρεψεν. Ἐβῆ δὲ τάχ' οὐδεὶς τὸν Θεαγένους ὀφθαλμῶν· οὕτως γὰρ ὃ ἔρων ἰδεῖν τὸ ποθοῦμενον. Ἐκεῖνος δ' ἄρα καὶ προακηκῶς τὸ ἐσόμενον, πρὸς μίαν τὸν νοῦν ἡσχόλει τὴν παρατήρησιν· ὥστε οὐδὲ σιωπᾶν ἔκαρτέρησεν ἄλλ' ἡρέμα πρὸς με, καθῆστο δὲ μου πλησίον ἐξεπίτηδες,
 20 Ἀὐτὴ ἐκεῖνη, ἔφη, Χαρίκλεια. Καὶ τὸν μὲν ἡρεμεῖν ἐπέταττον.

Β'. Πρὸς δὲ τὴν κλῆσιν τοῦ κήρυκος, παρήει τις εὐσταλῶς ὠπλισμένος, μέγα τε φρονῶν καὶ μόνος ἐπίδοξος
 25 ὡς ἐδόκει καὶ πολλοὺς ἤδη πρότερον ἀγῶνας ἀναδήσάμενος, τότε δὲ τὸν ἀνταγωνιούμενον οὐκ ἔχων, οὐδενὸς οἶμαι θαρρήσαντος τὴν ἄμιλλαν. Ἀπέπεμπον οὖν αὐτὸν οἱ Ἀμφικτύονες. Οὐ γὰρ ἐπιτρέπειν τὸν νόμον οὐκ ἀγωνισαμένῳ στέφανον ἀποκληροῦν. Ὅ δὲ καλεῖ-
 30 σθαι τὸν βουλόμενον ὑπὸ τοῦ κήρυκος εἰς τὴν ἀγωνίαν ἡξίου. Ἐπέταττον οἱ ἀθλοθέται καὶ ἀνεῖπεν ὃ κήρυξ ἦκειν τὸν ἐπελευσόμενον. Ὅ δὲ Θεαγένης, Οὗτος ἐμὲ καλεῖ, πρὸς με ἔφησεν. Ἐμοῦ δὲ, Πῶς τοῦτο λέγεις, εἰπόντος· Οὕτως, εἶπεν, ὡς ἔσται, ὦ πάτερ· οὐ γάρ τις ἐμοῦ παρόντος καὶ ὄντων, ἕτερος ἐκ τῶν Χα-
 35 ρικλείας χειρῶν τὸ νικητήριον ἀποισεται. Τὴν δ' ἀποτυχίαν, ἔφη, καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἀδοξίαν οὐδαμῶς τίθεισαι· Καὶ τίς, εἶπεν, οὕτως ἰδεῖν καὶ πλησιάζαι Χαρικλείᾳ μανικῶς ἐσπούδακεν, ὥστε με παραδραμεῖν;
 40 τίνα δ' οὕτως ἡ ὄψις ἐκεῖνης τάχα καὶ περῶσαι δύναται καὶ μετάρσιον ἐπισπάσασθαι; Οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ τὸν Ἐριτα περῶσιν οἱ γράφοντες, τὸ εὐκίνητον τῶν ὑπ' αὐτοῦ κεκρατημένων αἰνιττόμενοι; Εἰ δὲ τι δεῖ καὶ κόμπου προσεῖναι τοῖς εἰρημένοις, οὐδεὶς ἐς τὴν τήμε-
 45 ρον ποσὶ με παρελθὼν ἐσεμύνατο.

Γ'. Ταῦτ' εἶπε καὶ ἀνήλατο. Παρελθὼν τ' εἰς μέσους, τὸ τ' ὄνομα προσωγγελλε καὶ τὸ ἔθνος ἐδήλου καὶ τοῦ δρόμου τὴν χῶραν ἐκληροῦτο καὶ τὴν πανο-
 50 πλίαν ἐνδὺς ἐφειστήκει τῆ βαλβιδι τὸν δρόμον ἀσθμαίνων καὶ τὸ παρὰ τῆς σάλπιγγος ἐνδόσιμον ἄκων καὶ μόγις ἀναμένων· σεμνόν τι θέαμα καὶ περίβλεπτον καὶ οἶον Ὅμηρος τὸν Ἀγίλλεα τὴν ἐπὶ Σκαμάνδρῳ

Postridie vero Pythius quidem agon desinebat, juvenilis autem fervebat, arbitro, ut existimo, et praeside Cupidine et per hos duos athletas, quos conjunxerat, maximum certaminum suum ostendere contendente. Accidit enim tale quiddam. Spectabat Graccia, judices autem erant Amphictyones. Postquam igitur alia magnifice peracta sunt, cursus certamina, luctae consertiones, caestuum pugnae, ad extremum praeco, Armati prodeant, proclamavit et aeditua Chariclea in extremitate stadii statim resplenduit. Venerat enim, quamvis invita, propter morem patrium, vel magis, mea quidem sententia, se visuram alicubi Theagenem sperans, sinistra ferens accensam facem, altera autem ramum palmæ prætendens: et cum comparuisset continuo totum spectantium consensus ad sese convertit. Vel sic tamen nemo Theagenis oculos prævertit. Velox est enim amans ad videndum id, cujus desiderio tenetur. Atqui ille insuper cum audisset antea id, quod erat futurum, in eam solam observationem animo vacabat. Quapropter ne tacere quidem potuit, sed submisit ad me, (sedebat autem proximus mihi dedita opera) Illa ipsa, inquit, Chariclea est. Et hunc quidem quiescere jubebam.

II. Ad edictum autem praecoris veniebat quidam eximie armis exornatus et magnos spiritus gerens, solusque inter ceteros clarus, ut putabat, qui in multis jam antea certaminibus coronatus fuerat, tunc autem concertatorem non habebat, nemine, ut existimo, in certamen prodire auso. Remittebant igitur eum Amphictyones. Neque enim lex permittit, ut ei qui non inierit certamen corona decernatur. Ille autem provocari a praecone in certamen eum, qui vellet, postulabat. Imperabant judices, proclamavit praeco, ut prodiret aliquis qui certamen inire vellet. Theagenes autem ad me, Hic me vocat, inquit. Me autem, Quomodo hoc dicis, quaerente: Sic, ut erit, inquit, pater; neque enim quisquam alius, praesente et vidente me, ex manibus Charicleae victoriae praemium auferet. Frustrationem autem, inquam, et ignominiam quae hanc consequitur, nihil omnino curas? Quis autem, inquit, tanto ardore flagret videndi et appropinquandi Charicleae, ut me antevertat? cui vero perinde atque mihi adspectus illius alas addere possit et eum in sublime rapere? An nescis, quod Amorem etiam alatum faciunt pictores, agilitatem illorum, qui eo detinentur, quasi aenigmate quodam significantes? Quod si oportet jactationem accedere ad ea quae dicta sunt, nemo ad hunc usque diem, quod me pedibus praecurrerit, glorius est.

III. Haec dixit et prosiluit ac progressus in medium, nomen edebat et indicabat gentem et locum cursus sortiebatur et, induta tota armatura, stetit ad carceres, studio currendi anhelans et signum tubae invitus et vix exspectans. Praeclarum quoddam erat spectaculum et conspicuum, et quale Homerus, in quo Achilles praelio ad Scamandrum certat, introducit. Commota enim erat Graccia tota ad illud

μάχην ἀθλοῦντα παρίστησιν. Κεκίνητο μὲν δὴ καὶ πᾶσα πρὸς τὸ παρόδοξον ἢ Ἑλλάς καὶ Θεαγένει νίκην ἤϋχετο, καθάπερ αὐτός τις ἕκαστος ἀγωνιζόμενος. Ἐπακτικὸν γάρ τι καὶ πρὸς τῶν δρώντων εἰς εὐνοίαν τὸ κάλλος. Κεκίνητο δ' ἢ Χαρίκλεια πρὸς πᾶσαν ὑπερβολὴν· καὶ εἶδον ἐκ πολλοῦ παρατηρῶν παντοίας μεταβαλλομένην ἰδέας. Ὡς γὰρ εἰς ἀκοὴν πάντων ὁ κήρυξ τοὺς δραμουμένους κατήγγειλεν, ἀνείπέ τε, Ὀρμενος Ἄρκας καὶ Θεαγένης Θεσσαλός, ἕσχαστο μὲν ἢ ὑσπληξ, τέτατο δ' ὁ δρόμος μικροῦ καὶ τὴν ὀφθαλμῶν κατάληψιν ὑποτέμνων, ἔνταυθ' οὔτ' ἀτρεμεῖν ἔτι κατεῖχεν ἢ κόρη ἀλλ' ἐσφάδαζεν ἢ βᾶσις καὶ οἱ πόδες ἐσκίρτων, ὥσπερ οἶμαι τῆς ψυχῆς τῷ Θεαγένει συνεξαιρομένης καὶ τὸν δρόμον συμπτροθυμουμένης· οἱ μὲν δὴ θεαταί, μετέωρος ἅπας ἐπὶ τὸ μέλλον καὶ ἀγωνίας ἀνάμεστος, ἐγὼ δὲ καὶ πλέον, ἄτε δή μοι λοιπὸν ὡς παιδὸς ὑπερφροντίζειν προσηρημένω. Οὐδὲν θαυμαστόν, ἔφη ὁ Κνήμων, δρώντας καὶ παρόντας ἀγωνιᾶν, ὅτε καὶ γὰρ νυνὶ περὶ τῷ Θεαγένει δέδια καὶ σου δέομαι, θᾶττον εἰ νικῶν ἀνηγορεύθη, διελθεῖν.

Δ'. Ἐπεὶ δὴ μέσον, ὃ Κνήμων, ἤνετο τὸ στάδιον, ὀλίγον ἐπιστρέψας καὶ υποβλέψας τὸν Ὀρμενον, ἀνακουφίζει τὴν ἀσπίδα πρὸς ὕψος καὶ τὸν αὐχένα διεγείρας, τὸ βλέμμα δ' ὄλον εἰς τὴν Χαρίκλειαν τείνας, καθάπερ βέλος ἐπὶ σκοπὸν ἐφέρετο καὶ τοσοῦτον παρέφθη τὸν Ἄρκαδα, ὀργιστὴν πληθῶς, ὁ διαλείπων εἰς ὕστερον ἐμετρήθη. Προσδραμών οὖν τῇ Χαρίκλειᾷ, πολὺς τ' ἐξεπίτηδες εἰς τὸ στέρνον ἐμπίπτει τοῦ δρόμου δῆθεν τὴν ῥύμην οὐκ ἐνεγκῶν· καὶ τὸν φοίνικα κομιζόμενος, οὐκ ἔλαθέ με τὴν χεῖρα τῆς κόρης φιλῶν. Ἀπέσωσας, εἶπεν ὁ Κνήμων, ὅτι καὶ ἐνίκησε καὶ ἐφίλησεν. Ἀλλὰ τίνα δὴ τὰ ἐξῆς; Οὐ μόνον ἀκουσμάτων ἀχόρεστος ἄρ' ἦσθα, ὢ Κνήμων, ἀλλὰ καὶ ὕπνοι δυσάλωτος· ἤδη γοῦν οὐκ ὀλίγης μοίρας τῆς νυκτὸς παρωχηκίας, ἀντέχεις ἐγρηγορίας καὶ τὴν διήγησιν μηχανομένην οὐκ ἀποκναίεις. Ἐγὼ καὶ Ὀμήρω μέρφομαι, ὃ πάτερ, ἄλλων τε καὶ φιλότητος κόρον εἶναι φήσαντι, πράγματος, ὁ κατ' ἐμὲ κριτὴν οὐδεμίαν φέρει πλησμονὴν, οὔτε καθ' ἡδονὴν ἀνυόμενον, οὔτ' εἰς ἀκοὴν ἐρχόμενον. Εἰ δέ τις καὶ τοῦ Θεαγένους καὶ Χαρίκλειᾶς ἔρωτος μνημονεύει, τίς οὔτοις ἀδαμάντινος ἢ σιδηροῦς τὴν καρδίαν, ὡς μὴ θέλγεσθαι καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀκούων; ὥστ' ἔχου τῶν ἐξῆς. Ὁ μὲν Θεαγένης, ὢ Κνήμων, ἔστεφανοῦτο καὶ νικῶν ἀνηγορεύετο καὶ παρεπέμπετο ὑπὸ ταῖς πάντων εὐφημίαις, ἢ Χαρίκλεια δ' ἤττητο λαμπρῶς καὶ δεδούλωτο τῷ πόθῳ πλέον ἢ πρότερον, αὔθις ἰδοῦσα τὸν Θεαγένην. Ἡ γὰρ τῶν ἐρωτικῶν ἀντίβλεψις, ὑπόμνησις τοῦ πάσχοντος γίνεταί, καὶ ἀναφλέγει τὴν διάνοιαν ἢ θεᾶ καθάπερ ὕλη πυρὶ γιγνομένη. Κάκιστή μὲν οἰκᾶδ' ἔλθοῦσα συνήθη νύκτα ταῖς προτέραις ἢ καὶ δριμυτέραν διήγεν, ἐγὼ δ' αὔθις ἄπνος ἦν, τὴν τε φυγὴν ὅποι τραπόμενοι λάθοιμεν ἐπισκοπῶν καὶ πρὸς τίνα χώραν παραπέμποι: τοὺς νέους ὁ θεὸς ἐννοῶν. Τὸν μὲν δὴ

factum, quod præter opinionem accidebat et Theageni victoriam precabatur, non secus ac si quilibet certamen iniret. Magnam enim vim habet etiam ad conciliandam adspicientium benevolentiam, formæ venustas. Commota quoque fuerat et Chariclea supra modum: et vidi, cum id diu observarem, subinde in alium atque alium vultum eam commutari. Nam postquam ita, ut exaudirent omnes, præco cursu certantes nuntiasset, et nomina ipsorum proclamasset, Ormenus Arcas et Theagenes Thessalus, apertis carceribus cursus tanta celeritate instituebatur, ut ipsam propemodum oculorum aciem falleret. Ibi ne quietia quidem manere amplius virgo potuit, sed commovebantur illius gradus et pedes præ exultatione saliebant, tanquam animo una cum Theagene sublato et illum in cursu adjuvante: ac spectatorum quivis pendebat ab eventus expectatione et sollicitudinis plenus erat; ego vero etiam magis, qui jam apud me constitueram, ut illius non secus ac filii curam susciperem. Nihil mirum est, inquit Cnemon, quod videntes et præsentis solliciti sunt, nam et ego nunc Theageni metuo et a te peto ut eo citius an victor renuntiatus fuerit, exponas.

IV. Confecto jam medio stadio, iste paululum conversus et Ormenum torve contuitus, allevat sentum in altum et erecto collo et visu prorsus in Charicleam intenso, in eam ceu sagitta ad scopum ferebatur et tantum anticipavit Arcadem, ut ille multis passibus a tergo relinqueretur: quod intervallum postea mensum est. Accurrens igitur ad Charicleam, totus ex industria in illius pectus incidit, quasi impetum cursus continere non posset et cum palmam auferret, me non latuit, quod virginis manum oscularetur. Besti, dixit Cnemon, quod et vicit et osculatus est. Sed quanam deinceps consecuta sunt? Non tantum audiendo non satiari, Cnemon, sed etiam a somno haud facile opprimi potes: cum enim jam non parva pars noctis præterierit, vigilias sustines et ex producta in longum narratione tædium non contrahis. Ego vero et Homerum reprehendo, pater, qui cum aliarum rerum tum amoris satietatem esse dixerit, quæ res, me iudice, nullam satietatem admittit, neque cum fruitur quisquam, neque cum auditu percipit. Quod si ab aliquo Theagenis et Charicleæ amoris fiat mentio, quis est usque adeo adamantino corde aut ferreo, ut non se oblectet, totum licet audiat annum? Quam ob rem continua narrationem. Theagenes quidem, o Cnemon, coronabatur et renuntiabatur victor, ac deducebatur omnium gratulationibus, Chariclea vero plane victa erat et mancipata amori magis quam prius, cum iterum Theagenem vidisset. Amantium enim mutus adspetus, affectus recordatio ac redintegratio est, et inflammata mentem conspectus, perinde atque igni lignum admotum. Atque illa quidem domum veniens, similem noctem prioribus vel etiam acerbiorum traducebat. Ego autem rursus insomnis eram, quoniam clandestina fuga verteremur considerans et in quam regionem deus mitti

δρασμὸν ἔγνωσαν κατὰ θάλατταν εἶναι ποιητέον, ἀπὸ τοῦ χρησμοῦ τὸ συνοῖσον λαβῶν, ἐνθ' ἔρασκεν, αὐτοὺς — χῦμα τεμόντας,

Ἰξεσὺ ἡλείου πρὸς χθόνα κυανέην.

- 5 Ε'. Τὸ δ' ὅποι παραπεμπτέον αὐτοὺς, μίαν μόνην λύσιν εὔρισκον, εἴ πη δυνηθείην ἐπιτευχεῖν τῆς συνεκτεθείσης τῆ Χαρικλεία ταινίας, ἐν ἧ τὸ τὸ κατ' αὐτὴν διήγημα κατεστήχθαι ὁ Χαρικλιῆς ἀκηχῶς ἔλεγεν·
- 10 ἡδὴ παρ' ἐμοῦ γεννήτορας τῆς κόρης ἐντεῦθεν ἐκμαθεῖν καὶ ἴσως ἔκει πέμπεσθαι αὐτοὺς ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης. Ὁρβριος γοῦν παρὰ τὴν Χαρικλείαν ἦκων, ἄλλους τε πῶν οἰκείων καταλαμβάνων δεδακρυμένους καὶ οὐχ ἦκιστα τὸν Χαρικλιέα. Πλησιάζας οὖν, ἴς ὁ θόρυβος
- 15 ἠρώτων. Ὁ δὲ, Ἐπέτειεν ἡ νόσος, ἔφη, τῆς θυγατρὸς καὶ χαλεπωτέρας ἢ πρότερον πεπείραται τῆς παρηχούσης νυκτός. Ἄνιστω, ἔφη καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἔσιτε. Τρίποδά τις καὶ δάφνην καὶ πῦρ καὶ λιθανωτὸν παραθέσω μόνον. Ὁ γλῆϊται δὲ μῆδ' εἰς, ἕως ἂν
- 20 προσκαλέσωμαι. Προσέταττε ταῦθ' ὁ Χαρικλιῆς καὶ ἐγένετο. Κάπειδ' ἡ σχολῆς ἐλαβόμην, ἡρχόμην ὡσπερ ἐπὶ σκηνῆς τῆς ὑποκρίσεως καὶ τὸν τε λιθανωτὸν ἐθυμίον καὶ τινὰ δῆθεν ψιθύροις τοῖς γελισσικατευζάμενος, τὴν δάφνην ἐκ κεφαλῆς εἰς πόδας ἄνω καὶ κάτω πικνὰ
- 25 τῆς Χαρικλείας ἐπεσόβουν καὶ ὑπῶδες τι μᾶλλον δὲ γραῦδες ἐπιγασμάμενος, ὅψ' καὶ βραδέως ἐπαυσάμην, πολὺν τινὰ λῆρον ἑμαυτοῦ τε καὶ τῆς κόρης καταχέας. Ἦδὲ πικνὰ τὴν κεφαλὴν ἐπέσειε καὶ σεσηρὸς ὑπεμειδία πλανᾶσθαι με τηνάλλως καὶ τὴν νόσον ἀγνωστὴν ἐν-
- 30 δεικνυμένη. Καθεσθεὶς δὲ πλησίον, Θάρσει θύγατερ, ἔλεγον· εὐτελής ἡ νόσος καὶ ἰαθῆναι βράδια· βασκανία σου καθήψατο, τάχα μὲν καὶ δε' ἐπόμπευες, πλέον δ' ὅτε ἐβράβευες. Ἔγω δὲ καὶ ὑπονοῶ τὸν μᾶλλον βασκάναντα. Θεαγίνης ἔστιν, ὃ τὸ ἐνόπλιον δραμῶν.
- 35 Οὐκ ἐλαθέ με παρατηρῶν σε πολλάκις καὶ τὸν ὀφθαλμὸν ἰταμώτερον ἐπιβάλλον. Ἦ δὲ, Ἐκεῖνος μὲν, εἴθ' οὕτως εἶδεν, εἴτε μὴ, πολλὰ χαιρέτω. Τίνων δ' ἐστὶν καὶ πόθεν; δεῖ πολλοὺς ἑώρων περὶ αὐτὸν ἐπτοημένους. Ὡς μὲν Θετταλὸς τὸ γένος, ἔφη, ἔφθης
- 40 ἀκούσασα καὶ τοῦ κήρυκος δε' αὐτὸν ἀνηγόρευσεν. Ἀναφέρει δ' αὐτὸν εἰς Ἀχιλλεῖα πρόγονον καὶ [μοι] ἐπαληθεύειν ἔοικεν, εἰ δεῖ τῆ τε μεγέθει καὶ τῆ κάλλει τοῦ νεανίου τεκμαίρεσθαι πιστομένῳ τὴν Ἀχιλλεῖον εὐγένειαν· πλην ὅσον οὐχ ὑπέρβρων οὐδ' ἀγίνωρ κατ'
- 45 ἐκεῖνον ἀλλὰ τῆς διανοίας τὸν ὄγκον ἡδύτητι καταπραῦνιν. Ἀλλὰ καίπερ τοιοῦτος ὢν, πάθοι δριμύτερα ὢν δέδρακεν, ἐπίσθονον ἔχων τὸ βλέμμα καὶ σε τῆ θεᾶ καταβασκάνης. Ὡς πάτερ, ἔφη, σοὶ μὲν χάρις ὑπερᾶλγούνην τὰ ἡμέτερα. Τί δὲ καταρᾶ μάτην τῶ τάχ' οὐδὲν ἡδίκηκότι; νοσῶ γὰρ οὐ βασκανίαν, ἀλλ' ἑτέραν
- 50 τινά, ὡς ἔοικε, νόσον. Εἴτ' ἀποκρύπτεις, ἔφη, ὧ τέκνον, ἀλλ' οὐχὶ θαρσοῦσα λέγεις, ὅπως ἂν καὶ βοηθείας εὐπορήσιμην; οὐχὶ πατὴρ εἰμὶ σοὶ τὴν ἡλι-

juvenes jubeat, cogitans. Ac fugam quidem per mare intellexi capessendam esse, ex oraculo, id utile fore, conjiciens inde quod dicebat : Salumque ruentes,

Ad solis venient torridum ab igne solum.

V. Ceterum, quo essent deducendi, unam saltem, qua id cognoscerem, viam inveniebam, si quo modo possem adipisci expositam cum Chariclea fasciam, cui narrationem de rebus, quæ ad eam pertinerent, acu insertam esse, Charicles dicebat se audisse. Consentaneum enim mihi videbatur, quod inde et patriam et parentes puellæ, quos jam suspicabar, essem cogniturus, fortassis etiam, quo fata eos mitti juberent. Mane igitur ad Charicleam cum venissem et alios necessarios lacrimantes deprehendo, maxime vero Chariclem. Accedens igitur, Quid iste fert tumultus, interrogabam. Ille autem, Auctus est, inquit morbus filiae et graviorem hanc, quam antea, noctem experta est. Secede, inquam et reliqui omnes exeat : tripodem autem quispiam tantum et laurum et ignem ac thus apponat : neque me prius quisquam inturbet, quam advocavero. Quibus a Charicle imperatis, accinxi me, quasi in scena representationem fabulæ inceptans et thus adolebam et quasdam preces susurrans, laurum a capite ad pedes Charicleæ sursum ac deorsum subinde commovebam et somnolenter vel potius aniliter oscitans, tandem desii, cum multas quasdam nugas in me et in puellam effudissem. Illa autem identidem caput commovebat et ore hianti subridebat, operam me ludere et morbum ignorare significans. Assidens igitur propius, Esto bono animo, filia, dicebam : morbus enim levis est et curatu facilis : fascinatio te impertivit haud dubie, cum pompæ interesses ; magis vero, cum præesses certamini. Ego autem suspicor, quis te fascinaverit. Theagenes est, qui certavit armato cursu. Neque enim me latuit, quod in te sæpius intentus esset et oculos petulantius injiceret. Illa autem : Ipsum, sive ita me vidit, sive non, multum valere jubeo. Ceterum cujus est et unde oriundus? videbam enim multos illum cum quodam stupore admirantes. Quod Thesalus sit genere, audisti antea ex præcone, quando ipsum renuntiavit. Refert vero Achillem generis auctorem, quod vere sibi sumere videtur, conjecturam facienti ex proceritate et forma, Achilleam generositatem confirmante : præterquam quod non est arrogans, neque insolens sicut ille, sed animi fastum suavitate temperat. Quod cum ita sit, tamen acerbiora ipse patiat, quam intulit, cui invidus est oculus et te ad aspectu infascians. O pater, inquit, tibi quidem habeo gratiam, quod vicem nostram doles : sed quid frustra imprecaris ei, qui fortasse nos nulla injuria affecit? Neque enim fascinatione laboro, sed alio quodam, ut videtur, morbo. Quid igitur celas, inquam, filia et non potius audacter exponis, quo facilius malo medeamur? An non pater sum tibi ætate, magis vero benevolentia? An non patri tuo notus et iisdem animorum studiis conjunctus? Indica, quo labores : habes me fidum, si velis, etiam

κίαν καὶ πλέον τὴν εὐνοίαν; οὐ πατρὶ τῷ σοῖ γνῶριμος καὶ δοῦψυχος; ἔκφαινε δὲ κἀμνεῖς. Ἐχεις ἐν ἔμοι τὸ πιστόν, εἰ βούλει καὶ ἐνώμοτον. Λέγε θαρσῆσασα, μηδὲ χορήγει τῷ λυποῦντι μέγεθος σιωπῶσα. Πάθος γὰρ ἅπαν τὸ μὲν οὐκ ἐξῆς γιγνωσκόμενον εὐδοκῆθον, τὸ δὲ χρόνῳ παραπεμπόμενον ἐγγὺς ἀνίατον. Τροφή γὰρ νόσων ἢ σιωπῆ, τὸ δὲ ἐκλαλούμενον εὐπαραμύθητον.

Γ'. Ὀλίγον οὖν ἐπισχοῦσα πρὸς ταῦτα καὶ μυρίας τοῦ νοῦ τροπᾶς τε καὶ δρᾶς ἐκ τῶν ὄψεων ἐμφήνασα, Συγχώρησον, ἔφη, μοι τὸ τήμερον, ἀκούσῃ δ' εἰσαυθις, εἰ μὴ γνοίης προλαβῶν, ἅτε μαντικὸς εἶναι βουλόμενος. Ἐξήειν αὐτόθεν ἀναστάς, ἐνδιδοὺς τῇ κόρῃ διαιτῆσαι ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ψυχῆς τὸ αἰδοῦμενον. Ὁ δὲ Χαρικλῆς ὑπήντα καὶ τί φράζειν ἔχεις, ἡρώτα. Πάντα δεξιῶς, ἔλεγον, εἰς γὰρ τὴν ὑπεραίαν τοῦ μὲν ὀχλοῦντος πάθους ἀπαλλάσσεται. Ἐτερον δέ τι τῶν σοι καθ' ἡδονὴν ὑποστήσεται· κωλύει δ' οὐδὲν καὶ ἱατρόν τινα εἰσκαλεῖν. Ἀπέτρεχον ταῦτ' εἰπὼν, τοῦ μὴ τιπλέον τὸν Χαρικλέα πυθάνεσθαι. Μικρόν δ' ὅσον τοῦ δωματίου προΐκων, ὄρω τὸν Θεαγένην αὐτοῦ που περὶ τὸν νεῶν καὶ τὸν περιβόλον εἰλούμενον καὶ πρὸς αὐτὸν διαλεγόμενον, ὡς περ ἀποχρῶν αὐτῷ καὶ μόνον τὴν οἰκῆσιν τῆς Χαρικλείας περισκοπεῖν. Ἐκτραπό- 25 μενος οὖν παρῆεν, ὡς περ οὐχ ἑωράκως. Ὁ δὲ, Χαῖρε, εἶπεν, ὦ Καλάσιρι καὶ ἄκουε· σὲ γὰρ τοι περιέμενον. Ἀνέστρεφον ἀθρόον καὶ Θεαγένης, ἔλεγον, ὁ καλὸς, ἀλλ' οὐχ ἑωράκειν. Ἰοῖος, ἔφη, καλὸς ὁ Χαρικλείας μὴ ἀρεστός; Ἠγανάκτου ἐγὼ μέχρι τῶν ὄψεων καὶ οὐ παύσῃ, ἔλεγον, ὑβρίζων ἐμὲ τε καὶ τὴν ἐμὴν τέχνην, ὅφ' ἦς ἤλωικεν ἤδη καὶ ἔρᾶν σου κατηνάγκασται καὶ ὄρᾶν ὡς περ τινὰ τῶν κρειττόνων εὐχεται; τί λέγεις, ἔφη, ὦ πάτερ· ὄρᾶν ἐμὲ Χαρικλείαν; τί οὖν οὐκ ὀγχεῖς ἤδη παρ' αὐτήν; καὶ ἅμα 30 προὔτρεχεν. Ἐπιλαβόμενος οὖν τῆς χλαμύδος, Στήθη, ἔφην, οὗτος, εἰ καὶ οὐκ ὀγχεῖς δραμεῖν. Οὐ γὰρ ἄρπαγμα τὸ πρᾶγμα, οὐδ' εὐνον, καὶ τῶν ἐν μέσῳ τῷ βουλομένῳ προκείμενον ἀλλὰ πολλῆς μὲν βουλῆς ὡς τε πρεπόντως ἀνυσθῆναι, πολλῆς δὲ διασκευῆς ὡς 40 ἀσφαλῶςπραχθῆναι, δεόμενον. Ἡ τὸν πατέρα τῆς κόρης ἠγνόηκας, ὡς Δελφῶν ἐστὶ τὰ πρῶτα; τοὺς δὲ νόμους οὐκ ἐννοεῖς οἱ θάνατον τοῖς τοιούτοις ἐπιβάλλουσι; Ἰγὼ μὲν, εἶπε, καὶ τελευτᾶν οὐ διαφέρομαι, τυγὼν Χαρικλείας, ἀλλ' ὅμως, εἰ δοκῆι, πρὸς γάμον 45 αἰτῶμεν, τῷ πατρὶ προσιόντες. Οὐ γὰρ δὴ [μὴ] ἀνάξιοι γ' ὄντες τῷ Χαρικλεῖ κηδεύσομεν. Οὐκ ἂν τύχοιμεν, ἔφην, οὐχ ὅτι τῶν κατὰ σέ τι δυνατὸν ἐπιμύψασθαι, ἀλλ' ὁ Χαρικλῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ παιδί τὴν κόρην πάλαι καταγγήσεν. Οἰμώξει, ἔφη Θεαγένης, ὅς τις ποτ' 60 ἐστίν. Οὐ γὰρ τις, ἐμοῦ ζῶντος, ἕτερος θαλαμῆσει Χαρικλείαν· οὐχ οὕτως ἦδ' ἡ χεῖρ καὶ ζῆφος τοῦμὲν ἀργήσει. Παῦσαι, ἔφην· οὐδενὸς δεήσει τοιοῦτου· μόνον ἐμοὶ πείθεσθαι καὶ πράττειν ὡς ἂν ὑφηγήσασμαι. Νῦν δ' ἀποχώρει καὶ φυλάττου φαίνεσθαι πλησιάζων,

jurejurando obstructum. Dic confidenter, neque dolori vires taciturnitate suppedites. Omnis enim affectio quæ cito cognoscitur facile curari potest; sed quæ tempore inveterascit propemodum est insanabilis. Alimentum est enim morborum silentium, sed quod enuntiat, leniri consolatione facile potest.

VI. Paullulum igitur immorata ad hæc et varias animi inclinationes et affectus vultu declarans, Concede mihi, inquit, hodiernum diem, audies vero postea, nisi ipse antea cognoveris, quandoquidem vaticinandi artis peritum te profiteris. Surrexi illico ac discedens dedi occasionem puellæ, ut interim animi pudorem moderaretur. Charicles autem mihi occurrebat et Quid habes, quod dicis, quærebat. Omnia fausta, dicebam: cras enim dolere, qui illi molestus est, liberabitur. Et aliud quidpiam, ex quo voluptatem magnam percepturus es, inceptabit. Interea nihil vetat, quo minus medicum accersi jubeas. Atque his dictis proripui me, ne plura ex me Charicles sciscitaretur. Et cum paullulum tantum progressus essem extra domunculam, video Theagenem ibidem circa templum et ambitum templi obambulantem et secum colloquentem, tanquam bono se affectum putans, si vel habitaculum Charicleæ videret. Deflectens igitur præteribam, quasi illum non conspexissem. Ille autem, Salve, inquit, Calasiri, et audi: te enim exspectabam. Conversus subito, Ecce Theagenem, dicebam, formosum. Non hercle te animadverteram. Qui formosus, inquit, qui Charicleæ non placeam? Simulabam vultu me indignari et Non desines, dicebam, me et artem meam afficere contumelia, a qua jam illa capta et te amare coacta tanquam aliquem præstantiorem videre exoptet? Quid dicis, inquit, pater? videre me Charicleam? Quamobrem igitur non ducis ad ipsam? et simul procurebat. Apprehendens igitur eum pallio, Sta hic, inquit, etiamsi valeas currendi celeritate. Neque enim est negotium hoc tanquam præda, nec ad consequendum facile et cuivis volenti expositum; sed magno consilio indiget, ut commode perfici, et magno apparatu, ut secure agi possit. An ignoras, quod pater virginis primum dignitatis locum Delphis obtinet? An non legum tibi venit in mentem, quæ capitalem pœnam in tales constituunt? Haud multum quidem refert, inquit, etiamsi moriar, potius Chariclea, sed tamen, si videtur, petamus illam in matrimonium a patre. Neque enim indigni sumus, qui cum Charicle affinitatem contrabamus. Non obtinebimus, inquam, non quod aliquid in te reprehendi possit, sed Charicles sororis suæ filio virginem jam pridem despondit. Plorabit, inquit Theagenes, quicumque tandem sit; neque quisquam alius, me vivo, in thalamos ducet Charicleam: non usque adeo manus hæc et gladius cessabit meus. Desine, inquam: nulla re ejusmodi opus erit: tantum mihi obtempere et fac sicut ego præcepero. Nunc vero discede, et cave, ne me convenireprehenda-

ἀλλ' ἐφ' ἡσυχίας καὶ μόνος ποιῶ τὰς ἐντεύξεις. Ἀπῆει κατηφής.

Ζ'. Ὁ δὲ Χαρίκλῆς εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐντυχὼν, ἑμοῦ τ' εἶδε καὶ προσδραμὼν ἐφίλει πολλὰ τὴν κεφαλὴν. Τοῦτο σοφία, τοῦτο φιλία, συνεχῶς ἀναβοῶν. Ἦνυσταί σοι μέγα ἔργον· ἐάλωκεν ἡ δυσάλωτος καὶ νενίκηται ἡ δυσκαταμάχῃτος· ἐρᾷ Χαρίκλεια. Πρὸς ταῦτ' ἐθρουπτύμην, ἀνέσπων τε τὴν ὄφρυν καὶ βλακῶδες βαινῶν, Εὐδῆλον ἦν, ἔλεγον, ὡς οὐδὲ πρὸς τὴν πρώτην ἀνθῆξει προσβολὴν ἐμοῦ καὶ ταῦτα μηδενὶ τῶν μειζρόνων ὀχλήσαντος. Ἀλλὰ πόθεν, ὦ Χαρίκλεις, ἐρῶσαν ἐγνωρίσατε; Σοὶ πεισθέντες, ἔφη. Τοὺς γὰρ εὐδοκίμους τῶν ἰατρῶν, ὡς αὐτὸς ὑπέθου, παρακαλέσας, ἔγον εἰς τὴν ἐπίσκεψιν, ἀμοιβὴν τὴν προσοῦσαν οὐσίαν ὑπισχνόμενος, εἰ τι δύναιτο ἐπικουρεῖν. Οἱ δὲ, ὡς τάχιστ' εἰσῆλθον, ἠρώτων ὅ τι πάσχοι. Τῆς δ' ἀποστρεφομένης, καὶ πρὸς μὲν ἐκείνους οὐδ' ὅτιοῦν ἀποκρινομένης, ἔπος δὲ Ὀμηρικὸν συνεχῶς ἀναβώσσης,

20 Ὡ Ἀχιλεῦ Πηλέως υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν·

ὁ λόγιος Ἀχεστίνοσ (οἶσθα δὲ δῆπου τὸν ἄνδρα) τῷ καρπῷ τὴν χεῖρα καὶ ἀκούσης ἐπιβαλὼν, ἀνακρίνειν ἀπὸ τῆς ἀρτηρίας ἐρῆκει τὸ πάθος, ὅσπερ, οἶμαι, τὰ καρδίᾳσ κινήματα μνηυόσης. Οὐκ ὀλίγον τε χρόνον βασιανίας τὴν ἐπίσκεψιν, ἄνω τε καὶ κάτω πολλὰ ἐπιθεωρήσας, Ὡ Χαρίκλεις, ἔφη, περιττῶς ἡμᾶς ἐνθάδ' εἰσκέχληκας· ἰατρικὴ γὰρ οὐδὲν ἂν οὐδαμῶς ἀνύσειε πρὸς ταύτην. Ἐμοῦ δὲ, Ὡ θεοί, τί τοῦτο λέγεις, ἀναβοήσαντος, αἰχεται οὖν μοι τὸ θυγάτριον, καὶ ἐλπίδος ἐκτὸς γέγονεν; Οὐ θυροῦθου δεῖ, φησὶν, ἀλλ' ἄκουε, καὶ παραλαβὼν με τῆς τε κόρης καὶ τῶν ἄλλων ἀποθεν, Ἡ καὶ ἡμᾶς, ἔφη, τέχνη σώματος πάλη θεραπεύειν ἐπαγγέλλεται, ψυχῆς δ' οὐ προηγουμένης ἀλλὰ τότε μόνον δεῖται συμπάσχη μὲν τῷ σώματι κακομένῳ, συνωφελεῖται δὲ θεραπευομένῳ. Τὸ δὲ τῆς κόρης, νόσος μὲν ἀλλ' οὐ τοῦ σώματος. Οὐ γὰρ χυμῶν τις περιττεύει, οὐ κεφαλῆς ἀλγημα βαρύνει, οὐ πυρετὸς ἀναπλέγει, οὐκ ἄλλο τι τοῦ σώματος, οὐ μέρος, οὐχ ὅλον νοσεῖ που. Τοῦτο, οὐκ ἄλλο τι, νομιστέον. Ἐμοῦ δὲ λιπαροῦντος καὶ φράζειν εἰ τι κατέμαθεν αἰσιῶντος. Οὐ γὰρ καὶ παιδὶ γνώριμον, ἔφη, ψυχῆς εἶναι τὸ πάθος καὶ τὴν νόσον ἔρωτα λαμπρόν; Οὐχ ἕρῃς ὡς κυλοιδῆ μὲν τὸν ὄφθαλμὸν καὶ τὸ βλέμμα διερρίπται καὶ τὸ πρόσωπον ὠγριᾷ, σπλάγγνον οὐκ αἰτιωμένη, τὴν διάνοιαν δ' ἀλύει καὶ τὸ ἐπελθὼν ἀναφθέγγεται καὶ ἀπροφάσιτον ἀγρυπνίαν υφίσταται καὶ τὸν ὄγκον ἀθρόον καθήρηται; Ζητητέος σοι, Χαρίκλεις, ὁ ἰασόμενος (γένοιτο δ' ἂν) μόνος ὁ ποθούμενος. Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἀπῆει. Πρὸς σέ δ' ἐγὼ δρομαῖος τὸν ἐμὸν σωτήρα καὶ θεόν, ὃν μόνον ἐγὼ εὐεργετῆσαι δύνασθαι κάκεινη γινώσκει. Πολλὰ γοῦν ἐμοῦ δεομένου καὶ ἔξειπειν ὅ τι πάσχοι παρακαλοῦντος, ἐν μόνον ἀπεκρίνατο, ὡς ἀγνοεῖ μὲν ὁ πέποθεν, εἰδέναι δ' ὡς

ris, sed quiete et solus mecum congregere. Abibat subtristis.

VII. Charicles autem postridie mihi factus obviam, quamprimum me vidit, accurrens, multoties caput osculabatur: Tantum valet sapientia, tantum amicitia, continuo exclamans: perfectum est a te magnum opus. Capta est, quae difficilis captu fuit et victa est, inexurgibilis antea. Amat Chariclea. Ad haec jactabundus tollebam supercilia et superbe incedens, Minime dubium erat, dicebam, quod ne primum quidem impetum sustinere posset, cum quidem adhuc nihil efficacius admoverim. Verum unde, Charicle, amantem deprehendistis? Exsequendo id, inquit, quod iusseras. Medicos enim probatae fidei, quem admodum admonueras, advocatos in conspectum puellae ducebam, praemii loco opes, quas habere, pollicens, si illi adjumento esse possent. Illi autem quamprimum ingressi sunt, interrogabant, ex quo laboraret? Hac vero aversa et illis quidem nil respondente sed carmen Homericum exclamante,

Pelida o cunctis praestantior inter Achivos,

sapiens Acestorius (novisti sane virum) manum carpo etsi invitae admovens, videbatur ex arteria affectionem judicare, cordis motus, ut existimo, indicante. Cumque non parvo tempore arteriam tentasset et sursum deorsumque saepius contemplatus esset, O Charicles, inquit, frustra huc nos advocasti. Medica enim nihil in hac profecerit opera. Me vero, o dii, quid dicis, exclamante: perit igitur mihi filiola et jam extra omnem spem salutis posita est. Ne tumultueris utique, inquit, sed audi. Cumque me abduxisset seorsum a puella et ab aliis: Nostra, inquit, ars affecti corporis curationem proficitur, animi vero non principaliter, sed tum tantum, cum corpore afflicto et ipse affligitur; qui idem, illo sanato, simul convalescit. Ceterum puella morbo quidem laborat, sed non corporis. Non enim humor aliquis redundat, non capitis dolor illam gravat, non febris inflammata, non aliud quidquam in corpore, neque pars, neque totum, morbo afficitur. Hoc profecto, neque aliud quidquam, pro vero habendum est. Me autem obsecrante, et ut diceret, si quid intellexisset, postulante: An non, inquit, vel puer intelligere queat, affectum esse animae et morbum amorem manifestum? An non vides, illi oculos turgescere et vultum turbatum esse et faciem pallere, de corde non conquestam? ad haec animo errat et quidvis oblatum loquitur et vigilias absque causa sustinet, denique succum corporis et justam amplitudinem subito amisit. Inquirendus est tibi, Charicles, si modo fieri possit, aliquis, qui illam sanet. Praestiterit autem id solus is, cujus desiderio flagrat. Hac cum dixisset, discedebat. Ad te autem ego cursim abii, meum servatorem et deum, quem solum mederi posse et ego et illa agnoscit. Nam me multis modis petente et ut diceret quo angeretur obsecrante, hoc tantum respondit: se quidem ignorare, quid sibi accidisset, per-

Καλάσιρις ἂν ἰάσαιτο μόνος· καὶ εἰσκαλεῖν σε παρ' αὐτὴν ἰκέτευεν. Ἐξ οὗ δὴ καὶ μάλιστα συνέβαλον ὡς ὑπὸ τῆς σῆς σοφίας ἐάλωκεν. Ἄρ' οὖν ὅσπερ ὅτι ἔρᾳ, πρὸς αὐτὸν ἐγὼ, καὶ τίνος, ἔχῃς ἂν λέγεις; Οὐ μὰ τὸν Ἀπόλλω, ἔφη· πῶς γὰρ ἂν, ἢ πόθεν τοῦτο εἰδέην; ἠὲ γόμην δ' Ἀλκαμένους αὐτὴν ἔρᾳ, ἢ πάντα χρήματα, τοῦ τῆς ἀδελφῆς παιδὸς τῆς ἐμῆς, ὃν πάλαι αὐτῇ νυμφίον, ὅσα γ' εἰς βούλησιν ἤκειν τὴν ἐμὴν, κατηγγύησα. Ἴμοῦ δ' εἰπόντος ὡς ἕξεσι πείραν λαμβάνειν, εἰσάγοντα παρ' αὐτὴν καὶ δεικνύοντα τὸ μειράκιον, ἐπαινέσας ἀπήει. Καὶ περὶ πλήθουσαν ἀγορᾶν αὐθὶς μοι συντυχῶν, Ἄνιάρων ἀκούσῃ πρᾶγμα, ἔλεγεν· ἡ παῖς δαιμονῶν ἔοικεν, οὕτως ἀλλόκοτόν τι τὸ κατ' αὐτὴν. Εἰσῆγον, ὡς ἐκέλευσας τὸν Ἀλκαμένην καὶ ἀβρότερον εἰδείκνουν· ἡ δὲ, ὅσπερ τὴν Γοργοῦς θεασαμένη κεφαλὴν, ἣ τι τῶν ἀτοπωτέρων, ὅζυ τι καὶ μέγα ἀνέκραγε καὶ τὴν ὄψιν πρὸς ὅατερα τοῦ οἰκῆματος ἀπέστρεφε καὶ τὰς χεῖρας ὡς βρόχον ἐπάγουσα τῷ τραχῆλῳ διακρήσσεσθαι ἠπειλεῖ καὶ ἐπώμυεν, εἰ μὴ θᾶτον ἐξίοιμεν. Ἐκεῖνης μὲν δὴ καὶ λόγον θᾶττον ἀπηλλάγημεν. Τί γὰρ καὶ ἔδει ποιεῖν ἀτοπίαν τοσαύτην ὀρῶντας; σοῦ δ' ἰκέται πάλιν γιγνόμεθα μῆτ' ἐκεῖνην περιδεῖν ἀπολλυμένην, μῆθ' ἡμᾶς τῶν κατ' εὐχὰς ἀποτυχάνοντας. Ὡ Χαρίκλεις, ἔφη, οὐ διήμαρτες εἰπὼν δαιμονῶν τὴν κόρην. Ὀχλεῖται γὰρ ὑπὸ δυνάμεων ἅς αὐτὸς κατέπεμψα καὶ τούτων οὐκ ἐλαχίστων, ἀλλ' ἅς εἰκὸς ἦν ἐκεῖνην, ἀ μῆτ' ἐπεφύκει μῆτ' ἐβούλετο καταναγαῶσαι πράττειν. Ἀλλὰ μοι ἀντιθεὸς τις ἔοικεν ἐμποδίζειν τὴν πρᾶξιν καὶ διαμάχεσθαι πρὸς τοὺς ἐμοὺς ὑπηρέτας. Ὡσθ' ὦρα σοι πάντως ἐπιδεικνύομαι μοι τὴν ταινίαν ἣν τῇ παιδί συνεκτεθεῖσαν ὑποδεδέχθαι μετὰ τῶν ἄλλων γνωρισμάτων ἔλεγε· ὡς ἔγωγε δέδοικα, μὴ τινος ἐμπέπλησται γοητείας καὶ μαγανείας τυγχάνει τραχυνούσης τὴν ψυχὴν ἀνάγραπτος, ἐχθροῦ τινος αὐτὴν ἐξαρχῆς ἀνέραστον ἀποβιδῶναι καὶ ἄγονον ἐπιβουλεύσαντος.

Ἡ'. Ἐπῆνει ταῦτα καὶ ἤκε φέρων οὐ μετὰ πολὺ τὴν ταινίαν· ἐνδοῦναι δέ μοι σχολὴν πρὸς αὐτὸν εἰπὼν, ὡς εἶχον πειθόμενον, ἐλθὼν θ' οὐ κατηγόμην, οὐδ' ὅσον ἐλάχιστον ὑπερθέμενος, ἐπελεγόμην τὴν ταινίαν γράμμασιν λιθιοσικοῖς, οὐ δημοσικοῖς ἀλλὰ βασιλικοῖς κατεστιγμένην, ἀ δὴ τοῖς Αἰγυπτίων ἱερατικοῖς καλουμένοις δημοῦνται. Καὶ ἐπερχόμενος τοιαύτη ἠύρισκον τὸ γράμμα διηγούμενον· ΠΕΡΣΙΝΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ Αἰθιο-
 45 ΠΩΝ, τῆ δ' τι δὴ κληθσομένη καὶ μέχρι μόνων ὠδίων θυγατρὶ δῶρον ἔσχατον χαράττω τόνδε τὸν ἐγγραφον ὀρθῶν. Ἐπάγην, ὦ Κνήμων, ὡς τοῦ Περσίνης ὀνόματος ἤκουσα. Τὰ δ' ἕξῃς ὁμοῖ ἐπελεγόμην, ὄντα τοιαύτα· Ὡς μὲν οὐδὲν ἀδικούσα, παιδίον, ὅτε σε γενο-
 50 μένην ἐξεθέμην, οὐδὲ πατέρα τὸν σὸν Ὑδάσπην τὴν σὴν θεᾶν ἀπεκρυψάμην, ἐπικεκλήσθω μάρτυς ὁ γενεάρχης ἡμῶν Ἥλιος. Ἀλλ' ὁμοῖ ἀπολογεῖμαι πρὸς τε σέ, ποτε θυγατερ εἰ περισωθείς, πρὸς τε τὸν ἀναιρησόμενον, εἰ τινὰ σοι θεὸς ἐπιστήσειε, πρὸς τ' αὐτὸν ὄλον

suasum autem habere, quod solus Calasiris sanare posset et ut te ad illam accerserem orabat. Unde conjecturam feci, tua eam sapientia captam esse. An igitur tu, quod amore teneatur, inquam, et cujusnam, dicere audeas? Non, per Apollinem, inquit. Quomodo enim, aut unde hoc scirem? Optarem autem, illam præ omnibus divitiis Alcamenem amare, sororis meæ filium, quem jampridem ipsi, quatenus hoc mei arbitrii est, sponsum designavi. Me autem hortante, ut periculum faceret, introducendo ad illam et ostendendo adolescentem: collaudato consilio, discedebat. Rursus autem meridiano tempore, mihi factus obviam, Audies rem acerbam et molestam, dicebat: filia insanire videtur, adeo inusitatum quiddam ei accidit. Introducebam, sicut jubebas, Alcamenem, et delicatius exornatum ostendebam. Illa autem, tanquam Gorgonis conspecto capite, aut aliqua re adhuc magis formidabili, alta et acuta voce exclamavit, et vultum ad aliam partem conclavis avertit et manus tanquam laqueum collo admovens, se sibi mortem conscituram esse minabatur et iurejurando confirmabat, sese facturam, nisi quamprimum exiremus. Ab illa quidem vel dicto citius discessimus: quid enim faciendum fuit, rem tam prodigiosam videntibus? Tibi autem supplices iterum sumus, neve illam interire, neve nos voto nostro frustrari patiaris. O Charicles, inquam, haud falso dixisti, insanire puellam. Commovetur enim a dæmonibus, quos illi immisit, iisque non minimis, sed qui, ut verisimile erat, illam ad ea facienda, a quibus et natura et animi constitutione abhorrebat, cogerent. Sed mihi videtur contrarius quispiam deus impedire negotium, et meis ministris adversari. Quamobrem tempus est omnino ut mihi fasciam ostendas, quam cum filia expositam, te cum ceteris indicibus recepisse dicebas. Quam metuo, ne præstigiis aliquibus imbuta sit et imposturis exacerbantibus animam picta, dum inimicus aliquis illi statim ab initio, ut aliena ab amore et absque prole totum tempus vitæ degeret, ita insidias struere voluerit.

VIII. Approbabat hæc et paulo post afferebat fasciam. Tempus mihi ab illo dari peto: obsequitur. Ego ad hospitem reversus, ne vel tantillum quidem differens, fasciam perlegi, literis Æthiopicis non vulgaribus, sed regiis, notatam, quæ Ægyptiis sacris cognominatis, sunt similes. Et cum percurrerem, talia quædam inveni scriptum exponere: *Persina Regina Æthiopum*, quodcumque tandem cognomen habituræ et solis doloribus filiæ, donum ultimum exaro hanc inscriptam lamentationem. Obrigui, Cnemon, postquam nomen Persinæ audivi, attamen ea, quæ sequebantur, legebam, quæ erant talia: Quod ob nullum scelus, filiola, te natam exposui et patrem tuum Hydaspem conspectum tuum celavi, testis mihi sit Sol, auctor nostri generis: verumtamen exeuatam iri me tibi cupio, filia, si fortasse superstes manseris et ei qui te sublaturus est, si quem deus adduxerit, ceterisque hominibus, retegens

τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον, ἀνακαλύπτουσα τὴν αἰτίαν τῆς ἐκθέσεως. Ἡμῖν πρόγονοι, θεῶν μὲν Ἡλῖός τε καὶ Διόνυσος, ἡρώων δὲ Περσεύς τε καὶ Ἀνδρομέδα καὶ Μέμνων ἐπὶ τούτοις· οἱ δὲ τὰς βασιλείους αὐλάς κατὰ καιροῦς ἰδρυσάμενοι ταῖς ἀπὸ τούτων γραφαῖς ἐκόσμησαν. Τὰς μὲν δὲ τῶν ἄλλων εἰκόνας τε καὶ πράξεις ἀνδρῶσι τε καὶ περιδρόμοις ἐνέγραψον, τοὺς δὲ θαλάμους τοῖς Ἀνδρομέδας καὶ Περσεύς ἔρωσιν ἐποίκιλλον. Ἐνταῦθά ποθ' ἡμᾶς δεκάτου παρ-
 10 ἤχοντος ἔτους, ἐξ οὗ με γαμετὴν Ὑδάσπης ἐγνώρισε, οὕτω τε παίδων ἡμῶν γεγονότων, ἡρεμῆν τὸ μεσημβρινὸν συνελθαιεν, ὕπνου θερinoῦ κατακλιναντος καὶ μοι καὶ προσωμίλει τότε ὁ πατήρ ὁ σὸς, ὅναρ αὐτῶ τοῦτο κελεύειν ἐπομνύμενος· ἡσθόμη τε παραγρῆμα κυσορ-
 15 ῥήσασα τὴν καταβολὴν. Ὁ μὲν δὲ μέχρι τοῦ τόκου χρόνος ἑορτὴ πάνδημος ἦν καὶ χαριστήριοι θυσαίαι τοῖς θεοῖς, ὡς τοῦ βασιλέως διάδοχον τοῦ γένους ἐλπίζοντος. Ἐπειδὴ δὲ σε λευκὴν ἀπέτεκεν, ἀπρόσφυλον Αἰθιοπίων χροιάν ἀπαυγάζουσαν, ἐγὼ μὲν τὴν αἰτίαν ἐγνώριζον, ὅτι μοι παρὰ τὴν ὁμιλίαν τὴν πρὸς τὸν ἄνδρα προσβλέ-
 20 ψαι τὴν Ἀνδρομέδα ἢ γραφὴ παρασχούσα καὶ πανταχόθεν ἐπιδείξασα γυμνήν, (ἄρτι γὰρ αὐτὴν ἀπὸ τῶν πετρῶν ὁ Περσεύς κατήγευ) ὁμοιοδὲς ἐκέλευε τὸ σπαρὲν οὐκ εὐτυχοῦς ἐμόρφωσεν. Ἐγνων οὖν ἐμαυτὴν τ' ἀπαλ-
 25 λάξαι τοῦ μετ' αἰσχύνης θανάτου, (πεπεισμένη τὴν σὴν χροιάν μοιχείαν ἐμοὶ προσάψουσαν, οὐ γὰρ πιστεύσειεν οὐδένα λεγοῦσθαι τὴν περιπέτειαν), καὶ σοι τὸ ἐκ τῆς τύχης ἀμφίβολον χάρισσασθαι, θανάτου προδήλου, ἢ πάντως ὀνόματος νόθου προτιμότερον ἡγουμένη·
 30 σέ τε θενάται παραγρῆμα πρὸς τὸν ἄνδρα πλασμένη, λάθρα καὶ ἀπορήξασα ἐξεθέμενη, ὅσον πλεῖστον ἡδυνάμην πλοῦτον τῷ περισώζοντι μισθὸν συνεχθεμένη, ἄλλοις τέ σε κοσμήσασα καὶ ταινία τῆδε καὶ ἐλεεινῶ διηγῆματι τῷ σῷ τε κάμαντῆς ἐνείλησασα, ἣν ἀπὸ
 35 δακρύων τῶν ἐπὶ σοι καὶ αἵματος ἐχάραττον, ἁμοῦ πρωτότοκος καὶ πολύβητος γενομένη. Ἄλλ', ὧ γλυκεῖα καὶ μέγρις ὄρας θύγατερ, ὅπως, εἰ περιγέναιο, μεμνήσῃ τῆς εὐγενείας, τιμῶσα σωφροσύνην ἢ δὴ μόνη γυναικεῖαν ἀρετὴν χαρακτηρίζει καὶ φρόνημα βασιλείου
 40 καὶ πρὸς τοὺς φύντας ἀναφέρον ἀσκοῦσα. Μεμνήσῃ δὲ πρὸ πάντων τῶν συνεκτεθέντων σοι κειμηλίων, δακτύλιόν τινα ἐπιζήτειν καὶ σαυτῆ περιποιεῖν, ὃν πατήρ ὁ σὸς ἐμοὶ παρὰ τὴν μνηστειάν ἐδωρήσατο, βασιλείῳ μὲν συμβόλῳ τὸν κύκλον ἀνάγραπτον, λίθῳ δὲ παντάρβῃ
 45 καὶ ἀπορρήτῳ δυνάμει τὴν σφενδόνην καθιερωμένον. Ταῦτά σοι διείλεγμα, τὸ γράμμα διάκονον εὐραμένη, τὰς ἐμφύλους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ὁμιλίαις τοῦ δαίμονος στερήσαντος· τάχα μὲν κωφὰ καὶ ἀνήνυτα, τάχα δὲ ποτε καὶ εἰς ὄφελος ἤξοντα· τὸ γὰρ ἀδελφὸν τῆς τύχης
 50 ἀνθρώποις ἀγνωστον· καὶ ἔσται σοι τὰ τῆς γραφῆς, (ὧ μάτην ὠραία καὶ ἐγκλημα τὸ κάλλος ἐμοὶ προσάψασα), εἰ μὲν περισωθῆεις, γνωρίσματα· εἰ δ', ὅπερ καὶ ἀκοὴν λάθοι τὴν ἐμὴν, ἐπιτύμβια καὶ μητρὸς ἐπι-
 κήθεια δάκρυα.

causam expositionis. Nobis majores ex diis quidem sunt, Sol et Bacchus. Porro ex numero heroum, Perseus et Andromeda et Memnon post hos. Ili igitur, qui regia domicilia successu temporis exstruxerunt, picturis ea sumptis ab illorum rebus gestis, exornarunt. Atque aliorum quidem imagines et res gestas in habitaculis virorum et porticibus depinxerunt; thalamos autem Andromedæ Perseique amoribus variarunt. Ibi aliquando nos, decimo jam elapso anno, postquam me Hydaspes uxorem cognovit, necdum essent nobis liberi, sub meridiem quiescere contigit, somno astivo compellente. Tum quoque mecum rem habuit pater tuus, somnium illi hoc præcipere jurans: et sensi me continuo gravidam esse. Tempus igitur usque ad partum festi publici instar erat et sacrificia gratiarum actionis ergo diis fiebant, tanquam rege sperante successorem generis. Postquam autem te albam peperit, inuitatum Æthiopicis colorem referentem, ego quidem causam cognoscebam, quod cum adspectui, in consuetudine cum viro, pictura Andromedam obtulisset et undique ostendisset nudam, (tum primum enim eam Perseus ex rupibus deducebat) similis illi fetus infeliciter efformatus est. Igitur statui et me ipsam liberare ignominiosa morte, pro certo habens, tum colorem adulterii crimen mihi conciliatum, nec quemquam crediturum esse casum exponenti; et te fortunæ etsi dubiæ tradere, morti manifestæ aut omnino spurio nomini præferendam esse hanc censens: teque mortuam esse continuo apud virum fingens, clanculum et occulte exposui; quam maximas opes potui, præmium ei qui te sustulisset una exponens et cum aliis rebus te ornans, tum hac fascia et miserabili narratione tuæ meæque conditionis involvens, quam lacrimis propter te profusis et sanguine notavi, cum simul primo enixa essem et in multiplicem luctum incidissem. Ceterum, o suavius et ad exiguum tempus filia, si superstes fueris, memineris præclari tui ortus, colens pudicitiam, quæ sola muliebris virtutis indicium est et animum regium parentes imitans habeas. Memineris autem ante omnia, ut inter pignora tecum exposita, annulum quemdam observes et tibi vindices, quem pater tuus mihi, cum illi desponsarer, donavit, regio quidem signo in circulo sculptum, lapide autem Pantarbe et occulta vi prædito, in pala consecratum. Hæc tecum sum locuta, literis quibus hoc efficerem usa, cum me numen vivo colloquio et adspectu tuo privaverit: qua: ut fortasse muta et irrita, fortasse tamen usui aliquando erunt. Quid enim fortuna ferat, hominibus ignotum est. Denique hæc, quæ sunt a me scripta, o nequidquam formosa, quæ nobis crimen forma conciliasti, siquidem servata fueris, indicia tibi erunt: sin, quod utinam semper aures meas lateat, sepulcrales matris et fimbres lacrimæ.

Θ'. Ταῦτα, ὧ Κνήμων, ὡς ἀνέγνω, ἐγνώριζον μὲν καὶ τὴν ἐκ θεῶν οἰκονομίαν ἐθαύμαζον, ἤδοντ' ἅμα καὶ λύπησιν ἐνεπλήσθη καὶ πάθος τι καινότερον ἐπέστην, ὁμοῦ δακρύων καὶ χαίρων, διαγεομένης μὲν τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν τῶν ἀγνωσμένων εὐρεσιν καὶ τῶν χρησθέντων ἤδη τὴν ἐπίλυσιν, ἀδημονούσης δὲ πρὸς τὴν τῶν ἐσομένων ἔκθασιν καὶ τὸν ἀνθρώπινον βίον οἰκτειρούσης ὡς ἄστατόν τι καὶ ἀβέβαιον καὶ ἄλλοτε πρὸς ἄλλα τρεπόμενον, τότε δ' ὑπερβαλλόντως ἐν ταῖς Χαρικλείας τύχαις γνωριζόμενον. Εἰσῆει γὰρ με πολλῶν ἔννοιᾶ, τίνων μὲν γενομένη, τίνων δ' ἐνομιόσθη, πόσῳ δὲ τῷ μεταξὺ τῆς ἐνεγκούσης ἀπήχθη, κεκλήρωτο δὲ θυγατρὸς ὄνομα νόθου, ἀποβαλοῦσα τὸ γνήσιον Αἰθίοπων καὶ βασιλείου γένος. Ἐπιπολύ τ' ἀμφίβολος εἰσῆκει, τῶν μὲν παρελθόντων οἰκτειρεῖν ἔχων, τῶν δ' ἐσομένων εὐδαιμονίζειν οὐ θαρσῶν, ἕως τὸν λογισμὸν πρὸς τὸ νῆφον ἀνακαλεσάμενος, ἔχων μὴ διαμέλλειν, ἀλλ' ἔργου ἔχεσθαι· καὶ παρὰ τὴν Χαρίκλειαν ἐλθὼν, καταλαμβάνω μόνην, ἀπειρηκυῖαν ἤδη πρὸς τὸ πάθος καὶ τῷ μὲν φρονήματι βιαζομένην ἀναφέρειν, τῷ σώματι δὲ πάντῃ πεπονημένην, ἐνδόντι πρὸς τὴν νόσον καὶ ἀντέχειν ἀσθενήσαντι πρὸς τὸ δεινόν.

Ι'. Μεταστησάμενος οὖν τοὺς παρόντας καὶ μηδένα διαγλῆν ἐπιστείλας, ὡς δὴ τινὰς εὐχὰς καὶ ἐπικλήσεις τῇ κόρῃ προσάζων, Ὁρα σοι, ἔφη, ὧ Χαρίκλεια λέγειν ἔπάσχεις, οὕτω γὰρ ὑπέσθου τῇ προτεραίᾳ, καὶ μὴ κρύπτειν ἄνδρα, σοὶ τ' εὖνον καὶ γνῶναι τὰ πάντα καὶ σιωπῶσης οὐκ ἀδύνατον. Ἡ δὲ λαβομένη μου τῆς χειρὸς ἐβίβλει τε καὶ ἐπεδάκρυε, καὶ Ὡ σοφὲ Καλάσιρι, τοῦτο πρῶτον εὐεργέτησον, ἔλεγεν, ἕασόν με σιωπῶσαν δυστυχεῖν, αὐτὸς ὡς βούλει γνωρίσας τὴν νόσον καὶ τὴν γοῦν αἰσχρὴν κερδαίνειν κρύπτουσαν, ἃ καὶ πάσχειν αἰσχρὸν καὶ ἐκλαλεῖν αἰσχρότερον. Ὡς ἐμέ γε λυπεῖ μὲν καὶ ἡ νόσος ἀκμάζουσα, πλέον δὲ τὸ μὴ κρατῆσαι τῆς νόσου τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἤτητῆθαι πάθους, ἀπειρημένου μὲν ἐμοὶ τὸν πρὸ τούτου πάντα χρόνον, λυμαιομένου δὲ, καὶ μέγρις ἀκοῆς, τὸ παρθενίας ὄνομα σεμνότατον. Ἐπιρρωννύς οὖν αὐτὴν, Ὡ θυγατερ, ἔφη, δυοῖν ἔνεκεν εὐ ποιεῖς ἀποκρύπτουσα τὰ κατὰ σαυτήν. Ἐγὼ τε γὰρ οὐδὲν δέομαι μανθάνειν ἢ πάλαι παρὰ τῆς τέχνης ἔγνωκα, σὺ τ' εἰκότα πάσχεις, ἐρυθριῶσα λέγειν ἢ γυναίξιν κρύπτειν εὐπρεπέστερον. Ἄλλ' ἐπειδὴ περ ἄπαξ ἔρωτος ἐπήσθου καὶ φανείς σε Θεαγένης ἤρηκε, (τοῦτο γὰρ ὁμῆ μοι θεῶν ἐμήνυσε), σὺ μὲν ἴσθι μὴ μόνῃ καὶ πρώτῃ τὸ πάθος ὑποστῆσα, ἀλλὰ σὺν πολλαῖς μὲν γυναίξιν τῶν ἐπισήμων, σὺν πολλαῖς δὲ παρθενοῖς τῶν ἄλλα σωφρόνων. Μέγιστος γὰρ θεῶν ὁ Ἔρωσ καὶ ἤδη καὶ θεῶν αὐτῶν ποτε κρατεῖν λεγόμενος. Ἐπισκόπει δὲ, ὅπως ἄριστα διαθήσῃ τὰ παρόντα. Ὡς τὸ μὲν ἀπείρατον γενέσθαι τὴν ἀρχὴν ἔρωτος εὐδαιμον τὸ δ' ἄλόντα πρὸς τὸ σῶφρον τὸ βούλημα περιποιῆσαι σοφώτατον. Ὁ δὲ καὶ σοὶ βουλομένη πιστεῦναι ἕξεισσι καὶ τὸ μὲν ἐπιθυμίας αἰσχρὸν ὄνομα διώσασθαι, τὸ δὲ συναφείας ἔνομον συνάλλαγμα προελῆσαι καὶ εἰς γάμον τρέψαι τὴν νόσον.

IX. Hæc postquam legi, Cneimon, cognoscebam et deorum gubernationem admirabar, ac voluptate simul et dolore implebar et affectu quodam novo detinebar, lacrimans simul et gaudens, soluto in lætitiæ animo propter eorum quæ antea fuerant ignota inventionem et oraculi mentem nunc patefactam, ceterum anxio de eventu consequentis temporis et humanam vitam miserante, ut rem quamdam instabilem et infirmam, et alias alio inclinantem, tunc autem inprimis ex fortuna Charicleæ cognitam. Subibat enim multarum rerum cogitatio, ex qualibus orta, qualium putaretur, quanto loco inter vallo a patria esset abducta et sortita filię adulterinum nomen, amisso nativo Æthiopum et regio genere. Denique diu steti anceps, cum merito sortem illius præteritam miserari possem, futuram autem prædicare et laudare non auderem, donec tandem revocato ad sobrietatem animo, statui non cunctandum esse, sed continuandum inceptum negotium. Et cum ad Charicleam venissem, deprehendo solam jam prorsus affectu fessam et animo quidem eluctari conantem, corpore autem omnino afflictam morboque oppressam, cui magno impetu ingruenti resistere amplius nequiveris.

X. Cum igitur removissem eos qui aderant, et ne quisquam tumultuaretur imperassem, tanquam preces quasdam et invocationes puellæ admoturus: Tempus adest, inquit, Chariclea (sic enim pridie promissisti), dicendi, quo malo afficiar, neque celandi virum qui tibi bene cupiat, qui etiam te vel tacente omnia scire possit. Illa autem apprehensam ineam manum osculabatur et illacrimabat et, O sapiens Calasiri, da mihi hoc, primum dicebat: sine me tacentem infelicem esse: tute ipse, si lubet, morbum exploraveris et hoc saltem lucrifacere quod ea celem quorum me pudet, quæ cum pati turpe, tum enuntiare multo turpius est. Me autem etsi dolore afficit morbus invalescens, tamen illud magis, quod initio morbum non superarim, sed victa sim ab affectu, qui mihi semper ante hoc tempus odiosus fuit et vel auditu ipso venerandum virginitatis nomen contaminat. Confirmans igitur ipsam, O filia, inquit, duabus de causis recte facis, quod premis, quæ te affligunt. Neque enim mihi opus est ut ea cognoscam, quæ jam pridem ex arte mihi sunt nota, et non abs re tibi accidit, ut erubescas ea dicere quæ mulieres occultare magis decet. Sed quoniam semel amorem sensisti et Theagenes conspectus te cepit, (hoc enim vaticinium divinum mihi indicavit) tu quidem scito, te non solam, neque primam hunc affectum experiri, sed cum multis illustribus feminis, cum multis quoque virginibus alioqui pudicis. Maximus enim deorum est Amor atque ipsos etiam deos interdum superare dicitur. Ceterum considera, quo pacto optime tuas res in presentia constituas. Siquidem expertem esse amoris initio, beatitudo quædam est, at ubi captus sis, ad moderationem ut animum revoces, sapientiæ est maximæ. Quod et tibi si credere volueris, licet, cupiditatis nimirum turpe nomen repellere, conjugii autem legitimum vinculum amplecti et in matrimonium vertere morbum.

IA'. Ἰδρωῖτι πολλῶν διερρεῖτο τούτων εἰρημένων, ὧν
 Κνήμων, καὶ δὴ παντοῖα ἦν, χαίρουσα μὲν ἐφ' οἷς ἤκου-
 σεν, ἀγωνιώσα δ' ἐφ' οἷς ἤλπικεν, ἐρυθρυῖσα δ' ἐφ' οἷς
 ἐάλωκεν. Οὐκ ὀλίγον οὖν ἐφησυχάσασα χρόνον, ἦ
 5 πᾶτερ, ἔφην, γάμον ὀνομάζεις καὶ τοῦτον αἰρεῖσθαι προ-
 τρέπεις, ὡσπερ δῆλον ἐν, ἢ τὸν πατέρα συνθησόμενον,
 ἢ τὸν ἐμοὶ πολέμιον ἀντιποιησόμενον. Τὸ μὲν κατὰ
 τὸν νεανίαν ἔρρωται ἡμῖν, ἔφην, καὶ πλέον ἢ σὺ τάχα
 κἀκεῖνος ἐάλωκεν, ἀπὸ τῶν ὁμοίων σοι κεκινημένος.
 10 Ὡς γὰρ εἰοικεν, αἱ ψυχαὶ πῶς ὑμῖν ἀπὸ πρώτης ἐντεύ-
 ζεως, τὰς ἀλλήλων ἀξίας ἐγνώρισαν καὶ πρὸς τὸ ἴσον
 πάθος κατηνέχθησαν· ἐπέτεινα δ' αὐτῷ καὶ γὰρ χαρι-
 ζόμενος σοφία τὴν ἐπιθυμίαν. Ὁ δὲ νομιζόμενός σοι
 πατὴρ ἄλλον εὐτρεπίζεται νομίζον, Ἀλκαμένην, ἐν
 15 οὐκ ἠγνόηκας. Ἢ δὲ, Ἀλκαμένη μὲν, ἔφην, τάφρον
 πρότερον ἢ γάμον τὸν ἐμὸν εὐτρεπίζετω. Ἐμὲ γὰρ
 ἢ Θεαγένης ἀξεται, ἢ τὸ τῆς εἰμαρμένης διαδέξεται.
 Σὺ δ', ὅτι μὴ ἔστι μοι πατὴρ ἀλλὰ νομίζεται Χαρι-
 κλῆς, ἱκετεύω, λέγε, πόθεν ἐγνώρισας. Ἐκ ταύτης,
 20 ἔφην, ἐπιδείξας τὴν ταϊναν. Ἔσχες δὲ πόθεν καὶ
 ὅπως; ἐξ οὗ γὰρ με κατὰ τὴν Αἴγυπτον παρὰ τοῦ θρη-
 ψαμένου λαβῶν, οὐκ οἶδ' ὅπως δεῦρο ἤγαγεν, ἀπελό-
 μενος εἶχεν ἀποκειμένην ἐν κιστίδι, τοῦ μὴ τὸν χρόνον
 αὐτῇ λυμαίνεσθαι. Τὸ μὲν ὅπως ταύτην ἐκομισάμην,
 25 εἰσαύθις, ἔφην, ἀκούσῃ, τὸ δὲ παρὸν, εἰ τὸ ἐγγεγραμ-
 μένα γνωρίζεις, εἰπέ μοι. Τῆς δὲ, οὐκ εἰδέναι πόθεν,
 ὁμολογούσης, Γένος, ἔλεγον, καὶ ἔθνος τὸ σὸν καὶ τύχην
 ῥαῖζει. Ὡς δὲ, ἀνακαλύπτειν ὅσ' ἔγω γινώσκειν
 ἱκέτευεν, ἔλεγον ἅπαντα, τὴν τε γραφὴν ἐπιῶν ἐν μέρει
 30 καὶ πρὸς ἔπος ἐραηνεύω.

IB'. Ὡς δ' ἐγνώρισεν αὐτὴν καὶ τὸ φρόνημα διανα-
 σταῖσα, πλέον τῶν γένει προσέδραμε καὶ, τί οὖν χρὴ
 ποιεῖν, ἠρώτα, τότε ἤδη συμβουλῆς τῆς φανερωτέρας
 ἠρχομένη, ἅπανθ' οἷς ἔσχεν ἀνακαλύπτων. Ἐγὼ, λέ-
 35 γω, ὦ θυγατερ, ἦλθον καὶ εἰς Αἰθίοπας ἐπιθυμίᾳ τῆς
 παρ' ἐκείνοις σοφίας. Ἐγενομένη καὶ Περσῶν τῆ σῆ
 μητρὶ γνώριμος, οἰκισθῆναι γὰρ αἰεὶ τὸ σοφῶν γένος ἢ
 βασιλείους αὐτῆ, καὶ ἄλλως εἶχόν τι καὶ δόξης πλέον,
 τὴν Αἴγυπτιον σοφίαν προσθήκη τῆς Αἰθιοπίων ἐκθειά-
 40 ζων. Ἐπεὶ δ' ἀπαίρειν μελλοντά με οἶκαδ' ἤσθετο,
 τὰ κατὰ σέ μοι πάντα διηγείται, τὸ πιστὸν τῆς σιωπῆς
 ὄρωκῃ πρότερον κομισαμένη, καὶ ἔλεγε, τοῖς μὲν ἐγγω-
 ρίοις σοφοῖς οὐ θαρρήσειν εἰπεῖν, ἐμὲ δ' ἱκέτευεν ἐρω-
 τᾶν τοὺς θεοὺς, πρῶτα μὲν εἰ ἐκτεθεισα διεσώθης,
 45 ἐπειθ' ὅπου γῆς οὕσα τυγχάνεις· οὐ γὰρ πυθέσθαι κατὰ
 τὸ ἔθνος οὐδεμίαν ταιαύτην, πολλὰ περιεργασαμένην.
 Ἐμοῦ δ' ἅπαντα μαθόντος ἐκ θεῶν καὶ εἶναι τε καὶ ὅπου
 φράσαντος, αὐθις ἱκέτευεν ἐπιζητεῖν καὶ προτρέπειν
 ἔχειν εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν ἄγονον γὰρ καὶ ἄτεκνον ἐκ
 50 τῶν ἐπὶ σοι διατελεῖν ὠδίνων, ἐτοίμως τ' ἔχειν, εἴ ποτε
 φανείης, ὁμολογεῖν τῶν σῶν πατρὶ τὸ συμβεβηκός· εἰ-
 δέναι γὰρ αὐτὸν πεισθησόμενον, χρόνῳ τε τῆς συμβιω-
 σεως τὴν ἐπ' αὐτῇ δοκιμασίαν ἔχοντα καὶ τῆς ἐκ παι-
 δων διαδοχῆς τὴν ἐπιθυμίαν ἀπροσδοκῆτως λαμβάνοντα.

XI. Sudore multo manabat post hæc dicta, Cnemon, et
 diversis affectibus movebatur, lætitia ex iis quæ audierat,
 sollicitudine et anxietate de iis quæ sperabat, denique eru-
 bescebat conscientia eorum quæ in ea deprehendissem. Cum
 igitur non parvo temporis intervallo quievisset : O pater,
 inquit, matrimonium nominas et hoc amplecti jubes,
 tamquam manifestum esset, aut patrem assensurum esse,
 aut inimicum meum illud ambiturum. Quod ad adoles-
 centem attinet, firmum est, inquebam. Magis etiam
 ille, quam tu, captus est, simili ratione cominotus. Si-
 quidem, ut est consentaneum, animæ utriusque vestrum,
 primo congressu mutuo æstimare se didicerunt et in parem
 affectum sunt delapsæ : auxi vero et ego ipse, tibi gratifi-
 cans, illius cupiditatem. Ceterum qui putatur tuus esse
 pater, alium tibi parat sponsum, Alcamenem, tibi non
 ignotum. Illa autem : Alcameni quidem sepulcrum prius
 quam matrimonium meum parat. Me enim aut Theagenes
 ducet, aut id quod est fatale excipiet. Tu vero unde
 cognoveris, quod non sit meus pater sed putetur, Char-
 cles, quasso expone. Ex hac, inquam, lænia, simul eam
 demonstrans. Unde autem eam adeptus es et quo modo?
 Postquam enim me in Ægypto a nutritio acceptam, nescio
 quomodo huc adduxit, abstrahens illam a me, repositam
 in cistella asservavit, ne temporis injuria corrumpetur.
 Quomodo recuperaverim, inquam, deinceps audies, in
 presentia vero, an ea, quæ illi inscripta sint, scias, dic
 mihi. At cum illa nescire se confiteretur : Genus, dice-
 bam et gentem et fortunam tuam exponit. Denique ut
 aperirem illi quæ scirem obsecranti, referebam omnia,
 alternis scriptum legens et ad verbum interpretans.

XII. Postquam autem unde orta esset agnovit et ani-
 mum erexit, magis ad genus suum ferbatur et Quid facere
 oportet, interrogabat. Jam tum consilium manifestius
 incipiebam, omnia ita ut se habebant retgens. Ego,
 dicebam, filia, etiam Æthiopes adii, sapientiæ illorum
 cognoscendæ studio. Fui et matri tuæ Persinæ notus.
 Semper enim hospitium et receptaculum sapientium gener-
 is est aula regia et alioqui consecutus eram aliquantum
 gloriæ, Ægyptiæ sapientiæ, accessione Æthiopicæ, ma-
 jorem addens auctoritatem. Postquam autem me domum
 discessurum sensit, de te omnia mihi exponit, jurjurando
 primum fidem silentii a me accipiens et dicebat, sapienti-
 bus indigenis dicere se non ausuram fuisse, a me autem
 petere, ut scisciter deos, primum, an exposita servata sis,
 deinde, qua in terra degas ætatem. Neque enim se audire,
 in gente Æthiopum ullam talem esse, etsi id anxie inquisi-
 verit. Ego autem cum omnia a diis didicissem et super-
 stitem te esse et ubi vitam degeres dixissem, rursus petebat,
 ut inquirerem et in patriam reverti juberem. Se enim
 sine prole et liberis, ex dolore quo propter te afficiatur
 manere, paratamque esse, si quando apparueris, confiteri
 patri tuo id quod acciderit, scireque illi persuasum iri,
 tum diuturnitate temporis, quo secum vixerit, experimen-
 tum de se habentem, tum successionis liberorum, præter
 opinionem oblatae, ductum cupiditate ac desiderio.

Π'. Ταῦτ' ἐκέλευε μὲν ἔλεγε καὶ ποιεῖν ἰκέτευεν,
 ἐπισκήπτουσά μοι πολλὰ τὸν ἥλιον ὄρκον, ὃν οὐδενὶ
 σοφῶν ὑπερβῆναι θεμιτὸν, ἐγὼ δ' ἦκα τὴν ἐνώμοτον
 ἱκεσίαν ἐκτελέσων· οὐ διὰ τοῦτο μὲν τὴν ἐπὶ τὰδε σπύ-
 5 δάσας ἀφίξιν, θεῶν δ' ὑποθήκη μέγιστον ἐκ τῆς ἄλλης
 τοῦτο κερδήσας, ἐκ πολλοῦ τε, ὡς οἶσθα, προσεδρεύων
 χρόνου, θεραπείας μὲν τῆς περὶ σε καὶ πάλοι τῆς
 πρεπούσης οὐδὲν ἀπολιπὼν, σιωπῶν δὲ τὰ ὄντα καιροῦ
 λαβέσθαι καὶ τὴν ταινίαν μηχανῆ τινι κομίσασθαι εἰς
 10 πίστιν τῶν πρὸς σε βρηθησομένων περιμένον. Ὡστ'
 ἔνεστί σοι πειθομένη δρασμὸν τε τὸν ἐνθένδε σὺν ἡμῖν
 αἰρουμένη (πρὶν τι καὶ πρὸς βίαν σε τῶν παρὰ γνώμην
 ὑποστῆναι, τοῦ Χαρικλέους ἡδὲ σοι τὸν Ἀλκαμένους
 γάμον ἐσπουδαχότος) γένος μὲν καὶ πατρίδα καὶ τοὺς
 15 φύντας κομίζεσθαι, Θεαγένει δ' ἀνδρὶ συνεῖναι, ὅποι
 γῆς καὶ βουλόμεθα συνέπεσθαι παρεσκευασμένῳ, ξένου
 τε καὶ θονήου γνήσιον καὶ ἄρχοντα βίον ἀνταλλάξασθαι
 σὺν τῷ φιλάτῳ βασιλεύουσιν, εἴ τι δεῖ θεοῖς τε τοῖς
 ἄλλοις καὶ τῷ χρησμῷ τοῦ Πυθίου καταπιστεύειν.
 20 Καὶ ἅμα ὑπεμίμησκον τὸν χρησμὸν καὶ ὅ τι βούλοιο
 ἔφραζον. Οὐ γὰρ ἠγνόητο τῇ Χαρικλείᾳ παρὰ πολ-
 λῶν καὶ ἀδόκοντος καὶ ζητούμενος. Ἐπάγη πρὸς ταῦ-
 τα, Κάπειθ' ἰδοὺς, εἶπεν, οὕτω βούλεσθαι σύ τε φῆς
 ἐγὼ τε πείσθαι, τί χρεὶ πράττειν, ὦ πάτερ; Πλάττε-
 25 θαι, εἶπον, ὡς ἐπινεύουσιν τὸν Ἀλκαμένους γάμον.
 Ἦ δὲ, Βαρὺ μὲν, ἔφη καὶ ἄλλως αἰσχρὸν, τὸ καὶ μέγιστον
 ἐπαγγελίας ἔτερον πρὸ Θεαγένους αἰρεῖσθαι, πλὴν ἄλλ'
 ἐπεὶ θεοῖς τε καὶ σοὶ, πάτερ, ἐμαυτὴν ἐπέτρεψα, τίνα
 σκοπὸν ἔχει τὸ πλάσμα καὶ τίνα τρόπον ὥστε μὴ εἰς
 30 ἔργον ἀχθῆναι, διαλυθήσεται; Γνώση τοῖς ἔργοις, ἔφη.
 Τινὰ προαγορευόμενα μὲν γυναιξὶν ἔστιν ὅτε καὶ ὄκνον
 ἠνεγκεν, ἐπιτελούμενα δ' ἐκ τοῦ παραχρῆμα, θαρρα-
 λιώτερον ἠνύσθη πολλάκις. Ἐπου μόνον ταῖς ἐμαῖς
 35 υποθήκαις, τὰ τ' ἄλλα καὶ τὸ παρὸν τῷ Χαρικλεῖ σὺν-
 τρεχε τὰ πρὸς τὸν γάμον, ὡς οὐδὲν ἐκείνου πράξαντος
 ἀνευ τῆς ἐμῆς ὑψηγήσεως. Ὡμολογεῖ ταῦτα καὶ τὴν
 μὲν ἀπολείπει δακρύουσιν.

ΙΔ' Ἄρτι δὲ τοῦ δωματίου προελθὼν, δρῶ τὸν Χα-
 ρικλέα πρὸς ὑπερβολὴν περιλυπὸν, καὶ ὅλον κατηφείας
 40 ἀνάπλεων καὶ Ὡ θαυμάσιε, πρὸς αὐτὸν ἔφη, ὅτε σε
 ἐχρῆν ἠδῆσθαι καὶ χαίρειν, ἀποθύειν τε χαριστήρια
 τοῖς θεοῖς, ἐπιτυχόντα τῶν πάλοι σοι δι' εὐχῆς καὶ
 Χαρικλείας ὀψέ ποτε καὶ σὺν τέχνῃ πολλῇ καὶ σοφίᾳ
 τῇ ἐμῇ πρὸς ἐπιθυμίαν γάμον ἐπικλασθείσης, τότε
 45 σκυθρωπὸς καὶ σύννευς καὶ μονοῦ θρηνεῖς, οὐκ οἶδ'
 ὅ τι πεπονθὸς. Καὶ δὲ, Τί δ' οὐ μέλλω, τῆς φιλάτ-
 τος μοι τὸν βίον τάχα πρότερον μεταστησομένης ἢ
 πρὸς γάμον, ὡς φῆς, συναφθησομένης, εἴ τι δεῖ προσ-
 ἔγειν ὀνειράσι τοῖς τ' ἄλλοις καὶ οἷς τῆς παρηκούσης
 50 ἐξεδειματώθη νυκτὸς, καθ' ἣν ἀετὸν ὄμην ἐκ χειρὸς
 ἀφθέντα τοῦ Πυθίου καὶ ἀθρόον καταπτάντα, τό τε
 θυγάτριον ἐκ κόλπων, οἶμοι, τῶν ἐμῶν ἀναρπάσαντα,
 γῆς ἐπ' ἔσχατόν τι πέρας οἴχασθαι φέροντα, ζοφώδεσι
 τισὶν εἰδύλοισι καὶ σκιώδεσι πλῆθον, καὶ τέλος οὐδὲ

XIII. Hæc illa dicebat et ut facerem obsecrabat, multis
 modis me per jusjurandum Solis obtestans, quod violare
 nemini sapientum fas est. Ego autem venio, preces jure-
 jurando firmatas exsecuturus : quamvis non eam ob cau-
 sam hoc iter susceperim, tamen deorum monitu, maximum
 ex errore hoc lucrum reportans et jam longo tempore in
 id intentus, nec quidquam debita tibi observantia unquam
 intermittens, tacens autem rem ipsam, ut occasionem nan-
 cisci et tæniam arte aliqua fidei faciendæ causa iis quæ
 tibi dicturus eram adipisci possem, expectans. Quamobrem
 licet tibi, si obtemperes et fugam hinc nobiscum capessas,
 (priusquam aliquid per vim, quod minime velis, susti-
 neas, Charicle tibi jam Alcamenis nuptias apparante summo
 studio) genus et patriam et parentes recuperare et Thea-
 geni viro cohabitare, quascumque in terras voluerimus
 sequi nos parato et pro peregrina et extranea vita, genui-
 nam et quæ tibi principatum defert eligere, una cum car-
 rissimo regnanti : si quidem oportet, cum diis et aliis rebus,
 tum oraculo Apollinis, fidem habere. Et simul revocabam
 in memoriam oraculum et quid vellet exponebam. Neque
 enim ignotum fuit Charicleæ, cum alioqui vulgo esset de-
 cantatum et illius interpretatio a multis quæsita. His
 commovebatur. Postquam igitur, inquit, deos ita velle
 et tu dicis et ego credo, quid est tandem faciendum, pater?
 Fingendum, aio, quasi approbes Alcamenis nuptias. Grave
 quidem est, inquit, et alioqui turpe vel nomine tantum
 alium anteferre Theageni : ceterum quoniam me in deorum
 potestatem et tuam, pater, tradidi, quemnam finem habet
 commentum hoc, et quomodo, ne ad rem deducatur,
 dissolvi possit? Re ipsa cognoscas, inquam. Quædam
 prædicta mulieribus, interdum cunctationem attulerunt,
 eadem subito agi cæpta, majore cum audacia plerumque
 peracta sunt. Sequere tantum consilia mea, cum in aliis,
 tum in præsentia, ut te accommodes ad sententiam Cha-
 riclis de nuptiis, tanquam illo nihil acturo sine meo ductu
 et auspiciis. Promittebat hæc. Atque illam relinquo
 lacrimantem.

XIV. Vix autem ex ædiculis egressus, Chariclea con-
 spicio tristem admodum et mærore plenum. Et, O præ-
 clare, ad ipsum inquo, quando te oportebat gaudere et
 lætari et diis sacrificia facere, gratiarum actionis ergo, ea
 quæ jampridem optabas consecutum, Chariclea sero tan-
 dem arte multiplici et sapientia ad cupiditatem nuptiarum
 inclinata, tum tristis es et mæstus, et tantum non lacri-
 mas, haud scio quem ob casum. Ille autem, Quidni sim?
 cum sit futurum, ut carissima mihi in vita, fortassis ante-
 quam, ut tu ais, nuptiis cum viro conjuncta sit, in alias
 sedes transferatur; siquidem fidem habere oportet somniis
 cum aliis, tum iis, quibus perterrefactus sum hac nocte,
 qua vidi, æquilam emissam e manibus Apollinis, cum su-
 bito devolasset, hei mihi! ex meo sinu filiolum rapere,
 ferentem ad extremum nescio quem terræ terminum,
 tenebricosis quibusdam simulacris et umbrosis plenum :

γῶναι ὃ τί ποτε καὶ δράσεις, τοῦ μεσεύοντος ἀπέρου διαστήματος συνεκδραμεῖν τῇ πτήσει τὴν ὀβαν ἐνεδρεῦσαντος.

15 **IE'.** Ταῦθ' ὡς εἶπεν, ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τείνει τὸ ὄναρ συνέβαλλον, ἐκείνον δὲ τῆς ἀθυμίας ἀπάγων καὶ ὑποψίας εἶναι πόρρω τῶν ἐσομένων παρασκευάζων, Ἰερεὺς, ἔφην, καὶ ταῦτα τοῦ μαντικωτάτου τῶν θεῶν, ὄνειροπολεῖν μοι δοκεῖς οὐκ ἔχειν ἐπιτηδείως, ὅς τῶν ἐνυπνίων τοὺς ἐσομένους σοι τῆς παιδὸς γάμους προμηνυόντων καὶ
20 ἀετὸν μὲν τὸν ληψόμενον νυμφίον αἰνιτιστομένων, ταῦτα δ' ἔσεσθαι, τοῦ Πυθίου νεύοντος καὶ ὡς ἐκ χειρὸς τὸν συνοικήσοντα προσάγοντος, εὐαγγελιζομένων, ἀγανακτεῖς τὴν ὄψιν καὶ πρὸς τὸ ἀθυμον ἀγεις τὸ ὄναρ. Ὡστε, ὦ Χαρίκλεις, εὐφρημον ἔχουμεν στόμα καὶ συντρέχου-
30 μεν τῇ βουλήσει τῶν κρειτόνων, πρὸς τὸ πείθειν ἔτι καὶ μάλλον τὴν κόρην τραπόμενοι. Τοῦ δ' ἐρομένου τί ἂν πράττων ἔχει πλέον πειθωμένην, Εἴ τι σοι κειμήλιον ἐστὶ πολυτελές, ἔφην, ἐσθλὴς διάχρυσος, ἢ ἄρμος ἐρίτιμος, ταῦθ' ὡς ἔδνα παρὰ τοῦ νυμφίου πρόσαγε καὶ δωρούμενος ἐξίλεῦθ' τὴν Χαρίκλειαν. Ἀπαραίτητον ἔχει πρὸς γυναῖκα ἴγγα χρυσοῦ καὶ λίθος. Καὶ
τάλλα δὲ σοι τὰ πρὸς τὴν πανήγυριν εὐτρεπιστέον. Συνέχειν γὰρ δεήσει τοὺς γάμους, ἕως τὸ κατηναγκα-
35 σμένον τῆς ἐπιθυμίας ἀμετάβλητον ἔχει παρὰ τῆς τέχνης ἢ κόρης. Μηδὲν ἀπολείπεσθαι νόμιζε τῶν ἐπ' ἐμοὶ φήσας ὁ Χαρικλῆς, ἀπέτρεχεν, ἔργον ἀποφῆναι τοὺς λόγους ὑπ' ἡδονῆς ἐπειγόμενος. Καὶ ἔπραξέ γε, ὡς ὕστερον ἔγνω, ἄπερ ὑπεθέμην, οὐδὲν ὑπερθέμενος, ἐσθῆτά τ' ἄλλην πολύτιμον καὶ δὴ καὶ τοὺς ὄρμους
30 τοὺς Λιβυοποικοὺς τοὺς συνεκτεθέντας ὑπὸ τῆς Περσίνης εἰς γνωρίσματα τῇ Χαρικλείᾳ, ὡς ἔδνα δῆθεν παρὰ τοῦ Ἀλαμμένου προσκομίσας.

IC'. Ἐγὼ δὲ τῷ Θεαγένει συντυχῶν, ποῦ τυγχάνουσιν ἐπιδοκμοῦντες οἱ τὴν πομπὴν αὐτῷ πληρώ-
35 σαντες, ἠρώτων. Ὁ δὲ, τὰς μὲν χόρας ἔρασκεν ἐξωρμημέναι, τοὺς σκολαίτερον βαδίζεῖν ἔνεκεν προαπεσταλμένας, τοὺς δ' ἐφθόβους οὐδὲ φέρειν ἔτι οἱ ὄχλου γιγνομένους καὶ πρὸς τὴν ἐπάνοδον τὴν οἴκαδε συνελαύνοντας. Ἄπερ ὡς ἔγνω, παρεγγυήσας τὰ τ' ἐκεί-
40 νοις ῥητέα καὶ αὐτῷ πρακτέα καὶ τὸ παρ' ἐμοῦ δοθησόμενον τοῦ καιροῦ καὶ τῆς ὥρας ἐνδόσιμον ἐπιτηρεῖν ἐπιστελλας, τοῦ μὲν ἀπεχώρου, ἐπὶ δὲ τὸν νεῶν τοῦ Πυθίου τὴν ὁρμὴν ἐποιούμην, τὸν ἅμα τοῖς νέοις δρα-
45 σμὸν ὑψηλῆσασθαι χρηστηρίῳ τὸν θεὸν ἰκετεύσων. Ἄλλ' ἦν ἄρα καὶ νοῦ παντὸς δεῦτερον τὸ θεῖον καὶ τοῖς κατὰ βούλησιν αὐτῷ ὄρωμένοις ἐπίκουρον γίνεταί καὶ ἀκλήτων εὐμενεῖα πολλάκις φθάνον τὴν αἴτησιν. Ὡς δὴ καὶ τότε πρὸς τὴν οὐδέπω γενομένην πεῦσιν, ἔφθη τὴν ἀπόκρισιν ὁ Πυθίος καὶ τοῖς ἔργοις ἐπεσήμενε τὴν
50 ὑφήγησιν. Ἐσποδακότα γὰρ με τὰ φροντισόμενα καὶ παρὰ τὴν πρόμαντιν, ὡς ἔφην, ἐπειγόμενον, ἐπεῖχέ τις βοή παριόντα. Σὺ σπεῦδε, ὦ γὰθὲ, ξένων καλούτων. Ἔθυσον δ' ἄρα σὺν αὐλήμασιν Ἡρακλεῖ τὴν εὐωγίαν. Ἐπέσχον τὴν ὁρμὴν, ὡς τούτων ἡσθόμεν.

denique neque cognosci potuisse, quidnam egisset, infinito intervallo interjecto, ut una cum volatu conspectus effugeret, tanquam ex insidiis efficiente.

XV. Hæc ut dixit, ego quidem quo tenderet somnium conjiciebam, illum vero a consternatione animi abducens, neve quæ futura essent suspicaretur, Sacerdos, inquit, et quidem inter deos vaticiniis clarissimi, non videris mihi in somniis interpretandis recte versari qui, insomnis tibi nuptias filiæ prænuntiantibus et aquilam quidem accepturum sponsum quasi ænigmate significantibus, hæc vero futura, annuente Apolline et tanquam ex manu sua maritum adducente, annuntiantibus, vultu indignationem declares et somnium in deteriorem partem trahas. Quamobrem acquiescamus, o Charicle, et accommodemus nos ad voluntatem numinum, eo magis in id, ut puellæ persuadeamus, incumbentes. Hoc vero interrogante, quid facto opus esset, ut magis obtemperantem puellam haberet: Si forte tibi est, inquit, pretiosi aliquid in reposito, aut vestis auro intertexta, aut monile magno constans, hæc tanquam sponsalia affer a sponso et donis placa Charicleam. Maximam enim vim ad inescandas mulieres habet aurum et lapis. Deinde alia quoque ad hanc celebritatem tibi sunt apparanda. Oportebit enim continuare nuptias, nulla interposita mora, dum adhuc puella cupiditatem arte extortant immutabilem retinet. Nihil me intermissurum esse existima eorum, quæ in me sita sunt, cum dixisset Charicles, discessit, ut quæ dixisset statim præ voluptate effecta daret: et fecit, quemadmodum postea cognovi, ea quæ illi suggererem nulla dilatione, cum vestem pretiosam, tum monilia Æthiopica, a Persina cum Chariclea indiciorum ergo exposita, veluti sponsalia ab Alcamene adferens.

XVI. Ego autem obvius factus Theageni, ubinam versarentur ii, ex quibus pompa constitisset, interrogabam. Ille autem, virgines quidem dicebat jam egressas esse, ideo quod lentius iter faciant præmissas, ceterum ephebos neque amplius ferre moram, tumultuantēs et se ad reditum in patriam congregantes. Quæ ut cognovi et quæ illis dicenda essent ac sibi facienda, utque observaret cum a me daretur signum occasionis et temporis imperavi, ab hoc discedebam. Ad templum autem Apollinis contende-
bam, supplicaturus deo, ut me oraculo de fuga una cum juvenibus facienda edoceret. Sed erat vel quavis cogitatione celerius numen, et iis quæ secundum illius voluntatem fiebant auxiliatur etiam non imploratum, benevolentia sapius preces anteverens: quemadmodum et tunc, nondum sciscitationem factam anticipavit Apollo responsione, reque ipsa significabat suum ductum et voluntatem. Si quidem me sollicitum de iis quæ cogitabam exsequendis et ad vatem ut dixi properantem, cohibuit quædam vox prætereuntem: Properes, o bone, hospites cum te vocent. Celebrabant autem cum cantu tiliarum convivium in honorem Herculis. Colibui impetum, postquam hæc sensi: neque enim mihi fas erat, divinam vocationem præterire.

Οὐδὲ γὰρ ἦν μοι θεμιτὸν ἱερὰν κλῆσιν παραδραμεῖν. Καπειδὴ τοῦ λιθωνοτοῦ λαθῶν ἀπέθυσσα καὶ ὕδατος ἀπέσπεισα, θαυμάζουσι μὲν ἐφίκεσαν τὸ εὐτελὲς τῶν ἐμῶν θυμάτων, θύω δ' οὖν καὶ τῆς εὐωχίας συμμε-
 5 κλιθεὶς ἐπὶ τῆς στιβάδος ἦν μυρρίναι καὶ δάφναι τοῖς ξένους ἐστρώκεσαν, τῶν τ' ἐξ ἔθους ἀπογευσάμενος, Ἄλλ', ὦ ἴαθοι, πρὸς αὐτοὺς ἔφην, δαιτὸς μὲν ἡδίστης οὐκ ἔνδεής, ἀκοῆς δ' ἄρα τῆς περὶ ὑμῶν ἀμαθῆς. Ὡσθ'
 10 ὦρα λέγειν ὑμῖν, οἳ τινες (καὶ) ὀπόθεν ἐστέ. Δημῶδες γὰρ οἶμαι καὶ τῶν ἀγροικότερων, σπονδῶν καὶ τραπέζης κοινωνήσαντας καὶ φιλίας ἀρχὴν ἱεροῦ ἄλλας ποιησαμένους, μὴ οὐχὶ καὶ τὴν περὶ ἀλλήλων γνώσιν ἔχοντας ἀπελθεῖν. Ἐλεγον δὲ οὖν εἶναι Φοίνικες
 15 Τύριοι, τέχνην δ' ἔμποροι, πλεῖν δ' ἐπὶ Καρχηδόνα τὴν Λιβύου, δλκάδα μυρισφόρον Ἰνδικῶν τε καὶ Αἰθιοπικῶν καὶ τῶν ἐκ Φοινίκης ἀγωγίμων φέροντες· τὸ δὲ παρὸν Ἡρακλεῖ Τυρίῳ τήνδε νικητήριον ἀποθύειν τὴν εὐωχίαν, τοῦδε τοῦ νεανίου (δεξάνας τὸν προκατα-
 20 κείμενον) ἀναδειχάμενον τὸν ἀπὸ τῶν παλαιστῶν ἐνθαδὶ στέφανον καὶ νικῶσαν τὴν Τύρον ἐν Ἑλλήσιν ἀναγορεύσαντος. Οὐτός γάρ, ἐπειδὴ Μαλέαν ὑπερβαλόντες, ἀνέμοις τ' ἐναντίως γρησάμενοι, τῇ Κεραληναίων προσέσχομεν, ὄναρ αὐτῶν προμαντεύει τὴν μέλλουσαν
 25 πυθιονίχην τὸν πάτριον ἡμῶν τόνδε θεὸν ἐπομνύμενος, ἐκτραπήναι τε τοῦ προκειμένου πλοῦ καὶ τῆδε κατάραι πείσας, ἔργοις ἐπιστώσατο τὴν μαντείαν, καλλίνικος ἡμῖν δ' ἔως ἔμπορος ἀναδειχθείς· καὶ τήνδε τὴν θυσίαν ἄγει τῷ θεῷ τῷ φήναντι νικητήριόν τε καὶ χαριστήριον,
 30 ἅμα δὲ καὶ ἐμβατήριον. Εἰς ἔω γὰρ ἀφήσειν, ὦ λῆϊστε, μέλλομεν, εἰ τὰ ἐκ τῶν ἀνέμων τῇ βουλήσει συμπεύσει. Μέλλετε ὀητ' ἀληθῶς; ἔφην. Ναὶ μέλλομεν, ἀπεκρίναντο. Συνέμπορον ἄρ' ἔξετε με βου-
 35 λόμενοι, πλοῦς γὰρ μοι πρόκειται κατὰ τι χρέος εἰς Σικελίαν· ἡ δὲ νῆσος, ὡς ἴστε, παράπλους ὑμῖν ἐπὶ τὴν Λιβύου ἐσπουδακόσιν. Εἰ γὰρ βουληθείης, ἔλεγον, ἀγαθὸν οὐδὲν ἀπειναι νομιοῦμεν, ἀνδρὶ σοφῷ τε καὶ Ἑλληνι καὶ ὡς δίδωσιν ἡ πείρα συμβάλλειν, τάχα που καὶ θεοῖς κεχαρισμένῳ συνόντες. Βουλήσομαι,
 40 πρὸς αὐτοὺς ἔφην, εἰ μίαν ἐνδοίχη πρὸς παρασκευὴν ἡμέραν. Ἐξεις, ἔφασαν, τὴν αὐριον μόνον εἰς ἐσπέραν γοῦν ἐπὶ θάλατταν εἶναι. Πολὺ γὰρ τι καὶ νύκτες εἰς πλοῦν ἀνύουσι, ἀπογοίους αὔραις ἀκύμονα τὰ σκάφη παραπέμπουσαι. Συνετιθέμην οὕτω ποιή-
 45 σειν, ὄρωκ' πρότερον, ὅτι μὴ προαναχθῆσονται τὴν ἐπαγγελίαν πιστωσάμενος.

ΙΖ'. Καὶ τοὺς μὲν αὐτοῦ καταλιπὼν πρὸς αὐλοῖς ἔτι καὶ ὀρχήσεσιν ὄντας, ἃς ὑπὸ πηκτιδῶν ἐπίτροχον μέλος, Ἀσσυρίον τινα νόμον ἐσκίρτων, ἄρτι μὲν κού-
 50 φοις ἄλμασιν εἰς ὕψος αἰρόμενοι, ἄρτι δὲ τῇ γῆ συνεγὲς ἐποκλάζοντες καὶ στροφῆν δλοσώματων ὥσπερ οἱ κάτοχοι δινεύοντες. Ἀφικόμενος δὲ παρὰ τὴν Χαρίκλειαν ἐπὶ τῶν κόλπων ἔτι τὰ παρὰ τοῦ Χαρικλέους κειμήλια φέρουσάν τε καὶ ἐπισκοποῦσαν καὶ παρὰ τὸν

Postea vero quam accepto thure adolevi et aqua libationes feci, videbantur mirari vilitatem mearum oblationum, ut tamen una particeps essem convivii, petebant. Obtemperabam et hac in parte, et cum recubissem in toro, quem myrtili et lauri hospitibus straverant, eaque quae solitus eram degustassem: O praecleari, ad ipsos inquam, convivio quidem suavissimo non amplius indigeo, ceterum rerum vestrarum omnino adhuc sum ignarus. Quare tempus est, ut mihi dicatis, qui, et unde sitis. Indecorum enim est et agreste, eos, qui ejusdem libationis et mensae fuerint participes et sacrum salem initium amicitiae fecerint, ante, quam de utrisque qui sint constiterit discedere. Dicebant igitur, se esse Phoenices Tyrios, mercaturam facientes; navigare autem Carthaginem, sitam in Africa; navem magnam onustam Indicis et Aethiopicis et ex Phoenice mercibus, eo ferentes. In praesentia vero Herculi Tyrio pro victoria parta epulationem instituire, quod hic adolescens (ostenso eo qui ante me sedebat) ornatus sit hic corona palaestrica et victricem Tyrum inter Graecos declararit. Hic enim, postquam superata Malea, ventis adversis usi ad Cephalenorum insulam applicabamus, somnium illi praedicere futuram victoriam in Pythiis, per patrium hunc deum jurans, cum nobis ut deflecteremus a proposita navigatione et huc applicarem persuasisset, re ipsa fidem fecit vaticinio, victor nobis declaratus, qui ad hunc diem mercator fuisset: et hoc sacrificio deo monitori, ob victoriam partam et gratitudinis ergo, simul vero et fausti itineris causa celebrat. Diluculo enim, optime, solvemus, si venti nostrae voluntati adspiraverint. Sic igitur revera statuistis? inquit. Ita omnino, responderunt. Quamobrem comitem me habebitis, si volueritis, mihi enim proposita est navigatio in Siciliam, quadam de causa. Haec autem insula, ut scitis, praeternaviganda vobis est, Africam petentibus. Utinam volueris, dicebant, magno enim bono nos affectos existimabimus, cum viro sapiente et Graeco et ut testatur experientia diis grato versantibus. Velim, ad ipsos inquit, si modo mihi unum diem ad apparatus concesseritis. Habebis, inquit, crastinum, tantum ut sub vesperam sis ad mare. Noctes enim ad navigandum aptissimae, auris a terra consurgentibus, tranquille naves deducentes. Paciscebar me ita facturum esse, jurejurandi prius, quod non essent ante soluturi, quam promisissent, accepta sponse.

XVII. Ac hos quidem ibi reliqui, adhuc tibiis ac tripodibus operam dantes, quae ad fidicularum volubile melos Assyriaca quadam consuetudine tripodabant, nunc levibus saltibus in altum sublatis, nunc ad terram succiduo poplite demissi et toto corpore tanquam numine afflatis sese intorquentes. Et cum ad Charicleam venissem, adhuc in sinu pignora a Charicle ferentem et contemplantem et ad Thea-

Θεαγένην μετ' ἐκεῖνην, ἃ τε δεήσει καὶ ὁπότε πρά-
 τειν ἑκάτερον ὑποθέμενος, οἶκαδ' ἑλθὼν, ἐφῆδρευον
 τοῖς ἐσομένοις. Καὶ εἰς τὴν ἐξῆς τοιάδ' ἐγίνετο.
 Ἐπειδὴ μέσαι νύκτες ὕπνω τὴν πόλιν ἐβάπτιζον, ἐνο-
 10 πλος κῶμος τὴν οἴκησιν τῆς Χαρίκλειας κατελάμβανεν.
 Ἐστρατήγει δὲ Θεαγένης τὸν ἐρωτικὸν τοῦτον πόλεμον,
 εἰς λόγον ἀπὸ τῆς πομπῆς τοὺς ἐφήβους συντάξας. Οἱ
 δὲ μέγα τι ἀθρόον ἐμβοήσαντες καὶ δούπων τῶν ἀσπί-
 δων τοὺς καταμιχρὸν αἰσθομένους ἐμβροντήσαντες,
 15 ὑπὸ λαμπάσιν ἡμέμενοι εἰσῆλαντο εἰς τὸ δωματίον,
 τὴν αὐλίον οὐ γαλεπῶς ἐκμοχλευσαντες, ἅτε τῶν
 κλειθρῶν εἰς βράδιαν ἀνοιξὶν ἐπιμεμοχλευμένων καὶ τὴν
 Χαρίκλειαν εὐτρεπῆ καὶ ἅπαντα προειδυῖαν καὶ τὴν
 βίαν ἐκοῦσαν ὑφισταμένην ἀναρπάζουσιν, οὐκ ὀλίγα
 20 τῶν ἐπίπλων, ὅσα κατὰ βούλησιν ἦν τῇ κόρῃ, συνεχ-
 φορήσαντες. Καπεῖδὴ τῆς οἰκίας ἐκτὸς γεγόνεσαν, οἱ
 μὲν τὸν ἐνούλιον ἀλαλάζαντες καὶ βαρύν τινα πάταγον
 ἐκ τῶν ἀσπίδων ἐπικυποῦντες, διὰ πάσης ἐχώρουν
 τῆς πόλεως, εἰς ἄφραστον τὴν δεῖμα τοὺς ἐνοικοῦντας
 25 ἐμβαλόντες, ἅτε νυκτὸς τ' αὐριᾶ τὸ φοβερώτερον δοκεῖν
 προσηλφότες καὶ τοῦ Παρνασσοῦ πρὸς τὴν βοῇν ὑπό-
 χάλκον αὐτοῖς συνεπηχοῦντες. Καὶ οἱ μὲν οὕτω τοὺς
 Δελφούς διεξῆλθον, ἐπάλληλόν τι Χαρίκλειαν καὶ συ-
 νεγὲς ἀναφθεγγόμενοι.
 30 **III'.** Καπεῖδὴ τοῦ ἄστεος ἐκτὸς ἦσαν, ὡς τάχους
 εἶχον ἐπὶ τὰ Λοκρῶν ὄρη Οἰταίων ἀριπεύσαντο.
 Ὁ δὲ Θεαγένης καὶ ἡ Χαρίκλεια τὰ προδεδογμένα
 πράττοντες, ὑπολείπονται μὲν τῶν Θετταλῶν, ὡς ἐμὲ
 δὲ λαβραῖοι καταφεύγουσι καὶ μου τοῖς γούνασιν ἄμα
 35 προσπεσόντες ἐπιπλείστον ἐλγόντο, τρόμου τε παλλό-
 μενοι καὶ Σῶζε, πάτερ, συνεγὲς ἐπιφθεγγόμενοι· ἀλλ' ἡ
 μὲν Χαρίκλεια, τοῦτο καὶ μόνον, εἰς γῆν τε νεύουσα
 καὶ τὴν πρᾶξιν ἄρτι καινοτομουμένην ἐρυθριῶσα, ὁ δὲ
 Θεαγένης καὶ ἕτερα προσεπέσκηπτε, Σῶζε, λέγων, ὦ
 40 Καλάσιρι, ξένους καὶ ἀπολιδας ἰκέτας, πάντων ἄλλο-
 τριωθέντας, ἴν' ἐκ πάντων μόνους ἀλλήλους κερδή-
 σωσι· σῶζε τύχης λοιπὸν ἀγώγιμα σώματα καὶ σω-
 φρονῶντος ἔρωτος αἰχμάλωτα, φυγάδας αὐθαιρέτους
 μὲν ἀλλ' εὐθύμους καὶ πᾶσαν εἰς σε προσδοκίαν σωτη-
 45 ρίας ἀναρρίψαντας. Συνεχύθην τοῖς εἰρημένοις καὶ νῦν
 πλέων ἢ ὄφθαλμῶ τοῖς νέοις ἐπιδακρύσας καὶ ὅσον
 ἐκείνους μὲν ἐλάνθανεν ἐμὲ δ' ἐπεκρούφειζεν, ἀνίστων τε
 καὶ ἀνελάμβανον. Καὶ χρηστάς ὑποθέμενος τῶν ἐσο-
 μένων τὰς ἐλπίδας, σὺν γὰρ θεῷ τὴν ἀρχὴν ἐπιτεχει-
 50 ρῆσθαι, Ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὰ ἐξῆς τῆς πράξεως ἄπειμι,
 ἔφην, ὑμεῖς δὲ με κατὰ χώραν περιμένειν τοῦ μὴ τισιν
 ὀφθῆναι πλείστην ὅσῃ φροντίδα ἔχοντες. Καὶ εἰπὼν
 ἀπέτρεχον. Ἄλλ' ἡ Χαρίκλεια θοιματίου τ' ἐπελαμ-
 βάνετο καὶ ἐπέιγε, καὶ ὦ πάτερ, ἀδικίας, ἔλεγεν,
 55 ἀρχὴ τοῦτο, μᾶλλον δὲ προδοσίας, εἰ μόνῃ οἰχίῃ με
 καταλιπὼν, Θεαγένει τὰ καθ' ἡμᾶς ἐπιτρέψας, οὐδ'
 ἐννοήσεις, ὡς ἄπιστον εἰς φυλακὴν ἔραστῆς, εἰ γένοιτο
 τῶν ἐρωτικῶν ἐγκρατῆς καὶ οὐχ ἥμιστα τῶν καταιδέ-
 σαι δυναμένον μονοῦμενος. Ἀναφλέγεται γὰρ, ὡς

genem post illam et utriusque quæ facienda essent et quando
 suggestissem, domum reversus, intentus eram in ea, quæ
 erant futura. Sequenti autem die talia accidebant. Cum
 nocte intempesta somno urbs immersa esset, globus juve-
 num armatus aedes Charicleæ occupabat. Dux autem erat
 Theagenes hujus amatorii belli, ex pompa in cohortem
 ephēbis instructis. Qui subito ingenti clamore edito et so-
 nitu scutorum iis qui audirent perterrefactis, cum facibus
 accensis irruerunt in domunculam, emota haud difficul-
 ter janua, (quod jam antea, ut repagula facile aperiri pos-
 sent, præparatum fuerat) Charicleamque instructam et
 omnia prævidentem ac vim sponte sustinentem rapiunt,
 non paucam supellectilem, quam virgo volebat, simul ef-
 ferentes. Postquam autem domo egressi sunt, hi quidem
 bellico clamore sublato et horrendum quemdam strepitum
 sentis edentes, transibant per totam urbem, in incredibilē
 quemdam terrorem incolas conjicientes, quod et in-
 tempestam noctem ideo, ut formidabiliores viderentur,
 elegerant et Parnassus ad illum sonitum, ab ære redditum,
 vicissim resonabat. Hoc modo isti, alternis et continuo
 Charicleam vocantes, Delphos percurrerant.

XVIII. Postquam autem egressi sunt ex urbe, quanta
 celeritate potuerunt, in Locrensium et Ætæos montes
 equis avecti sunt. At Theagenes et Chariclea, quæ antea
 constituta fuerant, facientes, deserunt Thessalos et ad me
 clanculum confugiunt et simul provoluti ad genua, diu ample-
 ctebantur, tremantes et Serva, pater, continue dicentes.
 Ac Chariclea quidem hoc solum, etiam demisso in terram
 vultu, tamquam recens factum erubescens, Theagenes et
 alia me obstans adjiciebat, Serva, dicens, Calasiri, pere-
 grinos et urbe carentes supplices, omnibus privatos, ut ex
 omnibus se solos lucrifaciant: serva fortunæ deinceps ad-
 dicta corpora, et casto amori mancipata, exsules, volun-
 tarios quidem, sed alacres et qui omnem spem salutis in te
 collocarunt. Confusus sum his dictis et cum animo magis
 quam oculis supra juvenes collacrimassem, ita ut illos la-
 teret, meum autem dolorem levaret, erigebam eos et con-
 firmabam. Denique bona spe eventus illis proposita, quod
 divino auspicio negotium inchoatum esset: Ego quidem ad
 reliqua exsequenda, inquam, abeo: vos vero me hoc in
 loco opprimini, in id omni cura et diligentia incumbentes,
 ne ab aliquibus conspiciamini. Et hoc cum dixissem,
 discedebam. Sed Chariclea me veste apprehendebat, ac
 retinebat et O pater, injustitiæ, dicebat, initium hoc, vel
 magis proditionis, si me sola relicta discedes, Theageni me
 concedens, neque cogitabis, quam infidus sit ad custodiam
 amator, si in illius potestate fuerit, ut amore perfui pos-
 sit et ii, qui illi pudorem incutere possint, absint. Magis
 enim incenditur, ut existimo, cum omni presidio destitu-

ὄμαι, πλέον, ὅταν ἀπρόσμαχον βλέπῃ τὸ τοῦούμενον
 προκείμενον. Ὅστ' οὐ πρότερόν σε μεθήμι πρὶν δῆ
 μοι, τῶν τε παρόντων ἕνεκα καὶ ἔτι μᾶλλον τῶν με-
 λόντων, ὄρω πρὸς Θεαγένην τὸ ἀσφαλὲς ἐμπεδωθεῖν,
 5 ὡς οὐθ' ὀμιλήσει τὰ Ἀφροδίτης πρότερον ἢ γένος τε καὶ
 οἶκον τὸν ἡμέτερον ἀπολαβεῖν, ἢ εἴπερ τοῦτο κωλύει
 δαίμων, ἀλλ' οὐ γὰρ πάντως βουλομένην γυναῖκα ποι-
 εῖσθαι, εἰ δὲ μὴ, μηδαμῶς. Ἐμοῦ δὲ τὰ εἰρημένα
 θαυμάσαντος καὶ ἔβρω ποιητέον εἶναι πάντως ἐπικρι-
 10 ναντος, τὴν θ' ἐστίας ἐσχάραν εἰς βωμὸν ἀνάψαντος
 καὶ λιθανωτῶν ἐπιθύσαντος, ἐπώμυεν δὲ Θεαγένης,
 ἀδικεῖσθαι μὲν φάσκων, εἰ προλήψει τοῦ ὄρου τὸ πι-
 στὸν τοῦ τρόπου προὔποτέμενται· οὐ γὰρ ἐπιδείξει
 ἔχειν προαίρεσιν φόβῳ τοῦ κρείττονος καταναγκάσθαι
 15 νομιζομένην. Ἐπώμυε δ' ὅμως Ἀπόλλω τε Πύθιον
 καὶ Ἄρτεμιν καὶ Ἀφροδίτην αὐτὴν καὶ Ἐρωτας, ἢ μὴν
 ἅπαντα οὕτω ποιήσῃν ὡς ἡβουλήθη Χαρίκλεια καὶ
 ἐπέσκηψε.

ΙΘ'. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα καὶ ἕτερ' ἄττα πρὸς τοῦ-
 20 τοις ἐπὶ μάρτυσι τοῖς θεοῖς ὡμολόγουν ἀλλήλοις, ἐγὼ
 δ' ὡς τὸν Χαρικλέα δρομαῖος ἦκων, θορύβου τε πλήρη
 καὶ ὄδυροῦ καταλαμβάνω τὴν οἰκίαν, οἰκετῶν ἤδη
 παρ' αὐτὸν ἀφιγμένον καὶ τὴν τῆς κόρης ἀρπαγὴν
 25 ἐξαγγειλάντων καὶ πολιτῶν εἰς πλῆθος συρρέόντων,
 καὶ τὸν Χαρικλέα θρηνοῦντα περιστοιχισμένον, ἀγνοῶ
 τε τὸν γεγονότων καὶ ἀμηχανία τῶν πρακτέων συνε-
 χομένον. Ἐμβόησας οὖν, ὦ δυσδαίμονες, ἔφην,
 ὑμεῖς δ' ἐνεοῖς προσεικότες, ἄχρι τίνος ἀναυδοὶ καὶ
 ἀπρακτοὶ καθεδεῖσθε, ὡσπερ ἅμα τῷ δυστυχεῖν καὶ
 30 τὸ φρονεῖν προσαφηρημένοι; οὐκ ἔν ὄπλοις ἤδη ἐπιδιώ-
 ζετε τοὺς πολεμίους; οὐ καταλήψεσθε καὶ τιμωρήσεσθε
 τοὺς ἐξυβριστάς; Καὶ ὁ Χαρικλῆς, Περιττὸν μὲν ἴσως,
 ἔφην, διαμάχεσθαι πρὸς τὰ παρόντα, συνίημι γὰρ ὡς
 35 εἰς τὸ αὐτὸν ἀνωρὶ παρελθὼν εἶδον ὀφθαλμοῖς ἅ μὴ
 θέμις, ὁ θεὸς μοι προεῖπεν, ἀνθ' ὧν οὐ προσηκόντως
 εἶδον τῆς τῶν φιλάτων ὄψεως στερησεσθαι. Ὅμως
 δ' οὐδὲν κωλύει καὶ πρὸς δαίμονά φασί μάχεσθαι, εἰ
 καὶ τίνας χρῆ μεταβείναι, καὶ τίς ὁ τὸν βαρὺν τοῦτον
 40 ἐπινεγκίων πόλεμον ἐγινώσκωμεν. Ὁ Θεσσαλὸς, ἔφην,
 καὶ παρὰ σοὶ θαυμαστὸς ὃν κάμοι φίλον εἰσποίεις,
 Θεαγένης ἐστὶ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μείρακες. Οὐκοῦν
 εὐροῖς ἂν τινα τοῦτων κατὰ τὴν πόλιν, οἱ μέχρι τῆσδε
 45 τῆς ἐσπέρας εὔνοριάζον. Ὅστ' ἀνίστασο καὶ εἰς
 βουλὴν κάλει τὸν δῆμον. Ἐγίγνετο ταῦτα. Καὶ οἱ
 τε στρατηγοὶ σύγκλητον ἐκκλησίαν ἐκῆρυττον σάλπιγγι
 τὸ χίρυγμα πρὸς τὴν πόλιν ἐπισημαίνοντες καὶ ὁ δῆμος
 αὐτίκα παρῆν καὶ τὸ θέατρον ἐγίγνετο νυκτερινὸν βου-
 λευτήριον. Ὁ τε Χαρικλῆς εἰς μέσους παρελθὼν,
 50 πρὸς οἰμωγὴν τ' ἄθρόον ἐκίνει τὸ πλῆθος καὶ μόνον
 ὀφθαλμοῖς, ἐσθῆτά τε μέλαιναν ἀμπεγόμενος καὶ κόριν τοῦ
 τε προσώπου καὶ τῆς κεφαλῆς καταχεόμενος, τοιάδ'
 ἔλεγεν· Ἰσως μὲν, ὦ Δελφοί, προσαγγεῖλαι βουλόμε-
 νον ἑμαυτὸν ἔχειν εἰς μέσους καὶ ταύτην συγκεκληχέ-

tum id, quod expetit, expositum sibi videt. Quamobrem
 non prius te dimittam, quam mihi tum praesentis temporis,
 tum magis etiam consequentis gratia, jurejurando Theage-
 nes fidem dederit, quod consuetudinem Veneream non sit
 mecum ante habiturus, quam genus et domum meam recu-
 peravero, aut si hoc numen prohibuerit saltem, priusquam
 me sponte consentientem in uxorem acceperit : sin minus,
 nequaquam. Cumque ego ea, quae dicta fuerant, mira-
 tus, omnino ita faciendum esse decrevissem et domesticum
 foecum in aram succendissem, thusque adolevissem, jura-
 bat Theagenes, injuria se quidem affici dicens, quod anti-
 cipatione jurisjurandi fides, quam sponte praestiturus fuis-
 set, praecideretur : neque se nunc ostendere posse, se
 sponte facere hoc, quod metu numinis effectum videatur,
 jurabat tamen per Apollinem Delphicum et Dianam et Ve-
 nerem ipsam et Amores, ita se omnia facturum, sicuti Cha-
 riclea vellet et mandavisset.

XIX. Et hi quidem haec et quaedam alia, deos contestati,
 paciscebantur inter sese. Ego autem ad Chariclem con-
 tento cursu veniens, tumultu plenam et luctu domum de-
 prehendo, cum jam ministri ad ipsum venissent et raptum
 virginis nuntiassent, et cives frequentes confluerent et Cha-
 riclem lugentem circumstisterent, denique inscitia eorum,
 quae facta essent et inopia consilii quae facienda essent, la-
 borarent. Intonans igitur magna voce, O infelices, inquo,
 quamdiu tandem stupidis haud absimiles, muti et ignavi
 sedebitis, tanquam una cum adversa fortuna mens etiam
 vobis erepta sit? An non armati jam persequimini hostes?
 Non comprehendetis et supplicio afficietis eos, qui vos in-
 juria affecerunt? Charicles autem : Supercavaneum est for-
 tassis, deinceps certare cum praesenti fortuna. Intellego
 enim, quod ob iram deorum luo hanc poenam, quam ab eo
 tempore, quo intempestive in adytum ingressus vidi quae
 fas non fuerat, deus mihi praedixit, propter ea his, quae
 animo meo carissima essent, me privatum iri. Attamen
 nihil impedit, etiam cum diis, ut aiunt, pugnare, si quos
 persequi oporteat et quis tantam cladem nobis intulerit,
 cognoscamus. Thessalus, inquo, qui apud te fuit in
 admiratione, quem etiam mihi amicum fecisti, Theagenes
 est et ii qui cum eo fuerunt adolescentuli. Horum invenias
 fortasse aliquem adhuc in urbe, qui usque ad hanc vesperam
 hic morabantur. Quamobrem surge et in concilium con-
 voca populum. Fiebat ita : duces concionum indicebant,
 tuba praeconium urbi significantes : populum statim aderat :
 theatrum nocturna curia fiebat. Charicles, in medium
 progressus, apparens subito omnibus lacrimas excussit, ni-
 gra veste indutus : et facie atque capite cinere sparsis, talia
 dicebat : Fortassis me, o Delphi, meas ipsius rationes expo-
 nere volentem, in medium progressum et tantam convo-

ναι τὴν ἐκκλησίαν ἡγείσθε, πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τῶν
 ἐμῶν συμφορῶν ἀφρονῶντες, ἔχει δ' οὐχ οὕτως, πράττω
 μὲν γὰρ θανάτου καὶ πολλᾶκις ἀξίως· τὸ δὲ νῦν, ἔρημος
 καὶ θεήλατος καὶ μόνῃ λοιπὸν οἰκία, πάντων ἅμα τῶν
 5 φιλιππῶν κεκενωμένη μοὶ συνομιλῶν. Ὅμως δ' οὖν
 ἢ τε κοινὴ πάντων ἀπάτη καὶ μάταιος ἐλπίς ἔτι με
 καρτερεῖν ἀναπείθει, τὴν εὔρεσιν τῆς θυγατρὸς ἐνδε-
 χομένην ὑποτιθεμένη· καὶ ἔτι πλέον ἢ πόλις, ἣν ἰδεῖν
 10 πρῶτον τιμωρίαν εἰσπεπραγμένην παρὰ τῶν ἐξυβρι-
 σάντων ἀναμένω· εἰ μὴ ἄρα καὶ ὑμῶν τὸ φρόνημα τὸ
 ἐλεύθερον καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ἐνεγκούσης καὶ Θεῶν τῶν
 πατρῶϊων ἀγανάκτησιν, τὰ Θεταλά μεираία προσα-
 φήρηται. Τὸ γὰρ δὴ πάντων βαρύτατον, ὅτι γορευ-
 τὰι παῖδες εὐαρίθμητοι καὶ θεωρίας ὑπηρεταὶ πόλιν
 15 οἰχόμενοι τῶν Ἑλληνίδων τὴν πρώτην πατήσαντες καὶ
 τὸν νεόν τοῦ Πυθίου τοῦ τιμιωτάτου κτήματος ἀποσυ-
 λήσαντες, Χαρικλείας, οἶμοι τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν.
 Ὡς τῆς ἀμειλίχτου καθ' ἡμῶν τοῦ δαίμονος φιλονεικίας.
 Τὴν πρώτην μοὶ καὶ γνησίαν, ὡς ἴστε, θυγατέρα ταῖς
 20 νυμφικαῖς λαμπάσι συναπέσθεσε· τὴν μητέρα μοὶ τὴν
 ἐκείνης, ἐπὶ νεαρῷ τῷ πάθει συναπήγαγεν· ἐμὲ τῆς
 ἐνεγκούσης ἐξήλασεν. Ἄλλ' ἦν πάντα φορητὰ μετὰ
 τὴν Χαρικλείας εὔρεσιν. Χαρίκλεια μοὶ βίος ἦν, ἐλπίς
 καὶ διαδοχὴ τοῦ γένους· Χαρίκλεια μόνῃ παραψυγῆ
 25 καὶ ὡς εἰπεῖν, ἀχχυρα. Καὶ ταύτην ὑπέτεμετο καὶ
 παρήνεγκεν, ὅτι ποτ' ἐστὶ τὸ εἰληγὸς με κλυδώνιον,
 ἢ δαιμόνιον (οὐχ ἄπλως τοῦτο, οὐδ' ὅτ' ἔτυγεν, ἀλλὰ
 καθ' ὃν εἴθετε καιρὸν ἄωρι καὶ ὠμά κατ' ἐμοῦ κωμα-
 ζειν), ἀπ' αὐτῶν μικροῦ τῶν παστάδων, ἄρι τῶν γά-
 30 μων ἅπασιν ὑμῖν προκεκρυγμένον.

Κ'. Ἐτι λέγοντα καὶ ὄλον εἰς Ὀρῆνον παραφερόμε-
 νον, ὁ στρατηγὸς Ἠγησίας ἐπεῖχέ τε καὶ ἐξεκρούετο,
 καὶ Ὡς παρόντες, ἔφη, Χαρικλεί μὲν ἐξέσται νῦν τε καὶ
 μετὰ ταῦτα Ὀρηνεῖν, ἡμεῖς δὲ μὴ συμβαπτίζόμεθα τῷ
 35 τούτου πάθει, μηδὲ λάθωμεν ὅσπερ βεῦμασιν τοῖς
 τούτου δάκρυσιν ὑποφερόμενοι καὶ τὸν καιρὸν προῖεμε-
 νοι, πρᾶγμα δὲ μεγίστην ἐν ἅπασιν ἔχει καὶ πολέμοις
 οὐχ ἥμισυ τὴν ῥοπήν. Ὡς νῦν μὲν καὶ ἀπὸ τῆς ἐκ-
 κλησίας ἐξιώντων, ἐλπίς καταληφθῆναι τοὺς πολεμίους,
 40 ἕως βῆθμοτέρων αὐτοῖς τὴν πορείαν ἢ προσδοκία τῆς
 ἡμετέρας ἐμποιεῖ παρασκευῆς. Εἰ δ' οἰκτιζόμενοι
 μᾶλλον δὲ γυναικίζόμενοι, πλείονα τῇ μελλήσει τὴν
 προτέρησιν αὐτοῖς παρασχοίμεν, οὐδὲν ἄλλ' ἢ καταγε-
 λάσθαι καὶ ταῦτα πρὸς μεираίων περιλείπεται· οὐς
 45 ἐγὼ φημὶ γρῆναι αὐτοὺς τέως ὅτι τάχιστα καταλαβόν-
 τας ἀνασκολοπίσαι καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀτιμῶσαι, διαβι-
 βάσαντας καὶ εἰς τὸ γένος τὴν τιμωρίαν. Τοῦτο δ' ἂν
 βένοιτο βραδίως εἰ πρὸς ἀγανάκτησιν κινήσαιμεν Θε-
 ταλοὺς, τὴν κατ' αὐτῶν τε τούτων εἰ τις διαφύγοιεν
 50 καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν, ἀπειπόντες αὐτοῖς ἐκ ψήφισματος
 τὴν θεωρίαν καὶ τὸν ἐναγισμὸν τοῦ ἥρωος, ἐκ τοῦ
 δημοσίου τοῦ ἡμετέρου τελείσθαι τῶν ἐπικρίναντας.

ΚΑ'. Ἐτι τούτων ἐπινοουμένων καὶ δόγματι τοῦ
 δήμου κυρουμένου, Ἐπιχειροτονεῖσθω, ἔφη ὁ στρα-

casse concionem existimatis, magnitudinem mearum cala-
 mitatum intuentes. Sed aliter se res habet. Etsi enim sae-
 pius ea sustineam, quæ vel morte ipsa graviora sint et
 nunc deserta et divinitus vastata et sola in posterum mihi
 sit domus, omnibus simul carissimis, in quorum consuetu-
 dine et suavitate acquiescebam, orbata, tamen, quæ omnes
 attingit, frustratio et inanis spes adhuc me sustentat, utque
 perdurem, excitat, me filiam recuperaturum pollicens,
 maxime vero urbs, quam victricem, sumta pœna de his,
 qui illam injuria affecerunt, prius me videre expeto et ex-
 specto. Nisi forte et vobis animum generosum et indigna-
 tionem pro patria et diis patriis, Thessali adolescentuli ab-
 stulerunt. Nam quod est gravissimum, pueri tripudiones
 pauci et sacrae legationis ministri, abeunt, primaria urbe
 inter Græcæ vastata, et templo Apollinis pretiosissimo
 thesauro spoliato, hei mihi! allata e meis oculis Chariclea.
 O implacabilem numinis erga nos et pertinacem iram. Pri-
 mam mihi, ut scitis, et genuinam filiam, una cum spon-
 salibus facibus exstinxit: matrem præ dolore, quem ceperat
 ex illius morte, simul abduxit: me patria expulit. Sed
 erant omnia tolerabilia, post Charicleæ inventionem. Cha-
 riclea mihi vita erat, spes et successio generis: Chariclea
 sola solatium et ut ita dicam ancora. Et hanc abruptit et
 abstulit, quodcumque sit, quod me invasit, tempestas,
 aut dæmonium, (nec quidem simpliciter, neque fortuito,
 sed quo tempore consuevit in tempestive et crudeliter nobis
 insultare), propemodum ab ipsis thalannis, nuper nuptiis
 vobis omnibus jam antè denuntiatis.

XX. Adhuc dicentem et totum in luctum a proposito de-
 labentem, dux Hegesias cohibebat et amovebat, et O vos,
 qui aestis, inquit, Charicli quidem et nunc et postea lugere
 licebit; nos vero non mergamur hujus dolore, neque in-
 considerate Illius lacrimis, tanquam aquæ impetu, auferamur,
 occasionem negligentes, quæ cum omnibus in rebus,
 tum in bellis maximum momentum habet. Nam nunc no-
 bis, ex concione exeuntibus, spes est aliqua hostes posse
 comprehendi, dum, ut securius iter faciant, efficit nostri
 apparatus cunctatio. Quod si adhuc miserantes, vel potius
 muliebri gestu deplorantes, cunctatione majorum illis facul-
 tatem ad effugiendum præberimus, nihil aliud, nisi ut
 irrideamur, idque ab adolescentulis, relinquatur. Quos
 ego aio quamprimum comprehensos, cruci affigi oportere
 et, quosdam ex illis ignominia affici, translata etiam in fami-
 liam pœna. Hoc autem faciliè fieri possit, si ad indigna-
 tionem commoverimus Thessalos contra hos ipsos, qui
 effugerint et eorum posteros, invidicentes illis decreto
 sacra legatione et justis funebribus herois, et ut ararii pu-
 blici sumtu hæc fiant decernentes.

XXI. Cum hæc adhuc collaudarentur et decreto populi
 comprobarentur: Confirmetur suffragiis vestris, inquit dux,

τηγός, εἰ δοκεῖ, κάκεινο, μηκέτι τὴν ζάκορον ἀναφαί-
 νειν τοῖς τὸ ἐνόπλιον τρέχουσιν. Ὡς γὰρ ἔχω συμ-
 βαλεῖν, ἐκεῖθεν ἢ ἀρχὴ Θεαγένει τῆς ἀσεβείας ἐξήφθη
 καὶ τὴν ἀρπαγὴν, ὡς ἔοικεν, ἐκ τῆς πρώτης θεάς ἐνε-
 5 θυμήθη. Καλὸν οὖν περιγράψαι τὸν ἐξῆς χρόνον, τὴν
 ἁμοίαν τινῶν ἐπιχείρησιν. Ὡς δὲ καὶ ταῦτα μὲν
 ψήφω καὶ χειρὶ τῇ πάντων ἐκράτησεν, ὁ μὲν Ἥγησίας
 ἐδίδοι τῆς ἐξόδου τὸ σύνθημα καὶ πολεμικὸν ἢ σάλπιγξ
 ὑπεσήμενεν, τὸ δὲ θέατρον εἰς τὸν πόλεμον διελύετο
 10 καὶ δρόμος ἀκάλεκτος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ τὴν μά-
 χην ἤνυετο, οὐ τῆς ἐνόπλου μόνον καὶ ἰσχυούσης ἡλι-
 κίας, ἀλλὰ πολλοὶ μὲν παῖδες καὶ ἀμφιβόλως ἔφηβοι
 τὴν προθυμίαν εἰς ἀκμῆς προσθήκην ποιησάμενοι, τῆς
 ἐξόδου μετασχεῖν ἐκείνης ἐθρασύνοντο. Πολλὰ δὲ
 15 γυναῖκες ἀνδρείοτερον τῆς φύσεως ἐφρόνησαν καὶ τὸ
 προστυχὸν εἰς ὄπλον ἀρπασάμεναι, μετέθεον ἀνήνυτα
 καὶ τὸ θῆλυ καὶ οἰκεῖον ἀσθενὲς ὑπερρίζουσαι τῶν ἔργων
 ἐγνώριζον. Εἶδες ἂν καὶ πρεσβύτου πρὸς τὸ γῆρας
 μάχην, καὶ ὥσπερ ἔλκουσαν τὸ σῶμα τὴν διάνοιαν καὶ
 20 ἀνειδιζομένην τὴν ἀσθένειαν ὑπὸ τῆς προθυμίας. Οὕ-
 τως ἄρα πᾶσα ἢ πόλις υπερήλγησε τὴν Χαρικλείας
 ἀφαίρεσιν, καὶ ὥσπερ ἐνὶ πάθει κεκινήμενη πρὸς τὴν
 οἰωσιν αὐτοβοεῖ καὶ οὐδ' ἡμέραν ἀναμείνασα, πάνδη-
 μον αὐτὴν ἐπαρῆξεν.

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

25 Α'. Ἡ μὲν δὴ πόλις ἡ Δελφῶν ἐν τούτοις ἦν καὶ ἔδρα-
 σεν ὅ τι δὴ καὶ ἔδρασεν, οὐ γὰρ ἔχω γινώσκειν, ἐμοὶ
 δὲ τὸν καιρὸν τῆς φυγῆς ἢ ἐκείνων ἐπιδιώξας ἐπέβαλεν,
 ἀναλαβὼν τε τοὺς νέους ἦγον ἐπὶ θάλατταν, αὐτῆς ὡς
 εἶχον τῆς νυκτὸς, ἐνεβίβαζόν τ' εἰς τὴν ναῦν τὴν Φοί-
 30 νισσαν ἄρτι τὰ πρυμνήσια λύσει μελλούσαν· καὶ γὰρ
 πῶς καὶ ὄρθρου λοιπὸν ὑποφαίνοντος οὐδ' ὑπερβαίνειν
 ᾔοντο τὸν πρὸς με δροκον οἱ Φοίνικες, ἡμέραν [καὶ
 νύκτα] ἀναμείναι μόνον συνθέμενοι. Λίαν οὖν χαί-
 ροντες ἤκοντας ἡμᾶς ὑποδέχονται. Καὶ παραχρῆμα
 35 λιμένων ἐκτὸς ὑπ' ἔρεσσι τὸ πρῶτον ἀνήγοντο· ὡς δὲ
 λείου πνεύματος ἐκ γῆς προσπνευόμενον κῦμα χθαμαλὸν
 ὑπέτρεχε τε καὶ οἶον προσγέλα τῇ πρύμνῃ, τότε δὴ
 τὴν ναῦν τοῖς ἰστίοις ὑποφέρειν ἐπέτρεπον. Κιρραῖοι
 μὲν δὴ κόλποι καὶ Παρνασσὸς πρόποδες Αἰτωλοῖ τε
 40 καὶ Καλυδῶνιοι σκόπελοι μονοῦ διπταμένην τὴν
 δολιχὰ παρημείβοντο, νῆσοι δ' Ὀρεῖαι καὶ σχῆμα καὶ
 ὄνομα, θάλαττά τε Ζακύνθιος, ἄρτι πρὸς δύσιν ἡλίου
 νεύοντος, ἀνεφαίνοντο. Ἀλλὰ τί ταῦτ' αὐρὶ μὴκύνω;
 τί δὲ λανθάνω ἑμαυτὸν καὶ ὑμᾶς καὶ ἐκτείνω τὴν διήγη-
 15 σιν, εἰς πέλαγος ὄντως ἀφείς τῶν ἐξῆς; ἐνταῦθα ποῦ
 τὸν λόγον ἐπίσχωμεν, δλίγον δὲ καὶ ὕπνου σπάσωμεν.
 Εἰ γὰρ καὶ λίαν ἄοκνος ὑπάρχεις τὴν ἀκοήν, καὶ ἐρρω-
 μένως ἀπομάχη πρὸς τὸν ὕπνον, ὦ Κνήμων, ἀλλ'
 ἡγοῦμαι σε λοιπὸν δολιάζειν, ἐμοῦ τὰμαυτοῦ [πάθη]

si videtur, et illud, ut non amplius facem accendat aeditua
 his, qui cursu in armis certant. Quantum enim conjicere
 possum, inde primum Theagenes hoc facinus animo conce-
 pit et de hoc raptu, ut videtur, statim primo ejus aspectu
 cogitavit. Consultius itaque est, ipsam in consequens tem-
 pus occasionem talis aliquorum conatus praecidere. Post-
 quam autem et haec uno calculo et manu omnium obtinuit,
 Hegesias exitus signum dabat, tuba bellicum canebat, thea-
 trum in bellum dissolvebatur et cursus effusus ex concione
 in proelium fiebat, non tantum robustae et armatae aetatis,
 sed etiam multi pueri et vix puberes, promptitudine quod
 desset aetati addentes, audebant illius expeditionis esse
 participes. Multae quoque mulieres fortiores quam pro
 natura animos gerebant et eo, quod cuique fuit obvium,
 armorum loco arrepto, nequidquam insequabantur: suc-
 cessuque frustratae, femineam suique sexus imbecillitatem
 cognoverunt. Vidisses et senis cum senectute pugnam et
 tamquam trahentem corpus animum et illi praerardore et
 promptitudine infirmitatem ut probrum objicientem. Tan-
 tum omnino dolorem urbs tota cepit ex raptu Charicleae
 et tamquam uno affectu commota, ad persecutionem mox,
 ne diem quidem exspectans, universa sese effudit.

LIBER QUINTUS.

I. Urbs igitur Delphorum his erat occupata, quicumque
 tandem successus fuerit, neque enim compertum habeo.
 Mihi vero occasionem fugae illorum persecutio attulit et
 assumtos juvenes ducebam ad mare, ut erant, eadem
 nocte et imponebam in navem Phoenicium, continuo funes
 soluturam. Etenim jam diluculo aliquomodo apparente,
 non existimabant se amplius jusjurandum mihi datum vio-
 laturus Phoenices, diem tantum [et noctem] unam exspe-
 ctandi mecum pacti. Magno igitur cum gaudio venientes
 nos recipiant et statim e portu remigum ope primum in
 altum provehebantur: deinde postquam placido vento a
 terra adspirante, fluctus humiles subibant et quasi agri-
 debant puppi, navem velis passis ferri permittebant.
 Atque ita Cirrhæi sinus et eminentiæ Parnassi, Ætoli et
 Calydonii scopuli propemodum transvolantem navem præ-
 teribant et insulæ Acutæ figura et nomine, ac mare
 Zacynthium, sole tum primum ad occasum vergente, ap-
 parebant. Sed quid hæc intempestive produco? Quid
 porro mei ipsius et vestri sum oblitus et narrationem ex-
 tendo, pelago vos deinceps revera committens? Hic
 reliquum sermonis cohibeamus, vicissimque paullulum
 somni capiamus. Licet enim minime sis in audiendo tæ-
 diosus et fortiter somno repugnes, Cnemon, tamen existimo
 te jam deinceps labascere, cum ego meas res ad multam

μέχρι πόρρω τῶν νυκτῶν ἀποτείνοντας. Καμὲ δὲ λοιπὸν, ὃ τέκνον, γῆρας τε βαρύνει καὶ ἡ τῶν συμφορῶν ὑπόμνησις παραλύουσα τὴν διάνοιαν εἰς ὕπνον καταφέρει. Ἐπίσχεες, εἶπεν ὁ Κνήμων, ὦ πάτερ, οὐχ ὡς ἐμοῦ τὴν διήγησιν ἀποσκευαζόμενον, δοκῶ γάρ μοι μὴδ' εἰ πολλὰς μὲν νύκτας, πλείους δ' ἡμέρας ἐπισυνάπτους, τοῦτ' ἂν ποτε παθεῖν, οὕτως ἀχόρεστόν τι καὶ σειρήνιον τὸ κατ' αὐτήν. Ἀλλὰ με πάλαι θροῦς τις καὶ βόμβος ὄχλου κατὰ τὴν οἰκίαν περιηγεῖ. Καὶ ἦν μὲν οὐκ ἐκτὸς τοῦ θρυβεῖσθαι, σιωπᾶν δ' ἐβιαζόμεν, ἐπιθυμία τῶν αἰεὶ πρὸς σοῦ λεχθησομένου ἐλκόμενος. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἠσθόμην, ἔφη ὁ Καλάσιρις, τάχα μὲν που καὶ δι' ἡλικίαν νωρρότερος ὢν τὴν ἀκοήν, (νόσος γάρ ἄλλων τε καὶ ὧτων τὸ γῆρας) ἴσως δὲ καὶ πρὸς τὴν διήγησιν ἠσυχολημένος. Ἔοικε δὲ μοι Ναυσικλῆς ἔχειν ὁ τῆς οἰκίας δεσπότης, ἀλλὰ τί ἄρα ποτὲ, ὦ θεοί, διαπεπραγμένος; Ἄπαντα, ὡς ἠθουλόμην, ἔφη ὁ Ναυσικλῆς, ἀθρόον αὐτοῖς ἐπιφανείς, οὐ γάρ μ' ἔλαθες, ὦ ἰαθὲ Καλάσιρι, φροντίζων τὰς ἐμὰς πράξεις καὶ ὡσπερ τῇ διανοίᾳ συνεκδημῶν. Ἀλλὰ σε ἐφώρασα τῆ τ' ἄλλω σου περὶ ἐμὲ τρόπῳ καὶ ὡς ἐνταῦθ' εἰσιῶν κατέιληθα διαλεγόμενον. Ἀλλὰ τίς ὅδ' ὁ ξένος; Ἐλλην, ἔφη ὁ Καλάσιρις, τὰ δ' ἄλλα εἰσαυθῆς ἀκούσῃ. Σὺ δ' εἰ τί σοι κατώρθωται δεξιὸν, ἀπάγγελλε θᾶπτον, ὡς ἂν τοῦ χαιρέιν γ' ἔχοις κοινωνοῦντας. Ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς, εἶπεν ὁ Ναυσικλῆς, εἰς ἐμὴ μαθήσεσθε· τὸ δὲ παρὸν ὑμῖν, ὅτι βελτίονα Θίσβην ἐκτησάμην, ἀπόχρη μαθεῖν, ἐμοὶ γάρ τὴν τ' ἐκ τῆς ὀδοπορίας καὶ τῶν ἄλλων φροντῖδων κάκωσιν, ὕπνῳ βραχεῖ γούν ἐστι παραμυθητέον.

Β'. Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν ἀπέτρεχεν, ὡς εἰρήκει ποιήσων. Ὁ δὲ Κνήμων αἴος ἐγεγόνει πρὸς τὴν ἀκοήν τῆς Θίσβης, ὑπὸ τ' ἀμηχανίας πᾶσαν ἔνοιαν διαπορῶν ἀνέστρεψε, βαρῦ τε καὶ συνεχῆς ἐπιστένων, τὸ λειπόμενον ἐταλαιπώρει τῆς νυκτός· ὥστ' οὐδὲ τὸν Καλάσιριν ἐλάτθανε τελευταῖον, ὕπνῳ καὶ ταῦτα βαθεῖ κατεσχημένον· ἀλλ' ἀναστῶν αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος κατὰ τοῦ ἀγχιῶνος ἐρέισας, ὃ τι πεπόνθοι διηρώτα καὶ δι' ἦν αἰτίαν οὕτως ἐκτόπως ἀλούσι σχεδὸν τι τῶν μεμνησμένων οὐκ ἀποδέειν. Εἶτ' οὐ μὴ μανῶ, πρὸς αὐτὸν ὁ Κνήμων, Θίσβην ὅτι περίεστιν ἀχχοῦσι; Καὶ τίς ἡ Θίσβη, ἔφη ὁ Καλάσιρις, καὶ πόθεν γνωρίζεις τ' ἀκούσας καὶ ζῶσαν ἀγγελλομένην φροντίζεις; Καὶ δεῖ, τῶν μὲν ἄλλων ἀκούσῃ μετὰ ταῦτα, ὅταν ποτὲ καὶ τὰμαυτοῦ σοι διηγήσομαι· ἐκείνην δ' ἀνηρημένην τουτοισὶ ἐγὼ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐγνωρίσα καὶ παρὰ τοῖς βουκόλοις χερεὶ ταυταισὶ [ταῖς ἐμαῖς] κατέσασα. Κάθευδε, εἶπεν ὁ Καλάσιρις, ταῦτα δ' ὅπη ποτ' ἔσχεν οὐκ εἰς μακρὰν εἰσόμεθα. Οὐκ ἂν δυναίμην, ἔφη, ἀλλὰ σὺ μὲν ἀτρέμας ἔχε σαυτὸν, ἐγὼ δ' οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν βιώην, εἰ μὴ θᾶπτον ὑπεξελθὼν, τρόπον ὃν τινα δὴ (ποτε) πολυπραγμονήσομαι, τίς ποτε πλάνη τὸν Ναυσικλέα κατέιληπεν καὶ ὅπως παρὰ μόνους Αἰγυπτίοις οἱ τεθνεώτες ἀναβιοῦσιν. Ἐμειδίασε πρὸς ταῦτα μικρὸν ὁ Καλάσιρις καὶ αὐθῆς ὑπηνέχθη τῇ ὕπνῳ.

noctem produxerim. Et me alioqui, fili, cum senectus gravat, tum calamitatum recordatio, mentem conturbans, in somnum defert. Cohibe, dixit Cnemon, pater, non tanquam me narrationem aversante: nam mihi quidem, etiamsi multas noctes et dies plures conjungas, id accidere non posse videtur, adeo insatiabili quadam suavitate et Sireniis illecebris condita est. Sed me jam pridem murmur quoddam et sonitus tumultus cujusdam circa aedes circumsonat. Et quidem non eram perturbatione vacuus, sed repressi me, cupiditate a te dicendorum illectus. Ego quidem non sensi, inquit Calasiris, tum quod sim vel ob aetatem hebetiori ac languidiori auditu, (senectus enim cum aliarum partium, tum aurium praecipue morbus est) tum fortassis eo quod narrationi animo vacarim. Videtur autem mihi Nausicles venire, aedum dominus, sed quid tandem, o dii, efficit? Omnia, ut volebam, inquit Nausicles, cum subito illis apparuisset. Neque enim me latuit, bone Calasiri, quod sollicitus esses de mea expeditione et tanquam animo una esses. Sed te perspexi, cum alias ex tua erga me observantia et voluntate, tum ex his, de quibus te hic colloquentem ingressus deprehendi. Sed quis est hic hospes? Graecus, inquit Calasiris: caetera vero deinceps audies. Tu vero, si quid a te dextere confectum est, nuntia citius, ut habeas quoque gaudii participes. Sed et vos, inquit Nausicles, diluculo audietis: in praesentia autem vobis, quod meliorem Thisben acquisiverim, scire sufficere; mihi enim cum ex itinere, tum ex aliis cogitationibus molestia somno brevi utique est lenienda.

II. Illic quidem cum haec dixisset, discedebat facturus, quae dixerat. Cnemon autem contristatus, audito Thisbes nomine, praequae sollicitudine exsanguis stetit et graviter continueque ingemiscens, reliquum noctis sese discrucians traducebat; ut neque Calasiridem ad extremum lateret, quamvis arcitore somno detentum; sed erigens se senex et cubito innixus, quid illi accidisset interrogabat et quam ob causam tantopere inquietus esset, non multum distans ab insanis. An non merito insaniam, ad ipsum Cnemon, cum, quod Thisbe sit superstes, audierim? Quae autem est haec Thisbe, inquit Calasiris, et unde auditam agnoscis et nuntio allato, quod vivat, sollicitus es? Et ille: Alia quidem audies postea, quando tibi et meas res exponam: ceterum illam interfectam hisce oculis ego agnovi, et apud hubulcos hisce melis manibus sepelivi. Dormi, dixit Calasiris; haec autem quomodo se habeant, non ita multo post cognoscemus. Non potero, inquit. Sed tu quidem quiesce immotus, ego autem haud scio an possim vivere, nisi quamprimum clam egressus, aliquo modo curiosius inquisivero, in quo errore Nausicles versetur et quomodo apud solos Aegyptios mortui reviviscant. Arrisit ad haec leniter Calasiris et rursus lapsus est in somnum. Cnemon autem

Ὁ δὲ Κνήμων τοῦ δωματίου προήκων ἔπασχε μὲν ὡς εἰκὸς ἦν τὸν νύκτωρ καὶ σκότους καὶ κατ' οἴκIAN ἀγνωστον ἀλύοντα, πλὴν ἀλλὰ πάντα γ' ὑπέμενε τὸ δεῖμα τὸ ἐκ τῆς Θίσβης καὶ τὴν ὑπόνοιαν ἀποδύσασθαι σπεύδων· ἕως ὅψε ποτε καὶ πολλὰκίς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄλλοτ' ἄλλους ἀνελλίτων τόπους, ἤσθετο γυναικὸς λαθρατῶν τι καὶ γοερὸν, ὄϊον ἤρινθης ἀηδόνας αἴλιον ὦδῶν ἐν νυκτὶ μυρομένης, ἐπὶ τε τὸ δωμάτιον ὑπὸ τοῦ θρήνου χειραγωγούμενος ὄρμησε καὶ ταῖς θύραις, καθ' ὃ συνέπιπτον ἀλλήλαις, τὸ οὖς παραθέμενος, ἐπικραῶτο καὶ τοιάδε κατελάμβανεν ἔτι θρηνοῦσαν· Ἐγὼ δ' ἡ παναθλία, χεῖρα ληστρικὴν ἐκπεφευγῆναι καὶ μαισιόρον ὤομην θάνατον ἐλπισθέντα διαδεδραχέαι, βιώσεσθαι τε τὸ λειπόμενον ἅμα τῷ φιλάτῳ, ξένον μὲν καὶ ἀλήτην βίον ἀλλὰ μετ' ἐκείνου γιγνόμενον ἤδιστον. Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐμοὶ χαλεπὸν, ὃ μὴ μετ' ἐκείνου φορητόν. Νυνὶ δὲ μηδέπω κεκορησμένος (ὃ) ἐμὲ ἐξαρχῆς εἰληχῶς δαίμων, μικρὸν τῶν ἡδέων ὑποθέμενος εἶτ' ἠπάτησε. Δουλείαν ὤμην ἐκπεφευγῆναι, καὶ δουλεύω δὲ πάλιν· δεσμοτήριον, καὶ φρουροῦμαι· νῆσος εἶχ' ἐμὲ καὶ σκότος, ὅμοια τὰ νῦν ἐκείνοις, ἀληθέστερον δ' εἰπεῖν καὶ μικρότερα, τοῦ καὶ βουλομένου καὶ δυναμένου ταῦτα παραμθεῖσθαι χεχωρισμένου· σπήλαιον ἦν μοι ληστρικὸν εἰς τὴν παρελθούσαν καταγῶγιον, ἄδυτον καὶ βράθρον καὶ τί γὰρ ἄλλ' ἢ τάφος ἡ οἰκησις; Ἐπεκοῦφιζε καὶ ταῦτα πᾶρων ὃ πάντων ἐμοὶ φίλτατος. Ἐκεῖ μὲν καὶ ζῶσαν ἐθρήνησε καὶ θενωῖσαν, ὡς ἦετο, ἐδάχρυσεν· ὡς ἀνηρημένην ἐπένησεν. Ἀπεστέρημαι νυνὶ καὶ τούτων. Οἴχεται ὃ κοινῶν τῶν δυστυχημάτων καὶ ὡς ἄχθη τὰ πάθη πρὸς με νεμόμενος. Ἐγὼ δὲ μόνη καὶ ἔρημος, αἰχμαλώτος καὶ πολύθρηνος, τύχης βουκολήμασι πικρᾶς ἐκχειμένη καὶ ζῆν τέως ἀνασχομένη, διότι μοι περιεῖναι τὸν γλυκύτατον ἐλπίζω. Ἄλλ', ὦ ψυχὴ ἐμῆ, ποῦ ποτ' ἄρα τυγχάνεις; τίς δέ σε διεδέξεται τύχη; Ἄρα μὴ καὶ αὐτός, οἴμοι, δουλεύεις, τὸ μόνον ἐλευθέρον καὶ ἀδούλωτον, πλὴν ἔρωτος, φρόνημα; Ἄλλὰ σώζοιό γε μόνον καὶ θεάσαιό ποτε Θίσβην τὴν σὴν τοῦτο γὰρ με καλέσεις καὶ μὴ βουλόμενος.

Γ'. Οὐκ ἔτι κατέχειν αὐτὸν ἐκατέρησεν ὃ Κνήμων, ὡς τούτων ἤκουσεν, οὐδ' ὑπέμεινε τὴν τῶν ὑπολοίπων ἀχροάσιν, ἀλλ' ἐκ τῶν πρώτων ἕτερα ὑπονόησας, ἐκ τῶν ἐπὶ τέλους τὴν Θίσβην εἶναι τῷ ὄντι πιστεύσας, ὀλίγον μὲν ἐδέησε κατενεχθῆναι παρ' αὐταῖς σχεδόν τι ταῖς θύραις. Ἄντισχον δὲ χαλεπῶς καὶ δέει τοῦ μὴ πρὸς τινος ἀλῶναι, (καὶ γὰρ καὶ ἀλεκτρονέες ἦδη τὸ δεύτερον ἦδον), ἀπέτρεψε σφαλόμενος καὶ νῦν μὲν τὸ πόδε προσπταίων, νῦν δὲ τοῖς τοίχοις ἀθρόον ἐμπίπτων καὶ ἄρτι μὲν ὑπερθύροις, ἄρτι δὲ σκεύεσιν εἰ πῆ τι τῆς ὀροφῆς ἤρητο τὴν κεφαλὴν προσαράσσω, ἐπὶ τὸ δωμάτιον οὗ κατήγοντο μετὰ πολλὴν τὴν πλάνην ἀφικόμενος, ἀθρόον ἐπὶ τὴν εὐνὴν καταφέρεται· καὶ αὐτῷ τὸ μὲν σῶμα παλμὸς εἶχε, τῶν δ' ὁδόντων ἄραβος πολλὴς ἐρίγνετο. Καὶ τάχ' ἂν καὶ εἰς ἔσχατον ἤλαθε κινδύνου, εἰ μὴ θᾶπτον ὃ Κελάσιρις αἰσθόμενος,

egressus ex conelavi, passus est utique, quæ consentanea erant, ut qui noctu et in tenebris in ignota domo oberraret, attamen omnia sustinebat, metu propter Thisben et suspicione exonerare se quamprimum properans: donec sero tandem et sæpius iisdem locis tanquam in aliis sese volvens, sensit mulierem clam et lugubriter tanquam venam lusciniæ, lugubri et miserabili cantilena lamentantem, et ad domunculam luctu quasi manu ductus contendit et foribus, qua parte inter se committebantur, aurem admovens, audiebat, talique modo adhuc lamentantem deprehendit: Ego vero misera, ex manibus prædonum me elapsam esse et mortem cruentam expectatam effugisse arbitrabar et acturam me deinceps cum carissimo erraticam quidem in peregrina terra vitam, sed cum illo suavissimam futuram. Nihil enim mihi tam molestum, aut grave, quod non cum illo sit tolerabile. Nunc autem nondum satiatum, quod ab initio sortitus sum, numen, cum parum jucundi proposuisset, rursus decepit. Servitutem me effugisse existimabam, at servio rursus; carcerem, et in custodia detineor. Insula me habuit antea et tenebræ: præsens status illi jam est similis, vel, ut verius dicam, etiam acerbior, eo qui hæc consolatione lenire et voluisset et potuisset separato a me et avulso. Antrum prædonum die, qui præcessit, diversorium mihi fuit: infernum et barathrum, denique quid aliud quam sepulcrum illa habitatio? Ceterum et hæc omnium mihi carissimus præsens levabat. Illic et viventem luxit et propter mortuam, ut rebatur, lacrimas profudit et tanquam interfectam deploravit. Nunc et his sum orbata. Perit particeps mearum calamitatum, necum dolores tanquam onera partiri solitus. Ego autem sola et deserta et captiva et multis modis deploranda relinquitur, acerbæ fortunæ arbitrio exposita, et eo tantum vitam retinens, quod superstitem esse carissimum spero. Sed, o anima mea, ubi tandem es? aut quæ te exceperit fortuna? An et ipse, heu mihi! servis, libero animo et servitutis impatiente, præter amoris, præditus? Sed superstes sis tantum et conspicias aliquando Thisben tuam. Ita enim me vocabis etiam nolens. X

III. Non amplius se continere potuit Cnemon, ut hæc audivit, neque expectabat, ut reliqua audiret, sed ex primis alia suspicatus, ex his autem quæ sub finem audierat, Thisben esse prorsus statuens, parum aberat quin collaberetur apud ipsas propemodum fores. Ceterum cum vix restitisset, metu ne ab aliquo deprehenderetur, (jam enim galli secundo oecinebant) aufugit lapsans, et nunc pedes offendens, nunc vero in parietes subito incidens et jam liminibus superis, jam vasis, sicubi forte laqueari dependebant, caput impingens. Cum autem ad domunculam, ubi diverterant, longum tandem post errorem venisset, continuo in lectum corruit: et ipsius quidem corpus tremor invadebat, dentium autem multa collisio existebat. Et fortasse ad extremum periculum devenisset, nisi statim Calasiris, postquam id sensit, assidue illum fovisset et

ἔθαλπε τε συνέγων καὶ λόγῳ παντοίως ἀνελάμβανεν. Ἐπεὶ δὲ μικρὸν ἀνέπνευσε, τὴν αἰτίαν ἐξεμάνθανεν. Ὁ δὲ, Ἀπόλωλα ἔφη, ζῆ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἡ κακίστη Θίσβη. Καὶ εἰπὼν, αὐτὸς ἐξέθανε.

5 Δ'. Καὶ ὁ Καλάσιρις αὐτὸς πράγματα εἶχεν, ἐπιρρωννύναι πειρούμενος. Ἐπαίξε δ' ἄρα τι τὸν Κνήμιωνα δαιμόνιον, ὃ καὶ τὰλλα γλεύτην ὡς ἐπίπαν τὰ ἀνθρώπεια καὶ παιδιὰν πεποιήται καὶ οὐδὲ τῶν ἡδίστων ἀλύτους μετέχειν ἐπέτρεπεν, ἀλλ' ὅτι μετ' ὀλίγον ἡσθήσεται ἔμελλεν, ἥδη τὸ ἀλγεινὸν ἐπέπλεκε· τάχα μὲν οὕτως ἔθος ὃν αὐτῶ καὶ νῦν ἐπιδεικνύμενον, τάχα δὲ 10 που καὶ τῆς ἀνθρώπου φύσεως ἀμιγῆς καὶ καθαρὸν τὸ χαίρον οὐκ ἐπιδεχομένης. Ὡς δὲ καὶ τότε ὁ Κνήμιων ἔφευγε τε τὰ πάντων μᾶλλον αἰρετὰ καὶ φοβερά τὰ ἥδιστα ὑπελάμβανεν. Ἦν γὰρ οὐ Θίσβη τὸ θρηνοῦν γύναιον ἀλλὰ Χαρίκλεια. Γεγονοίη δὲ τὰ περὶ αὐτὴν ὡδε. Ἐπειδὴ γὰρ ὁ μὲν Θυάμις ἄλοος ἐξώρητο καὶ εἶχετο αἰγυμάλωτος, ἡ δὲ νῆσος ἐνεπέπρηστο καὶ τῶν ἐνοίκων κεκένωτο βουκόλων, ὃ μὲν Κνήμιων καὶ Θέρμουθις ὁ τοῦ Θυάμιδος ὑπασπιστής, ἔφωι τὴν λίμνην 20 διέπλευσαν, ὃ τι ποτε τὸν λήσταρχον ἔδρασαν οἱ πολέμιοι κατασκοπήσοντες. Ἔσχε τε τὰ κατ' αὐτοὺς ὡς δὴ καὶ εἶρηται. Μόνοι δὲ Θεαγένης καὶ Χαρίκλεια κατὰ τὸ σπήλαιον ὑπελείποντο, τὸ ὑπερβάλλον τῶν 25 παρόντων δεινῶν ἀγαθὸν μέγιστον τιθέμενοι. Τότε γὰρ πρῶτον ἰδία καὶ παντὸς ἀπηλλαγμένοι τοῦ ὀγλήσαντος, ἀλλήλοις ἐντυχόντες, ἀπαρποδίστων καὶ δλοσχερῶν περιπλοκῶν τε καὶ φιλημάτων ἐνεπίμπλαντο καὶ πάντων ἅμ' εἰς λήθην ἐμπεσόντες, εἶχοντο ἐπι- 30 πλεῖστον ἀλλήλων οἰονεὶ συμπεφυκότες, ἀγνεύοντος μὲν ἔτι καὶ παρθενεύοντος ἔρωτος κορεννύμενοι, δάκρυσι δ' ὑγροῖς τε καὶ θερμοῖς εἰς ἀλλήλους κεραυνύμενοι καὶ καθαρῶς μόνον μινύμενοι τοῖς φιλήμασιν. Ἦ γὰρ Χαρίκλεια τὸν Θεαγένην, εἴ τι παρακινουῦντα 35 αἰσθοῖτο καὶ ἀνδρίζομενον, ὑπομνήσει τῶν ὄρκων ἀνέστέλλεν. Ὁ δ' οὐ γαλεπῶς ἐπανάγητο καὶ σωφρονῶν βραχίως ἠνείχετο, ἔρωτος μὲν ἐλάττειν ἡδονῆς δὲ κρείττων γιγνώμενος. Ἐπεὶ δ' ὄψε ποτε τῶν πρακτέων εἰς ἔνοϊαν ἐλθόντες, δόξαί κόρον ἔχειν ἐβιάσθησαν, ἀρ- 40 χεται ὁ Θεαγένης λόγων τοιῶνδε· Ἐὶ μὲν συνεῖναι ἡμᾶς ἀλλήλοις, ὡς Χαρίκλεια καὶ τοῦτ' ἔχειν ὁ πάντων τε προτιμότερον ἐποιήσάμεθα καὶ διὸ πάντα ὑπέστημεν, ἡμεῖς τ' εὐχόμεθα, θεοὶ θ' Ἑλλήνιοι παρέχοιεν. Ἐπεὶ δ' ἀστάθμητόν τι τὸ ἀνθρώπειον καὶ ἄλλοτ' ἐπ' 45 ἄλλα φερόμενον καὶ πολλὰ μὲν πεπόνθαμεν, πολλὰ δ' ἐλπίζομεν, πρόκειται δ' ἡμῖν κατὰ τὰ συγκείμενα πρὸς Κνήμιωνα πάντοσι ἐπὶ Χέμμιν τὴν κώμην ἐπείγεσθαι καὶ ἀδελφον, ἥτις ἡμᾶς διαδέξεται τύχη, πολὺ δὲ καὶ ἄπειρον, ὡς ἔοικε, διάστημα τῆς ἐλπίζομένης 50 ἡμῖν ὑπολείπεται, φέρε σύμβολά τινα ποιησώμεθα, δι' ὧν ἀπόρρητά τε γνωριούμεν παρόντες καὶ εἰ χωρισθῆναι ποτε συμβαίνοι, μαστεύσομεν ἀλλήλους. Ἀγαθὸν γὰρ πλάνης ἐφόδιον, σύνθημα φιλικὸν εἰς ἀνεύρεσιν φυλαττόμενον.

sermone omnino ut ad se rediret effecisset. Utque paululum respiravit, causam ex eo sciscitabatur. Ille autem: Actum est de me, inquit, vivit enim revera pessima Thisbe. Et cum hac dixisset, iterum emoriebatur.

IV. Calasiris autem rursus multum negotii habuit, dum bono eum animo esse juberet. Enimvero illudebat plane Cnemoni quoddam numen, quod, ut alioqui ut plurimum res humanas in ludibrii et lusus loco collocat, ita neque tum suavissimis tranquille absque molestia frui permittebat, sed quod gavisurus erat paullo post, casum adversum implicabat: vel quod ea sit ipsius consuetudo, etiam tunc ostendens; vel quod natura humana meram et non temperatam lætitiā capere non possit. Quamobrem Cnemon quoque tum fugiebat ea, quæ illi omnium maxime fuerant expetenda et suavissima formidabilia esse existimabat. Muliercula enim, quæ plorabat, non erat Thisbe, sed Chariclea. Ita autem sese res illius habebat. Postquam Thyamis vivus venerat in hostium potestatem et captivus detinebatur, insula autem incensa fuerat et incolis prædonibus vacua, Cnemon quidem et Thermuthis, scutifer Thyamidis, matulini lacum transmiserunt, qua conditione esset præfectus apud hostes, exploraturi. Talis autem fuit ratio illorum itineris, qualis antea exposita est. Porro soli Theagenes et Chariclea in antro relinquuntur, præsentium calamitatum finem maximum bonum æstimantes. Tum primum enim seorsim, et omni qui obturbare potuisset liberati, secum versantes, non impediti toti se complexibus et osculis explebant et in omnium oblivionem delapsi, in amplexu mutuo diutissime hærebant, veluti in unum corpus coaluissent, casto quidem adhuc et pudico amore se satiantes, lacrimis autem humidis et calidis, purisque tantum mixti oculis. Etenim Chariclea, si quid Theagenem molientem, et decori fines egredientem, senserat, commemoratione jurisjurandi coercerat. Ille autem haud difficulter reduci se in viam patiebatur et ad moderationem revocari, cum amore quidem inferior, voluptate autem superior esset. Ceterum cum seto tandem, quæ essent agenda, cogitarent, necessitate coacti, se satiatos esse statuerunt: et Theagenes ejusmodi orationem exorsus est: Ut mutua consuetudine præsentem fruamur, Chariclea, et hoc consequamur, quod omnibus rebus anteposuimus et propter quod omnia sustinimus, et nos optamus, et dii Græcanici præbeant. Atqui cum humanarum rerum ratio sit instabilis et alias alio inclinet et multa passi sumus et multa speramus, propositum esse nobis etiam, sicuti pacti sumus cum Cnemone, omnino ad Chemmin pagum properare, tum incertum est, quæ nos fortuna sit exceptura et magnum immensumque, ut videtur, intervallum ad terram, quæ speratur a nobis, conficiendum restat: age, notas aliquas componamus, per quas et præsentem arcana cognoscemus et si aliquando ut sejungamur acciderit, absentes nos exquiremus inuito. Bonum est enim erroris compendium, amicorum tessera, quæ inventionis causa asservatur.

Ε'. Ἐπὴναι ταῦθ' ἡ Χαρίκλεια καὶ ἐδόκει ναοῖς ἐπιγράψαι, εἰ χωρισθεῖεν, ἢ ἀγάλμασιν ἐπισημοῖς, ἐρμαῖς τε καὶ λίθοις ἐπὶ τριόδῳ, τὸν μὲν Θεαγένην, ὁ Πυθικὸς, τὴν δὲ Χαρίκλειαν, ἡ Πυθιάς, ἐπὶ δεξιᾷ ἢ ἐπ' ἀριστερὰ πεπόρευται, πόλιν ἐπὶ τὴνδε ἡ κόμην ἢ ἔθνος, ἡμέραν καὶ ὥραν προσδιορίζοντας. Εἰ δ' εἰς ταῦτὸν γίνοντο, ἀρκεῖν μὲν τῷ ἑτέρῳ τὸν ἕτερον καὶ μόνον ὀφθῆναι. Οὐδένα γὰρ χρόνον εἶναι δὲ ἀμαυρῶσαι αὐτοῖς τῶν ψυχῶν τὰ ἐρωτικά γνωρίσματα. Ὅμως δ' οὖν ἡ μὲν Χαρίκλεια τὸν συνεχεῖμενον αὐτῇ πατρίῳν ἐδείκνυ δακτύλιον οὐλὴν δ' ἐπὶ τῷ γόνατος ἐκ θήρας σῦς ὁ Θεαγένης. Ἐκ δὲ λόγων σύμβολα ἢ μὲν λαμπάδα, ὁ δὲ φοῖνικα συνετίθεντο. Ἐπὶ τούτοις αὖθις περιέβαλλον ἀλλήλους καὶ αὖθις ἔκλαιον, ὥσπερ οἶμα σπονδῶν τῶν δακρῶν ἀπάρχοντες καὶ θρια τὰ φιλήματα ποιοῦμενοι. Τούτων συγκειμένων, ἀνεδύοντο τοῦ σπηλαίου, κειμηλίων μὲν ἄλλων τῶν ἐναποκειμένων οὐδενὸς θιγόντες, τὸν γὰρ ἀπὸ σκύλων πλοῦτον βέβηλον-ἐδοκίμαζον, ἃ δ' αὐτοὶ μὲν ἐκ Δελφῶν ἐπήγοντο, οἱ λησταὶ δ' αὐτῶν ἀφείλοντο, ταῦτα συνεσκευάζοντο. Ἡ Χαρίκλεια δὲ καὶ μετημφίασεν αὐτὴν, ἐνθεμένη μὲν πηριδίῳ τινὶ τούς θ' ὄρους καὶ τὰ στέμματα καὶ τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα καὶ ὥστε λανθάνειν αὐτοὺς καὶ ἄλλα σκευὴ τῶν εὐτελῶν ἐπιβαλοῦσα, τὸ δὲ τόξον καὶ τὴν φαρέτραν Θεαγένει φέρειν ἐγχειρίσασα, φόρτον ἡδιστον καὶ θεοῦ τοῦ κρατοῦντος ἐκείνου ὄπλον οἰκειότατον. Ἄρτι δὲ τῇ λίανη πλησιάσαντες καὶ σκάφους ἐπιθήσασθαι μέλλοντες, ἐνοπλον ὁρῶσι πλήθος ἐπὶ τὴν νῆσον περαιούμενον.

30 Γ'. Ἰλιγγιάσαντες οὖν πρὸς τὴν θέαν ἐπιπλεῖστον ἀγανεῖς εἰστήκεσαν, οἷον ἀπαλγοῦντες πρὸς τὴν τύχην, οὕτως ἐπαλλήλως ἐπηρεάζουσαν. Ὅψὲ δ' οὖν ποτε καὶ μονοῦ προσορμιζομένην ἤδη τῶν ἐπιόντων, ἀποδιδράσκειν ἡ Χαρίκλεια καὶ τῷ σπηλαίῳ κρύπτειν αὐτοὺς εἴ πη διαλάθοιεν ἡξίον καὶ ἀμ' ἀπέτρεχεν.

35 Ἄλλ' ὁ Θεαγένης ἐπέειξε τε καὶ, Ἄχρι τίνος, ἔλεγε, σευξόμεθα τὴν πανταχοῦ διώκουσαν εἰμαρμένην; εἰζώμεν τῇ τύχῃ, καὶ χωρήσωμεν ὁμόσῃ τῷ φέροντι. Κερδήσωμεν ἄλῃν ἀνήνυτον καὶ πλάνητα βίον καὶ τὴν ἐπάλληλον τοῦ δαίμονος καθ' ἡμῶν πομπείαν. Οὐχ ὄρᾳς ὡς φυγαῖς ἐπισυνάπτειν πειρατήρια καὶ τοῖς ἐκ θαλάττης ἀτόποις τὰ ἐκ τῆς γῆς φιλοτιμεῖται [χαλεπώτερα]; πολέμους ἄρτι, ληστὰς μετ' ὀλίγον, αἰχμαλώτους μικρῶ πρόσθεν εἶχεν, ἐρήμους αὖθις ἀπέδειξεν

45 ἀπαλλαγὴν καὶ φυγὴν ἐλευθέραν ὑπέθετο καὶ τοὺς ἀναίρησοντας ἐπέστησε. Τοιοῦτον παίζει καθ' ἡμῶν πόλεμον, ὥσπερ σκηνὴν τὰ ἡμέτερα καὶ δρᾶμα πεποιημένος. Τί οὖν οὐχ υποτένομεν αὐτοῦ τὴν τραγικὴν ταύτην ποιήσιν καὶ τοῖς βουλομένοις ἀναίρειν ἐγχειρίζομεν; μὴ πη καὶ ὑπερόγκον τὸ τέλος τοῦ δράματος φιλοτιμούμενος καὶ αὐτόχειρας ἡμᾶς ἐαυτῶν ἐκβιάσεται γενέσθαι.

Z'. Τούτοις εἰρημένοις οὐ πᾶσιν ἡ Χαρίκλεια συνετίθετο, τὴν μὲν τύχην ἐν δίκῃ κακῆγορεῖσθαι πρὸς αὐ-

V. Collaudabat haec Chariclea et visum est, si a se invicem separarentur, ut templis aut statuis insignibus, Hermis et lapidibus in triviis, Theagenes quidem *Pythicus*, Chariclea vero, *Pythias* inscriberent, *ad dextram, aut ad sinistram abierit, ad hanc urbem, pagum, aut gentem*, diem insuper et horam exprimentes. Quod si convenirent, sufficere quidem, ut alter ab altero tantum conspiciatur: nullum enim tempus obscurare in illorum animabus amoris signa posse: attamen Chariclea paternum annulum secum expositum ostenderet; caticricem autem in genu, ex vulnere inflicto a silvestri sue, Theagenes. Porro e condito tesseras, illa quidem facem, hic autem palmam ut haberet, inter se constituerunt. Mox rursus complectebantur se invicem et rursus plorabant, lacrimas. ut existimo, tanquam libationes fundere incipientes et oscula jurisjurandi loco figentes. His ita inter se constitutis, antro egrediebantur omnino thesauros qui ibi erant reconditi non attingentes; etenim opes ex spoliis partas, impuras ducebant; sed quae secum ipsi Delphis advixerant, praedones autem eriperant, ea collecta ab iter secum apparaverant. Chariclea vero etiam vestem mutavit; imposito in sarcinulam quamdam monili et coronis et sacra veste atque, ut occultiora essent, etiam alia suppellectili viliori desuper injecta; arcu autem et pharetra Theageni ad ferendum tradita, onere illi suavissimo et armis dei imperium in illum obtinentis propriis. Quamprimum autem lacui appropinquarunt et navigium consensuri erant, multitudinem armatam ad insulam transmitentem conspiciunt.

VI. Quo formidabili spectaculo vertigine quasi correpti, diu steterunt obstupefacti, tanquam praemagnitudine doloris occalluissent ad fortunae injurias, ita sine intermissione in illos saevientis. Sero igitur tandem et propemodum applicantibus iis qui adveniebant, Chariclea ut refugerent et antro sese absconderent atque ita clam delitescere possent, petebat: simulque ipsa refugiebat. At Theagenes illam retinebat et Quousque tandem, dicebat, fingemus fatum, quod nos ubique insequitur? Cedamus fortunae neque opponamus nos impetui qui nos agit. Quid aliud, quam errorem irritum et vitam erraticam et insultum numinis, alium alii succedentem, lucrabimur? An non vides, quemadmodum exsilio conjungere piratarum latrocinia et periculis marinis longe asperiora in continenti, magno studio et contentione collare nitatur? Bella non ita pridem excitavit, praedones paullo post adduxit: captivos paullo ante delinuit, rursus desertos effecit: liberationem et fugam liberam proposuit, e vestigio interfectores admovit. Tale bellum quasi per lusum contra nos suscepit, nostras rationes non secus quam scenam aut fabulam representans. Cur non igitur praedicimus hoc tragicum ipsius inceptum et nos iis qui volunt interficere tradimus? ne, si forte intolerandum finem fabulae imponere conetur, nobis ipsis manus afferre cogat.

VII. His dictis non omnibus assentiebatur Chariclea, Fortunam quidem juste ab illo accusari dicens, ceterum

τοῦ φάσκουσα, τὸ δὲ τοῖς πολεμίοις ἐκόντας αὐτοὺς ἔγγειρίζουσι οὐκ ἐπαινοῦσα· μὴ γὰρ εἶναι πρόδηλον, ὡς ἀναιρήσουσι λαθόντες. Οὐ γὰρ οὕτω χρηστῶ τῷ δαίμονι προσπαλαίειν, ὡς ταχεῖαν τῶν συμφορῶν ἀπαλα-
 5 λαγῆν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἐνδεχόμενον βουληθῆναι καὶ περισώζειν αὐτοὺς εἰς δουλείαν· ὃ τίνας οὐκ ἂν γένοιτο θανάτου πικρότερον; ὀλεθρίους βαρβάρους ἐκκεῖσθαι πρὸς ὕβριν ἐπίρρητον καὶ δυσώνυμον, ἣν πάντα τρόπον καὶ ὡς δυνατὸν ἐκκλίνωμεν, ἐπιτυχίας ἐλπίδα τὴν πεί-
 10 ραν τῶν παρελθόντων ὑποθέμενοι, πολλάκις ἤδη καὶ ἐξ ἀπιστοτέρων περιγενόμενοι. Ποιῶμεν ὡς βούλει, φήσας ὁ Θεαγένης, εἴπετο ἡγουμένην, καθάπερ ἐλκόμενος. Οὐ μὴν ἔφθησάν γε πρὸς τὸ σπῆλαιον διελθόντες, ἀλλ' ἕως τοὺς κατὰ πρόσωπον ἐπιόντας περιεσχόπουν, ἔλα-
 15 θον ὑπὸ μοίρας τῶν πολεμίων ἢ κατ' ἄλλο μέρος ἀπέβη τῆς νῆσου κατόπιν σαγγευθέντες. Καὶ οἱ μὲν ἐπιλαγνέτες ἔστησαν, ὑποδραμούσης τὸν Θεαγένην τῆς Χαρικλείας, ὡς, εἰ καὶ τεθνάναι δεήσειεν, ἐν χειρὶ ταῖς ἐκείνου γίγνοιτο. Τῶν δ' ἐπελθόντων ἐπανετεί-
 20 ναντο μὲν τινες ὡς πατάζοντες, ὡς δὲ ἐπιθελήσαντες οἱ νέοι κατηύγασαν τοὺς ἐπιφερομένους, ὠκλαζεν αὐτοῖς ὁ θυμὸς καὶ περνεῖτο αἱ δεξιαί. Τοὺς γὰρ καλοὺς καὶ βάρβαροι χεῖρες, ὡς εἶοικε, δυσωποῦνται καὶ πρὸς τὴν ἐράσιμον θέαν καὶ ἀπρόσφιλος ὀφθαλμὸς ἡμεροῦται.
 25 Η'. Συλλαβόντες οὖν ἦγον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα, λίαν ἐσπουδακότες λαφύρων τὸ κάλλιστον πρῶτοι προσαγαγεῖν. Ἐμελλον δ' ἄρα καὶ μόνον προσφέρειν ἄλλη γὰρ οὐδενὶ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ἐπετύγχανεν, ἐκ περάτων καὶ ταῦτα εἰς πέρατα τὴν νῆσον ἐπιδραμόντες καὶ ὡς
 30 ἄρχουσι τοῖς ἄλλοις πανταχόθεν πᾶσαν περιβαλόντες· ἢ μὲν γὰρ ἄλλη πυρὶ πρὸς τοῦ προτέρου πολέμου κατανάλωτο, μόνον δὲ λειπόμενον τὸ σπῆλαιον ἡγνοεῖτο. Καὶ οἱ μὲν οὕτως ἦγοντο ἐπὶ τὸν πολέμαρχον. Ἦν δ' ἄρα Μιτράνης ὁ φρούραρχος Ὀροονδάτου τοῦ τῷ
 35 βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ τὴν Αἴγυπτον σατραπεύοντος, ἐπὶ χρήμασι πολλοῖς ὑπὸ Νausικλέους, ὡς δεδήλωται, κατὰ ζήτησιν τῆς Θίσβης ἀφιγμένος ἐπὶ τὴν νῆσον. Ὡς οὖν ἀγομῆνοι πλησίον οἱ περὶ τὸν Θεαγένην ὤρθησαν, θεοὺς σωτήρας ἐπιβοώμενοι πολλάκις, ἐμπορικόν
 40 τι καὶ δραστήριον ἐννοήσας ὁ Νausικλῆς, ἐξήλατό τε, καὶ προσδραμῶν, Αὐτὴ ἐκείνη Θίσβη κεκραγὸς ἐλεγεν, ἣν ἀφρέθην μὲν πρὸς τῶν ὀλεθρίων βουκόλων, ἔχῳ δὲ διὰ σέ, Μιτράνη καὶ τοὺς θεοὺς. Ἐδράττετό τε τῆς Χαρικλείας καὶ χαίρειν εἰς ὑπερβολὴν ἐνεδείκ-
 45 νυτο· καὶ τῇ Χαρικλείᾳ Θίσβην ὁμολογεῖν αὐτὴν, εἰ βούλοιο αἰεῖσθαι, παρεκελεύετο, ἡρέμα καὶ Ἑλληνιστὶ παραφθεγγόμενος, ὡς λαθάνοι τοὺς παρόντας, καὶ τοῦ σοφίσματος ἐτυχεν· ἢ γὰρ δὴ Χαρίκλεια, γλώττης ὁ Ἑλληνίδος αἰσθημένη καὶ τι καὶ συνοῖσον ἀνέσθαι
 50 πρὸς τοῦ ἀνδρὸς στοχαζομένη συνφαινε τὸν σκοπόν· καὶ τῷ Μιτράνῃ πυνθανομένη, τίς ποτε καλοῖτο, Θίσβην αὐτὴν ὠμολόγει. Τότε δὴ προσδραμῶν, ἐφίλει τε πολλὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ Μιτράνου καὶ τῆς τύχης ὑπερλαυμάζων, ἐφύσα τὸν βάρβαρον, ὡς ἄλλα τε

hostibus sponte sese tradere, neutiquam consultum esse censens. Neque enim exploratum esse, an sese comprehensos statim interfectori sint; neque se cum tam benevolò numine luctari, ut celerem calamitatum liberationem concessurum sit, sed fieri posse, ut ipsos etiam reservare servituti velit; quod qua tandem morte non esset acerbus? barbaris sceleratis ac perditis expositum esse ad injuriam indignam et horrendam: quam ut omnibus modis et quoad fieri potest, declinemus, spem successus experimento casuum qui præterierunt, metiri fas est; cum sæpe jam etiam illinc unde minus credibile fuerat, superstitès evaserimus. Faciamus, ut vis, cum dixisset Theagenes, sequebatur præeuntem, non secus ac si traheretur. Neque tamen hostes fuga ad antrum anteverterunt, sed dum eos qui a fronte adveniebant circumspicere, non animaliter, se a parte hostium quæ in aliam partem insulæ descenderat a tergo cinctos et conclusos esse. Et hi quidem percussi steterunt, confugiente sub Theagenem Chariclea, ut, si etiam mori opus esset, in manibus Theagenis id fieret. Ex his autem qui invadebant intentaverant jam quidam ictum: ceterum postquam adspectu suo juvenes eos, qui irruerant, collostrarunt, concidit illis animus et torpebat dextra. Formosos etiam barbaricæ manus verentur, ut videtur, et ad amabilem adspectum etiam immanis oculus mansuescit.

VIII. Comprehensos igitur ducebant ad ducem, magno-pere cupientes spoliòrum pulcherrimum in primis adducere. Et quidem hoc unum tantum allaturi fuerant. Neque enim quidquam aliud ullus est adeptus, quamvis omnes oras insulæ percurrissent et armis tanquam retibus totam undiquaque circumdedissent. Nam reliqua quidem insula priore bello conflagraverat, præter antrum quod ignorabatur. Et hi quidem ita ad ducem ducebantur. Is autem erat Mitranes, præfectus excubiarum Oroondatis, satrapiam Ægypti regi in magno administrantis, magna summa pecuniæ, ut dictum est, a Nausicle conductus, inquisitionis Thisbes gratia ingressus insulam. Postquam igitur Theagenes et Chariclea adducti sunt propius in conspectum, servatores deos sæpius invocantes, mercatorio quodam et callido consilio inito Nausicles exsiluit et accurrens, Illa ipsa est Thisbe, magna voce dicebat, qua privatus fueram a perditis prædonibus, nunc autem eam tuo et deorum beneficio recupero, Mitrane. Tum apprehendebat Charicleam, magno-pereque se gaudere simulabat: et Charicleam ut se Thisben esse fatefetur siquidem salva esse vellet adhortabatur, submisit et Græce illam alloquens, ut lateret id eos, qui aderant. Successitque illi sophisma. Chariclea enim cum sensisset linguam Græcam et aliquid quod esset sibi profuturum a viro agi conjectaretur, accommodabat se quoque et componebat ad scopum, et Mitrani interroganti, quamnam cognominaretur, Thisben se vocari fatebatur. Tunc accurrens ille osculabatur diu Mitranis caput et fortunam ipsius demirans, inlabat barbarum, quod cum alia multa præclare gessisset in bellis

πλεῖστα κατωρθωκότα ἐν πολέμοις καὶ δὴ καὶ τὴν πα-
ροῦσαν στρατείαν εὐδαιμόνως πεποιημένοι. Ὁ δὲ
χαυνωθεὶς τοῖς ἐπαίνοις καὶ ἅμα τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχειν
ὑπὸ τοῦ ὀνόματος ἀπατηθεὶς, ἐμπέπληχτο μὲν τῆς
5 ὄρας, ἀπ' εὐτελοῦς γὰρ καὶ ταῦτα τῆς ἐσθῆτος οἷον
νέφους αὐγῆ σεληναίας διεξέλαμπεν. Ὅμως δ' οὖν
τὸ κοῦφον τοῦ φρονήματος ἀπάτης δῆτυχι συσχεθεὶς
καὶ τὸν καιρὸν τῆς μεταμελείας προληφθεὶς, Ταύτην
μὲν ἔφη, σὴν οὔσαν ἀπολαβὸν ἄγε, καὶ εἰπὼν ἐνεχει-
10 ριζεν, ἀφορῶν τ' εἰς αὐτὴν συνεχῶς καὶ ὅτι ἄκων καὶ
προλήψει τοῦ μισθοῦ παραχωροῖ τῆς κόρης ἐπισημαί-
νων, Οὐτοσί δέ, ὅστις ποτ' ἐστί, λέγων τὸν Θεαγένην,
λάφυρον ἡμέτερον ἔστω καὶ ἐπέσθω φρουρούμενος,
ἀναπεμφθησόμενος εἰς Βαβυλῶνα· τραπέζῃ γὰρ τῇ βα-
15 σιλέως διακονεῖν ἐμπρέπει.

Θ'. Τοῦτων εἰρημένων ἐπηρειοῦντο τὴν λίμνην· καὶ
χωρισθέντες ἀλλήλων, ὁ μὲν εἰς τὴν Χέμμιν, ὁ Ναυ-
σικλῆς ἔχων τὴν Χαρίκλειαν ἔρχεται, Μιτράνης δ' ἐφ'
ἑτέρας κόμας τῶν ὑπῆκων τραπεῖς, οὐδὲν ὑπερβέ-
20 μενος, ἅμα γράμμασι τὸν Θεαγένην πρὸς Ὀροονδάτην
ὄντα κατὰ τὴν Μέμφιν ἐξέπεμψεν. Εἶχε δ' ὄδου τὰ
ἐπισταλμένα· ΟΡΟΟΝΔΑΤΗ· ΣΑΤΡΑΠΗ· ΜΙΤΡΑΝΗΣ
ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ. Ἐλληνα νεανίαν ὑπεραίροντα τὴν
ἐμὴν δεσποτείαν καὶ θεῶ βασιλεῖ τῷ μεγίστῳ μόνῳ καὶ
25 φαίνεσθαι καὶ διακονεῖσθαι ἄξιον, αἰχμάλωτον εἰληφὼς,
πρὸς σε διεπεψάμεν, ἐκχωρῶν σοι τηλικούτου καὶ
τοιούτου δῶρον τῇ κοινῇ δεσπότῃ προσάγειν, οἷον ἡ βα-
σίλειος αὐλῆ κόσμον οὔτε πρότερον εἶδεν, οὔτ' αὐτὸς
ὄφεται.

Ι'. Ταῦτα μὲν ἐκεῖνος ἐπέστελλεν. Οὐπω δ' ἡμέ-
ρας ἀκριβοῦς ὑποφανούσης, ὁ Καλάσιρις ἅμα τῷ Κνή-
μωι παρὰ τὸν Ναυσικλέα σπεύδων μαθεῖν τι τῶν
ἀγνοουμένων ἔρχεται καὶ πυθανομένου τίνα εἶη δια-
πεπραγμένος, ἅπαντα ὁ Ναυσικλῆς ἔλεγεν, ὡς ἦλθεν
35 ἐπὶ τὴν νῆσον, ὡς κατέλαβεν ἔρημον, ὡς οὐδενὶ τὰ
πρῶτα συνέτυχεν, ὡς ἀπάτη τὸν Μιτράνην περιῆλθε
καὶ τίνα φανεῖσαν κόρην ὡς Θίσβην ἀπέλαβεν· καὶ ὅτι
βέλτιον εἶη διαπεπραγμένος ταύτης ἐπιτυχῶν ἢ ἐκείνην
εὐρύν· οὐ γὰρ μικρὸν εἶναι τὸ διάφορον ἀλλ' ὅσον ἂν τι
40 γένοιτο θεοῦ πρὸς ἄνθρωπον. Οὕτως οὐκ εἶναι τοῦ
κάλλους ὑπερβολὴν, οὐδ' αὐτῷ δυνατὸν εἶναι λόγῳ φρά-
ζειν καὶ ταῦτ' ἐξὸν παροῦσαν ἐπιδεικνύει.

ΙΑ'. Ταῦθ' ὡς ἤκουσαν, ὑπόνοιαν εὐθὺς τῶν ἀλη-
θῶν ἐλάβανον, ἰκέτευσον τε προστάττειν ὡς ὅτι τάχι-
45 στα παρῆναι τὴν κόρην· τὸ γὰρ ἀφραστον κάλλος Χα-
ρικλείας ἐγνωρίζον. Ὡς δ' ἤλθη, καὶ τὰ πρῶτα κάτω
νεύουσα, καὶ τὸ πρόσωπον εἰς ὄφρυν σκέπουσα, τοῦ
Ναυσικλέους θαρρεῖν παρακλειουμένου, μικρὸν ἀνε-
νευσεν, εἰδὲ τε καὶ ὄφθη παρ' ἐλπίδας, ὄδυρμὸς ἅπα-
50 σιν ἀθρόον ἀνεκινήθη καὶ ὡσπερ ἐξ ἐνὸς συνθήματος ἢ
πληγῆς τῆς αὐτῆς ἀνωλόυζαν, ἦν τ' ἀκούειν ἐπιπλεῖ-
στον, ὦ πάτερ, καὶ ὦ θυγάτηρ καὶ ἀληθῶς Χαρίκλεια
καὶ οὐχὶ Θίσβη τοῦ Κνήμωος. Ὁ δὲ Ναυσικλῆς
ἐνὸς ἐγεγόνει, τὸν τε Καλάσιριν ἐφ' ὅσον περιβαλὼν

tum praesentem expeditionem prospere suscepisset. Ille
autem inflatus laudibus et simul rem ita se habere ex no-
mine falso existimans, etsi perculsus est forma, quae ex
veste atque hac villi tanquam ex nube lunae splendor relu-
cebat, tamen cum fraudis celeritate impediretur, quo mi-
nus animi levitatem ostenderet et tempus poenitendi prae-
reptum esset: Hanc igitur, inquit, cum tua sit, recupera-
tam ducito. Et cum hoc dixisset, tradebat illi in manus,
respicens in illam continuo et quod invitus ac propter praem-
mium ante acceptum cederet de possessione puellae signifi-
cans, Hic autem, quicumque tandem est, Theagenem in-
nuens, sit nostrum spoliū et sequatur, custodia illi adhi-
bita, mittendus Babylonem. Siquidem ea inest corpori
dignitas ut ad mensam regiam stare possit.

IX. His dictis transmittabant lacum et separati a se in-
vicem, Nausicles quidem Chemmin habens Charicleam per-
venit, Mitranes vero cum ad alios pagos suae ditionis defle-
xisset, nulla mora interposita, Theagenem una cum literis
ad Oroondatem, qui tum erat Memphi, misit. Sic autem
erat scriptum in literis: *Oroondati Satrapae, Mitranes*
Præfectus. Adolescentem Græcum, præstantiorem quam
ut sub meo degat imperio et dignum, qui in dei regis-
maximi solius conspectu versetur et illi sit ab obsequiis,
captum ad te transmissi, concedens tibi ut tantum et tale
donum hero communi offeras, quale aula regia nec un-
quam antea vidit, nec postea conspectura est.

X. Hæc ille quidem per literas significavit. Ceterum
cum nondum dies exacte illuxisset, Calasiris cum Cnemone,
sperans se aliquid cogniturum quod ignoraret, ad Nausiclem
venit. Atque ita quærenti, quid confecisset, omnia Nausi-
cles dicebat, quod venisset ad insulam, quod desertam depre-
hendisset, quod primum nemo illi obvius fuisset, quod Mitra-
nem fraude circumvenisset, quod quamdam virginem quæ
apparuerat tanquam Thisben accepisset et quod melius illi
successisset hanc nacto, quam si illam invenisset. Neque
enim parvum discrimen esse, sed quantum fieret in compa-
ratione deæ ad hominem. Adeo nullam esse præstantiam
formæ, quæ illius pulchritudinem superet, neque se id ex-
ponere verbis digne posse, præsertim cum liceat præsen-
tem demonstrare.

XI. Hæc ut audierunt, statim suspicati id quod erat,
obnixè orabant, ut quam primum adesse puellam juberet;
ineffabilem enim pulchritudinem Charicleæ esse, nove-
rant. Sed postquam est adducta et cum incederet oculis
in terram dejectis et facie usque ad supercilia velata, Nau-
sicles ut bono animo esset adhortaretur, paullulum oculos
sustulit viditque ac visa est præter omnem spem, repente
ploratus ab omnibus simul sublatus est et tanquam ad
unum signum aut plagam eandem ejulare cœperunt. Li-
cebatque audire ut plurimum eas voces, o pater, o filia,
revera Chariclea, non Thisbe Cnemonis. Nausicles autem
præ stupore obmutescibat, cum Calasirim amplexum Cha-

τὴν Χαρίκλειαν ἐδάκρυεν ἐφαρῶν, καὶ τίς δὲ καθάπερ ἐπὶ σκηνῆς ἀναγνωρισμὸς διαπορῶν, ἕως αὐτὸν ὁ Καλάσιρις ἐφ' ὅσον πλείστον ἅμα φιλήμασι κατασπασάμενος, Ὡ βέλτιστ' ἀνδρῶν, ἔλεγε, σοὶ δ' ἀντὶ τούτων ὁ θεοὶ τοσαῦτα δοίεν, ὅσα κατὰ γνώμην ὄντα τὴν σὴν εἰς κόρον τελεσθῆναι. Σωτήρ μοι τῆς οὐδαμῶθεν ἐλπισθείσης ἔτι θυγατρὸς γέγονας, καὶ δέδωκας ἰδεῖν τὴν ἐμοὶ πάντων ἡδίστην θεάν. Ἄλλ', ὦ θυγατερ, ὦ Χαρίκλεια, Θεαγένην δὲ ποῦ κατέλιπες; ἀνωλόλυξε πρὸς τὴν ἐρώτησιν καὶ διαλιποῦσα μικρὸν, Λίγμάλωτον, εἶπεν, ἄγε λαβὼν ὅστις ποτ' ἐστὶν ὁ καμὲ τούτῳ παραδεωκίως. Ἰκέτευεν οὖν ὁ Καλάσιρις τὸν Ναυσικλέα μηνύειν ἃ γινώσκει περὶ Θεαγένους καὶ τίς μὲν ὁ νῦν δεσπότης, ὅποι δ' ἄγε λαβῶν. Ἐλεγε πάντα ὁ Ναυσικλῆς, συνεὶς ἐκείνους εἶναι τούτους περὶ ὧν διελεχτο πολλάκις πρὸς αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος καὶ ὧν κατὰ ζήτησιν ἀλώμενον ἐν ὀρηγαῖς ἐγίνωσκε. Προετίθει δὲ, μηδὲν αὐτοῖς εἶναι πλέον τῆς γνώσεως, ἀνθρώποις ἀπορομένοις, τοῦ Μιτρανοῦ θαυμαστὸν εἰ καὶ ἐπὶ πολλοῖς ἂν αἴρησομένου χρέμασιν ἀφείναι τὸν νεανίσκον. Ἔστιν ἡμῖν, ἔφη, χρέματα, λάθρα πρὸς τὸν Καλάσιριν ἢ Χαρίκλεια, καὶ ἐπάγγελα πλῆθος ὁπόσον βούλει. Τὸν ὄρμον, ὃν ὄσθα, διασώζω καὶ ἔγω γέρουσα.

ΒΒ'. Θεαρσῆσας οὖν πρὸς ταῦθ' ὁ Καλάσιρις, δεδιὼς δὲ μή τινα λάθῃ τῶν ὄντων ὁ Ναυσικλῆς ὑπόνοιαν, καὶ ὧν ὑπερέτετο Χαρίκλεια, Ὡ γὰθὲ Ναυσικλῆεις, ἔφη, οὐκ ἔστιν ὅσου ἐνδεής ἐστιν ὁ σοφός, ἀλλ' ὑπάρξιν ἔχει τὴν βούλησιν, τοσαῦτα λαμβάνων παρὰ τῶν κριετῶνων, ὅσα καὶ αἰτεῖν οἶδε καλόν. Ὡστε καὶ φράζε μόνον ὅπου ποτ' ἐστὶν ὁ κρατῶν Θεαγένους, ὡς τό γ' ἐκ τῶν θεῶν ἡμᾶς οὐ περιψεται, ἀλλ' ἐπαρκέσει πρὸς ὅσον ἂν βουληθῶμεν τὸ Περσικὸν θεραπεύσαι φιλοχρήματον. Ἐμειδίασε πρὸς ταῦθ' ὁ Ναυσικλῆς· καὶ τότ' ἔφη, οὐσίεις ἐμὲ πιστεύειν δύνασθαί σε καθάπερ ἐκ μηχανῆς ἀθρόον πλουτεῖν, εἴπερ ἐμοὶ προτέρη τὰ ὑπὲρ τῆσδε λύτρα κατασθῶ. Πάντως δ' ἔννοεῖς ὡς τὸ Περσικὸν καὶ τὸ ἔμπορικὸν ἐν ἴσῃ φιλοπλοούσιον. Οἶδα, εἶπεν ὁ Καλάσιρις, καὶ ἔξεις· τί δ' οὐ μέλλεις, φιλανθρωπίας οὐδὲν ἀπολείπων, ἀλλὰ φθάνων τε τὰς ἡμετέρας παρακλήσεις καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς θυγατρὸς αὐτεπάγγελτος ἐπινεύων; εὐχῆς δὲ δεῖ μοι πρότερον. Οὐδεὶς φθόνος, ἔφη ὁ Ναυσικλῆς· μάλλον δὲ, εἰ δοκεῖ, (θύειν γὰρ μέλλω χαριστήρια τοῖς θεοῖς) ἐπέυχου, παρῶν τοῖς ἱεροῖς, θεοῖς, καὶ τὸν πλοῦτον ἡμῖν μὲν αἰτεῖ, σαυτῷ δὲ λάμβανε, Μὴ παιζε μηδ' ἀπιστος ἔσο, ἔφη πρὸς αὐτὸν ὁ Καλάσιρις, ἀλλ' ἡγοῦ καὶ εὐτρέπιζε τὰ πρὸς τὴν θυσίαν. Ἡμεῖς δὲ παρεσόμεθα πάντων ἡτοιμασμένων.

ΒΒ'. Ἐποίηον οὕτως, καὶ μετ' οὐ πολὺ παρὰ τοῦ Ναυσικλέους ἦσαν τις ἐκάλεε σπεύδειν ἐπὶ τὴν θυσίαν· οἱ δὲ, (τὰ πρακτέα γὰρ αὐτοῖς ἤδη συνείκειτο) χαίροντες ἐπορεύοντο, αὐτοὶ μὲν ἅμα τῷ Ναυσικλεῖ καὶ ἄλλῃ πλήθει τῶν κεκλημένων, (δημοτελῆ γὰρ ἠϋτρέπιστο τὴν θυσίαν) ἢ Χαρίκλεια δὲ σὺν τῇ θυγατρὶ τοῦ

ricleam, lacrimas non tenentem intueretur et quam esset tanquam scena agnitio mutua, ignoraret : donec illum dissuaviatus et amplexus Calasiris allocutus est ; Tibi quidem, vir optime, dii tanta largiantur, quanta tuo desiderio et voluntati satisfaciant. Servator meae filiae nunquam speratae exististi et effecisti ut fruar conspectu mihi longe omnium jucundissimo. Sed, o filia, o Chariclea, ubinam Theagenem reliquisti? Ploratum sustulit ad interrogationem et parvo spatio intermisso : Comprehensum, inquit, captivum ducit, quicumque tandem est qui et me huic tradidit. Petebat igitur Calasiris a Nausicle, ut indicaret ea quae de Theagene sciret, quis esset qui in illum imperium haberet et quo illum captum duceret. Dicebat omnia Nausicles, cum intellexisset illos esse hos, de quibus saepe secum senex collocutus fuisset, quibusque inquirendis oberrare ipsum in luctu sciret. Addebat autem, nihil illis inde accessurum esse praeter cognitionem, hominibus inopibus et egentibus; cum mirum sit futurum, si vel magna summa pecuniae proposita inducat in animum Mitraes, ut dimittat adolescentem. Sunt nobis et pecuniae, clam ad Calasirim Chariclea, et promitte summam, quantumcumque vis. Monile, quod tute scis, asservo et mecum fero.

XII. Erectus igitur animo ad haec Calasiris, ceterum metuens, ne aliquam suspicionem rei, ut sese habebat, caperet Nausicles et eorum, quae Chariclea offerebat : Bone Nausicles, inquit, nunquam sapiens laborat inopia, sed facultates voluntate metitur, tantum accipiens a praestantioribus, quantum petere honestum esse judicat. Quamobrem dic tantum, ubi sit is a quo detineatur Theagenes : siquidem divina beneficentia nobis non deicit, sed suppeditabit, quantum voluerimus, ut avaritiam Persica hac ratione medeamur. Subrisit ad haec Nausicles et Tunc, inquit, efficies ut credam, te posse repente tantum ex machina ditescere, si pro hac mihi prius pretium, quo redimatur, deposueris. Omnino autem scis, quod Persicum et mercatorium genus perinde studeat opibus. Scio, dixit Calasiris, et habebis. Ceterum nulla causa quare non habiturus sis quum nullum genus beneficentiae erga nos internittas, sed etiam antipices nostras petitiones et restitutionem filiae sponte approbes ac denuntias : me autem prius precari oportet. Nihil invidio, inquit Nausicles : quin etiam, si ita videtur, (faciam enim rem divinam ut diis gratias agam) adesto sacris et precare deos et nobis quidem opes petito, tibi autem accipe. Ne ludas, neque sis tam incredulus, ad ipsum inquit Calasiris; sed incipe et instrue sacrificium, nos autem aderimus omnibus paratis.

XIII. Faciebant ita et paulo post a Nausicle quidam veniens vocabat, ut properarent ad sacrificium. Illi autem (jam enim quae essent facienda inter illos convenerat) laeti ibant, hi quidem una cum Nausicle et reliqua multitudine invitatorum, (publicum enim instruxerat sacrificium,) Chariclea vero cum filia Nausiclis et aliis mulieribus,

Ναυσικλέους καὶ γυναιξὶ ταῖς ἄλλαις, ὅσαι παρηγοροῦ-
σαι πολλὰ καὶ λιπαροῦσαι, μόγις ἐπεισαν ἅμα βαδίζειν
τάχ' οὐκ ἂν ποτε πεισθεῖσαν, εἰ μὴ τῇ προφάσει τῆς
θυσίας εἰς τὰς ὑπὲρ Θεαγένους εὐχὰς ἀποκρήσασθαι
5 διενεθῆθαι. Ὡς δ' ἐπὶ τὸν νεὼν τοῦ Ἑρμοῦ παρεγέν-
οντο, (τοῦτ' ἄρα ἦγε τὴν θυσίαν Ναυσικλῆς, ὡς
ἀγοραίῳ τε καὶ ἐμπορικῷ διαφερόντως τῶν ἄλλων θεῶν
αὐτὸν καθοσιούμενος) καὶ τὰ ἱερά τάχιστα τε * οὕτω
πρὸς βραχὺ τὰ σπλάγχνα ὁ Καλάσιρις ἐπιθεωρήσας
10 καὶ ποικίλην δηλοῦσθαι τῶν μελλόντων συντυχίαν,
ἠδέων τε καὶ λυπηρῶν, ταῖς τοῦ προσώπου τροπαῖς ἐμ-
φάνας, ἐπιβάλλει τῷ χεῖρε τοῖς βωμοῖς ἔτι φλεγόμενοις
καὶ ὡς τῆς πυρᾶς δῆθεν σπασάμενος ἀ πάλαι ἐπεκομί-
ζετο, Ταῦτά σοι, ἔφη, λύτρα Χαρικλείας, ὧ Ναυσί-
15 κλεις, οἱ θεοὶ δι' ἡμῶν προσάγουσι. Καὶ ἅμ' ἐνεχειρίζε
δακτύλιόν τινα τῶν βασιλικῶν, ὑπερφυῖς τι χρῆμα
καὶ θεσπέσιον, τὸν μὲν κύκλον ἠλέκτρῳ διάδετον, ἀμε-
θύστῳ δ' Αἰθιοπικῇ τὴν σφενδόνην φλεγόμενον, μέγεθος
μὲν ὅσον ὄμμα παρθενικὸν περιγράφει, κάλλος δὲ μα-
20 κρῶ τῆς Ἰσθρίδος τε καὶ Βρεττανίδος ὑπερπερούση.
Ἦ μὲν γὰρ ἀδρανεῖ τῷ ἄνθει φοινίσσεται καὶ ῥόδῳ
προσείκειν ἐκ καλύκων ἄρτι πρὸς πέταλα σχιζομένην
καὶ πρῶτον ἡλιακαῖς ἀκτίσιν ἐρευθομένην ἀμεθύστου
δ' Αἰθιοπίδος, ἀχραινῆς μὲν καὶ ἐκ βάθους ἑαρινή τις
25 ὄρα πυρσεύεται. Εἰ δὲ κατέχων περιτρέπεις, ἀκτίνα
προβάλλει χρυσῆν, οὐκ ἀμαυροῦσαν τραχύτητι τὴν
ὄψιν ἀλλὰ φαιδρότητι περιλάμπουσαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ
καὶ δύναμις αὐτῇ γνησιωτέρα τῶν ἐκ δύσεων ἐγκαθί-
δρυται. Οὐ γὰρ ἐπιψεύδεται τὴν προσηγορίαν, ἀλλ'
30 ἀληθῶς ἀμέθυστος τῷ φέροντι γίνεται, νηφάλιον ἐν
τοῖς συμποσίοις διαφυλάττουσα.

ΙΔ'. Τοιαύτῃ μὲν καὶ πᾶσα ἡ ἐξ Ἰνδῶν τε καὶ Αἰ-
θιοπίων ἀμέθυστος. Ἦν δὲ τότε τῷ Ναυσικλεῖ προσε-
κόμιζεν ὁ Καλάσιρις, μακρῶν καὶ ταύτας ἐπλεονέκτει.
35 Γραφῇ γὰρ ἕξεστο καὶ εἰς μίμημα ζῶων ἐκοιλαινέτο.
Καὶ ἦν ἡ γραφῆ, παιδαρικός ἐποιμαίνει πρόβατα,
γαμαιζήλω μὲν πέτρα πρὸς περιωπὴν ἐφεστῶς, τὴν
δὲ νομὴν τῇ ἀγέλῃ πλαγίοις αὐλήμασι διατάττων. Τὰ
δ' ἐπέθετο, ὡς ἐδόκει, καὶ ἠνείχετο, πρὸς τὰ ἐνδό-
40 σιμα τῆς σύριγγος ποιμαίνόμενα. Ἐἴπεν ἂν τις αὐτὰ
καὶ χρυσοῖς βεβριθέαι τοῖς μαλλοῖς, οὐ τῆς τέχνης
τοῦτο χαριζομένης, ἀλλ' οἰκεῖον ἐρύθημα τῆς ἀμεθύ-
στου τοῖς νότοις ἐπανθίζουσης. Γέγραπτο καὶ ἀρ-
νίων ἀπαλὰ σκιρτήματα καὶ οἱ μὲν ἀγελῶν ἐπὶ τὴν
45 πέτραν ἀνατρέχοντες, οἱ δὲ περὶ τὸν νομέα κύκλους
ἀγερούχους ἐξελίττοντες, ποιμενικὸν θέατρον ἐπεδείκνυ-
σαν τὸν κρημόν. Ἄλλοι δ' ὥσπερ ἡλίῳ τῇ φλογὶ
τῆς ἀμεθύστου γανύμενοι, ἄλμασιν ἀκρονύχιοις τὴν
πέτραν ἐπέξον. Ὅσοι δ' αὐτῶν πρωτόγονοι καὶ θρα-
50 σύτεροι [καὶ] ὑπεράλλεσθαι βουλομένοις τὸν κύκλον
ἐφύεσαν, εἰργόμενοις δὲ ὑπὸ τῆς τέχνης ὥσπερ εἰ μάν-
δραν χρυσῆν τὴν σφενδόνην αὐτοῖς τε καὶ τῇ πέτρῃ
περιβαλλούσης. Ἦ δ' ἦν πέτρα τῷ ὄντι καὶ οὐχὶ
μίμημα. Τὸ γὰρ ἄκρον τῆς λίθου μέρος εἰς τοῦτο πε-

quæ varias consolationes adhibentes et obsecrantes, vix illi ut una iret persuaserant : et haud scio an unquam sibi persuaderi passa fuisset, nisi prætextu sacrificii defungi precibus pro Theagene cogitasset. Postquam ad templum Mercurii pervenerunt, (huic enim sacrificium faciebat Nausicles, tanquam forensi et mercatorum præsidii, præ ceteris diis ipsum colens) et sacrificium fiebat, paululum exta Calasiris contemplatus et varium significari rerum futurarum eventum, jucundarum pariter ac tristium, mutationibus vultus declarans, injicit manus altari adhuc flagranti et tanquam e pyra extraxisset ea, quæ jampridem ipse ferebat, Hoc tibi, inquit, pretium redimendæ Charicleæ, o Nausicles, dii per nos offerunt : et simul tradebat annulum quemdam regium, eximiam rem et divinam, quod ad circulum attinet ex electro confectum, ceterum in pala amethysto Æthiopica relucentem, tanta magnitudine, quantam oculus virginalis circumscibit, pulchritudine autem longe Ibericum et Britannicum superante. Hæc enim inertis et cui nullus adest splendor flore rubet, similisque est rosæ quæ primum ex baccis in folia finditur et tum radiis solis rubescere incipit : at amethystus Æthiopica valde et ex profundo rutilat. Quod si tenens illam circumverses, radium projicit aureum, non obscurantem asperitate visum, sed gratia et puritate singulari illustrantem. Atqui et vis ipsi inest genuina præ occidentalibus. Neque enim falso sibi vindicat appellationem, sed vere areet ebrietatem ab eo, quo fertur, sobrium illum in conviviis retinens.

XIV. Atque ejusmodi quidem est omnis Indica et Æthiopica amethystus : ceterum illa, quam Nausicli offerebat Calasiris, longe vel has superabat. Pictura enim fuerat exornata et ad imitationem animalium exsculpta. Ac pictura quidem talis erat. Puer pascibat oves, non admodum editæ rupi circumspiciendi causa tanquam speculæ insistens, pascua gregi obliqua tibia distribuens : illæ autem parere videbantur et ad signum ac præcentum fistulæ in pastione perseverare. Dixisset quispiam, eas etiam aurea vellera habere, non arte id gratiæ addente, sed amethysto proprio rubore in tergis illarum rutilante. Depicti erant et agni lascivientes et quidam gregatim cursu petram conscendentes, quidam circa pastorem petulantius sese in orbem intorquentes, pastorale theatrum præcipitium representabant ; alii vero in flamma amethysti tanquam in sole lascivientes, salientibus similes saltibus extremam unguæ partem petræ inscribant. Nonnulli autem ex ipsis recens nati et ferociores etiam transilire velle circulum videbantur, ceterum ab arte prohiberi, auream palam illis et rupi, tanquam septum, circumdante. Erat autem rupes revera et non imitatio. Cum enim extremam partem lapidis ad hoc ipsum circumscripsisset

ριγράψας ὁ τεχνίτης, ἔδειξεν ἐκ τῆς ἀληθείας, ὁ ἔβου-
λετο, περίεργον ἠγησάμενος λίθον ἐν λίθῳ σοφίζεσθαι.
Τοιοῦτος μὲν (οὖν) ὁ δακτύλιος.

IE'. Ὁ δὲ Ναυσικλῆς, ἐκπλαγείς ὁ ἅμα πρὸς τὸ
5 παραδόξον καὶ πλέον ἤσθεις πρὸς τὸ πολύτιμον τῆς λί-
θου, οὐσίας ὄλης [τὴν λίθον] ἰσοστάσιον κρίνων, Ἐγὼ
μὲν ἐπαίζον, εἶπεν, ὦ ἄγαθὲ Καλάσιρι, καὶ λόγος ἦν
ἄλλως ἢ τῶν λύτρων αἵτησις, σκοπὸς δ' ἀπριάτην σοι
λύσασθαι τὴν θυγατέρα. Ἐπεὶ δ' οὐκ ἀπόβλητά
10 ἔστιν, ὡς φατέ, θεῶν ἐρικυδέα δῶρα, δέχομαι τὴν
θεόπεμπτον ταυτηνὴν λίθον, πειθόμενος παρ' Ἐρμοῦ τοῦ
καλλίστου καὶ ἀγανωτάτου τῶν θεῶν ἦκειν μοι συνή-
θους καὶ τόδε τὸ εὔρημα διὰ τοῦ πυρός σοι τῷ ὄντι [τὸ
δῶρον] διακονήσαντος· ὄραν γοῦν πάρεστι τῇ φλογί
15 περιλαμπόμενον. Καὶ ἄλλως κρίνω κέρδος κάλλιστον,
ὁ μὴ ζημιῶν τὸν παρέροντα, εὐπωρότερον ἀποφάνει
τὸν λαμβάνοντα. Ταῦτα ὡς εἰπὼν ἐπαύσατο, ἐπὶ τὴν
εὐωχίαν αὐτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέτρεπεν, ἰδίᾳ μὲν
ταῖς γυναῖξιν τὴν ἐνδοτέρω τοῦ ἱεροῦ χόραν ἀποκληρού-
20 σας, τοὺς δ' ἄνδρας ἐν τῷ προτεμενίσματι κατακλίνας.
Ἐπεὶ δ' εὐφροσύνης τῆς ἐκ τῶν ἐδεσμάτων εἰς κόρον
ἦσαν, καὶ τοῖς κρατήρῃσι αἱ τράπεζαι παρεχώρουν, οἱ
μὲν ἄνδρες ἐμβατήρια τῷ Διονύσῳ καὶ ἦδον καὶ ἔσπεν-
δον, αἱ δὲ γυναῖκες ὕμνον τῇ Δήμητρὶ χαριστήριον
25 ἐχόρευον. Ἡ Χαρίκλεια δὲ χωρισθεῖσα, τὸ αὐτῆς
ἔπραττεν· ἠύχето Θεαγένην σώζεσθαι, κακείνων αὐτῇ
φυλάττεσθαι.

IG'. Τοῦ πότου δὲ λαμπρῶσῃ βραύζοντος καὶ
ἄλλου πρὸς ἄλλο τι τῶν τερπόντων ἀποκλίναντος, ὕδα-
30 τος ἀπαραχύτου φιάλην προτείνας ὁ Ναυσικλῆς, ὦ
ἄγαθὲ Καλάσιρι, ἔφη, καθαρὰς σοι τὰς νύμφας, ὅς σοι
φίλον καὶ ἀκοινωνήτους τοῦ Διονύσου καὶ ἀληθῶς ἐπὶ
νύμφας προπίνομεν· σὺ δ' εἰ λόγους ἡμῖν οὐς ποθοῦμεν
ἀντιπροπίνεις, ἀπὸ καλλίστων ἀν κρατήρων εὐωχοίης.
35 Τὰς μὲν γὰρ γυναῖκας ἀκούεις ὡς διατριβὴν τῷ πότῳ
χορεῖαν ἐστήσαντο· ἡμῖν δ' ἢ σὴ πλάνη κάλλιστ' ἂν,
εἰ βουλῆθείης, τὴν εὐωχίαν παραπέμποι, χοροῦ τε
γιγνομένη καὶ αὐλοῦ παντὸς ἡδίων, ἣν πολλάκις μοι
διελθεῖν, ὡς οἶσθα, ὑπερθέμενος, ἐπειδὴ σε τὰ συμβε-
40 βηκότα ἐβάπτειzen, οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἐς καιρὸν βελ-
τίονα τοῦ παρόντος φυλάξῃς, ὅτε σοι τῶν παιδῶν ἢ
μὲν θυγάτηρ ἦδε σώζεται καὶ ὁράται, ὁ παῖς δ' ὅσον
οὐδέπω σὺν θεοῖς ὀφθῆσεται καὶ μάλιστα εἰ με μὴ ἀνιά-
σης ὑπερθέμενος καὶ πάλιν τὴν διήγησιν. Ἀλλὰ σοι
45 πλεῖστ' ἀγαθὰ γένοιτ' ἂν, ὦ Ναυσικλῆς, ὑπολαβὼν ὁ
Κνήμιον, ὃς ἅπαν μουσικῆς ὄργανον εἰς τὸ συμπόσιον
παρακεκλήως, ἐκείνων μὲν τὸ παρὸν ὑπερορᾷς καὶ τοῖς
δημιωδετέροις ἐχωρεῖς, πραγμάτων δὲ μυστικῶν ὡς
ἀληθῶς καὶ ἠδονῆ θεῖα τῷ ὄντι συκράτων, φιληκῶς
50 ἔχεις. Καὶ μοι δοκεῖς καὶ τοῦ δαιμονίου κάλλιστα
συνιέναι, τὸν Ἐρμῆν τῷ Διονύσῳ συκαθιδρώων καὶ
λόγων ἠδυσμὰ τι τῷ πότῳ συναναχέων. Ὡς ἐγὼ σου
καὶ τὴν ἄλλην μὲν τῆς θυσίας πολυτέλειαν ἔγω θαυμά-
σας, οὐκ ἔστι δ' ὅπως μᾶλλον ἂν τις τὸν Ἐρμῆν ἰλά-

artifex, ostendit nativa veritate id, quod volebat; super-
vacaneum esse existimans lapidem in lapide fingere. Ta-
lis igitur erat annulus.

XV. Nausicles autem, percussus novitate rei, magis
etiam delectatus lapidis præstantia, facultatibus suis omni-
bus pretio illum respondere existimans, Ego quidem lu-
debam, dixit, bone Calasiri et alioqui verba tantum erant,
cum redemptiois pretium postularem, animi autem sen-
tentia, ut tibi absque eo filiam liberam dimitterem. Enim-
vero cum non rejicienda sint, ut dicitis, præstantia dona
deorum, accipio hunc divinitus missum lapidem, persua-
sum habens et hoc inventum mihi venire more solito a
Mercurio deorum optimo et beneficentissimo, qui tibi
omnino donum per ignem subministravit; unde et videre
est, eum flamma relucere. Et alioqui judico lucrum esse
pulcherrimum, quod cum nulla jactura præbentis, ditio-
rem efficit accipientem. His dictis, cum consummasset
sacrificium, epulas cum aliis una iniiit, mulieribus seorsim
in interiori templi parte loco attributo, viris autem in ve-
stibulo collocatis. Postquam autem oblectationis ex cibis
satietas illos cepit et poculis mensæ cedebant, viri quidem
Bacchum invocabant, cum libatione et cantu usitato in
ingressu in navem, mulieres autem ad hymnum in hono-
rem Cereris compositum saltabant. Chariclea vero sece-
dens, res suas agebat, orans, ut Theagenes salvus et inco-
lumis sibi servaretur.

XVI. Ceterum jam egregie fervente computatione et alio
ad aliam oblectationem verso, phiala sinceræ aquæ pro-
tensa Nausicles, Tibi, o bone Calasiri, inquit, Nymphis,
quando ita placet, quibus nihil cum Baccho commune,
sed vere adhuc Nymphis, propinquamus: tu vero, si vicissim
nobis sermonibus, quorum desiderio tenemur, propinave-
ris, pulcherrimis sane poculis nos oblectaveris. Audis
enim, ut mulieres moræ causa et remissionis a potatione
choream institerint; nobis vero tuus error egregie, si vo-
lucris, convivium traduxerit, suavior omni chorea ac tibia
futurus: cujus narrationem cum antea sæpe, ut seīs, dis-
tuleris, quoniam te casus tui obruebant, jam certe ad
nullum tempus commodius, quam præsens est, eam re-
servare possis, quando ex liberis filia quidem salva est
et conspicitur, filius autem jamjam auxiliantibus diis con-
spicietur, præsertim si me non affeceris molestia, iterum
narrationem differens. At tibi plurima eveniant bona,
Nausicles, ex illius sermone ansa arrepta subjecit Cnemion,
qui cum omne musicum instrumentum ad convivium ad-
vocaris, illa quidem in præsentia negligis et vilioribus
concedis, ceterum arcanas res et cum voluptate quadem
divina temperatas, aves audire. Et mihi quidem videris
numinis vim et naturam optime intelligere, qui Mercurium
juxta Bacchum collocas et sermonum oblectationem pota-
tioni misceas. Quamobrem etsi reliquum sacrificii splen-
dorem et apparatus juste sum miratus, tamen haud seio
an quisquam magis illa ratione Mercurium placare possit.

σαιτο, ἢ τὸ οἰκειότατον ἐκείνῳ λόγους εἰς εὐωχίαν ἐρα-
νιζόμενος. Ἐπειθετο ὁ Καλάσιρις, ἅμα μὲν τῷ Κνή-
μωνι χαριζόμενος, ἅμα δὲ τὸν Ναυσικλέα τῶν μετὰ
ταῦθ' ἔνεκεν ὑποποιούμενος καὶ ἄπαντ' ἔλεγε· τὰ μὲν
5 πρῶτα καὶ ἤδη λεχθέντα πρὸς Κνήμωνα ἐπιτετιμώμε-
νος καὶ ὡσπερὶ κεφαλιούμενος καὶ τινα καὶ ἐκὼν
ὑπερβαίνων, ὅσα τὸν Ναυσικλέα γινώσκων οὐ συμφέ-
ρουν ἐδοκίμαζε, τὰ δ' ἔτι ἀδιήγητα καὶ ἐχόμενα τῶν
εἰρημένων ἔθεν ἐλών·

10 **ΙΖ'.** Ὡς ἐπειδὴ τῆς Φοινίσσης δλκᾶδος ἐπέβησαν,
τοὺς Δελφούς ἀποδράντες, τὰ μὲν πρῶτα πλεῖν κατὰ
γνώμην, εὐκραεῖ τῷ πνεύματι καὶ ἐκ νότων ὑποφερο-
μέμους, ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸν Καλυδώνιον πορθμὸν γενέ-
σθαι, διαταραχθῆναι σφᾶς οὐ μικρῶς, ταραχῶδει τὰ
15 πολλὰ φύσει θαλάσση προστυχόντας. Τοῦ δὲ Κνήμω-
νος μὴδὲ τοῦτο παραλιπεῖν ἀξιούντος ἀλλὰ φράζειν εἰ
τινα καταμεμαθήκει τῆς ἐπιπολαζούσης τῷ τόπῳ τρα-
χύτητος αἰτίαν· Τὸ πέλαγος, ἔφη, τὸ Ἴόνιον ἐκ πολ-
λῆς εὐρυχωρίας ἐνταῦθα στενούμενον καὶ καθάπερ διὰ
20 στομίου τινὸς εἰς τὸν Κρισσαῖον κόλπον εἰσεγόμενον,
ἐπιμύξει τε πρὸς τὴν Αἰγαίαν θάλασσαν ἐπειγόμενον,
ὑπὸ τῆς Πελοποννήσου Ἰσθμοῦ τῆς πρόσω φορᾶς ἀνα-
κόπτεται, προμηθεῖα κρειττόνων, ὡς ἔοικεν, ἐπικλυῖσαι
τὴν ἀντίθετον προβολῆ τοῦ αὐχένος ἀποτεριζόμενον.
25 Καὶ τοῦδε παλιρροίας ὡς τὸ εἶδος γινομένης, καὶ περὶ
τόνδε τὸν πορθμὸν πλέον ἢ κατὰ τὸν ἄλλον κόλπον θλι-
βομένης, τοῦ ἐπιρρέοντος ἔτι τῷ ἀνατρέχοντι πολλακίς
ἐπιπίπτοντος, βρασμὸν τ' ἴσχει τὸ ὕδωρ, καὶ κῦμα
φλεγμαῖνον ἐγείρει πρὸς τῆς ἀντιτυπίας εἰς κλύδωνα
30 κορυφούμενον. Ἐπὶ τούτοις κρότος γενομένου καὶ
ἐπαίνου, τῶν παρόντων ἀληθῆ εἶναι μαρτυρούντων τὴν
αἰτίαν, ὁ Καλάσιρις εἶχετο τῶν ἐξῆς· Ὑπερβαλόντες
δὴ, λέγων, τὸν πορθμὸν καὶ νήσους Ὀξείας ἀποκρύ-
ψαντες, τὴν Ζακυνθίων ἄκραν προσκοπεῖν ἀμφεβάλλο-
μεν, ὡσπερ ἀμυδρόν τι νέφος τὰς ὄψεις ἡμῶν ὑποδρα-
35 μοῦσαν. Καὶ ὁ κυβερνήτης τὸ ἰστίον παραστέλλειν
ἐπέταττεν. Ἡμῶν δὲ πυνθανομένων διότι παραλύοι
τὸ βόθιον, τῆς νεῦς οὐριοδρομούσης· Ὅτι, ἔφη, πλη-
σιστώ χρώμενοι τῷ πνεύματι, περὶ πρώτην ἂν φυλα-
40 κὴν τῇ νήσῳ προσομίσειμεν καὶ δεῖος προσοκίλει
σκοταίους τόποις ὑφάλοις τὰ πολλὰ καὶ κρημνώδεσι.
Καλὸν οὖν ἐννυκτερεῦσαι τῷ πελάγει καὶ τὸ πνεῦμα
ὑφειμένως δέχεσθαι, συμμετρομένους ὅσον ἂν γένοιτο
αὐταρχας ἐφ' ὧς ἡμᾶς τῇ γῆ προσπελάσαι.

45 **ΙΙΙ'.** Ταῦτ' εἶπε μὲν ὁ κυβερνήτης, οὐκ ἐγένετο δὲ,
ὦ Ναυσικλείς, ἀλλ' ἄμ' ἡλίος τε ἀνίσχε καὶ ἡμεῖς
ἄγκυραν καθίμεν. Οἱ δὲ τῆς νήσου περὶ τὸν ἕρμον
οἰκοῦντες, ἀπέχοντα οὐ πολλὴ τῆς πόλεως, καθάπερ ἐπὶ
τὴν παράδοξον τὴν θέαν τὴν ἡμετέραν συνέρρεον, ἀγά-
50 μενοι μὲν ὡς ἐφαίνοντο καὶ τὸ τῆς δλκᾶδος εὐάγωνον
εἰς κάλλος θ' ἅμα καὶ μέγελος αἰρόμενον ἐκπεποιη-
μένης, Φοινίσειον τὸ φιλοτέχνημα γνωρίζων λέγοντες,
πλέον δὲ θαυμάζοντες ὡς παραλόγῳ τῇ τύχῃ χρησα-
μένους, εὐδιόν τε καὶ ἀπήμονα πλοῦν ἐν χειμερίῳ τῇ

quam si narrationem illius inprimis propriam symbolam
in convivium conferat. Parebat Calisiris et cum Cnemoni
gratificans tum Nausiclem sibi propter ea quæ consecutaria
erant devinciens, omnia dicebat : prima quidem et quæ jam
Cnemoni exposita fuerant contrahens et præcipua tantum
quasi capita repetens, quædam autem sponte transgrediens,
quæ Nausiclem scire non esse operæ pretium judicabat.
Porro ea, quæ nondum erant narrata et cohærebant cum
his quæ dicta fuerant continuabat, inde inducto exordio :

XVII. Ipsos, cum navem onerariam Phœnicum conscen-
dissent, postquam Delphos effugerunt, primum navigasse
ex sententia, cum secundo vento etiam a tergo impelle-
rentur : at cum ad Calydonium fretum pervenissent, non
mediocriter turbatos esse, cum incidissent in mare natura
turbulentum. Cnemone autem, ut neque hoc prætermi-
teret, petente, sed diceret, si quam causam commotionis
illo in loco existentis investigasset : Pelagus, inquit, Io-
nium, ex magna latitudine ibi in angustias redactum et
tanquam per ostium quoddam sese in sinum Crissæum
infundens et misceri cum mari Ægæo properans, ab Istmo
Peloponnesiaco inhibetur ac retunditur, providentia numi-
nis fortasse, ne ex adverso sitam terram eluvione obruat,
objecto collo interclusum. Et cum inde, ut consentaneum
est, refluxus existat et circa hoc fretum magis quam in
reliquo sinu cogatur et coarctetur, eo quod adhuc influit
in id quod reciprocatur sæpius incidente, bullitionem aqua
efficit et æstum ferventem excitat, ex mutuo concursu et
collisione in fluctum cumulatam. Quæ cum plausu et
laudibus excepta essent, his qui aderant veram esse cau-
sam contestantibus, Calasiris continuabat narrationem :
Cum superassemus, dicens, fretum, et conspectum insu-
larum Acutarum amissemus, Zacynthiorum promontori-
um prospicere nos opinabamur, tanquam obscuram quam-
dam nubem in oculos nostros incurrentem : et gubernator
velum contrahere jubebat. Nobis autem percunctantibus,
quamobrem dissolveret et laxaret impetum, cum navis se-
cundum ventum haberet ; Quonianiam, inquit, si secundis
auris vela permiserimus, circa primam noctis vigiliam ad
insulam appellemus, cum interim metuendum sit, ne in
tenebris in loca saxi latentibus magna ex parte plena et
prærupta impingamus. Consultum est igitur pernoctare
in mari et ventum leviter excipere, ea proportione qua
sufficere possit ut mane ad terram applicemus. ✓

XVIII. Hæc dixit quidem gubernator, ceterum non fie-
bant, Nausicles ; sed una cum oriente sole, nos quoque
ancoram demittebamus. Porro insulæ incolæ, qui habi-
tabant circa portum, non procul distantem ab urbe, ad
spectaculum nostri adventus tanquam novum et inusitatum
quidpiam confluebant, admirantes, ut apparebat, habili-
tatem navis onerariæ, ad pulchritudinem simul et altitudi-
nem elaboratæ, Phœnicum industriam et artificii gloriam
vel inde cognosci dicentes ; et quod incredibili fortuna usu
essemus, qui tranquillam navigationem et secundam hi-

ἄρα καὶ Πλειάδων ἤδη θυομένων ἀνύσαντας. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι σχεδὸν τι πάντες, ἔτι τῶν πρυμνησίων ἀναπτομένων, ἀπολιπόντες τὴν ναῦν, ἐπὶ τὸ ἄστυ, τὴν Ζάκυνθον, ἀγοράσοντας ἀνέτρεχον. Ἐγὼ δὲ (τοῦ κυβερνήτου γὰρ ἀκηχῶς ἐτύγχανον ὡς χειμαδίῳ χρήσονται τῇ νήσῳ) καταγωγὴν σκεψόμενος αὐτοῦ που περὶ τὴν ἀκτὴν ἤρχόμην· τὴν μὲν ναῦν ὡς ἀπρεπὲς οἰκητήριον διὰ τὴν ναυτικὴν τύρβην, τὴν πόλιν δ' ὡς οὐκ ἀσφαλὲς διὰ τὴν τῶν νέων φυγὴν, παραιτούμενος.

10 Ὀλίγον οὖν ὅσον προήκων, ὄρω πρεσβύτην ἁλιευτικὸν πρόσθεν τῶν θυρῶν αὐτοῦ καθήμενον καὶ δικτύου διερωγῶτος βροχίδα ἀκεόμενον. Πηλοσίπας δὲ, Χαῖρε, εἶπον, ὧ βέλτιστε καὶ φράζε σποι τις ἂν τύχοι καταγωγῆς. Ὁ δὲ, Περὶ τὴν πλησίον ἄκραν, ἔφη, χροιάδι πέτρα καὶ τῆς προτεραίας ἐνσχεθὲν διεσπάραχται. Κἀγὼ, Τοῦτο μὲν, οὐδὲν ἔφη, ἐξεόμην μαθεῖν· ὅμως δ' οὖν χρηστῶς ἂν ποιήσῃ καὶ φιλανθρώπως ἢ αὐτὸς ὑποδεχόμενος ἢ ἕτερον ὑφηγούμενος. Καὶ δε, Οὐκ αὐτὸς, φησὶν, οὐ γὰρ συνέπλεον, μὴ γὰρ οὕτω ποτὲ σφαλείη, μὴδ' ὑπὸ γήρωσι πιεσθεῖη Τυρρηνός, ἀλλ' ἔστι πταίσμα τῶν παιδαρίων, ἀπειρία τῶν ὑφάλων οὐ μὴ ἔχρη τὰ δίκτυα καθορμισάντων. Ὁ δὲ δὴ οὖν συνείδῃ ὡς παχύτερον ἔχει τῆς ἀκοῆς, γεγωνότερον ἐμβόησας, Χαίρειν κελύω σοι, ἔφη, καὶ φράζειν ἡμῖν ξένοι οὗτοι καταγωγῆν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς χαίροις ἀπεκρίνατο καὶ μένοις εἰ βούλοιο παρ' ἡμῖν, εἰ μὴ τις τυγχάνοις τῶν πολυκλήνους οἴκου ἐπιζητούντων, καὶ ἰατροθεραπείαν εἰς πληθὺς ἐπαγομένων. Ἐμοῦ δ' εἰπόντος, ὡς παῖδες εἰσὶ μοι δύο καὶ τρίτος ἐγὼ· Χαίρειν, ἔφη, τὸ σύμμετρον, ἐνὶ γὰρ πλείους ἡμᾶς εὐρήσετε, καὶ μοὶ γὰρ παῖδες εἰσὶν ἔτι δύο συσσιτοῦντες, οἱ προγενέστεροι δὲ γήμαντες, οἴκου ἄρχοισι, καὶ τροφῶς ἢ τῶν παιδίων τετάρτη, ἢ γὰρ μήτηρ αὐτοῖς οὐ πρό πολλοῦ τέλληκεν. Ὡστε, ὧ λῶστε, μὴ μέλλει, μὴδ' ἀμφοβαλλε ὡς οὐ χαίροντες ὑποδεξόμεθα ἄνδρα καὶ ἐκ πρώτης ἐντεύξεως εὐγένειαν ἐμφαίνοντα. Ἐπραττον οὕτω. Καὶ μετ' οὐ πολὺ σὺν τῷ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρικλείᾳ παρόντα με ἄσμενος ὁ Τυρρηνὸς ὑποδέχεται καὶ μέρας τὸ ἀλειονότερον ἀπεκλήρου τῆς οἰκῆσεως.

40 Καὶ πως οὐκ ἀηδῶς τὴν χειμέριον ὥραν τὰ πρῶτα διτυνόμενος, τὰ μὲν ἄλλα συνδιημερεύοντες, χωριζόμενοι δὲ, ὅτε καθεῦδειν ἔδει, σὺν τῇ τροφῇ μὲν ἢ Χαρικλείᾳ, ἐγὼ δ' ἰδίᾳ καὶ Θεαγένει, ὁ Τυρρηνὸς δὲ σὺν τοῖς αὐτοῦ παισὶ καθ' ἕτερον ὀμαίτιον ἀναπαυόμενος.

45 Ἡ τράπεζα δ' ἡμῖν κοινὴ προϋτίθετο, τὰ μὲν ἄλλα ἡμῶν παρεχόντων, τοῦ Τυρρηνοῦ δ' ὅσον ἄφθονον ἐκ θαλάττης τοὺς ξένους ἐστιῶντος, τὰ μὲν καθ' αὐτὸν ἀλειεύοντος, τὰ δὲ καὶ ἡμῶν ἔστιν ὅτε τὴν σχολὴν διατιθεμένων καὶ συνεφαπτομένων τῆς ἄγρας, ἣν ποικίλην τε καὶ πρὸς πᾶσαν ὥραν ἀρμόδιον ἐξήσκητο. Καὶ ἦν εὐβολὸν τι χρῆμα καὶ πολὺθηρον, ὥστε καὶ οἱ πολλοὶ τὴν ἐμπειρίαν αὐτοῦ τῆς τέχνης, εἰς εὐμένειαν τύχης προσήπτον.

100 Ἰθ'. Ἀλλ' οὐ γὰρ ἦν, φασι, τοὺς δυστυχοῦντας,

berno tempore et jam occidentibus Pleiadibus, confecissemus. Reliqui igitur omnes, cum adhuc funes religarentur, relicta nave, ad urbem Zacynthum negotiaturi currebant: ego vero (audieram enim forte a gubernatore quod in insula essent hibernaturi) ibam quæsiturus alicubi diversorium circa litus; navem, quod esset inconveniens nobis habitaculum futurum propter turbam nauticam, urbem autem, quod parum tutum propter fugam juvenum, devitans. Cum igitur paullulum progressus essem video senem piscatorem, sedentem pro foribus et retis lacerati nexu reficientem. Accedens igitur propius, Salve, dicebam, vir optime et dic ubinam diversorium quispiam adipisci possit? Ille autem, Circa propinquum promontorium, inquit, saxo latenti hesterno die illis, laceratum est. Rursus ego: Ille quidem cognoscere mea nihil interfuit: ceterum officiose feceris et humaniter, si aut ipse me hospitio receperis, aut alterum demonstraris. At ille: Non ipse, inquit, neque enim una navigabam, (absit enim), ut ita offendat, aut tantopere a senectute prematur Tyrrhenus) sed est puerorum culpa, qui insectia saxorum sub mari latentium, ubi non oportebat, retia tetenderunt. Sero igitur tandem cum intellexissem, quod hebetiorem haberet auditum, alta voce intonans, Salvere te jubeo, dicebam, et ut nobis hospitibus diversorium ostendas, oro. Sed et ipse vicissim sis salvus, respondit, et maneat si vis apud nos, nisi forte es aliquis ex eorum numero, qui domos multis lectis exornatas inquirunt, et servorum turbam secum adducunt. Ego vero cum dixissem quod liberi mihi essent duo et ego tertius; Grata est, inquit, proportio, uno enim plures nos inveniatis. Etenim et mihi sunt duo filii convictores, (majores autem natu, ductis uxoribus, sunt ipsi patresfamilias) et quarta nutrix infantum, siquidem mater ipsis est non ita pridem mortua. Quamobrem, optime, ne cuncteris, neque dubites, quin te simul læti et alacres excepturi, virum etiam ex primo colloquio generositatis specimen exhibentem. Faciebam ita et non multo post cum Theagene et Chariclea me venientem lubens Tyrrhenus exclpit, et partem calidiorem domus nobis attribuit. Saneque non insuaviter hibernum tempus initio transigebamus, dies quidem simul consuementes, se junctim autem cum dormiendum fuit, cum nutrice quidem Chariclea, ego autem separatim et Theagenes, Tyrrhenus vero in altero conclavi cum suis liberis requiescentes. Mensa nobis etiam communis apponebatur, alia quidem nobis præbentibus, Tyrrheno vero obsonia affatim ex mari hospitibus suppeditante, cum partim ipse piscaretur, partim nos quoque interdum per otium in captura adjuvarem, quam variam et ad omne tempus accommodatam instruxerat. Et erat locus jaciendis retibus idoneus et piscosus, adeo ut plerique, quod capiebat ex arte commodum, fortunæ benevolentiam referrent acceptum.

XIX. Sed laud fieri potuit, quin, ut dicitur, semel ia-

μη οὐχὶ πανταχοῦ δυστυχεῖν. Οὐδ' ἐπὶ τῆς ἐρημίας ἀνευλόγητον εἶχεν ἡ Χαρίκλεια τὸ κάλλος, ἀλλ' ὁ Τύριος ἐκεῖνος ἔμπορος δὲ Πυθιονίχης, ὃ συνεπελεύσαμεν, ἰδίᾳ μοι προσῶν, ἠνώγλει πολλάκις καὶ ἀπέκναιε λιπαρῶν καὶ εἰς γάμον ὡς ἂν παρὰ πατρός αἰτῶν τὴν Χαρίκλειαν, πολλὰ σεμνύνων αὐτὸν καὶ τοῦτο μὲν γένος ἔνδοξον κατατέγων, ταῦτο δὲ τὸν παρόντα πλοῦτον καταριθμούμενος, τὴν θ' ἑλκᾶδα ὡς ἴδιον αὐτοῦ κτῆμα τυγχάνοι καὶ ὡς τοῦ πλείονος φόρτου τῶν ἀγωγίμων δεσπόζοι, χρυσοῦ τ' ὄντων καὶ λίθων πολυτάλαντων καὶ σπηρικῆς ἐσθῆτος. Οὐκ ὀλίγον δ' εἰς εὐδοξίας προσθήκη καὶ τὴν Πυθιονίχην ὠνόμαζεν, ἕτερά τ' αὖ πολλὰ πρὸς τούτοις. Ἐμοῦ δὲ τὴν τε παρούσαν πενίαν προβαλλομένου καὶ ὡς οὐκ ἂν ποτε χώραν ἄλλην οἰκοῦντι καὶ ἔθνος δὲ τοσοῦτον κεχώρισται τῆς Αἴγυπτίων, ἐκδοῦναι τὸ παρὸν ὑπερβέσθαι ἀρησομένου, Πέπασσο τούτων, ἔλεγεν, ὃ πάτερ, τὴν μὲν γὰρ προῖκα ἀπέχειν ἠγήσομαι καὶ πολλὰ τάλαντα καὶ πλοῦτον δλον τὴν κόρην, ἔθνος δὲ καὶ πατρίδα τὴν ὑμετέραν ἀλλάξομαι, τῆς μὲν ἐπὶ Καρχηδονίους ὁρμῆς ἐκτραπέεις, ὑμῖν δὲ σύμπλους, οὗ δὴ καὶ βούλεσθε, γινόμενος.

Κ'. Ὅρων δὴ τὸν Φοίνικα μὴ ἀνέντα ἀλλ' εἰς ὑπερβολὴν τε πρὸς τὸ βούλημα θερμαινόμενον καὶ ἡμέραν οὐδεμίαν τοῦ διογλεῖν μοι περὶ τῶν αὐτῶν ἀπολειπόμενον, ἔγνω τὸ παρὸν ὑπερβέσθαι χρησταῖς ἐπαγγελίαις, μὴ καὶ βιαιόν τι κατὰ τὴν νῆσον ὑποσταίημεν καὶ ἅπαντα ποιήσειν ἐλθὼν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπηγγελλόμενον. Οὕτω δὲ μοι τοῦτον ἐπ' ὀλίγον ἀποσκευασαμένου, κῦμα, φασίν, ἐπὶ κύματι προσέβαλλεν ὁ δαίμων. Ὅ γὰρ τοι Τυρρηνὸς οὐ πολλαῖς ὕστερον ἡμέραις εἰς τινὰ με παρηγκωσιμένην ἀκτὴν παραλαβὼν, Ὡ Καλάσιρι, ἔφη, τὸν Ποσειδῶσι τὸν πελάγιον ἐπόμνυμι καὶ τοὺς ἄλλους ἐναλίους θεοὺς, ἧ μὴν αὐτὸν σε ὡς ἀδελφὸν, παιδάς δὲ τοὺς σοὺς ἴσα καὶ παισὶν ὄρᾶν τοῖς ἐμοῖς. Ὁκω δὴ σοι φράσω ἐγειρόμενόν τι πρᾶγμα, ἀνιαρὸν μὲν, ἀλλ' ἐμοῖ γε σιωπήσῃσι ἀθέμιτον, ἐστίας ἡμῖν τῆς αὐτῆς κεκοινωνηκότι, σοί τε γινῶναι πάντως ἀναγκαῖον. Ναυλοχεῖ τὴν ἑλκᾶδα τὴν Φοίνισσαν πειρατικὸν ἐργαστήριον κατὰ τὴν περιτύσσουσιν τῆσδε τῆς ἄκρας πλευρᾶν ὑποκαθήμενον, σκοποῖς ἀμοιβᾶδὸν τὸν ἐκπλον τῆς νεῶς ἐπιτηρούμενον. Ὅρα δὴ οὖν, [φυλάττου] καὶ λογίζου τί ἂν ποιῆς. Σοῦ γὰρ δὴ ἔνεκεν, μάλλον δὲ θεοῦ καὶ τῆς σῆς, τὸ οὕτως ἀπηνὲς ἔργον, ἐκεῖνοις δὲ σύνηθες, διανοοῦνται. Κἀγὼ πρὸς αὐτόν. Σὲ μὲν, ἔφη, ἀντὶ τούτων οἱ θεοὶ κατ' ἀξίαν ἀμείψαιντο. Πόθεν δὲ, ὦ Τυρρηνέ, συνείληφας τὴν ἐπιβουλὴν; καὶ δς, Ἀπὸ τῆς τέχνης, ἔφη, τοῖς ἀνόρασι γνωρίζομαι καὶ ὄφρον αὐτοῖς προσκομίζων πλέον ἢ παρὰ τῶν ἄλλων τὸ τίμημα κομιζομαι. Τῇ προτεραῖᾳ δὲ κύρτους ἀναλεγομένη μοι περὶ τοὺς κρημνοὺς ἐντυχῶν ὁ λῆσταρχος, Πότ' ἄρα οἱ Φοίνικες ἐξορμήσειν μέλλουσιν, εἴ γε πέπυσαι, διηρώτα. Κἀγὼ συνεί τὴν ἐνέδραν τοῦ ἐρωτήματος, Τὸ μὲν ἀκριβές, ἔφη, ἃ Τραχίνες, οὐκ ἔχω λέγειν, εἰς ἕαρ δὲ πρῶτον

felices, non semper adversa fortuna laborarent. Neque in solitudine molestiis caruit forma Charicleæ, sed Tyrius ille mercator, victor in Pythiis renuntiatus, quocum navigaveramus, seorsim me conveniens sæpius mihi molestus erat, obtundens me precibus, et in matrimonium sibi dari tanquam a patre Charicleam petens, multa de se prædicans et partim genus illustre exponens, partim præsentis opes enumerans et holcadem quod illius propria possessio esset, quodque majorem partem mercium auri, lapidum multis talentis constantium et serici præ ceteris possideret. Nec parvum momentum ad accessionem splendoris et gloriæ etiam victoriam in Pythiis partam nominabat et alia præter hæc multa. Me vero præsentem inopiam prætentente et id, quod nunquam in animum inducturus essem, ut in alia regione et gente habitanti, quæ tanto intervallo distet ab Ægypto, filiulam meam elocarem: Omittas hæc, pater, dicebat. Dotem quidem me tulisse multorum talentorum et universarum opum, ipsam puellam arbitrabor, gentem vero et patriam vestram cum mea permutabo, deflectens a proposita navigatione versus Carthaginem, vobis autem me comitem quo volueritis adjungens.

XX. Cum igitur viderem Phœnicem non remittere sed et vehementi calore in ea voluntate et proposito persistere et diem nullum quin de iisdem mihi molestus esset intermittere, statui in præsentia rem blandis pollicitationibus differre, ne aliquid per vim in insula pateremur et omnia me facturum eum venissem in Ægyptum pollicebar. Ita cum hunc paullulum removissem, rursus fluctum, ut ajunt, supra fluctum numen advolvit. Nam Tyrrhenus non multis post diebus, cum me in litus quoddam flexuosum assumsisset: O Calasiri, inquit, per Neptunum juro et alios marinos deos, me et te non secus ac si meus esses frater et tuos liberos perinde atque meos ferre in oculis. Dicturus sum autem tibi negotium quod contra te struitur, molestum quidem et acerbum, ceterum quod et me reticere fas non est, cum iisdem Lares fuerint mihi tecum communes et tua scire omnino interest. Insidiantur holcadi Phœnicæ piratæ, sub latere hoc promontorium amplectente delitescentes et speculatoribus per vices egressum navis observantes. Quamobrem caveas et cogites, quidnam tibi faciendum sit. Siquidem propter te, magis autem propter filiam tuam, hoc tam crudele facinus, illis autem usitatum, conceperunt. Ego autem ad ipsum: Tibi quidem dii pro his dignas referant gratias: ceterum unde insidias deprehendisti, Tyrrhene? At ille, Ex arte, inquit, viris sum notus et cum illis obsonia affero majus pretium, quam ab aliis reporto. Itaque heri, cum passas colligerem circa præcipitia, mecum congressus archipirata, Num audisti, quando Phœnices e portu sunt soluturi, quærebat. Ego autem cum intellexissem insidias sermonis, Certi quidem, inquit, quod dicam, habeo nihil, Trachine: ceterum ineunte vere primum illos soluturos puto. Igitur,

ἡγοῦμαι αὐτοὺς ἀφορμήσειν. Ἄρ' οὖν, ἔφη, καὶ ἡ κόρη αὐτοῖς ἢ παρὰ σοι καταγομένη συμπλεύσεται; Ἄδῃλον μὲν, εἶπον, ἀλλὰ τί πολυπραγμονεῖς; Ὅτι αὐτῆς, ἔφη, ἔρω μανικῶς, ἀπαξ θεασάμενος· οὐ γὰρ οἶδα προστυχὸν τοιοῦτω κάλλει, πολλὰς καὶ ταῦτα καὶ οὐκ ἐξόρους αἰγμάλωτους ἤρηκίως. Ὑπαγόμενος οὖν αὐτὸν ὥστε πᾶν ἀναπτύξει τὸ βούλευμα· τί οὖν, ἔφη, δεῖ σε συμπλέεσθαι τοῖς Φοίνιξιν ἀλλὰ μὴ ἀναίμωτῷ καὶ πρὸ τῆς θαλάττης ἔχειν, ἐκ τῆς οἰκίας ἀρπάσαντα τῆς ἐμῆς; Σώζεται καὶ παρὰ λησταῖς, ἔφη, τι συνειδὸς καὶ πρὸς τοὺς γνωρίμους φιλάνθρωπον. Σοῦ τ' οὖν φείδομαι, μὴ πραγμάτων πειραθείης τοὺς ξένους ἐπιζητούμενος. Ἐγὼ δὲ δι' ἑνὸς ἔργου δύο τὰ μέγιστα προσκλήσασθαι βούλομαι, τὸν τε πλοῦτον τῆς νεῶς καὶ τὸν γάμον τῆς κόρης, ὧν θατέρου πάντως ἐστὶν ἀποτυχεῖν κατὰ γῆν ἐπιχειροῦντα τὴν πράξιν. Καὶ ἄλλως οὐδ' ἀκίνδονον εἶ τι τούτων γίνοιτο πλησίον τῆς πόλεως, ἐκ τοῦ παρακρήμα τῆς τ' αἰσθησεως καὶ τῆς ἐπιδιώξεως ἐσομένης. Πολλὰ δὲ τῆς συνέσεως αὐτὸν ἐπαίνεσας, ἐκεῖνου μὲν ἀπῆλλατόμην, σοὶ δὲ καταμηνύων τὴν σκευωρουμένην πρὸς τῶν ἀλαστόρων ἐπιβουλήν, ἱκετεύω φροντίδα ποιεῖσθαι τοῦ σαυτὸν τε καὶ τοὺς σαυτοῦ διασώζειν.

ΚΑ'. Ἀπήειν κατηφῆς τούτων ἀκούσας καὶ παντοίας ἔστρεφον παρ' ἐμαυτῷ βουλάς, ἕως ἐκ ταυτομάτου μοι πάλιν ἐντυχὸν ὁ ἔμπορος καὶ περὶ τῶν αὐτῶν διαλεγόμενος, σκέμματός τις ἐνδοσίμου παρεῖχεν. Ἀποκρύπτων γὰρ τῶν παρὰ τοῦ Τυρρηνοῦ μηνυθέντων, ἀπερ ἐβουλόμην, ἐκεῖνο μόνον τὸ μέρος ἐξέφαινον, ὡς ἀρπάσαι τις τῶν ἐγγωρίων διανοεῖται τὴν κόρην, πρὸς δὲ οὐκ ἐστὶν ἀξιομαχος ἀντιτάξασθαι. Ἐγὼ δὲ σοὶ μᾶλλον ἂν, ἔφη, εὐλοίμην αὐτὴν κατεγγυῆσαι διὰ τὴν προὔπαρχουσαν γῶσιν, διὰ τὴν περιουσίαν· καὶ πρὸ πάντων ὅτι τὴν ἡμετέραν οἰκεῖν, εἰ τοῦ γάμου τύχῃς, ἐφθῆς ἐπαγγελλόμενος. Ὡστ' εἰ σοι πάντως φίλον, σπουδασιόν ἤμιν τὸν ἐνθὲνδε ἀπόπλου, πρὶν τι καὶ πρὸς τὸ ἀκούσιον προληφθῆναι παθόντας. Ὑπερήσθη τούτων ἀκούσας καὶ Εὐ γέ, ὦ πάτερ, ἔφη, καὶ ἅμα ἐφίλει προσίων τὴν κεφαλὴν, ἐπυθάνετό τε πότ' ἀνάγεσθαι κελεύοιμι, καὶ γὰρ εἰ μηδέπω τῆς ὥρας εἶναι τὰ πλοῖμα, ἀλλ' ὑπάρχειν μεταστησαμένους εἰς ἕτερον ἕρμον, ἐπιβουλῆς τ' ἐκτός γενέσθαι τῆς ὑπονοουμένης, καὶ τὸ ἀκριβὲς τοῦ ἔαρος περιμειναι. Οὐχοῦν, ἔφη, εἰ δὴ μέλλει τοῦμὸν ἰσχυρὴν πρόσταγμα, τῆς ἀρρομένης ἂν βουλόμην ἀποπλεῦσαι νυχτός. Καὶ ὁ μὲν, Ὡστὶ γενήσεται, εἰπὼν, ἀπεχώρει. Ἐγὼ δ' οἶκαδε ἐλθὼν, πρὸς μὲν τὸν Τυρρηνὸν οὐδὲ ἐν, πρὸς δὲ τοὺς παῖδας ἐφραζον, ὡς μεθ' ἐσπέραν βαθεῖαν αὐθις ἐπιβαίνειν δεήσει τῆς δλκάδος. Τῶν δὲ τὸ ἀφνίδιον θαυμαζόντων καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένων, ὑπερεθέμην εἰσαυθις ἐρεῖν· νῦν δ' οὕτω πραχθῆναι συμφέρειν ἔλεγον.

ΚΒ'. Ἐπεὶ δὲ δειπνῶν πρὸς ὀλίγον μεταλαθόντες εἰς ὑπνον ἐτράπημεν, ὄναρ μοί τις πρεσβύτης ἐφάνετο, τὰ μὲν ἄλλα κατεσκληκῶς, ἐπιγουνίδα δὲ λείψα-

inquit, et virgo quæ apud te diversatur una cum illis navigabit? Incertum est quidem, dixi, verum cur tam curiose id scrutaris? Quod depereo illam, ita ut vix sim compos mentis, cum semel tantum viderim. Neque me scio unquam incidisse in talem formam, præsertim cum multas et non deformes captivas ceperim. Occulte igitur eum pertrahens eo, ut mihi totius consilii sui rationem explicaret: Quid igitur, inquebam, te opus est conserere manus cum Phœnicibus et non potius sine sanguine et priusquam conscendant adipisci ex aedibus meis? Servatur, inquit, et apud prædones conscientia quædam et erga notos humanitas. Tua igitur causa parco, ne tibi ea res difficultatem pariat, cum a te hospites amissi reposeerentur: tum una opera duo maxime consequi volo, opes navis, et matrimonium virginis; quorum altero omnino me frustrari necesse est, terra negotium aggredientem: et alioqui neque tutum est, cum, si quid ejusmodi accideret prope sita urbe, continuo et factum sentiretur et persecutio futura esset. Cum igitur eum multis modis ob prudentiam collaudassem, ab illo discedebam. Tibi vero indicans insidias, quæ ab his struuntur scelestis hominibus, magnopere oro et obtestor, ut in id curam intendas, quo pacto te ipsum et tuos servare possis.

XXI. Discedebam fristis, cum hæc audissem et varia versabam apud me consilia, donec forte casu mihi obviam factus mercator et de iisdem mecum colloquens, ansam ejuisdam consilii præbuit. Occultans enim ex iis, quæ erant indicata a Tyrrheno, quæ volebam, illam tantum partem retegebam, quod quidam indigenarum cogitaret rapere virginem, cui resistere ipse et se opponere non posset. Ego autem tibi potius, inquebam, malletm ipsam desponsare, tum propter notitiam, quæ mihi tecum jam antea intercedit, tum propter opes tuas; et imprimis quod te in nostra patria habiturum, si matrimonium consecutus fueris, ante promisisti. Quamobrem si id tibi omnino cordi est, prope hinc abnavigemus, priusquam anticipemur, aliquid vel per vim passi. Vehementer est delectatus his auditis et Recte, pater, inquit: simulque accedens caput osculabatur et quærebat, quando solvere juberem? Etsi enim nondum tempestiva esset navigatio, licere tamen in alium portum sese transferentibus, insidias quæ struerentur evitare et veris constantiam operiri. Igitur, inquebam, siquidem valebit memm imperium, sub initium noctis navigare velim. Et ille quidem, sic futurum cum dixisset, discedebat. Ego autem domum reversus, Tyrrheno quidem nihil, liberis autem dicebam, quod post crepusculum rursus holcadem conscendere oporteat. His autem repentinum illud factum mirantibus et causam quærentibus, distuli, postea me dicturum pollicens: nunc autem conducere ut ita fiat, dicebam.

XXII. Ceterum postquam sumpta cæna modica in somnum lapsi sumus, in somnis mihi apparuit quidam senex, reliquo quidem corpore aridus: verum succincta veste

von τῆς ἐφ' ἡλικίας ἰσχύος ἀνεσταλαμένου ζώματος ὑπο-
 φάνων, κυνῆν μὲν τῆς κεφαλῆς ἐπικείμενος, ἀγγίνοιον
 δ' ἄμα καὶ πολῦτροπον περισκοπούμενος καὶ οἶον ἐκ
 πληγῆς τιος μηρὸν σκάζοντα παρέλκων. Πησιάσας
 5 δὴ μοι καὶ σεσηρὸς τι μειδιάσας, ᾧ Θαυμάσιε, ἔφη,
 σὺ δὲ μόνος ἐν οὐδενὸς [λόγου] μέρει τέθεισαι τὰ καθ'
 ἡμᾶς, ἀλλὰ πάντων ὄσοι δὴ τὴν Κεφαλῆν παρε-
 πλευσαν οἶκόν τε τὸν ἡμέτερον ἐπισκεψάμενων καὶ
 10 δόξαν γυνῶναι τὴν ἡμετέραν ἐν σπουδῇ θεμένων, αὐ-
 τὸς οὕτως ὀλιγώρως ἐσχῆκας, ὡς μὴδὲ τοῦτο δὴ τὸ
 κοινὸν προσεπιτεῖν, ἐκ χειτόνων καὶ ταῦτ' οἰκοῦντα.
 Τοὶ γάρ τοι τοῦτων ὑφέξεις οὐκ εἰς μακρὰν τὴν οἶκην
 καὶ τῶν ὁμοίων ἐμοὶ παθῶν αἰσθήση, θαλάττῃ θ' ἄμα
 καὶ γῆ πολέμοιοι ἐντυγχάνων. Τὴν κόρην δ' ἦν ἄγει,
 15 παρὰ τῆς ἐμῆς γαμετῆς πρόσειπε, χαίρειν γὰρ αὐτῇ
 φησι, διότι πάντων ἐπιπροσθεν ἄγει τὴν σωφροσύνην
 καὶ τέλος αὐτῇ δεξιὸν εὐαγγελίζεται. Ἀνγλάμην ὑπὸ
 τῆς ὄψεως παλλόμενος· καὶ τοῦ Θεαγένους, ὃ τι πέ-
 πονθα, ἐρομένου, Τάχα, ἔφη, ὠπίσθημεν τῆς ἀνα-
 20 γωγῆς καὶ τεθορῶμεθα ἀφυπνίσας πρὸς τὴν ἔννοιαν.
 Ἄλλ' αὐτός τ' ἀνίστω καὶ τὰ ὄντα συσκευάζου, τὴν
 Χαρίκλειάν τ' ἐγὼ μετελεύσομαι. Παρῆν ἡ παῖς ἐμοῦ
 τοῦτο σημήναντος. Καὶ ὁ Τυρρηνὸς αἰσθόμενος δια-
 νέστη, καὶ τὸ γινόμενον ἐπυνθάνετο. Κἀγὼ, τὸ μὲν
 25 γινόμενον ἔστιν, ἔλεγον, ἡ σὴ συμβουλή. Διαδρᾶναι
 πειρώμεθα τοὺς ἐπιβουλεύοντας. Σὺ δ' αὐτός τε σῶζοιο
 πρὸς τῶν θεῶν, ἀνδρῶν βέλτιστος περὶ ἡμᾶς γεγενη-
 μένος καὶ τήνδὲ δίδου τελευταίαν χάριν· οὕτε διαπλεύσας
 εἰς Ἰθάκην ὑπὲρ ἡμῶν Ὀδυσσεὶ καὶ αἴτει τῆς μήνιδος
 30 ἀνεῖναι τῆς καθ' ἡμῶν, ἣν ἀγανακτεῖν ὡς παρεωραμέ-
 νος τῆςδὲ μοι τῆς νυκτὸς ἐπιφανείας ἐξηγόρευσεν. Ἐπι-
 ηγγέλλετο ποιήσειν οὕτω καὶ ἄχρι τῆς νεῶς παρέπεμ-
 πεν, ἐπιδακρύων τε πλεῖστα καὶ τὸν πλοῦν ἡμῖν ἀπή-
 μονα γενέσθαι καὶ κατὰ νοῦν ἐπευχόμενος. Τί δεῖ
 35 μὴκύνοντα ἐνοχλεῖν; Ἄρτι φωσφόρου διαλάμψαντος
 ἀνηγόμεθα, πολλὰ μὲν τῶν ναυτῶν τὴν πρώτην ἐναν-
 τιομένων, τέλος δὲ πρὸς τοῦ Τυρίου τοῦ ἐμπόρου
 πεισθέντων, ληστρικὴν προαγορευθεῖσαν ἔφοδον διαδι-
 δράσκεῖν εἰπόντος. Καὶ ὁ μὲν ἐλάνθανε τὰ ὄντα ὡς
 40 πλάσμα λέγων. Ἡμεῖς δὲ πνεύμασι βιαίοις χρυσά-
 μνοι, ζάλῃς τ' ἀπροσμάχου καὶ κλύδωνος ἀφράστου
 πειραθέντες, ἀπολέσθαι τε παρὰ μικρὸν ἐλθόντες, εἰς
 ἄκραν τινὰ Κρητικὴν προσωκεῖλαμεν, τῶν τε πηδα-
 λίων θάτερον ἀποβαλόντες καὶ τῆς κεραίας τὸ πλεῖστον
 45 συντρίψαντες. Ἐδόκει οὖν ἐπισκευῆς τε ἕνεκα τῆς
 δλκάδος καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἀναλήψεως, ἡμέρας τινὰς
 ἐπιμεῖναι ἐν τῇ νήσῳ. Καὶ τούτων οὕτω γενομένων,
 ὁ πλοῦς ἡμῖν αὖθις παρηγγέλλετο πρώτην ἡμέραν τῆς
 σελήνης μετὰ τὴν πρὸς ἥλιον σύνοδον ἐπιλαμπούσης.
 50 Καὶ ἀναχθέντες ἤθρῳ ζεφύρων ἑαρινῶν ὑψηλόντων
 ἐφερόμεθα, νύκτα τε καὶ ἡμέραν ἐπὶ τὴν Λιβύων γῆν
 τοῦ κυβερνήτου τὴν δλκάδα χειραγωγούντος. Ἐφασκε
 γὰρ ἐνδέχασθαι μὲν εὐθυβόλως καὶ διαμπὰξ περαιωθῆ-
 ναι τὸ πέλαγος τοῦ πνεύματος ἐπιτρέποντος, ἐπιείγασθαι

genu paullulum ostendens, satis apparebat, quæ ipsius
 ætate vegeta vires fuisset; gælerum in capite gerens et
 sapientiam ac versutiam adspectu declarans et tanquam ex
 vulnere aliquo femur claudicans post se trahens. Cum
 igitur ad me propius accessisset, et minaci oris habitu
 subrisisset: O præclare, inquit, tu vero nullam rationem
 nostri habuisti, sed solus ex omnibus, quicumque Cephalen
 præternavigarunt et nostram domum contemplati
 sunt, gloriamque nostram cognoscere magni aestimarunt,
 adeo nos contempsisti, ut neque, quod vulgare est, salu-
 taveris, præsertim in vicinia habitantem. Ac tu quidem
 horum non multo post lues pœnas et senties eosdem casus
 et calamitates, quas ego sum expertus, niari ac terra simul
 in hostes incidens. Virginem vero quam ducis meæ con-
 jugis nomine alloquere. Salutatur illam, quod imprimis
 colat et omnibus rebus anteferat castitatem, finemque illi
 prosperum ac felicem annuntiat. Proripui me, præ vi-
 sione tremens et Theagene, quidnam mihi accidisset, quæ-
 rente, Propemodum, inqueiebam, exitum navis e portu
 negleximus et expergiscens ea cogitatione sum perturbatus.
 Sed et ipse surge, ac tuas res collige: Charicleam autem
 ego accersam. Aderat filia, cum significassem. Tyrrenus
 quoque cum sensisset, surrexit et de eo, quod fieret,
 inquirebat. At ego, Id quod in præsentia fit, tuum consi-
 lium est, dicebam: effugere conamur insidiatores. Te vero
 dii salvum et incolumem conservent, qui optimi viri officio
 erga nos functus es. Hanc autem da nobis ultimam gra-
 tiam: transmittens in Ithacam, sacrificia pro nobis Ulyssi
 et pete ut iram suam erga nos mitiget qua se commotum
 esse, tanquam spretum et contemptum, cum nobis hac
 nocte apparuisset, significavit. Promittebat se ita factu-
 rum esse et usque ad navem deducebat, magnam vim lacri-
 marum profundens et ut nobis navigatio feliciter et ex
 animi sententia succederet a deo deprecans. Quid multis
 opus est? Cum primum lucifer illuxisset, in altum prove-
 hebamur, initio quidem nautis magno opere contradicentibus
 ad extremum autem a Tyrio mercatore persuasis, cum, se
 fugere adventum piratarum sibi prænuntiatum, dixisset.
 Et illum quidem latebat, quod vera diceret, cum figmento
 uti voluisset. Nos autem ventis violentis usi, et tempestatem
 infestam et fluctus horrendos experti et eo propemodum
 ut non procul ab interitu abessemus pervenientes, ad
 promontorium quoddam Creticum appulimus, altero clavo
 amisso et maxima parte antennarum confracta. Visum est
 igitur, reficiendæ navis causa et nostrum ipsorum recrean-
 dorum, dies aliquot in insula commorari. Et his ita
 factis, navigatio nobis iterum denuntiabatur, ubi primum
 luna, post conjunctionem cum sole, iterum apparuisset. Et
 profecti in altum, spirantibus jam Zephyris vernis, fere-
 bamur diem et noctem, gubernatore ad Africæ terram
 holcadem dirigente. Dicebat enim, recta et continuo
 cursu, vento impellente, pelagus transmitti posse. Acce-
 lerare autem se, ut possit continentem attingere, aut por-

δὲ λαβέσθαι τινὸς ἡλείρου καὶ ὄρου, πειρατικὸν εἶναι τὸ ἐκ πύρμνης ἀναφαῖνον ἀκάτιον ὑφορώμενος. Ἐξ οὗ γὰρ, ἔφη, τῆς Κρητικῆς ἤραμεν ἄκρας, ἔπεται κατ' ἕνος, καὶ ἀπαράλλακτον μεταθεῖ τὸν ἡμέτερον πλοῦν, ὡσπερ τῆς αὐτῆς ὁρμῆς ἐξήρτημένον, ἐφώρασά τε πολλὰς συμπαραφερόμενον, ἐμοῦ τὴν ναῦν ἐξεπίτῃδες ἔστιν ὅτε τοῦ εὐθέως παρατρέποντος.

ΚΓ'. Τούτων οἱ μὲν ἐδήχθησαν εἰρημένων καὶ πρὸς ἄμυναν εὐτρεπίζεσθαι παρήνουν, οἱ δ' ὀλιγώρως εἶχον, ἔθος εἶναι φάσκοντες ἐν τοῖς πελάγεσιν ἔπεσθαι ταῖς ὑπερόγκοις ναυσὶ τὰς βραχυτέρας, ὡσπερ ὑπὸ πλειόνου ἐμπειρίας ὀδηγουμένας. Ἔτι τούτων ἐπὶ θάτερα γυμναζομένων, ἦν μὲν ἡδὴ τῆς ἡμέρας, ὅτε ἀρότρου βούν ἐλευθεροῦ γηπόνος, ὁ δ' ἄνεμος τῆς ἄγαν φορᾶς ὠκλαζε καὶ κατ' ὀλίγον ἐνδιδοῦς, ἀπρακτὸς τε καὶ μαλακὸς τοῖς ἱστίοις ἐνέπιπτε καὶ σοθῶν μᾶλλον ἢ πρῶθ' ἂν τὴν ὁδὸν τέλος εἰς γαλήνην ἐξενικήθη, καὶ ὡσπερ τῷ ἡλίῳ συγκαταδύμενος, ἢ ἀληθέστερον εἰπεῖν, τοῖς ἐπιδιώκουσιν ὑπηρετούμενος. Οἱ γὰρ κατὰ τὴν ἀκατον, ἕως μὲν ἡμῖν ὁ πλοῦς ὑπήνεμος ἠύετο, μακρῶ τῆς ὁδοῦ, ὡς τὸ εἶκος, ἀπελείποντο, μείζονοι τοῖς ἱστίοις πλέον τὸ πνεῦμα δεχομένης. Ἐπειδὴ ὁ τὴν θάλατταν ἐστόρεσεν ἢ γαλήνη καὶ τὰς κόπας ἢ χρεῖα παρεκάλει, ὅσῃ ἡμῖν ἦ ὅστ' εἰπεῖν ἐπέστησαν, ἅτ' οἶμαι πρόσκοποι τε πάντες οἱ ἐμπλέοντες καὶ κοῦρον ἀκάτιον καὶ πρὸς ἐρεσίαν εὐπειθέστερον ἐλαύνοντες.

ΚΔ'. Ἦδὴ δὲ πλησιάζόντων, ἀνέκραγέ τις τῶν συμβεληκότων, ἀπὸ τῆς Ζακυνθίων, τοῦτ' ἐκεῖνο, ἄνδρες, ἀπολώλαμεν πειρατικὸς ὁ στόλος. Τραχίνου γνωρίζω τὴν ἀκατον. Ἐρεῖσθη πρὸς τὴν ἀγγελίαν ἢ ὁκλάς, ἐν τε γαλήνῃ κλύδωνος ἐπέπληστο, θορύβοις, ὀλολυγμοῖς, διαδρομαῖς καταγιζομένη τῶν μὲν εἰς τὰ κοῖλα τῆς νεῶς καταδυσόμενον, τῶν δὲ πρὸς μάχην ἐπὶ τῶν ἰκρίων ἀλλήλοισι παρακλυομένων, τῶν δ' εἰς τὸ σκάφος τὸ ὑπηρετικὸν ἀλλεσθαι καὶ διαδραμῆν βουλευομένων· ἕως ἐν τῷ μέλλειν καὶ ἄκοντας αὐτοὺς προλαβὼν ἔστησεν ὁ πόλεμος, τῷ προστυχόντι πρὸς ἄμυναν ὀπίσθας. Ἐγὼ δὲ καὶ ἡ Χαρίκλεια τῷ Θεαγένει περιφύοντες, ὄλον ἐνουσιῶντα πρὸς τὴν μάχην καὶ ζέοντα μόλις ἐπείγομεν· ἢ μὲν, ἵνα μὴδὲ παρὰ τὸν θάνατον, ὡς ἔφρασκε, χωρίζοιτο, ξίφει δ' ἐνὶ καὶ πληγῇ μίξ' τοῦ πάθους ὁμοίου κοινωθήσειεν, ἐγὼ δὲ, ὡς Τραχίνον εἶναι τὸν ἐπίοντα ἔγνων, συνοῖσθον πρὸς τὰ μελλοντά τι προμηθεύμενος. Ὅπερ δὴ καὶ γενέσθαι συνέθη. Πλησιάζαντες γὰρ ληστὰὶ καὶ ἐγκάρσιοι παρελαύνοντες, ἀποπειρώμενοί τε, εἴ πως ἀναμικτῶ γένοιτο ἐγκρατεῖς τῆς ὁδοῦ, ἔβαλλον μὲν οὐδέπω, τοῖς δ' εἰς κύκλον περίπλοισι οὐδαμῶς προβαίνειν ἐπέτρεπον, ἐφ' ἑσάν τε πολιορκούσι καὶ τὴν ναῦν ἐξ ὁμολογίας ελεῖν ἐσπουδακόσι. Καὶ ὧς δυσδαίμονες, ἔφρασαν, τί δὴ ποτε μάλισθ' εἰς πρὸς οὕτως ἄμαχον καὶ ὑπερφέρουσαν ἰσχὺν ἐναντίας αἰρούμενοι χεῖρας, προῦπτον ἀναρριπτεῖτε θάνατον; ἔτι φιλανθρωπευόμεθα ὑμᾶς ἐπιτρέπομεν εἰς τὸ

lum. Piraticum enim navigium esse quod ex puppi appareret suspicabatur. Nam postquam a Cretico promontorio solvimus, sequitur vestigiis nostris insistens et nusquam declinans persequitur nostram navigationem, tanquam in eodem cursu suspensum: deprehendique, illud sæpius una circumvehi, cum ego navem ex industria a recto cursu deflecterem.

XXIII. Hæc cum dicta essent, quidam commoti sunt et reliquos adhortabantur, ut se ad defensionem appararent: quidam vero negligebant, solere, dicentes, in mari breviores naves, magnas consequi, tanquam majori experientia et certitudine viam demonstrantes. Cum hæc adhuc in utramque partem disputarentur, erat diei tempus, quo juga bobus demere solet agricola et ventus jam ex nimio impetu languescebat et paullo post remissus inefficaciter et molliter in vela incidebat, concutiens magis quam promovens lintea. Ad extremum et in tranquillitatem subsedit, tanquam una cum sole occidens, vel ut verius dicam persequentibus inserviens. Nam hi qui erant in navigio, quamdiu impulsu venti navigabamus, longe a tergo navis onerariae, ut est consentaneum, relinquebantur, majoribus velis plus venti capientibus: ceterum postquam tranquillitas mare stravit et necessitas remos advocabat, celerius quam dici potest supervenerunt, cum ut existimo omnes remigum officio fungerentur, leveque navigium et ad remigium magis accomodatam impellerent.

XXIV. Cum autem jam in propinquo essent, exclamavit quidam ex Zacynthiis, qui nobiscum una conscenderant: Hoc illud est, viri, perimus! piratica est classis: agnosco Trachini navem. Concussa est ad hunc nuntium holcas et in tranquillitate tempestate implebatur, tumultu, lamentis et transcursationibus incitata, aliis in concavas partes navis subeuntibus, aliis sese ad pugnam in tabulatis adhortantibus, quibusdam descendendum esse in scapham et effugium consentibus: donec interim dum cunctantur, vel in vitos ipsos anticipans bellum cohibuit, eo, quod obvium fuit cuique, armatos. Ego autem et Chariclea amplexi Theagenem, totum aestuantem et ardentem pugnandi studio, vix cohibuimus: illa quidem, ut neque in morte, ut dicebat, ab eo separaretur, sed uno gladio et eodem vulnere communicatam cum illo calamitatem sustineret; ego vero, postquam Trachinum esse, qui adveniebat, agnovi, aliquid, quod esset in posterum profuturum, providens. Quod et ita evenit. Cum enim appropinquasset piratae et transversim essent advecti, periculum facientes, si quo modo incruenti holcadem occupare et in suam potestatem redigere possent, tela non conjiciebant, sed tantum circumnavigationibus orbicularibus, nusquam navem progredi permittebant: denique obsidentibus erant similes et iis qui pactis ac deditone navem capere omnino cuperent: et O infelicis, dicebant, cur ita amentes estis et contra vires adeo invictas et longe vestris superiores adversas manus tollentes, manifestum vobis interitum accersitis? adhuc

ἐφολιον εἰσβῆναι καὶ σώζειν αὐτοὺς εἰ βούλεσθε. Οἱ μὲν ταῦτα προὔτεινον. Οἱ δ' ἐπὶ τῆς ὀλκάδος, εἰς μὲν ἀκίνδυνον μάχην καὶ πόλεμον ἀναίμακτον ἠγωνίζοντο, θρασεῖς τ' ἦσαν καὶ οὐκ ἂν ἔφρασαν ἐκστῆναι.

6 ΚΕ'. Ἐπεὶ δὲ τις τῶν ληστῶν ὁ τολμηρότερος ἐναλλόμενος εἰς τὴν ναῦν καὶ παίων τῷ ξίφει τοὺς προστυχόντας, φόνῳ καὶ θανάτῳ κρίνεσθαι τὸν πόλεμον ἐδίδαξεν, ἐφῆλαντο δὲ καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, τότε δὴ μετεμέλοντο οἱ Φοίνικες καὶ προσπεσόντες ἀπέχεσθαι σφῶν ἰκέτευον, ἐφ' ᾧ τὰ προσταγθισόμενα ποιήσιν. Οἱ δὲ, καίπερ ἤδη φρονῶντες, αἵματος γὰρ ὄψις φρονήματος γίγνεται στόμισις, ἐκ προστάγματος τοῦ Τραχίνου, παρ' ἐλπίδα πᾶσαν ἐφείδοντο τῶν ὑποπεσόντων. Ἐγίγνετο δ' ἄσπονδος ἐκεχειρία καὶ πόλεμος ἔργοις ὁ χαλεπώτατος, 15 εἰρήνης δνόματι νόθῳ παραλυόμενος, συνθήκης βαρύτερας πλέον ἢ τῆς μάχης ὀριζομένης. Σὺν ἐνὶ γὰρ χιτωνίσκῳ τῆς ὀλκάδος ἐξίστασθαι προηγουέτο καὶ θάνατος τῷ παραβαίνοντι διηπειλεῖτο. Ἄλλ' ἔστιν, ὡς 20 εἰσικεν, ἀνθρώποις ψυχῇ πάντων προτιμότερον δι' ἣν καὶ τότε οἱ Φοίνικες ἐλπίδος πλοῦτου τῆς νεῶς ἀποσυλλόμενοι, καθάπερ οὐ στερούμενοι κερδαίνειν δὲ μέλλοντες, ὅστις πρότερος τὸν ἕτερον φθάσας ἐπιβίαη τοῦ σκάφους, ἠπέγοντο, ἄττον ἐν τῷ βεβαίῳ τοῦ περιεῖναι γενέσθαι πᾶς τις ἀμιλλώμενος.

25 ΚΖ'. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἡμεῖς τῷ δόγματι πειθόμενοι παρῆειμεν, ὁ Τραχίνος τῆς Χαρικλείας ἐπιλαβόμενος, Οὐδὲν, ἔφη, πρὸς σέ δδ' ὁ πόλεμος, ὦ φιλάττη, ἀλλὰ διὰ σέ γεγένηται καὶ σοὶ πάλαι καὶ ἐξ οὗ γ' ἀπολελοίπατε τὴν Ζακυνθίων, ἔπομαι, τοσοῦτον ἔνεκα σοῦ καὶ 30 πέλγους καὶ κίνδυνον ἀναδεξάμενος. Ὡστε θάρσει καὶ ἴσθι δέσποινα σὺν ἡμῖν τῶνδ' ἀπάντων ἐσομένη. Ταῦτ' ἐκεῖνος μὲν ἔλεγεν, ἡ δὲ (ἔστι γὰρ (γυνή) τι χρῆμα σοφώτατον καιρὸν διαθέσθαι δραστήριος) ἅμα δὲ τε καὶ τῆς ἐμῆς ὑποθήκης ἀνούσῳ, τὸ κατὰ φύσιν τῶν περὶ 35 ριστικῶτων τοῦ βλέμματος ἀποσκευασαμένη καὶ πρὸς τὸ ἐπαγωγότερον ἐκδισαξαμένη. Ἄλλὰ θεοῖς μὲν, ἔφη, χάρις τοῖς τὰ φιλανθρωπιότερα περὶ ἡμῶν ἐπὶ νοῦν τὸν σὸν ἄγουσιν. Εἰ δὲ βούλει με τῷ ὄντι θαρσοῦσαν καὶ ἔχειν καὶ μένειν, πρώτην δίδου ταύτην αἰσθησιν τῆς 40 σῆς εὐνοίας· ἀδελφὸν τοῦτον τὸν ἐμὸν καὶ πατέρα περιόωζε, μηδ' ἐπίτρεπε τὴν ναῦν ἀπολιπεῖν· ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως βιώσσομαι τούτων χωριζομένη. Καὶ ἅμα λέγουσα τοῖς γόνασι προσέπιπτε καὶ εἶχετο ἐπιπλεῖστον ἰκετεύουσα, τοῦ Τραχίνου ταῖς περιπλοκαῖς ἐντροφώντος καὶ 45 τὴν ὑπόσχεν ἐπιτήδεος παρέλκοντος. Ὡς δ' ὑπὸ τῶν δακρύων πρὸς οἶκτον ἤγετο καὶ διὰ τῶν βλεμμάτων πρὸς τὸ ὑπήκουον ἐδουλοῦτο, τὴν κόρην ἀναστήσας, Τὸν μὲν ἀδελφὸν, ἔφη, δωροῦμαι σοὶ καὶ μάλα χαίρων, δρωῖ γὰρ νεανίσκον ἀνδρίας ἀνάμεστον καὶ βίῳ τῷ 50 ἡμετέρῳ συντελεῖν ἐπιτήθειον. Ὅδε δ' ὁ προσβύτης, ἄχθος τηνάλλως, εἰς χάριν μόνην τὴν σὴν παρέστο.

ΚΖ'. Τούτων καὶ λεγομένων καὶ γιγνομένων, ὁ μὲν ἥλιος ἀκριβῶς εἰς δυσμὰς περιελθὼν, τὸ μεταίχιμον

humaniter vobiscum agimus. Permittimus, ut scapham conscendatis et servetis vos incolumes, si velitis. Illi quidem hæc proponebant. At ii, qui erant in holcade, quamdiu prælio sine discrimine et bello incruento decernebant, audaces erant et nentiquam se excessuros esse dicebant.

XXV. Sed postquam quidam ex piratis audacior, insiliens et gladio ohvium quemque feriens, cæde et morte bella geri docuit, et reliqui omnes insulerant, tum pœnitēbat facti Phœnices et procumbentes, ut ipsis parcerent, quod imperata facturi essent, orabant. Illi autem, quamvis jam cæde grassabantur, (conspectus enim sanguinis irritatio sit animi) tamen jussu Trachini præter omnem spem parcebant procumbentibus: et erant induciæ atroces et bellum re ipsa quidem crudelissimum, pacis autem falso et adulterino nomine dissolutum, conditione prælio ipso graviore proposita. Siquidem ut cum una tantum veste nave excederent, pronuntiabatur, et mors ei qui violasset edicebatur. Sed est hominibus, ut videtur, anima omnibus rebus pretiosior: propter quam tum quoque Phœnices spe opum navis spoliati, tanquam jacturam non fecissent, sed lucrum consecuturi essent, ut alius alio prius scapham conscenderet, accelerabant; quilibet se in primis et celerius quam ceteros superstitem esse magna contentione expetens.

XXVI. Postquam autem et nos decreto obtemperantes aderam, Trachinus, arrepta Chariclea, Nihil ad te, inquit, pertinet hoc bellum, carissima, sed propter te susceptum est. Et te jam pridem inde usque ab eo tempore quo Zacynthum reliquistis sequor, tantum propter te et pelagus et periculum aggressus. Quamobrem omitte timorem et ades animo et scito, te dominam omnium horum mecum esse futuram. Hæc ille quidem dicebat. At illa (est enim mulier prudentissima, temporisque rationem considerare et in bonum vertere scit industria singulari), et nonnihil ex mea admonitione, mœrore ob circumstantia mala vultu excusso et ad venustatem atque illecebras composito: At ego, inquit, diis ago gratias, qui hoc in animum tuum, ut lenius in nos statuas, inducunt. Quod si me vis omnino confidentem esse et manere, exhibe hanc primam significationem tuæ erga me benevolentia: fratrem hunc meum et patrem serva, neque jubeas illos navem deserere. Nam his separatis, nulla ratio est quæ me in vita retinere queat. Et simul, hæc dicens, procumbebat ad illius genua et diu tenebat supplex, Trachino se amplexibus oblectante et promissionem ex industria protrahente. Tandem cum et ob lacrimas in commiserationem deduceretur, et vultu ad obsequendum manciparetur, erecta virgine, Fratrem quidem, inquit, dono tibi summa cum voluntate. Video enim adolescentem plenum fortitudinis et qui rationibus nostris adjumento esse possit. Senex autem hic, inane pondus, in gratiam tuam tantum adsit.

XXVII. Hæc cum dicerentur et fierent, sol quidem, cum circuitu suo exacte ad occasum pervenisset, spatium inter

5 ἡμέρας καὶ νυκτὸς σκίῳφος ἀπετέλεσεν· ἡ θάλαττα δ' αἰ-
 φνίδιον ἐτραχύνετο, τάχα μὲν τροπὴν ἐκ τοῦ καιροῦ
 λαβοῦσα, τάχα δὲ πού καὶ τύχης τινὸς βουλήματι
 μεταβληθεῖσα· καὶ βόμβος ἀνέμου κατιόντος ἤκούετο,
 6 καὶ ἔσον οὐπω πνεῦμα λάθρον τε καὶ βίαιον αὐτόθεν
 ἐμπεσόν, ἀπροσδοκῆτου θορύβου τοὺς ληστὰς ἐνεπε-
 πλῆκει, τὴν μὲν ἰδίαν ἄκατον ἀπολιπόντας, κατὰ δὲ
 τὴν ὀλακάδα πρὸς τῇ διαρπαγῇ τοῦ φόρτου καταληφθέν-
 10 τας, ὅπῃ τε χρῆσονται τῷ μεγέθει τῆς νεῶς ἀπείρους
 ἔχοντας. Τοιγάρτοι πᾶν μὲν ναυτιλίας μέρος ὑπὸ τοῦ
 προστυγόντος ἐσχεδιάζετο. Τέχνην δ' ἄλλος ἄλλην
 αὐτοδίδακτος ἐθρασύνετο, τῶν μὲν τὰ ἱστία τεταραγ-
 μένης ἀνιμώντων, τῶν δὲ τοὺς κάλις ἀπείρους κατα-
 15 ἐκληροῦτο, ὁ δὲ τὴν πρύμναν εἶχε καὶ τοὺς αὐχένας.
 Οὐχ ἥμισυ γοῦν ἡμᾶς εἰς τὸν ἔσχατον τῶν κινδύνων
 ἐνέβαλεν, οὐ τὸ βίαιον τοῦ κλύδωνος, (οὐπω γὰρ ὀλοσ-
 χερῶς ἐκτετάραχτο) ἀλλὰ τὸ ἄτεχνον τοῦ κυβερνήτου,
 20 ἀντισχόντος μὲν ἐφ' ἔσον ἡμερινοῦ φωτὸς ἀπαύασμα
 περιέλαμπεν, ἀπειπόντος δὲ τοῦ σκότους ἐκνικήσαντος.
 Ἦδη δὲ βαπτισομένων καὶ καταδύναι μικρὸν ἀπολι-
 πόντων, ἐπεχείρουν τὴν πρώτην ἔνοιϊ τῶν ληστῶν εἰς
 τὴν ἰδίαν αὐτῶν μετεισθαίνειν ἄκατον, ἔπειτ' ἐπεῖγον,
 25 ὑπὸ τε τοῦ κλύδωνος ἐκκρουόμενοι καὶ τοῦ Τραχίνου
 πείθοντος ὡς μυρίοις σκάφειν εὐπορωτέροις ἐξέσται
 γενέσθαι τὴν ὀλακάδα καὶ τὸν ἐνόητα πλοῦτον διασώ-
 ζουσι. Καὶ τέλος καὶ τὸ καλωδίον ἐξ οὗ τῆς νεῶς
 ἤρτητο διέκοψεν, ἄλλον χειμῶνα τοῦτον ἐφέλεσθαι
 30 σπᾶς διατεινόμενος καὶ ἅμα καὶ τοῦ μέλλοντος ἀσφα-
 λοῦς προνοεῖν ὑψηγόμενος· εἶναι γὰρ ὑποπτον ἀμφο-
 τέρας προσπλευσᾶσι ποὶ ταῖς ναυσὶ τῶν ἐμπλευσάντων
 θατέρᾳ πάντως ἐπιζητηθησομένων. Ἐδόκει τ' εἶναι
 πιθανὸς καὶ δυοῖν δι' ἐνὸς τὸ παρὸν εὐδοκιμεῖν, βρα-
 35 χείας βραστῶνης αἰσθημένων ἐξ οὗ τὴν ἄκατον ἐχώρισεν·
 οὐ μὴν παντάπασιν τῶν δεινῶν ἀπαλλαγέντων, ἀλλὰ
 τρικυμίας τ' ἐπαλλήλοισι ἐλαυνομένων καὶ πολλὰ τῆς
 νεῶς ἀποβαλόντων καὶ κινδύνου πᾶν εἶδος ὑφισταμένων,
 ἕως ἐκείνης τε τῆς νυκτὸς μόλις διαδραμούσης καὶ πρὸς
 40 τῆς ἐγομένης ἡμέρας περὶ δείλην ἀκτῆ τινὴ κατὰ τὸ
 στόμιον τοῦ Νείλου τὸ Ἡρακλειωτικὸν προσωκεῖλαμεν
 καὶ γῆς Αἰγυπτίας ἀβουλῆτος· οἱ δυσδαίμονες ἐπιθαί-
 νομεν, οἱ μὲν ἄλλοι χαίροντες, ἡμεῖς δ' ἀνιώμενοι καὶ
 45 πολλὰ τῆς σωτηρίας τὴν θάλατταν ὀνειδίζοντες, ὡς
 ἀνυβρίστου· θανάτου φρονήσασαν καὶ φοβερωτέρα γῆ
 καὶ προσδοκία παραδοῦσαν, ἀθέμοις βουλήμασι λη-
 στῶν ἐκχειμένους. Οἷα γὰρ καὶ ἐπεχείρουν, οὐπω
 σχεδὸν τῆς γῆς ἐπιθεθῆκοτες οἱ ἀλιτήριοι, χαριστήρια
 50 δῆθεν Ποσειδῶνι ὑεῖν βούλεσθαι φήσαντες, οἶνον μὲν
 Τύριον, καὶ ἄλλ' ἄττα τῆς νεῶς ἐξεκόμεζον, βοσκή-
 ματα δ' ἐκ τῶν περὶ ζῳιῶν τοὺς ὀνησμένους ἀπέ-
 στελλον, ἀργύριόν θ' ἔσον πλεῖστον ἐγχειρίσαντες καὶ
 τίμημα τὸ πρῶτον αἰτούμενον δίδοναι κελεύσαντες.

ΚΗ'. Ὡς δ' ἐκείνοι τε τάχιστα παρήσαν, ὄλην προ-
 βάτων καὶ συῶν ἀγέλην ἐλαύνοντες, οἱ τε κατὰ χόραν

diem et noctem interpositum, opacum reddidit : mare au-
 tem repente, seu causa mutationis a tempore accepta, seu
 fortunæ alicujus voluntate transmutatum, commovebatur
 et murmur descendens venti exaudiebatur : flatusque
 nimius ac violentus irruens, tumultu inopinato et per-
 turbatione piratas implebat, cum propriam navem reli-
 quissent et in holcade in direptione mercium deprehensi
 essent et quonam modo magnitudine navis usuri essent,
 ignorarent. Quælibet igitur navigationis pars, a quovis
 obvio ex tempore et inconsulte tractabatur et artem alius
 aliam, quam nunquam didicerat, proprio Marte audacter
 aggrediebatur, quibusdam vela tumultuarie remittentibus,
 aliis funes imperite distribuentibus. Atque aliquis impe-
 ritus proram sortiebatur, alius puppim tenchat et colla.
 Præcipue igitur nos in ultimum periculum conjecit, non
 vis tempestatis, (nondum enim prorsus fuerat commota)
 sed inscitia gubernatoris, qui restiterat quidem, quamdiu
 luminaris diurni fulgor lucebat, sed ad extremum succu-
 buerat, cum tenebræ superassent. Itaque cum jam mer-
 gerentur et non procul abesset, quin deprimerentur, initio
 quidam ex piratis conabantur in suam navem transcen-
 dere : deinde represserunt sese, excussi a proposito tem-
 pestate et Trachini consilio, qui persuadebat illos sexcen-
 tis navigiis abundaturos, si holcadem et opes quæ illa
 continerentur integras retinerent. Et ad extremum etiam
 funem, in quo pendeat, ab holcade abscedit, aliam tem-
 pestatem hanc ipsos acersere affirmans et simul securitati
 in posterum se prospicere docens. Suspectum enim esse,
 applicare aliquo cum utraque nave, cum sit futurum om-
 nino, ut de his, qui in altera navigassent, inquiratur.
 Videbaturque probabilia dicere et duabus in rebus uno
 facto consilium suum probare, cum brevem remissionem
 sensissent, postquam acutum separavit : quamvis non om-
 nino periculis liberati essent, sed fluctibus continuis sine
 intermissione jactarentur et multas navis partes amis-
 sent, denique omnem periculi speciem sustinerent ; donec
 illa nocte vix elapsa, circa occasum consequentis diei, ad
 litus quoddam, juxta ostium Nili, quod Heraeleoticum
 appellatur, appulimus et in terram Ægyptiam fortuito et
 præter nostram voluntatem infelices descendimus : alii
 quidem læti, nos autem magno cum dolore et mari sa-
 luti beneficium ut probrum objicientes, quod nobis
 mortem omnis expertem injuria invidisset et terræ formi-
 dabiliori et expectationi tradidisset, nefario piratarum
 arbitrio expositos. Quod cernere licebat ex his, quæ,
 cum nondum in terram propemodum descendissent piau-
 culâ aggrediebantur. Nam cum se Neptuneo sacrificia
 gratiarum actionis ergo facturos dixissent, vinum Tyrium
 et alia id genus ex nave efferebant : quosdam ad pecudes
 in vicinis locis comendatas dimittebant, cum plurimo ar-
 gento, datis mandatis, ut pretium quod primum postula-
 retur solverent.

XXVIII. Postquam autem illi statim aderant, totum
 ovium et suum agentes gregem, et hi qui manserant iis

μείναντες υποδεξάμενοι πυράν τ' ἐξῆπτον καὶ τὰ θύματα δείραντες, ἠδ' ὑπέπιζον τὴν εὐωχίαν· ὁ Τραχίνιος ἰδίᾳ με καὶ τῶν ἄλλων εἰς ἀνήκοον παραλαβὼν, ὦ πάτερ, ἔφη, θυγατέρα τὴν σὴν ἑμαυτῷ γαμετὴν ἐμνηστευσάμην καὶ τοὺς γάμους, ὡς δρᾶς, ἐστὶ ἂν μέλλω τήμερον, ἑορτῶν τὴν ἡδίστην θυσιά τῇ τῶν θεῶν ἐπισυνάπτων. Ὅπως οὖν μὴ αὐτὸς τ' ἀνήκοος στυγῶτερον συμποσιάζεις, ἢ τε παῖς διὰ σοῦ μαθοῦσα δέξεται ἰαχίρουσα τὸ ἐσόμενον, ἐδικαίωσα προειπεῖν σοὶ τὴν ἐμαυτοῦ γνώμην, οὐ βεβαιωθῆναι παρὰ σοῦ ταύτην βουλόμενος, ἔχω γὰρ μοι κατεγγυῶσαν τὸ βούλημα τὴν ἐξουσίαν, ἀλλ' αἴσιον ἄλλως καὶ εὐπρεπές δοκιμάζων, εὐπειθεστέρα ἠδ' ὑπερίσθαι τὴν νύμφην, διὰ τοῦ φύντος προμαθοῦσαν τὸν γάμον. Ἐπὶ τὴν τὰ εἰρημέα καὶ χαίρειν ἐνεδεικνύμην, τοῖς τε θεοῖς χάριν ὁμολογεῖν ἤ τις μεγίστη, τοῖς ἄνδρα τὸν δεσποτεῦντα τῆς θυγατρὸς ἀποφῆνασιν.

ΚΟ'. Ἀποχωρήσας δὲ μικρὸν καὶ τινα τῶν πρακτέων ἔννοιαν ἐπ' ἑμαυτοῦ φροντίσας, ἐπανελθὼν ἰκέτευον σεμνότερον τελεσεθῆναι τὰ δρώμενα καὶ θάλαμον ἀποφῆναι τῇ κόρῃ τὴν δικάδα, ἐπεισεῖναι δὲ μηδένα, μηδὲ διοχλεῖν κελεύσαντα, ὡς ἂν καὶ κόσμου τοῦ νυμφικῆ καὶ τῆς ἄλλης εὐπρεπείας ἐπιμεληθῆναι κατὰ καιρὸν ἐγγένοιτο. Καὶ γὰρ ἂν εἴη πάντων ἀτοπώτατον, τὴν εὐγενεῖα καὶ πλοῦτιν κομῶσαν καὶ, τὸ μέγιστον, Τραχίνου γαμετὴν ἐσομένην, μηδ' ἄφ' ὧν ἕξεσθαι ἀβρύνεσθαι, εἰ καὶ τὰ λαμπρότερα τῆς γαμηλίου πομπῆς ὁ καιρὸς ἡμᾶς καὶ ὁ τόπος ἀφήρηται. Διερχέτο πρὸς ταῦθ' ὁ Τραχίνιος καὶ χαίρων οὕτω πράξειν ἐπηγγέλλετο. Καὶ προσέταξεν αὐτίκα πάντα κομισαμένους ὧν χρῆζοιεν τοῦ λοιποῦ τῇ νηὶ μὴ πλησιάζειν. Καὶ οἱ μὲν τὰ ἐντεταλμένα ἔπραττον, ἐξεφόρουν τραπέζας, κρατήρας, τάπητας, παραπετάσματα, Σιδωνίων ἔργα χειρῶν καὶ Τυρίων, τᾶλλα οἷς δεῖπνον ὑπηρετεῖται πάντ' ἀφειδῶς καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀκόσμως ἐξετίθεντο πλοῦτον, ὃν πολλοὶ πόνοι καὶ φειδωλοὶ συνήθροισαν, ἀσώτῳ συμποσίῳ τῆς τύχης ἐνουβρίσια παραδούσης. Ἐγὼ δὲ τὸν Θεαγένην παραλαβὼν καὶ παρὰ τὴν Χαρικλείαν ἐλθὼν, εὐρών τε δεδακρυμένην, ὦ θυγατερ, ἔφην, εἰωθότα μὲν σοὶ καὶ οὐ ξένα. Θρηνεῖς δ' οὖν ὅμως, ἃ καὶ πρότερον ἢ τι καινότερον; ἢ δὲ, Πάντα μὲν, ἔφη, πρὸ πάντων δὲ τὰ προσδοκώμενα καὶ τὴν ἐμοὶ Τραχίνου πολεμίαν εὔνοιαν ἦν εἰκὸς ἐκείνω τὸν καιρὸν ἐπιτείνειν. Φιλεῖ γὰρ εὐημερία παράλογος ὕβρεως ἔργα προκαλεῖσθαι. Τραχίνιος μὲν οὖν καὶ ὁ Τραχίνου στυγητὸς ἔρωσ οἰμώζεται, θανάτου μοι προλήψει περιγραφησόμενος. Ἐμὲ δ' ἢ τὴν σὴν εἴνοιαν καὶ ἢ Θεαγένους, εἰ πρὸ τοῦ τέλους χωρισθῆσομαι, πρὸς θρήνουσιν κατήγαγε. Τὰ ὄντα, ἔφην, εἰκάσεις, ὁ γὰρ Τραχίνιος εἰς γάμον τὸν αὐτοῦ τε καὶ σοῦ ἀπὸ τῆς θυσίας μεταποιεῖ τὴν εὐωχίαν, ἐμοὶ τε, ὡς πατρὶ, τὴν βουλήν ἐξηγόρευσε, εἰδοῖτι μὲν αὐτοῦ καὶ πάλαι τὴν ἐπὶ σοὶ μανιώδη κίνησιν, ἐξ ὧν ὁ Τυρρηνὸς μοι κατὰ τὴν Ζακυνθίων διείλεχτο, σιωπῶντι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὡς

receptis pyram succendebant, ac victimis excoctis convivium apparabant; Trachinus, me seorsim, ut alii exaudire non possent, assumto, O pater, inquit, filiam tuam despondi mihi in uxorem et nuptias, ut vides, celebraturus sum hodie, sollemnitatem suavissimam cum sacrificio deorum conjungens. Quamobrem ne et tu ipse, re antea non audita, aliquid tristitiæ aut mæroris in convivio præ te feras et filia a te edocta læto animo accipiat id quod est futurum, statui tibi meam prædicere sententiam: non quod suffragio tuo confirmari illam velim, siquidem non deest mihi potestas, despondens et obligans voluntatem; sed quod alioqui faustum et decorum esse judicem, si majori assensu et alacritate sponsa se præparet, cum a parente nuptias præciverit. Collaudabam hæc ab illo dicta, gaudereque me assimilabam, et gratias agere diis quam maximas, qui dominum filiæ maritum designant.

XXIX. Cumque discessissem paullulum et animum intendissem in cogitationem eorum, quæ facienda essent, reversus obsecrabam, ut gravius celebrarentur ea quæ inchoata essent et ut thalamum puellæ holcadem designaret, datis mandatis ne quisquam ingrediatur aut molestus sit; ut etiam ornatus sponsæ convenientis, ac reliqui cultus, ac decoris cura in tempore suscipi possit. Etenim esset omnium absurdissimum, si ea, quæ generis dignitate et opibus efferatur et quod est maximum, Trachini conjux sit futura, neque his, quibus licet, comeretur, etiamsi nobis splendidiorem pompæ nuptialis apparatus tempus et locus ademissent. Diffusus est gaudio his auditis Trachinus et lubens se ita facturum promittebat; jussitque, ut statim omnibus, quibus illis esset opus, exportatis, deinceps ad navem non appropinquarent. Et hi quidem, quæ fuerant imperata, faciebant: efferebant mensas, pocula, tapetes, aulæa, Sidoniarum manuum et Tyriarum opera et alia quorum in instruendo convivio usus est: omnes denique profuse et sine ullo ordine in humeris exportabant opes, multis laboribus et frugalitate partas, eas profusi convivii petulantia tradente fortuna. Ego vero, assumto Theagene, cum ad Charicleam venissem et illam lacrimantem invenissem: O filia, inquam, hæc tibi jam sunt usitata, et non peregrina: attamen lugos et haud scio an eadem quæ prius vel etiam aliquid novi. Illa autem, Omnia quidem, inquit, præ omnibus autem ea, quæ exspecto et mihi invisam Trachini benevolentiam, quam consentaneum est illi rationem temporis intendere. Solent enim successus inopinati, ad petulanter agendum provocare. Ceterum Trachinus et Trachini odiosus amor lugebit, qui a me anticipatione mortis evitabitur. Mea autem de te et de Theagene cogitatio, si quidem me a vobis separari ante finem contingeret, ad luctum deduxit. Rem ipsam, inquam, conjectaris; nam Trachinus in nuptias suas et tuas, post sacrificium, convivium transmutat et mihi ut patri consilium exposuit, jam pridem cognitum habenti illius erga te furibundum amorem ex his quæ mecum Tyrrenus in Zacyntho collo-

ἀν τοῖς μέλλουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκάμνοιτε τὰς γνώμας, ἐνδεγόμενον καὶ διαδρᾶναι τὴν ἐπιβουλὴν. Ἐπεὶ δὲ, ὧ παῖδες, πρὸς τοῦτο μὲν ὁ δαίμων ἀντέπραξεν, ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς δεινοῖς ἐμβεθήκαμεν, φέρε τι γενναῖον καὶ ἀπότομον ἐπιχειρήσαντες, ὁμοσε τῇ ἀκμῇ τοῦ κινδύου χωρήσωμεν, ἢ τὸ εἶναι γενναίως καὶ ἐλευθέρως κατορθώσαντες, ἢ τὸ τεθνᾶναι σιωφρόνως καὶ ἀνδρείως κερδήσαντες.

Λ'. Ὡς δὲ ποιήσῃς ὅτι ἂν κελεύω καθυπέσχοτο, ὑποθέμενος τὸ πρᾶκτέον, ἐκείνους μὲν ἀπολείπω διασκευαζομένους· ἐπὶ δὲ τὸν δευτερεύοντα Τραχίνου ληστήν, ἐκαλεῖτο ὁ ὄϊμα Πέλωρος, ἀφικόμενος, ἔχειν τι φράζειν αὐτῷ κερδαλέωτερον ἔλεγον. Ἐκείνου δ' ἐτοίμως ὑπακούσαντος καὶ οὐ μὴδεὶς ἀκροάσεται παραγόντος, Ἀκούσις ἂν, ἔφη, ὧ τέκνον, ἐπιτετημέων. Τὸ γὰρ στενὸν τοῦ καιροῦ πολυλογίαν οὐκ ἐπιδέγεται. Ἐρᾷ σου θυγάτηρ ἢ ἐμὴ· καὶ θαυμαστὸν οὐδέν· ἡττήθη τοῦ βελτίονος. Ὑφορᾶται δὲ τὸν λήσταρχον, ὡς εἰς γάμον παρασκευάζοντα τὸ συμπόσιον· καὶ γὰρ τι καὶ τοιοῦτο ἐνέφηνεν, εὐπρεπέστερον αὐτὴν κοσμηθῆναι προστάξας. Ὅρα δὴ πῶς ἂν τοῦτο διακρούσοιο καὶ σαυτῷ μᾶλλον τὴν παῖδα περιποιήσοιο· φησὶ γὰρ ἀποθανεῖσθαι πρότερον ἢ Τραχίνῳ γαμηθῆσθαι. Καὶ ὅς, Θάρσει, ἔφη, πάλαι γὰρ τοι καὶ αὐτὸς τῇ κόρῃ προσπεπονηθῶς, ἐφοδίου λαβέσθαι τινὸς ἡγύμνην, ὥστ' ἢ παραχωρήσει μοι Τραχίνος ἕκῃν εἰς τὰ πρῶτα τῆς νύμφης, ἢ χρευστοῦμαι προεμβάτης τῆς ὀλκάδος γεγῶως, ἢ πικρογάμος ἔσται πρὸς τῆσδε τῆς δεξιᾶς ἢ προσήκει παθῶν. Ἀπέτρεχον, τούτων ἀκούσας, ὡς μὴ τινα ἐγγενέσθαι ὑπόνοιαν καὶ τοὺς παῖδας ἤκων ἐθάρρυνον, δῶψ βαδίζειν τὴν σκέψιν εὐαγγελιζόμενος.

ΛΑ'. Ἐδειπνοῦμεν ὀλίγον ὕστερον. Καὶ ὅτε διαβρογέμενος ἤδη καὶ πρὸς τὸ ὑβριστικώτερον παραφερομένους ἤρθόμην, ἡρέμα πρὸς τὸν Πέλωρον, (ἐκείμην δ' αὐτοῦ πλησίον ἐπιτηδέυσας) εἶδες, ἔφη, ὅπως ἢ κόρη κεκόσμηται; Τοῦ δὲ, Οὐδαμῶς, εἰπόντος· Καὶ μὴν ἔξεστιν, εἶπον, εἰ λάθρα παρέλθοις εἰς τὴν ναῦν. Οἶσθα γὰρ ὡς καὶ τοῦτο διεκώλυσεν ὁ Τραχίνος. Αὐτὴν τὴν Ἀρτεμιν ὄψει προκαθημένην. Ἄλλ' ὅπως τὸ παρὸν θεᾶσθαι σιωφρόνως, μὴ σαυτῷ τε κακίην θάνατον προξενήσῃς. Ὁ δὲ μὴδὲν μελλήσας, ὡς τινος τῶν ἀναγκαίων ἐπείγοντος, ἀνίσταται καὶ λαθὼν εἰστρέχει τ' εἰς τὴν ὀλκάδα καὶ ἰδὼν τὴν Χαρίκλειαν ἐάφνης τε φέρουσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέφανον, καὶ χρυσοῦφει στολῇ καταυγάζουσαν, (τὴν γὰρ ἐκ Δελφῶν ἱερὰν ἐσθῆτα ἡμφίεστο ὡς ἢ νικητήριον ἢ ἐντάφιον ἐσομένην), καὶ τᾶλλα περὶ αὐτὴν φαιδρυνόμενα καὶ σχῆμα πασάδος ἀπομιμούμενα, διακαίεται, ὡς εἰκός, τῇ θεᾷ, πόθου ὁ δμοῦ καὶ ζήλου προσπεσόντων καὶ δῆλος ἦν αὐτόθεν ἐπανάγκων ἀπὸ τοῦ βλέμματός ἐμμανὲς τι διανοοῦμενος. Οὕτω γὰρ σμεδόν τι κατακλινεῖς, Ἐγὼ δὲ, ἔφη, τὸ γέρας τὸ προεμβατήριον τίνος ἔνεκεν οὐχὶ κομίζομαι; Ὅτι, ἔφη ὁ Τραχίνος, οὐκ ἤτησας. Ἄλλ'

cutus est, quem celavi ne ob impendentes calamitates animo ante tempus deficeretis, praesertim cum fieri potuerit, ut insidias effugeremus. Ceterum, o liberi, quoniam, quo minus id fieret, deus restitit et in extrema pericula venimus, age, generosum et audax facinus aggressi, contra periculi summum incrementum eamus: ut, aut re bene gesta, nobis generose et libere vivere liceat, aut saltem id, ut caste et fortiter moriamur, in lucro posituri.

XXX. Postquam autem se facturos esse quidquid juberem promiserunt et quid faciendum esset ego docui, illos quidem relinquo sese apparantes. Ad eum autem praedonem, qui secundas post Trachinum tenebat, (vocabatur autem Pelorus, ut opinor,) cum venissem, habere me quidpiam utile, quod cum illo communicarem, dicebam. Cumque ille prompte obtemperasset et eo, ubi nullus exauditurus esset me dixisset: Audias, inquam, fili, breviter: neque enim angustia temporis prolixitatem orationis admittit. Amat te filia mea, nec mirum, siquidem a praestantiore victa est. Suspicitur autem, quod archipirata convivium nuptiarum causa apparet: nam ejusmodi quidpiam significavit, cum, ut elegantius exornetur, imperasset. Quamobrem vide, quomodo id discutere et tibi potius filiam vindicare possis; dicit enim, se prius morituram esse, quam nupturam Trachino. Tum ille, Esto fidenti animo. Nam cum jampridem et ipse affectus sum amore puellae, optabam, me aditum aliquem ad rem et occasionem nancisci posse. Itaque aut sua sponte mihi sponsam Trachinus cedet, quum mihi qui primus navem conscenderim hoc primarium debeatur donum, aut acerbis sentiet nuptias ab hac dextra quae convenit passus. Recurrebam, cum haec audissem, ne aliqua oriretur suspicio et ad liberos veniens, confirmabam eos animo, consilium rectam tenere viam nuntians.

XXXI. Cenabamus paullo post. Tum ego, quando jam madidos vino et in petulantiam proclives videbam, submisisse ad Pelorum, (sedebam autem proxime ipsum dedita opera) Vidistine, inqueiebam, quo modo puella exornata est? Hoc vero, Nequaquam, dicente; Atqui licet, dixi, ipsam videre, si clam perveneris ad navem: scis enim, quod et hoc Trachinus prohibuit. Ipsam Dianam sedentem videbis: sed ita, ut in praesentia moderate adspicias, ne et tibi et ipsi mortem concilies. Ille autem nihil cunctatus, tanquam urgente aliquo necessario negotio, surgit et clam incurrit in holcaedem. Cumque vidisset Charicleam, coronam ex lauro capite gerentem et auro intexta veste refulgentem, (siquidem sacra veste, Delphis asportata, amicta fuerat, tanquam aut victoriae ornamento, aut funeri parentationis futura) et alia circa ipsam exornata et speciem thalamii nuptialis referentia, incenditur, ut est consentaneum, spectaculo, cum simul desiderium et amulatio concurrissent. Eratque manifestum indicium in vultu redeuntis, quod infestum quidpiam et furibundum cogitaret. Siquidem cum vixdum accubisset, Ego vero, inquit, praemium, quod debetur ei, qui primus navem conscendit, quamobrem non reporto? Quoniam, inquit Trachinus, non postulasti: sed ne divisio quidem adhuc

οὐδὲ νέμησις οὐδέπω προὔτεθη τῶν εἰλημμένων. Καὶ
 8 δς, Οὐκοῦν αἰτῷ τὴν κόρην τὴν αἰχμάλωτον. Τοῦ
 Τραχίνου δὲ, Παρὰ ταύτην, ὃ βούλει, λάμβανε, εἰ-
 πόντας, ὃ Πέλωρος ὑπολαβῶν, Καταλύεις οὖν τὸν νόμον
 5 [τὸν ληστρικὸν] ὃς τῷ πρώτῳ ἐπιβάντι νηὸς πολεμίας
 καὶ τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα προκινδυνεύσαντι τὴν κατὰ
 βούλησιν ἐκλογὴν ἀπένειμεν. Οὐ τοῦτον, εἶπεν ὁ
 Τραχῖνος, ὃ βέλτιστε, καταλύω, ἀλλ' ἐτέρῳ νόμῳ
 διίσχυρίζομαι, τοὺς ὑπηκόους εἴκειν τοῖς ἄρχουσι κε-
 10 λεύοντι. Πέπονθα δὲ τι πρὸς τὴν κόρην καὶ γαμετὴν
 ἔμαυτῇ λαμβάνων προτιμηθῆναι δικαίῳ· σὺ δὲ, εἰ μὴ
 τὸ κελεύόμενον πράττοις, οὐκ εἰς μακρὰν οἰμώξῃ, τῷδε
 τῷ κρατῆρι βαλλόμενος. Ὁ δὲ Πέλωρος ἀπιδὼν εἰς
 τοὺς παρόντας, Ὁρᾶτε, ἔφη, τὰπίχαιρα τῶν πόνων;
 15 Οὗτοι καὶ ὑμῶν ἕκαστος τοῦ γέρωσ ποτὲ στερηθήσεται,
 καὶ τοῦ τυραννικοῦ τούτου νόμου πειραθήσεται. Τί
 ἦν ἰδεῖν τὸ ἐντεῦθεν, ὃ Ναυσίκληις; Θαλάττη προσεί-
 κασας ἂν τοὺς ἄνδρας αἰφνιδίῳ σπιλάδι κατασεισθέν-
 τας, οὕτως ἄλογός τις ὄρηι πρὸς ἄφραστον αὐτοῦς
 20 ἤγειρε τάραχον, ἄτ' οἶνω καὶ θυμῷ κατόχους γεγενη-
 μένους.

ΑΒ'. Οἱ μὲν γὰρ ὡς τοῦτον, οἱ δ' ὡς ἔκεινον ἀπο-
 κλινάστας, οἱ μὲν αἰδέσθαι τὸν ἄρχοντα, οἱ δὲ μὴ κα-
 ταλύεσθαι τὸν νόμον ἐθροῦδον. Καὶ τέλος ὁ μὲν
 25 Τραχῖνος ἐπανατείνεται, ὡς τῷ κρατῆρι πατάξων τὸν
 Πέλωρον. Ὁ δὲ, προπαρεσκευάστο γὰρ, ἐγχειρίδιῳ
 φθάνει διελαύνων τὸν μαζόν. Καὶ ὁ μὲν ἔκειτο και-
 ρίαν βεβλημένος, τοῖς λοιποῖς δ' ἄσπονδος ἐκτέτατο
 πόλεμος· ἐπαίον τε ξυμπεσόντες ἀλλήλοις ἀφειδῶς, οἱ
 30 μὲν ὡς ἐπαμύνοντες τῷ ἄρχοντι, οἱ δ' ὡς τοῦ Πελώρου
 σὺν τῷ δικαίῳ προασπίζοντες. Καὶ ἦν οἰμωγὴ μία,
 ξύλοις, λίθοις, κρατῆρσι, δαλοῖς, τραπέζαις, βαλλόν-
 των καὶ βαλλομένων. Ἐγὼ δ' ὡς πορρωτάτω χωρίσας
 ἔμαυτὸν, ἐπὶ τινος λόφου θέαν ἀκίνδυνον ἔμαυτῷ κα-
 35 τένεμον. Οὐ μὴν οὐδὲ Θεαγένης ἀπόλεμος ἦν, οὐδ' ἡ
 Χαρίκλεια. Τὰ γὰρ συγχείμενα πράττοντες, ὁ μὲν
 ξιφῆρης θατέρῳ τὰ πρώτα μέρει συνεμάχει, παντάπα-
 σιν ἐνθουσιῶντι προσεοικώς, ἡ δὲ, ὡς συνεργωγῶτα τὸν
 πόλεμον εἶδεν, ἀπὸ τῆς νεῶς ἐτόξευεν εὐσκοπὰ τε καὶ
 40 μόνου τοῦ Θεαγένους φειδόμενα. Καὶ ἔβαλλεν οὐ
 καθ' ἐν τῆς μάχης μέρος, ἀλλ' ὄντινα πρώτον ἴδοι,
 τοῦτον ἀνήλισκεν, αὐτῇ μὲν οὐχ ὀρωμένη ἀλλὰ βραδύως
 πρὸς τὴν πυρκαϊᾶν τοὺς ἐναντίους κατοπτεύουσα. Ἰὼν
 δ' ἀγνοούντων τὸ κακὸν καὶ δαιμονίους εἶναι τὰς πλη-
 45 γὰς ἐνίων ὑποσοούντων, ἕως τῶν ἄλλων πεσόντων, μόν-
 ος ὁ Θεαγένης ὑπελείφθη τῷ Πελώρῳ μονομαχῶν,
 ἀνδρὶ τὰ πάντα γενναίῳ καὶ φόνους ἐγγεγυμνασμένῳ
 παμπόλοις, οὐδὲν οὐδὲ τῆς Χαρίκλειου τοξείας ἐπα-
 μύνειν ἔτι δυναμένης, ὠδινούσης μὲν εἰς τὴν βοήθειαν,
 50 δεδοικίας δὲ τὴν ἀποτυχίαν αὐτοσχεδίων καὶ ἐν χερσὶ
 τῆς μάχης αὐτοῖς ὀθουμένης. Οὐ μὴν εἰς τέλος γ'
 ἀντέσχεν ὁ Πέλωρος. Ὡς γὰρ ἀποροῦσα πρὸς τὴν
 ἐνεργὸν συμμαχίαν ἡ Χαρίκλεια, λόγον ἐπίκουρον τῷ
 Θεαγένει διετόξευσεν, Ἄνδρίζου, φίλτατε, βοήσασα·

est proposita eorum, quæ capta sunt. Tum ille, Igitur
 virginem captivam mihi deposco. At cum Trachinus,
 Præter ipsam, quod vis, accipe, dixisset; Pelorus sermo-
 nem excipiens, Dissolvit igitur et abrogas [piratarum]
 legem, quæ ei, qui primus navem hostilem conscendit et
 se pro omnibus certamini periculosissimo obtulit, electio-
 nem pro ipsius arbitrio tribuit. Non hanc, inquit Tra-
 chinus, optime, dissolve, sed alterius legis auctoritate
 nitor, quæ, ut præfectis cedatur, imperat. Sane affectus
 sum singulariter erga puellam et accipio mihi illam in
 uxorem: anteferi me tibi, justum esse pronuntio. Tu
 vero nisi id, quod lex imperat, feceris, non multo post
 plorabis, percussus hoc poculo. Pelorus autem eos, qui
 aderant, intuitus, Videtis, inquit, quæ sint laborum præ-
 mia? Sic et vestrum quilibet aliquando præmio privabitur,
 et tyrannicam hanc legem experietur. Quid igitur dein-
 ceptis videre licuit, Nausicles? Mari comparasses viros, re-
 pentino turbine concitatos: adeo cæcus quidam et stultus
 impetus ad ineffabilem tumultum eos impellebat, vino
 simul et ira tanquam furore quodam correptos.

XXXII. Cum igitur alii in hujus, alii in illius partes in-
 clinassent, hi honorem et reverentiam tribui præfecto, illi
 non dissolvendum esse legem tumultuabantur. Ad extre-
 mum Trachinus quidem intentat ictum, tanquam poculum
 impacturus Peloro: at cum hic (erat enim instructus an-
 tea) prævertit, pugione mammam trajiciens. Itaque ille
 jacebat, mortifero vulnere accepto: inter reliquos autem
 atrox continuabatur bellum: et concurrentes sese ferie-
 bant, nihil omnino sibi parcentes; illi quidem tanquam
 præfectum ulciscentes, hi autem tanquam Pelorum juste
 protegentes. Eratque unus gemitus omnium, fustibus, la-
 pidibus, poculis, facibus, mensis, pulsantium et pulsatorum.
 Ego autem cum me longissime removissem, e quodam tu-
 mulo spectaculo hoc impune frui mihi licebat. Ceterum
 neque Theagenes erat expertus belli, neque Chariclea. Siqui-
 dem ea, quæ constituta fuerant, facientes, ille armatus
 gladio alteri parti sese initio adjungebat socium, omnino fu-
 rore afflatus similis; hæc, postquam commissum esse præ-
 lium vidit, e nave jaculabatur, singulari certitudine sagittas
 dirigens et tantum Theageni parcens. Jaculabatur autem
 non in unum prælii partem, sed quem in primis viderat,
 eum conficiebat, cum ipsa non videretur, sed hostes facile
 ad ignem conspiceretur, illis interea malum ignorantibus et
 quibusdam divinas esse plagas suspicantibus: usque dum,
 cum alii cecidissent, solus Theagenes relictus est, cum
 Peloro singulari certamine dimicans, viro valde strenuo,
 et plurimis cædibus exercitato; cum ne Charicleæ quidem
 jaculatio prodesse quidquam posset amplius, dolentis qui-
 dem, quod auxilium ferre non posset, metuentis autem
 frustrationem, cum jam cominus et consertis manibus
 prælium inirent. Verumtamen ad extremum non susti-
 nuit illius impetum Pelorus. Postquam enim ad ino-
 piam auxilii re ipsa ferendi redacta Chariclea, sermo-
 neni auxiliarem Theageni ejaculata est, Strenuus esto,

ἐνταυθ' ἤδη μακρῶ τὸν Πέλωρον ὑπερεῖχεν ὁ Θεαγένης, ὡσπερ ἰσχυρὸν αὐτῶ καὶ θάρσος τῆς φωνῆς διακονούσης καὶ ὅτι τῆς μάχης περίεσι τὸ ἔπαθλον μηνυούσης. Ἐγείρας γὰρ τὸ φρόνημα, πολλοῖς ἤδη τοῖς τραύμασι
6 πεπιεσμένον, ἐφήλατό τε τῷ Πελώρῳ καὶ τῇ κεφαλῇ τὸ ἐγγχειρίδιον ἐπιβαλὼν, τῆς μὲν ἀπέτυχεν, ἐκείνου μικρὸν ἀποκλίναντος, ἄκρον δὲ τὸν ὦμον παραξέσας, τὴν χεῖρα κατὰ τὴν συμβολὴν τοῦ ἀγκῶνος ἀπέκοπτε. Κάκ τούτου δ' ὁ μὲν ἐτραπή πρὸς φυγὴν, ὁ δ' ἐδίωκε.

10 ΛΙ'. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν μετὰ ταυθ' οὐκ ἔχω λέγειν, πλὴν ὅτι γ' ἐμὲ μὲν ἔλαθεν ἐπανελθὼν, ἐγκαταμείναντα τῷ λόφῳ καὶ οὐ θαρσέσαντα τῆς νυκτὸς ἐπιμίζαι χωρῶν πολεμουμένων, τὴν Χαρίκλειαν δ' οὐδαμῶς. Ἄλλ' εἶδον ἡμέρας γενομένης, τὸν μὲν Ἰσα καὶ
15 νεκρῷ κείμενον, τὴν δὲ προσκαθημένην καὶ ὀρηνοῦσαν καὶ βρούλεσθαι μὲν ἐπισφάττειν αὐτὴν ἐνδοικνυμένην, ὑπὸ δ' ὀλίγης ἐλπίδος τοῦ τάχ' ἂν καὶ περιγενέσθαι τὸν νεανίσκον, ἐπεχομένην. Οὐδ' ἔφθην ὁ δυσδαίμων εἰπεῖν τε καὶ μαθεῖν, οὐδ' ἐπικουρῆσαι παραμυθία τὴν
20 συμφορὰν, οὐδὲ τὰ ἐνδεχόμενα ἐπιμεληθῆναι, τὰ ἐκ θαλάττης κακὰ τῶν ἐκ γῆς ἀδιατάτως διαδεξαμένων. Ἄρτι γὰρ ἐμοῦ, ὅτε ἡμέραν εἶδον, τὸν λόφον κατιόντος, ληστῶν Αἰγυπτίων πλῆθος ἐκ τοῦ ὑπερτείνοντος ὄρους, ὡς εἴκει, κατέτρεχε. Εἶχέ τ' ἤδη τοὺς νέους
25 καὶ ἀπῆγε μικρὸν ὕστερον, ὅσα φέρειν ἠδύνατο τῆς νεῶς ἐπικουρίζομενον. Ἐγὼ δὲ τηλάλλως πόρρωθεν εἰσπόμην ὀδυρόμενος τὰς ἐμαυτοῦ τε κακείνων τύχας, οὐτ' ἐπαμύνειν ἔχων, οὐτ' ἐπιμίγνυσθαι δοκιμάζων, εἰς ἐπικουρίας (δ') ἐλπίδα ἐμαυτὸν ταμειυόμενος. Οὐ
30 μὴν ἐπήρκεσά γέ ποθεν, ἀπολειφθεὶς μὲν τότε, τοῦ γήρως ἐμποδίσαντος ἐν τοῖς ὄρησις συνεκδραμεῖν τοῖς Αἰγυπτίοις, ἐπὶ τε τοῦ παρόντος εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶς τῆς θυγατρὸς, θεῶν μὲν εὐμενεῖα, σῆ δέ, ὦ Νausικλείς, εὐνοία χρησάμενος, αὐτὸς δ' οὐδὲν
35 ἐρανισάμενος, ὀρήνων δὲ μόνων τῶν ἐπ' αὐτῆς καὶ ὀδυρμῶν ἀφθόνων χαρίζομενος. Ἐπὶ τούτοις ἐδάχρυσεν μὲν αὐτὸς, ἐδάχρυσεν δ' οἱ παρόντες καὶ εἰς ὀρητὸν ἠδονῆν τι σὺγχρατον μετεβέβλητο τὸ συμπόσιον· ἐπιφορον γάρ τι πρὸς δάχρυσον οἶνος· ἕως δ' Νausικλῆς
40 ἐπιθαρρύνων τὸν Καλάσιριν, Ἦ πάτερ, ἔφη, σὺ δ' εἰς τὸ ἐξῆς γοῦν εὐθυμος εἶναι, τὴν μὲν θυγατέρα ἤδη τήνδε κεκοιμισμένον, τὸν παῖδα δ' ἰδεῖν ὑπὸ τῆς νυκτὸς μόνως εἰργόμενος. Εἰς ἕω γὰρ ἀφιζόμεθα πρὸς τὸν Μιτράνην καὶ πάντα τρόπον λύσασθαι οἱ τὸν ἄριστον
45 Θεαγένην πειρασόμεθα. Βουλομένη ἂν, εἶπεν ὁ Καλάσιρις. Νῦν δ' ὦρα γε διαλύειν τὸ συμπόσιον. Μνήμη δὲ τοῦ δαιμονίου γενέσθω, καὶ τὰ λυτήρια τῇ σπονδῇ περιαγέσθω.

ΛΔ'. Ἐκ τούτου περιήγοντο μὲν αἱ σπονδαὶ διελύετο
50 δὲ τὸ συμπόσιον. Ὁ Καλάσιρις δὲ τὴν Χαρίκλειαν ἐσκοπεῖτο καὶ ὡς τὴν πάροδον τοῦ πλήθους παρατηρῶν οὐκ ἐφύρισκεν, ὀφεί τις γυναῖου φράσαντος, εἰς τὸ ἄδυτον παρελθὼν, καταλαμβάνει τοῖς ἵχνεσι τοῦ ἀγάλματος προσπεφυκυῖαν καὶ εὐχῆς τε μακρᾶ παρολκῆ

carissime, exclamans, tum jam longe Pelorum superabat Theagenes, tanquam robur et audaciam illi voce subministrante et quod pugnae praemium superesset indicante. Nam erecto animo, multis vulneribus jam fracto, insimul in Pelorum, et gladio caesim in caput dejecto, ab hoc quidem aberravit, cum ille paullulum ictum declinasset; ceterum summitate humeri praesecta, manum illi in commissura cubiti abscidit: et inde ille quidem versus est in fugam, hic autem insequabatur.

XXXIII. De aliis quae haec sunt consecuta non habeo quod dicam, nisi quod clam me reversus est, cum mansissem in tumulo, nec ausus essem noctu versari in loco hostili; sed minime inscia Chariclea. Nam animadverti, postquam dies illuxit, illum quidem non absimilem mortuo jacere, hanc autem assidere et plorare et quod se desuper confodere vellet declarare; ceterum parva spe, quod superstes mansurus esset, reprimere se. At ego infelix nec alloqui prius potui, neque rem cognoscere, neque consolatione levare calamitatem, nec ea quae fieri potuissent curare, quum marina mala terrestria, nullo spatio interposito, exceperissent. Cum primum enim, simulatque diem conspexi, e tumulo descenderem, praedonum Aegyptiorum manus, ex monte, qui illac protenditur, ut videbatur, decurrebat et jam ceperat adolescentes, ac paullo post abducebat, quaecumque ferre poterat e nave exportans. Ego autem nequidquam e longinquo sequebar, meas et illorum deplorans fortunas, cum neque defendere possem, neque illis immisceri consultum esse judicarem, ad spem auxilii me reservans. Ceterum minime equidem par fui, procul relictus, senectute impediante, ut per ardua loca cum Aegyptiis una decurrere possem; nunc autem in inventione filiae, deorum clementia et tua, Nausicles, benevolentia usus, cum quidem ipse nihil ad id contulissem, sed luctus tantum solos et lamentationes affatim largirer. Ad haec lacrimabat ipse, lacrimabant et ii qui aderant: denique in fletum cum voluptate quadam temperatum transmutatum fuerat convivium: vinum enim proclives quodammodo in lacrimas efficit: usque dum Nausicles, confirmans Calasiridem, O pater, inquit, tu vero jam in posterum esto hilaris, quandoquidem filiam hanc recuperaveris et, ne non filium videas, sola nocte prohibearis. Mane enim Mitranem conveniemus et omni ratione redimere optimum Theagenem conabimur. Vellem omnino, dixit Calasiris. Nunc vero tempus est dissolvendi convivii. Recordatio fiat numinis et gratiarum actio pro liberatione cum libatione conjugatur.

XXXIV. Post haec circumducebantur libationes, dissolvebatur convivium: Calasiris autem Charicleam circumspiciebat. Cumque transitum multitudinis observans, eam non invenisset, sero tandem indicio ejusdam mulierculae, adytum ingressus, deprehendit vestigia simulacri amplexam et cum orationis prolixitate, tum doloris accessione, in

καὶ λύπης προσβολῇ πρὸς ὕπνον βαθὺν ὀλισθήσασαν. Ἐπιδακρῦσας οὖν ὀλίγα καὶ πρὸς τὰ βελτίονα τρέψαι τὰ κατ' αὐτὴν ἱκετεύσας τὸν θεὸν, ἤσυχῃ τ' ἀφυπνίσας, ἤγεν εἰς τὴν καταγωγὴν ἐρυθριῶσαν ὡς ἐφαίνετο, διότι λάθοι πρὸς τοῦ ὕπνου κεκρατημένη. Καὶ ἡ μὲν εἰς τὴν γυναικωνίτιν χωρισθεῖσα, σὺν τῇ θυγατρὶ τῆς τοῦ Νausικλέους κατακλιθεῖσα, τὰς παρούσας ἀγρυπνίας διετίθετο φροντίδας.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Α'. Ὁ δὲ Καλάσιρις καὶ ὁ Κνήμων, κατὰ τι τοῦ ἀνδρῶνος αὐτοῦ ἀναπαύσαντες, ἐπειδὴ τὸ λειπόμενον τῆς νυκτός, βράδιον μὲν ἢ ἐβούλοντο θάττον δ' ἢ ὄροντο διέδραμεν, οἷα δὲ παρά τε τὴν εὐωχίαν καὶ τὸ ἀπρόσκοπος μῆκος τῶν διηγημάτων τῆς πλείστης παρωχηκυίας, οὐδ' ἀκριβῶς ἡμέραν ἀναμείναντες, ὡς τὸν Νausικλέα παραγίγνονται καὶ φράζειν ὅπου τὸν Θεαγένην διάγειν οἶοιτο καὶ ἄγειν ὡς ἐστὶ τάχιστα παρεκάλουν. Ὁ δ' ἐπειθέτο καὶ ἀναλαβὼν ἤγεν. Ἡ Χαρίκλεια δὲ πολλὰ συνέπεσθαι ἱκετεύουσα, μένειν κατὰ χώραν ἐδιήσθη, ὡς οὔτε πόρρω που ἀφίξονται καὶ αὐτίκα σὺν τῇ Θεαγένει ἤξουσι διεγγυωμένου τοῦ Νausικλέους. Καὶ τὴν μὲν αὐτοῦ καταλείπουσι, λύπης τ' ἐπὶ τῇ χωρισμῷ καὶ χαρᾶς ἐπὶ τοῖς ἐλπίζομένοις ἐν μεταίχμιῳ σαλεύουσιν. Αὐτοὶ δ' ἄρτι τῆς κώμης ἐκτὸς γενοῦτες καὶ τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου παραμείβοντες, κροκόδειλον δρῶσιν ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ θάτερα διεπύζοντα καὶ τῷ βέθρῳ τοῦ ποταμοῦ σὺν ὀξείᾳ τῇ ῥύμῃ καταδύμενον. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι συνήθως τε καὶ ἀθορύβως τὸ ὄρθεν ἤγον· πλὴν ὅσον ὁ Καλάσιρις κώλυμά τι τῶν κατ' ὄδον ἐπισημαίνεσθαι προὔλεγεν· ὁ δὲ Κνήμων καὶ σφόδρα ἐπτοεῖτο πρὸς τὴν ὄμην, οὐδ' ἀκριβῶς αὐτῷ τοῦ ζήφου φανέντος ἀλλὰ σκιάς αὐτὸν πλέον χηχμαλῆς ὑποδραμούσης· καὶ ὀλίγον ἔδει καὶ ὑποφεύγειν. Ὁ δὲ Καλάσιρις, ὅσον πλείστον τοῦ Νausικλέους ἐκγελῶντας, ὦ Κνήμων, ἔφη, ἐγὼ δ' ὄμην νύκτωρ σοι μόνον τὴν δειλίαν ἐνοχλεῖν καὶ πρὸς τοῦ σκότους σοι τὸ φοφοδεές ἐπιγίγνεσθαι, σὺ δ' ἄρα καὶ μεθημέραν ἤσθα λίαν, ὡς εἶοικε, τολμηρός· καὶ οὐκ ὀνόματά σοι μόνον ἀκουόμενα, ἤδη δὲ καὶ θεάματα τῶν ἐν ποσὶ καὶ ἀδεᾷ τάρχον ἐμβάλλει. Καὶ τίνος θεῶν, ἔφη ὁ Νausικλῆς, ἢ τίνος δαιμόνων ἀκούων τὴν ἐπονυμίαν ὁ χρηστός ἡμῖν οὗτος οὐκ ἀνέχεται; Εἰ μὲν καὶ θεῶν, ἀπεκρίνατο, ἢ δαιμόνων, οὐκ ἔχω λέγειν· ἀνθρώπου δὲ, καὶ ὁ πλεόν ἐστὶ θαυμαστόν, οὐδ' ἀνδρὸς τίνος ἢ τῶν ἐπ' ἀνδρία βεβηομένων ἀλλὰ γυναικῶς καὶ ταύτης νεκρᾶς, ὡς αὐτός φησιν, εἴ τις λέγει τοῦνομα, πέφρικε. Τῆς γοῦν νυκτός καθ' ἣν ἀπὸ τῶν βουκόλων ἐπέστης ἀνασώζων ἡμῖν, ὦ γὰθε, τὴν Χαρίκλειαν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἢ ὅθεν οὐ λέγω, τούτου παρακηκῶς τοῦ ὀνόματος, οὐδ' ὅσον πρὸς βραχὺ γοῦν ὕπνου μοι μεταλαβεῖν ἐνέδωκε, συνε-

arctiorem somnum delapsam. Cum igitur paullulum collacrimasset, et a deo, ut ejus rationes in melius verteret, supplex petiisset, paullatimque ipsam excitasset de somno, ducebat ad conclave erubescens, ut videbatur, quod esset a somno victa imprudens. Hæc igitur cum se in gynæceo seorsum cum filia Nausiclis ad somnum composuisset, vigilando vacabat curis et cogitationibus, quæ illi incumbabant.

LIBER SEXTUS.

I. Calasiris autem et Cnemon, cum in quadam parte conclavis virillis quievissent, postquam reliquum noctis tardius quidem quam volebant, celerius autem quam existimabant, elapsum est, quod illius maxima pars super convivium et narrationum prolixitatem, insatiabili conditam suavitate, præterierat; neque exactum diem expectantes, ad Nausiclem veniunt, et ut exponeret ubi Theagenem degere arbitraretur, atque eo quamprimum duceret, orabant. Atque hic quidem illis morem gerebat et secum sumptos ducebat. Chariclea vero cum multis modis, ut sequeretur, oraret, manere coacta est; Nausicle, quod neque procul essent progressuri et quamprimum cum Theagene redituri, affirmante. Hanc igitur ibi relinquunt, inter mœrorem, propter illorum discessum, et lætitiā, propter ea, quæ sperabat, fluctuantem. Ipsi vero cum primum e pago egressi essent et ripas Nili præterirent, crocodilum conspiciunt, qui a dextra parte in alteram reptabat et alveum fluvii concitato impetu subibat. Alii igitur, illo viso, ut consueto minime movebantur; præterquam quod Calasiris impedimentum quoddam in itinere futurum significari prædicebat: Cnemon autem vehementer etiam fugerat, conspectu perterritus, quamvis non exacte illi animal apparuisset, sed umbra potius tenuis illum subiisset; adeo ut parum abesset, quin refugeret. Calasiris igitur, Nausicle in risum effuso, Cnemon, inquit, putabam ego te nocturnam tantum timiditatem infestare, atque eam tibi ex strepitu quovis in tenebris accidere: tu vero et interdum nimium es, ut videtur, animosus, et non nomina tantum exaudita, sed jam etiam spectacula vulgaria et cuius obvia ac minime metuenda, tibi terrorem incutiunt. Cujus autem dei, Nausicles inquit, aut numinis appellationem audiens bonus hic, ferre non potest? Sane si ex diis alicujus, respondit, aut numinibus, non habere quod dicerem: ceterum ad nomen hominis, quod magis est mirandum, neque viri cuspiani, aut eorum, qui gloria fortitudinis sunt illustres, sed mulieris et hujus, ut ipse dicit, mortuæ, si quis illud commemoret, cohortescit. Hac enim nocte, qua venisti a prædonibus, incolumem nobis adducens Charicleam, nescio quo pacto, aut unde, hoc, de quo dico, exaudito nomine, ne paullulum quidem somni me capere permisit, continue præ metu

χῆς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐκθνήσκων καὶ μου πράγματα ἔχον-
τος ὥστ' ἀναλαθεῖν. Καὶ εἰ μὴ λυπεῖν αὐτὸν ἢ ποεῖν
ἔμελλον, εἶπον ἂν καὶ νῦν τοῦνομα, ὦ Ναυσικλεις, ὡς
ἂν πλέον γελῶς, καὶ ἅμα ἐπῆγε τὴν Θίσβην.

5 Β'. Καὶ ὁ Ναυσικλῆς ἐγέλα μὲν οὐκέτι, συνεστάλη
δὲ πρὸς τὴν ἀκοὴν καὶ σύννους ἐπιπλεῖστον εἰστήκει,
διαπορευῶν προφάσεως ἐκ ποίας ὁ Κνήμων, ἢ τίνος κοι-
νωνίας, ἢ τί πεπόνθοι πρὸς τοῦνομα τῆς Θίσβης.
Ἐξεκάγχασε δὴ πρὸς ταῦθ' ὁ Κνήμων καί, ὦ γὰθῆ
10 Καλάσιρι, ὄρθς, εἶπεν, ὅση τις τοῦ ὀνόματος ἢ δύνα-
μις, καὶ ὡς οὐκ ἔμοι μόνω μορμολύκειον, ὡς αὐτὸς φῆς,
ἀλλ' ἤδη καὶ Ναυσικλεῖ γίγνεται; μᾶλλον δὲ καὶ ὀλοσχε-
ρῆς γέγονε τοῦ πάθους μετὰστασις εἰς τοῦμπαιλιν· ἐγὼ
μὲν γελῶ, γιγνώσκω γὰρ οὐκέτ' οὔσαν, ὁ δὲ γεννάδας
15 ἡμῖν Ναυσικλῆς ὅς πολλῶν γέλωτι τῶν ἄλλων κατατω-
θάζων ἐτύγγανε.... Πέπαυτο, ἔφη ὁ Ναυσικλῆς καὶ
ἄλλος σοι τῆς εἰς ἐμὲ ἀμύνης, ὦ Κνήμων. Ἄλλα πρὸς
Ξενίων καὶ Φιλίων θεῶν, πρὸς ἄλῶν καὶ τραπέζης, ὦν,
ὡς ὄμιμι, φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρῳ πεπειράσθε, πόθεν
20 τὸ Θίσβης ὄνομα, εἴτε γνωρίζετε, εἴτε πεφόβησθε,
εἴτε παιδιὰν ἐμὲ πεποίησθε, καταμηνύσατε. Καὶ ὁ
Καλάσιρις, Σὸς, ἔφη, ὁ λόγος, ὦ Κνήμων, ὃν πολλὰ-
κι μοι διεληθεῖν, γνώσιν τε τῶν κατὰ σαυτὸν παρα-
σχεῖν ἐπαγγειλάμενος, εἰς δεῦρὸ τε ποικιλίας αἰεὶ δια-
25 ούσεσιν ὑπερρέμενος, ἐν καιρῷ λέγοις ἂν τὸ παρὸν,
Ναυσικλεῖ ὅ' ἅμα τῷδε χαρίζομενος καὶ ἡμῖν τὸν πόνον
τῆς ὀδοπορίας ἐπικουρίζω καὶ τῷ διηγήματι παρα-
πέμπω. Ἐπίθετο ὁ Κνήμων, καὶ ἔλεγεν ἅπαντα,
ἐπιτέμνων ὅσα ἤδη τῷ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρικλείᾳ
30 προδιηγήσατο, τὴν πατρίδα ὡς Ἀθηναῖος, τὸν πατέρα
ὡς Ἀριστιππος καὶ τὴν Δημαινέτην ὅτι μητρικὰ γε-
γόνει διῆκει καὶ τὸν ἀθέμιτον ἐπ' αὐτῷ τῆς Δημαινέτης
ἔρωτα καὶ ὡς ἀποτυγχάνουσα ἐπιβουλεύσειε, διακόνον
εἰς τὴν ἐπιβουλήν καθέισα τὴν Θίσβην· προσετίθει καὶ
35 τὸν τρόπον καὶ ὅτι φυγαδευθεῖ τῆς ἐνεγκούσης ὡς πα-
τραλοῖα τοῦ δήμου ταύτην (τὴν) ζημίαν ἐπιθέντος·
καὶ ὡς διάγοντι κατὰ τὴν Αἴγινα, πρῶτα μὲν Χαρίας
τις τῶν συνεφέβων τὴν Δημαινέτην ὅτι τέθηκε καὶ
ὅπως ἐξαγγείλειε, τῆς Θίσβης κάκεινη τὴν ἐπιβουλήν
40 συνθείσης, ἔπειτ' Ἀντικλῆς, ὅπως μὲν ὁ πατὴρ δημεύ-
σει τῶν ὄντων ὑποβληθεῖη, συστάντων ἐπ' αὐτὸν τῶν
κατὰ γένος τῆς Δημαινέτης προσηκόντων καὶ πρὸς ὑπό-
νοϊαν φόνου τὸν δῆμον κατ' αὐτοῦ κινήσαντων· ὅπως
δ' ἡ Θίσβη τῶν Ἀθηνῶν ἀπέδρα σὺν τῷ ἔραστῇ τῷ ἐμ-
45 πόρῳ τῷ Ναυκρατίτῃ. Καὶ τέλος ἐπῆγεν [ὁ Κνήμων], ὅτι
σὺν τῷ Ἀντικλεῖ κατὰ ζήτησιν τῆς Θίσβης ἐκπεύσας
ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον εἰ δὴ πῶς ἀνευρών, ἀγαγὼν τ' εἰς
τὰς Ἀθήνας, λύσειε μὲν τῷ πατρὶ τὴν συκοφαντίαν,
τιμωρήσασατο δ' ἐκείνην, καὶ πολλοῖς μὲν ἄλλοις κινδύ-
50 νοις, πολλὰς δὲ τύχαις τοὺς μεταξὺ χρόνους περιπε-
σὼν, ἀλοὺς δὲ καὶ ὑπὸ καταποντιστῶν, εἶτα πῶς δια-
δράς καὶ Αἴγυπτῳ προσορμισθεῖς, αὐθις ὑπὸ τῶν
βουκολίων ληφθεῖη [λυστῶν]· ἔνθα καὶ τὴν πρὸς Θεα-
γένην καὶ Χαρικλείαν αὐτῷ γενέσθαι συντυχίαν· καὶ τὴν

emoriens : ut multum negotii habuerim, illo reficiendo :
et nisi illum dolore affecturus essem, aut perterrefacturus,
et nunc dicerem, Nausicles, nomen, ut rideas magis :
simulque Thisben commemorabat.

II. Nausicles autem non amplius ridebat, sed contrista-
tus est cum audisset et diu stetit cogitabundus, hæsitans
et quærens apud animum, qua de causa Cnemoni, aut quo
commercio, aut quid a Thisbe accidisset. Tum vero mi-
ros risus edidit præ nimia lætitia Cnemon et O bone Cala-
siri, vides, dicebat, quanta sit hujus nominis vis et quod
non mihi soli est personæ instar ac terriculi, sed etiam
Nausicli nostro? Quin etiam plane mirificam affectus mu-
tationem attulit. Ego enim vicissim rideo : scio enim,
non amplius esse superstitem : generosus autem Nausicles
qui antea multo risu aliis illudebat.... Desine, inquit Nau-
sicles : satis enim nos ultus es, Cnemon. Sed per hospitii
et amicitiae custodes deos, per sales et mensam, quæ in
nostra domo experti estis, ut arbitrator, summa voluntate
vobis exhibita, unde sit Thisbes nomen, sive scitis, sive
me terretis, sive jocum in me composuistis, indicate.
Calasiris autem, Tibi jam incumbit, inquit, narratio,
Cnemon : quam cum sæpius mihi te expositurum promi-
seris et communicaturum mecum de rationibus tuis, nihilominus
tamen hactenus variis effugiis distuleris, opportune
in presentia institues, Nausicli simul gratificans et nobis
molestiam itineris levans, narrationeque amolians. Morem
illis gerebat Cnemon et narrabat omnia compendio, quæ
antea Theageni et Charicleæ exposuerat : quod patria Athe-
næ, quod pater Aristippus, quod Demæneta noverca fuisset.
Recensebatque nefandum amorem, quo se Demæneta depe-
ribat et quod, spe lapsa, insidias sibi struxisset, ministra
insidiarum Thisbe subornata. Abdebat et modum et quod
pulsus esset in exsilium e patria, populo tanquam patri-
cidæ hanc pœnam irrogante : quodque sibi in Ægina de-
genti, primum Charias unus ex synephebis Demænetam
esse mortuam et modum mortis nuntiasset, a Thisbe ipsi
quoque structis insidiis; deinde Anticles, quod pater in
calamitatem incidisset, facta bonorum publicatione, cum
ii, qui conjunctione sanguinis Demænetam attingebant, in
damnationem illius coivissent et populum in eam suspicio-
nem, quod ipse eadem perpetrasset, adduxissent. Deni-
que quo pacto Thisbe fugisset Athenis cum amatore quo-
dam, mercatore Naucratisensi. Ad extremum commemorabat
Cnemon, quod cum Anticle ad inquisitionem Thisbes
navigans in Ægyptum, ut si forte illam ibi invenisset,
reducens Athenas, liberaret patrem calumnia et de illa
pœnas sumeret; cum in multa alia pericula incidisset et
varios casus medio temporis intervallo fuisset expertus,
etiam in piratarum potestatem venisset. Deinde, quo
modo, cum effugisset et ad Ægyptum rursus appulisset, a
prædonibus iterum captus fuerit, atque ibi cum Theagene

Θίσβης ἀναίρεισιν ἄμα καταλέγων καὶ τὰπὶ τούτοις ἐξῆς, ἄχρι τῶν γνωριζομένων τῷ τε Καλασίριδι καὶ τῷ Ναυσικλέϊ πάντων.

Γ'. Ἐφ' οἷς ὁ Ναυσικλῆς μυρίας ἔστρεφε βουλὰς, νῦν μὲν ἐξεῖπειν τὰ ἀμφ' αὐτῷ τε καὶ τῇ Θίσβῃ διανοούμενος, νῦν δ' εἰσαυθὶς υπερθέσθαι κρίνων. Καὶ τέλος, μόγις ἐπέσχε, τὸ μὲν τι αὐτὸς οὕτω δοκιμάζων, τὸ δὲ καὶ ὑπὸ συντυχίας ἐτέρας ἐμποδισθεῖς. Ἄρτι γὰρ ἐξήχοντά που στάδια διανύσαντες καὶ ἤδη τῇ κώμῃ, καθ' ἣν ὁ Μιτράνης διῆγε, πλησιάζοντες, γνωρίμῳ τινὶ τῶν Ναυσικλέους ἐντυχάνοντι καὶ ὅποι προθυμοῖτο οὕτως ἐσπουδασμένους ἀνηρώτων. Ὁ δὲ, ὦ Ναυσικλεις, ἔφη, τὴν ὁραὴν ἐκπυθάνῃ τὴν ἐμὴν, ὥσπερ ἀγνοῶν ὅτι μοι τὸ παρὼν πάντα πρὸς ἓνα σπουδάζεται σκοπὸν, ὅπως ἂν Ἰσιάδι τῇ Χεμμίτιδι τὰ προσταττόμενα ὑπηρετοίμην. Ἐκείνη γεωργῶ, πάντ' ἐκείνη πορίζω· δι' ἐκείνην ἀγρυπνῶ νύκτα τε καὶ ἡμέραν, οὐδὲν ἀπαγορεύων· ἀλλὰ μοι ζημίαι καὶ μόχθος, ὃ ἂν μοι ἐπιτάτῃ μέγα ἢ μικρὸν Ἰσιὰς ἐκείνη. Καὶ νυκτὶ δὲ θέω, ὄρνιν τινὰ τοῦτον, ὡς ὄρῃς, Νειλῶον φοινικόπτερον, τῆς φιλτάτης ἐπιτάγμα, κομίζων. Ὡς εὐγνώμονι, ἔφη ὁ Ναυσικλῆς, ἐρωμένη συμπέπλεξαι καὶ ὡς μικρὰ λίαν αὐτῆς τὰ ἐπιτάγματα, εἴ γε φοινικόπτερον ἀλλ' οὐκ αὐτόν σοι τὸν φοίνικα τὸν ἐξ Αἰθιοπῶν ἢ Ἰνδῶν ὡς ἡμῶς ἀφικνούμενον ὄρνιν ἐπέταττε. Καὶ δὲ, Ταῦτα μὲν ἐκείνη, ἔφη, γλυψὴν ἐμὲ συνήθως, καὶ τὰμὰ πεποιήται. Ἀλλὰ ποῖ δὴ καὶ ὑμεῖς καὶ ἐπὶ τίνα [τὴν] χρεῖαν; ὡς δὲ, ὅτι παρὰ τὸν Μιτράνην ἐσπουδάκασιν, ἀπεκρίναντο, Ἄλλὰ μάτην ὑμῖν, ἔφη, καὶ εἰς κενὸν ἢ σπουδῇ, Μιτράνου τὰ νῦν κατὰ χῶρον οὐκ ὄντος, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς Βήσσαν τὴν κώμην ἐνοικοῦντας βουκόλους ταύτης τῆς νυκτὸς ἐκστρατεύσαντος, ὅτι δὴ τίνα νεανίσκον αἰχμάλωτον Ἑλλῆνα πρὸς Ὀροονδάτην εἰς τὴν Μέμφιν ἀπεσταλκός, ὡς ἂν ἐκείθεν, οἶμαι, βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ δῶρον ἀναχθεῖν, Βησσαεὶς καὶ ὁ τούτων ἑναγγὸς ἀποδειχθεὶς ἕξαρχὸς Θύαμης, ἐξ ἐπιδρομῆς ἐλόντες ἔχουσι.

Δ'. Καὶ ὁ μὲν ἔτι λέγων ἀπέτρεχεν, Ἐμοὶ δ' ἐπὶ τὴν Ἰσιάδα σπευστέον, εἰπὼν, ἢ ποῦ με νῦν πολλοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς περισκοπεῖ, μὴ δὴ τί μοι καὶ πρόσκρουσμα ἐρωτικὸν ἢ βραδύτης ἐνέγκῃ. Δεινὴ δ' ἐκείνη ἀπροσάσιτος αἰτία, ἐγκλήματά τε καὶ ἀκκισμοὺς ἀναπλάσαι κατ' ἑμοῦ. Οἱ δὲ, ὡς τούτων ἤκουσαν, ἀχανεὶς ἐπιπλεῖστον εἰστήκεσαν, πρὸς τοῦ ἀνεπίστου τῆς ἀποτυχίας τῶν προσδοκηθέντων. Ἄλλ' ὀψέ ποτ' αὐτοὺς ὁ Ναυσικλῆς ἀνελάμβανεν, ὡς οὐ δέοι (διὰ) τὴν ἐπ' ὀλίγον καὶ πρόσκαιρον ἀποτυχίαν τέλειον ἀπεγνωκένοι τῶν ἐν χερσὶν υποθέμενος, ἀλλὰ νῦν μὲν χρῆναι εἰς τὴν Χέμμιν ἐπανίναί, τῶν δὲ πρακτέων ἐν ἐπισκέψει γενομένων καὶ ὡς πρὸς ἐκδημίαν πλείονα συνεσκευασμένους πρὸς τὴν τοῦ Θεαγένους ἐπιζήτησιν, εἴτε παρὰ τοῖς βουκόλοις εἴτε παρ' ἄλλοις τισὶ [πυθάνοιτρο] τρέπεσθαι, ἀγαθὴν τῆς ἀνευρέσεως ἐλπίδα πανταχοῦ προβαλλομένους. Ὡς καὶ νῦν οὐκ ἀθεεῖ γενέσθαι δο-

Charicleaque familiaritatem inierit. Simul etiam Thisbes interitum attexebat et reliqua deinceps ordine, usque ad ea quæ erant Calasiridi et Nausicli nota omnia.

III. Quibus auditis, Nausicles multa versabat animo, nunc aperire suas et Thisbes rationes cogitans et rursus differre statuens. Postremo vix sese continuit, partim ipse commodius esse judicans, partim alio casu impeditus. Cum enim circiter sexaginta stadia fuissent emensi et ad pagum, in quo Mitranes habitabat, propius accederent, cuidam, qui fuit Nausicli notus, fiunt obviam et quo contenderet tanto studio rogabant. Ille autem, O Nausicles, inquit, quæris, quo properem? tanquam ignores, quid mihi in præsentia incumbat. A me omnia studia ad unum diriguntur scopum, ut Isiadis Chemmitensis imperata faciam. Illi colo agrum, illius causa comparo omnia, propter illam noctes diesque insomnes duco, nihil omnino recusans, (quamquam inde nihil præter mulctam et laboris molestiam reportem) quod mihi imperarit, seu magnum, seu parvum fnerit, Isias illa. Et nunc accelero, avem quamdam hanc, ut vides, Niloticam phœnicopterum carissimæ mandato ferens. Quam facilem es, inquit Nausicles, amasiam consecutus et quam exigua sunt illius imperia, quod tibi phœnicopterum et non ipsam phœnicem potius, quæ avis ab Æthiopicibus aut Indis huc ad nos pervenit, afferre jusserit! Et ille rursus: Illa quidem, inquit, more solito ex me meisque rationibus lusum facit. Ceterum quo vos vicissim et quam ob causam, iter instituitis? Postquam autem, quod ad Mitranem contenderent, responderunt: Inane est, inquit, et irritum vestrum studium, quod Mitranes in præsentia hic non sit, sed contra incolas Bessæ prædones hac nocte exercitum duxerit. Adolescentem enim quemdam captivum, quem ille Memphim ad Oroondatem miserat, ut inde, uti arbitror, ad regem magnum muneris loco perveniret, Bessaenses et eorum dux declaratus Thyamis, incursione facta, ereptum detinent.

IV. Et ille quidem his dictis abibat, Mihi vero ad Isiadem est properandum, inquiens, quæ me nunc forsitan suis acerbis oculis circumspicit, ne mihi aliquam offensam in amore cunctatio afferat. Est autem nimium callida in accusationibus etiam sine causa et criminibus atque insimulationibus contra me fingendis. Illi vero, ut hæc audiverunt, taciti et stupentes diu steterunt, quod præter opinionem spe et expectatione sua frustrati essent: donec sero tandem ipsos Nausicles revocavit ad sese, admonens, non oportere brevis frustrationis causa et quæ ad tempus tantum acciderit, omnem spem eorum, quæ præ manibus essent, abjicere; sed nunc quidem Chemmin redeundum esse et cum consilium gerendæ rei capere, tum peregrinationem, majore viatico instructos, ad inquirendum Theagenem, sive apud prædones, sive apud alios quoscunque illum esse audiverint, suscipere, bonam spem inventionis ubique sibi proponendo. Nam neque nunc absque numine deorum videri factum esse, quod cum in

κεῖν, τὸ δὴ τινι τῶν γνωρίμων ἐντυχόντας, χειραγω-
γηθῆναι πρὸς τῶν ἀγγελθέντων, ὅπου δεήσει τὸν Θεα-
γένην μαστεύειν, τὴν ὁρμὴν τῆς πορείας, ὅσον ἐπὶ
σκοπὸν τὴν βουκολικὴν κώμην τείνοντας.

5 Ε'. Ταῦτα λέγων, οὐ χυλεπῶς ἐπειθεν ἅμα τε,
οἶμαι, καὶ ἑτέρας ἐλπίδος τοῖς ἀγγελλέοις συναναφαινο-
μένης καὶ τοῦ Κνήμιονος πρὸς τὸν Καλάσιριν ἰδίᾳ πά-
νου θαρσεῖν ὡς ὁ Θυάμις περιώσσειε τὸν Θεαγένην
διΰσχυριζόμενον. Ἐδόκει οὖν ἐπανεῖναι, καὶ ἐπανήγε-
10 σαν τὴν τε Χαρίκλειαν ἐπὶ τοῖς προθύροις καταλαμβά-
νουσι, πόρρωθεν αὐτοὺς καὶ ἐκ πάντων κλιμάτων περι-
σκοποῦσαν. Καὶ ὡς οὐδαμοῦ τὸν Θεαγένην εἴωρα
σὺν αὐτοῖς, διωλύγιόν τι ἀνακωκύσασα, Ἄλλ' ἢ μόνοι
μοί, πάτερ, ἔφη, καὶ οἶοί περ ἐντεῦθεν ἐξωρμήκατε,
15 πάλιν ἐπάνιτε; Θεαγένης δ' ἄρ' ὡς εἶοικε τέθνηκεν; εἰ
τι φράζειν ἔχετε, θάττον ἐξείπατε, πρὸς θεῶν, μηδ'
ἐπιτείνητέ μοι τὴν συμφορὰν παρολκῆ τῆς ἀγγελίας.
Ἔχει τι φιλόφρων ὁμοῦ δυστυχημάτων δήλωσις,
τὴν ὁμοῦ χώρησιν πρὸς τὸ δεινὸν τῆ ψυχῆ καὶ ταχέειαν
20 ἀπάληγσιν παρασκευάζουσα. Ὑποτεινόμενος δὲ δυσ-
φοροῦσαν ἄγαν ὁ Κνήμιον, Ὡς ἐργῶδες σου τοῦτο, ἔφη,
ὦ Χαρίκλεια, ἐπιφορὸς πως αἰεὶ τυγχάνεις τὰ χεῖρονα
μαντεύεσθαι καὶ ψεύδη γ' ἅμα, καλῶς κατὰ τοῦτο
ποιούσα. Θεαγένης γοῦν ἔστι καὶ σώζεται θεῶν βου-
25 λόμενον· καὶ ὅπως καὶ παρὰ τίσιν, ἐπιτεμῶν ἔλεγε.
Καὶ ὁ Καλάσιρις, Οὐπω ποτ' εἶπεν, ἡράσθης ἐξ ὧν
λέγεις, ὦ Κνήμιον. Ἡ γὰρ ἂν ἔγνω, ὡς καὶ τὰ ἀδεῶ
φοβερά τοῖς ἔρωσι καὶ μόνοις ὀφθαλμοῖς μάρτυσι κατα-
πιστεύουσιν ὑπὲρ τῶν παιδικῶν, ἢ δ' ἐκείνων ἀπουσία,
30 δειλία τοῦτ' ἤδη καὶ ἀγωνία ψυχῆς ἐρωτικῆς γίνε-
ται. Αἴτιον δέ, πεπεῖκασιν αὐτοὺς, οὐκ ἄλλως πώ-
ποτε σφῶν ἀπολείπεσθαι τοὺς φιλάτους, μὴ οὐχὶ κωλύ-
ματος ἀηδοῦς ἐμποδίζοντος. Ὡστε, ὦ φίλος, Χαρι-
κλεία μὲν συγγιγνώσκωμεν, εὖ τὰ ἐρώτιον πάθη καὶ
35 ἀκριβῶς νοσοῦση, αὐτοὶ δ' ἐντός θυρῶν γενόμενοι, τῶν
πρακτέων φροντίζωμεν.

Γ'. Καὶ ἅμα λαβόμενος τῆς χειρὸς μετὰ δὴ τινος
πατρικῆς θεραπεΐας εἰσῆγε τὴν Χαρίκλειαν. Ὁ δὲ
Ναυσικλῆς τοῦντεῦθεν ἀνεῖναι τῶν φροντῶν αὐτοὺς
40 βουλόμενος καὶ τι καὶ ἕτερον πραγματευόμενος, ἐστία-
σιν τε λαμπροτέραν ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς παρεσκευάσε καὶ
μόνοις σὺν τῇ θυγατρὶ τὸ συμπόσιον ἀφῆκεν, ἀβροτέ-
ραν τε τοῦ εἰωθότος ὀρθῶναι τὴν παῖδα καλλωπίσας,
καὶ πολυτελέστερον κοσμήσας. Κάπετιδὲ τῆς εὐωχίας
45 ἱκανῶς ἔχειν ἐδόκει, λόγων πρὸς αὐτοὺς ἀρχεται τοῖων-
δε· Ἐμοί, λέγων, ὦ ξένοι, καὶ θεοὶ μάρτυρες τῶν λε-
θησομένων, ἦδὲ μὲν καὶ εἶπερ αὐτοῦ [τῆδε] καὶ παρ'
ἑμοὶ μένοντες ἐθέλοιτε τὸν πάντα διάγειν χρόνον, ἐπὶ
κοινῶν μὲν τοῖς οὔσι, κοινῶς δὲ τοῖς φιλάτοις. Οὐ
50 γὰρ ὡς ἐπιδήμιους ξένους, ἀλλὰ φίλους λοιπὸν, εὔνοος
τ' ἑμοί καὶ γνησίους νενομικῶς, βάρος οὐδ' ὀτιοῦν ἄπαν
τὸ εἰς ὑμᾶς ἐσόμενον ἡγήσομαι, ἔτοιμος δὲ καὶ τοὺς
οἰκείους ἀναζητεῖν ὑμῖν βουλομένοις, τὰ εἰς δύναμιν,
ἕως ἂν παρεῖναι με συμβάλῃ, συμπράττειν. Ἄλλ'

quemdam ex notis incidissent, iis, quæ nuntiata sunt,
quasi manu ducantur eo, ubi Theagenem inquirere oportebit,
iter ad prædonum pagum tanquam ad scopum dirigentes.

V. Hæc cum dixisset, haud difficulter illis persuasit,
simul, ut existimo, alia spe ex iis, quæ nuntiata fuerant,
elucete et Cnemone seorsim etiam Calasirim bono animo
esse, quod Thyamis Theagenem servaturus esset, jubente.
Placuit igitur, ut redirent. Reversi Charicleam in vesti-
bulo deprehendunt, procul et in omnes regiones illorum
causa circumspectantem. Cum vero nusquam cum illis
Theagenem cerneret, lugubri ploratu edito, An soli, inquit,
pater et quemadmodum hinc existis, rursus revertimini?
Theagenes vero procul dubio, ut conjicere licet, occubuit?
Exponite, per deos, quamprimum, si quid habetis, neque
augeatis mihi calamitatem nuntii dilatione. Cum huma-
nitate quadam conjunctum est festinum adversæ fortunæ
indiciium, ut quod animum ad resistendum magnitudini
mali præparet et satietatem doloris cito afferat. Præci-
dens igitur ejus mœrorem, admodum agræ animo, Cne-
mon: Quæ, malum, est, inquit, ista consuetudo, Chariclea?
Proclivis es quodammodo in augurium deteriorum,
sed falsorum utique: qua quidem in parte recte facis.
Theagenes enim est, et diis volentibus, manet incolumis:
et quomodo et apud quos brevier referebat. Calasiris
autem, Apparet, te nondum amorem expertum esse, Cne-
mon, ex iis quæ locutus es, dicebat. Scires enim profecto,
quod et ea, quæ nihil habent periculi, formidolosa aman-
tibus existunt: solisque oculis, in iis, quæ ad amasios
pertinent, fidem habent. Illorum vero absentia, metum
semper et sollicitudinem in animabus amore captis efficit.
Porro in causa est, quod sibi persuaserunt uterque alteri
carissimum, nunquam se relicturos esse, nisi illorum con-
junctioni aliquod triste obstet impedimentum. Quare, mi
Cnemon, Charicleæ quidem veniam demus, quæ vere
exacti amoris affectu laboret: ipsi vero, ingressi ostium,
de iis quæ sunt agenda cogitemus.

VI. His dictis, prehensam manu Charicleam, cum qua-
dam observantia paterna in aedes introduxit. Nausicles
autem, recreare illos a curis volens, atque etiam aliquid
aliud moliens, convivium splendidius quam solebat, in-
struxit et solis cum filia symposium concessit, ut delicatior
et comptior solito appareret, illam instruens et sumptuo-
sius exornans. Cum autem convivio satis esse oblectatos
existimaret, ita ad illos est locutus, Mihi, inquit, hos-
pites, (dii sunt testes eorum, quæ a me dicentur) præ-
sentia vestra est jucunda, etiamsi hic apud me totum ves-
titis degere tempus, communi jure facultatum et eorum
quæ mihi carissima sunt. Cumque vos non in advenarum
hospitum loco, sed amicorum in posterum, amantium mei
et verorum, habeam, nihil erit mihi oneri, quod in vos
collatum fuerit. Quin etiam vobis necessarios vestros in-
quirere volentibus paratus sum, quoad fieri poterit, quan-
tumque in me situm erit, opem ferre. Ceterum haud
dubie ipsi scitis, quod mihi ratio vitæ ad mercaturam est

ἴστε που καὶ αὐτοὶ πάντως, ὅτι μοι βίος ἐστὶν ἐμπορικὸς καὶ ταύτην γεωργῶ τὴν τέχνην καὶ ὡς λαμπροὶ ζέφυροι πάλα καταπνέοντες, ἀνέφξαν μὲν εἰς ναυτιλίαν τὴν θάλατταν, τὰ πλοῖμα δὲ τοῖς ἐμπόροις εὐαγγελίζονται. Καί με καθάπερ κήρυγμα ἡ χρεία καλεῖ πρὸς τὴν εἰς Ἑλλάσας ἐκδημίαν. Δίκαια τοίνυν ἂν ποιοῖτε, τί ποτε καὶ ὑμῖν βουλομένοις ἐστί, κοινούμενοι, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν ἡμέτερον σκοπὸν, τὰ κατ' ἐμαυτὸν διαθοίμην.

10 Ζ'. Μικρὸν δ' ἐφησυχάσας τοῖς εἰρημένοις ὁ Καλάσιρις, Ὡ Ναυσικλεις, ἔφη, σοὶ μὲν ἐπ' αἰσίοις ὁ ἔκπλους στέλλοιτο, καὶ Ἐρυθῆς μὲν Κερειῶς, Ποσειδῶν δὲ Ἀσφαλείος, συνέμποροι καὶ πομποὶ γίνονται, πᾶν μὲν ἐπὶ πέλαιος εὐρουν καὶ εὐήμερον παραπέμποντες, 15 πάντα δ' ὄρμον εὐλίμενον καὶ πᾶσαν πόλιν εὐπρόσοδον καὶ φιλέμπορον ἀποφαίνοντες, οὕτως ἡμᾶς καὶ παρόντας περιέποντι καὶ ἀπιέιναι βουλομένους πέμποντι καὶ τοὺς ξενίους τε καὶ φιλίους θεσμούς ἀκριβοῦντι. Ἄλλ' ἡμῖν ἀλγεινὸν μὲν ἴσως τὸ χωρίζεσθαι σοῦ καὶ οἰκίας 20 τῆς σῆς, ἣν ἰδίαν ἡμῶν ἠγείσθαι παρεσκευάσας, ἀναγκαῖον δὲ καὶ ἀπαραίτητον τῆς τῶν φιλάτων ἀνευρέσεως παντοίως ἀντιλαμβάνεσθαι. Ἐμοὶ μὲν οὕτω καὶ Χαρικλείᾳ ταύτῃ, Κνήμῳ δὲ τίς ποτε ἡ γνώμη καὶ εἴτε συναληθεύειν ἡμῖν καὶ χαρίζεσθαι ἔτοιμος, εἴτ' 25 ἄλλη πῃ εἰσγνώσκων, αὐτὸς ἂν λέγοι παρών. Βουλόμενος δὲ ὁ Κνήμων πρὸς ταῦτ' ἀποκρίνασθαι καὶ μέλλοντι τι ἤδη καὶ φθέγγεσθαι, ἔλυξέ τ' αἰφνίδιον καὶ ἄθρόον αὐτῷ δάκρυ θερμὸν προχυθὲν ἔπεστομίμζε τὴν γλῶτταν· ἕως ὅψε ποτε τὸ πνεῦμα συλλεξάμενος καὶ 30 ἐπιστενάξας, Ὡ πάσης, ἔφη, τροπῆς ἀνάμεστον καὶ ἀσταθμητότατον τύχης ἀνθρωπίνης κίνημα· ὅσῃν παλλήροισιν κακῶν, ἐπὶ τ' ἄλλων δὲ πολλῶν πολλάκις καὶ κατ' ἐμοῦ πεφιλοτίμησαι· γένους μὲν καὶ οἰκίας πατρῴας ἐστέρησας, πατρίδος δὲ καὶ πόλεως καὶ τῶν φιλάτων ἐξένωσας· Αἰγυπτίᾳ με γῆ (πολλὰ τὰ μεταξὺ σιωπῶντα) προσώκειλας· [λησταίς] βουκόλοις παρέδωκας, μικρὰν τινὰ χρηστήν ἑλπίδα ὑπέφηνας, ἀνδρῶν συντυχίαν, δυστυχῶν μὲν καὶ τούτων, πλὴν ἄλλ' Ἑλλήνων, πρυτανεύσασα, μεθ' ὧν τὸ λειπόμενον τοῦ 40 χρόνου βιώσεσθαι ἠλπίζον· καὶ ταύτην, ὡς εἶπεν, ὑποτέμνη τὴν παραμυθίαν. Ποῖ γὰρ τράπωμαι; τί δέ με καὶ χρῆ πράττειν; καταλίπω Χαρικλείαν, οὕτω Θεαγένῃν εὐρηκυῖαν; ἀλλὰ δεινὸν, ὦ γῆ, καὶ ἀθέμιτον. Ἄλλ' ἔπεσθαί με χρῆ καὶ συναναζητεῖν; εἰ μὲν ἐπὶ 45 προδήλω τῇ εὐρέσει, καλὸν τὸ μοχθεῖν ἐπ' ἑλπίδι τοῦ κατορθώσειν, εἰ δ' ἄδηλον τὸ μέλλον καὶ πλεόν τὸ δυσχερὲς, ἄδηλον ποῖ ποτε καὶ στήσεται μοι τὰ τῆς ἀλγῆς. Τί δ' οὐχὶ συγγνώμην παρ' ὑμῶν τε καὶ θεῶν Φιλίων αἰτήσας, νῦν γοῦν ποτε τῆς ἐπὶ τὴν πατρίδα 50 καὶ τὸ γένος ἐπανόδου μνησθήσομαι, καιροῦ καὶ ταῦτα εἰς καλὸν ἔκ του θεῶν, ὡς εἶπεν, παρεμπεπτωκότος; καὶ τουτοῦ Ναυσικλέους, ὡς ἔφη, εἰς Ἑλλάσας ἀφήσειν μέλλοντος, μὴ δὴ μοί τι καὶ τοῦ πατρὸς ἐν τούτῳ παθόντος, ἔρημος εἰς τὸ παντελὲς διαδόχου καὶ ἀκλήρος

instituta et hanc artem exerceo tanquam agrum. Cum itaque jam Zephyri egregie flantes, ut navigationi mare pateat efficiant et navigandi commoditatem mercatoribus promittant, me quoque negotium tanquam praekonium quoddam ad peregrinationem in Graeciam evocat. Recte igitur feceritis, si mecum vicissim vestram sententiam communicaveritis, ut et ipse ad scopum vobis propositum, meas rationes constituere possim.

VII. Post haec dicta paululum quiescens Calasiris, O Nausicles, inquit, Tu quidem bonis avibus navigationem pares, Mercuriusque lucrum praestans et Neptunus tranquillitatis effector, comites et deductores tibi adsint, teque in omne pelagus latum et tranquillum deducant: omnem portum tutum et omnem urbem accessu facilem et mercatorum studiosam efficiant, quod et praesentes nos tanta benevolentia complexus es et discedere volentes dimittis, hospitii et amicitiae leges exacte servans. Nobis autem etsi grave et molestum est, a te et domo tua, quam ut nostram esse existimemus effecisti, separari; necessarium est tamen et irrecusabile, ad inquisitionem carissimorum omnino aggredi. Et haec quidem mea est et Charicleae sententia. Cnemon autem quid habeat in animo, et sive nobiscum una oberrare et gratificari nobis, sive aliud quidpiam facere statuit, ipse dicat in praesentia. Volens igitur ad haec respondere Cnemon, et jam jam aliquid prolocuturus, singultivit subito et repente illi calidae lacrimae profusae linguam obstruxere: donec sero tandem spiritu collecto et gemitu edito, O fortunae, inquit, humanae omnis mutationis plena et instabilissima ratio, quantum malorum refluxum, cum in aliis multis saepius, tum in me declarasti! Genere et domo paterna me privasti, patria et urbe, et mihi carissimis, extorrem egisti: ad Aegyptiam terram (ut multos intercapedinis casus faceam) impogisti, praedonibus tradidisti. Paululum quidem bonae spei ostenderas, familiaritatem virorum, etsi calamitosorum, Graecorum tamen, concilians: cum quibus ego me reliquum tempus vitae transactionum putabam. Sed et hanc, ut videtur, praecidis consolationem. Quo enim vertar? quidve mihi faciendum est? An relinquam Charicleam, quae nondum Theagenem invenit? Sed intolerandum, o terra, et nefas factu est. An sequar et una inquiram? Si quidem certa est inventio, praecclarum est subire laborem spe felicitis exitus: sin inexplorata est futurorum ratio, et major molestia nos excipiet, incertum est, quem tandem finem consequetur hic meus error. Quid si a vobis et diis amicitiae praesidibus, veniam deprecatus, nunc tandem in familiam et patriam reditus mentionem faciam? praesertim cum occasio opportune divina providentia, ut videtur, incidit, et Nausicles hic, ut ait, in Graeciam sit soluturus, ne, vel interim si patri aliquid acciderit, omnino successore orba

ὁ οἶκος ἀπολειφθεῖη. Καὶ γὰρ καὶ εἰ πένεσθαι μέλλοιμι, σώξασθαι γούν τι λείψανον δι' ἐμοῦ τῷ γένει καλὸν καὶ αὐταρκες. Ἄλλ', ὦ Χαρίκλεια, σοὶ γὰρ προηγουμένως ἀπολογούμαι καὶ συγγνώμην αἰτῶ καὶ δέομαι, ὅς· ἄχρι μὲν τῶν βουκόλων ἔβρομαι, μικρὸν ἐπιμείναι Ναυσικλέα, κὰν σφόδρα ἐπείγεται, παρακαλέσας· εἰ πῶς σε Θεαγένει παρὶον ἐγγεῖρσας, χρηστὸς μὲν παρακαταθήκης φύλαξ ἀποδειχθεῖην, ἐπὶ ἀγαθοῦ τοῦ συνειδότος χωριζοίμην. Εἰ δ' ἀποτύγοιμεν, ὁ μὴ γένοιτο, καὶ οὕτω συγγνωστός, ὅτι γε δὴ μόνην σε οὐδὲ τότε κατέλιπον ἀλλ' ἀγαθὸν σοὶ φύλακα καὶ πατέρα Καλάσιριν τουτονὶ παρακαταστήσας. Ἡ δὲ Χαρίκλεια τὸν τε Κνήμιωνα ἐκ πολλῶν ἤδη συμβαλοῦσα τοῦ Ναυσικλέους ἐπὶ τὸ θυγάτριον ἐποτημένον, (ὄξυς γὰρ ὁ ἐρῶν φωράσαι τὸν ἀπὸ τῶν ἴσων παθῶν κεκρατημένον) καὶ τὸν Ναυσικλέα πρὸς τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγθέντων συνείσα, ὡς ἀσμένω γένοιτ' ἂν τὸ κῆδος καὶ πάλαι τοῦτο πραγματεύεται καὶ τὸν Κνήμιωνα ἐμπορεύεται ποικίλως ἐφελκόμενος, καὶ ἅμα οὐδ' εὐπροσπῆλοιπὸν τῆς ἑδοῦ κοινωὸν, οὐδ' ἀνύποπτον ἡγουμένη τὸν Κνήμιωνα· Ὡς δὴ σοὶ φίλον, ἔφη, τῆς μὲν ἐπὶ τοῖς προὔπηργμένοις παρὰ σοῦ χρηστοῖς εἰς ἡμᾶς χάριτος κεχρηωστημένης καὶ ὁμολογουμένης, ἐπὶ δὲ τοῖς λειπομένοις, οὐ πάντως ἐπούσης ἀνάγκης τὰ ἡμέτερα ἐκφροντίζειν, οὐδ' ἄλλοτρίαις τύχαις καὶ ἄκοντα συναποκινδυνεύειν. Ἀλλὰ σὺ μὲν Ἀθήνας τε τὰς σὰς καὶ γένος καὶ οἶκον τὸν σὸν κομισαίω, Ναυσικλέα τουτονὶ καὶ τὴν δι' αὐτοῦ παραπεσοῦσαν, ὡς φῆς, πρόφρασιν μηδ' αὐτῶς παρωσάμενος. Ἐγὼ δὲ καὶ Καλάσιριν πρὸς τὰ συμπίπτοντα μαχεσόμεθα, ἕως ἂν τὸ τέλος τῆς πάλης εὕρωμεν· εἰ καὶ ἀνθρώπων μηδεὶς συνεφάπτοιο, θεοὺς συνεμπόρους ἔχειν καταπιστεύοντες.

Ἡ'. Ὑπολαβὸν δὲ πρὸς ταῦθ' ὁ Ναυσικλῆς, Χαρίκλεια μὲν, ἔφη, κατ' εὐχὰς ἀποβαίη καὶ θεοὶ συνέμποροι κατὰ τὴν αὐτῆς αἰτήσιν γίγνοιτο καὶ τοὺς οἰκείους κομίζοιτο, οὕτως οὖσα γενναία μὲν τὸ λῆμα, συνετὴ δὲ τὸ φρόνημα. Σὺ δὲ, ὦ Κνήμιων, μήτε, εἰ Θίσθην οὐκ ἄγεις εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀσχαλλε καὶ ταῦτ' ἔχων ὑπόδικον ἐμὲ τουτονὶ τῆς κατ' ἐκείνην ἀρπαγῆς, καὶ τῆς ἐκ τῶν Ἀθηναίων ὑπεξαγωγῆς. Ὁ γὰρ ἔμπορος ὁ Ναυκρατίτης, ὁ Θίσθης ἐραστής, οὗτος ἐγώ. Μῆτε πενίαν δούρου, πτωχεύσειν ἔτι προσδοκῆσας. Εἰ γὰρ σοὶ φίλον, ὡς καὶ ἐμοὶ, φανείη, χρημάτων τ' εὐπορήσεις συγγῶν, οἷόν τ' ἀπολήψει καὶ πατρίδα τὴν σὴν, ἐμοῦ κατάγοντος· γῆμαί τε βουλομένω, θυγατέρα ταυτηνὴν τὴν ἐμὴν ἀρμόζω Ναυσικλείαν, προῖκα ἐπιδοὺς αὐτὸς μὲν πλείστην ὄσσην, τὴν παρὰ σοῦ δὲ πάλαι εἰληπνέαι κρῖνον, ἐξ οὗ γένος καὶ οἶκον καὶ ἔθνος τὸ σὸν ἐγνώρισα. Πρὸς ταῦτ' οὐδὲ πρὸς βραχὺ διαμελλήσας ὁ Κνήμιων, ἀλλ' ἂ πάλαι δι' εὐχῆς τε καὶ ἐπιθυμίας ἔχων, οὐκ ἤλπικε, ταῦθ' ὑπὲρ εὐχῆν καὶ ἀπροσδόκητα λαμβάνων, Ἄπαντα, ἔφη, δέχομαι, ἂ καταγγέλλεις, ἄσμενος. Καὶ ἅμα τὴν δεξιάν προτείναντι τὸ θυγά-

et exheres domus relinquatur. Etenim, etiamsi in inopia victurus sim, servari tamen per me aliquas reliquias generis honestum est et propter se expetendum. Sed, o Chariclea, tibi enim me præcipue excusatum velim et a te veniam peto ac deprecor, da mihi hoc beneficium : usque ad priedones sequar, a Nausicle, ut parumper exspectet, etsi nimium properet, impetrans : ut si te forte tradidero in manus Theageni, sedulus depositi custos fuisse declarer : bona quoque spe futurarum rerum, cum bona conscientia factorum, a vobis separer. Sin autem, quod absit, spe lapsi fuerimus, sic quoque veniam merear, neque te solum tum relinquens, sed adhibens tibi Calasirim tunc bonum et custodem et patrem. Chariclea vero, et Cnemonem multis argumentis conjiciens erga Nausicles filiam commotum esse, (acris enim est amans in deprehendendo eo, qui simili affectui succubuit) et Nausiclem, ex iis, quæ ab eo dicta fuerant, ut affinitas contraheretur jampridem moliri, et Cnemonem variis illecebris allicere, intelligens, simulque ne convenientem quidem itineri comitem, et suspensionem vacantem, in posterum futurum Cnemonem existimans, Quemadmodum lubet, inquit. Ac pro officiis quidem antea nobis præstitis habeo tibi gratiam, et debere confiteor : quod autem ad consequens tempus attinet, non omnino incumbit necessitas, ut nostrarum rerum curam suscipias et in aliena fortuna vel invitus una pericliteris. Sed tu quidem Athenas tuas et familiam et domum tuam recuperes, Nausiclem hunc, et occasionem, quæ cum ipso offertur, nequiquam negligens. Ego vero et Calasiris cum iis, quæ acciderint, pugnabimus tandiu, quoad finem erroris invenerimus; etiamsi nemo hominum adjuvet, deos comites nos habituros esse confidentes.

VIII. Hæc verba Nausicles excipiens, Charicleæ quidem, inquit, ex animi sententia, quæ vult, eveniant et dii comites juxta illius preces adsint et propinquos recuperet, quandoquidem tam excelso animo et prudentia singulari prædita est. Tu vero, Cnemon, quod Thisben Athenas non reducas, non amplius agre feras, præsertim cum me habeas reum raptus illius et clandestinæ Athenis avectionis. Ille enim mercator Naucratis, Thisbes amator, ego sum. Nec de paupertate queraris, putans fore aliquando tempus ut mendices; nam si tibi perinde atque mihi placebit, et pecuniæ magnam copiam consequeris, et domum et patriam tuam recuperabis, reducente me, denique, si uxorem ducere volueris, hanc meam Nausicleam tibi conjungente et maximam dotem addente et illam, quod a te vicissim expectandum est, accepisse statnente, postquam genus et familiam tuam cognovi. Ad hæc ne paullulum quidem cumctatus Cnemon, sed, quæ optans antea et expetens non sperabat, ea tum præter spem oblata arripiens, Omnia, inquit, lubens accipio, quæ pro-

τριον ὁ Ναυσικλῆς ἐνεχείριζε καὶ κατηγγύα καὶ τὸν
 ὑμέναιον ἄδεσθαι πρὸς τῶν οἰκείων ἐγκλευσάμενος,
 χορείας ἐν πρώτοις ἐξῆρχεν, εἰς αὐτοσχέδιον γάμον τὸ
 παρὸν συμπόσιον ἀναδείξας. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι πρὸς
 5 χοροῖς ἦσαν καὶ τὸν ὑμέναιον ἀπρόσκλητον ἐπὶ τοῖς
 θαλάμοις ἐκόμαζον καὶ γαμήλιος παννυχίς τὴν οἰκίαν
 κατέλαμπεν, ἡ Χαρίκλεια δὲ χωρισθεῖσα μόνη τῶν
 ἄλλων, ἐπὶ τὸ σῦνηθες ἔρχεται δωμάτιον καὶ τὰς θύρας
 εἰς τὰσφαλὲς ἐπικλεισαμένη, πρὸς οὐδενός τ' ὄχλεισθαι
 10 καταπιστεύουσα, βάχχιόν τι οἰστρηθεῖσα, τὰς τε κό-
 μας ἀφειδῶς λύεται, καὶ θοιμάτιον περιρρηξάμενη,
 Φέρε, ἔφη, καὶ ἡμεῖς δαίμονι τῷ εἰληχρῷ χορευόμεν
 κατὰ τὸν ἐκεῖνον τρόπον· ἄσωμεν αὐτῷ θρήνους καὶ
 γόους ὑπορχησώμεθα, ζόφος δ' ἐπηγείτω καὶ νύξ ἀλαμ-
 15 πῆς ἡγείσθω τῶν δρωμένων, τοῦδε τοῦ λύχνου τῆ γῆ
 προσραχθέντος. Οἷας γὰρ δὴ καὶ ἐφ' ἡμῖν τὰς πα-
 στάδας ἐπήξατο; οἷον τὸν θάλαμον ἀνέδειξε. Μόνην
 μὲν ἔχει με καὶ ἀνύμφευτον, τοῦ δὲ μέχρις ὀνόματος
 νυμφίου Θεαγένους, οἴμοι, χηρεύει. Κνήμων γαμεῖ,
 20 Θεαγένης δ' ἀλητεύει καὶ ταῦτ' αἰχμάλωτος ἡ τάχα
 καὶ δέσμιος. Καὶ ταῦτ' ἂν εἴη τὰ εὐτυχέστερα· σώ-
 ζοιτο μόνον. Ναυσικλεια νυμφεύεται κάμοῦ διέξουκται
 ἡ μέχρι τῆς παρελθούσης θυμόκοιτος· Χαρίκλεια δὲ
 μόνη καὶ ἔρημος. Καὶ οὐ τῶν ἐπ' ἐκεῖνοις ἡμῖν μέμ-
 25 ψις, ὧ τύχη καὶ δαίμονες, ἀλλὰ πράττειεν κατὰ γνώ-
 μην, τῶν δὲ καθ' ἡμᾶς οἷτι μὴ τούτοις ἡμῖν ἐξ ἴσου
 κέχρησθε. Οὕτω τὸ δρᾶμα τὸ περὶ ἡμᾶς εἰς ἀπειρον
 ἐμηχύνετε καὶ πᾶσαν λοιπὸν σκηνὴν ὑπερφέγγεται.
 Ἄλλὰ τί ταῦτ' ἄωρι θεηλατοῦμαι; τελεείσω καὶ τὰ
 30 ἐξῆς ὅπη τοῖς θεοῖς φίλον. Ἄλλ', ὧ Θεάγενης, ὧ μόνη
 μοι γλυκεῖα φροντίς, εἰ μὲν τέθνηκας καὶ τοῦτο πει-
 σθείην, (ὃ μὴ ποτε γνοίην), τότε μέν σοι συνεῖναι οὐχ
 ὑπερθήσομαι. Τὸ παρὸν δέ σοι τάσδε ἐπιφέρω χόας·
 καὶ ἄμ' ἔτιλλε τὰς τρίχας καὶ ἐπὶ κλίνης ἐπέβαλλε· καὶ
 35 τάσδε ἐπιγέω τὰς σπονδάς ἐκ τῶν σοι φίλων ὀφθαλμῶν
 καὶ αὐτίκα διάβροχος ἦν ἡ στρωμνὴ τοῖς δάκρυσιν.
 Εἰ δέ μοι περισούζῃ καλῶς γε ποῖω, δεῦρο συνανάπαυ-
 σαι, φίλος, ὄναρ γοῦν ὀφθείς. Φεῖδου δὲ καὶ τότε, ὧ γαθὲ,
 καὶ φύλαττε νομίμω γάμω τὴν σὴν παρθένον. Ἴδου σε
 40 καὶ περιπτύσσομαι, παρῖναι καὶ ὄραν ὑποτιθεμένην.
 Θ'. Καὶ ἄμα λέγουσα, ῥίπτει κατὰ τῆς κλίνης ἐπὶ
 πρόσωπον αὐτὴν ἀθρόον καὶ περιχυθεῖσα περιέβαλλε,
 λύζουσα τε καὶ βρύχιον ἀναστένουσα, ἕως αὐτὴν ὑπὸ
 τῆς ἄγαν λύπης, ἀχλὺς τε καὶ ἱλιγος ὑποδραμῶν καὶ
 45 τὸ νοερὸν τῆς ψυχῆς ζοφώσας πρὸς ὕπνον ἔλαθεν ὑπο-
 φέρων καὶ εἰς ἡμέραν ἤδη λαμπρὰν κατέχων. Ὡστε
 καὶ ὁ Καλάσιρις θαυμάζων καὶ παρά γε τὸ εἰωθὸς οὐχ
 δρωμένην ἐπιζητῶν, ἐπὶ τὸν θάλαμον ἀφικόμενος,
 ἐπαίε τε σφοδρότερον τὰς θύρας, καὶ ὀνομαστὶ συνεχῶς
 50 Χαρίκλειαν ἀνακαλῶν, ἀφύπνιζεν. Ἡ δὲ πρὸς τὸ
 αἰφνίδιον τῆς κλήσεως διεταράχθη τε καὶ ὡς κατελήφθη
 σχήματος ἐπὶ τὰς θύρας ὀρήσασα, τὸν τε μοχλὸν πα-
 ρήνεγκε, καὶ πρὸς εἴσοδον τῷ πρεσβύτῃ δίστελλεν.
 Ὁ δὲ, ὡς εἶδε τῆς τε κόμης τὸ ἄτακτον καὶ τὸν χιτῶνα

mittis. Simulque dextram porrigenti, filiam Nausicles
 tradebat et despondebat; et hymenæum cani a suis jubens,
 choream primus incipiebat, subitas nuptias ex præsentī
 convivio efficiens. Alii igitur in cœtu relicto erant et
 hymenæum non denuntiatum in thalamis cum saltationi-
 bus et cantu celebrabant et nuptiali face tota nocte domus
 collucebat; Chariclea vero, separata ab aliis, consuetum
 ingreditur conclave, atque ostium claudens ac muniens, a
 nulloque se impeditum iri confidens, quasi furore quodam
 Bacchico percita, capillos, nihil omnino sibi parcells,
 solvit et turbat, et, veste scissa, Age, inquit, et nos nu-
 mini, quod res nostras sortitum est, qua postulat ratione,
 choreas ducamus. Canamus illi ploratus et lamentis tri-
 puidemus: tenebræ autem resonent et nox obscura, hac
 face terræ impacta, iis quæ agentur præsit. Quem enim
 etiam nostra causa thalamum extruxit? qualemve nobis
 comparavit? Solam et orbatam sponso me iste habet,
 Theagene, inquam, hei mihi miseræ! qui nomine tantum
 est sponsus. Cnemem conjugium contrahit, Theagenes
 vero errat, atque adeo captivus fortassis et vinctus. Atque
 hic quidem esset benignioris fortunæ casus, si modo man-
 neret incolumis. Nausiclea nubit et a me disjuncta est,
 quæ usque ad præteritam noctem una enubarat: Chariclea
 vero sola et deserta. Nec invidemus illorum fortunæ, æ
 fors et numina; quin etiam, ut illis ex animi sententiâ suc-
 cedat, optamus; sed ob nostra accusamus vos, quod non
 æque nobis hæc impertiamini. Sic hunc actum nostrum
 in immensum produxistis, ut ultra omnes scenas repræsen-
 tetur. Sed quid importune de calamitatibus divinitus im-
 missis queror? Perficiantur et reliqua, quousque diis pla-
 cet. Sed, o Theagenes, o sola mihi cura suavis, si qui-
 dem mortuus es et hoc audivero, (quod utinam nunquam
 resciam!) neque ipsa differam, quin una sim tecum fu-
 tura. In præsentia vero has tibi perago inferias, (simul-
 que vellebat crines et in lectum imponebat) et has tibi
 desuper fundo libationes ex oculis, qui tibi cari sunt;
 (moxque humectabatur stratum lacrimis.) Si manes in-
 columis, sicuti merito debes, huc ades, et una requiesce,
 carissime, in somnis saltem mihi apparens. Parce tamen
 tum quoque, mi Theagenes, et custodi connubiali lege
 tuam virginem. Ecce te et amplector adesse te et me in-
 tueri existimans.

IX. Atque hæc elocuta, dejecit sese in lectum repente
 pronam, et circumfusa hærebat in amplexu singultiens
 atque vehementius ingemiscens: donec illam præ nimio
 dolore stupor et vertigo subiens et parti animæ intelligenti
 caliginem quamdam offundens, clam in somnum deduxit
 et ad diem usque claram detinuit. Quamobrem Calasiris
 mirans et quod nusquam præter consuetudinem appareret
 inquirens, ad thalamum venit, pulsansque fores vehemen-
 tius et nominatim continuo Charicleam compellans, exci-
 tavit e somno. Illa vero subita vocatione turbata est et eo
 habitu in quo deprehensa fuerat, ad ostium sese pro-
 priens, vectem removit et ad ingressum senis fores aperuit.
 Ille vero ut vidit capillos turbatos et vestem scissam circa
 pectus, adspectumque adhuc fluctuantem, et quo furore,

κατερωγότα περὶ τοῖς στήθεσι καὶ ὄμμα ἔτι κυμαῖνον,
 [καὶ τὸ πρὸ τῶν ὕπνων ἐμμανὲς ἐπισημαῖνον] συνήσι
 μὲν τὴν αἰτίαν, ἀγαθῶν δ' αὖθις ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ
 καθίσας, ἔρεστριδά τε ἐπέβαλε καὶ πρὸς τὸ εὐσχημον
 5 περιστείλας, Τί ταῦτα, ἔφη, Χαρίκλεια; τί λίαν οὕτω
 καὶ ἄμετρα δυσφορεῖς; τί δ' οὕτως ἐκφρόνως ἤττων
 γίγνη τῶν προσπιπτόντων; οὐδὲ σε γνωρίζω τὸ παρὸν,
 ἀεὶ γενναίαν καὶ σώφρονα τύχας ἐνεγκεῖν τὸ πρόσθεν
 ἐγνωκώς. Οὐ παύση τῆς ἄγαν ταύτης ἀνοίας; οὐκ
 10 ἐννοήσεις, ἄνθρωπος οὖσα, πρᾶγμα ἀστάθμητον καὶ
 ὀξείας ῥοπᾶς ἐφ' ἑκάτερα λαμβάνον; τί σαυτὴν προα-
 ναιρεῖς βελτιόνων ἴσως ἐλπίδων; Φεῖσαι καὶ ἡμῶν,
 ὧ τέκνον, φεῖσαι, εἰ μήγε σαυτῆς ἀλλά γε Θεαγένους,
 ὧ βίος ὁ σὺν σοὶ μόνος αἰρετός καὶ ἐπὶ σοὶ σωζομένη
 15 τὸ εἶναι κέρδος. Ἡρυθρία τούτων ἀκούσασα ἡ Χαρί-
 κλεια καὶ πλέον ἐν οἷσις κατελιπτο ἐννοοῦσα, σιωπή-
 σασά τ' ἐπιπλεῖστον, ὡς ἐνέκειτο πρὸς τὴν ἀπόκρισιν
 ὁ Καλάσιρις· Ἀληθῶς μὲν, ἔφη, ἐπιτιμᾷς, ἀλλ' ἴσως
 ἐμοὶ συγγνωστά, ὧ πάτερ. Οὐ γὰρ με δημόδης,
 20 οὐδὲ νεωτερίζουσά τις ἐπιθυμία πρὸς ταῦτ' ἐξάγει τὴν
 ἀθλίαν, ἀλλὰ καθαρὸς τε καὶ σωφρονῶν, ἀπειράτου
 μὲν, ἀλλ' ἐμοὶ γ' ἀνδρὸς πόθος καὶ τούτου Θεαγένους
 λυποῦντος μὲν καὶ ὅτι μὴ σύνεστι, πλέον δ' εἰ περιεστί-
 νη μὴ, φοβοῦντος. Ἀλλὰ τούτου γ' ἔνεκα θάρσει,
 25 ἔλεγεν ὁ Καλάσιρις, ὡς ὄντος ἐκείνου καὶ σοὶ συνεσο-
 μένου, θεῶν νευόντων, εἴπερ τι χρῆ τοῖς τε προθεσι-
 σθεῖσι περὶ ὑμῶν πιστεύειν καὶ τῷ διαγγελίαντι χθι-
 ζῶν, ὡς εἰληπταὶ ὑπὸ Θυάμιδος, εἰς τὴν Μέμφιν ἀνα-
 πεμπομένους. Εἰ δ' εἰληπται, ὄηλον ὡς καὶ σώζεται,
 30 φιλίας αὐτῷ πρὸς τὸν Θύαμιν καὶ γνώσεως ὑπαρχού-
 σης. Καίρως δὲ, μὴ μέλλειν, ἀλλὰ σπευστέον ὡς
 ἔνεστιν ἡμῖν τάχους ἐπὶ Βήσσαν τὴν κόμην καὶ ἀνα-
 ζητητέον, σοὶ μὲν τὸν Θεαγένην, ἐμοὶ δὲ πρὸς τούτῳ
 καὶ τὸν υἱόν. Οἴσθ᾽ αὖ πᾶντοια προακχοῦσα, παῖδα
 35 ἔμὸν εἶναι τὸν Θύαμιν. Καὶ ἡ Χαρίκλεια γενομένη
 σύννοος, Εἰ μὲν δὲ, ἔφη, πᾶσις ἐστί σοι Θύαμις καὶ
 ἐστί ὁ σὸς, ἀλλὰ μὴ ἐτέρου καὶ ἄλλου, νῦν μὲν δὲ τὰ
 ἡμέτερα πρὸς κίνδυνον ἐλαύνει τὸν μέγιστον. Θαυμά-
 σαντος δὲ καὶ τὴν αἰτίαν ἐρομένου τοῦ Καλασίριδος·
 40 Οἴσθ᾽ αὖ, εἶπεν, ὡς αἰγμάλωτος ἐλήφθη ὑπὸ τῶν βουκό-
 λων. Ἴκεῖ τὸν καὶ τὸν Θύαμιν ὑπηγάγετο πρὸς
 τὸν κατ' ἐμοῦ πόθον ἢ δυστυχῶς μοι προσεῖναι δοκοῦσα
 τῶν ὀφεινῶν ὄρα· καὶ δέος, εἰ ἀναζητοῦντες ἐκτύχοιμεν,
 μὴ ὀφθεῖσαν ἐκείνην εἶναι με ταύτην ὑπομνησθεῖς, τὸν
 45 γάμον, ὃν τότε μοι προτεινόμενον παρ' αὐτοῦ διεκρου-
 σάμην ἐπινοίας, εἰς ἔργον ἄγειν βιάσθεται. Καὶ ὁ
 Καλάσιρις, Μὴ οὕτω μὲν ποτε, φησί, ἐπιθυμία κρα-
 τήσειεν, ὡς καὶ τὴν πατρίαν ὄψιν δρωμένην ὑπεροφ-
 θῆναι καὶ ὄμματα τοῦ φύντος μὴ καταιδέσθαι τὸν παῖδα,
 50 (μηδὲ) κολάσαι τὴν, εἴπερ καὶ ἔστιν, οὐκ ἐννομον ὄρε-
 ζιν. Ὅμως δ' οὖν, κωλύει γὰρ οὐδὲν, τί οὐχὶ καὶ
 μηχανήν τινα πρὸς περιγραφὴν τῶν φοβούτων ἐπι-
 νοεῖς; Δεινὴ δὲ τις ἔοικας εἶναι σοφιστεῦσαι κατὰ τῶν
 ἐπιχειρούντων διαδύσεις τε καὶ ὑπερθέσεις.

antequam in somnum laboraret, agitata esset, satis indi-
 cantem, causam intellexit. Cumque illum ad lectum re-
 duxisset et collocatam exornasset, palliumque illi impo-
 suisset: Quid hæc, matum, inquit, Chariclea? Cur tam
 graviter et absque modo te excrucias? Cur ita, omni
 abjecta ratione, succumbis casibus? In presentia te non
 agnosco, quam semper generosam et modestam antea
 cognovi. An non ab hac ingenti amentia desines? An non
 cogitabis, hominem te esse natam, rem instabilem, et le-
 vibus momentis ad utramque partem declinantem? Cur
 te ipsa interimis ante spes fortasse meliores? Parce nobis,
 nata, parce, inquam, si non tua ipsius causa, saltem Thea-
 genis, cui vita tecum tantum est optabilis, et te superstitute
 in lucro ponitur. Erubuit his auditis Chariclea, maxime
 cum reputaret ea, in quibus deprehensa fuerat. Cumque
 diu tacuisset, Calasiride responsionem flagitante: Veras
 quidem ob causas, inquit, objurgas, pater, sed tamen mihi
 fortasse condonandas. Neque enim me pervulgata aut
 nova quaedam cupiditas ad hæc impulit miseram, sed
 purum et castum utique, quamquam me non attigerit,
 desiderium, atque hoc ipsum Theagenis, qui me mærore
 afficit, quod una mecum non est: ac magis etiam terret,
 quod, utrum vivat, an non, scire non possim. Quod ad
 hanc rem attinet, bono animo esto, dicebat Calasiris,
 tanquam illo superstitute et tecum una victuro, diis annun-
 tiatus: siquidem oportet iis, quæ sunt de vobis oraculo
 prædicta, fidem habere atque etiam ei, qui heri, quod a
 Thyamide, cum Memphim duceretur, captus esset, nun-
 tiavit. Quod si captus est, hand dubie quoque servatur
 incolomis, cum illi jam amicitia et familiaritas cum Thya-
 mide intercedat. Quocirca non est cunctandum, sed pro-
 perandum, quantum fieri potest, ad Bessam pagum, et
 inquirendi, tibi quidem Theagenes, mihi vero insuper
 filius. Audivisti enim omnino antea, filium meum esse
 Thyamidem. Tum Chariclea cogitabunda, Siquidem,
 inquit, filius tibi est Thyamis et est tuus, et non alterius
 cujuscumque et alius, nunc res nostræ in summum discrimen
 adducuntur. Mirante et causam quærente Calasiri: Scis,
 inquit, quod veneram in potestatem prædonum captiva.
 Ibi igitur et Thyamidem impulerat in amorem mei infausta,
 qua prædita esse videor, forma: et periculum est, ne, si
 inquirentes in eum incidimus, conspectam me, illam
 ipsam esse recordatus, nuptias, quas aliquando mihi ab
 illo propositas fallaciis eluseram, ad rem deduci cogat.
 Calasiris autem: Absit, ut tanta sit vis cupiditatis, ut
 etiam paternum vultum conspectum audeat contemnere
 et oculos patris non revereat filius et non reprimat, si
 quæ est, pravam cupiditatem. Sed tamen quid prohibet,
 quominus aliquam machinam ad cludenda ea, quæ tibi
 sunt formidabilla, excogites? Videris autem esse callida,
 ad excogitanda contra eos, qui te adoriuntur, effugia et
 dilationes.

Ι'. Ἀνεῖθῃ πρὸς ταῦτα μικρὸν ἢ Χαρίκλεια καὶ Εἰ
 μὲν ἀληθεύεις, εἶπεν, ἢ παιδιὰν με πεποίησαι, παρεί-
 σθω τὸ παρόν. Ἐγὼ δὲ τέχνην ἅμα τῷ Θεαγένει μὲν
 καὶ πρότερον ἐπιχειρηθεῖσαν, ὑπὸ δὲ τῆς τότε τύχης
 5 διακοπεῖσαν, εἰσηγήσομαι καὶ νῦν ἐπ' ἀμείνοσι ταῖς
 τύχαις. Τῆς γὰρ νήσου τῆς βουκολικῆς ἀποδρᾶναι
 διανοηθεῖσιν, ἐδόκει τὴν ἐσθῆτα μεταμφιασαμένους ἐς
 τὸ λυπρότατον καὶ πτωχοῖς αὐτοὺς ἀπεικᾶσαντας,
 οὕτως ἐπιμίγνυσθαι κώμαις τε καὶ πόλεσιν. Εἰ δὲ
 10 συναρέσκει, πλαττώμεθα τὸ σχῆμα καὶ πτωχεύομεν.
 Οὕτω γὰρ ἤτιόν τ' ἐπιβουλεύσομεθα πρὸς τῶν ἐντυγ-
 χανόντων· ἀσφάλεια γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἢ εὐτέλεια,
 καὶ οἴκτου τε μᾶλλον ἢ φθόνου πέλας ἢ πενία, τῆς τε
 καθημέραν ἀναγκαίου τροφῆς βῆρον εὐπορήσομεν, ζένη
 15 γὰρ ἐν γῆ, τὸ μὲν ὄνιον σπάνιον τοῖς ἀγνοοῦσι, τὸ δ'
 αἰτούμενον εὐμετάδοτον τοῖς ἐλεοῦσιν.

ΙΑ'. Ἐπῆναι ταῦθ' ὁ Καλάσιρις καὶ ἔχθειαι τῆς
 ὁδοιπορίας ἐπέσπευδε· τοῖς τε περὶ τὸν Ναυσικλέα καὶ
 20 Κνήμιον ἐντυγχάνοντες, τὴν τ' ἐξόδον κοινοσάμενοι,
 εἰς τρίτην ἐξώρμησαν, οὐθ' ὑποζύγιον, καίτοι διδόμε-
 νον, οὐτ' ἀνθρώπων οὐδένα συνέμπορον ἀνασχόμενοι·
 τοῦ τε Ναυσικλέους καὶ Κνήμιος προπεμπόντων καὶ
 ἄλλου τῆς οἰκίας πλήθους. Προὔπεμπε δὲ καὶ ἡ Ναυ-
 σικήλεια, πολλὰ τὸν πατέρα ἐπιτρέψαι καθικετεύσασα,
 25 τῆς νυμφικῆς αἰδοῦς ὑπὸ φίλτρον τοῦ περὶ τὴν Χαρί-
 κλειαν ἐκνικηθείσης. Καὶ ὅσον πέντε σταδίου προελ-
 θόντες ἤσπαζον τότε ἀλλήλους τὰ τελευταῖα κατὰ γένος,
 καὶ τὰς δεξιὰς ἐνέβαλλον, ἐπιδακρῦσαντές θ' ὅσον πλεῖ-
 στον, καὶ ἐπὶ βελτίοσι χωρισθῆναι ταῖς τύχαις ἐπε-
 30 ξάμενοι, τοῦ Κνήμιος δὲ καὶ συγγνώμην αἰτούντος εἰ
 μὴ συμπορεύοιτο, νεοπήκτους ἔτι τοὺς θαλάμους ἔχων,
 ἐπικαταλήψεσθαι τ' εἰ καιρὸς γένοιτο πλαττομένου,
 διεχωρίσθησαν· οἱ μὲν ἐπὶ Χέμιον, ἢ Χαρίκλεια δὲ
 καὶ ὁ Καλάσιρις πρῶτα μὲν εἰς πτωχικὸν πλάσμα
 35 μετημφιέννυτο, βράκειν αὐτοὺς προπαρσκευασμένοις
 ἐξευτελίσαντες, ἔπειτα δ' ἡ Χαρίκλεια τὸ τε πρόσωπον
 ἐνύβριζεν, ἀσβόλου τ' ἐντρίψει καὶ πληθὺ καταχρίσει
 μολύνασα καὶ κρηδέμου ρυπῶντος τὸ κράσπεδον ἀπὸ
 μετώπου κατὰ θατέρου τοῖν ὀφθαλμοῖν εἰς ἄτακτον
 40 προκάλυμμα ἐπισοβοῦσα· πήραν γ' ὑπὸ μάλης, οὕτως
 μὲν ἰδεῖν ψυμοῖν τινων καὶ ἀκόλων δῆθεν ταμειῖον,
 χρειωδέστερον δὲ τῆς ἱερᾶς ἐκ Δελφῶν ἐσθῆτος καὶ τῶν
 στεμμάτων, τῶν τε συνεκτεθέντων μητρώων κειμηλίον
 καὶ γνωριμάτων εἰς ὑπόδοχὴν, ἐξήπτο. Ὁ δὲ Κα-
 45 λάσιρις τὴν μὲν φαρέτραν τῆς Χαρικλείας τετραχυμέ-
 νοις κωδίοις ἐνεκλήσας, ὡς δὴ τι φορτίον ἕτερον, ἐπὶ
 τῶν ὤμων ἐγκάρσιον ἔφερε· τὸ δὲ τόξον τῆς νευρᾶς
 παραλύσας, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τὸ εὐθύτερον ἀνεκάμ-
 φθη, βακτηρίαν ταῖν χερσῶν ἐποιεῖτο· πολὺς τ' αὐτῇ
 50 καὶ βαρὺς ἐμπίπων καὶ εἰ πῆ τισιν ἐντευξόμενος
 προῖδι, κυφότητά τε πλέον ἐπετήδευεν ἢ τὸ γῆρας
 ἐτηνάχαζε καὶ τοῖν σκελοῖν ἥτατον παρῆσυρετο, πρὸς
 τῆς Χαρικλείας ἐσθ' ὅτε χειραγωγούμενος.

ΙΒ'. Κάπειδ' ἃ τῆς ὑποκρίσεως αὐτοῖς διηκρίβω-

X. Exhilarata est his paulum Chariclea, et Sive serio
 dicis, inquit, sive jocularis, mitte ista in praesentia. Ego
 vero artem, etiam prius cum Theagene compositam, a
 fortuna vero praecisam, et nunc, quod faustum felixque
 sit, introducam. Cum enim, ut fugerem ex insula
 praedonum, necessitas postularet, placuerat, permutato
 habitu, pannosos et ad mendicorum similitudinem, ver-
 sari in pagis et urbibus. Quamobrem, si placet, fingamus
 hunc habitum et mendicorum personam agamus. Sic et
 minus erimus obnoxii insidiatorum injuriis: securitas
 enim in hisce tenuitate comparatur, fereque commiserati-
 onis propior est paupertas quam invidiae: et quotidie
 necessarium victum facilius adipiscemur. Etenim in pe-
 regrina terra emturis, ignorantibus loci consuetudinem,
 omnia carius venduntur; mendicantibus vero dantur facili-
 us ab his qui eorum miserentur.

XI. Collaudabat haec Calasiris et quamprimum iter in-
 gredi properabat. Itaque cum Nausiclem et Cnemone-
 accessissent et exitum cum illis communicassent, perendie
 sunt egressi, neque jumentum ullum, etsi dabatur, neque
 hominem quemquam comitem sibi adesse patientes, Nau-
 sicle et Cnemone deducente et reliqua domus multitudine.
 Deducebat etiam Nausiclea, multis modis patrem, ut hoc
 sibi concederet, orans, sponsae convenientem pudorem
 amore erga Charicleam superante. Ad quinque autem
 fere stadia progressi, valedicebant sibi invicem ultimo pro
 sexu ratione et dextras jungebant. Cumque magnam vim
 lacrimarum profundissent, et ut prospere ac feliciter a se
 invicem separarentur, precati essent, atque etiam Cnemone
 veniam, quod una non iret, quod recens illi thalamus
 esset, peteret, et quod illos esset assecuturus, occasionem
 nactus, fingeret, digressi sunt a se invicem: hi quidem ad
 Chemmin; Chariclea vero et Calasiris in mendicorum
 fictum habitum se transformarunt, pannis sese antea praepa-
 ratis, vilibus admodum, operientes. Postea vero Cha-
 riclea et faciem conspurcavit, intersa fuligine et luto illito
 contaminans et fasciae veteris oram desuper a fronte de-
 missam circa oculos incomposite loco tegmenti jactari
 sinens; porro peram sub ala, eo praetextu, tanquam buc-
 cellarum et viatici promptuarium esset, re ipsa vero ad
 receptaculum sacrae vestis Delphis asportatae et coronarum
 ac monumentorum, cum illa a matre expositorum, indi-
 ciorumque suspendens. Calasiris autem, pharetram qui-
 dem Charicleae corrupto corio involvens, tanquam onus
 aliquod aliud, transversum in humeris ferebat: arcum
 vero, nervo laxato, postquam celerrime ad rectitudinem
 rediit, loco haeculi sumpsit, totus illi et magno onere in-
 cumbens. Et si forte se venturum alicui obviam praevi-
 derat, dedita opera majorem gibbum simulabat, quam
 senium cogebat, et altero pede claudicabat, a Chariclea
 interdum manu ductus.

XII. Postquam autem persona ejusmodi fuerat illis

το, μικρὰ καὶ ἐπισκώψαντες εἰς ἀλλήλους καὶ ὡς πρέ-
 ποι τὸ σχῆμα θάτερος θατέρῳ ἐπιγλευσάσας, τὸν τ' εἰ-
 ληχότα δαίμονα σῆσαι τὰ δεινὰ μέχρι γούν τούτων
 καὶ ἀρκεσθῆναι παρακαλέσαντες, ἔσπευον ἐπὶ Βῆσσαν
 5 τὴν κόμη, οὗ τὸν Θεαγένην καὶ τὸν Θύαμιν ἐλπίσαν-
 τες εὐρήσειν, ἀπετύγχανον. Ἄρτι γὰρ τῇ Βῆσση περὶ
 δύοσιν ἡλίου πλησιάζοντες, πλῆθος κειμένων νεκρῶν
 ὄρωσι νεοσφαγῶν, τῶν μὲν πλειόνων Περσῶν εἶναι τῇ
 10 ἐγγυρίων. Καὶ πολέμου μὲν εἶναι τὸ ὄραμα εἰκάζον,
 τίνων δὲ καὶ πρὸς τίνας, ἠπόρουν· ἔως ἐπιπαριόντες
 τοὺς νεκροὺς καὶ ἅμα περισκοποῦντες, μὴ πού τις κεῖ-
 ται καὶ τῶν οἰκειῶν, (δεινὰ γὰρ αἱ ψυχαὶ περὶ τοῖς
 φιλάτοις τὰ δεινότερα μαντεύεσθαι) γυναίῳ προστυγ-
 15 χάνουσι πρεσβυτικῶ, σώματι τῶν ἐγγυρίων προσπε-
 φυκότε καὶ παντοίους ἐγείροντι θρήνους. Ἐγνωσαν
 οὖν ἐπιχειρεῖν τι παρὰ τῆς πρεσβυτίδος, εἰ οἶόν τε,
 ἔκμανθάνειν. Καὶ παρακαλοῦσάμενοι, πρῶτα μὲν πα-
 ραμυθεῖσθαι τε καὶ καταστῆλαιν τὸν ἄγαν θρήνον ἐπει-
 20 ρῶντο. Ἔπειτα προσιμένης, ὅν τινα πενθοῖη, καὶ
 τίς ὁ πόλεμος ἡρώτων, τοῦ Καλασίριδος πρὸς τὸ γύ-
 ναιον αἰγυπτιαζόντος. Ἢ δ' ἔλεγεν ἅπαντα ἐπιτέμ-
 νουσα· ἐφ' οὗ μὲν εἶναι κειμένον τὸ πένθος καὶ ἐπιτε-
 τηδευκῆναι τὴν εἰς τοὺς νεκροὺς ἀφίξιν, εἰ πῆ τις διελά-
 25 σασ τοῦ ζῆν ἀπαλλάξειε, τέως μὲντοι τὰ νομιζόμενα
 τῇ παιδί ἐκ τῶν ἐόντων, δακρῦούσάν τε καὶ θρηνοῦ-
 σαν, ἐπιφέρειν.

Ἢ'. Τὸν δὲ πόλεμον ἔλεγεν ὧδε. Ἦγετο ζένος
 νεανίας τις, κάλλιε τε καὶ μεγεθεὶ διαφέρων, ὡς Ὅροον
 30 δάτην τὸν μεγάλου βασιλέως ὑπαρχον, εἰς τὴν Μέμφιν.
 Ἀπέσταλτο δ' οἶμαι παρὰ Μιτράνου τοῦ φρουράρχου
 ληφθεὶς αἰχμάλωτος, ὡς τι τῶν μεγίστων δώρων, ὡς
 φασί. Τοῦτον οἱ τῆς κόμης τῆς ἡμετέρας ταυτησί,
 δεῖξασα τὴν ἐχομένην, ἐπελθόντες ἀρείλοντο, γνωρίζειν
 35 εἶτ' οὖν ἀληθεύοντες, εἶτε καὶ πρόφασιν πλάσαντες.
 Ὁ δὲ Μιτράνης ταῦτα πυθόμενος καὶ κατὰ τὸ εἶκος
 ἀγανακτήσας, ἐπιστρατεύει τῇ κόμῃ, δυσὶ ταύταις
 πρότερον ἡμέραις. Καὶ (ἔστι γὰρ μαχιμώτατον ἡ
 κόμη γένος, βίον αἰετὴν ληστείαν πεποιημένοι, καὶ
 40 θανάτου παντὸς ὑπερόπται, πολλὰς δὲ διὰ τοῦτο πολ-
 λάκας ἄλλας τε καὶ μὲν τὸ παρὸν ἀνδρῶν τε καὶ παιδῶν
 χηρῶσαντες), ἐπειδὴ τὴν ἔσποδον ἐσομένην ἐτεχμή-
 ραντο, προλογίζουσί τέ τινας ἐνέδρας, καὶ δεξάμενοι
 τοὺς ἐναντίους, ἐπικρατέστεροι γίνονται· οἱ μὲν κατὰ
 45 στόμα καὶ ἐκ τοῦ εὐθέος μαχόμενοι, οἱ δὲ κατόπιν ἐκ
 τῶν λόγων ἀπροφύλακτοις σὺν βοῇ τοῖς Πέρσαις ἐπελ-
 θόντες· καὶ πίπτει μὲν ὁ Μιτράνης ἐν πρώτοις μαχό-
 μενος, πίπτουσι δὲ σὺν αὐτῷ σχεδὸν τι πάντες, οἳα δὲ
 κυκλωθέντες καὶ οὐδὲ φυγῆς τόπον εὐμοιρήσαντες·
 50 πίπτουσι δὲ καὶ τῶν ἡμετέρων ὀλίγοι. Καὶ γίνεταί
 τῶν ὀλίγων, βαρεῖα βουλῆσει δαίμονος, καὶ παῖς οὐμὸς,
 βέλει Περσικῶ πρὸς τὰ στέρνα, ὡς ὄρατε, βληθεῖς.
 Καὶ νῦν ἡ ἀθλία τὸν μὲν θρηνοῦ κείμενον, τὸν δ' ἔτι μοι
 μόνον παῖδα λειπόμενον, εἰκοσα θρηνήσειν, ἐκστρατεύ-

prope assimilata, paucisque scomatibus sese petierunt,
 et alter alterius habitum, ut convenit, joco perstrinxit,
 a deo, illorum rationes gubernante, ut mala ibi sisteret,
 et præteritis esset contentus, deprecatus, ad Bessam pagum
 properabant: ubi cum Theagenem et Thyamim se inven-
 turos fuisse speravissent, optato eventu frustrati sunt.
 Propius enim ad Bessam circa solis occasum accedentes,
 ingentem stragem recens caesorum conspiciunt, plurimo-
 rum quidem Persarum, qui ex habitu et armatura co-
 gnoscantur, paucorum vero quorundam etiam indigena-
 rum. Et belli quidem esse representationem conjectaban-
 tur, ceterum, a quibus et cum quibus gesti, ignorabant:
 donec circumeuntes cadavera, simulque circumspicentes,
 ne forte aliquis ex propinquis alicubi jaceret, (solent enim
 animi de iis, quæ carissima sunt, facile etiam acerbiora
 augurari) inciderunt in quendam vetulam mulierem,
 corpori cuiusdam indigenæ adhærentem et multiplices
 edentem ploratus. Statuerunt igitur conari, aliquid, si
 fieri posset, ex anu cognoscere. Et cum propius assedis-
 sent, principio quidem consolari et sedare illius vehemen-
 tem luctum conabantur: deinde, cum consolationem ad-
 mitteret, quem lugeret et quodnam bellum esset gestum,
 percontabantur, Calasiride cum muliere, Ægyptiaca lin-
 gua loquente. Illa autem dicebat omnia breviter: Propter
 filium quidem jacentem se lugere et ex industria ad cada-
 vera venisse, ut aliquis armatus decurrens illam occide-
 ret: interea vero justa filio pro facultatibus, lacrimantem
 et lamentantem, solvere.

XIII. Quod ad bellum attinet, ita narrabat. Deduce-
 batur quidam peregrinus adulescens, forma et proceritate
 excellens, ad Oroonatem regis magni principem, Mem-
 phim. Missus autem fuerat a Mitrane, ut existimo, execu-
 biarum præfecto, captus, tanquam maximum quoddam
 donum, ut ipsi aiunt. Hunc nostri ex hoc pago (osten-
 dens in vicinia situm) advenientes eripuerunt: cognoscere
 se ut suum, sive revera, sive prætextum fingentes. Mitranes
 igitur cum hæc audisset, ut est consensaneum, iratus, ad-
 duxit exercitum contra pagum, ante hoc biduum. Est
 autem bellicosissimum genus hominum in hoc pago, sem-
 perque prædando vitam agunt et mortem despiciunt om-
 nino: multasque propterea sæpius alias et me in præsentia,
 viris et filiis orbas reddiderunt. Postquam igitur adven-
 tum illius certis argumentis cognoverunt, occupant insidiis
 loca quedam occultandis copiis idonea et exceptos hostes
 vincunt: pars collatis signis et a fronte prælium ineuntes,
 pars a tergo ex insidiis cum clamore incautos Persas adorti.
 Cedit igitur inter primos Mitranes prælians, cadunt et reli-
 qui propemodum omnes cum eo, tanquam circumdati,
 et neque fugæ patentem locum habentes: cadunt et nostri
 pauci. Ex quorum numero, gravi et aspera numinis vo-
 luntate, etiam filius meus hic est, qui jaculo Persico, ut
 videtis, in pectore vulnus accepit. Et nunc quidem mi-
 sera hunc jacentem lugeo: deinceps autem eum, qui milii
 est relictus, luctura videor, quod et ille heri cum reliquis
 contra Memphitarum urbem expeditionis fuerit socius.

σαντος χάκεινον τῆ προτεραία μετὰ τῶν λοιπῶν ἐπὶ τὴν Μεμφιτῶν πόλιν. Ἐπυνθάνετο καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐστρατείας ὁ Καλάσιρις· καὶ ἡ γραῦς ἀκηκοῦσαι παρὰ τοῦ λειπομένου παιδὸς προστιθεῖσα, ἔλεγε, διότι στρατιώτας βασιλείους καὶ φρούραρχοι μεγάλου βασιλέως ἀνελόντες, ἐπὶ μὴ πεπραγμένοι καλῶς, εἶδον ἐκεῖνο καλῶς, μὴ εἰς μικρὸν αὐτοῖς, ἀλλ' εἰς τὸν περὶ τῶν ὄλων κίνδυνον τὸ πρᾶγμα τελευτήσῃν, Ὅροονδάτου τοῦ κατὰ τὴν Μέμφιν ὑπάρχου, πλείστη τε χεὶρ πεφραγμένου καὶ αὐτίκα, εἰ πύθοιτο, κατὰ πρώτην ἔφοδον σαγηνεύσοντας τὴν κώμην καὶ πανολεθρία τῶν ἐνοικούντων τὴν δίκην εἰσπράξοντος. Οἷα δὲ οὖν τὸν περὶ τῶν ὄλων ἀναρριπτοῦντες κίνδυνον, ἔγνωσαν μεγάλα τολμήματα, μείζονι, εἰ δύναντο, ἰάσασθαι, καὶ φθῆναι τὴν Ὅροονδάτου παρασκευὴν, ἀπροσδόκητοί τ' ἐπιπεσόντες ἢ προσανελεῖν χάκεινον εἰ κατὰ τὴν Μέμφιν ὄντα καταλάβοιεν, ἢ εἴπερ ἐκόημιων τυγχάνοι, πολέμου τινὸς αὐτὸν ὡς φασὶ Αἰθιοπικοῦ τανῦν ἀπασχολοῦντος, βῆδόν τε τὴν πόλιν παραστήσασθαι τῶν ὑπερμαχομένων ἔρημον καὶ αὐτοὶ τ' ἐκτὸς κινδύνου γενέσθαι τὸ παρὸν καὶ προσκατορθώσῃν τῷ Θυαμίδι ληστάρχῳ τῷ σφῶν, τὴν τῆς προφητείας ἱερωσύνην, οὐ κατὰ νόμον παρ' ἀδελφοῦ νεωτέρου κατεχομένην, ἀνακομίσασθαι· ἢ εἴπερ καὶ ἀποτυγχάνειν συμβαίνοι, πολέμου γοῦν ἔργον μαχομένους γενέσθαι μὴδ' ἄλλως ἀλῶναι καὶ ταῖς Περσικαῖς αἰχμαῖς καὶ ὕβρεσιν ἐκχεῖσθαι. Ἄλλ', ὦ ξένοι, ποῖ δὴ τὸ νῦν ἀφίξεσθε; εἰς τὴν κώμην, ὁ Καλάσιρις εἶπεν· ἡ δὲ, Οὐκ ἀσφαλὲς ὑμῖν, ἔφη, τῆς τε ὕρας ἀωρὶ καὶ οὐδὲ γνωριζομένοις, ἐπιμύξαι τοῖς ὑπολιπομένοις. Ἄλλ' εἰ ξηναγοῖης, ἔφη ὁ Καλάσιρις, οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἡμῖν καὶ τὰ τῆς ἀσφαλείας. Οὐ μοι καιρὸς, ἀπεκρίνατο ἡ πρεσβυτίς, νυκτερινούς γάρ τινες ἀνεγισμοὺς ἐπιτελέσαι μοι πρόκειται· ἀλλ' εἰ δὴ φορητὸν ὑμῖν, ἐπάναγκες δὲ καὶ μὴ βουλομένοις, αὐτοῦ που καὶ τῶν νεκρῶν ἐν καθαρῷ μικρὸν ἀναχωρήσαντες, τὴν μὲν νύκτα ἐγκαρτερήσατε, τὴν ἔω δ' ὑμῖν πρόξενος ἐγὼ τῆς ἀδείας ξηναγοῦσα γενήσομαι.

ΙΔ'. Ταῦτ' εἰπούσης ὁ Καλάσιρις ἅπαντα πρὸς τὴν Χαρίκλειαν φράσας καὶ παραλαβὼν μεθίστατο. Καὶ μικρὸν ὅσον τοὺς κειμένους υπερβάντες, βουῶν τινα χαμαιζήλω προστυγχάνουσι. Κάνταῦθα ὁ μὲν κατέκλιεν αὐτὸν, τῆ κεφαλῇ τὴν φαρέτραν ὑποθέμενος· ἡ Χαρίκλεια δὲ καθῆστο, τὴν πῆραν εἰς καθέδραν ποιησαμένη. Ἄρτι δὲ τῆς σεληνιαῖς ἀνισχύσεως καὶ φωτὶ λαμπρῷ τὰ πάντα καταυγάζουσης, τρίτη γὰρ μετὰ πανσεληνον ἐτύγγανεν, ὁ μὲν Καλάσιρις, οἷα δὲ πρεσβυτικός τε καὶ πρὸς τῆς ὁδοπορίας κεκοπωμένος, ὕπνῳ κατείχετο, ἡ Χαρίκλεια δ' ὑπὸ τῶν συνεχόντων φροντισμάτων διαγυρπνοῦσα, σκηνῆς τινος οὐκ εὐαγοῦς μὲν ταῖς δ' Αἰγυπτίας ἐπιχωριαζούσης θεωρὸς ἐγίγνετο. Ἡ γὰρ πρεσβυτίς ἀνενοχλήτου καὶ ἀκατόπτου σχολῆς ἐπειληφθαί νομίσασα, πρῶτα μὲν βόθρον ὠρύξατο, ἔπειτα πυρκαϊὰν ἐκ θατέρου μέρους ἐξήψε, καὶ

Quærebat et causam expeditionis Calasiris. Et anus, audivisse se a filio superstite dicens, narrabat, eos, cum militibus regis cæsis et præfecto cohortium magni regis interfecto, viderent, propter ea, quæ perpetrassent, rem non in parvum, sed in ipsum de summa rerum discrimen illis desituram esse, Oroondate principe, qui est Memphi, maximis copiis instructo, et quamprimum audisset, primo adventu cincturo pagum et internecone eorum, qui locum incolunt, injuriam vindicaturus; statuisset, quod semel se in periculum de summa rerum coniecissent, magnos ausus majoribus, si fieri possit, redimere, et antevertere Oroondatis apparatus: existimantes, se, cum inopinato advenerint, aut illum etiam sublaturus esse, si Memphi deprehenderint; aut si absit, bello quodam, ut aiunt, Æthiopico nunc occupatus, et facilius urbem ad deductionem compulsuros, tanquam propugnatoribus desertam et ipsos extra periculum in præsentia futuros, insuperque Thyamidi suo præfecto egregiam navaturos operam et antistiti sacerdotium, quod injuste a fratre natu minore per vim teneretur, cum illo recuperaturos esse. Sin spe frustrari illos acciderit, præliantes tamen occubituros esse, neque aliter venturos in Persarum potestatem et illorum cruciatibus et ludibriis expositos fore. Ceterum, hospites, quo nunc ibitis? Ad pagum, dixit Calasiris. Illa vero, Non est tutum vobis, inquit, et intempestive et præterea ignotis, versari inter eos, qui relictis sunt. Sed si nos hospitio exceperis, inquit Calasiris, non desperamus, nos securos fore. Verum temporis ratio non patitur, anus respondit. Siquidem nocturnas quasdam inferias agere constitui. Attamen si ferre potestis, necesse est autem fortasse etiamsi nolitis, alicubi a cadaveribus sejuncti vacno in loco noctem transigatis: diluculo vero, ego vobis securitatis conciliatrix ero hospitio exceptis.

XIV. Hæc, illa elocuta, Calasiris omnia Charicleæ exposcens et eam secum assumens, secessit. Cumque paullulum cadavera prætergressi essent, in quemdam tumulum humilem incidunt. Ibi ille quidem recubuit, capiti pharetra supposita: Chariclea vero sedebat, pera loco sellæ subjecta, oriente tum primum luna et lumine suo illustrante omnia: tertia enim dies post plenilunium fuerat. Et Calasiridem quidem, ut et alioqui senem et itineris labore fessum, arctior somnus complectebatur: Chariclea vero præ curis, quæ illam angebant, pervigilem noctem ducens, scenæ cujusdam impiæ quidem ceterum indigenis usitatae, spectatrix fiebat. Anus enim, vacationem se, ut a nullo neque inturbatari, neque videri posset, nactam esse existimans, primum quidem scrobem fodit, postea rogum ex utraque parte succendit et medium inter utrumque cadaver filii collocans et craterem fictilem ex quodam

μέσον ἄμφοῖν τὸν νεκρὸν τοῦ παιδὸς προθεμένην, κρα-
 τήρα τ' ὄστρακῶν ἐκ τινος παρακειμένου τρίποδος
 ἀνελομένην, μέλιτος ἐπέχει τῷ βόθρῳ καὶ αὐθις ἐξ ἐτέρου
 γάλακτος καὶ οἴνου ἐκ τρίτου ἐπέσπενδεν. Ἔπειτα πέμμα
 5 στεάτινον εἰς ἀνδρὸς μίμημα πεπλασμένον, δάφνη καὶ
 μαράθρω καταστέψασα, εἰς τὸν βόθρον ἐνέβαλεν. Ἐφ'
 ἅπασιν δὲ ξίφος ἀνελομένη καὶ πρὸς τὸ ἐνθουσιῶδες σο-
 βηθεῖσα καὶ πολλὰ πρὸς τὴν σεληναίαν βαρβάροις τε
 καὶ ξενίζουσι τὴν ἀκοὴν δνόμασι κατευξαμένη, τὸν
 10 βραχίονα ἐντεμοῦσα καὶ δάφνης ἀκρέμονι τοῦ αἵματος
 ἀποψήσασα, τὴν πυρκαϊὰν ἐπεψέκαζεν· ἄλλα τ' ἄττα
 τερατευσαμένη, πρὸς τούτοις ἐπὶ τὸν νεκρὸν τοῦ παι-
 δὸς προκύψασα καὶ τινα πρὸς τὸ οὐς ἐπάδουσα, ἐξή-
 γειρέ τε, καὶ ὄρθον ἐστάναι τῇ μαγγανείᾳ κατηνάγα-
 15 ξεν. Ἡ Χαρίκλεια δὴ οὖν οὐδὲ τὰ πρῶτα ἀδεῦς
 κατοπτεύουσα, τότε δὴ καὶ ὑπέφριτε καὶ πρὸς τῶν
 γιγνομένων ἀήθων ἐκδειματωθεῖσα, τὸν Καλάσιριν
 ἀφύπνιζε τε καὶ θεατὴν γενέσθαι τῶν ὀρῳμένων πα-
 ρεσκεύαζεν. Αὐτοὶ μὲν οὖν, ἅτ' ἐν σκότῳ διάγον-
 20 τες οὐχ ἑωρῶντο· κατώπτευον δὲ τὰ ἐν τῷ φωτὶ καὶ
 πρὸς τῇ πυρκαϊᾷ βῆον, καὶ τῶν λεγομένων οὐ πόρρω-
 θεν ὄντες, ἐπηκροῶντο, τῆς γραὸς ἦδη καὶ γεγωνότερον
 ἐκπυθνανομένης παρὰ τοῦ νεκροῦ. Καὶ ἦν ἡ πεῦσις,
 εἶπερ ὁ ἀδελφὸς μὲν ἔχεινου, παῖς δ' αὐτῆς ὁ λειπόμει-
 25 νος, ἐπανήξει περισωθεῖς. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο μὲν
 οὐδὲν, ἐπινεύσας δὲ μόνον καὶ τῇ μητρὶ τὰ κατὰ γνώ-
 μην ἐλπίζειν ἀμφιβόλως ἐνδούς, κατηνέχθη τ' ἀθρόον
 καὶ ἔκειτο ἐπὶ πρόσωπον. Ἡ δ' ἐπέστρεψε τε τὸ
 σῶμα πρὸς τὸ ὑπτιον, καὶ οὐκ ἀνίει τὴν πεῦσιν, ἀλλὰ
 30 βριαιότεροις ὡς ἐψέκει τοῖς κατανάγκης πολλὰ τοῖς ὡσὶν
 αὐθις ἐπάδουσα καὶ μεταλλομένη ξιφῆρης, ἄρτι μὲν
 πρὸς τὴν πυρκαϊάν, ἄρτι δὲ πρὸς τὸν βόθρον, ἐξήγειρέ
 τ' αὐθις καὶ ὄρθωθέντος, περὶ τῶν αὐτῶν ἐξεπυθνάετο,
 μὴ νεύμασι μόνους ἀλλὰ καὶ φωνῇ τὴν μαντείαν ἀρσιή-
 35 μως δηλοῦν ἐπαναγκάζουσα. Καὶ τῆς πρεσβυτίδος ἐν
 τούτοις οὔσης, ἡ Χαρίκλεια πολλὰ τὸν Καλάσιριν καθ-
 ικέτευε, τοῖς γιγνομένοις πλησιάζαντας πυθνάεσθαί
 τι καὶ αὐτοὺς περὶ τοῦ Θεαγένους. Ὁ δὲ παρητεῖτο
 φάσκων καὶ τὴν θεάν οὐκ εὐαγῆ μὲν κατ' ἀνάγκην
 40 δ' οὖν ὅμως γιγνομένην ἀνέχεσθαι· εἶναι γὰρ οὐ προ-
 φητικὸν, οὔτ' ἐπιχαίρειν, οὔτε παρεῖναι ταῖς τοιαῖσδε
 πράξεσιν. Ἀλλὰ τὸ μαντικὸν τούτοις μὲν ἐκ θυσιῶν
 ἐννόμων καὶ εὐγῶν καθαρῶν παραγίγνεσθαι, τοῖς δὲ
 βεβήλοις καὶ περὶ γῆν τῷ ὄντι καὶ σώματα νεκρῶν
 45 εἰλομοῖνοις οὕτως, ὡς τὴν Αἰγυπτίαν ὄραν ἢ τοῦ και-
 ροῦ περίπτωσις ἐνδέδωκε.

1Ε'. Καὶ ἔτι λέγοντας, ὁ νεκρὸς οἶον ἐκ μυχοῦ τι-
 νος, ἡ σπηλαίου φαραγγίδους βαρὺ τι καὶ δυσηγῆς
 ὑποτρύζων· Ἐγὼ μὲν, ἔφη, σοῦ τὰ πρῶτα φειδόμεν,
 50 ὦ μητὲρ, καὶ παρανομοῦσαν εἰς τὴν ἀνθρωπιάν φύσιν,
 καὶ τοὺς ἐκ μοιρῶν θεσμούς ἐκβιάζουμένην καὶ τὰ ἀκί-
 νητα μαγγανείαις κινούσαν ἠνειχόμεν· σώζεται γὰρ ἡ
 περὶ τοὺς φύντας αἰδῶς, ἐφ' ὅσον οἶόν τε καὶ ἐν τοῖς
 ἀποιογμένοις· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ταύτην ἀναίρεις τὸ κατὰ

tripode, qui juxta aderat, promens, mel in fossam infun-
 debat, rursus autem ex altero lac, ex tertio porro vinum
 tanquam libationem faciebat: denique pistam quamdam
 farinæ massam, ad viri similitudinem effictam, lauro et
 marathro coronatam, in fossam injecit. Deinde gladio
 sublato, tanquam furore quodam percita, multa ad lunam
 peregrinis auditu nominibus precata, brachium incidit et
 lauri surculo sanguine abstereso, rogum conspergebat: alia-
 que multa portenti similia præter hæc faciens, tandem ad
 cadaver filii inclinata et quædam illi ad aurem accinens,
 excitavit et stare præstigiarum vi coegit. Chariclea vero,
 quæ neque antea sine metu et formidine spectabat, tum
 quidem et cohorrui et inusitato spectaculo prorsus con-
 sternata, Calasiridem de somno excitavit, et ut spectator
 esset eorum quæ fiebant effecit. Ipsi igitur ut in tenebris
 non conspiciantur, videbant vero ea, quæ agebantur ad
 lucem et ad rogum facilius, atque ea quæ dicebantur quod
 non procul aberant exaudiebant, anu jam clarius etiam
 cadaver percunctante. Erat autem interrogatio hæc: An
 frater quidem illius, filius vero suus superstes, esset salvus
 reditrus? Illud autem nihil respondit, sed annuens tantum
 et matri spem quamdam successus ex animi sententia
 ambigue præbens, collapsum est subito et jacebat pronum.
 Illa vero convertit corpus, ut supinum jaceret et non
 intermittebat quæstionem, sed vehementius instans, ut
 videtur, multa ad aures rursus accinens, et transiliens
 armata gladio, nunc ad rogum, nunc ad fossam, excita-
 vit rursus, et erectum de iisdem rebus interrogabat, non
 nutibus tantum, sed voce etiam, vaticinium manifeste et
 perspicue indicare cogens. Interea vero multis modis Ca-
 lasiridem orabat Chariclea, ut propius accedentes ad ea,
 quæ fiebant et ipsi inquirentes aliquid ab anu de Theagene.
 Ille autem recusabat, dicens et spectaculum quidem im-
 pium esse sed tamen necessario a se tolerari. Non enim
 decere antistites, aut delectari, aut adesse ejusmodi actio-
 nibus; sed his vaticinia ex sacrificiis legitimis et precatio-
 nibus fieri, sed profanis et revera circa terram et corpora
 mortuorum errantibus, ita quemadmodum nunc Ægypti-
 am petentem ut videremus, casus hujus temporis attulit.

XV. Hæc, illo adhuc dicente, cadaver tanquam ex an-
 gulo quodam, aut antro confragoso, grave quiddam et
 asperum prorumpens: Ego quidem, inquit, initio tibi par-
 cebam, mater, et delinquentem te graviter in naturam
 humanam et Parcarum leges violantem, atque ea, qua-
 manere debent immota, præstigiis atque incantationibus
 moventem, patiebar. Servatur enim et apud mortuos erga
 parentes, quoad fieri potest, reverentia. Ceterum postquam

σαυτήν καὶ ἐλαύνεις οὐκ ἀθήμετοις μόνον τὴν ἀρχὴν
 ἐπιχειρήσασα ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς ἄπειρον τὸ ἀθέμιτον
 ἐπεξάγουσα, οὐκ ὀρθοῦσθαι μόνον καὶ νεύειν, ἀλλὰ καὶ
 φθέγγεσθαι σῶμα νεκρὸν ἐκβιαζομένη, κηδείας μὲν τῆς
 5 ἐμῆς ἀμελοῦσα καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐπιμιγνυσθαι ψυχαῖς
 ἐμποδίζουσα, χρεῖας δὲ μόνης γενόμενης τῆς σῆς,
 ἄκουε ταῦθ' ἃ πάλα σοι μνηύειν ἐφυλαττόμην· οὐθ' ὁ
 παῖς σοι περισωθεὶς ἐπανήξει, οὔτ' αὐτὴ τὸν ἀπὸ ξίφους
 ἐκφεύξει θάνατον· ἀλλ' αἰεὶ δὴ τὸν σαυτῆς βίον ἐν οὕτως
 10 ἀθέσμοις πράξεσι καταναλώσασα, τὴν ἀποκεκληρωμέ-
 νην πᾶσι τοῖς τοιούτοις, βιαιάν οὐκ εἰς μακρὰν ὑπο-
 στήσῃ τελευτήν· ἦτις πρὸς τοῖς ἄλλοις, οὐδ' ἐπὶ σαυτῆς,
 τὰ οὕτως ἀπόρρητα καὶ σιγῇ καὶ σκότῳ φαλαττόμενα
 μυστήρια δρᾶν ὑπέμεινας, ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ μάρτυσι
 15 τοιούτοις τὰς τῶν κειμένων ἐξορχῆ τύχας ἐνὶ μὲν προ-
 φητῇ (καὶ τοῦτο μὲν ἔλαττον, σφοδρὸν γὰρ τὰ τοιαῦτα
 σιγῇ πρὸς τὸ ἀνεκλάλητον ἐπισφραγίσασθαι καὶ ἄλλως
 θεοῖς φίλος· τοὺς γοῦν παῖδας εἰς τὸν δι' αἵματος ἀγῶνα
 καὶ ξιφῆρεις καθισταμένους καὶ μονομαχῆσειν μέλλον-
 20 τας, ἀποκωλύσει τε καὶ παύσει φανείς, εἴπερ ἐπισπεύ-
 σαιεν), ἀλλ' ὁ δὴ βαρύτερον, ὅτι καὶ κόρη τις τῶν ἐπ'
 ἐμοὶ γίγνεται θεωρὸς καὶ πάντων ἐπακροῶται, γύναιον
 ὑπ' ἔρωτος σεσοθημένον, καὶ πᾶσαν, ὡς εἰπεῖν ἐπὶ γῆν
 ἔρωμένου τινὸς ἔνεκεν ἀλώμενον· ὃ μετὰ μυρίους μὲν
 25 μόχθους, μυρίους δὲ κινδύνους, γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὄροις,
 τύχῃ σὺν λαμπρῶ καὶ βασιλικῇ συμβιώσεται. Τούτων
 εἰρημένων, ὁ μὲν ἔχειτο καταρραγεῖς, ἡ δὲ γραῦς συ-
 νεῖσα τοὺς ξένους εἶναι τοὺς κατασκόπους, ὡς εἶχε
 σχήματος, ξιφῆρης τε καὶ ἐμμανῆς ἐπ' αὐτοὺς ἵεται
 30 καὶ κατὰ πᾶν μέρος τῶν κειμένων ἐφέρετο, τοῖς νεκροῖς
 ἐγκεκρύφθαι αὐτοὺς ὑποπτεύουσα, γνώμην τε ποιου-
 μένη, διαχρήσασθαι εἰ ἀνευροί, ὡς ἐπιθούλους τε καὶ
 [πρὸς] ἐναντίους τοῖς αὐτῆς μαγανεύμασι κατασκό-
 πους γεγεννημένους, ἕως ἀπερίσκεπτον ὑπὸ θυμοῦ τὴν
 35 κατὰ τοὺς νεκροὺς ἔρευαν ποιουμένη, ἔλαθεν ὠρω-
 μένῳ κλάσματι δόρατος, κατὰ τοῦ βουβῶνος περιπα-
 ρεῖσα. Καὶ ἡ μὲν ἔχειτο τὴν ἐκ τοῦ παιδὸς μαντείαν
 οὕτω παρὰ πόδας ἐν δίκῃ πληρώσασα.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Α'. Ὁ δὲ Καλάσιρις καὶ ἡ Χαρίκλεια παρὰ τοσοῦ-
 40 τον ἐλθόντες κινδύνου, καὶ ἅμα μὲν τῶν παρόντων
 φόβων ἑαυτοὺς ἐκτὸς ποιούμενοι, ἅμα δὲ τῶν μαντευ-
 θέντων ἔνεκεν ἐπισπεύδοντες, τῆς ἐπὶ τὴν Μέμφιν
 ὁδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. Καὶ δὴ καὶ ἐπλησίαζον
 τῇ πόλει, τῶν ἐκ τῆς νεκυίας μαντευμάτων ἤδη κατ'
 45 αὐτὴν τελουμένων. Ὡς γὰρ ὁ Θύαμις τὸ ἀπὸ τῆς
 Βήσσης ληστρικὸν ἐπάγων ἐφίστατο, οἱ μὲν κατὰ τὴν
 Μέμφιν ὀλίγον ὅσον ἐφθησαν τὰς πύλας ἐπικλεισάμενοι,
 στρατιώτου τινὸς τῶν ὑπὸ Μιτράνῃ διαδράντων τὴν κατὰ
 Βῆσσαν μάχην, προϊδόντες τε τὴν ἔφοδον καὶ τοῖς ἐν

et hanc tollis et pergis non contenta nefanda et scelerata
 actione quam initio es aggressa, in immensum nefandum
 hoc facinus producere, et non erigi tantum et nutus dare
 sed etiam loqui corpus mortuum cogis, sepulturam meam
 negligens et venire in cœtum reliquarum animarum prohi-
 bens, privatæ necessitatis causa; audi jam ea, quæ jam-
 pridem tibi indicare verebar. Neque filius tuus incolumis
 redibit: neque ipsa mortem, gladio tibi paratam, effugies;
 sed quæ tuam vitam semper in tam nefandis actionibus
 consumseris, violentam mortem, destinatam talibus omni-
 bus, non ita multo post obibis: quæ non sola seorsim, sed
 in conspectu etiam aliorum, hæc tam arcana et silentio
 occultanda mysteria agere sis ausa, ac testibus his mor-
 tuorum enuntias et prodias fortunas: ex quibus altè est
 antistes. Et hoc quidem esset levius: scit enim, quæ est
 ejus sapientia, talia ne evulgentur, silentio apud se obsi-
 gnata occultare: et alioqui diis est carus, ac filios suos,
 in cruentum certamen armatos descendentes et monoma-
 chia dimicaturos, interventu suo prohibebit et rem com-
 ponet, si quidem acceleraverit. Sed illud est multo gra-
 vius, quod et virgo quædam, horum, quæ hic circa me
 aguntur, est spectatrix et exaudit omnia: muliercula, in-
 quam, amore concita, et omnem, ut ita dicam, terram,
 amasij cujusdam causa pererrans: cum quo post infinitos
 labores et sexcenta pericula, in extremis terræ termi-
 nis, tandem in præclara fortuna et regia vitam transi-
 get. His dictis, illud quidem jacebat corruens. Anus
 vero intelligens, hospites esse eos, qui spectabant, quo
 fuerat habitu gladio armata et furibunda ad ipsos conten-
 dit et per omnes partes jacentium ferebatur, inter cadavera
 ipsos latitare suspicans; in animo autem habens interimere,
 si invenisset, tanquam insidiatores et eos qui specula-
 tores illius præstigiis adversi fuissent: donec, dum incau-
 tius præ ira inter cadavera illos inquirere pergit, fragmento
 hastæ erecto per inguen trajecta est imprudens. Hæc
 igitur ita jacebat, vaticinium redditum a filio extemplo
 juste implens.

LIBER SEPTIMUS.

I. Calasiris autem et Chariclea, cum proxime tantum
 discrimen essent, tum segregantes sese a præsentibus ter-
 roribus, tum etiam propter ea, quæ vaticinio prædicta
 fuerant, accelerantes, iter Memphim festinato continua-
 bant. Et quidem accedebant ad urbem, cum jam ea
 fierent, quæ mortuus, quem evocaverat mater, prædixe-
 rat. Hi enim, qui erant Memphi, paullo ante, quam
 advenisset prædonum manus Bessa ducens Thyamis,
 portas clausurant, milite quodam, qui sub Mitrane me-
 ruerat et ex prælio ad Bessam effugerat, adventum illius
 prævidente et iis qui erant in urbe prænuntiante. Thya-

τῷ ἄστει προμηνύσαντος. Ὁ δὲ Θύαμις περὶ τι μέ-
 ρος τοῦ τείχους τὰ δπλα καταθέσθαι κελεύσας, διανέ-
 παυέ θ' ἅμα ἐκ συντόνου τῆς ὁδοπορίας τὸν στρατὸν
 καὶ ὡς πολιορκήσων δῆρην ἐποίειτο γνώμην. Οἱ δὲ
 6 κατὰ τὴν πόλιν, πρότερον μὲν ὡς πλῆθος τὸ ἐπιὸν κα-
 ταδείσαντες, ἀπὸ δὲ τῆς ἐκ τῶν τειχῶν κατασκοπῆς
 ὀλίγους εἶναι τοὺς ἐπελθόντας καταγνόντες, ὥρμησαν
 μὲν καὶ αὐτίκα τοὺς ἐγκαταλελειμμένους ὀλίγους εἰς
 φρουρὰν τῆς πόλεως τοξότας τε καὶ ἵππεας ἀναλαβόν-
 10 τες καὶ τὸν ἀστυκὸν δῆμον τοῖς προστυχοῦσιν ἐξοπλί-
 σαντες, ἐξελοῖεν τε καὶ συμπεσεῖν εἰς μάχην τοῖς
 πολεμίοις· πρῆστυχοῦ δὲ τινος καὶ τῶν ἐπὶ ὁδοῦ
 διακωλύσαντος καὶ ἐκδιόξαντος, διότι καὶ εἰ τὸν σα-
 15 τράπην Ὀροονδάτην ἀπεινὰ συμβαίνει, τανῦν ἐπὶ τὸν
 Αἰθιοπικὸν ἐκστρατεύσαντα πόλεμον, ἀλλ' Ἀρσάκη
 γοῦν τῇ ἐκείνου γαμετῇ δίκαιον πρότερον ἀνακοινοῦ-
 σθαι τὴν πρᾶξιν, ὡς ἂν μετὰ γνώμης τῆς ἐκείνης τὸ
 εὐρισκόμενον κατὰ τὴν πόλιν στρατιωτικὸν, βῆθ' ἂν τε
 συλλαμβάνοι καὶ προθυμότερον.
 20 Β'. Ἐδόκει καλῶς εἰρῆσθαι καὶ ἐπὶ τὰ βασιλεῖα
 πάντες ὥρμησαν, ταῦτ' ἐχόντων εἰς κατοίκησιν τῶν
 σατραπῶν, βασιλέως μὴ παρόντος. Ἡ δ' Ἀρσάκη τὰ
 μὲν ἄλλα καλῆ τ' ἦν [καὶ μεγάλη] καὶ συνείνειν δρα-
 στήριος, τό τε φρόνημα ἐξ εὐγενείας ὑπέρογκος καὶ
 25 ὄϊον εἰκὸς τὴν ἀδελφὴν βασιλέως τοῦ μεγάλου γεγο-
 νῦσαν, ἄλλως δὲ τὸν βίον ἐπιμωμος, καὶ ἡδονῆς παρα-
 νόμου καὶ ἀκρατοῦς ἐλάττων. Πρὸς γοῦν ἄλλοις καὶ
 τῷ Θυάμιδι παραίτια τῆς ἐκ Μέμφρεως ποτὲ φυγῆς
 ἐγεγόνει. Ἄρτι γάρ τοῦ μὲν Καλασίριδος διὰ τὰ ἐκ
 30 ὠσῶν αὐτῷ περὶ τῶν παίδων προθεσπισθέντα, τῆς
 Μέμφρεως αὐτὸν λάθρα πάντων ἐξοικίσαντος καὶ ἀφα-
 νοῦς ὄντος [ἦ] καὶ ἀπολωλέναι δοκοῦντος, τοῦ δὲ Θυά-
 μιδος ὡς ἂν πρῆστυτέρου παιδὸς ἐπὶ τὴν προσητέραν
 κληθέντος καὶ τὰς εἰσιτηρίους θυσίας πανδημεῖ τελοῦν-
 35 τας, ἐντυχοῦσα κατὰ τὸν νεὼν τῆς Ἴσιδος ἢ Ἀρσάκη
 νεανίσκῳ χαριέντι καὶ ἀμαζόντι καὶ πρὸς τῆς ἐν χειρὶ
 πανηγύρεως πλέον ὠραισμένῳ, ὀφθαλμοῦς τ' ἐπέβαλεν
 οὐ σώφρονος καὶ νεύματα τῶν αἰσχροτέρων αἰνίγματα.
 Καὶ ταῦθ' ὁ μὲν Θύαμις οὐδὲ κατὰ μικρὸν προσέειπε,
 40 φύσει τε καὶ ἐκ παιδείας εὖ περυκῶς τὰ εἰς σωφροσύ-
 νην καὶ τὰ πρὸς ἐκείνης δρώμενα πόρρω τ' ἦν, ὡς
 ἐδράτο, ὑποπτεύειν καὶ τυχόν ἄλλως πῶς γίγνεσθαι
 ὑπετίθετο τῶν ἱερῶν ὄλος γινόμενος. Ὁ γε μὴν ἀδελ-
 φὸς αὐτοῦ Πετόσιρις καὶ παλαιὰ ζηλοτυπίαν ἐπ' αὐτῷ
 45 νοσῶν τῆς ἱερωσύνης, τὰς τε προσβολὰς τῆς Ἀρσάκης
 παρατηρήσας, ἀφορμὴν εἰς ἐπιβουλήν ἀδελφοῦ τὴν
 ἐκείνης οὐκ ἔνομον πεῖραν ἐποίησατο. Καὶ τῷ Ὀροον-
 δάτῃ λάθρα προσῆεν κατεμήνυεν, οὐ τὴν ἐκείνης ὄρεξιν
 μόνον ἀλλ' ἤδη καὶ ὡς ὁ Θύαμις συγκατατίθειτο πρρο-
 50 επιψευδόμενος. Ὁ δὲ βραδύως ὑποπεισθεὶς ἐξ ὧν τὴν
 Ἀρσάκην προῦπώπτει, τῇ μὲν κατ' οὐδὲν ἠνώχλει,
 σαφῆ τ' ἔλεγχον οὐκ ἔχων καὶ ἅμα φόβῳ τε καὶ αἰδοῖ
 τῇ περὶ τὸ βασιλεῖον γένος, εἴ τι καὶ ὑπώπτειεν, ἀνέ-
 χεσθαι βιαζόμενος. Τῷ μέντοι γε Θυάμιδι θάνατον

mis igitur, circa quamdam muri partem arma deponere
 imperans, simul quiete post continuum laborem itineris
 reficiebat exercitum et obsidionem urbis inchoare statu-
 bat. Oppidani autem, qui prius metu magnarum copia-
 rum adventus consternati fuerant, cum paucos esse ex
 muris despicientes cognovissent, extemplo collectis sagit-
 tariis et equitibus, qui pauci ad praesidium urbis relict
 fuerant et reliqua multitudine civium armis, quæ cuique
 casus obtulerat, instructa, exire ex urbe et cum hostibus
 praelium committere properabant : grandiore quodam et
 claro viro contradicente, et docente, etiamsi satrapam Oroon-
 datem abesse contigisset, ab Æthiopicum bellum profectum,
 attamen ad Arsacen illius conjugem rem prius deferri con-
 venire, quod illius consensu milites, qui in urbe reper-
 rentur, facilius essent et promptius ad opem ferendam
 civitati concursuri.

II. Cumque recte dixisse videretur, contenderunt omnes
 ad domicilia regia, in quibus absente rege satrapæ habi-
 tant. Arsace autem erat alioqui formosa [et procer], et
 singulari industria in rebus administrandis prædita, atque
 animo elato propter ortus sui nobilitatem, quali fuisse
 eam quæ soror magni regis nata esset consentaneum est :
 ceterum propter voluptatem illicitam ac dissolutam in vita,
 culpa et reprehensione non carebat. Inter cetera quoque
 et Thyamidi aliqua ex parte causa aliquando exstiterat exsi-
 llii, quo Memphi cedere coactus est. Cum enim, simulat-
 que Calasiris propter ea quæ illi divinitus de filiis responsa
 fuerant, Memphi clam emigrasset, ac nusquam comparet,
 atque periisse putaretur, illico Thyamis, tanquam
 filius natus major, esset ad dignitatem antistitii vocatus et
 sacrificia in ingressu celebraret publice, cum incidisset in
 templo Isidis Arsace in adolescentem gratiosum et adate
 florentem atque etiam in illa panegyri magis exornatum,
 oculis illum petiit intemperantibus et nutibus turpiorum
 rerum involueris. Quæ quidem Thyamis ne paululum
 quidem ad animum admittebat, cum natura ad temperan-
 tiam idoneus, tum præclare institutus. Alioqui etiam
 quæ ab illa agebantur minime, cur ista ageret suspicaba-
 tur : et fortassis aliter quodammodo fieri existimabat, cum
 totus esset sacris rebus intentus. Ceterum frater Petosir-
 is, qui et jampridem illi antistitii dignitatem inviderat et
 illecebras Arsaces observasset, occasione ad insidias fra-
 tri faciendas, illius illegitimam sollicitationem arripuit.
 Et Oroondatem clam accedens, indicavit non illius tantum
 cupiditatem, sed insuper, quod Thyamis jam cum illa pa-
 cisceretur : falso id adjiciens. Ille autem facile sibi per-
 suaderi passus est, propter suspicionem, quam jam antea
 de Arsace conceperat : verumtamen molestus illi non fuit,
 tum quod manifestum argumentum, quo illam convincere
 posset, non haberet, tum quod reverentia generis regii,
 etiamsi quid suspicabatur, tolerare hæc cogeretur. Cete

ἐκ προρρήσεως συνεχῶς διαπειλῶν, οὐ πρότερον ἀνῆκεν, ἄχρις οὗ τὸν μὲν ἐφυγάδευσε, τὸν Πετόσιριν δ' εἰς τὴν προφητείαν ἐγατέστησεν.

Γ'. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν χρόνιος ἐγεγόνει προτέροις.
 5 Τότε δ' οὖν ἡ Ἀρσάκη τοῦ πλήθους ἐπὶ τὴν οἰκῆσιν αὐτῆς συρруέντος καὶ τὴν ἔφοδον τῶν ἐναντίων δηλοῦντος, ἤδη καὶ αὐτὴ προησθημένη καὶ τοῖς οὖσι τῶν στρατιωτῶν ἐπιτρέψαι συνεξελεθεῖν αὐτοῖς αἰτοῦντος, οὐκ ἂν ἔφη ταῦτα προχειρῶς οὕτως ἐπιτρέψαι οὕτω
 10 μὲν τὸ πλήθος τῶν πολεμίων ὅσον, οὕτω δ' οἵτινες εἰσιν καὶ πόθεν εἰδυῖα καὶ πρὸς γε, οὐδὲ τὴν πρόφασιν, δι' ἣν ἐπεληλύθασαι, γιγώσκουσα. Χρῆνα οὖν, ἄχρι τῶν τειχῶν διαβῆναι πρότερον καὶ ἅπαν' ἐκείθεν κατοπεύσαντας καὶ ἄλλους συλλαβόντας, οὕτω τοῖς δυνατοῖς καὶ λυσitelοῦσιν ἐπιχειρεῖν. Ἐδόκει καλῶς
 15 εἰρησθαι καὶ ὠρμησαν ὡς εἶχον ἐπὶ τὸ τεῖχος. Ἐνθα σκηνὴν ἀλουργόισ καὶ χρυσοῦρέσι παραπετάσμασιν ἐκ προστάγματος ἡ Ἀρσάκη πηξαμένη, πολυτελῶς θ' αὐτὴν καλλωπίσασα καὶ ἐφ' ὑψηλῆς καθέδρας προκαθίσασα, τοὺς τε σωματοφύλακας ἐν ὄπλοις ὑποχρύσοις περιστήσασα, κηρύκειόν τ' εἰς εἰρηνικῶν διαλέξεων σύμβολον ἀναδείξασα, τοὺς πρώτους καὶ ἐπιδοξοῦς τῶν ἐναντίων, πλησίον ἤκειν τοῦ τείχους προὔτρεπεν. Ὡς
 20 δ' ὁ Θύαμις καὶ ὁ Θεαγένης αἰρεθέντες ὑπὸ τοῦ πλήθους ἀφίκοντο καὶ ἔστησαν ὑπὸ τῷ τείχει τὰ μὲν ἄλλα ὑπλισμένοι γυμνοὶ δὲ τοῦ κράνους, ὁ κήρυξ τὰ δ' ἔλεγεν. Ἀρσάκη λέγει πρὸς ὑμᾶς, Ὁροονδάτου μὲν τοῦ πρώτου σατραπίου γυνὴ, μεγάλου δὲ βασιλέως ἀδελφή· τί βουλόμενοι καὶ τίνες ὄντες, καὶ τίνα αἰτίαν ἐπάγοντες, τὴν ἔφοδον ἐτολμήσατε; οἱ δὲ τὸ μὲν πλήθος εἶναι
 30 Βησσαίων ἀπεκρίναντο, αὐτὸν δ' ὁ Θύαμις ὅστις εἶη καὶ ὅτι παρανομηθεὶς ὑπὸ τ' ἀδελφοῦ Πετοσίριδος καὶ Ὁροονδάτου, τῆς τε προφητείας ἐξ ἐπιβουλῆς ἀφαιρεθεὶς, ἐπὶ ταύτην ὑπὸ Βησσαίων κατάγοιτο. Καὶ εἰ μὲν ἀπολαμβάνοι τὴν ἱερουσόνην, εἰρήνην τ' εἶναι καὶ Βησσαέας εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανήξειν οὐδενὶ κατ' οὐδὲν λυμηνάμενος· εἰ δὲ μὴ, πολέμῳ κριτῆ καὶ τοῖς ὄπλοις ἐπιτρέψειν. Χρῆνα δὲ καὶ Ἀρσάκην εἶπερ τι διανοεῖται τῶν προσηκόντων, εἰς καιρὸν τῆς εἰς αὐτὴν ἐπιβου-
 40 λῆς ἐκ Πετοσίριδος τὴν ἄμυναν εἰσπράττεσθαι καὶ τῶν ἀθεμίτων διαβολῶν, ἃς ψευδῶς πρὸς Ὁροονδάτην ποιησάμενος, ἐκείνῃ μὲν πρὸς τὸν ἄνδρα παρανόμου καὶ αἰσχροῦς ἐπιθυμίας ὑποψίαν, αὐτῷ δὲ τὴν ἐκ τῆς πατρίδος φυγὴν ἐπιβεβληκῶς τυγχάνοι. Πρὸς ταῦτα διεταράχθη μὲν καὶ σύμπαν τὸ Μειφιτῶν πλήθος τὸν τε
 45 Θύαμιν ἀναγνωρίζοντας καὶ τῆς ἀπροσδοκίτου φυγῆς αὐτῷ τὴν αἰτίαν ἐν ἀρχῇ μὲν καὶ ἥνικ' ἐγίνετο ἀγνωστῶσαντες, ἐκ δὲ τῶν λεχθέντων δι' ὑποψίας τ' ἄγοντες καὶ ἀλήθειαν εἶναι πιστεύοντες.
 50 Δ'. Ἡ δ' Ἀρσάκη πλέον ἢ σύμπαντες συνεχύθη καὶ τὴν διάνοιαν κλύδωνι φροντισμάτων περιστοιχίστο, θυμοῦ μὲν ἐπὶ τὸν Πετόσιριν πεπληρωμένη καὶ πρὸς τὰ παλαιὰ συμβάντα τὴν διάνοιαν ἀναπεμπάξουσα, ὅπως ἂν τιμωρήσαιο, συνέταττε, τὸν δὲ Θύαμιν δρωῖσα

rum Thyamidi palam minari mortem non prius destitit, quam illum in exsilium populit et fratrem ejus Petosiridem in antistitii dignitate collocavit.

III. Sed hæc quidem temporibus, quæ præcesserant, acciderunt. Tum autem Arsace, cum multitudo ad illius domicilia confluxisset, adventumque hostium, quod et illa præsererat, nuntiaret et ut imperaret convenire milites qui essent peteret, non ita se facile id permissuram dixit, cum nondum, quantæ sint hostium copiarum, et qui sint hostes et unde, sciret, ad hæc, ne causam quidem propter quam venerint cognovisset. Oportere igitur usque ad muros prius transcendere et illinc omnibus rebus conspectis, aliisque insuper collectis, ad ea, quæ fieri posse, et conducere viderentur aggredi. Recte dixisse visa est: contenderuntque inde recta ad murum. Ibi cum tabernaculum, purpureis auroque intextis intentum velis, Arsaces jussu collocatum esset, ipsaque sumptuose exornata venisset, pro tribunali editiori considens, collocatis circa se satellitibus in armis auro fulgentibus, et caduceo prolato tanquam colloqui pacificatorii symbolo, primos et præcipuos ex hostibus propius ad murum venire jussit. Postquam autem Thyamis et Theagenes electi a multitudine venerunt, et sub muro constiterunt, reliquo corpore armati, ceterum aperto capite, præco hæc dicebat: Arsace, Oroondatis priini satrapæ uxor, soror autem magni regis, quærît ex vobis, qui sitis et quo animo et qua de causa huc venire ausi. Illi autem multitudinem quidem Bessaensium esse responderunt, de se vero Thyamis quis esset exposuit et quod injuria affectus a fratre Petosiride et Oroondate et antistitio per insidias privatus, in pristinam dignitatem a Bessaensibus reduceretur. Quod si sacerdotium recuperaverit, pacem esse et Bessaenses domum reversuros, nullo omnino damno illato: sin minus, bello se judici et armis rem committere statuisse. Merito autem debere et Arsacen, si quid cogit eorum quæ fieri oporteat, opportune de Petosiride pœnas sumere insidiarum sibi facturarum et criminum nefariorum, quorum cum falso illam apud Oroondatem insimulasset et ipsi apud virum illicite turpisque cupiditatis suspicionem et sibi exsilium e patria, comparasset. Ad hæc perturbata est tota Memphitarum multitudo, cum et Thyamim cognoscerent et inopinati illius exsilii causam, quam initio tum cum pelleretur ignorabant, ex his quæ dicta fuerant suspicarentur et veram esse crederent.

IV. Arsace autem omnium maxime perturbatione plena erat et tanquam procella cogitationum undiquaque premebatur. Nam ira contra Petosiridem inflammata et ad eorum quæ jam pridem acciderant cogitationem animum revocans, quo pacto illum ulcisci posset deliberabat:

καὶ αὖθις τὸν Θεαγένην, διεσπᾶτο τὴν διάνοιαν καὶ ἔμερξέτο εἰς τὴν πρὸς ἑκάτερον ἐπιθυμίαν, ἔρωτα ἐπ' ἀμφοτέροις, τὸν μὲν ἀνανεουμένην, τὸν δὲ δριμύτερον ἄρτι τῇ ψυχῇ καταβαλλομένην, ὅστ' οὐδὲ τοὺς περιεστρηκότας ἔλαθεν ἀδημονοῦσα. Πλὴν ἀλλὰ μικρὸν δὴ διαλιποῦσα, καὶ ὡσπερ οἱ ἐξ ἐπιλήψεως αὐτὴν ἀναλαβοῦσα, Πολέμου μὲν, ὃ βέλτιστοι, ἔφη, μανίαν ἐνοσήσατε· πάντες μὲν Βησσαεῖς, οὐχ ἥκιστα δ' ὑμεῖς, ἀκαίιοι καὶ χαρίεντες οὕτω νεανίαί καὶ εὖ γεγονότες· ὡς γινώσκω καὶ εἰκάζειν πάρεστιν, εἰς προὔπτον κίνδυνον, ὑπερ ληστῶν καὶ ταῦτα, αὐτοὺς καθέντες, οὐδὲ πρὸς τὴν πρώτην προσβολὴν, εἰ μάχης δεήσειεν, ἀρκέσοντες. Μὴ γὰρ οὕτω τὰ τοῦ μεγάλου βασιλέως ἀσθενήσειεν, ὡς εἰ καὶ τὸν σατραπῆν ἀπειναι συμβαίνει, μὴ διὰ τῶν λειψάνων γοῦν τῆς ἐνταῦθα στρατιᾶς, ἅπαντας ὑμᾶς σαγηνευθῆναι· ἀλλ' οὐδὲν ὄϊμαι δεῖ τρίβεσθαι τοὺς πολλοὺς καὶ τῆς κατὰ τὴν ἔσδοδον προφάσεως ἰδίας τινῶν οὐσης ἀλλ' αὐτῆς δημοσίας οὐδὲ κοινῆς, μὴ οὐχὶ καὶ ἰδία τὴν ἀμφισβήτησιν κρίνεσθαι καὶ πέρασ τὸ ἐκ θεῶν τε καὶ δίκης αὐτῆς δριστησόμενον ἐκδέχεσθαι. Δοκεῖ δὴ μοι, ἔφη, καὶ προστάττω τοὺς μὲν ἄλλους Μεμφιτῶν τε καὶ Βησσαίων ἡσύχους εἶναι, μηδ' ἀπροφάσιτον ἀλλήλοισ ἐπιφέρειν πόλεμον, τοὺς δὲ τῆς προφητείας ἀμφισθητούντας, πρὸς ἀλλήλους μονομαχῆσαντας, ἐπαθλον τῷ νικῶντι προθέσθαι τὴν ἱερουσύνην.

Ε'. Ταῦτα τῆς Ἀρσάκης εἰπούσης, οἱ μὲν κατὰ τὴν πόλιν ἅπαντες ἀνεβόησαν καὶ τὰ εἰρημμένα ἐπήνουν· ἅμα μὲν εἰς ὑποψίαν μοχθηρᾶς προαιρέσεως κατὰ τοῦ Πετοσίριδος κεινημένοι, ἅμα δὲ καὶ τὸν ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ ὄσον οὕτω προσδοκώμενον κίνδυνον, αὐτοὺς τις ἕκαστος εἰς τὸν δι' ἑτέρων ἀγῶνα διώσασθαι δοκιμάζων. Οἱ πολλοὶ δὲ Βησσαίων ἐμέχεσαν οὐκ ἀρεσκομένοις; οὐδ' ἐκδοῦναι προκινδυνεῦειν σφῶν τὸν ἑξαρχον βουλομένοις, ἄχρις ὃ Θύαμις ἐπεισὶ συγκαταθέσθαι, τὸ τ' ἀσθενὲς καὶ τὴν εἰς πολέμους ἀπειρίαν τοῦ Πετοσίριδος καταμηνύων καὶ ὡς ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος ἔσται αὐτῷ τὰ τῆς μάχης ἐπιθαρρύνων. Ἄπερ, ὡς ἔοικε, καὶ ἡ Ἀρσάκη λαβοῦσα ἐνόμιον τὴν μονομαχίαν προὔθηκεν, ἀνύποπτον αὐτῇ κατορθωθῆσεσθαι τὸν σκοπὸν συνορῶσα καὶ ὡς ὃ Πετοσίρις ἀραρότως αὐτῇ δίκην ὑπέξει πρὸς πολλῶ γενναίτερον τὸν Θύαμιν διαγωνιζόμενος. Ἦν οὖν καὶ λόγου θάπτον ὄραν τὰ τῆς προστάξεως περαινόμενα, τοῦ Θυάμιδος προθυμίας πάση τὴν πρόκλησιν ἐπισπεύδοντος καὶ τὰ λειπόμενα τῶν ὅπλων ἐν κόσμῳ τῶν γιγνομένων γεγηθότως ἀναλαμβάνοντος· πολλὰ καὶ τοῦ Θεαγένους ἐπιθαρρύνοντος καὶ τὸ τε κράνος τῆ κεφαλῇ περιτιθέντος, εὐλοφόν τε καὶ ὑποχρῦσῳ μαρμαρυγῇ πυρσευόμενον καὶ ἄλλα τῶν ὅπλων πρὸς τὰς φάλας διαδέοντος· τοῦ δὲ Πετοσίριδος καὶ ὑπ' ἀνάγκης πυλῶν τ' ἕκτος ἐκ προστάγματος τῆς Ἀρσάκης ὠθυόμενου, πολλὰ τε καὶ εἰς παραίτησιν βωύοντας καὶ πρὸς βίαν ἐξοπλιζόμενου. Θεοσάμενος δ' αὐτὸν ὃ Θύαμις, Ὡ γὰρ, ἔφη, Θεάγενης, οὐχ ὄρξας ὅπως τῷ δεῖ πάλ-

Thyamidem vero adspiciens et rursus Theagenem, distrahebatur animo et alternis in cupiditatem erga utrumque rapiebatur: erga alterum quidem, veterem amorem renovans; erga alterum autem, acrioris adhuc et vehementioris initia flammisque concipiens: ut neque circumstantes latuerit illa animi anxietas ac sollicitudo. Veniuntamen cum se, parvo spatio intermisso, non secus atque ii, qui ex morbo sacro redeunt ad sese, recepisset: Optimi, inquit, sane vos ad bellum amentia quadam impulit, cum omnes Bessaenses, tum vos etiam florentes aetate et venustos adolescentes et bono genere natos, qui vos, ut animadverto et conjecturam facere licet, in manifestum discrimen pro praedonibus coniecistis; cum ne primum quidem impetum, si praelium sit committendum, sustinere possitis. Non enim eo angustiae redactae sunt regis magni rationes, ut, etiamsi satrapam abesse contingat, non a reliquiis exercitus, qui est in urbe, omnes vos cingi possitis. Sed nihil attinet, ut existimo, vulgus affligi: praestatque, cum privata quorundam injuria adventus sit causa, non publica, neque communis, privatim etiam controversiam componere et finem, qui a diis et aequitate illis designabatur, ratum habere. Aequum igitur mihi esse videtur et impero, ut reliqui Memphitae et Bessaenses quieti sint, neque sibi vicissim sine causa bellum inferant; hi autem, quibus est de antistitio controversia, singulari certamine dimicent, ea conditione, ut victori sacerdotium praemium proponatur.

V. Haec cum Arsace fuisset elocuta, omnes, qui erant Memphi, exclamarunt et ea quae dicta fuerant, collaudabant; cum et Petosirim in suspicionem secretatae voluntatis et propositi vocarent, et periculum, ob oculos positum et imminens, alieno se quisque certamine depulisse letaretur. Multitudo vero Bessaensium non utique decreto contenta esse, neque periculo exponere suum ducem velle videbatur, tandiu, quoad illis Thyamis, ut assentirentur, persuasit, imbecillas vires Petosiridis et inscitiam bellandi exponens et quod longe meliore conditione, propter peritiam, praellum ipse initurus esset, eos confirmans. Quod etiam, ut est verisimile, Arsace cogitans, singulare certamen proposuerat: animadvertens fore, ut sine ulla suspicione id, quod animo expetebat, ex sententia eveniret, et quod conveniente modo Petosiris illi daturus esset poenas, cum Thyamide longe generosiore dimicans. Ibi conspici potuit, vel dicto citius ea, quae fuerant imperata, perfici, cum Thyamis omni studio ad id, quod denuntiatum fuerat, properaret, ac reliquum armorum, quod desiderabatur ad justam armaturam, alacriter sumeret; Theagene quoque multis modis illi animum addente et galeam capiti imponente egregie cristatam et deaurato fulgore micantem et reliqua arma firmiter circumligante: Petosiris autem vi, prout ab Arsace imperatum fuerat, extra portas truderetur, multa ad deprecandum certamen clamans et arma invilus et coactus capiens. Cum igitur illum conspexisset Thyamis: Bone, inquit, Theagenes, an non vides, quan-

λεται ὁ Πετόσιρις; Ὅρω, ἔφη. Ἀλλὰ πῶς χρήσῃ
 τοῖς προκειμένοις; οὐ γὰρ ἀπλῶς πολέμιος ἀλλὰ καὶ
 ἀδελφὸς ὁ ἐναντίος. Ὁ δὲ, Εὖ λέγεις, εἶπε, καὶ τοῦ
 σκοποῦ τῆς ἐμῆς διανοῆς ἐστοχασμένους. Νικῆσαι δὲ
 5 οὖν, θεοῦ νεόντος, οὐκ ἀποκτεῖναι προήρημαι. Μὴ
 γὰρ οὕτω ποτ' ὀργῇ καὶ μῆνις ἐφ' οἷς προπέπονθα κρα-
 τήσειεν, ὡς αἵματος αὐταδέλφου καὶ φόνου καὶ μιά-
 σματος ὁμογαστρίου ἄμυναν μὲν ἐπὶ τοῖς παρελθοῦσι,
 τιμὴν δὲ τινα ἐπὶ τοῖς μέλλουσιν ἀλλάσασθαι. Γεν-
 10 ναίου τὰ βήματα, ἔφη ὁ Θεαγένης, καὶ γνωρίζοντος
 εὖ τὴν φύσιν. Ἄλλ' ἐμοὶ δῆτα, τί παραφυλάττειν
 ἐπιστέλλεις; καὶ ὅς, Ὁ μὲν προκειμένος ἀγών, εὐκα-
 ταφρόνητος· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παραδόξα πολλάκις
 αἰ κατ' ἀνθρώπους τύχαι καινουργοῦσιν, εἰ μὲν ἐγκρα-
 15 τοίην, συνεισελεύσῃ τ' εἰς τὸ ἄστυ, καὶ συνοικήσεις
 ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις· εἰ δὲ τι παρ' ἐλπίδας ἀποβαίνοι, Βησ-
 σαέων ἡγήσῃ τούτων, εὐνοίαν πρὸς σε πολλὴν ἐχόντων
 καὶ τὸν ληστρικὸν διαθλήσεις βίον, ἕως ἂν τι τέλος τῶν
 κατὰ σε δεξιώτερον ὑποφῆγῃ θεός.
 20 Γ'. Ἐπὶ τούτοις ἡσπάχοντό τ' ἀλλήλους σὺν δά-
 κρυσιν ἅμα καὶ φιλήμασι καὶ ὁ μὲν αὐτοῦ καθῆστο,
 ὡς εἶχε, περισκοπῶν τὸ μέλλον· καὶ τῇ Ἀρσάκῃ παρ-
 ἔχεν οὐκ εἰδῶς ἐντρυφᾶν αὐτοῦ τῇ θέᾳ, παντοίως αὐ-
 τὸν περισκοπούσῃ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς τέως ἀπολαύειν
 25 τῆς ἐπιθυμίας ἐπιτρεπούσῃ. Ὁ δὲ Θυάμις ἐπὶ τὸν
 Πετόσιριν ὤρμησεν. Οὐ μὲν ὑπέστη γ' ἐκεῖνος τὴν
 ἐφοδὸν, ἀλλὰ τὴν πρώτην κίνησιν εἰς φυγὴν τραπέις
 ἐπὶ τὰς πύλας ἔτετο, εἰσφρῆσαι εἰς τὸ ἄστυ προθυμού-
 30 μενος. Ἄλλ' ἤνυσέ τ' οὐδὲν, ὑπὸ τῶν ἐφεστῶτων ταῖς
 πύλαις ἀποκρουόμενος καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ τείχους μὴ πα-
 ραδέχεσθαι καθ' ὃ μέρος ὀρμήσειεν ἐπιχειλουμένων.
 Ἀπεδίδρασκε δὲ ὡς εἶχε τάχος περὶ τὸν κύκλον τοῦ
 ἄστεος, ἤδη καὶ τὰ ὄπλα ἀποβαλῶν. Συμπαρέθει δὲ
 35 κατόπιν καὶ ὁ Θεαγένης, ὑπεραγωνίων τε τοῦ Θυάμιδος
 καὶ τῶν γιγνομένων μὴ πάντα ὄρᾶν οὐ φέρων· οὐ μὴν
 ἐνοπλὸς γε, τοῦ μὴ τινα λαθεῖν ὑπόνοιαν ὡς τῷ Θυά-
 μιδοῦ τοῦ ἔργου συνεραψόμενος, ἀλλ' ἔνθα καθῆστο τοῦ
 τείχους ὑπ' ὀψις τῆς Ἀρσάκης τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ
 40 καταθέμενος καὶ ταῦτα περισκοπεῖν αὐτῇ πάλιν ἀνθ'
 αὐτοῦ παρασχῶν, συμπαρωμάρτει τοῖς δρόμοις, οὐθ'
 ἀλίσκομένου τοῦ Πετοσίριδος, οὔτε καταπολὺ τῇ φυγῇ
 φθάνοντος ἀλλ' αἰεὶ ληφθησομένου προσεικότος καὶ το-
 45 σούτων ὑπεκφεύγοντος, ὅσον εἰκός ἦν τοῦ ἀνόπλου κα-
 θυσταρεῖν ὠπλισμένον τὸν Θυάμιν. Εἰς ἅπαξ μὲν
 οὖν καὶ δεῦτερον οὕτω περιήλασαν τὸ τεῖχος, ἀλλ' ὅτε
 δὴ τρίτος αὐτοῖς ἠνύετο κύκλος, ἤδη τὸ δόρυ τοῦ Θυά-
 μιδος κατὰ τῶν μεταφρένων τᾶδελφοῦ κατασείοντος καὶ
 50 μένειν ἢ βεβλήσεσθαι διαπειλοῦντος, ἡ πόλις δ' ὥσπερ
 ἐκ θεάτρου περιεστῶσα τοῦ τείχους ἠθλοθέτει τὴν θέαν,
 τότε δὴ πῶς εἶτε τι δαιμόνιον, εἶτε τύχῃ τάνθρώπεια
 βραβεύουσα, καινὸν ἐπεισδιδόν ἐπετραγῶδει τοῖς δρω-
 μένοις, ὥσπερ εἰς ἀνταγωνίσμα δράματος ἀρχὴν ἄλλου
 παρεισφέρουσα καὶ τὸν Καλάσιριν εἰς ἡμέραν καὶ ὥραν
 ἐκείνην ὥσπερ ἐκ μηχανῆς σὺνδρομὸν τε καὶ οὐκ εὐτυχῆ

toperæ præ metu tremat Petosiris? Video, inquit. Cete-
 rum quo modo iis, quæ sunt præ manibus, uteris? Neque
 enim simplex hostis, sed frater tibi objectus est. Ille au-
 tem, Recte dicis, inquit, et proxime scopum mee mentis
 attigisti. Ego vero vincere, annuente deo, non interficere,
 decrevi. Absit enim, ut tantopere ira et indignatio pro-
 pter ea, quæ antea sum passus, in me effervescat, ut cum
 sanguine fratris, et germani cæde atque contaminatione
 vindictam injuriæ præteritæ, honorem autem futurum
 commutare velim. Generosi hominis verba sunt, inquit
 Theagenes et naturæ vim egregie intelligentis. Mihi vero
 quid, ut observem, imperas? Tum ille: Certamen quidem
 propositum nihil habet periculi, ita ut facile contemni
 possit: verumtamen quoniam multa, atque ab opinione
 hominum aliena, sæpius fortunæ humanæ varietas efficit,
 si victor evasero, una ingredieris urbem et habitabis me-
 cum æquali jure; sin aliquid præter spem acciderit, Bes-
 saensium istorum, qui tibi magnopere favent, dux eris et
 prædonum vitam ages, donec aliquem finem tuis rationibus
 dexteriorem deus ostenderit.

VI. His ita compositis, complectebantur se mutuo cum
 lacrimis et oculis. Et hic quidem ibi, quo fuerat habi-
 tu, sedebat, circumspiciens id, quod futurum erat; et
 Arsacæ præbebat, inscius ipse, occasionem voluptatem
 capiendi ex suo spectaculo, undiquaque illum circumspici-
 enti et oculis tum cupiditate frui permittenti. Thyamis
 vero ad Petosiridem contendit. Ceterum ille non sustinuit
 ejus adventum: sed cum illum se aggredi vidisset, in fu-
 gam conversus statim ad portam tendebat recipere se in
 urbem volens. Sed nihil proficiebat, cum ab iis qui ad
 portas stabant rejiceretur et hi qui erant in muro ad quam
 partem cursum direxisset, ne a quoquam reciperetur, ad-
 hortarentur. Fugiebat igitur, quanta celeritate potuit, in
 circuitu urbis, jam et abjectis armis. Currebat autem
 una quoque a tergo Theagenes, propter Thyamidem solli-
 citus et non continens sese quin videret omnia quæ fiebant:
 verum non armatus, ne veniret in suspicionem, quod
 Thyamidi esset open laturus; sed ad eam partem muri,
 ad quam consererat in conspectu Arsaces, scutum et ha-
 stam deponens et spectanda illi rursus pro se exhibens,
 sequebatur illorum cursum, neque adhuc Petosiride capto,
 neque longe præcurrente, sed jam jam comprehendendo
 simili et tantum eatenus effugiente, quatenus consenta-
 neum fuerat, armatum Thyamim a tergo inermis relinqui.
 Semel igitur atque iterum ita decurrerunt circa murum.
 Sed quando tertium orbem conficiebant, jam hastam Thya-
 mide dorso fratris intentante et manere nisi vulnus accipere
 mallet jubente, civitate autem, tanquam ex teatro, ju-
 dice et arbitra spectaculi constituta: tunc sane seu numen,
 seu fortuna quædam, gubernans res humanas, nova acces-
 sione, tanquam in tragædia, auxit ea quæ agebantur, quasi
 emulatione quadam initium alterius fabulæ afferens; et
 Calasiridem die ac hora illa, tanquam ex machina, so-
 cium cursus et infelicem spectatorem certaminis liberorum

θεωρῶν τῷ περὶ ψυχῆς ἀγῶνι τῶν παίδων ἐφίστησι, πολλὰ μὲν ἀνατλάντα καὶ πάντα μηχανησάμενον, φυγὰς θ' αὐτῷ καὶ ἄλλας ξενικὰς ἐπιβαλόντα, εἴ πως ἐκκλίνειε τὴν οὕτως ἀπηνῆ θῆαν, ἐκνικηθέντα δ' ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης καὶ ἰδεῖν ἂ πάλαι αὐτῷ οἱ θεοὶ προϋέσπισαν συνελαθέντα, πόρρωθεν μὲν τὰ τῆς διώξεως προκατοπτεύσαντα, ἐκ δὲ τῶν πολλάκις προρρηθέντων τοῦ παῖδος εἶναι τοὺς αὐτοῦ συνουήσαντα καὶ συντονωτέρους ἢ καθ' ἡλικίαν δρόμοις ἐπὶ τῷ φθῆναι τὴν εἰς τέλος αὐτῶν συμπλοκὴν καὶ τὸ γῆρας βιασάμενον.

Ζ'. Ὡς δ' οὖν ἐπέστη καὶ πλησίον ἤδη συμπαρέθει, τί ταῦτα, ὦ Θύαμι καὶ Πετόσιρι, συνεχῶς ἐβόα, τί ταῦτα, ὦ παῖδες, ἀνεκάλει πολλάκις. Οἱ δ' οὐδέπω τὴν πατρῶαν ἀναγνωρίζοντες ὄψιν, τοῦ μὲν ἔτι τοῖς πτωχικοῖς ἡμψιεσμένου βράχεσιν, αὐτοὶ δ' ὄλοι τῆς ἀγωνίας ὄντες, ὡς τινα τῶν ἀγυρτῶν ἢ καὶ ἄλλως ἐξεστραχότων παρήμειβον. Τῶν δ' ἐπὶ τοῦ τεύχους οἱ μὲν ἐθαύμαζον ὡς ἀπειδοῦντα αὐτοῦ καὶ εἰς ζιφῆρεις ἐμβάλλοντα, οἱ δ' ὡς παραπλήγῃ καὶ μάτην φερόμενον ἐγέλων. Ἄλλ' ὅτε συνεῖε δὲ πρεσβύτης ὑπὸ τῆς εὐτελείας τοῦ σχήματος αὐτὸν οὐ γνωρίζομενον, ἐγμυνώθη μὲν τῶν ἐπιβεβλημένων βραχῶν, τὴν δ' ἱερὰν κόμην ἄδετον οὔσαν καθῆκε καὶ τὸ κατ' ὤμων φορτίον καὶ τὴν ἐν χειρὶ βακτηρίαν ἀπορρίψας, ἔστη κατὰ πρόσωπον καὶ ὤφθη γεραρός τε καὶ ἱεροπρεπής, ὑπόκλασέ τ' ἠρέμα, καὶ τὰς χεῖρας ἄμφω εἰς ἱκετηρίαν προτείνας, ὦ τέκνα, σὺν δάκρυσιν ἀνωλόλυξεν, οὗτος ἐγὼ Κάλασιρις, οὗτος ἐγὼ πατὴρ ὁ ὑμέτερος· αὐτοῦ τε στήτε καὶ τὴν ἐκ μοιρῶν μανίαν στήσατε, τὸν φύντα καὶ ἔχοντες καὶ αἰδεσθέντες. Τόθ' οἱ μὲν παρεῖθησαν καὶ κατενεχθῆναι μικρὸν ἀπολιπόντες, προσέπιπτον ἄμφω τῷ πατρὶ καὶ τοῖς γόνυσσι περιφύροντες, πρῶτα μὲν ἀτενέστερον ἐνορῶντες διηκριβοῦντο τὸν ἀναγνωρισμόν. Ὡς δ' οὐ φάσμα τὴν ὄψιν ἀλήθειαν δ' ἐγνώρισαν, πολλὰ ἄμα καὶ ἐξ ἐναντίων ἐπασχον. Ἦδοντο ἐπὶ τῷ φόντι σωζόμενοι παρ' ἐλπίδας· ἐπ' ἢ κατελαμβάνοντο πράξει, καὶ ἠνιωῶντο καὶ ἡσχύνοντο· τῆς ἀδῆλιας τῶν ἀποθησομένων εἰς ἀγωνίαν καθίσταντο. Καὶ ταῦτ' ἔτι τῶν ἐκ τῆς πόλεως θαυμαζόντων καὶ λεγόντων μὲν οὐδὲν οὐδὲ πρᾶττόντων, ὥσπερ δ' ἀχανῶν ὑπ' ἀγνοίας καὶ τοῖς γεγραμμένοις παραπλησίον, πρὸς μόνην τὴν θῆαν ἐπιτοημένων, ἕτερον ἐγένετο παρεγκύκλημα τοῦ δράματος. Ἡ Χαρίκλεια κατ' ἴχνος ἐφεπομένη γὰρ τοῦ Καλασιρίδος καὶ πόρρωθεν ἀναγνωρίσασα τὸν Θεαγένην, (ὄξυ γάρ τι πρὸς ἐπίγνωσιν ἐρωτικῶν ἢ ὄψις καὶ κίνημα καὶ σχῆμα πολλάκις μόνον, καὶ πόρρωθεν ἢ καὶ ἐκ νοτίων τῆς ὁμοιότητος τὴν φαντασίαν παρέστησεν), ὥσπερ οἰσθηθεῖσα ὑπὸ τῆς ὄψεως, ἐμμανῆς ἐπ' αὐτὸν ἵεται καὶ περιεῦσα τοῦ αὐχένος ἀπρὶξ εἶχετο καὶ ἐξήρτητο καὶ γοεροῖς τισι κατησπάζετο θρήνοις. Ὁ δὲ, ὅταν εἰκὸς, ὄψιν τε ρυπῶσαν καὶ πρὸς τὸ αἰσχροτέρων ἐπιτετηθευμένην ἰδῶν, καὶ ἐσθῆτα τετραχυωμένην καὶ κατερρωγυῖαν, ὥσπερ τινὰ τῶν ἀγειρουσῶν καὶ ἀληθῶς ἀλῆτιν, διωθεῖτο καὶ παρηγωνίζετο. Καὶ

de vita, constituit. Qui etsi multa perpeusus fuerat et multa tentaverat, exsilioque se et secessu in peregrinas terras multaverat, ut tam crudele spectaculum evitare posset : tamen fato victus, videre ea, quæ illi jampridem dii oraculo prædixerant, coactus est. Et e longinquo cursum et insectationem prospiciens, ex iis, quæ illi sapius prædicta fuerant, filios suos esse intellexit : intensiorique cursu, quam aliqui satis patiebatur, antevertere illorum ultimam manu consertionem conatus est, etiam vim faciens senectuti.

VII. Postquam igitur supervenit et propius jam una cur-rebat, Quid hoc sibi vult, o Thyami et Petosiri? continue vociferabatur : quid, malum, hoc amentia est, filii, sapius inclinabat. Illi autem, cum nondum patris vultum agnoscerent, ad hinc mendicorum pannis vestiti, et ipsorum animus totus esset in certamine, tanquam aliquem circulatorum, aut aliqui non satis mentis compotem, præteribant. Ex iis vero, qui erant in muro, nonnemo mirabatur, quod sibi non parceret et inter digladiantes sese conjiceret : aliqui vero tanquam amentem et frustra sese medium inferentem, ridebant. Cum igitur senex intellexisset, se propter vililitatem habitus non agnosci, dejecit pannos, quibus desuper erat indutus et sacram comam, cum non esset religata, promisit, et onere quod gerebat in humeris cum baculo quem habebat in manibus abjecto, stetit adversus et facie ipsi apparuit veneranda ac pontifice digna, sensimque se curvavit, et manus supplices protendens, lacrimis obortis, ejulando inquit : O filii, en ego sum Calasiris, en ego sum vester pater. Hic jam consistite et furorem qui malo fato exortus est, compescite, cum patrem et habeatis et revereri debeatis. Jam tum languebant, tantumque non collapsi, provoluti sunt ad genna patris et amplexi, primum defixis oculis intuebantur, examinantes illius agnitionem : deinde, postquam non spectrum esse sed ipsum revera cognoverunt, variis affectibus et inter se contrariis commovebantur. Lætabantur propter parentem, præter spem superstitem conspectum : excruciabantur et erubescabant propter actionem in qua deprehensi fuerant : et erant solliciti ob futurorum incertitudinem. Hæc autem adhuc iis, qui erant in urbe, mirantibus et neque dicentibus quidquam, neque agentibus, verum præne stupentibus præ inseltia, et pictorum similibus ad solum spectaculum arrectis, alius actus obiter inserebatur fabulæ. Nam Chariclea, vestigiis insequens Calasiridem, cum e longinquo cognovisset Theagenem, (acris est enim in cognoscendo amantium aspectus, et motus tantum sæpe et habitus, quamvis e longinquo, aut etiam a tergo, similitudinis opinionem præbuit) tanquam icta illius aspectu, furibunda ad ipsum fertur et hærens in amplexu, e collo nulla voce edita pendebat, lugubribusque quibusdam lamentis eum salutabat. Ille autem, ut est verisimile, vultum squalidum et ex industria pollutum videns et vestem vilem ac laceram, veluti aliquam ex circulatoribus et revera vagabundam, repellebat ac rejiciebat : et

τέλος επειδὴ οὐ μεθίει, ὡς ἐνοχλοῦσαν καὶ τῆ θεᾷ τῶν ἀμφὶ Καλάσιριν ἐμποδῶν ἱσταμένην καὶ διερράπιεν. Ἡ δὲ, ὧ Πύθιε, ἔφη πρὸς αὐτὸν ἡρέμα, οὐδὲ τοῦ λαμπαδίου μέμνησαι; Καὶ τὸβ' ὁ Θεαγένης ὥσπερ βέλ-
 5 λει τῷ ῥήματι βληθείς καὶ τῶν συγχειμένων αὐτοῖς συμβόλων τὸ λαμπαδίον γνωρίσας, ἐνατενίσας τε καὶ ταῖς βολαῖς τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Χαρίκλειας, ὥσπερ ὑπ' ἀκτίνος διαττοῦσης ἐκ νεφῶν καταυγασθείς, περιεβάλλε τε καὶ ἐνηγαλλίζετο· καὶ τέλος (πλήθος) τὸ πρὸς τῷ
 10 τείγει σύμπαν [μέρος] καθ' ὃ προκαθίστο ἡ Ἀρσάκη διοιδουμένη καὶ οὐκ ἄνευ ζηλοτυπίας ἤδη τὴν Χαρίκλειαν θεωμένη, σκηνογραφικῆς ἐπληροῦτο θαυματουργίας.

Ἡ'. Λέλυτο μὲν ὁ ἀθεσμος ἀδελφῶν πόλεμος καὶ
 15 ἀγὼν ὁ δι' αἵματος κριθήσεσθαι προσδοκώμενος, εἰς κωμικὸν ἐκ τραγικοῦ τὸ τέλος κατέστρεφε. Πατὴρ τοὺς παῖδας ξιφῆρεις ἐπ' ἀλλήλους καὶ μονομαχοῦντας θεασάμενος καὶ τὸν παρὰ τοσούτων τῶν τέκνων θάνατον ἐν ὀφθαλμοῖς τοῖς γεννήσασι δυστυχεῖσαι κινδυνεύσας,
 20 εἰρήνης αὐτὸς ἐγένετο πρύτανις, διαδραῖναι μὲν τὸ προωρισμένον ἐκ μοιρῶν ἀδυνατήσας, εἰς καιρὸν δ' ἐπιστῆναι τοῖς ἀποκκληρωμένοις εὐτυχήσας. Παῖδες τὸν φόντα μετὰ δεκαετοῦς ἄλλης χρόνον ἐχομίζοντο καὶ τὸν αἴτιον τῆς ἐπὶ τῇ προφητείᾳ μέχρις αἵματος στάσεως, αὐτοὶ μικρὸν ὕστερον κατέστεφον καὶ τοῖς τε συμβόλοις τῆς ἱερωσύνης ἀναδοῦντες παρέπεμπον. Ἐφ' ἅπασιν δὲ τὸ ἐρωτικὸν μέρος τοῦ δράματος, ἡ Χαρίκλεια καὶ ὁ Θεαγένης, ἐπήκμαζεν, ὠραῖοι καὶ χαρίεντες οὕτω νέοι, παρ' ἐλπίδα πᾶσαν ἀλλήλους ἀπειλη-
 30 φότες καὶ πλέον τῶν ἄλλων εἰς τὴν ἐφ' αὐτοὺς θεᾶν τὴν πόλιν ἐπιστρέφοντες. Ἐξεχύθη γοῦν πᾶσα διὰ πυλῶν καὶ τὸ προκείμενον πεδίον ἐπλήρου διὰ πάσης ἡλικίας· τοῦ μὲν ἐφηγεύοντος τῆς πόλεως, καὶ εἰς ἄνδρας ἄρτι παραλλάττοντος τῷ Θεαγένει προστρέχοντος, τῷ δὲ
 35 Θυάμιδι τῆς ἀκαζούσης ἡλικίας καὶ τοὺς ἄνδρας ὀλοκλήρως πληρούσης καὶ τι καὶ ἀναγνωρίζει τὸν Θυάμιν ἐρούσης. Τὸ δὲ παρθενεῦον τοῦ ἄστεως καὶ νυμφῶνας ἤδη φανταζόμενον, τὴν Χαρίκλειαν περιεῖπε· πρεσβυτικὸν δὲ καὶ ἱερὸν ἅπαν γένος ἐδορυφόρει τὸν Καλάσι-
 40 ριν· καὶ πομπή τις ἱεροπρεπῆς αὐτοσχέδιος ἐπέπεμπε· τοὺς μὲν Βησσαεῖς τοῦ Θυάμιδος ἀποπέμψαντος καὶ χάριν τε τὴν γενομένην ὑπὲρ τῆς προθυμίας ὁμολογήσαντος καὶ βοῦς μὲν ἑκατὸν, χίλια δὲ πρόβατα καὶ δραχμὰς ἑκάστω δέκα μικρὸν ὕστερον καὶ εἰς πληρου-
 45 μένην τὴν σελήνην, ἀποπέμπε ἑπαγγεῖλαμένου, τὸν αὐχένα δ' ὑπάγοντος ταῖς χερσὶ τοῦ πατρὸς καὶ τὴν πορείαν ἐπικουφίζοντος καὶ τὴν βάσιν τοῦ πρεσβύτου πρὸς τὸ παρ' ἐλπίδα χαῖρον ἡρέμα παραλουμένην ἐφεδράζοντος. Ἐποίει δὲ ταῦτ' ἐκ θατέρων καὶ ὁ Πε-
 50 τόσιρις· καὶ ὑπὸ λαμπασίν ἡμέμαις ἐπὶ τὸν νεῶν τῆς Ἰσίδος κατήγετο ὁ πρεσβύτης, ὑπὸ κρότῳ καὶ εὐφημίᾳ πολλῇ δορυφορούμενος, πολλῶν ἅμα συρίγγων καὶ αὐλῶν ἱερῶν ἐπηχούτων, καὶ πρὸς χοροὺς τὸ ἀγέρωγον τῆς ἡλικίας ἐκβακχεύοντων. Οὐ μὴν οὐδ' ἡ Ἀρ-

ad extremum, cum non desisteret, tanquam sibi molestæ et spectaculum illud Calasiridis impediendi, etiam alapam infixit. Illa autem, o Pythie, submisit ad illum, neque faculæ amplius recordaris? Tum Theagenes, verbo illo tanquam jaculo ictus et ex constitutis inter illos tesseres faculam cognoscens, defixisque oculis contuitus et obtutu Charicleæ tanquam ex nubibus radio emicante illustratus, in collum invadebat: postremo tota multitudo ad murum, in quo sederat Arsace tumens et non sine zelotypia jam Charicleam adspiciens, plena erat scenica quadam mirificaque representatione.

VIII. Diremum est nefarium bellum inter fratres, et certamen, quod cruentum fore putabatur, in comicum finem ex tragico desiit. Pater, filios armatos contra sese, singulari certamine dimicantes conspicatus, qui eo discriminis venerat, ut pæne oculis parentis infelix mors liberorum subjiceretur, ipse pacis fiebat arbiter. Qui effugere quidem fatorum necessitatem non poterat: ceterum temporis ad ea, quæ definita fuerant, veniens, fortunæ successu usus videbatur. Filii parentem post decennalem erroris intercapedinem recuperabant et eum qui fuerat causa propemodum cruentæ propter antistitium seditionis, ipsi paullo post coronabant, sacerdotiique insignibus ornatum deducebant. Inter omnia vero amatoria pars fabulæ, Chariclea et Theagenes, formosi et venusti juvenes, cum præter omnem spem et opinionem se recuperassent, vigeabat et magis, quam cetera, urbem ad spectaculum sui convertebat. Effusa namque fuerat per portas et patentem campum frequentia cujuslibet ætatis impleverat: parte civitatis pubere et virilem ætatem tum primum attingente, accurrente ad Theagenem; ad Thyamidem vero, florentis ætatis et exacta maturitate viros constituentis, atque etiam per ætatem Thyamim cognoscentis. Porro virginea urbis portio, de sponso jam cogitans, ad Charicleam adhaerebat. Senile autem et sacrum genus totum stipabat Calasiridem. Atque ita pompa quædam sacra repente constiterat, cum Thyamis Bessaenses remisisset, gratiasque illis pro navata sibi cupide opera egisset, boves centum, mille vero oves et singulis decem drachmas paullo post ad plenilunium se missurum promittens; collum vero manibus patris subjiceret et itineris molestiam levaret, incessumque senis, præ insperato gaudio sensim dissolutum, sustentaret. Faciebat vero idem ex altera parte Petosiris: et cum facibus accensis deducebatur in templum Isisidis senex, plausu et gratulationibus stipatus, multis simul fistulis et tibiis sacris resonantibus, et ad tripudia ferventem et vegetam ætatem exsuscitantibus. Porro nec Arsace a tergo relu-

σάχη κατόπιν ἐλείπετο τῶν δρωμένων, ἀλλ' ἴδιον δору-
 φόρημα καὶ πομπεῖαν καθ' αὐτὴν ὑπέρογκόν τινα σο-
 βούσα, δρμούς καὶ πολλὸν χρυσὸν ἐνέβαλεν εἰς τὸ Ἴσειον,
 οὕτως μὲν δοκεῖν, διάπερ καὶ ἡ λοιπὴ πόλις, ἐκ μόνου
 5 δὲ τοῦ Θεαγένους τὸν ὀφθαλμὸν ἀναρτήσασα καὶ πλεόν
 τῶν ἄλλων τῆς ἐκείνου θεᾶς ἐμφορομένη· οὐ μὴν
 ἔχουσα γε καθαρὸν τὸ [εὐθύμημα] ἡδόμενον, ἀλλὰ τὴν
 Χαρίκλειαν δ' Θεαγένης ἐξ ὠλένης χειραγωγῶν καὶ τὴν
 10 ζηλοτυπίας κέντρον ἐνέβαλεν. Ὡς γοῦν ἐντός ἐγεγόνει
 τῶν ἀναχτόρων δ' Καλάσιρις, ῥίπτει μὲν αὐτὸν ἐπὶ
 πρόσσωπον, τοῖς δ' ἔχνεσι προσφῶς τοῦ ἀγάλματος, ὠρῶν
 τ' ἐπιπλείστον οὕτως ἔχων, ὀλίγου μὲν καὶ ἐκθανεῖν
 ἐδέξασεν. Ἀναλαθόντων δὲ τῶν περιεστώτων, μόλις
 15 διαναστάς καὶ σπείσας τε τῇ θεῷ καὶ κατευξάμενος,
 ἀφελὼν τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς τὸν τῆς ἱερωσύνης στέφανον,
 τὸν παῖδα τὸν Θύαμιν κατέστεφεν, αὐτὸς μὲν ἡδὴ
 γρηαῖος τ' εἶναι πρὸς τὸ πλῆθος εἰπὼν καὶ ἄλλως προο-
 ρῆν τὴν τελευταίαν πλησιάζουσαν, τὸν δὲ παῖδα προε-
 20 σβύτερον ὄντα τοῦ γένους, χρεωστῆσθαι τε τὰ σύμ-
 βολα τῆς προφητείας ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἰκανῶς τ' ἔχειν
 ψυχῆς ὅ' ἅμα καὶ σώματος πρὸς τὰς τῆς ἱερωσύνης
 λειτουργίας.

Θ'. Ἐκβοήσαντος δὲ πρὸς ταῦτα τοῦ δήμου, καὶ
 25 συγκατατίθεσθαι διὰ τῶν ἐπαίνων παραδηλοῦντας,
 αὐτὸς μὲν τοῦ νεῦ μέρους τι καταλαθῶν, δὲ δὴ τοῖς προ-
 φητεύουσιν ἀποκεκλήρωτο, τοὺς τε παῖδας ἔχων ἅμα
 καὶ τοὺς περὶ τὸν Θεαγένην, ἐγκατέμεινεν· οἱ λοιποὶ
 δ' εἰς οἰκησίων ἕκαστος τὴν αὐτῶν ἀπεχώρουν. Ἀπε-
 30 χῶρει δὲ καὶ ἡ Ἀρσάχη μόλις μὲν καὶ πολλὰς ἀνα-
 στρέφουσα καὶ πλείονι θεραπείᾳ ὄθηεν τῇ περὶ τὴν
 θεὸν ἐναλύουσα, πλὴν ἀλλ' ἀπεχώρει γ' ὄψε ποτε, καὶ
 θαμὰ πρὸς τὸν Θεαγένην, ἕως ἐξῆν, ἐπιστρέφουσα.
 Ἦπει δ' οὖν εἰς τὴν βασιλείον αὐλὴν ἦλθε, διαμπαξ
 35 ἐπὶ τὸν θάλαμον ἔετο καὶ καταβαλοῦσα αὐτὴν ἐπὶ τῆς
 κλίνης, ὡς εἶχε σχήματος, ἔκειτο ἄναυδος· γύναιον
 καὶ ἄλλως πρὸς ἄσημον ἡδονὴν ἐπίφορον, τότε δὲ
 πλεόν ὑπὸ θεᾶς ἀμάχου τῆς Θεαγένους καὶ τὰς πρόποτε
 εἰς πεῖραν ἔλθούσας ὄψεως ὑπερπαιούσης, ἀνακόμει-
 40 νον. Παννύχιος γοῦν ἔκειτο, πυκνὰ μὲν πρὸς ἑκατέ-
 ραν πλευρὰν τὸ σῶμα στρέφουσα, πυκνὰ δὲ καὶ βύθιον
 ἐπιστενάζουσα καὶ νῦν μὲν ὀρθομένη, νῦν δ' ὀκλάζουσα
 ἐπὶ τῆς στρωμνῆς καὶ τῆς ἐσθῆτος αὐτὴν κατὰ μέρος
 ἀπογυμνοῦσα καὶ αὔθις ἀθρόον ἐπὶ τὴν εὐνὴν καταφέ-
 45 ρουσα· καὶ ποτε καὶ παιδίσκην ἀπροφασίστως προσκα-
 λέσασα, αὔθις ἀπέπεμπεν οὐδὲν ἐπιτείλασα. Καὶ
 ἀπλῶς εἰς μανίαν ἐλάνθανεν ὁ ἔρωσ ὑποφερόμενος, ἕως
 δὲ τις πρεσβῦτις, ὄνομα Κυβέλη, τῶν θαλαμηπόλων
 καὶ συνήθως τὰ ἐρωτικὰ τῇ Ἀρσάχῃ διακονουμένων,
 50 εἰσδραμοῦσα εἰς τὸν θάλαμον, (ἔλαθε γὰρ αὐτὴν οὐδ'
 ὀτιοῦν τῶν γιγνομένων, ἅτε λύχνου φαίνοντος καὶ οἶον
 συνεξάπτοντος τῇ Ἀρσάχῃ τὸν ἔρωτα), Ἦ ταῦτα, ἄλε-
 γεν, ὧ δέσποινα; τί σε νέον [ἢ καινὸν] ἀλγύνει πάθος;
 τίς πάλιν ὀφθεῖς, τὴν ἐμὴν διαταράττει τροφίμην; τίς

quebat ea, quæ siebant; sed suam quoque catervam et co-
 mitatum seorsim magno cum fastu ostentans sequebatur :
 monilia multumque auri in templum Isidis imposuit, eo
 quidem prætextu, quod exemplum reliquæ urbis imitare-
 tur; ex solo vero Theagene suspendens oculos, et præ
 ceteris illius conspectu perfuens, nec tamen sincera volu-
 plate se oblectabat; sed cum Charicleam Theagenes manu
 tenens duceret, turbamque confertam removeret, aërem
 quemdam zelotypiæ stimulum Arsacæ infixit. At Calasi-
 ris, ut ingressus est interiorem templi partem, procidit in
 faciem et cum vestigiis simulacri incubaret, multoque tem-
 pore ita maneret, parum aberat, quin moreretur. Revo-
 cantibus autem eum ad sese circumstantibus, vix consur-
 gens, cum libasset deæ, vota que nuncupasset, demens suo
 capiti sacerdotii coronam, filium Thyamidem coronabat,
 se jam senem esse ad multitudinem dicens, et alioqui sibi
 imminere mortem prospicere; filio vero majori natu et de-
 beri insignia antistitii lege, et illum satis habere dotum
 animi et corporis ad sacerdotii munia obcunda.

IX. Cum ad hæc populus exclamasset, seque approbare
 laudibus et præconiis significasset, ipse templi quandam
 partem occupans, quæ antistitibus est attributa, filios
 una secum habens et Theagenem, ibi mansit. Reliqui
 vero in suam quisque domum discedebant. Discedebat et
 Arsace, vix quidem et sæpius revertens, quasique majori
 observantia circa deam immorans : verumtamen discedebat
 aliquando, identidem sese ad Theagenem, quamdiu lieuit,
 convertens. Postquam igitur in regiam aulam esset ingressa,
 recta ad thalamum ibat et dejiciens sese in lectum, eo ha-
 bitu quo fuerat jacebat, nulla voce edita : muliercula alio-
 qui proclivis in libidinem, tum vero præcipue conspectu
 formæ Theagenis excellentis et reliquis omnes quascunque
 antea cognoverat superantis, inflammata. Jacebat igitur
 tota nocte, subinde in alterum latus corpus obvertens,
 identidemque vehementius ingemiscens, nunc se erigens,
 nunc in strato labans et magna ex parte veste sese nudans
 et rursus repente in lectum corruens. Aliquando et ancilla
 vocata sine causa, nihil dans mandatorum, iterum eam
 ahlegabat. Denique in furorem illam insciis omnibus in
 posterum egisset amor, nisi quædam anus, nomine Cybele,
 custos cubilis et rerum Venerearum Arsaces ministra, in-
 currisset in thalamum : (neque enim illa clam erat quid-
 quam eorum quæ siebant, tanquam lucente candela et
 flammam Arsaces amori addente) Quid hæc, malum, do-
 mina? inquit. Nam quis te novus affectus excruciat?
 Cujusnam conspectus meam turbat alumnam? Quis est
 adeo insolens atque amens, qui tanta tua forma non ca-
 priatur, neque felicitatem ducat esse singularem, tuam

οὕτως ἀλαζῶν καὶ ἔκφρων, ὡς τοῦ κατὰ σε τοσοῦτου κάλλους μὴ ἤταψῃσαι, μηδ' εὐδαιμονίαν ἠγείσθαι τὴν σὴν ἐράσμιον ἑμιλιαν, ἀλλὰ νεῦμα τὸ σὸν καὶ βουλήν ὑπερφρονεῖν; ἔξειπε μόνον, ὃ γλυκύτατον ἐμοὶ παιδίον οὐδεὶς οὕτως ἀδαμάντινος, ὡς μὴ τοῖς ἡμετέροις ἀλῶ-
 5 ναὶ θελήτρους. Ἐξείπε, καὶ οὐκ ἂν φθάνοις ἀνύουσα τὰ κατὰ γνώμην. Ἐργοὶ δ' οἶμαι πολλάκις τὴν πείραν εἰληφας.

Ι'. Ἡ μὲν ταῦτα καὶ ὅμοια ἕτερα κατεπῆδε, πολλὰ
 10 τοῖς ὡσὶ τῆς Ἀρσάκης προσκνυζομένη καὶ παντοίαις κολακείαις ἔξειπεν τὸ πάθος ἐπαγομένη. Ἡ δὲ, μικρὸν ἐφρυσχάσασα, Βέβλημαι, εἶπεν, ὃ μῆτερ, ὡς οὐπω πρότερον· καὶ πολλὰ δὴ πρὸς σοῦ καὶ πολλάκις εὔ παθοῦσα ἐν ἑμοίαις ταῖς χρεαίαις, οὐκ οἶδα εἰ καὶ
 15 νῦν ἔξω κατορθοῦσαν. Ὁ γὰρ τοι πόλεμος ὁ πρὸ τῶν τειχῶν τήμερον, ὀλίγου μὲν συγκροτηθεὶς, ἀθρόον δὲ κατασταλαίς, τοῖς μὲν ἄλλοις ἀνάιμακτος ἀπεφάνθη καὶ εἰς εἰρήνην κατέστρεψεν, ἐμοὶ δ' ἀρχὴ τις ἀληθε-
 20 στέρου πολέμου καὶ τραῦμα οὐ μέλους μόνον [ἦ μέλους], ἀλλὰ καὶ ψυχῆς αὐτῆς γέγονε, τὸν ξένον ἐκείνον νεανίαν, τὸν τῷ Θυάμιδι κατὰ τὴν μονομαχίαν παρα-
 θέοντα, οὐκ εὐτυχῶς ἐπίδειξας. Οἶσθά που πάντως, ὃ μῆτερ, ὃν λέγω· οὐ γὰρ μικρῷ τῷ μέσῳ τοὺς ἄλλους τῷ κάλλει κατήσπραπτεν, οὐθ' ὥστε καὶ ἄγροικόν τινα
 25 λαθεῖν καὶ τῶν καλῶν ἀνέραστον, μὴ τί γε δὴ σε καὶ τὴν σὴν πολυπειρίαν. Ὡστε, ὃ φιλιτάτη, τὸ μὲν βέλος τοῦμὸν ἐγνοικας, ὅρα δέ σοι κινεῖν πᾶσαν μηχαν-
 30 νην, πᾶσαν πρεσβυτικὴν ἵγγα καὶ αἰμυλιάν, εἶπερ δὴ βούλει σοι περιεῖαι τὴν τροφίμην· ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως βιώσασμαι, μὴ πάντως ἐκείνου τυγχάνουσα. Γιγνώ-
 σκω, ἔφη, τὸν νεανίαν, ἢ γραῦς. Ἐυρύς τις ἦν τὰ στέρνα καὶ τοὺς ὤμους καὶ τὸν αὐχένα ὄρθιον καὶ ἐλευ-
 35 θερον ὑπὲρ τοὺς ἄλλους αἶρων καὶ εἰς κορυφὴν τοὺς ἄπαντας ὑπερέχων, γλαυκιῶν τὸ βλέμμα καὶ ἐραστὸν ἄμα καὶ γοργὸν προσδρέπων, καταδόστρυχός που πάν-
 40 τως ἐκείνος, τὴν παρειὰν ἄρτι ξανθῷ τῷ ἰούλῳ περι-
 στέφων, ὃ γύναιόν τι ξενικὸν οὐκ αἴρων μὲν ἄλλως· δ' ἰταμόν, ὡς ἐδόκει, προσδραμόν αἰφνίδιον περιέφυ καὶ περιπλακὲν ἐξήρτητο. Ἡ οὐ τοῦτον λέγεις, ὃ δέ-
 45 σποινα; Τοῦτον, ἔφη, μαμμίδιον· εὔ γάρ με καὶ τὸ παράημιον ὑπέμνησας, τὴν ἀλιτήριον ἐκείνην καὶ τῶν ἀπ' οἰκῆματος ἐπὶ μακρῷ καὶ τῶν πολλῶν καὶ ἐπιτε-
 τηθευμένῳ κάλλει, μέγα φανταζομένην, πλὴν ἄλλ' ἐμοῦ γε δὴ εὐτυχούσαν πλέον, ἢ τοιοῦτον κεκλήρωται
 50 τὸν ἐρώμενον. Βραχὺ δὴ πρὸς ταῦτα καὶ σεσηρὸς ὑπομειδιάσασα ἢ πρεσβύτις, Θάρσει, ἔφη, ὃ δέσποινα. Εἰς τὴν τήμερον ἐκείνη καλὴ τῷ ξένῳ νενομίσται· εἰ δέ σοι καὶ τῷ σῷ κάλλει προσχεῖν αὐτὸν ἀνύσαιμι, χρυσᾶ φασὶ χαλκείων ἀλλάξεται, ὡς ἑταιρίδιον τὸ ἔθε-
 55 λάστειον ἐκείνο καὶ μάτην θρυπτόμενον παραγκωνισά-
 μενος. Εἰ γὰρ οὕτω ποιήσεις, Κυβέλιον φίλιτατον, δυοῖν δι' ἑνός μοι γενέσῃ νόσων ἰατρὸς, ἔρωτός τε καὶ ζηλοτυπίας, τοῦ μὲν ἐμπλήσασα, τῆς δ' ἀπαλλάξασα. Καὶ ἢ, Γενήσεται, εἶπεν, τό γ' ἐπ' ἐμοί. Σὺ δέ μοι

Veneram consuetudinem, sed nutum tuum et voluntatem contemnat? Expone mihi tantum, suavissima filiola. Nemo est adeo adamantinus, quin nostris capi possit blanditiis. Expone quamprimum et non frustraberis successu ex animi sententia. Re ipsa vero saepius, ut existimo, id ipsum experta es.

X. Ista quidem hæc et alia horum similia accinebat, multum auribus Arsaces ablandiens et variis adulationibus ab illa confessionem affectus flagitans. Illa autem, cum paullulum quiescisset, Accepi vulnus, inquit, mater, quantum antea nunquam: cumque multis beneficiis et sæpe sim a te in similibus casibus affecta, haud scio, an nunc sis eadem felicitate rem gestura. Bellum enim, quod ad muros hodie propemodum commissum fuerat, subito vero compositum, aliis quidem incruentum fuit et in pacem desiit; mihi vero initium verioris belli et vulnus non membri tantum, sed etiam ipsius animæ, exstitit, cum peregrinum illum adolescentem, qui juxta Thyamim sub monomachia tempus currebat, infelicitur mihi ostendisset. Scis omnino, mater, quem dicam. Neque enim parvo intervallo reliquorum formam sua, tanquam fulgore quodam, obruebat, adeo ut neque agrestem quemquam et prorsus ab amore pulchritudinis alienum, id latuerit, nedum tuam multiplicem sapientiam latere possit. Quamobrem, carissima, cum vulnus meum cognoveris, tempus est, ut omnem admoveas machinam, omnem anilem fascinum et blanditias, si quidem tuam alumnam superstitem esse volueris. Neque enim est ulla ratio, quæ me possit in vita retinere, nisi omnino illo potita fuero. Novi, inquit anus, adolescentem. Lato fuit pectore et latis humeris, collo erecto et ingenuo supra ceteros eminens et ut uno verbo tanquam fastigio rem absolvam, omnes superans; igne micantes habens oculos, amanter et severe simul adspiciens: ille, qui omnino delicate capillum nutrit et genas nunc primum flava lanugine vestit; ad quem muliercula quædam peregrina, non deformis quidem sed insigniter impudens, ut videbatur, subito accurrens, adhærens illi, et circumfusa ex illo dependebat. An non hunc dicis, hera? Hunc, inquit, mater. Recte enim mihi et insigne in memoriam reduxisti, os illud impurum et sceleratum, cui forma longo tempore domi asservata, quotidiana tamen et fucata, animos attollit: itafamen me longe felicior est, quæ ejusmodi naeta sit amasium. Ad hæc leviter et ore hiante arridens anus, Adesto animo, et omitte sollicitudinem, inquit, hera: ad hodiernum diem illa est a peregrino formosa habita: si vero effecerō, ut te et tuam formam respiciat, aurea, ut aiunt, cum aereis permutabit, illa meretricula petulante et frustra sese jactante, contenta. Si quidem ita facies, Cybelion carissima, duorum pro uno morborum eris mihi curatrix, amoris et zelotypiæ; illo quidem implens, hac vero liberans. At illa: Hoc meæ curæ cogitationique incumbet: tuum est autem, ut te revocees et in præsentia quiescas, neque despondeas anl-

σαυτὴν ἀναλαμβάνειν καὶ τὸ παρὸν ἡσυχάζειν μηδὲ
 δυσθυμοῦσαν προαποκείμεναι, ἀλλ' εὐελπὶς εἶναι.

ΙΑ'. Ταῦτ' εἶπε καὶ ἀφελούσα τὸν λύγρον, ἐπικλεισα-
 μένη τε τοῦ θαλάμου τὰς θύρας, ἐξώρμησεν. Οὕτω
 5 δ' ἀκριβῶς ἡμέρας ἐπλησθημένη, τῶν τε βασιλείων
 εὐνούχων ἓνα παραλαβοῦσα καὶ ἄλλην θεράπειαν,
 ἅμα ποπάνοις καὶ ἐτέροις δὴ τισὶ θυμιάμασιν ἐπεσθαι
 προστάξασα, ἐπὶ τὸ Ἴσειον ἔσπευδεν. Ὡς δὲ τοῖς
 10 προθύροις ἐπέστη, θυσίαν ἄγειν τῇ θεῷ λέγουσα ὑπὲρ
 τῆς δεσποίνης Ἀρσάκης, ἔκ τινων ὄνειράτων τετραγα-
 μένης καὶ ἐξιλύσασθαι τὰ ὀφθέντα βουλομένης, τῶν
 νεωκόρων τις διεκώλυε τε καὶ ἀπέπεμπε, κατηφείας
 τὰ περὶ τὸ ἱερὸν ἐμπεπλησθαι φράσκων· τὸν γὰρ δὴ
 15 προφήτην τὸν Καλάσιον μακροῖς χρόνοις εἰς τὴν οἰκίαν
 ἐπανήχοντα, ἐστιαθῆναι μὲν λαμπρῶς ἅμα τοῖς φιλότα-
 τοις κατὰ τὴν ἑσπέραν καὶ πρὸς πᾶσαν ἄνεσιν καὶ ψυ-
 χαιωγίαν αὐτὸν ἐκδοῦναι, μετὰ δὲ τὴν εὐωχίαν, σπεῖσαι
 τε καὶ πολλὰ ἐπεύξασθαι τῇ θεῷ καὶ τοῖς παισὶν εἰπόντα
 20 ὡς ἄχρι τοῦ παρόντος ὄφονται τὸν πατέρα καὶ πολλὰ
 ἐπισκήψαντα, τῶν σὺν αὐτῷ νέων Ἑλλήνων ἀφιγμέ-
 νων, ὡς ἐνὶ μάλιστα, προνοεῖν, καὶ ἐν ὅς ἂν βουλο-
 μένους αὐτοῖς γίγνηται τὰ θανάτα συμπράττειν, κατα-
 κλιναντά τ' αὐτὸν καὶ εἶτε διὰ τὸ πῆρας μέγεθος,
 25 τῶν πνευματικῶν πόρων εἰς ὑπερβολὴν ἀνεθέντων καὶ
 χαλασθέντων, οἷα δὴ γηραιῷ τοῦ σώματος ἀθρόον
 διαφθαρέντος, εἶτε καὶ θεῶν αἰτήσαντι τοῦτο παρασχο-
 μένων, εἰς ἀλεκτροῦνον ὤδας τετελευτηχότα γνω-
 σθῆναι, τῶν παιδῶν ἐξ ὧν προὔλεγεν ὁ πρεσβύτερος,
 30 παννύχιον παρατηρούων· καὶ νῦν, ἔφη, διεπεμψά-
 μεθα τοὺς μετακαλέσσοντας τὸ λοιπὸν τῶν κατὰ τὴν
 πόλιν προφητικῶν τε καὶ ἱερατικῶν γένος, ὡς ἂν τὰ
 νομιζόμενα ἐπ' αὐτῷ τῆς κηδείας κατὰ τὸν πάτριον
 νόμον τελοῖεν. Ἀποχωρητέον οὖν ὑμῖν. Οὐ γὰρ θέμις
 35 μὴ ὅτι γε θύειν ἀλλ' οὐδ' ἐπιβαίνειν τοῦ νεῷ πλην τοῖς
 ἱερωμένοις, ἐπὶ τούτων ὄλων τῶν ἐχομένων ἡμερῶν.
 Πῶς οὖν οἱ ξένοι διάξουσιν; ἔφρασκεν ἡ Κυβέλη. Καὶ
 ὁ, Καταγώγιον αὐτοῖς εὐτρεπισθῆναι πλεῖστον καὶ
 40 ἔξω που περὶ τὸν νεῶν ὁ νέος προφήτης ὁ Θύαμις ἐπέ-
 στειλε καὶ ὡς ἄρξας, αὐτοῖ γ' οὗτοι προσίασι, τῷ νόμῳ
 πειθόμενοι καὶ ἐξοικίζοντες αὐτοὺς τῶν ἱερῶν τὸ παρὸν.
 Ἡ δὲ Κυβέλη τὴν ξυντυχίαν ἄρπαγμα καὶ ὄσπερ
 ἄγρας ἀρχὴν ποιησαμένη, Οὐκοῦν, ἔφη, ὦ νεωκόρων
 45 θεοφιλέστατε, καιρὸς τοὺς τε ξένους καὶ ἡμᾶς εὖ
 ποιεῖν, μᾶλλον δ' Ἀρσάκην μεγάλου βασιλέως ἀδελφὴν·
 οἷσα γὰρ ὡς φιλέλλην τ' ἐστὶ καὶ δεξιόν τι χρῆμα
 περὶ ξένων ὑποδοχῆν. Λέγ' οὖν πρὸς τοὺς νέους, ὡς
 50 κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ Θυάμιδος ἐν ἡμετέρου τὸ κα-
 ταγώγιον αὐτοῖς ἠντρίπισται. Ἐποίησεν οὕτως ὁ νεω-
 κόρος, οὐδὲν τῶν βυσσοδομουμένων ὑπὸ τῆς Κυβέλης
 ὑποποπήσας, ἀλλ' εὐεργετήσων τ' οἰόμενος τοὺς ξένους,
 εἰ πρόξενος αὐτοῖς αὐτῆς σατραπικῆς γένοιτο καὶ ἅμα
 τοῖς αἰτοῦσι τὴν χάριν ἀβλαβῆ καὶ ταῦτ' οὔσαν καὶ ἀζή-
 μιον καθικετεύσει. Κατηφείας δὴ καὶ δεδακρυμένους
 πλησιάσαντας τοὺς περὶ τὸν Θεαγένην ἰδὼν ὁ νεωκόρος,

num, antequam ad rem aggrediamur, sed bona spe te sus-
 tentes.

XI. Hæc dixit, et ablato lychino atque conclusis thalami
 foribus abiit. Cum autem vixidum diem sensisset, uno
 ex regis eunuchis assumto, præterea pedissequa una cum
 placentulis et aliis rebus ad sacrificium destinatis, subse-
 qui jussa, ad templum Isidis properabat. Postquam stetit
 pro foribus, sacrificium se deæ facturam dicens pro domina
 Arsace, quibusdam insomniis territa et placare visa vo-
 lente, quidam ex ædituis prohibebat et ablegabat, mœstitiæ
 plenum esse templum referens. Antistitem enim Calasi-
 ridem, cum post longum tempus domum rediisset, con-
 vivatum esse lautius una cum carissimis sub vesperam et
 usum esse remissiori ad omnem hilaritatem ac delecta-
 tionem animo. Post convivium autem libasse et multum
 supplicasse deæ: cumque filiis dixisset, quod hactenus
 essent visuri patrem, dedissetque mandata de juvenibus
 Græcis qui cum eo venerunt, ut illis diligentissime pro-
 spicerent, et quibus in rebus opem implorarent, pro virili
 adjumento essent, cubitum se contulisse. Deinde, seu
 propter gaudii magnitudinem meatibus spirituum ultra
 modum solutus et laxatis, tanquam senio confecto corpore
 subito viribus destituto, seu diis, a quibus hoc petierat,
 illi præsentibus, circa gallicinium cognitum esse mortuum,
 filiis propter ea, quæ illis prædixerat pater, tota nocte in
 illius observationem intentis. Et nunc, inquit, misimus
 nuntios, accersituros ex urbe reliquum pontificium et sa-
 cerdotale genus, ut illi justa funebria secundum legem
 patriæ persolvant. Discedendum est igitur vobis. Neque
 enim fas est cuiquam, ingredi templum, nedum mactare
 quidquam, per hos totos septem dies, præter hos, qui sa-
 cerdotio funguntur. Quomodo itaque hospites hoc tempus
 traducent? quærebat Cybele. Tum ille: Habitaculum
 illis extra templum adornari jussit novus antistes Thyamis:
 et ut vides isti ipsi adveniunt, dum legi obtemperant, in
 præsentia e templo emigrantes. Cybele igitur occasionem,
 quasi ad rapinam et initium aucupii accommodans, Quam-
 obrem, inquit, æditue dis carissime, opportune poteris
 et hospites et nos beneficio afficere, magis vero Arsacem,
 regis magni sororem. Scis enim, quantopere Græcis fa-
 veat, quantoque studio peregrinos hospitio solet accipere.
 Dic igitur juvenibus, quod, jussu Thyamidis, in nostris
 ædibus habitaculum illis est instructum. Fecit ita ædi-
 tuis, nihil eorum, quæ Cybele moliebatur, suspicans, sed
 existimans, se beneficium collaturum esse in hospites, si
 illis opera sua satrapicam aulam conciliasset et simul iis,
 qui petebant, rem gratam, neque cuiquam detrimentum
 aut periculum allaturam, facturum. Cumque ad Thea-
 genem et Charicleam venisset, mœrore ac lacrimis per-
 ditos, Sane haud legitima, inquit, neque ea, quæ patris
 mores institutaque ferant, præsertim cum sit vobis antea
 luctu interdictum, facitis, quod antistitem deploratis et
 lugetis: quem lætitia et gratulationibus prosequendum esse,
 tanquam meliorem consecutum requiem, et præstantiorem

Οὐκ ἔνομα μὲν ἔφη, οὐδὲ συγκεχωρημένα ἐκ τῶν πα-
 τριῶν διαπράττεσθε καὶ ταῦτα προαπηγορευμένον ὑμῖν,
 δούρομένοι καὶ θρηνοῦντες ἄνδρα προφήτην, ὃν χαί-
 ροντας καὶ εὐφρομούντας ἐκπέμπειν, ὡς τῆς βελτιόσους
 5 μετεिल्χότα λήξεως καὶ πρὸς τῶν κρειττόνων κεκληρω-
 μένον ὁ θεὸς καὶ ἱερός παρεγγυᾷ λόγος. Πλὴν ἀλλὰ
 συγγνωστὰ μὲν ὑμῖν, πατέρα (ὡς φατε) καὶ κηδεμόνα
 καὶ ἐλπίδα τὴν μόνην ἀποθεβληκόσι. Οὐ μὴν ἀθυ-
 μητέα παντάσασιν. Ὁ γὰρ Θούαμις, οὐ τῆς ἱερω-
 10 σύνης μόνον τῆς ἐκείνου εἶοικεν εἶναι διάδοχος ἀλλὰ καὶ
 τῆς περὶ ὑμᾶς διαθέσεως. Τὰ γοῦν πρῶτα προνοη-
 θῆναι ὑμῶν ἐπέστειλε, καὶ καταγύγιον ὑμῖν ἠυτρέ-
 πισται λαμπρὸν, καὶ οἶον εὐξαιτ' ἂν τις [καὶ] τῶν
 εὐδαιμόνων καὶ ἐγχωρίων, μήτι γε δὴ ξένων καὶ εὐτε-
 15 λέστερον τανῦν πράττειν δοκοῦντων. Ἐπεσθε δὴ
 κοινὴν ὑμῶν μητέρα τήνδε νομίσαντες, (δεΐξας τὴν
 Κυβέλην), καὶ ξαναγούση πείθεσθε.

IB'. Ταῦτ' ἐκείνους μὲν ἔλεγεν, ἐποίουν δ' οἱ περὶ
 τὸν Θεαγένην· τὸ μὲν τι πρὸς τῶν παρ' ἐλπίδα προσ-
 20 πεπτωκότων βεβυθισμένοι τὴν διάνοιαν, τὸ δ' ἀγα-
 πῶντες ὅπου δὴ τὸ παρὸν καταγωγῆς τε καὶ καταφυγῆς
 τυχεῖν· φυλαξάμενοι ἂν, ὡς τὸ εἰκός, εἰ τὸ τραγικὸν
 τῆς οἰκήσεως καὶ ὑπέρογκον καὶ πρὸς κακοῦ γενησό-
 μενον αὐτοῖς ὑπέιδοντο. Νυνὶ δ' ἢ τὰ κατ' αὐτοῦς
 25 ἀλοθετοῦσα τύχη, πρὸς ὀλίγων ὠρῶν μέρος ἀναπαύ-
 σασα καὶ εἰς χαρὰν ἐφήμερον ἀνεισα, παραχρῆμα τὰ
 λυποῦντα ἐπισυνῆπτε καὶ δεσμώτας ὡσπερ αὐθαιρέ-
 τούς τῇ πολεμείᾳ προσῆγε, δι' ὀνόματος φιλανθρώπου
 ξενίας νέους καὶ ξένους καὶ ἀπείρους τοῦ μέλλοντος
 30 αἰχμαλωτίζουσα. Οὕτως ἄρ' ὁ πλανήτης βίος οἶον
 τυφλότηκα τὴν ἄνοιαν ἐπιβάλλει τοῖς ξενιτεύουσι.
 Οἱτοὶ γοῦν ἐπειδὴ τάχιστα παρῆλλον εἰς τὰ σατρα-
 πεία, προφυλαίσις τ' ἐντυχόντες ὑπερόγκους καὶ πλέον
 ἢ κατὰ ἰδιωτικὴν οἰκισιν ἐξηρημένοις, φαντασίας τε
 35 δορυφόρων καὶ κόμπου τῆς ἄλλης θεραπειᾶς ἐμπε-
 πλημένους ἐθαύμαζον μὲν καὶ διαταράττοντο, τῆς
 παρούσης κατ' αὐτοῦς τύχης τὴν οἰκισιν ὑπερέχουσαν
 ὀρῶντες. Εἶποντο δ' οὖν τῇ Κυβέλει πολλὰ προτρε-
 πομένη καὶ θαρσεῖν παρακελευομένη, καὶ τεχνία συνε-
 40 χῶς καὶ φιλάτους ἀνακαλοῦση καὶ ὡς εὐθύμα χρῆ
 προσδοκᾶν τὰ διαδεξόμενα παρεγγύωση. Καὶ τέλος,
 ἐπειδὴ περ αὐτοῦς εἰς τὸ δωμάτιον, οὗ κατήγετο
 ἢ πρεσβῦτις, ἀνακεχωρηκός πως καὶ ἰδιάζων, ἐγκα-
 τέστησε, μεταστρησαμένη τοὺς παρόντας καὶ μόνη πα-
 45 ρακαθισταμένη, Ἦ τέχνα, ἔλεγε, τῆς μὲν κατελιη-
 φυίας ὑμᾶς κατηφείας τὸ παρὸν τὴν αἰτίαν ἔγνω καὶ
 ὡς ὁ προφήτης ὑμᾶς ὁ Καλάσιρις τελευτήσας λελύ-
 πηκεν, ἐν πατρὸς ὑμῖν χώρα γεγονώς. Δίκαια δ' ἂν
 ποιοῖτε καὶ οἴτινες καὶ πόθεν ἐστὲ λέγοντες· ὅτι μὲν
 50 γὰρ Ἕλληνες καὶ τοῦτ' ἔγνω καὶ ὅτι τῶν εἴ γεγο-
 νότων, πάρεστι τοῖς ὀρῶμένοις τεκμαίρεσθαι. Βλέμμα
 γὰρ οὕτω λαμπρὸν καὶ εὐσχημὸν ὄψις ἅμα καὶ ἐπέ-
 ραστος εὐγενείας ἔμφρασιν παρίστησιν. Ἀλλὰ τῆς
 ποίας Ἑλλάδος καὶ πόλεως τίνος καὶ τίνες ὄντες καὶ

statum sortitum, divina et sacra doctrina præcipit. Quam-
 quam vobis quidem venia danda est, qui, ut dicitis, pa-
 trem, et patronum, et eum, qui sola spes vestra fuerit,
 aniseritis : verumtamen non omnino vos despondere ani-
 mum oportet. Thyamis enim, ut videre est, non tantum
 in antistitium, sed etiam in studium et benevolentiam erga
 vos, illi successit, et in primis provideri vobis imperavit :
 habitaculumque vobis instructum est splendidum, et quale
 sibi optaret aliquis altioris gradus hominum, et indigena-
 rum, nedum peregrinorum et eorum quorum in præsentia
 angustæ rationes et humilis fortuna esse videatur. Sequi-
 mini igitur hanc, (ostendens Cybelen) communem ves-
 tram existimantes esse matrem et excipienti vos parete.

XII. Hæc ille quidem dicebat : faciebat autem Thea-
 genes, vel quod veluti procella quadam eorum, quæ
 præter spem acciderant, depressus esset, vel quia in tali
 statu rerum, quodcunque oblatum habitaculum et re-
 ceptum boni consuleret. Cavisset autem sibi, ut est con-
 sentaneum, si, tragicos et intolerabiles casus allaturum
 esse habitaculum illud et magno malo ipsis futurum, sus-
 picatus fuisset. Tum vero fortuna, illorum rationes gu-
 bernans, cum paucorum horarum intervallo illos recreasset
 ac refecisset, et unius diei tantum spatio lætitia frui per-
 misisset, subito tristitia et adversa adjungebat et tanquam
 sua sponte vincula sibi accersentes, hosti adducebat;
 prætextu benigni hospitii, juvenes et hospites et ignaros
 futurorum, captivos efficiens. Sic hercle vita, quæ in
 errore agitur, inscitiam, tanquam cæcitatæ tenebras,
 offundit iis, qui in peregrinis terris versantur. Ili igitur,
 cum venissent ad domicilia satrapæ et ingrederentur vesti-
 bula magnifica et editiora, quam ut cum privati hominis
 conditione comparari possent et stipatorum fastu aliorum-
 que aulicorum frequentia repleta, mirabantur ac turba-
 bantur, aedes præsentem illorum fortunam superare vi-
 dentes. Sequebantur tamen Cybelen, multis modis ad-
 hortantem et adesse illos animo jubentem et continuo
 liberorum et carissimorum nomine illos compellantem et
 quod exspectare deberent læta, quæ illos essent exceptura,
 promittentem. Ad extremum, postquam eos in con-
 clave, in quo habitabat anus, separatam et sejunctam a
 turba, introduxit, remotis arbitris, sola illis assidens,
 O liberi, dicebat, mæstitiæ, in qua nunc versamini,
 causam cognovi atque dolorem quem ex antistitis Cala-
 siridis morte merito a vobis culti in parentis loco, accepis-
 tis. Equum est autem, ut præterea mihi qui sitis et
 unde exponatis. Nam et hoc, quod Græci sitis, cognovi
 et quod hono genere nati, ex iis, quæ in vobis cernuntur,
 argumentum capere licet. Vultus enim adeo liberalis et
 elegans atque liberalis forma, specimen præstantis generis
 exhibent : sed ex qua Græcia atque adeo urbe sitis, deni-

8πωσ δεῦρο πλανηθέντες ἀφίκεσθε, βουλομένη μοι μα-
 10 θεῖν ὑπὲρ συνοίσοντος τοῦ ὑμετέρου κατείπατε, ὡς ἂν
 καὶ πρὸς δέσποιναν τὴν ἐμὴν Ἀρσάκην, τὴν τοῦ με-
 5 γάλου μὲν βασιλείως ἀδελφῆν, Ὀροονδάτη δὲ τῇ με-
 γίστῳ σατραπῶν συνοικοῦσαν, φιλελληνά τε καὶ φιλα-
 θρον καὶ ξένων εὐεργετίν, ἔχοιμι τὰ καθ' ὑμᾶς ἐξαγ-
 γέλλειν, ὑπὲρ τοῦ καὶ μετὰ πλείονος ὑμᾶς καὶ τῆς
 15 χρεωστούμενης τιμῆς ὀφθῆναι. Ἐρεῖτε δὲ πρὸς γυ-
 ναῖκα οὐ παντάπασιν ἄλλοτριάν ὑμῖν, εἰμὶ γάρ τοι καὶ
 10 αὐτὴ τὸ γένος Ἑλληνίς καὶ Λεσβία τὴν πόλιν ὑπ' αἰγ-
 μαλωσίας μὲν ἀγχείσα δεῦρο, πράττουσα δὲ τῶν οἴκοι
 βέλτιον, εἰμὶ γάρ τῇ δεσποίνῃ τὰ πάντα καὶ μόνον
 οὐκ ἀναπνεῖ με καὶ ὄρᾳ καὶ νοῦς ἐκείνη καὶ ὄτα καὶ
 15 πάντα τυγχάνω, τοὺς καλοὺς αὐτῇ ἀγαθοὺς γνωρίζ-
 ζουσα αἰεὶ καὶ τὸ πιστὸν αὐτῇ διὰ πάντων (τῶν) ἀπορ-
 ρήτων φυλάττουσα. Τοῦ δὲ Θεαγένους τὰ εἰρημένα
 παρὰ τῆς Κυβέλης τοῖς πεπραγμένοις τῇ προτεραία
 παρὰ τῆς Ἀρσάκης παράλληλα καθ' αὐτὸν ἀντεξέτα-
 ζοντος καὶ ὡς ἀτενὲς αὐτῇ καὶ ἰταμόν, συνεχῆς τε καὶ
 20 τῶν ἀπρεπεστέρων δηλωτικῶν προσέβλεπεν ἐννοοῦντος
 καὶ ἀγαθὸν οὐδὲν ἐπὶ τοῖς μέλλουσι καταμαντευόμενος,
 μέλλοντός τ' ἦδη τι λέγειν πρὸς τὴν πρεσβῦτιν, ἡρέμα
 προσκύψασα πρὸς τὸ οὖς ἢ Χαρίκλεια, Τῆς ἀδελφῆς,
 25 ἔφη, μέμνησο, ἐφ' οἷς ἂν λέγῃς.

25 II'. Συνεῖς οὖν τὸ δηλούμενον, ὦ μήτηρ, ἔφη, τὸ
 μὲν Ἑλληνίς εἶναι καὶ αὐτὴ που μαθοῦσα τυγχάνει.
 Ἀδελφοὶ δ' ὄντες πατέρων ὑπὸ λησταῖς ἀλόντων, ἐπὶ
 30 ζήτησιν ἐξορμήσαντες, χαλεπωτέρας ἐκείνων ταῖς τύ-
 χαις κεχρήμεθα, ὑμωτέροις ἀνδράσι περιπεσόντες καὶ
 πάντων μὲν τῶν ὄντων, (πολλὰ δ' ἦν), ἀποσυληθέν-
 35 τες, μόλις δ' αὐτοὶ περισωθέντες καὶ κατὰ τι δεξιὸν
 βούλημα δαίμονος τῇ πρὸς τὸν ἦρωα Καλάσιριν συν-
 τυχία χρησάμενοι, ἀφιγμένοι τ' ἐνταῦθα, ὡς τὸ λοιπὸν
 τοῦ χρόνου μετ' αὐτοῦ βιωσάμενοι, νῦν ὡς ὄρᾳς πᾶν-
 35 των τούτων ἔρημοι καὶ μόνι περιλειμμεθα, τὸν δο-
 κοῦντα καὶ ὄντα πατέρα μετὰ τῶν ἄλλων προσαπολω-
 λεκότες. Τὰ μὲν δὲ καθ' ἡμᾶς, ταῦτα. Σοὶ δὲ,
 πλείστη μὲν χάρις καὶ τῆς νῦν δεξιόσεως καὶ ξεναγίας
 40 χαρίσαιο δ' ἂν πλέον, εἰ καθ' αὐτοὺς ἡμῖν διάγειν τε
 καὶ λανθάνειν παράσχοις, τὴν εὐεργεσίαν ἣν ἀρτίως
 ἔφασκες καὶ τὸ γνωρίζειν ἡμᾶς πρὸς Ἀρσάκην ὑπερθε-
 μένη, μηδ' ἐπεισάγοις οὕτω λαμπρᾶ καὶ εὐδαίμονι
 45 τύχῃ, ξένον καὶ ἀλήτην καὶ στυγνάζοντα βίον. Τὰς
 γὰρ δὲ γνώσεις καὶ τὰς ἐντεύξεις ἐκ τῶν ὁμοίων, ὡς
 45 οἶσθα, γίγνεσθαι καλόν.

1Δ'. Οὐκ ἐκαρτέρησεν ἢ Κυβέλη τούτων εἰρημένων,
 ἀλλὰ καὶ τῇ διαχῦσει τοῦ προσώπου κατάδηλος ἐγε-
 γόνει σφόδρα ὑπερησθεῖσα πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν ἀδελ-
 50 φῶν, ἐνθυμουμένη μηδὲν κώλυμα μηδ' ἐμπόδιον εἶεν
 πρὸς τὰ ἐρωτικά τῆς Ἀρσάκης τὴν Χαρίκλειαν· καὶ
 ὦ κάλλιστε νεανιῶν, ἔφη, οὐκ ἂν εἴποις ταῦτα περὶ
 τῆς Ἀρσάκης, ἐπειδὴν εἰς πείραν ἔλλοις τῆς γυναικός.
 Κοινὸν τι χροῖμά ἐστι πρὸς πᾶσαν τύχην καὶ πλέον
 ἐπίκουρος γίγνεται τοῖς παρ' ἄξιαν ἐλάττων πράττουσι.

que quomodo oberrantes huc veneritis, cum aveam id
 cognoscere, vestrae utilitatis causa, quaeso, mihi exponite,
 ut etiam dominam meam Arsacem, regis magni sororem,
 Oroondatis vero, maximi satraparum, conjugem, Graeco-
 rumque et elegantiae amantem et in hospites beneficam,
 de vestris rationibus certiorum facere possim, atque ita
 cum majore debitoque vobis honore in conspectum illius
 veniatis. Dicitis vero mulieri non prorsus a vobis alienae;
 sum enim et ipsa natione Graeca, Lesbia vero, urbis, in
 qua sum nata, cognomine, captiva quidem huc adducta,
 ceterum successu fortunae meliore quam domi utens.
 Sum enim dominae omnium rerum ministra et tantum non
 per me spirat et videt; mens illi et aures et omnia sum
 ego, probos honestosque semper in illius notitiam dedu-
 cens et omnium secretorum fidem servans. Theagene vero
 ea, quae dicta fuerant a Cybele, cum iis, quae pridie ab
 Arsace facta fuerant, conferente et quod illum defixis
 oculis et lascive denique sine intermissione et cum indeco-
 ro parumque moderato nutu ac significatione intuita
 fuisset cogitante, nihilque boni inde eventurum augurante
 et jam dicturo aliquid ad anum, submisit in aurem illi
 Chariclea: Sororis, inquit, memineris in iis, quae dictu-
 rus es.

XIII. Cum igitur intellexisset id, quod illi suggestum
 fuerat: Mater, inquit, quod Graeci sumus, jam et ipsa
 scis. Cum germani essemus, parentibus a praedonibus
 captis, ad illorum inquisitionem profecti, magis adversa
 fortuna, quam illi, usi sumus, in crudeliores viros inci-
 dentes et omnibus facultatibus (multae autem erant) spo-
 liati, vix vero ipsi servati et quadam dextra numinis vo-
 luntate cum heroë Calasiride congressi, cum venissemus
 huc, tanquam reliquum tempus vitae cum illo transacturi,
 nunc, ut vides, omnium horum expertes et soli relictis su-
 mus, eo qui videbatur esse pater et erat cum reliquis
 amisso. Ac nostrae quidem rationes sic habent. Tibi
 vero ingentem habemus gratiam pro hoc officio humanita-
 tis et hospitalitatis. Majore autem beneficio nos tibi de-
 vincias, si, ut seorsim et clanculum habitemus, effeceris,
 officium, quod nuper commemorasti, scilicet ut per te
 Arsace innotescamus, differens, neque introducens in tam
 splendidam et illustrem fortunam, peregrinam, erroneam,
 tetricamque vitam. Notitias enim et familiaritates cum
 similibus, ut scis, inire convenit.

XIV. Non potuit se reprimere Cybele, cum haec dicta
 fuissent; sed ex hilaritate vultus manifestum existebat
 indicium, quod magnopere, audito germanorum nomine,
 fuisset delectata, cogitans, nullo sibi impedimento fore in
 rebus Veneris Arsacis Charicleam: et O pulcherrime ado-
 lescens, inquit, nunquam hoc de Arsace dices, postquam
 expertus fueris mores mulieris. Aequalis est enim et ac-
 commodata ad omnem fortunam. Quin etiam magis est
 auxilio iis, qui praeter dignitatem angustis in rebus versan-

Καὶ Περσίς οὔσα τὸ γένος σφόδρα ἑλληνίζει τὴν γνώμην, χαίρουσα καὶ προσέχουσα τοῖς ἐντεῦθεν, ἡθὸς τε καὶ ὁμιλίαν τὴν Ἑλληνικὴν εἰς ὑπερβολὴν ἠγάπηκε. Θαρσεῖτ' οὖν, ὡς σὺ μὲν ὅσα εἰς ἀνδράς καθήκει πράξῃς καὶ τιμηθῆσόμενος, ἀδελφὴ δ' ἢ σὴ, συμπαίστρια τε καὶ συνόμιλος ἔσομένη. Ἄλλὰ τίνα ὑμῶν ὀνόματα χρὴ προσαγγέλλειν; ὡς δ' ὅτι Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν ἤκουσεν, αὐτοῦ με περιμένειν εἰπούσα, ὡς τὴν Ἀρσάκην ἀπέτρεχεν, ἐπιτείλασα πρότερον πρὸς τὴν θυρωρὸν, (ἦν δὲ καὶ αὐτὴ γραῦς) εἴ τις βούλοιο παρῆσθαι, μηδαμῶς ἐπιτρέπειν, ἀλλὰ μὴδ' ἐξίέναι ποῖ συγχωρεῖν τοῖς νέοις. Τῆς δὲ, Μηδ' ἀνὸς παῖς ὁ σὸς Ἀχαιμένης παραγένηται, ἐρωτήσασθης, ἄρτι γὰρ καὶ μετὰ τὴν σὴν εἰς τὸν νεῶν πρόδον ἐξεληλύθει, ἐναλειφόμενος τῷ ὀφθαλμῷ, ὅσθα γὰρ ὡς φέροι τι μικρὸν ἔτι κακώσεως, Μηδ' ἐκεῖνος, ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ἐπιτελισαμένη τὰς θύρας καὶ τὴν κλεῖν αὐτὴ κατέχουσα, φάσκε ἐμὲ κομίζεσθαι. Οὕτως ἐγένετο. Καὶ οὕτω τοι σχεδὸν τῆς Κυβέλης χωρισθείσης, καιρὸν ἢ μόνωσις τῇ Θεαγένει καὶ τῇ Χαρίκλειᾳ θρήνων τε καὶ ὑπομνήσεως τῶν καθ' αὐτοὺς ὑπηγόρευεν· ἀπὸ τῶν αὐτῶν τε σχεδὸν τι βρημάτων καὶ νοημάτων ἀπωλοφύροντο· ἢ μὲν, ὦ Θεάγενης, ὁ δὲ, ὦ Χαρίκλεια, συνεχῶς ἐπιστένοντες. Καὶ ὁ μὲν, Τίς ἄρα τύχη πάλιν κατελιθφεν ἡμᾶς; ἢ δὲ, Ὅποιοις ποτ' ἄρα συνευξόμεθα πράγμασι; καὶ ἐφ' ἑκάστῳ συνησπάζοντο ἀλλήλους καὶ ἀκρύσαντες ἀνάπαλιν ἐφίλου. Καὶ τέλος τοῦ Καλασίριδος ὑπομνησθέντες, εἰς πένθος τὸ ἐκεῖνο τοὺς θρήνους κατέστρεφον καὶ πλεόν ἢ Χαρίκλεια, ἅτε καὶ πλείονι τῷ χρόνῳ, μείζονος τῆς ἀπ' αὐτοῦ σπουδῆς τε καὶ εὐνοίας πεπειραμένη καὶ, ὦ τὸν Καλάσιριν, ἀνεάλει κωκύουσα. Τὸ γὰρ χρηστότατον ὄνομα καλεῖν ἀπεστέρημαί πατέρα, τοῦ δαίμονος πανταχῶθεν μοι τὴν τοῦ πατρὸς προσηγορίαν περικόψαι φιλονεικίσαντος. Τὸν μὲν φύσει γεννήσαντα οὐκ ἔγνωκα, τὸν δὲ θέμενον Χαρίκλέα, οἴμοι, προδέδωκα· τὸν (δὲ) διαδεξάμενον καὶ τρέφοντα καὶ περισώζοντα ἀπολώλεκα καὶ οὐδὲ θρηνησάμενος τὰ νενομισμένα ἔτι κειμένῳ τῷ πτώματι πρὸς τοῦ προφητικοῦ συγκεχώρημα. Ἄλλ' ἰδοὺ σοι, τραπεῦ καὶ σῶτερ, προσθήσω δὲ καὶ πάτερ, κὰν ὁ δαίμων μὴ βούληται, ἐνθα γοῦν ἕξεσι καὶ ὡς ἕξεστιν, ἀποσπένδω τῶν ἑμαυτῆς ἀκρῶν καὶ ἐπιφέρω ῥοὰς ἐκ τῶν ἑμαυτῆς πλοκάμων· καὶ ἄμ' ἀπεσπάραττεν ὡς οἱ πλείστας τῶν αὐτῆς τριχῶν. Καὶ ὁ μὲν Θεαγένης ἐπεῖχεν, ἐπιλαθόμενος σὺν ἰκεταῖς τῶν χειρῶν, ἢ δ' ἐπετραγώδει, Τί γὰρ καὶ ζῆν δεῖ ἔτι, λέγουσα, εἰς ποίαν ἀφορῶντας ἐλπίδα; ὁ χειραγωγὸς τῆς ζένης, ἢ βακτηρία τῆς πλάνης, ὁ ξεναγωγὸς τῆς ἐπὶ τὴν ἐνεγκοῦσαν, ὁ τῶν φύντων ἀναγνωρισμὸς, ἢ παραφυγὴ τῶν δυστυχημάτων, ἢ εὐπορία καὶ λύσις τῶν ἀμυγάνων, ἢ πάντων τῶν καθ' ἡμᾶς ἄχυρα Καλάσιρις ἀπόλωλε, τὴν ἀθλίαν ἡμᾶς ξυνορίδα πηροῦς ὅσπερ τῶν πρακτέων ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς καταλιπών. Πᾶσα μὲν ἡμῖν ὀδοπορία, πᾶσα δὲ ναυτιλία ὑπ' ἀγνωσίας ὑποτέτμηται.

tur. Cumque sit Persis genere, magnopere ingenio Græcos imitatur, gaudens iis et se oblectans, qui inde adveniunt, moresque et consuetudinem Græcorum supra modum amplectitur. Este igitur bono animo, quod sit futurum, ut tu omnibus dignitatibus, quæ ad viros pertinent, orneris; soror autem tua familiaris et convictrix illius sit futura. Ceterum quæ vestra nomina illi nuntiari oportet? Cum vero Theagenis et Charicleæ audisset, ut ibi illam operirentur dicens, ad Arsacen cucurrit, datis prius mandatis janitrici, (erat autem et ipsa anus) ut neminem ingredi pateretur, atque adco ne ipsos quidem juvenes quoquam egredi permitteret. Hac vero, Neque si tuus filius Achæmenes advenit, interrogante, modo enim et post tuum discessum in templum egressus est, ungenorum oculorum gratia, quod aliquantulum adhuc doloris et molestiæ sustineat: Neque si ille veniat, respondit; sed, obserata janua et clavem ipsa apud te habens, dic me asportasse. Sicque accidit. Nam cum vixdum Cybele abscessisset, solitudo Theageni et Charicleæ luctuum et recordationis suarum calamitatum tempus subministravit: iisdemque propemodum verbis et mente eadem sese deplorabant; illa quidem, o Theagenes, at ille, o Chariclea, identidem ingemiscentes. Et hic: Quænam fortuna nos rursus invasit? Illa autem: In quem rerum statum autem veniemus? et post singula verba amplectebantur se invicem et rursus cum illacrimassent dissuaviabantur: postremo Calasiridis recordati, in illius luctum ploratus conferebant; inprimis autem Chariclea, tanquam majore spatio temporis, magis illius studium et benevolentiam erga se experta. Et O bonum Calasiridem! exclamabat plorans: etenim orbata sum suavissimo nomine, quo minus illum patrem vocare possim, cum numen mihi patris appellationem undiquaque præcidere contendisset. Patrem, qui me procreavit, non agnovi: eum vero, qui me adoptivam filiam fecerat Chariclem, hei mihi! prodidi: porro hunc, qui me recepit et aluit et servavit amisi, et neque lugere funerum ritu ac cærimonia, adhuc jacens cadaver, a cœtu prophetico mihi est permissum. Enimvero, nutricie et servator, addam autem et pater, ecce, etiamsi nolit numen, ubi licet et quo modo licet, facio tibi libationes meis lacrimis et addo inferias ex meis capillis. Simulque vellebat plurimos crines: et Theagenes quidem eam reprimebat comprehendens ejus manus supplex. Illa vero lamentabatur nihilominus, Quid enim, dicens, vel vivere jam conducit? In quam spem oculi conjiciendi sunt! Ductor in peregrina terra, bacillus erroris, dux reditus in patriam, parentum notio, solatium in adversis rebus, adjumentum ac depulsio summi discriminis, omnium nostrarum rationum ancora Calasiris periit, nos miserum jugum, quasi cæcos inscitia gerendarum rerum, in peregrina terra relinquens. Omne nobis iter, omnis denique navigatio præ-

Οἴγεται ἡ σεμνὴ καὶ μελιγχοσ, ἡ σοφὴ καὶ πολλὰ τῶ ὄντι φρήν, τῶν εἰς ἡμᾶς εὐεργεσιῶν οὐτ' αὐτὴ τέλος εὐραμένῃ.

ΙΕ'. Καὶ τοιαῦτα καὶ ἕτερα πρὸς τούτοις ἐλεεινῶσ
 5 ὀδυρομένησ καὶ τοῦ Θεαγένουσ τὰ μὲν συνεξαίροντοσ τοῖσ παρ' αὐτοῦ τὸν ἠρῆνον, τὰ δὲ φειδοῖ τῆσ Χαρι-
 κλείασ καταστέλλοντοσ, ἐρίσταται ὁ Ἄχαιμένησ καὶ τὰσ θύρασ τοῖσ κλειθροῖσ ἐναπειλημμένασ καταλαβῶν,
 Τί ταῦτα, τὴν θυρωρὸν ἠρώτα. Ὡσ δὲ τῆσ αὐτοῦ
 10 μητροσ εἶναι τούργον ἔμαθε, προσεστώσ ταισ θύραισ καὶ τὴν αἰτίαν διαπορῶν, ἤσθετο τῆσ Χαρικλείασ ὀδυ-
 ρομένησ καὶ διαχύφασ διὰ τῶν ὀπῶν, καθ' ἃσ διήνοικτο τῶν κλειθροῖν ἢ ἄλυσισ εἶδε τὰ γινόμενα καὶ αὐθῖσ τὴν
 15 θυρωρὸν, ὅτινισ εἰσὶν οἱ ἔνδον ἠρώτα. Ἦ δὲ τὰ μὲν ἄλλα οὐκ ἔχειν εἰδέναι ἔλεγεν, ὅτι δὲ κόρη καὶ νεανίασ
 ξένοι τινέσ, ὡσ ἔχει εἰκάξειν, ἀρτίωσ παρὰ τῆσ αὐτοῦ μητροσ ἐσωκισμένοι. Ὁ δ' αὐθῖσ διαχύφασ ἐπειρῶτο διακριθῶν τοῦσ ὀρωμένωσ. Τὴν μὲν δὲ Χαρίκλειαν παντάπασιν ἀγνοῶν, ὁμοσ τοῦ κάλλουσ ὑπερθαύμαζε
 20 καὶ τίσ ἀν ὀφείλει καὶ ποία, μὴ θρηνοῦσα, ἐνενοεί καὶ τὸ θαῦμα λανθάνον εἰσ ἐρωτικὸν πάθοσ αὐτὸν κατέφερε, τὸν δὲ Θεαγένην ἀμυδρῶσ τε καὶ ἀμφιβόλωσ γνωρίζειν ἐφρατάζετο. Καὶ προσκειμένου τῇ σκέψει τοῦ Ἄχαι-
 μένουσ, ἐρίσταται ἀναστρέψασα ἡ Κυβέλη, πάντα
 25 μὲν τὰ κατὰ τοῦσ νέουσ ὡσ ἐγεγόνει διαγγείλασα, πολλὰ δὲ τῆσ εὐτυχίασ τὴν Ἀρσάκην μακαρίασα, ὅτ' ἤσ αὐτῇ τοσοῦτον ἐκ ταυτομάτου κατώρθωται, ὃ βουλαῖσ μωρίαῖσ καὶ μηχαναισ οὐκ ἂν τισ ἤλπισεν, ὡσ καὶ σύν-
 30 ικοῦν ἔχειν τὸν ἐρώμενον, ἐπ' ἀδείασ ὀρώντα καὶ ὀρώ-
 μενον. Καὶ πολλοῖσ τοιούτοισ τὴν Ἀρσάκην φουθήσασα, μόλισ τ' ἐπειγομένην πρὸσ τὴν θεάν τοῦ Θεαγένουσ ἐπισχοῦσα, καὶ ὡσ οὐ βούλοιο αὐτὴν ὠχρωῖσαν καὶ κυλοιδῶσαν πρὸσ τῆσ ἀγρυπνίασ ὀφθῆναι τῷ νεανίᾳ, ἀναπαυσαμένην δὲ τὴν παροῦσαν ἡμέραν καὶ ἀναλα-
 35 βῶσαν τὸ σύνηθεσ κάλλοσ.

ΙΖ'. Καὶ πολλοῖσ τοιούτοισ εὐθυμον αὐτὴν καὶ τῶν κατὰ γνώμην εὐέλπιν παρασκευάσασα, ἃ τε προσῆκει πράττειν καὶ ὅπωσ προσφέρεσθαι τοῖσ ξένοισ παρεγγυή-
 40 ἔλεγεν. Ὁ δὲ, τοῦσ ἔνδον, ἔφη, ξένουσ ὀτινισ εἰσὶν, καὶ πόθεν. Οὐ θέμισ, ὦ παῖ, κρὸσ αὐτὸν ἢ Κυβέλη, ἀλλ' ἐγεμύθει καὶ κατὰ σαυτὸν ἔχε καὶ μηδενὶ φράξει, μηδ' ἐπιμίγνυσο τὰ πολλὰ τοῖσ ξένοισ. Οὕτω γὰρ δέδοχται τῇ δεσποίνῃ. Ἐκεῖνοσ μὲν οὖν ἀπῆει βῆστα τῇ μη-
 45 τρὶ πεπεισμένος, σύνηθέσ τι καὶ Ἀφροδίσιον διακόνημα τῇ Ἀρσάκῃ τὸν Θεαγένην ὑποσότησασ. Καὶ ἀπιῶν, Οὐγ οὐτόσ ἐστιν, πρὸσ αὐτὸν ἔλεγεν, ὃν ἐγὼ πρῶην παρὰ Μιτράνου τοῦ φρουράρχου παραλαβῶν, εἶσπ' ἄγειν πρὸσ Ὁροονδάτην, ἀναπεμφθησόμενον βασιλεῖ
 60 τῷ μεγάλῳ, ὑπὸ Βησσαέων τε καὶ Θουάμιδοσ ἀφῆρέθη, μικροῦ καὶ τὸν περὶ τοῦ ζῆν ὑποστάσ κίνδυνον καὶ μόνουσ ἐκ τῶν ἀγόντων διαδρᾶναι δυνηθεῖσ; μὴ ἄρα σφάλλουσί με οἱ ὀφθαλμοί; Ἀλλὰ βῆον ἔγω μὲν καὶ διαβλέπωσ σχεδόν τι λοιπὸν συνήθοισ. Καὶ μὴν καὶ

inscitia præcisa est : atque gravis et blanda, sapiens et cana revera mens evolavit, beneficiorum erga nos neque ipsa finem conspiciens.

XV. Cum talia, atque alia præterea, miserabiliter lamentaretur, Theagene partim lamentatione suarum rerum augente hæc, partim se, ut parceret Charicleæ, colibente, advenit Achæmenes et januam sera firmatam deprehendens, Quid, malum, hæc, ex janitrice quærebat. Cum vero, matris esse factum, cognovisset, accedens ad fores et causam perpendens apud animum, sensit Charicleam lamentantem et inclinans sese, per angustias, per quas aperitur claustris compages, vidit omnia, quæ fiebant, et rursus janitricem, quinam essent intus, interrogabat. Illa autem, aliud quidem se nescire dicebat, præterquam quod essent virgo et adolescens, peregrini quidam, ut conjectari licet, nuper ab ipsius matre introducti. Tum ille iterum sese incurvans, conabatur exactius cognoscere eos, quos videbat. Et Charicleam quidem, cum omnino non nosset, propter formam lamen demirabatur : atque adeo, quæ apparitura esset et qualis, nisi mœrore ac luctu conficeretur, cogitabat ; denique admiratione, in amatorium affectum clam deferebatur. Theagenem vero obscure et ambigue se agnoscere opinabatur. Atque ita intento in illam considerationem Achæmene, advenit reversa Cybele, cum omnia de adolescentibus, quemadmodum gesta fuerant, nuntiasset et multis modis Arsacem beatam ob fortunæ successum prædicasset, a qua illi tantum casu quodam esset perfectum bonum, quantum sexcentis consiliis et machinis nemo sperasset confici potuisse, ut cohabitatorem habeat amasium, ita ut alter ab altero absque ullo metu conspici posset. Et cum multis ejusmodi verbis Arsacem inflasset, properantemque ad aspectum Theagenis, jam vi cohiberet, propterea quod nollet, illam pallentem et turgidis oculis ex insomnio, præbere se conspiciendam adolescenti, sed post præsentem diem, cum requievisset, pristinaque formam recuperasset.

XVI. Ita cum lætam ipsam et bonæ spei de eventu ex animi sententia plenam effecisset, et tum, quæ facere conveniret, tum quomodo hospites accipere, cum illa constituisset ; ut advenit, inquam, et substitit, Quid, ait, ita curiose rimaris, fili ? Ille autem, Eos, qui sunt intus, hospites, qui sint, aut unde, dicebat. Non est fas, inquit ad eum Cybele ; immo id, quod scis, preme silentio et apud te retine, neque cuiquam narres, neque nullum versare inter hospites. Sic enim dominæ visum est. Ille igitur abibat, facile matri obtemperans et ad consuetum ac Veneræ eum ministerium Arsaces Theagenem asservari suspicans. Et discedens, An non hic est, secum loquebatur, qui mihi nuper, cum eum accepissem a Mitrane præfecto excubiarum, ut deducerem ad Oroondatem, mittendum regi magno, a Bessaensibus et Thyamide ereptus est, quando et de vita propemodum periclitatus sum et solus ex iis, qui eum ducebant, vix effugere potui ? An vero me fallunt oculi ? Atqui melius jam valeo et fere ita quemadmodum

τὸν Θύαμιν ἀχίκοια παρεῖναι τῇ προτεραίᾳ καὶ διαμο-
νομαχῆσαντα πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀνακεκομίσθαι τὴν
ἱερωσύνην. Οὗτος ἄρ' ἐκείνός ἐστιν. Ἄλλὰ τὸ παρὸν
σιγητέον τὸν ἀναγνωρισμὸν, ἅμα δὲ παρατηρητέον τίς
5 ποτε ἢ περὶ τοὺς ξένους διάνοια τῆς δεσποίνης. Ὁ μὲν
ταῦτα πρὸς αὐτόν.

ΙΖ'. Ἡ δὲ Κυβέλη πρὸς τοὺς νέους εἰσδραμοῦσα,
ἔχνη τῶν θρήνων κατέλαβε. Πρὸς γὰρ τὸν φόρον τῶν
θυρῶν ἀνοιγομένοι κατέστελλον μὲν αὐτοὺς καὶ πρὸς
10 τὸ σύνθηες σχῆμα καὶ βλέμμα διαπλάττειν ἔσπευδον,
οὐ μὴν ἔλαθόν γε τὴν πρεσβύτιν, τῶν δακρῶν ἔτι τοῖς
ῥυμασιν ἐπιπλανομένοι. Ἀναβοήσασα οὖν, ὦ γλυ-
κύτατα τέκνα, τί ταῦτ' ἄωρὶ θρηνεῖτε, ἡνίκα προσήκει
χαίρειν, ἡνίκ' εὐδαιμονίζειν αὐτοὺς τῆς δεξιᾶς τύχης,
15 Ἀρσάκης τὰ κάλλιστα καὶ τὰ κατ' εὐχὰς ἐφ' ὑμῖν δια-
νοούσης καὶ ὀφθῆναι θ' ὑμᾶς εἰς τὴν ἐξῆς ἐπινευσάσης
καὶ τὸ παρὸν πᾶσαν δεξιῶσιν καὶ θεραπείαν ὑμῖν ἀπο-
κληρωσάσης; Ἄλλ' ἀπορριπτέον μὲν ὑμῖν τοὺς ληρώδεις
τούτους καὶ μεिरακιδώδεις τῶ ὄντι θρήνους, ὄρᾶν δὲ καὶ
20 ῥυθμίζειν αὐτοὺς, εἴκειν τε καὶ ὑπηρετεῖσθαι τοῖς Ἀρ-
σάκης βουλήμασι. Καὶ ὁ Θεαγένης, Μνήμη, ἔφη,
ὦ μήτερ, τῆς Καλασίριδος τελευτῆς εἰς λύπην ἡμᾶς
ἀνεκίνησε καὶ τὸ πατρικὸν ἐκείνου περὶ ἡμᾶς βούλημα
ἀποβεβληκότας εἰς δάκρυα κατήγαγεν. Ὅθλοι, ἔφη,
25 ταῦτα· Καλάσιρις [καὶ] πατήρ τις προσποιητὸς, πρεσ-
βύτης, τῇ κοινῇ φύσει καὶ τῷ χρόνῳ τῆς ἡλικίας εἴ-
ξας. Πάντα σοι πάρεστι δι' ἑνὸς προστασία, πλοῦτος,
τρυφή καὶ ἀπόλαυσις τῆς ἐφ' ἡλικίας ἀκμῆς καὶ ἀπλῶς
τύχην σαυτοῦ νόμιζε καὶ προσκύνει τὴν Ἀρσάκην.
30 Μόνον ἐμοὶ πείθεσθαι, πῶς μὲν αὐτῇ προσιτέον καὶ
ὄπτέον ὅταν τοῦτ' ἐπιτρέψῃ, πῶς δὲ χρηστέον καὶ
ὑπουργητέον ὅταν τι προσάττη. Τὸ γὰρ φρόνημα,
ὡς οἶσθα, μέγα καὶ ὑπέρογκον καὶ βασιλείον, νεότητι
καὶ κάλλει προσεξαιρούμενον καὶ ὑπεροφθῆναι εἴ τι
35 κελούει μὴ ἀνεχόμενον.

ΙΗ'. Πρὸς ταῦτα σιγήσαντος τοῦ Θεαγένους καὶ
καθ' αὐτόν ὡς ἀηδοῦν τινων καὶ μοχληρῶν ἔστι δηλω-
τικὰ ἐνοοῦντος, ὀλίγον ὕστερον εὐνοῦχοι παρῆσαν,
λείψανα μὲν δῆθεν τῆς σατραπικῆς τραπέζης ἐπὶ χρυ-
40 σῶν σκευῶν κομιζόντες, πᾶσαν δὲ πολυτέλειαν καὶ
γλιδὴν ὑπεραίροντα καὶ τοῦτοις, εἰπόντες, ἡ δέσποινα
δεξιούται καὶ τιμᾷ τὸ παρὸν τοὺς ξένους καὶ παραθέ-
μενοι τοῖς νέοις, παραχρῆμ' ἀπεχώρουν. Οἱ δὲ, ἅμα
μὲν τῆς Κυβέλης προτρεπούσης, ἅμα δὲ προορῶντες
45 μὴ δοκεῖν ἐνουβρίζειν, ἀπεγεύοντο πρὸς βραχὺ τῶν πα-
ρακειμένων. Καὶ τοῦτο καὶ εἰς ἐσπέραν ἐγίγνετο καὶ
κατὰ τὰς ἄλλας λοιπὸν ἡμέρας. Τῆδ' οὖν ἐξῆς κατὰ
πρώτην που τῆς ἡμέρας ὤραν, οἱ συνῆθεις εὐνοῦχοι
παρόντες ὡς τὸν Θεαγένην, Μετακέκλησαι, ὦ μακά-
50 ρι, πρὸς τῆς δεσποίνης, ἔλεγον, καὶ ὀφθῆναι σε προσ-
τετάμεθα καὶ ἦκε τῆς εὐτυχίας ἀπολαύσων, ἧς
ὀλίγοις δὴ καὶ ὀλιγάκις μεταδίδωσιν. Ὁ δὲ μικρὸν
ἐφῆσυχάσας καὶ οἷον πρὸς βίαν ἐλκόμενος, διανέστη τε
καὶ, Μόνον δέ με ἦκειν ἐπέσταλται, πρὸς αὐτοὺς ἔλε-

antea consueveram perspicio. Quin etiam Thyamidem
audiui hesterno die advenisse et cum singulari certamine
cum fratre dimicasset sacerdotium recuperasse. Ille ipse
est omnino. Ceterum in presentia hoc indicium facen-
dum est, et simul observandum, qui sit animus dominae
erga hospites. Hic quidem haec secum.

XVII. Cybele vero, ad juvenes incurrens, vestigia
eorum, quæ faciebant, deprehendebat. Quamvis enim ad
strepitum forium, cum aperirentur, componebant sese,
et consuetum vultum et habitum assimilare conabantur,
tamen non poterunt celare animum, oculis adhuc lacrimis
innatantibus. Exclamans igitur, O suavissimi liberi, di-
cebat, quid ita intempestive ploratis, quando gaudere
oportebat et gratulari vobis ipsis fortunæ dexteritatem,
Arsace optima et quæ vobis optare possetis cogitante
et ut cras in illius conspectum veniatis annuente ac nunc
vobis omnia officia humanitatis et omnem observantiam
attribuente? Quomobrem abjiciendi sunt vobis isti fatui et
pueriles plane fletus, intueri vero vosmetipsos et compo-
nere convenit, accedere et obsequi Arsaces voluntati.
Theagenes autem, Memoria, inquit, mortis Calasiridis
dolorem in nobis excitavit et ad lacrimas nos deduxit, qui
illius paternam erga nos voluntatem amiserimus. Nugæ
sunt, inquit anus, istæ: Calasiris, pater fictus, senex,
qui communi naturæ legi et ætatis temporis cessit. Omnia
tibi adsunt per unum hominem, præfectura, divitiæ, deli-
ciæ et fructus florentis ætatis: denique fortunam tuam esse
pnta et adora Arsacen. Tantum mihi obtemperate, quo-
modo illam accedere et adspicere debeatis, quando hoc
præceperit et qua ratione agendum tractandumque sit, si
quid imperaverit. Animus enim illius magnus est, ut scis,
et excelsus et regius, ætate juvenili et forma insuper elatus,
et qui se contemni, si quid postularit, non patitur.

XVIII. Cum ad hæc reticisset Theagenes et apud sese,
quod turpium quarundam rerum et cum flagitio conjunc-
tarum, significationes essent cogitaret; paulo post eunuchi
aderant, reliquias satrapicæ mensæ, quæ omnem sumtum
et mollitiem superabant, in aurea supellectili afferentes. Et
cum dixissent, His domina honoris causa excipit hospites
et apposuissent juvenibus, continuo discedebant. At hi,
Cybele quidem hortante, simul vero prospicientes, ne quid
officio detrahere viderentur, aliquantulum degustabant ea,
quæ erant apposita. Atque hoc et vesperi fiebat et reliquis
deinceps diebus. Postridie vero fere circiter horarum pri-
mam diei, iidem eunuchi venientes ad Theagenem, Accer-
situs es, o nimium felix, a domina, dicebant et jussi sumus,
ut te in illius conspectum deducamus. Quomobrem eas,
fruiturus felicitate, quam sane paucis et rariuscule imper-
tiri solet. Ille autem paullulum quieviit: deinde tanquam
vi traheretur, invitus consurgens, Solumne me venire im-
peratum est, ad ipsos dicebat, an etiam una mecum sororem

γεν, ἢ καὶ ἀδελφὴν ταυτηνὴ τὴν ἐμήν; Τῶν δὲ, ὅτι μόνον, ἀποκριναμένων, ἐκείνην δὲ καθ' αὐτὴν ὀφθήσονται· νυνὶ γὰρ συμπαραῖναι τῇ Ἀρσάκῃ τῶν ἐν τέλει τινὰς Περσῶν καὶ ἄλλως ἔθος εἶναι ἀνδράσι μὲν ἰδίᾳ γυναιξὶ δὲ καθ' ἕτερον καιρὸν χρηματίζειν, προκύβας ὁ Θεαγένης, Οὔτε καλὰ ταῦτα οὐτ' ἀνύποπτα, πρὸς τὴν Χαρίκλειαν ἡρέμα εἰπὼν· ἀντακούσας δὲ ὡς δεήσει μὴ ἀντιβαίνειν, ἀλλὰ συντρέχειν τὴν πρώτην καὶ ἐνδείκνυσθαι ὡς πάντα πρὸς νοῦν τὸν ἐκείνης ποιήσονται, εἴπετο τοῖς ἄγουςι καὶ ὄψως δεήσει τὴν ἔντευξιν ποιῆσθαι καὶ τὸν τρόπον τῆς προσηγορίας ὑφηγομένους καὶ ὡς ἔθος προσκυνεῖν τοὺς εἰσιόντας οὐδὲν μὲν ἀπεκρίνατο· ἸΔ'. εἰσελθὼν δὲ καὶ προκαθημένην ἐφ' ὑψηλοῦ καταλαβὼν, ἀλουργεῖ μὲν καὶ χρυσοπάστῳ τῇ ἐσθῆτι φαίδρυνομένην, ὄρων δὲ πολυτελεῖα καὶ τιάρας ἀξιώματι μεγαλαυγουμένην καὶ παντοῖα κομμωτικῇ πρὸς τὸ ἀβρότερον ἐξηθισμένην, δορυφόρον τε παρεστώτων, καὶ τῶν ἐπὶ δόξης ἐκατέρωθεν προέδρων παρακαθημένων, οὐκ ἔπηξε τὸ φρόνημα, ἀλλ' ὡς περ τῶν συγχεμένων αὐτῇ πρὸς τὴν Χαρίκλειαν ὑπὲρ τῆς θεραπειτικῆς ὑποκρίσεως ἐπιληθισμένος, ἀντεξάνεστη πλέον εἰς μεγαλοφροσύνην πρὸς τὸ ἀλαζονικὸν τῆς Περσικῆς θέας. Καὶ οὐτ' ὀκλάσας οὔτε προσκυνήσας ἀλλ' ἀπ' ὀρθῆς τῆς κεφαλῆς, Χαῖρε, ἔφη, βασιλεῖον αἴμα, Ἀρσάκη. Τῶν δὲ παρόντων ἀγανακτοῦντων καὶ θροῦντινα ὅτι μὴ προσεκύνησε καταστασιαστικὸν τοῦ Θεαγένους ὡς τολμηροῦ καὶ θρασέος ἀφιέντων, ἢ Ἀρσάκη μειδιάσασα, Σύγγνωτε, εἶπεν, ὡς ἀπείρω καὶ ξένω καὶ τὸ ὄλον Ἑλληνι καὶ τὴν ἐκείθεν ὑπεροψίαν καθ' ἡμῶν νοσοῦντι καὶ ἅμα τῆς κεφαλῆς τὴν τιάραν ἀφείλε, πολλὰ τῶν παρόντων κωλυόντων, (τοῦ γὰρ ἀμείβεσθαι τὸν ἀσπασάμενον σύμβολον τοῦτο πεποιήναι Πέρσαι), καὶ Θάρσει, ὦ ξένη, εἰποῦσα διὰ τοῦ ἐρμηνέως, (συνεῖσα γὰρ τὴν Ἑλλῶδα γλωτταν οὐκ ἐφθέγγετο) καὶ λέγε, τίνος χρῆσεις ὡς οὐκ ἀποτευξόμενος, ἀπέπεμπε, νεύματι τοῦτο πρὸς τοὺς εὐνούχους ἐπισημήναςα. Παρεπέπετο δὲ μετὰ δορυφορίας. Καὶ ὁ Ἀχαιμένης αὐτὸς θεασάμενος ἐγνώριζε μὲν ἀκριβέστερον καὶ τῆς ἄγαν εἰς αὐτὸν τιμῆς τὴν αἰτίαν ὑποπτέειν ἐθαύμαζεν, εἰσὶγα δ' οὐν ὄμως τὰ δεδομένα πράττων. Ἦ δ' Ἀρσάκη τοὺς ἐν τέλει Περσῶν ἐστίασασα, δῆθεν μὲν ὡς συνήθως ἐκείνους τιμῶσα, ἀληθέστερον δὲ τὴν πρὸς Θεαγένην ἔντευξιν εὐώχλιαν ἄγουςα, οὐ μοίρας μόνον κατὰ τὸ εἰωθὸς τῶν ἐδεσμάτων τοῖς περὶ τὸν Θεαγένην ἀπέστειλεν, ἀλλὰ καὶ δάπιδας τινὰς καὶ στρωμνὰς πεποικιλμένας, Σιδωνίας τε καὶ Λυδίας ἔργα χειρός. Συναπέστειλε δὲ καὶ ἀνδράποδα ὑπηρετησόμενα, κόριον μὲν τῇ Χαρίκλειᾳ, παιδάριον δὲ τῇ Θεαγένει, τὸ μὲν γένος Ἴωνικά, τὴν δ' ἡλικίαν ἡθῆς ἐντός, πολλὰ τὴν Κυβέλην παρακαλέσασα ἐπισπεύδεναι καὶ ὡς ὅτι τάχιστα διανύειν τὸν σκοπὸν, (οὐ γὰρ εἶτι φέρειν τὸ πάθος), οὐδὲν οὐδ' αὐτὴν ἀνείεσαν ἀλλὰ παντοίως ἐκπειρώσαν τὸν Θεαγένην· προδήλως μὲν γὰρ οὐκ ἐξέφαινε τὸ βούλευμα τῆς Ἀρσάκης, κύκλω δὲ καὶ δι'

hanc meam? Cum autem, Solum, respondissent, et illam seorsim esse venturam; nunc vero adesse Arsacæ quosdam ex magistratibus Persarum, alioqui moris esse, ut seorsim cum viris, cum mulieribus autem alio tempore agatur: inclinans sese Theagenes, Neque honesta hæc sunt, neque non suspecta, ad Charicleam submisit cum dixisset, ab illaque vicissim audisset, quod non oporteret contraire, sed cursum una tenere initio, et præ se ferre voluntatem omnia ex illius sententia faciendi, sequebatur præeuntes. Cumque modum, quo illam oporteret compellare atque alloqui et quod moris esset adorare ingredientes, docerent, nihil respondit; XIX. Ceterum ingressus est et illam sedentem pro tribunali deprehendens, purpura et auro intexta veste exornatam, moniliumque pretio et tiaræ dignitate superbientem, ac delicate delibutam et fucatam, satellitibus adstantibus, et primariis utrinque magistratibus assidentibus, non consternatus est animo, sed tanquam eorum, quæ illi fuerant cum Chariclea constituta de assimulata observantia et veneratione, oblitus, magis est erectus animi magnitudine contra fastum Persici spectaculi: et neque genu flectens, neque adorans, sed erecto capite, Salve, inquit, regie sanguis, Arsace. Indignantibus vero iis, qui præsentibus aderant, et murmur quoddam contra Theagenem, tanquam temerarium et audacem, quod non adorasset, emittentibus, Arsace subridens, Date veniam, inquit, tanquam ignaro et peregrino et prorsus Græco et illinc contentu nostri laboranti. Simul et de capite tiaram deposuit, multum iis, qui aderant, prohibentibus: hoc enim faciunt Persæ ad reddendam gratiam ei, qui salutavit. Et cum ad illum, Bono animo esto, hospes, per interpretem dixisset, (quamvis enim intelligebat linguam Græcam, loqui tamen non potuit) et dic, si qua re indiges, repulsam non passurus, remittebat, innuens eunuchis. Deducebatur vero cum pompa satellitum. Ibi et Achæmenes, cum illum iterum conspexisset, cognovit exactius: et nimii honoris, qui illi tribuebatur, causam suspicans, mirabatur, tacebat famen, ea, quæ decreverat, faciens. Arsace autem, Persarum magistratibus magnifico apparatu acceptis, eo prætextu quod id honoris causa quemadmodum solebat faceret, verius vero propter colloquium cum Theagene habitum convivium agitans, non tantum portiones ciborum, ut consueverat, Theageni mittebat, sed etiam tapetes, et peristromata versicoloria, Sidoniæ et Lydiæ manus arte elaborata. Mittebat quoque una et mancipia ab obsequiis futura, ancillam quidem Charicleæ, puerum vero Theageni, gente Ionica, ætate vero pubertatem attingentia; multis modis adhortata Cybelen ut acceleraret et quamprimum scopum illi propositum perficeret, (non amplius enim affectum se ferre posse); neque ipsam quidquam remittentem, sed variis rationibus circumdantem Theagenem. Ac manifeste quidem non exponebat Arsaces voluntatem, ceterum circuitione et in

αἰνιγμάτων εἰς τὸ συνίεναι προσβιβάζουσα· καὶ τὴν τε περὶ αὐτὸν φιλοφροσύνην τῆς δεσποίνης μεγαλύνουσα καὶ τὸ κάλλος οὐ τὸ φαινόμενον μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ ἐντὸς ἐσθῆτος μετὰ τινῶν εὐλόγων προφάσεων ὑπ' ὄψιν
 5 ἄγουσα καὶ τὸ ἦθος ὡς ἔρασμαί τε καὶ εὐόμιλος καὶ χαίρουσα τοῖς ἄθροτέροις καὶ ἀγερωχότεροις τῶν νέων καὶ ὅλως ἀτόπειραν ἐν οἷς διεξήκει λαμβάνουσα, εἰ προστρέχει τοῖς ἐπαφροδίτοις. Καὶ ὁ Θεαγένης τὸ μὲν τῆς φιλοφροσύνης καὶ ὡς φιλέλλην τὸ ἦθος καὶ ὅσα
 10 τοιαῦτα συνεπήγει καὶ χάριν ὠμολόγει, τὰ δ' ἐπαγωγὰ τῶν ἀτοπωτέρων, ὡς ἂν μηδὲ συνίεις τὴν ἀρχὴν, ἐκὼν ὑπερέβαινε. Πνιγμὸς τοίνυν εἶχε τὴν γραῦν, καὶ οἶον ἔλυε τὴν καρδίαν, στοχαζομένη μὲν ὡς συνήσι τῆς προαγωγείας, ἀπαυθαδιαζόμενον δὲ καὶ διω-
 15 θούμενον ὁρῶσα τὴν πείραν καὶ τὴν Ἀρσάκην οὐκ ἔτι φέρειν οἷά τ' ἦν δι' ὄχλου γινομένην καὶ καρτερεῖν οὐκ ἔτι δύνασθαι λέγουσαν καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἀπαιτούσαν ἦν ἄλλοτ' ἄλλαις προφάσεσιν ὑπερετίθετο ἢ Κυβέλη· νῦν μὲν βουλόμενον τὸν νεανίαν ἀποδειλιᾶν
 20 φάσκουσα, νῦν δ' ἀνωμαλίαν τινὰ προσπεπωκέναι πλαττομένη.

Κ'. Καὶ πέμπτης που λοιπὸν καὶ ἕκτης ἡμέρας παρφηγκυίας ᾗσθ, καὶ τὴν Χαρίκλειαν τῆς Ἀρσάκης ἅπαξ
 25 γένει κεχαρισμένον μετὰ τιμῆς καὶ φιλοφροσύνης ἐωρακυίας, ἀναγκάζεται καὶ λευκότερον διαλεχθῆναι τῷ Θεαγένει καὶ τὸν ἔρωτα ἀπαρακαλύπτως ἐξηγόρευεν [πολλὰ] καὶ μυρία ἀγαθὰ συγκατατιθεμένην διεγγυωμένη καὶ Τίς ἢ ἀτομία, προστιθεῖσα, τί δὲ τὸ ἀνα-
 30 φροδίτον; νέος οὕτω καὶ καλὸς καὶ ἀχμαῖος, γυναῖκα ὁμοίαν καὶ προστετηκυῖαν ἀπωθεῖται καὶ οὐχ ἄρπαγμα οὐδ' ἔρμαιον ποιεῖται τὸ πρᾶγμα, δέους μὲν οὐδενὸς ἐπόντος τῇ πράξει, μήτ' ἀνδρὸς παρόντος, κάμου τῆς θρεψαμένης καὶ πάντα ἀπόρρητα διὰ χειρὸς ἐχούσης,
 35 τὴν ὁμιλίαν διακονούσης, μήτε σοὶ τινος ἐπόντος κωλύματος, οὐ νύμφης, οὐ γαμετῆς παρούσης. Καὶ τοι καὶ τούτων ὑπερείδον πολλοὶ πολλᾶκις, ὅσοι δὲ νῦν ἔχοντες, τοὺς μὲν οἰκέλους ἔγνωσαν οὐδὲν ἐκ τούτου καταβλάψειν, αὐτοὺς δ' ὠφελήσειν, κτήσεως χρημάτων
 40 προσγενομένης καὶ τῶν καθ' ἡδονὴν ἀπολαύσεων. Τελευτώσα δὲ καὶ ἀπειλήν τινα κατεμίγνυ τοῖς λεγομένοις· Αἰ χρησταί, λέγουσα, καὶ φιλόνοι γυναῖκες, ἀμελιχοὶ γίνονται καὶ βαρυμήνιδες, ἀποτυγχάνουσαι καὶ τοὺς ὑπερόπτας ὡς ὕβριστὰς εἰκότως ἀμύονται.
 45 Ταύτην δὲ, ὅτι καὶ Περσὶς τὸ γένος ἐννοεῖ καὶ ὡς βασιλειον αἶμα, τοῦτο δὲ τὸ τῆς σῆς προσρήσεως καὶ ὡς πολλὴν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν περιέβληται ὑπ' ἧς αὐτῇ καὶ τιμῆσαι τὸν εὐνοῦν καὶ κολάσαι τὸν ἐναντιούμενον ἐπ' ἀδείας· σὺ δὲ καὶ ξένος καὶ ἔρῃμος καὶ ὁ προστη-
 50 σόμενος οὐδεὶς. Φείσαι τὸ μέρος καὶ σαυτοῦ, φείσαι κάκενης. Ἄξία δ' ἐστὶ παρὰ σοῦ φειδοῦς, εἰς τὰ δίκαια τῶν σῶν πόθων οὕτως ἐκμεμηνῖα. Εὐλαβήθητι καὶ μῆτιν ἐρωτικὴν, φύλαξαι καὶ τὸ ἐκ τῆς ὑπερφίας νεμεσητόν· πολλοὺς οἷδα μεταμεληθέντας. Πι-

volucris tectam intelligendam relinquebat, benevolentiam dominae erga ipsum praedicans et cum pulchritudinem, non apparentem tantum, sed et eam, quae vestitu contineretur, quibusdam convenientibus occasionibus ob oculos ponens, tum mores, quod essent amabiles et cum quadam facilitate conjuncti et quod delectaretur delicatioribus et valentioribus adolescentibus. Et in summa, experimentum capiebat in iis, quae narrabat, an Veneris rebus alliceretur. Theagenes autem benevolentiam illius erga se, et quod moribus esset propensis in amorem Graecorum, et quaecunque talia praeterea, collaudabat et insuper agebat gratias. Porro illecebras absurdiorum rerum neque intelligens ab initio, sponte praeteribat. Angor igitur quidam invasit anum et quasi pungebatur dolore cordis, cum conjectaretur eum intelligere illecebras, fastidire autem et repellere omnes conatus videret et Arsacem non amplius ferre sciret, tumultuantem et non amplius se cohibere posse dicentem, et pollicita reposcentem, quae alias aliis praetextibus Cybele differebat; interdum, quamvis vellet, reformidare adolescentem dicens, interdum vero aliquid incommode cecidisse fingens.

XX. Et cum jam quintus et sextus dies praeterisset, Charicleam Arsace semel atque iterum ad se vocasset et ad gratificandum Theageni honorifice illam accepisset, benevolentiaque singulari fuisset intuita, cogebatur planius colloqui cum Theagene, amoremque aperte exponere, sexenta bona, si assentiretur, certo pollicens, et, Quae, malum, est haec tergiversatio? addens, quidve adeo alienum a rebus Veneris? adolescens tam formosus et florenti aetate, mulierem similem et amore illius contabescentem repellit, et non praedam ducit et in lucro ponit negotium: praesertim nulla formidine rem consequente, neque viro praesente, et me quae illam educavi et omnia arcana in potestate habeo, hanc consuetudinem illi procurante? neque, quod ad te attinet, ullo intercedente impedimento, non sponsa, non uxore. Atqui et haec saepius multi contemserunt, qui sana mente praediti, domesticis ea, re nihil se nocituros intellexerunt, sibi autem profuturos possessione opum et fructu voluptatis in lucro accedente. Ad extremum et minas quasdam immiscebat orationi, Comes, dicens, mulieres, et juvenum cupidae, implacabiles existunt et saevam iram concipiunt, cum sua spe labuntur et contumaces, tanquam eos, a quibus injuria sunt affectae, merito ulciscuntur. Jam de hac, quod et Persis sit genere, cogita, et regius sanguis, quod tu ipse antea tua confessione testatus es, et quod magnis viribus et potentia sit stipata, qua illi et honore afficere benevolos erga se et punire sibi obsistentes impune liceat. Tu vero et peregrinus et desertus et qui tibi opem ferat nemo est. Parce partim tibi ipsi, partim et illi. Digna vero est, cui a te paratur, quae desiderio tui, quo juste potiri debet, tam furiose sit inflammata. Vercaris et iram amatoriam: caveto quoque, quae contemptum sequitur, vindictam. Multos novi quos postea ejusmodi animi poenituit. Majorem

ραν ἔχω σου μάλλον τῶν Ἀφροδίτης. Ἡ πολὺ θριξί, ἦν ἑρῆς, αὕτη πολλοῖς τοιοῦτοις ἐνήθλησεν. Ἄλλ' οὕτως ἀτερχτον καὶ ἀνήμερον οὐκ ἔγνωκα. Καὶ ἀποστρέψασα τὸν λόγον πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, (ὕπ' ἀνάγκης γὰρ κἀκείνης εἰς ἐπήκουον ἀπεθάρσθηε τὰ τοιαῦτα διαλέγεσθαι) Συμπαράκαλεσον, ἔφη, ὦ θυγατερ, καὶ σὺ, τὸν οὐκ εἶδ' ὄν τινα προσείπω προσηκόντως ἀδελφόν σου τοῦτον. Συνοίσει καὶ σοὶ τὸ πρᾶγμα· οὐκ ἔλαττον ἀγαπηθήσῃ· πλέον τιμηθήσῃ· πλουτήσεις εἰς κόρον· γάμου σοὶ προνοήσει λαμπροῦ. Ζηλωτὰ δὲ ταῦτα καὶ εὖ πράττουσι, μήτι γε δὴ ξένοις καὶ ἐν ἐνδείᾳ τὸ παρὸν ἐξεταζομένοις.

ΚΑ'. Ἡ δὲ Χαρίκλεια σεσηρὸς τι καὶ κατεσφυγμένον ὑποβλέψασα, Εὐκτόν μὲν ἦν, ἔφη, καὶ κάλλιστον, μὴδὲν τοιοῦτον ὑποστῆναι τὴν πάντ' ἀρίστην Ἀρσάκην. Εἰ δὲ μὴ, δευτέρα γοῦν ἐγκράτεια φέρειν τὸ πάθος. Ἄλλ' ἐπειδὴ τι πέπονθεν ἀνθρώπινον καὶ νενίκηται, ὡς σὺ φῆς, καὶ ἤττων ἐστὶ τῆς ἐπιθυμίας, συμβουλεύσασαι μ' ἂν καὶ αὕτη Θεαγένει τούτῳ τὴν πρᾶξιν εἰ τὰσφאלές αὐτῷ προσείη, μὴ ἀρνεῖσθαι, μὴ δὴ τι λάθοι κακὸν αὐτός θ' αὐτὸν κἀκείνην ἐργασόμενος εἰ ταῦτ' εἰς φῶς ἔλθοι καὶ γνοίη ποθὲν τὸ παράνομον τῶν θεδρασμένων ὁ σατράπης. Ἀνήλατο πρὸς τοὺς λόγους ἡ Κυβέλη καὶ περιπτύχασα καὶ φιλήσασα πολλὰ τὴν Χαρίκλειαν, Εὐγε, ἔφη, ὦ τέκνον, ὅτι καὶ γυναῖκα ὁμοίαν σοὶ τὴν φύσιν ἠλέησας καὶ τῆς ἀσφαλείας τὰ δελφοῦ περρόντικας. Ἄλλὰ τούτου γ' ἕνεκα θάρσει, ὡς οὐδ' ὁ ἥλιος, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, γνώσεται. Πέπαυσο τὸ παρὸν, ἔφη ὁ Θεαγένης καὶ ἐνδοξοῦς ἡμῖν εἰς ἐπίσκεψιν. Ἐξελοῦσός τε παραχορῆμα τῆς Κυβέλης, ὦ Θεαγένης, ἔλεγεν ἡ Χαρίκλεια, ὁ μὲν δαίμων τοιαῦθ' ἡμῖν προξενεῖ τὰ εὐτυχήματα, ἐν οἷς πλέον ἐστὶ τὸ κακῶς πράττειν τῆς δοκούσης εὐπραγίας. Πλὴν ἀλλὰ συνετῶν γ' ἐστὶ καὶ τὰ δυστυχήματα ἐκ τῶν ἐνόνητων πρὸς τὸ βέλτιον διατιθέσθαι. Εἰ μὲν οὖν ἔχεις γνώμησιν καὶ τελείως ὀρθοῦσαι τοῦρον οὐκ ἔχω λέγειν, καίτοι γ' οὐκ ἂν σφόδρα δινεχθεῖσα, εἰ πάντως ἡμῖν ἐν τούτῳ σώζεσθαι ἢ μὴ περιλείπεται. Εἰ δ' εὖ ποιῶν ἄποπον δοκιμάζεις τὸ αἰτούμενον, ἀλλὰ σὺ γε πλάττου τὸ συγκατατίθεσθαι καὶ τρέφων ἐπαγγελίας τῆς βαρβάρου τὴν ὀρεξιν, ὑπερθέσσειν ὑπόμενε τὸ πρὸς δεῦ τι καθ' ἡμῶν βουλευσασθαι, ἐφηδύνουν ἐλπίδι καὶ καταμαλάττων ὑποσχέσει τοῦ θυμοῦ τὸ φλεγμαῖνον. Εἰκός τινα καὶ λύσει θεῶν βουλῆσει τὸν μεταξὺ χρόνον ἀποτεκεῖν. Ἄλλ', ὦ Θεαγένης, ὅπως μὴ ἐκ τῆς μελέτης εἰς τὸ αἰσχρὸν τοῦ ἔργου κατολισθήσῃ. Μειδιάσας οὖν ὁ Θεαγένης, Ἄλλὰ σὺ γ' οὐδὲ ἐν τοῖς δεινοῖς, ἔφη, τὴν γυναικῶν ἔμφυτον νόσον ζηλοτυπίαν ἐκπέφυγας. Ἐμὲ δ' ἴσθι μὴδὲ πλάσασθαι τὰ τοιαῦτα δύνασθαι. Ποιεῖν γὰρ τὰ αἰσχρὰ καὶ λέγειν ὁμοίως ἀπρεπές. Καὶ ἄλλως τὸ ἀπογνῶναι τὴν Ἀρσάκην, αὐτόθεν φέρε τι χαρίεν, τὸ μηκέτι διαχλεῖν ἡμῖν. Εἰ δὲ πάσχειν τι δέοι, φέρειν τὰ προσπίπτοντα ἤδη με πολλὰκις ἢ τε τύχη καὶ ἢ γνώμη παρεσκευάσε. Μὴ

experientiam, quam tu, in rebus Venereis consecuta sum. Canus capillus ipse, quem vides, in multis ejusmodi rebus est versatus : sed usque adeo rigidum et asperum neminem unquam cognovi. Denique converso sermone ad Charicleam, (necessitate enim adducta, ausa est audiente illa talia loqui) Adhortare, inquit, filia, tu quoque, nescio quem merito appellem, istum tuum fratrem. Proderit et tibi hæc ipsa res : non pilo minus ab illa amaheris, majores consequeris honores, ditesces ad satietatem usque, de conjugio tibi prospiciet splendido. Hæc vero et felicitibus optanda sunt, medum peregrinis, et egestate in præsentia laborantibus.

XXI. Chariclea vero, torve et ardentem contuita, Optandum quidem, inquit, fuerat et pulcherrimum omni ex parte, optimam Arsacem nihil ejusmodi pati : sin minus, saltem moderate ferre affectum. Verumtamen cum quidam humanum illi acciderit, et victa est, ut tu dicis, succubuitque cupiditatis, consilium dem et ipsa Theageni huic, ut rem non recuset, si tulo id facere possit, ne et sibi per inscitiam et illi mali aliquid accersat, si hæc in lucem prodierint et alicunde cognoverit hoc flagitiosum factum satrapa. Prosiliiit ad hæc dicta Cybele, et amplexa et dissuaviata Charicleam, Recte, inquit, facis, filia, quod et mulieris natura tui similis miserta es, et securitati fratris sollicitè prospicis. Verumtamen hæc de causa non est, quod labores : quod neque sol, ut dici solet, id sit cogniturus. Desine in præsentia, inquit Theagenes et concede nobis deliberandi spatium. Cum vero illico exisset Cybele : O Theagenes, exorsa est Chariclea, numen tales successus nobis conciliat, in quibus plus inest adversæ fortunæ, quam quæ extrinsecus apparet felicitatis. Quod cum ita sit, prudentium tamen est, etiam parum prosperos casus, quatenus fieri potest, in melius convertere. An igitur habeas in animo prorsus perficere hanc rem, dicere non possum : quamvis non admodum repugnem, si omnino in hoc, ut servemur, aut non, momentum consistit. At si, ut fieri debet, ac honestum est, absurdum judicas esse id, quod petitur, finge tu quidem te assentiri et alicuius promissis barbaræ cupiditatem, dilatione præcide, ne præcipitanter durius aliquod in nos statuat, spe delinens et molliens pollicitatione iræ incendium. Consentaneum est enim, aliquod remedium, deo volente, interjectum tempus pariturum esse. Ceterum, Theagenes, vide, ut ne ex meditatione in turpitudinem rei delabaris. Arridens leniter Theagenes, Sed tu neque in adversis rebus, inquit, mulieribus innatum morbum zelotypiæ effugisti. Me vero scito neque fingere talia posse. Facere enim turpia, ac dicere, neque indecorum est. Et alioqui ut omnino desperet Arsace, hoc ipsum aliquid commodi affert, videlicet ne pergat nobis amplius molesta esse. Si vero pati aliquid oportuerit, ad ferenda ea, quæ accidunt, sapius jam me et fortuna et animi constitutio præparavit. Ne te lateat,

λάθης εἰς μέγα κακὸν ἡμᾶς ἐμβάλλων εἰποῦσα ἡ Χαρίκλεια ἐσιώπησε.

ΚΒ'. Καὶ τοῦτων ἐν ταύτῃ τῇ σκέψει διαγόντων, ἡ Κυβέλη πάλιν ἀναπτερώσασα τὴν Ἀρσάκην καὶ ὡς
 5 τὰ δεξιώτερα χρῆ προσδοκᾶν εἰποῦσα, ἐνδεδειχθαι γάρ
 τι τὸν Θεαγένην τοιοῦτον, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ αὐτῆς δω-
 μάτιον. Κάκεινῃν διαλιποῦσα τὴν ἐσπέραν καὶ πολλὰ
 διὰ τῆς νυκτὸς δρόμοιτον οὖσαν ἐξαρχῆς τὴν Χαρί-
 κλειαν παρακαλέσασα συμπράττειν, εἰς ἕω πάλιν
 10 ἠρώτα τὸν Θεαγένην, τίνα εἶη τὰ δεδογμένα. Ἀπει-
 πόντος δὲ λαμπρῶς καὶ παντοῖως τὸ προσδοκᾶν ἀποφῆ-
 σαντος, σύνουσι ἐπὶ τὴν Ἀρσάκην ἀπέδραμεν ἡ Κυ-
 βέλη. Καὶ ὡς τὸ ἀπῆλθε παρὰ Θεαγένους ἐξήγγειλε,
 τὴν γραῦν ἐπὶ κεφαλῇν ἐξωσθῆναι προστάξασα, εἰς-
 15 δραμοῦσά τ' εἰς τὸν θάλαμον, ἔκειτο ἐπὶ τῆς εὐνῆς
 αὐτῇν σπαράττουσα. Καὶ ἄρτι τῆς γυναικωνίτιδος
 ἔκτος γενοῦσιν τὴν Κυβέλην ἰδὼν ὁ υἱὸς Ἀχαιμένης
 κατηφῆ τε καὶ δεδακρυμένῃν, Μὴ τι ἄτοπον, μὴ τι
 πονηρὸν, ὧ μῆτερ, προσπέπτωκεν, ἠρώτα, μὴ τις
 20 ἀγγελία τὴν δέσποιναν ἦνίκα; μὴ τι δυστύχημα ἀπὸ
 στρατοπέδου προσήγγελοι; μὴ τι καταπονοῦσι κατὰ
 τὸν ἐνεστῶτα πόλεμον Αἰθίοπες τὸν δεσπότην Ὀροον-
 δάτην; καὶ πολλὰ τοιαῦτ' εἰπὼν ἠρώτα. Ἡ δὲ, Ἀδο-
 λεσχίς, εἰποῦσα, ἀπέτρεχεν. Ὁ δὲ οὐδέν τι μᾶλ-
 25 λον ἀνίει, ἀλλὰ παρακολουθῶν καὶ τῶν χειρῶν λαβόμε-
 νος καὶ κατασπαζόμενος ἐξαγορεύειν πρὸς παῖδα τὸν
 ἴδιον τὰ λυποῦντα ἰκέτευσεν.

ΚΓ'. Λαβοῦσα δὲ αὐτὸν καὶ εἰς τι μέρος τοῦ παρα-
 δέισου χωρισθεῖσα, Ἄλλω μὲν οὐκ ἂν, ἔφη, ἐξέειπον
 30 τᾶμουτῆς τε καὶ δεσποίνης κακά. Ἐπεὶ δ' ἐκείνῃ ἐν
 τῷ παντὶ σαλεύει καγὼ τὸν περὶ τοῦ ζῆν προσδοκῶ
 κίνδυνον, (οἶδα γὰρ ὡς ἡ Ἀρσάκης ἀνία καὶ μανία εἰς
 ἐμὲ ἀποσκήψει), λέγειν ἀναγκάζομαι, εἰ δὴ τίνα ἐπι-
 κουρίαν τῇ γεννησάσῃ, καὶ εἰς φῶς παραγαγούσῃ καὶ
 35 τουτοισὶν ἐκθρεψαμένην σε τοῖς μαζοῖς ἐπινοήσεαις.
 Ἐρᾷ τοῦ νέου τοῦ παρ' ἡμῶν ἡ δέσποινα καὶ ἔρᾳ οὐ
 φορητὸν τίνα οὐδὲ νενομισμένον ἀλλ' ἀνίατον ἔρωτα,
 καὶ ὃν εἰς δεῦρο κατορθώσῃν ἐγὼ τε κάκεινῃ μάτην
 ἠπατώμεθα. Καὶ αὐταὶ ἦσαν αἱ πολλαὶ φιλοφροσύναι
 40 αἱ ποικίλαι δεξιώσεις αἱ περὶ τοὺς ζένους. Ἐπεὶ δ'
 εὐήθης τις καὶ θραυς ὢν καὶ ἀπῆλθε ὁ νεανίας ἀπεῖπε
 τὰ πρὸς ἡμᾶς, οὐδ' ἐκείνῃν οἶδα βιωσομένην, κάμαυ-
 τὴν ἀναιρησομένην, ὡς χλευάσασαν ταῖς ἐπαγγελίαις
 καὶ διαψευσαμένην. Ταῦτ' ἔστιν, ὦ παῖ. Καὶ εἰ
 45 μὲν ἔχεις τι βοηθεῖν, σύμπραττε, εἰ δὲ μὴ, τελευτή-
 σασαν τὴν μητέρα κήδευσεν. Καὶ ὃς, Μισθὸς δέ μοι
 τίς ἔσται, ἔφη, ὦ μῆτερ; Οὐ γὰρ μοι καιρὸς θρύπτε-
 σθαι πρὸς σε, οὐδ' ἐκ περιδῶν, οὐδὲ κυκλοῦμενον
 τοῖς λόγοις τὴν βοήθειαν ἐπαγγέλλεσθαι, πρὸς οὕτως
 50 ἀγωνισῶσαν καὶ ἐγγὺς λειποψυχοῦσαν. Πᾶν ὃ τι βού-
 λει, ἔφη, προσδόκα, ἡ Κυβέλη. Ἀρχαιονοχόον μὲν
 γὰρ σε καὶ νῦν εἰς ἐμὴν τιμὴν πεποίηται. Εἰ δέ τι
 μεῖζον ἀξίωμα περινοεῖς, ἀπάγγελλε. Πλούτου γὰρ
 οὐδ' ἀριθμὸς ἔσται ὅσον ἂν κομίσαιο, σωτῆρ τῆς ἀθλίας

quod in magnum malum nos conjicies, cum dixisset Chariclea, contieuit.

XXII. His autem in harum rerum consideratione versan-
 tibus, Cybele, cum rursus Arsacem in bonam spem sustu-
 lisset et quod meliora exspectare oporteret dixisset, signi-
 ficasse enim tale quiddam Theagenem, rediit rursus in
 conclave et intermissa illa vespera, ac multis modis Charic-
 leam, quam sociam lecti initio habuerat, adhortata, ut
 sibi esset auxilio, mane rursus interrogabat Theagenem,
 quid statuisset apud animum. Cum autem manifeste re-
 cusaret et omnino ne quidquam ejusmodi exspectaret, in-
 dicasset, tristis ad Arsacem recurrit Cybele. Postquam
 autem ferociam Theagenis renuntiavit, Arsace, anu in ca-
 put præcipitari jussa, incurrens in thalamum, jacebat in
 lecto se ipsam lacerans. Vixdum autem conclave muliebre
 egressam Cybelen conspicatus filius Achæmenes tristem et
 lacrimantem: Num quid importuni aut molesti, mater,
 accidit? percunctabatur. Num quod nuntium dominam
 exerceat? Num aliqua calamitas ex castris renuntiata est?
 Num hostes sunt superiores in hoc bello Æthiopum domino
 Oroonde? et multa ejusmodi quærebat. Illa vero, Nu-
 garis, cum dixisset, recurrit. At ille nihil magis inter-
 mittebat, sed affectans et manus ejus apprehendens et
 compellans, ut exponeret suo filio ea, quæ illam dolore
 afficerent, supplicabat.

XXIII. Accepto igitur illo a manu, in quamdam partem
 horti secedens, Alii quidem, inquit, non exposissem mea
 et dominæ mala. Postquam vero illa in summum discrimen
 venit et ego exspecto periculum de vita, (scio enim,
 quod Arsaces amentia ac furor in me sit redundaturus) di-
 cere cogor, si forte aliquam opem ei, quæ te genuit et in
 lucem edidit et his enutrivit uberibus, excogitare possis.
 Amat adolescentem, qui est apud nos, domina, non tole-
 rando quodam, neque usitato, sed insanabili amore, et
 quem ego et illa nobis ex sententia eventurum frustra
 vana spe sperabamus. Hinc erant illa multa humanitatis
 officia et multiplex benevolentia erga hospites. Ceterum
 postquam, ut stultus quidam et ferox et intractabilis ad-
 olescens, recusavit ea, quæ nos volebamus, neque illam
 existimo esse victuram et me interfectum iri intelligo;
 quæ promissis illam ludibrio habuerim et fefellerim. Hic
 est status præsentis temporis. Quod si quid habes, quo
 auxiliieris, adsis mihi tua ope: sin minus, mortuæ matri
 justa exsequiarum facito. Ille autem: Præmium autem
 quod mihi, inquit, erit, mater? Neque enim est tempus,
 ut apud te me jactem, aut longis ambagibus et circuitu
 orationis auxilium promittam, usque adeo consternatæ,
 et propemodum deficienti animo. Omne, quod vis, ex-
 specta, inquit Cybele. Etenim te nunc quoque summum
 pocillatorem, honoris mei causa constituit. Si vero majo-
 rem aliquam dignitatem animo complexus es, enuntia.
 Opum enim neque numerus erit, quas pro præmio feres,

γενόμενος. Πάλαι ταῦτα, ἔφη, δι' ὑποψίας ἔχων, ὃ μῆτερ, ἐγὼ καὶ συνιεις, εἰώπων τὸ μέλλον ἀπεκδεχόμενος. Ἄλλ' οὐδ' ἀξιώματος οὐδὲ πλοῦτου μεταποιούμαι. Τὴν δὲ κόρην, τὴν ἀδελφὴν λεγομένην τοῦ Θεαγένους, εἴ μοι πρὸς γάμον ἐκδοίη, πάντ' αὐτῇ κατὰ γνώμην πεπραγέται. Ἐρῶ δὲ, ὃ μῆτερ, τῆς κόρης οὐχὶ μετρίως. Ὅσ' ἐκ τῶν ἰδίων γινώσκουσα τὸ πάθος ἢ δέσποινα καὶ ὅσον τι καὶ οἶόν ἐστι, δικαίως ἂν καὶ αὐτὴ συμπράττοι τῷ ταῦτά νοσοῦντι καὶ ἄλλοις τοσοῦτον κατόρθωμα ἐπαγγελλομένη. Μηδὲν ἀμφίβαλλε, εἶπεν ἡ Κυβέλη. Ὅτι δὲ δέσποινα δώσει τὴν χάριν ἀνευδοίαστος εὐεργέτη σοὶ καὶ σωτῆρι γεγενημένῳ καὶ ἄλλως τάχ' ἂν καθ' αὐτοὺς πείσαιμεν τὴν κόρην. Ἄλλὰ τίς ὁ τρόπος, εἶπε, τῆς βοθηθείας; Οὐκ ἂν εἴποιμι, ἔφη, πρὶν ὅρκους ἐμπειρωθῆναί μοι τὴν ἐπαγγελίαν παρὰ τῆς δεσποίνης. Σὺ δὲ μὴ ἀπειραοῦς τὴν ἀρχὴν τῆς κόρης, ὁρῶ γάρ πως κακίην ἄνω τε καὶ μέγα φρονούσαν, μὴ καὶ λάθης τὸ πρᾶγμα διαστρέφουσα. Πάντα γενήσεται, εἰπούσα, εἰσέδραμεν εἰς τὸν θάλαμον ὡς τὴν Ἀρσάκην καὶ προσπεσοῦσα τοῖς γόνασιν, Εὐθύμος ἔσο, ἔφη. Πάντα σοι θεῶν βουλήσει κατορθοῦται. Τὸν παῖδα μόνον τὸν ἐμὸν Ἀχαιμένην εἰσκληθῆναι πρόσταξον. Εἰσκεκλήσθω, εἶπεν ἡ Ἀρσάκη, εἴ μὴ τί με πάλιν ἀπατᾶν μέλλοις.

ΚΔ'. Εἰσῆλθεν ὁ Ἀχαιμένης καὶ πάντα διελοῦσης τῆς πρεσβυτιδος, ἐπώμοσεν ἡ Ἀρσάκη πράξειν τὸν γάμον τῆς ἀδελφῆς Θεαγένους. Ὁ δ' Ἀχαιμένης, Δέσποινα, ἔφη, πεπαύσθω λοιπὸν Θεαγένης, δοῦλος ὢν καὶ θρυπτόμενος κατὰ δεσποίνης ἰδίας. Καὶ, Πῶς τοῦτο λέγεις, ἐρωτησάσης, ἅπαντα ἐξηγόρευσεν ὡς πολέμου νόμῳ ληρθείη καὶ γένετο αἰχμάλωτος ὁ Θεαγένης ὡς Μιτράνης ἐκπέμφθειν αὐτὸν πρὸς Ὀροονδάτην, ἀναπεμφθῆσόμενον βασιλεὶ τῷ μεγάλῳ ὡς αὐτὸς ἵνα ἄγοι παραλαβὼν, ἀπολέσειεν, ἐφοδὸν Βησσαίων καὶ Θυαμίδος κατατολησάντων ὡς μόλις αὐτὸς διαδράσειε καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ γράμμα τοῦ Μιτράνου πρὸς Ὀροονδάτην προηυτρεπισμένους ἐπέδεικνυ τῇ Ἀρσάκῃ, καὶ εἰ προσδοίετο καὶ ἐτέρων ἀποδείξειεν, ἔξεν μαρτυροῦντα καὶ τὸν Θύαμιν. Ἀνέπει πρὸς ταῦθ' ἡ Ἀρσάκη. Καὶ οὐδ' ὅσον μελλήσασα, πρόεισέ τε τοῦ θάλαμου καὶ εἰς τὸν οἶκον οὗ προκαθημένη χρηματίζειν εἰσῆει παρελοῦσα, ἄγεσθαι τὸν Θεαγένην ἐκέλευσεν. Ἐπειδὴ ἤχθη, ἐπρωῶτα, εἰ γνωρίζει τὸν Ἀχαιμένην, ἐσώτα πλησίον ἐπίδεικνύσα. Τοῦ δὲ φήσαντος· Οὐκοῦν καὶ αἰχμάλωτον ἤγ' σε παραλαβὼν, αὐτὸς ἠρώτα. Συμφήσαντος δὲ καὶ τοῦτο τοῦ Θεαγένους, Δοῦλος τοίνυν ἡμέτερος ὢν ἴσθι. Καὶ σὺ μὲν πράξεις τὰ οἰκετῶν, τοὶς ἡμέτεροις νεύμασι καὶ ἄκων ἐπόμενος, ἀδελφὴν δὲ τὴν σὴν Ἀχαιμένην τῆδε πρὸς γάμον κατεγγυῶ, τὰ πρῶτα φερομένην παρ' ἡμῖν, τῆς τε μητρὸς ἕνεκα καὶ τῆς ἄλλης αὐτοῦ περὶ ἡμᾶς εὐνοίας ὑπερθεμένη τοσοῦτον, ὅσον ἡμέραν προορίσαι καὶ τὰ πρὸς τὴν εὐωχίαν λαμπρότερον εὐτρεπισθῆναι. Ὁ δὲ Θεαγένης βέλγητο μὲν ὡς ὑπὸ τρώσεως (ὑπὸ τῶν λόγων, ἐγνώ δ' οὖν

si servator miseræ exstiteris. Jampridem hæc, inquit, mater, ego suspicans et intelligens, tacebam, id quod eventurum esset exspectans. Verum neque dignitatem ullam, neque opes curo : virginem vero, quæ soror Theagenis dicitur, si mihi dederit in uxorem, omnia illi ex animi sententia et belle cadent. Amo autem virginem haud moderate, mater. Quamobrem ex suis rationibus privatis cum cognoverit domina affectum, quantus et qualis sit, juste et ipsa erit adjuumento ei, qui eodem morbo laborat, atque adeo tantum successum promittenti. Nihil dubites, inquit Cybele. Etenim domina reddet tibi gratiam, nulla mora interposita, cum hoc beneficio illam affeceris et servator illius exstiteris. Quin etiam fortassis nos ipsi virgini privatim persuaserimus. Sed expone, quæ sit auxilii ratio. Non dicam, inquit, priusquam jurejurando fuerit mihi confirmata promissio a domina. Tu vero nihil coneris efficere principio apud virginem. Video euim quodammodo, illam quoque magnos et excelsos animos gerere, ne forte imprudens negotium pervertas. Omnia futura cum dixisset, incurrit in thalamum ad Arsacem, et provoluta ad illius genua, Bono animo esto, inquit : omnia deo volente commode cadunt ; filium tantum meum Achæmenem vocari intro jube, Accersatur, inquit Arsace, nisi mihi rursus verba datura es.

XXIV. Ingressus est Achæmenes et cum omnia narrasset anus, juravit conceptis verbis Arsace, se illum compositam facturam esse nuptiarum sororis Theagenis. Achæmenes tum, Domina, inquit, ne Theagenes amplius in posterum cum sit servus, erga suam dominam petulantius sese gerat. Quomodo hoc dieis, cum interrogasset, omnia enarrabat : Quod lege belli fuisset captus, et captivus abductus Theagenes : quod Mitrane misisset eum ad Oroondatem, mittendum deinceps regi magno : quod ipse, interducendum, illum amisisset infesto adventu Bessaensium et Thyamidis : quod ipse vix effugisset : denique præter omnia, literas Mitrane ad Oroondatem in promptu habens, ostendebat Arsacæ ; et si opus esset aliis argumentis, habiturum se vel Thyamim testem. Respiravit ad hæc Arsace et nihil cunctata, thalamo egressa est et in domum, in qua pro tribunali sedens vacare solebat explicandis constituendisque rebus, veniens, adduci Theagenem jussit. Ut est adductus, quærebat, an nosset Achæmenem, proxime illum adstantem monstrans. Hoc vero affirmante : An vero, quod et captivum te duxit, rursus interrogabat. Confitente vero et hoc Theagene : Servum igitur nostrum te esse scito et in quidem facies, quæ servi solent, nutibus nostris vel invitum obtemperans. Sororem vero tuam Achæmeni huic in uxorem despondeo, qui primas apud nos obtinet, cum matris causa, tum aliqui propter ipsius erga nos benevolentiam atque merita ; eatenus differens, quatenus ad diem præsiniendum et reliqua ad convivium splendidius apparandum instruenda pertinet. Theagenes autem ictus est quidem, tanquam vulnere, illis verbis :

μη ἁμόσε χωρεῖν ἀλλὰ καθάπερ θηρίου τὴν ὀρμὴν ἐκκλῖναι. Καί, Ὡ δέσποινα, ἔλεγε, θεοὶς χάρις, ὅτι εὐγενεῖας τὰ πρῶτα ὄντες, ταῦτα γοῦν ὡς ἐν δυστυχίμασι εὐπραγοῦμεν, τὸ μὴ ἄλλοις σοὶ δὲ δουλεύειν ἢ
 5 καὶ ἀλλοτρίους εἶναι δοκοῦντας καὶ ξένους, οὕτως ἡμέρων τε καὶ φιλοφρόνους ἑώρας. Ἄδελφῆς δὲ τῆς ἐμῆς ἔνεκεν, αἰχμαλώτου μὲν οὐκ οὔσης, οὐδὲ διὰ τοῦτο δούλης, αἰρουμένης δὲ σε θεραπεύειν καὶ κεκληθῆσθαι τὸ σοὶ καθ' ἡδονὴν βουλευσαμένης, πράττε τοῦθ' ὅπερ
 10 ἂν ἔχειν ὀρθῶς δοκιμάζης. Ἡ δ' Ἀρσάκη, Κατατάχθω, ἔφη, ἐν τοῖς τραπεζοκόμοις καὶ οἰνοχοεῖν πρὸς Ἀχαιμένους ἐκδιδασκέσθω, πρὸς τὴν βασιλικὴν διακονίαν πόρρωθεν προεπιζόμενος.

ΚΕ'. Ἐξήσσαν οὖν, σύννους μὲν ὁ Θεαγένης καὶ
 15 τῶν πρακτέων εἰς ἐπίσκεψιν τὸ βλέμμα ἐπιστρέφων, ἐγγελλῶν δ' ὁ Ἀχαιμένους καὶ τοῦ Θεαγένης καταμωκώμενος, Ὁ σοβαρὸς ἡμῖν ἀρτίως καὶ ὑπερήφανος, ὁ τὸν αὐχένα ἄκαμptos καὶ μόνος ἐλευθερός, ὁ τὴν κεφαλὴν νεύειν εἰς τὸ προσκυνεῖν οὐκ ἀνεχόμενος, νῦν που
 20 τάχα κλινεῖς, ἢ καὶ κονδύλοις ὑφῆξη ταύτην παιδαγωγούμενος. Ἡ δ' Ἀρσάκη τοὺς ἄλλους ἀποπέμψασα, πρὸς μόνην τὴν Κυβέλην, Νῦν μὲν δὴ, ἔφη, ὦ Κυβέλη, πᾶσα περιήρηται πρόφασις καὶ λέγε ἔλθοῦσα πρὸς τὸν ὑπερήφανον, ὡς πειθόμενος μὲν ἡμῖν καὶ τὰ κατὰ νοῦν
 25 τὸν ἡμέτερον πράττων, ἐλευθερίας τε μεθεξεί, καὶ ἀφθόνης ἐν εὐπορίᾳ βιώσεται, τοῖς δ' ἐναντίοις ἐπιμέμων, ἔρωμένης θ' ὑπερφρονουμένης καὶ δεσποίνης ἄμα ἀγανακτούσης αἰσθήσεται, δουλείαν μὲν τὴν ἐσχάτην καὶ ἀτιμοτάτην ὑπηρετησόμενος, κολάσεως δὲ πᾶν
 30 εἶδος ὑποστυσόμενος. Ἦλθεν ἢ Κυβέλη καὶ ἀπήγγειλε τὰ παρὰ τῆς Ἀρσάκης· πολλὰ καὶ παρ' αὐτῆς εἰς προτροπὴν τῶν φαινομένων λυσιτελεῖν προστιθεῖσα. Ὁ δὲ Θεαγένης, ὀλίγον ἐπιμεῖναι παρακλέσας, μόνος τε πρὸς τὴν Χαρίκλειαν ἰδιάσας, Οἴχεται τὰ καθ'
 35 ἡμέας, ἔφη, Χαρίκλεια. Πᾶν, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, πείσμα διέρρηχται· πᾶσα ἐλπίδος ἄγκυρα καὶ παντοίως ἀνέσπασται καὶ οὐδὲ μετ' ὀνόματος γοῦν ἐλευθεροῦ δυστυχοῦμεν ἀλλὰ δοῦλοι γεγόναμεν αὐτῆς, (καὶ ὅπως προσετίθει) καὶ βαρβαρικάις λοιπὸν ἐκκέιμεθα αἰκίαις,
 40 ἢ πράττοντες τὰ δοκοῦντα τοῖς δεσπόταις, ἢ τοῖς κατακρίτοις ἐναριθμούμενοι. Καὶ ταῦτα μὲν ἔτι φορητὰ, τὸ δὲ πάντων βαρύτερον, Ἀχαιμένει τῷ Κυβέλης υἱεῖ πρὸς γάμον ἐκδώσειν ἢ Ἀρσάκη σὲ κατεπηγγεῖλατο. Καὶ τοῦτο μὲν ὅτι μὴ ἔσται, ἢ γιγνόμενον οὐκ ὄψομαι,
 45 δῆλον, ἕως ἂν ὁ βίος ξιπῶν τε καὶ ἀμυνητρίων εὐπορῇ. Τί δὲ χρὴ πράττειν, ἢ τίνα μηχανὴν ἐπινοεῖν, ὥστε διακρούσασθαι τὴν τ' ἐμὴν πρὸς Ἀρσάκην καὶ τὴν σὴν πρὸς Ἀχαιμένην ἀπευκτὴν σύνοδον; Μίαν, ἔφη πρὸς αὐτὸν ἢ Χαρίκλεια, κατανεύσας, τὴν ἑτέραν τὴν κατ'
 50 ἐμὲ διακωλύσεις. Εὐφῆμησον, ἔφη. Μὴ γὰρ οὕτως ἢ δαίμονος τοῦ ἡμετέρου βαρύτερης ἰσχύσειν, ὥστε μετὸν Χαρίκλειας ἀπειράτον, ἄλλης οὐκ ἔστι παρανόμως μισθῆναι. Ἀλλὰ τι δραστηρίον ἐπινοουμέναι μοι δοκῶ· (εὐρέεις ἄρ' ἐστὶ λογισμῶν ἢ ἀνάγκη.) Καὶ

statuit tamen non contraire, sed tanquam bestiae impetum declinare. Et, O domina, dicebat, dis sit gratia, quod, cum alioqui simus bono genere nati, in ceteris calamitatibus hæc nobis bene cadunt, quod non aliis sed tibi servimus, quæ erga eos, qui videntur esse alieni et peregrini, tantam humanitatem et benevolentiam declarasti. Ceterum de sorore mea, quæ cum captiva non sit, proinde neque serva, parata sit tamen ad obsequia tibi præstanda et ea quæ tibi placent facere decreverit, statue id, quod rectum esse judicas. Arsace autem, Collocetur, inquit, in ordine eorum, qui sunt ab obsequiis ad mensam et pocillandi artem ab Achæmene edoceatur, ut ad regium ministerium multo ante assuefiat.

XXV. Exiverunt igitur, tristis quidem Theagenes, et vultu ad liberationem de iis, quæ agenda essent, composito; ridens vero Achæmenes et Theagenem ludibriis excipiens: Ecce, inquiens, qui nuper fuisti insolens et fastuosus, qui erecto collo et solus liber videbaris et caput submittere ad adorandum indignum judicabas, qualis jam nunc factus inclinabis illud: nisi forte paullo post etiam pugnis illud sis, dum institueris, submissurus. Arsace autem, aliis ablegatis, ad solam Cybelem, Nunc, inquit, Cybele, omnis est sublata excusatio, et dic huic superbo, conveniens illum, quod, si nobis paruerit et arbitrato nostro fecerit, libertatem consequetur et splendide in omnium rerum copia vivet: sin autem in contraria sententia permanserit, et amasiam contemtui habitam et dominam iratam sentiet, extremam servitutem et abjectissimam laturus et suppliciorum omne genus passurus. Venit Cybele, renuntiavitque mandata Arsaces: multa quoque ipsa, quæ videbantur conducere exhortationi ad ea quæ proponebantur addens. Theagenes igitur cum, ut paullulum operiretur, petiisset, solus ad Charicleam seorsim, Actum est de nostris rebus, inquit, Chariclea. Sane omnis rudens, ut dicitur, est ruptus, omnis spei ancora prorsus est evulsa, neque amplius cum nomine libero in calamitatibus versamur, sed in servitutem rursus recidimus, (et qua ratione addebat,) barbaricisque contumeliis et cruciatibus deinceps expositi sumus, vel agentes ea quæ placent his in quorum potestate sumus, vel inter damnatos connumerati. Et hæc quidem adhuc tolerabilia: ceterum, quod omnium gravissimum est, Achæmeni Cybeles filio te in uxorem daturam Arsace promisit. At id quidem, quod aut non fiet, aut a me non videbitur, manifestum est, quoad vita gladiis et armis ad propugnandum suppeditabit. Verum quid agere oportet, aut quam excogitare machinam, qua et meus cum Arsace et tuus cum Achæmene, detestandus congressus discuti possit? Unum, inquit ad eum Chariclea, cum comprobaris, alterum, qui ad me pertinet, impedies. Bona verba, inquit. Absit enim, ut tantopere numinis erga nos acerbitas invaleseat, ut ego Charicleæ expers, alia consuetudine incesta me polluam. Sed quidam præsentis consilii invenisse me puto: inventrixque

ἄμα πρὸς τὴν Κυβέλην μεταστάς, Ἀπάγγελε, εἶπε, τῇ δεσποίνῃ βούλεσθαι με μόνῃ καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄλλων ἐντυχεῖν.

ΚΓ'. Τοῦτ' ἐκεῖνο νομίσασα εἶναι ἡ πρεσβυτίς καὶ ὑποπεπωκέναι τὸν Θεαγένην, ἀπήγγειλέ τε πρὸς τὴν Ἀρσάκην καὶ μετὰ δειπνῶν ἄγειν τὸν νεανίαν ἀκούσασα, οὕτως ἔπραττε. Καὶ ἡσυχίαν παρασχεῖν τῇ δεσποίνῃ τοὺς παρεδρεύοντας κελεύσασα καὶ μὴ παρενοχλεῖν τοῖς περὶ τὸν θάλαμον, παρεισῆγε τὸν Θεαγένην, τῶν μὲν ἄλλων ὅσα δὴ γυκτὸς ὑπὸ σκότους κατεχομένον καὶ λαθεῖν παρεχόντων, μόνον δὲ τὸν θάλαμον λύχνου καταυγάζοντος, καὶ εἰσάγουσα, ὑπέστελλεν αὐτῇ. Ἄλλ' ὁ Θεαγένης ἐπέειχε· Παρέστω καὶ Κυβέλη τὸ παρὸν, ὧ δέσποινα, εἰπὼν, ὅδ' ὡς τὸ πιστὸν ἔχει φυλακῆς τῶν ἀπορρήτων. Καὶ ἄμα τῶν χειρῶν τῆς Ἀρσάκης λαβόμενος, Ὡ δέσποινα, ἔλεγεν, οὔτε πρότερον ἀπαυθιαζαζόμενος πρὸς τὸ βούλημα τὸ σὸν ὑπερεθέμην τὸ κελευόμενον, ἀλλὰ πῶς ἂν ἀσφαλῶς γένοιτο πρυτανεύομενος, νῦν δὲ, ἐπειδὴ με καὶ δοῦλον τάχα καλῶς ποιῶσα ἡ τύχῃ ἀπέφηνε, πολὺ πλέον εἰς πᾶν ἔτοιμος εἴκειν. Ἔμοι μόνον παρασχέσθαι νεῦσον, καίτοι πολλὰ καὶ μεγάλη ὑποσχομένη, ἀπειπε τὸν γάμον Ἀχαιμένει τὸν Χαρικλείας. Τῶν γὰρ ἄλλων σιωπωμένων, τὴν εὐγενεῖα τῇ μεγίστῃ κομῶσαν, οἰκότηρι συνοικεῖν, ἀθέμιτον. Ἢ ἐπόμηνυί σοι θεῶν τὸν κάλλιστον ἥλιον καὶ θεοὺς τοὺς ἄλλους, ὡς οὐδ' ὑπεῖξω τῷ σῷ βουλήματι. Καὶ εἰ γένοιτό τι πρὸς βίαν εἰς τὴν Χαρικλείαν, ἐπόψει με πρότερον ἔμαυτὸν διαχρησάμενον. Καὶ ἡ Ἀρσάκη, Μὴ ἀπίστει, ἔφη, βούλεσθαι με πάντα σοὶ χαρίζεσθαι· ἥτις κάμαυτὴν ἔτοιμος ἐκιδιδόμαι. Ἀλλὰ προληψθεῖσα ἐπόμωσα ἐκδώσειν Ἀχαιμένει τὴν σὴν ἀδελφῆν. Ἐῦ, ἔφη, ὧ δέσποινα, τὴν ἀδελφῆν τοίνυν ἥτις ἐστίν, ἐκδίδου. Μνηστὴν δὲ τὴν ἐμὴν καὶ νύμφην καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ γαμετὴν, οὔτε θελήσεις εἰ οἶδα, οὔτε θελοῦσα ἐκδώσεις. Πῶς, ἔφη, λέγεις; ὁ δὲ, Τὰ ὄντα, ἀπεκρίνατο. Οὐ γὰρ ἀδελφὴν ἔχω τὴν Χαρικλείαν ἀλλὰ νύμφην ὥσπερ ἔλεγον, ὥστε λελῦσθαι μὲν σοὶ τὸν ὄρκον, ἐξείναι δὲ, εἰ βούλοιο, καὶ ἄλλην ἔχειν ἀπόδειξιν, τοὺς γάμους ὅταν κρίνης ἐμοῦ τε κάκεινης εὐωχοῦσα. Ὑπεκνίσθη μὲν, νύμφην οὐκ ἀδελφὴν εἶναι τὴν Χαρικλείαν οὐκ ἄνευ ζηλοτυπίας ἀκούσασα, πλὴν ἄλλ', Ἔσται οὕτως, εἶπεν ἡ Ἀρσάκη καὶ Ἀχαιμένην ἡμεῖς ἐτέρῳ γάμῳ παραμυθησόμεθα. Ἔσται καὶ τὰ παρ' ἐμοῦ, φησὶ, πρὸς σε, ὁ Θεαγένης, τούτων διακριθέντων καὶ ἄμα προσῆει ὡς τὰς χεῖρας φιλήσων. Ἢ δὲ προκύψασα καὶ τὸ στόμα ἀντὶ τῶν χειρῶν προβαλοῦσα ἐτίλησε. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Θεαγένης φιληθείς, οὐ μὴν αὐτὸς γε φιλήσας. Καὶ τῇ Χαρικλείᾳ, καιροῦ λαβόμενος, ἅπαντ' ἐξείπεν, (οὐκ ἄνευ ζηλοτυπίας οὐδ' ἐκείνης ἔνια μανθανούσης καὶ τῶν ἀτόπων τῆς ἐπαγγελίας τὸν σκοπὸν προσέθηκεν, ὡς πολλὰ δι' ἑνὸς ἀνύοιτο. Ἀχαιμένει (μὲν) γὰρ διασεσῶθηται ὁ γάμος καὶ τῇ κατ' Ἀρσάκην ἐπιθυμίᾳ πρόφρασις τὸ παρὸν ὑπερθέσεως ἐπινεονόηται, καὶ τὸ δὴ κεφάλαιον, ὡς εἰκὸς τὸν

omnino consiliorum est necessitas.) Simul ad Cybelen secedens, Renuntia dominæ, dicebat, me velle solum cum sola et absque arbitris congregi.

XXVI. Illud esse putans annus et succubuisse Theagenem, recurrit ad Arsacem : et cum iussa esset, ut post carnam adduceret juvenem, ita faciebat. Nam assidentibus imperans, ut quietem dominæ concederent, et non tumultuarentur circa thalamum, clam introduxit Theagenem, cum reliqua omnia tanquam nocturno tempore tenebris continerentur et occulta esse quævis pateretur, solum autem thalamum lychnus illustraret. Cum autem introduxisset, subducebat sese. Verum Theagenes eam colibuit : Adsit et Cybele in præsentia, domina, dicens, scio enim, quod singulari fide in asservandis arcanis prædita est : et simul manus Arsaces apprehendens, O domina, dicebat, neque prius eo ut resisterem voluntati tuæ differerem id, quod mihi imperabatur, sed ut securitatem facti providerem ; nunc vero postquam me etiam servum tuum singulari quodam beneficio fortuna declaravit, longe promptior sum ad obsequendum tibi omnibus in rebus. Unum mihi tantum te largituram annue, cum quietem multa et magna promiseris : renuntia nuptias Charicleæ Achæmeni. Nam ut alia taceam, eam, quæ splendore maximo generis excellit, vernæ cohabitare fas non est. Alioqui juro tibi per deorum pulcherrimum, Solem, et reliquos deos, quod neque morem geram tuæ voluntati, et quod prius, quam aliqua Charicleæ vis allata fuerit, visura sis me mihi ipsi mortem conscivisse. Arsace autem, Haud aliter existimes, inquit, quam me velle tibi omnibus in rebus gratificari, ut quæ parata sim vel me ipsam tibi tradere : sed anticipata juravi, me elocaturam Achæmeni sororem tuam. Bene se res habet, inquit, domina. Sororem igitur meam, quæcunque est, elocato : ceterum eam, quam ego amblo et sponsam meam, denique quid aliud quam uxorem, quod neque voles elocare, satis scio ; neque, si velis elocare, poteris. Quomodo, inquit, dicis ? At ille, Rem ipsam, respondit. Neque enim sororem habeo, Charicleam, sed sponsam, ut dicebam : quamobrem jurejurando soluta es, licet vero tibi, si volueris et aliud habere argumentum, cum convivium nuptiale mihi et illi, quandoeunque tibi visum fuerit, instruxeris. Pupugit illam sane, cum sponsam esse Charicleam, non sororem, haud sine zelotypia audivisset. Verumtamen, Fiat, ut postulas, dixit Arsace. Nos autem Achæmenem aliis nuptiis consolabimur. Præstabitur et tibi a nobis, inquit Theagenes, postquam hæc irrita sunt facta et simul accedebat tanquam manus osculaturus. Illa vero inclinans sese et os pro manibus obijiciens, cum osculata est. Et exiit Theagenes, osculum referens, non vicissim ipse osculatus et Charicleæ, nactus occasionem, omnia exposuit, (non sine zelotypia quoque ipsa quedam cognoscente) et miræ promissionis scopum addidit, quod multa per unum sint confecta : Achæmenis disturbatæ nuptiæ : cupiditati Arsaces, prætextus dilationis in præsentia excogitatus : denique, quod caput est

Ἀχαιμένην ἅπαντα ταραχῆς ἐμπλήσειν, ἀνιώμενον μὲν ἐφ' οἷς ἀποτυγχάνει προσδοκῆσας, ἀγανακτοῦντα δ' ἐφ' οἷς ἡλάττωται παρὰ τῆ Ἀρσάκῃ διὰ τὴν εἰς ἐμὲ χάριν. Οὐ γὰρ δὴ λήσεται αὐτὸν οὐδὲν, τῆς μητρὸς ἕξαρουεούσης, ἣν ἐπίτηδες παρῆναι τοῖς λεγομένοις προύνοσάμην, μνησθῆναί τε ταῦτα τῷ Ἀχαιμένει βουλόμενος καὶ μάρτυρα τῆς ἄχρι λόγων πρὸς τὴν Ἀρσάκην ὀμιλίας ποιούμενος. Ἀρκεῖ μὲν γὰρ ἴσως καὶ τὸ μηδὲν αὐτῷ συνειδῶτα φαῦλον, εὐμενεῖα τῆ παρὰ τῶν κρειττόνων ἐλπίζειν, καλὸν δὲ καὶ ἀνθρώπων τοὺς συνόντας πείθοντα, σὺν παρρησίᾳ τὸν ἐπίκαιρον τοῦτον βίον διάγειν. Προσετίθει κάκεινα, ὡς σφόδρα χρῆ προσδοκᾶν καὶ ἐπιβουλεύσειν τῆ Ἀρσάκῃ τὸν Ἀχαιμένην, ἄνδρα δοῦλον μὲν τὴν τύχην, (ἀντίθετον δὲ ὡς 15 ἐπίπαν τῷ κρατοῦντι τὸ κρατούμενον), ἀδικοῦμενον δὲ καὶ εἰς ὄρκους ἀθετούμενον, ὀρῶντα δὲ καὶ ἄλλους αὐτοῦ προτετιμηῆσθαι [πειθόμενον], συνειδῶτα δὲ τὰ πάντων αἴσχιστα καὶ παρανομώτατα καὶ οὐδὲν εἰς τὴν ἐπιβουλήν πλάσασθαι δεόμενον, ὅσα δὴ πολλοὶ πολλακίς 20 ἀνιαιθέντες ἐτόλμησαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἀληθῶν ἔχοντα πρόχειρον τὴν ἄμυναν.

ΚΖ'. Τοιαῦτα πολλὰ διελθὼν πρὸς τὴν Χαρίκλειαν καὶ τὰ μέτρια θαρσεῖν παρασκευάσας, εἰς τὴν ἐξῆς ὑπηρετησόμενος ταῖς τραπέζαις, ὑπὸ τοῦ Ἀχαιμένου 25 ἤγετο, προστεταγμένον τοῦτο παρὰ τῆς Ἀρσάκης καὶ ἐσθῆτα Περσικῶν τῶν πολυτελῶν ἀποστειλάσης, ταύτην μετῆμφίνυτο καὶ στρεπτοῖς σε χρυσοῖς καὶ περιαιχηνίοις λιθοκόλλοις ἐκὼν τε τὸ μέρος καὶ ἄκων ἐκοσμεῖτο. Καὶ τοῦ Ἀχαιμένου ὑποδεικνύναι τι καὶ ἀφηγεῖσθαι τῶν οἰνοχοικῶν πειρωμένου, προσδραμῶν 30 ὁ Θεαγένης ἐνὶ τῶν κυλικοφόρων τριπόδων καὶ φιάλην τῶν πολυτιμῶν ἀνελόμενος, Οὐδὲν, ἔφη, δέομαι διδασκάλων, ἀλλ' αὐτοδίδακτος ὑπουργῆσεν τῆ δεσποίνῃ, τὰ οὕτω βῆσται μὴ θρυπτόμενος. Σὲ μὲν γάρ, ὦ βέλτιστε, ἡ τύχῃ εἰδέναι τὰ τοιαῦτα καταναγκάζει, ἐμὲ δὲ ἡ φύσις τὰ πρακτέα καὶ ὁ καιρὸς ὑπαγορεύει. Καὶ ἅμα προσέφερε τῆ Ἀρσάκῃ προσηγνὲς κερασάμενος, εὐρυθμόν τε τι καὶ ἄκροις τοῖς δακτύλοις ἐπέχων τὴν φιάλην. Ἐκεῖνη μὲν οὖν πλέον ἢ πρότερον τὸ ποτόν 40 ἕξεβάχχευσεν, ἐπιρροφουσάν θ' ἅμα καὶ ἀκλινῶς εἰς τὸν Θεαγένην ἐνατενίζουσαν καὶ τοῦ ἔρωτος πλέον ἢ τοῦ κράματος ἔλκουσαν καὶ τὴν φιάλην ἐπίτηδες οὐκ ἐκπίνουσαν ἀλλὰ σὺν τέχνῃ καὶ διὰ μικροῦ λειψάνου τῷ Θεαγένει προπίνουσαν. Ἀντιτέρωτο δ' ἐκ θατέρων 45 ὁ Ἀχαιμένης καὶ ὀργῆς ἅμα καὶ ζηλοτυπίας ἐμπλησθεὶς, ὡς μηδὲ λαμβάνειν τὴν Ἀρσάκην ὑποβλέψαντά τε, καὶ τι πρὸς τοὺς παρόντας ἡρέμα διαγογγύσαντα. Ἦδῃ δὲ διαλουμένου τοῦ συμποσίου, Πρώτην αὐτῷ χάριν, ὦ δέσποινα, ἔφη ὁ Θεαγένης, ὑπηρετοῦντά 50 με μόνον ἀμφίνυσθαι ταύτῃ τῆ στολῇ κέλευσον. Ὡς δ' ἐπένευσεν ἡ Ἀρσάκῃ, τὰ συνήθη μεταμφιεσάμενος ἐξῆει. Συνεξῆει δ' αὐτῷ καὶ ὁ Ἀχαιμένης, πολλὰ τῆς προτεταίας τὸν Θεαγένην ὀνειδίξων καὶ ὡς μεπρακιῶδες εἶη τὸ πρόχειρον καὶ ὡς τὴν μὲν πρώτην ἡ δέσποινα

HELIODORUS.

omnium, effectum, ut Achæmenes omnia tumultu impleat, ægre ferens, quod iis, quæ expectabat, frustretur et indignans, quod a me superetur apud Arsacem gratia. Neque enim quidquam clam illo futurum esse, matre illi omnia expositura, quæ ut adesset præsens iis quæ dicebantur, ex industria provideram, cum volens hæc Achæmeni indicari, tum testem illam consuetudinis ejuscemodi, quæ verbis tantum constaret, faciens. Quamvis enim sufficit fortasse, nullius sceleris sibi conscium, benevolentia numinis confidere: tamen honestum est, id ipsum de se hominibus, cum quibus versaris, persuadentem, tranquille vitam hanc, quæ ad tempus tantum durat, transigere. Addebat et illa, prorsus esse expectandum, etiam insidias facturum esse Arsacæ Achæmenem, virum conditione servum, (oppositum autem est propemodum in universum id, quod subjectum est, ei, qui imperium in illud obtinet,) injuria præterea affectum et jurejurando fraudatum, videntem quoque, alios sibi honore prælatos esse et conscium omnium flagitiorum ac scelerum et cui nihil ad insidias faciendas comminisci sit opus, quod sæpius multi exacerbati sunt ausi, sed ex veris liceat habere expeditam ultionis rationem.

XXVII. Talia multa cum narrasset Charicleæ et ut mediocria speraret adhortatio esset, postridie ducebatur ab Achæmene, ministraturus ad mensam: nam hoc ab Arsace imperatum fuerat: et veste pretiosa Persica, quam miserat, induebatur et aureis torquibus et monilibus gemmis distinctis, partim volens partim et invitus ornabatur. Et cum Achæmenes præmonstrare illi et exponere artem pōcillandi inciperet, accurrens Theagenes ad unum tripodem, in quo pocula disposita fuerant et phialam tollens pretiosam, Nihil, inquit, magistris indigeo, sed ipse meo Marte ministrabo dominæ, in tam facilibus rebus nugæ has rejiciens. Te enim, optime, fortunæ ratio talia scire cogit: mihi vero et natura et tempus ea quæ sint faciendæ suggerit. Et simul infundens leviter, afferebat Arsacæ, concinno quodam et apto gradu, extremis digitis sublatam tenens phialam. Et hanc quidem magis quam antea illa potio concitavit, sorbentem simul et defixis oculis Theagenem intuentem et amoris plus quam vini haurientem, ac phialam dedita opera non ebibentem, sed arte, parvisque reliquiis Theageni propinantem. Vulneris accepit vicissim altera ex parte Achæmenes, ira simul et æmulatione impletus, ut neque Arsacem id latuerit, cum torvis oculis adspexisset, et iis qui aderant presentes quiddam submisit insurrasset. Cum autem convivium dissolveretur, Primum a te peto beneficium, o domina, inquit Theagenes, inter ministrandum tantum me uti hac stola jube. Postquam annuit Arsace, consuetum habitum recipiens exiit. Exhibat una et Achæmenes, multis modis petulantiam Theageni ut probrum objiciens, et quod puerilis esset ejusmodi temeritas, quodque initio domina tanquam

τὸν ξένον καὶ ἄπειρον ὑπερεῖδεν, εἰ δ' ἐπιμένοισι βλα-
 κευόμενος, οὐ χαίρησις καὶ ὅτι φίλος ὢν ταῦτα συμ-
 βουλευοί, μᾶλλον δ' ὀλίγον ὕστερον καὶ εἰς γένος συν-
 κληθόμενος καὶ ἀδελφῆς τῆς ἐκείνου καθ' ὑπόσχεσιν
 5 τῆς δεσποίνης ἀνὴρ ἐσόμενος. Καὶ πολλὰ τοιαῦτα
 ἐκείνοισι μὲν ἔλεγεν· ὁ δὲ, οὐδ' ἀκούοντι προσεικνύς,
 κάτω νεύσας, ἀντιπαρῆει, μέχρις οὗ συνέβαλεν αὐτοῖς
 ἢ Κυβέλη, κατευνάσαι τὴν δέσποιναν τὸ μεσημβρινὸν
 ἐπιγυρόμενη. Καὶ ἰδοῦσα σκυθρωπὸν τὸν υἱὸν, ἤρῳτα
 10 τὴν αἰτίαν. Ὁ δὲ, τὸ ξένον μεράχιον, ἔφη, προτε-
 τίμηται ἡμῶν καὶ χθὲς καὶ τήμερον παρεσδεδυκὸς
 οἰνογοεῖν ἐπιτέτραπται, τοῖς ἀρχιτρικλῖνοισι ἡμῖν καὶ
 ἀρχιοινογόοις πολλὰ χαίρειν φράσασιν, ὁρᾷ γε φιάλην καὶ
 παρίσταται πλησίον βασιλικῆς σώματος, τὸ μέχρις
 15 ὀνόματος ἀξίωμα ἡμῶν παραγκωνισάμενος. Καὶ τὸ
 μὲν τοῦτον τιμᾶσθαι μετέχοντα καὶ τῶν μειζόνων καὶ
 κοινωνοῦντα καὶ τῶν ἀπορρητοτέρων, εἰοίτι γε κακῶς
 ποιοῦντες ἡμεῖς σιωπῶμεν καὶ συμπράττομεν, ἥτιόν
 20 ἔστι δεινόν, καίπερ ὃν δεινόν, ἀλλ' ἐκεῖνο γ' ἔζην, ἄνευ
 ὕβρειος τῆς εἰς ἡμᾶς τοῦς ὑπουργοῦς καὶ συνεργοῦς τῶν
 καλῶν πράξεων τὰ τοιαῦτα γίγνεσθαι.

ΚΗ'. Καὶ περὶ μὲν τούτων δεύτερος λόγος. Τὸ δὲ
 παρὸν, ὦ μήτηρ, τὴν μνηστὴν ἐβουλόμην τὴν τὰ
 πάντα ἐμοὶ γλυκυτάτην Χαρίκλειαν ἰδεῖν, εἰ πως τὸ
 25 δεδηγμένον τῆς ψυχῆς, τῇ θεᾷ τῇ ἐκείνης διαιτησαί
 δυναθῆναι. Καὶ ἡ Κυβέλη, Ποῖαν μνηστὴν, ὦ τέκνον;
 εἰκόσ μοι τὰ σμικρότατα τῶν κατὰ σαυτὸν ἀνανακτεῖν,
 τὰ μείζονα δ' ἀγνοῦσιν λαυθάνειν. Οὐκ ἔτι λαμβάνεις
 πρὸς γάμον τὴν Χαρίκλειαν. Ἴτι, ἔφη, λέγεις, ἀνα-
 30 σοῖσας. Οὐκ εἰμὶ ἀξίος γαμῆν διμόδουλον ἐμαυτοῦ;
 διὰ τί, ὦ μήτηρ; Δι' ἡμᾶς, ἔφη, καὶ τὴν ἡμετέραν
 παράνομον περὶ Ἀρσάκην εὐνοίαν τε καὶ πίστιν.
 Ἐπειδὴ γὰρ ἐκείνην καὶ τῆς αὐτῶν ἀσφαλείας προτι-
 μήσαντες καὶ τὴν ἐκείνης ἐπιθυμίαν καὶ τῆς ἡμετέρας
 35 σωτηρίας ἐπιπροσθεν ἀγαγόντες, ἅπαντα καθ' ἠδονὴν
 συνεπράξαμεν, ἅπασι ποὺ παρεισελθὼν εἰς τὸν θάλαμον
 ὁ γεννάδας οὗτος καὶ λαμπρὸς αὐτῆς ἐρώμενος, καὶ
 μόνον ὄφθεις, ἀναπέπεικε παραβῆναι μὲν τοὺς πρὸς σε
 γεγεννημένους ὄρκους, αὐτῷ δὲ κατεγγυᾶν τὴν Χαρί-
 40 κλειαν οὐκ ἀδελφὴν ἀλλὰ μνηστὴν εἶναι διατεινόμενος.
 Καὶ ἐπήγγελται ταῦτ' ἐκείνη, ὦ μήτηρ; Ἐπήγγελται,
 παιδίον, ἀπεκρίνατο ἡ Κυβέλη, παρουσίας ἐμοῦ καὶ
 ἀκουούσης καὶ τοὺς γάμους αὐτῶν ἐστιάσει λαμπρῶς
 ὀλίγαις ὕστερον ἡμέραις. Σοὶ δ' ἄλλην συνοικεῖν
 45 [εἶναι] ἀντὶ ταύτης ἐπήγγελο. Βαρύ τι δὴ πρὸς
 ταῦτ' ἀνομιώξας ὁ Ἰλαμίνης, καὶ τῷ χεῖρι διατρίψας,
 Ἐγὼ, ἔφη, πικρογάμους θήσω σύμπαντας· μόνον μοι
 σύμπραττε τὴν εἰς χρόνον σύμμετρον τῶν γάμων ὑπέρ-
 θεσιν. Καὶ εἰ τις ἐπιζητοῖ, κακοῦσθαι με κατ' ἀγρόν
 50 ποῦ συμπεσόντα ἀπάγγελλε. Μνηστὴν ὁ γεννάδας
 ὀνομάζει τὴν ἀδελφὴν, ὡσπερ οὐ συνιέντων ἐπὶ δια-
 χροῦσει μόνῃ τῇ ἐμῇ ταῦτα πλάττεσθαι. Εἰ γὰρ περι-
 βάλλοι, εἰ γὰρ φιλοῖη καθάπερ δὴ καὶ νῦν, εἰ καὶ συγ-
 καθεῦδοι, καθαρὸς τις ἔλεγχος ὅτι μὴ ἀδελφὴ, μνηστὴ

in peregrino et ignaro ad factum connixerit. Ceterum si
 perrexeris esse ita contumax, haudquaquam gaudebis,
 inquit : et quod ut amicus consilium daret ac paullo
 post affinitatis vinculo jungendus et sororis illius juxta
 pollicitationem dominæ maritus futurus. Et talia multa
 hic dicebat, ille autem ne audienti quidem similis, humi
 defixos oculos tenens, præteribat : usque dum forte Cybele
 supervenit, deducere cubitum dominam tempore meridiano
 accelerans. Et tristem filium conspicata, quærebat cau-
 sam. Ille autem, Peregrinus hic adolescentulus, inquit,
 prælatus est nobis, et heri et hodie, se insinuans, jussus
 esse a poculis et nobis architriclinis et summis proxi-
 matoribus valedicens porrigit phialam, et assistit proxime
 regium corpus, dignitate nostra, quæ verbo tenus tantum
 jam est dignitas, contenta. Et quod hic quidem honore-
 tur et adipiscatur etiam majora, et particeps sit vel magis
 arcanorum, quia nos ipsi perversa quadam ratione facemus
 et adjuvamus, minus acerbum est. Ceterum illud utique
 licuisset, sine contumelia erga nos ministros et socios ho-
 nestarum actionum talia fieri.

XXVIII. Ac de his quidem aliud erit sermonis tempus.
 In presentia vero, mater, sponsam mihi suavissimam
 Charicleam videre vellem, si quo modo morsum hunc
 animi illius adspectu sanare possim. Et Cybele : Qualem
 sponsam, fili? Videris mihi ob minimas molestias indi-
 gnari, porro majores offensas ignorare. Jam non accipies
 in uxorem Charicleam. Quid dicis, inquit, exclamans.
 An non sum dignus, ut ducam conservam meam? Quamob-
 rem, mater? Propter nos, inquit, et nostram illegitimam
 erga Arsacen benevolentiam et fidem. Postquam enim
 illam præferentes nostræ securitati et illius cupiditati magis
 quam nostræ saluti consulentes, omnia illius arbitratu per-
 fecimus, semel ingressus in thalamum generosus hic et
 præclarus amasius et tantum conspectus, persuasit, ut
 violaret tibi factum jusjurandum et ut sibi Chariclea de-
 sponderetur, non sororem sed sponsam suam esse asseve-
 rans. Promisit igitur hæc illa, o mater? Promisit, fili,
 respondit Cybele, præsentem me et audientem, et nuptias
 illorum splendido apparatu celebrabit paucis post diebus.
 Tibi vero aliam se in matrimonium daturam promisit.
 Vehementius ad hæc ingemiscens Achæmenes et complois
 manibus, Ego, inquit, acerbis omnibus reddam nuptias :
 tantum me adjuva in nuptiarum ad tempus conveniens di-
 latione. Et si quis inquisierit, graviter me affectum de-
 cumbere in agro renuntia. Sponsam generosus nominat
 sororem, tanquam intelligi non possit, hæc tantum ad
 discussionem eorum, quæ mihi sunt promissa, fingi.
 Quasi vero, etiamsi amplectatur, etiamsi osculetur, sicuti
 nunc facit, denique etiamsi una dormiat, manifestum sit
 indicium, quod non soror, sed sponsa est. Mihi hæc

δ' ἐστίν. Ἐμοὶ μελήσει ταῦτα καὶ ὄρκοις καὶ θεοῖς τοῖς παραβαθεῖσι.

ΚΘ' Ταῦτ' εἶπε καὶ ὑπ' ὀργῆς ἄμα καὶ ζήλοτυπίας καὶ ἔρωτος καὶ ἀποτυχίας οἰστροηθεῖς (ἱκανῶν καὶ ἄλλον 5 τινὰ διαταράζει [πραγμάτων,] μήτι γε δὴ βάρβαρον) τὴν προσπεσοῦσαν ἔνοιαν ἐπὶ λογισμῶν μὴ διακρίνας, ἐκ δὲ τῆς πρώτης ὀρμῆς κρατύνας, ἐσπέρας ἐπελθούσης, ἵππον τ' Ἀρμένιον, τῶν εἰς πομπὰς καὶ πανηγύρεις τῷ σατραπῆ φαντιζομένων, ὑφελέσθαι δυνηθεῖς, 10 ἀφιππάσατο ὡς τὸν Ὀροονδάτην κατὰ Θήβας τότε τὰς μεγάλας τὴν ἐπ' Αἰθίοπας συγκροτούντα στρατείαν καὶ πᾶν εἶδος πολέμου καὶ χεῖρα παντοίαν ἀθροίζοντα καὶ τὴν ἐπ' αὐτοὺς ἔξοδον ἤδη συσκευαζόμενον.

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

Α'. Ὁ γὰρ δὴ βασιλεὺς ὁ Αἰθίοπων ἀπάτη περιελή- 15 λυθῶς τὸν Ὀροονδάτην καὶ θατέρου τῶν ἐπάθλων τοῦ πολέμου γεγονότος ἐγκρατῆς καὶ τὴν πόλιν ἐπιμαχόν τὰς Φίλας ἀεὶ τυγχάνουσαν ἐκ προλήψεως ὑφ' αὐτῷ πεποιημένους, εἰς πᾶσαν ἀμηχανίαν, ὥστε καὶ κατηπειγμένους ποιεῖσθαι τὴν ἐκστρατείαν αὐτὰ αυτοσχέδιον τὰ 20 πολλὰ, κατηνάγκαζεν. Ἡ γὰρ πόλις αἱ Φίλαι κεῖται μὲν ἐπὶ τῷ Νείῳ, τῶν ἐλαττόνων καταρρακτῶν ἀνωτέρω μικρὸν, Συήνης δὲ καὶ Ἐλεφαντίνης ἑκατόν που τοῖς μεταξὺ σταδίοις διείργεται. Ταύτην ποτὲ φυγάδες Αἰγύπτιοι καταλαβόντες καὶ ἐνοικήσαντες, ἀμφίβολον Αἰθίοφί τε καὶ Αἰγυπτίους κατέστησαν· τῶν 25 μὲν, τοῖς καταρράχταις τὴν Αἰθιοπίαν ὀριζομένων, Αἰγυπτίων δὲ καὶ τὰς Φίλας, κατὰ τὴν προενοίκησιν τῶν παρ' αὐτῶν φυγάδων, ὡς ἂν δορυαλώτους αὐτοῖς προσνέμειν ἀξιούντων. Συνεχῶς δὲ μεταπιπούσης 30 τῆς πόλεως καὶ τῶν ἀεὶ προλαβόντων καὶ ἐπικρατούντων γιγνομένης, τότε δ' ὑπὸ φρουρᾶς Αἰγυπτίων τε καὶ Περσῶν κατεχομένης, ὁ τῶν Αἰθίοπων βασιλεὺς πρεσβεῖαν ὡς τὸν Ὀροονδάτην στείλας, ἐξήτει μὲν καὶ τὰς Φίλας, ἐξήτει δὲ καὶ τὰ σμαράγδεια μέταλλα καὶ πάλαι 35 περὶ τούτων ὡς εἴρηται διακρηκευσάμενος καὶ οὐ τυχῶν, ὀλίγαις τε προφθῆναι τοὺς πρεσβευτὰς ἡμέραις ἐπιτρέψας, ἐφείπετο, πάλαι προπαρσκευασμένους δῆθεν, ὡς ἐπ' ἄλλον τινὰ πόλεμον, καὶ οὐδενὴ τὴν ὀρμὴν τῆς στρατείας φράσας. Κἀπειδὴ τὰς Φίλας ὑπερβεβή- 40 κέναι τοὺς πρεσβευτὰς εἴκαζεν, ὀλιγοῖαν τοῖς τ' ἐνοικοῦσι καὶ τοῖς φρουροῖς ἐμποιήσαντας καὶ ὡς ὑπὲρ εἰρήνης καὶ φιλίας πρεσβεύοιεν ἀπαγγέιλαντας, αὐτὸς αἰφνίδιον ἐπιστάς τὴν τε φουρὰν ἐξήλασε, δύο μὲν που καὶ τριῶν ἡμερῶν ἀντισχοῦσαν, πλήθει δὲ τῶν 45 ἐναντίων καὶ μηχαναῖς τειχομάχους ἐνδοῦσαν καὶ τὴν πόλιν κατέσχεν, οὐδενὴ τῶν ἐνοικοῦντων λυμνήμενος. Διὰ ταῦτα δὴ τεταραγμένους καταλαβόν τὸν Ὀροονδάτην ὁ Ἀχαιμένης, ἅπαντα πεπυσμένον παρὰ τῶν διαδρόντων, ἔτι πλέον ἐξετάραξεν ἀπροσδόχτος τε

erunt curæ et iurijurando ac diis, quorum est religio violata.

XXIX. Hæc dixit et ira simul ac zelotypia amoreque et frustratione percitus, (quæ alioqui et ad alium, nedum ad hominem barbarum perturbandum sufficerent) cogitationem, quæ inciderat, non expendens ratione, sed primo impetu approbans, equum Armenium, qui satrapæ ad pompas et panegyres alebatur, cum illum clam subducere posset, conscendit, ad Oroondatem iter tendens, tum Tliebhis magnis contra Æthiopem exercitum colligentem et omne genus belli et varias copias congregantem atque exitum contra illum jam adornantem.

LIBER OCTAVUS.

I. Rex enim Æthiopum, cum fraude circumvenisset Oroondatem, et altero belli præmio potitus esset, ac Philas urbem, semper expugnata facilem, anticipatione sibi subjecisset, ad summam rerum penuriam eum, adeo ut raptim ac tumultuarie magna ex parte expeditionem susciperet, redigebat. Urbs enim Philæ sita est ad Nilum, paullulum supra minores cataractas : a Syene vero et Elephantina centum stadiis circiter distat. Hanc aliquando exsules Ægyptii cum occupassent et incoluissent, ut de illa inter Æthiopes et Ægyptios ambigeretur, effecerunt : illis quidem, Æthiopiam cataractis terminantibus ; Ægyptiis vero etiam Philas, quod eas exsules sui incoluissent, tanquam bello partas sibi vindicare volentibus. Cumque continue transiret ab aliis in aliorum ditionem urbs et eorum qui antevertissent ac devicissent esset, tunc vero præsidio Ægyptiorum et Persarum detineretur ; Æthiopum rex, in legatione ad Oroondatem, reposebat Philas, reposebat et smaragdi fodinas. Et cum jam pridem hæc denunciasset, ut dictum est et non obtinisset, quod postulabat, paucis diebus præcedere legatis jussis, ipse subsequeretur, cum antea omni apparatu se instruxisset tanquam ad aliud quoddam bellum et nemini quo versurus esset molem belli indicasset. Postquam autem Philas superasse legatos conjectabatur, qui negligentia et securitate incolas implebant et tanquam pacis causa et amicitia legatione fungerentur nuntiabant : ipse subito adveniens, et præsidium eiecit, quod ultra biduum triduumve multitudinem hostium et machinas, quibus muri oppugnantur, sustinere non poterat ; et urbem tenuit, nemini ex incolis ullo damno illato. Propter hæc perturbatum deprehendens Achæmenes Oroondatem et de omnibus ab his qui effugerant edoctum, adhuc magis perturbavit, cum inopinato

καὶ ἀπρόσκλητος ὄφθειε. Καὶ μὴ τι δεινὸν περὶ τὴν Ἀρσάκην ἢ τὸν ἄλλον οἶκον γένοιτο πυνθανομένου, γεγονέναι μὲν ὁ Ἀχαιμένης, ἰδίᾳ δὲ φράζειν βούλεσθαι ἀπεκρίνατο. Κάπειδ᾽ ἃ τῶν ἄλλων ἐχωρίσθησαν, ἅπαντα κατεμήνυεν· ὡς ὑπὸ Μιτράνου ληφθεὶς αἰχμάλωτος ὁ Θεαγένης, ἀπέσταλτο πρὸς Ὀροονδάτην, δῶρον, εἰ δόξειεν, ὡς βασιλεῖα τὸν μέγαν ἀναπεμφθῆσόμενος· (καὶ γὰρ εἶναι τὸ χρῆμα τοῦ νεανίου τῆς βασιλείας αὐτῆς καὶ τραπέζης ἐπάξιον·) ὡς ὑπὸ Βησσαίων ἀφαιρεθείη, προσανελόντων καὶ τὸν Μιτράνην· ὡς ἀφίκοιτο μετὰ ταῦτ' εἰς τὴν Μέμφιν· παρενείρων ἅμα τὰ κατὰ τὸν Θιαμιν· καὶ τέλος, τὸν ἐπὶ Θεαγένη τῆς Ἀρσάκης ἔρωτα καὶ τὸν εἰς τὰ βασιλεῖα τοῦ Θεαγένης εἰσοικισμὸν καὶ τὰς περὶ αὐτὸν φιλοφρονήσεις καὶ τὰς ἐκεῖνου διακονίας τε καὶ οἰνογοίας καὶ ὡς πέπρακται μὲν ἦδη τῶν παρανόμων ἰσως οὐδὲν, ἀντιστραμμένου τῶς τοῦ νεανίου καὶ ἀντέχοντος, δέος δὲ πραχθῆναι βιασθέντος ἢ καὶ τῷ χρόνῳ τοῦ ξένου πως ἐνδόντος, εἰ μὴ φθαίη τις αὐτὸν προαναρπάξων ἐκ τῆς Μέμφως καὶ τὴν ὄλην τοῦ ἔρωτος ὑπόθεσιν τῆς Ἀρσάκης ὑποτεμνόμενος· διὰ γὰρ δὴ ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐπειθῆναι καὶ λάθρα διαδράς ἤκειν μηνυτής, εὐνοῖα τῇ περὶ τὸν δεσπότην, ἀποκρύπτειν τὰ κατὰ τοῦ δεσπότης μὴ ἐνεγκῶν.

Β'. Κάπειδ᾽ ἃ τούτοις θυμοῦ τὸν Ὀροονδάτην ἐμπεπλήχει, καὶ θλῶς πρὸς ἀγανάκτησιν καὶ τιμωρίαν ἐξῆγγε, δι' ἐπιθυμίας αὐτῆς ἐξέκαε τὰ κατὰ τὴν Χαρίκλειαν προστιθείς καὶ ἐπὶ μέγα ὡσπερ ἦν ἐξαίρων καὶ τὸ κάλλος παντοίως ἐκθειάζων καὶ τὴν ὄραν τῆς κόρης, ὡς οὐτ' ὄφθειη πρότερον, οὐτ' αὐτῆς δυνήσεται· Μικρὰ νόμιζε, λέγων, πάσας σου τὰς παλλακίδας εἶναι παρὰ ταύτην, οὐ μόνον τὰς κατὰ τὴν Μέμφιν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐπομένους· καὶ ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοις ὁ Ἀχαιμένης, ἐλπίζων εἰ καὶ προσομιλήσειεν Ὀροονδάτης τῇ Χαρίκλειᾳ, μικρῶ γοῦν ὑστερον ἐπὶ μισθῷ τῶν μηνυμάτων ἐκαιτήσας, πρὸς γάμον ἔξειν. Καὶ θλῶς ἐξηρέθιστο ἦδη καὶ διακαῆς ἦν ὁ σατράπης, θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας ἅμα ὡσπερ εἰς ἄρκυς ἐμβεβλημένος καὶ οὐδὲ μικρὸν υπερθήμενος, Βαγῶν τινὰ τῶν πεπιστευμένων εὐνούχων προσκαλεσάμενος, ἰππέας τε πεντήκοντα ἐγγεῖρισας, εἰς τὴν Μέμφιν ἐξέπεμπεν, ἄγειν ὡς αὐτὸν Θεαγένην τε καὶ Χαρίκλειαν ὡς ὅτι τάχιστα, καὶ ὄπερ ἂν αὐτὸς καταλαμβάνοιτο, ἐπιστείλας.

Γ'. Ἐνεγείριζε δὲ καὶ γράμμα, τὸ μὲν πρὸς Ἀρσάκην ὡς ἔδωκε ἔχον· ΟΡΟΟΝΔΑΤΗΣ ΑΡΣΑΚΗΙ. Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν, τοὺς αἰχμαλώτους ἀδελφοὺς, βασιλέως δὲ δούλους, βασιλεῖ διὰπεμφθῆσομένους ἀποστείλον. Ἄλλ' ἐκούσα ἀποστείλον, ἐπεὶ καὶ ἀκούσης ἀχθήσονται καὶ Ἀχαιμένης πιστειοθήσεται. Πρὸς δ' Εὐφράτην τὸν κατὰ τὴν Μέμφιν ἀρχιευνοῦχον, τοιοῦδε· Ὑπὲρ μὲν ὧν οἰκίας τῆς ἐμῆς ὀλιγωρεῖς εὐθύνας ὑπέξεις. Τὸ παρὸν δὲ τοὺς ξένους Ἑλλήνας [τοὺς αἰχμαλώτους] Βαγῶν παράδος ὡς ἐμὲ ἀχθῆσομένους, ἐκούσης Ἀρσάκης, εἴτ' ἀκούσης· πάντως δὲ

et non advocatus adesset. Extemploque, Equid mali Arsacæ, aut reliquæ domui cecidisset, querenti : Cecidisse quidem, ceterum seorsim se velle dicere, respondit. Postquam alii secesserunt, omnia indicabat : Quomodo a Mitrane captus esset Theagenes, et ad Oroondatem missus, ut donum regi magno (si visum fuisset) deinde mitteretur, (etenim esse adolescentem aula regia et mensa omnino dignum;) quomodo a Bessaensibus creptus esset, qui et Mitranem præterea interfecissent : quod postea venisset Memphim; simul renovans et Thyamidis rationes. Ad extremum, Arsaces amorem erga Theagenem et migrationem Theagenis in regia domicilia et honores illi cum quadam benevolentia significatione habitos et illius ministeria et pocillationes : et quod adhuc fortasse nihil incestæ consuetudinis intercessisset, resistente adolescente et repugnante. Metuendum esse tamen, ne adducatur aut vi, aut alioqui temporis diuturnitati succumbens, nisi aliquis illum ante Memphi rapiat et totum scopum amoris Arsacæ præcidat. Atque eam ob causam se quoque accelerasse et clam elapsam venire indicem, benevolentia erga dominum, occultare ea quæ contra voluntatem domini fierent non valentem.

II. Ut hac oratione ira Oroondatem implevit et omnino indignatione et vindictæ studio effervescentem reddidit; rursus eum cupiditate inflammabat, narrationem de Chariclea adjiciens et in summum fastigium sicut erat attollens et pulchritudinem virginis et formam omnino divinis laudibus ornans, quod nunquam talis fuisset visa, neque iterum videri posset : Flocci faciendas existima, dicens, omnes tuas pellices præ ipsa, non tantum eas, quæ sunt Memphi, sed et eas quæ te sequuntur. Et alia multa ad hæc addebat Achæmenes, sperans, etiam rem habuisset Oroondates cum Chariclea, se tamen illam paullo post, cum eam pro præmio indiciorum petuisset, in uxorem accepturum. Jamque prorsus irritatus erat et inflammatus satrapa, in retia simul iræ et cupiditatis injectus et neque minima dilatione interposita, Bagoa quodam ex eunuchis, qui fide apud illum valebat, accersito traditisque illi equitibus quinquaginta, Memphim misit, ut ad se adduceret Theagenem et Charicleam primo quoque tempore et ubicunque deprehensurus esset, imperans.

III. Dedit et literas; alias ad Arsacem, ejusmodi : Oroondates Arsacæ : Theagenem et Charicleam, captivos germanos, regios vero servos, ad regem transmittendos, mitte. Ac sponte mitte, quoniam et te invita abducentur et Achæmenis fides apud nos valebit. Ad Euphratem vero, supremum eunuchum Memphi, tales : Negligentiæ in curanda mea domo postea reddes rationes. In præsentia vero peregrinos Græcos Bagoæ trade ad me dedu-

παράδος, ἣ αὐτοὺς ἴσθι δέσμιος ἀχθῆναι προσεταγ-
 μένος, τῆς δορᾶς ἀφαιρησόμενος. Οἱ μὲν δὲ περὶ τὸν
 Βαγῶαν ἐπὶ τὸ προσεταγμένον ἐξώρμησαν, τῶν ἐπε-
 σταλμένων παρὰ τοῦ σατράπου κατασσημασμένων, ὡς
 5 ἂν μᾶλλον πιστεύσειαν οἱ κατὰ τὴν Μέμφιν καὶ θάπτον
 τοὺς νέους ἐκδοῖεν. Ἐξώρμησε δὲ καὶ Ὅροονδάτης
 ἐπὶ τὸν πρὸς Αἰθίοπας πόλεμον, ἐπεσθαι καὶ τὸν
 Ἀχαιμένην προστάξας, ἡρέμα καὶ οὐκ εἰδότα παρα-
 φρουρούμενον, ἕως ἂν τὰ πρὸς αὐτοῦ μηνυθέντα δεῖξη
 10 [ἐπαληθεύων]. Κατὰ δὲ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ κατὰ
 τὴν Μέμφιν τοιαύδε ἐγένετο. Ἄρτι τοῦ Ἀχαιμέου
 ἀποδράντος, ὁ Θύαμις ἤδη τὴν προφητείαν δλόκληρον
 ἀναδεδεγμένους καὶ τὰ πρῶτα τῆς πόλεως διὰ τοῦτο
 φερόμενος, τὰ περὶ τὴν κηδεῖαν τοῦ Καλασίριδος ἐκτε-
 15 λίσας καὶ τὰ νενομισμένα τῷ πατρὶ πάνθ' ἐν ἡμέραις
 ταῖς τεταγμέναις ἐπενέγκας, ἀναζητήσεως ἔννοιαν τῶν
 περὶ τὸν Θεαγένην ἐλάβανεν, ὅτε δὴ διαιτᾶσθαι καὶ
 τοῖς θύραθεν ἐκ τοῦ προφητικῷ νόμου διατεταγμένον
 ἐγένετο. Κάπειθ' ἡ πολυπραγμονῶν καὶ ἐκπυθανό-
 20 μενος, ἔγνω τοῖς σατραπείοις ἐνυχισμένους, ὡς εἶχε
 σπουδῆς, ἐλθὼν ὡς τὴν Ἀρσάκην, ἐξήτει τοὺς ξένους,
 ὡς αὐτῷ κατὰ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα προσήκοντας, πλέον
 δ' ὅτι περὶ ὁ πατὴρ Καλάσιρις τελευτῶν ἐπέσκηπτε
 παντοίως προνοεῖν καὶ ὑπερμαχεῖν τῶν ξένων ἐπιστεί-
 25 λας· χάριν μὲν ἔχειν ὁμολογῶν, ὅτι τὰς διὰ μέσου
 ταύτας ἡμέρας ὑπεδέξατο νέους καὶ ξένους καὶ Ἑλλη-
 νας φιλοφρονησόμενῃ, καθ' ἃς ἐνδιαίτησθαι τῷ ναῷ
 τοῖς μὴ ἱερωμένοις ἀπηγόρευτο, δικαιῶν δ' ἀνακομί-
 ζεσθαι τὴν αὐτὸς αὐτοῦ παρακαταθήκην. Καὶ ἡ Ἀρ-
 30 σάκη, Θαυμάζω σου, ἔφη, χρηστὰ μὲν ἡμῖν καὶ
 φιλοφρονησόμενῃ, ἀπανθρωπίαν δ' αὐθις
 καταγινώσκοντος, εἰ μὴ δυνήσομεθα ἢ βουλήσομεθα
 προνοεῖν τῶν ξένων καὶ τὰ πρέποντα αὐτοῖς ἀπονέμειν.
 Οὐ τοῦτο, εἶπεν ὁ Θύαμις. Καὶ γὰρ ἐν ἀφρονιότητι
 35 τῆδε πλέον ἢ παρ' ἡμῖν οἶδ' ἐσομένους, εἰ καὶ μένειν
 βουλομένοις ἦν. Νυνὶ δὲ γένους ὄντες τῶν ἐπὶ δόξης,
 ἄλλως δὲ τύχης ἐπηρείαις ποικιλίαις κεχρημένοι καὶ τὸ
 παρὸν ἀλητεῦοντες πάντων ἐπίπροσθεν ποιοῦνται γένους
 τὸ ἴδιον ἀνακομίσασθαι καὶ εἰς τὴν ἐνεργοῦσαν ἐπανή-
 40 κειν· ὃν εἰς τὴν σύλληψιν ἐμὲ κληρονόμον ὁ πατὴρ
 κατακλίθειεν, ὄντων μοι καὶ ἄλλων φιλίας πρὸς τοὺς
 ξένους δικαιωμάτων. Εὖ γ' ἐποίησας, ἡ Ἀρσάκη
 πρὸς αὐτὸν, τοῦ μὲν ἐκδουσιπεῖν ἀφόμενος, τὸ δὲ δί-
 45 καιον προβαλλόμενος. Πλέον γὰρ τοῦτο μεθ' ἡμῶν
 ὃν φαίνεται, ὅσῳ καὶ τὸ δεσποτεῖν τοῦ προνοεῖν τη-
 νάλλως, εἰς τὸ ἔχειν ἐπικρατέστερον. Ὅ δὲ Θύαμις
 θαυμάσας, Δεσποτεῖς δὲ, ἔφη, σὺ τούτων ὅπως;
 Πολέμου νόμῳ, πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο, δούλους τοὺς
 αἰχμαλώτους ἀναδεκνύοντος.

50 Δ'. Συνεῖς δὲ οὖν ὁ Θύαμις, ὅτι τὰ περὶ τὸν Μι-
 τράνην ἐθέλει λέγειν, Ἄλλ', ὃ Ἀρσάκη, ἔφη, οὐ πό-
 λεμος τάδε ἀλλ' εἰρήνη τὸ παρὸν. Κἀκεῖνος μὲν δου-
 λοῦν, ἐλευθεροῦν δ' αὐτὴ πέφυκε. Κἀκεῖνο μὲντοι
 ἐστὶ βούλημα τυραννικόν, τοῦτ' δὲ δόγμα βασιλικόν.

cendos, seu volente Arsace, seu invita. Omnino autem
 trade. Alioquin scito, a me imperatum esse, ut ipse
 vincitus adducaris, vivusque excorieris. Bagoas igitur ad
 id, quod imperatum fuerat, profectus est cum literis
 signo satrapæ obsignatis, quo majorem fidem illis habe-
 rent hi, qui erant Memphi et eo celerius juvenes traderent.
 Profectus est et Oroondates ipse ad bellum contra Æthio-
 pes, Achæmene quoque sequi jussu; qui silentio et cum
 nihil tale suspicaretur usque dum ea, quæ indicaverat,
 vera esse invenirentur, custodiebatur. Iisdem diebus hæc
 Memphi gerebantur. Statim postquam in viam se dediit
 Achæmenes, Thyamis, cum jam antistitium pleno jure
 recepisset et propterea primas in urbe teneret, et ea quæ
 ad funus Calasiridis pertinebant perfecisset, justaque exco-
 quiarum patri omnia intra dies constitutos persolvisset,
 redibat in memoriam Theagenis et Charicleæ inquisitionis,
 quando jam versari etiam cum extraneis lege pontificia
 permittebatur. Postquam autem ubique explorans et sol-
 licite inquirens cognovit, eum in satrapæ aulam tractum
 esse, quanta celeritate potuit, veniens ad Arsacem, quæ-
 rebat peregrinos, tanquam ad ipsum cum multis aliis de
 causis pertinentes, tum quod pater Calasiris moriens,
 extrema voce illi omnino inculcasset, peregrinis ut provi-
 deret et eos tueretur, imperans. Ac se illi quidem agere
 gratias, quod acceptos hospitio juvenes peregrinos et
 Græcos, per hos elapsos dies, quibus versari in templo
 non initiatis interdictum erat, humaniter tractasset. Petere
 autem, ut ipsi suum depositum recuperare rursus liceat.
 Arsace autem, Miror, inquit, quod cum nobis comitatem et
 humanitatem testimonio tuo tribuas, rursus inhumanitatis
 nos condemnes, dum studes, ut aut non posse, aut nolle
 prospicere peregrinis et convenientibus officiis illos ornare
 videamur. Non hoc, inquit Thyamis; scio enim, affluentius
 hic victuros, quam apud nos, si modo manere vellent.
 Nunc vero cum sint præclaro genere orti, alioqui autem
 varias fortunæ injurias experti et in præsentia oberrantes,
 nihil illis potius est quam ut suum genus recuperent et in
 patriam redeant. Qua in re ut sim illis adjumento, here-
 dem me reliquit pater: cum mihi alioqui intercedant cum
 hisce peregrinis et alia multa amicitie vincla. Recte facis,
 Arsace ad ipsum, quod, omisso jurgio æquitatem objicis:
 quam magis nobiscum facere apparebit, quanto dominari,
 quam frustra prospicere, ad obtinendum majorem vim
 habet. Thyamis autem admiratus, Dominaris tu vero,
 inquit, horum quomodo? Jure belli, respondit, quod
 captivos servos efficit.

IV. Cum igitur intellexisset Thyamis, quod de Mitrane
 dicere vellet, Sed, o Arsace, non bellum, inquit, est, sed
 pax, ratio presentis temporis: et illud quidem in servitu-
 tem redigere, hæc autem in libertatem vindicare solet:
 et illa est voluntas tyrannica, hoc vero decretum regium.

Εἰρήνην δὲ καὶ πόλεμον, οὐχ ἡ τῶν ὀνομάτων ἀξίωσις ἀλλ' ἡ τῶν χωρῶν διάταξις, ἀληθέστερον γνωρίζειν πέφυκε. Τὸ μὲν δίκαιον τούτοις τιθεμένη, βέλτιον ἂν φανεῖς δριζομένη. Τὸ γε μὴν πρόπον ἢ συμφέρον οὐδ' εἰς ἀμφισβήτησιν καθίσταται. Πῶς γὰρ σοὶ καλὸν ἢ λυσιτελοῦν νέων καὶ ξένων οὕτως ἐκθύμωσ φαίνεσθαί τε καὶ ὁμολογεῖν ἀντεχομένην;

Ε'. Ἐπὶ τούτοις οὐκ ἔτι κατέσχευεν ἡ Ἀρσάκη ἀλλ' ἔπασχευεν δὲ καὶ πάντες ὡς ἐπίπαν οἱ ἐρῶντες. Λανθάνει μὲν οἰόμενοι καὶ ἐρῶντες, ἀλισκόμενοι δ' ἀπαναισχυντούσιν· ὁ μὲν ἀγνοούμενος ὀκνηρότερος, ὁ δὲ πεφωραμένος θρασύτερος καθιστάμενος. Ὡς δὲ κακείνη τὸ συνεδὸς τῆς ψυχῆς ἐλεγχος ἐγίγνετο καὶ τὸν Θύαμιν ὑποπτεικνάει τι τῶν κατ' αὐτὴν ὑποτοπῆσασα, παρ' οὐδὲν μὲν τὸν προφήτην καὶ τὸ προφητικὸν ἀξίωμα ποιησαμένη, πᾶσαν δὲ γυναικείαν αἰδῶ παραγωνισαμένη, Ἄλλ' οὐδὲ τῶν εἰς Μιτράνην, ἔφη, δεδρασμένω ὑμῖν χαίρησθε, ἀλλ' ἔσται καιρὸς ἐν ᾧ τοὺς σφαγῆας ἐκείνου τε καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τὴν δίκην Ὁροονδάτης εἰσπράξεται. Τούσδ' δ' οὐ μεθήσομαι, τὸ μὲν παρὸν ἐμοὶ δουλεύοντας, ὀλίγον δ' ὕστερον ἀδελφῶ τῷ ἐμῷ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, κατὰ νόμον τὸν Περσικὸν ἀναπεμφθησομένους. Πρὸς ταῦτα ῥητόρευε καὶ δίκαια καὶ πρόποντα καὶ συμφέροντα μάτην δριζόμενος, ὡς οὐδενὸς προσδεῖται ὁ κρατῶν, τὸ βούλημα τὸ ἴδιον τούτων ἕκαστος ποιούμενος. Καὶ αὐτῆς τῆς ἡμετέρας ὡς οἱ τάχιστα καὶ ἐκὼν μερίστασο, μὴ δὲ λάθης καὶ ἄκων μεριστάμενος. Ὁ μὲν οὖν Θύαμις ἐξῆι θεοὺς τ' ἐπιμαρτυράμενος καὶ τοσοῦτον ἐπισκῆψας, ὡς οὐκ εἰς καλὸν ταῦτα τελευτήσει, κατάδηλα ποιῆσαι πρὸς τὴν πόλιν καὶ ἐπικαλέσασθαι πρὸς βοήθειαν ἐνθυμούμενος. Ἡ δ' Ἀρσάκη, Λόγους οὐδεὶς, εἰπούσα, τῆς σῆς προφητείας, μίαν δρᾶ προφητείαν ἔρωσ τὴν ἐπιτυχίαν, εἰς τὸν θάλαμον τε χωρισθεῖσα καὶ τὴν Κυβέλην προσκαλεσαμένη περὶ τῶν παρόντων διεσκοπεῖτο καὶ γὰρ πως ἤδη καὶ τὸν δρασμὸν τοῦ Ἀχαιμένου οὐ φαινομένου δι' ὑποψίας ἐλάμβανε, τῆς Κυβέλης, εἴποτε πυνθάνοιτο καὶ ἐπιζητοῖ τὸν Ἀχαιμένην, ποικίλας καὶ ἄλλοτ' ἄλλας προφάσεις ἀναπλαττούσης καὶ πάντα μᾶλλον ἢ τὴν ὡς Ὁροονδάτην ἀφίζειν πιστεύειν παρασκευαζούσης πλὴν οὐ παντάπασι τὰ τελευταῖα πειθούσης ἀλλ' ἤδη διὰ τὸν χρόνον καὶ ἀπιστουμένης. Τότε δ' οὖν, Τί ποιήσωμεν, ἔλεγεν, ὦ Κυβέλη; τίς λύσις ἔσται μοι τῶν περιεστηκότων; Ὁ μὲν ἔρωσ οὐκ ἀνίγειν, ἀλλ' ἐπιτείνει πλέον ὥσπερ ὕλη τῷ νέῳ λάβρως ὑποπιμπράμενος, ὁ δ' ἐστὶν ἀπηνής τε καὶ ἀμείλιχος, φιλανθρωπιότερος τὰ πρῶτα ἢ νῦν φαινόμενος, τότε μὲν ἀπατηλαῖς γούν ἐπαγγελίαις παρηγορῶν νῦν δὲ παντάπασι καὶ ἀπερικαλύπτως τὰ πρὸς με ἀπαγορεύων. Ὁ δὲ με καὶ διαταράττει μᾶλλον, μὴ δὲ τι περὶ Ἀχαιμένου, ὧν ὑπονοῶ, καὶ αὐτὸς πέπυσται καὶ πλέον ἀποδειλιᾷ τὴν πρᾶξιν. Λυπεῖ δ' ἐπὶ πᾶσιν Ἀχαιμένης, ὅς νῦν μηνυτῆς ὡς Ὁροονδάτην πεπόρευται, ἢ πείσων ἴσως, ἢ οὐ πάντως ἀπίστα λέξων.

Denique pacem et bellum, non nominum pondus, sed ratio et constitutio eorum, qui utuntur, verius judicare solet. Quamobrem aequitatem, si his assensa fueris, melius definire videberis: ceterum honestum et utile, neque in controversiam venit. Quomodo enim honestum tibi est, aut conducit, juvenes et peregrinos, tam furiose videri et fateri, te retinere velle?

V. Ad hæc non amplius continuit sese Arsace, sed id illi accidit, quod omnibus in universum amantibus accidere solet. Cum occultas esse suas rationes putant, erubescunt: cum sunt deprehensi, omnem pudorem amittunt. Qui latet, cunctantior est: qui deprehensus est, audacior efficitur. Quemadmodum et illam conscia mens redarguebat et Thyamim aliquid suspicatum esse de se existimans, non faciens flocci antistitem et antistitii dignitatem, omnemque pudorem muliebrem abiciens, sed neque, inquit, ea quæ in Mitrane admissis vobis condonabuntur. Ceterum tempus erit, quando de interfectorebus illius et eorum qui una aderant, Oroondates sumet pœnas. Hos vero non dimittam, qui in presentia sunt mea mancipia: paulo post vero fratri meo, regi magno, secundum legem Persicam mittentur. Ad hæc rhetoris partes agas quantumvis justa et honesta et utilia frustra definiens, quod nullius indigeat is, qui habet imperium in aliquem, suum arbitrium quodlibet horum esse statuens: et ex aula nostra e vestigio sponte discede, ne forte incautius agens, invitus cedere cogaris. Thyamis igitur exhibat, deos testes invocans et tantum affirmans, quod hæc bonum finem non essent sortitura; indicare urbi et eam in auxilium advocare cogitans. Arsace autem, Nilil curo tuum antistitium, cum dixisset; amor solum respicit antistitium, potiendū solatium: in thalamum secedens et Cybelen accersens, de presentibus rationibus deliberabat, etenim jam aliquo modo et fugam Achæmenis non comparentis in suspicionem vocabat; Cybele, si quando percunctaretur et inquireret de Achæmene, varios et alio tempore alios prætextus comminiscere et omnia magis, quam ut a-l Oroondate cum venturum esse crederet, illi persuadente. Verumtamen non omnino ad extremum fidem faciebat, sed jam propter diurnitatem temporis illi fides non habebatur. Tunc igitur, Quidnam faciemus, dicebat, o Cybele? Quæ tandem erit ratio, qua me ex iis, quæ circumstant, extricare possim? Nam amor non remittit quidquam, sed magis intenditur, tanquam materia a juvene hoc, magno cum impetu accensus. Ille autem est et ferox et intractabilis et qui humanior esse prius, quam nunc, videbatur: tunc quidem fraudulentis pollicitationibus me consolatus; nunc autem omnino etiam manifeste nostra recusans postulata. Quod me magis perturbat, ne forte de Achæmene, quæ suspicor, ipse quoque audierit, atque ita magis rem refugiat. Enimvero præ omnibus me angit Achæmenes, qui nunc index ad Oroondate profectus est, aut persuasurus illi fortasse, aut non omnino a vero abhorentia dictu-

Ὁφθείη μοι μόνον Ὁροονδάτης. Μίαν θεραπείαν καὶ δάκρυον Ἀρσάκειον ἐν οὐχ ὑποστήσεται. Μεγάλην εἰς πειθῶ κέχτηται πρὸς ἄνδρας ἴγυγα τὰ γυναικεῖα καὶ σύνοικα βλέμματα. Ἄλλ' ἐκεῖνο ὑπέρδεινον, εἰ μὴ τυχούσα Θεαγένους προληφθεῖν ὑπὸ τῆς κατηγορίας, ἢ, κὰν οὕτω τύχη, τῆς τιμωρίας, εἴ τι πρὶν ἐντυχεῖν μοι, πιστεύσειεν Ὁροονδάτης. Ὡστε, ὧ Κυβέλη, πάντα κίνει, πᾶσαν εὗρισκε μηχανὴν, πρὸς ξυροῦ τὴν ἄκραν ἀκμὴν περιεστηχότα ἡμῖν δρῶσα τὰ πράγματα καὶ ἄμ' ἐννοοῦσα ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως ἐμαυτῆς ἀπογνοῦσα, φείσομαι ἄλλον. Ἀλλὰ πρώτη παραπολαύσεις τῶν τοῦ παιδὸς ἐπιχειρημάτων, ἃ πῶς ἠγνόησας, οὐκ ἔγω συμβαλεῖν. Καὶ ἡ Κυβέλη, Παιδὸς μὲν, ἔφη, τοῦ ἐμοῦ πέρι καὶ πίστεως εἰς σε τῆς ἔργου, ὧ δέσποινα, οὐκ ἀληθῆ δοξάζουσα γνώση τοῖς ἔργοις, αὐτῇ δ' οὕτως ὑπτιῶς προσιοῦσα τῷ σαυτῆς ἔρωτι καὶ τῷ ὄντι μαλακίζομένη, μὴ ἄγε τὴν αἰτίαν ἐπ' ἄλλους τοὺς οὐκ αἰτίους. Οὐ γὰρ ὡς δέσποινα κρατεῖς ἄλλ' ὡς δουλεύουσα θεραπεύεις τὸ μειράκιον.

Ἄ παρὰ μὲν τὴν πρώτῃν ὀρθῶς ἴσως ἐγίνετο, ἀπαλοῦτινος ἐκεῖνου καὶ νέου τὴν ψυχὴν νομισθέντος. Ἐπειδὴ δὲ κατεξανίσταται ὡς ἐρωμένης, λαμβανέτω πείραν ὡς δεσποίνης καὶ μαστιγούμενος καὶ στρεβλούμενος ὑποπιπέτω τοῖς σοῖς βουλήμασι. Περύχασι γὰρ οἱ νέοι θεραπευόμενοι μὲν ὑπερφρονεῖ, βιαζόμενοι δ' ὑπέκειν.

Ὡστε καὶ οὗτος πράξει κολαζόμενος, ἄπερ ἠθέλει κολακευόμενος. Ἀλλὰ δοκεῖς μὲν εὖ λέγειν, ἢ Ἀρσάκη, πῶς δ' ἂν ἐνέγκαιμι, ὧ θεοί, τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς, ἢ ξινόμενον δρῶσα τὸ σῶμα ἐκεῖνο, ἢ καὶ ἄλλως κολαζόμενον; Αὖθις αὖ σὺ μαλακίῃ, ἔφη, ὥσπερ οὐ πρὸς ἐκεῖνον τε γενησόμενον ὀλίγαις στρεβλώσεσιν ἐλέσθαι τὰ βελτίονα, καὶ σοὶ πρὸς μικρὸν ἀνιαθείση, τυχεῖν τῶν κατὰ γνώμην. Ἐνεστί δέ σοι μηδὲ λυπεῖν τὸν ὀφθαλμὸν τοῖς γιγνομένοις, ἄλλ' Εὐφράτη παραδοῦσαν καὶ κολάζειν εἰποῦσαν, ὡς τι πεπλημμεληχότα, μὴτ' ἀνιᾶσθαι δρῶσαν, (ἀκοῇ γὰρ ὄψεως εἰς τὸ λυπήσαι κουφότερον), καὶ εἰ μεταβεβλημένον αἰσθηόμεθα, πάλιν ἐξελέσθαι ὡς αὐτάρκως ἐπεστραμμένον.

Γ'. Ἐπεῖθετο ἡ Ἀρσάκη, (ἀπελιπσθεῖς γὰρ ὁ ἔρωσ οὐδεμίαν ἔχει φειδῶ τοῦ ἐρωμένου, τρέπειν δὲ φιλεῖ τὴν ἀποτυχίαν εἰς τιμωρίαν), καὶ τὸν ἀρχιεunuῶχον μετακαλεσαμένη, τὰ δεδομένα προσέταξεν. Ὁ δὲ, καὶ φύσει μὲν τῆν ἐunuῶχων ζηλοτυπίαν νοσῶν, σμυχόμενος δὲ καὶ πάλαι κατὰ τοῦ Θεαγένους ἐξ ὧν ἑώρα τε καὶ ὑπόπτειν, εὐθὺς ἐν δεσμοῖς εἶχε σιδηροῖς καὶ ἐπίεξε λιμῶ καὶ αἰκίαις, εἰς οἴκημα ζοφῶδες κατακλεισάμενος καὶ εἰδοῖτι μὲν, προσποιούμενῳ δὲ καὶ πυνθανομένῳ δῆθεν τὴν αἰτίαν, οὐδὲν ἀποκρινόμενος· ἐπιτείτων δ' ὀσημέραι τὰ τῆς κολάσεως καὶ πλέον ἢ ἐβούλετο ἡ Ἀρσάκη καὶ ἐντέταλτο τιμωρούμενος, εἰσφοιτῶν δ' οὐδὲν ἠπαρῆς ἢ μόνῃ τῇ Κυβέλῃ, τοῦτο προστεταγμένον. Ἡ δ' ἐφοῖτα συνεχῶς καὶ τροφὰς κρύφα παρεισφέρειν ἐνεδείκνυτο, οἰκτείρουσα μὲν δῆθεν καὶ ὑπὸ τῆς συνηθείας ἐπικλωμένη, τὸ δ' ἀληθὲς ἀποπειρωμένη ποίαν

rus. Videam ego modo Oroondatem : unas blanditias et lacrimulam unam Arsaces non sustinebit. Magnam ad faciendam fidem viris habent vim et fascinum muliebres et familiares adspectus. At illud est acerbissimum, si, non potita Theagene, anteverit accusatione, aut fortassis etiam pœna, si fidem habuerit indicio Oroondates, priusquam ipsum videro. Quamobrem, Cybele, omnem move lapidem, omnem inveni machinam, videns in extremum periculum res nostras devenisse et simul cogitans quod, cum de me ipsa desperarim haudquaquam aliis sim parsurâ. Prima siquidem fructum capies ex tui filii conatibus : quos quomodo ignorare potueris, conjectura assequi non possum. Cybele autem : Quod ad filium meum, inquit, attinet et fidem meam erga te, domina, non vera te opinari, re ipsa cognosces. Porro cum ipsa iam sengeriter cures tuum amorem et revera inerti animo sis, non est quod conferas culpam in alios, qui vacui sunt a culpa. Neque enim ut domina imperas, sed ut serva blandiris adolescenti. Quæ initio quidem recte fortasse fiebant, cum tenero et juvenili animo esse putabatur. Postquam vero exsurgit contra amasiam, experiatur te et agnoscat ut dominam, et flagris cæsus ac tormentis excruciat, supples tuæ voluntati se subjiciat. Consueverunt enim adolescenti, cum coluntur, despicerè : vi autem coacti, cedere. Quamobrem et hic faciet penis adactus, quæ antea negabat, blande et leniter tractatus. Videris tu quidem recte dicere, inquit Arsace : ceterum quomodo ferre possem, oculis meis videns illud corpus cædi, aut alio quocunque modo affligi? Rursus, inquit ipsa, mollitie diffuis, quasi non sit futurum, ut et ipse, paucis tormentis adhibitis, meliora amplectatur, et tu paullulum excruciatâ consequaris omnia ex sententia. Atqui licet neque oculis dolorem accersere ex iis quæ fient, sed illo Euphrati tradito et puniri jussu, tanquam ob aliquod delictum, abesse a spectaculo, quod te dolore afficeret; (auditus enim, ad spectu ad commovendum dolorem minus est efficax) et si illum sententiam mutasse senserimus, rursus pœna tanquam respicientem eximere.

VI. Passa est sibi persuaderi Arsace, (amor enim, ubi desperat, amato nihil parcit et repulsam in vindictam convertere gaudet,) et accersit supremo eunucho, ea quæ decreverat, imperavit. Ille autem et natura eunuchorum zelotypia laborans et jampridem infensus Theageni eo ea quæ videbat et suspicabatur, statim cum in vincula ferrea conjecit et affligebat fame et verberibus, in habitaculo tenebroso conclusum; et scienti quidem, sed tamen assimulanti inscitiam et quærenti causam, nihil respondens, quotidieque pœnas intendens, et magis, quam volebat Arsace ac præceperat, excrucians, neque ullum introgredi sinens, præter solam Cybelen : sic enim imperatum fuerat. Illa vero perpetuo veniebat et alimenta se illi clam inferre simulabat, tanquam miserans illius sortem et propter familiaritatem, quæ sibi cum eo intercesserat deplorans : re ipsa autem, quid haberet animi in præsentî fortuna et si

τινὰ γνώμην ἔχοι πρὸς τὰ παρόντα καὶ εἴπερ ἐνδιδοίη
καὶ μαλίσσοιτο πρὸς τῶν στρεβλώσεων. Ὁ δ' ἦν
πλέον ἀνὴρ τότε καὶ πλέον ἀπεμάχετο πρὸς τὰς πείρας,
τὸ μὲν σῶμα καταπονούμενος, τὴν δὲ ψυχὴν ἐπὶ σω-
5 φροσύνῃ βωννύμενος καὶ μεγαλυχούμενος ἅμα πρὸς
τὴν τύχην καὶ γαυριῶν, εἰ λυποῦσα τῇ πλείστῳ μέρει,
τῷ καιριωτάτῳ χαρίζοιτο, ἐπιδείξειας ἀφορμὴν τῆς εἰς
Χαρίκλειαν εὐνοίας τε καὶ πίστεως παρεσχημένη, μόν-
10 νον εἰ γινώσκει ταῦτα κακείνῃ μέγιστον ἀγαθὸν τιθέ-
μενος καὶ συνεγῶς Χαρίκλειαν καὶ πῶς καὶ ψυχὴν
ἀνακαλῶν. Ὡστε καὶ ἡ Κυβέλη ταῦθ' ὄρωσα καὶ
παρὰ μὲν τῆς Ἀρσάκης ὡς ἡρέμα βούλοιο πιέζεσθαι
τὸν Θεαγένην ἀκούσασα, οὐ γὰρ ἐς τελευτὴν ἀλλ' εἰς
ἀνάγκην παραδεδωκέναι, αὐτὴ δ' εἰς τούναντίον ἐπι-
15 τείνειν τὰ τῶν κολάσεων πρὸς τὸν Εὐφράτην ἀπαγγέλλουσα,
ὡς ἀνύουσα ἤσθετο οὐδὲν ἀλλ' ἀπηγόρευτο καὶ
αὐτῇ παρ' ἐλπίδας ἢ πείρα, συνεῖσα οἷ' κακῶν ἦν καὶ
νῦν μὲν τὴν ἐξ Ὁροονδάτου τιμωρίαν εἰ πύθοιτο ταῦτα
παρὰ Ἀχαιμένους ὅσον οὐδέπω προσδοκῶσα, νῦν δ' ὡς
20 φηθήσεται αὐτὴν διαχωρισμένη τάχα καὶ ἡ Ἀρσάκη, ὡς
παιχθεῖσα εἰς τὴν τοῦ ἔρωτος σύλληψιν, ἠμόσε χωρεῖν
ἔγνω τοῖς κατελιγρόσι καὶ μέγα τι κακὸν ἐπιτελέσασα
ἢ κατορθῶσαι τῇ Ἀρσάκῃ τὰ κατὰ γνώμην καὶ τὸ πα-
ρὸν τὸν ἀπ' ἐκείνης προσδοκώμενον διαδῶναι κίνδυνον,
25 ἢ τοὺς ἐλέγχους τῶν πάντων πραγμάτων ἀφανίσαι,
θανάτους ἅμα πᾶσιν ἐπινοήσασα. Καὶ πρὸς τὴν Ἀρ-
σάκην ἐλθοῦσα, Μάτην, ἔφη, κάμνομεν, ὦ δέσποινα.
Οὐ γὰρ ἐνδίδωσιν ὁ ἀπηνής ἐκείνος, ἀλλ' αἰεὶ γίγνεται
καὶ πλέον θρασύτερος, Χαρίκλειαν διὰ στόματος ἔχων
30 καὶ ταῖς ἐκείνης ἀνακλήσεσιν ὡσπερ θεραπεῖαις παρη-
γορούμενος. Τελευταίαν οὖν εἰ δοκεῖ, τὸ τοῦ λόγου,
ρίψωμεν ἄγκυραν καὶ τὴν ἐμποδὸν γινομένην ἐκποδὸν
ποιησόμεθα. Εἰ γὰρ μάθοι μὴ οὔσαν, εἰκὸς που καὶ
μεταβλήθηται αὐτὸν πρὸς τὸ βούλημα τὸ ἡμέτερον,
35 ἀπογόντα τὸν ἐπ' ἐκείνῃ πόθον.

Ζ'. Ἀρπαγμα τὸ βρῆν ἐποίησατο ἡ Ἀρσάκη καὶ
τὴν ἐκ πολλοῦ ζητοῦσιαν ὀργῇ τῶν εἰρημένων ἐπιτεί-
νουσα, Εὐ λέγεις, ἔφη, καὶ μελήσει μοι προστάξει
τὴν ἀλιτήριον ἀναιρεθῆναι. Καὶ τίς ὁ πεισθησόμενος,
40 ἀπεκρίνατο ἡ Κυβέλη, πάντων γὰρ ἐν ἐξουσίᾳ σοὶ
τυχεαυούση, τὸ ἀναιρεῖν δίχα κρίσεως τῶν ἐν τέλει
Περσῶν πρὸς τῶν νόμων ἀπηγόρευται. Δεήσει τοί-
νυν πραγμάτων σοὶ καὶ δυσχερείας, αἰτίας τινὰς καὶ
ἐγκλήματα κατὰ τῆς κόρης ἀναπλαττούση καὶ προσέτι
45 (ἔσται) ἀδῆλον εἰ πιστευθῆσόμεθα. Ἄλλ' εἰ δοκεῖ,
πάντα γὰρ ὑπὲρ σοῦ καὶ πράττειν καὶ πάσχειν ἔτοιμος,
φαρμάκῳ τὴν ἐπιβουλὴν διακονήσομαι καὶ ποτῇ γε-
γοητευμένῳ τὴν ἀντίδικον ἐκποδὸν ποιήσομαι. Ἐπή-
νεσε ταῦθ' ἡ Ἀρσάκη καὶ ποιεῖν ἐκέλευσεν. Ἡ δ' αὐ-
60 τίχα ὤρμησε καὶ καταλαβοῦσα τὴν Χαρίκλειαν ἐν
ὄδουραῖς καὶ δάκρυσι καὶ τί γὰρ ἀλλ' ἢ πενοῦσαν καὶ
δπως [ποικίλως] αὐτὴν ἐξάξει τοῦ βίου διανοουμένην,
(ἤδη γὰρ ὑπήσθητο τὰς ἀμφὶ Θεαγένει τύχας, ποικί-
λως αὐτὴν καὶ ταῦτα τῆς Κυβέλης τὰ πρῶτα βουκο-

remitteret aliquid et mollior fieret tormentis explorans. Ille autem magis virum se præbebat et tunc præcipue repugnabat conatibus : corpus quidem affligi sinens, ceterum animos castitatis conscientia attollens, glorians in illa fortuna et exsultans, quod cum maximam partem affligeret, præcipuæ præstantissimæque gratificaretur, insuper occasione declarandæ benevolentiae erga Charicleam oblata : tantum si sciret hæc illa, optime secum agi existimans et continue Charicleam, lucem et animam appellans. Quod cum etiam Cybele videret, et quamvis contra sententiam Arsaces, (ex qua, quod leviter Theagenem affligi vellet, audiebat, ut non ad mortem, sed ad coactionem traditum) ipsa, ut pœnæ intenderentur, Euphrati renuntiaret, neque ita se quidquam proficere sentiret, sed omnino res desperata fuerat et ipsa præter spem experientia edocta, quibus in malis esset, intelligeret : nunc quidem pœnam ab Oroondate, si hæc audisset ex Achæmenc, jamjam exspectans, nunc vero, ne antea mortem sibi conscisceret Arsace, tanquam ludibrio habita a se quod attinet ad auxilium ei præstandum in amore hoc, metuens, statuit niti contra ea quæ illi incumbebant et magno quodam malo peracto, aut exsequi ea, quæ Arsace vellet, et in præsentia exspectatum ab illa evitare periculum, aut argumenta omnium negotiorum tollere, necem simul omnibus moliens animo. Atque ita ad Arsacem ingressa, Ludimus, inquit, operam, domina. Neque enim quidquam remittit ferox ille, sed semper audacior efficitur, Charicleam semper in ore habens et illius appellatione tanquam blanditiis se consolans. Ultimam igitur, si placet, ancoram, ut dicitur, jaciamus et eam quæ est impedimento e medio removeamus. Si enim cognoverit eam interiisse, consentaneum est fore ut mutata sententia assentiat nostræ voluntati, cum prorsus desperaverit de illius amore.

VII. Rapuit id quod dictum fuerat Arsace, cum zelotypiam, qua jampridem laborabat, ira propter ea, quæ dicta fuerant, intendisset, et Recte mones, inquit. Mihi cura erit, ut jubeam hoc piaculum tolli. Quis autem erit qui obtemperabit, respondit Cybele. Cum enim omnia sint in tua potestate, interimere tamen absque judicio magistratuum Persicorum legibus est prohibitum. Opus igitur erit, ut laborem et molestiam suscipias in confinendo crimine et accusatione contra puellam. Præterea incertum erit, an sinus causam probaturi. Sed si videtur, (omnia enim tua causa et audere et sustinere sum parata) veneno insidias exsequar et potione fisco facto adversariam e medio tollam. Approbavit hæc Arsace, et facere jubebat. Illa autem statim aggressa est facinus : et cum deprehendisset Charicleam in laments et lacrimis et quid aliud quam lugentem, ac quomodo e vita migraret cogitantem, (jam enim subsenserat Theagenis fortunam, quamvis Cybele initio varie dolis eam falleret et quod non

λούσης καὶ τοῦ μὴ δρᾶσθαι αὐτὸν καὶ μὴ φοιτᾶν συνή-
θως εἰς τὸ δωματίον ἄλλοτ' ἄλλας προφάσεις ἀναπλα-
τούσης), καὶ Ὡ δαιμονία, φησὶν, οὐ παύτη σαυτὴν
τρύχουσα καὶ καταναλίσκουσα μάτην; Ἰδοὺ σοι καὶ
5 Θεαγένης ἀφείτα καὶ ἤξει τήμερον εἰς ἐσπέραν. Ἡ
γὰρ δέσποινά πλημμελήσαντά τι κατὰ τὴν διακονίαν,
εἰς βραχὺ παροξυνθεῖσα καὶ καθειργθῆναι προστάξασα,
τήμερον ἀφήσειν ἐπηγγείλατο, ἑορτὴν τινα πάτριον
εὐωχεῖν μέλλουσα καὶ ἅμα λιπαρηθεῖσα πρὸς ἑμοῦ.
10 Ὡστ' ἀνίστασο καὶ σαυτὴν ἀναλάμβανε καὶ τροφῆς
σὺν ἡμῖν γε νῦν ποτε μεταλαβοῦσα. Καὶ, Πῶς ἂν
ἔφη, πεισθεῖν, ἡ Χαρίκλεια, τὸ γὰρ συνεχῶς σε πρὸς
με διαψεύδουσα τὸ πιστὸν τῶν παρὰ σοῦ λεγομένων
ὑποτέμνεται. Καὶ ἡ Κυβέλη, Θεοῦς, ἔφη, ἐπόμνυμι
15 πάντας, ἧ μὴν λυθῆσεσθαί σοι πάντα τήμερον, καὶ
πάσας σε φροντίδος ἀπαλλαγῆσεσθαι. Μόνον μὴ
προαναίρει σαυτὴν, ἡμερῶν ἤδη τοσοῦτων ἀπόσιτος
(οὔσα) ἀλλ' ἀπόγευσαι, εἴκουσα τῶν εἰς καιρὸν ἠὔτε-
πισμένων. Μόλις μὲν ἐπέειθετο δ' οὖν ὁμῶς ἡ Χαρί-
20 κλεια, τὸ μὲν ἀπατηλὸν συνήθως ὑφορωμένη, τοῖς δ'
ἄρκους ἐν μέρει πειθομένη καὶ τὸ ἡδὺ τῶν ἐπαγγελθέν-
των ἔκοῦσα καταδεχομένη. Ἄ γὰρ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ
καὶ πιστεύειν φιλεῖ. Κατακλιθεῖσαι τοῖνον εἰσιτῶντο.
Καὶ τῆς διακονούσης Ἄβρας οἴνου κεκραμένου κύλικας
25 ἐπιδοῦσης, προτέρᾳ τῇ Χαρίκλειᾳ προσφέρειν ἡ Κυβέλη
νεύσασα, μετ' ἐκείνην αὐτὴ λαβοῦσα ἔπινε. Καὶ
οὐπω τὸ πᾶν ἐκπέποτο καὶ ἰλιγγιᾶν ἐφαίνετο ἡ πρεσ-
βῦτις, τό τε περιτεῦσαν ὀλίγον ἐχέασα, ὀριμύ τ' εἰς
τὴν θεράπειαν ἐνεῶρα καὶ σπασμοῖς τε καὶ σπασκελισ-
30 μοῖς ὀξυτάτοις ἐπιέζετο.

Π'. Θόρυβός τε κατεῖληφει μὲν καὶ τὴν Χαρίκλειαν
καὶ ἀναλαμβάνειν ἐπειρᾶτο, κατεῖληφει δὲ καὶ τοὺς
παρόντας. Τὸ γὰρ κακὸν, ὡς ἐφίκει, τοξέυματος παν-
τὸς ὀξύτερον τῷ φθοροποιῷ δεδευμένου καὶ ἰκανὸν καὶ
35 νέον τινὰ καὶ ἀκμαζόντα διαγρήσασθαι, τότε καὶ πλέον
εἰς γηραιὸν σῶμα καὶ ἀπεσκληρὸς ἤδη προσομιλήσαν
ὀξύτερον ἢ ὥστ' εἰπεῖν τῶν καιριωτέρων καθίκετο.
Καὶ τό τ' ὄμμα ἡ πρεσβῦτις ἐπίμπρατο καὶ τὰ μέλη
τῶν σπασμῶν ἐνδόντων πρὸς τὸ ἀκίνητον παρεῖτο καὶ
40 χροαὶ μελαίνουσα τὴν ἐπιφάνειαν ἐπεπόλαζεν. Ἄλλ'
ἦν, οἶμαι καὶ δηλητηριῶν ψυχῇ δολερά πικρότερον.
Ἡ γοῦν Κυβέλη καὶ ἐκθνήσκουσα οὐ μεθίετο τῶν παν-
ουργημάτων, ἀλλὰ τὰ μὲν νεύμασι τὰ δὲ παραφρη-
γομένη, Χαρίκλειαν εἶναι τὴν ἐπιβουλεύσασάν ἐνεδεί-
45 κνυτο. Καὶ ὁμοῦ θ' ἡ γραῦς ἀπέπνει. Καὶ ἡ Χαρί-
κλεια δεσμῶτις εἶχετο καὶ παρὰ τὴν Ἀρσάκην αὐτίκα
ἤγετο. Τῆς δὲ πυνθανομένης, εἰ τὸ φάρμακον αὐτὴ
σκευάσει καὶ εἰ μὴ βούλοιο λέγειν τάληθές, κολαστή-
ρια καὶ βασάνους ἀπειλούσης, καινὸν ἦν ἡ Χαρίκλεια
50 τοῖς δρόσι θάμα. Οὔτε γὰρ κατηφῆσασα, οὔτ' ἀγε-
νὲς τι παθοῦσα, γέλων ἐφαίνετο καὶ γλευρὴν τὰ παρόντα
ποιουμένη, τὸ μὲν ὑπ' ἄγαθοῦ τοῦ συνειδότης τῆς συ-
κοφαντίας ἀφροντιστοῦσα, τὸ δὲ χαίρουσα εἰ Θεαγένους
οὐκ ἔτι ὄντος τεληήζεται καὶ κερδήσει τὸ ἐναγὲς τῆς

appareret, neque veniret solito more in conclave, subinde
alios atque alios pretextus fingeret), O misera, dicebat,
an non desines te macerare et frustra consumere? Ecce
tibi jam et Theagene emittitur et venit hodie ad vesperam.
Domina enim, quæ ob quoddam illius erratum in
ministrandi munere paullulum fuerat commota et concludi
jusserat, hodie se illum emissuram promisit, festum quod-
dam patrium celebratura, simul etiam precibus meis ad-
ducta. Quamobrem consurge, ac te recipe, cibum una
nobiscum tandem aliquando capiens. Quomodo autem
tibi credere debeam, inquit Chariclea. Nam consuetudo
tua me continue mendaciis fallendi, fidem iis quæ a te di-
cuntur adimit. Cybele autem, Per deos, inquit, omnes
juro, omnino fore, ut omnia tibi sint expedita hodie et ut
ab omni cura deinceps vacua sis futura: modo ne te ipsam
ante interimas, cum jam tot diebus a cibo abstinueris;
sed degusta utique, obediens nobis, ea, quæ nunc tem-
pori sunt parata. Vix sane, sed tamen parebat Chariclea,
fraudem quidem usitatam illi suspiciens, ceterum
jurijurando ex parte assentiens et suavitatem eorum quæ
promissa fuerant lubens recipiens. Quæ enim expetit
animus, libenter credit. Recumbentes igitur comedebant.
Et cum Habræ ministranti et poculis infusum vinum por-
rigenti, ut prius Charicleæ afferret, Cybele nutu signifi-
casset, post illam ipsa vicissim accepto poculo bibebat.
Necdum erat totum epotum, cum jam æstuaire anus videri,
et eo quod superfuera effuso, torvis oculis ancillam in-
tueri et vulsionibus atque inflammationibus acutissimis
premi.

VIII. Incessit autem horror et perturbatio Charicleam,
quæ erigere illam conabatur, incessit et alios qui aderant
præsentēs. Malum enim, ut apparebat, omni jaculi im-
petu celerius est labifico veneno tincti et vel ad juvenem
et florentem ætate interimendum satis virium habet. Tunc
autem, cum in senili et jam effæto corpore versaretur,
celerius quam dici potest in præstantissimas partes perma-
nabat. Itaque anus oculi incendebantur, membra, vulsionibus
remissis, motu omni destituebantur ac dissolvebantur
et color niger superficiæ cutis inducebatur. Sed erat,
ut existimo, vel veneno ipso animus fraudulentus acer-
bior. Siquidem Cybele, jam efflans animam, dolos non
intermittebat, sed partim nutibus, partim interruptis et
morientibus vocibus, significabat Charicleam esse, quæ illi
struxisset insidias. Itaque anus extremum spiritum ede-
bat et simul Chariclea vincta detinebatur et ad Arsacem
continuo ducebatur. Hac vero quærente, utrum venenum
ipsa parasset et si nollet verum fateri, cruciatus ac tor-
menta minitante: novum erat Chariclea insipientibus
spectaculum. Neque enim tristis, aut aliquid præ se fe-
rens, quod generem animum argueret, risum videbatur
et ludibrio habere præsentia negotia: partim propter con-
scientiam recte factorum, calumniam negligens; partim
gaudens, si Theagene non amplius superstitē, esset mori-

πράξεις, ὁ καθ' αὐτῆς ἐγνώκει ποιεῖν ἐτέρων τοῦτο δρασάντων. Καί, Ὡ θαυμασία, ἔφη, εἰ μὲν ζῆ Θεαγένης, καθαρεύω κἀγὼ τοῦ φόνου, εἰ δέ τι πέπονθεν ὑπὸ τῶν σῶν ἀνοσίων βουλευμάτων, οὐδὲν δεῖ σοι τῶν κατ' ἐμοῦ βασάνων· ἔχεις με τὴν φαρμακίδα τῆς καὶ θρησκαμένης σε καὶ πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων παιδευσαμένης καὶ ἀπόσφαττε μὴ μελλήσασα. Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐφίλει Θεαγένης, ὁ τῶν σῶν ἀνόμων βουλευμάτων ἔννομος ὑπερόπτης.

9 Ἔξέμηνε τὰ εἰρημμένα τὴν Ἀρσάκην καὶ διαρραπισθῆναι κελεύσασα, Ὡς ἔχει δεσμῶν ἄγετε τὴν ἀλιτήριον καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις ὄντα κατ' ἀζίαν ἐπιδείξαντες τὸν θαυμαστὸν αὐτῆς ἐρώμενον, παντὶ μελεῖ τὰ δεσμὰ ἐπιβαλόντες, Εὐφράτη καὶ ταύτην παράδοτε, 15 φυλαχθησομένην ἐς αὔριον, τὴν τε διὰ θανάτου τιμωρίαν ὑπὸ κρίσει τῶν ἐν τέλει Περσῶν ὑφ' ἑξουσίαν. Ἦδη δ' ἀγομένης, τὸ οἰνοχοῶσαν τῇ Κυβέλῃ παιδιπαχάριον (ἦν δὲ τῶν Ἰωνικῶν θάτερον τῶν εἰς διακονίαν παρὰ τὴν πρώτην ὑπὸ τῆς Ἀρσάκης τοῖς νέοις δωρηθέντων), 20 εἴτε τι παθὸν εὐνοία τῇ περὶ τὴν Χαρίκλειαν ὑπὸ συνηθείας τε καὶ συνδιατίτθεις, εἴτε καὶ δαιμονία βουλήσει χρησάμενον, ὑπεδάκρυσέ τε καὶ ἐστέναξε. Καί, Ὡ τῆς ἀλλοίας, ἔφη, τῆς οὐδὲν αἰτίας. Τῶν δὲ περιεστώτων θαυμασάντων καὶ σαφῶς ὁ τι λέγειν βούλοιο 25 ἐκφραίνειν ἀναγκαζόντων, αὐτὴ δεδοκῆναι διωμολόγει τῇ Κυβέλῃ τὸ φάρμακον, εἰληφέναι δὲ παρ' αὐτῆς ἐκείνης ἐφ' ᾧ δοῦναι τῇ Χαρικλείᾳ, προληφθεῖσαν δὲ, εἴθ' ὑπὸ θορύβου τῆς κατὰ τὴν πρᾶξιν ἀτοπίας, εἴτε καὶ συγχυθεῖσαν ὑπὸ τῆς Κυβέλης, προτέρᾳ δοῦναι τῇ 30 Χαρικλείᾳ νεουούσης, ἐναλλάξει τὰς κύλικας καὶ τῇ πρεσβυτιῶδι προσενεγκεῖν ἐν ᾧ ἦν τὸ φάρμακον. Ἦγετο οὖν ἐπὶ τὴν Ἀρσάκην εὐθέως, ἔρμαιον ἀπάντων ποιουμένων, ἐλευθέραν εὐρεθῆναι τῶν ἐγκλημάτων τὴν Χαρίκλειαν. Εὐγενεοῦς γὰρ ἤθους καὶ ὀφείως καὶ βάρβαρον γένος οἶκτος εἰσέρχεται. Καὶ εἰπούσης ταῦτα τῆς 35 θεραπαινίδος, πλέον ἐγένετο οὐδὲν, ἀλλ' ἦ καὶ αὐτὴ συναεργὸς ἔοικεν εἶναι εἰπούσα ἢ Ἀρσάκη, δεσμεῖσθαι καὶ φρουρεῖσθαι εἰς τὴν κρίσιν ἐκέλευσε. Τοῦς δὲ δυνάστας Περσῶν, οἱ τὸ βουλευέσθαι ὑπὲρ τῶν κοινῶν καὶ δικάζειν τε καὶ τιμωρίας ὀρίζειν τὴν ἰσχὺν εἶχον, 40 ἐπὶ τὴν κρίσιν εἰς τὴν ἐξῆς παρεκάλεε διαπέμπουσα. Καὶ ἠκόντων εἰς ἕω καὶ προκαθημένων, κατηγορεῖ μὲν ἢ Ἀρσάκη καὶ τὴν φαρμακίδα κατήγγελλεν, ἀπανθ' ὡς εἶχεν ἀπαγγέλλουσα καὶ συνεχῆς ἐπιδακρύουσα τὴν 45 θρησκαμένην καὶ ὡς τὴν πάντων τιμωρῆσαν καὶ εὐνοστέραν ἀπολέσειε, μάρτυρας τοὺς δικαστὰς ἐπικαλουμένην, ὡς ζῆνην ὑποδεξαμένην καὶ πάσης μεταδοῦσα φιλοφροσύνης, τοιαῦτ' ἀντιπάθοι. Καὶ ὅπως ἢ μὲν ἦν πικροτάτη κατήγορος· ἀπελογεῖτο δ' οὐδὲν ἢ Χαρίκλεια ἀλλ' 50 ὠμολόγει καὶ αὐθις τὸ ἐγκλημα καὶ τὸ φάρμακον ὡς δοίη συγκατετίθετο, προστιθεῖσα ὡς καὶ τὴν Ἀρσάκην διεχρήσατ' ἂν ἠδέως εἰ μὴ προείληπται καὶ ἕτερα πρὸς τοῦτοις, τὴν μὲν Ἀρσάκην ἐκ τοῦ εὐθέως λοιδορουμένη καὶ παντοίως τοὺς δικαστὰς εἰς τὴν τιμωρίαν ἐκκαλου-

tura et quasi in lucro positura, nefarium facinus, quod ipsa in se admittere statuerat, aliis conficientibus. Et, O præclara, inquit, si quidem vivit Theagenes, dico me esse insonstem hujus cædis. Sin aliquid illi accidit tuis impiis consiliis, nihil est tibi opus, ut ullis tormentis a me confessionem extorqueas; habes me, quæ sustuli eam, quæ te enutrivit et ad pulcherrima facta instituit, interfice sine ulla cunctatione. Nihil enim tantopere est cordi Theageni, qui tuos sceleratos conatus optimo jure aversatus est.

IX. In furorem verterunt hæc Arsacem et cum illam colaphis cædi jussisset, Ita, quemadmodum est, vincetam ducite, dicebat, piaculum hoc, ut illi ostendatis, in simili statu esse pro dignitate præclarum illius amasium, cui libet membro vinculis injectis; Euphrati quoque istam tradite, ut custodiatur ad crastinum diem et capitali pœna judicio magistratum Persicorum damnetur. Cum autem jam duceretur, puella, quæ erat a poculis Cybelæ, (erat autem altera ex Ionicis mancipiis, quæ initio juvenibus in usum obsequii ab Arsace donata fuerant) sive quodam modo commota benevolentia erga Charicleam, propter familiaritatem et consuetudinem, sive divina voluntate impulsa, collacrimavit et vehementius ingemiscens, O miseram, inquit, quæ omnino est a culpa vacua. His vero, qui circumstabant, admirantibus et perspicue quid vellet dicere proferre cogentibus, se dedisse Cybele venenum confitebatur et accepisse ab illa ipsa ea conditione ut Charicleæ daret: deinde, seu perturbatione ex re inusitata anticipatam, seu labefactatam a Cybele, quæ ut prius daret Charicleæ inauerat, permutasse pocula et anni obtulisse id, in quo venenum fuerat. Ducebatur igitur recta ad Arsacem, in lucro ponens, si a crimine vacua Chariclea inveniretur. Generosæ enim indolis et vultus commiseratio, etiam barbaricum genus subire solet. Cumque eadem dixisset ancilla, nihil proficiebatur: sed ipsam quoque consciam et adjutricem esse dicens Arsace, in vincula conjici et custodiri ad judicium præcepit: ac primates Persarum, in quorum potestate consilia de republica et judicia et pœnarum determinationes continebantur, nuntiis dimissis, ad judicium in sequentem diem convocabat. Et cum multo mane venientes consedissent, accusabat Arsace beneficii crimine, omnia, ut gesta fuerant, narraus et identidem illacrimans, quod nutriceam et eam quæ sibi omnibus rebus fuisset pretiosior et maxima benevolentia erga se præditam, amisisset, provocans ad ipsos judices testes, quod, cum peregrinam recepisset et omnia humanitatis officia illi impertivisset, talibus ab illa injuriis gratiæ loco afficeretur. In summa, illa quidem fuerat acerrima accusatrix: nihil autem respondebat Chariclea, sed rursus etiam confitebatur crimen et quod venenum dedisset affirmabat; addens insuper, quod et Arsacem libenter sustulisset, nisi anticipata fuisset; aliaque præterea, Arsacem directe conviciis onerans et vario modo judices ad pœnam irritans.

μένη. Ἐὰ γὰρ καθ' αὐτὴν ἅπαντα τῷ Θεαγένει νυκ-
 τὸς κατὰ τὸ δεσμοτήριον ἀναθεμένη, τὰ παρ' ἐκείνου
 τ' ἐν μέρει πυθομένη, συνθεμένη θ' ὡς, εἰ δεῆσοι,
 πάντα θάνατον ἐπαγόμενον αὐθαιρέτως δέχεσθαι καὶ
 5 ἀπηλλάχθαι λοιπὸν ζωῆς ἀνιάτου καὶ ἄλλης ἀνηνύτου
 καὶ τύχης ἀσπόνδου, τὰ τελευταῖα δ', ὡς ἐδόκει, κα-
 τασπασαμένη, τοὺς τε συνεχτεθέντας ὄρμους, αἶψι μὲν
 καὶ ἀπορρήτως ἐπιφέρεισθαι προνοουμένη, τότε δὲ τῆς
 ἐσθῆτος ἐντὸς καὶ ὑπὸ γαστέρα ζωασαμένη καὶ ὄϊον ἐν-
 10 τάρια τινα ἐπιφερομένη, πᾶν ἐγκλημά τε καὶ θάνατον
 ἐπαγόμενόν θ' ὁμολογεῖ καὶ μὴ ἐπαγόμενον ἀνέπλατ-
 τεν. Ἐφ' οἷς οἱ δικάζοντες οὐδὲ μελλήσαντες, μικροῦ
 μὲν ἐδέξαντο ὡμοτέρα τε καὶ Περσικῆ τιμωρίᾳ περι-
 βαλεῖν, ἴσως δὲ τι πρὸς τὴν ὄψιν καὶ τὸ νέον τε καὶ
 15 ἄμαχον τῆς ὄρας παθόντες, πυρὶ καταναλωθῆναι κα-
 τέκριναν. Ἦρπαστο οὖν αὐτίκα πρὸς τῶν δημίων καὶ
 μικρὸν τοῦ τείχους ἐκτὸς ἤγετο, κήρυκος, ὅτι ἐπὶ φαρ-
 μάκοις εἰς πυρὰν ἄγοιτο, συνεχῆς ἐκθοῶντος, πολλοῦ
 καὶ ἄλλου πλήθους ἐκ τῆς πόλεως ἐπακολουθήσαντος·
 20 οἱ μὲν γὰρ αὐτόπται ἐγεγόνεσαν ἀγομένης, οἱ δὲ πρὸς
 τῆς ἀκοῆς τάχιστα κατὰ τὸ ἄστυ διαδραμοῦσης ἐπὶ τὴν
 θέαν ἠπεύχθησαν. Ἀφίκετο δὲ καὶ Ἀρσάκη καὶ θεω-
 ρὸς ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐγένετο. Δεινὸν γὰρ, εἰ μὴ καὶ
 τὴν ὄψιν ἐμφορηθείη τῆς εἰς Χαρίκλεια κολάσεως,
 25 ἐποιεῖτο. Κάπειδῃ [τὴν] πυρκαϊὰν ὡς ὅτι μεγίστην
 ἔνησαν οἱ δῆμιοι καὶ τὴν φλόγα ὑποβαλόντων λαμπρῶς
 ἐξῆπτο, μικρὸν ἐνδοθῆναι αὐτῇ πρὸς τῶν ἐλκόντων ἢ
 Χαρίκλεια παρακάλεσσα, καὶ ὡς ἐκοῦσα ἐπιθήσεται
 τῆς πυρᾶς ἐπαγγεिलाμένη, τὰς χεῖρας εἰς οὐρανόν,
 30 καὶ ὁ μέρος τὴν ἀκτίνα ἐπέβαλλεν ὁ ἥλιος ἀνατείνας·
 Ἥλις, ἀνεβόσσε καὶ γῆ καὶ δαίμονες, ἐπὶ γῆς τε καὶ
 ὑπὸ γῆν ἀνθρώπων ἀθεμίτων ἔφοροι τε καὶ τιμωροί,
 καθαράν μὲν εἶναι με τῶν ἐπιφερομένων, ὑμεῖς ἐστε
 κάρτυρες· ἐκοῦσαν δ' ὑπομένουσας τὸν θάνατον διὰ τὰς
 35 ἀφορήτους τῆς τύχης ἐπήρειας, ἐμὲ μὲν σὺν εὐμενεῖᾳ
 προσδέξασθε, τὴν δ' ἄλαστορα καὶ ἀθεμιτοῦργόν καὶ
 μοιχαλίδα καὶ ἐπ' ἀποστερήσει νυμφίου τοῦ ἐμοῦ ταῦτα
 δρῶσαν Ἀρσάκην, ὡς ὅτι τάχιστα τιμωρήσασθε. Καὶ
 εἰπούσα, πάντων ἐκθοῶντων τι πρὸς τὰ εἰρημένα καὶ
 40 ἐπέχει τὴν τιμωρίαν εἰς δευτέραν κρίσιν, τῶν μὲν
 εὐτρεπιζομένων, τῶν δὲ καὶ ὀρμησάντων, ἐπέβη προ-
 λαβοῦσα τῆς πυρᾶς καὶ εἰς τὸ μεσαίτατον ἐνδρῦθεισα,
 αὐτῇ μὲν ἐπιπλεῖστον ἀπαθῆς εἰστάχει, περιρρέοντος
 αὐτὴν μᾶλλον τοῦ πυρὸς ἢ προσπελάζοντος καὶ λυμαι-
 45 νομένου μὲν οὐδὲν, ὑποχωροῦντος δὲ καθ' ὁ μέρος ὀρ-
 μήσειεν ἢ Χαρίκλεια καὶ περιαιγάζεσθαι μόνον καὶ
 διοπτρεύεσθαι παρέχοντος ἐπιαιδρῦνόμενῃ ἐκ τοῦ πε-
 ριαυγάσματος τὸ κάλλος καὶ ὄϊον ἐν πυρίνῳ θαλάμῳ
 νυμφευομένην. Ἦ δ' ἄλλοτε ἄλλῳ μέρει τῆς πυρᾶς
 50 ἐνήλλετο, θαυμάζουσα μὲν τὸ γιγνόμενον, ἐπισπεύ-
 δουσα δὲ πρὸς τὸν θάνατον. Ἦνυς δ' οὐδὲν, ὑποχω-
 ρῶντος αἶψι τοῦ πυρὸς καὶ ὡς περ ὑποφεύγοντος πρὸς
 τὴν ἐκείνης ἐφόρμησιν. Οἱ δὲ δῆμιοι δ' οὐκ ἀνίσταν ἄλλ'
 ἐνέκειντο πλέον, (καὶ τῆς ἀκτῆς νεύμασιν ἀπειλη-

Cum enim omnes suas rationes noctu in carcere cum Thea-
 gene communicasset, et illius vicissim audivisset, pactaque
 esset, ut, si oporteret, omne genus mortis, quod decer-
 neretur, sponte adiret, ac discederet e vita molestiarum
 plena et errore irriti et fortuna implacabili, denique cum
 illi ultimo, ut esse consentaneum, amanter valedixisset,
 moniliaque cum illa exposita, quæ alioqui semper et oc-
 culte ferre ex industria solita fuerat, tum intra vestem
 utero succinxisset, quasi quædam justa exsequiarum secum
 ferens; omne crimen, omnemque mortem, cujus insimu-
 labatur, confitebatur et non insimulata nihilominus ipsa
 comminiscebatur. Quam ob causam iudices neque cunctati,
 parum aberat, quin illam atrociori, et Persico supplicio
 subjicerent: verumtamen fortasse quodammodo commoti
 adspectu, ac juvenili et invicta forma, ut igne cremaretur,
 decreverunt. Rapta est igitur continuo a tortoribus et
 paullulum extra murum ducebatur, præcone, quod propter
 veneficium ad rogam duceretur, continue proclamante, et
 magna multitudine hominum præterea ex urbe sequente.
 Quidam enim ipsi eam viderant, cum duceretur; quidam
 vero ex rumore, qui celerrime urbem pervaserat, properabant.
 Venit autem et Arsace et spectatrix de muro fiebat.
 Acerbum enim illi esse videbatur, si se adspectu supplicii
 Charicleæ non exsatiasset. Postquam autem rogam maximum
 tortores extruxerunt, et flammis subjectis clare succenderunt,
 paullulum sibi concedi temporis Chariclea ab his qui trahebant
 cum petiisset et se sponte rogam conscensuram promississet
 manibus ad cælum tensis ubi radios sol expandebat: O sol,
 exclamavit, et terra, beatique, quicumque supra terram estis
 et infra terram hominum sceleratorum inspectores et vindices,
 quod sim insons eorum, quorum insimulor, vos estis testes.
 Sponte autem me laturam mortem, propter intolerabiles
 fortunæ injurias, benigne clementerque suscipite. De hoc
 vero piaculo Arsace, quæ se sceleratis factis polluit et
 adultera est et hæc ut meo sponso me privet facit, quam-
 primum sumite pœnas. Hæc cum dixisset, omnibus quidam
 exclamantibus ad ea quæ dicta fuerant et aliis inhibere
 pœnam ad aliud iudicium adornantibus, aliis jam con-
 nantibus, prævertens rogam conscendit et in medium sese
 conferens, diu intacta stetit, circumvagantē potius igne,
 quam appropinquante et nihil nocente, sed cedente in
 quam partem se Chariclea coniecisset, atque, ut illustraretur
 tantum, circumstante splendore, magis ob pulchritudinem
 conspicua et quasi in igneo thalamo nubens, efficiente.
 Illa autem nunc in hanc, nunc in aliam partem rogi transi-
 liebat, admirans illud quod fiebat et ad mortem accelera-
 rans: ceterum nihil proficibat, semper dante locum igne
 et tanquam ad illius motum refugiente. Tortores autem
 non remittebant quidquam, sed magis etiam tum incumbe-
 bant, (Arsace quoque nutibus minacibus imperante)

τικαίς ἐγκελευομένης), ξύλα τ' ἐπιφορτίζοντες καὶ τὴν
 ποταμίαν καλαμῆν ἐπισωρεύοντες καὶ παντοίως τὴν
 φλόγα ἐρεθίζοντες. Ὡς δ' ἤνυστο οὐδὲν ἔτι καὶ πλέον
 ἢ πόλις ἐκτετάρακτο καὶ δαιμονίαν εἶναι τὴν ἐπικου-
 6 ρίαν εἰκάζουσα, Καθαρὸν τὸ γύναιον, ἀνάτιον τὸ γύ-
 ναιον, ἀνεβόα καὶ προσιόντες ἀπὸ τῆς πυρᾶς ἀπεσόδουον,
 τοῦ Θυάμιδος ἐξάρχοντος καὶ τὸν δῆμον εἰς τὴν βοή-
 θειαν ἐπιρρωννύοντες· ἡδὴ γὰρ κακείνος παραγεγόνει
 τῆς ἀπέριου βοῆς τὸ γινόμενον μηνυούσης καὶ τὴν
 10 Χαρίκλειαν ἐξελέσθαι προθυμούμενοι, πλησιάζειν μὲν
 οὐκ ἐθάρσουν, ἐξάλλεσθαι δὲ τῇ κόρῃ τῆς πυρκαϊᾶς
 ἐνεκελεύοντο· οὐ γὰρ δὴ θεός τὴν ἐνδαιτωμένην τῇ
 φλογὶ καὶ ἀπολιπεῖν βουλομένην. Ἄπερ ἑρῶσα καὶ
 ἀκούουσα ἡ Χαρίκλεια, νομίσασά τε καὶ αὐτὴ πρὸς
 15 θεοὺν εἶναι τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἄμωναν, ἔγνω μὴ ἀχαρισ-
 τεῖν πρὸς τὸν κρεῖττον, ἀρνούμενη τὴν εὐεργεσίαν, ἐξή-
 λατό τε τῆς πυρᾶς· οἷς τὴν μὲν πόλιν ὑπὸ χαρᾶς ἄμα
 καὶ ἐκπλήξεως μέγα τε καὶ σύμφωνον ἐκδοῆσαι καὶ με-
 γάλους τοὺς θεοὺς ἐπικαλεῖσθαι, τὴν δ' Ἀρσάκην μὴ
 20 κατασφύσασαν, καθάλλεσθαι τ' ἀπὸ τῶν τειγῶν, καὶ
 διὰ πυλίδος ἐκδραμοῦσαν σὺν πολλῇ δορυφορίᾳ καὶ τοῖς
 δυναστεύουσι Περσῶν, ἐπιβάλλειν τ' αὐτὴν τῇ Χαρι-
 κλείᾳ τὰς χεῖρας καὶ εἰς τὸν δῆμον ἰταμόν ἐνορῶσαν,
 Οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰπεῖν, ἀλιτήριον γύναιον καὶ φαρμα-
 25 κίδα καὶ φόνων ἐργάτιν ἐπ' αὐτοφῶρα ληφθεῖσαν καὶ
 ἁμολογήσασαν ἐξελέσθαι τῆς τιμωρίας πειρούμενοι; καὶ
 ἄμα μὲν ἀθεμίτῳ γυναικὶ βοηθοῦντες, ἄμα δὲ καὶ νό-
 μοις τοῖς Περσῶν καὶ βασιλεῖ τ' αὐτῶ καὶ σατράπαις
 καὶ δυνάταις καὶ δικασταῖς ἀνθιστάμενοι, ὑπὸ τοῦ μὴ
 30 ἐμπεπρῆσθαι αὐτὴν ἴσως εἰς ἔλεον ὑπαγόμενοι καὶ
 θεοῖς τὸ ἔργον ἐπιγράφοντες; οὐδ' ἐννοήσετε σωφρονί-
 σαντες, ὡς τοῦτο καὶ μᾶλλον αὐτῆς βεβαίω τὴν φαρμα-
 κείαν, ἢ τοσοῦτον περίεστι τῆς γοητείας, ὡς καὶ πρὸς
 τὴν πυρὸς δύναιμι ἀπομάχεσθαι; Συνέλθετε, εἰ δοκεῖ,
 35 πρὸς τὸ συνέδριον εἰς αὐτὸν δημοσίᾳ δι' ὑμᾶς ἐσόμενον
 καὶ γινώσεσθε αὐτὴν ὅτι ἁμολογοῦσαν καὶ ὑπὸ τῶν συνει-
 δότων, οὗς ἔχω φρουροῦσα, δελεηγομένην. Καὶ ἄμ'
 ἀπῆγεν αὐτὴν τῷ τραχίλῳ προσφῦσα καὶ τοὺς δορυφό-
 ρους ἀναστελλεῖν τὸν ὄχλον ἐπιτάξασα. Οἱ δὲ τὰ μὲν
 40 ἡγανάκτου καὶ ἀντίστασθαι διεσκόπουσαν, τὰ δ' ὑπέϊκον
 ἄμα τι καὶ τῇ ὑπονοίᾳ τῆς φαρμακείας ὑπαγόμενοι,
 τινὲς δὲ καὶ δέει τῆς Ἀρσάκης καὶ τῆς περὶ αὐτὴν δυ-
 νάμεως ἀπαρτερόμενοι. Καὶ ἡ μὲν Χαρίκλεια αὐθις
 τῷ Εὐφράτῃ παραδίδοται καὶ αὐθις πλείοσι τοῖς δεσ-
 45 μοῖς ἐνεβέβηκτο, δευτέρᾳ κρίσει καὶ τιμωρίᾳ φυλαττο-
 μένη, κέρδος ἐν μέγιστον ὡς ἐν δεινοῖς εὐρισκομένη,
 τὸ συνεῖναι Θεαγένει καὶ τὰ καθ' αὐτὴν ἐκδιηγείσθαι
 τῇ μὲν γὰρ Ἀρσάκῃ καὶ τοῦτ' εἰς τιμωρίαν ἐπενενόητο,
 ὥσπερ ἐπικερτομοῦση καὶ πλέον νομιζούση τοὺς νέους
 50 ἀνιάσειν, εἰ καθ' ἐν δεσμοτήριον καθειργμένοι, θεαταὶ
 γίνονται ἀλλήλων ἐν δεσμοῖς καὶ κολάσεσιν ἐξεταζο-
 μένων. Ἦδει γὰρ, ὡς πάθος τοῦ ἐρωμένου τὸν ἐρῶν-
 τα πλέον ἢ τὸ ἴδιον ἀλγύνει. Τοῖς δ' ἦν παραψυχὴ
 μᾶλλον τὸ γινόμενον καὶ τὸ ἐν ἁμοίοις τοῖς πάθεσιν

ligna congerentes et fluviatilem arundinem cumulantes
 omni ratione flammam concitantes. Sed nec ita quidquam
 proficiebatur, sed magis urbs perturbabatur et divinam
 opem esse existimans, Insons est muliercula, crimine va-
 cua est muliercula exclamabat: et accedentes plerique,
 tortores a rogo repellebant, Thyamide incipiente, et populo
 ad auxilium ferendum, animum addente, (jam enim et
 ille advenerat, immenso clamore id, quod fiebat, indi-
 cante) et Charicleam eripere cupientes, proxime quidem
 accedere non audebant, sed, ut ipsa rogo excederet, puellæ
 imperabant. Non enim quidquam periculi esse metuen-
 dum ei, quæ in igne versata sit, si eum relinquere volue-
 rit. Quæ videns et audiens Chariclea, et ipsa putans se
 divino præsidio defensam esse, statuit se non ingrati esse
 debere erga numen, nec rejicere beneficium et exsiluit e
 rogo: ut urbs præ gaudio simul et stupore magnum cla-
 morem et consonantem tolleret, ac magnos deos invocaret;
 Arsace vero, non compos sui ipsius, desiliret ex muris, et
 per portulam excurrens, cum magna caterva stipatorum
 et proceribus Persarum, injiceret ipsa Charicleæ manus et
 populum proterve adspiciens, Non pudet vos, diceret,
 sceleratam mulierem et veneficam et auctorem cædis in
 ipso factore deprehensam et confessam, conari pœnam
 eripere? cum quidem interim, dum scelestæ mulierculæ
 opem fertis, simul Persarum legibus et ipsi regi et satrapis
 et proceribus ac iudicibus resistatis; inde fortasse, quod
 non conflagravit, ad misericordiam errore quodam flexi et
 diis eventum illum adscribentes. An non tandem redeun-
 tes ad meliorem mentem, intelligetis, quod hoc ipsum
 magis illius veneficium confirmet, cui tanta sit præstigi-
 arum copia, ut etiam ignis viribus repugnare possit? Convenite,
 si videtur, in concilium crastinæ die, quod propter vos pub-
 licum erit: ibi cognoscetis et ipsam confiteri, et a consensu
 quos asservo in custodia, convinci. Simulque abducebat
 ipsam, collo inhaerens et stipatores remove confertos ut
 in turba imperans. Illi autem partim indignabantur et re-
 sistere cogitabant: partim cedebant, aliquo modo suspi-
 cione veneni adducti: quidam etiam metu Arsaces illiusque
 potentie deterrebantur. Ac Chariclea quidem Euphrati
 iterum traditur, rursusque in plura vincula conjungebatur,
 ad secundum iudicium et supplicium asservanda, in lucro
 maximo in adventu rebus ponens consuetudinem Theagenis
 et facultatem rationes suas illi enarrandi. Ab Arsace enim
 et hoc ad augendam pœnam excogitatum fuerat, quo ju-
 venes, tanquam illis in ludens, excruciet, ut in uno car-
 cere conclusi, spectatores essent mutuo suarum calamita-
 tum, dum vinculis et cruciatibus affigerentur. Sciebat
 enim, quod dolor ejus operi amatur magis amantem quam
 suus, excruclat. At vero modo factum hoc, consolationis

ἐξετάζεσθαι κέρδος ἐνόμιζον· εἰ ἑλαττὸν τις αὐτῶν κολασθήσεται, νενικῆσθαι ὑπὸ θατέρου καὶ μειονεκτεῖν τῶν ἔρωτικῶν οἴομενος. Προσῆν δὲ καὶ τὸ προσομιλεῖν ἀλλήλοις καὶ τὸ παρηγορεῖν τε καὶ ἐπιθαρσύνειν εὐγενῶς τε καὶ γενναίως τὰς προσπιπτούσας τύχας καὶ τοὺς ὑπὲρ σωφροσύνης καὶ πίστεως τῆς εἰς ἀλλήλους φέρειν ἀγῶνας.

Γ'. Πολλὰ γοῦν μέχρι πόρρω τῶν νυκτῶν ἀλλήλοις διειλεγμένοι καὶ ὅσ' εἰκὸς τοὺς μετὰ τὴν νύκτα τὴν παροῦσαν ἐντεῦξασθαι ἀλλήλοις ἀπεγνωχότας καὶ οἷον ἀλλήλων ἐφ' ὅσον ἔξεστι κορνευμένους, τέλος καὶ περὶ τῆς κατὰ τὴν πυρκαϊᾶν θαυματουργίας ἀνεσκοποῦντο. Καὶ ὁ μὲν Θεαγένης εἰς θεῶν εὐμένειαν τὸ αἴτιον ἀνέφερε, συγχεσάντων μὲν τὴν ἄδικον Ἀρσάκης συκοφαντίαν, κατελεησάντων δὲ τὴν ἀθῶον καὶ οὐδὲν αἰτίαν, ἢ Χαρίκλεια δ' ἀμφιβάλλειν ἐφίκει. Τὸ μὲν γὰρ καινουργόν, ἔφη, τῆς σωτηρίας, δαιμονία τινὶ καὶ θείᾳ παντάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ, τὸ δ' ἐν τοσοῦτοις ἐξετάζεσθαι δυστυχήμασιν ἀδιαστάτως καὶ κολάσεσιν αἰχίζεσθαι ποικίλας τε καὶ ὑπερβαλλόντως, θεηλατομένον εἶναι καὶ δυσμενεῖας κρείττους πειρωμένων· πλὴν εἰ μὴ θαυματοποιία τίς ἐστι δαίμονος, εἰς τὰ ἔσχατα μὲν ἐμβάλλοντος, ἐκ δὲ τῶν ἀπόρων διασώζοντος.

ΙΑ'. Καὶ ἔτι ταῦτα λέγουσα, τοῦ Θεαγένους εὐφημεῖν παρακαλοῦντος καὶ τοῦ εὐσεβεῖν πλέον ἢ σωφρονεῖν ἀντέχεσθαι παραινῶντος, Ἰήκοιτε, θεοί, ἀνεβόησεν. Οἷον γάρ μοι νῦν ὄναρ (εἶτε καὶ ὕπαρ ἦν) ἐνθύμιον γέγονεν, ὃ τῆς προτεραιᾶς ἰδοῦσα νυκτός, τότε μὲν, οὐκ οἶδ' ὅπως, τῆς διανοίας ἀπέβαλον, νυνὶ δέ μοι εἰς μνήμην παραγέγονε. Τὸ δὲ ὄναρ ἔπος ἦν εἰς μέτρον ἡρμοσμένον. Ἐλεγε δὲ τὸ ἔπος ὁ θεϊότατος Καλάσιρις, εἶτε καταδαρθεῖν λαθούσῃ φανείς, εἶτε καὶ ἔναργῶς ὀφθείς. Εἶχε δ' οἶμαι ὁδὲ πως·

Παντάρην φορέουσα, πυρὸς μὴ τάρβει ἔρωήν.
Ῥηϊδίως Μοίραις καὶ τὰδόκητα πέλει.

Καὶ ὁ Θεαγένης διεσεύσθη ὅ ὥσπερ οἱ κάτοχοι καὶ ἐφ' ὅσον ἐνεδίδου τὰ δεσμὰ ἀνήλατο, καὶ, Εὐμενεῖς εἴητε, θεοί, ἀνέκραγε, καὶ γὰρ τοι ποιητῆς ἐξ ὑπομνήσεως ἀναδείκνυμαι καὶ χρησμός δὴ μοι παρ' ὁμοίου τοῦ μάντεως (εἶτε Καλάσιρις ἦν, εἶτε θεὸς εἰς Καλάσιριν φαίνόμενος) πεφοίτηχε, καὶ λέγειν ἐδόκει ταῖαδε·

Αἰθιοπῶν εἰς γαῖαν ἀπίξει ἄμμιγα κούρη,
Δεσμῶν Ἀρσακέων αὐρίον ἐκπροφυγών.

Ἐμοὶ μὲν οὖν ὅπῃ τείνει τὸ γρήσιμον, ἔγω συμβάλλειν. Ἰῆν μὲν γὰρ Αἰθιοπῶν, τὴν τῶν καταχθονίων ἔοικε λέγειν, ἄμμιγα δὲ κούρη, τῇ Περσεφόρῃ με συνέσεσθαι, καὶ λύσιον δεσμῶν τὴν ἐνθὲνδε ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγῆν. Σοὶ δ' ἄρα τί φράζει τὸ ἔπος, οὕτως ἐξ ἐναντίων πρὸς αὐτὸ συγκείμενον; τοῦνομα μὲν γὰρ ἢ παντάρβη πάντα φοβουμένη δηλοῖ. Τὸ παράγγελμα δὲ μὴ δεδοικέναι τὴν πυρὰν ἀξιοῖ. Καὶ ἡ Χαρίκλεια, Ὡ γλυκύτατε, ἔφη, Θεαγένης, ἢ συνήθειά σε τῶν

loco potius erat, et in similibus doloribus versari lucrum ducebant; si alteruter ex ipsis minus cruciatuum sustineret, victum se esse ab altero et quasi inferiorem ac languidiorem in amore, existimans. Licebat vero illis versari secum, et mutuo se consolari, confirmareque, ut fortiter et generose fortunam, quæ accidat, et propter pudicitiam et fidem erga se mutuam adita certamina, uterque ferrent.

X. Cum igitur multa usque ad nocturnum tempus inter se colloquerentur ejuscemodi, qualia consentaneum est eos esse locutos, qui post illam noctem amplius de colloquio desperasset et se consuetudine mutua, quoad fieri potuit, exsatiassent: ad extremum in miraculum illud, quod circa rogum acciderat, animum intenderunt. Ac Theagenes quidem deorum benevolentiae causam acceptam ferebat, qui aversati fuissent injustam Arsaces calumniam et miserti innocentis ac nihil promeritæ: Chariclea vero ambigere videbatur. Nam ista quidem inusitata ratio salutis, inquit, cælesti et divino quodam beneficio omnino contigisse videtur. Ceterum hujusmodi calamitatibus affligi sine ulla intermissione, ac tormentis cruciari variis ac supra modum, horum esse, qui divinitus affligantur et in majus odium incurrerint. Nisi forte sit aliquod miraculum dei secretius, qui in extrema pericula conjiciat, et ubi nihil spei sit reliquum servet.

XI. Hæc cum adhuc diceret, Theagene ut in bonam partem interpretaretur adhortante, et, ut magis studeret pie sentire quam casta esse, admonente: Propitii nobis estote, dii! exclamavit. Quale enim nunc mihi somnium (seu visum fuit) in mentem venit, quod cum priore nocte vidissem, tunc quidem, nescio quo modo, exciderat animo: nunc vero in memoriam illius redii. Somnium vero versus erat, in metri rationem aptatus. Versum autem exposuit divinissimus heros Calasiris sive apparens mihi dormienti sive manifesto visus; cujus talis quædam fuit structura:

Pantarben gestans, flammæ ne metuas vim:
Facilia Parcis sunt et prodigiosa.

Theagenes quoque concussus est, non secus atque ii, qui divino spiritu concitantur, quantumque concedebant vincula, prosiluit, et, Benigni sitis in nos, dii! exclamavit. Nam ego etiam poëta ex recordatione efficior, et oraculum quoddam mihi a simili vate, (seu Calasiris fuit, seu deus aliquis, Calasiridis forma apparens) editum est, videbaturque talia dicere:

Venies ad terram Æthiopum puella comitante,
Arsaces vincla cras effugiens.

Quod quidem ad me attinet, quorsum tendat oraculum, conjicere possum. Terram enim Æthiopum, eorum, qui sub terra ætatem degunt, dicere videtur. Una autem cum puella, id est, cum Proserpina, colohabitaturum: et solutionem ex vinculis, hinc ex corpore discessum. Tibi autem quidnam dicit versus, qui ex contrariis sibi constat? Nam nomen quidem Pantarbe, omnia metuens significat: ceterum promissum vult, non metuendum esse rogum. Tum Chariclea: Suavium, inquit, meum, Theagenes,

δυστυχημάτων πάντα πρὸς τὸ φαυλότατον νοεῖν τε καὶ εἰκάζειν παρεσκεύασε. Φιλεῖ γὰρ ἄνθρωπος πρὸς τὰ συμπίπτοντα τρέπειν τὴν γνώμην. Χρηστότερα δ' ἢ ὧς σοι παρίσταται μὴνύει μοὶ τὰ μαντευθέντα φαίνονται. Καὶ ἡ κόρη τάχ' ἂν εἶην ἐγὼ, μεθ' ἧς σε πατρίδος τῆς ἐμῆς Αἰθιοπίας ἐπιβήσασθαι ἐπαγγέλλεται, Ἀρσάκην καὶ δεσμὰ τὰ Ἀρσάκης ἀποφυγόντα. Τὸ δ' ὄπισ, ἡμῖν μὲν οὔτε δῆλα, οὔτ' ἄπιστα, θεοῖς δὲ καὶ δύνατὰ καὶ μελήσει τοῖς καὶ τὰ μαντεύματα φήνασιν.

Ἡ γούν εἰς ἐμὲ πρόρρησις, ἤδη, ὡς οἶσθα, βουλήματι τῶν ἐκείνων τετελεσται· καὶ ζῶ σοι τὸ παρὸν, ἢ παντοίας ἀπελπισθεῖσα καὶ σωτηρίαν ἐμαυτῆς ἐπαγομένη τότε μὲν ἠγρόνου, συνίημι δὲ τὸ παρὸν ὡς ἔοικε. Τὰ γὰρ συνεκτεθέντα μοὶ γνωρίσματα καὶ παρὰ τοὺς ἐμ-προσθεν αἰεὶ χρόνους ἐπιφέρεσθαι προνοουμένην, τότε καὶ πλέον τῆς κρίσεως μοὶ γεγενημένης, καὶ τῆς τελευταίας προσδοκωμένης, περὶ τῆ γαστρὶ ζωσαμένη κρύφα ἐτύγχανον, εἰ μὲν σωζοίμην, εὐπορίαν βίου καὶ τῶν ἀναγκαίων, εἰ δὲ τι πάσχοιμι, καλλωπίσματα ἔσχατα καὶ ἐντάρια γενησόμενα. Ἐν δὴ τούτοις, ὦ Θεάγενες, οὓσιν ὄρμους ἐριτίμοις καὶ λίθοις πολυτελέσι Ἰνδικοῖς τε καὶ Αἰθιοπικοῖς, ἔστι καὶ δακτύλιος, δῶρον μὲν παρὰ τοῦ πατρὸς τῆ μητρὶ παρὰ τὴν μνηστειάν δοθείς, λίθου δὲ τῆ καλουμένη παντάρβη τὴν σφενδόνην διάδοτος, γράμμασι δ' ἱεροῖς τισιν ἀνάγραπτος καὶ τελετῆς ὡς ἔοικε θειοτέρας ἀνάμεστος, παρ' ἧς εἰκάζω δύναμιν τινὰ ἔχειν τῆ λίθου πυρὸς φυγαδευτικὴν, ἀπάθειαν τοῖς ἔχουσιν ἐν ταῖς φλογώσεσι δωρουμένην, ἣ καμὲ τυχὸν συμβουλήσει θεῶν περιέσωσε. Ταῦτα δ' ἔχω καὶ συμβάλλειν καὶ γινώσκειν, ἐξ ὧν ὁ θειότατος μοι Καλάστρις ὑπετίθετο πολλάκις, ταῦτα καὶ φράζεσθαι καὶ ἐκδιδάχθαι πρὸς τῶν ἐνεστιγμένων τῆ συνεκτεθείση μοι ταινία, νυκτὶ δὲ κατὰ γαστέρα τὴν ἐμὴν ἐνείλημμένην, διηγούμενος. Ταῦτα μὲν εἰκότα καὶ ὄντα πλέον καὶ τοῖς ὑπηρεγμένοις συμβαίνοντα, ἔφη ὁ Θεαγένης· ἐκ δὲ τῶν εἰς αὐρίον κινδύνων ποία τις ἄρα παντάρβη καὶ ἄλλη ἐξαιρήσεται; οὐ γὰρ που καὶ ἀθανασίαν, (ὡς ὄρελις) κατὰ τὴν πρὸς τὰς πυρκαϊὰς ἀντιπάθειαν ἐπαγγέλλεται, τῆς ἀλάστορος Ἀρσάκης, ὡς εἰκάζειν ἐνεστίν, ἑτερόν που καινότερον τιμωρίας τρῶπον τανῶν ἐπινοούσης. Καὶ εἶθε γ' ἅμα κατ' ἀμφοτέρων καὶ θάνατον ἕνα καὶ ἐν ὧρα μιᾷ καταδικάσειεν, ὡς οὐδὲ τελευταίην ἂν τοῦτ' ἐθέλην, ἀλλὰ πάντων κακῶν ἀνάπαυαν. Καὶ ἡ Χαρίκλεια, Θάρσει, ἔφη, παντάρβην ἑτέραν ἔχομεν τὰ μεμαντευμένα. Καὶ θεοῖς ἐπανέγοντες, σωζοίμεθά τ' ἂν ἥδιον, καὶ εἰ δέοι, πάσχοιμεν δσώτερον.

ἸΒ'. Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἀναθεωροῦντες καὶ νῦν μὲν ὀρηνοῦντες καὶ πλέον ἀνιᾶσθαι καὶ ἀγωνιᾶν ἄτερος ὑπὲρ θατέρου διεγγυώμενοι, νῦν δὲ τὰ τελευταία ἀλλήλοις ἐπισκῆπτοντες καὶ ὡς μέχρι θανάτου πιστοὶ τὰ ἑρωτικά πρὸς ἀλλήλους ἔσσονται, θεοῦς τε καὶ τὰς παρούσας τύχας ἐπομνύντες, οὕτω διῆγον. Ὁ δὲ Βαγώας καὶ οἱ σὺν αὐτῶ πεντήκοντα ἱππεῖς, νυκτὸς

consuetudo versandi in calamitatibus effecit, ut omnia in deteriorem partem accipias et conjectura interpreteris. Solent enim fere homines ad rationem eorum, quæ accidunt, accommodare animum. Ceterum meliora, quam tu existimas, indicare mihi ea, quæ vaticinio prædicta sunt, videntur, ut puella fortasse sim ego, cum qua te patriam meam Æthiopiam conscensurum esse promissum est, cum Arsacen et illius vincula effugeris. Quomodo autem id sit futurum, neque nobis manifestum est, neque incredibile: dū vero efficere id possunt et curæ erit iis, qui vaticinia reddiderunt. Nam prædicto, quæ ad me pertinet, jam, ut scis, voluntate illorum perfecta est, et vivo in præsentia, de qua jam prorsus desperatum fuerat. Atque adeo cum salutem meam revinctam mecum portarem, tunc quidem ignorabam: nunc vero, ut mihi quidem videtur, intelligo. Cum enim indicia mecum exposita, etiam temporibus quæ præterierunt, gestare ex industria solita fuisset, tunc magis, iudicio de me facto, et supremum diem jam adfore putans, occulte utero illa succinxeram, si quidem servarer, victum et res necessarias suppeditatura; sin aliquid mihi accidisset, ornamenta ultima et justa exsequiarum futura. Inter hæc, Theagenes, quæ sunt monilia magno sumtu constantia, et lapides Indici et Æthiopiæ valde pretiosi, est etiam quidam annulus, dono datus a patre meo matri, tum cum illi desponderetur, lapidem, qui vocatur Pantarbe, in pala insertum habens et literis quibusdam sacris pictus, denique caerimonia quadam, ut videtur, diviniore plenus, a qua conjector vim aliquam lapidi accedere, quæ ignem depellat, hoc iis, qui illum habent, ut nullo sensu nec detrimento in flamma afficiantur, dono dantem. Quæ et me forsitan voluntate divina servavit. Hæc et conjicere possum et scire ex eo, quod divinissimus Calasiris mihi suggessit, cum eadem et dici et doceri lis notis, quibus esset insignita exposita mecum fascia, nunc vero uterum meum obvolvens, sapius narrare solitus fuerit. Ist hæc magis probabilia sunt et vera et cum beneficio quod tibi contigit convenientia, inquit Theagenes: ceterum ex crastini diei periculis quamnam alia Pantarbe nos liberabit? Neque enim utique immortalitatem, (utinam tamen!) ut vim ex antipathia depellendis rogis, promittit; scelerata Arsace, ut conjecturam facere licet, alium quemdam et magis novum pœne modum in præsentia excogitante. Atque utinam simul ambos et uno genere mortis et eadem hora condemnaret! non mortem profecto hunc esse ducerem, sed ab omnibus malis requietem. Chariclea autem, Ades animo, inquit. Pantarben aliam habemus, ea, quæ sunt nobis vaticinio prædicta. Ac diis confidentes, servabimur jucundius et si opus fuerit majore cum pietate patiemur.

XII. Hi quidem, hæc animo secum versantes et nunc lugentes, magisque exerucari et anxium esse alterum alterius causa, quam sua, affirmantes, nunc vero ultimis obstestationibus sese mutuo obstringentes, et quod usque ad mortem servaturi essent sibi fidem in amore, per deos et præsentem fortunam jurantes, ita tempus transigebant.

ἐτι βαθείας ὑπνω πάντα ἐχούσης, ἀφικνουῦνται εἰς τὴν Μέμφιν καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν πυλῶν ἡσυχῇ διαναστήσαντες καὶ οἱ τινες εἶεν εἰπόντες τε καὶ γνωρισθέντες, ἐπὶ τὰ σατραπεῖα σὺν σπουδῇ καὶ ἀθουρίθως εἰσέρχονται. Καὶ τοὺς μὲν ἰππέας ὁ Βαγώας αὐτοῦ κατέλιπε τοῖς σατραπεύουσιν ἐν κύκλῳ περιστήσας, ὡς εἴ τις καὶ γένοιτο ἀντίστασις ἠδρεπίσθαι πρὸς ἄμυναν, αὐτὸς δὲ κατὰ τινὰ παραπυλῖδα τοῖς πολλοῖς ἀγνοουμένην ἀσθενεῖς τὰς θύρας ἐκμοχλεύσας καὶ τῷ κατοικοῦντι φράσας 10 θ' αὐτὸν καὶ σιωπᾶν ἐπιστείλας, ὡς τὸν Εὐφράτην ἐμπειρία καὶ γνώσει τῶν τόπων ἐσπευδεν, ἅμα τι καὶ τῆς σελήνης τότε μικρὸν ὑπαυγαζούσης. Καὶ καταλαβὼν ἐπὶ τῆς εὐνῆς, ἀφύπνισέ τε καὶ θορυβοῦμενον καὶ τίς οὗτος, βοᾶντα, κατέστελλε Βαγώας, ἐγὼ, λέγων, ἀλλὰ φῶς ἦκειν πρόστατε. Προσκαλεσάμενος δὲ τι παιδάριον τῶν προσεδρευόντων, λύχνον ἄψασθαι τοὺς ἄλλους ἐάσαντα καθεύδειν προσέταττεν. Ἐπειδὴ δ' ἦκεν ὁ παῖς καὶ κατὰ τὴν λυχνουῶν (τὸν λύχνον) ἐπιθεῖς, μετέστη, [τοῦτο] ἔλεγεν ὁ Εὐφράτης· 20 Τί ἄρα καινὸν ἀγγέλλει πάθος ἢ αἰφνιδίως σου καὶ ἀπροσδόκητος ἀφίξις; ὁ δὲ, Οὐ πολλῶν, ἔφη, δεῖ λόγων, ἀλλὰ τοῦτ' ἐ γράμμα ἀναγίνωσκε λαβὼν, καὶ πρό γε τούτου τῆς σφραγίδος τοῦπίσημον ἀναγνώριζε, καὶ ὡς Ὀροονδάτης ἐστὶν ὁ κελεύων πίστευε, καὶ τὰ 25 ἐπεσταλμένα πράττε, νυκτὶ καὶ τάχει συμμαχοῖς εἰς τὸ λαθεῖν ἀποχρώμενος. Εἰ δὲ καὶ τὰ πρὸς Ἀρσάκην ἐπεσταλμένα λυσitelές ἀποδοῦναι, πρότερον αὐτὸς δοκίμαζε.

II'. Ὑποδεξάμενος οὖν ὁ Εὐφράτης τὰς ἐπιστολάς, 30 καὶ ἀμφοτέρως διελθὼν, Ἀρσάκη μὲν, ἔφη, ἄλλως τ' οἰμώξει καὶ τὸ παρὸν ἐν ἐσχάτοις διάγει, πυρετοῦ τινος ὡσπερ θεηλάτου τῆς προτεραίας ἐνσκηψάντος καὶ θέρμης δξείας ὑποδραμούσης, καὶ εἰς δεῦρο κατεχούσης, ὀλίγας τοῦ περιέσεσθαι τὰς ἐλπίδας ἐνδεικνυμένην. 35 Ἐγὼ δ' ἂν ταῦτ' οὐδὲ ἐρρωμένη ἔδωκα, θάττον ἂν προαποθανούση καὶ ἡμᾶς συναπολεσάση, ἣ ἐκούση τοὺς νέους ἐκδούση. Σὺ δ' εἰς καιρὸν ἦκων ἴσθι καὶ ὑποδεξάμενος ἄγε τοὺς ξένους καὶ τὴν εἰς δύναμιν ἐπικουρίαν σύσπευδε. Καὶ κατελείπει παντοίως ἀθλίους 40 μὲν ὄντας καὶ κακοδαίμονας καὶ μυρίας αἰκίας καὶ κολάσεις, οὗτι ἐκόντος ἐμοῦ κελευομένου δὲ πρὸς Ἀρσάκης, ὑποστάντας, τᾶλλα δὲ, ὡς εἰοικεν, εὖ γεγονότας, καὶ ὡς ἡ πεῖρά μοι καὶ τὰ ἔργα παρέστήσαν τὰ πάντα σώφρονας. Καὶ ἅμα λέγων, ἦγεν ἐπὶ τὸ δεσμοτῆ- 45 ριον. Ὁ μὲν δὲ Βαγώας ἰδὼν τοὺς νέους δεσμώτας καὶ ταῦτ' ἤδη καὶ πρὸς τῶν βασιάνων τετραχωμένους, ἐκπέπληκτο τοῦ μεγέθους ἅμα καὶ κάλλους. Οἱ δὲ τοῦτ' ἐκείνου εἶναι νομίσαντες καὶ ἀωρὶ τοὺς περὶ τὸν Βαγῶαν ἦκειν τὴν ἐπὶ θανάτῳ [καὶ τὴν τελευταίαν] 50 ἀπάξοντας, εἰς βραχὺ μὲν διεταράχθησαν, εἴτ' ἀνενεγκόντες, ἰλαρῶ καὶ διακεχυμένῳ τῷ βλέμματι, ὅτι ἀφρονιστοῦσι καὶ πλέονα χαίρουσιν, ἐπίδηλοι τοῖς παροῦσιν ἐγίνοντο. Ἦδη γοῦν τῶν περὶ τὸν Εὐφράτην πλησιαζόντων καὶ ἐπιδραττομένων καὶ ἀπὸ

Bagoas autem et equites cum illo missi quinquaginta, multa nocte, somno omnia detinente, Memphim perveniunt, et cum eos, qui erant ad portam, silentio excitasent et quinam essent dixissent et cogniti essent, in aulam satrapæ propere et sine tumultu ingrediuntur. Et equites quidem Bagoas ibi relinquit, domicilia satrapica illis cingens, ut, si forte existeret aliquis resistendi conatus, ad defensionem essent parati. Ipse vero per quamdam januam vicinam portæ, ignotam multitudini, cum infirmas fores parvo negotio emolitus fuisset, et ei qui ibi habitabat se indicasset, atque ut silentio premeret imperasset, ad Euphratem consuetudine et peritia locorum accelerabat, adhuc etiam tum paullulum lucente luna. Cumque illum deprehendisset in lecto, excitavit e somno et tumultuantem et, Quis hic est, clamantem, compescuit Bagoas, Ego, dicens; sed lumen afferri jube. Advoca igitur puero, qui erat assidue circa illum, lychnum accendere, ita ut alios dormire sineret, jussit. Postea vero quam venit puer et in candelabrum imposito lychno discessit, Euphrates dicebat: Quidnam calamitatis novæ portendit tuus subitus et ἰσπινatus adventus? Ille autem, Non multis, inquit, verbis est opus, sed has literas acceptas lege et ante hoc ipsum symbolum signi cognosce, et quod Oroondates sit is, qui dat mandata, fidem habe et quæ jussa sunt exsequere, utens nocte et celeritate comitibus, quo magis lateas. An vero conveniat, ista Arsacæ declarare, prius tecum ipse voluta.

XIII. Cum itaque Euphrates accepisset epistolas, et utramque percurrisset, Arsace quidem, inquit, lugebit, et in præsentia est in extremo periculo, cum febris quadam tanquam divinitus immissa pridie tentata esset et acutus calor successisset, qui illam hactenus detinet, et exiguam spem, quod superstes esse possit, relinquit. Ego autem has ne valenti quidem darem, quæ potius ipsa moreretur et nos una perderet, quam sponte juvenes hos traderet. Tu vero scias, te per tempus advenisse et acceptos peregrinos abducas, ac pro virili parte ad auxilium illis ferendum studium tuum afferas. Ac miserere illorum omnino, qui miseri sunt et infelices et sexcentos cruciatus tormentaque, me quidem invito, ceterum ab Arsace jusso, sustinuerunt: alioqui, ut videtur, bono genere nati, et quod me res ipsa et experientia docuit omnibus in rebus modesti. Atque hoc dicto, ducebat eum ad carcerem. Ceterum Bagoas, cum vidisset juvenes captivos, quamvis jam cruciatibus exhaustos, obstupuit admiratione proceritatis et pulchritudinis. Illi autem, hoc illud esse existimantes, intempesta nocte Bagoam venire, ad mortem eos abducturum, paullulum sunt perturbati. Deinde erecti, læto et hilari vultu, quod nihil curarent et magis lætarentur, manifestum indicium iis qui aderant dabant. Jam autem Euphrate appropinquante et manus admovente et

τῶν ξύλων πρὸς οἷς κατακέκλειστο τὰ δεσμὰ ὑπεκλυόντων, ὁ Θεαγένης, Εὐγ' ἢ ἀλάτωρ Ἀρσάκη, ἀνεβόησεν, ὅτι νυκτὶ καὶ ζῶφω τὰς αὐτῆς ἀθεμίτους πράξεις ἐπικυρῶσαι οἰεταί. Δεινὸς δ' ὁ τῆς δίκης ὀφθαλμὸς, ἐλέγχων καὶ τὰ ἀμύητα κρύφια καὶ ἀθέμιτα φωτίζων. Ἄλλ' ὑμεῖς τὰ προστεταγμένα πράττετε καὶ εἴτε πῦρ, εἴτε ὕδωρ, εἴτε ξίφος ὄρισται καθ' ἡμῶν, τὸν αὐτὸν ἅμα καὶ ἓνα θάνατον χαρίσασθε ἀμφοτέροις. Συμπαρεκάλει δὲ ταῦτα καὶ ἡ Χαρίκλεια. Ἐπιδακρύσαντες οὖν οἱ εὐνοῦχοι, (συνέσαν γὰρ ἡρέμα τῶν λεγομένων) αὐτοῖς δεσμοῖς ὑπεξῆγον.

ΙΔ'. Κάπειδ' ἡ τῶν σατραπειῶν ἐκτὸς ἐγεγόνεσαν, ὁ μὲν Εὐφράτης κατὰ χώραν ἔμενον, ὁ δὲ Βαγώας καὶ οἱ ἵππεῖς τῶν πολλῶν δεσμῶν ἐπικουρίσαντες τοὺς νέους καὶ ὅσα φυλάττειν οὐ κολάζειν ἔμελλον ἐγκαταλιπόντες, ἐφ' ἵππου θ' ἑκάτερον ἀναθέμενοι καὶ μέσους εἰς κύκλον περιστοιχισάμενοι, τάχους οὐδὲν ἀνιέντες, ἐπὶ τὰς Θήβας ἤλαυον, τὸ δὲ λιπόμενον τῆς νυκτὸς ἀδιαστάτως ὀδοιπορήσαντες καὶ κατὰ τὴν ἑξῆς ἡμέραν εἰς ὦραν που τρίτην, οὐδαμοῦ γόνυ κάμψαντες, τῆς θ' ἡλιακῆς ἀκτίνος τὸν φλογμὸν, οἷα δὲ θέρους ὥρα καὶ κατ' Αἴγυπτον οὐκέτ' ἀνεχόμενοι, πειζόμενοι θ' ὑπ' ἀγρυπνίας καὶ πλῆον τὴν Χαρίκλειαν πρὸς τῆς συνεχοῦς ἱππηλασίας ἀπειρηκυῖαν ὀρῶντες, ἔγνωσαν αὐτοῦ που κατασκηνοῦσαντες, πνεῦσαι μὲν αὐτοὶ, ἀναπνεῦσαι δὲ καὶ τὴν ἵππον, ἀναψύξαι δὲ καὶ τὴν κόρην. Καὶ ἦν γὰρ τις ὄχθη καὶ ἄκρα τοῦ Νείλου, καθ' ἣν τῆς ἐπ' εὐθὺ στάθμης τὸ ὕδωρ ἀνακοπὴν, καὶ πρὸς ἕλιγμόν ἡμικυκλον ἔκτραπεν, πρὸς τε τὸ ἀντίθετον τῆς ἐκτροπῆς ἐπιστρέψαν, οἷον Ἰππειρωτικόν τινα κόλπον ἀπετέλει τὸ περιγραφόμενον, πολλοῦ μὲν λιμῶνος οἷα δὲ διαρρομένου τοῦ παντὸς ἀνάπλεων, πολλὴν δὲ πόαν καὶ χιλὸν ἄφθονον ἐνδοφιλεύσασθαι κτήνησι νομῆν ἀπαυτοματίζοντα· δένδρεσί τε Περσείαις καὶ συκομόροις καὶ ἄλλοις τοῖς Νείλου συννόμοις τε καὶ φίλοις, ἐπηρεφῆ τε καὶ κατὰσιον. Ἐνταῦθ' ὁ Βαγώας ἅμα τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐνηυλίσαστο, σκηρὴν τὰ δένδρα ποιησάμενος, καὶ αὐτὸς τε σίτου μετέλαθε καὶ τοῖς περὶ τὸν Θεαγένην μετέδωκε, διωθουμένους τὰ πρῶτα ἐπαναγάσας. Καὶ ὡς περιττὸν εἶη σιτεῖσθαι τοὺς αὐτίκα τεληξομένους φάσκοντας μετέπειθεν, ὡς οὐδὲν ἔσται τοιοῦτο, διεγγυώμενος καὶ ὡς οὐκ ἐπὶ θάνατον ἄγοντο δὲ πρὸς τὸν Ὀροονδάτην ἐκδιδάσκων.

ΙΕ'. Ἦδη δὲ τῆς ἄγαν μεσημβρίας χαλῶσης οὐκέτι τὴν κορυφὴν ἡλίου, πлагία δὲ καὶ ἀπὸ τῶν δυσμικωτέρων βάλλοντος, τῶν τε περὶ τὸν Βαγῶαν εἰς τὴν πορείαν διασκευαζομένων, ἐφίσταται τις ἵππεὺς ὑπὸ συντόνου τῆς ἑλασίας, ὡς ἐδόκει, πνευστιῶν μὲν αὐτὰς, ἰδρῶτι δὲ καταρροόμενον τὸν ἵππον χαλεπῶς ἀνέχων· καὶ πρὸς τὸν Βαγῶαν ἰδίᾳ τι φράσας, ἡσύχαζεν. Ὁ δὲ, εἰς βραχὺ κατηφῆσας καὶ ἐν συννοίᾳ τῶν ἀπαγγελθέντων γεγονέναι δόξας, Ὡ ξένοι, ἔφη, ὁρασεῖτε. Δίκην ὑμῖν ὑπέσχεον ἡ πολεμία· τέθνηκεν Ἀρσάκη, βρόχον ἀγρόνης ἀψαμένη, ἐπειδὴ τὴν ὑμετέραν σὺν

ligna, quibus vincula fuerant conclusa, eximite, Theagenes, Euge piaculum Arsace! exclamavit. Nocte ac tenebris sua nefaria facinora se abscondituram putat: ceterum acris est iustitiæ oculus in redarguendo et in occultis, absconditis et nefandis rebus in lucem proferendis. Sed vos ea, quæ imperata sunt, facite et sive ignis, sive aqua, sive gladius in nos est decretus, eandem simul et unam mortem utrique largimini. Petebat hæc eadem quoque Chariclea. Illacrimantes igitur eunuchi (intellexerant enim taciti ea quæ dicta fuerant) cum ipsis vinculis eos educebant.

XIV. Postea vero quam domiciliis satrapæ sunt egressi, Euphrate eo loci mansit. Bagoas autem et equites, demto onere vinculorum juvenibus et iis tantum quæ illos custoditura non cruciatura fuerant relictis, et utroque in equum sublato, ipsos in medio collocatos in orbem stipantes, quanta celeritate potuerunt Thebas proficiscebantur. Cumque, quod superfuert noctis, sine ulla intermissione itineri tribuissent et postridie usque ad horam fere tertiam nusquam genu flexissent, radiorum solis fervorem, veluti æstivo tempore in Ægypto, non amplius ferentes et exhausti insomnia, magis vero Charicleam continua jactatione equitandi defessam videntes, statuerunt alicubi devertentes recreare sese, reficere et equos et puellæ respirandi spatium dare. Erat autem ripa quedam et promontorium Nili, circa quam a recto fluxus perpendiculari aqua reciprocata, et in gyrum semicirculi inflexa et ad oppositum locum deflexionis conversa, tanquam sinum quemdam Epiroticum efficiebat id, quod describatur, multa prati herba, ut qui totus esset irriguus, plenum, multa præterea gramina, pastionem pecudibus et pascua pinguisima, sponte ferentem, arboribus Persæis et sycomoris et aliis, quæ Nili societate et alimento gaudent, contextum et adumbratum. Ibi Bagoas una cum loco, qui cum eo erant, immoratus est, arboribus tentorii usus: cibumque ipse sumisit et Theageni cum Chariclea impartitus est; renuentes primum cogens et supervacaneum esse cibum capere statim morituros dicentibus persuadens, quod nihil ejuscemodi eventurum esset affirmando, et quod non ad mortem sed ad Oroondatem ducerentur, edocendo.

XV. Jam autem intenso æstu meridiei relaxato, sole non amplius vertici imminente, sed in latera et a partibus occidentalioribus radios conjiciente et Bagoa sese ad iter apparante, advenit quidam eques, ex celerissimo cursu, ut videbatur, anhelans ipse, ac sudore manantem equum ægre sustinens: et cum quiddam seorsim Bagoæ dixisset, quiescebat. Ille autem, aliquamdiu lumi defixo vultu et quasi cogitatione ea quæ dicta fuerant expenderet, Hospites, inquit, adeste animo: pœnas vobis dedit hostis: mortua est Arsace, laqueo se suspendens, postquam vos discessisse nobiscum audivit, et necessariam mortem

ἡμῖν ἔξουδον ἐπέυθετο καὶ τὸν ἐξ ἀνάγκης θάνατον αὐθαι-
 ρέτως προὔλαθεν, οὐκ ἂν διαδράσσατα τὴν ἐξ Ὀροον-
 δάτου καὶ βασιλείως τιμωρίαν, ἀλλ' ἢ σφαγεῖσα, ἢ τῷ
 λειπομένῳ τοῦ βίου πάντως ἂν ἀσχημονούσα. Ταυτὶ
 γὰρ φράζει καὶ ἐπιστέλλει διὰ τοῦ νῦν ἤκοντος Εὐ-
 5 φράτης. Ὡστε θαρσεῖτε πλέον καὶ θυμὸν ἔχετε ἀγα-
 θόν, αὐτοὶ μὲν οὐδὲν ἡδικηκότες, ὡς ἀκριβῶς ἔγνω-
 ν, τὴν δ' ἀδικήσασαν ἐκποδὼν ἔχοντες. Ταῦτ' ἔλεγεν
 ὁ Βαγιάς παραστησάμενος, ἀλλὰ ψελλιζόμενος τὴν
 10 Ἑλλάδα φωνὴν καὶ παράσημα τὰ πολλὰ ἐπισύρου-
 ἔλεγε δ' ἅμα μὲν καὶ αὐτὸς χαίρων, τὸ ἀκόλαστον τῆς
 Ἀρσάκης καὶ τυραννικὸν ζώσης βαρυνόμενος, ἅμα δὲ
 τοὺς νέους ἐπιρρωννύς τε καὶ παρηγορούμενος, ἐλπίζων,
 ὅπερ ἦν, ἐπὶ μέγα παρὰ τῷ Ὀροονδάτῃ καὶ λαμπρῶς
 15 εὐδοκίμησεν, εἰ περισσείει αὐτῷ νεανίαν τε, πᾶσαν
 τὴν ἄλλην τοῦ σατράπου διακονίαν ἐπισκιάσοντα καὶ
 κόρην ἀπρόσμαχόν τε τὸ κάλλος καὶ εἰς γυναῖκα, μετ'
 Ἀρσάκην ἀπελθοῦσαν, ἐσομένην. Ἐχαιρον δὲ καὶ οἱ
 περὶ τὸν Θεαγένην τῇ ἀκοῇ, θεοῦ τε μεγάλους καὶ
 20 δίκην ἀνακαλοῦντες, οὐδὲν ἐτι πείσεσθαι δεῖνδον ὑπετί-
 θεντο, κἂν εἰ τὰ χαλεπώτατα διαδέχοιτο, τῆς ἐχθίστης
 κειμένης. Οὕτως ἄρα ἡδύ τι καὶ τὸ ἀπόλλυσθαι,
 ὅταν συμβαίη τοῖς ἐχθροῖς ἐπαπόλλυσθαι. Δείλης
 οὖν ὀψίας ἤδη πρὸς τὸ εὐπνοῦστερον ἀναχομένης καὶ
 25 πρὸς τὸ βᾶσιμον τὴν ὀδοπορίαν ἐπιψυχούσης, ἄραντες
 ἤλαυνον, αὐτὴν τε τὴν ἐσπέραν καὶ τὴν συνεχῆ νύκτα
 καὶ τῆς συναπτομένης ἡμέρας τὰ ὄρθρια, σπουδῆν
 ποιούμενοι κατὰ τὰς Θήβας τὸν Ὀροονδάτην εἰ δύ-
 ναιτο καταλαθεῖν. Οὐ μὲν προὔχρωι γ' αὐτοῖς.
 30 ἀλλὰ τινος τῶν ἀπὸ τῆς στρατιᾶς καθ' ὄδον ἐντυχόντος
 καὶ ὡς ἐξωρμήκοι μὲν τῶν Θηβῶν ὁ σατράπης ἀπαγ-
 γελαντος, αὐτὸς δ' ἀποσταλείη πάντα στρατιωτῆν
 ἔνοπλον, καὶ εἰ πρὸς φρουρὰν εἴη καταλελειμμένος,
 ἐπιπνεῦσαι πρὸς τὴν Συήνην κατεπειζῶν, ἐμπεπλη-
 35 σθαι γὰρ ἅπαντα θυρόβου καὶ δέος εἶναι τὴν πόλιν
 ἡλωκέναι, τοῦ μὲν σατράπου καθυστεροῦντος, τοῦ
 δ' Αἰθιοπικοῦ στρατοῦ θᾶττον ἀκοῆς ἐπιβρίσαντος,
 ἐκτραπεῖς τῶν Θηβῶν ὁ Βαγιάς ἐπὶ τὴν Συήνην
 ἤλαυνε.
 40 **ΙΓ'.** Ἦδη δὲ πλησιάζων, Αἰθιοπικῶ περιπίπτει
 λόγῳ καὶ πληθεὶ νεολαίας εὐσπλοσύης, οἱ προαπεστά-
 λησαν μὲν ὀπτηῖρές τ' ἐσόμοι, καὶ τὰσφαλὲς τῆς
 ὀδοπορίας τῇ παρὰ σφῶν ἀποπειρᾷ πρὸς τὴν ὄλην
 στρατιὰν βεβαιώσαντες, τότε δ' ὑπὸ νυκτός τε καὶ
 45 τῶν ἀπειρίας πορρουτέρῳ τῶν φίλων ἢ προσῆκον ἦν
 φθάνειν, ἀποσφαλέντες, κατὰ τινα τοῦ ποταμοῦ λόχμην
 ἐγκαταδύντες, αὐτοῖς θ' ἅμα εἰς φρουρὰν καὶ τοῖς ἐναν-
 τίοις εἰς ἐνέδραν, ἄπνοι τὴν λόχμην ἐπετείχιζον.
 Ἄρτι δ' ἡμέρας ὑποφαινούσης τὸν Βαγιάαν καὶ τὴν
 50 σὺν αὐτῷ ἵππον αἰσθόμενοι παριόντα καὶ τὸ πλῆθος
 ὡς ὀλίγοι διοπτεύσαντες, μικρόν τε παραδραμεῖν ἐν-
 δόντες καὶ ὅτι ἄλλοι μὲν ἐφέπειντο ἀκριβῶσαντες,
 ἀθρόον τοῦ ἔλους μετὰ βοῆς ἐκδύντες μετέθεον. Ὁ δὲ
 Βαγιάας καὶ τὸ ἄλλο ἵππικὸν ὑπὸ τῆς ἀπροσδοκίτου

HELIODORUS.

spontanea antevertit. Nam non effugisset ab Oroondate
 et a rege supplicium, sed aut interfecta fuisset, aut in
 reliqua vita perpetua ignominiae nota haudquaquam ca-
 ruisset. Nunc autem haec significat et nuntiat Euphrates.
 Quare confidite et bono este animo, cum nulla injuria ut
 exacte cognovi quemquam lacessiveritis, ea vero, quae
 vos injuria affectit, sublata sit. Haec dicebat Bagoas ad-
 stans, non recte quidem pronuntians linguam Graecam et
 multa adulterina parum apte coagmentans : dicebat tamen,
 cum ipse gaudens, propterea quod protervitatem Arsaces
 tyrannice viventis graviter tulisset; tum etiam juvenes
 confirmans et consolans. Sperabat enim, quod revera
 ita se habebat, se apud Oroondate in magno et amplo
 honore fore, si servasset ipsi adolescentem incolumem,
 qui omnem aliam turbam ab obsequiis adumbraturus esset,
 ac puellam invicta forma, uxorem illius post Arsaces mor-
 tem futuram. Gaudebant et Theagenes cum Chariclea
 illo nuntio, deos magnos et justitiam invocantes. Neque
 se quidquam acerbi passuros esse deinceps, etiamsi asper-
 rima fortuna illos exceperisset, arbitrabantur, inimicissima
 illis jacente. Sic omnino suave quid est vel perire,
 dummodo inimicorum internecone pereundum sit. Cum
 autem jam crepusculum ad leniorem flatum diffunderetur
 et ad projectionem commoditate aurae invitaret, profecti
 inde, iter habebant illa ipsa vespera et continua nocte et
 sequentis diei matutino tempore, accelerantes, ut Thebis
 Oroondate, si fieri posset, deprehenderent. Ceterum illis
 non successit. Sed cum quidam ex exercitu fuisset illis
 obviam et quod Thebis egressus esset satrapa nuntiasset,
 quodque ipse missus esset, ut omnes milites armatos,
 etiam si qui essent in praesidiis relictis, cogeret, et ut
 Syenen accelerarent hortaretur; omnia enim plena esse
 tumultu et metuendum ne urbs sit capta, satrapa quidem
 tardius veniente, Aethiopico autem exercitu tanta celeri-
 tate ad vim inferendam uso, ut nuntii famam adventu
 praeverterit : deflectens de itinere Thebas instituto Bagoas,
 Syenen proficiscibatur.

XVI. Jam autem appropinquans, in Aethiopicas insi-
 dias et manum juvenum armatorum incidit, qui missi
 fuerant, ut essent speculatores et securitatem itineris toti
 exercitui explorando praestarent, tunc vero propter noctem
 et inscitiam locorum cum a suis remotius quam oportebat
 aberassent, quosdam vepres ad fluvium subeuntes, simul
 et sibi praesidii et hostibus insidiarum faciendarum causa,
 insomnes ad illam veprium quasi munitionem excubabant.
 Primo itaque diluculo cum sensissent Bagoam et equites cum
 ipso praeterire, et quod pauci essent dispexissent, paullu-
 lumque eos praeterequitare sivissent et nullos alios subse-
 qui certo cognovissent, subito ex palude cum clamore
 egressi, eos insequabantur. Bagoas autem et reliquus
 equitatus, cum inopinato clamore percussi sunt, tum ut

βοῆς, πτώϊας ἐμπέπληστο καὶ ἀπὸ τῆς χροαῖς Αἰθίο-
 πας εἶναι τοὺς φανέντας γνωρίζαντες καὶ τὸ πλῆθος
 ὡς ἀπρόσμαχον ἰδόντες, (χίλιοι γὰρ εἰς τὴν κατασκο-
 πὴν ὠπλισμένοι κούφως ἐστάλησαν) οὐδ' ἀκριβῶς τὴν
 5 θῆαν ἀνασχομένοι, πρὸς φυγὴν ὤρμησαν, σχολαίτερον
 τὰ πρῶτα, ἢ ὅσον ἠδύναντο καὶ ὥστε μὴ προϋπτον
 δρασμὸν ἐμφαίνειν ἀπίοντες. Οἱ δ' ἐπεδίωκον, τοὺς
 ὅσοι Τρωγλοδῦται σφῶν (ἦσαν δ' εἰς διακοσίους) προ-
 τέρους ἐπαφέντες. Τρωγλοδῦται δὲ μοῖρα μὲν ἐστὶν
 10 Αἰθιοπικὴ, νομαδικὴ τε καὶ Ἀράβων ὁμορος, δρόμου
 τ' ἐξύτητα φύσει τ' εὐτυχοῦντες καὶ ἐκ παίδων ἀσχοῦν-
 τες. Τὴν μὲν βαρεῖαν ὅπλιαν οὐδ' ἀρχῆν ἐδιδάχθη-
 σαν, ἀπὸ σφενδόνης δὲ κατὰ τὰς μάχας ἀκροβολιζό-
 15 μενοι, ἢ δρωσί τι πρὸς δεξιὸν τοὺς ἀντισταμένους, ἢ κα-
 θυπερτέρους αἰσθόμενοι διαδιδράσκουσιν. Οἱ δὲ ἀπο-
 γιγνώσκουσιν αὐτίκα τὴν ἐπιδίωξιν, ἐπτερωμένους τῆ
 ποδωκίᾳ συνειδότες καὶ εἰς ὅπας τινὰς βραχυστόμους
 καὶ χηραμούς κρυφίους πετρῶν καταδυομένους. Οὗτοι
 δ' οὐν τότε πεζοὶ τοὺς ἵππεας ἐφθανον καὶ τινὰς τραυ-
 20 ματίας γενέσθαι σφενδονῶντες ἴσχυσαν. Οὐ μὴν ἐδέ-
 ξαντό γ' ἀνεφορμήσαντας, ἀλλὰ προτροπάδην εἰς τοὺς
 ἀπολειφθέντας τῶν φίλων πολὺ καθυστεροῦντας ἀπε-
 δίδρασκον. Ὁ δὲ καὶ σκοπήσαντες οἱ Πέρσαι καὶ
 τῆς ὀλιγοτήτος ὑπεριδόντες, τὴν ἀνεφορμήσιν ἐκθαρ-
 25 σήσαντες, ἀποσκευασάμενοί τ' εἰς βραχὺ τοὺς ἐγχει-
 μένους, τὸν δρασμὸν αὐτοῖς ἐπέσπευδον, τοῖς τε μύωμι
 τοὺς ἵππους ἐρεθίζοντες καὶ δυνάμεως ὅσον ἦν καὶ τά-
 χους, ἀνέτοις τοῖς χαλινῶς ἐφιέντες. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι
 διαδιδράσκουσιν, ἐλιγμόν τινα τοῦ Νεῖλου καθάπερ
 30 ἄχραν ὑποδραμόντες καὶ τῷ προβόλῳ τῆς ὄχθης (τὴν
 θέαν) τῶν ἐναντίων ἀποκρούσαντες. Ὁ δὲ Βαγῶας
 ἀλίσκεται προσπαίσαντι τῷ ἵππῳ συγκατανεχθεὶς καὶ
 θάτερον τοῖν σκελοῖν εἰς τὰκίνητον πηρωθεὶς· ἀλίσκον-
 35 ται δὲ (καὶ) Θεαγένης καὶ Χαρίκλεια, τὸ μὲν τι τὸν
 Βαγῶαν ἐγκαταλιπεῖν οὐκ ἐνεγκόντες, ἄνδρα φιλάν-
 θρωπον περὶ αὐτοὺς καὶ ὀφθέντα καὶ ἐπισθέντα. Πα-
 ρειστήχεσαν γοῦν ἀποβάντες τῶν ἵππων, ἴσως (οὐκ)
 ἂν [καὶ] διαφυγόντες, πλέον δ' ἐκόντες ὑποκατακλινό-
 40 μενοι, τοῦ Θεαγένους πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, τοῦτ'
 ἐκεῖν' εἶναι τὸ ὄναρ εἰπόντος καὶ τοὺς Αἰθίοπας τού-
 τους, ὧν εἰς τὴν γῆν ἀφικέσθαι πεπρωμένον εἶναι ἡμῶν
 αἰχμαλώτους ἀλόντας. Καλὸν οὖν ἐγγεῖριζειν αὐτοὺς
 καὶ ἐπιτρέπειν ἀδηλοτέρα τύχη τοῦ προδήλου παρὰ
 Ὁροονδάτῃ κινδύνου.

45 **ΙΖ'.** Καὶ ἡ Χαρίκλεια συνίει μὲν λοιπὸν ὑπὸ τῶν
 εἰμαρμένων χειραγωγουμένη καὶ εὐέλπεις ἦν τῶν βελ-
 τιόνων, φίλους μᾶλλον ἢ πολεμίους τοὺς ἐπίοντας ὑπο-
 τιθεμένη. Φράζουσα δ' οὐδὲν τῷ Θεαγένει τῶν νοου-
 μένων, ὑπὸ μόνῃς πείθεσθαι τῆς συμβουλῆς ἐνεδείκ-
 50 νυτο. Πλησιάζαντες οὖν οἱ Αἰθίοπες καὶ τὸν μὲν
 Βαγῶαν εὐνοῦχον καὶ ἀπόλεμον ἐκ τῶν ὄψεων γνωρί-
 σαντες, τοὺς δ' ἀόπλους μὲν καὶ δεσμώτας κάλλει δὲ
 καὶ εὐγενείᾳ διαπρέποντας, ἡρώτων οἱ τινες εἶεν, Αἰ-
 γυπτίον τ' ἀπὸ σφῶν ἓνα [τὸν] καὶ περσίζοντα τὴν

ex colore Æthiopes esse eos qui erupissent cognoverunt,
 et multitudini neutiquam se resistere posse viderunt,
 (mille enim fuerant ad explorandum missi, leviter armati)
 ne exacte quidem adspicuum illorum sustinentes, fugam
 fecerunt: lentius quidem initio, quam potuissent, et ita,
 ut non præcepit et effusa fuga videretur, discedentes. Hi
 autem insequabantur, primos emittentes eos, qui inter
 ipsos Troglodytæ fuerant circiter ducenti. Troglodytæ
 autem sunt natio Æthiopica, pascnis dedita et Arabibus
 contermina, qui pernicitatem eximiam et a natura conse-
 quantur et a pueritia exercent. Ad gravem quidem
 armaturam prorsus non sunt assuefacti: ceterum funda in
 preliis jacentes, aut impressione facta, detrimento aliquo
 afficiunt resistentes, aut sistentes, aut si senserunt eos
 esse superiores, refugiant. At illi statim omnem spem
 insequendi abjiciunt, valere illos pedum celeritate, et
 quasdam cavernas angusti aditus et latebras occultas saxo-
 rum subire, scientes. Hi igitur tum pedibus equites asse-
 quebantur et fundis jacientes quosdam vulnerabant; ve-
 rum ita conversorum impetum non exceperunt, sed
 celerrime ad suos longo spatio a tergo relictos refugiebant.
 Quo animadverso Persæ et contempta paucitate, ausi sunt
 acie conversa in illos impetum facere: et pulsus paullulum
 iis, qui instabant, rursus fugam accelerabant, calcaribus
 equos concitantes, et quantum illis erat virium et celeri-
 tatis, laxatis habenis omne id effundentes. Alii igitur
 effugiant, sub verticem quemdam Nili, tanquam arcem,
 cursu sese conjicientes, et tegmento ripæ, ne ab hostibus
 conspici possent, sese abscondentes. Bagoas autem cap-
 titur, cum equo offendente collapsus, altero crure, ut
 movere illud non posset, luxato. Capiuntur quoque Thea-
 genes et Chariclea, partim relinquere Bagoam indignum
 judicantes, cuius viri benevolentiam erga se jam per-
 spexerant, atque in posterum sperabant: eamque ob causam
 adstiterunt illi, desilientes de equis; partim effugere ne-
 queunt, vel magis etiam sponte se in illorum potestatem
 dedentes; Theagene ad Charicleam, Hoc illud esse som-
 nium, dicente et Æthiopes hos, in quorum terram nos
 captivos perventuros esse fati destinatum est. Consultum
 est igitur, dedere nos ipsis et committere potius incertæ
 fortunæ quam certo apud Oroondatem periculo.

XVII. Et Chariclea quidem reliquum intelligebat, cum
 in rem ipsam serie quadam fatali quasi manu duceretur:
 et melioris fortunæ spem concipiebat, amicos magis, quam
 hostes, qui advenirent, existimans; attamen nihil dicens
 Theageni eorum, quæ cogitabat, se assentiri illius senti-
 entię tantum significabat. Cum igitur appropinquasset
 illis Æthiopes et Bagoas quidem eunuchum esse et igna-
 vum de facie cognovissent, hos vero inermes et victos,
 forma et proceritate insignes viderent, quærebant quinam
 essent; Ægyptio quodam ex suorum numero, et altero.

φωνῆν εἰς τὴν πεῦσιν καθέντες, ὡς ἡ ἀμφοτέρων ἢ θα-
 σέρου πάντως συνήσουτας. Οἱ γὰρ ὀπτηῖρές τε καὶ
 σκοποὶ λεγομένον τε καὶ πραττομένων ἀποσταλέντες,
 δημογλώσσους τε καὶ δημοφώνους τοῖς τ' ἐγγυρίοις καὶ
 5 πολεμίοις ἐπάγεσθαι ὑπὸ τῆς χρείας ἐδιδάχθησαν. Ὡς
 οὖν ὁ Θεαγένης ὑπὸ τε συνδιατητήσεως ἤδη μακρὰς τῆς
 Αἰγυπτίας καὶ βραχείας τῆς πεύσεως, τὰ πρῶτα εἶναι
 τοῦ σατράπου Περσῶν Βαγῶαν ἀπεκρίνατο, αὐτὸν δὲ
 καὶ τὴν Χαρίκλειαν, Ἑλληνας τὸ γένος, Πέρσαις μὲν
 10 πρότερον αἰχμαλώτους ἀγομένους, τὸ παρὸν δ' Αἰθίοφιν
 ὑπὸ χρηστοτέρας ἴσως τύχης ἐγχειριζομένους, ἔγνωσαν
 φεῖδεσθαι καὶ ζωγραῖτα λαβόντες ἄγειν καὶ ὡς πρῶτην
 ἄγραν καὶ μεγίστην βασιλεῖ τῶ σφῶν προσάγειν, τῶν
 μὲν κτημάτων τοῦ σατράπου τὸ τιμιώτατον. Περσῶν
 15 γὰρ βασιλείαις αὐλαῖς ὀφθαλμοὶ καὶ ἄκοαι τὸ εὐνούχων
 γένος, οὐ παίδων, οὐ συγγενείας, τὸ πιστὸν τῆς εὐνοίας
 μετασπάσης ἀλλὰ μόνου τοῦ πιστεύσαντος ἀναρτώσης.
 Τοὺς δὲ νέους δῶρον τὸ κάλλιστον διακονία καὶ αὐλῆ
 τῆ τοῦ βασιλέως ἔσομένους. Ἦγον οὖν αὐτίκα τῶν
 20 ἵππων ἐπιβιβάσαντες, τὸν μὲν ὡς τραυματίαν, τοὺς
 δ' ὡς ὑπὸ τῶν δεσμῶν εἰς τὸ ἐπιστεῦδον τῆς πορείας
 ἱστοαχεῖν ἀδυνατοῦντας. Καὶ ἦν ὥσπερ ἐν δράματι
 προαναφώνησις καὶ προεισόδιον τὸ γιγνόμενον. Ξένοι
 καὶ δεσμῶται τὴν σφαγὴν ὀλίγω πρόσθεν τὴν αὐτῶν ἐν
 25 ὀφθαλμοῖς ταλαντεύσαντες, οὐκ ἤγοντο πλέον ἢ προε-
 πέμποντο, ἐν αἰχμαλώτῳ τύχῃ πρὸς τῶν ὀλίγω ὑστε-
 ρον ὑπηκόων δορυφορούμενοι. Καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις
 ἦσαν.

ΛΟΓΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

Α'. Ἡ δὲ Συήνη λαμπρῶς ἤδη πολιορκία περιεστοί-
 30 χιστο καὶ ὥσπερ ἄρκυσιν ἐναπειληπτο τοῖς Αἰθίοφιν.
 Ὁ μὲν γὰρ Ὅροονδάτης ὅσον οὐπω πλησιάζειν τοὺς
 Αἰθίοπας αἰσθόμενος καὶ τοὺς Καταράκτας υπερθεμέ-
 νους ἐπὶ τὴν Συήνην ἐλαύνειν, ὀλίγον ἔφη προεισελά-
 35 σας εἰς τὸ ἄστυ καὶ τὰς τε πύλας ἐπικλεισάμενος καὶ
 τὰ τεῖχη βέλεσι καὶ ὄπλοις καὶ μηχανήμασι φραζά-
 μενος, ἐκαραδόκει τὸ μέλλον. Ὁ δὲ τῶν Αἰθίο-
 πων βασιλεὺς Ὑδάσπης, ἐπειδὴ πόρρωθεν εἰσελαύνειν
 μέλλοντας εἰς τὴν Συήνην τοὺς Πέρσας προκατοπ-
 τεύσας, εἴτ' ἐπιδιώξας ὥστε φθῆναι συμβαλὼν κα-
 40 θυστέρησεν, ἐπαφῆκε τῇ πόλει τὸν στρατὸν καὶ εἰς
 κύκλον τῶ τείχει περιχέας, ἀπρόσμαχον καὶ μόνῃ τῇ
 θεᾷ προσεκάθητο, μυριάσι ἀπείροις ἀνδρῶν ἰμοῦ καὶ
 δαπλῶν καὶ ζῶων τὰ Συηναίων πεδία στενοχωρῶν. Ἐνθα
 καταλαβόντες αὐτὸν οἱ κατάσκοποι τοὺς ἄλόντας προσ-
 45 ἦγον. Ὁ δ' ἤδετο μὲν καὶ τῇ ὄψει τῶν νέων, εὐμε-
 νῆς αὐτόθεν πρὸς τὰ ἴδια, καὶ οὐκ εἰδὼς, ὑπὸ τοῦ
 μαντευτοῦ τῆς ψυχῆς γενόμενος, ἐγάννυτο δὲ πλέον τῶ
 συμβόλῳ δεσμῶν προσαγομένων. Καὶ, Εὐγε, ἀνε-
 βόησε, δεσμῖους ἡμῖν οἱ θεοὶ τοὺς πολεμίους ἐκ τῶν

qui Persicam linguam callebat, ad percunctandum adhi-
 bito, tanquam aut utrumque aut alterum certe intelle-
 cturis. Etenim speculatores et exploratores ad ea quæ
 fiunt et dicuntur cognoscenda missi, ut ejusdem linguæ
 et sermonis peritos qua indigenæ et hostes utuntur secum
 5 ducant, necessitate sunt edocti. Postquam igitur Thea-
 genes longo usu linguæ, ad Ægyptiam et brevem in-
 terrogationem, respondit, Bagoam esse præcipuum ab
 obsequiis Persarum satrapæ, se autem et Charicleam
 natione Græcos, a Persis quidem primum captos, nunc
 autem Æthiopicibus, fortasse ductu melioris fortunæ, oblatos
 et traditos : statuerunt illis parcere, et captivos abducere,
 ut ita primam quasi prædam et maximam regi suo offer-
 rent, pretiosissimum quiddam ex facultatibus satrapæ.
 Persarum enim regis aulis oculi sunt et aures eunucho-
 rum genus : qui cum neque liberos neque cognatos habeant,
 quibus eorum animi devincti esse possint, pendent ex eo
 solo, qui se illis credit. Juvenes autem donum pul-
 cherrimum, ad obsequium regis, et ornamentum aulae
 futuros existimabant. Deducebant igitur eos statim equis
 impositis, illum quidem ut saucium, hos vero tanquam
 vinculis impeditos, festinationi itineris celeritate non fu-
 turos pares. Et erat tanquam in actione fabulæ prologus
 id, quod fiebat. Peregrini et captivi, qui paullo ante
 suspensi tenebantur metu cædis ob oculos versantis, non
 ducebantur amplius, sed deducebantur, in captiva fortuna,
 caterva eorum, qui illis subditi paullo post futuri erant,
 stipati. Et hi quidem in tali statu erant.

LIBER NONUS.

I. Syene autem jam prorsus obsidione cincta fuerat et
 tanquam retibus copiis Æthiopum conclusa. Oroondates
 enim, cum propemodum accedere Æthiopes sensisset et
 onmissis Cataractis ad Syenen infestis signis contendere :
 paullulum illos antevertens, ingressus fuit urbem et clau-
 sis portis et in muris missilibus et armis, et machinis dis-
 positis, exspectabat id quod futurum erat. Rex autem
 Æthiopum Hydaspes, cum procul adhuc Persas Syenen
 esse ingressuros per exploratores cognovisset, atque adeo
 ea spe, quod illos antevertere posset, in insequendo acce-
 lerasset, nihilominus tamen tardius affuisset, exercitum
 admovit ad urbem, et in orbem muro circumfundens, sine
 ullo prælio, tantum quasi in spectaculo assidebat, sexcen-
 tis myriadibus tam virorum et armorum quam animalium
 Syensium campos complens et in angustum redigens.
 Atque ibi illum speculatores deprehendentes, captivos
 adducebant. Ille autem cum delectatus est aspectu ju-
 venum, jam inde benevolentia suos, quamquam nescius,
 animi præsagio quodam complectens : tum lætus accepit
 omen illud victorum adductorum et Euge, exclamavit,
 victos nobis dii hostes ex initiis spoliolum tradunt. Atque

πρωτολειών παραδιδάσι. Καὶ οὗτοι μὲν, ἔφη, πρῶ-
 10 τοι ληφθέντες, εἰς ἀπαρχὴν τοῦ πολέμου σωζέσθωσαν
 κατὰ τὰς ἐπινικίους θυσίας, ὡς ὁ πάτριος [Αἰθιοπῶν]
 βούλεται νόμος, θεοῖς τοῖς ἐγγχωρίοις εἰς ἱεροουργίαν
 6 φυλαχθησόμενοι. Τούτους δὲ κατασκόπους ὄωροις ἀμει-
 ψάμενος, τούτους τε καὶ τοὺς αἰχμαλώτους εἰς τοὺς
 σκευοφόρους ἀπέπεμψε, μοῖραν αὐτάρχη τῶν ὁμογλώσ-
 15 σων εἰς τὴν φρουρὰν ἀποκληρώσας, τὰ τ' ἄλλα σὺν
 ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ διάγειν καὶ δίαιταν ἄφθονον παρέ-
 χειν καὶ παντὸς ἄγους καθαρεύοντας φυλάττειν, ὅσον
 ἱερεῖά τινα ἤδη τρεφομένους ἐπιστείλαι καὶ τὰ δεσμὰ
 τ' ἀμείβειν καὶ χρυσᾶ ἐπιβάλλειν. Ὅσα γὰρ σίδηρος
 παρ' ἄλλοις εἰς τὰς χρεῖας, ταῦτα παρ' Αἰθίοφιν ὁ
 χρυσὸς νομίζεται.

15 Β'. Καὶ οἱ μὲν τὰ προστεταχμένα ἔπραττον καὶ ὡς
 τῶν προτέρων δεσμῶν παραλύοντες, ἐλπῖδα τε διαγω-
 γῆς ἐλευθέρως παραστήσαντες, πλέον παρείχον οὐδὲν,
 χρυσᾶς τὰς ἀλύσεις αὐθις ἐνειρόντες, τότε ἤδη γέλωσ
 20 ἐπήει τῷ Θεαγένει καὶ Βαβαί τῆς λαμπρᾶς, ἔφη, με-
 ταβολῆς. Ταῦθ' ἡμᾶς ἡ τύχη τὰ μεγάλα φιλανθρω-
 πεύεται, χρυσᾶ σιδηρῶν ἀμείβομεν· καὶ φρουρὰν πλου-
 τοῦντες ἐντιμότεροι δεσμῶνται ἐγεγόναμεν. Ἐμειοῖα
 25 δὲ καὶ ἡ Χαρίκλεια καὶ τὸν Θεαγένην μεταβάλλειν
 ἐπειρᾶτο τοῖς ἐκ θεῶν προρρηθείσι ἐπανέχουσα καὶ
 26 χρυσοτέραις ἐλπίσι κατεπέδουσα. Ὁ δ' Ὑδάσπης
 ἐπειδὴ τῇ Συήνῃ προσβαλὼν, αὐτοβοαί τε καὶ τείχεσιν
 αὐτοῖς ἀναρπάσασθαι τὴν πόλιν ἐλπίσας, εἰς μικρὸν
 ἀπεκρούσθη πρὸς τῶν ὑπερμαχούντων, ἔργῳ τε λαμ-
 30 πρῶς ἀμυναμένον καὶ λόγοις εἰς ὕβριν καὶ παροξυσμὸν
 ἐπιγλευσάντων, ὄργῃν τὸ πρᾶγμα ποιησάμενος, εἰ τὴν
 ἀρχὴν ὀλιως ἀντιστήναι διενόηθησαν, ἀλλὰ μὴ παρὰ
 τὴν πρῶτην ἔκοντι φέροντες αὐτοὺς ἐνεχείρισαν, ἔγνω
 μὴ χρονοτριβεῖν τὸν στρατὸν προσαυθήμενος, μὴ
 35 ἐλεπόσειν ἀποπειρούμενος, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἀλώσεσθαι, οἱ
 δὲ που καὶ διαδράσεσθαι ἐμελλον, ἀλλὰ πολιορκίᾳ με-
 γαλοῦργῳ καὶ ἀφύκτῳ τὴν πόλιν εἰς ἄρδην καὶ θᾶττον
 ἐξελείν.

Γ'. Ἐπραττε δὴ οὖν οὕτως. Εἰς μοίρας κατανέμει
 τοῦ τείχους τὸν κύκλον καὶ δεκάδα ὀργυιῶν δεκάσιν
 40 ἀνδρῶν ἀποκληρώσας, εὖρος τε καὶ βάθος ὡς ὅτι πλεῖστον
 ἀφορίας ὀρῦνται εἰς τάφρον ἐκέλευσεν. Οἱ δ'
 ὄρυττον, ἄλλοι τὸν χῶν ἐξεφόρουσαν, ἕτεροι εἰς ὄφρῶν
 πρὸς ὕψος ἐσώρευον, τῷ πολιορκουμένῳ τείχεος ἕτερον
 ἀντεγείροντες. Ἐχώλυε δ' οὐδεὶς, οὐδ' ἐνίστατο πρὸς
 45 τὴν ἀποτείχισιν, ἐκδραμεῖν τε τῆς πόλεως ἐπὶ μυριο-
 πληθῇ στρατὸν οὐ θαροῦν καὶ τὰς ἐκ τῶν ἐπάλλεων
 τοξείας ἀνηγνούς δρῶν. Ὁ γὰρ Ὑδάσπης καὶ τούτου
 προὔνοησε, τὸ μεσεῦον τῶν δύο τειχῶν, ὅσον βολῆς
 50 ἐκτὸς εἶναι τοὺς ἐργασομένους συμμετρησάμενος. Ἐπεὶ
 δὲ τοῦτο καὶ λόγου θᾶττον ἤνυσεν, αἵτε δὴ μυρίας αὐτῷ
 χειρὸς τὸ ἔργον ἐπισπευδούσης, ἑτέρου τοιοῦδε ἤρ-
 χετο. Τοῦ κύκλου μέρος, πλάτος ὅσον ἡμίπλευρον,
 ἰσόπεδόν τε καὶ ἄχρωστον διαλιπὼν, κατὰ τὴν ἀπολη-
 γουσαν ἐκατέρωθεν ἄκραν σκέλος ἐκ χώματος ἐπιζευγ-

hi quidem, inquit, cum primi sint capti, ad primitias belli
 serventur, incolumes in eum finem ut in sacrificiis trium-
 phalibus sicut recepta moribus et institutis lex postulat,
 victimæ fiant diis patriis, custodiendi. Speculatores autem
 donis remuneratus, hos ipsos et captivos ad impedi-
 menta remittebat, præsidio firmo ejusdem linguæ perito-
 rum attributo et datis mandatis, cum ut omnis cura et
 diligentia in illorum rationibus adhiberetur et victus splen-
 didus illis suppeditaretur, atque ab omni contaminatione
 ac macula vacui tanquam victimæ quædam asservarentur,
 tum ut vincula permutarentur et aurea illis injicerentur.
 In quem enim usum apud alios ferrum, in eum apud
 Æthiopes aurum destinatur.

II. Et hi quidem ea quæ fuerant imperata faciebant.
 Cumque, prioribus vinculis demtis et spe libere vivendi
 rationis facta, nihil amplius præberent, et aureas catenas
 illis aptarent tunc et risus subiit Theagenem et Papæ, in-
 quit, unde tam splendida mutatio? Magnopere nobis pro-
 fecto fortuna blanditur: aurea cum ferreis permutamus et
 locupletes custodia redditi majoris pretii victi existimus.
 Arridebat quoque Chariclea, et Theagenem in aliam sen-
 tentiam traducere conabatur, tum his, quæ a diis prædicta
 fuerant, erigens, tum melioribus spebus delinens. Hy-
 daspes vero Syenen aggressus, cum antea statim se cum
 muris ipsi urbem direpturum sperasset, tum autem pro-
 pemodum a propuguatoribus rejectus esset et re ipsa strenue
 impetum hostium propulsantibus et verbis ad contume-
 liam et irritandos animos illudentibus, ira commotus
 quod prorsus resistere decrevissent et non statim ab initio
 ultro se in illius potestatem dedidissent, statuit non terere
 tempus cum exercitu otiosa cunctatione, neque ejusmodi
 oppugnationes instituere, quibus quidam capi, quidam au-
 tem effugere, possent; sed obsidione magni operis et in-
 evitabili, urbem funditus quamprimum evertere.

III. Faciebat igitur tale opus. Circulum circa murum
 in portiones divisit et denas orgyias denis attribuens, lati-
 tudinemque et profunditatem maximam designans, fodere
 fossam jussit. Illi vero fodiebant, alii materiam effossam
 efferebant, alii tumulum in altum aggerebant, alterum
 murum contra eum qui obsidebatur excitantes. Nemo
 autem impediēbat opus, nec obsistebat, quo minus muri
 ambitus perficerentur, crumpere ex urbe propter ingentem
 exercitus multitudinem non audens et missilium usum ex
 propugnaculis inutile esse videns, cum medium interval-
 lum inter duos muros Hydaspes tantum ut fieret curasset,
 ut extra teli jactum essent ii qui operas faciebant. Post-
 quam autem et hoc dicto citius perfecit, utpote ingenti-
 bus copiis operi celeriter instantibus, aliud tale incipiebat.
 Parte circuli latitudine semiplethri, plana et non accumu-
 lata relicta, desinenti ex utraque parte extremitati crus

νός, ἐπὶ τὸν Νεῖλον εἰς μῆκος ἦγεν, ἀπὸ τῶν ταπεινοτέρων αἰετῶν πρὸς τὰ ὄρθια καὶ μετέωρα σκέλος ἐκάτερον προβιβάζων. Εἶκασεν ἄν τις μακροῖς τείχεσι τὸ γιγνόμενον, τοῦ μὲν ἡμιπλήθρου τὸ ἴσον πλάτος διόλου φυλάττοντος, μῆκος δὲ τὸ μεταξὺ τοῦ τε Νεῖλου καὶ τῆς Συήνης ἀπολαμβάνοντος. Ἐπει δὲ συνῆψε τὸ χῶμα ταῖς ὄχθαις, ἐνταῦθα στόμιον τῷ ποταμῷ διατεμόν, εἰς τὸν ἀπὸ τῶν σκελῶν δλκὸν ἀπορορῆν εἰσωχέτευσεν. Οἷα δ' ἐξ ὑπερδεξιῶν πρὸς χθαμαλώτερον καὶ ἐξ ἀπέριου τῆς κατὰ τὸν Νεῖλον εὐρύτητος στενωῖ πορθμῷ τὸ ὕδωρ ἐμπύπτον καὶ ταῖς χειροποιήτοις ὄχθαις θλιβόμενον, πολὺν τινα καὶ ἄφραστον κατὰ μὲν τὸ στόμιον φλοῖσθον, κατὰ δὲ τὸν δλκὸν ἐξάκουστον καὶ τοῖς πορρωτάτω πάταγον ἀπέτελει. Ἄπερ ἀκούοντες, ἤδη δὲ καὶ δρῶντες οἱ κατὰ τὴν Συήνην καὶ οἱ κακῶν ἦσαν συνιέντες καὶ ὡς ἐπικλυσμός ἐστιν ὁ σκοπὸς τοῦ περιτειγίσματος, οὗτ' ἀποδρᾶναι τὴν πόλιν ἔχοντες, ἅτε τοῦ χῶματος καὶ ἡδὴ πλησιάζοντος τοῦ ὕδατος τὴν ἔξοδον ἀποκλειόντων, οὗτε τὸ μὲν εἰν ἀκίνδυνον δρῶντες, ἐκ τῶν ἐνότων πρὸς βοήθειαν τὴν αὐτῶν παρεσκευάζοντο. Καὶ πρῶτον μὲν τῶν κατὰ τὰς πύλας σανιδωμάτων τὰ διεστώτα θρυαλλίδι τε καὶ ἀσφάλτῳ διέφραττον· ἔπειτα τὸ τεῖχος πρὸς ἀσφαλεστέραν ἔδραν διήρειδον, ὃ μὲν τις χῶμα, ὃ δὲ λίθους, ὃ δὲ ξύλα καὶ τὸ προστυγὸν ἕκαστος ἐπιφέρειν. Καὶ ἦν οὐδεὶς ἡσυχάζων, ἀλλ' ὁμοίως γυνή, παῖς καὶ πρεσβύτης ἔργου ἔρχετο. Γένος γὰρ οὐδὲν οὐδ' ἡλικίαν ὃ ὑπὲρ ψυχῆς δυσωπεῖται κίνδυνος. Οἱ δυνατώτεροι δὲ καὶ τὸ ἀκμαζόν ἐν ὄπλοις, αὐθιῶνά τινα στενόνοι τε καὶ ὑπόγειον ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ χῶμα τῶν πολεμίων διῆκνούντων, δρῦττειν ἀποκεκλήρωτο.

Δ'. Καὶ δὴ ἠνύετο τοῦργον ὧδε. Φρεατίαν τοῦ τείχους πλησίον εἰς ὄργυιαις πέντε τὴν κάθετον βαθύναντες καὶ τοὺς θεμελίους ὑποδραμόντες, ἐγκάρσιοι τὸν τεῦθεν ὑπὸ πυρσῶς ἐπ' εὐθείας τινὰ φέροντα τῶν χωμάτων ὑπόνομον ἐκολλαινον, τῶν κατόπιον αἰετῶν καὶ δευτέρων παρὰ τῶν προτέρων ἐν τάξει τὸν χῶρον διαδεχομένων καὶ εἰς τι μέρος τῆς πόλεως πάλαι κηπεύομενον ἐκφορούντων καὶ εἰς κολωνὸν ἐγειρόντων. Ταῦτα δ' ἔπραττον, βήξεως ἐνδόσιμον τῷ ὕδατι κατὰ τὸ κενόν, εἴ ποτ' ἐπέλθοι, προμηθεύομενοι. Ἄλλ' ὅμως ἐφθανε τὰ δεινὰ τὴν προθυμίαν· καὶ ὁ Νεῖλος ἤδη τὸ μακρὸν χῶμα παραμείψας, ἐπιφορὸς τῶν κατὰ τὸν κύκλον ἐνέπιπτε, καὶ πανταχόθεν περιρροεῖς, τὸ μεταίχιον τῶν τειχῶν ἐλίμναζε. Καὶ νῆσος αὐτίκα ἦν ἡ Συήνη καὶ περίρρυτος ἡ μεσόγειος τῷ Νειλῶν κλύδωνι κυματομένη. Καταρχὰς μὲν δὴ καὶ χρόνον τῆς ἡμέρας ἐπ' ὀλίγον ἀντεῖχε τὸ τεῖχος· ἐπειδὴ δ' ἐπιβρίσαν τὸ ὕδωρ εἰς ὕψος τ' ἤρετο καὶ διὰ τῶν ἀραιωμάτων τῆς γῆς, οἷς μέλαινα καὶ εὐγείος οὔσα πρὸς τῆς θερινῆς ὥρας κατέσχιστο, πρὸς τὰ βάθη κατεδύετο καὶ τὴν κρηπίδα τοῦ τείχους ὑπέτρεχε, τότε ἤδη πρὸς τὸ ἄχθος ἐνεδίδου τὸ ὑποκείμενον καὶ καθ' ὃ μέρος χανούμενον εἴζειν ἐνταῦθα τὸ τεῖχος ὠκλαζε καὶ τῷ σάλῳ τὸν κίν-

aggeris conjungens, ad Nilum in longitudinem ducebat, ab humiliori structura in altiore semper et magis arduam, crus utrumque erigens. Contulisset aliquis longis muris molis illius rationem, cum æqualem latitudinem semiplethri ubique servaret, longitudine vero id quod est inter Nilum et Syenen spatii occuparet. Postquam autem junxisset ripis aggerem, deinde ostium flumini aperiens in alveum cruribus interceptum deluentem aquam derivavit. Sicuti igitur ab editiori loco in declivem et ex immensa Nili latitudine in angustum sinum aqua incidens, manuque factis ripis cohibita, ingentem quemdam et ineffabilem cum ad ostium strepitum, tum sonitum in alveo ut vel ab iis qui longissime aberant exaudiri posset, edebat. Quod cum audirent jam et viderent hi qui erant Syenæ et in quanta mala incidissent intelligerent, quod videlicet illius circumvallationis eluvio scopus esset, neque eflugere ex urbe possent, aggere et aquæ affluxu exitum intercludente, neque manere tutum esse cernerent, ad opem ferendam sibi, quantum facultatis presentis status ratio dabat, sese apparabant. Inprimis autem, ubi tabulata circa portas discesserant stupa et bitumine obturabant: deinde murum, ut firmiori in sede maneret, suffulciebat; hic humum, ille lapides, nonnemo ligna et quilibet id quod obvium fuerat aggerens. Denique nemo quiescebat, sed et mulieres et pueri, perinde ac senes, in opus incumbabant. Nullius enim sexus, nec ætatis, opem repudiat periculum de vita. Robustiori autem ætati et vegetæ quæ in armis erat cuniculi cujusdam angustii et subterranei ab urbe ad hostium aggerem agendi negotium datum fuerat.

IV. Et quidem hac ratione opus perficiebatur. Puteum prope murum, fere quinque orgyiarum, recta instar perpendiculari profunditate cum effodisset et fundamenta subliissent, transversim deinceps, facibus accensis, recta ad aggeres ducentem cuniculum agebant, iis qui subsequerentur a tergo et posterioribus semper a prioribus justo ordine humum effossam recipientibus et in quamdam partem urbis jam pridem hortis occupatam efferentibus atque in tumultum aggerentibus. Hæc vero faciebant eo consilio, ut, si aqua ad locum illum terra vacuum pervenisset, ad perruptionem occasionem et aditum haberet. Sed tamen calamitas antevertebat civium promptitudinem Nilus enim, jam longum ductum aggeris transgressus, impetu in spatium circuli delabebatur, et undiquaque circumfluens, spatium inter muros interceptum quasi stagnum quoddam efficiebat. Atque ita continuo exsistebat insula Syene et mediterranea urbs circumflua, Nili fluctibus æstuans. Initio quidem et unius diei spatio suffecit sustinentæ moli murus. Ceterum postquam ingruens vis aquæ in altum attollebatur et per fissuras terræ, quæ cum nigra et pinguis esset æstivo tempore discesserat, in profundum penetrabat et fundamenta muri subibat, tum jam ponderi cedebat subjecta moles et qua parte ob mollietatem et laxitatem terra cessisset, ibi murus inclinabat et vacillatione periculum ruinæ de-

δυνον ἐπεσήμαινεν, ἐπάλλεζόν τε κραδαιομένον καὶ τῶν ὑπερμαχομένων τῷ βρασμῷ κλονουμένων.

Ε'. Ἦδη δ' ἐσπέρας ἐπιούσης, καὶ μέρος τι τοῦ τείχους καὶ μεταπύργιον κατερείπεται· οὐ μὴν ὥστε
 5 χαμαλιωτέραν γενέσθαι τῆς λίμνης τὴν πύσιν, οὐδ' ὥστ' εἰσδέξασθαι τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ πέντε που πήγεις ὑπερέχουσαν, ἀπειλούμενην ὅσον οὐπω κατεπτηγέναι κατὰ τὴν πόλιν ἐξάκουστος καὶ τοῖς πολεμίοις ἐγίγνετο
 10 καὶ χεῖρας εἰς οὐρανὸν αἶροντες, τὴν ὑπολειπομένην ἐλπίζα, θεοὺς ἐπεβοῶντων σωτήρας καὶ τὸν Ὅροονδᾶτην ἐπικηρυκεύεσθαι πρὸς τὸν Ὑδάσπην ἰκέτευσον. Ὁ δ' ἐπέθετο μὲν, δοῦλος καὶ ἄκων τῆς τύχης γενόμενος, ἀποτειχισμένος δὲ τῷ ὕδατι καὶ ὅπως ἂν τινα δια-
 15 πέμψαιτο ὡς τοὺς πολεμίους ἀδυνατῶν, ἐπίνοιαν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐδιδάσκετο· γραψάμενος γὰρ ἃ ἐβούλετο καὶ λίθῳ τὴν γραφὴν ἐναψάμενος, σφενδόνῃ πρὸς τοὺς ἐναντίους ἐπρεσβεύετο, διαπόντιον τὴν ἰκεσίαν τοξοῦμενος. Ἦνυε δ' οὐδὲν, ἐλαττομένης τοῦ μήχους τῆς
 20 βολῆς, καὶ τῷ ὕδατι προσπιπτούσης. Ὁ δὲ καὶ αὐθις τὴν αὐτὴν γραφὴν ἐκτοξεύων ἀπετύγχανε, πάντων μὲν τῶν τοξοτῶν καὶ σφενδονητῶν ἐφικέσθαι τῆς βολῆς φιλοτιμουμένων, ὅσα δὲ τὸν ὑπὲρ ψυχῆς σκοπὸν ἀθλούντων, ἀπάντων δὲ τὰ ὅμοια πασχόντων. Τέλος δὲ τὰς
 25 χεῖρας εἰς τοὺς πολεμίους ὀρέγοντες τοῖς χιώμασιν ἐφειστώτας καὶ θέατρον τὰ πάθη τὰ κείνων ποιουμένους, ἐλεινῶς τοῖς σχήμασι τὸ βρούλευμα τῶν τοξοματῶν ὡς δυνατὸν ἐφραζον· νῦν μὲν ὑπὲρ τῆς προτεινόντες εἰς ἰκεσίαις ἐμψασιν, νῦν δὲ κατὰ τῶν νῶτων πρὸς δεσμὸν
 30 περιάγοντες, εἰς δουλείας ἐξομολόγησιν. Ὁ δ' Ὑδάσπης ἐγνώριζε μὲν σωτηρίαν αἰτοῦντας καὶ παρέχειν ἦν ἔτοιμος, (ὑπαγορεύει γὰρ τοῖς χρηστοῖς φιλανθρωπίαν πολέμιος ὑποπίπτων), τὸ παρὸν δ' ἀδυνάτως ἔχων, ἔγνω σφεσετέραν λαβεῖν τῶν ἐναντίων ἀπόπειραν.
 35 Καὶ ἦν γὰρ πορθμεῖα τῶν ποταμίων προηυτρεπισμένος, ἃ κατὰ βροῦν τῆς διώρυχος ἐκ τοῦ Νεῖλου φέρεσθαι συγχωρήσας, ἐπειδὴ τῷ κύκλῳ τοῦ χιώματος προσήνηθη, καθελκύσας εἶχε, τούτων δὲ δέκα νεόπηχτα ἐπιλέξας, τοξότας τε καὶ ὀπλίτας ἐνόθιμος, ἃ τε χρῆ
 40 λέγειν ἐπιστελλας, ὡς τοὺς Πέρσας ἐξέπεμπεν. Οἱ δ' ἐπεραιούοντο πεφραγμένοι, ὡς εἴ τι καὶ παρ' ἐλπίδας ἐγγειροῖεν οἱ ἐπὶ τῶν τειχῶν ἠυτρεπίσθαι πρὸς ἄμυναν. Καὶ ἦν θεαμάτων τὸ καινότερον, ναῦς ἀπὸ τειχῶν πρὸς τείχη περαιουμένη, καὶ ναύτης ὑπὲρ μεσογαίας πλοῦ-
 45 ζόμενος καὶ πορθμεῖον κατὰ τὴν ἀρσίμιον ἐλαυνόμενος. Καίουργος δ' ὅν αἰεὶ πως ὁ πόλεμος, τότε ἔτι καὶ πλέον καὶ οὐδαμῶς εἰσθὸς ἐθαυματουργεῖ, ναυμάχους τευχοναγχοῖς συμπλέξας, καὶ λιμναῖον στρατιωτῆ χειρσαῖον ἐφοπλίσας. Οἱ γὰρ δὴ κατὰ τὴν πόλιν τὰ σκάφη
 50 καὶ τοὺς ἐμπλέοντας ἐνόπλους τε καὶ καθ' ὃ μέρος κατήρειπτο τὸ τεῖχος ἐπιφερομένους θεασάμενοι, καταπλήγεις ἄνθρωποι, καὶ πτόας ἤδη πρὸς τῶν περιεχόντων κινδύνων ἀνάμειστοι, πολεμίους καὶ τοὺς ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆ σφῶν ἦκοντας ὑπετόπασον· (πᾶν γὰρ ὑποπτον καὶ φοβερὸν τὸ

nuntiabat, cum propugnacula quassarentur et propugnatores ebullitionis impetu concuterentur.

V. Porro vespera adveniente, jam et quaedam pars muri turribus intercepta corruit, non quidem ita, ut ruina stagno inferior fieret, neque ut aquam recipere posset, sed ut quinque ulnas utique emineret, minitans propemodum terrorem eluvionis. Propter quæ comploratio mixta eorum qui fuerant in urbe, quæ et ab hostibus exaudiri poterat, oriebatur et manus ad cælum tendentes, quod spei reliquum erat, deos servatores invocabant et Orondatem, ut legatos ad Hydaspem de pace acturos mitteret, supplices orabant. Ille autem parebat quidem, servus fortunæ vel invitatus factus, aquis interclusus et rationis, qua transmittere nuntios ad hostes posset, inops, necessitate est eductus. Cum enim scripsisset quæ volebat et ad lapidem deligasset, funda ad hostes nuntii loco adjiciebat, supplices preces trans mare mittens. Ceterum nihil proficiebat, cum jactus languidior esset quam ut longitudinem æquare posset et prius in aquam incideret, quam spatium superaret. Ille autem rursus eadem ratione epistolam ejaculatus spe lapsus est, omnibus sagittariis et funditoribus, tanquam iis quibus erat de scopo fortunæ contentio, summo studio trajicere intervallum annitentibus, universis autem eadem ratione laborantibus. Ad extremum autem manus tendentes ad hostes, qui in munitionibus stabant et theatrum illorum calamitates faciebant, miserabili gestu, quid sibi vellent illi jactus, quantum fieri potuit indicabant, nunc quidem ab anteriore parte manus protendentem in speciem supplicum, nunc vero post terga ad vincula recipienda circumducentes ad servitutis confessionem. Hydaspes autem agnoscere quidem, illos salutem petere et paratus fuerat illis eam dare: (indicit enim quodammodo præstantibus viris elementiam subjectus hostis), in presentia vero cum expeditam rationem nullam haberet, statuit certius sumere hostium experimentum. Erant autem jam antea navigia fluvialia parata, quæ per defluxum fossæ ex Nilo ferri sinens, postquam ad ambitum aggeris delata sunt, attracta detinuit. Ex his decem quæ nuper compta fuerant cum delegisset, et sagittarios atque armatos in illa imposuisset et imperasset quæ illos dicere oporteret, ad Persas emisit. Illi autem transmittentibus instructi, ut si quid vel præter spem tentarent ii, qui erant in muris, ad ineundum prælium essent parati. Erat autem imprimis novum spectaculum, cum navis a muris ad muros transiret et nauta in mediterranea regione navigaret, denique navigium per locum cultum impelleretur. Cumque sit uovarum rerum auctor semper bellum, tunc maxime miraculum omnino inusitatum introducebat, navales copias cum iis quæ ex muro depugnabant committens et contra palustrem militem terrestrem armans. Hi igitur qui erant in urbe navigia et milites ad eam partem, ubi murus corruerat, appellere conspicati, homines attoniti et terrare jam propter circumstantia pericula pleni, etiam eos qui salutis eorum causa veniebant in suspicionem vocabant, (siquidem omnia sunt suspecta et formidabilia, quæ in ex-

κατ' ἔσχατον κινδύνου γεόμενον) ἤκροβολίζοντο τ' ἀπὸ τῶν τειχῶν καὶ εἰσετόξευον. Οὕτως ἔρα καὶ ἀπεγνω-
 5 κότες αὐτῶν ἄνθρωποι, τὴν αἰε παροῦσαν ὄραν, κέρδος εἰς ὑπέρθεσιν θανάτου νομίζουσιν. Ἐβαλλον δ' οὐχ
 ὥστε καὶ τιτρώσκειν, ἀλλ' ὅσον ἀπείργει τὸν πρόσπλον καταστοχαζόμενοι. Ἄντετόξευον δὲ καὶ οἱ Αἰθίοπες
 καὶ ἄτ' εὐσκοπιώτερα τε βάλλοντες καὶ οὐπω τῆς τῶν
 10 Περσῶν γνώμης συνιέντες, δύο πού τινας καὶ πλείους διαπέρουσιν, ὥστε τινὰς ὑπ' ὀξείας καὶ ἀπροόπτου τῆς
 τρώσεως ἐπὶ κεφαλὴν ἀπὸ τῶν τειχῶν εἰς τὸ ἐκτός τε καὶ τὸ ὕδωρ σφενδονηθῆναι. Καὶ ἂν ἐπὶ πλέον ἕξε-
 καύθη τὰ τῆς μάχης, τῶν μὲν σὺν φειδοῖ κωλύοντων
 μόνων, τῶν δὲ καὶ σὺν ὀργῇ [τῶν Αἰθίοπων] ἀμυνο-
 μένων, εἰ μὴ τις τῶν ἐπὶ δόξης καὶ πρεσβύτης ἦδη
 15 Σηναίων τοῖς ἐπὶ τοῦ τείχους παραγιγνόμενος, ὧ
 φρενοβλαβεῖς, ἔφη, καὶ πρὸς τῶν δεινῶν παραπλήγεις,
 οὐς εἰς δεῦρο ἰκετεύοντες καὶ ἐπικαλούμενοι πρὸς βοή-
 θειαν διετελοῦμεν, τούτους ἐλπίδος ἐπέκεινα παραγενο-
 μένους ἀπείργομεν; οἱ φίλοι μὲν ἦκοντες καὶ εἰρηνικά
 20 διαγγέλλοντες, σωτήρες ἔσονται, πολέμια δὲ διανοού-
 μενοι, ῥῆστα καὶ προσορμισθέντες ἔλαττωθήσονται.
 Τί δὲ καὶ πλέον εἰ τούτους διαχρησόμεθα, τοσούτου
 νέφους ἐκ γῆς καὶ ὕδατος κεκυκλωμένου τὴν πόλιν;
 ἀλλὰ προσδεχόμεθα καὶ ὅ τι βουλομένοι ἐστὶν ἐκδιδασ-
 25 κόμεθα. Πᾶσιν εὖ λέγειν ἔδοξεν, ἐπήγει δὲ καὶ ὁ
 Σατράπης. Καὶ τοῦ κατρηπειωμένου τῆδε κἀκεῖσε
 μεταστάντες ἐν ἀκινήτοις τοῖς ὅπλοις ἡσύχαζον.

Γ'. Ὡς δ' ἐκενώθη τὸ μεταπύργιον τῶν ἐφεστῶ-
 30 των, ὃ τε δῆμος θύνας κατασεῖων, ἐπιτρέπτει τὸν
 ὄρμον ἐνεδείκνυτο, τότε δὴ καὶ οἱ Αἰθίοπες πλησιά-
 σαντες ὥσπερ ἀπ' ἐκκλησίας τῶν πορθμείων πρὸς τὸ
 πολιορκοῦμενον θέατρον, τοιάδ' ἔλεγον. Ὡ Πέρσαι
 καὶ Σηναῖοι εἰ παρόντες, Ὑδάσπης δ' τῶν πρὸς ἀνα-
 35 τολαῖς καὶ δυσμαῖς Αἰθίοπων, νυνὶ δὲ καὶ ἡμῶν βασι-
 λεύς, πολεμίους τ' ἐκπορθεῖν οἶδε καὶ ἰκέτας οὐκ αἰτεῖρειν
 πέφυκε, τὸ μὲν ἀνδρεῖον, τὸ δὲ φιλόνηρον δοκιμά-
 ζων καὶ τὸ μὲν χειρὸς εἶναι στρατιωτικῆς, τὸ δὲ, ἴδιον
 τῆς αὐτοῦ γνώμης. Ἐχων τε τὸ ἡμᾶς εἶναι ἢ μὴ,
 40 κατ' ἔξουσίαν, ἰκέταις γεγεννημένοις ἀνίστα τὸν ἐκ τοῦ
 πολέμου πᾶσιν δρώμενον καὶ οὐκ ἀμφίβολον κίνδυνον·
 ἐφ' οἷς ἂν ἄσμενοι τῶν δεινῶν ἀπαλλαγείητε, τὴν αἰ-
 ρεσιν, οὐκ αὐτὰς δρίζων, ἀλλ' ἡμῖν ἐπιτρέπων. Οὐ
 γὰρ τυραννεῖ τὴν δίκην, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀνεμείσητον
 45 δικαίῃ τὴν τῶν ἀνθρώπων τύχην. Πρὸς ταῦτα Ση-
 ναῖοι μὲν ἀπεκρίναντο, σφᾶς τ' αὐτοὺς καὶ παῖδας καὶ
 γυναῖκας ἐπιτρέπτειν Ὑδάσπῃ χρῆσθαι πρὸς ὃ τι βού-
 λουτο καὶ τὴν πόλιν, εἰ περιγένοιτο, ἐγχειρίζειν ἢ
 καὶ νῦν ἐν τῷ ἀνελπίστῳ σαλευεῖν, εἰ μὴ φθαίη τις, ἐκ
 50 θεῶν ἢ ἐξ Ὑδάσπου μηχανῇ σωτηρίας. Ὁ δ' Ὀροον-
 δάτης τῶν μὲν αἰτίων ἔφη τοῦ πολέμου καὶ τῶν ἐπά-
 θλων ἐκστήσεται καὶ τὰς τε Φίλας [τὴν πόλιν] καὶ
 τὰ σμαράγδεια μέταλλα παραχωρήσειν, αὐτὸς δ' ἡζῆτον
 μηδεμίαν ὑποστῆναι ἀνάγκην, μήθ' αὐτὸν μήτε τοὺς
 στρατιώτας ἐγχειρίζειν. Ἄλλ' εἰ βούλουτο Ὑδάσπης

tremo periculo eveniunt) et jaciebant de muris et jacula-
 bantur in naves. Sic omnino homines etiam qui de suis
 rationibus desperarunt, semper quod superest temporis
 ad dilationem mortis, in lucro ponunt. Jaciebant autem
 ita dirigentes ictus ut non vulnerarent, sed accessum pro-
 5 hibebant. Jaculabantur autem vicissim Æthiopes, et ut
 certiori ictu petentes et nondum animum Persarum intel-
 ligentes, continuo duos quosdam ac deinceps plures transfi-
 gunt, ut aliqui subito et ex improvise acceptis vulneribus
 de muris extrorsum et in aquam in caput devolverentur.
 Et quidem magis exarsisset praelium, his parcendo tan-
 tum prohibentibus, Æthiopibus autem etiam cum ira sese
 defendentibus, nisi quidam homo illustris et jam senex ex
 Syenæis, interveniens ad eos qui erant in muro verba fec-
 10 cisset: O amentes, inquam et præ calamitatis obstupe-
 facti, quibus hactenus supplices eramus et in auxilium ad-
 vocabamus, hos cum præter omnem spem et opinionem ad-
 venissent jam arcemus? qui si amico animo veniunt, ea
 quæ ad pacificationem pertinent nuntiantes, servatores
 nostri erunt, sin hostilia cogitant, facillime etiamsi appli-
 15 cuerint superabuntur. Enim vero quid lucri erit inde
 nobis, etiamsi hos confecerimus, cum tanta nubes terra et
 aqua urbem cinxerit? cur autem non potius eos recipimus
 et quæ sit illorum sententia cognoscimus? Omnibus in rem
 dicere videbatur. Collaudabat autem et Satrapa. Et ex
 collapsa muri parte huc atque illuc decedentes immotis ar-
 20 mis quiescebant.

VI. Postquam autem spatium illud inter turres vacuum
 fuit propugnatoribus et populus velamentis signum dans
 concedere se appulsus significabat, tunc Æthiopes propius
 accedentes, tanquam pro concione ex navigiis ad obsessum
 theatrum talia dicebant: O Persæ, et Syenenses qui ades-
 25 tis, Hydaspes orientalis et occidentalium Æthiopum, in
 presentia vero et vester rex, cum hostes domare novit,
 tum ad misericordiam erga supplices a natura proclivis est,
 illud quidem fortitudinis, hoc autem humanitatis, atque
 alterum virtutis militum, alterum ipsius proprium decus
 esse judicans. Cumque vitæ et necis vestræ illi sit po-
 30 testas, quandoquidem supplices estis, liberat vos omnibus
 ob oculos versante et minime dubio belli periculo, condi-
 tiones, quibus velitis hisce calamitatibus liberari, non ipse
 proponens, sed vobis, vestro arbitrio eligendas, permit-
 tens. Neque enim pro sua libidine tyrannicum quidquam
 statuit, sed mansuete et sine invidia gubernat hominum
 fortunam. Ad hæc Syenæi quidem responderunt: Se
 ipsos et liberos et conjuges dedere in illius potestatem ut
 35 illis utatur pro arbitrio et urbem illi si manserint superstites
 tradere, quæ et nunc in extrema desperatione vacillet,
 nisi quæ salus, a diis, aut ab Hydaspes missa, excidium
 anteverterit. Oroondates autem, Ex iis quæ belli causæ
 et præmia fuerunt se decessurum esse dixit et dimissurum
 Philas urbem et smaragdeas fodinas: ceterum petere, ut
 40 in ipsum nihil durius statuatur, neque se ipse neque milites
 dedat. Sed si velit Hydaspes integrum officium humani-

δλόκληρον ἐπιδείκνυσθαι τὸ φιλόνηρον, ἐπιτρέπειν οὐδὲν λυμαινόμενος, οὐδὲ χεῖρας ἀνταίρωντας, ἀποχωρεῖν εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην· ὡς ἴσον εἶναι οἱ νῦν τ' ἀπολέσθαι καὶ δοκοῦντα περισώζεσθαι, προσδοκίας τοῦ στρατιωτικοῦ παρὰ βασιλεῖ τῷ Περσῶν ἄλῳναι· μᾶλλον δὲ καὶ χαλεπώτερον, νῦν μὲν ἀπλοῦ καὶ νενομισμένου τυχόν ἐπαγθησομένου θανάτου, τότε δ' ὠμοτάτου καὶ εἰς πικροτάτην κόλασιν καινουργουμένου.

Ζ'. Ταῦτα λέγων, ὑποδεχθῆναι καὶ δύο Περσῶν εἰς τὰ σκάφη παρεκάλει, πρόφασιν ὡς εἰς Ἐλεφαντίνην ἀφιζομένους καὶ εἴπερ οἱ κατ' αὐτὴν συνενδοῖεν εἰς τὸ δουλεῦναι, οὐδ' αὐτὸς ἔτι μελλήσων. Ταῦτ' ἀκούσαντες οἱ πρέσβεις ἐπανάησαν, ἅμα καὶ δύο Περσῶν ἀναλαθόντες καὶ πρὸς τὸν Ὑδάσπην ἅπαντα ἀπήγγειλαν. Ὁ δ' ὑπογελάσας καὶ πολλὰ τῆς ἀβελτηρίας τὸν Ὀροονδάτην ἐπιμεμψάμενος, εἰ περὶ τῶν ἴσων διαλέγεται, ἄνθρωπος ἐπ' ἄλλῳ καὶ οὐκ ἐν αὐτῷ τὴν ἐλπίδα τοῦ εἶναι ἢ θεανάται σαλεύων· Ἐὐθηες, ἔφη, τὴν ἐνὸς ἄνοιαν τοσοῦτος ἐπαγαγεῖν ἀπώλειαν. Καὶ τοὺς τ' ἀπεσταλμένους παρὰ τοῦ Ὀροονδάτου βαδίζειν εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην ἐπέτρεπεν, ὡς οὐδεμιᾶς ὦν φροντίδος, εἰ χἀκείνοι τε πρὸς ἀντίστασιν βουλευέσων. Καὶ τῶν ἰδίων τοὺς μὲν ἐμφράττειν τὸ διορυγνὸν τοῦ Νείλου στόμιον, τοὺς δ' ὡσθ' ἕτερον κατὰ τὸ χῶμα ἐκτέμνειν ἀπεκλήρωσεν· ὡς τῆς τ' ἐπιρροῆς κωλυομένης καὶ τῆς λιμναζούσης πρὸς τῆς ἐκροῆς κενουμένης θᾶττον ἀναψύξαι τὰ περὶ τὴν Συήνην καὶ εἰς τὸ βάσιμον ἐξικμασθῆναι. Οἱ μὲν δὴ ταῦτα προσταχθέντες, μικρὰ τοῦ ἔργου κατάρξαντες εἰς τὴν ἐξῆς ἐπιτελεῖσιν ἔμελλον, ἐσπέρας αὐτίκα καὶ νυκτὸς προσφάτοις τοῖς προσταγμάσιν ἐπιγενομένης.

Η'. Οἱ δὲ κατὰ τὸ ἄστυ τῆς ἐν χερσὶ καὶ δυνατῆς βοθείας οὐ μεθίεντο τὴν καὶ παρ' ἐλπίδα ἐνδεχομένην σωτηρίαν οὐκ ἀπογινώσκοντες. Ἄλλοι τε τὸν ὑπόγειον αὐλῶνα διορύττοντες, ἤδη τοῖς χῶμασι πλησιάζειν ἐφώκεσαν, τὸ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπὶ τὸ χῶμα ταῖς ὄψεσιν ὑποπίπτων διάστημα σχοίνῳ κατὰ τὸ ὄρυγμα συμμετρούμενοι· καὶ τὸ πεπτωκὸς ἕτεροι τοῦ τείχους ὑπὸ λαμπτήρσιν ἀνήγειρον. Ἦν δ' ἡ οἰκοδομὴ βραδία, τῶν λίθων εἰς τὸ ἐντὸς κατὰ τὴν πτωσιν κυλινδθέντων. Ἐπεὶ δ' ἀσφαλῶς ἔχειν τὸ παρὸν ᾤθησαν, οὐδὲ τότε ἀθορύβως διήγον, ἀλλὰ κατὰ μέσας πού νύκτας μέρος τι τοῦ χῶματος, καθ' ὃ τῆς ἐσπέρας οἱ Ἀθίοπες τοῦ διορύττειν ἐφῆψαντο, (εἴτε τῆς γῆς κατ' ἐκεῖνο χαύνης τε καὶ ἀκρατήτου σωρευθείσης εἴξε τὸ ὑποκειμένον διάθρογον γεγενημένον, εἴτε καὶ τῶν ὑπορυττόντων συνενδοῦναι πρὸς τὸ κενὸν τῷ ὑποκειμένῳ παρασχόντων, ἢ καὶ τοῦ πρὸς βραχὺ διορυγέντος ταπεινοτέρου τῶν ἐργαζομένων ἐπιλαθόντος, ἐπίκλυσις αὐξομένου διὰ νυκτὸς ἐγένετο τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ βραγέντος ἅπαξ ὀδοποιούντος ἔλαθε βαθυόμενον, εἴτε καὶ δαιμονίας ἐπικουρίας ἐσῆ τις τὸ ἔργον) παρὰ δόξαν ἐκρήγνυται· καὶ τοσοῦτος ἤχος καὶ δοῦπος ἀπετελέσθη, διὰ τῆς ἀκοῆς τὴν διάνοιαν ἐκδειμαίνων, ὡς τὸ μὲν συμβὰν ἀγνοεῖν,

tatis declarare, concedat ut, quum nullum damnum inferretur neque manus contra elevent, discederent Elephantinam: quod sibi perinde esset nunc mori, atque deinceps superstitem, proditionis exercitum a rege damnari. Quia etiam gravius illud esse futurum et asperius: quandoquidem nunc simplex genus mortis et usitatum fortasse sibi subeundum esset, tunc vero crudelissimum et cum acerbissimo supplicio nova quadam ratione conjunctum.

VII. Hæc cum dixisset, ut duos Persas reciperent in navigia ad sese orabat, eo prætextu quasi Elephantinam essent ituri et siquidem illi qui ibi essent ad deditionem inclinassent, neque se amplius quin idem faciat cunctaturum. Hæc cum audissent præterea legati, redierunt duobus Persis assuntis, ac deinde omnia Hydaspi renuntiarunt. Ille autem cum subrisisset et multis modis ob stoliditatem Oroondatem reprehendisset, quod de conditionibus disscereret, homo, qui non ex se, sed ex altero, utrum illi vivendum an moriendum esset, penderet: Stultum est, inquit, propter unius amentiam, tantam multitudinem internece delecte. Et eos, qui fuerant missi ab Oroondate, Elephantinam ire permisit, tanquam nihil omnino curans, etiamsi illi resistendi consilia quampiam inivissent. Ex suis autem, aliis ut ostium Nili fossa deductum obstruerent, aliis ut aliud in aggere excinderent, negotium dedit: ut ita et influxu prohibito et stagnante aqua effluxu delapsa, celerius exsiccare posset spatium circa Syenen et ad ingressum durari. Atque hi quidem jussa, paullulum modo opus exorsi, postero die exsecuturi fuerant, vespera statim et nocte deinceps iis quæ commemorata sunt mandatis superveniente.

VIII. Porro ii qui erant in urbe obvium et quod haberi poterat auxilium non intermittebant, de salute, quamvis præter spem oblata non desperantes. Et alii subterraneum cuniculum agentes, jam aggeri appropinquare videbantur, intervallo a muro ad aggerem quod oculis erat subjectum, in fossa fune demetientes. Alii murum facibus adhibitis erigebant: facilis autem erat instauratio, lapidibus introrsum in ruinam devolutis. Postquam autem præsentis temporis rationem tutam esse arbitrabantur, neque tum perturbatione caruerunt, sed media nocte pars quædam aggeris, quam sub vesperam Æthiopes perfodere cœperant, (seu quod, terra laxa et minime densa illo loco aggesta, cessit fundamentum humidum redditum, sive his, qui suffodiebant, ut fundamentum propter vacuum spatium inferius desideret et collaberetur, efficientibus: sive in eum locum, ubi angustius fodi cœptum fuerat, aqua post discessum operariorum succedente et noctu aucta, moles dissolvi cœpit, cum id, quod semel perruptum fuerat magis ac magis perforaretur et sensim profundum fieret, sive divinum auxilium quispiam adscribat hoc opus) præter opinionem rumpitur, tantusque sonitus atque strepitus est redditus, auditu mentem perterrefaciens, ut id quod ac-

μέρος δὲ τὸ πλεῖστον τῶν τευχῶν καὶ τῆς πόλεως ὑπε-
 νηέχθαι, τοὺς τε Αἰθίοπας καὶ αὐτοὺς Συηναίους
 ὑποπτέειν. Ἄλλ' οἱ μὲν ἐν τῷ ἀσφαλεῖ διάγοντες ἐφ'
 5 ἡσυχίας ἠλίζοντο, ὡς εἰς ἔω τὸ σαφές εἰσόμενοι. Οἱ
 δὲ κατὰ τὴν πόλιν πάντῃ τὸ τεῖχος καὶ εἰς κύκλον πε-
 ριέθειον, τὸ μὲν καθ' αὐτοὺς ἕκαστος σῶον δρῶντες,
 ἄλλοι δὲ παρ' ἄλλοις γεγενῆσθαι τὸ πάθος εἰκάζοντες,
 ἄχρι δὴ τὸ ἡμέρας φῶς ἐπιγεγόμενον, τὴν ἀγλὴν τῶν
 ἀμφιβαλλομένων δεινῶν παρέλυσε, τοῦ τε βήγματος
 10 ἀπόπτου γενομένου καὶ τοῦ ὕδατος ἀθρόον ὑπονοστή-
 σαντος. Ἦδη γὰρ καὶ οἱ Αἰθίοπες τὸ ἐποχετεύον στό-
 μιον ἐφραττον καὶ καταράχτας τ' ἐκ σανίδων συνηρ-
 μοσμένων καθιέντες καὶ ξύλων παχέσι κορμοῖς ἔκτσο-
 θεν διερείδοντες, χοῦν θ' ἅμα καὶ φρυγανίδα ὕλην
 15 συνδέοντες καὶ πολλὰ χιλιάδες ἀθρόον, οἱ μὲν ἀπὸ τῆς
 ὄχθης, οἱ δὲ καὶ ἐκ πορθιμίων ἐπιφοροῦντες. Οὕτω
 μὲν δὴ τὸ ὕδωρ ὑπενόστησεν. Ἦν δ' οὐδ' ὡς πορευτέα
 παρ' ἀλλήλους οὐδ' ἑκατέρους. Ἰλύος γὰρ βαθείας ἡ
 γῆ κατάπλεως ἐγεγονείη καὶ τὴν ἐπιφάνειαν ἐξικμάσθαι
 20 φαινομένην τέλμα διυγρον ὑπέτρεχεν, ἵππου θ' ὁμοίως
 καὶ ἀνδρὸς βάσιν εἰς βυθισμὸν ἐνεδρεῦον.

Θ'. Ἡμέρας μὲν δὴ δύο που καὶ τρεῖς οὕτω διῆγον·
 ἠνεωγμέναις μὲν ταῖς πύλαις οἱ Συηναῖοι, ὅπλοις δ'
 ἀποκειμένοις οἱ Αἰθίοπες τὴν εἰρήνην ἐπισημαίνοντες.
 25 Καὶ ἦν τὸ γιγνώμενον ἀναχωχὴ τις ἀνεπίμικτος· οὔτε
 φρουρᾶς ἔτι παρ' οὐδετέρους σπουδαζομένης καὶ πλεόν
 τῶν κατὰ τὴν πόλιν εὐπαθείαις αὐτοὺς ἐκδεδιωκῶτων.
 Καὶ γὰρ πως συνέπεσε καὶ τὰ Νειλῶα τότε τὴν μεγίσ-
 την παρ' Αἰγυπτίους ἑορτὴν ἐνεστηκέναι, κατὰ τροπὰς
 30 μὲν τὰς θερινὰς μάλιστα καὶ ὅτ' ἀρχὴν τῆς αὐξήσεως ὁ
 ποταμὸς ἐμφαίνειν τελουμένην, ὑπὲρ πάσας δὲ τὰς ἄλ-
 λας πρὸς Αἰγυπτίω σπουδαζομένην, δι' αἰτίαν τοιάνδε.
 Θεοπλαστοῦσι τὸν Νεῖλον Αἰγύπτου καὶ κριετῶνων τὸν
 μέγιστον ἄγουσιν, ἀντίμιμον οὐρανοῦ τὸν ποταμὸν
 35 σεμνιγοροῦντες, οἷα δὴ δίχα νιφετῶν καὶ ὑετῶν ἀερίων
 τὴν ἀρουμένην αὐτοῖς ἄδοντα καὶ εἰς ἔτος αἰετταγα-
 μένως ἐπομβρίζοντα. Καὶ ταυτὶ μὲν ὁ πολλὸς λεώς.
 Ἄ δ' ἐκθειάζουσιν, ἐκεῖνα. Τοῦ εἶναι καὶ ζῆν ἀνθρώ-
 40 πους τὴν ὑγρᾶς τε καὶ ξηρᾶς οὐσίας σύνοδον αἰτίαν
 μάλιστα νομίζουσι, (τὰ δ' ἄλλα στοιχεῖα τούτοις συνυπ-
 ἄρχειν τε καὶ συναναφαίνεσθαι λέγοντες) καὶ τὴν μὲν
 ὑγρὰν, τὸν Νεῖλον, θατέραν δὲ τὴν γῆν τὴν αὐτῶν ἐμ-
 φαίνειν. Καὶ ταυτὶ μὲν δημοσιεύουσι. Πρὸς δὲ τοῦς
 μύστας Ἰσιν τὴν Γῆν καὶ Ὀσίριν τὸν Νεῖλον καταγ-
 45 γέλλουσι, τὰ πράγματα τοῖς ὀνόμασι μεταλαμβάνον-
 τες. Προεῖ γοῦν ἀπόντα ἡ θεὸς καὶ χαίρει συνόντι καὶ
 μὴ φαινόμενον αἰθῆς θρηγεῖ καὶ ὡς δὴ τινα πολέμιον
 τὸν τυφῶνα ἐχθραίνει· φυσικῶν τινῶν, οἶμαι, ἀνδρῶν
 καὶ θεολόγων πρὸς μὲν τοὺς βεβήλους τὰς ἐγκατεσπαρ-
 50 μένας τούτοις ἐπινοίας μὴ παραγυμνούντων, ἀλλ' ἐν
 εἰδῆι μύθου προκατηχούντων, τοὺς δ' ἐποπτικωτέρους
 καὶ ἀνακτόρων ἐντὸς, τῇ πυρφόρῳ τῶν ὄντων λαμπάδι,
 φανερώτερον τελούτων.

Γ'. Τοῦτό τοι καὶ ἡμῖν εὐμένεια μὲν εἶη τῶν εἰρη-

ciderat ignoraretur, ceterum maximam partem murorum
 abreptam esse et Æthiopes et Syenæi suspicarentur. Et
 illi quidem cum in tuto degerent, securi sese in castris
 continebant, diluculo plane quid esset cognituri : hi autem
 qui erant in urbe undique murum et in orbem circuibant,
 cum quisque apud sese integrum cerneret, apud alium
 autem cladem illam accidisse conjectaretur : donec orta
 lux nebulam calamitatum de quibus ambigebatur dispulit,
 cum ruptura conspiceretur et aqua subito abscississet.
 Jam enim et Æthiopes derivatum ostium obstruebant, ca-
 taractas ex tabulis compactas demittentes et lignorum
 crassis stipitibus extrinsecus fulcientes, simulque humum
 et sarmenta colligantes, quam deinde multa millia repente
 partim a ripa, partim navigiis ingerebant. Atque ita tan-
 dem abscissit aqua : neutris tamen erat pervium iter ad
 alteros. Limo enim profundo terra plena fuerat et sub
 superficie quæ exsiccata esse videbatur, humidum latebat,
 quod equi æque atque hominis gressui hærenti in profundo
 insidiabatur.

IX. Dies igitur duos tresve ita tempus transigebant :
 apertis quidem portis Syenæi, depositis vero armis Æthio-
 pes, pacem significantes. Erant induciæ quædam absque
 mutua conversatione, neque amplius apud utrosque excu-
 biæ in stationibus habebantur. Quin etiam hi, qui in urbe
 erant, oblectationibus operam dabant. Etenim quodam
 modo acciderat, ut tunc quoque Niloa, maximum apud
 Ægyptios festum, exoriretur : quod quidem circa solstium
 æstivum maxime, et quando initium crescendi fluvius
 ostendit, celebratur et in summo honore præ ceteris om-
 nibus habetur, propter ejusmodi causam. Deum esse
 fingunt Nilum Ægyptii et ex numinibus maximum ducunt,
 amulum esse Cæli fluvium prædicantes, quod illis absque
 nivibus et pluviis aëriis arva irriget et quotannis continua
 serie humectet, tanquam imbre. Et hæc quidem jactantur
 a vulgo. Quæ vero divinis laudibus ornant, illa sunt :
 quod humidæ et siccæ substantiæ copulationem, ortus et
 vitæ hominum causam maxime putant esse, (alia vero
 elementa cum his una adesse et apparere dicunt) et humi-
 dam quidem Nilum, alteram autem terram efficere. Sed
 et hæc pervulgata sunt. Ceterum mysteriorum periti,
 terram Isim et Nilum Osirin esse affirmant, res nominibus
 commutantes. Flagrat igitur illius totius desiderio dea et
 gaudet cum sibi adest et non apparentem rursus luget,
 atque tanquam aliquod inimicum fulgur odit : viris, ut
 existimo, in naturalium rerum et divinarum consideratione
 versantibus, significationes his inspersas profanis non dete-
 gentibus, ceterum specie fabulæ primum eos erudientibus ;
 porro hæc cognoscendi studiosos, in ipso sacrario ignifera
 veritatis face manifestius rebus ipsis initiantibus.

X. Et nobis quidem hæc propitio numine dicta sint :

μένων, τὰ μυστικώτερα δ' ἄρρητα σιγῇ τετιμῆσθω, τῶν κατὰ Συήνην ἐξῆς περαιομένων. Τῆς γὰρ δὴ τῶν Νειλώων ἐορτῆς ἐνεστηχίας, οἱ μὲν ἐγγύριοι πρὸς θυσίαις τε καὶ τελεταῖς ἦσαν, τοῖς μὲν σώμασι κάμνοντες, ταῖς ψυχαῖς δὲ κὰν περιεστηχόσι δεινοῖς τῆς περὶ τὸ θεῖον εὐσεβείας ἐκ τῶν ἐνότων οὐκ ἀμνημονούντες. Ὁ δ' Ὀροονδάτης μέσας νύκτας ἐπιτηρήσας πρὸς ὕπνον βαθὺν τῶν Συηναίων ἀπὸ τῆς εὐωχίας τετραμμένων ὑπεξάγει τὸν στρατὸν, ὥραν τε μίαν καὶ πύλην, καθ' ἣν ἔδει ποιήσασθαι τὴν ἐξοδὸν, κρύφα τοῖς Πέρσαις προπαρᾶγγεϊλας. Ἐπέσταλτο δ' ἐκάστῳ δεκαδάρχη, ἔππους μὲν καὶ ὑποζύγια κατὰ χώραν εἶν, πρὸς τε δυσχερείας ἀπαλλαγὴν καὶ τοῦ μή τινα πρὸς τὸν τάραχον αἰσθησὶν γενέσθαι τῶν δρωμένων, τὰ ὅπλα δ' ἀναλαβόντας μόνα καὶ δοκίδα ἢ σανίδα πορισσαμένους ἐπάγεσθαι.

ΙΑ'. Ἐπει δ' ἠθροίσθησαν καθ' ἣν προείρητο πύλην, ἐγκάρσια τῷ πλητῷ τὰ ζύλα, ἅπερ ἐκάστη δεκάς ἐπιχθιστο, ἐπιβάλλον καὶ ἀλλήλων ἐχόμενα συντιθεῖς, τῶν κατόπιν αἰεὶ τοῖς ἡγουμένοις μεταδιδόντων, ὡς διὰ ζευγματος βῆσά τε καὶ τάχιστα διεβίβασε τὸ πλῆθος. Καὶ λαβόμενος τῆς ἐστερευομένης, τοὺς τ' Αἰθίοπας οὐδὲν προειδομένους, οὐδὲ φροντίδα τῆς φυλακῆς πεποιημένους, ἀλλ' ἀπρονοήτως καθεύδοντας διαλαθὼν, ἐπὶ τὴν Ἐλεφαντίνην, ὡς δρόμου τ' εἶχε καὶ ἄσθματος, καθ' ἣν τὸν στρατὸν ἦγεν, ἀκόλυτος τ' εἰσέφρησεν εἰς τὴν πόλιν, τῶν ἐκ τῆς Συήνης προαπεσταλμένων δύο Περσῶν (οὕτω πρὸς αὐτοὺς συντεταγμένον) ἐπιτηρούντων ὅσαι νύκτες τὴν ἐφοδὸν, κἀπειδὴ τὸ συγκείμενον ἀνεφθέγγαντο σύμβολον, παραχρῆμα τὰς πύλας ἀναπετασάντων. Ἦδη δ' ἡμέρας ὑποφανούσης, οἱ Συηναῖοι τὸν δρασμὸν ἐγνωρίζον, τὰ μὲν πρῶτα κατ' οἶκον τὸν ἴδιον ἕκαστος τοὺς ἐπιξενουμένους Περσῶν οὐχ ὀρῶντες, εἶτα καὶ κατὰ συλλόγους συνιστάμενοι καὶ τέλος καὶ τὸ ζεύγμ' ἀποπτεύοντες. Λύθις οὖν εἰς ἀγωνίαν καθίσταντο καὶ δευτέρου ἀδικημάτων ἐγκλημα προσεδέχοντο βαρύτερον, ὡς ἐπὶ φιλάνθρωπιζα τοσαύτη γεγονότες ἄπιστοι καὶ τὸν δρασμὸν τοῖς Πέρσαις συνεργήσαντες. Ἐγνωσαν οὖν πανδημεὶ τῆς πόλεως ἐξορμήσαντες, ἐγγειρίζειν αὐτοὺς τοῖς Αἰθίοψι, καὶ ὄρκους πιστοῦσθαι τὴν ἀγωνίαν, εἴ πως εἰς ἔλεον ἐπικλασθεῖεν. Ἀθροίσαντες οὖν πᾶσαν ἡλικίαν καὶ κλάδους εἰς ἱκετηρίαν ἀναλαθόντες, κηρούς τε καὶ δᾶδας ἀψάμενοι καὶ τὰ ἱερά [γένη καὶ] ἔδη τῶν θεῶν ὡσπερ κηρύκεια προβελημένοι διὰ τε τοῦ ζεύγματος ὡς τοὺς Αἰθίοπας ἐλθόντες ἰκέται, πόρρωθεν γονυπετοῦντες ἐκάθηντο, καὶ ὑψ' ἐν σύνθημα καὶ φωνὴν γωδῆ μίαν ἔλεεινὴν ὀλολυγὴν ἰέντες ἰκέτευσον. Οἰκτιζόμενοι δὲ πλεόν τὰ νεογνά τῶν βρεφῶν ἐπὶ γῆς προκαταβάλλοντες φέρεσθαι ὡς ἐτυχε μεθῆκαν, διὰ τῆς ἀνυπόπτου καὶ ἀνυπαίτιου μοίρας τὸ θυμούμενον τῶν Αἰθίοπων προμαλάσσοντες. Τὰ βρέφη δὲ ὑπὸ πτοίας ὁ ἅμα καὶ ἀγνοίας τῶν πρατομένων τοὺς μὲν φύντας καὶ τρέφοντας, τάχα που τὴν ἄπειρον ἀποτρεπόμενα βοῆν, ὑπέφευγεν, ἐπὶ δὲ τὴν

ceterum magis arcana alto silentio premantur. Hæc autem, quæ circa Syenen acta sunt, deinceps ordine per texantur. Siquidem festo Nilorum exorto, indigenæ quidem mactationibus victimarum et sacrificiis vacabant, corporibus quidem laborantes, animis vero et in circumstantibus malis pietatis erga numen, pro facultatibus, haudquaquam oblitæ. At Oroondates, observata occasione, media nocte cum Syenæi arcto somno post epulationes premerentur, clam educit exercitum, cum antea et horam unam et portam qua egrediendum esset clanculum Persis iudicasset. Imperatum autem fuerat unicuique decurioni ut equos et iumenta relinquerent, ne impedimento essent in itinere, neve aliquo modo ex strepitu sentiri possent ea quæ fierent: ceterum arma tantum acciperent et trabem aut asserem nacti una ferrent.

XI. Postea vero quam congregati sunt ad portam ut edictum fuerat, ligna quæ unaquæque decas bajulaverat luto transversa iijiciens, et ita ut inter se cohærent componens, cum qui a tergo subsequebantur semper præcedentibus per manus traderent, tanquam per pontem facillime et celerrime multitudinem traduxit. Terram autem attingens et Æthiopes qui nihil ejusmodi suspicabantur, neque excubiarum curam amplius habebant sed secure dormiebant, clam præteriens, quanta potuit celeritate et quantum spiritus suppeditabat, Elephantinam exercitum duxit et sine impedimento in urbem est intronissus, cum duo Persæ qui Syene præmissi fuerant, (sic enim convenerat) nocturno tempore adventum observarent et postquam constitutam tesseram pronuntiarunt continuo portas patefacebant. Illucescente vero die, Syenæi primum lugam cognoscebant, ab initio in sua quisque domo Persas qui ab illis hospitio accepti fuerant non videntes, deinde et concilio coacto inquirentes, denique et ex ponte suspicionem capientes. Rursus igitur maximus terror eos incessit et secundarum injuriarum crimen gravius expectabant: quod tantam clementiam experti, parum fidos sese præbuisset et facultatem fugiendi Persis dedissent. Statuerunt igitur universi urbe exeuntes, tradere sese Æthiopiibus et jurejurando inscitiam suam confirmare, si quo modo ad misericordiam flecti possent. Congregata igitur omni ætate et ramis ad speciem supplicum declarandam sumtis, ac cereis et facibus accensis, deorum simulacra tanquam caduceos præ se ferentes, ad Æthiopes per pontem cum venissent supplices, a longinquo genibus flexis sedebant et quasi ad unum signum ac vocem, lugubrem et miserabilem eculatum edentes, supplicum gestu culpam deprecabantur. Denique ad majorem misericordiam captandam, pueros infantes in terram ante se depositos, ferri pro arbitrio permisissent, per ætatem ab omni suspicione et culpa alienam, iram Æthiopum præmollientes. Infantes autem præ consternatione et inseltia eorum quæ fiebant parentes quidem et nutritios, fortasse immenso clamore aversi, refugiabant; ad viam autem quæ ducebat ad Æthiopes qui-

ἄγουσαν ὡς τοὺς πολεμίους τὰ μὲν εἶρπε, τὰ δὲ ψελλιζόμενα τὴν βᾶσιν καὶ κλαυθυμριζόμενα ἐπαγωγὸν ἐφέρετο, καθάπερ σχεδιαζούσης ἐν αὐτοῖς τὴν ἱεσίαν τῆς τύχης.

5 **Β'**. Ὁ δ' Ὑδάσπης ταῦθ' ὄρων καὶ τὴν πάλαι ἱεσίαν ἐπιτείνειν αὐτοὺς καὶ εἰς τὸ παντελὲς ἐξομολογεῖσθαι οἰηθεὶς, ἀποστείλας ἡρώτα, τί βούλοιντο καὶ ὅπως μόνοι καὶ οὐ μετὰ τῶν Περσῶν ἤχοιεν. Οἱ δὲ πάντα ἔλεγον, τὸν δρασμὸν τῶν Περσῶν, τὸ αὐτῶν
10 ἀνυπαίτιον, τὴν πάτριον ἐορτὴν, καὶ ὡς πρὸς θεραπείαν τῶν κρειττόνων ὄντας καὶ πρὸς τῆς εὐωχίας ὑφρυπνωμένους, διαλάθοιεν διαδράντες, ἴσως ἂν καὶ εἰδῶτων καὶ γυμνῶν τοὺς ἐνόπλους κωλύειν ἀδυνατούντων. Ὁ δὲ οὖν Ὑδάσπης, τούτων πρὸς αὐτὸν ἀπαγγελθέντων, ὑποτοπῆσας ὅπερ ἦν, ἀπάτην τινὰ καὶ ἐνέδραν πρὸς τοῦ Ὅροονδάτου γενησομένην, τοὺς ἱερέας μόνους μετακαλεσάμενος καὶ τοῖς ἀγάλμασι τῶν θεῶν ἃ συνεπήγοντο πρὸς τὸ μάλλον καταιδέσθαι προσκυνήσας, εἴ τι πλέον ἔχοιεν ἀναδιδάσκειν περὶ τῶν
20 Περσῶν ἐπυθάνετο καὶ ὅποι μὲν ὥρμησαν, τίνι δὲ θαρσεῖν ἔχουσι, ἢ τίσιν ἐπιχειρήσουσι. Οἱ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἀγνοεῖν ἔφασαν, εἰάξειν δὲ εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην ὠρμηκέαι, τοῦ πλείστου στρατοῦ κατ' ἐκείνην συνελεγμένου καὶ τοῦ Ὅροονδάτου, τοῖς τ' ἄλλοις καὶ
25 πλέον τοῖς καταφράκτοις ἰππεῦσι ἐπανεχόντος.

Π'. Ταῦτ' εἰπόντων καὶ εἰστέναι εἰς τὴν πόλιν ὡς ἰδῆαν καὶ μεθίναί τῆς κατ' αὐτῶν ὀργῆς ἱκετευόντων, τὸ μὲν παρελθεῖν αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν τὸ παρὸν Ὑδάσπης οὐκ ἔδοκίμαξε· δύο δὲ φάλαγγας δπλιτῶν εἰσπέμφας εἰς ἀπόπειράν θ' ὑποπτευομένης ἐνέδρας καὶ εἰ μηδὲν εἶη τοιοῦτον εἰς φρουρὰν τῆς πόλεως, τοὺς τε Συηναίους ἐπὶ χρησταῖς ὑποσχέσεσιν ἀποπέμψας, αὐτὸς εἰς τάξιν καθίστη τὸν στρατὸν, ὡς ἢ δεξόμενος ἐπιόντας τοὺς Πέρσας ἢ καθυστεροῦσιν ἐπελευσόμενος. Καὶ
35 οὐπω πᾶν διετέτακτο, καὶ σκοποὶ προσελαύνοντες, ἐφοδὸν τῶν Περσῶν εἰς μάχην ἐκτεταγμένων ἐμήνουσιν. Ὁ γὰρ Ὅροονδάτης τὴν μὲν ἄλλην στρατείαν εἰς τὴν Ἐλεφαντίνην ἀθροίζεσθαι διατεταγμένος, αὐτὸς δ' ὅτε τοὺς Αἰθίοπας ἐπιόντας παρ' ἐλπίδα κατώπτευσεν, εἰσδραμεῖν σὺν ὀλίγοις εἰς τὴν Συήνην ἀναγκασθεὶς καὶ τοῖς χόμασιν ἀποτειγισθεὶς, σωτηρίαν τε καὶ αἰτήσας καὶ καθ' ὑπόσχεσιν τοῦ Ὑδάσπου λαβὼν, ἀπιστότατος ἀνθρώπων γίνεταί, καὶ δύο Περσῶν ἅμα τοῖς Αἰθίοφι περαιωθῆναι παρασκευάσας δῆθεν ὡς τὴν γνώμην τῶν
45 κατὰ τὴν Ἐλεφαντίνην, ἐφ' οἷς ἂν ἐλοινοτο διαλύσασθαι πρὸς Ὑδάσπην μαθησομένου ἐξέπεμψε, τὸ δ' ἀληθὲς, εἰ παρασκευάζεσθαι πρὸς μάχην προαιροῦνται, ὅταν αὐτὸς ποτε διαδρᾶναι δυνηθῇ. Καὶ τὸ τῆς γνώμης ἄπιστον εἰς ἔργον ἦγεν· ἠτρεπισμένους δὲ καταλαβὼν,
50 αὐτίκ' ἐξῆγεν, οὐδ' εἰς βραχὺ τὴν ἐφοδὸν υπερθέμενος, ἀλλὰ τῷ τάχει τὴν παρασκευὴν, ὡς ἐδόκει, τῶν ἐναντίων ὑποτεμνόμενος.

ΙΑ'. Ἦδη γοῦν παραταττόμενος ἐωρᾶτο, κόμπη τε Περσικῶ τὰς ὄψεις προκαταλαμβάνων καὶ ἀργυροῖς τε

dam reptabant, quidam vero balbutientes et ejulantes apto et illicente ad misericordiam movendam modo ferebantur, tanquam representante in illis supplicem habitum fortuna.

XII. Hydaspes autem cum hæc videret et supplices preces jampridem significatas augere illos et omnino culpam confiteri arbitraretur, misso nuntio quærebat quid vellent et qui fieret quod soli et non cum Persis venirent? Illi autem omnia exponebant fugam Persarum, suam innocentiam, festum patrium, et quod, se intentis in cultum numinis et post epulationes in somnum versis, clam effugissent; cum forsitan, etiamsi scivissent, nudi tamen armatos prohibere non potuissent. Hydaspes igitur cum hæc illi renuntiata fuissent suspicatus id quod erat, dolum aliquem et insidias Oroondatem structurum, solis sacerdotibus accersitis et simulacris deorum, quæ secum una ferebant majoris auctoritatis causa adoratis, si quid plus de consiliis Persarum eum docere possent et quorsumnam contenderint, aut quo potissimum fidant, quærebat. Illi autem alia quidem sibi ignota esse dicebant, ceterum se conjicere Elephantinam eos contendisse, ubi maxima pars exercitus collecta sit et Oroondates cum aliis tum præcipue cataphractis equitibus confidat.

XIII. Hæc cum dicerent et ut urbem tanquam propriam ingrederetur, iramque contra illos remitteret supplicarent: ingredi quidem in urbem in præsentia Hydaspi visum non est, ceterum duabus phalangibus armatorum immissis ad explorandas quas suspicabatur insidias, aut si nihil esset ejusmodi præsidio urbi futuras et Syenensis cum benignis promissis dimissis, ipse exercitum in aciem eduxit, aut excepturus advenientes Persas, aut cunctantes aggressurus. Necdum totus erat instructus, cum speculatores venientes, adventum Persarum ad prælium instructorum nuntiabant. Oroondates enim, cum alium exercitum Elephantinam convenire jussisset, ipse vero quando Æthiopes præter opinionem advenire videbat incurrere cum paucis Syenen coactus esset et aggeribus interclusus salutem petiisset, ac promissis Hydaspi impetrasset, perfidia vincebat omnes homines. Cumque perfecisset, ut duo Persæ una cum Æthiopicibus transmitterent, eo prætextu quasi sententiam eorum qui Elephantinæ erant essent exploraturi, quibus conditionibus vellent cum Hydaspe pacem facere, revera autem, utrum sese ad bellum apparare statuerent, si ille aliquo modo effugere posset: fraudulentum propositum re ipsa exsequebatur. Et cum paratos deprehendisset statim educebat, ne panlulum quidem quin ad hostes pergeret, differens, sed in celeritate, ut ita apparatus hostium ut existimabat præverteret, omnem spem ponens.

XIV. Jam igitur erat in conspectu acie instructa, fastu Persico adspæctum præoccupans et argenteis ac deauratis

καὶ ἐπιγρύσοις τοῖς ὄπλοις τὸ πεδίον καταστράπτων. Ἄρτι γὰρ ἀνίσχοντος ἡλίου καὶ τὴν ἀκτῖνα κατὰ πρόσωπον τοῖς Πέρσαις ἐπιβάλλοντος, μαρμαρυγὴ τις ἄφραστος καὶ εἰς τοὺς πορρωτάτω διερριπίζετο, τῆς πανοπλίας οἰκείον σέλας ἀνταυγαζούσης. Το μὲν οὖν δεξιὸν κέρασ αὐτῷ Περσῶν τε καὶ Μήδων τὸ γνήσιον ἐπέιχε, τῶν μὲν ὀπλιτῶν ἡγουμένων, τῶν δ' ὅσοι τοξόται κατόπιον ἐφεπομένων, ὡς ἂν γυμνοὶ πανοπλίας ὄντες, ἀσφαλέστερον βάλλοιν ὑπὸ τοῖς ὀπλίταις προσοπιζόμενοι. Τῆν δ' Αἰγυπτίων τε καὶ Λιθύων χεῖρα καὶ τὴν ξενικὴν ἄπασαν εἰς τὸ ἀριστερὸν κατένεμεν, ἀκοντιστάς καὶ τούτοις καὶ σφενδοθήτας παραζεύξας, ἐκδρομάς τε ποιῆσθαι καὶ εἰσακοντίζειν ἐκ πλαγίων ὀρμωμένους ἐπιστείλας. Αὐτὸς δὲ τὸ μέσον κατελάμβανεν, ἄρματός τε δρεπανηφόρου λαμπροῦ ἐπιβεθῆκώς καὶ ὑπὸ τῆς ἐκατέρωθεν φάλαγγος εἰς ἀσφάλειαν δορυφορούμενος, τοὺς καταρράκτους ἰππέας μόνους αὐτοῦ προὔταττεν, οἷς δὴ καὶ πλεον ἠαρσῆσας, τὴν μάχην ἀπετολμησε. Καὶ γὰρ ἔστιν ἥδ' ἡ φάλαγξ Περσῶν αἰεὶ τὸ μαχιμώτατον καὶ οἰνεὶ τείχος ἀρραγές τοῦ πολέμου προβαλλόμενον.

ΙΕ'. Τρόπος δ' αὐτοῖς πανοπλίας τοιοῦτος. Ἄνηρ ἔκχιρτος καὶ σώματος ἰσχυρὸν ἐπιλεκτός, κράνος μὲν ὑπέρχεται συμφύεις τε καὶ μονήλατον καὶ ὄψιν ἀνδρὸς εἰς ἀριθίειαν ὡσπερ τὰ προσωπεῖα σεσοφισμένων. Τούτῳ δ' ἐκ κορυφῆς εἰς αὐχένα πάντα πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν εἰς τὸ διοπτεῦειν σκεπόμενος, τὴν μὲν δεξιὰν κορυφὴν μείζονα λόγχης ὀπλίζει, τὴν λατὰν δ' εἰς τὸν χαλινὸν ἀσχολεῖ. κοπίδα δὲ ὑπὸ τὴν πλευρὰν παρετημένους, οὐ τὰ στέρνα μόνον ἀλλὰ καὶ σῶμα τὸ ἄλλο ἅπαν τεθωρακίσται. Ἔργασίαι δὲ τοῦ θώρακος τοιαύται. Σκυτάλας χαλκᾶς τε καὶ σιδηρᾶς ὅσον σπιθαματίας πάντοθεν εἰς σχῆμα τετράγωνον ἐλάσαντες καὶ ἄλλην ἐπ' ἄλλην κατ' ἄκρα τῶν πλευρῶν ἐφαρμόσαντες, (ὡς τῇ κατωτέρᾳ τὴν ὑπερχειμένην αἰεὶ καὶ τῇ πλαγίᾳ τὴν παραχειμένην κατὰ τὸ συνεχές ἐπιβαίνειν) καὶ βραχίαις ὑπὸ τὰς ἐπιπτυχᾶς τὴν συμπλοκὴν ἀγκιστρῶσαντες, χεῖτῶνα τινὰ φολιδιῶν ἀπεργάζονται, προσπίπτοντα μὲν ἀλύπως τῷ σώματι καὶ πάντῃ περιφύμενον, περιγράφοντα δὲ μέλος ἕκαστον καὶ πρὸς τὸ ἀκόλυτον τῆς κινήσεως συστελλόμενόν τε καὶ συνεκτεινόμενον. Ἔστι γὰρ χειρωδιτός, ἀπ' αὐχένος εἰς γόνυ καθειμένος, μόνοις τοῖς μηροῖς καθ' ὧν ἰππεῖων νύτων ἐπιβαίνειν ἀνάγκη διαστελλόμενος. Ὁ μὲν δὲ θώραξ τοιοῦτος, ἀντίτυπόν τι βελῶν χροῖμα καὶ πρὸς πᾶσαν τρῶσιν ἀπομαχόμενον. Ἡ κνημὶς δ' ἀπ' ἄκρων ταρσῶν εἰς γόνυ διήκει, συνάπτουσα πρὸς τὸν θώρακα. Παραπλησίᾳ δὲ σκευῇ καὶ τὸν ἵππον περιφράττουσι, τοὺς τε πόδας κνημῖσι περιδέοντες καὶ προμετωπιδίοις τὴν κεφαλὴν δι' ὄλου σφρακοῦντες, ἐκ νύτων τ' ἐπὶ γαστέρα κατ' ἐκατέραν πλευρὰν, σκέπασμα σιδηρόπλοκον ἀπαιωροῦντες ὡς ὀπλίζειν θ' ἅμα καὶ τῇ λαγαρότητι μὴ ἐμποδίζειν τοὺς ὀρόμους. Οὗτοις ἐσκευασμένοις καὶ ὄλον ἐμβεβλημένους ἐπιβαίνει τὸν ἵππον, οὐκ αὐτὸς

armis campum tanquam fulgure quodam illustrans. Tum primum enim exeriente sole et radios in adversos Persas conjiciente, fulgor quidam ineffabilis et proprium jubar gravioris armaturæ resplendentis etiam in eos qui longissime aberant projiciebatur. Ac dextrum quidem cornu Persæ et Medi indigenæ tenebant, gravis armaturæ militibus præcedentibus, sagittariis autem a tergo subsequentibus, ut cum graviore armatura carerent tutius jaculari possent armorum præsidio tecti. Porro Ægyptiorum et Afrorum manum et peregrinam omnem in sinistro collocavit, sagittariis et fundatoribus his quoque adjunctis, quibus ut excursions facerent et a lateribus facto impetu jacularentur, imperavit. Ipse vero mediam aciem tenebat, curru falcato splendide insidens et ab utraque parte collocata phalange securitatis causa stipatus, cataphractis equitibus tantum ante se instructis : quibus præcipue confusus prælium committere ausus est. Siquidem est hæc phalanx bellicosissima et tanquam murus belli infractus ante reliquum exercitum objicitur.

XV. Armaturæ autem ratio ipsis talis est. Vir lectus, et robore corporis præstans, galeam sumit coherentem et compactam, ac faciem viri exacte non secus atque in personis videre est, exprimentem. Hac a vertice usque ad collum totum, præter oculos transpiciendi causa tectus, dextram quidem armat conto majori quam hasta, sinistram autem regendis habenis vacat, gladio vero ad latus suspensus, non tantum pectus sed etiam totum corpus lorica munitum habet. Lorica autem ita conficitur. Lamellis æneis et ferreis, quadrangula forma magnitudine palmi ductis, aliam super aliam ad extremitates laterum aptantes, (ut inferiori parte subjectam superimposita, in transversum autem conversa proximam semper continua serie conscendant) et suturis subter commissuras texturam connectentes, tunicam quandam squamatam efficiunt, quæ sine ulla molestia corpori incumbit et undiquaque adhaerescit. Circumscribit autem unumquodque membrum et sine ullo impedimento in motu contrahitur et extenditur. Est enim manicata, a collo usque ad genu demissa, in solis femoribus, qua parte tergum equi conscenditur, necessitate ita postulante, disincta. Lorica igitur est talis, tela retundens et omnis generis ictibus resistens. Ocrea vero a summa planta ad genu pertingit, conserta cum lorica. Consimili autem apparatu et equum muniunt, pedes ocreis circumligantes, et frontalibus caput prorsus operientes, a tergo vero, ad ventrem circa utrumque latus tegmentum ferreis nexibus constans suspendentes, ut simul et armet et propter interceptum vacuum spatium cursum minime impediatur. Sic instructus et quasi in armaturam injectus, insidet equo,

ἐφαλλόμενος ἀλλ' ἐτέρων διὰ τὸ ἄχθος ἀνατιθεμένω.
 Κάπειδ' ἂν ὁ καιρὸς ἦκη τῆς μάχης, ἀφείς τῷ χαλινῷ
 τὸν ἵππον καὶ μωπισίας παντὶ τῷ βοθίῳ κατὰ τῶν
 ἐναντίων ἵεται, σιδηροῦς τις ἀνήρ φαινόμενος, ἧ καὶ
 5 σφυρήλατος ἀνδριάς κινούμενος. Ὁ κοντὸς δὲ τὰ μὲν
 πρὸς τῆ ἀίχμῃ καταπολὺ καὶ εἰς εὐθὺ προδρέβληται,
 δεσμῷ πρὸς τὸν αὐχένα τὸν ἵππιον ἀνεχόμενος, τὸν οὐ-
 ρίαχον δὲ βρόχῳ πρὸς τοῖς ἵππεῖσις μηροῖς ἐξήρτηται,
 μὴ εἰκῶν ἐν ταῖς συμβολαῖς ἀλλὰ συνεργῶν τῆ χειρὶ
 10 τοῦ ἵππέως, εὐθουούση μόνον τὴν βολὴν, αὐτοῦ δ' ἐπι-
 τείνοντος καὶ πρὸς τὸ σφοδρότερον τῆς τρώσεως ἀντε-
 ρείδοντος, τῆ ῥύμῃ γούν διαπεῖρει πάντα τὸν ὑποπίπ-
 τοντα καὶ μιᾶ πληγῇ δύο που φέρει πολλακίς ἀναρ-
 τήσας.

15 IC'. Τοιοῦτον ἔχων τὸ ἵππικὸν ὁ Σατραπῆς, καὶ
 οὕτω τὸ Περσικὸν διατάξας, ἐπῆει ἀντιμέτωπος, κατὰ
 νώτων αἰεὶ τὸν ποταμὸν ποιοῦμενος καὶ πληθεὶ κατα-
 πολὺ τῶν Αἰθιοπίων λειπόμενος, τῷ ὕδατι τὴν κύκλωσιν
 ἀπετερίζεν. Ἀντεπῆγε δὲ καὶ ὁ Ὑδάσπης τοῖς μὲν
 20 ἐπὶ τοῦ δεξιῷ κέρως Πέρσαις τε καὶ Μήδοις τοὺς ἐκ
 Μερῶς ἀντιτάττων ἀνδρας ὀπλομάχους τε καὶ τῆς κα-
 τὰ στυαδῆν χειρονομίας ἐπιστήμονας, τοὺς δ' ἐκ τῆς
 Τρωγλοδυτικῆς καὶ τοὺς τῆ κινναμωμοφόρου προσοί-
 25 κους, εὐσταλεῖς τε τὴν ὄπλιν καὶ ποδώκεις καὶ τοξείαν
 ἀρίστους, τοῖς κατὰ τὸ λαῖον τῶν ἐναντίων σφενδοθή-
 ταις τε καὶ ἀκοντισταῖς παρενοχλήσοντας ἀπεκλήρωσε.
 Ἐὶ δὲ μεσεῦον τοῦ Περσικοῦ τοῖς καταφράκτοις μεγα-
 λαυχοῦμενον καταμαθῶν, αὐτὸν τε καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν
 30 πυροφόρους ἐλέφαντας ἀντέταξε, τὸ Βλεμμύων καὶ
 Σηρῶν ὀπλιτικὸν προτάξας καὶ ἅ χερῆ πράττειν παρὰ
 τὸ ἔργον ἐπιστείλας.

IZ'. Ἀρθέτων δ' ἑκατέρωθεν τῶν σημείων, καὶ τοῦ
 μὲν Περσικοῦ διὰ σαλπίγγων, ῥόμβοις δὲ καὶ τυμπά-
 νοις τῶν Αἰθιοπίων τὴν μάχην ἐπισημαινόντων, ὁ μὲν
 35 Ὅροονδάτης ἐμβόησας, δρόμῳ τὰς φάλαγγας ἐπῆγεν,
 ὁ δ' Ὑδάσπης τὰ μὲν πρῶτα σχολαίτερον ἀντεπίενοι
 προσέταττε καὶ βάσιν ἐκ βάσεως ἡσυχῇ παραμείθον-
 τας, τῶν τ' ἐλεφάντων ἔνεκεν, ὅπως ἂν μὴ ἀπολειφ-
 θεῖεν τῶν προμάχων καὶ ἅμα τὴν ῥύμην τῶν ἵππέων
 40 τῶν μεταξὺ προῦπεκλύων. Ἐπεὶ δὲ βολῆς ἐντὸς ἤδη
 καθίσταντο καὶ τοὺς καταφράκτους ἐρεθίζοντας τὴν
 ἵππον εἰς τὴν ἐπέλασιν οἱ Βλέμμιες κατέμαθον, τὰ
 προτεταγμένα πρὸς τοῦ Ὑδάσπου ἐπραττον καὶ τοὺς
 Σῆρας ὥσπερ προκάλυμμα εἶναι καὶ προασπίζειν τῶν
 45 ἐλεφάντων καταλιπόντες, αὐτοὶ πολὺ τῶν τάξεων προ-
 πεδήσαντες, ὡς τάχους εἶχον, ἐπὶ τοὺς καταφράκτους
 ὄρμησαν, μανίας ἔμφασιν τοῖς δρωῖς παριστάντες,
 οὕτως ὀλίγοι πρὸς πλείονας καὶ πρὸς οὕτω πεφραγμέ-
 νους προεφορμήσαντες. Οἱ Πέρσαι δὲ πλέον ἢ πρότε-
 50 ρον ἐφέντες τοῖς ἵπποις ἐπήλανον, ἔρμαιον τὸ ἐκείνων
 θράσος ποιοῦμενοι καὶ ὡς αὐτίκα καὶ παρὰ τὴν πρώτην
 συμβολὴν ἂν ἀρπασάμενοι.

III'. Τὸθ' οἱ Βλέμμιες εἰς χεῖρας ἤδη συμπύπτοντες
 καὶ μονοῦ ταῖς αἰχμαῖς ἐγγρίμπτοντες ἀθροοὶ καὶ

non ipse insiliens sed aliis propter pondus sustollentibus.
 Et postquam pugnae tempus advenit, equo frenum remit-
 tens et calcaribus eum concitans omni impetu in hostes
 fertur, ita ut ferreus vir, aut statua quaedam malleis con-
 pacta moveri videatur. Contus autem qua parte cuspis
 est, longe in directum prominet et vinculo ad collum equi
 sustinetur: porro manubrio nodo ad femora equi annecti-
 tur, qui non cedit in conflictu sed adjuvat manum equitis
 ictum tantum dirigentem; atque ipso magis intendente et
 renitendo vehementiorem efficiente ad vulnerandum impe-
 tum, transfigit quemlibet obvium et duos uno ictu sus-
 pensos fert saepius.

XVI. Cum igitur talem haberet equitatum Satrapa et sic
 exercitum Persicum instruxisset, procedebat ad hostes ex
 adverso. Et a tergo semper fluvium relinquens, quia
 multitudine longe inferior erat Aethiopicibus, aqua tanquam
 muro quodam objecta quo minus ab hostibus circumveniri
 posset providebat. Vicissim autem ducebat exercitum
 Hydaspes; contra Persas et Medos, qui erant in dextro
 cornu, milites ex Meroë gravibus armis dimicantes et stari-
 tariæ pugnae peritos instruens: porro ex Troglodytica re-
 gione et ei tractui vicinos in quo cinnamomum provenit,
 levi et expedita armatura instructos et singulari pedum
 celeritate praeditos et jaculandi arte praestantes, iis qui in
 sinistro cornu collocati fuerant negotium facessituros oppo-
 suit. Mediam autem aciem Persici exercitus cum elatam
 esse robore audisset, se illi et elephantos turritos qui circa
 ipsum erant opposuit, adjunctis Blemmyum et Serum ar-
 matis, et iisdem edoctis quae illos facere cum ad rem ven-
 tum esset oportere.

XVII. Cum autem signa utrimque concinerent, Persico
 quidem exercitu tubis, rhombis vero ac tympanis Aethio-
 picibus signum pugnae dantibus: Oroondates clamore suos
 adhortatus concitato cursu phalanges ducebat. Hydaspes
 autem initio tardius obviam procedere iubebat, gradum
 gradu lente permutantes, hac ratione et elephantis ne de-
 sererentur a propugnatoribus prospiciens, et simul impetum
 equitum qui erant in medio ante conflictum consumens.
 Cum autem a sese ad teli jactum distaret et cataphractus
 equos irritare ad invadendum Blemmyes animadverterent,
 ea quae imperata fuerant ab Hydaspe faciebant et Seribus
 ut essent praesidio elephantis relictis, ipsi longe ante ordines
 prosiliunt et quanta celeritate poterant ad cataphractus
 contendunt, furoris speciem intuentibus praebentes, quod
 tam pauci contra plures et ita armatos procurrere auderent.
 Persae autem magis etiam tum quam prius citatis equis
 invehantur, in lucro ponentes illorum audaciam et eam
 spem concipientes quasi illos continuo et primo conflictu
 essent rapturi.

XVIII. Tunc Blemmyes cum jam ad manus venissent,
 et propemodum in hastis haerent, subito et ad unum

καθ' ἐν σύνθημα ὑπώκλασάν τε καὶ ὑπεδύοντο τοῖς ἵπποις, γόνυ μὲν θάτερον τῇ γῆ προσερείδοντες, κεφαλὴν δὲ καὶ νῶτα, ταῖς μὲν οὐδὲν ἢ μονοῦ πατούμενοι. Παράδοξον δ' ἔδρων καὶ ἔλυμαίνοντο τὴν ἵππον ὑπὸ τὴν γαστέρα κατὰ τὴν διεξέλασιν τοῖς ἵπποις ἀνακόπτοντες. Ὅσ' ἐπιπτον μὲν οὐκ ἔλιγοι τῶν ἵππων πρὸς τὴν ἀληθδὸνα τὸν χαλινὸν ὑπερωρώντων καὶ τοὺς ἀναβάτας ἀποσειομένους οὐς κορμηδὸν κειμένους οἱ Βλέμμυες ὑπὸ τοὺς μηρούς ἀνέτεμον. Ἀκίνητος γὰρ Περσῶν κατὰφρακτος τοῦ χειραγωγήσαντος ἀμοιρήσας. Ὅσοι δ' ἀτρώτοις τοῖς ἵπποις συνηρέθησαν, ἐπὶ τοὺς Σῆρας ἐφέροντο. Οἱ δ' ἐπειδὴ μόνον ἐπλησίαζον κατόπι αὐτοῦ τῶν ἐλεφάντων ὑπέσπελλον, ὥσπερ ἐπὶ λόφον ἢ φρούριον τὸ ζῆλον καταφεύγοντες. Ἐνθα πολὺς φόνος καὶ ὀλίγου παντελὴς συνέπιπτε τοῖς ἵππεῦσιν. Οἷτε γὰρ ἵπποι πρὸς τὸ ἀγῆρες τῆς τῶν ἐλεφάντων ὄψεως ἀθρόον παραγυμνωθείσης καὶ τῷ μεγέθει καὶ ξενίζοντι τῆς θέας τὸ φοβερὸν ἐπιφερούσης, οἱ μὲν παλινδρομοῦντες, οἱ δ' ἐν ἀλλήλοις συνταραττόμενοι, τὴν τάξιν τῆς φάλαγγος τάχιστα παρέλυον. Οἷτε ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων κατὰ τοὺς πύργους ἐξ μὲν ἕκαστον κατειληφότες, οὗο δὲ κατὰ πλευρὰν ἐκάστην ἐκτοξεύοντες, τῆς ἐπ' οὐρὰν μόνης εἰς τὸ ἀπρακτον σχολαζούσης, οὕτως δὴ τι συνεχῆς τε καὶ ἐπὶ σκοπὸν ὥσπερ ἐξ ἀκροπόλεως τῶν πύργων ἔβαλλον, ὥστ' εἰς νέφους φαντασίαν τὴν πυκνότητα παραστήναι τοῖς Πέρσαις· καὶ πλέον ὅτε τοὺς ὀφθαλμοὺς μάλιστα τῶν ἐναντίων σκοποὺς οἱ Αἰθίοπες ποιοῦμενοι, καθάπερ οὐκ ἐκ τῶν ἴσων πολεμοῦντες ἀλλ' εὐστοχίας ἀγωνίσμα προθέντες, οὕτως ἀδιαιπτότως ἐτύγγανον· ὥστ' οἱ διαπεπαρμένοι τοῖς βέλεσιν, ἐφέροντο σὺν οὐδενὶ κόσμῳ διὰ τοῦ πλήθους, καθάπερ αὐλοὺς τοὺς οἰστοὺς τῶν ὀφθαλμῶν προβεβλημένοι. Εἰ δὲ τινες ὑπὸ ῥύμης τοῦ δρόμου μὴ κατασχεθέντες οἱ ἵπποι καὶ ἀκοντας ὑπεξήγαγον, εἰς τοὺς ἐλέφαντας ἐνέβαλλον. Καὶ οὕτως οἱ μὲν αὐτοῦ κατανηλίσκοντο, ὑπὸ τε τῶν ἐλεφάντων ἀνατρεπόμενοι καὶ καταπατούμενοι, οἱ δ' ὑπὸ τε τῶν Σηρῶν ὑπὸ τε τῶν Βλεμμύων ὥσπερ ἐκ λόχου τοῦ ἐλέφαντος ἐκδρομάς τε ποιοῦμένων καὶ τοὺς μὲν καὶ τιτρώσκειν εὐστοχοῦντων, τοὺς δὲ κατὰ συμπλοκὴν ἀπὸ τῶν ἵππων εἰς γῆν ὠθούντων. Ὅσοι δὲ καὶ διεδίδρασκον, ἀπρακτοὶ καὶ οὐδὲν δρᾶσαντες τοὺς ἐλέφαντας ἀπεχώρουν. Τὸ γὰρ θηρίον πέφρακται μὲν καὶ σιδήρῳ παραγεγόμενον εἰς μάχην καὶ ἄλλως δὲ πρὸς τῆς φύσεως τὴν δορὰν ἐστόμωται, στερεμνίου φολίδος τὴν ἐπιφάνειαν ἐπιτρεχούσης καὶ πᾶσαν αἰχμὴν τῷ ἀντιτύπῳ θραυσούσης.

ΙΘ'. Τραπέντων δ' ἀπᾶς εἰς φυγὴν τῶν ὑπολειπομένων, αἰσχίστα δὲ πάντων ὁ σατράπης Ὅροονδάτης, τὸ μὲν ἄρμα ἐγκαταλιπὼν, ἵππου δὲ τῶν Νυσαίων ἐπιβὰς διεδίδρασκεν, ἀγνοοῦντων τε καὶ αὐτὰ τῶν κατὰ τὸ ἀριστερὸν κέρασιν Αἰγυπτίων τῶν Αἰθίων καὶ σὺν εὐτολμίᾳ πάσῃ τὴν μάχην συμφερομένων καὶ πασχόντων μὲν πλείονα ἢ δρώντων, καρτερικῶς δὲ λήματι τὰ δεινὰ ὑπομενόντων. Οἱ γὰρ ἐκ τῆς κινναμωμοφόρου

signum subsidunt et equos subeunt, genu quidem altero terræ innixi, caput vero et tergum equis subjicientes sine ullo detrimento, nisi quod calcationem sustinere cogebantur. Ceterum rem incredibilem faciebant et lædebant equos, ventrem illis in transitu suffodientes. Quamobrem cadebant non pauci, equis propter dolorem frenum aspernantibus et sessores excutientibus, quos trunci modo jacentes Blemmyes sub femoribus dissecabant. Immobilis est enim Persarum cataphractus, si ductore careat. Quicunque autem integris equis evaserant, ad Seres ferebantur. Illi autem statim ut appropinquant post elephantos sese recipiebant, ad animal tanquam ad tumulum aut propugnaculum aliquod confugientes. Ibi magna cædes et propemodum ad internecionem usque accidit equitibus. Equi enim ad inusitam elephantorum speciem subito nudati et magnitudinem et novitatem ex conspectu formidinem incutientem, alii retrorsum fugientes, alii inter sese permixti, ordinem phalangis celerrime turbant. Et hi, qui erant in elephantis, cum sex singulas turres occuparent et bini ab unoquoque latere jacularentur, sola parte supra caudam vacante, adeo continue et directe ad scopum e turribus tanquam ex arce tela mittebant, ut densitas jaculorum nubis speciem Persis exhiberet: præcipue cum oculos hostium scopos sibi proponentes Æthiopes, tanquam non pari conditione pugnant sed jaculandi peritiae certamen inirent, ita scopum collimarent, ut hi qui transfixi fuerant jaculis sine ullo ordine ferrentur per multitudinem, sagittis illis tanquam tibiis ex oculis prominentibus. Quod si aliquos ex impetu cursus, cum sese cohibere non possent, equi vel invites evexerunt, elephantis objiciebant. Et hi quidem ibi ita consumebantur, cum partim ab elephantis everterentur et protererentur, partim a Seribus et Blemmyibus, tanquam ex insidiis post elephantis locatis excursiones facientibus et alios certo ictu vulnerantibus, alios cominus ex equis in terram dejicientibus, conficerentur. Denique quicunque effugiebant, nullo facinore memorabili edito, nec ullo detrimento elephantis illato, discebant. Siquidem bellua ferro est munita cum in prælium descendit: et alioqui etiam naturæ dono soliditate et duritie prædita est, aspera squama superficiem obducente et omnem cuspidem contrario nixu frangente.

XIX. Postremo omnibus qui superfuerant semel in fugam versis, turpissime omnium Satrapa, curru relicto equum Nysæum conscendens profugit, ignorantibus hoc qui in sinistro cornu fuerant Ægyptiis et Afris ac strenue prælium incutientibus et plura quidem accipientibus quam inferentibus vulnera ceterum obstinato animo acerba perferentibus. Nam milites ex cinnamomifera regione contra illos instructi vehementer illos prementes, ad inopiam con-

κατ' αὐτοὺς τεταγμένοι δεινῶς πιεζοῦντες, πολλὴν ἀπορίαν παρῆχον, ἐπιόντας μὲν ὑποφεύγοντες καὶ ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος φθάνοντες καὶ ἀπεστραμμένοι εἰς τοῦπίσω τοῖς τόξοις καὶ παρὰ τὴν φυγὴν βάλλοντες, ἀναχωροῦσι δ' ἐπιτιθέμενοι καὶ κατὰ τὰ πλάγια οἱ μὲν ταῖς σφενδόλαις βάλλοντες, οἱ δὲ μικραῖς μὲν τοῖς βέλεσιν, ἰῶ δὲ δρακόντων πεφαρμαγμένοις εἰστοξεύοντες, ὄξύν τινα καὶ ἀπότομον θάνατον ἐπέφερον. Τοξεύουσι δ' οἱ τῆς κινναμωμοφόρου παίζειν πλέον ἢ σπουδάζειν τὴν τοξείαν εἰκοότες· πλέγμα γάρ τι κυκλοτερές τῇ κεφαλῇ περιθέντες καὶ τοῦτο βέλεσι κατὰ τὸν κύκλον περιπειραντες, τὸ μὲν ἐπιτερωμένον τοῦ βέλους πρὸς τῇ κεφαλῇ περιθθενται, τὰς δ' ἀκίδας ὅον ἀκτῖνας εἰς τὸ ἄκτος προβέβληνται. Κάντεῦθεν ἐξ ἑτοίμου παρὰ τὰς μάχας ὥσπερ ἐκ φαρέτρας ἀφαιρῶν ἕκαστος, ἀγέρωχόν τι καὶ σατυρικὸν σκίρτημα λυγίζομενός τε καὶ καμπτόμενος καὶ τοῖς ἰοῖς ἐστεμμένος, ἀπὸ γυμνοῦ τοῦ σώματος τοῖς ἐναντίοις ἐξίησιν, οὐδὲν σιδήρου πρὸς τὴν αἰγμὴν δεσόμενον. Ὅστων γὰρ δράκοντος νωτιαῖον ἀφελόν, τὸ μὲν ἄλλο εἰς τὸν πῆχυν τοῦ βέλους ἀπευθύνει, τὰ δ' ἄκρα πρὸς τὸ ἀκμαϊότατον ἀποξέσας, αὐτογλώχιναν τὸν ὀστέον ἀπεργάζεται, τάχα που καὶ ἀπὸ τῶν ὀστέων οὕτω παρωνομασμένον. Χρόνον μὲν δὴ τινα συνειστήχεσαν οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τῶ συνασπισμῷ πρὸς τὴν τοξείαν ἀντείχον, φύσει τε τλήμονες ὄντες καὶ πρὸς τὸν θάνατον οὐ λυσitelῶς μᾶλλον ἢ φιλονεικῶς κενοδοξοῦντες, ἴσως δέ που καὶ τιμωρίαν λειποταξίας προορῶντες.

Κ'. Ἐπεὶ δὲ τοὺς τε καταφράκτους τὴν μεγίστην τοῦ πολέμου χεῖρά τε καὶ ἐλπίδα νομιζομένους διεφθαμμένους κατέμαθον, τὸν τε Σατράπην ἀποδεδρακότα, τοὺς τε Μήδων καὶ Περσῶν πολυθρυλλήτους ὀπλίτας, οὔτε τι παρὰ τὴν μάχην λαμπρὸν ἀποδειγμένους, ἀλλ' ὀλίγα μὲν δράσαντας κατὰ τῶν ἐκ Μερῶς, οἱ κατ' αὐτοὺς ἐτάχθησαν, παρόντας δὲ πλείονα καὶ τοῖς λοιποῖς ἐφεπομένους, ἐνδόντες καὶ αὐτοὶ προτροπάδην ἔφευγον. Ὁ δ' Ὑδάσπης, ὥσπερ ἀπὸ σκοπῆς τοῦ πύργου, λαμπρᾶς ἤδη τῆς νίκης θεωρῶς γινόμενος, κήρυκας διαπέμπων εἰς τοὺς διώκοντας, τοῦ μὲν φονεύειν ἀπέχεσθαι προηγόρευε, ζῶντας δ' οὐς δύναιντο συλλαμβάνειν καὶ ἄγειν καὶ πρὸ πάντων τὸν Ὅροσνδάτην· ὡς δὴ καὶ ἐγένετο. Παρεκτείναντες γὰρ ἐπ' ἀσπίδα τὰς φάλαγγας οἱ Αἰθίοπες καὶ τὸ πολὺ βάθος τῶν τάξεων εἰς μῆκος ἐκατέρωθεν ἐπαναγαγόντες, τὰς τε κεραίας ἐπιστρέψαντες, εἰς κύκλωσιν τὸ Περσικὸν συνήλασαν καὶ μίαν μόνον ἀτραπὸν τὴν ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἀκύλυτον εἰς φυγὴν τοῖς ἐναντίοις ὑπέλιπον· εἰς δὲ πλείους ἐμπίπτοντες, ὑπὸ θ' ἵππων καὶ δρεπανηφόρων ἀρμάτων καὶ τοῦ λοιποῦ ταραχέου καὶ πλήθους ὠθοῦμενοι σὺν πολλῶ τῷ θράσει, μετεμάνθανον ὡς τὸ δοκοῦν στρατήγημα τοῦ Σατράπου πρὸς ἐναντίους σφίσι· ἦν καὶ ἄσχεπτον. Τὸ γὰρ κυκλωθῆναι παρὰ τὴν ἀρχὴν καταδείσας καὶ τὸν Νεῖλον διὰ τοῦτο κατὰ νῶτον ποιήσας, ἔλαθεν αὐτῷ τὴν φυγὴν ἀποτει-

sili et desperationem redigebant, refugientes cum illi advenirent et longe præcurrentes, aversisque in tergum arcubus etiam in fuga jaculantes, cedentibus vero instantes et a lateribus alii fundis jacientes, alii parvas quidem sagittas, sed veneno draconum infectas, conjicientes, mortem acutam et celere iis inferebant. Ludentibus magis similes quam serio rem agentibus regionis cinnamomiferæ incolæ, sagittas jacientes; textura enim quadam rotunda capiti imposita et sagittis in orbem transfixa, partem quidem sagittæ alatum ad caput convertunt, porro spicula tanquam radios extrorsum prominere sinunt. Et inde expedite in proeliis tanquam ex pharetra promens quilibet, strenuum quemdam et quasi Satyricum saltum faciens, et sagittis coronatus, nudo corpore in hostes immittit, nihil omnino ferri ad spiculum indigentem. Os enim ex tergo draconis auferens, primum longitudine ulnæ jaculum adæquat, deinde extremitates quam maxime potest expolienda exacuens, sagittam (ὀστέον) nativo cum spiculo efficit, ab ossibus (ὀστέων) etiam fortasse sic cognominatam. Per aliquod tempus conservarunt ordines Ægyptii et confertim densatis scutis jacula sustinebant, alioqui natura patientes et mortis contemtu non tam utiliter quam ambitiose gloriantes, fortassis etiam pœnam desertorum ordinum prospicientes.

XX. Ceterum postquam cataphractos quod præcipuum robur et belli spes esse existimabatur profligatos esse cognoverunt et Satrapam fugisse et Medicos ac Persicos milites laudatissimos nihil admodum præclari gessisse, sed pauca damna intulisse Meroënsibus contra quos instructi fuerant, plura vero passos esse, ac reliquos fuga subsequi, remiserrunt et ipsi contentionem et præcipientes fugiebant. Hydaspes autem ex turre, tanquam ex specula; præclaræ victoriae spectator cum esset, nuntiis dimissis ad eos qui insequentur ut a cæde abstinere edixit, sed vivos quos possent capere et adducerent et ante omnes Oroandatem: quemadmodum et accidit. Expansis enim phalangibus sinistrorsum Æthiopes et magna altitudine ordinum in longitudinem utrimque evoluta, deinde cornibus conversis, in orbem Persicum exercitum compulerunt et unam tantum viam ad flumen patentem fugæ hostibus reliquerunt. In quod cum multi inciderent, ab equis et falcatis curribus et reliquo tumultu ac multitudine compulsi cum magna trepidatione, cognoverunt, quod stratagema quo videbatur esse usus contra hostes Satrapa fuisset ineptum et nulla ratione factum. Siquidem cum initio ne circumdarentur metueret et propterea ita instrueret exercitum, ut a tergo Nilus esset, non animadvertit se sibi fugæ spa-

χίας. Ἐναυθ' οὖν καὶ αὐτὸς ἀλίσκεται καὶ Ἀγα-
 μένουσ τοῦ Κυβέλης παιδὸς ἄπαντ' ἤδη τὰ κατὰ Μέ-
 φριν πεπονημένον, καὶ προανελεῖν μὲν τὸν Ὀροσδάτην
 παρὰ τὸν θύρῳβον ἐπιβουλεύσαντος, (μετέμελε γὰρ
 6 αὐτῶ τῶν κατὰ τῆς Ἀρσάκης μηνυμάτων, τῶν ἐλέγ-
 χων προδιεσθαρμένων) τρωῖσαι δὲ καιρίαν ἀποτυχόν-
 τος, ὑπέσχε γε μὴν αὐτίκα τὴν δίκην πρὸς τινος τῶν
 Αἰθιοπῶν τόξω βληθεὶς, ἀναγνόντος μὲν τὸν Σατράπην
 καὶ περισώζειν, ὡς προστέτακτο, βουλομένου, ἀγα-
 10 νακτήσαντος δὲ τὸ ἄδικον τοῦ ἐγγειρήματος, εἰ τοὺς
 ἐναντίους τῆς ὑποφεύγων χωροῖη κατὰ τῶν φίλων, τὸν
 καιρὸν τῆς τύχης εἰς ἔχθρου ἀμυναν ὡς ἐῴκει θηρώ-
 μενος.

ΚΑ'. Τοῦτον μὲν οὖν ἀχθέντα πρὸς τοῦ ἐλόντος
 15 δ' Ὑδάσπης ψυχorraγούντα θεασάμενος καὶ πολλῶ
 αἵματι βρόμενον, τοῦτο μὲν ἐκαιοδῆ διὰ τῶν τοῦτο ἔρ-
 γον πεποιτημένον ἐπέσχε, κρίνας, εἰ δύναιτο, περισώ-
 ζειν, ἐπιρρωννύς τε τοῖς λόγοις, Ὡ βέλτιστε, ἔφη, τὸ
 μὲν σῴζεσθαι σοι κατ' ἐμὴν ὑπάρξει γνώμη. νικᾶν
 20 γὰρ καλὸν τοὺς ἐχθρούς, ἐστῶτας μὲν ταῖς μάχαις,
 πεπτωκότας δὲ, ταῖς εὐποταίς. Τί δ' οὖν βουλούμενος
 οὕτως ἀπιστος ἀπεδείχθης; ὁ δὲ, Πρὸς σε, ἔφη, πιστὸς
 δὲ πρὸς τὸν ἐμὸν δεσπότην. Καὶ ὁ Ὑδάσπης, Ὑπο-
 πεσῶν τοίνυν, τίνα σαυτῶ τιμωρίαν δρίζεις, πάλιν
 25 ἤρώτα. Καὶ ὅς, ἦν ἂν, ἔφη, βασιλεὺς οὐμὸς τῶν σῶν
 τίνα στρατηγῶν φυλάττοντά σοι πίστιν λαθῶν ἀπή-
 τησεν. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Ὑδάσπης, ἐπήγεσεν ἂν καὶ
 δωρησάμενος ἀπέπεμψεν, εἰ βασιλεὺς τίς ἐστιν ἀληθὴς
 καὶ μὴ τύραννος, ἐν ἄλλοτρίοις ἐπαίνοις ζῆλον τοῖς
 30 ἰδίους τῶν ὁμοίων κατασκευαζόμενος. Ἄλλ' ὦ θαυ-
 μάσιε, πιστὸς μὲν εἶναι λέγεις, ἀσύνητος δὲ κἂν αὐτὸς
 [μὴ] ὁμολογήσειας, πρὸς τοσαύτας μυριάδας οὕτω πα-
 ρατόλμως ἀντιταξάμενος. Οὐκ ἦν ἀσύνητος ἴσως,
 35 ἀπεκρίνατο, τῆς γνώμης ἐστοχάσθαι τοῦ βασιλεύοντος,
 μεθ' ἧς ἐκεῖνος πλέον τιμωρεῖται τοὺς ὀπωσῶν ἐν πο-
 λέμῳ δειλοὺς ἢ τιμᾶ τοὺς ἀνδρείους. Ἐγγων οὖν
 ἐμῶσε χωρεῖν πρὸς τὸν κίνδυνον καὶ ἦτοι μέγα τι κα-
 τορθῶσαι καὶ παράδοξον, οἷα πολλὰ τοῦ πολέμου και-
 40 ροὶ θαυματουργοῦσιν, ἢ διασωθεῖς, εἰ τοῦτο συμβαίνει,
 χῶραν ἀπολογίης ὑπολείπεσθαι, ὡς πάντων τῶν ἐπ'
 ἐμοὶ πεπραγμένων.

ΚΒ'. Τοιαῦτ' εἰπὼν καὶ ἀκούσας ὁ Ὑδάσπης ἐπήγει
 τε καὶ εἰς τὴν Συήνην εἰσέπεμπεν, ἐπιμεληθῆναι
 αὐτοῦ παντοίως τοῖς ἱατροῦσιν ἐπιστείλας. Εἰσήκει
 45 δὲ καὶ αὐτὸς ἅμα τοῖς ἐπιλέκτοις τοῦ στρατοῦ, πάσης
 μὲν τῆς πόλεως καὶ ἐκ πάσης ἡλικίας προῦπαντώσης,
 στεφάνοις δὲ καὶ ἄνθεσιν Νειλώοις τὴν στρατιὰν βαλ-
 λούσης καὶ ταῖς ἐπινικίοις εὐφημαῖς τὸν Ὑδάσπην
 ἀνυμνούσης. Ἐπεὶ δὲ τειγῶν ἐντὸς εἰσῆλασεν ὥσπερ
 50 ἐσ' ἄρματος τοῦ ἐλέφαντος, ὁ μὲν αὐτίκα πρὸς ἱεροῖς
 ἦν καὶ θεραπείασι τῶν κρειττόνων χρισιστηρίοις, τῶν τε
 Νειλώων ἢ τις γένεσις παρὰ τῶν ἱερέων ἐκπυθιανόμε-
 νος καὶ εἰ τι [θαύματος ἢ] θαύματος ἄξιον κατὰ τὴν
 πόλιν ἐπιδεικνύναι ἔχουσιν. Οἱ δὲ, τὴν τε φρεατίαν

obstruuisse. Ibi igitur et ipse capitur; cum Achæ-
 menes, Cybeles filius qui jam omnia quæ acta fuerant
 Memphi audierat, in illo tumultu eum dolo interficere
 conatus esset, (pœnitebat enim illum eorum, quæ de
 Arsace indicaverat, argumentis quibus indicia probare po-
 tuisset, sublatis) sed tamen spe frustratus letale vulnus illi
 non intulisset. Is tamen dedit statim pœnas, a quodam
 Æthiope ex arcu transfixus, qui agnoverat Satrapam et
 servare sicut fuerat imperatum volebat, et indignabatur
 scelerato facinori, quod quispiam hostes effugiens, rursus
 suos aggrediretur, opportunitatem fortunæ ad ultionem
 inimici observans.

XXI. Hunc igitur adductum ab eo qui ceperat, Hy-
 daspes deficientem animo conspicatus et multo crure
 manantem, quem quidem incantatio eorum qui hanc
 artem exercent inibuit, cum statuisset servare, si posset,
 et confirmasset oratione: Optime, inquit, tibi quidem ut
 superstes sis mea voluntate conceditur. Pulchrum est
 enim vincere hostes, stantes quidem adhuc proliis, col-
 lapsos autem beneficentia. Quid autem fuit in causa
 quod tam perfidus extitisti? Ille autem, Erga te, inquit,
 sed fidus erga meum dominum. Et Hydaspes, Cum igitur
 succubueris, quam in te ipsum pœnam statuis, rursus
 querebat. Quam vero, inquit, rex meus ab aliquo
 tuorum ducum qui tibi fidem servant capto expeteret.
 Sane, inquit Hydaspes, collaudaret, et cum donis remit-
 teret, siquidem rex verus est, et non tyrannus et studet,
 ut sui alienis laudibus incitati similia exempla æmulari
 discant. Enimvero, o præclare, fidum te quidem esse
 dicis, sed quod imprudens fueris, an non ipse fateberis,
 qui tot myriadibus temerarie te opponere ausus sis? Non
 eram fortassis imprudens, respondit, in conjicienda regia
 voluntate, qua ille majoribus pœnis afficit timidos et igna-
 vos in bellis quam præmiis fortes ac strenuos. Statul
 igitur occurrere sponte ipse periculo et aut aliquod magnum
 et præter opinionem edere, sicuti nulla in bello occasiones
 nova et mira faciunt; aut servatus saltem, si hoc acci-
 disset, locum excusationi relinquere, tanquam nulla re
 ex his quæ in mea potestate fuissent a me prætermissa.

XXII. Talia cum dixisset et audisset Hydaspes collau-
 dabat eum et Syenen misit, datis mandatis ut summam
 diligentiam in illo curando medici adhiberent. Ingredie-
 batur vero et ipse una cum delectis ex exercitu, tota urbe
 omnium ordinum et ætatum frequentia illi obviam pro-
 gressa et coronas et flores Nili jacente in exercitum et
 gratulationibus propter victoriam partam Hydaspem col-
 laudante. Postquam autem intra muros elephantum tan-
 quam curru inductus est, statim in res sacras et cultum
 divinum gratiarum actionis ergo animum intendit: quæ
 esset origo festorum Nili, et si quid admiratione dignum
 in urbe ostendere possent, Interrogans. Illi autem puteum
 Nilum mensurantem ostenderunt, similem ei qui est Mem-

τὸ νελομέτριον ἐδείκνυσαν, τῷ κατὰ τὴν Μέμφιν παραπλήσιον, συννόμῳ μὲν καὶ ξεστῷ λίθῳ κατεσκευασμένον, γραμμαῖς δ' ἐκ πηχναίου διαστήματος κεχαραγμένον, εἰς ἃς τὸ ποτάμιον ὕδωρ ὑπὸ γῆς διηθούμενον, καὶ ταῖς γραμμαῖς ἐμπίπτον, τὰς τ' αὐξήσεις τοῦ Νείλου καὶ ὑπονοστήσεις τοῖς ἐγχωρίοις διασημαίνει τῷ ἀριθμῷ τῶν σκοπεόμενων ἢ γυμνουμένων χαραγμάτων, τὸ ποσὸν τῆς πλημμύρας ἢ τῆς λεψυδρίας μετρούμενων. Ἐδείκνυσαν δὲ καὶ τοὺς τῶν ὀρονομίων γνώμονας, ἀσκίους κατὰ μεσημβρίαν ὄντας, τῆς ἡλιακῆς ἀκτῖνος κατὰ τροπὰς θερινὰς ἐν τοῖς περὶ Συήνην εἰς ἀκρίθειαν κατὰ κορυφὴν ἰσταμένης καὶ τῷ πανταχόθεν περιφωτισμῷ τὴν παρέμπωσιον τῆς σκιάς ἀπελαυνούσης, ὡς καὶ τῶν φρεάτων τὸ κατὰ βάθος ὕδωρ καταυγάζεσθαι διὰ τὴν ὁμοίαν αἰτίαν. Καὶ ταῦτα μὲν δ' Ὑδάσπης οὐ σφοδρὰ ὡς ξένα ἐθαύμαζε, συμβαίνει γὰρ τὰ ἴσα καὶ κατὰ Μερόην τὴν Αἰθιοπίαν. Ὡς δὲ τὴν ἑορτὴν ἐξεθείαζον, ἐπὶ μέγα τὸν Νεῖλον αἴροντες, Ὡρόν τε καὶ [τὸν] ζεῖδωρον ἀποκαλοῦντες, Αἰγύπτου θ' ὄλης, τῆς μὲν ἄνω σωτήρα, τῆς κάτω δὲ καὶ πατέρα καὶ δημιουργόν, νέαν ἰλὸν δι' ἔτους ἐπάγοντα καὶ Νεῖλον ἐνεῦθεν ὀνομαζόμενον, τὰς τ' ἔτησιος ὥρας φράζοντα, θερινὴν μὲν ταῖς αὐξήσεσι, μετοπωρινὴν δὲ ταῖς ὑπονοστήσεσι καὶ τὴν ἡρινὴν τοῖς κατ' αὐτὸν φουρένοις ἀνθεσι καὶ ταῖς τῶν κροκοδείλων ὠστοκίαις καὶ οὐδὲν ἄλλ' ἢ τὸν ἐνιαυτὸν ἀντικρὺς εἶναι τὸν Νεῖλον, τοῦτο καὶ τῆς προσηγορίας ἐκθεβαιουμένης· τῶν γοῦν κατὰ τὸ ὄνομα στοιχείων εἰς ψήφους μεταλαμβανομένων, πέντε καὶ ἐξήκοντα καὶ τριακόσαι μονάδες, ὅσαι καὶ τοῦ ἔτους ἡμέραι συναχθήσονται· φυτῶν δὲ καὶ ἀνθῶν καὶ ζώων ἰδιότητος καὶ ἕτερα πλείονα τούτοις προστιθέντων· Ἄλλ' οὐκ Αἰγύπτια ταῦτα, εἶπεν δ' Ὑδάσπης, ἀλλ' Αἰθιοπικὰ τὰ σεμνολογήματα. Τὸν γοῦν ποταμὸν τοῦτον, εἶτε καὶ καθ' ἑμᾶς θεὸν καὶ κῆτος ἅπαν τὸ ποτάμιον ἢ Αἰθιοπίαν δεῦρο παραπέμπουσα, δικαίως ἂν παρ' ἡμῶν τυγχάνοι σεβάσματος, μήτηρ ἡμῖν γενομένη θεῶν. Τοιγαροῦν καὶ σέβομεν, ἔφασαν οἱ ἱερεῖς, τῶν τ' ἄλλων ἔνεκεν καὶ ὅτι σὲ σωτήρα ἡμῖν καὶ θεὸν ἀνέδειξεν.

ΚΓ'. Εὐφήμεους εἶναι προσήκειν τοὺς ἐπαίνους δ' Ὑδάσπης εἰπὼν, αὐτὸς τ' εἰς τὴν σκηνὴν ἔλθων, τὸ λειπόμενον τῆς ἡμέρας αὐτὸν ἀνελάμβανε, τοὺς τ' ἐπὶ δόξης Αἰθιοπίων καὶ τοὺς κατὰ Συήνην ἱερέας εὐχοῦν καὶ τοῖς ἄλλοις οὕτω ποιεῖν ἐφήχε, πολλὰς μὲν ἀγέλας βοῶν, πολλὰς δὲ ποίμας προβάτων, πλεῖστα δ' αἰγῶν αἰπόλια καὶ συῶν συβόσια καὶ οἴνου πλήθος τῶν Συηναίων τῇ στρατιᾷ, τὰ μὲν δῶρον, τὰ δὲ πρὸς ἀγορασίαν παρεχόντων. Τῇ δ' ὑπεραία ἐφ' ὕψηλοῦ προκαθήμενος δ' Ὑδάσπης, τὰ θ' ὑποζύγια καὶ ἵππους καὶ ὕλην ἄλλην τὴν ἐν λαφύροις, τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν καὶ τῶν κατὰ τὴν μάχην ληφθέντων, τῇ στρατιᾷ διένεμε, τὸ πρὸς ἀξίαν τῶν ἐκάστῳ πεπραγμένων ἀνακρίνων. Ὡς δὲ καὶ δ' Ἰωργήσας τὸν Ὀροονδάτην παρῆν, Αἰτήσον δ' βούλει, πρὸς αὐτὸν ἔφη δ' Ὑδάσπης.

HELIODORUS.

phi, ex æqualiter secto quidem et polito lapide exstructum, lineas vero ulnæ interstitio exsculptas continentem : in quem aqua fluviatilis subterraneo meatu impulsa et in lineas incidens, incrementa Nili et diminutiones indigenis monstrat, numero tectorum aut nudatorum characterum, rationem exundationis aut defectus aquæ mensurantium. Ostenderunt quoque et horoscoporum gnomones, nullam umbram in meridie reddentes; radio solis, solstitio æstivo Syenæ ad amussim vertici imminente et lumine undiquaque circumfuso omnem casum umbræ repellente, adeo ut etiam in puteis aqua in profunditate illuminetur similem ob causam. Et hæc quidem Hydaspes non valde quasi peregrina mirabatur. Accidunt enim eadem Meroë Æthiopum. At cum festum prædicarent et Nilum magnis laudibus attollerent, solem et fertilitatis auctorem appellantes et Ægypti totius, superioris quidem servatorem, inferioris vero patrem et opificem, novum limum (νέαν ἰλὸν) quotannis advolventem, unde et Nilum Græcis esse appellatum et annuas temporis vicissitudines exponentem, æstivam quidem incremento, autumnalem vero decremento, vernam autem floribus qui ex ipso enascuntur, et crocodilorum partu; et nihil aliud esse omnino Nilum quam annum, hoc et appellatione confirmante : literis enim quæ nomine continetur, in calculos distributis, ter centum quinque et sexaginta unitates, quot et dies sunt anni, congregabuntur : denique cum plantarum et florum et animalium proprietates et alia plura his adderent : Atqui non Ægyptiæ sunt hæc tam graves, dixit Hydaspes, sed Æthiopicæ narrationes. Ceterum cum fluvium hunc, seu vestra opinione deum, omnes fluviatiles belluas, Æthiopum terra ad vos deducat, merito a vobis coli debet, quæ vobis deorum mater existat. Et quidem colimus, subjecerunt sacerdotes, cum alias ob causas, tum quod nobis servatorem te et deum exhibuit.

XXIII. Moderatas debere esse laudes, Hydaspes cum dixisset, et ipse tentorium ingressus, reliquum diei sibi ad recreationem sumpsit, cum primoribus Æthiopum et sacerdotibus Syenensium convivium iniens et reliquis ut idem facerent permisit; multa armenta boum, multos greges ovium et plurimos caprarum et porcorum et maximum numerum vini, Syenensibus exercitui partim dono dantibus, partim venum exponentibus. Postridie autem sedens pro tribunali excelso Hydaspes, iumenta et equos et reliquam prædam, quæ partim in urbe, partim in prælio collecta fuerat, exercitui distribuit, unicuique pro ratione eorum quæ ab eo gesta fuerant tribuens. Postquam autem et hic qui ceperat Oroondatem aderat: Pete quidvis, inquit ad eum Hydaspes. Ille autem, Non opus est, rex,

Καὶ ὅς, Οὐδὲν αἰτεῖν δέομαι, βασιλεῦ, εἶπεν, ἀλλ' εἰ καὶ σὺ τοῦτο ἐπικρίνεις, ἔχω τὸ αὐταρκές, Ὅροσδάτου μὲν ἀφελόμενος, αὐτὸν δὲ προστάγματι τῷ σὺ διασωσάμενος. Καὶ ἄμ' ἔδεικνυ τὸν ξιφιστῆρα τοῦ Σατράπου λιθοκόλλητόν τε καὶ πολύτιμον καὶ ἐκ πολλῶν ταλάντων κατεσκευασμένον, ὥστε πολλοὺς τῶν περιεστώτων ἐκβοᾶν, ὑπὲρ ἰδιώτην εἶναι καὶ πλεόν βασιλικὸν τὸ κειμήλιον. Ἐπιμειδιάσας οὖν ὁ Ὑδάσπης, Καὶ τί ἂν, ἔφη, γένοιτο βασιλικώτερον τοῦ μὴ λειφθῆναι τὴν ἐμὴν μεγαλοψυχίαν τῆς τούτου φιλοπλουτίας; εἶτα καὶ σώματος ἀλόγως τῷ κρατήσαντι σκυλεύειν ὁ πολέμου δίδωσι νόμος. Ὅστ' ἀπίτω λαβὼν καὶ παρ' ἡμῶν, ὃ καὶ ἀκόντων ἔσχεν ἂν βραδύως ἀποκρύπτων.

ΚΔ'. Μετὰ τοῦτον παρέσχον οἱ τὸν Θεαγένην καὶ τὴν Χαρίκλειαν ἐλόντες καὶ Ὡ βασιλεῦ, ἔφασαν, ἡμῶν δ' οὐ χρυσός, οὐδὲ λίθοι τὰ λάφυρα, πρῶγμα κατ' Αἰθιοπίαν εὐωνον καὶ σωρηδὸν (ἐν) τοῖς βασιλείοις ἀποκειμένον, ἀλλὰ σοὶ κόρην καὶ νεανίαν προσαηχοχότας, ἀδελφοὺς μὲν καὶ Ἑλλήνας, μεγέθει δὲ καὶ κάλλει, μετὰ γέ σε, πάντας ἀνθρώπους ὑπερφέροντας, ἀξιοῦμεν μὴ ἀμοιρῆσαι τῆς παρὰ σοὶ μεγαλοδουρεᾶς. Εὖ γε, εἶπεν ὁ Ὑδάσπης, ὑπεμνήσατε, καὶ γὰρ ἐν παρέργῳ τότε καὶ κατὰ θόρυβον προσταχθέντας ἔθεσάμην. Ὅστ' ἀγέτω τις ἠκόντων δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν αἰχμαλώτων. Ἦγοντο οὖν αὐτίκα, δρομαίου τινὸς ἕξω τειχῶν καὶ εἰς τοὺς σκευοφόρους ἀφιγμένον καὶ τοὺς φυλάττουσιν ἄγειν ὡς βασιλέα τὴν ἀριστὴν εἰπόντος. Οἱ δὲ μίξελληνά τινα τῶν φυλάκων, ὅποι τὸ παρὸν ἄγοιεν, ἠρώτων. Ἐκείνου δ' εἰπόντος ὡς βασιλεὺς Ὑδάσπης ἐπισκοπεῖ τοὺς αἰχμαλώτους, Θεοὶ σωτῆρες, ἀνεβόησαν ἅμα οἱ νέοι τούνομα τοῦ Ὑδάσπου γνωρίσαντες, εἰς τὴν τότε ὥραν μὴ καὶ ἕτερός ἐστιν ὁ βασιλεύων ἀμφιβάλλοντες. Ὁ οὖν Θεαγένης ἠρέμα πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, Ἐρεῖς, ἔφη, δηλονότι, φιλάτῃ, πρὸς βασιλέα τὰ καθ' ἡμᾶς. Ἴδού γάρ σοι καὶ Ὑδάσπης, καὶ πατέρα σοὶ γεγενῆσθαι πρὸς με πολλάκις ἔφραξες. Δὲ ἡ Χαρίκλεια, Ὡ γλυκύτατε, ἔφη, τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, μεγάλων δεῖται κατασκευῶν. Ὡν γὰρ πολυπλόκουσ τὰς ἀρχὰς ὁ δαίμων καταβέβληται, τούτων ἀνάγκη καὶ τὰ τέλη διὰ μακροτέρων συμπεραίνεσθαι. Ἄλλως τε καὶ ἂ πολλὸς χρόνος συνέχει, ταῦτ' εἰς ὄξυν καιρὸν ἀνακαλύπτειν οὐ λυσιτελεῖς, τοῦ κεφαλαίου καὶ ταῦτα τῆς δλης καθ' ἡμᾶς ὑποθέσεως καὶ ἐξ ἧς ἡ σύμπασα συμπλοκή τε καὶ ἀνεύρεσις ἤρτηται, Περσίης λέγω μητρὸς τῆς ἐμῆς ἀπολειπομένης. Σώζεσθαι δὲ καὶ ταύτην θεῶν βουλήσει πεπύσμεθα. Ἄν οὖν προύσχηται τις ἡμᾶς, ὑπολαβὼν ὁ Θεαγένης, ἧ καὶ ὡς αἰχμαλώτων δῶρον παρασχῶν, τὴν εἰς Αἰθιοπίαν ἡμῶν ἀφίξιν ὑποτέμηται; Μὴ πᾶν τούναντιον, ἔφη ἡ Χαρίκλεια. Νυνὶ μὲν γὰρ πρὸς τῶν φυλάκων ἀκήκοας πολλάκις ὡς ἱερεῖα τρεφόμεθα τοῖς κατὰ Μερδὸν θεοῖς ἐναγισθησόμενοι. Καὶ θεός οὐδὲν δωρηθῆναι ἡμᾶς ἧ προαναειρηθῆναι καθιστωμένους ἐξ ὑποσχέσεως τοῖς θεοῖς, ἧν παραβαθῆναι

ut quidquam petam, dixit, qui contentus sum futurus eo, quod habeo, si a te mihi adjudicatum fuerit, quod ab Orodate abstuli : ipsum vero juxta tuum mandatum servavi : et simul ostendebat pugionem Satrapæ, lapillis distinctum magni pretii et multorum talentorum sumtu comparatum, ut multi ex circumstantibus exclamarent, privati hominis fortunam excedere et magis regium thesaurum esse. Arridens igitur Hydaspes, Quid autem, inquit, magis regium esse potest, quam me eam magnitudinem animi conservare, quæ hujus avaritia non inferior sit? Deinde et corpus captivi spoliari victori jus belli concedit. Quamobrem abeat, accipiens id consentientibus nobis, quod vel invitis obtinisset, haud difficulter absconditum.

XXIV. Post hunc adveniebant hi qui Theagenem et Charicleam ceperant : et O rex, dicebant, nostra vero spolia non aurum, neque lapides sunt, quæ res in Æthiopia exigui sunt pretii et acervatim in regis domiciliis strata jacent : sed cum tibi virginem et adolescentem adduxerimus, germanos et Græcos, proceritate et forma omnibus hominibus post te antecellentes, petimus, ut simus participes tuæ insignis munificentiae. Opportune, inquit Hydaspes, reduxistis in memoriam : etenim tum adductos, obiter et tumultuarie contemplatus fueram. Quamobrem adducat eos quispiam : veniant autem et reliqui captivi. Adducebantur igitur continuo, cum quidam cursim extramuros ad impedimenta pervenisset et custodibus strata quamprimum eos ad regem ducerent dixisset. At illi quemdam ex custodibus, qui altero parente Græcus erat, quoniam in præsentia ducerentur, interrogabant. Cum autem ille dixisset, quod rex Hydaspes inspecturus esset captivos; Dii servatores exclamarunt, simulatque nomen Hydaspis cognoverunt juvenes, cum ad eam usque horam, ne alter quispiam regnaret, essent solliciti. Theagenes igitur submisit ad Charicleam : Expones igitur, carissima, regi rationes nostras, siquidem Hydaspes regnat : quem tu patrem tuum fuisse, sæpius mihi dixisti, Chariclea vero, O suavissime, inquit, magna negotia magnis indigent apparatusibus. Quorum enim varie intricata initia numen posuit, horum necesse est et fines longioribus ambagibus peragi. Alioquin ea, quæ longum tempus conflavit, brevi temporis momento reterege haudquaquam conducit : præsertim capite et fundamento toto, ex quo prorsus hoc negotium et inventio pendet, Persina, inquam, matre mea, absente; quam etiam superstitem esse, decorum voluntate, audivimus. At si nos ante immolarit aliquis prius, subjiciens Theagenes, aut tanquam donum captivum dans, facultatem quo minus in Æthiopia perveniamus præciderit? Nihil minus, inquit Chariclea. Nunc enim sæpius a custodibus audivimus, quod alamur victimæ, diis, qui Meroræ præsent, immolandi. Quamobrem non est, quod metuamus, ne aut dono demur, aut ante interimamur, qui sumus ex voto diis consecrati, quod violari a viris pie-

5 ὕπ' ἀνδρῶν εὐσέβειαν ἐκτετιμηκότων, οὐ θέμις. Εἰ δὲ περιχαρεῖα τῶν ὄλων ἐνδόντες προχειροῦς τὰ καθ' αὐτοὺς ἐξαγορεύομεν, τῶν καὶ γνωρίζειν ταῦτα καὶ βεβαίωσιν δυναμένον οὐ παρόντων, μὴ καὶ λάθωμεν τὸν

10 ἀκούοντα παραξύναντες καὶ πρὸς ὀργὴν τι δικαίως ἐφιστάμενοι, χλεῦν ἂν οὕτω τύχη καὶ ὕβριν τὸ πρᾶγμα ἠγησασμένους, εἴ τινες αἰχμάλωτοι καὶ δουλεύειν ἀποκεκληρωμένοι, πεπλασμένοι καὶ ἀπίθανοι καθάπερ ἐκ μηχανῆς τῷ βασιλεύοντι παῖδας αὐτοὺς εἰσποιοῦσιν.

15 Ἄλλὰ τὰ γνωρίσματα, ἔφη ὁ Θεαγένης, ἃ φέρειν σε οἶδα καὶ διασώζειν, ἥτι μὴ πλάσμα ἐσμέν, μὴδ' ἀπάτη συλλήφεται. Καὶ ἡ Χαρίκλεια, Τὰ γνωρίσματα, ἔφη, τοῖς γινώσκουσιν αὐτὰ ἢ συνεκθεμένοις ἐστὶ γνωρίσματα τοῖς δ' ἀγνοοῦσιν ἢ μὴ πάντα γνωρίζειν ἔχουσι,

20 κειμήλια τηνάλλως καὶ ὄρμοι, κλοπῆς, ἂν οὕτω τύχη, καὶ ληστείας τοῖς φέρουσιν ὑπόνοιαν προσάπτουτες. Εἰ δὲ ὅτι καὶ γνωρίζουσιν ὁ Ὑδάσπης, τίς ἔστι καὶ Περσίνα ἢ δεδωκυῖα, τίς δ' ὅτι καὶ ὡς θυγατρὶ μήτηρ ὁ πείσων ἔνεστιν; ἀναντίρρητον γνώρισμα, ὃ Θεαγένες, ἢ μητρῴα φύσις, ὕψ' ἧς τὸ γεννῶν περὶ τὸ γεννώμενον ἐκ πρώτης ἐντεύξεως φιλόστοργον ἀναδέχεται

25 πᾶθος, ἀπορρήτω συμπαθεία κινούμενον. Τοῦτ' οὖν μὴ πρῶτα, διότι καὶ τᾶλλα γνωρίσματα πίστ' ἂν φανείη.

30 ΚΕ'. Τοιαῦτα διαλεγόμενοι, πλησίον ἤδη τοῦ βασιλέως ἦσαν. Συμπαρῆν δὲ καὶ Βαγῶας ἀγόμενος. Κατέπειθ' παραστάντας εἶδεν ὁ Ὑδάσπης, ἀνήλατο πρὸς βραχὺ τοῦ θρόνου καὶ Ἰλήκοιτε θεοί, φήσας, αἰθῆς ἐπὶ συννοίας αὐτὸν ἤδραζε. Τῶν δ' ἐν τέλει παρεστῶτων

35 ὅτι πεπόνθοι πυθθανομένων, Τοιαύτην, ἔφη, τετέχθαι μοι θυγατέρα τήμερον καὶ εἰς ἀκμὴν τσοσάτην ἤκειν ἀθρόον ὄψιν. Καὶ τὸ ὄναρ ἐν οὐδεμιᾷ φροντίδι θέμενος, νυκτὶ πρὸς τὴν ὁμοίαν τῆς ὀρωμένης ὄψιν ἀνήνεγκα. Τῶν δὲ περὶ αὐτὸν εἰπόντων, ὡς φαντάσια τις εἶη ψυχῆς τὰ μέλλοντα πολλάκις εἶδωλα προτυπουμένης, ἐν

40 παρέργῳ τότε τὸ ὄφην ποιησάμενος, τίνες καὶ ὀπίθεν εἶεν ἠρότα. Σιωπῶσης δὲ τῆς Χαρίκλειας καὶ τοῦ Θεαγένους εἰπόντος, ὡς ἀδελφοὶ καὶ Ἕλληνες. Εὖ γε ἢ Ἑλλάς, ἔφη, τὰ τ' ἄλλα καλοὺς ἀγαθοὺς φέρουσα

45 καὶ γνήσια ἡμῖν καὶ εὐσύμβολα εἰς τὰς ἐπινικίους θυσίας τὰ ἱερεῖα παρασχούσα. Ἄλλὰ πῶς οὐχὶ καὶ παῖς ἐτέχθη μοι κατὰ τὴν ὄψιν, (γελᾶσας πρὸς τοὺς παρόντας) εἶπερ τὸν νεανίαν τοῦτον ἀδελφὸν ὄντα τῆς κόρης καὶ δρᾶσθαι μοι μέλλοντα, προειδωλοποιηθῆναι ὡς

50 φατέ διὰ τῶν ὀνειράτων ἔχρη; καὶ ἀποστρέψας τὸν λόγον εἰς τὴν Χαρίκλειαν καὶ τὴν φωνὴν ἑλληνίζων, (σπουδάζεται γὰρ ἡδ' ἢ γλωττα καὶ παρὰ τοῖς Γυμνοσοφισταῖς καὶ βασιλεύσιν Αἰθίοπων) Σὺ δὲ, ἔφη, ὃ κόρη, τί σιγᾶς, οὐδὲν ἀποκριναμένη πρὸς τὴν πεῦσιν;

55 Καὶ ἡ Χαρίκλεια, Πρὸς τοῖς βιωμοῖς, ἔφη, τῶν θεῶν, οἷς ἱερεῖα φυλαττόμενοι συνίμεν, ἐμέ τε καὶ τοὺς ἐμέ φύντας γνώσεσθε. Καὶ ποῦ γῆς εἰσιν οὗτοι, πρὸς αὐτὴν ὁ Ὑδάσπης. Ἢ δὲ, Καὶ πάρεσιν, ἔφη, καὶ πάντως ἱεουργοῦμενοι παρέσονται. Μειδιάσας οὖν αἰθῆς

tatis studiosissimis fas non est. Enimvero si huic immoderate lætitiæ de summa rerum indulgentes, temere rationes nostras exposuerimus, cum hi qui et agnoscere hæc et auctoritate confirmare possent non adsint, periculum est, ne per insciam eum qui hæc audiet exacerbe- mus et iratum nobis merito nostro faciamus, pro ludibrio fortasse et contumelia id habiturum, quod captivi et ad serviendum destinati, fictis et minime probabilibus argu- mentis tanquam ex composito se regios esse liberos simu- lare audeant. Sed indicia, inquit Theagenes, quæ te ac- cepisse scio et servare, nobiscum facient, ut non figmento uti, neque fraude videamur. Chariclea autem, Indicia, inquit, iis, qui norunt ea et exposuerunt indicia sunt: at iis qui ignorant aut non omnia nosse possunt thesauri inane- s et monilia sunt et fortasse in suspicionem etiam furti et latrocinii eos, qui ferunt, vocant. Atqui, etiamsi quidpiam Hydaspes cognoverit, quisnam est qui quod Per- sina dederit, quis denique quod mater filię persuadere possit? Nota, cui contradici non potest, Theagenes, ma- terna natura est: qua fit ut id quod genuit erga sobolem primo congressu amoris et commiserationis affectum induat, arcana quadam naturæ convenientia permotum. Hæcne igitur negligamus, in quibus est situm, ut et cetera credibilia esse videantur?

XXV. Quæ cum inter se colloquerentur, jam non procul aberant a rege: aderat autem et Bagoas adductus. Postquam autem adstantes vidit Hydaspes, paullulum sese e throno sustulit. Et, Propitii nobis estote, dii! cum dixisset, rursus cogitabundus sedit. Primoribus autem Persarum qui adstantes quid illi accidisset quærentibus, Talem, inquit, mihi hodie filiam natam esse et ad ejus- modi florem subito pervenisse, rebar: cumque nihil omnino somnium antea curassem, nunc simili forma ejus, quam videram, admonitus, in illius memoriam redii. His autem qui circa illum erant quod imaginatio quædam esset animæ, simulacra futurarum rerum sæpius adumbrantis, dicentibus: tum illud visum neglectum habens, qui essent et unde quærebat. Tacente vero Chariclea et Theagene dicente, quod germani essent et Græci: Euge, Græcia! inquit, quæ alioquin bonos et præstantes producis et ingenus nobis ac faustas victimas ad sacrificia propter victo- riam partam celebranda præbuiti. Ceterum cur non et filius mihi in visione illa natus est, (subridens ad præsen- tes) siquidem adolescentis hujus, fratris puellæ et a me conspiciendi speciem et simulacrum mihi prius in somnis, ut dicitis, offerri oportuit? Postea conversa oratione ad Charicleam, sermonem Græcum sonans, (est enim in honore hæc lingua apud Gymnosophistas et reges Æthio- pum): Tu vero, o virgo, quamobrem taces, neque quid- quam ad interrogationem respondisti? Chariclea autem, Ad aras, inquit, deorum, quibus nos victimas asservari intelligimus, me et meos parentes cognoscetis. Porro ubi- nam terrarum sunt hi, ad illam rursus Hydaspes. Illa vero, Et adsunt, inquit, et omnino dum immolabimur

δ' Ὑδάσπης, Ὀνειρώττει τῷ ὄντι, φησὶν, ἡ ὄνειρογενῆς αὐτῆ μου θυγάτηρ, ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος κατὰ μέσσην τὴν Μερὸν τοὺς φύντας ἀναπεμφθήσεσθαι φανταζομένη. Οὗτοι μὲν οὖν ἀγέσθωσαν ἐπιμελεία καὶ ἀφθονίᾳ τῇ
5 συνήθει, τὴν θυσίαν κοσμήσοντες. Ἀλλὰ τίς οὗτος δ' πλησίον εὐνούχῳ προσεικώς; τῶν δὲ τις ὑπηρετούμενων, Καὶ εὐνούχους ἀληθῶς, εἶπεν, ὄνομα Βαγώας, τῶν Ὀροονδάτου κτήμα τιμιώτατον. Ἐπέσθω, ἔφη, καὶ οὗτος οὐχ ἱερεῖον τῶν δὲ ἱερείων θατέρου τῆς κόρης
10 ταύτης φύλαξ, πολλῆς διὰ τὴν ὄραν προνοίας δεομένης, ὥσθ' ἀγνὴν ἡμῖν ἄχρι καιροῦ τῆς θυσίας φυλαχθήναι. Ἔχει τι ζηλότυπον ἔμφυτον τὸ εὐνούχων γένος· ὧν γὰρ ἀπεστέρηται, τούτων εἰς κώλυμα τοῖς ἄλλοις προβέβληται.

15 ΚΖ'. Ταῦτ' εἰπὼν τοὺς ἄλλους αἰγματούτους παρόντας ἐν τάξει, ἐπεσκόπει τε καὶ ἀνέκρινε, τοὺς μὲν δωρούμενος, οὓς δούλους ἐξαρχῆς ἐγνώριζεν ἡ τύχη, τοὺς δ' εὖ γεγονότας ἐλευθέρους ἀφίει. Δέκα δὲ νέους καὶ κόρας ἱσαριθμούς τῶν ἐν ἀκμῇ καὶ ὄρα διαπρεπόντων ἐπιλεξάμενος, ἅμα τοῖς περὶ τὸν Θεαγένην,
20 ἑφ' ὁμοίαν τὴν χρεῖαν ἀνάγεσθαι προσέτατε. Τοῖς τ' ἄλλοις ἅπασιν ὧν ἕκαστος ἐδεῖτο χρηματίσας, τέλος πρὸς τὸν Ὀροονδάτην μετάκλητον καὶ φοράδην ἀχθέντα, Ἐγὼ, ἔφη, τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου συνηρηκώς, καὶ
25 τὰς ἐξ ἀρχῆς προφάσεις τῆς ἔχθρας, τὰς τε Φίλας καὶ τὰ σμαράγδεια μέταλλα ὑπ' ἑμαυτῷ πεπονημένος, οὐ πάσῳ τὸ τῶν πολλῶν πάθος, οὐδ' ἐπέξავω τὴν τύχην πρὸς πλεονεξίαν, οὐδ' εἰς ἄπειρον ἐκτείνω τὴν ἀρχὴν διὰ τὴν νίκην, ἀλλ' ὅροι ἀρκοῦμαι ὅς ἐθετο ἐξαρχῆς ἡ
30 φύσις, τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας τοῖς καταρράκταις ἀποκρίνασα. Ὅστ' ἔχουν δι' ἂ κατῆλθον, ἀνεῖμι σέβων τὸ δίκαιον. Σὺ δ' εἰ περιγένοιο, τῶν ἐξαρχῆς σατράπευε καὶ ἐπίστελλε πρὸς βασιλέα τῶν Περσῶν, ὡς ἀδελφὸς δ' οὗς Ὑδάσπης τῇ μὲν χειρὶ κε-
35 κράτηκε, τῇ δὲ γνώμῃ πάντα σοὶ τὰ σὰ μεθῆκε, φίλιαν τε πρὸς σε βουλόμενον ἀσπαζόμενος χρημάτων ἐν ἀνθρώποις τὸ κάλλιστον καὶ μάγην εἰ αὐθις ἄρχοιο, μὴ παραιτούμενος. Σηναίους δὲ τοῖσδε, τοὺς τεταγμένους φόρους εἰς δεκάδα ἐτῶν αὐτός τ' ἀφήμι καὶ σοὶ
40 ποιεῖν οὕτως ἐντέλλομαι.

ΚΖ'. Τούτων εἰρημένων, ὑπὸ μὲν τῶν παρόντων ἀστῶν θ' ὁμοίως καὶ στρατιωτῶν, εὐφημία τ' ἤρθη καὶ κρότος ἐπὶ πλείστον ἐξάκουστος. Ὁ δ' Ὀροονδάτης τῷ χεῖρε προτεινας καὶ τὴν δεξιάν ἐπὶ θατέραν παρα-
45 λάβας, κύψας προσεκύνησε, πρῶγμα οὐ νενομισμένον παρὰ Πέρσαις, βασιλέα ἕτερον τοῦτον τὸν τρόπον θεραπεύειν. Καὶ Ὡ παρόντες, οὐ δοκῶ μοι, ἔφη, παραδάνειν τὸ πάτριον εἰ βασιλέα γνωρίζω τὸν σατραπείαν μοι δωρούμενον, οὐδὲ παρανομεῖν, τὸν ἐνομιώτατον ἀνθρώπων προσκυνοῦν, ἀναίρειν μὲν δυνάμενον,
50 τὸ εἶναι δὲ φιλανθρωπεύομενον, καὶ δεσπόζειν μὲν κεκληρωμένον, σατραπεύειν δὲ μοι παρεχόμενον. Ἐφ' ὅς, εἰ μὲν περιωσθήην, Αἰθιοπὶ τε καὶ Πέρσαις, εἰρήνην ἐγγυῶμαι βαθεῖαν καὶ φίλιαν αἰδίον καὶ Σηναίους

aderunt. Arridens igitur iterum Hydaspes, Revera, inquit, somniat hæc filia, in somnis mihi nata, imaginans fore, ut ex Græcia in mediam Meroën parentes illius transferantur. Hi igitur ducantur cum diligentia et copia solita, sacrificium exornaturi. Sed quis hic est prope stans eunuchus similis? Eunuchum revera esse, nomine Bagoam, quidam ex ministris respondit. Sequatur et hic, inquit, non tanquam victima, sed tanquam alterius victimæ virginis huius custos, multa cura indigentis ut nobis casta usque ad tempus sacrificii conservetur. Habet quiddam zelotypum eunuchorum genus: quibus est enim ipsum privatum, ad hæc aliis prohibenda objicitur.

XXVI. Hæc cum dixisset, alios captivos ordine advenientes circumspiciebat et recensabat, quosdam dono dans quos servos etiam initio fuisse ostendebat fortuna, hono autem genere natos liberos dimittens. Decem utique juvenes electos et totidem virgines ætatis flore et forma excellentes, una cum Theagene ad eundem usum duci iussit. Denique aliis de iis, quorum quisque indigebat, responsis datis: postremo ad Oroondate accersitum, et in lectica allatum, Ego, inquit, cum ea, quæ fuerunt belli causæ, et ab initio inimicitiarum prætextus præciderim, Philas et smaragdi metalla obtinens haud ita sum affectus animo ut plerique. Non abutor fortuna, ad cupiditatem plus præ ceteris habendi, neque in immensum prolato imperium propter victoriam: sed contentus sum finibus, quos initio natura posuit, Ægyptum ad Æthiopia cataractis discernens. Quamobrem cum ea obtinuerim quorum causa descendi, revertor colens æquitatem. Tu vero, si superstes manseris, esto satrapa eorum quorum et antea fuisti: et significa Persarum regi, quod frater tuus Hydaspes manu quidem vicit, animi autem moderatione omnia tua tibi dimisit, amicitiam, si hæc tua voluntas, tecum retinere cupiens, (qua, ut re inter homines pulcherrima, inprimis delectatur) et tamen pugnam, si rursus quidpiam inceperis, non detrectans. Syenæis vero his tributa, quæ alioqui pendere solent, et ipse in decennium dimitto et ut tu idem facias impero.

XXVII. His dictis, a præsentibus quidem civibus perinde ac militibus, gratulatoriæ voces et plausus qui longe exaudiri poterat est sublatus: Oroondates autem manibus protensis et dextra in alteram permutatim transposita, inclinatus adoravit, cum sit res inusitata Persis, regem alterum hoc modo venerari. Et, O vos qui adestis, inquit, non videor mihi violare patria instituta regem agnosces eum qui mihi satrapiam donavit, neque inique agere, æquissimum omnium hominum adorans, qui mei intermendi potestatem habet, vitam autem mihi elementia singulari largitur, cumque illi jus dominandi competat, mihi ut sim satrapa concedit. Propter quæ, siquidem fuero superstes, Æthiopicis et Persis spondeo, me pacem diuturnam et amicitiam sempiternam, Syenæis autem quæ

τὰ προσεταγμένα ἐμπεδώσειν. Εἰ δέ τι πάθοιμι, θεοί, τῶν εἰς ἐμὲ καλῶν Ὑδάσπην τε καὶ οἶκον τὸν Ὑδάσπου καὶ γένος ἀμείβοντο.

sunt imperata præstiturum. Si vero quid mihi acciderit, dii pro beneficiis in me collatis Hydaspem et domum Hydaspis ac genus remunerentur.

BIBAION ΔΕΚΑΤΟΝ.

Α'. Τὰ μὲν δὴ κατὰ Συήνην ἐπὶ τοσόνδε πραγθέντα
 5 εἰρήσθω, παρὰ τοσοῦτον μὲν ἔλθοῦσαν κινδύνου, πρὸς
 τοσαύτην δ' εὐπάθειαν ἀθρόον δὲ εὐνομίαν ἀνδρὸς με-
 ταβαλοῦσαν· ὁ δ' Ὑδάσπης τὸ πολὺ τοῦ στρατοῦ
 προεκπέμψας καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν ἐξήλαυσε,
 πάντων μὲν Συηναίων, πάντων δὲ Περσῶν ἄχρι πλεί-
 10 στοῦ σὺν εὐφημίαις προπεμπόντων. Τὰ μὲν οὖν
 πρῶτα ἐχώρει τῆς ὄχθης ἀεὶ τοῦ Νεῖλου καὶ παρα-
 ποταμίας ἐχόμενος. Ἐπεὶ δ' εἰς τοὺς Καταρράκτας
 ἀφίκετο, θύσας τῷ Νεῖλῳ καὶ θεοῖς ἐνορίοις, ἐκτρα-
 15 πεις, τῆς μεσογαίας μᾶλλον εἶχετο καὶ εἰς τὰς Φίλας
 ἐλθὼν, ἡμέρας μὲν που δύο διαναπαύει τὸν στρατὸν,
 αὐθις δὲ τὸ πολὺ τοῦ πλήθους προαποστείλας, προεκ-
 πέμψας δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, αὐτὸς ἐπιμείνας,
 20 τὰ τε τείχη τῆς πόλεως ὠχύρωσε καὶ φρουρὰν ἐγκα-
 ταστήσας, ἐξώρμησε. Δύο δ' ἡπτεὰς ἐπιλέξας, οὓς
 εἶδε προλαβόντας καὶ κατὰ πόλιν ἢ κόμην τοὺς ἴππους
 ἀμείβοντας σὺν τάγῃ τὸ προσεταγμένον ἀνύειν, ἐπι-
 στέλλει τοῖς κατὰ Μερὸν, τὴν νίκην εὐαγγελιζόμενος.

Β'. Πρὸς μὲν τοὺς σοφοὺς (οἱ Γυμνοσοφισταὶ κέ-
 κληνται, σύμβουλοι τε καὶ σύμβουλοι τῶν πρακτέων τῶ
 25 βασιλεῖ γιγνόμενοι) τοιαῦδ· ΤΩΙ ΘΕΙΟΤΑΤΩΙ ΣΥΝΕ-
 ΔΡΙΩΙ, ΒΑΣΙΛΕΥΣΙ ΓΑΛΑΤΗΣ. Τὴν νίκην ὑμῖν τὴν
 κατὰ Περσῶν εὐαγγελίζομαι, οὐκ ἀλαζονεύομενος τὸ
 κατόρθωμα, τὸ γὰρ δῆλον τῆς τύχης ἰλάσκομαι
 ἀλλὰ τὴν προφητείαν ὑμῶν, ἀεὶ τε καὶ τὸ παρὸν ἐπα-
 30 ληθεύουσας τῷ γράμματι προδεξιόμενος. Ἦκειν οὖν
 ὑμᾶς εἰς τὸν εἰωθότα τόπον καὶ παρακαλῶ καὶ δυσωπῶ,
 τὰς εὐχαριστηρίους τῶν ἐπινικίων θυσίας εὐαγεστέρως
 τῇ παρουσίᾳ τῷ κοινῷ τῶν Αἰθιοπῶν ἀποφανοῦντας.
 Πρὸς δὲ τὴν γυναῖκα Περσίναν οὕτω. Νικᾶν ἡμᾶς
 35 ἴσθι καὶ ὁ πρότερόν ἐστι παρὰ σοὶ σώζεσθαι. Πολυ-
 τελεῖς δὴ τὰς χαριστηρίους ἡμῖν πομπάς τε καὶ θυσίας
 εὐτρέπιζε καὶ τοὺς σοφοὺς ἅμα τοῖς παρ' ἡμῶν ἐπεσταλ-
 μένοις συμπααρακάλεσας, εἰς τὴν ἀφιερωμένην τοῖς
 πατρίοις ἡμῶν θεοῖς, Ἠλίῳ τε καὶ Σελήνῃ καὶ Διο-
 40 νόσῳ, πρὸ τοῦ ἄστεος ἀργάδα σύσπευδε.

Γ'. Τούτων χομισθέντων τῶν γραμμάτων, ἡ μὲν
 Περσίνα, τοῦτ' ἦν ἄρα, ἔφη, τὸ ἐνύπνιον δὲ κατὰ τὴν
 νύκτα ταύτην θεωμήν, κύειν τ' οἰομένη καὶ τίχτειν
 ἅμα, καὶ τὸ γεννηθὲν εἶναί μοι θυγατέρα γάμου παρα-
 45 χρῆμα ὥραϊαν· διὰ μὲν τῶν ὠδίνων, ὡς εἴοικε, τὰς
 κατὰ τὸν πόλεμον ἀγωνίας, διὰ δὲ τῆς θυγατρὸς τὴν
 νίκην αἰνιττομένου τοῦ δναίρατος. Ἀλλὰ τὴν πόλιν
 ἐπιόντες τῶν εὐαγγελίων ἐμπλήσατε. Καὶ οἱ μὲν
 πρόδρομοι τὸ προσεταγμένον ἐπραττον καὶ τὰς τε

LIBER DECIMUS.

I. De his igitur, quæ Syenæ gesta sunt, hactenus dictum sit : quæ cum in tantum periculum venisset, repente rursus ejusmodi beneficium, unius viri clementia et æquitate, consecuta est. Hydaspes autem, magna parte exercitus præmissa, ipse quoque in Æthiopiam proficiscebatur : Syenæis omnibus, et Persis, longissime cum gratulationibus ac votis pro illius salute, eum prosequentibus. Primum igitur iter faciebat, semper Nili ripas et vicina loca fluvio tenens. Postquam autem Cataractas pervenit, sacrificiis factis Nilo et diis finium præsidibus, deflectens magis per mediterraneam iter tendebat regionem. Et cum Philas venisset, duos fere dies exercitui ad quietem et recolligendas vires tribuit. Rursus autem multitudine vulgi præmissa, captivis quoque præmissis ipse commoratus urbis mœnia firmavit et præsidium imposuit. Hoc facto, egressus, duos equites delectos, quos oportebat ipsius adventum antevertere et equis in urbibus et pagis permu- tandis celeriter imperata conficere, mittit cum literis ad eos qui erant Meroæ, victoriam nuntians.

II. Ad sapientes quidem, qui Gymnosophistæ appellantur et assessores consiliiarique regii sunt, tales dans : *Divinisimo concilio Hydaspes*. Victoriam partam de Persis vobis nuntio, non venditans rei bene gestæ successum, siquidem Fortunæ vices et instabilitatem venero; sed antistitii dignitatem, cum semper tum in præsentia veracem, per literas salutans et appellans. Ut igitur veniatis in consuetum locum et oro, et meo jure impero, sacrificia gratiarum actionis ergo pro victoria parta, graviora præsentia vestra et conspectu Æthiopum communi conventui reddi- turi. Ad uxorem autem Persinam ejusmodi : Victores nos esse scito et quod te proxime attingit salvos. Quamobrem sumtuosas pompas et sacrificia ut grates diis agamus præparato : et sapientes cum literis nostris coram adhortata, in consecratum diis nostris patriis Soli et Laniæ et Baccho ante urbem campum, una cum illis propera.

III. His literis allatis, Persina continuo, Nimirum id erat, inquit, somnii quod hac nocte videbam, gravidam me esse putans et parere simul et editum factum esse meam filiam repente florenti ætate : per dolores, ut vide- tur, belli certamina, per filiam vero, victoriam significante somnio. Ceterum urbem obeuntes, lætis nuntiis implete. Et præcursores quidem id quod imperatum fuerat facie-

κεφαλὰς τῆς Νειλώω λωτῶ καταστέφαντες καὶ φοινίκων
 πτόρθους ταῖς χερσὶ κατασεύοντες, τὰ ἐπισημότερα
 τῆς πόλεως καθιπεύοντο, τὴν νίκην καὶ μόνῳ τῷ
 σχήματι δημοσιεύοντες. Ἐμπέπληστο γοῦν αὐτίκα
 5 χαρᾶς ἡ Μερὸν, νύκτωρ τε καὶ μεθημέραν χοροὺς καὶ
 θυσίας κατὰ γένη καὶ φρατρίας καὶ ἀγυαῖς τοῖς θεοῖς
 ἀναγόντων καὶ τὰ τεμένη καταστεφόντων, οὐκ ἐπὶ τῇ
 νίκῃ τοσοῦτον ὅσον ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῇ τοῦ Ὑδάσπου
 θυμηδούντων, ἀνδρὸς δι' εὐνομίαν ὃ ἅμα καὶ τὸ πρὸς
 10 τοὺς ὑπηκόους ἰλεῶν τε καὶ ἡμερον, πατρικόν τινα
 ἔρωτα τοῖς δῆμοις ἐνστάζαντος.

Δ'. Ἡ δὲ Περσίνα, βοῶν τ' ἀγέλας καὶ ἵππων καὶ
 προβάτων, ὀρύγων τε καὶ γρυπῶν καὶ ἄλλων ζῶων
 παντοίων εἰς τὴν περαιᾶν ὀργάδα προτέμψασα, (τὰ
 15 μὲν ὡστ' ἐξ ἑκάστου γένους ἑκατόμβην εἰς τὴν θυσίαν
 ἡδρεπίσθαι, τὰ δὲ ὡστ' εἰς εὐωχίαν εἶναι τοῖς δῆμοις,)
 τέλος καὶ παρὰ τοὺς Γυμνοσοφιστὰς ἔλθοῦσα, οἰκίην
 τὸ Πανίον πεποιημένους, τό τε παρὰ τοῦ Ὑδάσπου
 γράμμα ἐνεχείριζε καὶ συμπαρακάλει πεισθῆναι τ'
 20 ἀξιούντι τῷ βασιλεῖ καὶ δοῦναι καὶ αὐτῇ τὸ μέρος τὴν
 χάριν, κόσμον τῆς πανηγύρεως τῇ παρουσίᾳ γιγνομέ-
 νους. Οἱ δὲ, ὀλίγον ἐπιμεινῆσαι κελεύσαντες καὶ εἰς τὸ
 ἄδυτον παρελθόντες εὐχεσθαι ὡς ἔθος παρὰ θεῶν τὸ
 πρακτέον πυθόμενοι, μικρὸν διαλιπόντες, ἐπανῆλθον.
 25 Καὶ τῶν ἄλλων σιγάντων, ὃ προκαθηγητῆς τοῦ συνε-
 δρίου Σισιμίθρης, Ὡ Περσίνα, ἔλεγεν, ἡμεῖς μὲν
 ἤξομεν, οἱ θεοὶ γὰρ ἐπιτρέπονται, θόρυβον δὲ τινα καὶ
 ταραχὴν προμηνύει τὸ δαιμόνιον, ἐσομένην (μὲν) παρὰ
 τὰς θυσίας, εἰς ἀγαθὸν δὲ καὶ ἡδὺ τὸ τέλος καταστρέ-
 30 φουσάν· ὡς μέλους μὲν ὑμῶν τοῦ σώματος ἡ μέρους
 τῆς βασιλείας ἀπολωλὸτος, τοῦ πεπρωμένου δὲ, τὸ εἰς
 τότε ζητούμενον ἀναφαίνοντος. Καὶ ἡ Περσίνα, Ἔτα
 τε φοβερά, ἔφη, καὶ πάντα τὴν πρὸς τὸ κρεῖττον ἔξει
 μεταβολὴν, ὑμῶν παρόντων. Ἄλλ' ὅταν αἰσθωμαι
 35 προσάγοντα Ὑδάσπην, σημανῶ πρὸς ὑμᾶς. Οὐδὲν
 δεῖ, ἔφη, σημαίνειν, ὃ Σισιμίθρης, ἤξει γὰρ αὐρίον
 ὄρθριος. Καὶ τοῦτό σοι γράμμα μηνύσει μικρὸν
 ὕστερον. Καὶ ἐγένετο οὕτως. Ἄρτι γὰρ ἐπανιούσῃ
 τῇ Περσίῃ καὶ τοῖς βασιλείοις πλησιαζούσῃ, γράμμα
 40 τοῦ βασιλέως ἱπεύς ἐνεχείριζε, εἰς τὴν ἐξῆς ἔσεσθαι
 τὴν παρουσίαν αὐτοῦ σημαίνον. Κήρυκες οὖν αὐτίκα
 διήγγελλον τὴν γραφὴν, μόνῳ τῷ ἄρρηνι γένει τὴν
 ὑπάντησιν ἐπιτρέποντες, ταῖς γυναῖξὶ δ' ἀπαγορεύοντες.
 Ἄτε γὰρ τοῖς καθαρωτάτοις καὶ φανωτάτοις
 45 θεῶν Ἥλιω τε καὶ Σελήνῃ τῆς θυσίας τελομένης, ἐπι-
 μίγνυσθαι τὸ θῆλυ γένος οὐ νενόμιστο, τοῦ μὴ τινα καὶ
 ἀκούσιον ποτὲ γενέσθαι μολυσμὸν τοῖς ἱερείοις. Μόνῃ
 δὲ παρεῖναι γυναικῶν τῇ ἱερείᾳ τῆς Σεληναίας ἐπιτέ-
 50 τραπτο. Καὶ ἦν ἡ Περσίνα· τῷ μὲν Ἥλιω τοῦ βασι-
 λέως, τῇ Σεληναίᾳ δὲ τῆς βασιλίδος ἐκ νόμου καὶ
 ἔθους ἱερομένων. Ἐμελλε δ' ἄρα ἡ Χαρίκλεια πα-
 ρέσεσθαι τοῖς δρωμένοις, οὐκ ὡς θεοῖς, ἀλλ' ἱερεῖον
 ἐσομένη τῆς Σεληναίας. Ἀκατάσχετος οὖν ὄρμη
 κατελάφει τὴν πόλιν· καὶ οὔτε τὴν προηγορευμένην

hant, capitibus Niloo loto redimitis et ramos palmarum
 manibus concutientes, per præcipuas partes urbis equis
 vehabantur, famam de victoria vel solo habitu et figura
 corporis pervulgantes. Impleta igitur erat repente letitia
 Meroë, cum noctu et interdum cætus et sacrificia in singulis
 familiis et vicis, ac tribubus, diis celebrarent, ac delubra
 floribus ornarent, non perinde victoria ut salute Hydaspis,
 gaudentes, quod is vir æquitate simul et clementia in
 subditos, ac lenitate, eum affectum animis populi, ut
 illum in patris loco diligerent, instillaverat.

IV. Persina autem, cum boum greges et equorum et
 ovium, asinorum silvestrium ac gryphorum et aliorum
 omnis generis animantium, in sacrum campum exadver-
 sum situm præmississet, partim ut ex quolibet genere hec-
 atombe ad sacrificium appareretur, partim ut in usum
 convivii publici converterentur: ad extremum ad Gym-
 nosophistas veniens, qui lucum Panis ad habitandum sibi
 elegerunt, literas ab Hydaspæ illis tradebat et adhorta-
 batur ut postulanti regi morem gererent, ac sibi quoque
 ex parte gratificarentur, et conventui publico præsentia
 sua ornamento essent. Illi autem, cum eam paulullum
 commorari jussissent, in adytum ingressi precandi causa,
 uti solebant, et a diis quid esset agendum, sciscitanti,
 parva mora interposita redierunt. Atque aliis tacentibus,
 Sisimithres, qui primas tenebat in concilio, O Persina,
 dicebat, nos quidem veniens, dii enim præcipiunt. Ceterum,
 tumultum quemdam et perturbationem fore in
 sacrificio numen præmonstrat, sed et hunc in bonum et
 suavem finem desitutum: quod membrum quoddam vestri
 corporis, aut pars regni periisset, fatum autem hanc ad
 hoc usque tempus inquisitam exhiberet. Persina autem,
 Maxime formidabilia, inquit, planeque omnia in melius
 mutabuntur, vobis præsentibus. Ego autem cum sensero
 Hydaspem advenire, vos certiores faciam. Nihil opus est,
 inquit Sisimithres, ut nos certiores reddas. Cras enim
 mane veniet et hoc ipsum tibi paulo post literæ sig-
 nificabunt. Atque ita accidit. Nam statim redeunti Per-
 sinæ et regia domicilia proxime accedenti, literas regis
 eques tradebat, postridie adventurum eum significantes.
 Præcones igitur extemplo rumorem de literis dissipabant,
 masculis tantum obviam prodeundi facultatem dantes,
 mulieribus autem exitu interdicentes. Squidem, cum
 mundissimis et lucidissimis diis, Soli et Luna, sacrificium
 faciendum esset, misceri femineum genus moris non erat,
 ne aliqua vel invita contaminatio victimis accideret. Soli
 autem ex mulieribus sacerdoti Lunæ adesse permissum
 est. Erat autem Persina: quod Solis quidem sacerdotio
 rex, Lunæ autem regina moribus et institutis gentis orna-
 rentur. Assutura autem erat et Chariclea his quæ age-
 bantur non tanquam spectatrix sed victima Lunæ futura
 Ingens igitur impetus incessit urbem et cum neque in-
 dictum diem expectassent inde usque a vespera transmit-

ἡμέραν ἀναμείναντες, ἀφ' ἑσπέρας ἐπαινοῦντο κατὰ τὸν Ἀσταβόραν ποταμὸν, οἱ μὲν κατὰ τὸ ζεύγμα, οἱ δὲ πορθμείοις ἐκ καλάμων πεποιημένοις, ἃ δὴ πλείστα καὶ κατὰ πολλὰ μέρη τῆς ὄχθης ἐσάλευε, τοῖς πορρω-
 5 τέρω τῆς γεφύρας κατοικοῦσιν ἐπιτόμους διακοινοῦντα τὰς περαιώσεις· ἔστι δὲ ὄξυδρομώτατα τῆς θ' ὕλης ἕνεκα καὶ ἄχθος πλὴν ὅτι δύο που ἢ τρεῖς ἄνδρας οὐκ ἀνεχόμενα. Κάλamos γάρ ἐστι δίχα τετμημένος καὶ τομῇν ἑκατέραν σκαρῶν παρεχόμενος.

10 Ε'. Ἡ γὰρ δὴ Μερὸή μητρόπολις οὖσα τῶν Αἰθίοπων, τὰ μὲν ἄλλα ἐστὶ νήσος τριγωνίζουσα, ποταμοῖς ναυσιτόροις, τῷ τε Νείλῳ καὶ τῷ Ἀσταβόρῳ καὶ τῷ Ἀσασόβῳ περιρρομένη· τοῦ μὲν κατὰ κορυφὴν ἐμπίπτοντος τοῦ Νείλου καὶ πρὸς ἑκάτερα σχιζομένου· τῶν
 15 ἐτέρων δὲ δυοῖν κατὰ πλευρὰν ἑκατέραν θατέρου παραμειδόντων καὶ αἰθίς ἀλλήλοισι συμπίπτοντων καὶ εἰς ἓνα τὸν Νεῖλον, τό τε βεῦμα καὶ τοῦνομα ἐκνωκωμένων. Μέγεθος δ' οὖσα μεγίστη καὶ ἤπειρον ἐν νήσῳ σοφίζομένη, (τρισχίλοις γὰρ τὸ μῆκος, εὖρος δὲ χίλοις περιγράφεται σταδίους) ζῶων δὲ παμμεγέθων, τῶν
 20 τ' ἄλλων καὶ ἐλεφάντων ἐστὶ τροφός· καὶ δένδρα πλατύτιστα, ἢ κατ' ἄλλα φέρειν ἀγαθή. Ἐκτός γάρ ὅτι φοινικῆς τε ὑπερμήχεις καὶ τὴν βάλανον εὐστομοὶ τε καὶ ὑπέρογκοι, σίτου τε καὶ κριθῶν στάχυες, τὴν μὲν
 25 αὖξιν ὅσπερ καὶ ἵππεά πάντα καὶ καμηλίτην ἐστὶν ὅτε καλύπτειν, τὸν δὲ καρπὸν ὅσπ' εἰς τριακόσια τὸ καταβληθὲν ἐκφέρειν. Καὶ τὸν κάλαμον φύει τοιοῦτον ὅσος εἶρηται.

30 Γ'. Τότε δ' οὖν διὰ πάσης νυκτός, ἄλλοι κατ' ἄλλο τὸν ποταμὸν διαπεραιοῦντες, προαπαντῶντές τε καὶ ἴσα καὶ θεὸν εὐφημοῦντες, ἐδεξιόυντο τὸν Ὑδάσπην. Οὗτοι μὲν οὖν καὶ πορρωτέρω, μικρὸν δὲ καὶ πρὸ τῆς ὀργάδος ἐντυχόντες οἱ Γυμνοσοφισταί, δεξιὰς τ' ἐνέβαλλον καὶ φιλήμασιν ἠσπάζοντο. Μετὰ δὲ τούτους
 35 ἢ Περσίνα τοῦ νεῦ τ' ἐν προπύλοις καὶ περιβόλων ἐντός. Κάπειδὴ προσπεσόντες τοὺς θεοὺς προσεκύνησαν καὶ τὰς χαριστηρίους εὐχὰς ὑπὲρ τῆς νίκης καὶ σωτηρίας ἐτέλεσαν, ἐκτός περιβόλων ἐλθόντες, ἐπὶ τὴν δημοτελεῖ ἠοσίαν ἐτρέποντο, κατὰ τὴν προηυρε-
 40 πισμένην ἐν τῷ πεδίῳ σκηνῶν προκαθίσαντες, ἣν τέσσαρες ἐπλήρουν νεότημητοι κάλαμοι, σχήματος τετραπλεύρου γωνίαν ἐκάστην ἐνὸς καλάμου κίονος δίκην ἐρείδοντος καὶ κατὰ τὰς ἄκρας εἰς ἀψίδα περιαγομένου καὶ τοῖς ἄλλοις ἅμα φοινίκων ἔρνεσι συμπίπτοντος καὶ
 45 τὸ ὑποκείμενον ὄροφουόντος. Καὶ ἐτέραν δὲ σκηνὴν πλησίον ἐφ' ὑψηλῆς μὲν κρηπίδος, θεῶν τε ἐγγωρίων ἀγάλματα καὶ ἡρώων εἰκόνες προὔκειντο, Μέμνονός τε καὶ Περσέως καὶ Ἀνδρομέδας, ὁδὸς γενάρχας αὐτῶν οἱ βασιλεύοντες Λιβυῶν νομίζουσι. Χθαμαλώτεροι δὲ καὶ οἷον ὑπὲρ κορυφῆς τὰ θεῖα ποιημένοι, κατὰ
 50 τῆς δευτεροῦσης κρηπίδος οἱ Γυμνοσοφισταί ἐπεκάθηοντο. Τούτων ἐξῆς ὀπλιτῶν φάλαγξ εἰς κύκλον περιεστρίχιστο, ταῖς ἀσπίσιν ὠρθομέναι, καὶ ἀλλήλων ἐχομέναις ἐπερειδομένη, τό τε πλῆθος ἐξόπισθεν ἀνα-

tebant Astaboram fluvium, alii per pontem, alii navigiis ex arundine factis, quæ plurima et in multis partibus ripæ vacillabant his qui longius a ponte habitant compendiosos subministrantes trajectus. Sunt autem celerrima tum propter materiam, tum majus onus quam duos tresve viros non ferunt. Arundo enim in duas partes dissecta, ex qualibet sectione navigiolum præbet.

V. Ceterum Meroë metropolis Æthiopum, insula est alioqui triangulari forma, fluviis quæ navibus transiri possunt, Nilo et Astabora et Asasoba circumflua : Nilo quidem in vertice incidente et in utramque partem fisso ; aliis vero duobus in utroque latere se invicem prætereuntibus et rursus secum coeuntibus et in unum Nilum alveum et nomen deferentibus. Cum autem late pateat et continentem in insula demonstret, (tribus enim millibus stadiorum in longitudine, mille autem in latitudine circumscribitur) animalium insignis magnitudinis cum aliorum tum elefantorum est alitrix : et ut arbores sua sponte fingit, ita aliarum quoque rerum ferax est. Nam præterquam quod palmæ insigni proceritate, et palmulis onustæ in ea crescunt, frumenti quoque et tritici spicæ proceritate quidem ea sunt, ut equitem omnem interdum et camelo insidentem occultent, fructu autem adeo ubere ut semina terræ mandata trecentuplum ferant : et arundinem procreat qualis jam dicta est.

VI. Tunc igitur tota nocte, cum alius alium fluvium transmisisset, obviam prodeuntes, veluti deum cum præconiis et gratulationibus Hydaspem excipiebant : hi quidem etiam longius, aliquantum autem ante campum sacrum obviam progressi Gymnosophistæ, dextrasque jungebant et salutabant oculis : post hos vero Persina in vestibulo templi et intra ambitum. Postquam igitur submissi deos adorarunt et precibus gratiarum actionis ergo pro victoria et salute finem fecerunt egressi ambitu ad publicum sacrificium convertebantur, in tabernaculo in campo jam antea præparato considentes, quod quatuor conficiebant recens præcisæ arundines, figura quadrilatera, angulum quemlibet una arundine columnæ instar fulciente ; in summo autem, in formam testudinis adducta, et cum aliis, additis palmarum ramis, juncta subjectum spatium contegente. In altero autem tabernaculo, proxime super alta basi, deorum indigenarum simulacra et heroum imagines proponebantur et Memnonis ac Persei et Andromedæ, quos auctores esse sui generis reges Æthiopum existimant. Inferius autem et tanquam supra verticem, numinibus collocatis, in altera basi Gymnosophistæ sedebant. Hos deinde phalanx militum in orbem stipaverat, scutis erectis ac densatis innixa et multitudinem a tergo

στελλουσα καὶ τὸ μέσον ἀνεόχλητον τοῖς ἱερουργου-
 μένοις παρασκευάζουσα. Μικρὰ δὲ δὴ προδιαλεχθεὶς
 πρὸς τὸν δῆμον ὁ Ὑδάσπης καὶ τὴν τε νίκην καὶ τὰ
 ὕπερ τοῦ κοινοῦ κατορθωθέντα καταγεῖλαις, ἔξοιθα
 6 τῆς θυσίας τοῖς ἱεροποιοῖς ἐκέλευε. Τριῶν δὲ βωμῶν
 τῶν πάντων εἰς ὕψος ἡρμένων καὶ τῶν μὲν δυοῖν κε-
 χωρισμένως Ἡλίῳ τε καὶ Σελήνῃ συνεζευγμένων, τοῦ
 τρίτου δὲ τῇ Διονύσῳ καθ' ἕτερον μέρος ἰδιάζοντος·
 10 τούτῳ μὲν παντοῖα ζῶα ἐπέσφαττον, διὰ τὸ πάνδημον,
 οἶμαι, τοῦ θεοῦ καὶ πᾶσι κεχαρισμένον, ἐκ ποικίλων
 τε καὶ παντοίων ἰλασόμενοι. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐτέρων,
 Ἡλίῳ μὲν τέθριππον λευκὸν ἐπῆγον, τῷ ταχυτάτῳ
 θεῶν, ὡς ἔοικε, τὸ τάχιστον καθοσιούμενος, τῇ Σελή-
 ναίᾳ δὲ ξυνωρίδα βοῶν, διὰ τὸ περιγίαι, ὡς ἔοικε,
 15 τῆς θεοῦ, τοὺς γηπονίᾳ συνεργοὺς καθιερούντες.

Ζ'. Καὶ ἔτι τούτων δρωμένων βοή τις ἀθρόον ἡγεί-
 ρετο συμμιγῆς τε καὶ ταραχώδης, καὶ οἷα εἰκὸς ὑπὸ
 πλήθους ἀπέριου ἀνθρώπων συγκλύδων, τὰ πάτρια
 τελείσθω, τῶν περιστάτων ἐκδοῦντων, ἢ νουμισ-
 20 μένῃ θυσία λοιπὸν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τελείσθω, αἱ ἀπαρ-
 χαί τοῦ πολέμου τοῖς θεοῖς προσαγέσθωσαν. Συναί-
 οῦν δ' Ὑδάσπης ὅτι τὴν ἀνθρωποκτονίαν ἐπιζητοῦσιν,
 ἦν ἐπὶ ταῖς κατὰ τῶν ἀλλοφύλων νίκαις μόναις ἐκ τῶν
 ἀλισκομένων ἐπιτελεῖν εἰώθασι, κατασείσας τῇ χειρὶ
 25 καὶ αὐτίκα τὸ αἰτούμενον ἔσεσθαι τοῖς νεύμασι ση-
 μῆνας, τοὺς εἰς τοῦτο πάλαι ἀποκεκληρωμένους αἰχμα-
 λώτους ἀγεσθαι προσέταττεν. Ἦγοντο οὖν οἱ τ' ἄλλοι
 καὶ ὁ Θεαγένης καὶ ἡ Χαρίκλεια τῶν τε δεσμῶν λε-
 λυμένοι καὶ κατεστεμμένοι, κατηφῆς μὲν, οἷα εἰκὸς,
 30 οἱ ἄλλοι, ὁ Θεαγένης δ' ἐπ' ἔλαττον, ἡ Χαρίκλεια δὲ
 καὶ φαίδρῳ τῷ προσώπῳ καὶ μειδιῶντι, συνεχῆς τε καὶ
 ἀτενὲς εἰς τὴν Περσίαν ἀφορῶσα· ὥστε κακέινῃ πα-
 οῦσιν τι πρὸς τὴν ὄψιν καὶ βύθιον στενάξασαν, ᾧ ἄνερ,
 εἰπεῖν, οἶαν κόρην εἰς τὴν θυσίαν ἐπιλέξαι, οὐκ οἶδ'
 35 ἰδοῦσα τοιοῦτον κάλλος· ὡς δὲ καὶ εὐγενὲς τὸ βλέμμα·
 ὡς δὲ καὶ μεγαλόφρων πρὸς τὴν τύχην· ὡς δ' ἔλειπνῆ
 τῆς κατὰ τὴν ἡλικίαν ἀκμῆς; εἰ περιεῖναι συνέβαιεν
 ἡμῖν τὸ ἀπαξ μοι κυθῆν καὶ κακῶς ἀπολωλὸς θυγά-
 τριον, ἐν ἴσοις που ταύτῃ τοῖς ἔτεσιν ἐζητάζετο. Ἄλλ'
 40 εἶθε γε, ᾧ ἄνερ, ἐντῆν πῶς ἐξελέσθαι τὴν κόρην, πολλὴν
 ἂν ἔσχον παραψυχὴν, διακονουμένης μοι τοιαύτης.
 Ἴσως δέ που καὶ Ἑλληνίς ἐστιν ἡ ἀθλία, τὸ γὰρ πρό-
 σωπον οὐκ Αἰγυπτίας. Ἑλληνίς μὲν, ἔφη πρὸς αὐτὴν
 ὁ Ὑδάσπης καὶ πατέρων οὐδὲ λέξει τὸ παρόν. Δεῖξαι
 45 γὰρ οὐκ ἂν ἔχοι ποθέν· καίτοιγε ἐπήγγελτο. Ῥυσ-
 θῆναι γε μὴν τῆς θυσίας ἀδύνατον· καίτοιγ' ἐβουλόμην
 πεπονθῶς τι καὶ αὐτὸς, οὐκ οἶδ' ὅπως καὶ κατελεῶν
 τὴν κόρην. Ἄλλ' οἶσθα ὡς ἄρρενα μὲν τῷ Ἡλίῳ,
 θήλειαν δὲ τῇ Σελήναίᾳ προσάγειν τε καὶ ἱεουργεῖν
 50 ὁ νόμος βούλεται. Ταύτης δὲ πρώτης αἰχμαλώτου
 μοι προσαχθείσης καὶ εἰς τὴν νῦν θυσίαν ἀποκληρω-
 θέσις, ἀπαραίτητος ἂν γένοιτο πρὸς τὸ πλῆθος ἢ ὑπέρ-
 θεσις. Ἐν μόνον ἂν βοηθῆσειεν, εἰ τῆς ἐσχάρας ἦν
 οἶσθα ἐπιβάσα, μὴ ἀγνεύουσά πως τῆς πρὸς ἄνδρα

reprimens, ac in medium spatium ab omni tumultu vacuum
 sacrificantibus conservans. Enimvero cum pauca praefatus
 esset ad populum Hydaspes et victoriam atque ea quae
 pro republica prospere gesta essent enuntiasset, ad sacri-
 ficium aggredi, iis ad quos rei divinae faciendae cura per-
 tinebat imperabat. Porro cum tres arae in altum erectae
 essent; ac duae quidem peculiariter Soli et Lunae conjun-
 ctim, tertia vero Bacchi in altera parte separatim collocata
 esset, huic quidem omnis generis animantia mactabant,
 propter pervulgatam vim, ut existimo, numinis et omnibus
 gratificantem, variis et multiplicibus hostiis eum placantes.
 In aliis vero, Soli quidem quadrigas albas offerebant, deo
 omnium velocissimo, id quod velocissimum est sacrifican-
 tes: Lunae autem jugum boum, propter vicinitatem
 terrae, agriculturae adjutores consecrantes.

VII. Cum haec adhuc agerentur, clamor subito est su-
 blatus, mixtus ac turbulentus, qualem consentaneum est
 multitudinis hominum confertorum exstitisse, Patria sacra
 celebrentur, iis qui circumstantibus exclamantibus: moribus
 et institutis receptum sacrificium deinceps pro gente fiat,
 primitiae belli deinceps offerantur. Cum igitur intellexisset
 Hydaspes quod humanam victimam flagitarent, quam ex
 iis tantum qui in peregrinis bellis capti essent offerre con-
 sueverant: manu silentio indicato et statim id quod pe-
 tebatur consecuturum esse nutibus significatione data,
 captivos qui ad id ipsum jam pridem destinati fuerant
 duci imperabat. Ducebantur igitur cum alii, tum Thea-
 genes et Chariclea, soluti vinculis et coronati: tristes qui-
 dem, ut est consentaneum, alii, minus autem Theagenes,
 at Chariclea laeto vultu ac ridenti, perpetuo et uno obtutu
 Persinam intuens: ut et illa aliquo modo ad spectu affice-
 retur et vehementius ingemiscens, O marite, diceret,
 qualem virginem ad sacrificium delegisti? Haud scio, an
 viderim talem formam. Quam est generoso et liberali
 vultu! Quam magno et excelso animo fortunam perfert!
 Quam ob florem aetatis commiseratione sui commovet ani-
 mum! Si superesse contigisset semel ex te conceptam et
 male amissam filiolam, propemodum totidem implevisse
 annos, quot haec, deprehenderetur. Sed utinam liceret,
 marite, aliquo modo liberare hanc: magnam equidem
 haberem consolationem, hac mihi ministrante. Fortassis
 autem et Graeca est misera: neque enim est Aegyptiae fa-
 cies. Graeca quidem est, inquit, et parentibus nata quos
 in praesentia dicit: neque enim ullo modo ostendere po-
 terit, quamvis promiserit. Ut liberetur sane illa a sacri-
 ficio fieri non potest, quamvis vellem utique, cum et ipse
 aliquo modo commovear animo et miserear puellae. Sed
 scis, quod masculinum quidem Soli, feminam autem Lunae
 et offerre et sacrificare lex postulet. Cum autem haec
 mihi prima sit adducta captiva et praesenti sacrificio desti-
 nata, omnino excusationis locum non haberet apud mul-
 titudinem dilatio. Unum tantum illi adjuvamento esse pos-
 set, si postquam focum, ut scis, conscenderit, non se
 conservasse expertem consuetudinis virorum deprehensa

δμιλίας ἐλεγχείῃ, καθαρὰν εἶναι τὴν προσκομιζομένην τῇ θεῷ, καθάπερ οὖν καὶ τὸν Ἥλιον τοῦ νόμου κελεύοντος, ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Διονύσου θυσίας ἀδιαφοροῦντος. Ἄλλ' ὅρα, εἰ προσομιλήσασά τω φωραθείη πρὸς τῆς ἐσχάρας, μὴ οὐκ εὐπρεπὲς ἦ τὴν τοιάδε εἰς τὸν οἶκον εἰσδέξασθαι. Καὶ ἡ Περσίνα, Φωραθείη, ἔφη, καὶ σωθείη μόνον. Αἰχμαλωσία καὶ πόλεμος καὶ τοσοῦτος τῆς ἐνεγκούσης ἐξοικισμὸς ἀνέγκλητον ποιεῖ τὴν προαίρεσιν· καὶ πλέον ἐπὶ ταύτης, ἐν τῷ κάλλει τὴν καθ' αὐτῆς βίαν, εἰ καί τι τοιοῦτον ὑπέστη, περιαχούσης.

Ἡ'. Καὶ ἔτι τοιαῦτα λεγούσης καὶ ἅμα ὑποδαχρούσης, λαμβάνειν τε τοὺς παρόντας πειρωμένης, ἄγεσθαι τὴν ἐσχάραν δ' Ὑδάσπης ἐκέλευσε. Παιδάρια τοίνυν ἀνήθα συλλαβόντες ἐκ τοῦ πλήθους οἱ βιηρέται, (μόνοι γὰρ τοῖς τοιοῦτοις ἀβλαβῶς θιγγάνειν ἐνεστιν) ἐκομιζόν τ' ἐκ τοῦ νεῦ καὶ εἰς μέσους προὔτιθεσαν, ἐπιθαίνειν ἕκαστον τῶν αἰχμαλώτων κελεύοντες. Τῶν δὲ, ὅστις ἐπιθαίη, παρατυκὰ τὴν βάσιν ἐφλέγετο, οὐδὲ τὴν πρώτην καὶ πρὸς ὀλίγον ψαῦσιν ἐνίων υποστάντων, χρυσοῖς μὲν ὀβελίσκοις τῆς ἐσχάρας διαπελεγμένης, πρὸς τοῦτο δ' ἐνεργείας τετελεσμένης, ὥστε πάντα τὸν μὴ καθαρὸν καὶ ἄλλως ἐπιροχούοντα, καταθῆναι· τῶν δὲ ἀναγνῶν, ἀλώπων προσέσθαι τὴν βάσιν. Τούτους μὲν δὴ τῷ τε Διονύσῳ καὶ ἄλλοις θεοῖς ἀπεκλήρουν, πλην δύο που καὶ τριῶν νεανίδων, αἱ τῆς ἐσχάρας ἐπιθῆσαι παρθενεύειν ἐγνωρίσθησαν.

Θ'. Ἐπεὶ δὲ καὶ Θεαγένης ἐπιθῆς καθαρῶν ἐφαίνετο, θαυμασθεὶς πρὸς ἀπάντων, τά τ' ἄλλα τοῦ μέγθους καὶ κάλλους καὶ ὅτι περ οὕτως ἀχαῖος ἀνὴρ, ἀπείρατος εἴη τῶν Ἀφροδίτης, πρὸς τὴν ἡλιακὴν ἱεροουργίαν ἠδ' ἐπρέζετο, Καλὰ, λέγων ἡρέμα πρὸς τὴν Χαρίκλειαν, τὰπίχερα παρ' Αἰθίοφι τῶν καθαρῶν βιούοντων, θυσίαι καὶ σφαγαὶ τὰ ἐπαθλα τῶν σωφρονούντων. Ἄλλ', ὦ φιλάτη, τί οὐχὶ φράξεις σαυτὴν; ποῖον ἀναμενεῖς ἔτι καιρὸν, ἢ τὸν, εἰς ἃν ἀποδειροτομήσῃ τις; Λέγε, ἰκετεύω καὶ μῆνυε τὴν σαυτῆς τύχην, ἴσως μὲν καμὲ περισώσεις, ἥτις ποτ' εἴης γνωρισθεῖσα καὶ ἐξαιτήσασα. Εἰ δ' ὅρα μὴ τοῦτο, σὺ γε μὴν προδήλως διαδράσῃ τὸν κίνδυνον. Αὐταρχες δὲ τοῦτό μοι μαθόντι καὶ τελευτῶν. Ἡ δὲ, Πηλοῖον ἀγῶν, εἰποῦσα καὶ νῦν ταλαντεύει, τὰ καθ' ἡμᾶς ἢ μοῖρα, μὴδὲ κελεύσαι τοὺς ἐπιτεταγμένους ἀναμείναισα, ἐνέδωτε τὸν ἐκ Δελφῶν ἱερὸν χιτῶνα ἐκ πηριδίου τινὸς ὃ ἐπερέρετο προκομίσασα, χρυσοῦμῃ τ' ὄντα καὶ ἀκτίσι κοκκοβαφεῖσι κατάπαστον· τὴν τε κόμην ἀνεῖσα, καὶ οἶον κάτοχος φανείσα προσέδραμέ τε, καὶ ἐφῆλατο τῇ ἐσχάρᾳ καὶ εἰστήκει πολὺν χρόνον ἀπαθῆς, τῷ τε κάλλει τότε πλέον ἐκλάμποντι καταστράπτουσα, περιόπτως ἐφ' ὑψηλοῦ πᾶσι γεγεννημένη, καὶ πρὸς τοῦ σχήματος τῆς στολῆς ἀγάλλματι θεοῦ πλέον ἢ θνητῇ γυναικὶ προσεικαζομένη. Θάμβος γοῦν ἅμα πάντας κατέσχε. Καὶ βοῶν μίαν ἄσημον μὲν καὶ ἀναρθρον, δηλωτικὴν δὲ τοῦ θαύματος, ἐπήχησαν τῶν τ' ἄλλων

fuerit : cum lex mundam esse eam, quæ offertur deæ sicuti et Soli jubeat, de Bacchi vero sacrificiis sit indifferens. Ceterum vide, si commercium habuisse cum viris deprehensa fuerit, ne haud deceat talem in ædes recipere.

Tum Persina : Deprehendatur et servetur tantum. Captivitas et bellum et extorris vita a sedibus patriis tam remota vacuum a culpa facit propositum : præcipue in hac, quæ cum forma vim contra se ipsa, etiamsi quid ejusmodi passa sit, circumferat.

VIII. Hæc adhuc dicente et simul illacrimante, celareque id eos qui aderant conante, afferri focum Hydaspes jussit. Collectis igitur pueris impuberibus ex multitudine ministri (solis enim ejusmodi sine ullo detrimento attingere licet) efferebant e templo et in medio collocarunt, conscendere quemlibet captivum jubentes. Atque ex his quicumque conscenderant statim in planta adurebantur, cum ne primum quidem et ad exiguum tempus, contactum quidam sustinissent : aureis quidem veribus foco intertexto, porro ad eam efficaciam elaborato, ut quemlibet immundum et alioqui eum qui pejerasset adureret ; at contra eorum qui secus ætatem egissent, sine ullo detrimento gressum admitteret. Quamobrem hos Baccho et aliis diis destinabant, præter duas forte aut tres virgines, quæ cum focum conscendissent virginitate salva esse deprehensæ sunt.

IX. Postquam autem et Theagenes cum conscendisset mundus esse apparuit, omnium admiratione exceptus, cum propter proceritatem et pulchritudinem, tum eo quod vir adeo florenti ætate rerum venerearum expers esset, ad Solis sacrificium instruebatur. At ille submitte ad Charicleam : Pulchra apud Æthiopes præmia munde viventium, sacrificia et mactationes eorum qui castitatem servant brabia ! Sed, o mea Chariclea, cur non te jam aperis ? Quale tempus adhuc exspectabis ? An illud demum, cum aliquis jugulum feriet ? Dic, obsecro, et indica tuam fortunam. Forsitan et me, quæ sis cognita, servabis et deprecaberis : sin minus, et tu utique dubio procul periculum effugies ; quo cognito, vel mori mihi optabile est. Illa autem, Prope adest certamen, cum dixisset et sors rationum nostrarum nunc vacillat : ne imperio quidem eorum, quibus erat id negotii datum, exspectato, induit sacram vestem Delphicam, ex quadam sarcinula quam secum ferebat depromptam, intexam auro et radiis cocco tinctis variatam. Denique cum comam solvisset et tanquam furore afflata visa esset, accurrit et insiluit in focum, stetitque longo tempore illæsa, pulchritudine magis tum etiam relucente refulgens, et omnium oculis ex alto exposita, atque a figura stolæ simalacri deæ magis quam mortalis mulieris similis. Stupor igitur omnes cepit : et clamorem unum obscurum et inarticulatum, admirationis indicem, ediderunt, cum alia suspicientes, tum quod formam plus quam humanam et venustatem florentis ætatis

ἀγασθέντες καὶ πλέον ὅτι κάλλος οὕτως ὑπὲρ ἀνθρώπων
καὶ τὸ ὄριον τῆς ἀκμῆς ἀθικτὸν ἐγείρει καὶ ἔχειν ἐνε-
δεικνυτο σωφροσύνην πλέον τῆ ὄρα κοσμουμένην.
Ἐλύπει μὲν οὖν καὶ ἄλλους τῶν ὄχλων, ἀρμόδιος τῇ
5 θυσίᾳ φανεῖσα καὶ δεισιδαιμονοῦντες, ὁμοῦς ἤδιστ' ἂν
εἶδον ἐκ τίνος μηχανῆς περιωθεῖσαν. Πλέον δ' ἠγία
τὴν Περσίνην, ὥστε καὶ εἶπειν πρὸς τὸν Ὑδάσπην,
Ἦς ἀθλία καὶ δυστυχῆς ἡ κόρη σὺν πολλῶ (πόνῳ)
καὶ οὐκ εἰς καιρὸν τῇ σωφροσύνῃ σεμνυνομένη καὶ
10 θάνατον τῶν πολλῶν τούτων ἐπαίνων ἀλλαττομένη.
Ἄλλὰ τί ἂν γένοιτο, ἔφη, ὦ ἄνερ; Ὁ δὲ, Μάτην, ἔφη,
μοι ἐνοχλεῖς καὶ οἰκτιρῆς τὴν οὐ σωζομένην ἀλλὰ θεοῖς,
ὡς ἔοικε, διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς φύσεως ἀρχῆθεν φυ-
λαττομένην. Καὶ ἀποστρέψας τὸν λόγον πρὸς τοὺς
15 Γυμνοσοφιστάς, Ἄλλ', ὦ σοφώτατοι, ἔφη, πάντων
ἡτρεπισμένων, τί οὐ κατάρχετε τῶν ἱερῶν; Καὶ ὁ Σι-
σιμίθρης, Εὐφύμησον, ἀπεκρίνατο (ἐλληνίζων, ὥστε
μὴ τὸ πλῆθος ἐπαῖειν,) ἰκανῶς γὰρ καὶ μέχρι τούτων
ὄψιν τε καὶ ἀκοὴν ἐχράνθημεν· ἀλλ' ἡμεῖς μὲν εἰς τὸν
20 νεῶν μεταστῆσόμεθα, θυσίαν οὕτως ἐκθεσμον τὴν δι'
ἀνθρώπων οὐτ' αὐτοὶ δοκιμάζοντες, οὕτε προσέσθαι τὸ
θεῖον νομίζοντες. Ἦς εἶθε γ' ἦν καὶ τὰς διὰ τῶν
ἄλλων ζῶων θυσίας κεκαλύσθαι, μόναις ταῖς δι' εὐγῶν
καὶ ἀρωμάτων καθ' ἡμέτερον νόμον ἀρχουμένων. Σὺ
25 δ' ἐπιμένων, (ἐπάναγκες γὰρ βασιλεῖ καὶ ἄκριτον
ἔστιν ὅτε πλῆθος ὁμῆν θεραπεύειν) ἐπιτέλει τὴν οὐκ
εὐαγῆ μὲν ταύτην θυσίαν, διὰ δὲ τὸ προκατειληθὸς
τοῦ Αἰθιοπικοῦ νόμου πάτριον, ἀπαραίτητον· καθαρ-
σίων εἰσαυθῖς δεησόμενος, ἴσως δὲ καὶ οὐ δεησόμενος.
30 Οὐ γὰρ μοι δοκεῖ πρὸς τέλος ἤξειν ἡδ' ἡ θυσία τοῖς
τ' ἄλλοις ἐκ τοῦ θεοῦ συμβολοῖς τεκμαιρομένη καὶ τῷ
περιλάμποντι φωτὶ τοὺς ξένους, ὑπερμαχεῖν τινα τῶν
κρειττόνων διασημαίνοντι.

Γ'. Καὶ ταῦτ' εἰπόν, ἅμα καὶ τοῖς ἄλλοις συνέδροις
35 ἀνίστατο, καὶ πρὸς τὴν μεταστάσασιν ἐρρυθμίζετο. Ἄλλ'
ἦ γε Χαρίκλεια καθήλατό τε τῆς ἐσχάρας καὶ προσδρα-
μοῦσα προσπίπτει τοῖς γόνασιν τοῦ Σισιμίθρου, τῶν
ὑπηρετῶν παντοίως ἐπεχόντων καὶ τὴν ἱεσῖαν παρὰ
τήσιν εἶναι τοῦ θανάτου νομίζόντων καὶ Ἦσ σοφώτατοι,
40 ἔλεγε, μικρὸν ἐπιμένετε. Δίκη γὰρ μοι καὶ κρίσις
πρόκειται πρὸς τοὺς βασιλεύοντας· ὑμᾶς δὲ μόνους
καὶ τοῖς τοσοῦτοις δικάζειν πυνθάνομαι καὶ τὸν περὶ
φυγῆς ἀγῶνά μοι διατίθεται. Σφραγισθῆναι γὰρ με
θεοῖς οὕτε δυνατόν οὕτε δίκαιον μαθήσεσθε. Προσή-
45 κωντο ἄσμενοι τὰ εἰρημένα. Καὶ Ἦσ βασιλεῦ, ἔφρασαν,
ἀκούεις τῆς προκλήσεως καὶ ἀπὸ προύχεται ἡ ξένη; Γε-
λάσας οὖν ὁ Ὑδάσπης, Καὶ ποῖα δίκη, φησιν, ἡ πόθεν
ἐμοὶ καὶ ταύτῃ; προφάσεως δ' ἐκ ποίας, ἢ ποίων ἴσων
ἀναφαινομένη; Καὶ ὁ Σισιμίθρης, Αὐτὰ, ἔφη, δηλώσει
50 τὰ λεγθησόμενα. Καὶ οὐκ ἂν δόξαιεν, ὁ Ὑδάσπης
ἔφη, τὸ πρᾶγμα οὐ κρίσις ἀλλ' ὕβρις, εἰ πρὸς τὴν
αἰχμάλωτον, βασιλεὺς ἂν, διαδικάσομαι; Τὰς ὑπερο-
χὰς, ὦ Ὑδάσπη, οὐ δυσωπεῖται τὸ δίκαιον, ἀπεκρί-
νατο πρὸς αὐτὸν ὁ Σισιμίθρης, ἀλλ' εἷς ἔστιν ὁ βασι-

intactam attolleret, ac declararet, se habere pudicitiam
forma cumprimis exornatam. Angebat igitur et alios in
turba, quod ad sacrificium aptam et idoneam esse consti-
tisset et quamvis superstitione laborarent, libentissime
tamen vidissent illam aliqua ratione servatam. Ceterum
magis exercebat Persinam, ut etiam ad Hydaspem di-
ceret: Quam misera et infelix est hæc puella, multo studio
et haud opportune pudicitiam venditans et mortem cum
hæc multis laudibus commutans! Sed quidnam fieret,
inquit, o vir? At ille, Frustra, inquit, molesta es et mise-
reris ejus quæ servari non potest; sed diis, ut videtur,
propter naturæ præstantiam inde usque ab initio custo-
ditur. Denique sermone converso ad Gymnosoplistas,
Sed, o sapientissimi, inquit, cum omnia sint parata, cur
non rem sacram incipitis? Sisimithres autem, Absit, in-
quit, (Græce loquens, ne multitudo exaudiret.) Satis
enim jam vel hæc adspicere et auditum polluimus. Sed
nos quidem in templum secedemus, sacrificium adeo ne-
fandum, quod humanis victimis constat, neque ipsi pro-
bantes, neque deum admittere existimantes. Atque utinam
licuisset et illa sacrificia quæ aliarum victimarum macta-
tione constabant prohibere, cum sola quæ precibus et
odoramentis fiunt nostro iudicio sufficiant. Tu vero ma-
nens (necesse est enim aliquando ut rex vulgi temerariis
studis serviat), fac hoc immundum quidem sacrificium,
ceterum propter inveteratam consuetudinem et Æthiopum
instituti confirmatam inexcusabile: ita tamen, ut tibi
expiatione postea sit opus futurum, aut etiam non futu-
rum. Neque enim mihi videtur ad finem perventurum
esse hoc sacrificium, cum ex aliis numinis ostentis con-
jecturam facienti et ex lumine circumfuso peregrinis ac nu-
men aliquod eos defendere significante.

X. Et hæc cum dixisset, una cum aliis assessoribus
surrexit et ad secessionem sese apparabat. Tum vero
Chariclea desiluit e foco et accurrens provoluta est ad
genua Sisimithris, ministris omnino prohibentibus et illum
supplicem habitum deprecationem esse mortis existiman-
tibus et, O sapientissimi, dicebat, paulum commemorami.
Siquidem causa mihi agenda est et iudicio decertandum
cum rege ac regina: vos vero solos etiam tantis jus dicere
audio. Adeste igitur et certaminis de vita estote iudices.
Ut macler enim diis neque fieri potest, neque justum esse
cognoscetis. Admiserunt libenter ea quæ dicta fuerunt et
O rex, dixerunt, audisne provocationem et ea quæ pere-
grina prætentis? Arridens igitur Hydaspes, At vero quale
iudicium est, inquit, aut unde mihi cum hac? denique
qua de causa, quoque jure exoritur? Tum Sisimithres:
Ea ipsa, quæ dicentur, indicabunt. Atqui, num nego-
tium hoc iudicium et non injuria potius videbitur, si cum
captiva ego qui sum rex in iudicium descendero? Fastigia
dignitatis non respicit æquitas, respondit Sisimithres: sed
is regnat in iudicio, qui probabilioribus vincit rationibus.
Sed cum indignis, inquit, et non cum peregrinis, con-

λεύων ἐν ταῖς κρίσεσιν, ὁ τοῖς εὐλογωτέροις κρατῶν. Ἄλλὰ πρὸς τοὺς ἐγχωρίους, ἔφη, καὶ οὐ πρὸς τοὺς ξένους δικάζειν ὑμᾶς τοῖς βασιλεύουσι ὁ νόμος ἐφίησι. Καὶ ὁ Σισιμίθρης, Ὁδὲ τοῖς προσώποις, ἔφη, μόνον τὰ δίκαια γίνεταί ἰσχυρὰ παρὰ τοῖς σώφροσιν, ἀλλὰ τοῖς τρῶποις. Δῆλον μὲν, εἶπεν, ὡς οὐδὲν ἔρει σπουδαῖον, ἀλλ' ὅπερ ἴδιον τῶν τὰ τελευταῖα κινδυνεύοντων, λόγων ματαίων ἔσται πλάσματα πρὸς ὑπέρθεσιν. Λεγέτω δ' οὖν ἄνω, ἐπειδὴ βούλεται ὁ Σισιμίθρης.

10 **ΙΑ'.** Ἡ δὲ Χαρίκλεια καίπερ οὔσα εὐθυμος διὰ τὴν προσδοκωμένην τῶν περιστηκῶτων λύσιν, πλεον ἐγεγόνει περιχαρῆς, ὡς τοῦ Σισιμίθρου τοῦνομα ἐπήκουσεν, ἣν γὰρ οὗτος ὁ τὴν ἀρχὴν ἐκτεθείσαν ἀνελόμενος καὶ τῷ Χαρικλεῖ παρακαταθέμενος, ἔτεσι δέκα 15 πρότερον, ἔτ' εἰς τοὺς Καταδούπους ἐστάλη τῶν σμαραγδαίων μετὰλλων ἔνεκεν ὡς τὸν Ὀροονδάτην πρεσβεύων, τότε μὲν εἰς τῶν πολλῶν Γυμνοσοφιστῶν τυγχάνων, τὸ παρὸν δὲ πρόεδρος ἀναδεδειγμένος. Τὴν μὲν οὖν ὄψιν ἀνδρὸς οὐκ ἀνέφερον ἡ Χαρίκλεια, νέα 20 κομιδῇ καὶ ἐπαέτις χωρισθεῖσα, τοῦνομα δ' ἀναγνωῖσα, περιχαρῆς ἐγεγόνει πλεον, συνήγορόν τε καὶ συνεργὸν ἔσεσθαι πρὸς τὸν ἀναγνωρισμὸν ἐλπίσασα. Τὰς δὲ χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνατείνας καὶ βοῶσα ἐξάκουστον, Ὁλίε, γενάρχα προγόνων ἐμῶν, ἔλεγε, θεοί 25 τ' ἄλλοι καὶ ἥρωες γένους ἡμετέρου καθηγεμόνες, ὑμεῖς ἐστέ μοι μάρτυρες, ὡς οὐδὲν ἐρῶ ψεῦδος· ὑμεῖς δὲ καὶ συλλήπτορες εἰς τὴν κρίσιν τὴν νυνὶ προκειμένην, εἰς ἣν τῶν προσόντων μοι δικαίων ἐντεῦθεν ἄρξομαι. Ἐένους, ὃ βασιλεῦ, ἡ ἐγχωρίους ἱεουργεῖσθαι ὁ νόμος 30 κελεύει; Τοῦ δὲ, Ἐένους, εἰπόντος· Οὐκοῦν ὦρα σοί, ἔφη, ζητεῖν ἐτέρους εἰς τὴν θυσίαν, ἐμὲ γὰρ ἡμεδαπὴν τε καὶ ἐγχώριον οὔσαν εὐρήσεις.

ΙΒ'. Τοῦ δὲ θαυμάζοντος καὶ πλάττεσθαι λέγοντος, ἡ Χαρίκλεια, Τὰ μικρότερα, ἔφη, θαυμάζεις, τὰ μέγιστα δ' ἔστιν ἕτερα. Οὐ γὰρ ἐγχωρος μόνον, ἀλλὰ καὶ 35 γένους τοῦ βασιλείου τὰ πρῶτα καὶ ἐγγύτατα. Καὶ αὐθις τοῦ Ὑδάσπου διαπτύοντος ὡς φληνάφους τοὺς λόγους, Παῦσαι, εἶπεν, ὃ πάτερ, θυγατέρα τὴν σὴν ἐκφραυρίζων. Ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦντεῦθεν οὐχ ὑπερορῶν τὰ λεγόμενα μόνον ἀλλ' ἤδη καὶ ἀγανακτῶν ἐφάνετο, 40 χλεῦν τὸ πρᾶγμα καὶ ὕβριν ποιούμενος. Καὶ, Ὡ Σισιμίθρη, καὶ οἱ λοιποὶ, ἔλεγεν, ὁρᾶτε ὅσον περίεστη τὰ τῆς ἀνεξικακίας; ἡ γὰρ οὐκ ἀντικρως μανίαν ἢ κόρη νοσεῖ, παρατόλμοις πλάσμασι τὸν θάνατον πειρωμένη 45 διώσασθαι; θυγατέρα ἐμὴν ὡσπερ ἐπὶ σκηνῆς ἐξ ἀπόρων αὐτὴν καὶ ὅσον ἐκ μηχανῆς ἀναφαίνουσα, τοῦ μηδεπώποτε, ὡς ἴστε, παίδων γονὴν εὐτυχῆσαντος, ἀπαξ δὲ ποῦ μόνον, ἁμοῦ τ' ἀκηκόοτος καὶ ἀποβαλόντος. Ὡστ' ἀγέτω τις, μὴδ' ἐπιπλέον ἐπινοεῖται τῇ θυσίᾳ τὴν 50 ὑπέρθεσιν. Οὐκ ἄξει οὐδεὶς, ἀνεβόησεν ἡ Χαρίκλεια, τέως ἂν μὴ τοῦτο κελεύωσιν οἱ δικάζοντες. Σὺ δὲ δικάζῃ τὸ παρὸν, οὐ ψῆφον φέρεις. Ἐενοκτονεῖν ἴσως, ὃ βασιλεῦ, ὁ νόμος ἐπιτρέπει, τεκνοκτονεῖν δ' οὐθ' οὔτος, οὐθ' ἡ φύσις σοί, πάτερ, ἐφίησι. Πατέρα γάρ

troversias regum iudicandi facultatem vobis lex dat. Sisimithres autem, Non vultu, inquit, tantum, justa apud moderatos ponderantur, sed potius iustitia. Manifestum est quidem, dixit, quod nihil dicet serii, sed quod iis qui in extremo versantur periculo peculiare est, inaniam verborum figmenta ad dilationem proferet : attamen dicat, quandoquidem ita Sisimithri placet.

XI. Porro Chariclea, cum alioqui esset fidenti animo propter liberationem ex circumstantibus periculis, quam exspectabat; tum inprimis exhilarata est, postquam Sisimithris nomen audivit. Is enim erat, qui initio expositam sustulerat et Charicli tradiderat ante decennium, cum ad Oroontatem de smaragdinis fodinis legatus mitteretur. At tum adhuc unus ex vulgo Gymnosophistarum erat : ceterum in praesentia praefectus ceterorum declaratus fuerat. Faciem igitur viri non recordabatur Chariclea, cum admodum adolescentula et annos septem nata ab illo separata esset : verum nomen agnoscent, magis laetabatur, advocatum illum sibi et adiutorem ea in parte ut agnosceretur fore sperans. Manus igitur in caelum tendens, cum exclamasset ita ut exaudiri posset, Sol, auctor generis majorum meorum, dicebat et alii dii ac heroës majores nostri, vos eritis testes quod nihil falsi dicam : vos quoque auxilio vestro mihi in hoc iudicio aderitis, ad quod cum justam causam afferam, inde sumam exordium. Peregrinosne rex, an indigenas, lex mactari jubet? Hoc vero, Peregrinos, dicente; Igitur tempus est, inquit, ut alios ad sacrificium inquiras : nam me et vestratem et indigenam reperies.

XII. Hoc autem mirante et fingere eam dicente, Chariclea, Minora, inquit, miraris : sunt autem alia majora. Neque enim indigenam tantum, sed etiam genus regum in primis et proxime attingentem. Rursus Hydaspes contemne et aversante verba illa tanquam frivola; Desine, inquit, pater, filiam tuam elevare et aversari. Tum igitur rex non despiciere tantum, sed etiam indignari, ludibrium esse et injuriam rem illam ducens et, O Sisimithre ac reliqui, dicere, videte quousque tandem abutatur mea nimia patientia? An non plane amentia laborat puella, quae insigni audacia confictis mendaciis, mortem depellere conetur, filiam meam tanquam in scena se esse, desperatione quadam asseverans et tanquam ex composita machinatione proferens, qui nunquam, ut scitis, in procreatione sobolis successu usus sim, semel tantum simul et audierim et amiserim. Quamobrem ducat eam aliquis, ne amplius excogitet sacrificio dilationem. Nemo ducet, exclamavit Chariclea, nisi jusserint iudices. Tu vero in praesentia iudicaris, non sententiam fers. Peregrinos quidem, rex, mactari fortasse lex permittit, liberos autem mactare, neque haec, neque natura ipsa, pater, concedit : patrem enim te hodie dii meum, etiamsi neges, declara-

σε τήμερον οἱ θεοὶ καὶ ἀρνούμενον ἀναδείξουσι. Πᾶσα δίκη καὶ χρεῖς, ὧ βασιλεῦ, δύο τὰς μεγίστας ἀποδείξεις ὄϊδε, τὰς τ' ἐγγράφους πίστεις καὶ τὰς ἐκ μαρτύρων βεβαιώσεις, ἄμφω σοι, τοῦ θυγάτηρ ὑμετέρα

5 εἶναι, παρέξομαι· μάρτυρα μὲν οὐχ ἓνα τῶν πολλῶν ἀλλ' αὐτὸν γε δὴ τὸν δικάζοντα προκαλουμένη, (μεγίστη δ', οἶμαι, τῶ λέγοντι πίστις, ἢ τοῦ διαιτητῆτος γνώσις,) γράμματα δὲ τάδε, τύχης τῆς ἐμῆς γνωρίσματα καὶ διηγήματα, πρῶσχομένη.

10 Π'. Καὶ ἅμα λέγουσα, τὴν συνεκτεθεῖσαν αὐτῆ ταινίαν ὑπὸ τῆ γαστρὶ φέρουσα, προὔφερε τε καὶ ἀνελήσασα, τῆ Περσίνῃ προσεκόμιζεν. Ἡ δὲ, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον εἶδεν, αὐτὸς τε καὶ ἀγανῆς ἐγεγόνει καὶ χρόνον ἐπιπλεῖστον τὰ ἐγγεγραμμένα τῆ ταινία καὶ τὴν

15 κόρην αὐθις ἐν μέρει περισκόπει, τρώω τε καὶ παλμῶ συνέιγετο καὶ ἰδρῶτι διερρεῖτο, χαίρουσα μὲν ἐφ' ὅς εὗρισκεν, ἀμνηχανοῦσα δὲ πρὸς τὸ τῶν παρ' ἐλπίδας ἄπιστον, δεδοικυῖα δὲ τὴν ἐξ Ὑδάσπου τῶν φανεροῦμένων ὑποψίαν τε καὶ ἀπιστίαν, ἣ καὶ ὀργὴν, ἂν οὕτω τύχη,

20 καὶ τιμωρίαν. Ὡστε καὶ τὸν Ὑδάσπην ἐνορῶντα εἰς τὸ θάμβος καὶ τὴν συνέχουσαν ἀγωνίαν, Ὡ γύναι, εἰπέιν, τί ταῦτα; [ἦ] τί πέπονθας πρὸς τὴν δεικνυμένην γραφὴν; Ἡ δὲ, Ὡ βασιλεῦ, εἶπε, καὶ δέσποτα καὶ ἄνερ, ἄλλο μὲν οὐδὲν ἂν εἴποιμι πλέον, λαθὼν δ' ἀναγίγνωσκε.

25 Διδάσκαλός σοι πάντων ἡ ταινία γενήσεται. Καὶ ἐπιδοῦσα, αὐθις ἐσίωπα, κατηφῆσασα. Δεξάμενος γοῦν ὁ Ὑδάσπης καὶ πλησὼν παρείων καὶ συνεπιλέγεσθαι τοὺς Ὑμνοσοφιστὰς παρακαλέσας, ἐπήει τὴν γραφὴν, πολλὰ μὲν αὐτὸς θαυμάζων, πολλὰ δὲ καὶ τὸν Σισιμί-

30 θρην ἐκπεπληγμένον καὶ μυρίας τροπὰς τῆς διανοίας ἐκ τῶν ὄψεων ἐμφαίνοντα ὀρῶν, συνεχῆς τ' εἰς τὴν ταινίαν καὶ τὴν Χαρίκλειαν ἀτενίζοντα. Καὶ τέλος, ἐπειδὴ τὴν ἔκθεσιν εἰδὼς καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐκθέσεως ὁ Ὑδάσπης, Ἄλλ' ὅτι μὲν ἐτέθη μοὶ κόρη τις,

35 ἔφη, γινώσκω, ἀποθανοῦσαν δὲ τότε πυθόμενος, ὡς δ' αὐτῆ Περσῖνα λέγει ἐκτεθεῖσθαι νυνὶ μανθάνω. Τίς δ' ὁ ἀνελόμενος, καὶ διασώσας, καὶ διαθρέψας, τίς δ' ὁ διαχομίσας εἰς Αἴγυπτον; οὐ καὶ αἰχμάλωτος εἰληπται; καὶ πόθεν ὄλωσ ὅτι αὐτῆ ἐκείνη καὶ μὴ διέφθαρται μὲν

40 τὸ ἐκτεθὲν, τοῖς δὲ γνωρίσμασιν ἐπιτυχῶν τις ἀποκέρχεται τοῖς ἐκ τῆς τύχης; Μὴ τις δαίμων ἡμῖν ἐπιπαίξει καὶ ὡσπερ προσωπεῖω τὴν κόρην ταύτην περιθεῖς, ἐντροφεῖ τῆ ἡμετέρα περὶ τεκνοποιῶν ἐπιθυμία καὶ νόθον ἡμῖν καὶ ὑποβολιμαῖον εἰσποιεῖ διαδοχὴν, καθά-

45 περ νεῖρε τῆ ταινία τὴν ἀλήθειαν ἐπισκιάζων;

1Δ'. Ἐπὶ τούτοις ὁ Σισιμίθρης, Τὰ μὲν πρῶτα, ἔφη, τῶν ζητουμένων ἔχει σοὶ λύσιν. Ὁ γὰρ ἀνελόμενος ἐκτεθεῖσαν καὶ ἀναθρέψας λάθρα καὶ εἰς Αἴγυπτον κομίσας ὅτε με προσθευτὴν ἔστειλας, οὗτος εἰμι

50 ἐγὼ, καὶ ὡς οὐ θεμιτὸν ἡμῖν τὸ ψεῦδος, ὄσθα προλαβῶν. Γνωρίζω καὶ τὴν ταινίαν τοῖς βασιλεῖσις Αἰθιόπων γράμμασιν ὡς ὄρας κεχαραγμένην καὶ οὐ παρέχουσαν ἀμφιβολίαν ἀλλαχόθεν συντετάχθαι, Περσίνης δ' αὐτοχειρία κατεστήχαι παρά σοι μάλιστα γνωρίζο-

bunt. Omnis causa, quæ in iudicium venit, duobus maximis et præcipuis argumentis nili consuevit: scilicet probationibus quæ scriptis continentur et testium confirmationibus. Utrumque tibi, ut filia vestra esse declarer, exhibeo: ad testem quidem non aliquem ex vulgo sed ipsum iudicem, provocans; (maximum autem ei qui dicit, credo, ad fidem faciendam adjumentum est, iudicis scientia) scripta vero hæc, meæ et vestræ fortunæ narrationes proponens.

XIII. Simulatque hæc dixit, illico expositam secum fasciam, quam sub utero gestabat, proferebat et evolutam, Persinæ offerebat. Illa vero, ut primum vidit, stupida et muta reddita est, diuque admodum ea quæ erant inscripta fasciæ et puellam vicissim contemplatur et horrore ac tremore detinebatur sudoreque manabat, gaudens quidem iis quæ comperiebat, anxia vero casu inopinato et laud facile cuiquam credibili: denique metuens Hydaspis, si hæc patefierent, suspicionem et incredulitatem, aut iram fortassis et pœnam: ut et Hydaspes intuens stuporem et angorem animi continuum, O mulier, dixerit, quid hoc est? An aliquid tibi accidit ab hac exhibita scriptura? Illa autem, O rex, inquit, et domine ac marite, nihil hoc amplius habeo, quod dicam, nisi ut acceptam legas. Interpretis vice in omnibus fungetur apud te fascia. Utque tradidit, iterum tacebat tristis. Cum igitur accepisset Hydaspes et Gymnosophistas ut accederet et una legerent advocasset, recensebat scriptum, multum ipse mirans, Sisimithrem quoque perculsum et sexcentas mentis mutationes vultu declarantem, ac defixis oculis tamiam et Charicleam adspicientem, intuens. Ad extremum, postquam de expositione et causa expositionis eductus est: Quod quidem mihi puellula quedam, inquit, nata sit, scio et cum mortuam esse tum audissem, quemadmodum et ipsa Persina mihi narrabat, expositam esse nunc cognosco. Ceterum quis est, qui illam sustulit, servavit, enutrivit? aut quis est, qui transportavit in Ægyptum? Nonne hæc bello capta est? Denique unde omnino conjecturam facere licet, quod illa ipsa sit et non interierit id quod expositum fuerat, aliquis autem cum incidisset in hæc indicia, abutatur fortuna? Nosne decipiat aliquid numen et huic puellæ impositis, tanquam persona, illudat nostræ liberorum procreandorum cupiditati et supposititiam adulterinamque sobolem nobis in successionem asserat, veritatem hæc fascia quasi adumbrans?

XIV. Ad hæc Sisimithres, Prima quidem, inquit, eorum de quibus ambigis tibi explicari possunt. Ego enim sum, qui expositam sustuli et clanculum educevi et in Ægyptum transtuli, quando me legatum eo miserat. Quod autem mentiri nobis fas non sit, ipse jam antea nosti. Agnosco autem et fasciam, regis Æthiopum literis insignitam, neque præbentem ullam ambigendi conjecturam quod alibi sit composita; cum quod Persinæ manu notata sit, vel a te inprimis cognosci possit. Sed erant et alia una exposita

μένην. Ἄλλ' ἦν καὶ ἕτερα συνεχτεθέντα γνωρίσματα, δοθέντα παρ' ἐμοῦ τῇ γ' ὑποδεξαμένῳ τὴν κόρην, ἀνδρὶ Ἑλληνί τε, καὶ ὡς ἐφαίνετο, καλῶ τε καὶ ἀγαθῶ. Σώζεται καὶ ταῦτα, ἔφη ἡ Χαρίκλεια, καὶ ἄμ' ἐπεδείκνυ τούδ ὄρους. Πλέον ἡ Περσίνα ἰδοῦσα κατεπλάγη. Καὶ πυνθανομένου τοῦ Ὑδάσπου, τίνα ταῦτα εἶη καὶ εἴ τι πλέον ἔχοι ἐκδιδάσκειν, ἀπεκρίνατο οὐδὲν, ἢ ὅτι γνωρίζει μὲν, κατ' οἶκον δὲ ταῦτ' ἐξετάζειν καλόν. Αὐθις οὖν ἀδημονῶν ὁ Ὑδάσπης ἐφαίνετο.

10 Καὶ ἡ Χαρίκλεια, Ταῦτα μὲν ἂν εἶη τῆς μητρὸς τὰ γνωρίσματα. Σὸν δὲ ἴδιον, ὅδ' ὁ δακτύλιος. Καὶ ἐδείκνυ τὴν παντάρην. Ἐγνώρισεν ὁ Ὑδάσπης, δεδωκώς δῶρον τῇ Περσίνῃ παρὰ τὴν μνηστείαν. Καὶ, ὦ βελτίστη, ἔφη, τὰ μὲν γνωρίσματα ἐμὰ, σὲ δὲ

15 ἐμῆν οὔσαν τούτοις κεχρησθαι καὶ μὴ ἄλλως ἐπιτυχοῦσαν, οὐδέπω γνωρίζω. Πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις καὶ χροιοῦ ξένη τῆς Αἰθιοπίδος λαμπρόνη. Καὶ ὁ Σισιμίθρης, Λευκὴν, ἔφη, καὶ γὰρ τότε ἀνειλόμην, ἦν ἀνειλόμην, ἄλλως τε καὶ τῶν ἐτῶν ὁ χρόνος συμβαίνει πρὸς

20 τὴν παροῦσαν τῆς κόρης ἡλικίαν, ἑπτακαίδεκά που τῶν πάντων, ταύτη τε καὶ τῇ ἐχέσει πληρουμένων. Ἐμοὶ δὲ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ βλέμμα προίσταται καὶ τὸν ὄλον τῆς ὄψεως χαρακτῆρα καὶ τὸ ὑπερφυῖς τῆς ὥρας δμολογοῦντα τοῖς τότε τὰ νυνὶ φαινόμενα γνωρίζω.

25 Ταυτὶ μὲν ἀρίστα, ὦ Σισιμίθρη, πρὸς αὐτὸν ὁ Ὑδάσπης, καὶ ὡς ἂν τις ἐκθυμότατα συνηγορῶν μάλλον ἢ δικάζων. Ἄλλ' ὅρα μὴ μέρος τι λύων, ἕτερον ἀνακινεῖς ἀπόρημα, δεινόν τε καὶ οὐδαμῶς ἀπολύσασθαι τὴν ἐμὴν συμβιοῦσαν εὐπορον. Λευκὴν γὰρ, πῶς ἂν

30 Αἰθίοπες ἀμφότεροι παρὰ τὸ εἰκὸς ἐτεκνώσαμεν; Ὑποβλέψας οὖν ὁ Σισιμίθρης, καὶ τι καὶ εἰρωνικὸν ὑπομειδιάσας, Σὺ μὲν οὐκ οἶδα, ἔφη, ὅ τι πάσχεις, ἀπὸ τρόπου τοῦ σοῦ τὸ παρὸν συνηγορίαν ἡμῖν ὀνειδίζων, ἦν οὐκ ἂν ἐν φαύλῳ ποιησάμην, δικάστην γὰρ ὀρίζο-

35 μεν γνήσιον, τὸν τοῦ δικαίου συνηγορον. Τί δὲ οὐχὶ σοὶ μάλλον ἢ τῇ κόρῃ συνηγορῶν φανήσομαι; πατέρα σὲ σὺν τοῖς θεοῖς ἀναδεικνύς καὶ ἦν ἐκ σπαργάνων περιέσωσα ὑμῖν θυγατέρα, ταύτην καὶ νῦν ἀνασωζομένην ἐπ' ἀκμῆς, οὐ περιορῶν; Ἄλλὰ σὺ μὲν ἂ βούλει γίγνω-

40 σκε περὶ ἡμῶν, οὐδένα ὑπόλογον τούτου ποιούμενον. Οὐ γὰρ πρὸς τὴν ἐτέρων ἀρέσκειαν βιοῦμεν, τὸ δ' αὐτὸ καλόν τε κάθαρτον ζηλοῦντες αὐτοὺς πείθειν ἀγαπῶμεν. Τῆς γε μὴν κατὰ τὴν χροίαν ἀπορίας φράζει μὲν σοὶ καὶ ἡ ταυρία τὴν λύσιν, ὁμολογούσης ἐν αὐτῇ ταυτησί

45 Περσίνης, ἐσπακέναι τινὰ εἰδῶλα καὶ φαντασίας ὁμοιότητων ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς σε ὁμιλίας ὀρωμένης. Εἰ δ' οὖν καὶ ἄλλως πιστώσασθαι βούλει, πρόκειται τὸ ἀρχέτυπον ἐπισκοπεῖν τὴν Ἀνδρομέδαν, ἀπαράλλακτον ἐν τῇ γραφῇ καὶ ἐν τῇ κόρῃ δεικνυ-

50 μένην.

ΙΕ'. Ἐκόμιζον ἀράμενοι τὴν εἰκόνα προσταχθέντες οἱ ὑπηρέται καὶ πλησίον τῆς Χαρίκλειας ἀντεγείραντες, τοσοῦτον ἐκίνησεν παρὰ πάντων χρότον καὶ θόρυβον, ἄλλον πρὸς ἄλλους, ὅσοι κατὰ μικρὸν συνέεισαν τὰ λε-

indicia, tradita a me illi qui receperat puellam, homini Græco et ut videbatur probo et honesto. Servantur et hæc, inquit Chariclea : simulque ostendebat monilia. Quibus visis, Persina magis est exanimata et quærente Hydaspe quænam essent et si quid præferrea sciret, nihil respondit, præterquam quod nosset quidem, ceterum domi hæc examinare et scrutari optimum esset. Rursus igitur angi Hydaspes videbatur. At Chariclea, Hæc quidem sint materna indicia, tuum vero proprium, hic annulus est : ostendebatque pantarben. Agnovit Hydaspes : dederat enim illum dono Persinæ, sub desponsationem et Optima, inquit, indicia quidem mea sunt sed te, ut meam, his usam esse et non aliquo alio modo ea nactam, nondum agnosco. Nam præter alia et colore peregrino et inusitato in terra Æthiopia, reluces. Sisimithres autem, Alba, inquit, et ea fuit quam sustuli : alioqui et annorum tempus convenit cum præsentī ætate puellæ, cum decem et septem fere annos hæc et expositionis tempus, impleverit. Porro et oculorum aspectus mecum facit et totam vultus effigiem et excellentem formam quæ nunc apparet, convenire cum ea quam tum cernebam agnosco. Hæc quidem optime dixisti, Sisimithre, ad illum Hydaspes, et magis, ut aliquis patronus summum studium ad causam afferens quam judex. Sed vide, ne ex aliqua parte dubitationem eximens, aliam quæstionem moveas, cum arduam tum laud facile conjugem meam culpa liberaturam. Qui enim albam, cum simus ambo Æthiopes, procreavimus, nequaquam consentaneo rationi modo? Limis igitur eum contuitus Sisimithres et ironice subridens, Tibi quidem, inquit, nescio, quid accidat, qui contra tuum ingenium in præsentia, patrociniū nobis ut probrum objicis, quod ego mihi haudquaquam negligendum esse duco. Judicem enim legitimum definimus eum, qui æquitatis patronus est. Ceterum cur non potius tibi, quam puellæ, patrocinari videbor? cum te patrem deorum auxilio fretus declarem et quam vobis ab incunabilis servavi filiam, eam et nunc salvam in flore ætatis non negligam? Sed tu quidem, ut vis, statue de nobis, qui hæc facimus flocci. Neque enim ad aliorum arbitrium vivimus, sed meram honestatem et æquitatem sectantes, nobis ipsi satisfacere cupimus. Quod ad quæstionem de colore attinet, hujus explicationem ipsa tibi fascia exponit : Persina ipsa quoque confitente, se scilicet attraxisse quædam simulacra et imaginationes similitudinis in tuo concubitu, ex conspectu Andromedæ. Quod si alioqui omnino id comprobari vis, ad manum est exemplar quod contempleris Andromedam, quæ perinde in virgine atque in pictura ostenditur, ita ut nullum sit delictum.

XV. Afferebant sublatam imaginem ministri quibus hoc imperatum erat, et cum eam proxime Charicleam erexissent, tantum excitavit inter omnes plausum ac tumultum, cum alii aliis qui paullulum tantum intellexerant ea quæ

γόμενα καὶ πραττόμενα διαδηλούντων καὶ πρὸς τὸ ἀπληριθωμένον τῆς ὁμοιότητος σὺν περιχραεῖα ἐκπλαγέντων, ὥστε καὶ τὸν Ὑδάσπην οὐκ ἔτι μὲν ἀπιστεῖν ἔχειν, ἐφροσάται δὲ πολλὸν χρόνον ὑπ' ἡδονῆς ἅμα καὶ
 5 θαύματος ἐγόμενον. Ὁ δὲ Σισιμίθρης, Ἐν ἔτι λείπεται, ἔφη, περὶ βασιλείας γὰρ καὶ τῆς κατ' αὐτὴν γνησίας διαδοχῆς ὁ λόγος καὶ πρό γε πάντων, ἀληθείας αὐτῆς. Γύμνωσον τὴν ὠλένην, ὦ κόρη. Μέλανι σπιλώματι τὸ ὑπὲρ πῆχυν ἐσπίλωτο. Οὐδὲν ἀπρεπὲς
 10 γυμνούμενον, τὸ τῶν φόντων καὶ γένους μαρτύριον. Ἐγύμνωσεν αὐτίκα ἡ Χαρίκλεια τὴν λαϊὰν καὶ ἦ τις ὡσπερ ἐβένου περιδρόμος ἐλέφαντα τὸν βραχίονα μαίινων.

ΙΓ'. Οὐκ ἔτι κατεῖχεν ἡ Περσίνα, ἀλλ' ἀθρόον τ'
 15 ἀνήλατο τοῦ θρόνου, καὶ προσδραμοῦσα περιέβαλέ τε καὶ περιφῶσα ἐδάκρυσε καὶ πρὸς τὸ ἀκατάσχετον τῆς χαρᾶς, मुखημῶ τινι προσεικὸς ἀνωρέτο· ὑπερβολὴ γὰρ ἡδονῆς καὶ ὀρθῶν ποτ' ἀποτίκτειν φιλεῖ· μικρὸν τ' ἔδει συγκατενεχθῆναι τῇ Χαρίκλειᾳ. Ὁ δ' Ὑδάσπης ἤλεει μὲν τὴν γυναῖκα ὀδυρομένην ὄρων, καὶ πρὸς συμπάθειαν ἐκάμπτετο τὴν διάνοιαν, τὸ δῆμα δ' οἰοεὶ
 20 κέρας ἢ σίδηρον εἰς τὰ δρώμενα τείνας, εἰστήκει πρὸς τὰς ὠδίννας τῶν δακρῶν ἀπομαχόμενος καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῆς πατρικῶν τε πάθει καὶ ἀνδρείῳ λήματι κυματούμενης, καὶ τῆς γνώμης ὑπ' ἀμφοτέρων στασιαζομένης, καὶ πρὸς ἑκατέρου καθάπερ ὑπὸ σάλου μετασπωμένης, τελευτῶν ἡτέθη τῆς τὰ πάντα νικώσης φύσεως καὶ πατῆρ οὐκ εἶναι μόνον ἐπειθετο ἀλλὰ καὶ πάσχειν ὅσα
 25 πατῆρ ἠλέγχετο· καὶ τὴν Περσίαν συγκατενεχθεῖσαν τῇ θυγατρὶ καὶ συγκαταπεπλεγμένην ἀνεγείρων, οὐκ ἔλαθε καὶ τὴν Χαρίκλειαν ἐναγκαλιζόμενος καὶ δακρῶν ἐπιρροῇ πατρικᾷ πρὸς αὐτὴν σπενδόμενος· οὐ μὴν εἰς τὸ παντελὲς γ' ἐξεκρούσθη τῶν πρακτέων, ἀλλ' ὀλίγον ἐπιστάς, τὸν τε δῆμον κατοπτεύσας ἀπὸ τῶν
 30 ἴσων παθῶν κεινημένον καὶ πρὸς τὴν σκηνοποιίαν τῆς τύχης ὑπ' ἡδονῆς ὁ ἅμα καὶ ἔλεος δακρῶντας, ἤχην δὲ τινα θεσπεσίαν ἄχρῃς αἰθέρος αἴροντας καὶ οὔτε κήρυκος σιγῆν ἐπιτάττοντος ἐπαίοντας, οὔτε τὸ βούλημα τοῦ παραχού προδήλως ἐμφαίνοντας, τὴν χεῖρα προ-
 40 τείνας καὶ κατασειών, πρὸς ἡσυχίαν τὸ τοῦ δήμου κλυδώνιον κατέστελλε καὶ, Ὡ παρόντες, ἔλεγεν, οἱ μὲν θεοὶ πατέρα με, ὡς δρᾶτε καὶ ἀκούετε, πάσης ἐπέκεινα προσδοκίας ἀνέδειξαν καὶ θυγάτηρ εἶναι μοι ἦδ' ἡ κόρη πολλὰς ταῖς ἀποδείξεισι γνωρίζεται. Ἐγὼ δὲ
 45 τοσαύτην ὑπερβολὴν ποιοῦμαι τῆς εἰς ὑμᾶς τε καὶ τὴν ἐνεγκοῦσαν εὐνοίας, ὥστε μικρὰ φροντίσας καὶ γένους διαδοχῆς καὶ πατρῴας ἀνακλήσεως, ἃ δὴ πάντα μοι διὰ τῆσδε ἔμελλεν ἔσσεσθαι, θεοὶ ἱερούργειν ὑπὲρ ὑμῶν ἐπέιγομαι. Ὅρῳ μὲν γὰρ ὑμᾶς δακρῶντας καὶ ἀν-
 50 ὀρώπινόν τι πάθος ἀναδεδειγμένους καὶ ἐλεοῦντας μὲν τὴν ἀωρίαν τῆς κόρης, ἐλεοῦντας δὲ καὶ τὴν ἐμοὶ μάτην προσδοκῆθεισαν τοῦ γένους διαδοχῆν, ὅμως δ' οὖν ἀνάγκη καὶ ὑμῶν ἴσως μὴ βουλομένων, τῷ πατρίῳ πεῖθεσθαι νόμῳ, τῶν ἰδίων λυσitelῶν τὸ τῆς πατρίδος

dicerent et fierent significarent, et propter exactam similitudinem, cum quadam lætitia exanimarentur : ut et Hydaspes non amplius diffidere posset, sed diu staret immotus, lætitia simul et admiratione detentus. Sisimithres autem, Unum adhuc desideratur, inquit, de regno enim et illius legitima successione agitur et ante omnia de veritate ipsa. Nuda brachium, virgo : nigra nota pars supra cubitum maculata fuerat. Nihil dedecoris avert, nudatum parentum et generis testimonium. Nudavit statim Chariclea sinistram et erat quasi ebenus quædam in circuitu brachium tanquam ebur maculans.

XVI. Non amplius sese continuit Persina sed repente de throno desiluit, amplexaque lacrimabat et propter magnitudinem gaudii quod reprimere non poterat, mugitus cuiusdam similem ejulatum edebat. Etenim excellentia gaudii etiam luctum interdum gignere solet : parumque aberat quin una cum Chariclea collaberetur. At Hydaspes miserabatur quidem mulierem, cum illam lugere videret et ad similen affectum animo flectebatur : sed oculis, tanquam cornu aut ferro, in ea quæ cernebantur defixis, constiterat, doloribus lacrimarum repugnans. Cumque ipsi anima, cum patrio affectu, tum virili spiritu, effervesceret et mens in utramque partem tanquam fluctu traheretur, ad extremum tamen superatus est a natura quæ vincit omnia : et quod pater esset non tantum persuaderi sibi patiebatur, sed etiam ita ut pater afficiebatur animo et Persinam collapsam una cum filia ac percussam erigens, visus est etiam Charicleam amplecti et lacrimarum affluxu, quasi quibusdam libationibus, paternum cum illa fœdus facere. Neque tamen omnino excussus est iis quæ agenda fuerant : sed paululum commoratus et populum conspicatus æquali affectu commotum, et ob fortunæ mirificum casum, tanquam in scena exhibitum, præ voluptate simul et commiseratione flentem, et ingentem clamorem ad cælum tollentem, et neque præcones silentium imperantes audientem quid velint talem turbam facientes, manifesto indicantem manu protensa silentium denuntians, commotionem vulgi in tranquillitatem composuit. Et, O vos qui adestis præsentibus dicebat : me quidem dii patrem, ut videtis et auditis, præter omnem expectationem declararunt et quod filia mea sit hæc virgo multis argumentis constat. Ego vero tanta sum erga vos et patriam benevolentia prarditus, ut haud multum curans et generis successionem et patris appellationem, quæ omnia mihi per hanc eventura fuerant, diis eam sacrificare pro vobis properem. Etsi autem vos lacrimare video et iudicium dare quod humano quodam affectu commoti sitis, denique miserari puellæ immaturam ad moriendum ætatem, miserari quoque meam nequidquam expectatam generis successionem, tamen necesse est, me vel vobis nolentibus, patrio obtemperare instituto, utilitati patriæ potius quam privatis commodis,

ἐπίπροσθεν ποιούμενον. Εἰ μὲν γὰρ τοῖς θεοῖς οὕτω φίλον ὥστε παρέχεσθαι ἢ ἄμα καὶ ἀφαιρεῖσθαι, (τοῦτο γὰρ ἤδη καὶ πάλαι πέπονθα γεννηθείσης καὶ πάσχω τὸ παρὸν εὐρεθείσης) οὐκ ἔχω λέγειν, ὑμῖν δὲ καταλείπω σκοπεῖν, οὐδ' εἴπερ ἦν ἐξέφυκισαν τῆς ἐνεγκούσης ἐπὶ πέρατα γῆς ἔσχατα, αὐθις δὲ θαυματουργοῦντες ἐν αἰχμαλώτῳ τύχῃ φέροντες ἐνεχείρισαν, ταύτην αὐτοὶ πάλιν ἱεροουργομένην προσδέζονται. Καὶ ἦν ὡς πολέμιον οὐκ ἀνείλον καὶ αἰχμαλώτων γενομένην οὐκ ἔλυμνηάμην, ταύτην θυγατέρα φανεῖσαν ἐναγίζειν, ὡς καὶ ὑμῖν ὄντος κατὰ βούλησιν τοῦ πράγματος, οὐχ ὑπερθήσομαι, οὐδὲ πείσομαι ὃ καὶ ἄλλω πάσχοντι πατρὶ συγγνωστὸν ἴσως ἂν ἦν, οὐδ' ὀκλάζω, οὐδ' εἰς ἰκεσίαν τρέπομαι, συγγνώμην δούμαι καὶ ἀφοσιώσασθαι τὸ παρὸν πρὸς τὸν νόμον, τῇ φύσει πλέον καὶ τοῖς ἐκ ταύτης πάθεσι προσθέμενος, ὡς ἐξὸν καὶ ἐτέρῳ τρόπῳ θεραπεύειν τὸ θεῖον. Ἄλλ' ὅσω συμπάσχοντες ἡμῖν οὐ λελήθατε καὶ ὡς ἴδια τὰ ἡμέτερα πάθη περιαλοῦντες, τοσοῦτω καί μοι προτιμότερα τὰ ὑμέτερα, ὀλίγον μὲν τῆς ἀκληρίας λόγον ποιουμένην, ὀλίγον δὲ τῆς ἀθλίας ταυτησί Περσίνης κατοδυρομένης, πρωτοτόκου ἢ ἄμα καὶ ἀγόνου καθισταμένης. Ὡστε, εἰ δοκεῖ, παύσασθε μὲν δακρύνοντες καὶ ἡμᾶς κατοικιζόμενοι μάτην, τῆς δὲ ἱεροουργίας ἐχόμεθα. Σὺ δὲ, ὦ θύγατερ, (πρῶτα γάρ σε καὶ ὕστατα τὸ ποθητὸν ὄνομα τοῦτο προσφθέγγομαι) ὧ μάτην μὲν ὠραία, μάτην δ' ἀνευραμένη τοὺς γεννήσαντας· ὧ τῆς ἀλλοδαπῆς βαρυτέραν τὴν πατρίδα δυστυχῆσασα, ὧ σωτηριώδους μὲν τῆς ξένης, ἐπ' ὀλέθρῳ δὲ πειρωμένη τῆς ἐνεγκούσης· μή μοι σύγγει τὸν θυμὸν ὀδυρομένη, ἀλλὰ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνό σου φρόνημα καὶ βασιλείον, νῦν, εἴπερ ποτὲ καὶ πρότερον, ἐπιδείκνυσο καὶ ἔπου τῷ γεννήσαντι, νυμφοτολῆσαι μὲν οὐ δυνηθέντι, οὐδ' ἐπὶ παστάδας καὶ θαλάμους ἀγαγόντι, πρὸς δὲ θυσίαν κοσμοῦντι καὶ δῶδας οὐ γαμηλίους ἀλλ' ἐπιβωμίους ἄπτοντι καὶ τὴν ἄμαχον ταύτην τοῦ κάλλους ἀκμὴν ἀνθ' ἱερίου προσάγοντι. Ὑμεῖς δ' ἰλήκοιτε θεοὶ τῶν εἰρημένων καὶ εἰ δή τι πρὸς τοῦ πάθους νικώμενος οὐκ εὐαγὲς ἐφθεγξάμην, ὃ τέκνον ἡμοῦ καλεσάμενος καὶ τεκνοκτόνος γινόμενος.

IZ'. Καὶ ταῦτ' εἰπὼν, ὃ μὲν ἐπέβαλε τῇ Χαρικλείᾳ τὰς χεῖρας, ἄγειν μὲν ἐπὶ τοὺς βωμοὺς καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν πυρκαϊὰν ἐνδεικνύμενος, πλεῖον δ' αὐτὸς πυρὶ τῷ πάθει τὴν καρδίαν συμυόμενος καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐνηδρευμένων τῇ δημηγορίᾳ λόγων ἀπευχόμενος. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν Αἰθιοπῶν ἐσεισθη πρὸς τὰ εἰρημένα καὶ οὐδὲ πρὸς βραχὺ τῆς Χαρικλείας ἀγομένης ἀνασχόμενοι, μέγα τι καὶ ἀθρόον ἐξέκραγον, Σῶζε τὴν κόρην ἀναβοῶντες, σῶζε τὸ βασιλείον αἶμα, σῶζε τὴν ὑπὸ θεῶν σωθεῖσαν. Ἐγομεν τὴν χάριν. Πεπλήρωται ἡμῖν τὸ νόμιμον. Ἐγνωρίσαμεν σε ὡς βασιλεῖα· γνώριζε καὶ σὺ σαυτὸν ὡς πατέρα. Ἰλήκοιεν οἱ θεοὶ τῆς δοκούσης παρανομίας· πλεόν παρανομήσομεν ἀνθιστάμενοι τοῖς ἐκείνων βουλήμασι. Μηδέες ἀναιρείτω τὴν ὑπ' ἐκείνων περισθεῖσαν. Ὁ τοῦ δήμου πατὴρ, γί-

consulentem. Et quidem utrum hoc diis ita placeat ut simul præbeant et auferant, (id enim jam pridem expertus sum, cum esset nata et nunc experior postquam inventa est) dicere non possum, vobis considerandum relinquo, neque an, quam extorrem egerint patria procul ad ultimos terræ fines et rursus mirabili casu in captiva fortuna offerentes tradiderint, eandem rursus mactari sint admissuri. Et, quam ut hostem non sustuli et captivam nullo detrimento affeci, eam filiam cognitam sacrificare, siquidem vestra voluntas ita fert, non cunctabor, neque affectui succumbam, quod alii patri fortasse condonandum esset, nec frangar animo, nec deprecabor ut veniam detis et hoc officium in præsentia naturæ præ lege tribuatis, eo plus erga illam affectui dantes, quod alio quoque modo liceat placare numen. Sed ut vos, quod æque atque ego animo afficeremini, significationem dedistis et nostros casus non secus ac privatos doluistis, ita et a me vestræ rationes longe meis anteponuntur, parum curante hanc calamitatem, haud multum quoque hanc miseram Persinam lugentem, quæ simul et primi factus parens et prole orba reddita est. Quamobrem, si videtur, desinite a lacrimis et nostri inutili commiseratione: ad sacrificium autem aggrediamur. Tu vero, filia, (primum enim te hoc suavi nomine et ultimum alloquor) o nequidquam formosa et quæ frustra parentes invenisti, quæ in patriam aliena terra longe graviolem infeliciter incidisti et peregrinam quidem salutatem, patriam autem perniciosam experta es, ne mihi animum lugubri fletu perturbes, sed si unquam antea magnos illos spiritus ac regios ostendisti, nunc præcipue attolle et sequere parentem qui te quidem nuptiali stola ornare non potuit, nec in thalamos ducit sed ad sacrificium instruit et faces non nuptiales sed ad usum sacrificii destinatas accendit et invictam hanc pulchritudinem pro victimis offert. Vos autem, dii, propitii estote iis quæ dicta sunt et si quid præterea affectu victus parum pie aut religiose sum locutus, qui simul filiam vocarim et interfector illius existam.

XVII. Et hæc cum dixisset, injiciebat Charicleæ manus, ducere se eam ad aras et pyram, quæ desuper erat assumulans, vehementiori tamen igne pectora ejus ardebant, eventum verborum, quæ pro concione fecerat, ut se in animos audientium insinuaret, deprecans. Multitudo autem Æthiopum concussa est ad ea quæ dicta fuerant et ne paullulum quidem duci Charicleam sustinens, magnum clamorem quemdam et subitum edidit, Serva virginem, vociferans, serva regium sanguinem: serva eam, quam dii salvam esse voluerunt. Habemus gratiam. Impletum est nobis id quod legibus debebatur. Agnovimus te ut regem, agnosce te tu quoque ut patrem: propitii sint dii huic, ut videtur, delicto. Magis peccabimus, resistentes illorum voluntati. Nemo interficiat ab illis conservatam. Qui es pater populi,

γνου καὶ κατ' οἶκον πατήρ. Καὶ μυρίας ἐπὶ τούτοις καὶ ὁμοίας φωνὰς ἰέντες, τέλος καὶ ἔργῳ τὸ κωλύειν ἐπεδείκνυντο, προϊστάμενοί τε καὶ ἀντιστάμενοι καὶ διὰ τῶν ἄλλων θυσιῶν ἰλάσκεσθαι τὸ θεῖον αἰτοῦντες.

6 Ὁ δ' Ὑδάσπης ἐκὼν τε καὶ χαιρών προσέειπε τὴν ἤταν, τὴν εὐκτὴν ταυτηνὴ βίαν αὐθαίρετος ὑπομένων καὶ τοὺς δῆμους ἐπαλλήλοισ τὰς ἐκδοθήσεται χρονιώτερον ἐντροφῶντας καὶ τὰς εὐφημίαις ἀγερωχότερον ἐπισκίρωντας ὄρων, τοῖς μὲν ἐμφορηθῆναι τῆς ἡδονῆς ἐνεδίδου, κατασταληναί ποτε πρὸς ἡσυχίαν ἐκόντας ἀναμένων.

III. Αὐτὸς δὲ πλησιαιότερον τῇ Χαρικλείᾳ παραστάς, Ὡ φιλάτη, ἔλεγεν, ἐμὴν μὲν εἶναι σε θυγατέρα, τὰ τε γνωρίσματα ἐμήνυσε καὶ ὁ σοφὸς Σισιμίθρης ἐμαρτύρησε καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενὲς πρὸ πάντων ἀνέδειξεν. Ἄλλ' οὐτοσί τίς ποτ' ἐστίν ὁ σοὶ μὲν ἅμα συλληθηθεὶς, καὶ εἰς τὰς ἐπινικίους σπονδὰς τοῖς θεοῖς συμφολαχθεὶς, νυνὶ δὲ τοῖς βωμοῖς εἰς τὴν ἱερουργίαν προσιδρυμένος; Καὶ πῶς αὐτὸν ἀδελφὸν ὀνόμαζες, ὅτε μοι τὸ πρῶτον κατὰ τὴν Συήνην προσήχθητε; οὐ γὰρ δήπου καὶ οὗτος ἡμέτερος υἱὸς εὐρεθήσεται, ἅπαξ γὰρ Περσίνα καὶ σε μόνην ἐκυφορήσε. Καὶ ἡ Χαρικλεία σὺν ἐρυθρήματι κατανεύσασα, Τὸν μὲν ἀδελφὸν ἐψευσάμενη, ἔφη, τῆς χρείας τὸ πλάσμα συνθείσης, ὅστις δ' ἐστὶν ἀληθῶς, αὐτὸς ἂν λέγοι βέλτιον, ἀνὴρ τε γὰρ ἐστί καὶ ἐμοῦ τῆς γυναικὸς εὐθαρσέστερον ἐξαγορεύειν οὐκ αἰσχυνθήσεται. Καὶ ὁ Ὑδάσπης μὴ συλλαβῶν τὸν νοῦν τῶν εἰρημένων, Σύγγνωθι, ἔφη, θυγάτριον, κατερυθρίασασα δι' ἡμᾶς παρθενικῆς αἰδοῦς ἀνοικεῖον

30 πῦσιν ὑπὲρ νεανίου σοὶ προσαγαγόντας. Ἄλλὰ σὺ μὲν κατὰ τὴν σκηνὴν ἅμα τῇ μητρὶ κάθησο, ἐνευφραίνεσθαί τέ σε παρέχουσα, πλέον ἢ ὅτε σ' ἐτικτεν ὠδινούση, τῇ ἐπὶ σοὶ τὸ παρὸν ἀπολαύσει καὶ τοῖς κατὰ σαυτὴν διηγῆμασι παρηγορούσα. Ἡμῖν δὲ τῶν ἱερείων

35 μελήσει, τῆς ἀντί σου σφραγισθησομένης ἅμα τῇ νεανία παντοίως εἶ τινα εὐροικμεν ἀνταξίαν ἐπιλεχθείσης.

IO. Καὶ ἡ Χαρικλεία μικροῦ μὲν ἐξωλόλυξε, πρὸς τὴν δῆλωσιν τῆς τοῦ Θεαγένους σφραγῆς ἐκτραχυθεῖσα· μόγις δ' οὖν τὸ συμφέρον τιθεμένη καὶ πρὸς τὸ ἐκμανέν

40 τοῦ πάθους διὰ τὸ χρεῖωδες ἐγκαρτερῆσαι βιασαμένη, πάλιν ὑφείρπε τὸν σκοπόν. Καὶ Ὡ δέσποτα, ἔλεγεν, ἀλλ' οὐδὲ κόρη μὲν ἴσως ἐτ' ἐχρῆν σε ἐπιζητεῖν, ἅπαξ τὸ οὐδὲν τὸ ἱερεῖον τὸ θῆλυ δι' ἐμοῦ συγχωρήσαντος. Εἰ δ' οὖν προσφιλονεικίῃ τις, ἄρτιον καὶ ἐξ ἑκατέρου

45 γένους ἐπιτελεῖσθαι τὴν ἱερουργίαν, ὦρα σοὶ μὴ κόρη μόνην, ἀλλὰ καὶ νεανίαν ἄλλον ἐπιζητεῖν, ἢ μὴ τοῦτο ποιοῦντα μὴδὲ κόρην ἄλλην ἀλλ' ἐμὲ πάλιν σφραγιάζειν. Τοῦ δὲ, Εὐφήμησον, εἰπόντος, καὶ τὴν αἰτίαν, διότι τοῦτο λέγει, πυνθανομένου· Ὅτι, ἔφη, ἐμοὶ καὶ ζῶντι

50 συζῆν καὶ θνήσκοντι συντεθνάει τῷ ἀνδρὶ τῷδε πρὸς τοῦ δαιμονίου καθεῖμαρται.

K. Πρὸς ταῦθ' ὁ Ὑδάσπης, οὐπω τῶν ὄντων ἐπήβολος γινόμενος, Ἐπαινῶ μὲν σε τῆς φιλανθρωπίας, Ὡ θυγάτερ, ἔφη, ξένον καὶ Ἐλληνα καὶ ἧλιχα καὶ

esto et domi tuæ pater. Et sexcentas ad hæc et his similes voces, proferebant. Ad extremum et re ipsa se prohibere declarabant, opposcentes se et obsistentes, aliis sacrificiis placari numen postulantes. Hydaspes autem ultro et lætus patiebatur se hac in parte superari, optatam banc vim sponte sustinens et populum continuis exclamationibus diutius indulgentem et gratulationibus insolentius lascivientem videns, huic quidem voluptate se implendi facultatem dedit, exspectans ut aliquando sua sponte conquiesceret.

XVIII. Ceterum cum proxime Charicleam adstitisset, Carissima, dicebat, quod tu quidem mea sis filia, tum indleia ostenderunt, tum sapiens Sisimithres testatus est, et ante omnia deorum benevolentia declaravit. Sed iste quis tandem est, qui una tecum captus ad sacra diis facienda ob partam victoriam servatus, nunc aris ut inactetur admotus est? Et quomodo illum fratrem nominabas, quando in conspectum meum Syenæ primum adducti estis? Neque enim utique et ipse filius noster esse reperietur, semel enim Persina et te solam enixa est. Chariclea autem, humi defixis oculis cum rubore, Fratrem quidem, inquit, eum esse mentita sum, necessitate commentum suppeditante, qui autem sit revera, ipse melius exponet, vir enim est et confidentius me muliere narrare non reverebitur. Hydaspes autem cum non intellexisset sententiam dictorum, Da, inquit, veniam, filiola, quæ per nos rubore suffusa es, alienam a virginali pudore quæstionem de adolescente tibi proponentes. Sed tu quidem in tabernaculo una cum matre sede, majorem lætitiā illi nunc affers, quam cum te peperit doloribus cruciata, tuæ præsentis fructu et illam de tuis rebus narratione consolans. Nobis autem sacrificia curæ erunt, delecta omnino ea, si quam invenerimus idoneam, quæ pro te una cum adolescente mactetur.

XIX. Chariclea vero parum absuit, quin ejulatum ederet significatione mactationis Theagenis commota: vix tamen, utilitati serviens, et furibundo affectu necessitate postulante represso, rursus occulte adrepebat ad scopum et O domine, dicebat, sed neque puellam fortasse te amplius inquirere oportuit, cum tibi semel populus feminei sexus victimam per me remisit. Quod si quis contendat par et ex utroque sexu sacrificandum esse, non puella tantum sed et adolescens alius tibi inquirendus est: aut nisi hoc feceris, nec puella alia, sed ego iterum mactanda sum. Di meliora, subjiciente et causam quamobrem hoc diceret quærente; Quod, inquit, et cum vivo hoc viro me vivere et cum moriente una mori divinitus est constitutum.

XX. Ad hæc Hydaspes, cum nondum rem ipsam conjiceret, Laudo quidem, inquit, tuam hanc humanitatem, filia, quæ peregrinum et Græcum et æqualem, uaque

συναγμάλωτον καὶ συνήθειαν πρὸς σε τὴν ἐκ τῆς ἐκ-
δημίας κεκτημένον, χρηστῶς κατελευσάν καὶ περισώ-
ζειν ἐπινοῦσαν, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἐκεῖνος ἐξαι-
ρεθεῖ τῆς ἱερουργίας. Ἄλλως τε γὰρ οὐκ εὐαγὲς
6 παντάπασι περιγραφῆναι τὸ πάτριον τῆς τῶν ἐπινικίων
θυσίας· καὶ ἅμα οὐδ' ἂν ὁ δῆμος ἀνάσχοιτο, μόλις
καὶ πρὸς τὴν ἐπὶ σοι συγχώρησιν θεῶν εὐμενεῖα κινή-
θεις. Ἡ δὲ οὖν Χαρίκλεια, Ὡ βασιλεῦ, ἔφη, πα-
τέρα γὰρ σε καλεῖν τάχα οὐκ ἐγγίγνεται, εἰ μὲν δὲ
10 θεῶν εὐμενεῖα σῶμα τοῦμόν περισέσωσται, τῆς αὐτῆς
ἂν γένοιτο εὐμενεῖας καὶ τὴν ἐμὴν ἐμοὶ περισῶσαι ψυ-
χὴν, ἣν ἀληθῶς εἶναι μοι ψυχὴν ἐπικλώσαντες ἴσασι.
Εἰ δὲ τοῦτ' ἀβούλητον Μοίραις εὐρίσκοιτο καὶ δεήσοι
πάντως τὰ ἱερεῖα κοσμηῆσαι σφαγιασθέντα τὸν ξένον, ἐν
15 γούν μοι χαρίσασθαι νεύσον· αὐτὴν με κέλευσον αὐτουρ-
γῆσαι τὸ θῦμα καὶ τὸ ξίφος ὡς κειμήλιον δεξαμένην,
περίβλεπτον ἐπ' ἀνδρεία παρ' Αἰθίοψιν ἀναδειχθῆναι.

ΚΑ'. Διαταραχθεὶς δὲ πρὸς ταῦθ' ὁ Ὑδάσπης, Ἄλλ'
οὐ συνήμι, ἔφη, τὴν πρὸς τάναντία σου τῆς γνώμης
20 μεταβολὴν, ἀρτίως μὲν ὑπερασπίζειν τοῦ ξένου πειρω-
μένης, νυνὶ δ' ὡς πολεμίου τινὸς αὐτόχειρα γενέσθαι
παρακαλούσης. Ἄλλ' οὐδὲ σεμνόν τι καὶ ἐπίδοξον,
ὅσα γε πρὸς σε καὶ τὴν σὴν ἡλικίαν, ἐνορῶ τῇ πράξει.
Καὶ τούτου δ' ὄντος, τὸ δυνατόν οὐκ ἔστι· μόνοις γὰρ
25 τοῖς ἱερωμένοις τῷ τε Ἡλίῳ καὶ τῇ Σεληνίᾳ πρὸς τῶν
πατριῶν ἀποκεκλήρωται ἤδη πρᾶξις καὶ τούτοις οὐ
τοῖς τυχοῦσιν, ἀλλὰ τοῦ μὲν γυναικί, τῆς δ' ἀνδρὶ συ-
νοικοῦσης· ὡσθ' ἡ κατὰ σε παρθενία κωλύει τὴν οὐκ
οἶδ' ὅπως γιγνομένην αἴτησιν. Ἄλλὰ τούτου γ' ἔνεκεν
30 οὐδὲν ἐμπόδιον, ἔφη ἡ Χαρίκλεια, λάθρα καὶ παρὰ τὸ
οὐς τῇ Περσίνῃ προσκύψασα· ἔστι γὰρ καμοὶ, μήτηρ,
ὁ τοῦνομα τοῦτο πληρῶν, εἰ καὶ ὑμεῖς βουληθῆτε. Βου-
λησόμεθα, εἶπεν ἡ Περσὶνα μειδιάσασα, καὶ αὐτίκα
μᾶλα ἐκδώσομεν, θεῶν νεόντων, σοῦ τε καὶ ἡμῶν
35 ἄξιον ἐπιλεξάμενοι. Καὶ ἡ Χαρίκλεια γεγωνότερον,
Οὐδὲν δεῖ ἐπιλέγειν, ἔφη, τὸν ὄντα ἤδη.

ΚΒ'. Καὶ λέγειν τι φανερότερον μελλούσης, (τολ-
μᾶν γὰρ τὸ κατεπεῖγον καὶ τὴν αἰδῶ τὴν παρθένιον
παρορᾶν τὸ ἐν ὀφθαλμοῖς ὀρώμενον τοῦ κινδύνου τῷ
40 Θεαγένει κατηνάγκαζεν), οὐκ ἔτι κατασχῶν ὁ Ὑδά-
σπης, Ὡ θεοί, ἔφη, ὡς κακὰ τοῖς καλοῖς εἰκατε
μιγνύναι, καὶ τὴν παρ' ἐλπίδας μοὶ δωρηθεῖσαν πρὸς
ὑμῶν εὐδαιμονίαν, τὸ μέρος κωλύει· θυγατέρα μὲν
ἀπροσδόκητον ἀλλὰ παράφρονα [πως] ἀναδείξαντες.
45 Πῶς γὰρ οὐ παραπλήγος τὸ νόημα, τῆς ἀλλόκοτα ρή-
ματα προειμένης; ἀδελφὸν ὠνόμαζε τὸν μὴ ὄντα· τὸν
ὄντα ὅστις ἔστιν ὁ ξένος ἐρωτωμένη, ἀγνοεῖν ἔλεγεν·
αὐθὶς ἐξήτει περισώζεσθαι ὡς φίλον, τὸν ἀγνοούμενον.
Ἀδύνατον δ' εἶναι μαθῶσα τὴν αἴτησιν, αὐτὴ καταθύειν
50 ὡσανεὶ πολεμιώτατον ἰκέτευσεν. Καὶ τοῦθ' ὡς οὐ θεμι-
τὸν λεγόντων, μιᾶ μόνῃ καὶ ταύτῃ ὑπάνδρῳ τῆς τοιαύτης
θυσίας καθωσιωμένης, ἄνδρα ἔχειν ἐμφαίνει, ὄντινα
οὐ προστιθεῖσα. Πῶς γὰρ τὸν γε μὴδ' ὄντα, μὴδὲ
γεγενῆσθαι αὐτῇ διὰ τῆς ἐσχάρας ἀποδειχθέντα; εἰ μὴ

captum et cui tecum familiaritas ex peregrinatione inter-
cesserit, officiose miserearis et servare cogites. Sed laud-
quaquam eximi potest sacrificio: alioqui nec pietas et reli-
gio patitur, ut omnino circumscribatur patrium institutum,
de sacrificio ob victoriam partam faciendo. Deinde nec
populus ferret, qui vix ut tibi veniam daret deorum cle-
mentia permotus est. Chariclea igitur, O rex, inquit, pa-
trem enim te appellare fortasse non licet: siquidem deorum
clementia corpus meum servatum est, ejusdem sit cle-
mentiae, meam quoque servare animam, quam vere mihi
esse animam ii qui hoc fatali quadam necessitate sanxe-
runt sciunt. Sin hoc ir retractabile Parcis inventum fuerit
et oportebit omnino exornare sacrificium mactatum pere-
grinum, unum tantum te mihi largiturum esse promitte.
Ipsam me jube mactare victimam et gladio tanquam car-
rissimo quodam et pretiosissimo accepto pignore, conspi-
camus apud Aethiopes fortitudinis gloria effici.

XXI. Perturbatus hisce Hydaspes, Sed non intelligo,
inquit, hanc tuae mentis in contrariam sententiam mu-
tationem, quae nuper defendere peregrinum conabar, nunc
autem non secus atque hostem aliquem, manu tua tollere
expetis. Atqui neque honesti quidquam, aut gloriosi, quod
ad te aetateque tuam attinet, in actione ista inesse
video. Verum fac esse: facultas tamen deest. Solis enim
sacerdotio Solis et Lunae fungentibus, patriis instituti-
tis datum est hoc negotium: nec iis quibuscumque, sed
illi quidem, uxori; huic autem, viro cohabitanti. Quod
cum ita sit, tua virginitas impedit hanc, quae unde oriatur
laud scio, petitionem. Enimvero hac de causa nullum
est impedimentum, inquit Chariclea, pressa voce et ad
aurem Persinae se inclinans: est enim et mihi, mater, is
qui nomen hoc implet, siquidem id vestra voluntas feret.
Ferret, inquit Persina, arridens leniter et statim te eloca-
bimus, diis annuentibus ei quem te et nobis dignum elegerimus.
Chariclea autem clarius, Nihil opus est, inquit, eligere
eum, qui jam est.

XXII. Cumque jam quidpiam planius dictura esset, (ad-
debat enim audaciam imminens periculum Theageni atque
ob oculos versans et pudorem virgineum seponere ac negli-
gere cogebat) non amplius ferens Hydaspes, O dii, inquit,
quam mala bonis miscere videmini et praeter spem a vo-
luntate mihi donatam, felicitatem aliqua ex parte impedire!
qui mihi filiam non expectatam quidem, sed amentem
quodammodo, ostendistis. An non enim fatuae mens esse
declaratur in ea, quae absurdas voces edit? Fratrem nomi-
nabat eum, qui non erat. De peregrino, qui adest praesens,
quisnam esset, cum interrogaretur, ignorare se dicebat.
Rursus studebat servare tanquam amicum eum, quem non
norat. Cum se obtinere non posse petitionem intellexisset,
ut ipsa mactaret tanquam inimicissimum obsecrabat.
At cum neque hoc facere fas esse diceremus, uni tantum
et ei conjugii, tali sacrificio nuncupato; virum se habere
praetexit, non addens quem. Quomodo enim eum habere
possit, quem neque esse, neque fuisse illi unquam per
focum constiterit? Nisi forte in hac sola fallit, id quod

ἄρα παρὰ ταύτη μόνη ψεύδεται μὲν τὸ παρ' Αἰθίοψιν ἀψευδὲς τῶν καθαρυνόντων πειρατήριον καὶ ἐπιβῆσαν ἄφλεκτον ἀποπέμπεται καὶ παρθενεύει νόθως χαρίζεται· μόνη δ' ἔξῃσι φίλους καὶ πολέμιους τοὺς αὐτοὺς ἐν ἀκαρεὶ καταλέγειν, ἀδελφοὺς δὲ καὶ ἀνδρας τοὺς μὴ ὄντας ἀναπλάττει. Ὡστε, ὦ γυναῖ, σὺ μὲν εἰς τὴν σκηνὴν εἰσιθι καὶ ταύτην κατὰστέλλε πρὸς τὸ νηφάλιον, εἴθ' ὑπὸ τοῦ θεῶν τοῖς ἱερεῖοις ἐπιφοιτήσαντος ἐκβαχχευομένην, εἴτε καὶ δι' ὑπερβολὴν χαρᾶς τῶν ἀνελπίστως εὐτυχηθέντων, τὸν νοῦν παραφερομένην. Ἐγὼ δὲ τὴν ὀρεῖλουσαν τοῖς θεοῖς ἀντὶ τῆσδε σφαγιασθῆναι, καὶ ζητεῖν καὶ ἀνευρεῖν τινι προστάξας, ἕως ἂν τοῦτο γίγηται, εἰς τὸ χρηματίσαι ταῖς ἐκ τῶν ἔθνων ἡκούσαις πρεσβείαις καὶ δῶρα τὰ ἐπὶ τοῖς ἐπινομίοις προσκομιζόμενα παρ' αὐτῶν ὑποδέξασθαι, τρέφομαι. Καὶ ταῦτ' εἰπὼν, καὶ τῆς σκηνῆς πλησίον ἐφ' ὑψηλοῦ προκαθίσας, ἤκειν τοὺς πρεσβευτάς, καὶ εἰ τινα ἐπικομίζοντο δῶρα, προσάγειν ἐκέλευσεν. Ὁ δὴ οὖν εἰσαγγελεὺς Ἄρμονιας, εἰ πάντας ἅμα ἢ ἐν μέρει καὶ ἔθνους ἐκάστου κεκριμένους καὶ δὴ εἰ καὶ ἰδίᾳ προσάγειν κελεύει διηρώτα.

ΚΙ'. Τοῦ δ' ἐν τάξει καὶ διηρημένως εἰπόντος, ὡς ἂν καὶ τῆς πρὸς ἄξιαν ἐκάστος μεταλάβοι τιμῆς, πάλιν ὁ εἰσαγγελεὺς, Οὐκοῦν, ἔφη, ὦ βασιλεῦ, πρῶτος ἀδελφοῦ τοῦ σοῦ παῖς ἦξει Μερόηθος, ἀρτίως μὲν ἤκων, ἀπαγγελοῦναι δὲ αὐτὸν πρὸ τῆς παρεμβολῆς ἀναμένων. Ἐἴτε, ὦ νοθέστατε καὶ ἡλίθιε, πρὸς αὐτὸν ὁ Ὑδάσπης, οὐ παραχρῆμα ἐμήνησε, οὐ πρεσβευτὴν ἀλλὰ βασιλέα τὸν ἀφιγμένον ἐπιστάμενος καὶ τοῦτον ἀδελφοῦ παῖδα τοῦ ἐμοῦ, τελετήσαντος μὲν οὐ πρὸ πολλοῦ, πρὸς ἐμοῦ δ' εἰς τὸν ἐκείνου θρόνον ἐνιδρυθέντα καὶ ἀντὶ παιδὸς ἐμοῦ γιγνόμενον. Ἐγίνωσκον ταῦτα, εἶπεν, ὦ δέσποτα, ὁ Ἄρμονιας, ἀλλὰ καιροῦ στοχάζεσθαι πρὸ πάντων ἐγίνωσκον, πράγματος τοῖς εἰσαγγελεῦσιν, εἶπερ τινὸς ἄλλου, δεομένου προνοίας. Σύγγνωθι οὖν εἰ πρὸς τὰς βασιλίδας σε κοινολογούμενον, ἀπασχολλῆσαι τῶν ἡδίστων φυλαξάμην. Ἀλλὰ νῦν γοῶν ἤκειτω, τοῦ βασιλέως εἰπόντος, ἀπέτρεχέ θ' ὁ προσταχθεὶς καὶ αὐτίκ' ἐπανήει μετὰ τοῦ προστάγματος. Καὶ ὤφθη ὁ Μερόηθος, ἀξιοπρεπές τι νεανίου χρῆμα, τὴν μὲν ἡλικίαν ἄρτι τὸν μείρακα παραλλάττων, δεκάδα δ' ἔτων πρὸς ἑβδομάδι πληρῶν, μεγέθει δὲ τοὺς παρόντας σχεδὸν ἅπαντας ὑπερκύπτων, λαμπροῦ μὲν ὀρυφορήματος ὑπασπιστῶν προπομπεύοντος, τοῦ δὲ περιεστῶτος Αἰθιοπικοῦ στρατοῦ θαυμασμῶ θ' ἅμα καὶ σεβασμῶ πρὸς τὸ ἀκόλυτον τὴν πάροδον διαστέλλοντος.

ΚΔ'. Οὐ μὴν οὐδ' ὁ Ὑδάσπης ἐπὶ τῆς καθέδρας ἐκατέρησεν, ἀλλ' ὑπήντα τε καὶ μετὰ πατρικῆς τῆς φιλοφροσύνης περιπτυσσάμενος, πλησίον θ' αὐτοῦ καθήδρυσεν καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν, εἰς καιρὸν ἤκει, ἔλεγεν, ὦ παῖ, τὰ τ' ἐπινομία συνορτάσων καὶ τὰ γαμήλια θύσων. Οἱ γὰρ πατρῷοι καὶ γενάρχαι θεοὶ τε καὶ ἥρωες, ἡμῖν μὲν θυγατέρα, σοὶ δὲ νύμφην, ὡς εἰσκεν, ἐξευρίχασιν. Ἀλλὰ τῶν τελειότερων αὐδῆς ἀκουσού-

apud Æthiopes haudquaquam fallax est, castorum experimentum et cum conscendisset non adulam remittit, atque ut adulterina virginitate se vendit largitur : denique soli licet amicos et hostes eosdem puncto temporis habere et fratres ac viros qui non sunt, fingere. Quamobrem, uxor, tu quidem tabernaculum ingredere, et hanc ad sobrietatem revoca, quæ aut a quodam deo, qui ad sacrificia venit, in furorem concitatur, aut præ nimia lætitia ob successum insperatum, mente aberrat. Ego autem cum eam, quæ diis pro hæc mactari debet, et inquiri et inveniri a quodam jusserim, tantisper dum hoc fit, ad danda responsa legationibus quæ a gentibus veniunt et dona quæ ad gratulationem ob victoriam partam declarandam afferuntur, vertar. Hæc ut dixit, prope tabernaculum in edito loco considens, venire legatos et si quæ afferrent dona adducere jubebat. Internuntius igitur Harmonias, Utrum omnes sine discrimine an ordine et ex unaquaque gente delectos, denique si seorsim adducere juberet, percunctabatur.

XXIII. Hic autem cum ordine et distincte dixisset, ut etiam singuli pro dignitate honorem consequantur; rursus internuntius, Igitur, inquit, rex, primus fratris tui filius Meroëbus veniet, qui nuper quidem advenit, sed, ut prius denuntietur, ante septem et coronam militum, qua cinctus sumus, expectat. Cur autem, stupidissime et fatue, ad illum Hydaspes, non statim indicasti? cum non legatum sed regem eum qui advenisset esse scires, et quidem fratris mei non ita pridem mortui filium et a me in illius throno collocatum, atque adeo adoptione filium meum constitutum? Sciebam, inquit, domine, Harmonias. Sed ante omnia occasionem captandam esse statuebam, cum, si ulla re alia internuntius, inprimis ratione considerationeque temporum sit opus. Dabis igitur mihi veniam, quod te cum reginis colloquentem, avocare a suavissimo sermone sum veritus. Nunc itaque veniat, ut dixit rex, recurrebat quemadmodum erat illi imperatum et statim, redibat cum eo, quod injunctum fuerat. Venitque in conspectum Meroëbus, conspicuus quidem juvenis, tum primum autem adolescentium ætatem egrediens, cum decem et septem annos implet, proceritate autem supra omnes propemodum, qui aderant eminens : conspicuo stipatorum comitatu illum deducente; Æthiopico vero exercitu qui circumstabat cum admiratione simul et veneratione viam ad illius adventum sine ullo impedimento patefaciente.

XXIV. Ceterum neque Hydaspes in solio mansit sed obviam progrediebatur et cum paterna comitate eum complexus, prope se collocavit junctaque dextra, Opportune venis, fili, dicebat, solenne sacrificium ob victoriam partam una facturum et nuptialia sacra celebraturum. Siquidem paterni dii, generisque nostri auctores et heroës, filiam quidem nobis, tibi vero sponsam, ut videtur, invenerunt. Enimvero arcana auditurus postea, nunc, si

μενος, εἴ τι μὲν βούλει χρηματίσαι τῷ ἔθνει τῆς ὑπό
 σοι βασιλείας, ἀπάγγελλε. Ὁ δὲ Μερῶθρος πρὸς τὴν
 ἀκοὴν τῆς νύμφης, ὕψ' ἠδονῆς θ' ἄμα καὶ αἰδοῦς, οὐδ'
 ἐν μελαίνῃ τῇ χροαῖ διέλαθε φοινιχθεῖς, οἶονε πυρὸς
 5 πρὸς αἰθάλῃν τοῦ ἐρυθρήματος ἐπιδραχμόντος. Καὶ
 μικρὸν ἐψησυχάσας, Οἱ μὲν ἄλλοι, ἔφη, ὦ πάτερ, τῶν
 ἠκόντων πρέσβειων τοῖς ἐκ τῆς αὐτῶν ἐξαιρέτοις ἕκα-
 στος τὴν σὴν περίβλεπτον νίκην στέφαντες ξενιοῦσιν,
 ἐγὼ δὲ σε τὸν ἐν πολέμοις γεννάδαν καὶ ἀριστέα διαφα-
 10 νέντα, προσφόρω τε καὶ ἀπὸ τῶν ὁμοίων δωρήσασθαι
 δικαίως, ἄνδρα σοι προσκομίζω, πολέμων μὲν καὶ
 αἱμάτων ἀθλητὴν ἀναταγώνιστον, πάλιν δὲ καὶ
 πυγμὴν τὴν ἐν κόνει καὶ σταδίοις ἀνυπόστατον. Καὶ
 ἄμα νεύσας ἤκειν ὑπεδεῖκνυ τὸν ἄνδρα.

15 ΚΕ'. Καὶ δὲ προσελθὼν εἰς μέσους προσεκύνει τὸν
 Ὑδάσπην τοσοῦτος τὸ μέγεθος καὶ οὕτως ὠγύγιος
 ἄνθρωπος, ὥστε τὸ γόνυ τοῦ βασιλέως φιλῶν, μικροῦ
 φαῖναι τοῖς ἐφ' ὑψηλοῦ προκαθημένοις ἐξισούμενος.
 Καὶ μηδὲ τὸ κελουσθῆναι ἀναμείνας, τὴν ἐσθῆτα
 20 ἀποδὸς, γυμνὸς εἰστήκει, πάντα τὸν βουλόμενον ὄπλων
 τε καὶ [γυμνῶν] χειρῶν εἰς ἄμιλλαν προκαλούμενος.
 Ὡς δ' οὐδεὶς παρήει, πολλάκις τοῦ βασιλέως διὰ κή-
 ρυκος προτρεψαμένου, Δοθήσεται σοι καὶ παρ' ἡμῶν,
 ἔφη ὁ Ὑδάσπης, ἰσοστάσιον τὸ ἐπαθλον. Καὶ εἰπὼν,
 25 ἐλέφαντα πολυετῆ καὶ παμμεγέθη προσκομισθῆναι
 αὐτῷ προσέταττεν. Ὡς δ' ἤχητο τὸ ζῷον, ὁ μὲν ὑπε-
 δέχετο ἄσμενος, ὁ δὲ δῆμος ἀθρόον ἐξεβάχχευσε, τῷ
 ἀσπείσμαῷ τοῦ βασιλέως ἠσθέντες καὶ τὴν ὀξάσαν
 αὐτῶν ὑποκατάκλισιν τῷ ἐπιτωθασμῷ τῆς κατ' ἐκείνου
 30 μεγαλαυχίας παρηγορηθέντες. Μετὰ τούτων οἱ Σηρῶν
 προσήγοντο πρεσβευταί, τῶν παρ' αὐτοῖς ἀραχνίων
 νήματα καὶ ὑφάσματα, τὴν μὲν φοινικοβαφῆ, τὴν δὲ
 λευκοτάτην ἐσθῆτα προσκομίζοντες.

ΚΓ'. Καὶ τούτων τῶν δώρων ὑποδεχθέντων καὶ
 35 ἀφῆθῆναι αὐτοῖς τῶν πάλαι τινας ἐν δεσμοτηρίῳ κα-
 τακρίτων ἀξιωσάντων, ἐπινεύσαντος τοῦ βασιλέως, οἱ
 Ἀράβων τῶν εὐδαιμόνων προσήσαν καὶ φύλλου τε τοῦ
 θυσόδου καὶ κασίας καὶ κινναμώμου καὶ τῶν ἄλλων
 οἷς ἡ Ἀραβία γῆ μυρίζεται, ἐκ πολλῶν ταλάντων
 40 ἐκάστου, τὸν τόπον εὐωδίας ἐμπλήσαντες· παρήσαν
 μετὰ τούτους οἱ ἐκ τῆς Τρωγλοδυτικῆς, χρυσὸν τε τὸν
 μυρμηκίαν καὶ γρυπῶν ξυνωρίδα χρυσαῖς ἀλύσειν
 ἠνιοχομένην προσκομίζοντες. Ἐπὶ τούτοις ἡ Βλεμ-
 μύου παρήει πρεσβεία, τόξα τε καὶ βελῶν ἀκίδας ἐκ
 45 δρακοντείων ὀσῶν εἰς στέφανον περιπλέξασα καὶ
 Ταῦτά σοι, ἔλεγον, ὦ βασιλεῦ, τὰ παρ' ἡμῶν δῶρα,
 πλούτου μὲν τῷ παρὰ τῶν ἄλλων λειπόμενα, παρὰ
 δὲ τὸν ποταμὸν ὑπὸ σοι μάρτυρι κατὰ Περσῶν εὐδοκι-
 μήσαντα. Πολυτελέστερα μὲν οὖν, ἔφη ὁ Ὑδάσπης,
 50 τῶν πολυταλάντων ξενίων, ἃ γε καὶ τᾶλλα νυνὶ μοι
 προσκομίζεσθαι γέγονεν αἴτια. Καὶ ἄμ' εἴ τι βού-
 λονται ἀπαγγέλλειν ἐπέτρεπε. Καὶ μειωθῆναι αὐτοῖς
 ἐκ τῶν φόρων αἰτησάντων, τὸ σύμπαν εἰς δεκάδα ἐτῶν
 ἀφῆκε.

quid forte agere vis cum gente, quæ tuo regno subjecta
 est, indica. Meroëbus autem, audita sponsæ mentione,
 præ voluptate simul et pudore, ne in nigro quidem colore
 celare potuit, quod erubisset, tanquam igne ad fuliginem
 rubore accurrente : parvoque spatio intermisso. Alii
 quidem, inquit, pater, legati qui adveniunt præcipuis
 rebus ex sua quisque regione tuam præclaram victoriam
 ornantes te munerabuntur, ego vero te qui strennus in
 bellis exististi et maximis rebus gerendis præcipuam vir-
 tutem declarasti, cum convenienti et simili donario mune-
 randum esse æquum judicarem, virum tibi offero, gladi-
 a-forem in bellis et sanguine adeo exercitatum ut neminem
 sit habiturus qui se illi opponere possit, lucta autem et
 cæstum pugna in arena et stadiis adeo validum ut illius
 robur a nemine sustineri queat. Et simul innuens ut ve-
 niret vir significabat.

XXV. Ille autem progressus in medium, adorabat Hy-
 daspem, tanta proceritate et prisca illa statura homo, ut
 cum genu regis oscularetur propemodum eos qui in alto
 loco sedebant adæquare videretur. Et ne imperio quidem
 exspectato, exuta veste nudus stetit, omnem, qui vellet,
 seu cum armis, seu [nudis] manibus, ad certamen pro-
 vocans. Cum autem nemo progrediretur, quamvis rex
 sæpius per præconem denunciasset Hydaspes, Dabitur,
 inquit, tibi quoque a nobis æquale præmium. Et cum
 dixisset, elephantem multorum annorum et insignis ma-
 gnitudinis offerri ipsi jussit. Postquam autem adductum
 est animal, ille quidem accipiebat lubens. At populus
 subito concitus mirus risus edidit urbanitate regis delecta-
 tus, et post submissionem ac dedecus, ut videbatur, ex
 irrisione ipsius jactantia solatium capiens. Post hunc et
 Serum adducebantur legati, araneorum qui sunt apud
 illos stamina et texturas, vestem alteram purpureo colore
 finctam, alteram candidissimam afferentes.

XXVI. His donis receptis, cum ut dimitterentur illis
 quidam qui jampridem damnati in carcere detinebantur
 petissent et rex annuisset : Arabum felicium legati acce-
 debant et folii odoriferi et casia et cinnamomi et aliorum
 aromatum quæ Arabia fert, dona multorum talentorum ex
 quolibet genere offerebant, odore fragrantissimo locum
 implentes. Aderant post hos ex Troglodytica regione,
 aurum formicinum et gryporum jugum quod aureis ha-
 benis regebatur, offerentes. Deinde Blemmyum adveniebat
 legatio, arcus et jaculorum spicula ex draconum ossibus,
 in coronam implicata gerens et, Hæc tibi, dicebat, o rex,
 a nobis afferuntur dona, divitiis quidem allatis ab aliis
 inferiora, ceterum apud fluvium contra Persas, ut tu
 ipse testis esse potes, comprobata. Pretiosiora igitur sunt,
 inquit Hydaspes, quam multis talentis constantia xenia,
 quæ ut alia quoque nunc mihi offerantur in causa esse
 dicimus : simulque, si quid postularent, exponere jubebat.
 Cumque sibi minui et allevari tributum petissent, totum
 in decennium remisit.

ΚΖ'. Καὶ πάντων σχεδὸν τῶν κατὰ πρεσβείαν ἀριγμένων θφθέντων καὶ τοῖς ἴσοις ἐκάστους ἢ φιλοτιμότεροις τοῖς πλείστοις ἀμειψαμένου τοῦ βασιλέως, τελευταῖοι παρῆσαν οἱ Ἄξιοιμῶν πρεσβευταί, φόρου μὲν οὐκ ὄντες ὑποτελεῖς, φίλοι δ' ἄλλως καὶ ὑπόσπονδοι καὶ τὸ ἐπὶ τοῖς κατωρθωμένοις εὐμενὲς ἐνδεικνύμενοι, δῶρα καὶ οὗτοι προσήγαγον, ἄλλα τε καὶ δὴ καὶ ζῶου τινὸς εἶδος ἀλλοκότου ὁ ἄμα καὶ θαυμασίου τὴν φύσιν, μέγεθος μὲν, εἰς καμήλου μέτρον ὑψοῦμενον, χροιάν δὲ καὶ δορὰν παρδάλως φολίσιν ἀνηθραῖς ἐστιγμένον. Ἦν δ' αὐτῶ τὰ μὲν ὀπίσθια καὶ μετὰ κενώνας χαμαιζήλα τε καὶ λεοντώδη, τὰ δ' ὀμιαῖα καὶ πόδες πρόσθιοι καὶ στέρνα, πέρα τοῦ ἀναλόγου τῶν ἄλλων μελῶν ἐξανιστάμενα. Ἀσπίδος δ' αὐχῆν καὶ ἐκ μεγάλου τοῦ λοιποῦ σώματος εἰς κύκνειον φάρυγγα μηχανούμενος. Ἡ κεφαλὴ τὸ μὲν εἶδος καμηλίζουσα, τὸ δὲ μέγεθος, στρούτου Λιθύσσης εἰς διπλάσιον ὀλίγον ὑπερφέρουσα καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπογεγραμμένους βλοσυρῶς σοβοῦσα. Παρήλλακτο καὶ τὸ βάδισμα χερσαίου ζῶου καὶ ἐνύδρου παντός ὑπεναντίας σαλευόμενον, τῶν σκελῶν οὐκ ἐναλλάξ ἐκατέρου καὶ παρὰ μέρος ἐπιβαίνοντος, ἀλλ' ἰδίᾳ μὲν τοῖν δυοῖν καὶ ἄμα τῶν ἐν δεξιᾷ, χωρὶς δὲ καὶ ζυγηδὸν τῶν εὐνούμων σὺν ἐκατέρᾳ τῇ ἐπαιρομένη πλευρᾷ μετατιθεμένον. Ὀλκὸν δ' οὕτω τὴν κίνησιν καὶ τίθασον τὴν ἔξιν, ὅσθ' ὑπὸ λεπτῆς μηρίνου, τῇ κορυφῇ περιελιγθείσης, ἄγεσθαι πρὸς τοῦ θηροκόμου καθάπερ ἀφύκτω δεσμῶ τῷ ἐκείνου βουλήματι ὀδηγούμενον. Τοῦτο φανὲν τὸ ζῶον, τὸ μὲν πλῆθος ἅπαν ἐξέπληξε καὶ ὄνομα τὸ εἶδος ἐλάμβανεν, ἐκ τῶν ἐπικρατεστέρων τοῦ σώματος αὐτοσχεδῶς πρὸς τοῦ δήμου καμηλοπαρδάλια κατηγορηθέν· τὰράχου γὰρ μὴν τὴν πανήγυριν ἐνέπληξε.

ΚΗ'. Γίνεται γὰρ τι τοιοῦτο. Τῷ βοιωτῆς μὲν Σεληναίας παρεστήκει ταύρων ζυωρὶς, τοῦ δ' Ἠλίου, τέτρωρον ἵππων λευκῶν εἰς τὴν Ἱερουργίαν ἠῤῥεπισμένων. Ξένου δὴ καὶ ἀθήους καὶ τότε πρώτου ἀλλοκότου ζῶου φανέντος, οἶονεὶ πρὸς φάσμα διαταραχθέντες, πτοίας τ' ἐνεπίμπαντο καὶ τῶν κατεχόντων τὰ δεσμὰ σπαράξαντες, τῶν τε ταύρων ἕτερος, ὁ μόνος, ὡς εἶοικε τὸ θηρίον κατοπιτευκῶς καὶ δύο τῶν ἵππων εἰς φυγὴν ἀκατάσχετον ὤρμησαν, διεχπεσεῖν μὲν τὸν περίβολον τοῦ στρατοῦ μὴ δυνάμενοι, πυκνῶ τῷ συνασπισμῷ τῶν ὀπλιτῶν εἰς κύκλον τετειχισμένον, φερόμενοι δ' ἀτάκτως καὶ τὸ μεσεῖον ἅπαν δρόμοις σοθημένοις ἐξελίττοντες, τό τε προστυχὸν ἅπαν εἴτε σκευὸς εἴτε ζῶον ἀνατρέποντες· ὥστε καὶ βοῶν αἰρεσθαι συμμιγῆ πρὸς τὸ γιγνόμενον, τὴν μὲν ὑπὸ δέους οἷς προσπελάσειαν, τὴν δ' ὑπ' ἡδονῆς οἷς καθ' ἑτέρους ἐναλλόμενοι, τέρψιν τε καὶ γέλωτα τὴν τῶν ὑποπιπτόντων συντριβὴν παρείχον. Ἐφ' οἷς οὐδ' ἡ Περσίνα καὶ ἡ Χαρίκλεια μένειν ἐφ' ἡσυχίας κατὰ τὴν σκηνὴν ἐκαπτέρησαν, ἀλλὰ τὸ καταπέτασμα μικρὸν παραστείλασαι, θεωροὶ τῶν δρωμένων ἐγίνοντο. Ἐνταῦθ' ὁ Θεαγένης, εἴτ' οὖν οἶκοθεν ἀνδρείῳ τῷ λήματι κι-

XXVII. Post autem quam propemodum omnes qui legatione fungebantur in conspectum venerunt et singulis paribus, plurimos autem amplioribus donis rex remuneratus est, ultimi aderant Axiomitarum legati qui quidem nou pendebant tributum, sed alioqui erant socii et foederati. Quamobrem de rebus prospere ac feliciter gestis gratulantes, hi quoque dona adducebant, cum alia, tum animantis cuiusdam speciem, inusitata simul et admiranda natura, magnitudine quidem instar cameli, colore autem et cute pardalis maculis floridis distincta ac maculata. Erat autem ipsi posterior pars et quæ ventre inferior humilis et leonina, porro armi et pedes anteriores et pectus supra proportionem aliorum membrorum erectum: gracile collum et ex magno corpore reliquo, in cygni subtile guttur productum: caput autem forma quidem cameli, magnitudine autem, struthii Lybici caput paullo plus quam duplo superans et oculos tanquam pictos horribiliter versans. Immutatum etiam habuit incessum, omnino terrestri animali et aquatico contraria ratione vacillans, cruribus non permutantur, nec alteris incedentibus, sed seorsum et simul duobus in dextra parte, sigillatim autem et conjunctim sinistris, simul moto utroque latere sese transponentibus. Porro adeo habile ad motum et mansuetum ac cicur, habitu ex assuefactione comparato, ut gracili funiculo vertici circumducto a magistro regeretur, tanquam inevitabile vinculum ejus voluntatem ducem sequens. Hoc animal cum apparuisset, multitudinem quidem totam percudit et nomen a figura sortitum est, a præcipuis corporis partibus ex tempore a populo Camelopardalis nominatum: tumultu autem et perturbatione panegyrim implevit.

XXVIII. Accidit enim tale quiddam. Aræ Lunæ adstabat jugum boum, Solis autem quadrigæ equorum alborum ad maclationem præparatorum. Porro cum peregrinum et inusitatum et tunc primum monstruosum animal apparuisset, tanquam spectro perturbati, terrore impleti sunt et eorum qui tenebant vinculis ruptis, ex tauris alter qui solus ut videtur animal conspexerat et duo equi in fugam effusam sese concitarunt, percurrere quidem septum exercitus nequentes, cum confertim densatis scutis milites tanquam murum in circuitum duxissent, currentes autem sine ordine et spatium medium præcipiti cursu oberrantes et quodvis obvium medio in spatio seu vas, seu animal evertentes: ita ut clamor mixtus tolleretur ob id quod fiebat, partim præ metu ab his ad quos delati fuerant, partim præ voluptate ab illis, quibus dum in alios insilirent delectationem et risus materiam ex conculatione cadentium præbebant. Quamobrem ne Persina quidem et Chariclea manere quietæ et intra tabernaculum sese continere potuerunt, sed velamine paullulum amoto spectatrices eorum quæ fiebant existebant. Ibi Theagenes, seu proprio et virili spiritu incitatus, sive etiam divinitus immisso impetu usus et custodes qui illi adstiterant dis-

νούμενος, εἶτε καὶ ἔκ του θεῶν δρμηῆ χρησάμενος, τοὺς τε παρεστῶτας αὐτῇ φύλακας πρὸς τῆς καταλαβούσης παραχῆς διεσκεδασμένους θεασάμενος, ὠρθιώθη τ' ἄθρόον καὶ εἰς γόνυ πρὸς τοῖς βιωμοῖς πρότερον ὀκλάζων καὶ τὴν ὄσον οὐδέπω σφαγῆν ἀναμένων καὶ σχίζων τῶν ἐπικειμένων τοῖς βιωμοῖς ἀναρπάζει καὶ τῶν οὐ διαδράντων ἵππων ἐνὸς λαβόμενος, τοῖς τε νότοις ἐφίπταται καὶ τῶν ἀχενίων τριχῶν ἐπιδραξάμενος καὶ ὡς χαλινῶ τῇ χαίτη χρώμενος, μυωπίζει τε τῇ πτέρνῃ τὸν ἵππον καὶ ἀντὶ μάστιγος τῇ σχίζῃ συνεχῶς ἐπισπέρχων, ἐπὶ τὸν διαδράντα τῶν ταύρων ἤλαυε. Τὰ μὲν δὴ πρῶτα φυγῆν εἶναι τοῦ Θεαγένους τὸ γενόμενον οἱ παρόντες ὑπελάμβανον καὶ σὴν βοῇ μὴ ζυγγωρεῖν διεξέλασαι τὸ δολιτικὸν ἔρκος, τῷ πλησίον ἕκαστος ἐνεκελεύετο. Προϊόντος δὲ τοῦ ἐγγειρήματος, ὅτι μὴ ἀποδειλιάσις ἦν μὴδ' ἀπόδρασις τοῦ σφαιασθῆναι μετεδιδάσκοντο. Καταλαβὼν γὰρ ὡς ὅτι τάχιστα τὸν ταῦρον, ἐπ' ὀλίγον μὲν κατ' οὐρὰν ἤλαυεν, ὑπονύττων θ' ἅμα καὶ εἰς ὀξύτερον δρόμον τὸν βοῦν ἐρεθίζων. Καὶ ὅποι δὴ καὶ δρμηῆσει τρεπομένῳ συνεφέπετο, τὰς ἐπιστροφὰς τε καὶ ἐκβολὰς πεφυλαγμένως ἐκκλίνων.

ΚΘ'. Ὡς δ' εἰς συνήθειαν τῆς τ' ὄψεως τῆς αὐτοῦ καὶ τῆς πράξεως ἐνεβίβασεν, ἀντίπλευρος ἤδη παρίππευε, χρωτὶ τε χρωτὸς ἐπιψαύων καὶ ἵππειῳ ταύριον ἄσθμα καὶ ἰδρώτα κερανούων καὶ τὸν δρόμον οὕτως δμοτάχων ρυθμίζων, ὡς καὶ συμφυεῖς εἶναι τὰς κορυφὰς τῶν ζώων τοὺς πορρωτέρω φαντάζεσθαι καὶ τὸν Θεαγένην λαμπρῶς ἐκθειάζειν, ξένην τιὰ ταύτην ἵπποταύρου ζυνορίδα ζευγνύμενον. Τὸ μὲν δὴ πληθὸς ἐν τούτοις ἦν· ἡ Χαρίκλεια δ' ὀρώσα, τρώμω καὶ παλμῇ συνείχετο, τὸ τ' ἐγγειρήμα δὲ τι καὶ βούλοιο διαπορούσα καὶ εἰ τι σφάλμα συμβαίη, τὴν ἐκείνου τρώσιν ὡς ἰδίαν σφαγῆν ὑπεραγωνιῶσα· ὥστε μὴδὲ τὴν Περσίαν λαθεῖν, ἀλλ', Ὡ τέκνον, εἰπεῖν, τί μοι πέπονθας; προκινδυνεύειν ἔοικας τοῦ ξένου. Πάσχω μὲν τι καὶ αὐτὴ καὶ οἰκτεῖρω τῆς νεότητος, διαδραναί γε μὴν τὸν κίνδυνον εὐχομαι καὶ φυλαχθῆναι τοῖς ἱεροῖς, ὡς ἂν μὴ παντάπασιν ἀτέλεστα ἡμῖν τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἐγκαταλειφθεῖη. Καὶ ἡ Χαρίκλεια, Γελῶσιν, ἔφη, τὸ εὐχέσθαι μὴ ἀποθανεῖν ἵνα ἀποθάνῃ. Ἄλλ' εἰ ἄρα σοι δυνατόν, ὦ μήτηρ, περισώζε τὸν ἄνδρα ἐμοὶ χαρίζομένη. Καὶ ἡ Περσίνα πρόφασιν οὐ τὴν οὔσαν ἀλλ' ἐρωτικὴν ἄλλως ὑποποτήσασα· Οὐ δυνατόν μὲν, ἔφη, τὸ περισώζειν, ὅμως δ' οὖν τίς σοι κοινωνία πρὸς τὸν ἄνδρα, δι' ὃν οὕτως ὑπερφροντίζεις, θαρσοῦσα ὡς πρὸς τὴν μητέρα λοιπὸν ἐξαγόρευσον· κἀν τι νεώτερον κίνημα καὶ παρθένῳ μὴ πρέπον, ἢ μητρῴα φύσις τὸ θυγατρὸς καὶ τὸ θῆλυ συμπαθὲς τὸ παῖσιμα τὸ γυναικεῖον οἶδεν ἐπισκιάζειν. Ἐπιδαχρούσα οὖν ἐπιπλείστον ἡ Χαρίκλεια, Καὶ τοῦτο, ἔφη, δυστυχῶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ τοῖς συνετοῖς ἀσύνετα φθέγγομαι καὶ λέγουσα τὰς ἐμαυτῆς συμφορὰς, οὕτω λέγειν νομίζομαι. Πρὸς γυνῆν δὲ λοιπὸν καὶ ἀπαραχάλυπτον γωρεῖν τὴν ἐμαυτῆς κατηγορίαν καταναγκάζομαι.

persos propter tumultum exortum conspicatus, crexit se subito, cum antea ad aram genibus incumberet, et mactationem singulis momentis exspectaret, lignumque fissum quorum magnus numerus in ara jacebat, arripit, et ex equis qui non effugerant unius dorsum occupat et apprehensis crinibus ad collum propendentibus jubaque tanquam freno utens, calcaneoque quasi calcaribus equum urgens et loco flagri ligno fesso continue concitans, taurum, qui effugerat, agebat. Initio fugam esse Theagenis, ii qui aderant suspicabantur : et clamore ne sineret illum extra septum armorum evehi quilibet alterum quem proxime adstiterat cohortabatur. Procedente conatu, quod non formido esset, neque fuga mactationis, edocebantur. Assecutus enim celerrime taurum, aliquamdiu a cauda detentum egit, pungens simul et ad celeriores cursum bovem incitans : quo se autem concitasset conversum sequebatur, gyrationes et exitus angustos caute declinans.

XXIX. Postquam autem illi notum et familiarem aspectum sui actionemque ipsam reddidit, jam ad latus adequitabat, cute eutem attingens, et anhelitum taurinum ac sudorem equestri miscens et cursum ita æquali celeritate moderans, ut hi qui longius aberant coaluisse vertices animalium opinarentur et Theagenem aperte divinis laudibus extollerent, qui peregrinum quoddam ex equo et tauro jugum confecisset. Multitudo quidem his vacabat. Chariclea vero intuens, horrore et tremore detinebatur, cum quorsum tenderet conatus ignoraret et de illius vulnere, si forte lapsus contingeret, non secus ac de sua mactatione esset sollicita : ut neque Persina clam id esset, sed, O filia, diceret, quidnam tibi accidit? Videris pro peregrino periclitari. Etiam ipsa aliquo modo commoveor et miseret me illius juventutis. Effugere illum etiam periculum opto et conservari sacris, ne omnino imperfectus nobis cultus divinus relinquatur. Chariclea vero, Ridiculum est, inquit, optare ut non moriatur, eam ob causam ut moriatur. Sed si id a te præstari potest, mater, serva virum mihi gratificans. Persina autem causam non veram sed alioqui amatoriam suspicata, Etsi haudquaquam, inquit, servare illum possum, tamen quæ tibi cum viro consuetudo intercedat propter quam tantopere tibi est curæ, auctacter jam deinceps matri expone : etiamsi sit juvenilis commotio et virginitati non conveniens, materna natura filiae et femineus sexus muliebrem lapsum quo cognatione quadam afficitur, adumbrare novit. Cum igitur summo cum dolore collaerimasset Chariclea, Et in hoc, inquit, præter cetera sum infelix, quod etiam ab his qui singulari prudentia sunt præditi, dum loquor, haud intelligor et cum calamitates meas exponam nondum eas narrare existimor : denique ad nudam deinceps et apertam accusationem mei venire cogor.

Α'. Ταῦτ' εἶπε καὶ βουλομένη τὰ ὄντα ἀνακαλύ-
 πτειν, αὖθις ἐξεκρούσθη βοῆς πολυχχεστάτης πρὸς τοῦ
 πλήθους ἀρθείσης. Ὁ γὰρ δὴ Θεαγένης ὅσον εἶχε
 5 τάχους ἐφέει τῶ ἵππῳ χρήσασθαι καὶ προσθάσαντα
 τὸν μὲν ἀνετον φέρεσθαι μεθήσει μεταλλόμενος, ἐπιρ-
 ρίπτει δ' αὐτὸν τῷ αὐχένι τοῦ ταύρου καὶ τοῖς κέρασι
 τὸ αὐτοῦ πρόσωπον κατὰ τὸ μεταίχμιον ἐνιδρύσας,
 τοὺς πήχεις δ' οἰνοεὶ στεφάνην περιθεῖς καὶ εἰς ἄμμα
 10 κατὰ τοῦ ταυρείου μετώπου τοὺς δακτύλους ἐπιπλέξας,
 τὸ θ' ὑπολοιπον αὐτοῦ σῶμα παρ' ὤμον τοῦ βοῦς τὸν
 δεξιὸν μετέωρον καθεῖς, ἐκκρεμῆς ἐφέρετο, πρὸς βραγὴ
 μὲν τοῖς ταυρείοις ἄλμασιν ἀναπαλλόμενος. Ὡς δ' ἀγ-
 χόμενος ἤδη πρὸς τοῦ ὄγκου καὶ χαλῶντα τοῦ ἄγαν
 15 τόνου τοὺς τένοντας ἤσθετο καὶ καθ' ὃ μέρος ὃ Ὑδά-
 σπης προῦκαθέζετο, περιελθόντα, παραφέρει μὲν εἰς
 τοῦμπροσθεν καὶ προβάλλει τῶν ἐκείνου σκελῶν τοὺς
 αὐτοῦ πόδας, ταῖς χηλαῖς δὲ συνεχῶς ἐναράντων,
 τὴν βᾶσιν ἐνήδρευεν. Ὁ δὲ τὴν ῥύμην τοῦ δρόμου
 20 παραποδιζόμενος καὶ τῷ σθένει τοῦ νεανίου βριθόμενος
 τὰ τε γόνατα ὑποσκελίζεται καὶ ἀθρόον ἐπὶ κεφαλὴν
 σφενδονηθεὶς, κύμβαγός τ' ἐπ' ὤμους καὶ νῶτα ῥιπι-
 σθεῖς, ἤπλωτο ὑπτιος ἐπιπλείστον, τῶν μὲν κεράτων
 τῇ γῇ προσπεπηγόντων καὶ εἰς τὸ ἀκίνητον τῆς κεφα-
 25 λῆς ῥιζωθείσης, τῶν σκελῶν δ' ἀπρακτα σκαιρόντων
 καὶ εἰς κενὸν ἀερονομούντων καὶ τὴν ἤτταν δηλούντων.
 ἐπέκειτο δ' ὁ Θεαγένης ταῖν χερσῖν, τὴν λαϊὰν μόνην
 εἰς τὸ ἐπερείδειν ἀπασχολῶν, τὴν δεξιὰν δ' εἰς οὐρανὸν
 ἀνέχων καὶ συνεχῆς ἐπισείων, εἰς τε τὸν Ὑδάσπην
 30 καὶ τὸ ἄλλο πλήθος, ἱλαρὸν ἀπέβλεπε, τῇ μειδιάματι
 πρὸς τὸ συνήδουσαι δεξιούμενος καὶ τῷ μυκηθμῷ τοῦ
 ταύρου χαθὰπερ σάλπιγγι τὸ ἐπινίκιον ἀνακηρυττό-
 μενος. Ἀντήχει δὲ καὶ ἡ τοῦ δήμου βοή, τρανὸν μὲν
 οὐδὲν εἰς τὸν ἔπαινον διαρροῦσα, κεχηῖνσι δ' ἐπι-
 35 πολὺ τοῖς στόμασιν, ἐξ ἀρτηρίας μόνης τὸ θαῦμα ἐξε-
 φώνει, χρόνιον τε καὶ ὁμότονον εἰς οὐρανὸν ἀναπέμ-
 πουσα. Κελεύσαντος οὖν τοῦ βασιλέως, ὑπηρεταὶ
 προσδραμόντες, οἱ μὲν τὸν Θεαγένην προσῆγον ἀναστή-
 σαντες, οἱ δὲ τοῦ ταύρου τοῖς κέρασι καλωδίου βρόχον
 40 ἐπιβαλόντες, εἰλκὸν τε κατηφιῶντα καὶ τοῖς βωμοῖς
 αὖθις τοῦτόν τε καὶ τὸν ἵππον συλλαβόντες προσεδέσ-
 μευον. Καὶ τοῦ Ὑδάσπου μέλλοντός τι πρὸς τὸν
 Θεαγένην λέγειν τε καὶ πράττειν, ὃ δῆμος ἅμα μὲν
 ἤσθεῖς τῶ νέμῳ καὶ ἐξ οὐβερ τοῦ πρώτου ὤφθη προσπα-
 45 θῶν, ἅμα δὲ καὶ τῆς ἰσχύος ἐκπλαγεῖς, πλέον δέ τι καὶ
 πρὸς τὸν Αἰθίοπα ἀθλητὴν τὸν Μερσέβου ζηλοτυπία
 δηχθεῖς, Οὔτος τῷ Μερσέβου ζευγύσθωι, πάντες ὁμο-
 θυμαδὸν ἀνεβόησαν· ὃ τὸν ἔλεφαντα λαθῶν, τῷ τὸν
 ταῦρον ἐλόντι διαγωνιζέσθω, συνεχῆς ἐξεφώνουσι καὶ
 50 ἐπιπλείστον ἐγκειμένωι, ἐπένευσέ θ' ὁ Ὑδάσπης καὶ
 ἤγετο εἰς μέσους ὃ Αἰθίοψ, ὑπέροπτόν τι καὶ σοβαρὸν
 περισκοπῆν, ὄλαξ ἃ βαίνωσι καὶ πλατυνόμενος ἐναλ-
 λᾶξ τοῖς ἀγκῶσι τοὺς πήχεις ὑποσθεῶν.

ΔΔ'. Καπιεὶδὴ τοῦ συνεδρίου πλησίον ἐγεγόνει,

XXX. Hæc dixit et cum vellet rem ipsam aperire,
 rursus est excussa, clamore maximo a multitudine sub-
 lato. Theagenes enim, cum permisisset equo quanta ce-
 leritate posset uti et præcurrentem aliquantum, pectus
 capiti taurino adæquare, hunc quidem liberum ferri sivit
 desiliens, injicit autem se in collum tauri et in medium
 spatium inter cornua facie collocata, ulnis vero tanquam
 corona circumpositis, ac digitis in taurina fronte in nodum
 complicatis, ac reliquo corpore juxta dextrum armum
 bovis demisso, dependens ferebatur, ita ut paululum
 taurinis saltibus conenteretur. Postquam autem jam fati-
 gatum nimio pondere et languefactos esse illi musculos
 ex nimia intensione sensit, atque id loci in quo sedebat
 Hydaspes prætereuntem, obvertit eum in anteriorem par-
 tem et illius cruribus suos pedes objicit, unguis eos con-
 tinue impingens et gressum bovis implicans. Ille autem
 in impetu cursus impeditus et robore juvenis gravatus,
 evertitur, ac repente in caput devolutus et erectis pedibus
 in scapulas ac deorsum projectus, diu resupinus porrectim
 jacuit, cornibus terræ infixis, et capite quasi radicato ut
 moveri non posset, cruribus autem nequidquam salien-
 tibus et inanem aërem findentibus et cladem languore
 testantibus. Incumbebat vero Theagenes, sola sinistra
 manu ad deprimentum vacans, dextram autem in cælum
 tendens et quatiens, et in Hydaspem et reliquam multi-
 tudinem exporrecta fronte intuebatur, risu illos ad oblecta-
 tionem provocans et mugitu tauri tanquam tuba celebra-
 tionem victoriae denuntians. Resonabat autem ex adverso
 et populi clamor, perspicuum quidem nihil et articulatim
 in laudem proferens, sed hianti ore ut plurimum ex arteria
 sola sonos admirationis indices edens, diuque communi
 consensu eum ad cælum ferens. Jussu igitur regis mi-
 nistri accurrentes, alii Theagenem erectum adducebant,
 alii cornibus tauri laqueo restis injecto, ducebant tristem
 ac demissum et aris rursus hunc et equum comprehensum
 alligabant. Et cum Hydaspes aliquid cum Theagene lo-
 cuturus esset et acturus, populus tum delectatus adoles-
 cente et inde usque ab initio cum primum visus est, sin-
 gulariter erga illum affectus, tum roboris admiratione
 stupefactus, magis autem Æthiopi athleta: Meroebi invi-
 dens ac aemulans, illic cum Meroebi pugile jungatur, com-
 muni consensu exclamavit : is, qui elephantem acceptit,
 decertet cum eo, qui taurum cepit, continue pronun-
 tiabat. Cumque diu incumberet, annuit Hydaspes : du-
 cebaturque extemplo in medium Æthiops, superbe truci-
 busque oculis circa se omnia lustrans ac lente incedens et
 dilatans sese, ac per vicissitudinem cubitis ulnas inso-
 lenter quatiens.

XXXI. Postea vero quam prope conellium constitit,

πρὸς τὸν Θεαγένην βλέψας ὁ Ὑδάσπης καὶ ἑλληνίζων, ὦ ξένη, ἔφη, τοῦτω σε γρηΐ διαγωνίσασθαι· ὁ δὴμος κελεύουσι. Γιγνέσθω τὸ δοκοῦν, ὁ Θεαγένης ἀπεκρίνατο. Ἄλλὰ τίς ὁ τρόπος τῆς ἀγωνίας; Πάλλης, εἶπεν ὁ Ὑδάσπης. Καὶ δε, τί δ' οὐχὶ ξιφῆρης καὶ ἐνόπιος, ἵνα τι μέγα βέξας ἢ παθῶν, ἐμπλήσω Χαρίκλειαν, τὴν σιωπᾶν εἰς δεῦρο τὰ καθ' ἡμᾶς καρτεροῦσαν, ἢ καὶ εἰς τέλος, ὡς εἴκειν, ἡμῶν ἀπεγνωκυῖαν. Καὶ ὁ Ὑδάσπης, Τί μὲν βούλεταί σοι ἐπὶ τὸ παραπλέκειν ὄνομα Χαρικλείας αὐτὸς ἂν γιγνώσκουσιν παλαίειν δ' οὖν σε καὶ οὐ ξιφῆρη πυκτεύειν χρεῶν, αἶμα γὰρ ἐκχεόμενον πρὸ τοῦ καιροῦ τῆς θυσίας ὀφθῆναι οὐ θεμιτόν. Συνεῖς οὖν ὁ Θεαγένης ὅτι δέδοικεν ὁ Ὑδάσπης μὴ προκαιρηθῆναι τῆς θυσίας, εὖ ποιεῖς, ἔφη, τοῖς θεοῖς με φυλάττων, οἷς καὶ μελήσει περὶ ἡμῶν. Καὶ ἄμα κόνιν ἀνελάμμενος, καὶ ὤμοις τε καὶ πήχεσιν ἔτι πρὸς τῆς βοηλασίας ἰδρωτὶ νενοτισμένοις ἐπιχεάμενος, τὴν τε μὴ προσίζησασαν ἀποσεισάμενος, προβάλλει τ' ἐκτάδην τῷ χεῖρι, καὶ τοῖν ποδοῖν τὴν βᾶσιν εἰς τὸ ἐδραῖον διερισάμενος, τὴν τε ἰγνύην σιμώσας καὶ ὤμους καὶ μετάφρενα γυρώσας καὶ τὸν αὐχένα μικρὸν ἐπικλίνας, τὸ θ' ὄλον σῶμα σφηκώσας, εἰστίχεται τὰς λαβὰς τῶν παλαισμάτων ὀδίνων. Ὁ δ' Αἰθίοψ ἐνορῶν, ἡμεῖδιὰ τε σεσηρὸς καὶ εἰρωνικοῖς τοῖς νεύμασιν ἐκφραυλλίζει ἐφόκει τὸν ἀντίπαλον, ἀθρόον τ' ἐπιδραμῶν, τόν τε πῆχυν τῷ αὐχένι τοῦ Θεαγένους, ὥσπερ τινὰ μοχλὸν ἐπαράσσει καὶ βόμβου πρὸς τῆς πληγῆς ἐξακουσθέντος, αὐθις ἐθρύπτετο καὶ ἐπεγέλα βλακῶδες. Ὁ δὲ Θεαγένης, οἷα δὴ γυμνασίων ἀνὴρ καὶ ἀλοιφῆς ἐκ νέων ἀσκητῆς, τὴν τ' ἐναγωνιον Ἐρμού τέχνην ἠκριθῶκως, εἶκειν τὰ πρῶτα ἔγνω καὶ ἀπόπειραν τῆς ἀντιθέτου δυνάμεως λαβόντα, πρὸς μὲν ὄγκον οὕτω πελώριον καὶ θηρωδῶς τραχυρόμενον, μὴ δμοσε χωρεῖν, ἐμπειρία δὲ τὴν ἄγροικον ἰσχύην κατασφίσασθαι. Αὐτίκα γούν ὀλίγον ὅσον ἐκ τῆς γῆς κραδανθεῖς, πλέον (ἢ) ὡς εἶχεν ἀλγεῖν ἐσχῆπτετο καὶ τοῦ αὐχένος θάτερον μέρος ἐκδοτον εἰς τὸ παθεῖναι προβάλλετο. Καὶ τοῦ Αἰθίοπος αὐθις πληξάντος ἐνδοῦς τῇ πληγῇ μικροῦ καὶ καταφέρεσθαι ἐπὶ πρόσωπον ἐσχηματίζετο.

ΑΒ'. Ὡς δὲ καταγνούς καὶ ἀποθαρσῆσας ὁ Αἰθίοψ, ἀφυλάκτως ἤδη τὸ τρίτον ἐπεφέρετο καὶ τὸν πῆχυν αὐθις ἀνατείνας κατασειεῖν ἐμελλεν, ὑπεισηλλθεῖ τ' ἀθρόον ὁ Θεαγένης κεκυφῶς τὴν καταφορὰν ἐκκλίνας, πήχει τε τῷ δεξιῷ τὸν ἐκείνου λαῖον βραχίονα προσαναστείλας, ἐρρίπισέ τε τὸν ἀντίπαλον ἄμματι, καὶ τῇ καταφορᾷ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς εἰς κενὸν ἐνεχθείσης πρὸς τὸ ἔδαφος ἐπισπασθέντα καὶ ὑπὸ τὴν μασχάλην ὑποδύς, τοῖς τε νότοις περιχεῖτο καὶ παχεῖαν τὴν γαστέρα χαλεπῶς ταῖς χερσὶ διαζώσας, τὴν βᾶσιν κατὰ τὰ σφυρὰ καὶ ἀστραγάλους τῇ πτέρνῃ σφοδρῶς τε καὶ ἐπαλλήλως ἐκμοχλεύσας, εἰς γόνυ τ' ὀκλάσαι βιασάμενος, ἀμφιβαίνει τοῖς ποσὶ καὶ τοῖς κατὰ τοὺς βουβῶνας τὰ σκέλη καταπείρας, τούς τε καρπούς οἷς ἐπερειδόμενος ὁ Αἰθίοψ ἀνεῖχε τὰ στέρνα ἐκκρουσάμενος καὶ τοῖς κροτάφοις εἰς ἄμμα τούς πήχεις περιάγων,

Theagenem contuitus Hydaspes, Græco sermone, Peregrine, inquit, cum hoc te inire certamen populus jubet. Fiat id, quod illi placet, Theagenes respondit. Sed quæ ratio est certaminis? Luctæ, inquit Hydaspes. At ille, cur non potius gladiatorum, inquit, et armorum, ut aliquo præclaro facinore edito aut cadens, impleam Charicleam, quæ hactenus rationes nostras tacere sustinuit, vel ad extremum, ut videtur, nos valere jussit. Quid hoc sibi, inquit Hydaspes, velit, quod nomen Charicleæ admisceas, et labeas in ore, ipse scies : at luctari et non digladiari te oportet. Siquidem sanguinem effusum ante sacrificium conspici fas non est. Cum igitur intellexisset, quod metueret Hydaspes ne interficeretur ante sacrificium : Recte facis, inquit, quod me diis conservas, quibus etiam res nostræ curæ erunt : simulque sumto pulvere, et humeris atque ulnis adhuc a bovis circumactione sudore madentibus insperso, eoque qui non adhæserat excusso, objicit porrectim manus, et pedibus in vestigio firmiter defixis et poplite inflexo incurvatoque, humeris parteque inter scapulas contorta et collo aliquantum inclinato, denique toto corpore contracto stabat, prehensiones lutarum cupide exspectans. Æthiops autem intuens, hiante ore ridebat et ironicis gestibus insultare adversario videbatur. Tum repente incursione facta, cubitum tanquam vectem aliquem collo Theagenis impingit : a qua plaga ingenti sonitu exaudito, rursus exsultabat et stolide insuper ridebat. At Theagenes, ut vir in gymnasiis et unctionibus ab ineunte ætate exercitatus, et certandi arte Mercurii exacte instructus, cedere initio statuit et experimento virium adversarii sumto, tam terribili impetu et fero non resistere, sed agreste robur arte eludere. Statim igitur cum paullulum tantum a terra commotus esset, magis se dolere quam revera dolebat simulabat et colli alteram partem expositam ad ictum excipiendum objiciebat. Cumque Æthiops iterum feriisset, cedens plagæ, propemodum se collabi in faciem fingebat.

XXXII. At postquam in contentum illius adductus Æthiops et animatus, incaute jam tertio irruerat et cubitum rursus sublatum impacturus erat, subiit repente Theagenes, inflexione corporis impetu declinato et dextro cubito sinistro humeri brachio sursum impulsio ac remoto, projecit adversarium nodo implicatum, atque etiam suæ manus impulsu frustra incitato in solum abreptum, et sub axillam illius se conjiciens, circumfundebatur tergo, crassoque ventre difficulter manibus cincto, gressum circum talos et malleolos calcaneo magna vi et nulla intermissione facta demolitus et in genua procumbere cogens, circumdat pedibus et partibus circa inguina pressis, cruribus ac palmis quibus innitens Æthiops pectus attonlebat excussis, cubitos nodi instar circum tempora ductos, ad tergum et humeros retrahens, ventrem illius in terram

ἐπὶ τε τὰ μετάφρενα καὶ ὤμους ἀνέλκων, ἐφαπλώσαι
 τῇ γῆ τὴν γαστέρα κατηνόγκασε. Μιᾶς δὲ οὖν βοῆς
 ἐπὶ τούτοις καὶ γεγωνότερας ἢ τὸ πρότερον ὑπὸ τοῦ
 5 πλήθους ἀρθείσας, οὐδ' ὁ βασιλεὺς ἐκαρτέρησεν ἀλλ'
 ἀνήλατό τε τοῦ θρόνου καὶ ὦ τῆς ἀνάγκης, ἔλεγεν,
 οἶον ἄνδρα καταθῆναι ὑπὸ τοῦ νόμου πρόκειται· καὶ
 ἅμα προσκαλεσάμενος, ὦ νεανία, πρὸς αὐτὸν ἔφη,
 στεφανοῦσθαι μὲν σε καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις, ὡς ἔθος,
 ἀπόκειται· στεφανοῦ δ' οὖν καὶ νῦν τὴν ἐπίδοξον μὲν
 10 ταύτην, ἀνόνητον δέ σοι καὶ ἐφήμερον νίκην. Κάπειδή
 μοι τοῦ προκειμένου καὶ βουλομένου βύσασθαι σε οὐ
 δυνατόν, ὅσα γοῦν ἐφείται, παρέξομαι· καὶ εἴ τι γινώ-
 σκεις εἴτι σε ζῶντα ἦσαι δυνάμενον, αἴτησον. Καὶ
 ἅμα λέγων, χρυσῶν τε καὶ λιθοκόλλητον τῷ Θεαγένει
 15 στέφανον ἐπέθηκε καὶ τι καὶ ἐπιδακρύων οὐκ ἔλάνθανεν.
 Ὅ δὲ Θεαγένης, Οὐκοῦν αἰτήσω, ἔφη, καὶ δέομαι δὸς
 ὑποσχόμενος, εἴ τὸ διαδραῖναι με τὴν ἱερουργίαν πάν-
 τως ἄφυκτον, ἱερουργηθῆναι χειρὶ γοῦν τῆς εὐρημένης
 σοὶ νυνὶ θυγατρὸς κέλευε.
 20 ΛΓ'. Δηλοῖς δὲ πρὸς τὸ εἰρημένον ὁ Ὑδάσπης,
 καὶ πρὸς τὸ ὅμοιον τῆς Χαρικλείας προκλήσεως τὸν
 νοῦν ἀναπέμπων, οὐ δοκιμάζων δ' ἐν συνέχοντι τῷ
 καιρῷ τὸ ἀκριβὲς ἀνιχνεύειν, τὰ δυνατὰ, εἶπεν,
 ὦ ξένη, καὶ αἰτεῖν ἐπέτρεψα καὶ δώσωιν ἐπένευσα.
 25 Γεγαμῆσθαι οὖν χρῆναι τὴν σφαγιάζουσαν, οὐ παρβε-
 νέουσαν, ὁ νόμος διαγορεύει. Ἄλλ' ἔχει ἄνδρα καὶ
 αὐτῇ, πρὸς αὐτὸν δὲ Θεαγένης. Φληναφῶντος, εἶπεν
 ὁ Ὑδάσπης, καὶ τῷ ὄντι θανατῶντος οἱ λόγοι. Γάμου
 καὶ ἀνδρὸς διμιλίας ἀπείρατον τὴν κόρην ἢ ἐσχάρα διέ-
 30 δειξε· πλὴν εἰ Μερόηθον ἄνδρα τοῦτον λέγεις, οὐκ οἶδ'
 ὅθεν ἐγνωκὸς, οὐπω μὲν ἄνδρα νυμφίον δὲ πρὸς ἐμοῦ
 μόνον ὠνομασμένον. Ἄλλ' οὐδ' ἐσόμενον πρόσθε, εἶπεν
 ὁ Θεαγένης, εἴ τι ἐγὼ τοῦ Χαρικλείου φρονήματος
 ἐπήσθημαι καὶ μοι ὡς θύματι μαντευομένου πιστεύειν
 35 ἔσται δίκαιον. Πρὸς ταυτὸ ὁ Μερόηθος, Ἄλλ' οὐ
 ζῶντα, εἶπεν, ὦ βέλτιστε, τὰ θύματα, σφαγέοντα δὲ
 καὶ ἀναμνηθέντα τὴν ἀπὸ τῶν σπλάγγων σημειώσιν
 τοῖς μαντικοῖς ὑποδείκνυσιν. Ὅστι' ὀρθῶς ἔλεγες,
 ὦ πάτερ, θανατῶντα παραφθέγγεσθαι τὸν ξένον. Ἀλλὰ
 40 τοῦτον μὲν, εἰ κελούσις, ἀγέτω τις ἐπὶ τοὺς βωμοὺς,
 σὺ δὲ, εἴ τι λείπεται διοικησάμενος, ἔχου τῆς ἱερουρ-
 γίας. Καὶ ὁ μὲν Θεαγένης ἤγετο οἱ προστέτακτο,
 ἢ Χαρίκλεια δ' ἐπὶ τῇ νίκῃ μικρὸν ἀναπνεύσασα καὶ
 τὰ βέλτιστα ἐλπίζασα, πάλιν ἀγομμένου πρὸς ὀρήνοισ
 45 ἦν. Καὶ τῆς Περσίνης πολλὰ παρηγορούσης καὶ
 εἰκὸς σωθῆναι τὸν νέον, εἴ μοι καὶ τὰ λειπόμενα καὶ
 σαφέστερα τῶν κατὰ σαυτὴν ἐξαγορεύειν βούλοιο, λε-
 γούσης, ἢ μὲν Χαρίκλεια βιασθεῖσα καὶ τὸν καιρὸν οὐκ
 ἐνδιδόντα ὑπέρεσιν ὄρωσα, πρὸς τὰ καιριώτερα τῶν
 50 διηγημάτων ὤρμησεν. Ὅ δ' Ὑδάσπης, εἴτινες ὑπο-
 λείπονται τῶν πρεσβευσάντων τοῦ εἰσαγγελέως ἐπυ-
 θάνετο. Ὅ δ' Ἀρμονίας, Οἱ ἐκ Συήνης, ἔφη, μόνοι,
 βασιλεῦ, γράμματα μὲν Ὀροονδάτου καὶ ξένια κομι-
 ζοντες, ἄρτι δὲ καὶ πρὸ βραχέος ἐπελθόντες.

porrexit. Una igitur voce ob hoc factum et clariore quam
 antea a multitudine edita, neque rex sese cohibere potuit,
 sed exsiluit e solio et O necessitatem odiosam, dicebat:
 qualem virum mactare lege cogimur et simul cum eum
 advocasset, O adolescens, ad ipsum inquit, ut coroneris
 etiam ad sacrificia, sicuti moris est, adhuc restat: vel
 maxime autem hæc præclara quidem et illustris sed inuti-
 lili tibi et diurna victoria coronam meretur. Ceterum
 postquam id ut te ex præsentī statu liberem, etiamsi
 velim, præstari a me non potest, quantum conceditur,
 præstabo et si quid nosti quo te adhuc viventem juvare
 possim, postulato. Simulque cum his dictis auream et
 lapidibus distinctam coronam Theageni imposuit. Nec non
 animadversus est, quod lacrimaret. Theagenes autem,
 Igitur postulabo, inquit et peto a te, ut hoc des meis pre-
 cibus, quandoquidem promisisti, si mactationem omnino
 evitare non possum, saltem manu tuæ quæ nunc inventa
 est filiæ me mactari jube.

XXXIII. Morsus hoc dicto Hydaspes, et ad similitu-
 dinem Charicleæ precatōnis animum referens, ceterum
 non judicans operæ pretium esse e vestigio rem ad amu-
 sim inquirere: Ea quæ fieri possunt inquit, hospes, et
 petere te jussi et daturum me esse pollicitus sum. Porro
 nuptam esse viro, non virginem quæ mactet lex diserte
 jubet. Sed et ipsa habet virum, ad illum Theagenes.
 Delirantis, inquit, hominis, ac revera animum despon-
 dentis et præbentis se morti, verba ista sunt. Matrimonii
 et consuetudinis cum viro expertem esse virginem, focus
 declaravit. Nisi forte Meroebum hunc virum dicas, nescio
 unde edoctus, nondum quidem virum, sed sponsum a me
 nominatum. Sed neque futurum statue, dixit Theagenes,
 si quid ego de Charicleæ animo sensi et si mihi ut victimæ
 divinanti credere justum erit. Ad hæc Meroebus: Sed
 non vivæ, inquit, præclare, victimæ sed mactatæ et re-
 sectæ, extis significationem haruspicius exhibent. Quam-
 obrem recte dixisti, pater, despondentem animum inepte
 et nihil ad rem loqui peregrinum. Sed hunc quidem, si
 jubes, ducat aliquis ad aras. Tu vero cum absolveris si
 quid adhuc restat, ad sacrificium aggredere. Et Theagenes
 quidem ducebatur eo, quo imperatum fuerat. At Charic-
 clea quæ ob victoriam aliquantum respiraverat et meliora
 speraverat, rursus cum duceretur in luctu erat. Et Persina
 multifariam consolante et consentaneum esse quod possit
 servari juvenis, si mihi reliqua et manifestiora de te nar-
 rare volueris, dicente, Chariclea tempus dilationem haud
 concedere videns, ad narrationes istas, quibus rei cardo
 inerat aggressa est. Hydaspes autem, si qui adhuc ex lis
 qui legatione fungerentur reliqui essent, ex internuntio
 quærebat. Harmonias vero, Soli Syenenses, inquit, rex,
 literas Oroondatis et xenia afferentes: nuper autem et
 momento ante venerunt.

10 ΔΔ'. Ἡκόντων οὖν καὶ οὗτοι, τοῦ Ὑδάσπου φή-
 σκευτος, παρήσαν καὶ τὸ γράμμα ἐνεγείριζον. Καὶ
 ἀνείληθας διήρχετο καὶ ἦν τοιόνδε. ΒΑΣΙΛΕΙ ΦΙΛΑΝ-
 ΘΡΩΠΩ: ΚΑΙ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙ ΤΩ: ΛΙΘΙΟΠΩΝ ΥΔΑΣΠΗ
 5 ΟΡΟΟΝΔΑΤΗΣ Ο ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΑΤΡΑΠΗΣ.
 Εἰ νικῶν κατὰ τὴν μάχην, πλέον γνώμη ἐνίκησας καὶ
 μοι σατραπείαν ἅλην ἐκὼν παρεχώρησας, οὐκ ἂν θαυ-
 μάσαιμι τὸ παρὸν, εἰ βραχεῖαν αἴτησιν ἐπινεύσεις.
 Κόρη τις ἀγομένη πρὸς με ἀπὸ τῆς Μέμφως, τοῦ
 10 πολέμου γέγονε πάρεργον, καὶ ὅτι αἰγμάλωτος ἐκ
 σοῦ προστάγματος εἰς Αἰθιοπίαν ἐπέμφθη, πρὸς τῶν
 σὺν αὐτῇ γεγονότων καὶ διαδράντων τὸν τότε κίνδυνον
 ἐπιθύουσαν. Ταύτην αἰτῶ λυθῆναι μοι δῶρον, ἐφιέμε-
 νος μὲν καὶ αὐτὸς τῆς παιδός, πλέον δὲ περιποιησάμην τῇ
 15 πατρὶ βουλόμενος, πολλὴν ἀληθέντι γῆν καὶ κατὰ ζή-
 τησιν τῆς θυγατρὸς ἐν Ἐλεφαντίνῃ τῷ φρουρίῳ κατὰ
 τὸν πόλεμον καταληθθέντι, καὶ ἐπισκοποῦντί μοι μετὰ
 ταῦτα τοὺς περισιζομένους ὀφθέντι καὶ ἐκπεμφθῆναι
 πρὸς τὸ σὸν ἡμέρον ἀζώωσαντι. Ἐχεις αὐτόθι μετὰ
 20 τῶν ἄλλων πρέσβειων τὸν ἄνδρα, ἱκανὸν μὲν ἐξ ἡθους
 τὴν εὐγένειαν ἐμφῆναι, ἱκανὸν δὲ καὶ ἐξ ὄψεως δυσω-
 πῆσαι. Χαίροντά μοι τοῦτον, ὃ βασιλεῦ, ἀντίπεμ-
 ψον, πατέρα μὴ μόνον ὀνομαζόμενον ἀλλὰ καὶ γεγενη-
 μένον. Ταῦθ' ὡς ἀνέγνω, τίς οὖν τῶν παρόντων ὁ
 25 τὴν θυγατέρα ἐπιζητῶν ἐπηρώτησε. Ὑποδείξαντων
 δὲ τινα πρεσβύτην, ὦ ζένε, πρὸς αὐτὸν ἔφη, πάντ'
 αἰτοῦντος Ὀροονδάτου ποιεῖν ἔτοιμος. Ἀλλὰ δέκα
 μὲν ἀγῆναι μόνας αἰγμάλωτους ἐκέλευσα νεάνιδας.
 Μιᾶς δὲ τέως, ὅτι μὴ ἔστι σὴ θυγάτηρ, ἐπεγνωσμένης,
 30 τὰς ἄλλας ἐπισκόπησον καὶ γνωρίζων εἰ εὔροις λάμ-
 βανε. Προκύψας ἐφίλει τοὺς πόδας ὁ πρεσβύτης. Καὶ
 ἀγθείσας τὰς κόρας ὡς ἐπισκοπῶν τὴν ἐπιζητουμένην
 οὐχ εὔρισκεν, αὐθις κατηφῆσας, ὦ βασιλεῦ, οὐδεμία
 τούτων ἐστίν, ἔλεγε. Τὴν γνώμην, ἔφη ὁ Ὑδάσπης,
 35 τὴν ἐμὴν ἔχεις. Μέμφου δὲ τὴν τύχην, εἰ τὴν ἐπιζη-
 τουμένην οὐχ εὐρίσκεις. Ὅτι γὰρ ἄλλη μὴτ' ἤχηθ
 παρὰ ταύτας, μὴτ' ἐστὶ κατὰ τὸ στρατόπεδον, ἔξεστι
 σοὶ περισκοποῦντι πεισθῆναι.

40 ΔΕ'. Ῥαπίσας οὖν τὸ μέτωπον ὁ πρεσβύτης καὶ
 ἐπιδακρύσας, ἀνανεύσας τε καὶ περιαθρῶν ἐν κύκλῳ
 τὸ πλῆθος, ἀθρόον ὡσπερ τις ἐμμανῆς ἐξέδραμε, καὶ
 τοῖς βωμοῖς προσελθὼν, τοῦ τε τριθωνίου (τοῦτο γὰρ
 ἔτυχε ἀμπερόμενος) τὸ κράσπεδον εἰς βρόχον περιει-
 λῆσας, ἐπιβάλλει τῷ ἀγῆνι τοῦ Θεαγένους καὶ εἶλεκεν,
 45 ἐξάκουστον βοῶν, Ἐχω σε ὃ παλαμναῖε λέγων καὶ
 ἀλιτήριε. Καὶ τῶν φρουρούντων ἀντέχειν καὶ ἀπο-
 σπᾶν βιαζομένω, ἀπρὶξ ἐχόμενος καὶ οἰοεὶ συμπερυ-
 κῶς, ἀγαγεῖν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ὑδάσπου καὶ τῶν
 συνέδρων, ἐξενίκησε καὶ ὦ βασιλεῦ, ἔλεγεν, οὗτος ὁ
 50 τὴν ἐμὴν θυγατέρα συλαγωγῆσας· οὗτός ἐστιν ὁ τὴν
 οἰκίαν εἰς ἀπαιδίαν ἐρημώσας καὶ ἐκ μέσων τῶν τοῦ
 Πυθίου βωμῶν τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἀναρπάσας καὶ νῦν ὡς
 εὐαγῆς τοῖς τῶν θεῶν βωμοῖς προσκαθήμενος. Ἐσεί-
 σθησαν πρὸς τὰ γινόμενα σύμπαντες, τὰ μὲν βήματα

XXXIV. Accedant igitur hi quoque, Hydaspes cum
 dixisset, aderant et literas tradebant, quas evolutas lege-
 bat. Erant autem ejusmodi. *Clementi et beato Æthio-
 pum regi Hydaspi, Oroondates, magni regis Satrapa.*
 Cum vincens prælio, magis animi celsitudine viceris et
 mihi satrapiam totam tua sponte concesseris, haud mirum
 mihi in præsentia videbitur, si exilem petitionem compro-
 baris. Puella quædam cum Memphi duceretur, obiter
 belli fuit appendix et quod captiva jussu tuo in Æthiopiam
 sit missa, ex his qui una cum ipsa fuerunt et tum pericul-
 lum effugerunt audiui. Hanc oro mihi dimitti muneris
 loco, cum ipsius puellæ causa, tum præcipue patris, cui
 illam servare velim: qui multum terræ pererravit et dum
 filiam inquireret, Elephantinæ in arce, sub belli tempus de-
 tentus, a me contemplante hoc tempore eos qui superfuis-
 sent ex prælio conspectus est et ut mitteretur ad tuam
 clementiam petiit. Habes ibi una cum aliis legatis virum
 talem, ut vel solis moribus generositatem declarare possit:
 et dignum, ut vel vultu tantum et facie a te quod petit im-
 petret. Lætum mihi hunc, o rex, remitte, qui pater non
 modo nominatur, sed etiam exstitit. Hæc ut legit: Quis
 igitur est ex his qui adsunt qui filiam inquit, percuncta-
 tus est. Et cum ostendissent quemdam senem: O hospes,
 ad illum inquit, omnia petente Oroondate lubens faciam:
 sed decem tantum adolescentulas captivas duci jussi. Cum
 vero unam filiam tuam non esse cognitum sit, reliquas
 contemplare et si agnitam inveneris accipe. Procumbens
 senex osculabatur pedes et cum adductas puellas contem-
 plans, eam quam inquirebat non invenisset; rursus tristis,
 Nulla ex his est, rex, dicebat. Studium meum, inquit
 Hydaspes, agnoscis tibi non deesse. Fortunam autem ac-
 cusa, si eam quam inquiris non invenis. Nam quod neque
 alia venit præter has, neque ulla est in castris amplius,
 circumspicere tibi licet, ut hoc persuasum tibi sit.

XXXV. Cum ferisset frontem senex et collacrimasset,
 faciem attollens et multitudinem in orbem circumspiciens,
 repente tanquam furiosus encurrit: cumque accessisset ad
 aras et pallii (hoc enim forte indutus erat) oram restis
 instar contorsisset, injicit collo Theagenis, et trahebat,
 clamans ita ut exaudiri posset, Te teneo, o conscelerate,
 50 dicens, et execrante. Cumque custodes resistere et
 avellere niterentur, firmiter hærens et tanquam in unum
 corpus cum illo coaluisset, ut eum duceret in conspe-
 ctum Hydaspis et concilli, obtinuit. Et, O rex, dice-
 bat, hic est qui meam filiam tanquam prædator mihi eri-
 puit, hic est, qui domum solitariam et liberis orbam red-
 didit et ex mediis Apollinis aris animam meam rapuit, ac
 nunc tanquam pius aliquis deorum aris assidet. Commoti
 sunt omnes ad ea quæ fiebant, verba quidem qui ea in-

οὐ συνιέντες, τὰ δρώμενα δὲ οἱ λοιποὶ θαυμάζοντες.

ΛΓ'. Καὶ τοῦ Ὑδάσπου σαφέστερον λέγειν ὃ τι βούλοιο κελεύοντος, ὁ πρεσβύτερος (ἦν δ' ἄρα Χαρι- κλῆς) τὰ μὲν ἀληθέστερα τοῦ γένους τῆς Χαρικλείας ἀπέκρυπτε, μὴ πως ἄρα καὶ κατὰ τὴν φυγὴν ἐκείνης τὴν αἰδῶ προφανισθείσης, πόλεμον καθ' αὐτοῦ πρὸς τῶν ἀληθῶς γεννησάντων ἐπισπάσεται διευλαθούμενος, ἐξετίθετο δ' ἐπιτέμνειν ἅ μὴδὲν ἔθλαπτε καὶ ἔλεγεν· Ἦν μοι θυγάτηρ, ὦ βασιλεῦ. Τίς μὲν τὴν φρόνησιν καὶ οἷα τὸ εἶδος θεασάμενοι μόνον, ἐπαξίως ἂν με λέγειν ἐπιστεύσατε. Ἦν δ' οὖν παρθενευομένη καὶ ζάκωρος τῆς ἐν Δελφοῖς Ἀρτέμιδος. Ταύτην δ' θαυμάσιος οὗτος Θετταλὸς ὦν τὸ γένος καὶ εἰς Δελφούς τὴν ἐμὴν πόλιν ὡς τι πάτριον ἐπιτελέσων, ἀρχιθεωρὸς ἀφιγμένος, ἔλαθεν ἐκ τῶν ἀδύτων αὐτῶν τὴν κόρην ἀποσυλήσας, [καὶ ἀδύτων τοῦ Ἀπόλλωνος.] Διὸ καὶ εἰς ὑμᾶς ἀσε- θεῖν δικαίως ἂν νομισθεῖη, τὸν πάτριον ὑμῶν θεὸν Ἀπόλλωνα, τὸν αὐτὸν ὄντα καὶ Ἥλιον καὶ τὸ ἐκείνου ἱερὸν τέμενος βεβηλούσας· συνεργῶ δ' αὐτῇ πρὸς τὴν ἐναγῆ ταύτην πράξιν ψευδοπροφῆτου τινὸς Μεμφίτου γενομένου, ἐπειδὴ κατὰ τὴν Θετταλίαν μεταθέν καὶ παρ' Οἰταίων ὄντων αὐτοῦ πολιτῶν ἐξαιτῶν οὐδαμῶς εὐρισκον, ἔχδοτον ἐκείνων τούτου καὶ εἰς σφαγὴν ὅπου ποτ' ἂν εὐρίσκηται, ὡς ἀλάστορα παραχωρησάντων, ὀρμητήριον εἶναι τῆς φυγῆς τὴν Καλασίριδος Μέμφιν εἰκάσας καὶ εἰς ταύτην ἀφικόμενος, καὶ τὸν μὲν Κα- λάσιριν, ὡς ἔρῃν, τεθνηκότα καταλαθὼν, παρὰ Θυά- μιδος δὲ τοῦ ἐκείνου παιδὸς ἅπαντα τὰ περὶ τὴν θυγα- τέρα ἐκδιδαχθεὶς τά τ' ἄλλα καὶ ὅτι πρὸς Ὀροονδάτην εἰς τὴν Συήνην ἀπέσταλτο καὶ τοῦ μὲν Ὀροονδάτου καὶ τῆς Συήνης ἀποτυχόν, ἦλλον γὰρ κἀκέισε, κατὰ δὲ τὴν Ἐλεφαντίνην ὑπὸ τὸ πολέμου κατακληθεὶς, ἤκω- τανῶν ἐνταῦθα, καὶ γίγνομαι ἰκέτης οὕτως ὡς ἡ ἐπι- στολὴ διηγῆσατο. Τὸν ἀποσυλήσαντα ἔχει· τὴν θυ- γατέρα ἐπιζήτησον ἐμὲ τε πολυπύμονα ἄνθρωπον εὐε- ργετῶν καὶ σαυτῷ χαριζόμενος, εἰ τὸν πρεσβεύοντα ὑπὲρ ἡμῶν σατράπην ὀφθείης αἰδούμενος.

ΛΔ'. Καὶ ὁ μὲν ἐπιώπησεν, ἐπιτορνῶν γοῶδες τοῖς εἰρημίοις· ὁ δ' Ὑδάσπης πρὸς τὸν Θεαγένην, Τί, ἔφη, πρὸς ταῦτ' ἔρεῖς; Ὁ δὲ, Ἀληθῆ, ἔφη, πάντα τὰ κατηγορηθέντα. Ληστής ἐγὼ καὶ ἀρπαξὶ καὶ βίαιος καὶ ἄδικος περὶ τοῦτον ἀλλ' ὑμέτερος εὐεργέτης. Ἀπό- δος οὖν, ἔφη, τὴν ἀλλοτρίαν, ὁ Ὑδάσπης, διὰ τὸ προ- καθοσιώσασθαι τοῖς θεοῖς, τὴν ἐκ τῆς θυσίας ἐπίδοξον, οὐ τὴν ἐκ τῆς τιμωρίας σφαγὴν ἔνδικον ὑπέξων. Ἀλλ' οὐχ ὁ ἀδικήσας, εἶπεν ὁ Θεαγένης, ἀλλ' ὁ τὰ δίκαια ἔχων ἀποδοῦναι δίκαιος. Ἔχεις δ' αὐτός. Ἀπόδος, εἰ μὴ σὴν θυγάτερα εἶναι Χαρικλείαν καὶ οὕτως ὁμολο- γήσεις. Οὐκέτι καρτερεῖν οὐδεὶς ἠνέσχετο ἀλλ' ἅμα πάντων σύγχυσις ἐγένετο. Σισιμίλλης δ' ἐπιπολὺ διαρκέσας καὶ πάλοι τὰ λεγόμενα καὶ πραττόμενα γνω- ρίζων, ἐς τὸ ἀκριβὲς δὲ περιελθεῖν τὰ φανερούμενα πρὸς τοῦ κρείττονος ἀναμένων, προσέδραμέ τε καὶ τὸν Χα- ρικλέα περιεπτύσσετο καὶ, Σώζεται σοι ἡ νομισθεῖσα

telligebant, rem ipsam quae cernebatur, reliqui admirantes.

XXXVI. Et cum Hydaspes planius, quidnam vellet, dicere juberet; senex (erat autem Charicles) veriora de genere Charicleae occultabat: id veritus, ne illa in fuga forte et itinere jam antea corrupta, bellum sibi cum veris parentibus accerseret. Exponebat autem compendio ea quae nihil nocebant, ac dicebat, Erat mihi filia, rex, quam si quali animi indole et forma fuisset tantum conspexissetis, justam causam habere me quamobrem dicam crederetis. Erat, inquam, in virginitate aetatem degens et ministra, quae Delphis colitur, Dianae. Hanc praeclearus iste Thessalus genere, cum Delphos meam urbem, quasi patrium quoddam sacrum celebraturus, praefectus lega- tionis constitutus venisset, clam ex adytis ipsis abstulit. Quamobrem et erga vos merito deliquisse existimari debet, qui patrium vestrum deum Apollinem, qui idem est cum Sole, et illius lucum profanavit. Porro quoniam quidam falsus antistes Memphiticus, socius hujus sceleratae actionis exstiterat: cum essem in Thessalia deposcens ab Aetasis ejus civibus, nec usquam invenirem, illis mihi hunc interficiendum ubivis locorum inveniretur, tanquam pestem dedentibus; asylum fugae Calasiridis Memphiim esse certis conjecturis suspicatus, eo cum pervenissem, Calasiridem quidem, ut oportuit, mortuum deprehendo: a Thyamide autem ejus filio de omnibus quae ad filiam attinebant et inter reliqua quod Syenen ad Oroondate missa esset, certior factus; Oroondate etiam Syenae frustratus, (nam illuc quoque veneram) Elephantinae autem bello detentus, venio luc in praesentia supplex, quemadmodum in epistola narratur. Furem itaque tenes, filiam meam quare et in me calamitosum hominem beneficium conferens et te ipso rem dignam faciens, si deprecatoem Satrapam nobis non aspernari videberis.

XXXVII. Et ille quidem tacuit, lugubres fletus ad ea quae dixerat addens. Hydaspes autem ad Theagenem, Quid dices ad haec, inquit. Ille autem, Vera, inquit, sunt omnia, quae in accusatione commemorata sunt. Praxo ego sum et raptor et grassator et iniquus quod ad hunc attinet: ceterum in vos beneficus. Redde igitur, inquit Hy- daspes, alienam, propterea quod diis antea devotus sis, mactationem sacrificii illustrem non supplicii justam per- laturus. Sed non is, qui injuriam fecit, dixit Theagenes, sed qui injuriae fructum habet, reddere juste debet. Cum igitur tu ipse habes reddo: siquidem hanc tuam filiam esse Charicleam et ipse fatebitur. Nemo amplius sese continere poterat, sed simul omnium confusanea commotio exsistebat. Sisimilires vero, cum diu se continuisset, Jani- pridem ea quae dicebantur et fiebant sciens, ceterum ut ad exactam et certam cognitionem pervenirent ea quae sensim patefiebant expectans, accurrebat et Charicleam amplectebatur. Et, Salva est adoptiva tua et a nobis tibi quondam

καὶ παρ' ἡμῶν ἐγχειρισθεῖσά ποτε θυγάτηρ, ἔλεγε, θυγάτηρ ἀληθῶς οὔσα καὶ εὐρεθεῖσα ὧν γινώσκεις.

ΑΗ'. Καὶ ἡ Χαρίκλεια τῆς σκηνῆς ἐξέδραμε, καὶ πᾶσαν τὴν ἐκ φύσεως καὶ ἡλικίας αἰδῶ παραγκωνισαμένη, βάκχιόν τι καὶ ἔμμανές ἐφέρετο καὶ τοῖς γόνασι τοῦ Χαρικλέους προσπεσοῦσα, Ὡ πάτερ, ἔλεγεν, ὦ τῶν φόντων οὐκ ἔλαττον ἐμοὶ σεβάσιμη τιμώρησαι ὡς βούλῃ τὴν ἀθέμιτον ἐμέ καὶ πατραλοῖαν κἂν εἰς βούλημά τις ἀναφέρῃ θεῶν κἂν εἰς διοίκησιν ἐκείνων τὰ δεδρασμένα, μὴ προσέχων. Ἡ Περσίνα δὲ καθ' ἕτερον μέρος τὸν Ὑδάσπην ἐνηγκαλίζετο καὶ Πάντα οὕτως ἔχειν, ἄνερ, πίστευε, πρὸς αὐτὸν ἔλεγε καὶ νυμφίον εἶναι τοῦ θυγατρίου τὸν Ἑλληνα τουτοῖ νεανίαν ἀληθῶς γίνωσκε, ἄρτι μοι ταῦτ' ἐκείνης καὶ μόλις ἐξαγορευσάσης. Ὁ δὲ ἦμος ἐτέρωθεν σὺν εὐφήμοις ταῖς βοαῖς ἐξεχώρευε, πᾶσα ἡλικία καὶ τύχη σύμφωνως τὰ γινόμενα θυμηδοῦντες, τὰ μὲν πλείεστα τῶν λεγομένων οὐ συνιέντες, τὰ ὄντα δ' ἐκ τῶν προγεγονότων ἐπὶ τῇ Χαρικλείᾳ συμβάλλοντες, ἡ τάχα καὶ ἐξ ὀρυθῆς θείας ἢ σύμπαντα ταῦτ' ἐσκηνογράψεν εἰς ἐπίνοιαν τῶν ἀληθῶν ἐλθόντες, ὅφ' ἦς καὶ τὰ ναντιώτατα πρὸς συμφωνίαν ἡρμάζετο, χαρᾶς καὶ λύπης συμπεπλεγμένων, [γελῶτι δακρῶν κεραννυμένων τῶν συγγοτάτων εἰς ἑορτὴν μεταβαλλομένων] γελώντων ἅμα τῶν κλαιόντων καὶ χαιρόντων τῶν θρηνοῦντων, εὐρισκόντων οὐς μὴ ἐζήτουν καὶ ἀπολλόντων οὐς εὐρηκέαι ἐδόκουν καὶ τέλος τῶν προσδοκηθέντων φόνων εἰς εὐαγεῖς θυσίας μεταβαλλομένων. Τοῦ γὰρ Ὑδάσπου πρὸς τὸν Σισιμίθρην, Τί χρὴ δρᾶν, ὦ σοφώτατε, εἰπόντος, ἀρνεῖσθαι τὴν τῶν θεῶν θυσίαν οὐκ εὐσεβές, σφαιρίζειν τοὺς παρ' αὐτῶν ὀρηθέντας οὐκ εὐαγές ἐπινοητέον ἡμῖν τί πρακτέον.

ΛΘ'. Ὁ Σισιμίθρης οὐχ ἐλληνίζων, ἀλλ' ὅσπερ καὶ πάντας ἐπαῖειν αἰθιοπίζων, Ὡ βασιλεῦ, εἶπεν, ἐπισκιάζονται, ὡς εἴκειν, ὑπὸ τῆς ἄγαν χαρᾶς καὶ οἱ συνετώτατοι τῶν ἀνδρῶν. Σὲ γοῦν καὶ πάσαι συμβαλεῖν ἐχρῆν, ὅτι μὴ προσένται οἱ θεοὶ τὴν εὐτρεπιζομένην θυσίαν, νῦν μὲν τὴν πανόλβιον Χαρίκλειαν ἐξ αὐτῶν σοι τῶν βιωμῶν θυγατέρα ἀναδείξαντες καὶ τὸν ταύτης τροφέα, καθάπερ ἐκ μηχανῆς, ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἐνταῦθ' ἀναπέμψαντες, αὐθις τὴν πτοῖαν καὶ τὸν τάραχον τοῖς προσώμοις ἵπποις καὶ βοῦσιν ἐπιβαλόντες καὶ τὸ διακοπήσθαι τὰ τελεώτερα νομιζόμενα τῶν ἱερῶν συμβαλεῖν παρέχοντες, νῦν τὴν κορωνίδα τῶν ἀγαθῶν καὶ ὡσπερ λαμπάδιον δράματος τὸν νυμφίον τῆς κόρης τουτοῖ τὸν ξένον νεανίαν ἀναφῆναντες. Ἄλλ' αἰσθανόμεθα τοῦ θεοῦ θαυματουργήματος καὶ συνεργοὶ γινώμεθα τοῦ ἐκείνων βουλήματος καὶ ἐχόμεθα τῶν εὐαγεστέρων ἱερῶν, τὴν δι' ἀνθρώπων θυσίαν καὶ εἰς τὸν ἐξῆς αἰῶνα περιγράφαντες.

Μ'. Ταῦτα τοῦ Σισιμίθρου λαμπρῶς τε καὶ εἰς ἐπήκοον ἀπάντων ἐκοθήσαντος, ὁ Ὑδάσπης τὴν ἐγχώριον γλῶτταν καὶ αὐτὸς συνείς, τῆς τε Χαρικλείας καὶ τοῦ Θεαγένους ἐπιδεδραγμένος, Οὐκοῦν, ὦ παρόντες, ἔλεγε, θεῶν νέυματι τούτων οὕτω διαπεπραγμένον, τὸ ἀντι-

tradita filia, dicebat : revera inventa et cognita filia eorum, quos tu ipse scis.

XXXVIII. Et Chariclea e tabernaculo procurrebat, et neglecto naturæ omni ac ætatis pudore, Bæchico quodam et furenti impetu furebatur et ad genua Chariclis provoluta, O pater, dicebat, non minus mihi quam qui me procrearunt observande : ulciscere me, ut vis, injustam istam et parricidam, nec eam ipsam excusationem, quod fortasse id deorum voluntati quispiam tribuere possit et illorum gubernationi ea quæ facta sunt adscribere, auscultans. Persina autem in altera parte Hydaspem amplectebatur et Omnia ita se habere credas, mi vir, ad ipsum dicebat. Sponsum esse filiolæ Græcum hunc juvenem, omnino scito, quæ modo vix illa mihi patefecit. Populus itidem alia ex parte, gratulatoriis clamoribus gestiebat. Omnium ætatum et ordinum homines communi consensu ob ea, quæ fiebant, lætabantur : plurima quidem eorum quæ dicebantur non intelligentes, rem ipsam ex his quæ præcesserant Charicleæ rationibus, conjicientes : fortassis etiam divino quodam impulsu, qui ut omnia hæc mirifice caderent tanquam in scena effecit, ad animadvertendam veritatem adducti. A quo et maxime contraria ad convenientiam aptabantur, cum gaudium et mœror inter se connexa essent, [lacrimæ risu miscerentur, tristissima in solemnitate festi commutarentur :] ridentibus simul his qui plorabant et gaudentibus his qui lugebant, cum invenirent eos quos non quærebant et amitterent quos se inventuros esse existimabant; et ad extremum expectatis cædibus in pia sacrificia transmigrantibus. Cum enim Hydaspes ad Sisimithrem, Quid facere oportet, o sapientissime, dixisset : recusare deorum sacrificium impium est : mactare eos, qui ab illis sunt donati, religio. Excogitandum est nobis quid faciendum sit.

XXXIX. Sisimithres non Græca lingua, sed ut omnes exaudire possent Æthiopica, O rex, dixit, offunditur caligo, ut videtur, etiam sapientissimis viris præ nimia voluptate. Te igitur vel jam pridem conjicere oportuit, deos non admittere sacrificium quod apparabatur, qui jam ex omni parte beatam Charicleam ex ipsis aris filiam tuam esse declararunt et hujus nutricium, tanquam ex machina e media Græcia huc accersiverunt; jam terrorem et perturbationem equis et bobus qui ad aram stabant incutientes, et fore ut quæ majores hostiæ esse creduntur rejicerentur, significantes : nunc tanquam bonorum coronidem et tanquam facem fabulæ, sponsum puellæ hunc Græcum juvenem ostenderunt. Enimvero admittamus ad animum hæc divina miranda facta et adjutores simus illorum voluntatis et continuemus magis pia sacrificia, hostias humanas et in consequentem ætatem rejicientes.

XL. Hæc cum Sisimithres clare et ita ut ab omnibus exaudiri possent intonasset; Hydaspes cum et ipse linguam genti vernaculam intelligeret, Chariclea et Thegene apprehensis : Igitur vos, qui adestis, dicebat, cum hac ita deorum nutu et voluntate peracta sunt, resistere fas non est.

βαίνειν ἀθέμιτον. Ὡσὶ ὑπὸ μάρτυσιν αὐτοῖς τε τοῖς ταῦτα ἐπικλώσασι καὶ ὑμῖν ἀκολουθα ἔχεινοις φρονεῖν ἐνδεικνυμένοις, ξυνωρίδα ταύτην γαμηλοῖς νόμοις ἀναδείκνυμι καὶ συνεῖναι δεσμίῳ παιδογονίας ἐφίημι. Καὶ εἰ δοκεῖ, βεβαιούτω τὰ δόξαντα ἢ θυσία καὶ πρὸς τὰ ἱερὰ τραπώμεθα.

ΜΑ'. Τούτοις εἰρημένοις ἐπευφήμισεν ὁ στρατὸς καὶ κρότον τῶν χειρῶν ὡς ἐπιτελουμένοις ἤδη τοῖς γάμοις ἐπεκτύπησαν. Καὶ πλησιάσας τοῖς βωμοῖς ὁ Ὑδάσπη, καὶ μέλλων ἀπάρχεσθαι τῶν ἱερῶν, Ὡδέσποτα, εἴπεν, Ἥλιε, καὶ Σελήνη δέσποινα, εἰ μὲν δὴ ἀνὴρ καὶ γυνὴ Θεαγένης τε καὶ Χαρίκλεια βουλήμασιν ὑμετέροις ἀνεδείχθησαν, ἔξῃσιν αὐτοῖς ἄρα καὶ ἱερατεύειν ὑμῖν. Καὶ ταῦτ' εἰπὼν, τὴν τ' αὐτοῦ καὶ τὴν τῆς Περσίνης, μίτραν, τὸ σύμβολον τῆς ἱερωσύνης ἀφελὼν, τὴν μὲν τῷ Θεαγένει τὴν αὐτοῦ, Χαρίκλειά δὲ τὴν Περσίνης, ἐπιτίθησιν. Οὗ γεγονότος, ἐνθύμιον τοῦ χρησμοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ὁ Χαρίκλῆς ἐλάμβανε καὶ τοῖς ἔργοις βεβαιούμενον τὸ πάλαι παρὰ τῶν θεῶν προαγορευθὲν ἡβρίσκεν, ὁ τοὺς νέους ἐφραζεν ἐκ τῶν Δελφῶν διαδράντας

Ἴεσθ' ἡλίου πρὸς χθόνα κυανένην·

Τῆ παρ' ἀριστόθιον μέγ' ἀέθλιον ἐξάφονται

Λευκὸν ἐπὶ κροτάφων στέμμα μελαινομένων.

Στεφθέντες οὖν οἱ νέοι λευκαῖς ταῖς μίτρας, τὴν θ' ἱερωσύνην ἅμα τῷ Ὑδάσπῃ ἀναδησάμενοι καὶ τὴν θυσίαν αὐτοὶ καλλιερήσαντες, ὑπὸ λαμπάσιν ἡμέμαις, αὐλῶν τε καὶ συρίγγων μελωδίαις, ἐφ' ἄρματος ἵππων, ὁ μὲν Θεαγένης ἅμα τῷ Ὑδάσπῃ, ὁ Σισιμίθρης δὲ καθ' ἕτερον ἅμα τῷ Χαρίκλειᾷ, βωῶν δὲ λευκῶν ἢ Χαρίκλεια σὺν τῇ Περσίνῃ, σὺν εὐφημαῖς καὶ κρότοις καὶ χοροῖς, ἐπὶ τὴν Μερὸν παρεπέμποντο, τῶν ἐπὶ τῷ γάμῳ μυστικωτέρων κατὰ τὸ ἄστυ φαιδρότερον τελεσθησομένων.

Τοιόνδε πέρας ἔσχε τὸ σύνταγμα τῶν περὶ Θεαγένης καὶ Χαρίκλειαν Λιβυοπικῶν· ὁ συνέταξεν ἀνὴρ Φοινῆς Ἑμεσηνός, τῶν ἀφ' Ἡλίου γένος, Θεοδοσίου πατρὸς Ἡλιοδώρου.

Ἐἴληφε τέρμα βίβλος Ἡλιοδώρου.

Quamobrem testibus his ipsis qui hæc fati destinaverunt et vobis qui illorum ductum animorum assensu sequi videmini, par hoc solemnibus nuptiis coalescere declaro : et mutua consuetudine frui procreationis liberorum vinculo conjunctos permitto. Et si videtur, confirmet hæc quæ decreta sunt sacrificium et ad rem sacram vertamur.

XLi. Hæc dicta approbavit exercitus et plausum manibus edidit quasi nuptiæ jam celebrarentur. Appropinquans itaque aris Hydaspes et jam rem divinam incepturus, O domine Sol, dicebat et Luna domina, siquidem conjuges Theagenes et Chariclea vestra voluntate declarati sunt, licet illis sane et sacra vobis facere. Et hæc cum dixisset, sua et Persinæ mitra, nota sacerdotii, demta, alteram Theageni quæ sua erat, alteram Charicleæ quæ Persinæ imponit. Quod cum factum esset, oraculi quod illi redditum fuerat Delphis Charicles recordatus est et re ipsa perfectum esse id quod jam pridem a diis prædictum fuerat, comperit, quod juvenes dicebat, postquam fugissent Delphis,

Venturos solis torridum ab igne solum

Magna ubi præcipuæ virtutis præmia tandem

Temporibus fuscis candida sarta gerant.

Coronati igitur juvenes albis mitris, et simul sacerdotio sententiaque Hydaspis ornati, cum sacrificium ipsi rite peregissent, cum facibus accensis et tibiis ac fistularum concentu, in curribus equorum quidem junctorum, Theagenes una cum Hydaspe, Sisimithres vero cum Charicle seorsim, boum autem alborum Chariclea et Persina, cum gratulationibus, plausu ac tripudiis, Meroën deducebantur, ut reliqua quæ ad nuptias pertinent magis arcana, in urbe majore cum solemnitate celebrarentur.

Talem finem sortita est confectio de Theagene et Charicleæ Æthiopicarum narrationum : cujus auctor est vir Phoenicia Emesenus, ex genere Solis, Theodosii filius, Heliodorus.

Æthiopicæ historiae Heliodori finis.

CHARITON.

ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ
ΑΦΡΟΔΙΣΙΕΩΣ
ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΧΑΙΡΕΑΝ
ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΡΡΟΗΝ.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Α'. Χαρίτων Ἀφροδίσειδς, Ἀθηναγόρου τοῦ βήτορος
υπογραφεὺς, πάθος ἐρωτικὸν ἐν Συρακούσαις γενόμενον
διηγῆσομαι. Ἐρμοκράτης, ὁ Συρακοσίων στρατηγός,
οὗτος ὁ νικῆσας Ἀθηναίους, εἶχε θυγατέρα Καλλιρ-
5 ρόην τοῦνομα, θαυμαστόν τι χρῆμα παρθένου καὶ
ἄγαλμα τῆς ὅλης Σικελίας. ἦν γὰρ τὸ κάλλος οὐκ
ἀνθρώπινον ἀλλὰ θεῖον, οὐδὲ Νηρηίδος ἢ Νύμφης τῶν
ὄρειῶν ἀλλ' αὐτῆς Ἀφροδίτης παρθένου. Φήμη δὲ
τοῦ παραδόξου θεάματος πανταχοῦ διέτρεχε καὶ μνη-
10 στήρες κατέρρεον εἰς Συρακούσας, δυνάσται τε καὶ
παῖδες τυράννων, οὐκ ἐκ Σικελίας μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ
Ἰταλίας καὶ Ἡπείρου καὶ ἐθνῶν τῶν ἐν Ἡπείρῳ.
'Ὁ δ' Ἔρωσ ζεῦγος ἴδιον ἐβελήσας συλλέξαι. Χαίρεας
γάρ τις ἦν μενιράκιον εὐμορφον, πάντων ὑπερέχον, ὅν
15 Ἀχιλλέα καὶ Νιρέα καὶ Ἱππολύτον καὶ Ἀλκιβιάδην
πλάσται καὶ γραφεῖς δεικνύουσι, πατὴρ Ἀρίστωνος,
τὰ δεύτερα ἐν Συρακούσαις μετὰ (τὸν) Ἐρμοκράτην
φερομένου. Καὶ τις ἦν ἐν αὐτοῖς πολιτικὸς φθόνος,
ὥστε θᾶπτον ἂν πᾶσιν ἢ ἀλλήλοις ἐχίδευσαν. Φιλό-
20 νεικος δ' ἐστὶν ὁ Ἔρωσ καὶ χαίρει τοῖς παραδόξοις
κατορθώμασιν. Ἐζήτησε δὲ τοιόνδε τὸν καιρόν. Ἀφρο-
δίτης ἐορτὴ δημοτελής καὶ πᾶσαι σχεδὸν αἱ γυναῖκες
ἀπῆλθον εἰς τὸν νεῶν. Τέως δὲ μὴ προϊούσαν τὴν
Καλλιρρόην προήγαγεν ἡ μήτηρ, τοῦ Ἐρμοκράτους κε-
26 λεύσαντος προσκυνῆσαι τὴν θεόν. Τότε δὲ Χαίρεας
ἀπὸ τῶν γυμνασίων ἐβάδιζεν οἴκαδε στίβων ὥσπερ
ἀστήρ· ἐπήνθει γὰρ αὐτοῦ τῷ λαμπρῷ τοῦ προσώπου
τὸ ἐρύθημα τῆς παλαιστρας ὥσπερ ἀργύρω χρυσός.
Ἐκ τύχης οὖν περὶ τινα καμπὴν στενωτέραν συνα-
30 τῶντες περιέπεσον ἀλλήλοις, τοῦ θεοῦ πολιτευσαμένου
τῆνδε τὴν (συνοδίαν) ἴν' ἐκά(τερος τῷ) ἐτέρ(ῳ) ὄφθῃ·
ταχέως οὖν πάθος (ἐρω)τικὸν ἀντέδωκαν ἀλλήλοις....
'Ὁ μὲν οὖν Χαίρεας οἴκαδε μετὰ τοῦ τραύματος ἀπῆι
καὶ ὥσπερ τις (ἀρισ)τεὺς ἐν πολέμῳ τρωθεὶς καιρίαν
35 τοῦ κάλλους(τῆ) εὐ)γενεί(α) συνελθόντος, καὶ καταπετεῖν
μὲν αἰδούμενος στήναι δὲ μὴ δυνάμενος. Ἡ δὲ παρθένος
τῆς Ἀφροδίτης τοῖς ποσὶ προσέπεσε καὶ καταφιλοῦσα,
Σύ μοι, δέσποινα, εἶπεν, δὸς ἄνδρα τοῦτον ὃν ἔδειξας.
Νῦξ ἐπῆλθεν ἀμφοτέροις δεινὴ· τὸ γὰρ πῦρ ἔξε-
40 κάετο. Δεινότερα δ' ἔπασχεν ἡ παρθένος διὰ τὴν σιωπῆν,

CHARITONIS
APHRODISIENSIS
DE CHÆREA
ET CALLIRRHOE.

LIBER PRIMUS.

I. Chariton Aphrodisiensis, Athenagoræ rhetori a manu,
amatorium Syracusis casum narrabo. Hermocrates Syra-
cusanorum prætor, victor ille Atheniensium, filiam ha-
bebat nomine Callirrhœon, puellam admirabilem et totius
Siciliæ decus. Illi enim divina sane, non humana, neque
Nereidis aut montanæ alienjus nymphæ, sed Veneris ipsius,
adhuc virginis, species contigerat. Fama rari spectaculi
quaquaversum discurrerat, ut proci Syracusas undecun-
que confluerent, reges et tyrannorum filii non Siculi modo
sed et Itali et Epirotæ et ex gentibus Epiroticis. Amor
vero singulare par matrimonio jungere cupiebat. Chæreas
enim erat quidam juvenis pulcher, omnium præstantissi-
mus, qualem Achillem et Nireum et Hippolytum et Alci-
biadem fingunt statuarii et poëtæ. Pater illi erat Ariston,
Syraculis secundas tenens, Hermocrate primas tenente.
Eratque adeo inter illos contentio quædam civilis, ut cum
alio quovis potius quam secum invicem affinitatem con-
trahere vellent. Amor autem contentione gaudet et mira-
bilibus facinoribus; quærebatque talem occasionem. Ve-
neris publicum erat festum, omnes fere mulieres templa
adibant. Huc usque non adeuntem Callirrhœon produxit
mater, Hermocrate jubente ut deam adoraret. Ibi Chæ-
reas relicto gymnasio domum redibat stellæ instar corus-
cans, decus addebat enim nitiori vultus palæstræ rubor, ut
argento aurum. Forte sic occurrunt sibi in angustæ cu-
jusdam viæ flexu, gressus eorum ita moderante deo ut
uterque alterum conspiceret. Mox vulnera vicissim da-
bant et accipiebant.... pulchritudine et nobilitate junctis.
Chæreas quidem domum abit cum vulnere, et tanquam
heros in bello letali vulnere accepto, accidere revere-
batur, stare non poterat. Puella vero ad Veneris pedes
provoluta eosque osculata: Tu mihi hunc virum des,
quem ostendisti! Gravis utrique nox supervenit. Gliscebat
enim intus ignis, qui vehementius puellam premebat quia

αἰδουμένη κατάφωρος γενέσθαι. Χαίρεας δε νεανίας εὐφυής καὶ μεγαλόφρων ἤδη τοῦ σώματος αὐτῷ φθίνοντος, ἀπετόλμησεν εἰπεῖν πρὸς τοὺς γονεῖς ὅτι ἐρῶ καὶ οὐ βιώσεται τοῦ Καλλιρρόης γάμου μὴ τυγῶν.

5 Ἐστέναξεν ὁ πατὴρ ἀκούσας καὶ Οὐγγὴν δὴ μοι, τέκνον· δῆλον γὰρ ἐστίν, ὅτι Ἑρμοκράτης οὐκ ἂν δοίῃ σοὶ τὴν θυγατέρα τοσοῦτους ἔχων μνηστῆρας πλουσίους καὶ βασιλεῖς. Οὐκ οὐδὲ πειράσαι σε δεῖ, μὴ φανερώς ὑβρισθῶμεν. Εἴθ' ὁ μὲν πατὴρ παρεμυθεῖτο τὸν παῖδα,

10 τῷ δ' ἠΰξετο τὸ κακόν, ὥστε μῆδ' ἐπὶ τὰς συνήθεις προΐεναι διατριβάς. Ἐπόθει δὲ τὸ γυμνάσιον Χαίρεάν, καὶ ὡσπερ. Ἐρήμιον . . . ἦν ἡ . . . ἐφίλει γὰρ αὐτὸν ἡ νεολαία. Πολυπραγμονοῦντες δὲ τὴν αἰτίαν ἔμαθον τῆς νόσου, καὶ ἔλεος πάντας εἰσήει μεираκίου

15 καλοῦ κινδουεύοντος ἀπολέσθαι διὰ πάθος ψυχῆς εὐφυοῦς. Ἐνώστη νόμιμος ἐκκλησία. Συγκαθεσθείς οὖν ὁ δῆμος τοῦτο πρῶτον καὶ μόνον ἐβόα· Καλὸς Ἑρμοκράτης, μέγας στρατηγός, σῶζε Χαίρεάν. Τοῦτο πρῶτον τῶν τροπαίων. Ἡ πόλις μνηστεύεται τοὺς γάμους σήμερον

20 ἀλλήλων ἀξίως. Τίς ἀνὴρ μνηύσεια τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην, ἧς ὁ Ἑρως ἦν ὁ δημιουργός; Ἀνὴρ δὲ φιλόπατρις Ἑρμοκράτης ἀντειπεῖν οὐκ ἠδυνήθη τῇ πόλει δεομένη. Κατανεύσαντος δ' αὐτοῦ πᾶς ὁ δῆμος ἐξέπηδησε τοῦ θεάτρου, καὶ οἱ μὲν νέοι ἀπήσσαν ἐπὶ

25 Χαίρεάν, ἡ βουλὴ δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες ἠκολούθουν Ἑρμοκράτει. Παρῆσαν δὲ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ Συρακοσίαι ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυμφαγωγῶσαι. Ὑμέναιος ἤδετο κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν· μεστὰι δ' αἱ βύμα στεφάνων, λαμπάδων· ἐρραίνετο τὰ πρόθυρα οἴνῳ καὶ μύροις.

30 Ἡδίων ταύτην τὴν ἡμέραν ἤγαγον οἱ Συρακοῖοι τῆς τῶν ἐπινικίων. Ἡ δὲ παρθένος, οὐδὲν εἰδυῖα τούτων, ἔρριπτο ἐπὶ τῆς κοίτης ἐγκεκαλυμμένη, κλαίουσα καὶ σιωπῶσα. Προσελθούσα δ' ἡ τροφὸς τῇ κλίνῃ, Τέκνον, εἶπε, διανίστασο, πάρεστι γὰρ ἡ εὐκαιριότης πασῶν

35 ἡμῖν ἡμέρα. Ἡ πόλις σε νυμφαγωγεῖ.

Τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,

οὐ γὰρ ἤδει, τίμη γαμεῖται· ἄφρωνος εὐθύς ἦν καὶ σκότος αὐτῆς τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη καὶ ὀλίγου δεῖν ἐξέπνευσεν. Ἐδόκει δὲ τοῦτο τοῖς ὄρωσιν αἰδώς.) Ἐπεὶ

40 δὲ ταχέως ἐκόσμησαν αὐτὴν αἱ θεραπαινίδες, τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν θυρῶν ἀπέλιπον· οἱ δὲ γονεῖς τὸν νυμφῶν εἰσήγαγον πρὸς τὴν παρθένον. Ὅ μὲν οὖν Χαίρεας προσδραμῶν αὐτὴν κατεφίλει, Καλλιρρόη δὲ γνωρίσασα τὸν ἐρώμενον, ὡσπερ τὴν λύχνου φῶς ἤδη σβεννύμενον

45 ἐπιτυθέντος ἐλαίου, πάλιν ἀνέλαμψε καὶ μείζων ἐγένετο καὶ κρείττων. Ἐπεὶ δὲ προῆλθεν εἰς τὸ δημόσιον, θάμβος ὄλον τὸ πλῆθος κατέλαβεν, ὡσπερ Ἀρτέμιδος ἐν ἐρημίᾳ κυνηγέταις ἐπιστάσης. Πολλοὶ δὲ τῶν παρόντων καὶ προσεκύνησαν· πάντες δὲ Χαίρεάν μὲν ἐθαύμαζον, Καλλιρρόην δ' ἐμακάριζον. Τοῦτων ὕμνοισι ποιητὰ τὸν Θέτιδος γάμον ἐν Πηλῷ γεγονέναι· πλὴν καὶ ἐνταῦθα τις εὐθέθῃ βάσκανος δαίμων,

50 ὡσπερ ἐκεῖ φασὶ τὴν Ἑριν.

nemini indicare audebat, deprehendi verens. Chæreas juvenis dexter et magna spirans, vulnere jam tabefactus audent tandem apud parentes amorem suum fateri, et quod vivere porro nequeat, si Callirrhœs nuptiis excederit. Ingemuit ad hæc Ariston, et Peristi ergo, mi fili, ait. Qui enim tibi suam daret Hermocrates filiam, cui præsto sunt tot proci divites et reges? Igitur ne tentes quidem, ut frustrati risum de nobis ne faciamus. Dein pater demulcere quidem filium; at malum huic crescere, ut nec consueti frequentaret loca et exercitia. Desiderabat Chæream gymnasium, ejus absentia quasi desolatum; juvenus enim illum amabat. Sollicite igitur indagantes hi comperibant morbi causam, et miserabantur omnes pulchrum juvenem ob animi nobilis affectionem de extremis perclitantes. Erat stata concio. Facto itaque consensu, populus hoc primum et solum clamat: Optime Hermocrates, maxime imperator, serva Chæream. Illustrissimum hoc erit inter tua tropæa. Civitas tota nuptias has conciliare vult, utrisque dignas. Quis concionem illam describat, cujus coactor erat Cupido? Patriæ sic, quam amabat, precibus repugnare nescius Hermocrates, assentitur. Quo facto, populus statim theatro prosilit, et juvenes quidem ad Chæream accurrunt; Senatus autem et Archontes sequuntur Hermocratem. Aderant quoque Syracusanæ sponsam in sponsi domum deducturæ. Hymenæus per totam urbem resonabat; pleni corollis angiportus tædisque; sparsa vino et unguentis limina. Diem istum Syracusani hilariorum agebant, quam quo Athenienses profligaverant. Omnium interim ignara, quæ gerebantur, cubabat in lecto puella, operto capite, lacrymans, taciturna. Cui nutrix torum aggressa: Surge, ait, filia; dies enim omnium nobis exoptatissima illuxit. Urbs sponsam te deducet.

Illi autem pectus solvi, atque labascere crura,

ignaræ scilicet, cui nuberet, harere vox faucibus, oculi caligare; tantum non expirare. Videbatur hic spectantibus pudor esse. Interim famulæ sponsam propere communt et ornant; turba ad fores manere jussa. E continenti vero ceteri cum sponso adventum, eumque introducunt ad virginem. Hanc ille accurrens invadit osculis: illa vero, agnito amante, ut flamma lampadis jam emortua oleo superinfuso, refulgebat, majorque et præcellentior evaderebat. Progrediente vero in publicum, stupore et sacro quasi horrore corripitur omnis multitudo, uti fit, quum Diana in desertis nemorum penetralibus repente venatoribus apparere. Multi adorabant quoque: omnes Chæream quidem admirabantur, sed Callirrhœen beatam prædicabant. Tales poetæ nuptias Thetidis in monte Pelio canunt. Verum tamen, ut ibi Discordia, sic etiam hic invidus quidam deus deprehensus est.

Β'. Οἱ γὰρ μνηστῆρες ἀποτυχόντες τοῦ γάμου λύπην ἐλάμβανον μετ' ὀργῆς. Τέως οὖν μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους, ὁμονόησαν τότε. Διὰ δὲ τὴν ὁμόνοιαν, ἑβρίσθαι δοκοῦντες, συνῆλθον εἰς βουλευτήριον κοινόν.

5 Ἐστρατολόγει δ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸν κατὰ Χαιρέου πόλεμον ὁ φρόνος. Καὶ πρῶτος ἀναστάς νεανίας τις Ἰταλιώτης, υἱὸς τοῦ Ῥηγίνων τυράννου, τοιαῦτ' ἔλεγεν·

Εἰ μὲν τις ἐξ ἡμῶν ἐγγυμνὸν οὐκ ἂν ὠργίσθη, ὥσπερ ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀγῶσιν ἓνα (αἰεὶ) δεῖ νικῆσαι τῶν ἀγωνισαμένων· ἐπεὶ δὲ παρευδοκίμησεν ἡμᾶς ὁ μὴδὲν ὑπὲρ γάμου πονήσας, οὐ φέρω τὴν ὕβριν. Ἡμεῖς δ' ἐτάθη-

10 μεν αὐλείοις θύραις προσαγρυπνοῦντες καὶ κολακεύοντες τίθας καὶ θεραπευίδας καὶ δῶρα πέμποντες τροφοῖς πόσον χρόνον δεδουλεύκαμεν; καὶ τὸ πάντων χαλεπώ-

15 πατον ὡς ἀντεραστὰς ἀλλήλους ἐμισήσαμεν. Ὅ δὲ πόρονος καὶ πένης, καὶ μηδενὸς κρείττων βασιλείων ἀγωνισαμένων αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸν στέφανον ἤρατο. Ἄλλ' ἀνόνητον αὐτῷ γενέσθω τὸ ἄθλον καὶ τὸν γάμον θάνατον τῷ νυμφίῳ ποιήσωμεν. Πάντες οὖν ἐπήνεσαν,

20 μόνος δ' ὁ Ἀκραγαντίνων τύραννος ἀντεῖπεν. Οὐκ εὐνοία δὲ, εἶπε, τῇ πρὸς Χαιρέαν κωλύω τὴν ἐπιβουλήν, ἀλλ' ἀσφαλεστέρῳ τῷ λογισμῷ· μέμνησθε γὰρ, ὅτι Ἐρμοκράτης οὐκ ἔστιν εὐκαταφρόνητος· ὥστ' ἀδύνατος ἡμῖν πρὸς αὐτὸν ἢ ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχη. Κρείττων δ' ἢ μετὰ τέχνης. Καὶ γὰρ τὰς τυραννίδας πανουργία μᾶλλον ἢ βία κτώμεθα· χειροτόνησάτε με τοῦ πρὸς Χαιρέαν πολέμου στρατηγόν. Ἐπαγγέλλομαι διαλύσειν τὸν γάμον. (Ἐφοπιῶ γὰρ αὐτῷ ζηλοτυπιαν, ἥτις σύμμαχον λαβοῦσα τὸν ἔρωτα μέγα τὸ κακὸν

30 ἀναπράττειται.) Καλλιρρόη μὲν οὖν εὐσταθῆς καὶ ἄπειρος κακοήθους ὑποψίας, ὁ δὲ Χαιρέας, οἷα δὴ γυμνασίοις ἐντραφεὶς καὶ νεωτερικῶν ἀμαρτημάτων οὐκ ἄπειρος, δύναται βραδίως ὑποπτέουσιν ἐμπεσεῖν εἰς νεωτερικὴν ζηλοτυπίαν. Ἔστι δὲ καὶ προσελθεῖν

35 ἐκεῖνῳ ῥῆγον καὶ λαλῆσαι. Πάντες ἔτι λέγοντος αὐτοῦ τὴν γνώμην ἐπεψηφίσαντο, καὶ τὸ ἔργον ἐνεχείρισαν, ὡς ἀνδρὶ πᾶν ἰκανῷ μηχανήσασθαι. Τοιαύτης οὖν ἐπινοίας ἐκεῖνος ἤρξατο. X

Γ'. Ἐσπέρα μὲν ἦν, ἦκε δ' ἀγγέλλων τις, ὅτι

40 Ἀρίστων, ὁ πατὴρ Χαιρέου, πεσὼν ἀπὸ κλιμακος ἐν ἀγρῷ, πάνυ ολίγας ἔχει τοῦ ζῆν τὰς ἐλιπίδας. (Ὅ δὲ Χαιρέας ἀκούσας, καίτοι φιλοπάτωρ ὢν, ὅμως ἐλυπήθη πλέον ὅτι ἐμελέει ἀπελευθεσθαι μόνος·) οὐ γὰρ οἶόν τ' ἦν ἐξάγειν ἠδὲ τὴν κόρην. Ἐν δὲ τῇ νυκτὶ

45 ταύτῃ φανερωῖς μὲν οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἐπικωμάσαι· κρύφα δὲ καὶ ἀδήλως ἐπελθόντες σημεῖα κώμου * ἦσαν καὶ κατέλιπον· ἔστειράνωσαν τὰ πρόθυρα, μύροις ἔρραναν, οἴνου πηλὸν ἐποίησαν, δῆδας ἔρριψαν ἡμικαύστους. Διέλαμψεν ἡμέρα, καὶ πᾶς ὁ παριῶν

50 ἐφειστήκει κοινῷ τινὶ πολυπραγμοσύνης πάθει. Χαιρέας δὲ, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ῥῆγον ἐσχηκότος, ἔσπευδε πρὸς τὴν γυναικα. Ἰδὼν δὲ τὸν ὄχλον πρὸ τῶν θυρῶν, τὸ μὲν πρῶτον ἐθαύμασεν, ἐπεὶ δ' ἔμαθε τὴν αἰτίαν, ἐνθουσιῶν εἰστρέχει. Καταλαβὼν δὲ τὸν θάλαμον ἔτι

II. Proci enim sic nuptiis excidentibus mixtam ira concipiebant tristitiam; eoque factum, ut, mutatis in concordiam odiis, quibus adhuc fuerant inter se digladiati, quandoquidem sibi videbantur indigna passi, conspirantes in commune concilium descenderent. Ipsa Invidia eos ad bellum Chæreæ inferendum conscriperat. Primus autem surrexit juvenis quis Italus, Rheginensis tyranni filius, et, Nostrum unus equidem si quis illam obtinisset uxorem, ait, non fuisset indignatus; ut in gymniciis ludis, (semper) concertantium unus vincat necesse est. Quando vero, qui pro obtinenda sponsa nihil laboravit, nobis prelatus est, injuriam non fero. Ducti nos suspensique fuimus, dominæ ante fores pervigiles, nutricibus atque ancillis adulantes, et alumnis ejus dona ingerentes. Quamdiu tulimus jugum, et, quod angit maxime, mutuis nos odiis, ut rivales, fuimus insectati! Iste vero cinædus et mendicus; et nauci, regibus decertantibus ipse citra laborem præmium tulit. At tulerit nullo suo commodo. Fatales sponso nos has nuptias faciemus. Laudatum ab omnibus unus reprehendebat Agrigenti tyrannus, non ille tamen animi quadam in Chæream propensione. Prohibeo, quas tu suades, ait, insidias, sed circumspectiore id aliquo consilio. Hermocrates spernendus impune non est; aggrediaris eum palam, nihil profeceris. Præstat artibus invadere. Etenim tyrannidas quoque dolis magis, quam vi, comparamus nobis. Communi me suffragio præfice bello contra Chæream. Dissolvam id ego vobis conjugium, spondeo. Armabo enim contra eum Æmulationem, quæ commilitonem nacta et adjutorem Amorem magnum aliquod malum exiget. Callirrhoë quidem constantis est animi, et imperita malignæ suspicionis. Ille vero, ut gymnasiis innutritus, et juvenilium peccatorum non rudis, facile potest adductus suspicione in æmulationem ætati suæ congruam et familiarem incidere. Neque difficile est adire et alloqui hominem. Adhuc disserenti suum quisque calculum tribuebant, et mandabant homini rem, ut machinari quidvis apto. Sic igitur ille instituit.

III. Veniebat sub vespem nuntius, patrem Chæreæ Aristonem de scala delapsum in villa perparvam vitæ spem reliquam habere. Quo Chæreas percepto, quamvis patris amantissimus, eo tamen magis dolebat, quod sibi rus eundum esset. Neque enim decenter satis novam nuptam secum educere poterat. Jam illa quidem nocte nemo audebat domum nuptialem comessatione aperte adoriri, clanculum tamen indicia et instrumenta * comessantium attulerant et allata reliquerant. Limina coronaverant, unxerant; vino fecerant lutum, jactaverant semusta funalia. Altero mane transiens quisque consistebat, vitio generis humani, de rebus alienis nimisquam solliciti. Chæreas, in melius restituto patre, ad uxorem rursus properabat. Videns vero obsessas tanta turba fores stupet primum; dein cognita caussa, furibundus irrupit et cubiculum, adhuc clansum offendens, pulsat magno studio, et postquam an-

κελευσμένον, ἤρασσε μετὰ σπουδῆς. ἐπεὶ δ' ἀνέωγεν ἡ θεραπευαίς, ἐπιπεσὼν τῇ Καλλιρρόῃ, τὴν ὄργην μετέβαλεν εἰς λύπην, καὶ περιρρηξάμενος ἔκλαε. Πυθανόμενος δὲ τί γέγονεν, (ἄφωνος ἦν οὐτ' ἀπιστεῖν οἷς εἶδεν, οὔτε πιστεύειν οἷς οὐκ ἤθελε, δυνάμενος.) Ἀπορουμένου δ' αὐτοῦ καὶ τρέμοντος ἡ γυνὴ μηδὲν ἐπινοῦσα τῶν γεγονότων, ἰκέτευεν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ*, ὁ δ' ὑφαίμοις τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τραχεῖ τῷ φθέγματι κλάω, φησὶ, τὴν ἔμαυτοῦ τύχην, ὅτι μου ταχέως ἐπελάθου. Καὶ τὸν κῶμον ὠνείδισεν. Ἦ δὲ, ὅσα θυγάτηρ στρατηγοῦ καὶ φρονήματος πλήρης, πρὸς τὴν ἄδικον διαβολὴν παρωζύθη. Καὶ, Ὀυδείς ἐπὶ τὴν πατρῴαν οἰκίαν ἐκόμασεν, εἶπε (τὰ δὲ σὰ πρόθυρα συνήθη τυχόν ἐστι τοῖς κόμοις.) καὶ τὸ γεγαμηχέναι σε λυπεῖ τοὺς ἔραστὰς. Ταῦτ' εἰπούσα ἀπεστράφη καὶ ἔγκαλυψαμένη δακρῶν ἀφῆκε πηγὰς. εὐκόλοι δὲ τοῖς ἔρωσιν αἱ διαλλαγὰὶ καὶ πᾶσαν ἀπολογίαν ἠδέως ἀλλήλων προσδέχονται· μεταβαλλόμενος οὖν ὁ Χαίρεας ἤρξατο κολακεύειν, καὶ ἡ γυνὴ ταχέως αὐτοῦ τὴν μετάνοιαν ἠσπάζετο. Ταῦτα μᾶλλον ἐξέκαυσε τὸν ἔρωτα καὶ οἱ ἀμφοτέρων αὐτῶν γονεῖς μακαρίους αὐτοῦς ὑπελάμβανον τὴν τῶν τέκνων ὄρωντες ὁμόνοιαν. Χ

Δ'. Ὁ δ' Ἀκραγαγνῆτιος, διαπεπρωκυίας αὐτῷ τῆς πρώτης τέχνης, ἤπιετο λοιπὸν ἐνεργεστέρας κατασκευῆς τι τοιοῦτον. Ἦν αὐτῷ παράσιτος στωμύλος καὶ πάσης χάριτος ὀμλιητικῆς ἐμπλεως. Τοῦτον ἐκέλευσεν ὑποκριτὴν ἔρωτος γενέσθαι· (τὴν ἄβραν) γὰρ τῆς Καλλιρρόης καὶ τιμιωτάτην τῶν θεραπευαίνων προσεποιεῖτο φιλεῖν. Πολλὸς οὖν ἐνέκειτο, πλὴν ὑπηγάγετο τὴν μείρακα μεγάλας δωρεαῖς, τῷ τε λέγειν ἀπάγξασθαι μὴ τυχόν τῆς ἐπιθυμίας. (Γυνὴ δ' εὐάλωτόν ἐστιν, ὅταν ἐρᾷσθαι δοκῇ.) Ταῦτ' οὖν προκατασκευασάμενος ὁ δημιουργὸς τοῦ δράματος, ὑποκριτὴν ἕτερον ἐξῆυρεν, οὐκέτι ὁμοίως εὐχαριν, (ἀλλὰ πανούργον καὶ ἀξιοπίστον λαλήσαι.) Τοῦτον προδιδάξας ἄχρη πράττειν καὶ λέγειν, ὑπέπειψεν ἀγνώστα τῷ Χαίρεα. Προσελθὼν δ' ἐκεῖνος αὐτῷ περὶ τὰς παλαιότερας ἀλύνοντι, Κἄμοι, φησὶν, υἱὸς ἦν, ὃ Χαίρεα, σὸς ἡλικιώτης, πάνυ σε θαυμάζων καὶ φιλῶν, ὅτ' ἔζη. Τελευτήσαντος δ' αὐτοῦ, σὲ υἱὸν ἑμαυτοῦ νομίζω, καὶ γὰρ εἰ κοινὸν ἀγαθὸν πάσης Σικελίας εὐτυχῶν. Δὸς οὖν μοι σχολάζοντα σεαυτὸν καὶ ἀκούση μεγάλα πράγματα εἰπω τῷ βίῳ σου διαφέροντα. Τοιοῦτοις ῥήμασιν ὁ μιὰρὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος τοῦ μεираχίου τὴν ψυχὴν ἀνακουφίσας, καὶ μεστὸν ποιήσας ἐλπίδος, καὶ φόβου καὶ πολυπραγμοσύνης δεομένου λέγειν ὠκνεῖ καὶ προεφασίζετο μὴ εἶναι τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον τὸν παρόντα, δεῖν δ' ἀναβολῆς καὶ σχολῆς μακροτέρας. Ἐνέκειτο μᾶλλον ὁ Χαίρεας, ἥδη τι προσδοκῶν βαρύτερον. Ὁ δ' ἐμβαλὼν αὐτῷ τὴν δεξιάν, ἀπῆγεν εἰς τι χωρίον ἡρεμασίον, εἶτα συναγαγὼν τὰς ὀφρῦς καὶ ὁμοίως γενόμενος λυπούμενος, μικρὸν δὲ τι καὶ δακρῶσας· Ἀηδῶ μὲν, εἶπεν, ὦ Χαίρεα, σκυθρωπὸν σοι πρᾶγμα μηνύων, καὶ πάλα βουλόμενος εἰπεῖν ὠκνεῖ· ἐπεὶ δ' ἥδη φα-

cilla aperuerat, incidens in Callirrhœon, iram convertit in tristitiam, vestibusque dilaniatis, plorat; sciscitans quid actum obmutuit neque diffidere habens, quæ videbat, neque credere, quæ volebat. Uxor, eorum, quæ acciderant, penitus ignara, trepidantem et perplexum supplex rogat, velit dicere, (quid sibi offererit.) Ille vero sanguine plenis oculis et aspera voce: Sortem deploro meam, ait, et quod tam cito mei oblita sis. Simulque de comessatione exprobrat. Illa, ut filia Prætoris, et spiritus gerens haud parvos, ad tam iniquam exacerbata invidiam: Nemo, ait, ad domum patris mei aditi comessor: hæc vero limina forsân assueta jam comessationibus. Nuptiæ nostræ urunt amatores. His dictis aversa operto capite lacrymarum remisit scaturigines. Facile autem est amantibus in gratiam redire secum, omnemque libenter accipiunt vicissim excusationem. Mutata igitur mente Chæreas illi blandiri; illa sine mora pœnitentiam ejus admittere. Sic acrius exarsit amor, et beatos se reputabant utriusque parentes, perspecta liberorum suorum concordia.

IV. Agrigentinus autem, dilapsa sibi prima ista machinatione, quod supererat, efficaciores alias instruebat. Erat illi parasitus, facetus homo, omniumque gratiarum plenus, quæ faciunt et continent consuetudinem. Hic amantissimum facere jussus, pedissequam Callirrhœos et inter ancillas ejus primam loco adortus, amare simulabat, cui persuadere instabat et difficulter, multis tamen muneribus puellam superat, et eo quod vitam resti finire velle diceret, nisi votis potiretur. Femina vero, ubi putat amari, facile expugnatur. His præparatis, alterum sibi comparabat histrionem editor hujus ludi, non æque, atque iste, venustulum, sed vafra hominem malitiæ, qui ficto candore fidem et confidentiam tibi disserens extorserit. Hunc, quæ facere quæque dicere oporteret edoctum, submittit ignotum Chæreæ; quem adortus ille circa palæstras otio obambulantem: Et mihi erat filius, inquit, æqualis ille tuus, tui ille tantus admirator et amicus, quamdiu vixit, mortuo autem illo, filium te meum repnto. Es enim, dum tibi bene sit, commune Siciliæ bonum. Vacuum ergo te mihi da, et audies magnas res, quas omnis tuæ vite interest non ignorasse. Sic dejectam de constantia sua juvenis mentem quum levem fecisset et ventosam, et spe et timore atque intempestiva sedulitate repletisset istud scelus, nostro rogante dicere tergiversabatur, tempus præsens minus opportunum cansatus, opus esse potioris otii et moræ majoris. Quo Chæreas instare magis, jam exspectans aliquid gravius. Dextra igitur sua prehensum deducit illum in locum solitarii, et caperata fronte simulans afflictum, quin et sublacrymans: Invitus ego quidem tibi, ait, indico triste negotium, et quamvis dudum promere voluerim, adhuc id facere refugi. Quando vero nunc

νερώς ὑβρίζῃ καὶ θρυλεῖται πανταχοῦ τὸ δεινὸν, οὐχ ὑπομένω σιωπᾶν· φύσει τε γὰρ μισοπόνηρός εἰμι καὶ σοὶ μάλιστα εὖνος. Γίνωσκε τοῖνον μοιχευομένην σου τὴν γυναῖκα καὶ ἵνα τούτῳ πιστεύσης, ἔτοιμος ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν μοιχὸν δεικνύειν.

Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλῃ ἐκάλυψε μέλαινα,
Ἄμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἔλῶν κόνιν αἰθαλόεσσαν
Χεῦατο κακκεφαλῆς, χαρίεν δ' ἤσχυνε πρόσωπον.

Ἐπὶ πολὺ μὲν οὖν ἀχανῆς ἔκειτο, μήτε τὸ στόμα,
μήτε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐπᾶρα δυνάμετος, ἐπεὶ δὲ φωνὴν
οὐχ ὁμοίαν μὲν, δλίγην δὲ συνελέξατο· Δυστυχῆ μὲν,
εἶπεν, αἰτῷ παρὰ σοῦ χάριν, αὐτόπτης γενέσθαι τῶν
ἐμῶν κακῶν, ὅμως δὲ δεῖξον ὅπως εὐλογώτερον
ἐμαυτὸν ἀνέλω. Καλλιρρόης γὰρ καὶ ἀδικούσης φεί-
σομαι. Προσποίησαι, φησὶν, ὡς εἰς ἀγρὸν ἀπίεσαι·
βαθείας δ' ἐσπέρας παραφύλαττε τὴν οἰκίαν· ὄψει
γὰρ εἰσιόντα τὸν μοιχόν. Συνέθετο ταῦτα, καὶ ὁ μὲν
Χαιρέας πέμψας, (οὐ γὰρ αὐτὸς ὑπέμεινεν οὐδ' εἰσελ-
θεῖν,) Ἄπειμι, φησὶν, εἰς ἀγρὸν. Ὁ δὲ κακοῦθης
ἐκείνος καὶ διάβολος συνέταττε τὴν σκηνήν. Ἐσπέρας
οὖν ἐπιστάσης ὁ μὲν ἐπὶ τῆν κατασκοπὴν ἦλθεν, ὁ δὲ
τὴν ἄβραν τῆς Καλλιρρόης διαφθείρας ἐνέβαλεν εἰς τὸν
στενωπὸν, ὑποκρινόμενος μὲν τὸν λαθραῖος ἔργους ἐπι-
χειρεῖν προαιρούμενον, πάντα δὲ μηχανώμενος ἵνα μὴ
λάθοι· κόμην εἶχε λιπαρὰν καὶ βοστρύχους μύρων
ἀποπνέοντας, ὀφθαλμοὺς ὑπογεγραμμένους, ἱμάτιον
μαλακόν, ὑπόδημα λεπτὸν· δακτύλιοι βαρεῖς ὑπέστιλ-
βον. Εἶτα πολὺ περιβλεψάμενος τῇ θύρᾳ προσῆλθε,
κρούσας δ' ἐλαφρῶς τὸ εἰωθὸς ἔδωκε σημεῖον. Ἡ δὲ
θεράπαινα, καὶ αὐτὴ περιφοβὸς, ἡρέμα παρανοήσασα
καὶ λαβομένη τῆς χειρὸς, εἰσήγαγε. Ταῦτα θεασά-
μενος Χαιρέας οὐκέτι κατέσχευ ἀλλ' εἰσέδραμεν ἐπ' αὐ-
τοφώρῳ τὸν μοιχὸν ἀναιρήσων. Ὁ μὲν οὖν παρὰ τὴν
αὐλειον θύραν ὑποστάς, εὐθὺς ἐξῆλθεν. Ἡ δὲ Καλ-
λιρρόη ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κλίνης ζητοῦσα Χαιρέαν καὶ
μηδὲ λύχνον ἄψασα διὰ τὴν λύπην· ψόφου δὲ ποδῶν
γενομένου, πρώτη τοῦ ἀνδρὸς ἤσθετο τὴν ἀναπνοὴν καὶ
χαίρουσα αὐτῷ προσέδραμεν. Ὁ δὲ φωνὴν μὲν οὐκ
ἔσχευ ὥστε λοιδορήσασθαι, κρατούμενος δ' ὑπὸ τῆς
ὀργῆς ἐλάκτισε προσιοῦσαν. Εὐστόχως οὖν ὁ ποῦς
κατὰ τοῦ διαφράγματος ἐξαχθεὶς ἐπέσχε τῆς παιδὸς τὴν
ἀναπνοήν. Ἐρριμμένην δ' αὐτὴν αἰ θεραπεινίδες
βαστάσασαι κατέκλιναν ἐπὶ τὴν κοίτην. Καλλιρρόη
μὲν οὖν ἄφωνος καὶ ἄπνους ἔκειτο νεκρᾶς εἰκόνα πᾶσι
παρέχουσα.

Ἐ. Φήμη δὲ, ἄγγελος τοῦ πάθους, καθ' ὅλην τὴν
πόλιν διέτρεχεν, οἰμωγὴν ἐγείρουσα διὰ τῶν στενωπῶν
ἄχρι τῆς θαλάττης, καὶ πανταχόθεν ὁ θρῆνος ἠκούετο,
καὶ τὸ πρᾶγμα ἐφόκει πόλεως ἄλωσι. Χαιρέας δὲ,
ἔτι τῷ θυμῷ ζῶν, δι' ὅλης νυκτὸς, ἀποκλείσας ἑαυτὸν,
ἐβασάνιζε τὰς θεραπεινίδας, πρώτην δὲ καὶ τελευταίαν
τὴν ἄβραν· (ἔτι δὲ καομένων καὶ τεμνομένων αὐ-
τῶν, ἔμαθε τὴν ἀλήθειαν.) Τότε ἔλεος αὐτὸν εἰσήλθε
τῆς ἀποθανούσης καὶ ἀποκτεῖναι μὲν ἑαυτὸν ἐπεθύμει,

palam illuderis, et malum per omnium increbuit ora,
tacere porro non sustineo. Nam et mali cujusvis osorem
natura me finxit, et tui maximore studiosum. Scito
igitur, uxorem tuam mœchari. Quod quo credas, en pa-
ratus sum adulterum tibi sub ipso flagitii momento sistere.

Dixit : at is, nigra quasi nube doloris amictus,
Ambabus furvam circum accumulare favillam
In caput, et vultus olim fœdare venustos.

Diu jacebat intercepto sermone, neque os attollere, neque
oculos, valens. Ut tandem ipsi non quidem solita, aliqua
famen, rediit vox : Gratiam te rogo, ait Chæreas, mise-
ram quidem illum, ut efficias me meorum malorum spec-
tatore, sed ostende famen : quo me meliore juræ jam de
medio tollere queam. Nam Callirrhœe quidem vel in me
injuriæ parcam. Finge, ait alter, rus abire : profunda
autem vespera observa domum; videbis enim intrantem
mœchum. His condictis, Chæreas quidem misso nuntio
rus abire significat; ipse enim, ut domum rediret a se non
poterat impetrare. Nebulo autem iste et concordia tur-
bator scenam interim instruebat; vesperaque facta con-
tendebat ad perficiendum drama, quando simul corruptor
ancillæ istius Callirrhœos in angiportum se conjicit, simu-
lans quidem hominem, cui clandestina moliri et tenebris
digna sedet; omnia tamen eo comparaverat, ut ne lateret.
Illi coma nitida, cincinnati unguento fragrantēs, oœli picti,
vestitus mollis, calceatus tenuis; annuli ponderosi per te-
nebras micabant. Sic multum et sollicitè quaquaversum
circumspectans ad fores accedit, et suspensa manu pro more
pulsatis consuetum edit signum, ipsa quoque ancilla per-
quam timida sine crepitu et adaperata modo janua prehen-
sum manu intromittit. Quo viso Chæreas se non amplius
continere, sed intro currere, ut in ipso opere corruptorem
trucidaturus. Alter vero, cum substitisset ad vestibuli
januam, statim exiit. Callirrhœe interim toro residebat,
Chæream desiderans, et præ mœrore ne lucernam quidem
accendi passa; strepituque pedum facto prima sentiebat
animam viri sui, et occurrebat illi keta. Ille autem, voce,
qua eam increparet, defectus, irarum impotens prope
accidentem calce ferit. Pes directe contra diaphragma
puellæ impactus spiritum illi intercludebat. Prostratam
tollunt, lectoque reponunt ancillæ. Sic sine voce, sine
vita jacebat porrecta Callirrhœe, mortuæ speciem omnibus
exhibens.

V. Fama casus nuntia totam urbem pervagata gemitus
excitabat et ejulationes per angiportus ad mare usque,
laud secus ac si urbs ipsa capta foret. Chæreas interim
ira fervidus adhuc, clausa domo, tormentis in ergastulo
per totam noctem in ancillas inquirebat, et earum quidem
primam pariter atque ultimam istam pedissequam; que
dum uruntur adhuc et secantur, comperta veritate, mise-
ricordia mortuæ ductus ipse semet occidere ruebat; nisi

Πολύχαρμος δ' ἐκώλυε, φίλος ἐξάρετος τοιοῦτος ὄν
 Ὅμηρος ἐποίησε Πάτροκλον Ἀχιλλεύς. Ἡμέρας δὲ
 γενομένης, οἱ ἄρχοντες ἐκλήρουν δικαστήριον τῷ φο-
 νεῖ, διὰ τὴν πρὸς Ἑρμοκράτην τιμὴν ἐπισπεύδοντες
 5 τὴν κρίσιν. Ἄλλα καὶ ὁ δῆμος ἅπας εἰς τὴν ἀγορὰν
 συνέτρεχεν, ἄλλων ἄλλα κεκραγόντων. Ἐδημοκόπου
 δ' οἱ τῆς μνηστείας ἀποτυχόντες καὶ ὁ Ἀκραγαντιῖος
 ὑπὲρ ἅπαντας, λαμπρὸς τε καὶ σοβαρὸς, ὄν διαπρα-
 ξάμενος ἔργον ὁ μῆδεῖς ἂν προσεδόκησε. Συνέβη δὲ
 10 πρῶγμα καινὸν καὶ ἐν δικαστηρίῳ μῆδεπώποτε πραχ-
 θέν· ῥηθείσης γὰρ τῆς κατηγορίας ὁ φρονεὺς, μετρηθέν-
 τας αὐτῷ τοῦ ὕδατος, ἀντὶ τῆς ἀπολογίας αὐτοῦ κατη-
 γόρησε πικρότερον καὶ πρῶτος τὴν καταδικάζουσαν
 ψῆφον ἤνεγκεν, οὐδὲν εἰπὼν τῶν πρὸς τὴν ἀπολογία
 15 δικαίων, οὐ τὴν διαβολὴν, οὐ τὴν ζηλοτυπίαν, οὐ τὸ
 ἀκούσιον, ἀλλ' ἐδέϊτο πάντων· Ἀημοσίχ με καταλεύ-
 σατε. Ἀπεστεράνωσα τὸν δῆμον. Φιλάνθρωπόν ἐστιν,
 ἂν παραδῶτέ με δημίῳ. Τοῦτ' ὄφειλον ἂν παθεῖν,
 εἰ καὶ θεραπεινίδα Ἑρμοκράτους ἀπέκτεινα. Τρόπον
 20 ζητήσατε κολάσεως ἀπόρητον. Χείρονα δέδρακα
 ἱεροσύλων καὶ πατροτόνων. Μὴ θάψητέ με. Μὴ
 μιάνητε τὴν γῆν, ἀλλὰ τὸ ἀσεβὲς καταποντώσατε
 σῶμα. Ταῦτα λέγοντος ὀρθῶς ἐξερράγη, (καὶ πάντες
 ἀφέντες τὴν νεκρὰν τὸν ζῶντα ἐπένουθ). Ἑρμοκρά-
 25 τος συνηγόρησε Χαίρεα πρῶτος. Ἐγὼ, φησὶν, ἐπί-
 σταμαι τὸ συμβᾶν ἀκούσιον ὄν· βλέπω τοὺς ἐπιβου-
 λεύοντας ἡμῖν· οὐκ ἐφησθήσονται δυσὶ νεκροῖς, οὐδὲ
 λυπήσω τεθνεῶσαν τὴν θυγατέρα. Ἦκουσα λεγούσης
 αὐτῆς πολλάκις, ὅτι αὐτῆς μᾶλλον ὀλεῖ Χαίρεαν ζῆν.
 30 Παύσαντες οὖν τὸ περισσὸν δικαστήριον ἐπὶ τὸν ἀναγ-
 καῖον ἀπίωμεν τάφον. Μὴ παραδῶμεν χρόνῳ τὴν
 νεκρὰν, μηδ' ἄμορφον τῇ παρολκῇ ποιήσωμεν τὸ σῶμα·
 θάψωμεν Καλλιρρόην ἔτι καλὴν. Οἱ μὲν οὖν δικασ-
 τὰί τὴν ἀπολούσαν ψῆφον ἔθεσαν. Χ

35 Γ'. Χαίρεας δ' οὐκ ἀπέλυεν ἑαυτὸν, ἀλλ' ἐπεθύμει
 θανάτου καὶ πάσας ὁδοὺς ἐμχανᾶτο τῆς τελευτῆς.
 Πολύχαρμος δ' ὄρων ἄλλως ἀδύνατον ἑαυτῷ τὴν σω-
 τηρίαν· Προδῶτα, φησὶ, τῆς νεκρᾶς, οὐδὲ θάψαι Καλ-
 λιρρόην ὑπομένεις; ἄλλοτριὰς χερσὶ τὸ σῶμα πιστεύεις;
 40 καιρὸς ἐστὶ σοὶ νῦν ἐνταφίον ἐπιμελεῖσθαι πολυτελείας
 καὶ τὴν ἐκκομιδὴν κατασκευάσαι βασιλικήν. Ἐπει-
 σεν οὗτος ὁ λόγος· ἐνέβαλε γὰρ φιλοτιμίαν καὶ φρον-
 τίδα. Τίς ἂν οὖν ἀπαγγεῖλαι δύναίτο κατ' ἀξίαν τὴν
 ἐκκομιδὴν ἐκείνην; κατέκειτο μὲν Καλλιρρόη νυμφι-
 45 κῆν ἐσθῆτα περιχειμένη καὶ ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης
 μέζων τε καὶ κρείττων, ὥστε πάντες εἰκάζον αὐτὴν
 Ἀριάδην καθευδούσῃ. Προήσαν δὲ τῆς κλίνης πρῶ-
 τοι μὲν οἱ Συρακοσίων ἵππεις, αὐτοῖς ἵπποις κεκοσμη-
 μένοι, μετὰ τούτους ὀπλίται φέροντες σημεῖα τῶν

60 Ἑρμοκράτους τροπαίων, εἴθ' ἡ βουλὴ καὶ ἐν μέσῳ τῷ
 δήμῳ πάντες Ἑρμοκράτην δορυφοροῦντες. Ἐφέρετο
 δὲ καὶ Ἀρίστιον, ἔτι νοσῶν, θυγατέρα καὶ κυρίαν Καλ-
 λιρρόην ἀποκαλῶν. Ἐπὶ τούτοις αἱ γυναῖκες τῶν πολ-
 λιτῶν μελανεμόνες, εἶτα πλοῦτος ἐνταφίον βασιλικῶς.

Polycharmus intercessisset, singularis amicus nostri, qua-
 lem Homerus Achillis Patroclum cecinit. Altero mane
 Archontes quæstionem suscipiebant in homicidam, et ur-
 gebant negotium Hermocratis reverentia. Omnis populus
 in forum concurrebat, alius alia clamantes. Maxime as-
 sentabantur populo elusi proci, et præ ceteris Agrigentinus
 ille, splendidus incedens et superbus, ut qui confecerit quod
 nemo exspectasset. Accidebat autem novum quid et in
 foro nunquam antea visum. Accusatione nempe dicta,
 et admensa reo aqua, ipse in se, omissa omni defensione,
 acerbè invectus condemnantem primus tulit calculum, et
 missis justis excusationis titulis, quod calumnia delusus,
 quod æmulus, quod invitus fecerit, omnes hoc modo suppli-
 cabat: Communi me suffragio manueque lapidate, obsecro
 Populo huic coronam abstuli. Nimis benigne mecum age-
 tis, si carnifici tradideritis. Id vel ancilla Hermocratis perculta
 meruissim. Novum exquirite supplicium. Scelesticiora
 sacrilegè et parricidè perpetravi. Ne me sepelite, velim,
 ne polluite terram, sed æquore impium corpus mergite.
 Ejulatum hæc audientibus excutiebant, luctusque transfe-
 rebatur omnis a mortua in vivum. Primus Hermocrates
 patrocinari reo. Novi, ait, præter voluntatem, quidquid
 id est, accidisse. Coram video nobis insidiatos. At non
 illætabuntur duobus funeribus, neque mortuam ego filiam
 contristabo, quam sæpius audivi dicere, vitam Chærea
 sua sibi cariorem esse. Abjecto itaque supervacuo judi-
 cio, ad necessarias accingamur exsequias. Ne tempori
 mortuam tradamus, neque faciamus mora corpus minus
 formosum. Pulchram adhuc sepeliamus Callirrhœon. Ju-
 dices, itaque calculum ferebant absolventem.

VI. Chæreas sibi non item, sed mortis avidus, fati
 omnes vias tentabat. Polycharmus ergo videns, se non posse
 vivum illum servare: Non differs saltem mori, ait, dum
 Callirrhœon sepelias, o mortuæ proditor? Alienis manibus
 cadaver accredis? Jam tempus erat splendida tymbi orna-
 menta et exsequias curare regias. Approbavit hanc illi sen-
 tentiam, eoque ambitionem et curam indidit. Quis jam digne
 funus illud enunciet? Callirrhœe stola, qua sponsa fuerat
 induta, recumbebat super lecto solidi auri, viva major et
 pulchrior, adeo ut omnes Ariadnæ dormienti compararent.
 Lectum præbant primi quidem equites Syracusani, ipsi
 cum suis equis ornati. Sequebatur gravis armatura victo-
 riarum Hermocratis monumenta præferens. Succedebat
 Senatus, et in medio populo omnes Hermocratem stipantes.
 Ariston quoque æger adhuc portabatur, Callirrhœon iten-
 tidem filiam atque dominam compellans. Ibant porro
 civium uxores pullatæ; tum divitiæ sepulcrales plane re-

Πρῶτος μὲν ὁ τῆς φερνῆς χρυσός τε καὶ ἄργυρος, ἐσθήτων κάλλος καὶ κόσμος, (συνέπεμψε δὲ (καὶ) Ἑρμοκράτης πολλὰ ἐκ τῶν λαφύρων), συγγενῶν τε ὄψεαι καὶ φίλων, τελευταῖος δ' ἐπηκολούθησεν ὁ Χαιρέου πλοῦτος· ἐπεθύμει γὰρ, εἰ δυνατὸν ἦν, πᾶσαν τὴν οὐσίαν συγκαταφλέξει τῆ γυναικί. Ἐφερον δὲ τὴν κλίνην οἱ Συρακοσίων ἐφηβοί, καὶ ἐπηκολούθει τὸ πλῆθος. Τούτων δὲ θρηνούτων μάλιστα Χαιρέας ἠκούετο. Ἦν δὲ τάφος μεγαλοπρεπῆς Ἑρμοκράτους πλησίον τῆς θαλάσσης, ὥστε καὶ τοῖς πόρρωθεν πλέουσι περίβλεπτος εἶναι· τοῦτον ὥσπερ θησαυρὸν ἐπλήρωσεν ἡ τῶν ἐνταφίων πολυτελεῖα. Τὸ δὲ δοκοῦν εἰς τιμὴν τῆς νεκρᾶς γεγονέναι μειζόνων πραγμάτων ἐκίνησεν ἀρχήν.

Ζ'. Θήρων γάρ τις ἦν, πανοῦργος ἄνθρωπος, ἐξ ἀδικίας πλέων τὴν θάλασσαν καὶ ληστὰς ἔχων ἐφορμῶντας τοῖς λιμένασιν. Ὅνομα πορθίου πειρατήριον συχροτῶν· οὗτος τῆ ἐκκομιδῇ παρατυχῶν, ἐπωφθαλμησε τῷ χρυσῷ καὶ νύκτωρ κατὰ κλίνης οὐκ ἐκοιμάτο λέγων πρὸς ἑαυτὸν· Ἄλλ' ἐγὼ κινδυνεύω μαχόμενος τῆ θαλάσῃ καὶ τοὺς ζῶντας ἀποκτείνων ἕνεκα λημμάτων μικρῶν, ἐξὸν πλουτῆσαι παρὰ μίᾳς νεκρᾶς ἀνερίθω κύβος· οὐκ ἀφῆσω τὸ κέρδος. Τίνας δ' οὖν ἐπὶ τὴν πρᾶξιν στρατολογήσω; Σκέψαι, Θήρων, τίς ἐπιτηδεῖος, ὧν οἶδα. Ζηνοφάνης ὁ Θούριος; (συνετὸς μὲν, ἀλλὰ δειλός.) Μένων ὁ Μεσήνιος; τολμηρὸς μὲν, ἀλλὰ προδότης. Ἐπεζῶν δὲ τῷ λογισμῷ καθέκαστον, ὥσπερ ἀργυρογώμων, πολλοὺς ἀποδοκιμάσας, ὁμῶς ἔδοξε τίνας ἐπιτηδεῖους. Ἐωθεν οὖν διατρέχων εἰς τὸν λιμένα, ἕκαστον αὐτῶν ἀνεζήτησε· εὗρε δ' ἐνίους μὲν ἐν πορνεῖσι, τοὺς δ' ἐν καπηλείσιν, (οἰκτεῖον στρατὸν τοιοῦτῷ στρατηγῷ) Φήσας οὖν ἔχειν τι διαλεχθῆναι πρὸς αὐτοὺς ἀναγκαῖον, κατόπιν τοῦ λιμένος ἀπήγαγε καὶ τοῦτων ἤρξατο τῶν λόγων· Ἐγὼ θησαυρὸν εὐρίων ὑμᾶς κοινωνοὺς εἰλόμην ἐξ ἀπάντων· οὐ γὰρ ἐστὶν ἐνὸς τὸ κέρδος, οὐδὲ πόνου πολλοῦ δεόμενον, ἀλλὰ μία νύξ δύναται ποιῆσαι πάντας ἡμᾶς πλουσίους. Οὐκ ἄπειροι δ' ἐσμέν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων, ἃ παρὰ μὲν τοῖς ἀνοήτοις ἀνθρώποις ἔχει διαβολήν, ὠφέλειαν δὲ τοῖς φρονίμοις δίδωσι. Συνῆκαν εὐθὺς ὅτι ληστεῖαν, ἢ τυμβωρυχίαν, ἢ ἱεροσυλίαν καταγγέλλει. Καὶ Παῦσαι, ἔφασαν, (ὡς) πεπεισμένων ἤδη, καὶ μόνον μῆνυε τὴν πρᾶξιν καὶ τὸν καιρὸν μὴ παραπολλώμεν. Ὅ δὲ Θήρων ἐνθεν ἔλυν Ἐωράκατε, φησὶ, χρυσὸν καὶ ἄργυρον τῆς νεκρᾶς· οὗτος ἡμῶν τῶν ζῶντων διακαίτερος γένοιτ' ἂν. Δοκεῖ δὴ μοι νυκτὸς ἀνοῖξαι τὸν τάφον, εἴτ' ἐνθεμένους τῷ κέλῃτι, πλεύσαντας ὅποι ποτ' ἂν φέρῃ τὸ πνεῦμα, διαπωλῆσαι τὸν φόρτον ἐπὶ ξένης. Ἦρσε. Νῦν μὲν οὖν, φησὶ, τρέπεσθε ἐπὶ τὰς συνήθεις διατριβάς· βαθείας δ' ἐσπέρας ἕκαστος ἐπὶ τὸν κέλῃτα κατίτω κομιζῶν οἰκοδομικὸν ὄργανον. Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτ' ἐπραττον.

Η'. Τὰ δὲ περὶ Καλλιρρόην δευτέραν ἄλλην ἐλάμβανε παλιγγενεσίας, καὶ τινος ἀνέσεως ταῖς ἀπολειφθείσαις ἀναπνοαῖς ἐκ τῆς ἀσιτίας ἐγγενομένης, μόγις

giae : primo quidem loco aurum et argentum dotale, dein vestes pulcherrimae et mundus; dein quas commiserat Hermodrates multas manubias; amicorum hinc et affinium munera; ultimo denique Chæreæ opulentia, cupidi, si posset, vel omnem suam uxori concremare substantiam. Tum lectum portabant Syracusanorum puberes. Claudibat agmen cætera promiscua multitudo, in qua Chæreas maxime lugens audiebatur. Habebat autem Hermocrates magnificentum ad mare sepulcrum, quod vel procul navigantium feriret oculos. Replevit hoc, ceu ærarium, feralis opulentia. Quod vero tum videbatur in honorem mortuæ factum, majoris id momenti res concitavit.

VII. Nam Theron erat aliquis, homo nefandus, injusti lucri cupiditate mare navigans, et piratas habens portubus subsidentes, nomine collegii vectorii piraticum cogens. Is cum interesset funeri, conjecerat oculos in aurum; nocturne pervigil decumbens ita se compellat: Ego vero tot cum periculis mari conflictor, et vivos occido, parvi lucelli gratia, qui semel ab una mortua possim ditescere. Jacta sit alea. Neutiquam dimisero prædam. Quos autem mihi facinoris hujus adscisco satellites? Dispice, Theron, quis eorum, quos nosti, idoneus? Zenophanes Thurius, sagax quidem, sed timidus. Meno Messenius audax, sed proditor. Ita secum singulos percensens, ut argenti explorator, multos quum improbasset, aliquos tamen aptos judicabat. Mane ergo de navi in portum transcurrrens, eorum unumquemque indagabat et inveniebat partim in lupanari, partim in popinis; dignum istoc imperatore exercitum. Quos ad communem de re necessaria deliberationem excitatos et seductos post portum sic alloquitur: Præ aliis omnibus ego vos inventi thesauri participes elegi. Neque enim unius hominis est lucrum, neque multo labore indiget; sed una nox omnes ditare nos poterit. Etiam imperiti non sumus talium facinorum, quæ apud stultos quidem audiunt male, prudentibus autem ferunt compendia. Continuo illi intelligentes aut latrocinium denunciare, aut violationem sepulcri, aut sacrilegium: Noli suadere, inquit, quibus jam persuasisti. Modo negotium indica. Tempori parcamus. Vidistis, inde Theron occipit, vidistis aurum et argentum mortuæ. Ea vivis nobis justiore titulo cesserint. Hinc suadeo de nocte sepulcrum aperire; impositamque scaphæ mercem quo nos cunque terrarum ventus detulerit, peregre distrahere. Placuit. Vos interim, pergebat, ad consueta deversoria et negotia redite. Profunda vero vespera ad scapham quisque instrumento fabrilis armatus deveniat. Hæc illi moliti.

VIII. Callirrhœ interim iterato quasi partu post sepultos manes in lucem eniti, et, accedente superstitione adhuc animabus per inedia aliqua relaxatione, vix et pedetentim re-

καὶ κατ' ὀλίγον ἀνέπνευσεν· ἔπειτα κινεῖν ἤρξατο κατὰ
 μέλη τὸ σῶμα· διανοίγουσα δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἴσθη-
 σιν ἐλάμβανεν ἐγειρομένης ἐξ ὕπνου καὶ ὡς συγκαθεύ-
 δοντα Χαίρεάν ἐκάλεσεν. Ἐπει δ' οὐθ' ὁ ἀνὴρ, οὐθ'
 αἱ θεραπαινίδες ἤκουον, πάντα δ' ἦν ἔρημα καὶ σκότος,
 φρίκη καὶ τρόμος τὴν παῖδα κατελάμβανεν, οὐ δυνα-
 μένην τῷ λογισμῷ συμβαλεῖν τὴν ἀλήθειαν. Μόλις
 δ' ἀνεγειρομένη στεφάνων προσήψατο καὶ ταινιωῶν, ψό-
 φρον ἐποίει χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου· πολλή δ' ἦν ἀρω-
 10 μάτων * εὐνή. Τότε οὖν ἀνεμνήσθη τοῦ λακτίσματος
 καὶ τοῦ δι' ἐκεῖνο πτώματος. Μόλις τε τὸν ἐκ τῆς
 ἀγωνίας ἐνόησε τάφου· ἔρραξεν οὖν φωνὴν, ὅσσην ἐδού-
 νατο, Σώζετε· βοήθειτε. Ἐπει δὲ πολλάκις αὐτῆς
 κεκραγυίας οὐδὲν ἐγένετο πλέον, ἀπήλπισεν ἔτι τὴν
 15 σωτηρίαν καὶ ἐνόησα τοῖς γόνασι τὴν κεφαλὴν ἐθρήνει
 λέγουσα· Οἴμοι τῶν κακῶν· ζῶσα κατώρυγμαί, μηδὲν
 ἀδικούσα καὶ ἀποθνήσκω θάνατον μακρὸν. Ὑγιαί-
 νουσάν· με πενθοῦσι. Τίνα τις ἄγγελον πέμψει; ἄδικε
 Χαίρεά, μέφομαί σε, οὐχ ὅτι με ἀπέκτεινας, ἀλλ'
 20 ὅτι με ἔσπευσας ἐκβαλεῖν τῆς οἰκίας. Οὐκ ἔδει σε
 ταχέως θάψαι Καλλιρρόην οὐδ' ἀληθῶς ἀποθανούσαν.
 Ἄλλ' ἤδη τάχα τι βουλεύῃ περὶ γάμου. Κάκεινθ μὲν
 ἐν ποικίλοις ἦν ὀδυρμοῖς. Χ

Θ'. Ὁ δὲ Θήρων, φυλάξας αὐτὸ τὸ μεσονύκτιον,
 25 ἀσφορητὴ προσῆει τῷ τάφῳ, κούφως ταῖς κόπαις ἀπτό-
 μενος τῆς θαλάσσης. Ἐμβαινὼν δὲ πρῶτον ἐπέταξε τὴν
 ὑπηρεσίαν (τὸν τρόπον) τοῦτον. Τέσσαρας μὲν ἀπέ-
 στειλεν ἐπὶ κατασκοπήν, εἴ τινες προσίοιεν εἰς τὸν τό-
 πον, εἰ μὲν δύναιντο, φρονεῖν· εἰ δὲ μὴ, συνθήματι
 30 μηνύειν τὴν ἀφίξιν αὐτῶν. Πέμπτος δ' αὐτὸς προσῆει
 τῷ τάφῳ· τοὺς δὲ λοιποὺς, ἦσαν γὰρ οἱ σύμπαντες
 ἐκκαίδεκα, μένειν ἐπὶ τοῦ κέλητος ἐκέλευσε καὶ τὰς
 κόπας ἔχειν ἐπτερωμένας ἵνα, ἐάν τι αἰφνίδιον συμ-
 35 βαινῇ, ταχέως τοὺς ἀπὸ γῆς ἀρπάσαντες ἀποπλεύσω-
 σιν. Ἐπει δὲ μοχλοὶ προσηνέχθησαν καὶ σφοδρότερα
 πληγὴ πρὸς τὴν ἀναρρήξιν τοῦ τάφου, τὴν Καλλιρρόην
 κατελάμβανεν ἡμοῦ πάντα, φόβος, χαρὰ, λύπη, θαυ-
 40 μασμός, ἐλπίς, ἀπιστία. Πόθεν ὁ ψόφος; ἄρα τις
 θαμίμων κατὰ νόμον κοινὸν τῶν ἀποθνησκόντων ἐπ' ἐμὲ
 παραγίνεται τὴν ἀθλίαν; ἢ ψόφος οὐκ ἔστιν ἀλλὰ φωνὴ
 45 καλοῦντων με τῶν ὑποχθονίων πρὸς αὐτούς; Ἐμβιω-
 ρύχους μᾶλλον εἰκὸς εἶναι· καὶ γὰρ τοῦτό μου ταῖς
 συμφοραῖς προσετέθη, πλοῦτος ἄγρηστος νεκρῶ. Ταῦτα
 ἔτι λογιζομένης αὐτῆς, προῦθαλε τὴν κεφαλὴν ὁ λη-
 45 στής καὶ κατὰ μικρὸν εἰσεδύετο. Καλλιρρόη δ' αὐτῷ
 προσπεσοῦσα, βουλομένη δεηθῆναι· κάκεινος φοβηθεὶς
 ἐξεπήδησε, τρέμων δὲ πρὸς τοὺς ἐταίρους ἐφθέγγετο·
 Πεύγομεν ἐντεῦθεν· θαίμων γὰρ τις φυλάττει τὰ ἐν-
 50 δον καὶ εἰσελθεῖν ἡμῖν οὐκ ἐπιτρέπει. Κατεγέλασε
 Θήρων, δειλὸν εἰπὼν καὶ νεκρότερον τῆς τεθνεώσης.
 Εἶτ' ἐκέλευσε ἄλλον εἰσελθεῖν. Ἐπει δ' οὐδεὶς ὑπέμε-
 νεν, αὐτὸς εἰσῆλθε προβαλλόμενος τὸ ξίφος. Λάμπαν-
 τος δὲ τοῦ σιδήρου, δείσασα ἡ Καλλιρρόη, μὴ φρονεῦθῃ,
 πρὸς τὴν γυνίαν ἐξέτεινεν ἑαυτὴν, κάκειθεν ἰκέτευε,

spirare; dein movere singula per membra corpus; palpebris
 denique diductis sensum sui somno evigilantis percipere;
 Chæream vocare quasi accubantem. Quum vero neque
 maritus, neque ancillæ audirent, omniaque deserta essent
 et tenebricosa, inhorrescere puella et contremiscere, quid
 de se factum exputare plane impotens. Erecto vix tan-
 dem corpore, corollas et tænias contrectans, et crepitum
 atfactiauri et argenti percipiens, et accumulatus erat * multo
 aromate torus; sic demum recordari calcem inflictam; et
 casum inde suum cœpit. Vix tandem sibi reddita ex animi
 summo angore agnoscere sepulcrum, rumpere protinus
 vocem quam potuit maximam. Subvenite. Succurrite.
 Sæpius autem clamanti quum nihilo plus fieret, desperare
 porro de salute sua cœpit, et dejecto intra genua capite,
 sic lamentari: Heu mihi malorum! viva defossa sum, in-
 noxia. Morior morte longa. Valentem me lugent. Quem
 quis nuntium miserit! inique Chærea, incuso te, non quod
 occidisti, sed quod ejicere domo tam properasti. Non de-
 bueras Callirrhœen confestim tumulare, ne quidem vere
 mortuam. Sed forte jamdudum cogitas de novis nuptiis.

IX. Interea, dum illa varia lamentatur, Theron, me-
 diam servans noctem, sine strepitu accedit ad conditorium,
 summum remis radens mare; et ministeria in terram egres-
 sus sic ordinat. Quatuor emissi speculatum, jussique
 occidere, quisquis illuc accederet; si nequirent, signo sal-
 tem constituto edito accedentes prodere. Ipse cum qua-
 tuor aliis aggrediebatur tumultum. Cæteris mandatam
 erant autem omnes omnino sedecim, in celoco manere, re-
 mis erectis et in navigationem aptatis, quo ad subitum
 quemvis casum ex continente se corripientes actutum au-
 fugerent. Callirrhœen vero, vectes admotos sentientem, et
 ictus validiores revellendo conditorio impactos, simul omnia
 invadunt: timor, gaudium, tristitia, admiratio, spes, dif-
 fidentia. Unde iste strepitus! Dæmonumine quisquam
 inferorum, communi defunctorum lege, ad me tendit,
 miseram? Atqui strepulus non est, sed clara vox infero-
 rum in suam dilionem me evocantium. Quin sepulcrorum
 perfossores rectius videntur esse. Nam et hoc additum
 meis calamitatibus, opes cadaveri inutilis. Hæc illa vo-
 lutare adhuc, quum latro unus projectum per foramen
 caput sensim inserebat; quem adorta Callirrhœ, volens
 obscurare. Ille vero territus resiliit et sodales pavore tre-
 mens hortari. Fugiamus hinc, amici. Genius aliquis in-
 tus posita servat, neque permittit nobis introitum. Irri-
 sum hominem Theron imbellem objurgat, et ipsa mortua
 magis exanimem; aliumque jubet penetrare. Sed quum
 negarent omnes, ipse projecto gladio irrepit. Micante
 autem ferro, verita, ne periret, Callirrhœ in angulum
 extendebat se, vocemque mittebat inde supplex exilium.

λεπτὴν ἀφείσα φωνήν· Ἐλέησον, ὅστις ποτ' εἶ, τὴν οὐκ ἐλεηθεῖσαν ὑπ' ἀνδρὸς, οὐδὲ γονέων· μὴ ἀποκτείνης ἣν σέσωκας. Μᾶλλον ἐθάρσησεν ὁ Θήρων, καὶ οἷα δεινὸς ἀνὴρ ἐνόησε τὴν ἀλήθειαν. Ἔσθη δὲ σύν-
 5 νους καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐβουλεύσατο κτείνειν τὴν γυναῖκα, νομίζων ἐμπόδιον ἔσσεσθαι τῆς ὄλης πράξεως· ταχεῖα δὲ διὰ τὸ κέρδος ἐγένετο μετάνοια καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπεν· Ἔστω καὶ αὕτη τῶν ἐνταφίων μέρος· πολλὸς μὲν ἄργυρος ἐνταῦθα, πολλὸς δὲ χρυσὸς, τούτων
 10 δὲ πάντων τὸ τῆς γυναικὸς τιμιώτερον κάλλος. Ἀβόητος οὖν τῆς χειρὸς ἐξήγαγεν αὐτήν. Εἶτα καλέσας τὸν συνεργόν· Ἰδοὺ, φησὶν, ὁ δαίμων, ὃν ἐφοβοῦ. καλὸς γε ληστής φοβηθεὶς καὶ γυναῖκα. Ὑμεῖς μὲν οὖν φυλάττετε ταύτην· θέλω γὰρ αὐτὴν ἀποδοῦναι τοῖς
 15 γονεῦσιν. Ἡμεῖς δ' ἐκφέρωμεν τὰ ἔνδον ἀποκείμενα, μηκέτι μηδὲ τῆς νεκρᾶς αὐτὰ τηρούσης·

Ι. Ἐπεὶ δ' ἐνέπλησαν τὸν κέλητα τῶν λαφύρων, ἐκέλευσεν ὁ Θήρων τὸν φύλακα μικρὸν ἀποστῆναι μετὰ τῆς γυναικὸς. Εἶτα βουλὴν προσέθηκε περὶ αὐτῆς.
 20 Ἐγένοντο δ' αἱ γνώμαι διάφοροι καὶ ἀλλήλαις ὑπεναντίαι. Πρῶτος γὰρ τις εἶπεν· Ἐφ' ἕτερα μὲν ἤλομεν, ὧ συστρατιῶται, βέλτιον δὲ τὸ παρὰ τῆς τύχης ἀποβέβηκε χρησόμεθα αὐτῇ· δυνάμεθα γὰρ ἀκινδύνως ἐργάσθαι· δοκεῖ δὴ μοι τὰ μὲν ἐντάφια κατὰ χώραν εἶναι,
 25 ἀποδοῦναι δὲ τὴν Καλλιρρόην ἀνδρὶ καὶ πατρὶ, φήσαντας, ὅτι προσωρμίσθημεν τῷ τάφῳ κατὰ συνήθειαν ἀλιευτικὴν, ἀκούσαντες δὲ φωνὴν ἠνοίξαμεν κατὰ φιλανθρωπίαν, ἵνα σώσωμεν τὴν ἔνδον ἀποκεκλεισμένην. Ὁρκίσωμεν δὲ τὴν γυναῖκα πάντα ἡμῖν μαρτυρεῖν. Ἡδέως
 30 δὲ ποιήσει, χάριν ὀφείλουσα τοῖς εὐεργέταις, δι' ὧν ἐσώθη. Πόσης ὀίεσθε χαρᾶς ἐμπλήσομεν τὴν ὄλην Σικελίαν; πόσας ληψόμεθα δωρεάς; ἅμα δὲ καὶ πρὸς ἀνθρώπους δίκαια καὶ πρὸς θεούς ὅσια ταῦτα ποιήσομεν. Ἔτι δ' αὐτοῦ λέγοντος, ἕτερος ἀντεῖπεν·
 35 Ἄκαιρε καὶ ἀνόητε, νῦν ἡμᾶς κελεύεις φιλοσοφεῖν; ἄρα γε τὸ τυμβωρυχεῖν ἡμᾶς ἐποίησε χρηστούς· ἐλεήσομεν ἣν οὐκ ἠλέησεν ἴδιος ἀνὴρ, ἀλλ' ἀπέκτεινεν· οὐδὲν γὰρ ἠδίκηκεν ἡμᾶς· ἀλλ' ἀδίκησει τὰ μέγιστα. Πρῶτον μὲν γὰρ, ἂν ἀποδῶμεν αὐτὴν τοῖς προσήκου-
 40 σιν, ἄδῃλον, ἣν ἐξουσι γνῶμην περὶ τοῦ γεγονότος, καὶ ἀδύνατον μὴ ὑποπτευθῆναι τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἤλομεν ἐπὶ τὸν τάφον. Ἐὰν δὲ καὶ χάρισσονται τὴν τιμωρίαν ἡμῖν οἱ τῆς γυναικὸς συγγενεῖς, ἀλλ' οἱ Ἄρχοντες καὶ ὁ δῆμος αὐτὸς οὐκ ἀφήσει τυμβωρύχους
 45 ἄγοντας καθ' αὐτῶν τὸ φορτίον. Τάχα δὲ τις ἔρει, λυσιτελέστερον εἶναι, πωλῆσαι τὴν γυναῖκα· τιμὴν γὰρ εὐρήσειν διὰ τὸ κάλλος. Ἔχει δὲ καὶ τοῦτο κίνδυνον· ὁ μὲν γὰρ χρυσὸς οὐκ ἔχει φωνήν, οὐδ' ὁ ἄργυρος ἔρει, πόθεν αὐτὸν εἰληφάμεν· ἔξεστιν ἐπὶ
 50 τούτοις πλάσασθαι καὶ διήγημα. Φορτίον δ' ἔχον ὀφθαλμούς τε καὶ ὤτα καὶ γλῶσσαν τίς ἂν ἀποκρύψαι δύναται; καὶ γὰρ οὐδὲ ἀνθρώπινον τὸ κάλλος, ἵνα λάθωμεν· ὅτε δούλην ἐροῦμεν τίς αὐτὴν ἰδὼν τούτῳ πιστεύσει; φρονέωμεν οὖν αὐτὴν ἐνθάδε, καὶ μὴ περι-ἀ-

Miserere, quisquis es, cujus neque maritus, neque parentes, miserti sunt. Ne perimas, quam servasti magis. Theroni sic animus rediit, qui, ut sagax homo sibique semper præsens, confestim intellecta re, cogitabundus hæsitabat; et primum quidem volebat occidere mulierem, ratus illam totius molitionis impedimentum fore. Mox tamen ob lucrum mutato consilio, ipse sic ad se : Sit et ipsa mundi feralis accessio, ait. Abunde argenti, abunde auri. Sed pretiosior tamen his omnibus forma mulieris. Manu itaque prehensam extrahit, vocatoque sodali : En tibi genium, ait, quem verebaris. Egregium illum mihi latronem, qui vel mulierem pavet. Servate hanc vos quidem; volo enim parentibus reddere. Nos autem efferamus intus sita, quæ vel ipsa mortua non amplius custodit.

X. Onerato sic lembo, Theron parum secedere cum muliere custodem jubet, de qua proponit consultationem. Alii alia sentire et adversa sibi. Primus enim quis : Ob aliud quidem venimus, ait, commilitones : Fortuna vero spe quid melius instituit. Quo utamur velim. Sic enim, quidquid fecimus, fecisse indemnes et sine periculo poterimus. Inferias loco suo sinamus, sic mihi videtur; redamur marito patrique Callirrhoën, præfati, appulisse ad conditorium pro more piscatorum, et audita voce, instinctu humanitatis admonitos aperuisse, ad servandam intus conclusam. Sacramento mulierem obstringamus omnia nobis contestari. Libenter autem faciet hanc gratiam, quibus et ipsa tantum debet, benefactoribus, quorum ope faucibus Orci erepta est. Quanto, putatis, gaudio totam Siciliam replebimus? Quot et quæ feremus munera? Etiam eadem opera et jus adversum homines et fas adversum deos servaverimus. Intempestive et stolidè, sic increpat alter adhuc disserentem, philosophari nunc nos jubes? Itane nos violatio sepulcrorum sanctos probosque effecerit? Miserebimur scilicet, cujus neque ipse maritus; imo quam peremit. At nunquam nos læsit? Lædet nimirum, sed sic, ut pessumdet. Primum quidem si gentilibus illam restituerimus, obscurum, quid illi hoc de facinore sentient. Fieri sane nequit ut in causæ suspicionem non incurramus, quapropter sepulcrum attentaverimus. Dein, etiamsi illi de pœna nobis gratificentur, gentiles puta; atqui Archontes et populus non dimittent sepulcrorum perfossores, qui sarcinam hanc ipsorum oculis audacter ingerant. Forte quis dicet, expedire mulierem vendi. Inveniet enim pretium ob formam. Sic dicet: atqui etiam hoc periculo non caret. Aurum quidem mutum est, neque argentum crepabit, unde et qui ad nos devenerit. Licet hanc in rem fabulam confingere. At sarcinam, et oculis et auribus et lingua instructam, quis amabo abscondat? neque enim humana est forma, ut quasi servam venditantes queamus fallere; quis id credat spectator? hoc ergo ipso in loco confodiamus, ne-

γωμεν καθ' αὐτῶν τὸν κατήγορον." Πολλῶν δὲ τούτοις συντιθεμένων, οὐδετέρᾳ γνώμῃ Θήρων ἐπεψήφισε." Σὺ μὲν γάρ, εἶπε, κίνδυνον ἐπάγεις, σὺ δὲ κέρδος ἀπολλύεις. Ἐγὼ δ' ἀποδώσομαι τὴν γυναῖκα μᾶλλον ἢ ἀπολέσω· πωλουμένη μὲν γάρ σιγήσει διὰ τὸν φόβον· πραθείσα δὲ κατηγορεύω τῶν μὴ παρόντων· οὐδὲ γὰρ ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν. Ἄλλ' ἐμβάνετε. Πλέωμεν. Ἦδη γάρ ἐστι πρὸς ἡμέραν.¹

ΙΑ'. Ἄναχθεῖσα δ' ἡ ναῦς ἐφέρετο λαμπρῶς· οὐδὲ γὰρ ἐβιάζοντο πρὸς κύμα καὶ πνεῦμα, τῷ μὴ προκῆσθαι τίνα πλοῦν ἴδιον αὐτοῖς· ἀλλὰ πᾶς ἄνεμος οὐριος αὐτοῖς ἐδόκει καὶ κατὰ πρύμναν εἰστήκει. Καλλιρρόην δὲ παρεμυθεῖτο Θήρων, ποικίλαις ἐπινοίαις πειρώμενος ἀπατᾶν. Ἐκείνη δ' ἠσθάνετο τὰ καθ' ἑαυτὴν καὶ ὅτι ἄλλοις ἐσώθη· προσπειεῖτο δὲ μὴ νοεῖν, ἀλλὰ πιστεύειν, δεδοικυῖα μὴ ἄρα καὶ ἀνέλωσιν αὐτὴν, ὡς ὀργιζομένην. Εἰποῦσα δὲ μὴ φέρειν τὴν θάλασσαν, ἐγκαλυψαμένη καὶ διακρύψασα· "Σὺ μὲν, ἔφη, πάτερ, ἐν ταύτῃ τῇ θαλάσῃ τριακοσίας ναῦς Ἀθηναίων κατεναυμάχηςας, ἤρπασε δέ σου τὴν θυγατέρα κέλῃς μικρὸς καὶ οὐδὲν μοι βοηθεῖς. Ἐπὶ ξένην ἄγομαι γῆν καὶ δουλεύειν με δεῖ τὴν εὐγενῆ. Τάχα δ' ἀγοράσει τις τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα δεσπότης Ἀθηναῖος· πόσω μοι κρεῖττον ἦν ἐν τάφῳ κείσθαι νεκράν. Πάντως ἂν μετ' ἐμοῦ Χαίρεας ἐκῆδευθη· νῦν δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες διεξεύχομεν." Ἦ μὲν οὖν ἐν τοιούτοις ἦν ὄδυμοις, οἱ δὲ λησταὶ νήσους μικρὰς καὶ πόλεις παρέπλεον, οὐ γὰρ ἦν τὰ φορτία πενήτων, ἐζήτων δὲ πλουσίων ἄνδρας· ὠρμίσαντο δὲ κατανατικρὺ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ τίνα χιλήν. Πηγῇ δ' ἦν αὐτόθι πολλοῦ καὶ καθαροῦ νάματος καὶ λειμῶν εὐφυῆς. Ἐνθα τὴν Καλλιρρόην προαγαθόντες φαιδρύνεσθαι καὶ ἀναπαύσασθαι κατὰ μικρὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἤξιωσαν, διασώζειν ὑπομένοντες αὐτῆς τὸ κάλλος. Μόνοι δ' ἐβουλεύοντο, ὅποι χρὴ τὸν στόλον ὀρμίσαι, καὶ τις εἶπεν· "Ἀθῆναι πλησίον, μεγάλη καὶ εὐδαίμων πόλις. Ἐκεῖ πλῆθος μὲν ἐμπόρων εὐρήσομεν, πλῆθος δὲ πλουσίων· ὥσπερ γὰρ ἐν ἀγορᾷ τοὺς ἄνδρας, οὕτως ἐν Ἀθήναις τὰς πόλεις ἔστιν ἰδεῖν." Ἐδόκει δὲ πᾶσι καταπλεῖν εἰς Ἀθήνας· οὐκ ἤρρεσκε δὲ Θήρωνι τῆς πόλεως ἡ περιεργία. Μόνοι γὰρ ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε τὴν πολυπραγμοσύνην τῶν Ἀθηναίων. Δημόσιος ἐστὶ λάλος καὶ φιλόδοικος, ἐν δὲ τῷ λιμένι μυρίοι συκοφάνται πεύσονται τίνες ἐσιμέν, καὶ πόθεν ταῦτα φέρομεν τὰ φορτία· ὑποψία καταλήψεται πονηρὰ τοὺς κακοήθεις. Ἄρειος πάγος εὐθὺς ἐκεῖ καὶ ἄρχοντες τυράννων βαρύτεροι. Μᾶλλον Συρακοσίων Ἀθηναίους φοβηθῶμεν. Χωρίον ἡμῖν ἐπιτήδειόν ἐστιν Ἰωνία, καὶ γὰρ πλοῦτος ἐκεῖ βασιλικὸς, ἐκ τῆς μεγάλης Ἀσίας ἄνωθεν ἐπιρρέων καὶ ἄνθρωποι τρυφῶντες καὶ ἀπράγμονες· ἐλπίζω δὲ τινὰς αὐτόθεν εὐρήσειν καὶ γνωρίζουσι." Ὑδρευσάμενοι δὲ καὶ λαβόντες ἀπὸ τῶν παρουσῶν ὀλακάδων ἐπισιτισμὸν, ἔπλεον εὐθὺς Μιλήτου. Τριταῖοι δὲ κατήχθησαν εἰς ὄρμον, ἀπέχοντα τῆς πόλεως σταδίου ὀγδοήκοντα,

que nostrum ipsi nobiscum circumvectemus indicem et accusatorem. Multi huic adstipulabantur sententiae, Theron autem neutri. Tu enim, aiebat, discerim arcessis, tu vero lucrum abjicis et perdis. Ego mulierem vendidero potius, quam perdidero. Interea enim, dum venditur, tacebit metu. Vendita vero deferat absentes licet. Neque enim plane periculis immunem vitam ducimus. Sed inscendite navem; abeamus in mare. Jam dies appropinquat.

XI. Sic solutus celox ibat splendide. Nam, cum certam suae navigationi plagam non destinassent, neque adversum ventos, neque adversum fluctus, luctabantur, sed ventus illis secundus et a puppiurgens quicunque tandem habebatur. Callirrhoen autem mulcebat Theron, variis dolis tentans decipere. Illa vero, licet intelligens fraudes in caput suum structas, aliisque se servatam, fingeat tamen nihil mali suspicari, sed omnia credere, verita, ne sic tollerent ut iratam. Operto autem capite, quasi ferre nequiret mare, et lacrymans: O pater, ait, Atheniensium tu quidem trecentas naves in hoc eodem mari consignens destruxisti: filiae vero tuae non succurris, quam vilis myoparo rapit. Peregre abducor, servire me oportebit, nobilem; forte et Atheniensium aliquis emet herus filiam Hermoeratis. Quanto mihi expediverat mortuae in sepulcro jacere. Sane Chæreas aliquando lateri meo fuisset adjunctus. Nunc et vivi et mortui separati sumus. In his talibus illa plangentibus erat, latrones autem, praetermissis parvis insulis et oppidis, merces enim hae pauperum non erant, sed divites quarebant emtores, e regione Atticae sub aliquam crepidinem, saevienti pelago objectam, se cum nave subducebant; ubi scaturigo limpidi rivi uberrima et luxuriantes erant campi. Ibi productam Callirrhoen sordes ablueret et a jactatione maris, etiamis pautum modo, requiescere jubebant, volentes ipsi pulchritudinem conservare. Tum soli secum deliberabant, quo dirigere et appellere cursum oporteret. Athenis, dicit aliquis, non multum absumus. Urbs est magna et beata. Ibi mercatorum abunde, abunde divitum. Ut alibi viros in foris confluere, sic integras ibi Graeciae urbes simul videre est. Visum sic fuit omnibus Athenas pergere. Theroni autem displicebat urbis nimia rimandi et sciendi omnia sedulitas. Vos soli scilicet non audivistis, neque nostis, gentem circumspectatricem, inepte et moleste de rebus omnibus sollicitam. Populus est garrulus et rixosus, et in portu sycophantarum nubes. Sciscitabuntur, qui simus, et unde haec onera afferamus. Mala malignos invadet suspicio. Statim aderit Arcopagus, et Archontes tyranni ipsis saeviores. Vel nostris Syracusanis magis extimescamus Athenienses. Ionia nostra est regio. Nam et ibi sunt opes regiae, de magna Asia defluentis, hominesque lauti et incurii, et litium osores. Notos ibi quoque, quod spero, quosdam offendemus. Haustus igitur in navigationem aquis, et victi a praesentibus oneraris comparato, recta Miletum tendebant, tertioque die post in stationem subibant octoginta

εὐφύστατον εἰς ὑποδοχὴν. Ἐνθα δὲ διέδραμεν εἰς ἄστου παραλαβῶν οὐοῶν ἐπιτηδεῖων. Ἐῖτα φανερώς μὲν οὐκ ἐβούλετο ζηρεῖν τὸν ὠνητὴν, οὐδὲ περιβόητον τὸ πρᾶγμα ποιεῖν, κρύφα δὲ καὶ διὰ χειρὸς ἐσπευδε τὴν πρᾶσιν. Δυσδιάθετον δ' ἀπέβαινε· οὐ γὰρ ἦν τὸ κτῆμα πολλῶν, οὐδ' ἐνὸς τῶν ἐπιτυχόντων ἀλλὰ πλουσίου τινὸς καὶ βασιλέως, τοῖς δὲ τοιοῦτοις ἐφοβεῖτο προσίεσθαι. Γινόμενης οὖν διατριβῆς μακροτέρας, οὐκέτι φέρειν ὑπέμενε τὴν παρολκίην. Νυκτὸς δ' ἐπελθούσης καθεύδειν μὲν οὐκ ἐδύνατο, ἔφη δὲ πρὸς αὐτόν· Ἀνόητος, ὦ Θήρων, εἴ, ἀπολείοιπας γὰρ ἤδη τοσαύταις ἡμέραις ἄργυρον καὶ χρυσὸν ἐν ἐρημίᾳ, ὡς μόνος ληστής. Οὐκ οἶδας, ὅτι τὴν θάλασσαν καὶ ἄλλοι πλέουσι πειραταί. Ἐγὼ δὲ καὶ τοὺς ἡμετέρους φοβοῦμαι, μὴ καταλιπόντες ἡμᾶς ἀποπλεύσωσιν· οὐ δῆπου γὰρ τοὺς δικαιοτάτους ἐστρατολόγησας, ἵνα σοὶ τὴν πίστιν φυλάττωσιν, ἀλλὰ τοὺς πονηροτάτους ἀνδράς, ὧν ἤδεῖς. Νῦν μὲν οὖν, εἶπεν, ἐξ ἀνάγκης κάθευδες, ἡμέρας δ' ἐπιστάσης διαδραμών ἐπὶ τὸν κέλιθα ῥῖψον εἰς θάλασσαν τὴν ἄκαιρον καὶ περιττὴν σοὶ γυναῖκα καὶ μηκέτι φορτίον ἐπάγου δυσδιάθετον. Κοιμηθεὶς δ' ἐνύπνιον εἶδε, κεκλιμένας τὰς θύρας. Ἐδοξεν οὖν αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπισχεῖν. Οἷα δ' ἄλυον ἐπὶ τινος ἐργαστηρίου καθήστο, παραχώδης παντάσπει τὴν ψυχὴν. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ παρῆει πλῆθος ἀνθρώπων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, ἐν μέσοις δ' αὐτοῖς ἀνὴρ ἡλικίας καθεστώς, μελανειμονῶν καὶ σκυθρωπός· ἀναστὰς οὖν ὁ Θήρων, (περίεργον γὰρ ἀνθρώπου φύσις,) ἐπυθάνετο ἐνὸς τῶν ἐπακολουθούντων· Τίς οὗτος; Ὁ δ' ἀπεκρίνατο· Ξένος εἶναι μοι δοκεῖς, ἢ μακρόθεν ἦκειν, ὃς ἀγνοεῖς Διονύσιον πλούτην καὶ γένει καὶ παιδείᾳ τῶν ἄλλων Ἴώνων ὑπερέχοντα, φίλον τοῦ μεγάλου βασιλέως. Διὰ τί τοίνυν μελανειμονεῖ; Ἐθόνηκε γὰρ αὐτοῦ ἡ γυνὴ ἧς ἦρα. Ἐτι μᾶλλον εἶχετο τῆς ἑμιλίας ὁ Θήρων, εὐρηκὼς ἀνδρᾶ πλούσιον καὶ φιλογύναιον. Οὐκέτ' οὖν ἀνῆκε τὸν ἀνδρᾶ ἀλλ' ἐπυθάνετο· Τίνα χώραν ἔχεις παρ' αὐτῷ; Κἀκεῖνος ἀπεκρίνατο· Διοικητὴς εἰμι τῶν ὀλων, τρέφω δ' αὐτῷ καὶ τὴν θυγατέρα, παιδίον νέπριον, μητρὸς ἀθλίας πρὸ ὥρας ὄρφανόν. Θήρων· Τίς καλῆ; Λεωνᾶς. Εὐκαιρῶς, φησὶν, ὦ Λεωνᾶ, σοὶ συνέβαλον. Ἐμπορὸς εἰμι καὶ πλέω νῦν ἐξ Ἰταλίας, ὅθεν οὐδὲν οἶδα τῶν ἐν Ἰωνίᾳ. Γυνὴ δὲ Συβαρῆτις, εὐδαιμονεστάτη τῶν ἐκεῖ, καλλίστην ἄβραν ἔχουσα διὰ ζηλοτυπίαν ἐπώλησεν; ἐγὼ δ' αὐτὴν ἐπράξαμην. Σοὶ οὖν γενέσθω τὸ κέρδος, εἴτε σεαυτῷ θέλεις τροφὸν κατασχέειν τοῦ παιδιοῦ, πεπαίδευται γὰρ ἰκανῶς, εἴτε καὶ ἄξιον ὑπολαμβάνεις χάρισσασθαι τῷ δεσπότη. Λυσίτελεῖ δὲ σοὶ μᾶλλον ἄργυρονήγον ἔχειν αὐτόν, ἵνα μὴ τῇ τροφίμῃ σου μητριάν ἐπαγάγηται. Τούτων

stadiis ab urbe distantem, a natura recipiendis unice navibus editam. Ibi Theron subduci remos jubet, et Callirrhœ mansionem fieri et suppeditari omnia vel ad luxum usque. Humanitas ea non erat, sed lucri cupido, ut mercatoris magis, quam latronis.

XII. Ipse autem cum duobus amicorum discurret in urbem; ubi palam quidem volebat emtorem quærere, aut rem divulgare, clam vero et sub manu urgebat venditionem. Sed difficilium, quam vellet, extrudebat mercem suam venalem. Neque enim pro plebe, neque obvio quovis, erat, sed beati negotium, aut regis cujusdam. Tales autem adire meluebat. Ergo nimis protracta commoratione, ferre ampliore moram, et nocte superveniente dormire impotens, sic ipse ad se: Stultus es, Theron, ait, tamdiu jam reliquisti in solitudine sine præsidio aurum et argentum tuum, tamquam solus esses pirata. Ignoras, alios quoque mare pervagari tui similes. Imo nostros quoque timeo, ne, nobis relictis, cum nave abeant. Neque enim profecto viros conscripsisti summæ probitatis et justitiæ, qui fidem tibi servant integram, sed bipedum, quos nostri nequissimos. Nunc ergo quidem dormi necessario. Illucescente vero die, hinc in navem facto discursu, abjice mari mulierem intempestivam et supervacaneam, neque tecum amplius circumvectita mercem difficulter collocandam. Sic sopitus in somnio videt domus fores sibi oclusas. Statuit igitur illam adhuc diem se cohibere. Quum itaque vagus erraret, sedebat ad officinam, mente mire jactata; transibat interea magna hominum et ingenuorum et servorum turba, medium stipantium virum, ætatis consistentis, pullatum, tristem; suaque levatus sede, quæ hominum indoles est aliena scire avida, rogat assectarum quemdam: Quis iste? Hospes mihi videris, respondet rogatus, aut ex longinquo venire, qui Dionysium ignoras, omnibus Ionibus genere, divitiis et sapientiæ cultura antepollentem, magni regis amicum. Quid ergo pullatus? Mortua enim ipsi est uxor eximie amata. Eo magis Theron assectari colloquium, invento homine opulento et mulieroso: neque dimittere porro hominem, sed rogare: Quem tu apud eum locum tenes? Dispensator sum cunctarum opum et alumnus filiæ ejus, puellæ infantis, quam misera mater ante tempus deseruit. Qui vocaris? Theron. Qui tu? Leonas. Tempore igitur in te incidi, Leona. Venio ex Italia mercator; quo factum, ut Ionicarum rerum nihil norim. Ancillam vero pulcherrimam, quam mulier Sybaritis, omnium ibi beatissima, habebat at vendidit ob æmulationem, illam ego emi; et cedet tibi compendio, sive tu ipse tibi servare velis nutriculam puellæ, et sane literis et artibus ingenuis satis instructa est: sive etiam illam censes hero gratificari. Ut herus autem aliquam habeat pretio redemptam tibi magis expedit; ne forte alumne tuæ novercam superinducat. Non ingrata hæc audienti accidebant Leo-

ὁ Λεωνᾶς ἤκουσεν ἀσμένως, καὶ Θεός μοί τις, εἶπεν, εὐεργέτην σε κατέπεμψεν· ἃ γὰρ ὠνειροπόλουν, ὕπαρ μοι δεικνύεις· ἔλθε τοίνυν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ φίλος ᾗδὴ γίνου καὶ ξεῖνος. Τὴν δὲ περὶ τῆς γυναικὸς ἀφρῆσιν ἡ ὄψις κρινεῖ, πότερον δεσποτικόν ἐστὶ τὸ κτήμα ἢ κατ' ἡμᾶς.

ΙΓ'. Ἐπεὶ δ' ἤκον εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ μὲν Θήρων εὐαύμαζε τὸ μέγεθος καὶ τὴν πολυτελείαν· ἦν γὰρ εἰς ὑποδοχὴν τοῦ Περσῶν βασιλέως παρεσκευασμένη. 10 Λεωνᾶς δ' ἐκέλευσε περιμένειν αὐτὸν περὶ τὴν θεραπείαν τοῦ δεσπότητος πρῶτον (ὄντα). Ἐπειτα ἐκείνον λαβὼν ἀνήγαγεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ, σφόδρα ἐλευθέρου οὔσαν, ἐκέλευσε δὲ παραθεῖναι· τράπεζαν. Καὶ ὁ Θήρων, οἷα πανούργος ἄνθρωπος καὶ πρὸς πάντα 15 καιρὸν ἀρμόσασθαι δεινός, ἤπτετο τροφῆς καὶ ἐφιλοφρονεῖτο ταῖς προπόσεσι τὸν Λεωνᾶν, τὰ μὲν ἀπλότῃτος ἐνδείξει, τὸ δὲ πλεόν κοινωνίας πίστει. Μεταξὺ δὲ ὁμιλία περὶ τῆς γυναικὸς ἐγένετο πολλή, καὶ ὁ Θήρων ἐπήγει τὸν τρόπον μᾶλλον τῆς γυναικὸς 20 ἢ τὸ κάλλος, εἰδὼς ὅτι τὸ μὲν ἄδηλον συνηγορίας ἔχει χρεῖαν, ἢ δ' ὄψις αὐτὴν συνίστησιν. Ἀπίωμεν οὖν, εἶπε Λεωνᾶς, καὶ δεῖξον αὐτήν. Ὁ δὲ, Οὐκ ἐνταῦθά ἐστιν, ἀπεκρίνατο· διὰ γὰρ τοὺς τελώνιας περιέστημεν τὴν πόλιν, ἀπὸ ὀδομήκοντα δὲ σταδίων τὸ πλεόν 25 ὄρει. Καὶ τὸν τόπον ἔραξεν. Ἐν τοῖς ἡμετέροις, φησί, χωρίοις ὠρμίσασθε. Καὶ τοῦτο βέλτιον ᾗδὴ τῆς τύχης ἡμᾶς ἀγούσης ἐπὶ Διονύσιον. Ἀπίωμεν οὖν εἰς τὸν ἀγρὸν, ἵνα καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης αὐτοὺς ἀναλάβητε, ἢ γὰρ πλησίον ἑπαυλὶς κατεσκευάσται 30 πολυτελῶς. Ἦσθη μᾶλλον ὁ Θήρων, εὐκολωτέραν ἔσεσθαι τὴν πρᾶσιν οὐκ ἐν ἀγορᾷ νομίζων ἀλλ' ἐν ἐρημίᾳ, καὶ Ἔωθεν, φησὶν, ἀπίωμεν, σὺ μὲν εἰς τὴν ἑπαυλιν, ἐγὼ δ' εἰς τὴν ναῦν, κάκειθεν ἄξω τὴν γυναῖκα πρὸς σε. Συνέθεντο ταῦτα καὶ δεξιὰς ἀλλήλοις 35 ἐμβαλόντες ἀπηλλάγησαν. Ἀμφοτέροις δ' ἡ νύξ ἐδόκει μακρὰ, τοῦ μὲν δὴ σπεύδοντος ἀγοράσαι, τοῦ δὲ πωλῆσαι, Τῆ δ' ὕστεραία ὁ μὲν Λεωνᾶς παρέπλευσεν εἰς τὴν ἑπαυλιν, ἅμα καὶ ἀργύριον κομίζων ἵνα προκαταλάβῃ τὸν ἔμπορον, ὁ δὲ Θήρων ἐπὶ τὴν ἀκτὴν 40 καὶ σφόδρα ποθοῦσιν ἐπέστη τοῖς συνεργοῖς, διηγησάμενος δὲ τὴν πρᾶξιν αὐτοῖς, Καλλιρρόην κολακεύειν ἤρξατο· Κάγω, φησὶ, θύγατερ, εὐθὺς μὲν ἤθελόν σε πρὸς τοὺς σοὺς ἀπαγαγεῖν· ἐναντίου δ' ἀνέμου γενομένου, διεκωλύθη ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἐπίστασαι δὲ, 45 πόσῃ σου πεποίημαι πρόνοια, καὶ τὸ μέγιστον, καθάραν ἐτηρήσαμεν· ἀνύβριστον ἀπολήψεται σε Χαϊρίας, ὡς ἐκ θαλάμου τοῦ τάφου σωθεῖσαν δι' ἡμᾶς. Νῦν μὲν οὖν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν μέχρι Λυκίας διαδραμεῖν, οὐκ ἀναγκαῖον δὲ καὶ σὲ μάτην ταλαιπωρεῖν 50 καὶ ταῦτα χαλεπῶς ναυτιῶσαν· ἐνταῦθα δὲ δὴ παραθήσομαι σε φίλοις πιστοῖς, ἐπανιών δὲ παραλήψομαι καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἄνω λοιπὸν εἰς Συρακούσας. Λάβε τῶν σῶν ὅ τι δ' ἂν θέλῃς· σοὶ γὰρ καὶ τὰ λοιπὰ τηροῦμεν. Ἐπὶ τούτῳ πρὸς αὐτὴν ἐγέλασε

nati; et : Dens aliquis beneficus, ait, te huc demisit. Quæ enim somnium mihi portendebat, ea tu mihi clara luce exlubes. Domum ergo veni, et amicus atque hospes esto nobis. De muliere vero quid optandum sit, herilis illa supellex, an nobis digna sit, adspectus decernet.

XIII. Theronem, ut intraverat, admirantem domus magnitudinem et splendorem, erat enim recipiendo Persarum regi parata, Leonas primum expectare se in heri ministerio occupatum jubet; dein prebentem in suum ducit contubernium vel ingenuo homini maxime decorum. Afferri jussa mensa, Theron, ut vaser omnisque loci atque temporis homo, positorum non abstemius, neque parcus, Leonati frequentioribus calicibus amicitiam approbat, partim ostentatione simplicitatis, partim, idque magis, fidei consuetudinis parandæ. Multum interea de muliere sermonis, ejus indolem Theron magis, quam formam, laudabat, bene gnarus, rem non visam opus habere patrocinio, sed coram inspectam se ipsam commendare. Quin abimus ergo, quin videmus, ait Leonas. Verum illa non hic est, alter ait; nam propter vectigalium redemptores circa urbem procul substulimus, et navis abline octoginta stadiis quiescit. Simulque describit locum. Vos in agris nostris constitistis. Tanto melius; ipsa fortuna nos ad Dionysium ducente. Abeamus igitur rus, ut vos a mari recipiatis. Nam villa tibi prope structa est magnifice. Eo inagis gaudere Theron, in solitudine faciliorem reputans venditionem, quam in foro; et : Crastino mane ibimus, ait, tu in villam, ego ad navem, et inde mulierem adducam ad te. Hæc stipulati dextris junctis discedunt. Utrique secuta nox longa visa est, isti quidem emere, huic autem vendere properanti. Leonas altero die navicula litus legens villam petit; argento simul instructus, quo mercatorem occuparet. Theron suos in litore opprimit in ministros et satellites, inultum desideratus, expositaque iis sua negotiatione Callirrhœen palpare cœpit; et : Ego te, filia, statim volui ad tuos reducere, ait, sed oborto adverso vento, mare prohibuit. Ipsa vero nosti, quantum tui curam fecerim. Quod rei caput est, Incontaminatam te servavimus. Chæreas expertem injuriæ te recipiet, ex sepulcro per nos servatam, ut ex toro gentili. Nunc igitur necesse quidem nobis est Lyciam usque transire, non item tibi ærumnis frustra affligi, et id quidem graviter nauseanti. Deponam te hic apud amicos fideles, et rediit adsumam, multa quoque porro cum cura ducam Syracusas. Sume tuorum quidquid velis. Reliqua enim tibi servabi-

Καλλιρρόη, καίτοι σφόδρα λυπούμενη (ὅτι) παντελῶς αὐτὴν ἀνόητον ὑπελάμβανεν. Ἡ δὲ πωλουμένη ἠπίστατο, τῆς δὲ πάλα εὐγενείας τὴν πρᾶσιν εὐτυχεστέραν ὑπελάμβανεν, ἀπαλλαγῆναι θέλουσα ληστῶν, καὶ Χάριν σοι, φησὶν, ἔγω, πάτερ, ὑπὲρ τῆς ἐμῆς φιλανθρωπίας· ἀποδοῖεν δὲ, ἔφη, πᾶσιν ὑμῖν οἱ θεοὶ τὰς ἀξίας ἀμοιβάς. Χρησασθαι δὲ τοῖς ἐνταφίοις δυσσιώνιστον ὑπολαμβάνω. Πάντα μοι φυλάξτε καλῶς· ἐμοὶ δ' ἀρκεῖ δακτυλίδιον μικρὸν, ὃ εἶχον καὶ νεκρά.

10 Ἐἶτα συγκαλυψαμένη τὴν κεφαλὴν· Ἄγε με, φησὶν, ὦ Θήρων, ὅποι ποτὲ θέλεις. πᾶς γὰρ τόπος θαλάσσης καὶ τάφου χρεῖσων.

15 ἸΔ'. Ὡς δὲ πλησίον ἐγένετο τῆς ἐπαύλεως ὁ Θήρων, ἐστρατήγησέ τι τοιούτων. Ἀποκαλύψας τὴν Καλλιρρόην καὶ λύσας αὐτῆς τὴν κόμην, διανοίξας τὴν θύραν, πρῶτην ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ Λεωνᾶς καὶ πάντες οἱ ἐνδον ἐπιστάσης αἰφνίδιον κατεπλάγησαν, οἱ μὲν δοκοῦντες θεᾶν ἐωραχέναι, καὶ γὰρ ἦν τις λόγος, ἐν τοῖς ἀγροῖς Ἀφροδίτην ἐπιφαίνεσθαι. Καταπεπληγμένων δ' αὐτῶν, κατόπιν ὁ Θήρων ἐπόμενος προσῆλθε τῷ

20 Λεωνᾶ, καὶ Ἀνάστα, φησὶ, καὶ γενεῶ περι τὴν ὑποδοχὴν τῆς γυναικός· αὕτη γὰρ ἐστίν, ἣν θέλεις ἀγοράσαι. Χαρὰ καὶ θαυμασμός ἐπηκολούθησε πάντων. Τὴν μὲν οὖν Καλλιρρόην ἐν τῷ καλλίστῳ τῶν οἰκημάτων κατακλιναντες, εἶσαν ἡσυχάζειν· καὶ γὰρ

25 εἶδετο πολλῆς ἀναπαύσεως ἐκ λύπης καὶ καμάτου καὶ φόβου. Θήρων δὲ τῆς δεξιᾶς λαβόμενος τοῦ Λεωνᾶ· Τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ σοι, φησὶ, πιστῶς πεπληρωται, σὺ δ' ἔχε μὲν ἤδη τὴν γυναῖκα, φίλος γὰρ εἶ λοιπὸν, ἤχε δὲ εἰς ἄστου καὶ λάμβανε τὰς καταγραφὰς καὶ τότε μοι τιμὴν, ἣν θέλεις, ἀποδώσεις. Ἀμείψασθαι δὲ θέλων ὁ Λεωνᾶς· Οὐμενοῦν, φησὶν, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ σοι τὸ ἀργύριον ἤδη πιστεύω πρὸ τῆς καταγραφῆς. Ἄμα δὲ καὶ προκαταλαβεῖν ἤθελε, δεδιὸς, μὴ ἄρα μεταθήται· πολλοὺς γὰρ ἐν τῇ πόλει γενέσθαι τοὺς ἐθέλοντας ὠνεῖσθαι. Τάλαντον οὖν ἀργυρίου προκομίσας ἠνάγκασε λαβεῖν· ὃ δὲ Θήρων ἀκχισάμενος λαμβάνει. Κατέχοντας δ' ἐπὶ δεῖπνον αὐτὸν τοῦ

30 Λεωνᾶ, καὶ γὰρ ἦν ὀψὲ τῆς ὥρας, Βούλομαι, φησὶν, ἀφ' ἐσπέρας εἰς τὴν πόλιν πλεῦσαι, τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐπὶ τῷ λιμένι συμβαλοῦμεν. Ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάγησαν. Ἐλθὼν δ' ἐπὶ τὴν ναῦν ὁ Θήρων ἐκέλευσεν ἀραμένους τὰς ἀγκύρας ἀνάγεσθαι τὴν ταχίστην, πρὶν ἐκπύστους γενέσθαι. Καὶ οἱ μὲν ἀπεδίδρασκον ἔνθα

35 τὸ πνεῦμα ἔφερε, μόνῃ δὲ Καλλιρρόῃ γενομένη ἤδη μετ' ἐξουσίας τὴν ἰδίαν ἀπωδύρετο τύχην· Ἴδου, φησὶν, ἄλλος τάφος, ἐν ᾧ Θήρων με κατέκλεισεν, ἐρημότερος ἐκεῖνου μᾶλλον· πατήρ γὰρ μοι ἂν ἐκεῖ προσῆλθε καὶ μήτηρ, καὶ Χαιρέας ἐπέσπεισε δακρῶν· ἡσθόμην

40 ἂν καὶ τεθνεῶσα. Τίνα δ' ἐνταῦθα καλέσω; γινώσκεις, Τύχη βάσκανε, διὰ γῆς καὶ θαλάσσης τῶν ἐμῶν κακῶν οὐκ ἐπληρώθης, ἀλλὰ πρῶτων μὲν τὸν ἔραστην μου σὺ φονεῖα ἐποίησας· Χαιρέας, ὃ μὴ δὲ δούλον μὴδέποτε πλήξας, ἐλάττισε καιρίως ἐμὲ τὴν φιλοῦσαν.

mus nos. Irridebat apud se Callirrhoë dictis, licet gravi dolore saucia, quod plane demens ipsa existimaretur. Bene sciebat se vendi, cupida tamen evadere latrones, venditionem libertate pristina et claritate natalium reputabat feliciorē, et : Gratiam tibi novi, pater, ait, bene volenti. Reddant vobis omnibus dii dignas vices. Uti quidem sepulcralibus, ominosum est. Omnia modo mihi bene servate. Unus mihi sufficit annellus parvus, quē et moriens gestabam. Sic obvoluto capite duc me, Theron, ait, quorsum lubet. Omnis enim locus mari et sepulcro potior.

XIV. Ut vero prope a villa aberant, talem Theron astutiam comminiscitur. Velum aufert Callirrhoë, solvitque comam, et priorem jubet illam per apertas sua manu fores introire. Sic Leonas et qui intus erant omnes apparitione subita perculti, pars etiam putantes, deam esse. Erat enim in isto tractu multus rumor, Venerem interdum apparere. Secutus a tergo Theron perplexos adit, et ad Leonatem conversus : Surge, ait, et accinge te accipiendæ mulieri. Hæc enim est, quam emere cupis. Gaudium et admiratio omnium dicta sequitur, et Callirrhoëen quidem in pulcherrimo cubiculo sinunt compositam requiescere : nec parva sane opus habebat requie et refectioe ex tristitia, lassitudine, et metu. Theron autem dextra prehenso Leonati : Meas quidem, ait, partes fideliter exsecutus sum; tu vero habeto tibi mulierem jam. Amicus enim certe es. Veni autem in urbem, et accipe tabulas, et tunc mihi da pretium, quod velis. Nequaquam, ait Leonas, par pari referre ambitiosus; sed et ego jam ante tabulas signatas accredo tibi pecuniam. Simul autem volebat hominem occupare, ne retractaret forte veritus. Sciebat enim in urbe multos emturientes. Talentum igitur argenti in medium prolatum obrudit, quod Theron, specie recusantis, quod flagrantissime cupiebat, post longam altercationem, invenit nempe et coactus, accipit, et retinere volenti ad eamnam Leonati, serum enim diei erat : Hac ipsa vespera, ait, urbi adnavigare volo. Cras in portu contractum perficiemus. Hac conditione diremti sunt. Theron autem ut venit ad navem, altum petere quam celerrime revulsis ancoris jubet, antequam agnosceretur. Et sic illi quidem, quo ferebat ventus, aufugere. Callirrhoë vero solitudinem nacta libere jam fortunam deplorare suam. En alius, ait, tumulus, quo me Theron conclusit, illo priore multo desertior. Illuc enim pater accessisset et mater, et Chæreas lacrymas libasset. Sensissem id quamvis mortua. Hic vero quemnam invocabo? Nosti tu, Fortuna invida, malis terra marique non expleta meis; sed primo quidem amatorem meum homicidam fecisti. Chæreas, qui neque servum cecidit unquam, calce letali me ferit amantem.

Ἐἴτά με τυμβωρύγων χερσὶ παρέδωκας καὶ ἐκ τάφου προήγαγες εἰς θάλασσαν καὶ τῶν κυμάτων τοὺς πειρατὰς φοβερωτέρους ἐπέστησας. Τὸ δὲ περιβόητον κάλλος εἰς τοῦτ' ἐκτινάμην, ἴν' ὑπὲρ ἔμοῦ Θήρῳ
 5 ὁ ληστὴς μεγάλην λάβῃ τιμὴν. Ἐν ἐρημίᾳ πέπραμαι καὶ οὐδ' εἰς πόλιν ἤνέχθην, ὡς ἄλλη τις τῶν ἀργυρωνήτων ἐφοβήθησεν γὰρ, ὡς Ἰύγη, μή τις ἰδὼν εὐγενῆ δόξῃ. Διὰ τοῦτο ὡς σκευὸς παρεδόθην οὐκ οἶδα τίσιν, Ἐλλῆσιν ἢ Βαρβάρους, ἢ πάλιν λησταίς. Κόπτουσα
 10 δὲ τῇ χειρὶ τὸ στῆθος, εἶδεν ἐν τῷ θακτυλίῳ τὴν εἰκόνα τὴν Χαϊρέου καὶ καταφιλοῦσα ἄληθῶς ἀπόλωλα[ς], ὡς Χαϊρέα, φησὶ, τοσούτω διακευθίσ(α) πάθει. Καὶ σὺ μὲν πενθεὶς καὶ μετανοεὶς καὶ τάφῳ κενῷ παρακάθουσαι, μετὰ θανάτῳ μοι τὴν σωφροσύνην μαρτυρῶν,
 15 ἐγὼ δὲ, ἢ Ἐρμοκράτους θυγάτηρ, ἢ σὴ γυνή, δεσπότης σήμερον ἐπράθην. Τοιαῦτ' ὄδυρομένη μόλις ὕπνος ἐπέληθεν [αὐτῇ].

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Α'. Λεωνᾶς δὲ κελύσεας Φωκᾶ τῷ οἰκονόμῳ πολλὴν ἐπιμέλειαν ἔχειν τῆς γυναικὸς, αὐτὸς ἔτι νυκτὸς ἐξῆλθεν
 20 εἰς τὴν Μίλητον, σπύδων εὐαγγελίσασθαι τῷ δεσπότη τὰ περὶ τῆς νεωνήτου, μεγάλην οἰόμενος αὐτῷ φέρειν τοῦ πένθους παραμυθίαν. Εὗρε δ' ἔτι κατακείμενον τὸν Διονύσιον· ἀλύων γὰρ ὑπὸ τῆς λύπης οὐδὲ προΐει τὰ πολλὰ, καίτοι βοηδοῦσας αὐτὸν τῆς πατρίδος, ἀλλὰ
 25 διέτριβεν ἐν τῷ θαλάμῳ, ὡς ἔτι παρουσίας αὐτῷ τῆς γυναικὸς. Ἰδὼν δὲ τὸν Λεωνᾶν ἔφη πρὸς αὐτόν· Μίαν ταύτην ἐγὼ νύκτα μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀθλίας ἡδέως κεκοιμημαί· καὶ γὰρ εἶδον αὐτὴν (ὄναρ) ἔναργως μεῖζονά τε καὶ κρείττονα γεγεννημένην, καὶ ὡς ὕπαρ
 30 μοι συνῆν. Ἐδοξα δ' εἶναι τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν γάμων καὶ ἀπὸ τῶν χωρίων μου τῶν παραθαλαστίων αὐτὴν νυμφαγαγεῖν, σοῦ μοι τὸν ὑμέβαιον ἄδοντος. Ἔτι δ' αὐτοῦ διηγουμένου, Λεωνᾶς ἀνεβόησεν· Εὐτυχὴς εἶ, δέσποτα, καὶ ὄναρ καὶ ὕπαρ. Μέλλεις ἀκούειν ταῦτα, ἃ τεθέασαι. Καὶ ἀρξάμενος αὐτῷ διηγείται. Προσῆλθέ μοι τις ἔμπορος πιπράσκων γυναικῆα καλ-
 35 λίστην, διὰ δὲ τοὺς τελώνας ἔξω τῆς πόλεως ὤρμισε τὴν ναῦν πλησίον τῶν σῶν χωρίων. Καγὼ συνταξάμενος ἀπῆλθον εἰς ἀγρόν. Ἐκεῖ δὲ συμβαλόντες ἀλλήλοις ἔργῳ μὲν τὴν πρᾶσιν ἀπηρτίκαμεν· ἐγὼ τε γὰρ ἐκεῖνῳ τάλαντον δέδωκα· δεῖ δὲ ἐνταῦθα γενέσθαι νομιμῶς τὴν καταγραφὴν. Ὁ δὲ Διονύσιος τὸ μὲν κάλλος ἡδέως ἤκουσε τῆς γυναικὸς, ἦν γὰρ φιλογύνης ἀληθῆς, τὴν δὲ δουλείαν ἀηδῶς· ἀνὴρ γὰρ βασιλικὸς,
 40 διαφέρων ἀξιώματι καὶ παιδείᾳ τῆς ὄλης Ἰωνίας, ἀπηξίου κοίτην θεραπαινίδος, καὶ Ἀδύνατον, εἶπεν, ὡς Λεωνᾶ, καλὸν εἶναι σῶμα μὴ πεφυκὸς ἐλευθερον. Ὅσκι ἀκούεις τῶν ποιητῶν, ὅτι θεῶν παῖδές εἰσιν οἱ καλοὶ, πολὺ δὲ πρότερον ἀνθρώπων εὐγενῶν; σοὶ δὲ

Tum per fossoribus sepulcrorum in manus me tradidisti, et ex conditorio produxisti in mare, et piratas imposuisti cervici meae fluctibus ipsis terribiliores. Pulchritudinem vero tam celebratam ideo nacta sum, ut Theron pirata magnum pro me pretium acciperet. Procul arbitris vendita, neque in urbem adducta sum, ut alia venalis. Metuebas enim, Fortuna! ne quis conspicatus ingenuam atque nobilem me putaret. Ideoque, ut supellex muta et caeca et ignara sui, nescio quibus cessi, Graecis an Barbaris, an rursus piratis. Planctibus interim dum pertundit pectus, videt in annulo Chæreae imaginem, et deosculata, Vere, ait, perii, Chærea, tanto casu a te sejuncta. Et tu quidem lugens et respicis, dum, vacuo tamen, sepulcro assides, post mortem mihi pudicitiam contestans. Ego vero, Hermocratis filia, et tua uxor, hodie hero sum vendita. Sic lamentanti vix somnus obrepit.

LIBER SECUNDUS.

I. Muliere vero curis Phocæ villicum multum commendata, Leonas ipse illa eadem de nocte Miletum festino gradu tendit, grata hero de recens emta nuntiaturus, magnamque, ut rebatur, allaturus ejus luctui medicinam. Sed decumbentem adhuc offendit. Jactatus enim et in diversa tractus mœrore Dionysius, patria quamvis illum desiderante, raro prodibat, hærens in conclavi, ceu præsentem adhuc uxore. Leonati tandem, ut vidit: Hanc ego solam noctem, ait, post fata miseræ cum voluptate dormivi. Clare enim illam (in somno) vidi et majorem factam, et pulchriorem, et, ut vigili, mihi consuescebat. Videbar mihi primam celebrare nuptiarum diem, eamque sponsam ducere domum, e maritimo meo prædio adductam, te hymenæum mihi præcinentem. Leonas, adhuc illo disse-
 45 rente: Et somnians, here, felix es, et vigil, exclamat. Audies, quæ vidisti. Et inde ortus illi exponit: Mercator ad me venit mulierem vendens pulcherrimam. Sed propter publicanos extra urbem apud prædium tuum navem stabiliverat. Conducto ego die et tempore rus abeo, ubi vicissim pacti, re ipsa confecimus emtionem et venditionem; nam ego quidem illi talentum dedi. Superest, ut hic tabulæ secundum leges consignentur. Libenter quidem Dionysius audiebat mulieris pulchritudinem; erat enim sane mulierum amantior; at ægre servitutem. Vir enim regii spiritus, et totius Ionie cum dignitate, tum animi cultura, primus, ancillæ torum adspernabatur, et: Fieri nequit, o Leona, ait, pulchrum esse corpus non ingenuum natum. Nonne didicisti a poetis pulchros esse decorum liberos, quidni multo certius sint ingenuorum hominum?

ἤρσεν ἐπ' ἐρημίας. συνέκρινας γὰρ αὐτὴν τοῖς ἀγροί-
κοις. Ἄλλ', ἐπειπερ ἐπρίω, βιάδιζε εἰς τὴν ἀγοράν.
Ἄδραστος δὲ, ὁ ἐμπειρότατος τῶν νόμων, διοικήσει τὰς
καταγραφάς. Ἐχαιρεν ὁ Λεωνᾶς ἀπιστούμενος· τὸ
5 γὰρ ἀπροσδόκητον ἐμελλε τὸν δεσπότην μᾶλλον ἐκ-
πλήσσειν. Παριῶν δὲ τοὺς Μιλησίων λιμένας ἄπαντας,
καὶ τὰς τραπέζας καὶ τὴν πόλιν ὄλην, οὐδαμοῦ Θήρωνα
εὐρεῖν ἠδύνατο. Ἐμπόρους ἐξήταξεν καὶ πορθητεῖς-
ἐγνώριζε δ' οὐδεὶς. Ἐν πολλῇ τοίνυν ἀπορίᾳ γενό-
10 μενος, κωπήρει λαβὼν παρέπλευσεν ἐπὶ τὴν ἀκτὴν,
κάκειθεν ἐπὶ τὸ χωρίον. Οὐκ ἐμελλε δὲ εὐρήσειν τὸν
ἦδη πλέοντα. Μόλις οὖν καὶ βροδέως ἀπῆλθε πρὸς
τὸν δεσπότην. Ἰδὼν δ' αὐτὸν ὁ Διονύσιος σκυθρω-
πὸν, ἤρετο, τί πέπονθεν. Ὁ δὲ φησιν· "Ἀπολώλεκά
15 σου, ὦ δέσποτα, τάλαντον." "Συμβαῖνον, εἶπε ὁ Διονύ-
σιος, ἀσφαλέστερόν σε τοῦτο πρὸς τὰ λοιπὰ ποιήσεις. Τί
δ' ὅμως συμβέβηκε; μήτι ἡ νεώνητος ἀποδεδρακεν; Οὐκ
ἐκείνη, φησὶν, ἀλλ' ὁ πωλήσας." "Ἀνδραποδιστὴς ἄρ'
ἦν καὶ ἄλλοτριαν σοι πέπρακε δούλην διὰ τοῦτ' ἐπ' ἐρη-
20 μίας. Πόθεν δ' ἔλεγε τὴν ἄνθρωπον εἶναι; Συβαρίτιν
ἐξ Ἰταλίας, πραθείσαν ὑπὸ δεσποίνης κατὰ ζηλοτυ-
πίαν." Ζήτησον Συβαρίτιν εἰ τις ἐπιδημοῦσιν· ἐν
δὲ τῷ μεταξύ ἐκεῖ κατάλιπε τὴν γυναῖκα. Τότε μὲν
οὖν ὁ Λεωνᾶς ἀπῆλθε λυπούμενος, ὡς οὐκ εὐτυχοῦσης
25πραγματείας αὐτῷ γεγεννημένης. Ἐπετῆρε δὲ καιρὸν
ἀναπεῖσαι τὸν δεσπότην ἐξελθεῖν εἰς τὰ χωρία, λοιπὸν
μίαν ἔχων ἐλπίδα τὴν ὄψιν τῆς γυναίκος.)

Β'. Πρὸς δὲ τὴν Καλλιρρόην εἰσῆλθον αἱ ἄγροικοὶ
γυναῖκες, καὶ εὐθὺς ὡς δέσποιναν ἤρξαντο κολακεύειν.
30 Πλαγγὼν δὲ, ἡ τοῦ οἰκονόμου γυνή, ζῶον οὐκ ἄπρα-
κτον, ἔφη πρὸς αὐτήν· Ζητεῖς μὲν, ὦ τέκνον, πάντως
τοὺς ἐκυτῆς· ἀλλὰ καλῶς καὶ ἐνθάδε νόμιζε σούς.
Διονύσιος γὰρ, ὁ δεσπότης ἡμῶν, χρηστός ἐστὶ καὶ
φιλόανθρωπος. Εὐτυχὸς σε ἤγαγεν εἰς ἀγαθὴν ὁ θεὸς
35 οἰκίαν· ὥστε ἐν πατρίδι διέξεις. Ἐκ μακρᾶς οὖν
θαλάσσης ἀπόλουσαι τὴν ἄσιν· ἔξεις θεραπευίδαίς.
Μόλις μὲν καὶ μὴ βουλομένην προήγαγε δ' ὅμως εἰς τὸ
βαλανεῖον. Εἰσελοῦσαι δ' ἠλειψάν τε καὶ ἀπέσμηξαν
ἐπιμελῶς καὶ μᾶλλον ἀποδυσασμένης κατεπλάγησαν.
40 Ὡστ' ἐνδευμένης αὐτῆς θαυμάζουσαι τὸ πρόσωπον
ὡς θεῖον πρόσωπον ἔδοξαν ἰδεῖν· καὶ γὰρ χρῶς λευκὸς
ἔστιλψεν εὐθὺς μαρμαρυγῇ τινι ὅμοιον ἀπολάμπων.
Τρυφερά δὲ σὰρξ, ὥστε δεδοικέναι, μὴ καὶ ἡ τῶν
δακτύλων ἐπαφῇ μέγα τραῦμα ποιήσῃ. Ἡσυχῇ δὲ
45 διελάλουν πρὸς ἀλλήλας· Καλὴ μὲν ἡ δέσποινα ἡμῶν,
καὶ περιβόητος· ταύτης δ' ἂν θεραπευαῖς ἔδοξεν.
Ἐλύπει τὴν Καλλιρρόην ὁ ἔπαινος καὶ τοῦ μέλλοντος
οὐκ ἁμάντευτος ἦν. Ἐπεὶ δ' ἐλέλυτο καὶ τὴν κόμην
συνδέσμου, καθαρὰς αὐτῇ προσήνεγκαν ἐσθῆτας·
50 ἡ δ' οὐ πρόπειν ἔλεγε ταῦτα τῇ νεανίτῳ. "Χιτῶνά
μοι δότε δουλικόν· καὶ γὰρ ὑμεῖς ἐστέ μου κρεῖτ-
τονες." Ἐνεδύσατο μὲν οὖν τι τῶν ἐπιτυγόντων·
κικέειν δ' ἔπρεπεν αὐτῇ καὶ πολυτελεῖς ἔδοξε καταλαμ-
πόμενον ὑπὸ κάλλους. Ἐπεὶ δ' ἤριστησαν αἱ γυναῖ-

ibi ista placuit in solitudine; comparasti namque rusticis
illis. Sed quandoquidem emisti, abi in forum. Adrastus,
legum consultissimus, tabularum consignationem admi-
nistrabit. Gaudebat Leonas, fidem sibi non haberi. Inspe-
ratum enim eo magis percursurum. Sed, omnes perva-
dens Milesiorum portus et trapezitarum mensas, et totam
urbem, nusquam inveniebat Theronem. Mercatorum
vectorumque nemo, quos explorabat diligenter, hominem
noverat. Hæsitabundus igitur, quid faceret, correpta
actuaria, terram legens ad litus, inde ad prædium vehitur.
Sed nusquam homo, medio jam mari oberrans. Vix tan-
dem et tarde redit ad herum. Herus, ut mœstum vidit,
quæ passus foret, rogat. Ille : Perdidi tibi, here, ait,
talentum. Hic te casus in posterum reddet cautiorem.
Nihilominus eloquere, quid contigit. Noime recens emta
se fuga subtraxit? Non illa, sed venditor. Plagiarius itaque
fuit, ideoque remotis arbitris servam tibi vendidit alienam.
Unde autem illam dixit esse? Sybaritidem dixit esse, ex
Italia, venditam a domina, æmulationis causa. Quære
igitur si qui adsint Sybaritæ. Interim ibi linque mulie-
rem. Sic tristis tum quidem abibat Leonas, inauspicata
sibi negotiatione facta. Servabat tamen opportunum
tempus, quo rus exire persuaderet hero, reliquam habens
unam spem, mulieris adspectum.

II. Interea frequentare rusticæ Callirrhoën, et statim
ut dominam ambire et blandiri. Uxor autem villici, Plan-
gon, animal non hebes, neque rebus gerendis idoneum :
Sine dubio quidem requiris tuos, filia, ait illi. Sed et
recte hic tuos reputaveris. Dionysius enim, dominus
noster, est bonus et humanus vir. In bonam domum bene
te feliciterque deduxit deus, ubi, ut in patria, degas.
Ablue ergo tibi sordes longa contractas navigatione. Vix
tandem et reluctantem protrahit tamen in balneum. Ubi
ingressæ diligenter illam et unguunt et tergunt, magisque
stupent spoliata vestibus, adeo ut, cujus amictæ vultum
nudam conspexerant. Cutis enim candida splendebat, ru-
borem fulgori cuidam similem repercutiens; et caro tam
delicata, ut vel digitorum tactu magnum fore vulnus
metuerent, et submissa voce inter se aiebant : Domina
nostra quidem pulchra erat, eaque pollebat laude, sed
huic tamen ancillata fuisset. Angebant præconia Callir-
rhoën futura facile præsagientem. Ut igitur lavit et comas
religaverunt et nitidas vestes attulerunt, quas illa nimis
decoras recens emta caussata : Quin mihi tunicam rusti-
cam datis, ait. Vel vos estis me potiores. Indutæ sic ali-
quid tum forte occurrens, et bene sedebat, et dives atque
splendidum videbatur, ut a pulchritudine irradiatum. Con-

κες, λέγει ἡ Πλαγγών. "Ἐλθὲ πρὸς τὴν Ἀφροδίτην
 καὶ εὔξαι περὶ σαυτῆς· ἐπιφανῆς δὲ ἐστὶν ἐνθάδε
 ἡ θεὸς καὶ οὐ μόνον οἱ γείτονας, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξ ἄσπετος
 παραγιγνόμενοι θύουσιν αὐτῇ· μάλιστα δ' ἐπὶ κχοος Διο-
 5 νυσίω· ἐκεῖνος οὐδέποτε παρῆλθεν αὐτήν." Ἔπειτα
 διηγούντο τῆς θεοῦ τὰς ἐπιφανείας καὶ τις εἶπε τῶν
 ἀγροίκων· Δόξεις, ὦ γυναῖκα, θεασαμένη τὴν Ἀφροδίτην
 εἰκόνα βλέπειν σεαυτῆς." Ἀκούσασα δ' ἡ Καλλιρρόη
 10 σαχυρῶν ἐπλήσθη καὶ λέγει πρὸς ἑαυτήν· "Οἴμοι τῆς
 τῶν πάντων κακῶν αἰτία. Πλὴν ἄπειμι, θέλω γὰρ
 αὐτὴν πολλὰ μὲμψασθαι." Τὸ δ' ἱερὸν πλησίον ἦν τῆς
 ἐπαύλειος παρ' αὐτὴν τὴν λεωφόρον. Προσκυνήσασα
 δ' ἡ Καλλιρρόη καὶ τῶν ποδῶν λαβομένη τῆς Ἀφρο-
 15 δίτης· Σύ μοι, φησί, πρώτη Χαίρεάν εἰδεῖξας· συναρ-
 μόσασα δὲ καλὸν ζεύγος οὐκ ἐτήρησας· καίτοι γε
 ἡμεῖς σε ἐκοσμοῦμεν. Ἐπεὶ δ' οὕτως ἐβουλήθης,
 μίαν αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ χάριν· μηδενὶ με ποιήσης
 μετ' ἐκεῖνον ἀρέσει. Πρὸς τοῦτ' ἀνένευσεν ἡ Ἀφροδίτη·
 20 μήτηρ γάρ ἐστι τοῦ Ἔρωτος καὶ πάλιν ἄλλον ἐπολι-
 τεύετο γάμον, ὃν οὐδὲ αὐτὸν ἐμελλε τηρήσειν. Ἀπα-
 λαγεῖσα δ' ἡ Καλλιρρόη ληστῶν καὶ θαλάσσης, τὸ ἴδιον
 κάλλος ἀνελάμβανεν, ὅστε θαναμάζειν τοὺς ἀγροίκους
 καθ' ἡμέραν εὐμορφοτέρας αὐτῆς βλεπομένης.
 25 Γ'. Ὁ δὲ Λεωνᾶς, καιρὸν ἐπιτήθειον εὐρὸν, Διο-
 νυσίω λόγους προσήνεγκε τοιοῦτους· "Ἐν τοῖς παραθα-
 λασσίοις, ὧ δέσποτα, χωρῖος οὐ γέγονας ἤδη χρόνῳ
 πολλῷ καὶ ποθεῖ τὰ ἐκεῖ τὴν σὴν ἐπιδημίαν. Ἀγέ-
 λας σε δεῖ καὶ φυτείας θεάσασθαι, καὶ ἡ συγκομιδὴ
 30 τῶν καρπῶν ἐπέγει. Χρῆσαι καὶ τῇ πολυτελείᾳ τῶν
 οἰκιῶν, ἃς, σοῦ κελεύσαντος, ὠκοδομήσαμεν· οἴσεις δὲ
 καὶ τὸ πένθος ἐλαφρότερον ἐκεῖ, περισπώμενος ὑπὸ τῆς
 τῶν ἀγρῶν ἀπολαύσεως καὶ διοικήσεως. Ἐὰν δὲ τινα
 ἐπαινήσης ἢ βουκόλον, ἢ ποιμένα, δώσεις αὐτῷ τὴν
 35 νεώνητον γυναῖκα." Ἦρσε τῷ Διονυσίῳ ταῦτα καὶ
 προεἶπε τὴν ἔξοδον εἰς τὴν ἡμέραν. Παραγγελίας δὲ
 γενομένης, παρεσκευάζον· ἡνίοχοι μὲν ὄχηματα, ἱπ-
 ποκόμοι δὲ ἵππους, ναῦται δὲ πορθμεῖα. Φίλοι πα-
 ρεκαλοῦντο συνοδεύειν, καὶ πληθῶς ἀπελευθέρων. Φύ-
 40 σει γὰρ ἦν ὁ Διονύσιος μεγαλοπρεπῆς. Ἐπεὶ δὲ
 πάντ' ἠϋτρέπιστο, τὴν μὲν παρασκευὴν καὶ τοὺς πολ-
 λούς ἐκέλευσε διὰ θαλάσσης κομίζεσθαι, τὰ δ' ὄχηματα
 ἐπακολουθεῖν, ὅταν αὐτὸς προελθῇ, πενθοῦντί τε γὰρ
 μὴ πρέπειν πομπήν. Ἄμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, πρὶν αἰσθῆσθαι
 45 τοὺς πολλούς, ἵππῳ ἐπέβη, πέμπτος δὲ· εἷς ἦν ἐν αὐ-
 τοῖς καὶ ὁ Λεωνᾶς. Ὁ μὲν οὖν Διονύσιος ἐξήλαυεν
 εἰς τοὺς ἀγρούς, ἡ δὲ Καλλιρρόη, τῆς νυκτὸς ἐκείνης
 θεασαμένη τὴν Ἀφροδίτην, ἠβουλήθη καὶ πάλιν αὐτὴν
 προσκυνῆσαι· καὶ ἡ μὲν ἐστῶσα ἤσχετο, Διονύσιος δὲ,
 50 ἀποπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου, πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τὸν
 νεών. Ἐφόρου δὲ ποθεν αἰσθημένη Καλλιρρόη πρὸς
 αὐτὸν ἐπεστράφη. Θεασάμενος οὖν ὁ Διονύσιος ἀνε-
 βόησεν· "Ἰλωος εἷς, ὧ Ἀφροδίτη, καὶ ἐπ' ἀγαθῶν μοι
 φανεῖς." Καταπίπτοντα δ' αὐτὸν ἤδη Λεωνᾶς ὑπέ-

secto tandem mulieribus prandio, hortatur nostram Plan-
 gon, Venerem adeat faciatque pro se vota. Esse ibi dea-
 presentissimum numen; cui non vicinia tantum, sed et
 confluentes illuc urbani sacrificent. Favere præcipue
 Dionysio, ut qui nunquam insalutatam transeat. Totus
 denique cætus prædicare deæ apparitiones, et una inter
 cæteras simplicior rustica: Tu, dea conspecta, ait, tuam
 reputato videre imaginem. Inundant dicta Callirrhœon
 lacrymis, eaque ad se: Heu mihi calamitatis, ait, etiam
 hic dea Venus est, omnium mihi malorum caussa. Adibo
 tamen; incusabo enim et expostulabo de multis. Erat
 autem fanum prope villam, ad ipsam publicam viam.
 Venerata itaque deam et amplexata pedes Callirrhœ: Tu
 mihi prima Chæream ostendisti, ait, sed quod composueras
 pulchrum par, diremisti eadem, quamvis studiosè te cultu
 demerimus. Quandoquidem vero sic tibi placuit, hanc
 a te unicam rogo gratiam, fac post illum nemini me pla-
 cere. Dea renuit: mater enim est Cupidinis. Alterumque
 denuo meditabatur conjugium, neque hoc constanter ser-
 vatūra. Interim Callirrhœ mari et piratis erepta suam
 resumere speciem, ut in dies pulchriorem factam homines
 rustici mirarentur.

III. Leonas autem tempus commodum nactus his Dio-
 nysium verbis aggreditur: Jam dudum in campis tuis
 maritimis, here, non fuisti. Atqui tuum illi desiderant
 oculum, greges oportet cum cultis satisque inspicere. Ur-
 get frugum comportatio. Utere tandem et splendore do-
 mum, quas tuo tibi jussu nos exstruximus. Multo levius
 ibi luctum, ab agrorum oblectamentis et administratione
 distractus, feres. Ubi quem laudes aut bubulcum, aut
 opilionem, recens emtam ei contubernalem dabis. Pla-
 cuit, et indicta dies profectioni; qua circum nuntiata,
 currus parare aurigæ, equos agasones, nautæ vectorias
 naviculas, amici evocari ad comitandum, et libertorum
 omnis grex. Dionysius enim ex indole sua splendidus erat.
 Concinnatisque omnibus, apparatus quidem cæterum
 turbamque advehî per mare jubet, velicula autem se prius
 egressum sequi. Lugentem nempe non decere splendidam
 processionem. Sic mane, antequam vulgus et comitum
 turba sentiret, equo conscenso, quatuor stipatus amicis,
 quorum Leonas erat unus, rus abit. Eadem illa nocte
 Callirrhœ Venerem viderat. Decreverat igitur deam vene-
 rari. Dum itaque illa stabat in templo precans, equo
 descendens Dionysius primus intrat fanum: percepto autem
 pedum strepitu, sese convertit ad ipsum Callirrhœ; eam-
 que videt Dionysius, visaque proclamat: Propitia quæso
 sis mihi, Venus, et in bonum apparueris. Jam prolapsu-
 rum subjecta manu continuit Leonas. Ne conturberis,

λαβε καὶ Αὐτή, φησίν, ὧ δέσποτα, ἡ νεώνητος· μη-
δὲν παραχθῆς. Καὶ σὺ δέ, ὦ γύναι, πρόσελθε τῷ
κυρίῳ. Καλλιρρόη μὲν οὖν πρὸς τοῦνομα τοῦ κυρίου
πυγῆν ἀφῆκε δακρύων, κάτω κύψασα, ὄψε καταμαν-
5 θάνουσα τὴν ἐλευθερίαν· ὁ δὲ Διονύσιος, πλήξας τὸν
Λεωνῶν· Ἄσεθέστατε, εἶπεν, ὡς ἀνθρώποις διαλέγη
τοῖς θεοῖς. Σὺ ταύτην λέγεις ἀργυρούνητον καὶ ὡς
οὐχ εὖρες τὸν πιπράσκοντα; οὐκ ἤκουσας οὐδ' Ὅμηρου
διδάσκοντος ἡμᾶς·

10 Καὶ γε οἱ θεοὶ ξεινοῖσιν εὐκοίτες ἀλλοδαποῖσιν
Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶσι.
* * * * *

Τὸ γοῦν λοιπὸν παῦσαί μου καταγελαῶν καὶ θεὸν εἶναι
νομίζων τὴν οὐδὲ ἀνθρώπων εὐτυχῆ. Ἀλαούσης δ' αὐ-
15 τῆς ἡ φωνὴ τῷ Διονυσίῳ θεία τις ἐφάνη· μουσικὸν
γὰρ ἐφθέγγετο καὶ ὡσερ κιθάρας ἀπεδίδου τὸν ἦχον.
Ἄπορηθεὶς οὖν καὶ ἐπὶ πλέον ὁμιλεῖν καταιδεσθεὶς,
ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, φλεγόμενος ἤδη τῷ ἔρωτι.
Μετ' οὐ πολὺ δ' ἦκεν ἐξ ἄστεος ἡ παρασκευῆ, καὶ τα-
20 χεῖα φῆμη διέδραμος τοῦ γεγονότος. Ἔσπευδον οὖν
πάντες τὴν γυναικᾶ ἰδεῖν· προσεποιοῦντο δὲ πάντες
τὴν Ἀφροδίτην προσκυνεῖν. Αἰδομένη δ' ἡ Καλ-
λιρρόη τὸ πλῆθος οὐκ εἶχεν ὅ τι πράξει· πάντα γὰρ
ἦν αὐτῆ ξένα καὶ οὐκ ἔβλεπεν οὐδὲ τὴν συνήθη Πλαγ-
25 γόνα, ἀλλ' ἐκείνη περὶ τὴν ὑποδοχὴν ἐγένετο τοῦ
δεσπότη. Προκοπούσης δὲ τῆς ὥρας καὶ μηδενὸς
ἤκοντος εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἀλλὰ πάντων ἐσώτων ἐκεῖ
καὶ κεκλημένων, συνῆκε Λεωνᾶς τὸ γεγονός καὶ ἀφι-
κόμενος εἰς τὸ τέμενος ἐξήγαγε τὴν Καλλιρρόην. Τότε
30 δ' ἦν ἰδεῖν, ὅτι φύσει γίνονται βασιλεῖς, ὡσερ ἐν τῷ
σμῆγει τῶν μελισσῶν. Ἠκολούθουν γὰρ ἅπαντες,
καθάπερ ὑπὸ τοῦ κάλλους δεσποίνῃ χειροτονημένη.
Ἡ μὲν οὖν ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἴκησιν τὴν συνήθη.

Δ'. Διονύσιος δ' ἐτέρωτο μὲν, τὸ δὲ τραῦμα πε-
35 ριστέλλειν ἐπειρᾶτο· οἷα δὲ πεπαιδευμένος ἀνὴρ καὶ
ἐξαίρετως ἀρετῆς ἀντιποιοῦμενος, μήτε τοῖς οἰκέταις
ἐθέλων εὐκαταφρόνητος δοκεῖν, μήτε μεριαιωδῆς τοῖς
φίλοις, διεκαρτέρει παρ' ὄλην τὴν ἐσπέραν, οἴσμενος
μὲν λανθάνειν, κατάδηλος δὲ γινόμενος ἐκ τῆς σιωπῆς.
40 Μοῖραν δὲ τινα λαβόμενος ἀπὸ τοῦ δείπνου· Ταύτην,
φησὶ, κομισάτω τις τῆ ξένη· μὴ εἶπτε δὲ, παρὰ
τοῦ κυρίου, ἀλλ' ὅτι παρὰ Διονυσίου. Τὸν μὲν οὖν
πότον προήγαγεν ἐπὶ πλεῖστον· ἠπίστατο γὰρ ὅτι οὐ
μέλλει καθεύδειν· ἀγρυπνεῖν οὖν ἐβούλετο μετὰ τῶν
45 φίλων. Ἐπεὶ δὲ προέκοπτε τὰ τῆς νυκτός, ἀναλύσας,
ὑπνου μὲν οὐκ ἐλάμβανεν, ὁλος δ' ἦν ἐν τῷ τῆς Ἀφρο-
δίτης ἱερῷ καὶ πάντων ἀνεμιμνήσχετο, τοῦ προσώπου,
τῆς κόμης, πῶς ἐστράφη, πῶς ἐνέβλεψε, τῆς φωνῆς,
τοῦ σχήματος, τῶν δημάτων· ἐξέκαε δ' αὐτὸν καὶ
50 τὰ δάκρυα. Τὸτ' ἦν ἰδεῖν ἀγῶνα λογισμοῦ καὶ πά-
θους. Καίτοι γὰρ βαπτιζόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας
γενναῖος ἀνὴρ ἐπειρᾶτο ἀντέχεσθαι· καθάπερ δ' ἐκ
κύματος ἀνέκυπτε λέγων πρὸς ἑαυτὸν· Οὐκ αἰσχύνῃ,
Διονύσιε, ἀνὴρ ὁ πρῶτος τῆς Ἰωνίας ἔνεκεν ἀρετῆς τε

ait, here. Hæc est illa recens emta. Quin tu, mulier, ad
dominum accedis? Ad domini vocabulum lacrymarum lac-
ticem effudit Callirrhœ dejecto vultu, sero libertatem de-
discens. Dionysius autem objurgato excussa palma Leo-
nati : Propudium, ait, tune diis, ut hominibus, colloqueris?
tune hanc pretio ais emtam, ejusque venditorem nusquam
reperisse? nonne vel ab Homero didicisti nos docente,
quod :

Divi se hospitibus peregrinis assimilantes,
Quæ pia, quæ faciant mortales impia, spectant.
* * * * *

At in posterum! Desine quæso, ait Callirrhœ, mihi illu-
dere, et deam reputare, quæ neque felix homo sim. Sic
loquentis vox divina videbatur Dionysio. Musicum enim
quid sonabat, et reddebat quasi citharæ sonum. Turba-
tus igitur et pudore prohibitus mulieri colloqui diutius, abit
in villam, amore jam flagrans. Non multo post adveniebat
ex urbe reliquus apparatus et multitudo, inter quos cito
facti fama dilabitur. Ergo omnes properant mulierem vi-
dere, per causam tamen omnes adorandæ Veneris. Re-
verita turbam Callirrhœ, quid ageret, non habebat, utpote
cui peregrina erant omnia, Plangone etiam familiari non
comparante, ut circa herum excipiendum occupata. Jam-
que procedente ultra, quam par erat, tempore, quum nemo
in prædium adesset, sed omnes ibi starent, et tanquam
incantationis quadam vi defixi essent, intelligit rem Leonas,
et accurrens inde Callirrhœn educit. Videre tum erat nasci
reges, ut in apum examine. Sequebantur enim omnes ut
dominam a pulchritudine datam et nuncupatam. Sic illa
quidem assolitum abit in contubernium.

IV. Vulneratus autem Dionysius celare plagam tentabat,
et ut vir literis bonisque moribus imbutus, et virtutis se-
ctator egregiæ, tota illa vespera perdurabat, et servis sui
facere contentum, et amicis opinionem juvenilis et lascivi,
sic declinans. Fallere tamen, quamvis jubi videretur, ne-
quibat, ut quem silentium proderet. Cœnæ quoque par-
tem sumebat; et : Hanc quis, ait, hospitæ nostræ ferat;
ne autem dicatis velim ab hero, sed a Dionysio. Compo-
tationem quoque diu profrahebat; certus enim dormire
non posse, saltem pervigilare cum amicis volebat. Sera
jam nocte, soluto tandem convivio, ut surrexerat, somnum
quidem non capiebat, totus autem erat in fano Veneris,
omniumque reminiscebatur, vultus, comæ, conversionis,
adspectus, vocis, habitus, sermonum. Accendebant autem
etiam lacrymæ. Tum videre erat rationis et affectus
luctam. Fortis enim vir, quamvis a libidine mersitatus,
contra tamen tenere nitebatur, et, ut e fluctibus emer-
gens, ipse sic ad se : Nonne te pudet, Dionysie, Ionie
primum gloria et virtute, quem satrapæ mirantur, et re-
ges, et urbes, pueruli instar te gerere? semel contemplatus
amas, et id quidem lugens, nondum justis apud misera

καὶ δόξης, ἐν θαυμάσοι σατράπαι καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις, παιδαρίου πράγματα πάσγων; ἀπαξ ἰδὼν ἔρῃς, καὶ ταῦτα πενθῶν, πρὶν ἀφροσύνασθαι τοὺς τῆς ἀθλίας δαίμονας. Ἰούτου γ' (ἔνεκεν) ἤκεις εἰς ἀγρὸν, ἵνα μελανείμων γάμους θύσῃς, καὶ γάμους δούλης, τάχα δὲ καὶ ἀλλοτρίας; οὐκ ἔχεις γὰρ αὐτῆς οὐδὲ τὴν καταγραφὴν.* Ἐφιλονεῖει δ' ὁ Ἔρωσ βουλευομένου καλῶς, καὶ ὕβριν ἐδόκει τὴν σωφροσύνην τὴν ἐκείνου· διὰ τοῦτο ἐπυρρόρει σφοδρότερον ψυχῇν ἐν ἔρωτι φιλοσοφοῦσαν.] Μῆκέτ' οὖν φέρων μόνος αὐτῷ διαλέγεσθαι, Λεωνᾶν μετεπέμψατο. Κληθεὶς δ' ἐκείνος συνῆκε μὲν τὴν αἰτίαν, προσποιεῖτο δ' ἀγνοεῖν καὶ ὡσπερ τεταραγμένος· Τί, φησὶν, ἀγρυπνεῖς, ὦ δέσποτα; μή τις πάλιν σε λύπη κατέληψε τῆς τεθνηκυίας γυναικὸς; 15 Ἰυναϊκὸς μὲν, εἶπεν ὁ Διονύσιος, ἀλλ' οὐ τῆς τεθνηκυίας. Οὐδὲν δὲ ἀπόρρητόν ἐστὶ μοι πρὸς σέ δι' εὐνοϊάν τε καὶ πίστιν. Ἀπολώλεκας, ὦ Λεωνᾶ. Σὺ μοι τῶν κακῶν αἴτιος. Πῦρ ἐκόμισας εἰς τὴν οἰκίαν, μᾶλλον δ' εἰς τὴν ἐμὴν ψυχὴν. Ταράσσει δέ με καὶ τὸ ἄδελον τὸ περὶ τῆς γυναικὸς. Μῦθόν μοι διηγῆ ἔμπορον πτηνόν, ἐν οὐκ οἶδας οὐδ' ὀπόθεν ἦλθεν, οὐδ' ὅποι πάλιν ἀπῆλθεν. Ἐχὼν δέ τις τοιοῦτον κάλλος ἐν ἐρημίᾳ πιπράσκει [καὶ] ταλάντου τὴν τῶν βασιλείως χρημάτων ἀξίαν; δαίμων σέ τις ἐξηπάτησεν. Ἐπίστησον 25 οὖν καὶ ἀναμνήσθητι τῶν γενομένων. Τίνας εἶδες; τίνη ἐλάλησας; εἰπέ μοι τάληθές. Οὐ πλοῖον θεάσω. Οὐκ εἶδον, δέσποτα, ἀλλ' ἤκουσα. Τοῦτ' ἐκείνο, μία Νυμφῶν, ἡ Νηρηίδων, ἐκ θαλάσσης ἀνελήλυθε. Καταλαμβάνουσι δὲ καὶ δαίμονας καιροὶ τινες εἰμαρμένης ἀνάγκην φέροντες ἑμιλίας μετ' ἀνθρώπων· ταῦθ' ἡμῖν ἱστοροῦσι ποιηταὶ τε καὶ συγγραφεῖς. Ἡδέως δ' ἂν 30 εἴπειεν αὐτὸν ὁ Διονύσιος ἀποσεμνύνειν τὴν γυναῖκα καὶ σεβασμιωτέρας ἢ κατ' ἀνθρωπινον ἑμιλίας. Λεωνᾶς δὲ, χαρίσασθαι τῷ δεσπότῃ βουλόμενος, εἶπε· Τίς μὲν ἐστὶ, δέσποτα, μὴ πολυπραγμονῶμεν· ἄξι δ' αὐτὴν, εἰ θέλεις, πρὸς σέ, καὶ μὴ ἔχει λύπην. Ἀποτυγχάνεις ἐν ἔρωτις ἐξουσία. Οὐκ ἂν ποιήσαιμι, φησὶν ὁ Διονύσιος, πρὶν μαθεῖν, τίς ἡ γυνὴ καὶ πόθεν. Ἐωθεν οὖν πυθώμεθα παρ' αὐτῆς τὴν ἀλήθειαν. 40 Μεταπέμψομαι δ' αὐτὴν οὐκ ἐνθάδε, μὴ καὶ τινος βιαιοτέρου λάθωμεν ὑποψίαν, ἀλλ', ὅπου πρῶτον αὐτὴν ἔθεασάμην, ἐπὶ τῆς Ἀφροδίτης ἑγενέσθωσαν ἡμῖν οἱ λόγοι.

Ε'. Ταῦτ' ἔδοξε, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ὁ μὲν Διονύσιος 45 παραλαβὼν φίλους τε καὶ ἀπελευθέρους καὶ τῶν οἰκετῶν τοὺς πιστοτάτους, ἴν' ἔχη καὶ μάρτυρας, ἤκεν εἰς τὸ τέμενος, οὐκ ἀμειλῶς σχηματίσας ἑαυτὸν, ἀλλὰ κοσμήσας ἡρέμα τὸ σῶμα, ὡς ἂν ἐρωμένη μελλῶν ὀμιλεῖν. Ἦν δὲ καὶ φύσει καλὸς τε καὶ μέγας καὶ 50 μάλιστα πάντων σεμνὸς ὀφθῆναι. Λεωνᾶς δὲ παραλαβὼν τὴν Πλαγγόνα, καὶ μετ' αὐτῆς τὰς συνήθεις τῇ Καλλιρρόῃ Θεραπεινίδας, ἤκε πρὸς αὐτὴν καὶ λέγει· Διονύσιος ἀνὴρ δικαιοτάτος ἐστὶ καὶ νομιμώτατος. Ἦκε τοίνυν εἰς τὸ ἱερὸν, ὦ γύναι, καὶ πρὸς αὐτὸν

manes persolotis. Ideo nempe rus venisti, ut pullatus nuptialia sacra celebres, sed cum serva, sed cum aliena, si contingat, uxore. Neque enim ejus habes tabulas. Cupido tamen cum bene consulente contendere, suamque reputare injuriam istius temperantiam; eo violentius torere animam in amore philosophantem. Ille igitur soliloquii porro impatiens Leonam accessit, qui vocationis intelligit quidem causam, dissimulat tamen, et ut turbatus: Quid vigilas, ait, here? num te quis iterum dolor invadit mulieris defunctæ? Mulieris quidem, sed non defunctæ illius. Apud te, cui faveo et confido, nihil tacitum mihi est. Perdidisti, Leona; tu mihi malorum causa. Ignem in domum meam intulisti, imo vero in pectus. Turbat me quoque mulieris ignorantia. Fabulam mihi narras, volucrum mercatorem, quem non nosti, unde venerit, neque quo rursus abierit. Talem vero mihi quis pulchritudinem dominus in deserto vendat talento, quæ Persarum regis opes valet. Atqui te deorum aliquis decepit. Fige modo mentem, actorum quæ renova memoriam. Quosnam vidisti? cui locutus es? dic mihi, sed verum. Navem certe non vidisti. Non vidi, here, sed audivi. Id ipsum est, quod suspicor et prædixi. Adscendit una Nympharum, aut Nereidum, de mari. Sed et dæmonas occupant stata fati tempora, necessitatem illis humanæ consuetudinis imponentia, ut nobis ligata: solutaque orationis scriptores narrant. Libenter persuasisset homini Dionysius, magnificare feminam, et depradicare, ut sanctioris, quam quæ mortali generi congrueret, societatis. Leonas autem hero gratificari cupiens: Quæ quidem illa sit, here, ait, ne multum et anxie quaeramus. Ego vero illam huc, nisi nolis, adducam. Neque doleas, quasi excidas amoribus, quos in potestate habes. Non fecerim, ait Dionysius, antequam mulierem, quænam sit, et unde, intellexero. Cras verum ex ea sciscitemur. Huc autem non arcessam, ne violentioris cujusdam conatus ipsi suspicionem moveamus. Sed, ubi primo illam vidi, sub oculis et arbitrio Veneris fiat nobis colloquium.

V. Sic visum, posteroque die Dionysius, assumtis amicis et libertis, servorumque fidissimis, quo testes etiam haberet, adibat templum, habitu corporis non neglectim concinnato, sed et adornato non nihil in speciem, ut qui vellet amata confabulari, et de cætero natura pulcher esset, et procerus et omnium maxime venerabilis aspectu. Leonas autem cum Plangone et reliquis familiaribus Callirrhœ ancillabus hanc adit et tali sermone invadit: Dionysius est vir, æqui, si quis alius, legumque rigidus custos. Huic ergo, mulier, in fano dices, sed verum quænam tandem sis. Nullo enim merito carebis auxilio. Tantum

εἶπε τὴν ἀλήθειαν, τίς οὔσα τυγχάνεις· οὐ γὰρ ἀτυ-
 χήσεις οὐδεμιᾶς δικαίας βοήθειας. Ἀλλὰ μόνον ἀπλῶς
 αὐτῷ διαλέγου, καὶ μὴδὲν ἀποκρύψης τῶν ἀληθῶν·
 τοῦτο γὰρ αὐτὸν ἐπικαλέσεται μᾶλλον (πρὸς) τὴν εἰς
 5 σε φιλανθρωπίαν." Ἄκουσα μὲν οὖν ἐβάδιζεν ἡ Καλ-
 λιρρόη, θαρροῦσα δ' ὅμως διὰ τὸ ἐν ἱερῷ γενήσεσθαι
 τὴν ὁμιλίαν αὐτοῖς. Ἐπεὶ δ' ἤκεν, ἔτι μᾶλλον αὐτὴν
 ἐθαύμασαν ἅπαντες. Καταπλαγεὶς οὖν ὁ Διονύσιος
 ἄφωνος ἦν. Οὔσης δ' ἐπιπλείστον σιωπῆς, ὁψέ ποτε
 10 καὶ μόλις ἐφθέγγατο. "Τὰ μὲν ἐμὰ δῆλά σοι, γύναι,
 πάντα. Διονυσίος εἰμι, Μιλησίω πρῶτος, σχεδὸν
 δὲ καὶ τῆς ὅλης Ἰωνίας, ἐπ' εὐσεβείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ
 διαβόητος. Δίκαιόν ἐστι καὶ σέ περὶ αὐτῆς εἰπεῖν
 15 ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν· οἱ μὲν γὰρ πωλῆσαντές σε Συβα-
 ρίτιν ἔφασαν, κατὰ ζηλοτυπίαν ἐκεῖθεν πραθεῖσαν ὑπὸ
 δεσποίνης." Ἐρυθρίασεν ἡ Καλλιρρόη καὶ κάτω κύ-
 ψασα ἠρέμα εἶπεν· "Ἐγὼ νῦν πρῶτον πέπραμαι· Σύ-
 βαριν δ' οὐκ εἶδον." Ἐλεγόν σοι, φησὶ Διονύσιος,
 ἀποβλέψας πρὸς τὸν Λεωνᾶν, ὅτι οὐκ ἐστὶ δούλη· μαν-
 20 τεύομαι δὲ, ὅτι καὶ εὐγενής. "Εἰπὸν μοι, γύναι,
 πάντα, καὶ πρῶτόν γε τοῦνομα τὸ σόν." Καλλιρρόη,
 φησίν. Ἦρесе Διονυσίῳ καὶ τοῦνομα. Τὰ δὲ λοιπὰ
 ἐσιώπη. Πονθανομένου δὲ λιπαρώς· Δέομαί σου, φη-
 σιν, ὃ δέσποτα, συγχώρησόν μοι τὴν ἑμαυτῆς τύχην
 25 σιωπᾶν. "Ονειρος ἦν τὰ πρῶτα καὶ μῦθος, εἰμὶ δὲ
 νῦν, ὃ γέγονα, δούλη καὶ ξένη." Ταῦτα λέγουσα ἐπει-
 ρᾶτο μὲν λανθάνειν, ελεῖθετο δ' αὐτῆς τὰ δάκρυα κατὰ
 τῶν παρεῖδων. Προήχθη δ' ὁ Διονύσιος κλάειν καὶ
 πάντες οἱ περιεστηχότες. Ἐδοξε δ' ἄν τις καὶ τὴν
 30 ἄφροδίτην αὐτὴν σκυθρωποτέραν γεγονέαι. Διού-
 σιος δ' ἐνέκειτο ἔτι μᾶλλον πολυπραγμονῶν, καὶ Ταύ-
 τῃν αἰτοῦμαι παρά σου χάριν πρώτην. Διήγησαί
 μοι, Καλλιρρόη, τὰ σεαυτῆς. Οὐ πρὸς ἀλλότριον
 ἔρεις· ἐστὶ γὰρ τις καὶ τρόπου συγγένεια. Μὴδὲν φο-
 35 βηθῆς, μὴδ' εἰ πέπρακται σοὶ τι δεινόν. Ἦγανάκτη-
 σεν ἡ Καλλιρρόη πρὸς τοῦτο, καὶ Μή με ὑβρίζε,
 εἶπεν· οὐδὲν γὰρ σύνοιδα ἑμαυτῇ φαῦλον. Ἄλλ'
 ἐπεὶ σεμνότερα τὰ τῆς τύχης ἐστὶ τῆς παρουσίας, οὐ
 θέλω δοκεῖν ἀλαζών, οὐδὲ λέγειν διηγήματα ἄπιστα
 40 τοῖς ἀγνοοῦσιν· οὐ γὰρ μαρτυρεῖ τὰ πρῶτα τοῖς νῦν.
 Ἐθαύμασεν ὁ Διονύσιος τὸ φρόνημα τῆς γυναικὸς, καὶ
 Συνίημι, φησιν, ἤδη, κἂν μὴ λέγης· εἶπε δ' ὅμως·
 οὐδὲν γὰρ περὶ σεαυτῆς ἔρεις τηλικούτον, ἤλικον ὁρῶ-
 45 μεν. (Ἦν ἐστὶ σου μικρότερον λαμπρὸν διήγημα)
 Μόλις οὖν ἐκείνη τὰ καθ' ἑαυτὴν ἤρξατο λέγειν. Ἐρ-
 μοκράτους εἰμὶ θυγάτηρ, τοῦ Συρακοσίων στρατηγοῦ.
 Γενομένην δὲ με ἄφωνον ἐξ αἰφνιδίου πτώματος ἔθα-
 ψαν οἱ γονεῖς πολυτελῶς· ἤνοιξαν τυμβωρύχοι τὸν
 50 ἐνθάδε καὶ Λεωνᾶ με τούτῳ παρέδωκε Θήρων ἐπ'
 ἐρημίᾳς. Πάντ' εἰπούσα μόνον Χαιρέαν ἐσίγησεν.
 Ἄλλὰ δέομαί σου, Διονυσίε· Ἐλλῆν γὰρ εἶ καὶ πό-
 λεως φιλανθρώπου καὶ παιδείας μετείληφας· μὴ γένη
 τοῖς τυμβωρύχοις ὁμοιος, μὴδ' ἀποστερήσης με πα-

cum illo age simpliciter, et veri nihil occulta. Id enim
 magis provocabit ejus in te benevolentiam. Invita Cal-
 lirrhoë abit, sed confisa simul, quoniam in templo convenci-
 endum erat. Advenientem omnes magis admirantur,
 quam ante, percussusque Dionysius, diu præclusa voce, sic
 tandem aliquando, et vix rupto diuturno silentio, effatur :
 Mea quidem omnia tibi parent mulier. Dionysius ego sum,
 Milesiorum primus, quin totius pæne dixerim Ioniae, cultu
 deorum et in homines pietate celeberrimus. Jam te quoque
 fas et æquum est vera nobis de te promere. Nam qui te
 vendidere, Sybaritidem perhibuerunt, ab domina æmula
 venditam. Suffusa rubore dejecto vultu sic respondet Cal-
 lirrhoë : Hac ego prima vice venii. Syharin vero nunquam
 vidi. Dionysius ad Leonatem respiciens : Dixi tibi, ait,
 servam non esse. Auguror vero etiam, quod nobilis. Dic
 mihi, mulier, omnia, et principio quidem nomen tuum.
 Callirrhoë, ait. Placet nomen Dionysio. Reliqua tacebat,
 at isto urgente, atque cum precibus et contentione sciscitan-
 te : Id unum te rogo, domine, ait, et obsecro, patere
 me meam premere fortunam. Præterita ista somnium
 fuerunt et fabulae. Nunc autem sum, quæ evasi, serva
 et exsul. Sic illa quidem fallere tentabat, et lacrymis per
 genas manantibus Dionysium omnemque circumstantium
 coronam invitabat ad fletus communionem. Putaverit
 quis, et ipsam Venerem vultum induisse tristiorum. Dio-
 nysius contra instare eo acris singula rimans; et, Hanc
 te primam rogo gratiam, ait, narra mihi fata tua, Callir-
 rhoë. Non narrabis plane alieno. Morum enim aliqua
 nobis intercedit affinitas. Ne timeto, etiam si exsecrabile
 quid feceris. Ægerrime ferens improbam istanc suspi-
 cionem Callirrhoë : Ne me inique habeas et proterve,
 quæso, ait; sceleris conscia mihi sum nullius. Sed quo-
 niam fortunæ bona et nascendi mea sors hac præsentem
 sunt illustriora, nolo jactabunda videri, aut narrationes
 proferre, quarum fidem ignaris tamen non fecero. Admi-
 ratus feminae spiritus : Etiam tacente te, intelligo, ait
 Dionysius. Dic tamen. Dices enim de te tale nihil, quale
 nunc videmus. Omnis de te relatio, quantumvis mag-
 nifica, te minor est. Sic illa tandem res suas exponit
 invita. Hermoeratis filia sum, Syracusani prætoris, su-
 bito casu nuper vocis usum omnem amisit, meque tum
 parentes extulerunt eccellente impendio, quo illecti pi-
 ratae conditorium effregerunt, et huc abstulerunt me spi-
 rare adhuc deprehensam, et huic Leonati tradidit in soli-
 tudine Theron. Cæteris omnibus enuntiat, solum Chæ-
 ream facebat. Jam obsecro te, Dionysie, Græcus enim
 es, et urbis humanitate percultæ, et literarum studiis
 imbutus, ne sepulcrorum violatoribus istis fias similis,

τριδος και συγγενῶν. Μικρόν ἐστί σοι πλουτοῦντι
 σῶμα ἔσσαι· τὴν τιμὴν οὐκ ἀπολέσεις, ἐὰν ἀποδῶς
 με τῷ πατρὶ. Ἐρμοκράτης οὐκ ἐστὶν ἀχάριστος.
 Τὸν Ἀλκίνοον ἀγάμεθα δὴ καὶ πάντες φιλοῦμεν, ὅτι
 5 εἰς τὴν πατρίδα ἀνέπεμψε τὸν ἰκέτην. Ἰκετεύω δὲ
 κάγῳ. Σῶσον αἰγμάλωτον ὄρρανήν. Εἰ δὲ μὴ δύ-
 ναμαι ζῆν ὡς εὐγένης, αἰρούμαι θάνατον ἐλεύθερον.
 Τούτων ἀκούων ἔκλασε, προφάσει μὲν Καλλιρρόην, τὸ
 δ' ἀληθὲς ἑαυτόν. Ἡσθάνετο γὰρ ἀποτυγχάνων τῆς
 10 ἐπιθυμίας· Ὁάρρει δέ, ἔφη, Καλλιρρόη, καὶ ψυχὴν
 ἔχε ἀγαθὴν· οὐ γὰρ ἀτυχήσεις ὦν ἀξιοῖς. Μάρτυν
 καλῶ τὴν Ἀφροδίτην. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ θεραπειᾶν
 ἔξεις παρ' ἡμῶν δεσποίνης μᾶλλον, ἢ δούλης. Καὶ ἡ
 μὲν ἀπῆγε πεπεισμένη μηδὲν ἄκουσα δύνασθαι παθεῖν·
 15 Γ'. Ὁ δὲ Διονύσιος λυπούμενος ἦκεν εἰς οἶκον τὸν
 ἴδιον καὶ μόνον καλέσας Λεωνᾶν· Κατὰ πάντα, φησὶν,
 ἐγὼ δυστυχῆς εἰμι, καὶ μισούμενος ὑπὸ τοῦ Ἐρωτοῦ.
 Τὴν μὲν γαμετὴν ἔθαψα· φεύγει δὲ ἡ νεώνητος, ἣν
 20 ἤλπισον ἐξ Ἀφροδίτης εἶναι μοι τὸ δῶρον, καὶ ἀνέ-
 πλακτον ἑμαυτῷ βίον μακάριον ὑπὲρ Μενελαῖον τὸν τῆς
 Λακεδαιμονίας γυναικός. Οὐδὲ γὰρ τὴν Ἑλένην εὐ-
 μορπον οὕτως ὑπολαμβάνω γεγονέναι. Πρόσσεισι δ'
 αὐτῇ καὶ ἡ τῶν λόγων πειθῶ. Βεβίωταί μοι. Τῆς
 αὐτῆς ἡμέρας ἀπαλλαγῆσεται Καλλιρρόη μὲν ἐντεῦθεν,
 25 ἐγὼ δὲ τοῦ ζῆν. Ἐπὶ τούτ' ἀνέκραγεν ὁ Λεωνᾶς· (Μὴ
 σύ γε, ὦ δέσποτα, μὴ καταράσῃ σεαυτοῦ· κύριος
 γὰρ εἶ σὺ καὶ ἐξουσίαν ἔχεις αὐτῆς, ὥστε καὶ ἐκούσα
 καὶ ἄκουσα ποιήσει τὸ σοὶ δοκοῦν· ταλάντου γὰρ
 αὐτὴν ἐπριάμην.) Ἐπρίω σὺ, τρισάβλιε, τὴν εὐγενῆ;
 30 οὐκ ἀκούεις Ἐρμοκράτην τὸν στρατηγὸν τῆς πολλῆς
 Σικελίας, (ἐγγεχαραγμένον μεγάλως) ὃν βασιλεὺς ὁ
 Περσῶν θαυμάζει καὶ φιλεῖ, πέμπει δ' αὐτῷ κατ' ἔτος
 δωρεάς, ὅτι Ἀθηναίους κατεναυμάχησε, τοὺς Περσῶν
 πολεμίους; ἐγὼ τυραννίᾳ σώματος ἐλευθέρου, καὶ
 35 Διονύσιος, ὁ ἐπὶ σωφροσύνη περιδότης, ἄκουσαν
 ὑβρίῳ, ἣν οὐκ ἂν ὑβρίσεν οὐδὲ Θήρων ὁ ληστής;
 Ταῦτα μὲν οὖν εἶπε πρὸς τὸν Λεωνᾶν· οὐ μὴν οὐδ' ἀπε-
 γίνωσκε πείσειν· φύσει γὰρ εὐελπίς ἐστιν ὁ ἔρωις,
 40 Ὁάρρει δὲ τῇ θεραπειᾷ κατεργάσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν.
 Καλέσας οὖν τὴν Πλαγγόνα· Δέδωκάς μοι, φησὶν, ἤδη
 πεῖραν ἱκανὴν τῆς ἐπιμελείας. Ἐγγερίζω δὲ σοὶ τὸ
 μέγιστον καὶ τιμιώτατόν μου τῶν κτημάτων, τὴν ξέ-
 νην. Βούλομαι δ' αὐτὴν μὴ πρηνὸς σπανίζειν, ἀλλὰ
 45 προῖέναι μέχρι τρυφῆς. Κυρία ὑπολάμβανε, θερά-
 πειε, καὶ κόσμει καὶ ποιεῖ φίλην ἡμῶν. Ἐπαίνει με
 παρ' αὐτῇ πολλάκις καὶ οἶον ἐπίστασαι διηγῶ. Βλέπε,
 μὴ δεσπότῃν εἶπης. Συνῆκεν ἡ Πλαγγὼν τῆς ἐντολῆς
 φύσει γὰρ ἦν ἐντροχῆς· αἰφνης δὲ βαλοῦσα πρὸς τὸ
 50 πρᾶγμα τὴν διάνοιαν, εἶδε τὸ πρὸς τοῦτο. Παραγενο-
 μένη τοίνυν πρὸς τὴν Καλλιρρόην, ὅτι μὲν κεκλευσται
 θεραπειᾶν αὐτὴν, οὐκ ἐμήνησεν, ἴδIAN δ' εὖνοιαν ἐπε-
 δείκνυτο· καὶ τὸ ἀξιόπιστον ὡς σύμβουλον ἤθελεν ἐχρεῖν·
 Ζ'. Συνέβη δὲ τι τοῖονδε. Διονύσιος ἐνδιέτριβε τοῖς
 χωρίοις, προφάσει μὲν ἄλλοτ' ἄλλας, τὸ δὲ δὴ ἀληθὲς,

neque me patria privas atque consanguineis. Diviti tibi
 mancipiis parum est corpus unum dimittere. Nam pre-
 tium quidem non perdes, ubi me patri reddas. Hermo-
 crates ingratus non est. Exoseulamur sane et amamus
 omnes Alcinoum ideo, quod in patriam remisit supplicem
 Ulyxem. At ego tibi quoque supplicor. Serva caplam
 ab hoste, orbam. Ingenuæ vivere ni liceat, opto mortem
 liberam. Flet ad hæc Dionysius, specie quidem Callir-
 rhoën, re vera se ipsum. Intelligebat enim, votis se ex-
 cidisse. At tu confide modo, Callirrhoë, ail, bonoque sis
 animo; non enim carebis, quæ rogas. Testor Venerem,
 quam vides. Interim apud nos cultum habebis heræ magis,
 quam servæ. Sic abit illa certa spe freta, quod citra vo-
 luntatem pati quidquam non possit.

VI. Dionysius autem, afflictus aegritudine, solumque
 sevocans Leonatem: Omnino infelix ego sum, et Cupidini
 exosus, ail. Condidi uxorem. Jam recens emta me ad-
 spernatur, quam ego donum Veneris habere sperabam,
 vitam mihi jam effluens beatiorem illa Menelai, Lacane
 marili. Nego namque, Helenam fuisse tam formosam,
 atque Callirrhoë. Suada etiam ejus ore loquitur. Actum
 est de vita mea. Eodem die, quo Callirrhoë nos, ego vi-
 tam deseram. Non tu certe, here, ait Leonas. Ne te de-
 voteas, tu enim dominus ejus es, et velit nolit illa, faciet
 tamen, quod tibi videbitur. Talento enim illam emi.
 Emistine tu nobilem et ingenuam, miser! ignoras Hermo-
 cratem, Sicilia pæne totius prælorem, quem rex Persarum
 magni facit et amat, magnificenter inter de imperio
 bene meritos relatum, quem missis in annos ornat mune-
 ribus, eo quod Athenienses, suos hostes, mari contudit.
 Egone sæviam tyrannus in liberum corpus, et Dionysius
 illo de continentia celebratus, insultabo improbus et con-
 tumeliosus, cui ne Thero quidem pirata? Hæc ille quidem
 ad Leonatem, non desperabat tamen exorare mulierem.
 Amor enim ex indole sua bene sperat. Confidebat cultura
 et officijs cupita conficere. Vocat itaque Plangonem,
 eique: Dedisti mihi jam, ait, curæ tuæ documentum, sed
 sufficiens. Nunc commendo Iradoque tibi in manus, quod
 opum mearum facio maximi, habeoque carissimum, extra-
 neam istam, quam nulla indigere re, sed vel ad luxum
 usque procedere, volo. Heram reputato; cole, et ambi,
 et orna, et fac nobis amicum; lauda me sapius apud
 illam, et depinge, qualem nosti. Vide, ne dominum no-
 mines. Assequatur statim mandata Plangon, acris et
 velox ingenio mulier: statim, ubi mente concepisset ne-
 gotium, quid agendum esset, perspiciebat. Itaque Cal-
 lirrrhoën beneficiis et officiis omne genus accumulât, id
 herili de mandato se facere minime præ se ferens, sed quasi
 de sua comitatis penu promeretur, ut, si quando quid suaderet,
 candidor et benevolentia fidem, simul et obsequium, inveniret.

VII. Accidit interim tale quid. Dionysius ruri hærebat,
 alia caussatus ex aliis, vere tamen uniceque ideo, quod

οὔτε ἀπαλλαγῆναι τῆς Καλλιρρόης δυνάμενος, οὔτε ἐπάγεσθαι θέλων αὐτήν· ἐμελλε γὰρ περιβόητος ὀφθεῖσα ἔσσεσθαι καὶ τὸ κάλλος ὄλην τὴν Ἴωνίαν δουραγωγῆσειν, ἀναθήσεσθαι τε τὴν φήμην καὶ μέχρι τοῦ μεγάλου βασιλείως. Ἐν δὲ τῇ μονῇ πολυπραγμονῶν ἀκριβέστερον τὰ περι τὴν κτῆσιν, ἐμέμψατό που καὶ τὰ περι τὸν οἰκονόμον Φωκᾶν. Τὸ δὲ τῆς μέμψεως οὐ περαιτέρω προῆλθεν, ἀλλὰ μέχρι ῥημάτων· εὔρε δὲ καιρὸν ἢ Πλαγγῶν, καὶ περίφοβος εἰσέδραμε πρὸς τὴν Καλλιρρόην, σπαράσσουσα τὴν κόμην ἑαυτῆς· λαθρομένη δὲ τῶν γονάτων αὐτῆς· Δέομαί σου, φησὶν, κυρία, σῶσον ἡμᾶς· τῷ γὰρ ἀνδρὶ μου χλευπαίνει Διονύσιος. Φύσει δ' ἐστὶ βαρύθυμος, ὡσπερ καὶ φιλόανθρωπος. Οὐδεὶς ἂν ῥύσαιτο ἡμᾶς, ἢ μόνη σύ· παρέξει γὰρ σοὶ Διονύσιος ἡδέως αἰτουμένη χάριν πρώτην. Ὄνκειν οὖν ἢ Καλλιρρόη βαδίσαι πρὸς αὐτόν· λιπαρούσης δὲ καὶ δεομένης, ἀντειπεῖν οὐκ ἠδυνήθη, (προηγυρισμένη) ταῖς εὐεργεσίαις ὑπ' αὐτῆς. Ἴν' οὖν μὴ ἀχάριστος δοκῇ· Κἀγὼ μὲν, φησὶν, εἰμὶ δούλη καὶ οὐδεμίαν ἔγω παρρησίαν, εἰ δ' ὑπολαμβάνεις δυνήσεσθαι τι καμὲ, συνικετεῖναι ἔτοιμη· γένοιτο δ' ἡμᾶς τυχεῖν. Ἐπεὶ δ' ἤλθον, ἐκέλευσεν ἢ Πλαγγῶν τὸν ἐπὶ ταῖς θύραις εἰσαγγεῖλαι πρὸς τὸν δεσπότην, ὅτι Καλλιρρόη πάρεστιν. Ἐτύχανε δὲ Διονύσιος ἐρριμνός οὖν ὑπὸ λύπης· ἐτετήκει δ' αὐτῷ καὶ τὸ σῶμα. Ἄκούσας οὖν, ὅτι Καλλιρρόη πάρεστιν, ἄφρωνος ἐγένετο, καὶ τις ἀχλὺς αὐτοῦ κατεχύθη πρὸς τὸ ἀνελπιστον. Μόλις δ' ἀνενεγκῶν Ἡκέτω, φησὶ. Στάσα δ' ἢ Καλλιρρόη πλησίον, καὶ κάτω κύψασα· πρῶτον μὲν ἐρυθήματος ἐνεπλήσθη, μόλις δ' ὄμως ἐφθέγγατο· Ἐγὼ Πλαγγῶνι ταυτὴν χάριν ἐπίσταμαι· φιλεῖ γὰρ με ὡς θυγατέρα. Δέομαι δὲ σου, κύριε, μὴ ὀργίζου τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἀλλὰ χάρισαι τὴν σωτηρίαν. Ἐτι δὲ βουλομένη λέγειν οὐκ ἠδυνήθη. Συνεὶς οὖν ὁ Διονύσιος τὸ στρατήγημα τῆς Πλαγγῶνος· Ὅργίζομαι μὲν, εἶπε, καὶ οὐδεὶς ἂν ἀνθρώπων ἐρρύσατο μὴ ἀπολείπειν Φωκᾶν καὶ τὴν Πλαγγῶνα τοιαῦτα πεπραχότας· χαρίζομαι δ' αὐτοὺς ἡδέως σοὶ καὶ γινώσκετε ὑμεῖς, ὅτι διὰ Καλλιρρόην ἐσώθητε. Προσέπεσεν αὐτοῦ τοῖς γόνασιν ἢ Πλαγγῶν, καὶ Διονύσιος ἔφη· Τοῖς Καλλιρρόης προσπίπτετε γόνασιν, αὕτη γὰρ ὑμᾶς ἔσωσεν. Ἐπεὶ δ' ἢ Πλαγγῶν ἐθεάσατο τὴν Καλλιρρόην χαίρουσαν καὶ σφόδρα ἡδομένην ἐπὶ τῇ δωρεᾷ· Σὺ οὖν, εἶπε, χάριν ὑμολόγησον ὑπὲρ ἡμῶν Διονυσίῳ· καὶ ἅμα ὄθησεν αὐτήν. Ἡ δὲ τρόπον τινὰ καταπεσοῦσα περιέπεσε τῇ δεξιᾷ τοῦ Διονυσίου. Κἀκεῖνος, ὡς δῆθεν ἀπαξιῶν τὴν χεῖρα δοῦναι, προσαγόμενος αὐτὴν κατέφιλησεν· εἶτ' εὐθὺς ἀφῆκε, μὴ καὶ τις ὑποψία γένηται τῆς τέχνης. Χ

Ἡ· Αἱ μὲν οὖν γυναῖκες ἀπήσαν, τὸ δὲ φίλημα Διονυσίου, καθάπερ ἰδὸς, εἰς τὰ σπλάγγνα κατεδύετο καὶ οὐθ' ὀρᾶν ἔτι, οὐτ' ἀκούειν ἐδύνατο, πανταχόθεν δ' ἦν ἐκπεπολιορκημένος, οὐδεμίαν εὐρίσκων θεραπείαν τοῦ ἔρωτος· οὔτε διὰ δώρων, ἑώρα γὰρ τῆς γυναικὸς τὸ

neque posset abstrahi a Callirhoë, neque tamen illam secum vellet in urbem educere. Ibi enim conspecta non poterat non inclarescere, totamque mancipare sua pulchritudine Ioniam. Quin rumor ad magnum usque regem pervasurus erat. Itaque cessans manensque Dionysius, dum possessionum suarum singulas rimatur diligentius, forte etiam in Phoca villico quidquam reprehendit. Sed illa quidem oburgatio ultra verba non processerat. Plango tamen, arrepta inde occasione, accurrit ad Callirrhoën trepida, rumpens et evellens sibi crines, amplexaque ejus genua : Obsecro te, domina, ait, serva nos. Nam viro meo succenset Dionysius. Est autem ex indole sua non minus irarum gravis, quam humanitatis dives. Discrimini nos, nisi tu sola, nemo eripiat. Primam enim tibi gratiam libenter præstet Dionysius roganti. Adire cessabat et verebatur Callirhoë; instanti tamen et obsecranti modis omnibus negare non audebat, supplicii collatis in se beneficiis obstricta; et, ut ingratae declinatæ invidiam, sic ait : Et ego æque sum serva, et omni defecta profandi audacia. Quod si tamen etiam me valere non nihil putas, parata sum preces quoque meas supplicii commodare. Modo dii votis nos beare velint. Ut accesserant, jubet Plangon janitorem Callirrhoës presentiam intro nuntiare ad herum, qui tum forte mœrore prostratus jacebat tabidus et enectus corpore. Audito ille Callirrhoës adventu plane obmutuit, et ad insperatum nuntium caligine quadam fuit involutus. Vix tandem intervallo revalescente spiritu refectus : Intret, ait. Callirhoë primo quidem, ut adstitit propius, dejecit oculos et toto vultu erubuit : dein, sed ægre, sic profatur : Ego Plangoni huic gratiam novi. Amat enim me, ut filiam. Rogo itaque te, here, ne viro ejus irascaris, sed dona potius salutem. Ulterius proloqui volentem vox deserit. Dionysius statim Plangonis artes intelligebat, et : Stomachor equidem, ait, Phocamque et Plangonem talia ausos mortalium nemo servaverit ab exitio. Tibi vero lubenter illos dono. At vos sciatis velim, quod per Callirrhoën servemini. Procidit ad heri genua Plango, cui Dionysius : Quin ad Callirrhoës genua potius procumbitis. Hæc enim vos servavit. Plangon lætantem conspicata Callirrhoën eoque munere vehementer delectatam : Gratiâs ergo pro nobis Dionysio refer, ait, simulque impellit Callirrhoën, quæ quodammodo prolapsa amplexabunda ad manum Dionysii accidit. Ille vero, quasi manum dare dedignatus, admotam propius Callirrhoën osculatur, et mox remittit, ne fieret artis hujus aliqua suspicio.

VIII. Sic discedebant mulieres. Osculum autem illud in Dionysii viscera velut venenum irrepebat, ut neque videret amplius, neque audiret, undecunque obsessus et expugnatus ab amore, cujus remedium quæranti nullum occurrebat. Nam neque numeribus proficiebat, viso magno

μεγαλόφρον· οὔτε δι' ἀπειλῆς, ἢ βίας, πεπεισμένος, ὅτι θάνατον αἰρήσεται ὄψων, ἢ βιασθήσεται. Μίαν οὖν βοήθειαν ὑπελάμβανεν τὴν Πλαγγώνα, καὶ μεταπειμψάμενος αὐτὴν τὰ μὲν πρῶτά σοι, φησίν, (εὐ)
 6 ἔστρατήγηται, καὶ χάριν ἔχω τοῦ φιλήματος· ἐκείνο δέ με σέσωκεν, ἢ ἀπολώλεκε. Σκόπει οὖν πῶς γυνὴ γυναικὸς περιγένη, σύμμαχον ἔχουσα καμέ. Γίνωσκε δ' ἐλευθερίαν σοι προκειμένην τὸ ἄθλον, καὶ ὁ πέπεισμαί σοι πολὺ ἥδιον εἶναι τῆς ἐλευθερίας, τὸ ζῆν
 10 Διονύσιον." Κελευσθεῖσα δ' ἡ Πλαγγὼν πᾶσαν πείραν καὶ τέγγην προσέφερεν· ἀλλ' ἡ Καλλιρρόη πανταχόθεν ἀήτητος ἦν καὶ ἔμενε Χαιρέα μόνῃ πιστή. Κατεστρατηγήθη ὑπὸ τῆς τύχης, πρὸς ἣν μόνην οὐδὲν ἰσχύει λογισμὸς ἀνθρώπου· φιλόνομος γὰρ ἡ δαίμων, καὶ
 15 οὐδὲν ἀνέλπιστον παρ' αὐτῆς. Καὶ τότε οὖν πρᾶγμα παράδοξον, μᾶλλον δ' ἄπιστον, κατώρρωκεν. Ἄξιον δ' ἀκοῦσαι τὸν τρόπον. (Ἐπεβούλευσεν ἡ τύχη τῆ σωφροσύνη τῆς γυναικὸς· ἔρωτικὴν γὰρ ποιησάμενοι τὴν πρῶτην σύνοδον τοῦ γάμου Χαιρέας καὶ Καλλιρρόη, τὴν
 20 παραπλησίαν ἔσχον δρμὴν πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν ἀλλήλων. Ἰσόρροπος δ' ἐπιθυμία τὴν συνουσίαν ἐποίησεν οὐκ ἄργῆν. Ὁλίγον οὖν πρὸ τοῦ πτώματος ἡ γυνὴ συνέλαθεν· ἀλλὰ διὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὴν ταλαιπωρίαν τῶν ὕστερον, οὐ ταχέως συνῆκεν ἐγκύμων γενομένη· τρίτου δὲ μηνὸς ἀρχομένου, προέκοπτεν ἡ γαστήρ· ἐν δὲ τῷ λουτρῷ συνῆκεν ἡ Πλαγγὼν, ὡς ἂν ἡδὴ πείραν ἔχουσα τῶν γυναικείων. Ἐθῶς μὲν οὖν ἐσίγησε διὰ τὸ πλῆθος τῶν θεραπευίδων· περὶ δὲ τὴν ἔσπεραν σχολῆς γενομένης, παρακαθίσασα ἐπὶ τῆς
 30 κλίνης· Ἴσθι, φησίν, ὦ τέκνον, ὅτι ἐγκύμων δπάρχεις. Ἀνέκλαυσεν ἡ Καλλιρρόη, καὶ δολοῦζουσα καὶ τίλλουσα τὴν κεφαλὴν· Ἐτι καὶ τοῦτό μου, φησὶ, ταῖς συμφοραῖς, ὦ Τύχη, προστέθεικας, ἵνα καὶ τέκω δούλον. Τύπτουσα δὲ τὴν γαστέρα, εἶπεν· Ἄθλιον πρὸ τοῦ
 35 γεννηθῆναι γέγονας. Ἐν τάφῳ καὶ χερσὶ ληστῶν παρεδόθης. Εἰς ποῖον παρέρχῃ βίον; ἐπὶ ποίαις ἐλπίσι μέλλω σε κυοφορεῖν, ὄρφανὴ καὶ ἄπολι καὶ δοῦλε; Πρὸ τῆς γενέσεως πειράθητι θανάτου. Κατέσχε δ' αὐτῆς τὰς χεῖρας ἡ Πλαγγὼν, ἐπαγγειλαμένη τῆς ὕστεραίας εὐκολωτέραν αὐτῆς ἔκτρωσιν παρασκευάσειν.

Θ'. Γενομένη δὲ καθ' ἑαυτὴν ἑκατέρω τῶν γυναικῶν ἰδίους ἐλάμβανε λογισμοὺς· ἡ μὲν Πλαγγὼν, ὅτι καιρὸς ἐπιτήδειος πέφηνεν εἰς τὸ κατεργάσασθαι τὸν ἔρωτα τῷ δεσπότῃ, συνήγορον ἔχουσα τὸ κατὰ γαστρός· εὐρηται
 45 πειθοῦς ἐνέχυρον· νικήσει σωφροσύνην γυναικὸς μητρὸς φιλοσοφία. Καὶ ἡ μὲν πιθανῶς τὴν πρᾶξιν συνετίθει. Καλλιρρόη δὲ τότε μὲν ἐβουλεύετο φθεῖραι, λέγουσα πρὸς ἑαυτὴν· Ἄλλ' ἐγὼ τέκω δεσπότῃ τὸν Ἐρμοκράτους ἔχγονον καὶ προενέγκω παιδίον, οὗ μηδὲ
 50 οἰεῖς οἶδε πατέρα. Τάχα δ' ἐρεῖ τις τῶν φθονούτων· Ἐν τῷ ληστηρίῳ Καλλιρρόη συνέλαθεν. Ἄρχει μόνην ἐμὲ δυστυχεῖν. Οὐ συμφέρεи σοι, παιδίον, εἰς βίον ἄθλιον παρελθεῖν, ὃν ἕδει καὶ γεννώμενον φυγεῖν. Ἄπιθι ἐλεύθερος, ἀπαθὴς κακῶν. Μηδὲν ἀκούσης τῶν

mulieris animo; neque minis; mortem enim citius, quam vim, admissuram illam cognoverat. Solam itaque reputans opem superesse Plangonem, arcessit, et: Prima quidem illa pulchra calliditate perfecisti, Plangon, ait, et habeo tibi gratiam osculi, quod aut heavit me, aut perdidit. Vide ergo, qui mulier mulierem circumvenias et debelles, in societatem certaminis me quoque assumto. Præmium tibi propositum scito libertatem esse, et quam cariorem tibi libertate novi, vitam Dionysii. Jussa sic Plangon omnes Callirrhœæ dolos machinasque admovet. At illa vinci et expugnari nulla ex parte poterat. Tam manebat soli Chæreæ fida. Succubuit tamen, sed Fortunæ artibus illusa, contra quam nulla valet humana ratio. Est enim illa dea perquam contentiosa. Nihil ab illa non exspectes. Hinc mirum non est, si et tunc rem conferret positam ultra omnem expectationem; imo ultra omnem fidem. Dignum vero est accipere, qua id ratione. Insidiabatur fortuna mulieris pudicitia. Nam quum in nuptiis prima vice convenirent Chæreas et Callirrhoe amore fervidi, prope parem utrinque attulerant impetum ad mutuum sui fruitionem, feceratque cupido æqualis commercium non inefficax. Mulier igitur paulo ante fatalem istum casum utero conceperat. Verum propter discrimina secutasque post terumnas non statim sensit se gravidam. Sed tertio inenite mense adolesebat venter, idque Plangon, utpote rerum harum haud inexperta, in lavatione animadvertit, tum quidem se comprimens ob ancillarum turbam, facta vero sub vesperam solitudine, et otio assidens super torum: Scito, inquit, mea filia, quod utero geras. Proclamare ad hæc Callirrhœ, ejulare, crines evellere. Etiam hoc cæteris meis malis apposuisti, Fortuna, ut servum pariam; percussoque ventre: Fœtus, ait, vel ante partum miselle. Fuisti in sepulcro; cecisti piratarum manibus. In quam nunc vitam prodis? quas ergo te in spes gestabo? orbe patre, et patria exsul, et servo. Antequam nascaris, i, mortem experire. Sed cohibuit sævientes manus Plangon, altero die facillorem expedire velle factus excussionem pollicita.

XIX. Scorsim factæ mulieres propria sibi et diversa quæque secum volutare animis. Plango quidem, opportunum se sibi nunc dare tempus hero amorem conficiendi, ut quæ ventris illam conditionem nacta sibi patrocinantem, invenisset certam persuadendi viam atque rationem. Vincel nimirum matris in fœlum affectus conjugalem castimoniam. Sic illa negotium mente confingebat, speciose hercle. Callirrhœ vero principio de necaudo fœtu deliberabat his se verbis compellans: Ego vero domino pariam Hermocratis nepotem, et luci exponam infantem, cujus nemo patrem novit! imo dicet forte quis invidus: Concepit inter piratas Callirrhœ. Sufficit, me solam infelicem esse. Non expedit tibi, parvule, in vitam prodire miseram, quam fugere vel natum oportebat. Abi liber,

περὶ τῆς μητρὸς διηγημάτων. Πάλιν δὲ μετενοεῖ καὶ πῶς ἔλεος αὐτὴν τοῦ κατὰ γαστρὸς εἰσῆει. Βουλεύει τεκνοκτονῆσαι, πασῶν ἀσεβεστάτῃ, καὶ Μηδείας λαμβάνει λογισμούς. Ἀλλὰ καὶ τῆς Σκυθίδος ἀγριωτέρα
 5 δόξεις· ἐκείνη μὲν γὰρ ἐχθρὸν εἶχε τὸν ἄνδρα, σὺ δὲ τὸ Χαιρέου τέκνον θέλεις ἀποκτείναι καὶ μηδὲ ὑπόμνημα τοῦ περιθούτου γάμου καταλιπεῖν. Τί δ', ἂν υἱὸς ᾖ; τί δ', ἂν ὅμοιος τῷ πατρί; τί δ', ἂν εὐτυχέστερος ἐμοῦ; μήτηρ ἀποκτείνῃ τὸν ἐκ τάφου σωθέντα καὶ
 10 ληστῶν; πόσων ἀκούομεν θεῶν παίδας καὶ βασιλείων, ἐν δουλείᾳ γεννηθέντας, ὕστερον ἀπολαβόντας τὸ τῶν πατέρων ἀξίωμα; τὸν Ζῆθον, καὶ τὸν Ἀμφίονα, καὶ Κῦρον. Πλεύσῃ μοι καὶ σὺ, τέκνον, εἰς Σικελίαν· ζητήσεις πατέρα καὶ πάππον, καὶ τὰ τῆς μητρὸς αὐτοῖς
 15 διηγήσῃ. Ἀναγκησεται στόλος ἐκεῖθεν ἐμοὶ βοηθῶν. ✓ Σὺ, τέκνον, ἀλλήλοις ἀποδώσεις τοὺς γονεῖς. Ταῦτα λογιζομένη δι' ὅλης νυκτὸς ὕπνου ἐπέπληθε πρὸς ὄλιγον. Ἐπέστη δ' αὐτῇ εἰκὼν Χαιρέου,

Πάντ' αὐτῆ [ὁμοίᾳ], μέγεθός τε καὶ ὅματα κάλ' εἰκνῶ,
 20 Καὶ ροήν, καὶ τοῖα περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.

Ἔστω δὲ Παρατίθεμαι σοι, φησὶν, ὦ γύναι, τὸν υἱόν. Ἔτι δὲ βουλομένου λέγειν, ἀνέθορον ἢ Καλλιρρόη, θέλουσα αὐτῷ περιπλακῆναι. Σύμβουλον οὖν τὸν ἄνδρα νομίσασα, θρέψαι τὸ παιδίον ἔκρινε.

25 Ἰ. Τῆς δ' ὑστερίας ἐλλούσῃ Πλαγγόνι τὴν αὐτῆς γνώμην ἐδήλωσεν. Ἡ δὲ τὸ ἄκαιρον τῆς βουλῆς οὐ παρέλαθεν, ἀλλ' Ἀδύνατόν ἐστὶ σοι, φησὶν, ὦ γύναι, τέκνον θρέψαι παρ' ἡμῖν· ὁ γὰρ δεσπότης ἡμῶν, ἐρωτικῶς σου διακείμενος, ἀκουσαν μὲν οὐ βιάσεται
 30 δι' αἰδῶ καὶ σωφροσύνην· θρέψαι δὲ παιδίον οὐκ ἐπιτρέψει διὰ ζηλοτυπίαν, ὑβρίζεσθαι δοκῶν. Ἡ τὸν μὲν ἀπόντα περισπούδαστον ὑπολαμβάνει, ὑπερορᾷς δὲ παρόντος αὐτοῦ. Κρεῖττον οὖν μοι δοκεῖ πρὸ τοῦ γεννηθῆναι τὸ παιδίον ἢ γεννηθῆναι ἀπολέσθαι. Κερ-

35 δανεῖς γὰρ ὠδίνας ματαίας καὶ κυσοφορίαν ἀχρηστον. Ἐγὼ δὲ σε φιλοῦσα συμβουλεύω τάληθῆ. Βαρέως ἴκουσεν ἢ Καλλιρρόη καὶ προσπεσοῦσα τοῖς γόνασιν αὐτῆς ἰκέτευεν, ὅπως συνεξέρῃ τινὰ τέχνην, δι' ἧς τὸ παιδίον θρέψαι.

Πολλὰ τοίνυν ἀρνησαμένη, δύο
 40 καὶ τρεῖς ἡμέρας ὑπερθεμένη τὴν ἀπόκρισιν, ἐπειδὴ μᾶλλον ἐξέκαυσεν αὐτὴν πρὸς τὰς δεήσεις, ἀξιοπιστοτέρα γενομένη, πρῶτον μὲν αὐτὴν ἐξώρκισε μηδενὶ κατεπιπεῖν τὴν τέχνην· ἐπειτα συναγαγούσα τὰς ὀφρῦς καὶ τρίψασα τὰς χεῖρας· Τὰ μεγάλα, φησὶ, τῶν πραγ-

45 μάτων, ὦ γύναι, μεγάλας ἐπινοίας κατορθοῦται, καὶ διὰ τὴν εὐνοίαν τὴν πρὸς σέ, προδίδωμι τὸν δεσπότην· ἴσθι τοίνυν, ὅτι δεήσει δυοῖν ἥτερον, ἢ παντάπασιν ἀπολέσθαι τὸ παιδίον, ἢ γεννηθῆναι πλουσιώτατον Ἰώνων, κληρονομὸν τῆς λαμπροτάτης οἰκίας.

καὶ σὲ τὴν μητέρα ποιήσει μακαρίαν. Ἐλοῦ δὲ, πότερον θέλεις. Καὶ Τίς οὕτως, εἶπεν, ἀνόητος, ἵνα τεκνοκτονίαν ἀντ' εὐδαιμονίας ἐληται; δοκεῖς δὲ μοί τι ἀδύνατον καὶ ἀπίστον λέγειν· ὥστε σαφέστερον αὐτὸ δῆλώσον. Ἦρστο γοῦν ἢ Πλαγγόν· Πόσον δοκεῖς

inexpertus malorum. Relationum de matre nihil quidquam audias. Rursus autem commiseratlo latentis inter viscera oneris subibat mutata mentem. Deliberas infantem tuum occidere, scelestissima omnium, et Medæ capis consilia. Quinimo vel illa Scythide merito videaris truculentior. Nam illa virum habebat inimicum. Tu vero Chæreæ opus vis occidere, et omne monumentum decantati conjugii excindere. Quid si masculum parias? quid si patri similem? quid si felicior me fuerit? mater occidat servatum ex sepulcro et piratis! quot novimus decorum re-gumque filios, in servitute natos, patrum postea dignitatem recuperasse? Amphionem et Zethum; item Cyrum. Etiam tu mihi, fili, olim navi Siciliam repetes, exquires patrem et avum, iisque matris expones casus. Inde opitulatum mihi solvet expeditio nautica. Tu, fili, parentes sibi invicem restitues. Hæc volventi per totam noctem somnus tandem sensim obrepit :

Asi illi in somnis adstare videtur imago,
 Quæ pulchris oculis, habitu quæ corporis omni,
 Voce quoque et nota referebat veste maritum.

Et: Pignus, ait, apud te filium depono, uxor. Adjicere plura pergente Chærea, subsiliit ex somno Callirrhoë, in amplexus ejus ruens. Decrevit ergo fœtum servare et alere, sic rata maritum consulere.

X. Mane autem facto, adveni Plangoni hanc suam sententiam exponit. Illa vero intempetivum non admisit consilium, sed : Ut apud nos parvulum alas, mulier, ait, id fieri nequit. Nam herus, amator tui, non quidem coget invitam, præ verecundia et moderatione; non tamen permittet item nutrire parvulum præ æmulatione, ratus affici contumelia. Quippe absentem omni studio et reverentia dignum putas; hic autem præsentem aspernaris. Censeo itaque, fœtum nondum natum melius, quam editum, elidi. Hac enim ratione partus dolores frustraneos et inutilem gestationem compendi facies. Ego tui amans vera et recta suadeo. Ægre hæc audit Callirrhoë, genubusque Plangonis advoluta obstetatur, secum junctis invenire studiis rationem velit, qua servet alataque fœtum. Hæc, ut etiam atque etiam negaverat, rejectoque post duos vel tres dies responso, magis ad preces nostram accenderat, jam majorem nacta confidentiam et auctoritatem, primum jurejurando obstringit, ut nollet apud quemquam hanc manifestare fallaciam. Dein adducto supercilio, manibusque, ut anxii et lugentes solent, contritis : Magnæ rerum, ait, o mea, magnis ausibus perficiuntur. Ego, quæ mea est in te propensio, etiam herum prodo. Oportebit itaque alterutrum, ne nescias velim; aut perire infantem, aut Ionum nasci ditissimum, splendidissimæ domus heredem, teque matrem facere beatam. Elige jam; quod velis. Et : Quis tandem adeo foret amens, ait Callirrhoë, ut infanticida malit, quam beatus, esse. Videris autem mihi dicere, quod neque fieri potest, neque credi. Quapropter elarius expone. Quantum igitur putas elapsum esse temporis a conceptu in hunc diem, interrogat Plango. Duos menses,

χρόνον ἔχειν τῆς συλλήψεως. Ἡ δὲ, δύο μῆνας, εἶπεν. Ὁ χρόνος οὖν ἡμῖν βοηθεῖ. Δύνασαι γὰρ δοκεῖν ἑπταμηναῖον ἐκ Διονυσίου τεταχέαι. Πρὸς τοῦτ' ἀνεκράγει ἡ Καλλιρρόη· Μᾶλλον ἀπολέσθω. Καὶ ἡ Πλαγγὼν κατειρωνεύσατο αὐτῆς. « Καλῶς, ὦ γυναῖκα, φρονεῖς, βουλομένη μᾶλλον ἐκτῶσαι. τοῦτο πράττωμεν· ἀκινδυνότερον γὰρ ἢ ἐξαπατᾶν δεσπότην. Πανταχόθεν ἀπόκοψόν σου τὰ τῆς εὐγενείας ὑπομνήματα. Μηδ' ἐλπίς ἔστω σοι πατρίδος. Συνάρμοσαι τῇ παρούσῃ τύχῃ καὶ ἀκριβῶς γενοῦ δούλη.» Ταῦτα τῆς Πλαγγόνος παραινούσης, οὐδὲν ὑπόπτειε Καλλιρρόη, μείραξ εὐγενῆς καὶ πανουργίας ἄπειρος δουλικῆς· ἀλλ' ὅσω μᾶλλον ἐκείνη τὴν φοβρὰν ἔσπυδε, τοσοῦτ' μᾶλλον αὐτὴ τὸ κατὰ γαστρός ἤλεει, καὶ Δός μοι, φησὶ, καιρὸν εἰς σκέψιν· περὶ τῶν μεγίστων γὰρ ἔστιν ἡ αἴρεσις, ἢ σωφροσύνης, ἢ τέχνου. Πάλιν τοῦτ' ἐπήνεσεν ἡ Πλαγγὼν, ὅτι μὴ προπετιῶς αἰρεῖται τὸ ἕτερον· πίθων γὰρ εἰς ἑκάτερον ἡ ῥοπή· τὸ μὲν γὰρ ἔχει πίστιν γυναικῶς, τὸ δὲ μητρὸς φιλοστοργίαν. Καίρος δ' οὐκ ἔστιν ὁμοῦ μακρῶς ἀναβολῆς, ἀλλὰ τῆς ὑστεραίας δεῖ πάντως θατέρου ἔχθαι, πρὶν ἐκπυστόν σου τὴν γαστέρα γενέσθαι. Συνέθεντο ταῦτα καὶ ἀπηλλάγησαν ἀλλήλων.

ΙΑ'. Ἀνελοῦσα δ' εἰς τὸ ὑπερῶν ἡ Καλλιρρόη, καὶ συγχλίσασα τὰς θύρας, τὴν εἰκόνα Χαίρεος τῇ γαστρὶ προσέθηκε καὶ Ἰδοῦ, φησὶ, τρεῖς γεγόναμεν, ἀνὴρ, καὶ γυνή, καὶ τέκνον. Βουλευσώμεθα περὶ τοῦ κοινῆ συμφέροντος. Ἐγὼ μὲν οὖν πρῶτῃ τὴν ἐμὴν γνώμην ἀποφαίνομαι· Θέλω γὰρ ἀποθανεῖν Χαίρεος μόνου γυνῆ. Τοῦτό μοι καὶ γονέων ἦδιον καὶ πατρίδος καὶ τέκνου, πείραν ἑτέρου ἀνδρὸς μὴ λαβεῖν. Σὺ δὲ, παιδίον, ὑπὲρ σεαυτοῦ τί αἰρῆ; φαρμάκῳ τελευτῆσαι, πρὶν τὸν ἥλιον ἰδεῖν καὶ μετὰ τῆς μητρὸς ἐρῆσθαι, τάχα δὲ μηδὲ ταφῆς ἀξιώσθην, ἢ ζῆν καὶ δύο πατέρας ἔχειν, τὸν μὲν Σικελίας, τὸν δὲ Ἰωνίας πρῶτον; ἀνὴρ δὲ γενόμενος γνωρισθῆσθαι βραδίως ὑπὸ τῶν συγγενῶν. Πέπεισμαι γὰρ, ὅτι ὁμοῖόν σε τέξομαι τῷ πατρί. Καὶ καταπλεύσεις λαμπρῶς ἐπὶ τριήρους Μιλησίας. Ἡδέως δ' Ἐρμοκράτης ἔχγονον ἀπολήψεται, στρατηγεῖν ἔδη δυνάμενον. Ἐναντίαν μοι φέρεις, τέκνον, ψῆρον καὶ οὐκ ἐπιτρέπεις ἡμῖν ἀποθανεῖν. Πυθώμεθα σοῦ καὶ τοῦ πατρός. Μᾶλλον δ' εἶρηκεν· αὐτὸς γὰρ μοι παραστάς ἐν τοῖς ὄνειροις· Παρατίθεμαι σοι, φησὶ, τὸν υἱόν. Μαρτύρομαι σε, Χαίρεα, σὺ με Διονυσίῳ νυμφαγωγεῖς. Ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ἐν τούτοις ἦν τοῖς λογισμοῖς καὶ οὐ δι' αὐτὴν ἀλλὰ διὰ τὸ βρέφος ἐπέθετο ζῆν. Τῆς δ' ὑστεραίας ἐλθοῦσα ἡ Πλαγγὼν πρῶτον μὲν καθῆστο σκυθρωπῆ καὶ σγῆμα συμπαθὲς ἐπεδείξατο· σιγῆ δ' ἦν ἀμφοτέρων. Ἐπει δὲ μακρὸς ἐγένετο χρόνος, ἡ Πλαγγὼν ἐπέθετο· Τί σοι δίδοται; τί ποιοῦμεν; καιρὸς γὰρ οὐκ ἔστι τοῦ μέλλειν. Καλλιρρόη δ' ἀποκρίνασθαι μὲν ταχέως οὐκ ἐδύνατο, κλάουσα καὶ συνεχομένη, μόλις δ' εἶπε· Τὸ τέκνον με προδίδωσιν, ἀκούσης ἐμοῦ· σὺ πρῶττε τὸ

ait. Hoc nobis tempus favel. Videri enim poteris ex Dionysio septimestrem partum edere. Imo pereat potius, exclamat ad hæc Callirrhœ. Plango ad illam dissimulatione usa ait : Sapis nempe, mulier, quandoquidem mavis elidere. Hoc agamus. Minus enim periculosum est, quam herum decipere. Undecunque præcide tibi nobilitatis notas et memoriam. Nulla supersit patriæ spes. Accommoda te præsentī fortunæ, et bona fide servam fac. Callirrhœc, bene nata juvenis, et servilis imperita nequitia, Plangonem sic hortantem non suspicatur cavillari; sed quanto illa corrumpendum urgebat fortum, tanto hæc miserari magis. Da mihi tempus ad deliberandum, ait. Est enim optio maximorum, aut pudicitia, aut infantis. Et hoc laudabat Plango, quod neutrum præcipiti consilio eligeret. Speciosa enim esse in utramque partem momenta. Illud, ait, uxoris habet fidem, hoc maternum amorem. Attamen longæ moræ tempus non est; sed postero ad summum die oportet alterutri concedere, antequam de graviditate tua emanet. Constitutis his, secessum est.

XI. Et Callirrhœ quidem in cœnaculum digressa superius, obseratis foribus, ventri suo Chæreæ imaginem adponit, et : En! tres sumus, ait, maritus, uxor et infans. Deliberemus de communi bono. Ego meam primo loco sententiam enuntiabo. Volo itaque mori Chæreæ solius uxor. Hoc et parentibus et patria et factu gratius est mihi, alterum virum non experiri. Tu vero, infans, quid eligis tibi? Perire veneno, nec solem vidisse, et cum matre abjectus jacere, forte etiam sepulcro non dignandus. An vivere et duos habere patres, unum Siciliae principem, alterum Ioniae? factusque vir agnosceris facile a consanguineis. Nam, ut certe mihi persuasum est, similem te patri enitar. Splendideque super tirēmi Milesia deveheris in patriam. Hermocrates quoque cum gaudio recipiet nepotem imperatoris jam artibus idoneum. En calculum adversum meo tulisti, infans, neque permittis nobis mori. Audiamus nunc et rogemus patrem quoque tuum. Atqui jam dixit. Nam in somnio mihi adstans : Puerum, aiebat, apud te, mea uxor, in pignus depono. Tuam fidem, Chærea. Tu me Dionysio sponsam adducis. Illam itaque diem et noctem in his erat ratiociniis, et non sui, sed fœtus causa persuaderi sibi patiebatur, ut viveret. Altero autem die adit Plangonem, et primum quidem mœsta sedebat habitumque præferabat condolentis. At rupo tandem post longum intervallum silentio : Quæ tibi mens sedet, interrogat. Quid agimus? locus enim moræ amplius non est. Prompte respondere non poterat Callirrhœ præ lacrymis et animi anxietate. Vix tandem tamen : Infans me prodit invitam, ait. Fæe tu, quod conducit. Vereor interim, ne, etiamsi contumeliam sustinero, fortunam

συμφέρων· δέδοικα δὲ, μὴ, κἄν ὑπομείνω τὴν ὕβριν, Διονυσίός μου καταφρονήσῃ τῆς τύχης καὶ παλλακὴν μᾶλλον ἢ γυναῖκα νομίσας, οὐ θρέψῃ τὸ ἐξ ἄλλου γεννώμενον, κἀγὼ μάτην ἀπολέσω τὴν σωφροσύνην.

5 Ἐτι λεγούσης ἡ Πλαγγὼν ἰπολαβοῦσα· Ἐγώ γε, φησί, περὶ τούτων προτέρα σοῦ βεβούλευμαι· σὲ γὰρ τοῦ δεσπότου μᾶλλον ἤδη φιλοῦ. Πίστευε μὲν οὖν Διονυσίου τῷ τρόπῳ· χρηστὸς γὰρ ἐστίν. Ἐξορκιῶ δ' ὅμως αὐτὸν, κἄν δεσπότης ᾦ. Δεῖ πάντα ἡμᾶς ἀσφαλῶς

10 πράττειν. Καὶ σὺ, τέκνον, ὅμως ἀντιπίστευσον. Ἄπειμι δ' ἐγὼ τὴν πρεσβείαν κομίζουσα.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Α'. Διονύσιος δ' ἀποτυγχάνων τοῦ Καλλιρρόης ἔρωτος, μηκέτι φέρων, ἀποκαρτερεῖν ἐγνώκει καὶ διαθήκας ἔγραψε τὰς τελευταίας, ἐπιστέλλων, πῶς ταφῆ.

15 Παρεκάλει δὲ Καλλιρρόην ἐν ταῖς γράμμασιν, ἵν' αὐτῷ προσέλθῃ κἄν νεκρῷ. Πλάγγων δ' ἐβούλετο μὲν εἰσελθεῖν πρὸς τὸν δεσπότην, διεκώλυσε δ' αὐτὴν ὁ θεράπων κεκελευσμένος μηδένα δέχεσθαι. Μαχομένων δ' αὐτῶν πρὸς ταῖς θύρας, ἀκούσας ὁ Διονύσιος ἤρετο, τίς ἐνο-

20 χλοῖη. Τοῦ δὲ θεράποντος εἰπόντος, ὅτι Πλαγγὼν· Ἀκαίριος μὲν, εἶπε, πάρεστιν, οὐκέτι γὰρ οὐδὲ ὑπόμνημα τῆς ἐπιθυμίας ἤθελεν ἰδεῖν, κάλεσον δ' ὅμως. Ἀνοίξασα δ' ἐκείνη τὰς θύρας· Τί κατατρύχῃ, φησὶν, ὧ δέσποτα, λυπῶν σεαυτὸν, ὡς ἀποτυγχάνων. Καλ-

25 λirrρὴ γὰρ σε ἐπὶ τὸν γάμον παρακαλεῖ. Δαμπριμόνει, ὅσῃ, προσδέχου νύμφην, ἥς ἔρξας. Ἐξεπλάγη πρὸς τὸ ἀνέλπιστον ὁ Διονύσιος καὶ ἀχλὺς αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη. Παντάσας δ' ὧν ἀσθενῆς φαντασίαν παρέσχε θανάτου. Κουκίωσα δ' ἡ Πλαγγὼν

30 συνδρομὴν ἐποίησε καὶ ἐφ' ὅλης τῆς οἰκίας ὡς τεθνεὺς ὁ δεσπότης ἐπενθεῖτο. Οὐδὲ Καλλιρρόη τοῦτο ἤκουσεν ἀδακρυτί. τὸσαύτη ἦν, ὅσπερ κακείνῃ Διονύσιον ἔκλαε τὸν ἄνδρα. Ὁψὲ δὲ καὶ μόλις ἐκείνος ἀνανήψας, ἀσθενεῖ φωνῇ· Τίς με δαιμόνων, φησὶν, ἀπατᾷ, βουλόμενος ἀναστρέψαι τῆς προκειμένης ὁδοῦ; ὕπαρ, ἡ ὄναρ ταῦτ' ἤκουσα; θέλει μοι Καλλιρρόῃ γαμηθῆναι, ἢ μὴ θέλουσα μηδ' ὀφθῆναι; Παρεστῶσα δ' ἡ Πλαγγὼν,

35 Παῦσαι, φησί, μάτην σεαυτὸν ὀδυνῶν καὶ τοῖς ἰδίοις ἀγαθοῖς ἀπιστῶν· οὐ γὰρ ἐξαπατῶ μου τὸν δεσπότην, ἀλλ' ἐπεμψέ με Καλλιρρόη πρεσβεῦσαι περὶ γάμων. Πρέσθευε τοίνυν, εἶπεν ὁ Διονύσιος, καὶ λέγε αὐτὰ τὰ ἐκείνης ῥήματα. Μηδὲν ἀφέλης, μηδὲ προσθήκης, ἀλλ' ἀκριβῶς μνημόνευσον. Ἐγὼ, φησὶν, οἰκίας οὔσα τῆς πρώτης ἐν Σικελίᾳ, δεδυστύχηκα μὲν, ἀλλ' ἔτι τὸ

40 φρόνημα τηρῶ· πατρίδος, γονέων ἐστέρημαι, μόνην οὐκ ἀπολώλεκα τὴν εὐγένειαν. Εἰ μὲν οὖν ὡς παλλακὴν θέλει με Διονύσιος ἔχειν καὶ τῆς ἰδίας ἀπολαύειν ἐπιθυμίας, ἀπάγξομαι μᾶλλον ἢ ὕβρει δουλικῇ παραδῶσω τὸ σῶμα, εἰ δὲ γαμητὴν κατὰ νόμους, κἀγὼ

meam Dionysius aspernetur, et, magis pellicem ratus, quam uxorem, nolit ex altero satum alere, adeoque ego, ut vacuum rem, impendero pudicitiam. Jam ego in longius, quam tu ipsa, ait interrumpens Plangon, his de rebus cogitavi prospexique. Magis enim te, quam herum, amo. Crede modo Dionysii indoli. Bonus est et probus. Nilominus tamen sacramento illum obligabo, etiamsi dominus est. Oportet omnia tuto peragere. Tu modo invicem mihi fidem habeto. Ego vero nunc legationem perlatum discedo.

LIBER TERTIUS.

I. Interim Dionysius impatientia latæ, ut rebatur, ab amata Callirrhœ repulsæ, mortem decreverat inedia persequi, scriptisque jam tabulis et de sui funeris mandaverat exsequiis, et Callirrhœn fuerat hortatus, ut ad se vel mortuum adiret. Jam servus, neminem jussus admittere, Plangonem quoque repellebat, quum aditum ad herum rogaret. Rixantium itaque ante fores percepto strepitu, Dionysius auctorem requirit, et a janitore doctus Plangonem esse: Intempestive quidem adest, inquit, nam cupidinis sui ne monumentum quidem videre porro cupiebat: Voca tamen. Plangon, ut aperuerat fores: Here, ait, quid maceras te lancinasque tristitia, quasi repulsus, quum Callirrhœ te ad suas nuptias invitet. Vestes indue splendidas. Sacra fac atque epulas. Quam amas, excipe sponsam. Exsternari ad insperatum nuntium Dionysius, et ut offusa nube oculis animoque caligare. Jamque macer jejuno et debilis speciem mortui exhibere. Acutis autem Plangon clamoribus totam concitabat familiam, trepidam et discurrentem. Jam tota domo herus quasi defunctus plorabatur. Ne Callirrhœ quidem id sine lacrymis audiebat. Tanta vis erat luctus, ut et hæc, ceu maritum futurum, desleret Dionysium. Vix tandem et tarde sibi redditus: Quis me deorum, ait exili voce, volens a proposita via deducere, decipit? vigil audivi, an somnians? vultne mihi Callirrhœ nubere, quæ ne oculos quidem meos subire vult? Desine tandem, here, ait adstans Plangon, desine te affligere ipse, tuisque diffidere bonis. Etenim herum meum non decipio, sed misit me Callirrhœ de nuptiis internuntiam. Officio tuo itaque, ait Dionysius, fungere legata, et ipsa ejus verba exhibe, neque mutila, neque auctiora, sed exacte et bona fide redde. Callirrhœ ait, sic Plangon narrabat: Ego sum primo loco in Sicilia nata, quamvis adversam fortunam experta, fastigio tamen isto animus non descendit. Parentes illa mihi patriamque abstulit; solum non potuit auferre natalium splendorem. Quod si ergo Dionysius loco pellicis habere destinat, suamque modo satiare libidinem, resti potius, quam servili contumeliæ, corpus tradam. Si vero legitimam poscit conjun-

γενέσθαι θέλω μήτηρ, ἵνα διάδοχον ἔχῃ τὸ Ἑρμοκρά-
 5 τούς γένος. Βουλευσάσθω περὶ τούτου Διονύσιος, μὴ
 μόνος, μηδὲ ταχέως, ἀλλὰ μετὰ φίλων καὶ συγγενῶν,
 ἵνα μὴ τις ὕστερον εἴπῃ πρὸς αὐτόν· Σὺ θρέψεις παιδί-
 6 ἃ ἐκ τῆς ἀργυρωνήτου καὶ καταισχυρεῖς σου τὸν οἶκον.
 Εἰ μὴ θέλει πατήρ γενέσθαι, μηδ' ἀνὴρ ἔστω. Ἐταῦτα
 τὰ ῥήματα μᾶλλον ἐξέκαυσε Διονύσιον καὶ τινα ἔσχεν
 ἐλπίδα κούφην ἀντερᾶσθαι δοκῶν. Ἀνατείνας δὲ τὰς
 10 χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν· Εἰ γὰρ ἴδοιμι, φησὶν, ὦ Ζεῦ
 καὶ Ἥλιε, τέκνον ἐκ Καλλιρρόης. Τότε μακαριώτερος
 δόξω τοῦ μεγάλου βασιλείως. Ἀπίωμεν πρὸς αὐτήν.
 Ἄγε με, Πλαγγόνιον φιλοδέσποτον.

Β'. Ἀναδραμῶν δ' εἰς τὰ ὑπερῶα, τὸ μὲν πρῶτον
 ὄρμησε τοῖς Καλλιρρόης γόνασι προσπσεῖν, κατέσχε
 15 δ' ὄμως ἑαυτὸν καὶ καθεσθεις εὐσταθῶς· Ἥλιόν σοι,
 φησὶν, ὦ γύναι, χάριν γινῶναι περὶ τῆς ἑμαυτοῦ σω-
 τηρίας· ἄκουσαν μὲν γὰρ οὐκ ἔμελλον σε βιάσσεσθαι,
 μὴ τυχεῖν δὲ, ἀποθανοῦ διεγνώσκας. Ἀναθεβίωκα
 20 διά σε. Μεγίστην δέ σοι χάριν ἔχων ὄμως τι καὶ μέμ-
 φομαι· σὺ γὰρ ἠπίστισας, ὅτι ἐξω σε γαμετήν παιδῶν
 ἐπ' ἀρότωι κατὰ νόμους Ἑλληνικούς. Εἰ γὰρ μὴ
 ἤρην, οὐκ ἂν ἠδύξάμην τοιοῦτου γάμου τυχεῖν. Σὺ
 δ', ὡς ἔοικε, μανίαν μου κατέγνωκας, εἰ δόξω δούλην
 25 τὴν εὐγενῆ καὶ ἀνάξιον υἴὸν ἑμαυτοῦ τὸν Ἑρμοκράτους
 ἔχγονον. Βούλευσαι, λέγεις. Βεβούλευμαι. Φοβῆ φί-
 λους ἑμούς, ἢ φιλάτῃ πάντων. Τολμήσει δέ τις
 εἰπεῖν ἀνάξιον τὸν ἐξ ἑμοῦ γεννώμενον, κρείττενα τοῦ
 πατρὸς ἔχων τὸν πάππον. Ταῦθ' ἅμα λέγων καὶ δα-
 30 κρύων προσῆλθεν αὐτῇ. Ἢ δ' ἐρυθρίασασα ἠρέμα
 κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ· Σοὶ μὲν, εἶπε, πιστεύω, Διο-
 νύσιε, ἀπιστοῖ δὲ τῇ ἐμῇ τύχῃ, καὶ γὰρ πρότερον
 ἐκ μειζόνων ἀγαθῶν δι' αὐτὴν κατέπεσον. Φοβοῦμαι,
 μὴ οὐδέπω μοι διχ' ἄλλαται. Σὺ τοίνυν, καίπερ ὦν
 35 χρηστός καὶ δίκαιος, μάρτυρας ποιῆσαι τοὺς θεοὺς,
 οὐ διὰ σαυτὸν, ἀλλὰ διὰ τοὺς πολίτας καὶ συγγενεῖς,
 ἵνα μὴ τις ἔτι κακοθέστερον εἰς ἐμέ τι συμβουλευῆσαι
 δυνήσῃ, γινώσκων θεὸς ὁμώμοκας. Εὐκαταφρόνητόν
 ἐστι γυνὴ μόνη καὶ ξένη. Ποῖος, φησὶ, θέλεις ὀρκους
 40 θεῶν; ἔτοιμος γὰρ ὀμνῦναι, εἰ δυνατὸν, εἰς τὸν οὐρανὸν
 ἀναβᾶς καὶ ἀψάμενος αὐτοῦ τοῦ Διός. Ὁμοσόν μοι,
 φησὶν, τὴν θάλασσαν τὴν κομισασάν με πρὸς σε καὶ
 τὴν Ἀφροδίτην τὴν δεῖξασαν μέ σοι καὶ τὸν Ἑρωτα
 τὸν συμφαγωγόν. Ἦρесе ταῦτα καὶ ταχέως ἐγένετο
 45 μὲν οὖν ἐρωτικὸν πάθος. Ἔσπευδε δὲ καὶ ἀναβολὴν
 οὐκ ἐπέτρεπε τοῖς γάμοις· ταμειεύεσθαι γὰρ δύσκολον
 ἐξουσίαν ἐπιθυμίας. Διονύσιος δὲ, ἀνὴρ πεπαιδευ-
 μένος, κατέληπτο μὲν ὑπὸ χειμῶνος καὶ τὴν ψυχὴν
 ἐθαπτίζετο, ὄμως δ' ἀνακῦπτειν ἐβιάζετο, καθάπερ ἐκ
 50 τρικυμίας, τοῦ πάθους· καὶ τότε οὖν ἐπέστησε τοιοῦ-
 τοῖς λογισμοῖς· Ἐν ἐρημίᾳ μέλλω γαμεῖν ὡς ἀληθῶς
 ἀργυρωνήτον. Οὐχ ὅπως εἰμι ἀχάριστος, ἵνα μὴ
 ἐορτάσω τοὺς Καλλιρρόης γάμους. Ἐν τούτῳ πρῶτῳ
 τιμῆσαι με δεῖ τὴν γυναῖκα. Φέρει δέ μοι ἀσφάλειαν
 καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα· πάντων γὰρ πραγμάτων

gem, et ego quoque volo mater fieri, ut Hermocratis
 stirps habeat propaginem. Secum ille hac de re deliberet,
 imo non secum modo, neque præcipitanter, sed et cum
 amicis et consanguineis, ne quis illi postea suscepisse de
 venalitia liberos exprobet, domumque dedecorasse. Nisi
 vult pater esse, neque vir esto. Verba hæc Dionysium
 magis incendebant, levemque suggerebant aliquam spem,
 fore, ut amans ipse redametur; manibusque in cælum sub-
 5 blatis: Utinam, ait, o Jupiter et Sol, de Callirrhœo infan-
 tem aliquando viderem. Viderer mihi tum vel ipso magno
 rege beatior. Abeamus ad eam. Duc me, Plangonium,
 heri amans mancipium.

II. Ut escenderat festino gradu in cœnaculum, primo
 quidem Callirrhœos allabi genibus ruebat; continebat tamen
 se, dignaque cum gravitate confidens: Veni, ait, o mea,
 tibi gratiam de mea salute habiturus. Nam te quidem
 invitam non violassem; at ipse decreveram, si frustratus
 fuisset, vita decedere. Jam revixi per te. Non tamen
 deest, quod in te improbem, utut maxima tibi debeam.
 Diffidisti, num secundum leges Græcorum uxorem liberis
 quærendis ducere velim. Atqui non optassem tale mihi
 conjugium contingere, nisi amarem. Tu vero me insanire
 suspicaris, ac si pro serva haberem ingenuam atque no-
 bilem, filiumque me indignum nepotem Hermocratis.
 Deliberare jubes. Jam deliberavi. Extimescis amicos
 meos, omnium tu mihi amicissima. Ausitne quis ex me
 natum me indignum appellare, cui contigerit avus patre
 potior! Dum loquitur ista lacrymis mixta, propiusque in-
 vadit Callirrhœon, hæc pudibunda labiis illum suspensus
 tacitisque deosentatur; et: Credo tibi quidem, ait, Dio-
 nysi. At meæ fortunæ diffido, quæ nuper etiam bonis
 me majoribus dejecit. Vereor, ut bona fide cum illa
 adhucdum in gratiam redierim. Fac itaque deos testes,
 utut bonus sis probusque vir et justus, non tui, sed ci-
 vium, sed affinitum causa, ne quis porro malignius quid
 in caput meum moliri queat, sacramenti tui gnarus. Vi-
 duata presidiis mulier eaque peregre facile contemnitur.
 Quosnam tibi vis jurandos deos? paratus enim ego sum,
 si pote, vel in cælum enisus ibique Jovis amplexus gentia
 jurare. Jura itaque mihi per mare, quod huc me attulit,
 et per Venerem, quæ me tibi ostendit, et per Cupidinem,
 qui me sponsam tibi adducit. Placuit, et sine mora præ-
 stitum. Jam amor suos numeros habere gestiebat. Diony-
 sius proinde urgebat et nolebat nuptias protrahi. Diffi-
 5 cile enim est facultatem cupiditatis explendæ: In futurum
 recondere. Ille tamen, ut probe studiis doctrinarum
 excultus, quamvis gravi procella occupatus et mersitatus
 animo, nihilominus emergere ex istoc affectu, eum decum-
 mana undarum mole, nitebatur qua poterat omnibus vi-
 ribus, talibusque ratiociniis alligabat et figebat properan-
 tem animum. Sine arbitro, ut vere venalitiæ, paro du-
 cere. Non sum tam infictus et rusticus, ut Callirrhœus
 nuptias festivitate solemnî non concelebrem. In eo pri-
 mum honorem fœminæ decet exhibere. Fert etiam mihi

δξυτάτος ἐστὶν ἡ φήμη, δι' ἀέρος ἄπεισιν ἀκολούτως
 ἔχουσα τὰς ὁδοὺς, διὰ ταύτην οὐδὲν δύναται παράδοξον
 λαθεῖν· ἤδη τρέχει φέρουσα τὸ καινὸν εἰς Σικελίαν
 διήγημα· Ζῆ Καλλιρρόη, καὶ τυμβωρύχοι διορύξαντες
 τὸν τάφον ἔκλεψαν αὐτὴν, καὶ ἐν Μιλῆτι πέπραται.
 Καταπλεύσουσιν ἡδὴ τριήρεις Συρακοσίων καὶ Ἐρμο-
 κράτης στρατηγὸς ἀπαιτῶν τὴν θυγατέρα. Τί μέλλω
 λέγειν; Θήρων μοι πέπρακε. Θήρων δὲ ποῦ; καὶ,
 κὰν πιστευθῶ τὴν ἀλήθειαν, ὑποδοχεύς εἰμι ληστοῦ.
 10 Μελέτα, Διονύσιε, τὴν δίκην. Τάχα δ' ἔρεις αὐτὴν
 ἐπὶ τοῦ μεγάλου βασιλείως. Ἄριστον οὖν τότε λέγειν·
 Ἐγὼ γυναῖκα ἐλευθέραν ἐπιδημήσασαν, οὐκ οἶδ' ὅπως,
 ἤκουσα· ἐκδομένην ἑαυτὴν ἐν τῇ πόλει φανερώς κατὰ
 νόμους ἔγημα. Πείσω δὲ ταύτη μᾶλλον καὶ τὸν πεν-
 15 θερὸν, ὡς οὐκ ἀνάξιος εἰμι τῶν γάμων. Καρτέρησον,
 ψυχή, προθεσίαν σύντομον, ἵνα τὸν πλείω χρόνον
 ἀπολαύσης ἀσφαλῶς ἡδονῆς. Ἰσχυρότερος γενήσομαι
 πρὸς τὴν κρίσιν, ἀνδρὸς, οὐ δεσπότου, νόμου χρώμε-
 νος." Ἐδοξεν οὕτως καὶ καλέσας Λεωνᾶν· Ἄπιθι,
 20 φησὶν, εἰς τὴν πόλιν καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐτοίμασον τὰ
 πρὸς τὸν γάμον. Ἐλευνέθωσαν ἀγέλαι. Σῆτος καὶ
 σῆτος διὰ γῆς καὶ θαλάσσης κομιζέσθω. Δημοσίᾳ τὴν
 πόλιν εὐοχῆσαι προήρημαι. Πάντα διατάξας ἐπιμε-
 25 λῶς τῆς ὑστεραίας αὐτὸς μὲν ἐπ' ὀρχήματος ἐποιεῖτο
 τὴν πορείαν, τὴν δὲ Καλλιρρόην, οὐδέπω γὰρ ἐβούλετο
 δεικνύναι πολλοῖς, ἐκέλευσε περὶ τὴν ἐσπέραν διὰ πορθη-
 μείου κομισθῆναι μέχρι τῆς οἰκίας, ἣτις ἦν ἐπ' αὐτοῦ
 τοῦ λιμένος τοῦ Δοκίμου λεγόμενου. Πλαγγόνι δὲ τὴν
 ἐπιμέλειαν αὐτῆς ἐνεχείρισε. Μέλλουσα τοίνυν ἀπαλ-
 30 λάσσεσθαι τῶν ἀγρῶν ἡ Καλλιρρόη, τῇ Ἀφροδίτῃ
 πρῶτον ἐπηύξατο καὶ εἰσελοῦσα εἰς τὸν νεῶν, πάντας
 ἐμβαλοῦσα, ταῦτ' εἶπε πρὸς τὴν θεόν· Δέσποινα Ἀφρο-
 δίτη, μέμψομαί σοι δικαίως, ἡ χάριν γυνῶ; σύ με οὔ-
 σαν παρθένον ἔξευξας Χαιρέα καὶ νῦν μετ' ἔχεινον
 35 ἄλλω με νυμφαγωγεῖς. Οὐκ ἂν ἐπεισθῆν σε ὁμοῦσαι
 καὶ τὸν σὸν υἱὸν, εἰ μὴ με προὔδουκε τοῦτο τὸ βρέφος,
 δεῖξασα τὴν γαστέρα. Ἰκετεύω δέ σε, φησὶν, οὐχ ὑπὲρ
 ἑμαυτῆς, ἀλλ' ὑπὲρ τούτου. Ποίησόν μου λαθεῖν τὴν
 τέχνην. Ἐπεὶ τὸν ἀληθῆ τοῦτο πατέρα οὐκ ἔχει, δοξάτω
 40 Διονυσίου παιδίον, τραφὲν γὰρ κἀκεῖνον εὐρήσει· Βαδί-
 ζουσαν δ' αὐτὴν ἀπὸ τοῦ τεμένου ἐπὶ τὴν θάλασσαν
 ἰδόντες οἱ ναῦται δείματι κατεσχέθησαν, ὡς τῆς Ἀφρο-
 δίτης αὐτῆς ἐρχομένης ἐν' ἐμῇ· καὶ ὄρμησαν ἀθρόοι
 προσκυνῆσαι. Προθυμίᾳ δὲ τῶν ἑρροσόντων λόγου θᾶτ-
 45 τον ἡ ναῦς κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα. Ἄμα δὲ τῇ ἑο-
 πᾶσα ἦν ἡ πόλις ἐστεφανωμένη. Ἔθουεν ἑκαστος πρὸ
 τῆς ἰδίας οἰκίας, οὐκ ἐν μόνοις τοῖς ἱεροῖς. Λογοποιῶν
 δ' ἦσαν, τίς ἡ νύμφη. Τὸ δὲ δημοδιέστερον πλῆθος
 ἀνεπέθετο, διὰ τὸ κάλλος καὶ τὸ ἄγνωστον τῆς γυναικὸς,
 50 ὅτι Νηρηὶς ἐκ θαλάσσης ἀναβέβηκεν, ἢ ὅτι θεὰ πάρεστιν
 ἐκ τῶν Διονυσίου κτημάτων. Τοῦτο γὰρ οἱ ναῦται διε-
 λάλουν. Μία δὲ πάντων ἦν ἐπιθυμία Καλλιρρόην
 θεάσασθαι καὶ περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ὀμονοίας ἡθροίσθη
 τὸ πλῆθος, ὅπου πάτριον ἦν τοῖς γαμοῦσι τὰς νύμφας

securitatem in futura. Fama rerum omnium citissima est
 et penetrantissima. Aërem pervadit, viis quaqua paten-
 tibus. Per eam nihil potest fallere paulo insolentius. Jam
 currit in Siciliam perlatum hanc fabulam. Vivit Callir-
 rhoë, sepulcro effracto prædones illam furati, Miletum
 vendiderunt. Jam adveniunt Syracusanæ triremes, et
 imperator ipse Hermocrates filiam repetitum. Quid tum
 dicam? Thero mihi vendidit. At Thero ubi terrarum?
 Finge, etiam accredi mihi, quod res est, sum famen præ-
 donis receptor. Meditare jam, Dionysi, tuam causam.
 Forte illa tibi etiam apud magnum regem erit peroranda.
 Tunc itaque dicere optimum erit: Ego, ut audiui, mulierem
 ingenuam nescio quo casu huc delatam, secundum
 leges uxorem duxi sua se sponte nuptui elocantem. Hac
 etiam ratione socero magis persuasero gener indignus non
 esse. Obdura, meum cor, terminum perexiguum, quo
 diuturnius certam tutamque voluptatem percipias. Ad li-
 tem firmior ero, mariti, non heri, legibus usus. Sic vi-
 sum. Vocatur Leonas. Abi in urbem, et magnifice, quid-
 quid nuptiæ requirunt, instrue. Compelluntur armenta.
 Convehitor terra marique frumentum et vinum. Totam
 urbem publice decrevi epulis excipere. Rebus omnibus
 ordinatis, ipse postero die urbem petiit curru. Callir-
 rhoën vero, nondum enim censebat in vulgus ostentare,
 Plangonis curæ commissam, circa vesperam lembo subveli
 jubet usque ad domum suam, quæ portum, cui nomen
 Docimos, proxime tangebatur. Sic itaque rure discessura
 Callirrhoë prius vota Veneri facit, et ingressa fanum, pro-
 turbatis, qui aderant, omnibus, deam sic alloquitur: Suc-
 censeamne tibi, domina Venus, an grates habeam? tu me
 Chæreæ virginem conjugasti. Nunc alteri post eum spon-
 sam concilias. Non eo equidem compulsam fuissem, per te
 tuumque filium juro, nisi fetus hic, simulque monstrabat
 ventrem, me prodidisset. Pro hoc tibi supplicor, non pro
 me. Fac artes meas fallere. Fac, quandoquidem verum
 patrem non habet, Dionysii opus videatur. Nam istum
 quidem adultus inveniet. Digressam sane mare versus
 nautæ conspicati stupebant, quasi Venus ipsa veniret in-
 censum, factoque agmine adoraturi ruebant. Remigum
 autem diligentia lembus in portum dicto citius devenit.
 Ut inalbescerat altera dies, tota urbs erat in coronis. Non
 in templis tantum quisque, sed et ante fores domuum,
 victimas jugulare. Variæ per plebem de sponsa fabulæ
 discursitare. Vulgi fax pulchritudine et ignorantia mu-
 lieris, Nereidem adscendisse pelago, aut ipsam adesse deam
 e Dionysii campis rebatur. Sic enim inter se jactabant
 nautæ. In visendi studio conspirabant omnes, et ad tem-
 plum Concordiæ confluerant, ubi patrio Milesiis more

παραλαμβάνειν. Τότε πρῶτον ἐκοσμήσατο μετὰ τὸν τάφον· κρίνασα γὰρ ἀπαξ γαμθῆναι καὶ πατριῶδα καὶ γένος τὸ κάλλος ἐνόμιεν. Ἐπεὶ δ' ἔλαβε Μιλησίαν στολὴν καὶ στέφανον νυμφικὸν, ἀπέβλεψεν εἰς τὸ πλῆθος. Πάντες οὖν ἀνεβόησαν· Ἡ Ἀφροδίτῃ γαμεῖ. Πορφυρίδας ὑπεστρώωνυσον καὶ βρόδα καὶ ἰα, μύρον ἔρραϊνον βαδίζουσης· οὐκ ἀπέλειφθη ἐν ταῖς οἰκίαις οὐ παιδίον, οὐ γέρον, ἀλλ' οὐδ' ἐν αὐτοῖς τοῖς λιμέσι· μέχρι κεράμων ἀνέβη τὸ πλῆθος στενοχωρούμενον. Ἄλλ' ἐνεμέσθησε καὶ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ πάλιν δὲ βάσκανος δαίμων ἐκεῖνος. Ὅπως δέ, μικρὸν ὕστερον ἐρῶ. Βούλομαι δ' εἰπεῖν πρῶτον τὰ γενόμενα ἐν Συρακούσαις κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον.

Γ'. Οἱ μὲν γὰρ τυμβωρύχοι τὸν τάφον περιέκλεισαν ἀμελῶς, οἷα δὴ σπύδοντες ἐν νυκτί. Χαιρέας δέ, φυλάξας αὐτὸ τὸ περιόρθρον, ἦκεν ἐπὶ τὸν τάφον προφάσει μὲν στεφάνους καὶ γῶας ἐπιφέρων, τὸ δ' ἀληθὲς γνώμων ἔχων ἑαυτὸν ἀνελεῖν· οὐ γὰρ ὑπέμενε Καλλιρρόης ἀπεζῆχθαι· μόνον δὲ τὸν θάνατον τοῦ πένθους ἱατρὸν ἐνόμιζε. Παραγεγόμενος δ' εὔρε τοὺς λίθους κεινημένους καὶ φανεράν τῆν εἰσοδὸν. Ὁ μὲν οὖν ἰδὼν ἐξεπλάγη καὶ ὑπὸ δεινῆς ἀπορίας κατείχετο τοῦ γεγονότος χάριν. Ἄγγελος δὲ φήμη ταχεῖα Σαρακοσίοις ἐμήνυσε τὸ παράδοξον. Πάντες οὖν συνέτρεχον ἐπὶ τὸν τάφον, ἐτόλμα δ' οὐδεὶς ἔνδον παρελθεῖν, πρὶν ἐκλευσεν Ἑρμοκράτης. Ὁ δ' εἰσπεμπθεὶς πάντ' ἀκριβοῶς ἐμήνυσεν. Ἄπιστον ἐδόκει τὸ μὴδὲ τὴν νεκρὰν εἶσθαι. Τότ' οὖν ἤξιώσε Χαιρέας αὐτὸς, ἐπιθυμία τοῦ πάλιν Καλλιρρόην ἰδεῖν κἂν νεκράν. Ἐρευνῶν δὲ τὸν τάφον, οὐδὲν εὐρεῖν ἠδύνατο. Πολλοὶ μετ' αὐτὸν εἰσῆλθον ὑπ' ἀπιστίας· ἀμυχανία δὲ κατέλαβε πάντας, καὶ τις εἶπεν (παρ)εστῖος· Τὰ ἐντάγια σεσύλγται, τυμβωρύχων τὸ ἔργον. Ἡ νεκρὰ δὲ ποῦ; Λογοποιεῖται πολλαὶ καὶ διάφοροι τὸ πλῆθος κατεῖχον. Χαιρέας δ' ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας· Τίς ἄρα θεῶν, ἀντεραστῆς μου γεγόμενος, Καλλιρρόην ἀπενήνοχε καὶ νῦν ἔχει μεθ' αὐτοῦ μὴ θέλουσαν, ἀλλὰ βιαζομένην ὑπὸ κρείττονος μοίρας. Διὰ τοῦτο καὶ αἰφνιδίως ἀπέθανεν, ἵνα μὴ νοήσῃ. Οὕτω καὶ Θεσέως Ἀριάδνην ἀφείλετο Διόνυσος καὶ Σεμέλην δὲ Ζεὺς. Μὴ γὰρ οὐκ ἤδειν, ὅτι θεῶν εἶχον γυναῖκα καὶ κρείττων ἦν, ἢ καὶ ἡμᾶς. Ἄλλ' οὐκ ἔδει ταχέως αὐτὴν, οὐδὲ μετὰ τοιαύτης προφάσεως, ἐξ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν. Ἡ Θέτις θεὰ μὲν ἦν, ἀλλὰ Πηλεῖ παρέμεινε καὶ υἱὸν ἔσχεν ἐκεῖνος ἐξ αὐτῆς, ἐγὼ δ' ἐν ἀμυγῇ τοῦ ἔρωτος ἀπελείφθην. Τί πάθω; τί γένομαι δυστυχῆς; ἔμαυτὸν ἀνέλω; καὶ μετὰ τίνος ταφῶ; ταύτην γὰρ εἶχον ἐλπίδα τῆς συμφορᾶς· εἰ θάλαμον μετὰ Καλλιρρόης κοινὸν οὐκ ἐτήρησα, τάφον αὐτῇ κοινὸν εὐρήσω. Ἀπολογοῦμαί σοι, δέσποινα, τῆς ἐμῆς ψυχῆς. Σὺ με ζῆν ἀναγκάζεις· ζητήσω γὰρ σε διὰ γῆς καὶ θαλάσσης, κἂν εἰς αὐτὸν ἀναβῆναι τὸν ἀέρα δύνομαι. Τοῦτο δέομαί σου, γυνή, σὺ με μὴ φύγῃς. Ὁρῆων τὸ πλῆθος ἐξέερρηξεν ἐπὶ τούτοις καὶ πάντες ὡς

sponsas accipiebant ducturi. Tum primo, post sepulturam, sese ornavit Callirrhöe. Quippe ubi decreverat nupsisse semel, patriæ et generis claritudinem loco omnis pulchritudinis habuerat. Stola Milesia, et corona, solenni sponsis, induta ut oculos convertit ad turbam: Venus nubet, conclamatur. Purpurei substrati panni, rosæque et violæ, et sparsa unguenta qua procedit. Nemo domi residere, non parvulus, non senex, non in ipsis quidem portubus. In arctum compulsi tectorum in ipsas tegulas evaserant. Verum et illam ipsam diem deus aliquis invidus oculis adspiciebat non æquis. Qui vero id, paullo post dicam, ubi prius, quæ in Sicilia circa idem tempus contigerunt, exposuero.

III. Effractum nempe conditorium prædones, ut per tenebras et festini, neglectim obturaverant. Chæreas itaque, ut illuc ipso servato diluculo venit, corollas in speciem et inferias afferens, ea vero mente, ut ibi se confortaret, invalidus Callirrhöes desiderium ferre, et unam luctus meletam mortem reputans, motos lapides palulunque videt introitum. Cohorret ad spectaculum, rerumque gestarum fixus et perplexus hæret imperitia. Veloci fama motæ statim Syracusæ, omnesque ad sepulcrum conciti. Sed ante jussum Heriocratidis intrare nemo audet. Immissus quis tandem singula exacte refert. Fidem modo non inveniebat, ipsam mortuam abesse. Tunc itaque Chæreas ipse censet subire, visendæ iterum suæ, etiamsi mortuæ, desiderio. Rimatus autem totum sepulcrum invenire nusquam poterat. Eum increduli multi sequuntur. Sed ignari rerum omnium et consiliorum inopes pendebant. Adstans inter ceteros aliquis: Funebris mundus raptus est, ait, violatoribus sepulcrorum imputate facinus. At ubi mortua? Multi et varii sermones serabantur a plebe. Chæreas autem, palmis ad cælum sublatis: Quis mihi tandem deorum, ait, rivalis factus Callirrhöen abstulit, et solus nunc fenet, sed invitam, et coactam vi majore. Ideoque, ne sentiret, subito vivis excessit. Sic Theseo quoque Bacchus Ariadnen ademit, et Jupiter Semelen. Atqui ignorabam, deam me habere in matrimonio, et nobiliorem toris mortalium. Attamen tam repente non oportebat, neque per talem causam, ex hominibus abire. Thetis etiam erat dea, Peleo tamen constanter adhæsit, et filium quoque dedit. Ego vero in ipso amoris flore et vigore desertus sum. Quid agam? quid me fiet misero? ipse me tollam. At quicum jacebo? illa adhuc superstite, sola hac spe solabar meam calamitatem, fore, ut, quando communem torum non servassem, olim tamen commune conditorium essem inventurus. Innocentis animæ meæ, domina, rationem tibi reddo. Tu me vivere cogis. Quæram te per mare, per terras, etiam, si possem, in cælum irem. Id unum, uxor, rogo te, fugere me nolis. Erupit ad hæc in fletus omnis co-

ἄρτι θενωῖσαν Καλλιρρόην ἤρξαντο θρηνεῖν. Τριήρεις εὐθὺς κατεσπῶντο καὶ τὴν ζήτησιν πολλοὶ διενέμοντο. Σικελίαν μὲν γὰρ αὐτὸς Ἐρμοκράτης ἤρευνα, Χαίρεας δὲ Λιβύην· εἰς Ἰταλίαν τινὲς ἐξεπέμποντο καὶ ἄλλοι περαιοῦσθαι τὸν Ἴονιον ἐκελεύσθησαν. Ἡ μὲν οὖν ἀνθρωπίνῃ βοήθειᾳ παντάπασιν ἦν ἀσθενής. Ἡ τύχη δ' ἐφώτισε τὴν ἀλήθειαν, ἥς χωρὶς ἔργον οὐδὲν τέλειον. Μάθοι δ' ἂν τις ἐκ τῶν γενομένων. Πωλήσαντες γὰρ οἱ τυμβωρύχοι τὸ δυσδιάθετον φορτίον, τὴν γυναῖκα, 10 Μίλητον μὲν ἀπέλιπον, ἐπὶ Κρήτης δὲ τὸν πλοῦν ἐποιοῦντο, νῆσον ἀκούοντες εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, ἐν ἣ τὴν διάπρασιν τῶν φορτίων ἤλπισαν ἔσσεσθαι βραδύαν. Ὑπολαβὼν δ' αὐτοὺς ἄνεμος σφοδρὸς, εἰς τὸν Ἴονιον ἐξέωσεν κάκει λοιπὸν ἐπλανῶντο ἐν ἐρήμῳ θαλάσῃ. Βρονταὶ δὲ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νύξ μακρὰ κατελάμβανε τοὺς ἀνοσίους, ἐπιδεικνυμένης τῆς προνοίας, 15 ὅτι τότε διὰ Καλλιρρόην ἠϋπλόουν. Ἐγγὺς γινομένου ἐκαστοτε τοῦ θανάτου ταχέως οὐκ ἀπήλλαττεν ὁ θεὸς τοῦ φόβου, μακρὸν αὐτοῖς ποιῶν τὸ ναυάγιον. 20 Γῆ μὲν οὖν τοὺς ἀνοσίους οὐκ ἐδέχετο· θαλαττεύοντες δὲ πολλὸν χρόνον, ἐν ἀπορίᾳ κατέστησαν τῶν ἀναγκαίων, μάλιστα δὲ τοῦ ποτοῦ, καὶ οὐδὲν αὐτοὺς ὠφέλει πλοῦτος ἄδικος, ἀλλὰ διψῶντες ἀπέθνησκον ἐν χρυσῷ. Βραδείης μὲν οὖν μετενοῦν ἐφ' οἷς ἐτόλμησαν, ὅτ' οὐδὲν ὄφελος, ἐγκαλοῦντες ἀλλήλοις. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἐθνήσκον ὑπὸ δίψῃς, Θήρων δὲ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ πανούργος ἦν· ὑποκλέπτων γὰρ τοῦ ποτοῦ καὶ τοὺς συλλησάς ἐλήστευεν. ἤρετο μὲν οὖν τεχνικόν τι πεποιηκένα· τὸ δ' ἄρα τῆς προνοίας ἔργον 30 ἦν βασάνοις καὶ σταυρῷ τὸν ἄνδρα τηρούσης. Ἡ γὰρ τριήρης ἡ Χαίρεαν κομίζουσα πλανωμένη τῷ κέλῃτι περιπίπτει καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὡς πειρατικὸν ἐξένευσεν. Ἐπεὶ δ' ἀκυβέρνητος ἐφάνη, πρὸς τὰς τῶν κυμάτων ἐμβολὰς εἰκῆ φερόμενος, ἐκ τῆς τριήρους τις ἀνέκραγεν· Οὐκ ἔχει τοὺς ἐμπλέοντας, μὴ φοβηθῶμεν ἀλλὰ πλησιάσαντες ἱστορήσωμεν τὸ παράδοξον. Ἦρσε τῷ κυβερνήτῃ. Χαίρεας μὲν γὰρ ἐν κόλλῃ νῆτ' ἐγκεκαλυμμένος ἔκλαεν. Ἐπεὶ δ' ἐπλησίασαν, τὸ μὲν πρῶτον τοὺς ἔνδον ἐκάλουν, ὡς δ' ὑπήκουεν οὐδεὶς, ἀνέβη τις 40 ἀπὸ τῆς τριήρους. Εἶδε δ' οὐδὲν ἕτερον ἢ χρυσὸν καὶ νεκρούς. Ἐμήνυσε τοῖς ναύταις· ἔχαιρον· εὐτυχεῖς ἐνόμιζον ἑαυτοὺς, ὡς ἐν θαλάσῃ θησαυρὸν εὐρόντες. Θορύβου δὲ γενομένου, Χαίρεας ἤρετο, τίς ἡ αἰτία. Μαθὼν οὖν καὶ αὐτὸς ἠβουλήθη τὸ καινὸν θεάσασθαι. 45 Γνωρίσας δὲ τὰ ἐντάφια, περιερρήξato καὶ μέγα καὶ διωλύγιον ἀνεβόησεν· Οἴμοι, Καλλιρρόη· ταῦτά ἐστι τὰ σά. Στέφανος οὗτος, ὃν ἐγὼ σοι περιέθηκα. Τοῦθ' ὁ πατήρ σοι δέδωκε, τοῦθ' ἡ μήτηρ. Αὕτη στολή νυμφική. Τάφος σοι γέγονεν ἡ ναῦς. Ἀλλὰ τὰ μὲν 50 σὰ βλέπω, σὺ δὲ ποῦ; μόνῃ τοῖς ἐνταφίοις ἡ νεκρὰ λείπει. Τούτων ἀκούσας ὁ Θήρων, ἐκεῖτο ὁμοίως τοῖς νεκροῖς, καὶ γὰρ ἦν ἡμιθνής· πολλὰ μὲν οὖν ἐβουλεύσατο [τὸ] μηδ' ὄλωσ φωνὴν ἀφείναι, μηδὲ κινεῖσθαι, τὸ γὰρ μέλλον οὐκ ἦν ἀπροόρατον αὐτῷ, φύσει δὲ φι-

rona, et ut modo mortuam Callirrhoēn lugebant. Statim deducuntur triremes, multique partiuntur quaerendi labores. Hermocrates ipse Siciliam scrutatur. Libyam Chaereas. Alii in Italiam missi. Alii Ionium jussi trajicere. Humanæ hæ opes, sed debiles illæ. Fortuna vero, sine qua perfectum nihil est, ut ex decursu rerum quis discat, rem in clara luce collocavit. Post venditam nimirum suam mercem difficulter collocandam, mulierem puta, missa Mileto, Cretam vela dabant impii, qua in insula, magna et beata, ut cognoverant, facilem sperabant reliquarum mercium fore distractionem. At depulsos a proposito cursu ventus vehemens in desertum illud pelagus Ionium deturbavit, quo desolati porro oberrabant scelerati, fulminibus obruti, atque tonitribus, et nocte longa, per id commonstrante providentiâ, quod ob Callirrhoēn olim secundum cursum habuissent. Redactos licet ad Orci confinia deus tamen metu isto non liberavit subito; lentum enim ipsis naufragium intentabat. Terra respuebat impios, diuque jactatos salo, tandem necessariorum penuria oppugnat, præcipue potus; neque juvabant opes scelestæ, sed inter aurum siti deficiebant, resipiscentes, sed sero, ab impiis ausis, quæ sibi, quum non prodesset amplius, invicem exprobrabant. Omnes enim siti perire. Solus Thero vel in tali tempestate non exuebat vetus illud et versutum ingenium nequam. Suffuratus enim aquas prædones collegas ipse prædabatur, sibi que placebat tam elegantibus strophis. Numine dei illius hæc fiebant quod tormentis et cruci hominem servabat. Nam quæ Chæream vehebat triremis temere circumvaga incidit in celocem, quem primo, ceu piraticum, devitat. Ut autem apparuit ex undarum arbitrio pelli ei jactari gubernatore carentem, exclamat aliquis e triremi: Vectores non habet. Ne metuamus. Sed accedamus propius, quid hic monstri lateat excussuri. Placuit gubernatori consilium. Nam Chæreas quidem sub constrato navis aperto capite plorabat. Ut prope ventum, et vectores evocati non responderunt, transcendit aliquis, qui, præter aurum et mortuos quum nihil videret, nautis indicat. Hi quum lætantes, et ob inventum scilicet in mari thesaurum felices sibi visi, tumultuantur, causam sciscitatur Chæreas, et edoctus ipse quoque novum videre casum avebat. Sed agnitis confestim Libitinæ spoliis, lacerat vestes, magnumque et acutum: Heu mihi! clamat, Callirrhoë, hæc tua sunt. Hæc corona, quam ego tibi imposui, hoc pater dedit, hoc mater. Hæc stola genialis. Sepulcrum tibi navis evasit. At tua quidem video, tu vero ubi es? funeralibus sola mortua deficit. Thero tam inexpectato ictus sermone sanguinem amiserat, mortuisque sodalibus jacebat similis, et quamvis post maturara deliberationem destinasset plane vocem non mittere, motum non prodere; futurum enim

λόζφρον ἔστιν ἄνθρωπος καὶ οὐδ' ἐν ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς ἀπελπίζει τὴν πρὸς τὸ βέλτιον μεταβολὴν, τοῦ δημιουργήσαντος θεοῦ τὸ σόρισμα τοῦτο πᾶσιν ἐγκατασπείραντος, ἵνα μὴ φύγωσι βίον ταλαίπωρον. Κατεχόμενος οὖν τῷ δέψει, ταύτην πρώτην ἀφῆκε φωνήν·

9 Ποτόν. Ἐπεὶ δ' αὐτῷ προσηνέχθη καὶ πάσης ἔτυχεν ἐπιμελείας, παρακαθεσθείς αὐτῷ ὁ Χαιρέας ἤρετο·

10 Τίνες ἐστέ; καὶ ποὶ πλείτε; καὶ πόθεν ταῦτα; καὶ τί τὴν κυρίαν αὐτῶν πεποιθήκατε; Θήρων δ' ἐμνημόνευεν ἑαυτοῦ πανοῦργος ἄνθρωπος καὶ, Κρής, εἶπεν, εἰμί. πλέυ δ' εἰς Ἴωνίαν· ἀδελφὸν ἑμαυτοῦ ζητῶ στρατευόμενον· κατελείφθην ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς νεῶς ἐν Κεφαλονίᾳ· ταχειάς δὲ τῆς ἀναγωγῆς γενομένης, ἐκείθεν ἐπέβην τοῦδε τοῦ κέλητος παραπλέοντος εὐκαίρως. Ἐξαισίοις δὲ πνεύμασιν ἐξέώσθημεν εἰς ταύτην τὴν θάλασσαν, εἶτα γαλήνης μακρᾶς γενομένης, δέψει πάντες ἀνηρέθησαν, ἐγὼ δὲ μόνος ἐσώθην ὑπὸ τῆς ἑμῆς εὐσεβείας. Ἀκούσας οὖν ὁ Χαιρέας ἐκέλευσεν ἐξάψαι τὸν κέλητα τῆς τριήρους, ἕως εἰς τοὺς Συρακοσίων λιμένας κατέπλευσε.

Δ'. Προπεδήμησε δ' ἡ φήμη, φύσει μὲν οὔσα ταχειᾶ, τότε δὲ μᾶλλον σπεύσασα μηνύσαι πολλὰ παράδοξα καὶ καινά. Πάντες οὖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν συνέτρεχον, καὶ ἦν ὁμοῦ πάθη ποικίλα, κλαόντων, θαυμαζόντων, πυνθανομένων, ἀπιστούντων· ἐξέπληττε γὰρ αὐτοὺς τὸ καινὸν διήγημα. Ἰδούσα δ' ἡ μήτηρ τὰ ἐντάφια τῆς θυγατρὸς ἀνεκούχυσεν· Ἐπιγινώσκω πάντα. Σὺ, τέκνον, μόνη λείπεις. Ὡ καινῶν τυμβωρύχων. Τὴν ἐσθῆτα καὶ τὸν χρυσὸν φυλάξαντες, μόνην ἐκλεψάν μου τὴν θυγατέρα. Συνήχθησαν δ' αἰγιαλοὶ καὶ λιμένες κοπτομέναις ταῖς γυναῖξι καὶ γῆν καὶ θάλασσαν ἐπέπλησαν οἰμωγῆς. Ἐρμοκράτης δ' ἔφη, στρατηγικὸς ἀνὴρ καὶ πραγμάτων ἐπιστήμων· Οὐκ ἐνταῦθα χρὴ ζητεῖν, ἀλλὰ νομιμωτέραν ποιεῖσθαι τὴν ἀνάκρισιν.

35 Ἀπίωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τίς οἶδεν εἰ χρεία γένοιτο καὶ δικαστῶν. Οὐπω πᾶν εἶρητο ἔπος, καὶ ἦδη μεστὸν ἦν τὸ θέατρον. Ἐκείνην τὴν ἐκκλησίαν ἤγαγον καὶ γυναῖκες. Ὁ μὲν οὖν δῆμος μετέωρος καθῆστο, Χαιρέας δὲ πρῶτος εἰσῆλθε μελανέμων, ὠχρὸς, αὐχμῶν, οἶος ἐπὶ τὸν τάφον ἠκολούθησε τῇ γυναικί, καὶ ἐπὶ μὲν τὸ βῆμα οὐκ ἠθέλησεν ἀναβῆναι, κάτω δὲ που σταδὸν τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ πολλὴν ἔκλαιε γρόνον καὶ φλέγασθαι θέλων οὐκ ἠδύνατο. Τὸ δὲ πλήθος ἐβόα· Ὄρασει καὶ λέγε. Μόλις οὖν ἀναβλέψας·

45 Ὁ μὲν παρὼν, εἶπε, καίριος οὐκ ἦν δημηγοροῦντος ἀλλὰ πενθοῦντος, ἐγὼ δ' ὑπὸ τῆς ἀνάγκης καὶ λέγω καὶ ζῶ, μέχρις ἂν ἐξεύρω Καλλιρρόης τὴν ἀναίρεσιν. Διὰ τοῦτο δ' ἐντεῦθεν ἐκπλεύσας οὐκ οἶδα, πότερον εὐτυχῆ τὸν πλοῦν ἢ δυστυχῆ πεποιθῆμαι· πλοῖον γὰρ

50 ἔθεασάμην ἐν εὐδίᾳ πλανώμενον, ἰδίου χειμῶνος γέμον, καὶ βαπτιζόμενον ἐν γαλήνῃ. Θαμάσαντες ἤλοθμεν πλησίον. Ἔδοξα τὸν τῆς ἀθλίας μου γυναϊκὸς τάφον ἰδεῖν, πάντα ἔχοντα τὰ ἐκείνης, πλὴν ἐκείνης. Νεκρῶν μὲν ἦν πλῆθος, ἀλλοτριῶν δὲ πάντων. Ὅδε

illi obscurum esse non poterat; attamen, ut est homo vitæ amantissimus, et ne in ultimis quidem miseris desperat rerum in melius conversionem, idque sapientissimo opificis dei consilio, qui id omnibus, ne vitam fugerent ærummosam, indidit : exustus siti primam hanc rumpit vocem : Potum. Affertur potus, cæteramque omnem curam nanciscitur homo. Refectum rogat assidens Chæreas : Quinam estis? et quo navigatis? et unde hæc? et quid de domina eorum fecistis? Theron ad hæc astutus nequam et ingenii sui non oblitus : Cretensis ego sum, ait. Sed in Ioniam navigans, ut ibi fratrem meum militantem requirerem, a vectoribus repente portu Cephalonie solventibus desertus fui. Inde in hunc celocem insecendi, qui tum commodum præternavigabat. Sævis autem procellis in hoc mare sumus excussi, quas secuta diuturnæ maris ventorumque tranquillitas omnes peremit. Mea me solum servavit pietas. Auditis his, alligari celocem triremi Chæreas jubet, donec in Syracusanos portus devenisset.

IV. Fama vero, natura velox, tunc solito diligentius annuntiare multa mira et nova festinaverat, omnesque ad mare, affectuum omne genus pleni, confluerant plorantes, admirantes, sciscitabundi, diffidentes. Percusserat enim rei novitas omnium animos. Mater autem Callirrhœs ad mundi funebri conspectum, singula integra et illibata agnosceus atque percensens, flebili voce exclamat : Tu sola dees, filia, o novi moris atque ingenii latrones ! solam meam furatî filiam, vestem et aurum servarunt. Litora et portus referebant planctus mulierum, terraque et mare ejulationibus implebantur. Hermocrates autem, vir summo quondam functus imperio, rerumque multarum subactus usu : Non hic oportet inquisitionem facere tumultuariam, ait, sed legitime magis et ordine. Quis dixerit, an non iudicibus quoque hac in re opus habiturissimus. Dum loquitur adhuc, jam refertum erat concione theatrum, cui affluentes quoque mulieres interfuerunt. Se debet populus expectatione sublimis. Primus intrat Chæreas, pallidus, squalidus, ut funus uxoris fuerat prosecutus, et suggestum conscendere recusans humi consistit, diuque plorat, interceptam vocem prorumpere gestiens. Jussus tandem a multitudine ascendere et loqui, oculis humo ægre sublatis : Hoc quidem non perorandi tempus, ait, sed lugendi, erat. Ego vero vivo et peroro ex eadem necessitate, donec invenero, quis quare Callirrhœn abstulerit. Nescio proinde, auspiciatum habuerim, an minus, cursum, quem nuper hinc digressus cum triremi mea instituit. Navem enim vidi puro cælo errantem, et tranquillo mari procellis, sed suis, obrutam et colluctantem. Mirati propius accedimus, visusque mihi sum miseræ meæ uxoris adspicere sepulcrum omnia habens, nisi eam. Mortuorum erat abunde, sed qui nos non tangunt.

δέ τις ἐν αὐτοῖς ἡμιθνής εὐρέθη. Τοῦτον ἐγὼ μετὰ πάσης ἐπιμελείας ἀνεκτισάμην καὶ ὑμῖν ἐτήρησα. Μεταξὺ δ' οἰκέται δημόσιοι τὸν Θήρωνα δεδεμένον εἰς τὸ θέατρον ἦγον μετὰ πομπῆς ἐκείνῳ πρεπούσης· ἐπιηκολούθει γὰρ αὐτῷ τροχός, καταπέλτης καὶ πῦρ καὶ μάστιγες, ἀποδιδοῦσης αὐτῷ τῆς προνοίας τὰ ἔπαθλα τῶν ἀγώνων. Ἐπεὶ δ' ἐν μέσῳ ἔστη, τῶν ἀρχόντων εἷς ἀνέκρινεν αὐτὸν· Τίς εἶ; Δημήτριος, εἶπε. Πόθεν; Κρής. Τί οἶδας; εἶπέ. Ἡρὸς ἐμαυτοῦ ἀδελφὸν πλέων εἰς Ἰωνίαν, ἀπελείφθην νεῶς, εἶτα κέλητος ἐπέβην παραπλέοντος. Τότε μὲν οὖν ὑπελάμβανον, ἐμπόρους εἶναι, νῦν δὲ τυμωρούχους. Θελαττεύοντες δὲ χρόνον μακρὸν, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες διεφθάρησαν ἀπορία τοῦ ποτοῦ, μόγις δ' ἐγὼ σέσωσμαι· 15 διὰ τὸ μηδὲν ἐν τῷ βίῳ δεδρακέαι πονηρόν. Μὴ οὖν ὑμεῖς, ὦ Συρακόσιοι, δῆμος ἐπὶ φιλανθρωπία περιβόητος, γένεσθέ μοι καὶ δίψους καὶ θαλάσσης ἀγριώτεροι. Ταῦτα λέγοντος οἰκτρῶς ἔλεος εἰσῆλθε τὰ πλήθη, καὶ τάχ' ἂν ἐπεισεν, ὥστε κἂν ἐφοδίων τυχεῖν, 20 εἴ μὴ δαίμων τις τιμωρὸς Καλλιρρόης ἐνεμέσσησεν αὐτῷ τῆς ἀδίκου πειθοῦς. Ἐμελλε γὰρ τὸ σχετικώτατον ἔσσεσθαι πάντων πραγμάτων, πεισθῆναι Συρακόσιους, ὅτι μόνος ἐσώθη δι' εὐσέβειαν ὁ μόνος σωθεὶς δι' ἀσέβειαν, ἢ ἐπιπλέον κολασθῆ. Καθεζόμενος οὖν 25 ἐν τῷ πλήθει τις ἄλιεὺς ἐγνώρισεν αὐτὸν καὶ ἡσυχῇ πρὸς τοὺς καθεζομένους εἶπε· Τοῦτον ἐγὼ καὶ πρότερον εἶδον περὶ τὸν λιμένα τὸν ἡμέτερον στρεφόμενον. Ταχέως οὖν ὁ λόγος εἰς πλείονας διεδόθη καὶ τις ἐξεβόησε· Ψεύδεται. Πᾶς οὖν ὁ δῆμος ἐπεστράφη, καὶ προσέταξαν οἱ ἀρχοντες καταβῆναι τὸν πρῶτον εἰπόντα. Ἄρνούμενου δὲ Θήρωνος, ὁ ἄλιεὺς μᾶλλον ἐπιστεύθη. Βασανιστὰς εὐθὺς ἐκάλουν καὶ μάστιγες προσεφέροντο τῷ δυσσεβεῖ. Καόμενος δὲ καὶ τεμνομένους ἀντίεχεν Ἐπὶ πλέων καὶ μικροῦ δεῖν ἐνίκησε τὰς βασάνους, ἀλλὰ 35 μέγα τὸ συνειδὸς ἐκάστω καὶ παγκρατῆς ἡ ἀλήθεια, μόλις μὲν γὰρ καὶ βραδέως, ἀλλ' ὠμολόγησεν ὁ Θήρων. Ἡρξάτο οὖν διηγεῖσθαι· Πλοῦτον θαπτόμενον ἰδὼν συνήγαγον ληστὰς. Ἠνοῖξαμεν τὸν τάφον. Εὐρομεν ζῶσαν τὴν νεκράν. Πάντα συλήσαντες ἐνεθήκαμεν τῷ κέλῃ. Πλεύσαντες εἰς Μίλητον μόνην ἐπωλήσαμεν τὴν γυναῖκα, τὰ δὲ λοιπὰ διεκομίζομεν εἰς Κρήτην. Ἐξωσθέντες δ' εἰς τὸν Ἰόνιον ὕπ' ἀνέμων ἂ πεπόνθαμεν καὶ ἡμεῖς ἐωράκατε. Πάντ' εἰπὼν, μόνον τοῦνομα οὐκ ἐμνημόνευσε τοῦ πριαμένου. 45 Ῥηθέντων δὲ τούτων, χαρὰ καὶ λύπη πάντας εἰσῆλθε· χαρὰ μὲν, ὅτι ζῆ Καλλιρρόη, λύπη δὲ, ὅτι πέπραται. Θήρωνι μὲν οὖν θανάτου ψῆφος ἠνέχθη, Χαιρέας δ' ἰκέτεε μηδέπω θνήσκειν τὸν ἄνθρωπον. Ἴνα μοι, φησὶν, ἐλθὼν μνηύσῃ τοὺς ἀγοράσαντας. Λογισασθέ μοι τὴν ἀνάγκην· συνηγορῶ τῷ πωλήσαντί μου τὴν γυναῖκα. Τοῦθ' Ἐρμοκράτης ἐκώλυσε γενέσθαι, Βέλτιον εἰπὼν, ποιήσασθαι τὴν ζήτησιν ἐπιτινωτέραν ἢ λυθῆναι τοὺς νόμους. Δέομαι δ' ὑμῶν, ἄνδρες Συρακόσιοι, μνησθέντας στρατηγίας τῆς ἐμῆς καὶ τροπαίων

Solus inter eos hic nescio quis inventus est extremos ducere spiritus. Quem ego omni cura recuperatum vobis servavi. Interim lictores Theronem vincitum in theatrum perducebant. Decorus hominem comitatus excipiebat, rota, et catapultula, et ignis, et flagra. Ita providentia ipsi præmia laborum scilicet tributura erat. Coram Archontibus autem deductum unus interrogat: Quis es? Demetrius. Unde? Cretensis. Quid nosti? Ad meum fratrem mari contendens in Ioniam a navi desertus sum. Celocem igitur præternavigantem incendi, tum quidem mercatores opinatus, nunc autem sepulcorum violatores. Mari diu vagati cæteri omnes perierunt, ego solus supero, ideo quod plane nullius mihi perpetrati mali sum conscius. Vos ergo, viri Syracusani, ob humanitatem celeberrimi, ne, quæso, sitis pontoque et siti mihi sæviore. Flebili voce prolata hæc tantum non omnes fregerant in misericordiam, aberatque parum, quin suada sua imposuisset, imo et viatico abiisset instructus. Verum deus aliquis ultor Callirrhœos, improbam facundiam successum habere stomachatus, intervenit, ne rerum omnium accideret indignissima, id est, ne persuaderetur Syracusanis, hominem evasisse solum ob pietatem, qui solus ob impietatem evaserat, ut gravius quam cæteri puniretur. Sedens igitur in turba piscator aliquis agnoscit hominem et submissis ad proximos prodit susurris: Hunc ego circa portum nostrum dudum vidi et novi circumstantem. Sermo hic rapide diditur inter plures, et: Mentitur, exclamat unus. Conversus omnis ad clamorem populus, et qui primus hominem nosse dixerat, is surgere sede sua et in medium prodire jussus. Negare tum Thero. Piscatori majorem fidem habebant. Archontes vocare tortores. Afferri flagra piaculo. Ustus ille et sectus diu contra tenere. Parum quoque aberat, quin tormenta evicisset pervicacia. Verum conscientia apud unumquemque multum valet, et veritas omnia vincit. Nam, licet ægre et tarde, confessus tamen est Thero, sic tandem orsus eloqui: Conspicis opibus in tumultum congestis, coëgi latrones. Effregimus sepulcrum. Invenimus mortuam viventem. Omnia prædati imposuimus celoci. Miletum perreximus, ibique solam vendidimus mulierem. Reliqua volebam in Cretam transportare. Sed a ventis in Ionium mare proturbati, quæ passi fuerimus et vos vidistis. Exponebat omnia præter solum nomen emtoris. Nuntiata ea omnes lætitia et dolore affecerunt; lætitia, quod Callirrhœo viveret, dolore, quod esset vendita. Theron interim morti adjudicatus, ne statim plecteretur, Chæreas deprecabatur, ut mihi jam, sic prætendebat, emtores indicet. Videte, quo redactus sim necessitatis. Uxoris meæ mangoni patrocino. Sed Hermocrates intercedebat: Vel molestior fiat et impeditior inquisitio. Præstat id, quam leges solvi. Vos autem, viri Syracusani, rogo, memores imperii mei atque tropæorum, debitas mihi grates in

ἀποδοῦναι μοι τὴν χάριν τὴν εἰς θυγατέρα. Πέμψατε
 πρεσβείαν ὑπὲρ αὐτῆς. Ἐὺν ἑλευθέραν ἀπολάβωμεν.
 Ἔτι λέγοντος, ὁ δῆμος ἀνεβόησεν· Πάντες πλεύσωμεν
 ἐκ δὲ τῆς βουλῆς ὑπέστησαν ἐβελονταὶ τὸ πλεῖστον μέ-
 5 ρος. Ὁ δ' Ἑρμοκράτης· Τῆς μὲν τιμῆς, ἔφη, χάριν
 ἐπίσταται πᾶσιν, ἀρκοῦσι δὲ πρεσβευταί, δύο μὲν ἀπὸ
 τοῦ δήμου, δύο δ' ἀπὸ τῆς βουλῆς. Πλεύσεται δὲ
 Χαιρέας πέμπτος αὐτός. Ἔδοξε ταῦτα καὶ ἐκυρώθη.
 Διέλυσέ τ' ἐπὶ τούτοις τὴν ἐκκλησίαν· ἀπαγομένῳ δὲ
 10 Θήρῳ μίγα μέρος τοῦ πληθους ἐπηκολούθησεν. Ἀνε-
 σκολοπίσθη δὲ πρὸ τοῦ Καλλιρρόης τάφου καὶ ἔβλεπεν
 ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὴν θάλασσαν ἐκείνην, δι' ἧς αἰγμά-
 λωτον ἔφερε τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα, ἣν οὐκ ἔλα-
 βον οὐδ' Ἀθηναῖοι.

15 Ε'. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἄσπασιν ἐδόκει περιμένειν
 τὴν ὥραν τοῦ πλοῦ καὶ ἔαρος ὑπολάμψαντος ἀνάγε-
 σθαι. Τότε γὰρ ἔτι χειμῶν εἰστήκει καὶ παντάπασιν
 ἀδύνατον ἐδόκει τὸν Ἴόνιον περαιτοῦσθαι. Χαιρέας
 δ' ἔσπευσεν, ἔτοιμος ὦν διὰ τὸν ἔρωτα, ζεύξας σχε-
 20 δῖαν εἰς τὸ πέλαγος ἑαυτὸν ἀφείναι τοῖς ἀνέμοις φέρε-
 σθαι. Οὐκ οὖν οὐδ' οἱ πρέσβεις ἤθελον βραδύνειν,
 ὑπ' αἰδοῦς, τῆς τε πρὸς ἐκείνον καὶ μάλιστα πρὸς Ἑρ-
 μοκράτην, ἀλλ' ἠτοιμάζοντο πλεῖν. Συρακόσιοι δὲ
 δημοσίᾳ τὸν στόλον ἐξέπειμψαν, ἵνα καὶ τοῦτ' εἰς
 26 ἀξίωμα προστεθῆ τῆς πρεσβείας. Καθεῖλικυσαν οὖν
 ἐκείνην τὴν τριήρη τὴν στρατηγικὴν, ἔχουσαν ἔτι τὰ
 σημεῖα τῆς νίκης. Ἐπεὶ δ' ἔχεν ἡ κυρία τῆς ἀναγω-
 γῆς ἡμέρα, τὸ πληθος εἰς τὸν λιμένα συνέδραμεν, οὐκ
 ἄνδρες μόνον, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες, καὶ ἦσαν
 30 δμοῦ εὐχαί, δάκρυα, στεναγμοί, παραμυθία, φόβος,
 θάρσος, ἀπόγνωσις, ἔλπις. Ἀρίστων δὲ, ὁ Χαιρέου
 πατήρ, ἐσχατόγηρος καὶ νοσῶν, φερόμενος, περιέφω
 τῆ τραχίλῳ τοῦ παιδὸς καὶ ἀνακρεμάμενος αὐτοῦ τοῦ
 τραχίλου, κλάων ἔλεγε· Τίμι με καταλείπεις, ὦ τέκ-
 35 νον, ἡμιθνήτα πρεσβύτην; ὅτι μὲν γὰρ οὐκέτι σε ὄψο-
 μαι, ὄθλον. Ἔτι μείνον δὲ κἂν ὀλίγας ἡμέρας,
 ὅπως ἐν ταῖς χερσὶ ταῖς σαῖς ἀποθάνω. Θάψον δέ με
 καὶ ἄπιθι. Ἡ δὲ μήτηρ τῶν γονάτων αὐτοῦ λαβο-
 μένη Ἔγῳ δέ σου δέομαι, φησὶν, ὦ τέκνον, μή με
 40 ἐνταῦθα καταλίπῃς ἔρημον, ἀλλ' ἐμβαλοῦ τριήρει φορ-
 τῖον κοῦφον. Ἄν δ' ὦ βαρεῖα καὶ περιττὴ, βίβρατέ
 με εἰς τὴν θάλασσαν, ἣν σὺ πλέεις. Ταῦτα λέγουσα
 περιέρρηξε τὸ στῆθος καὶ προτεινούσα τὰς θηλάς·
 Τέκνον, φησί,

45 τὰδ' αἰδεο καὶ μ' ἐλέησον
 Αὐτήν, εἰ ποτέ τοι λαθιγδέα μαζὸν ἐπέχογον.

Κατεκλάσθη Χαιρέας πρὸς τὰς τῶν γονέων ἰκεσίας καὶ
 ἔρριψεν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς νεῶς εἰς τὴν θάλασσαν, ἀπο-
 θανεῖν θέλων, ἵνα φύγῃ δυοῖν θάτερον, ἢ τὸ μὴ ζητεῖν
 50 Καλλιρρόην, ἢ τὸ λυπηῖσθαι τοὺς γονεῖς. Ταχέως δ'
 ἀπορρίψαντες οἱ ναῦται μόλις αὐτὸν ἀνεκούρισαν.
 Ἐνταῦθ' Ἑρμοκράτης ἀπεσκέδασε τὸ πληθος καὶ ἐκέ-
 λευσε τῷ κυβερνήτῃ λοιπὸν ἀνάγεσθαι. Συνέβη δὲ τι

filiam meam impendite. Mittite quæso pro ea legationem.
 Ingenuam recuperemus. Adhuc loquente, populus exclam-
 mat: Omnes, si opus, iverimus. Plurimique senatorii or-
 dinis sua sponte in se suscipiebant. Quibus Hermocrates:
 Honoris equidem gratiam novi vobis omnibus. Sed suffi-
 cient legati duo de populo, totidemque de senatu. Quin-
 tus navigabit cum his Chæreas. Sententia placuit et rata
 habetur, et dimissa super his pactis concione, abductus
 inter magnam comitantium catervam Thero suffigitur palo
 coram tumulo Callirrhœs, prospiciens de cruce mare
 illud, per quod captivam duxerat Hermocratis filiam, quam
 neque Athenienses ceperant.

V. Cæteris autem omnibus sedebat expectare reseratum
 pelagus, et vere demum adventante navim in fluctus dare.
 Perstabat enim tunc bruma, nullaque humana vi pervadi
 posse videbatur Ionium mare. Chæreas autem paratus
 et accinctus properabat, amore stimulante, instructa modo
 tumultuaria rati solus in pontum se ventis ferendum per-
 mittere. Tum ergo neque ipsi legati ultra cessare, vere-
 cundia et ejus, et Hermocratis maxime; sed parare abitum,
 Syracusanis, quo plus accederet legationi dignitatis, illam
 publico nomine et sumtu expedientibus, deducta triremi
 illa prætorica, victoriæ insignibus adhuc superba. Jam
 venerat stata dies discessui. Jam in portum omnis mul-
 tudo non viri tantum, sed et fœminæ et pueri confluxe-
 rant. Simul inveniebantur vota, lacrymæ, gemitus, con-
 solatio, metus, confidentia, desperatio, spes. Ariston
 aderat, Chæree pater, ob decrepitem senium et agritudi-
 nem non suis illuc pedibus allatus, filiique collo inha-
 rens et suspensus: Cui me relinquis, ait lacrymans, mi
 fili, senem jam enectum? palam enim est, me rursus oculo
 tuos non visurum. Mane adhuc vel pauculos dies,
 ut inter manus tuas exspirem. Tum sepeli me, et abi
 tandem. Mater etiam, prebensis filii genibus: Ne me
 quæso, fili, ait, hic desertam relinquas, sed impone tri-
 remi, levem sarcinam. Si gravis atque impedimento
 fuero, abjicite me in mare, quod tu navigas. Lacerato
 quoque inter verba sinu, et protensis uberibus:

Hæc tibi si quondam lacrymas inhibentia parvo
 Porrexī, reverere velim, miserereque nostrum.

Infractus ad has parentum supplicationes præcipientem se de
 navi in mare dat, ne scilicet aut Callirrhœs requisitionem
 hinc omitteret, aut illinc tristitia parentes maceraret. Sed
 subito se in mare præcipitantes nautæ extractum vix sub-
 levabant. Tum discussa plebe Hermocrates, gubernato-
 rem sine mora navem in altum dare jubet. Eodem tem-
 pore facinus amicitiae non degeneris editum. Polycharmus,

καὶ ἄλλο φιλίας ἔργον οὐκ ἀγεννές. Πολύχαρμος γάρ, ἑταῖρος τοῦ Χαιρέου, παραυτὰ μὲν οὐκ ὤφθη ἐν τῷ μέσῳ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς ἔφη· Φίλος μὲν, φίλος Χαιρέας, οὐ μὴν ἄκρι τούτου γε ὄστε καὶ περὶ τῶν ἐσχάτων αὐτῷ συγκινδυνεύει· διόπερ, ἕως ἀποπλεῖ, ὑπέκστησμαι. Ἡνίκα δ' ἀπεσάλευσε τῆς γῆς τὸ πλοῖον, ἀπὸ τῆς πρύμνης αὐτοὺς ἀπησπάσατο, ἵνα μηκέτι αὐτὸν δύνωνται κατασχεῖν. Ἐξελθὼν δὲ τοῦ λιμένος Χαιρέας καὶ ἀποβλέψας εἰς τὸ πέλαγος· Ἄγε με, φησὶν, ὦ θάλασσα, τὸν αὐτὸν δρόμον, ὃν καὶ Καλλιρρόην ἤγαγες. Εὐχομαί σοι, Πόσειδον, ἢ κάκεινιν μεθ' ἡμῶν, ἢ μηδὲ ἐμὲ χωρὶς ἐκείνης ἐναυθα. Εἰ μὴ γὰρ δύναμαι τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν ἀπολαβεῖν, θέλω καὶ δουλεύειν μετ' αὐτῆς.

Γ'. Πνεῦμα δὲ φορὸν ὑπέλαβε τὴν τριήρη καὶ ὥσπερ κατ' ἔχονος τοῦ κέλητος ἔτρεχεν. Ἐν δὲ ταῖς ἴσαις ἡμέραις εἰς Ἴονίαν ἦκον καὶ ὄρμισαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀκτῆς ἐν τοῖς Διονυσίου χωρίοις. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι κεκμηκότες, ἐκβάντες εἰς τὴν γῆν, περὶ τὴν ἀνάληψιν ἠπείγοντο τὴν ἑαυτῶν, σκηνάς τε πηγνύμενοι καὶ παρασκευάζοντες εὐωχίαν, Χαιρέας δὲ μετὰ Πολυχάρμου περινοστῶν· Πῶς νῦν, φησὶ, Καλλιρρόην εὐρεῖν δυνάμεθα; μάλιστα μὲν γὰρ φοβοῦμαι, μὴ Θήρων ἡμᾶς διεψεύσατο καὶ τέθηγκεν ἢ δυστυχῆς. Εἰ δ' ἄρα καὶ ἀληθεὺς πέπραται, τίς οἶδεν, ὅποι· πολλὴ γὰρ ἡ Ἀσία. Μεταξὺ δ' ἄλλωνος περιέπεσον τῷ νεῷ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς προσκυνῆσαι τὴν θεὸν καὶ προσδραμῶν τοῖς γόνασιν αὐτῆς Χαιρέας· Σὺ μοι, δέσποινα, πρώτην Καλλιρρόην ἔδειξας ἐν τῇ σῇ ἑορτῇ. Σὺ καὶ νῦν ἀπόδος, ἦν ἐχαρίσω. Μεταξὺ ἀνακύψας εἶδε παρὰ τὴν θεὸν εἰκόνα Καλλιρρόης χρυσῆν, ἀνάθημα Διονυσίου·

Τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γόνατα καὶ φίλον ἦτορ.

Κατέπεσεν οὖν σκοτοδιναίας. Θεασαμένη δ' αὐτὸν ἡ ζάκωρος ὕδωρ προσήνεγκε καὶ ἀνακτωμένη τὸν ἀνθρωπὸν εἶπε· Θάρρει, τέκνον καὶ ἄλλους πολλοὺς ἡ θεὸς ἐξέπληξεν· ἐπιφανῆς γὰρ ἐστὶ καὶ δείκνυσιν ἑαυτὴν ἐναργῶς. Ἄλλ' ἀγαθοῦ μεγάλου τοῦτ' ἐστὶ σημεῖον. Ὅρξαι εἰκόνα τὴν χρυσῆν; αὕτη δούλη μὲν ἦν, ἡ δ' Ἀφροδίτη πάντων ἡμῶν κυρίαν πεποίηκεν αὐτήν. Τίς γὰρ ἐστίν; ὁ Χαιρέας εἶπεν· Αὕτη ἡ δέσποινα τῶν χωρίων τούτων, ὦ τέκνον, Διονυσίου γυνὴ, τοῦ πρώτου τῶν Ἴωνων. Ἀκουσας ὁ Πολύχαρμος, οἷα δὴ σωφρονὸν αὐτὸς, οὐδὲν εἶπεν ἔτι τὸν Χαιρέαν εἰπεῖν, ἀλλ' ὑποβαστάσας ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν, οὐ βουλόμενος ἐκπύστους γενέσθαι, τίνες εἰσὶ, πρὶν ἅπαντα βουλεύσασθαι καλῶς καὶ συντάξαι πρὸς ἀλλήλους. Ὁ δὲ Χαιρέας τῆς ζακώρου παρούσης οὐδὲν εἶπεν ἀλλ' [ἄμα] εἰσέγησεν ἐγκρατῶς, πλὴν ὅσον αὐτομάτως ἐξεπήδησεν αὐτοῦ τὰ δάκρυα. Πόρρω δ' ἀπελθὼν, ἐπὶ γῆς μόνος ἔτριψεν ἑαυτὸν καὶ ὦ θάλασσα, φησὶ, φιλόανθρωπε, τί με διέσωσας, ἢ ἔν' εὐπλοῆσας ἔσω Καλλιρρόην ἄλλοι γυναῖκα; τοῦτ' οὐκ ἤλπιστα γενέσθαι ποτὲ, αὐδ'

amicus Chæreae, dum hæc aguntur et parantur, in publicum non prodierat; imo suis parentibus quoque dixerat: Amicus, non nego, amicus est Chæreas; verum non eo usque, ut extrema quoque cum illo discrimina subire par sit. Devitabo igitur ejus oculos, dum a terra solvit. At ille ipse Polycharmus, quum jam æstus navim a continente subduceret, procul e puppi suos valere jubebat, ne retinere ipsum hoc modo possent. Sic egressus portu Chæreas et in pelagus prospiciens: Duc me, o mare, ait, qua Callirrhoën via. Te autem, Neptune, precor, aut illam huc nobiscum, aut si illa mihi carendum sit neque me refero. Nam si non potero meam uxorem recuperare, vel cum ea servire malim.

VI. Exceptit vero trirremem ventus secundus, ut vestigia celocis piratici quasi relegeret, parique dierum numero in Ioniam perveniret, atque illo ipso litore appelleret in campis Dionysii. Cæteri exscendunt in terram, laboribus fractum et fessum corpus compactis tabernaculis epulisque instructis reficere properantes. At Chæreas omnia cum Polycharmo perlustrans: Qui jam poterimus invenire Callirrhoën? ait. Primo enim et præcipuo loco vereor, ne nos Thero mendacis circumvenerit, et misera illa non exstet amplius. Si vero revera vendita est, quis novit ubi et quo? vasta enim est Asia. Sic vagantes incidunt in fanum Veneris, visoque deam adorare, Chæreas ad ejus genua provolutus: Tu mihi prima Callirrhoën ostendisti, domina, in tuo festo. Tu nunc quoque redde donum, quod sponte obtulisti. Finitas post preces ut surgit, caputque tollit et oculos, videt ad deæ latus auream Callirrhoës imaginem, Dionysii donarium. Tum illi

Pectoris et genuum lapsare, liquescere, solvi Robur.

Concidit igitur caliginosa correptus vertigine. Videt id anus æditua, frigidaque adpersa hominem ad se revocat, et: Bono sis animo, filii, ait. Etiam alios multos percudit dea. Est enim illustris signisque claris se monstrat. Sed id quidem indicium magni boni est. Vides imaginem hanc auream? Fœmina hæc serva quidem erat, sed Venus eam nostrum omnium fecit dominam. Quænam igitur est? Est horum agrorum domina, Dionysii uxor, primi inter Iones. Plura dicere Chæream, his auditis, non sinebat Polycharmus, ut vir sapiens et temperans, cautusque futurorum, sed implicitis sublato brachiis inde extrahit, ignorari volens omnino res suas, donec pulchre deliberassent, et ordinassent omnia. Chæreas itaque nihil ultra dixerat, Veneris sacerdote presente, sed virili se contentia compresserat, nisi quod lacrymæ sua sponte genis exciderant. Verum ubi longius discesserat, loco omnibus aliis præter Polycharmum vacuo se prosternit humi, et: O humanum nimis mare, ait, cur servasti me? an ut secundum emensus curriculum Callirrhoën in alterius conjugis amplexu viderem? hoc non speraveram unquam fore, ne post

ἀποθανόντος Χαιρέου. Ἴί ποιήσω δυστυχῆς; παρὰ δεσπότην μὲν γὰρ ἤλπικόν τε κομίσασθαι καὶ τοῖς λύτραις ἐπίστευον, ὅτι πείσω τὸν ἀγοράσαντα. Νῦν δ' εὐρηκά σε πλουσίαν, τάχα καὶ βασιλίδα. Πόσω δ' ἂν εὐτυχέστερος ὑπῆρχον, εἴ σε μοιχεύουσαν εὐρήκειν. Εἶπω Διονυσίῳ προσελθὼν, Ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκα; τοῦτο δὲ λέγει τίς γεγαυηκότι; ἀλλ' οὐδ', ἂν ἀπαντήσω, δύναμαί σοι προσελθεῖν. Ἄλλ', οὐδὲ τὸ κοινότατον, ὡς πολίτης, ἀσπάσασθαι. Κινδυνεύσω τάχα καὶ ὡς μοιχὸς τῆς ἐμῆς γυναϊκὸς ἀπολέσθαι. Ταῦτ' ὀδυρόμενον παρεμυθεῖτο Πολύχαρμος.

Ζ'. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φωκῆς, ὁ οἰκονόμος Διονυσίου, θεασάμενος τριήρη ναύμαχον, οὐκ ἀδελῆς καθειστήκει. Ναύτην δὲ τινα ὑποκορισάμενος μανθάνει παρ' αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν, τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν καὶ διὰ τίνα πλέουσι. Συνῆκεν οὖν, ὅτι μεγάλην συμφορὰν ἢ τριήρης αὕτη κομίζει Διονυσίῳ καὶ οὐ βιώσεται Καλλιρρόης ἀποσπασθεῖς. Οἷα δὲ φιλοδέσποτος ἐθελήσας προλαβεῖν τὸ δεινὸν καὶ σβέσαι πολεμον, μέγαν μὲν, οὐ κοινὸν δὲ, ἀλλὰ τῆς Διονυσίου μόνης οἰκίας, διὰ τοῦτ' ἀπιππευσάμενος εἰς τι φρουρίον βαρβάρων, ἀνήγειλεν. Ὅτι τριήρης πολεμικὴ λαυθάνει, τάχα μὲν ἐπὶ κατασκοπῆν, τάχα δὲ καὶ διὰ ληστείαν, ὑφορομοῦσα, συμφέρει δὲ τοῖς βασιλείως πράγμασιν, ἀνάρπαστον αὐτὴν γενέσθαι, πρὶν ἀδικεῖν. Ἐπεισε τοὺς βαρβάρους καὶ συντεταγμένους ἤγαγεν. Ἐπιπεσόντες οὖν μέση νυκτὶ καὶ πῦρ ἐμβαλόντες τὴν μὲν τριήρη κατέφλεξαν, ὄσους δὲ ζῶντας ἔλαβον, δῆσαντες εἰς τὸ φρούριον ἀνήγαγον. Νεμήσεως δὲ τῶν αἰχμαλώτων γενομένης, ἰκέτευσαν Χαιρέας καὶ Πολύχαρμος ἐνὶ δεσπότην παραῆναι. Καὶ ὁ λαβὼν αὐτοὺς ἐπώλησεν εἰς Καρίαν. Ἐκεῖ δὲ πέδας σύροντες παχείας εἰργάζοντο τὰ Μιθριδάτου. Καλλιρρόη δ' ὄναρ ἐπέστη, Χαιρέας δεδεμένος καὶ θέλων αὐτῇ προσελθεῖν, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος. Ἀνεκώκυσε δὲ μέγα καὶ διωλύγιον ἐν τοῖς ὑπνοῖς Χαιρέα, δεῦρο. Τότε πρῶτον Διονύσιος ἤκουσεν ὄνομα Χαιρέου. Καὶ τῆς γυναϊκὸς οὖν ταραχθείσης ἐπύθετο. Ἰίς, ὃν ἐκάλεῖς; Προῦδωκε δ' αὐτὴν τὰ δάχρυα καὶ τὴν λύπην οὐκ ἠδυνήθη κατασχεῖν, ἀλλ' ἔδωκε παρρησίαν τῷ πάθει. Δυστυχῆς, φησὶν, ἀνθρωπος, ἐμὸς ἀνὴρ ἐκ παρθενίας, οὐδ' ἐν τοῖς δνειροῖς εὐτυχῆς. εἶδον γὰρ αὐτὸν δεδεμένον. Ἀλλὰ σὺ μὲν, ἄθλιε, τέθνηκας ζητῶν ἐμὲ, δηλοῖ γὰρ θάνατόν σου τὰ δεσμά, ἐγὼ δὲ ζῶ καὶ τρυφῶ, κατάκειμαι δ' ἐπὶ χρυσαλάτου κλίνης μετ' ἀνδρὸς ἑτέρου. Πλὴν οὐκ εἰς μακρὰν ἀφίξομαι πρὸς σέ. Εἰ καὶ ζῶντες ἀλλήλων οὐκ ἀπελάυσασμεν, ἀποθανόντες ἀλλήλους ἔξομεν. Τούτων τῶν λόγων ἀκούσας ὁ Διονύσιος ποικίλας ἐλάμβανε γνώμας. Ἦπιετο μὲν γὰρ αὐτοῦ ζηλοτυπία, διότι καὶ νεκρὸν ἐφίλει Χαιρέαν, ἤπιετο δὲ καὶ φόβος μὴ ἑαυτὴν ἀποκτείνῃ, ἐθάρρει δ' ὅμως ὅτι ὁ πρῶτος ἀνὴρ ἔδοκει τεθνηκέναι τῇ γυναϊκί. Μὴ γὰρ ἀπολείψειν αὐτὴν Διονύσιον, οὐκ ὄντος ἔτι Χαιρέου. Παρεμυθεῖτο τίνυνν ὡς δυνατὸν μάλιστα τὴν γυναῖκα καὶ ἐπὶ

Chæreae quidem fata. Quid agam, miser? ab hero te sperabam ferre, pretioque redemptionis confidebam posse emtorem in rem meam pellicere. Nunc autem inveni te divitem, et forte reginam. O quanto ego eram felicitior, si te vel adulteram deprehendissem. Siccine Dionysium aggrediar? Redde mihi uxorem. Sed ne occurrens quidem in via poterō ad te accedere. Imo, quod cuivis alii, mihi non licebit, civi civem salutare. Quid? quod periclitabor forte ceu adulter meae uxoris perire. Sic lamentantem Polycharmus tamen consolatur.

VII. Interim Phocas, villicus Dionysii, conspecta non sine pavore triremi bellica, discit a nauta, quem blanditiis illectum sibi conciliaverat, et qui sint, et unde, et quid disignent, intelligitque, triremem istam hero suo magnum malum importare, ut qui vitam a Callirrhoë separem tolerare posse censendus non esset. Occupare itaque studens calamitatem, et extinguere bellum, non quidem magnum, neque commune urbi, sed herili domui proprium, utpotè amans heri mancipium, propere ad castrum aliquod, a barbaris custoditum, adequitat, nuntiatque, latere sub aggeribus mari objectis triremem hostilem, fors causa speculandi, fors et prædandi. Regis interesse illam diripi priusquam hostes vim inferant. Ut facile decepit barbaros, ipse conglobatos in agmen ducit eo loci, ubi media de nocte securos adorti et navem injecto comburant igne, et vinclos abducunt in castellum, quotquot vivos ceperant. Ibi Chæreas et Polycharmus non distrahi, sed uni hero vendi, facta captivorum partitione, supplices orant. Obtemperans igitur, qui tulerat eos de præda, vendit in Cariam, ubi ponderosas post se trahentes miseri pelicas, Mithridatis agros colebant. Hoc se Chæreas habitu per quietem Callirrhoë sistit, accedere quidem cupiens, sed prohibitus. Exclamat illa in somnis magna et acuta voce: Chærea, huc veni. Tum prius auditō Chæreae nomine Dionysius consternatam rogat uxorem, Quis esset, quem vocaverit? Prodebant illam lacrymæ, neque mœstitiam premere poterat, sed concessa affectui audacia: Homo miser, ait, meus virgineus. Ne quidem in somnis felix. Vidi enim illum catenis oneratum. At tu quidem miser obiisti me querens. Nam hæc vincula mortem significant. Ego vere et vivo, et luxor, et in aurea sponda cum alio marito decumbo. At non multo post ad te veniam. Etiamsi usu nostrum vivi caruimus, tenebimus tamen nos mortui. His auditis, variæ cogitationes mentem Dionysii subiere. Pungebat namque amulum, quod vel mortuum illa Chæream diligeret; angebat et metus, ne suis illa se manibus perimeret. Interim bene sperabat, quandoquidem prior maritus uxori ipsi videbatur decessisse. Non enim illam Dionysium deserturam, Chærea non superstite porro. Consolatur ergo quibus maxime poterat modis uxorem,

πολλὰς ἡμέρας παρεφύλαττε, μὴ ἄρα τι δεινὸν ἑαυτὴν ἐργάσῃται. Περιέσπασε δὲ τὸ πένθος ἐλπίς τοῦ τάχα ζῆν ἔχεινον καὶ ψευδόνειρον αὐτὴν γεγονέναι· τὸ δὲ πλεῖον ἢ γαστήρ. Ἐβδόμῳ γὰρ μηνὶ μετὰ τοὺς γάμους οὖδν ἔτεκε, τῷ μὲν δοκεῖν ἐκ Διονυσίου, Χαίρεου δὲ ταῖς ἀληθείαις. Ἐορτὴν μεγίστην ἤγαγεν ἡ πόλις καὶ πρᾶσθειαι ἀφίκοντο πανταχόθεν Μιλησίοις συνηδομένων, ὅτι τὸ γένος αὖξει τὸ Διονυσίου. Κἀκεῖνος ὑπὸ τῆς χαρᾶς πάντων παρεχώρησε τῇ γυναικί, καὶ οὖδα δέσποινα αὐτὴν ἀπέδειξε τῆς οἰκίας. Ἀναθημάτων ἐνέπληξε τοὺς ναοὺς, παντόμει τὴν πόλιν εἰστία θυσίαις.

Η'. Ἀγωνιώσα δὲ Καλλιρρόη, μὴ προδοθῆ τὸ ἀπόρρητον αὐτῆς, ἤξιώσεν ἐλευθερωθῆναι Πλαγγόνα, τὴν μόνην αὐτῇ συνειδύαν, ὅτι πρὸς Διονύσιον ἦλθεν ἐγκύμων· ἵνα μὴ μόνον ἐκ τῆς γνώμης, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τύχης, ἔχη τὸ πιστὸν παρ' αὐτῆς. Ἀσμένως, εἶπεν ὁ Διονύσιος, ἀμείβομαι Πλαγγόνα διακονίας ἐρωτικῆς. Ἀδίκον δὲ ποιῶμεν, εἰ τὴν (μὲν) θεραπευτικῶς οὖδα τετιμῆκαμεν, οὐκ ἀποδώσομεν δὲ τὴν χάριν τῇ Ἀφροδίτῃ, παρ' ἣ πρώτων ἀλλήλους εἶδομεν; Κἀγὼ, φησὶν ἡ Καλλιρρόη, σοῦ θέλω μᾶλλον. Ἔγω γὰρ αὐτῇ μείζονα χάριν. Νῦν μὲν οὖν λεχῶ ἔτι εἰμι, περιμεινυτες δ' ὀλίγας ἡμέρας ἀσφαλέστερον ἀπιμεν εἰς τοὺς ἀγρούς. Ταχέως δ' αὐτὴν ἀνέλαθεν ἐκ τοῦ τόκου καὶ κρείττων ἐγένετο καὶ μείζων, οὐκέτι κόρης ἀλλὰ γυναικὸς ἀκμὴν προσλαβοῦσα. Παραγενομένην δ' αὐτὴν εἰς τὸν ἀγρὸν, μεγαλοπρεπεῖς θυσίας παρεσκευάσε Φωκάς. Καὶ γὰρ πλῆθος ἐπηκολούθησεν ἐξ ἄστεος. Καταρχόμενος οὖν ὁ Διονύσιος ἐκατόμβης· Δέσποινα, φησὶν, Ἀφροδίτῃ, σύ μοι πάντων ἀγαθῶν αἰτία. Παρὰ σοῦ Καλλιρρόην ἔγω, παρὰ σοῦ τὸν οὖδν. Καὶ ἀνὴρ εἰμι διὰ σέ, καὶ πατήρ. Ἐμοὶ μὲν ἤρκει Καλλιρρόη καὶ πατριδος μοι καὶ γονέων γλυκυτέρα, φιλῶ δὲ τὸ τέκνον, ὅτι μοι τὴν μητέρα βεβαιωτέραν πεποίηκεν. Ὅμηρον ἔγω τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτὴν. Ἰκετεύω σε, δέσποινα, σῶζε ἐμοὶ μὲν Καλλιρρόην, Καλλιρρόη δὲ τὸν οὖδν. Ἐπευφύμησε τὸ πλῆθος τῶν περιεστηκότων καὶ οἱ μὲν βόδοις, οἱ δ' ἴοις, οἱ δ' αὐτοῖς στεφάνοις ἐφυλλοβόλησαν αὐτοὺς, ὥστε πλησθῆναι τὸ τέμενος ἀνθῶν. Διονύσιος μὲν οὖν πάντων μὲν ἀκούοντων εἶπε τὴν εὐχὴν, Καλλιρρόη δὲ μόνη ἠθέλησε πρὸς τὴν Ἀφροδίτην λαλῆσαι. Πρῶτον μὲν οὖν τὸν οὖδν εἰς τὰς αὐτῆς ἀγκάλας ἐνέθηκε. Καὶ ὥφθη θέαμα κάλλιστον, οἷον οὔτε ζωγράφος ἔγραψεν, οὔτε πλάστης ἔπλασεν, οὔτε ποιητὴς ἰστόρησε μέγρι νῦν. Οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν ἐποίησεν Ἄρτεμιν, ἢ Ἀθηνᾶν, βρέφος ἐν ἀγκάλαις κομίζουσαν. Ἐκλαυσεν ὑπ' ἡδονῆς Διονύσιος ἰδὼν καὶ ἡσυχῆ τὴν Νέμεσιν προσεκύνησε. Μόνην δὲ Πλαγγόνα προσμεῖναι κελεύσας, τοὺς λοιποὺς προέπεμψεν εἰς τὴν ἑπαυλιν. Ἐπει δ' ἀπηλλάγησαν, στᾶσα πλησίον τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἀνατείνασα χερσὶ τὸ βρέφος· Ὑπὲρ τούτου σοι, φησὶν, ὦ δέσποινα, γινώσκω τὴν χάριν· ὑπὲρ ἑμαυτῆς γὰρ οὐκ οἶδα. Τότ' ἂν σοι καὶ περὶ ἑμαυτῆς ἡπιστά-

multosque in dies, ne sibi forte manus ipsa truculentas inferret, oculis curiosis servabat. Luctum quoque mulieri distrahebat spes, forte vivere Chæream, falsaque specie per somnum objecta se fuisse delusam. Magis autem venter. Septimo namque post nuptias mense puerum edidit, opinione quidem Dionysio saturni; verus autem pater Chæreas erat. Maxima festivitate celebrare hos natales tota urbs, et undecumque confluere legati Milesiis incrementum domus Dionysii gratulantium. Ipse ille præ gaudio uxori cedebat omnibus, eamque matrem familias nuncupabat. Templâ donariis implebat, sacris factis totam urbem et viritum quosque lautis epulis excipiebat.

VIII. Callirrhœ vero, ne quando secretum suum proderetur incerta et verita, rogat censetque, Plangonem libertate donari. Erat enim illa sola conscia, gravidam fuisse, quum Dionysio primum conjungeretur; ut non tantum ex animi benevolentia, sed et ex conditionis melioris beneficio obligatam sibi haberet. Libenter illam, ait Dionysius, pro ministerio amatorio remunerabor. Inique autem facimus, si, hōnorata serva, Veneri debitas grates non rependamus, apud quam nos primum vidi-mus. Atqui ego te magis volo. Majorem illi ego gratiam debeo, quam tu. Nunc autem puerpera adhuc sum. Post paucos dies tutius in agrum abeamus. Brevi se Callirrhœ ex partus doloribus et noxiis recipiebat, et pulchrior evaserat atque fortior; jam non amplius puella, sed mulieris maturum robur nacta. Ut rus itaque venerant, magnificas iis epulas, multo quippe comitatu stipatis, apparuerat. Phocas Dionysius ibi, libatione facta, immolationem hecatombes auspicatur: et, Domina Venus, ait, omnia mea bona tibi debeo. Abs te Callirrhœn habeo, abs te filium; per te et vir sum, et pater. Mihi quidem sufficisset Callirrhœ, patriaque et parentibus dulcior, amo famen puerulum, quod matrem mihi certiore fecit. Obsidem habeo affectus ejus erga me. Supplicor itaque, domina, serva mihi quidem Callirrhœn, huic vero filium. Preces bonis verbis, faustisque prosequitur acclamationibus adstans corona, et hi rosis, illi violis, alii sertis integris, obrunt conjuges, ut totum fanum floribus scateret. Dionysius vota clare dixerat, et ut omnibus possent exaudiri. Callirrhœ vero sola Venerem alloqui volebat. Primum ergo suum filium deæ ulnis imponebat, spectaculum pulcherrimum, neque fictum usquam, neque pictum, neque scriptum in poemate; nullus enim horum artificum Dianam, aut Minervam, fecit, quæ ulnis infantem gestaret. Dionysio lacrymas excutiebat spectaculi voluptas, ut tacite Nemesin deprecaretur, cæterisque in villam præmissis, solam Plangonem Callirrhœæ præsto manere jubet. Ut jam omnes discesserant, nostra propius aggressa Venerem, manibusque protendens infantulum: Pro hoc tibi gratiam novi, Dea Venus, ait. Nam pro me novi nullam. Tum

μπὴ χάριν, εἴ μοι Χαιρέαν ἐτήρησας. Πλὴν εἰκόνα μοι δέδωκας ἀνόδους φιλάτου καὶ ὄλον οὐκ ἀφείλου μοι Χαιρέαν. Δὸς δὴ μοι γενέσθαι τὸν υἱὸν εὐτυχέστερον μὲν τῶν γονέων, ὅμοιον δὲ τῷ πάππῳ. Πλεύσαι δὲ
 5 καὶ οὗτος ἐπὶ τριήρους στρατηγικῆς, καὶ τις εἶποι, ναυμαχοῦντος αὐτοῦ· Κρείττων Ἑρμοκράτους δ' ἔχονος. Ἥσθήσεται μὲν γὰρ καὶ ὁ πατήρ, ἔχων τῆς ἀρετῆς διάδοχον, ἡσθησάμεθα δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ θνητεύτες. Ἰκετεύω σε, δέσποινα, διαλλάγηθί μοι
 10 λοιπόν. Ἰκανῶς γὰρ μοι δεδυστύχηται. Τέθνηκα, ἀνέζησα, λελήστευμαι, πέφευγα, πέπραμαι, δεδούλευκα. Τίθῃμι δὲ καὶ τὸν δεύτερον γάμον ἔτι μοι τούτων βαρύτερον. Ἀλλὰ μίαν ἀντὶ πάντων αἰτοῦμαι χάριν παρὰ σοῦ, καὶ διὰ σοῦ παρὰ τῶν ἄλλων θεῶν,
 15 σῶξέ μου τὸν ὄφρανον. Ἔτι βουλομένην λέγειν ἐπέσχετὰ δάκρυα.χ

Θ'. Μικρὸν οὖν διαλιποῦσα καλεῖ τὴν ἱέρειαν. Ἡ δὲ πρεσβυτικὴ ὑπακούασα· Τί κλάεις, εἴπεν, ὦ παιδίον, ἐν ἀγαθοῖς τηλικούτοις; ἤδη γὰρ καὶ σέ ὡς θεᾶν
 20 οὐ ξένοι προσκυνοῦσι. Πρῶτην ἤλθον ἐνθάδε δύο νεανίσκοι καλοὶ παραπλέοντες. Ὁ δ' ἕτερος αὐτῶν θεασάμενός σου τὴν εἰκόνα, μικροῦ δεῖν ἐξέπνευσεν. Οὕτως ἐπιρανῆ σε ἡ Ἀφροδίτη πεποίηκεν. Ἐπληξε τὴν καρδίαν τῆς Καλλιρρόης τοῦτο καὶ ὡσπερ ἐμμανῆς
 25 γενομένη, στήσασα τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀνέκραγε· Τίνες ἦσαν οἱ ξένοι; πόθεν ἔπλεον; τί σοι διηγούντο; Δείσασα δ' ἡ πρεσβυτικὴ τὸ μὲν πρῶτον ἄφωνος εἰστήκει, μόλις δ' ἐφθέγγετο· Μόνον εἶδον αὐτοὺς, οὐδὲν ἤκουσα. Ποταποὺς εἶδες; ἀναμνήσθητι τὸν χαρακτήρα αὐτῶν.
 30 Ἐρρασεν ἡ γραῦς οὐκ ἀκριβῶς μὲν, ὑπόπτεισε δ' ὅμως ἐκείνη τὴν ἀλήθειαν. Ὁ γὰρ βούλεται τοῦθ' ἕκαστος καὶ οἴεται. Βλέψασα δὲ πρὸς Πλαγγόνα, δύναται, φησὶν, ὁ δυστυχὴς Χαιρέας πλανώμενος ἐνθάδε παρεῖναι. Τί οὖν; [ἐγένετο] ζητήσωμεν αὐτὸν, ἀλλὰ
 35 σιωπᾶσαι. Ἀφικομένη τοῖνον πρὸς Διονύσιον, τοῦτο μόνο οἶπεν, ὅπερ ἤκουσε παρὰ τῆς ἱέρειας. Ἠπίστατο γὰρ, ὅτι φύσει περιεργὸς ἐστὶν ὁ ἔρως, κάκεινος δι' ἑαυτὸν πολυπραγμονήσει περὶ τῶν γεγονότων. Ὅπερ οὖν καὶ συνέβη. Πυθόμενος γὰρ ὁ Διονύσιος εὐθύς
 40 ἐνεπλήσθη ζηλοτυπίας καὶ πόρρω μὲν ἦν τοῦ Χαιρέαν ὑποπτέειν, εἶδισε δ' ἄρα, μὴ τις λαυθάνη κατὰ τοὺς ἀγροὺς ἐπιβουλὴ μοιχικὴ. Πάντα γὰρ ὑποπτέειν αὐτὸν καὶ δεδιέναι τὸ κάλλος ἀνέπειθε τῆς γυναικός. Ἐροβεῖτο δ' οὐ μόνον τὰς παρ' ἀνθρώπων ἐπιβουλὰς,
 45 ἀλλὰ προσεδόκα τάχα αὐτῇ καταθῆσθαι καὶ θεὸν ἐξ οὐρανοῦ ἀντεραστήν. Καλέσας τοῖνον Φωκᾶν διηγερέυνα· Τίνες εἰσὶν οἱ νεανίσκοι καὶ πόθεν; ἄρα γε πλούσιοι καὶ καλοὶ; διὰ τί δὲ τὴν ἐμὴν Ἀφροδίτην προσεκύνοιν; τίς ἐμήνυσεν αὐτοῖς; τίς ἐπέτρεψεν; Ὁ δὲ
 50 Φωκᾶς ἀπέκρυπτε τὴν ἀλήθειαν, οὐ Διονύσιον δεδοικώς, γινώσκων δὲ ὅτι Καλλιρρόη καὶ αὐτὸν ἀπολεῖ καὶ τὸ γένος αὐτοῦ, πυθόμενη περὶ τῶν γεγονότων. Ἐπεὶ οὖν ἔξαρνος ἦν ἐπιδηδημηκέναι τινὰς, οὐκ εἰδὼς ὁ Διονύσιος τὴν αἰτίαν, ὑπόπτεισε, βαρύτεραν ἐπιβουλὴν

sane novissem, si mihi Chæream servasses. Interim delisti imaginem viri amicissimi, neque totum abstulisti Chæream. Da vero mihi filium aliquando fieri parentibus quidem feliciorum, avo autem similem. Et hic naviget, atque nautica prœlia edente dicat quis, avo Hermocrate nepotem fortiozem esse et potiozem. Sic et pater meus lætabitur, virtutis hæredem nactus, et nos parentes vel mortui gaudebimus. In posterum, obsecro, domina, mecum in gratiam redi. Abunde jam malorum perpessa sum. Obii, revixi, latronibus cessi, patria excidi, vendita fui, servii, et, quod omnibus illis reputo mihi luctuosius, alteri marito juncta sum. Hanc unam pro illis omnibus a te rogo gratiam, et per te a reliquis diis, servare mihi hunc orbem velis. Ultra nitentem proloqui intercipiunt lacrymæ.

IX. Nec post longam tamen moram vocat sacerdotem, quæ intrans, ait: Quid ploras in tantis bonis, filia? nam vel advenæ ceu deam te venerantur. Nuper ingressi fuerant huc duo pulchri juvenes præternavigantes, quorum unus, visa tua imagine, parum aberat, quin exspiraret. Tam te Venus illustrem fecit. Territa per hos sermones, et tamquam lymphata, fixis oculis acere tuens, exclamavit: Quinam erant illi advenæ? unde navigabant? quid narrabant tibi? Hærebat pavidam sacerdos, hiscere non ausa, et voce defecta, vix tandem: Nihil audivi, ait, tantum eos vidi. Ex habitu, quem vidisti, unde gentium esse colligis eos? revoca tibi in mentem vultus et lineamenta juvenum. Exponebat anus, non exacte quidem; Callirrhœ tamen inde, quod res erat, suspicabatur. Nam quod quisque vult, illud opinatur. Et ad Plangonem conversa: Quid si miser Chæreas hic adesset errabundus: quid igitur? illum quæramus, sed sine tumultu. Ut itaque redierat ad Dionysium Callirrhœ, id solum effert, quod a sacerdote audiverat. Amorem enim sciebat ex indole sua nimis esse curiosum, et Dionysium per se sui que gratia hujus eventui examen sollicitum instituturum. Id quod et accidit. Nam Dionysius, simulatque intelligebat, turgere æmulatione, et quamvis a Chæreæ suspicione longe abesset, ne qua tamen se falleret in agris adulteri molitio, maxime verebatur. Pulchritudo mulieris ipsum pavere et suspecta habere omnia coegbat. Neque solas hominum extimescebat insidias, sed et ex ipso cœlo descensurum forte aliquem sibi rivalem expectabat. Arcessitum itaque Phocan diligenter interrogat: Quinam ergo fuerunt juvenes? et unde? an divites et pulcri? et quare meam Venerem adorarunt? et quis illam illis ibi esse indicavit? quis permisit? At Phocas occultabat veritatem, non quod Dionysium verebatur sed paratum sibi sciens totique suo generi interitum a Callirrhœ, si quid illa rerum gestarum rescisceret. Quum itaque pervicaci constantia negaret, peregrinos hinc appulso, Dionysius causam cœpit habere suspectam, quasi graviores in caput suum struerentur insidie; et ira can-

καθ' ἑαυτοῦ συνίστασθαι. Διοργισθεὶς οὖν μάλιστα ἤγει καὶ τροχὸν ἐπὶ Φωκᾶν καὶ οὐ μόνον ἐκεῖνον ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἀγροῖς ἅπαντας συνεκάλει μοιχεύειν πεπεισμένους ζητεῖν. Αἰσθόμενος δὲ Φωκᾶς, οἱ κα-
 5 θέστῃκε δεινοῦ καὶ λέγων καὶ σιωπῶν· Σοί, φησί, δέσποτα, ἐρῶ μόνῃ τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ Διονύσιος πάντας ἀποπέμψας· Ἰδοὺ, φησί, μόνον γεγόναμεν, μηδὲν ἔτι ψεύσει, λέγε τάλῃθες κἂν φαῦλον ἦ. Φαῦλον μὲν, εἶπεν, οὐδὲν ἐστίν, ὃ δέσποτα, μέγαλον γὰρ
 10 ἀγαθῶν φέρω σοι διηγήματα. Ἐπεὶ δὲ σκυθρωπότερά ἐστιν αὐτοῦ τὰ πρώτα, διὰ τοῦτο μηδὲν ἀγωνιάσης, μηδὲ λυπηθῆς, ἀλλὰ περίμενον, ἕως οὗ πάντα ἀκούσης· χρηστὸν γὰρ ἔχουσι τὸ τέλος. Μετέωρος οὖν ὁ Διονύσιος πρὸς τὴν ἐπαγγελίαν γενόμενος καὶ ἀναρτήσας ἑαυτὸν
 15 τῆς ἀκροάσεως· Μὴ βράδυνε, φησίν, ἀλλ' ἤδη διηγοῦ. Τότε οὖν ἤρξατο λέγειν· Τριήρης ἐνθάδε κατέπλευσεν ἐκ Σικελίας καὶ πρέσβεις Συρακοσίων παρὰ σοῦ Καλλιρρόην ἀπαιτούντων. Ἐξέθανεν ὁ Διονύσιος ἀκούσας καὶ νύξ αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη, φαντασίαν γὰρ
 20 ἔλαβεν ὡς ἐφρονηκότος αὐτῆ Χαιρέου καὶ Καλλιρρόην ἀποσπῶντος. Ὁ μὲν οὖν ἐκεῖτο καὶ σχῆμα καὶ χρῶμα νεκροῦ ποιήσας, Φωκᾶς δ' ἐν ἀπορίᾳ καθιστήκει, καλέσαι μὲν οὐδένα θέλων, ἵνα μή τις αὐτῷ μάρτυς γένηται τῶν ἀπορρήτων, μόλις δὲ καὶ κατ' ὀλίγον αὐτὸς
 25 τὸν δεσπότην ἀνεκτήσατο· Θάρρει, λέγων, Χαιρέας τέθνηκεν· ἀπόλωλεν ἡ ναῦς· οὐδεὶς ἐστὶ φόβος. Ταῦτα τὰ ῥήματα ψυχῇ ἐνέθηκε Διονυσίῳ καὶ κατ' ὀλίγον πάλιν ἐν ἑαυτῷ γενόμενος ἀκριβῶς ἐπυθνάνετο πάντα, καὶ Φωκᾶς διηγεῖτο τὸν ναύτην, τὸν μινύ-
 30 σαντα, πόθεν ἡ τριήρης καὶ διὰ τίνα πλέουσι καὶ τίνες οἱ παρόντες, τὸ στρατήγημα τὸ ἴδιον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, τὴν νύκτα, τὸ πῦρ, τὸ ναυάγιον, τὸν φόνον, τὰ δεσμά. Καθάπερ οὖν νέφος, ἢ σκότος, ἀπεκάλυψε τῆς ψυχῆς Διονύσιον καὶ περιπτυσζόμενος Φωκᾶν· Σὺ, φησίν, εὐεργέτης ἐμὸς, σὺ κηδεμῶν ἀληθῆς καὶ πιστό-
 35 τατος ἐν τοῖς ἀπορρήτοις. Διὰ σὲ Καλλιρρόην ἔχω καὶ τὸν υἱόν. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν σοι προστάξαι Χαιρέαν ἀποκτεῖναι, σοῦ δὲ ποιήσαντος οὐ μέφομαι. Τὸ γὰρ ἀδίκημα φιλοδέσποτον. Τοῦτο μόνον ἀμελῶς ἐποίη-
 40 σας, οὐκ ἐπολυπραγμότησας, πότερον ἐν τοῖς τεθνηκόσι Χαιρέας ἐστίν, ἢ ἐν τοῖς δεδεμένοις. Καὶ δεῖ ζητῆσαι τὸν νεκρὸν. Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἂν ἔτυχε τάφου, καγὼ βεβαιότερον ἔσχον τὸ θαρρεῖν. Οὐ δύναμαι δὲ νῦν ἀμερίμνως εὐτυχεῖν διὰ τοὺς δεδεμένους. Οὐδὲ
 45 γὰρ τοῦτ' ἴσμεν, ὅποι τις αὐτῶν ἐπράθη.

Ι. Προστάξας δὲ Φωκᾶν τὰ μὲν ἄλλα τῶν γεγονότων φανερώς διηγείσθαι, δύο δὲ ταῦτα σιγᾶν, τὸ ἴδιον στρατήγημα, καὶ ὅτι ἐκ τῆς τριήρους τινὲς ἔτι ζῶσι, παραγίνεται πρὸς Καλλιρρόην σκυθρωπός· εἶτα συγκαλέσας
 50 πεισθέντας τοὺς ἀγροίκους, ἵν' ἡ γυνὴ πυθομένη τὰ συμβάντα βεβαιωτέραν ἤδη λάθῃ περὶ Χαιρέου τὴν ἀπόγνωσιν. Ἐλθόντες δὲ διηγοῦντο πάντες δ' ἤδεσαν· Ὅτι βάρβαροι ποθὲν λησταὶ νυκτὸς καταδραμόντες ἐνέπρησαν Ἑλληνικὴν τριήρη, τῆς προτέρας

dens rotam et flagra postulat in Phocam, neque in hunc solum, sed et omnes agri operæ convocatæ; ut qui certo crederet, se in adulterium inquirere. Intelligens ergo Phocas, ubi versetur discriminis, sive eloqueretur, sive premeret rem; Soli tibi, ait, here, verum dicam. Dimissis omnibus: En, ait, soli sumus. Cave mihi porro mendacii quidquam. Dic verum, etiam si malum sit. Malum quidem, here, nullum est. Imo bona ingentia tibi commemoraturus sum. Quandoquidem vero illa narrationis initia tetrica sunt, non propterea commovearis, quæso, neque mœrorem concipias, sed exspecta, donec totum negotium ceperis. Habet enim bonum finem. Sublimis ad hæc promissa Dionysius auribus ab ore narraturi pendeat. Ne cessa, inquit, sed actutum expone. Occipit igitur Phocas: Triremis huc appulit ex Sicilia, et Syracusanorum legati, Callirrhœn a te repetituri. Emori ad hæc Dionysius et oculis nocte suffusus caligare. Imaginabatur enim sibi, jam præsentem instare Chæream, et abstractam Callirrhœn rapere: mortuoque plane non dispar et habitum et colore jacebat. Id quod Phocan in magnam conjecit perturbationem et consilii inopiam. Nam advocare quemquam non audebat, ne quis ipsi testis et arbiter secretorum fieret. Ut ægre tandem et per gradus heri jam fugientes revocaverat spiritus: Confide modo, ait, here. Chæreas mortuus est. Periiit navis. Nullus hic timori locus. Hæc verba Dionysio rursus indiderunt animam, ut sibi redditus diligenter porro singula requireret, Phocas illi nautam memorat, cujus indicio didicerat, unde et qui essent advēæ, et qua venissent destinatione; item artes, quibus imposuisset præsidio barbaro; noctem, ignem, naufragium, cædem, vincula. Sic Dionysius ab animo suo ceu nubem, aut tenebras, discussit, et amplexatus Phocan: Tu benefactor es meus, ait, tu verus tutor et fidissimus in rebus, quas vulgari fas non est. Per te Callirrhœn habeo, et filium. Non ego equidem te Chæream cæde aggredi jussissem; at quum feceris tamen, non reprehendo. Iniquitas enim hæc amoris in herum opus fuit. Hoc solum negligenter fecisti, quod, sitne mortuos inter, an captivos, Chæreas, anxia cûra non indagasti. Etiam, si certo noveras, esse mortuum, oportuerat tamen cadaver tollere. Tum enim et illi supremus honos contigisset, et mihi firmiore nisa talo confidentia. Nunc autem plene frui meis bonis et sine sollicitudine propter captivos nequeo. Ignoramus enim, quo eorum quisque venditus sit.

X. Postquam itaque Phocan jusserat reliqua omnia palam narrare præter hæc duo, dolum suum, et quod vivi supersint aliqui de trireme, ipse fronte austera tristisque Callirrhœn adit; tum rusticos rerum gnaros advocat, quo ipsa, interrogando et audiendo totum edocta casum, pleniorum porro de Chærea desperationem animo indueret. Ut advenerunt, omnes ceu rem notissimam narrant: Barbari unde unde latrones, noctu facto incursu, triremem pridie ad istud litus appulsam accenderunt. Postero mane

ὀρμισθεῖσαν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς· καὶ μεθ' ἡμέραν εἶδομεν αἵματι μεμιγμένον ὕδωρ καὶ νεκροὺς ὑπὸ τῶν κυμάτων φερομένους. Ἀκούσασα ἡ γυνὴ τὴν ἐσθῆτα περιερρήξατο· κόπτουσα δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς παρειάς, ἀνέδραμεν εἰς τὸν οἶκον, ὅπου τὸ πρῶτον εἰσῆλθε πραθεῖσα. Διονύσιος δ' ἐξουσίαν ἔδωκε τῷ πάθει, φοβούμενος, μὴ γένηται φορτικός, ἂν ἀκαίρως παρῆ. Πάντας οὖν ἐκέλευσεν ἀπαλλαγῆναι, μόνην δὲ προσεδρεύειν Πλαγγόνα, μὴ τι ἄρα δεινὸν αὐτὴν ἐργάσεται.

10 Καλλιρρόη δ' ἠρεμίᾳ λαβομένη, χαμὰ καθεσθεῖσα καὶ κόνιν τῆς κεφαλῆς καταχέασα, τὰς κόμας σπαράξασα, τοιούτων ἤρξατο γόων· Ἐγὼ μὲν προαποθανεῖν ἢ συναποθανεῖν ἠξιάμην σοι, Χαιρέα. Πάντως δέ μοι κἂν ἐπαποθανεῖν ἀναγκαῖον. Τίς γὰρ ἐτι λείπεται

15 ἔλπις, ἐν τῷ ζῆν με κατέχουσα; Δυστυχεῖσα μέχρι νῦν ἐλογιζόμην· ὀφθαί ποτε Χαιρέαν καὶ διηγῆσομαι αὐτῷ, πόσα πέπονθα δι' ἐκείνον. Ταῦτά με ποιήσει τιμιωτέραν αὐτῷ. Πόσῃς ἐμπλησθήσεται χαρᾶς, ὅταν ἴδῃ τὸν υἱόν; Ἄνοντά μοι πάντα γέγονε, καὶ τὸ

20 τέκνον ἤδη περισσόν. Προσετέθη γάρ μου τοῖς κακοῖς ὄρφανός. Ἄδικε Ἀφροδίτη, σὺ μόνη Χαιρέαν εἶδες, ἐμοὶ δ' οὐκ ἔδειξας αὐτὸν ἐλθόντα. Ληστῶν χερσὶ παρέδωκας τὸ σῶμα τὸ καλόν. Οὐκ ἠλέησας τὸν πλεύσαντα διὰ σέ. Τοιαύτη θεῶ τὶς ἂν προσεύχοιτο,

25 ἦ τις τὸν ἴδιον ἰκέτην ἀπέκτεινας. Οὐκ ἐβόηθησας ἐν νυκτὶ φοβερᾷ φονευόμενον Ἰδοῦσα πλησίον σου μειράκιον καλὸν, ἔρωτικόν. Ἀφείλου μου τὸν ἡλικιωτήν, τὸν πολίτην, τὸν ἑραστὴν, τὸν ἐρώμενον, τὸν νυμφίον. Ἄποδος αὐτοῦ μοι κἂν τὸν νεκρόν. Τίθῃμι, ὅτι ἐγενήθημεν ἡμεῖς ἀτυχεῖστατοι πάντων. Τί δὲ καὶ ἡ τριήρης ἠδίκησε καὶ βάρβαροι κατέκτασαν αὐτὴν, ἥς οὐκ ἐκράτησαν οὐδ' Ἀθηναῖοι; Νῦν ἡμῶν ἀμφοτέρων οἱ γονεῖς τῇ θαλάσῃ παρακάνηται, τὸν ἡμέτερον κατάπλου περιμένοντες, καὶ ἦτις ἂν ναῦς πόρρωθεν ὀφθῆ, λέγουσι· Χαιρέας Καλλιρρόην ἄγων ἔρχεται. Τὴν κοίτην ἡμῖν εὐτρεπίζουσι τὴν νυμφικὴν, κοσμεῖται δὲ θάλαμος, οἷς ἴδιος οὐδὲ τάφος ὑπάρχει. Θάλασσα μαιρὰ, σὺ καὶ Χαιρέαν εἰς Μίλητον ἤγαγες φονευθῆναι καὶ ἐμὲ πραθῆναι.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

40 Α'. Ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα Καλλιρρόη διήγεν ἐν ὀρήνοισι, Χαιρέαν ἐτι ζῶντα πενθοῦσα. Μικρὸν δὲ καταδραθοῦσα ὄναρ ἑώρα ληστήριον βαρβάρων πῦρ ἐπιφέροντας, ἐμπιπραμένην δὲ τριήρη, Χαιρέα δὲ βοηθοῦσαν ἑαυτῇ. Ὁ δὲ Διονύσιος ἐλυπεῖτο μὲν,

45 ὄρων τρυχομένην τὴν γυναῖκα, μὴ ἄρα τι καὶ τοῦ κάλλους αὐτῇ παραπολεῖται εἰς τὸν ἴδιον ἔρωτα, λυσιτελεῖν δὲ ἐπελάμβανε, τὸν πρότερον ἄνδρα βεβαίως αὐτὴν ἀπογνῶναι. Θέλων οὖν ἐνδείξασθαι στοργὴν καὶ μεγαλοψυχίαν, ἔφη πρὸς αὐτήν· Ἀνάστηθι, ὦ γυναῖκα,

vidimus inquinatum sanguine mare, et jactata fluctibus cadavera. Ad hæc Callirrhœ sævis manibus lacerare vestes, oculosque et genas plangere, et adscendere in conclave, quo primum post venditionem deducta fuerat. Affectui cursum liberum dabat Dionysius, importunus fieri veritus, si intempestive adesset, jubetque omnes abire, solam assidere Plangonem, ne quod sibi forte malum inferret Callirrhœ. Quæ nacta secessum, lumi desidens, aggesto in caput pulvere, passosque laniata capillos, instaurat tales querimonias : Ego equidem optabam tua præcedere fata, Chærea, vel ea comitari. Nunc autem mortuus, quandoquidem aliter fieri nequit, morte assectandus es. Nam quæ, amabo, spes superat, in vita me retinens? Hucusque reputabam in miseriis meis : Videbo tandem aliquando Chæream, et narrabo, quot et quanta propter eum passa fuerim. Illa me cariores ipsi facient. Quanto plenus gaudio exsultabit ad filii conspectum? Omnes hæ meæ cogitationes in vanum abierunt. Jam puer supervacaneus et molestus est. Orbis enim reliquis meis malis adjunctus est. Iniqua Venus! Tu sola Chæream vidisti, mihi vero non monstrasti præsentem et tantam viam emensum. Latronum manibus tradidisti pulchrum corpus, ejus non miserta, qui se tui caussa mari credidit. Tali quis deæ vota fecerit! quæ ipsa tuum supplicem occidisti. Non tulisti suppetias in horribili nocte, quum jam videres prope te obruncandum pulcherrimum juvenem amoris plenum? abstulisti mihi æqualem, civem, amantem, redamatam, sponsum. Redde mihi nunc vel mortui corpus. Concessero, nos omnium fuisse natos infelicissimos. Quid offecit tibi triremis? ut barbari eam concremarent; quam ne Athenienses quidem in suam potestatem redegerunt. Nunc utriusque nostrum parentes mari assident, adventum nostrum operientes, et quæcumque navis procul compareat, dicunt : Chæreas Callirrhœen adducens venit. Tortum nobis parant genialem; thalamus ornatur, quibus jacere in suis sepulcris non contigit. Scelestum mare, tu et Chæream Miletum duxisti, ut ferro caderet, et me, ut vanirem.

LIBER QUARTUS.

I. Noctem illam sic quidem inter fletus transigebat Callirrhœ, Chæream adhuc vivum lugens. Paululum dein connivens in somnum videt agmen latronum barbarorum cum igni accurrens, et conflantem triridem, se autem Chæreae opitulantem. Dolore autem Dionysium afflicebat, quod videret, uxorem corpus adeo suum afflictare, et verebatur, ne quid inde pulchritudini, amoris sui damno, decederet; rebusque suis conducere putabat, si prioris illa mariti spem prorsus in perpetuum abjiceret. Monstraturus itaque simul egregium suum uxoris amorem, et animi

καὶ τάφον κατασκεύασον τῷ τάλαιπύρῳ. Τί τὰ μὲν
 4 ἀδύνατα σπεύδεις, ἀμελείς δὲ τῶν ἀναγκαίων; Νόμιζε,
 ἐφρασηκότα· σοὶ λέγειν αὐτόν·

Θάπτε μὲ, ὅτι τάχιστα πύλας Ἄϊδαο περήσω.

5 Καὶ γὰρ εἰ μὴ τὸ σῶμα εὐρηται τοῦ δυστυχοῦς, ἀλλὰ
 νόμος οὗτος ἀρχαῖος Ἑλλήνων, ὥστε καὶ τοὺς ἀφανεῖς
 τάφοις κοσμεῖν. Ἐπεισε ταχέως, τὸ γὰρ πρὸς ἠδονὴν
 εἶχεν ἡ συμβουλίαι. Φροντίδος οὖν ἐμπεισοῦσης, ἐλώ-
 10 φησεν ἡ λύπη, καὶ διαναστᾶσα τῆς κλίνης κατεσκόπει
 χωρίον, ἐν ᾧ ποιήσει τὸν τάφον. Ἦρσε δ' αὐτῇ
 πλησίον τοῦ νεῶ τῆς Ἀφροδίτης, ὥστε καὶ τοὺς αὐθις
 εἶχεν ἔρωτος ὑπόμνημα. Διονύσιος δ' ἐφθόνησε Χαι-
 15 ρέα τῆς γειννιάσεως καὶ τὸν τόπον τοῦτον ἐφύλαττεν
 ἑαυτῇ. Θέλων οὖν ἅμα καὶ τριβῆν ἐγγενέσθαι τῇ
 φροντίδι· Βαδίζωμεν, ὦ γύναι, φησίν, εἰς ἄστν, κάκεῖ
 πρὸ τῆς πόλεως ὑψηλὸν καὶ ἀρίθην κατασκευάσωμεν
 τάφον·

Ὡς κεν τηλεφανῆς ἐκ ποντοῖν ἀνδράσιν εἶη.

20 Καλοὶ δὲ Μιλησίων εἰσὶ λιμένες, εἰς οὓς καθορμίζονται
 καὶ Συρακοῖσι πολλάνικς. Οὐκοῦν οὐδὲ παρὰ τοῖς
 πολιταῖς ἀκλεῖα τὴν φιλοτιμίαν ἔξεις. Ὁ λόγος ἦρσε
 Καλλιρρόη, καὶ τότε μὲν ἐπέσχε τὴν σπουδὴν, ἐπειδὴ
 δ' ἤκεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπὶ τινος ὑψηλῆς ἡτόνος οἰκοδο-
 25 μείν ἤρξατο τάφον, πάντα θμοιον τῷ ἰδίῳ τῷ ἐν Συ-
 ρακούσαις, τὸ σχῆμα, τὸ μέγεθος, τὴν πολυτέλειαν,
 30 καὶ οὗτος δὲ, ὡς ἐκεῖνος, ζῶντος. Ἐπεὶ δ' ἀφθόνοις
 ἀναλώμασι καὶ πολυχειρίᾳ ταχέως τὸ ἔργον ἠνύσθη,
 τότε ἦδη καὶ τὴν ἐκκομιδὴν ἐμιμήσατο τὴν ἐπ' αὐτῷ.
 Προηγέλλετο μὲν γὰρ ἡμέρα ἡμέρη. Συνῆλθε δ' εἰς
 35 ἐκεῖνον οὐ μόνον τὸ Μιλησίων πλῆθος, ἀλλὰ καὶ τῆς
 Ἰωνίας σχεδὸν ὅλης. Παρῆσαν δὲ καὶ δύο σατράπαι
 κατὰ καιρὸν ἐπιδημοῦντες, Μιθριδάτης ὁ ἐν Καρίᾳ
 καὶ Φαρνάκης δ' ὁ Λυδίας. Ἡ μὲν οὖν πρόφασις ἦν,
 40 τιμῆσαι Διονύσιον, ἡ δ' ἀλήθεια, Καλλιρρόην ἰδεῖν.
 Ἦν δὲ καὶ κλέος μέγα τῆς γυναικὸς ἐπὶ τῆς Ἀσίας
 πάσης καὶ ἀνεβαίνειν ἤδη μέχρι τοῦ μεγάλου βασιλέως
 ὄνομα Καλλιρρόης, ὅον οὐδ' Ἀριάνης, οὐδὲ Λήδας.
 Τότε δὲ καὶ τῆς δόξης εὐρέθη κρείττων. Προῆλθε γὰρ
 45 μελανεῖμων, λελυμένη τὰς τρίγας, ἀστράπτουσα δὲ τῷ
 προσώπῳ, καὶ παραγυμνοῦσα τοὺς βραχίονας ὑπὲρ
 τὴν Λευκώλενον καὶ Καλλίσφυρον ἐφαίνετο, τὰς Ὀμή-
 50 ρου. Οὐδεὶς μὲν οὖν οὐδὲ τῶν ἄλλων τὴν μαρμαρυ-
 γὴν ὑπένεγκε τοῦ κάλλους, ἀλλ' οἱ μὲν ἀπεστράφησαν,
 ὡς ἀκτίνας ἡλιακῆς ἐμπεισοῦσης καὶ προσεκύνησαν.
 45 Ἐπαθόν τι καὶ παῖδες. Μιθριδάτης δὲ, ὁ Καρίας
 ἑπαρχος, ἀχανῆς κατέπεσεν, ὥσπερ τις ἐξ ἀπροσδοκῆ-
 τος σφενδόνη βληθεὶς καὶ μόλις αὐτὸν ὁ θεραπευτῆρας
 ὑποβατάζοντες ἔφερον. Ἐπόμπειε δ' εἶδωλον Χαι-
 50 ρέου πρὸς τὴν ἐν τῷ δακτυλίῳ σφραγίδα διατυπωθέν.
 Καλλίστην δ' οἶσαν τὴν εἰκόνα προσέβλεψεν οὐδεὶς,
 Καλλιρρόης παρουσίας, ἀλλ' ἐκεῖνη μόνη τοὺς ἀπάντων
 ἐδημαγώγησεν ὀφθαλμούς. Πῶς ἂν τις διηγῆσαιτο
 κατ' ἀξίαν τὰ τελευταῖα τῆς πομπῆς; ἐπεὶ γὰρ ἐγέ-

celsitudinem; Surge, ait, o mea, miseroque para sepul-
 crum. Quid urges adeo, quæ fieri nequeunt, negligis,
 quæ necesse est? Cogita, adstantem illum tibi dicere:

Me sepeli, portas Plutonis ut ocyus intrem.

Etiamsi corpus miserum non fuit inventum, attamen hæc
 antiqua Græcorum lex est, etiam non comparentes tumu-
 lis honorare. Facile fuit persuadere. Nam consilium erat
 per se non injucundum. Ea subnata occupatione, rele-
 vatus non parum sedatusque fuit mæror. Illa enim, relicto
 toro, locum faciendo tumulo circumspiciebat, et place-
 bat prope fanum Veneris fieri, ut id hoc alterum quoque
 haberet amoris monumentum. Sed Dionysius invadebat
 istam Chæreæ vicinitatem, ut qui sibi locum servabat; et,
 protrahere quoque mulieri cupiens occupationem: In ur-
 bem redeamus, ait, o mea, ibique ante mœnia sublime
 struamus et late conspicuum cenotaphium:

Quod procul et nautas feriat cursuque moretur.

Pulchri sunt Milesiorum portus, ubi sæpius quoque sub-
 eunt tui Syracusani. Habebis ita ambitionem apud cives
 quoque non ingloriam. Placuit consilium Callirrhœæ,
 sepositaque tum cura istac, ut rediit in urbem, ædificare
 in editiore quodam litore monumentum instituebat, exacte
 simile suo Syracusis, et habitu formaque, et magnitudine,
 et splendore. Hoc etiam, ut illud, vivo sacrum. Cito-
 que perfecto opere, quandoquidem nullis parcebatur sum-
 tibus, et frequens incumbibat operarum manus, ipsum
 jam Chæreæ funus imitatione referri. Indicta dies reli-
 gioni destinata. Confluxerunt eo tempore et Milesiorum
 populus et Ionæ fere totius multitudo. Etiam aderant duo
 satrapæ, tum forte Miletî degentes, Mithridates Cariæ,
 Pharnaces Lydiæ, per caussam cohonestandi Dionysii, sed
 mens eorum erat Callirrhœen videre, feminam nominis non
 in Asia minore tantum, sed jam apud magnum regem cele-
 berrimi, quale quid neque Ariadnæ, neque Ledæ, contigit.
 Sed vicit aspectus opinionem et spem. Prodigat enim
 pullata, solutis capillis, oculis quasi fulgurans, brachiis
 non omnino quidem nudis, ut celebratas candidis cubitis,
 et pedibus pulchris apud Homerum deas superaret. Nemo
 sane cæterorum fulgur pulchritudinis ferebat, sed partim
 avertabant vultum, ut solemus illapso solis radio, partim
 humi figebant adorantes. Ipsi pueri se moveri sentiebant.
 Mithridates vero, Cariæ præfectus, procidebat: vos
 cis et sensuum inops:

Librata ceu quem funda saxo percussit

Non cogitantem.

Vix illum manibus pedibusque sublato ministri a corpo-
 ris cura et custodia ferebant. Pompam vero Chæreæ
 præcedebat imago, efficta ad illam in annuli pala, quam,
 utut pulcherrimam, nemo tamen, dum aderat Callirrhœ,
 respiciebat; adeo omnium illa oculos in una se, quasi fas-
 cinus illectos, iherat. Quomodo quis extrema pompæ

νοντο τοῦ τάφου πλησίον, οἱ μὲν κομίζοντες τὴν κλίνην ἔθικαν, ἀναβᾶσα δ' ἐπ' αὐτὴν ἡ Καλλιρρόη Χαιρέα περιεγύθη καὶ καταφιλοῦσα τὴν εἰκόνα· Σὺ μὲν ἔθαψας ἐμὲ πρῶτος ἐν Συρακούσαις, ἐγὼ δ' ἐν Μιλήτῳ πάλιν σέ. Μὴ γὰρ μεγάλα μόνον, ἀλλὰ καὶ παράδοξα δυστυχοῦμεν· ἀλλήλους ἐθάψαμεν. Οὐκ ἔχει δ' ἡμῶν οὐδέτερος οὐδὲ τὸν νεκρόν. Τύχη βᾶσκανε, καὶ ἀποθανοῦσιν ἡμῖν ἐφθόνησας κοινήν γῆν ἐπιθέσθαι καὶ φυγάδας ἡμῶν ἐποίησας καὶ τοὺς νεκρούς." Θρηνην ἐξέερξε τὸ πλῆθος καὶ πάντες, οὐχ ὅτι τέθνηκε, Χαιρέαν ἠλέουν, ἀλλ' ὅτι τοιαύτης γυναῖκος ἀφῆρητο.

Β'. Καλλιρρόη μὲν οὖν ἐν Μιλήτῳ Χαιρέαν ἔθαπτε, Χαιρέας δ' ἐν Καρίᾳ δεδεμένους εἰργάζετο. Σκάπτων δὲ, τὸ σῶμα ταχέως ἐξετρυχώθη. Πολλὰ γὰρ αὐτὸν ἐθάρει, κόπος, ἀμέλεια, τὰ δεσμὰ καὶ τούτων μᾶλλον ὁ ἔρωσ. Ἀποθάνειν δὲ βουλόμενον αὐτὸν οὐκ εἶα λεπτή τις ἔλπις, ὅτι τάχα ποτὲ Καλλιρρόην ὄψεται. Πολύχαρμος οὖν, ὁ συναλοῦς αὐτῷ φίλος, βλέπων Χαιρέαν ἐργάζεσθαι μὴ δυνάμενον, ἀλλὰ πληγὰς λαμβάνοντα καὶ προπηλακίζομενον αἰσχροῦς, λέγει πρὸς τὸν ἐργαστόλον· Χωρίον ἡμῖν ἀπομέρισον ἐξάρετον, ἵνα μὴ τὴν τῶν ἄλλων δεσμοτῶν βραθυμίαν ἡμῖν καταλογίζῃ. Τὸ δ' ἴδιον μέτρον αὐτοὶ ἀποδώσομεν πρὸς ἡμέραν. Πείθεται καὶ δίδουσι. Ὁ δὲ Πολύχαρμος, ὅα δὴ νεανίας ἀνδρικός τὴν φύσιν καὶ μὴ δουλεύων ἔρωτι, χαλεπῷ τυράνῳ, τὰς δύο μοίρας αὐτὸς σχεδὸν εἰργάζετο μόνος, πλεονεκτῶν ἐν τοῖς πόνοις ἡδέως, ἵνα περισώσῃ τὸν φίλον. Καὶ οὗτοι μὲν ἦσαν ἐν τοιαύταις συμφοραῖς, ὅψε μεταμνησάνοντες τὴν ἐλευθερίαν. Ὁ δὲ Μιθριδάτης, ὁ σατράπης, ἐπανῆλθεν εἰς Καρίαν, οὐ τοιοῦτος, οἷος εἰς Μιλήτην ἐξῆλθεν, ἀλλ' ὠχρὸς τε καὶ λεπτός, ὅα δὴ τραῦμα ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ θερμόν τε καὶ γλυκύ. Τηχόμενος δ' ὑπὸ τοῦ Καλλιρρόης ἔρωτος πάντως ἂν ἐτελευτήσεν, εἰ μὴ τοῖσδέ τινος ἐτύγχανε παραμυθίας. Τῶν γὰρ ἐργατῶν τινές, τῶν ἅμα Χαιρέα δεδεμένων, ἕξ καὶ δέκα δ' ἦσαν τὸν ἀριθμὸν ἐν οἰκίᾳ σκωτεινῷ καθειργμένοι, νύκτωρ διακόψαντες τὰ δεσμὰ, τὸν ἐπιστάτην ἀπέσφαξαν, εἴτα δρασμὸν ἐπεχειροῦν. Ἄλλ' οὐ διέφυγον, οἱ γὰρ χύνες φιλᾶσσοι ἐμήνυσαν αὐτούς. Φωραθέντες οὖν ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδέθησαν ἐπιμελέστερον ἐν ξύλῳ πάντες. Μεθ' ἡμέραν δ' ὁ οἰκονόμος ἐμήνυσεν τῷ δεσπότη τὸ συμβάν. Κάκεινος, οὐδ' ἴδων αὐτούς, οὐδ' ἀπολογουμένων ἀκούσας, εὐθὺς ἐκέλευσε τοὺς ἕξ καὶ δέκα τοὺς δημοκλήτους ἀνασταυρῶσαι. Προήχθησαν οὖν πόδας τε καὶ τραχήλους συνδεδεμένοι, καὶ ἕκαστος αὐτῶν τὸν σταυρὸν ἔφερε. Τῇ δ' ἀναγκαῖα τιμωρία καὶ τὴν ἔξωθεν φαντασίαν σκυθρωπὴν προσέθησαν οἱ κολλάζοντες εἰς φόβου παραδείγμα τοῖς ὁμοίοις. Χαιρέας μὲν οὖν ἀπαγόμενος ἐσίγα, Πολύχαρμος δὲ τὸν σταυρὸν βασιτάζων· Διὰ σέ, φησὶν, ὦ Καλλιρρόη, ταῦτα πάσχομεν. Σὺ πάντων ἡμῶν τῶν κακῶν αἰτία. Τοσοῦτον δὲ τὸν λόγον ὁ οἰκονόμος ἀκούσας, ἔδοξεν εἶναι τινα γυναῖκα τὴν συνειδυῖαν τοῖς τετολημμένοις.

digne exsequatur? nam ut venerant prope sepulcrum, ponebant lectum, qui portaverant; in quem descendit Callirrhoë, totamque se super imaginem effudit, et osculis confixit. Tu me quidem prior Syracusis extulisti. At ego te invicem Mileti. Nos non magnas tantum, sed et permiras atque insolitas experti sumus calamitates. Unus alterum sepelivimus, et neuter alterius habet vel exuvias. Livida Fortuna, vel mortuis invidisti communem terram inspergere. Etiam reliquias nostras fecisti exsules. Erupit ad hæc in lamentationes promiscua multitudo, et Chæream, non quod obiisset, sed quod tali spoliatus esset uxore, miserabantur.

II. Itaque Chæream Callirrhoë quidem Mileti sepeliebat. In Caria vero ille catenatus opus faciebat. At terram fodiendo corpus ejus conficiebatur subito, ut quem multa gravarent; immanis labor, incuria corporis, compedes, et amor omnium maxime. Nam vel mori cupientem, non sinebat tamen tenuis aliqua spes revisendæ forte Callirrhoës. Amicus ergo Polycharmus, captivitatis socius, eum videns labori imparem, ideoque plagis obteri et indignissimis haberi modis, operum dispensatori ait: Assigna nobis distinctam agri partem, ne reliquorum catenariorum pigritia et nobis imputetur. Nos tibi pensum nostrum in dies absolutum dabimus. Annuit precibus et assignat. Tum Polycharmus, juvenis firmus et robustus, neque crudelissimi tyranni, Amoris, mancipium, portiones fere duas ipse solus perficiebat, laborum avarus, et in his amicum, quo conservaret, anteire contendens. Et hi quidem cum his calamitatibus conflictabantur, sero libertatem dediscere coacti. Redit interea in Cariam Mithridates satrapa, non qualis Miletum discesserat, sed pallidus et macer, ut fervidum, sed dulce, sub pectore vulnus habens; planeque perisset liquefactus desiderio Callirrhoës, nisi tale quid ipsi solamen obvenisset. Detinebantur in eodem cum Chærea tenebricoso carcere pariter vincti coloni, numero omnes sedecim. Ruptis illi de nocte vinculis magistrum suum occidunt, fugamque moluntur, sed inauspicato. Nam proditi eorum vigilantia ex fuga retrahuntur. Totum dein istud contubernium per istam noctem diligentius in codice vincuntur. De die villicus horum de casu instruit. Ille neque visos, neque auditos homines, sed sub eadem omnes caussa obrutos, statim in crucem agi jubet illos sedecim contubernales. Sic producti uni omnes catenæ colla pedesque inserti, suam sibi quisque crucem portabat. Plane in ostentationem terroris ejusdem farinæ servulis, necessariae huic castigationi tortores horribilem externum adspectum circumdederant. Raptus itaque ad supplicium Chæreas quidem tacebat, Polycharmus autem crucem bajulans: Propter te, ait, hæc omnia patimur, Callirrhoë. Tu nobis omnium malorum caussa. Tantum verborum audiens villicus putabat, esse aliquam mulierem ausorum consciam. Ut igitur et hæc puniretur, et insidiarum in-

Ὅπως οὖν κἀκείνη κατασθῆ καὶ ζήτησις γένηται τῆς ἐπιβουλῆς, ταχέως τὸν Πολύχαρμον ἀπορρηξῆς τῆς κοινῆς ἀλύσεως πρὸς Μιθριδάτην ἤγαγεν. Ὁ δ' ἐν παραδείσῳ τινὶ κατέκειτο μόνος ἀλύων καὶ Καλλιρρόην ἀναπλάττων ἑαυτῷ τοιαύτην, ὅποιαν εἶδε πενθοῦσαν. ὄλος δ' ὦν ἐπὶ τῆς ἐννοίας ἐκείνης καὶ τὸν οἰκέτην ἀηδῶς ἐθεάσατο. Τί γάρ, φησὶν, παρενοχλεῖς; Ἄναγκαῖον, εἶπεν, ὦ δέσποτα. Τὴν γὰρ πηγὴν ἀνεύρηκα τοῦ μεγάλου λήματος, καὶ οὗτος ὁ κατάρατος ἀνθρωπος ἐπίσταται γυναῖκα μιανὰν συμπράξασαν τῷ φόνῳ. Ἄκουσας οὖν ὁ Μιθριδάτης συνήγαγε τὰς ὄφρυς καὶ δεῖνὸν βλέπων· Λέγε, φησὶ, τὴν συνειδυῖαν καὶ κωνῶν ὑμῖν τῶν ἀδικημάτων. Ὁ δὲ Πολύχαρμος ἔξαρνος ἦν εἰδέναι, μηδὲ γὰρ ὄλωσ τῆς πράξεως κεκοινωνηκέναι. Μάστιγες ἤτουόντο καὶ πῦρ ἐφέρετο καὶ βασανιστηρίων ἦν παρασκευή. Καὶ τις ἤδη τοῦ σώματος ἀπτόμενος αὐτοῦ· Λέγε, φησὶ, τούνομα τῆς γυναίκος, ἣν αἰτίαν ὠμολόγησας εἶναι σοὶ τῶν κακῶν. Καλλιρρόην εἶπεν ὁ Πολύχαρμος. Ἐπληξε τούνομα Μιθριδάτην, καὶ ἀτυχῆ τινὰ ἐδοξεν ὁμοθυμίαν ἔχειν ἐκείνη γυναῖκα. Οὐκ ἔτι οὖν προθύμως ἐξελέγγειν ἤθελε, δεδοικῶς, μὴ καταστῆ ποτ' εἰς ἀνάγκην ὑβρίσαι τὸ ἥδιστον ὄνομα. Τῶν δὲ φίλων καὶ τῶν οἰκετῶν εἰς ἔρηναν ἀκριβοστέραν παρακαλούντων· Ἠκέτω, φησὶ, Καλλιρρόη. Παιόντες οὖν τὸν Πολύχαρμον ἠρώτων· Τίς ἐστὶ καὶ πόθεν ἄξουσιν αὐτήν; Ὁ δ' ἄθλιος ἐν ἀμηχανίᾳ γενόμενος, καταψεύσασθαι μὲν οὐδεμιᾶς ἤθελε· Τί δὲ μάτην, εἶπε, ὀρυβεῖσθε ζητούντες τὴν οὐ παροῦσαν. Καλλιρρόης ἐγὼ Συρακοσίας ἐμνημόνευσα, θυγατρὸς Ἐρμοκράτους τοῦ στρατηγῶ. Ἐαυτ' ἀκούσας Μιθριδάτης ἐρυθήματος ἐνεπλήσθη καὶ ἵδρου τὰ ἔνδον καὶ που καὶ δάκρυον αὐτοῦ μὴ θέλοντος προέπεσεν, ὥστε καὶ τὸν Πολύχαρμον διασωπῆσαι, καὶ πάντας ἀπορεῖν τοὺς παρόντας. Ὅψ' δὲ καὶ μόλις ὁ Μιθριδάτης συναγαγὼν ἑαυτόν· Τί δὲ σοὶ, φησὶ, πρῶξα πρὸς Καλλιρρόην ἐκείνην, καὶ διὰ τί, μέλλων ἀποθνήσκειν, ἐμνημόνευσας αὐτῆς; Ὁ δ' ἀπεκρίνατο· Μακρὸς ὁ μῦθος, ὦ δέσποτα, καὶ πρὸς οὐδὲν ἔτι χρήσιμός μοι. Οὐκ ἐνοχλήσω δέ σε ληρῶν ἀκαίρως, ἅμα δὲ καὶ δέδοικα μὴ, ἐὰν βραδύνω φθᾶσῃ μὲ ὁ φίλος· θέλω δ' αὐτῷ καὶ συναποθανεῖν. Ἐπεκλάσθησαν αἱ ὄργαι τῶν ἀκουόντων καὶ ὁ θυμὸς εἰς ἔλεον μετέπεσε. Μιθριδάτης δ' ὑπὲρ πάντας συγεγύθη καὶ Μὴ δέδιθι, φησὶν, οὐ γὰρ ἐνοχλήσεις μοι διηγουμένος, ἔχω γὰρ ψυχὴν φιλόφρωνον. Λέγε πάντα θαρρῶν καὶ μηδὲν παραλίπης, Τίς εἶ καὶ πόθεν, καὶ πῶς ἦλθες εἰς Κარიαν καὶ διὰ τί σκάπτεις δεδεμένος; μάλιστα δέ μοι διῆγῃσαι περὶ Καλλιρρόης καὶ τίς ὁ φίλος.

Γ'. Ἦρξατο οὖν ὁ Πολύχαρμος λέγειν· Ἡμεῖς, οἱ δύο δεσμῶται, Συρακοῖσιοι γένος ἐσμὲν. Ἄλλ' ὁ μὲν ἕτερος νεανίσκος πρῶτος Σικελίας δόξῃ τε καὶ πλούτῳ καὶ εὐμορφίᾳ ποτὲ, ἐγὼ δ' εὐτελής μὲν, συμφοιτητῆς δ' ἐκείνου καὶ φίλος. Καταλιπόντες οὖν τοὺς γονεῖς

dagaretur origo, divulsum propere de communi catena Polycharmum rapit ad herum : qui in paradiso quodam corpore inquires, et animo æstuans, procumbebat, Callirrhoën imaginatione sibi fingens, qualem in luctu viderat; totusque hærens in illa imagine et contemplatione, servum quoque cum tædio videbat. Quid enim interpellas occupatum? ait. Atqui opus erat, here. Inveni scilicet fontem tam atrocis facinoris, et execrabile hoc caput sceleratam mulierem novit, quæ ministerium suum huic facinori commodavit. Mithridates, ad hæc contracta in rugas fronte, et torvum tuens : Dic, ait, consciam et administram vobis scelorum. Negat scire Polycharmus et pernegat; neque enim sibi quidquam et isti facinori commune esse. Postulari tum flagra, afferri ignis, parari fidiculæ. Jam corpore quis correpto : Ainetu mulieris nomen, quam modo confitebaris malorum tibi caussam esse? Callirrhoën, dicebat Polycharmus. Percussit Mithridatem hoc nomen, et infelici cuidam mulieri commune esse hoc nomen cum illa putabat; neque amplius æque promptus erat ad inquirendum, metuens, ne ad necessitatem contumelia suavisimum nomen afficiendi redigeretur. Amicis autem et domesticis ad rigidius examen instigantibus : Veniat huc Callirrhoë, ait. Tundentes igitur et ferientes Polycharmum : Quænam est? rogabant; et, unde eam accessere debent? Miser ille, quid diceret, quidve taceret, nescius, neque feminam quampiam mendacio incusandam censens : Quid vero tandem, ait, tumultuamini, quærentes non præsentem? Callirrhoën ego commemoravi Syracusanam, Herocratis prætoris filiam. Mithridates ad hæc verba rubore perfunditur et sudore intus diffuebat. Imo nolenti quoque lacrymæ excidebant : ut vel ipse Polycharmus obmutesceret, et præsentem omnes ignari et turbati hæterent. Vix tandem se colligens Mithridates, Quid vero tibi est cum illa Callirrhoë, et quare constitutus in mortis vicinia commemorasti? Longa, here, fabula, neque mihi porro proficua; neque te morabor intempestive garrulus; simul vereor, ne cunctantem amicus in crucis obeundo supplicio me prævertat, quem ad inferos comitari volo. Infractæ audientium ira, et mutatus in misericordiam fervor cecidit. Præ cæteris confusus Mithridates : Ne timeas, ait. Me non moraberis exponens. Animus mihi lenis et benignus contigit. Confisus omnia, nihil mittens, aut celans, profiteri : Quis sis, et unde. Et qui veneris huc. Et quare terram foderis præferratus. In primis narra mihi de Callirrhoë, et quis ille tuus amicus.

III. Nos duo nexi, sic loqui Polycharmus occipit, gente Syracusani sumus. Alter quidem juvenis Siciliæ primus, et dignitate, et opibus, et olim pulchritudine. Ego vero plebeius quidem, illius tamen sodalis et amicus. Relictis et patria et parentibus, mari nos damus, ego quidem illius

ἐξεπλεύσαμεν τῆς πατρίδος, ἐγὼ μὲν δι' ἐκείνων, ἐκείνος δὲ διὰ γυναῖκα Καλλιρρόην τούνομα, ἣν, δόξας ἀπο-
 τεθνηκέναι, ἔθαψε πολυτελῶς, τυμβωρύχοι δὲ ζώσαν
 εὐρόντες εἰς Ἴωνίαν ἐπώλησαν. Τοῦτο γὰρ ἡμῖν ἐμή-
 6 νυσε δημοσίᾳ βασανιζόμενος Θήρων ὁ ληστής. Ἐπεμ-
 φεν οὖν ἡ πόλις (ἢ) Συρακοσίων τριήρη καὶ πρέσβεις,
 τοὺς ἀναζητήσοντας τὴν γυναῖκα. Ταύτην τὴν τριήρη
 νυκτὸς ὀρμούσαν ἐνέπρησαν βάρβαροι καὶ τοὺς μὲν
 πολλοὺς ἀπέσφαξαν, ἐμὲ δὲ καὶ τὸν φίλον δῆσαντες
 10 ἐπώλησαν ἐνταῦθα. Ἡμεῖς μὲν οὖν σωφρόνως ἐφέρο-
 μεν τὴν συμφορὰν. Ἔτεροι δὲ τινες τῶν ἡμῖν συνδε-
 1 δεμένων, οὓς ἀγνοοῦμεν, διαρρήξαντες τὰ δεσμὰ, φόνον
 εἰργάσαντο καὶ σοῦ κελεύσαντος, τὴν ἐπὶ τὸν σταυρὸν
 ἠγόμεθα πάντες. Ὁ μὲν οὖν φίλος οὐδ' ἀποθνήσκων
 15 ἐνεκάλει τῇ γυναικί, προήχθη δ' αὐτῆς μνημονεύσαι
 καὶ τῶν κακῶν αἰτίαν εἰπεῖν ἐκείνην, δι' ἣν ἐπλεύσα-
 μεν. Ἐτι λέγοντος αὐτοῦ, Μιθριδάτης ἀνεβόησε·
 Χαιρέαν λέγεις. Τὸν φίλον, εἶπεν ὁ Πολύχαρμος·
 ἀλλὰ δέομαί σου, δέσποτα, κέλευσον τῷ δημίῳ μηδὲ
 20 τοὺς σταυροὺς ἡμῶν διαζεύξαι. Δάκρυα καὶ στεναγμὸς
 ἐπηκολούθησε τῷ διηγῆματι καὶ πάντας ἐπεμφε Μι-
 θριδάτης ἐπὶ Χαιρέαν, ἵνα μὴ φθάσῃ τελευτήσας.
 Ἐῦρον δὲ τοὺς μὲν ἄλλους ἀνηρημένους, ἄρτι δ' ἐκεί-
 25 γων ἐπιθαίνοντα τοῦ σταυροῦ. Πόρρωθεν οὖν ἐκεκρά-
 νησαν ἄλλος ἄλλο τι· Φείσαι, κατάβηθι, μὴ τρώσῃς,
 ἄφε. Ὁ μὲν οὖν δῆμιος ἐπέσχε τὴν δρμήν. Χαι-
 ρέας δὲ λυπούμενος κατέβαινε τοῦ σταυροῦ, χαίρων
 γὰρ ἀπηλλάσσετο βίου πονήρου, καὶ ἔρωτος ἀτυχοῦς.
 Ἀγομένῳ δ' αὐτῷ Μιθριδάτης ἀπήντησε καὶ περιπτυ-
 30 χόμενος εἶπεν· Ἀδελφε καὶ φίλε, μικροῦ με ἐνὶ ἡδρευ-
 σας ἔργον ἀσεβὲς ἐργάσασθαι διὰ τὴν ἐγκρατῆ μὲν
 ἀλλ' ἄκαιρόν σου σιωπῆν. Εὐθὺς οὖν προσέταξε τοῖς
 οἰκέταις ἄγειν ἐπὶ λουτρὰ καὶ τὰ σώματα θεραπεῦσαι,
 λουσαμένοις δὲ περιθίναι χλανίδας Ἑλληνικὰς πολυ-
 35 τελεῖς. Αὐτὸς δὲ γνωρίμιος ἐς τὸ συμπόσιον παρεκά-
 λει καὶ ἔθυε Χαιρέου σωτήρια. Πότος ἦν μακρὸς καὶ
 ἡδεῖα φιλοπρόνησις καὶ θυμηδίας οὐδὲν ἐνέδει. Προ-
 κοπούσης δὲ τῆς εὐωχίας, θερμανθεὶς Μιθριδάτης οἴνω
 καὶ ἔρωτι· Μὴ γὰρ τὰ δεσμὰ καὶ τὸν σταυρὸν ἐλεῶ
 40 σου, Χαιρέα, φησὶν, ἀλλ' ὅτι τοιαύτης γυναικὸς ἀφῆ-
 ρέθης. Ἐκπλαγείς οὖν ὁ Χαιρέας ἀνέκραγε· Ποῦ γὰρ
 σὺ Καλλιρρόην εἶδες τὴν ἐμὴν; Οὐκέτι σὴν, εἶπεν ὁ
 Μιθριδάτης, ἀλλὰ Διονυσίου τοῦ Μιλησίου νόμου γαμ-
 μηθεῖσαν. Ἡδὴ δὲ καὶ τέκνον ἐστὶν αὐτοῖς. Οὐκ
 45 ἐκαρτέρησεν ὁ Χαιρέας ἀκούσας, ἀλλὰ τοῖς γόνασι
 Μιθριδάτου προσεσπών· Ἰκετεύω σε, πάλιν, ὦ δέσποτα,
 τὸν σταυρὸν μοι ἀπόδος. Χεῖρόν με βασανίζεις, ἐπὶ
 τοιοῦτῳ διηγῆματι ζῆν ἀναγκάζων. Ἄπιστε Καλ-
 λιρρόη, καὶ πασῶν ἀσεβεστάτη γυναικῶν. Ἐγὼ μὲν
 50 ἐπράθην διὰ σέ καὶ ἔοχαψα καὶ σταυρὸν ἐβάστασα καὶ
 δημίῳ χερσὶ παρεδόθην, σὺ δ' ἐτρέφας καὶ γάμου
 ἔθυες, ἐμοῦ δεδεμένου. Οὐκ ἤρκεσεν, ὅτι γυνὴ γέγον-
 ας ἄλλου, Χαιρέου ζώντος, γέγονας δὲ καὶ μήτηρ.
 Κλαίειν ἤρξαντο πάντες καὶ μετέβαλε τὸ συμπόσιον εἰς

caussa, ille vero uxoris suæ, cujus nomen est Callirrhœ ;
 quam ille mortuam arbitratus sumtuoso funere extulit, sed
 tumulorum perfossores inventam vivam in Ioniam vendi-
 derunt, ut latro Theron indicavit nobis publice tortus.
 Hanc repetitum misit Syracusana respublica cum legatis
 triremem, quam in statione sua quietam noctu acconde-
 runt barbari, plurimisque occisis, me et amicum huc ven-
 diderunt vinctos. Fortiter et moderate tulimus hanc
 calamitatem ; alii autem, nescimus qui, communes nostri
 carceris incolæ, ruptis vinculis, perpetrarunt cædem ;
 adeoque tuo jussu modo nos omnes ducebamur ad crucem.
 Meus interim amicus ne moriens quidem incusabat uxorem
 suam ; ego vero dolore stimulatus acerbo, malorum om-
 nium causam appellavi eam, cujus gratia huc navigavi-
 mus. Adhuc loquente Mithridates exclamavit : Chæream
 ais. Respondet Polycharmus : Amicum aio. At ego te,
 here, obsecro, jubeas, ut carnifex cruces nostras ne separet.
 Narrationem lacrymæ gemitusque sequuntur, totumque
 simul cætum versus Chæream Mithridates dimittit, ne
 auxilium votaue sua mortuus præverteret. Chæream
 modo in crucem vident ire, reliquis jam extinctis facino-
 rosis. Clamant igitur e longinquo alii aliud : Parec. De-
 scende. Ne vulnera. Sine. Carnifex igitur vim abstinet,
 et descendit Chæreas de cruce, non sine dolore. Gaude-
 bat enim vita ærumnosa et amore infelici defungi. Adve-
 nienti in tanta deducendum corona occurrit Mithridates,
 et complexus eum : Frater, ait, et amice, parum aberat,
 quin constanti quidem tuo, sed intempestivo tamen silen-
 tio ad impium facinus me, structis quasi insidiis, illexisses.
 Jussi confestim servi juvenes ad balnea ducere, et curare
 corpora, et lotis injicere pretiosa Græca pallia. Et ipse
 sacra ob servatum Chæream, convocatis sodalibus, facie-
 bat. Diu protracta compositatio. Comis officii et volupta-
 tis nihil quidquam desideratum. Jam provecta epularum
 hilaritate, incalescere vino et amore Mithridates, et : Me
 vero non compedum tuorum, ait, non crucis miseret,
 Chærea, sed quod uxore tali spoliatus es. Perculsus his
 verbis Chæreas : Ubi tu vero vidisti meam Callirrhœn ? ait.
 Non amplius tuam, sed Dionysii Milesii legitimum uxorem.
 Habent jam puerum illi. Non duravit ad hunc nuntium
 noster, sed provolutus ad Mithridatis genua : Obsecro, ait,
 here, redde mihi crucem. Pejus me torquebis, si post
 hanc narrationem me vivere cogas. Perfida Callirrhœ,
 et omnium mulierum scelestissima ! ego venditus fui tua
 caussa, terram fodi, gessi furcam, cessi carnifici. Tu
 vero luxuriabaris interim et nuptias celebrabas, quum ego
 sub catenis gesserem. Non sufficiebat alteri nupsisse,
 vivo Chærea, etiam mater debebas fieri. Plorant omnes,
 et convivium in triste argumentum relabi. Solus in his

σχυρωπήν ὑπόθεσιν. Μόνος ἐπὶ τούτοις Μιθριδάτης ἔχαιρεν, ἐλπίδα τινα λαμβάνων ἐρωτικὴν, ὡς δυνάμενος ἦδη καὶ λέγειν καὶ πράττειν τι περὶ Καλλιρρόης, ἵνα δοκῆ φίλῳ βοηθεῖν. Ἄρτι μὲν οὖν, ἔφη, νῦν γὰρ 5 ἔστιν, ἀπίωμεν, τῆ δ' ὑστεραίᾳ νήφροντες βουλευόμεθα περὶ τούτων· δεῖται γὰρ ἡ σκέψις σχολῆς μακροτέρας. Ἐπὶ τούτοις ἀναστάς διέλυσε τὸ συμπόσιον καὶ αὐτὸς μὲν ἀνεπαύετο, καθάπερ ἦν ἔθος αὐτῶ, τοῖς δὲ Συρακοσίοις νεανίσκοις θεραπείαν τε καὶ οἶκον ἐξάιρετον ἀπέδειξε.

Δ'. Νῦν ἐκείνη φροντιδῶν μεστή πάντας κατελάμβανε καὶ οὐδεις ἐδύνατο καθεῦδεν. Χαιρέας μὲν γὰρ ὠργίζετο, Πολύχαρμος δὲ παρεμυθεῖτο, Μιθριδάτης δ' ἔχαιρεν, ἐλπίζων, ὅτι καθάπερ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς 15 γυμνικοῖς, ἔφεδρος μὲν ὦν μεταξὺ Χαιρέου τε καὶ Διονυσίου, αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸ ἄθλον, Καλλιρρόην, ἀποισεται. Τῆς δ' ὑστεραίας προτεθείσης τῆς γνώμης, ὁ μὲν Χαιρέας εὐθὺς ἤξίου βαδίξεν εἰς Μίλητον καὶ Διονύσιον ἀπαιτεῖν τὴν γυναῖκα. Μὴ γὰρ ἂν μηδὲ 20 Καλλιρρόην ἐμμένειν ἰδοῦσαν αὐτόν. Ὁ δὲ Μιθριδάτης· Ἐμοῦ μὲν ἔνεκα, φησὶν, ἄπιθι, βούλομαι γὰρ σε μηδεμίαν ἡμέραν ἀπεξεῦχθαι τῆς γυναίκός. Ὁφελον μηδὲ Σικελίας ἐξήλθετε, μηδὲ συνέθη τι δεινὸν ἀμφοῖν. Ἐπεὶ δ' ἡ φιλόκαινος τύχη δράμα σχυρωπῶν ὑμῖν 25 περιτέθεικε, βουλεύσασθαι δεῖ περὶ τῶν ἐξῆς φρονιμώτερον. Νῦν γὰρ σπεύδεις πάθει μᾶλλον ἢ λογισμῶ μηδὲν τῶν μελλόντων προορώμενος. Μόνος καὶ ξένος εἰς πόλιν ἀπέρχη τὴν μεγίστην καὶ ἀνδρὸς πλουσίου καὶ πρωτεύοντος ἐν Ἰωνίᾳ θέλεις ἀποσπᾶσαι γυναῖκα, 30 ἐξαίρετως αὐτῷ συναφθεῖσαν, ποία δυνάμει πεποιθώς; Μακρὰν Ἐρμοκράτης σου καὶ Μιθριδάτης, οἱ μόνοι σύμμαχοι, πενήθσαι δυνάμενοι σε μᾶλλον ἢ βοηθῆσαι. Φοβούμαι καὶ τὴν τύχην τοῦ τόπου. Δεινὰ μὲν ἐκεῖ πέπονθας ἦδη· δόξει δὲ σοι τὰ τότε φιλανθρωπότερα. 35 Τότε Μίλητος ἦν. Ἐδέθης μὲν, ἀλλ' ἔζησας. Ἐπράθης, ἀλλ' ἐμοί, νῦν δὲ, ἂν αἰσθηταὶ Διονύσιος ἐπιβουλεύοντα τοῖς γάμοις αὐτοῦ, τίς σε θεῶν δυνήσεται σῶσαι; παραδοθήσῃ γὰρ ἀντεραστῆ τυράνῳ. Καὶ τάχα μὲν οὐδὲ πιστευθήσῃ Χαιρέας εἶναι. Κινδυνεύσεις δὲ μᾶλλον, κἂν ἀληθῶς εἶναι σε νομίση. Σὺ μόνος ἀγνοεῖς τὴν φύσιν τοῦ ἔρωτος; ὅτι οὗτος ὁ θεὸς ἀπάταις χαίρει καὶ δόλοισι; Δοκεῖ δὲ μοι πρῶτον ἀποπειραθῆναι σε τῆς γυναίκος διὰ γραμμάτων, εἰ μέμνηταί σου καὶ Διονύσιον θέλει καταλιπεῖν, ἢ

45 Κεῖνον βούλεται οἶκον ὀφείλειν, ὅς κεν ὀπίη.

Ἐπιστολὴν γράψον αὐτῆ· λυπηθῆτω, χαρήτω, ζητησάτω, καλεσάτω. Τῆς δὲ τῶν γραμμάτων διαπομπῆς ἐγὼ προνοήσομαι. Βάδιζε καὶ γράφε. Πείθεται Χαιρέας καὶ μόνος ἐπ' ἐρημίας γενόμενος ἤθελε γράφειν, 50 ἀλλ' οὐκ ἠδύνατο, θαυρών ἐπιρρεόντων καὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τρεμούσης. Ἀποκλαύσας δὲ τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς, μόλις ἤρξατο τοιαύτης ἐπιστολῆς· Καλλιρρόη Χαιρέας. Ζῶ καὶ ζῶ διὰ Μιθριδάτην, τὸν ἐμὸν

laetabatur Mithridates, spem nactus aliquam amatoriam, ut qui jam posset, amico visus opitulari, de Callirrhoe dicere et agere liberius. Itaque : Jam quidem nox est, ait, abeamus; postero die sobrii et sani de rebus his deliberaturi. Nam consultatio majus otium requirit. Post quae surgens dissolvit convivium et cubitum it, quo consueverat, postquam Syracusanis juvenibus primum ministerium et cubiculum assignasset.

IV. Nox illa curarum plena omnes obruebat, et nullus poterat dormire. Chaereas enim stomachabatur : Polycharmus eum demulcebat. Mithridates tandem exultabat ea spe, fore, ut, ceu in gymniciis ludis, interea, dum Chaereas et Dionysius luctando deficerent, ipse subsessor positum in medio praemium Callirrhoen solus citra pulverem et sudorem ferret. Altero die jussi suam quisque sententiam promere. Chaereas recta Miletum ire et mulierem a Dionysio repetere censebat; neque enim post suum conspectum ibi mansuram Callirrhoen. Mithridates autem : Quantum quidem in me, ait, abire te nihil prohibet. Mallem profecto, te ne per unum quidem diem a tua fuisse distractum. Utinam pedem Sicilia nunquam extulissetis. Quando vero novarum rerum semper cupida sors tam tristem vobis circumposuit personam, sapientius consulere de deinceps agendis oportet. Nunc enim festinas affectu magis, quam ratione, nihil providus, nihil cautus futurum. Solus et hospes abis in urbem, viroque diviti, et Ioniae primo junctam solemniter secundum leges et religiones omnes uxorem is abstractum, quibusnam tu contisus viribus et opibus? Longe tibi Hermocrates, longe Mithridates, unici tui adjutores, lugere te magis, quam tueri, idonei. Etiam loci fortunam vereor. Gravia sunt, quae nuper ibi passus es. Sed ea, si cum imminentibus comparentur, humanitas mera tibi videbuntur esse. Miletus erat. Vinciebant te, sed et vivere sinebant. Vendebant te, sed mihi. Nunc autem quis deorum te eriperit, si Dionysius insidiantem suo te matrimonio sentiat? Tradetis, rivali tuo, tyranno, neque forte tibi credetur, te esse. Et si credant denique, vere Chaeream adesse, periclitaberis eo magis. Tunc solus ignoras amoris indolem? Deus hic fallacis gaudet et dolis. Ego suaderem prius mulierem tentare per literas, tuine meminerit, et Dionysium velit deserere, an potius illi

Amplificare domum, qui praestet nocte maritum.

Scribe ipsi. Contristetur, gaudeat rursus, requirat, vocet te. Ut recte curentur literae, ego curabo, i modo et scribe. Obedit Chaereas, et in secessu scribere, utut cuperet, nequibat tamen, lacrymis confertim cadentibus manuque tremente. Vix tandem, deploratis suis miseriis, talem orditur epistolam : Callirrhoe, Chaereas. Vivo, et vivo per Mithridatem, patronum meum, spero et tuum. Venditus enim fui a barbaris in Cariam, qui flammis deleverunt

εὐεργέτην, ἐλπίζω δὲ καὶ σὺν. Ἐπράθην γὰρ εἰς Κα-
 ρίαν ὑπὸ βραχάρων, ὅτινες ἐνέπρησαν τριήρη τὴν
 καλὴν, τὴν στρατηγικὴν, τὴν τοῦ σοῦ πατρός. Ἐξέ-
 πεμψε δ' ἐπ' αὐτῆς ἡ πόλις πρεσβείαν ὑπὲρ σοῦ. Τοὺς
 5 μὲν οὖν ἄλλους πολίτας οὐκ οἶδ' ὅτι γεγόνασιν, ἐμὲ δὲ
 καὶ Πολύχαρμον, τὸν φίλον, ἡδὴ μελλόντας φρονεῦσθαι
 σέσωικεν ἔλεος δεσπότου. Πάντα δὲ Μιθριδάτης εὐερ-
 γητήςας, τοῦτό με λελύπηκεν ἀντὶ πάντων, ὅτι μοι
 τὸν σὺν γάμον διηγῆσατο. Θάνατον μὲν γὰρ, ἀνθρω-
 10 πος ὦν, προσεδόκων, τὸν δὲ σὺν γάμον οὐκ ἤλπισα.
 Ἄλλ' ἵκετεύω, μετανόησον. Κατασπένδω τούτων
 μου τῶν γραμματέων δάκρυα καὶ φιλήματα. Ἐγὼ
 Χαϊρέας εἰμὶ ὁ σὸς, ἐκεῖνος δὲ εἶδες παρθένος εἰς Ἄφρο-
 δίτην βαδίζουσα, δι' ὃν ἠγρύπνησας. Μνήσθητι τοῦ
 15 θαλάμου καὶ τῆς νυκτὸς τῆς μυστικῆς, ἐν ἣ πρώτον
 σὺ μὲν ἀνδρὸς, ἐγὼ δὲ γυναικὸς πείραν ἐλάβομεν.
 Ἄλλ' ἐζηλοτύπησα. Τοῦτ' ἰδίον ἐστὶ φιλοῦντος. Δέ-
 δωκά σοι δίκας. Ἐπράθην, ἐδόουσα, ἐδέθην. Μή
 μοι μνησικαχῆσης τοῦ λακτίσματος τοῦ προπετοῦς.
 20 Κἀγὼ γὰρ ἐπὶ σταυρὸν ἀνέβην διὰ σέ, σοὶ μηδὲν ἐγκα-
 λῶν. Εἰ μὲν οὖν ἐτι μνημονεύσεις, οὐδὲν ἔπαθον.
 εἰ δ' ἄλλο τι φρονεῖς, θανάτου μοι δώσεις ἀπόφασιν.

Εἰ. Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἔδωκεν Ἰγίνω, τῷ πι-
 στοτάτῳ, ὃν καὶ διοικητὴν εἶχεν ἐν Καρίᾳ τῆς ὄλης
 25 οὐσίας παραγυμνώσας αὐτῶν καὶ τὸν ἴδιον ἔρωτα.
 Ἐγραψε δὲ καὶ αὐτὸς πρὸς Καλλιρρόην, εὐνοίαν ἐπι-
 δεικνύμενος αὐτῇ καὶ κηδεμονίαν, ὅτι δι' ἐκείνην Χαϊ-
 ρεάν ἔσωσε, καὶ συμβουλεύειν μὴ ὑβρίσαι τὸν πρώτον
 ἀνδρα, ὑπισχνόμενος αὐτὸς στρατηγήσειν, ὅπως ἀλλή-
 30 λους ἀπολάβωσιν, ἂν καὶ τὴν ἐκείνης προσλάβῃ ψῆφρον.
 Συνέπεμψε δὲ τῷ Ἰγίνω τρεῖς ὑπηρετάς καὶ δῶρα
 πολυτελῆ καὶ χρυσίον συγγόν. Εἴρητο δὲ πρὸς τοὺς
 ἄλλους οἰκέτας, ὅτι πέμπει ταῦτα Διονυσίῳ, πρὸς τὸ
 ἀνύποπτον. Κελεύει δὲ τὸν Ἰγίνω, ἐπειδὴν ἐν Πριήνῃ
 35 γίνηται, τοὺς μὲν ἄλλους αὐτοῦ καταλείπειν, μόνον
 δ' αὐτὸν, ὡς Ἴωνα, καὶ γὰρ ἐλλήνιζε τῆ φωνῇ, κατὰ-
 σκοπον εἰς τὴν Μίλητον πορευθῆναι. Εἴτ', ἐπειδὴν
 μάθῃ, πῶς ἂν χρήσαιτο τοῖς πράγμασι, τότε τοὺς ἐκ
 Πριήνης εἰς Μίλητον ἀπαγαγεῖν. Ὁ μὲν οὖν ἀπῆει,
 40 καὶ ἔπραττε τὰ κεκελευσμένα, ἡ τύχη δ' οὐχ ὁμοίον
 τῇ γνώμῃ τὸ τέλος ἐβράβευσεν, ἀλλὰ μειζόνων πραγ-
 μάτων ἐκίνησεν ἀρχήν. Ἐπειδὴ γὰρ Ἰγίνος εἰς
 Μίλητον ἀπηλλάγη, καταλειφθέντες οἱ δοῦλοι, τοῦ
 προεστηκότος ἔρημοι, πρὸς ἀσωτίαν ἔρμων, ἔχροντες
 45 χρυσίον ἄφθονον. Ἐν πόλει δὲ μικρᾷ καὶ περιεργίας
 Ἑλληνικῆς πλήρει ξενικῆ πολυτελεία τοὺς πάντων
 ἐπέστρεψεν ὀφθαλμούς· ἄγνωστοι γὰρ ἀνθρωπι καὶ
 τρυφῶντες ἔδοξαν αὐτοῖς, μάλιστα μὲν ληστὰί, δρα-
 πέται δὲ πάντως. Ἦκεν οὖν εἰς τὸ πανδοχεῖον ὁ στρα-
 50 τηγὸς καὶ διερευνόμενος εὔρε χρυσίον καὶ κόσμον πο-
 λυτελῆ. Φόβια δὲ νομίσας, ἀνέκρινε τοὺς οἰκέτας,
 Τίνες εἶεν καὶ πόθεν ταῦτα. Φόβῳ δὲ βασάνων κα-
 τεμήνυσαν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι Μιθριδάτης, ὁ Καρίας
 ὑπαρχος, δῶρα πεπόμφει Διονυσίῳ, καὶ ἐπιστολάς

triremem illam pulchram, illam praetoriam, illam tui pa-
 tris. De caeteris civibus quid factum sit, non novi. Me
 vero et amicum Polycharmum ex ipsis Orci faucibus ex-
 traxit heri misericordia. Mithridates vero, quum caetera
 omnia pulchre et benigne fecisset, hoc solo, sed omnium
 maximo, vulnere me afflixit, quod tuas mihi narravit
 nuptias. Mortem equidem exspectabam, qui mortalis
 sum : sed tuas cum alio viro nuptias nullo modo metue-
 bam. Verum rogo supplex : respisce. Litteras has irrigo
 meis lacrymis osculisque. Chæreas tuus ego sum : ille,
 quem virgo videbas in Veneris templum procedens : propter
 quem noctes insomnes egisti. Memento thalami, et noctis
 illius mysticae, in qua primum tu viri, ego foeminae, gustum
 habuimus. Atqui aemulatione peccavi. Hoc proprium est
 amantis. Dedi tibi pœnas. Venditus fui, servii, traxi
 calenas. Ne mihi calcis praepetis et inconsideratae me-
 moriam serves tenacem nimis et indelebilem. Et ego tui
 causa in crucem ivi, nihil incusans tamen. Quod si ergo
 memor adhuc es mei, nihil accidit mali. Si vero secus
 sentis, pronuntias mihi feralem sententiam.

V. Hanc Mithridates epistolam Hygino, servo fidelis-
 simo, tradidit, quem et administratorem omnium in Caria
 fortunarum suarum habebat et secreti sui amoris conscium
 fecerat. Ipse etiam Mithridates ad Callirrhoën literas dabat,
 quibus suam erga ipsam benevolentiam curamque in ser-
 vato a se propter eam Chærea indicabat, primumque
 virum non insuper habere suadebat; vel exercitum, si
 opus, ducere velle, quo conjuges sui copiam rursus reci-
 perent; modo illa calculum suum non negaverit. Hygino
 tres servos addit, et munera ingentis pretii, et magnam
 auri vim. Caeteris servis dictum, hæc Dionysio mitti, ne
 suspecti forent, aut ipsi suspicarentur. Hyginus vero
 jussus, ut Prienem esset ventum, relictis ibi comitibus,
 solus, ut Iona, nam Græce callebat, Miletum tendere spe-
 culator, et, postquam viderit, quid agendum, et qui tra-
 ctandum negotium, tum demum Prienem reliquos Miletum
 abducere. Abit et mandata perficit. Fortuna vero exi-
 tum opinioni congruum non contribuit, sed majorum rerum
 movit initia. Miletum enim digresso Hygino, servi
 Prienæ relictis sine magistro lurcari cœperant, auro abun-
 dantes. Barbarus ille luxus in urbe parva Græcæque
 curiositatis oculos in se convertit omnium; et delicias
 ignoti homines videbantur ipsis maxime quidem latroes;
 minimum sine dubio servi fugitivi. Praetor itaque hospiti-
 um ingressus, omnibus diligenter excussis, auri vim
 mundumque pretiosissimum reperit. Quæ reputans ille
 latrocinia esse, servos rogat, quinam essent, et unde illa?
 Metu tormentorum illi Mithridatem, Cariae praefectum,
 Dionysio hæc dona mittere produnt, literasque ostendunt.

ἐπεδείκνυσαν. Ὁ δὲ στρατηγὸς τὰ μὲν γράμματα οὐκ ἔλυσεν· ἦν γὰρ ἔξωθεν κατασκευασμένα, δημοσίοις δὲ παραδοῦς ἅπαντα μετὰ τῶν οἰκετῶν ἔπειπε πρὸς Διονύσιον, εὐεργεσίαν εἰς αὐτὸν κατατίθεσθαι νομίζων. Ἐτύγγανε μὲν οὖν ἐστιῶν τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν καὶ λαμπρὸν τὸ συμπόσιον ἦν. Ἦδη δὲ που καὶ αὐλὸς ἐφθέγγετο καὶ δι' ᾧδῆς ἤκούετο μέλος. Μεταξὺ δ' ἐπέδωκέ τις αὐτῷ τὴν ἐπιστολήν· Στρατηγὸς Πριηνέων, Βίας, εὐεργετὴ Διονυσίῳ χαίρειν. Δῶρα καὶ γράμματα, κομιζόμενά σοι παρὰ Μιθριδάτου, τοῦ Καρίας ὑπάρχου, δοῦλοι πονηροὶ κατὰφθειρον, οὓς ἐγὼ συλλαβῶν ἀνέπειψα πρὸς σέ. Ταύτην τὴν ἐπιστολήν ἐν μέσῳ τῷ συμπόσιῳ Διονύσιος ἀνέγνω, καλλωπιζόμενος ἐπὶ ταῖς βασιλικαῖς δωρεαῖς. Ἐντεμῆν δὲ τὰς σφραγίδας κελεύσας, ἐντυγχάνειν ἐπειρᾶτο τοῖς γράμμασιν. Εἶδεν οὖν· Καλλιρρόη Χαίρεας. Ζῶ.

Τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.

Ἔτα σκότος τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ κατεχύθη· καὶ μέντοι λιποθυμήσας, ὅμως ἐκράτησε τὰ γράμματα, φοβούμενος ἄλλον αὐτοῖς ἐντυχεῖν. Θορόβου δὲ καὶ συνδρομῆς γενομένης, ἐπηγέρθη, καὶ συνείς τὸ πάθος, ἐκέλευσε τοῖς οἰκέταις μετενεγκεῖν αὐτὸν εἰς ἕτερον οἰκίσκον, ὡς δῆθεν βουλόμενος ἡρεμίας μετασχεῖν. Τὸ μὲν οὖν συμπόσιον σκυθρωπῶς διελύθη φαντασία γὰρ ἀποπληξίας αὐτοῦς ἔσχε. Διονύσιος δὲ, καθ' ἑαυτὸν γενόμενος, πολλάκις ἀνεγίνωσκε τὰς ἐπιστολάς. Κατελάμβανε δ' αὐτὸν πάθη ποικίλα, θυμὸς, ἀθυμία, φόβος, ἀπιστία. Ζῆν μὲν οὖν Χαίρεάν οὐκ ἐπίστευε, τοῦτο γὰρ οὐδ' ὄλιος ἤθελε, σῆψιν δὲ μοιχικὴν ὑπελάμβανε Μιθριδάτου διαφθεῖραι θέλοντος Καλλιρρόην ἐλπίδι Χαίρεου.

Γ'. Μεθ' ἡμέραν οὖν τήρησιν ἐποιεῖτο τῆς γυναικὸς ἀκριβεστέραν, ἵνα μή τις αὐτῇ προσέλθῃ, μηδ' ἀπαγγελίῃ τι τῶν ἐν Καρίᾳ διηγημάτων. Αὐτὸς δ' ἄμυναν ἐπενόησε τοιαύτην. Ἐπεδήμει κατὰ καιρὸν ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνίας ὑπαρχὸς Φαρνάκης, ὃς δὴ καὶ μέγιστος εἶναι δοκεῖ τῶν ὑπὸ βασιλείᾳ καταπεμπομένων ἐπὶ θάλατταν. Ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν ὁ Διονύσιος, ἦν γὰρ αὐτῷ φίλος, καὶ ἰδιολογίαν ἤτήσατο. Μόνος, ἰκετεύω σε, φησὶν, ὦ δέσποτα, βοήθησον ἐμοὶ τε καὶ σεαυτῷ. Μιθριδάτης γὰρ, ὁ κάκιστος ἀνδρῶν καὶ σοι φρονῶν, ξένος μου γενόμενος ἐπιβουλεύει μου τῷ γάμῳ καὶ πέπομφε γράμματα μοιχικὰ μετὰ χρυσίου πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν ἐμήν. Ἐπὶ τούτοις ἀνεγίνωσκε τὰς ἐπιστολάς καὶ διηγείτο τὴν τέχνην. Ἄσμενος ἤκουσε Φαρνάκης τῶν λόγων· τάχα μὲν καὶ διὰ Μιθριδάτην, ἐγεγόνει γὰρ αὐτοῖς οὐκ ὀλίγα προσκρούσματα διὰ τὴν γειτνίασιν, τὸ δὲ πλεόν διὰ τὸν ἔρωτα. Καὶ γὰρ αὐτὸς ἐκάστο τῆς Καλλιρρόης καὶ δι' αὐτὴν ἐπεδήμει τὰ πολλὰ Μιλήτῳ, καλῶν ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις Διονύσιον μετὰ τῆς γυναικός. Ὑπέσχετο δ' οὖν βοηθήσειν αὐτῷ κατὰ τὸ δυνατόν καὶ γράφει δι' ἀπορρήτων ἐπιστολήν· Βασιλεῖ βασιλέων, Ἀρταξέρξῃ, σατράπῃς Λυδίας καὶ

Quas prætor non solvit, obsignatas quippe, sed apparitoribus traditas cum servis et muneribus Dionysio mittit; hoc beneficio, ceu deposito pignore, futuram hujus benevolentiam sibi obligaturus. Commodum Dionysius civium nobilissimos vocaverat, splendidumque erat convivium Jam strepere tibie, jam audiri vocale carmen, quum literas illi quis tradit: Prætor Prienensium, Bias, patrono Dionysio salutem. Munera cum literis per Mithridatem, Carie præfectum, tibi destinata servi nequam hic lacerebant; quos ego comprehensos ad te porro misi. Hanc epistolam in medio convivarum recitabat Dionysius, haud parum ob regalia munera sibi plaudens. Cæteras quoque legere cupidus incidi jubet signa, videtque: Callirrhoeæ Chæreas. Vivo.

Tunc illi genuum rigidi flaccescere nervi,
Caligare oculi, trepidumque liquescere pectus.

Pertinaciter nihilominus literas continebat manibus, utut animo delinquentes, metu, ne quis alius legeret. Emoto ad hæc et concurrente omni familiae et convivio, excitatus ipse et intelligens suam animi perturbationem, transferri vult in aliud cubiculum, ut solitaria quiete frui cupidus. Hoc modo, sed tristi, convivium fuit dissolutum. Putabant enim omnes, subito sanguinis ictu correptum esse. Ille vero sibi redditus in vacuo sæpius relegat epistolas, variis interim exercitus animi æstibus. Modo exandescere, modo dejici animo, modo metuere, modo non credere. Non credebat omnino, Chæream vivere; nolebat enim id, et plane execrabatur. Sed suspicabatur insidias Mithridatis, Callirrhœæ adulterio corrumpere studentis.

VI. Apponebat itaque conjugi interdum custodiam diligentiore, ne quis aut accederet, aut referret omnino quid e Caria; ipse vero se hoc modo vicissim ulcisci excoGITabat. Mileti agebat opportune isto tempore Lydiæ et Ionie præfectus, Pharnaces, eorum habitus maximus, quos Persarum rex ad oram maritimam solet mittere. Hunc adit Dionysius, ut amicus, et admitti rogat in colloquium secretius. Solus soli: Rogo te, ait, domine, succurre non mihi magis, quam tibi. Pessimus virorum et invidus tibi, Mithridates, jure hospitii susque deque habito, insidiatur meo matrimonio, aurique vim et literas corruptrices uxori meæ misit. Simul protrahit literas et legit, et explicat artes. Libenter hæc audiebat Pharnaces, et ob Mithridatem, si velis. Dissidebant enim et sæpe collidebantur ob ditium viciniam. Magis tamen ob amorem. Nam et ille Callirrhœæ amore flagrabat, plurimumque debebat Mileti, ad epulas vocans cum uxore Dionysium. Huic igitur ille pro virili adjutorem se pollicetur, et epistolam scribit arcanam: Regum regi, Artaxerxi, satrapa Lydiæ

Ἰωνίας, Φαρνάκης, ἰδίῳ δεσπότη χαίρειν. Διονύσιος δὲ Μιλήσιος δοῦλος ἐστὶ σὸς ἐκ προγόνων, πιστὸς καὶ πρόθυμος εἰς τὸν σὸν οἶκον. Οὗτος ἀπωδύρατο πρὸς με, ὅτι Μιθριδάτης, ὁ Καρίας ὑπάρχος, ξένος αὐτῷ γενόμενος διαφθείρει αὐτοῦ τὴν γυναῖκα. Φέρει δὲ μεγάλην ἀδοξίαν εἰς τὰ σὰ πράγματα, μᾶλλον δὲ ταραχὴν. Πᾶσα μὲν γὰρ παρανομία σατραπῶν μεμπτή, μάλιστα δ' αὕτη. Καὶ γὰρ ὁ Διονύσιος ἐστὶ δυνατώτατος Ἰώνων καὶ τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς περιβόητον, ὥστε τὴν ὕβριν μὴ δύνασθαι λαθεῖν. Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν κομισθεῖσαν ὁ βασιλεὺς ἀνέγνω τοῖς φίλοις καὶ τί χρὴ πράττειν, ἐβουλεύετο. Γυνῶμαι δ' ἐρρήθησαν διάφοροι· τοῖς μὲν γὰρ Μιθριδάτῃ φθονοῦσιν, ἢ τὴν σατραπειάν αὐτοῦ μνωμένοις, ἔδοκει μὴ περιορᾶν ἐπιβουλὴν εἰς γάμον ἀνδρὸς ἐνδόξου, τοῖς δὲ βραθυμότεροις τὰς φύσεις, ἢ τιμῶσι τὸν Μιθριδάτην, εἶχε δὲ πολλοὺς .. προσετηκότας, οὐκ ἤρκεσαν ἀνάρπαστον εἶς διαβολῆς ποιεῖν ἄνδρα δόκιμον. Ἀνωμάλων δὲ τῶν γυναικῶν γενομένων, ἐκείνης μὲν τῆς ἡμέρας οὐδὲν ἐπεκύρωσεν ὁ βασιλεὺς, ἀλλ' ὑπερέθετο τὴν σκέψιν, νυκτὸς δ' ἐπελευθέρησεν, ὑπεδύετο αὐτὸν μισοπονηρία μὲν διὰ τὸ τῆς βασιλείας εὐπρεπὲς, εὐλάβεια δὲ περὶ τοῦ μέλλοντος. Ἀρχὴν γὰρ ἔχειν τὸν Μιθριδάτην καταφρονήσεως. Ὄρμησεν οὖν καλεῖν ἐπὶ τὴν οἶκον αὐτόν.

Ἄλλο δὲ πάθος παρήγει, παραπέμπεσθαι καὶ τὴν γυναῖκα τὴν καλήν. Σύμβουλοι (δὲ νῦν) καὶ σκότος ἐν ἐρημίᾳ γενόμενοι καὶ τοῦτο τοῦ μέρους τῆς ἐπιστολῆς ἀνεμίμησκον βασιλέα. Προσπρήθιζε δὲ καὶ φήμη, Καλλιρρόην τινὰ καλλίστην ἐπὶ τῆς Ἰωνίας εἶναι. Καὶ τοῦτο μόνον ἐμέμπετο βασιλεὺς Φαρνάκην, ὅτι οὐ προσέγραψεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦνομα τῆς γυναικὸς. Ὅμως δ' ἐπ' ἀμφιβολίᾳ τῷ τάχα καὶ κρείττονα τυγχάνειν τῆς φημιζομένης ἑτέραν, ἔδοξε καλέσαι καὶ τὴν γυναῖκα. Γράφει δὲ καὶ πρὸς Φαρνάκην· Διονύσιον, ἐμὸν δοῦλον, Μιλήσιον, πέμψον· πρὸς δὲ Μιθριδάτην· Ἦκε ἀπολογησόμενος, ὅτι οὐκ ἐπεβούλευσας γάμῳ Διονυσίου.

Ζ'. Καταπλαγέντος δὲ τοῦ Μιθριδάτου καὶ ἀποροῦντος τὴν αἰτίαν τῆς διαβολῆς, ὑποστρέψας ὁ Ὑγιῖνος ἐδήλωσε τὰ πεπραγμένα περὶ τοὺς οἰκέτας. Προδοθεὶς οὖν ὑπὸ τῶν γραμμάτων, ἐβουλεύετο μὴ βαδίζειν ἄνω, δεδοικὼς τὰς διαβολὰς καὶ τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· ἀλλὰ Μιλήτιον μὲν καταλαθεῖν καὶ Διονύσιον ἀνελεῖν, τὸν αἴτιον, Καλλιρρόην δ' ἀρπάσας, ἀποστῆναι βασιλέως. Τί γὰρ σπεύδω, φησὶ, παραδοῦναι δεσπότην χερσὶ τὴν ἐλευθερίαν; τάχα δὲ καὶ κρατήσεις ἐνθάδε μένων. Μαχρὰν γὰρ ἐστὶ βασιλεὺς καὶ (φαύλους) ἔχει στρατηγούς. Εἰ δὲ καὶ ἄλλως ἀθετήσειεν, οὐδὲν δυνήσῃ χειρὸν παθεῖν. Ἐν τοσοῦτω δὲ σὺ μὴ προδοῖς δύο τὰ κάλλιστα, ἔρωτα καὶ ἀρχὴν. Ἐντάφιον ἐνδοξὸν ἢ ἡγεμονία καὶ μετὰ Καλλιρρόης θάνατος ἡδύς. Ἐτι ταῦτα βουλευομένου καὶ παρασκευαζομένου πρὸς ἀπόστασιν, ἤκε τις ἀγγέλλων ὡς Διονύσιος ἐξώρμηκε Μιλήτου καὶ Καλλιρρόην ἐπάγεται.

et Ioniae, Pharnaces, suo domino salutem. Dionysius Milesius servus tuus a majoribus inde tibi fidelis et erga domum tuam officiorum promptus. Ille cum lacrymis apud me exposuit, uxorem suam a Cariae praefecto, Mithridate, eoque hospite suo nuper facto, corrumpi. Id quod magnam tuis rebus creat ignominiam, imo potius turbas. Omnis enim iniquitas satrapae digna vituperio, sed haec maxime. Nam et Dionysius potentissimus Ionum est, et forma mulieris celeberrima, ut latere nequeat contumelia. Allatam hanc epistolam rex amicis praelegit, et sententias imperat. Sed discessum est in diversa. Nam qui Mithridati male volebant, invidi, aut ejus praefecturam procabantur, suadebant nullo modo connivere ad insidias illustris viri conjugio structas. Qui vero lenioris erant indolis, aut Mithridatem in honore habebant, erant autem multi praepollentes: illi non probabant, probum virum per calumnias de medio submoventi. Igitur illa die, quandoquidem sententiae secum adversa fronte pugnarent, rex decernebat nihil, sed rejiciebat in aliud tempus. Secuta vero nocte regem partim subibat odium nequitiae in viro, qui decus et honorem regiae dignitatis tueri debebat: partim de futuris metus atque circumspectio. Sic enim Mithridati impune contemnendi initium dari. Impetum igitur capiebat evocandi Mithridatis ad causam dicendam. Alius vero animi motus hortabatur, pulchram illam feminam simul evocare. Consultores igitur (nox) et tenebrae secretum nacti, illam de mulieris forma literarum particulam regi representabant inculcabantque. Praeterea quoque jamdudum sparsus in aula rumor de pulcherrima quadam apud Iones Callirrhoe stimulabat, idque solum in Pharnace reprehendebat rex, quod mulieris nomen literis non consignasset. At quoniam dubitari posset, sitne etiam alia celebrata ista multo pulchrior, in omnem eventum placuit, etiam mulierem excire. Scribit ergo Pharnaci: Dionysium Milesium, servum meum, mitte. Mithridati vero: Veni causam dicturus, quod Dionysii matrimonio non feceris insidias.

VII. Dum territus Mithridates, et in quem calumniae causam conjiciat dubius fluctuat, redux Hyginus, quid factum sit de servis, exponit. Proditus igitur ab literis maturo consilio decernebat, ad regem non ascendere; ejus aequae noverat iram atque calumniarum vires: sed Miletum occupare; occidere Dionysium, turbarum causam: rapere Callirrhoe: itaque demum a rege deficere. Quid enim heri manibus libertatem tradere tuo? Forsan eris superior, ubi domi manseris. Rex enim longe abest: et habet malos belli duces. Aut si aliquid aliud contumeliae in te decernat, nihil pejus poteris pati. Quidquid sit, tu interim pulcherrima duo ne prodas: amorem et dominatum. Principatus splendidus in sepulcro titulus, et cum Callirrhoe mori, dulce est. Haec agitant et paranti defectionem nuntiatum Dionysius exisse Miletu et Callir-

Τοῦτο λυπηρότερον ἤχουσε Μιθριδάτης, ἢ τὸ πρόσταγμα τὸ καλοῦν ἐπὶ τὴν δίκην. Ἀποκλαύσας δὲ τὴν ἑαυτοῦ συμφορὰν· Ἐπὶ ποίαις, φησὶν, ἐλπίσιν ἔτι μένω; προδίδωσί με πανταχόθεν ἢ τύχη. Τάχα γὰρ ἐλεήσει με βασιλεὺς μηδὲν ἀδικοῦντα, εἰ δ' ἀποθανεῖν δεήσει, πάλιν ὄψομαι Καλλιρρόην. Κὰν ἐν τῇ κρίσει Χαιρέαν ἔξω μετ' ἑμαυτοῦ καὶ Πολύχαρμον, οὐ συνηγόρους μόνον, ἀλλὰ καὶ μάρτυρας. Πᾶσαν οὖν τὴν θεραπείαν κελεύσας συνακολουθεῖν, ἐξώρμησε Καρίας, ἀγαθὴν ἔχων ψυχὴν ἐκ τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν ἂν δοῦσαι. Ὅστε οὐδὲ μετὰ δακρύων προέπεμψαν αὐτὸν, ἀλλὰ μετὰ θυσῶν καὶ πομπῆς. Ἐνα μὲν οὖν στόλον τοῦτον ἐκ Καρίας ἔστειλεν ὁ Ἔρωσ, ἐξ Ἰωνίας δ' ἐνδοξότερον ἄλλον· ἐπιφανέστερον γὰρ καὶ βασιλικώτερον ἦν τὸ κάλλος. Προέτρεχε γὰρ τῆς γυναικὸς ἡ φήμη, καταγγέλλουσα πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι Καλλιρρόη παραγίνεται, τὸ περιβόητον ὄνομα, τὸ μέγα τῆς φύσεως κατόρθωμα·

Ἀρτέμιδι ἱκέτη, ἢ χρυσεῖν Ἄφροδίτῃ.

Ἐνδοξότεραν αὐτὴν ἐποίει καὶ τὸ τῆς δίκης διήγημα. Πόλεις ἀπῆντων ὄλαι καὶ τὰς δόδους ἔστενωχώρου οἱ συνπρέχοντες ἐπὶ τὴν θέαν. Ἐδόκει δὲ τοῖς πᾶσι τῆς φήμης ἡ γυνὴ κρείττων. Μαχαρίζομενος δὲ Διονύσιος ἔλυπεῖτο καὶ δειλότερον αὐτὸν ἐποίει τῆς εὐτυχίας τὸ μέγεθος· (ἄτε) γὰρ πεπαιδευμένος ἐνεθυμείτο, ὅτι φιλόκαινός ἐστιν ὁ Ἔρωσ. Διὰ τοῦτο καὶ τόσσα καὶ πῦρ ποιηταί τε καὶ (πλ)ᾶσαι περιτεθείκασιν αὐτῷ, τὰ κουφώτατα καὶ σῆναι μὴ θέλοντα. Μνήμη δ' ἐλάμβανεν αὐτὸν παλαιῶν διηγημάτων, ὅσαι μεταβολαὶ γεγόνασιν τῶν καλοῶν γυναικῶν. Πάντ' οὖν Διονύσιον ἐφόβει, πάντας ἔθλεπεν ὡς ἀντεραστάς, οὐ τὸν ἀντίδικον μόνον, ἀλλ' αὐτὸν τὸν δικαστὴν, ὥστε καὶ μετενόει, προπετέστερον Φαρνάκῃ ταῦτα μηνύσας·

ἔξόν καθεύδειν τὴν τ' ἐρωμένην ἔχειν.

Οὐ γὰρ ὅμοιον, ἐν Μιλήτῳ φυλάττειν Καλλιρρόην καὶ ἐπὶ τῆς Ἀσίας ὄλης. Διεφύλαττε δ' ὅμως τὸ ἀπόρρητον μέχρι τέλους, καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ὠμολόγει πρὸς τὴν γυναῖκα, ἀλλ' ἡ πρόφασις ἦν, ὅτι βασιλεὺς αὐτὸν μεταπέμπεται, βουλευσάσθαι θέλων περὶ τῶν ἐν Ἰωνίᾳ πραγμάτων. Ἐλυπεῖτο δὲ Καλλιρρόη, μακρὰν στελλομένη θαλάσσης Ἑλληνικῆς. Ἐως γὰρ τοὺς Μιλησίων λιμένας ἑώρα, Συρακούσας ἐδόκει ἐγγὺς τυγχάνειν· μέγα δ' εἶχε παραμύθιον καὶ τὸν Χαιρέου τάφον ἐκεῖ.

rhoën secum ducere. Mithridatem id multo magis affligit, quam epistola, qua ad caussam dicendam vocatus fuerat. Qua confisus ego spe, ait, deplorans suas miserias, diutius demoror! ubique me Fortuna prodit. Fortasse me innocentem rex miserabitur. Quod si vero mori oporteat, Callirrhoën tamen iterum videbo. Vet in ipso iudicio Chæream mecum habebō, et Polycharmm, non patronos tantum, sed et testes. Evocato igitur et comitari jussu omni ministerio, egreditur Caria, bona cum spe, quandoquidem nemini videri posset injuriam fecisse. Adeoque Cares non lacrymis abeuntem, sed victimis et splendido deductu, prosequébantur. Unum hoc agmen Amor e Caria mittebat, alterum vero splendidius ex Ionia. Illustrior enim et magis regia pulchritudo erat. Fama mulierem præcurrebat, omnibus et ubique nuntians, Callirrhoën venire, decantatissimum nomen, artificis naturæ magnum illud magisterium,

Auratæ Veneri similem pulchræve Dianæ.

Rumor etiam iudicii subeundi celebriorem reddebat. Integre urbes obviam ire, et concurrentium ad spectaculum agmina opplere vias. Omnes mulierem opinione et fama pulchriorem existimare. Sed illa quidem præconia et invidiosæ laudes angebant Dionysium, et magnitudo felicitatis faciebat timidiorem. Doctrinæ enim minime expers vir cogitabat perpetuam Cupidinis nova molientis inconstantiam, cui propterea tam poëtæ, quam statuarii, duo rerum omnium levissima, et stare atque reprimi negantia, sagittas et ignem, attribuerint. Memoria quoque subibat veterum fabularum, quot et quæ pulchrarum mulierum vices et fata fuerint. Terrebant hæc omnia Dionysium: adspiciebat omnes tanquam rivales, non adversarium modo, sed et ipsum iudicem: et penitentia inconsideratæ apud Pharnacem delationis ducebatur, qui tranquille potuerit inter amplexus amatæ conjugis recubare. Plane enim aliud esse, Mileti servare Callirrhoën, atque per totam Asiam. Nihilominus secretum usque ad supremum finem constanter tegebat, caussa profectionis mulieri non indicata, sed simulabat, regem se evocasse ad communem de rebus Ionæ deliberationem. Callirrhoë tamen ægre ferebat, a Græco mari tam longe abstrahi. Donec enim videbat Milesios portus, credebat, prope a Syracusis abesse. Magnum quoque ibi solamen Chæreæ monumentum habebat.

ΔΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Α'. Ἦς μὲν ἐγαμήθη Καλλιρρόη Χαίρεα, καλ-
 λιστὴ γυναικῶν ἀνδρὶ καλλίστῳ, πολιτευσάμενης Ἀφρο-
 δίτης τὸν γάμον καὶ ὡς δι' ἐρωτικὴν ζηλοτυπίαν
 Χαίρεου πλῆξαντος αὐτὴν ἔδοξε τεθνάναι, ταφείσαν δὲ
 5 πολυτελῶς, εἴτ' ἀνανήψασαν ἐν τῷ τάφῳ, τυμβωρύχοι
 νυκτὸς ἐξήγαγον ἐκ Σικελίας, πλεύσαντες δ' εἰς Ἴωνίαν
 ἐπώλησαν Διονυσίῳ καὶ τὸν ἔρωτα τὸν Διονυσίου καὶ
 τὴν Καλλιρρόης πρὸς Χαίρεαν πίστιν καὶ τὴν ἀνάγκην
 τοῦ γάμου διὰ τὴν γαστέρα καὶ τὴν Θήρωνος ὁμολο-
 10 γίαν καὶ Χαίρεου πλοῦν ἐπὶ ζήτησιν τῆς γυναικὸς,
 ἔλωσιν τ' αὐτοῦ καὶ πρᾶσιν εἰς Καρίαν μετὰ Πολυ-
 χάρμου τοῦ φίλου καὶ ὡς Μιθριδάτης ἐγνώρισε Χαί-
 ρεαν μέλλοντα ἀποθνήσκειν καὶ ὡς ἔσπευδον ἀλλήλοις
 ἀποδοῦναι τοὺς ἔρωτας, φωράσας δὲ τοῦτο Διονύσιος
 15 ἐξ ἐπιστολῶν διέβαλεν αὐτὸν πρὸς Φαρνάκην, ἐκεῖνος
 δὲ πρὸς βασιλέα, βασιλεὺς δ' ἀμφοτέρους ἐκάλεσεν ἐπὶ
 τὴν κρίσιν, ταῦτα ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται·
 τὰ δ' ἐξῆς νῦν διηγῆσομαι. Καλλιρρόη μὲν γὰρ μέχρι
 Συρίας καὶ Κιλικίας κούφως ἔφερε τὴν ἀποδημίαν,
 20 καὶ γὰρ Ἑλλάδος ἤκουε φωνῆς καὶ θάλατταν ἔβλεπεν
 τὴν ἄγουσαν εἰς Συρακούσας. Ἦς δ' ἦκεν ἐπὶ ποτα-
 μὸν Εὐφράτην, μεθ' ὃν ἤπειρός ἐστι μεγάλη ἀφετή-
 ριον εἰς τὴν βασιλείως γῆν τὴν πολλήν, τότε ἤδη πό-
 θος αὐτὴν ὑπεδύετο πατρίδος τε καὶ συγγενῶν, ἀπο-
 25 γνώσει τῆς εἰς τοῦμπαλιν ὑποτροπῆς. Στάσα δ' ἐπὶ
 τῆς ἡϊόνος καὶ πάντας ἀναχωρῆσαι κελεύσασα πλὴν
 Πλαγγόνος, τῆς μόνης πιστῆς, τοιούτων ἤρξατο λό-
 γων· Ἰύχη βάσκανε καὶ μίξ γυναικὸς προσφιλονει-
 κοῦσα πολέμου, σὺ με κατέκλεισας ἐν τάφῳ ζῶσαν
 30 κάκειθεν ἐξήγαγες, οὐ δι' ἔλεον ἀλλ' ἵνα λησταῖς με
 παραδῶς. Ἐμερίσαντό μου τὴν φυγὴν θάλασσα καὶ
 Θήρων. Ἢ Ἐρμοκράτους θυγάτηρ ἐπράθη, καὶ τὸ
 τῆς δουλείας μοι βαρύτερον, ἐφιλήθη, ἵνα, ζῶντος
 Χαίρεου, ἄλλω γαμηθῶ. Σὺ δὲ καὶ τούτων ἤδη μοι
 35 φθονεῖς. Οὐδέτι γὰρ εἰς Ἴωνίαν με φυγαδεύεις. Ξέ-
 νην μὲν, πλὴν Ἑλληνικὴν ἐδίδως γῆν, ὅπου μεγάλην
 ἔειχον παραμυθίαν, ὅτι θαλάσση παρακάθημαι. Νῦν
 δ' ἔξω με τοῦ συνήθους βίπτεις ἀέρος καὶ τῆς πατρίδος
 ὄλω διορίζομαι κόσμῳ. Μιλητὸν ἀφείλου μοι πάλιν,
 40 ὡς πρότερον Συρακούσας. Ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην ἀπά-
 γομαι καὶ βαρβάρους ἐγκλείομαι μυχοῖς ἢ νησιώτις,
 ὅπου μηκέτι θάλασσα. Ποίαν ἐτ' ἐλπίσω ναῦν ἐκ
 Σικελίας καταπλεύσαν; ἀποσπῶμαι καὶ τοῦ σοῦ τά-
 φου, Χαίρεα. Τίς ἐπενέγκη σοι γοᾶς, δαίμον ἀγαθός;
 45 Βάτρα μοι καὶ Σοῦσα λοιπὸν οἶκος καὶ τάφος. Ἀπαῖ,
 Εὐφράτα, μέλλω σε διαβαίνειν. Φοβοῦμαι γὰρ οὐχ
 οὕτως τὸ μῆκος τῆς ἀποδημίας, ὡς, μὴ δόξω κάκει
 καλὴ τι. Ἐταῦθ' ἄμα λέγουσα τὴν γῆν κατεφιλήσεν·
 εἴτ' ἐπιβᾶσα τῆς πορθμίδος διεπέρασεν. Ἦν μὲν
 50 οὖν καὶ Διονυσίῳ γορηγία πολλή, πλουσιώτατα γὰρ
 ἐπεδείκνυτο τῇ γυναικὶ τὴν παρασκευὴν, βασιλικωτέ-

LIBER QUINTUS.

I. Quomodo jam Callirrhōē Chæreæ nupta fuerit, pul-
 cherrima mulierum virorum pulcherrimo, administrante
 has nuptias Venere, et quomodo ictu æmuli Chæreæ exani-
 mata fuerit visa, splendideque sepulta; dein sibi redditam
 sepulero noctu latrones extraxerint, et abductam et Sicilia
 trajecto pelago in Ioniam vendiderint Dionysio, hujusque
 amores, et feminae erga Chæream fidem, et coactas ob
 plenum ventrem nuptias, et Theronis confessionem et
 Chæreæ institutam repetendæ uxoris ergo navigationem,
 ejusque cum Polycharmo captivitatem, et in Cariam ven-
 ditionem, et qui Chæream Mithridates agnoverit, jamjam
 morti tradendum, et qua ratione disparatos amantes jun-
 gere sibique reddere studuerit, et ut, eo deprehenso per
 epistolas, Dionysius Carem apud Pharnacem detulerit, hic
 porro apud regem, rex denique ambos exciverit ad causam
 dicendam: superiore narratione declaratum est. Jam
 ad reliqua exponenda accedo. Callirrhōē Syriam et Cili-
 ciam usque non graviter ferebat iter. Audiebat enim
 Græcum sermonem, et mare videbat adhuc, quo Syracusas
 itur. Ubi vero ad Euphraten pervenit, post quem vasta
 est terra continens, et late in amplam regis ditonem pro-
 missa, tum demum patriæ et affinium sentit desiderium,
 ut reditum desperans. Igitur in ripa stans, omnibus præ-
 ter solam fidam Plangonem secedere jussis, loqui sic occipit:
 Invida Fortuna et nimis contentiose uni mulieri oppug-
 nandæ inhærens: tu me tumulo inclusisti, et extraxisti,
 non miserta, sed ut piratis traderes. Fugam meam mare
 et Thero partiti sunt. Hermocratis ego filia vendita fui, et,
 quod ipsa servitute mihi gravius, amata, ut, spirante adhuc
 Chærea, nuberem alteri. Jam tu et illud mihi conjugium
 invides. Non amplius me in Ioniam in exsilium mittis.
 Olim peregrinam dabas terram, sed Græcam tamen; ubi
 magno mihi solatio erat vicinia maris. Nunc extra con-
 suctum ærem me abjicis, et a patria orbe toto discriminar.
 Rursus Miletum auferis, ut ante Syracusas. Ultra Euphra-
 ten abrepta barbararum terrarum recessibus includor insu-
 lana, ubi non amplius mare. Qui ergo navem e Sicilia
 porro expectem? etiam a sepulcro tuo, Chærea, abstrahor.
 Quis vobis inferias tulerit, boni manes? Bactra mihi
 reliquum et Susa domus erunt et sepulcrum. Semel Euphra-
 ten transibo. Timeo namque non tam itineris longum
 spatium, quam ne videar et ibi cuiquam pulchra. His
 dictis osculata terram transmittit fluvium conscensa rate.
 Dionysius quidem hoc iter frequentiter comitatu et oriparæ
 suppellectilis adparatu faciebat, hac pompa uxori sese jactare
 studens. Magis tamen ipso rege non indignam reddebat
 protectionem indigenarum, quos transibant, comitas. Unus
 populus ad alterum deducebat abeuntes, et satrapa proximo

ραν δὲ τὴν ὁδοπορίαν αὐτοῖς παρεσκευάσεν ἢ τῶν ἐπιχωρίων φιλοφρόνησις· δῆμος παρέπεμπεν εἰς δῆμον καὶ σατράπης παρεδίδου τῷ μεθ' αὐτόν, πάντας γὰρ ἐδημαγωγέει τὸ κάλλος. Καὶ ἄλλη δὲ τις ἑλπίς ἔθαλπε τὸς βαρβάρους, ὅτι ἤδ' ἢ γυνὴ μέγα δυνήσεται, καὶ διὰ τοῦτο ἕκαστος ἔσπευδε ξένια διδόναι, ἢ πάντως τινὰ χάριν εἰς αὐτὴν ἔχειν ἀποκειμένην. Καὶ οἱ μὲν ἦσαν ἐν τούτοις.

Β'. Ὁ δὲ Μιθριδάτης δι' Ἀρμενίας ἐποιοῖτο τὴν πορείαν σφοδρότεραν, μάλιστα μὲν δεδοικῶς μὴ καὶ τοῦτο αἴτιον αὐτῷ γένηται πρὸς βασιλείως, ὅτι κατ' ἔχνος ἐπιχολούθει τῇ γυναικί, ἅμα δὲ καὶ σπεύδων προεπιδημῆσαι καὶ συγκροτῆσαι τὰ πρὸς τὴν δίκην. Ἀφικόμενος οὖν εἰς Βαβυλῶνα, βασιλεὺς γὰρ αὐτόθι διέτριβεν, ἐκείνην μὲν τὴν ἡμέραν ἠσύχασε παρ' ἑαυτοῦ, πάντες γὰρ οἱ σατράπαι σταθμοὺς ἔχουσι ἀποδεδειγμένους, τῆς δ' ὑστεραίας ἐπὶ θύρας ἑλθὼν τὰς βασιλείως, ἠσπάσατο μὲν Περσῶν τοὺς ὁμοτίμους, Ἄρταξάτην δὲ τὸν εὐνοῦχον ὃς μέγιστος ἦν παρὰ βασιλεῖ καὶ δυνατώτερος πρῶτον μὲν δώροις ἐτίμησεν, εἶτα· "Ἀπάγγελον, εἶπε, βασιλεῖ· Μιθριδάτης, σὸς δαῦλος, πάρεστιν ἀπολύσασθαι διαβολὴν Ἕλληνας ἀνδρῶς καὶ προσκυνῆσαι." Μετ' οὗ πολλὸν δ' ἐξεληθὼν ὁ εὐνοῦχος ἀπεκρίνατο· "Ὅτι ἐστὶ βασιλεῖ βουλομένῳ Μιθριδάτην μὴδὲν ἀδικεῖν· κρινεῖ δὲ, ἐπειδὴν καὶ Διονύσιος παραγένηται." Προσκυνήσας οὖν ὁ Μιθριδάτης ἀπῆλλάττετο. Μόνος δὲ γενόμενος ἐκάλεσε Χαιρέαν καὶ ἔφη πρὸς αὐτόν· "Ἐγὼ κρίνομαι, καὶ ἀποδοῦναι σοι θελήσας Καλλιρρόην ἐγκαλοῦμαι· τὴν γὰρ σὴν ἐπιστολήν, ἣν ἔγραψας πρὸς τὴν γυναικί, Διονύσιος ἐμὲ φησὶ γεγραφέναι καὶ μοιχείας ἀπόδειξιν ἔχειν ὑπολαμβάνει, πέπεισται γὰρ σὲ τεθνᾶναι, καὶ πεπεισθῶ μέχρι τῆς δίκης, ἵν' αἰφνίδιον ὀφθῆς. Ταύτην ἀπαιτῶ σε τῆς εὐεργεσίας τὴν ἀνταμοιβήν· ἀπόκρυψον σεαυτὸν, μήτ' ἰδεῖν Καλλιρρόην, μήτ' ἐξετάσαι τι περὶ αὐτῆς, καρτέρησον." Ἄκων μὲν, ἀλλ' ἐπειθέτο Χαιρέας καὶ λανθάνει μὲν ἐπειρᾶτο, εὐλείθετο δ' αὐτοῦ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρεῖων. Εἰπὼν δέ· "Ποιήσω, δέσποτα, ἃ προστάττεις ἀπῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, ἐν ᾧ κατήγετο μετὰ Πολυχάρμου τοῦ φίλου καὶ βίψας ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος, περιρρηξάμενος τὸν χιτῶνα,

Ἄμφοτέραις χερσὶ περιελὼν κόριν αἰθαλόεσσα
Χεῦατο κακκεφαλῆς, χάριεν δ' ἤσχυνε πρόσωπον.

Εἶτ' ἔλεγε κλάων· "Ἐγγὺς ἐσμεν, ὧ Καλλιρρόη καὶ οὐχ ὀρόμεν ἀλλήλους. Σὺ μὲν οὖν οὐδὲν ἀδικεῖς, οὐ γὰρ οἶδας ὅτι Χαιρέας ζῆ, πάντων δ' ἀσεβέστατος ἐγὼ, μὴ βλέπειν σε κεκελευσμένος, καὶ ὁ δειλὸς καὶ φιλόζυφος μέχρι τούτου φέρω τυραννόμενος. Σοὶ δ' εἴ τις τοῦτο προσέταξεν, οὐκ ἂν ἔζησας." Ἐκείνῳ μὲν οὖν παρεμυθεῖτο Πολύχαμος. Ἦδη δὲ καὶ Διονύσιος πλησίον ἐγένετο Βαβυλῶνος καὶ ἡ φήμη προκατελάμβανε τὴν πόλιν, ἀπαγγέλλουσα πᾶσιν, ὅτι παραγίνεται γυνή, κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ τι θεῖον, ὁποῖαν ἐπὶ

deinceps tradebat. Omnes enim effascinos ducebat regebatque pulchritudo. Barbaros etiam fovebat alia spes, fore, ut hæc mulier aliquando multum posset. Quisquis igitur laborabat aut hospitio excipere, aut saltem beneficium aliquod in illam collatum habere, ceu benevolentia depositum. In his illi erant.

II. Mithridates autem iter per Armeniam faciebat citatius, maxime quidem metu, ne et hoc inter crimina sibi que noxium foret apud regem, quod secutus e vestigio mulierem fuisset. Simul tamen et prior adesse festinabat, ut, quæcunque causæ suæ instruendæ necessaria et utilia futura erant, compararet. Ut igitur Babylonem venerat, rex enim ibi tum versabatur, illo quidem se die apud se continuit. Habet enim unusquisque satrapa suum sibi assignatum deversorium. Altera autem die aulam ingressus primum illustres sui que loci viros salutavit : Homotimi illi appellantur : dein Artaxaten Eunuchum, qui et honoratissimus apud regem erat, et plurimum pollebat. Cui muneribus conciliato : Réfer, ait, regi; Mithridates, tuus servus Græci criminationem dilutum te que adoratum adest. Paulo post egressus eunuchus referebat : Et rex vult Mithridaten nihil quidquam prævaricari, sententiam pronuntiabit ubi Dionysius quoque adfuerit. Adorat Mithridates, et abit, redditusque solitudini Chæream vocat, et : Accusant me, ait, atque criminantur, quod reddere tibi Callirrhoën volui : literas nempe, quas ad uxorem tuam exarasti, Dionysius ait me scripsisse, et habere putat evidens adulterii argumentum. Firmiter enim illi persuasum est, te obiisse; et id sibi persuadeat ad diem usque iudicii, ut tu repente tum compareas. Hoc a te beneficiorum meorum hostimentum reposito. Delitescere, et perdura neque videre Callirrhoën, neque de ea quidquam inquirere. Ægre quidem, sed tamen obtemperat Chæreas, et quamvis tegere secretiorens animi sensus niteretur, lacrymis tamen per genas manantibus proditus : Faciam, ait, quæ jubes, here. Sed simul digressus ad cubiculum, ubi divertebat cum amico Polycharmo, humi decumbere, lacerare vestes,

In caput ambabus nigram inde atque inde favillam
Congerere, et vultus amens fœdare venustos.

Et plorans ait : Tam prope sumus, Callirrhoë, neque tamen nos videmus. Tu quidem nihil peccas. Nescis enim, Chæream vivere. Ego vero scelestissimus, quod jussus te non adspicere, pareo. Eo usque tyrannidem fero, inbellis, vitæ amans. Tibi vero si quis illud imposuisset, vita emigrasses. Illum blandis contra verbis Polycharmus levat. Jam et Dionysius Babylone non multum aberat. Jam fama præoccupaverat urbem, advenire mulierem, formæ non humanæ, sed divinæ, qualem in terris aliam sol non collustret. Et quum natura barbari in fœminas

γῆς ἄλλην ἥλιος οὐχ ὄρῃ. Φύσει δέ ἐστι τὸ βάρβαρον γυναιμανές, ὥστε πᾶσα οἰκία καὶ πᾶς στενωπὸς ἐπεπλήρωτο τῆς δόξης. Διέβαινε δ' ἡ φήμη μέχρις αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, ὥστε καὶ ἤρετο Ἀρταξάτην, τὸν εὐνοῦχον, εἰ πάρεστιν ἡ Μιλησία. Διονύσιον δὲ καὶ πάλαι μὲν ἐλύπει τὸ περιβόητον τῆς γυναικός, οὐ γὰρ εἶχεν ἀσφάλειαν, ἐπεὶ δ' εἰς Βαβυλῶνα ἐμῆλθεν εἰσιέναι, τότε ἦδη καὶ μᾶλλον ἐνεπίμπρατο, στενάζας δ' ἔφη πρὸς ἑαυτὸν· Οὐκέτι ταῦτα Μιλητός ἐστι, Διονύσιε, ἡ σὴ πόλις· κακεῖ δὲ τοὺς ἐπιβουλεύοντας ἐφυλάττου. Τολμηρὲ καὶ τοῦ μέλλοντος ἀπροόρατε, εἰς Βαβυλῶνα Καλλιρρόην ἄγεις, ὅπου Μιθριδάται τοσαῦτοι· Μενέλαος ἐν τῇ σώφρονι Σπάρτῃ τὴν Ἑλένην οὐκ ἐτήρησεν, ἀλλὰ παρευδοκίμησε καὶ βασιλέα βάρβαρος ποιμήν· πολλοὶ Πάριδες ἐν Πέρσαις. Οὐχ ὄρῃς τοὺς κινδύνους, οὐ τὰ προίμια· πόλεις ἡμῖν ἀπαντῶσι καὶ θεραπεύουσι σατράπαι. Σοβαρωτέρα γέγονεν ἤδη, καὶ οὕτω βασιλεὺς ἐώρακεν αὐτήν. Μία τοίνυν σωτηρίας ἐλπίς, διακλέψαι τὴν γυναῖκα, φυλαχθήσεται γὰρ, ἂν δυνηθῇ λαθεῖν. Ταῦτα λογιάμενος ἵππου μὲν ἐπέβη, τὴν δὲ Καλλιρρόην εἶασεν ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης καὶ συνεκάλυψε τὴν σκηνήν. Τάχα δ' ἂν καὶ προεχώρησεν, ὅπερ ἤθελεν, εἰ μὴ συνέβη τι τοιοῦτον.

Γ'. Ἦκον παρὰ Στάτειραν, τὴν γυναῖκα τὴν βασιλέως, τῶν ἐνδοξοτάτων Περσῶν αἱ γυναῖκες καὶ τις εἶπεν ἐξ αὐτῶν· Ὡ δέσποινα, γύναιον Ἑλληνικὸν ἐπιστρατεύεται ταῖς ἡμετέραις οἰκίαις, ὃ καὶ πάλαι μὲν πάντες θαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει, κινδυνεύει δ' ἐφ' ἡμῶν ἢ δόξας τῶν Περσῶν γυναικῶν καταλυθῆναι. Φέρ' οὖν σκεψόμεθα, πῶς μὴ παρευδοκιμηθῶμεν ὑπὸ τῆς ξένης. Ἐγέλασεν ἡ βασιλισσα ἀπιστοῦσα τῇ φήμῃ, ἅμα δ' εἶπεν· Ἀλαζόνες εἰσὶν Ἕλληνες καὶ πτωχοὶ καὶ διὰ τοῦτο τὰ μικρὰ θαυμάζουσι μεγάλως. Οὗτος φημίζουσι Καλλιρρόην καλὴν, ὡς καὶ Διονύσιον πλούσιον. Μία τοίνυν ἐξ ἡμῶν, ἐπειδὴν εἰσὶν, φανήτω μετ' αὐτῆς, ἵν' ἀποσβέσῃ τὴν πενιγρὰν τε καὶ δούλην. Προσεκύνησαν πᾶσαι τὴν βασιλίδᾶ καὶ τῆς γνώμης ἀπεθαύμασαν· καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὡς ἐξ ἐνός στόματος ἀνεβόησαν· Εἶθε δυνατόν ἦν ὀφθῆναι σε, δέσποινα. Εἶτα διεσχίσθησαν αἱ γυνῶμαι καὶ τὰς ἐνδοξοτάτας ὠνόμαζον ἐπὶ κάλλει. Χειροτονία δ' ἦν, ὡς ἐν θεάτρῳ καὶ προεκρίθη Ῥοδογύνῃ, θυγάτηρ μὲν Ζωπύρου, γυνὴ δὲ Μεγαβύζου, μέγα τι χρῆμα καὶ περιβόητον, οἷον τῆς Ἰωνίας Καλλιρρόῃ, τοιοῦτο τῆς Ἀσίας ἡ Ῥοδογύνῃ. Λαβούσαι δ' αὐτὴν αἱ γυναῖκες ἐκόσμου, ἐκάστη τι παρ' αὐτῆς συνεισφέρουσα εἰς κόσμον. Ἡ δὲ βασιλὶς ἔδωκε περιβραχιόνια καὶ ὄρμον. Ἐπεὶ τοίνυν εἰς τὸν ἀγῶνα καλῶς αὐτὴν κατεσκεύασαν, ὡς δῆθεν εἰς ἀπάντησιν Καλλιρρόῃς, παρεγίνετο. Καὶ γὰρ εἶχε πρόφρασιν οἰκείαν, ἐπειδὴ ἦν ἀδελφὴ Φαρνάκου, τοῦ γράψαντος βασιλεῖ περὶ Διονυσίου. Ἐξεγείτο δὲ πᾶσα Βαβυλὼν ἐπὶ τὴν θέαν καὶ τὸ πλῆθος ἐστενωγήμεν τὰς πύλας. Ἐν δὲ τῷ περιφανεστάτῳ παραπεμπομένῃ βασιλικῶς ἡ Ῥοδογύνῃ περιέμενεν. Εἰστήκει δ' ἄβρᾶ καὶ ὀρυπτομένη καὶ ὡς

insaniant, omnes domus, omnes angiportus rumore pleni erant. Ad ipsum ille quoque regem pervaserat, ex euncho Artaxate sciscitantem : Num adesset Milesia. At ista feminae celebritas jamdudum pupugerat Dionysium, qui bonis ideo suis tuto nequibat frui. Sed magis pungebat hominem, quin urebat potius, quod deberet Babylonem adire. Non hic porro, Dionysie, tua patria Miletus; sic ille gemebundus ad se. Jam ibi metuebas insidiatores. Nunc autem ipse Babylonem Callirrhoën ducis, ubi tot sunt Mithridates, temerarie atque futurorum male provide. In casta illa Lacedaemone Menelaus Helenam non servavit integram. Sed barbarus pastor etiam rege magis placuit. Multi Parides sunt apud Persas. Non vides pericula, non praeludia? Integra nobis occurrit urbes : satrapæ officiis colunt. Hæc jam facta ferocior. Atqui rex illam nondum vidit. Una superat spes salutis, mulierem occultare. Servabitur enim, si latere poterit. Hæc ratiocinatus secum, ipse sejugem equum conscendit, quo solus veheretur : Callirrhoën autem in curru reliquit, velisque tabernaculum, quo sedebat, occlusit. Forte quoque consilium feliciter cessisset, nisi tale quid intervenisset.

III. Ad Statiram, quæ erat regis uxor, convenerant illustrissimorum Persarum conjuges. O domina, ait una de medio, Græcula nostris inimica donilibus adventat. Illam diu est quod omnes admirati sunt. Nostris jam diebus nostraque culpa Persidum gloria minuitur occidere. Agedum rationem circumspiciamus, quæ possit efficere, ut gloria et plausus formæ nostræ non obscuretur ab ista alienigena. Risit ad hæc regina, famæ diffidens, et : Vani sunt Græculi, atque mendici. Propterea res etiam parvi momenti stupent. Callirrhoën sic prædicant pulchram, ut Dionysium divitem. Una itaque nostrum, quando illa urbem intrabit, se monstret, pauperculam et servam obscuratura. Adorant omnes reginam, et de sapientia admiratæ exclamant uno ore : Utinam te, regina, in publico liceret conspici. Discordes dein præstantissimas nominant atque celeberrimas formas, itumque in suffragia, ut in theatro, et electa Rhodogune, Zopyri filia, Megabyzi uxor insignis et notæ pulchritudinis exemplar, ut in Ionia Callirrhoë, sic in Asia Rhodogune. Hanc aggressæ mulieres sumtam seorsim ornabant, mundi quæque sui aliqui conferentes, dum regina armillas et torquem dabat. Pulchre sic instructa et parata certamini, præsto erat ad Callirrhoën, si dis placet, excipiendam. Singularem quoque et domesticam habebat caussam. Erat nempe soror Pharnacis ejus, qui ad regem scripserat de Dionysio. Omnis ad spectaculum effundi Babylon, ut urbis portæ multitudine obstruerentur. Rhodogune basilice deducta et stipata

προκαλουμένη. Πάντες δ' εἰς αὐτὴν ἀπέβλεπον καὶ διελάουον πρὸς ἀλλήλους· "Νενικήκαμεν· ἡ Περσὶς ἀποσβέσει τὴν ξένην. Εἰ δύναται, συγχριθῆτω· μαθέτωσαν Ἕλληνες, ὅτι εἰσὶν ἀλαζόνες." Ἐν τούτῳ δ' ἐπῆλθεν ὁ Διονύσιος καὶ μηνυθέντος αὐτοῦ, τὴν Φαρνάκου συγγενίδα παρῆναι, καταπηδήσας ἐκ τοῦ ἵππου προσῆλθεν αὐτῇ φιλοφρονούμενος. Ἐκεῖνη δ' ὑπερυθρῖωσα· Θέλω, φησί, τὴν ἀδελφὴν ἀπάσασθαι. Καὶ ἅμα τῇ ἀρμαμάξῃ προσῆλθεν. Οὐκ οὖν δυνατὸν ἦν αὐτὴν εἶτι μένειν κεκαλυμμένην, ἀλλ' ὁ Διονύσιος μὲν ἄκων καὶ στένων ὑπ' αἰδοῦς τὴν Καλλιρρόην προελθεῖν ἤξισεν. Ἄμα δὲ πάντες οὐ μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἐξέτειναν καὶ μικροῦ δεῖν ἐπ' ἀλλήλους κατέπεσον, ἄλλος πρὸ ἄλλου θέλων ἰδεῖν, καὶ ὡς δυνατὸν ἐγγυτάτω γενέσθαι. Ἐξέλαμψε δὲ τὸ τῆς Καλλιρρόης πρόσωπον καὶ μαρμαρυγὴ κατέσχε τὰς ἀπάντων ὄψεις, ὥσπερ ἐν νυκτὶ βαθεῖα πολλοῦ φωτὸς αἰφνίδιον φανέντος. Ἐκπλαγέντες δ' οἱ βάρβαροι προσεκύνησαν καὶ οὐδεὶς ἐδόκει Ῥοδογύνῃ παρῆναι. Συνῆκε δὲ καὶ ἡ Ῥοδογύνῃ τῆς ἡττης, καὶ μήτε ἀπελθεῖν δυναμένη, μήτε βλέπεσθαι θέλουσα, ὑπέδου τὴν σκηνὴν μετὰ τῆς Καλλιρρόης, παραδοῦσα αὐτὴν τῷ κρείττονι φέρειν. Ἡ μὲν ἀρμαμάξῃ προῆει συγκεκαλυμμένη, οἱ δ' ἄνθρωποι, μηκέτι ἔχοντες Καλλιρρόην ὄρᾶν, κατεφίλον τὸν δίφρον. Βασιλεὺς δ' ὡς ἤκουσεν, ἀφίχθαι Διονύσιον, ἐκέλευσεν Ἀρταξάτην τὸν εὐνοῦχον ἀπαγγεῖλαι πρὸς αὐτόν· "Ἐχρῆν μὲν σε κατηγοροῦντα ἀνδρὸς ἀρχὴν μεγάλην πεπιστευμένου μὴ βραδύνειν. Ἀφίγημι δὲ σοι τὴν αἰτίαν, ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐβάδιζες. Ἐγὼ δὲ νῦν μὲν ἑορτὴν ἄγω καὶ πρὸς ταῖς θυσίαις εἰμι." Τριακοστῇ δ' ὕστερον ἡμέρᾳ ἀκροάσομαι τῆς δίκης. Προσκυήσας ὁ Διονύσιος ἀπηλλάγη.

Δ'. Παρασκευὴ οὖν ἐντεῦθεν ἐγίνετο ἐπὶ τὴν δίκην παρ' ἐκατέρων, ὥσπερ ἐπὶ πολέμου τὸν μέγιστον. Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων καὶ ὅσον μὲν ἦν σατραπικὸν Μιθριδάτῃ προσέθετο· καὶ γὰρ ἦν ἀνεκὰθεν ἐκ Βάκτρων, εἰς Καρίαν δ' ὕστερον μετωκίσθη. Διονύσιος δὲ τὸ δημοτικὸν εἶχεν εὐνοῦν· ἐδόκει γὰρ ἀδικεῖσθαι παρὰ τοὺς νόμους, εἰς γυναῖκα ἐπιβουλευθεὶς καὶ ὁ μείζων ἐστὶ, τοιαύτην. Οὐ μὴν οὐδ' ἡ γυναικωνίτις ἡ Περσῶν ἀμέριμος ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα διηρέθησαν αἱ σπουδαίαι. Τὸ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπ' εὐμορφίᾳ μέγα φρονῶντες ἐφθόνη τῇ Καλλιρρόῃ καὶ ἤθελεν αὐτὴν ἐκ τῆς δίκης ὑβρισθῆναι, τὸ δὲ πλῆθος ταῖς οἰκείαις φθονοῦσαι τὴν ξένην εὐδοκίμησαι συνηχόντο. Τὴν νίκην δ' ἐκάτερος αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχειν ὑπελάμβανε, Διονύσιος μὲν θαρρῶν ταῖς ἐπιστολαῖς αἷς ἔγραψε Μιθριδάτῃ πρὸς Καλλιρρόην ὀνόματι Χαίρεου, ζῆν γὰρ οὐδέποτε Χαίρεαν προσέδοκα, Μιθριδάτης δὲ Χαίρεαν ἔχον δεῖξαι, πέπειστο ἀγνὸν εἶναι μὴ δύνασθαι. Προσποιεῖτο δὲ δεδιέναι καὶ συνηγόρους παρεκάλει, ἵνα διὰ τὸ ἀπροσδόκητον λαμπροτέραν τὴν ἀπολογίαὶν ποιήσεται. Ταῖς δὲ τριάκοντα ἡμέραις

in loco maxime conspicuo praestolabatur, stans delicatula, sibi que placens et quasi provocans. Omnes in eam respicere et disserere inter se: Vicimus. Persis peregrinam obscurabit. Contendat modo, si potest. Graeci nunc discant, quam ventosi sint. Interim Dionysius adest, et edoctus adesse sororem Pharnacis, ex equo desiliens adit, amicam ostensurus benevolentiam. Illa vero suppidibunda: Sororem salutare volo, ait, currumque una invadit. Neque igitur illa amplius residere poterat intra vela, et adactus verecundia Dionysius eam, invitus licet et gemens, hortatur prodire. Omnes tum non oculos tantum sed et animos intendebant, et tantum non sese humo proruebant, unus avidus praeter altero videre, et esse quam proximus. Emicabat tum Callirrhoes vultus, et fulgor omnium praestringebat oculos, ut si densa nocte subito lux ingens appareat. Adeo barbari percussi, ut nullus non adoraret, nullus crederet Rhodogunen amplius adesse; quae et ipsa se victam agnovit, et neque potens recedere, neque tamen conspici volens, cum Callirrhoë subrepat in tabernaculum, ferendam se victricis tradens. Sic tectus procedebat currus, quem turba, Callirrhoë nimirum e conspectu sublata, oculis prosequabatur. Rex, advenisse Dionysium ubi audit, Artaxaten eunuchum haec illi renuntiare jubet. Oportuerat quidem te, accusatorem viri, cui magnum dominatum concedidi, non cessasse. Remitto tamen tibi culpam hanc, quandoquidem cum uxore viam fecisti. Ego vero nunc quidem festos dies celebros, sacrisque faciundis cum maxime distineor. Trigesimo vero abhinc die liti tuae vacabo. Adorat Dionysius et abit.

IV. Inde se utraque pars, ceu ad maximum bellum, comparare. Barbarorum vero multitudo scindebatur, et quidquid erat de praefectorum genere, aut clientela, id omne Mithridati se adungebat. Bactrianus enim erat a majoribus inde, nuper deum in Cariam trajectus. Plebem vero faventem habebat sibi Dionysius. Vir enim insidiis ob uxorem appetitus, eamque talem, quod majus, injuriam ultra leges videbatur passus esse. Quid? quod neque foemineus Persarum coetus quietus erat, sed harum quoque diversa studia. Pars enim, quae de forma superbiebat, Callirrhoë invidens optabat, aliquam ex illa lite contumeliam ipsi obtingere. Promiscua vero multitudo, domesticis malevola, placere peregrinam et ferre palmam volebat. Utrunque in manibus victoriam teneri creditum. Dionysius enim literis confidebat, quas Mithridates ad Callirrhoën Chæreae nomine dedisset. Nam Chæream vivere nullo modo credebat. Mithridati contra, qui Chæream habebat producere, certum erat et persuasum, mali sibi accidere nihil posse. Timorem interim simulabat, et advocatos conciebat, ut nempe ex evenit insperato defen-

Πέρσαι καὶ Περσίδες οὐδὲν ἕτερον διελάουον ἢ τὴν δί-
κην ταύτην. Ὡστε, εἰ γὰρ τᾶληθές εἶπειν, ὅλη ἡ
Βαβυλῶν δικαστήριον ἦν. Ἐδόκει δὲ πᾶσιν ἡ προθε-
σμία μακρὰ καὶ οὐ τοῖς ἄλλοις μόνον ἀλλὰ καὶ αὐτῶ
τῶ βασιλεῖ. Ποῖος ἄγων Ὀλυμπικός, ἢ νύκτες Ἐλευ-
σίνας προσδοκίαν τοσαύτην ἔσχον σπουδῆς; ἐπεὶ δ'
ἦκεν ἡ κυρία τῶν ἡμερῶν, ἐκαθέσθη βασιλεὺς. Ἔστι
δ' οἶκος ἐν τοῖς βασιλείοις, ἐξαίρετος ἀποδοδειγμένος
εἰς δικαστήριον, μεγέθει καὶ κάλλει διαφέρων· ἐνθα
μέσος μὲν ὁ θρόνος κεῖται βασιλεῖ, παρ' ἑκάτερα δὲ
τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἀξιόμασι καὶ ταῖς ἀρεταῖς ὑπάρ-
χουσιν ἡγεμόνες ἡγεμόνων. Περιεστᾶσι δὲ κύκλῳ τοῦ
θρόνου λοχαγοὶ καὶ ταξίαρχοι καὶ τῶν βασιλέως ἐξε-
λευθέρων τὸ ἐντιμότητον. Ὡστε ἐπ' ἐκείνου τοῦ συν-
εδρίου καλῶς ἂν εἴποι τις·

Οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο.

Παράγονται δὲ οἱ καθεζόμενοι μετὰ σιγῆς καὶ δέους.
Τότ' οὖν ἔωθεν μὲν πρῶτος ἦχε Μιθριδάτης, δορυφο-
ρούμενος ὑπὸ φίλων καὶ συγγενῶν, οὐ πᾶν τι λαμπρὸς,
οὐδὲ φαῖδρός, ἀλλ', ὡς ὑπεύθυνος, ἑλεεινός. Ἐπη-
κολούθει δὲ καὶ Διονύσιος, Ἑλληνικῶ σχήματι, Μι-
λησίαν στολὴν ἀμπεχόμενος, τὰς ἐπιστολάς τῇ χειρὶ
κατέχων. Ἐπεὶ δ' εἰσήχθησαν, προσεκύνησαν. Ἐπειτα
βασιλεὺς ἐκέλευε τὸν γραμματέα τὰς ἐπιστολάς ἀνα-
γνῶναι, τὴν τε Φαρνάκου καὶ ἣν ἀντέγραφεν αὐτός, ἵνα
μάθωσιν οἱ συνδικάζοντες, πῶς εἰσῆχται τὸ πρᾶγμα.
Ἀναγνωσθεῖσης δὲ τῆς ἐπιστολῆς, ἔπανος ἐξερράγη
πολύς, τὴν σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην θαυμαζόντων
τὴν βασιλέως. Σιωπῆς δὲ γενομένης, ἔδει μὲν ἀρξά-
σθαι τοῦ λόγου Διονύσιον, τὸν κατήγορον καὶ πάντες
εἰς ἐκείνον ἀπέβλεψαν. Ἐφη δὲ Μιθριδάτης· Ὁ
προλαμβάνω, φησί, δέσποτα, τὴν ἀπολογίαν, ἀλλ' οἶδα
τὴν τάξιν· δεῖ δὲ πρὸ τῶν λόγων ἅπαντας παρῆναι
τοὺς ἀναγκαίους ἐν τῇ δίκῃ· ποῦ τοῖνον ἡ γυνὴ, περὶ
ἧς ἡ κρίσις; ἔδοξας δ' αὐτὴν ἀναγκαίαν διὰ τῆς ἐπι-
στολῆς καὶ ἔγραψας παρῆναι· καὶ πάρεστι. Μὴ
οὖν Διονύσιος ἀποκρυπτέτω τὸ κεφάλαιον καὶ τὴν αἰ-
τίαν ὅλου τοῦ πράγματος. Πρὸς ταῦτ' ἀπεκρίνατο
Διονύσιος· Καὶ τοῦτο μοιχοῦ, παράγειν εἰς ὄχλον ἀλ-
λοτριάν γυναικίαν, οὐ θέλοντος ἀνδρός, οὔτε ἐγκαλοῦσαν,
οὔτε ἐγκαλουμένην αὐτήν. Εἰ μὲν οὖν διεφθάρη, ὡς
ὑπεύθυνος ἔδει παρῆναι· οὖν δὲ σὺ ἐπεβούλευσας ἀγ-
νοοσύη καὶ οὔτε μάρτυρι χρωμαί τῇ γυναικί, οὔτε συν-
ηγόρω. Τί οὖν ἀναγκαῖον παρῆναι τὴν κατ' οὐδὲν
μετέχουσαν τῆς δίκης; Ταῦτα δικανικῶς μὲν εἶπεν ὁ
Διονύσιος, πλὴν οὐδένα ἔπειθεν. Ἐπεθύμουν γὰρ
πάντες Καλλιρρόην ἰδεῖν. Αἰδομένου δὲ κελεῦσαι
βασιλέως, πρόσφασιν ἔσχον οἱ φίλοι τὴν ἐπιστολήν·
ἐκλήθη γὰρ ὡς ἀναγκαία. Πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον, ἔφη
τις, εἰς Ἰωνίας μὲν ἔλθειν, ἐν Βαβυλῶνι δ' οὔσαν ὑστε-
ρεῖν; Ἐπεὶ τοῖνον ὠρίσθη καὶ Καλλιρρόην παρῆναι,
οὐδὲν αὐτῇ προειρηκὸς ὁ Διονύσιος, ἀλλὰ μέχρι παν-
τός ἀποκρυψάμενος τὴν αἰτίαν τῆς εἰς Βαβυλῶνα ὁδοῦ,

sionem sui faceret eo splendidiorem. Persæ et Persides per
illos triginta dies nihil aliud inter se, quam causam istam,
crepabant, et si verum volumus, universa Babylon nihil,
quam tribunal, erat, omnibusque videbatur nimis diu re-
jectus terminus, non reliquis tantum, sed et ipsi quoque
regi. Qui ludus unquam Olympicus, quæ noctes Eleusi-
niæ tantam habuerunt studiorum expectationem? Ut tan-
dem venit condicta dies, consedit rex in illa aulae camera,
quæ soli reddendo juri destinata pariter amplitudine atque
splendore excellit; in cujus medio regi solium jacet; ad
utrumque latus protensis subselliis amicorum, quos aut
dignitas, aut virtus, ducum duces fecit. Solium cingunt
centuriones et tribuni, et honestissimi libertorum regio-
rum, ut merito quis de consessu illo dixerit,

Cætus ibi superum medio Jove sermocinatur.

Consessores cum silentio et reverentia introducuntur. Illic
mane primus aderat Mithridates, cognatos et amicos secum
trahens, non admodum splendidus, neque hilaris vultu,
sed, ut reus, adspectu miserabili. Sequebatur Dionysius
habitu Græco, Milesia stola, literas manibus tenens. In-
tromissi regem adorabant, qui scribam legere jubet episto-
las Pharnacis et responsoriam suam, quo assessores judicii
scirent, qua ratione lis introducta foret. Lectis regiis li-
teris, erupit multus plausus temperantiam atque justitiam
principis admirantium. Facto silentio, Dionysium quidem
oportuerat occipere sermonem, ut accusatorem, et omnes
perfecto respiciebant eum. Mithridates tamen sic ordie-
batur: Non præcipio meam defensionem, domine. Novi
omnino ordinem. Oportet autem, antequam ulterius
verba fiant, omnes in hanc cognitionem adesse necessa-
rios. Ubinam vero mulier, de qua nunc igitur, qua tu ju-
dicasti, domine, opus esse, quam comparere jussisti, quæ et
adest in urbe? Dionysius itaque nè caput et causam rei
occulat. Respondet Dionysius: Et hoc quoque mæchæ
est, alienam uxorem in turbam producere, invito viro,
quæ neque ipsa accusat, neque vicissim accusatur. Si
corrupta omnino fulset, adesse ream oportebat. Jam vero
tu ignorantem insidiatus es. Neque teste utar uxore, neque
patrona. Ergo quomodo necesse fit adesse mulierem, causæ
totius expertem? Hæc subtiliter quidem et speciose Dio-
nysius ex fori usu dissebat, verum non persuadebat.
Omnes enim Callirrhoën avebant videre. Rex quum præ-
verecundia nollet imperare mulieris presentiam, caussa-
bantur amici literas, quibus, ut necessaria, fuerat excita.
Quæ ergo non foret absurdum, dicebat aliquis, ex Ionia
quidem advenire, presentem vero Babylone, desiderari.
Ut autem decretum, etiam Callirrhoën comparere, Diony-
sius, qui nihil apud eam hac de re monuerat, sed ad illum
usque diem suppresserat veram itineris Babylonicæ ratio-

φοβηθείς αἰφνίδιον εἰσαγαγεῖν εἰς δικαστήριον, οὐδὲν εἰδυῖαν, εἰκὸς γὰρ ἦν καὶ ἀγανακτῆσαι τὴν γυναῖκα ὡς ἐξήπαρτημένην, εἰς τὴν ὑστεραίαν ὑπερέβητο τὴν δίκην. Καὶ τότε μὲν οὕτως διελύθησαν.

5 Ἐ. Ἀφικόμενος δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Διονύσιος, οἷα δὴ φρόνιμος ἀνὴρ καὶ πεπαιδευμένος, λόγους τῇ γυναικὶ προσήνεγκεν ὡς ἐν τοιούτοις πιθानωτάτους, ἔλαφρῶς τε καὶ πρῶως ἕκαστα διηγούμενος. Οὐ μὴν ἀδακρυτὴ γ' ἤκουεν ἡ Καλλιρρόη, πρὸς τοῦνομα δὲ τὸ
 10 Χαίρεου πολλὰ ἀνέκλαυσε καὶ πρὸς τὴν δίκην ἐδυσχέραινε. "Τοῦτο γὰρ, φησι, μόνον ἔλιπέ μου ταῖς συμφοραῖς, εἰσελθεῖν εἰς δικαστήριον. Τέθνηκα καὶ κεκήδευμαι, τετυμβωρύχημαι, πέπραμαι, δεδούλευκα, ἰδοῦ, Τύχη, καὶ κρίνομαι. Οὐκ ἔρκει σοι διαβαλεῖν
 15 ἀδίκως με πρὸς Χαίρεαν, ἀλλ' ἔδωκάς μοι παρὰ Διονυσίῳ μοιχείας ὑπόθεσιν. Ὅτε μου τὴν διαβολὴν ἐτόμπευσας τάφῳ, νῦν δὲ βασιλικῶ δικαστηρίῳ. Διήγημα καὶ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης γέγονα. Ποίοις ὀφθαλμοῖς ὄψομαι τὸν δικαστήν; οἷον ἀκοῦσαί με δεῖ
 20 βρημάτων; [χάλλος ἐπίθουλον, εἰς τοῦτο μόνον ὑπὸ τῆς φύσεως δοθὲν, ἵνα μου πλησθῆσῃ τῶν διαβολῶν. Ἐρμοκράτους θυγάτηρ κρίνεται καὶ τὸν πατέρα συνήγορον οὐκ ἔχει. Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι, ἐπὶ τὸν δικαστήριον εἰσιόντων, εὐνοίαν εὐχονται καὶ χάριν· ἐγὼ δὲ φοβοῦμαι,
 25 μὴ ἀρέσω τῷ δικαστῇ." Τοιαῦτ' ὄδυρομένην τὴν ἡμέραν ὄλην ἀθύμως διήγαγε καὶ μᾶλλον ἐκείνης Διονύσιος. Νυκτὸς δ' ἐπελθούσης, ὄναρ ἔβλεπεν αὐτὴν ἐν Συρακούσαις παρθένον εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης τέμενος εἰσιούσαν, κἀκεῖθεν ἐπανιούσαν ὄρωσαν Χαίρεαν
 30 καὶ τὴν τῶν γάμων ἡμέραν· ἐστεφανωμένην τὴν πόλιν ὄλην καὶ προπεμπομένην αὐτὴν ὑπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νυμφίου. Μέλλουσα δὲ καταφιλεῖν Χαίρεαν ἐκ τῶν ὑπῶν ἀνέθορε καὶ καλέσασα Πλαγγόνα, Διονύσιος γὰρ ἔφθη προεξαναστάς, ἵνα μελετήσῃ τὴν δίκην, τὸ ὄναρ διηγείτο. Καὶ ἡ Πλαγγὼν ἀπεκρίνατο· Θάρρει, δέσποινα, καὶ χαῖρε· καλὸν ἐνύπνιον εἶδες· πάσης ἀπολυθῆσῃ φροντίδος. Ὡσπερ
 35 γὰρ ὄναρ ἔδοξας, οὕτως καὶ ὑπαρ. Ἄπιτι εἰς τὸ βασιλικὸν δικαστήριον ὡς ἱερὸν Ἀφροδίτης, ἀναμνήσθητι
 40 σαυτῆς, ἀναλάμβανε τὸ κάλλος τὸ νυμφικόν. Καὶ ταῦθ' ἅμα λέγουσα ἐνέδου καὶ ἐκόσμηε τὴν Καλλιρρόην. Ἡ δ' αὐτομάτως ψυχὴν εἶχεν ἱλαρὰν, ὥσπερ προμαντευομένη τὰ μέλλοντα. Ἔωθεν οὖν ὠτισμὸς ἦν περὶ τὰ βασίλεια καὶ μέχρις ἕξω πλήρεις οἱ στενωποί.
 45 Πάντες γὰρ συνέτρεχον, τῷ μὲν δοκεῖν ἀκροαταὶ τῆς δίκης, τὸ δ' ἀληθὲς Καλλιρρόης θεαταί. Τσοῦτω δ' ἔδοξε κρείττων ἑαυτῆς, ὅσα τὸ πρότερον τῶν ἄλλων γυναικῶν. Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ δικαστήριον, οἷαν ὁ θεῖος ποιητὴς τὴν Ἑλένην ἐπιστῆναι φησι τοῖς ἀμφὶ Πρίαμον
 50 Πάνθοον ἢ δὲ Θυμοῖτην δημογέρονσιν.
 ὀφθεῖσα δὲ θάμβος ἐποίησε καὶ σιωπῆν·
 Πάντες δ' ἤρσαντο παρὰ λεχέεσσι κλυθῆναι.

Καὶ εἶγε Μιθριδάτην ἔδει πρῶτον εἰπεῖν οὐκ ἂν ἔσχε

nem, veritus uxorem ignaram rerum omnium derepente ad tribunal rapere; par enim erat, ut illusam, stomachari et aegre ferre; rejiciebat ergo iudicium in alterum diem. Sic discessum tum quidem.

V. At Dionysius, ut domum venit, vir quippe prudens et literatus, sermones admovebat uxori pro temporum ratione maxime plausibiles et persuadentes, animo facili atque composito singula quaevis effatus. Audit Callirrhoë, non tamen sine lacrymis, et ad nomen Chæreae sæpius plorans gemensque, et ad litis mentionem fremens: Hoc unum scilicet, ait, deerat meis miseriis, etiam ad iudicem rapi. Mortua fui, elata, egesta tumulo a latronibus, vendita, serva facta. En, Fortuna, iudicium nunc subeo. Iniquam de me opinionem insinuare Chæreae, non sufficiebat tibi. Etiam apud Dionysium argumentum stupri ministras. Illam sepulcro, hanc regio tribunali ceu triumphans ostendisti calumniam. Europæ atque Asiæ fabula evasi. Quibus iudicem oculis adspiciam? quæ audire me verba oportebit? Insidiosa est forma, ideo tantum a natura tributa, ut calumniis in me tu te satiares. Hermocratis filia iudicatur, et patrem advocatum non habet. Cæteri tribunalis, quod ingrediuntur, benevolentiam sibi et favorem precantur. Ego vero metuo, ne placeam iudici. Hæc lamentans gemensque totum diem dejecto transegit animo. Superveniente vero nocte per somnum videt, se Syracusis virginem Veneris intrare templum, et inde reducem videre Chæream; et nuptiarum diem, totamque urbem in coronis, seque a patre et matre in domum sponsi deductam. Sed cum in eo esset, ut oscularetur Chæream, somno subsilnit excussa, vocatque Plangonem. Nam Dionysius prior surrexerat, ut caussam suam meditaretur. Eique narrat insomnium: cui Plango: Bono sis animo, domina, inquit, et lacto, pulchrum vidisti insomnium. Curam omnem abijce. Ut enim per somnium tibi visa es videre, sic expectatæ erunt omnia. Abi ad regis tribunal, haud secus, atque ad Veneris templum. Memor esto tui. Resume, quam sponsa habebas, formam. Et simul induit et comit Callirrhoën. Quæ secreto quodam instinctu et sponte sua erectiore habebat animum, ceu futuri præ-saga. Mane ad regiam erat sese protrudentium concursus; pleni usque ad exteriora aulæ omnes aditus et viæ. Omnes caussam audire velle videbantur, sed revera Callirrhoën videre cupiebant. Neque fallebat illa spem; imo tantum aberat, ut potius, quanto nuper alias omnes, tanto hodie se ipsam vinceret. Plane ut divinus vates Helenam supervenire facit Priamo,

Panthooque, et Thymætæ concionantibus, sic illa tribunal intrat, et visa stuporem facit atque silentium.

Hunc optat sibi quisque torum, hæc solamina noctis.

Et si primus loqui debuisset Mithridates, vocem non in-

φωνήν. Ὡσπερ γὰρ ἐπὶ τι τραῦμα ἐρωτικόν, τὴν παλαιάν ἐπιθυμίαν, σφοδροτέραν αὐτῆς ἐλάμβανε πληγὴν.

Γ. Ἦρξάτο δὲ Διονύσιος τῶν λόγων οὕτως· Χάριν ἔγω σοι τῆς τιμῆς, βασιλεῦ, ἣν ἐτίμησας καὶ με καὶ σωφροσύνην καὶ τοὺς πάντων γάμους. Οὐ γὰρ περιεῖδες ἄνδρα ἰδιώτην ἐπιβουλεύθέντα ὑπὸ ἡγεμόνος, ἀλλ' ἐκάλεσας, ἵν' ἐπ' ἐμοῦ μὲν ἐκδικήσῃς τὴν ἀσελγειαν καὶ ὕβριν, ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ κωλύσῃς. Μείζωνος δὲ τιμωρίας ἄξιον τὸ ἔργον γέγονε καὶ διὰ τὸν ποιήσαντα. Μιθριδάτης γὰρ, οὐκ ἐχθρὸς ὢν, ἀλλὰ ξένος ἐμὸς καὶ φίλος, ἐπίβουλος ἐμοί, καὶ οὐκ εἰς ἄλλο τι τῶν κτημάτων, ἀλλ' εἰς τὸ τιμιώτερον ἐμοὶ σώματός τε καὶ ψυχῆς, τὴν γυναῖκα. Ὅν ἐχρῆν, εἰ καὶ τις ἄλλος ἐπλημμέλησεν εἰς ἡμᾶς, αὐτὸν βοηθεῖν, εἰ καὶ μὴ δι' ἐμὲ τὸν φίλον, ἀλλὰ διὰ σὲ τὸν βασιλέα. Σὺ γὰρ ἐνεχείρισας αὐτῷ τὴν μεγίστην ἀρχήν, ἥς ἀνάξιος φανείε, κατήσχυνε, μᾶλλον δὲ προὔδωκε, τὸν πιστεύσαντα τὴν ἀρχήν. Τὰς μὲν οὖν δεήσεις τὰς Μιθριδάτου καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν παρασκευὴν, ὅση χρῆται πρὸς τὸν ἀγῶνα, ὅτι οὐκ ἐξ ἴσου καλεσθήκαμεν, οὐδ' αὐτὸς ἀγνοῶ. Θαρρῶ δὲ, βασιλεῦ, τῇ σῇ δικαιοσύνῃ καὶ τοῖς γάμοις καὶ τοῖς νόμοις, [οὓς ὁμοίως ἐν πᾶσι τηρεῖ]. Εἰ γὰρ μέλλεις αὐτὸν ἀφιέναι, πολὺ βέλτιον ἦν μὴδὲ καλέσαι. Τότε μὲν γὰρ ἐφοβούντο πάντες, ὡς κολασθησομένης τῆς ἀσελγείας, ἐὰν εἰς κρίσιν εἰσελθῇ· καταφρονήσει δὲ λοιπὸν, ἐὰν κριθεῖς παρὰ σοὶ μὴ κολασθῇ. Ὁ δ' ἐμὸς λόγος σαφὴς ἐστὶ καὶ σύντομος. Ἄνῆρ εἰμι Καλλιρρόης ταύτης. Ἦδη δ' ἐξ αὐτῆς καὶ πατῆρ, γήμας, οὐ παρθένον, ἀλλ' ἀνδρὸς πρότερον γενομένῃν, Χαίρειου τοῦνομα, πάλαι θενωῖτος, οὗ καὶ τάφος ἐστὶ παρ' ἡμῖν. Μιθριδάτης οὖν ἐν Μιλήτῳ γενόμενος καὶ θεασάμενός μου τὴν γυναῖκα διὰ τὸ τῆς ξενίας δίκαιον, τὰ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔπραξεν οὐθ' ὡς φίλος, οὐθ' ὡς ἀνὴρ σώφρων καὶ κόσμιος, ὅποιός σου βούλει εἶναι τοὺς τὰς πόλεις ἐγκεχειρισμένους, ἀλλ' ἀσελγῆς ὤβρη καὶ τυραννικός. Ἐπιστάμενος δὲ τὴν σωφροσύνην καὶ φιλανδρίαν τῆς γυναικὸς, λόγους μὲν ἡ χρήμασι πείσαι αὐτὴν ἀδύνατον ἔδοξε, τέχνην δ' ἐξεῦρεν ἐπιβουλής, ὡς ᾔφετο, πιθανωτάτην. Τὸν γὰρ πρότερον αὐτῆς ἄνδρα, Χαίρειον, ὑπεκρίνατο ζῆν καὶ πλάσας ἐπιστολάς ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῷ ἐκείνου πρὸς Καλλιρρόην ἔπεμψε διὰ δούλων. Ἡ δὲ σὴ τύχῃ, βασιλεῦ, ἄξιον ὄντα κατέστησε καὶ πρόνοια τῶν ἄλλων θεῶν φανερὰς ἐποίησε τὰς ἐπιστολάς. Τοὺς γὰρ δούλους μετὰ τῶν ἐπιστολῶν ἔπεμψε πρὸς ἐμὲ Βίας, ὁ στρατηγὸς Πριηνέων· ἐγὼ δὲ φειράσας ἐμήνυσα τῷ σατραπῇ Λυδίας καὶ Ἰωνίας, Φαρνάκῃ, ἐκείνος δὲ σοί. Τὸ μὲν διήγημα εἶρηκα τοῦ πράγματος, περὶ οὗ δικάζεις· αἱ δ' ἀποδείξεις ἀφουκτοί. Δεῖ γὰρ δυοῖν θάτερον, ἢ Χαίρειον ζῆν, ἢ Μιθριδάτην ἠλέγχεσθαι μοιχόν. Καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτο δύναται λέγειν, ὅτι τεθνηκέναι Χαίρειον ἠγνοεῖ. Τοῦτου γὰρ ἐν Μιλήτῳ παρόντος, ἐχώσαμεν ἐκείνῳ τὸν τάφον, καὶ συνεπένησεν ἡμῖν. Ἄλλ' ὅταν

venisset. Nam super vulnus illud antiquum, puta cupidinem, multo violentiore plaga tum contundebar.

VI. Verum Dionysius occupat loqui : Gratiam de honore habeo tibi, rex, quo et me affectisti, et castimoniam, et omnium conjugia. Privatum enim hominem a duce insidiis appetitum non insuper habuisti, sed accivisti, ut pro me quidem meaue in causa pœnam sumeres de petulantia et insultandi lascivia, pro aliis autem in futurum contumeliam arceres. Majorem vero sibi pœnam depostulat hoc facinus ob auctorem. Mithridates enim, non hostis ille meus, sed hospes, sed amicus, mihi insidiatur, non ob aliud quid opum mearum, sed ob id, quod anima mihi et corpore carius, ob uxorem ; quem oportebat etiam, si quis alius in nos peccasset, vindicasse, idque, si non meam in gratiam, sane tui causa, rex. Tu enim illi maximum commendasti imperium, quo indignus deprehensus modo, sedavit, imo prodidit eum, qui concredidit. Flagitationes equidem Mithridatis et potentiam et apparatus, quibus utitur ad præsens discrimen, neque ipse ego ignoro, neque quod in his æquales non simus. Sed confido tamen tua justitia, rex, et sanctitate matrimonii, et legibus, quas pariter omnibus custodis. Nam si velis ipsum dimittere, satius fuerat non evocasse. Nuper timebant omnes, quandoquidem puniendam exspectabant lasciviam, modo ille coram iudice comparuerit. Quando vero iudicatus a te non etiam puniatur, tum contentui eris de reliquo. Causa et oratio mea brevis est et perspicua. Callirrhœos maritus ego sum ; et jam ex illa pater ; quam duxi, non virginem, sed antea nuptam cuidam Chæreæ, dudum fati functo, cujus et monumentum est apud nos. Mithridates ergo, postquam Mileti vidit pro hospitii jure meam uxorem, non juste, quæ post egit, neque ut amicus, neque ut vir temperans et honestus ; quales tu desideras eos, quorum in manus urbes tuas tradis ; sed petulans deprehensus est, et tyrannum agitans. Nam quum feminae castimoniam et in virum amorem nosset, eamque verbis, aut opibus, expugnare posse diffideret, artes invenit veterator, ut putabat, pulcherrimas. Finit, priorem maritum, Chæream, vivere, literasque supposuit ejus nomine, suosque per servos misit ad Callirrhœon. Tua vero Fortuna, rex, sic meritum adjuvit, decorumque providentia detexit epistolas. Bias enim, prætor Priensium, servos cum literis ad me misit. Flagrans igitur ego delictum deprehendens, ad Pharnacem, Ionie Lydiæque præfectum, detuli, ille porro ad te. Rationem totius rei, de qua iudex sedes, exposui, et invictæ sunt meæ demonstrationes. Unum enim de duobus oportet : aut Chæream vivere, aut Mithridatem argui corruptelæ. Nam dicere nequit, Chæreæ mortem ignorasse. Ipso enim Mileti præsentem, congressimus homini tumulum, et exsequias ipse

μοιχεῦσαι θέλη Μιθριδάτης, ἀνίστησι τοὺς νεκροῦς. Παύσομαι, τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνούς, ἣν οὗτος διὰ τῶν ἰδίων δούλων ἔπεμψεν εἰς Μίλητον ἐκ Καρίας. Λέγε λαβῶν· Χαίρεάς ζῶ. Τοῦτο ἀποδειξάτω Μιθριδάτης
 5 καὶ ἀφείσθω. Λόγισαι δὲ, βασιλεῦ, πῶς ἀνασχυντός ἐστι μοιχός, ὅπου καὶ νεκροῦ καταψεύδεται. "Ταῦτ' εἰπὼν ὁ Διονύσιος παρώξυνε τοὺς ἀκούοντας καὶ εὐθὺς εἶχε τὴν ψῆφον. Οὐμωθεῖς δ' ὁ βασιλεὺς εἰς Μιθριδάτην πικρὸν καὶ σκυθρωπὸν ἀπέβλεψε. Χ

10 Ζ'. Μηδὲν οὖν καταπλαγεὶς ἐκεῖνος, Δέομαί σου, φησί, βασιλεῦ, δίκαιος γὰρ εἶ καὶ φιλόανθρωπος, μὴ καταγνώσ μου, πρὶν ἀκούσης τῶν λόγων ἐκατέρωθεν, μηδ' ἄνθρωπος Ἕλληνας, πανούργως συνθεῖς κατ' ἐμοῦ ψευδεῖς διαβολάς, πιθανώτερος γένηται παρὰ σοὶ τῆς
 15 ἀληθείας. Συνίημι δὲ, ὅτι βαρεῖ με πρὸς ὑπόβριαν τὸ κάλλος τῆς γυναίκος, οὐδενὶ γὰρ ἄπιστον φαίνεται, θελήσασαι τινα Καλλιρρόην διαφθεῖραι, ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ἄλλον βίον ἐξῆσα σωφρόνως καὶ πρῶτην ταύτην ἔσχῃκα διαβολήν. Εἰ δέ γε καὶ ἀκόλαστος καὶ ἀσελγής ἐτύγ-
 20 χανον, ἐποίησεν ἄν με βελτίω τὸ παρὰ σοῦ τοσαύτας πόλεις πεπιστεῦσθαι. Τίς οὕτως ἐστὶν ἀνόητος, ἵν' ἔληται τὰ τηλικαῦτα ἀγαθὰ μιᾶς ἡδονῆς ἕνεκεν ἀπολέσαι καὶ ταύτης αἰσχρᾶς; εἰ δ' ἄρα τι καὶ συνή-
 25 τὴν δίκην. Διονύσιος γὰρ οὐχ ὑπὲρ γυναίκος ἐγκαλεῖ, κατὰ νόμους αὐτῶν γαμηθείσης, ἀλλὰ πωλουμένην ἡγόρασεν αὐτήν. Ὁ δὲ τῆς μοιχείας νόμος οὐκ ἐστὶν ἐπὶ δούλων. Ἀναγνώτω σοι πρῶτον τὸ γραμματεῖον τῆς ἀπελευθερώσεως, εἶτα τότε γάμον εἰπάτω. Γυ-
 30 ναῖκα τολμᾶς ὀνομάζειν, ἣν ἀπέδοτό σοι ταλάντου Θήρων ὁ ληστής, κάκεινος ἀρπάσας ἐκ τάφου; Ἀλλὰ, φησί, ἐλευθέραν οὖσαν ἐπριάμην. Οὐκοῦν ἀνδραποδιστὴς εἶ σὺ καὶ οὐκ ἀνήρ; πλὴν ὡς ἀνδρὶ νῦν ἀπολογήσομαι. Γάμον νόμιζε τὴν πρᾶσιν καὶ προῖκα τὴν
 35 τιμὴν. Μιλησία σήμερον ἡ Συρακοσία δοξάζω. Μάθε, δέσποτα, ὅτι οὐτε Διονύσιον ὡς ἄνδρα, οὐτε ὡς κύριον, ἡδίκηκα. Πρῶτον μὲν γὰρ οὐ γενομένην, ἀλλ' ὡς μέλλουσαν μοιχεῖαν ἐγκαλεῖ καὶ πρᾶξιν οὐκ ἔχων εἰπεῖν ἀναγινώσκει γραμματεῖα κενά. Τὰς δὲ τιμωρίας οἱ
 40 νόμοι τῶν ἔργων λαμβάνουσι. Προφέρεις ἐπιστολήν. Ἐδυνάμην εἰπεῖν· Οὐ γέγραφα. Χεῖρα ἐμὴν οὐκ ἔχεις. Καλλιρρόην Χαίρεάς ζητεῖ. Κρινέτω τοίνυν μοιχείας ἐκεῖνον. Ναί, φησὶν· ἀλλὰ Χαίρεάς μὲν τέθνηκε, σὺ δ' ὀνόματι τοῦ νεκροῦ τὴν γυναῖκά μου
 45 διέφθειρας. Προκαλῆ με, Διονύσιε, πρόκλησιν οὐδαμῶς σοι συμφέρουσαν. Μαρτύρομαι φίλος εἰμί σοι καὶ ξένος. Ἀπόστηθι τῆς κατηγορίας. Συμφέρι σοι. Βασιλέως δεήθητι παραπέμψαι τὴν δίκην. Παλινωδίαν εἰπέ· Μιθριδάτης οὐδὲν ἀδικεῖ· μάτην ἐμεμψάμην
 50 αὐτόν. Ἄν δ' ἐπιμείνης, μετανοήσεις. Κατὰ σαυτοῦ τὴν ψῆφον οἴσεις. Προλέγω σοι, Καλλιρρόην ἀπολέσεις. Οὐκ ἐμὲ βασιλεὺς ἀλλὰ σὲ μοιχὸν εὐρήσει. Ταῦτ' εἰπὼν ἐσίγησεν. Ἄπαντες δ' εἰς Διονύσιον ἀπέβλεψαν θέλοντες μαθεῖν, αἰρέσεως αὐτῶ προτε-

quoque prosecutus est. Sed quando nuptas tentat Mithridates, mortuos suscitavit. Desinam, postquam literas, quas ille servorum ope Miletum e Caria misit, recitavero. Tene, scriba, et recita : Chareas vivo. Hoc commonstret, et absolutus esto. Simul cogita, rex, quam impudenter ille sit mendax; quandoquidem de mortuis quoque falsa comminiscitur. His verbis stimulabat audientes Dionysius, et omnium statim ferebat suffragia. Rex autem plenus ira Mithridaten acerbo et minace vultu respiciebat.

VII. Iste vero nihil conterritus : Rogo te, rex, ait, justus enim et humanus es, ne me, inaudita altera parte, condemnes, neque Græcnlus vafre consutis, sed injuriosis in me sycophantiis apud te persuadere valentior sit, quam veritas. Intelligo, pulchritudinem fœminæ suspicione me gravare. Absurdum namque nemini videtur, corrumpere quem voluisse Callirrhœn. Ego vero et reliquam vitam caste atque temperanter exegi, et primam hanc tuli calumniam. Etiam, si perditus et lascivus ex indole mea forem, sane me ad meliorem frugem redegissem tot urbes, quarum tu mihi curam injunxisti. Quis est tam demens, ut malit propter unam voluptatem, eamque turpem, tanta bona perdere? et, si tandem nequitiae mihi forem conscius, possem exceptione declinare judicium. Nam Dionysius causam non agit uxoris, legitime sibi desponsatae, sed venditam emit illam. Atqui leges corrupti conjugii non tangunt servas. Recitet ille tibi prius tabulas manumissionis, et tum demum conjugium appellet. Tune uxorem audes dicere, quam Thero pirata talento tibi vendidit, sepulcro egestam? Atqui liberam emi, ait : itane plagiarius es potius quam maritus? Attamen me nunc quasi apud maritum culpa eximam. Puta, redemptionem nuptias esse, puta, pretium esse dotem. Milesia nunc videatur, quæ Syracusana est. Me Dionysio neque marito, neque hero, fecisse contumeliam, scias velim, domine. Primum enim corruptelæ criminatur me non jam perfectæ, sed tentatæ, et cum non habeat ostendere facta, recitat vanas et nil probantes literas. Atqui leges facta puniunt. Epistolam producis? Possem dicere : Non scripsi. Manum meam non habes. Callirrhœn quærit Chareas. Illum corruptionis postula. Næ, ait, tu Chareas nomine meam corrumpis. Provoocas me, Dionysie, ad rem tibi nullo modo proficua. Obstestor te ipsum. Amicus et hospes tuus sum. Desiste ab accusatione. Roga regem, et dimittat et abrumpat litem. Recanta opprobra. Dic : Mithridates est innocens. Frustra culpavi. Quod si vero persistas, pœnitebit. Ipse calculum contra te feres. Prædico tibi, Callirrhœn perdes. Non me rex mœchum, sed te, inveniet. His dictis desit. Omnes respicere Dionysium, scire cupidum, proposita optione, accusationem abjiceretne, an

θείσης, πότερον ἀφίσταται τῆς κατηγορίας ἢ βεβαίως ἐμμένει. Τὸ γὰρ αἰνιττόμενον ὑπὸ Μιθριδάτου τί ποτ' ἦν, αὐτοὶ μὲν οὐ συνέσαν, Διονύσιον δ' ὑπελάμβανον εἰδέναι. Κάκεινος δὲ ἠγγόνει, μηδέποτε ἂν ἐλπίζας, ὅτι Χαιρέας ζῆ. Ἐλεγεν οὖν· Εἰπέ, φησίν, ὅτι ποτέ καὶ θέλεις· οὐδὲ γὰρ ἐξαπατήσεις με σοφίσμασι καὶ ἀξιοπίστοις ἀπειλαῖς, οὐδ' εὐρεθήσεται ποτε Διονύσιος συκοφαντῶν. Ἐνθεν ἐλὼν ὁ Μιθριδάτης φωνὴν ἐπέηρε, καὶ ὡσπερ ἐπὶ θειασμῶν· Θεοί, φησί, βασιλαιοί, ἐπουράνιοί τε καὶ ὑποχθόνιοι, βοηθήσατε ἀνδρὶ ἀγαθῷ, πολλάκις ὑμῖν εὐξαμένῳ δικαίως καὶ θύσαντι μεγαλοπρεπῶς. Ἀπόδοτέ μοι τὴν ἀμοιβὴν τῆς εὐσεβείας συκοφαντούμενῳ. Χρήσατέ μοι, κἂν εἰς τὴν δίκην, Χαιρέαν. Φάνηθι, δαίμον ἀγαθέ. Καλεῖ σε ἢ σὴ Καλλιρρόη. Μεταξὺ δ' ἀμφοτέρων, ἐμοῦ τε καὶ Διονυσίου στάς, εἰπέ βασιλεῖ, τίς ἐστὶν ἐξ ἡμῶν μοιχός.

Ἦ'. Ἐτι δὲ λέγοντος, οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένον, προῆλθε Χαιρέας αὐτός. Ἰδοῦσα δ' ἡ Καλλιρρόη ἀνέκραγε· Χαιρέα, ζῆς; καὶ ὄρμησεν αὐτῷ προσδραμεῖν. Κατέσχε δὲ Διονύσιος, καὶ μέσος γενόμενος οὐκ εἶπεν ἀλλήλοις περιπλακῆναι. Τίς ἂν φράσαι κατ' ἀξίαν ἐκεῖνο τὸ σχῆμα τοῦ δικαστηρίου; ποῖος ποιητῆς ἐπὶ σκηνῆς παράδοξον μῦθον οὕτως εἰσήγαγεν; ἔδοξας ἂν ἐν θεάτρῳ παρεῖναι μυρίων παθῶν πλήρει. Πάντ' ἦν ὁμοῦ· δάκρυα, χαρὰ, θάμβος, ἔλεος, ἀπιστία, εὐχαί. Χαιρέαν ἐμακάριζον, Μιθριδάτη συνέχαιρον, συνελυπῶντο Διονυσίῳ, περὶ Καλλιρρόης ἠπόρου. Μάλιστα γὰρ ἦν ἐκεῖνη θεορουθημένη καὶ ἀναυδος εἰστήκει, μόνον ἀναπεπταμένους τοῖς ὀφθαλμοῖς εἰς Χαιρέαν ἀποβλέπουσα. Ἐδόκει δ' ἂν μοι καὶ βασιλεὺς τότε θελειν Χαιρέας εἶναι. Συνήθης μὲν οὖν καὶ πρόχειρος πᾶσι τοῖς ἀντρασταῖς πόλεμος· ἐκεῖνοις δὲ καὶ μάλλον (πρὸς) ἀλλήλους ἐξῆψε φιλονεικίαν τὸ ἄθλον βλέπομενον· ὥστε, εἰ μὴ διὰ τὴν αἰδῶν τὴν πρὸς βασιλεῖα, κἂν χεῖρας ἀλλήλοις προσέβαλλον. Προῆλθε δὲ μέχρι ῥημάτων. Χαιρέας μὲν ἔλεγε· Πρῶτός εἰμι ἀνὴρ. Διονύσιος δὲ, Ἐγὼ βεβαίωτερος. Μὴ γὰρ ἀφῆκα τὴν γυναῖκα; Ἄλλ' ἔθαψας αὐτήν. Δείξον γάμου διάλυσιν. Τὸν τάφον ὄρῃς. Ἐμοὶ πατὴρ ἐξέδωκεν. Ἐμοὶ δὲ ἑαυτήν. Ἀνάξιος εἶ τῆς Ἐρμοκράτους θυγατρός. Σὺ μάλλον ὁ παρὰ Μιθριδάτην δεδεμένος. Ἀπαιτῶ Καλλιρρόην. Ἐγὼ δὲ κατέχω. Σὺ τὴν ἄλλοτριαν κρατεῖς. Σὺ τὴν σὴν ἀπέκτεινας. Μοιχέ. Φονεῦ. Ταῦτα πρὸς ἀλλήλους μαχόμενοι. Οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἤκουον οὐκ ἀηδῶς. Καλλιρρόη μὲν εἰστήκει κάτω βλέπουσα καὶ κλάουσα, Χαιρέαν φιλοῦσα, Διονύσιον αἰδομένη. Βασιλεὺς δὲ, μεταστησάμενος ἀπαντας, ἐδοουλεύετο μετὰ τῶν φίλων, οὐκέτι περὶ Μιθριδάτου, λαμπρῶς γὰρ ἀτελογήσατο, ἀλλὰ εἰ χρὴ διαδικασίαν προθεῖναι περὶ τῆς γυναίκος. Καὶ τοῖς μὲν ἐδόκει, μὴ βασιλικὴν εἶναι τὴν κρίσιν· τῆς μὲν γὰρ Μιθριδάτου κατηγορίας εἰκότως ἤκουσας, σατράπης γὰρ ἦν, τούτους δ' ἰδιώτας πάντας

urgeret constans. Ipsi enim nesciebant quidem id, quod obscuris verbis Mithridates adumbraverat, Dionysium vero putabant intelligere. At ille aequè ignorabat, ut qui nunquam credidisset, Chæream vivere. Dic, quidquid velis, ait. Neque enim versutiis, neque minis probabilibus, impones mihi. Nunquam sycophanta deprehendetur Dionysius. Mithridates inde orsus altius extollit vocem, et quasi sacris operaturus et numine plenus: Dii regales, ait, superi et inferi pariter, succurrite viro bono, qui sapiens vobis vota puris manibus et sacra splendidissima fecit. Reddite mihi sycophantis lacessito meae pietatis hostimentum. Commodate mihi, vel in hanc modo litem, Chæream. Apparete, optimi manes. Etiam Callirrhoe vos vocat. Stans nunc in medio amborum, meique et Dionysii, mæchus quis nostrum sit, regi indicato.

VIII. Loquebatur adhuc, quum Chæreas ipse prodit: Sic enim conductum antea fuerat. Ad cuius conspectum Callirrhoe exclamat: Chærea, vivis? ruitque ad ipsum accurrere. Sed obstitit medius inter illos intercedens et amplexus impedit Dionysius. Quis illum digne tribunalis faciem eloquatur? quis unquam poetarum tam miram et insolitam fabulam produxit in scenam? Credidisses ibi theatrum videre, mille contrariis agitatum affectibus. Erat ibi promiscue omnes animorum motus spectare. Ibi lacrymae, ibi gaudium, stupor, commiseratio, diffidentia, vota. Chæream beatum prædicabant. Gratulabantur Mithridati. Condolebant Dionysio. De Callirrhoe hærebant, quid dicerent, aut facerent. Illa enim ante alios exsternata obmutuerat. Tantum totam oculorum aciem avide in Chærea defigebat. Crediderim ego quidem, vel regem tunc optasse Chæream esse. Omnibus quidem rivalibus promptum est et consuetum digladiari. Nostris autem magis accendebat intestinam contentionem præsens et coram positum certaminis præmium. Sane, ni regis obfuisse reverentia, manus quoque consenuissent. Sic autem ultra verba non processit iurgium. Ego sum prior maritus. Sed ego constanter. Meamne abjeci? Imo sepelivisti. Divortium commonstra. Viden' sepulcrum. Mihi pater collocavit. At illa se mihi. Indignus es Hermocratis filia. Tu magis, catenatum Mithridatis mancipium. Repeto Callirrhoe. At ego teneo. Alienam teues. Tu vero tuam occidisti. Mæche. Homicida. Hæc illi invicem jactare convicia. Callirrhoe interim fixis humi stat oculis, funditque lacrymas, amans Chæream, verecundans Dionysium. Rex autem, omnibus foras submotis, cum amicis deliberat, non de Mithridate porro: ille causam suam splendide peroraverat. Sed num oporteat definientem sententiam ferre de muliere, cuius sit? Erant, qui ad regem spectare id negarent. Audivisti Mithridatis causam, idque merito. Erat enim satrapa. Sed hi omnes privati sunt homines. Plurimi

εἶναι. Οἱ δὲ πλείονες τάναντία συνεβούλευον, καὶ διὰ τὸν πατέρα τῆς γυναικὸς, οὐκ ἄχρηστον γενόμενον τῇ βασιλείῳ οἰκίᾳ, καὶ ὅτι οὐκ ἔξωθεν ἐκάλει τὴν κρίσιν ἐπ' αὐτὸν, ἀλλὰ σχεδὸν μέρος οὔσαν, ἧς ἐδί-
 5 καζεν ἦδη. Τὴν γὰρ ἀληθεστάτην αἰτίαν οὐκ ἤθελον ὁμολογεῖν, ὅτι τὸ τῆς Καλλιρρόης κάλλος δυσπαρόσπα-
 στον τοῖς δρόσι. Πάλιν οὖν προσκαλεσάμενος οὗς με-
 10 τεστήσατο· Μιθριδάτην μὲν, εἶπεν, ἀφῆμι, καὶ ἀπίτω, δῶρα τῆς ὑστεραίας παρ' ἐμοῦ λαβὼν, ἐπὶ τὴν σατρα-
 πείαν τὴν ἰδίαν· Χαιρέας δὲ καὶ Διονύσιος λεγέτωσαν ἑκάτερος, ἅπερ ἔχει δίκαια περὶ τῆς γυναικὸς. Προ-
 νοεῖσθαι γὰρ με δεῖ τῆς θυγατρὸς Ἑρμοκράτους, τοῦ
 καταπολεμήσαντος Ἀθηναίους, τοὺς ἐμοὶ τε καὶ Πέρ-
 15 σαις ἐχθίστους. Ῥηθείσης δὲ τῆς ἀποφάσεως, Μιθρι-
 δάτης μὲν προσεκύνησεν, ἀπορία δὲ τοὺς ἄλλους κατέ-
 λαβεν. Ἰδὼν δ' ὁ βασιλεὺς ἀμχανοῦντας αὐτούς· Οὐκ
 ἐπέγω, φησὶν, ὑμεῖς, ἀλλὰ συγχωρῶ παρασκευασα-
 μένους ὑμᾶς ἐπὶ τὴν δίκην ἔχειν. Δίδωμι δὲ πέντε
 20 ἡμερῶν διάστημα. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ Καλλιρρόης
 ἐπιμελήσεται Στάτειρα, ἡ ἐμὴ γυνή. Οὐ γὰρ ἐστὶ
 δίκαιον μέλλουσαν αὐτὴν κρίνεσθαι περὶ ἀνδρὸς, μετ'
 ἀνδρὸς ἔχειν ἐπὶ τὴν κρίσιν. Ἐξήσαν οὖν τοῦ δικα-
 στηρίου οἱ μὲν ἄλλοι πάντες σκυθρωποὶ, μόνος δὲ Μιθρι-
 25 δάτης γεγηθώς. Λαβὼν δὲ τὰ δῶρα καὶ τὴν νύκτα
 καταμείνας, ἔωθεν εἰς Καρίαν ὄρησσε, λαμπρότερος,
 ἢ πρόσθεν.χ

Θ'. Τὴν δὲ Καλλιρρόην εὐνοῦχοι παραλαβόντες
 ἤγαγον πρὸς τὴν βασιλίδαν, μηδὲν αὐτῇ προειπόντες.
 Ὅταν γὰρ πέμψῃ βασιλεὺς, οὐκ ἀπαγγέλλεται. Θεα-
 30 σμένη δ' αἰφνίδιον ἡ Στάτειρα τῆς κλίνης ἀνέθορε,
 δόξασα Ἀφροδίτην ἐφεστάναι, καὶ γὰρ ἐξαιρέτως ἐτίμα
 τὴν θεόν. Ἡ δὲ προσεκύνησεν. Ὁ δ' εὐνοῦχος, νοή-
 σασ τὴν ἐκπλήξιν αὐτῆς· Καλλιρρόη, φησὶν, αὐτὴ
 ἐστὶ. Πέπομφε δ' αὐτὴν βασιλεὺς, ἵνα παρὰ σοὶ φυ-
 35 λάττηται μέχρι τῆς δίκης. Ἀσμένη τοῦτο ἤκουσεν
 ἡ Στάτειρα καὶ πᾶσαν ἀφείσα γυναικείαν φιλονεικίαν,
 εὐνοустέρα τῇ Καλλιρρόῃ διὰ τὴν τιμὴν ἐγένετο.
 Ἠγάλλετο γὰρ τῇ παρακαταθήκῃ. Λαδομένη δὲ τῆς
 χειρὸς αὐτῆς· Θάρρει, φησὶν, ὦ γυναῖκα, καὶ παῦσαι δα-
 40 κρύουσα. Χρηστός ἐστὶ βασιλεὺς. Ἐξεῖς ἄνδρα,
 ὃν θέλεις. Ἐντιμότερον μετὰ τὴν κρίσιν γαμηθήσῃ.
 Βάδιζε δὲ καὶ ἀναπαύου νῦν, κέκμηκας γὰρ, ὡς δρῶ,
 καὶ ἐτι τὴν ψυχὴν ἔχεις τεταραγμένην. Ἡδέως ἡ Καλ-
 45 λιρρόη τοῦτ' ἤκουσεν· ἐπεθύμει γὰρ ἡρεμίας. Ὡς
 οὖν κατεκλίθη καὶ εἶσεν αὐτὴν ἡσυχάζειν, ἀψαμένη
 ✓ τῶν ὀφθαλμῶν· Εἶδετε, φησὶ, Χαιρέαν ὑμεῖς ἀληθῶς;
 ἐκεῖνος ἦν Χαιρέας ὁ ἐμὸς ἢ καὶ τοῦτο πεπλάνημαι;
 τάχα γὰρ Μιθριδάτης διὰ τὴν δίκην εἰδῶλον ἔπεμψε.
 Λέγουσι γὰρ, ἐν Πέρσαις εἶναι μάγους. Ἀλλὰ καὶ
 50 ἐλάλησε καὶ πάντ' εἶπεν, ὡς εἰδώ. Πῶς οὖν ὑπέ-
 μινέ μοι μὴ περιπλακῆναι; μηδὲ κατάφιλήσαντες
 ἀλλήλους διελύθημεν. Ταῦτα διαλογιζομένης, ἤκουετο
 ποδῶν ψόφος καὶ κραυγαὶ γυναικῶν. Πᾶσαι γὰρ συν-
 ἔτρεχον πρὸς τὴν βασιλίδαν, νομίζουσαι πολλὴν ἐξου-

contrarium consuadebant, cum ob patrem fœminæ, Her-
 mocratem, qui non inutilis regiæ domui quondam fuerat,
 tum quod rex non alienam ad se traheret caussam, sed
 ejus, quam modo expediverat, continentem quasi partem.
 Nolebant nempe veram caussam fateri, quod nimirum ægre
 a forma Callirrhœs contemplanda divellebantur. Tum re-
 vocari, qui paullo ante fuerant remoti; et rex: Mithri-
 datem equidem absolvo, ait, et cras onustus muneribus
 meis in præfecturam suam abeat. Chæreas vero et Dio-
 nysius, quibus sibi quisque titulis mulierem vindicent,
 eloquuntur. Curam enim habere me decet filiæ Hermo-
 cratis illius, qui Athenienses bello fregit, hostes mihi Per-
 sisque infestos et exosos. Pronuntiata sententia, Mithri-
 dates regem adorat. Cæteros inopes consilii, stupentesque
 et æstuantés quum videt rex: Non urgeo, ait, sed per-
 mitto vobis accinctis et paratis ad dicendam caussam huc
 redire. Hanc in rem do quinque dies. Interim Callirrhœs
 curam habebit uxor mea, Statira. Nam iniquum foret,
 illam, cujus maritus controversus est, cum alterutro
 marito in judicium comparere. Sic reliqui omnes tristi
 austeroque vultu de tribunali discedebant; solus Mithridates
 gaudebat; qui, donis acceptis, eaque adhuc nocte Baby-
 lone exacta, postero mane Cariam repetebat, splendidior,
 quam nuper.

IX. Callirrhœn autem eunuchi, a rege traditam sibi,
 ad reginam deducebant, non ante monitam. Rex enim
 prænuntiare, si mittat, non solet. Ad subitum conspec-
 tum lecto Statira subsilit, Venerem apparere putans,
 quam deam cultu peculiari prosequatur. Callirrhœ
 vero reginam adorat. Eunuchus errorem et consterna-
 tionem intelligens: Hanc, ait, rex tibi mittit, ut apud te
 usque ad judicii diem custodiat. Libenter id audiebat
 Statira, omnique abjecta muliebri contentione, ob accep-
 tum illum a rege honorem fiebat benevolentior. Illo
 namque deposito vehementer sibi placebat plaudebatque;
 manumque ejus prehensa: Confide, ait, o mea, et siste la-
 crymas. Rex bonus est et benignus. Habebis maritum,
 quem cupis. Majore cum gloria post judicium nubes.
 Nunc autem i, requiesce. Defatigata namque es, ut video,
 mentemque nondum habes tranquillam. Non invitæ id
 accidebat Callirrhœ, ut quietis percupidæ. Postquam
 itaque toro reposita et permessa tranquillitati atque solitu-
 dini fuit: Vere, ait, tangens oculos, vere vidistis Chæ-
 ream? eratne meus ille Chæreas? an et in hoc illusa fui?
 Mithridates enim forte spectrum, ad faciendam sibi favo-
 rabiliorem caussam, immisit. Magos enim in Persis aiunt
 esse. Attamen et locutus est, et sic omnia, ut conscius
 sibi. Qui ergo sustinuit me non amplecti? ne osculo qui-
 dem invicem impertito discessimus. Interea, dum illa
 hæc apud se volutat, audiri pedum strepitus, et mulie-
 rum clangor. Omnes nimirum ad reginam concurrebant,

σταν ἔχειν Καλλιρρόην ἰδεῖν. Ἡ δὲ Στάτειρα εἶπεν· Ἄφῶμεν αὐτὴν· διακέεται γὰρ πονήρως· ἔχομεν δ' ἡμέρας καὶ βλέπειν καὶ ἀκούειν καὶ λαλεῖν. Λυπούμεναι δ' ἀπῆσαν καὶ τῆς ὑστεραίας ἔωθεν ἀφικνούνται. Καὶ τοῦτο πάσαι ταῖς ἡμέραις ἐπράττετο μετὰ σπουδῆς, ὥστε πολυανθρωποτέραν γενέσθαι τὴν βασιλέως οἰκίαν. Ἀλλὰ καὶ ὁ βασιλεὺς πρὸς τὰς γυναῖκας εἰσῆει συνεχέστερον, ὡς δῆθεν πρὸς Στάτειραν. Ἐπέμπετο δὲ Καλλιρρόῃ δῶρα πολυτελεῖα καὶ παρ' οὐδενὸς ἐλάμβανε, φυλάττουσα τὸ σχῆμα γυναικὸς ἀτυχούσης, μελανέμων, ἀκόσμητος, καθημένη. Ταῦτα καὶ λαμπροτέραν αὐτὴν ἀπεδείκνυε. Πυθομένης δὲ τῆς βασιλίδος, ὀπότερον ἄνδρα βούλοιο μᾶλλον, οὐδὲν ἀπεκρίνατο, ἀλλὰ μόνον ἔκλαυσε. Καλλιρρόῃ μὲν ἐν τούτοις ἦν, Διονύσιος δ' ἐπειρᾶτο μὲν φέρειν τὰ συμβαίνοντα γυναικί, διὰ τε φύσεως εὐστάθειαν καὶ διὰ παιδείας ἐπιμέλειαν, τὸ δὲ παράδοξον τῆς συμφορᾶς καὶ τὸν ἀνδρεῖον ἐκστῆσαι δυνατότατον ὑπῆρχεν. Ἐξεκᾶτο γὰρ σφοδρότερον ἢ ἐν Μιλήτῳ. Ἀρχόμενος γὰρ τῆς ἐπιθυμίας, μόνου τοῦ κάλλους ἔραστῆς ἦν· τότε δὲ πολλὰ προσεξήχητε τὸν ἔρωτα, συνήθεια καὶ τέχνων εὐεργεσία καὶ ἀχαριστία καὶ ζηλοτυπία καὶ μάλιστα τὸ ἀπροσδόκητον.

Ι. Ἐξαίρνης οὖν ἀνεβόα πολλάκις· Ποῖος οὗτος ἐπ' ἐμοῦ Πρωτεσίλωος ἀνεβίω; τίνα τῶν ὑποχθονίων θεῶν ἠσέθησα, ἵνα εὕρω μοι νεκρὸν ἀντεραστὴν, οὗ τάφον ἔχω; Δέσποινα Ἀφροδίτη, σύ με ἐνήδρευσας, ἦν ἐν τοῖς ἐμοῖς ἰδρυσάμην, ἧ θύω πολλάκις. Τί γὰρ εἰδείξάς μοι Καλλιρρόην, ἣν φυλάττειν οὐκ ἐμελλες; τί δὲ πατέρα ἐποίησεν τὸν οὐδ' ἄνδρα ὄντα; Μεταξὺ δὲ περιπτυσσάμενος τὸν υἱὸν ἔλεγε κλάων· Τέκνον ἄθλιον, πρότερον μὲν εὐτυχίως δοκοῦν μοι γεγονέναι, νῦν δ' ἀκαίριως. Ἐγὼ γὰρ σε μητρὸς κληρονομίαν καὶ ἔρωτος ἀτυχῶς ὑπόμνημα. Παιδίον μὲν εἶ, πλὴν οὐ παντελῶς ἀναίσθητον, ὣν ὁ πατήρ σου δυστυχεῖ. Κακὴν ἀποδημίαν ἤλθομεν. Οὐκ ἔδει Μιλήτην καταλιπεῖν. Βαβυλῶν ἡμᾶς ἀπολώλεκε. Τὴν μὲν πρώτην οἴκην νενίκημαι· Μιθριδάτης μου κατηγόρει. Περὶ δὲ τῆς δευτέρας μᾶλλον φοβοῦμαι. Οὐδὲ γὰρ μείων ὁ κίνδυνος. Δύσελπιν δέ με πεποίηκε τῆς δίκης τὸ προοίμιον. Ἀκριτος ἀφῆρημαι γυναικὸς καὶ περὶ τῆς ἐμῆς ἀγωνίζομαι πρὸς ἕτερον. Καί, τὸ τούτου χαλεπώτερον, οὐκ οἶδα, Καλλιρρόῃ τίνα θέλει. Σὺ δὲ, τέκνον, ὡς παρὰ μητρὸς, δύνασαι μαθεῖν. Καὶ νῦν ἀπέλθε καὶ ἱκέτευσον ὑπὲρ τοῦ πατρὸς. Κλαῦσον, καταφιλησον, εἰπέ· Μήτηρ, ὁ πατήρ μου φιλεῖ σε. Ὀνειδίσης δὲ μηδέν. Τί λέγεις, παιδαγωγέ; οὐδεὶς ἡμᾶς ἔα τοῖς βασιλείοις εἰσελθεῖν; ὧ τυραννίδος δεινῆς. Ἀποκλείουσιν υἱὸν, πρὸς μητέρα πατρὸς ἦκοντα προσευτήν. Διονύσιος μὲν οὖν διέτριβεν, ἄχρι τῆς κρίσεως, μάχην βραβεύων ἔρωτος καὶ λογισμοῦ. Χαίρειαν δὲ πένθος κατειχεν ἀπαρηγόρητον. Προσποικισάμενος οὖν νοσεῖν, ἐκέλευσε Πολυχάρμῳ παραπέμψαι Μιθριδάτην, ὡς εὐεργέτην ἀμφοῦν. Μόνος δὲ γενό-

arbitratæ, multam illic contemplandæ Callirrhœs sibi libertatem fore. Statura vero : Sinamus eam, ait. Male habet. In solidos dies licet nobis eam videre, audire, alloqui. Tum tristes illæ abeunt. Sed postero statim mane aderant, ita singulis diebus continuantes, ut multo, quam ante, celebrius esset palatium. Ipse quoque rex frequentius invisibat ad mulieres, officium scilicet Statira exhibens. Missa quoque Callirrhœa splendida munera, quæ tamen omnium illa constanter recusabat, habitum servans miseræ, pullata, sine ornato desidens. Quod luculentius ejus formam ostendebat. Roganti aliquando reginæ, quem maritum præferret, nihil respondet, tantum plorans. In his Callirrhœ. Dionysius autem ferre quidem generoso spiritu casum et indolis propria quadam constantia, et honesti studio nitebatur. Sed erat tanta, tam insolens, tam insperata afflictio, ut neminem non posset facili negotio, quamvis fortem virum, de statu dejicere. Sane acrius, quam Miletī, exardebat. Nam initio cupiditatis, amator formæ solius erat. Tum vero multa amoris ignem auxerant, consuetudo, affectio in liberos benefica, timor, ne forte ingrata foret, ne forte alium præferret, æmulatio. Quæ omnia nec opina rei novitate intendebantur.

X. Proinde ille sæpius exclamabat subito : Qualis hic meis diebus revixit Protesilaus ? Quem inferorum deorum offendi, ut mortuum invenirem mihi rivalem, cujus ego sepulcrum habeo. Insidiata es mihi, domina Venus, quam in agris ipse meis dedicavi, quam hostiis sæpissime veneror. Quid attinebat, Callirrhœon monstrasse, quam servare non sedebat? quid patrem facere, qui neque maritus est? Simul amplexatus puerum hæc cum lacrymis effundit : Miselle infans, qui videbaris olim omine fausto editus, nunc parum opportune videris. Habeo namque te matris hereditatem, et inauspicati amoris monumentum. Infans es; quidni? sed omni tamen sensu non cares eorum, quæ patrem tuum adversa premunt. Mala ave iter ingressi sumus. Non oportuerat Miletum reliquisse. Perdidit nos Babylon. Priore causa cecidi. Mithridates me arguebat. De altera magis timeo. Neque enim minus periculum, et male sperare jubet iudicii præocium. Uxor indemnatu aufertur; et de mea cum alio decertans periclitor, et, quod illo pejus, quem Callirrhœ cupiat, nescio. Tu fili, ut a matre, discere id potes. I nunc et supplica pro patre, plora, fige oscula, dic : Mater mea, pater meus te amat. At cave convicii et exprobrationis quidquam. Quid ais, pædagogus? nemone nos in regiam admisit? o sævam tyrannidem! excludunt filium, qui ad matrem tendit patris internuntius. Durabat in his Dionysius usque ad iudicii diem, iudex in certamine amoris et rationis sedens, palmam potiori assignaturus. Chæream vero obsidebat luctus insolabilis. Ficto itaque morbo, Polycharimum jubet abeunti Mithridati comitem ire, communi nempe patrono, sibi que jam, permissus in vacuo, restim

μενος ἦψε βρόχον, καὶ μέλλων ἐπ' αὐτὸν ἀναβαίνειν·
 Εὐτυχέστερον μὲν, εἶπεν, ἀπέθνησκον, εἰ ἐπὶ τὸν
 σταυρὸν ἀνέβαινον, ὃν ἐπηξέ μοι κατηγορία ψευδῆς ἐν
 5 Καρία δεδεμένω. Τότε μὲν γὰρ ἀηλλαττόμην ζωῆς
 ἠπατημένος ὑπὸ Καλλιρρόης φιλεῖσθαι, νῦν δ' ἀπολώ-
 λεκα οὐ μόνον τὸ ζῆν, ἀλλὰ καὶ τοῦ θανάτου τὴν πα-
 ραμυθίαν. Καλλιρρόη μὲν ἰδοῦσα οὐ κατεφίλησεν.
 Ἐμοῦ παρεστῶτος, ἄλλον ἤδεῖτο. Μηδὲν δυσωπείσω.
 Φθάσω τὴν κρίσιν. Οὐ περιμενῶ τέλος ἄδοξον. Οἶδα,
 10 ὅτι μικρὸς ἀνταγωνιστὴς εἰμι Διονυσίου, ξένος ἀνθρω-
 πος καὶ πένης καὶ ἀλλότριος ἦδη. Σὺ μὲν εὐτυχοῖς,
 ὦ γυναι· γυναῖκα γὰρ σε καλῶ, κἄν ἕτερον φιλῆς.
 Ἐγὼ δ' ἀπέρχομαι καὶ οὐκ ἐνοχλῶ τοῖς σοῖς γάμοις.
 Πλοῦται, καὶ τρύφα καὶ τῆς Ἰωνίας ἀπόλαυε πολυτε-
 15 λείας. Ἐχε, ὃν θέλεις. Ἀλλὰ νῦν ἀληθῶς ἀποθα-
 νόντος Χαίρεου, αἰτοῦμαί σε, Καλλιρρόη, χάριν τελευ-
 ταίαν. Ὅταν ἀποθάνω, πρόσελθέ μοι τῶ νεκρῶ καὶ
 εἰ μὲν δύνασαι κλαῦσον, τοῦτο γὰρ ἐμοὶ καὶ ἀθανασίας
 γενήσεται μεῖζον, εἰπέ δὲ προσκύψασα τῇ στήλῃ,
 20 κἀνήρ καὶ βρέφος, ὄρῳ, οἴχη, Χαίρεα, νῦν ἀληθῶς.
 Νῦν ἀπέθανες. Ἐγὼ γὰρ ἐμελλον ἐπὶ βασιλείῳς αἰ-
 ρεῖσθαι σέ. Ἀκούσομαί σου, γυνή. Τάχα καὶ πι-
 στεύσω. Ἐνδοξότερόν με ποιήσεις τοῖς κάτω δαί-
 μοσιν.

25 Εἰ δὲ θανάτων περ καταλήθοντ' εἰν ἄδασ,
 Αὐτὰρ ἐγὼ κἀκεῖθε φίλης μεμνήσομαί σου.

Τοιαῦτ' ὀδυρόμενος κατεφίλει τὸν βρόχον· Σὺ μοι, λέ-
 γων, παραμυθία καὶ συνή(γορος) διὰ σέ νικῶ. Σὺ με
 Καλλιρρόης μᾶλλον ἐστέρησας. Ἀναβαίνοντος αὐτοῦ
 30 καὶ τῷ αὐχένι περιάπτοντος, ἐπέστη Πολύχαρμος
 ὁ φίλος καὶ ὡς μεμνητότα κατεῖχε, λοιπὸν μηκέτι πα-
 ρηγορεῖν δυνάμενος. Ἦδη δὲ καὶ ἡ προθεσμία τῆς
 δίκης καθεστῆχει.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Α'. Ἐπεὶ δ' ἐμελλε βασιλεὺς τῇ ὑστεραία δικάζειν,
 35 πότερον Χαίρεου γυναῖκα Καλλιρρόην εἶναι δεῖ ἢ Διο-
 νυσίου, μετέωρος ἦν πᾶσα Βαβυλὼν καὶ ἐν οἰκίαις τε
 πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἐν τοῖς στενωποῖς οἱ ἀπαντῶντες
 ἔλεγον· Αὐρίον τῆς Καλλιρρόης οἱ γάμοι. Τίς εὐτυ-
 χέστερος ἄρα; Διέσχιστο δὲ ἡ πόλις, καὶ οἱ μὲν Χαί-
 40 ρέα σπεύδοντες ἔλεγον· Πρῶτος ἦν ἀνήρ, παρθένον
 ἔγημεν, ἐρῶσαν ἐρῶν. Πατὴρ ἐξέδωκεν αὐτῷ. Πα-
 τρίς ἔθαψε. Τοὺς γάμους οὐκ ἀπέλιπεν, οὐκ ἀπε-
 λείφη. Διονυσίος δ' οὐκ ἔπρασεν, οὐκ ἔγημεν. Λη-
 45 σται ἐπώλησαν. Οὐκ ἐξὸν δὲ τὴν ἐλευθέραν ἀγοράσαι.
 Οἱ δὲ Διονυσίῳ σπεύδοντες ἀντέλεγον. Πάλιν ἐξήγαγε
 πειρατῶν παρ' οὐδὲν μέλλουσα φονεύεσθαι. Τάλαν-
 τον ἔδουκεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῆς. Πρῶτον ἔσω-
 σεν εἴτ' ἔγημε. Χαίρεας δὲ γήμας ἀπέχευε. Μνη-
 μονεύειν ὀφείλει Καλλιρρόη τοῦ γάμου. Γνωστὸν δὲ

reliquit, in quem jamjam arrepsens : Felicius equidem, ait,
 tum fuisset mortuus, quum in crucem ibam, quam in
 Caria victo mihi iniqua pangebatur accusatio. Tunc enim
 vita excessissem, opinione amantis me Callirrhœs delusus.
 Nunc autem perdidici non vitam modo, sed et mortis con-
 solationem. Callirrhœ me visum non adiit, non osculata
 est. Me adstante, alium est reverita. Nulla in posterum
 retineatur verecundia. Præveniam judicium. Non exspe-
 ctabo finem inglorium. Novi me parvum et imparem
 Dionysii adversarium, peregrinum hominem et pauperem,
 et alienum jam. Tibi quidem bene sit, uxor mea : uxorem
 enim voco, licet alium ames. Ego vero discedam nuptias
 tuas non interpellaturus. Opibus afflue, luxuriare, frui
 deliciis, et splendore Ionix. Tene, quem cupis. Unam
 te, Callirrhœ, gratiam rogo Chæreas vere jam moribun-
 dus ultimam : ut decessero, accede cadaveri, et, si quidem
 potes, plora ; hoc immortalitate majus mihi fiet. Saltem
 dic proclivis ad columellam et maritus et infans, video
 nunc tandem vere, Chærea, excessisti, nunc mortuus es.
 Ego vero te apud regem judicem electura maritum eram.
 Audiam tuam vocem, uxor, forte et credam. Apud in-
 feros deos gloriam tu mihi et auctoritatem conciliabis.

Et licet extinctos obliviscantur in Orco,
 Hic quoque ego cara fuero memor usque maritæ.

Hæc lamentatus osculabatur restim. Tu mihi consolatio,
 tu mihi patronus. Tua ope vincō. Tu me magis, quam
 Callirrhœ, amasti. Jam arreptem, jam illigantem nodo
 cervices, Polycharmus opprimit, et continet, ut insanum,
 demulcere et consiliis regere porro impar. Jam dicta
 quoque judicio dies instabat.

LIBER SEXTUS.

I. Pridie ergo, quam sententia regis aut Chæreæ addi-
 cenda esset uxor Callirrhœ, aut Dionysio, tota Babylon
 incerta spe pendebat, domique pariter inter se, atque fo-
 ris obvii per vias dicebant : Cras Callirrhœs erunt nuptiæ :
 quis tandem fortunator amborum? Scissa vero erat urbs.
 Chæreæ studiosi priorem fuisse maritum dicebant. Virgi-
 nem duxit, amantem amans. Pater illi collocavit. Patria
 illam sepeliit. Non deseruit nuptias, non desertus fuit.
 Dionysius non emit. Non duxit uxorem. Latrones ven-
 diderunt. Atqui non licet ingenuam emere. Contra qui
 cum Dionysio faciebant : Piratis eam eripuit, gladio sub-
 tractam cervicibus tantum non incumbenti. Talentum
 dedit pro ejus salute. Servavit primum, dein toro recep-
 it. At Chæreas ductam occidit. Nuptiarum meminerit
 Callirrhœ, par est. Adest etiam Dionysio unum, cuius
 notum, certamque victoriam spondens argumentum : com-

Διονυσίῳ πρόσεστιν εἰς τὸ νικᾶν, ὅτι καὶ τέκνον ἔχουσι κοινόν. Ταῦτα μὲν οὖν οἱ ἄνδρες. Αἱ δὲ γυναῖκες οὐκ ἐρηγόρευον μόνον, ἀλλὰ καὶ συνεβούλευον, ὡς παρούσῃ· Καλλιρρόῃ, μὴ παρῆς τὸν παρθένιον. Ἐλοῦ τὸν πρῶτον φιλήσαντα, τὸν πολιτὴν, ἵνα καὶ τὸν πατέρα ἴδῃς. Εἰ δὲ μὴ, ζήσεις ἐπὶ ξένης, ὡς φυγᾶς. Αἱ δ' ἕτεραι· Τὸν εὐεργέτην ἔλοῦ, τὸν σώσαντα, μὴ τὸν ἀποκτείναντα. Τί δέ; ἂν πάλιν ὀργισθῇ Χαίρεας· πάλιν τάφος. Μὴ προδῶς τὸν υἱόν. Τίμησον τὸν πατέρα τοῦ τέκνου. Τοιαῦτα διαλαλούντων ἦν ἀκούειν, ὡςτ' εἶπεν ἂν τις, ὅλην Βαθυλῶνα εἶναι δικαστήριον. Νῦν ἐκείνη τελευταία πρὸ τῆς δίκης ἐφειστήχει. Κατέκειντο δ' οἱ βασιλεῖς οὐκ ὁμοίους λαμβάνοντες λογισμούς, ἀλλ' ἢ μὲν βασιλεὺς ἤθελε, ἡμέραν γενέσθαι τάχιον, ἢ ἀποθῆται τὴν παρακαταθήκην, ὡς φορτίον. Ἐβάρει γὰρ αὐτὴν τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς ἀντισυχαρινόμενον ἔγγυς. Ὑπώπτειε δὲ καὶ βασιλεύς τὰς πυκνὰς εἰσόδους καὶ τὰς ἀκαίρους φιλοπροσύνας. Πρῶτον μὲν γὰρ σπανίως εἰς τὴν γυναικωνίτιν εἰσῆσι. Ἀφ' οὗ δὲ Καλλιρρόῃν εἶχεν ἔνδον, συνεχῶς ἐφοῖτα. Παρεφύλαττε δ' αὐτὸν καὶ ἐν ταῖς ὀμιλίαις ἡσυχῇ Καλλιρρόῃν ὑποβλέποντα, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κλέπτοντας μὲν τὴν θέαν, αὐτομάτως δ' ἐκεῖ φερομένους. Στάτειρα μὲν οὖν ἠδεῖαν ἡμέραν ἐξεδέχετο, βασιλεὺς δ' οὐκ ὁμοίαν, ἄλλ' ἡγρῦνπει δι' ὅλης νυκτὸς,

Ἄλλοτ' ἐπὶ πλευρᾶς κατακείμενος, ἄλλοτε δὲ πρηνὴς,

ἐννοούμενος καθ' αὐτὸν καὶ λέγων· Πάρεστιν ἡ κρίσις. Ὁ γὰρ προπετὴς ἐγὼ σύντομον ἔδωκα προβημαίναν. Τί οὖν μέλλομεν πράττειν ἔωθεν; ἀπεισι Καλλιρρόῃ λοιπὸν εἰς Μίλητον, ἢ εἰς Συρακούσας. Ὁφθαλμοὶ δυστυχεῖς. Μίαν ὥραν ἔχετε λοιπὸν ἀπολαῦσαι τοῦ καλλίστου θεάματος. Εἶτα γενήσεται δούλος ἐμὸς εὐτυχέστερος ἐμοῦ. Σκέψαι, τί σοι πρακτέον ἐστίν, ὦ ψυχῆ. Κατὰ σεαυτὴν γενοῦ. Σύμβουλον οὐκ ἔχεις ἄλλον. Ἐρωτος σύμβουλος ἐστὶν αὐτὸς ὁ ἔρωσις. Πρῶτον οὖν ἀπόκριναί σεαυτῷ· τίς εἶ; Καλλιρρόῃς ἐραστῆς ἢ δικαστῆς; μὴ ἐξαπάτα σεαυτόν. Ἄγνωσις μὲν, ἀλλ' ἐρᾶς. Ἐλεγχθῆσθαι δὲ μᾶλλον, ὅταν αὐτὴν μὴ βλέπῃς. Τί οὖν; σεαυτόν θέλεις λυπεῖν; Ἥλιος, προσπάτωρ σὸς, ἐξεῖλέ σοι τοῦτο τὸ ζῶον, κάλλιστον, ὃν αὐτὸς ἐφορᾷ. Σὺ δ' ἀπελευνεις τὸ δῶρον τοῦ θεοῦ. Πάνυ γοῦν ἐμοὶ μέλει Χαίρεου καὶ Διονυσίου, δούλων ἐμῶν ἀδόξων, ἵνα βραβεύω τοὺς ἐκείνων γάμους, καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς ἔργον διαπράττωμαι προμηνηστρίας γραῖδος. Ἄλλ' ἔρθῃ ἀναδέξασθαι τὴν κρίσιν καὶ πάντας τοῦτ' ἴσασι. Ἄ Μάλιστα δὲ Στάτειραν αἰδοῦμαι. Μήτ' οὖν δημοσίευσεν τὸν ἔρωτα, μήτε τὴν δίκην ἀπάρτιζε. Ἀρκεῖ σοι Καλλιρρόῃν κἂν βλέπειν· ὑπέρθου τὴν κρίσιν. Τοῦτο γὰρ ἔξεστι καὶ ἰδιώτῃ δικαστῆ. Β'. Ἡμέρας οὖν φανεῖσις, οἱ μὲν ὑπηρέται τὸ βασιλικὸν ἡτοίμαζον δικαστήριον· τὸ δὲ πλῆθος συνέτρεχεν ἐπὶ τὰ βασιλεια, καὶ ἐδοῦντο πᾶσα Βαθυλῶν. Ὡσπερ δ' ἐν Ὀλυμπίοις τοὺς ἀθλητὰς εἶδει θεάσασθαι

munem habent infantem. Sic inter se viri. Mulieres autem non tantum faustis adhortationibus animum firmabant, sed et consilia dabant, ut praesenti, Callirrhoeae. Ne tu virgineum spernas, dicebant hae: primus amator, isque civis, tibi potior esto. Sic enim patrem revises. Sin minus, peregre vives, ut proscripta. Illae vero: Prafer sospitatorem tuum, percussorem minime. Quid si iterum Chaereas exandescat! tum iterum tumultus. Ne prodas filium. Honora patrem infantis. Sic illae inter se strepere. Dixit quis, cunctam Babylonem forum et curiam esse. Nox ultima, decretoriae diei proxima, supervenit, qua decumbebant reges, non iisdem occupati cogitationibus. Nam regina quidem ocyus optabat illucescere, ut deposito isto, ceu onere, se levaret. Forma nimirum mulieris gravabat suae ex vicino facile comparanda. Praeterea regis quoque frequentes accessus et intemptiva officia suspecta habebat. Antea namque raro comparuerat in gynaeconitide; sed ex quo Callirrhoen intus habuerat, creberrime. Observaverat quoque eadem, regem in colloquiis familiaribus saepe clandestinis et furtivis oculorum vibraminibus Callirrhoen stringere; et oculos furari quidem adspectum, sua sponte tamen et hero quoque suo non sentiente illuc delabi. Gratum ergo sibi diem Statira prastolabatur. Rex non item sibi. Insomnis enim ille noctem

Nunc pronus recubans, nunc in latus, egerat omnem,

stimulatus cogitationibus, seque perpetim ipse admonens: Adest peremptorius dies. Praeceptum enim ego terminum dedi tam brevem. Quid cras mane faciemus! jam Callirrhoe aut Miletum discedet, aut Syracusas. Unam adhuc superstitem habebis particulam temporis, ad fruitionem pulcherrimi spectaculi; post quam servus meus erit me felicior. Vide, quid agendum tibi sit, mi anime! ipse tibi praesens et paratus esto. Alium non habes auctorem. Amoris auctor ipse amor est. Primo loco responde mihi, quis es? Callirrhoes amator, an iudex? ne re ipse decipias. Amas, etiamsi nescis. Magis adhuc convinceris, quando foemina in conspectum tuum non venerit. Quid igitur ipse te torquebis? Sol, auctor tui generis, hoc eximium tibi destinavit et selegit animal, omnium, quae adspicit, pulcherrimum. Tu vero dei munus rejicis. Curae nempe cordique tibi sunt Chaereas, et Dionysius, vilia ista mea mancipia, ut de nuptiis disceptantes ego dirimam, et praemium potiori assignem. Ille ego magnus rex officium lenae vetulae faciam! atque recepi jam in me causae cognitionem, idque omnes sciunt. Quod vero maximum est, Statiram verecundor. Ne tu itaque aut divulga amorem, aut finem impone liti. Vel adspectus tibi Callirrhoes sufficit. Ulterius protrahe sententiam pronuntiare. Id vero vel plebeio iudici licet.

II. Ut illuxit, parare ministri regii curiam. Concurrere ad palatium omnis turba. Tota Babylon emoveri, utque in Olympicis ludis athletas cum stipatu ad stadium accedentes videre est, sic et hos. Nam Dionysium hones-

παραγινόμενους ἐπὶ τὸ στάδιον μετὰ παραπομπῆς, οὕτω δὴ κἀκείνους. Τὸ μὲν δοκιμώτατον Περσῶν πλῆθος παρέπεμπε Διονύσιον, ὁ δὲ δῆμος Χαιρέαν. Συνευχαί δὲ καὶ ἐπιβοήσεις μυρίαὶ τῶν σπευδόντων ἐκατέροις, ἐπευφημούντων· Σὺ κρείττων. Σὺ νικᾷς. Ἦν δὲ τὸ ἄθλον οὐ κότινος, οὐ μῆλα, οὐ πίτους, ἀλλὰ κάλλος τὸ πρῶτον, ὑπὲρ οὗ δικαίως ἂν ἤρισαν καὶ θεοί. Βασιλεὺς δὲ καλέσας τὸν εὐνοῦχον Ἀρταξάτην, δς ἦν αὐτῷ μέγιστος· Ὅναρ μοί, φησὶν, ἐπιστάν βασιλειοὶ θεοὶ θυσίαν ἀπαιτοῦσι καὶ δεῖ με πρῶτον ἐκτελέσαι τὰ τῆς εὐσεβείας. Παράγγειλον οὖν τριάκοντα ἡμερῶν ἱερομηνίαν ἐορτάζειν πᾶσαν τὴν Ἀσίαν, ἀφ' ἐμῆν δικῶν τε καὶ πραγμάτων. Ὁ δὲ εὐνοῦχος τὸ προσταχθὲν ἀπήγγειλε. Πάντα δ' εὐθὺς μεστὰ θούτων ἐστεφανωμένων. Αὐλὸς ἔχει καὶ σύριγξ ἐκελάδει καὶ ἄδοντας ἤκούετο μέλος. Ἐθυμιάτο πρόθυρα, καὶ πᾶς στενωπὸς συμπόσιον ἦν.

✓ Κνίσση δ' οὐρανὸν ἔκεν ἐλισσομένη περὶ καπνῶ.

Βασιλεὺς δὲ μεγαλοπρεπεῖς θυσίας παρέστησε τοῖς βωμοῖς. Τότε πρῶτον καὶ Ἐρωτι ἔθυσε καὶ πολλὰ παρακάλεσεν Ἀφροδίτην, ἵν' αὐτῷ βοηθῆ πρὸς τὸν υἱόν. Πάντων δ' ἐν θυμηδαῖς ὄντων, μόνου τρεῖς ἐλυποῦντο, Καλλιρρόη, Διονύσιος καὶ πρὸ τούτων Χαιρέας. Καλλιρρόη δ' οὐκ ἠδύνατο λυπεῖσθαι φανερώς ἐν τοῖς βασιλείοις, ἀλλ' ἡσυχῆ καὶ λανθάνουσα ὑπέστενε καὶ τῆ ἄορτῇ κατηρᾶτο. Διονύσιος δ' ἑαυτῷ, διότι Μίλητον κατέλιπε· Φέρε, φησὶν, ὦ τλήμων, τὴν ἐκούσιον συμφορὰν. Ἐαυτῷ γὰρ αἴτιος τούτων. Ἐξῆν σοι Καλλιρρόην ἔχειν καὶ Χαιρέου ζῶντος. Σὺ ἦς ἐν Μιλήτῳ κύριος καὶ οὐδ' ἡ ἐπιστολὴ Καλλιρρόῃ τότε, σοῦ μὴ θέλοντος, ἐδόθη. Τίς ἂν εἶδε; τίς ἂν προσῆλθε; φέρων δὲ σεαυτὸν εἰς μέσους ἔρριψας τοὺς πολεμίους. Καὶ εἶθε σεαυτὸν μόνον. Νῦν δὲ καὶ τὸ τῆς ψυχῆς σου τιμώτερον κτήμα. Διὰ τοῦτο πανταχόθεν σοι πόλεμος κεκίνηται. Τί δοκεῖς, ἀνόητε; Χαιρέαν ἀντίδικον ἔχεις. Κατεσκευάσας σεαυτῷ δεσπότην ἀντραστήν. Νῦν βασιλεὺς καὶ ὀνειράτα βλέπει καὶ ἀπαιτοῦσιν αὐτὸν θυσίας, οἷς καθ' ἡμέραν θύει. Ὡ τῆς ἀναισχυντίας. Παρέλκει τις τὴν κρίσιν, ἔνδον ἔχων ἄλλοτριάν γυναικα; καὶ ὁ τοιοῦτος εἶναι λέγει δικαστής. Τοιαῦτα μὲν ὠδύρευτο Διονύσιος, Χαιρέας θ' οὐκ ἤπτετο τροφῆς, οὐδ' ὄλιος ἤθελε ζῆν. Πολυχάρμου δὲ τοῦ φίλου κωλύοντος αὐτὸν ἀποκαρτερεῖν· Σὺ μοι πάντων, εἶπε, πολεμιώτατος ὑπάρχεις φίλου σχήματι. Βασανιζόμενον γάρ με κατέχεις, καὶ ἡδέως κολαζόμενον ὄρᾳς. Εἰ δὲ φίλος ἦς, οὐκ ἂν ἐφθόνεις μοι τῆς ἐλευθερίας ὑπὸ δαίμονος κακοῦ τυραννουμένῳ. Πόσους μου καιροὺς εὐτυχίας ἀπολώλεκας; μακάριος ἦν, εἰ ἐν Συρακούσαις θαπτομένη Καλλιρρόῃ συνετάφην· ἀλλὰ καὶ τότε σύ με βουλόμενον ἀποθανεῖν ἐκώλυσας καὶ ἀφ' αὐτοῦ καλῆς συνοδίας. Τάχα γὰρ οὐκ ἂν ἐξῆλθε τοῦ τάφου καταλιποῦσα τὸν νεκρόν. Εἰ δ' οὖν, ἐκείμην ταύτην μετὰ ταῦτα κερδήσας, τὴν πρᾶσιν, τὸ

tissimus Persarum quisque comitabatur : populus autem Chæream. Innumera vota et faustæ acclamationes alterutri parti studentium applaudebant : Tu potior. Tu vincis. Præmium vero non erat oleaster, non pomum, non pinus, sed forma prima, ob quam vel dii merito litigaverint. At rex, eunucho Artaxate, quem maximi præ omnibus faciebat, vocato : Per somnum, ait, apparuerunt mihi subito dii regales victimam a me repositas. Oportet nos prius pietati in deos satisfacere. Significa itaque triginta dierum festiva per omnem Asiam sacra, omniumque et litium et negotiorum justitium. Eunuchus mandata significat. Statim omnia plena sacrificantium in coronis; sonare tibia, fistula tinnire, audiri vocale carmen, tura in atriis fumare, angiportus omnis esse convivium,

Densum inter fumum superas it nidor in auras ;

Rex regias ad aram statuere victimas; et tum primum Cupidini inter alios facere, multumque rogare Venerem, vellet apud filium gnavam sibi operam præstare. Omnes esse in voluptatibus, soli tres lugere, Callirrhœ, Dionysius, et maxime Chæreas. Callirrhœ quidem præ se ferre dolorem non poterat in aula, sed clam taciteque congemiscebat, festumque diris exsecrabatur omnibus; se autem Dionysius, eo quod Miletum reliquisset. Patienter, aiebat, ferto malum, quod tu tibi sponte accessivisti. Etiam vivo Chærea, licebat Callirrhœn tenere. Mileti sane dominus eras, neque, te nolente, literæ pervenissent ad Callirrhœn. Quis vidisset? quis accessisset? Ipse tu dedita opera in medios hostes te coniecisti, et utinam te solum. Nunc autem et quod anima tua tibi carius possides. Ob illud undecunque tibi nunc bellum coit. Quid ais, stulte? Chæream habes adversarium. Dominum quoque rivalem fecisti. Nunc rex et insomnia videt, et quibus quotidie facit, illi nunc ab eo victimas depescunt. O impudentiam! alienam quic uxorem apud se tenens iudicium protrahit, et talis se iudicem jactat! Hæc lamentari Dionysius. Chæreas autem et nutrimento abstinebat, et omni modo negabat vivere. Et prohibenti mortem imedia persequi Polycharmo : Tu mihi, ait, amici specie omnium es hostis maximus. Nam detines me inter tormenta, et cum voluptate vides affligi. At si amicus fores, libertatem non invideres mihi sub maligni nescio cuius dei tyrannide tam indigne exercito. Quot mihi beatitatis occasiones perdidisti? beatus ego, si sepultus Syracusis sepultæ accubissem Callirrhœ : verum et tum quoque me inhibuisti mori cupientem et pulchro viæ ad inferos comitatu privasti. Forte enim exire sepulcro illa et deserere defunctum noluisset. Etiamsi reliquisset illa, cubarem sane nunc, compendifacticis secutis illis, venditione hæc, latronum agmine, compedibus, et,

✓ ληστήριον, τὰ δεσμὰ, τὸν τοῦ σταυροῦ χαλεπώτερον βασιλέα. Ὡ θανάτου καλοῦ, μεθ' ὃν ἤκουσα τὸν δεύτερον Καλλιρρόης γάμον. Οἶον πάλιν καιρὸν ἀπόλεσάς μου τῆς ἀποκαρτερήσεως, τὸν μετὰ τὴν δίκην.
 5 Ἰδὼν Καλλιρρόην οὐ προσῆλθον, οὐ κατεβίλησα. Ὡ καινοῦ καὶ ἀπίστου πράγματος. Κρίνεται Χαίρεας, εἰ Καλλιρρόης ἑνὴρ ἐστιν. Ἄλλ' οὐδὲ τὴν ὁποῖαν δήποτε κρίσιν ὁ βάσκανος δαίμων ἐπιτρέπει τελεσθῆναι. Καὶ ὄναρ καὶ ὕπαρ οἱ θεοὶ με μισοῦσι. Ἐταῦτα λέγων
 10 ὤρμησεν ἐπὶ ξίφος. Κατέσχε δὲ τὴν χεῖρα Πολύχαρμος καὶ μονοῦχλ' ἰδὼν δῆσας παρεφύλαττεν αὐτόν.

Γ'. Βασιλεὺς δὲ, καλέσας τὸν εὐνοῦχον, δεῖν αὐτῷ πιστότατος ἀπάντων, τὸ μὲν πρῶτον ἡδεῖτο κάκεινον. Ἰδὼν δ' αὐτὸν Ἀρταξάτης ἐρυθρήματος μεστὸν καὶ βουλό-
 15 μενον εἰπεῖν· Τί κρύπτεις, ἔφη, δέσποτα, δοῦλον σὸν, εὐνοῦνον σοὶ καὶ σιωπᾶν δυνάμενον; τί τηλικούτων σιωπῆς δεινόν; ὡς ἀγωνιῶ, μὴ τινα ἐπιβουλήν... (ἐπιβουλήν) εἶπε βασιλεὺς καὶ μεγίστην, ἀλλ' οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων, ἀλλ' ὑπὸ θεοῦ. Τίς γάρ ἐστιν Ἔρωσ, πρότερον
 20 ἤκουον ἐν μύθοις τε καὶ ποιήμασιν, ὅτι κρατεῖ πάντων τῶν θεῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Διός· ἠπίστου δ' ὅμως, ὅτι δύναται τις παρ' ἐμοὶ ἐμοῦ γενέσθαι δυνατώτερος. Ἀλλὰ πάρεστιν ὁ θεός. Ἐνδεδήμηκεν εἰς τὴν ἐμὴν ψυχὴν πολλὸς καὶ σφοδρὸς, ἔρω.... (δει)νὸν μὲν ὁμολογεῖν, ἀληθῶς δ' ἐάλωκα. Ἐταῦθ' ἄμα λέγων ἐνεπλήσθη δακρύων, ὥστε μηκέτι δύνασθαι προσθεῖναι τοῖς λόγοις. Ἀποσιωπήσαντος δὲ, εὐθὺς μὲν Ἀρταξάτης ἠπίστατο, πόθεν ἐτρώθη· οὐδὲ γὰρ πρό(τερον) ἀνυποπτος ἦν, ἀλλ' ἠτιθάνετο μὲν τυφομένου τοῦ πυρὸς
 25 ἔτι γε μὴν οὐδ' ἀμφίβολον ἦν οὐδ' ἄδηλον, ὅτι, Καλλιρρόης παρουσίας, οὐκ ἂν ἄλλου τινὸς ἠράσθη. Προσποιεῖτο ὅμως ἀγνοεῖν καὶ Πιοῦν, ἔφη, κάλλος δύναται τῆς σῆς κρατῆσαι δέσποτα, ψυχῆς, ὅτι τὰ καλὰ πάντα δουλεύει; χρυσοῦς, ἄργυρος, ἐσθῆς, ἵπποι, πόλεις, ἔθνη, καλαὶ μὲν μυρίαὶ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ Στάτειρα καλλίστην τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἧς ἀπολαύεις μόνος. Ἐξουσία
 30 δ' ἔρωτα καταλύει· πλὴν εἰ μὴ τις ἐξ οὐρανοῦ καταβέβηκε τῶν ἀνωθεν, ἢ ἐκ θαλάττης ἀναβέβηκεν ἄλλη Θετίς. Πιστεύω γὰρ, ὅτι καὶ θεοὶ τῆς σῆς ἐρῶσι συνουσίας. Ἀπεκρίνατο βασιλεὺς· Τοῦτ' ἴσως ἀληθές ἐστιν, ὁ λέγεις, ὅτι θεῶν τίς ἐστιν ἧδ' ἡ γυνή· οὐδὲ γὰρ ἀνθρώπων τὸ κάλλος· πλὴν οὐχ ὁμολογῶ. Προσποιεῖται δὲ Ἑλληνίς εἶναι Συρακοσία. Καὶ τοῦτο δὲ τῆς ἀπάτης ἐστὶ σημεῖον. Ἐλεγχοῦναι γὰρ οὐ
 35 βούλεται, πόλιν εἰπούσα οὐ μίαν τῶν ὑπ' ἡμᾶς, ἀλλ' ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον καὶ τὴν πολλὴν θάλασσαν τὸν περὶ αὐτῆς μῦθον ἐκπέμπει. Προφάσει δὲ δίκης ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ καὶ ὄλον τὸ δρᾶμα τοῦτο ἐκείνη κατεσκεύασε. Θαυμάζω δὲ σε, πῶς ἐτόλμησας Στάτειραν λέγειν καλλίστην ἀπασῶν, Καλλιρρόην βλέπων. Σκεπτέον οὖν, πῶς ἂν ἀπαλλαγείην τῆς ἀνάγας. Ζήεις πανταχόθεν, εἴ τι ἄρα δυνατόν ἐστι εὐρεῖν, φάρμακον. Ἐβρηται, φησὶ, φάρμακον, βασιλεῦ, καὶ παρ' Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις τοῦτο, ὅπερ ζητεῖς. [Φάρμακον γὰρ ἕτερον

qui cruce acerbior est, rege. Pulchra mors, post auditas Callirrhōes nuptias. Jam post litem, quam rursus mihi mortis occasionem corrupisti! Vidi Callirrhōen, et non adii, non osculatus fui. Rem novam, rem incredibilem! ambigitur, judicatur, Chæreas Callirrhōes maritus sit, necne. At illam quoque cognitionem, qualemcunque etiam, finire non sinit invida sors. Die noctuque juxta deos iratos habeo. Iam ruebat his dictis in ensem. Sed prehensam dextram vi Polycharmus continuit, et dehinc servavit illum tantum non in vinculis.

III. Rex interim accessit fidelissimum suum eunuchum: sed et hunc verecundatur primo. Videns itaque Artaxates pudore plenum et cunctantem proloqui: Quid celas, ait, here, tuum servum, qui et bene tibi vult, et commissa fideliter retinere novit? quod tibi grande malum accidit? adeo vercor ne quis insidias... (Insidias), ait rex, easque maximas, sed non ab homine, sed a deo. Quid Cupido sit, prius equidem noveram ex utriusque orationis scriptoribus, illum in omnes deos imperium exercere, etiam in ipsum Jovem. Quod tamen aliquis me potior esse possit apud me, diffidebam. Verum præsto adest deus: divertit in animam meam multus et vehemens. Amo... Grave quidem fateri; si tamen dicendum, quod res est, captus sum. Dum loquitur, adeo lacrymis obundatur, ut finem imponere sermoni nequiret. Statim ut ille ad silentium redactus, intelligebat eunuchus, unde vulneratus esset; neque enim antea a suspitione hac remotus erat, sed sentiebat quidem adhuc flammanes ignes; quum neque dubium esset, neque obscurum, Callirrhōe præsentem fieri non posse, ut alterius in amore rex inciderit. Fingebat tamen ignorare, et: Quænam forma, ait, here, tuum mancipare posset animum, cui pulchra omnia servantur? aurum, argentum, vestes, equi, urbes, gentes, multaque pulchræ mulieres, sed omnium sub sole pulcherrima, Statira, qua frueris solus. Quam concupiscere si te non admodum sentis, id sane mirum non est. Facultas cupidinem tollit; nisi forte superiorum e caelo quædam descendit, aut altera ponto Thetis emersit. Credo enim, et deos tuam appetere consuetudinem. Hoc forte verum dicis, ait rex, feminam hanc esse deam aliquam; non enim in ea humana pulchritudo. Sed hæc inter se non consentiunt; se fingit esse Græcam Syracusis. Et hoc est fraudis indicium statim. Falsi nempe cavet argui, urbem nostri quandam imperii non citans; sed fabulam suam ultra Ionium pelagus et vasti maris spatia remittit. Venit ad me iudicii specie. At totum actum illa sola composuit. Miror autem, qui Statiram dicere omnium pulcherrimam sustinens, quum Callirrhōen coram vides. Videndum, quoniodo liberer hac agritudine. Quære undecunque, si potest inveniri, auxilium. Auxilium, quod quæris, inveniri potest, here, æque apud Græcos, atque apud Barbaros. Aliud amoris auxilium non est, quam ipsum, quod amas, corpus. Hoc sine du-

Ἐρωτος οὐδέν ἐστι, πλὴν αὐτὸς δ' ἐρώμενος. Τοῦτο δ' ἄρα καὶ τὸ ἀδόμενον λόγιον ἦν. Ὅτι δ' τρώσας αὐτὸς ἰάσεται. Κατηδέσθη βασιλεὺς τὸν λόγον, καὶ Μῆ σὺ γε, ἔφη, τοιοῦτο μηδὲν εἴπης, ἵνα γυναῖκα ἀλλοτρίαν διαφθείρω. Μέννημαι νόμων, οὐς αὐτὸς ἔθηκα. Δικαιοσύνης, ἣν ἐν ἅπασιν ἀσκῶ, μηδεμίαν μου καταγνώς ἀκρασίαν. Οὐχ οὕτως ἐαλώκαμεν." Δεῖσας Ἄρταξάτης, ὡς εἰπὼν τι προπετής, μετέβαλε τὸν λόγον εἰς ἔπαινον. Ὑμνῶς, ἔφη, διανοῆς, βασιλεῦ. Μῆ τὴν ὁμοίαν τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις θεραπείαν τῷ Ἐρωτι προσαγάγης, ἀλλὰ τὴν κρείττονα καὶ βασιλικήν, ἀνταγωνιζόμενος ἑαυτοῦ. Δύνασαι γάρ, ὡς δέσποτα, σὺ μόνος κρατεῖς καὶ θεοῦ. Ἄπαγε δὲ τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν εἰς πάσας ἡδονάς. Μάλιστα δὲ κυνηγεσίους ἐξαιρέτως χαίρεις. Οἶδα γάρ σε ὑφ' ἡδονῆς διημερεύοντα ἄβρωτον, ἄποτον. Ἐν θήρᾳ δ' ἐνδιατρίβειν, ἢ τοῖς βασιλείοις καὶ ἐγγυὺς εἶναι τοῦ πυρός.Χ

Δ'. Ταῦτ' ἤρεσε καὶ θήρα καταγγέλλετο μεγαλοπρεπής. Ἐξήλαυον ἵππεῖς κεκοσμημένοι καὶ Περσῶν οἱ ἄριστοι καὶ τῆς ἄλλης στρατείας τὸ ἐπιλεκτον. Πάντων δ' ὄντων ἀξιοθεάτων, διαπρεπέστατος ἦν αὐτοῖς δ' βασιλεὺς. Καθῆστο γάρ ἵππῳ Νισαίῳ καλλίστῳ καὶ μεγίστῳ, χρύσειον ἔχοντι χαλινὸν, χρύσεια δὲ φάλαρα καὶ προμετωπίδια καὶ προστερνίδια. Πορφύραν δ' ἡμφοῖστο Τυρίαν, τὸ δ' ἕφασμα Βαβυλωνίων καὶ τιάραν ὑακτινοβαφῆ. Χρῦσειον δὲ ἀκινάκην ὑπεζωσμένος δύο ἄκοντας ἐκράτει. Καὶ φαρέτρα καὶ τόξον αὐτῷ παρήρτητο, Σηρῶν ἔργον πολυτελέστατον. Καθῆστο δὲ σοβαρός. [Ἔστι γὰρ ἴδιον ἔρωτος τὸ φιλόκοσμον.] Ἦθελε δὲ μέσος ὑπὸ Καλλιρρόης δραβῆναι. Καὶ διὰ τῆς πόλεως ἀπάσης ἐξίωον περιέβλεπεν, εἴ που κάκεινη θεᾶται τὴν πομπήν. Ταχέως δ' ἐνεπλήσθη τὰ ὄρη βοώντων, θεόντων, κυνῶν ὕλασσόντων, ἵππων χρεμετιζόντων, θηρῶν ἐλαυνομένων. Ἡ σπουδὴ καὶ δ' ὀρυμβος ἐκείνος αὐτῶν ἐξέστησεν ἂν καὶ τὸν ἔρωτα, τέρψις γάρ ἦν μετ' ἀγωνίας καὶ χαρὰ μετὰ φόβου καὶ κίνδυνος ἡδύς, ἀλλὰ βασιλεὺς οὐθ' ἵππον ἔβλεπε, τοσούτων ἵππέων αὐτῷ παραθεόντων, οὔτε θηρίων τοσούτων διωκομένων, οὔτε κυνῶν ἤκουε, τοσούτων ὕλακτούντων, οὔτ' ἀνθρώπων, πάντων βοώντων. Ἐβλεπε δὲ Καλλιρρόην μόνην, τὴν μὴ παροῦσαν, καὶ ἤκουεν ἐκείνης, τῆς μὴ λαλοῦσης. [Συνεξῆλλε γὰρ ἐπὶ τὴν θήραν δ' Ἐρωσ αὐτῷ] καὶ, ἅτε δὴ φιλόνοικος θεός, ἀντιταττόμενον ἰδὼν καὶ βεβουλευμένον, ὡς φέτο, καλῶς, εἰς τὸναντίον τὴν τέχνην περιέτρεψεν αὐτῷ καὶ δι' αὐτῆς τῆς θεραπείας ἐξέκαυσε τὴν ψυχὴν, ἔνδον παρῶν καὶ λέγων· Οἶον ἦν ἐνθάδε Καλλιρρόην ἰδεῖν, κνήμας ἀνεζωσμένην καὶ βραχίονας γεγυμνωμένην, πρόσωπον ἐρυθρήματος, στῆθος ἀσθματος πλήρες. Ἀληθῶς

Οἷη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὖρεος λοχάειρα,
Ἦ κατὰ Τηθύγετον περιμήχετον, ἢ Ἐρμάνθον,
Τερπομένη κάπροιαι καὶ ὠκείης ἐλάφοισι.

Ταῦτ' ἀναζωγραφῶν καὶ ἀναπλάττων ἐξεκάετο σφόδρα.

* * * * *

bio decantatum illud oraculum : Eundem sanaturum, qui vulnerarat. Verecundia regem implet hic sermo ; et : Tune mihi, ait, tale quidquam suadere ausis, ut alienam uxorem corrumpam. Legum, quas ipse tuli, memini, memini justitiæ, quam in omnibus rebus exerceo, nec putes me tam intemperantem esse. Non adeo capti et victi tenemur. Pavidus Artaxates, ac si quid incogitantius dixisset, mutat in laudes sermonem. Graviter digneque tua persona sentis, domine. Ne tu Cupidini medicinam adhibeas, quam alii homines, sed meliorem et regiam, ipse te ei adversarium opponens. Potes namque tu solus vel hunc deum vincere. Animum remitte in omnes voluptates. Maxime autem et eximie gaudes venatione. Memini, te præ studio et delectatione solidos dies sine cibo, sine potu, transigere in venatione. Venationi autem inhæreere præstat, quam regiæ, et prope ignem esse.

IV. Consilium placuit. Indicta venatio magna. Exire super equis equites ornati, et nobilissimi Persarum, et reliqui exercitus pars lectissima ; omnes ad aspectu digni, sed eminebat rex, considens equo Nisæo maximo pariter et pulcherrimo, aureo fræno, aureis phaleris, frontalibus itidem et pectoralibus superbo, purpura indutus Tyria, Babylonici operis, et tiara coloris hyacinthini. Latus succingebat aureus acinaces ; manus tenebat duo spicula ; appendebat pharetra cum arcu, Sericum opus pretiosissimum ; sedebatque ferociens non nihil. Et id amori proprium, cultu corporis placere sibi. Etiam volebat a Callirrhœo medius in stipantium turba conspici, et per totam urbem, dum exit, respicit, an et illa conductum videret. Montes extemplo pleni clamantium, canum latratu, hinnitu equorum, feris agitatis. Talis tumultus et studium alii cuivis vel amorem excussisset : erat enim delectatio cum sollicitudine, gaudium cum timore, et periculum jucundum. Rex autem neque videbat equum, tot equitibus prætercurrentibus ; neque feram, tot exagitatis ; neque canem audiebat, tot latrantibus ; neque hominem, tot vociferantibus. Solam videbat absentem, et audiebat non loquentem Callirrhœon : Amor enim cum ipso venatum exierat ; et, ut deus rixosus, quum videret adversarium gradu ad præliandum composito, cuique pulchre omnia scilicet consulta forent et destinata, invertibat hujus artes, et abutens ipsa medicina, in præcordiisque residens, animam magis accendebat, hæc insurrens : Quam pulchrum fuerat et hic Callirrhœon videre ad tibias usque succinctam, nudatam brachiis, vultum rubore plenum, pectus anhelantem.

Haud secus ac nemorum quæ perlustrare recessus,
Scandere quæ montes amat, et tractare sagittas,
Cynthia, quum sævos Erymantho Taygetove
Urget ovans apros, cervisque timentibus instat.

Talem sibi mente depingens atque effingens vehementer incalescebat.

* * * * *

Ταῦτα λέγοντος Ἀρταξάτης ὑπολαβῶν· Ἐπιλελθσαι, φησί, δέσποτα, τῶν γεγονότων. Καλλιρρόη γάρ ἀνδρα οὐκ ἔχει, μένει δ' ἡ κρίσις, τίνι ὀφείλει γαμηθῆναι. Μέμνησο οὖν, ὅτι γήρας ἔρῃς. Ὡς μῆτε 5 τοὺς νόμους αἰδοῦ, κείνται γὰρ ἐπὶ τοῖς γάμοις, μῆτε μοιχείαν, δεῖ γὰρ πρῶτον εἶναι ἀνδρα τὸν ἀδικούμενον, εἶτα τὸν ἀδικούντα μοιχόν. Ἦρεσεν δὲ λόγος τῷ βασιλεῖ, πρὸς ἠδονὴν γὰρ ἦν, καὶ προσλαβόμενος ὑπὸ χεῖρα τὸν εὐνοῦχον κατεφίλησε, καὶ Δικαίως ἄρα σε 10 ἐγὼ, ἔφη, πάντων προτιμῶ. Σὺ γὰρ εὐνούστατος καὶ φύλαξ ἀγαθὸς ἐμοί. Ἄπιθι δέ, καὶ Καλλιρρόην ἄγε. Δύο δέ σοι προστάσσω, μὴ ἄκουσας, μῆτε φανεροῖς. Θέλω γάρ σε καὶ πείσαι καὶ λαθεῖν. Εὐθὺς οὖν ἀνακλητικὸν τῆς θήρας σύνθημα διεδόθη καὶ πάντες 15 ἀνέστρεπον. Βασιλεὺς δ' ἀνηρτημένος ταῖς ἑλλίσιν εἰσῆλθαι εἰς τὰ βασίλεια χαίρων ὡς τὸ κάλλιστον θήραμα θηράσας. Καὶ Ἀρταξάτης δ' ἔχαιρε νομιζῶν πρὸς ὑπηρεσίαν ὑπεσχῆσθαι, βραβεύσειν δὲ λοιπὸν ἄρμα βασιλικόν, χάριν εἰδοτῶν ἀμφοτέρων αὐτῶ, Καλλιρρόης δὲ μᾶλλον. (ἐπίστυ)εὺς γὰρ τὴν πρᾶξιν βράδιαν, 20 ὡς εὐνοῦχος, ὡς δούλος, ὡς βάρβαρος. Οὐκ ἤδει δὲ φρόνημα Ἑλληνικὸν εὐγενὲς καὶ μάλιστα τὸ Καλλιρρόης τῆς σώφρονος καὶ φιλάνδρου.

Εἴ. Καιρὸν οὖν ἐπιτηρήσας ἦκε πρὸς αὐτὴν καὶ 25 μόνης λαβόμενος· Μεγάλων, εἶπεν, ἀγαθῶν, ὧ γυναι, θησαυρόν σοι κεκόμικα. Καὶ σὺ δὲ μνημόνευέ μου τῆς εὐεργεσίας. Εὐχάριστον γὰρ εἶναι σε πιστεύω. Πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου Καλλιρρόη περιχαρὲς ἐγένετο, φύσει γὰρ ἀνθρωπος, δὲ βούλεται, τοῦτο καὶ οἰεταί, 30 τάχ' οὖν ἔδοξεν ἀποδίδοσθαι Χαίρεά καὶ ἔσπευδε τοῦτ' ἀκοῦσαι, καὶ τῶν εὐαγγελίων ἀμείβεσθαι τὸν εὐνοῦχον ὑπισχνουμένη. Πάλιν δ' ἐκεῖνος ἀναλαβῶν ἀπὸ προομιῶν ἤρξατο· Σὺ, γυνή, κάλλος μὲν θεῶν εὐτύχης, μέγα δέ τι ἀπ' αὐτοῦ καὶ σεμνὸν οὐκ ἔκαρπύσω. Τὸ 35 διὰ γῆς πάσης ἔνδοξον καὶ περιβόητον ὄνομα μέγρη σήμερον οὐχ εὔρεν οὐτ' ἀνδρα κατ' ἀξίαν, οὐτ' ἔραστην, ἀλλ' ἐνέπεσεν εἰς δύο, νησιωτῶν πένθητα, καὶ ἕτερον δούλων βασιλείως. Τί σοι γέγονεν ἐκ τούτων μέγα καὶ λαμπρόν; ποίαν χώραν ἔχεις εὐφορον; ποῖον κόσμον 40 πολυτελεῖ; τίνων πόλεων ἀρχεῖς; πόσοι δούλοι σε προσκυνοῦσι; γυναῖκες Βαβυλώνιαι θεραπευίδας ἔχουσι πλουσιωτέρας σου. Πλὴν οὐκ ἠμελήθης εἰς πάντα, ἀλλὰ κήδονταί σοι θεοί. Διὰ τοῦτο σε ἐνθάδε ἤγαγον, πρόφρασιν εὐρόντες τὴν δίκην, ἵνα σε ὁ μέγας βασιλεὺς 45 θεάσῃται. Καὶ τοῦτο πρῶτον εὐαγγελίον ἔχεις· ἠδέως σε εἶδε. Καὶ γὰρ αὐτὸν ἀναμιμνήσκω, καὶ ἐπαινῶ σε παρ' ἐκείνω. Τοῦτο γὰρ προσέθηκεν. Εἴλωθε γὰρ πᾶς δούλος, ὅταν διαλέγηται τινι περὶ τοῦ δεσπότου, καὶ ἑαυτὸν συνιστᾶν, ἴδιον ἐκ τῆς ὁμιλίας μνώμενος 50 κέρδος. Καλλιρρόη δ' εὐθὺς τὴν καρδίαν ἐπλήγη, ὡς περὶ ὑπὸ ξίφους, τοῦ λόγου. Προσεποιεῖτο δὲ μὴ συνίεναι καὶ θεοί, φησὶν, ἴλω βασιλεῖ διαμένοιεν, σοὶ δ' ἐκεῖνος, ὅτι ἐλεεῖτε γυναῖκα δυστυχῆ. Δέομαι, ὅσσον ἀπαλλαγᾶται με τῆς φροντίδος, ἀπαρτίσας τὴν

Ad hæc Artaxates suscipiens sermonem : Rerum gestarum oblitus es, domine, ait. Callirrhoë maritum non habet. Hæret adhuc cognitio, cui cedere debeat. Itaque viduam te amare memineris; adeoque neque leges reverere. Scriptæ sunt illæ de conjugis : neque adulterium time; oportet enim prius adesse maritum, cui fiat injuria, tum moxchus demum poterit esse injurius. Sermo regi placebat, velificans ejus cupiditati, brachioque per collum implicito attractum osculabatur eunuchum : Jure te meritoque tuo, ait, omnibus præfero. Tu naniq̄ mei studiosissimus; tu meus optimus custos. I, adduc Callirrhoën, verum, hæc duo tibi injungo, non invitam, neque palam. Volo enim te et persuadere et fallere. Receptui extemplo tum cauebatur et omnes domum abierunt. Rex spe elatus equo vectus regiam intrabat lætus, ut qui pulchram prædam Callirrhoën cepisset. Artaxates non minus lætari, putans nempe, splendidum adire ministerium, et habenis rerum aulicarum potiturum, dum sibi præmia præstiti officii ambo essent contributuri. Id maxime de Callirrhoë sibi promittebat. Facile nimirum opinabatur negotium, ut eunuchus, ut servus, ut barbarus, ignarus liberalium Græcorum spirituum, et maximo Callirrhoës pudicæ illius et virum amanti.

V. Igitur opportuno servato tempore, solam seductam invadit; et : Thesaurum offero tibi, femina, bonorum ingentium, ait. Tu vero mihi beneficii velim sis memor. Sed credo, te ingratham non esse. Gaudio pertentatur ad hoc sermonis initium Callirrhoë. Quod enim homo vult, id semper etiam exspectat. Sic et illa putabat Chærea sine dubio restitui. Id audire gestiebat, boni nuntii præmium eunucho promittens. Ille vero, resumpto sermone, per tortuosas iterum ambages suspendere : Divinam tu quidem a faultrice natura formam nacta es, femina, nec tamen quidquam magnificentis, vel honorificum, per eam lucrata es. Nomen illud, ubique terrarum illustre et celebratum, ad hunc usque diem neque virum, neque amatorem dignum invenit, sed incidit in duos, unum macrum insulanum, alterum regis servum. Quid tibi magnum ab his, aut splendidum, accessit? quas inde terras habes fertiles? quem inde mundum pretiosum? quot urbium es potens? quot adorant te mancipia? Babyloniarum matronarum habent ancillas te ditiores. Verum neglecta plane non es; cura tibi tangit deos. Huc te propterea duxerunt, ad invento litigii prætextu, ut magnus rex te videret. Et hoc primum habes, quod tibi nuntio gaudium : cum voluptate te vidit. Et ego quoque te sæpius apud illum commemoro et collaudo. Hoc addebat præter rei veritatem. Servus enim non est, ubi colloquatur de hero suo cum aliquo, quin eadem opera se commendare curet, suum isto ex sermone lucrum venans. Callirrhoë tamen, licet cor ab istis verbis haberet transfixum, non intelligere fingebat; et : Dii, ait, propitii porro regi sint in perpetuum! isque tibi, quod infelicem faminam miseremini. Rogo tantum, curis me quantumcumque exsolvat redintegrata cogni-

κρίσιν, ἵνα μηκέτι ἐνοχλῶ μηδὲ τῇ βασιλίδι. Δόξας
 δ' ὁ εὐνοῦχος, ὅτι ἀσαφῶς εἶρηκεν ὃ ἤθελε καὶ οὐ νο-
 νήκεν ἢ γυνή, φανερώτερον ἤρξατο λέγειν. Ἄυτὸ τοῦτο
 εὐτύχησας, ὅτι οὐκ ἔτι δούλους καὶ πένητας ἔχει
 5 ἐραστάς ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα, τὸν δυνάμενόν σοι
 Μίλητον αὐτὴν καὶ ὄλην Ἴωνίαν καὶ Σικελίαν καὶ ἄλλα
 ἔθνη μείζονα χαρίσασθαι. Οὗτε δὲ τοῖς θεοῖς, καὶ μα-
 κάριζε σεαυτὴν, καὶ * νύττε ὅπως ἀρέσεις μᾶλλον αὐτῷ,
 καὶ ὅταν πλουτήσης ἐμοῦ μνημόνευε. Καλλιρρόη μὲν
 10 τὸ μὲν πρῶτον ὤρμησεν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ὀφθαλ-
 μούς ἐξορούσαι τοῦ διαφθειρόντος αὐτὴν. Οἷα δὲ γυνὴ
 πεπαιδευμένη καὶ φρενήρης, ταχέως λογισαμένη καὶ
 τὸν τόπον καὶ τίς ἐστὶν αὐτὴ καὶ τίς ὁ λέγων, τὴν
 ὄργην μετέβαλε καὶ κατειρωνεύσατο λοιπὸν τοῦ βαρ-
 15 ὄργην. Ἐξέτασε καὶ φησὶ, μαινομένην, ἵν' ἐμαυτὴν
 ἀξίαν εἶναι πεισθῶ τοῦ μεγάλου βασιλέως. Εἰμὶ δὲ
 θεραπευίνισιν ὁμοία Περσίδων γυναικῶν. Μὴ σὺ,
 δέομαί σου, μνημονεύσης ἔτι περὶ ἐμοῦ πρὸς τὸν δεσ-
 πότην. Καὶ γὰρ, ἂν ἐν τῷ παρατυχῆσαι μηδὲν ὀργισθῆ,
 20 μετὰ ταῦτά σοι χαλεπαίνει, λογισάμενος, ὅτι τὸν γῆς
 ἀπάσης κύριον ὑπέριψας Διονυσίου δούλη. Θαυμάζω
 δὲ, πῶς συνετώτατος ὑπάρχων, ἀγνοεῖς τὴν βασιλέως
 φιλανθρωπίαν, ὅτι οὐκ ἔρᾳ δυστυχούς γυναικὸς ἀλλ'
 ἐλεεῖ. Πασυόμεθα τοῖνον λαλοῦντες, μὴ καὶ τῇ βα-
 25 σιλίδι τις ἡμᾶς διαβάλλῃ. Καὶ ἡ μὲν ἀπέδραμεν, ἔστη
 δ' ὁ εὐνοῦχος ἀχανής. Οἷα γὰρ ἐν μεγάλῃ τυραννίδι
 τεθραυμένους, οὐδὲν ἀδύνατον ὑπελάμβανεν, οὐ βασιλεῖ
 μόνον, ἀλλ' οὐδ' ἑαυτῷ.

Γ'. Καταλειφθεὶς οὖν καὶ μηδὲ ἀποκρίσεως κατα-
 30 ζιωθεὶς, ἀπηλλάττετο μυρίων παθῶν μεστός· ὀργι-
 ζόμενος μὲν Καλλιρρόῃ, λυπούμενος δ' ἐφ' ἑαυτῷ, φο-
 βούμενος δὲ βασιλέα. Τάχα γὰρ οὐδὲ πιστεύσειν
 αὐτὸν, ὅτι ἀτυχῶς μὲν, ἀλλὰ διελέχθη, δοῖς δὲ κατα-
 προδιδόναι τὴν ὑπηρεσίαν χαριζόμενος τῇ βασιλίδι.
 35 Ἐδεδοίκεν δὲ, μὴ καὶ πρὸς ἐκείνην Καλλιρρόῃ κατεῖπη
 τοὺς λόγους. Στάτειραν δὲ βαρυθυμοῦσαν μέγα τι
 βουλεύσειν αὐτῷ κακόν, ὡς οὐχ ὑπηρετοῦντι μόνον
 ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντι τὸν ἔρωτα. Καὶ ὁ μὲν
 εὐνοῦχος ἐσχέπετο, πῶς ἂν ἀσφαλῶς ἀπαγγεῖλη βα-
 40 σιλῆι περὶ τῶν γεγονότων. Καλλιρρόῃ δὲ κατ' ἑαυτὴν
 γενομένη ταῦτα φησὶν· Ἐγὼ προεμαντευόμην. Ἐχω
 σε μάρτυν, Εὐφράτα. Προεῖπον, ὅτι οὐκέτι σε δια-
 βήσομαι. Ἐρρωσο, πάτερ καὶ σὺ, μήτηρ, καὶ Συρα-
 κοῦσαι πατρίς. Οὐκέτι γὰρ ἡμᾶς ὀψομαι. Νῦν ὡς
 45 ἀληθῶς Καλλιρρόῃ τέθηκεν. Ἐκ τοῦ τάφου μὲν
 ἐξῆλθον, οὐκ ἐξάξει δέ με ἐντεῦθεν λοιπὸν οὐδὲ Θήρων
 δοληστής. Ἄ κάλλος ἐπίθουλον, σύ μοι πάντων κακῶν
 αἴτιον. Διὰ σὲ ἀνηρέθην, διὰ σὲ ἐπράθην, διὰ σὲ
 50 ἐγῆμα μετὰ Χαιρέαν, διὰ σὲ εἰς Βαβυλῶνα ἤχθην,
 διὰ σὲ παρέστην δικαστήριον. Πόσοις με παρέδωκας;
 λιηταῖς, θαλάττῃ, τάφῳ, δουλείᾳ, κρίσει. Πάντων
 δέ μοι βαρύτατος ὁ ἔρωσ ὁ βασιλέως. Καὶ οὕτω λέγω
 τὴν τοῦ βασιλέως ὄργην. Φοβερωτέρων ἡγοῦμαι τὴν
 τῆς βασιλίδος ζηλοτυπίαν ἢν οὐκ ἤνεγκε Χαιρέας,

tione; ut ne porro cuiquam, præcipue reginæ, molesta
 sim. Visus sibi parum clare sensus animi sui exposuisse,
 fæminamque non percepisse, sic perspicue magis occipit
 eunuchus loqui : Id ipsum tibi, fæmina, fortunæ beneficio
 contigit, quod non pauperes, non servos habebas porro
 amatores, sed ipsum magnum regem, qui tibi possit et
 Miletum, et omnem Ioniam, Siciliamque insimul et alias
 majores dare nationes. Sacra redde diis, ipsaque te
 beatam prædica et instiga ad magis regi magisque placen-
 dum. Dives autem facta, rogo, ut mei rationem habeas.
 Callirrhœ primo quidem vel oculos, si pote, corruptori
 eruisset; verumtamen ut rerum gnara animumque regere
 sciens fæmina, ut secum reputaverat, quo loco esset, et
 quæ esset ipsa, et quis dicens, iram extemplo in barbari
 irrisionem demutat. Adeo non insaniam, ait, ut magno me
 rege dignam arbitrer, quæ Persidum ancillis nihil præsto.
 Non tu, quæso rogoque, amplius apud herum mei me-
 moriam injicias. Nam, licet in præsentia tibi non suc-
 censeat, in posterum tamen sane desæviet in te, quando
 apud se perpenderit, quod tu totius terrarum orbis domi-
 num Dionysii servæ subjeceris. Etiam miror, qui sapien-
 tissimus tu mortalium regis humanitatem ignores. Non
 amat infelicem fæminam, sed miseratur. Abrumpamus
 itaque colloquium, ne nos apud reginam quis calum-
 nietur. Aufugitque his dictis, et stantem relinquit mutum
 et exordem. Educatus enim ille in magna tyrannide
 nihil opinabatur esse, quod rex, quin quod ipse, nequiret
 conficere.

VI. Desertus igitur et ne responso quidem dignus ha-
 bitus, multorum plenus affectuum abibat, iratus partim
 Callirrhœ, partim sua quoque causa tristis. Etiam regi
 verebatur. Forsan enim illum nolle credere, quod hac de
 re, quamvis citra successum, egerit. Sine omni dubio
 potius illum sibi persuasurum, ab eunucho gratificaturo
 reginæ ministerium proditum fuisse. Timebat tandem, ne
 sermones suos apud Statiram Callirrhœ referret, eaque
 gravi percita iracundia magnum ipsi eunucho malum ma-
 chinaretur, ut qui non in amore minister modo, sed etiam
 instigator esset regi. Dispicit itaque secum, qui tandem
 tuto de rebus gestis ad herum renuntiet. Callirrhœ autem
 apud se sola : Id ego præsgiebam, ait, tuam fidem, Eu-
 phrates. Prædixi, me non rursus te fore transituram.
 Vale, pater, et tu mater, et Syracusæ patria, valete. Vos
 non revisam. Nunc revera Callirrhœ tandem obiit. E se-
 pulcro quidem evasi, sed hinc me non extrahet unquam
 ne Thero quidem latro. O insidiosa pulchritudo! tu mihi
 malorum omnium caussa. Propter te occisa fui, propter
 te vendita, propter te alteri juncta, propter te Babylonem
 abrepta, propter te coram tribunali steti. Quot me ge-
 neribus rerum commisisti: latronibus, mari, servituti,
 iudicio, et omnium gravissimo, amori regis. De cuius ira
 nihil adhuc dum commemorabo. Sæviorē reginæ reputo
 et extimesco æmulationem : quam non tulit Chæreas, vir,

ἀνὴρ Ἕλληνας. Τί ποιήσει γυνὴ καὶ δέσποινα βάρβα-
 ρος; Ἄγε δὴ, Καλλιρρόη, βούλευσά τι γενναῖον, Ἑρμο-
 κράτους ἄξιον. Ἀπόσφαζον σεαυτὴν, ἀλλὰ μήπω.
 Μέχρι γὰρ νῦν ἑμιλία πρώτη καὶ παρ' εὐνοῦχου, ἂν δὲ
 5 βιαιότερον τι γένηται, τότε ἔστί σοι καιρὸς ἐπιδειξάι
 Χαιρέζ παρόντι τὴν πίστιν." Ὁ δ' εὐνοῦχος, ἔλθων
 πρὸς τὸν βασιλέα, τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀπέκρυπτε τῶν
 γεγονότων, ἀσχολίαν δ' ἐσκήπτετο καὶ τήρησιν ἀκριβῆ
 τῆς βασιλίδος, ὥστε μὴδὲ δύνασθαι τῇ Καλλιρρόῃ προ-
 10 σθελεῖν. "Σὺ δ' ἐκέλευσάς μοι, δέσποτα, προνοεῖσθαι τοῦ
 λαθεῖν. Ὁρθῶς δὲ προσέταξας. Ἀνειληφας γὰρ τὸ
 σεμνότερον πρόσωπον τοῦ δικαστοῦ καὶ θέλεις παρὰ
 Πέρσας εὐδοκμεῖν. Διὰ τοῦτο σε πάντες ἕμνοῦσιν.
 Ἕλληνες δ' εἰσι μικραῖτιοι καὶ λάλοι. Περιβόητον
 15 αὐτὰ ποιήσουσι τὴν πρᾶξιν, Καλλιρρόῃ μὲν ὑπ' ἀλαζο-
 νείας ὅτι αὐτῆς βασιλεὺς ἔρᾳ, Διονύσιος δὲ καὶ Χαι-
 ρέας ὑπὸ ζηλοτυπίας. Οὐκ ἔστι δ' ἄξιον οὐδὲ τὴν βα-
 σιλίδα λυπῆσαι, ἣν εὐμορφότεραν ἐποίησεν ἡ δίκη
 δοῦξαι. Ταύτην δὲ παρέμισγε τὴν παλινοιδίαν, εἴ πως
 20 ἀποστρέψαι δύναίτο τὸν βασιλέα τοῦ ἔρωτος, καὶ ἑαυτὸν
 ἐλευθερώσαι διακονίας δυσχεροῦς."

Ζ'. Παραυτίκα μὲν οὖν ἔπεισε, πάλιν δὲ νυκτὸς
 γενομένης ἀνεκάετο καὶ ὁ ἔρωσ αὐτὸν ἀνεμίμησεν
 οἴους μὲν ὀφθαλμοὺς ἔχει Καλλιρρόη; πῶς δὲ καλὸν
 25 τὸ πρόσωπον; τὰς τρίχας ἐπῆνει, τὸ βάδισμα, τὴν
 φωνήν. Οἷα μὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον; οἷα
 δ' ἔστη; πῶς ἐλάλησε; πῶς ἐσίγησε; πῶς ἤθετο; πῶς
 ἔκλαυσε; Διαγρυπνήσας δὲ τὸ πλεῖστον μέρος καὶ το-
 σοῦτον καταδραθὼν, ὅσον καὶ ἐν τοῖς ὕπνοις Καλλιρ-
 30 ρόην ἰδεῖν, ἔωθεν καλέσας τὸν εὐνοῦχον. Ἄπιθι, φησί,
 καὶ παραφύλαττε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. Πάντως γὰρ
 καιρὸν εὐρήσεις, κἂν βραχυτάτον, ἑμιλίας λανθανούσης.
 Εἰ γὰρ ἤθελον φανερώς καὶ βία περιγενέσθαι τῆς ἐπι-
 θυμίας, εἶχον δορυφόρους. Προσκυνήσας ὁ εὐνοῦχος
 35 ὑπέσχετο. Οὐδενὶ γὰρ ἐξεστὶν ἀντειπεῖν, βασιλέως
 κελεύοντος. Εἰδὼς δὲ, ὅτι Καλλιρρόη καιρὸν οὐ δώσει,
 διακρούσεται δὲ τὴν ἑμιλίαν, ἐξεπίτηδες συνουσα τῇ
 βασιλίδι, τοῦτο δὲ θεραπεῦσαι θέλων ἔτρεψε τὴν αἰτίαν
 οὐκ εἰς τὴν φυλαττομένην ἀλλ' εἰς τὴν φυλάττουσαν.
 40 Κἂν σοι δοκῇ, φησὶν, ὃ δέσποτα, μετάπεμψαι Στά-
 τειραν, ὡς ἰδιολογήσασθαι τι βουλούμενος πρὸς αὐτήν.
 ἔμοι γὰρ ἡ ἐκείνης ἀπουσία Καλλιρρόης ἐξουσίαν δώσει.
 Ποίησον οὕτως, εἶπε βασιλεὺς. Ἐλθὼν δὲ Ἀρταξάτης
 καὶ προσκυνήσας τὴν βασιλίδα. Καλεῖ σέ, φησὶν,
 45 ὃ δέσποινα, ἀνὴρ. Ἀκούσασα ἡ Στάτειρα προσεκύ-
 νησε καὶ μετὰ σπουδῆς ἀπῆει πρὸς αὐτόν. Ὁ δ' εὐνοῦ-
 χος ἰδὼν τὴν Καλλιρρόην μόνην ἀπολελειμμένην, ἐμβα-
 λὼν τὴν δεξιάν, ὡς δὴ τις φιλέλλην καὶ φιλάνθρωπος,
 ἀπήγαγε τοῦ πλήθους τῶν θεραπεινίδων. Ἡ δ' ἠπί-
 50 στατο μὲν καὶ εὐθὺς ὠκρά τ' ἦν καὶ ἄφρωνος, ἠκολούθει
 δ' ὄμως. Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν μόνοι, λέγει πρὸς
 αὐτήν. Ἐώρακας τὴν βασιλίδα, πῶς ἀκούσασα τὸ
 βασιλέως ὄνομα προσεκύνησε καὶ τρέχουσα ἄπεισι.
 Σὺ δὲ, ἡ δούλη, τὴν εὐτυχίαν οὐ φέρεις, οὐδ' ἀγαπᾷς,

Græcus. Quid jam faciet mulier, et hera barbara! Age-
 dum, Callirrhœ, destina nobile facinus, Hermoerate di-
 gnum. Confode te. Sed nondum. Colloquium nunc modo
 fuit, et id eunuchi ministerio. Si quid autem fiat violentius,
 erit tibi tunc tempus, præsentî Chæreæ tuam in ipsum
 fidem ostendendi. Interim eunuchus apud regem gestorum
 occultare veritatem et caussari occupationes, acresque
 reginæ excubias, quæ minus tutum iter et patens ad Cal-
 lirrhoën darent. Tu vero mihi, rex, curam latendi in-
 junxeras. Idque recte et sapienter. Induisti nempe ve-
 nerabilem personam judicis, et placere Persarum opinioni
 laboras, eoque te nomine celebrant omnes. At Græci
 mîmta quævis incusant et garriunt. Illi, si quid tentares,
 differant statim; Callirrhœo quidem vanitate, quod a rege
 fuisset amata; Dionysius autem et Chæreas amulatione.
 Neque etiam par est, reginam macerare, quam judicium
 pulchriorem fecit. Sic hanc admiscebat retractationem,
 si forte regem posset ab amore avertere, seque difficili
 ministerio exonerare.

VII. Persuasit sane tum quidem : sed superveniente
 nocte, rex iterum exardebat a Cupidine monitus : Quales
 habet oculos Callirrhœ! quam pulchrum os! Laudabat
 comam, incessum, vocem. Ut intravit curiam, ut adstitit,
 ut locuta fuit, ut tacuit, ut gravisa fuit, ut ploravit! Sic
 insomnis tota fere nocte, et tantillum modo sopitus, ut
 videret in somnio Callirrhœn, mane vocat experrectus
 eunuchum, et : Abi, ait, totoque die diligenter observa.
 Nam sine dubio tempus invenies vel brevissimum claudes-
 tini colloqui. Quod si enim palam frui vellem cupitis
 et vi, præsto sane sunt satellites. Eunuchus adorato regi
 pollicetur. Nemini nempe licet, jubenti regi contradicere.
 Quum vero Callirrhœn sciret ansam non daturam, sed
 perpetuo ad reginæ latus opera data adhærendo aditum
 omnem fore elusuram, huic ut occurreret malo, caussam
 vertit, non in custoditam, sed in custodem. Si tibi vide-
 tur, ait, here, arcesse Statiram, ut qui velis cum illa se-
 creto agere. Copiam Callirrhœs mihi dabit ejus absentia.
 Ita fac, ait rex. Aggressus igitur adoratam reginam Artax-
 ates : Vir te vocat, ait, o hera. Surrexit adorans Statira
 et abiit. Eunuchus ut solam relictam vidit Callirrhœn,
 arripiens ejus dexteram, ut Græcorum amans et humanus
 vir, ab ancillarum turba seduxit. Illa, quamvis jam sciret
 negotium, pallida et voce destituta, tamen sequi. Ut in
 vacuo erant constituti, his illam verbis invadit : Reginam,
 ait, vidisti, quomodo, regis audito nomine, adoravit et
 e vestigio abierit. Tu vero serva tuam felicitatem ferre
 nescis, neque contenta es magnique facis, quod te invitet
 et hortetur, qui jubere possit. Verum ego, te enim in
 honore habeo, apud herum insaniam tuam non accusavi,
 quin e contrario aliquid de te pollicitus sum. En duas
 tibi vias! utram sequi vis? utramque monstrabo. Obse-
 cuta regis voluntati dona sors pulcherrima, et virum,

6 ἔτι σὲ παρακαλεῖ κελεῦσαι δυνάμενος. Ἄλλ' ἐγὼ, τιμῷ γάρ σε, πρὸς ἐκεῖνον οὐ κατ(ηγόρη)σα τὴν μανίαν τὴν σὴν, τοῦναντίον δὲ, ὑπεσχόμεν ὑπὲρ σου. Πάρεῖσιν οὖν σοι δύο ὁδοί. Ὅποτέραν βούλει τρέπεσθαι; 5 μὴνύσω δ' ἀμφοτέρας· πεισθεῖσα μὲν βασιλεῖ δῶρα λήψῃ τὰ κάλλιστα καὶ ἄνδρα, ὃν θέλεις, οὐ δῆπου γάρ σε αὐτὸς μέλλει γαμεῖν ἀλλὰ πρὸς καιρὸν αὐτῷ χάριν δώσεις. Εἰ δὲ μὴ πεισθῆς, ἀκούεις ἂ πάσχουσιν οἱ βασιλέως ἔχθροί, μόνους γὰρ τούτοις οὐδ' ἀποθανεῖν 10 θέλουσιν ἔξεστι." Κατεγέλασε Καλλιρρόη τῆς ἀπειλῆς καὶ ἔφη· Ὁ νῦν πρῶτον πείσομαι τι δεινόν. Ἐμπειρός εἰμι τοῦ δυστυχεῖν. Τί με δύναται βασιλεὺς, ὃν πέπονθα, διαθεῖναι χαλεπώτερον; ζῶσα κατεχώστην. Παντὸς δεσμομητρίου τάφος ἐστὶ στενωτέρως. Ληστῶν 15 χερσὶ παρεδόθην. Ἄρτι τὸ μέγιστον τῶν κακῶν πάσχω· παρόντα Χαιρέαν οὐ βλέπω. Τοῦτο τὸ ῥῆμα προσῆδωκεν αὐτήν. Ὁ γὰρ εὐνοῦχος, δεινὸς ὢν τὴν φύσιν, ἐνόησεν, ὅτι ἐρῆξ'. Ὡ, φησὶ, πασῶν ἀνοητοτάτῃ γυναικῶν, τοῦ βασιλέως τὸν Μιθριδάτου δοῦλον 20 προτιμᾶς; Ἦγανάκτησε Καλλιρρόη, Χαιρέου λοιδορηθέντος, καὶ Εὐφήμησον, εἶπεν, ἄνθρωπε. Χαιρέας εὐγενής ἐστι, πόλεως πρῶτος, ἣν οὐκ ἐνίκησαν οὐδ' Ἀθηναῖοι, οἱ ἐν Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι νικήσαντες τὸν μέγαν σου βασιλέα. Ταῦθ' ἅμα λέγουσα δακρῦων 25 πηγὰς ἀφῆκεν. Ὁ δ' εὐνοῦχος ἐπέθετο μᾶλλον, καὶ Σεαυτῆ, φησὶ, τῆς βραδύτητος αἰτία γίνῃ. Πῶς οὖν εὐμενῆ τὸν δικαστὴν ἔξεις; ἢ σχεῖν κάλλιον, ἵνα καὶ τὸν ἄνδρα κομίσῃ. Τάχα μὲν οὐδ' ἂν Χαιρέας γοιή τὸ πραχθὲν, ἀλλὰ καὶ γνοὺς οὐ ζηλοτυπήσει τὸν κρείττονα. Δόξει δὲ σε τιμιωτέραν, ὡς ἀρέασααν βασιλεῖ. 30 Τοῦτο δὲ προσέθηκεν, οὐχὶ δι' ἐκείνην ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὕτω φρονῶν. Καταπεπλήγασιν γὰρ πάντες οἱ βάρβαροι καὶ θεὸν φανερὸν νομίζουσι τὸν βασιλέα. Καλλιρρόη δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς οὐκ ἂν ἠσπάσατο γάμους, 35 οὐδ' ἀθανάσιαν προετίμησεν ἂν ἡμέρας μιᾶς τῆς μετὰ Χαιρέου. Μηδὲν οὖν ἀνύσαι δυνάμενος ὁ εὐνοῦχος· Δίδωμί σοι, φησὶν, ὧ γύναι, σκέψασθε καιρὸν. Σκέπτου δὲ μὴ περὶ σεαυτῆς μόνως, ἀλλὰ καὶ Χαιρέου κινδυνεύοντος ἀπολέσθαι τὸν οἰκτιστον μόνον. Οὐ γὰρ ἀνέ- 40 ξεται βασιλεὺς ἐν ἔρωτι παρευδοκιμούμενος. Κάκεινος μὲν ἀπληλλάγῃ, τὸ δὲ τελευταῖον τῆς ὀμιλίας ἤψατο Καλλιρρόης. ✓

Η'. Πᾶσαν δὲ σκέψιν καὶ πᾶσαν ἔρωτικὴν διυλίαν ταχέως μετέβαλεν ἢ τύχῃ, καινοτέρων εὐρῶσα πραγ- 45 μάτων ὑπόθεσιν. Βασιλεῖ γὰρ ἦξον ἀπαγγέλλοντες, Αἴγυπτον ἀφεστάναι μετὰ μεγάλης παρασκευῆς. Τὸν μὲν γὰρ σατράπην τὸν βασιλικὸν τοῦς Αἰγυπτίους ἀνρηρῆκέναι, χειροτονηκέναι δὲ βασιλέα τῶν ἐπιχωρίων, ἐκείνον δ' ἐκ Μέμφως δρμύμενον διαβεβηκέναι 50 μὲν Πηλοῦσιον, ἤδη δὲ Συρίαν καὶ Φοινίκην κατατρέχειν, ὡς μῆκετι τὰς πόλεις ἀντέχειν, ὡς περ χειμάρρου τινός, ἢ πυρὸς αἰφνιδίου ἐπιρρυέντος αὐταῖς. Πρὸς δὲ τὴν φήμην ἐταράχθη μὲν ὁ βασιλεὺς, καταπλάγῃσαν δὲ Πέρσαι. Κατήφεια δὲ πᾶσαν ἔσχ-

quem cupis. Neque enim ille sane te vult uxorem ducere; sed ad tempus illi modo gratificaberis. Sin renuas, audis, quæ regis hostes patiuntur. Illis solis desiderata mors negatur. Irridet minas Callirrhœ : Non nunc primum, ait, malum aliquod patiar. Perita jam sum calamitatum. Qui me poterit rex gravius, quam fui, mulcare? Viva defossa fui. Atqui tumulus quovis carcere angustior est. Inter manus latronum fui. Jam modo patior maximum malorum : Chæream præsentem non video. Hoc verbum eam prodebat. Eunuchus jam illam amare sensit, subtilis et acer ingenio. O tu, ait, omnium mulierum stolidissima, regi præfers Mithridatis servum. Ringi Callirrhœ ad Chæreæ opprobrium. Bona verba, ini homo. Chæreas ingenuus est, primus civitatis, quam non vicerunt neque ipsi Athenienses, qui magnum tuum regem Marathone et ad Salaminem ceciderunt. Hæc dicens lacrymarum fontem effundit. Contra acrius urget eunuchus, et : Ipsa tibi causa tarditatis es, ait. Qui enim benevolum habebis judicem tu, cui pulchrius erat, benevolum habere, quo et maritum recuperares? fortasse neque Chæreas sciat acta; et, si sciat, non adversabitur æmulus potiori. Quin et honestiorem te habebit, ut quæ regi placueris. Id addebat non istius causa, sed quod ipse sic sentiebat. Cum stupore admirantur nempe omnes barbari, deumque præsentem reputant regem. Callirrhœ vero ne Jovis quidem nuptias acceptasset, neque prætulisset immortalitatem unius diei cum Chærea consuetudini. Videns itaque, nihil apud mulierem proficere : Deliberationis do tibi tempus, ait. Simul tamen teneas velim, non soli tibi, sed et Chæreæ, prospiciendum esse. Qui sane, ut excruciatum modis miserimis intereat, in periculo est. Rex enim non patietur in amore sibi alium præferri. Sic abit, ultima colloqui verba aculeum in Callirrhœs pectore relinquens.

VIII. Sed omnem subito deliberationem et negotiationem amatoriam abruptit Fortuna et alio convertit, invento novarum rerum et occupationum argumento. Nuntii namque regi veniebant, Ægyptum multo atque terribili cum apparatu defecisse; illos enim occidisse constitutum a rege satrapam, et de indigenis quemdam regem suum elegisse; illum dudum pervasisse Pelusium, et jam cæde ac rapinis per omnem volitare Syriam et Phœnicen. Durare contra non amplius posse urbes, ut hyberni torrentis violentia, vel ignis impetu, in se irruente. Hanc ad famam turbari rex, percelli Persæ, tota Babylon dejicere vultus, et atro dubia pendere metu. Tum famigeratores et haru-

Βαβυλῶνα. Τότε καὶ ὄναρ βασιλέως λογοποιοὶ καὶ μάντιες ἔφασκον τὰ μέλλοντα προειρηκέναι. Θυσίας γὰρ ἀπαιτοῦντας τοὺς θεοὺς κίνδυνον μὲν ἀλλὰ καὶ νίκην προσημείνουν. Πάντα μὲν τὰ εἰωθότα συνέβαινε καὶ, ὅσα εἰκὸς ἐν ἀπροδοκῆτῳ πολέμῳ, καὶ ἐλέγετο καὶ ἐγίνετο· κινήσεις γὰρ μεγάλη Ἀσίαν κατέλαβε. Συγκαλέσας οὖν ὁ βασιλεὺς Περσῶν τοὺς δημοτίμους καὶ ἔσοι παρήσαν ἡγεμόνες τῶν ἐθνῶν, μεθ' ὧν εἰώθει τὰ μεγάλα χρηματίζειν, ἐβουλεύετο περὶ τῶν καθε-
 10 στήκων καὶ ἄλλος ἄλλο τι παρήνει. Πᾶσι δ' ἤρεσκε τὸ σπεύδειν καὶ μηδεμίαν ἡμέραν, εἰ δυνατόν, ἀναβάλλεσθαι, εὐοῖν ἔνεκεν· ἵνα καὶ τοὺς πολεμίους ἐπίσχωσι τῆς πρὸς τὸ πλεῖον αὐξήσεως καὶ τοὺς φίλους εὐθυμοτέρους ποιήσωσι, δείξαντες αὐτοῖς ἐγγύθειν τὴν βοήθειαν.
 15 Βραδυνόντων δὲ, εἰς τοῦναντίον ἅπαντα χωρήσειν. Τούς μὲν γὰρ πολεμίους καταφρονήσειν, ὡς δεδιότων, τοὺς δὲ οἰκείους ἐνδώσειν, ὡς ἀμελουμένους. Εὐτύχημα δὲ μέγιστον βασιλεῖ γεγονέναι τὸ μήτ' ἐν Βάκτροις, μήτ' ἐν Ἐκβατάνοις, ἀλλ' ἐν Βαβυλῶνι κατελιθῆναι, τὸ πλεῖστον τῆς Συρίας. Ἐκβάς γὰρ τὸν Εὐφράτην εὐθύς ἐν χερσὶν ἔξει τοὺς ἀφροσύτας. Ἐδοξεν οὖν τὴν μὲν ἤδη περὶ αὐτὸν δύναμιν ἐξάγειν, διαπέμψαι δὲ πανταχοσε κελεύοντα τὴν στρατιάν ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην ἀθροίζεσθαι. Ῥάστη δ' ἐστὶ Πέρσαις ἡ πα-
 25 ρασκευὴ τῆς δυνάμεως. Συντέτακται γὰρ ὑπὸ Κύρου, τοῦ πρώτου Περσῶν βασιλεύσαντος, ποῖα μὲν τῶν ἐθνῶν εἰς πόλεμον ἵππειαν καὶ πόσους τὸν ἀριθμὸν δεῖ παρέχειν, ποῖα δὲ πεζὴν στρατιάν καὶ πόσην, τίνας δὲ τοξότας καὶ πόσα ἐκάστους ἄρματα φιλά τε καὶ δρεπανηφόρα καὶ ἐλέφαντας ὀπόθειν καὶ πόσους καὶ χρήματα παρ' ὧν τιῶν [ποῖα] καὶ πόσα. Τοσοῦτω δὲ παρασκευάζεται χρόνῳ πάντα ὑπὸ πάντων, ὅσῳ καὶ εἷς ἀνὴρ παρεσκευάσει.
 30 Θ'. Τῇ δὲ πέμπτῃ τῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀγγελίαν ἐξήλαυσε Βαβυλῶνος ὁ βασιλεὺς, κοινῶ παραγγέλματι πάντων αὐτῷ συνακολουθούτων, ὅσοι τὴν στρατεύσιμον εἶχον ἠλικίαν. Ἐν δὲ τούτοις ἐξῆλθε καὶ Διονύσιος. Ἴων γὰρ ἦν καὶ οὐδενὶ τῶν ὑπηκόων μένειν ἐξῆν. Κοσμησάμενος δ' ὄπλοις καλλίστοις καὶ ποιή-
 40 σας στίφος οὐκ εὐκαταφρόνητον ἐκ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ, ἐν τοῖς πρώτοις καὶ φανερωτάτοις κατέταξεν ἑαυτὸν καὶ δῆλος ἦν πράξων τι γενναῖον· οἷα δὲ καὶ φύσει φιλότιμος ἀνὴρ καὶ οὐ πάρεργον τὴν ἀρετὴν τιθέμενος, ἀλλὰ τῶν καλλίστων ἀξίῳ. Τότε δὲ καὶ ἐλπίδος εἶχέ-
 45 τι κούφης, ὅτι (ἦν) χρήσιμος ὧν ἐν τῷ πολέμῳ φανῆ, λήψεται παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ δίχα κρίσεως ἄθλον τῆς ἀριστείας, τὴν γυναῖκα. Καλλιρρόην δὲ ἡ μὲν βασιλὶς οὐκ ἤθελεν ἐπάγεσθαι, διὰ τοῦτ' οὐδ' ἐμνημόνευσεν αὐτῆς πρὸς βασιλέα, οὐδ' ἐπίθετο, τί κελεύει
 50 γενέσθαι περὶ τῆς ξένης, ἀλλὰ καὶ Ἀρταξάτης κατεσιώπησεν· ὡς δῆτα μὴ θαρρῶν, ἐν κινδύνῳ τοῦ δεσπότη καθεστηκότος, παιδιᾶς ἐρωτικῆς μνημονεύειν τὸ δ' ἀληθές, ἄσμενος ἀπὸ γλαυκίνας καθάπερ ἀγρίου θηρίου. Ἐδόκει δὲ μονονουχί χάριν ἔχειν τῷ πολέμῳ

spices etiam regis somnia prædixisse futuros eventus volebant. Nam postulatis victimis deos portendisse quidem periculum imminens, sed et eodem victoriam quoque. Omnia solita fieri tum dicique et agi, quæ par est in bello subitaneo, et Asia tota mire conquassari. Rex igitur principes Persarum convocat, et quidquid aderat tum in curia nationibus præfectorum, quibuscum solebat de magnis rebus agere. Deliberatur de præsentibus. Alius alia suadet. Id unum placet omnibus, festinare, neque unicum, si pote, protrahere diem, duplici fine: ut et inimicarum virium inhiherent incrementa, et, ostensis e propinquo suppeditis, amicos facerent alacriores. In contrarium, si tardent Persæ, omnia cessura. Hinc enim hostem quasi meticulosos contemturum; illinc amicos, tanquam sui ratio non habeatur, remissuros. Accidisse vero regi nunc opportunissimum, quod non Bactris, neque Ecbatanis, sed Babylone, sit occupatus hoc nuntio, prope Syriam. Rebellis enim mox inter manus habiturum, Euphrate trajecto. Visum itaque copias, quæ jam ad manum erant, educere; et ad reliquum exercitum quaquaversus emittere, qui apud Euphratem coire jubeant. Facillimum autem Persis est cogere copias. Jam a Cyro, primo eorum rege, constitutio est promulgata, quæ nationes equitatum debeant et quam numerosum bello suppeditare; quæ peditatum et quantum; quæ sagittarios et quot; quique currus, nudos juxta et falcatos: unde elephantibus et quot numero, et opes a quibus [quales] et quantas. Eodem in spatio temporis omnia ab universis illis comparantur, in quanto unus aliquis sibi comparare possit.

IX. Quinto jam die post allatum nuntium Babylone discessit rex, omnibus in universum sequi jussis et sequentibus, qui annos militares habebant. Inter eos Dionysius etiam exibat. Erat enim Ion; et nemini subditorum, aut clientum, fas erat restitare. Indutus ille pulcherrimis armis, et coacto de suo comitatu agmine non contemnendo, primos inter et illustrissimos se collocabat, et nobile quid meditari satis prodebat, utpote vir et ex indole sua ambitiosus, et bellicam virtutem nulli rei postponens, sed inter pulcherrima animi decora habens. Spem quoque levem quamdam fovebat, fore, ut in bello visus non inutilis, etiam sine cognitione præmium virtutis uxorem a rege ferret. Callirrhœn vero regina quidem secum trahere volebat; quapropter neque mentionem ejus faciebat apud regem, neque, quid de peregrina fieri vellet, interrogabat. Artaxates etiam reticebat, ut non audens scilicet herum in discrimine versantem ludicri amatorii commonefacere, sed vera suberat causa, quod gauderet in sinu, se cum a fera quadam bestia liberatum esse; tantum non bello gratiam habere videbatur, sic cupidinem regis ab inertia

διακόψαντι τὴν βασιλείωσ ἐπιθυμίαν ὑπ' ἀργίας τρεφο-
 μένην. Οὐ μὴν Καλλιρρόης ἐπελέληστο βασιλεὺς,
 ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ τῷ ἀδιηγῆτω ταράχῳ μνήμη τις αὐτὸν
 εἰσῆλθε τοῦ κάλλους. Ἦδεῖτο δ' εἰπεῖν τὸ περὶ ἀδ-
 6 τῆς, μὴ δόξῃ παιδαριώδης εἶναι παντάπασιν, ἐν
 πολέμῳ τηλικούτῳ γυναικὸς εὐμόρφου μνημονεύου.
 Βιαζομένης δὲ τῆς ὀρμῆς, πρὸς μὲν Στάτειραν αὐτὴν
 οὐδὲν εἶπεν, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς τὸν εὐνοῦχον, ἐπειδὴ αὐτῷ
 10 συνῆδει τὸν ἔρωτα, ἐπενόησε δὲ τι τοιοῦτο. Ἔθος ἐστὶν
 αὐτῷ τε βασιλεῖ καὶ Περσῶν τοῖς ἀρίστοις, ὅταν εἰς
 πόλεμον ἐξίωσιν, ἐπάγασθαι καὶ γυναῖκας, καὶ τέκνα
 καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ ἐσθῆτα καὶ εὐνούχους καὶ
 παλλακίδας καὶ κύνας καὶ τραπέζας καὶ πλοῦτον πο-
 15 κατελεγε καὶ τρυφῆν. Τὸν οὖν ἐπὶ τούτων διάκονον
 καλέσας ὁ βασιλεὺς, πολλὰ πρῶτον εἰπὼν καὶ τὰ ἄλλα
 διατάξας, ὡς ἕκαστον ἔδει γενέσθαι, τελευταίας ἐμνη-
 μόνευσε Καλλιρρόης, ἀξιοπίστῳ τῷ προσώπῳ, ὡς οὐ-
 δὲν αὐτῷ μέλον. Κάκεινο, φησί, τὸ γύναιον τὸ ξένον,
 περὶ οὗ τὴν κρίσιν ἀνεδεξάμην, σὺν ταῖς ἄλλαις γυ-
 20 ναῖζιν ἀκολουθεῖτω. Καὶ Καλλιρρόη μὲν οὕτως ἐξῆλ-
 θε Βαβυλωνίως, οὐκ ἀηδῶς, ἤλπιζε γὰρ καὶ Χαιρέαν
 ἐξελεύσεσθαι. Πολλὰ μὲν οὖν φέρειν καὶ πόλεμον
 ἄδηλα καὶ μεταβολὰς τοῖς δυστυχουσι βελτίονας, τάχα
 δὲ καὶ τὴν δίκην ἔξειν τέλος ἐκεῖ ταχέως εἰρήνης γε-
 25 νομένης.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Α'. Πάντων δ' ἐξιόντων μετὰ βασιλείωσ ἐπὶ τὸν
 πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους, Χαιρέα παρήγγει-
 λεν οὐδέις. Βασιλείωσ γὰρ δούλος οὐκ ἦν, ἀλλὰ τότε
 μόνος ἐν Βαβυλωνίῳ ἐλεύθερος. Ἐχαιρε δὲ, ἐλπίζων,
 30 ὅτι καὶ Καλλιρρόη μενεῖ. Τῆς οὖν ὑστεραίας ἦλθεν
 ἐπὶ τὰ βασίλεια, ζητῶν τὴν γυναῖκα. Κεκλεισμένα
 δ' ἰδὼν καὶ πολλοὺς ἐπὶ θύραις τοὺς φυλάσσοντας, πε-
 ριῆε τὴν πόλιν ὄλην ἐξερευνῶμενος, καὶ συνεχῶς,
 35 καθάπερ ἐμμανὴς, Πολυχάρμου τοῦ φίλου πυθάνο-
 μενος· Καλλιρρόη δὲ ποῦ; τί γέγονεν; οὐ δήπου γὰρ
 καὶ αὐτὴ στρατεύεται. Μὴ εὐρών δὲ Καλλιρρόην ἐζή-
 τει Διονύσιον, τὸν ἀντεραστὴν καὶ ἦκεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν
 τὴν ἐκείνου. Προῆλθεν οὖν τις, ὡσπερ ἄκαιρος καὶ
 εἶπεν, ἄπερ ἦν δεδιδαγμένος. Θέλων γὰρ ὁ Διονύσιος
 40 ἀπελπίσαι Χαιρέαν τὸν Καλλιρρόης γάμον, καὶ μηκέτι
 (ἐπι)μένειν τὴν δίκην, ἐπενόησε τι στρατήγημα τοιοῦτον.
 Ἐβίωον ἐπὶ τὴν μάχην κατέλιπε τὸν ἀπαγγελοῦντα
 πρὸς Χαιρέαν· ὅτι βασιλεὺς ὁ Περσῶν, γρίαν ἔχων
 45 συμμάχων, πέπομφε Διονύσιον ἀθροῖσαι στρατιὰν ἐπὶ
 τὸν Αἰγύπτιον, καὶ, ἵνα πιστῶς αὐτῷ καὶ προθύμως
 ἐξυπηρετῆται, Καλλιρρόην ἀπέδωκε. Ταῦτ' ἀκούσας
 Χαιρέας ἐπίσταυσεν εὐθύς· εὐεξαπάτητον γὰρ ἄ-
 θρωπος δυστυχῶν. Καταρρηξάμενος οὖν τὴν ἐσθῆτα
 καὶ σπαράξας τὰς τρίγας, τὸ στέρνον ἄμα παίων ἔλε-

natum altumque dirimenti. Non æque rex Callirrhœs
 obliviscebatur, sed in ineffabili quoque isto tumultu, formæ
 subibat eum aliqua memoria. Verebatur tamen, quæ de
 ipsa fieri volebat, edicere, ne in tanto bello mulierem for-
 mosam commemorans, plane puerilis videretur. Verum
 cogente amoris vehementia, clam Statira et eunucho amo-
 ris conscio, tale quid excogitat. Persarum et ipsi regi et
 principibus est in more positum, ut secum, quando in bel-
 lum movent, et uxores trahant, et liberos, et aurum, et
 argentum, et vestes, et eunuchos, et concubinas, et mensas,
 et supellectilem omnem pretiosam et instrumenta luxus
 omnia. Horum qui curam habebat ministrum advocat
 rex, et post multos sermones et mandata, quid fieri de
 unoquoque vellet, ultimo tandem Callirrhœn quoque me-
 morat loco, et composito ita vultu, unde credat nemo,
 hanc regi ullo modo curæ esse: et hæc quoque, ait, pere-
 grina muliercula, cujus caussæ cognitionem in me suscepi,
 cum reliquis sui sexus sequatur. Ita exiit Callirrhœ ne-
 que nolens Babylone. Sperabat enim, Chæream idem
 facturum. Ferre quoque bellum incerta multa, et infeli-
 cibus proficuas vicissitudines. Forte etiam cognitionem
 suæ caussæ, pace quanto cyus reddita, finitum iri.

LIBER SEPTIMUS.

I. Chæream autem nemo evocaverat, quum reliqui
 omnes regem adversus Ægyptios profectum secuti essent.
 Regis enim subditus non erat, sed tum solus tota Babylone
 homo liber, et gaudebat, Callirrhœn etiam ibi perman-
 suram sperans. Altero itaque die ad aulam, requirens
 uxorem, accedit; qua clausa conspecta, multisque ad fores
 custodibus, urbem totam circuit perscrutans, et amicum
 Polycharmum perpetuo, tamquam furibundus, compellat:
 At Callirrhœ ubi est? quid evasit? non enim illa quo-
 que, puto, militat. Quum non inveniret Callirrhœn,
 quærit rivalem Dionysium, ejusque adit ad diversori-
 um. Prodit aliquis, quasi in aliis occupatus, et, ut
 fuerat antea doctus, respondet. Dionysius nempe Chæreæ
 præscindere pcnitus uxoris recuperandæ omnem spem, et
 abire hominem ante cognitionem cupiens, tales excogitat
 dolos. In bellum iturus reliquerat, qui Chæreæ diceret
 hæc: Persarum rex, indigus belli sociorum, misit Diony-
 sium ad copias contra Ægyptum conscribendas; cui, ut
 fidele præstaret et alacre domino ministerium, Callirrhœn
 reddidit. Statim fidem auditis adhibet Chæreas. Est enim
 facillimum homini misero imponere. Vestesque sibi lace-
 rans et sciudens comas pectusque plangens: Infida Baby-
 lon, ait, hospita pessima, mihi quoque deserta. O pul-
 chrum judicem. Leno alienæ uxoris evasit. In bello

γεν' Ἀπιστε Βασιλῶν, κακῆ ξενοδογῆ, ἐπ' ἐμοῦ δὲ
καὶ ἐρήμη; ὃ καλοῦ δικαστοῦ. Προαγωγὸς γέγονεν
ἀλλοτριὰς γυναικός. Ἐν πολέμῳ γάμοι. Καὶ ἐγὼ
μὲν ἐμελέτων τὴν εἰρήνην καὶ πάνυ ἐπιπέσιμην δίκαια
5 ἐρεῖν. Ἐρήμην δὲ κατεκρίθη καὶ Διονύσιος νενίκηκε
σιγῶν. Ἄλλ' οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ τῆς νίκης. Οὐ γὰρ
ζήσεται Καλλιρρόη παρόντος διαζευχθεῖσα Χαιρέου.
Καὶ τὸ πρῶτον ἐξηπάτησεν αὐτὴν τῷ δοκεῖν ἐμὲ τεθ-
νηκέαι. Τί οὖν ἐγὼ βραδύνοι καὶ οὐκ ἀποσφάζω
10 πρὸ τῶν βασιλείων ἐμαυτὸν, προχέας τὸ αἷμα ταῖς
θύραις τοῦ δικαστοῦ; Γνώτωσαν Πέρσαι καὶ Μῆδοι,
πῶς βασιλεὺς ἐδίκασεν ἐνταῦθα. " Πολύχαρμος δ' ἰδὼν
ἀπαρηγόρητον αὐτῷ τὴν συμφορὰν καὶ ἀδύνατον σω-
θῆναι Χαιρέαν· Πάλαι μὲν, ἔφη, παρεμυθούμην σε,
15 φιλῶτα καὶ πολλὰκις ἀποθανεῖν ἐκώλυσα, νῦν δὲ μοι
δοκεῖς καλῶς βεβουλεύσθαι. Καὶ τοσοῦτον ἀποδέω
τοῦ σε κωλύειν, ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη συναποθανεῖν
ἔτοιμος. Σχεψόμεθα δὲ θανάτου τρόπον, ὅστις ἂν
γένοιτο βελτίων. Ὅν γὰρ σὺ διανοῆ, φέρει μὲν τινα
20 φθόνον βασιλεῖ καὶ πρὸς τὸ μέλλον αἰσχύνην, οὐ μεγάλ-
λην δ' ἐκδικίαν ὧν πεπόνθαμεν. Δοκεῖ δὲ μοι τὸν
ἄπαξ ὀρισμένον θάνατον ὑπ' ἡμῶν εἰς ἄμυναν κατα-
χρησασθαι τοῦ τυράνου. Καλὸν γὰρ, λυπήσαντας
αὐτὸν ἔργῳ ποιῆσαι μετανοεῖν. Ἐνδοξον καὶ τοῖς
25 ὑστερον ἐσομένοις διήγημα καταλείποντες, ὅτι δύο
Ἕλληνες ἀδικηθέντες ἀντελύπησαν τὸν μέγαν βασι-
λέα, καὶ ἀπέθανον, ὡς ἄνδρες. Πῶς οὖν, εἶπε Χαιρέας,
ἡμεῖς οἱ μόνοι καὶ πένητες καὶ ξένοι τὸν κύριον τηλι-
κούτων καὶ τοσοῦτων ἐθνῶν καὶ δύναμιν ἔχοντα, ὅσπιν
30 ἐωράκαμεν, λυπήσαι δυνάμεθα; τοῦ μὲν γὰρ σώματος
αὐτῷ φυλακαὶ καὶ προσφυλακαί. Κἂν ἀποκτείνωμεν
δὲ τινα τῶν ἐκείνου, κἂν ἐμπρήσομέν τι τῶν ἐκείνου
κτημάτων, οὐκ αἰσθήσεται τῆς βλάβης. Ὅρθῶς ἂν,
ἔφη Πολύχαρμος, ταῦτ' ἔλεγες, εἰ μὴ πόλεμος ἦ.
35 Νῦν δ' ἀκούομεν, Αἴγυπτον μὲν ἀφεστάναι, Φοινίκην
δ' ἐκλωκέαι, Συρίαν δὲ κατατρέχεσθαι. Βασιλεῖ
δ' ὁ πόλεμος ἀπαντήσεται καὶ πρὸ τοῦ διαβῆναι τὸν Εὐ-
φράτην. Οὐκ ἐσμὲν οὖν οἱ δύο μόνοι. Τοσοῦτος δὲ
ἔχομεν συμμάχους, ὅσους ὁ Αἰγύπτιος ἄγει, τσαῦτα
40 ὄπλα, τσαῦτα χρήματα, τσαῦτας τριήρεις. Χρησώ-
μεθα ἀλλοτρίᾳ δυνάμει πρὸς τὴν ὑπὲρ ἑαυτῶν ἄμυναν.
Οὕτω πᾶν εἶρητο ἔπος, καὶ Χαιρέας ἀνεβόησε· Σπεύ-
δωμεν, ἀπίωμεν, δίκας ἐν τῷ πολέμῳ λήψομαι παρὰ
τοῦ δικαστοῦ. X

45 Β'. Ταχέως τοίνυν ὁρμήσαντες ἐδίωκον βασιλέα,
προσποιούμενοι ἐθέλειν ἐκείνῳ συστρατεύεσθαι. Διὰ γὰρ
ταύτης τῆς προφάσεως ἤλπιζον ἀδεῶς διαβῆσθαι τὸν
Εὐφράτην. Κατελαβὸν δὲ τὴν στρατιάν ἐπὶ τῷ πο-
ταμῷ καὶ προσμίζαντες τοῖς ὀπισθοφύλαξιν ἠκολού-
50 θουν. Ἐπεὶ δ' ἦκον εἰς Συρίαν, ἠτόμολῃσαν πρὸς
τὸν Αἰγύπτιον. Λαθόντες δ' αὐτοὺς οἱ φύλακες ἐξή-
ταζον, τίνες εἶεν. Σχῆμα γὰρ πρεσβευτῶν οὐκ ἔχοντες
ὑπωπτεύοντο κατάσχοποι μᾶλλον. Ἐνθα καὶ παρε-
κινδύνευσαν, εἰ μὴ εἶς γέ τις Ἕλληνας, ἐκεῖ κατὰ τύχην

nuptiæ. Ego meam caussam meditabar, et firmiter per-
suasum habebam, justa et æqua me luculenter dicturum.
Nunc absens ego condemnatus sum, et tacitus desertoque
vadimonio viciit Dionysius. At victoria non fruetur. Cal-
lirrhœ vitam non tolerabit, a præsente et superstite Chæ-
rea divulsa. Olim illam decepit modo, quod crederet me
mortuum. Quid igitur cesso, et non potius me jugulo
coram regia, meumque sanguinem ante judicis fores ef-
fundo? Persæ cum Medis agnoscant, quam inique rex ju-
dicaverit. Polycharmus autem quum videt, hominem a
tristi consilio arceri et servari nulla ratione, nulla oratione,
posse: Olim quidem te, ait, amicissime, blandis verbis
leniebam, et sæpe prohibui mori. Nunc autem pulchrum
mihi cepisse consilium videris, et tanto absum, ut interce-
dam, ut jam paratus sim potius tibi commori. Mortis
modo genus quod sit optimum, dispiciamus. Nam quam
tu meditaris mortem, illa regi quidem facit invidiam et in
posterum turpitudinem. Verum nos ita parum fuerimus
ulti, quæ passi sumus. Suaderem semel decretam nobis
mortem in tyranni vindictam impendere. Pulchrum nempe,
si multis gravibusque cladibus hominem probe multatum
ad penitentiam ipso facto redegerimus. Decantandam
quoque sic posteris historiam relinquemus: Duo Græci a
magno rege iniquum passi iudicium, postquam huic multa
vicissim damna intulissent, ut viri fortes occubuerunt.
Quil ergo nos soli, Chæreas ait, nos pauperes, nos extor-
res, tot tantarumque gentium dominum, copiisque præ-
ditum et viribus, quantas vidimus, vexare poterimus?
cui corpus quidem tot stipatores, tot excubitores prote-
gunt. Si quem vero tandem ejus comitum occidamus, aut
ædium aliquam incendamus, damnum non sentiet. Recta
diceres, ait Polycharmus, nisi bellum esset. Nunc au-
tem audimus, Ægyptum defecisse, teneri Phœnicem, in-
cursari Syriam. Etiam ante trajectum Euphratis regi
bellum occurret. Nos ergo duo soli non sumus, sed quot
Ægyptius ducit, tot commilitones habemus, tot tela, tanta
opum præsidia, tot tritemes. Utamur alienis copiis in
nostram ultionem. Nondum omnem absolverat sermonem
Polycharmus, quum clara voce Chæreas: Abeamus, ait,
properemus. In bello jus a iudice meo sumam.

II. Sectantur itaque regem impetu rapido, fingentes in
aciem sequi. Sperabant enim, hac causa tuto posse Eu-
phraten transire. Deprehendunt exercitum apud fluvium,
et sequuntur, extremi agminis custodibus immixti. Sed
in Syriam delati transfugiunt ad Ægyptium. Apprehensos
excubiæ rogant, quinam sint? Legatorum enim speciem
quum non facerent, speculatorum magis de se suspicio-
nem injiciebant. Et incurrisset procul dubio in pericu-
lum, nisi Græcus aliquis ibi tum forte præsens inventus
eorum sermonem intellexisset. Adduci tum ad regem

εὐρεθείς, συνῆκε τῆς φωνῆς. Ἦζίου δ' ἄγεσθαι πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς μέγα ὄφελος αὐτῷ κομίζοντας. Ἐπεὶ δ' ἤχθησαν, Χαιρέας εἶπεν· Ἡμεῖς Ἕλληνες ἐσμὲν Συρακόσιοι, τῶν εὐπατριδῶν. Οὗτος μὲν οὖν εἰς Βαβυλώνα, φίλος ἐμὸς ὢν, ἦλθε δι' ἐμὲ, ἐγὼ δὲ διὰ γυναῖκα, τὴν Ἐρμοκράτους θυγατέρα, εἶ τινα Ἐρμοκράτην ἀκούεις στρατηγόν, Ἀθηναίους καταναυμαχῆσαντα. Ἐπένευσεν ὁ Αἰγύπτιος, οὐδὲν γὰρ ἔθνος ἄπυστον ἦν τῆς Ἀθηναίων δυστυχίας, ἣν ἐδυστύχησαν ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Σικελικῷ. Τετυράννηκε δ' ἡμῶν Ἀρταξέρξης· καὶ πάντα διηγῆσαντο· φέροντες οὖν ἑαυτοὺς δίδομένσοι φίλους πιστοὺς, δύο τὰ προτρεπτικώτατα εἰς ἀνδρείαν ἔχοντες, θανάτου καὶ ἀμύνης ἔρωτα. Ἦδη γὰρ ἐτεθνήκειν, ὅσον ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς, λοιπὸν δὲ ζῶ εἰς μόνον τὸ λυτῆσαι τὸν ἔχθρον.

Μὴ μὲν ἀσπουδαί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοιμῆν,
Ἄλλὰ μέγα βέβας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

Ταῦτ' ἀκούσας ὁ Αἰγύπτιος ἤσθη καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβαλῶν· Εἰς καιρὸν ἦκεις, φησὶν, ὦ νεανία, σεαυτῷ τε κάμοι. Παρατυκὰ μὲν οὖν αὐτοῖς ἐκέλευσεν ὄπλα δοθῆναι καὶ σκηνήν. Μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ δημοτράπεζον ἐποιήσατο Χαιρέαν, εἶτα καὶ σύμβουλον. Ἐπεδείκνυτο γὰρ φρόνησίν τε καὶ θάρσος, μετὰ τοῦτο δὲ καὶ πίστιν, οἷα δὴ καὶ φύσεως ἀγαθῆς καὶ παιδείας οὐκ ἀπρονόητος. Ἐπήγειρε δὲ μᾶλλον αὐτὸν καὶ διαπρεπέστερον ἐποίησεν ἢ πρὸς βασιλέα φιλονεικία καὶ τὸ δεῖξαι θέλειν, ὅτι οὐκ ἦν εὐκαταφρόνητος, ἀλλ' ἄξιος τιμῆς. Εὐθύς οὖν ἔργον ἐπεδείξατο μέγα. Τῷ μὲν Αἰγυπτίῳ τὰ μὲν ἄλλα προκεχωρηθεὶς βράδιως καὶ κύριος ἐγεγόνει τῆς Κοίλης Συρίας ἐξ ἐπιδρομῆς, ὑποχείριος δ' ἦν αὐτῷ καὶ Φοινίκη, πλην Τύρου. Τύριοι δὲ φύσει γένος ἐστὶ μαχημώτατον καὶ κλέος ἐπ' ἀνδρεία θέλουσι κεκτηθῆσαι, μὴ δόξωσι καταισχύνειν τὸν Ἡρακλέα, φανερώτατον θεὸν παρ' αὐτοῖς καὶ ὄ μόνῳ σχεδὸν ἀνατεθεικασί τὴν πόλιν. Θαρροῦσι δὲ καὶ ὀχυρότητι τῆς οἰκίσσεως. Ἡ μὲν γὰρ πόλις ἐν θαλάσῃ κατήκισται, λεπτή δ' εἰσοδος, αὐτὴν συνάπτουσα τῇ γῆ, κωλύει τὸ μὴ νῆσον εἶναι. Ἔοικε δὲ νηὶ καθωρισμένη καὶ ἐπὶ γῆς τεθεικυῖα τὴν ἐπιθά-
40 θραν. Πανταχόθεν οὖν αὐτοῖς τὸν πόλεμον ἀποκλείσαι βράδιον· τὴν μὲν περὶ τὴν στρατιὰν ἐκ τῆς θαλάττης, ἀρκούσης αὐτῇ πύλης μιᾶς, τὸν δὲ ἐπίπλουον τῶν τριηρῶν τεύχεσιν ὀχυρῶς ὠκοδομημένης τῆς πόλεως καὶ λιμέσι κλειομένης, ὥσπερ οἰκίας.

45 Γ'. Πάντων οὖν τῶν πέριξ ἐαλωκότων, μόνου Τύριοι τῶν Αἰγυπτίων κατεφρόνου, τὴν εὐνοίαν καὶ πίστιν τῷ Πέρσῃ φυλάττοντες. Ἐπὶ τούτῳ δυσχεραίνων ὁ Αἰγύπτιος, συνήγαγε βουλήν. Τότε πρῶτον Χαιρέαν παρεκάλεσεν εἰς τὸ συμβούλιον καὶ ἔλεξεν
50 ὧδε· Ἄνδρες σύμμαχοι, δούλους γὰρ οὐκ ἂν εἴποιμι τοὺς φίλους, δρᾶτε τὴν ἀπαρίαν, ὅτι, ὥσπερ ναῦς ἐπὶ πολλῷ εὐπλοήσασα, ἐναντίῳ ἀνέμῳ λαμβανόμεθα καὶ Τύρος ἢ παγγάλεπος κατέχει σπεύδοντας ἡμᾶς. Ἐπει-

petunt, ut magnum ipsi compendium afferentes. Ut ducti : Nos Græci sumus, ait Chæreas, iique patricii Syracusani. Hic meus amicus meam in gratiam Babylonem adiit, ego vero in gratiam uxoris, filiae Hermocratis, si quem nosti Hermocratem prætorem, qui navali prælio Athenienses debellavit. Affirmat Ægyptius. Nulla enim natio de calamitate non inaudiverat, quæ Athenienses affligerat in bello Siculo. Verum tyrannus in nos sæviit Artaxerxes. Omniaque deinceps enarrabant. Ultro itaque nos damus tibi fideles amicos, habentes duo maxima fortitudinis incitamenta, mortis et vindictæ cupidinem. Nam quantum quidem ad miserias meas, jam dudum obierim, vivoque tantum, ut hostem meum affligam.

Sed neque nomen iners, neque vile jacebo; sed, ætas
Ultima quæ celebret, moriens monumenta relinquam.

Gavibus his Ægyptius, protensa dextra : Tempore venis, ait, et tibi, juvenis, et mihi; jubetque armis instrui et tentorio. Non multo quoque post convivam adhibuit, tandem et consiliarium. Prudentiam nempe et audaciam præ se ferebat; prætereaque fidem, ut et bonam nactus indolem, et cultura ingenii non destitutus. Maxime suscitabat eum et eminentiorem faciebat adversus regem contentio, et cupido ostentandi se talem, qui insuper haberi, aut irritari temere, non debeat, sed qui honorem mereatur. Et statim edebat magnum facinus. Ægyptio nimirum cætera facile processerant. Jam tenebat ex incursione totam Syriam; jam Phœnice potiebatur, præter Tyrum. Tyrii natura sunt strenui, et gloriam laborant acquirere, ne indigni videantur Hercule, illustrissimo apud eos deo, et cui soli fere sacram fecerunt urbem suam. Etiam loci sui munitissimi præsidio confidebant. Urbs enim in mari condita; quam tenuis aliqua continenti necit tænia, vetatque insulam esse; atque navi similis videtur, quæ appulsa projecit nauticum in terram pontem. Illis itaque facile, arcere bellum, undecunque tandem veniat. Peditatum excludunt sufficiente unica propter mare porta; tiremum vero incursum mœnibus; urbe nimirum robustissimis munimentis quam plurimis exædificata, et portibus clausa, domus instar.

III. Hinc Tyrii, quod modo dixi, cæteris circa omnibus potitos jam Ægyptios soli contemnebant. Quod ægre ferens Ægyptius consilium cogit, primaque vice Chæream quoque illic adsciscit. Ibi : Commilitones, ait, neque enim servos dixerō : videte, ubi simus angustiarum. Ut adverso vento navis post secundum diu cursum, sic nos deprehensi attinemur. Tyrus illa obstinata et contumax nos moratur festinantes. Urget etiam rex, ut audimus.

γεται δὲ καὶ βασιλεὺς, ὡς πυνθανόμεθα. Τί οὖν γρῆ
 πράττειν; οὔτε γὰρ ἐλεῖν Τύρον ἐνεστιν, οὔτε ὑπερβῆ-
 ναι. Καθάπερ δὲ τεῖχος, ἐν μέσῳ κειμένη τὴν Ἀσίαν
 ἡμῖν πᾶσαν ἀποκλείει. Δοκεῖ δέ μοι τὴν ταχίστην ἐν-
 5 τεῦθεν ἀπιναίαι, πρὶν ἢ τὴν Περσῶν δύναμιν τοῖς Τυρίοις
 προσγενέσθαι. Κίνδυνος δὲ καταληφθεῖσιν ἡμῖν ἐν τῇ
 πολεμίᾳ. Τὸ δὲ Πηλούσιον ὄχυρον, ἐνθα οὔτε Τυρίους,
 οὔτε Μήδους, οὔτε πάντας ἀνθρώπους ἐπιόντας δεοί-
 καμεν. Ψάμμος τε γὰρ ἀδιόδευτος καὶ εἰσοδος ὀλίγη.
 10 καὶ θάλασσα ἡμετέρα καὶ Νεῖλος Αἰγυπτίους φιλῶν.
 Ταῦτ' εἰπόντος λίαν εὐλαθῶς σιωπῇ πάντων ἐγένετο
 καὶ κατήφεια. Μόνος δὲ Χαίρειος ἐτόλμησεν εἰπεῖν·
 "ὦ βασιλεῦ, σὺ γὰρ ἀληθῶς βασιλεὺς, οὐχ ὁ Πέρσης,
 ὁ κάκιστος ἀνθρώπων· λελύπηκάς με σκεπτόμενος περὶ
 15 φυγῆς ἐν ἐπινικίῳς. Νικῶμεν γὰρ, ἂν θεοὶ θέλωσι καὶ
 οὐ μόνον Τύρον ἔξομεν, ἀλλὰ καὶ Βαβυλῶνα. Πολλὰ
 δ' ἐν πολέμῳ καὶ τὰ ἐμπόδια γίνεται, πρὸς ἃ δεῖ μὴ
 παντάσῃσιν ἀποκνεῖν, ἀλλ' ἐγχειρεῖν προβαλλομένους
 αἰετὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα. Τούτους δ' ἐγὼ σοι τοὺς Τυ-
 20 ρίους, τοὺς νῦν καταγελῶντας, γυμνοὺς ἐν πέδαις παρα-
 στήσω. Εἰ δ' ἀπιστεῖς, ἐμὲ προθύσάμενος ἀπέρχου. Ζῶν
 γὰρ οὐ κοινωνήσω φυγῆς. Ἄν δὲ καὶ πάντως θέλῃς,
 ὀλίγους ἐμοὶ κατάλιπε τοὺς ἐκουσίως μενοῦντας· νῦν
 δ' ἐγὼ Πολύχαρμος τε μηχανώμεθα. Σὺν γὰρ θεῶν
 25 εἰλήλουσμεν." Ἡδέσθησαν πάντες μὴ συγκαταθέσθαι
 τῇ Χαίρειου γνώμῃ. Βασιλεὺς δὲ, θαυμάσας αὐτοῦ
 τὸ φρόνημα, συνεχώρησεν ὅσπον βούλεται τῆς στρα-
 τιᾶς ἐπιλεκτὸν λαβεῖν. Ὁ δ' οὐκ εὐθὺς εἴλετο, ἀλλὰ
 καταμίξας ἑαυτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ Πολύχαρμον
 30 κελεύσας τὸ αὐτὸ πρῶτον ἀνηρεῦνα, εἴ τινες εἴεν Ἕλ-
 ληνες ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Πλείονες μὲν οὖν εὐρέθη-
 σαν οἱ μισθοφοροῦντες. Ἐξελέξατο δὲ Λακεδαιμονίους
 καὶ Κορινθίους καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους. Εὗρε
 δὲ καὶ ὡς εἴκοσι Σικελιώτας. Ποιήσας οὖν τριακοσίους
 35 τὸν ἀριθμὸν, ἔλεξεν ἴδε ἄνδρες Ἕλληνες, ἐμοὶ τοῦ
 βασιλεῦς ἐξουσίαν παρασχόντος ἐπιλέξασθαι τῆς στρα-
 τιᾶς τοὺς ἀρίστους, εἰλόμην ὑμᾶς, καὶ γὰρ αὐτὸς
 Ἕλληνας εἰμὶ, Συρακόσιος, γένος Δωριεῦς. Δεῖ δ' ὑμᾶς
 μὴ μόνον εὐγενεῖα τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ ἀρετῇ, δια-
 40 φέρειν. Μηδεὶς οὖν καταπλαγῆ τὴν πρᾶξιν, ἐφ' ἣν
 ὑμᾶς παρακαλῶ, καὶ γὰρ δυνατὴν εὐρήσομεν καὶ βα-
 ρύδιαν, δόξα μᾶλλον, ἢ πείρα δύσκολον. Ἕλληνες ἐν
 Θερμοπύλαις τοσοῦτοι Ξέρξην ὑπέστησαν. Τύριοι
 δ' οὐκ εἰσὶ πενταχόσια μυριάδες, ἀλλὰ ὀλίγοι καὶ κα-
 45 ταφρονήσει μετ' ἀλαζονείας, οὐ φρονήματι μετ' εὐβου-
 λίας χρώμενοι. Γνώτωσαν οὖν, ὅσον Ἕλληνας Φοι-
 νίκων διαφέρουσιν. Ἐγὼ δ' οὐκ ἐπιθυμῶ στρατηγίας,
 ἀλλ' ἔτοιμος ἀκολουθεῖν, ὅστις ἂν ὑμῶν ἄρχειν θέλῃ.
 Πειθόμενον γὰρ εὐρήσει, ἐπεὶ καὶ δόξης οὐκ ἐμῆς ἀλλὰ
 50 κοινῆς ὀρέγομαι. Πάντες ἐπέβόησαν· Σὺ στρατῆγαι
 βουλομένων. Ἐφ' ἣν Στρατήγῳ καὶ τὴν ἀρχὴν μοι
 ὑμεῖς δεδώκατε. Διὰ τοῦτο πειράσομαι πάντα πράττειν,
 ὥστε ὑμᾶς μὴ μετανοεῖν τὴν πρὸς ἐμὲ εὐνοίαν τε καὶ
 πίστιν ἡρημένους. Ἄλλ' ἐν τε τῇ παρόντι σὺν θεοῖς

Quid igitur oportet facere? nam Tyrum neque capere da-
 tum nobis est, neque, omissa ea, ultra tendere: nam ut
 murus in medio interpositus omni nos Asia excludit. Mihi
 videtur hinc quanto cyus recedendum, antequam Persicæ
 copiæ cum Tyriis conjungantur; adeoque nos in hostili solo
 deprehensi periclitemur. Pelusium vero probe munitum
 est, ubi neque Tyrios, neque Medos, neque omnes omnino
 homines, timemus. Desertum arenosum hosti officit, et
 aditus exilis; et mare quoque nostrum, et amicus Ægyptiis
 Nilus. His dictis, omnes cauti timidique conticescere vul-
 tuque proderet tristitiam. Solus Chæreas dicere ausus:
 O rex, ait; vere enim tu rex es, non ille Persarum, mor-
 talium nequissimus. Affligis me, quando in medio trium-
 pho fugam circumpicis. Vincemus sane, diis propitiis, et
 non Tyrum modo, sed etiam Babylonem, habebimus. Multa
 vero in bello occurrunt obstacula, ad quæ non con-
 festim oportet animum despondere, sed operi admove-
 re manum, semper munitos bona spe. Hos autem ego tibi
 Tyrios, qui nunc irrident, nudos sistam in compedibus.
 Si diffidis, macla me prius; tum abi. Vivus enim fugar
 non particeps fiam. Aut si certum est abire tibi, saltem
 paucos relinque mihi sua sponle mansuros. Ego et Poly-
 charmus avemus strenue pugnare. Venimus enim cum
 deo. Tum omnes consilio Chærea non accedere verecun-
 dati. Rex etiam admiratus hominis spiritus, quantum
 vellet copiarum selectarum concessit. Ille autem non te-
 mere assumsit, sed castrorum adiit vias et tabernacula,
 cum Polycharmo idem facere jussu, et primus explora-
 bat, si qui essent in castris Græci. Complures inventi
 mercenarii, quorum Spartanus tantum et Corinthios et
 alios Peloponnesios seligebat. Etiam viginti ferme Siculos
 inveniebat. Confectum sic agmen trecentum hominum
 his alloquitur verbis: Viri Græci, quum rex facultatem
 mihi dederit de suis copiis optimos seligendi, selegi vos.
 Namque et ego Græcus sum, patria Syracusanus quippe,
 et gente Doriensis. Oportet autem vos, non generis tan-
 tum nobilitate, sed et virtute, ceteris barbaris præstare.
 Itaque vestrum nemo molimina, ad quæ vos evoco, exti-
 mescat. Inveniemus illa neque supra vires humanas,
 neque omnino difficilia. Difficilia sane magis opinione,
 quam experientia. Tot ad Thermopylas Græci Xerxen
 sustinuerunt: Atqui Tyrii non æque sunt quingente my-
 riades. Pauci sunt, et vanitate pleni hostem despiciunt,
 non animis excelsis, non prudentibus consiliis utuntur.
 Cognoscant igitur, quantum Græci Phœnicibus antecellant.
 Non ego tamen ductum ambio, paratus sequi, quisquis
 vestrum præire velit, ille me dicto obedientem deprehendet.
 Nam non meam, sed communem gloriam desidero. Imo tu
 volentes duc; acclamabant omnes. Hic Chæreas: Belli dux
 sum et vos dedistis mihi imperium. At ego propterea sic
 annitar omnia facere, ut vos non pœniteat benevolam
 mentem et fiduciam in me concepissee, sed ut tam in præ-
 sentia, bonis cum diis, admirabiles omnibus gloriaque et

ἐνδοχοὶ καὶ περιβλεπτοὶ γενήσεσθε καὶ πλουσιώτατοι τῶν συμμάχων, εἰς τε τὸ μέλλον ὄνομα καταλείψετε τῆς ἀρετῆς ἀθάνατον καὶ πάντες ὑμνήσουσιν, ὡς τοὺς μετὰ Μιθριδάτου τριακοσίους, ἢ τοὺς μετὰ Λεωνίδου, οὕτως καὶ τοὺς μετὰ Χαιρέου ἀνευφημήσουσιν. Ἐτι λέγοντος, πάντες ἀνέκραγον· Ἡοῦ. Καὶ πάντες ὤρμησαν ἐπὶ τὰ ὄπλα.

Δ'. Κοσμήσας δ' αὐτοὺς ὁ Χαιρέας ταῖς καλλίσταις πανοπλίαις, ἤγαγεν ἐπὶ τὴν βασιλείως σκηνήν. Ἰδὼν δ' ὁ Αἰγύπτιος ἐθαύμασε καὶ ἄλλους δρᾶν ὑπελάμβανεν, οὐ τοὺς συνήθειαι. Ἐπηγγείλατο δ' αὐτοῖς μέγας δωρεάς. Ταῦτα μὲν, ἔφη Χαιρέας, πιστεύομεν. Σὺ δ' ἔχε τὴν ἄλλην στρατιάν ἐν τοῖς ὄπλοις. Καὶ μὴ πρότερον ἐπέλθης τῇ Τύρῳ, πρὶν κρατήσομεν αὐτῆς καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τὰ τεῖχη καλωῖμεν ὑμᾶς. Οὕτως, ἔφη, ποιήσειαν οἱ θεοί. Συνεσπειραμένος οὖν ὁ Χαιρέας ἐκεῖνους ἤγαγεν ἐπὶ τὴν Τύρον, ὥστε πολλὸν ἐλάττονας δόξαι, ὡς καὶ ἀληθῶς

Ἄσπις ἄρ' ἄσπιδ' ἔριδες, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνῆρ.

Καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὐδὲ καθεωρῶντο ὑπὸ τῶν πολεμίων. Ὡς δ' ἐγγύς ἦσαν βλέποντες αὐτοὺς ἀπὸ τῶν γειῶν ἐσήμαινον τοῖς ἔξω, πᾶν μᾶλλον ἢ πολεμίους εἶναι προσδοκῶντες. Τίς γὰρ ἂν καὶ προσεδόκησε, τοσοῦτος ὄντας ἐπὶ τὴν δυνατωτάτην πόλιν παραγί-
νεσθαι, πρὸς ἣν οὐδέποτε ἑθάρρησεν ἔλθεῖν οὐδὲ πᾶσα ἡ τῶν Αἰγυπτίων δύναμις; ἐπεὶ δὲ τοῖς τεύχεσιν ἐπλησίαζον, ἐπυθάνοντο, τίνες εἶεν, καὶ τί βούλοιντο. Χαιρέας δ' ἀπεκρίνατο· Ἡμεῖς Ἑλληνας μισθοφόροι παρὰ τοῦ Αἰγυπτίου τὸν μισθὸν οὐκ ἀπολαμβάνοντες, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλευθέντες ἀπολέσθαι, πάρεσμεν πρὸς ὑμᾶς, μετ' ὑμῶν ἀμύνεσθαι θέλοντες τὸν κοινὸν ἐχθρὸν. Ἐμήνυσέ τις ταῦτα τοῖς ἔξω, καὶ ἀνοΐξας τὰς πύλας προῆλθεν ὁ στρατηγὸς μετ' ὀλίγων. Τοῦτον πρῶτον Χαιρέας ἀποκτείνας, ὤρμησεν ἐπὶ τοὺς ἄλλους·

Τύπτε δ' ἐπιστροφάδην. Τῶν δὲ στόνος ὠρνευ' αἰκίης. ἄλλος δ' ἄλλον ἐφόνευσεν, ὥσπερ λέοντες εἰς ἀγέλην βῶν ἐμπεσόντες ἀφύλακτον. Οἰμωγὴ δὲ καὶ θρήνος κατεῖχε τὴν πόλιν ἅπασαν, ὀλίγων μὲν τὸ γινόμενον δρώντων, πάντων δὲ θορυβουμένων. Καὶ ὄχλος ἄτακτος ἐξερεῖτο διὰ τῆς πύλης, βουλόμενος θεάσασθαι τὸ συμβεβηκός. Τοῦτο μάλιστα τοὺς Τυρίους ἀπώλεσεν. Οἱ μὲν γὰρ ἔνδοθεν ἐξελεῖθιν ἐβιάζοντο, οἱ δ' ἔξω, παιόμενοι καὶ κεντούμενοι ξίφεσι καὶ λόγχαις, εἴσω πάλιν ἔφευγον. Ἀπαντῶντες δ' ἀλλήλοισ ἐν στενοχωρία πολλὴν ἐξουσίαν παρεῖχον τοῖς φονεῦσιν. Οὐκ οὐδὲ τὰς πύλας δυνατὸν ἦν κλεῖσαι, σεσωρευμένον ἐν αὐταῖς τῶν νεκρῶν. Ἐν δὲ τῇ ἀδιηγῆται τούτῳ τὰρχῳ μόνος ἐσωφρόνησε Χαιρέας. Βιασάμενος γὰρ τοὺς ἀπαντῶντας, καὶ εἴσω τῶν πυλῶν γενόμενος, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὰ τεῖχη, δέκατος αὐτὸς καὶ ἄνωθεν ἐσήμαινε καλῶν τοὺς Αἰγυπτίους. Οἱ δὲ λόγου θάπτον παρῆσαν καὶ Τύρος ἐλάωκει. Τύρου δ' ἀλούσης, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἐώρταζον, μόνος δὲ Χαιρέας οὐτ' ἔθου-

opibus onusti præ reliquis commilitonibus fiatis, quum in futurum virtutis relinquatis immortale nomen, et omnium ore, quemadmodum illa cum Miltiade manus, vel trecenti cum Leonida concelebrantur, sic trecenti cum Chærea in perpetuum decantentur. Adhuc disserentem ducere jubebant omnes, et omnes ad arma ruebant.

IV. Chæreas autem illos plena pulcherrimaque armatura instructos excultosque ad prætorium adducit. Rex vero obstupescerebat ad aspectum, aliosque putabat, non consuetos, videre, magnaque spe munerum erigebat. Cui Chæreas : Hoc quidem persuasissimum habemus, ait : tu vero ceteras in armis habeto copias, neque prius accedito Tyrum, quam nos, urbe capta, de mœnibus vos advocemus. Sic, ait rex, dii velint et jubeant. Chæreas itaque conglobatum agmen adversus Tyrum ducit, ut multo pauciores viderentur. Et quam verissime

Parmam parma, virum vir, cristam crista premebat.

Sane primum ab hostibus ne conspiciebantur quidem. Propius factos ut vident tandem, de muris excubiæ significant urbanis, nihil minus quam illos hostes esse arbitratae. Quis enim unquam exspectarit, tantillam manum tentare potentissimam urbem, quam invadere ne tota quidem Ægyptus ausa fuerat. Rogantur, ut aberant a muris proxime, quinam essent, et quid sibi vellent? Nos Græci sumus, respondet Chæreas, mercenarii, quibus non modo stipendia negavit Ægyptius, sed et exitium molitus est. Adsumus igitur communem hostem vobiscum ulturi. Intus hæc renuntiata, reseratæ fores; prodit cum paucis Tyrius prætor. Quem primum obruncat Chæreas, tum cæteros adortus

Cædibus hinc illinc mactat lugubre gementes.

Et alii alios trucidant, ut leones in incustoditum vaccarum gregem illapsi. Tota urbs lamentationibus et funestis clangoribus occupari, paucis nempe casum videntibus, omnibus autem tumultuantibus; effundique per portas incondita turba, visendi studio. Id quod maxime perdidit Tyrum. Nam ex urbe confluentes foras omni vi nitebantur : contra qui foris, concisi gladiis, hastisque confossi, recipere se in urbem non minore molimine laborabant. Sic arietantes utrique multam sui copiam dabant percussoribus; neque igitur portas claudere poterant, cadaveribus illic in cumulum aggestis. Has inter ineffabiles turbas solus non turbatus, neque dejectus ratione, Chæreas, dissipatis occurrentibus quibusque, intra portas perrumpit, et conscendit in æntia cum decimo, indeque dato signo, ut ex editiore loco, advocat Ægyptios, qui dicto citius aderant. Sic capta Tyrus. Capta vero Tyro, cæteri quidem omnes festum agere diem. Sulus Chæreas neque sacra facere, neque

σεν, οὐτ' ἐστεφανώσατο. Τί γάρ μοι ὄφελος ἐπι-
 κίων, ἂν σὺ, Καλλιρρόη, μὴ βλέπῃς; οὐκέτι στεφ-
 νώσομαι μετ' ἐκείνην τὴν γαμήλιον νύκτα. Ἐἴτε γάρ
 τέθνηκας, ἀσεβῶ, εἴτε καὶ ζῆς, πῶς ἑορτάζειν δύνα-
 5 μαι δίχα σοῦ, κατακειμένης ἂν ἐν τοιούτοις; Βασιλεὺς
 δ' ὁ Περσῶν, διαβάς τὸν Εὐφράτην, ἔσπευδεν ὡς τά-
 χιστα τοῖς πολεμίοις συμμαζεῖναι. Πυθόμενος γάρ, Τύ-
 ρρον ἐαλωκέναί, ὑπὲρ Σιδῶνος ἐφοβείτο καὶ τῆς ὅλης
 Συρίας, ὁρῶν τὸν πολεμίων ἀντίπαλον ἤδη. Διὰ τοῦτ'
 10 ἔδοξεν αὐτῷ μηκέτι μετὰ πάσης τῆς θεραπείας ὑδεύειν,
 ἀλλ' εὐζωνότερον, ἵνα μηδὲν ἐμπόδιον ᾖ τῇ τάξει.
 Παραλαβὼν δὲ τῆς στρατιᾶς τὸ καθαρώτατον, τὴν
 ἄχρηστον ἠλικίαν αὐτοῦ κατέλιπε μετὰ τῆς βασιλείας
 καὶ τὰ χρήματα καὶ τὰς ἐσθῆτας, καὶ τὸν πλοῦτον τὸν
 15 βασιλικόν. Ἐπεὶ δὲ πάντα θοοῦθου καὶ ταραχῆς
 ἐπέπληστο καὶ μέχρις Εὐφράτου τὰς πόλεις κατειλή-
 φει ὁ πόλεμος, ἔδοξεν ἀσφαλέστερον εἶναι, τοὺς κατα-
 λειπομένους εἰς Ἀραδὸν ἀποθέσθαι.

Ε'. Νῆσος δ' ἐστὶν αὕτη ἀπέχουσα τῆς ἠπείρου
 20 σταδίους τριάκοντα, παλαιὸν ἱερὸν ἔχουσα Ἀφροδίτης.
 ὡς περ οὖν ἐν οἰκίᾳ, μετὰ πάσης ἀδείας καὶ γυναικῆς
 ἐνταῦθα διῆγον. Θεασαμένη δὲ Καλλιρρόη τὴν Ἀφρο-
 δίτην, σῆξα κατανικρῶ, τὸ μὲν πρῶτον ἐσιώπα καὶ
 ἔκλαεν, ὄνειδίζουσα τῇ θεῇ τὰ δάκρυα. Μόλις δ' ὑπε-
 25 φθέγγετο. Ἴδου καὶ Ἀραδος, μικρὰ νῆσος ἀντὶ τῆς
 μεγάλης Σικελίας καὶ οὐδεὶς ἐνταῦθα ἐμός. Ἄρκει,
 δέσποινα. Μέχρι ποῦ με πολεμεις; εἰ καὶ ὅλως σοι
 προσέχρυσσα, τετιμώρησάί με, εἰ καὶ νεμεσητὸν ἔδοξέ
 μοι τὸ δυστυχὲς κάλλος, ὀλέθρου μοι γέγονεν αἴτιον.
 30 Ὁ μόνον ἐλιπέ μου ταῖς συμφοραῖς, ἧδη καὶ πολέμου
 πεπειράμαι. Πρὸς τὴν σύγκρισιν τῶν παρόντων ἦν
 μοι καὶ Βαβυλῶν φιλόθυρος. Ἐγγὺς ἐκεῖ Χαίρεας
 ἦν. Νῦν δὲ πάντως τέθνηκεν. Ἐμοῦ γὰρ ἐξελοῦσής,
 οὐκ ἂν ἔζησεν. Ἄλλ' οὐκ ἔχω, παρὰ τίνοσ πύθωμαι,
 35 τί γέγονε. Πάντες ἀλλότριον, πάντες βάρβαρον, φρο-
 νοῦντες, μισοῦντες, τῶν δὲ μισοῦντων χεῖρονες οἱ φι-
 λοῦντες. Σὺ μοι, δέσποινα, δῆλωσον, εἰ Χαίρεας ζῆ.
 Ταῦτα λέγουσα ἔτι ἀπῆει. Ἐπιστάσα δὲ Ῥοδογούνη,
 Ζωπύρου μὲν θυγάτηρ, γυνὴ δὲ Μεγαβύζου, καὶ πατὴρ
 40 καὶ ἀνδρὸς Περσῶν ἀρίστου· αὕτη δ' ἦν ἡ Καλλιρ-
 ρὴ ἀπαντήσασα πρῶτη Περσίδων, ὅτ' εἰς Βαβυλῶνα
 εἰσῆει. **** Ὁ δ' Αἰγύπτου, ἐπειδήπερ ἤκουσε βασι-
 λέα πλησίον ὄντα καὶ παρεσκευασμένον κατὰ γῆν καὶ
 κατὰ θάλασσαν, καλέσας Χαίρεαν, εἶπε· Τὰ μὲν πρῶτὰ
 45 σου τῶν κατορθωμάτων ἀμείψασθαι καιρὸν οὐκ ἔσχον·
 σὺ γάρ μοι Τύρον ἔδωκας. Περὶ δὲ τῶν ἐξῆς παρα-
 καλῶ, μὴ ἀπολέσωμεν ἔτοιμα ἀγαθὰ, ὧν κοινοῦν σε
 ποιήσομαι. Ἐμοὶ μὲν γὰρ ἀρκεῖ Αἴγυπτος, σοὶ δὲ
 γενήσεται κτήμα Συρία. Φέρ' οὖν σκεψόμεθα, τί
 50 ποιητέον. Ἐν ἀμφοτέροις γὰρ τοῖς στοιχείοις ὁ πό-
 λεμος ἀκμάζει. Σοὶ δὲ ἐπιτρέπω τὴν αἴρεσιν· εἴτε
 τῆς περὶ θέλεις στρατηγεῖν, εἴτε τῆς ναυτικῆς δυνά-
 μεως. Οἴομαι δὲ οἰκειότερόν σοι εἶναι τὴν θάλασσαν.
 Ὑμεῖς γὰρ οἱ Συρακόσιοι καὶ Ἀθηναῖοι κατεναυμα-

coronam sumere. Quorsum enim insignia mihi triumphalia? nisi tu videas, Callirrhœ. Non amplius post illarum nuptialem noctem coronam capiti inducam. Nam sive mortua es, lætarer impius; sive adhuc vivis, qui possum sine te convivari, quæ fors in tantis et talibus es malis? Interim Persarum rex, trajecto Euphrate, quantocyus cum hoste manus conserere festinabat. Accepto namque nuntio captæ Tyri, Sidoni metuebat, totique Syriæ, videns, hostem viribus jam paribus in pugnam progressurum. Quapropter ire, non cum impedimentis, sed expeditior, statuit, ne quid obstaret properanti. Adsumta igitur exercitus lectissima parte cæteram inhabilem ætatem ibi loci cum regina relinquebat, nec non et opes, et vestes, et cultum omnem regium. Quia vero tumultu et confusione compleverat omnia bellum, et urbes ad Euphraten usque corripuerat, tutius fuit visum, relictos in Arado deponere.

V. Insula hæc est triginta stadiis a continente remota, ubi vetustum Veneris templum, quo mulieres, velut domi, liberæ tutæque versabantur. Venerem conspicata Callirrhœ, stans ex adverso, primum quidem silebat, et plorabat, in opprobrium deæ lacrymas objectans. Tandem tamen hæc edita submissa voce: En etiam Aradus, parva insula, pro magna Sicilia. Et nemo ibi meus. Jam sufficit, domina. Quousque me tandem oppugnas! etiam, si te gravissime offendissem, pœnarum tamen a me satis exegisti. Etiam si infelix mea forma invidiam merito movisse visa fuit, exitii causa mihi evasit. Etiam bellum experta nunc sum, quod meis calamitatibus solum deceret. Babylon, si cum præsentibus componatur, etiam humana fuit erga me. Ibi propinquus erat Chæreas. Nunc autem sine dubio mortuus est. Nam post egressum Babylone meum, vitam ulterius, ut videtur, non toleravit. Sed a quo discam, quid ille evaserit, non habeo. Omnes alieni, omnes barbari, invidi, osores, et qui amant, osoribus pejores. Tu mihi, domina, num Chæreas vivat, indica. Abeuntem inter hæc opprimit Rhodogune, Zopyri filia, Megabyzi uxor, optimorum inter Persas et patris et mariti; illa ipsa, quæ Babylonem intranti Callirrhœ Persidum prima obviam iverat. **** Ægyptius autem ut audiverat, regem prope abesse, terraque marique paratum, vocato Chæreæ sic ait: Priora quidem egregiæ tuæ virtutis facinora decoris honorare præmiis nondum vacavit. Tyrum pempte tu mihi dedisti. Quod vero futura spectat, ne parata et potentia bona, quorum te participem faciam, amittamus. Mihi nimirum Ægyptus sufficit, tibi vero Syria cedet in ditionem. Age itaque videamus, quid factu opus. Nam bellum in utroque elemento fervet. Tibi autem optionem permitto, sive terrestribus, sive maritimis, præesse copiis velis. Puto tamen, mare tibi convenientius, et familiare magis esse. Vos enim Syracusani pugna

χῆσατε. Σήμερον δ' ἄγών ἐστὶ σοι πρὸς Πέρσας, τοὺς
 5 ὑπ' Ἀθηναίων νενικημένους. Ἔχεις τριῆρεις Αἰγυ-
 πτίας, μείζονας καὶ πλείονας τῶν Σικελικῶν. Μίμησαι
 τὸν κηδεστὴν Ἑρμοκράτην ἐν τῇ θαλάσῃ. Χαίρειας
 10 δ' ἀπεκρίνατο· Πᾶς ἔμοι κίνδυνος ἡδύς. Ὑπὲρ σοῦ
 δ' ἀναδέχομαι τὸν πόλεμον καὶ πρὸς τὸν ἔχθιστόν μοι
 βασιλέα. Δὸς δέ μοι μετὰ τῶν τριηρῶν καὶ τοὺς τρια-
 κοσίους τοὺς ἔμοῦς. Ἔχει, φησὶ, καὶ τούτους καὶ
 15 ἄλλους, ὅσους ἂν θέλῃς. Καὶ εὐθὺς ἔργον ἐγένετο
 ὁ λόγος· κατήπειγε γὰρ ἡ χρεῖα. Καὶ ὁ μὲν Αἰ-
 γύπτιος ἔχων τὴν πεζὴν στρατιὰν ἀπήντα τοῖς πολε-
 μοῖσι, δὲ Χαίρειας ναύαρχος ἀπεδείχθη. Τοῦτο πρό-
 20 τερον ἀθυμωτέρους ἐποίησε τοὺς πεζοὺς, ὅτι μετ' αὐτῶν
 οὐκ ἐστρατεύσατο Χαίρειας, καὶ γὰρ ἐφίλου αὐτὸν
 ἤδη καὶ ἀγαθὰ εἶχον ἐλπίδας ἐκείνου στρατηγούντος.
 Ἔδοξεν οὖν ὥσπερ ὀφθαλμὸς ἐξηρῆσθαι μεγάλου σώ-
 25 ματος. Τὸ δὲ ναυτικὸν ἐπήρθη ταῖς ἐλπίσι καὶ φρο-
 νήματος ἐνεπλήσθησαν, ὅτι τὸν ἀνδρείοτατον καὶ κάλ-
 λιστον εἶχον ἡγούμενον. Ὀλίγον τ' ἐπέθενον, ἢ οὐδὲν,
 30 ἀλλὰ ὤρμητο καὶ τριηραρχοὶ καὶ κυβερνήται καὶ
 ναῦται καὶ στρατιῶται πάντες ὁμοίως, τίς προθυμίαν
 ἐπιδείξειται Χαίρειά πρώτος. Τῆς δ' αὐτῆς ἡμέρας καὶ
 κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἡ μάχη συνήρθη. Χρόνον
 35 μὲν οὖν πολλὸν ἀντέσχεν ἡ πεζὴ στρατιὰ τῶν Αἰγυπτίων
 Μήδοις τε καὶ Πέρσαις, εἴτα πλήθει βιασθέντες ἐνέ-
 δωκαν. Καὶ βασιλεὺς δ' ἔφιππος διώκων. Σπουδῇ
 δ' ἦν τοῦ Αἰγυπτίου καταφυγεῖν εἰς Πηλοῦσιον, τοῦ δὲ
 Πέρσου θάττον καταλαβεῖν. Τάχα δ' ἂν καὶ διέφυγεν,
 εἰ μὴ Διονύσιος ἔργον θαυμαστὸν ἐπεδείξατο. Καὶ ἐν
 40 (μὲν) τῇ συμβολῇ ἠγωνίσαστο λαμπρῶς, αἰεὶ μαχόμενος
 πλησίον βασιλέως, ἵνα αὐτὸν βλέπῃ, καὶ πρῶτος ἐτρέψατο
 τοὺς καθ' αὐτόν. Τότε δὲ τῆς φυγῆς μακρᾶς οὔσης
 καὶ συνεχοῦς ἡμέραις τε καὶ νυξίν, δρῶν ἐπὶ τούτοις
 45 λυπούμενον βασιλέα· Μὴ λυποῦ, φησὶν, ὦ δέσποτα.
 κωλύσω γὰρ ἐγὼ τὸν Αἰγύπτιον διαφυγεῖν, ἂν μοι δῶς
 ἵππους ἐπιλέκτους. Ἐπήνεσε βασιλεὺς καὶ δίδωσιν.
 Ὅ δὲ πενταχιλιῶν λαθῶν συνῆψε σταθμοὺς δύο
 50 ἡμέρα μῆ καὶ νυκτὸς ἐπιπεσὼν τοῖς Αἰγυπτίοις ἀπρο-
 δόκητος, πολλοὺς μὲν ἐζώγρησε, πλείονας δ' ἀπέ-
 κτεινεν. Ὅ δ' Αἰγύπτιος ζῶν καταλαμβανόμενος ἀπέ-
 σφαξεν ἑαυτὸν καὶ Διονύσιος τὴν κεφαλὴν ἐκόμισε πρὸς
 βασιλέα. Θεασάμενος δ' ἐκείνος· Ἀναγράφω σε, εἶπεν,
 εὐεργέτην εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμὸν καὶ ἤδη σοι δίδωμι
 45 δῶρον τὸ ἥδιστον, οὗ μάλιστα πάντων αὐτὸς ἐπιθυ-
 μεῖς, Καλλιρρόην γυναῖκα· κέρκιε τὴν δίκην ὁ πό-
 λεμος. Ἔχεις τὸ κάλλιστον ἄθλον τῆς ἀριστείας.
 Διονύσιος δὲ προσεκύνησε καὶ ἰσόθεον ἔδοξεν ἑαυτὸν,
 πεπεισμένος ὅτι βεβαίως ἤδη Καλλιρρόης ἀνὴρ ἐστί.
 Γ'. Καὶ ἐν μὲν τῇ γῇ ταῦτ' ἐπράσσετο· ἐν δὲ τῇ
 50 θαλάσῃ Χαίρειας ἐνίκησεν, ὥστε μὴδ' ἀντίπαλον αὐτῷ
 γενέσθαι τὸ πολέμιον ναυτικόν, οὔτε γὰρ τὰς ἐμβολὰς
 ἐδέξαντο τῶν Αἰγυπτίων τριηρῶν, οὐθ' ὄλωσ ἀντί-
 πρῳροι κατέστησαν, ἀλλ' αἱ μὲν εὐθὺς ἀνετράπησαν,
 αἱ δὲ καὶ πρὸς τὴν γῆν ἐξενεχθείσας ἐζώγρησεν αὐτάν-

navali debellastis Athenienses quoque. Hodie vero tibi
 res est cum Persis, quos Athenienses vicerunt. Habes
 triremes Ægyptias majores et plures, quam Siculæ sunt.
 Imitare socerum Hermocratem in mari. Cui Chæreas :
 Omne me periculum juvat : pro te vero etiam bellum
 contra exosissimum mihi regem suscipiam. Modo da mihi
 cum navibus meos quoque trecentos. Et hos, ait Ægyptius,
 et quotquot velis alios habeto. Dictumque statim res se-
 cuta est. Negotium enim urgebat : adeoque cum ter-
 restri manu Ægyptius obviam ibat hostibus : at Chæreas
 navarchus declarabatur. Id ipsum omnium primum ter-
 restres copias perculit nonnihil, et languidas fecit, quod
 Chæream, amores suos, non haberent commilitonem, quo
 constituto duce bene sperabant. Oculus ita quasi vide-
 batur excussus magno corpori. Navales contra spe cresce-
 bant et spiritibus inflatæ, quod fortissimo uterentur et
 pulcherrimo duce. Et paullum modo secessum dolebant,
 vel potius nihil, imo ruebant et trierarchi et gubernatores
 et nautæ et milites pariter omnes, quis Chæreæ primus
 ardorem audendi et obsequii alacritatem suam common-
 straret. Uno illo tum et eodem die terra marique pugna-
 tum est. Illic diu quidem sustinebat Ægyptiorum pedi-
 tatus Medos pariter ac Persas. Verum multitudinem tandem
 cesserunt obruti. Illos vero rex Persarum cum equitatu
 suo persequitur. Contentio ibi utrimque erat, Ægyptio
 quidem in Pelusium se recipere, Persæ vero occupare et
 intercipere fugientem. Ille forsân evasisset quoque, nisi
 Dionysius, qui in toto reliquo conflictu splendide prox-
 imeque semper a rege, ut conspiceretur, pugnaverat, et
 primus sibi objectos in fugam conjecerat, nisi, inquam,
 ille virtutis egregium specimen tunc exhibuisset. Nam fuga
 quum diuturnior esset, dieque et noctu continens, regi,
 quem propterea videbat afflictum, sic ait : Ne doleas, here.
 Nam Ægyptius ne effugiat, si equitatum mihi selectum
 dederis, efficiam. Laudat rex et dat quinque millia, qui-
 buscum ille bidni iter uno die confecit, noctuque irruit, et
 improvisus, in Ægyptios, multisque vivis captis eos, sed
 pluribus cæsis, profligavit. Caput Ægyptii, qui vivus de-
 prehensus ipse manus intulerat sibi, Dionysius ad Persam
 pertulit. Quod ille conspicatus, Dionysio ait : Ego te be-
 nefactorem meæ domus in annales regiois referri jubebo,
 donumque tibi jam exhibeo, quod omnium maxime cupis,
 Callirrhoën uxorem. Bellum diremit litem. Habes pul-
 cherrimum virtutis præmium. Dionysius adorat regem,
 seque jam diis parem reputat, certa persuasione, fore, ut
 securus porro et constans Callirrhoës maritus existat.

VI. Hæc in continenti gesta. Mari vero Chæreas tam
 præclare vicerat, ut hostium navales copię ne prodire qui-
 dem ad contentionem æquales potuerint. Nam neque im-
 petus Ægyptiarum triremium excipiebant aut sustinebant,
 neque omnino consistebant adversæ proris; sed partim ex
 invasione prima in fugam convertebantur, partim illisæ

δρους. Ἐνεπλήσθη δ' ἡ θάλασσα ναυαγίων Μηδικῶν. Ἄλλ' οὔτε βασιλεὺς ἐγίνωσκε τὴν ἤτταν τὴν ἐν τῇ θαλάσῃ τῶν ἰδίων, οὔτε Χαιρέας τὴν ἐν τῇ γῆ τῶν Αἰγυπτίων. Ἐνόμιζε δ' ἑκάτερος κρατεῖν ἐν ἀμφοτέρους. Ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας, ἧς ἐναυμάχησε, καταπλεύσας εἰς Ἄραδον ὁ Χαιρέας, τὴν μὲν νῆσον ἐκέλευσε περιπλέοντας ἐν κύκλῳ παραφυλάττειν, ὡς αὐτοὺς ἀποδώσοντας λόγον τῷ δεσπότῃ. Κάκεινοι τοὺς μὲν εὐνοῦχους καὶ θεραπεινίδας καὶ πάντα τὰ εὐνοιώτερα σώματα συνήθροισαν εἰς τὴν ἀγορὰν, αὕτη γὰρ εὐρυχωρίαν εἶχε. Τοσοῦτο δ' ἦν τὸ πλῆθος, ὥστε οὐ μόνον ἐν ταῖς στοαῖς, ἀλλὰ καὶ ὑπαίθριοι διενυκτέρευον. Τοὺς δ' ἀξιωματοὺς τι μετέχοντας εἰς οἰκίημα τῆς ἀγορᾶς εἰσήγαγον, ἐν ᾧ συνήθως οἱ Ἄρχοντες ἐχρημάτιζον. Αἱ δὲ γυναῖκες χαμαὶ ἐκαθέοντο περὶ τὴν βασιλῖδα καὶ οὔτε πῦρ ἀνῆψαν, οὔτε τροφῆς ἐγεύσαντο. Πειπεισμένοι γὰρ ἦσαν ἐαλωμένοι μὲν βασιλέα καὶ ἀπολωμένοι τὰ Περσῶν πράγματα, τὸν δ' Αἰγύπτιον πανταχοῦ νικᾶν. Ἡ νῦν ἐκείνη καὶ ἡδίστη καὶ χαλεπώτατη κατέσχευεν Ἄραδον. Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ ἔχαιρον ἀπηλλαγμένοι πολέμου καὶ δουλείας Περσικῆς, οἱ δ' ἐαλωκότες Περσῶν δεσμὰ καὶ μάλιστα καὶ ὕβρεις καὶ σφαγὰς προσεδόκων, τὸ φιλανθρωπώτατον δὲ, δουλείαν. Ἡ δὲ Στάτειρα, ἐνθεῖσα τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ γόνατα Καλλιρρόης, ἔκλαεν. Ἐκείνη γὰρ, ὡς ἂν Ἑλληνίς, καὶ πεπαιδευμένη καὶ οὐκ ἀμελέτητος κακῶν, παρεμυθεῖτο μάλιστα τὴν βασιλῖδα. Συνέθη δέ τι τοιοῦτον. Αἰγύπτιος στρατιώτης, ὁ πεπιστευμένος φυλάττειν τοὺς ἐν τῷ οἰκίματι, γνοὺς, ἔνδον εἶναι τὴν βασιλῖδα, κατὰ τὴν ἔμφυτον ὀρησκειαν τῶν βαρβάρων πρὸς τὸννομα τὸ βασιλικόν, ἐγγὺς μὲν αὐτῇ προσελθεῖν οὐκ ἐτόλμησε, στὰς δὲ παρὰ τῇ θύρᾳ κεκλεισμένη· Θάρρει, δέσποινα, εἶπε, νῦν μὲν γὰρ οὐκ οἶδεν ὁ ναύαρχος, οἷτι καὶ σὺ μετὰ τῶν αἰχμαλώτων ἐνταῦθα κατεκλείσθης, μαθὼν δὲ προνοήσεται σου φιλανθρωπίως. Οὐ μόνον γὰρ ἀνδρείος, ἀλλὰ καὶ γυναῖκα ποιήσεται. φύσει γὰρ ἐστὶ φιλογύναιος. Ταῦτ' ἀκούσασα ἡ Καλλιρρόη μέγα ἀνεκώκυσε καὶ τὰς τρίχας ἐσπάραττε λέγουσα· Νῦν ἀληθῶς αἰχμαλώτως εἰμι. Φόνευσόν με μᾶλλον, ἢ ταῦτ' ἐπαγγέλλου. Γάμον οὐκ ὑπομένω. Θάνατον εὐχομαι. Κεντεῖτωσαν, καὶ καέτωσαν, ἐντεῦθεν οὐκ ἀναστήσομαι. Τάφος ἐμὸς ἐστὶ αὐτοῦ ὁ τόπος. Εἰ δὲ, ὡς λέγεις, φιλάνθρωπός ἐστιν ὁ στρατηγός, ταύτην μοι δότω τὴν χάριν· ἐνταῦθα με ἀποκτενάτω. Δεήσεις αὐτῇ πάλιν ἐκεῖνος προσέφερεν. Ἡ δ' οὐκ ἀνίστατο, ἀλλ' ἐγκεκαλυμμένη πεσοῦσα ἐπὶ τῆς γῆς ἔκειτο. Σκέψις προῦκειτο τῷ Αἰγυπτίῳ, τί καὶ πράξειε. Βίαν μὲν γὰρ οὐκ ἐτόλμα προσφέρειν, πείσαι δὲ πάλιν οὐκ ἐδύνατο. Διόπερ ὑποστρέψας προσῆλθε τῷ Χαιρέᾳ σκυθρωπός. Ὁ δ' ἰδὼν· Τοῦτ' ἄλλο, φησὶν, ἦν. Κλέπτουσι τινες τὰ ἐμὰ κάλλιστα τῶν λαφύρων, ἀλλ' οὐ χαίροντες αὐτὸ πράξουσι. Ὡς οὖν εἶπεν ὁ Αἰγύπτιος· Οὐδέμι᾽ ἄγεγονε κακὸν, δέσποτα· τὴν γὰρ γυναῖκα, ἣν εὗρον ἐν πλατείαις τε-

quoque in terram cum ipsis hominibus ostium arbitrio cedebant. Scatebat autem mare Medici naufragii documentis. Verum neque rex suorum per mare cladem, neque Chæreas Ægyptiorum per terram noverat, sed utroque dominari uterque reputabat. Eodem adhuc, quo pugnatum, die Chæreas classe provectus, Aradum undique navibus cingere, et observare suos jubet, ut hero rationem rerum omnium reddituros. Eunuchos igitur, ancillas et vilia cætera corpora in forum sat spatiosum, eaque tanta copia compellebant, ut non sub porticibus modo, sed et sub dio, pernoctandum illis esset. Digniores autem in domum egebant in foro exstructam, qua ad res gerendas convenire solebant Archontes. Ibi mulieres humi circa reginam sedebant, neque foco accenso, neque cibo gustato, ut quæ certe crederent, regem captum, Persarumque res funditus eversas esse, et Ægyptium ubique victorem agere. Aradum illa nox et suavissima et gravissima eadem obruit. Nam Ægyptii quidem de bello confecto et excussa servitute Persica lætabantur: captivi vero Persæ compedes et flagra et contumelias et cædes opperiebantur, aut, si benigne secum ageretur, servitutum. Statira, dejecto intra genua Callirrhoës capite, plorabat. Hæc enim maxime reginam consolabatur, ut Græca, et sapientiæ præceptis instructa, neque hospes in calamitatum palastra. Accidit ergo tale quid. Ægyptius miles, cui custodia deductorum in istam domum fuerat mandata, gnarus, reginam intus esse, pro barbaris insita regii nominis veneratione, propius illi non audebat accedere, sed stans ad clausas fores: Confide, ait, domina. Navarchus nunc quidem ignorat, te cum captivis licet inclusam, quando vero didicerit, humanus et benignus habebit tui curam. Non ille solummodo fortis est bellator, sed et mulierum amator ex indole sua, te faciet uxorem. Ad hæc cum ingenti ejulatu comas evellens sibi Callirrhoë: Nunc demum, ait, vere captiva sum. Occide me potius, quam ut talia muntles. Nuptias non perferam. Opto mortem. Confodiant, et comburant, ut libet, hinc ego non surgam. Hic locus mihi tumulus erit. Si, ut ais, humanus est imperator, hanc faciat quæso gratiam: occidat me hic loci. Miles admovebat alteras preces: illa vero non surgebat, sed obvoluta sternitur humi proculmibens. Jam deliberandum erat militi, quid ageret. Nam afferre vim non audebat, neque tamen poterat feminam pellicere. Redit igitur tristis ad Chæream. Hic vero illi: En rursus aliud, ait. Manubiarum mearum pulcherrimas quidam furantur. Atqui non impune fecerint. Miles contra: Nulli malum accidit, domine. Mulier nempe, quam in plateis sedentem inveni, mecum ad te negat ire, sed humi prostrata gladium poscit, et mortem sectatur. Ridens ad hæc Chæreas: Rustice, si quis unquam fuit mortalium, ait, ignoras, qui mulier tractetur; blandis con-

ταγμένην, οὐ βούλεται ἐλθεῖν, ἀλλ' ἔρριπται χαμαὶ, ξίφος αἰτούσα, καὶ ἀποθανεῖν βουλομένη. Γελάσας δὲ Χαιρέας εἶπεν· ὦ πάντων ἀνθρώπων ἀφυστάτα, οὐκ οἶδας, πῶς μεθοδεύεται γυνή, παρακλήσειςιν, 5 ἐπαίνοις, ἐπαγγελίαις, μάλιστα δὲ, ἂν ἐρᾶσθαι δοκῇ. Σὺ δὲ βίαν ἴσως προσήγεις καὶ ὕβριν. Οὐδ', φησί, δέσποτα. Πάντα δὲ ταῦτα, ὅσα λέγεις, πεποίηκα ἐν διπλῷ μᾶλλον. Καὶ γὰρ σου κατεψευσάμην, ὅτι ἔξεις αὐτὴν γυναῖκα. Ἡ δὲ πρὸς τοῦτο μάλιστα ἡγα- 10 νάκτησεν. Ὁ δὲ Χαιρέας· Ἐπαφρόδιτος ἄρα, φησὶν, εἶμι, καὶ ἐράσμιος, εἶ, καὶ πρὶν ἰδεῖν, ἀπεστράφη με καὶ ἐμίσησεν. Ἔοικε δὲ φρόνημα εἶναι τῆς γυναικὸς οὐκ ἄγνοός. Μηδεὶς αὐτῇ προσφερέτω βίαν, ἀλλ' ἔατε διάγειν, ὡς προήρηται. Πρέπει γάρ μοι 15 σωφροσύνην τιμᾶν. Καὶ αὐτὴ γὰρ ἴσως ἄνδρα πενθεῖ.

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

Α'. Ὡς μὲν οὖν Χαιρέας, ὑποπευσάσας Καλλιρρόην Διονυσίῳ παραδεδοῦσθαι, θέλων ἀμύνασθαι βασιλέα, πρὸς τὸν Αἰγύπτιον ἀπέστη καὶ ναύαρχος ἀποδειχθεὶς ἐκράτησε τῆς θαλάσσης, νικήσας δὲ κατέσχευεν Ἄραδον, 20 ἔθα βασιλεὺς καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν θεραπείαν ἀπέθετο καὶ Καλλιρρόην, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδῆλωται. Ἐμελλε δ' ἔργον ἢ τύχην πράττειν, οὐ μόνον παράδοξον, ἀλλὰ καὶ σκυθρωπὸν, ἐν ἔξῳ Καλλιρρόην Χαιρέας ἀγνοήσῃ, καὶ τὰς ἀλλοτρίας γυ- 25 ναῖκας ἀναλαβὼν ταῖς τριήρεσιν ἀπάγῃ, μόνην δὲ τὴν ἰδίαν ἐκεῖ καταλίπη, οὐχ ὡς Ἀριάδνην καθεύδουσαν, οὐδὲ Διονύσω νυμφίῳ, λάφυρον δὲ τοῖς ἑαυτοῦ πολεμίοις. Ἄλλ' ἔδοξε τόδε δεινὸν Ἀφροδίτῃ. Ἦδη γὰρ αὐτῷ διηλλάττετο, πρότερον ὀργισθεῖσα χαλεπῶς διὰ 30 τὴν ἄκαιρον ζηλοτυπίαν, ὅτι δῶρον παρ' αὐτῆς λαβὼν τὸ κάλλιστον, οἷον οὐδὲ Ἀλέξανδρος ὁ Πάρις, ὕβρισεν εἰς τὴν χάριν. Ἐπεὶ δὲ καλῶς ἀπελογήσατο τῷ Ἐρωτὶ Χαιρέας, ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολὰς διὰ μυρίων παθῶν πλανηθεὶς, ἠλέησεν αὐτὸν Ἀφροδίτῃ καὶ, ὅπερ ἐξ ἄρχῆς 35 δύο τῶν καλλίστων ἤρμουσε ζεῦγος, γυμνάσασα διὰ γῆς καὶ θαλάσσης, πάλιν ἠθέλησεν ἀποδοῦναι. Νομίζω δὲ καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο σύγγραμμα τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἥδιστον γενήσεσθαι. Καθάρσιον γάρ ἐστι τῶν ἐν τοῖς πρώτοις σκυθρωπῶν. Οὐκέτι ληστεία καὶ δουλεία 40 καὶ δίκη καὶ μάχη καὶ ἀποκαρτέρησις καὶ πόλεμος καὶ ἄλλωσις, ἀλλ' ἔρωτες δίκαιοι ἐν τούτῳ, νόμιμοι γάμοι. Πῶς οὖν ἡ θεὸς ἐφώτισε τὴν ἀλήθειαν καὶ τοὺς ἀγνοουμένους ἔδειξεν ἀλλήλους λέξω. Ἐσπέρα μὲν ἦν, ἔτι δὲ πολλὰ τῶν αἰχμαλώτων κατελείπειτο. Κεκυηκῶς 45 οὖν ὁ Χαιρέας ἀνίσταται, ἵνα διατάξῃται τὰ πρὸς τὸν πλοῦν. Παριόντι δ' αὐτῷ τὴν ἀγορὰν ὁ Αἰγύπτιος ἐλεξεν· Ἐνταῦθα ἐστὶν ἡ γυνή, δέσποτα, ἢ μὴ βουλομένη προσελθεῖν, ἀλλ' ἀποκαρτεροῦσα. Τάχα δὲ σύ πείσεις αὐτὴν ἀναστῆναι. Τί γάρ σε δεῖ καταλείπειν

solationibus, encomiis, promissis, maxime opinione amoris sui. Tu vero forte vim attulisti, aut petulantiam. Non, here, dicebat, sed omnia, quæ dicis, duplo feci potius. Nam de te quoque confinxī mendacium, quod uxorem illam ducere velles. Ad quod illa præcipue indignata est. Venustus ergo, Chæreas ait, sum et amabilis, quando etiam ante conspectum aversata me fuit. Sed videtur in muliere non degeneris animi celsitudo esse. Nemo vim inferat illi, sed sinite, ut velit, agere. Decet enim me temperantiam colere. Forte etiam illa virum luget.

LIBER OCTAVUS.

I. Quomodo itaque, Chæreas, suspicatus, Callirrhoën esse Dionysio traditam, ultionis cupidine defecerit ad Ægyptium, et navarchus constitutus maris imperium fuerit nactus, et Aradum victor occupaverit, ubi rex et uxorem suam et omne ministerium, et ipsam quoque Callirrhoën deposuerat, in prioribus est expositum. Jam fortuna non mirum modo quid et præter opinionem, sed et lugubre, parabat, ut scilicet, habens Callirrhoën, ignoraret habere Chæreas, receptasque suis triremibus alienas uxores abduceret, solam suam ibi relinqueret, non ut Ariadnen dormientem, neque sponso Baccho, sed spoliū suis inimicis. Verum durum hoc Veneri visum, quæ nunc tandem Chæreæ reconciliari cœperat, ipsi prius ob intempestivam æmulationem infesta; ut ingrato nempe, et in munus injurio, quod ab ejus manibus acceperat pulcherrimum, et quale ne Alexander ille quidem, cognomine Paris, tulerat. Quum vero Chæreas pulchre Cupidini, subductis exacte rationibus, satisfecisset, ab occidente in orientem per innumeros casus et errores actus, miscrata eum Venus, pulcherrimum duorum par, quod ipsa dudum copulaverat, postquam terra hinc exercuerat et mari, tandem sibi redere volebat. Ego vero puto, librum hunc ultimum lectoribus fore jucundissimum. Est enim tristius, quæ in præcedentibus, quasi expiatio. Non amplius latrocinium, non servitus, non coram judice lis, non rixa, non in mortem obduratio, non bellum, non captivitas; sed sancti amores legitimæque nuptiæ in hoc inveniuntur. Veritatem igitur antea tectam et obscuram ut collustraverit dea, sibi que monstraverit ignotos invicem, ego dicam. Erat vespera, multumque rerum captivarium nondum triremibus impositum. Defatigatus itaque Chæreas ad ea, quæ classis abitum spectabant, disponenda surgit. Transenti autem forum Ægyptius: Hic, ait, here, mulier est, quæ certa mortis destinatione venire in navem volebat. Fortasse tamen illi tu persuaseris, ut surgat. Quare enim

τὸ κάλλιστον τῶν λαφύρων; συνεπελάβετο καὶ Πολύχαρμος τοῦ λόγου, βουλόμενος ἐμβαλεῖν αὐτὸν, εἴ πως δύναίτο, εἰς ἔρωτα καινὸν καὶ Καλλιρρόης παραμύθιον. Εἰσέλθουμιν, ἔφη, Χαιρέα. Ὑπερβάς οὖν τὸν οὐδὸν καὶ θεασάμενος ἐρριμμένην καὶ ἐγκεκαλυμμένην, εὐθύς ἐκ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τοῦ σχήματος ἐταράχθη τὴν ψυχὴν καὶ μετέωρος ἐγένετο. Πάντως δ' ἂν καὶ ἐγνώρισεν, εἰ μὴ σφόδρα πέπειστο, Καλλιρρόην ἀπειληφέναι Διονύσιον. Ἡρέμα δὲ προσελθὼν, Θάρρει, φησὶν, ὦ γύναι, ἦτις ἂν ἦς, οὐ γὰρ σε βιασόμεθα. Ἐξείς δ' ἄνδρα, δν θέλεις. Ἐτι λέγοντος, ἡ Καλλιρρόη, γνωρίσασα τὴν φωνὴν, ἀπεκαλύψατο καὶ ἀμφοτέροι συνεβόησαν· Χαιρέα· Καλλιρρόη. Περιχυθέντες δ' ἀλλήλοις, λιποψυχήσαντες ἔπεσον. Ἄφρωνος δὲ καὶ Πολύχαρμος τὸ πρῶτον εἰστίχει πρὸς τὸ παράδοξον. Χρόνου δὲ προϊόντος· Ἀνάστητε, εἶπεν, ἀπειλήφατε ἀλλήλους. Πεπληρώχασιν οἱ θεοὶ τὰς ἀμφοτέρων εὐχάς. Μέμνησθε δὲ, ὅτι οὐκ ἐν πατρίδι ἐστέ, ἀλλ' ἐν πολεμίᾳ γῆ καὶ δεῖ ταῦτα πρότερον οἰκονομησαί καλῶς, ἵνα μηδεὶς ἔτι ὑμᾶς διαχωρίσῃ. Τοιαῦτ' ἐμβοῶντος, ὡσπερ τινὲς ἐν φρέατι βαθεῖ βεβαπτισμένοι μόλις ἄνωθεν φωνὴν ἀκούσαντες, βραδέως ἀνήνεγκαν. Εἶτ' ἰδόντες ἀλλήλους καὶ καταφιλήσαντες, πάλιν παρεβόησαν καὶ δεύτερον καὶ τρίτον τοῦτο ἔπραξαν, μίαν φωνὴν ἀφίεντες· Ἐχω σε, εἰ ἀληθῶς εἶ Καλλιρρόη· εἰ ἀληθῶς εἶ Χαιρέας. Φήμη δὲ διέτρεχεν, ὅτι ὁ ναύαρχος εὗρηκε τὴν γυναῖκα. Οὐ στρατιώτης ἐμεινεν ἐν σκηνῇ, οὐ ναύτης ἐν τριήρει, οὐ θυρωρὸς ἐν οἰκίᾳ. Πανταγόθεν συνέτρεχον λαλοῦντες· Ὁ γυναικὸς μακαρίας, εἶληπε τὸν εὐμορφότατον ἄνδρα. Καλλιρρόης δὲ φανεῖσης, οὐδεὶς ἔτι Χαιρέαν ἐπήνεσεν, ἀλλ' εἰς ἐκείνην πάντες ἀφώρων, ὡς μόνην οὔσαν. Ἐβάδιζε δὲ σοβαρὰ, Χαιρέου καὶ Πολυχάρμου μέσσην αὐτὴν δορυφοροῦντων. Ἄνηθ καὶ στεράνους ἐβαλλον αὐτοῖς καὶ οἶνος καὶ μύρα πρὸ τῶν ποδῶν ἔχειτο καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης ἦν ἁμῶν τὰ ἥδιστα, ἐπινίκια καὶ γάμοι. Χαιρέας δ' εἶθιστο μὲν ἐν τριήρει καθέουειν καὶ νυκτὸς καὶ μεθ' ἡμέραν πολλὰ πράττων τότε δὲ Πολυχάρμῳ πάντα ἐπιτρέψας, αὐτὸς οὐδὲ νύκτα περιμεύας, εἰσῆλθεν εἰς θάλαμον τὸν βασιλικόν. Καθ' ἑκάστην γὰρ πόλιν οἶκος ἐξαιρετός ἀποδέδεικται τῇ μεγάλῃ βασιλεῖ. Κλίνη μὲν ἔκειτο χρυσήλατος, στρωμνὴ δὲ Τυρία πορφυρᾶ, ὕψασμα Βαβυλωνιον. Ἦτις ἂν φράσειε τὴν νύκτα ἐκείνην, πόσων διηγημάτων μεστῆ, πόσων δὲ δακρύων ἁμῶν καὶ φιλημάτων; Πρώτη μὲν ἤρξατο Καλλιρρόη διηγέσθαι, πῶς ἀνέζησεν ἐν τῇ τάφῳ, πῶς ὑπὸ Θήρωνος ἐξήχθη, πῶς ἐπλευσε, πῶς ἐπράθη. Μέχρι τούτων Χαιρέας ἀκούων ἔκλαεν. Ἐπεὶ δ' ἤκουεν εἰς Μίλητον τῇ λόγῳ, Καλλιρρόη μὲν ἐσιώπησεν αἰδομένη, Χαιρέας δὲ τῆς ἐμφύτου ζηλοτυπίας ἀνεμνήσθη. Παρηγόρησε δ' αὐτὸν τὸ περὶ τοῦ τέχνου διγύμα. Πρὶν δὲ πάντα ἀκοῦσαι· Λέγε μοι, φησὶ, πῶς εἰς Ἄραδον ἦλθες καὶ ποῦ Διονύσιον καταλέλοιπας καὶ τί σοι πέπρακται πρὸς βασιλέα. Ἡ δ' εὐθύς ἀπό-

pulcherrimum inter spolia relinqueres. Operam quoque suam his verbis commodabat Polycharmus, amori novo, si pote, illum implicare, et amissæ Callirrhœs solatium exhibere volens. Introëamus, ait, Chærea. Superato limine ut prostratum vidit noster et optertam, statim ex respiratione et habitu movebatur et pendeat animo: agnovisset sane confestim Callirrhœn, nisi certæ fuisset persuasionis, Dionysium eam tulisse. Leni igitur suspensoque pede aggressus: Confide, ait, quæcunque tandem sis, mulier. Non enim tibi vim inferemus. Habebis virum, quem cupis. Adhuc loquebatur, quum, agnita familiari sibi voce, Callirrhœ se retegite: et utrinque conclamant: Chærea! Callirrhœ! et deficientes in mutuis amplexibus humi procumbunt. Polycharmus quoque primum inexpectata rei mirabilis novitate, obtunuerat. Interjecto aliquo tempore: Surgite, ait. Vosmet invicem recuperastis. Adimplerunt amborum vota dii. Mementote, vos non in patria, sed in hostili solo esse, et oportere hæc prius bene firmiterque strui et componi, ne quis porro separare vos queat. Hæc illo qua vi poterat inclamante, quasi qui profundo mersi puteo vocem ex alto allabentem audiunt, vix et tarde se recolligunt, tumque rursus post mutuos intuitus et oscula deficient, iterumque et tertia quoque vice continuant, unam hanc edentes vocem: Teneo te, es vere, es Callirrhœ? Es vere, es Chæreas, es Chæreas? Fama statim dimanavit, navarchum recuperasse suam uxorem. Tum non miles in tentorio manere, non in triremi nauta, non domi janitor: undecumque confluere strepentes: O beatam mulierem: recepit formosissimum virum. Verum ipsa conspecta Callirrhœ, nemo Chæream laudabat amplius, sed in eam defixis omnes oculis, quasi sola adesset, respiciebant. Sublimis vero vultu inter Chæream et Polycharmum stipantes gradiebatur media. Flores et corollæ sparsæ euntibus, vinumque et unguenta ante pedes effusa; bellique et pacis simul aderant suavissima, ovationes nempe de hostibus devictis et nuptiarum concelebratio. Consueverat alias in triremi dormire Chæreas, et noctu dieque se multis occupare negotiis. Tunc autem Polycharmo permittebat omnia, et ne quidem exspectata nocte, thalamum regium intrat. Regi nempe peculiaris in unaquaque urbe domus est assignata. In ea lectus ex auro, stragula Tyriæ purpuræ, Babylonici operis. Quis illam noctem enuntiet, quot plena fuerit confabulationum, quot lacrymarum simul et suaviorum. Callirrhœ nempe narrare occipiebat prima, quomodo revixerit in sepulcro, quomodo fuerit a Therone extracta, quomodo navigaverit, quomodo vanierit. Chæreas plorabat hactenus audiens. Ut autem illa sermone Miletum devenerat, pudenter tacebat, et Chæreas insita sua emulatione stimulatus est, attamen narratione de filio leniebatur, et antequam audisset omnia: Dic mihi, ait, quomodo venisti Aradum, et ubi reliquisti Dionysium, et quid cum rege tibi accidit. Assueverat illa statim iurejurando, se post iudicium non vi-

αυτο, μὴ ἑωρακεῖναι Διονύσιον μετὰ τὴν δίκην, βασιλέα δ' ἔρᾶν μὲν αὐτῆς, μὴ κεκοινωνηκεῖναι δ' αὐτῶ, μὴδὲ μέγχι φιλήματος. Ἄδικος οὖν, ἔφη Χαιρέας, ἐγὼ καὶ ὄξυς εἰς ὄργην, τηλικαῦτα δεινὰ διατεθεικῶς βασιλέα μὴδὲν ἀδικοῦντά σε. Σοῦ γὰρ ἀπαλλαγείς εἰς ἀνάγκην κατέστην αὐτομολίας. Ἄλλ' οὐ κατήσχυνά σε· πεπλήρωκα γῆν καὶ θάλασσαν τροπαίων. Καὶ πάντα ἀκριβῶς διηγήσατο, ἐναθροισμένοι τοῖς κατορθώμασιν. Ἐπεὶ δ' ἄλις ἦν δακρύων καὶ διηγμάτων, περιπλακέντες ἀλλήλοις

Ἄσπασιοι λέκτραιο παλαιοῦ θεσμὸν ἴκοντο.

Β'. Ἐτι δὲ νυκτὸς κατέπλευσέ τις Αἰγύπτιος, οὗ τῶν ἀφανῶν. Ἐκβάς δὲ τοῦ κέλητος μετὰ σπουδῆς ἐπυθάνετο, ποῦ Χαιρέας ἐστίν. Ἄγχι οὖν πρὸς Πολύχαρμον, ἐτέρῳ μὲν οὐδενὶ ἔφη τὸ ἀπόρρητον δύνασθαι εἰπεῖν, ἐπιείγειν δὲ τὴν χρεῖαν, ὑπὲρ ἧς ἀφίχεται. Καὶ ἐπὶ πολλῷ μὲν ἀνεβάλετο Πολύχαρμος τὴν πρὸς Χαιρέαν εἴσοδον, ἐνοχλεῖν ἀκαίρως οὐ θέλων. Ἐπεὶ δ' ὁ ἄνθρωπος κατήπειγε, παρανοίξας τοῦ θαλάμου τὴν θύραν, ἐμήνυσε τὴν σπουδὴν. Ὡς δὲ στρατηγὸς ἀγαθὸς Χαιρέας, Κάλει, φησί. Πόλεμος γὰρ ἀναβολὴν οὐ περιμένει. Εἰσαχθεὶς δ' ὁ Αἰγύπτιος, ἔτι σκότους ὄντος, τῇ κλίτῃ παραστάς, Ἰσθί, φησὶν, ὅτι βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἀνήρκεε τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὴν στρατιάν τὴν μὲν εἰς Αἰγύπτιον πέπομφε καταστησομένην τὰ ἐκεῖ, τὴν δὲ λοιπὴν ἄγει πᾶσαν ἐνθάδε καὶ ὅσον οὕτω παρέσται. Πεπισυμένοι γὰρ Ἄραδον ἐαλωκεῖναι, λυπεῖται μὲν καὶ περὶ τοῦ πλοῦτου παντὸς, ὃν ἐνθάδε καταλέλοιπεν, ἀγωνιᾷ δὲ μάλιστα περὶ [τῆς] Στατείρας τῆς γυναικός. Ταῦτ' ἀκούσας Χαιρέας ἀνέθορε. Καλλιρρόη δὲ αὐτοῦ λαβομένη· Ποῖ σπύεις; εἶπε, πρὶν βουλευσασθαι περὶ τῶν ἐφεστηκότων. Ἄν γὰρ τοῦτο δημοσιεύσης, μέγαν πόλεμον κινήσεις σεαυτῶ, πάντων ἐπισταμένους, ἧδη καὶ καταφρονούντων. Πάλιν δὲ ἐν χειρὶ γενόμενοι πεισόμεθα τῶν πρότερον βαρύτερα. Ταχέως ἐπίεσθη τῇ συμβουλῇ καὶ ἐκ τοῦ θαλάμου προῆλθε μετὰ τέχνης. Κρατῶν γὰρ τῆς χειρὸς τὸν Αἰγύπτιον, συγκαλέσας τὸ πλῆθος· Νικῶμεν, ἄνδρες, εἶπε, καὶ τὴν πεζὴν στρατιάν τοῦ βασιλέως. Οὗτος γὰρ ἀνὴρ τὰ εὐαγγέλια ἡμῖν φέρει καὶ γράμματα παρὰ τοῦ Αἰγυπτίου. Δεῖ δὲ τὴν ταχίστην ἡμᾶς πλεῖν, ἐνθα ἐκεῖνος ἐκέλευσε. Συσκευασάμενοι οὖν πάντες ἐμβαίνετε. Ταῦτ' εἰπόντες, ὁ σαλπιστὴς τὸ ἀνακλιτικὸν εἰς τὰς τριήρεις ἐσήμαινε. Λάφυρα δὲ καὶ αἰχμαλώτους τῆς προτεραιᾶς ἦσαν ἐντεθειμένοι καὶ οὐδὲν ἐν τῇ νήσῳ καταλείπειτο, πλὴν εἰ μὴ τι βαρὺ καὶ ἄχρηστον. Ἐπειτα ἔλυον τὰ ἀπόγεια καὶ ἀγκύρας ἀνήρουν καὶ βοῆς καὶ ταραχῆς ὁ λιμὴν πεπλήρωτο καὶ ἄλλος ἄλλο τι ἔπραττε παριῶν. Χαιρέας δ' εἰς τὰς τριήρεις σύνθημα λεληθὸς τοῖς τριηράρχαις δέδωκεν ἐπὶ Κύπρου κρατεῖν, ὡς δῆτ' ἀναγκαῖον, ἔτι ἀφύλακτον οὔσαν, αὐτὴν προκαταλαβεῖν. Πνεύματι δὲ φορῶν χρησάμενοι τῆς ὑστεραίας κατήχθησαν εἰς Πάφον,

disse Dionysium. A rege quidem amari, verum cum illo ne oscula quidem communicasse. Iniquus igitur ego sum, ait Chæreas, et præceps irarum, qui tam graviter afflixerim regem in te nunquam injurium. Abstractus enim a te ad transfugii necessitatem fui redactus; attamen te non deonestavi. Implevi terram et mare tropæis. Simul exacte narrabat omnia placens sibi gloriansque suis egregie factis. Ut lacrymarum et fabularum cepit satietas,

Antiqui cupide renovarunt fœdera lecti.

II. Adhuc nox erat, quum Ægyptius quidam non ignobilis appellit cum celoce, et egressus diligenter atque trepide, ubinam Chæreas esset, interrogat. Adductus ad Polycharmum, negabat significare posse, nisi Chæreæ, rem non temere vulgandam. Necessitatem interim urgere, cujus causa advenerit. Diu quidem tum cessabat Polycharmus ad Chæream introire, ut qui præter tempus interpellare nollet. Importunius autem quum instaret alter, paullum adaperita janua Polycharmus aliquem de re magna et urgente cum ipso agere velle indicat. Vocare Chæreas jubet, bonus imperator. Bellum namque moram non pati. Introductus adhuc obscura nocte Ægyptius, adstans lecto: Scito, ait, quod rex Persarum sustulerit Ægyptium et partem exercitus in Ægyptum miserit, ut res ibi ordinet: partem vero ducat huc reliquam, adfuturus tantum non e vestigio. Nam Aradi cognita occupatione, dolet quidem ob cæteras ibi depositas suas opes, maxime tamen aestuat et timet de uxore sua Statira. Subsilit ad hæc Chæreas. Quem retinens Callirrhœ: Quo properas, ait, antequam de præsentibus deliberaveris? id enim si publicaveris, ipse tibi magnum concitaveris bellum, omnibus ubi intellexerint, te contemturis. Denuo redacti in captivitate multo, quam ante, graviora patiemur. Obtemperat sine mora consilio Chæreas, et cum astutia prodit e conclavi. Manu namque tenens Ægyptium convocata turbæ: Vincimus, ait, o mei, regis quoque terrestres copias. Vir enim, quem videtis, bonum nobis affert nuntium, et Ægyptii literas. Oportet autem quantocyus eo navigare, quo ille jussit. Omnes igitur vasa colligite et inscendite. Quibus dictis, tubicen in triremes receptui cecinit, in quas jam præcedente die spolia cum captivis comportaverant, nihil in insula relicto, nisi quod ponderosum nimis et inutile foret. Tum solvi funes, tum revelli ancoræ, tum clamore portus et tumultu reboare, tum alius aliud agere. Chæreas autem progressus ad triremes mandatum clam dabat versus Cyprum viam tenere, quasi necesse esset adhuc incustoditam insulam occupare. Secundo usi vento Paphum altero die veniunt, ubi tem-

ἔθνα ἔστιν ἱερὸν Ἀφροδίτης. Ἐπεὶ δ' ὠρμίσαντο, Χαιρέας, πρὶν ἐκθῆναι τινα τῶν τριηρῶν, πρῶτους ἐξέπειμψε τοὺς κήρυκας, εἰρήνην καὶ σπονδὰς τοῖς ἐπιχωρίοις καταγγεῖλαι. Δεξαμένων δ' αὐτὸν, ἐξεβίβασε τὴν δύναμιν ἅπασαν εἰς γῆν καὶ ἀναθήμασι τὴν Ἀφροδίτην ἐτίμησε. Πολλῶν δ' ἱερείων συναχθέντων, εἰστίασε τὴν στρατιάν. Σκεπτομένου δ' αὐτοῦ περὶ τῶν ἐξῆς, ἀπήγγειλαν οἱ ἱερεῖς, οἱ αὐτοὶ δ' εἰσι καὶ μάντιες· Ὅτι καλὰ γέγονε τὰ ἱερεῖα. Τότε οὖν θαρρήσας ἐκάλεσε τοὺς τριηράρχας καὶ τοὺς Ἑλληνας τοὺς τριακοσίους καὶ ὄσους τῶν Αἰγυπτίων εὐνοὺς ἑώρα πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεξεν ὧδε· Ἄνδρες συστρατιῶται καὶ φίλοι, κοινονοὶ μεγάλων κατορθωμάτων. Ἐμοὶ καὶ εἰρήνη καλλίστη καὶ πόλεμος ἀσφαλέστατος, μεθ' ὑμῶν, πείρα γὰρ μεμαθήκαμεν, ὅτι ὁμοουόντες ἐκρατήσαμεν τῆς θαλάσσης. Καιρὸς δ' ὄξυς ἐφέστηκεν ἡμῖν εἰς τὸ βουλεύσασθαι περὶ τοῦ μέλλοντος ἀσφαλῶς. Ἴστε γάρ, ὅτι ὁ μὲν Αἰγύπτιος ἀνήρηται μαχόμενος, κρατεῖ δὲ βασιλεὺς ἀπάσης τῆς γῆς. Ἡμεῖς δ' ἀπειλήμεθα ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις. Εἴτ' οὖν συμβουλεύει τις ἡμῖν ἀπιέναι πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὰς ἐκείνου χεῖρας φέροντας αὐτοὺς ἐμβαλεῖν. Ἀνεβόησαν εὐθὺς, ὡς πάντα μᾶλλον ἢ τοῦτο ποιητέον. Ποῖ τοίνυν ἀπιμεν; πάντα γὰρ ἔστιν ἡμῖν πολέμια καὶ οὐκέτι οὐδὲ τῇ θαλάττῃ προσήκει πιστεύειν, τῆς γῆς κρατουμένης ὑπὸ τῶν πολεμίων. Οὐ δῆπου γ' ἀναπτῆναι δυναμέμεθα. Σιωπῆς ἐπὶ τούτοις γενομένης, Λακεδαιμόνιος ἀνὴρ, Βρασίδου συγγενὴς, κατὰ μεγάλην ἀνάγκην τῆς Σπάρτης ἐκπεσὼν, πρῶτος ἐτόλμησεν εἰπεῖν· Τί δὲ ζητοῦμεν, ποῖ φύγομεν βασιλέα; ἔχομεν γὰρ θάλασσαν καὶ τριῆρεις. Ἀμφοτέρω δ' ἡμᾶς εἰς Σικελίαν ἄγει καὶ Συρακούσας, ὅπου οὐ μόνον Πέρσας οὐκ ἂν δεῖσαιμεν, ἀλλ' οὐδ' Ἀθηναίους. Ἐπήνεσαν πάντες τὸν λόγον. Μῆνος Χαιρέας προσεποιοεῖτο μὴ συγκατατίθασθαι, τὸ μῆκος τοῦ πλοῦ προφασίζόμενος, τὸ δ' ἀληθὲς ἀποπειρώμενος, εἰ βεβαίως αὐτοῖς δοκεῖ. Σφόδρα δ' ἐγκειμένων καὶ πλεῖν ἤδη θελόντων· Ἄλλ' ὑμεῖς μὲν, ἄνδρες Ἑλληνας, βουλεύεσθε καλῶς καὶ χάριν ὑμῖν ἔχω τῆς εὐνοίας τε καὶ πίστεως. Οὐκ ἔάσω δὲ ὑμᾶς μετανοῆσαι, θεῶν ὑμᾶς προσλαμβανομένων. Τοὺς δ' Αἰγυπτίους, πολλοὶ γάρ εἰσιν, [οἱς] οὐ προσήκεν ἄκοντας βιάζεσθαι. Καὶ γὰρ γυναῖκας καὶ τέκνα ἔχουσιν οἱ πλείους, ὧν οὐκ ἂν ἡδέως ἀποσπασθεῖεν. Κατασπαρέντες οὖν εἰς τὸ πλῆθος διαπυθνῆσθαι ἐκαστοῦ σπεύσατε, ἵνα μόνον τοὺς ἐκόντας παραλάβωμεν. Ταῦτα μὲν, ὡς ἐκέλευσεν, ἐγένετο.

Γ'. Καλλιρρόη δὲ, λαβομένη Χαιρέου τῆς δεξιᾶς, μόνον αὐτὸν ἀπαγαγούσα· Τί, ἔφη, βεβούλευσαι, Χαιρέα; καὶ Στάτειραν ἄγεις εἰς Συρακούσας καὶ Ῥοδογύνην τὴν καλήν; Ἐρῶθρασεν ὁ Χαιρέας καὶ Οὐκ ἑμαυτοῦ, φησὶν, ἕνεκα ἄγω ταύτας, ἀλλὰ σοὶ θεραπαινίδας. Ἀνέκραγεν ἡ Καλλιρρόη· Μὴ ποιήσισαν οἱ θεοὶ τοσαύτην ἐμοὶ γενέσθαι μανίαν, ὅσπερ τὴν τῆς Ἀσίας βασιλῖδα δούλην ἔχειν, ἄλλως τε καὶ ξένην

plum Veneris erat. Ut appulerant, mittit Chæreas, antequam exscenderent, præcones, pacem et fœdus indigenis annuntiatum. Qui cum illum recepissent, totum exercitum in terram exponit, eumque, post ornatam donariis a se Venerem, coactis multis victimis splendide excipit. Secum autem deinceps agenda volutanti sacerdotibus iidemque vates litare hostias nuntiant. Qua ille relatione erectus trirerem præfectis, suisque trecentis Græcis, et quotquot Ægyptiorum norat sibi benevolos, ad se convocatis hæc ait: Viri commilitones, et participes magnarum rerum, sed bene et cum gloria gestarum. Ego vobiscum agere et pacem decore, et bellum tuto profecto possum. Experimento namque didicimus, per concordiam mari nos fuisse superiores. Jam vero subito nos de futura securitate deliberandi tempus invasit. Nam scire vos velim, Ægyptium in pugna cecidisse, et Persarum regem tota continente dominari, adeoque in mediis hostibus nos esse deprehensos. Ergo sive quis abire suadet ad regem, et sponte dare nos in ejus manum. Cuncti statim sublato clamore facienda potius omnia, quam hoc, affirmabant. Quo evademus igitur, quibus omnia sunt inimica? Subvolare in caelum sane non possumus. Facto ad hæc silentio, Lacedæmonius aliquis, Brasidæ propinquus, temporum acerbitate patria exsul, primus loqui sic ausus est: Quid vero quaerimus, ait, ubi regem effugiamus! mare sane et triremes habemus. Utraque nos in Siciliam et Syracusas ducunt, ubi non Persas modo non timemus, sed ne quidem Athenienses. Laudabant omnes consilium. Chæreas non assentientem fingeat, navigationis longinquitatem caussatus; sed eo ipso volebat tantum pertentare mentes, num serio sic decernerent. Quum autem instarent vehementer, et jam flagitarent abitum: Vos quidem, ait, viri Græci, pulchre statuilis, et gratiam vobis habeo benevolentiae atque fidei, diique si vos in suam curam tutelamque recipiant, pœnitere non sinam. Ægyptios autem, multi enim sunt, invitos cogere non decet. Habent plurimi uxores et liberos, a quibus libenter non abstrahantur. In vulgus itaque dimissos ire jubetis, qui singulos perrogent; ut solos voluntarios adsciscamus. Ut jusserat, ita factum.

III. Callirrhœ vero dextra prehensum seducit Chæream, et: Quid statuisti, Chærea, inquit. Etiam Statiram Syracusas duces, et pulchram Rhodogunen? Non mea causa, sed tibi servas illas abducam, ait rubore suffusus Chæreas. Exclamat Callirrhœ: Dii ne fecerint, ut reginam Asiae mihi servam habere insaniam, eamque hospitii lege mihi sacratam. Illam, si gratificari mihi cupis, remitte regi, quæ me, ut fratris uxorem nacta, sic custodivit.

γεγεννημένην. Εἰ δέ μοι θέλεις χαρίζεσθαι, βασιλεῖ πέμψον αὐτήν. Καί γάρ αὕτη μέ σοι διεφύλαξεν ὡς ἀδελφοῦ γυναῖκα παραλαβοῦσα. Οὐδέν ἐστιν, ἔφη Χαιρέας, ὃ σοῦ θελούσης, οὐκ ἂν ἐγὼ ποιήσαιμι· σὺ γάρ κυρία Στατείρας καὶ πάντων τῶν λαφύρων καὶ πρὸ πάντων τῆς ἐμῆς ψυχῆς. Ἦσθη Καλλιρρόη καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εὐθύς δ' ἐκέλευσε τοῖς ὑπηρεταῖς ἄγειν αὐτήν πρὸς Στάτειραν. Ἐτύγχανε δ' ἐκείνη μετὰ τῶν ἐνδοξοτάτων Περσίδων ἐν κοίλῃ νηΐ, ὧως οὐδὲν ἐπισταμένη τῶν γεγεννημένων, οὐδ' ὅτι Καλλιρρόη Χαιρέαν ἀπειλήφε, πολλή γὰρ ἦν παραφυλακὴ καὶ οὐδενὶ ἐξῆν προσελθεῖν, οὐκ ἰδεῖν, οὐ μνηῦσαι τι τῶν πραττομένων. Ὡς δ' ἦκεν ἐπὶ τὴν ναῦν, τοῦ τριηράρχου δορυφοροῦντος αὐτήν, κατάπληξις εὐθύς ἦν πάντων καὶ ταραχὴ διαθεόντων. Εἰτά τις ἡσυχῇ πρὸς ἄλλον ἐλάλησεν· Ἡ τοῦ ναυάρχου γυνὴ παραγίνεται. Μέγα δὲ καὶ βύθιον ἀνεστέναξεν ἡ Στάτειρα καὶ κλάουσα εἶπεν· Εἰς ταύτην με τὴν ἡμέραν, ὦ Τύχη, τετήρηκας, ἴν' ἡ βασιλις ἴδω κυρίαν, πάρεστι γὰρ ἴσως ἰδεῖν ὅταν παρείληφε δούλην. Ἦγειρε θρῆνον ἐπὶ τούτοις καὶ τότε ἔμαθε, τίς αἰχμαλωσία σωμαίων εὐγενῶν. Ἀλλὰ ταχεῖαν ἐποίησεν ὁ θεὸς τὴν μεταβολήν. Καλλιρρόη γὰρ εἰσδραμοῦσα περιεπλάκη τῇ Στατείρᾳ· Χαῖρε, φησὶν, ὦ βασιλεια. Βασιλις γὰρ εἶ καὶ αἶε διαμενεῖς. Οὐκ εἰς πολεμίων χεῖρας ἐμπέτωκας, ἀλλὰ τῆς σοι φιλάτης, ἣν εὐηργέτηκας. Χαιρέας, ὁ ἐμὸς, ἐστὶ ναύαρχος. Ναύαρχον δ' Αἰγυπτίων ἐποίησεν αὐτὸν ὀργῇ πρὸς βασιλέα, διὰ τὸ βραδέως ἀπολαμβάνειν ἐμέ. Πέπταται δὲ καὶ διήλλακται καὶ οὐκέτι ὑμῖν ἐστὶ πολέμιος. Ἀνίστασο δὲ, φιλάτη, καὶ ἀπιθὶ χαίρουσα. Ἀπολαβε καὶ σὺ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς. Ζῆ γὰρ βασιλεὺς κἀκείνω σε Χαιρέας πέμπει. Ἀνίστασο καὶ σὺ, Ῥοδοῦνη, πρώτη μοι φίλη Περσίδων καὶ βιάδιζε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς καὶ ὅσας ἡ βασιλις ἂν ἄλλας θέλῃ καὶ μέμνησθε Καλλιρρόης. Ἐξεπλάγη Στάτειρα τούτων ἀκούσασα τῶν λόγων καὶ οὔτε πιστεύειν εἶχε, οὔτ' ἀπιστεῖν. Τὸ δ' ἦθος Καλλιρρόης τοιοῦτον ἦν, ὡς μὴ δοκεῖν εἰρωνεύεσθαι ἐν μεγάλαις συμφοραῖς. Ὁ δὲ καιρὸς ἐκέλευε ταχέως πάντα πράττειν. Ἦν οὖν τις ἐν Αἰγυπτίῳ Δημήτριος, φιλόσοφος, βασιλεῖ γνῶριμος, ἡλικία προήκων, παιδεία καὶ ἀρετῇ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων διαφέρων. Τοῦτον καλέσας Χαιρέας εἶπεν· Ἐγὼ ἐβουλόμην μετ' ἐμαυτοῦ σε ἄγειν, ἀλλὰ μεγάλης πράξεως ὑπηρετήν σε ποιοῦμαι. Τὴν γὰρ βασιλῖδα τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ πέμψω διὰ σοῦ. Τοῦτο δὲ καὶ σὲ ποιήσει τιμιώτερον ἐκείνω καὶ τοὺς ἄλλους διαλάξει. Ταῦτ' εἰπὼν στρατηγὸν ἀπέδειξε Δημήτριον τῶν ὀπίσω κομιζομένων τριηρῶν. Πάντες γὰρ ἤθελον ἀκολουθεῖν Χαιρέα καὶ προστίμων αὐτὸν πατρίδων καὶ τέκνων. Ὁ δὲ μόνος εἴκοσι τριήρεις ἐπελέξατο, τὰς ἀρίστας καὶ μεγίστας, ὡς ἂν ὑπὲρ τὸν Ἴόνιον μέλλων περαιοῦσθαι καὶ ταύταις ἐνεβίβασεν Ἑλληνας μὲν ἅπαντας, ὅσοι παρῆσαν, Αἰγυπτίων δὲ καὶ Φοινίκων ὄσους ἔμαθεν εὐζώνους. Πολλοὶ καὶ

Nihil est, quod volenti tibi non fecerim, ait Chæreas. Tu Statiræ domina, tu manubiarum, tu præ omnibus anima quoque meæ. Gavisæ Callirrhœ, virumque deosculata, statim a ministris ad Statiram duci vult, quæ cum nobilissimis Persidum in cava nave residebat, ignara rerum omnium, etiam quod Callirrhœ Chæream recuperasset, ut quas adire, aut videre, aut gestorum facere certiores, uemini per acres custodias liceret. Ut venit ad navem, trierarcho præeunte, statim consternatio erat et tumultus omnium discursantium. Inter cætera quis submissa voce alteri uxorem navarchi venire nuntiabat; quo percepto Statira ex imo pectore graviter suspiravit, et: In hanc me diem, Fortuna, servasti, ait plorans, ut dominam regina videam. Forsan adest, ut, qualem acceperit ancillam, cernat. Post quæ suscitavit planctum, et qualis ingenuorum corporum sit captivitas, tum condidicit. Sed brevi deus mutavit rerum faciem. Callirrhœ namque ingressa navem accurrit, et circumvoluta Statiræ: Regina, salve, ait. Regina enim es, et semper manes. Non in hostium, sed in amicissimæ tuamque benevolentiam expertæ, manus incidisti. Chæreas meus est navarchus, quo in gradu constituit illum ira, ideo, quod tarde me reciperet, adversus regem concepta. Sed ira resedit nunc, et ipse reconciliatus, et vobis non amplius hostis est. Itaque surge, amicissima, et hilaris abi. Recupera tu quoque maritum tuum. Rex enim vivit, et illi te mittit Chæreas. Surge tu quoque, Rhodogune, prima mihi Persidum amica, et abi ad maritum tuum, et quotquot alias regina velit, et memores estote Callirrhœs. Extra se rapitur ad hos sermones Statira, neque credere habens, neque diffidere. Is tamen erat Callirrhœs animi character, ut in magnis eventibus cavillari non videretur. Tempus quoque præsens cito peragi volebat omnia. Erat tum inter Ægyptios aliquis Demetrius philosophus, regi familiaris, ætate proventus, et doctrinarum atque virtutis studio cæteris Ægyptiis antecellens. Hunc vocat Chæreas, et: Ego te quidem mecum sumere volebam, ait; nunc autem te magni negotii faciam administrum. Reginam per te magno regi mittam. Hoc et illi te faciet cariorem, et reliquos in gratiam reducet. His dictis prætorem triremium, quæ patriam repetebant, eum designat. Nam voluerant quidem omnes Chæream sequi, quem præferebant vel patriæ quisque suæ, vel liberis. At ille tamen solas viginti triremes optimas sibi deligit maximasque, ut cui pelagus Ionium foret trajiciendum. Illis imponit Græcos omnes, quotquot inter copias aderant, et Ægyptiorum atque Phœnicum quos cognoverat strenuos et robustos. Multi quo-

Κυπρίων ἐθελονταὶ ἐνέβησαν. Τοὺς δ' ἄλλους πάν-
 τας ἐπεμψεν οἰκάδε, διανείμας αὐτοῖς μέρη τῶν λα-
 φύρων, ἵνα χαίροντες ἐπανίσωσι πρὸς τοὺς ἑαυτῶν,
 ἐντιμότεροι γενόμενοι. Καὶ οὐδεὶς ἠτύχησεν οὐδενός,
 5 αἰτήσας παρὰ Χαιρέου. Καλλιρρόη δὲ προσήνεγκε
 τὸν κόσμον ἅπαντα τὸν βασιλικὸν Στατείρα. Ἡ δ'
 οὐκ ἐβουλήθη λαβεῖν, ἀλλὰ, Τούτῳ, φησί, (σὺ) κοσ-
 μοῦ. Πρέπει γὰρ τοιοῦτω σώματι κόσμος βασιλικός.
 Δεῖ γὰρ ἔχειν σε, ἵνα καὶ μητρὶ χάριση καὶ πατρίδι
 10 ἀναθήματα θεοῖς. Ἐγὼ δὲ πλείω τούτων καταλέ-
 λοιπα ἐν Βαβυλῶνι. Θεοὶ δὲ σοὶ παρέχοιεν εὐπλοῖαν
 καὶ σωτηρίαν καὶ μηδέποτε διαζευχθῆναι Χαιρέου.
 Πάντα πεποίηκας εἰς ἐμέ δικαίως. Χρηστὸν ἦθος
 ἐπεδείξω καὶ τοῦ κάλλους ἄξιον. Καλὴν μοι βασιλεύς
 15 ἔδωκε παρακαταθήκην.

Δ'. Τίς ἂν φράσειε τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην, πόσας
 ἔσχε πράξεις, πόσα πάθη διάφορα, εὐχομένων, συν-
 τασσομένων, χαίρόντων, λυπουμένων, ἀλλήλοις ἐντολὰς
 διδόντων, τοῖς οἴκοι γραφόντων. Ἐγραψε δὲ καὶ Χαι-
 20 ρεὺς ἐπιστολὴν πρὸς βασιλέα τοιαύτην· Σὺ μὲν ἐμελλες
 τὴν δίκην κρίνειν, ἐγὼ δ' ἤδη νενίκηκα παρὰ τῷ δι-
 καιοτάτῳ δικαστῇ. Πόλεμος γὰρ ἄριστος κριτῆς τοῦ
 κρείττονός τε καὶ χειρόνος. Οὗτός μοι Καλλιρρόην
 ἀποδέδωκεν, οὐ μόνον τὴν γυναῖκα τὴν ἐμήν, ἀλλὰ καὶ
 25 τὴν σὴν. Οὐκ ἐμιμησάμην δὲ σου τὴν βραδύτητα,
 ἀλλὰ ταχέως σοὶ μηδὲ ἀπαιτοῦντι Στατείραν ἀποδί-
 δωμι καθαράν καὶ ἐν αἰγυμάλωσά μείνασαν βασιλίδα.
 Ἴσθι δὲ, οὐκ ἐμέ σοὶ τὸ δῶρον ἀλλὰ Καλλιρρόην ἀπο-
 στέλλουσαν. Ἄνταπαίτουμέν δέ σε χάριν, Αἰγυπτίοις
 30 διαλλαγῆναι· πρέπει γὰρ βασιλεῖ μάλιστα πάντων
 ἀνεξίκακεῖν. Ἐξεῖς δὲ στρατιώτας ἀγαθοὺς φιλοῦν-
 τας σε· τοῦ γὰρ ἐμοὶ συνακολουθεῖν, ὡς φίλοι, παρὰ
 σοὶ μάλλον εἴλοντο μένειν. Ταῦτα μὲν ἔγραψε Χαι-
 35 ρεῖον, Διονυσίῳ γράψαι. Τοῦτο μόνον ἐποίησε δίχα
 Χαιρέου· εἰδυῖα γὰρ αὐτοῦ τὴν ἐμψυτον ζηλοτυπίαν,
 ἐσπούδαζε λαθεῖν. Λαβοῦσα δὲ γραμματίδιον ἐχά-
 ραξεν οὕτως· Καλλιρρόη Διονυσίῳ εὐεργετῇ χαίρειν.
 Σὺ γὰρ εἶ, ὁ καὶ ληστείας καὶ δουλείας με ἀπαλλάξας.
 40 Δέομαί σου μηδὲν ὀργισθῆς· εἰμὶ γὰρ τῇ ψυχῇ μετὰ
 σοῦ διὰ τὸν κοινὸν υἱόν, ὃν παρακατατίθημί σοι ἐκτρέ-
 φειν τε καὶ παιδεύειν ἄξιως ἡμῶν. Μὴ λάβῃ δὲ πει-
 ραν μητρειαῖς. Ἐχεις οὐ μόνον υἱόν, ἀλλὰ καὶ θυγα-
 τέρα. Ἄρκει σοὶ δύο τέκνα. Ὅν γάμψω ζεῦξον, ὅταν
 15 ἀνὴρ γένηται καὶ πέμψω αὐτὸν εἰς Συρακοῦσας ἵνα
 καὶ τὸν πάππον θεάσῃται. Ἀσπάζομαι σε, Πλαγγών.
 Ταῦτά σοι γέγραφα τῇ ἐμῇ χειρὶ. Ἐρρωσο, ἀγαθὴ
 Διονυσίε καὶ Καλλιρρόης μνημόνευε τῆς σῆς. Σφρα-
 γίσασα δὲ τὴν ἐπιστολὴν, ἀπέκρυψεν ἐν τοῖς κόλποις
 30 καὶ δ' ἔδει λοιπὸν ἀνάγεσθαι καὶ ταῖς τριήρεσι πάν-
 τας ἐμβαίνειν, αὐτῇ χειρὶ δοῦσα τῇ Στατείρᾳ εἰς τὸ
 πλοῖον εἰσήγαγε. Κατεσκευάκει δὲ Δημήτριος ἐν τῇ
 νηϊ σκηνὴν βασιλικήν, πορφυρίδα καὶ χρυσοῦσῃ Βαβυ-
 λωνία περιθεῖς. Πάνυ δὲ κολακευτικῶς κατακλίνασα

que Cyprii sua sponte inscendebant. Cæteros omnes do-
 num remittit, spoliolorum quemque particula divitem, ut
 læti reverterentur ad suos præmiis et honore aucti. Nemo
 sane petitis a Chærea excidebat. Callirrhœ quoque mun-
 dum omnem regium reginæ conferebat, renuenti tamen,
 et : Hoc tu te orna, dicenti ; tale corpus regius mundus de-
 cet. Habere quoque debes, unde matri gratificeris, et
 patriis donaria diis. Ego plura his Babylone reliqui. Di
 tibi secundum cursum salvumque dent, et nunquam a Chæ-
 rea separari. Æqua mecum et justa fecisti omnia. In-
 dolem animi bonam formaque dignam tua commonstrasti
 Pulchrum mihi depositum rex dedit.

IV. Quis illam diem dixerit, quot habuerit actiones,
 quam sibi diversa studia, voventium, valedicentium, læ-
 tantium, tristium, mandata mutua dantium, literas item ad
 in patria relictos exarantium ! Chæreas inter cæteros hanc
 ad regem dedit : Tu meditaberis litem disceptare. Ego
 vero jam vici sub justissimo iudice. Bellum est optimus
 iudex melioris et deterioris juris. Illud mihi non meam
 tantum uxorem, Callirrhœn, sed et tuam, dedit. Tardi-
 tatem vero tuam imitatus non sum, sed cito Statiram,
 etiam non reposcenti, puram et vel in captivitate reginam
 reddo. Scito tamen, non me tibi, sed Callirrhœn, do-
 num mittere, pro quo redhostimentum id rogamus, ut
 cum Ægyptiis in gratiam redeas. Regem nempe, si quem
 alium, injuriæ acceptæ non esse memorem decet. Habebis
 milites tui amantes. Nam apud te manere, quam ut amici
 me comitari, maluerunt. Hæc quidem Chæreas scripsit.
 Sed Callirrhœ quoque censuit, Dionysio gratiarum actio-
 nem perscribere. Hoc unicum clam Chærea fecit, ut
 quem insitæ gnara æmulationis, matre studebat ; et sic
 exarat : Callirrhœ Dionysio patrono salutem. Tu enim
 es, qui et latrocinio et servituti me eripuisti. Ne quæso
 irascaris. Nam animo sum tecum propter communem
 filium, quem fidei tuæ alendum docendumque condigne no-
 bis committo. Ne experientiam subgat novercæ velim.
 Habes non modo filium, sed et filiam. Sufficiunt tibi duo
 liberi. Illum, ut vir evaserit, uxori junge, et mitte Sy-
 racusas, ut avum quoque videat. Saluto te, Plangon.
 Hæc mea manu scripsi. Vale, bone Dionysie, et tuæ
 Callirrhœs memento. Epistolam obsignatam sinu recon-
 dit, et quum oporteret tandem abire, et omnes in triremes
 inscendere, Statiram, ipsa manu prehensam, in navem in-
 troducit, in qua Demetrius tentorium regium purpureis
 velis et auro textis Babylonicis circumdatum præparaverat.

αὐτὴν Καλλιρρόη· Ἐρρωσό μοι, φησὶν, ὧ Στάτειρα καὶ μέμνησό μου καὶ γράφε μοι πολλάκις εἰς Συρακούσας· βράδια γὰρ πάντα βασιλεῖ. Κἀγὼ δέ σοι χάριν εἶσομαι παρὰ τοῖς γονεῦσί μου καὶ τοῖς θεοῖς τοῖς Ἑλληνικοῖς. Συνίστημι σοι τὸ τέκνον μου, ὃ καὶ σὺ ἠδέως εἶδες. Νόμιζε ἐκεῖνο παραθήκην ἔχειν ἀντ' ἐμοῦ. Ταῦτα λεγούσης, δακρῦον ἐνεπλήσθη καὶ γόν ἤγειρε ταῖς γυναῖξίν. Ἐξιοῦσα δὲ τῆς νεῶς ἡ Καλλιρρόη, ἠρέμα προσκύψασα τῇ Στατειρᾷ καὶ ἐρυθριῶσα, τὴν ἐπιστολὴν ἐπέδωκε καὶ, Ταύτην, εἶπε, δὸς Διονυσίῳ τῷ δυστυχεῖ, ὃν παρατίθημι σοί τε καὶ βασιλεῖ. Παρηγορήσατε αὐτόν. Φοβοῦμαι, μὴ ἐμοῦ χωρισθεὶς ἑαυτὸν ἀνέλῃ. Ἐτι δ' ἂν ἐλάουσι αἱ γυναῖκες καὶ ἔκλασον καὶ ἀλλήλας κατεφιλοῦν, εἰ μὴ παρήγγειλαν οἱ κυβερνήται τὴν ἀναγωγὴν. Μέλλουσα δ' ἐμβαίνειν εἰς τὴν τριήρη ἡ Καλλιρρόη τὴν Ἀφροδίτην προσεκύνησε. Χάρις σοι, φησὶν, ὧ δέσποινα, τῶν παρόντων. Ἦδη μοι διαλλάττη. Δὸς δέ μοι καὶ Συρακούσας ἰδεῖν. Μεγάλῃ μὲν ἐν μέσῳ θάλασσα καὶ ἐκδέχεται με φοβερὰ πελάγη, πλὴν οὐ φοβοῦμαι, σοῦ μοι συμπλεύσης. Ἄλλ' οὐδὲ τῶν Αἰγυπτίων οὐδεὶς ἐνέβη ταῖς Δημητρίου ναυσίν, εἰ μὴ πρότερον συνετάξατο Χαίρεα καὶ κεφαλὴν καὶ χεῖρας αὐτοῦ κατεφιλόησε. Τοσοῦτον ἴμερον πᾶσιν ἐνέθηκε. Καὶ πρῶτον ἐκείνον εἶασεν ἀναγκάσθαι τὸν στόλον, ὡς ἀκούσθαι μέχρι πόρρω τῆς θαλάσσης ἐπαίνους μεμνήμενός εὐχαΐς.

Ε'. Καὶ οὗτοι μὲν ἔπλεον, βασιλεὺς δ' ὁ μέγας, κρατήσας τῶν πολεμίων, εἰς Αἴγυπτον μὲν ἐξέπεμπε τὸν καταστησόμενον τὰ ἐν αὐτῇ βεβαίως, αὐτὸς δ' ἔσπευδεν εἰς Ἄραδον πρὸς τὴν γυναῖκα. Ὅντι δ' αὐτῷ περὶ Χίον καὶ Τύρον καὶ θύοντι τῷ Ἡρακλεῖ τὰ ἐπινίκια, προσῆλθε τις ἀγγέλλων· Ὅτι Ἄραδος ἐκπεπόρηται καὶ ἔστι κενή· πάντα δὲ τὰ ἐν αὐτῇ φέρουσιν αἱ ναῦς τῶν Αἰγυπτίων. Μέγα δὲ πένθος κατήγγειλε βασιλεῖ, ὡς ἀπολωλίας τῆς βασιλίδος. Ἐπένθουν δὲ Περσῶν οἱ ἐντιμώτατοι, Στάτειραν

Πρόφασιν σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἕκαστος,

ὁ μὲν γυναῖκα, ὁ δ' ἀδελφὴν, ὁ δὲ θυγατέρα· πάντες δὲ τινα, ἕκαστος οἰκεῖον. Ἐκπεπλευκότων δὲ τῶν πολεμίων, ἀγνωστον ἦν, διὰ ποίας θαλάσσης. Τῇ δευτέρᾳ δὲ τῶν ἡμερῶν ὠφθησαν αἱ Αἰγυπτίων ναῦς προσπλεύουσαι. Καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς ἀγῆλον ἦν, ἐθαύμαζον δ' ὄρωντες καὶ ἔτι μάλλον ἐπέτεινον αὐτῶν τὴν ἀπορίαν σημεῖον ἀρθὲν ἀπὸ τῆς νεῶς τῆς Δημητρίου βασιλικόν, ὅπερ εἴωθεν αἰρεσθαι μόνου πλέοντος βασιλέως. Τοῦτο δὲ ταραχὴν ἐποίησεν, ὡς πολεμίων ὄντων. Εὐθὺς δὲ θέοντες ἐμήνυον Ἀρταξέρῃ· Τάχα δὴ τις εὐρεθήσεται βασιλεὺς Αἰγυπτίων. Ὁ δ' ἀνέθορον ἐκ τοῦ θρόνου καὶ ἔσπευδεν ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ σύνθημα πολεμικὸν ἐδίδου. Τριήρεις μὲν γὰρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ· πᾶν δὲ τὸ πλῆθος ἔστησεν ἐπὶ τοῦ λιμένας παρεσκευασμένον εἰς μάχην. Ἦδη δὲ τις καὶ τόξον ἐνέτεινε καὶ λόγῃν ἐμελλεν ἀφιέναι, εἰ μὴ συν-

CHARITON.

In illa ut Callirrhoe reginam tenerrimis cum blanditiis lecto reposuerat : Vale, ait, o Statira, meique memento ; et Syracusas scribe saepius. Omnia enim regi facilia. Ego tibi apud parentes quoque meos gratiam novero, et apud Graecos deos. Commendo tibi filium meum, quem et tu libenter videbas. Pro me illum habere depositum reputato. Haec dicens Callirrhoe lacrymis abundatur, et ejulatum apud mulieres excitat, et jam egrediens e nave, versus Statiram leviter sese inclinans et erubescens, epistolam tradit. Hanc, ait, exhibe infelici Dionysio, quem tuae pariter et regis fidei committo. Consolamini ipsum. Vereor, ne sese de vita, sejunctus a me, tollat. Forsan adhuc loquerentur mulierculae, et plorarent, et partirentur invicem oscula, nisi gubernatores exitum e portu imperassent. Jam inscensura Venerem adorat Callirrhoe : Gratia tibi sit, domina, de praesentibus, ait. Jam mihi reconciliata es. Da quoque nunc Syracusas videre. Intercedit quidem vastum mare, et aequora tremenda manent atque excipiunt. Non timeo tamen, te mihi socia navigationis. Aegyptiorum nemo naves ingrediebatur Demetrii prius, quam hic Chareae valedixisset, caput manusque deoscullatus. Tantum sui desiderium noster omnibus indiderat. Hanc ergo primam sivit Chareas in fluctus referri classem, inter laudes votis mixtas, longo per mare tractu exaudientias.

V. Et hi quidem navigabant, rex autem, victis hostibus, in Aegyptum miserat, qui statum illius regionis ordinaret. Ipse vero Aradum properabat ad uxorem. Sed versanti circa Chium et Tyrum, et Herculi ob victoriam obtentam sacrificanti, advenit nuntius, Aradum hostili manu devastatam et evacuatam esse, omniaque naves Aegyptiorum asportare. Nuntius ille tristissimus advenit regi, ut perdita regina; tristissimus et reliquis Persarum proceribus, qui Statiram specie lugebant, suos revera quisque necessarios, hic uxorem, ille sororem, alter filiam, omnes omnino affinem. Post egressum vero inimicarum navium ignorabatur, per quodnam illae mare iter haberent. Altero die autem conspectae quidem naves Aegyptiorum accedentes, sed quarum obscura erat destinatio. Videntes admirabantur, sed magis intendebat incertitudinem vexillum regium e nave Demetrii sublaturum, quod tantum solet, quando rex navigat, extolli. Id faciebat perturbationem, tanquam hostes adessent. Accurrunt statim et nuntiant Artaxerxi. Forsan, aiunt, invenietur aliquis rex Aegyptiorum. Ille subito desilire de solio, ad litus festinare, conflictui dare signum. Triremes enim non quidem ipsi ad manus : sed ordinavit copias in portu ad praelium accinctas. Jam quis

ἔχε Δημήτριος καὶ τοῦτο ἐμήνυσε τῇ βασιλίδι. Ἡ δὲ Στάτειρα προελθοῦσα τῆς σκηνῆς ἔδειξεν ἑαυτῆν. Ἐξούς οὖν τὰ θπλα ῥίψαντες προσεκύνησαν. Ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ κατέσχευ, ἀλλὰ, πρὶν καλῶς τὴν ναῦν καταθῆναι, πρῶτος εἰσεπήδησεν εἰς αὐτήν. Περιχυθεὶς δὲ τῇ γυναικί, ἐκ τῆς χαρᾶς δάκρυα ἀφῆκε καὶ εἶπε· Τίς ἄρα μοι θεῶν ἀποδέδωκε σε, γυνὴ φιλότατη; Ἀμφοτέρω γὰρ ἄπιστα καὶ ἀπολέσθαι βασιλίδα καὶ ἀπολομένην εὐρεθῆναι. Πῶς δέ σε, εἰς γῆν καταλιπόν, ἐκ θαλάσσης ἀπολαμβάνω; Στάτειρα δ' ἀπεκρίνατο· Δῶρον ἔχεις με παρὰ Καλλιρρόης. Ἀκούσας δὲ τοῦνομα βασιλεὺς, ὡς ἐπὶ τραύματι παλαιῷ πληγὴν ἔλαθε καινήν. Βλέψας δ' εἰς Ἀρταξάτην τὸν εὐνοῦχον· Ἄγε με, φησί, πρὸς Καλλιρρόην, ἵν' αὐτῇ χάριν γνῶ. Εἶπεν ἡ Στάτειρα· Μαθήσῃ πάντα παρ' ἐμοῦ. Ἄμα δὲ προήσαν ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὰ βασίλεια. Τότε δὲ πάντας ἀπαλλαγῆναι κελεύσασα καὶ μόνον τὸν εὐνοῦχον παρεῖναι, διηγείτο τὰ ἐν Ἀράδῳ, τὰ ἐν Κύπρῳ καὶ τελευταίαν ἔδωκε τὴν ἐπιστολὴν τὴν Χαιρέου. Βασιλεὺς δ' ἀναγινώσκων μυρίων παθῶν ἐπληροῦτο. Καὶ γὰρ ὀργίζετο διὰ τὴν ἄλλωσιν τῶν φιλότατων καὶ μετενόει διὰ τὸ παρασχεῖν αὐτομολίας ἀνάγκην, καὶ χάριν δ' αὐτῇ πάλιν ἠπίστατο, ὅτι Καλλιρρόην μηκέτι δύναίτο θεάσασθαι. Μάλιστα δὲ πάντων φθόνος ἔπειτο αὐτοῦ καὶ ἔλεγε· Μακάριος Χαιρέας, εὐτυχέστερος ἐμοῦ. Ἐπεὶ δ' ἄλλοις ἦν τῶν διηγημάτων, Στάτειρα εἶπε· Παραμύθησαι, βασιλεῦ, Διονύσιον. Τούτο γὰρ σε παρακαλεῖ Καλλιρρόη. Ἐπιστραφεὶς οὖν ὁ Ἀρταξέρξης πρὸς τὸν εὐνοῦχον· Ἐλθέτω, φησί, Διονύσιος. Καὶ ἦλθε ταχέως, μετέωρος ταῖς ἐλπίσι. Τῶν γὰρ περὶ Χαιρέαν ἠπίστατο οὐδὲν, μετὰ δὲ τῶν ἄλλων γυναικῶν ἐδόκει Καλλιρρόην παρεῖναι καὶ βασίλειά καλεῖν αὐτὸν, ἵν' ἀποδῷ τὴν γυναῖκα, γέρας τῆς ἀριστείας. Ἐπεὶ δ' εἰσῆλθε, διηγῆσατο αὐτῷ βασιλεὺς πάντα τὰ γεγενημένα. Ἐν ἐκείνῳ δὲ τῇ καιρῷ φρόνησιν Διονύσιος ἐπεδείξατο καὶ παιδείαν ἐξείρετον. Ὡσπερ γὰρ τις, κεραυνοῦ πεσόντος πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, μὴ ταραχθεῖν, καχεῖνος, ἀκούσας λόγων σκηπτῶ βαρυτέρων, ὅτι Χαιρέας Καλλιρρόην εἰς Συρακούσας ἀπάγει, ὅμως εὐσταθῆς ἔμεινε καὶ οὐκ ἔδοξεν ἀσφαλὲς αὐτῷ τὸ λυπεῖσθαι, σωθείσης τῆς βασιλίδος. Ὁ δ' Ἀρταξέρξης· Εἰ μὲν δυνάμην, ἔφη, Καλλιρρόην ἂν ἀπέδωκα σοί, Διονύσιε, πᾶσαν γὰρ εὖνοιαν εἰς ἐὺ καὶ πίστιν ἐπέδειξο. Τούτου δ' ὄντος ἀμυγάνου, εἰδόμεναι σοὶ πάσης Ἰωνίας ἄρχειν καὶ πρῶτος εὐεργέτης εἰς οἶκον βασιλέως ἀναγραφῆση. Προσεκύνησεν δὲ Διονύσιος καὶ χάριν ὁμολογῆσας ἔχειν, ἔσπευδεν ἀπαλλαγῆναι καὶ δακρύων ἐξουσίαν ἔχειν. Ἐξιώντι δ' αὐτῷ Στάτειρα τὴν ἐπιστολὴν ἡσυχῇ δίδωσιν. Ὑποστρέψας δὲ καὶ κατακλείσας ἑαυτὸν, γνωρίσας τὰ Καλλιρρόης γράμματα, πρῶτον τὴν ἐπιστολὴν κατέφλησεν, εἴτ' ἀνοίξας τῷ στήθει προσετίθει, ὡς ἐκείνην παροῦσαν καὶ ἐπὶ πολλὸν χρόνον κατεῖχεν, ἀναγινώσκειν μὴ δυνάμενος διὰ τὰ δάκρυα. Ἀποκλαύσας

arcum tendere, jam librare hastam, nisi rem Demetrius intellexisset, et significasset reginæ. Statira sic progressa de tentorio se monstrat. Quam, projectis actutum armis, adorant. Etiam rex non continebat se, quin primus insiliret in navem, etiam nondum exacte appulsam, et circumfusum uxori lacrymas mitteret. Quis te mihi tandem deorum reddidit, amicissima uxor? ait. Utrumque enim fidem superat, et amissam fuisse reginam, et, quæ amissa erat, rursus inventam. Et quomodo te in terra relictam e mari recuperō? Donum me habes a Callirrhōē, respondet Statira. Id auditum nomen recenti vulnere super antiquum illud regem feriebat, ut diceret conversis ad Artaxaten eunuchum oculis: Duc me ad Callirrhōēn, ut ipsi gratias agam. Cui vero Statira: Disces a me omnia, respondet. Et simul e portu progrediuntur in palatium. Ibi regina, ut omnes abesse, præter eunuchum, jusserat, quæ in Arado, quæ in Cypro acciderant, exponit, tandemque tradit epistolam Chæreæ regi. A cuius ille lectione innumeris affectibus fuit agitatus. Irascebatur ob captos amicissimos. Detumescebat ideo, quod ipse necessitatem imposuisset transfugii. Rursus gratiam Chæreæ noverat, ob quem adspicere amplius Callirrhōēn nequiret. Invidia maxime tangebatur illum. Beatus Chæreas, aiebat, me felicior. Ut salis fabularum fuit, Statira consolandum esse regi Dionysium monebat. Id enim Callirrhōēn ab ipso postulare. Tum conversus ad eunuchum Artaxerxes: Ut veniat Dionysius, ait. Et continuo venit spe sublimis. Nam rerum Chæreæ ignorantissimus, putabat, Callirrhōēn adesse cum aliis mulieribus, sœque a rege arcessi, ut primum virtutis uxorem reciperet. Rex autem ingresso totam rem exposuit. Ibi prudentiam et sapientiam suam singularem prorsus monstrabat Dionysius. Quemadmodum enim percidente quis ante suos pedes fulmine non percellatur; sic et ille, verbis fulmine gravioribus auditis: Chæreas Callirrhōēn Syraeusas abducit, tamen constans permansit, et tutum sibi mœrorem, servata regina, non esse reputavit. Redderem tibi libenter Callirrhōēn, Dionysie, sic ait rex, modo possem. Omnem enim benevolentiam erga me fidemque tuam ostendisti. Sed quum fieri hoc nulla ratione possit, præficio te toti Ionæ, primusque benefactor domus regis scriberis. Adorabat Dionysius, et gratiam professus habere, properabat abire et lacrymandi libertatem nancisci. Sed exeunti Statira tacite porrigit epistolam. Ut rediit domum, et seclusus agnovit manum Callirrhōēs, primum osculatur epistolam, dein apertam apponit pectori, diuque ibi retinet, ut illam ipsam præsentem. Sed legere non valebat ob lacrymas. Quibus tandem aliquando siccatis, exorsus lectionem osculatur principio Callirrhōēs nomen. Ut deinde venit ad verba: Dionysio patrono et benefactori: Hei mihi, non amplius marito. Tu enim patronus et benefactor meus. Quid enim dignum hoc nomine feci tibi? De epistola maxime placebat

δὲ, μόλις ἀναγινώσκειν ἤρξατο καὶ πρῶτόν γε Καλλιρρόης τοῦνομα κατεφίλησεν. Ἐπεὶ δ' ἦλθεν εἰς τὸ Διονυσίῳ εὐεργέτῃ· Οἴμοι, φησὶν, οὐκέτ' ἀνδρὶ. Σὺ γὰρ εὐεργέτης ἐμός. Τί γὰρ ἄξιον ἐποίησά σοι; Ἡσθὴ δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῇ ἀπολογίᾳ καὶ πολλὰκις ἀνεγίνωσκε τὰ αὐτά. Ὑπεδήλου γὰρ, ὡς ἄκουσα αὐτὸν καταλίποι. Οὕτω κοῦφόν ἐστιν ὁ ἔρωσ καὶ ἀναπέθει βραδίως ἀντερᾶσθαι. Θεασάμενος δὲ τὸ παιδίον καὶ πῆλας ταῖς χερσίν· Ἀπελεύσῃ ποτέ μοι καὶ σὺ, τέκνον, πρὸς τὴν μητέρα καὶ γὰρ αὐτὴ τοῦτο κεκέλευκεν. Ἐγὼ δ' ἔρημος βιώσομαι, πάντων αἴτιος ἐμαυτῷ γενόμενος. Ἀπόλεσέ με κενὴ ζηλοτυπία καὶ σὺ, Βασιλῶν. Ταῦτ' εἰπὼν συνεσκευάζετο τὴν ταχίστην καταβαίνειν εἰς Ἴωνίαν, μέγα νομίζων παραμύθιον, πολλὴν ὁδὸν καὶ πόλεον ἡγεμονίαν καὶ τὰς ἐν Μιλήτῳ Καλλιρρόης οἰκήσεις.

Γ'. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν, ὁ δὲ Χαιρέας ἤνυσε τὸν πλοῦν εἰς Σικελίαν εὐτυχῶς. Εἰστήκει γὰρ αἰεὶ κατὰ πρύμναν (ὁ ἄνεμος), καὶ ναῦς ἔχων μεγάλας ἐπελαγίζετο, περιδεῖς ἔχων, μὴ πάλιν αὐτὸν σκληροῦ δαίμονος προσβολὴ καταλάβῃ. Ἐπεὶ δ' ἐφάνησαν Συρακοῦσαι, τοῖς τριάρχαις ἐκέλευσε κομηθῆσαι τὰς τριῆρεις καὶ ἅμα συνεταγμαμέναις πλεῖν· καὶ γὰρ ἦν γαλήνη. Ὡς δ' εἶδον αὐτοὺς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, εἶπέ τις· Πόθεν τριῆρεις προσπλέουσι; μὴ τι Ἄττικαί; φέρε οὖν μηνύσωμεν Ἑρμοκράτει. Καὶ ταχέως ἐμήνυε· Στρατηγέ, βουλευέου, τί ποιήσεις. Τοὺς λιμένας ἀποκλείσωμεν, ἢ ἐπαναχθῶμεν; οὐ γὰρ ἴσμεν, εἰ μεῖζων ἔπεται στόλος, πρόδρομοι δ' εἰσὶν αἱ βλέπομεναι. Καταδραμάων οὖν ὁ Ἑρμοκράτης ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐπὶ τὴν θάλασσαν, κωπήρης ἐξέπεμψε πλοῖον ἀπαντᾶν αὐτοῖς. Ὁ δ' ἀποσταλεὶς ἐπυθάνετο, πλησίον ἔλθων, τίνες εἴησαν. Χαιρέας δ' ἐκέλευσεν ἀποκρίνασθαι τινα τῶν Αἰγυπτίων· Ἡμεῖς ἐξ Αἰγύπτου πλέομεν ἔμποροι, φορτία φέροντες, ἀ Συρακοσίους εὐφρανεῖ. Μὴ ἀθρόοι τοίνυν εἰσπλεῖτε, φησὶν, ἕως ἂν γνῶμεν, εἰ ἀληθεύετε· φορτίδας γὰρ οὐ βλέπω ναῦς ἀλλὰ μακρὰς καὶ ὡς ἐκ πολέμου τριῆρεις· ὥστε αἱ μὲν πλείους ἔξω τοῦ λιμένος μετέωροι μεινάτωσαν, μία δὲ καταπλευσάτω. Ποιήσωμεν οὕτως. Εἰσέπλευσεν οὖν τριῆρης ἡ Χαιρέου πρώτη. Εἶχε δ' ἐπάνω σκηνὴν συγκεκαλυμμένην Βαβυλωνίως περιπετάσασιν. Ἐπεὶ δὲ καθωρμίσθη, πᾶς ὁ λιμὴν ἀνθρώπων ἐνεπλήσθη. Φύσει μὲν γὰρ ὄχλος ἐστὶ περιεργόν τι χρῆμα, τότε δὲ καὶ πλείονας εἶχον αἰτίας τῆς συνδρομῆς. Βλέποντες δ' εἰς τὴν σκηνὴν, ἔνδον ἐνόμιζον οὐκ ἀνθρώπους, ἀλλὰ φόρτον εἶναι πολυτελεῆ. Καὶ ἄλλος ἄλλο τι ἐμαντεύετο, πάντα δὲ μάλλον, ἢ τάλθηθες εἶκαζον. Καὶ γὰρ ἦν ἄπιστον, ὡς ἀληθῶς ἤδη πεπυσμένων αὐτῶν, ὅτι Χαιρέας τέθηκε, ζῶντα δόξα καταπλεῖν καὶ μετὰ τοσαύτης πολυτελείας. Ὅτε τε τοῦ Χαιρέου γονεῖς οὐδὲ προήεσαν ἐκ τῆς οἰκίας. Ἑρμοκράτης δ' ἐπολιτεύετο μὲν ἀλλὰ πενθῶν καὶ τότε εἰστήκει μὲν, λανθάνων δέ. Πάντων δ' ἀπορούντων καὶ

excusatio, et eadem sæpe verba relegebat. Significabant nempe quodammodo, illam invitam discessisse. Tam levis res amor est, et cito persuadet amantibus redamari. Contemplatus quoque filium manibus sublatus vecitabat. Tu mihi quoque, fili, ait, aliquando ad matrem abibis. Sic enim illa jussit, ego vero vivam solitarius, omnium istorum ipse mihi causa factus. Vana me æmulatione et tu Babylon pessumdederunt. Post quæ quantocyus parabat in Ioniam descendere, magnum reputans solamen, multiplex iter, et urbium imperium, et Callirrhœs Mileti olim habitationes.

VI. Hæc in Asia gerebantur. Interim Chæreas navigationem feliciter consciebat in Siciliam, secundo enim vento semper utebatur, et cum magnis navibus sese alto credebat, multo tamen cum timore, ne in se duri cujusdam dei impetus ingrueret. Syracusis autem conspectis, ut ornent triremes jubet præfectos, et agminatim navigetur. Erat nempe tranquillitas. Urbani ut vident eas, dicebat aliquis: Unde triremes adveniunt? suntne Atticæ? agedum indicemus Hermocrati. Et mox significat. Delibera, prætor, quid ages. Portusne claudamus, an occurramus in altum? Nescimus enim, an major classis sequatur, et præviæ hæ modo sint visæ. Propere decurrit Hermocrates ad mare de foro, et actuariam navem mittit iis obviam. Missus, ut prope venit: Quinam forent, interrogat. Respondet Ægyptiorum unus, Chæreæ jussu: Nos ex Ægypto navigamus mercatores, cum mercibus, quæ lætitiâ Syracusanis afferent. Ergo ne confertim, ille ait, intro navigate. Naves enim video, non onerarias, sed longas, et quasi bellicas triremes. Adeoque cæteræ omnes extra portum procul in salo manento, una vero intro naviget. Sic faciemus. Intrat itaque prima Chæreæ triemis, super constrato tentorium velis Babylonicis circumamictum gens. Quæ ut appulit, totus portus hominibus impletus est. Nam per se plebs est res valde curiosa, rerumque novarum sedula; tunc autem plures habebant concursus rationes. Ad tentorii aspectum, merces intus esse pretiosas, conjiciebant, aliusque aliud quid augurabatur, sed omnes alia omnia potius, quam verum. Absontum enim erat, putare illos, qui certo audiverant obtisse Chæream, eundem vivum cum navibus tantaque magnificentia in patriam redire. Chæreæ parentes ne domo quidem prodierant. Hermocrates aderat quidem, ut magistratus et rector rerum gerendarum, sed in luctu; adstabat quidem, sed latens. Omnes autem quum dubii oculis eodem de-

τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔκει τετακότων, αἰφνίδιον εἰλύσθη τὰ παραπετάσματα. Καὶ ὤφθη Καλλιρρόη μὲν ἐπὶ χρυσήλατου κλίνης ἀνακειμένη, Τυρίαν ἀμπερομένη πορφυραν, Χαιρέας δ' αὐτῇ παρακαθήμενος, σχῆμα ἔχων στρατιγῶ. Οὐτε βροντὴ ποτεοῦτως ἐξέπληξε τὰς ἀκοὰς, οὔτε ἀστραπὴ τὰς ὄψεις τῶν ἰδόντων, οὔτε θησαυρὸν εὐρών τις χρυσοῦ τοσοῦτον ἐξεβόησεν, ὡς τότε τὸ πλῆθος, ἀπροσδοκῆτως ἰδὼν θέαμα λόγου κρείττον. Ἐρμοκράτης δ' ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, καὶ περιπτυσάμενος τὴν θυγατέρα, εἶπεν· Ζῆς, τέκνον, ἧ καὶ τοῦτο τεπλάνημαι; Ζῶ, πάτερ, νῦν ἀληθῶς, ὅτι σε θεάμααι. Δάκρυα πᾶσιν ἔχειτο μετὰ χαρᾶς. Μεταξὺ δὲ Πολύχαρμος ἐπικαταπλεῖ ταῖς ἄλλαις τριήρεσι. Αὐτὸς γάρ ἦν πεπιστευμένος τὸν ἄλλον στόλον ἀπὸ Κύπρου, διὰ τὸ μηκέτι Χαιρέαν ἄλλω τινὶ σχολάζειν δύνασθαι, πλὴν Καλλιρρόη μόνῃ. Ταχέως δ' ὁ λιμὴν ἐπληροῦτο καὶ ἦν ἐκεῖνο τὸ σχῆμα τὸ μετὰ τὴν ναυμαχίαν τὴν Ἀττικὴν. Καὶ αὐταὶ γὰρ αἱ τριήρεις ἐκ πολέμου κατέπλεον ἐστεφανωμένοι, χρυσαμένοι Συρακοσίων στρατιγῶ. Συνεμίχθησαν δὲ αἱ φωναὶ τῶν ἀπὸ τῆς θαλάσσης τοὺς ἀπὸ γῆς ἀσπαζομένους καὶ πάλιν ἐκείνους τοὺς ἐκ θαλάσσης. Εὐφῆμιαι τε καὶ ἔπαινοι καὶ συνευχαί πυχναὶ παρ' ἀμφοτέρων πρὸς ἀλλήλους. Ἦκε δὲ καὶ ὁ Χαιρέου πατήρ, λιποψυγῶν ἐκ τῆς παραδόξου χαρᾶς. Ἐπεκελεύοντο δ' ἀλλήλοις συνέφθαι καὶ συγγυμνασταί, Χαιρέαν ἀσπασασθαι θέλοντες, Καλλιρρόην δ' αἱ γυναῖκες. Ἔδοξε δ' ἔτι καλλίων αὐταῖς Καλλιρρόη γεγονέναι, ὥστ' ἀληθῶς εἶπες ἂν, αὐτὴν ὄραν τὴν Ἀφροδίτην ἀναδυομένην ἐκ τῆς θαλάσσης. Προσελθὼν δὲ Χαιρέας τῷ Ἐρμοκράτει καὶ τῷ πατρὶ Παράλαβετε, ἔφη, τὸν πλοῦτον τοῦ μεγάλου βασιλέως. Καὶ εὐθὺς ἐκέλευσεν ἐκκομίζεσθαι ἀργύριον καὶ χρυσὸν ἀναρίθμητον, εἴτ' ἐλέφαντα καὶ ἤλεκτρον καὶ ἔσθητα καὶ πᾶσαν ὕλης τέχνης τε πολυτέλειαν ἐπέδειξε Συρακοσίοις καὶ κλίνην καὶ τράπεζαν τοῦ μεγάλου βασιλέως. Ὅστ' ἐνεπλήσθη πᾶσα ἡ πόλις, οὐχ ὡς πρότερον, ἐκ τοῦ πολέμου Σικελικοῦ, πενίας Ἀττικῆς, ἀλλὰ, τὸ καινότερον ἐν εἰρήνῃ, λαφύρων Μηδικῶν.

Ζ'. Ἄθροον δὲ τὸ πλῆθος ἀνεβόησεν· Ἀξιοῦμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἐπεθύμουν γὰρ αὐτοὺς καὶ ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι. Λόγου δὲ θάττον ἐπληρώθη τὸ θέατρον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. Εἰσελθόντος δὲ μόνου Χαιρέου, πᾶσαι καὶ πάντες ἐπεβόησαν· Καλλιρρόην παρακάλει.

Ἐρμοκράτης δὲ καὶ τοῦτο ἐδημαγῶγησεν, εἰσάγων καὶ τὴν θυγατέρα. Πρῶτον οὖν ὁ δῆμος, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀποβλέψας, εὐφῆμει τοὺς θεοὺς καὶ χάριν ἠπίστατο μᾶλλον ὑπὲρ τῆς ἡμέρας ταύτης ἢ τῆς τῶν ἐπινικίων. Εἶτα ποτὲ μὲν ἐσχίζοντο καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ἐπήνουν Χαιρέαν, αἱ δὲ γυναῖκες Καλλιρρόην, ὅτι δ' αὐτὸν πάλιν ἀμφοτέρους κοινῇ. Καὶ τοῦτ' ἐκείνοις ἦδιον ἦν. Καλλιρρόην μὲν οὖν, ὡς ἂν ἐκ πλοῦ καὶ ἀγωνίας, εὐθέως ἀσπασαμένην τὴν πατρίδα ἀπήγαγον ἐκ τῷ θεάτρῳ, Χαιρέαν δὲ κατέτεχε τὸ πλῆθος, ἀκοῦσαι βουλόμενον

fixis hærent, conspecti sunt, subito levatis velis, tam Callirrhœ super aureo toro reposita, et Tyriam purpuram induta, quam Chæreas ipsi assidens habitu imperatorio. Neque tonitru sic aures unquam percussit, neque fulgur oculos videntium, neque invento quis auri acervo tam exclamavit, ut tum plebs, viso spectaculo, quod omnem sermonem superat. Hermocrates autem exsiliit in tentorium, et amplexus filiam: Vivis, ait, o mea? an etiam hoc illudor? Vivo, pater, nunc revera, quandoquidem te video. Lacrymæ cum gaudio fluebant omnibus. Interim succedebat Polycharmus cum trimibus intro navigans, cui classem omnem a Cypro Chæreas, nonnisi Callirrhœ vacare valens, commendaverat. Brevi replebatur portus, eratque eadem species, ac post navalem cum Atheniensibus pugnam. Nam hæc triremes quoque coronatæ sub duce Syracusano ex bello redibant. Mixtæ voces e mari salutantium eos, qui in terra erant, et horum vicissim salutantium eos, qui e mari adveniebant. Densa bona verba, et præconia, et communia vota ab utrisque. Veniebat etiam Chærea pater, ob insperatum gaudium animo delinquens. Se invicem excitabant juvenes, qui cum Chærea adoleverant, et gymnasia frequentaverant, cupidi eum salutare. Similiter cum mulieribus erga Callirrhœn comparatum erat. Hæc etiam pulchrior illis videbatur evasisse, ut vere diceres videre Venerem e salo emergentem. Invadit Chæreas Hermocratem et patrem, et: Accipite, ait, magni regis opes. Auri que statim et argenti tantam jussit efferi copiam, ut enumerari non posset; porro ebur, et electrum, et vestes, et omnem materiae artis que magnificentiam ostendit Syracusanis, et lectum mensamque magni regis. Adeoque plena fiebat urbs tota, non, ut ante ex bello, paupertate Attica, sed, quod inauditum et mirabilissimum sit, in pace manubiis Medicis.

VII. Turba vero una omnis confertim voce clamabat: Habeamus concionem. Cupiebant nempe et videre et audire. Plenum dicto citius theatrum virisque et mulieribus, omnesque illi et illæ, quum solus intrasset Chæreas, etiam ut Callirrhœ arcesseretur, magna voce hortabantur. Hermocrates sane, pro popularitate sua, etiam in hoc palpatus est vulgo, quod filiam in theatrum induceret. Tum primum quidem populus, oculis in cælum fixis, prædicabat deos, gratiamque norat magis hujus, quam triumphalis diei. Dein nunc scindebantur, ut viri Chæream laudarent, faminae Callirrhœn, nunc rursus utrosque simul celebrarent. Idque ambobus erat gratius. Callirrhœn quidem, ut e navigatione miraque variorum affectuum vicissitudine delassatam, statim, postquam patriam salutaverat, domum

πάντα τὰ τῆς ἀποδημίας διηγήματα. Κάκεινος ἀπὸ τῶν τελευταίων ἤρξατο, λυπεῖν οὐ θέλων ἐν τοῖς πρώτοις καὶ σκυθρωποῖς τὸν λαόν. Ὁ δὲ δῆμος ἐνεκελεύετο· Ἐρωτώμεν, ἄνωθεν ἀρῆαι, πάντα ἡμῖν λέγε, μὴδὲν παραλίπη. Ὄκει Χαιρέας, ὡς ἂν ἐπὶ πολλοῖς τῶν οὐ κατὰ γνώμην συμβάντων αἰδούμενος. Ἐρμοκράτης δ' ἔφη· Μηδὲν αἰδεσθῆς, ὦ τέκνον, κἂν λέγῃς τι λυπηρότερον, ἢ μικρότερον ἡμῶν. Τὸ γὰρ τέλος, λαμπρὸν γενόμενον, ἐπισκοπεῖ τοῖς προτέροις ἅπασιν. Τὸ δὲ μὴ ῥηθὲν ὑπόνοιαν ἔχει χαλεπωτέραν ἐξ αὐτῆς τῆς σιωπῆς. Πατρίδι λέγεις καὶ γονεῦσιν, ὧν ἰσόρροπος ἢ πρὸς ἀμφοτέρους ὑμᾶς φιλοστοργία. Τὰ μὲν οὖν πρώτα τῶν διηγημάτων ἤδη καὶ ὁ δῆμος ἐπίσταται, καὶ γὰρ τὸν γάμον ὑμῶν αὐτὸς ἐξευξε. Τὴν τῶν ἀντιμνηστευομένων ἐπιβουλήν εἰς ψευδῆ ζηλοτυπίαν, ἀκαίρως ἐπληξας τὴν γυναῖκα, πάντες ἔγνωμεν, καὶ ὅτι δόξασα θεανάνα πολυτελῶς ἐκηδεύθη. Σὺ δὲ, εἰς φόνου δίκην ὑπαχθεῖς, σεαυτοῦ κατεψηφίσω, συναποθανεῖν θέλων τῇ γυναικί. Ἄλλ' ὁ δῆμός σε ἀπέλυσεν, ἀκούσιον ἐπιγνούς τὸ συμβάν. Τὰ δὲ τούτων ἐφεξῆς [ἡμῖν ἀπάγγελον], ὅτι Θήρων ὁ τυμθωρύχος, νυκτὸς τὸν τάφον διασκάψας, Καλλιρρόην, ζῶσαν εὐρών, μετὰ τῶν ἐνταφίων ἐνέθηκε τῇ πειρατικῇ κέλῃτι καὶ εἰς Ἴωνίαν ἐπώλησε, σὺ δὲ κατὰ τὴν ζήτησιν τῆς γυναικὸς ἐξελθὼν, αὐτὴν μὲν οὐκ εὔρες, ἐν δὲ τῇ θαλάσῃ τῷ πειρατικῷ πλοίῳ περιπεσὼν, τοὺς μὲν ἄλλους ληστὰς τεθνεῶτας κατέλαβες ὑπὸ δίψους, Θήρωνα δὲ μόνον ἔτι ζῶντα εἰσήγαγες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κάκεινος μὲν βασιανισθεὶς ἀνεσκολοπίσθη, τριήρη δ' ἐξέπεμψεν ἢ πόλις καὶ πρεσβευτὴν ὑπὲρ Καλλιρρόης, ἐκούσιος δὲ συνεξέπλευσέ σοι Πολύχαρμος ὁ φίλος, ταῦτ' ἴσμεν· σὺ δ' ἡμῖν διήγησαι τὰ μετὰ τὸν ἔκπλουον συνερχθέντα τὸν σὸν ἐντεῦθεν. Ὁ δὲ Χαιρέας ἐνθεν ἔλθων διηγείτο· Πλεύσαντες τὸν Ἴόνιον ἀσφαλῶς, εἰς χωρίον κατήχθημεν ἀνδρὸς Μιλήσιου, Διονυσίου τοῦνομα, πλοῦτω καὶ γένει καὶ δόξῃ πάντων Ἴωνων ὑπερέχοντος. Οὗτος δὲ, ὁ παρὰ Θήρωνος Καλλιρρόην ταλάντου πριάμενος. Μὴ φοβήθητε. Οὐκ ἐδούλευσεν. Εὐθύς γὰρ τὴν ἀργυρωνήτην αὐτοῦ δέσποιναν ἀπέδειξε καὶ ἔρων αὐτῆς βιάσασθαι οὐκ ἐτόλμησε τὴν εὐγενῆ, πέμψαι δὲ πάλιν εἰς Συρακούσας οὐκ ὑπέμεινεν, ἥς ἦρα. Ἐπεὶ δ' ἤσθετο Καλλιρρόη κύουσαν ἑαυτὴν ἐξ ἑμοῦ, σῶσαι τὸν πολιτὴν ὑμῖν θέλουσα, ἀνάγκην ἔσχε Διονυσίῳ γαμηθῆναι, σοφίζομένη τοῦ τέκνου τὴν γονὴν, ἵνα ἐκ Διονυσίου δόξῃ γεγεννηχῆναι καὶ τραφῆ τὸ παιδίον ἐπαξίως. Τρέφεται γὰρ ὑμῖν, ἀνδρὸς Συρακόσιοι, πολιτῆς ἐν Μιλήτῳ, πλούσιος ὑπ' ἀνδρὸς ἐνδόξου. Καὶ γὰρ ἐκείνου τὸ γένος ἐνδοξόν Ἑλληνικόν. Μὴ φθονήσωμεν αὐτῇ μεγάλης κληρονομίας.

Ἡ'. Ταῦτα μὲν οὖν ἔμαθον ὕστερον· τότε δὲ καταχθεῖς ἐν τῷ χωρίῳ, μόνην εἰκόνα Καλλιρρόης θεασάμενος ἐν ἱερῷ, ἐγὼ μὲν εἶχον ἀγαθὰς ἐλπίδας, νυκτῶρ δὲ Φρύγες λησταί, καταδραμόντες ἐπὶ θάλασσαν, ἐνέπρηξαν μὲν τὴν τριήρη, τοὺς δὲ πλείστους κατέσφα-

deducunt. Chæream vero detinebat concio, totam itineris et absentia rationem scire cupida. Incipiebat igitur ille a postremis, nolens populum recitatione priorum casuum, sed tristium, affligere. Populus autem instabat: Rogatus a principio ordiri. Dic nobis omnia. Prætermitte nihil. Chæreas pudore multorum, quæ præter voluntatem ipsi evenerant, cessare. Sed Hermocrates: Pudore hic opus non est, fili, etiamsi dicas aliquid tristius, aut humilium. Finis enim splendidus factus ista priora omnia obumbrat. Etiam quod indictum ex ipso silentio suspicionem habet graviorem. Patriæ dicis et parentibus, quorum æqualis in ambo vos est animi propensio. Primos quidem eventus jam novit populus. Nuptias enim ipse vestras junxit. Rivalium in procando tuorum insidias, per quas injecta tibi æmulatione vana intempestive uxorem feristi, omnes novimus, et quod illa mortua habita splendide fuerit sepulta, tuque auctor cædis dictus te ipse condemnaveris, cupidus uxori commori, populus autem te absolverit, facto agnito involuntario. Etiam quæ deinceps consecuta, [nobis annuntiata:] ut Theron sacrilegus, effracto noctu monumento, Callirrhœen inventam vivam cum mundo et gaza sepulchrali piratico celoci imposuerit, et in Ioniam vendiderit, tu vero egressus ad requirendam uxorem, ipsam quidem non inveneris, sed incidens in mari in piraticum navigium cæteros latrones siti extinctos deprehenderis præter Theronem, quem vivum introduxisti in concionem, ubi tortus ille tandem palo suffixus est, urbs deinde triremem emisit et legationem pro Callirrhœo, et sponte tibi præstitit comitatum Polycharmus enaviganti: hæc omnia novimus. Tu vero narra nobis, quæ post tuam hinc enavigationem acciderunt. Narrabat inde orsus Chæreas sic: Trajecto feliciter Ionio, appulimus in agros viri Milesii, Dionysii nomine, opibus, et genere, et gloria omnibus Ionibus antecellentis. Hic erat ille, qui talento Callirrhœen a Therone redemerat. Ne timeatis, illa non serviit. Nam statim venalitiâ suam fecit heram, eamque amator noluit quidem vi cogere, rursus tamen amatam remittere in Siciliam a se non impetravit. Quum vero sentiret Callirrhœe se de me gravidam, cupiens servare vobis civem, necesse habuit Dionysio nubere, falsam astute confingens pueri generationem, ut ipsa videretur ex Dionysio concepisse, et infans condigne educaretur. Civis enim vobis, viri Syracusani, Mileti dives, altus a viro illustri, crescit. Nam ei quoque genus illustre Græcum. Ne magnam illi hæreditatem invadeamus.

VIII. Hæc ego postea didici facta. Sed ut eo regrediar, appulsus in agro istoc, Callirrhœos inagine tantum in templo quodam conspecta, habebam bonam spem, verum latrones noctu devolantes ad mare triremem incenderunt, occiderunt plurimos, et me cum Polycharmo vincium in

ξαν, ἐμὲ δὲ καὶ Πολύχαρμον δήσαντες, ἐπώλησαν εἰς Καρίαν. Θρήνον ἐξέρρηξεν ἐπὶ τούτοις τὸ πλῆθος. Ἐῖπε δὲ Χαιρέας· Ἐπιτρέψατε ἔμοι τὰ ἐξῆς σιωπᾶν, σκυθρωπότερα γάρ ἐστι τῶν πρώτων. Ὁ δὲ δῆμος ἐξεβόησε· Λέγε πάντα. Καὶ δὲ ἔλεγεν· Ὁ πριάμενος ἡμᾶς, δοῦλος Μιθριδάτου, στρατηγοῦ Καρίας, ἐκέλευσε σκάπτειν [ὄντας] πεπεδημένους. Ἐπεὶ δὲ τὸν δεσμοφύλακα τῶν δεσμοτῶν ἀπέκτεινάν τινες, ἀνασταυρωθῆναι πάντας ἡμᾶς Μιθριδάτης ἐκέλευσε. Κἀγὼ μὲν ἀπηγόμην, μέλλων δὲ βασανίζεσθαι Πολύχαρμος εἶπέ μου τοῦνομα καὶ Μιθριδάτης ἐγνώρισε. Διονυσίου γὰρ ξένος γενόμενος ἐν Μιλήτῳ, Χαιρέου θάπτομένου παρῆν. Πυθομένη γὰρ Καλλιρρόη τὰ περὶ τὴν τριήρη καὶ τοὺς ληστὰς, καμὲ δόξασα τεθνάναι, τάφον ἔχουσέ μοι πολυτελεῖ. Ταχέως οὖν ὁ Μιθριδάτης ἐκέλευσε καθαιρεθῆναι με τοῦ σταυροῦ, σχεδὸν ἤδη πέρας ἔχοντα καὶ ἔσχεν ἐν τοῖς φιλιτάτοις. Ἀποδοῦναι δὲ μοι Καλλιρρόην ἔσπευδε καὶ ἐποίησέ με γράψαι πρὸς αὐτήν. Ἀμελεῖα δὲ τοῦ διακονουμένου, τὴν ἐπιστολὴν ἔλαθεν αὐτὴν Διονύσιος. Ἐμὲ δὲ ζῆν οὐκ ἐπίστευεν, ἐπίστευσε δὲ Μιθριδάτην ἐπιβουλεύειν αὐτοῦ τῇ γυναικί. Καὶ εὐθὺς, αὐτῷ μοιχείαν ἐγκαλῶν, ἐπέστειλε βασιλεῖ. Βασιλεὺς δ' ἀνεδέξατο τὴν δίκην καὶ πάντας ἐκάλεσε πρὸς αὐτόν. Οὕτως ἀνέβημεν εἰς Βαθυλῶνα. Καὶ Καλλιρρόην μὲν Διονύσιος ἄγων, περίβλεπτον ἐποίησε κατὰ τὴν Ἀσίαν ὄλην θαυμαζομένην, ἐμὲ δὲ Μιθριδάτης ἐπηγάγετο. Γενόμενοι δ' ἐκεῖ μεγάλην ἐπὶ βασιλείῳ δίκην εἴπομεν. Μιθριδάτην μὲν οὖν εὐθὺς ἀπέλευσεν, ἔμοι δὲ καὶ Διονυσίῳ διαδικασίαν περὶ τῆς γυναικὸς ἐπήγγειλε, Καλλιρρόην παραθέμενος ἐν τῷ μεταξὺ Στατεῖρα τῇ βασιλίδι. Ποσάκις, ἄνδρες Συρακοῖσι, δοκεῖτε, θάνατον ἐβουλεύσασθην, ἀπεzeugμένος τῆς γυναικὸς, εἰ μὴ με Πολύχαρμος ἔσωσεν, ὁ μόνος ἐν πᾶσι φίλος πιστός. Καὶ γὰρ βασιλεὺς ἡμελῆκει τῆς δίκης, ἔρωτι Καλλιρρόης φλεγόμενος. Ἄλλ' οὐτ' ἐπεισεν οὐθ' ὕβρισεν. Εὐκαίρως δ' Αἴγυπτος ἀποστᾶσα βαρὺν ἐκίνησε πόλεμον, ἔμοι δὲ μεγάλων ἀγαθῶν αἴτιον. Καλλιρρόην μὲν γὰρ ἡ βασιλὶς ἐπήγετο, ψευδῆ δ' ἀκούσας ἀγγελίαν ἐγὼ, φήσαντός τινος, ὅτι Διονυσίῳ παρεδόθη, θέλων ἀμύνασθαι βασιλέα, πρὸς τὸν Αἴγυπτιον αὐτομολήσας, ἔργα μεγάλα διεπραξάμην. Καὶ γὰρ Τύρον, δυσάλωτον οὔσαν, χειρωσάμην αὐτὸς καὶ ναύαρχος ἀποδειχθεὶς κατεναμάχησα τὸν μέγαν βασιλέα καὶ Ἀράδου κύριος ἐγενόμην, ἐνθα καὶ τὴν βασιλίδα καὶ τὸν πλοῦτον, ὃν ἐωράκατε, βασιλεὺς ἀπέθετο. Ἐδυνάμην οὖν καὶ τὸν Αἴγυπτιον ἀποδείξει πάσης τῆς Ἀσίας δεσπότην, εἰ μὴ χωρὶς ἐμοῦ μαχόμενος ἀνῆρέθη. Τὸ δὲ λοιπὸν φίλον ὑμῖν ἐποίησα τὸν μέγαν βασιλέα, τὴν γυναῖκα δωρησάμενος αὐτῇ καὶ Περσῶν τοῖς ἐντιμοτάτοις μητέρας τε καὶ ἀδελφὰς καὶ γυναικίας καὶ θυγατέρας πέμψας. Αὐτὸς δ' Ἕλληνας τοὺς ἀρίστους, Αἴγυπτίων τε τοὺς θέλοντας, ἤγαγον ἐνθάδε. Ἐλευσεται καὶ ἄλλος στόλος ἐξ Ἰωνίας

Cariam vendiderunt. Erupit ad hæc in lamentationes corona. Tum Chæreas : Permite mihi, ait, tacere, quæ deinceps acciderunt. Sunt enim his primis multo tristiora. Sed populus magno clamore poscebat omnia. Sic ergo noster continuat : Qui nos emerat servus Mithridatis, Cariae præfecti, jussit catenatos terram fodere. Quia vero custodem carceris de nexis quidam occiderant, jussit Mithridates omnes nos in crucem agi. Jam ducebar, jam in subeundo eram supplicio, quum Polycharmus meum nomen extulit, quod agnovit Mithridates. Nam hospes Dionysii factus Mileti interfuerat meo funeri. Edocta nempe de triremi et latronibus, et arbitrata me obiisse, Callirrhœ tumulum ibi mihi splendidum egressit. Mithridates itaque celeriter tolli de cruce me jubet, tantum non in extremo vitæ confinio hærentem, habuitque postmodum in amicissimis ; et studiosus Callirrhœn militi redere permovit, ut ad eam scriberem. Sed incuria epistolam deferentis accepit eam Dionysius. Isque me vivere non credidit, sed contra credidit, uxori suæ Mithridaten insidiari, eumque statim literis apud regem insinulavit adulterii. Rex omnes ad se, suscepta cogitione, excivit. Sic ascendimus Babylonem. Dionysius quidem Callirrhœn, secum ducens, tota Asia celebrari et decantari ob formam fecit. Me vero Mithridates secum trahebat. Ibi ut fuimus, magnam sub rege iudice causam diximus. Mithridatem quidem rex statim absolvebat : inter me vero et Dionysium promisit se cogniturum de uxoris possessione. Callirrhœn interim apud Statoram reginam deponit. Quoties putatis, viri Syracusani, me mortem mihi paravisse, ab uxore sejugem, nisi me Polycharmus, solus inter omnes fidus amicus, servasset. Nam et rex negligebat dijudicationem, amore Callirrhœs accensus ; verum neque permovit, neque contaminavit. Interim opportune deficiens Ægyptus grave bellum movit ; cui tamen magna bona debeo. Callirrhœn enim regina secum duxit. Ego vero falsa cujusdam relatione deceptus, Dionysio traditam eam perhibentis, ulcisci regem cupidus transfugi ad Ægyptium. Ubi magnas res gessi, et Tyrum urbem expugnatum difficilem, ipse cepi, et constitutus navarchus mari magnum regem devici, et Arado potitus fui, ubi reginam cum opibus, quas vidistis, rex deposuerat. Potuissem sic Ægyptium facere totius Asiæ dominum, nisi pugnans ille seorsim a me cecidisset. Ego tum vobis benevolam porro feci regem, redonata uxore, et remissis Persarum nobilissimo cuique suis aut matribus, aut sororibus, aut uxoribus, aut filiabus. Græcorum autem optimos et Ægyptiorum voluntarios huc adduxi. Veniet et alia vestra

υμέτερος. Ἄξει δ' αὐτὸν ὁ Ἑρμοκράτους ἔκγονος.
 Εὐχαί παρὰ πάντων ἐπὶ τούτοις ἐπηκολούθησαν. Κα-
 ταπαύσας δὲ τὴν βοήν Χαίρεας εἶπεν· Ἐγὼ καὶ Καλ-
 λιρρόη χάριν ἔχομεν ἐφ' ὑμῶν Πολυχάρμῳ τῷ φίλῳ,
 5 καὶ γὰρ εὖνοιαν ἐπεδείξατο καὶ πίστιν ἀληθεστάτην
 πρὸς ἡμᾶς, κὰν ὑμῖν δοκῆ, δῶμεν αὐτῷ γυναῖκα τὴν
 ἀδελφὴν τὴν ἐμήν. Προῖκα δ' ἔξει μέρος τῶν λαφύ-
 ρων. Ἐπευφήμησεν ὁ δῆμος· Ἀγαθῷ ἀνδρὶ, Πολυ-
 χάρμῳ, φίλῳ πιστῷ, ὁ δῆμός σοι χάριν ἐπίσταται.
 10 Τὴν πατρίδα εὐηργέτηκας. Ἄξιός Ἑρμοκράτους καὶ
 Χαίρεος. Μετὰ ταῦτα πάλιν Χαίρεας εἶπε· Καὶ
 τούσδε τοὺς τριακοσίους, Ἑλληνας ἀνδράς, στρατὸν
 ἐμὸν ἀνδρεῖον, δέσμαι ὑμῶν, πολίτας ποιήσατε. Πά-
 λιν ὁ δῆμος ἐπεβόησεν· Ἄξιοι μεθ' ἡμῶν πολιτεύεσθαι.
 15 Χειροτονείσθω ταῦτα. Ψῆφισμα ἐγράφη καὶ εὐθὺς
 ἐκείνοι καθίσαντες, μέρος ἦσαν τῆς ἐκκλησίας. Καὶ
 Χαίρεας δ' ἐδωρήσατο τάλαντον ἐκάστῳ. Τοῖς δ'
 Αἰγυπτίοις ἀπένειμε χώραν Ἑρμοκράτης, ὅστ' ἔχειν
 αὐτοὺς γεωργεῖν. Ἔως δ' ἦν τὸ πλῆθος ἐν τῷ θεάτρῳ,
 20 Καλλιρρόη, πρὶν εἰς τὴν οἰκίαν εἰσελθεῖν, εἰς τὸ τῆς
 Ἀφροδίτης ἱερὸν ἀφίκετο. Λαθομένη δ' αὐτῆς τῶν
 ποδῶν καὶ ἐπιθεῖσα τὸ πρόσωπον καὶ λύσασα τὰς κό-
 μας, καταφιλοῦσα· Χάρις σοί, φησίν, Ἀφροδίτη. Πά-
 λιν γάρ μοι Χαίρεάν ἐν Συρακούσαις ἔδειξας, ὅπου καὶ
 25 παρθένος εἶδον αὐτὸν, σοῦ θελοῦσης. Οὐ μέμφομαι
 σοι, δέσποινα, περὶ ὧν πέπονθα. Ταῦτα εἴμαρτό μοι.
 Δέομαί σου, μηκέτι με Χαίρεος διαζεύξης, ἀλλὰ καὶ
 βίον μακάριον καὶ θάνατον κοινὸν κατάνευσον ἡμῖν.
 Τούσδε περὶ Καλλιρρόης συνέγραψα.

30 Χαρίτωνος Ἀφροδισιέως τῶν περὶ Χαίρεάν καὶ Καλλιρρόην

Η λόγων τέλος.

classis ex Ionia, quam ducet Hermocratis nepos. Seque-
 bantur hæc verba universorum vota, cum ingenti clamore.
 Quem ut sedaverat Chæreas : Ego, ait, et Callirrhœ co-
 ram vobis gratiam habemus amico Polycharmo. Nam
 benevolentiam et fidem sincerissimam erga nos ostendit,
 et, si vobis videtur, in matrimonium demus ipsi meam
 sororem, dotemque habeat partem manubiarum. Accla-
 mavit bona verba : Populus bono viro Polycharmo, amico
 fido, gratiam tibi novit. Patriam beneficiis demeruisti,
 dignus Hermocrate et Chærea. Post hæc Chæreas : Hos
 trecentos, ait, fortem meum exercitum, rogo vos, cives
 facitote. Iterum annuit cum clamore populus : Digni sunt,
 qui eadem nobiscum civitate utantur. Itur in suffragia.
 Scriptum decretum. Et ex continenti trecenti illi considentes
 pars erant concionis, a Chærea talento quisque donatus.
 Ægyptiis vero Chæreas agrum dabat colendum. Interim,
 dum in theatro est multitudo, Callirrhœ, priusquam do-
 mum intraret, in templum Veneris contenderat, ejusque
 pedes amplexa, et innisa vultu, comisque solutis, oscu-
 lata : Venus, ait, tibi gratia. Rursus enim Chæream
 mihi Syracusis ostendisti, ubi etiam virgo illum tua volun-
 tate videbam. Non incuso te, domina, propter ea, quæ
 passa fui. Erant illa mihi destinata. Porro ne me divel-
 las a Chærea, precor, vitamque nobis felicem, et mortem
 annue communem. Tantum de Callirrhœ conscripsi.

Charitonis Aphrodisiensis librorum octo de Chærea

et Callirrhœ finis.

ANTONIUS DIOGENES.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

ΤΩΝ

ΥΠΕΡ ΘΟΥΛΗΝ

ΑΠΙΣΤΩΝ

ΛΟΓΟΙ Δ' ΚΑΙ Κ'.

ANTONII DIOGENIS

LIBRI XXIV

DE INCREDIBILIBUS

QUÆ ULTRA THULEM

INSULAM SUNT.

Α'. Ἀνεγνώσθησαν Ἀντωνίου Διογένους τῶν ὑπὲρ
Θουλήν ἀπίστων λόγοι εἴκοσι τέσσαρες. Δραματικὸν
οἱ λόγοι, σαφῆς ἡ φράσις καὶ οὕτω καθαρά, ὡς ἐπ' ἔλατ-
τον εὐκρινείας δεῖσθαι καὶ τότε κατὰ τὰς ἐκτροπὰς τῶν
διηγημάτων, ταῖς δὲ διανοίαις πλεῖστον ἔχει τοῦ ἡδέος,
ἅτε μύθων ἐγγύς καὶ ἀπίστων ἐν πιθानωτάτῃ πλάσει
καὶ διασκευῇ ὕλην ἑαυτῇ διηγημάτων ποιουμένη.

Β'. Εἰσάγεται τοίνυν ὄνομα Δεινίας κατὰ ζήτησιν
ἱστορίας ἅμα τῇ παιδὶ Δημογάρῃ ἀποπλανηθεὶς τῆς
πατρίδος, καὶ διὰ τοῦ Πόντου καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ Κασ-
πίαν καὶ Ὑκρανίαν θαλάσσης πρὸς τὰ Ῥιπαῖα καλού-
μενα ὄρη καὶ τοῦ Τανάιδος ποταμοῦ τὰς ἐκβολὰς ἀφι-
γμένοι, εἶτα διὰ τὸ πολὺ τοῦ ψύχους ἐπὶ τὸν Σκυθικὸν
ἐπιστραφέντες Ὠκεανὸν, καὶ δὴ καὶ εἰς τὸν ἕξῳν ἐμβα-
λόντες, καὶ πρὸς ταῖς τοῦ ἡλίου ἀνατολαῖς γεγονότες,
ἐντεῦθεν τε κύκλω τὴν ἐκτὸς περιελθόντες θάλασσαν ἐν
χρόνῳ μακροῖς καὶ ποικίλαις πλάναις· οἷς συνεπά-
πτονται τῆς πλάνης Καρμάνης καὶ Μηνίσκος καὶ Ἄζου-
λις. Γίγνονται δὲ καὶ ἐν Θουλή τῇ νήσῳ, ἐνταῦθα τῶς
σταθμὸν ὡσπερ τῆς πλάνης τινὰ ποιούμενοι.

Γ'. Ἐν ταύτῃ τῇ Θουλή Δεινίας κατ' ἔρωτος νόμον
ὁμιλεῖ Δερκυλλίδι τινὶ καλουμένῃ, ἥτις γένει μὲν
ὑπῆρχε Τυρία τῶν κατὰ τὴν πόλιν εὐπατριδῶν, ἀδελφῶ
δὲ συνῆν ὄνομα Μαντινία· ταύτῃ Δεινίας ὁμιλῶν ἀνα-
μανθάνει τὴν τε τῶν ἀδελφῶν πλάνην καὶ ὅσα Παάπι-
τις, ἱερὺς Αἰγύπτιος, τῆς πατρίδος αὐτοῦ λεηλατη-
θείσης καὶ παροικήσας Τύρον καὶ φιλοξενηθεὶς ὑπὸ τῶν
τεκόντων τοὺς ἀδελφούς Δερκυλλίδα καὶ Μαντινίαν καὶ
δόξας τὰ πρῶτα εὐνοῦς εἶναι τοῖς εὐεργέταις καὶ ὄλω
τῷ οἴκῳ, μετὰ ταῦτα ὅσα κακὰ τὸν τε οἶκον καὶ αὐτοὺς
καὶ αὐτῶν γονεάς εἰργάσατο, ὅπως εἰς Ῥόδον ἀπὸ τῆς
κατὰ τὸν οἶκον συμφορᾶς σὺν τῷ ἀδελφῷ ἀπήχθη κά-
κειθεν εἰς Κρήτην ἐπλανήθη, εἶτα εἰς Τυρρηνοὺς κἀν-
τεῦθεν εἰς Κιμμερίους οὕτω καλουμένους, καὶ ὡς τὰ ἐν
Ἄιδου παρ' αὐτοῖς ἴδοι καὶ πολλὰ τῶν ἐκεῖ μάθοι,
διδασκάλῳ χρωμένη Μυρτοῖ, θεραπαινίδι οικείᾳ, πάλαι
τὸν βίον ἀπολιπούσῃ καὶ ἐκ τῶν νεκρῶν τὴν δέσποιναν
ἀναδιδασκούσῃ.

Δ'. Ταῦτα τοίνυν ἀπάρχεται Δεινίας διηγεῖσθαι
Κύμβα τινὶ ὀνόματι ἐξ Ἀρκαδίας πατρίδος, ὃν στελλεῖ
τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκαδῶν ἐς Τύρον, αἰτούμενοι Δεινίαν

I. Lecti sunt Antonii Diogenis libri XXIV de incredibi-
libus quæ ultra Thulen insulam sunt. Dramatici sunt et
dictio ipsa ita clara, ita pura ut minus egeat perspicuitate
nisi aliquando in narrationum diverticulis; sententiis plu-
rimum jucunditatis inest, quippe ad fabulas accedit elocutio
et incredibilium narrationum sylvam sibi suppeditat cum
verisimili fictione et apparatu.

II. Inducitur itaque Dinias quidam nomine ad investi-
gandas res novas simul cum filio Demochare patria relicta
errans, qui per Pontum et a Caspio et Hyrcanio mari ad
Rhipæos, ut vocantur, montes et Tanais fluminis ostia
delati, deinde propter ingens frigus ad Scythicum con-
versi Oceanum atque hinc ad Orientalem tendentes ad solis
orientis partes venerunt: inde circulo facto exterius mare
longo tempore variisque erroribus circumierunt: errorum
socii fiunt Carmanes, Meniscus et Azulis. Perveniant
etiam ad Thulen insulam ibique stationem errorum quam-
dam constituunt.

III. In hac insula cum Dercyllide quadam Dinias consue-
tudinem habet, quæ genere Tyria claris in ea urbe nata-
libus orta, cum fratre Mantinia ibi versabatur. Cum illa
igitur Dinias consuetudinem habens, ejus audit fratrisque
jactationes et quanta mala Paapis quidam, Ægyptius sac-
cerdos, intulerit. Hic enim vastata ejus patria Tyrum mi-
grans et hospitio acceptus a parentibus horum fratrum
Mantiniæ et Dercyllidis, benevolus primum in bene de se
meritis et familiam universam videbatur, sed postea in-
gentibus malis familiam et hos et eorum parentes affect.
Narrat deinde quomodo post familiæ calamitatem una cum
fratre Rhodum abducta sit, inde in Cretam errore delata
fuerit, hinc ad Tyrrhenos, inde ad Cimmeros quos nomi-
nant, utque apud hos inferos spectarit, multaque quæ ibi
sunt didicerit, Myrto magistra usa, sua pedisequa, quæ
olim vita abiisset et a morte dominam doceret.

IV. Hæc itaque narrare incipit Dinias Cymbæ euidam
nomine, Arcadi, quem commune Arcadum miserat Tyrum
Diniam rogantes ut ad ipsos in patriam suam rediret. A

πρὸς αὐτούς τε καὶ πατρίδα ἐπαναζεῦσαι. Ἐπεὶ δὲ αὐτὸν τὸ βάρος τοῦ γήρωος ἐκόλυεν, εἰσάγεται διηγούμενός ἄπερ τε αὐτὸς κατὰ τὴν πλάνην ἐθεάσατο ἢ καὶ ἄλλων θεασάμενων ἀκήκοε, καὶ ἃ Δερκυλλίδος ἐν Θούλῃ διηγουμένης ἀνέμαθε· λέγω δὴ τὴν τε προειρημένην πλάνην αὐτῆς καὶ ὅπως μετὰ τὴν ἐξ Ἰδίου αὐτῆς ἀναχώρησιν σὺν Κηρύλλῳ καὶ Ἀστραῖῳ, ἤδη τοῦ ἀδελφοῦ διασπασθεῖσα, ἐπὶ τὸν Σειρήνης ἀφίκοντο τάφρον, καὶ ὅσα πάλιν αὐτῇ [ἐξ] Ἀστραίου λέγοντος ἤκουσε περὶ τε Πυθαγόρου φημί καὶ Μνησάρχου, ὅσα τε Φιλώτιδος αὐτὸς Ἀστραῖος ἤκουσε καὶ τὸ κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ μυθῶδες θέαμα, καὶ ὅσα αὖθις Δερκυλλίς ἐπὶ τὴν οἰκειαν ἐπανοῦσα πλάνην ἀπήγγειλεν, ὡς περιπέσοι ἀνθρώπων πόλει κατὰ τὴν Ἰθέραν, οἱ ἐώρων μὲν ἐν νυκτὶ, τυφλοὶ δὲ ὑπὸ ἡμέρᾳ ἐκάστη ἐτύγγχανον, καὶ ὅσα ἐκεῖ Ἀστραῖος αὐλῶν τοῖς πολεμίοις ἐκείνων εἰργάσατο, καὶ ὡς ἀφειθέντες εὐμενῶς ἐκεῖθεν, περιπετωάσασιν τοῖς Κελτοῖς, ἔθνη ὠμῶ καὶ ἡλιθίῳ, ἵπποις τε αὐτοὺς ἐξέφυγον, καὶ ὅσα αὐτοῖς περὶ τῆς κατὰ τὴν χροάν τῶν ἵππων ἐναλλαγῆς ἐγεγόνει, ὅπως τε κατὰ τοὺς Ἀκυτανοὺς ἐγένοντο, καὶ ὅσας ἐκεῖ τιμῆς ἀπέλασαν Δερκυλλίς τε καὶ Κήρυλλος καὶ ἔτι μᾶλλον Ἀστραῖος τῇ περὶ τοὺς οἰκειοὺς ὀφθαλμοὺς αὐξομειώσει, τὰς σεληνιακὰς σημαίνων αὐξομειώσεις, καὶ ἴων ἔριδος περὶ τῆς ἀρχῆς τοὺς ἐκεῖ βασιλεῖς, οἱ δύο ὄντες κατὰ τὰ τοιαῦτα τῆς σελήνης πάθῃ ἀλλήλων ἀντικαθίσταντο διάδοχοι, δι' ἃ καὶ ὁ ἐκεῖ δῆμος τοῖς περὶ Ἀστραῖον ἔχαιρον.

Ε'. Ἐντεῦθεν ἐπιμυθεύεται, ὅπως τὰ τε ἄλλα Δερκυλλίς εἶδὲ τε καὶ ὑπήνεγκε, καὶ ὡς ἐν Ἀρτάβροις ἤχθη, οὗ γυναικῆς μὲν πολεμοῦσιν, ἄνδρες δὲ οἰκουροῦσι καὶ τὰ γυναικῶν ἐπιμελοῦνται· ἐπὶ τούτοις, ὅσα κατὰ τοὺς Ἀστύρους τὸ ἔθνος αὐτῆς τε καὶ Κηρύλλῳ συνεκέρησε, καὶ ἔτι ὅσα ἰδίως Ἀστραῖῳ συννήχθη, καὶ ὡς παρ' ἐλπίδας πάσας τοὺς ἐν Ἀστύροις συχνοὺς κινδύνους ἐκπεφυγότες, Κήρυλλος σὺν Δερκυλλίδι τὴν δίκην ὅμως, ἣν ἀδικήματος παλαιοῦ ὠφληκῶς ἐτύγγχανεν, οὐκ ἀπέφυγεν, ἀλλὰ παρὰ δόξαν πᾶσαν, ὡς ἐσώθη τῶν κινδύνων, οὕτω καὶ ἐκρουεργήθη· μετὰ ταῦτα, ὅσα κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν πλανωμένη ἐθεάσατο, καὶ ὡς ἐν Ἐρυκί γενομένη πόλει Σικελίας συλλαμβάνεται καὶ πρὸς Αἰνησιδήμον, ἐτυράννει δὲ τότε Λεοντίνων οὗτος, ἀπάγεται· ἐν ᾧ πάλιν Παάπιδι τῇ τρισαλιτηρίῳ περιπίπτει τῇ τυραννοῦντι συνόντι, καὶ τῆς ἀπροσδοκίτου συμφορᾶς ἀνέλπιστον εὐρίσκει παραμυθίαν, τὸν ἀδελφὸν Μαντινίαν, ὃς πολλὰ πλανηθεὶς καὶ πολλῶν ἀπιστοτάτων θεαμάτων περὶ τε ἀνθρώπους καὶ ἕτερα ζῶα, περὶ τε αὐτὸν ἥλιον καὶ σελήνην καὶ φυτὰ καὶ νήσους μάλιστα ἐξηγητῆς αὐτῆ καταστάς, ἕλην ἄφρονον παρέσχε μυθοποιίας ἀπαγγέλλειν ὑστερον τῷ Δεινίᾳ, ἄπερ αὐτὸς συνείρων εἰσάγεται, διηγούμενος τῷ Ἀρχάδι Κύμβᾳ.

Σ'. Ἐπειτα, ὡς λαθόντες Μαντινίας καὶ Δερκυλλίς ἐκ Λεοντίνων τὸ Παάπιδος πηριδίον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ

quoniam ipsum gravis senii aetas prohibebat, narrans inducitur quæque ipse in erroribus viderat et ab aliis conspecta acceperat et quæ a Dercyllide in Thule narrata didicerat; supra dictum, inquam, ejus errorem utque post suum illa reditum ab inferis, cum Ceryllo et Astræo (jam enim a fratre segregata erat) ad Sirenes venerit sepulcrum, et quæ rursus ex Astræi sermone cognoverit de Pythagora nempe et Mnesarcho: qualia vicissim Astræus ex Philotide didicerit, et ipsius oculorum miras mutationes, et quæcumque rursus Dercyllis ad suos reversa errores retulerit, ut in hominum civitatem inciderit in Iberia qui noctu quidem viderent, interdum autem quotidie cæcutirent. Quæ ibi Astræus tibia canens hostibus eorum fecerit; utque benevole inde missi in Celtas inciderint, gentem immanem et stolidam, quos equis ipsi effugerint; quæque in mutato equorum colore acciderint: ut hinc ad Aquitanos penetrarint quantoque ibi honore frui sint Dercyllis et Ceryllus et hoc amplius Astræus, quod oculorum suorum incremento atque decremento, Lunæ quoque designaret alternationes, quodque contentionem dirimeret quæ erat inter reges illius regionis de principatu, qui duo numero, juxta tales lunæ vicissitudines invicem succedebant in imperio, quare Astræo ejusque sociis populus valde delectabatur.

V. Inde præterea narrat, Dercyllidem tum alia vidisse et pertulisse, tum ut ad Artabros pervenerit, ubi feminae bellum gerunt viri autem domum custodiunt et muliebria obeunt officia; quæ item apud Asturorum gentem ipsi Cerylloque contigerint et insuper quæ Astræo privatim acciderint: utque præter omnem spem frequentia apud Asturos pericula cum effugissent Ceryllus cum Dercyllide, prænam tamen ille, quam improbitatis olim causa commeritus esset, non effugerit, sed ut inopinato pericula hæc evaserit, ita etiam tandem excarnificatum esse. Refert postea quænam per Italiam et Siciliam oberrans illa viderit. Ut in Eryce Siciliæ civitate comprehensa ad Ænesidemum qui tunc tyrannus erat Leontinorum, adducta fuerit: ubi rursus in Pæpidem, sceleratissimum illum hominem apud regem degentem, incidit reperitque nec opinato calamitatis inexpectatæ solatium, Mantiniam fratrem, qui diu jactatus, multa et maxime incredibilia ipsi commemoravit, quæ tum in hominibus et cæteris animantibus, tum circa solem ipsum et lunam plantasque et insulas potissimum spectarat, uberenique adeo fabularum materiem præbent, quas Diogenes illa in posterum narraret, quæ omnia ipse inducitur connexionisse et Cymbæ Arcadi retulisse.

VI. Addit dehinc, ut Mantinias cum Dercyllide, Pæpidis pera cum libris herbarumque arcua sublata, Rhe-

βελίων καὶ τῶν βοτανῶν τὸ κιβώτιον, ἀπαίρουν εἰς Ῥήγιον κακείθεν εἰς Μεταπόντιον, ἐν ᾧ αὐτοὺς Ἀστραῖος ἐπικαταβῶν μηνύει, κατὰ πόδας διώκειν Παάπιν, καὶ ὡς συναπαίρουν αὐτῷ ἐπὶ Θρακίας καὶ Μασσα-
 5 γέτας πρὸς Ζάμολξιν τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ ἀπίοντι, ὅσα τε κατὰ ταύτην τὴν ὁδοπορίαν ἴδοιεν, καὶ ὅπως ἐντύχοι Ἀστραῖος Ζαμολξίδι, παρὰ Γέταις ἦδη θεῶν νομιζομένῳ, καὶ ὅσα εἰπεῖν αὐτῷ καὶ δεηθῆναι Δερκυλλίς τε καὶ Μαντινίας Ἀστραῖον ὑπὲρ αὐτῶν ἤξιωσαν, καὶ
 10 ὡς χρησμός αὐτοῖς ἐκείθεν ἐξέπεσεν, ἐπὶ Θούλην εἶναι πεπωμένον ἔλθειν, καὶ ὡς ἐς ὕστερον καὶ πατρίδα ὄψονται, πρότερον ἄλλα τε ἐκταλαιπωροῦντες καὶ δίκην τῆς ἐς τοὺς τοκέας ἀνοσιότητος, εἰ καὶ ἄκοντες ἤμαρτον, τινύντες τῷ τὸν βίον αὐτοῖς εἰς ζωὴν καὶ θάνατον δια-
 15 μερισθῆναι καὶ ζῆν μὲν ἐν νυκτὶ, νεκροὺς δὲ ἐν ἑκάστῃ εἶναι ἡμέρα· εἶτα ὡς τοιούτους χρησμούς λαβόντες ἀπαίρουν ἐκείθεν, τὸν Ἀστραῖον σὺν Ζαμολξίδι λείποντες ὑπὸ Γετῶν δοξαζόμενον, καὶ ὅσα περὶ βορρᾶν αὐτοῖς τεράστια ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι συνηέλθη.

20 Ζ'. Ταῦτα πάντα Δεινίας κατὰ Θούλην ἀκούσας διηγουμένης Δερκυλλίδος, εἰσάγεται νῦν ἀπαγγέλλων τῷ Ἀρκάδι Κύμβῳ· ἐπὶ τούτοις καὶ ὡς Παάπις διώκων κατ' ἴχνη τοὺς περὶ Δερκυλλίδα ἐπέστη αὐτοῖς ἐν τῇ νῆσῳ· καὶ τὸ πάθος ἐκείνος τέχνη μαγικῆ ἐπέθηκε,
 25 θνήσκει μὲν ἡμέρας, ἀναβίωσκει. δὲ νυκτὸς ἐπιγιγνομένης, καὶ τὸ πάθος αὐτοῖς ἐνέθηκεν ἐμπύσας αὐτῶν κατὰ τὸ ἐμφανές τοῖν προσώποι· καὶ ὡς Θρουσκανὸς τις Θουλίτης, ἔραστῆς διάπυρος Δερκυλλίδος, ἰδὼν πεσοῦσαν τῷ ἐκ Παάπιδος πάθει τὴν ἐρωμένην καὶ
 30 ὑπερπαγγήσας ἀθρόον τε ἐπιστάς, παῖει ἐκ τοῦ αἰφνιδίου τὸν Παάπιν καὶ ἀναιρεῖ τοῦτο μολίς τῶν μυρίων κακῶν τέλος εὐράμενον· καὶ ὡς Θρουσκανὸς, ἐπεὶ Δερκυλλίς ἐκεῖτο δοκοῦσα νεκρά, ἕαυτὸν ἐπικατασφάττει. Ταῦτα πάντα καὶ τούτων ἕτερα πολλὰ παραπλήσια, τὴν τε
 35 ταφὴν αὐτῶν καὶ τὴν ἐκείθεν ὑπαναχώρησιν καὶ τοὺς ἔρωτας Μαντινίου, καὶ ὅσα διὰ τοῦτο συνέβη, καὶ ἕτερα ὁμοία κατὰ Θούλην τὴν νῆσον Δεινίας μαθὼν μυθολογούσης Δερκυλλίδος εἰσάγεται νῦν συναφάνων τῷ Ἀρκάδι Κύμβῳ. Καὶ συμπληροῦται Ἀντωνίου
 40 Διογένει ὁ εἰκοστὸς τρίτος λόγος τῶν ὑπὲρ Θούλην ἐπιγραφόμενων ἀπίστων, καίτοι μηδὲν ἢ βραχέα κατ' ἄρχᾶς περὶ Θούλης τῆς συγγραφῆς ὑποδηλώσασθαι.

Η'. Ὁ δὲ εἰκοστὸς τέταρτος λόγος εἰσάγει Ἀζούλιν διηγούμενον, κακείθεν Δεινίαν τοῖς ἐμπροσθεν αὐτῷ
 45 μυθολογηθεῖσι πρὸς Κύμβαν συνείροντα τὰ Ἀζούλιδος, ὡς κατανοήσαι τῆς γοητείας τὸν τρόπον, καθ' ὃν Παάπις ἐγοήτευσε Δερκυλλίδα καὶ Μαντινίαν, νυκτὶ μὲν ζῶντας, ἐν ἡμέρᾳ δὲ νεκροὺς εἶναι· καὶ ὡς ἀπῆλλαξεν αὐτοὺς τοῦ πάθους, τὸν τε τρόπον τῆς τιμωρίας ταύτης
 50 καὶ δὴ καὶ τῆς ἰάσεως, ἐκ τοῦ περὶ αὐτῶν ἀνευρῶν τοῦ Παάπιδος, ὃ συνεφερόντο Μαντινίας καὶ Δερκυλλίς· οὐ μόνον δὲ, ἀλλ' εἶρε καὶ ὅπως Δερκυλλίς καὶ Μαντινίας ἀπαλλάξειαν μεγάλου κακοῦ τοὺς τοκέας κειμένους, οὗς ὑποθήκαις Παάπιδος, ὡς ἂν ἐπὶ τῷ ἐκείνων συμφέ-

gium e Leontinis trajecerint indeque Metapontum ubi eos Astræus assecutus, Paapin e vestigio sequi significarit, utque una profecti sint cum illo ad Thraces et Massagetas, ubi Zamolxis ejus socius erat tendente : quidque in hoc itinere conspexerint, et quomodo Astræus in Zamolxidem inciderit, apud Getas jam pro deo cultum, quæque dicere ipsum et rogare pro se Astræum jusserint Dercyllis et Mantinias : ut ibi illis oraculum datum sit in Thulen insulam ire in fatis esse, tandem etiam patriam visuros, et alia tamen prius passos et impietatis in parentes, tametsi deliquissent inviti, pœnis datis : vitam nimirum ipsis cum morte alternis vicibus commutatum iri et noctu quidem victuros, interdiu vero semper mortuos futuros; (Refert) deinde hoc audito illos inde discessisse Astræo, qui apud Getas in existimatione erat, cum Zamolxide relictis, quæ item ad Boream videre monstruosa atque audire ipsis contigerit.

VII. Quæ omnia Dinias in Thule ex Dercyllide narrante audita nunc inducitur referre Arcadi Cymbæ; ad hæc ut Paapis Dercyllidem persecutus e vestigio in ea insula iis supervenerit et arte sua magica id injunxerit ut morerentur quidem interdiu, nocte vero accedente reviviscerent, hoc malum iis injungens hoc modo ut publice in illorum faciem conspueret. Porro Thruscanum quemdam Thule oriundum, Dercyllidem depereuntem viso amatam Paapidis malis artibus concidere, ingentem adeo cepisse dolorem ut repente Paapidem invadens subito percusserit et interfecerit cui post ingentia mala talis exitus acciderit : Thruscanum tamen postquam Dercyllis mortuæ similis jaceret, insuper semet ipsum interfecisse. Hæc igitur omnia et alia id genus multa, ut eorum sepulturam et e tumulo reditum, amores Mantiniæ, quæque propterea acciderunt et alia ejusmodi fabulosa cum Dinias in Thule insula Dercyllide referente, cognovisset, inducitur eadem nunc continua oratione enarrans Arcadi Cymbæ. Atque hic finis est tertii et vigesimi libri Antonii Diogenis qui inscribitur *Incredibilia de Thule*, quum nihil aut pauca initio de Thule in hoc opere memoriæ prodita sint.

VIII. Quartus vero et vicesimus liber inducit Azulin narrantem et inde etiam Diniam ad ea quæ antea Cymbæ retulisset, Azulidis gesta contextentem. Quomodo nimirum præstigiarium illarum rationem deprehenderit; qua Paapis Dercyllidem et Mantiniam fascinaverat ut nocte viverent, interdiu morerentur; quomodo isto morbo eos liberaverit tum modum hujus pœnæ intelligendæ, tum ejus curandæ ex perula Paapidis doctus, quam secum attulerant Mantinias et Dercyllis; neque hoc solum verum et illud reperit quomodo Dercyllis et Mantinias parentes jacentes ingenti malo liberare possent : hos enim illi ex Paapidis præscripto, quasi hoc ipsis profuturum esset, diro

ροντι, αὐτοὶ ἐλυμήναντο, ἴσα κείσθαι νεκροῖς μακρὸν χρόνον κατεργασάμενοι· εἶτα ὡς ἐκείθεν Δερκυλλίς ἅμα Μαντινία ἐπὶ τὴν πατρίδα ἔσπευδον ἐπὶ τῇ τῶν τεκνῶτων ἀναβιώσει καὶ σωτηρίᾳ.

5 Θ'. Δεινίας δὲ ἅμα Καρμάνη καὶ Μηνίσκω, ἀποχωρισθέντος ἀπὸ τοῖς Ἀζούλιδος, πρὸς τὰ ὑπὲρ τὴν Θούλην τὴν πλάνην ἐξέτεινον· καθ' ἣν πλάνην τὰ ὑπὲρ τὴν Θούλην ἄπιστα θεάσασθαι νῦν ἀπαγγέλλων εἰσάγεται Κύμβᾳ, ἐκεῖνα λέγων ἰδεῖν, ἃ καὶ οἱ τῆς ἀστροθεάμονος τέχνης σπουδασταὶ ὑποτίθενται, οἷον ὡς ἐστὶν ἐνίοις δυνατὸν κατὰ κορυφὴν τὴν ἄρκτον εἶναι καὶ τὴν νύκτα μηνιαίαν καὶ ἑλαττον δὲ καὶ πλεον καὶ ἐξαμηνιαίαν δὲ καὶ τὸ ἔσχατον ἐνιαυσιαίαν· οὐ μόνον δὲ τὴν νύκτα ἐπὶ τοσοῦτον παρατείνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν ταύταις 10 συμβαίνειν ἀνάλογον· καὶ ἕτερα δὲ ἀπαγγέλλει ἰδεῖν ὅμοια· καὶ ἀνθρώπους δὲ ἰδεῖν καὶ ἕτερά τινα τερατεύεται, ἃ μηδεὶς μῆτε ἰδεῖν ἔφη, μῆτε ἀκοῦσαι, ἀλλὰ μὴδὲ φαντασίαις ἀνετυπώσατο· καὶ τὸ πάντων ἀπιστότατον, ἔτι πορευόμενοι πρὸς βορρᾶν ἐπὶ σελήνην, ὡς 20 ἐπὶ τινὰ γῆν καθαρωτάτην, πλησίον ἐγένοντο, ἐκεῖ τε γενόμενοι ἴδοιεν, ἃ εἰκὸς ἦν ἰδεῖν τὸν τοιαύτην ὑπερβολὴν πλασμάτων προαναπλάσαντα· εἶτα καὶ ὡς ἡ Σιβύλλα τὴν μαντικὴν ἀπὸ Καρμάνου ἀνέλαβε· μετὰ δὲ ταῦτα, ὅτι εὐχὰς ἰδίαις ἔκαστος ἠύξατο, καὶ τοῖς μὲν 25 ἄλλοις ἐκάστω συνέπεσεν, ὥσπερ ἠύξατο· αὐτὸν δὲ φησὶν ἐκείθεν ἀφυπνώσαντα εἰς Τύρον εἰς τὸν τοῦ Ἡρακλέους νεῶν εὐρεθῆναι, ἐκείθεν τε ἀναστάντα τὴν τε Δερκυλλίδα καὶ τὸν Μαντινίαν ἀνευρεῖν εὖ πεπραχότας, καὶ τοὺς τε γονεῖς τοῦ μακροῦ ἀπαλλάξαντας ὕπνου, μᾶλλον 30 δὲ δλέθρου, καὶ τᾶλλα εὐδαίμονουσιντας.

Γ'. Ταῦτα Κύμβᾳ Δεινίας διεμυθολόγησε, καὶ κυπαριττίνας δέλτους προενεγκὼν ἐγγράψαι ταύτας Ἐρασινίδην Ἀθηναῖον συνεπέμεινον τῷ Κύμβᾳ, ἦν γὰρ 35 τεχνίτης λόγιον, παρεκελεύσατο· ὑπέδειξε δὲ αὐτοῖς καὶ τὴν Δερκυλλίδα· αὕτη γὰρ καὶ τὰς κυπαριττίνας δέλτους ἤνεγκε, προστέταξέ τε τῷ Κύμβᾳ, δίχα ταῦτα τὰ διαμυθολογηθέντα ἀναγράψασθαι, καὶ θατέραν μὲν τῶν δέλτων αὐτὸν ἔχειν, τὴν ἑτέραν δὲ, καθ' ὃν ἀποβιώῃ καιρὸν, τὴν Δερκυλλίδα πλησίον τοῦ τάφου κί- 40 θωτίῳ ἐμβαλοῦσαν καταθεῖναι.

ΙΑ'. Ὁ γοῦν Διογένης, ὃ καὶ Ἀντώνιος, ταῦτα πάντα Δεινίαν εἰσαγαῶν πρὸς Κύμβαν τερατευσάμενον, ὅμοις γράφει Φαυστίῳ, ὅτι τε συντάττει περὶ τῶν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων, καὶ ὅτι τῇ ἀδελφῇ Ἴσι- 45 δώρα φιλομαθῶς ἐχούσῃ τὰ δράματα προσφωνεῖ· λέγει δὲ ἑαυτὸν, ὅτι ποιητῆς ἐστὶ κωμωδίας παλαιᾶς, καὶ ὅτι, εἰ καὶ ἄπιστα καὶ ψευδῆ πλάττοι, ἀλλ' οὖν ἔχει περὶ τῶν πλείστων τῶν αὐτῷ μυθολογηθέντων ἀρχαιοτέρων μαρτυρίας, εἰς ὧν σὺν καμᾶτι ταῦτα συναυροῖ- 50 σει. Προτάττει δὲ καὶ ἐκάστου βιβλίου τοὺς ἀνδρας, οἱ τὰ τοιαῦτα προαπεφάναντο, ὡς μὴ δοκεῖν μαρτυρίας χηρεῦναι τὰ ἄπιστα.

ΙΒ'. Ἐπιστολὴν μὲν οὖν κατ' ἀρχὰς τοῦ βιβλίου γράφει πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ἰσιδώραν, δι' ἧς εἰ καὶ τὴν

affecerunt malo, ut enim per longum tempus mortuorum instar jacerent fecerant. Accedit huc ut Dercyllis et Mantinias in patriam propararint ut parentibus vitam salutemque redderent.

IX. Dinius simul cum Carmane et Menisco, separato ab ipsis Azulide, ultra Thulen oberravit; quo quidem in errore, quæ supra Thulen incredibilia viderit, nunc inducitur referre Cymbæ ea nimirum a se conspecta esse dicens, quæ et studiosi artis astrorum docent, qualia sunt ista; habitare posse quosdam sub polo arctico et noctem inveniri unius mensis aliamque qua breviorē, qua longiorē, et sex etiam mensium nec tamen ultra unius anni spatium. Neque vero noctem solum eo usque produci sed et diem etiam noctibus hīs proportione respondere: aliaque id genus a se visa nuntiat. Homines conspexisse se et quædam alia fabulatur, qualia neminem vidisse aiebat neque de quibus fama audiverit quis, sed ne mente quidem ceflinxerit. Quod omnium maxime omnem excedit fidem, Boream versus ad lunam profecti tanquam ad purissimam quamdam terram accesserunt, ibique viderunt quæ vidisse par eum est qui antea hujusmodi nugas supra fidem confinxerit: ad hæc et Sibyllam vaticinandi artem a Carmine didicisse tradit, ac post illa preces quemque suas fudisse et ut optarant, res dein singulis cecidisse; se enim e somno excitatum Týri in Herculis templo repertum esse: unde cum surrexisset Dercyllidem et Mantiniam reperisse prosperis rebus utentes, quum parentes e longo illo sive somno, sive potius interitu excitassent et cæteroquin beatam vitam agere.

X. Hæc Cymbæ Dinius fabulosa narravit, prolatisque cypressinis tabulis, inscribere eas jubet Erasinidem Atheniensem, Cymbæ comitem, litterarum peritum. Ostendit iis et Dercyllidem, quæ cypressinas tabulas attulerat, Cymbæque negotium dedit ut duplici exemplo iis hactenus narrata inscriberentur; et alteram quidem tabellarum ille penes se haberet, alteram vero Dercyllis cum e vita discessisset, capsulæ aliositam prope tumulum collocaret.

XI. Diogenes igitur qui etiam Antonius (vocatur) hæc omnes prodigiis similes fabulas Dinium inducit Cymbæ narrantem, Faustino tamen scribit, de incredibilibus se quæ ultra Thulen essent scribere et Isidoræ sorori litteris strenue operam danti has fabulas dedicare. Veteris præterea comædiæ poetam se proficitur: ac licet incredibilia et falsa finxerit, habere tamen de plurimis rebus a se narratis testimonia antiquiorum e quorum scriptis cum labore hæc collegerit. Initio singulorum librorum laudat viros, qui talia literis mandaverant, ne testibus carere incredibilia ista viderentur.

XII. Operis initio igitur epistolam ad Isidoram sororem scribit, qua licet dedicasse hoc illi volumen ostendat, Ba-

προσφώνησιν αὐτῇ τῶν συγγραμμάτων δείκνυται πε-
ποιημένος, ἀλλ' οὖν εἰσάγει Βάλαγρον πρὸς τὴν
οἰκείαν γυναῖκα, Φίλαν τοῦνομα, γράφοντα· θυγάτηρ
δὲ ἦν Ἀντιπάτρου αὐτῆ· ὅτι τῆς Τύρου ὑπὸ Ἀλεξάν-
δρου τοῦ βασιλέως Μακεδόνων εἰς ἄλωσιν ἐλθούσης
καὶ πρὶ τὰ πλείστα δαπανηθείσης, στρατιώτης ἦκε
πρὸς Ἀλέξανδρον, ξένον τι καὶ παράδοξον λέγων μη-
νύειν, εἶναι δὲ τὸ θέαμα τῆς πόλεως ἕξω. Ὁ δὲ βα-
σιλεὺς, Ἡφαιστίωνα καὶ Παρμενίωνα συμπαράλα-
βὼν, εἴπτοτο τῷ στρατιώτῃ καὶ καταλαμβάνουσιν
ὑπογείους λιθίους σοροὺς, ὧν ἡ μὲν ἐπεγέγραπτο,
Λυσιλλα ἐβίω ἔτη πέντε καὶ τριάκοντα· ἡ δὲ, Μνάσων
Μαντινίου ἐβίω ἔτη ἕξ καὶ ἐξήκοντα ἀπὸ ἐνὸς καὶ ἑβδο-
μήκοντα· ἡ δὲ, Ἀριστίων Φιλοκλέους ἐβίω ἔτη ἑπτὰ
καὶ τεσσαράκοντα ἀπὸ δυοῖν καὶ πεντήκοντα· ἄλλη δὲ,
Μαντινίας Μνάσωνος ἔτη ἐβίω δύο καὶ τεσσαράκοντα
καὶ νύκτας ἐξήκοντα καὶ ἑπτακοσίας· ἑτέρα δὲ, Δερ-
κυλλίς Μνάσωνος ἐβίω ἔτη ἐνέα καὶ τριάκοντα καὶ
νύκτας ἐξήκοντα καὶ ἑπτακοσίας· ἡ δὲ ἕκτη σορὸς,
Δεινίας Ἀρκᾶς ἐβίω ἔτη πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν.
Τούτοις διαποροῦντες πλὴν τῆς πρώτης σοροῦ, σαφές
γὰρ τὸ ἐκείνης ἐπίγραμμα, ἐντυγχάνουσι παρὰ τοίχῳ
κιβωτίῳ μικρῷ (ἐκ) κυπαρίττου πεποιημένῳ, ὃ ἐνε-
γέγραπτο· Ὡς ἐνε, ὅστις εἶ, ἀνοιξον, ἵνα μάθης, ἃ θαυ-
μάσεις. Ἀνοιξάντες οὖν οἱ περὶ Ἀλέξανδρον τὸ κιβώ-
τιον, εὗρισκousι τὰς κυπαριττίνας δέλτους, ἃς, ὡς
ἔοικε, κατέθηκε Δερκυλλίς κατὰ τὰς ἐντολάς Δεινίου.
Ταῦτα Βάλαγρον εἰσάγει τῇ γυναικὶ γράφοντα, καὶ
ὅτι τὰς κυπαριττίνας δέλτους μεταγραφόμενος διαπέμ-
ψει τῇ γυναικί. Καὶ λοιπὸν εἰσβάλλει ἐντεῦθεν ὁ λόγος
εἰς τὴν τῶν κυπαριττίων δέλτων ἀνάγνωσιν καὶ
γραφὴν, καὶ πάρεστι Δεινίας Κύμβᾳ διηγούμενος,
ἅπερ προεῖρηται. Οὕτω μὲν οὖν καὶ ἐπὶ τούτοις ἡ
τῶν δραμάτων πλάσις τῶν Ἀντωνίων Διογένει ἐσχημά-
τιται.

II'. Ἔστι δ', ὡς ἔοικεν, οὗτος χρόνῳ πρεσβύτερος
τῶν τὰ τοιαῦτα ἐσπουδακῶτων διαπλάσι, ὅσον Λου-
κιανοῦ, Ἰαμβλίχου, Ἀχιλλέως Τατίου, Ἡλιοδώρου τε
καὶ Δαμασκίου· καὶ γὰρ τοῦ περὶ ἀληθῶν διηγημάτων
Λουκιανοῦ καὶ τοῦ περὶ μεταμορφώσεων Λουκίου πηγή
καὶ ρίζα ἔοικεν εἶναι τοῦτο· οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τῶν
περὶ Σινωνίδα καὶ Ῥοδάνην, Λευκίππην τε καὶ Κλει-
τοφῶντα, καὶ Χαρίκλειαν καὶ Θεαγένην, τῶν τε περὶ
αὐτοῦς πλασμάτων καὶ τῆς πλάνης, ἐρώτων τε καὶ
ἀρπαγῆς καὶ κινδύνων ἢ Δερκυλλίς καὶ Κήρυλλος καὶ
Θρουσκανὸς καὶ Δεινίας εἴδοικαι παράδειγμα γεγο-
νέναι.

ΙΔ'. Τὸν χρόνον δὲ, καθ' ὃν ἤκμασεν ὁ τῶν τηλι-
κούτων πλασμάτων πατὴρ ὁ Διογένης Ἀντώνιος, οὕτω
τι σαφές ἔχομεν λέγειν· πλὴν ἔστιν ὑπολογισασθαι,
ὥς οὐ λίαν πόρρω τῶν χρόνων τοῦ βασιλέως Ἀλεξάν-
δρου. Μνημονεύει δ' οὗτος ἀρχαιότερου τινὸς Ἀντι-
φάνους, ὃν φησι περὶ τοιαῦτά τινα τερατολογήματα
κατεσχολαχέναι. Ἔστι δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ μάλιστα,

lagrum nihilo minus quemdam uxori suæ Philæ nomine
scribentem inducit hæc (Phile autem erat Antipatri filia) :
Tyro capta ab Alexandro Macedonum rege et igue plurima
devastante, venisse ad Alexandrum militem, qui se mirum
quid præterque opinionem indicandum habere diceret,
esse enim quid extra oppidum spectatu dignum. Regem
itaque cum Hephæstione et Parmenione sociis militem secu-
tum invenisse subterranea silicernia ex lapide facta, quorum
aliud sic esset inscriptum *Lysiilla vixit annos XXXV*,
alterum *Mnason Mantiniæ F. Vixit annos LXVI de LXXI*.
Alius titulus erat *Aristion Philoclis F. Vixit annos XLVII de LII*.
Alius rursus sic inscriptus lapis *Mantiniæ Mnasonis F. annos vixit XLIII, noctes-
que DCCLX*. Item alius, *Dercyllis Mnasonis F. annos vixit XXXIX, noctesque DCCLX*.
Sextum silicernium sic inscriptum *Dinias Arcus vixit annos XXV et C*.
His lectis dum animi pendent, præterquam in primo silicernio,
cujus intelligi poterat titulus ad parietem incidunt in arcu-
lam e cupresso factam, cui hoc inscriptum, *Hospes, quis-
quis es, aperi ut discas quæ mira tibi videntur*.
Aperta igitur ab Alexandri sociis arcula, cuparissinas inveniunt
tabellas, quas, ut par est, Dercyllis ibi Dinias mandato
collocarat. Hæc uxori scribentem Balagram inducit,
quodque cuparissinas istas tabulas transcriptas conjugi suæ
miserit. Atque tum fertur oratio ad cupressinarum lec-
tionem et scriptionem et adest Dinias narrans Cymbæ,
quæ jam ante dicta sunt. Ad hunc modum et de his rebus
dramatis fictio est ab Antonio Diogene composita.

XIII. Est autem, uti videtur, ipse tempore prior iis qui
talia fingere studuerunt, ut Luciano, Lucio, Jamblichō,
Achille Tatīo, Heliodoro et Damascio; nam et verarum
historiarum Luciani et transformationum Lucii fons hic et
radix esse videtur. Quum et eorum quæ de Sinonide et
Rhodane, de Leucippe et Clitophonte, de Chariclea et
Theagene, deque fictis eorum rebus, erroribus, amoribus,
raptu atque periculis composita sunt Dercyllis et Ceryllus
et Thruscanus ac Dinias exemplum præbuisse censi merito
queant.

XIV. Quo tempore floruerit talium fabularum auctor,
Diogenes ille Antonius nondum certo dicere possum.
Illud tantum conjicere licet, non ita diu post Alexandri
regis tempora. Meminit item de Antiphane quodam se
antiquiore quem hujusmodi prodigiosis narrationibus ope-
ram dedisse ait. Ex his vero potissimum, ut e cæteris-

ὡς ἐν τηλικούτοις πλάσμασι τε καὶ μυθεύμασι, δύο
 τινὰ θηρᾶσαι χρησιμώτατα· ἐν μὲν, ὅτι τὸν ἀδική-
 σαντά τι, κἂν μυριάκις ἐκφυγεῖν δόξῃ, εἰσάγει πάντως
 δίκην δεδωκέναι· καὶ δεύτερον, ὅτι πολλοὺς ἀναιτίους,
 ὅ ἐγγὺς μεγάλου γεγονότας κινδύνου, παρ' ἐλπίδας δεί-
 κνυσι πολλάκις διασωθέντας.

hujus farinae fabulis et fictis narrationibus duplex parari
 utilitas eaque summa potest. Primum quidem, quod, etsi
 qui injusti quidpiam admiserunt sexcenties effugere vi-
 deantur, omnino tamen inducit poenas dedisse : dein quod
 multos insontes in ingens fere incidentes periculum, præter
 spem ostendit sæpe servari.

JAMBlicHI DRAMA.

ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΝ.

Α'. Ἀνεγνώσθη Ἰαμβλίχου δραματικόν, ἔρωτας ὑποκρινόμενον· ἔστι δε τῆ ἀισχρολογία τοῦ μὲν Ἀχιλλεύως τοῦ Τατίου ἤττον ἐμπομπέων, ἀναιδέστερον δὲ μᾶλλον ἢ ὁ Φοῖνιξ Ἡλιόδωρος προσφερόμενος· οἱ γὰρ 5 τρεῖς οὗτοι σχεδόν τι τὸν αὐτὸν σκοπὸν προθέμενοι ἔρωτικῶν δραμάτων ὑποθέσεις ὑπεκρίθησαν, ἀλλ' ὁ μὲν Ἡλιόδωρος σεμνότερον τε καὶ εὐφημότερον, ἤττον δὲ αὐτοῦ ὁ Ἰαμβλίχος; αἰσχροῦς δὲ καὶ ἀναιδῶς ὁ Ἀχιλλεύς ἀποχρώμενος· καὶ ἡ γε λέξις αὐτῷ βέουσα καὶ 10 μαλακῆ, καὶ ὅσον αὐτῆς ὑπόκροτον, οὐ πρὸς τόνον τινὰ, ἀλλ' ἐπὶ τὸ γαργαλίζον, ὡς ἂν τις εἴποι, καὶ βλακῶδες παρακεκίνηται. Ὁ μέντοι Ἰαμβλίχος, ὅσα γε εἰς λέξεως ἀρετὴν καὶ συνθήκης καὶ τῆς ἐν τοῖς διηγήμασι τάξεως, κἂν τοῖς σπουδαιοτάτοις τῶν πραγμάτων, 15 ἀλλ' οὐχὶ παιγνίους καὶ πλάσμασιν ἄξιος τὴν τῶν λόγων τέχνην καὶ ἰσχὴν ἐπιδείκνυσθαι.

Β'. Εἰσὶ δὲ αὐτῷ πεποιημένα τοῦ δράματος πρόσωπα Σινωνὶς καὶ Ῥοδάνης, καλῆ καὶ καλὸς τὴν ὄψιν, ἔρῶντες ἀλλήλων καὶ δὴ καὶ νόμῳ γάμου ζευγνύμενοι, 20 καὶ Γάρμος βασιλεὺς Βαβυλωνῶνος, τῆς αὐτοῦ γυναικὸς θανούσης εἰς ἔρωτα ἀναπτόμενος Σινωνίδος καὶ πρὸς γάμον ἄγειν ἐπειγόμενος· ἀνάευσις Σινωνίδος καὶ δεσμῆ, χρυσῷ τῆς ἀλύσεως διαπεπλεγμένης, καὶ Ῥοδάνης διὰ τοῦτο, Δάμα καὶ Σάχα τῶν βασιλικῶν εὐ- 25 νόχων τὴν πρᾶξιν ἐπιτραπέντων, ἐπὶ σταυροῦ ἀναρτώμενος· ἀλλ' ἐκεῖθεν καθαιρεῖται σπουδῇ Σινωνίδος, καὶ φεύγουσιν ἄμφω, ὁ μὲν τὸν σταυρὸν, ἡ δὲ τὸν γάμον. Καὶ περιτέμνεται διὰ τοῦτο Σάχας καὶ Δάμας τὰ ὄψα, καὶ τὰς ῥίνας καὶ ἐπὶ τὴν τούτων ἀποστέλ- 30 λονται ζήτησιν, καὶ δίχα μερισθέντες ἐπὶ τὴν ἔρευναν τρέπονται.

Γ'. Καταλαμβάνονται σχεδόν τι παρὰ τινὰ λειμῶνα οἱ περὶ Ῥοδάνην ὑπὸ τοῦ διώκοντος Δάμα· ἄλιεύς δ' ἦν, ὃς τοὺς ποιμένας ἐμήνυσεν, οἱ στρεβλού- 35 μνοι τὸν λειμῶνα μόλις δεικνύουσιν, ἐν ᾧ καὶ χρυσὸν Ῥοδάνης εὗρισκε, τῆς στήλης τοῦ λέοντος ὑποδηλούμενον τῷ ἐπιγράμματι, καὶ τράγου τι φάσμα ἐρᾷ Σινωνίδος, ἐξ ἧς αἰτίας καὶ οἱ περὶ Ῥοδάνην τοῦ λειμῶνος ἀπαίρουσι. Δάμας δὲ τὸν ἀπὸ τοῦ λειμῶνος τῆς Σι- 40 νωνίδος στέφανον εὐρόν, πέμπει Γάρμῳ παραμύθιον. Φεύγοντες δὲ οἱ περὶ Ῥοδάνην ἐντυγχάνουσιν ἐπὶ καλύβης γραὶ τινὶ γυναικὶ, καὶ χρούπτονται ὑπ' ἄνθρωπῳ, ὃ διακμπερὲς ἦν ὀρωρυγμένον ἐπὶ σταδίους τριάκοντα· λόγμῃ δὲ τὸ στόμα ἐβέβυστο. Καὶ οἱ περὶ τὸν Δάμαν 45 ἐφρίστανται, καὶ ἀνακρίνεται ἡ γραῦς, καὶ ζήφως γυμνὸν ἰδοῦσα ἐξέψυξεν· οἱ δὲ τοῦ Ῥοδάνους ἵπποι καὶ τῆς

JAMBlichI DRAMA.

I. Lectum est Jamblichii drama amores representans: qui Achille Tatío minus turpia dicendo gaudet, sed longe impudentius quam Phoenix Heliodorus ea profert: hi enim tres eodem fere sibi proposito scopo amatoriorum dramatum argumenta tractarunt: attamen Heliodorus gravius et decentius, minus vero decenter quam hic Jamblichus, obscæna vero et inverecunda oratione Achilles utitur; cujus etiam fluxa et mollis dictio est et si quid in ea plausibile, non ad firmitatem (et rigorem) sed ad titillationem quamdam, ut sic loquar, atque lasciviam distortum est. Jamblichus autem, quod ad dictionis virtutem et compositionem et narrationum ordinem attinet, dignus erat cui rhetoricam suam artem et facultatem vel in maxime seriis rebus ne dicam in tam ludicris his et fictis ostenderet.

II. Personæ dramatis sunt illi Sinonis et Rhodanes, pulchra uterque forma invicem amantes et etiam conjugii lege juncti. Garmus, Babylonie rex amissa conjugie Sinonidis amore captus uxorem ducere eam maturabat: renuit Sinonis et vincitur, torque ex auro contexto, et Rhodanes propterea (Damae et Sacæ eunuchis regis commisso negotio) cruci affigitur. Sed inde studio Sinonidis liberatur; uterque fugiunt, alter crucem altera nuptias. Idcirco præciduntur Sacæ et Damae aures naresque, ad eos quærendos mittuntur, et in duas partes divisi abeunt ad eos investigandos.

III. Fere apud pratum quoddam Sinonis et Rhodanes deprehenduntur ab insequente Dama; piscator enim quidam pastores indicavit, qui torti pratum illud vix ostendunt, in quo et aurum Rhodanes invenerat, inscriptione columnæ cui leo insidebat ostensum; et hirci quoddam spectrum Sinonidem amat, quomobrem Rhodanes cum illa ex prato excedunt. Damas vero in prato repertam Sinonidis coronam solatio Garmo mittit. Illi fugientes incidunt in vetulam quamdam ad tugurium quoddam et se abscondunt in antro, per stadia continua triginta effossum, dumeto fauces erant obstructæ. Damas instat et interrogatur anus quæ stricto viso gladio, exanimata est. Rhodanis et Sinonidis equi, quibus vehebantur, capiuntur;

Σινωνίδος, οἷς ἐπιχωῦντο, συλλαμβάνονται, καὶ περι-
καθίσταται στρατὸς τὸ χωρίον, ἐν ᾧ Σινωνίς καὶ Ῥο-
δάνης ἀπεκρύπτετο, καὶ καταρρήγνυται τινος τῶν πε-
ριπλοῶν ἀσπίς ἐκ χαλκοῦ τοῦ ὀρύγματος ὑπερβεν, καὶ
5 τῷ διακένῳ τοῦ ἤχου τῶν κεκρυμμένων μήνυσις γίγνε-
ται, καὶ περιούρσεται τὸ ὄρυγμα, καὶ πάντα Δάμας
βοᾷ· καὶ γίγνεται τοῖς ἔνδον συναίσθησις, καὶ φεύ-
γουσιν ὑπὸ τοῖς τοῦ ἄντρου μυχοῖς, καὶ διεκπίπτουσι
πρὸς τὴν ἐτέραν αὐτοῦ ὀπήν· καὶ μελιτῶν ἀγρίων
10 σιμῆν ἐκεῖθεν ἐπὶ τοὺς ὀρύσσοντας τρέπεται, καταρρεῖ
δὲ τοῦ μέλιτος καὶ ἐπὶ τοὺς φεύγοντας· αἱ δὲ μέλισσαι
καὶ τὸ μέλι ἐξ ἐρπετῶν πεφαρμακευμένοι τροφῆς, αἱ
μὲν κρούσασαι τοὺς ἐπὶ τὸ ὄρυγμα ἠκρωτηρίαζον, οὓς
δὲ καὶ ἀπέκτειναν. Τῷ δὲ λιμῷ κρατούμενοι οἱ περὶ
15 Ῥοδάνην διαλιχμησάμενοι καὶ τὰς γαστέρας καταρ-
ρύντες, πίπτουσι παρὰ τὴν ὁδὸν ὡσεὶ νεκροί.

Δ'. Φεύγουσιν ὁ στρατὸς τῷ τῶν μελισσῶν πο-
λέμῳ πονούμενοι, καὶ τοὺς περὶ Ῥοδάνην ὅμοις διώ-
κουσι, καὶ οὓς ἐδίωκον ὁρῶντες ἐρριμμένους παρέτρε-
20 γον, νεκροῦς τινας ὡς ἀληθῶς ὑπολαμβάνοντες. Ἐν
τούτῳ τῷ ἄντρῳ κείρεται τοὺς πλοκάμους ἡ Σινωνίς,
δι' οὗ ὕδωρ αὐτοῖς ἀνιμῆσονται· καὶ τοῦτο εὐρῶν ἐκείσε
Δάμας πέμπει τῷ Γάρμῳ, σύμβολον τοῦ ἐγγυὸς εἶναι
καχέεινους συλλαβεῖν. Ἐρριμμένους δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν
25 τοῦ τε Ῥοδάνους καὶ τῆς Σινωνίδος, ὁ στρατὸς παρερ-
χόμενος ὡς ἐπὶ νεκροῖς κατὰ τὸ πάτριον ἔθος οἱ μὲν
χιτωνίσκους ῥίπτοντες ἐκάλυπτον, ἄλλοι δὲ ἄλλο τι
τῶν προσόντων καὶ κρεῦν δὲ μέρη καὶ ἄρτου ἐπέρ-
ριπτον· καὶ οὕτω παρῆλθεν ὁ στρατὸς. Οἱ δὲ τῷ
30 μέλιτι καρωθέντες μόλις ἀνίστανται, κοράων μὲν τῶν
περὶ τὰ χρέα διεριζόντων Ῥοδάνην, ἐκείνου δὲ Σινω-
νίδα διαναστήσαντος. Ἄνασάντες οὖν πορεύονται
τὴν ἐναντίαν τραπόμενοι τῷ στρατῷ, ἵνα μᾶλλον λά-
θοιεν μὴ ὄντες οἱ διωκόμενοι· καὶ εὐρόντες ὄνους δύο
35 ἐπέβησάν τε καὶ τὰ φορτία ἐπέβητο, ἃ συνεχεόμεστο
αὐτοῖς ἀφ' ὧν ὡσεὶ νεκροῖς ἐπέρριψεν ὁ στρατὸς.

Ε'. Εἶτα καταίρουσι εἰς πανδοχεῖον, καὶ φεύγουσιν
ἐκεῖθεν, καὶ περὶ πλήθυσαν ἀγορὰν εἰς ἄλλον σταθμὸν
καταλύουσι. Καὶ γίγνεται τὸ πάθος τῶν ἀδελφῶν,
40 καὶ κατηγοροῦνται φόνου, καὶ ἀφίενται τοῦ πρεσβυτέ-
ρου τῶν ἀδελφῶν, ὃς ἀγγρῆκει φαρμάκῳ τὸν ὕστερον
κατηγορήσαντος μὲν, τῇ δὲ οἰκείᾳ ἀναίρεσει ἀθώωσαν-
τος· καὶ λανθάνει Ῥοδάνης ἀνελόμενος τὸ φάρμακον.
Καταίρουσιν εἰς οἶκημα ληστοῦ τοὺς παροδίτας λη-
45 στεύοντες καὶ τούτους ἑαυτῷ ποιουμένους τράπεζαν.
Καὶ στρατιωτῶν ὑπὸ τοῦ Δάμα σταλέντων, ἐπεὶ ὁ
ληστής συνεληπτο, πῦρ ἐμβάλλεται εἰς τὴν οἰκίαν,
καὶ περιλαμβάνονται τῇ πυρὶ, καὶ διαφεύγουσι μόλις
τὸν θάνατον τῶν ὄνων σφαγέντων καὶ τῷ πυρὶ εἰς δύο
50 ὁδὸν ἐπιτεθέντων. Καθορῶνται νύκτωρ ὑπὸ τῶν τὸ
πῦρ ἐμβάλόντων, καὶ ἐπερωτηθέντες, τίνες εἶεν, εἶδωλα
τῶν ὑπὸ τοῦ ληστοῦ ἀναιρεθέντων ἀποκρίνονται, καὶ
τῇ ὀργῇ καὶ λεπτότητι τῆς ὄψεως καὶ τῇ ἀτονίᾳ
τῆς φωνῆς ἐπεισάν τε τοὺς στρατιώτας καὶ ἐδειμάτωσαν.

locum in quo Sinonis et Rhodanes se abscondunt exercitus
cingit, et disrumpitur eujusdam qui custos erat loci aeneus
clypeus in superiori defossi antri parte et per vacuum echo
resonantis, indicium fit latere nonnullos. Itaque fossa
circumfoditur et Damas per omnes partes clamat, ut qui
intus erant, audiverint atque ad spelunxæ penetralia fugiant
et ad alterum ejus foramen delapsi effugiant. Apum
agrestium examen hinc fodientes invadunt, mel defluit
etiam in fugitivos. Apes ipsæ ac mel serpentum esu ve-
neno infecta erant; inde quos illæ ad fossam pupugerunt,
partim labefactarunt, partim occiderunt. Fame coacti
Rhodanes et Sinonis linxerunt mel et ventris profluvium
passi, ad viam concidunt veluti mortui.

IV. Exercitus fugit apum bello pressi, et Rhodanem et
Sinonidem tamen persequuntur, ad dum prostratos quos
insequebantur vident, prætereunt, cadavera quædam re-
vera esse putantes. In hoc antro crines attonsa est Si-
nonis, quibus aquam sibi haurirent, quos repertos ibi Dama
Garmo misit, signum prope abesse illos ut jamjam cape-
rentur. Stratis igitur juxta viam Rhodane et Sinonide
præterit exercitus mortuos illos censens et patrio more
alii quidem vestes projicientes operiebant, alii vero aliud
quid eorum quæ ad manum erant, et carniæ ac panis
frusta objecerunt et sic transit exercitus. Hi, ob mellis
esum veterno capti, ægre surgunt, dum corvi de carne
inter se pugnantes Rhodanem et hic Sinonidem assurgere
cogunt. Excitati adeo aliam quam exercitus viam in-
grediuntur, quo minus ii esse, qui quærebantur, agnosce-
rentur. Inventis asinis duobus conscendunt et onera impo-
nunt quæ secum attulerant ex iis rebus quas velut mortuis
exercitus adjecerat.

V. Hinc in diversorium se recipiunt et ipsa meridie in
aliud diversorium concedunt. Accidit interea fratrum ca-
lamitas, cædisque accusati post liberantur, fratrum enim
major natu, qui minorem veneno sustulerat, manus sibi
inferendo omni eos rursus crimine liberarat. Rhodanes
inscius venenum hinc secum aufert; subeuntque post hæc
latronis domum qui in viatores grassabatur quos et sibi
epulandos adponebat. Missi hinc a Dama milites, latrone
comprehensio, ignem in ejus domum conjecerunt, quo
igne et illi comprehensi, vix perniciem evaserunt per ju-
gulatos et in ignem coniectos asinos transitu sibi parato.
Videntur noctu ab iis qui ignem injecerant, interrogati
quinam essent, umbras se esse eorum quos latro ille ju-
gulasset, respondent: pallore et macie vultus et vocis re-
missione militibus persuaserunt iisque terrorem incusserunt.

Γ'. Καὶ φεύγουσι πάλιν ἐκεῖθεν, καὶ καταλαμβάνουσι κόρην ἐπὶ ταφὴν ἀγομένην, καὶ συρρέουσιν ἐπὶ τὴν θέαν· καὶ Χαλδαῖος γέρον ἐπιστάς κωλύει τὴν ταφὴν, ἔμπνουν εἶναι τὴν κόρην ἐτι λέγων· καὶ ἐδείχθη οὕτως. Χρησιμῶδὲ δὲ καὶ τῷ Ῥοδάνει, ὡς βασιλεύσοι. Καταλιμπάνεται κενὸς ὁ τῆς κόρης τάφος, καὶ πολλὰ τῶν πέπλων, ἃ ἔμελλεν ἐπικαίεσθαι τῷ τάφῳ, ἔτι τε σιτία καὶ ποτά· καὶ οἱ περὶ Ῥοδάνην τούτους εὐωχοῦνται, καὶ λαμβάνουσί τινα καὶ τῶν ἀμφίων, καὶ καθεύδουσιν ἐν τῷ τῆς κόρης τάφῳ. Οἱ δὲ τὸ πῦρ τῆ τοῦ ληστοῦ οἰκία ἐμβαλόντες, ἡμέρας ἐπιλαβούσης ἠπατημένους ἑαυτοὺς ἐγνωκότες, ἐδίωκον κατ' Ἰχνη Ῥοδάνους καὶ Σινωνίδος, συνεργοὺς αὐτοὺς εἰκάζοντες εἶναι τοῦ ληστοῦ· Ἰχνηλατήσαντες δὲ μέχρι τοῦ τάφου, καὶ ἐνιδόντες αὐτοὺς ἐγκαιμένους μὲν τῷ τάφῳ, ἀκινήτιζοντας δὲ ἅτε ὑπνῶ καὶ οἴνῳ πεπεδημένους, ἔδοξαν νεκροὺς ὄραν καὶ κατέλιπον ἀποροῦμενοι, ὅτι ἐκεῖ τὰ Ἰχνη ἔφερεν.

Ζ'. Ἀπαίρουσιν ἐκεῖθεν οἱ περὶ Ῥοδάνην, καὶ περῶσι τὸν ποταμὸν, γλυκύν τε ὄντα καὶ διαυγῆ καὶ βασιλεῖ Βαβυλωνίων εἰς πόσιν ἀνακείμενον. Καὶ πιπράσκει Σινωνὶς τὰ ἱμάτια, καὶ συλλαμβάνεται ὡς τάφος συλήσασα, καὶ ἀναφέρεται εἰς Σόραιγον, ὃς ἦν Σοραίχου τοῦ τελώνου υἱός, ἐπικλῆν δὲ αὐτῷ δικαίος. Καὶ βουλευέται πέμπειν αὐτὴν ἐπὶ βασιλέα Γάρμον διὰ τὸ κάλλος, καὶ κερῶναι διὰ τοῦτο τὸ τῶν ἀδελφῶν φάρμακον Ῥοδάνει καὶ Σινωνίδι· αἰρετώτερον γὰρ αὐτοῖς ὁ θάνατος ἢ Γάρμον ἰδεῖν. Μηνύεται Σοραίχῳ διὰ τῆς θεραπευτικῆς, ἅπερ εἰς ἔργον ἔμελλε χωρεῖν Ῥοδάνει καὶ Σινωνίδι. Καὶ λαθὼν ὁ Σόραιχος τὸ τοῦ θανάτου μὲν φάρμακον κενῶ, πληροῖ δὲ τὴν κύλικα ὑπνωτικῷ φαρμάκῳ, καὶ πίνοντας καὶ ὑπνοῦντας λαθὼν ἐφ' ἀρμαμάξης ἤλαυε πρὸς βασιλέα. Πλησιαζόντων δὲ, Ῥοδάνης ἐνυπνίῳ δειματοῦται καὶ βοᾷ καὶ ἔξανιστᾷ Σινωνίδα· ἢ δὲ ξίφει αὐτῆς τὸ στέρνον πλήττει. Καὶ ἀναπυθάνεται τὰ κατ' αὐτοὺς ἅπαντα Σόραιχος, καὶ λαθόντες πίστει ἀπαγγέλλουσι, καὶ λύει αὐτοὺς, καὶ ὑποδείκνυσσι τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν ἐν τῇ νησίδι, ἐν ᾧ ἔμελλε καὶ τὸ τραῦμα ἢ Σινωνὶς θεραπευθῆσεσθαι.

Η'. Ὡς ἐν παρεκβολῇ δὲ διηγείται καὶ τὰ περὶ τοῦ ἱεροῦ καὶ τῆς νησίδος, καὶ ὅτι ὁ Εὐφράτης καὶ ὁ Τίγρις περιρρέοντες αὐτὴν ποιοῦσι νησίδα, καὶ ὅτι ἡ τῆς ἐνταῦθα Ἀφροδίτης ἱερεία τρεῖς ἔσχε παῖδας, Εὐφράτην καὶ Τίγριν καὶ Μεσοποταμίαν, αἰσχρὰν τὴν ὄψιν ἀπὸ γενέσεως, ὑπὸ δὲ τῆς Ἀφροδίτης εἰς κάλλος μετασκευασθεῖσαν, δι' ἣν καὶ ἕρις τριῶν ἐραστῶν γίνεται καὶ κρίσις ἐπ' αὐτοὺς. Βόχορος ὁ κρίνων ἦν, κριτῶν κατ' ἐκεῖνους καιροὺς ἀριστος· ἐκρίνοντο δὲ καὶ ἤριζον οἱ τρεῖς, ὅτι τῷ μὲν ἢ Μεσοποταμία τὴν φιάλην, ἐξ ἧς ἔπινεν, ἔδωκε, τῷ δὲ τὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐξ ἀνθρώπου ἀφελομένη στέφανον περιέθηκε, τὸν δὲ ἐφίλησε. Καὶ τοῦ φιληθέντος κρίσει νικήσαντος, οὐδὲν ἔλαττον αὐτοῖς ἢ ἕρις ἤμαζεν, ἕως ἀλλήλους ἀνείλον ἐρίζοντες.

Θ'. Λέγει οὖν ὡς ἐν παρεκβολῇ περὶ τοῦ τῆς Ἀφροδί-

VI. Inde rursus fugientes incidunt in puellam forte ad sepulcrum elatam : una sequuntur ad spectandum. Chaldaeus senex superveniens sepeliri puellam vetat, vivere enim puellam affirmabat, ut res ipsa declaravit. Rhodani idem vaticinio praedixit fore ut rex esset aliquando. Tumulus puellae inanis deseritur; multa ibi veste, quae in funeribus exurenda fuerat, relicta, cum cibus et potu : Rhodanes et Sinonis affatim vescuntur, raptisque quibusdam indumentis dormiunt in puellae sepulcro. At qui latronis domo ignem iniecerant die adveniente deceptos se animadvertentes e vestigio persequebantur Rhodanem et Sinonidem, socios illos esse latronis rati. Igitur ad sepulcrum per vestigia delati, cum eos in sepulcro jacere quidem viderent sed nil moveri, somno enim et vino sepulti erant, cadaverase videre putabant et intactos eos reliquerunt, animo haesitantes, nam vestigia eo ducebant.

VII. Discedunt Rhodanes eum socia inde, trajiciunt flumen, cujus aqua dulcis et limpida regi Babyloniorum ad potum destinata erat. Sinonis vendit vestimenta, quasi sepulcrum compilasset prehenditur et ad Soræchum Soræchi publicani filium trahitur, cui cognomen Justi. Ille constituit mittere eam ob pulchritudinem regi Garmo : qua de causa miscent fratrum istud venenum Rhodanes et Sinonis; mors enim dulcior illis videbatur quam Garmum videre. Soræcho ancilla significat quid Rhodanes et Sinonis molirentur. Clam igitur Soræchus mortiferum illud venenum abjicit, impletque somnifero potu calicem, quo hausto somno captos deprehendens, in vehiculo ad regem ducit. Dum propius accedunt, Rhodanes somnio diro perterrita clamat et excitat Sinonidem quae gladio pectus suum vulnerat. Cuncta quae ad eos spectarent percunctatur Soræchus, hi fide data narrant, quo facto liberantur ab illo, qui etiam ostendit Veneris fanum in insula, ubi vulnus Sinonidis sanetur.

VIII. A re proposita digrediens narrat de delubro et de insula, quam Euphrates et Tigris circumfluentes efficiunt. Veneris ibi sacerdoti tres erant liberi Euphrates et Tigris et Mesopotamia, forma deformis haec genita, sed a Venere pulchra reddita, ut de ipsa lis exorta sit inter tres amantes de qua judicium fit. Bochorus iudex legitur iudicium illis temporibus optimus. Contendebant et litigabant hi tres, propterea quod huic quidem Mesopotamia poculum dederat unde bibere solebat, alterum capiti suo direpto florido sermo coronaverat, tertium osculata erat; qui osculum acceperat vicat causam; nihilominus tamen contentio vigeat donec certantes se invicem interfecissent.

IX. Narrat igitur veluti digrediens de Veneris fano,

της ἱεροῦ, καὶ ὡς ἀνάγκη τὰς γυναῖκας ἐκέισε φοιτούσας ἀπαγγέλλειν δημοσίᾳ τὰ ἐν τῷ καθ' αὐταῖς δρώμενα ὄνειρα· ἐν ᾧ καὶ τὰ περὶ Φαρνούχου καὶ Φαρσίριδος καὶ Ταναΐδος, ἀφ' οὗ καὶ Ταναΐς ὁ ποταμὸς, λεπτομερῶς διεξέρχεται, καὶ ὅτι τὰ περὶ τὸν τόπον καὶ τὴν χώραν τοῦ Ταναΐδος τοῖς κατοικοῦσιν Ἀφροδίτης μυστήρια Ταναΐδος καὶ Φαρσίριδος εἰσιν. Ἐν δὲ τῇ προειρημένῃ νησίδι ῥόδων ἔντραχῶν ὁ Τίγρις τελευτᾷ· κανθαρίς γὰρ τοῖς τοῦ ῥόδου φύλλοις ἔτι συνεπτυγμένοις οὖσιν ὑπεκάθητο· καὶ ἡ τοῦ παιδὸς μήτηρ ἦρωα πείθεται γενέσθαι τὸν υἱὸν ἐκμαγεύσασα.

Γ'. Καὶ διεξέρχεται ὁ Ἰάμβλιχος μαγικῆς εἶδη, μάγον ἀκρίθων καὶ μάγον λεόντων καὶ μάγον μυῶν· ἐξ οὗ καλεῖσθαι καὶ τὰ μυστήρια ἀπὸ τῶν μυῶν· πρῶτην γὰρ εἶναι τὴν τῶν μυῶν μαγικὴν. Καὶ μάγον δὲ λέγει γαλάκτος καὶ μάγον ὄφρον καὶ νεοσομαντείας καὶ ἐγγαστήριμυθον, ὃν καὶ φησιν ὡς Ἑλληνες μὲν Εὐρυκλέα λέγουσι, Βαβυλώνιοι δὲ Σαχχούραν ἀποκαλοῦσι. Λέγει δὲ καὶ ἑαυτὸν Βαβυλώνιον εἶναι ὁ συγγραφεὺς καὶ μαθεῖν τὴν μαγικὴν, μαθεῖν δὲ καὶ τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν καὶ ἀκμάζειν ἐπὶ Σοαίμου τοῦ Ἀχαιμενίδου τοῦ Ἀρσακίδου, ὃς βασιλεὺς ἦν ἐκ πατέρων βασιλέων, γέγονε δὲ ὅμως καὶ τῆς συγχλήτου βουλῆς τῆς ἐν Ῥώμῃ, καὶ ὑπάτος δὲ, εἶτα καὶ βασιλεὺς πάλιν τῆς μεγάλης Ἀρμενίας· ἐπὶ τούτου γοῦν ἀκμάσαι φησὶν ἑαυτὸν. Ῥωμαίων δὲ διαλαμβάνει βασιλεύειν Ἀντιόχων· καὶ ὅτε Ἀντιωνίνος, φησὶν, Οὐῆρον τὸν αὐτοκράτορα καὶ ἀδελφὸν καὶ κηδεστήν ἐπεμφε Βολογαίῳ τῇ Παρθυαίῳ πολεμήσοντα, ὡς αὐτὸς τε προεῖποι καὶ τὸν πόλεμον, ὅτι γενήσεται καὶ ὅποι τελευτήσοι, καὶ ὅτι Βολόγαιος μὲν ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην καὶ Τίγριν ἐφυγεν, ἡ δὲ Παρθυαίων γῆ Ῥωμαίοις ὑπήκοος κατέστη.

ΙΑ'. Ἄλλ' ὅ γε Τίγρις καὶ Εὐφράτης οἱ παῖδες ἐμπερεῖς ἀλλήλοισ ἦσαν καὶ Ῥοδάνης ἀμφοτέροις. Τοῦ δὲ παιδὸς, ὡσπερ ἐφημεν, τῇ ῥόδῳ τελειωθέντος, Ῥοδάνης πρὸς τὴν νησίδα ἅμα Σινωνίδι περαιοῦται, καὶ βοᾷ ἡ μήτηρ τὸν τεθνηκότα αὐτῆς υἱὸν ἀναβιῶναι, εἰς τὸν Ῥοδάνην ὄρωσα, καὶ Κόρην αὐτῇ ἐκείθεν ἐπεσθαι· συνοποκρίνεται Ῥοδάνης ταῦτα, τῆς τῶν γησιωτῶν κατεντροφῶν εὐηθείας. Μηνύεται Δάμα τὰ περὶ Ῥοδάνην, καὶ ὅσα Σόραιχος περὶ αὐτοὺς ἐπραξε· μηνυτῆς δ' ἦν αὐτὸς ὁ ἰατρός, ὃν ὁ Σόραιχος κρύφα πέμφας τὸ τῆς Σινωνίδος ἐθεράπευσε τραῦμα. Συλλαμβάνεται διὰ τοῦτο Σόραιχος καὶ ἄγεται ἐπὶ Γάρμον· ἀποστέλλεται καὶ αὐτὸς ὁ μηνυτῆς γράμμα Δάμα ἐπιφερόμενος πρὸς τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἱερέα, ἐφ' ᾧ συλλαβεῖν τοὺς περὶ Σινωνίδα. Διαβαίνει τὸν ποταμὸν ὁ ἰατρός τῆς ἱερᾶς ἑαυτὸν ὡς ἔθος ἐξαρτήσας καμήλου, τὸ δὲ γράμμα τῇ δεξιᾷ παρενθείς τῶν ὠτων· καὶ τέλος ὁ μηνυτῆς ἐναποπνίγεται τῇ ποταμῷ, διαβαίνει δὲ πρὸς τὴν νησίδα ἡ καμήλος, καὶ πάντα μανθάνουσιν οἱ περὶ Ῥοδάνην, τὸ τοῦ Δάμα γράμμα τῶν ὠτων ἀνελόμενοι τῆς καμήλου.

utque necesse fuerit matronas eo accedentes publice enuntiare, quæ in delubro ipsis visa essent insomniæ. Ubi et de Pharnucho, et Pharsiride et Tanaïde (unde et Tanaïs flumen) accurate refert et mysteria Veneris circa Tanaidem habitantibus hujus esse Tanaïdis et Pharsiridis. In insula supra memorata rosas edens Tigris diem obiit: nam cantharis rosæ foliis invicem adhuc implicatis subsederat; pueri mater per incantamenta credit filium heroem esse factum.

X. Jamblichus magicæ artis species tradit, magum enim esse locustarum, leonum et murium; atque inde etiam mysteria dicta esse ἀπὸ τῶν μυῶν, id est a muribus, cum murium ars magica prima sit. Magum quoque grandinis et magum serpentum et divinationem e mortuis et ventriloquum esse affirmat, quem Græci dixerint Euryclum, Babylonii Sacchuram. Se quoque Babylonium esse narrat auctor et artem magicam didicisse, tum et Græcis disciplinis studuisse et floruisse temporibus Soami Achæmenidis filii, Arsacæ nepotis, qui rex erat regio genere oriundus, lectus erat tamen et Romanus senator et creatus consul, deinde rursus erat rex Armeniæ Magnæ: hujus igitur ætate se floruisse tradit. Romanis imperare Antoninum refert, qui cum Verum Imperatorem, fratrem et generum mitteret ad bellum gerendum cum Vologaso Parthorum rege, tum prædixit auctor et bellum hoc orturum esse et quem finem habiturum esset; Vologæus autem ultra Euphratem et Tigrim fugit: Parthorum regio Romanis subacta est.

XI. Tigris et Euphrates pueri similes invicem erant et Rhodanes utrique. Pueri illo, ut diximus, per rosam enecto, Rhodanes in insulam cum Saponide trajicit, et clamat mater Rhodanem adspiciens filium suum mortuum revivisse et Proserpinam illum inde (ex Orco) sequi; dissimulat hæc Rhodanes, insularum simplicitatem ludificans. Quæ Rhodani et Sinonidi accidissent et quæ Soræchus cum illis gessisset Damæ nuntiantur, index fuit medicus ille quem Soræchus ut Sinonidis vulnus curaret, clam submiserat. Propterea capitur Soræchus et ad Garnum adducitur. Mittitur et ipse index Damæ litteras secum ferens ad Veneris sacerdotem cum hoc mandato ut Rhodanes et Simonis prehenderentur. Medicus trajicit fluvium, ut mos fert, sacræ camelo semet appendens litterasque dextræ auri imponit. Verum delator iste flumine inergitur, camelus ad insulam adnata, Rhodanes omnia comperit sublata e cameli aure Damæ epistola.

1 Β'. Φεύγουσιν ἐκεῖθεν διὰ τοῦτο, καὶ συναντῶσιν ἀγόμενον Σόραχον ἐπὶ Γάρμον, καὶ καταλύουσιν ἅμα ἐν πανδοχείῳ. Καὶ τῇ τοῦ χρυσαίου ἐπιθυμίᾳ νύκτωρ ἀναπέιθει Ῥοδάνης, καὶ ἀναιροῦνται οἱ Σοραίχου φύλακες, καὶ φεύγει σὺν αὐτοῖς Σόραχος, ἀμοιβὴν εὐρῶν τῆς προὔπαρξάσης εὐεργεσίας. Συλλαμβάνει Δάμας τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἱερέα, καὶ ἀνακρίνεται περὶ Σινωνίδος, καὶ τέλος κατακρίνεται δῆμιος γενέσθαι ἀντὶ ἱερέως ὁ πρεσβύτερος· καὶ τὰ περὶ τὸν δῆμιον ἔθη καὶ νόμιμα. Συλλαμβάνεται Εὐφράτης, ὅτι ὁ πατὴρ καὶ ἱερεὺς, ὡς Ῥοδάνη αὐτὸν ὑπολαβὼν, οὕτως ἐπεκάλει καὶ φεύγει Μεσοποταμίᾳ ἢ ἀδελφῇ. Καὶ πρὸς τὸν Σάκαν ἀπάγεται Εὐφράτης, καὶ ἀνακρίνεται περὶ Σινωνίδος· ὡς γὰρ Ῥοδάνης ἠτάζετο. Καὶ ἀποστέλλει Σάκας πρὸς Γάρμον, ὅτι Ῥοδάνης συνείληπται καὶ Σινωνίς συλληφθήσεται. Ὁ γὰρ Εὐφράτης ὡς Ῥοδάνης κρινόμενος ἔφη τὴν Σινωνίδα συλλαμβανομένου αὐτοῦ πεφευγῆναι, Σινωνίδα καλεῖν κάκεινος ἐκθιαζόμενος τὴν ἀδελφὴν Μεσοποταμίαν.

20 Η'. Ὅτι οἱ περὶ Ῥοδάνην καὶ Σινωνίδα φεύγοντες ἅμα Σοραίχῳ καταίρουσιν εἰς γεωργοῦ· τῷ δ' ἦν κόρη θυγάτηρ καλὴ τὴν ὄψιν, ἄρτι χηρωθεῖσα καὶ τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ τὰς τρίχας περιχειραμένη. Πέμπεται αὕτη τῆς ἀλύσεως τῆς χρυσῆς ἀπεμπολῆσαι, ἣν οἱ περὶ Ῥοδάνην ἐκ τῶν δεσμῶν ἐπεφέροντο, καὶ ἄπεισι πρὸς τὸν χρυσοχόον ἢ τοῦ γεωργοῦ θυγάτηρ. Καὶ ἰδὼν ἐκεῖνος τὴν τε ὄψιν τῆς κόρης καλὴν καὶ τῆς ἀλύσεως τὸ μέρος, ἧς αὐτὸς ἐργάτης ἐτύγγανε, καὶ τὴν κόμην περιτηρημένην, ὑπονοεῖ Σινωνίδα εἶναι, καὶ πέμψας πρὸς Δάμαν καὶ λαβὼν φύλακας, ἀπερχομένην ἐφύλαττε κρύφα. Ἡ δὲ ὑπονοήσασα τὸ πρακτόμενον, φεύγει εἰς ἔρημον κατάλυμα, ἐν ᾧ καὶ τὰ περὶ τῆς κόρης τῆς ἐπικαλουμένης Τροφίμης, καὶ τοῦ δούλου τοῦ ἔραστοῦ καὶ φονέως, καὶ τοῦ κόσμου τοῦ χρυσοῦ, καὶ αἱ ἐχθεσμοὶ τοῦ δούλου πράξεις, καὶ τὸ ἔαυτὸν ἐπισφάζαι, καὶ τὸ αἵματωθῆναι τὴν τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα τοῖς τοῦ ἑαυτὸν διαχρησαμένου αἵμασι, καὶ ὁ τῆς κόρης διὰ ταῦτα φόβος καὶ ἡ φυγὴ, καὶ ἡ ἐκστασις τῶν φυλάκων καὶ φυγὴ, καὶ ἡ πρὸς τὸν πατέρα τῆς κόρης ἀφιξίς καὶ διήγησις τῶν συγκυρησάντων, καὶ φυγὴ ἐκεῖθεν τῶν περὶ Ῥοδάνην, καὶ πρὸ τούτων γράμμα πρὸς Γάρμον τοῦ χρυσοχόου, ὅτι Σινωνίς εὐρήται· καὶ ἦν πίστις ἢ ἐξηνηθεῖσα ἄλυσις πεμπομένη καὶ τὰ ἄλλα, ἃ περὶ τὴν τοῦ γεωργοῦ θυγατέρα ὑπωπτεύετο.

50 ΙΔ'. Ῥοδάνης ἀπιὼν ἐφ' ᾧ φεύγειν φιλεῖ τὴν κόρην τοῦ γεωργοῦ, καὶ ἀνάπτει εἰς ὄργην Σινωνίς διὰ τοῦτο, εἰς ὑπόνοιαν μὲν πρῶτον ἀφιγμένη τοῦ φιλήματος, ἔπειτα καὶ ἀπὸ τῶν τοῦ Ῥοδάνου χειλέων ἀφελομένη τὸ αἷμα, ὃ φιλήσας αὐτὴν περιεκέχριστο, εἰς ἰσχυρὰν πίστιν καταστᾶσα. Ζητεῖ διὰ τοῦτο Σινωνίς τὴν κόρην ἀνελεῖν, καὶ ὑποστρέφειν πρὸς αὐτὴν ἠπειγετο καθάπερ τις ἐμμανής· καὶ συνέπεται Σόραχος, ἔπει μὴ κατασχεῖν τῆς μανιώδους ὁρμῆς ἰσχυε.

XII. Quare inde in fugam se conjiciunt et occurrunt Soræcho ad Garmum ducto et una in diversorio divertunt. Noctu auri cupiditate persuadet Rhodanes; Soræchi custodes interficiuntur, fugit cum illis Soræchus, hanc remunerationem suæ beneficentiæ nactus. Damasprehendit Veneris sacerdotem et de Sinonide seiscitatur et tandem damnatur senex ut pro sacerdote carnifex fieret; mores et consuetudines carnificis narrantur. Prehenditur Euphrates quoniam pater idemque sacerdos, illum pro Rhodane habens, hoc nomine appellabat. Fugit soror Euphratis Mesopotamia. Ad Sacam Euphrates adducitur, de Sinonide interrogatur, pro Rhodane enim examinabatur. Certiorem facit Garmum Sacas, captum esse Rhodanem, fore ut jamjam Sinonis caperetur. Euphrates enim quasi Rhodanes esset in judicio respondet Sinonidem dum ipse caperetur, fugisse, coactus nimirum ipse Sinonidem appellare sororem suam Mesopotamiam.

XIII. Rhodanes et Sinonis una cum Soræcho in fugam versi agricolæ tuguriū subeunt; huic erat filia pulchra forma, nuper vidua et viri desiderio crines attonsa. Hæc torquem illum aureum vendere mittitur, quem e vinculis Rhodanes et Sinonis attulerant, abique ad aurifabrum agricolæ puella. Videns ille puellæ venustatem et torquis partem quam ipse fabricasset, et comam ejus detonsam, suspicatur esse Sinonidem, mittit ad Damam assumtisque custodibus abentem clam observat. Illa quid ageretur suspicata confugit in desertum domicilium, ubi et illa de puella Trophima dicta, et de servo amante et homicida et de ornatu aureo sermo injicitur et de nefandis servi facinoribus, quodque se ipse interfecerit, agricolæque puella sanguine illius qui se ipsum interfecerat fœdaretur, quæ propterea metu percussa est et fugit: hinc custodum metus et fuga, puellæ adventus ad patrem, enarratio eorum quæ acciderant, fuga ex hoc loco Rhodanis et Sinonidis, et ante hæc quod litteræ ad Garmum regem missæ essent de reperta Sinonide; cujus rei testimonium torques ille emptus qui ad eum mittebatur tum et reliqua quæ de rustici filia suspicatus erat.

XIV. Rhodanes abiens eo consilio ut fugeret, osculatur agricolæ filiam, ira incenditur Sinonis propterea, dum primum basium datum esse suspicabatur, dein vero firmo testimonio id credens, quando a Rhodanis labiis detersit sanguinem quo puellam osculando tineta erant. Ideo interimere vult Sinonis puellam et redire ad illam festinat furentis instar; Soræchus sequitur eam, cujus furibundum impetum refrenare non poterat.

Ε΄. Καὶ καταίρουσιν εἰς πλουσίου τινός, τὸ ἦθος δὲ ἀκολάστου, Σήταπος αὐτῷ ὄνομα, ὃς ἐρᾷ τῆς Σινωνίδος καὶ πειρᾷ· ἡ δὲ ἀντερᾶν ὑποκρίνεται, καὶ μεθυσθέντα τὸν Σήταπον κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔρωτος ἀναίρει ἕξει. Καὶ ἀνοῖσαι κελεύσασα τὴν αὐλειον, καὶ τὸν Σόραιχον ἀγνοῶντα τὸ πρᾶχθὲν καταλιποῦσα, ἐπὶ τὴν τοῦ γεωργοῦ κόρην ἤλαύνετο. Σόραιχος δὲ τὴν ἕξοδον αὐτῆς μαθὼν ἐδίωκεν ὀπίσω, καὶ καταλαμβάνει ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν Σητάπου δούλων, οὓς ἦν μισθωσάμενος, ἵνα κωλύσῃ τὴν σφαγὴν τῆς τοῦ γεωργοῦ κόρης· καταλαθὼν δὲ ἀναλαμβάνει εἰς τὴν ἀρμάμαξαν, παρεσκευαστο γὰρ καὶ τοῦτο, καὶ ἀπελαύνει ὀπίσω. Ὑποστρεφόντων δὲ αὐτῶν οἱ τοῦ Σητάπου θεράποντες, ἐπεὶ τὸν δεσπότην ἀνηρημένον ἐθεάσαντο, ἀπήντησαν ὠργισμένοι, καὶ συλλαθόντες Σινωνίδα καὶ δῆσαντες ἦγον ἐπὶ Γάρμον ὡς ἀνδροφόνον κολασθησομένην· καὶ Σόραιχος ἦν ἄγγελος Ῥοδάνει τῶν κακῶν, κόνιεν τε κατὰ τῆς κεφαλῆς πασάμενος καὶ τὸν κἀνδὸν περιερρηγμένους· καὶ Ῥοδάνης ἀναίρειν ἑαυτὸν ὀρμηῶ, ἀλλ' ἐκόλυε Σόραιχος.

Γ΄. Ὁ δὲ Γάρμος Σάχα δεξάμενος γράμμα, διπερ Ῥοδάνης συνείληπται, καὶ παρὰ τοῦ χρυσοχοῦ, ὅτι Σινωνίς ἔχεται, ἔχειρέ τε καὶ ἔθουε καὶ τοὺς γάμους ἤτοιμάζε, καὶ κήρυγμα ἤπλωτο πανταχοῦ πάντα δεσμώτας λύεσθαι καὶ ἀφίεσθαι. Καὶ Σινωνίς ὑπὸ τῶν Σητάπου θεραπόντων δέσμιος ἀγομένη τῷ κοινῷ τοῦ κηρύγματος λυεταὶ καὶ ἀφίεται. Δάμαν δὲ κελεύει Γάρμος παραδοθῆναι θανάτῳ, καὶ παραδίδοται δημίῳ, ὃν αὐτὸς ἀπὸ ἱερέως εἰς τὸν δῆμιον μετέστησεν· ἐδυσχέρανε δὲ τῷ Δάμα ὁ Γάρμος, ὅτι παρ' ἄλλοις Ῥοδάνης, ὡς ἐνόμιζε, καὶ Σινωνίς συνεσχέθησαν. Διάδοχος δὲ Δάμα ὁ ἀδελφὸς καθίσταται Μόνασος.

ΙΖ'. Διάληψις περὶ Βερενίκης, ἧτις ἦν θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Αἰγυπτίων, καὶ τῶν ἀγρίων αὐτῆς καὶ ἐχθρόσμων ἐρώτων, καὶ ὅπως Μεσοποταμίᾳ συνεγένετο, καὶ ὡς ὕστερον ὑπὸ Σάχα συνελήφθη Μεσοποταμίᾳ, καὶ πρὸς Γάρμον ἅμα τῷ ἀδελφῷ Εὐφράτῃ ἀπάγεται. Γράμμα δεξάμενος Γάρμος παρὰ τοῦ χρυσοχοῦ ὡς Σινωνίς διαπέφουγε, προστάσει ἐκεῖνόν τε ἀναίρειθῆναι καὶ τοὺς ἐπὶ φυλακῇ ταύτης καὶ ἀγωγῇ σταλέντας αὐταῖς γυναῖξί καὶ τέχνους ζῶντας κατορυχθῆναι.

ΙΙΙ'. Ὑρχανὸς κύων ὁ τοῦ Ῥοδάνους, εὐρὼν ἐν ἐκεῖνῳ τῷ ἀποτροπαίῳ καταγωγίῳ τὰ σώματα τῆς τε δυστυχῆς κόρης καὶ τοῦ παλαμναίου καὶ δυσέρωτος δούλου, κατέφαγε πρῶτον τὸ τοῦ δούλου, ἔπειτα κατὰ μικρὸν καὶ τῆς κόρης· καὶ ἐπίσταται τῷ τόπῳ ὁ τῆς Σινωνίδος πατήρ, καὶ τὸν κύνα ὡς εἶη Ῥοδάνους εἰδὼς καὶ τὴν κόρην ἡμίβρωτον ἰδὼν σφάζει μὲν ὡς ἐπὶ Σινωνίδι τὸν κύνα, ἀναρτᾷ δὲ καὶ ἑαυτὸν βρόχῳ, καταχύσας τὸ ὑπόλοιπον τῆς κόρης σῆμα καὶ ἐπιγράφας αἵματι τοῦ κυνός· ἐνθάδε κατακείται Σινωνίς ἡ καλῆ. Παραγίνονται τῷ τόπῳ Σόραιχος καὶ Ῥοδάνης, καὶ τὸν τε κύνα ἐσφαγμένον τῷ τάφῳ ἰδόντες, τὸν τε πα-

XV. Divertunt in domo divitis cujusdam hominis sed lascivi, cui Setapi nomen, qui Sinonidis amore capitur eamque sollicitat; illa redamare simulat et ebruium Setapum ipsa nocte, in amoris initio, gladio interficit. Jannam domus sibi aperiri dein jubet, Soræchoque relicto rei gestæ ignaro ad rustici puellam ruebat. Soræchus, exitu illius cognito pone sequitur et deprehendit adductis secum nonnullis Setapi servis quos mercede conduxerat ut agricolæ filiæ eadem prohiberet : deprehensam carpento imponit, nam et hoc sibi paraverat, et retro revertitur. Redeuntibus illis Setapi servi interfectum dominum videntes, irati occurrunt, et captam Sinonidem vinculis impositis ad Garmum veluti homicidam pœnas daturam ducunt. Soræchus Rhodani malorum nuntius fit, pulvere caput aspersus et veste scissa : Rhodanes se ipse interimere properat, quod prohibet Soræchus.

XVI. Garmus acceptis Sacæ literis de capto Rhodane et ab aurifabro de Sinonide prehensa, gaudebat et sacrificabat et nuptias parabat et edicto jussum est ut omnes vineti solvantur et dimittantur. Sinonis a Setapi servis in vincula ducta, edicto, quod ad omnes pertinebat, solvitur et dimittitur. Damam occidi Garmus jubet traditurque illi quem ipsemet ex sacerdote carnificem creaverat. Iratus erat autem Damæ Garmus, quod apud alios, ut putabat, Rhodanis et Sinonis constricti tenerentur. Damæ succedit frater ejus Monasus.

XVII. Narratio de Berenice, quæ erat Ægyptiorum regis filia, deque immani ejus et incesto amore et quomodo cum Mesopotamia consuetudinem habuerit, hæc autem dein a Saca prehensa sit et adducta ad Garmum simul cum fratre Euphrate. Ab aurifabro literis acceptis Garmus, aufugisse Sinonidem, illum interfici jubet, illosque qui ad eam custodiendam et adducendam missi essent una cum uxoribus et liberis vivos defodi.

VIII. Rhodanis canis, Hyrcanus, repertis in sacro isto diversorio cadaveribus miseræ illius puellæ et servi infelicis et perditæ amanti, primum servi dein et paulatim puellæ corpus devorat : advenit ad eum locum Sinonidis pater, canemque hunc Rhodanis esse sciens puellamque semesam animadvertens, canem quasi Sinonidem ulturus mactavit et se ipse laqueo suspendit, terra operto reliquo puellæ corpore et canis sanguine titulo inscripto : *hic sita est pulchra Sinonis*. Ad eum locum veniunt Soræchus et Rhodanes, visoque cane ad tumulum interfecto, et patre Sinonidis suspensio, sepulcrique titulo, Rhodanes vulnus

τέρα τῆς Σινωνίδος ἀνηρητημένον, τό τε τοῦ τάφου ἐπί-
 γραμμα, ὁ μὲν Ῥοδάνης πρώτῃν πληγὴν ἑαυτῷ ἐπε-
 νεγκῶν προσέγραψε τῷ ἰδίῳ αἵματι ἐπὶ τῷ τῆς Σινωνίδος
 ἐπιγράμματι· καὶ Ῥοδάνης ὁ καλός· ὁ δὲ Σόραιχος
 βρόχῳ ἑαυτὸν ἐξῆπτεν. Ἐν δὲ καὶ τὴν τελευταίαν
 πληγὴν ὁ Ῥοδάνης ἐπάγειν ἤρξετο, ἡ τοῦ γεωργοῦ
 θυγάτηρ ἐπιστάσα μέγα ἐβόα· Οὐκ ἔστι Σινωνίς, ὧ
 Ῥο-
 δάνη, ἡ κειμένη· καὶ δραμοῦσα κόπτει τε τὸν βρόχον
 Σοραίχου καὶ τὸ ξίφος ἀφαιρεῖται Ῥοδάνου, καὶ πέ-
 10 θει μόλις διηγησαμένη τά τε περὶ τὴν δυστυχῆ κόρην
 καὶ περὶ τοῦ χρυσοῦ τοῦ κατορωρυγμένου, καὶ ὡς
 ἐπὶ τῷ ἀναλαβεῖν τοῦτο ἦκοι.

ΙΘ'. Ἡ δὲ Σινωνίς ἀπολυθεῖσα τῶν δεσμῶν ἐπὶ τὴν
 οἰκίαν ἔφθη τοῦ γεωργοῦ, ἔτι κατὰ τῆς κόρης ἐπιμα-
 15 νομένη. Μὴ εὐροῦσα δὲ αὐτὴν ἐπηρώτα τὸν πατέρα·
 ὁ δὲ τὴν ὁδὸν ἔφραζε, καὶ αὐτὴ ἐδίωκεν ὀπίσω, γυμ-
 νώσασα τὸ ξίφος. Ὡς δὲ κατέλαθεν ἐρριμμένον μὲν
 τὸν Ῥοδάνην, ἐκείνην δὲ μόνην παρακαθημένην καὶ τὸ
 τραῦμα τοῦ στήθους παραφήχουσαν· ὁ Σόραιχος γὰρ
 20 ἐπὶ ζήτησιν ἱατροῦ ἐξῆι· ὀργῆς τε καὶ ζηλοτυπίας
 μᾶλλον ἐμπίπεται καὶ ὀργῆ κατὰ τῆς κόρης. Ὁ δὲ
 Ῥοδάνης ὑπὸ τῆς βίας κρείττων τοῦ τραύματος γεγο-
 νώς ὑπῆντα καὶ ἐκόλυε τὴν Σινωνίδα, τὸ ξίφος ἀρπά-
 σασ ἀπ' αὐτῆς. Ἡ δὲ ὑπ' ὀργῆς ἐκπηδήσασα τοῦ κα-
 25 ταγωγίου καὶ δρόμῳ χρωμένη μανιώδει, τοῦτο πρὸς
 Ῥοδάνην εἰπούσα ἀπέρριψε μόνον· Καλῶ σε σήμερον
 εἰς τοὺς Γάρμου γάμους. Σόραιχος δὲ παραγενόμενος
 καὶ μαθὼν ἅπαντα παρηγορεῖ μὲν Ῥοδάνην, καὶ ἱα-
 τρέυσαντες τὸ τραῦμα ἀπολύουσι μετὰ τῶν χρημάτων
 30 τὴν κόρην πρὸς τὸν πατέρα.

Κ'. Ἄγεται πρὸς Γάρμον Εὐφράτης ὡς Ῥοδάνης
 καὶ ὡς Σινωνίς Μεσοποταμία· ἄγεται καὶ Σόραιχος
 καὶ ὁ ἀληθὴς Ῥοδάνης. Καὶ διαγνοὺς ὁ Γάρμος, μὴ
 εἶναι Σινωνίδα τὴν Μεσοποταμίαν, δίδωσι Ζοβάρᾳ
 35 παρὰ παταμὸν Εὐφράτην καρατομῆσαι, ἵνα μὴ, φησί,
 καὶ ἑτέρα τις τοῦ τῆς Σινωνίδος ἐπιβατεύσῃ ὀνόματος.
 Ὁ δὲ Ζοβάρας, ἀπὸ πηγῆς ἔρωτικῆς πῶν καὶ τῷ
 Μεσοποταμίας ἔρωτι σχεθεῖς, σώζει τε ταύτην καὶ
 πρὸς Βερενίκην Αἰγυπτίων ἤδη, ἅτε τοῦ πατρὸς τε-
 40 λευτήσαντος, βασιλεύουσαν, ἐξ ἧς ἦν καὶ ἀφελόμενος,
 ἄγει καὶ γάμους Μεσοποταμίας ἢ Βερενίκη ποιεῖται,
 καὶ πόλεμος δι' αὐτὴν Γάρμῳ καὶ Βερενίκη διαπειλεῖ-
 ται. Εὐφράτης δὲ παραδίδοται τῷ πατρὶ ὡς δημίῳ,
 καὶ ἀναγνωσθεὶς σώζεται, καὶ πληροῖ μὲν αὐτὸς τὰ
 45 τοῦ πατρὸς ἔργα, ὁ δὲ πατὴρ οὐ μιαίνεται τοῖς ἀνθρώ-
 πων αἵμασιν· ὕστερον δὲ ὡς τοῦ δημίου κόρη ἐξέρχεται
 τοῦ οἰκῆματος καὶ διασώζεται. Ἐν δὲ καὶ περὶ τῆς
 συγκαθευδούσης τῷ δημίῳ, τά τε περὶ αὐτὴν ἔθη τε
 καὶ νόμιμα, καὶ περὶ τῆς τοῦ γεωργοῦ θυγατρὸς, ὅπως
 50 ἀνάσπαστος γίγνεται, ἐπεὶ Σινωνίς τῷ Συρίας βασιλεῖ
 γαμηθεῖσα ἔσχεν ἰσχὺν τὴν ὀργὴν ἐπ' αὐτῇ πληρῶσαι·
 καὶ ὡς δημίῳ ταύτην συγκαθεῦδειν καταδικάζει· καὶ
 βῆ συνεκαθεύδῃσεν ἐν τῷ τῶν δημίων περιβόλῳ εἰσελ-
 θούσα τῷ Εὐφράτῃ ὃς καὶ ἀντ' αὐτῆς εἰς τὸ ἐκείνης

sibi infligens, suo sanguine Sinonidis titulo adscripsit : et
Rhodanes pulcher : Soræchus laqueo caput inserit. Dum
 ultimum Rhodanes vulnus sibi inferre parat, agricolæ
 filia superveniens magna voce clamat : non est Sinonis, quæ
 hic jacet : decurrens discindit laqueum Soræchi et Rho-
 dani gladium ademit, et vix persuadet narrans illa quæ
 de infelicis puella et de auro defosso accidissent, ad quod
 recipiendum ipsa venisset.

XIX. Sinonis vinculis soluta ad agricolæ domum fugit,
 furore adhuc in ejus filiam agitata : quam non reperit pa-
 rentemque de ea percunctatur ; ille viam monstrat, ipsa
 stricto gladio insequitur. Ubi deprehendit Rhodanem
 prostratum, illam autem solam adsidentem pectorisque
 vulnus ei foveantem, nam Soræchus medicum accersitum
 ierat, ira et zelotypia magis fervet et in puellam cum im-
 petu ruit. At Rhodanes collectis ad eam violentiam non-
 nihil a vulnere viribus, accurrit et avertit ab illa Sinoni-
 dem, gladio illi erepto. Illa præ ira e diversorio exiliens
 et cursu furibundo utens hoc solum Rhodani dictum obje-
 cit : *hodie te ad Garmi nuptias invito*. Soræchus adve-
 niens intellecta re omni, consolatur Rhodanem, curataque
 plaga cum pecunia puellam ad matrem remittunt.

XX. Ad Garmum ducitur Euphrates quasi esset Rhoda-
 nes et pro Sinonide Mesopotamia. Cognito Garmus Meso-
 potamiam non esse Sinonidem tradidit Zobaræ ad flumen
 Euphratem capite truncandam, ne qua, inquit, alia Sino-
 nidis nomen falso usurpet. Zobaras bibens ex fonte ama-
 torio et Mesopotamiæ amore captus, servavit eam et ad
 Berenicem Ægyptiorum jam reginam, patre mortuo, a qua
 eam quoque abduxerat, reduxit, Mesopotamiæ nuptias
 Berenice facit, et propter illam Garmus et Berenice bellum
 invicem minantur. Euphrates parenti suo ut carnifici tra-
 dilur, agnitus servatur, parentis officio ipse fungitur, itaque
 pater humano sanguine non contaminatur : postea ut car-
 nificis filia carcere egreditur et liber fit. Ibidem et de carni-
 ficis concubina, ejusque legibus ac moribus et de agricolæ
 filia ut vi abrepta fuerit, postquam Sinonis cum rege Syriæ
 nupta potestatem nacta esset illam ulciscendi : utque in
 septum carnificum introiens cum Euphrate concubuerit :

πρόσωπον ὑποκρυθεὶς ἐξῆλθε τοῦ περιβόλου, καὶ ἐκείνη ἀντὶ τοῦ Εὐφράτου τὸ ἔργον ἔπραττε τοῦ δημίου.

ΚΑ'. Καὶ ταῦτα μὲν ὧδε προῦβαινε, παραδίδοται δὲ καὶ Σόραιχος ἐπὶ τῷ ἀνασταυρωθῆναι· ὁ δὲ τόπος ἄριστος, ἐνθα Ῥοδάνης καὶ Σινωνίς τὰ πρῶτα ἠυλίσαντο, ἐν τῷ λειμῶνι καὶ ἐν τῇ πηγῇ, ἐν ὅς καὶ τῷ Ῥοδάνει τὸ κεχυμένον ἐπεφόρατο χρυσίον, ὃ καὶ ἀπαγομένῳ ἐπὶ τὸν σταυρὸν Σοραίχῳ μὴνύει. Καὶ Ἄλανῶν στρατὸς ἀπόμισθος Γάρμῳ γεγωνὸς καὶ ἀπεχθάνομενοι περὶ τὸν χῶρον, ἐν ᾧ Σόραιχος ἐμελλεν ἀνασταυροῦσθαι, διατρίβουσιν· οἱ καὶ ἀπελάσαντες τοὺς Σόραιχον ἀγοντας ἔλυσαν. Ὁ δὲ τὸ μνηστὴν χρυσίον εὐρὸν καὶ τέχνη τι καὶ σοφία ἐκ τοῦ ὀρύγματος ἀνιωόμενος, τοὺς Ἄλανοὺς ἐπειθεν, ὡς ὑπὸ θεῶν ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἐκδιδάσχοιτο. Καὶ κατὰ μικρὸν ἐθίσας ἐλίκυσεν ὥστε σφῶν ἡγεῖσθαι βασιλέα, καὶ πολεμεῖ στρατῶ Γάρμου καὶ νικᾷ. Ἄλλ' ὕστερον ταῦτα, ὅτε δὲ Σόραιχος ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἐπέμπετο, τότε καὶ Ῥοδάνης ὑπ' αὐτοῦ Γάρμου ἐστεφανωμένου καὶ χορεύοντος ἐπὶ τὸν πρότερον σταυρὸν πάλιν ἤγετο καὶ ἀνεσταυροῦτο, καὶ Γάρμος μεθύων ἅμα καὶ χορεύων περὶ τὸν σταυρὸν σὺν ταῖς αὐλητρίσιν ἔχαιρέ τε καὶ εὐφραίνεται.

ΚΒ'. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐπράττετο, Σάκας πρὸς Γάρμον γράμμα πέμπει, ὡς Σινωνίς τῷ Σύρων βασιλεῖ, μειρακίῳ ὄντι, γαμεῖται· καὶ Ῥοδάνης ἀνωθεν ἔχαιρε, Γάρμος δὲ ἑαυτὸν ἀνελεῖν ὄρμησεν. Ἐπισχὼν δὲ κατάγει Ῥοδάνην ἄκοντα τοῦ σταυροῦ, θανεῖν γὰρ μᾶλλον ἤρετο, καὶ κοσμεῖ στρατηγικῶς, καὶ πέμπει τοῦ πολέμου, ὃν πρὸς τὸν τῶν Σύρων ἀνεκίναί βασιλέα, στρατηγὸν ὡς ἔραστην κατὰ τοῦ ἀντεραστοῦ, καὶ φιλοφρονεῖται ὑπούλως, καὶ γράμμα κρύφιον γράφει τοῖς ὑποστρατήγοις, εἰ νίκη γένηται καὶ συλληφθῆ Σινωνίς, ἀναιρεθῆναι Ῥοδάνην. Ῥοδάνης δὲ καὶ νικᾷ, καὶ τὴν Σινωνίδα ἀπολαμβάνει, καὶ βασιλεύει Βαβυλωνίων· καὶ τοῦτο χελιδῶν προμηνύει· ταύτην γὰρ, ὅτε παρῆν Γάρμος καὶ συνεξέπεμπε Ῥοδάνην, αἰτὸς ἐδίωκε καὶ ἰκτίως· ἀλλὰ τὸν μὲν αἰτὸν ἐξέφυγεν, ὃ δὲ ἰκτίως ταύτην ἤρπασεν. Ἐν ὅς ὁ ἰς λόγος.

qui in ejus vultum assimilatus, e septo egreditur, quando illa pro Euphrate carnificis officio fungebatur.

XXI. Hæc quidem ita gesta sunt. Cruci traditur etiam Soræchus; locus definitur, ubi Rhodanes et Sinonis primum degerant, in prato et ad fontem, in quibus a Rhodane absconditum aurum inventum erat, quod nunc quoque abducto ad crucem Soræcho indicat. Alanorum exercitus, cui stipendia non erant data ideoque irati, versantur in loco ubi Soræchus cruci affigendus erat; abactis Soræchi custodibus, illum liberant. Ille reperto, quod monstratum erat aurum, arte quadam et astu e fossa extraxit, Alanisque persuasit se diis hæc et alia edoctum scire. Paulatim autem eos adsuefaciens eo pertraxit ut illum pro rege suo agnoscerent bellumque cum Garmi exercitu gesserit ac vicerit. Hæc postea facta sunt; quando vero Soræchus ad crucem ducebatur, eodem tempore et Rhodanes ab ipso Garmo coronato et saltante ad priorem illam crucem rursus ductus est et affixus. Garmus ebrius simul et saltans circum crucem cum tibicinis gaudebat et animo latabatur.

XXII. Dum hæc fiunt, Sacas Garmo epistolam mittit, Sinonidem cum Syriæ rege, juvene, nupsisse; Rhodanes pendens gaudebat, Garmus se ipse interficere properabat. Se cohibens tamen deducit invitum Rhodanum a cruce, mori malebat enim, paludamento ornat, ducemque belli quod adversus Syriæ regem movebat mittit, tanquam amantem adversus rivalem, et benigne sed simulate excipit, clandestinas litteras legatis ejus mittens (in quibus hoc mandatum) ut Rhodanem interficerent victoria parta et Sinonide prehensa. Rhodanes victor recuperat Sinonidem et regnum accipit Babylonæ, quod hirundo augurio portenderat; Garmo enim præsentem cum is Rhodanem mitteret aquila et milvus hanc persequabantur, aquilam ista effugit, milvus eam rapuit. De his (agit) liber decimus sextus.

ΕΥΜΑΘΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

ΤΟ ΚΑΘ' ΥΣΜΙΝΗΝ ΚΑΙ ΥΣΜΙΝΙΑΝ

ΔΡΑΜΑ.

EUMATHII PHILOSOPHI

DE HYSMINES ET HYSMINIÆ AMORIBUS

FABULA.

COLLATIS PARISINIS, VATICANIS ET MONACIBUS
CODICIBUS, RECOGNOVIT, EMENDAUIT, LATINE VERTIT

PHILIPPUS LE BAS.

PRÆFATIO.

De Eumathio sive Eustathio (nam de vero auctoris nomine viri docti dubitant) et de ejus libri historia litteraria disserendi non est hic locus. Adeat lector, qui de his quæret, notitiam quam interpretationi vernaculo sermone multis abhinc annis a me conscriptæ et vulgatæ (1) præfixi, et præsertim F. Osanni, viri eruditissimi, *Prolegomena ad Eustathii Macrembolitæ de Amoribus Hysminæ et Hysmines drama ab se edendum*, Gissæ, MDCCCLV, 4°.

Quibus autem auxiliis adjutus fuerim ad sanandum editionis Gaulminianæ contextum paucis exponam. Codices tredecim ipse contuli, Romanos scilicet quinque et Parisinos octo. Imo trium Monacensium Variantes lectiones in usus meos enotatas summa liberalitate mecum communicavit vir doctissimus et amicissimus Io. Geor. Krabinger, cui, illius gratia Vaticana et Parisina Synesii manuscripta exemplaria conferendo, paria paribus referre mihi contigit. Quin etiam codicem Ambrosianum Mediolani inspexi; septemdecim igitur codices mihi subsidio fuerunt, quorum descriptio sequitur.

VATICANI.

A. — CXIV forma quarta, charta bombycina, litteris minutissimis multisque compendiis scriptus, quem ad sæculum XII Amatius referebat, ego autem sæculo XIII antiquiorem non existimo.

(1) *Avantures de Hysminé et Hysminias par Eumathe Macrembolite, traduites du Grec, avec des remarques par Ph. Le Bas, Paris, J. S. Merlin, 1828. (T. XIV de la Collection des Romans grecs.)*

B. — CLXV, forma quarta, chartaceus, sæculo XVI exaratus, olim Alexandri Petavii, Pauli filii, deinde Christianæ reginæ.

C. — MCCCL, forma maxima, chartaceus, olim Fulvii Orsini, e n° CXIV, sæc. XVI exscriptum.

BARBERINI.

D. — CLXV, formæ quartæ, bombycinus; litteris minutissimis et compendiariis, ineunte sæc. XIII exaratus, sed mutilus. Incipit p. 9 editionis Gaulminianæ, l. 17, φρέαρ ὡς εἰς πῆλεις; desinit p. 285, l. 2, καὶ ἵνα τὰν μέσῳ παρῶ.

E. — CCCCIII, forma quarta, chartaceus, ex D exscriptus; initium non desideratur, sed desinit p. 250 ed. Gaulm., l. 26, συμπλακῆσμαι σοι, παρθένε.

MEDIOLANENSIS.

F. — B, CLV (in parte superiori Ambrosianæ Bibliothecæ), chartaceus, formæ maximæ, ann. 1545 a Valeriano quodam foroli-
viensi, canonico congregationis Sancti Salvatoris, parum emendate scriptus.

PARISINI.

G. — 2915, forma octava minore, a. 1364 exaratus. Ad finem desiderantur nonnulla folia quibus continebantur a p. 326, l. 10, ἀλλ' ὁ κήρυξ ἀναστὰς (IX, 3) usque ad p. 330, l. 13, ἰσθῶσί μου κατὰ μέτωπον (IX, 5), a p. 366, l. 16, οὐδ' ἐν χεῖλεσι παραμυθεῖται (X, 3) usque ad p. 373, l. 10, καὶ φησιν (X, 6); et a p. 425, l. 19, ἡ κόρη μετ' αἰδοῦς (XI, 12) usque ad p. 430, l. 21, ἡλίου δ' ἀνίσχοντος (XI, 15).

H. — 2914, chartaceus, forma octava minore, a. 1443 exaratus, si catalogo Codicum Manuscriptorum Bibliothecæ regię fides, cujus rei autem nullum indicium occurrit in codice, qui ineunte sæculo XV scriptus videtur. Folia autem 1-4 et 11-13 manus recentioris sunt et quidem indoctæ; charta etiam in hac codicis parte recentior est. Eumathii opus foliis 114 continetur, quorum ordo haud semel perturbatur. In hoc codice qui nullam librorum divisionem exhibet, lacunam deprehendes a p. 278, l. 9, παραττόμενον τὸ πολίχνιον (VIII, 2) usque ad p. 282, l. 9, τοῖς βαρβάροις συνανεκλίθησαν (VIII, 4).

I. — 2907, chartaceus, forma quarta, sæculo XV exaratus (minime autem XVI, quod asserit catalogus cod. mss. Bibl. reg.) et notæ satis bonæ.

K. — 2897 (Cod. Telleriano-Remensis, 49), chartaceus, formæ maximæ, sæculo XVI scriptus. In fronte legitur : « De Vaticana Bibliotheca descripti ex recentiori exemplari et cum pervetustiore collati quam diligentissime. » Qui recentior Vaticanus dicitur, est C; qui autem vetustior, A. — Hujus codicis lectiones sæpissime commemorat Boissonadius v. cl. in doctissimis librorum a se editorum commentariis.

L. — 2895, chartaceus, forma maxima, sæculo XVI exaratus, quem inter Parisienses optimum declarat Osannus (*Auct. Lex. gr.* p. 140), quem vero A, G et H posthabendum arbitror.

M. — 583, chartaceus, in quo permulta opuscula continentur sæc. XVI et XVII exarata et ab erudito quodam ad usum suum collecta, inter quæ exstant duo Eumathiani operis fragmenta, scilicet p. 166 et 167 quæ in Gaulm. edit. occurrunt a p. 213, l. 19, ἀνθρακας εὐρίσκω, usque ad p. 226, l. 17, οὐκ ἄκαιρον, et f° 168 et 169 quæ a p. 9, l. 17, φρέαρ ὡς εἰς πύλεις usque ad p. 32, l. 7, ἐπὶ τὸν ὕπνον ἐτράπημεν leguntur.

N. — *Suppl.* 157, chartaceus, formæ quartæ, descriptus Romæ, ex Vaticano CXIV, a Joanne a Sancta Maura Cyprio, patricio Nicosiensi, a. 1589.

O. — *Suppl.* 208, chartaceus, forma quarta minore, a Jacobo Seguier Romæ, ut videtur, exaratus. Longi Pastoralia continet et Eumathii libros I-IV ex Vaticano A descriptos.

MONACENSES.

P. — CXVI, chartaceus, in-folio, sæc. XVI. Vid. Ign. Hardt *Catalogus codicum manuscriptorum græcorum Bibliothecæ regię Bavaricæ*, t. I, p. 511.

Q. — CCCCXV, chartaceus, in-folio, sæc. XV. Vid. *ibid.* t. V, p. 250.

R. — CCCCLX, chartaceus, in-folio, sæc. XV. Vid. *ibid.* t. V, p. 432.

Cavendum est autem ne eadem omnibus istis codicibus fides

adhibeatur. Antiquissimum et, ni fallor, præstantissimum, Vaticanum scilicet, quem littera A signavi, et unde fluxerunt C K O N, ante omnes secutus sum. Ad cæteros tantummodo confugi, ubi nihil ille boni suppeditabat. Gaulminianum igitur contextum nusquam immutavi nisi veteribus exemplaribus fretus, exceptis quibusdam locis, ad quos sanandos propriis conjecturis uti coactus sum. De his breviter exponam.

IV, 8. Καὶ τοιόνδε ὁ ἀγρότης ἔχει. Sic correxi vulgatam καὶ τόξον ὁ ἀγρ. ἔχει. Nam arcus homini falce ad scœnum secandum instructo prorsus inutilis est, BLPQ καὶ τόξονδε, unde emendationem meam deduxi.

IV, 14. Vulgo legitur εἰ δὲ κεκρυμμένοι πένητες τοῖς περὶ τὴν γῆν ἐκάθηντο χάσμασι καὶ εἰ τούτοις ἐσκόρπιζεν, ὁ τεχνίτης οὐκ ἀφῆκεν ὄρᾶν, in quibus non ferri potest inepta lectio πένητες quam codices omnes tuentur, quod jam ipse viderat in notis suis Gaulminus, qui ὄρνιθες legendum esse judicabat. Correxi, audacius fortasse, κεκρυμμένα πετρῶνὰ quæ sensus requirebat, ratus vocem πένητες ortam esse ex metathesi elementorum ν et τ. Quin etiam confundi possunt α et ες. Vid. Bast *Comm. palæogr.* p. 765. Cæterum Eumathius non semel poeticas voces solutæ orationi miscet. Vid. Boissonade ad Choricium p. 139.

V, 9. Vulg. Καὶ σοὶ χάρις Ξενίῳ Διῖ. Correxi καὶ Ξενίῳ Διῖ, invitis codd.

Ibid. Gaulm. et K σὺν Ἰσμίνῃ καὶ σὺν ὄσοι. B. H. σὺν ὄσοις G L P Q R καὶ ξὺν ὄσοις. Leg. ξὺν Ἰσμίνῃ καὶ ὄσοι, subaud. τοῖς ἄλλοις quod habes infra V, 15.

10. Gaulm. et codd. Καλλισθένης. Corr. Κρατισθένης et infra 11 et 12; VI, 2 et 12.

15. Gaulm. et I σὺν Σωσθένει καὶ Πανθίᾳ καὶ ὄσοις τούτοις ἐξ Ἀυλικώμιδος εἶποντο. B D G H P R καὶ τοῖς ὄσοις. L N καὶ τοῖς ὄσοι. Q καὶ τοῖς ἄλλοις ὄσοις. Leg. καὶ τοῖς ἄλλοις ὄσοι.

VI, 8. Gaulm. καταδήσεται χάριτας. Dissentiunt codd.: καταδέσεται L, Q; καταδέσεται H; καταδαίσεται G; καταδαίσεται P, Q; κατεδέσεται A, K, N; καταιδέσεται I, quod receperim nisi sensus exposceret quæ scripsi καταδήσει τὰς χάριτας.

— 12. Gaulm. ὡς ὄλαις ἡ κόρη τοῦτο χερσὶν ὑποδέξατο, ὡς εὐχαριστήσοι τῷ σχήματι. Dedi ὑπεδέξατο, præeuntibus H I P Q R, et εὐχαρίστησε quo ducebat L, in quo legitur εὐχαριστήσαι.

— Ibid. Gaulm. ἐπὶ τὴν Αὐλίκιωμιν συγκαλέσειτο. L. προσανακαλέσειτο. Unde correxi προσανακαλέσατο.

VII, 1. Gaulm. Καὶ τὰ θύματα περὶ τὴν Ἰσμίνην. Καὶ πάλιν ἐγὼ θύσων ὄλον ἑαυτὸν ἢ θῦμα τὴν Ἰμίνην λαβεῖν. Addidi ἐπιθυμῶν, ex quo penderet λαβεῖν quodque fortasse evanuit propter similitudinem vocum θύματα, θύσων, θῦμα.

— 8. Gaulm. ἐκ πρῶρης. Correxi hic et VIII, 4, πρῶρας, sed vulgata retineri potest; nam sæpe ἰωνίζει Eumathius.

— 9. Ναῦς μοι παστὰς, καὶ κῦμα τάφος, καὶ πνεύματος ἦχος ὑμέναιος. P10 τάφος corr. θάλαμος. Cf. 19. θάλαμός σοι καὶ τάφος ἢ θάλασσα.

VIII, 3. Gaulm. et codd. ὁ μὲν οὖν δὴ πυθμὴν τῆς τριήρους καὶ νεανίσκους καὶ τοὺς ἄνδρας ἐδέχετο. Inserui τοὺς ante νεανίσκους.

— 14. Vulg. Εἰ δὲ καὶ στεφάνων δάφνης παρθενικῆς στέφανον ἐκ ῥόδων ἐρωτικόν. Inserui ἐκ ante δάφνης et correxi παρθενικῶν, quod requirebant sequentia.

— Ibid. Vulg. καὶ χεῖρα δεσπότης κτήση διδάσκαλον. Feci ut, mutato tantum ordine verborum, constaret iambus, quem sic constituerat Gaulm. κτήση δὲ χεῖρα δεσπότης διδάσκαλον.

IX, 1. Gaulm. et A C D E H I K N Q καὶ βωμὸν Ἀρτέμιδος παρθένου κόσμον ἔχουσα κεφαλὴν. B G L P R κεφαλῆ. Corr. κεφαλαῖον.

— 7. Vulg. ἰστῶσί μου κατὰ μέτωπον. Corr. ἰστῶσί μοι.

— 8. Vulg. ὁμοῖδουλος. Lege ὁμόδουλος, quod sæpe occurrit in Eumathio. Vid. 7 et passim.

— 9. Vulg. οὐ πιστεύειν τοῖς γράμμασιν, οὐ συνεχωρούμην τοῖς γράμμασι καὶ τοῖς πράγμασι πιστεύειν ἐθέλων οὐ συνεχωρούμην τοῖς γράμμασι. Leg. οὐ πιστεύων vel οὐ πιστεύειν ἐθέλων.

— 16. Gaulm. et I ἢ δ' αὖ· οὐ τοῦ νῦν ἐστὶ ταῦτα καιροῦ. A. B. G. H I K L N P Q ἢ δ' αὖ· μ' οὐ τοῦ νῦν κ. τ. λ. R. μοῦ. Leg. ἢ δ' αὖ· ἀλλ' οὐ κ. τ. λ.

X, 17. Gaulm. ἀρχῆς ἀπ' ἄκρης καὶ μέχρις αὐτῆς. Codd. καὶ μέχρις ἄκρης αὐτῆς τελευτῆς. Inserui τῆς ante τελευτῆς, suadente Boissonadio ad Philostr. Epist. p. 153.

XI, 4. Gaulm. τέχνης ζωγράφου et sic cæteri codd. præter B in quo manus recentior correxit τέχνης, quod secutus sum.

— 12. Vulg. εἰπεῖν δ' αἰσχύνῃ. Corr. αἰσχύνῃ.

— 13. Vulg. καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν ἡλιγγίων. Scr. ἰλιγγίων. Vid. Jacobs ad Achill. Tat. p. 565.

— 21. Gaulm. Ἄλλὰ κατέψευσμαι τὸ κηρύκιον· Ἐρωτα παῖδα Διὸς ἀντηλ-
λαξάμην πατρός· καὶ Ζεὺς οὐ καταστερίσει τὰ καθ' ἡμᾶς. A H Ἄλλ' ὦ. G Ἄλλ'
οὐ. B Ἄλλ' εἰ. L. Ἄλλ' ἦ et correxit ad marg. εἰ quod recepi. Imo καὶ
addidi ante Ἐρωτα et delevi ante Ζεὺς.

— 22. Gaulm. εἰ οὐ καταστερίσει καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς ἢ Ποσειδῶν κατα-
στηλογραφῆσει τοῖς ὕδασι, ἢ Γῆ μὴ καταφυτουργῆσει τοῖς φυτοῖς καὶ τοῖς
ἄνθεσιν, ἀλλ' ὡς κ. τ. λ. Delevi καὶ ante τὰ καθ' ἡμᾶς, mutato ἦ in εἰ quod
dant plerique codices, et iteravi οὐ post vocem Ποσειδῶν, prævio A.

Quod ad versionem latinam attinet, Gaulminianam, elegantem
quidem, sed plerumque infidelissimam, refingendam esse duxi,
servatis tantum quæ servari poterant. Contextum autem quem nulla
nisi librorum divisione distinxit Gaulminus, per paragraphos sive
sectiones minores partitus sum, ut minus tædium faceret græculus
noster legentibus, data identidem interquiescendi occasione.

Operam omnem dedi ut omnia quam accuratissime typis descri-
berentur; si quid me fugit, ignoscas, lector benevole. Vale, nostris-
que conatibus feliciter utere.

ΕΥΜΑΘΙΟΥ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

ΤΟ ΚΑΘ' ΥΣΜΙΝΗΝ

ΚΑΙ ΥΣΜΙΝΙΑΝ

ΔΡΑΜΑ.

BIBLION ΠΡΩΤΟΝ.

1. Πόλις Εύρυκωμικς καὶ τᾶλλα μὲν ἀγαθὴ, ὅτι καὶ θαλάσση στεφανοῦται, καὶ ποταμοῖς καταβρέβεται, καὶ λειμῶσι κομᾶ, καὶ τροφαῖς εὐθνηεῖται παντοδαπαῖς, τὰ δ' εἰς θεοὺς εὐσεβῆς, καὶ ὑπὲρ τὰς χρυσᾶς Ἀθήνας, 5 ἅλη βωμῶς, ἅλη θύμα, θεοῖς ἀνάθημα· προκηρύσσει τὰς ἑορτάς, πανηγύρεις ἀγεί, θύει τὰ πρόσφορα καὶ Διὶ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς. Παρὰ δὲ ταύτῃ τῇ Εὐρυκώμιδι, καιρὸς Διασιῶν καὶ κλῆρος ἐπὶ τοὺς κήρυκας· καὶ τοῦτο γὰρ ἔθος τῇ πόλει καὶ νόμος ἐγγραφός, ἂν καιρὸς πα- 10 νηγύρεως ἱερᾶς, κλῆρος ἐπὶ τοὺς ἄζυγας τῶν προϋχόντων τῆς πόλεως· καὶ πρὸς δὲ ὁ κλῆρος ἐκπέσει, κήρυξ στέλλεται τῇ λαχούσῃ, πρότερον ἐστεφανωμένος τῆς δάφνης.

2. Κλῆρος οὖν ἐπ' ἐμὲ, καὶ στεφανίτης ἐγὼ, κάλ- 15 λιστέ μοι Χαρίδημε, καὶ κήρυξ ἱερὸς ἐς Αὐλικωμιν· πρόειμι τοῦ ἱεροῦ περιεστεμμένου δαφνίνῳ τὴν κεφαλὴν, ἱερῶ χιτῶνι, ἀρβύλῃ σεμνῇ· δέχεταιί με τὸ παρεστὸς προπομπῇ λαμπρᾷ λαμπάδων, δάδων, προπεμπτηρίων ὀδῶν, ἅλης ἱερᾶς προπομπῆς. Ὁρθὴ γούν 20 ἡ πόλις, καὶ πᾶν τὸ ταύτης περὶ ἐμὲ· ὁ μὲν ἀσπάζεται, ὁ δὲ περιπτύσσεται, ἄλλος ὀρχεῖταιί μου πρὸ ποδῶν, καὶ κατ' ἄλλον ἄλλος τὸν θρίαμβον ἐξυφαίνειί μοι· εἴποις ἂν ἰδὼν ποταμὸν ἐριβρύχην καὶ πολυβῆρον περιβρέβειν με τὸν κήρυκα. Ἐν στόμα πάσῃ τῇ πόλει· Ἄ κήρυξ 25 Ὑσμινίας, καὶ κήρυξ οὐκ ἐς τυχοῦσαν, ἀλλ' ἐς Αὐλικωμιν. »

3. Ἦκω τοίνυν ἐπ' αὐτήν· τί γὰρ δεῖ τὰν μέσῃ φιλοσοφεῖν; ὦ γὰρ, ἦκω κήρυξ, καὶ δέχομαι παρ' αὐτοῦ οὐχ ὡς κήρυξ, ἀλλ' ὡς θεός· συντρέχειί τὸ πληθός, 30 κοσμοῦσι τὰς ἀγυῖας, μυρρίναις τὴν δόδον μοι καταπάσσουσιν, ὀδμαῖς τὸν ἀέρα θολοῦσι, καταβρέχουσι τὸ παρεστὸς βόδων σταλαγμοῖς· ἐμὲ δὲ περιῦσᾶσι, καὶ λαμπρόν τινα χορόν τοῦτον ἐλίσσουσιν, ὄδον καὶ Σωκράτην οἱ ζηλωταὶ περιεστῆκισαν· ἐφέλκονταιί με 35 πάντες πρὸς ἑαυτούς, εὐτυχίαν ἡγούμενοι πρὸς δὲ καταλύσαιί με, ὡς ὑπὲρ μεγάλων ἐκ μεγάλης στελλόμενον κήρυκα· νικᾷ Σωσθένης, καὶ ἄρμα φέρων, ἀνάγειί καὶ περὶ τὴν οἰκίαν μεταγεί με καὶ μάλα φιλοτίμως φιλοφρονεῖί καὶ περὶ τὸν κῆπον εἰσάγειί με.

EUMATHII

PHILOSOPHI

DE HYSMINES

ET HYSMINIÆ

AMORIBUS.

LIBER PRIMUS. [G. 1—7.]

1. Urbs Eurycomis ceterum nobilis est, quia mari cingitur, fluviis alluitur, pratis virentibus circumdatur, ac deliciis omnimodis affluit. Quod autem ad Deos attinet pietate et illustres Athenas superat, tota in aris, tota in sacrificiis, Diis quasi donarium consecratur. Dies sacros edicit, panegyres celebrat, Jovi ceterisque numinibus rite rem facit. In hac civitate Diasiorum tempore caduceatores sortiri mos est; hæc enim consuetudo scripta pariter lege rata est, cœlibes urbis præcipuos, adventante sacræ panegyris tempore, sortiri: ille autem, cui sors obtigerit, lauro primum coronatus mittitur ad eam urbem quam sors illi tribuerit.

2. Sors igitur me contigit, confestimque coronatum, sacrum me caduceatorem, formosissime Charideme, ad Alicomidenses allegant. Itaque templo egressum lauri corona sacraque veste nec non et venerando colthurno insignem, adstans me exceptit populus, lampadibus, tædis, et cantibus prosequutus abeunti sacrum veluti comitatum instruxit. Erecta igitur urbs, et ex omni circa me illius frequentia hic salutatur, hic amplectitur, alius saltationem ante pedes explicat, et quo quisque potest honore triumphantem colit. Ego caduceator fragosa videbar undosi fluminis circumitione vallari. Una vox eademque totius urbis sonat, Hysminiam caduceatorem non in exiguam aliquam civitatem, sed Alicomidem ire.

3. Quam tandem perveni. Ea porro, quæ medio tempore acciderunt, remetiri opus non est. Alicomidem, amice, caduceator ingressus, non ut caduceator, sed ut numen exceptus sum. Concurrunt multitudo, quæ vicus ornat, myrtis viam sternit, unguentis aërem inficit, rosaceaque aqua adstans temperat. Me circumdant et splendido illo choro involvunt quo Socratem sectatores sui circumdabant; omnes scilicet enixe ad se trahunt; felicem illum existimant, apud quem diverterem, magnæ urbis caduceator, magnarum ergo rerum missus. Vicit tandem Sosthenes, curruque ad ædes ductum, honorifice ac comiter habuit: hortum demum succedere voluit.

4. Ὁ δὲ μεστός ἦν χαρίτων καὶ ἡδονῆς, πλήρης
 φυτῶν, ὅπως ἀνθρώπων μεστός· αἱ κυπάριττοι στοιχηδόν,
 αἱ μυρβίναι κατὰ στέγην συνηρεφεῖς· αἱ ἄμπελοι βο-
 στρυχοῦνται τοῖς βότρυσι· τὸ Ἴον προπηδᾷ τῶν φύλλων,
 5 καὶ μετ' ὀδμηῆς ὑραίζει τὴν ὄψιν· τῶν βόδων τὸ μὲν
 προκύπτει τῆς κάλυκος, τὸ δ' ἐγκυμονεῖται, ἄλλο προ-
 κέκυφεν· ἔστι δ' ὁ καὶ πεπανθὲν κατὰ γῆν ἐββύη. Τὸ
 κρίνον κοσμεῖ τὸν κῆπον, ἡδύνει τὴν ὄσφρησιν, τὸν
 θεατὴν ἐφέλκεται, καὶ πρὸς τὸ βόδον ἐρίζει· σὺ δ' ἂν εἰ
 10 δίκαστῆς καθίσῃς αὐτῶν, οὐκ οἶδ' ὅτι τὴν νικῶσαν ἀπο-
 χαρίσῃ. Ταῦτ' ἰδὼν, τὸν Ἀλκινόου κῆπον ἐδόκουν
 ὄραῖν, καὶ μῦθον οὐκ εἶχον τὸ παρὰ τοῖς ποιηταῖς σεμ-
 νολογοῦμενον πεδίον· Ἠλύσιον δάφνη γὰρ καὶ μυρβίνη,
 καὶ κυπάριττος καὶ ἄμπελοι, καὶ τάλλα τῶν φυτῶν,
 15 ὅσα τὸν κῆπον ἐκόσμηι, ἢ μᾶλλον ὁ Σωσθένης ἐφερε
 κῆπος, ἐφαπλοῦσι τοὺς κλάδους ὡς χεῖρας, καὶ ὡσπερ
 χορὸν συστησάμενα κατοροφοῦσι τὸν κῆπον· ἐς τοσοῦτον
 δὲ τῷ ἡλίῳ παραχωροῦσι προκύψαι τὴν γῆν, ἐς ὅσον ὁ
 ζέφυρος πνεύσας τὰ φύλλα διείσειεν. Ἐγὼ δ' εἶπον
 20 ἰδὼν· « Χρυσέαν ἐπέλεξο μοι τὴν σειρὰν, Σώσθενες. »
 6. Φρέαρ ὡσεὶ πῆχεις ὀρύρωκτο τέσσαρας· σφεν-
 δόνη τὸ σχῆμα τοῦ φρέατος· κιονοειδῆς αὐλὸς περὶ τὸ
 μεσαίτατον κέντρον λόγον ἐπέχων πρὸς τὸ τοῦ φρέατος
 κύκλωμα· λίθος ἦν ὁ αὐλὸς, καὶ λίθος ἑκατοντάχρους.
 25 Ἐκ Θετταλῆς λίθου φιάλη περὶ τὴν κορυφὴν τοῦ αὐτοῦ,
 καὶ ἐπὶ ταύτῃ κατὰ χρυσὸς ἀετὸς ἀποπτύων τοῦ στό-
 ματος. Ἡ φιάλη τὸ ὕδωρ ἐδέχετο· ὁ ἀετὸς ἐξέτεινε τὸ
 πτερόν, ὡς δοκεῖν ἐθέλειν λελοῦσθαι τοῖς ὕδασιν· ἀρτι-
 τόκος αἰετὸς τοὺς ἐμπροσθίους ὀκλάσασα τῶν ποδῶν πίνει
 30 τοῦ ὕδατος· αἰπόλος τῇ θηλῇ παρακάθηται, ψαύει τῶν
 οὐθάτων. Καὶ ἡ μὲν πίνει τοῦ ὕδατος, ὁ δ' ἀμέλγει γάλα
 λευκόν· καὶ ὅσον αὕτη προσκέχνηε τῇ ποτῇ, ὁ αἰπό-
 λος οὐκ ἀνανεύει τῆς ἀμολγῆς, τὸ δ' ὑπὸ τὴν θηλὴν
 ποιμενικὸν κισσύθιον οὐκ ἀσφαλῶς ὄχυρωθὲν τὴν περὶ
 35 τὸν πυθμένα ὀπῆν, οὐκ ἐπέχει τὴν ἐκ τῆς θηλῆς ἐκροήν.
 Καὶ λαγῶδες τῷ κύκλῳ συνεφιζάνει, καὶ τῷ δεξιῷ τῶν
 ἐμπροσθίων ποδῶν ἀνορύττειν, ὡσπερ τὸ στόμα, πη-
 γὴν ὕδατος, ἐκείθεν ἀναστομοῖ, καὶ ὄλην καταβρέχει
 τὴν γένυν. Συνεπεκάθητο δὲ τῷ φρέατι περὶ τὸ στε-
 40 φάνωμα καὶ χελιδῶν, καὶ ταῶς, καὶ περιστερὰ, καὶ
 τρυγῶν, καὶ ἀλεκτρυῶν, ἅ πάνθ' Ὁφαιστος ἐχαλοῦρή-
 γησε, καὶ Δαιδάλου χεῖρ ἐτεχνόργησεν· ὕδωρ ἐξερχεῖτο
 τῶν χελιδῶν αὐτῶν, ὁ μετὰ ψόφου ῥέον φωνὴν τοῖς
 ὄρνισιν ἐχαρίζετο. Ἐψιθύριζε καὶ τὰ πέταλα τῶν δέν-
 45 δρων τῷ ζεφύρῳ ἀναχρουόμενα· εἶπες ἂν ἀκούσας ἡδὺ
 μελίττειν τὰ πτηνά. Τὸ δὲ γε καταβρέχον ὕδωρ
 διειδὲς ὃν πρὸς τὰς τῶν λίθων χροιάς μετεβάλλετο.
 Τὸν τοῦ φρέατος πυθμένα νησιώτης ἐκόσμηι λίθος, λευ-
 κὸς μὲν, ἀλλ' ὑπεμελαίνετο κατὰ μέρη· καὶ τὸ μελά-
 50 νοιμα τέγγην ἀπεμιμείτο ζωγράφου, ὡς ἐντεῦθεν δοκεῖν
 τὸ ὕδωρ κινεῖσθαι διηνεκῶς, καὶ καταχυματοῦσθαι,
 καὶ ὅσον ἀνακρυοῦσθαι τὰ κύκλωθεν ἐκόσμηι τοῦ
 φρέατος λίθος Χίος, ὁ ἐκ Λακαίνης, καὶ Θετταλὸς ἐτέ-
 ρωθεν, καὶ μέσον πολύχρους τις, καὶ ὅλον ἑκατοντά-

4. Ille autem gratiarum voluptatisque locus erat; nam
 arborum copia refertus florum varietate abundabat: hinc
 cypressorum ordines et myrti, usum tecti præstantes;
 hinc et racemis crinitæ vites; ac erumpentes foliis violæ
 præter odoris fragrantiam oculos recreabant: etiam rosæ,
 quarum illa e caliculis jam tum prominebat, illa folia non-
 dum expansa non parturiverat, illius jam decidua inarce-
 bant. Lilia hortum decorant, nares permulcent, spectantem
 morantur; tibi autem, si eorum sederes iudex, dubium
 maneret, cui victoriam largireris. Hæc cernens, Alcinoi
 hortum inspicere mihi videbar, et quæcumque de Elysio
 poetarum carminibus magnifice celebrantur pro fabulis
 habenda non duxi; lauri enim, myrti, cypressi, vites præ-
 ter maximam plantarum diversitatem, quibus ornatur hor-
 tus, aut potius quas Sosthenis hortus habet, ramis veluti
 manibus expansis hortum tamquam choro instituto florida
 concameratione tegunt: tantum autem solis radios admit-
 tunt, quantum leniter flans zephyrus contextas frondes
 concutiendo dimovet. Ego autem hæc videns dixi: « O
 « Sosthenes, aurea me catena ligasti. »

5. Fons ad quatuor aut circiter cubitos effossus fundæ
 figuram exhibet: in medio tubus columnæ formam gerens
 centri rationem ad putei ambitum servat. Lapidus est
 tubus, ex lapide multicolore; cuius in vertice phiala ex
 Thessalico lapide, cui inaurata insidens aquila, ore lym-
 phas ejaculatur, expansis alis, quasi lavandi studio gestiret.
 Proxima est recens a partu capra, quæ anterioribus incli-
 natis pedibus ex aqua bibit, cuius ad mammas assidet
 caprarius et ubera nulget. Et hæc quidem aquam haurit,
 ille autem lac candidum expromit; quantumque capra
 aquis inhlet, ideo a mulgendo caprarius non cessat, sed
 pastoralis mulctri uberibus suppositi pars infima que non
 stricte clauditur mammaram effluvium non coeret. Ibidem
 et lepus circulo assidens dextro anteriorum pedum sibi aqua-
 rum fontem secundum magnitudinem oris fodit, totas ex
 potu maxillas madidus. Videas et ad fontis coronam hiru-
 dinem pavonemque et columbam cum turture et gallo
 gallinaceo, quæ omnia fabricatus erat Vulcanus, et perfe-
 cerat Dædali manus. Quæ autem ab horum rostris aqua
 cadit, mox cum strepitu fluens vocem avibus tribuebat.
 Arborum folia vento trepidantia submurmurabant; quæ
 audiens volucres suaviter dixisses modulari. Aqua vero
 perspicua quæ diffluit lapidum colores admittebat. Fundum
 insularis ornabat albus quidem lapis sed nigricantibus ma-
 culis distinctus et pictoris artem nigredo imitabatur, ita ut
 indesinenter inde aqua moveri videretur vibrarique in lenes
 fluctus et quasi curvari. Decorabatur ambitus Chio mar-
 more Laconicoque et Thessalico, ac pars media alio

χρους, ἐναλλάξ ἀλλήλοις προσαρμολόμενοι. Καὶ ἦν θέαμα καινόν, καὶ ὄλον χάριτος, καὶ φρέαρ οὕτω ποι- κλον, καὶ πτηνὰ τὸ ὕδωρ ἐκπτύοντα, καὶ Θετταλὴ φιάλη, καὶ κατάρχρως ἀετὸς πηγῆν φέρων ἐν στόματι.

6. Κλίναι κύκλωθεν στοιχηδόν, οὐκ ἀπὸ ξύλων, οὐκ ἐξ ἐλέφαντος, ἀλλ' ἐκ λίθων λαμπρῶν· Θετταλαὶ τὴν βάσιν, τὰς πλευρὰς Χαλκίτιδι λίθω περιχοσμούμεναι. Ἡμισφαίρια περὶ τὰς κλίνας ὑπέκειτο· ἂ πάνθ' ὁ τεχνί- της ἐκ Πεντέλης ἐλάξευσεν ἐς ποδὸς ἀνάπαιλαν· τὰς κλίνας μυρρίναι πανταχῶθεν περιέσκεπον εὐφωῖς ἀνα- τεταμέναι, πρὸς ἀλλήλας συνδούμεναι, καὶ ὄλον πρὸς ὄροφον ἀπευθυνόμεναι.

7. Ταῦτα δὴ ταῦτα, μὰ Δί', ὄροϊν, ὄλην τὴν ὄψιν ἀπεθέμην τοῖς θεάμασι, μικροῦ δέιν καὶ ἄφρονος εἰστή- κειν· ὁ δὲ Σωσθένης πρὸς μέ φησιν· « Ἀπόθου τὸν πρε- σβευτὴν, ἀπόθου τὸν κήρυκα, σὺν ἡμῖν ἀνακλίθητι. » Ἀποθέμενος οὖν τὸν στέφανον, καὶ τὸν κηρύκειον χι- τῶνα, καὶ τὸ ἱερὸν πέδιλον, ἀνακέκλιμα. Συνακέ- κλιται δέ μοι καὶ Κρατισθένης ἀδελφιδούς ἐμός, ἄλλος αὐτὸς (οὕτω γὰρ ἐγὼ τὸν φίλον ὀρίζομαι), ἐξ Εὐρυκώ- μιδος συνεχπλεύσας μοι. Ἄνακεκλίμεθα τοίνυν ἐγώ τε, καὶ Κρατισθένης, καὶ Σωσθένης, καὶ Πανθία γυνή.

8. Καὶ τὰ περὶ τροφᾶς καὶ τρυφᾶς τί δεῖ κατὰ μέ- ρος φιλοκρινεῖν; Ὑσμίνῃ παρθένῳ τῇ θυγατρὶ Σωσθέ- νης οἰνοχοεῖν ἐγκελεύεται ἢ δ' ἀνεζώσατο τὸν χιτῶνα, ἐγύμνωσε τῷ χεῖρε μέχρις ἀγκῶνος, τὴν περὶ ταύτας ὀθόνην μηρίνῳ λεπτῇ περὶ τὸν τράχηλον ἀναδήσασα, καὶ παρακαθίσασα τῇ περιστερεῖ τὰς χεῖρας ἐνίπτετο, τοῦ στόματος τοῦ πτηνοῦ καθυπουργούντος τῷ λειτουρ- γήματι. Εἴτ' αὖ τι σκεῦος ἀργύρεον ἀναλαβομένη, περὶ τὸ ῥάμφος ἄγει τοῦ ἀετοῦ, καὶ περὶ μόνην ῥοπήν ἐπλή- ρωσεν ὕδατος· οὕτω κατὰ κρονὸν τὸ ὕδωρ κατέρρρει. Καὶ περὶ τὸ σκεῦος ἐντίθησι τὰ ἐκπώματα, καὶ κατα- πλύνασα ταῦτα λίαν ἐπιμελῶς τε καὶ φιλοκάλως, γί- νεται πρὸς τῷ λειτουργήματι. Ἐπιε μὲν οὖν ὁ Σω- σθένης· οὐκ ἔπειθε γὰρ με αὐτὸ προπιεῖν. Εἴτα καὶ ἡ Πανθία συνέπιεν· ἐμὲ δὲ τρίτον εἶχεν ἡ πόσις. Ἦκεν οὖν ἡ παρθένος, καὶ παραθεμένη μοι τὸ ποτήριον, « Χαίροις, » ὑπεψιθύρισεν. Ἐγὼ δ' ἀκούσας οὐδὲν εἶπον, ἀλλ' ἔπιον μεθ' ἡδονῆς ὅσης, ὅτι καὶ τὸ ἐκπώμα μάλα τερπνόν, καὶ τὸ ὕδωρ διειδὲς καὶ ψυχρόν, καὶ τὸ πόμα μάλα γλυκὺ, ὧν τί γένοιτ' ἂν ἡδύτερον ἀνδρὶ διψῶντι καὶ καυματουμένῳ καὶ ζέοντι; Καὶ μετ' ἐμὲ Κρατι- σθένης πίνει τοῦ νέκταρος· οὕτω γὰρ ἐγὼ τὸν ἐξ Αὐλί- κῶ μιδος οἶνον καλῶ.

9. Μικρὸν προσανείχμεν ταῖς τροφαῖς πυκναῖς οὐ- σαις καὶ πολυτελέσι τὰ μάλιστα· καὶ ἄλιν ἐπίνομεν. Ἦκεν οὖν ἡ παρθένος καὶ ἐπ' ἐμὲ, καὶ μάλα βραχεῖα φωνῇ, « Ἐγεις, φησὶν, ἐξ ὁμωνύμου παρθένου τὴν « κύλικα. » Καὶ τὸν πόδα ταύτης ἐπὶ τὸν ἐμὸν ἐπιτέ- θεκε, καὶ προσεπέθλιθεν ἐφ' ὅσον ἐγὼ τοῦ πόματος ἔπιον· ἐγὼ δ' ἠρουρίων, νῆ τοὺς θεοὺς, καὶ τάχα ἂν καὶ ἀπέσκωψα πρὸς αὐτήν, εἰ μὴ τύχη γενέσθαι τὸ πρᾶγμα νερόμικτα· ἄλιν οὖν ἔτρεφόμεθα, καὶ ἄλιν ἐπίνομεν.

multicolore et quasi sexcento colore, alternatim et per vices mutuo conjunctis. Ita jucundum oculorum spectaculum fuit fons tam eleganti variaque perfectus arte, evomentes aquam volucres, et Thessalica phiala cum aurata ave, quæ fontem ore ferebat.

6. Lecti in circuitu ordine positi, non lignei, aut eburnei, sed ex splendidis lapidibus fuere. Thessalico mar- more basis, Chalcidico latera exornantur. Lectis subjace- bant semicirculi quos omnes artifex ex Pentelico sculpserat ad pedum quietem paratos. Extensæ peritissime myrti connexæque inter se et quasi in tectum directæ undique le- ctos circum tutantur.

7. Hæc omnia, per Jovem, conspiciens, oculisque omnino in hæc spectacula defixis, pæne obmutueram, cum me Sosthenes his verbis alloquitur : « Depone legationis insignia « caduceatorumque exue et mensæ nobiscum accumbas. » Corona igitur et caduceatoris veste, sacroque cothurno depositis, mensæ accumbo, simulque accumbit et Cratis- thenes, consobrimus meus, mihi que tanquam alter idem (sic enim amicum definio), qui mecum ex Eurycomide na- vigarat. Accumbimus igitur ego et Cratisthenes, Sosthenes- que et Panthia uxor ejus.

8. Eduliorum cupediorumque copiosa fercula dinume- rare quid juvat? Hysminem filiam virginem Sosthenes vi- num præbere jussit. Illa vestem succincta, manusque ad cubitum nuda, linteum quod eas circumdabat tenui funi- culo cervici alligavit, columbæque propinqua assidens manus lavit, volucris ore ad hanc rem usa. Mox argen- teum vas sublatum aquilæ rostro supposuit, totumque unica decidentis aquæ bulla replevit, tanto cum impetu scatu- rientis instar fontis liquor affluebat. Postquam proxima vasi pocula statuit, ea diligenterque et eleganter abluit, et ad ministerium parata constitit. Primus Sosthenes bibit, nec enim ut præbiberem persuadere potuit. Subsequuta est Panthia; mihi autem, tertio enim bibendum erat, virgo acce- dens poculum præbuit, leniterque, « Salvus esto, » insur- ravit. Ego autem hoc audiens, tacui, sed maxima cum voluptate bibi, quoniam jucundo poculo, frigidaque et perspicua aqua, et suavissimi vini haustu eximie delecta- bar, quibus quid dulcius accidat sitienti homini, et ardore succenso ac æstuanti? Cratisthenes ultimus nectar bibit, sic enim Aulicomidis vinum appello.

9. Ut aliquandiu copiosos et opipares admodum deglu- tivimus cibos, rursus exceperere pocula. Ad me igitur Hysmine venit, tenuique et admodum deminuta voce infit : « Habes ab ejusdem nominis virgine poculum, » et cum dicto pedem meum suo imposito tamdiu pressit, quamdiu ego bibi. Erubui, per deos, dictoque fortasse eam inse- ctatus essem, nisi tota res fortuito accidisse mihi visa esset. Iterum igitur ad cibos revertimur, et iterum bibimus.

Ἦκεν ἡ κόρη, κινῶσά μοι προὔτεινε τὸ ποτήριον· ἐγὼ δ' ἐξέτεινα τὴν χεῖρα λαθεῖν, καὶ τῆς μὲν κύλικος ἐλαβόμην, ἡ δ' οὐκ ἀπεσπᾶτο τῶν τῆς παρθένου χειρῶν· ἡ γάρ μοι παρθένος καὶ παρετίθετο τὸ ποτήριον, καὶ παρακατεῖχεν αὐτὸ, καὶ τῷ μὲν σχήματι παρετίθετο, τῇ δὲ ἀληθεία κατεῖχεν αὐτό. Ἔρις οὖν ἐν χειρσί, καὶ χεῖρ παρθένου κόρης νικᾷ χεῖρα κήρυκος παρθένου. Ἐγὼ δ' αἰσχυνοῦς τὴν ἤτταν, εἶπον πρὸς τὴν παρθένον γλώσση κήρυκος, ἐλευθέρᾳ φωνῇ, παρθένω ψυχῇ·

10 « Οὐ βούλη μοι δοῦναι; τί δὲ ἄρα βούλη; » Ἡ δὲ συναρπάξει τῷ λόγῳ τὴν χεῖρα τῆς κύλικος, ὅλη δ' ἐντρομος ἐγεγόνει, καὶ τὴν παρεῖαν ὑπὲρ τὴν φύσιν ἤρουθρίωτο, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὄλους ἀφῆκε τῇ γῆ, καὶ ἦν ὡς ἐκ κεραυνοῦ βληθεῖσα τινός, καὶ ὅλην ἐπὶ τοῦ προσώπου

15 φέρουσα τὴν αἰδῶ.

10. Πανθία πρὸς τὴν κόρην ἄγει τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὄλους θυμοῦ, ὄλους ζήλου, καὶ πλήρεις αἵματος· εἰσβάλλει τούτους ἐπὶ τὴν κορυφὴν τῆς παιδός, ἐπὶ τὰς χεῖρας, ἐπὶ τοὺς πόδας, ἐπὶ τὸν τράχηλον· ὅλην ἔχει τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν κόρην, καθ' ὅλης θυμοῦται, καθ' ὅλης ὀργίζεται, ἐρυθραίνεται τὴν παρεῖαν· ὁ καὶ παράδοξόν μοι δοκεῖ, θυμοῦ τικτόμενον ἔρευθος· ὠχρίᾳ πάλιν ὡς τοῦ παντός ἐρυθρήματος καθ' ὄλου τοῦ τῆς Ὑσμίνης προσώπου καταβρύνετος. Ὁ δὲ γε Σωσθένης ὀριμὸς πρὸς τὴν παρθένον ἰδὼν καὶ αὐτὸς, καὶ κινήσας τὴν κεφαλὴν, ἐκείθεν εὐθὺς ἀφαρπάξει τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ φησι· « Διάσιων καιρὸς, κατατροφή· « σωμειν τὰ Διάσια· ὄλοι γενόμεθα τῆς ἑορτῆς, ὄλοι « τῆς πανηγύρεως. Ζεὺς παρὰ τῇ τραπέζῃ, καὶ Διὸς « τράπεζα, ὅτι καὶ ὁ κήρυξ οὗτος Διός, » τῇ χειρὶ με παραδεικνύς. Καὶ ὁ Κρατισθένης, ἐγγύς μοι παρακαθήμενος, πλήττει με σιγῇ τῇ χειρὶ, τῷ ποδὶ τὸν πόδα προσεπιθλίβει μου, καὶ, « Σίγα, » φησὶ μοι τῷ ψιθυρίσματι. Ἐγὼ δὲ τίς γενοίμην οὐκ εἶχον· ἤρουθρίωτο, εἰσίων, ὠχρίων, ἐδειλιῶν, ὑπέτρεμον, ἡσχυνόμην ἑμαυτὸν, τὸν Σωσθένην, τὴν Πανθίαν, τὴν κόρην, τοὺς παρεστῶτας, καὶ τὸν ἐμὸν Κρατισθένην. Τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἐσπέγηεν, ἀπαλλαγῆναι ταύτης ἡυχόμενος.

25

30

35

11. Ἡ κόρη καὶ πάλιν ἐκίρνα τῷ πατρὶ κελευσθεῖσα, καὶ μετὰ πατέρα Σωσθένην, καὶ μετὰ μητέρα Πανθίαν ἦκε πρὸς με τὸν κήρυκα· ὁ δὲ Σωσθένης πρὸς μέ φησιν· « Ὑσμίνης κήρυξ, πόμα σοι τοῦτο τῆς ἑορτῆς, « καὶ πῖθι τὸν Δία τιμῶν, καὶ χαίρε. Χαίρε τρυφῶν, « χαίρε πίνων, χαίρε κηρύσσων Διάσια. » Ἐγὼ δ', « Ἀντίχαιρε, Σώσθηνες, εἶπον, ὀθιω ποικίλως ἡμᾶς φιλοφρονούμενος καὶ πολυτελῶς. » Ἡ δὲ κόρη παρίστατο, τῇ μὲν χειρὶ τῇ χειρὶ μου παρατιθεμένη τὸ ἔκπωμα, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς ὄλους τοῖς ὀφθαλμοῖς μου συμπλέκουσα.

40

45

50

Προτείνω τὴν χεῖρα λαθεῖν, ἡ δὲ τὸν δάκτυλον ἐπιθλίβει μου, καὶ θλίβουσα στένει, καὶ φύσημα λεπτὸν ὡς ἐκ καρδίας φυσᾷ. Ἐγὼ δ' εἰσίων τῷ Κρατισθένει περὶ ὄμενος· καὶ ὀθιω κατελύετο τὸ συμπόσιον.

12. Ἦγον οὖν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ δωμάτιον Σωσθένης,

Accessit virgo, mixtoque potu obtulit poculum quod ut arriperem manum protendi; et quidem arripui, sed virgo suis avelli manibus non sinebat; nam mihi puella et poculum praebebat et retinebat, et gestus quidem praebentis fuit, revera autem non demittebat. Ortum est inter nostras manus certamen, vicitque intacta puellae manus intacti caduceatoris manum. Puduit me superatum, virginemque caduceatoris lingua, libera voce, casto animo, interrogavi: « Nonne vis mihi poculum dare? aut quid tibi « vis? » Illa, his dictis, confestim manum a poculo abstinuit pavida, genis plus solito rubentibus, demissisque in terram oculis, stabatque veluti gravi tonitru tacta, verecundo vultum rubore suffusa.

10. Panthia defixis in puellam luminibus, ira, indignatione, sanguine suffusis, puellae caput, manus, pedes, cervicem intuita, totam denique percurrans, illi succensebat et irascebatur. Erubuit primo totis genis, ita ut, quod mihi insolens visum est, ruborem iracundia pareret: mox autem palluit, ita ut omnis ille rubor in virginis faciem transcurrisse videretur. At Sosthenes acri virginem obtutu defigens, et caput quassans, oculis inde statim aversis, haec addidit: « Diasiorum tempus est, quae jucunde nobis « peragenda; nos in festum, nos in panegyrim totos confestim, urget praesentia Jovis, qui his epulis adest, nam « Jovis hoc convivium et hic caduceator, » me digito moustrans. Cratisthenes interim mihi proximus, pedem suum meo imponens, meque manu tacite pulsans, silere jubet submurmurans. Ego quis aut unde essem nesciebam; ita tantum rubor, pallor, timor, pudorque et tremor subierant, pudor propter me, propter Sosthenem, Panthiam, puellam, adstantes, meumque etiam Cratisthenem. Itaque destinato contuitu mensam intuebar, ab illa discedere cupidus.

11. Virgo iterum jussa patri vinum praebuit, post patrem Sosthenem Panthiae matri; postque matrem Panthiam, accedit ad me caduceatorem. Tum vero Sosthenes: « Hysminia, Jovis caduceator, festi tibi Jovisque poculum hoc « est; tu modo inter epulas et pocula hilaris esto; hilaris « esto nobis Diasia nuntians. — Et tu quoque, mi Sosthenes, subjeci, qui nos adeo abundanter splendideque « excepisti. » Adstabat autem puella poculum mihi porrigens, oculos meos oculis suis totos complexa. Praetendo manum ad accipiendum, et illa digitum premit simulque ingemiscit, tenuem imo de pectore spiritum ducens. Ego autem Cratistheni obsequens tacui, finemque hunc convivium habuit.

12. Nos igitur ad cubiculum ducunt Sosthenes, Panthia

Πανθία, παρθένος Ὑσμίνη, καὶ θεράπαινοι τρεῖς· ἡ μὲν ἐκ τοῦ φρέατος ὕδωρ ἔφερεν, ἡ δὲ τι σκεῦος ἀργύρου ἐπ' ὤμων ἀνεῖχεν, ἡ δὲ τρίτη λίνον κατὰ χιόνα λευκόν. Ἐπέθηκεν τοῦ δωματίου, καὶ Σωσθένης μοι, 5 « Χαίροις, » εἰπὼν, σὺν τῇ Πανθίᾳ ὄχρητο. Ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης ἀνεκεκλίμεθα περὶ κλίνας δευτέρας λαμπρῶς ἐσταλμένας καὶ μαλακῶς. Ὑπέθηκε τὸ σκεῦος περὶ τὸν σκίμποδα κλίνης ἐμῆς ἡ τοῦτο κατέχουσα· ἡ ἑτέρα τὸ ὕδωρ ἐπέβαλεν· ἡ δὲ παρθένος Ὑσμίνη δκλάσασα τὸ 10 πῶδε καὶ λαβομένη μου τῶν ποδῶν ἐκπλύνει τῷ ὕδατι (καὶ τοῦτο γὰρ τοῖς κήρυξιν ἀφουσιῶται)· συνέχει τούτους, κατέχει, περιπλέκεται, θλίβει, ἀσφορητὶ φιλεῖ, καὶ ὑποκλέπτει τὸ φίλημα· καὶ τέλος ἀμύττουσα τοῖς ὄνυξιν γαργαλίζει με. Ἐγὼ δὲ ἄλλα σιγῶν καὶ φέρων 15 ἄκων ἀνεκάγχασα· ἀνένευσεν ἡ κόρη, καὶ ἀτενῶς ἰδοῦσά με, μικρὸν ἐμειδίασε, καὶ πάλιν κατένευσε, καὶ ἐγὼ τοῖς ἔρωσιν οὐκ ἐπένευον· ἀπομάσσει μου τοὺς πόδας, τὸ μάρτρον ἐκ τῶν τῆς θεραπαινίδος ἀνελομένη χειρῶν· ἡ δὲ, « Χαίροις, εἰποῦσά μοι, κήρυξ, » 20 ὄχρητο.

13. Ἐγὼ δὲ περὶ τὸν ὕπνον ἐτραπόμην εὐθὺς, καρβαρήσας καὶ τροφῇ καὶ πόσει καὶ πόνοις τοῖς τοῦ κηρύγματος. Περὶ δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ὁ καλὸς Κρατισθένης ἐξυπνίζει με λέγων· « Οὐ χρὴ παννύχιον 25 « εὐθεῖν ἀνδρα κήρυκα. » Ἐγὼ δ' ἀπεσπῶμην τῶν ὕπνων, αἰδοῖ καὶ φιλεῖ παρθένος· οἱ δ' οὐκ ἀπεσπῶντό μου τῶν ὀφθαλμῶν· τροφῇ γὰρ καὶ πόσει καὶ κόπος ὕπνου πηγῇ. « Τί δὲ φῆς, ὦ Κρατισθένης, εἶπον, τί μου « τῶν βλεφάρων τὸν γλυκὺν ἀποσπᾶς ὕπνον; » Ὁ δὲ τὰ 30 περὶ τράπεζαν ἐξήτει μαθεῖν, καὶ πῶς ἀνεκάγχασα, καὶ τὴν ἐμὴν ἐλοιδόρει γλωτταν, « Γλώσσης τοι, λέγων, φειδωλῆς θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστος, πλείστη δὲ τε χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης. »

14. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· « Τάλλα μὲν τοῦ δεῖπνου, 35 « Κρατισθένης, οἶσθα, καὶ συνανακλιόμενος ἡμῖν καὶ « πίνων τοῦ νέκταρος, τὰ δὲ περὶ τὴν κόρην τοιαῦτα « πρῶτόν μοι φέρουσα τὸ πόμα, « Χαίροις, » ὑπεψιθῆ- « ρισε· δεύτερον, « Ἐξ ὁμωνύμου παρθένου χειρῶν δέ- « χου, φησὶ, τὸ ποτήριον, » ἡρέμα δὲ καὶ τοῦτο, καὶ 40 « τὴν ἀκοὴν ὑποκλέπτουσα· ἐς ὅσον δ' ἐγὼ ἐπίνον, αὐτὴ « τῷ ποδὶ τὸν πόδα μου κατεπέθλιβε· τρίτον ἔφερε μοι « τὸ πόμα, καὶ διδοῦσα πάλιν ἐπέχει· ἐγὼ δ' ὅπερ ἀκή- « κοας εἶρηκα, τὰ δ' ἐφεξῆς οἶδας, τὸν τῆς Πανθίας « θυμὸν, τὴν ὄργην τοῦ πατρὸς, τὴν τῆς χάρας κίνη- 45 « σιν, τὴν αἰδῶ τῆς παρθένου, τὴν σιγὴν, τὴν ἐκπλη- « ξιν, τὸ ἐρύθημα, καὶ ἄλλα πάνθ' ὁπόσα πέπονθεν, « ὡς ἐκ κερανοῦ βληθεῖσά τις· πρὸς ἃ δὴ πάντα, νῆ « τὸ σεμνὸν τοῦτο κηρύκειον, ἡσχυνόμενη αὐτὸς, καὶ « μᾶλλον τὴν σὴν ἐπιτίμησιν, ἧτις με σιγᾶν ἐπετρέ- 50 « ψατο. Τέταρτον ἐπίνωμεν σωτήρι Διί, καὶ πάλιν « Ὑσμίνη τὸν ἐμὸν ἐπέθλιβε δακτύλον. Ταῦτα τὰ « τῆς τραπέζης· τὰ δὲ τῆς κλίνης ὁποῖα; νίπτει μου « τοὺς πόδας, περιπλέκεται, θλίβει τοὺς δακτύλους, « φιλεῖ, καὶ φιλοῦσα κλέπτει τὸ φίλημα, καὶ τέλος

Hysmine puella et ancillæ tres, quarum altera haustam ex fonte aquam ferebat, altera sublaturam in humeros argenteum vas, tertia lintenum candidissimum. Mox cubiculum subivimus, et, « Vale » dicto, Sosthenes ac Panthia recesserunt. Ego autem et Cratisthenes sumptuosis mollibusque collocati lectulis decubimus. Mox ancilla vas quod ferebat in lecti scabello posuit; altera autem aquam infudit. Hysmine autem, flexis geniculis, pedes meos prehendit et lavit (nam hoc caduceatoribus religionis ergo tribuitur); illos continet detinet, complectitur, premit, tacite osculatur, oscula furtim decerpens et denique unguium fitillatione leviter corradit. Ego ad cætera tacitus omniumque patiens, invitus tamen ad hæc in risum erupi. Respexit ad risum Hysmine, intentisque in me defixa oculis aliquantulum subrisit; mox autem illos demisit quamvis tot amoris indicis non annuerem, statimque accepto ex ancillæ manibus linteo pedes detersit, ac recessit salutem caduceatori precatam.

13. Ego autem cibo potuque ac sacri ministerii laboribus gravatus nec mora in profundam quietem sepultus sum. Formosus Cratisthenes circa tertiam vigiliam noctis me somno excussit, his verbis increpans:

Legatum totam per noctem ducere somnos non decet.

Ego pudori et amicitiae obsequutus somnis excutior, qui tamen omnino ex oculis non excussi sunt; cibi enim potusque et defatigatio somni fons. Atque ille quidem ea, quæ in convivio acciderant, risusque causam quærens nimiam loquendi petulantiam arguebat, hoc dicto

Optimus est homini thesaurus lingua modesta, Maximaque illius est gratia pauca loquentis.

14. Ego autem, « Cætera, inquam, non ignoras, quia « una nobiscum accubuisti et ex nectare bibisti; quæ vero « ad puellam spectant te docebo. Primum poculum cum « præbuit, « Salvus sis, caduceator » submurmurat. Mox, « Ab ejusdem nominis virgine secundum habeas, » inquit, « adeo deminuta voce, ut auditum falleret; tandemque « pedem meum suo imposito pressit, quamdiu bibi. Ter- « tio poculum quidem præbere videbatur, sed tamen reti- « nebat; itaque illa, quæ audivisti, exciderunt. Reliqua « tu nosti, Panthiæ indignationem Sosthenisque iram, « capitis motum, puellæ pudorem, silentium, consterna- « tionem, ruborem, et singula, quæ veluti fulmine « tacta perpessa est; quorum omnium et maxime objurga- « tionis tuæ, quæ silentium imperavit, testor sacrum « meum ministerium, me pudebat. Quartum bibimus « Jovi Servatori, rursusque Hysmine digitum meum pres- « sit. Atque hæc sunt, quæ in convivio evenerunt; quæ « vero circa lectulum? Hysmine pedes meos lavit, com- « plexa est, digitos pressit, furtivaque ingessit oscula, tan- « dem pedum solum unguibus leniter carpsit, unde, ut au- « disti, in risum erupi. — O te felicem, exclamavit Cra-

« ἀμύττει τὸ πέλμα μου τοῦ ποδός ὅθεν, ὡς ἤκουσας, ἀνεκάγχασα. » Καὶ ὁ Κρατισθένης, « ὦ τῆς εὐτυχίας, ἀνακέκραγε· παρθένος ἔρξ σου, καὶ παρθένος οὕτω καλή· σὺ δ' οὐκ ἀντερῆς; » Ἐγὼ δέ, « Καὶ τί τοῦτο ἔρξν εἶρηκα. Καὶ πάλιν ὁ Κρατισθένης μέγα ἀνακέκραγεν. « Πράκλεις, τῆς ἀτοπίας, τῆς ἡλιθιότητος· ἀλλ' ἕλεός σοι Ἔρωσ, μήτηρ Ἀφροδίτη, καὶ ἕγγες ἐρωτικάι. » Ἐγὼ δέ, « Τίνες οὗτοι, πρὸς τὸν Κρατισθένην φημί, τίς δέ μοι τούτων διδάσκαλος; » Ὁ δέ μοι, « Φύσεις ζώων 10 « ἀδίδακτοι. » Πάλιν οὖν ἐπὶ τὸν ὑπνον ἐπάτημεν.

« tisthenes, puella te amat et quidem pulcherrima puella : « tu autem non redamas? — Quidnam vero est amare? » subjeci. « Hercules, respondit ille, ὁ insulstatem, ὁ simplicitatem! at tibi Amor Venusque mater et omnes Cupidinum illecebræ faveant. » Ego iterum ad Cratisthenem : « Quænam ista sunt, quis mihi illorum magister futurus est? » At Cratisthenes, « Animantia, inquit, ea, quæ ab natura illis insita sunt, ab ullo non docentur. » Confestimque, his dictis, oculos iterum in quietem fleximus.

BIBAION ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

LIBER SECUNDUS.

1. Τῇ δ' ὑστεραία πάλιν ἐπὶ τὸν κῆπον γενόμενοι, τοὺς ὀφθαλμοὺς ταῖς χάρισιν ἐτρεφόμεθα, τὴν ἡδονὴν μεθέλωκοντες ἐπὶ τὰς ψυχάς· ἦν γὰρ ἀγαθῶν χυρίων ὁ κῆπος, καὶ θεῶν δάπεδον, καὶ ὄλων χάρις καὶ ἡδονή, τέρψις ὀφθαλμῶν, καρδίας παραψυγή, παραμυθία ψυχῆς, μελῶν ἀνεσις, ἀνάπαυλα σώματος· τὰ μὲν περὶ τὸν κῆπον, ὅσα καὶ οἶα· τὸ δέ γε θριγγίον, ἄλλο τεράστιον, τοσοῦτον αἰρόμενον ὕψος, ὅσον ἀνεπίβατα τὰ τῷ κήπῳ τηρεῖν καὶ ὀφθαλμοῖς καὶ ποσὶ, πάντοθεν 20 κατεχαριτοῦτο χειρὶ ζωγράφου σοφῆ.

2. Παρθένοι τέτταρες ἐγεγράφατο στοιχηδόν· ἡ πρώτη λαμπρῶς τὴν κεφαλὴν ἐστεφάνωτο· λίθοι περὶ τὸν στέφανον μάλα τηλαυγείς, πῦρ ἀπαστρέπτοντες, καὶ ὧϊς ἀπαυγάζοντες, ὑδάτων μεστοί. Εἰποὶς ἂν μεμίχθαι τὰ ἄμικτα, ὕδωρ καὶ πῦρ ἐν λίθῳ, καὶ ἄμφω 25 τερπνὰ καὶ ἄμφω χαρίεντα· τὸ μὲν κυματοῦται τῷ ἐρυθρήματι, τὸ δ' ἀνταστράπτει· οὕτως ὁ τεχνίτης ἀκριβῶς τὴν φύσιν τῶν λίθων ἀπεμιμήσατο· μάργαροι περικυκλοῦσι τοὺς λίθους, κατὰ χιόνα λευκοί, σφαιροειδεῖς τὸ σχῆμα, τὸ μήκος ὑπὲρ τὰς φύσεις αὐτῶν· οἷς ἐγὼ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὄλους ἀποδοῦς, εἶπον μετὰ θάμβους καὶ ἡδονῆς· « Χάλαζα καὶ ἀνθρακες πυρός. » Ὁ δὲ Κρατισθένης (παρῆν γὰρ καὶ αὐτός) ἀνεκάγχασέ μου τῇ παραχρήσει τοῦ ῥήματος. Ὁ πλόκαμος εὐφυῶς περὶ 35 τοὺς ὄμους ἠπλωται τῆς παρθένου, καὶ βοστρυχοῦται μὲν ὡς εἰκός· υποχρυσίζει δὲ τὸ βοστρύχιμα. Ὁρμισκος περὶ τὸν τράχηλον τῆς παρθένου ἐξ ἀργυρίου μετὰ στιγματῶν χρυσοῦ· βακίθινος ὁ πόρπαξ αὐτῷ. Χεῖρες τῆ παρθένου λευκαὶ καὶ ὄντοις παρθενικαί· ἡ δεξιὰ 40 ταθεῖσα καὶ αὐ κυρτωθεῖσα, τῆς κεφαλῆς ἤψατο τῷ δακτύλῳ, καὶ τοῦ περὶ τὸ μέτωπον ἀνθρακος· ἡ δὲ λαία σφαιρίδιόν τι κατέχει περιτεπέε. Ὁ δεξιὸς ποὺς ἀσάνδαλος τῆ παρθένης· τὸν γὰρ τοὶ λαῖον ἐπεκάλυπτε τὸ χιτῶνιον. Ὁλος ὁ χιτῶν ἀκαλλῆς καὶ ὄϊον ἀγροικιώτερος· τὸν γὰρ πάντα κόσμον περὶ τὴν κεφαλὴν 45 τῆς κόρης ὁ τεχνίτης ἐκένωσεν, τὰ δ' ἄλλ' ὡς ἔτυχε κατεπέχρωσεν.

3. Ἡ μετ' αὐτὴν παρθένος καὶ τὴν τάξιν δευτέρα,

1. Sequenti die rursus hortum ingressi, ad amoenitates ejus oculos vertimus maximam animo voluptatem percipientes. Erat enim veluti bonorum omnium locus deorum sedes, gratiis voluptateque affluens, oculorum voluptas, cordis levamen, animi solatium, membrorum recreatio, corporis requies. Quæ quidem ad hortum spectant, ita se habent; murus autem quo cingebatur erat et ipse aliud miraculum : ad tantam altitudinem erectus, quanta sufficeret ad oculos gressusque arcendum ab omnibus, quæ in horto erant, ex omni parte decorabatur perita pictoris manu.

2. Inter cætera virgines quatuor ordine sequentes obtutibus se meis objecere. Primæ splendida corona caput cingebatur; corona gemmis radiat, quæ igneum coruscantes, humidum tamen fulgorem jaculantur. Affirmes mixta esse quæ misceri nequeunt, liquorem scilicet ignemque in eadem gemma, sed perbelle simul ac lepide : namque ut ille rubore nativo fluctuat, sic alius luce propria adverse fulgurat, adeo pictor lapidum naturam perfecte imitatus est. Lapidus cinguntur unionibus nivis instar, candidis, rotundis figura, magnitudinis insolitæ. Ego autem, defixis in hoc spectaculum oculis, reique miraculo ac voluptate percussus, grandinem ignisque carbones conjunctos exclamavi. Cratisthenes (aderat enim et ille) vocabuli abusu in risum erupit. Crines virginis undanter in humeris puellæ fluentes atque in cincinnos, ut decet, distincti, subflavi auri colorem referunt. Collum virginis torques argentea coronat, quam auri inaculis distinctam hyacinthina fibula subnectit. Virginis iuanus candidissimæ ac vere puellares : expansa dextera rursusque curvata caput suspensumque fronti carbunculum digito tractat; læva globulum elegantem gestat. Dextrum pedem sine calceo virgo porrigit, alterum enim vestis occultit. Ille pida ac ruris plenior tunica : nam pictor omnem ornatum in virginis caput impuderat, reliquas corporis partes obviis coloribus pinxit.

3. Secundæ virgini, quæ ordine sequebatur, militaris forma

δλη στρατιώτης, πλὴν τοῦ προσώπου, εἰ μὴ ὅτι καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρωιότερος ἢ κατὰ παρθένον ἰδεῖν. Κόρυς περιαστράπτει τὴν κεφαλὴν, καὶ ταύτην κατακοσμεῖ. Θυρεὸς τὸ στέρον, φολιδωτὸς χιτῶν τὸ με-
5 τάρφρονον, μίτρα τὴν ζώνην, τὸν ταρσόν, τὴν χεῖρα καὶ τὰλλα τῶν μελῶν στρατιωτικῶς κατεπέφρακτο. Ἡ χεῖρ κατὰ δρῦν παχεῖα· οἱ δὲ γε δάκτυλοι πρὸς τὸ παρθενικὸν ἐγεγράφατο. Ἐν ὅσοις τῶν μελῶν ἐγυμνοῦτο, δλη παρθένος ἦν ὁ στρατιώτης· ἐν ὅσοις δὲ κατεπέ-
10 φρακτο, θλον στρατιώτην τὴν παρθένον ἐώρας. Ἀσπίς τῇ λαίῃ τῇ παρθένω, εἰ δὲ γε βούλει, τῷ στρατιώτῃ τῇ δ' αὖ ἐτέρᾳ δολιχὸν ἔγχος, γραφεῖον Ἄρεος.

4. Ἡ μετ' αὐτὴν δλη παρθένος, δλη σεμνὴ τὴν ὄψιν, τὸ σχῆμα, τὸν χιτῶνα, τὸ πέδιλον, ἐστεφανωμένη τὴν
15 κεφαλὴν, οὐκ ἐκ λίθων κατὰ τὴν πρώτην, οὐκ ἐκ μαργάρων κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλ' ὄλοις φύλλοις, ἀλλ' ὄλοις ἄνθεσι. Ῥόδον οὐκ εἶχεν ὁ στέφανος, ἢ λαθομένου τοῦ τεχνίτου, ἢ τῶν χρωμάτων ἡττωμένων τῆς τοῦ ῥόδου βαφῆς. Ὁ πλόκαμος τῇ κόρῃ κατεχεῖτο μικρὸν, καὶ αὖ περὶ τὸν στέφανον ἀνεδέδετο. Λευκὴ καλύπτρα
20 περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ περὶ τὸ μέτωπον κατεκάλυπτεν. Ἀραχνώδης ὁ χιτῶν τῇ παρθένω, τὸ χρῶμα λευκὸς, ποδήρης τὸ σχῆμα, καὶ ὄλωις πλατύς. Ἡ δεξιὰ τῶν χειρῶν δεξιῶς ἐπικειμένη τῷ στήθει, τὸν δμῶνυμον κατακαλύπτει μαζόν· οἱ δάκτυλοι τὸν λαῖον θλον περι-
25 καλύπτουσι κατετικεῖμενοι, καὶ φυλάσσοντες· ἅμαζον εἰποῖς ἰδὼν γεγράφαι τὴν κόρην. Ἡ δ' ἐτέρα χεῖρ τὸ χιτῶνιον ἀνέχει πρὸ τῶν μερῶν· ὁ γὰρ βορβῆας ἐδόκει πνεῖν κατὰ μέτωπον, καὶ τὸ πολὺ τοῦ χιτῶνος περὶ τὴν
30 πτέρναν ἐξέχρυσεν· οὕτως ἢ κόρη σεμνὴ, καὶ τὸ πνεῦμα θρασὺ, καὶ λεπτὸν τὸ χιτῶνιον· διὰ γὰρ τοὶ παρθε- νικῆς ἀπαλόχρους οὐ δίσαισι αἰθρηγενέτης βορβῆας. Ὁ δεξιὸς τῶν ποδῶν περὶ θάτερον στρέφεται, καὶ κατεπί-
35 κειται, καὶ συμπλέκεται, μηρὸς ἐν μηρῷ, καὶ ὄλωις πούς ἐν ποδί, ἵνα μὴ τῷ λεπτῷ τοῦ χιτῶνος τὸ σῶμα δια- φωτίζηται. Μέλαν τὸ πέδιλον τοῖν ποδοῖν, καὶ ἀσφα-
λῶς ἐσκευασμένον, καὶ μὴ κατὰ παρθένον ἡμφιεσμένον.

5. Ἡ τετάρτη καὶ τελευταία ἐξ ἄρτι βραγέντος νέ-
40 φους ἀπορβύηται δοκεῖ, καὶ ὡς ἐξ οὐρανοῦ διακύπτει· καὶ δλη αἰθέριος, τὸ σχῆμα σεμνὴ, χαρίεσσά μοι τὸ πρόσω-
πον· ἐρυθρὸς ὁ χιτῶν, ἀλλ' ἔχει τι καὶ λευκότητος· εἰ δὲ τοῦ σώματός ἐστί τι λευκόν, καὶ διαβρεῖ τὸν χιτῶνα, ὁ τεχνίτης οὐκ ἀφῆκεν ὄραν. Θριξί πᾶσα εὐφυῶς συν-
45 ἦπται πρὸς τὸ μετάφρονον. Τοὺς ὀφθαλμοὺς ὄλωις ἔχει πρὸς οὐρανόν. Στάθμη καὶ φλόξ ταῖν χειρῶν, ἢ μὲν ἐπὶ δεξιᾷ, ἢ δ' ἐπ' ἀριστερᾷ. Τῷ πόδε καὶ μέτρι κνημῶν ἐξέφυγεν ὁ χιτῶν.

6. Οὕτω μὲν οὖν εἶχον αἱ γυναικες· τὸ δὲ περὶ ταύ-
50 τας δρᾶμα καὶ τίνες αὐτὰι μαθεῖν ἐζητοῦμεν φιλοπο-
νότερον· γράμματα τοίνυν ὀρωμεν ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν παρθένων, ἃ πάντ' ἦσαν ἱαμβεῖον ἐν εἰς τέσσαρα τετμημένον, καὶ ταῖς παρθένοις τὰς κλήσεις ἀφοσιού-
μενον· τὸ δ' εἶχεν οὕτως·

Φρόνησις, Ἰσχύς, Σωφροσύνη, καὶ Θέμις.

EUMATHII.

fuit, si vultum excipias; oculi tamen ultra quam virginem decet ferociore. Fulgurans galea caput ornat, pectus scuto tegitur, squammea tunica dorsum, militari cingula ilia; palma cæterum, manus ac reliquum corpus armis circumdata. Manus quidem roboris instar durissimæ, digitis autem pictor virginalem naturam servaverat. Denique si ad illa membra spectes, quæ armis nuda pictor exhibuit, dicas quidem: nihil aliud est miles præter virginem; sin autem ad ea que armis instruuntur: nihil aliud est virgo præter militem. Atque hæc virgo, vel si placet, miles, læva clypeum sustinet, dextra longissimam hastam, Martis stylum.

4. Tertiae autem virginea omnino facies, venerabilis aspectus, habitus, tunica, calceusque; caput non gemmis aut unionibus ut prima cingebatur, foliis autem et floribus. Rosam tamen nullam habuit corona, sive illius non meminit pictor, sive ille color, quo rosa purpurat, a reliquis victus est. Crinem tantisper vagum coronæ nodus adstrinxerat. Album capitis tegmen frontis partem tegit. Arachnea puellæ vestis, candida colore, forma talaris et amplissima. Dextra pectori dextere imposita; cognominem mammam operiunt digiti, lævam uti circumtegent et custodiunt; dicas illam sine mammis pictam fuisse. Sinistra vestem circa femora coerct: etenim adversus boreas maximam partem circa calcanea effusam perflat. Tanta est virginis dignitas, venti audacia, tunicæ subtilitas. Non tamen per delicatum virginis corpus flabat sereni auctor boreas. Pes dexter lævo retortus impositusque et implicitus, et femori femur, et pes pedi ne tenuitate nimia vestis corpus in lucem proferretur. Nigræ illius solæe et solidissimæ, sed virgini minus convenientes.

5. Quarta et ultima ex nube paulo ante disrupta, decidua videtur; nam adhuc ex cælo veluti despicit. Itaque tota cælestis habitu venerabilis vultuque formosa. Rubram vestem induitur, quæ tamen subalbescit: an autem corporis candor vestem irradiet, id pictor videre non permisit. Coma decore in tergo colligitur. Oculos in cælum conversos habet. Stateram flammamque manibus ambabus gestat, illam dextera, hanc autem sinistra. Pedes tibiarum tenuis effugit tunica.

6. Ita femine se habebant. Quænam autem essent et quid ipsæ effingerent discere accuratius cupiebamus. Literas ergo super illarum capita exaratas videmus, iambum nempe, qui, in quatuor divisus, nomina sua tribuebat virginibus et sic se habebat,

Prudentia, Virtus, Temperantia et Themis.

Ἐντεῦθεν ἐφιλοσοφοῦμεν τὰ περὶ τῶν γυναικῶν σχήματα, καὶ τὰ, μέχρι τοῦ γ' ἐφ' ἡμῖν, καταλαμβάνομεν ἀκατάληπτα, τὸν λαμπρὸν στέφανον τῆς πρώτης παρθένου, τοὺς περὶ τὸν στέφανον λίθους, τοὺς μαργάρους, τὸν περὶ τὴν δέξην χρυσοῦν, τὸν ἄργυρον, τὸν ὑάκινθον, τὸ σχῆμα τῆς δεξιᾶς, μονοῦ λεγούσης, ὡς ἐναυῖα τὸν δόλον ἔγω περὶ τὴν κεφαλὴν· τὸ περὶ τὴν λαϊὰν σφαιρίδιον ὡς ξυνέχει τὸ πᾶν, καὶ τὸ τοῦ χιτῶνος ἀνεπικόσμητον, ὡς ἅλλα πλὴν τῆς κεφαλῆς ἀκοσμητῶς ἢ φρόνησις ἔσταλται· τὸ στρατιωτικὸν σχῆμα τῆς μετ' αὐτῆν, τὴν ἐν στρατιῳτῷ παρθένον, καὶ αὐτὸνναντὶ τὴν ὄλην στρατιῳτιν, τὴν ὄλην παρθένον· ἀνδρεῖα γὰρ ὡς τῇ φύσει στρατιῳτῆς καὶ τῇ κλήσει παρθένος· ὅθεν ἐν οἷς μὴ περιφράττειτο στρατιῳτικῶς, ὄλη παρθένος ἐστὶ καὶ κλήσει καὶ σώματι· ἐν οἷς δὲ τὴν ἰσχὺν ὑπαινίττειτο, ὄλη στρατιῳτῆς ἢ παρθένος ἐστὶ, καὶ ὡς ἐν τῇ φύσει ὁ ζωγράφος τὴν κλήσιν παρεφύλαξετο, οὕτω καὶ τῇ κλήσει τὴν φύσιν ὄλην ὑπεχρωμάτισε· τῆς ἐτέρας καὶ τρίτης τὸν ἐξ ἀνθέων στέφανον, τὸν ἐξ ἀμαράντων φυτῶν, τὴν συστολὴν τοῦ πλοκάμου, τὴν καλύπτραν τῆς κεφαλῆς, τὴν περιστολὴν τῶν στέρνων, τὴν φυλακὴν τῶν μαστῶν, τὸν ἐπὶ τῷ μηρῷ μηρὸν, τὴν καὶ μέχρι πνεύματος σωφροσύνην, καὶ ἅλλα πάνθ' ὅσα πανευφυῶς τῇ φιλῇ μου παρθένῳ προσήρμοσε.

25 Περιτύσομαι σου τὴν χεῖρα, γραφεῦ· ἀσπάζομαι τὴν γραφίδα· χάριν δομολογῶ σοι πρὸς γε τοῖς ἄλλοις, ὅτι μὴ τῷ στεφάνῳ τῆς ὄντως παρθένου τὸ βόδιον συνέπλεξας· οὐδὲν κοινὸν σωφροσύνη καὶ βόδιον αἰσχρῶς βραβέντι, ἀλλὰ τῆς αἰδοῦς ἐρυθρανομένου τὸ πρόσωπον.

30 Τῆς τετάρτης τὸ διακύπτειν ἐξ οὐρανοῦ, τὸ αἰθέριον, τὸ ἀπερικάλυπτον, τὸ λαμπρὸν τοῦ προσώπου, τὰ τῆς δίκης ζυγὰ, καὶ ἅλλ' ὅποσα προσφόρως ὁ τεχνίτης τῇ Θέμιδι προσεφάρμοσε· δικαιοσύνη γὰρ ἐξ οὐρανοῦ διακύπτει, καὶ ταλαντεύει τὰς κρίσεις, καὶ πρὸς οὐρανὸν ἀπευθύνει τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ οὐδὲν ἀνθρώπινον ἔχει.

7. Μετάγομεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὴν μετὰ τὰς παρθένους γραφὴν, καὶ δῖφρον δρωῦμεν ὑψηλὸν, καὶ λαμπρὸν, καὶ ὄντως βασιλικόν. Κροίσου δῖφρος ἐκεῖνος ἢ πολυχρόσου Μυκήνης τυράννου τινός· Ἐν τῷ δ' ἐπεκάθητο μεράκιον τερατῶδες, γύμωνισιν παντελῆ καθ' ὅλου φέρον τοῦ σώματος· πρὸς δὲ βλέπων ἡσχυνόμην αὐτὸς, καὶ τοῦ ἔπους ἐμνήσθη, ὡς

Τὸ μὴ φρονεῖν... κάρτ' ἀνώδυνον κακόν.

45 Τόξον καὶ πῦρ περὶ τῷ χεῖρι τοῦ μερακίου, φαρέτρα περὶ τὴν ὄσφιν καὶ σπάθη ἀμφίκοπος· τῷ πόδε μὴ κατ' ἀνθρώπων ἦν τῷ μερακίῳ, ἀλλ' ὄλον πτερόν· τὰ δὲ γε περὶ τὴν κεφαλὴν, οὕτω περτενὸν τὸ μεράκιον, ὑπὲρ μεράκιον πᾶν, ὑπὲρ πᾶσαν παρθένον, θεῶν ἀγαλμα, ὡς εἰδῶλον Διός, ὄλος κεστός Ἀφροδίτης, ὄλος Χαρίτων λειμών, ὄλος ἡδονῆ· Ἄν Θετίδος γάμος, ἂν Ἡρα περὶ τὸν γάμον, ἂν Ἀφροδίτη, ἂν Ἀθηνᾶ, ἂν καὶ τοῦτο τὸ μεράκιον, ἂν Ἐρις εὐχουκᾶ τὸ συμπόσιον, ἂν μῆλυν

Inde autem de earum habitu disserimus et eorumquæ antea nos fugerant, rationem assequuti sumus, splendide scilicet quam prima virgo gerit coronæ, gemmarumque ac unionum quæ coronam exornant, argentei monilis aureis distincti maculis, et hyacinthinæ fibulæ, dexteræ nutus quo dicere videtur: Omnes hic in capite divitias meas porto: globi quem in læva gerit eam universi dominam esse indicantis, sine ornatu vestis cætera præter caput Prudentiæ esse inornata significantis; nec nos fugit militare secundæ schema quod in milite virginem, et vice versa in virgine militem ostendit: etenim Fortitudo natura miles, appellatone virgo est; itaque qua sine militaribus armis est, puellam nomine ac specie refert; qua autem fortitudinem exhibet, militem omnino virgo præbet: ita cum natura pictor nomen servavit et cum nomine naturam coloribus expressit. Tertiæ etiam intelligimus quid sibi velint floribus perpetuoque virentibus foliis corona, contractæ, ne vagæ fluerent, comæ, velatum caput, operum pectus, mammaram custodia, implicitum femori femur, et contra ipsius venti impetum castitas, ac cætera, quæ carissimæ mihi virgini aptissime accommodata sunt. Amplector manum tuam, pictor, exosculor penicillum, gratiamque plurimam habeo tui multorum ergo, sed præcipue quia virginis coronæ rosam nullam attextuisti. Nihil enim commune castitati cum rosa, turpiter sanguine tincla et præ pudore etiamnum rubenti. Nec non et mente percipimus cur quarta, de cælo prospiciat, cælestis, intacta, radianti vultu, cur justæ et æquæ stateram cæteraque gestet quæ Themidi pictor optime tribuit: Justitia enim de cælo prospicit judiciumque trutinatur, ad cælum lumina dirigit et nihil humani habet.

7. His inspectis convertimus oculos ad picturam quæ virgines excipit currumque videmus excelsum, splendidumque et vere regalem. Cræsi aut opulentæ Mycenes tyranni currum illum dixisses. In hoc curru vehebatur puer ad miraculum formosus et omnes corporis partes nudatus. Ut vidi, ut erubui, ut veriverblum illud succurrit:

Desipere maximum sine dolore est malum.

Arcum ignemque manibus sustinet, dependet lateri phœtra et anceps gladius: pedes pueri non uti vulgi hominum, sed alarum remigio instructi: totius capitis eximia forma puorum virginumque omnium longe superat, nempe Deorum simulacrum, Jovis imago, Veneris cestus, Gratiarum pratum adeoque ipsissima Voluptas erat. Quod si iterum nuberet Thetis, adessentque Juno, Minerva, Venusque et iste puer, si convivium Discordia turbaret, potumque pulchrioris formæ primum, et Paris iudex

πλάττει, ἂν τὸ μῆλον ζητῆ λαθεῖν τὴν καλὴν, ἂν
 Πάρις κριτὴς, ἂν τὸ μῆλον ἄλλον τοῦ κάλλους, ἔχεις,
 ὧ μειράκιον, τοῦτο. Καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην εἶπον·
 « Ὡς ἄρα χειρὶ ζωγράφου καινόν τι χρῆμα· τὰ ὑπὲρ τὴν
 5 « φύσιν τερατουργεῖ, καὶ πλάττει τὸν λογισμόν, καὶ
 « τὰ πλάσματα τεχνουργεῖ. Εἰ δέ γε βούλει, φιλοσο-
 « φήσωμεν τὸ μειράκιον.

8. « Ἀγγίθυροι ταῖς ἀρεταῖς αἱ κακίαι, καὶ ταύταις
 « παραπεπήγασι. Πρὸς τοῦτο δὴ τὸ γωμάτευμα τὸ
 10 « μειράκιον ἀναπέπασται, καὶ τέχνη τὸ πλάσμα πρὸς
 « φύσιν μετέγαγεν. Ἔχω σου, τεχνίτα, τὸ αἰνίγμα,
 « ἔγω σου τὸ δρᾶμα· εἰς αὐτόν σου βράπτω τὸν νοῦν· κἂν
 « Σφίγξ γένῃ, Οἰδίπους ἐγώ· κἂν ὡς ἐκ Πυθικῆς ἐσχά-
 « ρας καὶ τρίποδος αἰνιγματωδῶς ἀποφοιβάξῃς λοξᾶ,
 15 « πρόσπολος ἐγώ σοι, καὶ διασαφῶ τὰ αἰνίγματα. »

9. Τὰ δ' ἐφεξῆς ὅποια; Ὁλος στρατὸς παρεστῆκει
 τῷ μειρακίῳ, θλια πόλεις, χροῶς ζύμμικτος ἀν-
 δρῶν, γυναικῶν, πρεσβυτῶν, μειρακίων, παρθένων,
 γραῶν. Βασιλεῖς, τύραννοι, δυνάσται, κρατοῦντες
 20 γῆς, ὡς δοῦλοι παρίστανται, οὐκ ἴσα καὶ βασιλεῖ,
 ἀλλ' ἴσα θεῶ, καὶ γυναῖκες δύο ταῖς χερσὶν ἀλλήλαις
 ξυνοδούμεναι, τὸ μῆχος ὑπὲρ γυναικας, ὑπὲρ τὸν Ἰα-
 πετὸν χρόνον, καιναὶ τὴν ὄψιν, καιναὶ τὴν ρυτίδα,
 καιναὶ τὸ σχῆμα, καιναὶ τὴν χοροῖαν. Καὶ ἡ μὲν ἡλιο-
 25 εἰδὴς καὶ ὀλη λευκὴ, λευκὴ τὴν τρίχα, λευκὴ τοὺς
 ὀφθαλμούς, λευκὴ τὸ χιτῶνιον, τὸ πρόσωπον, τῷ
 χεῖρε, τῷ πόδε, τὰ πάντα λευκῆ· ἡ δ' ἑτέρα μέλαινα,
 τὰ πάντα, καὶ τρίχα, καὶ κεφαλήν, καὶ τὸ πρόσωπον,
 χεῖρας καὶ πόδας, καὶ τὴν χοροῖαν ἅμα καὶ τὸ χιτῶνιον.
 30 Ἴσαι τὴν ἡλικίαν, διάφοροι τὴν χοροῖαν ἴσαι τὴν ρυτίδα,
 τὸ γένος διάφοροι· ἡ μὲν γὰρ ὡς ἐξ Ἀχαιῶδς καλλιγύ-
 ναικος, ἡ δ' ὡς ἐκ κεκαυμένης Αἰθιοπίας. Παρίστα-
 ται καὶ πλῆθος πτηνῶν, καὶ φέρον ἐλεύθερον τὸ πε-
 ρόν, καὶ ὡς δοῦλον παρίσταται. Ὁλον γένος Ἀμφι-
 35 τρίτης νεπέδων δουλογραφεῖται τῷ μείρακι· καὶ θῆρ
 βασιλεὺς θηρίων μετὰ παντὸς θηρὸς ἰμοδοῦλως παρί-
 σταται.

10. Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην· « Πῶς δ' οὐ πε-
 « ρύσσεται τὸ πτηνὸν ἀνέτω πτερῶ, ἀλλὰ δουλογραφεῖ-
 40 « ται καινῶς οὕτω καὶ ὑπὲρ τὴν φύσιν; Θῆρ λέων ὠμη-
 « στής, βασιλεὺς θηρίων, δοῦλος τῷ μείρακι, καὶ ταῦτα
 « γυμνῶ, ὃν φρίσσει καὶ θῆρ καὶ ὄλος ὀπλίτης. Ὅνυξ
 « δὲ ποῦ, καὶ βλοσυρὸν ὄμμα καὶ λάσιον στέρνον, καὶ
 « πρὸ πάντων τὸ φρικτὸν καὶ ἄγριον βρῦχημα; Φρα-
 45 « κτὸν γένος (παρίσταται γὰρ καὶ τοῦτο), καὶ πᾶς βα-
 « σιλεὺς, πᾶς δυνάστης, πᾶς τύραννος οὐκ ἀρκεῖ πρὸς
 « μόνον μειράκιον ὄλον γυμνόν; Ἀλλὰ καὶ ἔχθρος, καὶ
 « πᾶς θαλάσσιος θῆρ τί μοι φρίσσει τοῦ μειρακίου; τὸ
 « πῦρ; ἀλλὰ πάλιν ὄλος ἔχει θαλάσσιας, ὄλον βυθόν,
 50 « πολέμιον πυρός· τὸ τόξον, τὸ πτερόν; εἴτ' οὐκ ἀμ-
 « βλύνεται τῷ βυθῶ; Βαβαὶ μοι τῶν γυναικῶν, βαβαὶ
 « τοῦ θαύματος, βαβαὶ τῆς ἡλικίας, βαβαὶ τῶν ρυτί-
 « δων, βαβαὶ τοῦ σχήματος, τῆς δουλοπρεπείας. Ὡ
 « Ζεῦ καὶ θεοί, ὡς ἀληθῶς τέρας ἡ γραφή, νοῦ πλά-

foret, tibi puer, contingeret. Tunc Cratisthenem sic allo-
 quutus sum : « Mira prorsus res est ars pictoris, qui multa
 « supra rerum naturam prodigiosa procreat, imaginesque
 « animo conceptas postmodum coloribus exprimit. Verum,
 « si permittis, disseramus de puero.

8. « Proxima virtutibus vitia sunt ac pæne adhærentia.
 « Ad hanc sapientissimam sententiam puer ille fictus est,
 « naturæque figmentum ars aptavit. Intellego ænigma
 « tuum, pictor; fabulam tuam teneo, animumque in men-
 « tem tuam immergo : si Sphinx es, Œdipus sum; si velut
 « ex Pythio altari et tripode vaticinarius, ego sacerdos
 « ambages tuas resolvam. »

9. Quid deinde? Toti exercitus puerum cingebant, totæ
 urbes, commixtaque turba virorum, mulierum, senum,
 puellarum, vetularum. Reges, tyranni, dynastæ, terrarum
 domini, servorum ritu eum circumstant, non secus ac
 regem sed perinde ac deum; adstant et feminæ duo manibus
 inter se connexis, staturæ plusquam femineæ, ætatis ante
 Japeti tempora; insolens utriusque facies, insolens rugositas,
 insolens habitus et insolens color. Prima solaribus radiis
 splendet et candet, candida crines, candida oculos, candida
 vestem, vultum, manus, pedes, omnino candida; secunda
 autem omnino nigret et crines, et caput, et vultum, manus-
 que et pedes colorem simul et vestem. Ambarum eadem
 ætas, dissimilis color; eadem rugositas, dissimilis patria :
 prima etenim ex Achaia orta videtur, quæ formosis mulie-
 ribus abundat; secunda ex torrido Æthiopiæ solo. Adstat et
 alitum turba, et quamvis alas liberas ferentes, servorum
 instar adstant. Omne genus Amphitrites piscium pueri ser-
 vitio se adscribit; adstat et leo ferarum dominus cum feris
 omnibus conservitii compos.

10. Ego autem ad Cratisthenem conversus, « Cur, in-
 « quam, alites libero volatu inde non avolant, sed sic in-
 « solenter et contra naturam servitio se adscribunt. Leo,
 « fera crudelis, ferarum rex, pueri vel nudi servus est,
 « quem reformidat, quamvis fera et armis instructus. Quo
 « recesserunt ungues, truculenta luminum acies, villosum
 « pectus, et ante omnia terribilis feroxque rugitus? Nonne
 « cataphractorum genus (nam et id etiam adstat) reges, dy-
 « nastæ, tyranni soli puero, vel ex omni parte nudo, suffi-
 « ciunt? At pisces et immania cete quid mihi de puero refor-
 « midant? ignem? sed tota maria habent, totos gurgites igni
 « infensos; arcum pennarumque vim? nonne undis hebeta-
 « tur? Papæ mulierum! papæ miraculi! papæ provectæ
 « ætatis! papæ rugositatis! papæ habitus servitutis! o Jupi-
 « ter diique, quam vere portentosum pictura, animi fig-

« σμα, καὶ χειρὸς ζωγράφου τεχνούργημα. Ἄλλ' ἴδωμεν,
« εἰ δοκεῖ, καὶ τὰ ὑπὲρ τὴν τοῦ μαιρακίου κεφαλῆν γε-
« γραμμένα ἱαμβεῖα οὕτως ἔχοντα »

Ἔρωσ τὸ μαιράκιον ὄπλα, πῦρ φέρον,

5 Τόξον, πτερόν, γύμνωσιν, ἰχθύων βέλος. »

11. Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Οὐκέτι σοι τὰ τῶν ἐμῶν
« ἀμάρτυρα λόγων. Τίς Ἔρωσ ἡρώτας· ἰδοῦ μοι, βλέ-
« πεις αὐτόν· ἀλλ' εὐμενῆς σοι τὰ εἰς πείραν ἵκοιτο! »
Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· « Σὺ μοι τὰ περὶ τὴν γραφὴν
10 « φιλοσόφει, καὶ τῇ γραφῇ προσάρμοιτε τὸ ἐπίγραμ-
« μα. » Ὁ δὲ Κρατισθένης· « Ὁ Ἔρωσ γυμνός, ὀπλοφό-
« ρος, πυρφόρος, τοξότης, πτερωτός· ὄπλα φέρει κατ'
« ἀνδρῶν, πῦρ κατὰ γυναικῶν, τόξα κατὰ θηρῶν,
« κατὰ πτηνῶν τὸ πτερόν, τὴν γύμνωσιν κατὰ τῶν ἐν
15 « θαλάσῃ· καὶ κατ' ὀλης αὐτῆς, ἡμέρα καὶ νύξ, ὡς
« ὄρῃς, δουλεύει τῷ ἔρωτι· αὐταὶ γὰρ αἱ γυναῖκες,
« ἅς σὺ θαυμάζεις ὄρῶν. » Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρα-
« τισθένην· « Μηδὲ γινώσκωτό μοι! »

12. Ἦκεν ὁ Σωσθένης· καὶ περὶ τὸ δεῖπνον ἀνακε-
20 κλιμεθα· καὶ πάλιν ἡ παρθένος ἐπὶ τῷ λειτουργήματι·
καὶ πάλιν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπ' ἐμέ, καὶ κατὰ μέτω-
πον σῆσά μου, καὶ τὸν τράχηλον ἡρέμα μικρὸν ὑπο-
κλίναςα, καθυποκλέπτει μοι τὸ προσκύνημα, καὶ τοὺς
δακτύλους ἐπιθεῖσα τῇ χειρὶ σιγᾶν ἐπιτρέπεται. Ἐγὼ
25 δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην· « Ὅρῃς; τί ταῦτα; » Ὁ δέ
μοι, « Σίγα, » φησὶν. Ἦκεν ἡ κόρη κερνώσα· καὶ, « Χαί-
ροις, συνιόνυμέ μοι κήρυξ, » ὑπεψιθύρισε· καὶ μετ' ἐμέ
τῷ Κρατισθένει κερνώσα φησὶν, εἰ τι δεῖ φωνῆν ἐκεῖνο
καλεῖν τὸ ψιθύρισμα· « Ὁφείλω σοι χάριτας. »

13. Τροφαὶ καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν τράπεζαν, οὐκ ἐξ
ἀγρῶν, οὐκ ἐκ θαλάσσης ἀπλώδης, ὡς οἶδε τρυφᾶν
ἡπειρώτης ἀνὴρ καὶ παράλιος, ἀλλ' ὄσας χειρὶ καὶ
τέχνῃ μαγειρῶν ἐσκεύασεν, ὡς ἰχθύς ἐξ ἀγροῦ, καὶ
ὡς ἐκ θαλάσσης ταῶν· οὕτω πολυτελεῖς ἡμῖν τὸ δεῖπ-
35 νον, οὕτω λαμπρόν, οὕτω χάριεν, ὡς ἡδύνη καὶ ὀφθαλ-
μοὺς καὶ λαϊμόν. Καὶ πάλιν ἐπίνομεν, τροφῇ γὰρ
πολυτελεστέρα ζητεῖ καὶ πόσιν ἀνάλογον, καὶ πάλιν ἡ
κόρη κερνώσα προεκροφᾶ μου τοῦ ποτηρίου, καὶ δι-
δοῦσα πάλιν φησὶ τῇ συνήθει φωνῇ· « Ὡς τὴν κλῆσιν
40 « ἐκ τύχης, οὕτως ἐξ ἔρωτος τὴν πόσιν κοινοῦμαί σοι. »
Ἰκανῶς οὖν τῆς τραπέζης κατατρυφήσαντες, καὶ τρο-
φαῖς ποικίλαις καὶ παντοδαποῖς καρυκεύμασι, καὶ πό-
σει, καὶ πολυειδέσει ποπᾶνοις, λύομεν τὸ συμποσίον· καὶ
ὁ Σωσθένης φησὶν·

45 Νύξ ἤδη τελεθεῖ· ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.

« Καὶ τὰ πρόσφορα τῇ νυκτὶ χαρισώμεθα. » καὶ, « Χαί-
« ροις, » εἰπὼν μοι, ἔξεν τῇ Πανθίᾳ ὄψητο.

14. Ἡ γοῦν Ἵσμινη προσκόψαι τὸν πόδα ὑποκρι-
θεῖσα, καὶ Σωσθένους πατρός καὶ μητρός Πανθίας
50 μικρὸν ἔλθοῦσα δευτέρα, « Χαίροις, » εἰπούσα, καὶ
« Πείσθητι τῷ πατρὶ, » ὄψητο καὶ αὐτή. Ἐγὼ δὲ καὶ
Κρατισθένης ἀνακλιθέντες πᾶν περὶ τὸ δεῖπνον καὶ τὴν

« mentum, et pictoris manus artificium! Verum inspicia-
« mus, si lubet, pueri capiti superscriptos iambo sic ha-
« bentes :

Cupido puer hic, quem vides, flammas ferens
Alas, sagittam, piscium, nudus, necem.

11. Tum Cratisthenes, « Non amplius, inquit, apud te
« testimonii sermones mei indigebunt. Tu me quis sit
« Amor interrogabas; en ecce, eum vides: utinam ex-
« perto tibi faveat! » Subjeci ego: « De pictura mihi dis-
« sere et picturae verba epigrammatis accommoda. » Tum
ille: « Amor nudus, armiger, ignifer, arcitenens, aliger:
« armis homines, igne mulieres, arcu feras, pennis volu-
« cres, nuditate æquoris incolas superat; et pro se quæque,
« dies et nox, ut vides, Amori serviunt; eæ enim sunt
« mulieres quas videns miraris. » Ego autem ad Cratisthe-
nem conversus: « Utinam illum nunquam noverim! »

12. Ad hæc venit Sosthenes: nos prandio accubivimus,
et iterum paratur ad ministerium puella, et iterum, inten-
tis in me oculis, mihi adversa stetit, summissa leviter cer-
vice furtim me salutavit, et apposisis ori digitis silentium
imperavit. Ego autem ad Cratisthenem conversus: « Vi-
« desne? quid hoc sibi vult? » At ille, « Tace, » inquit. Con-
festim puella vinum præbuit, ac, « Salve, ejusdem mecum
« nominis caduceator, » insusurravit; mox Cratistheni
vinum ministrans tenui voce, si modo vox fuit, « Gratias,
inquit, tibi debeo. »

13. Epulis interea non solum terra marique quæsitis
excipimur, quibus deliciari solet continentis incola et maris
accola, verum quas manus et ars coquorum parat, uti piscis
ex terra, ex mari pavo petitus videretur: adeo sumptuo-
sum est convivium, adeo splendidum, adeo suave ad ocu-
lorum gulæque voluptatem. Et iterum bibitur: sumptuo-
siores enim cibi potum congruentem requirunt; et iterum
puella vinum præbuit, prælibatumque tradens solita voce
infit: « Idem nomen fortuna, idem per me poculum
« amor tribuit. » Cum satis igitur mensæ indulsimus, post
multiplices cibos, varia condimenta et pocula, placentas-
que multiformes, de cæna surgimus; et tunc Sosthenes:

Nox venit interea, nobis et nocte fruendum est.

« Tribuamus nocti quæ nocti conveniunt. » Et « Vale »
dicto, cum Panthia discessit.

14. Hysmine autem, offendisse pedem simulans, pau-
lumque pone patrem Sosthenem et Panthiam matrem
morata, « Salve, inquit, et patri morem geras; » et tunc
ipsa discessit. Ego autem et Cratisthenes lectulo redditi,
de his, quæ in convivio acciderant, et de puella sermonem

κόρην ἀνεκονοῦμεθα· ὡς προσκυνεῖ με κλέπτουσα τὸ προσκύνημα· ὡς ἐπιτίθησι τοὺς δακτύλους τῷ στόματι, σιγᾶν ἐπιτρέπουσα· ὡς διδοῦσά μοι τὸ ποτήριον, « Χαίροις, συνώνυμέ μοι κήρυξ, » ὑπεψιθύρισεν·
 5 ὡς κινῶσα προεξεβρόφησεν· ὡς εἶπε πάλιν ἐπὶ τῷ δευτέρῳ μοι πόματι· « Καὶ τὴν πόσιν ἐξ ἔρωτος, ὡς « καὶ τὴν κλῆσιν ἐκ τύχης κοινοῦμαί σοι. » καὶ τέλος τὸ περὶ τὸν πόδα πλάσμα, καὶ τὸ « Πείσθητι τῷ πατρι. » Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Ἐρωσ ὄλην σοι τὴν παρ-
 10 « θένον ἐξέκαυσεν· Ἐρωσ ἐξετυράνησεν ἐρώσεως ταῦτα « ψυχῆς καὶ γλώσσης πυρπολουμένης ἐξ ἔρωτος· « σὺ δὲ μέχρι πότε λειποταξίας κριθῆσθαι τῷ Ἐρωτι; « Ποῦ δὲ καὶ φύγης αὐτόν; εἰς οὐρανόν; ἀλλὰ φθάνει « σε τῷ πτερῷ· ἐς θάλατταν; ἀποδύση δὲ τὸν χιτῶνα;
 15 « ἐς τὸν βυθόν; ὁ δέ σοι προαπεδύσατο· κατὰ γῆν; « τῷ τόξῳ σε φθάνει. Εἶδες τὸν Ἐρωτα; εἶδες τὸ « πῦρ, τὰ τόξα, τὴν γύμνωσιν, τὸ πτερόν; Εἶτα σὺ « μόνος ἐλεύθερος ἔρωτος; σὺ μόνος; » Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην· « Ἐὰ με σωφρονεῖν, ὦ γαθέ· τοῦς
 20 « γὰρ σώφρονας

Θεοὶ φιλοῦσι, καὶ στυγοῦσι τοὺς κακοὺς. »

Καὶ σιγήσαντες περὶ τὸν ὕπνον ἐτράπημεν.

agitavimus : uti fortim me salutavit; ut adpositis ori digitis silentium imperavit; uti poculum præbens : « Salve « ejusdem mecum nomlnis caduceator, » insurravit; uti vinum liquans tantillum labellis minuit, secundumque poculum ministrans dixit : « Ut nomen fortuna, sic et poculum « amor per me tribuit »; uti denique offensum pedem simulans, » Patri morem geras », imperavit. Tum Cratisthenes, « Amor, inquit, puellam tibi totam accendit, Amor puellam subjugavit; amantis hæc omnia mentis et linguæ amore flagrantis; tu vero usque diu Cupidinis desertor insimulaberis? Quo illum fugies? in caelos? at præpetibus pennis antevertet; in mare? tunicamne exues? in profundum? ille autem ocuis se exuit; in terram? arcu te prævertit. Vidistine Amorem, ignem, arcum, nuditatem, pennas? Tune solus liber, ab Amore, tune solus? » Ad hæc ego, « Permite, inquam, mihi bonam mentem; « etenim

Dii malos odere, sed bonos amant. »

Et facto silentio, somno concessimus.

BIBLION ΤΡΙΤΟΝ.

LIBER TERTIUS.

1. Καὶ δὴ με περὶ μέσσην τὴν νύκτα κατακοιμώμενον ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος μάλα φοβερός· ὄρω γὰρ
 25 περὶ τὸ δωμάτιον εἰσὶν πλῆθος οὐκ εὐαριθμητον, ὄχλον ξύμμικτον, ἀνδρῶν, γυναικῶν, νεανίσκων, παρθένων. Λαμπαδηφόροι πάντες τὴν δεξιάν, τὴν γὰρ τοι λαίαν περὶ τὸ στήθος εἶχον δουλοπεπῶς. Καὶ μέσον τὸ περὶ τὸ τοῦ κήπου θριγγεῖον μειράκιον, τὸν γεγραμ-
 30 μένον Ἐρωτα, τὸν βασιλέα, τὸν φοβερόν ἐκείνον, ἐπὶ χρυσοῦ καὶ πάλιν δίφρου καθήμενον· ὡς ἐκ βροντῆς δέ μοι κατεβράβη φωνή· « Πρὸς ἡμᾶς τὸν δυνάστην, « τὸν ἐλεύθερον, τὸν μὴ φρίσσοντά μου τὸ βέλος, τὸν « μὴ φοβούμενον τὸ πτερόν, τὸν λοιδοροῦντα τὸ πῦρ,
 35 « τὸν αἰσχυρόμενόν μου τὴν γύμνωσιν, τὸν ὡς μειράκιόν « με καταμωκώμενον, τὸν ἀσπαζόμενον τὸν ζωγράφον « εἰ τὸ ρόδον βδελύσεται, τὸν τὴν ἐμὴν φιλίην Ἵσμιν « νην αἰσχύναντα, ὃν καὶ ὡς σώφρονα θεοὶ φιλοῦσι. » Ἐγὼ δ' εἰλικόμην ἐλεινῶς, ὄλος ἐντρομος, ὄλος ἄφωνος,
 40 ὄλος νεκρός, καὶ κατὰ γῆν κείμενος. « Φεῖσαι, βασι- « λεῦ, » ἀκούω φωνῆς, καὶ μικρὸν πρὸς ἑμαυτὸν γεγονώς, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνατείνας, ὄρω τὴν Ἵσμινην ἐστεφανωμένην ῥόδῳ τὴν κεφαλὴν, ῥόδον τῇ δεξιᾷ φέρουσαν, τῇ λαίᾳ τῶν ποδῶν ἔχομένην τοῦ βασιλέως,
 45 καὶ, « Φεῖσαι, λέγουσαν, Ἵσμινίου, φεῖσαι δι' ἐμὲ, « βασιλεῦ· ἐγὼ σοι τοῦτον δουλογραφῆσω. » Καὶ πρὸς τὴν παρθένον ὁ βασιλεὺς· « Διὰ σὲ καὶ ὀργίσθη,

Circa mediam noctem dormienti mihi insomnium valde terribile apparuit : vidi enim cubiculum ingressam innumeram multitudinem, commixtam turbam hominum, mulierum, adolescentum, ac virginum. Singuli dextra lædas gerebant, læva pectori servilem in modum apposita. Omnium in medio puer ille in horti muro depictus, Amor, rex ille formidandus, aureo insidens currui; vox autem mihi quasi fulmen intonuit : « Ad nos potentem illum liberum, « teli mei intrepidum, pennarum securum, igni etiam insultantem, quem nuditatis meæ puduit, qui puerum ludibrium habuit, qui pictorem, quia rosam aversatus est, laudavit, qui carissimam mihi Hysminem aspernatus est, quem « dii ut castum diligunt. » Ego vero misere trahebar mutus, mortuo similis et humi jacens, dum audita vox est, dicens : « Parce ei, rex! » et, collecto aliquantum animo, sublatisque oculis, Hysminem rosa caput coronatam aspexi, dextra rosam ferens, læva dei pedes amplexa, et, « Parce, rex, inquebat, Hysminiae, parce saltem mea « causa; ego illum in numerum servorum tuorum adscribam. » Tunc virginem Amor sic adloquutus est : « Propter te illi iratus, cum illo propter te in gratiam redeo. »

« διὰ σέ καὶ διαλλάσσομαι. » Ἡ δ' εὐθὺς λαβομένη μου τῆς χειρὸς ἐξανέστησε, θαρβῆν ἐπιτρέψασα. Καλεῖ με τοῖνον ὁ βασιλεὺς τῆ χειρὶ καὶ στεφανοῖ μου βόθῳ τὴν κεφαλὴν· τὸ δὲ παρστος ἅπαν ἠγάλαζεν, ἐκροτάλιζεν, ὠρχεῖτο, « Ὁμόδουλος Ὑσμινίας, λέγον, ἡμῖν ὁ « θρασὺς, ὁ παρθένος, ὁ τὴν καλὴν Ὑσμίνην αἰσχύ-
 5 « νας. » Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἔρωσ πρὸς τὴν Ὑσμίνην εἰπὼν, « Ἔχεις τὸν ἔραστον, » ἀπέπτυ μου τῶν ὀφθαλμῶν, ἔλος περὶ μέσῃν μου τὴν καρδίαν πεσών.
 10 2. Ξυναπέπτυ δέ μου καὶ ὁ ὕπνος εὐθὺς, καὶ τεθορυβημένος ἔλος, ἀνεκάμισα τῆς στρωμνῆς, καὶ ἤμην ἔλος ἐξεστηκώς, ἔλος ἔλον κατὰ νοῦν ἐλίττων τὸν ὄνειρον. Πυκνὸν κατεπάλλετό μοι τὸ περικάρδιον, καὶ τὸ ἄσθμα ἐπέειχετο. Καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην
 15 ἔλεγον· « ὦ Κρατισθένης, ὦ Κρατισθένης! » Ὁ δ' ἀνεπήδησε τῆς στρωμνῆς· ἐγὼ δὲ πάλιν εἶπον· « Ὀλώ-
 « λειν, Κρατισθένης! » Ὁ δ' ἀσανδάλῳ ποδὶ πρὸς τὴν ἐμὴν ἐπεπήδησε κλίνην, καὶ τῆς δεξιᾶς με χειρὸς προσλαβόμενος, « Τί πάσχεις, ὁ καλὸς Ὑσμινίας, » φησίν.
 20 Ἐγὼ δὲ ἐσίγων· ὁ δέ μοι δακρύσας φησίν· « Ὑσμινία, « τί πάσχεις; Ὑσμινία, σιγᾶς; » Ἐγὼ δ'· « Ὀλώ-
 « λειν, εἶπον, Κρατισθένης· Ὑσμίνην μ' ἀπόλλυσιν, « Ὑσμίνην με σώζει· ἔλην φαρέτραν Ἔρωσ ἐξεκένωσε
 « μου κατὰ ψυχῆς, ἔλην μου τὴν καρδίαν ἐνέπρησεν.
 25 « Εἰ σοι παρῆν ἰδεῖν, εἶδες αὐτὸν ξὺν αὐτοῖς ὄπλοις, « ξὺν αὐτῇ φαρέτρᾳ, ξὺν ἔλω περὶ τὴν ἐμὴν εἰσδόντα « ψυχῆν. Οὐκέτι Διασίων κήρυξ ἔγώ, οὐκέτι θεο-
 « ράπων Διός, οὐκέτι παρθένος· πολέμος ἐπὶ τὴν « ἐμὴν ἐββράγη καρδίαν ἐξ Ἐρωτος καὶ Διός. Ὁ μὲν οὖν
 30 « Ζεὺς ὡς ἐξ οὐρανοῦ μεγάλα βροντᾶ καὶ καταβροντᾶ· « ὁ δ' ὡς ἀπὸ γῆς ἄλλας ἐλεπόλεις κινεῖ καὶ κατασελεῖ « μου τὴν ἀκρόπολιν· ὁ μὲν ὡς ἐκ νεφῶν ἀστραπο-
 « βολεῖ, ὁ δ' ἔλος κρατήρας πυρὸς ὡς ἀπὸ γῆς ὑπα-
 « νάπτει μου. Πόλις ἐγὼ, καὶ πόλις Διός· ἀλλ'
 35 « Ἔρωσ πολιορκεῖ με, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔλος μεθέλκε-
 « ται. Διὸς ἐγὼ πηγῆ, μεστὴ χαρίτων παρθενι-
 « κίων· ἀλλ' Ἔρωσ πρὸς πηγὴν Ἀφροδίτης μετο-
 « ρετεύει με. Διασίων κήρυξ ἦκον ἐξ Εὐρυκώμιδος,
 « καὶ νῦν Ἀφροδισίων ἐξ Αὐλικώμιδος· ἐκ δάρνης
 40 « τότε, καὶ νῦν ἐκ βόθῳ στεφανοῦμαι τὴν κεφαλὴν.
 « Τίς οὖν οὕτω θρασὺς τὴν ψυχῆν, στεβρὸς τὴν καρ-
 « δίαν, καὶ τὸ στέρνον σιδήρεος, ὡς καὶ πρὸς μάχην
 « ἀντέχειν θεῶν, καὶ ἔλους φέρειν αὐτοὺς πολιορκούν-
 « τας καὶ πλῆσσονας; Οὐκ ἔχω σθένειν, Κρατί-
 45 « σθένης. »
 3. Ὁ δὲ, « Πῶς οὕτω, φησίν, ἐξ ἔλου παρθένου καὶ
 « κήρυκος Διὸς καὶ ἔλου σώφρονος ἔλου ἀναπνεῖς μοι
 « τὸν Ἔρωτα, μύστης αὐτόματος γεγονώς καὶ ἔλος
 « διδάσκαλος; » Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Κρατισθένην·
 50 « Ἔρωσ αὐτὸς με μυσταγωγεῖ, Ἔρωσ αὐτὸς μετα-
 « πλάττει με· χεῖρ Ἐρωτος τὴν ἐμὴν ταύτην κε-
 « φαλὴν ἐστεφάνωσε καὶ μετεστεφάνωσε. » Καὶ τὰ
 « περὶ τὸν ὕπνον ἐξηγούμην αὐτῷ, τὴν προπομπὴν
 « τοῦ θεοῦ, τὸ ποικίλον τῆς προπομπῆς, τὰς ἐν

Illa confeslim jacentem dextra corripuit et erexit, securo-
 que animo esse jussit. Tum me rex manus nutu vocatum
 rosa coronavit; exclamavit autem quæ aderat turba, plausu-
 que excitato saltavit jactabunda dicens: « Conservus nobis
 « Hysminia, audax ille castusque, qui formosam Hysminen
 sprevit. » Rex autem omnium, Amor, ad Hysminen conver-
 « sus dixit: Habes amatorem tuum, » et ex oculis avolvit
 media totus in præcordia delapsus.

2. At subito mihi simul avolvit somnus. Ego autem
 perturbatus super lectulum sedi, externatusque animo
 insonnium revolvebam. Saliebat mihi crebro pericardium,
 spiritusque inhibebatur. Et ad Cratisthenem clamavi:
 « Cratisthenes, Cratisthenes! » Exsiliit ille lectulo; et
 ego iterum clamavi: « Perii, Cratisthenes! » Ille autem ad
 lectum meum nudis pedibus insiluit: manuque prehensa,
 « Quid habet formosus Hysminias? » inquit. Tacebam ego,
 ille lacrymans: « Quid habes, Hysminia? Hysminia, siles? »
 Tunc ego, « Perii, inqueiebam, Cratisthenes; Hysmine
 « me perdit, eademque salutem præstat. Amor vacuum sa-
 « gitarum pharetram fecit crebris quæ in me jaculatus
 « est missilibus, adeoque pectus meum caeco igne combus-
 « sit. Utinam potuisses eum videre, armis pharetraque et
 « igne suo instructum, animam meam penetrantem! Non
 « amplius ego Diasiorum caduceator, non Jovis famulus,
 « non castus ferar: Jovis et Cupidinis bellum in corde
 « meo exoritur. Jupiter ingenti fragore cælo tonat et
 « intonat; Amor autem e terra quibus potest machinis ar-
 « cem meam concutit et quassat. Ille ut ex nubibus
 « fulgurat; hic autem quasi ab terræ visceribus igneo cra-
 « teras excitat. Urbs ego sum, Jovis urbs; eam autem
 « Amor expugnat, totamque sibi vindicat. Ego Dialis fons
 « virginis irriguus gratis, quem Amor in Veneris fontem
 « derivavit. Diasiorum caduceator ex Eurycomide veni,
 « Aphrodisiorum autem ex Aulicomide revertar, lauro pri-
 « mum, nunc rosis caput redimitus. Quis adeo forti animo
 « firmoque corde et ferreo pectore præditus, qui pugnan-
 « tibus diis resistere audeat, oppugnantesque ac irruen-
 « tes suslinere? Adeo valere non possum, Cratisthenes. »
 3. Ille autem. « Quo modo, inquit, qui nuper pudici-
 « tia et castitate insignis, ipsiusque Jovis caduceator, nunc
 « solum Amorem spiras, a te ipso ejus sacris initiatus
 « et ipse tibi magister? » Ego autem Cratistheni: « Amor
 « ipsemet me initiat, pristinam mentem mutat, Amoris-
 « que manus meum hoc caput, mutata corona, corona-
 « vit. » Et illi somnii visa ordine refero, del comitatum;
 comitatusque varietatem, gestatas manibus tædas, insi-
 dentem currul deum, conceptam adversus me iram

χερσὶ λαμπάδας, τὸν ἐπὶ δίφρου θεὸν, τὸν ἐπ' ἔμῃ
 θυμὸν, τὴν ὡς ἐξ οὐρανοῦ καταβραβεῖσαν φωνήν, τὸν
 ἔμὸν ἔλκυσμὸν, τὴν ἔμην πάθεισιν, τὴν τῆς Ὑσμίνης
 φωνήν, τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ πρεσβείαν, τὴν τοῦ θεοῦ συγ-
 5 γνώμην, καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις τὸν στέφανον. Ὁ δ',
 « Οὐδὲν καινὸν, φησὶ, πέπονθας· ἔρῃς, οὐ μόνος ἔρῃς,
 « ἀλλὰ ξὺν πολλοῖς τῶν βροτῶν· καὶ τὰ πρὸς ἔρωτος
 « εὐτυχεῖς, ἐρωμένην ἔχων οὕτω καλὴν, καὶ ἄλλην
 « ἐρῶσαν, καὶ ὑπὲρ τὴν ἔρωτα. Καλὸν δέ σοι
 10 « καὶ ὕπνου τυχεῖν· ὀφθαλμοὶ γὰρ ἐξ ἔρωτος ἄγρυπ-
 « νοὶ ἀνελέγχουσι ψυχὴν ἐρῶσαν, καὶ ὥσπερ γλῶσσα
 « φιλοκέρτατος οὐκ οἶδε κρύπτειν μυστήριον, οὕτως
 « ὀφθαλμὸς ὕπνου στερηθεὶς φωτίζει τὸν ἔρωτα. »
 4. Ὁ οὖν Κρατισθένης εὐθὺς ὑπνώττων ἀνέρεγγεν,
 15 ἐμοῦ δὲ τοῦς ὀφθαλμοὺς ὁ ὕπνος ἐξέφευγεν,

Ἐρωτοβλήτους γὰρ μάλᾳ τι φεύγειν φιλεῖ.

Καὶ ἐδόκουν, νῆ τοὺς θεοὺς, ὅλας δρῦντεσθαι τὰς
 πλευράς· καὶ, νῆ τὸν ἔρωτα, τὴν στρωμνὴν ἀκάν-
 θινον εἶχον, καὶ ὡς ἐπὶ πυρᾶς ὀπτούμενος πυκνὰ στρε-
 20 φόμενος ἦν, ὥσπερ τι θῦμα καινὸν ἐξωπτημένος τῷ
 ἔρωτι. Τὴν ἡμέραν ἐπεθύμουν ἰδεῖν ὠνειροπόλου
 τὴν τράπεζαν καὶ τὴν Ὑσμίνην κιρῶσαν, « Ἄν θλίψη,
 λέγων, τὸν δάκτυλον, ἀντιθλιβήσεται γενναιότερον.
 « Ἄλλ' ἐθλίψε γῆρας· καὶ θλιβέτω, καὶ πάλιν· ἂν θλίψη,
 25 « θλιβήσεται· εἰ δ' οὐ θλίψει, θλιβήσεται. Ἄν τὸν
 « πόδα ἐπιθήσῃ μου τῷ ποδὶ, τοῖν ποδοῖν ἐγὼ προσε-
 « πιθήσω τὸν ἕτερον· ἂν Χαιροῖς εἴπῃ, ἑκατοντάκις
 « Χαίρε ἀκούσει· ἂν τὸ προσκύνημα κλέψῃ, προσκυ-
 « νηθήσεται φανερώς· ἂν προεκροφῇ μου τοῦ ποτηρίου,
 30 « ἄλλην ἐκροφήσω τὴν κόρην αὐτοῦ· ἂν ἐπέχῃ τὴν κύ-
 « λικα, καὶ τὴν χειρα ταύτης τῷ ποτηρίῳ ξυμφελέκυ-
 « σμαι· ἂν τοὺς πόδας ξυνέχῃ, καὶ ξυνέχουσα θλίβῃ,
 « καὶ θλίβουσα φιλήῃ, καὶ φιλοῦσα κλέπτῃ τὸ φίλημα,
 « ξυνέξω κἀγὼ, καὶ θλίψω, καὶ θλίβων φιλήσω· πλὴν
 35 « οὐχ ὑποκλέψω τὸ φίλημα. Ἄν γαργαλίῃ μου τὸν
 « πόδα, καταγαργαλίσω τὴν κόρην αὐτοῦ, καὶ πείσω
 « ταύτην ἐξ ἡδονῆς ἀνακαγχάσαι καὶ ἔρωτος. Ἄν μετὰ
 « τὸ δεῖπνον ἀλγήσῃ τὸν πόδα, ἂν δευτέρα τοῦ πατρὸς
 « καὶ τῆς μητρὸς ἐξερχομένη μονωθῇ, ἐπιτάδωμαι
 40 « τοῦ πληγέντος ποδὸς, καταφιλήσω τὸ τραῦμα, τὴν
 « πληγὴν πολυπραγμονήσω, ζητήσω τὰ πρόσφορα
 « φάρμακα, κατεπιθήσω ταῦτα, τὴν οὐλὴν καταμα-
 « λάξω πᾶσαν ἱατρικῶς, ἐπιστημονικῶς ἀνερευνήσω,
 « καὶ ἄλλην ἰάσομαι. Οὐκέτι τὸν θυμὸν ὑφέξω τοῦ ἔρω-
 45 « τος, οὐκέτι κατονειδισθήσομαι τὸν παρθένον, οὐκ-
 « ἔτι τὸν σώφρονα κατειρωνευθήσομαι, καὶ τᾶλλ'
 « ὀπόσα, νῆ τὸν ἔρωτα, πέπονθα. Ἄν τὰ πρόσφορα
 « τῇ νυκτὶ ζητήσῃ, συγχοιμηθήσομαι τῇ παρθένῳ,
 « καὶ νῆδυμον τὸν ὕπνον ἀνακηρύξω ποιητικῶς.
 50 « Ἦδῃ δέ μοι τοῖς ὀφθαλμοῖς σπένδεται, καὶ ἦδῃ κοι-
 « μῶμαι. »

5. Ἄμα γοῦν ἐγὼ περὶ τὸν ὕπνον καὶ ἡ κόρην περὶ
 ἔμῃ, καὶ προφθάνει τὴν ἡμέραν καὶ τὸ δεῖπνον ἡ νύξ,

erumpentem velut a caelo vocem, raptationem meam, et
 quaecumque passus eram, Hysmines verba, preces mei
 causa effusas, exoratamque e numinis pacem, et super hæc
 omnia impositam capiti meo coronam. « Nihil accidit tibi
 « novi, respondit Cratisthenes : amas, nec solus amas,
 « sed cum mortalium pluribus, etiam in amore tuo felix,
 « dominam adeo formosam mutuoque amantem nactus,
 « imo ipsum Amorem famulum. Expedit tamen et somno
 « frui; nam vigiles oculi amantem animum produunt, utque
 « dicax lingua mysteria celare non potest, ita oculus somni
 « expers amantem declarat. »

4. Cratisthenes igitur subito obdormiens iterum stertere
 cepit; verum ab oculis meis recedebat somnus, nam

Amore captos somnus usque defugit.

Et per deos, videbar penitus transadigi costas, perque
 Amorem, stratum obsitum spinis incubare, et tanquam
 super rogum assarer, creberrime toro revolvebar quasique
 insolens victima Atinori exusta. Diem videre exoptabam;
 animo convivium fingebam et Hysminen vinum miscen-
 tem. « Si digitum, inquebam, presserit, fortius vice sua
 « premetur. Verum heri pressit : esto, prematur; et si
 « iterum presserit, premetur; sive non presserit, premetur
 « tamen. Si pedem pedi meo imposuerit, alterum pedem
 « pedibus ejus imponam; si salvere semel jusserit, cen-
 « ties illam salvere jubebo; si clam salutaverit, palam
 « salutabitur; si poculum prælibarit, uno haustu puellam
 « ipsam ebibam; si calicem retinuerit, manum ejus cum
 « poculo contraham; quod si pedes meos retinere, reten-
 « tosque premere et pressos basiare, basiansque basia
 « furari pergat, retinebo et ego illam premamque et
 « pressam basiabo nisi quod suavius non suffurabor. Si
 « pedem meum titillaverit, puellam et ego titillabo, illam-
 « que ad id adducam ut præ voluptate ac amore in risum
 « effundatur. Si post cœnam pedem doluerit, si post pa-
 « trem et matrem egrediens sola remanserit, accipiam of-
 « fensum pedem, vulnusque deosculabor et vulnere dili-
 « genter inspecto aptissima medicamenta inquiram im-
 « namque, et cicatricem fovebo, medici instar, solerterque
 « exquisitam, totam sanabo. Non amplius Amoris iram
 « experiar, non amplius castitatem mihi objicient, non
 « amplius temperantiam cavillabuntur cæteraque, Amo-
 « rem testor, quæ passus sum non experiar. Si nocturnas
 « voluptates quæsierit, cum puella cubitum concedam, dul-
 « cemque somnum poetico more denuntiabo. Sed jam
 « luminibus meis infunditur sopor, jamque obdormio. »

5. At inter dormiendum circa puellam animus versatur;
 sicque diem ac convivium nox præcessit : et omnia, quæ

καὶ πάνθ' ὅσα ἐξήτουν ἰδεῖν, παθεῖν τε καὶ δρᾶσαι, ταῦθ' ὡς ἐν κατοπτροῖς τοῖς ὄνειροις καὶ εἶδον καὶ ἔπαθον· οὐ γάρ μοι καὶ τὸ δρᾶσαι τὸ δαιμόνιον ἔχαριστο. Ὅλον δέῖπνον ἀναπλάττει μοι τὸ ἐνύπνιον, καὶ
 5 ξυνήθως ἐδόκουν ἀνακεκλίσθαι, καὶ τὴν κόρην κερυῶσαν ὄρω. Εἰ μὲν οὖν Σωσθένης καὶ Πανθία προέπιον, ἀκριβῶς οὐκ οἶδα, νῆ τὸν ἐν ὑπνοῖς Ἔρωτα· πρὸς ἐμέ δ' ἤκεν ἡ κόρη κερυῶσα, καὶ ὄλην αὐτὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου κατέπιον, ὄλην ἐξεβρόφουν τὴν κόρην, ὄλην
 10 πρὸς τὴν ψυχὴν μετεβίβαζον. Ἡ δέ μοι, « Λάβε, φησί, τὸ ποτήριον. » Ἐγὼ δὲ πάλιν ἀτενῶς ἐώρων αὐτὴν ἐκτείνω δ' ὅμως τὴν χεῖρα λαθεῖν, καὶ τῆς παρθένου θλίβω τὸν δάκτυλον, καὶ τὸν πόδα τῷ ποδί μου προσπειθίβω, « Χαίροις, » ὑποψιθυρίσας τῇ κόρῃ
 15 λεπτόν, καὶ οἶον ἐκείνη προεψιθύριζεν· ἡ δ' οὐδ' ἀντεῖπεν, οὐδ' ἀντέδρασεν, ἀλλ' ὡς ἐξ αἰδοῦς ἤρρυθραίνετο. Τροφαὶ ποικίλαι συνήθεις περὶ τὴν τράπεζαν· ἐγὼ δ' ὡς ἀληθῶς ἐτίμων τὸν ὄνειρον, καὶ ὄλος κατ' ὄνειρον ἐτρεφόμεν· τροφή δέ μοι καὶ πόσις καὶ ὀφθαλμοὶ καὶ ψυχὴ
 20 Ὑσμίνῃ παρθένος, πρὸς ἣν καὶ μόνῃν ἀτενεστερον ἐβλεπον. Ἦκε πάλιν ἡ κόρη προτεινομένη τὸ ἐκπῶμα· πότου γὰρ ἐκάλει καιρός· ἐγὼ δὲ λαθεῖν καὶ μικρὸν ἐκροφήσας, τὸ πᾶν ἀντιδέδωκα πρὸς τὴν παρθένον εἰπὼν· « Κοινοῦμαί σοι τὸ ποτήριον. » Ἐγὼ δὲ πάλιν ἀτενῶς ἐώρων αὐτήν. Καὶ τέλος εἶχε τὸ δεῖπνον, ὃ μοι καθ' ὑπνοῦς ὄνειρος ἐρωτικῶς ἡτοιμάσατο, ἢ μᾶλλον Ἔρωτος ἐν ὄνειροις ἐσκεύασε. Καὶ ἡμεῖς περὶ τὸ δωματίον, καὶ Σωσθένης καὶ Πανθία ξυνήθως ἡμῶν ἀπηλλάττοντο· ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης ἀνακεκλίμεθα. Καὶ
 30 ὄη τὴν Ὑσμίνην ὄρω περὶ τὴν ἐμὴν κλίνην, ἣν μηδὲν αἰδεσθεὶς ὄλην ἐφέλομαι τῇ χειρὶ, καὶ τῇ κλίνῃ παρακαθίζω· Ἔρωτος γὰρ ἀναιδεῖας πατήρ. Ἡ δ' αἰδεῖται μὲν ὡς παρθένος, καὶ τὴν μὴ πειθουμένην τὰ πρῶτα καθυποκρίνεται, νικᾷται δ' ὅμως ὡς παρθένος ἀνδρός, ὅτι
 35 καὶ πρὸ τῆς ἐμῆς ταύτης χειρὸς ἐξ Ἐρωτος ἤττηται.
 6. Καὶ ἡ μὲν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπατάλευσεν, ἐγὼ δὲ τοὺς ἑμοὺς ὄλους ἐπὶ τὸ τῆς κόρης ἀνεσκολόπισα πρόσωπον· ἦν γὰρ πλήρες φωτός, πλήρες χάριτος, πλήρες ἡδονῆς· ὄφρυς μέλαινα, ἶρις τὸ
 40 σχῆμα, ἡ κατὰ σελήνην μηνυειδής· ὄμμα μέλαν, γοργόν καὶ μάλα φαιδρόν· δὲ κύκλος αὐτῇ κατὰ μέρος ὠξύνετο· καὶ ἦν τὸ σχῆμα τοῖς ὀφθαλμοῖς κιονοειδές, μᾶλλον δὲ κυκλωειδές. Ἡ περὶ τὴν βλεφαρίδα ὀριεῖ παντελῶς ἐμελαίνετο· καὶ ἦν ὁ τῆς κόρης ὀφθαλμὸς ὄντως Ἐρωτος
 45 κάτοπτρον. Παρεῖα λευκὴ, τὸ λευκὸν ἄκρατον, ἐς ὅσον οὐκ ἠρρυθραίνετο, τὸ μέσον ἐρυθρὸν, ἐρυθρὸν δισπασμένον καὶ οἶον δισπαρμένον, οὐχ οἶον πλάττει χεῖρ, καὶ τέχνη βάπτει, καὶ νυξ μακραίνει, καὶ ὕδωρ ἐκπλύνει. Τὸ στόμα συμμετρως διέρρηχται· τὸ πολὺ τῆς σαρκὸς τῶν
 50 χειλέων διέρρηχται, καὶ ἄμφω τῷ χειλὶ φοίνισσεται· εἴποις ἂν ἰδὼν ῥόδον ἐκθλίψαι τὴν κόρην τοῖς χεῖλεσι. Χορὸς ὀδόντων λευκός, συστοιχίαν φέρων εὐάρμοστον, καὶ πρὸς τὸ χεῖλος ἀνάλογον, ὡς παρθένου τοῖς χεῖλεσιν οἰκουρούμενοι. Ὅλον τὸ πρόσωπον κύκλος ἀνεπι-

videre, pati, agere gestiebam, ea per somnium tanquam in speculo vidi et passus sum; solidam enim auferre voluptatem numinis invidia non concessit. Omnem convivii apparatus somnium mihi effingit et pro consuetudine accumbere videbar et puellam vinum miscentem cerno. Utrum vero Sosthenes ac Panthia primi biberint, id vero (Amorem, qui in somnis visus est, testor) non novī; sed tandem accessit ad me Hysmine propinans et illam totam oculis ebibi, totam puellam exhausi, totamque in animam transferebam. Illa autem, « Accipe, inquit, poculum; » sed ego iterum destinato contuitu eam inspiciebam, protensa tamen manu illud excipiens digitum puellae premo, iuno pedem pede fortius premens puellae, ut salveret, tenui voce et quali ipsa susurravit, insurans; illa autem neque dicto neque facto respondit, sed prae pudore erubuit. Interea consueta dape mensae opipare constructae sunt; ego autem somnium quam verissime honore prosequerbar totus ad eum intentus: etenim epularum, merique, oculorum praeterea ac animae locum obtinebat Hysmine virgo, in quam et solam inconcivno obtutu haerebam defixus. Iterum venit puella poculum praeterens; nam tempus bibendi aderat, egoque acceptum labellis tantillum minuens reddidi, dicens: « Poculi te participem facio. » Et iterum inconcivno obtutu in eam defixus haerebam. Hunc finem habuit convivium, quod dormienti mihi somnus amatorie aut potius Amor in somnis paravit. Et nos iterum in cubiculo, Sosthenesque ac Panthia pro consuetudine discesserunt; ego autem et Cratisthenes cubitum concessimus. Ecce autem Hysminem, lectulo meo proximam video, manuque, excusso omni pudore, ad me traho et acclinem collocavi; Amor enim impudentiae pater est. Puduit illam uti virginem, primumque se invitam ac reluctantem cogi simulavit; mox tamen puella victa est a viro, ante me namque et illam Amor vicerat.

6. At illa oculos terrae defixos continuit, ego autem meos in puellae vultum intentos: erat enim luminis plenus, plenusque venustatis, et voluptatis plenus; nigrum supercillum, iridis formam aut crescentis lunae figuram referens. Oculus niger sed acer, hilarisque valde oculus, cujus ambitus in acutum partem desinit; universa oculorum forma coniforma aut potius rotunda. Nigri prorsus ciliorum pili, meumque Amoris speculum totus oculus fuit. Candidae genae, qua parte purissimum candorem rubor nullus vitiat; nam meditullium rubet, sed rubore separato, ac paene dixerim sparso, atque ille rubor non manu fictitius, non arte factus, qui aut noctu marcet, aut aqua tollitur. Os moderate patulum; amboque non carnosum admodum purpurantia labra, quibus, si videas, puellam rosas pressisse affirmes. Dentium chorus candidus aptissimum ordinem praebens, ac labris convenientissimum, puellaeque labellis veluti septo tutus tectusque. Denique tota facies circulus per-

σφαλῆς· ἢ ῥιν κέντρον λόγον ἐπέχει τὸ κύκλωμα, καὶ εἰ μὴ φρίσσω τὸν Ἔρωτα, καὶ μᾶλλον ἐκ τῆς πείρας, εἶπον ἂν, ἀλλὰ σιγῶς τὸ ἐφεξῆς, ἵνα μὴ καὶ ἄλιν καταβροντήσῃ με τὸ μεράκιον.

7. Ἀπτομαι τῆς χειρὸς, ἢ δ' ἐπιχειρεῖ συναγαγεῖν ταύτην καὶ περικαλύπτειν εἰς τὸ χιτῶνιον· ἀλλ' ὅμως κἀν τούτῳ νικῶ. Ἐφέλομαι ταύτην περὶ τὸ χεῖλος, καταφιλῶ, καὶ κατοδάκνω πυκνά· ἢ δ' ἀντεφέλκεται, καὶ ὄλη συστέλλεται. Περιπτύσσομαι καὶ ὄλον τὸν τράχηλον, καὶ τὰ χεῖλη τοῖς χεῖλεσιν ἐπιτίθεμαι, καὶ φιλημάτων πληρῶ, καὶ καταστάζω τὸν ἔρωτα· ἢ δ' ἐπιπλαττομένη συναγαγεῖν αὐτὰ, δάκνει μου τὸ χεῖλος ἔρωτικῶς, καὶ υποκλέπτει τὸ φίλημα. Τοὺς ὀφθαλμοὺς κατεφίλησα, καὶ ὄλον εἰς τὴν ψυχὴν ἀνιμησάμην τὸν ἔρωτα· ὀφθαλμὸς γὰρ ἔρωτος πηγὴ. Γίνομαι καὶ περὶ τὸ στέρον τῆς κόρης· ἢ δ' ἀντέχεται μάλα γενναίως, καὶ ὄλη συστέλλεται, καὶ ὄλω σώματι περιτειχίζει τὸν μαζόν, ὡς πόλιν ἀκρόπολις, καὶ χερσὶ, καὶ τραχήλῳ, καὶ πώγωνι τοὺς μαστοὺς καταφράττει καὶ περιφράττει· καὶ κάτωθεν μὲν ἀνέχει τὰ γόνατα, ὡς ἐξ ἀκροπόλεως δὲ τῆς κεφαλῆς ἀκροβολίζει τὸ δάκρυον, μονοῦ λέγουσα, « Ἡ φιλῶν μαλαγθῆ μοι τοῖς δάκρυσι, ἢ μὴ φιλῶν ὀκνήσει τὸν πόλεμον. » Ἐγὼ δὲ μᾶλλον τὴν ἤτταν αἰδοῦμενος, ἀντέχομαι βιαιότερον, καὶ μολις νικῶ, καὶ νικῶν ἠτῶμαι, καὶ ὄλος ἀμβλύνομαι· ἄμα γὰρ ἢ χεῖρ περὶ τὸν τῆς κόρης μαστόν, καὶ χανούτης ὄλη περὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν ἐπέβρευσεν ἤλγουν, ἠθύμουν, καινόν τινα τρόμον ἔτρεμον, ἠμβλυνομένη τὴν ὄψιν, ἐμαλθακιζομένη τὴν ψυχὴν, τὴν ἰσχὴν ἐχανούμην, ἐνωθρευόμην τὸ σῶμα, ἐπέιχετό μοι τὸ ἄσθμα, πυκνὸν κατεπάλλετό μοι τὸ περικάρδιον, καὶ τις ὀδύνη γλυκάζουσα κατεπέδραμέ μου τὰ μέλη, καὶ ὄλον ὑπεγαργάλισε, καὶ ὄλον με κατέσχευε ἄβρητος ἔρωτος ἀνεκλάλητος, ἀφραστός· καὶ τι πέπονθα, νῆ τὸν Ἔρωτα, οἷον οὐδέποτε πέπονθα. Ἐδύς οὖν ἐξέπτη μου τῶν χειρῶν ἡ κόρη, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν οἰκειότερον ἐκείναι νωθρῶς οὕτω καὶ μαλακῶς τῆς κόρης ἐξέπεσον· ἐξέπτη δὲ μου καὶ ὁ ὕπνος εὐθύς ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἠνιώμην, νῆ τὸν Ἔρωτα, οὕτω καλὸν ἀπολέσας ὄνειρον, καὶ τῆς ἐμῆς φίλης Ὑσμίνης ἀποσπασθεῖς, καὶ ἤθελον ἄλιν ὑπνοῦν, καὶ τι πάσχειν ἔρωτικὸν ἐξήχτων, οἷον καθ' ὕπνου ἐπάθον.

8. Ἐπεὶ δ' οὐ συνεχωροῦμην τῷ Κρατισθέει καὶ τῷ καιρῷ, γίνομαι ἄλιν περὶ τὸν κήπον πρὸ γὰρ τῆς θύρας ἦν τοῦ δωματίου. Καὶ ἤμην ὄλος ἐωνημένος τῇ κόρῃ, καὶ ψυχὴν, καὶ σῶμα, καὶ ὀφθαλμοὺς, καὶ ὄλος ἐκβεβαχχυμένος ἐξ ἔρωτος. Ἦκω τοίνυν περὶ τὸν γεγραμμένον Ἔρωτα· καὶ πρῶτα μὲν προσκυνῶ, τοῦτο δὴ τὸ δουλοπρεπές, εἶτα καὶ λοιδορῶ τὸν ζωγράφον, ὅτι μὴ καὶ τὴν Ὑσμίνην τῷ χορῷ τῶν δούλων παρθένων ἐγράψατο, παρθένον οὕτω καλὴν, οὕτως ὠραίαν, οὕτω πνεύουσαν ἔρωτος, οὕτω φιλοῦσαν τὸν Ἔρωτα, καὶ φιλομένην ἐξ ἔρωτος· τοὺς ὀφθαλμοὺς ὄλους τείνω πρὸς τὴν γραφὴν, καὶ φημι πρὸς

fectissimus ac emendatissimus fuit; ejus centrum nares. Plura dicerem, nisi Amoris, quem expertus sum, metus prohiberet; sed cetera tacitus omitam, ne iterum contra me puer sua tonitrua agat.

7. Arripio Hysmines manum, et quamvis illam sibi habere ac veste operire pugnaret, victor tandem evasi. Illam labris meis admotam basiis ac morsiunculis implevi; illa autem reluctata curvatum, quanto potuit nisu, corpus contraxit. Ego cervicem amplexus, labia labiis imprimo, basisque merum amorem stillantibus impleo; illa labia comprimere simulans, labrum mihi mordet amatorie, furtiveque basiat. Ego illius oculos deoscular totumque in animi mentem amorem exantlo: oculi enim amoris fons. In virginis pectus effusus sum, illa autem fortissime repugnat seque in unum cogit et toto corpore ubera tutatur, ut urbem arx solet, manibus etiam cerviceque et mento mammas communit et circummunit; et infra pressa cohibet genua, utque ex arce ab oculis lacrymas jaculatur, tantum non dicens: « Aut amans meis fletibus mitescet, aut non amans « segnius hanc pugnabit. » Ego, quem vinci pudeat, acrius insto, tandemque vinco victorque profligor totusque hebetor: etenim uti primum puellæ ubera manus pressit, cordis me deliquium invasit; dolebam, despondebam animum, insolita trepidatione trepidabam, hebetesque versabam oculorum visus; emolliabatur animus, elanguescebant vires, torpebat corpus, inhibebatur flatus, saliebat crebro pericardium et nescio quis dulcifer dolor omnia membra pervaserat et, ut ita dicam, titillabat, meque totum vis amoris incubuit, quæ neque dici neque narrari potest; adeoque, Amorem testor, passus sum quod alias nusquam. Brevi igitur e manibus meis evasit puella, aut potius illæ, in segnitiam mollietique versæ, a puella exciderunt, et ex oculis meis subito somnus evanuit, et ego, per Amorem, lamentabar, amisso tam pulchro insomnio, sicque a carissima Hysmine avulsus oculos rursus in quietem flectere tentabam, et tale quiddam experiri cupiebam, quale antea dormiens expertus fueram.

8. Sed cum per Cratisthenem tempusque hoc non licuit, iterum ambulo in horto, qui cubiculi nostri januæ proximus, confestimque virgini animum corpusque et oculos comparatus, totusque, amore impellente, debacchatus, ad deum, Amorem scilicet, in horto depictum, accessi, illumque primum, ut servum decet, veneratus, pictorem ideo injuriis lacessivi quod Hysminem virginum servarum turbæ non adscripsisset, virginem adeo pulchram, adeo formosam, ipsumque Amorem adeo spirantem, et Amorem adeo amantem, et ab Amore redamatam. Igitur oculos in picturam conversus, Amorem sic alloquutus sum:

τὸν Ἔρωτα· « Ἵγ' ἐξουσίας σού εἰμι, βασιλεῦ. Οὐκ—
 « ἐτι παλιννοστήσω πρὸς Εὐρυκώμιδα· οὐκέτι προσ—
 « πολοὶς Διὸς συναχθήσομαι· ἔχει με πολίτην Αὐ—
 « λικωμῖς ἐξ ἐρωτικῶν γραφῶν πολιτογραφούμενον. »
 β ο. Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Εἴτ' οὐκ αἰδῆ τὸ κηρύκειον;
 « οὐκ αἰδῆ τὰ Διάσια, ὧν κήρυξ ἦλθες ἐπ' Αὐλικώ—
 « μιδα; οὐκ αἰδῆ τὸν Θεμιστέα πατέρα τὸν σὸν, καὶ
 « τὴν τῶν πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον Διάντειαν; Μὴ
 « μοι δούσεως εἴης. Καλῆ μὲν Ὑσμίνη καὶ λίαν καλῆ,
 10 « καὶ νέμεσις οὐδέμια

Τοῖςδε ἀμφὶ γυναίκι πολὺν χρόνον ἀλγεα πάσχειν·

« ἀλλ' ὁ πατὴρ ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπιδὰς σαλεύει· σὲ γή—
 « ρως ἔχει βακτηρίαν, καὶ ψύχους θέρμην, καὶ καύ—
 « ματος ζέφυρον. Εἴτ' οὐκ ἐλεεῖς τὴν μητέρα, ἥτις σοι
 15 « πνεῖ καὶ λαλεῖ, καὶ σοι γέγηθε, καὶ τῶν τοῦ γήρως
 « κακῶν ἐπιλήθεται. Μὴ πρὸς θεῶν, Ὑσμινία, μὴ
 « πρὸς Διὸς, οὐ κήρυξ ἦκες ἐξ Εὐρυκώμιδος· μὴ πρὸς
 « Ἔρωτος, οὐ δούλους ἐν Αὐλικώμιδι γέγονας· φείσαι
 « πατρὸς πολιᾶς· φείσαι θακρῶν μητρός· φείσαι πα—
 20 « τρίδος ἡμῶν, ἡλικιωτῶν, φίλων· φείσαι θιάσου λαμ—
 « προῦ· φείσαι λαμπρᾶς ἀγορᾶς· φείσαι προπεμπτη—
 « ρίων ἰσθδῶν, ἃς ὁ πατὴρ σοι καὶ πατρὶς ξυνεπλέ—
 « ξατο. Ἀναλόγισαι τὸν πατέρα οἶον οἰμώζεται·
 « ἀναλόγισαι τὴν μητέρα οἶον κόψεται, οἶον θρηνήσει,
 25 « ὄντως ἐλεεινόν, ὄντως ἄγριον, καὶ οἶον τρυγῶν ἐπὶ
 « νεοττοῖς ὄλλυμένους. Οὐ νέκταρ Ὑσμίνη σοι
 « κατεκράσεν, οὐκ ἐξ Αὐλικώμιδος οἶνον, ἀλλ' οἶον
 « Ἐλένης λαθικηδὸς φάρμακον. Ἐπελάθου πατρός,
 « μητρός, πατρίδος, ἡλικιωτῶν, ἐταίρων, οὕτω λαμ—
 30 « πρᾶς ἀγορᾶς, καὶ τὸ δὴ μεῖζον, ἱεροῦ Φιλίου Διός;
 « Ὡ πάντα κακαὶ γυναῖκες, καὶ κατὰ τὸν σοφόν,

ἔσθλ' ἀμχανάτατοι,

Κακῶν δὲ πάντων τέκτονες σοφάτατοι.

« Εἴτ' Ὀδυσσεὺς ἐκεῖνος οὐ κήρυξ ἦν, ἀλλὰ δούλος,
 35 « ἀλλὰ ξένος, ἀλλὰ πλανώμενος· ὁ δὲ καπνὸν πατρί—
 « δος, οὐ μόνον ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ θεώσεως αὐτῆς
 « τιμιώτερον ἔχρινε· σὺ δ' ἔρωτος πυρὶ καὶ δούλος
 « γίνῃ, καὶ τὸ σὸν ἀπεμπολᾶς μοι κηρύκειον. » Κἀγὼ
 πρὸς τὸν Κρατισθένην, « Ἰδοὺ Σωσθένης, καὶ σίγα,
 40 « μὴ μου καταθριαμβεύσης τὸν ἔρωτα. » Καὶ ὁ Σωσθέ—
 « νης· « Τὰ μὲν δὴ πρὸς τὴν ἑορτὴν εὖ διεθέμεθα· και—
 « ρὸς δὲ δεῖπνου, καὶ περὶ τὸ δεῖπνον γενώμεθα. »

10. Ἐπὶ τὸν συνῆθη γοῦν καὶ πάλιν τόπον ἀνακε—
 κλίμεθα, καὶ πάλιν ἐπίνομεν· ὀλίγος γάρ μοι λόγος
 45 τροφῆς, οὐχ ὅτι πόσις μοι προτιμωτέρα τροφῆς, ἀλλ'
 ὅτι μοι παρθένος οἰνοχοεῖε, καὶ παρθένος Ὑσμίνη
 γλυκυτέρα καὶ νέκταρος. Καὶ πάλιν Ὑσμίνη κινῆξ,
 καὶ πάλιν ἔραστής ἐγὼ, καὶ πάλιν ἀνάπτω τὸν ἔρωτα·
 ὥσπερ γὰρ ἄνεμος ἐν καλάμῃ καὶ γόρτῳ ἀνάπτει πῦρ
 50 μαραινόμενοις, οὕτως ὀφθαλμὸς ἐν ἐρώσιν ἀνάπτει
 τὸν ἔρωτα. Πάλιν Ὑσμίνη πυρπολεῖ με κατὰ ψυχῆς·
 πάλιν ὄλους εἰς ἑαυτὴν ἐφέλκεται μοι τοὺς ὀφθαλμούς·

« Tui juris factus, regum maxime. Non amplius Eurycomi—
 « dem redibo; non Jovis famulis annumerabor: habet me
 « civem summi Aulicomis in suas tabulas ex Amoris ta—
 « bulis relatum. »

9. « At tu, inquit Cratisthenes, caduceatoris munus
 « non revereris nec Diasia, quorum nuntius venisti, ne—
 « que Themisteum patrem, nec tot annos sortitam ma—
 « trem Dianteam? Absit, quaeso, a te infelicis amoris
 « eventus. Pulchra omnino Hysmine est, immo pul—
 « cherrima, nec est quod quis videat propter mulierem

Tam pulchram assidue longos tolerare labores;

« sed in capite tuo spes patris fluctuat, te unum senectutis
 « suae baculum habet, tu frigentem recalfacis, tu aestuan—
 « tem, ceu zephyrus, refrigeras. Præterea non te matris
 « miseratio subit, quæ te unum spirat, te unum loquitur, te
 « uno gaudet et propter te senectutis mala obliviscitur?
 « Te per deos oro, Hysminia, te per Jovem, cujus ca—
 « duceator venisti, te per Amorem, cujus Aulicomide
 « servus factus es, parce cano parentis capiti, parce ma—
 « tris fletibus, parce communi patriæ, æqualibus, amicis;
 « parce thiaso illustrique concionis, ac cantibus, quibus te
 « abentem pater et patria complexi sunt. Veniant ju—
 « ventem tuam patris fletus, veniant matris planctus, lu—
 « ctusque miserabiles et feri, quales turturis amissos fe—
 « tus querentis. Non tibi nectar Hysmine miscuit, non
 « Aulicomidense vinum, sed Helenæ remedium curarum
 « oblivionem inducens. Obliviscere igitur patris, matris,
 « patriæ, æqualium, sociorum, illustrissimæque concionis,
 « imo et templi Jovis, amicitia præsidis. O malæ ex omni
 « parte mulieres, vere secundum sapientis dictum

Et impotentes perficere aliquid boni
 Omnisque artifices callidissimæ mali,

« At Ulysses ille non caduceator, sed hospes,
 « sed erro erat, qui Ithacæ fumum libertati, etiam divi—
 « nitati præferendum censuit; tu vero Amoris igni ser—
 « vus addictus et ministerium tuum venundas. » Ego
 autem Cratistheni: « Ecce Sosthenes: sileas, ne amo—
 « rem meum traducas. » Et Sosthenes quidem: « Omnia,
 « inquit, quæ ad festi celebritatem pertinent, recte dispo—
 « sita sunt, cibi sumendi hora est, ideo mensæ accum—
 « bamus. »

10. Igitur solito loco discumbimus et iterum bibimus:
 vescendi namque cupido mihi minima erat; neque tamen
 cibo potiorum potum ducebam, sed quia virgo miuistra—
 bat vinum, Hysmine virgo et ipso nectare dulcior. Et
 rursus Hysmine miscet, et rursus ego amator, et rursus
 amore accensus: uti enim marcescente in palca sænoque
 ventus, sic oculus in amantibus ignes accendit. Rursus
 itaque Hysmine animum meum urit, rursusque in se ocu—
 los meos attrahit. Et iterum Amorem video, ejus tela
 timeo, metuo ignem areumque reformido, et servitium

πάλιν τὸν Ἐρωτα βλέπω, τὰ βέλη φρίσσω, τὸ πῦρ φοβοῦμαι, δειλιῶ τὸ τόξον, καὶ τὴν δούλωσιν κατασπάζομαι. Ἡ τράπεζα ποικίλλεται ταῖς τροφαῖς· ἡ χεὶρ μοι περὶ ταύτας, ὀφθαλμοὶ πρὸς Ὑσμίνην, καὶ ὁ νοῦς μου πρὸς ἔρωτα, οὕτω μοι τὰ μέλη διέσπασται, καὶ μέρη διέσπαρται· τὸ περὶ τὴν τράπεζαν ποικίλον τοὺς δακτύλους ἐφέλκεται, ἡ πόσις τὰ χεῖλη, τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Ὑσμίνης τὸ χαρίεν, καὶ ὁ Ἔρωσ τὸν νοῦν, ἡ τάληθέστερον εἰπεῖν, ἅπανθ' ἡ κόρη, καὶ χεῖρας, καὶ χεῖλη, καὶ ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸν νοῦν. Οὕτως ἐγὼ δουλογραφοῦμαι τῷ Ἐρωτι καινὴν τινα δούλωσιν, καὶ ἦν οὐδεὶς οὐδέπω δεδοῦλωται, οὐ μόνον σώματος, ἀλλὰ καὶ ψυχῆς.

amplector. Instruuntur interea mensæ varis dapibus; manus eis admoveo, intentiores autem oculorum acies in Hysminen, mensque mea in Amorem; ita varias per curas divisa corporis membra versabantur digitos multiplices mensarum cibi ad se trahunt, labia potus, oculos que Hysmines veneres et mentem Amor, utque verius loquar, omnia, manus, labia, oculos mentemque, virgo sibi habebat. Ita insolitam Amori servio servitutem, quam nunquam alius, non solum animo, sed etiam corpore illi mancipatus.

BIBAIION TETAPTON.

LIBER QUARTUS.

1. Κιρνῆ μὲν οὖν ἡ κόρη ξυνήθως· ἐγὼ δ' ἀσυνήθως πίνω, καὶ πίνων οὐ πίνω, καὶ μὴ πίνων πίνω τὸν ἔρωτα. Πίνει μὲν οὖν Σωσθένης, καὶ τρίτος ἐγὼ, ὅτι μου καὶ ἡ Πανθία προσέπτε, καὶ πίνων τὸν πόδα θλίβω τῆς κόρης, πόδα κατεπιθείς τὸν ἐμόν· ἡ δὲ σιγῶσα τῆ γλώττη, τῷ σχήματι λαλεῖ, καὶ λαλοῦσα σιγῆ, δάκνει τὸ γεῖλος ἔρωτικῶς, καὶ τὴν ἀλγοῦσαν καθυποκρίνεται, συνέχει τὴν ὄφρυν, συγνάζει τὸ πρόσωπον, καὶ ὄον ὑποστενάζει λεπτόν· ἐγὼ δ' ἀλγῶ τὴν ψυχὴν ἐκ μόνου τοῦ σχήματος, καὶ τὸν μὲν πόδα τοῦ ποδὸς εὐθὺς ἀφαιρῶ τῆς κόρης, τῆ χειρὶ δ' ἀντιπαρέχω τὸ ἔκπωμα. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ τραπέζῃ τρυφῶν Κρατισθένης φιλοσοφεῖτω, καὶ εἴ τις περὶ τὴν τράπεζαν ἕτερος· ἐμοὶ δὲ καὶ τράπεζα, καὶ τροφή, καὶ πόσις, καὶ τᾶλλ' ὅποσα περὶ τὴν τράπεζαν, Ὑσμίνη παρθένος· ἥς καὶ πάλιν κιρνῶσης θλίβω τὸν δάκτυλον· ἡ δ' ἀλγοῦσα καθυποψιθυρίζει λεπτόν· καὶ ἦν τὸ ψιθύρισμα μεστὸν ἡδονῆς, καὶ στάζον ἐξ ἔρωτος.

2. Μετὰ δὲ τρίτον πότον καὶ τέταρτον καὶ πολυτελεῖς τὰς τροφὰς ἐλύετο τὸ συμπόσιον· καὶ ὁ Σωσθένης φησίν· « Ὑσμινία κήρυξ, τρεῖς ταύτας ἄγεις σήμερον ἡμέρας εἰς τὴν ἡμετέραν ἐξ Εὐρυκωμίδος, ἃς ὁ παρ' ἡμῖν νόμος εἰς φιλοφροσύνην καὶ σέβας ἀφοσιῶται· κήρυκος καὶ κηρύγματος· ξυνήθως οὖν καὶ πάλιν ξὺν τῷ καλῷ τούτῳ παιδί (τὸν Κρατισθένην διεκνύς), ἀνακλήθητι· τῆ δ' ὑστεραῖα τὴν ἐπ' Εὐρυκωμίδα βαδιοῦμεν· ὅσοντες Σωτῆρι Διί. » Ταῦτ' εἶπε, καὶ ἡμῶν ἀπηλλάγη τὸ σῦνθηες, « Χαίροις » μ' εἰπὼν· ἐγὼ δ' ἐδόκουν, νῆ τοὺς θεοὺς, εἰς Ἄδου μετακεκλήσθαι· καὶ ἡ δὴ χρυσεοῦ, κατὰ τὴν πόσην, ἐγευσόμεν Ἄϊδαο, καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην εἶπον· « Τί μοι φησὶ Σωσθένης; Ὑσμίνη περὶ ταυτηνὴ τὴν Αὐλίκωμιν, ἐγὼ δ' εἰς Εὐρύκωμιν; οὐ μὰ τὸν ἐν τῷ κήπῳ θεόν· ξὺν Ὑσμίνῃ θανοῦμαι, ξὺν Ὑσμίνῃ καὶ ζήσομαι. »

3. Καὶ τὴν Ὑσμίνην περὶ τὸν κήπον εἶδον ὄλην

1. Vinum igitur more solito puella miscet : ego tamen non ut solebam bibi, etenim bibens bibere mihi non videor, et non bibens, amorem bibo. Bibit ergo primus Sosthenes, et tertius ego; nam præbabit mihi Panthia, bibensque pedem puellæ meo pede clam imposito compressi; illa autem lingua tacens gestu loquitur, sicque loquuta tamen siluit; etenim labellum amatorie mordens, seque dolere simulans, supercilium contrahit vultumque ad tristitiam componit, et tenue suspirium ducit; ego vero, vel ex solo gestu angor animo, pedemque confestim a puellæ pede abstraho et manu poculum vicissim præbeo. Cæterum mensæ opiparas cibos Cratisthenes, aut si quis alius mensæ adfuit, edisserat : mihi namque mensæ, cibi, potusque ac cæterorum quæ mensæ apposita sunt Hysmine loco puella fuit; cujus iterum propinantis digitum pressi : illa levisimo susurro, quique voluptatis plenus amorem stillaret, « Doleo, » inquit.

2. Interim post tertium quartumque potum et opiparas epulas, convivium finem habuit. At Sosthenes, « Hysminia, inquit, tertia dies agitur, postquam Aulicomidem venisti : totum vero istud triduum caduceatori et ministerii ejus honori lex apud nos tribuit; facesse igitur cubitum pro consuetudine cum formoso isto juvene, (Cratisthenem indicans); eras Eurycomidem Jovi Liberatori sacrificaturi properabimus. » Hæc loquutus, « Vale » dicto discessit. Ego autem, deos testor, ad Plutonis sedes vocari videbar, atque, uti poetice loquar, frigidum Erebum gustavi, et ad Cratisthenem conversus, « Quid, inquiebam, Sosthenes dixit? Hysmine in hac Aulicomide manebit, ego vero Eurycomidem redibo? » Nequaquam per Amorem qui in horto pictus est. Cum « Hysmine moriar et cum Hysmine vivam. »

3. Et subito Hysminen in horto inspexi amoris œstro

σεσοθημένην ἐξ ἔρωτος· εὐθύς δὲ ἴδων τὸν κῆπον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου συναγαγὼν, ἢ μᾶλλον ἴδους περὶ τὸν κῆπον κατασκοπήσας αὐτοὺς, καὶ ἴδων κατασκοπήσας αὐτὸν, καὶ μόνην τὴν Ὑσμίνην ἰδὼν, ἐγγύς μου ταύτης γενόμενος, καὶ « Χαίροις » εἰπὼν, ἐπεικυσάμην τοῦ χιτωνίου· ἢ δ' εἰσῆγα καὶ μόνον τὰ πρῶτα ἀντέτεινεν, ὡς δὲ καὶ χειρὸς ἠπτόμην, « Αἰδέσθητι, φησί, τὸ κη-
« ρύκειον. » Ὡς δὲ καὶ φιλεῖν ἤθελον, « Αἰδέσθητι μάλ-
« λον· εἴτ' οὐκ αἰδῆ τὸν ἐκ δάφνης στέφανον, εἶπε, καὶ
10 « τὸ ἱερὸν πέδιλον; » Ὡς δ' οὐ κατεδυσωπούμην, ἀλλ' ἴδους ἤμην περὶ τὸ φίλημα. « Τί δέ σοι κέρδος, εἶπεν, ἐκ
« τοῦ φιλήματος; » Ἐγὼ δὲ πρὸς τὴν κόρην μεθ' ἠδονῆς·

Ἔστιν κἄν κενεοῖσι φιλάμασιν ἀδέα τέρψις.

Ἡ δ' ὑποσηρῖα μικρὸν, « Χθὲς τὸν παρθένον ἐπλάτα-
15 « του, φησὶν, ὑπεκρίνου τὸν σὺφρονα, καὶ νῦν κα-
« ταβῆτορεύεις τὸν ἔρωτα. » Ἐγὼ δ' οὐδὲν εἰπὼν τὴν
χειρὰ φιλοῦ, καὶ φιλοῦν στένω, καὶ στένων ἐδάκρυσα.
Ἡ δέ μοι φησὶν· « Τί τυγχάνεις θρηγῶν; » Ἐγὼ δ'·
« Ὅτι γλώσση μόνη τοῦ μέλιτος γεύομαι· σὸς γὰρ με
20 « Σωσθένης πατήρ εἰς Εὐρυκώμιδα ξυνεφέλεκται. Ἡ
δ', « Ἀλλὰ καμὲ, » φησὶ. Καὶ τὴν χεῖρα ἀπαρπάξασα,
μακρὰν ἀπεπήδησεν.

4. Ἐγὼ δ' ὡς ἐν ὑποτέρῳ ποδὶ περὶ τὴν κλίνην γε-
νόμενος, ὑπεκρίνου ὑπνοῦν· φόρος γὰρ ἡμᾶς ὡς ἐκ
25 ποδὸς ξυνετάραξεν. Ἦκεν οὖν ὁ Κρατισθένης τῆς ξυ-
νηρεφῶς ἀναστάς μυβρίνης εἰς τὴν ἐπεκάθητο, καὶ τὸν
πόδα μου θλίβων, φησὶν· « Ἔως πότε τὸν βαθὺν τοῦτον
« ὑπνον ὑπνοῖς; Ὑσμίνην περὶ τὸν κῆπον, σὺ δὲ οὕτως
« ἀνακεκλιμένος ὑπνοῖς; » καὶ λέγων ἐγέλασεν. Ἐγὼ
30 δὲ, « Τί γελᾷς; » εἶπον. Ὁ δ'· « Ὅτι σε φόρος θερα-
« παινίδος ποδὸς χειρὸς ἐρωμένης δεσποίνης ἐστέρησε,
« καὶ θῆρας οὕτω καλῆς ἀνεμώλιον φοβήτρον. » Ἐγὼ
δὲ κατερίληγα τὸν Κρατισθένην, εἰπὼν· « Σύγχαίρῃ
« μοι, Κρατισθένης· ἔν ἡμῖν ἢ παρθένος ἐς Εὐρυκώ-
35 « μιδα. » Καὶ δὴ περὶ τὸν κῆπον γενόμενος, τὴν
Ὑσμίνην ἐζήτητον καὶ πάλιν ἰδεῖν· ὡς δ' οὐκ εἶχον
ἔρᾳν (ᾧχετο γάρ), ἐνεκαρτέρου τῷ κήπῳ, τὴν παρ-
θένον ἐνοπτριζόμενος· ὁ δὲ γε Κρατισθένης μετὰ γει-
μου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τὰς ἐν τῷ κήπῳ γραφὰς, καὶ
40 μετὰ τὸν ἐμὸν ἔρωτα τὸν ἐφ' ὑψηλοῦ τοῦ δίφρου καθή-
μενον, ἀνδρας ἀλλοφύλους, ἀλλογλώσσους, ἀλλο-
γενεῖς, ἴδους ἄλλους ἐξ ἄλλων καὶ τὸ πολίτευμα.

5. Ὁ μὲν γὰρ στρατιώτης ἦν, στρατιώτης τὸ σχῆμα,
στρατιώτης τὸ βλέμμα, στρατιώτης τὸ μέγεθος, ἴδους
45 στρατιωτικῶς κατεπέφρακτο, τὴν κεφαλὴν, τὴν χεῖρα,
τὸ μετάφρενον, τὸ μέτωπον, τὸ στέρνον, τὴν ὄσφυν,
καὶ μέχρι ποδῶν· οὕτως ὁ τεχνίτης τὸν σίδηρον εἰς
πέταλα ἐξυψήνατο, ἢ μᾶλλον ταῖς βαφαῖς τὸν σίδηρον
ἐμιμήσατο· οὕτω καὶ μέχρις οὐράων αὐτῶν τὸ στρα-
50 τιωτικὸν κατέφραξε. Φαρέτρα περὶ τὴν ὄσφυν, καὶ
σπάθη ἀμφικύπετος· δολιχὸν ἔγχος περὶ τὴν δεξιάν·
ἀσπίς ἐξήρτητο τῆς λαϊᾶς· τοῖν δὲ γε ποδῶν οὕτως εὐ-

percitam; statimque totum oculis hortum complexus, aut
potius totos oculos per hortum dispergens, illumque
totum speculatus Hysminenque solam videns, illisque
in conspectu adstans, « Salve », dixi, ac veste eam atraxi.
Illa quidem tacuit et primum solummodo reluctata est;
manu autem prehensa, « Reverere, inquit, caduceatoris
« ministerium. » Ut vero osculum intentavi, « Reverere
« magis, inquit; tibi nulla reverentia laureæ et sacri cal-
« ceamenti? » Sed ego nullo pudore afficiebar totusqu-
in basium ruebam. « Quid demum tibi lucri ex basio? »
infit Hysmine. Subjeci ego cum gaudio :

At vel inane mihi decerpere grata voluptas.

Illa tantillum subridens, « Heri, inquit, tu virgineum
« pudorem fingebas, teque pudicum simulabas, et nunc
« oras amoris causam. » Ego tacitus, dexteram osculor
et osculatus lacrymas effudi. Illa autem mihi, « Cur la-
« crymas effundis » inquit? Ego vero : « Mellis gustum lingua
« tantum percipio; tuus enim pater Sosthenes me Euryco-
« midem ire jubet. — Et me pariter, » respondit, sub-
reptaque manu celeriter aufugit.

4. Ego perneciter lectulo redditus somnum fingebam;
namque sonitus aures pedum pulsu increpans nos contur-
haverat. Cratisthenes ex umbrosa, propter quam sedebat,
myrto surgens, et pede pedem meum premiens, « Quous-
« que, inquit, tam altum soporem flabis? Hysmine in
« horto spatiaur, et tu sic supinus dormis? » et talia fatus
risit. « Quid rides? » inquam. « Rideo, respondit ille.
« quia tibi carissimæ dominæ manum, pulchramque adeo
« prædam, strepitus pedis ancillæ, et inane tericulum
« abstulit. » Ego autem Cratisthenem deosculatus sum
dicens : « Gaude mecum Cratisthenes; puella nobiscum
« Eurycomidem veniet. » Et iterum intra hortum me
agens Hysminem oculis quærebam : utque eam videre non
poteram (nam abscesserat), in horto tamen morabar illam
velut in speculo intuens; sed Cratisthenes oculos meos
converlit in horti picturas, et, post Amorem meum excelso
curri insidentem, homines videmus patria linguaque et
genere diversos, omninoque habitum et vitæ genere inter se
differentes.

5. Primus miles erat, miles habitu, miles oculis, miles
proceritate, cataphractus militariter caput, manus, inter-
scapulum, frontem, pectus, lumbosque, et ad pedes usque :
usque adeo pictor ferrum in laminas detexerat, aut po-
tius ferrum coloribus imitatus fuerat; usque adeo unguium
tenus militem armis instruxerat. Illa cingitur phætra et
ancipiti gladio; longam hastam dextera, clypeum læva
sustinet; pedes adeo ad veritatem adducti, tantaque arte

φυῶς εἶχε καὶ τεχνικῶς, ὡς εἴποις ἰδὼν κινεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον.

6. Ὁ μετ' αὐτὸν ὄλος ἦν ἀγροικικῶς ἐσταλμένος καὶ ὄλος ποιμῆν, ἀπερικάλυπτον εἶχε τὴν κεφαλὴν, ἀκόσμητον τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πώγωνος, τῷ χεῖρε μέχρις ἐπ' ἀγκῶνος γυμνῷ. Μέχρι γονάτων ὁ ζωγράφος τὸν χιτῶνα κατέλυσε· τὰ δ' ἐφεξῆς ἀφήκεν ἀπερικάλυπτα. Λάσιον τὸ στέφνον ἀνδρὶ, καὶ ὅσα τῶν μελῶν οὐκ ἐπεκαλύφθησαν ὡς ἐν χιτῶνι τοῖς χρώμασι. Τὸ σκέλος παχὺ, καὶ ὄλωσ' ἀνδρας ἀδρόν. Διδυμοτόκος αἰς πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ποιμένου ὠδίνουσα γέγραπται· ὁ δὲ γίγας οὗτος ποιμῆν μαיעύει τὴν αἶγα, καὶ τὸ μὲν πρωτότοκον ἔχει, τὸ δ' ὑποδέχεται· καὶ τὴν σύριγγα ποιμενικῶς ἀρμολάμενος, ἐπιτόκιον ἄδει, καὶ ὄλον καταδυσωπεῖ τὸν Πᾶνα τὰς αἶγας πυκνῶς εὐτοκεῖν.

7. Εἶτα λειμῶν κατάκομος ἄνθισι, καὶ τις ἀνὴρ κατὰ μέλιτταν ἐπὶ τοῖς ἄνθισιν ἐμετάλλευεν· οὐ κατὰ φυτηκόμον ἐγέγραπτο, κατ' ἀνδρα δὲ μάλλον πολυτελῆ καὶ πολυόλθον, καὶ ὄλον βλάκα, καὶ ὄλον χαρίεντα· ἡ γὰρ τοι περὶ τὸ πρόσωπον χάρις αὐτοῦ πρὸς τὸ τοῦ λειμῶνος κάλλος ἀντήριζεν. Ἡ θρῖξ περὶ τοὺς ὤμους ἐξήπλωτο, φιλοτίμως καταδοστρυχομένη, καὶ λίαν ἐπιμελῶς. Ἄνθισι τὴν κεφαλὴν ἐστεφάνωτο, καὶ ῥόδα κατεπεχεῖτο τῷ βοστρυχώματι. Ποδῆρης ὁ χιτῶν τούτω, καὶ ὄλον κατάχρυσος, καὶ ὡς ἐξ ἀνθέων κατὰστικτος, καὶ ὄλος ἠνέμωτο. Πλήρεις εἶχε τὰς χεῖρας ἀνθέων, καὶ ῥόδων καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν, ὅσα καθηδύνει τὴν ὄσφρησιν. Ἐσανδαλοῦτο τῷ πόδε· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο τὸ μέρος εἶχεν ἀπερικόσμητον· καὶ ἦν ὁ λειμῶν τοῖς ἐν ποτὶ σανδάλιοις ὡς ἐν κατόπτροις παραδεικνύμενος· οὕτως ὁ ζωγράφος καὶ μέχρι ποδῶν καὶ πεδίου τὸν ἀνδρα κατεχαρίτωσεν.

8. Πεδίον γλοηφόρον μετὰ τὸν κῆπον ὁ τεχνίτης ἐξήπλωσεν· ἀνδρα δ' ἐν μέσῳ κατεζωγράφησε, καὶ πάντα κατ' ἀγρότην ἐσκευασμένον, ἐστεφανωμένον τὴν κεφαλὴν, οὐκ ἐξ ἀνθέων, οὐκ ἐκ ῥόδων, ἀλλ' ἐκ λίνου λεπτοῦ, ὃν χεῖρ ὑφαίνει, καὶ τέχνη πλέκει· καὶ τοιοῦδε ἀγρότης ἔχει. Τὸν δὲ βόστρυχον οὐδὲ μέχρις ὤμων ὁ τεχνίτης ἐφήπλωσεν, οὐδὲ αὐτὸν ὄλον περικάλυπτειν ἀφήκε τὸν τράχηλον. Τὸ χιτῶνιον ἀκαλλῶς κατ' ἀγρότην ἐσκεύασε καὶ ὄλον ἀγροικικόν. Τὸ πόδε κατ' ἄμφω μέχρι γονάτων ἐγύμνωσεν, καὶ ἄμφω τῷ χεῖρε πρὸς ἐν ἀφώρισε ὀρέπανον, ὅτι καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μῆκος ὑπὲρ τὸ ὀρέπανον. Χόρτον τίλλειν ὁ γεγραμμένος ἀγρότης ἔργον εἶχεν ἐπιμελέστατον· τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπεπήγει τῷ χόρτῳ, καὶ ὄλος ἦν πρὸς τῷ λειτουργήματι.

9. Γηπόνος ὁ μετ' αὐτὸν παρὰ μέσους κεκυφῶς τοὺς ἀστάχιας, ὀρέπανον ἔχει τῇ δεξιᾷ, τῇ δὲ λαίᾳ συλλέγει τὰ ὀράγματα· ἐπέχει τοὺς καρποὺς τῶν πόνων, θερίζει τὰς ἀμοιβὰς τῶν χαμάτων, καὶ τῶν σπερμάτων τρυγᾷ τὰ γεώργια. Ἐπικάλυμμα φέρει τῇ κεφαλῇ, πῖλον ἀσκητῶν καὶ Ἡσιόδον· οὐ γὰρ γυμνῇ ταύτῃ δοκεῖ

efficti, ut hominem intuitus prorsus illum moveri affirmasset.

6. Secundus rustice omnino vestitus et pastor; intectum illi caput, inornati capitis barbæque crines, manus ad cubitum usque nudæ. Tunica genuum tenuis; cætera solveta pictor, cætera intecta præbuerat. Villosum homini pectus, et reliqua quæ coloribus uti veste tecta non erant. Crus crasum virili robore validum. Ante pedes pastoris capella quæ binos parturit fœtus, picta est; procerus ille pastor obstetricatur, et jam primogenitum capellæ tenet alterumque excipit; jamque fistulam parans carmen meditatur quod parturientibus capellis occini solet, et a Pape frequentes ac felices caprarum partus exorare videtur.

7. Tertio loco pratium floribus luxuriabat, in quo vir quidam ut apud flores investigabat; ille autem non hortulani ad instar pictus fuerat, verum divitis hominis beatique; delicatus admodum, admodumque venustus; vultus enim veneres prati venustatem æmulabantur. Capilli humerum per utrumque immissi diligenterque et accuratissime cincinnati. Coronatum floribus caput; sparsæ per crines rosæ. Talaris vestis, quam tenui auro, ut videbatur, floribusque intextam ventus omnino reflabat. Manus floribus plenæ rosisque et cæteris plantis quæ naribus olfactum permulcent. Sandaliis pedes vincti, nec enim hanc corporis partem inornatam habebat, et pratium sandaliis quibus pedes iuduebantur velut speculo remittebatur, ita pictor ad pedes usque et calceamentum viro gratificatus fuerat.

8. Proximum horto campum viridi herba vernantem pictor expanderat. Illius in medio virum pinxerat rustice prorsus vestitum, coronatum caput non floribus rosisque, sed tenui lino quod manu netur et arte textitur, sicque rusticus habet. Capillos, ut nec ad humeros diffundantur, nec etiam totam cervicem pererrent. Vestis, uti rusticum decet, illepidata, et omnino rustica. Pedes ad genua nudi; ambabus autem falcem tenet quæ videlicet formaque et mole falcem superat. In fœno secundo pictus rusticus occupatissimus, oculos fœno totus intendit, totusque incumbit operi.

9. Sequebatur agricola in segetes pronus; falcem dextera gestat, leva colligit manipulos: hoc laborum præmium obtinet, hanc demittit ærumnarum vicem, hos sementis fructus percipit. Pileo caput tegitur affabre facto, ut loquitur Hesiodus; nec enim nudo capite æstum to-

τὴν θέρμην ἀνέχεσθαι. Τὸν πάντα χιτῶνα παρὰ τὴν ὀσφύν διεζώσατο, καὶ τὸ πᾶν τοῦ σώματος πλὴν τῆς αἰδοῦς ἐξεγύμνωσεν.

10. Ὁ μετ' αὐτὸν ἦδη λελουμένος ἐγγέγραπτο· ἀνὴρ πρὸ τῶν πυλῶν εἰστίκει τοῦ βαλανείου, δόθνη τὴν αἰδοῦς περιστέλλων, τὰ δ' ἄλλα φέρων ἀπερικάλυπτα πάντως· ἐξ ἰδρωτός καταβρέιτο καὶ καταβρέγεται. Εἴποις ἰδῶν ἀσθμαίνειν τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὅσον ἐκκελύσθαι τῷ κτύματι· οὕτως ὁ τεχνίτης καὶ τὰς φύσεις αὐτὰς ἀπειμιέτο τοῖς χρώμασιν. Τῇ δεξιᾷ τῶν χειρῶν ἐκπωμα κατεῖχε κωνοειδές, ὃ τῷ στόματι φέρον τῆς ὀπῆς ἀνεβρόφα τοῦ πόματος· τῇ δ' αὖ γε λαίᾳ τὴν δόθνην ἀνείχε περὶ τὸν ὀμφαλὸν, μὴ πως ἐκρυεῖσα τὸ πᾶν ἐκκαλύψῃ τοῦ σώματος.

15 11. Μετὰ δὲ τοῦτον τὸν ἐκ βαλανείου, τὸν λελουμένον, τὸν καυματούμενον, ἀνὴρ τις ἐγγέγραπτο, ὄλον ἀνεζωσμένος περὶ τὴν ὀσφύν τὸ χιτῶνιον, ὄλω τὴν πόδε γυμνός, καὶ ὄλον οἴνου πηγῆν ἀναστομῶν πρὸ ποδῶν. Τὴν τρίχα πᾶσαν εὐφωῶς ξυῆχται πρὸς τὸ μέ-
20 τάρπρονον. Ἄμπελον ἢ λαίαι τῶν χειρῶν ἐμιμείτο, καὶ βότρυν εἶχε τοῖς δακτύλοις ὡς κλάδοις ἀπαιουρούμενον· ἢ δεξιὰ τὸν βότρυν ἐτρύγα, καὶ τῷ στόματι κατὰ ληνὸν παρετίθετο, καὶ τοῖς ὀδοῦσιν ὡς ποσὶν ἐναπέθλιθε· καὶ ἦν ὁ γεγραμμένος ἀνὴρ ἀμπελος καὶ τρυγητής, καὶ
25 ληνός καὶ οἴνου πηγῆ.

12. Ὁ μετ' αὐτὸν νεανίσκος νῦν πρώτως ἦνθει τὸν ἴουλον, τὴν κεφαλὴν μὴ φέρων ἀπερικάλυπτον, ἀλλ' ἐκ τινος ἀραχνύδους λίνου περικαλύπτων καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν βόστρυχον. Λευκὸν αὐτῷ τὸ χιτῶνιον,
30 ὃ τὰς χεῖρας συνέχει, καὶ ταύταις κεκόλληται· καὶ μέχρι δακτύλων ἐκκεχυμένον αὐτῶν, στενοῦται μὲν περὶ τὴν ὀσφύν, τὸ δ' ἐφεξῆς ἀνέτως ἐκχεῖται καὶ ὅσον ἠνέμωται. Μέχρι γονάτων ὁ τεχνίτης τοὺς πόδας τῷ νεανίσκῳ κατεπεδίλωσεν. Ὁ δ' οἰκίσκος φέριον στρου-
35 θῶν πλάττει φυτόν, δόλον πλέκει κατὰ πτηνῶν, καὶ περιεργάζεται τὸ πτερόν, ὄλον λειμῶνα φυτεύει, στρουθοῦς τῷ λειμῶνι παραπετάννυσι, λεπτῇ μηρίνθῳ τούτους ἀντικαθέλων πυκνά. Τὸν δόλον οὐ συνορᾷ τὸ πτηνόν, τὴν μηχανὴν οὐκ οἶδε· βλέπει τὸν λειμῶνα
40 τερπνόν, τοὺς ἐν μηρίνθῳ παραπετομένους στρουθοῦς, τοὺς ἐν οἰκίσκοις ἢ δὲ μελιζομένους καὶ χαρίεν· γίνεται πρὸς τῷ λειμῶνι, πρὸς τοῖς στρουθοῖς, καὶ τῷ δόλῳ ξυνέχεται· ὃ δὲ τὸν δόλον ξυσκευασάμενος ἰξευτῆς ξυ-
νέχει καὶ φράττει, καὶ τῆς εὐηθείας καταγελά.

45 13. Μετὰ δὲ ταῦτα ζεῦγος βοῶν ἀροτρον φέρον ἐγγέγραπτο, καὶ τις ἀνὴρ ἀροτριεύς, ὃ φαῦλα μὲν ὁ τεχνίτης ἐπέβραψε πέδιλα, φαῦλα δὲ καὶ τᾶλλα τὰ περὶ τὸ σῶμα κατεζωγράφησε, φαῦλον τὸν χιτῶνα καὶ ὄλον διεβρωγόντα· καὶ τοῦτο γὰρ ἐτεχνουργήθη τοῖς χρώμασι.
50 Φαῦλον τὸ τῆς κεφαλῆς περικάλυμμα, ἐξ ἐρίου τάχα συμπληθέν. Μέλαν οὐ κατ' Αἰθίοπα καταχρώσθη τὸ πρόσωπον, ἀλλ' ὅσον ἤλιος μεταχρώννυσι. Ἡ θρίξ ὀλίγη πρὸς τὸ μέτάρπρονον· τὴν γὰρ πᾶσαν τὸ τῆς κεφαλῆς ἐπεκάλυπτε κάλυμμα· πώγων καθειμένος καὶ

lerare posse videtur. Cincta circum ilia tunica; reliquæ corporis partes, pube excepta, nudæ.

10. Deinde vir lotus pictus fuerat; jam ante balinei fores sabano id quo viri sumus tectus, cætera intectus utique; sudore diffluebat et madebat. Hominem intuitus anhelare ac astu nimio dissolvi affirmes; tam eleganter pictor naturam coloribus imitabatur. Dextra poculum in conii liguram tenet, illudque ori admovens per foramen bibit; læva autem linteum circa umbilicum coerces, ne forte decidens corpus omne detegat.

11. Qui autem hominem ex balineo egredientem lavatumque et aestuantem sequebatur, vir quidam depictus fuerat, succinctus circa ilia tunicam, nudus pedes, et ante pedes vini fontem aperiens. Crines apte per dorsum contracti. Vitem imitabatur læva, cujus ab digitis velut ab ramis pendente dextra uvam carpit, quam ori veluti prelo admotam, mox dentibus, uti pedibus fieri solet, exprimebat: ita pictus ille vir vinea, vindemiator, proximusque ac vini fons erat.

12. Proximus illi juvenis, cujus nunc primum lanugo florebat, cujus caput non erat intectum, sed araneoso quodam lino caput circinnosque tegebatur. Candida illi vestis, quæ totas manus continet, illisque adheret, et quæ ad digitos effusa pressule circa illa coarctatur; cætera difflunt et vento agitari videntur. Usque ad genua pictor juvenis pedes calcavit. Ille autem passerum caveas fert, vimina concinnat, dolum contextit avibus, quas diligenter observat, per totum pratium vimina infigit, passerisque expandit, quos tenui funiculo ligatos frequenter retrahit. Nescia fraudis volucris non animadvertit dolum; prati amœnitatem, spatiantes in eo passeris, qui funiculo ligantur, aliosque in caveis dulces suaviterque cantillantes inspiciens, statim ad pratium passerisque advolat doloque capitur; qui autem dolum concinnavit aucups, captos retinet, et recordiam lrridet.

13. Deinde boves sub jugum aratrum trahentes picti fuerant, quos arator moderatur, cui viles artifex calceos consuit, villia et cætera quæ ad corpus spectant pictor expressit, vilemque et laceram tunicam; nam et hoc etiam coloribus ars efflaxerat. Vile et capitis tegmen ex mollita densataque lana. Niger vultus, non ut Æthiopsis, sed qualis torridis solibus coloratur. Crines non multi, retro penduli, omnem enim cæsariem capitis tegmen operiebat, barba demissa densaque. Dextra aratrum continet, quo

θλος βαθύς. Ἡ δεξιὰ τῶν χειρῶν ὄλη κατέχει, καὶ πρὸς γῆν ἐμβάλλει τὸ ἄροτρον, ἡ δὲ γε λαϊὰ βουπληγὰ φέρει, γηπόνων ἀνδρῶν γραφεῖον, ὃ βράπτεται μὲν βοῶν ἀΐμασι, καλλιγραφεῖ δὲ τῇ γῇ.

14. Ὁ μετ' αὐτὸν κατ' αὐτὸν τὸ σχῆμα, τὸν χιτῶνα, τὸ πέδιλον, καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς περιχάλυμμα, καὶ ὅσα περὶ τὸ σῶμα τὸ γὰρ τοι σῶμα διήλλακται τὸ μέλαν τοῦ προσώπου μέλαν μὲν, ἀλλ' οὐχὶ κατ' ἐκείνον, ὥσπερ οὐδὲ κατὰ τὸν ἐν τῷ κήπῳ γεγραμμένον λευκότερον. Ἡ θριξ ἀτάκτως πλὴν μέχρῃς ὤμων ἐξῆπλωτο· ὁ πώγων μὴ κατ' ἐκείνον ἐκκεχυμένος, ἀλλὰ ζυνηχται καὶ οἷον ζυνέσταλται. Τῆς μὲν τῶν χειρῶν τῆς λαϊᾶς ἐξῆπται κανοῦν· ἡ δ' αὖ ἑτέρα τὸν ἐν τούτῳ σῖτον ἐξῆγε, καὶ περὶ τὴν γῆν κατεσκόρπιζεν· εἰ δὲ κεκρυμμένα πετηνὰ τοῖς περὶ τὴν γῆν ἐκάθηντο χάσμασι, καὶ εἰ τούτοις ἐσκόρπιζεν, ὃ τεχνίτης οὐκ ἀφῆκεν δρᾶν.

15. Μετὰ δὲ τούτους νεανίσκος ἐγγράπτο σφριϋῶν τὸ σῶμα καὶ τὸ βλέμμα θρασύς, ὄλος περὶ θήρας ἐπιτοημένος καὶ κυνηγέσια, ἡμακμένος τὰς χεῖρας, καὶ οἷον θωύσων κυσί· χεῖρ γὰρ ζωγράφου καὶ τέχνη κἄν τᾶλλα σοφῆ, φωνῆς ἡττάται, καὶ μόνην αὐτὴν οὐκ οἶδε μιμῆσθαι τοῖς χρώμασι. Τὸν πάντα βόστρυχον πρὸς ἐν ζυνηγε καὶ ζυνεδέδετο· καὶ τὸ χιτῶνιον εὐφυῶς συγκεκόλληται τῇ σαρκί, καὶ οἷον ταύτη ζυνέβραπται, ὃ μέχρῃ γονάτων ὃ τεχνίτης ἐξέχυσε. Τὰ δ' ἐφεξῆς μέχρῃ δακτύλων αὐτῶν διεβρωγῶς τις πέπλος ζυνεσφιγγε, καὶ μήρινθος κατὰ κιττὸν ζυνεπλέκετο. Λαγῶδες τῆς λαϊᾶς ἐπηώρητο τῶν χειρῶν τῇ γὰρ τοι δεξιᾷ τοὺς κύνας ὑπέσαινε· οἱ δ' ὄλον ποδῶν ἐκυλινδοῦντο τοῦ νεανίσκου, καὶ οἷον ζυνέπαιζον.

16. Τέλος κρατῆρες πυρὸς ἐγεγράφατο, καὶ φλόξ ὡς ἀπὸ γῆς, μέχρῃς ἐς αὐτὸν οὐρανόν, ὡς μὴ δ' ἔχειν μαθεῖν, εἴτ' ἀπ' αἰθέρος ἐς γῆν ἐκχεῖται τὸ πῦρ, εἴτ' ἀπὸ γῆς ἐξῆπται πρὸς οὐρανόν. Καὶ τις ἀνὴρ ἑκατονταπέπελος παρακάθηται τῇ φλογί, ὄλος ῥυτίς, ὄλος πολὺ καὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν πώγωνα, διφθέραν ἐνδεδυμένος ἐκ κεφαλῆς ἐς ὀσφύν, τὰ δ' ἄλλα γυμνός, τῷ χεῖρε, τῷ πόδε, καὶ τὸ πολὺ τῆς γαστρούς. Ἐκτεταμένος εἶχε τὰς χεῖρας, καὶ οἷον μεθεῖλκε τὴν φλόγα καὶ ὄλην μετεβρίπιζε, καὶ ὄλην μετῆγε πρὸς ἑαυτόν.

17. Ταῦθ' ὀρωῖμεν, καὶ τοῖς παραδόξοις ἐξεπληττόμεθα, καὶ τί βούλεται τὰ γεγραμμένα σφόδρα ἐκμαθεῖν ἐδεόμεθα, καὶ μᾶλλον ὃ Κρατισθένης· ἐμὲ γὰρ ὃ τῆς Ὑσμίνης ἔρωις ὄλον μεθεῖλκε πρὸς ἑαυτόν· τὰ δ' ἄλλα πάντα καὶ τὰ περὶ τὸν κῆπον τερπνὰ, τερπνὰ μοι πρὶν Ὑσμίνην ἰδεῖν, ἢ μᾶλλον πρὶν Ὑσμίνης ἐκκαυθῆναι τῷ ἔρωι. Ἐγὼ μὲν τοῖνον τοὺς ὀφθαλμοὺς μετάγω περὶ τὸν κῆπον, τὴν Ὑσμίνην ἐνοπτριζόμενος· ὃ δὲ γε Κρατισθένης ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν γεγραμμένων ἀνδρῶν ἱαμβεῖον ἐν ὀρᾷ γεγραμμένον· τὸ δ' εἶχεν οὕτως·

Τοὺς ἀνδρας ἀδρῶν, τὸν χρόνον βλέπεις ὄλον.

terram premit; læva boum stimulum gestat, qui aratoribus pro stylo est; atque ille boum sanguine tinctus terram cruore describit.

13. Sequentis similis forma fuit, similis vestis, calceus, pileus, omnisque ornatus; diversum tamen corpus; nigra, sed non ea nigredine qua præcedentis, facies, neque candida, ut illius, qui in horto depictus est, verum quantum illo nigrior, tantum illo candidior. Coma sine lege nisi usque ad humeros effusa: barbitum non ut proximi prolixum, sed in unum collectum adstrictumque. Læva canistrum pendet, unde triticum acceptum dextera terræ credit; quod utrum pennigeris, si modo hiantibus terræ rimis occuluntur, distribuat, pictor oculis arbitrari non permiserat.

15. Illos adolescens excipit vivido corpore vividisque oculis audaciam ex omni parte spirans; at ille venationi perditæ incumbens et venaticis curis, respersis cruore manibus, canes hortari videtur; nam pictoris manus et ars, alias peritissima, in voce vincitur illamque solummodo coloribus exprimere non potest. Crines in unum conglobatos nodus adstrinxerat; vestis membris pressule adhæret, his velut adsuta; illam ad genua pictor effuderat. Cætera lacero panno ad usque digitos tecta, tortilique in modum hederæ fune adstricta. Læva leporem sustinet, dextra canibus blanditur; at illi adolescentis propter pedes volutati colludere videbantur.

16. Ultimo loco ignis crateres depicti fuerant, et flamma quasi ex terra usque ad cælum ipsum erumpens, ita ut dubium sit utrum cœlitus in terras demittatur ignis, an in cœlos ab terra accensus feratur. Vir senio confectus, adeoque ut videatur jamdudum in eo esse ut efferatur, igni assidet, rugis obsitus, omninoque caput et barbam canus; pellis capite ad ilia eum occupat; cætera nudus est, manus pedesque ac magnam ventris partem. Extensæ autem manus, et flammam ad se trahere adeoque excitare et trahere videtur.

17. Horum adspectu et rerum novitate in stuporem attoniti scire ardebamus, quid illa pictura sibi vellet, Cratisthenes præcipue: nam me Hysmines amor totum ad se trahebat; ac cætera quidem in horto placuerant, antequam Hysminen vidissem, aut potius antequam Hysmines amore conflagrarem. Itaque circumferebam per hortum oculos Hysminem velut in speculo intuens; Cratisthenes interea inscriptum capiti pictorum hominum iambum videt qui sic habebat:

Hos intuenti totus annus cernitur.

18. Ἐντεῦθεν κατεφιλοσοφοῦμεν τὰ σχήματα τῶν γεγραμμένων ἀνδρῶν.

Στρατιώτης ὁ πρῶτος τὸν καιρὸν τοῦ χρόνου παραδεικνύς, ὅτε πᾶς ἐκστρατεύει στρατιώτης ἀνὴρ ὄλος ὅπλοις καταπραΰζαμενος ἑαυτὸν.

Ἄ μετ' αὐτὸν αἰπόλος, καὶ ἡ αἰξ ἡ περὶ τοῖς ποσὶ τρίτουςα, καὶ σύριγξ ὅση αὐλοῦσα, τὸν καιρὸν ἐκφάνει, καθ' ὃν ποιμὴν ἐκ χειμῶνος ἐξάγει τὸ ποιμνιον, καὶ καθ' ὃν τρίτουςιν αἶγες, καὶ σύριγξ ἀρμόττεται.

Ἄ γεγραμμένος λειμών, ὁ βόδοις κομῶν καὶ θάλλων τοῖς ἀνθεσιν, ὁ μέσος κατηνθισμένος ἀνὴρ, τὸν καιρὸν εἰκονίζει τοῦ ἔαρος.

Τὸ χλοηφόρον γεγραμμένον πεδίον, ὁ τὸν χόρτον τῶν ἀγρότης, τὸν καιρὸν παρίστησιν ἐμφανῶς, καθ' ὃν ὁ χόρτος πεπαίνεται, καὶ τὴν ἐκτομὴν ἀπατεῖ.

Ἄ μέσον ἀσταχῶν ἀνὴρ, ὁ τὸ δρέπανον ἔχων καὶ θερίζων τὸν ἀσταχυν, τὸν καιρὸν τοῦ θέρους σοι καταζωγραφεῖ.

Ἄ λελουμένος ἀνὴρ, ὁ γυμνός, ὁ πίνων, ὁ καυματούμενος, τὴν θέρημην ἐμφάνει σοι τοῦ καιροῦ, τὴν ἐπιτολὴν τοῦ κυνός, ὅθεν τὸ σῶμα καταξηραίνεται.

Ἄ τὸν βότρυν τρυγῶν, τὸν καιρὸν τῆς τρύγης σοι παριστᾷ, καὶ τὸ πεπαθῆναι τοὺς βότρυας.

Ἄ μετ' αὐτὸν ἱξευτής ὑπαινίσσεται σοι τὸν χρόνον, καθ' ὃν τὰ πτηνὰ τὸν χειμῶνα φρίσσει, καὶ μεταίρει πρὸς τὸ θερμότερον.

Ἄ ὄρξ τὸν γηπόνον ἐπ' ἄροτρον; οὗτός ἐστιν ὁ καιρός, ὃν καὶ τις σπόδος ἐκ τῶν πληθιάδων ἐς ἄροτρον ἠκριθώσατο.

Ἄ μετ' αὐτὸν σκερπίζων τὸν σίτον, σπορεύς ἐστι, καὶ τὸν τοῦ σπόρου καιρὸν καθυποφαίνει τῷ ζωγραφήματι.

Ἄ ὄρξ τὸν ἐν μέσῳ κυνῶν νεανίσκον, τὸν τὸν λαγῶν φέροντα, τὸν τοὺς κύνας καθυποσαίνοντα; τὸν τῆς θήρας καιρὸν σοι παρίστησιν' ἐπειδὴ γὰρ συνῆπται ταῖς ἀποθήκαις καὶ σίτος, καὶ οἶνος, καὶ τὰλλ' ὅποσα συναγαγεῖν ἀγαθόν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ περὶ τὸ μέλλον ἐξῆς εὖ διετέθη γεωργικῶς καὶ γηπονικῶς, ἀνέσει καὶ θήραις καιρός ἀφωσίωσινται.

Ἄ πολὺς οὗτος ἀνὴρ, ὁ τῆ ἐστία ἐμπελαδὸν παρακαθήμενος, τὸ δριμύ τοῦ χειμῶνος καθυποφαίνει σοι, οὐχ ἦττον δὲ καὶ τὸ τοῦ γήρωος ψυχρόν' ὁ γὰρ τοῖ χειμῶν διὰ κόρης ἀπαλόχροος οὐ διάσει, τροχάλον δὲ γέροντα τίθησιν.

19. Οὕτω τοίνυν καταφιλοσοφῆσαντες τὴν γραφὴν, περὶ τὸ δαιμάτιον ἀνεχωροῦμεν ὑπνοῦ γὰρ ἐκάλει καιρός. Καὶ ὁ μὲν Κρατισθένης περὶ τὴν κλίνην ἐγένετο, ἐγὼ δ' ἐνεκαρτέρου τῷ κήπῳ, τὴν Ἰσμήνην ἐθέλων ἰδεῖν, καὶ ὄλος πρὸς τὴν πύλην εἶχον τοὺς ὀφθαλμούς· νοῦς γὰρ ἔρωτι τρωθῆεις ὄλον κατὰ νοῦν ἀναπλάττει τὸν ἔρωτα, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς μεταίγει περὶ τὸ πλάσμα, καὶ ὄλον δρᾶν δοκεῖ τὸ πλαττόμενον· οὕτω πῦρ ἔρωτος πεσὸν ἐς ψυχὴν, καὶ τὰς φύσεις αὐτὰς με-

18. Inde super pictorum hominum habitu disserere coepimus.

Miles primus opportunum anni tempus designat, quo milites in expeditionem ducuntur, omnibus armis protecti.

Secundus opilio, capraque ante pedes ejus parturiens, et fistula quasi resonans, tempestatem eam denotat qua gregem, hieme dilapsa, pastor educit, qua capellæ pariunt, qua fistula paratur.

Luxurians rosis pratum floribusque pullulans, ejusque in medio floribus conspersus juvenis, veris tempus figurat.

Viridis campus, occupatusque in secundo feno rusticus tempus manifesto demonstrat quo maturum fenum demeti postulat.

Vir medias inter segetes falcem gestans operæque messoriæ incumbens, æstivum tempus ad verum depingit.

Sequens ex balineis nudus, bibensque ac æstuans, urentemque aeris sævitiam ortumque canicæ ostendit, unde corpora exsiccare solent.

Septimus uvas carpens opportunitatem tibi vindemiæ et uvarum maturitatem exhibet.

Qui sequitur auceps hoc anni tempus indicat, quo volucres hiemem timentes ad loca calidiora fugam instruunt.

Adspicis aratro incumbentem agricolam : tempestas illa est, quam quidam doctus Pleiadum ab ortu arationi tribuit.

Qui agricolam excipiens frumentum scriit, seminator est et sationis tempus subindicat.

Quem vides medios inter canes adolescens leporem gestans et canes blandiens, venationis tibi tempus exprimit, postquam scilicet reposita in horrea seges, vinumque ac omnia quæ colligere expedit, recondita sunt, futuri etiam cura, quantum ad rem rusticam et agriculturam spectat, recte habita, tum dein otio ac venationibus tempus addicitur.

Canus ille senex largissimo foco proximus assidens, hiemis asperitatem subostendit, non secus ac senectutis frigiditatem; namque

Non perflant teneræ per vivida membra puellæ,
Sed senis incurvant borealia flamina corpus.

19. Ita his omnibus explicatis cubiculum contendimus, somni enim tempus nos vocabat. Jam se lectulo Cratisthenes collocaverat : ego autem in horto remansi, Hysminen videre cupiens et oculos in portam contuitu pertinaci intendebam : animus enim amore saucius, amorem suum in se, figuli more, fingit, oculosque ad objectum, quod fingit, confert, prorsusque rem fictam sibi cernere videtur : usque adeo amoris ignis mentem invadens, ipsas rerum

ταπλάττει καὶ μεθαρμόζεται. Καὶ ὁ Κρατισθένης τῆς κλίνης ἀναστὰς μετέλκεται με περὶ τὸ δωμάτιον, νδξ δ' ἤδη τελέθει, λέγων, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.

5 20. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· « Νῦν τὰς γραφὰς θλας
« ἀνεμετροῦμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς, τὰς ἐπιγραφὰς ἑωρῶ-
« μεν, καὶ ταῦτα ταῖς γραφαῖς προσηρμότομεν, καὶ
« θέρει μὲν καὶ ψύχει, καὶ ἔαρι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἅπλωδς
« καιρὸς ἀφωσίωται· Ἔρωδς δ' οὐ περιγέγραπται τῆ
10 « γραφῆ, οὐ πρὸς καιρὸν τῆ τέχνη μετεχρωμάτισται· πάν-
« τως ὅτι παντὶ καιρῷ μεθαρμόζεται. » Ὁ δὲ Κρατι-
« σθένης· « Ἰσχυρῶς σε καταπαγεῖδού τοῖς χεῖλεσι, καὶ
« τοῖς σοῖς τὴν νικῶσαν ἔχω προβλήμασιν· ἐγγὺς γὰρ
« ἡ γραφῆ, καὶ ἀπαράγραπτος ὁ γραφεύς· θέρει γὰρ
15 « καὶ ψύχει καὶ ἔαρι καιρὸς ἀφωσίωται κατὰ γε τὴν
« γραφὴν καὶ τὸν λόγον τὸν σὸν, ἔρωτι δὲ οὐδαμῶδς· ἂν
« δ' ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶ, τυραννὶς τὸ πρᾶγμα· ἂν
« καταδυναστεύσας πολλάκις ἐκράτησε παρ' ἡμῖν, οὐ
« νόμος τὸ σπάνιον, ἡ γὰρ τοι τοῦ ζωγράφου γραφῖς
20 « Ἐρμού μοι ἀκόντιον· ὅλη κατεστομωμένη τοῖς ἐκ
« τῶν γεγραμμένων προβλήμασιν. » Ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν
« Κρατισθένην· « Ἄλλ' αὐταῖς σοι ταῖς τῶν χρωμάτων
« βαφαῖς ἐκθλυθησεται τὸ ἀκόντιον· Ἔρωδς γὰρ
« προσγέγραπται βασιλεὺς, καὶ πᾶσα φύσις ἀνδρῶν
25 « ὡς δούλη παρίσταται, ἄνδρες δὲ πάντως καὶ οἷς
« τοὺς καιροὺς ὁ γραφεὺς μεθρομόσατο· εἰ γοῦν τὸ
« πᾶν καὶ καθόλου δουλοῦται τῷ Ἐρωτι, πῶς τὸ με-
« ρικὸν ἐκφύγη τὴν δούλωσιν; Εἰ δὲ καὶ πᾶν τμήμα
« καιροῦ καὶ διάστημα ἐξ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ὡς ἐξ
30 « ὕλης τὴν σύστασιν ἔσχηκεν, αὐταὶ δὲ δουλοῦνται
« κατὰ τὴν γραφὴν καὶ τὸ σὸν μυσταγώγημα, εὐδη-
« λον ὡς καὶ τὸ ἐκ τούτων καὶ δι' αὐτῶν καὶ ὄλον ἐν
« θλας αὐταῖς οὐκ ἀποφύγη τὴν δούλωσιν, ἀλλ' ἄκον
« συνδουλαγωγηθήσεται. » Ταῦτ' εἶπον, καὶ τὸν
35 « Κρατισθένην εὐθὺς κατεφίλησα, « Νικῶ σε, λέγων,
« Κρατίσθενες. » Ὁ δ'· « Ἔστω, νενίκηκας· γενόμεθα
« περὶ τὸ δωμάτιον. »

21. Καὶ γεγονότες ἀνακεκλίμεθα. Καὶ τις φόφος περὶ
τὸν κῆπον γενόμενος, τῆς κλίνης μ' ἀνέσπασε· καὶ
40 « περὶ τὸ φρέαρ τὴν Ὑσμίνην ὀρῶ, πρὸς ἣν κατεπέτασα,
« καὶ τοῦ ποδὸς ἐμνήσθην τοῦ Ἐρωτος, ὅτι μὴ κατ' ἄν-
« θρωπον ἦν, ἀλλ' ὄλον περὸν· καὶ τὸν ζωγράφον τῆς
« γραφῆς ἐμακάρισα· Ἔρωδς γὰρ καὶ τοὺς ἐμοὺς τούτους
« πόδας ἐπέτρωσε· καὶ μηδὲν αἰδέσθεῖς θλας χερσὶ τὴν
45 « κόρην κατεφίλησα κατασχών. Ἡ δ' ἐξ αἰδοῦς καὶ θάμ-
« βους, « Τί πάσχεις; » ἀνέκραξε. Ἐγὼ δ'· « Οὐδὲν, εἶ-
« πον, ἄλλο πλὴν ἔρωτος τὴν πικρὰν ταύτην καὶ γλυ-
« κυτάτην μοι πάθησιν. » Καὶ πάλιν κατεφίλου αὐ-
« τὴν, καὶ πάλιν ξυεσφιγγον, καὶ ὄλην εἶλον πρὸς
50 « ἐμαυτὸν, καὶ πρὸς τὴν ψυχὴν μετεβίβαζον, καὶ τοῖς
« δακτύλοις κατέθλιβον, καὶ ὄλην κατέδακνον, καὶ ὄλην
« ἀνεβρόφων τοῖς χεῖλεσι, καὶ θλας ὄλην ὡς κιττὸς ξυ-
« εἶχον κυπάρισσον· ξυεπλεκόμεν τῆ κόρῃ, ξυεβρίζου-
« μην αὐτῆ, καὶ τὴν φύσιν ἐζήτουν κοινώσασθαι, καὶ

EUMATHII.

naturas transformat et transmutat. Me autem Cratisthenes lecto surgens in cubiculum reluctantem trahit dicens :

Nox venit et dulci juvat indulgere sopori.

20. « Mi Cratisthenes, subjeci ego, ecce modo picturas
« illas omnes oculis arbitrati sumus; inspectas etiam in-
« scriptiones illis adaptavimus, et hiemi quidem ac æstati
« verique et cæteris anni tempestatibus definitum proprium
« tempus fuit; Amor vero neque pictus est, neque ullum
« illi tempus hæc pictura tribuit; quia profecto omni tem-
« pori convenit. » Tunc Cratisthenes, « Te labris tuis
« fortiter irretitum teneo atque omnino secundum ea, quæ
« proposuisti, vinco; ecce enim picturam, nec aspernandum
« pictorem; æstati, hiemi ac veri suum tempus additum
« est secundum picturam et ratiocinationem tuam, amori
« vero nullum; nam si ultra fossam limitem salit, tyrannis
« est: quod si nos sæpiuscule oppressos subegit, ex his,
« quæ raro accidere solent, jura non constituuntur; mihi
« enim certe pictoris stylus Mercurii jaculum est; omnem
« ab illis, quæ in hac proposuit, aciem suam habet. »
Ego vero, « Sed tibi tamen, inquam, hujus jaculi vis
« iisdem ipsis picturis hebescet; Amor enim rex pingitur,
« cujus ad obsequium omnis hominum natura parata
« adest; at illi, quibus tempora pictor attribuit, homi-
« nes sunt. Si igitur universa Amori serviunt, quo-
« modo singula servitutem effugient? Præterea si tempo-
« ris partes et intervalla in dies noctesque divisa ex his
« tanquam ex materia componuntur, illæ dies scilicet nox-
« que, secundum picturam doctrinamque tuam illi parent,
« prorsus liquido patet non futurum esse ut omnia, quæ
« ex illis, per illas aut in illis totis sunt, servitutem ef-
« fugiant, sed etiam invita servitutis consortium subeant.
Hæc effatus Cratisthenem amplexus sum: « Vici te, mi
« Cratisthenes, » inquam. « Esto, inquit, vicisti; sed in
« cubiculum pergamus. »

21. Statimque cubiculo et lectulo redditi sumus. Ortus
interea strepitus in horto, strato me excussit; Hysminen-
que fonti vicinam intuens, ad eam advolavi et Amoris
pedum, quos non hominum instar, sed alatos habet,
recordatus sum, pictorisque industriam laudavi: nam et
pedibus meis Amor addidit alas, confestimque deposito pu-
dore ambabus puellam detinens suaviari occæpi. Illa præ
pudore, metuque ac admiratione, « Ecquid caussaris, »
exclamat? — Nihil, inquam, præter amarum et duleissi-
« mum Amoris morbum. » Rursusque constrictam attrahe-
bam ad me et velut animæ in partem deducebam et
premebam digitis, totamque mordebam et totam labiis
sorbillabam, totusque totam ut hederam cupressum cir-
cumcingebam, conjungebar puellæ, iisdem cum ea ra-
dicibus adhaerebam, imo hoc mihi erat in votis, proprias

ἤθελον ὀλην καταφαγεῖν, καὶ ὀλην αὐτὴν κατερεύεσθαι ὀλην ἦγον περὶ τὸ χεῖλος, καὶ ὡς ἐκ σίμβλου τοῦ χεῖλους τῆς κόρης μέλι γλυκάζων ἐτρώγων τοῖς χεῖλεσιν.

5 22. Ἡ δὲ μοι γενομένη περὶ τὸ στόμα, δάχνει μου τὰ χεῖλη, καὶ τοὺς δόνοντας αὐτῆς ὀλους τοῖς ἐμοῖς κατεφύτευσε χεῖλεσιν καὶ μοι περὶ τὴν ψυχὴν ἐβλάστησαν ἔρωτες, καὶ γιγάντων παλαμναϊότεροι. Ἐγὼ δ' ἀλγήσας, ξυνέσχον αὐτὰ, καὶ ὄϊον ἐστέναξα· ἡ δ', « Ἠλγησας τὰ χεῖλη; φησὶν· ἀλλ' ἤλγησα καὶ γὰρ τὴν ψυχὴν, « ὅτε μοι ταῦτα καὶ σὺ τὸν ἔρωτα προπετώσ ἐπὶ τῆς « τοῦ πατρὸς τραπέζης ἐξεφαιλλασατε. » Καὶ πρὸς τὴν κόρην ἐγὼ· « Ἰδοὺ μοι τὰλλα τῶν μελῶν καὶ θλιβέ- « θῶσαν· τὰ δὲ μοι τιμάσθω καθυπουργοῦντά μοι τοῖς
10 « φιλήμασιν. Εἰ δὲ μοι κέντρον φέρεις ὡς μέλιττα, καὶ « φυλάττεις τὸ σίμβλον, καὶ πλήττεις τὸν τοῦ μέλιτος « τρυγητὴν, ἐγκατερήσω τῷ σίμβλω, τὸν ἐκ τοῦ κέν- « τρου πόνον ὑφέξω, καὶ τρυγήσω τοῦ μέλιτος· οὐ γὰρ « με στερησεῖ πόνος γλυκύτητος μέλιτος, ὥσπερ οὐδ' « ἀκανθα βόδου τοῦ βόδου κωλύσει με. » Καὶ πάλιν ἐφίλων αὐτὴν, καὶ πάλιν ξυνέθλιβον, καὶ τι ὄρῳ ἐπεχειροῦν ἐρωτικώτερον. Ἡ δ', « Ἄλλ' οὐκ ἔσται σοι τοῦτο, « νῆ τὴν Ὑσμίνην, » φησὶν. Ἐγὼ δ', « Ἄλλ' οὐκ ἀνήσω, « νῆ τὸν Ὑσμινίαν, » ἀντέλεγον.

23. Καὶ ἦν ἔρις παρ' ἡμῖν Σωφροσύνης καὶ Ἐρωτος, εἰ μὴ τις Αἰδῶ τὴν Σωφροσύνην ἐκείνην ἐθέλει καλεῖν· ὁ μὲν γὰρ ὡς ἀπὸ γῆς μοι κρατῆρας ἀνῆπτε πυρὸς, ἡ δ' ὡς ἐξ οὐρανοῦ τὴν κόρην ἐψέκαζεν· ὁ μὲν ὀλας ἐξεκένου φαρέτρας, ἡ δ' αἰδῶς τῇ παρθένῳ ἀσπίς ἐπτα-
30 θόειος· ὁ μὲν μοι τὴν ἐν χερσὶ λαμπάδα κατ' ὀφθαλμῶν ἀνῆψεν ἐρωτικῶς, καὶ τὴν φλόγα πρὸς τὴν ψυχὴν μετεβρίπιζεν, ἡ δ' ὀλας πηγὰς θακρῶσιν ἐκ τῶν τῆς κόρης ὀφθαλμῶν ἀνεστόμωσεν. Ἄλλ' ὕδωρ Αἰδοῦς Ἐρωτος πῦρ οὐ κατέκλυσεν, ἀλλ' ἤϊον στεφανίτης ἐγὼ, καὶ Σωφρο-
36 σύνης Ἐρωτος ἐκράτησεν ἄν, εἰ μὴ τις περὶ τὴν πύλην γερόμενος, τῆς δαστυχίας! τὴν Ὑσμίνην ἐζήτει. Πρὸς τὸ σφόδρα καταθορυβηθέντες ἡμεῖς, ἀπ' ἀλλήλων ὀρόμεθα· καὶ ἡ μὲν παρθένος (εἰρήσθω γὰρ καὶ πάλιν· οὕτω γὰρ Σωφροσύνη δοκεῖ καὶ δαίμοσιν) ἐπὶ τῷ
40 φρέατι γέγονε· καὶ ἦν τοῖς περὶ τοῦ φρέατος τὸ στεφάνωμα παρακαθημένη πτηνοῖς, καὶ τούτοις προσπαίζουσα.

24. Ἐγὼ δὲ περὶ τὸ δωμάτιον γεγωνῶς, ἀνεκεκλιμην εὐθὺς, καὶ ὀλον τὸν ὑποσῶντα καθυπεκρινόμενη σαφῶς,
45 ἔαυτὸν μεταπλάττων ἐξ αἰδοῦς καὶ φόβου καὶ ἔρωτος. Τὸ κρυψέον ἡσυχνόμην, τὸν ἐκ δάφνης στέφανον, τὸ ἱερὸν πέδιλον, τὸν σεμνὸν χιτῶνα, καὶ τὰ Διάσια· τὸν Σωσθένην ἐφοβοῦμην, καὶ τὴν Πανθίαν καὶ ὀλην Αὐλίκωμιν καὶ μᾶλλον ἑαυτοῦ τὴν Ὑσμίνην ἡλέου ἐξ
50 ἔρωτος. Ὁ δὲ καλὸς Κρατισθένης τῆς κλίνης ἀναστάς, καὶ περὶ τὸν κῆπον γερόμενος, καὶ μήτε τὴν Ὑσμίνην ἰδὼν, μήτε τινὸς περὶ τὴν οἰκίαν ἀκούσας φωνῆς (ἦν γὰρ πάνθ' ὄρῳ τὰ γινόμενα), πρὸς με ἦκε λέγων· « Μηδέν σοι τοῦ πλάσματος. » Ἐγὼ δ' ὀλος ἀνέστην

natura: vices communicare, ardebamque illam totam comedere totamque illam eructare. Ad labra illam admovens, ex labris puellae tanquam ex alveari mel labra mea colligebant.

22. Illa autem ori meo pariter osculum conlabellans, admorsis labellis dentium vestigia inseruit et plures amores in anima pullularunt gigantibus ipsis crudeliores. Ego autem contraxi labra et suspirium duxi; at illa, « Do- « lent tibi labella, inquit; sed et mihi animus doluit, « quum amorem meum tu et illa in convivio patris te- « mere fastidistis. » Puellae autem ego, « Ecce, inquam, « caetera membra mihi premantur; tibi modo labra in « pretio sint quae mihi oscula ministrant. Si mihi aculeum « fers velut apis, alveareque custodis, et mellis furem « vulneras, insistam tamen alveari, mellisque ergo spi- « culi dolore sustinebo et mel colligam; nec enim a « dulcedine mellis me labor arcebit, uti nec a rosa spina « deterrebit. » Et iterum illam suaviabar et iterum com- primebam et ultimi amoris voto obsequi conabar. Illa autem, « Hoc tibi, inquit, per Hysminen non succedet. — Sed nec ego per Hysminiam remittam, » vicissim in- quiebam.

23. Ita inter nos certamen ortum est Castitatis et Amoris, nisi quis satius duxerit Castitati Pudoris nomen indere. Ille enim igneus crateras velut ab intimis terrae visceribus accendebat, illa autem deciduo calidus rore virginem spar- gebat; ille totam pharetram vacuum fecit, illa autem virgini septemplex clypei instar; ille flagrantis tædæ, quam mani- bus quatitabat, inque oculos, ut Amorem decet, ignem inten- tabat, flammamque, ut animum incenderet, ventilabat; illa autem lacrymarum fontes ex oculis puellae recludebat. Neque tamen hæc Pudoris unda Amoris ignem obruit, et jam ego victor coronatus ferebar; jam Pudicitiam superabat Amor, quum quis ad januam, o me infelicem, devenit, qui Hysminen quærebat. Conturbati hoc strepitu ambo ab invi- cem discessimus, et virgo (ita enim vocetur, quando Cas- titati diisque sic visum est) ad fontem tetendit, proxima- que sedit volucribus quae fontis coronam decorant, et illis colludens.

24. Ego vero cubiculo redditus cubitum festinus concessi, dormientem probe mentitus, totumque me dissimulans metu, verecundia et amore. Pudebat me propter caduci- feri ministerium, lauri coronam, sacrum calceamentum, venerandamque vestem ac Diasia; Sosthenem vero, Pan- thiam, ac universam Aulicomidem timebam. Hysmines autem præ amore potius quam mei ipsius miseratio inces- serat. Verum formosus Cratisthenes lecto surgens in hortum regressus est; quum neque Hysminen vidisset nec, cuiusquam vocem juxta domum intellexisset (singula enim inspexerat), ad me venit dicens: « Frustra dissimulas. »

ὑπότρομος· καὶ ὁ Κρατισθένης· « Ἵης δειλίας τοῦ κήρυ-
« κος! » Ἐγὼ δ' ὄλος καὶ πάλιν ἤμην ὑπότρομος, καὶ
τὴν Ὑσμίνην ἐζήτουν ἰδεῖν, λέγων· « Ὀλώλειν, Κρα-
τίσθενης. » Καὶ ὁ Κρατισθένης, « Σίγα, φησί, καὶ περὶ
5 τὸν ὕπνον γενώμεθα·

Σοφὸν γάρ ἐστι κἀν κακῶς ἂ δεῖ φρονεῖν. »

25. Κἀγὼ δ' ἐσίγων μὲν, ἀλλὰ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς
καὶ ὁ ὕπνος ἐμίσησε, καὶ δυσωπούμενος ἐξέφυγε, καὶ
ἤμην ὄλος ἄγρυπνος, ὄλος ὄλος ἀναπλάττων ὑποθέσεις
10 τῶν λογισμῶν, καὶ τέλος· « Ὡς οὐκέτι τὴν καλὴν Ὑσμί-
« νην καταφιλήσω, οὐκέτι καταθλίψω τοὺς δακτύλους
« ἐρωτικῶς, οὐκέτι κατὰ κιττὸν ζυμπλαχίσσομαι, οὐ-
« κέτι νέκταρ, ἀλλὰ κόνδου πικρίας κατακεράσσομαι,
« οὐκέτι τρυγήσω τοῦ μέλιτος, οὐκέτι κέντρῳ πληγή-
15 « σομαι, οὐκέτι βροήσω τὴν κόρην τοῖς χεῖλεσιν, ἂ
« πάντα σπουδάζων ἐρωτικῶς ἔπαιζον. » Ταῦτ' ἐπλατ-
τόμην ἐς νοῦν, καὶ τὸ δάκρυον κατὰ ποταμοὺς τῶν
ὀφθαλμῶν ἐξεχεῖτό μοι, ὁμοῦ κατακλύσαν τοὺς λογισμοὺς
ἐναπέπνιξε, καὶ καταμεθύσαν μ' εἰς ὕπνον ἀπήγαγεν.

Surrexi pavidus, et iterum Cratisthenes : « O timidum ca-
duceatorem ! » Ego autem, toto rursus corpore trepidans
Hysminen intueri ardebam, dicens : « Perii, Cratisthenes ! »
At ille « : Taceas somno indulgeamus, nam

Vere sapiens est qui vel in malis sapit. »

25. Silui, sed oculos meos et somnus oderat, et reveritus
fugiebat, insomnemque totam noctem ducebam, per varia
consilia animum versans, et denique : « Non deinceps Hys-
« mines oscula libabo, non digitos premam, non hедера-
« ceos intinabo amplexus; non ultra nectaris poculum,
« sed amaroris præbebitur; non amplius mel colligam,
« non posthac aculeo pungar, nec labellis puellam sitien-
« ter sorbillabo, quas omnes nequitias serio lusi. » Hæc
animus revolvebat, dum lacrymæ fluminis instar ex oculis
mihi prorumpentes submersa consilia strangulant meque
inebriantes in quietem slectunt.

BIBAION ΠΕΜΠΤΟΝ.

20 1. Καὶ δὴ με κατακοιμώμενον ὄλος χορὸς ὄνειρον
περιστοίχισε, καὶ μοι ξυνέπαιζε, καὶ μετέπαιζεν ὅσα
παίζουσιν ὄνειροι. Ὁ μὲν μοι τὴν Ὑσμίνην ὑπεζωγράφει
ζυμπαίζουσαν, φιλουμένην, φιλοῦσαν, δακνομένην
ἐρωτικῶς, ἀντιδάκνουσαν, ὅλην ζυμπλεκόμενην μοι,
25 καὶ καταπλεκόμενην ἐξ ἔρωτος. Ὁ δέ μοι καὶ συνανέ-
κλινε ταύτην, καὶ στρωμνὴν ἐρωτικῶν χαρίτων ὑπέ-
στρωσε, φιλημάτων, γαργαλισμάτων, θλίψεων σαρκῶν,
ζυμπλοκῶν χειλέων, περιπλοκῶν χειρῶν, ποδῶν ἐμ-
πλοκῶν, καὶ τῶν ἄλλων μελῶν. Ὁ δέ τις αὐτῶν ὄλον
30 βαλανεῖον ἐδημιούργησε, καὶ μοι τὴν Ὑσμίνην συνέ-
λουσε, καὶ πάσας ἐρωτικῶς ἐξεκένωσε χάριτας· περὶ τὸ
στήθος τῆς κόρης ὄλον μοῦ μοι τὸ στόμα ξυνέβραψε
τοῖς ὀδοῦσι δάκνον, τοῖς χεῖλεσιν ἐκμυζῶν, καὶ τῇ
γλώσση μεταβιβάζον εἰς τὴν ψυχὴν τὸν λωτόν· ἂ
35 πάνθ' ἢ κόρη περὶ τὸν ἐμὸν ἀνατέτραπται τράχηλον
καὶ θέλων παίζειν ἐρωτικῶς, τὸ λουτρόν ἐξεπέρωσε· καί
με καταδιψήσας, καὶ τεχνικῶς κατακαυματώσας, τοὺς
μαστοὺς τῆς κόρης κρουνοὺς μοι παρεῖχε γλυκάζοντας·
ὄς τῆς στόματι παραθέμενος, τῆς ψυχῆς μοι τὸ καῦμα
40 κατέψυχε, ψυχρὰν ἡδονὴν πηγάζων γλυκυτέραν καὶ
νέκταρος· καὶ τέλος ταῖς ἀλλήλων ὠλέναις ἡμᾶς κα-
τεκοίμησεν.

2. Ἄλλος παστάδα κατέπηξε, νυμφοστολήσας ταύτην
λαμπρῶς, καὶ φιλοτίμως νυμφαγωγήσας, καὶ ξυστεφα-
45 νώσας μοι τὴν Ὑσμίνην μεγαλοπρεπῶς, ξυνεκάθισε,
καὶ τράπεζαν παρετίθετο, καὶ τὸν ὁμέβαιον ἦδε, καὶ

LIBER QUINTUS.

1. Postquam ego quieti concessi, totus somniorum chorus
me circumcinxit; colludebatque et mutatis in novas ima-
gines formis, ut ludere solent somnia, illudebat. Aliud
mihi Hysminen suppingebat basiatam et basiantem, amatorie-
que morsam et remordentem, totamque me complexam et,
Amore impellente, amplexam. Aliud autem eam mihi ac-
cumbentem fingebat, stratumque substraverat me Amo-
rum lubentiis intextum; basiis, filillationibus, mutuis
compressionibus corporum, labiorum conjunctionibus, pe-
dum cæterorumque membrorum connexionibus. Aliud
autem balineum fabricavit et lavatum mecum duxit Hys-
minen et omnes Cupidinum venustates ex amoris phætra
deprompsit; nam puellæ pectori os meum consuit dentibus
mordens labisque sugens et lingens totum in animum
meum traduxit, quæ omnia puella ad cervicem meam
convertebat Hysmine; mox autem amoris lusus ludens
ecce repente balineum incendit, mihi que sitiendi et his
artibus conflagrato virginis ubera, suavissimo lacte scatur-
ientia præbuit, confestimque ori admovit frigidissimam
voluptatem ipso nectare dulciorem instillans; et denique
mutuo inlarum ambitu alligatos consopivit.

2. Aliud vero genialem lectum compegit Hysminenque
splendide nuptiali mundo exornatam sponsarumque more
ad me ductam et decentissimo coronamine mecum cinctam
juxta me sedentem collocavit. Tum mensam apponit,

τοὺς ἔρωτας ἐπλάττει περὶ τὴν τράπεζαν ὄρχουμένους καὶ παίζοντας ὅσα παίζουσιν ἔρωτες.

3. Ὁ δὲ μοι πλάττει τὸν κῆπον παλαμναϊότατος ὄνειρος, καὶ τὴν Ὑσμίνην εἰσάγει, καμὲ τῆς κλίνης ἀνίστησι, καὶ περὶ τὴν κόρην ἐξάγει, καὶ καθυπουργεῖ μοι τὸν ἔρωτα. Καγὼ τὴν παρθένον ἐφέλκομαι τὰ πρῶτα μὴ θέλουσαν, συνέλω, θλίβω, δάκνω, φιλοῦ, περιπλέκομαι, καὶ τι δρῶν ἐθέλων ἔρωτικώτερον, οὐ συνεχωρούμην τῇ κόρῃ, καὶ πρὸς ἔριν μετάγω τὸν ἔρωτα. Καὶ ἐν μέσοις τούτοις ἡ τῆς κόρης μήτηρ ἐφίσταται, καὶ τοῦ πλοκάμου λαβομένη τὴν κόρην, ὡς ἐκ λείας ἐφέλκεται λάφυρον, λοιδοροῦσα τῇ γλώττῃ, καὶ πλῆκτουςα τῇ χειρὶ. Ἐγὼ δ' ὥσπερ κατακεραυνωθείς, ὄλος ἤμην ἐμβρόντητος· ἀλλ' ὁ πάντων ὄνειρων ἀγριώ-
15 τερος ὄνειρος οὐτ' ἐμ' ἀφῆκεν ἀνασθητεῖν, καὶ τὴν τῆς Πανθίας γλώσσαν εἰς Τυρσηνικὴν μετεγάλκευσε σάλπιγγα, κατατραγοῦδῶσαν τὰ κατ' ἐμέ, καὶ καταλοιδοροῦσάν μου τὸ κηρύκειον, « Βαβαὶ τῆς σκηνῆς, τῆς « ὑποκρίσεως, λέγουσα, Ζεῦ καὶ θεοί· ὁ κήρυξ, ὁ
20 « παρθένος, ὁ τῆς δάφνης ἐστεφανωμένος, ὁ τὰ Διάσια « φέρων εἰς Αὐλικιώμιδα, ὁ παρ' ἡμῖν Ἴσα καὶ θεῶν φιλο- « τίμως φιλοφρονούμενος, μοιχός, ἀκόλαστος, βιαστής, « δευτερός Πάρις ἐς Αὐλικιώμιδα, κατασυλᾷ μου τὸν « θησαυρὸν, ἀνορύττει μου τὸ κειμήλιον· ἀλλ' ἔχω σε
25 « ληστὴν, τὸν τοιχωρούχον, τὸν ἀλιτήριον· τὸν ἀπο- « συλῶντα τὰ κάλλιστα. Μητέρες ὅσαι παρθενικούς « θησαυρούς κατορύττεσθε, καὶ περὶ τὴν φυλακὴν « ἀγρυπνεῖτε τῶν θησαυρῶν, ἰδοὺ τὸν ἐπιβουλον ἔχω, « τὸν τῷ τῆς δάφνης στεφάνῳ κατακρυπτόμενον, τῷ
30 « σεμνῷ χιτῶνι, τῷ ἐρωῦ πεδίλῳ, καὶ τῷ κηρύγματι· « ὄλην ἐνδεδυμένον τὴν λεοντῆν, ὄλην ὑποπλαττόμενον « τὴν σκηνήν. Οἷς ὁ γλυκὺς ἀντιπνεύσας τῆς σωφροσύνης « ζέφυρος, ἐλέγχει τὸν ὄβλον, ἀπογυμνοῖ τὸ κρυπτόμε- « νον· καὶ νῦν οὐκέτι κήρυξ ὁ κήρυξ, ἀλλ' ἄρπαξ, ἀλλὰ
35 « ληστής, ἀλλὰ τύραννος. Λαίον τῷ τυράννῳ τὸν χι- « τῶνα, γυναικῆς, ἐξυφηνήμεθα· καταζωγραφῶμεν τὴν « σκηνήν· τὴν ὑπόκρισιν τεχνουργήσωμεν, καὶ στηλι- « τεύσωμεν τῷ χιτῶνι τὸν τύραννον, ἵν' ἢ τοῦτο γυναιξὶ « κόσμος, παρθένοις τεῖχος, καὶ στέφανος Αὐλικιώμιδος.

40 Τί ὃ οὐ γυναῖκες εἶλον Αἰγύπτου τέκνα;

« Πολυμήτωρ δ' οὐκ ἐκ γυναικὸς ἐξεκόπη τοὺς ὀφθαλ-
« μούς; »

4. Ταῦτ' εἶπε, καὶ στρατὸν καθώπλισε γυναικῶν, καὶ παντελῶς κατεβάχκευσε, καὶ κατ' ἐμῆς κεφαλῆς
45 ἐξεστράτευσεν· ἐγὼ δ' ἐξεθαμβήθην ὄρων, καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἔλεγον· « Ὀλώλειν, Ὀλώλειν, Κρα-
« τίσθηνες! » Ὁ δὲ μοι τῇ γλώσση καταθορυβηθεὶς ἀνίσταται τῆς σερμυνηῆς, πλῆσσει με τῇ χειρὶ, καὶ τὸν μὲν ὄνειρον τῆς ψυχῆς, τὸν δ' ὕπνον ἀποσπᾷ μου τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐγὼ δ' ἰδὸκον, νῆ τοὺς θεοὺς, ἔτι τὰς γυναῖ-
50 κας ὄρῳ, καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἔλεγον· « Ἀπολώ-
« λαμεν, ἀπολώλαμεν· Πανθία στρατεύει, γυναῖκες, τὸ
« στράτευμα· Ζεὺς δὲ πρῶτος κατεστράτηγῆσεν, οὗ τὸ

hymenæum canit et Amores fingit circum mensam saltantes omniaque colludentes quæ ludere Amores solent.

3. Aliud autem et illud somniorum scelestissimum mihi hortum effingit in quem Hysminen intromittit meque lecto excitatum ad illam ducens amori meo sedulam operam præstitit. Ego primum virginem invitam attraho, contineoque et premo et mordeo et basio et circumplector; mox solidiore auferre voluptatem conabar, sed quia per illam minus licebat, amorem illum in contentionem traduco. Proximat interim puellæ mater, quæ erine prehensam trahens, tanquam raptum ex præda spoliū, lingua objurgat, et manibus ferit. Ego autem veluti fulguritus in stuporem attonitus steti; verum illud somniorum omnium sævissimum somnium nec me sensus impotem manere permisit: etenim Panthiæ linguam in Tyrrenam utique tubam mutavit, quæ fraudem meam manifestam faceret, ac ministerium meum differret. « Papæ, inquit illa, quæ sce-
« na, quæ dissimulatio? O Jupiter diique omnes, ecce illum
« castissimum caduceatorem, qui cum Jovis solemnia
« nuntiaturus Aulicomidem venisset a nobis veluti deorum
« aliquis splendide exceptus et habitus, mæchus, luxu-
« riosus virginibus vim infert, alterque Aulicomidi Paris
« thesaurum meum rapit, divitias prædatur; sed teneo
« te latronem, parietum perfossorem, sceleratam, opum
« mearum raptorem. Vos advoco, matres omnes, quæ-
« cumque virginum filiarum custodiam pervigiles obitis,
« ecce teneo insidiatorem, lauri corona, veneranda veste,
« calceoque sacro dissimulatum; en uti leoniam indutus
« histrioniam agit. His autem artibus dulcis castitatis
« zephyrus afflans, dolum arguit et occultam fraudem
« nudat; et jam non caduceator ille caduceator, sed raptor,
« sed latro, sed tyrannus appellandus est. Agite, mu-
« lieres, lapideam tunicam tyranno illi intextentes, tra-
« gædiam ad verum exprimamus, callideque histrionales
« agamus partes et tyrannum tunica lapidea indutum in-
« fami columnæ alligemus ut id sit ad mulierum decus,
« virginum tutelam, et Aulicomidis perennem gloriam.

An non mulieres filios necl tuos,
Ægypte, tradiderunt,

« et Polymestoris femina oculos eruit? »

4. His dictis mulierum exercitum armis instruit debacchantemque in caput meum convertit. Ego autem ea visione tremefactus, « Perii, perii, Cratisthenes, » exclamavi. Ille vero hac voce conturbatus lecto exsiliit, meque manu prehensens somnium ex animo, ex oculis soporem excussit. Ego tamen per deos mulieres adhuc intueri existimabam, iterumque, ad Cratisthenem conversus: « Periiimus, perii-
« mus, dixi; Panthia feminarum exercitum adversus me
« ducit; sed Jupiter, cujus ministerium mentitus sum,

« κηρύκειον κατέψευσαι. » Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Ἔτι
δοκεῖς δνειρώττειν μοι. »

6. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν·

Ἀποπέμπομαι ἔνυχον ὄψιν·

5 καὶ τὰ περὶ τοὺς ὕπνους ἐξηγούμην αὐτῷ, ὅσα μου κα-
τέπαιζον δνειροί, ὅσα με κατεγλύκαινον, ὅσα μου
πρὸς ἡδονὴν κατεπλάττοντο, καὶ τέλος τὸν κῆπον,
τὴν Ὑσμίνην, τὴν σωφροσύνην αὐτῆς, τὴν ἐμὴν βίαν,
τὴν ἔριν, καὶ τὴν ἐπὶ τούτοις τῆς Πανθίας ἐπέλευ-
10 σιν, τὸν ἑλκυσμὸν τῆς κόρης, τὴν κατ' ἐμοῦ μη-
χανὴν, τὴν καταδρομὴν, τὴν ὕβριν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸ
τῶν γυναικῶν στρατεύμα· « πρὸς δὲ δὴ σφόδρα κατα-
« θορυβηθεὶς τὴν ψυχὴν, σὲ τὸν καλὸν Κρατισθένην
« μετεπεκαλούμην πυκνά· καὶ δέδοικα, μὴ τὸ μέλλον
15 « μοι τὸ δαιμόνιον ἐν δνειροῖς ὑπεζωγράφῃσεν· εἴθισται
« γὰρ τούτῳ προκηρύσσειν ἐν ὕπνοις τὰ μέλλοντα. »
Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Μεθημερινῆ φροντίς ἐστὶν δνει-
« ρος· ταῦτά σοι καθυπέτρεχεν, ὅθ' ὁ περὶ τὴν κλίνην
« ψόφος ὑμᾶς ἀπ' ἀλλήλων διέσπασεν· ἀλλ' ἤδη τὸν
20 « Σωσθένην δρῶ πρὸς ἡμᾶς ἐρχόμενον σπουδαιότερον. »
Ἐγὼ δ', « Ὀλώλειν, » ὑπεψιθύρισα.

6. Ἦκεν ὁ Σωσθένης, καὶ περὶ τὴν πύλιν τοῦ δω-
ματίου γενόμενος, « Ὑσμινία κήρυξ, φησὶν, ἰδοῦ σοι
« πᾶσα πόλις Αὐλικώμεις πρὸ πυλῶν· πάντες σε ζητοῦσι
25 « τὸν κήρυκα· τὴν κεφαλὴν στεφανώθητι, τῷ χιτῶνι καὶ
« τῷ πεδῖλι κατακοσμήθητι, ὄλον περιδύθητι τὸ κηρύ-
« κειον, ἵνα σε καὶ Ποσειδῶν αἰδεσθῆ, καὶ πνεῦμα θύσῃ
« Διὲ μεταγόν πρὸς Εὐρυκίμειδα. » Ἐγὼ δ' ἀλλὰ κἂν
ἐδεδοίκειν, κἂν ἔφριττον, κἂν χρωματισμὸν τὰ τοῦ
30 Σωσθένους εἶχον, ἐνεδυσάμην τὸν κήρυκα· καὶ περὶ
τὸν κῆπον γενόμενος, χορὸν δρῶν παρθένων οὐκ εὐαριθ-
μητον, ὃν δὴ πάντα, καὶ χιτῶν ἐκόσμει περικαλλῆς,
καὶ στέφανος ἐκ δάφνης τὴν παρθενίαν παραδεικνύς·
εἶδον οὖν, καὶ νῆ τὸν Ἔρωτα, τοῖς ἔργοις αὐτὸν δρᾶν
35 ἐδόκουν τὸν δνειρον· καὶ μικροῦ δεῖν καὶ αὐτὴν τὴν
ψυχὴν ἀπεφύσῃσιν, εἰ μὴ τὴν Ὑσμίνην εἶδον ἐν μέσῳ
κατὰ σελήνην ἐν ἄστρασι, τᾶλλα μὲν κατακεκοσμημέ-
νην βασιλικῶς, τὴν δὲ κεφαλὴν ἐκ δάφνης ἐστεφανωμέ-
νην παρθενικῶς. Ὀλον τοίνυν ἀτενῶς τὴν κόρην ἰδὼν,
40 καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπεκκλίνας, ὑπέκλεψα τὸ προσκύνημα·
ἡ δὲ, καθυποκρυθεῖσα τὸν χιτῶνα διακοσμεῖν, ἀντι-
προσεκύνησε φανερώτερον, καὶ λίαν ἐρωτικὸν ἐμειδίασε,
καὶ μου τὴν ψυχὴν ὄλην ἡδονῆς ἐπλήρωσεν ἀβρόχτου
καὶ χάριτος, καὶ θάρρους ἐνέπλησεν.

45 7. Ἦκω περὶ τὴν πύλιν τοῦ κήπου, καὶ πᾶσαν δρῶ
τὴν Αὐλικώμειν, ποικίλην μοι τὴν προπομπὴν ἐξυφαί-
νουσαν, ἑδάεις, κυμβάλαις, λαμπάσι, πασάσι, ῥόδοις,
ἀνθεσιν, ὕμνοις, ἀλαλαγαῖς, καὶ πᾶσιν ἄλλοις, ὅσα μὴ
κήρυξιν, ἀλλὰ θεοῖς ἀφωσίουται. Καὶ ἵνα μὴ δοκῶ σοι
60 δόξομαεῖν κατὰ μέρος καταβῆτορεύον τῷ λόγῳ τὴν
προπομπὴν, οὕτω τὴν καλὴν ἐξῆλθον Αὐλικώμειν, τὴν
τῆς Ὑσμίνης πατρίδα, τὴν καλλιγύναικα, ὡς Ὀλυμ-
πιονίκης καὶ νικῆσας τὸ πένταθλον, καὶ, ἵνα τὰν μέσῳ
παρῶ, περὶ τὴν ἐμὴν ἦκω Εὐρύκωμειν.

« primus in me agmina instruit. — Tu quidem, inquit Cra-
tisthenes, adhuc somnare mihi videris. »

5. Ego autem subjeci :

« Discuto ex oculis cæcæ phantasmata noctis ; »

statimque singula, quæ dormienti acciderant, narraui, qui-
bus me luserant somnia, uti inani edulcaverant gaudio,
et quæ cætera meæ delectationis causa duxerant ; tandem-
que hortum, Hysmiuen, ejus castitatem, vim meam, rixam,
ultimo Panthiæ adventum, virginis raptationem, quibus
maclinis, quo impetu, quibus injuriis adorta, et super
omnia, qua feminarum acie, « ejus intuitu trepidus for-
« mosum Cratisthenem iterumque iterumque appellave-
« ram ; ideoque timeo, inquam, ne venturam sortem mihi
« in somniis suppingerit ; sic enim amat ventura prænun-
« tiare » Ad hæc Cratisthenes : « Quæ de luce curavimus,
« ea revocant somnia. Hoc tibi succurrit, ex quo vos in-
« vicem auditus circa januam strepitus divisit. Verum
« ecce Sosthenes, qui ad nos festinus properat. — Perii, »
inquam subsusurrans.

6. Venit Sosthenes et cubiculi januam proximans : « Hys-
« minia caduceator, exclamat, universa Aulicomis li-
« men tuum obsidet, omnes te caduceatorem quærunt. Tu
« modo coronam cinge, sacrum calceamentum, vestemque
« ac cætera caduceatoris ornamenta sume, uti tibi Neptunus
« felices ventorum animas immittat quæ te Eurycomidem
« reducant. » Ego vero quamvis metuens et trepidans, etsi
etiam Sosthenis verba in speciem ficta suspicio esset, solemnia
tamen ministerii indutus, horto me reddidi : statimque in-
numerum puellarum chorum video, quos exornabat splendi-
dum amicimen, et lauri coronamen, virginitatis indicium. Uti
vidi, uti, Amorem testor, somnia mea eventum suum esse
consecuta putavi : itaque pæne animam efflavissem nisi se
meis oculis obtulisset Hysmine puellarum in medio, velut
inter ignes luna minores, regio ornata, et laureata, uti
virginem decuit. Ego intentis oculis illam intuens incli-
natoque leniter capite furtim salutavi ; illa autem vestem
componere simulans, multo apertius me salutavit et ama-
torium subridens, animam ineffabili voluptate gratiaque et
audacia implevit.

7. Accessi horti januam, totamque Aulicomidem video
multifariam mihi pompam subtexitentem cantibus, cymbalis,
lampadibus tapetibus, rosis, floribus, hymnis et acclama-
tionibus cæterisque honoribus prosequentem, qui non
modo caduceatoribus, sed diis ipsis consecrantur. Et ne tibi
gloriæ ad insaniam cupidus videar, si verbis hanc pom-
pam exponere tentaverim, sic, relicta Aulicomide, Hysmines
patria, quæ formosis mulieribus nobilis est, tanquam Olym-
pionices et quinquertio, utque omittam ea quæ interim
gesta sunt, tandem Eurycomidem meam veni.

8. Καὶ πάλιν ἡ πόλις ὀρθή, καὶ πάλιν ὄγκλος ἐπὶ τὸν κήρυκα, καὶ πάλιν ἔρις ἐν πόλεσι· δοκεῖ γάρ μοι πόλις Εὐρύκομις, πατρίς ἐμῆ, πρὸς αὐτὴν ἐρίζειν Αὐλικόμιν, τὴν τῆς Ὑσμίνης πατρίδα, καὶ μὴ παραχωρεῖν τῶν πρωτείων τῆς προπομπῆς. Οὕτω τοίνυν, οὕτω λαμπρῶς, οὕτω φιλοτίμως, οὕτω βασιλικῶς ἐπ' αὐτὸν βωμὸν ἔχω ξενίου Διός· καὶ μοι ξυνείπετο πᾶν τὸ ζυνεπλεῦσαν ἐξ Αὐλικιόμιδος. Ἄλλ' οὐμὸς πατὴρ Θεμιστεύς καὶ μήτηρ Διάντεια ἐν μέσῳ λαμπρῶν θεάτρῳ καὶ μέσοις ὄγκλοις περιχυθέντες, περιπτύσσονται, παραπλέκονται, ξυμπλέκονται, τοῖς ἐξ ἡδονῆς με καταβρέγουσι δάκρυσι, καὶ με περὶ τὸν οἶκον μετᾶγουσιν.

9. Ἐγὼ δ' ἄλλα τε καὶ τὸν Σωσθένην εἶπον ὅτι με λαμπρῶς μάλα καὶ φιλοτίμως ἐς Αὐλικόμιν ἐπιλοφρονήσατο. Πείθεταί μοι τῷ λόγῳ πατὴρ Θεμιστεύς· καὶ πρὸς αὐτὸν γεγωνῶς, « Χαίροις Σωσθένης, « εἶπε, καὶ σοὶ χάρις καὶ Ξενίῳ Δίί τῆς φιλοπρο- « σύνης τοῦ κήρυκος. » Καὶ τοῦτον ζῆν ἡμῖν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν οἰκίαν μετήγαγε, ζῆν αὐτῇ Πανθία, ζῆν Ὑσμίνη, καὶ ὅσοι τῷ Σωσθένει πρὸς Εὐρύκομιν ἐξ Αὐλικιόμιδος ξυμπεπλεύκασιν· ἤκομεν οὖν περὶ τὴν οἰκίαν, καὶ τράπεζα παρετίθετο, καὶ ἡμεῖς ξυνανεκλινώμεθα· ἐκ μὲν τοῦ μέρους τῆς περὶ τὸν κή-
20 πον τραπέζης πλευρᾶς, πατὴρ ἐμὸς Θεμιστεύς, μή-
25 τηρ Διάντεια, καὶ τρίτον ἐγὼ, ὄλον ἀποθέμενος τὸ κηρύκειον· ἐκ θατέρου δὲ Σωσθένης πατὴρ Ὑσμίνης, Πανθία μήτηρ· μετὰ δὲ τὴν μητέρα τὴν Ὑσμίνην ἡ τάξις ἐκάθισεν· ἐγὼ γοῦν κατ' ἐμαυτὸν τὴν τάξιν ἐπήνεσα, καὶ ταύτης ἐμαυτὸν ἐμακάρισα, τὸ πρᾶγμα
30 κρίνας οἰωνὸν αἰσιώτατον, καὶ ἀπ' αὐτῆς, ὃ φασί, γραμμῆς εὐτυχεῖν ἐδόκου τὸν ἔρωτα.

10. Ποτοῦ γοῦν ἐκάλει καιρὸς, καὶ παρὰ Σωσθένη καὶ Θεμιστεῖ, πατράσιν ἡμῶν, ὑπέπειζεν ἔρις μικρὸν, οὐχ ὡς παίζουσιν ἔριδες, ἀλλ' ὡς οἶδε παίζειν ἐν γέ-
35 ρουσι φρόνησις. Προπῖνει γοῦν Σωσθένης ἡττώμενος, καὶ Θεμιστεύς νικῶν μετ' αὐτὸν· νίκη γὰρ παρ' αὐ-
40 τοῖς, ἡ παραφρονουσῖν ἤττα λογίζεται, καὶ μετ' αὐ-
45 τοῦς αἱ γυναῖκες τιμῶσαι σιγῆν, ὅτι καὶ κόσμος ταῖς γυναίξιν τὸ σιγᾶν. Μετὰ γοῦν τὴν Πανθίαν καὶ τὴν
40 ἐμὴν μητέρα Διάντειαν, ἤκει φέρων ἐπ' ἐμὲ Κρατισθένης τὸ ἐκπιωμα· τούτῳ γὰρ ὁ πατὴρ οἰνοχοεῖν ἐγκε-
45 λεύεται. Ἐγὼ δὲ λαβὼν, μικρὸν ἐξεβρόφησα· εἶθ' ὡς ἐκ μεταμέλου πρὸς τὸν δόντα ἀντιδέδωκα, καταλοιδο-
50 ρήσας αὐτῷ τῆς ἀταξίας καὶ τῆς εὐταξίας συγχύσεως· ἡ γὰρ τάξις τῆ κατὰ μέτρον μου παρθένῳ προπιεῖν ἔχαρισατο. Ὁ δὲ πεισθεὶς πρὸς αὐτὴν ἐκόμισε τὸ ποτή-
ριον· ἡ δὲ θλαιοῖς ταῖς χερσὶν ὑπέδεξατο, κᾶν ὡς παρθένος ἄκροισ δακτύλοις ἐδέξατο· καὶ τὸν αὖθις ὄλον καταλαβοῦσα τοῦ δράματος, εὐχαριστεῖ μοι τῷ σχήματι, μικρὸν τὴν κε-
50 φαλὴν ἔρωτικῶς ὑποκλίνασα, ὅλον κυπάριτος ἀνεμου-
μένη μικρὸν ἐξ εὐκραοῦς ζεφύρου λεπτόν· καὶ ἦν σχῆμα χαρίτων μεστὸν καὶ εἰδωλὸν Ἐρωτος. Οὕτως ἔκαινού-
μεθα τὸ ποτήριον, καὶ ἤμεν ὄλον ξυμπίνοντες, καὶ λίαν ἔρωτικῶς καταπίνοντες· οὕτω τὰ χεῖλη παραδό-

8. Tum vero rursus arrecta civitas, et rursus populi frequentis turba caduceatori obviam occurrit, rursusque civitatibus rivalitas : nam patria mea, Eurycomis, cum Aulicomide, Hysmines patria, certabat, primas comitatus et pompæ cedere nescia. Ita igitur splendide honorificeque et regaliter ad Jovis hospitalis aram deductus sum, insequentibus omnibus qui mecum navigaverant. Themisteus autem pater et Diantea mater medio in theatri splendore mediaque in turba in amplexus osculaque et complexus effusi, me promicantibus gaudio lacrymis maledaficientes domum deduxerunt.

9. Ego inter alia, quam magnifice Sosthenes exceptum me Aulicomide habuisset, patri recitavi. Obsequitur meis verbis pater Themisteus et illum accedens, « Salvus sis, « inquit, Sosthenes; nos tibi gratiam et Jovi Hospitali habemus comitatus qua caduceatorem excepisti. » Atque e vestigio eum nobiscum domum nostram succedere voluit una cum Panthia Hysmineque et omnibus qui cum Sosthene ex Aulicomide Eurycomidem navigaverant. Ingressis statim apposita est mensa; et nos accubuimus, ex eaquidem parte qua in hortum prospectus erat. Themisteus, pater meus, ac Diantea mater, egoque depositis caduceatoris insignibus; ex adverso Sosthenes Hysmines pater, Diantea mater, ac post matrem Hysmine. Laudavi ordinem convivii tacitus, inque felicitatis parte posui, et fausti ominis loco accepi, ab ipsa, uti vulgo dicitur, linea faventiam amoris expertus.

10. Bibendi tempus erat; jamque patres nostri Sosthenes ac Themisteus placide contendebant, non autem ut contendunt rixatores, sed qua decet prudentia senes. Victus Sosthenes primus bibit, ab illo Themisteus victor, vincere enim apud sapientes quod apud insipientes cedere est; ab illis mulieres, sed cum silentio, silere enim mulieribus est decori et ornamento. Ad me tandem Cratisthenes venit : illum enim pater vinum præbere jusserat. Ego accepti poculi tantillum sorbillans, mox veluti penituisset, præbenti reddidi, etiam increpans, quod incomposite ordinem convivii turbasset : etenim virgo, quæ mihi adversa sedebat, prima, ordine favente, bibere debuit. Persuasus Cratisthenes puellæ calicem ingerit; illa autem confestim ambabus suscipiens, quamvis, ut virginem decet, summis digitis accipiens, subitoque rei gesta consilium assequuta, gestu gratiam habuit, summis paulum, ex amantium more, capite, veluti cupressus, quæ blando zephyrorum flatu leviter agitur : tot gestus ille Veneres exhibuit; visusque mihi est merum amoris exemplar. Ita communis poculi participes eramus prorsusque comibentes, et amatorie admodum ebibentes. Ita labia præter

ζως ἀνακεκράμεθα, ὄλον ἐρώτων ἐρατὸν ὅπὸν ἀμελγόμενοι, καὶ ὄλοις ἀλλήλους τοῖς ὀφθαλμοῖς μεθέλοντες ἐπὶ τὰς ψυχάς.

11. Ποτοῦ καὶ πάλιν καιρός· καὶ πάλιν Κρατισθένης κερνᾷ· καὶ πάλιν Σωσθένης προπίνει, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πατήρ, καὶ Πανθία ξυνήθως καὶ μήτηρ Διάντεια· καὶ μετ' αὐτὴν Ὑσμίνη παρθένος ἔρωτος πνέουσα· ἥ δὲ κατὰ παρθένον ἄκροις δακτύλοις δεξαμένη τὸ ἔκπωμα, καὶ τοῖς χεῖλεσι παρθετικῶς προσεγγίσασα, καὶ μόνον γευσαμένη τοῦ πόματος, καὶ ὄλον ἀντιδέδωκε τὸ ποτήριον, παρθετικῆς αἰδοῦς καθυπουργήσασῃ τῷ πλάσματι. Καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἐγὼ (οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμὲ τὸ πλάσμα διέλαθεν, ὄλην ἀτενωῖς ὀρώντα τὴν κόρην, ὄλην εἰκονίζοντα κατὰ νοῦν, καὶ ὄλην ἀναπλαττόμενον· ἐμὲ δ' ἐξεπύρωσε τὸ κηρύκειον, καὶ διψηλότατον ἔθηκε). « Καὶ μοι παράσχου τὸ ἔκπωμα. » Ὁ δὲ (ἀλλὰ τί γὰρ ἄλλο ποιεῖν ἐμελλε;) παρετίθετο· καὶ, νῆ τὸν Ἐρωτα, τὴν κόρην ἐδόκουν πίνειν αὐτήν· τὰ χεῖλη ταύτης κατεφίλου ἐρωτικῶς, καὶ φίλων ὑπέκλεπτον τὰ φιλήματα· ὑπρέτην εἶχον τὸ ἔκπωμα, τῆς ἐμῆς φίλης Ὑσμίνης τὰ χεῖλη διακομίζον μοι. Ἐξεβρόφουν τοῦ πόματος· καὶ, νῆ τοὺς θεοὺς, τοιοῦτον εἰς αὐτὴν κατέρβει μου τὴν ψυχὴν, οἷον ἐν ὀνείροις ἀπὸ μαστῶν ἐξεβρόφησα· καὶ περιεργότερον ὄλον ἔβλεπον τὸ ποτήριον, μὴ τι τοῦ χεῖλους τῆς κόρης τῆ χειλεὶ τοῦ ποτηρίου κεκόλληται. Ἡ δ' ὀρώσά μου καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ βλέμμα καὶ τὴν μεθ' ἡδονῆς τοῦ πόματος ἀναβρόφουν, ἐρωτικῶς ἐμειδίασε καὶ Χάριτας ὄλας ὡς ἐν κατόπτροις ὑπεζωγράφησε τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ὄλον τὸν Ἐρωτα.

12. Μετὰ γούν δὴ πολυτελεῖς τὰς τροφάς, αἷς μέχρι χειρὸς καὶ στόματος ἐνετρώφω (ὀφθαλμοὺς γὰρ μοι καὶ ὄσον αἰσθητικώτερον ἢ παρθένος ἔρωτι ἐζωνήσατο, καὶ ταύτη δουλεύουσιν), ὁ Κρατισθένης καὶ πάλιν ἐπὶ τῷ λειτουργήματι, καὶ μετὰ πατέρας καὶ μητέρας ἡμῶν ἐπὶ τὴν κόρην ἤκε κερνῶν· ἥ δ' ἀλλὰ καὶ πάλιν μικρὸν ἐκροφήσασα, πρὸς τὴν μητέρα φησὶ παρθετικῆ τῆ φωνῆ, καὶ οἶαν ἐκ ζεφύρου πίτυς ὑπειψιθύρισην ἄν· « Μῆτερ, οὐκ ἐθέλω πιεῖν. » Ἡ δὲ Πανθία πρὸν τὸν Κρατισθένην φησὶ· « Τέκνον, λαβοῦ τὸ ποτήριον. » Ὁ δ' ἐκ τῶν χειρῶν τῆς κόρης ἀνελόμενος, ταῖς ἐμαῖς παρατίθησιν· ἐγὼ δὲ πάλιν ἐδόκουν ὄλην τὴν κόρην λαβεῖν, καὶ ὄλην αὐτὴν ἐκροφᾶν· καὶ εἶχον τὸ ἔκπωμα φιλημάτων γέμον, καὶ διακομίζον φιλήματα, καὶ κατεφίλησα τὰ φιλήματα. Καὶ ἦν μοι νέκταρ τὸ πόμα, οἷον Ἄφροδίτη κερνᾷ, καὶ πίνουσιν Ἐρωτες, τὸ δ' ἔκπωμα κάτοπτρον, ὄλην αὐτὴν τὴν κόρην σὺν αὐταῖς χάρισι, σὺν αὐταῖς ἡδοναῖς μεταβιάζον μου περὶ τὴν ψυχὴν.

13. Καὶ μετὰ πολυτελεῖς τὰς τροφάς, καὶ πόσεις, καὶ πᾶλλ' ὅποσα κοσμοῦσι ξυμπόσια, κατελύετο τὸ συμπόσιον· καὶ πατήρ ἐμὸς Θεμιστεύς καὶ μήτηρ Διάντεια Σωσθένην καὶ Πανθίαν καὶ τὴν καλὴν Ὑσμίνην ἐπὶ τὸ δωματίον ἀγούσιν, ὁ τούτοις ἀφώριστο· καὶ οὕτως ἀπ' ἀλλήλων ὄψόμεθα, μητρὸς ἐμῆς Διανταίας

solitum miscabantur, dulces amorum succos exsugentes, totosque nos mutuis obtutibus invicem in animas admisimus.

11. Iterum bibendi tempus et iterum Cratisthenes miscet; et iterum primus Sosthenes bibit, mox pater ac Panthia de more et Diane mater; demum Hysmine acceptum summis digitis, virginum more, poculum labris verecunde admovit, vixque degustatum plenum reddidit, solito virginum pudore ad dissimulationem usa. Et ego ad Cratisthenem conversus (namque me non latuerat figmentum, qui defixis oculis puellam intuebar, illiusque imaginem in animo effingebam, illamque totam plasmabam; quemque caduceatoris ministerium exusserat et valde siticulosum fecerat): « Tu mihi poculum ministra. » Ille autem (quid enim egisset?) illud præbet et, Amorem testor, puellam ipsam mihi dat bibendam, ejusque labella amatorio osculo basio et basians oscula subfuror, calicem ministrum nactus qui carissimæ Hysmines labia deferret. Itaque poculum exorbui et, per deos, tale quid animum affectit quale in somnis ex mammis ejus exorbueram; et curiosius inquirebam, si poculi labro impressa labelorum vestigia manerent. Illa gestum adspectumque et vini cum voluptate haustum contemplata amatorie subrisit, Gratiisque omnes ac ipsum Amorem oculis tanquam in speculo ad vivum expressit.

12. Post igitur sumptuosas ciborum cupidias, quibus ore manque indulsi (oculos enim et cætera corporis membra acutiori sensu prædita, Amore velut empta sibi que in servitutem asserta habebat puella), iterum Cratisthenes bibere ministrat et post patres inatresque puellæ accedens vinum præbuit; illa autem iterum aliquantulum exorbuit et ad matrem conversa virginali voce et laud secus ac si, spirante zephyro, pinus submurmurasset, « Mater, bibere nolo, » inquit. Panthia vero Cratisthenem alloquens, « Mi fili, accipe poculum, » ait. Ille autem exceptum ex manibus puellæ meis tradidit; ego vero totam accipere puellam rebar totamque exsorbere; et certe plenum basiorum poculum nactus basia ad me traduxi, ipsisque laborum vestigiis os applicui. Nempe mihi vinum nectar erat, sed quale Venus miscere et Cupidines bibere amant; poculum vero penei loco fuit, quod puellam cum ipsis gratis cumque voluptatibus ipsis in animam deferebat.

13. Postquam sumptuosis exempta fames epulis et poculis cæterisque omnibus quæ convivia exornant, convivio finis impositus est; et pater meus Themisteus ac mater Diane, Sosthenem, Panthiam ac formosam Hysminem ad cubiculum quod illis destinatum fuerat duxerunt sicque invicem discessimus; prius tamen Diane mater

περιπλακείσης τῆ κόρη, καὶ φιλημάτων πληρωσάσης τὸ πρόσωπον. Ἐγὼ δ' ἄλλ' ἐφθόουν τὴν μητέρα, καὶ, νῆ τοὺς θεοὺς, τὴν φύσιν ἐζήτουν ἀλλάξασθαι· ἐπεὶ δὲ τοῦτο μὴ παρῆν, τὰ χεῖλη τῆς μητρὸς κατεφίλησα
6 καταφιλῶν τεχνικῶς τῆς κόρης τὸ πρόσωπον, καὶ εἶχον τὴν μητέρα καθυπουργοῦσαν εἰς ἔρωτα, μετακομίζουσάν μοι φιλήματα. Περὶ μὲν οὖν δὴ πατρὸς ἐμοῦ καὶ μητρὸς ἀκριβῶς οὐκ οἶδα πῶς περὶ τὴν παρθένον εἶχον, καὶ πῶς αὐτῆς ἀπηλλάττοντο· ἐγὼ δὲ
10 μόνους ἀπεσπώμην ποσὶ· τὴν γὰρ μοι ψυχὴν καὶ ὀφθαλμοὺς καὶ τὸν νοῦν ὡς παρακαταθήκην ἀφῆκα τῆ κόρη, καὶ οἷον ἐχέγγυον.

14. Καὶ περὶ τὴν κλίνην γενόμενος μυρίοις κατετυραννούμην τοῖς λογισμοῖς, τὴν ψυχὴν ἐπολιορκούμην,
15 καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἤρπαζόμην τὸν ὕπνον, ὡς λάφυρον· τὴν Ἀδλίκωμιν τῆς φιλοξενίας ἐθαύμαζον, ἣ καὶ μέγρι ποδῶν ἐπεκτείνει τὸ ξένιον· « Παρ' ἡμῖν δ' οὐδὲ μέγρι
« χειρῶν, οἷς βωμὸς Ξενίου Διὸς, οἷς ἑορτὴ τὰ Διά-
« σια· ἵνα τί γὰρ μὴ καγῶ πλύνω τοὺς πόδας τῆς
20 « κόρης, ὡς αὐτὴ τοὺς ἐμοὺς φιλοτίμως κατέπλυνεν;
« ἵνα τί μὴ κατ' ἐλείνην φιλήσει καγῶ, καὶ ὀλίψω,
« καὶ καταμαλθακίσω ταύτην ἐρωτικῶς, ὅσα με τότε
« κατεμαλθακίσεν; » Οὕτω κατετυραννούμην ἐξ ἔρωτος, καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς λογισμοῖς παρεμετροῦ-
25 μην ἐρωτικοῖς· καὶ ὕπνον εἶχον καὶ ἠδονὴν τὸ περὶ τὴν κόρην διασκοπεῖν ἀγρύπνως. Ἄλλ' ὁ Κόπος εἰς ὕπνον ἀνείλκε τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἦν ἀγῶν παρ' ἐμοὶ καὶ Κόπου καὶ Ἐρωτος, οἱ δ' ὀφθαλμοί μου μέσον ὡς πόλις πολιορκουμένη. Ὁ μὲν οὖν βαρὺς Κόπος τὸν ὕπνον
30 ὡς ἐκ μηχανῆς τινὸς ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἠκροβολίζεν· ὁ δ' Ἐρως τοῖς ἀλλεπαλλήλοις τῶν ἐννοιῶν ὄλου καταπραξάμενός μου τοὺς ὀφθαλμοὺς, πρὸς τοὺς ἀκροβολισμοὺς ἀπεμάχετο, καὶ Κόπος μετὰ πολλὰς κόνιστρας ἐκράτησε, καὶ τὴν νίκην ὑπέκλεψεν, ὡς ἐξ ὁπῆς τινὸς
35 ὕπνον λεπτὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐμβαλῶν.

15. Περὶ δὲ τὴν τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς πατὴρ ἐμὸς Θεμιστεὺς καὶ μήτηρ Διάντεια σὺν Σωσθένει καὶ Πανθία, καὶ τοῖς ἄλλοις ὄσοι τούτοις ἐξ Ἀδλικώμιδος εἶποντο, περὶ τὸν βωμὸν σὺν αὐτοῖς ἐγένοντο θύμασι,
40 θύσσοντες Σωτῆρι Διὶ, καὶ τὰ πρόσφορα λειτουργήσοντες· Ὑσμίνη δὲ μόνη περὶ τὸ ὀματίον καταλείπεται, ὅτι μὴδὲ προσῆκον παρθένοις ἀνδρῶν ἐναντίον χωρεῖν. Ἐγὼ δ' (οὐδὲ γὰρ ἠγνόησα τὸ γινόμενον) περὶ τὴν κλίνην ἐγενόμην τῆς κόρης εὐθὺς, καὶ κοιμωμένην
45 αὐτὴν κατεφίλησα. Ἡ δὲ ἐκπλαγείσα τῆ παραδόξῳ τοῦ πράγματος, τῆς στρωμνῆς ἀνεπήδησε, « Βαβαὶ τοῦ « θαύματος! » λέγουσα. Καγῶ ξυνέσχον εἰπών· « Μῆ « δεῖδιθι, δέσποινα· Ὑσμινίας ἐγὼ » καὶ λέγων ἐφίλησα. Ἡ δ', « Ἀλλὰ ποῦ μοι πατὴρ καὶ μήτηρ, » ἐζήτει
50 μαθεῖν· ἐγὼ δ', « Εἰς βωμὸν Ξενίου Διὸς, ὡς θύσωσι, « εἶρηκα, ἡμεῖς δὲ οὐ θύσομεν Ἐρωτι; θύσωμεν πάν-
« τως καὶ παρθενίαν αὐτὴν, καὶ ὄλου αὐτούς· » καὶ περιπλακείς τὴν κόρην, καὶ ταύτην καταφιλῶν ἀνεκλήθη ἐρωτικῶς.

mea, virginem amplexa erat et vultum ejus repleverat oculis. Ego autem invidebam matri et, per deos, virile secus in muliebri commutare praeoptavi; sed cum spes decolaret, matris labia suavitus, puellae vultum per fraudem osculabar; sic amoris meo mater inserviebat, sic Hysmines ad me basia deferebat. Cæterum quo adversus virginem animo pater materque se habuerint et ab illa discesserint, certo non novi; ego vero solum inde pedibus abstractus, animum, mentem oculosque veluti in deposito, aut idonei fidejussoris loco reliqui.

14. Tunc lecto compositus innumeris cogitationibus cruciabar, obsidebatur mens et ob oculos somnus quasi præda rapiebatur. Mirabar Aulicomidis summam erga hospites reverentiam quam ad pedes usque extendit: « Apud nos, in-
« quiebam, quibus et Jovis Hospitalis ara et Diasia festum
« est, nec ad manus usque; cur enim puellae pedes, ut illa
« meos, honoris ergo non lavabo? cur non osculabor, ut
« osculata est? cur non leviter premam? cur molliter, ut
« amantem decet, non fovebo? » Ita gravem dominum Amorem expertus, maximam noctis partem, his amatoris cogitationibus occupatus, insomnem perduxì, mihi que somnus ac voluptas vigilantì fuit de virgine cogitare. Oculos tamen Fatigatio in somnum trahebat, adeoque Amoris ac Fatigatlonis certamen erat, oculis interim obsessae civitatis ad instar in medio stantibus. Tandem, velut ex machina, somnum in oculos gravis. Fatigatio ejaculata est; verum Amor alternis curarum motibus marcidis succurrens luminibus, velitationes istas colibuit, donec Fatigatio, post ingens certamen, superior discessit et, victoriam dissimulans, quasi ex apertura quadam tennem somni nebulam oculis injecit.

15. Circa tertiam ferme vigiliam noctis pater meus Themisteus ac Diantea mater cum Sosthene ac Panthia, cæterisque qui cum illis Aulicomide venerant, ad Jovis aram profecti sunt victimas ducentes, scilicet Jovi Salutari rem facturi, meritisque honoribus illum colere parati; sola autem Hysmine, quoniam virgines in conspectum hominum prodire indecorum est, in cubiculo relinquitur. Ego vero (neque enim hoc me fugiebat) statim ad virginis lectulum accurrens, dormienti suavium impressi. Exsiluit attonita rei miraculo Hysmine, « Παπα! » exclamans. Sed ego illam continui dicens: « Nihil timeas, domina, Hysminias ego
« sum, » et cum dicto iterum basium pepigi. Illa autem de patre ac matre, ubinam essent, quæsivit. « Sacrifica-
« turi, inquebam, ad Jovis hospitalis aram properant, nos
« Amori non sacrificabimus? immo vero, pudoremque
« nostrum et nosmet ipsos. » Confestimque virginis in amplexum effusus amatorie oscula collabellavi.

16. Ἡ δ' ἀντεφίλει μὲν, ἀλλ' ὡς παρθένος ἐξ αἰδοῦς ὑπέκλεπτε τὰ φιλήματα. Ἐγὼ δ' ἐφίλου ἐρωτικώτερον, καὶ τοῖς ὁδοῦσι δάκνων, τροφὴν ἐτρεφόμενην ἐρωτικὴν, οἷαν Ἀφροδίτη τοῖς ἔρασταῖς παρατίθεται. Ἡ δ' ὑπεστέναζε λεπτὸν ἀφροδίσιον, καὶ τὸ λεπτὸν ἐρωτικὸν ὑποστέναγμα ὄλην ἡδονὴν ἐς αὐτὴν μοι μέσσην ἐστάλαζε τὴν ψυχὴν. Ὀλην ἀνεπλεκόμενην τὴν κόρην, ὡς ἄμπελον, καὶ τοὺς ὀμφακίζοντας τῶν βοτρώων ἐκθλίβων τῷ στόματι, νέκταρ ἐξεβρόβουον τοῖς χεῖλεσιν, οἷον ἀποθλίβουσιν ἔρωτες· καὶ τοῖς δακτύλοις ἀπέθλιβον, καὶ τοῖς χεῖλεσιν ἔπινον, ἵνα τὸ πᾶν ὡς εἰς πίθον, ψυχὴν τὴν ἐμὴν, ἐκθλιβῇ μοι τοῦ νέκταρος· οὕτως ἀκόρεστος ἐγὼ τρυγητής. Ἡ δ' ἀντεφίλει καὶ κατεφίλει με, καὶ κατὰ κιττὸν ἀνεπλέκετο· καὶ οὕτως ἡμᾶς μυρία περιεχόρευον Χάριτες. Μετὰ γοῦν δὴ συχὰς περιπλοκάς καὶ φιλήματα καὶ τᾶλλ' ὅποσα παίζειν διδάσκουσιν Ἐρωτες, ὄλην ἐπεχείρουν καταβρόφῃσαι τὸν ἔρωτα, καὶ μικρὴν παίζειν, ἀλλὰ σπουδάζειν ἐρωτικῶς, ὡς μὴ χορῶναι κρώζοιεν ἐν ἀνεπιζέστῳ τῷ δώματι.

17. Ἡ δ' ἀλλὰ καὶ λιὰν ἀντέτεινε, καὶ χερσὶ καὶ ποσὶ καὶ γλώσσῃ καὶ δάκρυσιν, « Ὑσμινία, λέγουσα, « φεῖσαι παρθενίας ἐμῆς· μὴ πρὸ τοῦ θέρους ἐκτίλγῃς « τοὺς στάχνας· μὴ τὸ ῥόδον τρυγῆσῃς πρὸ τοῦ προ- « κύψαι τῆς κάλυκος· μὴ τὴν σταφυλὴν ὀμφακίζου- « σαν, μὴ πως ἀντὶ νέκταρος ὄξος ἐκθλίψῃς ἐξ ὀμφα- « κος. Σὺ θερίσεις τὸν ἀσταχυν, ἀλλ' ἔταν λευκανθῆ « σοι τὸ λῆιον οὐ τὴν ῥοδωνιὰν ἀπανθίσεις, ἀλλ' ἔταν « πειανθὲν τὸ ῥόδον προκύψῃ τῆς κάλυκος· οὐ τὴν « σταφυλὴν τρυγῆσεις, ἀλλ' ἔταν ἰδῆς τὸν βότρυον « ὑπερπεριάσαντα. Ἐγὼ σοι φύλαξ ἀκούμητος, ἀπα- « ρεγχέειρτος αἵμασιὰ, καὶ φραγμὸς ἀνεπίθωτος. Τί « σοι κέρδος ἀποσυλῆσαι με τὸ σεμνόν; Παρθένος ἦλθον « εἰς Εὐρυκώμιδα· τί σοι κέρδος ἀπάρθενον παλινο- « στήσαι με πρὸς Αὐλικώμιδα; Ἐρῶ σου, κήρυξ, οὐχ « ὑποκρύπτω τὸν ἔρωτα· βάλλομαι τὴν ψυχὴν, τὸ « βέλος ὀμολογῶ· πυρπολοῦμαι τὰ σπλάγχνα, καὶ τὸ « πῦρ οὐκ ἀρνήσομαι· πλὴν οὐχὶ καὶ προδώσω τὰ « κάλλιστα· τὴν παρθενίαν φυλάξω, καὶ σοι ταύτην « παραφυλάξομαι. »

18. Ταῦτ' ἔλεγεν ἡ κόρη, καὶ κατὰ ποταμοὺς ἀπέβ- « ρει καὶ κατεκένου τὰ δάκρυα. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὴν· « Ἐπὶ σοὶ βίβλω κατεμύθησθαι τὸν ἔρωτα· διὰ σέ « Φιλίου Διὸς ἀντηλλαξάμην ἔρωτα τύραννον· διὰ « σέ δούλος ἐξ ἐλευθέρου γεγένημαι. Οὐδὲν μοι πατήρ, « οὐ πατρίς, οὐ μήτηρ, οὐ θησαυρός, ὃν μοι πολλὴν « ἐπεθησαύρισεν ὁ πατήρ, οὐδ' ἄλλο τῶν ὄντων οὐδὲν· « ζῆν σοὶ θανοῦμαι. » Καὶ περιπλακείας αὐτὴν κατε- « φίλησα, καὶ μοι τῶν ὀφθαλμῶν ἐπέβρει τὸ δάκρυον, καὶ περιπλακέντες τοῖς δάκρυσιν ἐβεχρόμεθα.

19. Μεθ' ἱκανὸν Ὑσμινῆ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς κατε- « φίλει, καὶ φιλοῦσά φησιν· « Ὑσμινία, τοῦτό σοι λοί- « σθιον φίλημα· ἐγὼ γὰρ ζῆν πατρὶ καὶ μητρὶ μετὰ « τρίτην ἡμέραν παλινοστήσω πρὸς Αὐλικώμιδα· σὺ « δ' ἔση πρὸς Εὐρυκώμιδα πατρίδα τὴν σὴν, καὶ σοι

16. Illa autem osculis allubescerebat, sed præ pudore, ut virginem decet, basia suffurabatur. Ego pertinacius suavia ingerebam, morsicationemque dentibus instruens, amatorium cibum sumpsi, qualem amantibus Venus parat. Ilii autem gemuit tenue quid amatorium, levisque suspiritus ille merum amorem stillans meraciorem medio animo voluptatem ingessit. Itaque virgini tamquam viti adhærens, immaturas uvas ore pressi, nectarque quale Cupidines exprimunt, labellis exsuxi; et digitis exprimebam et bibebam labellis, uti vere nectaris fluenta quasi in dolium, scilicet animam meam, exprimerentur; adeo ego insatiabilis eram vindemiator. Illa autem oscula regerebat ingeminabatque et hederæ instar adhærescebat; sicque nos cingebat innumerus Gratiarum chorus. Post autem crebros amplexus, crebrasque basiationes, omnneque lusus quos Amor ludere docet, solidam voluptatem haurire aggressus sum, nec amplius colludere sed serio incumbere labori, ne cornices in imperfecta domo crocitant.

17. Illa vero valde repugnabat manibus pedibusque, verbis etiam et lacrymis, « Hysminia, inquit, parce « virginitati meæ; ne ante æstatem spicas mete; ne rosam, « antequam e calyculo emicet, decide; ne immaturam « uvam decerpe, ne pro mero acetum ex acerba expri- « mas. Tu spicas metes, sed quum jam tibi messis « flavescet; tu rosam decides, sed quum jam e calyculo « emicuerit; tu uvas, cum nigrescere cœperint, decerpes. « Ego tibi pervigil custos, inaccessum sepimentum, maceria « insuperabilis ero. Quid tantum Incri accedet, si pudici- « tiam meam imminueris? Ego Eurycomidem virgo deveni: « quid tibi lucri si imperfectæ virginitatis Aulicomi- « dem redierim? Amo te, caduceator, nec amorem oc- « culo, nam et animo sanciam, vulnus fateor, et quam « totis visceribus flammam concepi, non abnego: non « ideo tamen quæ mihi pulcherrima sunt prodam; sed « virginitatem custodiam illamque tibi asservabo. »

18. Hæc effata, puella lacrymas fluminis in modum effudit. Ego vero, « A te, inquit, veluti libro Amoris sa- « cris initiatus sum; tua causa, relicto Jove Amicitia præ- « side, gravem herum Amorem expertus sum; tu me ex « libero servum fecisti. Propter te patrem, patriam, « matrem, congestasque a patre divitias, cætera denique « flocci pependi; tecum igitur moriar. » Et illam amplexus basiis implevi, et loquentis ab ore lacrymæ fluebant quibus inter mutuos complexus cadentibus irrigabamur.

19. Paululum quievit Hysmine, et mox in oculos prona basia iteravit et basians, « Hysminia, inquit, ultimum « hoc suavius tibi præbeo; etenim cum patre et matre « Aulicomidem post tertium diem revertar; tu autem Eu- « rycomide, in tua patria, remanebis, et tibi pater alterius

α. κόρην ἑτέραν ὁ πατήρ εἰς γάμον ἀγάγηται· καὶ σὺ
 α. μὲν θύσεις τοὺς γάμους, τῆς ἐμῆς φίλης ταύτης
 α. Ὑσμίνης λαθόμενος, καὶ φιλημάτων ἔρωτικῶν, καὶ
 α. τῶν ἄλλων τούτων περιπλοκῶν, ὧν πάντων ἐς κενὸν
 6 α. ὡς ἐν ὄνειροις κατεφυρήσαμεν· ἐγὼ δ' οὐδ' ἐν Ἄϊδαο
 α. λήσομαι φίλιας τῆς σῆς, Ὑσμινία γλυκύτατε, καὶ
 α. σοι φυλάξω τὴν παρθενίαν ἀπαρεγγεῖρητον· οὐδὲ
 α. γὰρ οὐδ' αὐτοῦ Διὸς φίλημα τοῖς σοῖς κατεπιθήσω
 α. φιλημασιν, οὐ μὰ τὸν φοβερὸν Ἔρωτα, ὃς με ταῖς
 10 α. σαῖς ταύταις χερσίν ὡς ὄρνιν παρέθετο. »

20. Ταῦτ' εἶπε, καὶ περὶ τὸ στέρνον τοῦμόν ὄλον
 κατεπιθεῖσα τὸ πρόσωπον, κατέβρεχέ με τοῖς δάκρυσιν.
 Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· α. Ὑσμίνη παρθένε, μελημα ἐμόν,
 α. φῶς ἐμῶν ὀφθαλμῶν, πηγὴ μοι στάζουσα μελίτος,
 α. ὄμβρε χαρίτων· σὺ μὲν φιλοῦσα, λίσσθιον λέγεις τὸ
 15 α. φίλημα· ἐγὼ δ' ὁ σὸς ἔραστής καὶ δοῦλος ἐξ ἔρωτος,
 α. ξὺν σοὶ θανοῦμαι. Καὶ σοι τὴν παρθενίαν ἀντιφυ-
 α. λάξομαι· οὐκ ἀποσυλήσει ταύτην. Οὐκ ἐξουσία πα-
 α. τρὸς, οὐ μητρὸς πειθῶ ἐς γάμον ἀγάγονται, οὐδ' εἰ
 20 α. τὴν Ἀφροδίτην ἀγάγονται, οὐ μὰ Δία, πατέρα θεῶν
 α. πάντων, οὐ κήρυξ ἦχον εἰς Ἀυλικώμιδα, πατρίδα
 α. τὴν σὴν, καὶ δοῦλος τῶν σῶν χαρίτων ἐς τὴν ἐμὴν
 α. ταύτην Εὐρύκωμιον ἀνθυπέστρεψα. » Καὶ δὴ, τῆς
 ἡμέρας διαγελώσης, καταρλήσας τὴν κόρην, ἐξῆλλον
 25 τοῦ δωματίου, καὶ περὶ τὴν ἐμὴν ἐγενόμεν κλίνην, ὡς
 ἐν ὑποπέτρῳ ποδῖ, καὶ τοῖς ὑπνοῖς ἐπείσεάμην εὐθὺς,
 ὡς εἰ περὶ τὴν κλίνην εὗρον αὐτούς.

α. puellae nuptias conciliabit : quas tu celebrabis, meique,
 α. tuæ carissimæ Hysmines, oblitus, dulciumque osculo-
 α. rum ac exterorum amplexuum quibus nos frustra velut
 α. in somnis inebriati sumus; ego vero, ne quidem apud
 α. inferos amicitiae tuæ immemor, Hysminia dulcissime,
 α. illibatam tibi virginitatem meam servabo, adeoque Jovis
 α. ipsius oscula oculis tuis non anteferam, non per me-
 α. tuendum Amorem, qui me tuis istis manibus veluti
 α. captam avem tradidit. »

20. Talia dicenti, pronoque in pectus meum vultu, et
 illud lacrymis riganti, respondebam : « Hysmine virgo,
 α. mea cura, meorum lumen oculorum, fons merum mel
 α. stillans, gratiarum Imber, tu me exosculata ultimum hoc
 α. basinum fore dixisti; sed ego et tui amans et servus,
 α. sic enim voluit Amor, tecum moriar. Ego ex æquo vir-
 α. ginitatem custodiam; nec illa fraudaberis. Non po-
 α. testas patris, non persuasiones matris, ad conjugium
 α. inducent, non si ipsissimam Venerem mihi destinaverint,
 α. non per Jovem deorum omnium patrem, cujus caducea
 α. tor Alicomidem, patriam tuam, veni, et in hanc meam,
 α. Eurycomidem gratiarum tuarum servus redii. » Jamque
 arriidente luce, ego puellam exosculatus et cubiculo illius
 exterminatus ad lectulum festinanti vestigio regressus
 sum, statimque somno libavi, quasi ipsum in lecto in-
 venissem.

BIBAIION EKTON.

1. Ὁ μὲν οὖν ἐμός πατήρ Θεμιστεύς ξὺν Σωισθένει
 καὶ μητράσιν ἡμῶν ἐπανῆχον ἐκ τοῦ βωμοῦ Ξενίῳ Διὶ
 30 τὰ πρόσφορα θύσαντες· καὶ μοι Διάντεια μήτηρ περὶ
 τὴν κλίνην γενομένη τὴν ἐμὴν, ἐξυπνίζει με, λέγουσα·
 α. Τέκνον Ὑσμινία, καιρὸς ἀρίστου, σὺ δ' οὐκέτι τὸν
 α. ὑπνον ἀπόση τῶν ὀφθαλμῶν; Ἀνάστηθι, καὶ περὶ τὸ
 α. δεῖπνον γενόμεθα· σὸς γὰρ πατήρ Θεμιστεύς ἀνα-
 35 α. κέχλιται σὺν Σωισθένει καὶ τοῖς ὄσους τὸ δεῖπνον
 α. καλεῖ. » Σὺν αὐτῇ γοῦν μητρί περὶ τὴν τράπεζαν
 γενομένης συνήθως ἀνακεκλίμεθα· καὶ πάλιν Ὑσμίνης
 μου κατὰ μέτωπον ὄλον τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀποστάζουσα
 40 μοι τὸν ἔρωτα· ἐγὼ γοῦν ἀτενωῶς τὴν κόρην ἰδὼν, καὶ
 περὶ τὴν τράπεζαν κεκυφὺς αὐτὴν προσεκύνησα κα-
 θυποκλέπτων ἔρωτικὸς τὸ προσκύνημα· ἢ δ' ἀνθυ-
 πέλαιψεν, ὡς εἰκὸς, τὸν τράχηλον παρθενικῶς ὑποκλί-
 νασα. Τροφαῖς πολυτελέσιν ἢ τράπεζα ξυνήθως κατα-
 κεκόσμηται, καὶ Κρατισθένης κινρᾶ. Σωισθένης προπί-
 45 νει, Θεμιστεύς μετ' αὐτόν, καὶ ξυνήθως ἡμεῖς.

2. Καὶ ὁ Σωισθένης φησί· α. Σὺ μὲν ἡμᾶς φιλοσφρο-
 α. νόμενος, Θεμιστεύ, Ξενίῳ Διὶ τὴν φιλοφροσύνην,
 α. οὐχ ἡμῖν ἀφρωσίωσας· καὶ σε τῆς οὕτω λαμπρᾶς τρα-

LIBER SEXTUS.

1. Themisteus igitur pater meus cum Sosthene et matribus
 nostris ab Jovis Hospitalis ara, re pro ritu facta, regressus
 est; statimque Diantea mater ad lectum accedens me ex-
 pergefecit, « Hysminia, inquens, jentaculi hora est; tu
 α. autem somnum ex oculis nondum excuties? Surge modo,
 α. et nos epulis accumbamus : jam enim pater tuus cum
 α. Sosthene ac cæteris convivis discubuit. » Itaque cum
 matre mensæ accessi et pro more recubimus. Et mihi
 iterum ex adverso collocata erat Hysmine, oculis mihi in-
 stillans amorem. Ego igitur puellam intenta adspiciens acie,
 curvatus in mensam, salutavi, amatorie salutationem dissi-
 mulans; quam, inclinato collo, more virginum, dissimulans
 et ipsa regessit. Interim mensa dapibus largiter instructa,
 et vinum Cratisthenes præbebat. Primus Sosthenes, ab
 illo Themisteus bibit; nos deinde quo solebamus ordine.

2. Tum vero Sosthenes Themisteum sic interpellat :
 α. Tu quidem, Themisteu, comitatem istam, qua nos excel-
 α. pis, nequaquam nobis, sed Hospitali Jovi consecrasti :

« πέζης καὶ τῆς ἄλλης πολυτελοῦς δεξιόσσεως Ζεὺς
 « πατὴρ ἀντιδεξιόσσαιτο, φιλότιμόν σοι δεῖπνον ἔτοι-
 « μασάμενος ἐν Ἥλυσιώ πεδίῳ καὶ μακάρων νήσῳ,
 « ζυγωνακεκλιμένῳ τοῖς ἥρωσι. Ἐγὼ δέ σε καταδυσωπῶ
 5 « σὺν ἡμῖν γενέσθαι πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἀδλικώμιν,
 « σὺν αὐτῇ Διαντείᾳ καὶ τῷ καλῷ τούτου κήρυκι (τῇ
 « χειρὶ με παραδεικνύς). Ὑσμίνης γὰρ τῆς ἐμῆς
 « ταύτης φίλης παιδὸς θῦσαι τοὺς γάμους βουλόμεθα·
 « καιρὸς δ' ἡμῖν τῆς τῶν γάμων τελετῆς ἀφωσίωται τὰ
 10 « Διάσια, ἃ νῦν δὴ θύοντες ἐπαναζεῦξομεν εἰς Ἀδλικώ-
 « μιν, εἰ δοκεῖ Σωτῆρι Δίῳ. Παῖς δ', ὃ γὰρ τὰ τῆς ἐμῆς
 « ταύτης Ὑσμίνης λέκτρα προσαφωσίωται, ζυμπα-
 « τρώτης ἐξ Ἀδλικώμιδος ὑπερχειλῆ τὸν τῆς εὐδαι-
 « μονίας τριπλοῦν κρατῆρα κεκερακώς· τὰς μὲν δὲ
 15 « ψυχικὰς ἀρετὰς ἀπαράμιλλος, τὰ δὲ περὶ τὸ σῶμα
 « πρὸς τὴν ψυχὴν ἐρίξει καὶ φιλονεικεῖ μὴ δεύτερα
 « φαίνεσθαι· τὰ δ' ἔκτος τῆ ψυχῆ καὶ τῷ σώματι συν-
 « εκχεῖται, καὶ οἷον συγκεκράται. Τοιούτων ἐγὼ τὸν
 « γάμον τῇ φίλῃ μοι ταύτῃ παιδί καὶ Ζεὺς πρότερον
 20 « ἀφωσίωσεν· εἰ δέ μοι καὶ σὺ συνεκπελεύσεις εἰς Ἀδ-
 « λικώμιδα σὺν Ὑσμινίᾳ καὶ τῇ τούτου μητρὶ, εὐτυ-
 « χεστέρους ἡγοῦμαι τοὺς γάμους.» Ὁ δ' ἐμὸς πατὴρ
 « Θεμιστεὺς, « Νῦν Διὸς, φησί, τράπεζα, καὶ Δια-
 « σίον καιρὸς, καὶ τῷ καιρῷ καὶ τῇ τραπέζῃ τὰ πρόσ-
 25 « φορα θύσωμεν· τὰ δ' ἄλλα Διὸς ἐν γούνασι κεῖται.»

3. Ταῦθ' ὁ Σωσθένης, ταῦθ' ὁ πατὴρ· ἐγὼ δὲ, νῆ
 τοὺς θεοὺς, ὅμῳ τῷ νῷ τὴν αἴσθησιν συναφῆρημαι, καὶ
 ἡμῖν ὡς ἀνδριάς ἐπὶ τῆς τραπέζης καθήμενος, ὅλος
 ἀναίσθητος, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων ἀτενῶς ἐπὶ τὸ τῆς
 30 κόρης βλέποντας πρόσωπον· ἡ δὲ παρθένος δακρῶν
 πληρωθεῖσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ παρειὰν συλλαβοῦσα
 τῇ δεξιᾷ, συνέσπα τὰς ὀφρῦς, καὶ πικρὸν ὑπεστέναξε,
 καὶ πρὸς τὴν Πανθίαν φησί· « Γλυκεῖα μήτηρ, ἀλγέω
 « τὴν κεφαλὴν.» Ἡ δὲ πρὸς αὐτήν· « Γενοῦ περὶ τὸ
 35 « δωμάτιον.» Εὐθὺς οὖν ἐξανέστη τῆς τραπέζης,
 καὶ περὶ τὸ δωμάτιον γέγονεν. Ἡ γούν μοι μήτηρ πρὸς
 τὴν Πανθίαν φησί· « Τίς τὴν καλὴν ταύτην κόρην
 « ἐβάσκηγεν; » Ἡ δ', « Ἡ γλιώσσα, φησί, τοῦ πα-
 « τρός, ὅτι γάμων ἐμνήσθη τῆς κόρης, οὐς μέγχι καὶ
 40 « δεῦρο μὴ μαθεῖν τὴν κόρην ἐφυλαττόμεθα· παρθένος
 « γὰρ ἔστι καὶ σεμνή.»

4. Τὰ δ' ἐφεξῆς τῆς τραπέζης ἀναισθητικῶς εἶχον· ὡς
 γὰρ ἔκ τινος ἀστραπηβόλου σκηπτοῦ τῶν τοῦ Σωσθένης
 ῥημάτων ὄλην ἀπερβράγην τὴν κεφαλὴν· εἰ μὲν οὖν
 45 ἔφαγον, ἀκριβῶς, νῆ τὴν φοβερὰν τοῦ Σωσθένης, οὐκ
 οἶδα, φωνήν. Ὁ δὲ καλὸς Σωσθένης, ὁ παρ' ἡμῖν τὸν γά-
 μων κηρύσσω τῆς θυγατρὸς, καὶ πάλιν φησίν· « Ἰκα-
 « νὼς τῆς τραπέζης ἡμῖν, Θεμιστεῦ, ἄλις τοῦ ποτοῦ.
 « καὶ τῶν περὶ τὴν τράπεζαν ποικίλων τρυφῶν· εἰ
 50 « βούλει δέ, καὶ περὶ τὸν ὕπνον γενώμεθα· ἡ γὰρ δὴ
 « νύξ καὶ πάλιν ἡμᾶς συγκαλεῖται περὶ τὸν βωμόν καὶ
 « τὰ θύματα.»

5. Οὕτως οὖν κατελύετο τὸ συμπόσιον, καὶ γὰρ τῇ
 ξυνήθει μοι κλινῆ ξυνήθως ἀνακλιθεὶς ὄλος εὐθὺς ἤρ-

« ille tibi gratiam referat lautissimæ mensæ tuæ, omnis-
 « que splendidi apparatus quo nos excipis, in Elysio aut
 « beatorum insulis accumbenti heroibus convivium in-
 « struens. Cæterum te precor et obsecro, uti cum uxore
 « tua et formoso isto caduceatore (me digito demonstrans)
 « in urbem nostram Aulicominsuccedas: etenim carissimæ
 « istius Hysmines nuptias sacrificare nobis in animo est
 « et nuptiarum celebrationi Diasiorum tempus constitutum
 « est, quibus nunc peractis statim domum itionem para-
 « binus, quam bene vortat Sospitator Jupiter. Juvenis
 « autem cui Hysmines istius meæ jugalis lectus devove-
 « tur compatriota nobis, Aulicomide oriundus, triplicem
 « felicitatis cratera et quidem exundantem miscuit; cæte-
 « rum omnibus animi dotibus nulli secundus, quibuscum
 « virtutes corporis contendere videntur, cedere nesciat:
 « ita externa corporis et animi bona permixta velut æqua-
 « bili temperamento confusa sunt. Tale dilectissimæ
 « meæ isti filię ego primusque Jupiter connubium de-
 « stinavit, quod tamen si mecum navigaveris, comitante
 « Hysminia et matre ejus, felicis videbitur. — Jovis hoc
 « convivium est, respondit pater meus Themisteus, nosque
 « Diasia agimus; et mensæ et diebus festis debitum hono-
 « rem præstare decet; cætera Jovis in genibus sunt.»

3. Hæc Sosthenes, illa pater altercantur. Ego, per
 deos, sensibus deperditis, extra terminum mentis meæ
 positus, mensæ accumbebam, statuæ instar, animique im-
 pos inconnivo in virginis vultum obtutu fixus; Hysmine
 vero plenis lacrymarum oculis, dextraque sustinens genas
 et supercilia contrahens, cruciabile imo de pectore suspi-
 rium duxit, matremque alloquuta, « Mater, inquit, mihi
 « condolet caput.» Illa autem, « Redde te cubiculo, »
 ait. Itaque perniciouser mensa surgens, in illud recta ire
 perrexit. Tum mater mea Diantea, ad Panthiam conversa,
 « Quis virginem, inquit, fascinavit? — Lingua patris,
 « respondit Panthia, quæ nuptiarum admonuit; quarum
 « uti ne nomen quidem sciret, ad hoc usque temporis di-
 « ligenter cavimus; virgo enim et pudica est.»

4. Cætera, quæ in convivio subsequuta sunt, non per-
 cepi; ita Sosthenis verbis, tanquam sideris procella, per-
 fractum corruerat caput; immo utrum aliquid manduca-
 verim, per timendam illam Sosthenis vocem, non novi.
 Verum bonus Sosthenes, qui nuptias, quas obitura erat
 Hysmine, nos docnerat, « Themisteu, inquit, jam satis
 « mensis accubimus, jam satis vino et cibis agminatim
 « ingestis indulsumus; nos demum dormitum, si per te
 « licet, concedamus; nox enim iterum ad aras et sacri-
 « ficia nos convocat.»

5. Ita soluto convivio me consueto lectulo reddidi, et
 subito ultra somnum lumina mihi rapiuntur; dormientis

παζόμενη παρά τὸν ὕπνον τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἤμην ὕπνῳ, τῷ παραδόξῳ τὴν ψυχὴν καταθορυβηθεὶς τοῦ ἀκούσματος, καὶ ἔλον τῇ θλίψει τὸν νοῦν καταβαπτισθεὶς. Πάλιν οὖν ὁ ξυνήθης τῶν θυμάτων καιρὸς, καὶ

5 πάλιν Θεμιστεύς μοι πατήρ, καὶ μήτηρ Διάντεια ξὺν Σωσθένει καὶ Πανθίᾳ περὶ τὸν βωμὸν διανυκτερεύουσι· καὶ πάλιν ἐγὼ κλίνης τῆς ἐμῆς ἀναστάς, περὶ τὴν κλίνην ἤκω τῆς κόρης, ἣν ὁ καλὸς Σωσθένης εἰς αὐτὴν Αὐλίκωμιν ἐνυμφεύσατο, καὶ πάλιν τὴν κόρην φιλιῶ.

10 Ἡ δ' ἔλιν τὴν στρωμνὴν καταθρέγει τοῖς δάκρυσιν· ἐγὼ δὲ πάλιν λέγω φιλιῶν· « Ὑσμίνη, τί πάσχεις; » ἢ δ', « Ἡ γλῶσσα, φησὶν, τοῦ πατρὸς μ' ἀπόλλυσιν. »

6. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτὴν· « Σὺ τὰ περὶ τὸν ἐμὸν ἐνω-
« πρίζου γάμον, καὶ κόρην ἑτέραν κατεμνηστεύου

15 « μοι· καὶ ἀναμνηστείας ἐκρινόμενη σοι τῶν πολλῶν
« τούτων χαρίτων ἔρωτικῶν, ὧν ὑπερχειλές μοι κεκέ-
« ραχας τὸ ποτήριον· ἐγὼ δ' ἄλλ', ὧ γλυκυτάτῃ παρ-
« ραθε, γλυκυτέρα καὶ μέλιτος, θεοῦ σι διεμαρτυρά-
« μην αὐτοὺς, μὴ καταψεύσασθαί σου τὸν ἔρωτα, μὴ

20 « καταπροέσθαι σου τὴν φιλίαν, μὴδ' ὀτιοῦν τῶν ὄν-
« των ἀγάπης τῆς σῆς ἀνταλλάξασθαι· ἀλλὰ νῦν σὸς
« πατήρ, ὁ σεμνὸς τὰ πάντα Σωσθένης, ἐς Αὐλίκωμιν
« ἐπήξαστό σοι παστάδα, ἔδνα πολλά σοι προσαφώρισε,
« καὶ νυμφίον ἠτοίμασε, καὶ σε νυμφαγωγῆσει λαμ-
25 « πρῶς, καὶ φιλοτίμως νυμφοστολήσει. Ἐγὼ δὲ δὲ σὸς
« ἔραστης, οὐδὲ γὰρ αἰσχύνομαί σου τὸν ἔρωτα, παρ-
« ρησικῶς στεφάνῳ τὴν κεφαλὴν ἀναδέρσομαι, καὶ παρὰ
« Περσεφόνῃ καὶ τοῖς ἐν ἄδῃ φιλοτίμως καὶ πολυτελῶς
« νυμφαγωγῆσθαι, λαμπράν μοι παστάδα πήξα-

30 « μένοις παρθησικῆν· σὺ δ' ἀφίλις ἐρωτικῆς κριθῆσῃ,
« χάρισιν ἐρωτικαῖς κατηγορουμένη καὶ στίγμασι τού-
« τοις, ἃ πάντ' ἐξ ἐμῶν καὶ χειρῶν καὶ χειλέων καθ'
« ἔλου φέρεις τοῦ σώματος. Καὶ σὲ μὲν Πλούτος κατα-
« κοσμήσει πολυτελῶς, ἐμὲ δὲ Πλούτων νυμφαγωγῆσει

35 « περιφανῶς. Ἄλλ' ὦ φιλημάτων ἐκείνων, ὧν εἰς κενὸν
« ἐτρυφήσαμεν! ὦ θλίψεων σαρκῶν, ἃς μάτην κατω-
« δυνήθημεν! ὦ συμπλοκῶν καὶ περιπλοκῶν, αἷς ἀνω-
« φελῶς ἐνεπλάκημεν! ὦ κακῶς ἰδόντες ὀφθαλμοί, καὶ
« διὰ τοῦτο θρηνοῦντες ἀγέλαστα! Αὕτη μοι χεῖρ ὑπη-

40 « ρέτησέ μοι πρὸς ἔρωτα, καὶ νῦν καθυπηρετήσει πρὸς
« φάσγανον, ὃ κατ' ἐμῆς ταύτης ὠθήσω ψυχῆς. »

7. Ταῦτ' εἶπον, καὶ τὴν κόρην περιπλακεῖς κατεφι-
λησα, α' ὄντως σοι, λέγων, τοῦτο λοιδοσθίον φίλημα·
« τέλος δέχῃ δὴ τῶν ἐμῶν προσφραγμάτων. Καὶ σὺ μὲν

45 « εἰς Αὐλικώμιδα, πατρίδα τὴν σὴν, ἐπιλαμπρῶν νυμφῶν
« παλινεστῆσης νύμφη λαμπρά· καὶ σοὶ τὸν ὑμέναιον
« βασιλικῶς κατεπάσσονται, ἐγὼ δ' ἐς Ἄδου φοιτήσω,
« καὶ ἔλον χορὸν Ἐρινυῶν συναγαγῶν, ἔλον κατατρα-
« γωδῆσω μου τὸ δυστύχημα· καὶ σοὶ μὲν ὁ καλὸς

50 « Σωσθένης ἐπιθαλάμιον ἄσει, ἐμοὶ δ' ὁ πατήρ ἐπι-
« τύμβιον· ὃ μὲν σὸς πατήρ ἐπὶ σοὶ, γλυκεῖα νύμφη,
« καὶ γλυκὺ μελωδῆσει μελωδῆμα, ὃ δ' ἐμὸς ἔλεεινός
« Θεμιστεύς ἐπὶ νεκρῶ παιδὶ γοερὸν ἀνακρούσεται·
« ὃ μὲν ἄσμα χορεύσει γαμήλιον, ὃ δ' ἐμὸς ἀθλιώτα-

enim mens rei quam audieram miraculo conturbabatur, animumque tristitia et anxietudo immergebant. Solitum autem sacrificiorum tempus redit, Themistisque ac Dianthea cum Sosthene ac Panthia Jovis ad aram pervigilium agunt. Ego lectulo surgens, et ad virginem, quam Aulicomide bonus Sosthenes desponderat, perneciter evolans, illi iterum oscula libo. Illa uberibus lacrymis lectum rigat, et ego iterum oscula ingero dicens: « Quid pateris, mea Hysmine? — me patris, inquit, lingua perdidit. »

6. Excepi ego: « Age vero, Hysmine, tu modo quasi « in speculo videbas matrimonium quod me adeptum « iri tibi fingebat animus, et aliam mihi puellam des- « pondebas, meque insimulabas de oblivione tot amato- « riarum blanditiarum quibus redundans mihi poculum « misenisti; at ego coram te, dulcissima melleque dul- « cior virgo, deos testes advocabam, quod, amorem « tuum nequaquam mentitus, contemptui nunquam ha- « biturus essem, nec tua caritate quidquam potius exi- « stimaturus: nunc vero pater tuus, gravissimus ille « Sosthenes, Aulicomide nuptialem torum compegit, jam- « que statuit dotem et maritum paravit, teque sponsalibus « munditiis sollicito exornatam splendido apparatu ad « sponsum deducet. Ego autem amator tuus quem amoris « tui non pudet, apud Persephonem et deos inferos vir- « gineam coronam redimitus sollicito splendideque sponsus « deducar, qui mihi virginem torum splendide compingere « curabunt; tu vero de violato amore in iudicium vo- « caberis, accusantibus te amatoris blanditiis sigillisque, « quæ toto corpore impressa meis de libellis manibusque « gestas. Te Pluto sumptuose exornabit, me autem spon- « sum Pluto manifesto deducet. O quæ frustra libavimus « oscula! o quos inutiles intinavimus compressus, cum ha- « rentia pressim dolueram membra! o complexus amplexus- « que quibus nos inecassum implicuimus! o scavam oculo- « rum sortem, qui inaccessæ formositatis admirationi obtutus « suos admoverunt, perpetuo luctu ideo torquendi! Ipsa « autem manus amoris famulata ensi famulabitur, quem « per medium corpus transadiget.

7. His dictis virginem complexus et illi osculum pan-
gens, « Vere, inquam, supremum istud osculum, et novis-
« sima verba accipe. Tu Aulicomidem in patriam tuam, ad
« formosum conjugem, formosior sponsa redihis, tibi, regio
« more, hymenæum canent; ego autem ad Ditem commeabo
« et omnem Erinnyum chorum conducens infortunii mei
« scenam remetiar; tibi nuptiale carmen bonus Sosthenes,
« mihi letale pater meus occinet, tibi, dulcis sponsa, dulce
« melos pater tuus modulabitur, mihi autem extincto mise-
« randus Themistheus flebiles elegos substrepet; ille chorum
« ducens nuptiale carmen personabit, alter autem, patrum

« τος πάντων πατῆρ ἔλεινὸν μονωδῆσει καὶ πικρὸν
« ἔξιτήριον. »

8. Ταῦτ' ἔλεγον, καὶ τὴν κόρην ὄλην τοῖς δάκρυσιν
ἔβρεχον. Ἡ δ', « Ὠλεσάς με, φησὶν, Ὑσμινία γλυκύ-
5 « τατε. Σὺ μοι πατρίς, καὶ πατῆρ, καὶ παστὰς, καὶ
« νυμφίος, καὶ δεσπότης ἐξ ἔρωτος· ἀλλ', ὃ τήνδε μου
« γλώσσαν ἐπέχει τὸ δάκρυον, μὴ σοι στόμα πατρός
« τὰς περὶ τὸ στόμα τοῦτο τοῦμὸν ὄλας ἐρωτικὰς κα-
« ταδῆσει τὰς χάριτας, ἅς εἰς κενὸν ἡμεῖς ἐρωτικῶς
10 « ἀντεπαίζομεν· μὴ σοι τὸ μέλι τρυγῆσει τοῦ στόμα-
« τος, ὃ μάτην ἢ φιλεργὸς ἐγὼ σοι κατεπόνθησα μέ-
« λιτα· μὴ οὕτω παμφάγον ἔσται σοι στόμα πατρός,
« ὡς τοσαῦτα καταφαγεῖν ἀφροδίσια, ὅσα μάτην ἡμεῖς
« κατεπαίζομεν, ἢ μάλλον ἐν ἡμῖν κατέπειζον Ἐρω-
15 « τες. Ὑσμινία, σὺ τὴν ἐμὴν ταύτην Ὑσμίνην ἐρω-
« τικῶς κατεκῆπυεσας· σὺ μοι καὶ φραγμὸν περιέβου
« τῷ κήφῳ, μὴ χεῖρ ὀδοιποροῦντος τρυγῆσῃ με. Θανεῖν
« ἐθέλεις, ἀλλὰ συναποτίθημι τῷ λόγῳ καὶ τὴν ψυχὴν·
« καὶ συνθανοῦμαι σοι, ὥσπερ καὶ ζῶντι συζήσομαι.
20 « Καὶ δὴ συμπλέκομαι σοι καὶ περιπλέκομαι· καὶ τὸ
« ζώσιμον ὄλον κοινοῦμαι σοι, ὥσπερ καὶ τὸ θανάσι-
« μον ζῆτῷ συμμερῖσασθαι. » Καὶ λέγουσα ξυνεπλέ-
« κητο, καὶ συμπλεκόμενη μοι πηγὰς δακρῶν εἶχε τοὺς
« ὀφθαλμοὺς, καὶ ὄλον με κατεπέκλυζεν.

25 « 9. Ἐγὼ δ', « Εἰ βούλει, φημί, καὶ τῆς ἐμῆς Εὐρυ-
« κώμιδος, καὶ τῆς σῆς Αὐλικώμιδος ἀποβάντες ἐφ'
« ἐτέραν μεταγόμεν· καὶ πατρίδας, καὶ τεκόντας,
« καὶ θησαυροὺς, καὶ τᾶλλα τὰ κατ' οἴκους λαμπρὰ
« φιλίας ἐρωτικῆς καὶ τοῦ συνοικεῖν ἀλλήλοις ἀνταλλα-
« ζόμεθα. Ἐρως δ' ἡμῖν ἔσται καὶ πατρίς, καὶ το-
30 « κείς, καὶ τὰ κατ' οἴκους πολυτελῆ, καὶ τροφή, καὶ
« πόσις, καὶ ἔνδυμα. » Ἡ δ' ὡς εἰς παστὰδα μετα-
« κελιμένη βασιλικὴν, ὑπολαβοῦσά φησιν· « Ἐχεις με
« τὴν σὴν Ὑσμίνην, καὶ μετακόμιζε· σὺν σοι θανοῦ-
35 « μαι. » Καὶ τῆς κλίνης ἀναστῆσα συνείπετο, μάλ-
« λον δὲ ἐφειλεκτό με προτρέχουσα. Ἐγὼ δὲ, « Ἄλλ'
« οὐκέτι, φημί, διακεχόσμηται τὰ τοῦ πράγματος. »
« Ἡ δ' ἄλλ' οὐκ ἤθελεν ἀποσπασθῆναί μου τῶν χειρῶν.
Μόλις οὖν ὄλους θεοὺς αὐτῇ διαμαρτυράμενος, τῶν τῆς
40 « Ὑσμίνης ἀπεσπάσθην χειρῶν, καὶ περὶ τὴν ἐμὴν ἐγενό-
« μην κλίνην, τὸ πρᾶγμα διασκοπῶν. Ἐπεὶ δὲ ὑπνοῦν οὐ
« συνεχωρούμην τοῖς πράγμασιν, ἀναστὰς τῆς κλίνης
« καὶ λαμπρῶς διακοσμησάμενος, ἐς ἱερὸν ἀφικόμεν
« Ξενίου Διός, ὅπου καὶ Θεμιστεύς μοι πατῆρ καὶ μήτηρ
45 « Διάνθεια καὶ Σωσθένης καὶ Πανθία προσανείχον τοῖς
« θύμασι.

10. Μετὰ γοῦν πολλὰ τῶν θυμάτων, ἃ καὶ πατῆρ
ἐμὸς καὶ Σωσθένης ἐσπέισαντο, Σωσθένης καὶ Πανθία
ὄλας ἐς οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀράμενοι, καὶ θερμὰ τῶν
50 « ὀφθαλμῶν καταστάζοντες δάκρυα, « Ζεῦ πάτερ, ἔλε-
« γον, ἐπιθαλάμιόν σοι τοῦτο τὸ θῦμα ὑπὲρ ἡμετέρας
« Ὑσμίνης παιδός, ἧς ἤδη τοὺς γάμους τελέσαι βου-
« λόμεθα. » Ταῦτ' ἔλεγον, καὶ θύματα τῇ πυρᾷ κα-
« τετίθεντο· μέγας δ' ἀετὸς ἐκ νεφῶν ἀναχλάγξας καὶ

» infelicissimus, lugubri monodia et amara nœnia meum
« funus prosequetur. »

8. Hæc dicenti uberibus lacrymis perfusa virgo sic ta-
men respondit : « Pol me perdidisti, dulcissime Hysminia.
« Tu mihi patria es, tu pater, et torus et sponsus : sic voluit
« Amor, dominus ; At, eheu ! loquentis vocem assiduus
« fletus interruptit, nec verba ore paterno edita cohibe-
« bunt amatorias illas blanditias quas ori meo libasti, nec
« lusum quem amatorie sed in vanum lusimus ; nec tibi mel
« ex ore eripiet quod ego apis studiosa tibi incassum sti-
« pavi ; non adeo vorax os patris mei ut tot et tantos
« venereos lusus devoret, quos nos frustra lusimus, seu
« potius in nobis luserunt Amores. Hysminia, tu Hys-
« minen istam, horti instar excoluisti ; tu horto sæpem
« circumdedisti, ne manus viatoris uvæ tuas carperet.
« Tibi mori in animo est ; at ego animam cum verbis
« tuis pariter depono : tecum moriar haud secus ac te-
« cum vivente vivere amem. Ecce te complector et am-
« plector et tecum quicquid vitæ in me est communico,
« haud secus ac mortem tuam participare quæro. » Hæc
effata, me complectebatur, et complexa ex oculis, ut ex
fontibus, lacrymas effundebat.

9. Ego autem, « Si tibi placet, inquam, Enrycomide
« mea et Aulicomide tua in externas oras migremus, et
« patriam, parentes, thesauros cæteraque domestica com-
« moda, amore et individuo consortio mutemus. Amor
« nobis patriæ, parentum, splendidorum supellectilium,
« cibi, potus, vestium vices implebit. » Hysmine confe-
« stim, velut in regio toro recubans, « Me tuam Hysminen
« habes, inquit ; me tecum abduco ; tecum moriar ; »
lectoque surgens sequebatur, immo trahens præibat. Ego
vero, « Nondum omnia, inquam, profectiōni necessaria pa-
« rata sunt. » Illa autem manum meam dimittere volebat.
Vix itaque deos omnes testatus evasi ; meque lectulo col-
locans, per varias curas rem illam versabam ; quæ cum
somnum impedirent, statim grabatulo emersus et splen-
didam vestem indutus ad Jovis Hospitalis ivi, ubi Themis-
teus pater et mater Diantea simul cum Sosthene ac Pan-
thia rem faciebant.

10. Jam multimodis litaverant Sosthenes et Panthia, cum
uterque, ad cælum porrectis in preces manibus, ubere cum
fletu in verba hæc erupit : « Jupiter pater, hoc tibi pro Hys-
« mine nostra conjugiale sacrificium esto, cuius innox puptias
« perficere volumus. » Vix ea fati, victimam igni impo-
suerunt ; ingens autem aquila ex nubibus clangore magno

μετὰ ροίζου κατακυβείς, ἤρασαί τε τὸ ὄμμα, καὶ τοὺς
περὶ τὸν βωμὸν διεσπάραζεν. Ὁ μὲν οὖν δὴ Σωσθένης
8 δλος ἦν ἐκπεπληγμένος καὶ ἐνέος ἐστώς· ἡ δὲ γε Παν-
θία κατὰ γῆν πεσοῦσα, καὶ τὴν πολίαν τίλλουσα καὶ
5 φιλοῦσα τὴν κεφαλὴν, « Ζεῦ πάτερ, φεῖσαι τῆς ἐμῆς
« πολίαις, ἔλεγε, φεῖσαι νεότητος θυγατρὸς· αὕτη μοι
« παραμύθιον, αὕτη μοι παραψυχή, αὕτη μοι τοῦ γέ-
« νους ἐλπίς· ταύτη γέγηθα, καὶ τῶν τοῦ γήρωις κακῶν
« ἐπιλήθουμαι· ἀπ' ἐμῆς οὖν, ἀπ' ἐμῆς ταύτης παιδός
10 α τὸν ἀπαίσιον τοῦτον ὄρνιν πέμψον. Ζεῦ Πάτριε, μή
« μου τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκόψῃς· μή μου τὸν λύχνον
« σβέσῃς· μή μου πρόβριζον τὸν στάχυν ἐκτίλῃς· μή
« μοι τοῦ γένους παντὸς ἀποκείρῃς τὸν βόστρυχα.
« ὦ δειλαία μήτηρ ἐγῶ, ὦ δειλαία τῶν θυμάτων, δει-
16 « λαία τῶν οἰωνῶν· καλλιπίαις ἤκον ἐξ Αὐλικώμιδος,
« πατριδος ἐμῆς, καὶ νῦν ἀθλιόπαις ἐν Εὐρυκώμιδι.
« Ὡς παρθένον τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην ἐνυμφοστόλησα,
« καὶ νῦν ὡς νεκρὰν ἀποδύρομαι, καὶ ζῶσαν θρηνοῦ.
« Ὑσμίνη μοι φῶς ἐξαπεβρύχης τῶν ὀφθαλμῶν· οὐκ
20 « ἐπιθαλάμιον, ἀλλ' ἐπιθανάτιον ἄδω σοι· οὐκ ἐπιγα-
« μηλίους, ἀλλ' ἐπιτυμβίους σπένδομαι σοι χοαῖς, καὶ,
« κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀνθρακας εὐρίσκω τοὺς θησαυ-
« ρούς. »

11. Ταῦτ' ἔλεγεν ἡ Πανθία, καὶ τὸν βωμὸν ἐπλήρου
25 ὀρήνων καὶ κωκυτῶν, τὴν παρεῖαν αὐλακίζουσα, διαβ-
ρήσσουσα τὴν ἐσθῆτα, λίθῳ πλήττουσα τὸ στέρνον, καὶ
τὴν κεφαλὴν καταβράσσουσα. Τὸ μὲν οὖν δὴ πλῆθος
(οὐδὲ γὰρ ἀπὸ δρυός, οὐδ' ἀπὸ πέτρας) τοῖς τῆς Παν-
θίας κατεθρόπτετο καὶ ὀρήνοις καὶ στεναγμοῖς, καὶ ἦν
30 ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ζύμμικτος ἡ βοή· αἱ μὲν γὰρ
δὴ γυναῖκες τῇ Πανθίᾳ ξυνεθρήνου καὶ ξυνεκόπτοντο,
οἱ δ' ἄνδρες ἐξεπλήττοντό τε καὶ κατεπλήττοντο· καὶ
οἱ μὲν ἀπαίσιον κατεφιλοσόφουν τὸν οἰωνόν, οἱ δ' αἰ-
σιώτατον· ἦσαν δὲ καὶ παρ' οἷς καὶ τὸ πρᾶγμα τυχερὸν
35 ἐλογίζετο· οὕτω μὲν οὖν τὸ πλῆθος ὡς καὶ τὴν γλῶτταν
καὶ τὴν γνώμην εἶχον ζύμμικτον καὶ διάφορον. Μήτηρ
δέ μοι Διάντεια σὺν πατρὶ Θεμιστεῖ τὴν Πανθίαν πε-
ριχυθέντες περὶ τὴν ἡμετέραν εἶλκον οἰκίαν, καὶ ταῦτα
40 καὶ αὐτὸς) τὸν Σωσθένην μεθειλομεν, καὶ περὶ τὴν
οἰκίαν γεγόναμεν, καὶ πρὸ τῶν πυλῶν τὴν Ὑσμίνην
δακρύουσαν εὐρομεν· προδραμοῦσα γὰρ τις παιδείσκη,
ταύτη τὸ πᾶν ἀνεοίδαξε. Καὶ πάλιν ὀρῆνος ἦτο καὶ
κωκυτός· ἡ μὲν γὰρ δὴ μήτηρ ὡς ἐπὶ θυγατρὶ θανούσῃ
45 τὸν ὀρῆνον ἐξήγειρεν, ἡ δὲ γε θυγάτηρ ἐπὶ μητρὶ ὀρη-
νούσῃ πικρὸν ἀντιώδυρετο. Καὶ μοι πατὴρ Θεμιστεὺς
καὶ μήτηρ Διάντεια περὶ τὸ δωματίον τὰς γυναῖκας
εἰσάγουσι, τὸν κοπετὸν κατευνάζοντες.

12. Ἐγὼ δὲ καὶ Κρατισθένης περὶ τοῦμὸν γεγονότες
50 δωματίον, τὰ μετὰ τὴν Αὐλικώμιν ἐκοινοῦμεθα· ὡς
ἐπὶ τὸ δεῖπνον κατὰ μέτωπόν μου τὴν Ὑσμίνην ἡ
τάξις ἐκάθισεν, ὡς ἔγωγε τὸ πόμα λαθὼν καὶ μόνον
ἐγγίσας τοῖς χεῖλεσι, πρὸς τὸν δόντ' ἀντιδέδωκα, τὴν
Ὑσμίνην εἰπὼν ὀφείλειν μου προπιεῖν καὶ ὁ Κρατι-

et impetu erumpens extra abripuit omnesque aris adstantes
conturbavit. Stetit igitur Sosthenes exterritus et amens;
Panthia vero lumi prostrata, manibus cantium trahens et
caput denudans clamabat: « Jupiter pater, miserere cani-
« tici meae et juventutis filiae: haec mihi solatium et
« levamen, generisque spes; mihi gaudium est in quo
« omnium senectutis malorum obliviscor: a mea igitur
« filia infelicissimum illud omen procul averte. Jupiter
« Patrie, ne tu mihi eruas oculos, ne lumen meum extin-
« guas, ne aristam radicitus evellas, ne universae familiae
« decus abscondas. O me infelicem matrem, infelicem
« propter sacrificium, propter omen infelicem! Aulico-
« mide, ex patria mea, pulchrae puellae mater veni, nunc
« Eurycomide mater miseranda adsum. Ecce virginem
« Hysminen quidem meam quam nuptiali mundo ornare
« parabam, nunc uti fato functam lugeo et viventem desleo.
« Occidisti, Hysmine, lumen oculorum meorum; non
« hymenaeum tibi sed lugubrem nanniam cantabo. Non
« tibi facio nuptiali laticae, sed manibus tuis inferias pro-
« fundo, et ita, quod verivernio jactatur, carbones thesauri
« loco inveni. »

11. Haec dicens Panthia luctu gemituque aram implevit,
continuoque genas radens, ac vestem sciudens, et infesto
lapide pectus verberans, solo caput applausit. Hoc Pan-
thiae luctu gemituque attrita fuit populi multitudo (nec
enim ex quercu aut lapide fuit), confususque hominum et
mulierum clamor exortus est: mulieres enim cum Panthia
lugere et manibus pectora tundere; homines autem territos
et conterritos stare, modo dirum omen, modo faustissimum
arbitrari; erant et quibus res fortuito accidisse videbatur:
ita tanta multitudinis uti varii sermones, sic diversa et
commista sententia fuit. Diantea vero mater cum patre
Themistee Panthiam amplexi domum invitam reluctantem-
que traxerunt; ego vero et Cratisthenes, qui aderat, Sos-
thenem abstraximus et aedibus proximantes, Hysminen
ante januam lacrymantem offendimus: eam enim praecur-
rens ancilla rem totam edocuerat. Exinde redintegratus lu-
ctus; mater enim tanquam si filia mortua esset lacrymas
exclabatur; filia vero lacrimabundam matrem imitabatur.
Itaque Themistee pater et mater Diantea planctu, uti
poterant, sedato, illos cubiculo reddiderunt.

12. Ego quoque cum Cratisthene in cubiculum meum
irrupi. Ibi demum singula, quae post Aulicomidem re-
lictam mihi evenerant, recensuimus: ut in convivio ad-
versa Hysmine collocata fuit; ut acceptum poculum ex-
tremis labellis continens Cratistheni reddidi, Hysminen
prima bibere debuisse dictitans; ut idem Cratisthenes (hic

σθένης (οὗτος γὰρ ἐξ ἐπιταγῆς τοῦ πατρὸς ὄνοχόεου) πρὸς τὴν Ὑσμίνην ἐκόμισεν, ὡς θλαιοὶ ἢ κόρη τοῦτο χερσὶν ὑπεδέξατο, ὡς εὐχαρίστησε τῷ σχήματι, ὡς ἐπὶ δευτέρῳ πόματι Κρατισθένης τὴν κόρην μου προ-
 5 κίρῃ, ὡς αὕτη μικρὸν ἐκροφήσασα, τὸ πᾶν ἀντιδέ-
 δωκε, καὶ γὰρ τὸν διψῶντα σχηματισάμενος, τῶν τοῦ Κρατισθένου μεθειλκυσάμην χειρῶν τὸ ποτήριον, καὶ
 10 τᾶλλ' ὅποσα ξυμπίνοντες ἐρωτικῶς κατεπαίζομεν· τὴν τῶν πατέρων καὶ τῶν μητέρων ἡμῶν πρὸς τὸς βωμῶν
 ἐπὶ θύμασιν ἀναχώρησιν, καὶ τὰ περὶ τὴν κλίνην τῆς
 κόρης ἡμέτερα παίγνια, καὶ τὰς ξυνοθήκας ὄσας ἐρωτι-
 κῶς ξυνεθέμεθα, τὴν ἐπὶ τῷ δευτέρῳ δείπνῳ τοῦ Σω-
 σθένου γλώτταν, ὡς θύσει τοὺς γάμους τῇ θυγατρὶ,
 15 ὡς τὸν ἑμὸν πατέρα καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς γάμους
 ἐπὶ τὴν Αὐλικώμιν προσανακαλέσατο, τὴν ἡμετέραν
 ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τοῦ ῥήματος ἔκπληξιν, καὶ τᾶλλ'
 ὅποσα περὶ τὴν τράπεζαν, τὴν ἐπὶ δευτέρου τούτοις
 θύμασι τοῦ Σωσθένου καὶ τῆς Πανθίας πρὸς τὸς
 βωμῶν ἀγρύπνησιν, τὴν μόνωσιν τῆς παρθένου, τὰ
 20 περὶ τὴν κλίνην ταύτης ἡμέτερα δάκρυα, καὶ τέλος
 τὰς ξυνοθήκας ἅς ξυνεθέμεθα θεοὺς αὐτοὺς διαμαρτυρά-
 μενοι.

13. Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Αἰσιώτατόν σοι τὸν οἰω-
 « γὸν προμαντεύομαι, τῷ δ' ἐπ' Αὐλικώμιν τῆς Ὑσμί-
 25 « νης νυμφίῳ καὶ λίαν ἀπαισιώτατον. Εἰ γοῦν καὶ Ζεὺς
 « αὐτὸς σὴν ἀρπαγὴν ὑπανίττεται, καὶ οἶον ταύτην
 « κατεπισκῆπτει σοι, τί μέλλεις; τί δ' ἀναδύη; » Ἐγὼ
 δὲ πρὸς αὐτόν· « Ἐν ξυμφοραῖς, κατὰ τὴν τραγωδίαν,
 « φίλοι σαφέστατοι· καὶ μοι διασκόπησον τὰ τοῦ πράγ-
 30 « ματος. » Καὶ ὁ Κρατισθένης· « Ἐγὼ σοι καθυπηρε-
 « τήσω τῷ δράματι. » Καὶ, « Χαίροις » εἰπὼν μοι, περὶ
 τὴν διασκευὴν τοῦ πράγματος ὤχετο· καὶ γὰρ περὶ τὸ
 δωμάτιον γέγονα.

14. Ἐνθα μοι πατὴρ καὶ μήτηρ ξὺν Σωσθένῃ καὶ
 35 Πανθίᾳ, καὶ τῇ κόρῃ, τὰ περὶ τὸν βωμῶν καὶ τὸ θῆμα
 διελογίζοντο, καὶ τῆς παρθένου πρὸς τὴν μητέρα λε-
 γούσης ἀκήχοι· « Ἰκανά σοι, μήτηρ, κατευνασάσι τῆς
 « ψυχῆς τὸ κλυδώνιον, τὰ παρὰ Θεμιστέως καὶ Διαν-
 « τείας εἰρημένα σοι, μὴ πιθανότητος ἀλλ' ἀληθείας
 40 « ἐχόμενα· σὺ δ' ἵνα τί καὶ πάλιν οὕτως ὄλη γίνῃ τοῦ
 « πράγματος, καὶ ὄλην ἑαυτὴν καταθρύπτεις τοῖς ὄδυρ-
 « μοῖς; Ζεὺς ἀνανεύει τὸν γάμον, οὐ βούλεται νυμφα-
 « γωγηθῆναι με· τοῦτο φῆς τὸν ἀετὸν ὑπανίττεσθαι
 « τῆς τοῦ Διὸς προμηθείας, τῆς τούτου φιλανθρωπίας.
 45 « Σὺ δ' εἰ βούλει νυμφαγωγῆθῆναι με, καὶ μοι τελε-
 « σθῆναι τὸν γάμον, ἀπαίσιον. Τί, μήτηρ, ὀρηγεῖς
 « ἐφ' οὕτω καλῶ Διὸς οἰωνῷ; » Καὶ μοι πατὴρ Θεμι-
 « στεὺς τὴν παρθένον ἐπήνεσε λέγων· « Εὐγέ σοι τῆς
 « συνέσεως, κόρη, καὶ τῆς γλώσσης ὑπέρευγε. » Καὶ
 50 πρὸς τὸν Σωσθένην φησὶν· « Εἰ δοκεῖ, γενώμεθα καὶ
 « περὶ τὴν τράπεζαν· Διαισίῳ καιρὸς, σεβασθῶμεν
 « τὴν ἑορτὴν, ἢ ἢ καὶ Ζεὺς ἡμῖν εὐμενέστερος. Με-
 « τάσχωμεν τροφῆς, συμμετάσχωμεν ὑπνοῦ· ἤδη καὶ
 « νύξ, ἐγγὺς δὲ τῶν θυμάτων καιρὸς, ἐπὶ τὸν βωμῶν

enim patris jussu vinum præbebat) ad Hysminen detu-
 lerit; ut illa ambabus excipiens gestu nutuque gratiam
 habuerit; uti secundam potionem sibi a Cratisthene postea
 traditam tantillum minuens totam reddiderit, quam ego,
 silibundum me fingens, ex manibus Cratisthenis corripui, et
 cætera quæ compotantes amatorie lusimus. Nec omisimus
 parentum, uti sacrificarent, abscessum, liberiores juxta
 puellæ lectulum jocos, et in quæ amoris pacta conveni-
 mus; uti secundo convivio Sosthenes de nuptiis filiæ nos
 inonuit, ad easque patrem meum et me Aulicomidem ad-
 vocavit; quantum inopinato sermone percussi exhorruim-
 mus; innox secundum sacrificium, Sosthenis et Panthiæ
 pervigilium in templo, puellæ solitudinem, lacrymas nos-
 tras ad ejus lectulum, et quæ demum pacta, numinibus
 invocatis, pacti sumus.

13. Tum Cratisthenes: « Faustissimum hoc augurium
 « tibi vaticinor, sed illi qui Aulicomide vivit, Hysmines
 « sponso, sævissimum. Si Jupiter raptum indicat, et tibi
 « quodam modo jubet, quid moras nectis? quid times?
 « — Mi Cratisthenes, respondi, in adversis, si tragico
 « credimus, probantur amici; itaque tibi negotii totius cura
 « incumbit. — Curabo, subjecit ille, operamque dramati
 « polliceor. » Statimque vale dicto ad ejus apparatus festinavit, et ego me cubiculo immisi.

14. Ibi pater et mater cum Sosthene Panthiaque et
 puella reputabant ea, quæ ad aras inter sacrificandum
 acciderant, virginemque audivi matri dicentem: « Suf-
 « ficiunt, mater, ea quæ a Themistæo et Diantea dicta
 « sunt, non solum verisimilia, sed vera, ad sedandos
 « anxietatis tuæ multiplices fluctus; quid igitur rursus
 « per has curas animum versas? quid intempestivo te luctu
 « crucias? Jupiter hoc matrimonium non probat, illud
 « obire me renuit; hoc enim aquilam dialis providentiæ,
 « siveque erga homines amoris indicium significare dicis.
 « Si tu vis me nubere et mihi has nuptias perfici, id in-
 « faustum erit. Quid, mater, luges in tam pulchro Jovis
 « augurio? » Laudavit puellæ verba Themistheus pater
 meus et prudentiam: « Macta esto prudentia et verbis, o
 « Hysmine » Et ad Sosthenem conversus: « Quin etiam, si
 « tibi videtur, mensis accumbamus: adest Diasiorum tem-
 « pus, omni cultu festum prosequamur, uti propitius magis
 « Jupiter faveat. Nunc cibus sumendus, et deinde somno
 « indulgeamus, nam ingruit nox, et sacrificiorum hora
 « quæ nos ad aras vocat. » Ad hæc Panthia, « Non am-

« ἤμας συγκαλούμενος. » Ἡ δὲ Πανθία φησίν. « Οὐκέτι
 « γένομαι περὶ τὸν βιωμὸν, οὐ θῦμα θύσω λαμπρὸν
 « ὑψιπέτη ἀετῶ. ἄλλοι μοι τῶν θυμάτων, ἄλλοι μοι τῶν
 « ὀρήνων, κόρος μοι τῆς ἀπευκαταίας ταύτης οἰωνοσκο-
 6 « πίας· κἂν δὲ θηριώδης ἐκείνος ἀετὸς καὶ ἀπαίσιος οὐκ
 « ἐκορέσθη τοῖς θύμασιν, οὗτος ἀετὸς ἐκείνος, ὃς Προ-
 « μηθέως ὀρύττει πλευρὰν, ὃς θλον ἤπαρ κατέφαγε,
 « καὶ τὴν ἐμὴν θλην ταύτην γαστέρα παντελῶς κατο-
 « ρώρυγεν καὶ τὰ σπλάγγνα κατεδηδόκει μου. » Καὶ
 10 δὲ Σωσθένης· « Μὴ τὴν γλῶτταν προπετῶς οὕτω κίνει
 « καὶ ἀναιδῶς, μὴ σοι καὶ Ζεὺς χολωθῆ. Πεισθῶμεν τῷ
 « Θεμιστεῖ. » Καὶ πρὸς τὸν Σωσθένην ἡ Πανθία
 φησί·

Σὺ μαλθακίζου, τὴν δ' ἐμὴν αὐθάδειαν

15 Ὅργης τε θρασύτητα μὴ ἰπλήρσέ μοι·

« ὅλα γὰρ τὰ σπλάγγνα μου καταπίμπραμαι. »

15. Μετὰ γοῦν δὴ πολλὰ τὰν μέσῳ, τράπεζα παρ'
 ἡμῖν αὐτοσχέδιος εἰς τὸ δωμάτιον, τὰ δὲ περὶ τροφᾶς
 καὶ πόσεις ἀφιλότιμα καὶ λίαν ἀνέορτα. Παρὰ δὲ
 20 μέση ταύτη τῇ τραπέζῃ πάλιν ὁ καλὸς ἔχε Κρατισθέ-
 νης, καὶ σὺν ἡμῖν κατεκλίθη κατὰ τὴν γῆν καὶ κατὰ
 τοὺς λίθους, οἷς μάλα τηλαυγέσιν ἐκεκόσμητο τὸ δω-
 μάτιον. Καὶ τέλος τὰ περὶ τὴν τράπεζαν καὶ δείπνον
 ἐλάμβανεν, εἴ γε δεῖ τράπεζαν καὶ δείπνον ἐκείνα κα-
 25 λεῖν καὶ πάλιν ἐμὸς πατὴρ Θεμιστεὺς πρὸς τὴν Παν-
 θίαν φησίν. « Ὡς μήτηρ μὲν σὺ, καὶ μήτηρ φιλόπαις,
 « οὐχ ἤτηρ δὲ καὶ καλλιπαις· εἰρήσθω γὰρ, τᾶλθές
 « οὐκ ἀρνήσομαι. Ὡς δὲ καὶ γυναίξι δεινὸν, κατὰ
 « τὴν τραγωῖδιαν, αἱ δι' ὠδίνων γοναί, ὅλαι μητέ-
 30 « ρες συμμαρτυρήσουσιν ὅτι δ'

Ἄπλους ὁ λόγος τῆς ἀληθείας ἐφυ,

« οἶδασι πάντες καὶ σὺ ἐπὶ γοῦν σῆ θυγατρὶ νυμφαγω-
 « γουμένη πάντως τὰ θύματα τέθυται, ἃ πάντα Διὸς
 « ἀετὸς ἀνηρέψατο. Εἰ μὲν οὖν ἀπαίσιος ὁ ἀετὸς καὶ τὸ
 35 « σημεῖον οὐκ ἀγαθόν, οὐκ ἀκριβὲς οἰωνοσκοπὸς ἐγώ·
 « ἰ δ' ἀπαισιώτατόν σοι τὸ πρᾶγμα δοκεῖ, καὶ ὄντως
 « ἀπαισιώτατον, τοῦτο μᾶλλον ἡμῖν αἰσιώτατον·
 « εἰ μὲν γὰρ μετὰ τὸν νυμφῶνα τὸ θῦμα, καὶ Ζεὺς
 « ἀνανεύει τοὺς γάμους, καὶ τῶ ἀετῶ τὴν ἀνανεοῦσιν
 40 « ὑπαινίττεται, οὐκ ἀκαιρὸν σοι τὸ δάκρυον; τῷ γάρ
 « τοι Ἐπιμηθεὶ τὸ μεταμέλειν ἀνωφελοῦς ἀφωσίωται.
 « Εἰ δὲ σοι πρὸ τοῦ γάμου τὸ θῦμα, καὶ ζητεῖς τὸ μελ-
 « λον μαθεῖν, καὶ Ζεὺς οὐκ ἐπιτρέπει τοὺς γάμους,
 « καὶ λίαν εὐμενὴς σοι τῆς προμηθείας θεὸς, καὶ περὶ
 45 « τὸ θυγάτριον εὐτυχεῖς· τί γοῦν ἐφ' οὕτω καλῷ Διὸς
 « οἰωνῷ ὀρήνον ἐγείρεις καὶ κωκυτὸν, εὐχαριστήριόν
 « τι μᾶλλον θῦμα περιφανὲς ὀφείλουσα Σωτῆρι Διί,
 « καὶ σῶστρα ταύτης τῆς σῆς θυγατρὸς; Μὴ γοῦν τῷ
 « βυσαμένῳ σε καὶ κλύδωνος καὶ πυρὸς ἀδικίαν ἐπ-
 50 « εἰγαλέσης, ὅτι σοι τὸ ζῆν ἐχαρίσατο. »

16. Μόλις οὖν τοῖς τοῦ πατρὸς τούτοις λόγοις πει-
 σθεῖσα Πανθία, καὶ μικρὸν ἀνενεγκοῦσα τῆς οἰμωγῆς,
 ἀνακεκλίσθαι ξυνέθετο, καὶ πάλιν ἐπαγρυπνήσαι τοῖς

« plus, inquit, ad aras ibo : non sublime advolanti
 « aquilæ splendida sacra præbebo. Satis mihi sacrificio-
 « rum, satis luctuum : jam sævæ istius aruspicinae sa-
 « tietas est; quod si ferox diraque illa volucris sacrificiis
 « non satiatur, illa certo ipsissima est, quæ Prometheus
 « latus aduncis lacerans unguibus, jecur dilaniat, nam et
 « ventris mei intima effodit, et viscera depascitur. » Et
 tunc Sosthenes, « Abstineas, inquit, tam temere invere-
 « cundeque verba profundere, ne succenseat Jupiter. Pa-
 « reamus modo Themistheo. » Tunc Panthia ad Sosthe-
 nem :

Tu mitis esto, neve pertinaciam,
 Iramque mentis objice asperam mihi ;

« nam totis visceribus ardeo. »

15. Post multa ultro citroque dicta, extemplo mensa in
 cubiculum allata est, et certe fercula vinumque ac omnia
 sine apparatu minus festo conveniebant. Aderat et huic
 mensæ et nobiscum humi accubuit formosus Cratisthenes
 super splendidos lapides, quibus decenter stratum cubiculi
 solum erat. Tandem mensa prandiumque, si quidem
 illa his nominibus vocare licet, finem habuerunt. Tum
 rursus Themisteus Panthiam sic compellat : « Tu te ma-
 « trem ostendisti imo matrem filię amantissimam, et vero
 « formosissimæ, nam veritatem, quam negare piaculum
 « sit, fateri placet. Præterea, et omnes matres testantur,
 Quam faminis sit per dolores gignere
 Sævum,

i tragœdiæ fidem habemus,

Et veritatis simplicia quam verba sint,

« tecum omnes norunt : tu propter igitur filię nuptias rem
 « sacram perfecisti, quam omnem Jovis aquila diripuit.
 « Utrum infausti quidpiam portendit, et omen malum sit,
 « ego haud diserte vaticinabor; etenim si pessimum augurium
 « videtur, et revera est, eo magis, quantum ad te pertinet,
 « faustum habendum est; certe enim si post obitum, invito
 « Jove, matrimonium sacrificavisses quod aquila tibi a Jove
 « minus probari significaret, omnino non intempestive
 « lacrymis indulgeres? nam Epimetheo inutiliter post
 « eventum sapere concessum est a diis. Quod si ante
 « connubium sacrificasti, casusque futuros rescire aves,
 « et Jupiter nuptiis non assentitur, tibi propitius provi-
 « dentia sua Jupiter favet, et quod ad filiam attinet, bea-
 « ta es; quid ergo propter tam felix Jovis augurium luctum
 « et ejulatum excitas, quum gratias agere satius est, deoque
 « palam sacrificium liberationis filię tuæ debes? Noli igitur
 « Injustitiæ accusare eum, qui te et ab tempestate et ab
 « igne eripuit, ideo quod vitam tibi largitus est. »

16. Vix istis sermonibus patris fidem habens, luctuum-
 que paululum desinens Panthia, lectulo se tradere, rursus-
 que in templo pervigilium agere consensit, et ita discessum

5 θύμασιν, καὶ οὕτως ἀπ' ἀλλήλων ᾠγόμεθα. Ὁ γοῦν
 Κρατισθένης ξὺν ἐμοὶ γενόμενος παρὰ τὸ δωμάτιον,
 πρὸς μέ φησιν· « Οὐκέτι σοι καιρὸς ἀναβολῆς· πάντα
 « γάρ σοι Ζεὺς σὺν ἡμῖν εὖ διέθετο, καὶ ναῦς ἡτοί-
 10 « μαστο περιὶ Συρίαν ἀπαίρουσα· καὶ μοι ξεῖνος πάτριος
 « Σύριος, ὃς ὑμᾶς ξεναγωγῆσει καὶ φιλοτίμως καθυ-
 « ποδέξεται. » Καὶ πρὸς τὸν Κρατισθένην ἐγὼ· « Εἴπερ
 « οὐ κατέψευσαι τὴν φιλίαν, καὶ τὸν σὸν Ὑσμινίαν
 « φιλεῖς, καὶ ἄλλον κρίνεις σαυτὸν, συνεκπεύσεις
 15 « ἡμῖν. » Ὁ δὲ μοὶ φησιν· « Ἐμοὶ δ' οὐποτε κατὰ νοῦν
 « γέγονε μὴ ξυνεκπεύσαι, μὴ ξυμπονησαί σοι, μὴ
 « ξυμπαθεῖν καὶ υπερπαθεῖν· χάρις δ' ἔστω σοι, τὸ
 « μηκέτι πρὸς ἀναβολὰς χωρεῖν μοι τοῦ πράγματος. »
 Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· « Σὺ μὲν εἰ βούλει, γενοῦ μοι περι
 20 « τὴν θάλατταν, καὶ τὰ περι τὴν ναῦν διακόσμησον·
 « ἐγὼ δ' ἠνίκα θυμάτων καιρὸς, καὶ Σωσθένης καὶ
 « Πανθῆα περι τὸν βωμὸν καὶ τὰ θύματα ξὺν τοκεῦσιν
 « ἐμοῖς, περι τὴν κόρην γενόμενος, τὸ πᾶν ἐκκαλύψω
 « τοῦ δράματος. Σὸν δ' ἔργον ἔσται διασκοπεῖν τὸν και-
 25 « ρὸν, καὶ ἡμᾶς περι τὸν λιμένα καὶ τὴν ναῦν συγκα-
 « λέσασθαι. »

17. Ὁ μὲν οὖν δὴ Κρατισθένης ἐξῆλθε τοῦ δωματίου,
 ἐγὼ δ' ὄλος ἐπὶ τὴν κλίνην ἀνακλιθεὶς, ὄλος εἶχον λο-
 25 γισμῶν θαλάσσας ἐπικλυζούσας μου τὴν ψυχὴν, καὶ
 « ὡς ναῦς ἐν σάλῳ κατεκυματούμην καὶ κλύδωνι, ἠνιώ-
 « μην, ἔχαιρον, ἐδειλίω, ἐθάβρουν, ὄλος ἤμην ἡδονῆς
 « καὶ φόβου μεστός· τὸ μὲν γὰρ ἐπιτυχεῖν σφόδρα
 « κατέσαινε τὴν ψυχὴν, τὸ δ' ἀποτυχεῖν καὶ λίαν κατέ-
 « σσειεν.

30 18. Ἐν μέσοις δὴ τούτοις τοῖς κύμασιν, ἐν ὄλαις
 θαλάσσαις καὶ κλύδωνι, ὕπνος μου τοὺς ὀφθαλμοὺς
 περιέχεται, καὶ πλῆθος οὐκ εὐαρίθμητον δρωῦ περι τὸ
 35 « δωμάτιον νεανίσκων καὶ παρθένων ἑσπεφανωμένων
 « ῥόδῳ τὰς κεφαλὰς, τὰς χεῖρας ξυन्दουμένων ἀλλήλοις
 « κατὰ σειρὰν, καὶ μέλος ἀδόντων οἶον Σειρῆνες ἄδουσιν
 « καὶ ἦν τὸ μέλος Ἐρωτος ὕμνος καὶ Ἀφροδίτης ἐγκώμια·
 « τὸ δ' ἄσμα καθ' ὑμέανιον ἤδετο, καὶ οἶον ἐπὶ παστάσιν
 40 « ἄδουσιν Ἐρωτες. Τὸ μὲν οὖν δὴ πλῆθος ἤδε τὸ μέλος,
 « καὶ μοι τὴν ψυχὴν ἡδονῆς ἐπλήρου καὶ χάριτος ἔρωτι-
 « κῆς, καὶ ἤμην ὄλος ἔρωτος ὡς ἐκθεβαχυμένους ἐξ ἔρω-
 « τος. Ἐν μέσῳ τούτῳ τῷ συμμίκτω γορῶ τῷ λαμπρῶ, τῷ
 45 « χαρίεντι, ἐν μέσοις στεφάνοις, ἐν μέσαις ὤδαϊς, ἐν
 « μέσοις ἔρωτικαῖς μελωδίμασιν ὄρω καὶ πάλιν ἐκείνον
 « τὸν ἐρ' ὑψηλοῦ τοῦ δίφρου καθήμενον Ἐρωτα βασιλι-
 « κῶς ἐσταλέμενον, καὶ τὴν Ὑσμινὴν τῆς χειρὸς μελε-
 « κόμενον· ἐγὼ δ' ὄλος ἐξεθαμβήθην ἰδὼν· ὁ δὲ μοὶ φησιν·
 « Ὑσμινία, ἰδοὺ τὴν Ὑσμινὴν ἔχεις, » καὶ τὴν χεῖρα
 « ταύτης τῇ δεξιᾷ μου χειρὶ παραθείς, ἀπέπτῃ μου
 « τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ τοὺς ὕπνους ξυμμεθελόμενος.

est. Cratisthees igitur cubiculo mecum redditus, « Rumpere
 « moras, inquit; omnia enim Jupiter tibi recte industria mea
 « disposuit; et navis, quæ mox in Syriam solvet, parata
 « est; et ego patrium hospitem Syrum habeo, apud
 « quem hospitabimini et qui vos splendide excipiet. — Mi
 « Cratisthenes, subjeci ego, si amicitiam non fingis, si
 « Hysminiam tuum diligis, si alium te ipsum existimas,
 « nobiscum navigabis. » Respondit ille: « Numquam mihi
 « in animo fuit non tecum navigare, non eosdem labores
 « exantlare, non eademque tecum omnia, majoraque
 « etiam pati; gratiamque tibi habeo, quod mihi in mora non
 « sis. » Ego autem, « Accede igitur mihi ad mare, in-
 « quam, si lubet, omniumque curam habes; ego vero
 « cum sacrificandi tempus aderit, Sosthenesque et Panthia
 « in sacrificando cum parentibus meis occupati erunt, vir-
 « ginem conveniam totiusque rei scenam illuminabo. Tibi
 « autem curæ erit temporis momenta arbitrari, nosque
 « opportune ad portum ac navem vocare. »

17. Sosthenes igitur cubiculo egressus est, ego autem
 lectulo me commisi, multiplici curarum salo animum innun-
 dante; ut enim fluctibus et tempestate navis agitur, sic
 diversæ mentis variis jactabar discursibus, modo tristitia,
 gaudio, metu, confidentia agitatus, et modo voluptate ac
 timore plenus; nam uti voti compotem fieri me summo-
 pere oblectabat, ita in vado hæerere valde me terrebat.

18. Dnm hoc curarum æstu stringebar, in his cogitatio-
 num fluctibus et tempestatibus oculos somnus circumfundit,
 nec mora, cum innumeram adolescentum virginum-
 que multitudinem redimitorum rosis tempora cubiculum
 meum stipantem video, omnes mutuo manuum vinculo
 connexos, carmen cantantes quod Sirenes cantant: erat-
 que carmen Amoris hymnus, et Veneris laudes; cantum-
 que hymenæi ad instar ciebant et qualem Amores ad tha-
 lamum cantare soient. Multitudo igitur carmen cantabat
 et animum implebar voluptate amatorique lepore. Et eram
 totus amor, quasique amore debacchatus. Hujus in me-
 dio comixtæ splendidæque et venustæ turbæ, mediis in
 coronis cantibusque et modulaminibus, Amor excelso
 insidens curru, regioque habitu, Hysminen manu trahens,
 se mihi videndum præbuit, mirantique et oculorum acies
 in illum attentins conferenti, « Hysminia, inquit, Hysmi-
 « nen habes, » et cum dicto, illa in dextram tradita,
 procul ex oculis somnosque secum trahens evolavit.

ΒΙΒΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

LIBER SEPTIMUS.

1. Οὕτω μὲν οὖν μοι τὴν Ὑσμίνην Ἔρωσ παρέσχετο, καὶ μετ' ὕπνουσ δλην ἐδόκουσ ἔχειν αὐτὴν, καὶ δλον ἐώρων τὸν Ἐρωτα. Ἐπεὶ δὲ καὶ θυμάτων καιρὸς, καὶ πάλιν Σωσθένης καὶ Πανθία σὺν τῇ μητρί μου καὶ πατρὶ Θεμιστεῖ τὴν περὶ τὸν βιωμὸν ἐστέλλοντο καὶ τὰ θύματα περὶ τὴν Ὑσμίνην· καὶ περὶ τὴν Ὑσμίνην πάλιν ἐγὼ θύσων δλον ἐμαυτὸν ἢ θύμα τὴν Ὑσμίνην λαθεῖν ἐπιθυμῶν. Καὶ πάλιν φιλῶ ζυμπλεκόμενος, καὶ πάλιν ἀντιφιλοῦμαι καταπλεκόμενος. Καὶ πρὸς τὴν κόρην φημί· « Ἔρωσ τῇ χειρὶ μου ταύτη σε « παρατίθει, καὶ Ζεὺς σὴν ἀρπαγὴν ὑπαινίττεται. » Ἡ δὲ μοὶ φησι· « Σὺ δ' οὔτε Διὸς αἰνίγμασι πείθει, « καὶ τὴν ἐξ Ἐρωτος παρακαταθήκην οὐκ ἐθέλεις « τηρεῖν. Εἶδες τὸ θύμα, τὸν ἀετὸν· σὺ δὲ τὸν Δία « βούλει κατὰ μέτωπον στήναί σοι, καὶ κατὰ στόμα « λαλῆσαι σοι; » Καὶ πρὸς τὴν παρθένον ἐγώ· « Νῦν « ἐν ὄνειροις εἶδον τὸν Ἐρωτα τῇ χειρὶ σε κατέ- « χοντα, καὶ πρὸς τὴν ἐμὴν ταύτην παρατιθέμενον « δεξιάν. » Ἡ δὲ μοι τὴν δεξιάν κατεφίλησεν, ἐγὼ δὲ καὶ τὴν ἑτέραν εὐθύς· καὶ ἤμεν πάλιν καταφιλοῦν-
τες ἐρωτικῶς.

2. Ἡ δὲ μοι κόρη φησίν· « Καλὰ μὲν, Ὑσμινία, « καὶ τὰ φιλήματα, καὶ λίαν καλὰ καὶ γέμοντα χά- « ριτος, ἀλλ' ἤδη πέρας ἔχει τὰ θύματα, καὶ πάλιν « Ὑσμίνην πρὸς Αὐλικιώμιδα· πρὸς δὲ ταυτηνὴ τὴν « Εὐρύκωμιν δ καλὸς Ὑσμινίας μοι σὺ, δ τῶν χαρί- « των λειμῶν, τὸ τῶν ἐρώτων σίμβλον, δ τῆς ἐμῆς « Ὑσμίνης δεσπότης. Ἀλλ' ὦ φῶς ἐμῶν ὀφθαλμῶν, ὦ « καρδίας παραψυχὴ καὶ ψυχῆς παραμύθιον, μή σοι « λήθης πόμα κεράσοι, μὴ χρόνος, μὴ πραγμάτων « μεταβολαί, μὴ, τοῦτο δὴ τὸ καὶ θανάτου πικρότε-
ρον, παρβένος ἐξ Εὐρυκωμίδος. » Καὶ πάλιν ἐφίλει, καὶ πάλιν ἐδάκρυεν.

3. Ἐγὼ δ' ἔλην περιπλαχεῖς τὴν κόρην καὶ δλην καταφιλήσας ἐρωτικῶς, « Τὸν Κρατισθένην, εἶπον, « οὐκ ἀγνοεῖς, τὸν ξυνεκπεύσαντά μοι πρὸς τὴν πατρίδα « τὴν σὴν τὴν Αὐλικώμιν; οὗτός μοι συμπατριώτης, « ἀδελφιδοῦς ἐμὸς, ἄλλος αὐτός. » Ἡ δὲ μοὶ φησι· « Καὶ καθυπηρέτησα τούτῳ, καὶ τῇ χειρὶ ταύτῃ κε-
40 « χέρακα. — Οὗτος δ', ἐγὼ πρὸς αὐτὴν, καὶ ναῦν « ἠτοίμασε, καὶ τὰ περὶ τὴν ἡμετέραν φυγὴν διεκόμησε· « καὶ συνεκπεύσει οὗτος ἡμῖν, καὶ δλον καθυπηρετή- « σει τῶν δράματι. » Καὶ ἡ κόρη τὸ στόμα μου κατεφί-
λησε λέγουσα· « Καταφιλῶ σου τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶσ-
45 « σαν ἀσπάζομαι τὴν καλὴν μοι ταύτην ἀγγέλιαν « ἀγγέλλουσαν. »

4. Καὶ πάλιν πρὸς τὴν παρθένον ἐγώ· « Ἴδου καὶ « Ζεὺς καὶ μέγας Ἔρωσ αὐτὸς τῇ χειρὶ μου ταύτῃ σε « παρατίθει· τί γοῦν μὴ τὸν βότρυν τρυγῶ πεπαν-
60 « θέντα καὶ δλον ὑποπερκάσαντα; τί μὴ τὸν στάχυν « θερῶν κεχυρότα πρὸς γῆν; » Καὶ τι δρᾶν ἐπεχεί-

1. Ita mihi Hysminen Amor tradidit, quam somno recus-
sus etiam habere, ipsumque Amorem oculis arbitrari vide-
bar. Venit interim sacrorum hora, rursusque Sosthenes ac
Panthia cum matre mea et Themisteo patre ad aras, ut
pro Hysmine operarentur, profecti sunt; et ego rursus
ad Hysminen, aut totum me sacrificaturus, aut illam vic-
timam accepturus. Statinque eam complexus deosculor
et me complexa deosculatur. Tunc puellam affatus :
« Amor, inquam, te in has manus tradidit, et Jupiter
« ipse raptum omine firmavit. — Tibi vero, respondit illa,
« neque Diali augurio obtemperas, neque depositum ama-
« torum servare cupis. Vidisti sacrificium, et aquila:
« prodigium; tunc Jovem coram te stare exoptas, et ore
« tibi loqui? » Et ego ad virginem conversus, » Prorsus
« ego, inquam, in somnis Amorem vidi, qui te manu quum
« teneret, in hanc meam dextram te tradidit. » Prona autem
in eam Hysmine suavium impressit, in alteram autem ego
basia statim regessi et amatorie vicissim mutua oscula
libavimus.

2. Virgo autem sic loquuta est : « Dulcia, Hysminia, qua
« pangis basia, imo dulcissima et Venere plena, sed jam sa-
« crorum finis, jamque Aulicomidem reditura sum; tuque in
« ista Eurycomide mihi manebis, pulcher Hysminia, tu
« Hysmines tuae dominus, Charitum pratum, examen Cu-
« pidinum. Sed o meorum oculorum lumen, o cordis refri-
« gerium et solatium animi, ne tibi oblivionis poculum
« misceat tempus, aut rerum versabiles motus, aut, quod
« ipsa morte amarius esset, virgo ex Eurycomide. » Rur-
susque mihi oscula impressit, et iterum lacrymas ef-
fudit.

3. Ego autem eam complexus suavisque dulcissimis in-
gestis, « Tunc, inquam, Cratisthenem novisti qui mecum
« ad patriam tuam navigavit? ille eadem oriundus patria,
« consobrinus meus, et mihi quasi alter ego. » Illa vero,
« Et illi, inquit, ministravi et hac manu vinum miscui.
« — Is, inquam, et navem paravit omniaque fugae neces-
« saria adornavit; ipse nobiscum navigabit et rebus no-
« stris invigilabit. » Et suaviata est loquentis os virgo
dicens : « Osculor istud os et istam linguam, et illum qui
« tam lepidum mihi nuntium nuntiavit. »

4. Et ego iterum virginem alloquens, « Ecce, inquam,
« pridem est quum Jupiter Amorque omnipotens te in
« meam convenire manum voluerunt; quid igitur matri-
« ram suoque livore pubescentem uvam decerpere, quid
« spicam ubertate incurvescentem demetere obstat? » Et

ρουν ἔρωτικώτερον, καὶ ὅλος ἤμην ἐπὶ τῷ ἐγχειρή-
ματι, θλίβων, φιλιῶν, ξυμπλεκόμενος, θρασύτεραν
ἔχων τὴν χεῖρα, καὶ τὰλλα πράττων ὅσα καθυπηρε-
τοῦσι πρὸς ἔρωτα. Τὴν δ' Ὑσμίνην οὐκ ἔπειθον,
5 « Οὐ πείσεις, οὐδ' ἦν πείσης με, λέγουσαν, οὐδὲ
« γὰρ κλέψω τὸν γάμον, ὅν μοι Ζεὺς ἐχαρίσατο.

5. Ταῦθ' ἡμεῖς ἐρωτικῶς ἐμαχόμεθα, καὶ παίζον-
τες ἐσπουδάζομεν· καὶ ὁ Κρατισθένης περὶ τὴν πύλην
γενόμενος, « Ὑσμινία, » φησὶν· ἐγὼ δὲ πρὸς τὴν κόρην,
10 « ὁ Κρατισθένης, » φημί· τὴν γὰρ ἀκοὴν ὄλην εἶχον
ἀπηρωρημένην τῆς τοῦ Κρατισθένου φωνῆς· καὶ ὀφ-
θαλμοὶ μὲν μοι καὶ χεῖρες πρὸς τὴν παρθένον, ὁ δὲ γε-
νοῦς πρὸς αὐτόν. Καὶ σὺν τῇ παρθένῳ τῆς κλίνης ἀνέ-
στημεν ἐξ αἰδοῦς καὶ χαρᾶς· καὶ περὶ τὴν πύλην γε-
15 νόμενοι, « Χαίροις, » τῷ Κρατισθένει φημέν· ὁ δὲ,
« Οὐχ ἔδρας, φησὶ, καὶρός· περὶ τὸν λιμένα γενώ-
« μεθα, τῆς νεῶς ἐπιβῶμεν, ἀποβῶμεν τῆς Εὐρυκώ-
« μιδος. »

6. Ταῦτ' εἶπε, καὶ κατήρχετο τῆς ὁδοῦ, καὶ ἡμεῖς
20 ξυνειπόμεθα· καὶ δὴ περὶ τὸν λιμένα γενόμενοι, καὶ
τὰς χεῖρας ὄλας πρὸς αὐτὸν ἀνατεινόμενοι τὸν λαμ-
πρὸν οὐρανόν, « Ζεῦ πάτερ, ἐλέγομεν, σοὶ καὶ τοῖς
« σοῖς αἰνίγμασι καθυπέικοντες ταύτην στελλόμεθα.
« Σὸς παῖς ἡμᾶς Ἔρωσ πολιορκεῖ, καὶ πατρίδος ἡμῶν
25 « ἐφέλκεται λάφυρον. Σὺ δ', ὦ Ποσειδῶν, ἐκ μετα-
« φρένου πνεῦσον, μὴ κατὰ μέτωπον· μὴ πρὸς πνεῦμα
« πανεύδιον ἀντιπνεύσοις Διὸς, μὴ πρὸς Ἔρωτος ζέ-
« φυρον, οἷς ἡμεῖς εὐκραῶς περὶ τὸν λιμένα γεγόνα-
« μεν. »

7. Ταῦτ' εἰπόντες καὶ τῆς νεῶς ἐπιβάντες, ἐξουρίας
ἐπλέομεν· ὁ γὰρ δὴ τὰ πρῶτα γλυκὺς Ποσειδῶν, ὅλος
ἀπὸ πρύμνης ἐξέπνευσε· καὶ τὸ ἱστίον κατακυρτώσας,
καὶ πτερύσας τὴν ναῦν, μεθ' ἡδονῆς ἡμᾶς μετεκόμιζεν.
Ἐγὼ δ' εἶχον κλίνην τὴν ναῦν, καὶ στρωμνὴν τῆς
35 παρθένου τὰ γόνατα, καὶ ὅλος ἀνακλιθεὶς οὕτως ἡδέως
ὑπνωττον, ὡς οὐδέποτε, νῆ τὸν Ἔρωτα· ἡ δὲ μοι παρ-
θένος κατεπιθεῖσά μοι τὸ στόμα τῷ στόματι καὶ τοῖς
ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς χεῖλεσιν, ἀφορητῆ κατεφίλει με,
καὶ ἦν ἡ ναῦς παρ' ἡμῖν καὶ παστάς καὶ κλίνη, καὶ
40 στρωμνὴ καὶ δωματίον. Οὕτως Ἔρωσ εἰς ψυχὴν
ἐμπεσὼν καὶ ὄλην καταδουλώσας αὐτήν, τῶν μὲν ἄλ-
λων πάντων πείθει καταφρονεῖν, ὄλην δὲ πρὸς ἑαυτὸν
μεθαμρόζεται.

8. Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ τῆς νυκτός· ἐπεὶ δ' ὑπὲρ
45 γῆν ὁ ἥλιος γέγονε, καὶ νύξ οὐδαμοῦ, πνεῖ καὶ Ποσει-
δῶν κατὰ μέτωπον, καὶ ὅλος ἐκ πρύμνης ἡμῖν κατα-
αντίκρυ ἀντιπνεῖ, καὶ ὄλην τὴν ναῦν φιλονεικεῖ κατα-
δύσαι τοῖς κύμασι, καὶ ὄλην εἰς βυθὸν ἀγαγεῖν ξὺν
αὐτοῖς πλωτῆρσι, ξὺν αὐτῷ φόρτῳ, ξὺν αὐτοῖς σίμβλοισ
50 Ἔρωτος, ἃ, μεστὰ μέλιτος ἐρωτικῶς, τὴν καλὴν εἶχεν
Ὑσμίνην καὶ τὸν Ὑσμινίαν ἐμέ, κἄν Ποσειδῶν ἀντὶ
μέλιτος ἀψιθίου πληροῦν ἀντεμάχετο. Ἄλλ' ὦ κλύ-
δωνος ἐκείνου καὶ ναυαγίου διπλοῦ! Ἡ μὲν ναῦς τὰς
τῶν πνευμαίων ἀντιπνοίας κατεβρίπιζετο, καὶ τοῖς

cum dicto solidiorem auferre voluptatem tentabam totus-
que incœpto incumbbam; jamque inter compressiones
amplexusque et basia audacior facta erat manus, et cœtera
quæ ad Amorem prosunt tentabam. Hysminen autem non
persuasi. « Non me persuadebis quamvis persuadeas, in-
« quit; neque fraudabo matrimonium, quod mihi Jupiter
« largitus est. »

5. Hanc pugnam amatorie pugnabamus, immo serio
ludabamus, quum ad januam adstans Cratisthenes, « Hys-
« minia, » inquit. Ego autem puellam alloquutus, « Adest
« Cratisthenes, » inquam. Etenim aures meæ de Cratisthe-
nis voce pendebant, oculos autem et manus ad virginem in-
tendebam, occupata circa illum mente. Itaque ego et virgo
inter gaudium pudoremque lecto excussi, illum salvere jus-
simus. « Sedendi tempus minime est, respondit ille: pro-
« peremus ad portum, statim, conscensa navi, Eurycœ-
« midem relicтури. »

6. Dixit, et nos præeuntem sequuti sumus; et ubi ad por-
tum venimus, tunc manus ad caeruleum cœlum tendentes,
« Jupiter pater, inquebamus, nos omnibus tuis obtempe-
« rantes hanc agitamus fugam. Ecce quos Amor, filius
« tuus, obsedit, tanquam spoliū patria avertit. Tui au-
« tem, Neptune, venti nos a puppi prosequantur, nec
« nobis adversi oblucentur. Ne molles Jovis auras et
» Amorum zephyros, quorum opera portu nunc prospere
« potimur, repellere videaris. »

7. His dictis, navem conscendimus, quæ prosperum
primo cursum tenuit; etenim suavis Neptuni ventus a
puppe flans velum incurvavit, navemque velut alarum
remigio subvehens cum voluptate nos ferebat. Mihi lecti
loco navis, stragulæque virginis genua erant, in quibus re-
cumbens dulces ut quum maxime, Amorem obtestor, som-
nos carpebam. Virgo autem, ori, oculisque et labiis os
suum imponens, me sine murmure deosculabatur, et erat
nobis navis pro thalamo, toroque, stragulaque ac cubiculo.
Ita quum illapsus Amor mentem sibi subesse cogit, cœ-
tera omnia contemnere docet et ad normam suam accom-
modat.

8. Hæc de nocte gesta sunt; verum ubi sol terris illuxit
et nox undique refugit, ex adverso nobis ventum immittit
Neptunus, qui nos a prora feriens contra debacchatur jamque
navem fluctibus obruere et in maris profundum trahere
certabat cum vectoribus, onere, sacroque Amorum alveari,
quod, puro Cupidinum melle plenum, formosam Hysminen
ferebat et me Hysminiam, quamvis Neptunus satageret
illud absinthio pro melle implere. Sed proh fœda tempestas
duplicis naufragii periculum ostendens! Navis enim ven-

κύμασιν ἐπεκλύζετο, καὶ ἡμεῖς πάντες καὶ πρὸ τοῦ
βυθοῦ τὴν ψυχὴν ἀπερυσσῶμεν τοῖς κύμασι, καὶ ἤδη
ταύτην ἀπειθήμεθα.

9. Ἡ δὲ μοι παρθένος ὄλην ἑαυτὴν ἀπαιωρήσασα
6 τῷ τραχίῳ μου, ὀδυνηρότερον ἄλλο καὶ βιαιότερον
ἐξήγειρέ μοι κλυδωνίον, ὅλας θαλάσσας δακρύων ἐκνε-
νοῦσα τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ὄλον με κατακλυδωνίζουσα
καὶ τῇ γλώσσει, καὶ τῇ περιπλοκῇ, καὶ τοῖς δάκρυσιν,
« Ὑσμινία, λέγουσα, σῶσον Ὑσμίνην τὴν σὴν·
10 « πνεῦμα θρασὺ τῆς σῆς χειρὸς ἀφαρπάξει με· ἀπηνές
« πνεῦμα σὴν με λαμπάδα ταύτην ἐρωτικὴν ἀποσθέν-
« νυσι· μέγα κῦμα θαλάσσης πῦρ ἐρωτικὸν ἐπικλύσει
« φιλονεικεῖ. Οὐ πατήρ, οὐ μήτηρ, οὐ πατρίς, οὐ τὰ
« κατ' οἶκον λαμπρὰ, σῆς με φιλίας ἐστέργησε, καὶ
16 « νῦν πνεῦμα καὶ κῦμα τῆς σῆς χειρὸς ἀφαρπάξει με.
« Ἔρωσ ἀλλήλους ἡμᾶς ἐδουλογράφησε, καὶ Ζεὺς ἐν
« θύμασι τὴν ἀρπαγὴν ὑψηνίζατο· ὁ δὲ γε θρασὺς καὶ
« ἄγριος Ποσειδῶν ὄρη κυμάτων ἐγειρεῖ, καὶ πρὸς
« αἰνίγμα Διὸς ἀντιπνεῖ, καὶ ὄλον δουλογραφεῖον
20 « ἐρωτικὸν ἐκπλύνει τοῖς κύμασιν. Ἐφυγον τὸν πα-
« τέρα, τὸ δὲ ναυάγιον οὐκ ἐξέφυγον· ἔλαθον τὴν
« μητέρα, σὲ δὲ, Πόσειδον, οὐ διελαθον. Ἄλλ', ὦ
« μήτηρ, νῦν προσφορώτατόν σοι τὸ δάκρυον· παρθέ-
« νος τῶν σῶν ἀπεσυλήθην χειρῶν, καὶ παρθένος ἐς
25 « Ἄδου μετακομίζομαι. Τοῦτό σοι καὶ ὁ ἀετὸς ὑψηνί-
« τετο. Ναῦς μοι παστάς, καὶ κῦμα θάλαμος, καὶ
« πνεύματος ἦχος ὑμέναιος, καὶ ἡ νύμφη παρθένος
« ἐγὼ. Ἄλλ', ὦ καινῆς ταύτης παστάδος! ὦ γάμου
« πικροῦ! ὦ φυγῆς ἀβίλλας ἡμῶν! Καπνὸν φεύγοντες
30 « εἰς πῦρ ἐμπεπτώκαμεν, καὶ πυρὶ τυραννόμενοι,
« θαλάσσαις κατακλυζόμεθα. Ὡ τύχης ἡμῖν ἀπηνές
« πνεούσης καὶ ἄγριον, καὶ θανατούσης ἡμᾶς καὶ πυρὶ
« καὶ τοῖς ὕδασι!

10. Ταῦτ' ἔλεγεν ἡ κόρη, καὶ τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς
35 πρὸς τὰ τῆς θαλάσσης εἶχεν ἐρίζοντας κύματα, τὴν δὲ
γλώσσαν πρὸς τὸν βιαιότερον ἦχον τοῦ πνεύματος,
καὶ πρὸ κλυδωνίου καὶ βυθοῦ καὶ θαλάσσης ὄλην μου
κατεκλυδωνίζε τὴν ψυχὴν. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· « Ὑσ-
« μίνη παρθένε, ταύτην γάρ σοι τὴν κλῆσιν τὸ δαι-
40 « μόνιον ἐχαρίσατο, εἰς κενὸν ἡμῖν καὶ φυγὴ καὶ τᾶλλ'
« ὀπόσα μάτην ἐμελετήσαμεν· ἐμὲ δ' ὄντως Ἔρωσ
« κατέπαιξε, καὶ τοὺς δνειρούς, οὓς μοι κατέπλαττεν,
« ὄντως ὄνειρους ὄρω καὶ ὕπνου σαφεῖς· ὄλου γάρ
« κρατῆρας πυρὸς, οὓς εἰς αὐτήν μοι μέσση καρδίαν
45 « ἐξέκαυσε, κῦμα θαλάσσης κατασθέσαι φιλονεικεῖ.
« Ἀλλὰ κἂν ὅλας θαλάσσας ἐξερεύξωμαι, οὐ κατα-
« σθίσω τὴν φλόγα, ἣν περὶ τὴν ἐμὴν ταύτην ψυχὴν
« Ἔρωσ ἐξ ὕλης Ὑσμίνης ἀνέφλεξε. Καὶ ζυμπλαχί-
« σομαί σοι, παρθένε, καὶ τοῖς κύμασι συστεφανωθή-
50 « σομαι, ὑγράν σοι παστάδα πηξάμενος. Ἴσως καὶ
« Ποσειδῶν ἐλεήσει τὴν ζυμπλοκὴν. Ὀντως ναῦς αὐτῆ
« νεκροπομπὸς ἐς Ἄδου μετακομίζουσα, ὄντως παστάς
« Ἀφροδίτης καὶ Ἑρσεφόνης νυμφῶν, ὄντως μυθεο-
« μένη Σειρήν. »

lorum reflatibus jactata fluctibus immergebatur, et nos
omnes, antequam gurgite immergeremur, animam fluctibus
exhalabamus jam pridem depositam.

9. Virgo præterea collo meo ambabus implexa alio me
violentiori magisque molesto astu vexabat; etenim lacry-
marum mare oculis fundens, verba inter et amplexus, suis
me fletibus obruebat, « Hysminia, clamaus, libera Hysminen
« tuam, quam sævissimo audacissimi venti turbine e ma-
« nibus tuis raptum iri vides. Immitis ille ventus me
« tuam amoris facem exstinguit; immensus maris fluctus
« amoris flammam immergere certat. Quam nec pater,
« nec mater, nec patria, nec domesticæ fortunæ tua defrau-
« daverant amicitia, illam modo ventus et astus e mani-
« bus tuis abripiunt. Amor nos invicem in servitutem asse-
« ruit, et Jupiter ipse, dum res illi fieret, raptum subin-
« dicavit; audax autem et sævus Neptunus aquarum montes
« excitat Jovisque augurio pugnat, et amatoris servitutis
« instrumentum fluctibus delet. Patrem fugere potui, nau-
« fragium non effugi; matrem latui, te autem, Neptune,
« nullo modo latere potui. Sed, o mater, nunc te quam
« maxime decet lacrymas effundere: virgo ex manibus tuis
« erepta sum et nunc virgo ad inferos transvehor. Hæc
« tibi aquila significabat. Mihi pro geniali lecto navis,
« pro thalamo unda, pro solenni hymenæi acclamatione
« fluctuum sonitus est; ego autem virgo sponsæ vices
« præsto. Sed, o insolentem thalamum! o amaras nup-
« ptias! o miseram fugam nostram! Prorsus fumum fu-
« gientes in ignem incidimus, a quo pessime excepti demum
« fluctibus obruimur. O fortunam nobis sæve et atrociter
« debacchanteu, nosque morti, igne et fluctibus, traden-
« tem! »

10. Sic fatur puella, reluctantibus adversus fluctus
maris oculis, linguaque adversus vehementiorem venti
strepitum, meumque, ante tempestatem marisque astus,
animum immerserat. Respondebam tamen: « Hysmine
« virgo (nec enim hanc appellationem tibi numen invidit),
« decolavit spes fugæ, et quæcunque cogitavimus irrita
« cedunt. Amor me ludum fecit, et somnia, quæ mihi
« finxit, nugæ prorsus ac vera somnia fuerunt; igneos enim
« crateras quos medio in corde mihi accendit, maris fluctus
« restinguere satagunt. At quamvis maria omnia effun-
« dam, non restinguam flammam quam Amor ex Hysmine
« nutrimentum igni ministrante accendit. Et te complec-
« tar, virgo, et tecum fluctibus coronabor, humido tibi
« thalamo compacto. Forte et Neptunum complexus nostri
« miserabit. Reipsa navis est cymba quæ mortuos ad
« Plutonium domum deducit, reipsa Venus et Proserpina
« thalamus, reipsa Siren adeo decantata. »

11. Ἡ δὲ μοι κόρη φησί· « Παρὰ μητρὸς κατε-
 « πεγείρεται μοι τὸ κλυδώνιον· χεῖρες μητρὸς ἐς οὐρα-
 « νὸν αἰρόμεναι πρὸς βυθὸν ὠθοῦσιν ἡμᾶς, καὶ ὄλους
 « καταποντίζουσιν. Ὡ γλῶσσα μητρὸς ἡμᾶς κατακλύ-
 5 « ζουσα! ὦ χεῖρες ἐκείνης ὄλας θαλάσσας ταύτας τα-
 « ράττουσαι! ὦ ζέσις ψυχῆς ἐκείνης τὰς ἡμετέρας
 « ταύτας παντελῶς καταψύχουσα! ἤδη γὰρ Ἄϊδαο,
 « κατὰ τὴν ποίησιν, γευόμεθα χρυεροῦ. Ἄλλ',
 « ὦ μῆτερ, ἐπίσχες τὴν γλῶσσαν, ἵνα καὶ Ποσειδῶν
 10 « τὸ κλυδώνιον· σύσχες τὰς χεῖρας, ἵνα τῶν κυμάτων
 « ἀπολυθῶμεν ἡμεῖς· φεῖσαι τῶν ἡμετέρων ψυχῶν·
 « στήσον τὸ δάκρυον, ἵν' ἐξάξης ἡμᾶς ἀπὸ ζάλης, ἀπὸ
 « κυμάτων, ἀπὸ σάλου καὶ κλύδωνος. » Καὶ πρὸς μέ-
 φησιν· « Ἰδοὺ μοι τὰ τῶν συνθηκῶν πέρας δέχεται·
 15 « σὺν σοὶ θανοῦμαι, τοῦτο μοι παραμύθιον· οὕτω μοι
 « καὶ τὸ ζῆν ποθεινὸν, καὶ τὸ θανεῖν οὐκ ἀνέραστον.
 « Οὕτω μὲν οὖν ἡμεῖς καὶ πρὸ τοῦ θανάτου συναπο-
 « θνήσχομεν, καὶ τὰς ψυχὰς πρὸς Ἄδην μεταβιβάζομεν,
 « καὶ παρθένους ἐφυσῶμεν αὐτάς, ἐλευθέρας ἐξ ἀρετῆς
 20 « καὶ δούλας ἐξ ἔρωτος, καὶ δοχεῖα μεστὰ τῶν ἔρω-
 « τος.

12. Ὁ δὲ γε κυβερνήτης φησίν· « Ἄνδρες συμπλω-
 « τῆρες, ἄνδρες συγκλυδωνιζόμενοι καὶ συναποθνή-
 « σκοντες, τὸ πνεῦμα θρασὺ, τὸ κῦμα πικρὸν, μέγρι
 25 « νεφῶν ἀνυψούμενον. Τὸ ἱστίον διέβρηχται, τὸ σκάφος
 « ὑδάτων θαλάσσης μεστὸν, ἐμοὶ δ' οὐκέτι σθένης ἀν-
 « τέχειν πρὸς τοσοῦτον ὄγκον θαλάσσης καὶ βιαιότατον
 « πνεῦμα καὶ πνευματῶν ἀντίπνοιαν. Ἄλις μοι τῶν
 « ναυαγημάτων. Ὅλος καθ' ἡμῶν Ποσειδῶν. Τί μὴ,
 30 « κατὰ τὸν νηίτην νόμον, χορὰς ἰκετηρίου σπενδόμεθα;
 « καὶ κλῆρος ὁ νόμος, καὶ τὸ θῦμα κληρούμεθα; »
 Ταῦθ' ὁ κυβερνήτης ἔλεγε, καὶ λέγων ἐδάκρυεν· ἡμεῖς
 δ' ἐπὶ τὸν κλῆρον, κακῶς τὸ κακὸν θεραπεύοντες. Καὶ
 κλῆρος ἐπὶ τὴν Ὑσμίνην θανάτου, καὶ καινὸν πῦρ καὶ
 35 ἱερεὺς καὶ βωμὸς αὐτοσχέδιοι· ἡ θάλασσα πῦρ, καὶ τὸ
 κῦμα βωμὸς, καὶ ἱερεὺς ὁ καλὸς κυβερνήτης, ὁ τὸν
 νηίτην νόμον τιμῶν, θῦμα δὲ (ἀλλὰ μὴ μοι, καρδία,
 βραγχῆς) Ὑσμίνη παρθένος, ἣν ὄλην ζυμπλακεῖς καὶ
 40 περιπλακεῖς ὁ πολῦτλας ἐγὼ πρὸς τὸν τοῦ σκάφους κα-
 τέδου πυθμένα.

13. Ὁ δὲ γε Κρατισθένης κατεδυσώπει τὸ ναυτικόν,
 « Φείσασθε, λέγων, κάλλους παρθενικοῦ καὶ νεότητος. »
 Ἄλλ' ἦ, κατὰ τὴν τραγωδίαν,

Καὶ πυρὸς κρείττων ἀναρχία ναυτικῆ

45 μικροῦ δεῖν καὶ τὸν Κρατισθένην παρεδίδου τοῖς κύ-
 μασι, καὶ τὴν Ὑσμίνην ἀπέσπα μου τῶν χειρῶν. Ὁ
 δὲ γε κυβερνήτης ἐν ἀλλοτρίαις φιλοσοφῶν ζυμφοραῖς
 ἀπεφοίβαζε· « Καὶ Χρυσήτης ἀπεσπᾶτο χειρῶν Ἀγαμέ-
 « μνονος βασιλείως· ἀλλὰ καὶ μῆνης Ἀπόλλωνος ἐμα-
 50 « λάσσετο, καὶ λιμοῦ στρατὸς ἀπῆλλάσσετο· τοίνυν
 « καὶ ταύτην ἡμεῖς τῶ ἡμετέρῳ θεῷ καταθύσωμεν,
 « καὶ ὄλην τοῖς κύμασι καταθύσωμεν, καὶ ψυχὰς ἡμε-
 « τέρας ἀπὸ κλύδωνος σώσωμεν. »

11. Puella autem : « Hæc a matre, inquit, contra nos
 « excitata tempestas insurgit ; matris protensæ ad cælum
 « manus nos in profundum æquor submergunt. O matris
 « linguam nos submergentem ! o matris palmas maria om-
 « nia conturbantes ! o animæ illius furorem qui prorsus
 « animas nostras frigore solvit ! nam, ut poetæ loquuntur :

Orci jam gelidas ore bibimus aquas.

« Sed, o mater, cohibelinguam, ut et Neptunus tempestatem
 « cohibeat ; contine manus, ut fluctibus liberemur. Parce
 « vitæ nostræ, et lacrymas siste, ut nos ab æstu, fluctibus,
 « salo et jactatione eripias. » Et me alloquens : « Jam
 « pacta nostra, inquit, finem accipiunt : tecum moriar,
 « hocque saltem solatium mihi erit ; nempe quocum vivere
 « dulce fuit, cum illo mori non injucundum est. Ita ante
 « mortem commorimur, qui piorum sedibus animas resti-
 « tuimus virgineasque illas exhalamus, virtute quidem sua
 « liberas, sed ab Amore doinitas, et omnium quæ fundit
 « Amor receptacula. »

12. Interim gubernator, « Viri, inquit, qui simul na-
 « vigatis, fluctibusque jactati et morituri simul, incubuit
 « mari violentior ventus ; furit crebra procella, et ad nu-
 « bes usque tollitur. Jam, disrupto velo, plena mari scapha
 « mergitur, nec tot et tantis aquarum molibus violentissi-
 « misque ventis et adversis ingruentium ventorum flami-
 « nis resistere posthac valeo. Jam satis mihi naufraga-
 « giorum. Totus contra nos Neptunus. Cur, secundum
 « nauticas leges, solita supplicum libamina non fundi-
 « mus? cur de sorte non lex est? cur victimam non sorti-
 « mur? » Hæc gubernatore, lacrymis obortis, dicente, nos
 omnes malum malo, quod dicitur, sanantes, sortem occu-
 35 pinus. Cecidit sors mortifera super Hysminen, statimque
 insolens ignis sacerdosque et ara ex tempore parantur :
 mare ignis fuit, fluctus ara, sacerdos optimus ille guber-
 nator, qui nauticam legem tnetur; victima autem (ne tu,
 cor meum, ruinparis) Hysmine virgo quam complexus et
 amplexus, ipse infelicissimus, navis me fundo credidi.

13. Interea Cratisthenes precibus omnes nautas fatiga-
 bat : « Parce, dicens, virginis formæ ætatiq. » Verum
 ut tragicus dixit,

Nautica vel igne fortior licentia,

Cratisthene pæne fluctibus mandato, Hysminen manibus
 meis avulsit. At gubernator in alienis calamitatibus philoso-
 phatus, tanquam Deo plenus, ita disseruit : « Et Chryseis
 « Agamemnoni regi erepta Apollinis iram placavit, et ab
 « exercitu pestem propulsavit. Nos pariter hac victima
 « deo nostro faciamus et animas nostras a tempestate libe-
 « remus. »

14. Ταῦθ' ὁ μεγαλύτερων κυβερνήτης ἐφ' ὑψηλοῦ κα-
 ὀήμενος ἐρητόρευεν· ἀλλ' οὐκ ἀπεσπᾶτό μου τῶν χει-
 ρῶν ἢ παρθένος· ἢ τὰ ν, ἢ ἐπὶ τὰ ν, ἐν ἀσπίδι γυωμα-
 τευομένου μου, κατὰ Λάκαιναν· καὶ ἦν ὄλος ἄρης ἢ
 6 ναῦς, καὶ κλύδων πολυειδής. Ὁ μὲν δὲ τῆς θαλάσσης
 σάλος ἐφιλονεῖκει τὴν ναῦν εἰς βυθὸν καὶ πυθμένα θα-
 λάσσης καταγαγεῖν· τὸ δέ γε ναυτικὸν ἐκ τοῦ πυθμένος
 τοῦ σκάφους καὶ χειρῶν τούτων ἐμοῖν τὴν κόρην μεθεί-
 λκετο· αἱ δέ μου χεῖρες κατὰ τὴν Ἀβραδάτου τῆς κόρης
 10 συνεπίοντο, καὶ ὄλος ἐγὼ συμμεθειλκόμεν τοῖς ἔλκουσι,
 καὶ κατεδυσσπούμενη συμπαροδοῦναι με τῷ βυθῷ,
 καὶ συνθῆσαι τοῖς κύμασιν. Οἱ δ' ἐλεοῦντες ἐπέιθοντο,
 ἢ μᾶλλον ἠλέουν μὴ πείθοντες· ἀλλ' ὁ τὰ πάντα σοφὸς
 κυβερνήτης καὶ πάλιν καταφιλοσόφει, καὶ πάλιν κατερη-
 16 τόρευε, « Ποσειδῶν, λέγων, τὴν κόρην ζητεῖ· ἐπὶ ταύ-
 « τῃν ὁ κληῖρος· αὐτὴ θῦμα καὶ λύτρον τῶν ἡμετέρων
 « ψυχῶν· ἀποσπαθήτω τῶν τούτου χειρῶν, διαβράχῃτω
 « τῶν ὀλενῶν, παραδοθήτω τῷ βυθῷ καὶ τοῖς κύμασι. »

15. Ἡ τοίνυν παρθένος ἀποσπᾶταί μου τῶν χειρῶν,
 20 ἀποδύεται τὸν χιτῶνα, καὶ ταῖς τοῦ κυβερνήτου χερσὶ
 γυμνὴ παρατίθεται· ὁ δὲ τὰ πάντα σοφὸς καὶ κυβερνή-
 τής καὶ ἱερεὺς κατ' ὀύτης καινός, τὴν κόρην λαβὼν, καὶ
 ὄλους τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῖς κύμασιν ἐμβαλὼν, « Τοῦτό
 σοι θῦμα, δέσποτα Ποσειδῶν, καὶ λύτρον, » εἰπὼν,
 25 (ἀλλὰ μὴ μοι τὸ τῶν ὀδόντων ἔρκος ἐκφύγῃς, ψυχῇ,))
 τῆς νεῶς τὴν κόρην ἐξεσφενδόνθησεν, καὶ ὄλην ἀφῆκε
 τοῖς κύμασιν· ἐγὼ δ' ὄλην τὴν φωνὴν καὶ αὐτὴν τὴν ψυ-
 χὴν συναφῆκα τῇ κόρῃ, καὶ ὄλην τὴν ναῦν ἐφιλονεῖκουν
 κατακλύσαι τοῖς δάκρυσιν, « Ὑσμίνῃ, λέγων, Ὑσμίνῃ. »

30 16. Ἡ δ' ὄλον ὡσπερ καταπιούσα τὸν κλύδωνα, καὶ
 ὄλας ἐξερευξάμενη θαλάσσης, καὶ ὡσπερ τις ἄμπωτος
 ὄλος ἀνέμους καταβροχθήσασα, νηνεμίαν τῇ θαλάσῃ
 παρέσχε, καὶ γαλήνην ἐκ σάλου καὶ κλύδωνος· ἐμὴν
 δὲ ψυχὴν ὄλην κατεκύκα, καὶ ὄλην ἐτόραττε· καὶ τὸ μὲν
 35 δὴ ναυτικὸν ἐν τῷ κυβερνήτῃ γλυκάζον ἔαρ ἐδρέποντο,
 καὶ ἠδονῆς ποτήριον ἐπίνον ἐξ οὗτο πικροτάτου καὶ
 σάλου καὶ χειμῶνος καὶ κλύδωνος· ἐγὼ δὲ κόνδῳ πι-
 κρίας, καὶ ἀψινθίου θαλάσσης ὄλας ἐμπεπωκώς, καὶ
 ὄλας τοῦ στόματος ἐκκενοῦν καὶ αὐτῶν ὀφθαλμῶν, ὄλην
 40 ἤμην κατακλυδωνίζων τὴν ναῦν, καὶ ἄλλον σάλον ἐγεί-
 ρων καὶ δεύτερον κλύδωνα· ὃν δὴ μὴ φέρων ὁ κυβερ-
 νήτης, ἀλλ' ὀλιωνὸν οὐκ ἀγαθὸν τὸν ὀρῆνον ἠγούμενος,
 περὶ τὴν χέρσον ἄγει τὴν ναῦν, καὶ με τῆς νεῶς ἐξε-
 φόρτωσεν.

45 17. Ἐγὼ δὲ τῆς ψάμμου καὶ τῆς θαλάσσης παρακαθή-
 μενος, ὄλην ἐξετραγίχθον τὴν συμφορὰν, γοῶς ἐπι-
 τυμβίους τῇ κόρῃ κατασπενδόμενος, « Ὑσμίνῃ, λέ-
 « γων, Ὑσμίνῃ, φῶς ἀπορρῦέν μου τῶν ὀφθαλμῶν,
 « ὄρνις ἀποπτᾶσά μου τῶν χειρῶν· (ὦ ναυαγίου πι-
 50 « κροῦ καὶ κλύδωνος ἐλεεινοῦ! ὦ γαλήνης μοι πικροτέ-
 « ρας καὶ κλύδωνος!) καὶ σὺ μὲν ἀπῆχθης τῷ σάλῳ
 « καὶ τῷ βοθίῳ τοῦ κλύδωνος, ἐμοῦ δὲ κατεβάπτισας
 « τὴν ψυχὴν ὄλας θαλάσσαις κωκυτῶν περικλύσασα·
 « καὶ σὺ μὲν παρθένον ψυχὴν ἐφύσησας, ὄλην στεφανί-

14. Virgo interea nequaquam ex manibus meis eripiebatur. Nam aut illam, aut cum illa, clamabam ad Hysminen referens quam de scuto Lacaena protulerat sententiam; et sic tota navis pugna erat ac multiplici tempestat-jactabatur. Inde fervens aestu pelagus gurgitis profundo demersam navem absorbere certabat; inde nauarum turba Hysminen ex manibus meis navisque fundo trahebat. Verum ego virgini adherens, tanquam Abradatas Panthiae, trahentesque tractus et ipse sequebar, hoc saltem precatur, uti me pariter profundo committerent, victimaeque instar fluctibus immitterent. Jamque illos mei misertos persuasum iri credebam, imo tantum miserantes non persuadebantur; ipse vero omnia doctus gubernator iterum philosophatus nautas sic alloquutus est: « Neptunus, inquit, vir-
 « ginem petit; haec sorte designata est; haec hostia, et vitae
 « nostrae redemptio est; itaque hujus a manibus brachii-
 « que per vim avulsa fluctibus marique tradatur. »

15. Nec mora, quum abrepta virgo vestem exuta et nuda gubernatoris manibus traditur; ille autem omnia sciens gubernator, sacerdos popaque insolens puellam prehendit et oculis fluctus emensus, « Hanc tibi, inquit, victimam, do-
 « mine Neptune, redemptionis nostrae pretium tradimus. » Et haec dicens (ne dentium septo mihi effugias, anima), puellam ex nave jaculatus in mare praecipitem inmisit. Ego autem, haerente voce, quasi cum puella depositus anima, navem lacrymis obruere conabar, Hysmines nomen ingeminans.

16. Illa interea tamquam epota omni aqua, absorptoque mari ac velut reciproco aestu subsidente, ventos inanimes exspirare fecit, subitaque tranquillitas post fœdam tempestatem repente fluctibus reddita fuit; turbata autem mens animi tanto malo fluctuabat, dum nautae eum gubernatore dulciferum ver quasi decerpere et voluptatis poculo se prohebant ex tam saevis translati fluctibus, tempestatibus et aestu; ego autem exhausto amaritudinis scypho totoque absinthii mari, quod ore oculisque postmodum redderem, navem inundaturus, alios aestus aliasque aquarum moles excitabam. Non tulit haec gubernator, sed infestum sibi et suis omen arbitratus navi ad littus appulsa, me exoneravit.

17. Tum vero in littore maris sedens infortunium quod acciderat cruciabili voce repetens, ferales puellae inferias libabam, « Hysmine, inquires, Hysmine, lumen oculorum
 « meorum evanescens, avis e manibus avolans, (o nau-
 « fragium acerbum et miserandam tempestatem: o nau-
 « fragio serenitatem vel mihi acerbiorum!) tu salo et
 « furentium undarum impetu abrepta es, meum autem
 « animum luctus fluctibus submersum obruisti. Tu castis-
 « simum spiritum lacrymis coronata exhalasti: meo capiti

« θεΐσα τοῖς δάκρυσιν, ἐμοῦ δὲ τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν
 « ψυχὴν ἔλεεινῶς ἐστεφάνωσαν ὀδύνηι καὶ γόοι καὶ
 « δάκρυα· θάλαμός σοι καὶ τάφος ἢ θάλασσα, καὶ θα-
 « λαμηπόλος ἐγὼ· ἀλλ' οὐκ ἐπιθαλάμιον ἄσσοι σοι, οὐκ
 5 « ἐπιπροτήσω γαμήλια, ἀλλ' ὡς ἐν κενηρίῳ τῇ ψάμμῳ,
 « πικρὰς ἐπιθανατίους πλέξω σοι τὰς ὕδρας, καὶ ὄλον
 « χορὸν Νηρηΐδων συγκαλεσάμενος ὄλον κατατραγω-
 « δήσω μου τὸ δυστύχημα· ὃ κῆμα θαλάσσης ὄλην
 « μου καταπικραῖνον τὴν αἴσθησιν! ὃ κλύδων ὄλον
 10 « νυμφῶνα καὶ νύμφην αὐτὴν κατεπικλύσας τοῖς κύμα-
 « σιν! ὃ δυστυχημάτων ἐμῶν! ὃ τύχης ὄλης ἀντι-
 « πνεούσης ἡμῖν! ὃ φαρέτρας ἐκείνης, ἣν μοι κατὰ
 « καρδίαν Ἔρωσ ἐκένωσε! φεῦ ἀφροδίσιου πυρὸς, οὗ
 « μοι κρατῆρας ὄλους Ἔρωσ ἀνῆκε κατὰ ψυχῆς! Ἄλλ',
 15 « ὃ βασιλεῦ Ἔρωσ, πάντων θεῶν βιαίότερε, ὃ ψυχὰς
 « κατατυραννῶν, ὃ βέλος πέμπων, καὶ τοῖς ὀφθαλ-
 « μοῖς ξυνεφελοόμενος τὰς ψυχὰς, ὃ σπλάγγνα φλέ-
 « γων, καὶ ὄλιας καρδίαις κατατιμπρῶν· ὃ βασιλεῦ
 « ὄνειρων, εἰ δ' οὐχὶ πάντων, ἀλλὰ μόνον ψευδῶν, οὗτος
 20 « ὀθρασὺς ἐλέγγει σε Ποσειδῶν· ὀπλίτην εἰδὼν σε,
 « καὶ τοῖς βέλεσι τέτρωμαι· πυρφόρον, καὶ ὄλην τὴν
 « ψυχὴν καταπέφλεγμαι· περωτὸν, καὶ τὸ περὸν οὐκ
 « ἐξέφυγον. Ἄλλ' ἤδη σοι καιρὸς καὶ τῇ γυμνώσει
 « τοῦ σώματος χρήσασθαι καθ' ὄλης Ἀμφιτρίτης, κατὰ
 25 « τοῦ Ποσειδῶνος αὐτοῦ· οὗτοι τὴν παρακαταθήκην,
 « ἣν μοι παρέθου, βασιλεῦ, σεσυλήκασι· τὴν σὴν
 « Ὑσμίνην, ἣν μοι παρέθου ταύτῃ τῇ δεξιᾷ, οὗτοί
 « μοι τὸν θησαυρὸν ἐλήσαντο· σὺ δ' ἀλλ' ἀπόθου τὰ
 « τόσσα καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ περὸν· εἰ δὲ μὴ βούλει,
 30 « περίθου καὶ κατάρθῃ πρὸς βυθὸν, καὶ μοι τὴν Ὑσμί-
 « νην ἀνάγαγε, τὴν Ὑσμίνην, ἣς μόνης ἐπιμνησθεῖς,
 « ὄλια πυρπολοῦμαι τὰ σπλάγγνα, καὶ ὄλην τὴν ψυχὴν
 « κατακαλομαι. Ἄλλ' ὃ τῶν ἐν ὄνειροις τερπνῶν, τῶν
 « φιλημάτων, τῶν ξυμπλοκῶν, τῶν περιπλοκῶν, καὶ
 35 « τῶν ἄλλων πάντων ἔρωτικῶν! βῆβαί τῶν ὄνειρων, οἷς
 « ἡνδραπόδισμαί! ὄνειροι πάντες καὶ ὕπνοι [καὶ] ὄντως
 « κατάγελως. Ὡ Ζεῦ θεῶν ἀληθέστατε, ὄντως σὸς οἰω-
 « νὸς ἐκεῖνος ἀπαισιώτατος ὄλον μοι τὸ μέλλον τοῦτο
 « καθαρῶς αἰνιττόμενος· ἰδοὺ γὰρ Ὑσμίνην παρθένος
 40 « ἔλεεινῶν μοι τούτων χειρῶν βιαίως ἀπέσπασται. Ἄλλ',
 « ὃ κόρη, τῶν συνθηκῶν σοι κατέψευσμα· σὺν σοὶ
 « τεθνάνα καὶ θεοὺς αὐτοὺς διεμαρτυράμην σοι, καὶ
 « σοι τοῦτο τὸ θανάσιμον συμερίσασθαι· νῦν δέ σε μὲν
 « σκότος καλύπτει, καὶ κῆμα πρότερον ἔλεεινῶς συγκα-
 45 « τέκλυσεν, ἐγὼ δὲ φῶς ὄρω, καὶ τοῖς κύμασι παρα-
 « κάθημαι· σὺ μὲν πρὸς ἄδην, ἐγὼ δὲ πρὸς γῆν· μέ-
 « μικέ σου τὸ στόμα· τὸ σίμβλον τοῦ μέλιτος, τὸ δ'
 « ἐμὸν τοῦτο στόμα πλατυνθὲν ἐξ ὀδύνης, κατατραγω-
 « δήσει σοι τὸ ἐξιτήριον, καὶ ὡς ἐκ κέντρου σῆς μελίσ-
 50 « σης πληγὲν, φλεγμαίνει τοῖς πάθεσι· καὶ σὺ μὲν
 « ἀμνηστείας ἴσως ἐπεγαλέσεις ἡμῖν, ἡμεῖς δὲ σου
 « τὴν μνήμην ὡσπερ συψυχώσαντες ἑαυτοῖς, ξὺν αὐτῇ
 « τῇ ψυχῇ καὶ ταύτην φασήσομεν, ἣ μάλλον καὶ μέ-
 « γρις ἄδου συγκαταγάγωμεν, καὶ μέγρι τοῦ τῆς

« et animo dolores, gemitus et lacrymæ pro corona sunt ;
 « tibi thalamus mare, idemque sepulcrum fuit, atque ego
 « minister thalami ; sed neque epithalamium tibi cantabo
 « neque nuptiali carmini applaudam, sed in arena tanquam
 « inani in tumulto tibi ferales nœnias incassum pertextens,
 « et invocato toto Nereidum choro, infortunium meum
 « narrabo. Ah sævos maris fluctus, qui sensus luctus
 « amare cumularunt ! ah tempestatem, quæ nuptiale
 « cubiculum et nuptam simul aquis obruit ! ah calamita-
 « tis casus adversæque fortunæ ! o pharetram, cujus
 « omnia tela consumpsit amor ! ah cæcum Veneris ignem,
 « quem in ima præcordia totos Amoris crateras accendit.
 « O rex Amor deorum potentissime, qui animis imperas,
 « et tela mittis, qui oculorum illicio mortalium mentes
 « trahis, et adustis visceribus corda in cineres redigis.
 « O somniorum princeps, si non omnium, falsorum sal-
 « tem. Ita ergo audax ille Neptunus te flocci facit. Tu
 « armatus mihi visus es, statimque telo tuo percussus sum.
 « Tu facem gestabas ; subitoque tota anima exarsit. Tu
 « alatus, nec præpetes alas effugere potui. Jam nuditate
 « tui corporis contra Amphitriten et Neptunum ipsum
 « opus est. Illi depositum, quod mihi, o rex, commise-
 « ras, rapuit ; ille Hysminen tuam, quam in dextram
 « istam convenire jusseras, illi thesaurum meum, prædati
 « sunt. » Tu arcum ignem alasque depone. aut si non pla-
 « cet, induas et profundo te crede, Hysminenque reducem
 « mihi siste, Hysminen illam, ad cujus solum nomen re-
 « diit illa cura, quæ viscera accendit et animum totum
 « consumit. O jucunda quæ in somnis sensimus, oscula,
 « amplexusque, ac cæteras amoris blanditias. O somnia
 « quæ me Amori manciparunt. Verum illa nugæ, omnia-
 « que somnia erant admodum ridicula. O Jupiter deorum
 « verissime, illa funestissima volucris tua hos futuros ca-
 « sus manifeste indicavit. Ecce virgo Hysmine manibus
 « ab miserandis istis avulsa est. Sed ego, puella, pactam
 « fidem violavi, qui eadem morte me periturum et fati
 « consortium habiturum deos testes advocaveram. Nunc
 « te Orci tenebræ tegunt, postquam te fluctus miserabile
 « immerserunt. Ego autam lucem video, et juxta mare
 « sedeo. Tu Orco tradita est et ego in terra. Obmutuit
 « clausum os tuum Cupidinum melle, dum ego tristissimum
 « vitæ exitum tibi repetam hianti deductoque ore, quod
 « velut apis aculeo percussus calamitatibus intumescit.
 « Interea me madidæ memoriæ insimulabis ; ego autem
 « tui recordationem simulque quasi mutuo nexu conje-
 « ctans exhalabo seu potius ad inferos usque, ac ipsum

« λήθης κρατῆρος αὐτοῦ θρηνοῦντες πικρὸν, ἔλεινόν ,
 « ἀναπόνιπτον. » Ταῦτ' ἔλεγον, καί μου τῶν ὀφθαλ-
 μῶν ἀπέβρει τὸ δάκρυον, καὶ κατὰ θάλατταν ἐξεχείτο,
 καὶ πικρῶς κατεκυματοῦτο, καὶ ἔλον με κατεπέ-
 5 κλυζεν.

18. Ἐν μέσοις δὴ τούτοις ὕπνος λαθὼν ἐμπίπτει μου
 τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ με πρὸς ἑαυτὸν ἔλον ἐφέλκεται·
 καὶ πάλιν Ἔρωσ ἐφίσταται διὰ νυκτὸς ὑπνουμένου μοι.
 Καὶ ἦν Ἔρωσ ὄντως ἐκεῖνος ὁ γεγραμμένος ἐν Αὐλικιώ-
 10 μιδι, καὶ μοί φησιν· « Ὑσμινία, χαίροις. » ἐγὼ δέ,
 « Ἄλλ' οὐ χαρτὰ πάσχω· τὴν γάρ μου παρακαταθή-
 « κην, ἣν ταῖς χερσὶ μου ταύταις παρέθου, τὴν σὴν
 « Ὑσμίνην καὶ παρθένον ἐμὴν, οὗτος θρασὺς Ποσειδῶν
 « ἔλεινῶν τούτων ἐμῶν ἀγρίως ἀφαρπάζει χειρῶν,
 15 « ἔλον κινήσας θάλασσαν, ἔλον ἐγείρας κλυδώνιον.
 « Ἄλλ', ὦ βασιλεῦ Ἔρωσ, ἔλον σοι γένος Ἀμφιτρίτης
 « εἶδον δουλογραφοῦμενον, καὶ σου φρίττον τὴν γύμ-
 « νασιν· ὦ βασιλεῦ, ἐκ βυθοῦ καὶ θαλάσσης τὴν Ὑσμί-
 « νην ἀνάγαγε, παρθένον οὕτω καλὴν, οὕτως ὠραίαν,
 20 « οὕτω πνέουσαν ἔρωτος, καὶ σοι δουλογραφομένην,
 « καὶ με δουλογραφοῦσαν τὸν ἔραστήν. Σοῖς τετρωμέ-
 « νοι βέλεσι, βασιλεῦ, πατρίδων ἡμῶν μετανάσται
 « γεγόναμεν· σὴ πυρποληθέντες τὰ σπλάγγνα πυρὶ,
 « βασιλεῦ, νύκτας διὰς αὐπνοῦς ἰαύσαμεν. Σῆ δυνάμει
 25 « θαρβήσαντες, βασιλεῦ, θαλάσσης ἐπέβημεν, πελά-
 « γους κατετολήσαμεν. Ἄλλ', ὦ τῆς σῆς δυναστείας,
 « εἶτ' οὖν ἐμῆς δυστυχίας! ἔλον Ποσειδῶν ἐγείρει
 « κλυδώνιον, ἔλον βυθὸν κατὰ θαλάσσης κινεῖ, ἔλον
 « τὴν ναῦν φιλονεικεῖ καταβαπτίσαι τοῖς κύμασι, καὶ
 30 « τὴν Ὑσμίνην (ἣς φεῖσαι, βασιλεῦ Ἔρωσ), ἔλον θρα-
 « σεία χειρὶ, βαβαί, τούτων τῶν ἐμῶν ἀθλίων ἀφαρ-
 « πάζει χειρῶν. Ἄλλ', ὦ πάντων Ἔρωσ κρατῶν, τὴν
 « Ὑσμίνην παράσχου μοι, τὴν Ὑσμίνην ἣν αὐτὸς
 « ἐδώρησάς μοι. »

35 19. Ὅδ' ἐπερὸν τῶν ποδῶν, καὶ κατὰ μέσα
 πελάγη γεγόμενος, ἐμπίπτει τοῖς κύμασι, καὶ χωρεῖ
 πρὸς βυθὸν, καὶ μετ' οὐ πολὺ πάλιν ἐφίσταται, τὴν
 Ὑσμίνην ἀνέμων πρὸ τῶν χειρῶν, καὶ ὡς ἐκ θαλάσ-
 σης ὑγρὰν καὶ λελομένην ταῖς Χάρισι καὶ ταῖς ἐμαῖς
 40 ταύταις χερσὶ παρατίθεται· ἐγὼ δ', ὡς τὴν Ὑσμίνην
 λαθὼν, ὑπ' ἡδονῆς ἐξανέστην τῶν ὕπνων. Τὰ δ' ἦσαν
 πάντα καὶ πάλιν ὄνειροι δουλεύοντες Ἐρωτι.

« nunquam diluendo luctu mecum feram. » Talia dice-
 bam et fluebant loquentis ab oculis lacrymae, quæ tam-
 quam aliud mare crebris me velut fluctibus totum inunda-
 bant.

18. Interim tacitus adrepens somnus et oculis incumbens
 me totum ad se trahit, iterumque per noctem dormienti
 mihi Amor adstat. Et erat quidem Amor ille Aulicomide
 depictus et mihi dixit : « Salve, Hysminia ; » ego autem ,
 « Ego quidem, inquam, non jucunda patior ; depositum
 « enim tuum, quod manibus istis meis commiseras, Hys-
 « minen tuam virginemque meam, audax Neptunus ex
 « miserandis manibus meis crudeliter eripuit, commoto mari
 « excitataque tempestate. Atqui, o rex Amor, totum
 « Amphitritis genus tibi parens nuditatemque tuam timens
 « inspexi : o rex, ex maris profundo Hysminen retrahere,
 « virginem tam elegantis naturæque formæ, amorem adeo
 « spirantem, quæ tibi servitium detulit, meque amantem
 « servorum tuorum numero adscripsit. Nos tuis sauci
 « telis, patria protelati vivimus ; nos tuo ardentes igne vis-
 « cera, o rex, totas noctes insomnes duximus. Tuis viribus
 « freti, o rex, mare conscendimus, et undarum pericula
 « sprevimus. Ah impotentem potentiam tuam, aut potius
 « infortunium meum ! Neptunus tempestatem excitat,
 « vortices vi suscitatur, navem undis obruere conatur, et
 « Hysminen (cui parce, o rex Amor), audaci manu ex mi-
 « serandis istis manibus meis eripuit. Itaque, o Amor, tu,
 « qui omnibus dominaris, Hysminen mihi redde, Hysmi-
 « nen quam ipse dedisti mihi. »

19. Nec mora, ille, alatis plantis, medium mare occupa-
 pas, et fluctibus se præcipitem immisit et ad undarum
 profundum penetravit ; statimque resurgens Hysminen manu
 prehensam duxit, illamque adhuc madentem et quasi Gra-
 tianum balneo recreatam, iterum manibus meis tradidit ;
 ego vero vix eam receperam cum subito excussi præ gaudio
 quietem. Ea autem omnia nihil erant præter somnia Amori
 iterum inservientia.

BIBAIION OΓΔΩON.

LIBER OCTAVUS.

1. Οὕτω μὲν οὖν μεθ' ἡδονῆς καὶ χαρᾶς ἀναστάς τῶν
 45 ὕπνων, ἔλοις τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν Ὑσμίνην ἐζητούν
 ἰδεῖν· ἡ δ' ἦν οὐδαμῶς. Πλήθος οὖν ὄρω παρὰ τῆ ψάμ-
 μῳ, πλήθος δ' οὐκ εὐαριθμητὸν Αἰθιοπίων, ἀγρίων
 ἀνδρῶν, οὓς ἰδὼν, νῆ τὴν πικρὰν τῶν ἐμῶν δυστυχ-
 μάτων θάλασσαν, ὄλος ἐξανέστην εὐθύς, καὶ ἤβηλον

1. Itacum gaudio et voluptate somnio emersus Hysminen
 acri obtutu aspicere quæreham ; sed nullibi erat. Tamen
 innumeram Æthiopum multitudinem (est autem crudele hoc
 hominum genus) oculis arbitratus sum, quos videns, per
 amara illa quæ me, maris instar, obruunt infortunia, subito
 steti, somniumque videre cupiebam, sed verissima visio

ἄναρ ἰδεῖν· τὸ δ' ὕπαρ ἦν· ὀρῶσι γάρ με καὶ μεθελκον-
 5 γαι τῶν τριχῶν, καὶ περὶ τὴν τριήρη βαρβαρικῶς,
 ὡσπερ τι θήραμα, φέρουσι· παρῆν γὰρ ὡσπερ ἀπηρωρη-
 μένη τῆς γῆς ἐν πασσάλοις καὶ πείσμασι· καὶ περὶ τὸν
 6 τῆς τριήρους κατάγοντες πυθμένα, τῇ κώπῃ παρακα-
 θίζουσιν. Ἐπεὶ δ' ἀποβῶσι τῆς γῆς, ὄλα συναγαγόντες
 τὰ πείσματα, κώπαις πετροῦσι τὴν ναῦν, ὅσαις αἱ
 τριήρεις αὐχοῦσι πυκναῖς· καὶ περὶ λιμένα γενόμενοι
 νήνεμον καὶ λίαν εὐάχαλον, ἔλλιμενίζουσι τὴν τριή-
 10 ρη· καὶ μίκρον μετασχόντες τροφῆς καὶ ποτοῦ (τὸ
 δ' ἦν ἄρτος καὶ ὕδωρ τούτοις ἐπιφερόμενα), πρὸς
 ὕπνον ἐτράπησαν, περὶ πρῶραν καὶ πρῦμνη ἀνυστά-
 κτους ἀφοσιωσάμενοι φύλακας.

2. Περὶ δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἀναστάντες
 15 τῶν ὕπνων, κώπαις ἄλιν πετροῦσι τὴν ναῦν καὶ τοῦ
 λιμένος ἐξάγουσι· καὶ περὶ τι γεγονότες πολίχνιον, καὶ
 σιγῇ τὴν ναῦν προσορμίσαντες, καὶ τῶν χειρῶν ταῖς
 μέντοι λαιαῖς ἀσπίδας λαβόμενοι, ταῖς δ' αὖ ἑτέραις
 δεξιῶς σπασάμενοι φάσγανα, καὶ ὄλους ἑαυτοῦς τοῖς
 20 ὅπλοις καταφραζάμενοι, ὡς μέλισσαι κηρίον, ὄλον
 ἐπεκύκλωσαν τὸ πολίχνιον· καὶ θροῦν ἐγείραντες βαρ-
 βαρικόν τε καὶ ἄσημον, ἀόπλοις ὀπλιταί, κοιμωμένοι
 ἄγρυπνοι κατεπέθεντο, σφάττοντες, ἀρπάζοντες, ὡς
 θῆρες, ἀγρίως, ἅπαν κατασπαρτατόμενοι τὸ πολίχνιον,
 25 καὶ πᾶν τὸ προστυχὸν καταλιζόμενοι ἕν ἑαυταῖς γυ-
 ναίξιν, ἕν ἑαυταῖς παρθένους, νεανίσκους, ἀνδράσιν,
 ὅσους μὴ πρὸς Ἄδην βαρβαρικῇ ἐπεβίβασε μάχαιρα.
 Περὶ γοῦν τὴν τριήρη πᾶν τὸ ληϊσθὲν συναγαγόντες οἱ
 πειραταί, καὶ τούτοις κατεπιθάντες αὐτοὶ, μακρὰν
 30 τοῦ λιμένος ἀπέβησαν.

3. Καὶ περὶ μέσα πελάγη γενόμενοι, καὶ ὡς ἐν θε-
 μελίοις τοῖς καλωδοῖσι ὄλην τὴν τριήρη καταπηξάμενοι,
 τὰ σχῆλα μερίζονται· τούτων δ' ὅσον ἐν ἀνδράσιν, ὅσον
 ἐν νεανίσκοις, ὅσον ἐν παρθένοις καὶ γυναίξιν, ἀπε-
 35 ὄυετο τὸν χιτῶνα, καὶ ἦν ἀπερικάλυπτον καὶ μέγχι
 αἰδοῦς, καὶ γύμνωσιν καθόλου φέρον τοῦ σώματος. Ὁ
 μὲν οὖν δὴ πυθμὴν τῆς τριήρους τοὺς νεανίσκους καὶ
 τοὺς ἀνδρας ἐδέχετο, τὰς δὲ γυναῖκας αἰσχρῆν καὶ βαρ-
 βαρικῇ τις ἀσέλγεια· παρθένοις γὰρ, οὐκ οἶδ' ὅπως ἦ
 40 τίνοι νόμῳ βαρβαρικῶ, καὶ χιτῶν διεβρωγῶς τις ἐπε-
 διδύσκετο, καὶ χεῖρ αὐθάδης οὐκ ἐπετίθετο, οὔτε τι
 βαρβαρικὸν ἐπὶ ταύταις αἰσχυρῶς κατεπράττετο.

4. Οὗτω τοῖνον τὰ μὲν περὶ τὰς γυναῖκας αἰσχυρῶς·
 τὰ δ' ἄλλ' ἀκόσμως οἱ βάρβαροι διακομισάμενοι,
 45 περὶ τὸ δεῖπνον ἐτράπησαν· καὶ ἦν ἡ τράπεζα τούτοις
 πολυτελής, οὐχ ὡς πρὸ μικροῦ βαρβαρικῆ καὶ παντε-
 λῶς ἀφιλότιμος. Τοῖς μὲν οὖν ἀνδράσιν, ὡς εἴρηται,
 τῆς τριήρους ὁ πυθμὴν ἀφωσίωται, ταῖς δὲ γε παρθέ-
 50 νοις ὁ περὶ τὴν πρῶραν τόπος ἀφώρισται· αἱ γὰρ τοι
 γυναῖκες τοῖς βαρβάροις αἰσχυρῶς περὶ τὸ δεῖπνον συνα-
 νεκλίθησαν. Μετὰ γοῦν δὴ πολυτελεῖς, ὡς εἴρηται,
 τὰς τροφὰς, καὶ τὴν αἰσχυρὰν ἐκείνην καὶ ὄλην αἵματος
 πράπεζαν, τοὺς μὲν νεανίσκους (ὀλίγοι δ' οὗτοι) ταῖς
 κώπαις παρακαθίζουσιν· ὅσοι δ' ὑπερβεβήκασιν τούτους,

erat. Nam me conspectum crinibus trahentes, immaniter,
 tamquam prædam nacti, in triremem deducunt; illa enim
 aderat quasi sublimis clavis et rudentibus suspensa, meque
 ejus fundo creditum ad remum collocarunt. Postquam,
 cunctis rudentibus collectis, a terra solvissent, statim
 remis, quantiscunq̄ue triremes superbiunt, navem quasi
 alis instruunt; portum deinde capacemque et a vento
 tutum intrantes triremem littori appellant; mox minimo
 cibo potuque recreati, pane scilicet et aqua, in somnum
 lapsi sunt, relictis qui insomnes essent ad proram et pup-
 pem custodibus.

2. Circa autem tertiam vigiliam noctis, excusso somno,
 instructam navem remis iterum solvunt et ad oppidulum
 silentio appulsi, clypeo læva sumpto, euseque alia manu
 dextere nudato, et armis omnibus instructi, velut alveare
 solent apes, oppidulum corona cinxerunt; et mox, excitato
 barbarico et incondito tumultu, armati inermes, somno-
 lentos vigiles invaserunt, trucidantes, rapientes, tanquam
 belluæ immaniter totum oppidulum discerpentes, direptis
 omnibus quæ obvia fuerunt, mulieribus ipsis et virginibus,
 adolescentibus et viris quicunq̄ue barbarorum gladiis vitam
 Orco non reddiderant. Collecta igitur in triremem omni
 præda, piratæ navem et ipsi conscendentes procul a portu
 recesserunt.

3. Ubi autem in altum pervenerunt, funibus navem,
 quasi in fundaminibus, firmant, et tunc demum spolia
 dividunt; ex iis autem viros, adolescentes, virgines, mulieres
 vestibus exuunt, spoliatorumque ad pubem usque corpora
 nuda omnino exhibebant. Adolescentes igitur et viros
 navis fundus, mulieres autem probrum et barbarorum li-
 bido excepit; virgines enim, nescio qua de causa aut
 ejus barbaricæ legis ergo, laceram indutæ tunicam vim
 nullam expertæ sunt, neque adversus illas fœdum quidpiam
 et immane consultum est.

4. Quum adversus mulieres ita turpiter se gessissent,
 reliquis indecore compositis, prandio concesserunt; erat
 autem illis exquisita mensa nec ut prius barbarico more
 et illiberaliter instructa. Hominibus, ut dictum est, in
 triremis fundo, virginibus in prora locus constitutus erat;
 mulieres enim turpiter accubere barbaris. Illi autem
 post exquisitos, ut dictum est, cibos turpemque et cruen-
 latam mensam, adolescentes (illi autem erant pauci) ad
 remum collocarunt, omnibus ætate provectoribus (o cru-

βαθαί τῆς τῶν βαρβάρων ἀμειλίκτης ψυχῆς, ξίφος γεγόνασι παρανάλωμα, καὶ τὰς κεφαλὰς ἐλεινωῖς εἰς θάλασσαν ἐξεσφενδονήθησαν· αἱ δὲ γε γυναῖκες αἰσχρῶς τοῖς βαρβάρους συνανεκλίθησαν· καὶ ἦν ἡ τριήρης πανδογειῶν πλήρης αἰσχρότητος, καὶ συμπόσιον αἵματος.

6. Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ τῆς νυκτός· ἐπεὶ δὲ νύξ οὐδαμοῦ (ἕλιος γὰρ ὑπὲρ γῆν, καὶ τὸ ζητούμενον φῶς ἡμῖν προσεγέλα, καὶ ἦν ἡμέρα τὸ φῶς), ὡς ἐκ παστάδος ἀνέστη τὸ βάρβαρον, καὶ ἦν ὄλον μεθύνονταῖς ἠδοναῖς, καὶ βαρβάρῳ φωνῇ καταγλωσσαλοῦν καὶ ὄλον διαλεγόμενον. Μετὰ γοῦν δὴ πολὺν τινα ὄρουν, ὅσον τὸ ναυτικὸν ἐγείρει, καὶ μᾶλλον τὸ βάρβαρον, ὧδῃ τις ἀλλόθρους καὶ ἄσμημος ἱστῶν λευκῶν τὴν τριήρη κατεπεκόσμησε, καὶ τὸ πνεῦμα πνεῦσαν ἐκ πρύμνης ὄλον τὸ ἱστῖον ἐκύρτωσε, καὶ ἦν ἡ τριήρης ὡς ἵππος εἰς πεδίον χροαίνουσα.

7. Καὶ ἵνα τὰν μέσῳ παρῶ, ὅσα τὸ βάρβαρον κατεκώμαζεν, ὅσα ταῖς γυναῖξιν ἀπηνηδεύετο, καὶ τᾶλλ' ὀπόσα βαρβαρικῶς καὶ ἀσέμνως ἐστέλλετο, εὐφόρῳ τῷ πνεύματι, περὶ τὴν Ἀρτυκωμῖν ἐγενόμεθα, καὶ πληθὸς ἐξ Ἀρτυκώμιδος ὄρωμεν περὶ τὴν ἤπειρον. Καὶ μετὰ πολλὰς μὲν δὴ τὰς σπονδάς, ἃς οἶδε τὸ βάρβαρον σπένδεσθαι, καὶ ὅσας πειραταὶ πρὸς ἡπειρώτας βαρβαρικῶς διαλλάσσονται, δέχεται μὲν ἡ τριήρης ἡμέρῳ τινὰς, ἡ δ' ἡπειρος τὸν τῆς τριήρους φόρτον ὅσον ἐκ τοῦ πολιχνίου τὸ βάρβαρον ἐλήιστα· καὶ ἦν περὶ τὴν ψάμμον πανήγυρις αὐτοσχέδιος. Ὅσον μὲν οὖν ἐν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ καὶ χαλκῷ καὶ σιδήρῳ καὶ χιτωνίσκοις καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσα βαρβαρικῇ καταλιζέται χεῖρ, τῆς τριήρους ἐξφορτοῦτο, καὶ ὄλον διεπιπράσκετο· τὸ δ' ὅσον τῆς λείας ἐν ἀνθρώποις ἡμῖν, τῆς τριήρους οὐ μετεκομίσθη περὶ τὴν ἤπειρον, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ τριήρῃ κατεπιπράσκετο.

8. Καὶ γυναῖκων μὲν καὶ νεανίσκων αἰχμαλώτων ἡμῶν ὀλίγους τοὺς ἐξ Ἀρτυκώμιδος λόγους, ἡ μᾶλλον οὐδεὶς· τὸ πᾶν δ' ἐκεγῆνε περὶ τὴν τῶν παρθένων κτήσιν· αἱ δ' ἦσαν πολλοῦ τοῖς βαρβάρους τιμώμεναι, καὶ πολλοῦ τοῖς ἐξ Ἀρτυκώμιδος κτώμεναι, μετὰ μὲν τοῖς γε τόξον καὶ πηγὴν τῆς Ἀρτέμιδος, ἣν Ἀρτυκωμῖς φέρει Ῥῆνον ποταμὸν Κελτικόν· ἱερὸν γὰρ ἐν Ἀρτυκώμιδι περιφανὲς τῆς Ἀρτέμιδος, οὗ μέσον χρυσοῦν Ἀρτέμιδος εἶδωλον, τόξον τείνοντα ἰν χεῖροισιν, τοῖν δὲ γε ποδοῖν πηγάς βλύζονα κατὰ ποταμὸν βρούσας ἐριβρύχην καὶ πολυχέμουσα. Ταύτας δὲ τὰς πηγάς ἀνακα-
9. γλάξιν εἶπος ἰδὼν· ἃ δὲ, καὶ τόξον καὶ πηγὴν, παρθένον ἐλέγχευσι, καὶ παρθενικὴν ἀποσύλησιν· εἰ γὰρ τις περὶ παρθένον διψυχεῖ καὶ ζητήσει τὸν ἐλεγχον, ἐπὶ τὴν πηγὴν τὴν παρθένον ἐμβάλλουσι, τῆς δάφνης αὐτὴν στεφανίσαντες· εἰ μὲν οὖν ἡ τὴν πηγὴν εἰσδύσα παρ-
10. θένος τὴν παρθενίαν οὐκ ἔψευσται καὶ τὸ σεμνὸν οὐκ ἀποσεύληται, τὸ τόξον Ἀρτεμῖς οὐ τείνει, τὸ ὕδωρ ἡρεμεῖ, καὶ ἡ παρθένος κούφως τοῖς ὕδασι φέρεται, τῇ τῆς δάφνης στεφάνῃ κατακεκοσμημένη τὴν κεφαλὴν· εἰ δ' Ἀφροδίτης πνεῦμα παρθενικὴν λαμπάδα κατέσβε-

deles barbarorum animos!) gladio consumptis, quorum capita miserabiliter fluctibus mandata sunt, dum feminae turpiter barbaris accumberent: ita triremis turpitudine plenum meritorium et sanguinem aculatum convivium fuit.

5. Sic se nox habuit. Ubi autem nox consumpta est (sol enim terras lustrabat exoptatumque lumen, scilicet dies, nobis arridebat), barbari velut nuptiali lecto emersi nimiaque jam voluptate ebrii, multa barbara inter se loquacitate colloqui sunt. Post immane murmur et quale ac quantum nautica seu potius barbarica multitudo excitare amat, triremem cantus quidam insolens et inconditus candido velo exornat, quod statim stantes a puppe venti incurvant visaque est navis tanquam equis pedibus solum quassans.

6. Ut autem omittam quae barbari commissati sunt, quae cum mulieribus per summam impudentiam luserunt, caetera praeterea, quae, ut barbaros decuit, indecore composita sunt, tandem Artycomidem secundo vento impulsus sumus, magnumque ex Artycomide mortalium in litore numerum videmus. Ibi post illas, quas barbari et piratae cum incolis libationibus barbarice pacisci solent inducias, recepit obsides triremis, terra autem triremis onus quod ex oppidulo barbari diriperant; statimque subita in arena fori species conspecta est. Exonerata igitur nave omni auri, argenti, aërisque et ferri ac vestium caeteraque quam barbarica manus praedatur supellectili, singula pretio cesserunt; quodcumque autem praedae ex nobis hominibus constabat ex trireme in litus non delatum est, sed in nave emebatur.

7. Nostrum quidem, mancipiorum, mulierumque, juvenumque, vile apud Artycomidis incolae pretium aut potius nullum; omnes enim virginum auctionem tantum inhabitant, quas barbari plurimi faciebant, et non nisi immani aere Artycomidis incolae parabant, maxime post Dianae arcum, et fontem, quem Artycomis jactat sibi esse quod Celtis flumen Rhenus; etenim nobilis illa civitas est clarissimo Dianae templo, cujus in medio imago Dianae aurea manibus arcum intendens conspicitur, ex pedibus autem effundens fontes fluminis instar fluentes fragore magno exundantis, quos quidem ebullire affirmares, oculis illos arbitratus. Haec autem, scilicet arcus et fontes, virginem virginalemque scrobem effossam indicant: nam quum quis de virginis pudicitia dubitat, et certiore se esse cupit, lauro coronatam virginem fonti mandant: quod si fonti immissa virgo pudicam se non mentita est, nullisque castitatem ejus imminuerit, arcum non tendit Diana, quiescit aqua, molliterque undis virgo innotat lauro caput redimita; si vero Veneris flatus virgineam tædam exstinxit, latitansque Amor virgineum florem subfuma-

σε, καὶ λαθῶν Ἔρωσ δλην τὴν παρθενίαν ὑπέκλεψε, τείνει τὸ τόξον Ἄρτεμις, παρθένος θεός, κατὰ τῆς μὴ παρθένου, τῆς ἐψευσαμένης αὐτῆν, καὶ βάλλειν δοκεῖ κατὰ τῆς κεφαλῆς· ἡ δὲ φράσσει τὸ βέλος, τὴν κεφαλὴν ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκρύπτεται, καὶ τὸ ὕδωρ ἀνακαχλάζον ἀφαιρεῖται τὸν στέφανον. Πᾶν οὖν ὅσον τοῖς βαρβάρους ἐδασμολογήθη παρθενικόν, ἐκ δάφνης στεφανωθὲν, τῇ πηγῇ κατεβάπτετο· καὶ ὅσον μὲν οὐ κατέδου τὴν κεφαλὴν, ὅσον οὐκ ἀφηρέθη τὸν στέφανον, ἤργυρολογήθη πολλοῦ· ὅσον δὲ τὴν παρθενίαν κατέψευστο, τὴν τριήρη κατεκληρώσατο καὶ ταῖς γυναῖξι συνηρίθμητο, καὶ χρυσοῦ χαλκὸν ἀντηλλάξατο, τοῦ τῆς δάφνης παρθενικοῦ στεφάνου παστάδα βαρβαρικὴν.

8. Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ περὶ τὴν Ἀρτύκωμιν, καὶ οὕτω τῆς τριήρους ἐξεφορτώθη τὰ λάφυρα· καὶ πάλιν ἡ τριήρης τοῖς συνήθεσι κατεπεροῦτο πτεροῖς, καὶ πάλιν τὸ βάρβαρον ἐφ' ἑτέραν ἐπέλλετο· καὶ ἡμεῖς δοῦλοι βαρβάρων ἐξ ἐλευθέρων εἰλόκομεθα. Περὶ δὲ τρίτην ἡμέραν ἐπὶ τινα λιμένα καταίρομεν ἕτερον, καὶ τὴν τριήρη περὶ τὴν ἡπειρον μεθελκυσάντων ἡμῶν, καὶ δλην ταύτην ἐξαψαμένους τοῖς πείσμασιν, δλον τῆς νεῶς ἐξέπητη τὸ βάρβαρον, καὶ περὶ τὴν ψάμμον ἐγένετο, καὶ τὰς γυναῖκας ξυμμεθειλικύσατο, καὶ δλην σκηνὴν ἐγγὺς κυμάτων ἐπήξατο, καὶ λαμπρὰν ἡτοιμάσατο τράπεζαν. Καὶ μετὰ δὴ πολλὰς τὰς τροφὰς καὶ πόσεις καὶ βαρβαρικά τινα παίγνια, καὶ τὰλλ' ὅποσα βαρβαρικῶς καὶ ἀσέμνως ταῖς γυναῖξι κατεχρήσατο, ξὺν αὐταῖς γυναῖξι πρὸς ὕπνον ἐπάτη τὸ βάρβαρον, δλοις ἡδοναῖς καταβαπτισθὲν τὴν ψυχὴν, καὶ δλοις καταμεθύσαν τοῖς ἔρωσιν.

9. Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὸ βάρβαρον· ἡμεῖς δ' ἐκ θυμῆνος τοῦ σκάφους, τῇ μέθῃ τῶν βαρβάρων θαρρήσαντες, ἑαυτοὺς ἀνηγάγομεν, καὶ μυρίαὶ κατετυραννόμεθα λογισμοῖς, ἢ τῆς τριήρους ἀποδῆναι περὶ τὴν ἡπειρον, ἢ σὺν αὐτῇ τριήρει τὰς χεῖρας τῶν βαρβάρων φυγεῖν, ἢ τοῖς ὅπλοις Ἑλληνικῶς καθοπλίσασθαι, ὅσα τριήρης φέρει πολλὰ, καὶ τοῖς βαρβάρους κατεπιθέσθαι, καὶ νικᾶν ἢ πίπτειν μαχομένους ἡμᾶς. Ταῦθ' ἡμεῖς, καὶ στρατὸς ὀπλίτης περὶ τὴν ἡπειρον τοῖς βαρβάρους κατεπιτίθεται, δλοις ὑπνοῦσιν, δλοις καταβεβαχχυμένοις ἐξ οἴνου καὶ ἔρωτος· καὶ τὸ μὲν βάρβαρον ἅπαν ἄλλο κατεληζέτο· ἡμεῖς δ' Ἑλληνικὴν βαρβαρικῆς δουλείας ἀντηλλάσσομεθα, καὶ δοῦλοι πάλιν ἐκ δούλων γεγόναμεν, καὶ βαρβάρους δεσπότης ὄντες δμοδουλοι, καὶ αὐτοῖς δεσπότης συναιμαλωτιζόμενοι ὁμογλώτταις Ἑλλήσιν ἐδουλογραφούμεθα. Καὶ περὶ μέσην ἀγορὰν καὶ πόλιν Δαφνήπολιν, πόλιν Ἀπόλλωνος ἱερὰν, στρατηγὸς καὶ στρατὸς ἐφ' ἡμῖν θριαμβεύει τὰ ἐπινίκια, καὶ ἡ πόλις κροτεῖ καὶ ἀλαλάζει χαρμῶσυνα· καὶ πάντες ἡμεῖς ἡ λεία, τὸ λάφυρον, ἐλευσινῶς ἀφειλόκομεθα μέχρις Ἀπόλλωνος ἱεροῦ, δ δὴ θαῦμα φέρει πόλις Δαφνήπολις.

10. Ἄμα γοῦν τὸ πᾶν περὶ τὸν βωμόν· καὶ γὰρ τοὺς πόδας περιχουεῖς τοῦ θεοῦ, καὶ δλοις πλύνων τοῖς δά-

tus est, statim intendit arcum Diana, virgo et dea, in illam quæ, non ipsa virgo, virginem se mentita est, sagittamque contra illius caput emittere videtur; illa autem sagittam reformidans caput in aquis abscondit et unda ebulliens coronam aufert. Omnes igitur quæ barbarorum mancipia factæ erant, lauro coronatæ, fonti immissæ sunt; quæ autem caput non absconderunt et quibus non erepta fuit corona, illæ magna pecunia venditæ sunt; quæ autem virginitatem mentitæ sunt triremi redditæ inter mulieres annumeratæ sunt, aurum ære, quod dicitur, virgineam lauri coronam barbaris amplexibus permutantes.

8. His igitur Artycomide gestis et spoliis exonerata trireme, iterum solito alarum remigio instruitur triremis, et iterum alio properant barbari; nos autem barbarorum servi ex liberis trahimur. Tertia die in alium delati portum, appulsa terræ rudentibusque firmata trireme, omnes nave egressi barbari invaserunt litus, et secum mulieres traxerunt, statutoque proxime fluctus tentorio, prandium opipare apparaverunt. Immodice estur ac potatur, tandemque post barbara ludorum oblectamenta, in quibus feminis barbarice et indecore abusi sunt, cum feminis ipsis somno se tradiderunt, animum voluptatibus immersi et amoribus ebrii.

9. Ita igitur barbari habuerunt; nos autem navis e fundo, eorum ebrietate audaciores facti, nosmetipsos subduximus, et innumeris consiliis jactabamur, incerti an e navi in terram fugeremus, aut cum ipsa trireme e manibus barbarorum evaderemus, aut armis, quibus probe instructa erat triremis, Græcorum more, armati illos invaderemus, vincere rati aut saltem pugnando cadere. Dum hæc animis agitamus, alius exercitus omnes barbaros dormientes meroque ac venere sepultos invasit cepitque; nos autem Græca servitus post barbaram excepit, ex servis iterum servos, conservosque dominorum, et simul cum dominis ipsis Græcorum eadem ac nos lingua utentium. Mox per medium forum et Daphnipolim, urbem Apollini sacram, dux ipse et exercitus de nobis triumphat inter victoriæ cantus, dum civitas plausus miscet et lætas voces; nos autem victoris præda spoliaque misere ad Apollinis templum, quo urbs Daphnipolis illustris est, tracti sumus.

10. Statim igitur omnes circum aram effusi; ego autem numinis pedes amplexus lacrymisque ubertim manantibus

4 κρουσι, « Σὺ στήσον, Ἄπολλον, εἶπον, τὸν κλύδωνα,
 « συμπαθὲς εὐδίον ἀντιπνεύσας τοῖς ἐμοῖς δυστυχήμασι.
 « Διὸς κήρυξ σοῦ πατρὸς ἦχον ἐξ Εὐρυκώμιδος ἐς Αὐ-
 « λίκωμιν, ἐκ δάφνης ταύτης τῆς σῆς τὴν ἐμὴν ταύτην
 5 « ἀθλίαν στεφανωθεὶς κεφαλῆν· ἄλλ' Ἔρω, σὸς ἀδελ-
 « φός, βρόδοις ταύτην ἀντεστεφάνωσεν· οὗτός μοι τὴν
 « παρθενίαν ἐσύλησεν, ἣ μᾶλλον ἐρωτικῶς ἀντηλλά-
 « ξατο, Ὑσμίνην παρθένον ἀθλίαις ταύταις ἀντιπαρα-
 « θεὶς μοι χερσίν, ἣν καὶ Ποσειδῶν παρθένον ἀνήρ-
 10 « πασεν ἐξ ἐμῶν τούτων ἀθλίων χειρῶν, καὶ μέσης
 « ψυχῆς, ὄλω πνεύματι πνεύσας, ὄλω θαλάσῃ καὶ
 « κλύδωνι· σὺ δέ μοι στήσον τὸν κλύδωνα, καὶ τὴν
 « Ὑσμίνην παράθου μοι τῇ χειρὶ, ἣ καμὲ πρὸς αὐτὴν
 « Ὑσμίνην ὄλον μετάγαγε. Δούλος ἀντ' ἑλευθέρου
 15 « γεγέννημαι, καὶ τρίδουλος ἀντὶ κήρυκος, Ἔρωτι δου-
 « λογραφηθεὶς τὰ πρῶτα, καὶ βαρβάρους τούτοις, τοῦτο
 « τὸ δεύτερον, καὶ τρίτον τοῖς ἐκ τῆς σῆς ταύτης
 « Δαφνηπόλεως Ἑλλήσι. »

11. Ταῦτ' ἔλεγον, καὶ τοῖς αἰγυμάλτοις συνεφειλ-
 20 κόμην περὶ δάφνην καὶ τρίποδα· καὶ χρησμός με καὶ
 κλῆρος πάλιν δουλογραφεῖ· καὶ πάλιν τρίδουλος καὶ
 δούλος ἐγὼ, καὶ τῷ δεσπότη περὶ τὴν οἰκίαν μεθέλκο-
 μαι, ὃ χρησμός καὶ κλῆρος τὴν ἐμὴν ἐχαρίσατο δού-
 λωσιν· ἣ δέ μοι δεσπότης φησί·

25 Τίς, πόθεν, εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἧδὲ τοκῆς;

Ἐγὼ δ', « Ἄλλ', ὃ δεσποῖνα, δούλος σός· τὰ δ' ἄλλα
 « ζητοῦσα μαθεῖν, ὄλον δρᾶμα ζητεῖς καὶ ὄλον τραγῳ-
 « δῆμα. Παράδειγμα Τύχης ἐγὼ, νερτέρων σκιά,
 « δαιμόνων παίγιον, Ἐρινύων τράπεζα. » Καὶ λέγων
 30 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπέπηγειν τῇ γῆ, καὶ ὄλην τοῖς δάκρυ-
 σιν ἔβρεχον. Ἦ δ', « Ἄλλ' ἐπίσκηπτε, λέγουσα, μὴ
 « εἴσθη μηδενός, ἀλλὰ πάντ' ἐκκάλυπτε λέγων. »
 Ἐμοῦ δ' ἐπέλειπεν ἡ φωνή, καὶ ἡ γλῶσσα ἐπέιχετο,
 35 καὶ μου τῶν ὀφθαλμῶν κατὰ ποταμοὺς ἀπέβρει τὸ
 δάκρυον. Ὁ δέ μου δεσπότης (παρῆν γὰρ καὶ αὐ-
 τός), « Καίρὸς ἀρίστου, φησὶν, ἀνακλιθῶμεν ἐπὶ τὸ
 « δεῖπνον, καὶ περὶ τράπεζαν καὶ μέσας τροφὰς τῇ
 « γλώσση τοῦ δούλου καιρὸν χαρισώμεθα. »

12. Τοῖνυν παρετίθετο τράπεζα, καὶ οἱ δεσπότηαι μὲν
 40 ἀνεκλίνοντο, ἐγὼ δὲ παρεστῆκειν δουλοπρεπῶς· καὶ
 πάλιν ἡ δεσπότης πρὸς μέ φησιν· « Ἴδού σοι καιρὸς
 « κατὰ μέρος ἡμῖν τῇ γλώσση καταζωγραφεῖσαι τὰ
 « σά. » Ἐγὼ δὲ καὶ μόνον ἐπιμνησθεῖς, ἔλειπνόν ἐβρυ-
 45 χασάμην ἐγκάρδιον, πολλὰ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν κατεπέ-
 σταξά δάκρυα, « Φείσασθε, λέγων, δεσπότηαι, δυστυ-
 « χημάτων ἐμῶν, μὴ τὴν τράπεζαν εἰς κοπετὸν μετα-
 « βάλλω, καὶ πένθους ὑμῖν κρατῆρα κεράσωμαι. »
 Καὶ λέγων οὐκ ἔπειθον, καὶ μὴ πείθων,

50 Αἱ! αἱ! τὸ δούλον ὡς κακὸν πεφυκέναι,
 φημί,

Τολμᾷ δ' ἄ μὴ χρῆ τῇ βίᾳ νικώμενον.

13. « Ἐμοὶ πατρὶς πόλις Εὐρύκομις, πατὴρ Θεμι-

rigans, « Apollo, inquebam, te hanc tempestatem sistere, te
 « mei misertum leni zephyrorum anima calamitates meas
 « temperare decet. Ego Jovis patris tui nuntius Eurycomide
 « Aulicomidem veni, hac tua lauro infelicissimum caput
 « redimitus, quod Amor contra, frater tuus, rosa coro-
 « navit : ille me virginitate spoliavit aut potius illam ama-
 « toris commutavit nequitiis, Hysminen virginem mise-
 « ris istis manibus tradens, quam intactam Neptunus
 « manibus a meis medioque e pectore raptam, ventorum
 « velut agmine facto, totoque mari et stridentibus undis
 « abstulit; te autem, hac tempestate sedata, aut Hysmi-
 « nen mihi restituere, aut me ad illam abducere oportet.
 « Ego ex libero servus, immo ter servus ex praecone fa-
 « ctus sum, Amori primum servus addictus, secundo
 « barbaris, tertio denique Graecis istius urbis Daphnopolis
 « tuae civibus. »

11. Haec dicens cum reliquis mancipiis ad laurum tri-
 podiumque ductus sum; mox oraculum et sortes iterum me
 servum autumant, rursusque servus, ac tertio servire jus-
 sus, dominum, cui servitutis meae obsequium sors et ora-
 culum tribuerant, ad aedes sequutus sum; statimque ingres-
 sum hera interrogavit :

Quis sis, qua patria, queisnauque parentibus ortus.

Ego autem, « Servus tuus sum, inquam, o domina; cae-
 « tera si scire quaeris, drama, imo tragediam postulas. In
 « me quid possit Fortuna deprehendis. Ego larvale simu-
 « lacrum, deorum ludibrium, et Eumenidum mensa sum. »
 Haec dicens, solo, quod lacrymis madebat, fixos oculos te-
 nebam. Illa autem, « Perge, inquit, nulla reticeas, cunc-
 « taque mihi expande. » Mihi autem vox delicit et lingua
 detinetur, ex oculisque quasi flumina lacrymarum exundant.
 Herus vero, qui aderat, « Prandii, inquit, tempus est :
 « decumbamus mensae et inter epulas temporis aliquid
 « istius servi narrationibus dabimus. »

12. Apposita est itaque mensa, et domini accubuerunt;
 ego autem ut servum decuit, adstiti; iterumque domina,
 « En tibi, inquit, tempus adest res tuas nobis per partes
 « verbis depingendi. » Ego vero ut primum harum memini,
 cruciabilem imo de pectore suspirium ducens, ubertimque
 ex oculis manantibus lacrymis, « Parcite, inquam, do-
 « mini, infortuniis meis, ne, convivii laetitia in luctum
 « versa, tristitiae poculum omnibus propinem. » Quum
 his verbis non persuasissem,

Conditio servi nempe semper pessima est
 inquam,

Quae non oportet, victa per vim sustinet.

13 « Mihi patria Eurycomis, pater Themisteus et Diantea,

« στεύς καὶ μήτηρ Διάντεια· εἰ δ' εὐτυχοῦντες, εἰ τὰ
 « πρῶτα φέροντες τῶν ἐν Εὐρυκώμιδι, οὐκ ἐμόν ἐστι
 « λέγειν. Καιρὸς Διασίων τῇ πόλει, καὶ πανήγυρις
 « λαμπρὰ τὰ Διάσια· ἐγὼ δὲ δάφνη στεφανωθείς,
 5 « χιτῶνι κατακοσμηθεὶς, ἀρβύλῃ σεμνῇ, καὶ ὄλον πε-
 « ριδυθεὶς τὸ κηρύκειον, κήρυξ ἦκον ἐς Αὐλικώμιδα·
 « καὶ μου τὸν στέφανον Ἐρωσ ἐσύλησεν, Ὑσμίνῃ παρ-
 « θένῳ περικαλλεῖ, Σωσθένοῦ θυγατρὶ, τὰ πρῶτα τῶν
 « ἐπ' Αὐλικώμιδι φέροντος, ἀγκίστρῳ χρυσάμενος·
 10 « καὶ δούλος Ἀφροδίτης εἰς τὴν ἐμὴν Εὐρυκώμιιν ἀν-
 « θυπέστρεψα ξὺν αὐτῇ παρθένῳ, καὶ τῷ ταύτης πα-
 « τρὶ. Τὰ δ' ἐφεξῆς ὅποια; Σωσθένης, πατὴρ Ὑσμίνης,
 « ἐν μέσῃ τραπέζῃ καὶ δειπνῶν πολυτελεῖ, γάμον ἔτε-
 « ρον κηρύσσει τῆς θυγατρὸς· ὃν ἡδέως φεύγοντες
 15 « ἡμεῖς, πικρῶς ἀλισκόμεθα, εἰς πῦρ ἐκ καπνῶν ἐμ-
 « πεσόντες, καὶ ὄμβρων εἰς θάλασσαν. Ναῦς ὑπηρετίς
 « ἡμῖν τῇ φυγῇ, πρὸς ἣν Ποσειδῶν ἀντιπνεῖ, καὶ θῦμα
 « ζητεῖ, καὶ τὸ θῦμα κληρούμεθα, καὶ ἦν ὁ κλήρος
 « ἐπὶ τὴν Ὑσμίνην πεσῶν. Ἡ δέ μου τῶν χειρῶν ἔλει-
 20 « νῶς ἐκσπασθεῖσα, κατὰ κυμάτων ὠθεῖται, καὶ τὸ
 « μὲν ναυτικὸν ἐξάγει τοῦ κλύδωνος, ἐμὲ δ' εἰς μέσας
 « θαλάσσας ἐμβάλλει καὶ κλύδωνα, καὶ θῆνον, καὶ
 « κωκυτόν· ἃ δὴ μὴ φέρον τὸ ναυτικόν, τῆς νεῶς περὶ
 « τὴν χέρσον ἐκσπενδοῦσά με, καὶ τὸ βάρβαρον τοῦτο,
 25 « τὸ νῦν συναϊγμάλιον, αἰγμάλιον ἄγει με· ἔθεν
 « ἐκ σῆς ταύτης πάλιν ἡγματοῖσθην χειρὸς, δούλος ἐκ
 « δούλου γενόμενος καὶ τρίδουλος ἀντὶ κήρυκος. »

14. Ταῦτ' ἔλεγον, καὶ κατεβρεχόμεν τοῖς δάκρυσιν·
 ἣ δέ μοι δεσπότης φησίν· « Ὅλον δρᾶμα τὰ κατὰ σέ,
 30 « καὶ ὄντως τραγῳδία· τὰ δ' εἰς δεσπότης ἡμᾶς,
 « εὐτυχεῖς. » Ἐγὼ δὲ, « Ὅτι δεσπότης ἔχω μᾶλλον
 « δυστυχῶ, πρὸς τὴν δεσποινὴν ἔλεγον.

Ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γεύσασθαι κακῶν,
 Φέρει μὲν, ἀλγεῖ δ' ἀγχέν' ἐντιθεὶς ζυγῶ. »

35 Καὶ ὁ δεσπότης φησίν· « Εἰ μὲν σοι πατὴρ περιφανής,
 « καὶ γένος λαμπρὸν, καὶ τὰ κατ' οἴκους πολυτελεῖ,
 « νῦν τούτων ἔχεις οὐδέν· δούλος γὰρ εἶ καὶ δούλος
 « ἡμῶν. Εἰ δὲ καὶ σωφροσύνης καὶ παρθενίας Ἀφρο-
 « δίτην ἀντηλλάξω καὶ Ἐρωτα, εἰ δὲ καὶ στεφάνων,
 40 « ἐκ δάφνης παρθενικῶν στέφανον ἐκ βόδιον ἐρωτικόν,
 « μή σοί γε τὸ ἀπὸ τοῦδε· ἀλλὰ κτήσαι τὸ σῶφρον καὶ
 « τὸ φιλόσωφρον ἀγάπησον, ἵνα μὴ τὴν σωφροσύνην ἐξ
 « ἔργων μάθης αὐτῶν,

Καὶ χεῖρα κτήσῃ δεσπότηου διδάσκαλον. »

45 15. Ταῦθ' ὁ δεσπότης· ἐγὼ δ' ἐσίγων, καὶ τοὺς ὀφ-
 « θthalmοὺς εἶγον ὀρῶντας εἰς γῆν, καὶ ὄλους δακρύων
 « μεστούς. Καὶ οὕτω πέρας τὰ τῆς τραπέζης ἐδέχετο· καὶ
 « ὁ τῶν Διασίων κήρυξ Ὑσμίνης ἐγὼ καὶ τῆς δάφνης
 « στεφανωθείς, ὁ λαμπρῶς τὸ πρῶτον πλεῖστας ἐξ Εὐρυ-
 50 « κώμιδος, ὁ περὶ τὴν Αὐλικώμιιν βασιλικῶς ἐπ' ἄρματος
 « ἵππασάμενος, ὁ πολυτελῶς ἐπὶ τῆς τοῦ Σωσθένοῦς
 « λαμπρᾶς τραπέζης ἀνακλιθεὶς, ἐπὶ δουλικῆς τραπέζης
 « νῦν ἀνακέκλιμαι σὺν δημοδούλων χορῶν, καὶ τὰ τῶν
 « δούλων ὑπερετῶ, καὶ ὄλους δούλους εἶμι, καὶ ὄλην δου-

« mater : an divites et in civitate sua primi, dicere non
 « meum est. Diasiorum, quæ splendida celebritate pera-
 « guntur, tempus erat : ego laurea coronatus, sacra veste
 « ornatus, calceumque venerandum et omnia denique præ-
 « conis insignia indutus, caduceator Aulicomidem veni ; et
 « Amor mihi coronam prædatus est, Hysmine, formosis-
 « sima virgine, et Sosthenis, viri inter suos nobilissimi, filia,
 « velut illicio usus ; itaque Veneri mancipatus in meam
 « Eurycomidem reversus sum cum puella ejusque patre.
 « Cætera quænam subsequuta sunt ? Sosthenes, Hysmines
 « pater, medio in prandio et inter copiosa fercula aliud
 « filiaë connubium nunciavit ; nos illud læti fugientes acer-
 « bissimam in servitulem incidimus, ex fumo in ignem , et
 « ex imbre in mare. Navis fugientibus nobis ministra ,
 « quam Neptunus adversa tempestate agitavit ; mox victi-
 « mam quærit, victimam sortimur, et sors super Hysmi-
 « nen cadit. Illa autem misere a manibus meis avulsa
 « fluctibus mandatur, et nautas quidem iratis fluctibus
 « subducit, me autem medio mari tempestatique et lacry-
 « mis et gemitibus immergit ; quorum autem impatiens
 « nautica plebes e nave in terram me jaculatur, et barbari
 « illi, qui nunc conceptivi mihi sunt, captivum me ab-
 « ducunt, usque iterum manibus tuis prædæ cessi, ser-
 « vus ex servo terque servus ex caduceatore. »

14. Hæc cum lacrymis dicta danti, « Vere, respondit
 « domina, quidquid tibi accidit, drama et tragœdiam
 « censere potuisti, hoc solo felix, quod nos heros nactus
 « es. — Immo, inquam, infelix ; etenim

Gustare nulla quisquis assuevit mala,
 Fert, sed dolet, cervice supposta iugo. »

Except dominus : « Quamvis patria nobilis, splen-
 « didum genus, et plurima domi ac pretiosa supellex est,
 « nulla tamen horum nunc habes ; servus enim es et servus
 « noster. Sed, quod castitati et pudicitiaë Veneris Amo-
 « risque lubentias, et rosarum Amoris coronamina virgi-
 « neo lauro prætulisti, neque illud proderit ; itaque mo-
 « destus esto, et modestiam ama, ne factis ipsis temperan-
 « tiam discas,

Manusque herilis te doceat modestiam. »

15. Ad hæc domini verba tacui, fixis in terram oculis
 lacrymarumque plenis. Soluta convivio, ego, qui laureatus
 splendide Eurycomide primum navigaveram, qui Auli-
 comidem curru regaliter ingressus, sumptuosus Sosthenis
 epulis accubneram, servili accumbo mensæ cum conser-
 vorum choro, servorum ministerium præstans, et ex omni
 parte servus, immo ipsissimam servitutem indutus, servile-
 que obsequium fingens, omnibus, Jupiter diique omnes,

λείαν ἐνδεδυμαι, καὶ ὄλην δουλοπρέπειαν ὑποκρίνομαι, ὄλην ἀποδυεῖς, ὧ Ζεῦ καὶ θεοί, τὸ κηρύκειον καὶ ὄλην τὸ ἐλευθερον. Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὰ κατ' ἐμέ, καὶ οὕτως ἐδούλευον· ἀλλ' οὐδ' ἐν μέσοις οὕτω δεινοῖς
5 Ὑσμίνης λήθη, παρθένου φίλης ἐμῆς, ἔπαθον, οὐ νῆ τὸν φοβερόν Ἐρωτα, τὴν τοσοῦτων δυστυχημάτων πηγὴν.

16. Ὁ τῶν Διασιῶν ἦξε καιρὸς, καὶ κἂν Δαφνήπο-
λις οὐ τιμᾷ τὰ Διάσια, κἂν οὐκ ἄγχι πανήγυριν, ἀλλ'
10 ἐμέ οὐ διέλαθε, καὶ τὴν μνήμην ἀνῆψε, καὶ τὸν θρῆ-
νον ἐξήγειρεν· ἀλλ' ἦ μοι Ὑγῆ καὶ τούτων ἐφθόνησεν.
Ἐθρήνον, ἀλλὰ τὸν θρῆνον ὑπέκλεπτον· δάκρυον, καὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπεκρυπτόμην τῶν δεσποτῶν· τὴν
ψυχὴν εἶχον καὶ φωνὴν καὶ γλώσσαν ἀνεπλάττομην τῶ
15 νῆ τὴν Εὐρύκωμιν, τὴν Αὐλίκωμιν, τὸ κηρύκειον, τὸν
τοῦ Σωσθένους κῆπον, τὸ περὶ τὸν κῆπον φρέαρ, τὰ
παρὰ τούτῳ πτηνὰ, τὸν κατάχρυσον ἀετὸν, τὴν φιάλην
καὶ πάντ' ἐκεῖνα τὰ κατ' αὐτὸ, τὴν Ὑσμίνην κινῶ-
20 σαν, ἐρωτικῶς μοι προσπαίζουσαν, τοῖς ποσὶ μου συμ-
παίζουσαν, ταῖς κύλιξι καταπαίζουσαν, καὶ τᾶλλ'
ὅποσα τότε (βαβαὶ τῶν ὡς ἐν ὄνειροις ἐρωτικῶν ἡδο-
νῶν) κατεπαίζομεν· καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, « Ὑσμίνη
« μοι φίλη, » λέπτον ἐψιθύριζον. Οἷς μέσοις ἡ δεσπότις
25 αἰφνης ἐφίσταται καὶ φησι· « Τί τοσοῦτον καταβα-
« πτίξῃ τοῖς δάκρυσιν ἰδοῦ σοι ἔχεις Ὑσμίνην ἐμέ,
« δέσποιναν σὴν καὶ δούλην ἐξ ἔρωτος. » Ἐγὼ δ'
οὐδὲν εἰπὼν εὐθύς ἀπεπήδησα, καὶ μόνης Ὑσμίνης
ἐτίμων τὸν ἔρωτα, καὶ ὄλην ἐνοπεριζόμεν αὐτήν.

30 17. Ὅσα μὲν οὖν μοι συνέπειζεν ἡ δεσπότις ἐρωτι-
κῶς, καὶ κατεπετίθετο συνεχῶς, καὶ ὅσα παρὰ τῷ δε-
σπότῃ κατελοιδορεῖ μου, καὶ ὅσα με κατηπειλεῖτο
καὶ χειρὶ καὶ γλώσση καὶ κεφαλῇ, οὐ τῆς ἐμῆς ἀν εἴη
ταῦτα γλώσσης λαλεῖν, ἵνα μὴ λαθῶν Ἐρωτος τῆ γλώσ-
35 ση καταπορευέσθαι μου τὴν ψυχὴν, ἢ καὶ τὴν γλώσσαν
αὐτήν, ἣν Ὑσμίνη φυλάξω παρθένω μεστὴν χαρίτων
ἐρωτικῶν καὶ μέλιτος Ἀφροδίτης, οὗ κατακόρως ἡμεῖς
τῆ γλώσση μόνῃ κατετρύφαμεν.

18. Καιρὸς οὖν ἑορτῆς, καὶ λαμπρὰ πανήγυρις
40 Δαφνηπόλει τῆ πόλει, καὶ παρθένου Δάφνης φυγῆ, τὰ
τῆς ἑορτῆς· καὶ ζῦσις δμωνύμου φυτοῦ, ἐπὶ πᾶσιν
Ἀπόλλωνος ἑορτῆ καὶ πανήγυρις· παρθένος γὰρ ἡ
Δάφνη, καὶ παρθένος καλή· ταύτης Ἀπόλλων ἐρᾷ,
καὶ ἡ παρθένος φρίσσει τὴν συμπλοχὴν τοῦ θεοῦ, καὶ
45 ἀνανεύει τὸν ἔρωτα, τὴν Γῆν δυσωπεῖ· ἡ δ' ἔλει τὴν
κόρην, καὶ φεύγουσαν κρύπτει, καὶ παρθένον τηρεῖ,
καὶ φυτὸν δμώνυμον ἀντιδίδωσιν· Ἀπόλλων τοῦ φυτοῦ
στεφανοῦται, καὶ παραμυθεῖται τὸν ἔρωτα. Παρὰ
50 γοῦν δὴ τῆ Δάφνη βωμὸς καὶ πόλις δμώνυμος, Ἀπόλ-
λωνος δ βωμὸς, καὶ ἡ πόλις Δαφνήπολις.

19. Ταῦτα δὴ ταῦτα. Πανήγυρις Δαφνηπόλεως, καὶ
χίρρυκες στεφανοῦται χρυσαῖα λαμβάνοντες τὸ κηρύκειον·
Ἀπόλλων χρημοδοτεῖ, καὶ χίρρυκα τὸν ἐμὸν δεσπότην
ἀνηγόρευσεν, καὶ χίρρυκα λαμπρὸν εἰς Ἀρτύκωμιν.

præconii et libertatis insignibus amissis. Sic se res meæ habebant, sicque serviebam, sed mediis in infortuniis non, per metuendum Cupidinem, tot et tantorum malorum meorum fontem, Hysmines, puellæ mihi dilectissimæ, oblivio mentem ceperat.

16. Interea Diasiorum tempus instabat; et quamvis Daphnipolis Diasia non agit, neque solenni pompa celebrat, non me tamen fugit et accensa recordatione mens luctum excitavit; sed Fortunæ sævitas et invidia hæc omnia mihi præcipuit. Flebam, sed lacrymas furabar; flebam, sed oculi dominorum adspectum cavebant: ita animum vocemque et linguam et lacrymas compesceram. Obversabantur mente servi, infelicissimi præconis, cum Eurycomide Aulicomis, præconium, Sosthenis hortus, horti fons, fontis aves, aurea aquila, phiala omniaque illa quibus fons decorabatur, vinum fundens Hysmine mihi amatorie, alludens, colludens pedibus, poculis deludens et cetera omnia quibus (prohi! amatorie quas velut in somniis libavimus voluptates) nos delusimus; et inprimis Hysminem carissimam voce tenui vocabam. Interea domina ex improvise adstans, « Ecce tibi, inquit, habes me Hysminem, dominam
« tuam, sed Amori obsequentem. » Ego tacitus subito evolavi et solius Hysmines amorem venerabar illamque animo semper intuebar.

17. Cætera, quibus mihi domina amatorie colluderet, quibus me nequitiis urgeret assidue, quibus ad dominum calumniis insimularet, quæ ipsa manuum capitibus gestu minaretur, dissimulabo silentio, ne furtim adrepens Amor linguæ opera mentem corrumpat, aut saltem ipsam linguam, quam Hysminæ virgini custodiam amoris plenam blanditiarumque et Veneris mellis, quo sola lingua ad satietatem delectati sumus.

18. Interea festi dies aderant et urbi Daphnipoii splendida panegyris apparatus. Virginis Daphnes fuga in hoc festo effingitur; et puella in ejusdem nominis arborem mutata præsertim in Apollinis festo et panegyri celebratur, virgo etenim Daphne et virgo pulcherrima; illam Apollo deperibat, et virgo numinis complexus reformidans Terram supplex invocat, quæ miserta puellam fugientem occuluit, et servato Daphnæ virginitatis honore arborem cognominem insequenti deo reddidit; laurea se coronat Apollo et amorem suum solatur. Proximum igitur arbori Phæbi templum, civitasque de virginis nominæ Daphnipoii dicta.

19. Hæc festo causam præbuerit. Daphnipoii panegyris, et coronati caduceatores acceptum oraculo præconium obeunt, eoque tempore hero meo caduceatori Artyconidem ire contigit. Ille statim lauro coronatus per medium forum

Ἄλλο δὲ στεφανοῦται τῆς δάφνης, διὰ μέσης ἀγορᾶς πομπεῖ λαμπρῶς, διὰ μέσου θριαμβεύει θεάτρου· καὶ πλῆθος περὶ τὸν κήρυκα, καὶ προπομπὴ λαμπρὰ καὶ ποικίλη, καὶ τᾶλλ' ὅποσα καμὲ κατέπειθε τὸ κηρύκειον· ὧν πάντων μεμνημένος ἐγὼ, μέσῳ λαμπρῶ θεάτρῳ καὶ λαμπρᾷ τελετῇ πλήρει χαρῶν καὶ ἡδονῆς, θρήνων ἐπληρούμενη καὶ κοικυτῶν, καὶ ὡς ἐν κεραυνῶ τῇ μνήμῃ τὴν ψυχὴν ὄλην κατεκεραυνοβόλῳμην πυκνά. Οὕτω τοίνυν, οὕτω λαμπρῶς, οὕτω πολυτελεῶς
 11 καὶ φιλοτίμως ὁ κήρυξ καὶ δεσπότης ἐμὸς περὶ τὴν οἰκίαν ἐγένετο, δάφνης ἐστεφανωμένος, χιτῶνι κεκοσμημένος λαμπρῶ καὶ πεδίλῳ σεμνῶ. Μετὰ γοῦν δὴ τὴν λαμπρὰν ἐκείνην πομπὴν, ἣν καγὼ ποτε (βαβαί τῆς τύχης!) ἐπόμπευον εἰς Εὐρύκωμιν, ὁ κήρυξ σὺν αὐτῇ
 15 μοι δεσποίνῃ περὶ λαμπρὰν ἀνακέλῃται τράπεζαν, δάφνης τὴν κεφαλὴν ἐστεφανωμένος, καὶ κήρυξ ὧν ἐκ κορυφῆς καὶ μέχρι ποδῶν.

20. Περὶ δὲ μέσην τὴν τράπεζαν ἡ δεσποτίς φησί·
 « Κήρυξ, σὴν μὲν ταύτην ἐμὴν κεφαλὴν Ἀπόλλων
 20 « λαμπρῶς ἐστεφάνωσε, κήρυκα σε λαμπρὸν στειλά-
 « μενος ἐς Ἀρτύκωμιν, καὶ κήρυκα λαμπρᾶς Ἀπόλ-
 « λωνος ἑορτῆς· καὶ σοι τὰ περὶ τὴν δόδον εὖ διάθειτο.
 « Δούλος δ' οὗτος ἡμῶν, ὃν αἰχμὴ σοι καὶ γενναία χεῖρ
 « ἐλήϊσατο, μὴ σοι συνέψοιτο πρὸς Ἀρτύκωμιν· δοκεῖ
 25 « γὰρ μοι καὶ τῷ νῶ συνετός, καὶ τῇ γλώσση σοφός,
 « καὶ ὄλον συνέχων τὸ ἐπισχύνιον, καὶ συνεχῶς θρηγῶν
 « καὶ κοπτόμενος· δέδοικα γοῦν, μὴ τί σοι νεανιεύση-
 « ται τῶν οὐκ ἀγαθῶν, ὅτι καὶ τὸ δούλον τοῖς δεσπόταις
 « πολέμιον. » Καὶ ὁ δεσπότης φησίν· « Ἄλλὰ, κατὰ
 30 τὴν τραγωδίαν,

Χρηστοῖσι δούλοις συμφοραὶ τῶν δεσποτῶν

Κακῶς πίπτονται καὶ φρενῶν ἀνθάπτεται. »

Ἡ δ' « Ἄλλὰ χρηστοῖς φησίν ἡ τραγωδία· ὁ δὲ καὶ
 « κήρυξ γεγονέναι τερατολογεῖ, καὶ γένος καὶ πατρίδα
 35 « λαμπρολογεῖ, καὶ ἀλλάττα πολλὰ λαμπρῶς κατα-
 « γλωσσαλεῖ. »

21. Καὶ ὁ δεσπότης πρὸς μέ φησιν· « Εἰ κήρυξ, ὡς
 « εἰρηκας, γέγονας, οὕτω δὴ καὶ σὺ κατ' ἐμέ τὴν κε-
 « φαλὴν ἐστεφάνωσας. » Ἐγὼ δὲ, « Ἄλλὰ σύ μοι,
 40 « δέσποτα κήρυξ, φείσαι γλώττης ἐμῆς οὕτω προπετῶς
 « κινουμένης καὶ ἀναιδῶς. Ἀληθῶς καὶ τοὺς πόδας
 « κεκόσμημαι, καὶ ποδῆρη χιτῶνα τουτοῦ λαμπρότε-
 « ρον περιβέβλημαι, ὅτι καὶ κήρυξ Διὸς πατρὸς ἀν-
 « δρῶν τε θεῶν τε· σὺ δὲ μοι σύγγνωθι, δέσποτα. »
 45 « Καὶ πρὸς τὴν δεσποτίνην ὁ δεσπότης φησίν· « Ἴσως ποτ'
 « ἦν κήρυξ οὗτος ἐλεύθερος ὢν, καὶ βάρβαρος χεῖρ εἰς
 « δουλείαν μετήγαγε·

Τύχη (γὰρ) τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλία.

« Εἰ γοῦν μοι συνέψοιτο πρὸς τὴν Ἀρτύκωμιν, ἴσως
 50 « οὐκ ἀσυντελής ἔσται μοι τῷ κηρύγματι. » Ταῦτα
 εἶπε, καὶ τῆς τραπέζης ἀνέστη, καὶ πρὸς τὸ λειτούργημα
 γέγονεν. Καὶ πάλιν ἡ πόλις ὀρθή, καὶ πάλιν προπομπή,
 καὶ πάλιν πανηγυρίς, καὶ πάλιν ὕδαί, καὶ τᾶλλ' ὅποσα
 κοσμοῦσι τοὺς κήρυκας.

splendido agmine stipatus et per medium theatrum triumphantis instar incessit, frequentis populi circulo septus et illustri comitatu, his denique omnibus, quæ meum quoque aliquando luserant præconium; quorum hoc temporis momento recordatus medio in theatro et inter gratas festi et publicæ lætitiæ voces luctu lamentoque implebar; et mens memoria, veluti gravi tonitru procellaque sideris percussa corruerat. Sic igitur, tam illustri, tam sumptuoso, tam nobili apparatu, caduceator, herus meus, domum ducitur, laurea redimitus, splendida tunica et venerando calceo exornatus. Post igitur illustrem illum comitatum quo et ego quondam (papæ reciprocas sortis vices!) Eurycomidem perveneram, caduceator cum domina splendidiæ mensæ accubuit lauro tempora redimitus omnibusque præconii ornamentis instructus, et caduceator a capite ad pedes usque factus.

20. Medias inter epulas domina sic infit: « Caduceator, tum hoc meum caput Apollo splendide lauro coronavit, qui te præconem splendidum Artycomidem misit, et splendidi Apollinis festi præconem: faxit ille tibi prosperum iter. Ne autem servus ille noster, quem cuspis et generosa manus rapuit, te sequatur Artycomidem; nam mihi videtur animi prudens et linguæ parcus, sed supercilia semper contrahit et indesinenter lacrymatur et pectus contundit: itaque me metus incessit, ne cujusquam tibi illætabilis causam præbeat, quoniam infestum dominis est omne servorum genus.
 « — At nescis illud tragædiæ, inquit dominus:

Hæc magna servis optimis calamitas,

Cum res heriles pessime afflictæ cadunt. »

Illa autem: « De bonis tragædia loquitur: verum ille se caduceatorem fuisse jactat, et genere ac patria gloriatur, illustria multa denique mala loquacitate prædicat. »

21. Tunc conversus ad me herus: « Tu quoque aliquando caduceator fuisti et tu sic caput coronasti? » Ego autem, « Parce, o, inquam, domine caduceator, parce meæ linguæ si quid temerarie aut ultra modestiam protulerit. » Ego certe sacro calceo ornatus talaremque ista tua splendidiorem tunicam indutus, Jovis hominumque decorumque parentis caduceator fui. A te autem, domine, venia sit dicto. » Conversus autem ad dominam herus, « Fasse, inquit, quondam caduceator fuit quum liber esset, et a barbaris in servitutem postea abductus fuit:

Humana fingunt Fata, non prudentia.

« Itaque si me sequetur Artycomidem, fortasse meo præconio non inutilis erit. » His dictis, cæna perfunctus munus suum obire perguit. Et rursus arrecta civitas illum comitatu prosequuta, et rursus panegyris, et rursus cantus et hæc omnia quæ caduceatorum honori dantur.

BIBAIION ENNATON.

LIBER NONUS.

1. Οὕτω τοίνυν, οὕτω λαμπρῶς τὴν πρὸς τὴν Ἀρ-
 τύκωμιν ἐστελλόμεθα. Καὶ περὶ ταύτην ὁ κήρυξ ἐγέ-
 νετο· καὶ πάλιν λαμπρὰ προπομπή, καὶ πάλιν ὄγλος
 καὶ θρίαμβος, κόσμος ἀγυῶν, καλλώπισμα ἀγορῶν,
 6 παρθένων στεφάνωμα· παρὰ γὰρ δὴ τοῦτο τὸ μέρος
 Ἀρτύκωμις εὐτυχεῖ, παρθενίαν τιμῶσα, καὶ βωμὸν
 Ἀρτέμιδος παρθένου κόσμον ἔχουσα κεφαλαῖον. Κυ-
 βάλων πλῆθος καταθέλον τὴν ἀκοήν, πασάδων καλ-
 λωπισμὸς ἡδύνων τοὺς ὀφθαλμοὺς, ῥόδων σταλαγμοὶ,
 10 καὶ πᾶς εὐώδης καπνὸς εὐφραίνειν τὴν ὄσφρησιν, καὶ
 πλῆθος ῥητόρων λαμπρὸν ὑφαίνειν τὸν εἰσιτήριον.

2. Ὁ μὲν οὖν δὴ δεσπότης ἐμὸς, ἐν μέση ταύτῃ λαμπρᾷ
 προπομπῇ καὶ ποικίλῃ θρίαμβῳ καὶ πολυτελεῖ, καὶ
 15 ὄσον Ἀπόλλων αὐτὸς ἐθρίαμβευσεν ἂν, μακρὰ βιβᾶς
 ὠδεύειν, ὄσον ὑπερνεφέλω τῷ ὀχήματι, ὄφρὸν ἐπαίρων
 μέχρις ἐς αὐτὸν οὐρανόν· ἐμὲ δ' ἡ μνήμη μέχρις ἐς
 αὐτὸν Ἄδου κατήγε πυθμένα, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπλή-
 ρου δακρύων ἐς αὐτὴν μου μέσην σταζόντων ψυχῆν.
 20 Οἱ τῆς Ἀρτυκώμιδος προϋχόντες ζητοῦσι ξενίσαι τὸν
 κήρυκα, καὶ ὄλον ἔκαστος πρὸς ἑαυτὸν ἀνθέλκεται,
 καὶ μεθέλκεται, καὶ καινὴ τις ἔρις καὶ φιλοξενίας
 ἀγών· εἴποι τις ἰδών·

ἀγαθὴ δ' ἔρις ἦδε βροτοῖσι.

3. Σώστρατος νικᾷ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἄρμα φέρων
 25 ἀνάγει, καὶ περὶ τὴν οἰκίαν μεταίγει τὸν κήρυκα, καὶ
 φιλοφρονεῖται τοῦτον φιλοτιμώτατα, ὅσα καὶ Σωσθέ-
 νης Ὑσμινίαν ἐμὲ, πλὴν Ὑσμίνης, πολυτελῶς ἐφιλο-
 φρονήσατο· ἅ πάντα μέσης ἤπειτό μου ψυχῆς, καὶ
 30 λήθης ὑπόχρημη κρατῆρα πειῖν. Ὅλον ὁ κήρυξ ἀπειτί-
 θετο τὸ κηρύκειον, καὶ τράπεζα πολυτελής παρετί-
 θετο, καὶ παρθένος Ῥοδόπη Σωστράτου θυγάτηρ
 οἰνοχοεῖει, καλὴ μὲν κατὰ παρθένον ἀπλῶς, πρὸς δέ
 γε τὴν ἐμὴν ἐκείνην Ὑσμίνην, ὡς πρὸς Ἀφροδίτην
 35 μίμῳ, ὡς πρὸς ἐλέφαντα κύνωψ, ὡς ἀστὴρ πρὸς ψω-
 φόρον, τοῦτον τὸν γίγαντα. Τρυφαὶ ποικιλίαι περὶ
 τὴν τράπεζαν, ὅσαις οἶδε καὶ Σωσθένης φιλοφρονεῖσθαι
 τοὺς κήρυκας.

4. Ἐπὶ δὴ τούτοις πᾶσιν ὀφθαλμὸς ἤλατό μου ὁ
 δεξιὸς, καὶ ἦν μοι τὸ σημεῖον ἀγαθόν, καὶ τὸ προμάν-
 40 τευμα δεξιώτατον. Εἰ μὲν οὖν ὁ τῆς Ἀρτυκώμιδος
 οἶνος ἡδὺς κατὰ τὸν τῆς Αὐλικώμιδος, οὐκ οἶδα, νῆ
 τοὺς θεούς. Σώστρατος δ' οὐκ ἔσχε κατὰ Σωσθένην
 Ὑσμίνην οἰνοχοεῦσθαι, ὅθεν ἡτᾶται Σωσθένης, καί
 45 μοι τὸ κηρύκειον τοῦ δεσπότου τοσοῦτον φιλοτιμώτερον,
 ὅσον καὶ δυστυχέστερον. Μετὰ γοῦν τὰς ἐν τῇ τρα-
 πέξῃ τρυφᾶς, καὶ τὸ τοῦ συμποσίου πολυτελὲς καὶ λίαν
 φιλότιμον, Ῥοδόπη κινᾷ κρατῆρα τῆς ἐορτῆς. Ὁ
 μὲν οὖν δὴ κήρυξ, καὶ τῇ τύχῃ δεσπότης ἐμὸς, ἐφ' οὕτω
 50 πολυτελοῦς τραπέξης ἀνακεκλιμένος λαμπρῶς, ἔπινεν,
 ὡς οἶμαι, μεθ' ἡδονῆς, ἐγὼ δ' ὁ ποτὲ κήρυξ, ὁ λαμ-

1. Ita nos splendido apparatu Artycomidem profecti
 sumus. Statim quum ad illam pervenit caduceator, et iterum
 illustris comitatus et iterum multitudo et triumphus, via-
 rum ornamenta, platearum cultus, et virginum coronamina ;
 ex hac enim parte maxime felix Artycomis censetur, quia
 virginitatem honore prosequitur, et Dianæ virginis aram
 præcipuum urbis decus possidet. Undique innumera cyu-
 bala aures mulcentia, porticorum ornatus oculos recreantes,
 rosarum sparsiones, et fragrans ardentium aromatum fu-
 mus ; præter ingentem rictorum, qui ingredientem lauda-
 bant, turbam.

2. Hoc in splendido comitatu, hoc in vario et sum-
 ptuoso triumpho, herus meus, haud secus ac si ipse
 triumpharet Apollo, pleno gradu incedebat, quasi curru
 ultra nubes vectus, ad caelos usque in arduum elatus sur-
 percilium ; me autem memoria usque in Plutonis gurgitem
 trahebat, plenis lacrymarum, quæ in mediam usque ani-
 mam stillabant, oculis. Interim Artycomidis præcipui
 caduceatorem hinc inde ad se trahentes et distrahentes,
 hospitio excipere satagebant, novaque orta est contentio
 et hospitalitatis certamen. Quod videns dixisses :

Optima terrigenis talis contentio res est.

3. Victor tandem Sostratus caduceatorem curru ad aedes
 ductum honore multo excipit, et eo prorsus modo, quo in
 Hysminiam quondam Sosthenes, si Hysminem demas,
 sumptuose exceperat : cujus rei recordatio animum ac-
 cendebat et exoptabam oblivionis poculum exsorbere.
 Tandem, depositis ab hero præconii insignibus, sumptuo-
 sum convivium paratum est, et Rhodope virgo, Sostrati
 filia, vinum ministrabat, pulchra quidem, sed tantum quod
 ad virginem attinet, sed quæ Hysminæ æque ac Veneri si-
 milia, elephantî culex, soli, illi giganti, stella comparari
 potest. Cæterum multo varioque mensa luxu, et quali
 caduceatores Sosthenes excipere amat, disfluebat.

4. Mihi inter hæc omnia dexter crebro salit ocu-
 lus, quod mihi faustum omen erat et felicissimum au-
 gurium dabat. Itaque utrum generosum Artycomidis
 vinum, et quale Aulicomidis nectar, per deos nescio.
 Sostratus longe ab Sosthene superabatur, quod Hysminen,
 quæ vinum funderet, pariter non haberet ; unde mihi præ-
 conium domini præconio tanto magis honorificum, quanto
 magis calamitosum contigit. Post igitur mensæ delicias
 convivique luxus et munificentiam, festi poculum Rho-
 dope miscet. Tunc caduceator idemque, Fortuna volente,
 dominus meus tam sumptuosæ mensæ splendide accumbens,
 ut mihi quidem videbatur, cum voluptate bibit ; ego autem
 olim caduceator, et qui ab Sosthene honorifice exceptus

πρᾶς ἐπανακεκλιμένος τραπέζης, ὃ τῷ Σωσθένει φιλο-
 τήμως φιλοφρονούμενος, ὃ τὴν Ὑσμίνην ἔχων οἰνο-
 γοεύουσαν, ἣν καὶ μόνον ἰδεῖν εὐτυχές, ἔργα τὰ τῶν
 5 δούλων ὑπέχω, καὶ ὄλος δούλος εἰμι· καὶ, εἰ μὴ κατε-
 λύτο τὸ συμπόσιον, τάχα ἂν ὄλιως ὑπ' ἄλλου κατεβ-
 ῥάγην αὐτός. Ἄλλ' ὃ κήρυξ ἀναστὰς τῆς τραπέζης ἐπὶ
 τὸ δωμάτιον γέγονε, καὶ παρὰ κλίνη λαμπρᾶ μαλακῶς
 ἀνακέκλιται, ὃς ἀνὰ καί ποτε Σωσθένης ὑπέστρωσεν.

4. Ἡ τοῦ Σωστράτου θυγάτηρ, κατὰ τὴν ἔμην
 10 Ὑσμίνην, ἤχε τοὺς πόδας ἐκπλῦσαι τοῦ κήρυκος, καὶ
 τρεῖς παιδίσκαι παρείποντο καθυπηρετοῦσαι τῷ λει-
 τουργήματι. Ἐνιπτε μὲν οὖν ἡ Ῥοδόπη, ἐγὼ δὲ τὰ
 περὶ τοὺς ἐμοὺς ἀναλογιζόμενος πόδας ἔκ τε χειρῶν
 καὶ χιλιῶν τῆς ἑμῆς ἐκεῖνης Ὑσμίνης χαριεντίσματα,
 15 πνεῦμά τι μέγα, καὶ λιαν ὀδυνηρὸν ἐξ ἐμῶν μέσων
 ἐγκάτων ἀνέσπασα, καὶ δακρύων ἐπληρώθη τὸς ὀφ-
 θαλμούς· καὶ θεραπεῖαις ἡ τῶν ποδῶν τὸ μάρκτρον
 ἀνέχουσα πρὸ χειρῶν, μικρὸν ὑπεστέναξεν, ὥσπερ
 μιμουμένη τὸ τῆς ἤχους ὑπεστέναξεν, καὶ οἷον Ὑσμίνην
 20 λεπτόν ὑπεστέναξεν, ὅτε τῷ ποδί μου τὸν πόδα ταύτης
 ἐπὶ τῆς τοῦ Σωσθένου τραπέζης ἐπέθλιψα. Εἶδον
 οὖν ἀτενῶς εἰς αὐτήν, καὶ, νῆ τὴν Ἀφροδίτην, τὴν Ὑσ-
 μίνην ἐδόκουν ὄρᾶν· ἡ δ' ἀντιβλεπεν ἀτενέστερον.

5. Ἐπει δ' ἡ τοῦ Σωστράτου θυγάτηρ ἀπονηψαμένη
 25 τοὺς πόδας τοῦ κήρυκος ὤχετο, καὶ αἱ θεραπεῖαιδές
 παρείποντο, συνήχετο ταύτη, καὶ ἦν ὡς Ὑσμίνην
 ἑώρων αὐτός. Ἐγὼ δ' ὄλην τὴν νύκτα κατετυραννοῦμαι
 τοῖς λογισμοῖς, « Ἄρ' ἦν Ὑσμίνην; λέγων πρὸς ἑμαυ-
 30 τόν· ἄλλ' ἔκ χειρῶν ἀπεσπᾶσθη τοῦτων ἐμῶν, καὶ
 « χειρὶ κυβερνήτου δημίου πρὸ τούτων ἐμῶν ἐλεινῶν
 « ὀφθαλμῶν ἐξεσφενδονήθη τοῖς κύμασιν. Ἀλλὰ Ζεὺς,
 « ἄλλ' Ἐρως τὴν κόρην ἐβῆσαντο, καὶ παντελῶς ἔχει
 « ταύτην Αὐλικῶμις· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ κακῷ καὶ δουλείᾳ
 « ταύτην ἐσώσαντο. » Ταῦτα καθ' ἑαυτὸν ἔλεγον καὶ
 35 ὄλην αὐτὴν ἀνεπλαττόμην τῷ νῷ, καὶ λογισμοῖς ποι-
 κίλοις ὄλην τὴν νύκτα παραμετρούμενος, τῆς στρωμνῆς
 ἀνέστη, μηδὲ μέγχι βλεφάρων τοῖς ὕπνοις σπεισά-
 μενος.

6. Ἡμέρα γοῦν καὶ τοῖς κατὰ νύκτα κακοῖς μεϊζόν
 40 μοι προσεπιτίθεται τὸ κακὸν, καὶ κατὰ διαδοχὴν μοι
 τὸ δυστυχές· πάλιν Ὑσμίνης ἐγὼ τὰ τῶν δούλων
 ὑπέχω, καὶ πάλιν δουλεύω, καὶ ὄλος δούλος καὶ τρί-
 δουλος· δούλος Ὑσμίνης ἐξ Ἐρωτος, δούλος λογισμῶν
 45 ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ δούλος ἐκ τύχης τοῦ κήρυκος.
 Τράπεζα καὶ πάλιν πολυτελής, καὶ πάλιν ὃ κήρυξ τῷ
 Σωστράτῳ συνανακλίεται· καὶ πάλιν Ῥοδόπη κίρνα,
 καὶ πάλιν κατ' ἑμῆς ψυχῆς ἡ μνήμη στρατεύεται, καὶ
 ταύτην ὄλην πολιορκεῖ, καὶ πρὸς τὴν Αὐλικῶμιν ἄγει,
 πρὸς τὴν Ὑσμίνην μεθέλκεται, καὶ ὄλον ἀναπλάττει
 50 μοι τὸ κηρύκειον.

7. Ἐν μέσοις τούτοις τῇ δεσποτίδι ἡ παιδίσκη καὶ
 πάλιν ὑπηρετεῖ, καὶ πάλιν ἐγὼ τὴν παιδίσκην ὄρω,
 καὶ πάλιν τὴν Ὑσμίνην βλέπειν δοκῶ· ἡ δ' ἀτενέστε-
 ρον ἀντιβλέπει με, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς πληροῦται

sumptuosæ pariter mensæ accubueram, qui Hysminen,
 quam tantum intueri felicitas est, vinum mihi propinantem
 habueram, servorum opera sustinebam, prorsus eo tem-
 pore servus; et nisi soluto convivio discessum foret, actu-
 lum dolore disruptus interiissem. Verum herus mensa
 surgens, et cubiculo suo redditus, eximio molliter in
 lecto, qualem mihi quoque Sosthenes aliquando paraverat,
 decubuit.

4. Sostrati filia, velut olim mea Hysmine, præconis
 pedes lavatura, sequentibus, quæ ad hoc ministerium illam
 adjuvarent, tribus ancillis, accessit. Lavit igitur Rhodope,
 dum ego revocatas in memoriam circa pedes meos Hys-
 mines manuum et labiorum blanditias mente reputans,
 inagno et cruciabili suspiritu mediis e visceribus ducto,
 lacrymis oculos implevi; tum famula, quæ linteum ad
 abstergendos pedes forabat, paululum ingemuit veluti quæ
 imaginem ultimas voces reddentem imitatur, et quale
 Hysmine ingemuit quum illius pedem meo imposito Sosthe-
 nis in mensa compressi. Itaque defixis in illam oculis,
 ipsissimam, per Venerem, Hysminen inspicere mihi visus
 sum et ipsa me attentius respexit.

5. Sed cum Sostrati filia, nitidis jam caduceatoris pedi-
 bus, recessit et famulæ eam insecutæ sunt, cum illa abs-
 cessit, et ego stabam quasi Hysminen ipsam vidissem.
 Tota autem nocte ratiociniis oppressus sum, « An ipsa
 « Hysmine erat? tacitus apud me inquebam; sed mani-
 « bus meis per vim avulsa, mox carnificis gubernatoris
 « manibus ante hos infelices oculos in mare emissa est.
 « A Jove autem Amoreque sospitatam puellam Aulico-
 « mis nunc certissime detinet; nec enim, ut suo damno
 « serviret, illam servaverunt. » Hæc ego mecum, illam-
 que totam animo fingens, et variis ratiociniis totam noc-
 tem emensus, nequidem usque ad palpebras somno in-
 dulgere potui.

6. Oborta die, nocturnis malis aliud gravius accidit, et
 sibi invicem succedunt infortunia; namque ego Hysminias
 rursus opera servorum sustinebam et prorsus servus,
 immo ter servus: Hysmines servus Amoris impulsu, rati-
 ociniorum servus oculorum ludibrio, et sortis injuria
 caduceatoris servus. Rursus procuratis largiter epulis,
 et rursus caduceator cum Sostrato accubuit; et rursus
 Rhodope vinum præbet, et rursus animum meum oppugnat
 præteritarum rerum recordatie et obsidione cingit, modo
 me Aulicomidem ducens et ad Hysminen trahens, modo
 mihi præconii memoriam refricans.

7. Inter hæc omnia famula iterum ad obsequium do-
 minæ stat, et iterum famulam intueor et Hysminen
 iterum inspicere mihi videor; illa etiam attentius me
 respicit et lacrymis oculi tumescunt. Ego vero a mensa

δακρύων. Ἐγὼ δ' ὑπεκστάς τῆς τραπέζης, δάφνη πα-
 ρακαθίζω συνηρεφεί (ἔγγυς γὰρ παραδείσου τὰ τῆς
 τραπέζης ὁ Σώστρατος ἵτοιμάσατο)· καὶ δακρύων τοὺς
 ὀφθαλμοὺς πληρωθεὶς, καὶ βύβιον στενάξας ἔλειπον,
 5 « Φεῖσαί μου, Ζεῦ, εἶπον, στήσόν μου τὴν μακρὰν
 « πλάνην, τὸν βαρὺν μοι κλύδωνα καταπράυνον.
 « Ἴδού με καὶ πάλιν καταπαίζουσι οἱ δαίμονες, πλά-
 « τουσὶ τὴν Ὑσμίνην, κοσμοῦσιν ἐρωτικῶς, ἰστώσῃ
 « μοι κατὰ μέτωπον, καὶ με καταυραννοῦσι καὶ τοῖς
 10 « ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ληγισμοῖς. » Ταῦτ' ἔλεγον, καὶ
 τις ἐπιστάσά μοι παιδίσκη φησίν· « Ἐξ Ὑσμίνης παρ-
 « θένου σῆς ἐρωμένης, καὶ νῦν ἐμῆς ἠμοδούλου τοῦτο
 « σοι τὸ ἐπιστόλιον. » καὶ μοι τῇ χειρὶ παραθεῖσα,
 ὁρομαίως ὤχετο. Τοῦτο δ' ἐγὼ λαβὼν, ἀνέπτυξα σύν-
 15 τρομος· τὸ δ' εἶχεν οὕτως·

8. Ὑσμίνη παρθένος Ὑσμινίᾳ τῇ ἐραστῇ χαίρειν.
 « Ὑσμινίᾳ Θεμιστείδῃ, ἴσθι, ὡς Ὑσμίνην τὴν σὴν
 « δελφίν θαλάσσης ἐβρύσατο, καὶ πηγὴ καὶ τόξον Ἄρ-
 « τέμιδος, παρθένου θεᾶς, παρθένου σοι ταύτην παρε-
 20 « φυλάξαντο· σὺ δὲ μὴ λήθην νοσήσης, μήτε τῶν ἐπ'
 « Αὐλικώμιδος, τῆς ἐμῆς πατρίδος, πολλῶν χαρίτων
 « ἐρωτικῶν, μήτε τῶν ἐπ' Εὐρυκόμιδος, πατρίδος τῆς
 « σῆς, μηδ' ὅτι διὰ σέ καὶ πατρίδος καὶ τεκόντων καὶ
 « τῶν κατ' οἶκον λαμπρῶν πάντων κατετρόνησα, θα-
 25 « λάσσης καὶ κυμάτων κατετόλμησα, διὰ σέ θανάτου
 « γευσαμένη πικροῦ, καὶ τέλος αἰχμάλωτος καὶ δούλη
 « νῦν, ὡς ὄρας, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν παρθενίαν ἀπαρεγ-
 « χεῖρτος· καὶ νῦν ἠμοδούλος σοι ἐπὶ Δαφνήπολιν
 « συνεχπέυσω σοι. Ἐβῆρωσο, καὶ τὰς συνθήκας
 30 « ἀπαρεγγχειρήτους τερῶν σωφρόνως ἀντιπαρθένευε. »

9. Οὕτω μὲν οὖν εἶχε τὸ ἐπιστόλιον, οὐ πιστεύων
 τοῖς γράμμασιν, οὐ συνεχωρούμην τοῖς πράγμασι, καὶ
 τοῖς πράγμασι πιστεύειν ἐθέλων οὐ συνεχωρούμην τοῖς
 γράμμασι· τὸ μὲν γὰρ δὴ γράμμα πείθειν ἐμάχετο
 35 τὴν παιδίσκην Ὑσμίνην εἶναι, καὶ τῆς Ὑσμίνης τὸ
 ἐπιστόλιον· ὄλον γὰρ δρᾶμα τὸ καθ' ἡμᾶς ἀνεπλά-
 τετο· τὸ δὲ τοῦ πράγματος καινὸν καὶ ὑπέρομα οὐ
 συνεχώρει μοι πιστεύειν τῷ γράμματι. Δις οὖν καὶ
 τρίς τὴν ἐπιστολὴν ἀναγούς, καὶ ὄλην καταφιλήσας
 40 αὐτὴν, ἐξανέστην τῆς δάφνης, καὶ περὶ τὴν τράπεζαν
 γεγονῶς, τὴν ὡς Ὑσμίνην παιδίσκην ἀτενέστερον
 ἔβλεπον, καὶ ὄλην περιεριγάζομην αὐτὴν· ἡ δ' ἀντι-
 ἔβλεπυσα, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπληροῦτο δακρύων.

10. Καὶ οὕτω κατελύετο τὸ συμπόσιον· καὶ κήρυξ
 45 ὁ δεσπότης ἐμὸς σὺν δούλοις ἡμῖν ἐπὶ τὸ δωματίον γέ-
 γονεν, Ὑσμίνῃ δ' ὡς δούλῃ τῇ Ῥοδόπῃ συνεπέτο·
 καὶ οὕτω πάλιν ἀπ' ἀλλήλων ὤχόμεθα. Καὶ πάλιν
 πυκνοὶ λογισμοὶ τὴν ψυχὴν μου κατεμερίζοντο, καὶ
 πάλιν ἀναπτύξας τὸ γράμμα, κατὰ Λάκαιναν κύνα
 50 καὶ νοῦν καὶ λέξιν ἀνώρυττον, καὶ ὄλον κατιγνηλάτου
 τὸ ἐπιστόλιον. Ὁ μὲν οὖν δὴ κήρυξ καὶ δεσπότης
 ἐμὸς ἀνακεκλιμένος κλίνῃ λαμπρῇ καὶ μαλακῶς ἐσταλ-
 μένη, καὶ ὄλος κατὰ κήρυκα ὦν καὶ μέχρι κλίνης αὐ-
 τῆς, τοῖς ὕπνοις ἐσπέισατο· ἐγὼ δὲ σὺν ἠμοδούλοις

discedens, umbrosæ lauro assideo, horto enim vicinas epu-
 las Sostratus paraverat. Ibi plenis lacrymarum oculis et
 medullitus ingemens, « Tum demum, o Jupiter, inquebam.
 « parce, longumque hunc meum errorem sistens, gravem
 « malorum tempestatem seda. Ecce me rursus numina
 « delndunt, Hysminen mihi fingunt, exornantque amato-
 « rie et videndam objiciunt, meque oculis et ratiociniis
 « cruciant. » Talia dicenti ancilla quædam adstans, « Hys-
 « mines, inquit, virginis quam diligis, et nunc meæ con-
 « servæ, hoc epistolium tibi; » statimque, illa reddita,
 celeri gradu gressum acceleravit. Ego acceptam episto-
 lam aperui, quæ sic habebat :

8. « Hysmine virgo Hysminie amatori salutem. Hysmi-
 « nia Themistei, scito Hysminen tuam maris ex periculis
 « a delphino liberatam, et Dianæ, virginis deæ, fontis
 « arcusque beneficio, virginem tibi conservatam; tu
 « autem ne oblivionis morbo labores, neque obliviscere
 « tot amatorias blanditias quas Aulicomide, in mea pa-
 « tria, et Eurycomide tua imiscimus, meque tui causa,
 « patriam parentesque ac domestica commoda sprevisse,
 « maris etiam tulisse fluctus andacter, et tui causa, amara
 « degustata morte, nunc captivam ac servam, ut vides,
 « esse, inprimisque servata virginitate, tecum una Daphni-
 « polim navigaturam. Vale, et pacti conventi memor vir-
 « ginitatem pariter tuere. »

9. Ita se habebat epistolium. Ego autem quum litteris
 fidem adhibere vellem, factis non assentiebar, quumque
 factis fidem vellem adhibere non assentiebar litteris. Et
 littera quidem persuadere conabatur Hysminen servam
 esse, quæ scripserat, negotia enim nostra exprimebat;
 sed insolens facti novitas fidem minus facto adstruebat.
 Itaque quum lectam ter quaterque epistolam exosculatus.
 relicta lauro, mensæ proximum me stetissem, famulam
 illam hand secus ac si Hysmine fuisset, oculis in eam con-
 tuitu pertinaci intentis, curiosius inspexi, dum illa flen-
 tibus ubertim oculis pariter me respexit.

10. Et sic finem habuit convivium; et caduceator, herus
 meus, magna stipante caterva servorum, cubiculo se red-
 didit; Hysmine autem similiter Rhodopen, ut ancillam
 decuit, secuta est; nosque ita separati discessimus. Tunc
 iterum fluctuans animi mens scindebatur in multiples
 curas, rursusque, Lacienæ, quod dicitur, canis ad instar,
 apertæ verba et sententiam epistolæ venatice captabam.
 Dum pulcherrimo in lecto caduceator, dominus meus, et
 molliter strato recubans, caduceatorisque etiam in lecto
 partes servans, somno indulgeret, me quidem humi cum

κατὰ δούλους ἀνακλιθεὶς κατὰ γῆν, τοῖς λογισμοῖς οὐ
συνεχωρούμην ὑπνοῦν· καὶ ἦν μοι τὰ τῆς νυκτὸς ὡς
ἡμέρα πρὸς ὕπνον καὶ γρήγορσιν.

11. Τῆ δ' ὕστεραία ὄλον ὁ κήρυξ περιθέμενος τὸ
5 κηρύκειον, καὶ ὄλος κήρυξ γενόμενος, ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἐγένετο
τῆς Ἀρτέμιδος· ἐγὼ δὲ περὶ τὸ δωμάτιον καταλέλειμμαι,
καὶ τῆ πύλῃ παρακαθίσας, καὶ τὴν ἐπιστολήν ἀναπτύξας,
ὄλωσ τοῖς γράμμασι κατεπεπήγειν τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ὄλον τὸ γράμμα τοῖς δάκρυσιν ἔπλυ-
10 νον· ἡ δὲ τοῦ Σωιστράτου Ῥοδόπῃ περὶ τὸν κῆπον
γενομένη (πρὸ γὰρ τῆς πύλης ἦν, ἣ παρεκαθήμην αὐ-
τὸς), καὶ με βρεχόμενον ἰδοῦσα τοῖς δάκρυσιν, καὶ ὄλον
κατελεήσασα, « Τί πάσχεις, τέκνον; » φησίν. Ἐγὼ δὲ,
« Οὐδὲν ἄλλο, δέσποινα, πρὸς αὐτὴν, ἀλλ' ἢ δούλος ἐξ
15 « ἐλευθέρων εἰμι, καὶ δούλιον ἤμαρ βλέπων, πάσχω
« κακῶς. » Ἡ δὲ μοι καὶ γένος ἐζήτει μαθεῖν καὶ πα-
τρίδα, καὶ ὅπως δούλος ἐξ ἐλευθέρων γεγένημαι.
Κἀγὼ πρὸς αὐτήν· « Ἀλλὰ προτρέχει μοι τῆς φωνῆς
« ὄδυρμός καὶ προπηδᾷ τοῦ λόγου τὸ δάκρυον, δέ-
20 « σποινα, καὶ κατεπικλύζει μου τὴν γλῶσσαν, καὶ
« κατακλυδωνίζει μου τὴν ψυχὴν, καὶ ὄλον ἐπέχει
« μου τὴν φωνήν, καὶ θέλει μὲν ἡ γλῶσσα λαλῆσαι
« καὶ τὸ συμβᾶν διηγήσασθαι, ἐπέχεται δὲ ὑπὸ τῆς
« πικρίας, τῆ γὰρ τοῦ πάθους τυραννέεται δεσμῶ· εἰ
25 « γὰρ τὴν ἐν κακῷ τύχην ἐθέλεις ἰδεῖν, ὄλος ἐν σώ-
« κατὶ σοι παρίσταμαι, ὄλον ἐνδεδυμένος τὸ δυστυχές,
« καὶ πρὸς ὄλον ἀπεικταίαν τύχην μεταπλασθεὶς, καὶ
« στήλῃ δυστυχίας γενόμενος. »

12. Ἡ δὲ γε Ῥοδόπῃ μᾶλλον ἐζήτει τὰ κατ' ἐμὲ,
30 καὶ ὄλον κατεδυσώπει ταῦτα μαθεῖν. Κἀγὼ πρὸς αὐ-
τήν· « Εὐρύκομίς μοι πατρὶς, πατὴρ Θεμιστεύς καὶ
« μήτηρ Διάντεια, τᾶλλα μὲν εὐτυχεῖς, πλην ἐμοῦ
« τούτου παιδός, ὃν Ἔρωσ καὶ Τύχη καὶ Ποσειδῶν ἐξ
« εὐτυχούντος δυστυχῆ, δούλον ἐξ ἐλευθέρου καὶ τρι-
35 « δουλον ἀντὶ κήρυκος φέρουσι. Διασίων καιρὸς, καὶ
« κήρυξ ἐγὼ, καὶ κήρυξ οὐκ ἐς τυχοῦσαν, ἀλλ' ἐς Αὐ-
« λίκωμιν. Ὅπως μὲν οὖν μοι κατέπειται τὸ δαιμόνιον,
« λαμπράς μοι προπομπὰς ὑφαίνον καὶ θριάμβους πο-
« λυτελεῖς, περιττὸν ἂν εἶη καὶ λέγειν. Κήρυξ ἐς
40 « Αὐλίκωμιν ἦκω, καὶ τῷ Σωσθένει φιλοφρονοῦμαι,
« ἀνδρὶ τὰ πρῶτα τῶν ἐπ' Αὐλικώμιδι φέροντι. Τῷ δ'
« ἦν παρθένος θυγάτηρ, μαίευμα Χαρίτων, Ἀφροδίτης
« κεστός, δέλεαρ ἔρωτικόν, καὶ παγίς Ἐρωτος ἄφω-
« κτος. Ταῦτη δὴ ταύτη τῆ θυγατρὶ τοῦ Σωσθένους
45 « ὄλον συνανεκράθην ἐρωτικῶς, καὶ οὐδὲν τι τῆς παρ-
« θενίας ἐλυμηνάμεθα. Γάμον ἕτερον ὁ πατὴρ κη-
« ρύσσει τῆς θυγατρὸς, ὃν δὴ, μηδὲ μέχρις αὐτῆς ἀκοῆς
« ἀνεχόμενοι, φεύγομεν τὸν γάμον, καὶ τὸν γάμον
« ὀνομάμεθα. Ναῦς ὑπηρετεῖ τῇ φυγῇ, καὶ Ποσειδῶν
50 « ἐν κλύδιονι καὶ χεῖρ κακοῦ κυβερνήτου τὴν καλὴν
« ἐκεῖνην παρθένον ἀβλίαν τούτων ἀρπάξει χειρῶν. »

13. Ταῦτ' εἶπον, καὶ ὄλος ὀλιγωθεὶς τὴν ψυχὴν, καὶ
ὄλος ἄφωνος γεγονὼς κατὰ γῆν ἐλεινώδως ἐπεπτώκειν.
Αἶ δὲ περὶ τὴν Ῥοδόπην περιγυθεῖσά με, καὶ ὄλον

conservis, pro servorum more cubantem, variæ cogitationes dormire non sinebant; et nox quasi dies erat, quod ad somnum et vigiliam attinet.

11. Postridie autem caduceator sacra ministerii sui vestimenta indutus, omnique caduceatoris cultu ornatus ad Dianæ ivit; ego autem domi relictus, quum pro foribus excubans apertæ iterum epistolæ litteris, quas fletibus rigabam, oculos adfixissem, Rhodope, Sostrati filia, quæ in horto erat (is autem portæ, cui assidebam, proximus) madentes lacrymis genas inspicens, et quasi mei miserta, « Quid caussaris, puer? » inquit. Ego vero, « Nihil aliud, inquam, domina, nisi quod ex libero servus sum, et dum servitutis lucem aspicio, male mecum agitur. » Tum illa genus et patriam scire, ac quomodo liber in servum evasissem doceri avebat. Ad hæc ego: « Præcurrunt vocem gemitus et verba lacrymæ, o domina, quæ loquentis linguam inundant animumque flebilis diluvio immergunt et vocem cohibent. Et cupit quidem lingua profari casusque meos narrare, cohibetur autem amaritudine: vinculis enim doloris opprimitur. Si autem ipsam rerum humanarum sortem cum omni malorum turba videre lubido est, jam ego tibi integram illam sistam, omne infortunium indutus, execrandæque sortis speciem præ me ferens et quasi stans infelicitatis momentum, execrandam sortem indutus. »

12. Rhodope vero magis ac magis fata mea cognoscere cupiebat, meque ut ea narrarem exorabat. Ego autem, « Eurycomis, inquam, mihi patria est, Themisteus pater et Diantea mater; cætera felices, si hoc orbi filio visissent, quem Amor, Fortuna, Neptunusque ex felice in felicem, servum ex libero, et ex caduceatore ter quaterque servum raptant. Instantibus Diasis ego caduceator forte missus sum non in aliquam ignobilem urbem, sed Aulicomidem. Supervacuum esset referre, quibus me ludibrii numen traduxerit; quam splendidam pompam, quos sumptuosos triumphos mihi intexuerit. Caduceator Aulicomidem profectus, a Sosthene, qui primas in civitate obtinebat, benigne exceptus sum. Huic virgo filia, Gratiarum partus, Veneris merum cingulum, Amoris illicium, Cupidinum inevitabilis plaga fuit. Cum illa Sosthenis filia individua Amoris societate conjunctus sum sine ulla mutæ pudicitiae offensa. Interim pactum alterius connubii pater nuntiat; quod ne auditu quidem ferentes, aliud fuga occupavimus. Navis, quæ se obtulerat, fugientibus favet, sed Neptunus, orta tempestate, et gubernatoris manus formosam illam virginem a miseris istis manibus avulsit. »

13. Vix ea fatus eram, quum, tota mente imminuta, et penitus obmutescens miserabiliter in terram cecidi. Statim me circumdantes Rhodopes ancillæ sublevatum

συσχοῦσαί με, καὶ περὶ τὸ δωματίον ἀγαθοῦσαί με,
 περὶ τὴν τοῦ δεσπότη μου κλίνην τοῦ κήρυκος ἀνα-
 κλίνουσι· καὶ ἡ Ῥοδόπη τῇ κλίνῃ παρακαθίσασα ἤπ-
 τετό μου τῶν χειρῶν, ἀπεμάσσετο τοὺς ἰδρωτάς, ἐδά-
 5 κρυεν, ὄλον ἐκοινοῦτό μοι τὸ δυστύχημα, τὴν ψυχὴν
 ἀνεκτάτό μου τὰς βίνας μυρίζουσα· ὑγράν μοι χεῖρα
 κατεπέθει τῷ στέρνω, καὶ μοι τὸ περικάρδιον ἐψυ-
 χεν. Καὶ τέλος τὰς θεραπαινίδας κατασκορπίσασα,
 10 πλὴν τῆς ὡς παιδίσκης Ὑσμίνης, καὶ ὄλον συναγα-
 γοῦσά με κατεφίλησε, καὶ φιλήσασα δακρύων ἐπιλη-
 ρώθη τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ στενάζουσα βύθιον, « ὦ
 « Τύχη, φησί, μεταπλάττουσα τὰν βίω καὶ φύσεις
 « ἀλλάττουσα, ἴθ' παῖ Διός, τύραννε Ἐρωσ, ψυχὰς
 « κατατυραννῶν, τὸ ἐλευθέριον ἀφαιρούμενος καὶ τὴν
 15 « δουλείαν ἀντιιδίους. » Καὶ μοι τὴν κλῆσιν ἐζήτη
 μαθεῖν. Ἐγὼ δέ· « Ἄλλ' ὦ δέσποινα, καὶ ταύτην τὸ
 « δαιμόνιον προσαφῆρηται· οὐδὲ γὰρ οὐδ' αὐτῆς ἐφεί-
 « σαστό μοι τῆς κλήσεως, ἀλλ' ὡς ἐξ ἐλευτέρου δοῦλον
 « εἰργάσατο, καὶ τὸ πικρὸν τῆς δουλείας τοῦ τῆς ἐλευ-
 20 « θερίας ἀντιδεδώκε μέλιτος, καὶ σκότος φωτὸς ἀντεῖσα
 « ἤγαγεν· οὕτω καὶ κλήσεως Ἑλληνικῆς βαρβαρικὴν
 « μοι κλῆσιν ἀντεπιτέθεικεν, Ἀτράκην ἀνθ' Ὑσμι-
 « νίου μετακαλέσασα με· καὶ νῦν ὄλος δοῦλός εἰμι καὶ
 « κλῆσει καὶ πράγματι. »
 25 14. Ταῦτ' εἶπον, καὶ τὴν ὡς παιδίσκην Ὑσμίνην
 ὄρω ὄλην καταβρηνούσαν, καὶ ὄλην καταδακρύουσαν·
 καὶ ἡ Ῥοδόπη, « Τί πάγεις, παιδίσκη; φησίν. Ἡ δέ,
 « Αὐτοκασίγητός μοι, φησίν, ὁ νεανίσκος, ὃ δέσ-
 « ποινα » καὶ περιπλακεῖσά με κατεφίλει, καὶ ὄλον
 30 με συνεπλέκετο. Κἀγὼ δ' ἀντεφίλον περιπλακεῖς·
 « Ὑσμίνην, λέγων, κασίγητες· « ἡ δ'· » Αὐτοκασίγη-
 « τε. » Καὶ πάλιν ἐφίλει με. Μόλις οὖν ἀλλήλων
 ἡμεῖς ἀπεπλάκην, τὸ πλάσμα πιστούμενοι· καὶ ἡ
 Ῥοδόπη συνανεπλάκη μοι, καὶ κατεφίλησε λέγουσα·
 35 « Φιλῶ σε τῆς στοργῆς, καὶ τῆς φιλαδέλφειας ἀσπάρο-
 « μαί. » Παιδίσκη δέ τις περὶ τὸ δωματίον γενομένη
 φησί· « Σὸς πατήρ, δέσποινα, Σώστρατος καὶ κήρυξ
 « δεσπότης τοῦδε τάνδρὸς ἐπανήκουσι τοῦ βωμοῦ. »
 Ἡ μὲν οὖν Ῥοδόπη περὶ τὸν κῆπον ἐγένετο, τῆς ὡς
 40 ἐμῆς ἀδελφῆς Ὑσμίνης καὶ δούλης αὐτῆς ἐπομένης
 δουλοπρεπῶς. Ἐκ δὲ τῆς κλίνης ἐγὼ κατὰ γῆν καὶ
 κατὰ λίθους, ὡς εἶκος, κατακέκλιμαι.

15. Ἦκεν ὁ δεσπότης· ἀνέστην ἐγὼ, καὶ ὁ μὲν τὰ
 τῶν δεσποτῶν, ἐγὼ δὲ τὰ τῶν δούλων ὑπέχω. Τρά-
 45 πεῖσα καὶ πάλιν πολυτελής, καὶ πάλιν ὁ κήρυξ καὶ
 δεσπότης ἐμὸς ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ πάλιν ὑπὸ τὸν
 δεσπότην ἐγὼ, καὶ ὄλος ὑπὸ τὸν κήρυκα. Καὶ πάλιν
 ἡ Ῥοδόπη κινῶ· πάλιν ἐγὼ τῇ δάφνῃ παρακαθίζω.
 Καὶ χαίρω μὲν τὴν Ὑσμίνην ὡς Ὑσμίνην ὄρων, ἀλλ'
 50 ὀδυνῶμαι τὴν ψυχὴν, καὶ ὄλον πολιορκοῦμαι τὸν νοῦν,
 καὶ λογισμοῖς ποικίλοις καταμερίζομαι, οἷς μέσοις ἡ
 τοῦ Σωσθένους θυγάτηρ, ἡ τῆς Ῥοδόπης ἐκ τύχης
 δούλη, ἀμῶν δεσπότης ἐξ ἔρωτος, καὶ νῦν ἐκ πλάσμα-
 τος ἀδελφῆ, Ὑσμίνην, τὸ φῶς μοι τῶν ὀφθαλμῶν, ἦν

me et cubiculo redditum, in lectulo caduceatoris, domini
 mei, collocarunt; cui assidens ipsa Rhodope manus meas
 prehendit sudoremque abstersit et, tamquam infortunii
 mei particeps, collacrymans, exerrantem animum nares
 inungendo revocabat; quin et humida pectori superposita
 manu, cor meum frigore recreabat. Ancillas denique hinc
 inde præter Hysminen inter varia ministeria dividit, meque
 ad se trahens deosculatur deosculataque lacrimis imple-
 tur oculi, et ex imo pectore gemitus ducens: « O Fortunæ,
 « inquit, versabiles motus, res humanas rerumque nato-
 « ras immutantes! o Jovis filii, Amor tyranne, in animas
 « tyrannice sævientes, qui libertatis ablata loco servituti
 « imponis! » Tunc et nomen meum quasivit. Ego autem,
 « Hoc ultimum, o domina, respondi, numinis invidia
 « abstulit; neque etenim ipsi appellationis vocabulo pe-
 « percit, sed me servum ex libero fecit, et pro libertatis
 « dulcedine servitutis amaritudinem, pro luce tenebras
 « retribuit; sicque græci nominis loco barbaricum nomen
 « imponens, Atracem me, qui Hysminias vocabar, appella-
 « vit; et nunc verbo factoque servus omnino factus. »

14. Hæc dicendo, totam in luctum solutam perfusamque
 lacrymis ancillam Hysminen video; et Rhodope, « Quid
 « pateris, inquit, ancilla? » Illa autem: « Frater meus
 « iste juvenis, o domina, » et me circumplexa, deoscul-
 labatur arctiusque complectebatur. Et ego illam am-
 plexus mutuis oculis deosculabar, « Hysmine soror, »
 dicens; et illa, « Hysminia frater, » ingeminans iterum ite-
 rumque deosculabatur. Vix ab invicem separati menda-
 cio fidem fecimus; et Rhodope me pariter amplexa deos-
 culata est dicens: « Tu mihi carus es ob illam pietatem, et
 « te ob amorem quo germanam prosequeris diligo. » Inter-
 rim ancilla in cubiculum veniens, dixit: « Sostratus, pater
 « tuus, et caduceator, istius hominis dominus, ab ara re-
 « duces accedunt. » Statimque Rhodope horto se reddidit,
 subsequente serviliter, quæ falso germana mea credebatur,
 illius autem serva erat, Hysmine. Ego vero me lecto at-
 tollens, humi lapides super, ut decebat, accubui.

15. Ut venit dominus, celeriter surrexi, et ille domi-
 num agebat, ego servum. Jamque, iterum instructo
 dapsili convivio, iterum mensis accubuit caduceator et
 dominus meus, egoque proximus domino, proximus cadu-
 ceatori, ad ministerium stabam. Iterum Rhodope vina mis-
 cet, et iterum laurum prope assideo. Ibi quod Hysminen
 ut Hysminen intueor gaudeo, sed disruciatur animus
 mensque obsessa tenetur et ipse varias in sententias dis-
 cindor, quibus in mediis Sosthenis filia, Rhodopes serva
 per sortis injuriam, et domina mea per Amorem, nunc
 per ludum soror, Hysmine lumen oculorum meorum, quam

ἔμοι Ἔρωσ ἐδουλογράφησεν εἰς Ἄρτύκωμιν, ἥκει περὶ
 τὴν δάφνην, ἐγγύς μου παρακαθίζει, ἀνυποστόλως
 φιλεῖ, φιλοῦσα γελᾷ, καὶ γελῶσά φησιν· « ὦς ἀδελ-
 « φόν σε φίλῳ, καὶ ὡς ἔραστῆν περιπλέκομαι· ἀλλ'
 5 « οὐκ ἔμόν σοι τοῦτο τὸ φίλημα· οὐχ ὡς ἐξ ἔρωμένης
 « ἔμοῦ πρὸς ἔμόν ἔραστῆν, οὐδ' ὡς ἐξ ἀδελφῆς πρὸς
 « κασίγνητον, ἐκ δούλης δὲ πρὸς δεσπότιδος ἔραστῆν.
 « Ἐρᾷ σου Ῥοδόπη, δεσπότις ἐμή· μαστροπὸς ἐγὼ,
 « καὶ ἀποστολιμαῖον τὸ φίλημα· σὺ δέ μοι μὴ τύχαις
 10 « ἀντιμετρήσαις τὸν ἔρωτα, μὴ τὴν ἐλευθερίαν μετα-
 « διώκων, τῷ τῆς ἐλευθέρας Ῥοδόπης ἔρωτι δουλωθῆς,
 « καὶ δουλωθῆς τὴν ψυχὴν, φύζων δούλωσιν σώμα-
 « τος. Μή μου τῆς σῆς Ὑσμίνης ἀποβουκολήσῃς τὸν
 « ἔρωτα· εἰ γάρ μου τὸ τοῦ προσώπου κάλλος ἀπερβύη
 15 « κατὰ ῥόδον Λοκρὸν, ἀλλὰ μοι τὸ τῆς παρθενίας κά-
 « λος ἀμάραντον· κἄν δουλεύω τῷ σώματι, κατ'
 « οὐδὲν τῆς ψυχῆς ἐλυμνηάμην τὸ ἐλευθέριον· εἰ δέ
 « καὶ δούλη διὰ σέ, καὶ πρὸ δούλης αἰχμάλωτος, καὶ
 « πρὸ τῆς τῶν βαρβάρων χειρὸς ἐξεσφενδονθήην εἰς
 20 « θάλασσαν, οὐ τῆς ἐμῆς ἂν εἴη γλώττης ταῦτα λα-
 « λεῖν. »

16. Ταῦτά μοι περιπαθῶς Ὑσμίνη σὺν δάκρυσιν
 ἔλεγεν· ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· « Ὑσμίνη, » καὶ λέγων
 ἐφιλήσα, καὶ φιλήσας ἐδάκρυσα, καὶ δακρύσας,
 25 « Ὑσμίνη, πάλιν φημί, δούλος ἐγὼ διὰ σέ, καὶ χαίρω
 « κοινούμενός σοι τὸ δούλιον, ὅτι σοι καὶ τὸ ἐλευθέριον
 « ἐκοινώσαμην ἐρωτικῶς, καὶ δούλος ξὺν Ὑσμίνῃ
 « θανεῖν εὐξαίμην, ἢ μετὰ Ῥοδόπης ἐλευθερὸς ἀπαθα-
 « νατίζεσθαι. Τίς δέ σε βουθῶ καὶ θαλάσσης ἀνήγαγε;
 30 « τί σε περὶ ταύτην μετήγαγε τὴν Ἄρτύκωμιν;
 « Ἡ δ' αὖ· « Ἄλλ' οὐ τοῦ νῦν ἐστὶ ταῦτα καιροῦ·
 « Ὑσμίνη δ' ἐγὼ καὶ ζῶσα, κἄν αἰχμάλωτος διὰ σέ,
 « καὶ δούλη νῦν, ὡς ὄραξ· ἢ δέ μοι δεσπότις, κἄν
 « δεσπότις ἐστίν, ἀλλ' ἔπαθεν ἐρωτικῶς, καὶ δούλη
 35 « σοι πρὸς ἔρωτα γέγονε, καὶ μοι τὰ τοῦ πάθους
 « θαρβῆι, δούλης Ὑσμίνης σε τὸν ἀδελφὸν Ὑσμινίαν
 « ἐρωτικῶς ζητοῦσα· καὶ δεσπότις οὔσα, δουλεύει
 « τοῖς Ἔρωσι. »

17. Ταῦτ' εἶπε, καὶ πάλιν ἐφίλει με, καὶ πάλιν,
 40 « Οὐκ ἐμά σοι ταῦτα, φησί, τὰ φιλήματα, Ῥοδόπης
 « δὲ τῆς ἐμῆς δεσποίνης, ἢ δουλοπρεπῶς καθυτηρετῶ,
 « διακομίζω σοι τὰ φιλήματα. » Κἀγὼ πρὸς αὐτήν·
 « Ὅντως Ὑσμίνη σύ· καταφιλῶ σου τὰ χεῖλη, κἄν
 « ὀμοδούλου, κἄν ἀδελφῆς, κἄν ἐρωμένης ὡσι· καὶ
 45 « φιλῶ τὰ φιλήματα, πλὴν οὐχ ὡς Ῥοδόπης φιλή-
 « ματα, ἀλλ' ὡς ταύτης Ὑσμίνης, ἣν μοι Ζεὺς ἐμνη-
 « στεύσατο, ἣν βασιλεὺς Ἔρωσ ἀντιπαρέθετό μου
 « ταύτῃ τῇ δεξιᾷ, ἣν Ποσειδῶν ἀπεσπάσατο, καὶ νῦν
 « πάλιν Ἔρωσ ἀντιπαράτιθαι βασιλεύς. Ῥοδόπη δ' ἐβ-
 50 « βέτω, καὶ ὁ Ῥοδόπης ἔρωσ, καὶ εἴ τινα παρθένον ἄλ-
 « λην Ὑσμινίαν τοῦτω τῷ σῷ καταπαίξουσιν Ἔρωτες. »

18. Ἡ δέ μοί φησι· « Κἄν μὴ φιλήσῃς, κἄν ἀπαναίηθαι
 « τὸν ἔρωτα, κἄν τὰς συνθήκας τηρῆς, ἀλλὰ πλάττω
 « μοι τὸν φιλοῦντα, καὶ τὸν ἔραστῆν ὑποκρίνου μοι· καὶ

Amor Aulicomide mihi manciparat, ad laurum accedit,
 et, proxime sedens, me libere osculatur, inter oscula ridet,
 et ridens dicit : « Ego te ut fratrem osculor, et ut amatorem
 « complector; tamen illa quæ tibi libo oscula non mea
 « sunt : non a me, amanti tua, tibi amatori meo, sed a
 « me sorore fratri, a me serva dominæ amatori dantur.
 « Te amat Rhodope, domina mea. Ego autem lena, et
 « missile hoc suavius. Cave ne amorem fortuna deme-
 « tiaris, et, libertatem appetens, libera Rhodopes amore
 « servus fias, servitium corporis dum fugis. Ne meum
 « Hysmines tuæ amorem respuas; si enim vultus pul-
 « chritudo, tamquam Locrensia rosa, emarceat, superest
 « haud imminuta castitatis pulchritudo; si corpore servio,
 « manet incorrupta animi libertas. Cætera, utrum tua
 « causa serva, ante servitutem captiva, immo ante diras
 « barbarorum manus fluctibus mandata sim, exponere
 « lingua mea respuit. »

16. Talia cum flentibus et cordolio loquebatur; et ego
 illam affatus, « Hysmine, » inquam, et dicens exosculatus
 sum, et exosculatus flevi, et flens, « Hysmine, inquam ite-
 « rum, ego tua causa servus, tamen socia servitute gaudeo,
 « quoniam et communis in amore nostro libertas fuit, et
 « mihi tecum servo vita defungi potius est, quam cum
 « Rhodope liber immortalitate donari. Sed dic age, quis te
 « e profundo pelagi eduxit et huc Artycomidem deduxit? »
 Illa autem : « At non hujus temporis hæc narratio est :
 « ego quidem sum Hysmine, et vivo, quamvis captiva tua
 « causa, et nunc serva, ut vides. Domina autem mea,
 « quamvis domina, amore percullitur et serva tua amo-
 « ris ergo facta, me æstus sui consciam fecit; te Hysmines
 « servæ fratrem Hysminiam deperit, et, vel domina, Cupi-
 « dinibus servit. »

17. Hæc effata, iterum me osculata est, et iterum, « Non
 « mea sunt, inquit, illa basia, sed Rhodopes dominæ,
 « cujus mandata capesso serviliter, hæc ad te basia de-
 « fero. » Ego autem : « Tu vere Hysmine es; labia tua
 « deosculor, etsi conservæ, etsi sororis, aut dominæ sint;
 « et oscula deosculor, non autem Rhodopes, sed istius
 « Hysmines quæ ab Jove mihi desponsa est, quam rex
 « Amor in manum convenire voluit, quam in undas attraxit
 « Neptenus et iterum rex Amor mihi obviam præstitit.
 « Rhodope cum amore suo valeat, et si quam aliam vir-
 « ginem propter Hysminiam tuam ludos Cupidines fa-
 « ciunt. »

18. Illa autem, « Etsi non ames, subjecit, etsi pacti te-
 « nax illius amorem rejicias, illam tamen, quæso, amare
 « simula, et amatorem, si me amas, finge : forte enim

« ἴσως οὐκ εἰς κενὸν ἡμῖν οὐδ' ἄσυντελῆ τὰ τοῦ πλάσ-
 « ματος προσγενήσεται· εἰ μὴ γὰρ οὐδὲν ἕτερον, ἀλλ'
 « ἀνυποστόλως, ὡς δούλη, συνομιλήσω σοι, ὡς ἀδελφῆ
 « συμπλακῆσομαι, καὶ ὡς μαστροπὸς διακομίσω σοι τὰ
 5 « φιλήματα. » Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· « Ὡς οὐ καταψεύ-
 « σομαί σου τὸν ἔρωτα, καὶ τὰς πολλὰς ἐκείνας συνθήκας
 « ἀπαρρηχθῆναι παραφυλάττωμαι, καὶ θεοὶ ἐπιμάρ-
 « τυρες ἔστωσαν· ἰδοὺ δὲ καθυπηρετῶ σοι τῷ πλά-
 « σματι, καὶ τὸν ἀδελφὸν ὑποκρίνομαι, τὸν δὲ σὸν ἔρα-
 10 « στὴν ἀποπλάττωμαι, καὶ τὸν τῆς Ῥοδόπης ἔραστὴν
 « καταπλάττωμαι. Σὺ δὲ διακομίζε μοι φιλήματα, καὶ
 « εἰ τι τούτων ἐστὶν αἰρετικώτερον ἕτερον· ἐγὼ δ' ἐν
 « σοῖς τούτοις χεῖλεσι, καὶ ὄσσις ἄλλοις τρυγᾶται βότρυς
 « ἔρωτικὸς, τὴν Ῥοδόπην φιλήσω, καὶ ὄλην ταύτην
 15 « κατατρογῆσω τὴν ἄμπελον, τῆς σῆς ταύτης Ὑσμίν-
 « νης τὴν παρθενίαν φυλάττω ἀσύλητον, καὶ μέγρι
 « φιλημάτων ἀπαρρηχθῆναι. » Καὶ περιπλακείς,
 καὶ ὄλην τὴν Ὑσμίνην καταφιλῶν, « Οὐ σοι ταῦτα,
 λέγω, οἶδωμι τὰ φιλήματα, τῇ δὲ σῇ δεσποίνῃ Ῥο-
 20 « δόπῃ τοῖς σοῖς με τούτοις χεῖλεσι μεταπέμπο-
 « μαί. »

19. Ἡ δ' ὅσπερ μετακομίσουσα τῆς δάφνης ἀπέ-
 δραμε, καὶ περὶ τὴν Ῥοδόπην ἐγένετο, καὶ ἦν κα-
 ταψιθυρίζουσα. Κἀγὼ τῆς δάφνης ἀνέστην, πρότερον
 25 καταμακαρίσας αὐτήν, δάφνην ὀνομάζων ὄντως χρυ-
 στὴν, Ἀπόλλωνος σπέρμα, ὠδίνημα γῆς, μνήμην Ἀφρο-
 δίτης, καὶ παραμυθίαν Ἐρωτος. Ἡ μὲν οὖν Ῥοδόπη
 τὴν Ὑσμίνην εἶχε μέσον ὄρον πρὸς ἔρωτα, καὶ μέση
 ταύτη συνάγειν ἐδόκει τὸν ἔρωτα. Ἐγὼ δ' ὄλον ἔρωτα
 30 εἶχον αὐτῆς, καὶ περὶ μέσῃ μου τὴν ψυχὴν τὸν τῆς
 Ὑσμίνης ὄλον συνήγαγον ἔρωτα.

20. Οὕτω μὲν οὖν μοι τὰ τῆς τραπέζης εἶχεν ἔρω-
 τικῶς, καὶ οὕτω κατελύετο τὸ συμπόσιον· καὶ κήρυξ
 μὲν δὲ δεσπότης ἐμὸς περὶ τὸ δωματίον γέγονεν, καὶ ἦν
 35 ἀνακεκλιμένος, καὶ τοῖς ὕπνοις ὡς ἐκ πολυτελοῦς τρα-
 πέζης εὐθὺς κατεσπένδετο. Ἐγὼ δὲ περὶ τὸν κῆρυξ
 ἐγεγόνειν· καὶ πάλιν Ὑσμίνην καθυπηρετεῖ τῇ δεσποίνῃ
 πρὸς ἔρωτα, καὶ πάλιν ἦκε περὶ τὸν τῆς δεσπότιδος
 ἔραστὴν· πάλιν τὸν ἀδελφὸν περιπλέκεται, πάλιν φι-
 40 λεῖ, πάλιν μαστροπεύει, πάλιν διακομίζει φιλήματα.
 Κἀγὼ δ' ἀντιφιλῶ, περιπλέκομαι, τὸν ἀδελφὸν ὑποκρί-
 νομαι, τὸν τῆς Ῥοδόπης ἔραστὴν κατασχηματίζομαι,
 καὶ ἀντιπέμπω φιλήματα, τὴν Ὑσμίνην ὡς δούλην
 ὑπηρετοῦσαν ἔχω, καὶ ὄλον φανερώς καθυποκλέπτω
 45 τὸν ἔρωτα.

21. Ἡ δὲ μοί φησιν· « Ἐκ Ῥοδόπης δεσποίνης
 « ἐμῆς τοῦτό σοι τὸ ἐπιστολίον, « καὶ τῇ χειρὶ μου
 παρέθετό. Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτήν· « Ὑσμίνην, σὲ
 « μόνην δεσπότιν ἐξ Ἐρωτος κέκτημαι· σοὶς μόνους
 50 « ἔρωσι πέπραμαι· σῇ γραφίδι δεδουλογράφημαι,
 « καὶ δούλος Ἐρωτος γίνομαι· καὶ μοι τὸ δουλογρα-
 « φεῖον γλυκύπικρον, ἀναπόνιπτον. Σοὶ νίτρω τὸ κη-
 « ρύκειον ἀπονένιμμαι· σοὶ τοιχωρῶν τὴν παρθενίαν
 « ὄλην ἀποσεσύλημαι· ἐλεπόλει σῇ τὴν πατρίδα

« non irritus nec inutilis nobis cedet hic lusus; et si nihil
 « aliud, id saltem lucri habebimus, ut fratrem soror amplecti,
 « ut serva tecum libere versari, ut, lenocinio destinata,
 « missilia deferre basia possim. » Ego autem : « Ut amorem
 « tuum non prodam, et violanda nunquam pacta summa
 « fide tuebor, di testes mihi adsint; ecce autem tuo fig-
 « mento inserviam et fratrem tuum simulabo, immo,
 « amatorem tuum depouens, Rhodopes amatorem esse
 « fingam. Tu modo basia mihi, et si quid aliud exquisitius
 « refer; ego autem in te tuisque labellis et aliis corporis tui
 « partibus, in quibus Amoris uva decerpitur, Rhodopen
 « deosculabor, totaque viti potiar non imminutam et, ex-
 « ceptis basiis, intactam servans pudicitiam Hysmines. » Et
 « cum dicto ejus in amplexum effusus osculum dedi, « Non
 « hæc, inquit, basia tibi libo, sed dominæ tuæ, Rhodopæ,
 « et me tuis ad illam labellis deferendum trado. »

19. Illa autem quasi delatura ad dominam e lauro pernici-
 se fuga proripit et ad Rhodopen confugit, confestimque ali-
 quid submurmurat. Ego quoque laurum reliqui, beatam
 illam dicens, auream prorsus Apollinis arborem, terræ par-
 tum, Veneris monumentum, Amoris solamen. Ita igitur
 Rhodope Hysminem intermedium sibi limitem ad amorem
 fecerat, illiusque interventu amorem contrahere videbatur.
 Mihi autem totus amor Hysmines fuit, quem totum comple-
 ta hoc igne præcordia contrahabant.

20. His amoribus convivium impendimus; quo soluto,
 caduceator, herus meus, cubiculo redditis, et lecto recu-
 bans, statim, ut a dapsili cœna, somno indulsit. Ego autem
 in hortum regressus sum et iterum Hysmine, dominæ
 amori obsequium sistit, et iterum ad dominam amatorem
 venit; iterum fratrem complectitur, iterum deosculatur,
 iterum lenæ ministerio fungitur, iterumque oscula defert.
 Et ego oscula regero, illam complector, fratrem mentitus,
 amatorem Rhodopes simulo, et basia remitto, et Hys-
 minem quasi inservientem dominæ ancillam habeo et to-
 tum amorem aperte subfuror.

21. Illa autem, « A Rhodope, inquit, domina mea, tibi
 « mittitur hoc epistolium, » et statim illud in manus meas
 tradidit. Ego vero, « Hysmine, subjeci, te solam dominam
 « ex Amore teneo : tuis solis amoribus venundatus sum, tuo
 « stylo in servitntem assertus sum et servus Amoris fio;
 « sed mihi, asserti in servitntem, dulcissimum, quod nun-
 « quam diluere tentem. Tu quidem nitrum es quo præ-
 « conium dilui; tu effractorii instar totam meam pudicitiam

« πᾶσαν ξὺν αὐτοῖς τοκεῦσιν ἀφῆρημαι· τῶνουν αἰχ-
 « ράλωτος καὶ δοῦλος νῦν, ὡς ὄρθς, ἅ πάντα χαίρω
 « πάσχω, ὅτι σε τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην Ἔρωσ μοι πάλιν
 « ἔξ Ἄδου καινῶς ἀνεσώσατο. Τὸν δέ γε πρὸς Ῥοδόπην
 5 « ἔρωτα καὶ μέγχι πλάσματος ὀκνῶ καὶ σκηνῆς· σοὶ
 « γὰρ, Ὑσμίνη, μόνη καὶ χάρισι σαῖς ὄλους ἔχαρι-
 « σάμην τοὺς ὀφθαλμούς. » Ἡ δὲ μοί φησι· « Κἂν ἔρω-
 « τος γέμη σοι τὰ φιλήματα, κἂν ὡς σίμβλον φέρης
 « τὸ στόμα, κἂν στάζῃ μοι μέλιτος, ἀλλ' οὐ γλώσση
 10 « μόνη τὸν ἔρωτα σέβομαι, ὅτι καὶ κέρδος μισῶ ζῆ-
 « μίας μοι πρόξενον· σὺ μὲν γὰρ ἐκ κήρυκος καὶ
 « ἐλευθέρου δοῦλος καὶ δυστυχῆς· ὅτι δὲ δούλη καγὼ,
 « τοῦτο πάντως ὄρθς· εἰ δ' ἔξ ἐλευθέρων, εἰ δ' ἔξ εὐ-
 « τυχῶν, σῆς γλώττης ἔσται τοῦτο λαλεῖν. Ῥοδόπη δὲ
 15 « δεσπότης ἐμὴ καὶ σώζειν δυναμένη καὶ τὴν ἐλευθε-
 « ρίαν ἀποχαρίσασθαι. »

22. Κἀγὼ φημι πρὸς αὐτὴν· « Κἂν φύσει τὸ θῆλυ
 « θερμότερον, κἂν φύσει τρεπτὸν, ἀλλὰ κατὰ τὴν
 « τραγηδίαν,

20 « Ὅταν ἐς εὐνήν ἠδικημένη κυρῆ,
 « Οὐκ ἔστιν ἄλλη φρὴν μαιφρονωτέρα. »

Ἡ δ' ἄλλα μικρὸν ὑποσεσηυῖα τὴν παρεῖαν, « Μα-
 « κάριον μοι, φησι, τὸ τῶν ἀνδρῶν ἄτρεπτον, καὶ
 « πρὸς ἔρωτος θέρμην ψυχρότερον·

25 « Τί δὴ με λυπεῖ τοῦθ', ὅταν λόγῳ θάνω,
 « Ἔργοις δὲ σωθῶ, καξενέγκωμαι κλέος; »

« spoliasti, tua helepoli mihi patria cum parentibus ipsis
 « erepta est; igitur et captivus, et servus sum, ut vides :
 « quæ perpessu aspera lætus exantlavi, quia te meam Hys-
 « minen Amor ex Plutonis sedibus salvam eripuit. Cæte-
 « rum illum Rhodopes simulatum quamvis et fictum amo-
 « rem respuo quia in te solam, Hysmine, tuosque lepores
 « oculos intendere mihi suave est. — Quamvis, respondit
 « Hysmine, Amoris plena sint, quæ pangis, basia, et sua-
 « vissimam os mollis copiam stillet, non lingua tantum Amo-
 « rem veneror, quia lucrum, quod post modo damnum
 « parit, odio est; tu enim ex caduceatore quidem et libero
 « servus et infelix, sed ego pariter serva, ut omnino vides ;
 « an ingenuis et felicibus orta, tuum est dicere. Rhodope
 « autem hera mea salutis auctor esse, et libertatem, si
 « velit, restituere potest. »

22. « Equidem, inquam, hoc a natura muliebree secus
 « habet, ut ardentius virili leviusque sit; sed, si tragico
 « credimus,

Affecta lecti quum fides injuria est,
 Non alia fertur mens mihi crudelior. »

Risit, subductis minimum genis, Hysmine, et, « Beatani
 « me, dixit, propter hominum constantiam et frigidiores
 « adversus Amoris ardores sensus :

Perire verbis non dolet multum mihi,
 Dum facti et opere salva gloriam feram. »

BIBAIION ΔΕΚΑΤΟΝ.

LIBER DECIMUS.

1. Ταῦτα δὴ ταῦτ' εἶπε περιπαθῶς, καὶ περιπλα-
 « καῖσά με κατεφίλησεν, « Ὑσμινία, λέγουσα, σῶσον
 « Ὑσμίνην τὴν σὴν, καὶ πρὸ ταύτης σὲ τὸν ἐμὸν Ὑσ-
 30 « μινίαν· » καὶ πάλιν ἐφίλει με, καὶ φιλοῦσα κατε-
 « δυσώπει με, « Πείσθητι, λέγουσα, καὶ τὸν ἔραστην
 « ὑποκρίθητι, μή μοι δοκῆς ὑποκρίνεσθαι τῷ μὴ θέ-
 « λειν ὑποκεκρίσθαι τὸν ἔρωτα. » Πείθομαι τῶνουν καὶ
 ἀναπτύσσω τὸ ἐπιστόλιον. Τὸ δ' εἶχεν οὕτως·

35 2. « Ῥοδόπη παρθένος, Σωστράτου θυγάτηρ, Ὑσ-
 « μινία τῇ ἔραστῇ χαίρειν. Ὑσμινία, ὡς μὲν εὐ-
 « δαίμων ἐγὼ καὶ πατρίδι καὶ γένει καὶ τοῖς ἄλλοις,
 « ὅσοις θεωρεῖται τὸ εὐδαίμων, ἐκ πολλῶν ἔχεις μα-
 « θεῖν· μᾶλλον δ' αὐτά σοι παριστῶσι τὰ πράγματα·
 40 « τα. Ὡς δ' ὄλον τὸν τῆς παρθενίας θησαυρὸν καὶ
 « μέγχι αὐτῶν ὀφθαλμῶν ἐφυλαξάμην ἀπαρρηγείρη-
 « τον, Ἀρτέμιδος πηγῆ καὶ τῶν ἐλεγχῶς μοι σαφέ-
 « στατος. Σὺ δὲ καὶ δοῦλος ὢν (ἀλλὰ μή μοι νεμέσα
 « τῷ ῥήματι) πηγαῖς Ἀφροδίτης ὄλην μου κατεπέ-
 45 « κλυσας τὴν ψυχὴν, καὶ βέλεσιν ἔρωτικαῖς κατετό-
 « ξευσας· κἂν γοῦν παρθένος ἐγὼ, κἂν εὐτυχῆς, κἂν
 « περιδοξος, ἀλλὰ πάντα ταῦτα σῆς φιλίας ἔρωτικῆς
 « ἀναλλάσσομαι, καὶ πατρίδος ταύτης ἐμῆς περιφα-

1. Hæc effata cum affectu in collum involat, et oscula-
 « tur, « Hysminia, inquam, cura ut salva sit Hysmine tua,
 « tuque, mi Hysminia, ante ipsam; » rursusque basium
 libans, cum osculo preces quoque adjecit : « Præbe te
 « morigerum, inquebat, et amatorem simula, ne fingere
 « videaris, dum te ficturum esse negas. » Parui itaque,
 et apertam epistolam inspexi, quæ sic habebat :

2. « Rhodope virgo, Sostrati filia, Hysminiaæ amatori
 « salutem. Hysminia, felicem me esse generis et patria
 « ergo omniumque, in quibus felicitas sita videtur, non
 « ignoras, vel ipsa rerum momenta dubitare non sinunt.
 « Porro quo castitatem studio ad oculos usque illibatam
 « custodiverim, Dianæ fons et arcus argumenta tibi cer-
 « tissima sunt. At tu servus (nec ideo succensere debes)
 « animam meam totam Veneris fontibus obruisti et Amoris
 « sagittis transfixisti; itaque quamvis sim et felix virgo
 « et illustris, his omnibus amorem tuum antefero, immo

« νῦς Ἀρτυκώμιδος τὴν, ἣν οὐκ εἶδον, Εὐρύκω-
 « μιν, ἑλευθερίαν σοι χαρίζομένη ἐξ ἀδρού βαλαντίου,
 « καὶ χειρὸς ταύτης ἐμῆς, ἣ τὴν ἐπιστολὴν ἐγγρά-
 « τει σοι. Ὑσμίνην δὲ παιδίσκην ἐμὴν καὶ σὴν ἀδελ-
 6 « φῆν, ἑλευθερίαν ἔχεις ἐκ τούτου τοῦ γράμματος,
 « τὸν τῆς Ῥοδόπης γάμον δουλείας ἀναλλάσσομένης.
 « Ἐβῆρωσο. »

3. Οὗτοι τοίνυν ἔχουσιν ἀναγνοῦς τὴν ἐπιστολὴν,
 πρὸς τὴν Ὑσμίνην φημί. « Ὅσα σοι δοκεῖ πρὸς χάριν
 10 « Ῥοδόπης εἰπεῖν, ὡς ἐξ ἐμῆς ταῦτα θάβι φωνῆς. Εἰ
 « δὲ καὶ φιλεῖσθαι ζητεῖ, καταφιλήσων, καὶ μετάθου
 « φιλήματα ὅσα τῶν ἐμῶν τούτων χειλέων ἔχεις πολ-
 « λὰ στόματι παραθεθειμένα τῷ σῶ· εἰ δ' οὐ μόνους
 « ἀρκεῖται φιλήμασιν, οὐδ' ἐν χειλεσι παραμυθεῖται
 15 « τὸν ἔρωτα, κατὰ δὲ τὰς τῶν φοινίκων θηλείας,
 « πτόρθον ἐξ ἄβρενος φοινίκος περὶ μέσσην αὐτὴν ζη-
 « τεῖ τὴν ψυχὴν, καταπράζομαι σοι, καὶ τοῦτο τῇ Ῥο-
 « δόπῃ διαπεμπόμενος. »

4. Ταῦτα πρὸς τὴν Ὑσμίνην ἐγὼ, καὶ ἄλιν περι-
 20 « πλακεῖς αὐτὴν κατεφιλήσα· καὶ ἡ μὲν περὶ τὴν Ῥο-
 « δόπην ἐξέδραμεν, ἐγὼ δ' εἰσέδραμον περὶ τὸ δωματίον,
 « καὶ δουλικῶς κατακλιθεὶς περὶ γῆν, ἐσπεισάμην τοῖς
 « ὑπνοῖς, πεισθεὶς τῇ νυκτί. Καὶ ἄλιν καθ' ὄλου
 « αὐτοῦς τὴν Ὑσμίνην ἐδόκουν ὄρᾶν, καὶ ταύτη συνέ-
 25 « παιζον· ὡσπερ γὰρ νῦς πεινῶντος ἄρτον φαντάζε-
 « ται, καὶ ὕδωρ ὄνειροι τῷ διψῶντι, οὕτως ἐρώση ψυχῇ
 « πάντα πρὸς ἔρωτα μεταπλάττεται, καὶ διαλογισμοὶ,
 « καὶ τὰ καθ' ὑπνοῦ φαντάσματα. Παρήκεν ἡ νύξ,
 « ὕπνοι παρείποντο τῇ νυκτί, καὶ τοῖς ὑπνοῖς οἱ ὄνει-
 30 « ροι. Καὶ ἄλιν ἤκε τὸ φῶς, καὶ τὸ γλυκὺ τῆς ἡμέρας
 « ἐγέλασε· τῆς στρωμνῆς ἀνέστην ἐγὼ, περὶ τὸν δεσ-
 « πότην ἐγενόμεν, καὶ ἤμην ὑπηρετῶν.

5. Ἐπίσταται Σώστρατος, καὶ φησιν· « Ἴδού σοι,
 « κήρυξ, πᾶσα πόλις Ἀρτυκώμις πρὸς πολῶν ξυνεκ-
 35 « πλεύσαι ζητοῦσά σοι πρὸς Δαφνήπολιν· σὺ δέ μοι
 « περιδύθητι τὸ κήρυκειον, καὶ ὄλος κήρυξ γενοῦ. » Στε-
 « φανοῦται τὴν κεφαλὴν ὁ κήρυξ, τῇ χιτῶνι καὶ τῇ πε-
 « ὄλῳ κατακοσμεῖται, καὶ ὄλον περιθέμενος τὸ κήρυκειον,
 « ἕξεισι τοῦ δωματίου. Καὶ ἄλιν ἡ πόλις ὄρθῃ, καὶ ἄλιν
 40 « ὄρχεται τὸ πλῆθος, καὶ τὸν προπεμπτήριον λαμπρὸν
 « ὑφαίνει τῇ κήρυκι. ὄλον καὶ τὸν εἰσιτήριον πολυτελεῖ
 « προεξύφαινε· καὶ ἵνα τὰν μέσῳ παρῶ, τῆς νεῶς ἐπι-
 « θάντες, ἐκείθεν ἀπέβημεν, καὶ περὶ τὴν Δαφνήπολιν
 « ἐγενόμεθα.

6. Ὁ μὲν οὖν δὴ κήρυξ καὶ δεσπότης ἐμὸς ξὺν τοῖς
 ἐξ Ἀρτυκώμιδος ξυνεκπλεύσασιν, ἐπὶ τῇ τοῦ Δαφνίου
 βωμῶ, κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῖς κήρυξι γέγονεν· ἐγὼ δὲ
 ξὺν ὅσοι τῇ κήρυκι ξυνεπλεύσαμεν, περὶ τὴν οἰκίαν
 τοῦ δεσπότου γεγόναμεν· καὶ ἄλιν ἡ δεσπότης ἐπ'
 45 « ἐμὲ τὸν δοῦλον οἰστροηλατουμένη, καὶ ὄλον ἐκθεσθα-
 « λυμένη τοῖς ἔρωσιν· ὄθεν ἀναιδῶς περιπλακεῖσά με
 « φιλεῖν ἀπεμάγχετο. Ἐγὼ δ' ὄλον ἐξ αἰδοῦς κατεκαλυ-
 « ψάμην τὸ πρόσωπον, καὶ ἠσχονόμην, νῆ τοὺς θεοὺς, καὶ
 « τὴν καταταρνανοῦσάν μου δεσποῖσαν, καὶ τὴν δούλην

« patria mea, clarissima Artycomide, extorrem vivere pla-
 « cet, illamque, quam nunquam vidi, Aulicomidem ire,
 « libertate prius tibi magnis pecuniis redempta, etiam
 « manu propria, quæ istam tibi exaravit. Hysminen vero,
 « ancillam meam, et sororem tuam, hac epistola liberam
 « habes, Rhodopes nuptiis servitutum mutans. Vale. »

3. Perlecta, quæ sic se habebat, epistola, « Tu, inquam
 ad Hysminen, quæ tibi dicenda videbuntur, ea vel ut a me
 « dicta illi referes. Quod si et basia querit, tu illa pan-
 « ges, et tot ac tanta, quanta ex labellis meis suavia in os
 « tuum deposita servas, repones; adeoque si oscula sola
 « sibi non sufficere dicet, neque magnum in suaviis amo-
 « ris solatium putet, sed, quod de femina palma jactatur,
 « ramum ex mare palma, qui ad intimam usque animam
 « penetret, querit, illud ego prius in te experiar, ita de-
 « mun ad Rhodopen missurus. »

4. Hæc ego ad Hysminen, et iterum illius in amplexum
 effusus basium pangeham; illa autem ad Rhodopen
 celeriter recurrit, dum ego in cubiculum reversus, et
 humi pro more servorum recumbens, somno, nocti obse-
 quutus, libavi. Verum in somniis Hysminen intueri et
 simul colludere videbar; etenim velut esurientis animus
 panem cogitat, et aqua sitienti semper somnium est, sic
 amanti ad amorem omnia, etiam sermones, et in somniis
 simulacra effinguntur. Interim nox, sequunturque noctem
 somni, et somnos somnia. Jamque alhescente luce, et
 suaviter ridente die, ego lecto festinanter surgens ad obse-
 quium domino constiti, et ministerium meum præstiti.

5. Adfuit et Sostratus, et dixit: « Caduceator, tota
 « Artycomis ad januam stat, cum te Daphnipolin navi-
 « gare gestiens, tu itaque, caduceatoris vestes indue,
 « et totus caduceator esto. » Statim igitur coronatus, sacra
 veste et sacro calceo ornatus, ac cætera, caduceatoris
 indutus vestimenta, cubiculo egressus est. Tum rursus
 arrecta civitas, et saltantis populi tripodia, quibus a se
 tota civitas splendidissimum discessum parat, et qualem
 antea ingressum paraverat; adeoque, ut ea, quæ in me-
 dio acciderunt, prætermittamus, nave conscensa, iude
 solventes Daphnipolin pervenimus.

6. Confestim caduceator, dominus meus, cõmitantibus
 qui ex Artycomide simul navigarant, omnibus, ad Daph-
 naci Apollinis, ut caduceatoris moris est, ivi; ego autem
 cum cæsteris, qui cum caduceatore navigaverant, domini
 aedibus me reddidi; et ibi me servum ardet domina
 quasi amore insaniens. Igitur impudenter me amplexa de
 osculo pugnabat. Me autem vultum præ verecundia tegan-
 tem, per deos, pudebat, et dominæ, quæ in me tyrannidem
 exerceret, et Hysmines servæ, præter illud quod castitati
 metuebam. Domina vero veste apprehensum, trahebat,

Ἵσμίνην, καὶ τὴν σωφροσύνην αὐτήν. Ἄλλ' ἡ δεσπότης ἐφέλικτό με τοῦ χιτωνίου· ἐγὼ δ' ὁ δοῦλος οὐ μεθειλόμην ἐλκόμενος, ἀλλ' ὅλος ἀντέτεινον· καὶ ἦν ἀγὼν παρὰ δεσποίνῃ καὶ δούλῳ καινός· ὁ μὲν γὰρ δὴ δοῦλος ἐγὼ τὴν σωφροσύνην ἐλευθέραν ἐφιλονεῖκουν τηρεῖν, ἡ δέ μου δεσπότης κατεδουλοῦτο τοῖς Ἑρωσι, καὶ ὅλον ἤθελεν ἀπεμπολῆσαι τὸ ἐλευθέριον. Ἀλλὰ τις ἐπανῆκεν ἐκ τοῦ βωμοῦ, καὶ φησιν· « Ὁ δεσπότης, ὦ « δέσποινα, » καὶ ζῆν τῷ λόγῳ περὶ τὴν πύλῃν ὁ δεσπότης ἐγένετο, τῶν δὲ ταύτης χειρῶν ὡς ἐκ βαρβάρων ἀπῆλλαττόμην αὐτός. Καὶ τοῦ ἔπους ἐμνήσθην, καὶ τοῦτο προσφόρος κατὰ τὴν τραγῳδίαν ἔλεγον·

Ἦ πῶς ποτ', ὦ δέσποινα ποντία Κύπρι,
Βλέπουσιν εἰς πρόσωπα τῶν ζυνευενῶν.

7. Ἦκεν ὁ κήρυξ· ζυνεύετο Σώστρατος καὶ θυγάτηρ Σωστράτου τῆ τῆς Ἵσμίνης ἀνεχομένη χειρὶ. Φιλοτιμιστάτῃ παρειτίθετο τράπεζα· λαμπρῶς ὁ κήρυξ καὶ πολυτελεῶς ἀνεκλίνετο, πρότερον ὅλον ἀποδουθεὶς τὸ κηρύκειον, καὶ ἡ δεσπότης ἀναιδῶς κατεφίλει τὸν κήρυκα, καὶ τούτῳ ζυνανεκλίνετο· καὶ Σώστρατος Ῥοδόπῃ ζυνανεκλίνετο. Καὶ ἦν τὸ δεῖπνον πολυτελές· καὶ δεσπότης μὲν ἐμοῖς καὶ Σωστράτῳ, τῷ τῆς Ῥοδόπης πατρὶ, δοῦλος Ἵσμινίας ἐγὼ κιονᾶν ἐγκελεύομαι· Ἵσμίνη δὲ τῇ Ῥοδόπῃ πρὸς πόσιν ὑπηρετεῖ, ἵνα μηδὲ μέγχι κύλικος καὶ χειρὸς τὸ σεμνὸν τῆς παρθενίας καταμολύνῃται. Οὕτως ἐρωτικῶς ἡμεῖς ἀνεκράθημεν, καὶ τὸ φίλιον ὅλον ἐκοινώσαμεθα, ὡς κοινώσασθαι καὶ τὸ δούλειον, καὶ πρὸς ἐν καθυπηρετῆσαι λειτούργημα.

8. Ἡ μὲν οὖν ἐμῇ δεσπότης τοῖς Ἑρωσι δουλογραφηθεῖσα, τῇ κύλικί μοι προσέπειζε καὶ κατέπειζεν, ἡ μᾶλλον αὐτὴν ἐν ἐμοὶ καὶ κύλιξιν αὐταῖς κατέπειζον Ἑρωτες· νῦν μὲν γὰρ ἐπέθλιβέ μου τὸν δάκτυλον, νῦν δ' ὅλην τὴν χεῖρα τῇ κύλικι ζυνεφεῖλκετο, καὶ ἀλλὰ τὰ κατέπειζεν, ἡ τοῖς Ἑρωσι κατεπαίζετο· ὧν δὴ πάντων ὡς ἐκ πυρὸς φεύγων αὐτός, Ἵσμίνη τῇ συνοικοχουούσῃ συνέπειζον, τῶν τῆς δεσποίνης παιγνίων τὰ τῆς δούλης ἀνταλλαττόμενος, οἷς ἡ Ῥοδόπῃ συνένευε, καὶ τῇ δούλῳ παίζειν ἐπένευε, καὶ ὅσον διὰ ταύτης ἐδόκει παίζειν αὐτῇ· πρὸς δὲ δὴ βλέπων αὐτός, τὴν Ῥοδόπην μᾶλλον δούλην εἶχον Ἵσμίνης, ὡς καὶ καθυπηρετούσαν εἰς ἔρωτα· καὶ οὕτως ἐν παιδιαῖς, ἐν ἔρωσιν, ἐν πολυτελεῖσι τρυφαῖς κατελύετο τὸ συμπόσιον, καὶ ἡμῖν ἔλυετο τὰ τοῦ λειτουργήματός.

9. Ἡ μὲν οὖν Ἵσμίνη τῇ Ῥοδόπῃ παρείπετο, καὶ αὐτὴ συνόχετο, καὶ ἄμφω γεγόνασιν περὶ τὸ δωμάτιον, ὃ τῷ Σωστράτῳ δεσπότης ἐμὸς ἀφωσίωσε, λαμπρῶς καὶ πολυτελεῶς διακοσμησάμενος· ἐγὼ δὲ σὺν δημοδούλων χορῷ περὶ τὸ τῶν δούλων ἐγεγνόμην δωμάτιον, καὶ ἡμῖν συγκατακλιμένους τοῖς δούλοις, καὶ σὺν δειπνῶν, καὶ τέλος ὑπνῶν. Περὶ δὲ τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς Σώστρατος σὺν Ῥοδόπῃ καὶ δεσπότης ἐμοῖς ἐπὶ τὸν βωμὸν διανυκτερεύουσιν, Ἵσμίνη δὲ καγὼ τοῖς δεσπότης κατὰ δούλους ἐπόμενοι σὺν αὐ-

ego autem servus non cedebam, immo pertendebam; ita novum insolensque inter dominam et servum exortum certamen est: ego enim servus castitatem servare contendebam, dum Amoribus prorsus manipata domina, quidquid ingenui mihi restabat, sibi comparare tentaret. Commodo autem ex ara rediens aliquis, « Domina, inquit, dominus accedit », et cum dicto dominus ad januam erat. Itaque ejus e manibus, velut ex barbaris, liberatus sum. Et aptissime illud ex tragœdia retuli:

Quomodo aliquando, nata mare, potens Venus,
Vultum mariti sustinent istæ sui.

7. Adfuit interim caduceator, subsequentibus Sostrato et Sostrati filia, quæ Hysmines manibus innitebatur. Apposita statim regalis cœna est, et splendide sumptuoseque, depositis prius omnibus ministerii insignibus; herus accubuit, et cum illo domina, quæ caduceatorem inverecunde osculabatur; post illos demum Sostratus simul cum Rhodope. Sumptuosum autem erat convivium, et dominis meis et Rhodopes patri ego, servus Hysminias, vinum præbere jussus sum; ad dominæ autem pedes Hysmine Rhodopæ vina ministrabat, ut in præbendo etiam poculo poculum usque et nanum castitatis jura integra servarentur. Ita nos amatorie commixti fuimus et amore inter nos communicavimus, ut pariter servitatem communicaremus et uni ministerio inserviremus.

8. Domina igitur prorsus, Amoribus mancipata, poculo, quod e manibus accipiebat meis, alludebat et illudebat, aut potius ipsam, si verum fateamur, in me poculisque ludebant Amores. Etenim modo digitum comprimens, modo manum totam cum poculo trahens, aliisque modis ludebat, aut ab Amoribus ludebatur; quæ singula velut ignem fugiens, mox cum Hysmine, quæ pariter vinum fundebat, ludebam: ita dominæ lusibus ancillæ potiores lusus existimabam, quod advertit Rhodope, atque ut Hysmine colluderet annuit, et quasi ipsa per illam ludere videbatur; quæ singula intuitus, Rhodopen Hysmines potius servam credidi, quippe quæ suam illi ad amorem operam præstabat. Ita inter lusus amoresque et sumptuosas delicias soluto convivio, nobis quoque ministerium finiit.

9. Hysmine igitur Rhodopen sequuta cum illa simul ahiit, amboque in cubiculum, quod Sostrato patri splendidum dominus destinaverat et sumptuose ornaverat, secesserunt; ego autem cum grege conservorum in cubiculum nostrum omnium profectus cum illis accubui, et post concœnationem obdormivi. Circa vero tertiam noctis vigiliam Sostratus cum Rhodope dominisque ad aram noctem totam transacturi evigilarunt, Hysmine autem et ego, ut servum

τοῖς δεσπόταις περὶ τὸν βωμὸν καὶ τρίποδα καὶ δάφνην γεγόναιμεν.

10. Θροῦς ἦν ἐν βωμῷ καὶ ἄσημος βοή, καὶ σύμ-
 μικτος θόρυβος· καὶ θρήνος ἦρτο καὶ κωκυτός· Θεμι-
 6 στεύς δέ μοι πατήρ καὶ Σωσθένης, Ὑσμίνης πατήρ, τῶν
 θρήνων ἐξάρχουσιν, αἱ δέ γε μητέρες ἡμῶν καὶ λίθον,
 ὃ φασί, τὸν ἀπὸ γραμμῆς κινουσί πρὸς δάκρυον, τί μὲν
 οὐ λέγουσαι, τί δ' οὐ πράττουσαι, τῶν ὅσα πρὸς οἶκτον
 ἐφέλκουσι, τῶν ὅσα κινουσί πρὸς ἔλεον, ἔλειναι τὸ
 10 σχῆμα, τὴν γλῶσσαν ἐλεινότεραι, ἀλκυόνος πολυ-
 πενθέστεραι, ἀηδόνος θρηνητικώτεραι, αὐτῆς Νιόβης
 μιμούμεναι τὸ πολύδακρυ, πρὸς θρήνον ἐρίζουσαι,
 καὶ ἄμφω νικῶσαι, καὶ ἄμφω νικώμεναι, ἄμφω
 διαβρῆσσοῦσαι τὰς ἐσθῆτας, ἄμφω τὰς παρεϊδὰς αὐλα-
 15 κίζουσαι, ἄμφω καταπαταγοῦσαι τὰ στέρνα, ἄμφω τὸν
 τῆς κεφαλῆς ἀποκειρόμεναι βόστρυχον πενθίμῳ κουρῆ,
 καὶ ἄμφω κόνιν καταπαττόμεναι· ἡ μὲν γὰρ δὴ μήτηρ
 ἐμῆ, « Ἄπολλον, Ἄπολλον, » ἐβόα περιπαθῶς, ὅσον
 κορυθαντιῶσα τοῖς θρήνοις καὶ καταθεβακχυμένη τοῖς
 20 δάκρυσιν, « Ὠλώλειν, Φοῖβ' Ἄπολλον· τοῦ παντός μοι
 « γένους ἀπεχειράμην τὸν βόστρυχον. Λειμῶν μοι
 « παῖς εὐανθύς, καὶ φυτηκόμος ἐγὼ, ἀλλ' ὄλον αὐτὸν
 « ζῆν αὐτοῖς φυτοῖς, ζῆν αὐτοῖς ἄνεσιν ἀπεσυλήθην
 « ἔλεινῶς. Πηγῆ μοι στάζουσα μέλιτος ὁ καλὸς
 25 « ἔκεινός μοι παῖς, ἦν ὄλην ἀφῆρημαι· καὶ αὔος ὄλη
 « γεγένημαι, καὶ ἀψινθίου σίμβλον εἰμί, ὄλη καταπι-
 « κρανθεῖσα τῇ συμφορᾷ. Εὐάγκαλός μοι λιμὴν Ὑσ-
 « μινίας ὁ παῖς, ἀγῶ δ' ὡς ναῦς ἐν λιμένι νηνεμίαν
 « ἦγον, καὶ ἡμῖν ἀκύμαντος· νῦν δ' ὁ λιμὴν οὐ-
 30 « δαμοῦ, ἀγῶ δ' ὡς ναῦς ἐν πελάγει μέσῃ κατα-
 « κλυδωνιζομένη τοῖς κύμασιν. Ἥλιον εἶχον τὸν παῖδα,
 « καὶ νῦν, τοῦ παιδὸς κρυθέντος, ἀνήλιος ἡ μήτηρ ἐγώ·
 « καὶ κίμμερα τῆς ποτέ μοι πανηγίου πολυηράτου
 « ἐκείνης Εὐρυκυμίδος ἀνταλλάσσομαι· ἀστήρ μοι
 35 « παῖς ἐκείνος περιφανής, ἀλλ' ἀπεκρύβη, καὶ νῦν
 « ἀφρηγῆς τὴν μητέρα με κατεκάλυψεν· φῶς ἦν μοι
 « παῖς ἐκείνος, ἀλλ' ἀπεσθέσθη, καὶ νῦν ἐν σκότει
 « πορεύομαι. Ζεὺς, σὸς πατήρ, Ἄπολλον, δάφνης
 « στεφανώσας αὐτὸν, κήρυκα πέμπει λαμπρὸν εἰς
 40 « ὄλλυμένην Αὐλικίωμιν· καὶ ἦν μοι τὸ μακάριον τῇ
 « μητρὶ μέγχις ἐς αὐτὸν οὐρανόν, νῦν δέ μοι τὸ δυστυ-
 « χές μέγχις ἐς αὐτὰς Ἄδου πύλας. Φυγὰς ὁ κήρυξ,
 « ὁ δεσπότης δραπέτης, ὁ παρθένος αἰχμαλῶτος Ἴρω-
 « τος· καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀπαις ἐγὼ θρηνῶ τὸν παῖδα,
 45 « καὶ τὴν μητέρα μάλλον καταθρηνῶ. Ἄλλ', ὃ παῖ
 « καὶ κήρυξ καὶ ὀδσποτα, πῶς σε θρηνησῶ; πῶς σε
 « καταστεφανώσω τοῖς δάκρυσιν; ὡς νεκρόν; ἀλλ'
 « ἴσως Ζεὺς τῇ μητρὶ μοι ταύτῃ τῇ σῆ τὸν παῖδα
 « παρεφυλάξατο· καὶ ζῆς μὲν ἴσως, ἀλλ' ἴσως αἰχμά-
 60 « λωτος, καὶ δουλεύεις βαρβάρους ὁ φιλέλλην, ὁ
 « κήρυξ, ὁ δεσπότης πολλῶν. Ἄλλ', ὃ τρίπους, καὶ
 « δάφνη, καὶ ἐπὶ πᾶσιν, Ἄπολλον χρησιμῶδέ, δέξαι
 « μου ταύτας γοὰς, καὶ ἐπὶ τούτοις καὶ πρὸ τούτων
 « τὸ δάκρυον, καὶ γε τὰ παρὰ τὸν παῖδά μοι χρη-

deceat, dominos comitati, ad aram laurumque et tripodam cum dominis pervenimus.

10. Tum murmur ad aras et inconditam vocem confusumque tumultum sentimus; tum planctus gemitusque oritur, Themisteusque, pater mens, et Sosthenes, Hysmines parens, lessum occipiunt, dum et matres nostrae lapidem, quod dicitur, a linea ad lacrymas movent, horum omnium, quae ad commiserationem trahunt aut ad misericordiam movent quid non dicentes? quid non facientes? miserabiles ipso habitu, sermone etiam magis, aleyonis dolorem et Philomete planctum superare, Niobes etiam imitari lacrymas videbantur; ambo etenim de luctu certantes, ambo victrices victaeque, ambo veste disrupta, genas radentes, ambo pectora tundentes, ambo crinem, quo lugentes solent modo, sparso etiam cinere sordentes, posuerant; praecipue mater mea, « Apollo, Apollo, » inquebat mentis inops et quasi praenimio luctu furibunda, et praelacrymis debacchata, « perli, Phoebe Apollo, totius generis mihi crinis abscissus est. Floridi prati loco, « filius fuit, quod ego curabam, sed illud totum cum plantis prorsus et floribus misere mihi abreptum est. Fons « mihi erat formosus ille filius, merum inel stillans, quo « jam sublato, sicca et arida facta sum, merum absinthii « alveare, et malorum amaritudine obruor. Tutissimus portus Hysminias mihi erat, cuius in recessu, tam « quam in portu quiescens navis, nullo sale jactabar, « nullis fluctibus agitabar; nunc autem nulli locorum « ille portus, sed in medio velut mari fluctibus agitata « feror. Ego solis instar puerum meum habebam; nunc, « illo obtecto, sine sole mater ego jaceo, tenebras illa « quondam amabili et suavissima Eurycomide permutans; « sidus mihi olim lucidissimum puer ille, sed occidit, « neque tenebrosa nox obtexit; lumen meum erat puer « ille, sed, illo extincto, in tenebris ambulo. Tuus, o « Apollo, genitor lauro illum coronatum, caduceatorem, « diram Aulicomidem proficisci jussit; et tum tibi telicitas illa ad caelum usque extollebatur, nunc vero contra « ad ipsas usque Erebi portas infortunium meum dilabatur. Nempe alicubi exsulat ille, qui caduceator; qui « dominus fuit, servus est; et qui castissimus quondam, « nunc Anori mancipatur; et quod omnibus malis cumulum « addit, ego filio orba, filium fleo atque adeo matrem « magis defleo. Verum, o fili, et domine, et caduceator, « quomodo te lugebo? quibus te lacrymis coronabo? ut mor- « tum? sed fortasse Jupiter mihi matri isti filium servavit, « et fortasse vivis, sed fortasse captivus, et qui Graecis ac « Graecorum amatissimus semper fuisti, immo caduceator « et dominus, nunc barbaro servis. O tripodas, o fatidica « laurus! et ante omnia, o Apollo vates, accipe haec libamina, et has insuper lacrymas, atque mihi de nato

« σμοδότει· καὶ εἶη μοι τὸ χρησμόςθημα μὴ ἀπει-
 « κταῖον, ἀλλ' εὐκταϊότατον. Ἀπολλὼν ἀκερσεσκόμη,
 « τὴν ἐμὴν ἔλεινωσ κεχαρμένην ἐλέησον κεφαλὴν·
 « Δάφνιε Ἀπολλων, Ὑσμίνιου φεῖσαι παιδὸς, σῆς
 5 « δάφνης λαμπρῶς ποτὲ περιστεμμένου τὴν κεφα-
 « λήν, καὶ νῦν τὴν ἐμὴν ταύτην οἰκτρὰν κεφαλὴν
 « Ἄδου κυνὴ κατακαλύπτουτος. »

11. Ταῦτα δὴ ταῦτα Διάντεια, μήτηρ ἐμὴ, καὶ λίαν
 ἔλεινωσ κατετραγῶδει, καὶ κατὰ θάλατταν κατεκυ-
 10 ματοῦτο τοῖς δάκρυσιν, καὶ ὄλον τὸ ἱερὸν κατεπέκλυ-
 ζεν· ἡ δὲ γε τῆς ἐμῆς Ὑσμίνης μήτηρ Πανθία πικρὸν
 ἀντωδύρετο, « Οἴμοι! τέκνον Ὑσμίνη, λέγουσα συνε-
 χῶς, ὄλωλάς μοι τούτων ἀθλίων χειρῶν, καὶ με τὴν
 « σὴν μητέρα διώλεσας. Ὡς ὄρνις εὐπτερος ἐπτερούξω,
 15 « καὶ μου τούτων ἔλεινωσ ἀπέπτῃς χειρῶν. Ἄλλ' ὦ
 « πτερούξωσ ἐκείνης ἀγρίας, ἥ μοι τὸν λύχνον ἀπέ-
 « σβεσε. Θάλαμός μοι σὺ καὶ χάλκεος παρθενών·
 « ἀλλ' ὦ μοι, τέκνον Ὑσμίνη, ξὺν αὐτῷ θαλάμῳ, ξὺν
 « αὐτῇ παρθενῶνι, σὲ τὴν παρθένον ἀφῆρημαι. Ὑψί-
 20 « κομος κυπάριτος Ὑσμίνη μοι σὺ, ἣν περὶ μέσῃν
 « ἐκῆπυεσάμην ψυχὴν, λιπαίνουσα δρόσῳ παρθενικῇ
 « καὶ τοῖς ἄλλοις καλοῖς· ἀλλ' ἐξ Εὐρυκώμιδος πνεύ-
 « σας τυφὸν ἀνέσπασε πρόβριζον. Οὐ κήρυξ ἦν ἐκεῖ-
 « νος, ἀλλ' ἄγριος θῆρ, ὃς τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην ἔλεινωσ
 25 « τούτων χειρῶν καὶ μέσων ἀφῆρπασεν ἀγκαλιῶν, καὶ
 « ὄλον μου τὸ κειμήλιον ἀπεσύλησεν, ἐθέρισέ μοι
 « τὸν ἀσταχυν, τὸν βότρυν ἐτρέγγησε, καὶ τὴν βροδυ-
 « νιὰν ἀπηνθίσασατο. Στεφανίτης ἐκείνος ὁ θῆρ ἦκεν εἰς
 « Ἀλυκιώμιδα, καὶ μου τὴν κεφαλὴν ἀφῆκεν ἀπε-
 30 « ριχόσμητον, ἀφελόμενός μοι τὸν στέφανον, ὄλον
 « τὸν παρθένον ἐσχηματίσασατο, καὶ τὴν ἐμὴν παρ-
 « θένον δολίως ξυμφειλύσασατο· βέλος ἐπεμῆ μοι
 « κατὰ ψυχῆς, καὶ νῦν ἐς βάθος ὀδυνῶμαι τὰ σπλάγ-
 « γνα. Κηφὴν ἐξ Εὐρυκώμιδος ἀπηνῆς τὴν ἐμὴν
 35 « ἀνεῖλεν Ὑσμίνην, τὴν γλυκεῖάν μου μέλιτταν,
 « καὶ μου τὴν ψυχὴν ὄλην ἀφινθίας ἐπλήρωσεν.
 « Μέγας ἄγριος ἀετὸς τὰς ἐπὶ σοὶ θυσίας, θυγάτριον,
 « ἐξ αὐτῶν μου χειρῶν καὶ μέσης πυρᾶς ἀνηρεί-
 « ψασατο, καὶ ἦν μοι τὸ σημεῖον οὐκ ἀγαθὸν καὶ
 40 « τὸ προμάντευμα ἀπαισιώτατον. Καὶ νῦν εἰς ἔργον
 « ἀπέβη τὰ τοῦ Διὸς οἰωνίσματα· πηγὴ μοι γλυκᾶ-
 « ζουσα σὺ, τὸ πικρὸν μου τοῦ γήρωσ καταγλυκᾶ-
 « ζουσα· ἀλλ' ὄχετηγός τις ἐξ Εὐρυκώμιδος εἰς ἐτέ-
 « ραν ἀμάραν μεταγεί σε, καὶ ἡ ψυχὴ μου διψᾷ σε,
 45 « καὶ ὡς καλιβῆρον πηγὴν ἐπιζητεῖ σε τὸ στόμα μου.
 « Ἄλλ', ὦ τέκνον Ὑσμίνη, πῶς σε θρηνήσω; πῶς
 « ἔλεινωσ ἀποκλαύσομαι; ὡς νεκράν; ἀλλὰ ποῖ τέ-
 « θαιψαι γῆς; τίς σε τάφος καλύπτει, καὶ ὄλην τὴν
 « τῶν χαρίτων κατακαλύπτει πηγὴν; Ἄλλ' ἐφείσαστό
 50 « σου τῆς νεότητος θάνατος; καὶ τίς ἔχει σε τόπος
 « ἐθέλω μαθεῖν, τὴν ἐμὴν Ὑσμίνην, τὴν παρθένον,
 « τὴν καλλιπάρθενον. Ἄλλ' ὁ τύραννος ἐκείνος, ἀλλ' ὁ
 « θρασὺς, ἀλλ' ὁ τὸ κηρύκειον καταπαίζων, καὶ ὄλον
 « κατεψευσμένος αὐτὸ, τὴν σὴν παρθενίαν σεσύληκεν.

« oraculum redde, sitque mihi hoc oraculum non infau-
 « stum, sed faustissimum. Intonse Apollo, miserere mei
 « intonsi capitis; Daphnæe Apollo, parce Hysminiae filio,
 « qui tua quondam lauro caput splendide coronatus nunc
 « meum miserandum caput Orci galea tegit. »

11. Hæc et alia Diantea mater, mea, miserabili clamore
 jactans lacrymarum undis mergebatur et templum totum
 inundabat. Verum et Hysmines mater Panthia amarum
 etiam, tanquam responsans, plangebat. « Hei mihi, Hy-
 « smine filia, continuo clamans, quæ infelices manus
 « meas fugiens peristi, et me matrem tuam perdidisti.
 « Ut avis rapida alis te instruxisti et ex his manibus misere
 « evolasti. Ah crudele alarum remigium, quod lumen
 « meum exstinxit! Tu mihi thalamus et æreum virginum
 « conclave eras; et tamen, o filia mea Hysmine, cum ipso
 « thalamo et ipso virgineo conclavi tu virgo mihi erepta
 « es. Te excelsam cupressum putabam, quam in media
 « colueram anima virgineoque rore et cæteris culturae
 « modis fecundabam; at spirans ab Eurycomide turbo
 « radicibus avulsam abstulit. Caduceator sine dubio ille
 « non fuit, sed immanis bellua, quæ Hysminem meam
 « e miseris istis manibus et mediis amplexibus abripuit,
 « omnem meum thesaurum spoliavit, spicas meas messuit,
 « vindemiam decerpsit, et rosarium floribus orbum reli-
 « quit. Coronata illa fera Aulicomidem venit, et, sublata
 « mihi corona, mox caput inornatum deseruit; et virgini-
 « tatem simulans virginem meam per fraudem abduxit; te-
 « lum in pectus meum misit et nunc intimis visceribus læsa
 « doleo. Truculentus fucus Aulicomide advolans apem mel-
 « litissimam Hysminem meam rapuit, et animam meam ab-
 « sinthio implevit. Dira illa et immanis aquila, quæ, quum
 « pro te diis rem facerem, victimam a manibus ipsis mediis-
 « que ab ignibus rapuit, jam tum malum omen et infeli-
 « cissimum præsagium fuit. Nunc sæva Jovis auguria even-
 « tum suum habere: tu mihi, suavissime fons, qui senec-
 « tutis amarorem dulcem faciebas, nescio quis canalis ex
 « Eurycomide in alium aquæductum te derivat, et te anima
 « mea sitit, ac tamquam pulcherrimum fontem te os
 « meum quærit. O filia Hysmine, quo te luctu, quibus
 « lacrymis miserabiliter prosequar? an ut mortuam? at
 « ubi terram sepultam? qui te tumulus et tegit amœnum
 « Gratiarum fontem contegit? Sed forsitan juventuti tuæ
 « mors pepercit; at si ita est, quis te Hysminem meam, vir-
 « ginem virginum pulcherriam, terrarum locus delineat
 « scire aveo. Prorsus ille tyrannus scelere et audacia
 « constans, qui caduceatoris ministerium ludibrio habi-
 « tum mentitus est, ille virginitatem tuam rapuit. O

« Ὡ δεινῆς ἀωρίας, ὦ δυστυχίας ἐμῆς, ὦ φυλακῆς
 « ἀφυλάκτου· ὦ δολίου θηρὸς ἐκεῖνου δολίως κλέπτου-
 « τος καὶ ἀγρίως ἀρπάζοντος. Ἄλλ', ὦ λαλοῦσα πηγῆ,
 « καὶ πρόμαντι δάφνη, καὶ ἐπὶ πᾶσι Φοῖβ' Ἄπολλον,
 5 « δέξαι μου ταύτας ἀθλίας χοάς, ἃς σπένδεται σοι
 « Πανθία, μήτηρ ἀθλία, ὑπὲρ Ὑσμίνης, ἀθλίας παι-
 « ρός. »

12. Ταῦθ' αἱ μητέρες περιπαθῶς καὶ λίαν ὀδυνηρῶς
 ἀπωδύροντο· οἱ δὲ γε πατέρες ὀδυνηρότερον ζυνεπήχουν
 10 καὶ ζυνεκόπτοντο, « Ὡ παῖδες, ὀλώλατε, λέγοντες,
 « ἡμεῖς δ' ὑμῖν ζυνολώλαμεν. Ἔρωσ ἐστράτευσε καθ'
 « ἑμῶν, καὶ τὰς ἑμῶν καρδίας ἐπολιόρχησεν· Ἔρωσ τὴν
 « ἐν ἑμῖν πορφύραν τῆς παρθενίας ἐσύλησε, καὶ κατὰ
 « κόλπον ἡμεῖς ἀπεβράχθημεν. Ἔρωσ τὴν ὑμετέραν
 15 « ῥοδωνιάν ἀπηνήσασα, καὶ τὰς ὑμετέρας ψυχὰς ὄλας
 « ἀνέπρησε καθ' αἰμασίαν· Ἔρωσ ἀφροδίσιω πυρὶ
 « τὴν τῆς νεότητος θέρημν ἑμῶν ἐξεπύρωσε, καὶ γε-
 « ραῖα σπλάγχνα πατέρων ἡμῶν ἐς βάθος κατέκαυσε,
 « καὶ ἡμᾶς ἀπηνθράκωσεν. Ἔρωσ, ὁ Διὸς παῖς, ἐκστρα-
 20 « τεύει κατὰ τοῦ πατρὸς ἐν μέσῃ πανηγύρει, Διὸς ἐν
 « μέσῃ τελετῇ, καὶ Διασίοις αὐτοῖς, καὶ ἄφυρον ἄρ-
 « πάξει τὸν κήρυκα, τὴν παρθενίαν λήζεται, καὶ ὄλον
 « τὸν παρθενίονα πολιορκεῖ, καὶ τὰς ὑμετέρας ὄλας
 « κατασκυλεύει ψυχὰς. Ἐκ δάφνης ταύτης, Ἄπολλον,
 25 « δάφνης τῆς σῆς, παίδων ἡμῶν κατεστεφανώσαμεν
 « κεφαλὰς, ἀλλ' Ἔρωσ ταύτας ἀπεστεφάνωσε, καὶ
 « σποδῶν τὰς τῶν πατέρων ἡμῶν κατεστεφάνωσε κε-
 « φαλάς. Ἄπολλον, Ἄπολλον, τὰς ὑμετέρας ταύτας
 « ἐλέησον πολιὰς, καὶ τοῖς πατράσι συμμετάσχου κατὰ
 30 « πατραλοῖου παιδός· δέξαι ταύτας ἱκετηρίους χοάς, ἃς
 « σπένδονται σοι πατέρες ὑπὲρ παίδων ὀλλυμένων οἰ-
 « κτρῶς ἐν ἔαρος ἀκμῇ, ἐν ἀτρυγῆτι λειμῶν καὶ
 « μέσῃ νεότητι. »

13. Ταῦθ' οἱ πατέρες, ταῦθ' αἱ μητέρες ἡμῶν· τό-
 35 τέ γε παρεστῶς ἄπαν ἤλγησε τὴν ψυχὴν, δακρύων
 ἐμεστῶθη τοὺς ὀφθαλμούς, ἐκόκυσεν δολολύγιον. Ἐγὼ
 δὲ περὶ τὴν Ὑσμίνην ἑλθὼν, μεθειλυσάμην αὐτὴν τῆς
 χειρός, « Ὑσμίνη, λέγων, ὄρξες; » Ἡ δὲ, « Ἄλλ' οὐ
 « περιπτυσζόμεθα τὰς μητέρας; » φησίν. Ἐγὼ δὲ, « Ἄλλ'
 40 « ἐπίσχες, εἶπον, ἐγκαρτερήσωμεν τῷ χρησμῷ. »
 Καὶ δὴ καταχαλάζει τὸ ὕδωρ, ὁ τρίπους ἤχει, δάφνη
 μαντικὴ κατασείεται, καὶ ὄλον ὅλην κατανεμοῦσθαι
 δοκεῖ. Ἐνθουσιῶσιν οἱ πρόσοποιοι, καὶ Φοῖβος μαντεύε-
 ται, καὶ χρησμοδοτεῖ, καὶ φαιβάζει, καὶ καταφοιβάζει
 45 τὰ μέλλοντα· καὶ ἦν ὁ χρησμός, τοὺς παῖδας ἡμᾶς
 τοῖς τοκεῦσιν ἀποδιδούς καὶ κατεπισχέπτων τὸν γάμον·
 πρὸς δὲ ὅλη φρίσσει τὸ παρεστῶς, αἱ μητέρες θρηνοῦσιν
 ἐξ ἡδονῆς, οἱ πατέρες ὀρχοῦνται πρὸ τοῦ βωμοῦ, καὶ
 ἡμεῖς ταῖς χερσὶν ἀλλήλους ζυνοῦμενοι πρὸ τῶν τοῦ
 60 Φοίβου ποδῶν κυλλινδοῦμεθα· περιτρέχουσιν ἡμᾶς αἱ
 μητέρες, ἀρπάζουσι, ζυμπλέκονται, περιπλέκονται,
 φιλοῦσι, θρηνοῦσι, καὶ ζυνεχουσιν ἀναπόσπαστα· καὶ
 μεθέλκονται τοὺς παῖδας ἡμᾶς οἱ πατέρες, ἐτέρωθεν
 ὅλην ἡμῖν ζυμεριζόμενοι τὴν ψυχὴν. Παιανίζουσι χα-

« crudelem intempestivitate; o infelicitatem meam! o
 « custodiam incustoditam! o dolosam belluam, quæ Hy-
 « sminem meam verbis astute clepsit, et ferociter rapuit.
 « O argute fons, fatidica laurus, tripusque et præ caeteris
 « Phœbe Apollo, accipe hæc misera libamina quæ tibi
 « profundit Panthia, misera mater, pro Hysmine, misera
 « filia. »

12. Hæc dum matres vehementer commotæ et dolentes
 lugebant, patres nostri gravius etiam consona voce cla-
 mant et plangentes, « O filii, inquebant, vos nobis
 « periistis nosque vobiscum periimus. Amor contra vos
 « pugnans, expugnatis pectoribus vestris, castitatis etiam
 « vestræ purpuram rapuit, et nos tanquam concha fracti
 « sumus. Amor rosarium vestrum floribus spoliavit, ani-
 « mos vestros sepi instar adussit; Amor juventutem
 « vestram, venereo igne fervidam combussit, et senilia pa-
 « trum vestrorum viscera penitus adussit, nosque ipsos in
 « cineres redegit. Amor, Jovis filius, patri adversatus in
 « medio festo, celebritatem inter et Diasia, præconem tan-
 « quam prædam rapit, virginitatemque ejus abreptam præ-
 « datur, immo toto parthenone oppugnato, animos nostros
 « funditus exspoliavit. Nos ista lauro, o Apollo, lauro
 « tua filiorum nostrorum capita coronavimus, sed coronas
 « istas Amor abstulit, et capita nostra patrum cinere co-
 « ronavit. Apollo, Apollo, in istius senectutis nostræ mi-
 « sertus, patri contra illum parricidam puerum auxilio
 « esto, et supplices, quas tibi libamus, inferias pro fato
 « functis in ætatis flore filiis et nondum matura juventute
 « accipe. »

13. Ista patres, ista matres vix effati erant, cum mo-
 stissima, quæ aderat, turba, oculis lacrymarum plenis
 sonorum et altum ingemuit. Ego autem ad Hysminem
 accedens, taciteque illam manu trahens, « Hysmine, in-
 « quiebam, tunc omnia vides? — At matres, respondit
 « illa, non amplectemur? » Ego vero: « Contine te, oracu-
 « lum exspectemus. » Ecce autem subito leni cum undarum
 cæchinnio tripodis sonus auditur, et ipsa fatorum conscia
 laurus quasi vento agitata moveri videtur. Tunc furore
 divino accenduntur sacerdotes, Phœbus ipse vaticinatur
 et futura non ambigue nuntiat; et redditum oraculum fuit,
 quod parentibus restitutos nos in manum convenire jube-
 ret; horruit autem ad hoc oraculum quæ aderat multitudo,
 matresque nostræ præ voluptate lugebant, saltantibus ante
 aram patribus; et nos interea, manibus invicem complicatis,
 ad dei genua effusos accurrentes rapiebant matres, et in am-
 plexus ac complexus ruentes, nos deosculantur lugentes et
 detinent, ita ut a se avelli non paterentur; et nos con-
 trahabant ex alia parte patres totam animam nobis divi-
 dentes. Præana canunt gratias agentes, hymnisque grates

ριστήρια, ὑμνοῦσιν εὐχαριστήρια, κροτοῦσι σωτήρια·
χαίρει τὸ πλῆθος, εὐλογεῖ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τῆς
δάφνης ἡμεῖς στεφανούμεθα.

14. Κήρυξ δ', ὁ ποτὲ δεσπότης ἐμὸς, καὶ Σώστρατος,
5 Ῥοδόπης πατήρ, ἡμῖν ἐπιτίθενται· διαβρῆσσοσι τοὺς
στεφάνους, ἀφειδῶς τὴν γλώσσαν προπέμπουσιν, ἀπαί-
σια κινούντες αὐτήν· τὸν ἱερέα κακολογοῦσι, καὶ δημη-
γοροῦσι τὰ καθ' ἡμᾶς, ὡς ἐκ βαρβαρικῶν χειρῶν ἡμᾶς
ἀπεσπᾶσαντο νόμῳ στρατιωτικῷ δουλογραφηθέντας αὐ-
10 τοῖς· ὁ δὲ γε στεφανῶν ἡμᾶς ἱερεὺς φησι πρὸς αὐτούς·
« Εὖγε τῆς νομοθεσίας ὑμῖν, ὡς δουλαγωγεῖτε τοὺς
« Ἕλληνας, ὑπέρευγε τῆς εὐσεβείας, ὡς δουλογρα-
« φεῖτε τοὺς κήρυκας. Ἀπόλλων χρησιμοδοτεῖ, καὶ τοῖς
« ἐλευθέροις ἀφροισύται τὸ ἐλευθέρων, οἷς νόμος Ἐλ-
15 « λῆνων πρόσφερον καὶ φύσις αὐτῆ τὴν ἐλευθερίαν ἀπε-
« χάρισατο· ἀντιχρησιμοδοτεῖτε δ' ὑμεῖς, ἀντινομοθε-
« τεῖτε, τοὺς ἐλευθέρους καταδουλοῦμενοι. » Οἱ δὲ,
« Οὐχ ἡμεῖς, φασίν, ἀντινομοθετοῦμεν, ἀλλ' αἰχμητὴ καὶ
« νόμος τούτους ἐδουλογράφησε στρατιωτικός. » Καὶ δὴ
20 μεθειλκον ἡμᾶς, ἡμεῖς δ' οὐκ ἀπεσπῶμεθα τῶν τοῦ
Φοῖβου ποδῶν.

15. Καὶ πάλιν αἱ μητέρες ἐθρήνουν, οἱ πατέρες κα-
τεδυσύπουν καὶ γλώσση καὶ δάκρυσι· καὶ ὁ ἱερεὺς ταῖς
25 χερσὶν ἀπεμάχετο, καὶ πείθειν οὐκ ἔχων ἀπεστε-
φανώθη τὴν κεφαλὴν, ἀπεδύσατο τὸν χιτῶνα, καὶ τὴν
ἀρβύλην ἀπέθετο, καὶ ἀναβάς ἐπ' ὀκρίβαντος Στεντό-
ρειον πρὸς τὸ πλῆθος φησι· « Τί μάτην ὁ πολὺς ἄνθρω-
« πος ἐπὶ τὸν τοῦ Δαφνίου ξυτρήχεις βωμόν; τί κα-
« ταδυσωπεῖς τὸν Ἐκκηθόλον χρησιμοδοτημάτων; Φοῖβ' »
30 « Ἀπόλλων, ἄλις σοι τῶν προμαντευμάτων, ἄλις σοι τῶν
« στεφανιωμάτων. » Πρὸς δ' ἐπὶ τὸ πλῆθος καταθορυβηθὲν,
θρασύνεται κατὰ τῶν ἀρπαζόντων ἡμᾶς· οἱ δ' εὐθὺς τῶν
τοῦ Φοῖβου ποδῶν ἐφάπτονται ξὺν ἡμῖν, ὡς τὸν περὶ
ψυχῆς τρέχοντες, καταδυσωποῦσι τὸν ἱερέα, ἰλάσκον-
35 « ται τὸν Ἀπόλλωνα, « Σύγγνωθι, λέγοντες, Ἀπόλλων,
« καὶ φρενὸς καὶ γλώσσης ἡμῖν. » Ἡμᾶς ἐλευθέρους ἀνα-
κηρύττουσι, τὰς ἑαυτῶν ἐλευθερῶσαι ζητοῦντες ψυχάς.
Στεφανούμεθα πάλιν ἡμεῖς, ἐλευθερίαν ἐπιγραφόμεθα,
καὶ τοῖς τοκεῦσιν ἀποδιδόμεθα· οἱ δ' ὅλοι πληρωθέντες
40 ἡδονῆς καὶ χαρᾶς, σῶστρα θύουσιν ὡς ἐπαναβιοῦσι
παισίν· ἄδουσιν ἀναγῶγια, καὶ χορεύουσιν ἐπινίκια.
Ξυνορχούμεθα τούτοις ἡμεῖς, καὶ παιανίζομεν ἐλευ-
θέρων ἡλίκων ὄϊον ἐράσιμιον.

16. Καλεῖ καὶ δεῖπνον καιρὸς, καὶ τῶ ἱερεῖ ξενιζό-
45 μεθα, καὶ ἦν τὸ δεῖπνον φιλοτιμώτατον. Ἡ μὲν οὖν
Ἰσμήνη τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐξ αἰδοῦς ἀφῆκε τῇ γῆ,
καὶ ταῖς τροφαῖς οὐ προσεῖχεν οὐδὲ μέγρι χειρῶν αὐ-
τῶν· ἐγὼ δ' ὡς τις Ὀλυμπιονίκης ἐξ ἡδονῆς καὶ χαρᾶς
ὀφθαλμοὺς μὲν καὶ χεῖρας εἶχον ἐπὶ τὴν τράπεζαν,
50 στόμα δὲ καὶ λαίμων ἐχαρισάμην τοῖς βρώμασι, καὶ
ὄλοι τῶ νῶ τὸν γάμον ἐπωπτριζόμεν αὐτόν. Μετὰ
γούνην δὴ ποικίλας καὶ πολυτελεῖς τὰς τροφάς, ὁ ἱερεὺς
ἀναστὰς τῆς τραπέζης, καὶ τὸν χιτῶνα διαζωσάμενος,
καὶ γυμνώσας τὸ χεῖρε, πρὸς πότον ἡμῖν ὑπηρέτησε,

solvunt et pro salute nostra plaudunt; denique plebs
tota Apollinem laudibus prosequitur et nos lauro corona-
mur.

14. Verum caduceator, quondam herus meus, et Sostra-
tus, Rhodopes pater, in nos irruunt; coronas dilacerant, tem-
eraria pleraque et ominosa etiam effutientes, ipsum ulti-
mum conviciis sacerdotem lacesunt et res nostras populo
narrare exorsi sunt: ut nempe barbarorum e manibus erep-
ptos et militari lege servos factos possiderent. Verum ad
hæc nos iterum coronans, sacerdos, « O pulchram, inquit,
« legem vobis qui Græcos in servitutem redigitis! o
« spectatæ pietatis homines qui caduceatores servos facitis.
« Vaticinatur Apollo et liberis libertatem asserit quibus
« lex Græcorum et ipsa natura libertatem prius largita
« erat; vos contra altero vestro oraculo et altera lege
« servos esse qui liberi sunt jubetis. — Nos vero, respon-
« debant illi, legem novam non ferimus, sed bello et belli
« jure nobis servi effecti sunt. » Et cum dicto nos trahebant,
nos autem a Phœbi genibus avelli non patiebamur.

15. Et iterum matres lacrymabantur et patres verbis et
lacrymis supplices auxilium petebant; ipse autem sacer-
dos manibus repugnabat: sed quum persuadere non posset,
deposita corona, tum demum sacra veste et calceo sacro
exutus, suggestu conscenso, alta et Stentorea voce popu-
lum sic alloquitur: « Quid frustra tanta multitudo ad
« hanc aram concurris; quid a deo qui longe jaculatur
« oracula suppliciter rogas? Satis oraculorum tibi, Phœbe
« Apollo, satis coronarum est. » Commotus ad illa popu-
lus contra raptores nostros audacior factus est. Itaque illi
statim dei ad pedes nobiscum effusi, sacerdotem, quasi in
vitæ periculo constituti, precantur, Apollinem invocant,
dicentes: « Parce, Apollo, et menti et linguæ nostræ. » Nos
liberos esse jubent, liberas esse animas suas rogantès.
Rursus igitur coronati liberique facti parentibus redditi
sumus, qui statim lætitia et gaudio pleni pro salute nato-
rum quasi virbiorum numini faciunt; nos reduces cantibus,
omniumque victores choreis excipiunt. Et nos cum illis
sallamus dulcissimumque restitutæ libertatis pæana canimus.

16. Vocat interim prandii hora, nosque hospitio exceptos
sacerdos splendidissimo convivio tractavit. Hysmine quidem,
defixis præ pudore in terram oculis, cibos ne manibus
quidem attingere ausa est; ego contra, quasi Olympio-
nica, præ gaudio et lætitia oculos quidem et manus ad men-
sam intendebam sed etiam convivii cibus et ore et gula in-
indulgebam, et animo, quasi in speculo, mihi effingebam
nuptias. Post diversas opiparasque epulas, surgens mensa sa-
cerdos, cincta veste, nudatisque aliquantum brachiis, pocu-
lum nobis præbuit dicens: « Hoc est poculum Servatoris

« Τούτο πόμα, λέγων, Σωτήρος Ἀπολλωνος. » Πίνουσι
 μεν οὖν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ μετ' αὐτοὺς αἱ μητέρες,
 « Χάρις σοι, λέγοντες, Ἀπόλλων, τῆς καλῆς ταύτης
 « παρακαταθήκης, ἣν παρακατέθου τοὺς παῖδας
 5 « ἡμῖν. » Καὶ μετ' αὐτοὺς ἡμῖν ἐκοινώσατο τὸ ποτή-
 ριον, « Ἀπόλλων, λέγων, ὑμῖν κοινοῦται τὸ πόμα,
 « ὅς καὶ τὸν γάμον ἐπισκήπτει χρῆσιμοδοτῶν, δωρεῖται
 « τὸ ἐλευθέριον, καὶ ἄλον κοινοῦται τὸ ζῶσιμον. »
 17. Ταῦτ' εἰπὼν, συνανεκλίθη· καὶ πάλιν, « Ἡμῖν,
 10 φησὶν, Ὑσμινία νυμφίε (ταύτην γάρ σοι τὴν κλῆσιν
 « Ἀπόλλων φοιβάζων ἀπεχαρίσατο), μὴ φείσῃ λέγων τὰ
 « καθ' ὑμᾶς ἀρχῆς ἀπ' ἀκρῆς, καὶ μέχρις ἀκρῆς
 « αὐτῆς τῆς τελευτῆς. » Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· « Ὅλους
 « ἀνάπτεις μοι κρατῆρας αὐτοὺς πυρὸς, καὶ μυρμηκίαν
 15 « μοι τραγωδημάτων ἀναστομοῖς. » Ὁ δὲ, « Ἀλλὰ μὴ
 « φείσῃ μοι, φησὶ, πρὸς Ἀπόλλωνος, μηδενὸς, πρὸς
 « ἐλευθερίας αὐτῆς καὶ νυμφῶνος, ὅσοι λαμπρὸν Ἀπόλ-
 « λων ἐνυμφοστόλησεν. » Ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτόν· « Σύγ-
 « γωθι, θέσποτα· ὀλην γὰρ ἐξ αἰδοῦσκαταθεροβημένος
 20 « εἶμι τὴν ψυχῆν, καὶ ἄλον τεταραγμένος τὸν νοῦν· ἐς
 « νέωτα δὲ σοι τὰ τῆς διηγήσεως ἀποταμιεύσομαι. »
 18. Πείθω τὸν ἱερέα, καὶ λύεται τὸ συμπόσιον, καὶ
 ἡμεῖς γινόμεθα παρὰ τὰ δωμάτια· Θεμιστεῖ γάρ μοι
 πατρὶ καὶ μητρὶ Διαντεῖα κάμοι δωμάτιον ἐν ὁ ἱερέυς
 25 ἀφωσίωσε, καὶ κλῖνας τρεῖς παρὰ τούτῳ λαμπράς
 ὑπεστρώσατο, αἷς ἡμεῖς ἀνακλιθέντες, πρὸς ὕπνον
 ἐτρέπην· Σωσθένει δὲ καὶ Πανθία καὶ τῇ τούτων
 Ὑσμίνῃ παιδί, δωμάτιον ἕτερον. Καὶ οὕτως ἡμεῖς ἀπ'
 ἀλλήλων γενόμενοι, τὴν νύκτα παρεμετρούσαμεν.

« Apollinis. » Primi bibunt patres nostri, secundæque ab
 illis matres, « Gratias agimus, o Apollo, dicentes, ob
 « pulchrum istud filiorum apud nos depositum. » Nobis
 tertio poculum sacerdos cum hoc dicto tradidit : « Apollo
 « inter vos hoc esse poculum commune vult, qui et vobis
 « oraculo nuptias imperat, et, libertate restituta, totum
 « vitæ curriculum commune esse jubet. »

17. Hæc effatus accubuit, iterumque ad me conversus,
 « Hysminia sponse, inquit (tibi enim hoc nomen vaticinio
 « suo : eius tribuit), non negabis, ut puto, rerum tuarum
 « narrationem a prima repetitam origine ad finem usque
 « pertexere. » Ego autem, « Tu sopitos ignes, inquam,
 « suscitās, innumerosque jubes renovare dolores. — Te
 « tamen per Apollinem, respondit ille, obtestor, ne quid-
 « quam sileas, per libertatem tuam et nuptias, quas tibi
 « tam splendide numen paravit. » Ego vero, « Parce,
 « domine, inquam, quia pudore conturbatur animus, ter-
 « ritæque mens hæret : in crastinum tibi integram narra-
 « tionem servabo. »

18. Persuasus est sacerdos, et, ita finito convivio, nos
 cubiculis reddidimus, quorum alterum Themistæo patri
 matricæ et mihi, in eoque tres lecti splendide parati erant,
 in quibus recubantes somno concessimus; alterum vero
 Sostheni pariter et uxori Hysminæque. Ita discreti se-
 paratique noctem diuensi sumus.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

LIBER UNDECIMUS.

30 1. Τῇ δ' ὑστεραῖα πάλιν ἐπὶ τὸν βωμὸν γενόμενοι,
 δάφνης ἐστεφανωμένοι τὰς κεφαλὰς, ἐπανηγυρίζομεν
 ἐλευθέρια, ἐπαινίζομεν ἐπινίκια, ἐπεκροτοῦμεν σωτή-
 ρια, ὅλας ἐκατόμβας Ἀπόλλωνι θύοντες· τὸ δὲ γε πλη-
 θος, ὅσον εἶχεν οὐκ εὐαρίθμητον ὁ βωμὸς, πρὸς ἡμᾶς
 35 εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τοῖς δακτύλοις παρεσημαίνετο·
 καὶ ἦν τὸ καθ' Ὑσμίνην καὶ Ὑσμινίαν ἡμᾶς ἀνά
 πᾶσαν γλῶσσαν διήγημα κείμενον· καὶ ἦν Ἀπόλλων ἐφ'
 ἡμῖν εὐλογοῦμενος.
 2. Πάλιν οὖν ἀρίστου καιρὸς, καὶ πάλιν δεῖπνον ὁ
 40 ἱερέυς λαμπρὸν ἐτοιμάζεται, καὶ πάλιν ἡμᾶς φιλοφρο-
 νεῖται πολυτελεῶς. Ἐπεὶ δὲ πέρας ἔχοι τὰ τῆς τραπέζης,
 ὁ τὸ δεῖπνον ἐτοιμασάμενος ἱερέυς τὰ καθ' ἡμᾶς ζητεῖ
 καὶ πάλιν μαθεῖν, καὶ ἦν ἀμεταθέτως ἐγχείμενος· ἐγὼ
 δ' ἀλλὰ, κἂν ἡσχυνόμην, κἂν ὄικνου, κἂν ἐφριττον,
 45 ἀλλ' ἄκων ἀπεδυσάμην πρὸς τὴν διήγησιν, καὶ ἡ φωνή
 μου ἐπέλειπε, καὶ ἡ γλῶσσα ἐπέιχετο· ἄρχομαι δ' ὁμοῦς
 λεπτῇ τῇ φωνῇ·

3. « Πατὴρ μὲν μοι Θεμιστεὺς οὗτος, καὶ μήτηρ
 « Διάντεια, οὗς σὺ ξενίζεις φιλοτιμώτατα, πόλις δ'

1. Sequenti die, quum iterum ad Apollinis aram tempora
 lauro redimiti venissemus, libertatem restitutam celebra-
 vimus, victoriae pæana cantavimus; et servatori deo plau-
 dentes exactam hecatomben Apollini mactavimus; turba
 autem, quæ sine numero ad aras præsens aderat, inconvivo
 in nos delixa obtutu, digito monstrabat; et nostra omnium
 in ore historia erat, et in nobis Apollo utique laudabatur.

2. Iterum cibi capiendi hora venit, iterumque parato
 sacerdos opiparo convivio somptuose nos excepit. Circa
 finem, sacerdos, qui convivium paraverat, iterum omnia
 quæ ad nos spectant scire cupiens, me acriter ut res nostras
 exordiar urget; ego autem, quamvis me puderet, ideoque
 tardior et timidior subsisterem, invitatus tamen ad illarum
 narrationem, deficiente pæne voce et hærente ad fauces
 lingua, me comparavi, initium tenui voce sic exorsus :

3. « Pater mihi Themistens ille, quem vides, et Diantea
 « mater, quos tu benigne et honorifice hospitio excipis,

« Εὐρύκωμῆς μοι πατρίς, παρ' ἧ βωμῶς Ξενίου Διός,
 « καὶ τελετὴ τὰ Διάσια. Καὶ κήρυξ ἐγὼ κληρούμε-
 « νος τὸ κηρύκειον, καὶ κήρυξ οὐκ ἐς τυχεῦσαν, ἀλλ'
 « ἐς Αὐλίκωμιν, στεφανοῦμαι τῆς δάφνης. Ἦκω
 5 « περὶ τὴν κληρωθεῖσάν μοι πάντως πολυτελεῶς, ὅτι
 « καὶ Διὸς τὸ κηρύκειον, καὶ Διασιῶν ὁ κήρυξ ἐγώ. Τῷ
 « Σωσθένει ξενίζομαι τούτῳ, πολυτελεῶς ὑποδέχομαι,
 « φιλοφρονοῦμαι λαμπρῶς· εἰσάγει με περὶ τὸν κῆπον·
 « ἐν μέσῳ τούτῳ τὰ τῆς τραπέζης μοι παρατίθεται·
 10 « ἐγγύς μοι τοῦ λειμῶνος τὰ τῆς στρωμνῆς ἐτοιμάζεται·
 « Ὑσμίνῃ ταύτῃ τῇ θυγατρὶ Σωσθένης οὗτος, ὁ ταύ-
 « τῆς πατὴρ, οἰνοχοεῖν ἐγκελεύεται ἢ δ' οἰνοχοεῦει
 « τῷ πατρὶ πειθομένη.

4. « Τέλος ἔχει τὰ τῆς τραπέζης, καὶ νίπτει μου
 15 « τοὺς πόδας Ὑσμίνῃ, παρθένοισι πόδας παρθένοισι
 « χερσίν. Ἀνακλίνομαι τῇ στρωμνῇ κατὰ παρθένοισι,
 « ἀνέτως τοῖς ὕπνοις σπενδόμενος. Ἄνισταμαι μεθ'
 « ἡμέραν, γίνομαι περὶ τὸν κῆπον, θαυμάζω τούτον
 « τῆς τῶν φυτῶν συστοιχίας καὶ τῶν ἄλλων καλῶν,
 20 « περὶ τὸ τοῦ κήπου θριγγίον μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς,
 « καὶ μετὰ δὴ τινὰς γραφὰς, θρόνον χρυσοῦν γεγραμ-
 « μένον ἑρῶ, μεираκίον ἐπὶ τῷ θρόνῳ ὀπλοφόρον,
 « γυμνόν, πυρφόρον, τὸ πόδε πτερωτῶν, ἐκ κεφαλῆς
 « καὶ μέχρι ποδῶν χαρίεν τὸ πρόσωπον. Τούτῳ δὲ
 25 « τούτῳ τῷ μεираκίῳ δουλοπρεπῶς παρειστήκεισαν
 « βασιλεῖς, δυνάσται καὶ τύραννοι, θῆρες καὶ θηρᾶν
 « βασιλεῖς, ἅπαν γένος πτηνῶν, ἅπαν γένος θαλάσσης,
 « καὶ φασματώδεις δύο γυναῖκες τινες, ὑπὲρ γυναῖκας
 « τὸ μήκος, τὴν βρυτίδα πέμπηλο καὶ τριπέμπηλο. Ἡ
 30 « μὲν λευκὴ τὰ πάντα, τὸ πρόσωπον, τὴν τρίχα καὶ
 « τὸ χιτῶνιον, χεῖρας καὶ πόδας, καὶ τὰλλα τοῦ σώ-
 « ματος· ἢ δὲ τὰ πάντα μέλαινα, τὴν ὄψιν, τὰς
 « χεῖρας, καὶ μέχρι ποδῶν ἐκ κεφαλῆς, καὶ μέχρις
 « ὀνύχων αὐτῶν. Ἄ δὲ κατεθοροβήθη ἰδὼν, καὶ νοῦ
 35 « πλάσμα, καὶ τέχνην ζωγράφου, τὴν καινὴν ταύτην
 « ἐλογιζομένην γραφὴν. Ἄλλ' ἦν ὑπὲρ τὴν τοῦ μεираκίου
 « κεφαλὴν ἱαμβεῖα, Ἐρωτα λέγοντα τὸν γεγραμμένον
 « εἶναι, τὸν ἐπὶ δίφρου καθήμενον, πάντων κρατοῦντα
 « βασιλικῶς. Ἐγὼ δ' οὐ μόνον ἐκακολόγησα τὴν γρα-
 40 « φήν, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Ἐρωτα σωφρόνως
 « ἀπέσκηψα.

5. « Ὁ δ' ἐφίσταται διὰ νυκτὸς ὕπνουμένῳ μοι, καὶ
 « τὰ μεθ' ἡμέραν κατονειδίξει με· καὶ τέλος ἐμπίπτει
 « μοι τῇ ψυχῇ, καὶ συνδουλογραφεῖ με τοῖς δούλοις
 45 « αὐτοῦ, ἀντὶ κήρυκος, ἀντὶ παρθένοισι, πρὸς ὄλον
 « ἔραστον μεταπλάττων με· καὶ τῇ χειρὶ μου ταύτῃ
 « τῇ δεξιᾷ τὴν Ὑσμίνῃν μοι ταύτην παραθεῖς, ἀπέ-
 « πτη μου τῶν ὀφθαλμῶν, συμμεθελκυσάμενος καὶ
 « τοὺς ὕπνους, καὶ τὴν παρθενίαν, καὶ τὸ κηρύκειον.
 50 « Καὶ ἤμην ἔραστῆς ὁ κήρυξ, καὶ ὁ παρθένοισι ἀπάρθε-
 « νος ὄλην κατεπόρνεον τὴν Ὑσμίνῃν καὶ ὀφθαλ-
 « μοῖς, καὶ γλώσση, καὶ νεύματι, μεταπλάττων καὶ
 « ταύτην εἰς Ἐρωτα. Καὶ οὕτως ἐξ Αὐλίκωμιδος πα-
 « λινωστῶ πρὸς Εὐρύκωμιν, ὄλω τῷ τῆς Ὑσμίνης

« urbs Eurycomis patria, in qua Jovis Hospitalis celebre
 « templum et Diasia festum. In hac urbe sorte caducea-
 « toris ministerium adeptus non in exigua civitate, sed
 « in Aulicomidem, laurea coronatus sum. In illam, quæ
 « mihi contigerat, urbem veni, magno et splendido appa-
 « ratu, ut et Jovis præconium et Diasiorum præconem de-
 « cuit. Ibi me hospitio exceptum Sosthenes splendide et
 « humaniter habet, me in hortum deducit, cujus in medio
 « cæna mihi apponitur; proxime pratum etiam lectum
 « parat et Hysminen filiam (iste enim Hysmines pater)
 « vinum nobis præbere jubet. Illa patri paret, et vina
 « ministrat.

4. « Finito convivio, pedes meos, et castos quidem
 « pedes, castis manibus lavat. Ego cubili redditus, statim,
 « ut nondum amantem decet, somno indulgeo. Redeunte
 « die, surgo, in hortum incedo et ibi fructum ordines,
 « plurimamque alia mirabundus, tandem oculis septum
 « usurpans, post aliquas picturas aureum tronomo depi-
 « ctum aspicio et puerum trono insidentem, nudum,
 « arma et faculam tenentem, alatis pedibus, et a capite ad
 « pedes formosum. Huic autem puero adstant quod-
 « cunque ad obsequium parati reges, principes, et tyranni,
 « feræ præterea, ferarumque reges, præter omne volucrum
 « genus, et universum genus piscium; proxime insolentis
 « formæ mulieres duæ, proceræ supra mulierum vulgus
 « et rugarum sulcis senioque immo trisenio confectæ.
 « Prima prorsus alba vultu, crine, veste, manibus pedi-
 « busque ac cæteris corporis partibus; altera autem totam
 « corporis compagem nigerrima, et manus et cætera a
 « capite usque ad pedes. Quæ videns conturbatus sum, et
 « ingenii figmentum, aut pictoris artificium, insolentem pi-
 « cturam suspicatus sum. Verum super pueri caput iambici
 « versus exarati Amorem ibi descriptum docebant, qui
 « curru insidens omnibus regia potestate imperaret. Ego
 « autem, non solum contempta conviciis pictura, dieteriis
 « etiam, ut castum decuit, Amorem lacesivi.

5. « At ille dormienti per noctem mihi apparens,
 « exprobratis quæ toto die dixeram singulis, tandem in-
 « timo pectoris penetrali sese insinuans, de caduceatore
 « pudicoque in amatorem mutatum servorum numero
 « adscripsit, traditaque in hanc dextram manum Hys-
 « mine, somnos et castitatem et sacrum ministerium
 « secum auferens, evolavit. Et ego caduceator et castus,
 « amator et sine castitate evasi, oculis, lingua nutuque
 « Hysminem depudicans parem in amorem transformo. Ita
 « ex Aulicomide Hysmines amoris mancipatus Eurycomi-

« δουλολαφούμενος ἔρωτι· ἢ δ' ἄλλ' οὐδ' αὐτῆ καὶ
 « πῦρ καὶ πτερόν καὶ τόξον ἐξέφρουεν Ἔρωτος, καὶ
 « γλῶσσαν ἐμὴν πιθανολογοῦσαν ἔσα παιδεύουσιν
 « Ἔρωτες.
 5 « 6. « Ἦρων οὖν Ἰσμίνης, εἰ δ' ἀνθρώπων, αὐτῆ
 « λεγέτω. Καὶ τὸν γάμον ἀλλήλοισ ἐμνηστευόμεθα,
 « ὃν κλέψαι θέλων αὐτός (εἰρήσθω γὰρ τάληθές) οὐ
 « συνειρωρόμην τῇ κόρῃ. Σωσθένης οὗτος, ὁ ταύτης
 « πατήρ, ἐν μέσῃ τραπέζῃ καὶ δεῖπνῳ πολυτελεῖ γά-
 10 « μων ἕτερον κηρύσσει τῆς θυγατρὸς, ὃν δὴ ζητοῦμεν
 « φυγεῖν, καὶ τῇ φυγῇ καθυπηρετεῖ Κρατισθένης καὶ
 « ναῦς, ἧς ἐπιθάντες, τῆς ἐμῆς ἀπέβημεν Εὐρυκώμι-
 « δος. Εὐφόρου τυγχάνομεν πνεύματος, καὶ χαίρομεν
 « φεύγοντες.
 15 « 7. Ἄλλὰ κυκᾶ τὴν θάλασσαν Ποσειδῶν, ἴσα καὶ
 « ὄρεσιν ἐγείρει τὰ κύματα, τὴν ναῦν καταδῦσαι φι-
 « λονεικεῖ, λῦτρον δὲ κυβερνήτης τυθῆναι νομοθετεῖ.
 « Κληρούμεθα τοῦτο, καὶ ἦν ὁ κλήρος, φεῦ! ἐπὶ τὴν
 « Ἰσμίνην πεσών· ἐσφενδονᾶται τοῖνυν ἐπὶ τὴν θά-
 20 « λασσαν, καὶ νηνεμίαν εὐθὺς τῇ θαλάσῃ χαρίζεται.
 « Τὸ δ' ἐφεξῆς, ἀναβιοῦσαν ταύτην ὀρῶ, πῶς δ', οὐκ
 « οἶδα, νῆ τὸ φρικτὸν ἐκεῖνο κλυδιόνιον, νῆ τὸν Πο-
 « σειδῶνα, καὶ τὴν πικρὰν δουλείαν, νῆ τὸν Ἀπόλ-
 « λωνα, καὶ τὸ τῆς ἔλευθερίας γλυκὺ. Ἐγὼ δ' ὄλην τὴν
 25 « ναῦν κατεκύκων τοῖς ὄδυμοῖς, καὶ τοῖς δάκρυσι
 « κατεπέκλυζον· ὁ μὴ φέρων ὁ κυβερνήτης μὴδ'
 « ὄλων τὸ ναυτικόν, μεταφύουσι περὶ τὴν ψάμμον τὸ
 « σκάφος, καί με τῆς νεὸς ἀποτίθενται. Κἀγὼ δ', ὡς
 « ἐν κενηρίῳ τῇ ψάμμῳ, τὰς τῶν δακρῶν χόας κα-
 30 « τεσπενδόμην τῇ κόρῃ.
 « 8. Καὶ τριήρης αἴφνης ἐφίσταται, πλήρης βαρ-
 « θάρων ἀγρίων ἀνδρῶν, οἱ κατὰ θῆρας ἀπηνῶς μοι
 « κατεπιτίθενται, ἀγρίως αὐτῶν ἐφέλκονταί με τῶν
 « τριχῶν, εἰσάγουσι περὶ τὴν τριήρη, καὶ τῇ κώπῃ
 35 « παρακαθίζουσι. Καὶ μετὰ δεῖπνον βαρβαρικόν
 « ἐκεῖθεν ἀπαίρουσι, κατεπιτίθενται τιμὴ πολυχίνῃ,
 « τοῦτο καταλιζονται, καὶ σκύλων πληροῦσι τὴν
 « ναῦν· τοὺς μὲν οὖν δὴ νεανίσκους ταῖς κώπαις πα-
 « ρακαθίζουσι, τοὺς δ' ὑπεραναβεβηκότας αὐτοὺς
 40 « ἔργον μυχαίρας τεθεικάσι, καὶ τῇ θαλάσῃ παρα-
 « δεδώκασιν· οὐκ εὐαρίθμητον γὰρ ὅσον ἐν ἀνθρώποις
 « ἢ βάρβαρος χεῖρ ἐκ τοῦ πολυχίνου κατελήϊσται·
 « ὅσον δ' ἐν γυναίξιν, ἀκολάστως ἐχρήσαντο· ταῖς
 « παρθένοις γὰρ οὐδὲ μέχρις ἀφῆς βαρβαρικῶς ἐνεα-
 45 « νιεύσαντο.
 « 9. Καὶ οὕτω περὶ τὴν Ἀρτυκώμιν ἐγεγόμεθα, καὶ τὸ
 « βάρβαρον βαρβαρικὰς τινας σπονδὰς ἐπέειπαι τοῖς ἐξ
 « Ἀρτυκώμιδος· καὶ οὕτω πλὴν ἀνθρώπων πᾶν ἐξεφορ-
 « τώθη τὸ ληϊσθέν· τὸ μὲν οὖν ἐν παρθένοις ἐξ ἀνθρώ-
 50 « πων ἡμῶν ἡργυρολογίῃ πολλῆς, πρότερον τῇ τῆς
 « Ἀρτέμιδος ἐμβεδλημένον πηγῆ, ἡμῶν δὲ νεανίσκων
 « καὶ γυναικῶν λόγος οὐδαίς τοῖς ἐξ Ἀρτυκώμιδος. Καὶ
 « πάλιν ἡ τριήρης εἶχεν ἡμᾶς, ἣν λύσαντες τοῦ λι-
 « μένος ἐξάγομεν, καὶ πρὸς λιμένα μετὰγομεν ἕτερον,

« dem redii; sed neque illa pennas ignemque et Amoris
 « arcum ac linguam præterea meam singula, quæ docent
 « Amores, ad persuasionem apte dicentem effugit.

6. « Amabam igitur puellam, an pariter amatus, ipsa
 « dicat. Sed et post nuptias inter nos conciliatas, robu-
 « tam voluptatem mihi, uti verum dicam, subripere vo-
 « lenti, per Hysminen non licuit. Dum hæc aguntur,
 « Sosthenes iste, virginis pater, medias inter opiparæ cænæ
 « delicias matrimonium aliud filię nuntiat, quod nos fu-
 « gere tentamus, et ad fugam instruendam nobis Cratisthe-
 « nes succurrit, et navis, quam conscedentes ex Eury-
 « comide discessimus. Mox adflante secundo vento, læti
 « fugimus.

7. « At subito mare conturbat Neptunus et navem
 « submergere enititur, et victimam quæ cæteros redimeret
 « deo sacrificandam esse gubernator edixit. Illam sorti-
 « mur, et cecidit super Hysminen sors, quæ statim in mare
 « præceps deturbata tranquillitatem undis reddidit. De
 « cæteris, quæ subsequuta sunt, viventem rursus illam
 « adspicio, sed qua ratione, per timendam illam tempe-
 « statem Neptunumque et acerbam servitutum, per
 « Apollinis ipsius numen et libertatis dulcedinem, ignoro.
 « At ego totam interea navem infelici turbabam gemitu,
 « lacrymisque inundabam; quod non ferens cum reliqua
 « nautarum turba gubernator, appulsa ad litus scapha, me
 « nave exonerant. Ibi in arena, velut in vacuo tumulo,
 « ferale lacrymarum inferias puellæ libabam.

8. « At me subito triremis supervelens barbaris homini-
 « bus plena invasit, et ferino prorsus more arreptum crini-
 « bus in triremem tractum ad remos collocarunt. Mox,
 « finito barbarico prandio, inde solventes, oppidulum
 « quoddam invadunt, et, illo direpto, navem spoliis implent,
 « juvenibus ad remos sedere jussis, cæteros provectoris
 « ætatis et exoleti floris occisos in mare præcipites dant;
 « innumera etenim hominum multitudo, quos barbarorum
 « manus ex hoc oppidulo rapuerat; mulieribus autem,
 « quotcumque fuerunt, ad libidinum suarum flagitia usi
 « sunt; nam adversus virgines ne tactu quidem, uti de
 « barbaris suspicari promptum, insolenter se gesserunt.

9. « Ita urbem Artycomidem venimus, statimque pacis
 « barbaricis quibusdam induciis, navem omnibus, quæ-
 « cumque diripnerant, spoliis exonerarunt. Virgines quot-
 « quot inter nos homines erant, Dianæ fonti primo credita,
 « magno distractæ sunt; de nobis autem adolescentibus
 « feminisque ne quidem ullus Artycomidis incola quasi-
 « vit. Ita rursus triremi redditi sumus, quam paulo
 « post solutam et abductam in alium portum appulimus,

« ὅπου τὸ βάρβαρον, τὴν τριήρη τοῖς πείσμασι κατα-
 « πηξάμενον, περὶ τὴν ἡπειρον γέγονε, καὶ τὰς γυ-
 « ναϊκὰς συμμεθειλύσατο. Μετὰ γοῦν δὴ πολυτελεῖς τι-
 « νὰς τροφὰς καὶ πόσεις, ἃς ἐξ Ἄρτυκώμιδος ἡ τριήρης
 5 « εἶχε πολλὰς, ἀσέμενος ταῖς γυναιξὶ τὸ βάρβαρον κα-
 « τεχρήσατο, καὶ τοῖς ὑπνοῖς ἐσπείσατο, καταβεβαχ-
 « χευμένον καὶ οἴνω καὶ ἔρωτι. Ἐν μέσοις δὲ τούτοις
 « ὑπνοῖς καὶ ἔρωσιν, ἡ μᾶλλον ἀκολάστῳ γνώμῃ βαρ-
 « βαρικῇ, τὸ τῆς Δαφνηπόλεως ταύτης ἐφίσταται στρα-
 10 « τιωτικόν, ὑπνοῦσι τοῖς βαρβάροις κατεπιτίθεται, συ-
 « νέχει τούτους, σφάττει, καταλιγίζεται, καὶ ἡμᾶς αὐτοῖς
 « συλληγίζεται. Ἐπὶ δὴ τούτοις καὶ ἐφ' ἡμῖν ἐν μέσῃ ταύτῃ
 « τῇ πόλει πομπεύει τὸ στρατιωτικόν, καὶ τέλος ἡμᾶς
 « χρησίμῳ καταδουλοῦται καὶ κλήρῳ καταμερίζεται.
 15 « Δουλογραφοῦμαι πάλιν ἐγὼ, καὶ δούλειος καλεῖ με
 « ζυγὸς ἐς ταύτην τὴν Δαφνήπολιν.

10. « Ἄλλ' ἤκει καιρὸς ὁ παρών, καιρὸς Ἀπόλλωνος
 « ἑορτῆς, καὶ λαμπρὰ τελετὴ τὰ τῆς ἑορτῆς καὶ πα-
 « νήγυρις· καὶ κληροῦται κήρυξι τὸ κηρύκειον, καὶ
 20 « δεσπότης ἐμὸς, ὁ χθές μοι τὸν τῆς ἐλευθερίας διαβ-
 « ρηξάμενος στέφανον, κήρυξ ἐς Ἄρτυκώμιν στέλλεται.
 « Γίνεται περὶ τὴν κληρωθεῖσαν· ἔπομαι τῷ δεσπότῃ
 « κατὰ δούλον ἐγὼ. Φιλοπρονοῦμεθα τῷ Σωστράτῳ,
 « τῷ τῆς Ῥοδόπης πατρὶ, τῷ χθὲς ἀφελομένῳ τὸν
 25 « τῆς Ὑσμίνης στέφανον. Ταύτης δὲ τῆς Ῥοδόπης
 « δούλην τὴν Ὑσμίνην δρώ, τὸν ἀδελφὸν ὑποκρίνομαι·
 « ἡ δ' ὄλην μοι τὴν ἀδελφὴν κατασχηματίζεται, καὶ φι-
 « λούμεν, δρώσης καὶ Ῥοδόπης αὐτῆς. Εἰ δ' ἐρᾷ μου
 « Ῥοδόπη καὶ τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν ταύτην Ὑσμίνην καὶ
 30 « δούλην αὐτῆς ὑπερέτιν ἔσχε πρὸς ἔρωτα, Ὑσμίνην λε-
 « γέτω. Τὰ δὲ περὶ τὸν βωμόν, σὺ μᾶλλον οἶδας ἡμῶν
 « ἀκριβέστερον, τὰ τῶν μητέρων δάκρυα, τὴν τῶν
 « πατέρων γλώσσην ἐλευιολογούμενην τὰ καθ' ἡμᾶς,
 « τὸν χρησμὸν, τὴν τῶν παιδῶν ἀνεύρεσιν, τὸν τῆς
 35 « ἐλευθερίας στέφανον, τὴν στεφάνωσιν, τὴν ἀποστε-
 « φάνωσιν, τὴν σὴν μακαρίαν ἐκείνην φωνὴν καὶ βοήην,
 « τὸν τῆς ἐλευθερίας ἡμέτερον στέφανον, καὶ τᾶλλ'
 « ὅποσα περὶ τὸν μέγαν τοῦτον τῆς ἐλευθερίας βωμόν. »

11. Ταῦτ' εἰπόντι, « Χαίροις, » ὁ ἱερεὺς μοί φησι,
 10 καὶ πρὸς τὴν Ὑσμίνην μετάγει τοὺς ὀφθαλμοὺς,
 « Παρθένε, λέγων, Ὑσμίνη, τὰ μὲν δὴ περὶ τουτοῦ
 « τὸν νυμφίον τὸν σὸν ἔχω μαθὼν ἀπὸ γλώσσης αὐ-
 « τοῦ· σὺ δὲ μοι τὴν μηχανοειδῆ ἀνακύκλωσον, ἵν' ὀλό-
 « φωτον εἴη μοι τὸ διήγημα. » Ἡ δὲ πρὸς αὐτόν·
 15 « Φεῖσαι γλώσσης ἐμῆς, πρὸς Ἀπόλλωνος Σωτῆρος·
 « γλώσση γὰρ παρθενικῇ αἰδώς τοι προκάθηται, μηδὲ
 « γὰρ οὕτω πάντολμος εἶην, ὡς τὸν πατέρα μὴ φρίτ-
 « τειν, καὶ τὴν μητέρα περιφρονεῖν· σιγὴ γὰρ παρ-
 « θένους κόσμος, καὶ γλώσσης φειδώ. »

12. Ταῦτα μὲν οὖν ἡ κόρη μετ' αἰδοῦς πρὸς αὐτόν·
 5 δὲ δὲ τὰ πάντα καλὸς ἱερεὺς, « Παρθένε τέκνον, φησὶν,
 « Ἀπόλλων σοι μὲν ἐλευθερίαν χαρίζεται, καὶ τὸν
 « καλὸν τοῦτον Ὑσμινίαν ἐπινομφεῖ σοι· σὺ δ' οὐδ'
 « αὐτὸ δὴ τὸ κατὰ σέ δρᾶμα θύσεις Ἀπόλλωνι, ἵν'

« Ibi, illa probe rudentibus firmata, in terram cum mulie-
 « ribus descendentes barbari, post opiparas epulas et
 « compotationes quibus ex Artycomide advectis triremis
 « abundabat, feminis etiam per summam turpitudinem
 « abusi, mero et venere debacchantes, somno indulserunt.
 « Somnos inter et libidines barbaros aucupati hujus urbis
 « Daphnipoleos milites invadunt, comprehendunt, occi-
 « dunt, diripiunt, nosque simul captivos abducunt. Per me-
 « diam urbem celebri triumpho et pompa illos nosque si-
 « mul circumfert exercitus, et tandem, oraculo permittente,
 « in servitute sorte divisos adsciscunt. Ita secundo ser-
 « vus factus sum, meque in hanc istam Daphnipolin servile
 « jugum vocat.

10. « Interim tempus Apollinis festi incidit, et splen-
 « dida celebritas illustrisque conventus imminabat; ca-
 « duceatores sortiuntur, et herus meus, is qui heri liberta-
 « tis coronam mihi dirupit, caduceator Artycomidem
 « mittitur. In urbem sorte concessam venit, et ego, ut
 « servum decet, herum subsequutus sum. Ibi a Sostrato
 « illo, Rhodopes patre, qui heri Hysmines coronam per
 « vim abstulit, humaniter excepti sumus. Rhodopes
 « autem servam Hysminen intuitus, me illius fratrem
 « simulo, et illa sororem pariter fingit, et, etiam in-
 « spiciente Rhodope, amamus. An vero me deperiret
 « Rhodope, et sororis Hysmines, famulae suae, uteretur
 « opera, ut amore suum mihi notum faceret, Hysmine
 « ipsa dicat. Caetera, quae circa aram contigerunt, tu
 « melius et accuratius tenes, matrum lacrymas et paren-
 « tum, quibus infelicem nostram sortem miserabantur,
 « verba, oraculum, pignora sua inventa, libertatis im-
 « positas avulsasque coronas, beatam orationem tuam et
 « vociferationem, restitutam nobis coronatis libertatem,
 « aliaque quae ad maximam illam libertatis aram contige-
 « runt. »

11. Hæc effatum sacerdos quum me valere jussisset,
 conversis ad Hysminen oculis, « Hysmine puella, inquit,
 « ego sponsi tui casus omnes ejus ab ore didici: tu modo
 « dimidias tantum lunæ orbem integrum perface, uti luci-
 « dam ex omni parte totius historiae narrationem teneam. »
 Ad hæc Hysmine: « Parce, precor, linguae, per Apollinem
 « Servatorem; nam et virgineam vocem verecundia cohi-
 « bet, neque ego tam projectæ audaciæ unquam fuerim,
 « uti patrem non reformidem et matrem despiciam. De-
 « nique virginibus tacere ac sermonum procaciam fugere
 « ornatui semper fuit. »

12. Hæc et talia sacerdoti pudibunda Hysmine responde-
 rat, quum optimus contra sacerdos, « Filia, inquit, post
 « libertatem restitutam tibi etiam pulchrum Hysminiam
 « despondet Apollo; tu vero non Apollini vovebis histo-
 « riam tuam ut hanc narrationem perennes et con-

« εἶη τὸ διήγημα διαιωνίζον καὶ φθίνον τὸ τερατούρ-
 « γημα, ὃ μέγας οὗτος Ἀπόλλων οὕτω καινῶς ἐφ’
 « ὑμῖν φοιτᾷ τω τερατουργεῖ; » Ἡ δ’ ἐσίγα, καὶ μόνον
 « ἐδάκρυεν· ὃ δέ γε Σωσθένης ἀπενῶς ἰδὼν πρὸς αὐτήν,
 « καὶ δεινὸν τοῖς ὄμμασιν ἐμβαλὼν, καὶ βλοσυρῶς αὐτὴν
 « ὑποβλέπων, « Οὐ γλώσσης σιγῆ, φησὶν, τῆς σωφροσύ-
 « νης ὄρος ἐστίν, ἀλλ’ ἔργων κοσμητὴς καὶ ἥθους εὐ-
 « πρέπεια. Σοὶ δ’ αἰδῶς μὲν οὐκ ἦν πραττούση κακῶς
 « εἰπεῖν δ’ αἰσχύνῃ. Ἐμοὶ δ’ εὐκαιρίωτατον, Ἄπολλον,
 « αἰδεῖσθαι ταύτην πράττειν, μᾶλλον ἢ λαλεῖν. » Πρὸς
 « ἃ δὴ, νῆ τοὺς θεοὺς, ἡρυθρίων αὐτὸς, καὶ ὀλίγου δεῖν
 « ἐπεπραττόμεν τὰ ὄψα, καὶ ἄλλος ἤμην Πρωτεύς μυ-
 « ρίοις τοῖς χρώμασιν ἀλλαττόμενος, πάνυ γε δυσχεραίνων
 « τοῖς σκώμασι τοῦ πατρός. Πρὸς δὲ ὁ ἱερεύς· « Πέ-
 « παυσο, Σώσθενες, μὴ καὶ ἀναστῆναι πείσης τὴν
 « κόρην· αἰδῶς γὰρ παῖς ἐλέγχων ἐστί, πρᾶξις δ’ οὐκ
 « ἔσκεν αὐτήν. » Καὶ πρὸς τὴν παρθένον φησί· « Μὴ
 « φείσῃ μοι λέγουσα. »

13. Ἡ δὲ περιβρεομένη πυκνοῖς ἰδρωσὶ καὶ δάκρυσι,
 « καὶ τῇ γλώσῃ διαμαρτάνουσα, καὶ τὴν φωνὴν παρα-
 « κοπομένη τῷ ἄσθματι, καὶ ὄλους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτε-
 « νῶς τῇ γῇ προσερίδουσα, « Τὰ μὲν δὴ μέχρι νηὸς καὶ
 « θαλάσσης καὶ κλύδωνος εἴρηται, φησὶ, τῷδε τάνδρι·
 « ἐπεὶ δ’ ἐξεσφρονδήθη εἰς θάλασσαν, δελφῖν ἐπὶ
 « νῶτόν με δέχεται, τοῖς κύμασι κυβιστῶν, καὶ ὄλους
 « κόυφος νηχόμενος. Ἐγὼ δ’ ἐπενηχόμεν μὲν γυμνῇ
 « τῷ θηρὶ, καὶ τοῖς κύμασιν ἐκυκώμεν, καὶ πρὸς τὴν
 « θάλασσαν ἰλιγγίω, καὶ πρὸς τὸν τοῦ θηρὸς φόβον
 « τὴν ψυχὴν ἐσπαρταττόμεν αὐτήν· εἶχον ὡς σωτήρα
 « τὸν θῆρα, καὶ τὸν ὑπηρέτην ἐλογιζόμην ἐχθρόν·
 « ἔφριττον τὸν σωτήρα, τὸν ἐχθρόν ἐφίλου, καὶ ὡς
 « μὲν σωτήρι συνεπλεκόμεν αὐτῷ· ἐπεὶ δὲ θῆρ δ σω-
 « τῆρ, ζήτουν φυγεῖν, ἀλλ’ οὐκ ἐθάβρουν τοῖς κύμασι,
 « καὶ ἤμην κατακλυδωνιζομένη καὶ λογισμοῖς καὶ
 « κύμασι καὶ θηρὶ.

14. « Ἐπεὶ δ’ ἤδη τὴν ψυχὴν ἀπεφύσω τῶς κύ-
 « μασι, καὶ δὴ μεираκίον ἐφίσταται μοι γυμνὸν, ἐπὶ
 « δελφίνος ἐστός, καὶ χεῖρά μοι προτείνει, καὶ λαθὼν,
 « ἐπὶ τὴν χέρσον ἐξάγει με, καὶ πεπερυξάμενον τῶν
 « ποδοῖν (ἦν γὰρ πεπερωτὸν τῷ πόδε) μοῦ ἀπέπτῃ τῶν
 « ὀφθαλμῶν. Ἐγὼ δὲ ἀλλ’, « ὦ μήτερ, » παρακαθη-
 « μένη τοῖς κύμασιν, « ὦ μήτερ, μήτερ, » σὺν δάκρυ-
 « σιν ἔλεγον. Μετὰ γοῶν δὴ τινὰς ἡμέρας, ὧν ἀκριβοῦς
 « οὐκ οἶδα τὸν ἀριθμὸν, ναῦν τινὰ παραθέουσαν ὄρω,
 « πρὸς ἣν ἐκτείνω τῷ χεῖρε, τῷ σχήματι δυσωπῶ, καὶ
 « παρακαλῶ τῇ φωνῇ. Ταύτην ἀνάγουσιν οἱ πλωτῆρες
 « περὶ τὴν γῆν, καὶ με τῆς χέρσου λαμβάνουσι, καὶ
 « παρατίθενται τῇ νηϊ· καὶ πάσχουσι τὴν ψυχὴν, διεβ-
 « βρωγὸς τι βράχος ὑπενδιδύσκουσι, καὶ τροφήν μοι
 « συμπαθεῖς παρατίθενται, ὄλον κοινοῦμενοι τὸ δυ-
 « στυχές.

15. « Τὴν νύκτα γοῶν ὄλην οὐρίῳ πλέοντες πνευ-
 « ματι, ἔτι μικρὸν ὑποφαινομένης τῆς γῆς, οὐ σφόδρα
 « βιαίως ἠγόμεθα· ἡλίου δ’ ἀνίσχοντος τὸ κύμα ἠδύ-
 « α

« summentur miracula illa quæ tam inusitata et insolita
 « circa vos edito oraculo magnus ille Apollo effecit? »
 « Tacebat illacrymans illa, quum Sosthenes, defixis in eam
 « oculis, torvaque tuens et limis suspicatus, « Nequaquam,
 « inquit, linguæ silentium castitatis argumentum est,
 « sed modesta opera, optimique mores. Te tuorum ope-
 « rum, quum male faceres, non puduit; nunc illorum
 « recitationis pudet? At mihi, Apollo, oplandum illud
 « fuisset, uti quæ referre illa timet, facere timuisset. »
 « Erubui ad ista, per deos, et oclusis parum abfuit auribus,
 « varios, tanquam aliquis Proteus, subinde colores mu-
 « tando, moleste prorsus patris jocos ferens, illis succense-
 « bam. Ad hunc sacerdos, « Desine, inquit, Sosthenes,
 « ne virginem inde discedere cogas; nam et reprehensio-
 « nem sequitur pudor, quem tamen res ipsa non meretur. »
 « Statimque ad puellam conversus, « Ne ideo a narrando ces-
 « ses, » inquit.

13. Illa multo sudore fletuque diffluens, titubante lingua
 « et interrupto ob lacrymas flatu, morantibus tellure oculis
 « sic inceptit : « Omnia, quæ ad noctem usque et tempesta-
 « tem acciderunt, vobis hoc a viro narrata sunt; cæterum
 « postquam in mare præcipitem me dederunt, leviter adna-
 « tans delphin dorso me suscepit agiles per undas saltus
 « subinde vibrans et lævissime natans. Ego nuda natanti
 « belluæ insidebam et aquarum spectaculo turbata, ocu-
 « lorumque vertigine ad maris adspectum correpta, præ
 « nimio piscis timore varias in cogitationes scindebar;
 « adeoque piscem, quem salutis auctorem habebam,
 « quamvis inservientem mihi, tamen inimico contra me
 « animo reputabam; quem liberatorem metuebam, illum
 « inimicum amabam, et quasi servatorem amplectebam; sed
 « quum bellua esset delphin qui me servaverat, fugiendi
 « viam quærebar; irato autem me committere mari non
 « audebam, et reciproco curarum undarumque fluctuans
 « æstu, præter varias de delphino cogitationes, his
 « omnibus agitata hærebam.

14. « Jamque medis aquis spiritum exhalaturæ puer
 « delphino nudus insidens adstitit, qui protensa manu me
 « captam, moxque in terram deductam relinquens, sta-
 « tim alarum (alas enim in pedibus habebat) remigio
 « usus, ab oculis subitus evolavit. At ego juxta fluctus
 « sedens, « Mater, o mater », ingeminabam lacrymans.
 « Post aliquot dies, quorum ego numerum non teneo, na-
 « vem occurrentem intuita, manibus ad illam expansis,
 « supplicii etiam gestu et voce vocavi. Navigantes, illa ce-
 « leriter in terram appulsa, exceptam me statim et navi
 « impositam commiseratione, ut videbatur, ducti, la-
 « ceris quibusdam pannis induerunt, appositis etiam cum
 « condolescentia cibis, miseræ meæ participes facti.

15. « Tota nocte propitio vento navigavimus, jamque ad
 « terram qua paululum apparebat leviter ferebamur, quum,
 « oriente sole, subito crescunt undæ, venti ingruunt,

« νετο, καὶ ὁ ἄνεμος ἐπεδίδου, καὶ κατεβράγη τὸ
 « κέρασ· καὶ ὁ κυβερνήτης ἐζήτει τὴν γῆν, ἐκφυγῶν
 « τὸν κλύδωνα· ἀλλ' ἔλαθεν εἰς πῦρ ἐμπεσὼν, ἐκφυγῶν
 « τὸν καπνόν· ἅμα γὰρ τῇ γῆ προσοριμίζει τὴν ναῦν,
 5 « καὶ θηρσὶν ἀνθρώποις ἡμᾶς παραδίδωσιν· ἦν γὰρ
 « παρὰ τῷ λιμένι τριήρης, καὶ περὶ τῇ ψάμμῳ πλη-
 « θος ἀνδρῶν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρίων, μεμελανωμέ-
 « νων τὰς ὄψεις, παλαμναιοτάτων τὰς χεῖρας, θηρίων
 « ὄλων μᾶλλον ἢ ἀνδρῶν, οἱ συνέχουσι πάντας ἡμᾶς,
 10 « καὶ σφάττουσι τοὺς ἀνδρας ἀηλεῶς, καὶ χαιρούσι
 « τῷ θηράματι. Ἐμε δ' οὐκ οἶδ' ὅπως περὶ τὸν σκά-
 « φους πυθμένα κατάγουσι, ποδοκᾶκην ἐνθέντες μοι
 « τοῖς ποσί. Καὶ μεθ' ἡμέραν ἐκείνην ἐστείλαντο τὴν
 « ὀθόνην, παραδόντες τὸ σκάφος τῷ πνέοντι· καὶ δι'
 15 « ὄλης ἐκείνης νυκτὸς ἐφερόμεθα προσηγῶς εὐδίῳ τῷ
 « πνεύματι, ἐπεὶ δ' ὁ λαμπρὸς ἐξέλαμψεν ἥλιος, κα-
 « θορῶμεν τὴν γῆν, καὶ πόλις παρὰ τῇ γῆ.

16. « Ἀποβάντες γοῦν τῆς τριήρους οἱ πειραταὶ, καὶ
 « τοῖς πολίταις σπεισάμενοι, ἐξάγουσι τὸν φόρτον
 20 « τοῦ σκάφους, καὶ με συνεξάγουσι, καὶ περὶ τινα με-
 « τάγουσι με πηγῆν, καὶ δάφνη με στεφανώσαντες,
 « ἐπιβρίπτουσι τοῖς ὕδασι, καὶ μεθ' ὤραν πάλιν ἐξά-
 « γουσι, καὶ δουλολογοῦσίν με τῇ Ῥοδόπῃ, μεθ' ἧς
 « τὸν μέγα τοῦτον βωμόν τῆς ἐλευθερίας κατέλαβον,
 25 « δέσποιναν ἔχουσα ταύτην ἐκ θαλάσσης, καὶ τύχης,
 « καὶ δουλολογραφεῖου βαρβαρικοῦ. »

17. Ταῦτα καὶ τῆς ἡμῆς Ὑσμίνης εἰπούσης, τέλος
 τὸ δεῖπνον ἐδέχετο, καὶ τοῖς ὕπνοις ὡς ἐκ πολυτελοῦς
 τραπέζης εὐθὺς ἐσπεισάμεθα. Ἐπεὶ δὲ νῦξ οὐδαμοῦ,
 30 ἥλιος γὰρ ὑπὲρ γῆν, καὶ ἡμεῖς τοῖς ὕπνοις ἀπεσπεισά-
 « μεθα, καὶ στρωμνῆς ἀνέστημεν ἕκαστος. Ἐπεὶ δὲ πέ-
 « ρας λάβοι καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀπαίρομεν ἐκ Δαφνηπό-
 « λεως ἐς Ἀρτυκώμιν, ὡς χρυσὸν ἐν πυρὶ, τὴν Ὑσμίνην
 « ἐν πηγῇ καὶ τόξοις ἀργυρογυμνομήσοντες. Περὶ τὴν
 35 « πηγῆν γινόμεθα τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ πᾶσα πόλις
 « καὶ κόμη σὺν ἡμῖν συντρέχει, καὶ τὸ τῆς Ἀρτυκώ-
 « μιδος γίνεται πρὸς τῇ πηγῇ, πρὸς τοῖς τόξοις. Τὴν
 « Ὑσμίνην ὄρᾳ ἐστεφανωμένην, τὴν Ἄρτεμιν καταδυσω-
 « πεί, ἔλεε τὴν κόρην, περὶ τὴν παρθένον διψυχεῖ,
 40 « ἀπιστεῖ τῇ σεμνότητι, καὶ φροῖσει τὸν ἔλεγχον. Ἐγὼ
 « δ' εἰστήκειν ὄρων περὶ τὸ τόξον, καὶ τὴν πηγῆν, καὶ
 « τὸν στέφανον, ὄλους ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν
 « κόρην, καὶ βλέπων ἐδάκρυον, καὶ ὄλην τὴν ψυχὴν
 « κατεπολιορκούμην τοῖς λογισμοῖς. Ὑσμίνην μοι στεφ-
 45 « νούται· τὸ παρεστὸς ἀλαλάζει· ἐμβάλλεται τῇ πηγῇ.
 « Τὸ πλῆθος σιγᾶ, καὶ ὄρουσ οὐδαμοῦ· τὸ τόξον ἠρεμεῖ,
 « τὸ ὕδωρ ἀτρεμεῖ· καὶ ἡ παρθένος κούφως τοῖς ὕδασι
 « ἐπινῆχεται. Χαίρει τὸ πλῆθος, ἐξ ἡδονῆς ὀρχεῖται, χά-
 « ριεν κροτεῖ, καὶ ἀλαλάζει Σωτήριον, καὶ, « Παρθένος
 50 « ἡ κόρη, » κηρύσσει Στεντόρειον. Ἐγὼ δ' ὄλην ὑφ'
 « ἡδονῆς ἐκκέχυμαι τὴν ψυχὴν.

18. Ἐκβάλλεται τῆς πηγῆς ἡ παρθένος (οὐ διψυχήσει
 γὰρ ἔτι περὶ τὴν κλήσιν οὐδεὶς)· ἡ μήτηρ αὐτὴν περι-
 πτύσεται, τῷ πατρὶ μεθ' ἡδονῆς εὐλογεῖται, καὶ περὶ

« et, disrupta antenna, gubernator qua poterat arte tem-
 « pestatem effugere et ad terram appellere conatur; sed
 « miserum latuit quod a fumo fugiens in flammam inci-
 « derat; namque vix appulsa triremis ferinis hominibus
 « nos tradit; etenim altera in portu triremis hominum-
 « que in littore multitudo visa est, qui truculentis oculis
 « et nigerrima facie, crudelibus belluarum potius quam
 « virorum manibus, postquam nos omnes captivos deti-
 « nuissent, homines singulos per summum scelus truci-
 « dant et capta præda gaudent. Solam me, sed nescio
 « quomodo, in navis fundo, insertis in lignum pedibus, de-
 « ducunt. Postridie vela pandunt, navem ventis permit-
 « tunt et tota nocte leviter dulci zephyrorum anima feri-
 « mur; verum ubi solis jubar illuxit, proxima terra
 « conspecta est et in terra civitas.

16. « Ibi descensu facto, post inducias cum incolis pac-
 « tas, piratæ me quoque cum cæteris mercibus exonera-
 « tam ductamque ad fontem et lauro coronatam aquis
 « permiserunt, ac post circiter horam inde extractam
 « Rhodopæ venditam manciparunt, a qua demum magnam
 « libertatis aram accessi, experta prius dominam Rhodopen,
 « maris sortisque et barbaricæ venditionis injuria. »

17. Vix ea Hysmine effata erat, quum soluto convivio,
 uti post opiparas epulas mos est, somno concessimus.
 Jamque, lapsa nocte, quum sol super terram lucere cœpit,
 somno excusso, stratis omnes exsillimus. Finita autem ce-
 lebritate, Daphnicipoli solventes Artycomidem venimus,
 fonte Dianæ arcuque Hysmines castitatem, ut igne au-
 rum, probaturi. Jamque nos fonti proximi stamus et civitas
 simul universa, cum circumjacentibus pagis, concurrit, et
 quæ Artycomidis sunt ad fontem et arcum iterantur. Coro-
 natam Hysminem inspiciunt, deam precabundi et puellæ mi-
 serti dubio de rei eventu animo pendent, ac de integra
 diffidentes ne experimento redarguatur pavent. Ego vero,
 defixis in arcum fontemque et coronam oculis, ubertim lacrymans
 diversis subinde cogitationibus oppugnabar. Hys-
 mine interim coronata, acclamante multitudine, fonti per-
 mittitur. Tunc altum populî silentium nullumque murmur
 fuit; quievit tacitus arcus, leniterque silentibus undis
 virgo innatavit. Exsultat plebes, præ gaudio lætas agit
 choreas, lepide plaudit et salvæ virgini acclamat, mox
 Stentorea voce integram et castissimam esse virginem de-
 clarat. Ego autem toto præ voluptate in lætitiâ effuso
 animo hærebam.

18. Emergit fonte virgo (neque enim quisquam de ap-
 pellatione illa dubitabit), illius mater in amplexus ruens,
 laudato, qui talem filiam genuisset, patre, ad Dianæ venit;

τὴν Ἄρτεμιν ἐπιγίνεται· ἐπιστεφανοῦται τὸ ἐπινίκιον, « Ἡ παρθένος, παρθένος. » Περὶ τὴν κόρην οὐκ ἔστιν ὁ διψυγῶν. Καὶ οὕτως ἐξ Ἄρτυκώμιδος γινόμεθα περὶ τὴν Αὐλικώμιν, καὶ θύομεν τοὺς γάμους πολυτελῶς, ἐν μέσῳ τῷ τοῦ Σιωσθένους κήπῳ, ἐν ἐκείνῃ πολυτελεῖ τραπέζῃ καὶ φρέατι, οἷς πρῶτον ἐρωτικὴν παστάδα κατεπηξάμεθα.

19. Ὁρθὴ γοῦν πᾶσα πόλις Αὐλικώμεις, ὑμνοῦσα, κροτοῦσα, χαίρουσα, ὀρχουμένη πρὸ τῆς παστάδος, πρὸ τοῦ νυμφῶνος, πρὸ τῶν νυμφίων ἡμῶν, φῶδὴν ὑμέτανοιον ἄδουσα, ἐπιθαλάμιον ἀλαλάζουσα, καὶ λαμπρὸν ἀγαλλομένην γαμήλιον. Τίς οὖν οὕτω καὶ τὴν μοῦσαν ἠδὺς, καὶ τὴν φωνὴν μεγάλωφνος, καὶ τὴν γλωτταν ἀττικευομένην ἔχων ὡς τὰ πολλὰ, καὶ κομψουμένην ὑπόσεμνα, ὡς καταζωγραφεῖν τῷ λόγῳ τοὺς γάμους, καὶ δλους αὐτοὺς διαγράφεσθαι; Θεῶν ἦν ὄντως ἐκείνη παστάς, Ἦρας γάμος, Ἀφροδίτης νυμφών. Ἐγὼ δ' ἔχαιρον οὕτω λαμπρῶς καὶ λίαν φιλοτίμως νυμφοστολούμενος, καὶ μᾶλλον οὐ καὶ τὴν Ἰσμήνην Ἔρωσ συνενυμφοστόλησέ μοι πολυτελῶς, βασιλικῶς συνεκάθισε, καὶ μεγαλοπρεπῶς μοι ξυνοστεφάνωσεν. Ἄλλ' ἡγυρόμενην πέρας τὰ τῆς τραπέζης εὑρεῖν, καὶ, νῆ τὸν Ἔρωτα, τὴν ἡμέραν ἐμίσησα, τὴν νύκτα ζητῶν, καὶ τὸ τῆς κομψοῦδος μικρὸν ὑπαλλάξας, ὑπεμβύρισα·

23. Ὡ Ζεῦ βασιλεῦ, τὸ χρῆμα τῆς ἡμέρας ὅσον.

20. Οὕτω μὲν οὖν σοι τὰ τῶν γάμων καὶ ὑπὲρ τὴν Ὀμήρου μεγαλοφωνίαν, ὑπὲρ πᾶσαν μοῦσαν, ὑπὲρ πᾶσαν γλωσσαν κατεστομωμένην ῥητορικῶς. Ἄλλ', ὦ Ζεῦ, οὗ κήρυξ ἦχον ἐς ταυτηνὴ τὴν Αὐλικώμιν, ὃ τύραννε Ἔρωσ, οὗ δούλος ἐξ Αὐλικώμιδος ταύτης ἐς τὴν ἔμην ἐπανῆκον Εὐρύκωμιν, ὃ Ἡόσειδον ὁ ταυτηνὴ τὴν Ἰσμήνην λύτρον λαβὼν, ὃ μέγ' Ἀπολλὸν ἐλευθερίαν ἡμῖν χαρισάμενος, ὃ τόξον Ἀρτέμιδος, καὶ πηγή τὴν παρθένον ἐλέγχουσα, μὴ βυθὸς ἀμνηστίας κατεπικλύση ταῦτα τὰ καθ' ἡμᾶς, μὴ βυτίς, μὴ κρόνος μακρὸς, μὴ λήθης κρατῆρ ἐν Ἄδου κερνώμενος.

21. Ἄλλ', ὦ Ζεῦ, εἰ τὸ τῶν Διοσκούρων θαυμαζῶν φιλάδελφον, ἐν οὐρανῷ τὴν μνήμην φυλάττεις ἀθάνατον, ὑπὲρ ἐκείνους ἡμῖν τὸ φιλάδελφον ἔδον κοινωσιμῆνοις τὸ ζώσιμον. Εἰ τὸν πολὺν Ἡρακλῆν τῶν πολλῶν ἐλεήσας ἐκείνων δρόμων καὶ περιδρόμων, ἐν οὐρανῷ τὴν μνήμην ἀπαθανατίζεις αὐτῷ, ἡμεῖς οὐκ αἰχμαλίωτοι καὶ δούλοι καὶ πλανῆται, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν παρθενίαν ἀπαρεγγεῖρητοι; Ἄλλ' εἰ κατέψευσαι τὸ κηρύκειον καὶ Ἔρωτα παῖδα Διὸς ἀντηλαξάμενον πατρὸς, καὶ Ζεὺς οὐ καταστερίσει τὸ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐν οὐρανῷ μνήμην οὐκ ἐπινεύσει χαρίσασθαι, σὺ δ' ἄλλ', ὦ Ἡόσειδον, εἰ τὸν Ἰκαρον ἐλεεῖς, καὶ σώσεις τούτῳ τῇ θαλάσῃ τὴν μνήμην ἀθάνατον, τῷ πελάγει τὴν κλῆσιν ἐξ αὐτοῦ χαριζόμενος, ἡμῖν οὐ περιώσεις τὴν μνήμην ἐξ ἡμετέρων ἐκείνων τεράτων κλῆσιν τῇ θαλάσῃ δωρούμενος, καὶ τὰ καθ' ἡμᾶς ἐν ὕδατι καταζωγραφῶν,

et ibi coronatur, consonante victoriali cantu : « Virgo, vere virgo. » Nullus est qui de puella dubitet. Ita Artycomide discedentes Aulicomidem venimus, et ibi celebratas magnifice nuptias perfecimus medio in Sosthenis horto, circa sumptuosam illam mensam, fontemque, ubi primum nuptias invicem amantes contraximus.

19. Arrecta igitur tota civitas festis cantibus plausuque et lætitia personabat, genialis coram thalamo et cubiculo et sponsis nobis tripudians, acclamans nobis audientibus crepitu musico hymenæum, splendidas denique nuptias lætissima instruens. Quis tam inusarum dono suavis, quis tam magnificæ reperietur eloquentiæ, quis adeo leporis attici disertus, summoque verborum ornatu præditus, qui illas nuptias verbis describere et ad verum effingere possit? Prorsus deorum genialis lectus, aut Junonis nuptiæ, Venerisque thalamus videbatur. Mihi tam splendide, tam honorifice Hysminen ducenti suboriebatur gaudium, præcipue quod Hysminen Amor ad me sumptuose deductam, et mecum regaliter sedere jussam, simul magnifice coronatam tradiderit. Sed et convivio finem imponi desiderabam, lucemque, Amorem testor, exosus, et noctem cupidissimis exspectans votis, illud, quod in comœdia jactatur, leviter immutatum submurmurabam :

O Jupiter, quam hæc longa perdurat dies !

20. Ita igitur supra grande Homeri eloquium, supra musas omnes omnemque eloquentiæ ingenique aciem nuptiæ nostræ celebratae sunt. Verum, o Jupiter, cujus caduceator Aulicomidem veni, o domine Amor, cujus servus ex Aulicomide in patriam reversus sum, tu Neptune, qui pro liberatione navigii Hysminen excepisti, tuque maxime Apollo, qui libertatem nobis restituiti, vosque Dianæ fons et arcus, qui virginem illibatam ostendistis, ne profundo submersa oblivionis pelago singula, quæ nobis acciderunt, rugosa vetustas ævique longioris caries deleat, sed ne ipsa lethæa quæ mortui potant oblivia.

21. At tu, Jupiter, si in Castoribus fratrum amorem miratus, æternam in cælis illorum memoriam servas, supra illorum memoriam nostrum qui communionem vitæ jungimur amorem perenna. Si innumeros Herculis miseris cursus recursusque, illius in cælis recordationem æternas, nonne nos quoque captivi servique et exsules, non immiuli inter hæc omnia castitate fulmus? Quod si sacrum ministerium mentitus Jovem patrem contra filium Amorem permutaverim, ideoque res nostras in astra referri mnemosynonque in cælo tribuere Jupiter abnuit, tu Neptune, si miseris Icarum, denominato de illius nomine freto æternitati eum commendasti, nonne tu memoriam nostram, de prodigiis nostris nomen largitus mari et in pelago ea quasi describens, ad ultimos usque sæculorum

καὶ μέχρῃς ἐσχάτων τηρῶν ἀναπόνιπτα· καὶ ναὶ πάντως· Ἄλλ' αἰδῆ τὴν ἤτταν, καὶ δέδοικας, μὴ τὰ καθ' ἡμᾶς καταζωγραφῶν, στηλογραφῆσῃς τὰ κατὰ σοῦ.

22. Σὺ δ', ὦ Γῆ μητέρα, εἰ τὴν Δάφνην φεύγουσαν
 5 ἔλεεῖς, καὶ κρύπτεις, καὶ σώζεις, καὶ φυτὸν δμῶνυμον
 αὐτομάτως γεννᾷς εἰς μνήμης συντήρησιν, εἰ τὸν Ἰά-
 κινθον ἐξ δμῶνυμου φυτοῦ φυλάττεις ἀθάνατον, ἡμῖν
 οὐ συντηρήσεις τὴν μνήμην; φυτὰ δ' οὐκ ἀναδώσεις
 δμῶνυμα, στήλας ἀθανάτους τῶν καθ' Ὑσμίνην ταύτην
 10 καὶ τὸν Ὑσμινίαν ἐμέ, ἔλον δρᾶμα τὸ καθ' ἡμᾶς τοῖς
 φυτοῖς καταζωγραφοῦσα καὶ καταστηλιτεύουσα, καὶ
 τοῖς μεθ' ἡμᾶς φυλάττουσα τὴν μνήμην ἀθάνατον; Ἄλλ'
 ἔνοσίγαιος ὁ Ποσειδῶν, ἀλλ' ἔνοσίγθων, καὶ καταβρυ-
 χήσεται σε, μητέρα, λέοντιον, καὶ κατακυκήσει σε τὴν
 15 μητέρα στηλογραφοῦσαν τὰ καθ' ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐξ
 Ἐρωτος καταφραυλίζουσαν ἤτταν αὐτοῦ. Φιλομήτωρ δ'
 ἐγὼ, καὶ τιμῶ τὴν μητέρα, καὶ κήδομαι τῆς μητρός.
 Γοῖνον εἰ Ζεῦς οὐ καταστερίσει τὰ καθ' ἡμᾶς, εἰ Ποσειδῶν
 οὐ καταστηλογραφήσει τοῖς ὕδασι, εἰ Γῆ μὴ καταφου-
 20 τουργήσει τοῖς φυτοῖς καὶ τοῖς ἀνθεσιν, ἀλλ', ὡς ἐν
 ἀμαράντοις ζύλοις καὶ λίθοις ἀδάμασιν, Ἐρμοῦ γρα-
 φίδι καὶ μέλανι καὶ γλώσση πῦρ πνεούση ῥητορικὸν
 τὰ καθ' ἡμᾶς στηλογραφηθήσεται. Καὶ τις τῶν δψιγόν-
 ων καταρτηροῦσει ταῦτα, καὶ ὡς ἀθανάτω στήλῃ
 25 τοῖς λόγοις ἀνδριάντα χαλουργήσει κατὰ χρυσον.

23. Ὅσον μὲν οὖν ἐν ἀνθρώποις ἐρωτικώτερον, τῶν
 πολλῶν ἐρωτικῶν χαρίτων ἡμᾶς ἀποδέξεται· καὶ ὅσον
 παρθενικὸν καὶ σεμνότερον, τῆς σωφροσύνης ἀγάσεται.
 Ὅσον δὲ ἐκ τύχης αἰμαλώτων καὶ δοῦλόν ἐστι, καὶ οὕτω
 30 τῆς ἐλευθερίας ἡμᾶς ἀποδέξεται, καὶ θάρσος λάβῃ κατὰ
 ψυχὴν· ὅσον δὲ συμπαθέστερον, ἐλεήσει τῶν δυστυχη-
 μάτων ἡμᾶς· καὶ οὕτως ἡμῖν ἔσται τὰ τῆς μνήμης
 ἀθάνατα· ἡμεῖς δὲ καταχαριτώσομεν τὴν γραφὴν, καὶ
 ὄλην τὴν βίβλον κατακοσμήσομεν, καὶ χάρισιν ἐρωτι-
 35 καῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσα βίβλους κοσμοῦσι καὶ τοὺς
 λόγους κατακαλλύνουσι· κλῆσις δ' ἔστω τῇ βίβλῳ, τὸ
 καθ' Ὑσμίνην δρᾶμα καὶ τὸν Ὑσμινίαν ἐμέ.

fines indelebilem servabis? Hoc profecto tuum est. Sed victum te puderet, metuisque ne, nostra exprimendo, tua quoque notiora facias.

22. Tu igitur omnium parens Tellus, si fugientis Daphnes miserta, occultasti illam et salvasti, et sponte tua cognominem plantam produxisti quæ memoriam beneficii tui conservaret; si Hyacinthum immortalæ cognomine planta reddidisti, an et nostri memoriam non conservabis nec de nomine nostro dictæ plantæ gignentur, æterna Hysmines et Hysminiae rerum monumenta, in quibus casus nostros effugisti et inscribens perennitati commendabis? Verum Enosigæus Neptunus, verum terram quatens, et in te leonino rugitu fremens, irruet, et te parentem omnium, historiam nostram conservantem, præterea illum ob Amoris victoriam aspernatam obruet. Et tamen ego communis matris amantissimus cultor et observantissimus sum. Ideo si neque Jupiter res nostras in astra referet, neque Neptunus mari inscribet, neque ipsa plantis Tellus et floribus æternas efficiet, saltem Mercurii stylo, atramentoque et igneam eloquentiæ flammam spirante lingua descriptæ, tanquam perituris numquam tabulis et adamantinis saxis fixa manebunt. Certe posteriorum aliquis disertissime singula explicando, tanquam immortalæ columnæ, ita verbis suis auream statuam superstruet.

23. Quantum igitur est inter homines amantiorum nos ob tot et tanta Amoris beneficia obvio plausu excipiet; similiter quantum pudicorum erit et castorum temperantiæ ergo mirabundi laudabunt. Sed et sortis injuria captivorum et servorum quantum erit, hi pariter omnes nos ob restitutam libertatem læti excipient et animum redintegrabunt; denique quibus ad misericordiam promptior est animus, prorsus ob infortunia miserebuntur: atque ita immortalitati memoria nostra sacrabitur, nos autem scripturam librumque venustiore faciemus Amorum gratiis, cæterisque quibus libros exornant sermonesque decorant; libello autem nomen sit Amorum Hysmines Hysminiaeque historia.

EROTICAM
DE
APOLLONIO TYRIO
FABULAM

EX CODICE PARISINO EMENDATIUS

EDIDIT

ET PRÆFATIUNGULA NOTULISQUE

INSTRUXIT

J. LAPAUME LINGONENSIS,

RHETORICEN ANTEA PROFESSUS IN CÆSAREO VERSALIARUM LYCEO
LAUREAMQUE ADEPTUS LITTERATORUM MAGISTRALEM.

PRÆFATIUNCULA.

I.

In Cæsareo Parisiorum museo . latinus quidam incerti auctoris asservatur Codex qui, si ad artem respexeris voluminis exarandi et apificandi, intra quartum et decimum quidem sæculum subsistet ; si autem verba attenderis et rem, ætatis sibi longe remotioris fidem faciet. Is nimirum liber, romano licet sermone perscriptus, in veteri quodam totus est opere vertendo ex alia lingua, quam, multis iisque gravissimis de causis, græcam esse nemo inficias ierit. Meram enim et vividam Græcitatē, hunc apud nostrum, quisquis est, interpretem, redolent tibi cum plurimæ voces vocumve juncturæ, tum etiam agentium seu personarum mores, loci, præsertimque dominantia nomina.

Sexcenties ergo noster, dum prudens solœcizantis latine speciem præ se gerit, reipsa græcissat inter vertendum ; et linguæ Latii, tanquam de industria, negligens aut oblitus, verbum saltem verbo satagit reddere, fidæque oppido curiositati inservire destinat. Cul-pam ideo vitet, imo laudem mereat, si quid insolentius hic aut illic minus apte dixerit, quoad spectetur et conferatur Tulliana illa in verbis serendis genuina concinnitas.

Græcos alioqui et pene Cecropios mores huic eroticæ nostræ de Apollonio Tyrio *Μυθοποιή* affictos esse evincetur, si quis Gymnasium, Ganeamque et Neptunalia cum æde Artemidis, et cætera reputabit quæ passim legentibus occurrent.

Ubique jam Asiæ aut Helladis, nunc Antiochiæ, nunc Tyri, Tarsive, Mitylenæ, aut Ephesi, non sine festiva quadam et legitima mobilitate scenæ, res agitur, ita videlicet ut quæ græce scripta morataque est fabula, ea ne aliter habitare et apud exteras gentes tanquam exulare dicatur.

Fabulæ autem hujusce amatoriæ nostræ Protagonista, haud temere ac fortuito nuncupatur Apollonius, quippe cui Apollo vates et augur egregiam impertierit sagacitatem illam, quæ proxime ad divinationem accedit, et solvendis Antiochi regis ænigmatibus

adhibetur. Medico jam ei qui, multis ante Andream Vesalium annis, sopitam modo, non extinctam, in Apollonii uxore suscitatur ac refovet vitam, nomen est Ceramoni, puta mortis debellatori, cum nil aliud vox ea significet, ducta a græca Κηραμόντης, id est ὁ ἀποτρέπων συμφορὰν, ὄλεθρον, θάνατον, ὁ ἀλεξίκακος. Rex adeo Mitylenæ, qui in foro ubi Tarsiam piratæ sub corona venalem exposuerant, Lenonio lenoni adversatur, dum certatim et auctiori usque pretio virginem uterque vult emptam sibi, justo et suo vere nomine dictus est Antinagoras, seu qui certatim et unde doleat alteri, aliquid in foro emit, ut monent radices ἀγοράω et ἀντί cum epenthesi videlicet τοῦ Ν ἐφέλωστικῶ. Quemadmodum autem puellarum custos ille, in lustro Mitylenensi, ironice et per antiphrasim dicitur Amiantus, tanquam corruptelæ nescius, ab α priv. atque μαιίνω, sic terribilissimum istud hominum par, cui Tarsia erat a parente commissa, aptum apprime et moribus suis consonum nomen obtinet, cum vir hinc, Strongulio, græce Στρογγυλίας, ου, ἄνθρωπος κοντόχονδρος, ὀλοστρόγγυλος, illinc mulier, Dionysias, seu vinosa, vocitetur.

Alias hic attingere supersedeo dominantes etiam sive κυρίους et eadem e græca penu depromptas appellationes, quales sunt Andronius, Antiochus, Archistratus et Archistratis uxor, Hellanicus, Lycoris, Philothemia, Tarsia, Thaliarchus et Theophilus. Quas si quis pronunciaverit, hujus statim etiam aliud agentis sese menti offerent Ἀνδρώνιος, Ἀντίοχος, Ἀρχίστρατος, et Ἀρχίστρατις, Ἑλληνικός doricè Ἑλλάνικος, Ἀκύωρις, Φιλίθემις, Ταρσία, Θαλιάρχος et Θεόφιλος.

II.

Christiano autem viro, tanquam auctori, imputandum esse Apollonii MS., fabulamve, quarto et decimo sæculo, e græco versam in latinum sermonem, satis superque testantur, præter Angelum a quo nunciatur Antiochus fato functus, nuncupatæ hic Domino, Vivo Deo illic, utrobique scilicet J. C. D. N., adjurantis Tarsia preces.

Hunc porro Christianum scriptorem, Κοινοβιώσαν egisse patet ex illa celebratissima salutandi, Reverende, Mi Reverendissime, formula quam passim noster interjecit interpres.

Ejusdem latinitas, quam cave ne pro novicia sumas, tibi quintum

sapit sæculum; et quin depravati ac lascivientis eloquii nonnihil ex eversi Romanorum imperii labe contraxerit, fieri non potuit.

Quinto quidem prius sæculo, nullam omnino, in qualibet conscriptam lingua, græcæ Apollonii fabulæ versionem est inveniri. Sed exinde astrictam orationem dicas et prosam inter se certare, utra non contemnendum Heliodori Longique æmulum significantius interpretetur.

Primum igitur, habita saltem temporum ratione, locum obtinebit versio quædam politicis versibus composita. Quæ tota ἀνεπίστωτος perierat, ut pote cujus auctor nec qui nec quo tempore aut nomine vixerit, ulli omnium palam fiat; ni V. CC., Cambius ille nostras, aliquantulum ejus reliquiarum, paucillas nempe et dijectas voces immenso suo quasi hospitio infirmæ et infimæ græcitatæ excepisset.

Duodecimo jam sæculo, quo tempore politici illi versus quos, annorum septima et decima adhuc centuria, excerpsit Cambius, multis in cœnobiis asservati, nonnusquam et legerentur, latinis versibus, non dico Apollonii τὴν μυθοποιεῖαν, sed politicos incerti metaphrastæ στιχου, expressit sacerdos quidam, Godefridus a Viterbio.

Quarto et decimo deinde sæculo, Godefridi hexametros Anglus nomine Gower in modum redegit poematii cui titulus: *Confessio amantis*. Et ducentos post annos, adeo sunt sua fata libellis, e *Confessione* seu commentario *amantis*, tanquam signum quoddam ex indigesta rudique marmoris mole, exprimebat suam Periclem, alter ille temporum nostrorum Æschylus, cui nomen est Shakspeario. Nam si qui, auctore Schlegelio quem, dubium ea de re, Dryden impugnat imo expugnat, hanc fabulam demptam volunt ex operibus poetæ, illis profecto e mente excidit non aliunde ortam Romeum et Juliolam, quam e græca quoque μυθιστορία, ex Ephesiis videlicet fabulis Xenophontis, nisi quod, ut Romeus et Juliola Abrocomæ Anthiæque, ita Apollonii Pericles locum insedit.

Sed apud Shakspearium, Gowerum, Godefridum a Viterbio, incertumque politicorum versuum auctorem, nil aliud mihi extat aut apparet, quam multiplex quædam, plus minus variegata, quasi dicas plus minus infida, πρωτοτύπου prosæ μετάρρασις. Et quod pronum atque in aperto semper erit prosæ, prosam quasi ad calcem vel ad amussim premere aut dirigere, ideo tantum honoris tantumque

σπουδῆς ac pretii nostro accedat oportet Cæsareæ bibliothecæ Codici, quem, si mens ingeniosa monachi, ut e græco in latinum verteretur Apollonii opus, centum jam ab annis fere compositum, quinto forsitan sæculo excogitavit, monachi rursus solertior dextra quarto et decimo sane descripsit atque iniavit.

Ut ut sese habeat res, sexti ac decimi certe sub finem sæculi, anno videlicet M DLXXXV, Augustæ Vindelicorum, e prælis in lucem exiit, edente Welsero, latina quædam pedestri sermone expressa Apollonii fabula, cui titulus: *Narratio eorum quæ contigerunt Apollonio Tyrio.*

Cui autem libuerit æstimare quanta, ob ipsum Welserum, utilitatis fiat accessio illi Codici nostro, quantamque ideo opportunitatis auctionem capturus sit, a me vere princeps editus liber, is volumen perlegat Augustæ Vindelicorum, idque nostra cum editione ex illo Codice ducta comparet.

Welserus enim, etsi ex membranis vetustissimis a se in medium afferri Apollonium profiteatur, seu male oculus hæserit in legendo, aut in capiendo mentis acumen, gratis dum immutat, assuit aut recidit, æque auctorem deturpat gratis; nec per eum stat quin in tam sui dissimili Apollonio ipsum quæramus Apollonium.

Vindelicorum tamen Augustæ, ibi dum degeret Welserus, multæ magnæque, in SS. Udalrici et Afræ cœnobio, ei suppetebant opes, quibus ad intelligenda transcribendave antiqua rei literariæ monumenta, juvaretur.

Tunc etiam temporis, inter Manuelis Eugenici libros, Constantinopolitana receperat bibliotheca græcam fabulam Apollonii qui casus ipse suos retulit. Nam, ut scriptum reliquit Welserus, « hujus « profecto Apollonii credenda est (historia) ».

Viennæ, cæterum, opus idem tunc extitisse liquet ex ipso Cæsareæ bibliothecæ catalogo, cui manet inscriptum. In universum autem æstimanti, Apollonius, id est quilibet latitare monachus maluit ψευδωνύμως sub hac falsi nominis umbra, ut pro velo erat alii Philoponus, Theodulus alii, dignus admodum videbitur, qui jam Heliodorum inter et Longum mediis assideat. Si non episcopus evasit, ut prior; nec ab episcopo, ejus, ut amborum, fabula e græco est in gallicum sermonem versa, at, illæsa semper gravitate morum et sanctimonia, facete, lepide ac festivo lectorem pariter

delectat atque monet. His adde quod præstantissimo omnium recentioris ævi poetarum materiam præbuit, in qua ingenii vires exerceret.

Etenim, ut apud nos Daphnidem et Chloam exceperunt Paulus ac Virginiola — de Annella autem et Lubino tacere lubet —, sic ab Apollonio et Archistratide, tanquam ab avorum legitima quadam stirpe, profecti sunt recta Heloisa, Abelardus et cum Julia amasius ejus nomine S. *preux*.

Iidem igitur qui nil adhuc Longi novimus, præter nomen et librum Longi, Apollonii jam tenebimus, sin minus verum nomen et patriam, cum utrumque sit *ψευδώνυμον*, at certe librum et tempus libri; exitum nempe quarti post Christum natum sæculi.

Eo faustiolem Apollonius fortunam, pene dixi Apollinem, expertus est quam Aristides, cujus fabulas græcas latinam in prosam deduxit Sisenna, quod carminibus vicissim græcis, romanis ac britannis diverse interpretantium, ortum et famam dedit.

Libellus vero Noster, ut paucis finiam, eo maxime tot ab operibus id genus distat, quod moribus ac religioni consulit, nedum vel minime noceat; graphiceque et scenice, summus ad imum, prodocet quam juste Deus unicuique nostrum provideat. Quamobrem auctori ejus Apollonio, qui suos ipse casus enarravit, liberum fuit atque ab omni temeritate solutum, Ephesiæ in templo Artemidis deponere et proprie consecrare alterum e voluminibus quæ paria omnino et vere gemina confecerat.

III.

Quidquid est in rebus humanis imum et summum, altissime seu dejiciatur aut rursus evehatur mortale corpus, cunctas demum, in utramque partem, fortunæ vices unus, vivendo, continuavit, miscuit, exhaustit Apollonius ille noster, suæ ipsius fabulæ scriptor simul et actor. Nam, juvante Deo, nec officiente fors est sua ipsius solertia et mentis industria, supremos attigerat honores, absolutamque felicitatem, unde mox in humillima et ærumnosissima quæque, tanquam in procellosum et importuosum mare, deturbatus, nunquam non incontaminatus exstitit, rerum adversarum usque et vere immersabilis undis. Uxorem etenim Apollonius duxit avitis editam regibus puellam, quæ illum ex omnibus ob eximias ingenii et

animi dotes, selegerat. Paulo post cum ea solvit e portu, regnum sibi hæredis nomine excepturus. Sed inter nãvigandum enixa est Archistratis; statimque suspenso venarum pulsu per frigoris intemperiem, torpet, riget; et, quod speciem præbet emortuæ, emortuam habent, sepeliunt; atque projiciunt in mare loculum, qui mox, submovente fluctu, oræ Mitylenæorum allabitur. Tarsiam interea, recens editam, curandam tradit Apollonius Dionysiadi, apud quam ineuntis quatuordecim primos ætatis annos exigit. Brevi autem, ejectum in oram, ut Ceramo medicus loculum prospexit, vadit, arcam jubet recludi, et in ea mulierem videt, supremos quæ non afflarat dum spiritus. En sopitam in ea, tanquam igniculum suppositum cineri, suscitatur vitam; et quam extinctam putares, ea confestim ante ἀσλους aras, in intactæ sacrarium Artemidis se recipit. Interim adolescebat Tarsia in domo Dionysiadis, cui erat et ipsi filia. Hæc eo gravius in amicula ferebat ingenii formæque nitorem ac præstantiam, quod malignam ipsi et laute novercam naturam esset experta. Immotum igitur stat animo Dionysiadis necari Tarsiam. Sed quum jam in eo erat puella, ut a Theophilo, proh! falsam nominis fidem, interficeretur, pirate accurrere, rapere, raptamque in foro vicinæ urbis venalem statuere cœpti sunt. Puella nunc utrius futura sit, contendunt inter se Lenonius quidam, ut satis nomen innuit, leno, et hujus regionis rex Antinagoras. Lenoni Tarsia heu! dura auctionum sorte obtigit. Sed nihil est ejus cur timeas illibato pudicitie flori. Nam media in corruptela, incorrupta deget; atque e sordibus existet intacta, rosæ similis dumorum quam nulla nimirum manus carpit, et cui suæ pro vallo sunt spinæ, ut ipsa cecinit:

« Ut rosa de spinis
 manibus violarier ulli. »

Subito autem in oram Mitylenæ hiems denuo projicit Apollonium, qui, dolore confectus, jurat non barbam, non capillos sese jam esse recisurum. Conjugem videlicet tunc habet mortuam, cum tamen vivit Ephesi, ubi sacra fert Artemidis, casta et intemerata sacerdos; filiam adeo tunc habet mortuam, cum tamen vivit in eadem atque ipse civitate, Mitylenæ, ubi Veneri litare constantius recusat. Victus tandem partim instantium amicorum precibus, partim communi omnium gaudio, nam aderant Neptunalia, suis se comitibus tradit deducendum et oblectandum. Exiit ergo paulisper

squalorem, tenebras, luctum; et dum huc et illuc urbis ingreditur, mox cantus audit et carmina puellæ cujus tot sunt ænigmata quot voces. Apollonius tunc conjicit, capit et: Meum, ecce meum, exclamat, sanguinem! meam, ex me natam, Tarsiam! Et ambo una tendunt Ephesum, ubi suam Apollonio uxorem, suam Tarsis matrem Artemis servabat et tuebatur.

Quodsi in his omnibus Dei Vivi fulgide apparet providens misericordia, ejusdem non minus justitiam declarant non modo cœlitus interempti Antiochus et filia, quorum portentosos amplexus disjunctum fulmen ac fregit; sed etiam Dionysias et Strongulio, lapidibus obruti a plebe, et Lenonius leno, qui vivus arsit et combustus est.

Legentem rursus non mediocriter juvabit, si Hellenicum, pauperculum hunc piscatorem, qui naufrago nudoque injecerat Apollonio lacera lænæ suæ partem, viderit magnifice donatum a sceptucho nostro haud immemori, cui deinceps Antiochia, Tyrus, Cyreneque regnantur.

IV.

Respicienti autem ad diversos, pro ratione temporum ac locorum, hominum mores, proderit obiter notare, hunc apud Apollonium nostrum cum et alia, tum quæ dicta sunt de proficiscendi literis, gallice *passé-port* seu *congé*; de peculiari vestitu quem quis, Arionis in modum, induebat, tragicam comicamve personam acturus; de sublatorum in crucem servorum dirumpendis cruribus; de præbenda uxoribus a viris dote, et de multis aliis rebus id genus, quas longius est recenseri.

Sed finem facienti liceat mihi iterum asseverare hunc nostrum Lutetiæ membranum, ob amissum scilicet et plane desperatum *πρωτότυπον* Apollonii librum, ob deletam imo ejusdem in versus politicos translationem, paucissimis tamen exceptis vocibus, quæ Cambii nostratis in glossarium tanquam in portum emergerant, jam vetustissimum omnium et ideo fidissimum evasisse, licet quinto Reparatae Salutis sæculo compositus, quarto, non prius, et decimo, latinis his literis quæ sequentur, sit commendatus.

Quamobrem non nullius fore utilitatis autumo, si emendatius jam nunc ex codice Parisino editum, Præfatiunculaque et Notulis

auctum de meo, in vernaculam aliquando nostram traduxero, et *κριτικῆ* commentatione præmuniero opus in quo suos ipse, quarto exeunti sæculo, Apollonius casus pedestri Græcorum sermone enarravit; si uno verbo, totius per me licuerit ut Europæ res litteraria integram sibi sinceramque vindicet aliquando fabulam quam hactenus, mancam frustamque, et quod pejus est, multis numeris mendosam ac nodosam, haud immerito omisit aut flocci fecit.

Præfabar Versaliis pridie nonas Augusti, anno † MDCCCLV.

J. LAPAUME.

NOTULÆ.

Tria genera sunt vocum quæ, apud nostrum Apollonii interpretem, spectandæ videntur. Primum genus est græcarum vocum quas romanis, tanquam toga, literis vestivit; secundum, latinarum quas ad insolentiam significandi detorsit; tertium vero, latinarum rursus quas negligentius aut etiam minus commode usurpavit, sive effinxerit eas, seu tantum composuerit prodigialiter.

A.

Opera igitur pretium erit, notari sexcentas, græcitatibus ergo habet

Paginæ 611 linea 25 habet, ad dextram: *In* imaginem mortis *viderent*, ut moris est apud Græcos *ὄραω εἰς τι*, quod, velit nolit, summus apud nos scribendi idemque agendi magister sic est imitatus: « Quand je *regarde aux affaires de l'Europe...* » — Guizot.

Pagin. 612 lin. 39, ad sinistram: Scias *quia*; græce est *εἰδῆς ὅτι*.

Ejusdem l. 2, ad dextr.: Ait *ad* semetipsum; græce est *εἶπε πρὸς ἑαυτόν*.

Ejusdem l. 13, ad sinistr.: Audi *quia*; græce est *ἀκούσον ὅτι*.

Pag. 614 l. 22, ad sin.: *Tribonario* circumdatum; græce est *τριβωνάριον*, seu *τριβώνιον*, ductum a *τριβῶ*, gallice *rapé* (vêtement), *usé jusqu'à la corde*.

Ejusdem l. 26, ad sin.: *Cui* miserearis; græce est *σπλαγχνίζεσθαι* et *συμπαθεῖν τινί*, gallice *s'attendrir en fauteur de qq.*

Ejusdem l. 4, ad dextr.: Percinctum *sabano*; græce est *σάβανον* aut *σεθένιον*, qua ægyptiaca voce significabatur hispida quædam ad usum lavantium vestis: *Πεστεμάλι τοῦ λουτροῦ ἀπὸ χονδρόπανον*, gallice *vêtement de bain en étoffe grossière*.

Ejusdem l. 10, ad dextr.: Liquore *palladio*; græce est *παλλάδιος*; *Palladis* nempe seu *Minervæ* oleum, quo liquore perungi solebant lavantes juxta et athleteæ.

Ejusdem l. 20, ad dextr.: *Ad* suos ait; græce, πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ εἶπε.

Ejusdem l. 23, ad dextr.: Accepto *ceromate*; græce est *κηρώματος*. *Κήρωμα*, πᾶν ὅτι εἶνε καυμὸν ἀπὸ ἡ ἀλειμμένον μὲ κηρί, quale est, plus minus, apud nos τὸ *cérat*.

Pag. 615 l. 26, ad sin.: Misereberis *illi*; sicut vulgatissimum τὸ miserere *nobis*, referatur ad græcismum *συμπαθεῖν αὐτῶ*.

Ejusdem l. 15, ad dextr.: Scies *quare*; sic vertitur γνώσει ὅτι.

Pag. 616 l. 7, ad sin.: Jubet eum *cæta* digna requiescere. Sub hoc *cæta* latitat, veriusve emergit τὸ *κοίτη*, dorice *κοίτα*.

Ejusdem l. 22, ad sin.: Juro *quia*; versio est juncturæ ὤμοσα ὅτι.

Ejusdem l. 41, ad sin.: *Potentibus nobis... nos* crucias; hic schema est compositionis, usurpatissimum apud Græcos, quibus *Ἀνακολούθια* vulgo appellatur.

Ejusdem l. 35, ad dextr.: *Naufragium passus es*; ut apud Græcos, apertissima illa translatio, *εὐπλοίας τυχεῖν*, Soph. Œdip. Tyr. v. 431, significabat τὸ rem bene gessisse, ita τὸ *ναυαγεῖν* de his erat in usu, quibus res minus fauste cesserat. In nostra etiam Gallorum lingua invaluit, simili prorsus sententia, mos vocis illius æquæ, *réussir*; Italus est *riuscire*, quasi rursus uscire,

denuo in ostium ire, seu portum ingredi, surgit aut port, *aboutir*. Rursus per τὸ *échouer* non modo innuimus *naufragium pati*, sed etiam inanem ubivis operam *navare*, incassum cuilibet incumbere *remo*, nequidquam e quacunque navi inimicum imbrem *exantllare*.

Paginæ 617 linea 3 habet, ad sinistram: Dixi vobis *quod*; sic vertitur ὅμῃν εἶπον ὅτι.

Paginæ 618 linea 19 habet, ad dextram: Astutiam et *apodixin*; græce est *ἀπόδειξιν*, quæ vox hoc loco idem valet atque τὸ *κατόρθωσιν*.

Paginæ 619 linea 29, ad sin.: *Sine solo* patria; ingeniose designatur *pontus*, cui apud Græcos nomen adjicitur *ἄπατος*, ἀτρύγητος.

Paginæ 620 linea 29, ad sin.: *Villicus aporiatus*; accipe *ἄπορος*, seu inops consilii, egenus omnium.

Ejusdem l. 37, ad dextr.: *Amiante*, vade; quasi dicatur incorrupte, satiusve incorruptibilis; *Ἀμιάντος* a *μαίανω*.

Paginæ 621 linea 47, ad dextr.: Confiteor *quod*; græce est ὠμολόγησα ὅτι.

Sequentis paginæ linea 20 habet, ad sinistram: Crede *quia*; *πίστευσον ὅτι*.

Pag. 622 l. 6, ad sin.: *Abremovit* barbam; binæ hic *προθέσεις* *ab* et *re*, unde insolentius conflatur vox *abremovit*, memoriam tibi refricent τοῦ ὑπεξαίρωμαι, in quo sic dividas licet: ὑπὸ-ἐξ-αίρωμαι.

Paginæ 623 linea 6, ad sin.: Disce *quod*; μάθησον ὅτι.

Ejusdem l. 15, ad sin.: Spero enim *quia*; ἐλπίζω γὰρ ὅτι.

Paginæ 627 linea 45 habet, ad dextram: Hic est *paranymphus* meus; scite admodum Apollonius vetulum piscatorem qui eum tanquam deduxit ad sponsam, vocat τὸν αὐτοῦ *παράνυμφον*, puta amasio συνοδεύοντα εἰς τῆς νύμφης, ut qui ad nuptiarum curam genero adjungatur.

B.

Jam attendas velim plurimas quæ secuturæ sunt voces, ob insolentiam significandi.

Paginæ 611 linea 7 habet, ad sinistram manum: Cum magnitudine *pollicitationis* currebant; quo in loco τὸ *pollicitationis* idem sonat quod apud nos τὸ *dot* (sponsalia). Nam a viris olim dos mulieribus, non a mulieribus, ut nunc increbruit, viris afferebatur.

Pag. 615 l. 1, ad sin.: Infertur *gustatio*; gallice est *le goûter*; τὸ πρόγευμα.

Ejusdem l. 4, ad sin.: *Ministeria* intuens; gallice est *les services de table*.

Ejusdem l. 18, ad dextr.: Induit *statum*; gallice est *un costume*.

Ejusdem l. 37, ad dextr.: *Argenti pondera* XL; XL *livres d'argent*.

Pag. 617 l. 22, ad dextr.: Data *profectoria*; supple vocem epistola seu charta, et ambas intellege *passe-port*.

Ejusdem l. 46, ad dextr.: *Chartis* plumbeis; accipe hic *feuilles de plomb*, ut dicunt *feuilles de toile*.

Pag. 619 l. 19, ad sin.: Reversa de *auditorio*, græce est

ἀκροατήριον, gallice *l'école*, audiendi nimirum locus. Pag. 620 l. 23, ad dextr.: Intrat in *salutatorium*; gallice est *le parloir*.

Pag. 621 l. 17, ad sin.: Quomodo tecum *novicia*? Verba quemadmodum ficta modo dixeris novicia, sic interpreti nostro novicia nuncupatur, puella gallice *ouvellement débarquée*. Inde etiam τὸ *une novice* ou Agnès apud nos originem duxit.

Pag. 622 l. 38, ad dextr.: *Causam* tam vilem inter nos non invenisti quam me; τὸ *causam* attendas, quæso; siquidem hic idem sonat atque *creaturam*, gallice *un être*; et apud Italos parce deductum est in vocem *cosa*, quæ genuit τὸ *chose*.

Pag. 623 l. 28, ad sin.: Est enim *scholastica* et suavissimi sermonis; hic *scholastica* idem est atque literata, exculta, erudita, ut sonat apud Anglos τὸ *Scholar*. Scholastica igitur, latum mare, distat a græco σχολαστικός, stolidus nempe ac stupidus in nugis et quisquilliis.

Ejusdem l. 38, ad sin.: Hæc est *pietatis causa*; c'est là une *chose* pieuse, une *Œuvre de charité*. Nam τὸ *charitas*, id est nostra christianorum pietas, nomen obtinet, non, ut placebat nudius tertius probatissimo scriptori, a Tullianis illis *carus* et *caritas*, quibus videlicet manifestiori et arctiori necessitudine consentiunt caro, carnalitas et gallice *chère*, chair et *caresser*, sed a græco χάριτος, χάρις. Unde fit ut nobis, quotquot gentilitati non inservimus, per h representari oporteat charus et charitas. Næ, iterum atque iterum sit dictum, Charitas nobis defluxit a χάριω, gaudere; et ideo duplex significat gaudium, quorum est unum dantis, alterum accipientis. Quid luculentius addam? Χάρις, ubi gaudium est τοῦ δίδόντος, peculiari vocabulo dicitur etiam εὐεργεσία; sed χάρις, si gaudium est τοῦ λαμβάνοντος, nomen accrescit εὐγνωμοσύνη. Sic utrimque subest gaudium, puta utrimque spirat et viget *charitas*, cujus spuriam, non germanam, sororem si qui impensius laudant et attollunt caritatem, ipsi viderint, nec ipsis unquam vel minimum ab ea dolerit.

Pag. 625 l. 26, ad dextr.: Ad forum *abauris* ducitur; τὸ *abauris* aureum verbum est, etsi fictum nuper et noviciis annumerandum. *Abauris* autem, græce ἄωτος (sans oreilles), mire prorsus nostro consonat *essorillé*, cujus e visceribus mihi sane, non dieam libet, sed licet extrahere singula é-aurillé, é-s-orillé, jam, ubi de more Italorum consonans erit duplicata, *essorillé*. Permultis abhinc annis in Gallia sic vocabantur homines pessimi, quibus δῆμος; carnifex aures avulserat in foro dicto, non sine causa, *le guillori*, quasi *arrache-oreilles*, juxta fidem ipsarum verbi radicem: *guille* (avellere, ducitur, ut de William fit Guillaume et vice versa) atque *ori*, latine, auri, auris.

Paginæ 627 linea 7 habet, ad dextram: *Depost*; mediæ et infimæ latinitatibus est τὸ *depost*, italice *dapoi*, gallice *de-puis*.

F.

En tibi denique multæ prodibunt voces, ob negligentiam incuriamve dignæ quæ notentur.

Paginæ 616 linea 31 habet, ad sin.: In valetudinem *incurrisse*; obsoleta vox *incurrisse*, nisi Catonis linguam et Euniam oculitus, ad communem et usitatam *incurrisse* tibi strenue recidatur, qualis legitur in linea 19 paginæ 619, ad sinistram manum.

Paginæ 618 linea 29, ad dextr.: Adoptavit eam *ut* filiam suam; auctor sim demas τὸ *ut*, per quod solœcizatur. Ejusdem paginæ linea 40, ad dextr.: *In* amissa deflebam *conjuge*.

Ejusdem l. 40, ad dextr.: *In* reservata mihi filia consolabar; hoc minus latine expressum, si libet emendari, sat erit expungas τὸ *in*.

Pag. 619 l. 35, ad sin.: Haberet *ad* obsequium; pessimæ latinitatibus est *habere ad*; et *obsequias* anteposuerim τῷ barbaro isti, certe longe aliud sonanti, *obsequium*, *cultum* nempe et *observantiam*.

Ejusdem l. 11, ad dextr.: *Nutrix* in gremio puellæ deposuit spiritum; displicet sane, fatebor enim, *nutrix* in gremio puellæ; nam aliter sese res habet ubique gentium et temporum. Siquidem gremium est matris seu nutricis, genibus et intra sinus vestis exterioris (gallice *giron*) alumnium refoventis; sed, melhercle, gremium nusquam nec unquam fuit aut erit puellulæ vetulam et jam jam inorituram anum amplexantis.

Ejusdem l. 24 ad dextr.: Laudabant eam *vehementer*; τὸ *vehementer* junctum cum laudabant, explauseram, nisi vertisset τὸ *δεινῶς ἐπήνεσαν*.

Ejusdem l. 38, ad dextr.: De *medio nostri*; *Ædopol*, solœcismus iste defleri magis quam defendi potest.

Pag. 620 l. 23, ad dextr.: Perducitur *in* domum; τὸ *in* opipare solœcizantis est.

Pag. 621 lin. 13, ad sin.: *Ne* alicui narres, mendum est, loco τοῦ *ne* cui.

Ejusd. pag. lin. 40, ad dextr.: Ut vidit *a* longe; versio est mendosa, τοῦ adverbii πόρρωθεν, quasi πόρρω, et θεν cujus perperam τὸ *a* vicem explet.

Pag. 623 l. 4, ad dextr.: *Sordium* conscia non sum; τὸ *sordium* sit tibi pro spondeo, per schema συναλοιπήν aut κρᾶσιν.

Ejusdem l. 42, ad sin.: X sestertia *auri* et XX *aureos*; satius erat, mobile bis usurpari, aut bis fixum, hocce modo: sestertia *aurea* et nummos *aureos*, vel sestertia *auri*, *aurique* nummos.

Pag. 624 l. 11, ad sin.: *Oræ* semper vicina; eradendum duxi et commutandum ita τὸ ripe; ut pote cui, metrorum causa, nullus esset in versu locus.

Ejusdem l. 38, ad sin.: Flaminae per *tubulos* (*tubes* apud nos) surgunt; absurdum erat legi, ut habet MS., *tabulas*. Hic enim qui non virgula, sed τῷ *a* cadit, sensu cadat necesse est.

Ejusdem l. 17 ad dextr.: *Nulla* est peregrina; omisi τὸ iterum *mihî*, ut sex videlicet mensuris, *ne più ne meno*, fulclatur tanquam pedibus hexameter.

Pag. 625 l. 23, ad dextr.: Leno, *de quo* se vindicet; τῷ vindicare *se de* alqo. nonnihil sibi est solœcismi.

Ejusdem l. 31, ad dextr.: *Impediebatur loqui*; — latine forsitan?

Ejusdem l. 38, ad dextr.: *Ut* ergo *plenius*; præstiterit dixisse, *quo plenius*.

Mihi nunc, sub finem, liceat afferre in medium alia quaedam longe majora vocabula, quippe quæ plus factura sint ad reconditiorem nostri operis captum. Huc accedant igitur, inter alia:

E paginæ 613 linea 32, ad sin.: *Reverendissime*; quæ vox, græce σεβαστότατε, librarlo nostro et interpreti, cœnobiotæ (κοινοβιῶται) nimirum, multa recursabat scribentive aut enunciante.

E paginæ 620 linea 8, ad sin.: *Dominum* mihi testari et precari permittas; hic τὸ *Dominum* valet J. C. - D. N.

Ex ejusdem linea 49, ad dextr.: Per *Deum Vivum*; accipe hic eundem illum J. C. - D. N.

E paginæ 626 linea 35, ad sin.: Vidit in somno *Angelum*; christiani sane est viri angelum induci, et partes suas in opere sic mandari cœlesti cuidam nuncio, Γαβριὴλ sit aut frater ejus Παπαγγλ.

EROTICA

DE APOLLONIO TYRIO

FABULA.

CAP. I.

Fuit quidam rex in civitate Antiochia, nomine Antiochus. Habuit ex amissa conjugē filiam speciosissimam, in qua natura nihil erravit. Quæ cum ad nubilem pervenisset ætatem, et species pulchritudinis ei cresceret, multi eam in matrimonium postulabant, et cum magnitudine pollicitationis currebant*. Sed cum pater deliberaret cuidam potentissimo filiam suam in matrimonium dare, cogente iniqua libidinis flamma, incidit filiæ suæ amorem; cœpitque eam amplius diligere quam patrem oportebat. Qui, cum luctaretur cum furore, pugnabat cum dolore: pudor vincit amorem.

CAP. II.

Quadam die, luce prima vigilans, irrupit cubiculum filiæ suæ; famulos suos longius sequi jussit, quasi cum filia sua aliquod secretum colloquium haberet; et stimulante cupidinis igne, filiæ suæ nodum virginitatis erupit, perfectoque scelere evasit cubiculum filiæ suæ. Quæ, scelesti patris impietate polluta, cum vellet celare, in pavimento guttæ sanguinis ceciderunt. Et cum puella, quid faceret, cogitaret, nutrix ejus subintroivit. Quam ut vidit flebili vultu, hortata est et ait: Quid tibi vultus turbatur et animus? Puella ait: Chara nutrix, modo in hoc cubiculo duo nobilia nomina perierunt. Nutrix ait: Cur hoc dicis? Puella ait: Quia, ante legitimarum nuptiarum diem, sævo scelere violata sum. Nutrix ait: Et quis tanta audacia regis virginem, regni thorum, ausus est violare, nec timuit regem? Puella ait: Impietas fecit hoc scelus. Nu-

trix ait: Cur ergo non indicas patri tuo? Puella ait: Et ubi est pater? Si intelligis, nomen patris periit in me. Itaque, ne hoc pateat mei genitoris scelus, et patris macula in gentibus innotescat, mortem peto; mortis mihi remedium placet. Nutrix, ut audivit puellam mortis sibi remedium quærere, blandis sermonibus cohortata est, et colloquio revocavit ad vitam. Patris sui voluntati satisfacere conabatur.

CAP. III.

Inter hæc rex impiissimus, simulata mente, ostendebat se civibus suis pium genitorem. Intra domesticos vero parietes maritum se suæ filiæ lætabatur. Et, ut semper impie filia sua frueretur, ad expellendos petitores, novum genus nequitiae excogitavit. Quæstionem proponebat, dicens: Si quis vero quæstionis meæ solutionem invenerit, filiam meam in matrimonium accipiet; qui autem non invenerit, decollabitur. Jam plurimi undique reges, undique principes patriæ, propter incredibilem speciem puellæ, morti se proponebant. Et si quis, prudentia litterarum, quæstionis solutionem non invenisset, decollabatur; et caput ejus in portæ fastigio ponebatur, ut advenientes in imaginem mortis viderent*, et conturbarentur, ne ad talem conditionem accederent.

CAP. IV.

Sed, cum tantas crudelitates exerceret rex Antiochus, interposito brevi temporis spatio, quidam juvenis Tyrius, princeps patriæ suæ, locuples valde, Apollonius nomine, confidens in abundantia litterarum, navigans attingit Antio-

chiam; ingressusque ad regem salutavit: Ave, rex. Et ut vidit, rex quod videre nolebat, ad juvenem ait: Salvi sunt nupti parentes tui? Juvenis ait: Ultimam significaverunt diem. Rex ait: Ultimum nomen reliquerunt. Juvenis ait: Nam præterierunt dies suos. Rex ait: Ita est; et ait ita. Juvenis ait: Regis gener esse opto; in matrimonium filiam tuam peto. Rex, ut audivit quod audire nolebat, irato vultu respiciens juvenem, ait: Nosti filiae meae nuptiarum conditionem? Respondet: Novi; et ad portam civitatis vidi. — Quia quæstio conditionis in porta civitatis scripta erat. — Rex indignatus ait: Audi quia* ignora quæstionem. Scelere vehor; materna carne utor; quæro fratrem meum, matris meae virum, nec invenio. Juvenis, audita quæstione, paululum secessit a rege; et, dum scrutatur scientiam, luctatur eum sapientia. Favente Deo, invenit nodum quæstionis; et reversus, ait regi: Bone rex, proposuisti quæstionem; audi ejus solutionem. Quod dixisti scelere vehor, non es mentitus: te ipsum respice. Quod enim dixisti materna carne vescor, nec hoc es mentitus: filiam tuam intueri. Rex, ut audivit quæstionis solutionem juvenem exsolvisse, timens ne scelus suum patefieret, irato vultu eum respiciens ait: Longe es, juvenis, a quæstione mea; tu erras. Nihil dicis; decollari merueras; sed habeas XXX dierum spatium; recogita tecum, et cum reversus fueris et quæstionis meae solutionem inveneris, accipies filiam meam in matrimonium. Sin aliter, legem agnosces.

CAP. V.

Juvenis itaque conturbatus, accepto comitatu, navem ascendit, tendens in patriam suam Tyrum. Sed, post discessum Apollonii, rex Antiochus vocavit dispensatorem suum Thaliarchum, cui ait: Thaliarche, secretorum meorum fidelissime minister, scias quia* Tyrius Apollonius invenit quæstionis meae solutionem. Ascende ergo confestim navem ad persequendum juvenem. Et cum veneris Tyrum, quære inimicum ejus; qui ferro aut veneno interimat eum; et reversus cum fueris, statim libertatem accipies. Thaliarchus, assumens pecuniam simulque venenum secum, petiit patriam innocentis. Apollonius parvo tempore attigit patriam suam; et introiens domum suam, aptatoque scrinio codicillorum suo-

rum, cum non invenisset aliud nisi quod cogitaverat, ait ad semetipsum: Quid agis, Apolloni? Quæstionem regis solvisti, filiam ejus non accepisti; ideoque dilatus es, ut neceris. Et exiens foras, naves multo frumento onerari præcepit. Sed multo pondere auri et argenti vestique copiosa et paucis comitantibus fidelissimis servis, hora noctis tertia, navem ascendit, tradiditque se alto pelago.

CAP. VI.

Altera die, in civitate sua quæritur et non invenitur. Fit mæror ingens, quod amantissimus princeps patriæ nusquam comparuit; sonat planctus per totam civitatem. Tantus vero circa eum civium amor erat, ut multo tempore tonsuræ cessarent, publica spectacula tollerentur, balnea clauderentur. Non templa neque tabernacula quisquam ingrediebatur. Et, dum hæc Tyri geruntur, supervenit Thaliarchus dispensator, qui ad necandum eum a rege missus fuerat. Et videns omnia clausa, ait cuidam puero: Si valeas, indica mihi quæ sit causa, quod civitas hæc in luctu moretur? Cui ait puer: Hominem improbum video, qui scit et interrogat; quis enim nescit? Ideo enim civitas hæc in luctu moratur, quod pater hujus, princeps Apollonius, ab Antiocho rege reversus, subito nusquam comparuit. Dispensator autem, ut vidit, gaudio plenus, rediit ad navem; et certa navigationis die pervenit Antiochiam; et ingressus ad regem ait: Lætare, domine mi rex; Apollonius, timens regni tui vires, nusquam comparuit. Rex ait: Fugere quidem potest, sed perfergere non potest. Continuo autem hujuscemodi edictum proposuit rex Antiochus, dicens: Quicumque Tyrium Apollonium, contemptorem regni mei, vivum exhibuerit, accipiet L talenta auri; qui vero caput ejus attulerit, centum accipiet. Hoc edicto proposito, non tantum inimici ejus, sed etiam amici ejus, cupiditate ducti, ad persequendum juvenem properabant. Quæritur ergo Apollonius per terram, per montes, per sylvas et per universas indagine, et non invenitur.

CAP. VII.

Tunc rex jussit classes navium preparari; sed moras facientibus, qui classi navium insistebant, jam Apollonius medium maris umbilicum tene-

bat, et respiciens ad eum, gubernator ait : Domine Apolloni, numquid de arte mea aliquid vereris? Respondit Apollonius : Ego quidem de arte tua non vereor ; sed de arte Antiochi regis vereor. Intra itaque interiora pelagi ; rex enim longam habet manum ; quod vult facere, perficiet ; et vereor ne me persequatur. Gubernator ait : Arma paranda nobis ; littus Tarsi, Tarsum petamus ; Tarsi est nobis ventus tranquillus. Apollonius ait : Eamus. Et sic, Deo gubernante, applicuit Apollonius.

CAP. VIII.

Et, dum ambularet in littore, visus est a quodam cive suo, Hellanico nomine, qui eodem supervenerat ; et accedens ad eum, Hellanicus ait : Ave, domine Apolloni. At ille, salutatus, fecit sicut, potens, consueverat facere : sprevit hominem. Et indignatus : Ave, inquit, Apolloni rex ; te saluto ; et despiciere noli paupertatem honestis moribus decoratam ; et audi forsitan quod nescis : Proscriptus es. Apollonius ait : Et patriæ principem quis potuit proscribere? Hellanicus ait : Rex Antiochus. Apollonius ait : Qua ex causa? Hellanicus ait : Quare, quod pater est, esse voluisti. Et quanti sum proscriptus? Hellanicus senex ait : Ut quicumque te vivum exhibuerit, accipiat L talenta auri ; si quis vero caput tuum ei obtulerit, centum accipiat. Itaque, moneo te, fuge ; præsidium manda. Dixit et sine mora discessit. Tunc jussit Apollonius rogatum senem revocari protinus ; et jussit centum talenta auri ei dari. Cui ait : Reverendissime *, exemplo pauperum accipe, quia mereris ; et puta te mihi caput a cervicibus amputasse, et pertulisse gaudium regi. Ecce habes pretium C talenta, et manus puras a sanguine innocentis. Cui senex ait : Absit, domine, ut hujus rei causa præmium accipiam. Apud enim bonos homines amicitia non comparatur pecunia, sed innocentia.

CAP. IX.

Et valedicens ei, recessit ; et respiciens Apollonius vidit ad se venientem notum sibi hominem, mæsto vultu, dolentem, nomine Strongulionem. Accessit ad eum et ait : Ave, Strongulionem. Accessit ad eum et ait : Ave, Strongulio. Et ille repondit : Ave, domine Apolloni. Quid itaque his in locis, turbata mente, moraris? Apollonius ait : Rex Antiochus expulit me a

regno, et proscriptionem meam C jussit, et ei se daturum quicumque meum caput ipsi obtulerit, eo quod filiam ejus, imo adulteram detexerim, quam quasi conjugem in matrimonium sumpsit. Et ob hoc, si fieri potest, in patria vestra volo latere. Strongulio ait : Domine Apolloni, civitas nostra parva est, et nobilitatem tuam non potest sustinere. Præterea duram famem, sævamque patimur sterilitatem annonæ ; nobis ulla spes salutis non est ; sed crudelissima mors ante oculos nostros est. Cui Apollonius ait : Strongulio, mi reverendissime, age ergo Deo gratias, quod me profugum finibus vestris applicuit. Dabo ergo civitati vestræ centum millia frumenti modiorum, si fugam meam celaveritis. Strongulio, ut audivit, prostratus pedibus, ait : Domine Apolloni, si esurienti civitati subvenieris, non solum fugam tuam celabunt ; sed, si necesse fuerit, pro salute tua gladio dimicabunt.

CAP. X.

Ascendit itaque Apollonius tribunal in foro ; et cunctis civibus præsentibus dixit : Cives Tarsi, quos annonæ caritas opprimit, ego Apollonius Tyrius replebo. Credo enim vos hujus beneficii memores, si fugam meam celaveritis. Scitote me legibus Antiochi regis esse fugatum ; sed, vestra fidelitate favente, huc sum directus. Dabo itaque centum millia modiorum, eo pretio quo sum in patria mea mercatus, singulos modios æreis VIII. Hoc itaque audito, cives Tarsi, qui modium singulis aureis mercabantur, hilares effecti, clamoribus gratias agentes, certatim frumenta portabant. Tunc Apollonius, ne, deposita regia dignitate, mercatoris magis quam donatoris partes videretur assumere, pretium quod accepit, civitatis utilitatibus redonavit. Cives vero tanta beneficia ejus ex ære collato repræsentarunt. Bigam enim in foro statuerunt, in qua stans, dextra manu fruges tenens, sinistro pede modium calcat ; et in basi ejus scripserunt : CIVITAS. TARSUS. TYRIO. APOLLONIO. DONVM. DEDIT. EO. QVOD. CIVITATEM. A. SEVA. FAME. LIBERAVERIT. LIBERALITATE. SVA.

CAP. XI.

Interpositis deinde mensibus paucis, adhortante Strongulionè et Dionysiade conjuge ejus, ad Pentapolitanorum marinam navigare propo-

suit, ut illic lateret, eo quod illic benignius agere affirmarent. Cum ingenti igitur honore a civibus deductus est ad mare; valedicens Apollonius omnibus, ascendit ratem. Sed tribus diebus noctibusque, ventis prosperis navigavit; subitoque mutata est pelagi fides. Concitata tempestas pulsat mare et sidera cœli. Tunc sibi unusquisque rapit tabulam, et mortem moratur. Et in tali caligine tempestatis perierunt universi. Apollonius solus, tabulæ beneficio, in Pentapolitanorum littora pulsus est. Stans vero Apollonius in littore nudus, et intuens tranquillum mare, ait : Neptune, fraudator hominum, deceptor innocentium, an, Antiocho rege crudelior, propter hoc me reservasti, ut inopem et egenum rex crudelissimus persequatur facilius? Quo itaque ibo? Quam partem petam? Aut quis ignotus dabit auxilium vitæ?

CAP. XII.

Et hæc ad semetipsum locutus, subito animadvertit, et vidit quemdam piscatorem, grandi sacco ac sordido tribonario * circumdatum. Et, cogente necessitate, prosternens se ad pedes hujus, profusisque lacrymis, ait : Miserere, quisquis es; nudo succurre et naufrago, non humilibus natalibus genito. Et ut scias cui * miseraris, ego sum Apollonius Tyrius, patriæ meæ princeps; aut in compositione es calamitatis meæ, qui modo genibus tuis provolutus, deprecor vitam. Piscator, ut vidit speciosum juvenem pedibus suis provolutum, misericordia motus, tenuit manum ejus, et duxit eum intra tectum paupertatis suæ, posuitque epulas quas habere potuit. Et, quo plenius pietati suæ satisfaceret, exiit se tribonario, et in duas partes incidit æquales; deditque unam juveni, dicens : Tolle quod habeo, et vade in civitatem; ibi forsitan qui misereatur tui invenies; et si non inveneris, huc revertere. Paupertas, quæcumque fuerit, sufficiet nobis; mecum piscaberis; illud tamen admoneo, ut, si quando, Deo favente, dignitati tuæ redditus fueris, ne despicias dimidium tribonarii mei. Apollonius ait : Si non memor fuero tui, iterum naufragium patiar, nec tui similem inveniam, qui mei misereatur. Et hæc dicens, per demonstratam sibi viam iter carpens, portas civitatis intravit.

CAP. XIII.

Et, dum secum cogitaret unde auxilium peteret vitæ suæ, prospiciens puerum nitidum per platanam currentem, oleo unctum, percinctum sabano *, ferentem lusus juveniles ad gymnasium pertinentes, maxima voce dicentem : Audite, cives; audite, peregrini, liberi et ingenui; abluui qui vult, gymnasium petat. Apollonius, hoc audito, exuens se tribonario, ingreditur lavacrum, utitur liquore palladio *; et dum, exercens, singulos intuetur, parem sibi quarit et non invenit, subito Archistratus, rex totius illius regionis, cum turba famulorum ingressus, dum cum servis lulum pilæ exerceret, volente Deo, misit se Apollonius regi. Et, cum currentem sustulit pilam, subtili velocitate percussam, ludenti remisit regi remissamque rursus velocitate percussit, nec cadere pilam passus est. Et notavit rex velocitatem juvenis; sed, quia sciebat se in pilæ lusu minime parem habere, ad * suos ait : Famuli, recedite a palladio; hic enim juvenis, ut suspicor, mihi comparandus est. Apollonius, ut audivit a rege laudari, constanter accessit ad regem; et accepto ceromate *, docta manu circumfricuit eum tanta subtilitate, ut multum ei proficeret. Deinde in solo gratissime fovit; et exeuntis manu officia reddidit, et discessit.

CAP. XIV.

Rex ad amicos suos, post discessum juvenis, ait : Juro per communionem salutis, amici, me nunquam melius lavisse quam hodie, beneficio nescio cujus adolescentis. Et respiciens ad unum de famulis, ait rex : Juvenis ille, qui mihi officium fecit, unde, quis est? Famulus vero secutus est juvenem; viditque cum sordido tribonario coopertum; et reversus ad regem, ait : Juvenis ille naufragus est. Rex ait : Tu, unde scis? Famulus ait : Illo tacente, habitus indicat. Rex ait : Vade celerius, et dic ei : Rogat te rex ad cœnam. Apollonius, ut auditum est, adquievit; et, reducente famulo, pervenit ad regem. Famulus vero, prius ingressus ad regem ait : Naufragus adest; sed abjecto habitu introire confunditur. Statim rex jussit eum dignis vestibus indui, et ingredi ad cœnam.

CAP. XV.

Ingressus itaque Apollonius triclinium, contra

regem, assignato loco, discubuit. Infertur gustatio *, deinde cœna regalis. Apollonius, cunctis epulantibus, non epulabatur; sed aurum, argentum, vestes immensas regis, ministeria * dum
 5 flens cum dolore intuetur, quidam senex invidus, juxta regem discumbens, vidit juvenem curiose singula respicientem, et ait regi: Bone rex, ecce homo cui tu benignitatem animi tui ostendisti, fortunæ tuæ invidus est. Rex ait:
 10 Male suspicaris; nam juvenis iste non invidet; sed plurima se perdidisse testatur. Tunc rex, hilari vultu respiciens Apollonium, ait: Juvenis, epulare nobiscum, et meliora de Deo spera.

CAP. XVI.

15 Et, cum hortaretur juvenem, introivit filia regis, jam adulta virgo, et dedit osculum patri, deinde discumbentibus amicis. Quæ, dum singulos oscularetur, pervenit ad naufragum et rediit ad patrem, et ait: Bone rex et pater optime, quis est ille juvenis qui, contra te, honorato discumbit loco, et flebili vultu nescio quid dolet? Rex ait: Is in gymnasio mihi gratissime officium fecit; propterea illum ad cœnam rogavi; quis autem, aut unde sit, nescio. Sed si scire vis, interroga illum; decet ejus te omnia scire; forsitan,
 20 cum cognoveris unde sit, misereberis illi *. Hortante itaque patre, puella pervenit ad juvenem; et verecundo sermone sic aggreditur eum, dicens: Licet taciturnitas tua sit tristior, generositas tamen nobilitatem ostendit. Si vero molestum
 30 non est, indica mihi nomen et casus tuos, Apollonius ait: Si nomen quæreris, Apollonius; si opes, in mari perdidisti; si vero nobilitatem, Tyri reliqui, ultra Tarsum. Puella ait: Apertius mihi indica, ut intelligam. At ille universos casus
 35 suos exposuit; finitoque sermonis colloquio, fundere lacrymas cœpit. Quem ut vidit rex flentem, respiciens filiam suam, ait: Nata dulcis, peccasti; quia, dum nomen et casus scire voluisti adolescentis, veteres ei renovasti dolores. Peto
 40 itaque, dulcis filia, ut quidquid volueris, juveni dones. Puella, ut audivit a patre suo sibi ultro promissum, quod ipsa præstare volebat, respiciens juvenem, ait: Apolloni, jam noster es; depone mœrorem, et, quia patris mei indulgentia permittit, locupletabo te. Apollonius cum
 45 gemitu et verecundia gratias egit. Rex, gavisus ob tantam filiae suæ benignitatem, sic ait ad eam:

Nata dulcissima, sine salvum habeas; defer tibi lyram, et aufer juveni dolorem, et exhilara convivium.

CAP. XVII.

Puella vero jussit sibi deferri lyram; et, ubi accepit, cum omni dulcedine vocis chordarum
 5 miscuit sonos. Omnes laudare cœperunt et dicere: Non potest melius, non potest dulcius aliquis sonare. Apollonius vero tacebat. Rex ait: Apolloni, non bonam rem facis; omnes filiam meam in arte musica laudant; tu solus tacendo vitu-
 10 peras. Apollonius ait: Bone rex, si permittis, dicam quod sentio. Filia tua in artem musicam modo incedit; nondum didicit. Denique jube mihi tradi lyram, et scies quare * nescit filia tua. Rex Archistratus ait: Apolloni, intelligo te in
 15 omnibus esse locupletem; et jussit ei tradi lyram. Et egressus foras Apollonius induit statum*; et corona caput decoravit, et accipiens lyram, introivit triclinium. Et ita stetit, ut eum non Apollonium, sed Apollinem existimarent.
 20 Atque ita, silentio facto, arripit plectrum, animumque arti accommodat. Miscetur vox cantus modulata cum chordis; et discumbentes una cum rege, magna voce, laudare cœperunt. Post hæc, deponens lyram, induit statum comicum, et
 25 inauditas actiones expressit, atque mirabiliter placuit. Deinde induit tragicum, et nihilominus mirabiliter placet. Puella, ut vidit juvenem omnium studiorum arte cumulatam, incidit amo-
 30 rem ejus; finitoque convivio, puella respiciens patrem, ait: Chare genitor, promiseras mihi paululo ante, ut quidquid voluissem, de tuo, Apollonio darem. Rex ait: Et promiseram et promitto. Puella, intuens Apollonium ait: Apol-
 35 loni, magister, accipe ex indulgentia patris mei auri talenta CC, argenti pondera * quadraginta, vestem copiosam, et servos XX. Et ad famulos ait: Afferte, præsentibus amicis, quod Apollonio magistro meo promisi, et in triclinio ponite. Et, jussu reginæ, allata sunt omnia. Laudant
 40 omnes liberalitatem puellæ; peracto convivio, levaverunt se omnes; et valedicentes regi et reginæ, discesserunt. Ipse quoque Apollonius ait: Bone rex, miserorum misericors, et tu, regina amatrix studiorum, valete. Et respiciens ad
 45 famulos, quos illi regina donaverat, ait: Tollite, famuli, hæc quæ regina donavit; eamus et hospitalia quæramus.

CAP. XVIII.

Puella, timens ne amatum suum non videret, respexit ad patrem, et ait: Bone rex et pater optime, placet tibi ut Apollonius, hodie a nobis locupletatus, abscedat; et quod illi donasti, malis hominibus rapiatur? Rex ait: Benedicis dicens, dulcis filia; et confestim jubet cum cœta * digna requiescere. Sed puella Archistrati, amore incensa, inquietam habuit noctem; vigeatque in pectore vulnus; verba, cantusque retinet Apollonii, et sonos veri amoris. Vigilans ergo prima luce, irrupit cubiculum patris sui, seditque supra thorum ejus. Pater, ut vidit filiam suam, ait: Nata dulcis, quid est quod præter consuetudinem tuam vigilasti? Puella ait: Hesternæ studia me excitaverunt. Peto itaque, pater charissime, ut me hospiti nostro, studiorum gratia, tradas. Rex gaudio plenus jussit ad se venire juvenem. Cui ait: O Apolloni, studiorum tuorum felicitatem filia mea a te discere concupiscit. Itaque, si desiderium natæ meæ adimpleveris, juro per regni mei vitam quia *, quidquid tibi mare abstulit, ego tibi restituam in terris. Apollonius, hoc audito, cœpit docere puellam sicut ipse didicerat.

CAP. XIX.

Interposito autem brevi tempore, cum non posset puella ratione ulla amoris sui vulnus tolerare, simulata infirmitate, cœpit jacere. Rex autem, ut vidit filiam suam subitanam in valetudinem incucurrisse *, sollicitus, adhibuit medicos. At illi, tentantes venas, tangunt singulas partes corporis; sed ægritudinis nullas causas inveniunt. Rex, post paucos dies, tenens Apollonii manum, forum civitatis ingreditur. Et dum cum eo deambularet, ecce juvenes nobilissimi tres qui, per longum tempus, filiam ejus in matrimonium petierant, una voce salutaverunt regem. Quos ut vidit, rex subridens ait: Quid est quod una voce me pariter salutastis? Unus ex illis ait: Petentibus nobis * filiam tuam in matrimonium, sæpius nos differendo crucias; propter quod hodie simul venimus, locupletes, bonis natalibus geniti. Itaque de tribus unum elige, quem vis habere generum. Et rex ait: Non apto tempore interpellastis; filia enim mea studiis vacat, et præ amore studiorum imbecillis jacet. Sed ne videar vos sæpius differre, scribite in codicillis nomina vestra, et dotis quantitatem. Rex, acce-

ptis codicillis, annulo sigillavit; et dedit Apollonio, dicens: Sine, hos codicillos perfer discipulæ tuæ. Hic enim locus te desiderat.

CAP. XX.

Apollonius, codicillis acceptis, petiit domum regiam, et introivit cubiculum. Puella, ut vidit quem diligebat, ait: O magister, quid est quod singularis cubiculum introivisti? Apollonius ait: Domina, sume hos codicillos, quos pater tuus tibi transmisit, et lege. Puella, acceptis codicillis, legit tria nomina petitorum; sed non elegit ejus quem volebat. Lectis itaque codicillis, et respiciens Apollonium, ait puella: Magister, non te dolet quod ego nubo? Apollonius ait: Imo et gratulor quod, abundantia litterarum, et studiorum percepta disciplina, me volente nubis. Puella ait: Magister, si me amares, doleres. Et hæc dicens, tanti amoris audacia scripsit; et signatos codicillos juveni tradidit, isque pertulit in forum et tradidit regi. Scripsit ei sic: Bone rex et pater optime, quoniam clementiæ tuæ indulgentia permittit mihi ut rescribam, nunc rescribo. Illum volo conjugem, qui naufragium passus est, et a fortuna deceptus est in mari. Et, ne mireris quod pudica virgo tam impudenter scripserim, quod præ pudore narrare non potui, id per eeram mandavi, quæ pudorem non habet.

CAP. XXI.

Et rex, perlectis codicillis, ignorabat de quo naufrago diceret; et, respiciens tres juvenes, ait: Quis vestrum naufragium passus est? Unus ex illis, nomine Andronius, ait: Ego. Alius ait illi: Tace; in morbo te consumas; nec sanus sis, nec salvus. Mecum litteras didicisti; portas civitatis nusquam, sine me, existi: naufragium * ergo passus es. Rex, cum invenisset quæ naufragium diceret, respiciens Apollonium, ait: Tolle hos codicillos et lege; potest enim fieri ut, quod non intelligo, tu intelligas, qui interfuisti. Apollonius, acceptis codicillis, velociter pertransiit; et, cum sensit se amari, erubuit. Rex apprehendit Apollonii manum, paululumque ab illis discedens, ait: Apolloni, invenisti naufragum? Bone rex, inquit Apollonius, si permittis ut dicam, inveni. Et, his dictis, rex vidit faciem ejus roseo rubore perfusam et erubescens; intellexit dictum, et ait: Gaudio

sum plenus, Apolloni; et quod filia mea cupit, mea voluntas est. Et respiciens ad juvenes illos, ait: Certe dixi vobis quod * non apto tempore interpellastis. Sed cum tempus nubendi adven-
 5 rit filiae meae, mittam ad vos; et dimisit eos a se. Ipse apprehendens Apollonii manum, non jam ut hospitis, sed ut generi, introvit in domum reginae.

CAP. XXII.

10 Et, relicto Apollonio, intrat rex solus ad filiam suam, et ait: Nata dulcis, quem tibi conjugem elegisti? Puella vero prostravit se pedibus sui patris, et ait: Pater piissime, quia cupis audire desiderium filiae tuae, amo naufragum, a fortuna
 15 deceptum; sed ne pietatem tuam ambiguitate sermonum detineam, Tyrium praecceptorem meum; cui si me non tradideris, perdes filiam tuam. Rex vero, filiae suae lacrymas sustinere non valens, motus pietate, ait ad eam: Ego, dulcissima filia, amando factus sum pater. Diem ergo nuptiarum sine mora statuam. Postera vero die, vocavit amicos urbium vicinarum ditionis regni sui, et potentes; quibus convenientibus ait: Amici, quare vos vocaverim in unum, discite.
 25 Sciatis filiam meam velle nubere Apollonio praecptori suo. Peto itaque ut omnium laetitia sit, quod filia mea virum prudentem sortita est. Et haec dicens, diem nuptiarum indicit. Numerantur dies; convivia proluxa tenduntur, et celebrantur
 30 nuptiae regiae dignitatis. Ingens inter conjuges amor vivo affectu; incomparabilis dilectio, inaudita laetitia.

CAP. XXIII.

Interpositis autem diebus et mensibus, puella
 35 cum haberet ventriculum deformatum, sexto mense, aestivo tempore, dum spatiantur in littore, vident navem speciosissimam; et dum eam mirantur, laudant. Agnovit eam Apollonius esse de patria sua; et conversus ad gubernatorem, ait: Dic mihi, si vales, unde venias. Et gubernator
 40 ait: Tyro. Apollonius ait: Patriam meam nominasti. Gubernator ait: Ergo Tyrius es tu? Apollonius ait: Tu dixisti. Gubernator ait: Noveras aliquem principem illius patriae? Apollonius ait: Quemdam me ipsum. Gubernator
 45 ait: Sicubi illum videris, dic illi: Laetare et gaude. Rex enim Antiochus, fulmine percussus, arsit cum filia sua. Opes igitur regiae et regnum

Antiochiae Apollonio reservantur. Apollonius, his auditis, gaudio plenus, respiciens conjugem suam, ait: Quod aliquando naufrago credidisti, modo comprobas. Peto itaque, chara conjux, ut permittas me ad regnum percipiendum ambulare.
 5 Puella, ut audivit, profusis lacrymis, ait: Rare conjux, si in longo itinere esses, ad partum meum festinare debueras. Nunc autem, cum sis praesens, disponis me derelinquere? Sed si jubes, pariter navigemus. Et pervenit ad patrem suum, et ait: Chare genitor, laetare et gaude. Rex enim Antiochus periit. Dum enim concubuit cum filia sua, Deus percussit eum fulmine. Opes autem regni et diadema conjugum meo reservantur. Per-
 15 mitte ergo ut navigem cum eo; et libentius me permittas: unam dimittis, recipies duas.

CAP. XXIV.

Rex exhilaratus jussit navem produci in littus, et omnibus bonis impleri. Praeterea nutricem ejus, Lycoridem nomine, et obstetricem peritis-
 20 simam, propter partum ejus, simul navigare praecipit. Et, data profectoria*, deduxit eos ad littus; osculatus est filiam et generum, et ventum prosperum optabat. Et ascenderunt navem cum multa familia, multoque apparatu. Vento
 25 itaque flante, se commiserunt alto pelago. Qui dum, per aliquot dies, variis ventorum flatibus jactantur, septima contingente luce, enixa est puella, saevo ore ventorum flantium congelato sanguine, conclusoque spiritu, defunctae reprae-
 30 sentans effigiem. Subito exclamavit familia; cucurrit Apollonius, et vidit conjugem suam exanimem jacentem. Scindit a pectore vestem; unguibus primas adolescentiae genas discerpit, et lacrymas fundit, jactans se super caput ejus,
 35 et ait: Chara conjux, et Archistrati regis unica filia, quid dicam regi patri tuo, qui me naufragum suscepit? cum haec et similia diceret, introvit ad eum gubernator, et ait: Domine, tu quidem pie facis, sed navis mortuum non suffert. Jube
 40 ergo corpus in pelagum mitti. Apollonius ait, indignatus: Quid narras, pessime homo? Hoc vobis placet, ut corpus istud in pelagum mittam, quod me suscepit naufragum et peregrinum? Inter haec vocavit fabros navales, et jubet aptari
 45 tabulas, et fieri loculum amplissimum, chartis* plumbeis circumdari foramina, et rimas diligenter picari praecipit. Quo facto, regalibus arna-

mentis decoratam puellam in loculo composuit cum multo fletu, deditque osculum. CC. XX sestertia auri subter caput ejus posuit, et codicillos scripsit. Deinde jussit infantem diligenter
 5 nutriri, ut vel in malis haberet jucundum solatium, et pro filia vel neptem ostenderet regi. Et sic jussit in mare mitti loculum. Cum magno igitur luctu et clamore missum est a familia.

CAP. XXV.

Tertia vero die, jactum est in littus Ephesiorum, non longe a prædio cujusdam medici, nomine Ceramonis*. Qui die illa, ambulans in litore, vidit loculum fluctibus expulsum, jacentem in ripa. Et ait discipulis suis: Tollite cum diligentia loculum istum, et ad villam proferte;
 15 et ita fecerunt. Medicus vero leviter aperuit, et vidit puellam regalibus ornamentis decoratam, et speciosam valde et falsa morte occupatam. Et stupens ait: Quas putamus lacrymas hanc puellam parentibus reliquisse? Et videns sub capite ejus
 20 pecuniam positam, et codicillos scriptos, ait: Videamus quid desideret dolor. Quos cum resignasset, invenit scriptum ita: Quicumque hunc loculum inveneris, habebis XX sestertia auri. Peto itaque ut dimidiam partem habeas, dimidiam vero funeri eroges. Hoc enim corpus multas
 25 reliquit lacrymas. Quod si aliud feceris quam dolor desiderat, ultimus tuorum decedas; nec sit qui corpus tuum sepulturæ commendet. Perlectis vero codicillis, ad famulos ait: Præstemus corpori quod dolor imperat; juro autem per spem vitæ meæ me amplius erogaturum in hoc funere. Et jubet instrui rogam. Dum ergo sollicite rogam instruit, supervenit discipulus medici, aspectu
 30 adolescens, sed ingenio senex. Hic, cum vidisset corpus speciosum super rogam positum, ait: Magister, hoc novum funus. Ceramo ait: Bene venisti hac hora; te exspectavi. Tolle ergo ampullam unguenti; et quod supremum est defunctæ beneficium, superinfunde sepulturæ. Et perveniens juvenis ad corpus puellæ, detrahit a pectore vestes, fundit unguenti liquorem per artificium; artificiosa manu tractat; præcordia sentit, tentat tepidum corpus, et obstupuit. Palpat venas et indicia rimatur narium, labia labiis probat,
 45 sentit spiramento gracilem vitam cum morte luctantem, et ait famulis suis: Supponite faculas per quatuor angulos lentas. Quibus suppositis,

puella teporata; coagulatus sanguis liquefactus est. Quod ut vidit juvenis, ait magistro suo: Magister, peccasti. Nam hæc quam putas mortuam, vivit; et faculas, ut facilius credas, ego illi statim adhibebo; viribus spiritum clausum patefaciam. Et, his dictis, pertulit puellam in cubiculum, et posuit in lectum suum, et calefecit oleum, et madefecit lanam, funditque super pectus puellæ. Sanguis qui intus frigore coagulatus fuerat, accepto tepore, liquefactus est; et cœpit
 10 spiritus perclusus per medullas discurrere. Venis itaque patefactis, aperuit oculos, et recepit spiritum, quem jam perdiderat. Leni et balbutienti sermone ait: Rogo te, quisquis es, ne contingas aliter quam contingi oportet regis
 15 filiam et regis uxorem. Juvenis, ut vidit quod magister suus fallebat, quod in arte non vidit, gaudio plenus, vadit ad magistrum suum et ait: Veni, magister, et accipe discipuli tui astutiam et apodixin*. Et, ut vidit puellam vivam quam
 20 putabat mortuam, respiciens discipulum suum, ait: Amo curam et prudentiam tuam; probo artem, laudo diligentiam; et audi, discipule. Nolo te artis beneficium existimes perdidisse; accipe pecuniam; hæc enim puella multam
 25 pecuniam in meas ædes pertulit secum. Et jussit salubribus cibus vesci, et fomentis recreari. Sed, post paucos dies, ut cognovit eam regio genere ortam, adhibitis amicis, adoptavit eam ut* filiam suam. Rogat autem cum lacrymis ne ab
 30 aliquo contaminetur; inter sacerdotes Dianæ feminam cum feminis misit. Ibi omne genus castitatis inviolabiliter observatur.

CAP. XXVI.

Inter hæc Apollonius, cum ingenti luctu, gubernante Deo, applicuit Tarso, et descendit
 35 rate, et petiit domum Strongulionis et Dionysiadis. Quos cum salutasset, omnes casus suos cœpit exponere illis dolenter. Quantum, inquit, in* amissa conjugē flebam, tantum in* reservata mihi filia consolabar. Tunc Apollonius, intuens
 40 Strongulionem et conjugem ejus Dionysiadem, ait: Sanctissimi hospites, post amissam conjugem charam, mihi reservatum regnum recipere nolo, neque ad socerum reverti, cujus in mari perdidit filiam; sed potius agam mercatoris opera.
 45 Commendo itaque vobis filiam meam, ut eum filia vestra Philothemia nutriatur; quam ut bono et

simplici animo suscipiatis peto, et ut nomine patriæ vestræ cognominetis Tarsiam. Præterea nutricem uxoris meæ, nomine Lycoridem, quæ cura sua custodiat puellam, vobis relinquo.
 5 Hæc ut dixit, tradidit infantem, deditque aurum multum et argentum, ac vestes pretiosissimas; et juravit se non barbam nec capillos capitis nec unguis detonsurum, nisi prius filiam suam nuptui traderet. At illi stupentes quod tali sacramento se obligasset, cum magna fide se puellam educaturos promittunt. Apollonius vero, commendata filia, navem ascendit; alta pelagi subiit, ignotasque et longinquas petiit Ægypti regiones.

CAP. XXVII.

15 Interea puella Tarsia, ut facta est quinquennis, traditur scholis; deinde studiis liberalibus vacat, una cum filia eorum Philothemia. Cumque ad quatuordecim annos pervenisset, reversa de auditorio*, invenit nutricem suam Lycoridem subitaneam valetudinem incurrisse. Et sedens juxta eam super thorum, casus infirmitatis ejus exquirat; cui nutrix ait: Audi, domina, morientis amicula verba suprema, pectorique tuo commenda; et dixit: Domina Tarsia, quis tibi pater, aut mater atque patria? Puella ait: Patria, Tarsus; Strongulio, pater; Dionysias, mater. Nutrix cum gemitu ait: Audi, domina Tarsia, natalium tuorum originem, ut scias quid post mortem meam agere debeas. Tibi, sine solo* patria; mater, Archistrati regis filia. Quæ, cum te enixa esset, statim percluso spiritu, ultimam vitam finivit diem; et eam pater tuus Apollonius, effecto loculo, cum ornamentis regalibus et XX sestertiis auri, in mare misit, ut quocumque fuisset
 35 delata, haberet* in supremis ad obsequium funeris sui; quo delata itaque sit, ipsa sibi testis est navis. Nam rex Apollonius Tyrius pater tuus, amissam conjugem lugens, te in cunabulis posuit. Quo tantum solatio recreatus, applicuit
 40 Tarso; commendavitque te cum magna pecunia vesteque copiosa Strongulioni et Dionysiadi uxori ejus, hospitibus suis; notum faciens barbam capillosque capitis et unguis non detonsurum, nisi te prius nuptui traderet. Cum suis igitur ascendit
 45 ratem; et, ut ad nubiles tuos annos annua vota persolvat, se remeaturum esse promittit. Sed pater tuus, qui tanto tempore nec scripsit, nec salutis suæ nuntios misit, forsitan periit. Nunc ergo

meone te, ne, casu aliquo, hospites tui, quos tu parentes appellas, tibi aliquam injuriam faciant. Pergas ad forum, ibique invenias statuam patris tui in biga stantem; ascende in eam, et statuam ipsius comprehendere, et casus tuos desuper omnibus expone; et cives, memores patris tui, injuriam tuam vindicabunt. Puella ait: Chara nutrix, si prius senectuti tuæ aliquid naturaliter accidisset, quam hæc referres, ego originem natalium meorum nescivissem. Et, cum hæc diceret, nutrix in
 10 gremio* puellæ deposuit spiritum. Exclamavit virgo; cucurrit familia, et corpus nutricis sepelitur; et, jubente Tarsia, in littore monumentum ejus fabricatum est. Et, post paucos dies, puella, deposito luctu, rediit ad studia liberalia; et,
 15 reversa de auditorio, non prius cibum sumebat, quam nutricis suæ monumentum visitaret; et ferens ampullam vini ingrediebatur, et ibi manes parentum suorum invocabat.

CAP. XXVIII.

20

Dum hæc aguntur, quadam feriata die, Dionysias cum filia sua et cum Tarsia per publicam transibat viam. Et videntes cives Tarsiam speciosam, et ornatam melius, laudabant eam vehementer*; et omnes dicebant: Felix pater, cui
 25 Tarsia filia est! Illa autem, quæ adhæret lateri ejus, turpis est, et dedecus. Dionysias, ut audivit Tarsiam laudari, et filiam suam vituperari, conversa in furorem, et singula secum cogitans, ait: Pater ejus, ex quo hinc profectus est, anni
 30 sunt XV; et non venit ad recipiendam filiam suam; credo mortuum esse; aut in pelago periit, et nutrix ejus mortua est. Neminem habeo æmulum; tollam hanc de medio, et ornamentis ejus filiam meam ornabo. Et jussit venire villicum suburbanum, nomine Theophilum. Quæ ait:
 35 Theophile, si vis libertatem accipere, Tarsiam tolle de medio nostri*. Villicus ait: Quid peccavit innocens virgo? Et scelerata mulier ait: Negare mihi non potes; fac quod jubeo; sin aliter, me
 40 senties iratam. Interfice eam, et mitte corpus ejus in mare; et, cum nuntiaveris factum, præmium cum libertate accipies. Villicus libertate seductus cum dolore discedit; et pugionem acutissimum præparavit; et celans latere suo, abiit
 45 ad nutricis Tarsiae monumentum. Puella rediens de studiis, solito more, tulit ampullam vini et coronam; et venit ad monumentum, et omnes casus suos exposuit. Et exiens foras villicus, im-

petu factu adversus puellam, crines ejus apprehendit, et traxit ad littus. Et dum vellet eam interficere, ait puella: Theophile, quid peccavi, ut de manu tua moriar? Villicus ait: Tu nihil
 5 peccasti, sed pater tuus Apollonius, qui te cum magna pecunia et ornamentis regalibus reliquit. Et puella lacrymans ait illi: Peto, domine, ut, si jam nulla spes est vitæ meæ, Dominum * mihi testari et precari permittas. Villicus ait: Testare;
 10 Deus enim scit me coactum hoc esse facturum scelus.

CAP. XXIX.

Sed cum puella Deum precaretur, subito piratæ apparuerunt; et videntes puellam sub jugo mortis stare, exclamaverunt dicentes: Crudelissime
 15 barbare, parce, tu qui ferrum tenes. Hæc enim præda nostra est, non tua victima. Villicus, vocibus piratarum territus, fugit post monumentum. Et piratæ applicantes ad littus, tulerunt virginem et alta pelagi petierunt. Villicus, post
 20 moram, exiit; et videns puellam raptam a morte, gratias egit Deo, quod non fecisset scelus; et reversus ad sceleratam mulierem, ait: Quod præcepisti, domina, factum est; comple quod
 25 promisisti. Et scelerata mulier ait: Quid narras, latro pessime? homicidium fecisti, et libertatem quæris! Revertere in villam, et opus tuum fac, ne iratum dominum et dominas sentias. Villicus aporiatu* ibat; et elevans manum ad Dominum:
 30 Domine, tu scis quia non feci istud scelus; esto judex in hac causa. Et rediit ad villam. Postera vero die, prima luce, scelerata mulier, admissum facinus insidiis et fraude volens celare, famulos misit ad vocandos amicos. Qui venientes consederunt. Tunc scelerata mulier lugubribus
 35 vestibus circumdata, laniatis crinibus, nudo et livido pectore affirmans dolores, exiit de cubiculo, et fictas fundens lacrymas, ait: Amici fidelissimi, scitote Tarsiam Apollonii filiam
 40 hesternæ die, subitaneo dolore stomachi, in villa suburbana esse defunctam, meque eam honestissimo funere extulisse. Omnes vero, ex animatione sermonum et ex habitu, et lugubribus vestibus et fallacibus lacrymis seducti, crediderunt.
 45 Postera die, placuit universis patriæ principibus ob merita et beneficia Apollonii, filia ejus in littore fieri tumulum ex ære collato, non longe a monumento Lycoridis nutricis ejus. Scriptum est in titulo sic: TARSIAE VIRGINI, APOLLONII, FI-

LIE. PRO. BENEFICIO. PATRIS. FIVS. EX. ERB. COLLATO. DONVM. DEDERVNT.

CAP. XXX.

Interea piratæ, quæ Tarsiam rapuerunt, de-
 5 venerunt in civitatem Mitylenen. Deponitur Tarsia venalis, et inter cætera mancipia proponitur. Et videns eam leno, Lenonius nomine, cupidissimus, nec vir nec femina, contendere cœpit, ut eam emeret. Sed Antinagoras, princeps civitatis ejusdem, intelligens nobilem et speciosam puellam, obtulit pro ea X sestertia aurea.
 10 Leno ait: Ego dabo XX. Antinagoras obtulit XXX; leno XL; Antinagoras L; leno LX, Antinagoras obtulit LXX; leno LXXX; Antinagoras obtulit LXXXX; leno dat C, dicens: si quis superdederit, ego X superdabo. Tunc Antinagoras
 15 ait: Ego, si cum isto lenone contendero, ut unam emam, plures venditurus sum. Sed permittam eum emere; et cum eam in lupanari statuerit, intrabo prior, et ego eripiam virginitatem ejus, et erit mihi perinde ac si eam comparassem. Ad-
 20 ducitur puella lenoni; numeratur pecunia; perducitur in* domum, intrat in saluatorium*, ubi leno Priapum ex auro et gemmis habebat, et ait Tarsia: Adora numen præsentissimum. Puella
 25 ait: Nunquam adoravi tale numen; numquid civis Lampsacenus es tu? Leno ait: Quare? Puella ait: Quia Lampsaceni cives Priapum colunt. Leno ait: Ignoras, misera, quia in domum incidisti lenonis et avari? Puella, ut audivit, toto corpore contremuit; et prostrata pedibus ejus,
 30 dixit: Miserere, domine; succurre virginitati meæ; et rogo ne velis hoc corpus meum sub tam turpi titulo prostituere. Leno ait: Leva te; misera, nescis quia apud tortorem et lenonem nec preces nec lacrymæ valent? Et vocavit ad se
 35 eundem puellarum, et ait: Amiante*, vade ad cellam ubi Briseis stetit; et ista puella ornetur diligenter, et titulus scribatur. Qui Tarsiam de-
 40 virginare voluerit, dimidiam auri libram dabit; postea singulis aureis populo patebit. Et fecit custos Amiantus sicut jussit dominus ejus. Tertia vero die, Tarsia, antecedentibus turbis et symphonicis, ducitur ad lupanar. Sed Antinagoras rex prior affuit; et velato capite lupanar ingreditur. Introivit in cellam et sedit super lectum
 45 puellæ, et ostium clausit. Puella procidens ad pedes ejus, ait: Miserere mei, domine; per juventutem tuam et per Deum vivum* te adjuro, ne

velis me sub hoc turpi titulo violare. Contine impudicam libidinem, et casus infelicissimæ virginis audi, et natalium meorum originem. Cui cum universos casus suos exposuisset, confusus et pietate plenus, stupuit vehementer et ait : Erige te sine metu; homines enim sumus; habeo et ego filiam tibi similem, de qua similes casus possum metuere. Et dedit XL aureos in manu virginis, dicens : Ecce habes, domina Tarsia, amplius quam virginitas tua venalis posita est. Dic advenientibus similiter, quousque liberere. Puella, lacrymis profusis ait : Ago, domine, pietati tuæ gratias; et rogo ne alicui* narres quod a me audivisti. Antinagoras ait : Si hæc narra- vero, filia mea, cum ad tuam venerit ætatem, pœnam similem patiat. Et cum lacrymis discessit; et occurrit illi collega ejus, qui ait : Quomodo tecum novicia*? Antinagoras ait : Non potest melius. Cum magno igitur affectu usque ad lacrymas, subsequutus est eum Antinagoras, ad videndum exitum rei. Juvenis ut intravit, solito more, puella ostium clausit. Cui juvenis ait : Si valeas, indica mihi quantum dederit tibi juvenis qui ad- intravit. Puella ait : Quaterdenos aureos. Juvenis ait : Non illum puduit; homo dives non grande fecerat si libram auri tibi dedisset. Sed, ut scias meum animum esse meliorem, tolle libram integram auri. Antinagoras audiebat, et dicebat : Quo plus dabis, eo plus plorabit. Puella autem, acceptis aureis, prostravit se ad pedes ejus; et, similiter expositis casibus suis, confudit juvenem et avertit a libidine. Aporiatus denique juvenis ait : Alleva te, domina; et nos homines sumus, casibus subjacentes. Puella ait : Ago, domine, pietati tuæ gratias; et peto ne cui narres quod audiisti. Et exiens foras invenit Antinagoram ridentem, et ait illi : Magnus homo es; non habuisti cui propinares lacrymas tuas nisi mihi? Et ut admirationem providerent, tacentes cœperunt aliorum exitus exspectare. Et tanquam insidiantibus illis occulto aspectu, omnes qui intrabant dabant pecuniam. Et revertens Tarsia dicebat lenoni : Ecce virginitatis meæ pretium. Et aiebat leno : Quanto te melius est hilarem esse et non lugentem! Sic ergo age ut meliores pecunias tecum afferas. Sed cum puella quotidie de lupanari reversa diceret : Ecce quod potuit virginitas; hoc audito, leno vocavit villicum puellarum custodem, et ait : An existimas

tam negligentem me esse, ut nesciam Tarsiam virginem esse? Si ergo virgo tantum affert, quantum dabit mulier! Duc ergo eam in cubiculum tuum, et rumpe nodum virginitatis ipsius. Cum eam in cubiculum suum villicus duxisset, ait ad eam : Dic mihi, adhuc virgo es? Tarsia dixit : Quamdiu Deus vult, virgo sum. Villicus ait : Unde ergo tantam pecuniam, istis diebus, attulisti? Puella prostravit se pedibus ejus et ait : Domine, subveni captivæ, regis filiæ; ne velis me violare. Et cum ei casus suos omnes exponeret, motus misericordia, dixit : Nimis avarus est leno; itaque nescio an possis ita virgo perseverare. Puella ait : Dabo opera studiis liberalibus eruditæ, similiter et lyræ pulsum modulantis. Jube ergo crastina die in frequenti loco scamna disponi; et facundia oris mei, populo merebor; et casus omnes meos exponam; et quocumque nodos quæstionis proposuerit, solvam, et hac arte ampliabo pecuniam. Quod cum fecisset villicus, omnis ætas populi ad videndum eam cucurrerunt.

CAP. XXXI.

Puella vero ut vidit ingentem populum ingredientem, facundia oris sui studiorumque abundantia et genio confisa, quæstiones sibi proponi jubet et acceptas cum favore solvit. Fit ingens clamor; et tantus circa eam civium concursus excrevit, ut viri ac feminae quotidie infinitam pecuniam conferrent. Antinagoras autem, princeps civitatis, memor integerrimæ ejus virginitatis, diligebat eam haud secus ac unicam filiam suam, ita ut villico illi multa donaret. Et quotidie virgo, ob misericordiam populi, magnam afferebat pecuniam in sinum lenonis.

CAP. XXXII.

Inter hæc Apollonius venit Tarsum, XV annis transactis, et operto capite, ne a quodam deformis aspiceretur. In domum pergebat Strongulionis. Quem ut vidit Strongulio a longe*, perrexit prior rapidissimo cursu domum. Et dixit Dionysiadi uxori suæ : Certe dixeras Apollonium naufragum periisse. Et ait : Crudelissima et pessima mulier, ecce venit Apollonius ad filiam suam repetendam. Quid dicemus patri suo de ea cujus nos fuimus parentes? Scelerata mulier ait : Miser conjux, confiteor quod*, dum

nostram diligo filiam, perdidit alienam. Accepto itaque consilio, induit te lugubribus vestibus et fictis lacrymis : dicam eam stomachi dolore defecisse; cum nos tali habitu viderit, credit.

5 Dum hæc dicerent, intravit Apollonius domum eorum; revelavit caput, et abremovit * barbam, adaperuit comam a fronte. Et ut vidit eos lugubribus vestibus indutos et mœrentes, ait : Hospites fidelissimi, si tamen in vobis adhuc permanet hoc nomen, quid, in adventu meo, funditis lacrymas? Et ait scelestas mulier : Utinam ad aures tuas alius pertulisset, non ego, aut conjux meus! Nam Tarsia, filia tua, subitaneo dolore defecit. Apollonius, toto corpore tremens,

15 depalluit, diuque confixus stetit; restitutoque spiritu, malam mulierem intuens ait : Dionysias, Tarsia, filia mea, ut fingis, ante paucos dies decessit; sed non pecunia, vestes, ornamenta perierunt. At illi proferunt omnia et dicunt : Crede nobis quia * cupimus filiam tuam incolumem regnare, sicut hæc omnia damus. Et ut scias nos non mentiri, habemus hujus rei testimonium. Cives enim, memores beneficiorum tuorum, ex ære collato, proximo littore, filiae tuæ monumentum fecerunt, quod potes videre.

20 Apollonius, hoc audito, credens eam defunctam, ad famulos ait : Tollite hæc omnia et ferte in navem; ego vado ad monumentum filiae meæ. At ubi venit, legit titulum, dicens : CIVES. TARSENSES. TARSIAE. APOLLONII. FILIAE. EX. ÆRE. COLLATO. OB. BENEFICIVM. EIVS. MONVMENTVM. FECERVNT. Perlectoque titulo, stupenti mente constitit. Et cum non fleret, iratus maledixit oculis suis, et ait : O crudelissimi oculi, potuistis titulum matris meæ legere et non potuistis lacrymas fundere? Vae mihi misero! Puto, filia mea vivit. Et veniens ad navem, ait ad suos : Projicite me in sentinam navis; cupio enim in undis efflare spiritum, cum in terris lucem habere non licuerit.

CAP. XXXIII.

40 Et dum prosperis navigat ventis, Tyrium reversurus, mutata fide pelagi, per diversa maris discrimina jactatus, omnibus Deum rogantibus, ad Mitylenen civitatem devenit. Gubernator cum omnibus plausum dedit. Apollonius ait : Quid sonus hilaritatis aures meas percussit? Gubernator ait : Gaude, Apolloni; scias enim hodie Neptunalia esse. Apollonius ingemuit et ait : Ergo

omnes diem festam celebrent præter me. Et vocans dispensatorem suum, ait : Ne, non lugens, sed avarus videar, sufficiat servis meis ad pœnam, quod me tam infelicem sortiti sunt dominum; dona ergo X aureos pueris, ut emant, si quid volunt, et diem festam celebrent; me autem veto a quoquam vocari. Quodsi quis servorum meorum fecerit, crura ejus frangentur; liber si fuerit, malum libertatis accipiet. Mirati sunt omnes quod se ita obligasset. Dispensator vero, quæ necessaria erant, emit, et reliit ad navem; et ornato navigio, læti discubuerunt omnes.

CAP. XXXIV.

Sed, dum epularentur, Antinagoras rex, qui Tarsiam ut filiam suam diligebat, deambulans et navium celebritatem considerans, vidit navem Apollonii cæteris navibus pulchriorem et ornatiorem, et ait ad suos : Ecce illa navis mihi placet, quam video paratam. Nautæ audientes navem suam laudari, dicunt : Invitamus te, princeps magnifice, si dignum ducis. Antinagoras descendens libenti animo discubuit; et posuit X aureos in mensa et ait : Ecce ne me gratis invitaveritis. Omnes ergo una voce dixerunt : Bene nos accepisti, Domine. Antinagoras videns omnes unanimes discumbentes, nec inter eos majorem esse, ait : Quid omnes sic licentiose discumbitis? Quis est dominus navis? Gubernator ait : Navis dominus in luctu moratur, sub sentina. In tenebris enim destinavit mori; in mari conjugem perdidit, et in terris filiam. Antinagoras autem ad unum de servis, Ardelionem nomine, ait : Dabo tibi duos aureos; descende et dic ei : Rogat te Antinagoras, princeps hujus civitatis, ut procedas de tenebris ad lucem. Juvenis ait : De duobus aureis, quatuor dare volo, et cruribus frangi nolo. Nam si possum de duobus pedibus quatuor habere, causam * tam vilem inter nos non invenisti quam me. Quære alium qui eat, quare jussit ut, qui eum appellaverit, crura illius frangantur. Antinagoras ait : Hanc legem vobis statuit, non mihi quem ignorat. Ego descendam ad eum; indicate mihi nomen illius. Famuli dixerunt : Tyrius Apollonius. Antinagoras, audito nomine, ait intra se : Et Tarsia patrem Apollonium nominabat. Et demonstrantibus pueris, pervenit ad eum. Quem ut vidit barba capiteque squalidum et sordidum, in tenebris jacentem,

summa voce ait : Ave, Apolloni. Apollonius putans se ab aliquo suorum appellatum, contempsit; et horrido vultu eum respiciens, vidit ignotum sibi hominem honesto cultu decoratum, et furorem silentio textit. Cui Antinagoras ait : Scio te mirari quod ignotus tuo te nomine salutavi. Disce ergo quod princeps sum hujus civitatis, Antinagoras nomine; descendi in littus, ad naves considerandas; et inter cæteras naves vidi navem tuam decenter ornatam, et laudavi aspectum ejus. A nautis vero tuis rogatus, libenti animo discubui, et inquisivi dominum navis. Qui dixerunt te in luctu morari, quod et video; prosit ergo quod veni : procede de tenebris ad lucem.

Discumbe et epulare paululum; spero enim quia Deus dabit tibi post ingentem luctum lætitiã ampliozem. Apollonius luctu fatigatus levavit caput suum et dixit : Quis es, domine? Vade, discumbe et epulare cum his perinde ac cum tuis.

Ego autem, graviter afflictus calamitatibus meis, non solum non epulari, sed ne quidem vivere volo. Antinagoras confusus, ascendens in navem et discumbens, ait : Non potui suadere domino vestro ut ultro ad lucem exiret. Quid faciam ut revocem eum a proposito mortis? Et ait : Bene mihi venit in mentem; vade, puer, ad Lenonium lenonem, et dic illi ut mittat ad me Tarsiam. Est enim scholastica*, et suavissimi sermonis, et nimio decore conspicua. Potest igitur exhortari ne talis vir moriatur.

CAP. XXXV.

Leno, quum audiisset et contemnere non potuisset, licet nolens, misit eam. Et veniente Tarsia, dixit Antinagoras : Dulcis nata, hic est ars studiorum tuorum necessaria, ut consoleres hujus navis dominum, sedentem in tenebris, conjugem lugentem et filiam; et autor sis ei ut ad lucem exeat. Hæc est pietatis causa* pro qua Deus fit hominibus propitiu. Accede ergo, et suade illi ut ad lucem prodeat; forsitan Deus vult eum per nos vivere. Si hoc potueris facere, dabo tibi decem sestertia argenti* et XX aureos; et XXX diebus, redimam te a lenone, ut possim virginitatem tuam servare. Audiens puella constanter ivit ad hominem; et submissa voce salutavit eum, dicens : Saluto te, quicumque es; salve, lætare et gaude. Non enim aliqua polluta ad consolandum te venit, sed innocens virgo, quæ virgini-

tatem meam, inter naufragia castitatis, inviolabiliter servo. Et his carminibus cœpit, modulata voce, cantare :

« Per sordes gradior, sed sordium * conscia non sum ;
Sic rosa de spinis, nescit violarier ullis. 5
Corripit et raptor gladii ferientis ab ictu ;
Tradita lenoni, non sum violata pudore.
Vulnera cessassent animi, lacrymæque deessent,
Nulla etenim melior, si nossem certa parentes.
Unica regalis generis sum stirpe creata ; 10
Ipsa, jubente Deo, lætari credo aliquando.
Fige modo lacrymas, curam dissolve molestam,
Redde polo faciem, mentemque ad sidera tolle :
Nam Deus est hominum plasmator, rector et auctor ;
Non sinet has lacrymas casso finire labore. » 15

Hæc verba audiens Apollonius levavit caput; et videns puellam ingemuit, et ait : Heu me miserum! Quamdiu contra pietatem luctabor? Eri-gens ergo se ait ad eam : Ago prudentiæ tuæ et nobilitati maximas gratias, et consolationi tuæ vicem rependo. Memor ero tui, si mihi lætari licuerit; regni mei te viribus relevabo; et forsitan, ut dicis, regiis ortam natalibus te parentibus repræsentabis. Nunc accipe CC aureos; et perinde ac si me ad lucem reduxeris, læta discede. Nolo enim ut me ulterius appelles; et recentis luctus renovata crudelitate tabesco. Et acceptis CC aureis, puella abiit. Et ait ad eam Antinagoras : Quo vadis, Tarsia? sine effectu laborasti? non potuisti facere misericordiam et subvenire homini interficienti se? Cui ait Tarsia : Omnia quæcumque potui, feci; et dedit mihi CC aureos, et rogavit me ut discederem ab eo, asserens se renovato dolore cruciari. Et ait Antinagoras : Ego dabo tibi CCCC aureos; tantum descende, et refunde ei hos CC quos tibi dedit; et dic ei : Ego salutem tuam quæro, non pecuniam. Et descendit Tarsia, et sedit juxta eum et ait : Jam, si in hoc squalore permanere destinasti, permitte me tecum in his tenebris miscere sermonem. Si enim parabolarum mearum nodos solveris, vadam; sin alias, refundam tibi pecuniam, et abscedam. Apollonius, ne pecuniam reciperet, et cupiens a prudente puella audire sermonem, ait : Licet in malis nulla cura suppetat, nisi flendi et lugendi, tamen, ut ornamento lætitiæ ne caream, dic quæ interrogatura es, et discede. Precor enim ut fletibus meis spatium tribuas; et ait Tarsia :

« Est domus in terris clara quæ voce resultat,

Ipsa domus resonat, tacitus sed non sonat hospes;
Ambo tamen currunt, hospes simul et domus una. »

Et ait : Si rex es, ut asseris, in patria tua, regi
convenit prudentiorem esse; solve mihi quæstio-
nem, et vadam. Agitans vero Apollonius caput,
ait : Ut scias me non esse mentitum, dicam : Do-
mus in terris resonat, unda est; hospes hujus
domus, piscis est, qui simul cum domo sua
currit.

10 Tarsia iterum dixit :

« Dulcis amica, oræ * semper vicina profundæ,
Suave canit Musis nigro perfusa colore. »
« Nuntia sum linguæ, digitis signata magistri. »

Apollonius ait : Dulcis amica dicitur, quæ can-
tus suos mittit ad cælum. Canna est ripæ vi-
cina quia juxta flumina sedes habet; est ergo
hæc nigro perfusa colore. Nuntia linguæ est
vox, quæ per eam transit.

Tarsia ait :

20 « Longa feror, velox formosæ filia sylvæ,
Innumera pariter comitum stipante caterva;
Curro vias multas, vestigia nulla relinquo. »

Apollonius dixit : O si mihi lætum liceret osten-
dere tibi quæ ignoras ! Tamen ne ideo tacere vi-
dear, ut pecuniam recipiam, respondeo quæs-
tionibus tuis : miror enim te tam tenera ætate
hujus esse prudentiæ. Nam longa arbor est
navis; fertur ventis, stipata undarum catervis;
vias multas currit, sed vestigia nulla relinquit.
30 Tarsia, inflammata prudentia solutionis, ait ad
eum :

« Per totas aedes innoxius introit ignis;
Est calor in medio magnus, quem nemo veretur :
Namque est nuda domus; nudus sed convenit hospes. »

35 Apollonius dixit :

« Si luctum ponas, insons intrabis in ignes. »

Intrarem in balneum, ubi et hinc et inde flam-
mæ per tubulos * surgunt. Nuda domus, quia nil
intus habet præter sedilia, ubi nudus hospes
40 suaviter sedet.

Tarsia ait :

« Mucro mihi geminus; ferro conjungitur uno;
Cum vento luctor; cum gurgite pugno profundo;
Scrutor aquas medias; ipsas quoque mordeo terras. »

45 Apollonius ait : Quæ me sedentem in hac nave
continet, anchora est. Illa vero gemino ferro
conjungitur; cum vento luctatur et pugnat cum

gurgite profundo, mediasque rimas terræ morsu
tenet.

Tarsia ait :

« Ipsa gravis non sum, sed aquæ mihi pondus inhaeret;
Viscera tota tument, patulis diffusa cavernis;
Intus lymphæ latet, quæ se non sponte profundit. »

Tarsia ait :

« Non sum cincta comis, et non sum nuda capillis;
Intus enim mihi sunt crines, quos non videt ullus;
Meque manus mitunt, manibusque remittor in auras. »

Apollonius respondit : Hanc ego in Pentapoli
naufragus habui ducem, ut ejus amicus efficerer.
Nam semper est quæ non est cincta comis et non
est nuda capillis; intus plena est; hæc manibus
missa, manibus et remittitur.

Tarsia iterum ait :

« Nulla mihi certa est, nulla * est peregrina figura;
Fulgur inest intus, radianti luce coruscans,
Quod nihil ostendit, nisi quod se viderit ante. »

Apollonius respondit : Nulla certa figura speculo
inest, quia imitatur aspectus; nulla peregrina
figura, quia, quod contra se habet, ostendit.

Tarsia ait :

« Quattuor æquales currunt ex arte sorores,
Vincere certantes, cum sit labor omnibus unus;
Et properant pariter, neque se contingere possunt. »

Apollonius respondit : Quattuor similes sorores
æqualis formæ et habitus, rotæ sunt; quattuor
quæ ex arte currunt, quasi certantes; et cum
sint prope, nulla nullam potest contingere parem.

Tarsia ait :

« Nos sumus ad cælum qui tendimus; alta petentes,
Et simul hærentes per nos committuntur ad auras,
Concordi fabrica quos unus tenet ordo. »
« Quicumque alta petunt, per nos mittuntur ad auras. »

Apollonius respondit : Gradiscali sunt gradus;
uno constant ordine; æquales mansiones habent;
quicumque alta petunt, per eos committuntur ad
auras. Et his dictis, misit se Tarsia super Apol-
lonium, et strinxit manibus, complexavitque
eum, et dixit : Quid te tantis malis affligis!
Exaudi vocem meam, et deprecantem respice
virginem, quia tam prudentem virum mori velle
nefas est. Si conjugem desideras, quære : tibi
Deus restituet; si filiam, salvam et incolumem
invenies; præsta petenti, quod precibus rogo.
Et tenens ejus luridas vestes, ad lucem cona-

batur attrahere. Apollonius, ira conversus, sur-
 rexit et calce eam percussit; et impulsa virgo
 cecidit; et de genu ejus cœpit sanguis effluere.

CAP. XXXVI.

Sed et puella cœpit flere et dicere : O ardua
 5 cœlorum potestas ! Cur me innocentem tantis
 calamitatibus subjacere permittis, atque, ab ip-
 sis cunabulis nativitatæ meæ, tantis miseriis fati-
 gari ? Nam, ut nata fui inter fluctus maris et
 procellas, mater me algoribus constricta mor-
 tua est, et mortuæ sepultura negata est in terra.
 Et ornata a patre meo missa est in loculum cum
 XX sestertiis auri, et Neptuno tradita est; et
 Strongulioni et Dionysiadi impiis a patre sum
 derelicta, cum ornamentis et vestibus pro quibus
 15 usque ad mortem perveni. Nam jussa sum decol-
 lari a servo ejus; et piratæ supervenientes ra-
 puerunt me; et in hanc urbem lenoni distracta
 sum. Deus, redde me Tyrio Apollonio, patri
 meo, qui, dum matrem meam lugeret, Strongu-
 20 lioni et Dionysiadi impiis me dereliquit. Apol-
 lonius hæc signa audiens, exclamavit voce magna,
 et ait cum lacrymis : Currite, famuli; et anxie-
 tati meæ finem imponite. Audientes denique
 clamorem, cucurrerunt omnes servi; cucurrit
 25 etiam Antinagoras, civitatæ suæ princeps. Et de-
 scedentes invenerunt Apollonium super collum
 Tarsisæ flentem et dicentem : Hæc est filia mea,
 quam lugeo, cujus causa redivivas lacrymas et
 renovatos luctus assumpseram. Nam ego sum
 30 Apollonius Tyrius, qui te commendavi Strongu-
 lioni et Dionysiadi impiis. Dic mihi, quomodo
 dicta est nutrix tua ? Et illa dixit : Lycoris.
 Apollonius autem vehementissime clamare cœpit
 et dicere : Tu es filia mea. Et illa dixit : Si
 35 Tarsiam quæris, ego sum. Tunc erigens se, pro-
 jectis vestibus lugubribus, induit se vestem
 mundam; et apprehendens eam osculabatur et
 flebat. Vidensque eos Antinagoras utrosque in
 amplexu cum lacrymis inhærentes, et ipse fle-
 40 bat, et narrabat ei qui puella in lupanari posita
 universa narrasset, et quid tunc temporis esset
 ex quo a piratis abducta et distracta fuisset. Et
 mittens se Antinagoras ad pedes Apollonii ait :
 Per Deum vivum, qui te patrem restituit filis-
 45 ne alium virum tradas Tarsisæ. Nam et ego prin-
 ceptus sum hujus civitatæ; et ope mea virgo per-
 mansit, et me ducem ac patrem agnovit. Apol-

APOLL.

lonius ait : Qui ergo huic tantæ pietati et boni-
 tati ego possum esse contrarius ? Imo opto, quia
 notum feci non me depositurum luctum, ni prius
 filiam meam nuptui tradidero. Hoc tantum rogo,
 ut filia mea de hoc lenone vindicetur, quem sus-
 tinuit inimicum.

CAP. XXXVII.

His auditis, Antinagoras citius cucurrit ad
 curiam. Et convocatis magnatibus omnium ci-
 vitarum, exclamavit voce magna, dicens : Cur-
 10 rite, cives piissimi, subvenite civitati, ne pe-
 reat propter unum infamem. At ubi dictum
 est, et Antinagoras princeps hac voce in foro
 clamavit, concursus ingens factus est; et tanta
 commotio populi fuit, ut in domo sua nec vir
 15 nec femina remansisset. Omnibus autem curren-
 tibus magna voce dixit : Cives Mityleni, sciatis
 Tyrium Apollonium regem magnum advenisse;
 et classes navium cum exercitu proximantes re-
 versuræ sunt in civitatem, lenonis causa, quia
 20 Tarsiam filiam ejus emit, constituique in lupa-
 nari. Ut ergo salvetur civitas, deducatur ad eum
 leno, de quo * se vindicet; et non tota civitas
 pereat. His auditis, qui in civitate Mitylena
 erant, comprehenderunt lenonem; et vinctis a
 25 tergo manibus, ad forum * abauris ducitur. Fit
 tribunal ingens; et Apollonius indutus regia
 veste, tonso capite, omni que deposito squalore,
 et diademate cincto, cum filia sua tribunal as-
 cendit; et tenens eam in amplexu, coram omni
 30 populo, lacrymis impediabatur loqui *. Antina-
 goras vix manu imperat plebi ut taceat. Quibus,
 silentio facto, ait : Cives Mityleni, quos pris-
 tina miseratio, nunc repentina pietas eduxit in
 unum, videtis Tarsiam a patre suo hodie co-
 35 gnitam, quam cupidissimus leno, ad nos spo-
 liandos, usque depressit; quæ, vestra pietate,
 virgo permansit. Ut * ergo plenius pietati vestræ
 gratias referam, natæ ejus procureate vindictam.
 Et omnes una voce proclamaverunt, dicentes :
 40 Leno vivus ardeat; et bona ejus puellæ adjici-
 antur.

CAP. XXXVIII.

Adducitur leno ignibus; et villicus ejus Amian-
 tus cum universis puellis et facultatibus traditur
 45 Tarsisæ. Et ait Tarsia villico : Dono tibi vitam,
 quia beneficio tuo et civium tuorum, virgo per-

mansi. Et donavit X talenta auri et libertatem. De cunctis puellis coram se representatis dixit : Quidquid, de corpore vestro, illi contulistis haectenus, vobis habete; et quia serviistis mecum, liberae estote. Et erigens se Apollonius citius cives alloquitur, dicens : Gratias pietati vestrae refero, venerandi et piissimi cives, quorum longa fides praebuit pietatem, quietam vitam tribuit, salutem exhibuit, gloriam paravit. Vestrum est, quod virginitas nullum sustinuit bellum; vestrum est, quod paternis amplexibus unica filia restituta est. Pro hoc ergo vestro tanto munere ad instaurandam civitatem vestram, dono vobis L pondera auri. Quod cum dixisset, in praesentia dari iussit. Tunc omnes cives fuderunt ei statuam auream ingentem in puppe navis stantem, et conculcantem caput lenonis; et filiam ex aere, inauratam, a dextro brachio ejus sedentem; et in basi scripserunt titulum :

TYRIO. APOLLONIO
INSTAVRATORI. MŒNIVM. NOSTRORVM
ET
TARSIAE. SANCTISSIMAE. VIRGINI. FILIAE
EJVS
VNIVERSVS. POPVLVS. MITYLENORVM
OB. NIMIVM. AMOREM
AETERNVM. DECVS. MEMORIAE
DEDIT

CAP. XXXIX.

Intra paucos vero dies, tradidit Apollonius filiam suam in conjugium Antinagorae cum ingenti laetitia totius civitatis. Et cum eo et cum filia sua volens Apollonius Tarsum petere, transiendo in patriam suam, eadem nocte vidit in somno angelum * a quo audiit : Apolloni, Ephesum iterum transi; et intra templum Dianae, cum filia et genero; et casus tuos omnes expone per ordinem. Et postea exhibis inde cum gaudio magno; et sic venies Tarsum, filiamque tuam vindicabis innocentem. Apollonius expergefactus, quod in somno viderat, indicat filiae et genero. Ipsi vero dixerunt : Fiat quod tibi videtur. Et ascendit navem, et omnes cum eo; et tulerunt aurum et argentum, et ornamenta multa, et pretiosissimas gemmas secum; et iussit gubernatori Ephesum patere; et felici cursu perveniunt Ephesum. Descendens itaque Apollonius

cum suis de nave in civitatem intravit, et templum Dianae quaesivit, in quo conjux Archistratis, quam Apollonius per XVI annos pro mortua lugebat, et principatum tenebat super omnes sacerdotes. Rogat sibi aperiri sacrarium, ut oret. Et dicit maxima omnium sacerdotum : Sustine paululum, donec dominae referam. Et ingressa sacrarium, dixit ad eam : Sanctissima et sacratissima sacerdotum nostrarum, domina Archistratis, venit huc rex nescio quis cum filia et genero suo, cum multa dote; et postulat ut faciem tuam videat. Hoc audito, Archistratis iussit parari sedile suum in templo; et ipsa ornavit se gemmis et regalibus ornamentis; et capiti suo diadema imposuit, et in vestitu purpureo venit constipata catervis, seditque super sedili in templo. Erat enim specie decora; et ob nimium castitatis amorem, referebant omnes nullam tam gratam esse Dianae ullius patriae.

CAP. XL.

Quae cum rediisset, iussit venire regem. Quam videns Apollonius cum filia et genero cucurrit ad pedes ejus. Tantus enim pulchritudinis ejus eminebat splendor, ut ipsa earum dea esse videretur; et, aperto sacrario, oblatisque munibus Archistrati, Apollonius cepit, in conspectu Dianae, casus suos exponere, dicens : Ego rex natus sum, et Tyrius Apollonius nominatus. Cum vero ad omnem scientiam pervenissem, nec aliqua ars esset quae a nobilioribus exercetur, quam nescio aut nescirem, regi Antiocho quaestionem persolvi, ut filiam ejus in matrimonium acciperem. Sed ille foedissima re sauciatus, qui ante pater natura fuerat constitutus, per impietatem conjux effectus est filiae suae. Proinde machinabatur me occidere. Quem dum fugi, naufragium passus fui. Cyrenen devolutus sum, in civitatem ubi rex Archistratus morabatur; a quo gratissime sum susceptus, et tanta benevolentia cumulatus, ut filiam ejus mererer accipere. Cum qua cum desiderassem properare ad patriam, ad regnum percipiendum, hanc filiam meam quam coram te, magna dea Diana, representari iussisti, postquam in mari peperit, spiritum emisit; sunt enim XVI anni. Quam ego regali indui habitu, et in loculo posui. Et XX sestertia auri sub capite locavi, ut apud quemcumque inventa fuisset, monumento sepeliretur; et fi-

liam meam nutriendam nequissimis hominibus commendavi. Et in Ægypti partibus XX annis fui. Adveniēti vero ut filiam meam peterem, dixerunt eam esse defunctam. Et dum, redivivo
 5 luctu, lugubribus involverer, mori cupienti filiam meam reddidisti. Cum hæc et similia narraret, levavit se Archistratis uxor ipsius, et ruit in amplexum ejus. Apollonius vero, non putans esse conjugem suam, repulit eam a se, et illa,
 10 cum lacrymis, voce magna clamavit, dicens : Ego sum conjux tua Archistratis, regis Archistrati filia. Et mittens se iterum in amplexum ejus, osculabatur eum; et cœpit dicere : Tu es Tyrius meus Apollonius; tu es magister meus.
 15 Ego sum conjux tua, quam a patre accepisti, Archistrato rege; tu es naufragus quem adamavi, non causa libidinis, sed scientiæ. Mi rare vir, dic ubi sit filia mea. Et ostendit ei Tarsiam et ait : Hæc est. Et flebant omnes invicem præ gaudio.

CAP. XLI.

Sonat per totam Ephesum Tyrium regem Apollonium uxorem suam Archistratim cognovisse, quam sacerdotem sibi habebant. Fit Apollonio convivium; lætantur omnes. Archistratis vero
 25 constituit sacerdotem quam habebat post se in templo priorem; et cum omnibus, Ephesiorum gaudio et lacrymis, cum marito et filia et genere, navem ascendit. Et inæstimabilia pondera auri secum tulerunt; et valedicentes omnibus, cœperunt navigare. Gubernante Domino*,
 30 venit Tyrius Apollonius in civitatem Antiochiam, ubi fuerat illi regnum reservatum. Et volentibus omnibus, accepit regnum. Deinde perrexit Tyrum, in patriam suam, et gaudet cum civibus suis, et constituit in loco suo Antinagoram generum suum. Et cum genere et filia et conjugē sua, et cum exercitu regio navigans, venit Tarsum; et jussit statim comprehendi Strongulionem et Dionysiadem conjugem ejus, et adduci
 40 coram omnibus civibus vinctos. Quibus perspectis, Apollonius ait : Cives Tarsi beatissimi, numquid Apollonius Tyrius alicui vestrum existit ingratus? At illi omnes una voce dixerunt : Te regem et patrem patriæ diximus. Propter te optamus mori libenter. Per te enim periculosam famem effugimus, et statua a nobis testatur. Et ait Apollonius : Commendavi filiam meam Strongulioni et Dionysiadi uxori ejus, eamque mihi

reddere noluerunt. Scelerata mulier ait : Bone domine, numquid non tu ipse titulum monumenti ejus legisti? Domina Tarsia, nata dulcis, si quis tamen apud inferos sensus, relinque
 5 tartaream domum, et genitoris tui vocem exaudi.

CAP. XLII.

Puella de post* tribunal, regio habitu circumdata, capite velato processit; et, revelata facie, mulieri dixit : Dionysias, ave; saluto enim te
 10 ab inferis revocata. Mulier scelerata toto corpore contremuit : mirantur cives et gaudent. Et jussit Tarsia venire Theophilum, villicum, cui ait : Theophile, ut possit tibi ignosci, clara voce responde. Quis me interficienda te obligavit sibi? Respondet villicus : Dionysias, domina mea.
 15 Tunc omnes cives rapuerunt Strongulionem et Dionysiadem, et extra civitatem lapidaverunt eos. Et cum vellent Theophilum occidere, Tarsiae interventu, non tangitur. Ait enim : Ni iste, ad obtestandum et orandum Deum, moræ mihi
 20 spatium tribuisset, malo me vestra pietas non defendisset. Quem, manus jussu, abire incolumem, collata libertate, præcepit; et occisorum filiam Philothemiam secum Tarsia tulit. Apollonius vero dat lætitiā populo, et vovet munera.
 25 Instaurantur muri et turres; et moratus est ibi sex mensibus. Deinde navigavit cum suis ad civitatem marinam Pentapolim. Et ingreditur regem Archistratum. Coronatur civitas; ponuntur organa. Gaudet in ultimo senectutis suæ rex
 30 Archistratus, videns filiam et maritum, et neptem cum marito qui tanquam filii venerant; et osculo eos suscipit, cum quibus jugiter uno anno lætus perdurat.

CAP. XLIII.

Post hæc, perfecta ætate, moritur in manibus eorum, dimittens medietatem regni Apollonio et medietatem filiæ suæ. His omnibus peractis, dum deambulet Apollonius juxta mare, vidit piscatorem a quo fuerat naufragus susceptus; et
 40 jussit eum comprehendi et ad palatium duci. Videns piscator se ad palatium a militibus duci, putabat se occisum iri. Et ubi ingressus est palatium, Apollonius coram conjugē sua jussit eum adduci, et ait : Domina regina, hic est paranympus* meus, qui mihi opem naufrago dedit; et, ut ad te venirem, ostendit iter. Et dixit ei benignissime : Vetule, ego sum Tyrius Apollonius,

cui tu dimidium tribonarium dedisti tuum; et donavit ei CC sestertia. argenti, et servos et ancillas, et vestes; et fecit eum comitem usque dum vixit. Hellenicus vero, qui ei de Antiocho nuntiaverat, Apollonio procedenti obtulit se, et ait: Domine rex, memor esto Hellenici servi tui; et apprehensa manu, Apollonius erexit eum, et osculari cœpit; fecitque eum divitem et comitem et ornavit. His expletis, genuit de conjugē sua filium, quem in loco avi sui Archistrati constituit regem; et ipse cum conjugē sua vixit bene, annis septuaginta quatuor. Tenuit vero regnum Antiochiæ, Tyri et Cyrenensium; quiete vixit et feliciter. Casus igitur suos ipse descripsit, et duo volumina fecit, unum in templo Dianæ Ephesiorum, alterum bibliothecæ suæ.

INDEX HISTORICUS.

PRÆMONITUM.

Fictionem omnem pessumdat τὸ ἀπίθανον. Quæ ut credibilior fiat, neu vagetur in vano, poetæ locis eam, temporibus atque moribus certis cognitisque accommo-
dant. Multa igitur in iis quoque quas nunc edimus fabulis fictis reperiuntur ad
historiam, mythologiam, geographiam, rerum naturam, religiones, litteras et
mores pertinentia, studiosis antiquitatis cognitu perutilia. Hæc sunt quæ ab in-
ventis *Romanensium* quos vocamus poetarum separare conati, in *historicum* indi-
cem collecta quam potuimus plenissime proponimus, addito scriptoris cujusque
nomine: *Parth.*, Parthenii; *Ach.*, Achillis Tatii; *L.*, Longi; *X.*, Xenophontis Ephe-
sii; *H.*, Heliodori; *C.*, Charitonis; *AD.*, Antonii Diogenis; *J.*, Iamblichi; *E.*, Eu-
mathii; *Ap.*, Apollonii Tyrii.

F. D.

A.

Abradatas (*Xenophontis*), *E.* 566, 9.
Academia: in ea puteus (βόθρος) in quem polemarchi
heroibus ἐναγίζουσιν, *H.* 237, 25.
Acamas, a Laodice amatus, quomodo ex ea genuerit Mu-
nitum, *Parth.* 14, 16 *seqq.*
Achæmenides, *J.* 518, 22.
Achæus, puer pulcher ab Hipparino tyranno amatus; ejus
historia, *Parth.* c. 24, p. 18.
Achaïa, cum epitheto Homericō καλλιγύναικα, *E.*
531, 31.
Achaicus populus, *Parth.* 17, 13.
Achilles pulcher, *C.* 415, 15. Lesbum diripiens, *Parth.*
16, 29 *seqq.*, quosnam interfecerit, 17, 3 *seqq.* In Lesbo
inscius interfecit Telamonis filium Trambelum, eique
multum deplorato magnum tumulum struxit, *Parth.*
19, 12 *seqq.* Methymnam obsidentis in amorem incidit
Pisidice, *Parth.* 16, 35 *seqq.* Quomodo eam tractaverit,
39 *seqq.* Briseidem amat, *Ach.* 32, 33. Achillem he-
roem qua ratione sibi vindicent Ænïanes, *H.* 269, 4-19.
Achilles muliebri habitu pictus, *Ach.* 95, 13 *seqq.*
Achilles hymno celebratur, *H.* 271, 11 *seqq.*
Achillidæ inter Ænïanes, *H.* 268, 50 *seqq.*
Acrotatus, regis filius, a Chilonide Cleonymi uxore per-
dite amatus, et redamans, *Parth.* 17, 41.
Admetus Pherenses δεκατεύσι, *Parth.* 6, 38.
Adonis: sponsa Adonidi ornata quo habitu, *Ach.* 59, 48
1 *seqq.*
Æacida (Achilles), *Parth.* 17, 8. Æacidæ, *ib.* 19, *H.*
269, 9.

Ægæum mare, *H.* 307, 21.
Ægialus, rex Cauni, filiam Hilebiam in matrimonium dat
Lyrco, *Parth.* 3, 18 *seqq.*; postea eidem infensus,
p. 4, 13 *seqq.*
Ægina, *H.* 234, 17; 237, 6; 251, 31; 320, 37.
Ægyptii, natura patientes et mortis contemptum præ se
ferentes, *H.* 383, 25 *seq.* Ægyptiorum hominum inge-
nium pusillanimitate et superbia mixtum, *Ach.* 76,
36-39. Ægyptiorum sapientia duplex, una vulgaris et
δημόδης, altera vere sapientium et prophetarum; *exacte*
describuntur prior *H.* 279, 27-36, altera *ib.* 36-47.
Ægyptiorum sacri libri solis προφητικοῖς legendi, *H.*
264, 7 *seq.* Eorum libri sacri de animalibus, *H.* 275,
50 *seq.*, unde quædam excerpuntur de charadrio icte-
ricis medente, et fortasse basilisco serpente, *ib.* l. 51-
276, 5. Ægyptiorum litteræ hieraticæ, *H.* 287, 42.
Ægyptiorum sapientiam ἐκθειάζειν προσθήκη Æthiopicæ,
H. 290, 39. Ægyptii sapientes ante cœnam libant diis,
H. 260, 3. Ægyptii quare deos conjunctis et quasi uni-
tis pedibus duobus representent, *H.* 278, 10-15. Ægy-
ptiæ mulieris ἐπὶ δὴ contra vesparum et apium morsus,
Ach. 41, 40 *seq.* Ægyptiaca incantatio, *λυγξ*, *H.* 268, 18.
Ægyptiorum defectio ab Artaxerxe, *C.* 481, 46 *seqq.*
Ægyptium mare, *X.* 190, 21.
Ægyptus: miri ejus dii, pyramides, syringes, *H.* 263, 47
seqq. Αἰγύπτιον ἀκουσμα καὶ διήγημα πᾶν Ἑλληνικῆς
ἀκοῆς ἐπαγωγέτατον, *ib.* 53. Ægyptus κωνανύλαξ in ora-
culo, *H.* 263, 28; et κωνανή χθών, *ib.* 269, 53. Ibi
rates lacuum, λιμναῖα σκάφη, quales, *H.* 245, 29 *seq.*
Ægyptus Superior, *X.* 209, 28. Ægypti regio ad ostia
Nili Βουκόλια dicta palus, vita et mores latronum,

- qui βουκόλοι dicti, per singula *describuntur* *H.* 228, 28-229, 28. *Idem* latrones, βουκόλοι, Ægypti τῶν παραλίων incolæ, *describuntur* *Ach.* 61, 9 *seqq.*, *memorantur* *ib.* 59, 4, ποιμένες dicti a *Xenophonte*, p. 207, 24. Apud βουκόλους paludes ex Nili inundatione, et quomodo illi eas navigent, *Ach.* 74, 44-52. Apud eos parvæ insulæ papyris refertæ, *ib.* l. 53 *seqq.* Quomodo in iis degant et se tueantur βουκόλοι, *Ach.* 75, 1-15. In eadem βουκόλων regione specus subterraneus arte factus *describitur* *H.* 243, 25-40. Ipsi βουκόλοι, gens infida, *H.* 256, 11, capillis longis, in frontem coactis et super humeros sparsis utuntur, quare, *H.* 258, 21-28. Unde feris sunt simillimi, *H.* 261, 7-9. Βουκόλοι virgines immolant deo in propitiationem, *Ach.* 62, 22; id sacrificium *describitur* 63, 37 *seqq.*; in fine victimæ partibus vescuntur, *ib.* l. 54 *seq.* Βουκόλων urbs (Nicochis?) deleta, *Ach.* 78, 22. Βουκόλων rex, *Ach.* 61, 21. Ægyptii latrones, *H.* 225, 36; 318, 23; nigri, 227, 15. Ægypti satrapa, a Magno Rege missus, *H.* 261, 15; 266, 45; 302, 35; Memphi habitans, *H.* 328, 30; 329, 9. Ægypti satrapa (sive præfectus), *Ach.* 74, 4. Ægypti præfectus, *X.* 207, 52; 209, 8 *et* 20; 210, 1, 8; 213, 27; 214, 47. Ægyptiaca lingua, *H.* 238, 37; 328, 22. Ægyptiaca gleba quovis telo perniciosior, *Ach.* 62, 38 *seqq.* Ægyptiaca plantæ, *H.* 265, 31. Ægyptii canes quales, *X.* 211, 2. Ægyptii boves; *vide* Nilotici. Ægyptus *memoratur* *X.* 188, 45; *Ap.* 619, a, 13; 627, a, 2.
- Aeneas*, pater Cyzici, *Parth.* 19, 37.
- Ænians*, Thessalicae gentis nobilissimi et plane Græci, ab Hellene Deucalionis orti, ad Maliacum sinum, *H.* 268, 36-40. Forum metropolis Hypata, *ib.* 41. Cur in honorem Neoptolemi Delphos mittant theoriæm ἐναγισμῶν quavis paucyri Pythica, *ib.* l. 44 *seqq.*; 269, 15 *seqq.* 40. Ejus theoriæ ἀρχιθεωρος, *H.* 268, 33.
- Ænigmata versibus scripta multa*, *Ap.* 623 *extr.*, 624.
- Æolus* rex in insula Meligunide hospitio excipit et admiratur Ulyssem, qui cum filia ejus Polymela concumbit; quod pater quum sero rescierit, valde irascitur, *Parth.* c. 2, p. 4. Ejus filius Diore, *Parth.* 4, 36.
- Aeropes* furtum, *Ach.* 32, 31.
- Æsculapii* donum φάρμακον, *Ach.* 77, 46.
- Æstas*. Voluptates æstivæ, *L.* 163, 1 *seqq.* Æstatis descriptio, *L.* 139, 10 *seqq.*
- Æthiopes nigri*, *H.* 288, 18; 397, 17, 29; 403, 4. Aliquis niger κατ' Αἰθιοπία, *E.* 542, 51. Æthiops νόθος; seminiger, *Ach.* 61, 13. Æthiopes orientales et occidentales, *H.* 375, 33 *seq.* Æthiopum patrii dii, Sol, Luna, Bacchus, *H.* 389, 39. Æthiopici heroes Memnon, Persens, Andromeda, *H.* 391, 47 *seq.* Æthiopiæ regum πρόγονοι: Sol, Bacchus, Persens, Andromeda, Memnon, qui regias struxerunt et suarum rerum picturis exornarunt, *H.* 288, 2 *seqq.* Æthiopum rex Solis sacerdos, regina Lunæ, *H.* 390, 49-51; 401, 25-28. Quare horum deorum sacris interdictum sit ceteris præter sacerdotem Lunæ mulieribus, *H.* 390, 43 *seqq.* Æthiopum rex *memoratur* *H.* 261, 21; 355, 14. Æthiops rhombis et tympanis pugnae signum dant, *H.* 381, 33 *seq.* Æthiopum regis exercitus ingens, *H.* 371, 42 *seq.* Primos captivos, ut primitias belli, in victoria immolant, *H.* 372, 2 *seqq.*; 386, 47 *seqq.*; 387, 40; 388, 5, 18 *seqq.* De solis autem victoriis, quas de hostibus reportarunt, immolant homines ex captivis ad hoc destinatis, *H.* 392, 22-27; Soli quidem purum juvenem, Lunæ virginem, *ib.* 48 *seqq.*; 393, 2. Æthiopiæ litteræ aliæ demoticæ, aliæ regiae, similes hieraticis Ægyptiorum, *H.* 287, 41 *seqq.*; 396, 52. Æthiopes piratæ, ferum genus,
- E.* 568, 47 *seqq.* — Æthiops, elephant ductor, *Ach.* 70, 42; pro flagello gerit ferream πέλεκυ, *ib.* 44.
- Æthiopia*, *H.* 389, 8; *X.* 208, 21, 23; flagrans, *E.* 551, 32. Æthiopiæ finis naturalis Catarractæ minores Nili, *H.* 355, 26; 388, 29-31. Æthiopiæ montes, *X.* 208, 25. Ex his montibus, Libyæ extremis, descendit Nilus, *H.* 264, 9. Quare Æthiopia, unde Nilus, Ægyptiis habeatur deorum mater, *H.* 385, 35 *seqq.* In Æthiopia vile aurum et lapides pretiosi, *H.* 386, 17 *seqq.* Magna ibi auri copia, *H.* 372, 12 *seqq.* Æthiopiæ plantæ, *H.* 265, 31. Æthiopiæ merces, *H.* 293, 16. Æthiopici lapides, *H.* 366, 22. Æthiopiæ anethystus, *H.* 305, 18. Æthiopiæ avis phœnix, *Ach.* 68, 26, 33; 52.
- Ætna*: ibi degebat Daphnis, *Parth.* 20, 11.
- Ætolici* scopuli, *H.* 297, 39.
- Æthra*, post captam Trojam, educavit Munitum, *Parth.* 14, 33.
- Αἰζώς*. *Vide* Pudor.
- Agamemno*, *E.* 565, 48, cælesti erat pulchritudine, *Ach.* 32, 42 *seqq.* Chryseidem amat, *Ach.* 32, 32. A Clytemnestra occisus, *ib.* 39.
- Agrigenti* tyranni, *C.* 417, 20.
- Alanorum* exercitus mercede stipendiæ faciens regi Babyloニア, *J.* 522, 9, 14.
- Alastor*, ex Neliidis, sponsus Harpalyces, cuius pater jam ductam ei eripuit, *Parth.* 12, 15 *seqq.*
- Alcibiales* pulcher a fictoribus pictoribusque positus, *C.* 415, 15.
- Alcinoe*, filia Polybi Corinthii, uxor Amphiloehi Dryantis filii; ejus historia, *Parth.* c. 27, p. 19.
- Alcinous* (Homericus), *C.* 434, 4. Alcinoi hortus, *E.* 524, 11.
- Alcmenæ* causa Juppiter ἐλάθε τρεῖς ἔθους ἔθλους, *Ach.* 55, 7. Alcmenam ab Jove amatam manebat luctus et fuga, *Ach.* 54, 34.
- Alexander* (Paris), Priami filius: ejus matrimonium prins cum Cœnone fatidica, Cebrenis filia, et mortis genus *narratur* *Parth.* c. 4, p. 5. Pater Corythi ex Cœnone, *Parth.* 22, 1; sed secundum Nicandrum ex Helena, *ib.* 5 *seqq.*
- Alexander* (Magnus) Tyrum cepit et incendit, *A.D.* 511, 4 *seqq.* Alexandri dictus locus Alexandriae, *Ach.* 79, 41.
- Alexander* Ætolus; versus triginta quattuor ex ejus « Apolline », *Parth.* 13, 7 *seqq.*
- Alexandria*, magna urbs Nili, *Ach.* 52, 41. Quæ *describitur* *Ach.* 79, 33-80, 9. *Memoratur* *X.* 205, 36, *etc.*
- Alphei* et *Arethusæ* amor, *Ach.* 38; 21-30.
- Amethystus* Æthiopiæ, *H.* 305, 18, pulchrior Ibericæ et Britannicæ, *ib.* 20. Quæ genera amethysti *describuntur et comparantur* *ib.* 21-29. Vere est ἀμέθυστος, quippe homines sobrios in conviviis servans, *ib.* 30 *seqq.*
- Amiens*, ἔλλος αὐτός, *E.* 525, 20.
- Amor*, filius Jovis, *E.* 596, 45; maximus deorum eorumque saepe victor, *H.* 289, 47. Amor imperium habet in deos omnes et Jovem ipsum, *C.* 476, 20 *seqq.* Amoris pueri venustissima *descriptio*, *L.* 144, 1-145, 2. Ejus summa potentia *exponitur* *ib.* 145, 6-28. Amor quomodo fictus cernatur, *C.* 461, 26-28. Amor cur alatus plngatur, *H.* 282, 42 *seqq.* Amor alatus cum phætra et face, *Ach.* 28, 44. Amor sagittarius matris jussa exsequitur, *Ach.* 123, 35 *seqq.* Amoris arma et potentia, *E.* 567, 15-23, 29. Amoris currui insidentis cum ingenti comitatu pictura *describitur* *E.* 530, 40-532, 18; 533, 12-18; 591, 22-41. Amoris habitus, *L.* 133, 12 *seqq.*, et habitus militaris, *Ach.* 40, 51 *seqq.* Amoris arma, *E.* 533, 29 *seqq.*; 534, 23 *seqq.*; 539, 1 *seqq.* Amoris templum sive simulacrum, *X.* 183, 27. Amor dens εὐλόγειος et superbis inexorabilis, *ib.* 32; αὐτοδίδακτος, αὐτοσχέδιος σοφιστής, *Ach.* 34, 4; 94, 44; magnus fa-

- ciens sophistas, *L.* 172, 52; ἀναδείξας πατήρ, *E.* 536, 32. Amor νυμφαγωγός, *C.* 440, 43. Amor Ποιμήν, *L.* 179, 31. Amores varie ludentes circa Venerem, *X* 187, 27-30. — Quibus signis cognoscatur amor, *H.* 286, 42-47.
- Amphictyones iudicant, ἀλλοθετούσι, ludis Pythicis, *H.* 282, 6, 28.
- Amphilochus, Dryantis filius, maritus Alcinoes, *Parth.* 19, 22.
- Amphion in servitute natus, *C.* 437, 12.
- Amphitrite, uxor Neptuni, *Ach.* 87, 23; *E.* 567, 24, 568, 15. Amphitritæ νέποδες, *E.* 531, 35.
- Amyclas, pater Daphnes, *Parth.* 13, 43.
- Anchises bubulcus a Venere amatus, *L.* 172, 46.
- Andriscus in primo libro Naxiacorum *excerptus Parth.* c. 9, p. 9 et 10. Idem in secundo libro Ναξιακῶν *excerptus Parth.* c. 19, p. 16.
- Andromeda a Perseo servata, pictura Euanthis, *accurate descripta Ach.* 59, 18-60, 26. Andromedæ pictura in regia, *H.* 397, 47 *seqq.* Vide Æthiopes, Perseus.
- Anni laborum per singulos menses pictura allegorica *singulatim describitur E.* 540, 43-544, 45.
- Antheus, Halicarnassensis, ex regio genere; ejus historia, *Parth.* c. 14, p. 12.
- Antheus, filius regis urbis Assesi et Hellamenes, *Parth.* 13, 13 et 36.
- Anthippe, Chaonis; ejus historia, *Parth.* c. 32, p. 21.
- Antileo; narratur ejus amor in Hipparium, quo amore a tyranno liberata est Heraclea urbs, *Parth.* c. 7, p. 7 et 8.
- Antiochia urbs, *X.* 197, 5; *Ap.* 611, a, 1; b, 30, *etc.*; 627, a, 30 *seqq.*
- Antipater (Macedo), Philæ pater, Balagri socer, *AD.* 511, 4.
- Antiphanes [comicus] τερατολόγος a Diogene memoratur, 511, 52 *seq.*
- Antoninus Imperator Verum mittit contra Vologæsum Parthum, *J.* 518, 23 *seqq.*
- Apër : vulnus ex apri morsu quale, *Ach.* 106, 41-46.
- Apis : ejus templum Memphi celeberrimum, *X.* 214, 25; ubi Apis vaticinatur consulentibus, *ib.* 26, quomodo, *ib.* 27-30.
- Apollo, *H.* 229, 42. Ei arcus et pharetra ἔπλον οικειότατον, *H.* 301, 25 *seq.* Apollo χρησμοδός, *E.* 586, 52. Apollinis fatidici fanum Colophone, *X.* 186, 37 *seq.* Apollo oraculum dans ad fontem Daphnæ, *E.* 588, 41-45. *Adde* Daphnius. Apollo Daphnen amat et Leucippum perdit, *Parth.* 14, 1 *seqq.* Apollo Daphnen persequens, *Ach.* 30, 45 *sqq.*; lauro coronatus, *ib.* 47. Apollinis ara, templum, oraculum et festum Daphnæ, *E.* 571, 47 *sqq.*; 574, 40-50; 593, 17 *sqq.*; caduceatores, κήρυκες, ejus festi, *ib.* 574, 52 *seqq.* Apollo amavit Branchum caprarium, *L.* 172, 47. Apollo Laomedonti serviens, *L.* 171, 24. Apollinis ira (in Iliade), *E.* 565, 49. Apollo idem qui Sol, *H.* 410, 18. Apollo Σωτήρ, *E.* 590, 1; 593, 45. — *Adde* Ephesus.
- Apollo inscriptum carmen Alexandri Ætoli, *Parth.* 13, 8. Apollodoros, titulus operis Euphorionis, *Parth.* 19, 36.
- Apollonium (Apollinis templum Delphis), *H.* 280, 39.
- Apollonius Rhodius in Καθῶν *excerptus Parth.* c. 1, p. 3 et 4. Idem in eodem libro *excerptus Parth.* c. 11, p. 11. Idem in libro primo Argonauticorum *excerptus Parth.* c. 28, p. 20.
- Apriate, puella Lesbica; ejus historia, *Parth.* c. 26, p. 19.
- Apterus, unus ex Gretensium principibus, cui desponsata Cydonis filia, *Parth.* 22, 12. Lyncastum, qui hanc vitiauerat, ex insidiis interficit et Termera ad Xanthum fugit, *ib.* 25 *sqq.*
- Aquitani, *AD.* 508, 21. Apud eos duo reges mutuis vicibus regnantes, *ib.* 26.
- Arabes Felices : apud eos thus, casia, cinnamomum, *H.* 403, 37 *sqq.*
- Aradas, *C.* 488, 18, insula triginta stadiis remota a continente, cum vetusto templo Veneris, *ib.* 19 *seq.*, 25. *Memoratur præterea C.* 490, 6, 20; 492, 51; 493, 26; 497, 30, 32.
- Arcadia, *AD.* 507, 41. Τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκάδων, *ib.* 42.
- Arcas, *H.* 283, 9.
- Ἀρχιτευνοῦχος, *H.* 356, 50; 359, 41.
- Ἀρχινομοῖται, ἀρχιτρίκλινοι Persarum, *H.* 354, 12 *seq.*
- Areopagus, *C.* 424, 45.
- Arctadas *excerptus Parth.* c. 13, p. 12.
- Arethusæ et Alphei amor, *Ach.* 38, 21-30.
- Arens vicus, Ἄρετα κώμη Ægypti, *X.* 213, 9 et 21.
- Arganthone, Cia, pulchra mulier; ejus historia, *Parth.* c. 36, p. 22.
- Argivi, *Parth.* 12, 23; 17, 23.
- Argo, *Parth.* 20, 2.
- Argos, *Parth.* 12, 7 et 20; *X.* 212, 14.
- Ariadne, *C.* 453, 37. Ariadne Theso adempta a Baccho, *C.* 442, 40. Ariadne domiens, *L.* 167, 46; *C.* 420, 47; et sponsus Bacchus, *C.* 491, 26 *seq.*
- Arion a delphino servatus, *Ach.* 100, 50.
- Aristo, Cæthæorum præfectus; ejus uxoris historia, *Parth.* c. 25, p. 18.
- Aristocritus « de Mileto » *excerptus Parth.* c. 11, p. 11.
- Aristodemus Nysæensis in primo libro Historiarum *excerptus Parth.* c. 8, p. 8 et 9.
- Aristophanis comici lectione imbutus sacerdos Dianæ Ephesiæ, *Ach.* 120, 9. Aristophanes *citatur E.* 596, 25, *et suppresso nomine E.* 563, 5.
- Aristoteles *excerptus Parth.* c. 14, p. 12.
- Armenia, *C.* 463, 9. Armeniæ Magnæ rex Soæmus, *J.* 518, 25.
- Armenii equi, ad pompas et festa nutriti, *H.* 355, 8 *seq.*
- Arsacides, *J.* 518, 22.
- Artabri, apud quos mulieres bellant, viri οἰκουροῦσι, *AD.* 508, 30 *sq.*
- Artaxerxes rex, *C.* 459, 53.
- Arundo ingens Meroe *describitur H.* 391, 3-9, 27, 41-45. Asasobas. *Vide* Astaboras.
- Asclepiades Myrleanus in libro primo Bithyniacorum *excerptus Parth.* c. 35, p. 22.
- Asia, *C.* 447, 26, *fortasse Minor, ut X.* 183, 12; 201, 34.
- Assaon, secundum nonnullos pater Niobes; ejus historia, *Parth.* c. 33, p. 21.
- Assesus; ejus urbis rex pater Anthei, *Parth.* 13, 13.
- Assyrium mare, *Ach.* 27, 1.
- Assyrius modus volubilis πηκτίδων ad saltationem, *H.* 293, 48 *seq.*
- Astaboras et Asasobas, fluvii navigabiles Meroen cingentes, et conjuncti in Nilum incidentes, *H.* 391, 2 et 12-17.
- Astarte dicta a Sidoniis Phœnicum dea, *Ach.* 27, 10. *Vide* Tyrii.
- Astræus apud Getas in magna existimatione, Zamolxidis amicus, *AD.* 509, 17 *seq.*
- Astyri populus, *AD.* 508, 33 *sqq.*
- Athenæ, urbs magna et dives, *C.* 424, 36-39. Athenæ aureæ, *E.* 523, 4. Ibi βουλή ἡ ἄνω (Areopagus), *H.* 230, 33.
- Athenagoras rhetor, ejus ὑπογραφεὺς Charito, *C.* 415, 1.
- Athenienses πολυπράγμονες, garruli, φιλόδοκοι, *C.* 424, 42 *seq.* Delphos mittunt ἐρομένηνας, *H.* 263, 14.

- Atheniensis a Syracusanis victi, *C.* 415, 4 : quæ clade Sienua populis omnibus nota, *C.* 485, 9 *seq.* — Atheniensis, *H.* 230, 22 *et* 33.
- Attica, *H.* 235, 39; *C.* 424, 30. — Atticus *πεζομάχος* strenuus, *H.* 250, 21.
- Augurium, *J.* 522, 36-39.
- Auroræ cubile canunt cicadæ, *Ach.* 37, 26.
- Aurum apud Æthiopes in vulgari usu, ut apud alios ferrum, *H.* 372, 12 *sq.*
- Autumnus describitur *L.* 142, 41 *seqq.*
- Aves hibernæ enumerantur *L.* 156, 39 *seqq.*
- Axlomitæ, Æthiopiæ amici, non tributarii, *H.* 404, 4 *seq.*; apud eos camelopardalis, *ib.* 7 *seqq.*
- B.**
- Babylon, *C.* 463, 14, 51; 464, 8, 12, 51 *etc.*; *J.* 515, 20. Est sedes Magni Regis, *H.* 303, 14.
- Babylonii quid faciant in itinere mortuorum cadavera offendentes, *J.* 516, 25-29. Babylonia *σχηγή* in thalamo nuptiali (tapetibus pictis structa), *X.* 187, 27. Babylonia tapetia, *C.* 499, 42. Babylonium textum, *C.* 477, 50; 492, 41; *χρυσούρες*, *ib.* 496, 53. Babyloniæ vestes, *X.* 196, 27. — Babylonius Iamblichus, 518, 19.
- Bacchæ saltantes, *L.* 167, 49.
- Bacchiadæ fortes, *βραχίοι*, *Parth.* 13, 18.
- Bacchius furor, *H.* 325, 10.
- Bacchus, ex Atheniensium fabula, olim ab Icario exceptus, *Ach.* 39, 40. Bacchus quomodo Tyriis primis, a hubulco exceptus, vinum ostenderit, ex Tyriorum traditione narratur *Ach.* 39, 31-40, 11. Bacchi *προσφυγίου* festum apud Tyrios, *Ach.* 39, 31. Bacchi festum vindemiae, vini natales, *L.* 143, 10. Baccho in convivio canunt et libant viri, Cereri mulieres, *H.* 306, 23 *seq.* Bacchus fabulas et comœdias amat, *H.* 260, 48. Baccho omnis generis animalia sacrificant Æthiopes, *διὰ τὸ πάνδημον τοῦ θεοῦ*, *H.* 392, 8 *seqq.*; 393, 3, 25. Bacchi sacrum hieme, *L.* 137, 52; 158, 15 *et* 35. Bacchus, libertatis pater, *Ach.* 115, 20 *seq.* Bacchus imberbis, *L.* 16, 46; Salyris superior, *ib.* 47. Bacchus Ariadnen Theseo abripuit, *C.* 442, 40. Bacchi filius Staphylus, *Parth.* 3, 30. Bacchi templum et ara, cum Bacchicis picturis, quæ enumerantur, *L.* 167, 43 *sqq.* Bacchus poculo inscriptus, *Ach.* 40, 22. — *Vide* Æthiopes.
- Bactra, *C.* 462, 45; 465, 38; 482, 18.
- Balagrus (dux Alexandri Magni), maritus filia Antipatri Philæ, in obsidione Tyri, *AD.* 511, 2 *seqq.*
- Barbari natura sunt supersticiosi, *X.* 207, 12.
- Basilus, filius Lyræ et Hemithæ, et regni successor, *Parth.* 4, 19.
- Bellerophon; ex ejus posteris Xanthus et Leucippus, *Parth.* 6, 1.
- Bellum : πόλεμος; καινοργός; *ἀεί*, *H.* 374, 46.
- Berenice, Ægyptiorum regis filia; ejus amores feri et incesti, *J.* 520, 34-38; postea regina, 521, 39 *seqq.*
- Berytus urbs, *Ach.* 52, 34; cum portu, *ib.* 37.
- Bessa, vicus, *H.* 321, 31; 326, 32; 328, 4, 7; 331, 46.
- Bessaenses, latrones, *H.* 321, 35; 333, 31, 35; 334, 8, 22, 33, *etc.*
- Bithyniaca scripsit Asclepiades Myrleanus, *Parth.* 22, 11.
- Blemmyes, hoplitæ, *H.* 381, 30, 42, 53, *etc.*; eorum sagittæ ex draconum ossibus, *H.* 403, 44 *seq.*
- Bœotia, *Parth.* 21, 34.
- Boreale sub polo cælum describitur : Ursa in vertice, nox per mensem, per sex menses, denique per annum producta, atque itidem dies; luna propinqua, *AD.* 510, 9-20.
- Bos natare scit, *L.* 141, 47; perit tamen in aqua, si ungulae decidunt, *ib.* 49. Hinc multi maris loci « Βόσπορι » dicti, *ib.* 51.
- Bosporus. *Vide* Bos.
- Βουκόλοι. *Vide* Ægyptus.
- Branclus caprarius ab Apolline amatus, *L.* 172, 47.
- Brasidas Lacedæmonius, *C.* 494, 28.
- Bretannus Celta, pater Celtines, *Parth.* 20, 23.
- Briseis, *Ach.* 32, 33.
- Britannica amethystus, *H.* 303, 20 *seqq.*
- Bybassus urbs, in qua Staphylus, Bacchi filius, *Parth.* 3, 30.
- Byblinum vinum, *Ach.* 39, 35.
- Byblis, filia Mileti; ejus historia, *Parth.* c. 11, p. 11.
- Byblis fons, ortus ex lacrymis Byblidis, *Parth.* 11, 33.
- Byzantii. Lex apud eos : si quis virginem vitiasset, nulla alia pœna teneri quam ut ducat uxorem, *Ach.* 44, 38 *seqq.* Oraculum iis datum, initio belli cum Thracibus, de Hercule Tyrio placando, *ib.* 45 *seqq.* In bello Thracibus superiores discesserunt ob *ἐπιπράξειαν* Dianæ Ephesiæ, *Ach.* 111, 49 *seqq.* Victores, eo bello proli-gato, theorias mittunt ad Herculem Tyrium et Dianam Ephesiam, *Ach.* 127, 12 *seqq.*
- Byzantium, *Ach.* 29, 18 *et* 47; *X.* 210, 5, 20, 26. A Thracibus bello infestatum, *Ach.* 29, 51.
- C.**
- Cadmus Tyrius : ex eo Bacchus, *Ach.* 39, 32. Cadmus et Harmonia ex Bœotia discedunt, *Parth.* 21, 34.
- Caduceatores, *κέρυκες*, in Diasis, *E.* 523, 8 *seqq.* Iis lavantur pedes ab iis ad quos missi sunt, *E.* 527, 7-11.
- Calceamentum sacrum, *τερόν πέδιλον*, caduceatoris Diasiorum, *E.* 540, 10; 546, 47; 548, 30; 573, 5 (*ἀρεθώνη*).
- Calchus, regulus Daunius; ejus historia, *Parth.* c. 12, p. 11.
- Calculus per digitos, *H.* 280, 7 *seq.*
- Calydonium fretum, *H.* 307, 13, in quo mare turbulentum, *ib.* 14 *seq.*: cuius rei causa physica exponitur *ib.* 18-30. Calydonii scopuli, *H.* 297, 40.
- Camelopardalis, Axiomitarum regionis animal, describitur *H.* 404, 7-31.
- Camelus sacra Tigrim et Euphratem trajiciens ex insula Veneris, atque eo rediens, *J.* 518, 48 *seqq.*
- Campus sacer, *ὄργας*, in quem animalia sacrificanda prius mittebantur, *H.* 390, 14 *seq.*
- Candaules ab uxore occisus, *Ach.* 32, 35.
- Canes Ægyptii, magni et terribiles, *X.* 211, 2.
- Cappadocia, *X.* 200, 10 *et* 21.
- Cappadoem lingua, *X.* 200, 26.
- Caprarii habitus, *L.* 171, 21 *seqq.* *Vide* Pastor.
- Capros (?), *Κάρπος* (*al.* *Κράγος*) *ὀλιγενές*, *Parth.* 11, 13.
- Caria, *C.* 448, 41; 454, 14; 458, 1, 24. Carie satrapa, *C.* 453, 32, 45, *etc.* Caria sacra balnea, *ex poeta Parth.* 11, 13. Caricam naviculum habent Tyrii piratæ, ne barbari videantur, *L.* 140, 42.
- Carthago Libyum, *H.* 293, 15 *seq.* — Carthaginienses, *H.* 309, 20.
- Casius. *Vide* Juppiter.
- Caspium mare, *AD.* 507, 10.
- Cassamenus, Thrax, Naxo profectus multas Græciæ regiones populatur; ejus amor Pancratûs, *Parth.* c. 19, p. 16.
- Castalia, *H.* 263, 20.
- Catadupa Nili, *H.* 395, 65. Ibi sacerdotes, *H.* 264, 36; 267, 38. *Forma Κατάδουποι*, *ib.* 265, 15.
- Cataphracti viri et equi et eorum pugnandi rationis accuratissima descriptio (medii *αξι* Equites *prorsus referens*), *H.* 380, 22-381, 14.

- Cataractæ Nili ultra Syenen, *H.* 371, 32; 389, 12. Cataractæ minores Nili, *H.* 355, 21, ab Æthiopicis pro limite Æthiopiæ habebantur, *ib.* 26.
- Catena aurea, *proverbialiter*, *E.* 524, 20.
- Caunia (Canni regio), *Parth.* 4, 20.
- Caunus, Mileti filius; ejus historia, *Parth.* c. 11, p. 11.
- Caunus urbs, a Cauno, Mileti filio, condita et appellata, *Parth.* 11, 5 et 22. Cauni urbis rex Ægialus, *Parth.* 3, 18; 4; 13. — Κάβουο κτίσις, liber Apollonii Rhodii, *Parth.* 11, 1; qui citatur « Κάβουο » *Parth.* c. 1.
- Cavaras, nomen Galli potentis, qui Erippen abduxerat, *Parth.* c. 8 in inscriptione, p. 8.
- Cebren, pater Cēones, in Ida, *Parth.* 5, 14, 30.
- Celæno, mater Tragasie, uxoris Mileti, *Parth.* 11, 8.
- Celtæ, *Parth.* 20, 22; populus ferus et stultus, *AD.* 508, 18. *Vide* Celtus.
- Celtine, Britannii in Celtis filia; ejus historia, *Parth.* c. 30, p. 20.
- Celtus, filius Herculis ex Celtine Britannii filia, unde appellati Celtæ, *Parth.* 20, 30.
- Cenotaphiorum antiquus ritus apud Græcos, *C.* 453, 6.
- Centaurorum et Lapitharum pugna, *H.* 272, 1.
- Cephalenes, *H.* 311, 7.
- Cephalenia, *C.* 444, 13. Cephalenæorum regio, *H.* 293, 23.
- Cephalo Gergithius in Troicis *excerpitur* *Parth.* c. 4, p. 5. Idem *excerptus* *Parth.* c. 34, p. 22.
- Cercasori, vici Ægyptiaci, situs *describitur* *Ach.* 74, 13 *seqq.*
- Ceres, *L.* 171, 9. Cereri hymnum saltant mulieres in convivio, Baccho canunt et libant viri, *H.* 306, 23 *seq.*
- Chalcidicus lapis, *E.* 525, 7.
- Chaldaeus, *J.* 517, 3.
- Chaones, *Parth.* 21, 4. Regis sui filium Cichyrum honorantes urbem Cichyrum condunt, *ib.* 20 *seqq.*
- Charito Aphrodisiensis, Athenagoræ rhetoris ὑπογραφεύς, *C.* 415, 1.
- Chemmis, vicus ad Nilum in colle munitus, dives, hominibus frequens, *H.* 255, 52 *seqq.*; stadii ferme centum a palude Βουκόλων ad meridiem distans, *H.* 257, 1 *seqq.*; 258, 30. *Memoratur* *H.* 300, 47; 321, 49; 327, 33. Chemmitis, *H.* 321, 15.
- Chilonis, uxor Cleonymi Laconis ex regio genere, ejus historia, *Parth.* c. 23, p. 17.
- Chium vinum ex Lacæna (vite), *Ach.* 39, 36.
- Chius Glaucus, *Ach.* 40, 16. Chius lapis, *E.* 524, 53. (Chius) insula, sub Cēnopione, feris infestata pacatur ab Orione, *Parth.* 16, 18. Chius (*vox depravata*) et Tyrus, *C.* 497, 31.
- Chloe, nomen pastorale, *L.* 133, 11.
- Chryseis, *Ach.* 32, 32; *E.* 565, 48.
- Cicada capta, ad canendum inclusa, *L.* 136, 6.
- Cichyrus, Chaonum regis filius, imprudens occidit Anthippen, *Parth.* 21, 11 *seqq.* Cujus de ea nece valde dolentis in honorem eo in loco condunt urbem Cichyrum, *ib.* 20 *seqq.*
- Cilices mercatores, *X.* 198, 41. Apud piratas Cilices Marti sacrum fit hostiis humanis, quomodo, *X.* 199, 21-29; 202, 24.
- Cilicia, *X.* 198, 44; 199, 15, 18, *etc.*; *C.* 462, 19. In Cilicia magistratus eligitur paci servandæ præpositus, εἰρήνης προστάτης, ἀρχων τῆς εἰρήνης τῆς ἐν Κιλικίᾳ, *X.* 199, 31; 206, 10.
- Cimmerii, apud quos Infera spectari possunt, *AD.* 507, 34 *seq.*
- Cinnamomifera regio, *H.* 382, 54. Cinnamomiferæ regionis sagittarii, reticulato tegmine capitis pro pharetra utentes et ex osse (ὀστέω) tergi draconis sagittam (ὀστέον) parantes, *describuntur* *H.* 383, 2-23. *Vide* Troglodytice.
- Circe, quomodo Calchum, regulum Daunium, amatorem tractaverit, *Parth.* c. 12, p. 11.
- Cirrha, *H.* 263, 4.
- Cirrhai sinus, *H.* 397, 38.
- Cius; ibi aliquamdiu degit Rhesus, *Parth.* 22, 30 *seqq.*
- Cladis in Ægypti paludibus *descriptio* *Ach.* 76, 6-33.
- Cleobœa, aliis Philæchme, uxor Phobii; ejus historia, *Parth.* c. 14, p. 12.
- Cleonymus Lacon ex regio genere, Chilonidis maritus, quare, post multa pro Lacedæmonis præclare gesta, in Epirum abierit ad Pyrrhum eumque ad Peloponnesum invadendam excitaverit, *Parth.* c. 23, p. 17 et 18.
- Climatis orientalis et meridionalis limes, *H.* 264, 11.
- Clite, Κλείτη, uxor Cyzici, Æneæ filii; ejus historia, *Parth.* c. 28, p. 19.
- Clitus, procus Pallenens, quomodo ea sit politus, *Parth.* 7, 8-31.
- Clymenus, Argivus, Telei filius, Epicastes maritus, pater Idæ, Theragiri, Harpalyces; ejus historia, *Parth.* c. 13, p. 12.
- Clytæmnestra occidit Agamemnonem, *Ach.* 32, 39.
- Cnidus, *X.* 189, 50.
- Codrus. Codro nobilior, *proverb.*, *Ach.* 100, 37.
- Cœlesyria, *C.* 485, 30.
- Colophon, ab Epheso octoginta stadiorum διαπλῶ distat, *X.* 186, 38. Ibi fanum Apollinis, *ib.* 37.
- Comœdia *citatur* *E.* 596, 24.
- Concordiæ, Ὁμονοίας, templum Mileti, *C.* 441, 53; in quo sponsas accipiebant ducturi, *ib.* 54 *seq.*
- Conops, servi nomen, *Ach.* 47, 51.
- Κόπος (Fatigatio) *describitur* *E.* 552, 26-35.
- Coptus, urbs Ægypti Æthiopiæ vicina, *X.* 208, 20; 209, 42; 213, 17, 52. Per eam multi transeunt in Æthiopiam vel Indiam profecturi, *X.* 208, 22 *seqq.*
- Corinthii, *C.* 486, 33. Corinthus Polybus, *Parth.* 19, 21. Corinthus Periander, *Parth.* 14, 37.
- Corinthus, *Parth.* 13, 17; *X.* 212, 15.
- Cornelius. *Vide* Gallus.
- Corythus, Alexandri et Cēones filius; ejus historia, *Parth.* c. 34, p. 22. Secundum Nicandrum, Alexandri filius ex Helena, non ex Cēnone, p. 22, 7 *seqq.*
- Cos, *X.* 189, 48.
- Creta, *Parth.* 22, 11; *Ach.* 27, 16; *X.* 218, 51; 219, 4, *H.* 311, 43; 312, 3; *C.* 445, 42; *AD.* 507, 31; insula dives et magna, *C.* 443, 10. In eam proficiscuntur Thessali, Admeti regis tempore, *Parth.* 6, 31 *coll.* 38. Creticæ urbes in Cydonem insurgunt, *Parth.* 22, 14.
- Cretinæum, locus in agrò Ephesino, quo habitatum concessit Leucippus, *Parth.* 6, 33.
- Crissæus sinus, *H.* 263, 4; 307, 20.
- Crocodilus *describitur* *Ach.* 79, 1-31. Habet tot dentes, quot dies anni, *ib.* 27. Crocodilus a dextra ad sinistram natans est mali ominis, *H.* 319, 25 *seqq.*
- Crœsus auxilia contra Cyrum contracta habet, *Parth.* 17, 30. Ejus filia Nanis Sardium arcem Cyro prodit, *ib.* 27 *seqq.* Crœsi currus, *E.* 530, 39. Creso opulentior, *proverbiate*, *Ach.* 100, 37.
- Crux pœna, *C.* 454, 45 *seqq.*; 456, 20 *seqq.*, 50. Quali modo noxii in Ægypto cruci suffigantur, *X.* 208, 34 *seqq.*
- Cursus armati certamen in Pythicis; ejus *descriptio*, *H.* 282, 46-283, 30, 44 *seqq.*
- Cyanippus, filius Pharacis Thessali, maritus Leucones, venationi vehementer deditus, quomodo uxorem perdidit et se ipse occiderit, *narratur* *Parth.* c. 10, p. 10.
- Cydon, pater Eulimenes, quam Aptero Cretensi despon-

- dit, *Parth.* 22, 11 *seqq.* Adversus eum insurgunt Creticæ urbes, *ib.* 14. Oraculum quale ei datum fuerit, *ib.* 15 *seqq.* Quid imperarit in filia immolanda, *ib.* 23 *seq.*
- Cyprus, *X.* 218, 51; 219, 5; *C.* 493, 50, 496, 1; 500, 14. Cyprus anguifera, *Parth.* 12, 12. Cyprii boves deformes, *Ach.* 46, 11.
- Cyrene, *Ap.* 626, b, 37.
- Cyrus in servitute natus, *C.* 447, 13. Primus Persarum rex, quæ de exercitu per imperium cogendo constituit, *C.* 482, 25-33. Sardium arcem capit per proditorem Nanidis, filia Cræsi, *Parth.* c. 22, p. 17.
- Cyzicus, Æneæ filius; duplex de eo historia, *Parth.* c. 28, p. 19.

D.

- Dædali manus, *proverbialiter*, *E.* 524, 42.
- Dæmonium homines ludificans, *H.* 300, 7-13.
- Danaen ab Jove amatam manebat arca et mare, *Ach.* 54, 34; 55, 5.
- Daphne, Amyclæ filia; ejus historia, *Parth.* c. 15, p. 13. Daphne Apollini amatæ mythus, *E.* 574, 40-50. Daphne, persequente Apolline, in laurum mutata, *Ach.* 30, 42 *seqq.*, beneficio Telluris, quæ eam suscepit, *E.* 597, 4 *seqq.*
- Daphneopolis, Apollini sacra, *de qua multa* *E.* 571, 47 *seqq.*, *haud dubie est* Daphne Syriæ. Ibi festum Apollinis ad aram Daphnæ amatæ proximam, *E.* 574, 39 *seqq.* Nulla ibi Diasia, *ib.* 9.
- Daphnis, Mercurii filius in Sicilia natus; ejus historia, *Parth.* c. 29, p. 20. Daphnis, nomen pastorale, *L.* 132, 25.
- Daphnius (Apollo), *E.* 584, 46; 587, 4; 589, 28.
- Dardanum oppidum, *Parth.* 14, 26.
- Dannii : eorum regulus Calchus, *Parth.* 11, 36, 37. Dannii invadunt insulam Circes, *Parth.* 12, 3.
- Delium templum suburbanum Naxi, *Parth.* 9, 22.
- Delphi, *H.* 252, 50, urbs Græca, cujus laus *celebratur* *H.* 262, 52-263, 3, 7-23, 40-45. Ei Parnassus imminet ut acropolis, *H.* 263, 9. Delphicus populus tubæ sono ad comitia (σφραγιστον ἐκκλησίαν) convocatus, *H.* 295, 46. Delphi peregrino, si cui intranti deus statim respondet, in area templi habitare concedunt, et publicis eum sumptibus sustentant, *H.* 263, 34-39. Donaria Delphici templi ex pilavi Phaylus, *Parth.* 18, 33. Templum ibidem Minervæ Προνοίας, *ib.* 30.
- Delta Ægypti, *Ach.* 68, 14 *et* 17.
- Delus : ibi agones musici et gymnici, ad quos theoriam mittunt Ephesii, *H.* 240, 9 *seqq.*
- Demetrius philosophus Ægyptius, *C.* 495, 40 *seqq.*
- Deucalion, Hellenis pater, *H.* 268, 39.
- Deus adversarius, ἀντίθεος, *H.* 287, 28.
- Dia, *Parth.* 11, 12.
- Diana, *H.* 225, 42; *E.* 579, 6; virgo, virginibus præsidens dea, virginum tutela, *Ach.* 69, 14; 104, 12; 116, 17 *seqq.* Per eam juvenis jurat virgini, *Parth.* 9, 31. Dianæ templum Delphis, *H.* 272, 26. Dianæ Delphicæ ζάκος, *H.* 410, 12; cujus vestis sacra qualis, *H.* 310, 44-48; 393, 44-46. Hujus ζάκουρου in festa pompa procedentis *descriptio*, *H.* 272, 30-273, 6. Eadem Delphis facem extollit armatis cursoribus, eorumque agoni præest, *H.* 280, 50-52; 297, 1 *et* 2; sinistra facem, dextra palmarum prætendens, *H.* 282, 10-15. Eadem innupta manet virgo, venationi dedita, *H.* 267, 54 *seqq.*; 269, 39. Dianæ sacerdotess feminæ castitate servant, *Ap.* 618, b, 31-33. — Dianæ Ephesiacæ sacerdos lauro cinctus, *Ach.* 111, 42. Ejusdem Magnæ deæ sacerdos femina castitatem servat, *Ap.* 626, 18 *seqq.*, 43. Dianæ festum Ephesi,

- in quo puellarum et epheborum pompa per stadia septem ad templum procedit, *X.* 183, 37-184, 4. In qua multitudine juvenili sponsas et sponso quæri mos erat, *ib.* 7 *seqq.* Ordo pompæ *exponitur* *ib.* 10 *seqq.* Quæ pompam ducebat, ea instar Dianæ exornata erat, canibus comitantibus, *ib.* 20-31. Dianæ Ιεροργία Ephesi per integram noctem in vino celebratur, *Ach.* 96, 2 *seqq.*; pervigilium *dicta* *ib.* 49; 97, 6. — Diana cur amaverit Daphnen, *Parth.* 13, 48. Diana quomodo Rhodopen virginem, venationum sociam, quæ Euthynico se dederat, puniverit, *Ach.* 123, 18-54. Diana venatoribus apparet, *C.* 416, 48. — Diana Scythica Tauris, *Ach.* 114, 43. — Dianæ fons, Rhenus, ibique statua Dianæ aurea, virginitatis puellarum index quomodo, *E.* 570, 39-571, 13; 595, 35, 38 *seqq.*; 596, 33 *seqq.* — *Adde* Byzantii.
- Diasia, festum Jovis, *E.* 523, 8; 526, 27-30, 44 *seqq.* Iis noctu fit Jovi, *E.* 559, 52 *sq.*; 556, 4; 562, 30. Diasiorum caduceator, κήρυξ, Jovis θεράπων, *E.* 534, 27, 38; 538, 6, 17, cum laurea corona et sacro πεδάλω, *E.* 540, 9, 10; 546, 46 *seqq.*; 548, 20, 29 *seqq.*; 572, 4; 573, 4-7. Quo ille venit, festum triduanum agitur, *E.* 539, 34-37; reduce ad suos, fit Jovi Σωτήρι, *ib.* 40.
- Διάκη, ὀρθάλμος, *H.* 308, 4 *seqq.*
- Didymel (Apollonis) oraculum, *Parth.* 3, 25.
- Dii quibus signis agnoscantur, quando humana forma induti ad nos veniunt, *H.* 278, 1-23. Dii ἔσται, *H.* 245, 2. Dii ξένιοι καὶ φίλοι, *H.* 320, 18. Dii φίλοι, *H.* 393, 49. Diis νογίσις τὰ κοιτάζι λιθανδum est, *H.* 273, 39 *seqq.* In quibus Mercurio, *ib.* 46. Dii ἐνόραιοι (finium præsidēs), *H.* 389, 13.
- Dimoetas, frater Trœzenis; ejus historia, *Parth.* c. 31, p. 20.
- Diodorus Elaïtes in Elegiis *excerptus* *Parth.* c. 15, p. 13. Diogenes Antonius se veteris comædiæ poetam dicit, 510. 46. Ἄπιστα sua se hausisse proficitur ex veteribus quorum nomina singulis libris præposuit, 510, 47 *seqq.*
- Diognetus, dux Erythræorum, socius Milesiorum, quos prodit ob amorem Polyerites, et interficitur, *Parth.* c. 9, p. 9 *et* 10.
- Diomedes Rhemus interficit, *Parth.* 22, 12. Diomedes et Acamas Helenam repetitum missi, *Parth.* 14, 15.
- Diores, Æoli filius, sororem Polymelam in matrimonium ducit, *Parth.* 4, 26.
- Dioscuri φιλάδελφοι, *E.* 596, 37.
- Docimus portus Mileti, *C.* 441, 28.
- Dorienses sunt Syracusii, *C.* 486, 38.
- Dryapes nymphæ, *L.* 154, 54; 162, 30.
- Dryas, procus Pallenes, quo astu effectum sit ut succumberet Clito, *Parth.* 7, 8-24.
- Dryas, pater Amphilochoi, *Parth.* 19, 23.

E.

- Ecbatana, *C.* 482, 19.
- Echenais nympa amabat Daphnidem, ejus consiliis non obsequentem, *Parth.* 20, 12 *seqq.*
- Echeneis, fons in Lelegum finibus, *Parth.* 11, 21.
- Echion, pater Epirus, *Parth.* 21, 23.
- Echo sive vocis imago *describitur* *L.* 162, 2-12, 18 *seqq.* Echo nympa, *L.* 145, 23; cujus fabula *narratur* *L.* 162, 29-49.
- Elaïtes Diodorus, *Parth.* 13, 43.
- Elea regio in Peloponneso, *Parth.* 13, 49.
- Elephantine, *H.* 355, 22; 376, 3, 10, 21; 378, 25; 379, 22, 38, 45; 409, 16; 410, 32.
- Elephantis descriptio et historia naturalis, *Ach.* 70, 23 *seqq.* De odore aromatico quem exhalat questio, *Ach.* 70, 51-71, 33. Elephas, quanquam cute præditus cuspidēs adversas frangente, ad pugnam ferro munitur, *H.*

- 382, 23 *seqq.* Elephantes turrati in pugna, *H.* 381, 29; 382, 13 *seq.*, 21 *seqq.* Elephantis formidant equi, *H.* 382, 15 *seqq.* Hippopotamus dici potest elephas Ægypti, *Ach.* 70, 16.
- Eleus fluvius (Alpheus), *Ach.* 38, 21.
- Eleusiniæ noctes, *C.* 466, 5.
- Elysium campus a poetis celebratus, *E.* 524, 13. Ibi et in *μακάρων* insula sunt heroes, *E.* 555, 3.
- Emesenus Heliodorus, *H.* 412, 35.
- Epebi pompam equestrem ducentes *describuntur* *H.* 271, 32 *seqq.*
- Ephesia (Ephesi regio), *Parth.* 6, 33.
- Ephesii, *H.* 240, 4; *Ap.* 618, a, 10.
- Ephesus, *X.* 183, 1, et sæpe in *Xenophonte*, *Ach.* 85, 26; 86, 15 et 32; 87, 41; *Ap.* 626, a, 35, 45 *seqq.* Ibi Dianæ templum agris propinquum, *Ach.* 112, 8. Hoc templum ingredi non licebat olim matronis ingenuis, sed solis viris, virginibus, et servabus fugitivis. Matrona ingressa morte plectebatur, *ib.* 9 *seqq.* Disceptatio cum hero servæ fugitivæ, quæ deæ serva addicebatur, si herus injuste egerat, *ib.* 13 *seqq.* In luco post templum Dianæ est spelunca mulieribus inaccessa, virginibus patens; in ea suspensa syrinx, *Ach.* 116, 31-34, ab ipso Pane confecta et ibi deposita; qui deus speluncam postea Dianæ donavit, ea conditione, ut solæ virginis intrent, *Ach.* 117, 30-35. Hinc in ea spelunca fit probatio virginitalis, quæ *explicatur* *ib.* 35-51. Templum Dianæ *memoratur etiam* *Ap.* 626, a, 36; b, 2; 628, b, 7. Ephesi ad sacerdotium Dianæ et Apollinis, lege jubente, admovent nobilissimi et ἀριούλεις, *H.* 240, 5 *seq.* Honor est annuus, et per theoriam Deli deponitur, *ib.* 7-11. Per temporis θεωρίας Dianæ supplicia omnia suspenduntur, donec sacrificiis defuncti fuerint οἱ θεωροί, *Ach.* 111, 45 *seq.* — *Adde* *Judicia*, *Lex*.
- Epicaste, uxor Clymeni, *Parth.* 12, 7.
- Epicureorum monumentum in horto suburbano Athenarum, *H.* 236, 45.
- Epimelides nymphæ, *L.* 155, 1.
- Epimetheus, *E.* 560, 41.
- Epiro, filia Echionis, cum Cadmo et Harmonia secedens ex Bœotia, deinde mortua sepeliebatur in querceto apud Chaonas: unde regioni, secundum nonnullos, accessit nomen Epiri, *Parth.* 21, 23-27.
- Epirus, *Parth.* 18, 2; *C.* 415, 12. *Vide* Epiro. Ibi oraculum (Dodonæum), *Parth.* 4, 40.
- Equus generosus in pompa *describitur* *H.* 272, 9-17.
- Equi formidant elephantos, *H.* 382, 15 *seqq.* Equi Armenii, *H.* 355, 8.
- Eresius Phantias, *Parth.* 7, 32.
- Eriphyles monile, *Ach.* 32, 30, in templo Minervæ Προνοίας Delphico positum, a Phayllo ablatum, *Parth.* 18, 30 *seqq.* Ipsius Eriphylæ sors, *ib.* 35 *seqq.*
- Eriippe, Xanthi Milesii uxor, ab Aristodemō Gythymia vocata; ejus historia, *Parth.* c. 8, p. 8 et 9.
- Eris in nuptiis Thetidis, *C.* 416, 53; convivium turbans, *E.* 530, 53. Ejus malum, *ib.* et 531, 1, 2.
- Erythia, *Parth.* 20, 21.
- Erythraei, socii Milesiorum contra Naxios, duce Diogneto, *Parth.* 9, 23.
- Euanthes pictor: ejus tabulæ duæ Pelusii in Jovis Casii dedicate *accurate describuntur*, Andromeda, *Ach.* 59, 17-60, 26; Prometheus, 60, 27-54.
- Eulimene, Cydonis filia; ejus historia, *Parth.* c. 35, p. 22.
- Euiippe, Tyrimnæ filia; ejus historia, *Parth.* c. 3, p. 4, 5.
- Eupis, filia Træzenis, uxor Dimæta; ejus historia, *Parth.* c. 31, p. 20.
- Euphronior (ἐν) Ἀπολλοδώρῳ *excerptus* *Parth.* c. 28, p. 19. Idem (ἐν) Θοράκι *excerptus* *Parth.* c. 13, p. 12, et c. 26, p. 19.
- Euphrates, *C.* 462, 22, 40, 46; 482, 20, 23; 484, 37, 48, etc. Euphrates et Tigris insulam efficientes, *J.* 517, 41.
- Euripides *suppresso nomine citatus* *E.* 530, 44; 533, 20, 21; 538, 32, 33; 543, 22; 547, 6; 548, 40; 549, 4; 560, 14 *sq.*, 28 *sq.*, 31; 563, 16; 572, 59, 61; 573, 34, 44; 575, 31, 32, 48; 583, 20, 21; 585, 13, 14.
- Europa (terra), *Parth.* 5, 23.
- Europa, *C.* 467, 18; a Jove rapta, *Ach.* 46, 19. Europæ raptæ pictura *ultrius describitur* *Ach.* 27, 13 *seq.*
- Euryalus, filius Ulyssis ex Euipe Tyrimnæ filia, quomodo perierit, *Parth.* 5, 1 *seqq.* Sophoclis fabula, *ibid.*
- Eurycles Græcis dicitur gastrimythus, *J.* 518, 18.
- Euthynicus, juvenis Ephesus, venationis studiosissimus, irata Venere in Rhodopidis amorem incidit, *Ach.* 123, 28-53.

F.

- Fabula de leone, culice et araneo, in qua leonis et culicis faceta descriptio, *Ach.* 48, 36-49, 24. Fabula de leone, elephante et culice, *Ach.* 48, 12-31.
- Fama, filia Calumnix, *Ach.* 99, 40 *seqq.* Famæ ala celerissima, *Ach.* 113, 37.
- Faustinus, cui Antonius Diogenes librum suum mittit, 510, 43.
- Flores qui sint veris πρωτοφορήματα, *L.* 159, 2.
- Fons amatorius, *J.* 521, 37.
- Fortuna dea, Τύχη, *Ach.* 71, 54; 73, 19 et 29; 77, 10, etc.; βάσκανος, *C.* 427, 5; 454, 7; φιλόκωνος, *C.* 457, 24.
- Fruentum ingens Meroæ, *H.* 391, 24-27.
- Furia, *H.* 248, 26; 252, 21; 234, 42. (Furiæ) *descriptio*, *Ach.* 29, 37 *seqq.* Furiæ, *E.* 556, 48. Furiarum epulum, Furiarum mensa, *proverbialiter*, *Ach.* 82, 2; *E.* 572, 29.

G.

- Galli gallinæci qua causa mane canant, *H.* 237, 51 *seqq.*
- Galli. Gallicus sacrificii ritus, *Parth.* 9, 11 *seqq.* Gallorum incursiones per Ioniam Asiæ, *Parth.* 8, 9. Miletii per Thesmophoria festum mulieres multas abducunt, *ib.* 10 *seqq.* Eorum hospitalitas (φιλοξενία), *ib.* 26. Nobilissimum factum Galli principis, *ib.* p. 8, 26-9, 17.
- Gallus. Cornelius Gallus, poeta Romanus: hunc Parthenius suam collectionem ἐρωτικῶν παθημάτων mittit et inscribit, *Parth.* 3.
- Ganymedes pastor, Phrygius juvenis, a Jove raptus, cuius in cælo fit pocillator, *L.* 172, 48; *Ach.* 54, 36 *seqq.* 45, 49 *seqq.*
- Gergithius. *Vide* Cephalo.
- Geryonis boves, *Parth.* 20, 22.
- Getæ, *AD.* 509, 7, 18.
- Glauci Chii crater, *Ach.* 40, 16.
- Gorgonis caput terribile, *H.* 287, 16; scutum Persei, *Ach.* 60, 13 *seqq.* Gorgonis caput in clypeo Minervæ, *H.* 272, 3.
- Græca lingua etiam apud Gymnosophistas et Æthiopiæ reges in honore est, *H.* 387, 47 *sq.* Græcus vestitus, *H.* 258, 39 et 48; splendens, *ib.* 49.
- Græcanici dii, Ἕλληνοί, *H.* 260, 9; 300, 43; *C.* 497, 4.
- Græcum mare, *C.* 461, 41.
- Gratiæ, *E.* 553, 15; 568, 39. Χαρίτων λιμῶν, *proverbialiter*, *E.* 530, 50; *item* Χαρίτων μαίεμα, *E.* 579, 42.
- Gymnasium balneo junctum, *Ap.* 614, b, 4-27.
- Gymnosophistæ, *H.* 391, 33, 51; 394, 15; 396, 28; qui Meroæ in Panio habitabant, *H.* 390, 17 *seq.*; Æthiopo regi σύνετροι et σύμβουλοι, *H.* 389, 23 *seq.* Gymnosophistæ non victimis sed solis precibus et odoramentis

- sacrum faciunt, *H.* 394, 23 *seq.* Græcæ linguæ student, *H.* 387, 47. Unum ex eorum præceptis, *H.* 266, 22 *seqq.*
- Gynæcei alicujus dispositio, et custodia per noctem, *Ach.* 47, 34-51.
- Gythymia. Vide Erippe.
- H.
- Hæro, Ἀρῶ, filia CEnopionis et Helices nymphæ; ejus historia, *Parth.* c. 20, p. 16.
- Halicarnassus, *Parth.* 12, 29.
- Haloëus Thessalus, maritus Iphimedæ, pater Pancratūs, *Parth.* 16, 12.
- Harmonia. Vide Cadmus.
- Harpalyce, filia Clymeni et Epicastes; ejus historia, *Parth.* c. 13, p. 12.
- Hasta, Martis stilus, *E.* 529, 12.
- Hecate invocata ad magicum opus, *Ach.* 65, 22.
- Hecatombam deducens pompa *describitur H.* 270, 20 *seqq.*; ipsa hecatomba, *H.* 273, 51-274, 7.
- Hegesippus in Milesiacis *excerptus Parth.* c. 16, p. 14. Idem in Παλληνακοῖς; *excerptitur Parth.* c. 6, p. 6 *et* 7.
- Helena, *Parth.* 22, 2; *C.* 434, 21; a Paride rapta, *C.* 464, 13 *seqq.*, a Græcis per legatos repetitur, *Parth.* 14, 15. Helenæ nuptiæ Trojæ excidium, *Ach.* 32, 36. Helenam duxit Paris, *Parth.* 5, 28. Helena secundum Nicandrum mater Corythi, *Parth.* 22, 5 *seqq.*
- Helicaon, frater Hicetaonis, *Parth.* 17, 6.
- Helice nympa, ex CEnopione mater Hærūs, *Parth.* 16, 15.
- Heliodorus, Theodosii filius, Phœnix Emesenus, ex Solis prosapia, 412, 35.
- Heliopolis, *Ach.* 68, 15. Eo venit phœnix, ibique sepelitur hæc Solis avis, *Ach.* 68, 45 *et* 52.
- Hellamene, mater Anthei ex rege Assesi, *Parth.* 13, 36.
- Hellanicus in Troicis *excerptus Parth.* c. 34, p. 22.
- Hellen, Deucalionis filius: ab hoc Ænians, *H.* 268, 39.
- Hemithæa, Staphyli filia, Bybasti cum Lyrco concumbit et ex eo gravis fit, *Parth.* 4, 1 *seqq.*
- Hephæstio (Alexandri amicus), *AD.* 511, 9.
- Heraclea, urbs Italiæ, *Parth.* 7, 32; ejus tyrannus (Archelaus), *ib.* 40, quomodo interfectus et respublica instaurata, *ib.* 47 *seqq.* Lex Heracleæ obtinens de ovibus agendis, *Parth.* 8, 7.
- Heracleoticum ostium Nili, *H.* 225, 4; 246, 13; 314, 40.
- Hercules, ex Erythia redux, in Celtis Britanniam Celtafinem compressit: unde natus Celtus, *Parth.* c. 30, p. 20. Hercules Omphalæ venditus per Mercurium, Jovis jussu, *Ach.* 41, 27. Hercules per ignem in cœlum abiit, *Ach.* 55, 4; immortalis, *E.* 596, 40. Hercules Argivus, *Ach.* 59, 24, aquilam occidens Promethei jecus vorantem, pictura Euanthis, *ib.* *et* 60, 28-54. — Hercules Tyrius, *Ach.* 44, 50 *et* 53. Herculi celebratum convivium cum libiarum cantu, *H.* 292, 53, a Tyriis nautis, 293, 14 *seqq.*, ad faustum iter obtinendum, *ib.* 30. Herculis festum, Ἡράκλεια, Tyri celebratum, *Ach.* 112, 29. — *Jusjurandum*, per Herculem, *Ach.* 89, 47.
- Hermæ in triviis, *H.* 301, 3.
- Hermesianax *excerptus Parth.* c. 22, p. 17. Idem in Leontio *excerptitur Parth.* c. 5, p. 6.
- Hermocrates, prætor Syracusanorum, victor Atheniensium, *C.* 415, 3 *seqq.*; 485, 6 *seqq.*; qui trecentas naves Atheniensium destruxit in pugna navali, *C.* 424, 19. Hule, Siciliæ maxime partis prætori, Persarum rex quotannis munus mittere ob Athenienses devictos *dicitur a Char.* 434, 30-34. Hermocratis sepulcrum ad mare, a navigantibus procul conspectum, *C.* 421, 9 *seqq.*
- Hermupolis Ægypti, *X.* 208, 13.
- Heroes ubi post mortem versentur, *E.* 555, 34. Vide Academia.
- Hesiodus *citatur H.* 234, 32; *E.* 541, 54. Sine nomine *citatur Ach.* 32, 19 *seqq.*; *E.* 527, 31-33; 544, 29, 41, 44 *seqq.*; 553, 19. Hesiodi cornix annosa, *Ach.* 70, 29.
- Hicetaon, filius Lepethymni et Methymnæ, ab Achille in Lesbo interfectus, *Parth.* 17, 4 *seqq.*
- Hicems *describitur L.* 155, 43 *seqq.*
- Hilebia, Εὐλεία, Ægiali regis Cauni filia, Lyrco nupta, nullos ex ea liberos suscipienti, *Parth.* 3, 19 *seqq.* Constans ejus fidelitas in maritum, p. 4, 17.
- Hippiarius, puer formosus Heracleæ in Italia; ejus historia, *Parth.* c. 7, p. 7 *et* 8.
- Hippiarius, Syracusarum tyrannus; ejus historia, *Parth.* c. 24, p. 18.
- Hippocles Nelida, *Parth.* 13, 9.
- Hippocrates *suppresso nomine citatus E.* 528, 9.
- Hippolytus, *H.* 231, 21; pulcher, *C.* 415, 15; amore Phadræ occubuit, *Ach.* 32, 39.
- Hippopotamus, quem Ægyptii vocant Nili equum, *describitur Ach.* 69, 35-46. Ejus mores, et quomodo capiatur, *Ach.* 70, 1-16. Est quasi elephas Ægyptius, secundum ab Indico locum obtinens, *ib.* 16.
- Histrionum gladius in manubrium condens ferrum, *Ach.* 66, 22-31; *ib.* 46-67, 3.
- Homerus: ejus μεγαλοφωνία, *E.* 596, 27. Homeri poemata in theatris recitant, heroica armatura induti, *Ach.* 66, 11 *seqq.* Homeri pugna apri cum leone canitur a puella ad citharam, *Ach.* 39, 15. Homerus Ægyptius, *H.* 269, 2, et sacra doctrina institutus, symbolice nonnunquam loquitur, *H.* 278, 15 *seqq.*; et esse Ægyptium Thebanum, Mercurii filium, argumentis *demonstratum in Heliodorus* 278, 30-279, 3. Homeri versus de raptu Ganymedis, *Ach.* 54, 30; de Thraciis equis, *Ach.* 46, 16. Alii ejus versus *citantur H.* 260, 1; 272, 25; 277, 48; 278, 19 *seqq.*; 282, 52; 283, 37; 286, 20; *C.* 420, 2; 431, 10 *seqq.*; 453, 41; 467, 50, 52. Sine nomine *poeta citatur H.* 234, 41; 257, 11; 306, 10; 398, 22; *C.* 416, 36; 419, 6-8; 437, 19 *seqq.*; 446, 45 *seqq.*; 447, 33; 453, 4 *et* 18; 457, 45; 459, 17; 461, 19; 463, 42 *seqq.*; 466, 16; 473, 25 *seqq.*; 474, 26; 475, 17; 477, 50-52; 485, 16 *seqq.*; 486, 24 *seqq.*; 487, 19, 25; 493, 11; 497, 37; *E.* 527, 24; 529, 32; 532, 45; 535, 49; 538, 11, 28, 35; 539, 43; 545, 3; 548, 35; 554, 5; 555, 25; 557, 5; 566, 25; 570, 15 *seqq.*; 572, 25; 576, 23; 558, 28; 559, 47; 565, 7, 8; 579, 15; 587, 2, 7; 589, 29.
- Ὁμόνοια. Vide Concordia.
- Hora: (ὥρα), pulchræ, *L.* 166, 47.
- Horti (παρδείσου) *descriptio, L.* 167, 15-168, 3; *Itemque L.* 143, 43-53. Horti (κῆπου) *descriptio, E.* 524, 1-19; 528, 11 *seqq.*
- Hospitis peregrini receptio *describitur H.* 259, 24-35.
- Hyacinthus in plantam mutatus, *E.* 597, 6 *seq.* Flores hyacinthi, *H.* 265, 43-45.
- Hymenæus quali modo canitur ad ipsas fores thalami, *L.* 179, 38 *seqq.*
- Hypata, Ænlanum metropolis, unde dicta sit ambigitur, *H.* 268, 41-44.
- Hypsireon Milesius; ejus uxor Neera adultera Naxum abit; eaque non dedita, maritus bellum movet Milesiorum contra Naxios, *Parth.* c. 18, p. 15 *et* 16.
- Hypsipylus in loco corrupto *Parth.* 17, 7.
- Hyrcanium mare, *AD.* 507, 11.
- Hyrcanus, canis nomen, *J.* 520, 43.
- Hyrieus, pater Orionis, *Parth.* 16, 16.

I.

Iacchum canere et εὐάζειν, *L.* 158, 37.
 Iamblichus Babylonius Antonino et Vero Parthici belli exitum prædicit, *J.* 518, 27-33.
 Iapetus : Ἰαπετὸς χρόνος, *E.* 531, 22.
 Iason et Argonautæ inscienties occiderunt Cyzicum, *Parth.* 20, 2 *seqq.*
 Iberia; ibi civitas ejus incolæ noctu vident, cæci interdiu, *AD.* 508, 14 *seq.*
 Ibericus fluvius magnus, ejus undæ citharæ sonum edunt, *Ach.* 45, 29-35. Iberica amethystus, *H.* 305, 20 *seqq.*
 Icarus, ex Atheniensium fabula, olim Bacchum exceperit, *Ach.* 39, 40.
 Icarus, *E.* 596, 48; per mare, cui nomen dedit, immortalis, *ib.* 48-50.
 Icarus insula; ejus vinum, *Ach.* 39, 37.
 Ida mons, *Parth.* 5, 13, 18.
 Idas, filius Clymeni, *Parth.* 12, 8.
 Illyris regio, *Parth.* 6, 43.
 Inachus, rex Argorum, mittit qui filiam suam, Io, a prædonibus ablatam quærerent, *Parth.* 3, 13 *seqq.*
 Incantatio sanguinem ex vulnere fluentem sistens, *H.* 384, 16.
 Indi prorsus nigri, *Ach.* 61, 12, quibus ibi opponitur Αἰθίοψ νόθος. Indi victi a Baccho, *L.* 167, 47. Indæ mulieres ex arboribus vestes texunt, *Ach.* 59, 52 *seq.*
 India, soli proxima, calidiore luce fruitur; inde Indis corpus ferrei coloris, *Ach.* 71, 7-10; ubi nigra rosa Indorum *describitur lin.* 11-20. India aurifera, *Ach.* 45, 36. Ἰνδική, *X.* 208, 23. Indicæ rex aliquis, *X.* 207, 4. Indici elephas, *Ach.* 70, 17. Indicæ plantæ, *H.* 265, 30. Indici lapides, *H.* 366, 21. Indica amethystus, *H.* 305, 32. Indica aromata, *Ach.* 70, 52. Indicæ merces, *H.* 293, 16.
 to Argiva, Inachi filia, a prædonibus abducta, *Parth.* 3, 12.
 Iones, *Ach.* 100, 28; *H.* 240, 4. Iones dispersi, in Caunum collecti a Cauno, Mileti filio, *Parth.* 11, 6. Iones τρωπῶντες καὶ ἀπράγμονες, *C.* 424, 48 *seq.*
 Ionia, *X.* 183, 5; *Ach.* 122, 32; *C.* 428, 45; 431, 54, *etc.*; 502, 54; dives, *C.* 424, 48. Ionia a Gallis vastata, *Parth.* 8, 9.
 Ionium mare, *H.* 307, 18; *C.* 443, 5, 14; 445, 42; 446, 18.
 Iphimeda, uxor Halœi Thessali, *Parth.* 16, 12.
 Ἰσχυός. *Vide* Robur.
 Isidora, soror Antonii Diogenis, *AD.* 510, 44, 54.
 Isis Aegyptia, *H.* 225, 42; *σεμνή*, *X.* 186, 49. Isis sive Tellus, amat et absentem luget Osirin, id est Nilum, *H.* 377, 44 *seqq.* Isis templum in Catadupis, *H.* 267, 7 et 13. Isis templum Memphi, *H.* 238, 4-9; 214, 12; 332, 35; *X.* 209, 34; Ἰσειον, *H.* 338, 3; 340, 8. Isis sacra ipsa urbs Memphis, *X.* 208, 16. Isis propheta, *H.* 202, 13, cui coma sacra, intonsa, *H.* 336, 22. Ἐμφύχων et vini abstinentes vivit Isis propheta, *H.* 277, 10-12. Ex lege in propheta succedit filius major, *H.* 338, 20. Pars templi prophetis attributa, *ib.* 26 *seq.* Mortuo propheta, per septem dies templum ἄσπατον aliis præter sacerdotes, *H.* 340, 35. Lege sacra vetitum ut propheta ploretur, quippe meliorem sortem nactus, *H.* 341, 1 *seqq.*; 343, 38 *seq.* Isidi dedicata sive sacra virgo, *X.* 207, 14, 19. *Jusjurandum*, per Isidem, *H.* 277, 4. — Isis templum Alexandriæ, *Ach.* 86, 10; 93, 36; item Rhodi, *X.* 221, 31, 37, 40.
 Isthmus Peloponnesi, *H.* 307, 22.

J.

Italia, *Parth.* 8, 21; *C.* 415, 12; 425, 46; 443, 4; *X.* 210, 6; 215, 6, 20, 37, *etc.*; *AD.* 508, 40.
 Italiota (Rheginensis), *C.* 417, 7.
 Ithaca, *Parth.* 5, 2; *H.* 311, 29.
 Ilys (Iusciniarum cantus), *L.* 159, 8.
 Judicia. Ephesi πρόεδρος in capitalium causarum judicio ex lege habebat συμβούλους ἐκ γερανιτέρων, *Ach.* 111, 27 *seqq.*; 121, 5; vel παρέδρους, *ib.* 111, 31; 119, 7, 17 *seq.*, 22; 120, 49, *etc.*
 Juno, *Ach.* 54, 50. Ei sacra Samos, *X.* 189, 27. Junonis nuptiæ, *proverbialiter*, *E.* 530, 51; 596, 17.
 Juppiter a capra nutritus, *L.* 136, 41. Juppiter ob mulierem mugit, saltavit Satyrus, se fecit aurum, *Ach.* 54, 47 *seqq.* Mercurium jussit Herculem vendere Omphalæ, *Ach.* 41, 27. Jovis προμήθεια, *E.* 559, 44; 560, 44. Jovis Μελιχίου et Jovis Οὐρανίου templa Alexandriæ, *Ach.* 80, 17. Jovis Casii, dei fatidici, statua in Pelusio *describitur Ach.* 59, 9 *seqq.*; ejus templum, *ib.* 16 *seqq.* Juppiter Ἰεταρῆος, *Parth.* 15, 42. Juppiter Ἰκέσιος, *H.* 259, 37. Juppiter Ξένιος, *Parth.* 12, 35; 13, 22; 15, 43; *H.* 259, 33, 36; *Ach.* 44, 15; 65, 3; 67, 12; *E.* 550, 7, 17; 552, 18, 50; 554, 29, 47; 557, 44; 591, 1. Jupiter Πάτριος, *E.* 558, 10. Juppiter Σωτήρ, *L.* 175, 18; *E.* 560, 47. Jovi Σωτήρι bibere, *E.* 527, 50. Jovi Σωτήρι sacrificabatur in fine Diasiorum, *E.* 539, 40; 552, 40; 555, 11. *Vide* Diasia. Jupiter Φίλιος, *E.* 538, 30; 533, 43. Ἐβῶλον Διός, *proverbialiter dictum*, *E.* 530, 50.
 Justitiæ (Θέμιδος) statua allegorica *describitur E.* 529, 38-47; 530, 30-36.

L.

Lacænae dictum : ἡ τὰν, ἡ ἐπὶ τὰν, *E.* 566, 3, 4. Lacæna canis, *E.* 578, 49. Lacæna (vitis) in Chio, *Ach.* 39, 36. Lacedæmon, *X.* 212, 11 et 31.
 Lacedæmonii, *C.* 486, 32.
 Laconica, *Parth.* 13, 46. Laconicus lapis, *E.* 524, 52.
 Lampsaceni colunt Priapum, *Ap.* 620, b, 28.
 Lampetus heros in Lesbo interfectus ab Achille, *Parth.* 17, 3.
 Laodice Troica; ejus historia, *Parth.* c. 16, p. 14.
 Laodicea Syriae, *X.* 208, 5; 210, 13.
 Laomedonti serviens Apollo, *L.* 171, 24.
 Lapis insularis, *E.* 524, 48. *Vide* Chalcidicus, Chius, Laconicus, Pentelicus, Thessalicus.
 Lapitharum et Centaurorum pugna, *H.* 272, 1.
 Larissa, filia Piasii, Cyzici uxor seeundum nonnullos, *Parth.* 19, 38.
 Latona περὶ καλλιτεκνίας contendit cum Niobe eamque punit, *Parth.* 21, 31 *seqq.*
 Laurea corona virginea, rosca amaris, *E.* 573, 40, et alibi *apud eundem*. Laurea corona calduceatoris Diasiorum, *E.* 540, 9; 546, 46; 548, 20, 29; 572, 4.
 Leda, *C.* 453, 37.
 Leleges : in eorum regione Caunus condita, *Parth.* 11, 21. Lelegea vestis, *Parth.* 13, 35.
 Lesbus insula, *Parth.* 19, 1; *X.* 201, 36; 222, 43. Ibi lucus Nympharum, qui, cum tabula picta ibi consecrata, *describitur L.* 131, 1-12. Lesbus ab Achille direpta, *Parth.* 19, 12; 16, 29 *seqq.* *Vide* Trambelus. — Lesbios, *H.* 342, 10. Lesbia vitis, valde humilis, *describitur L.* 143, 5-9. Lesbium vinum, ἀνθοσμάς, *L.* 170, 19.
 Leonidæ trecenti, *C.* 478, 4.
 Leontini, *AD.* 508, 54. Eorum tyrannus, *ib.* 43.

- Leontium, titulus carminis Hermesianactis, *Parth.* 6, 1.
 Leonto, urbs Ægypti, *X.* 208, 18.
 Lepethymnus, ex Methymna pater Hicetaonis et Helicaonis, *Parth.* 17, 4.
 Leucippus, CEnomai filius, ejus historia, *Parth.* c. 15, p. 13.
 Leucippus, Xanthili filius, ex Bellerophonis prosapia; ejus historia, *Parth.* c. 5, p. 6.
 Leucone, uxor Cyanippi, in Thessalia; ejus historia, *Parth.* c. 10, p. 10.
 Leucophrye, Mandrolyti filia, Leucippi amore cives prodiit, *Parth.* 6, 35.
 Lethe : λήθης κρατήρ ἐν Ἄδου κινώμενος, *E.* 596, 36.
 Lex : ὁ νόμος, lex nautica in tempestate, *E.* 565, 30 *seqq.* Lex Ephesia : qui se ipse cædis accusaret, morte esse puniendum, *Ach.* 111, 33.
 Libri in initiationibus : ἐπὶ σοὶ βίβλιον κατεμύθησεν τὸν Ἐρωτα, *E.* 553, 42.
 Libya, *C.* 443, 4.
 Libyca palus condens aurum, quod extrahunt Libycae virgines, quomodo, *Ach.* 45, 35-47.
 Libyes, *H.* 311, 51; 380, 10; 382, 51.
 Licymnius Chius, poeta lyricus, *excerptus Parth.* c. 22, p. 17.
 Locrensiis montes, *H.* 294, 26. Locrensis rosa, *E.* 581, 15.
 Lueta *accurate describitur H.* 407, 15-408, 2.
 Luetus publicus *describitur Ap.* 612, h, 15-18. Luetus vehemens *pingitur E.* 586, 7 *seqq.*
 Lunæ Æthiopes sacrificant boum jugum, quare, *H.* 392, 14 *seq.*; 404, 34. *Vide Æthiopes.* Lunæ porta Alexandriae, *Ach.* 79, 37.
 Lupus : ad lupos capiendos fossæ deprimuntur et lignis frondibusque leguntur, *L.* 134, 19 *seqq.*
 Lycastus amat Eulimenen, Cydonis filiam, *Parth.* 22, 11. Quare eam ab se corruptam palam professus fuerit, *ib.* 20 *seqq.* Ab Aptero per insidas occiditur, *ib.* 26.
 Lycia, *X.* 197, 48; *C.* 426, 48.
 Lycii, *Parth.* 6, 4.
 Lycurgus vinctus, *L.* 167, 46.
 Lycurgus Spartiata amatus Apollini Delphico, qui intranti statim responderit, *H.* 263, 36.
 Lydiæ satrapa, *C.* 453, 33. Lydiæ et Ioniae satrapa, *C.* 459, 35 *seq.*; 53 *seq.*; inaximus eorum qui a Rege milituntur ἐπὶ θαλάτταν, *ib.* 36 *seq.* Lydiæ mulieres ebur inficientes, *Ach.* 30, 13. Lydica tapetia et stragula, *H.* 346, 46. — Lydiaca scripsit Xanthus, *Parth.* 21, 28.
 Lyræ canentis ornatus, *Ap.* 615, b, 18 *seq.*
 Lyrus, Phoronei filius : ejus historia, *Parth.* c. 1, p. 3 et 4. Nicænetus « ἐν τῷ Ἀλύρκῳ » *excerptus Parth.* c. 1.
- M.
- Magi locustarum, leonum, murinum, *J.* 518, 13. Magi grandinis, serpentium, divinationis ex mortuis, engastrimythi, *ib.* *lin.* 15-19.
 Mælea, *H.* 293, 22.
 Maliacus sinus, *H.* 268, 40; 269, 5.
 Mandrolytus, pater Leucophryes, *Parth.* 6, 35.
 Marathonica pugna, *C.* 481, 23.
 Mare : per mare *juratur X.* 191, 3; *C.* 440, 41.
 Margaritæ præstantes, *H.* 265, 39-41.
 Maroneum vinum, in Thracia, *Ach.* 39, 36.
 Mars et Venus amantes, *X.* 187, 32-34. Martis simulacra apud Cilices piratas, *X.* 199, 22. Ejus sacri ritus crudeliter, *ib.* 13-28; 202, 24. Martis stilos hasta, *E.* 539, 12.
 Marsyas suspensus, *L.* 169, 41. Marsyas arbori alligatus fingitur a χοροπλάθει, *Ach.* 63, 50.
 Massagetæ, *AD.* 509, 4.
 Massilia, *Parth.* 8, 23.
 Mazacus, Cappadociae urbs magna et pulchra, *X.* 200, 21 et 28.
 Medea Scythica, τεκνοκτόνος, *C.* 437, 3 *seq.*
 Medi, *C.* 484, 11; 486, 8; 489, 25; *H.* 380, 6; 381, 20; 383, 32.
 Mel novum iusanire facit, *L.* 139, 53. Mel ἐξ ἐρπετῶν τροφῆς venenatum et ventris profluvium efficiens, *J.* 516, 12 *seqq.*
 Meliæ. *Vide Nymphæ.*
 Meliginis insula, in qua ventorum rex Æolus, *Parth.* 4, 24.
 Melissus, ex Pirene pater filii (Actæonis), *Parth.* 13, 15 *seqq.*
 Memnon. *Vide Æthiopia.*
 Memphis, *Ach.* 74, 15; *H.* 303, 21; 331, 42, 47, *etc.*; sedes satrapæ Ægypti, *C.* 481, 49; *H.* 328, 30; 329, 9, 17; qui, absente rege, ipse in regia habitabat, *H.* 332, 21 *seq.* Urbs Isidi sacra, *X.* 208, 15 *seq.*; 209, 33. Ibi Isidis et Apidis templa, *X.* 214, 12 et 25. Ibi propheta Isidis, ὁ ἐν Μέμφει προφήτης, sacerdotio hereditario fungens, *H.* 238, 40 *seq.*; 246, 22; 261, 40 *seq.*; 262, 13. Memphis habebat puteum νελομέτριον, *H.* 385, 1.
 Menandri versus *suppresso nomine citatus C.* 461, 34.
 Mende Ægypti, *X.* 208, 16.
 Menelaus Helena maritus, *C.* 434, 20; 464, 13. Nili fossam fecit, *X.* 208, 14.
 Menesthius, filius Sperchei et Polydoræ Pelei filiae, cum Achille in Trojana expeditione, dux principis partis Myrmidonum, *H.* 269, 9-13.
 Mensis : mensium anni duodecim pictura allegorica *describitur E.* 540, 43-544, 45.
 Mercurius Jovis jussu Herculeum vendidit Omphale, *Ach.* 41, 27. Mercurii filius Daphnis Siculus, *Parth.* 20, 8. Mercurii filius Homerus, *H.* 278, 35. Mercurio Lesbii in convivio libant ex ultimo cratere, *L.* 178, 12 *coll.* 5. Mercurii est ars ἐναγώνιος, *H.* 407, 30. Mercurio veloci carus Anthus, *Parth.* 13, 19. Mercurius deus forensis et ἐμπορικὸς, *H.* 305, 5-7; 306, 11 *seqq.* Mercurius κερφόρος, *H.* 323, 12. Mercurius λόγιος, *H.* 306, 51 *seq.*; 307, 1. Ἐρμού γραφεῖ, *E.* 597, 21. Mercurius præsertim invocatur a cubitum euntibus, ut εὐδύνειρον nothem præstat, *H.* 273, 46. Ἐρμού ἀπόντιον, *proverbialiter dictum, E.* 545, 20. — Philetas in libro « Ἐρ-
 « μῆ » *excerptus Parth.* c. 2, p. 4.
 Meroe, *H.* 386, 52; 388, 3; 389, 22; 390, 5. Est metropolis Æthiopum : ejus situs, forma, magnitudo, præterea arborum, frumenti, arundinis in ea ingens amplitudo *describitur H.* 391, 10-28. Meroe item ut Syenæ (quod *vide*) sol examissim in vertice, *H.* 385, 17. Ibi in Panis luco habitabant gymnosophistæ, *H.* 390, 17 *seq.* Meroe erant viri gravis armatura et stataria pugnae scientes, *H.* 381, 21 *seqq.*; 383, 35.
 Messenius (Messanius Siculus), *C.* 421, 25.
 Metapontum, Μεταπόντιον, *AD.* 509, 2.
 Methymna, ex Lepethymno mater Hicetaonis, *Parth.* 17, 5.
 Methymna urbs, *L.* 150, 11; 151, 34; 155, 39. Methymna ab Achille obsessa et a Pisidice prodita, *Parth.* 16, 32 *seqq.*; 17, 15 *seqq.*
 Methymnael, *L.* 146, 38; 147, 11, *etc.*; 155, 19 *seqq.*
 Milesia (regio Mileti), *Parth.* 8, 13.
 Milesii sub imperio Phobii Nelidæ, *Parth.* 12, 30; deinde Phrygii, *Parth.* 13, 5. Milesii Naxum acriter obsidentes qua ratione perierint *narratur Parth.* c. 9, p. 9 et 10. Milesii ab Hypsicreonte, injuriam passo, permoti ut Naxii bellum inferrent, *Parth.* 16, 5. Milesii quo-

- modo celebrant Thargelia, *Parth.* 9, 44 *seq.* — Milesius Hypsicreon, *Parth.* 15, 34.
- Miletus condidit urbem Cœnium, et e Tragasia, Celæntis filia, genuit Caunum et Byblidem, *Parth.* 11, 1 *et* 7 *seqq.*
- Miletus urbs, *C.* 424, 53; 428, 20; ibi portus multi, *C.* 429, 6; quorum unus Docimus dictus, *C.* 441, 28.
- Mileti nuptiæ fiebant in Ὁμονοίας templo, *C.* 441, 53 *seqq.* Ibidem Thesmophoria celebrantur in loco qui non procul abest ab urbe, *Parth.* 8, 10. Ex hoc loco per invasionem Galli multas mulieres abduxerunt, *ib.* 12 *seqq.* Μιλησίδες virgines, *Parth.* 11, 32. — De Mileto urbe exstabat liber Aristocriti, *Parth.* 11, 1. Milesiacarum rerum scriptores; *ex his excerptum Parth.* c. 14, p. 12. Milesiaca scripsit Hegesippus, *Parth.* 14, 13.
- Minerva, *E.* 530, 52. Vide Panathenæa. Minervæ Προνοίας templum Delphis, *Parth.* 18, 30. Minervæ (Ἐργάνης) ira et vindicta pro mercede tetrici conductæ non soluta, *Parth.* 19, 23 *et* 27 *seqq.* Minervæ tibia, *Ach.* 117, 1. *Jusjurandum* Νῆ τὴν Ἀθηνᾶν, *Ach.* 40, 47.
- Mithridatæ (an Miltiadæ?) trecenti vel Leonidæ, *C.* 487, 4.
- Mitra, sacerdotii symbolum, *H.* 412, 15; alba, *ib.* 24.
- Mnesarchus, *AD.* 508, 10.
- Mæro ἐν ταῖς Ἀραις (Exsecrationibus) *excerpta Parth.* c. 27, p. 19.
- Morbus sacer, ἡ ἐξ θεῶν καλουμένη νόσος, *X.* 216, 21.
- Mors, Θάνατος, deus, *X.* 205, 31.
- Mortuis κατὰ νόμον κοινὸν παραγίνεσθαι τις δαίμων dicitur *C.* 422, 39.
- Munitus, Acamantis filius ex Laodice, ab Æthra nutritus, quomodo obierit, *Parth.* 14, 33 *seqq.*
- Murenæ et viperæ amor *describitur Ach.* 38, 31-48.
- Muri (θηγγίου) stautis et picturis ornati, qui hortum cingebat, *descriptio, E.* 528, 17-532, 17; 540, 43-543, 42.
- Musæ, *L.* 162, 33, 36, 44.
- Mycenes πολυχρόσου tyrannus, *E.* 530, 40.
- Myrleanus Asclepiades, *Parth.* 22, 11.
- Myrmidones, *H.* 269, 12.
- Mysteria unde dicta, *J.* 518, 14 *seqq.*
- Mytilene, urbs Lesbii, *paucis describitur L.* 131, 22-25. Ejus urbis acta valde amœna et instructa, *L.* 146, 41 *seqq.* *Memoratur urbs L.* 167; 5; 172, 11; 173, 43; *Ap.* 620, b, 5; 622, a, 42; 626, b, 17, 23.
- Mytilenæi, *L.* 155, 16 *seqq.*
- N.
- Nanis, Cræsi filia; ejus historia, *Parth.* c. 22, p. 17.
- Naucratia, *H.* 251, 33.
- Naucratites mercator, *H.* 250, 54; 320, 45; 324, 42.
- Naufragium. Vide Tempestas.
- Nautarum κελυστοῦ cantilena, *L.* 161, 52; 162, 5.
- Naviculæ ex magnæ arundinis internodio structæ, duos vel tres homines recipientes, *H.* 391, 3-9.
- Navis soluta portu egrediens *describitur Ach.* 52, 45-52.
- Navium zonæ, ζωστῆρες, *H.* 225, 12. Naves puras esse debere ab aphrodisiis, dicunt nautici viri, *Ach.* 87, 33.
- Naxius Promedon, *Parth.* 15, 34.
- Naxus insula, *Parth.* 15, 47, antiquitus vocata Strongyle, *Parth.* 16, 8 *et* 9. Ex hac insula profecti piratæ Thracæ, *ibid.* Quare Naxii a Milesiis bello impetiti, *ibid.* *L.* 1 *seqq.* Ara in Naxiorum Prytæco, *ib.* 2. Naxii a Milesiis urbe inclusi et obsessi quomodo servati fuerint *narratur Parth.* c. 9, p. 9 *et* 10. — Naxiaca scripsit Andronicus, *Parth.* 9, 18.
- Neæra, uxor Hypsicreontis Milesii, ejus historia, *Parth.*, c. 18, p. 15.
- Neanthes « in secundo libro » *excerptus Parth.* c. 33, p. 21.
- Necromantiæ magici ritus *describuntur H.* 329, 52-331, 27.
- Nelida, *Parth.* 13, 9 *et* 34. Nelidæ, *Parth.* 12, 15 *et* 30.
- Nemesis, *C.* 449, 49.
- Neoptolemus, Achilles filius, ad aras Pythii Apollinis ab Oreste dolo occisus: cujus causa Pythica quaque τετραετηρίδι Ænians theoriam Delphos mittunt, *H.* 268, 45 *seqq.*; 269, 16 *seqq.*, 40. Neoptolemus maximus heros, *H.* 276, 23, hymno celebratur, *H.* 271, 11 *seqq.*
- Neptunalia Mytilenæ, *Ap.* 622, a, 46 *seqq.*
- Neptunus, *Ach.* 58, 46; *C.* 447, 11; *H.* 314, 49; *E.* 549, 27; 563, 25, 31, 45, 51, *etc.*; *Ap.* 614, a, 13. Neptunus πελάγιος *H.* 309, 32. Neptunus ἄσπάλειος, *H.* 323, 13. Neptunus ἐνοσίγαιος, ἐνοσίχθων, *E.* 597, 13. Neptuni cultum, *Ach.* 59, 25.
- Nereis, *C.* 415, 7; 432, 28; 441, 50. Nereides, *E.* 567, 7. Nereidum chorus, *Ach.* 87, 22.
- Nereus et Nereides, *H.* 271, 12.
- Nicænetus poeta, quæ de Cauno et Byblide narret; ejus versus, *Parth.* c. 11, p. 11, 2 *seqq.* Idem in Ἀόρκα *excerptus Parth.* c. 1, p. 3 *et* 4.
- Nicander in libro De poetis *excerptus Parth.* c. 4, p. 5. Ejus versus tres, *Parth.* 22, 5 *seqq.*
- Nicandra, tetricix ab Alcinoe conductæ et fraudatæ; hanc quomodo ulta fuerit Minerva (Ἐργάνη), *Parth.* 19, 25 *seqq.*
- Nicochis, vicus major βουκόλων, *describitur Ach.* 75, 9-15.
- Niloa, maximum apud Ægyptios festum, circa solstitium æstivum, quando Nilus exundare incipit, *H.* 377, 28-32; 378, 3-6; 384, 52. Quare hoc habeatur festorum maximum, *H.* 377, 33 *seqq.*
- Nilotici sive Ægyptii boves. *describuntur Ach.* 46, 7-19. Nilotica lotus, *H.* 390, 1. Nilotici flores, *H.* 384, 47.
- Nilus ultra Thebas Ægyptias descendens, post Memphin in tria flumina dividitur, Delta efficiens, ubi fluminum illorum quodque in alia multa et magna flumina finditur, *Ach.* 74, 13-25. Nili fontes, augmenti causæ, et natura aquæ *disseruntur H.* 264, 1-31, quæ ex sacris libris petita dicuntur *L.* 6. Nili aqua suavissima *describitur Ach.* 78, 34-43. Quomodo ex Nilo bibant Ægyptii, *ib.* 44-54. Nilus ζεῖδωρος, Ichor, ab νεῦ Ἰχὺ dictus, anni vicissitudinum index, ipso nomine ejus 365 dies indicante per litterarum vim, veniens ex Æthiopia, Ægyptiis deorum matre, *H.* 385, 18-37. Nilus habetur deorum maximus et quasi Cælum ab Ægyptio populo, quare, *H.* 377, 33-43. Mysteriorum peritis est Osiris, ab Iside amatus, *ib.* *L.* 44 *seqq.* Nilo sacrificatur, *H.* 389, 13. Nili miracula *describuntur Ach.* 74, 26-46. Paludes facit in partibus τῶν βουκόλων, *ib.* *L.* 43 *seqq.* In ripis Nili multæ naviculæ præsto sunt transvectionis mercedem dantibus, *H.* 259, 19 *seqq.* Quomodo quæque Nili fossa aggere instructa sit, quo riuo campus inundatur, *Ach.* 75, 50 *seqq.* Magna et lata fossa apud βουκόλους, *Ach.* 76, 3. Nili locus, ubi fluvius in gymrum se flectens quasi sinum quandam in continenti terra efficit, *describitur H.* 368, 27-36. Arboreos quædam Nilo gaudentes, *ib.* *L.* 34 *seqq.* Nili ad Meroen cursus qualis, *H.* 391, 13-17. Syenæ puteus, similis Memphitæ, νελομέτρον, *describitur H.* 385, 1-9. Nili ostia, ἐκβολαί, *X.* 207, 22; 209, 5 *et* 12. Nili ostium Heracleoticum, *H.* 225, 4. Nili ostium Parætion (scrib. Parætonion), *X.* 207, 22. Nili fossa a Menelao facta ad Schediam, *X.* 208, 14. Nilus εὐσταχὺς dictus in oraculo *H.* 263, 26. *Præterea memoratur H.* 259, 8, 9; *C.* 486, 10; *X.* 186, 49.

Niobe a nonnullis non Tantali, sed Assaonis filia, uxor autem Philotti dicta; ejus secundum hos historia, *Parth.* c. 33, p. 21. Niobes fabula, *Ach.* 64, 6 seq.; *E.* 586, 11. Nireus, *C.* 415, 15.
Nisæus equus, *C.* 477, 22. Nysæi (*scrib.* Nisæi) equi, *H.* 382, 49.
Nuceria, Νουκέρια Italiae, *X.* 216, 48; 217, 47.
Nympha, *C.* 432, 28. Nympharum cultus, *L.* 143, 27 seqq.
Nympharum habitus describitur *L.* 132, 30-34; 150, 1 seqq. Nympharum antrum, *L.* 132, 29 et 34-40. Nympha montium, *C.* 415, 8. Nymphae Ἐλειοί (paludum), *L.* 162, 30. Nymphae ἐρωδριάδες, *Parth.* 13, 30. Nymphae Epimelides, *L.* 155, 1. Nymphae Μελίαι, *L.* 162, 29.

O.

Oceanus Scythicus, inde Orientalis, *AD.* 507, 13 seq.
Oculus, ὄφθαλμός, *E.* 537, 15. Oculus dexter excussus in somnis significat mortem patris, *H.* 255, 28 seqq.
Oculum maleficum, βάσκανον, revera esse demonstratur *H.* 275, 21-276, 10.
Odomantes, Thraciæ populus, cujus rex Sithon, *Parth.* 6, 39.
Œneisium, urbs a Mileto condita, *Parth.* 11, 7.
Œdipus, *E.* 531, 13.
Œnomaus, pater Leucippi, *Parth.* 13, 50.
Œnone, Cebrenis filia; ejus historia, *Parth.* c. 4, p. 5. Mater Corythii ex Alexandro, *Parth.* 22, 1.
Œnopion, pater Hærus ex Helice nymphea; ebrius quomodo ultus sit Orionem filia vim inferentem, *Parth.* c. 20, p. 16.
Œta mons, *H.* 268, 43.
Œtæi, *H.* 410, 22. Œtæorum montes, *H.* 294, 26. Œtæorum præfectus Aristo, *Parth.* 18, 26.
Olympia, *C.* 474, 53.
Olympici ludii, *Ach.* 38, 27. Olympicus agon, *C.* 466, 5.
Olynthus, urbs Thraciæ, *Parth.* 14, 35.
Omphalæ venditus Hercules, *Ach.* 41, 27.
Oraculum, *Parth.* 22, 16 seqq.
Orci galea, *Ach.* 60, 13.
Orestes Neoptolemum dolo occidit ad aras Pythii Apollinis, *H.* 268, 48.
Orion, Hyrici filius, Hærus amore (Chium) insulam pacat feris infestam; occæcatus a puellæ patre ebrius, *Parth.* c. 20, p. 16.
Ὄρεϊαι insulæ et figuræ et nomine, *H.* 297, 41; 307, 33.

P.

Palæstina, *Ach.* 84, 16.
Pallene, filia Sithonis, regis Odomantum; ejus historia, *Parth.* c. 6, p. 6 et 7.
Palma, φοινίξ; de amore palmarum maris et feminæ fabula rusticorum, *Ach.* 38, 5 seqq.; ad quam respicit *Eumath.* 584, 15 seqq. Palmæ quales Merocæ, *H.* 391, 23 seqq.
Palumbis, φάττα, prius virgo boves pascens; ejus metamorphoseos fabula narratur *L.* 140, 24-39.
Pamphylia, *X.* 201, 53.
Pan, *L.* 136, 43; *E.* 541, 15; deus φιλοπάρθενος, *Ach.* 124, 20. Pan amabat Syringem virginem; cujus fugientis capillos quum corripere vellet, arundines in manu habebat, unde quomodo musicum instrumentum concludaverit, *Ach.* 117, 12-30; 124, 20 seqq. Id deponit in spelunca, quam postea Minervæ Ephesiæ donavit, *Ach.* 117, 30 seqq. Quomodo ea syrinx in antro virginitatis probationem agat, *ib.* *L.* 35-51. Idem amor Syringis capras pascentis, metamorphosis virginis, et musicæ instrumenti inventio narratur *L.* 153, 28-42; 154, 18-24. Pan amabat Pityn, *L.* 145, 22; 154, 53. Pan et

Pityn, cantilena, *L.* 140, 28 seq. Pan sub pinu dedicatus, *L.* 150, 12 seq., quo habitu, *ib.* *L.* 28-30. Bacchi comes, fistula canens in petra, *L.* 168, 1 seqq. Pan cum Amore et Nymphis, *L.* 131, 15. Pan cur iratus sit Echoni nympheæ, *L.* 162, 38 seqq. Grex Pani sacer, *L.* 168, 22. Relicto rure, Pan multa bella gessit, *L.* 150, 15 seq. Panis φαντάσματα, Panici terrores, *L.* 151, 22, quorum per hanc paginam exemplum fictum describitur. Pan Στρατιώτης, *L.* 179, 32.
Panathenæis magnis Atheniensis Minervæ navem in terra pompaticæ ducunt; pæan canitur et pompa agitur a juvenibus in chlamyde et corona, *H.* 231, 13 seqq. In iis πότος πάνδημος, *H.* 231, 25.
Pancrato, Halœi filia, Thessala, a duobus Thracibus impense amata, *Parth.* c. 19, p. 16.
Panium sive Panis lucus, Meroæ, in quo Gymnosophilæ habitabant, *H.* 390, 17 seq.
Pantarbes lapis, *H.* 288, 44; ignem exstinguens, *H.* 365, 35; 366, 23 seqq.
Paphia, *H.* 271, 14.
Paphus, *C.* 493, 52; ibi templum Veneris, *C.* 494, 1.
Parætion (Parælion) ostium Nilii, *X.* 207, 22.
Parcæ, Μοῖραι, *Ach.* 29, 24; *H.* 258, 5; 261, 40; 262, 30, etc.
Paris, *E.* 548, 23; judex, *E.* 530, 2; Helenæ raptor, *C.* 464, 15. Ἀλέξανδρος ὁ Ἡέρις, *C.* 491, 31. Vide Alexander.
Parmenio, *AD.* 511, 9.
Parnassus, *H.* 294, 21; Delphis urbi imminet, *H.* 263, 9.
Parnassi πρόποδες, *H.* 297, 39.
Parthicum bellum Antonini et Veri, *J.* 518, 27 seqq.
Pastor. Varia genera cantus syringis, quibus utuntur pastores et caprarii, τὸ νόμιον etc., enumerantur *L.* 171, 40-48.
Pastores, Βουκόλοι. Vide Ægyptus.
Petroclus: Ἡάτροκλον πρόφασις proverbialiter, *Ach.* 53, 42.
Peleus, Thetidis deæ maritus, *H.* 269, 6; *C.* 442, 44; pater Polydoræ, *H.* 269, 11. Peleus hymno celebratur, *H.* 271, 4, 11 seqq.
Pelides (Achilles), *Parth.* 17, 3 et 22.
Pelium, *C.* 416, 51.
Peloponnesii, *C.* 486, 33.
Peloponnesus, *Parth.* 13, 47; 18, 2. Peloponnesus et circumjacentes insulæ a Thracibus piratis, Naxo profectis, infestatæ, *Parth.* 16, 10.
Pelusium, urbs Ægypti, *X.* 207, 26; 213, 34; *Ach.* 59, 5; *C.* 481, 50; 489, 27. Ejus situs, *C.* 486, 7-10. Ibi Jovis Casii statua et templum, *Ach.* 59, 9 seqq. — Pelusiotæ, *X.* 207, 47; 208, 28.
Penelope, Ulyssis uxor; quo ejus astu perierit Euryalus, *Parth.* 5, 4 seqq. Penelope pudica, *Ach.* 32, 37.
Pentapolis, *Ap.* 614, a, 20; 624, b, 11. Pentapolitanorum civitas marina, *Ap.* 613, b, 48; 627, b, 27.
Pentelicus lapis, græce dictus Πεντελική, *E.* 525, 9.
Pentheus discerpitur, *L.* 107, 47. Penthei reliquias ad Chaones fert Ἡπειρώ, *Parth.* 21, 36.
Periander Corinthius; cujus et matris ejus historia, *Parth.* c. 17, p. 14.
Perinthus, urbs Thraciæ vicina, urbium illic facile princeps, *X.* 200, 38-41. Byzantio propinqua, *X.* 201, 6.
Persæ. Persarum reges in bellum exituri quid de more faciant, *C.* 483, 9-16. Vide Cyrus. Persæ tubis classicum canunt, *H.* 381, 33. Persarum in acle firmissimum sunt cataphracti equites et currus falcati, *H.* 380, 15 seqq. Vide Cataphractus. Persicus cataphractus pedes immobilis, nisi ab aliquo ducatur, *H.* 382, 10. Persarum rex, *C.* 426, 9; Cyrus, *Parth.* 17, 26. Persarum aulis oculi et aures eunuchi, *H.* 371, 15. Persarum ὀμότιμοι, *C.* 482, 7. Persarum niagi, *C.* 471, 49. Τὸ ἀλαζονικόν τῆς

- Περσικῆς θεάς, *H.* 346, 22. Κόμπος Περσικός, *H.* 379, 53 *seqq.* Persæ liam deponunt resalutantes προσκυνούοντα, *H.* 346, 30 *seqq.*
- Persica lingua, *H.* 270, 54. Persica avaritia, *H.* 304, 32, 37.
- Perseus, Danaæ ex Jove filius, *Ach.* 55, 6; Argivus, *Ach.* 59, 24. Persens Andromedam servans, pictura Euanthiis, *ib.* et 60, 8 *seqq.* Persens et Andromeda, heroes πρόγονοι regum Æthiopiæ, *H.* 288, 3; eorum amores in thalamis regiae picti, *ib.* 8 *seqq.*, ubi nuda Andromeda, *l.* 21 *seqq.* Vide Æthiopes.
- Perseus, Philobies maritus, Dardani præfectus, Laodices precibus commotus quod instituerit, *Parth.* 14, 19 *seqq.*
- Piasus, pater Larissæ, quicum rem habuit, *Parth.* 19, 39.
- Pilæ lusus, *Ap.* 614, b, 13-22.
- Piræus, *H.* 234, 16.
- Piratæ: apud eos lex, capiendam navem qui primus sit ingressus, is ut quicquid velit de præda sibi eligat, *H.* 317, 4-7. Piratæ πορφυρεῖς (purpuram colligentes) in insula Pharo, *Ach.* 83, 3.
- Pirene, fontis nymphæ; ex ea Melissa genuit filium (Actæonem), *Parth.* 13, 15 *seqq.*
- Pisidice Methymnæa, regis filia; ejus historia, *Parth.* c. 21, p. 16.
- Pitys (Pinus). Vide Pan.
- Phædræ amor perdidit Hippolytum, *Ach.* 32, 39.
- Phanias Eresius *excerptur Parth.* c. 7, p. 7 et 8
- Pharax, pater Cyanippi, Thessalus, *Parth.* 10, 26.
- Pharnuchus, *J.* 518, 3.
- Pharus insula, *Ach.* 78, 27; 80, 30; 81, 9; 125, 21; *describitur Ach.* 82, 16-26. Huic insulæ στρατηγός præficitur, *ib.* l. 37, etc. — Pharius, *H.* 261, 34.
- Phayllus tyrannus; ejus historia, *Parth.* c. 25, p. 18.
- Phææ sub Admeto, *Parth.* 6, 38.
- Philæ, urbs paullo supra minores Catarractas Nili sita, centrum fere stadiis distans Syene et Elephantine. Ex quo ab exsulis Ægyptiis occupata, semper Æthiopicæ an Ægyptiæ sit urbs, in incipiti erat, *H.* 355, 20-31. Quare Philæ urbs semper επίμαχος, *H.* 355, 17. *Memo-ratur H.* 375, 51; 388, 25; 389, 14.
- Phile, Antipatri filia, uxor Balagri, *AD.* 511, 3.
- Philetas in Έρμῆ *excerptus Parth.* c. 2, p. 4.
- Philobie, uxor Persei, *Parth.* 14, 19.
- Philoctetes sagitta vulnerat Paridem, *Parth.* 5, 31.
- Philomelæ mensa, *Ach.* 32, 30. Vide Procne.
- Philotis, *AD.* 508, 11.
- Philottus, secundum nonnullos Niobes maritus, in ventione periit, *Parth.* 21, 30 *seqq.*
- Phyllrum άρχαρον insaniam affert, *Ach.* 77, 6.
- Phobius, filius Hippoclis Nelidæ, *Parth.* 13, 9.
- Phobius, Nelida, Cleobææ maritus, imperat Milesiis, *Parth.* 12, 31. Quare imperio cesserit Phrygio, *Parth.* 13, 4 *seqq.*
- Phœnice, *X.* 190, 38; 191, 34; 198, 9; *C.* 481, 50; 484, 35; 485, 31.
- Phœnices piratæ, *X.* 190, 33.
- Phœnicæ merces, *H.* 293, 17.
- Phœnicopterus, Nilotica avis, *H.* 321, 20.
- Phœnix avis ex Æthiopia vel India in Ægyptum veniens, *H.* 321, 24; avis Æthiopicæ; ejus descriptio, fabula et sepulturæ ritus, *Ach.* 68, 25-54. Eo patris sepulcrum ferente in bellum non exeunt Ægyptii, *ib.* l. 21 *seqq.*
- Phoroneus, Lyrçi pater, *Parth.* 3, 14.
- Φρόνησις. Vide Prudentia.
- Phrygia Magna, *X.* 201, 52.
- Phrygi latrones, *C.* 501, 53.
- Phrygius Milesiis imperans post Phobium, *Parth.* 13, 5.
- Phthia, regio circa Maliacum sinum, *H.* 269, 6 *seqq.*
- Phthia Achillis, *Parth.* 17, 19.
- Phthiote Achilles, *H.* 269, 3.
- Phylarchus *excerptus Parth.* c. 25, p. 18. Idem in libro XV *excerptus Parth.* c. 15, p. 13.
- Pleiadum occasus hibernus, *H.* 308, 1.
- Pluto, Αἰδωνεύς, *Ach.* 121, 20.
- Plutus et Pluto oppositi *E.* 556, 33 *seqq.*
- Poeta qui Λέσβου πτίσιν scripsit; ejus carminis versus viginti duo, *Parth.* 17, 1 *seqq.* — Anonymi poetæ versus *citantur E.* 535, 16.
- Polemarchus (magistratus). Vide Academia.
- Polybus Corinthius, pater Alcinoos, *Parth.* 19, 21.
- Polycles, frater Polycrites, unus ex præfectis urbis Naxi *Parth.* 10, 10.
- Polycrite, virgo relicta in Delio templo Naxi; ejus historia, *Parth.* c. 9, p. 9 et 10.
- Polydora, filia Pelei, mater Menesthii, *H.* 269, 11.
- Polymela, Æoli filia; ejus historia, *Parth.* c. 2, p. 4.
- Polymestor, *E.* 548, 41.
- Pompa theoricæ Delphi cum hecatombe *accurate describitur H.* 270, 21-274, 36.
- Pontus (provincia). *X.* 200, 11; *AD.* 507, 10.
- Priami filius Alexander, *Parth.* 5, 13.
- Priapum Lampaceni colunt, *Ap.* 620, b, 28. Priapi statua in saulatorio lenonis, *ibid.* 24.
- Priene, *C.* 458, 34, 39; urbs parva, græcæ curiositatis plena, *ib.* l. 45. Prieniensium στρατηγός, *C.* 459, 8; 468, 46.
- Procnes, Philomelæ et Tereî fabula representata in tabula picta, *quæ describitur Ach.* 80, 39-81, 8. Eadem fabula multis *explicatur Ach.* 81, 26-82, 11. Jugulatio filii, *Ach.* 32, 31.
- Promedon Naxius, amicus Hysicreontis Milesii, cujus uxor enim ad adulterium adigit et in Naxum sequitur, *Parth.* 15, 34 *seqq.*
- Prometheus animalia finxit, *Ach.* 48, 12 et 17 *seqq.* Catenis alligatus, ab Hercule aquilam occidente liberandus, pictura Euanthiis, *accurate descripta Ach.* 59, 18 *seqq.*; 60, 28-54. Promethei aquila, *E.* 560, 6 *seqq.* Πρόνοια. Vide Minerva.
- Propheta Isidis aquam bibit, prorsus abstemius, *H.* 306, 31 *seqq.* Prophetis Isiacis interdictum ritibus magicis et necromanticis vel spectandis, *H.* 330, 39 *seqq.* Propheta a puero sacris incumbens, *H.* 281, 32.
- Proserpina, *H.* 365, 47; Κόρη, *J.* 518, 39. Proserpinæ thalamus, *E.* 564, 53.
- Protesilaus redivivus, *C.* 472, 25.
- Proteus Pharius, in varias se formas mutans, *H.* 261, 34 *seqq.*; *E.* 594, 12.
- Prytaneum Naxiorum, *Parth.* 16, 2.
- Proverbia et locutiones proverbiales: Έλαρος αντί παρθένου, *Ach.* 95, 35. Έκ κυνός, ού λύκου στόματος, *L.* 138, 46. Βούς έν αύλίω καταλείπομαι, *L.* 173, 13. Δεύτερος πλοῦς, *H.* 236, 6. Ίλιθην με φέρεις, *H.* 258, 51. Εἶπον άν και τοῖσδε τοῖς καλάμοις, *H.* 259, 7. Οὐδέν πρός τόν Διόνυσον, etc., *H.* 261, 32. Τοῖς έμοῖς κατ' έμοῦ χράται πτεροῖς, *H.* 268, 8. Κατόπι έορτῆς ἤκων, *H.* 270, 16. Έκ παρόδου, *H.* 274, 48. Τήν από ξύλου κλήσιν φέρει, *H.* 276, 27. Οὐκ έστι τούς δυστυχοῦντας μη ού πάντα δυστυχεῖν, *H.* 308, 54 *seqq.* Κύμα επί κύματι, *H.* 309, 29. Χρυσά χαλκείων, *H.* 339, 49. Οὐδ' ό ήλιος γνώσεται, *H.* 348, 28. Ίπαν πέσιμα διέρρηκται, *H.* 351, 36. Τελευταίαν βίψωμεν άγκυραν, *H.* 360, 32. Ό τρώσας αυτός λάσεται, *C.* 477, 2. Από γραμμῆς, *E.* 550, 30. Άνθρακας τούς θησαυρούς, *E.* 558, 22. Λίθον από γραμμῆς κινώ, *E.* 586, 7. Αρχῆς άπ' άρχης, *E.* 590, 12. *Alia proverbia in suis vocabulis referuntur.*
- Prudentia (Φρόνησις): ejus statua allegorica *describitur E.* 528, 21-47; 530, 3-10.

- Pudor, Αἰδώς, *E.* 546, 26, 33; παῖς ἐλέγχων, *E.* 594, 16.
- Puella pulchræ *descriptio*, *B.* 536 37 — 537, 3. Puellarum pompam ducentium et canentium *descriptio*, *H.* 270, 41 *seqq.*
- Pulvere faciem et caput conspergunt gravi calamitate afflicti, *H.* 295, 52.
- Purpuræ inventio apud Tyrios *narratur* *Ach.* 43, 36-44, 2.
- Pulei (φρέατος) artibus ornati *descriptio*, *E.* 524, 21-525, 4.
- Pyrrha, mater Neoptolemi, *H.* 271, 18.
- Pyrrhum, Epiri regem, adit Cleonymus ad expeditionem in Peloponnesum suscipiendam exhortaturus, *Parth.* 18, 1 *seqq.*
- Pythagoras, *AD.* 508, 10.
- Pythia, *H.* 263, 25. Pythica afflatio, *H.* 263, 12. Pythium templum, *H.* 263, 44; frequentissima ibi sacrificia, *ib.* l. 40 *seqq.* Ibi sapientes philosophantur, *ib.* l. 42 et 45 *seqq.* Pythia ara, *E.* 531, 13. Pythius Apollo, *H.* 260, 10. Pythius sacerdos ἀορί in adytum progressus, ab Apolline punitur, *H.* 295, 35. Pythicus ἀγών quavis τετραετηρίδι celebratur, *H.* 268, 45. Pythiorum ludorum ultimo die cursus, lucta, pugilatus, *H.* 282, 1, 7 *seq.* Judicant Amphictyones, *ib.* l. 6.
- Pythonis adytum Delphis, *H.* 252, 48, 50, 52.
- R.**
- Rex apium, *C.* 431, 30 *seq.*
- Rhegium, *AD.* 509, 2. Rhegii urbis tyranni, *C.* 417, 7.
- Rhenus, Celticus fluvius, Dianæ fons, *E.* 570, 39 *seqq.*; ibi qualis fiat de virginitate puellarum exploratio, *E.* 570, 45-571, 13.
- Rhesus multas regiones obiit et vectigales sibi reddidit, *Parth.* 22, 28. Apud Cium quo artificio Arganthonen venatricem in amorem sui pellexerit, *ib.* l. 30 *seqq.* Quæ eum prohibere studuit a Trojana expeditione, *p.* 23, 5 *seqq.* In qua pugnans ad flumen, quod nunc ab illo Rhesus vocatur, a Diomede interficitur, *ib.* l. 11 *seqq.*
- Rhūpai montes, *AD.* 507, 12.
- Rhodopes tumulus, parva insula prope Tyrum, statio navalis, *Ach.* 46, 47 *seqq.*
- Rhodopis virgo, venatrix, a Diana in fontem Stygem mutata, quare, *Ach.* 123, 18-54.
- Rhodus, insula magna et pulchra, *X.* 189, 50 *seq.*; 215, 53; 218, 51; 219, 7, *etc.* *AD.* 507, 31. Ibi Solis templum, *X.* 190, 11; 219, 22; et festum, *X.* 220, 21. Rhodi est Isidis templum, *X.* 221, 31, 37, 40.
- Rhœo, filia Staphyli, Lyncum amat, et rixatur cum sorore Hemithea, *Parth.* 4, 4.
- Robur, Ἰσχύς; ejus statua allegorica *describitur*, *E.* 528, 48-529, 12; 530, 10-18.
- Rosæ laus ex cantilena *excerpta*, *Ach.* 39, 17-28. Rosa nigra Indorum *describitur* *Ach.* 71, 11-20. *Vide* Locrensis.
- Ruris dii, Ceres, Bacchus, Pan, Nymphae, *L.* 171, 9.
- S.**
- Sacchuras Babylois dicitur engastrimythus, *J.* 518, 18.
- Sacerdotis coma deinissa sacro ritu, πρὸς τὸ ἱερώτερον, *H.* 258, 36.
- Sacra domestica, *X.* 194, 13.
- Sacrificium domesticum: cui adhibetur tripus, laurus, ignis, thus, *H.* 284, 18, 22 *seqq.*
- Salaminia pugna, *C.* 481, 23.
- Saltatio mimica ἐπιλήνιος, *L.* 154, 8-14.
- Samos, Junoni sacra insula, *X.* 189, 26 *seqq.* — Samius Xanthus, *Parth.* 19, 23.
- Sarapta, vicus maritimus Tyrionum, *Ach.* 46, 41; 47, 19.
- Sardes a Cyro obsessæ, earumque arx per prodicionem capta, *Parth.* 17, 25 *seqq.*
- Satrapas Magni Regis alium regem præter hunc προσκυνεῖν nefas, *H.* 388, 45 *seqq.*
- Saturnius oculus, Κρόνον ὄμμα (Saturni stella illucens), *H.* 261, 47.
- Satyri, comites Bacchi, *L.* 167, 49; Bacchabus insilientes, *L.* 143, 17.
- Scamander; ad Scamandrum pugna Achillis, *H.* 282, 52 *seqq.*
- Scellis, Thrax, Naxo profectus multas Græciæ regiones populatur; ejus amor Pancratūs, *Parth.* c. 19, p. 16.
- Schedia Ægypti, *X.* 208, 13; 213, 25.
- Scrinium codicillorum, *Ap.* 612, a, 48, *de diagrammate chaldaico, ut videtur.*
- Scythica nix, *L.* 156, 47.
- Selenes tauro indentis pictura *descripta* *Ach.* 30, 9 *seqq.*
- Semele, Jovis amica, deflagrata, *Ach.* 54, 35; 55, 2; ab Jove abrepta, *C.* 442, 40. Semele pariens, *L.* 167, 46.
- Sepultura pastoralis *describitur* *L.* 142, 9-16.
- Serapidis, qui Græcis Juppiter, ἱερομηνία cum facium gestatione Alexandria celebrata, *Ach.* 80, 10-16.
- Seres et apud eos araneorum stamina et texta, *H.* 403, 30 *seqq.* Seres hoplitæ, inter Æthiopes, *H.* 381, 30, 44; 382, 12, 37. Sericum opus pharetra et arcus, *C.* 477, 28.
- Sibylla vates a Carmane docta, *AD.* 510, 23.
- Siceliotæ, *C.* 486, 34; *X.* 211, 44.
- Sicilia, *Parth.* 4, 22; *X.* 211, 31; *C.* 415, 6, 11, *etc.*; insula magna et opulenta, *X.* 213, 42 *seqq.*; in παράπλω Libyæ, *H.* 293, 35. In Sicilia Daphnis, *Parth.* 20, 8.
- Siculum mare, *Parth.* 4, 23. Siculus fons (Arethusa), *Ach.* 38, 22. Siculus fons, in quo aqua igni mixta, *describitur* *Ach.* 45, 23-29. Sicula regina Daphnidem amans, *Parth.* 20, 17. Siculus pastor, *L.* 153, 26. Bوم Siculorum cornua tenuia, *Ach.* 46, 11. — Sicula, Σικελικά, scripsit Timæus, *Parth.* 20, 8.
- Sidon, *Ach.* 52, 33; 84, 3; *C.* 488, 8; urbs maritima Phœnicum, *Ach.* 27, 1. Ejus portum *descriptio*, *ibid.* l. 3 *seqq.* Sidoniorum dea Astarte, *Ach.* 27, 10. Sidonia tapetia, *H.* 315, 33; 346, 46.
- Simias Rhodius *excerptus* *Parth.* c. 33, p. 21.
- Siren, *H.* 241, 6; *E.* 564, 54. Sirenes, *Ach.* 32, 21; 61, 39; 99, 42; *E.* 561, 35. Sirenes sepulcrum, *AD.* 508, 8.
- Sithon, rex Odomantum in Thracia, pater Pallenæ, quomodo collocaverit filiam pulcherrimam, a plurimis amatam, *Parth.* c. 6, p. 6 et 7.
- Sithonius puer (Ilys?), *Parth.* 11, 29.
- Smaragdi virides, *H.* 265, 41-43. Smaragdi fodinæ, *H.* 375, 52; 388, 26; in confinis Æthiopiæ et Ægypti, quas uterque populus sibi vindicabat, *H.* 267, 22; de iis usque lligantes, *H.* 355, 34 *seqq.*
- Smyna, *Ach.* 105, 40 et 43; 110, 22.
- Sœmus, Achaemenide filius, Arsacidæ nepos, rex Babylois et Armeniæ Magnæ, senator et consul Romanus, sub Antonino et Vero, *J.* 518, 21 *seqq.*
- Socrates sectatoribus circumdatus, *E.* 523, 34.
- Sol, θεὸν κάλλιστος, *H.* 352, 25. Ejus templum, festum et pompa Rhodi, *X.* 190, 11; 220, 21. Sol, « qui Ægyptum tenes et per quem terra et mare hominibus ap-

- paruit, » *aliquis precatur* X. 208, 42 *seq.* Solis pro-
sapia, H. 412, 35. Sol γενεάρχης sive γενάρχης regum
Æthiopiae, H. 287, 52; 288, 2; 395, 24. Ei Æthiopes
sacrificant equos candidos, quare, H. 392, 12 *seqq.*;
404, 35. Per solem jusjurandum nemo sapientum
(Æthiopiae) negligit, H. 291, 2 *seq.* Vide Æthiopes.
Sol, προπάτωρ regis Persarum, C. 474, 39. Solis porta
Alexandriae, Ach. 79, 33 *et* 36.
- Somnus adducitur φαρμάκω quodam capiti illito, quantum
est orobi granum, oleo prius subacto, Ach. 73, 45
seqq. Somni fons τροφή καὶ πόσις καὶ κόπος, E. 527, 27.
- Sophocles in Euryalo *excerptur Parth.* c. 3, p. 4. *Cita-
tur poeta suppresso nomine* E. 583, 25, 26.
- Σωφροσύνη, E. 546, 25, 39. Vide Temperantia.
- Sparta, C. 494, 29; σώρων, C. 464, 13.
- Spartiatia Lacedaemonius, X. 211, 45.
- Sperchius, pater Menesthei, H. 269, 10.
- Sphinx, E. 531, 13.
- Staphylus, Bacchi filius, Bybasti qua arte effecerit ut
una ex filiabus, Hemitheia, prolem ex Lyrco conciperet,
Parth. 3, 30 *seqq.* Altera ejus filia Rhœo, p. 4, 4.
- Stentor : Στεντόρειον (Stentorea voce), E. 589, 26; 595,
50.
- Sthenobœæ calumnia, Ach. 32, 31.
- Strongyle, antiquius nomen Naxi, *Parth.* 16, 8.
- Struthiocamelus, στρουθὸς Αἰθιοπία, H. 404, 17.
- Styx, fons sacer Ephesi, Ach. 123, 1, quomodo ortus sit
multis narratur ib. l. 18-54. In eam descendunt quæ
pudicitia violatæ arguuntur; fons culpam sive inno-
centiam indicat, Ach. 124, 1-9; 39-45.
- Susa, C. 462, 45.
- Sybaris, C. 433, 12.
- Sybaritæ, C. 429, 22. Sybaritis (mulier), C. 425, 47;
429, 20.
- Syene, H. 355, 22; 369, 34, 38; 371, 29, 34, *etc.* Posita
in solo inferiore quam Nilus, H. 373, 9 *seqq.* Vide
Nilus. Syenæ ex gnomone et puteis ad fundum illumina-
tis intelligitur solem æstivo solstitio examussim verti-
ci imminere, H. 385, 9-15.
- Συμβόλων (eorum quæ in via vel alibi nobis occurrunt,
conspiciuntur vel audiuntur) interpretes quid de fabulis
pictis dicant, Ach. 81, 12 *seqq.*
- Syracusæ, urbs magna et pulchra, X. 211, 32; 212, 44;
C. 415, 2, 10, 17, *etc.* Syracusanorum tyrannus Hippari-
nus, *Parth.* 18, 7. Syracusis festum Veneris δημοτελής,
C. 415, 22.
- Syria, X. 193, 51; 195, 38; 196, 25, *etc.*; C. 462, 19;
481, 50; 482, 20; 484, 36, 50 *etc.* E. 561, 5. Syriae rex,
J. 521, 50; 522, 25, 30.
- Syrinx virgo, capras pascens, amata a Pane, et in in-
strumentum musicum mutata, L. 153, 28-42; 154, 18-
24. Vide Pan. In spelunca luci Dianæ Ephesiæ suspensa
syrinx virginittatis probatrix, Ach. 117, 30-51. Syringis
accurata *descriptio* et cum tibia *comparatio*, Ach. 116,
38-117, 11; *ib. l.* 23-29.
- T.
- Tænia virginis vice funis fungitur, L. 134, 48 *seq.*
- Tanais fluvius, *Parth.* 7, 1. Unde ei nomen, H. 518, 4
seqq. Tanais et Pharsaridis sunt quæ ab accolis cele-
brantur mysteria Veneris, *ib. l.* 5-7. Tanais ostia, AD.
507, 12.
- Tantalus, parter Niobes, *Parth.* 21, 29. Tantali cibus,
Ach. 90, 32. Tantali poculum, Ach. 54, 7.
- Tarentum, urbs Italiae, X. 215, 23; 217, 53.
- Tarsus, urbs Ciliciæ, X. 199, 39 *et* 42; 202, 45, *etc.* Ap.
613, a, 8 *sq.*; b, 24; 618, b, 36; 626, 33, 38.
- Tauri, ubi Dianæ humano sanguine sacrum fit, Ach. 114,
42 *et* 45.
- Tauromenium in Sicilia, X. 215, 32; 217, 33.
- Telamon, pater Trambeli, *Parth.* 19, 1 *et* 18.
- Teleos, Argivus, pater Clymeni, *Parth.* 12, 7.
- Tellus, Γῆ, recondit cantica Echonis Nymphæ, dum canta-
ret occisæ, L. 162, 42 *seqq.* Tellus mater Daphnen fu-
gientem supplicem recipit et servat, E. 574, 45 *sq.*;
597, 4 *seq.*
- Temperantia, Σωφροσύνη: ejus statua allegorica *describi-
tur* E. 529, 13-37; 530, 19-29.
- Tempestat in mari et naufragum *describitur uberrime*
Ach. lib. III *init.*, p. 56-58.
- Tereus. Vide Procne. Terei mensam canunt hirundines,
Ach. 37, 27.
- Termera, *Parth.* 22, 27.
- Thamyras, Thrax excæcatus, *Parth.* 20, 19.
- Thargelia Milesiorum, *Parth.* 9, 44.
- Thebæ Ægyptiæ, Ach. 74, 14. Thebæ Magnæ, H. 262,
43; 355, 10; ἐκατόμυλοι, patria Homeri, H. 278, 33.
- Thebani a Phœnicibus orti, Ach. 27, 2.
- Θέμις. Vide Justitia.
- Themistocles, ex juvene ἀκολάστω vir factus virtute et
sapientia eximius, Ach. 126, 50 *sq.*
- Theocritus *poeta suppresso nomine citatur* E. 540, 13;
576, 38.
- Theodosius, pater Heliodori, 412, 35.
- Theogenes *excerptus, fortasse ἐν Παλληναϊκῶς, Parth.*
c. 6, p. 6 *seq.*
- Theophrastus in libro primo τῶν Πρὸς τοὺς καιροὺς *excer-
ptus* *Parth.* c. 18, p. 15. Idem in libro quarto ejusdem
operis *citatur Parth.* c. 9, p. 9.
- Theoria. Vide Pompea. In theoria Delphis sacerdos Apolli-
nis σπονδὴν facit, ἀρχιθέωρος autem aram incendit face
α ζακόρω Dianæ sumpta, H. 274, 4-7.
- Theragus, filius Clymeni, *Parth.* 12, 8.
- Thermopylarum pugna, C. 486, 43.
- Theseus, H. 231, 22. Theseo abrepta Ariadne a Baccho,
C. 442, 40.
- Thesmophoria Milesiorum, *Parth.* 8, 10.
- Thessali: eorum pars nobilissima et ἑλληνικωτάτη Ænia-
nes, H. 268, 38. Thessali Ænianibus cesserunt ἐναγι-
σμὸν Neoptolemi, H. 269, 17. Thessali (*ut videtur* Phe-
renses ab Admeto δεκατευθέντες) in Cretam proficiscun-
tur duce Leucippo, *Parth.* 6, 31 *coll.* 37. Thessalarum
artes magicæ et philtæ, Ach. 91, 1, 94, 19.
- Thessalia, *Parth.* 10, 26; H. 410, 21. Thessalia a piratis
direpta, *Parth.* 16, 10. Thessalici equi, H. 271, 41
seqq. Thessalicus lapis, E. 524, 25, 53; 525, 6. Θεσσαλίῳ
linguâ, *Parth.* 18, 21.
- Thetis, C. 476, 39; ex Maliaco sinu nupsit Peleo, H. 269,
5 *seqq.*; C. 442, 44. Thetidis nuptiæ in Pelio, a poetis
celebratæ, in quibus Eris intervenit, C. 416, 51-53; E.
530, 51. Mater Achillis, *Parth.* 17, 18. Thetis hymno
celebratur, H. 271, 3, 11 *seqq.*
- Thracæ, *Parth.* 7, 30; AD. 509, 4. Thracæ Byzantium
infestant, Ach. 29, 51.
- Thracia, *Parth.* 16, 7. Ibi Maronea vitis, Ach. 39, 36. —
Thracicus, H. 262, 3.
- Thrax, Θράξ, titulus libri Euphorionis, *Parth.* 12, 7; 19,
11.
- Thule insula, AD. 507, 19, 21, *etc.*
- Thurius (homo), C. 421, 24.
- Tibicina: quid in ea habeatur indecorum, H. 251, 3-6.
- Tigris et Euphrates insulam efficientes, J. 517, 41.
- Timæus (ἐν) Σικελικῶς *excerptus* *Parth.* c. 29, p. 20.
- Torquendi fontes instrumenta, C. 445, 5, 32 *seqq.*; 451,
1; 455, 15 *seq.*

Tragasia, Celenus filia, uxor Mileti, *Parth.* 11, 8.
 Tragœdia *citur* *E.* 559, 28; 560, 29; 565, 44; 575, 30-33; 583, 19 *seqq.*; 585, 12 *seqq.*
 Trambelus, Telamonis filius; ejus historia, *Parth.* c. 26, p. 19. Heroum Trambeli in Lesbo, *ib. l.* 20.
 Tripodes κλινοφόροι, *H.* 353, 31.
 Trivium. Lapides et Hermae in trivii, *H.* 301, 3.
 Troades, *Parth.* 14, 28.
 Træzen, frater Dimœtae, pater Euopidis, *Parth.* 20, 32 *seqq.*
 Troica scripsit Hellenicus, *Parth.* p. 22, 1. Item Troica scripsit Cephalo Gergithius, *Parth.* 5, 13.
 Trojanum bellum, *Parth.* 22, 6 *seqq.* Troja capta, *Parth.* 14, 34. Trojæ exidium, *Parth.* 4, 25. Spolia Trojana, *ib. l.* 32.
 Troglodytæ, pars Æthiopiæ nomadica, Arabibus contermina, cursu excellentes et funda, *H.* 370, 8 *seqq.*
 Troglodytice et Cinnamomifera regio, ubi expedita militia et sagittarii, *H.* 381, 23 *seq.* *Ibidem* χρυσός, μωρηχίας et grypes, *H.* 403, 41-43.
 Trophonium antrum θεσφωνεῖν facit subeuntes, *H.* 252, 48.
 Tyndaris (Helena), *Parth.* 22, 10.
 Typhonem odit Isis ut inimicum: phycus mythus, *H.* 377, 47 *seqq.*
 Tyrii bellicosissimi, ut quorum deus illustrissimus Hercules, *C.* 485, 31 *seqq.* Tyrii Bacchum, ob Cadmi mythum, suum sibi deum vindicant, *Ach.* 39, 31 *seqq.* Hunc bubulco Tyrio, qui se exceperit, vinum primum ostendisse narrant, ex ipsisque ad reliquos homines vinum pervenisse, *Ach.* 39, 39 *seqq.* Apud Tyros festum Bacchi προσηραίου, *Ach.* 39, 31. Tyrii Veneris (Astartes) pepulum tingunt ea purpura, quam olim pastoris canis invenerat, *Ach.* 43, 85. Tyriorum nautarum saltatio, *H.* 293, 48-52. Tyrii piratæ, *L.* 140, 41.
 Tyrimmas in Epiro familiari hospitio excipit Ulyssem, qui ejus filiam Euippen vitiat, *Parth.* 4, 40 *seqq.*
 Tyrus, *Ach.* 29, 14 et 20; *AD.* 507, 23, 27, 41; *Ap.* 612, a, 36, 42, etc. Urbis situs *describitur* *C.* 485, 36-44. Tyrus in oraculo per ambages significata, *Ach.* 44, 47 *seqq.*; in cujus explicatione multa de ejus situ *referuntur*, *Ach.* 45, 1 *seqq.*, et de loco sacro, muro circumdato, in quo oleis nascitur ignis, *ib. l.* 11-18. Tyrii Herculis templum, *AD.* 510, 26; *C.* 497, 31. In suburbio Tyri habitant piratæ, *X.* 191, 34. Tyrus ab Alexandro capta, *AD.* 511, 4 *seqq.* — Tyria purpura, *C.* 492, 41; 477, 25; 500, 3. Tyria tapetia, *H.* 315, 33.
 Tyrrheni, *AD.* 507, 33. Tyrrheni nautæ transformati a Baccho, *L.* 167, 48. Tyrrhenica tuba, *E.* 548, 16.
 Tyrrhenum mare, *Parth.* 4, 22.

U.

Ulysses, *E.* 538, 34. Circes in eum amor, *Parth.* 11, 38. Ulysses apud Æolum in insula Melignide; ejus amores cum Polymela, Æoli filia, *narrantur* *Parth.* c. 2, p. 4. Post procorum occisionem, Ulysses in Epirum profectus consultum, vitiat Tyrimmae hospitis filiam Euippen, ex eaque generat Euryalum. Hunc puberem a matre in Ithacam missum, Penelopes astu circumventus, sua manu occidit, non multo post ipse ab alio filio interfectus, *Parth.* c. 3, p. 4 et 5. Ulyssi heroi sacra fiunt a præternavigantibus Cephaleniam, Zacynthum et Ithacam, *H.* 311, 6 *seqq.*, 29 *seq.*

Unguentum mortuis superfusum in funere, *Ap.* 618, a, 39.

V.

Veneralia, Ἀφροδίσα, *E.* 534, 39.
 Venti noctu a terra flant, ἀπόγειοι, *H.* 293, 43.
 Venus, *Ach.* 47, 29; *E.* 528, 7; 530, 52; 553, 34; 554, 20; maris filia, *Ach.* 87, 13; dea γαμήλιος, *ib. l.* 14. *Vocatur* patria Cypriorum dea, *X.* 219, 6. Venus virgo, *C.* 415, 8. Venus ἄσπε Metlymnam, amorem funestum injiciens filiae ejus, *Parth.* 17, 7. Per Veneris iram Leucippus amat sororem, *Parth.* 6, 6. Quomodo Venus ulta fuerit contemptum Rhodopidis et Ethynici, Diauae et venationi unice deditorum, *Ach.* 123, 24-53. Venus credebatur apparere ἐπιφανής; in agris prope Miletum, *C.* 427, 19; 430, 2-8, 53; 447, 37. Venus amavit Anchisen bubulcum, *L.* 172, 46. Venus pomum accepit in certamine pulchritudinis, *L.* 166, 52. — Veneris templum antiquum in Arado insula, *C.* 488, 20. Veneris mysteria celebrata in regione circa Tanaium sunt Tanaidis et Pharsiridis, *J.* 518, 5-7. Veneris templum in insula quam circumflunt Euphrates et Tigris, *J.* 517, 38, 41 *seqq.*; 54 *seqq.*: quæ ibi lex de insomniis, *J.* 518, 1 *seqq.* — ΑΙΕΙς Ἀφροδίτην παλοῦμεναι (meretrices), *Ach.* 55, 10. Ἀφροδίτης ἀκμή, *ib. l.* 23; τέρμα, *ib. l.* 28; Ἀφροδίτη ἀργή, *ib. l.* 39, etc. Veneris cestus, *E.* 530, 50; 579, 42, *proverbialiter*, ut apud eundem mel Veneris, 574, 37; Veneris νεμῶν, 596, 17; Veneris thalamus, 564, 53; Veneris fons, 534, 37. Venus nectar temperans Amorbis, *E.* 551, 46.

Ver *describitur* *L.* 133, 41 *seqq.*

Verus Imperator, frater et κλεσατής ab Antonino mittitur contra Vologæsum Parthum, *J.* 518, 27 *seqq.*

Vinum inferia, *Ap.* 619, b, 18, 44.

Viperæ et muræntæ amor *describitur* *Ach.* 45, 31-48.

Vologæsus Parthus, quo eventu pugnaverit contra Verum imperatorem, *J.* 518, 28-33.

Vulcanus artifex, *E.* 524, 41. « Vulcanus habens Minervam, » in oraculo *Ach.* 44, 49; quid sibi velit, *Ach.* 45, 11-18.

X.

Xanthus, ex prosapia Bellerophonis, Leucippi pater, *Parth.* 6, 1; quomodo a filio interfectus, *ib. l.* 17-30.

Xanthus, urbs Lyciæ prope mare, *X.* 197, 48; 215, 47.

Xanthus. Ad Xanthum Termera post cædem commissam fugit Aterus, *Parth.* 22, 27.

Xanthus, homo nobilis et dives Mileti, quanta fecerit ut recuperaret Erippen uxorem indignissimam, *narratur* *Parth.* c. 8, p. 8 et 9.

Xanthus Sanius, ab Alcinoe, uxore Amphilochi, perditæ amatus, *Parth.* 19, 23 *seqq.*

Xanthus in Lydiacis *excerptus* *Parth.* c. 33, p. 21.

Z.

Zacynthium mare, *H.* 297, 42.

Zacynthus urbs, *H.* 308, 3 *seqq.* Zacynthiorum promontorium, *H.* 307, 34. Portus ab urbe non procul, *ib. l.* 47 *seqq.*

Zamolxis, apud Getas deus habitus, *AD.* 509, 7.

Zephyrus, *Ach.* 39, 25.

Zethus in servitute natus, *C.* 437, 12.

Zona virginalis, duos dracones imitans, *describitur* *H.* 272, 33-49.

PRÆFATIO.

Nicetas Eugenianus sæculo, ut videtur, duodecimo scripsit versibus iambicis politicis de Drosillæ ac Chariclis rebus narrationem, cujus quam nunc offero collectionis Didotianæ emptoribus, editio non fuit ad exemplar prioris exacta a me anno 1819 curatæ. Etenim emendata magis ac lacunosa minus invenietur. In hac recensione magno mihi fuit usui Philippus Bassus, collega doctissimus et amicissimus, qui a gravioribus studiis non otio se recreat ac quiete, sed laboribus aliis, levioribus quidem, eruditus tamen. Quas inter relaxationes, quæ delassarent alios, numeranda Eumathii Gallica conversio cum notis; editio Theodori Prodromi mythistoriæ de Rhodantes ac Dosiolis amore, quam Nicetas sibi proposuit imitandam, ad codices sedulo recensita; et Nicetæ ipsius conversio Gallica cum commentario docto ac laborioso, locorumque multorum correctionibus supplementisque ex codicibus Vaticano et Urbinate studiose ac diligenter collectis. Nicetæ conversio Gallica pars debuit esse collectionis similium libellorum a bibliopola Parisino inchoatæ, ac typis descripta fuit anno 1841. Sed quacumque de causa negotium processu sperato caruit et volumina latent adhuc suppressa. Quum valde quereretur de viro clarissimo quod tamdiu utilem librum teneret, sibi sic nobisque invidente, aurem præbuit facilem, ac mira benignitate volumen rarissimum mecum communicavit, quo ut vellem uterer; atque sum usus ad emendationem Nicetæ. Igitur ut editor gratias ago Philippo Basso, quum ejus ope potuerim edendo auctori prodesse. Sed critici lectores quibus mutationum rationes debui exponere querentur, idque merito se meas frustra quæsisisse annotationes; quibus reponam collectionem Didotianam commentarios non admittere, scilicet destinatam extemporali lectioni, non studio philologico. Bassur

igitur rogo ut sinat tandem conversionem Nicetæ Gallicam adjunctasque notas, in publicum prodire ac per hominum ora ferri. Sic utilem se præbebit litteris græcis quas amat, ac lectoribus sedulis qui ne Nicetam quidem negligentius legunt, nempe persuasi Plinium Majorem sapienter dixisse, « Nullum esse librum tam malum, ut non aliqua parte prodesset ». Illis non erit inutilis editio princeps quam amplis notis instruxi; nec sine fructu consulent Bibliothecam Græcam, t. VII, p. 749; Levequeum, Notitiarum Manuscriptorum volumine sexto; Villoisonum, Animadversionibus in Longum; Corayum, Prolegomenis ad Heliodorum, et in Wolfii Analectis, t. I, p. 408; Relationem Diarii Græci Ἐρμού Λογίου an. 1819, p. 848; Millerum, v. doctiss., in Diario eruditorum an. 1855, Martio mense, p. 194.

ΤΩΝ
ΚΑΤΑ ΔΡΟΣΙΛΛΑΝ
ΚΑΙ ΧΑΡΙΚΛΕΑ.

BIBAIION ΠΡΩΤΟΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΒΙΒΑΙΟΥ.

Αὐτοῦ Δροσίλλης ἀλλὰ καὶ Χαρικλέους
φυγῇ, πλάνη· κλύδωνες· ἀρπαγαί· βίαι·
λησταί· φυλακαί· πειράται· λιμαγχόται·
μελαθρα δεινὰ καὶ κατεσοφωμένα,
ἐν ἡλίῳ λάμποντι μεστὰ τοῦ σκότους·
κλοιὸς σιδηροῦς ἐσφυρηλατημένος·
χωρισμὸς οἰκτρὸς δυστυχῆς ἐκατέρων·
πλὴν ἀλλὰ καὶ νυμφῶνες ὄψε καὶ γάμοι.

BIBAIION ΠΡΩΤΟΝ.

Νῦν τοῦ φεραυγοῦς ἀστεράρχου φωσφόρου
ἐκ τοῦ κάτω φάναντος ἡμισφαιρίου,
ἐξ ὠκεανοῦ τῶν ῥοῶν λελουμένου,
καὶ γῆς τοσαύτης ἐκταθείσης εἰς πλάτος
ἀναδραμόντος τοὺς κορυφαίους τόπους,
Πάρθοι προσεμπίπτουσι Βάρζῳ τῇ πόλει,
οὐχ ὡς κατ' αὐτῆς συγκροτήσοντες μάχην,
οὐδ' ὡς βαλοῦντες ῥιψεπάξιδας λίθους
ἐκ πετροπομπῶν εἰς τὸ τεῖχος ὀργάνων,
οὐδ' ὡς κατασπάσσοντες ἐκ τῶν ὑψόθεν
πέτραις, χελώναις καὶ κριοῖς χαλκοστόμοις
(οὐκ ἦν γὰρ εὐάλωτος αὐτοῖς ἡ πόλις,
κρημνοῦ περισφίγγοντος αὐτὴν κυκλόθεν),
ἀλλ' ὡς ἀφαρπάσσοντες ἄνδρας Βαρζίτας
οὐς ἐκτὸς ἂν λήψοιντο τῶν ὀρισμάτων,
καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν τυχοῦσαν οὐσίαν.
Καὶ γοῦν ὑφαπλωθεῖσα καὶ τεταμένη
τῶν τῆς πολίτης τειχέων ἀποστάδην
ὑπουργικῇ χεὶρ Παρθικῆς φυλαρχίας
αἰφνηδὸν ἐσχύλευε τοὺς περὶ τὸς τόπους·
οἱ Βάρβαροι δὲ συνδραμόντες αὐτίκα
λείαν Μυσῶν ἔθεντο τὰ πρὸς ταῖς πύλαις.
Τοὺς μὲν γὰρ ἐσπάθιζον ἄνδρας ἀθλίους
οὐς ἀντιπίπτειν ἔβλεπον πειρωμένους·
τοὺς δὲ προῆγον δεσμίους κρατουμένους.
Πᾶν συγκατέκλων δένδρον ἐξ ἀπληστίας,
καίτοι βρίθον βλέποντες ἐξ εὐκαρπίας.
Τὴν αἶγα, τὴν βοῦν συκαθήρασαν τότε,
ἢ μὴ τὸ τεῖχος εἰσδραμεῖν ἐπεφθάσει.
Γυναῖκας εἶλκον αἱ συνεἶλκον τὰ βρέφη·
ὦμωζον αὐτῶν αἱ τάλαιναι μητέρες,

DROSILLÆ
ET CHARICLIS
RERUM

LIBER PRIMUS.

ARGUMENTUM TOTIUS OPERIS.

Hic insunt Drosillæ atque Chariclis
fuga errorosque; procellæ, rapinæ, violentiæ,
prædones, carceres, piratæ, dira jejunia;
donus horridæ, ac tenebris
solis sub meridiani splendore
caligantes; collare ferratum;
amborum separatio miseranda, infelix;
at tandem thalami et nuptiæ.

LIBER PRIMUS.

Jam rex splendidus astrorum dieique parens ex infero
Titan emerserat hemisphaerio, oceani fluentis prolutus, et
telluris in tam vastam extensæ latitudinem ardua cursu
loca superaverat;

quum Parthi Barzo urbi accursu propinquant, non quam
vi oppugnarent, nec e tormentis longe saxa rotantibus in
muros missuri molares cum propugnaculorum ruina, nec
ut testudinibus æratisque arietibus summas detergerent
pinnas (urbs enim undique rupibus cincta anfractu cel-
siore discissis, non erat facile expugnabilis); sed ut Bar-
zitas homines extra limites deprehensos raperent, bonaque
illorum forte obvia.

Itaque procul ab oppiduli mœnibus explicati dispalatique
Parthici exploratores exercitus, momento temporis parvi,
loca vastavere vicina;

ac repente una omnes Barbari concursantes proxima
portis quæque Mysorum prædam fecerunt.

Miseros enim ense necabant viros, qui obsistere cona-
bantur; cæteros ante se agebant onustos vinculis.

Arborem quamque immane furentes confringebant, etsi
fructuum viderent inclinatam pondere.

Capellas vaccasque corripiebant, quæ muros ingredi non
potuerant.

Trahebantur mulieres, quæ et ipsæ trahebant puellulos;
flebant matres infortunatæ;

καὶ συνεμινύριζον αὐταῖς τὰ βρέφη·
οὐκ ἀπομαστεύειν γὰρ εἶχον εὐκόλιως·
τῶν οὐθάτων γὰρ ἡ βρεφοτρόφος βύσις
35 εἰς αἱματοστάλακτον ὄμβρον ἐτράπη.
Ἐκεῖ πτάχως ἐμαῖο καὶ πρὸ τοῦ θέρους,
τὴν ἵππον ὡς θρέψαιτο τὴν τῶν Βαρβάρων·
καὶ βότρως ἀδρὸς ἐθλίθη πρὸ τῆς τρύγης,
ὄνουξιν ἵππων συμπατηθεὶς ἀθλίως,
40 λεηλατούντων τὴν περιχύρον κύκλω
Πάρθων ἀπηγῶν, δυσμενῶν, ἀλλοθρόων.
Τί γοῦν ἐφεξῆς; Οἱ μὲν ἐκτὸς τειχέων
ὄσοι φυγεῖν ἴσχυσαν ἐκ ξίφους τέως,
ἐλευθέρους πρὶν ἐντιθέντες αὐχένας
45 ζεύγλη βραεῖα δυσχεροῦς θουργίας,
τὴν σφῶν κακίστην ἐξεδάχρουν τύχη·
οἱ δ' ἐντὸς αὐτῶν εἰσφυέντες τειχέων,
τὴν Παρθικὴν μάχαιραν ἐκπερευγότες,
πρὸς τὴν ἐφ' ὕψους ἀσφαλῆ τείχους βάσιν
50 ἀναδραμόντες, τοῖς ἀπεξενωμένοις
ξυμπατριώταις ἀντεπέστενον μέγα,
« Τίς βάσκανος, » λέγοντες « ἀγρία Τύχη
« καὶ νῦν διεσπάσατο τοὺς δημογίους;
« Φεῦ! τίς Ἐρινύς, τίς Ἀλάστωρ, τίς Τύχη
55 « δουλοῖ κακούργοις Βαρβάροις ἐλευθέρους!
« Ποῖοις ἀπ' αὐτῶν ἐνστεναξέει τις μέγα;
« τοῖς συσφαγεῖσι; τοῖς ἀλοῦσι δεσμίοις;
« γήραις γυναιξί; ταῖς ἀνάνδροις παρθένοις;
« ἀπειροκάκῃ τῇ βρεφῶν δημηγύρει;
60 « ἡμῖν ἑαυτοῖς; ὦ κακῶν συγκυρμάτων! »
Οὔτοι μὲν οὕτω τοῖς πόνοις ἐκαρτέρουον,
καὶ θρηῆνος ἤρτο συμμιγῆς, βαρὺς, μέγας,
ἀνδρῶν, γυναικῶν, παρθένων, μεισακίων.
Τὸ Βάρβαρον δὲ συλλογῆς οὐκ ἡμέλει·
65 πρὸς ἀρπαγῆς γὰρ ἡσυχολεῖτο φροντίδας.
Ἄνηρ γὰρ ἐχθρὸς, βαρβαρῶν, ὠμόνοος,
ἀντὶ τρυφῆς εἴωθεν ἠγεῖσθαι πάσης
ἀνδρῶς σκυλεύειν μηδὲν ἡδικηκότας.
Τοὺς γοῦν ἀλόντας συμπεδύσαντες, μόλις
70 ἀπειθὸν ὄψε πρὸς τροφήν τε καὶ πόσιν.
Τούτοις συνῆν θήραμα καὶ τοῦτο ξένον,
ὅς καὶ συνεξέσφιγχοτο δεσμοῖς ἀλύτοις
καὶ συγκατεστέναξε τοῖς πεδοιμμένοις,
καλὸς Χαρικλῆς καὶ Δροσίλλα καλλίων.
75 Καὶ δὴ συνιζήσαντες ἐν πεδιάδι
προκειμένης ἤπτοντο τῆς ἐδητύος.
Λειμῶν γὰρ ἦν ἡδίστος αὐτῆς ἐν μέσῳ,
οὗ γύροθεν μὲν ἦσαν ὕραται δάφναι
καὶ κυπάριττοι καὶ πλάτανοι καὶ ὄρες,
80 μέσον δὲ δένδρα τερπνὰ καὶ καρποφόρα.
Πόα τε κρίων καὶ πόα τερπνῆ βόδιον
πολλὴ παρῆν ἐκεῖσε, λειμῶνος μέσον·
αἱ κάλυκες δὲ τῶν βόδιον κεκλεισμέναι,
ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, μικρὸν ἀνεωγμέναι,
85 ταύτην ἐθαλάμειον ὡσπερ παρθένον.

adflebant matribus puelluli ubertate lactei roris carentes :
mammarum enim alimentarius liquor in sanguineas guttas
converlerat.

Ante astatem spica demetebatur, quæ barbarorum aleret
equitatum; et ante vindemiam spissa premebatur uva un-
gulis equorum sæde calcata, dum totam circa regionem
popularentur Parthi crudeles, infensis animis et barbara
lingua.

Quid insuper addam? Extra muros si quibus vitare gla-
dium adhuc valuerant, cervicem nuper liberam jugo inse-
rentes gravi molestæ servitutis, sortem deplorabant tri-
stissimam.

Verum intra muros qui se receperant, effugerantque
Parthicum ensem, tutam conscendentes muri summita-
tem, abactis in exilium civibus alta voce adgemebant, di-
centes :

« Quis invidus sævusque daemon nos nunc divisit con-
« generes? Heu! quæ Furia, inalus quis Genius, quæ
« Fortuna liberos homines servos facit pessimorum Bar-
« barorum? Quibus ex illis graviter ingemiscendum erit?
« occisis? an captis vincitisque? viduis conjugibus? an
« virginibus innuptis? infantium turbæ adhuc calami-
« tatum insciæ? an nobismetipsis? oh casus mostissi-
« mos! »

Sic illi durabant malis; et tollebatur gemitus promiscuus,
gravis, ingens, virorum, mulierum, virginum juvenumque.

Verum Barbari, rapinæ intenti, prædæ colligendæ curam
neutiquam omittebant.

Hostis enim sævus, crudelis, dulci ante alias voluptate
fruitur, quum homines bonis exiit prorsus immeritos.

Ergo, captivis una devinetis, sero tandem ad cibum po-
tumque divertebantur.

Aderat captivorum par, præda insignis, insolubilibus,
ut cæteri, catenis una constrictum, utque cæteri, flens
gemensque, pulcher Charicles et Drosilla pulchrior.

Consederant autem Barbari in campi planitie, et adpo-
sitos carpebant cibos.

Hujus autem in medio pratium erat amœnissimum, quod
circum cingebant lætæ laurus, eupressi, platani, quercus;
quas inter surgebant arbores venustæ frugiferaque; et in
prato medio multa erant lilia, herbæque rosæ plu-
rimæ.

Clausi, vel potius semhiantes papillati rosarum calyces,
florein quasi virgunculam thalami septis intercludebant.

Τούτου δὲ πάντως αἰτίαν λογισέον
 θερμαντικὴν ἀκτίνα τὴν τοῦ φωσφόρου·
 ὅταν γὰρ αὕτη, καὶ καλῶς οὕτως ἔχη,
 μέσον καλύκων φλεκτικῶς ἐπεισβάλλῃ,
 90 γυμνοῦσιν αὐτὰ τὴν ῥοδόπνοον χάριν.
 Καὶ νᾶμα πηγυμιαῖον ἦν ἐκεῖ ῥέον,
 ψυχρὸν, διειδές, καὶ γλυκάζον ὡς μέλι·
 κίων δὲ τις ἀνεῖχε τῆς πηγῆς μέσον,
 ἔσθθεν οὕτω τεχνικῶς γεγλυμμένος·
 95 σωλῆνι μακρῷ δῆθεν ἐξεικασμένος,
 δι' οὗ τὸ ῥυτόν ὑπανήγето τρέχον·
 πλὴν ἀετός τις, τούτω προσδεδεγμένος,
 (χαλκοῦς γὰρ ἦν ἄνωθεν ἐστὼς εὐτέχνους),
 ἐξῆγε τοῦ στόματος αὐ καταβρέον.
 100 Λευκῶν δὲ πετρῶν τῆς καλῆς πηγῆς μέσον
 ἀγαλαμάτων ἔστηκεν εὐξέστων κύκλος·
 οἱ δ' ἀνδριάντες ἦσαν ἔργα Φειδίου,
 καὶ Ζεῦξίδος πόνημα καὶ Πραξιτέλους,
 ἀνδρῶν ἀρίστων εἰς ἀγαλαματουργίαν.
 105 Ἐξ δεξιῶν δὲ τοῦ παραδείσου μέρει
 ἔσθθεν αὐτῶν τῶν ξυλίλων θριγγίων,
 βωμὸς κατεσκευάστο τῷ Διονύσῳ,
 οὗ τὴν ἑορτὴν εἶχον ἄνδρες Βαρζίται·
 καθ' ἣν τὸ πλῆθος τῶν ἀθέσμων Βαρβάρων
 110 ἄφω παρεισέβρευσεν τοῖς ἐγχωρίοις,
 φυλακτικῶν ἔσθθεν οὐσι τεχνέων
 ὁμοῦ μετ' αὐτῶν τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων,
 καὶ τὴν ἑορτὴν τοῦ θεοῦ Διονύσου
 ἐκεῖ τελοῦσι, καὶ συνεστιωμένοις
 115 σκηνοβόραφικῶν ἐνδοθεν στεγασμάτων·
 δι' ἣν ἑορτὴν καὶ Δρόσιλλα παρβένος,
 σὺν ταῖς κατ' αὐτὴν καὶ κόραις καὶ παρβένοις,
 τὸ τεῖχος ἦδη τῆς παλίνης ἐξέδου,
 χοροῦ καλὴν τόνρωσιν ἐστήσαμένη.
 120 Ὡς οὐρανὸς γὰρ ἦν ἕναστρας ἡ κόρη,
 χρυσοῦν φαεινὸν λευκοπόρφυρον φάρος,
 πρὸς τὴν ἑορτὴν δῆθεν, ἡμφιεσμένη·
 εὐρυθμὸς ἦβη· λευκόχειρ, χρυσταλλόχειρ·
 χεῖλη, παρεῖα ἐξέρυθρος ὡς ῥόδον·
 125 ὀφθαλμοὶ αὐτῆς εὐπερίγραφος, μέλας·
 πυρσὴ παρειᾶ, βίς γρυπῆ· στιλπνὴ κόμη,
 καὶ καὶ γλιδῶσα καὶ διευθετισμένη·
 κάλυξ τὰ χεῖλη, σίμβλον ἀνεωγμένον,
 θυμῆρες ἐκρέοντα τοῦ λόγου μέλι·
 130 γῆς ἄστρον ἐξαστράπττον, οὐρανὸς ῥόδον·
 εὐρυθμὸς ὁ τράχηλος ἐκτεταμένος·
 τὰ πάντα τερπνά· κυκλοειδεῖς ὀφρύες·
 καὶ πυρσὸν αἰγλήγента λευκερυθρόχρου
 αἰ τῶν παρειῶν ἐξέπεμπον λαμπάδες·
 135 χιῶν δὲ τάλλα τοῦ προσώπου τῆς κόρης·
 ὁ βόστρυχος χρύσειος· αἱ πλοκαμιδεῖς
 ξανθαί, μελιχραί, χρυσοειδεῖς, κοσμίαι,
 τεταμένοι τε καὶ πνέουσαι τοῦ μύρου·
 ἡ γνάθος, ὁ τράχηλος ἐστιλβωμένα·

Quod quidam calidis Luciferi radiis effici omnino cre-
 dendum est.

Quando enim, idque apto tempore, ardentem vim me-
 diis inspirant calathis, angusto jam nudatur galero rosarum
 suavespirantium honos.

Nec non hic fluebant fontani latices, frigidi, vitrei, et
 veluti mella dulces.

Columna surgebat medio fontis meditullio, intus arte
 summa sculptoris hocce elaborata modo :

longo nimirum erat tubo similis, per quem rapido unda
 motu sursum elata, ab aquila excipiebatur, quæ ænea su-
 perne stabat artificiosissime, cujusque manabat ab ore.

Pulchri simul fontis medio in orbem stabant dispositæ
 statuæ e lapide albo affabre politæ, Phidiæ manus, labor-
 que Zeuxidis et Praxitelis, virorum statuariæ peritissi-
 morum.

In dextra horti parte, extra lignea septa, ara Baccho
 instructa fuit, cujus festum celebrabant Barzitæ, quum ne-
 fariorum multitudo Barbarorum subitis fluctibus populares
 oppressit, extra mœnium custodiam versantes una cum
 conjugibus liberisque, et Bacchi dei solemnia illic agentes,
 simulque vescentes sub tegmine teneriorum.

Hæc propter solemnia Drosilla virgo, una cum puellis vir-
 ginibusque coætaneis, oppiduli muros liquerat pulchrum
 chori orbem instaurans.

Cælo stellis pellucenti similes se ferebat puella, distin-
 ctam auro, splendidam, alborpurascentem, ut in festo
 die, vestem induta ;

statura, commoda, candidis, crystallinis manibus, labellis
 genisque rosarum colore rubentibus ; oculis nigris concin-
 noque orbe circumscriptis ; genis rubeis ; naso paululum
 inflexo ; comis nitidis, luxuriantibus, et apte dispositis ;
 labia dixeris rosarum calycem, alveare apertum, dulce
 fundens mel loquela ;

scintillans erat ferræ sidus, cæli rosa ;

Concinnum collum et procerum ; nihil non fuit ama-
 bile ;

supercilia belle sinuabantur, et genarum lampades flamma
 præfulgebant splendida, subalbescente simulque rubescente ;
 cæteras vultus virginiei partes nix tegebat ;

Aurea fuit coma, flavi cincinni, mellei, aurei, decori,
 prolixi et unguenta fragrantia spirantes ; splendebant mala
 collumque ;

- 110 τὸ χεῖλος αὐτῆς νέκταρ ἦν ἀποβρέον·
τὸ στέρον ἄλλην εἶχεν ὀρθρίαν δρόσον·
ἤβης τὸ μέτρον ὡς κυπάριττος νέα·
εὐτορνος ἡ ῥίς· τῶν δόντων ἡ θέσις,
ὡς σύνθεσίς τις μαργάρων λευκοχρῶν·
- 115 τὰ κυκλοειδῆ τῶσα τὰ τῶν θρῦών
ὡς τόξον ἦν ἔρωτος ἐγχεχαρμένου·
ἔοικεν ὡς ἔμιξε γάλα καὶ ῥόδα,
καὶ συνδιεχρώσατο, καθὰ ζωγράφος,
ταύτης τὸ σῶμα λευκέρυθρον ἡ φύσις.
- 120 Θάμβημα δ' ἄρ' ἦν συγγορευούσαις κόραις
λειμῶνος ἐντός τοῦ νεῶ Διονύσου.
Οἱ δάκτυλοι δὲ καὶ τὰ τῶν ὤτων ἄκρα
ἀνθρακας εἶχον, ὡς τὸ πῦρ ἀνημμένους,
χρυσῶ καθαρῶ συμπεπηγότας λίθους·
- 125 ἤστραπτον αὐτῆς χεῖρες ἐκ τοῦ χρυσοῦ,
καὶ μὴν σὺν αὐταῖς ἀργυροσκελεῖς πόδες·
οὕτω τοσαύτην ἡ Δρόσιλλα παρθένος
καινήν ἐπηυτύχησε καλλονῆς χάριν.
Ἐπεὶ δὲ μακροῖς τοῖς πότοις ἐνετῤύφων
- 130 καὶ μέχρι δυσμῶν καὶ βαθείας ἐσπέρας,
οἱ δυσμενεῖς χαίροντες ἐξηραγμένων,
(τὸ Βάρβαρον φύσει γὰρ ἐγχαίρει μέθαις,
φιλεῖ δὲ τρυφαῖς ἐκδίδοσθαι καὶ πότοις,
καὶ μάλλον εἶπερ εὐχερῶς ἀφαρπάσοι,
- 135 ἄλλοτριαν ὑπαρξίν εὐρὸν ἀθρόαν),
ἐκ τῆς τραπέζης ἐξάνεστησαν μόλις
ἐφ' ᾧ τραπῆναι καὶ πρὸς ὑπνον αὐτίκα.
Ὁ γοῦν Κρατύλος (τοῦτο γὰρ ὁ Παρθάναξ)
τῆς συνθολούσης μικρὸν ἐκνήψας μέθης
- 140 τῷ Λυσιμάχῳ ταῦτά φησι σατράπῃ·
« Ἡμεῖς μὲν ἤδη καὶ πότου καὶ σιτίων
« ἐλάβομεν νῦν, ἀλλὰ καὶ μέθης, κόρον,
« ἡ καὶ τὸν ὑπνον ἐντίθησι ταῖς κόραις·
« καιρὸς τὸ λοιπὸν συχλιθῆναι, σατράπα,
- 145 « πρὸς ὑπνον ἡμᾶς τῆ τρυφῆ δεδοκόςτας.
« Σὺ γοῦν, ἀληθῶς φιλάγρυπνε καρδίαι,
« μὴ συγκαθευδήσειας ἐξ ἡμῶν μόνος·
« λαβῶν δὲ σὺν σοὶ καὶ στρατοῦ τοὺς ἐκκρίτους,
« ἔππευε κύκλῳ τῶν ἀλόντων δεσμίων,
« τηρῶν, φυλάσων, προσκοπῶν, περιτρέχων,
- 150 « μήπως ἀποδράσαιεν ἐν λεληθότι,
« καὶ μικρὸν ἡμῖν ἐμπαράσχοιεν γελῶν,
« ἡ καὶ νεανικόν τι δράσαιεν τάχα
« εἰς τοὺς ὑφ' ἡμᾶς ἡδέως κοιμημένους. »
- 155 Τοιοῦτον ἐξ ἀνακτος ἀγαεινὸν λόγον
ὁ Λυσιμάχος σατράπης δεδαγμένος,
ἤδη τὸν ὑπνον ἐκτινάξας μακρόθεν,
εἰς φυλακὴν ἔσπευδε τῶν κρατουμένων.
Ἐπεὶ δ' ὁ λαμπρὸς ἥλιος διφρηλάτης
- 160 ἀπανταχοῦ γῆς τὴν ἑαυτοῦ λαμπάδα
ἐξῆπτε, φαιδρὰν δεικνύων τὴν ἡμέραν,
ἀνίσταται μὲν εὐθέως ὁ Παρθάναξ,
καὶ Λυσιμάχον τῆς φυλακῆς θαυμάσας,

e labii nectar defluebat, et pectus alio rore madebat martino;

statura fuit cupresso par novellæ, naso bene tornato, dentibus albarum instar margaritarum dispositis; incurvos superciliarum arcus arcum esse putaveris Amoris, sed lætabundi.

Natura videbatur lacte rosisque commixtis virginis, velut pictor, candidoroseum coloravisse corpus.

Stupor itaque puellis erat, quæ simul cum ea in prato Dionysiaci templi choros nectebant.

Digiti et imæ auriculæ carbunculis radiabant, fulgentibus ut ignis, auroque puro coalitis.

Et auro micabant brachia, crurum quoque pedes argenteorum.

Adeo præstanti novoque pulchritudinis dono Drosilla virgo fuerat a natura prædita.

At postquam rapinarum læti se longo Barbari potui immerserunt ad solis occasum altamque vesperam, (Barbarum enim genus ebrietate gaudet, amatque se potui dare et deliciis, præsertim quum facili conatu alienas magnasque copias prædatum est), tandem relictis surrexerit mensis, ut somno se statim traderent.

Igitur Cratylus (hoc enim erat Parthorum regulo nomen) ab ebrietatis perturbatione paulisper recreatus, his Lysimachum satrapam verbis alloquitur:

« Vini jam et ciborum cepimus satietatem, nec non et ebrietatis quæ somnum infundit oculis.

« Demum est tempus, satrapa, somnum post has delicias carpere.

« Tibi quidem, o cor vere vigilatissimum, uni omnium nunc non erit dormiendum:

« at, delectis omni ab ordine compertæ fortitudinis militibus, cum eis captivos circum equita servans, observans, invigilans, discurrens, ne forsitan clam auferant nosque faciant parum ridentes, vel quid audacius moliantur nostros adversus milites dulci pressos sopore. »

Auditis satrapa Lysimachus reguli non jucundis vocibus, jam excusso somnolentiæ torpore ad custodiam se captivorum adiecit.

At postquam fulgidus sol curru invectus totas undique terras accensa lampade illustravit, splendidum ostendens diem, extemplo consurgit Parthorum dux, et Lysimachum curæ miratus egregiæ,

λαμπροῖς τὸν ἄνδρα δεξιούται τοῖς λόγοις,
 195 πολλάς πρὸς αὐτὸν ἐκτελῶν ὑποσχέσεις·
 ναὶ μὴν σὺν αὐτῷ καὶ τὸ τῆς λείας πλέον
 αὐτοῖς παρασχεῖν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἐξέφη·
 « τοὺς γὰρ πονοῦντας ὑπὲρ ἄλλους τί πλέον
 « καὶ δωρεῶν χρῆ δεξιούσθαι μερίζων. »
 200 Τοσαῦτα λέξας, ἐξάνεστη τῆς κλίνης·
 ἀνίσταται δὲ καὶ τὸ Βάρβαρον φύλον
 οὐ βραδέως ἔτοιμον ἀνθυποστρέφειν.
 Καὶ δὴ συνάξαν τὰ διεσκορπισμένα,
 τὴν αἶγα, τὴν βοῦν, τοὺς ἀλόντας δεσμίους,
 205 αὐτῇ κελεύσει τοῦ κρατοῦντος Κρατύλου,
 ἰθυτενῶς ἤλαυνε πρὸς τὴν πατρίδα.
 Φθάσαντες οὖν ἐκεῖσε πεμπταῖω φάει,
 εἰς φυλακὴν ἔδοντο τοὺς κρατούμενους,
 μίξαντες αὐτοὺς τοῖς προεγκλεισμένοις
 210 ἐκ πρωτολείας αἰχμαλώτοις ἀθλοῖς·
 οἱ καὶ φυλακῆς ἔδνον ἐμβεβλημένοι,
 χαμαὶ πεσόντες καὶ κλιθέντες εἰς γόνυ,
 τὴν σφῶν ἀπωδύροτο δυσμενῆ τύχην,
 μόνους ἐμαχαρίζον, αἰῶν ἤξιον
 215 οὐδ' ἔργον εἰργάσατο τὸ ξίφος φόνου,
 τούτων καλοῦντες τὴν σφαγὴν εὐεργέτιν·
 ψυχὴ γὰρ ἀνέραστός ἐστι τοῦ βίου
 λύπαις ἀμέτροις ἐμπεσοῦσα πολλάκις.
 Τὴν δὲ Δρόσιλλαν δυστυχῶς, δυσδαίμονως
 220 διαζυγεῖσαν ἐκ παλαμναίας τύχης
 τοῦ μέχρι φωνῆς νυμφίου Χαρικλέος
 ἢ τῆς Χρυσίλλης εἶχε γυναικωνίτις·
 γυνὴ γὰρ ἢ Χρυσίλλα Πάρθου Κρατύλου.
 Ὁ γοῦν Χαρικλῆς ἔδνον ἐγκεκλεισμένος
 225 τῆς φυλακῆς, ὡς εἶπον, ἤρξατο στένειν.
 Καί· « Τίς Ἐριννύς, Ζεῦ Ὀλύμπιον κράτος,
 « Δρόσιλλαν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς ἀγάλης
 « τῆς τοῦ τοσαῦτα δυστυχοῦς Χαρικλέος; »
 εἰπὼν Χαρικλῆς, μεῖζον ἀντεκεχράγει·
 230 « ὦμοι, Δρόσιλλα! ποῦ πορευῆ; ποῦ μένεις;
 « ποῖαις ἐτάχθης δουλικαῖς ὑπουργαῖς;
 « ἀνηρέθης πρὸς τίνος ἐχθρῶν ἀγρίων;
 « ἢ τῆς ἀμυδρῶς, ὡς σκιά κινουμένη;
 « κλαίεις; γελᾷς; ὄλωλας; ἐββύσθης φόνου;
 235 « χαίρεις; θλίβῃ; δέδοικας, οὐ φοβῆξ' ἔξφορος;
 « ἀλγείς; κρατῆ; πέπονθας, οὐ πάσχεις φθόρον;
 « τίνος μετέρχῃ λέκτρον ἀρχισατραπέου;
 « ποῖός τις ἐχθρὸς νῦν φανείς σοι δεσπότης
 « ἐκ δακτύλων σῶν τὸν κρατῆρα λαμβάνει;
 240 « ἢ ποῦ σε, πολλῆς ἐμφορούμενος μέθης,
 « τυχὸν πατάξει βαρβαρῶδει κονδύλω
 « πταίουσαν, οὐχ ἐκοῦσαν· αἶ αἶ σοι τύχης!
 « ἢ καὶ Κρατύλος οὗτος ὀφθαλμὸν λίχνον
 « ἐπεμβαλεῖ σοι, καὶ φθονήσει τοῦ γάμου·
 245 « πρὸ τοῦ τυχεῖν δὲ, τῆς Χρυσίλλης ὁ φθόνος
 « διαφθερεῖ σκύφω σε δηλητηρίου.
 « ὦ τοῦ Διὸς παῖ, Διόνυσε, πῶς πάλοι

honorificis satrapam verbis excipit, multa ipsi pollicitus, et insuper addens majorem quoque prædæ partem ejus datum iri militibus :

« nam qui majores quam cæteri labores toleraverunt, « majoribus quam cæteri donis afficere æquum est. »

His dictis e lectulo surrexit, et reliqui statim consurgunt Barbari, jam ad abeundum alacres.

Atque coactis dispersim vagantibus capellis et bobus, captivisque simul, recta in patriam tendunt iter, jubente duce Cratylo :

quo quum pervenissent quinta post luce, captivos in vincula conjecerunt, datos in societatem captivis aliis miseris, qui, prædationum anteriorum pars eximia, jam pridem in carcere gemebant.

Conjecti in custodiam et humi jacentes, genibusve innixi, crudele lugebant fatum, illos solos felices clamantes, laudantesque solos, quos gladius peremerat, et pro beneficio cædem illis fuisse dicebant

et enim animus immensis sæpe oppressus doloribus vitam fastidit.

Drosillam autem quam misere infortunateque atrox Fortuna divulserat a Charicle, sponso quidem, sed nomine tenuis, Chrysilæ, Cratylo Partho nuptæ, gynæceo tenebatur.

Charicles igitur, quem dixi modo carcere clausum, in genere cœpit :

« Jupiter, Olympica potestas, quæ Erinnyis Drosillam « ab ulnis eripuit Chariclis infelicissimi? »
 Moxque altius etiam inclamans :

« Hei mihi! Drosilla, quo vadis? ubi manes? quibus « damnata es servilibus operibus?

« an aliquis te sævorum interemit hostium? an langui- « dam trahis vitam, tenuis ad umbræ modum? lugesne? « ridesne? periistine? Salvane es a cæde? gandesne? mo- « stane es? timesne vel non times gladium? dolesne? ver- « berarisme? passane es, patirisne vim?

« Cujus lectum subiisti archisatrapæ? Quis hostium, jam « tibi factus herus, e manu tua poculum prehendit?

« Ah! forte multo impletus mero pugnns te cædet bar- « baris, peccantem, sed invitam. Hei tibi, fatum crudele! « vel etiam Cratylus ille devorantes oculos injiciet tibi, et « nostris invadebit nuptiis?

« Sed antequam te potiat, Chrysilæ zelotypia poculo « te necabit lethali.

« O nate Jove, Bacche, cur dudum

« τὸν τῆς Δροσίλλης ἀνθυπέσχου μοι γάμον,
 « ἐπεὶ σε πολλαῖς ὑπὲρ αὐτῆς θυσίαις
 250 « ἐδεξιούμεν τὸν κακάγγελον τότε;
 « Ἄρ' οὖν ἔχεις ἔννοιαν ἐν τῇ καρδίᾳ
 « καὶ σὺ, Δρόσιλλα, τοῦ φίλου Χαρικλέος,
 « θρηνοῦντος, οἰμώζοντος, ἐγκεκλεισμένου;
 « Ἥ μὴν λέλησαι τοῦ θεοῦ Διονύσου,
 255 « καὶ τῆς δι' αὐτοῦ πρὸς Χαρικλῆν ἐγγύτης,
 « ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἐμποδῶν σοι κειμένων,
 « τῆς αἰχμαλώτου συμφορᾶς καὶ τοῦ πάθους. »
 Οὕτω Χαρικλεῖ πρὸς Δρόσιλλαν ἀσχέτως
 πολύστονον πλέκοντι τὴν τραγωδίαν
 260 ἐφίσταται τις ἀγαθὸς νεανίας,
 τὸν φόγγον ἡδύς, εὐγενῆς τὴν ιδέα,
 σναιχμαλώτος, συμφυλακίτης, ξένος,
 καὶ συγκαθεσθεὶς πηλοῖον Χαρικλέος
 παρηγορεῖν ἔσπευδε συμπεπονηότα,
 265 λέγων· « Χαρικλεις, λήξον ὀψὲ τῶν γόων·
 « ἐμοὶ λόγον δὸς, ἀνταπόκρισιν λάβε,
 « ὡς ἂν τὸ πλεῖστον τῆς ἀθυμίας βάρος
 « ἐκ προσλαλιᾶς κουφίσῃς αὐθαιρέτου·
 « λύπης γάρ ἐστι φάρμακον πάσης λόγος,
 270 « ψυχὴ δὲ πάντως οὐκ ἂν ἄλλως ἰσχύσει
 « πῦρ ἐξαναφθὲν θλίψεων κατασθέσει,
 « εἰ μὴ πρὸς ἄλλον ἐξαγάγῃ τὸ θλίβον,
 « παρηγορεῖν ἔχοντα τοὺς λυπομένους. »
 « Καλῶς λέγεις, Κλέανδρε. » Χαρικλῆς ἔφη·
 275 « πλὴν ἀλλὰ νῦν πρόσρησις ἢ σὴ καὶ μόνη
 « ἀρκεῖ τὰ πολλὰ τῶν παθῶν μου κοιμίσαι.
 « Ἐπεὶ δὲ καὶ νῦξ ἀντεπῆλθεν, ὡς βλέπεις,
 « καὶ νυκτὶ πεισθῆναί με, φιλότης, πρέπει,
 « ἔα με λοιπὸν ἡρεμοῦντα συγκλίνει,
 280 « εἴ πως βραχύν τὸν ὕπνον ὀφθαλμοῖς λάβω,
 « λήθην μικρὰν σχῶν τῶν ἐμῶν παθημάτων.
 « Ἦς αὐριον δὲ, νυκτὸς ἐκχωρησάσης,
 « ἐπαχρόαση συμφορῶν Χαρικλέος. »
 Οὕτω τραπέντος πρὸς ὕπνον Χαρικλέος,
 285 Δρόσιλλα πικρῶς ἐστέναξεν ἐκ βάθους
 ἐν παρθενῶνι τῆς Χρυσίλλης κειμένη·
 οὐ γὰρ κατασχεῖν ἠδυνήθη τὴν κόρη
 νῆδυμος ὕπνος ἐκχυθεὶς κατ' ὀμμάτων·
 « Ψυχὴ φίλη, » λέγουσα « Χαρικλεις ἄνερ,
 290 « ἄνερ Χαρικλεις, μέχρι γοῦν φωνῆς μόντης,
 « σὺ μὲν καθυπνοῖς τῆς φυλακῆς εἰς μέρος
 « Δρόσιλλαν εἰς νοῦν οὐδὲ μικρὸν εἰσφέρων,
 « ἀλλ' ἀμελήσας ἐκ κακῶν προκειμένου
 « καὶ τῆς προβάσεως ἐγγύτης αὐθαιρέτου,
 295 « καὶ τοῦ θεοῦ με τοῦ συνάψαντος πάλαι
 « σοὶ τῇ Χαρικλεῖ, πλὴν ὑποσχέσει μόνη·
 « ἀλλ' ἢ Δρόσιλλα πολλὰ τοῦ Χαρικλέος
 « καταστενάζει δακρύων πληρουμένη,
 « καὶ μέμφεται σε, καὶ πρὸ τοῦ τὰ τῆς Τύχης,
 300 « ἀμνημονοῦντα τῆς προηγυγημένης.
 « Κἂν γὰρ τοσοῦτον ἢ παλαμναία Τύχη

« Drosillæ nuptias mihi vicissim pollicitus es, quum mul-
 « tis olim pro Drosilla sacrificiis ornarem te malorum præ-
 « nuntium?

« Et tu, Drosilla, servasne in animo memoriam Chari-
 « clis amici, lugentis, plorantis, captivi?

« Oblita es profecto Bacchi, et fidei quam, parario deo,
 « Charicli dederas, in hisce quæ te premunt necessitudini-
 « bus, captivitate et infortunio.

Talibus Charicles indesinenter Drosillam alloquebatur
 vocibus, multa gemens, quum illi ante oculos se offert
 juvenis optimus, dulciloquus, adpectu nobilis, socius
 captivitatis, carceris ejusdem habitator, hospes, qui Cha-
 ricli propius adsidens, ægrum æger ipse solari conabatur :

« Charicles », ait, « desine tandem querelarum.

« Tecum fabulari me sinas, vicissimque responde, ut pla-
« cito colloquio levius tibi fiat doloris onus.

« Est enim sermo inestitiæ remedium, animusque non
« aliter possit ardentem doloris ignem restinguere, quam
« si alteri mala aperiat, dolentem qui valeat consolari. »

Cui Charicles : « Bene mones, Cleander; cetero, jam
« sola hæc adlocutio tua non minimam malorum partem
« sopivit.

« Sed, vides enim, nox præcipitat; et, amice, me nocti
« credere æquum est.

« Sinas ergo mea me placide reclinare membra, si forte
« brevem oculis admittam somnum, parvaque dolorum
« lraur oblivione.

« Cras autem, ubi nox diei decesserit, discas Chariclis
« infortunia. »

Ergo Charicles somnos petivit.

Drosilla interea in cubiculo Chrysillæ recubans amaro
alto de corde gemitus edidit; nam dulcis sopor puellæ oculis
superfusus erat, nequicquam.

« O cara anima! » inquebat « o Charicles conjux! o con-
« jux Charicles, at solo nomine tenus!

« Tu quidem carceris in parte dormis, Drosillæ ne minime
« quidem memor, sed oblitus, ob mala præsentia, sponsionis
« etiam illius qua lubentes alter alteri juncti sumus, ac dei
« qui olim me tibi Charicli propriam dicavit, duntaxat qui-
« dem pollicitus.

« At Drosilla, oculos referta lacrymis, multa propter Cha-
« riclem ingemiscit, et te culpat, ac prius Fortunæ sævitiam,
« quod conjugis tibi sponsæ non serves memoriam.

« Quamvis enim sævo contra te, Charicles, duello pugnet

« ἀντιστρατεύῃ δυστυχῶς σοι, Χαρίκλεις,
 « ἢ καὶ πρὸ σοῦ μοι τῇ Δροσίλλῃ παρθένω,
 « ὡς τὴν ἀδιάρρηκτον ἀλληλουχίαν
 305 « ἡμῶν διασπᾶν καὶ μερίζειν εἰς δύο. —
 « (Τί γὰρ, Τύχη βάσκανε, μὴ κόρον δέχη
 « τῇ προφθοασάῃ ποικιλῇ περιστάσει
 « καὶ τῇ κατασχούσῃ με νῦν τιμωρίᾳ,
 « ἀλλ' ἐκτὸς ἐγκλείεις με τοῦ Χαρικλέος;
 310 « Ὑπὲρ τὸ φῶς μοι τῆς φυλακῆς τὸ σκότος,
 « εἰ συγκαθῆσθαι Χαρικλεῖ κατεκρίθην,
 « καὶ χθὲς σὺν αὐτῷ τὴν φυλακὴν εἰσέδυν.)
 « Ἐγερῆν, Χαρίκλεις, κἀν τοσοῦτον ἡ Τύχη
 « ἀντιστρατεύῃ, πρὸς διάστασιν φίλων,
 315 « καὶ μηχανᾶται συμμερισμὸν τῶν δύο,
 « ἀγωνιᾷ δὲ φεῦ! διασπᾶν εἰς τέλος
 « τοὺς εἰς ἐν ἐμπνέοντας ἀλληλεγγύως,
 « μὴ καταπίπτειν, μηδὲ λήθη διδόναι,
 « ἀλλὰ πρὸς αὐτὴν τὴν παλαμαναίαν Τύχην
 320 « ἀλκὴν μεγίστην ἐνδιδύσκεισθαι πλέον.
 « Σὺ δ' ἀλλ' ἐφρυπνοῖς, καὶ Δροσίλλας λανθάνῃ·
 « ἡ δὲ στενάζει, καὶ θεοῦ μαρτύρεται
 « διαβραγῆναι μηδαμῇ Χαρικλέος.
 « Κισσὸς γὰρ εἰς δρῦν δυσάποσπάστως ἔχει·
 325 « ἐθίζεται γὰρ συμπλοκαῖς ταῖς ἐκ νέου,
 « καὶ σωματοῦται, καὶ δοκεῖ πεφυκέναι
 « ἐν σῶμα, διπλὴν τὴν ἐνέργειαν φέρον·
 « οὕτω Δροσίλλα πρὸς Χαρικλῆν νυμφίον
 « ἐν σῶμα καὶ φρόνημα καὶ ψυχὴ μία·
 330 « κἀν χθὲς, τραπέζης κειμένῃς, ὁ Κρατύλος
 « ἐκδηλος ἦν ἔρωτα δεινὸν ἐκτρέφων,
 « καὶ βάσκανόν μοι βλέμμα δεικνύειν θέλων.
 « Ὁμοί, Χαρίκλεις, κλῆσις ἡ φιλητέα,
 « πῶς αἰ καθ' ἡμᾶς συμφοραὶ σχοιοῖεν τέλος;
 335 « Ὡς νῦν ἐγὼ, σοῦ κἀν διήρημαι, κρίνω
 « μικρὸν παρηγόρημα τὸ βλέπειν μόνον
 « καὶ τὴν φυλακὴν ἧς κατεκλείσθης ἔσω·
 « ναὶ τοῦτο μικρὸν, καὶ τὸ πάντως εἰδέναι
 « ποῦ νῦν διάγεις, ποῦ καθέυδεις, ποῦ κάθη!
 340 « Ἄφες τὸν ὕπνον, εἴπερ ὑπνώττειν ἔχεις·
 « γνῶθι Δροσίλλαν· σὲ στενάζει, σὲ κλαίει·
 « σύγκλαιε, συστέναζε, συγκατηφία.
 « Ἦπου, Χαρίκλεις, οὐκ ἀπὸ δρυῶν ἔφως,
 « καὶ σὲ στενάζειν ἐννοῶ καὶ θαυρούειν,
 345 « καὶ μὴ διυπνώττειν σε νυξίν ἐν μέσαις,
 « πολλὰ Δροσίλλης παρθένου μεμνημένον.
 « Ὡ δεῦρο! μακρὸν, Ὑπνε, συγκατάσχέ με,
 « εἴ που φανείς ὄνειρος ἐγκαθηδύνοι,
 « ἐμοὶ παριστῶν τὸν φίλον Χαρικλέα·
 350 « οἱ γὰρ ποθοῦντες ἢ φιλοῦντες πολλὰκις
 « θέλουσιν, οὐ βλέποντες ἀλλήλους ὕπαρ,
 « ἐν τοῖς ὄνειροις συλλαλεῖν καὶ συμπνέειν. »
 Οὕτω λεγούσης τῆς Δροσίλλης παρθένου,
 καὶ νυκτερινὸν ἐκτραγωδοῦσης γόνον,
 355 τοῖς αἰχμαλώτοις ἀντεπῆλθεν ἡμέρα,
 τοῖς ἐν φυλακῇ δυστυχῶς κεκλεισμένοις,

« atrox Fortuna, quæ prius contra me Drosillam virginem
 « pugnavit, ut indissolubilem nostram utriusque copulam
 « divellat rescindatque bifariam. —

« Quid enim, invida Fortuna, non satiata es præterita-
 « rum varietate calamitatum et his quibus nunc premor an-
 « gustiis, sed me procul a Charicle seclusam tenes?

« Carceris tenebræ mihi luce cariores ipsa, si cum Chari-
 « cle includi me jussisset, et heri cum ipso carceris ostium
 « subiissem! — oportuit, Charicles, etsi Fortuna tam valide
 « nos aggrediatur, et alterum divellat ab altera, coneturque
 « omnino nos distrahere, qui data vicissim fide in unum
 « conspiramus;

« oportuit non cedere malis nec oblivioni mentes tra-
 « dere, sed contra ipsam atrocissimam Deam fortitudinem
 « induere maximam.

« At tu dormis, Drosillæ oblitus, longam gementis
 « noctem, testantisque Deos nunquam a Charicle se posse
 « divelli.

« Hedera quercui tenacibus adhæret brachiis; longa enim
 « consuetudine et nexu diuturno in ipsius fere corpus con-
 « vertit et unum e duobus fieri videtur, duplici vi præditum;

« sic Drosilla cum Charicle sponso corpus unum habet,
 « animam unam unamque mentem:

« et tamen heri, positus mensis, Cratylus funestum alere se
 « amorem non celavit, diro me cupiens fascinare oculo.

« Hei mihi, Charicles! o Charicles! dulce nomen! quæ-
 « nam finis erit nostris concessa malis?

« A te nunc separata, parvum duco solatiolum videre
 « saltem quo es inclusus carcerem, parvum et nosse ubi
 « nunc agis, ubi dormis, ubi sedes.

« Ah! excute somnum, dormire si potis es.

« Drosillam reputa, quæ te luget, deflet te: fle cum ipsa,
 « cum ipsa gemit, sis cum ipsa mæstus.

« Profecto, Charicles, duro non es robore natus, et te
 « genere credo plorareque, nec per medias stertere noctes
 « ob plurimam Drosillæ virginis memoriam.

« Huc ades, Somne, meque diutine totam habe, si forsan
 « me recreet insomnium mihi meum Chariclem ostendens.

« Etenim sæpe qui cupiunt vel amant, quum se interdiu
 « videre nequeant, in somnis conloqui solent et aura simul
 « frui ætheria. »

Dum talia dicebat, et nocturna gemitus ore tragico fun-
 debat Drosilla virgo, captivis illuxit dies in carcere misere
 conclusis,

κᾶν καὶ τὸ ταύτης ὡς βαθύτατον σκότος
κατακρατοῦν ἦν καὶ γνωφοῦν τὴν ἡμέραν.

BIBAION ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

- Τῆς ἡμέρας δὲ θᾶπτον ἀντιλαμπράτης,
καὶ τοῦ γίγαντος καὶ φεραυγοῦς ἡλίου
ἐκ τῶν στενωπῶν τῆς φυλακῆς νυγμάτων
ἀκτίνα μικρὰν ἐμβαλόντος τοῖς ἔσω,
5 εὐθὺς Χαρικλῆς ἐξανίσταται μόνος·
ἰδὼν δὲ πάντας βαθέως κοιμημένους,
μέγα στενάξας ἐκ μυχοῦ τῆς καρδίας,
ἔφησεν· « Ἄνδρες συμπεφυλακισμένοι,
« εἰκόδες ὑμῖν ἐστὶν ὑπνοῦν εἰσέτι·
10 « ὦν καὶ γὰρ οὐ κατέσχε καρδίας πλάτος
« τὸ δριμύ φίλτρον, οὐδ' ὁ τοῦ πόθου πόνος,
« ὦν οὐ κατεκράτησε τῆς ψυχῆς ἔρωσις,
« τί καινόν, εἰ τὸν ὕπνον ἀσπάξοισθέ μοι
« ἐκ νυκτὸς ἀρχῆς ἄχρι φωτὸς ἡλίου;
15 « Ὁ γὰρ ἔρωσις εἴθε νύκτωρ τὸ πλέον
« ἀναπτεροῦσθαι τοῖς ἐρωσιν εἰσρέων,
« ψυχῆς ἐρωστος ἐνσχολαζούσης τότε
« ὅλης ἐκείνῳ δῆθεν ἀνακειμένης·
« Ὡς ἄφελος γοῦν εὐσθενῶς ἔχων, ἔρωσις,
20 « ποιεῖν ἐρᾶν μὴ τοὺς χαμαὶ κινουμένους!
« ποῖων δὲ πάντως, καὶ τυχεῖν πῶς οὐ δίδως,
« πολλῶν δὲ πολλοὺς ἀξιοῖς παθημάτων,
« ἔως τυχεῖν γένοιτο τοῦ ποθομένου; »
Οὗτος Χαρικλῆς, καθ' ἑαυτὸν ἡρέμα
25 ὀρητῶν, κατεστάλαξε βρεῖθρα δοκρῶν·
πολύδακρυς γὰρ γίνεται πάντως ἔρωσις
ψυχαῖς ἐπαχθῆς ἐμπεσὼν τεθλιμμέναις.
Ἄλλ' οὐκ ἔλαβε τὸν Κλέανδρον δακρῶν.
Προσέρχεται γοῦν ἐξαναστάς εὐθὺς
30 ὅπου Χαρικλῆς εἶχε τὴν γῆν ὡς κλίτην,
καὶ « Χαῖρε, » φησὶ « συμφυλακίτα ξένη.
« Λέγοις ἂν ἡμῖν τὰ προὔπεσχημένα,
« τὰς σὰς, Χαρίκλεις, συμφορὰς καὶ τοὺς πόνους·
« ἐνταῦθα δ' αὐτὸς, συγκαθεσθεὶς ἐγγύθεν,
35 « τὰς ἀκοὰς διδοῖμι τῇ τραγωδίᾳ.
« Καὶ γὰρ σὺ σαυτὸν κουφίεις στεναγματίων
« ἐμοὶ παριστῶν δῆλα τὰ θλίβοντά σε,
« καὶ τὸν Κλέανδρον τὸν συνεγκεκλεισμένον
« ἐλαφρυνεῖς με τῶν ἐμῶν παθημάτων·
40 « οὐ γὰρ μόνος σὺ τὴν φυλακὴν εἰσέδυσ·
« Εἰ καὶ πρὸ ταύτης αἰχμάλωτος ἐσχέθης,
« ψυχὴν ἔχων ἔρωτι πυρπολουμένην,
« οὐδ' ὁ Κλέανδρος ἀνέραστος ἐσχέθη,
« οὐ τὴν φυλακὴν δυστυχῶς προεισέδυσ·
45 « ἐρωτικῶν ἄμοιρος ἐνοσημάτων,
« καὶ συμφορῶν ἀγευστος, αἷς παλεὶ Τύχῃ
« ἐρωτικοῖς σε συμπλακέντα δικτύοις.
« Ἄλλοις; συναλγῶ. Δακρῦεις; συνδακρῶ.

adeo tamen profundo ut densissimæ tenebræ diei vince-
rent facem et obscurarent.

LIBER SECUNDUS.

At non multo post luce splendescente, et sole gigante
lucifero per angustas custodiae rimas tenuem usque in inte-
riora radium immittente, continuo Charicles surgit ex om-
nibus unus, quos alto cernens demersos somno, gravem
imis e præcordiis gemitum trahens,

« Viri, » inquit « vinculorum socii, vos adhuc dormire
« par est :

« quorum enim corda non invasit acer amor, nec solli-
« cita cupido, quorum non regnat animorum filius Ve-
« neris, quid mirum si somno indulgetis a prima noctis
« umbra usque ad solis jubar ?

« Amor enim noctu solet plerumque grandioribus alis
« amantium illabi animis, tuic per hæc quietis otia ipsi
« prorsus patentibus.

« Oh! utinam, Amor tam strenuis prædite viribus, ho-
« munculos humi reptantes ab igne tuo siveris esse im-
« munes! sed quum uras omnes, cur non das omnibus esse
« felicibus, at multos multis premis doloribus, donec desi-
« derium potiri denique possint? »

« Sic Charicles secum summissa voce gemens mittebat rivos
lacrimarum:

gaudet enim ploralibus Amor, fessis incumbens gravior
animis.

At lacrimans Cleandrum non latuit, qui protinus surgens
ad eam carceris partem accessit, ubi Charicli solum erat
pro lectulo; et « Salve » ait « hospes, captivitatique sociæ.

« Narra quæ es pollicitus modo, Charicles, tuas ærumnas
« laboresque tuos.

« Hic te propter considens, aures præbebo historię lu-
« ctuosissimæ.

« Etenim temet curis oppressum levabis ipse, dicens quo
« pereas malo; mea que Cleandro mihi infortunia facies le-
« viora, hujus tecum participi carceris.

« Non enim solus huc fuisti conjectus.

« Si, et ante hæc vincula, tulisti alia, amoris flamma præ-
« cordia torridus,

« nec Cleander fuit amore vacuus, nec carcerem miser
« ingressus est te prior, amatoriarum expers cogitationum,

« aut ingustatis ærumnis quibus ferit Fortuna Amoris irre-
« titum te laqueis.

« Doles? condoleo; illes? adleo tibi.

« Ποθεῖς; ποθῶ, καὶ ταῦτα καλὴν παρθένον,
 50 « Καλλιγόνην μοι τὴν προεξηπραγμένην. »
 « Κλέανδρε, σῶτερ τληπαθοῦς μοι καρδίας, »
 ἔφη Χαρίκλῆς « τίς σε τῶν Ὀλυμπίων
 « θεῶν ἀφῆκεν εἰς ἐμὴν εὐθυμίαν;
 « Λέγοις τὰ σαυτοῦ τληπαθήματα, λέγοις.
 55 « Λέγειν χρεὸν σε τὸν προσεγκεκλεισμένον,
 « ἔπειτα καὶ με συμπεφυλακισμένον. »
 « Ἐγὼ, Χαρίκλεις, Λέσθον ἔσχον πατρίδα·
 « σεμνῶν προῆλθον κοσμίῳ φυτοσπόρῳ,
 « μητρὸς Κυδίππης καὶ πατρὸς Καλλιστίας.
 60 « Σύνεγγυς ἦν μοι παρθένος Καλλιγόνη,
 « τὴν ἀβρένων μὲν ὄψιν εὐλαβομένη,
 « μυχαιτάτῳ δὲ θαλάμῳ φρουρουμένη.
 « Τούτης τὸ κάλλος (οὐ γὰρ ἴσχυον βλέπειν)
 « ἐκ τῶν ὑπ' αὐτὴν ἐξεμάνθανον κλύων.
 65 « Οὐκ αἰσχύνῃ μοι ταῦτα, Χαρίκλεις, λέγειν
 « πρὸς τὸν νοσοῦντα ταυτοπαθῆ μοι νόσον.
 « Ἐπεὶ δὲ δώροις δεξιῶν δι' ἀγγέλων
 « Καλλιγόνην κατεῖδον ὄψε καὶ μόλις
 « ἐκ θυρίδων ἀπλαστον ἐκκρημωμένην,
 70 « ταύτης ἐάλων ἀπαλῆς οὐσῆς ἔτι,
 « οὐτως ἐχούσης τοῦ προσώπου τῆς θεάς,
 « ὡς μακρὸς ἐξήγγειλε τῆς φήμης λόγος.
 « Βαβαί! μὰ τὴν Ἐρωτος ὀλοποσίταν,
 « φεῦ! φεῦ! μὰ τὰς Χάριτας, ἰδὼν ἂν ἔφης,
 75 « καὶ σὺ, Χαρίκλεις, τὴν Δρόσιλλαν οὐ βλέπων,
 « μητρὸς Σελήνης, πατρὸς Ἥλιου τέκνον.
 « Τὰς τῶν δρώντων ἐξελίθου καρδίαι,
 « ὀδοιποροῦντας ἐξεθήρευε πλέον·
 « οὐκ ἔβλεπε βλέποντας ἐξ ἀπλαστίας,
 80 « ἀλλ' ἔφλεγε ζύμπαντας ἐξ εὐμορφίας.
 « Παῖς ἦν ἐκεῖνη, παῖς ἀπαλή, παρθένος·
 « πρὶν δυσκινήτους ἐκ χρόνων ἀμετρίας
 « γέροντας εἴλκε πρὸς ἔρωτα τῇ θεᾷ,
 « οὐ πῦρ μόνον πνέοντας εὐζώνους νέους.
 85 « Ἐρωτος ἦν ἀγαλμα, τέκνον Ἥλιου,
 « φέρουσα πατρὸς ἐμφέρειαν Ἥλιου,
 « ἣ καὶ πρὸς αὐτὸν ἀντερρίζουσα πλέον.
 « Ἐμελλες, ὧ γέννημα θηρίων Ἐρωτος,
 « ἐμὴν πατάξαι καὶ σπαράξαι καρδίαν·
 90 « γάλα λεαίνης ἐξεμούρησας ἄρα,
 « καὶ μαστὸν ἄρκτων ἐξεθήλασας τάχα.
 « Ὡς εἶδον οὖν, ἔπαθον εἰς ψυχὴν μέστην·
 « ἔτρυχεν, ἐστρόβει με δυστυχῆς πόθος·
 « ἐβαλλόμεν, ἐπιπτον, ἐσπαρασσόμεν·
 95 « οὐ γὰρ συνεῖχεν ἄγριος πόθος μόνον,
 « (ἣ μᾶλλον αὐτὸς ἦν κατατρύχων Ἐρωτος)
 « στοργῇ δὲ πολλῇ παιδικῆς ἀπλαστίας
 « καὶ τῶν ἐκείνης οἴκτος αἰωρημάτων.
 « Ἦν, εὐσθενῆς ὢν ἐκ φιλήματος μόνου,
 100 « ἀντιστρατεύειν ταῖς Ἐρωτος σφενδόναις·
 « οὐκ ἤθελον σγεῖν ἐξ ἐκείνης τῆς κόρης
 « οὐδὲν πλέον τι τοῦ φιλήματος τότε,

« Cupis? cupio, idque virginem pulchram, Calligenen
 « mihi jam ante præreptam. »

« Cui Charicles : « Cleandre, miseræ mihi servator animæ,
 « Olympiorum quis te Deorum misit qui me recreares? Sed
 « narres tua, tua narres infortunia.

« Narrare te priorem æquum est qui prior inclusus in
 « carcere fuisti; me deinde, carceris tui socium. »

— « Lesbos, o Charicles, mihi est patria. « Ab illustribus
 ornatisque originem parentibus duco, matre Cydippe,
 « patreque Callistia.

« Vicinam habui virginem Calligenem, quæ caute viro-
 « rum vitabat oculos, in interiore ædium parte seclusa.

« Quam esset pulchra (ipse enim videre non poteram) ex
 « ejus didici famulabus.

« Fateri me talia non pudet te palam, Charicles, qui
 « simili morbo laboras.

« Donis dextroque internunciorum usus ministerio, tan-
 « dem ha! tandem vidi Calligenem, simplicem munditiis, e
 « fenestra exstante corpore prospectantem.

« Ut vidi, ut me cepit virguncula, non minus formosa
 « quam dudum fama prædicaverat.

« Papæ! per Amoris arma, ah! per Gratias, dixisses eam
 « intuitus, ipse tu, Charicles, si non coram Drosilla fuis-
 « set, matre Luna, Soleque patre natam.

« Spectantium corda vertebat in lapides; transeuntes
 « venabatur inprimis; non cernebat cernentes præmodesta
 « simplicitate, sed omnes incendebat pulchritudine. »

« Erat Calligone puella, puella tenera, et virgo: quæ il-
 « los ipsos, quos longa ætas fecerat dudum lentos et iner-
 « tes, trahebat senes conspectu suo ad amorem, non juve-
 « nes tantum alacres et fervidos.

« Amoris erat imago, Solis filia, Soli similis patri, vel cum
 « illo decertatura.

« Destinaveras, Amor, ferina proles, meum verberare
 « cor et discernere: profecto lac lænæ suxisti; ac forte
 « tibi admoverunt ursæ ubera.

« Ut ergo vidi, ut media doluerunt præcordia! Conte-
 « rebat me versabatque huc illuc triste desiderium.

« Verberabar; concidebam; dilacerabar.

« Non enim duntaxat me tenebat crudele desiderium,
 « sed potius ipse Veneris me torquebat filius, et multus
 « animo inerat amor puellaris simplicitatis, multus ex re-
 « cordatione tantæ miserationis in illo de fenestra prospectu.

« Poteram, sumptis ex basio unico viribus, Dei juculatio-
 nibus resistere;

« volebamque a virgine nihil basio majus tunc capere,

- « καὶ τοῦτο πάντως φίλτρον ἐξ οἴκου μόνου.
 « Γόινον προσείπον, οὐδὲ γὰρ ἤνεσχόμην·
 105 « Ἐργου πάρεργον μείζον, ὦ κόρη, βλέπω·
 « γελῆν φιλεῖν σου μείζον ἢ λείγειν μέλι.
 « Ἄλλ' ἐθροήθη καὶ μικροῖς ἢ παῖς λόγοις·
 « ἐρωτικῶν γὰρ ἀδαῆς ἦν εἰσέτι.
 « Εὐθύς μὲν οὖν κέρυρυπο (φεῦ μοι τῆς φρίκης!)
 110 « καὶ τὰς παρειὰς τῶν ἑαυτῆς δουρίδων
 « ἔτυπεν ἐγγελωσα· καὶ γὰρ αἰσχύνῃ
 « κατέσχευεν αὐτήν· οὐ γὰρ εἶχεν ὁ δῶρα σοί
 « ἢ νηπιόφρων, ἀπαλόχροος κόρη.
 « Εἰώθασι γὰρ ὠγρίαν προσλαμβάνειν
 115 « αἰ μὴ βλέπεσθαι προσδοκῶσαι παρθένοι,
 « ὅταν τις αὐταῖς ἀπροόπτως ἐγγίσῃ
 « καὶ προσλαλήσῃ μᾶλλον ἀξυμφορώτατος.
 « Ἐντεῦθεν ἔλθων εἰς τὸν οἶκον δόμον,
 « ἑμαυτὸν ἐκδιδώμι τῷ κλινιδίῳ,
 120 « ἀδρᾶν λαθῶν ἔρωτος ἀνθρακουργίαν
 « (δι' ὀμμάτων γὰρ ὄδς Ἔρωος τὴν καρδίαν,
 « οὐ μέχρι ταύτης ἴσταται, φλέγειν θέλων,
 « μέλη δὲ πάντα πυρπολεῖ περιτρέχων),
 « καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐτραγῶδου ἡρέμα·
 125 « Μηδεὶς πτοεῖσθω, κἂν πεφαρμακευμένα
 « τὰ τοῦ πόθου βέλεμα τὰ ζιτηφόρα·
 « τὴν γὰρ φαρέτραν τῶν βελῶν πληρουμένην
 « ὄλην καθ' ἡμῶν ἐκκενοῖ μανεῖς Ἔρωος.
 « Μὴ δειλιάτω τῶν πετερύγων τὸν χρότον·
 130 « Ἔρωος γὰρ, ὡς περ ἐμπροσθῶν ἐν ἰξίῳ,
 « τῇ καρδίᾳ μου συγκρατεῖται καὶ μένει.
 « Ἔρωος, Ἔρωος δεῖλαιε, πῦρ πνέων Ἔρωος,
 « ἂν εἶδες ἰξευθέντα τὸν στέννου τόπον,
 « οὐκ ἂν καταπτὰς ἀμφοκollήθης, τάλας.
 135 « Πανδαμάτωρ, πάντολμε, παντάναξ Ἔρωος,
 « ποινηλατεῖς πικρῶς με μὴ πταίσαντά σοι·
 « οὐ χεῖρα κόπτεις, οὐδὲ συντέμνεις πόδας,
 « οὐδ' ἐξορύττεις τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων,
 « αὐτὴν διστεύεις δὲ καρδίαν μέσσην,
 140 « καὶ θανατοῖς με· δυσμενές, βριαρόχειρ,
 « σφάττεις, φονεύεις, πυρπολεῖς, καταφλέγεις,
 « πλῆττεις, ἀναιρεῖς, φαρμακεύεις, ἐκτρέπεις·
 « τῆς ἰσχύος σοῦ, πτηνοτοξοπυρφόρε!
 « Οὕτως ἐγὼ δεῖλαιος ἐξεκοπτόμην.
 145 « Πλὴν φάρμακόν τι συννοῦ μοι τῆς νόσου,
 « μήνυμα γραπτὸν ἀντιπέμψαι τῇ κόρῃ·
 « ὑπέτρεχον γὰρ συλλογισμοί με ξένοι,
 « εἰς τυχὸν ἀντέπαθε καὶ Καλλιγόνῃ,
 « ἰδοῦσα τὸν Κλέανδρον ὠραιωμένον.
 150 « Μὴ γὰρ, Χαρίκλεις, τὸν λαλοῦντα κερτόμει,
 « βλέπων ἀμαυρωθέντα τῇ περιστάσει,
 « ὄρων σκοτεινὸν καὶ κατσβολωμένον,
 « ἐν πληοφύρτῳ φυλακῇ κεκλεισμένον·
 « ψυχῆς γὰρ ἐντὸς θλίψαι στροβουμένης,
 155 « καὶ τῶν ἡμερτῶν ἔκπαλαι στερουμένης,
 « πάντως ἀνάγκη σῶμα συμπάσχειν ὄλον. »

« hocque amatorium donum ejus misericordiae duntaxat
 « acceptum referre.
 « Hanc ergo sic allocutus sum (tenere enim me non po-
 « tui) : O virgo, aliquid cerno extra opus ipso melius
 « operi : labia osculari tua dulcius quam mel lingere.
 « Sed conturbata fuit valde puella paucis his verbis,
 « quippe quae amoris adhuc erat indexperta.
 « Continuo velavit faciem (hei mihi ! quantum expave-
 « scebam !) et subridens servularum genas percutiebat.
 « Pudor enim eam angebat, quae nescieret quid ageret,
 « puella parum per aetatem prudens, ac tenellula.

« Quippe virgines, quae se conspici posse non putant,
 « pallescere solent, si forte quis ipsis improvisus adsit,
 « etiamque necopinato colloqui audeat.

« Hinc regrediens ad propria tecta gradum, lectulo me
 « compositui, torridis ustus amoris carbonibus ; (per oculos
 « enim Amor ad intima delapsus praecordia, non hic con-
 « sistit, latius incendium commovere cupiens, sed mem-
 « bris omnibus ignem implicat, totum peterrans corpus) ;
 « ac talia mecum voce summissa querebar : Metuat nemo
 « venenata acutaque desiderii tela ; pharetra enim plena
 « sagittis totum in nos pondus consumit amens Amor.

« Expavescat nemo alarum strepitum : Amor enim,
 « velut in visco delapsus, corde meo tenetur, manetque.

« Amor, improbe Amor, ignem spirans Amor, si cogno-
 « visses viscatum hunc esse praecordiorum locum, non huc
 « devolans te irretivisses, miselle.

« Oh ! qui cuncta domas, nihil non audes, omniumque
 « regnas, Amor, quam dure me castigas, qui in te non pec-
 « caverim ! Non amputas manum, non truncas pedes, non
 « effodis oculorum pupillas ; at cor ipsum jaculo petis me-
 « dium, meque exanimas ; crudelis, contumax alter
 « Briareus, truculas, mactas, incendis, uris, verberas,
 « occidis, venenas, deturbas.

« Oh ! vim ingentem tuam, metuende puer alis, arcu,
 « tela !

« Sic ego miser angebar, quum remedium morbi invenire
 « mihi visus sum, nempe si per litteras amorem virgini
 « significarem.

« Mentem enim subibant cogitationes mirae : Calligonem
 « forte, conspicio pulchro Cleandro, fuisse et ipsam amore
 « percussam.

« At noli, Charicles, ridere me talia de me dicentem ;
 « nam quem cernis Cleander acerbo est casu confectus,
 « squalidus, lurore deformis, caenoso inclusus carcere.

« Animum enim intus quum torquet dolor ob amissum
 « dudum desiderium nitens, corpus una totum torqueri
 « omnino necesse est. »

« Ὄς εὖ λέγεις, Κλέανδρε! » Χαρικλῆς ἔφη.
 « Θάλλει νέου πρόσωπον, ὠραῖον μένει,
 « ψυχῆς ἀφορμὰς χαρμονῆς κεκτημένης. »
 160 « Γράψας τὸ λοιπὸν, ἐξέπεψα συντόμως, »
 Κλέανδρος ἀντέφησε, » πρὸς Καλλιγόνην,
 « περιώμενος σχεῖν πίστιν ἐκ τῶν πραγμάτων,
 « εἶπου τι συμπέπονθε καὶ Καλλιγόνη. »
 « Ἄλλ' ὡς ὄναιο τοῦ πόθου Καλλιγόνης, »
 165 ὁ Χαρικλῆς ἔλεξε τῷ ξένῳ πάλιν,
 « Κλέανδρε, τούτων μηδὲν ἄρρητον λίπης,
 « ὧν γεγραφὸς ἐπεψας πρὸς τὴν παρθένον. »
 « Ἄκουε λοιπὸν » ὁ Κλέανδρος ἀντέφη.
 « Τῆς σῆς ἐγὼ, παῖ παγκάλη, μεμνημένος
 170 « θεὰς ἡμερτῆς ἦν ἰδὼν κατεπλάγην,
 « γθὲς ἐντυχὼν Χάρωνι, μικρὸν ἠρόμην,
 « καὶ σε πρὸ ἡμῶν, ὡσπερ εἶπεν, εἰδότε·
 « Ἄρ' ὦ χαρᾶς ἄμοιρε, δυσμενὲς Χάρον,
 « καὶ τὴν φερίστην ἐν κόραις Καλλιγόνην
 175 « σὺν τοῖς καθ' ἡμᾶς δυστυχῶς ἀφαρπάσεις,
 « καὶ κάλλος αὐτὸ τὸ προτεθρολλημένον
 « διαφθερεῖς, καὶ κύκλα τοξέουτά με
 « τῶν ὀμμάτων τοιαῦτα φεῦ! διασπάσεις;
 « ἢ πρὸς τὸ κάλλος συσταλῆ ἀποβλέπων;
 180 « Οὔτω μὲν αὐτὸς εἶπον· ἄλλ' ὁ γεννάδας,
 « ὁ τρισθενὴς, Ναί, φησὶ δύσμορος Χάρων·
 « καὶ διατείνας εὐθὺς ἀνταπεκρίθη·
 « Αἶ! αἶ! κακῶν κάκιστε, τί δράσεις, Χάρων!
 « Τί λοιπὸν; ἀμφίνευσον, ὦ Καλλιγόνη.
 185 « Ἐχεις με τὸν Κλέανδρον ἐξαιτουῦντά σε. »
 « Μικρὸν τὸ γράμμα, μηχανῆς δ' ἔλωσ γέμον, »
 ὁ Χαρικλῆς ἔφησεν ἠκουτισμένος,
 « ὅπως θανάτου καὶ Χάρωνος ἡ κόρη
 « λαβοῦσα νοῦν κλίναντα τὰς ἐπηρμένας,
 190 « ἐπικλινῆς γένοιτο τῷ γράψαντί σοι.
 « Τί λοιπὸν εἰς Κλέανδρον ἢ Καλλιγόνη
 « ἀντίειπεν, ἀντέγραψεν, εἰδὼς εὖ, λέγοις. »
 « Οὐδὲν, Χαρίκλεις, ὡς εἶοικεν, ἡ κόρη,
 « ἢ μὴ τὸ γράμμα τοῦτο προσδεδεγμένη,
 195 « ἢ παισὶ συμπαίστορον ἡσυχολημένη.
 « Καὶ δευτέρας οὖν συλλαβῆς ἄκουέ μου. »
 « Ἄλλ', ὦ φίλε Κλέανδρε, μηδὲ τῆς τρίτης
 « ἐμοὶ φρονήσης συλλαβῆς πρὸς τὴν κόρην, »
 ἔφη Χαρικλῆς. « Ὁ Κλέανδρος ἀντέφη·
 200 « Ἄκουε· ταύτης οὐ φρονῶ σοι, Χαρίκλεις·
 « κουφιζομαι γὰρ προσλαλῶν σοι τῆς νόσου.
 « Μῦθον τὸ Σειρήνειον ἐνοῶ μέλος,
 « ἀφ' οὗ τὸν σὸν πρόσωπον εἶδον, παρθένε.
 « Αὐχεῖς, ἰδοῦ, τὸ κάλλος ὑπὲρ τὸν λόγον·
 205 « διδοῖς ἐμοὶ τὸ φίλτρον ὑπὲρ τὴν φύσιν·
 « λιθοῦσα πλήττεις· οὐδὲ γὰρ φεύγειν δίδως.
 « Ἐανθὸν τὸ πλέγμα· δῦθι, χρυσὲ, γῆν πάλιν.
 « Λαμπρὸν τὸ βλέμμα· χαῖρε, λαμπρότης λίθων.
 « Τὸ χροῖμα λευκόν· ἔρθε, μαργάρων χάρις·
 210 « τῆς σῆς γὰρ αὐτὸς φωσφορούσης, Παρθένε,

« O quam dicis apte, Cleander » Charicles inquit.
 « Juvenis viri vultus floret pulcherque manet, dum ha-
 « bet animus lætitiæ causas. »

Contra Cleander : « Ergo quam scripseram, Calligona
 « statim misi epistolam, experiri cupiens an revera Calli-
 « gone et ipsa amaret. »

Tum Charicles rursus : « Sic dulci fruaris Calligones
 « amore, Cleander; horum nil linquas indictum, quæ scri-
 « pta puellæ misisti. »

Cui Cleander : « Accipe igitur : Tui, puella formosis-
 « sima, aspectus jucundi memor, qui me cernentem per-
 « culit, heri Charontem obvium, qui te, ut dixit, jam ante
 « me fama noverat, paulum interrogavi :

« O gaudia inexperte, Charon, et corde nimis fero, num
 « et præstantissimam inter puellas Calligonen cum æquali-
 « bus aliis rapies miserabiliter, corrupesque pulchritudi-
 « nem illam famigeratissimam ?

« Num avelles heu ! orbis illos oculorum qui me tot sagit-
 « tis vulnerarunt ? an te cohibebis, hanc formam intuitus ?

« Sic ego : at ille fortis, et robustissimus tristissimusque
 « Charon, Næ, inquit. Cui vicissim ego contenta voce :
 « Ha ! ha ! improbus ante improbius omnes, quid ages,
 « Charon ! Jam quid superest ? Annue, Calligone.

« En adest tibi te supplice voce deprecans Cleander. »

His auditis, « Parva quidem, » Charicles ait, « epistola ;
 « sed quæ arte referta tota fuit, ut virgo de morte cogitans
 « et Charone, quæ cogitatio superbas deprimit, tibi faveret
 « autori epistolæ.

« Jam quid Calligone Cleandro vel voce viva vel calamo
 « responderit, doceas me tu qui novisti. »

— « Nihil, Charicles, ut videtur, puella respondit, sive
 « epistolam hanc non acceperit, vel potius habuerit puel-
 « labus conversari æqualibus.

« Accipe igitur et epistolam secundam. »

— « Nec tertiam, carum caput, mihi invidias, » Chari-
 cles inquit.

Cui contra Cleander : « Audias : hanc tibi, Charicles,
 « non invideo : nam conloquens tecum sentio me a morbo
 « levare.

« Ex quo vultum adspexi tuum, Virgo, fabula videtur
 « canentium Sirenum concordia. Pulchrior es quam ut id
 « voce possim exprimere ; mihi majus infudisti phyltrum,
 « quam ut id ferre natura valeat. Quos percutus, vertis in
 « lapides ; nequaquam enim das effugere.

« Flava est coma : aurum, rursus terram subi.

« Fulget oculus : vale, lapidum pretiosorum fulgor.

« Alba est cuticula : vale, nitor margaritarum.

« Adspectus enim illius tui, Virgo, solis instar splendidi,

« θέας ἐκεῖνης πανταχοῦ μεμνημένος,
 « τοῦ δυσμενοῦς Ἐρωτος οὐ κατισχύω
 « τοὺς ἀνθρακὰς μοι τοὺς ἀναφθέντας σβέσαι.
 « Καὶ νοῦς μὲν αὐτὸς ἐξελίττει τὴν θείαν,
 215 « ἀνιστορῶν ἣν εἶχεν, ὡς εἶδον πάλαι·
 « ἄλλ' ἔνδον αὐτῆς τῆς ταλαίνης καρδίας
 « Ἔρωσ ὁ πικρὸς, ὁ δρακοντώδης γόνος,
 « ἐλίσσετά μοι λοξοειδῶς, ὡς ὄφρις,
 « καὶ στέρνα μοι καὶ σπλάγγνα φεῦ! κατεσβίει.
 220 « Σὸν ἔργον ἐστὶ καταπαῦσαι τὴν νόσον.
 « Τοὺς ἀνθρακὰς σθένευε, καὶ δρόσιζέ με,
 « καὶ τὸν δράκοντα τὸν περιπλακηντά μοι
 « ταῖς σαῖς ἐπωδαῖς ἐξαπόσπα, Παρθένε. »
 « Ναὶ, ναί, φίλε Κλέανδρε, » Χαρικλῆς ἔφη,
 225 « ἄλόντος αὐτὰ, καὶ παθούσης καρδίας,
 « ἔπαθες, ὡς φῆς· ἐξ ἑμαυτοῦ μανθάνω.
 « Τὸν τῶν βροτῶν τύραννον αὐτοδεσπότην
 « Ἔρωτα, τὸν τосαῦτα συντήξαντά με,
 « δεσμησαν αὐτὸ τῶν Χαρίτων τὸ στίφος,
 230 « ταῖς εὐπροσώποις καλλοναῖς τῶν παρθένων
 « τὸν δεσπότην δίδωσιν ὡς ὑπέρετην.
 « Ἡ Παφίη δὲ πανταχοῦ πλανωμένη,
 « καὶ λύτρα δῶρα προσφέρουσα μυρία,
 « ζητεῖ τὸ τέκνον πολλὰ ποτνωιμένη·
 235 « καὶ, κἄν τις αὐτὸν εὐρεθῆι λύσαι θέλων,
 « οὐ δραπετεύει· καὶ γὰρ ὡς ὑπέρετης
 « τὸ προσμένειν ἔμαθεν ἐκ τῶν Χαρίτων. »
 « Ἄκουσον » ὁ Κλέανδρος εἶπε » καὶ τρίτης
 « ἡμῶν, Χαρίκλεις, συλλαβῆς πρὸς τὴν κόρην.
 240 « Ἐκ σοῦ, σελήνη, καὶ τὸ φῶς δοκῶ βλέπειν.
 « Σοὶ συγκινῶμαι, συμμένω, σοὶ συμπνέω.
 « Σὺ χαρμονή μοι, καὶ σὺ θλίψις βέλος·
 « Σὺ καὶ νόσος μοι, καὶ σὺ φάρμακον νόσου.
 « Σὺ φροντίς εἶ, καὶ θᾶπτον ἄφροντις βίος.
 245 « Σὺ καὶ νεκρὸν ζωοῖς με· τὸ πρᾶγμα ξέρον!
 « καὶ ζῶντα νεκροῖς· θαῦμα! Καὶ γὰρ ἡ φύσις
 « κεστοῦς δλους λαβοῦσα πρὸς τὴν σὴν πλάσιν
 « ἀγαλματοῖ σε λευκερυθροφωσφόρον.
 « Ὡ ποῖον ἄστρον λαμπρὸν οὕτω καὶ μέγα,
 250 « μῆτερ Σελήνη, φωσφόρος, φυτοσπόρος,
 « ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς ἐξεγέννησας χρόνοις!
 « Νοσεῖς; νοσῶ· χαίρεις δέ; συγκαίρω μέγα·
 « ἀλγείς; συναλγῶ· δακρύεις; συνδακρύω.
 « Ἐν τούτῳ πικρὸν, ἐν τῷ θάκνον, τὸ τρύχον·
 255 « ἀφ' οὗ γὰρ εἶδον, ἐξετοξεύθη τάλαις,
 « αἶε δέ μοι σὺ πετροκάρδιος μένεις·
 « οὐ φάρμακον γὰρ ἐμπάρεσχος αὐτίκα
 « τῆ καρδίᾳ μου τῆ τετραυματισμένη,
 « καὶ νῦν σαπέντος τοῦ πεπληγότος τόπου
 260 « ἐκφύντες οἱ σκιάλῃες ἐσθίουσά με·
 « οὕτως αἶε τὸ τόξον ἐκτείαν Ἔρωσ
 « σφάττει, φονεύει, τραυματοῖ, ξαίνει, θλίθει,
 « κεντεῖ, τιτριώσκει, θανατοῖ, τέμνει, τρύλει.
 « Ἐγγισσον, ἴδε καρδίαν πεπληγμένην

« ubique mecum memoriam ferens, crudelis Amoris non
 « valeo carbones intus accensos restinguere.

« Et ipsa mens adspectum illum tuum versat usque, in-
 « vestigans curiosa qualem te tunc viderim.

« Quin etiam intus, cordis medio miselli, acer Amor,
 « viperina proles se obliquis, ut serpens, contorquet spiris,
 « et pectus mihi visceraque heu! depascitur.

« Tuum est emendare morbum
 « Carbones extingue, neque rore madefacias et serpen-
 « tem mihi circumplicatum, Virgo, tuis avelle cantami-
 « nibus. »

— « Næ! Cleander carissime, » Charicles ait, « iæ!
 « ista sunt amantis, animique non impatientis.

« Passus es quæ narras; ex me credere disco.
 « Mortalium tyrannum sine lege regnantem, quique tam
 « multis me contabefecit languoribus, Amorem vincitum
 « olim Gratiarum chorus formosis virginibus servum tra-
 « didit, dominus qui fuerat.

« Paphie autem ubique cursitans, et grandia redemptio-
 « nis dona proferens, puerum quærit multa querens.
 « Et si quis forte illum solvere voluerit, haud fugit.
 « Etenim ex Gratii didicist manere ut servus. »

— « Audi, » Cleander inquit, « et tertia quæ fuerit meo
 « ad Calligenen epistola.

« Ex te, o Luna, lucem videre mihi videor.
 « Tecum una moveor, una maneo, una spiro tecum.
 « Tu mihi es gaudium, tuque telum doloris; tu mihi
 « morbus, tuque remedium morbi.
 « Tu cura es, et mox vitæ quies.
 « Tu mortuum me vivificas, heu prodigium rei! et vi-
 « vum enecas, mirabile dictu! Etenim Natura, ad te for-
 « mandum cæstis sumptis omnibus, finxit te candidam simul
 « ac roseam luciferamque.

« Oh! quale hoc astrum tam splendidum et magnum,
 « Luna mater, lucifera, prolifica, in his nostris peperisti
 « temporibus!
 « Ægrotas? ægroto. Gaudesne? Congaudeo valde.
 « Dolesne? condoleo. Plorasne? apploro tibi.

« Unum hoc acerbum est, unum hoc me mordet et an-
 « git: ex quo te vidi, misellus sagitta sui transfixus; tu
 « vero in corde scopulos usque geris.

« Non enim remedium statim præbui quo sanaretur
 « pectus saucium; et nunc e pulrescente vulnere enati
 « vermes me peredunt:

« adeo Amor semper arcum intendens jugulat, mactat,
 « vulnerat, laniat, premit, pungit, ferit, enecat, secat,
 « cruciatque.

« Hinc ades; adspice cor vulneratum,

265 « καὶ στέρνον αὐτὸ καιρίως βεβλημένον.
 « Ἐνσταξον εἰς τὸ στέρνον γλυκεῖαν δρόσον,
 « ὡς ὄϊνον, ὡς ἔλαιον εἰς τὸ τραῦμά μου·
 « τοὺς χρυσταλόδεις ὄδε δακτύλους φέρε,
 « ὄλης ἐφάπτου τῆς παθούσης καρδίας·
 270 « τὸ λεπτοῦφές ἐξυφάπλου μοι φάρος,
 « τοὺς ἔλκεσιτραφεῖς δὲ δακνοκαρδίους
 « σκώληκας ἀδροῦς θάττον ἐκκάθαιρέ μοι·
 « οὕτως ὄναιο τῆς ἐμῆς σσιτηρίας,
 « οὕτως ὀναίμην σῆς τόσσης εὐποιίας.
 275 « Ποίησον οὕτως· ἄμ' ὑπὸ γλαΐναν μίαν
 « γενοίμεθα ζέοντι καρδίας πόθῳ,
 « ἐπαινετὴν πλέξαντες ἀλληλουχίαν. »
 « Ἄλλ', ὦ Χαρίκλεις, εἰ δοκεῖ, σιγητέον·
 « εἰ δ' οὐ, τετάρτη συλλαβὴ δὸς ὠτίον. »
 280 « Λέγοις ἂν, ὦ Κλέανδρε, » Χαρίκλῆς ἔφη.
 « Ἄκουε λοιπὸν ῥημάτων κατωδύνων
 « ὅσα προσεξέπεμψα τῇ Καλλιγόνῃ, »
 Κλέανδρος εἰπὼν, ἤρχε τῆς τραγωδίας·
 « Χρυσσοῦν δέχου τὸ μῆλον οὐ γεγραμμένον,
 285 « ὡς σῶμα σύμπαν εὐφρὺς Καλλιγόνῃ·
 « κὰν ἐγράφη δὲ, πρὸς σέ ποία τις ἔρις;
 « Δέχοι, καλῆ, τὸ μῆλον, ὡς καλὴ μόνη·
 « τῶν παρθένων γὰρ ἐν χοροῖς σὺ καλλίων·
 « συμμαρτυρεῖ καὶ Μῶμος αὐτὸς, ἀτρέμας
 290 « ἰδὼν σὺν ἡμῖν εἰς πανήγυριν πάλαι
 « ἄνω πατοῦσαν καὶ προκύπτουσαν κάτω·
 « καὶ γὰρ τὸ χεῖλος ἐνδακῶν κατεπλάγη.
 « Μὴ σφόδρα μοι σύναγε τὰς ὀφρῦς ἄνω·
 « ἐκ τῶν Ἐρωτος ἐξετάκην φαρμάκων,
 295 « ἐκ τῶν ἐκείνου κατεκαύθην ἀνθράκων.
 « Ἐξ ἡλίου φλέγοντος ὡς ὀδοιπόρος
 « ὡς κισσὸς εἰς δρῦν συμπλακείην παννύχως.
 « Εἰπεῖν δέον με τὴν ἀλήθειαν· ὅσον
 300 « χιμῶνός ἐστι κρείττον ἐκκρίτως ἔαρ,
 « στρουθῶν ἀηδῶν, μῆλον ἡδὺ βραβύλων,
 « ὅσον γυναικῶν τριγᾶμων ἢ παρθένος·
 « τοσοῦτο τὸ πρόσωπον, ἢ σκιά μόνη
 « ἔθελξε τὸν χθὲς ἀτενῶς βλέψαντά σε!
 305 « Ἡ Κύπρις, ὡς ἔοικεν, αὐτῇ, Παρθένε,
 « τὰς χεῖρας εἰς τὸν κόλπον ἐντέθεικέ σου,
 « καὶ πᾶσα Χάρις ἐξεκαλλώπισέ σε.
 « Ἔμοι λογιμὸς ἦλθε μὴ σὺ Πανδώρα,
 « ἣν εἰσάγει τις μυθικὴ πικασουργία.
 310 « Καὶ γοῦν ἐκείνην μῦθος αὐτὸς εἰσάγει·
 « ὅμως ἐναργῆς τῆς ἀληθείας λόγος
 « ἡμῖν παριστῶν ὡς ἄγαλμα δεικνύει
 « ἡλιοειδὲς καὶ κατῆστερισμένον,
 « τὴν παρθένον σε, τὴν καλὴν Καλλιγόνην. »
 315 « Οὕτω, Χαρίκλεις, οὐδαμῇ στέργειν ἔχων,
 « γραφὰς παρεξέπεμπον ἀλληλοδρόμους.
 « Τί γοῦν; ὁ τάλας ἀντεμηνύθην μόλις
 « ἐλθεῖν πρὸς αὐτοὺς παρθενῶνας ἐννύχως,

« pectusque letali perfossum ictu.
 « Instilla dulcem in pectore rorem, qui sit pro vino et
 « oleo vulnere meo. Huc admove digitos crystallinos, cor-
 « que alte agrum contrecta.

« Tenuissimum explica linteum, vermibusque sine mora
 « vulnus purges qui, ulceribus innutriti meis, meum sca-
 « turientes cor mordent.

« Sis felix, precor, ob servatam mihi vitam! Sim ego
 « felix tanto tuo beneficio!

« Sic age: una sub uno ambo palliolo, ferventi animi cu-
 « pidine calentes, invidendum nectamus conjugium ».

« Sed tacendum, Charicles, tibi si videbitur; si vero non,
 « quartæ præsta epistolæ auriculam. »

— « Illam recita, Cleander, » Charicles ait.

« Audi ergo mœstissima verba quæ Calligonæ misi, »

Cleander infit, cœpitque tristem recitare epistolam: « Au-
 « reum accipe pomum, sed non inscriptum, o totum for-
 « mosissima corpus, Calligone; ac si foret inscriptum, quæ
 « jam posset de te nasci contentio?

« Accipe, o pulchra, pomum accipe, quæ sola pul-
 « chra es.

« Etenim inter choras virginum tu pulchrior ante alias.

« Testatur et ipse Momus qui te dudum nostris in cœ-
 « tibus attentus silensque conspexit nunc superbius ince-
 « dentem, nunc demissam oculos: labia enim præ admi-
 « ratione momordit.

« Oh! ne contracta tollas supercilia! me Amoris venena ta-
 « befaciunt; ejus ego aduror carbonibus.

« Ut viator, sole torrente, te, quasi arborem umbrosam,
 « inveni.

« Utinam tota tibi nocte hærerem, hedera velut ilici!

« Vera me loqui oportet: quantum hieme præstat ver,
 « luscinia passeribus, quanto præ prunis est pomum sua-
 « vius, quantum mulieribus ter nuptis virgines; tantum
 « vultus tuus, tantum umbra tui sola pellexit heri me fixis
 « te tuentem oculis!

« Venus, ut videtur, ambas ipsa manus, o Virgo, in
 « sinus demisit tuos, Gratiarumque chorus te certatim
 « exornavit.

« Mihi venit in mentem te forsan esse Pandoram iliam,
 « nobis quam fabulæ fingunt.

« Atqui illam ipsa fabula creavit; sed perspiciam claraque
 « veritas nobis te, virgo, pulchram te, Calligone, sistit,
 « miraculum solis æmulum orbeque stellato dignum ».

« Sic, o Charicles, non jam ferre valens amorem, cre-
 « bras mittebam epistolas.

« Quid igitur? Tandem misero mihi significatum est posse
 « me noctu ad ipsum adire parthenona

- α ἐν οἷς διημέρευεν ἡ γλυκυτάτη.
 320 α Καταλαβούσης τοιγαροῦν τῆς ἐσπέρας,
 α ἀναλαβῶν κίθαριν ἠργυρωμένην,
 α ἐπεκρότου κρούσμασι καλλιστοκρότοις,
 α καὶ συγκροτῶν ὄδευον εἰς Καλλιγόνην,
 α καὶ (τῶν Ὀλυμπίων γὰρ ὑπερεφρόνου)
 325 α τοιῶνδε τερπνῶν ἁσμάτων ἀπηργμένος·
 α Λαμπὰς σελήνης φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α Ἡ Νιόβη κλαίουσα λίθος εὐρέθη,
 α μὴ καρτεροῦσα τὴν στέρῃσιν τῶν τέκνων·
 α Πανδίωνος δὲ θυγάτηρ παιδοκτόνος
 330 α ἐξωρνεύθη, πῆσιν αἰτησαμένη.
 α Λαμπὰς σελήνης, φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α Ἐγὼ δ' ἔσοπτρον εὐρεθείην, Ζεῦ ἄναξ,
 α ὅπως αἰεὶ βλέπῃς με σὺ, Καλλιγόνη!
 α Χιτῶν γενοίμην χρυσόπαστος, ποικίλος,
 335 α ὅπως ἔχω σου θυγάτειν τοῦ σαρκίου!
 α Λαμπὰς σελήνης, φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α Ὑδωρ φανείην, ὡς προσώπου πᾶν μέρος
 α σχοίην ἀλείφειν εὐτυγῶς καθ' ἡμέραν!
 α Μύρον γενοίμην, ὡς ἐπιχρίειν ἔχω
 340 α χεῖλη, παρειάς, χεῖρας, ὄμματα, στόμα!
 α Λαμπὰς σελήνης, φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α Τί μοι μεγίστων καὶ τυχεῖν μὴ βραδείων;
 α Ἥρκει γενέσθαι χρύσεόν με βλαυτίον,
 α καὶ καρτερεῖν με συμπατούμενον μόνον
 345 α τῇ λευκοτάρῳ τῶν ποδῶν σου συνθέσει.
 α Λαμπὰς σελήνης, φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α Ζεὺς ἀντὶ πυρὸς ἐμπαρέσχε τῷ βίῳ
 α πῦρ ἄλλο δεινὸν, τῆς γυναικὸς τὴν πλάσιν.
 α Ὡς εἶθε μὴ πῦρ, μὴ γυναικεῖον φύλον
 350 α κατῆλθεν εἰς γῆν καὶ προῆλθεν εἰς βίον!
 α Λαμπὰς σελήνης, φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α Τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ, κὰν ἀναφθῆῖ, πάλιν
 α καὶ συντόμως σχοίη τις ἐγκατασθῆσαι·
 α γυνὴ δὲ πῦρ ἄσβεστον ἐν ψυχῇ φέρει,
 355 α ἂν κάλλος εὐπρόσωπον ὠραῖον φέρῃ.
 α Λαμπὰς σελήνης, φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α Τυχὸν γὰρ οὐδὲς ἔσωσεν ἀνδρῖα μάχης,
 α ὧν μὴ κεφαλὴν ἐξέκοψεν ἡ σπάθη,
 α οὐδὲ μὴ κλινῆρεις ἀπέδειξαν ἡ νόσος,
 360 α οὐδὲ δραστικὴ χεὶρ ἐβρύσατο κινδύνων·
 α Λαμπὰς σελήνης, φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α οὐδὲ οὐ κατειργάσαντο κύκλοι πραγμάτων,
 α οὐδὲ δεσμός οὐ κατέσχευεν, οὐ κλοιῶν βάρος·
 α αἰεὶ δὲ χωρὶς τῆς τρυχούσης φροντίδος
 365 α ζῶσι Κρονικὸν καὶ τὸν εὐθυμον βίον·
 α Λαμπὰς σελήνης, φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α Τοῦτους γυνὴ λαλοῦσα χαρμονῆς χάριν
 α ταῖς ἐξ ἐκείνης ἀστραπῆς σελασφόροις,
 α ἀνθος κατατρέχουσα σαρκίου νέου,
 370 α ὡς ἐν κεραυνῷ πρηστικῷ καταφλέγει.
 α Λαμπὰς σελήνης, φωταγῶγει τὸν ξένον.
 α Σῶν χελείων κάμινος ἐξῆπται μέσον,

α quem habitabat puella dulcissima.
 α Ergo adveperascente, cithara sumpta argentea, nervos-
 α que argutissimis impellens pulsibus, ad Calligonem ten-
 α debam iter, dulces has, deorum Olympiorum spector,
 α orsus cantilenas :

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti :

— α Lugens Niobe fuit in lapidem versa, quum libero-
 α rum non ferret exitium; nataque Pandione, interfecto
 α filio, in avem convertit, alas quum sibi dari flagitasset.

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— α Utinam speculum fiam, Juppiter Deorum rex, ut me-
 α usque aspicias, Calligone! Utinam tunica, auro inter-
 α texta variaque, ut tuam queam cuticulam contingere!

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— α Utinam aqua fiam, vultus ut partes omnes quotidie
 α possim abluere feliciter! Utinam unguentum, ut ungere
 α valeam labia, genasque, et manus, oculos, osque!

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— α Magna nec facile acquirenda quid mihi sunt opus?
 α satis fuerit aureum me fieri sandalium, candidis calcan-
 α dum calcibus!

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— α Pro igne succedaneum Juppiter vitæ dedit humana
 α ignem alium terribilem, fœminam.

α Utinam ignis ille, utinam fœmineum genus numquam
 α in terras descendisset vitamque fuisset ingressum!

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— α Ignis enim, flagrans licet, rursus ac facile a quoquam
 α restinguetur.

α At fœmina ignem in animo secum fert inextinguibili-
 α lem, si vultu prædita sit pulchro formosoque.

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— α Continuo enim quos e prælio virtus salvos eduxit,
 α quorum capiti pepercit ensis, quos lectulo non applicuit
 α morbus, quos manus feliciter audax eripuit periculis;

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— α Quos non oppresserunt rerum vicissitudines, non
 α constrinxerunt vincula, nec collarium pondus; qui et
 α curis procul molestis Saturniam degunt tranquillamque
 α ætatem;

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— α Illos fœmina, inter garrivum animi causa, cornu-
 α scis quæ vibrat fulguribus, cutis corrupto flore juvenili,
 α fulminis quasi vi torrentis, incendit.

— α Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— α Latorum medio tuorum caminus flagrat,

« Καλλιγόνη, θάμβημα τοῖς ἰδοῦσί σε,
 « ἁμοῦ κατ' αὐτὸ πῦρ φέρουσα καὶ δρόσον,
 375 « τῇ μὲν καλοῦσα, τῷ δ' ἀποτρέπουσά με.
 « Λαμπὰς σελήνης, φωταγωγεῖ τὸν ξένον.
 « Αὕτη τὸν ἐμβλέψαντα μακρόθεν φλέγει·
 « τὸν δὲ προσεγγίσαντα τῷ στόματί σου,
 « ἧ καὶ τυχόντα τοῦ φιλήματος μόνου
 380 « ψυχρᾶ ψεκάδι δεξιούται καὶ δρόσῳ.
 « Λαμπὰς σελήνης, φωταγωγεῖ τὸν ξένον.
 « ὦ πῦρ δροσίζον! ὦ φλογίζουσα δρόσος!
 « Ἄλλὰ φλεγέγντα καὶ πεπυρπολημένον
 « ἐξ ἄνθρακος, σῶν χειλέων παρηγόρει
 385 « διδοῦσα τὴν σὴν εἰς ἀνάψυξιν δρόσον.
 « Λαμπὰς σελήνης, φωταγωγεῖ τὸν ξένον.

BIBAIION TPITON.

« Οὕτω μελίζων, ὡς ἀγδῶν εἰς ἄρα,
 « προσῆλθον, εὔρον, εἶδον αὐτὴν τὴν κόρην,
 « καὶ, Χαῖρε, φησὶν, ὅ καθ' ἕνους νυμφίε,
 « ἐμοῦ προαρπάσασα τὴν ὀμιλίαν.
 5 « Ἐρωὸς ἐπιστάς τῇ πρὸ τῆς χθῆς ἐσπέρα,
 « ἐμοὶ συνῆψέ σε, Κλέανδρε, πρὸς γάμον,
 « ὡς εἶπε, προσχὼν ὅς ἐπένθεις δακρυόεις.
 « Καὶ σκεπτέον σοι, ναί, Κλέανδρε, σκεπτέον,
 « πῶς τῶν καθ' ἡμᾶς ἀσφαλῶς φροντιστέον.
 10 « Ἐγὼ γὰρ οὐ πῦρ, οὐ θάλασσαν, οὐ ξίφος,
 « πρὸς τὴν Κλεάνδρου δειλιάσαιμι σχέσιν·
 « οὐδὲ γὰρ θεὸς συνῆψε, τίς διασπάσει;
 « Τούτων ἀκούσας, ὦ Χαρίκλεις, τῶν λόγων,
 « Καλλιγόνη, σύγχαιρε, λοιπὸν ἀντέφην·
 15 « καὶ δεῦρο, δεῦρο πρὸς τὸν ἀγγυῶ λιμένα,
 « ὅπως ἀποπλεύσωμεν ἄμφω Λεσβόθεν,
 « Ἐρωτὶ δόξαν τῷ τυράννῳ, Παρθένε.
 « Οὐκοῦν ἐκυτοὺς ἐμβαλόντες εἰς σκάφος
 « (οὐ γὰρ βραδύνειν ἐμμανεῖς Ἐρωὸς θέλει),
 20 « καὶ πέντε συμπλεύσαντες ἡμερῶν πλόον
 « τοῦ φωσφόρου κλίναντος ἄρτι πρὸς δύσιν,
 « καὶ πνευσάσης λαίλαπος ὄλεσισκάφου,
 « ἄκοντες ἐξήχθημεν εἰς Βάρζον πόλιν,
 « ἧς καὶ προσωρμίσθημεν ἐν τῷ λιμένι,
 25 « μόλις φυγόντες τὴν ἀνάγκην τῆς ζάλης.
 « Οὕτω τυχὸν δὲ, δυσμενεῖς Πάρθοι τότε
 « σφοδρῶς ἐλητίζοντο κύκλῳ τὴν πόλιν·
 « τοὺς Βαρζίτας γὰρ ζημιοῦσι πολλαίαις
 « ἄμφω παρεπίπτοντες ἡμελημένοις·
 30 « οἱ συλλαβόντες πάντας ἡμᾶς ἀθρώως
 « τοὺς τῆς θαλάσσης ἐκφυγόντας τὸ στόμα,
 « Καλλιγόνη, Κλέανδρον, ἄλλους ἐμβάτας,
 « τὴν φορταγωγὸν ἐξέκαυσαν ὀλκάδα.
 « Καλλιγόνη γοῦν ἐγκρυβεῖσα μυρρίναις
 35 « (συνηρεφεῖς γὰρ ἦσαν ἀγγυῶ λιμένος)
 « τὴν Παρθικὴν ἐφυγεν ἀγερωχίαν.

« Calligone, spectantibus te miraculum cunctis, qui simul
 « habet ignem roremque, altero me alliciens, repellens al-
 « tero.

— « Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

— « Eminus spectantem urit; eum vero qui ad os acces-

« sit tuum, vel fuit osculum tantummodo potitus, frigi-
 « dula recreat gutta et amœno rore.

— « Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

« Oh flamma plena roris! Oh ros flammæ plene!

— « At crematum adustumque carbonibus solari ne ne-
 « ges, e labellis rore tuis in meum fuso refrigerium.

— « Lunæ tæda, præbe lumen eunti.

LIBER TERTIUS.

« Talia lyra modulans, ut verno lusciniâ tempore, ibam;
 « et virginem reperi vidique: et, O salve, dixit occupans
 « præloqui, o insomniorum meorum sponse!

« Nudius tertius. Amor, adstans mihi vesperi, te mihi,
 « Cleander, connubio junxit, tuis, ut aiebat, permotus
 « lacrymis.

« Adverte, Cleander, adverte, quæso, qui res nostra
 « in tuto statui queant.

« Ego etenim, nec ignem, nec maria, nec ensem metuum
 « amoris Cleandrei causa.

« Quos enim junxit deus, quis divellet?

« Quibus auditis, Charicles, ego contra: Salve tu quo-
 « que, Calligone! et portus mecum quære vicinos, ambo-
 « que a Lesbo procul solvamus, quando quidem, o Virgo,
 « ita visum est Amori mortalium tyranno.

« Igitur nos navi credidimus; nullas enim moras permit-
 « tit amens Amor: et quum per continuos quinque dies na-
 « vigassemus, sole jam ad occasum vergente, tempestas
 « ingruit atrox, invitique ad Barzum urbem accedimus por-
 « tumque subimus, vix procella devitata sævitia.

« At tunc forte urbis confinia vastabant crudeles Parthi,
 « quibus usitatum est inopinibus excursibus imprudentes Bar-
 « zitas invadere.

« E maris faucibus vix elapsos nos omnes comprehen-
 « dunt, Calligonen, Cleandrum, vectores cæteros, one-
 « rariamque qua vecti eramus navem concremant.

« Calligone quidem, myrteto latens (nam prope portum
 « spissæ myrti creverant), Parthicam effugit violentiam.

« Ἐγὼ δὲ μέχρι τῆς παρουσίας ἡμέρας,
 « ἀφ' οὐπερ αὐτῆς, ὦ θεοί! διεζύγην,
 « εἰρατὴν κατοικῶ τὴν κατεζοφωμένην,
 40 « διττὴν πεπονηὸς συμφορὰν βαρυτάτην·
 « Καλλιγόνης γὰρ ἐστέρημαι παρθένου,
 « καὶ γοῦν παρ' ἐχθροῖς εἰμὶ δυσμενεστάτοις.
 « Σὺ γὰρ ἄνθρωπε, Χαρίκλεις, ὡς ὑπέσχεο, μοι λέγοις,
 « τὸν σὸν πονηρὸν καὶ πολυδάκρυον βίον. »
 45 « Ποιεῖς μὲν ὄντως οὐκ ἀδακρυτῶς λέγειν,
 « Κλέανδρε, τὰ τρύγοντα καὶ ὀλιβοντά με, »
 « ἔφη Χαρίκλῆς τοῦ λαλεῖν ἀπαρηγόρευτος·
 « ὅμως ἐπειδὴ καρδίαν ἔλαφρύνει
 « τὸ τοὺς κατ' αὐτὴν ἐξερεύεσθαι πόνους,
 50 « Κλέανδρε, πρόσχε· οὐ κατοκνῶ γὰρ λέγειν.
 « Μήτηρ μὲν ἦν μοι Κρυστάλη, πατὴρ Φράτωρ,
 « οὐκ ἐκ γενεάρχων ἀκλεῶν, πατρίς Φθία·
 « ἥδη δὲ, τὸν μείρακα τῆς ἥθης νόμου,
 « ἠλικιούμην εὐγενεῶς τετραμμένος·
 55 « μείραξι συνέχαιρον οἷς προσωμίλου,
 « ἵππευον, ἀμφέπαιζον, ὡς νέοις νόμος,
 « λαγῶς ἐθήρων, εὐφυνῶς ἱππηλάτου·
 « συμπαίστορας γὰρ εἶχον εὐγενεστάτους.
 « Ἐρωτικῶς δ' οὖν οὐκ ἔπαθον εἰσεῖ·
 60 « οὐπω γένυν ἴσουλός ὑπεζωγράφει.
 « Διονύσου δὲ τῆς ἑορτῆς ἐνστάσης,
 « συνεξεληλύθειμεν ἡδονῆς χάριν
 « βωμὸν παρ' αὐτὸν, ὃς παρ' αὐτῇ τῇ Φθίᾳ
 « ἔξωθεν ὠρόφωτο πλαξίν εὐχρόοις.
 66 « Ἦν οὖν κατ' αὐτὸ τοῦ θεοῦ τὸ χωρίον
 « αἰεὶ τὸ δένδρον οἷον ἀνθοῦν εἰς ἔαρ,
 « βρῆθόν τε καρπῶν καὶ τετληλὸς φυλλάσιν·
 « καὶ γὰρ ποταμὸς ἐκρέει Μελιρρόας,
 « ἰδεῖν μὲν ἡδὺς καὶ πεπόσθαι βελτίων·
 70 « οἱ πλείονες δὲ τὸν γλυκὺν Μελιρρόαν
 « καλοῦσι Θερεψάγρωστιν ἄνδρες βουκόλοι
 « ὅσοι βόας νέμουσιν ἐν τῷ χωρίῳ,
 « ὡς ἡσυχῇ βέοντα τῆς ὄχθης ἔσω.
 « Οὐ γὰρ γινώσκουσιν λυθεῖσα γενεῶσα τρέφει,
 75 « οὐδ' ἐξ ὄρους πρόεισι πολλὴ πλημμύρα,
 « καὶ τὰς ἀρούρας τῇ ῥοῇ παρασύρει·
 « μόνος γὰρ οὗτος ἐν ποταμοῖς τῆς Φθίας
 « ἴσως αἰεὶ βεῖ καὶ περιβρέει κύκλω.
 « Εὐδαίμονε δὲ πᾶς νομεύς, πᾶς ἀγρότης
 80 « ὃν ἔσχεν ἐντὸς τῶν ἑαυτοῦ βουμάτων.
 « Ἐκ δ' οὐρανοῦ κἀτεισιν ἡδέιστη ὄροσος,
 « ἀφ' ἧς συνεστῶς ἐστιν ἐξ ἴσου βέων.
 « Τούτου παρ' ὄχθαις χρῆμα χρυσῆς πλατάνου
 « ἐν θαλασσῇ ἔθαλλε χρυσαῖς φυλλάσιν.
 85 « Οὐδὲν πρὸς αὐτὴν ἐστὶν ἐν παραθέσει
 « ἡ Ξερξικὴ πλάτανος ἡ θρυλλουμένη·
 « τὸ μὲν γὰρ ἀκρόπρεμον ἐγγὺς αἰθέρως,
 « τὰ φύλλα δ' ἐσχίαζε τὴν γῆν τὴν πέριξ,
 « ὄσσην συνέσχευεν ἡ Μελιρροῦ βύσις.
 90 « Ἐκρεῖ δὲ πηγῇ ριζόθεν τῆς πλατάνου,

« At ego ad hunc usque diem, ex quo fui ab ipsa heu!
 « disjunctus, in carcere degi tenebricoso, duplici gravissi-
 « maque oppressus calamitate : quippe qui Calligone pri-
 « vatus sum virgine, nunquam hostibus sum præda imma-
 « nissimis.

« Atqui tu, Charicles, narra, nam pollicitus es, lacry-
 « mosa vitæ tuæ infortunia. »

Cui Charicles rursus : « Jubes me, Cleandre, narrationem
 « vere lacrymosam incipere malorum quæ me premunt et
 « angunt : attamen, quoniam narrata animi mala animum
 « levant, Cleandre, advertas : dicere enim neutiquam
 « gravabor.

« Mater mihi fuit Crystale, pater, Phrator, atavis ambo
 « non tenuibus editi ; patria Phthia.

« Jam vero, ut ferebant instituta juventutis, prima in-
 « genuis ætas squalidiis innutriebatur : cum juvenibus ami-
 « cis me oblectabam, equitabam, ludebam, ut huic a-ta-
 « tulæ est mos ;

« lepores venabar, apte utebar equis : socios enim ludo-
 « rum habebam juvenum generosissimos.

« Amoris autem ignium adhuc eram expers, quippe qui
 « nondum lanugine malas pingebat.

« Festo autem Bacchi redeunte die, voluptatis causa
 « conveneramus ad aram, quæ non procul a Phthia
 « marmore pulchre vario structa surgebat.

« Illo in agro, qui Dei sacer erat, arbor usque florebat
 « quasi vere medio, fructu gravis foliisque decora : fluvius
 « enim hic fluit Melirrhoas, visu jucundus, jucundior potu.

« Plerisque vero bubuleis qui boves his in locis pascunt,
 « dulcis Melirrhoas dicitur Threpsagrostis, quod lenibus
 « intra ripas undis impellatur.

« Non enim solutis est generatus pastusque nivibus : non
 « montibus ex altis abundantis flumine decurrit inundans,
 « agrosque eversos trahit.

« Solus inter Phthiæ amnes æqualibus semper vadis fluit
 « et circumfluit ;

« beati pastores omnes, omnes agricolæ benignus quos
 « includit liquor.

« Cœlitus depluit ros dulcissimus, qui fluctus parit
 « æquali motu currentes.

« Hujus in ripa platanus aurea surgebat, aureis vegetis-
 « que ornata foliis ;

« cui nequaquam est comparanda Xerxis platanus illa
 « celeberrima.

« Summo enim cacumine æthera tangit, foliaque vicinis
 « præbebant umbram locis quæ Melirrhoæ unda cingebat.

« Ex radicibus platani fons scaturit,

« ὄταν ἑοικός ἐστιν ἐντεῦθεν ῥέειν.
 « Ἡ γῆ δ' ἐπανθεῖ, καὶ τὰ θρέμματα τρέφει
 « τῇ πλησμονῇ τε τῆς βορᾶς καὶ τῷ κόρῳ,
 « καὶ τῷ ῥοθίῳ τοῦ καλοῦ Μελιβρόου.
 95 « μεθύσκειται γὰρ ἡ μηκᾶς ἀλξίει πίσι,
 « χλωραῖς τ' ἐπέσκίρτησε πολλὰς πόαις.
 « Νεωκόρος δὲ πρὸς θεοῦ τεταγμένος
 « μένει φυλάσσων, ἀγρυπνῶν ἀκαμάτως,
 « τὴν ἱεράν πλάτανον ἐξ ὀδοπόρων
 100 « μὴ ποῦς πρὸς αὐτὴν ἰταμὸς προσεγγίση.
 « Συνέδραμον οὖν πάντας ἐξω τῆς Φθίας
 « πρὸς τὴν ἑορτὴν τοῦ θεοῦ Διονύσου,
 « ἄνδρες, γυναῖκες, παρθένοι, νεανίαι,
 « μείρακες ἄλλοι, καὶ νεάνιδες κόραι.
 105 « Ἐγὼ θεωρῶν ἀμύητος ἦν ἔτι
 « ἔρωτικῶν δῆπουθεν ἐκτοξευμάτων.
 « Ὡς εἶθε τηνικαῦτα μὴ συνεξέδου
 « τοῖς γνησίοις μείραξι τῆς Φθίας πύλης!
 « Προσῆλθομεν δὲ συννεανία φίλοι
 110 « τῷ τοῦ τόπου φύλακι καὶ τῆς πλατάνου,
 « καὶ δῶρα δόντες ἔδραν ἔσχομεν ξένην,
 « καὶ καρδίας τύραννον ἢ ποιηλάτιν
 « τῆς παρθενικῆς καλλονῆς θεωρίαν.
 « Εἶπθε καὶ γὰρ ὁ βριαρόχειρ Ἴερωι
 115 « ὁ πρεσβύτης παῖς, τὸ πρὸ τοῦ Κρόνου βρέφος,
 « ὡς ἐκ θυρίδων ἐμπεσὼν δι' ὀμμάτων,
 « τὰ σπλάγχνα πιμπρᾶν καὶ φλέγειν τὴν καρδίαν,
 « καὶ νεκρὸν ἴσπερ τὸν ποθοῦντα δεικνύειν.
 « Καὶ γούν ὑπὸ πλατάνου αὐτὴν αὐτίκα
 120 « ἡλικιώταις συγκαθήμενος φίλοις,
 « τρυφῆς μετεῖχον ποικιλοφαρτυμάτων,
 « ἀμπαγνοῶν δύστηνος ὡς γένοιτό μοι
 « τὴν τηλικαύτην χαρμονὴν καὶ τὸν γέλων
 « εἰς δακρύων ῥοῦν συμπεριστῆναι τέλος.
 125 « Ὅμως πάλιν ἔχαιρον οἷς συνετρώπων·
 « τοιοῦτόν ἐστιν ἀγνοοῦσα καρδία,
 « κακὸν τὸ μέλλον ἐν χαρᾷ καθήμενη.
 « Γελωτοποιῶν ἠκροῦμην ῥημάτων
 « ἔρωτικῶν, μάλλον δὲ τερπνῶν ἀσμάτων.
 130 « Ὅ μὲν γὰρ αὐτῶν τῶν συνεστρωμένων
 « τοιοῦσδε τυχὸν ἐξέπεμπε τοὺς λόγους,
 « πρὸς τὰς ἐκέῖσε συνδραμούσας παρθένους,
 « ἢ πρὸς γυναικῶν ποικίλας ὀμηγύρεις
 « ἐκεῖθεν ἔνθεν τὴν ὁδὸν ποιουμένας·
 135 « Χθὲς εἶχε πῦρ δίψης με, καὶ λαθὼν ὕδωρ,
 « (τυχὸν γὰρ οὕτω τὴν ὁδὸν διηρχόμην),
 « ὡς ἀμβροτον ῥοῦν ἐξέπινον εἰς κόρον.
 « Μέμνησο τῆς χθὲς· σὺ γὰρ ἡ διδοῦσά μοι.
 « Ἄλλ' ὁ περωτός, ὁ θρασύσπλαγγνος μένος
 140 « Ἴερωι δυσαντίβλεπτος, ὀπλοτοξότης,
 « κώνωψ φανείσθην ἔνδον τοῦ σκύφου·
 « ὄν καὶ πεπωκώς, γαργαλιζομαι τάλας
 « ἐκ τῶν πεπεργῶν ἔνδοθεν τῆς καρδίας,
 « καὶ μέχρι τοῦ νῦν (τῆς ὁδῶνης! τοῦ πόνου!)

« *qualem inde scaturire par est.*
 « *Terra autem floribus luxuriatur, pecudesque alit pa-*
 « *scuorum ubertate mira saturos undisque pulchri Melir-*
 « *rhœ.*
 « *Nam capella inebriatur, si biberit, et sæpe viridibus*
 « *lascivior insultat herbis.*
 « *Ædituus autem ab ipso constitutus Deo, custodit, in-*
 « *defesse vigilans, a prætereuntibus sacram platanum, ne*
 « *forte pede injurioso ad eam accedant propius.*

« *Ergo concurrebant omnes ex Phthia ad festum Bacchi,*
 « *virii, mulieres, virgines, juvenes, puelli et puellæ.*

« *Ille ego quem nondum Amoris jacula tetigerant, spe-*
 « *ctatum processi.*

« *Oh! utinam tunc amicis cum juvenibus ex urbe non*
 « *fuissem egressus!*

« *Accessimus autem ego et juvenes amici ad loci plata-*
 « *ni que custodem;*

« *ac, dato munere, sedem habuimus commodissimam,*
 « *unde pulchras cernere erat virgines animorum reginas vel*
 « *carnifices.*

« *Solet enim Briareis Amor præditus brachiis, senex ille*
 « *puer, Saturnoque senior ipso, per oculos quasi per fene-*
 « *stras illapsus, viscera adurere, cor incendere, et amantem*
 « *fere enecare.*

« *Tegmine sub platani statim æquales inter sodales recu-*
 « *bans, ciborum egregia arte conditorum deliciis me refi-*
 « *ciebam, ignarus heu! miser, gaudium hoc tantum risus-*
 « *que in lacrimarum rivos denique conversum iri.*

« *Interea tamen cum sociis me voluptati dabam.*

« *Adeo in gaudium effusam mentem malum latet futu-*
 « *rum! Faceta auscultabam dicta et amatoria, potiusque*
 « *suaves cantilenas.*

« *Ex discumbentibus enim unus aliquis tales temere mit-*
 « *tebat affatus virginibus hinc concursantibus, vel mulie-*
 « *rum variis cœtibus hinc inde prætereuntium :*

« *Heri angebat fauces sitis ignea, et sumpta aquula*
 « *(nam tunc ibam forte via publica), nectar ut divinum ad*
 « *satietaem usque ebibi.*

« *Hesterni sis diei memor : namque tu dedisti.*

« *Sed alatus, et nimis fero corde deus, Amor quem con-*
 « *tra nemo potest intueri, pharetratus Amor, versus in cu-*
 « *licem incidit in calycem, et hauri :*

« *jamque intus titillat alis misero mihi pectus, et usque-*
 « *dum, proh dolor laborque!*

145 « κνήθει με, καὶ δάκνει με, καὶ κακῶς ἔχω.
 « Τέως μαλαχθεὶς οὗτος ὄψε καὶ μόλις,
 « δ τῶν βροτῶν τύραννος αὐθαδῆς Ἔρωσ,
 « πέμπει με πρὸς σέ τὴν ἰάσουςαν μόνην
 « τὸ τραῦμα καὶ τὸ δῆγμα καὶ τὴν καρδίαν·
 150 « πέμπει με, καὶ δέγου με ταῖς σαῖς ἀγκάλαις,
 « οὐδὲν ζένον ποιοῦσα· ναὶ δέγου, δέγου.
 « Ἄλλος μετ' αὐτὸν ἀντέφησεν εὐθέως·
 « Ἰού! Τί ταῦτα; Τὴν κατάστερον κόρην
 « τὴν πολλὰ βακχεύουσαν ἐν κάλλει πάλαι,
 155 « ὡς ἡ Λαΐα τὸ πρῶτον ἢ Κορινθία,
 « τρύχει νόσος δύστηνος. ὦ κακὴ νόσος!
 « Ἢ δ' εὐτραφῆς σὰρξ, ὡς ὄρω, κατεστάλη.
 « Μὴ τοῦτο, μὴ, μὴ τοῦτο! ῥῶσιν, σὰρξ, λάβε·
 « ὄλοιτο πᾶσα τηχητικὴ καχεξία·
 160 « οὐ γὰρ γυναικὸς σὰρξ τίς ἄλλυται μία·
 « ἀλλ' οὖν σὺν αὐτῇ καὶ φίλων πληθὺς πόση!
 « Ἐντεῦθεν ἄλλην ἄλλος ἰδὼν ἀντέφη·
 « Νεύεις κάτω, ποθοῦσα καὶ ποθουμένη,
 « ὀδοποροῦντος τοῦ φιλοῦντος πολλάκις,
 165 « καὶ στέρνα καὶ πρόσωπον ἐγκρύπτειν θέλεις,
 « ζώνην δὲ τὴν σὴν ἀκρολυτεῖς ἀβρόν,
 « καὶ τῶν ποδῶν σου τοῖς ἀπαλοῖς δακτύλοις
 « τὴν προστυχοῦσαν ἐγχαράττεις γῆς κόνιν·
 « αἰδοῦς τὰ σεμνὰ ταῦτα, πλὴν οὐ συμφέρει.
 170 « Οὐκ οἶδεν αἰδῶ Κύπρις, οὐδ' Ἔρωσ δόνον·
 « εἰ γοῦν θέλεις τοσαῦτα τὴν αἰδῶ σέβειν,
 « ἐμοὶ χαρίζου κἂν τὸ νεῦμά σου μόνον.
 « Τορὸν δὲ πάλιν ἄλλος ἀντεκεκράγει·
 « Ὡς εὐχαριστῶ τῇ πολιᾷ μῦρι!·
 175 « Καλῶς δικάζει καὶ καλῶς πάντα κρίνει.
 « Ἄρωγός ἐστι τῆς Κύπριδος, ὡς βλέπω,
 « ποινηλατοῦσα τὰς σοβαρὰς πρὸς πόθον.
 « Ἢ γαυριῶσα βαστρύχια εὐκοσμίᾳ
 « ὄρετ' τὸ μακρὸν πλέγμα νῦν διαβρέον·
 180 « εἰς λευκὸν ἐτράπη δὲ τὸ ξανθὸν πάλαι.
 « Ἢ τὰς ὀφρῦς ὑφούσα καὶ διηρμένη·
 « ἀφῆκε πᾶσαν ἄρτι τοῦ κάλλους χάριν·
 « ὁ μαστὸς ἐστὼς ὀρθιος πρὶν τῆς κόρης
 « ὑπεκλήθη· καθεῖλεν αὐτὸν δ' χρόνος·
 « γηραλέον τὸ φθέγμα φεῦ! σοί, πρεσβύτις·
 186 « τὸ πρὶν δροσῶδες γέλος, εἰς αὐάλεον!
 « πέπτωκεν ὀφρῦς, ἤλθεν εἰς ἀηδίαν·
 « τὸ πᾶν δέ σοι παρήλθε τοῦ κάλλους, γύναι.
 « Τί λείπεται σοί; δεῦρο μαστροπέυε μοι.
 190 « Ὑβριζες· ὑβρίσθητι νῦν, τρισαυλία.
 « Παρέτρεγέ με· συμπαρატρέγω δέ σε.
 « Ἐπληττες, οἶδας· ἀντιπλήττου καιρίως.
 « Ἄλγεις; προήλγουν. Δυσφορεῖς; ἐδυσφόρουν.
 « Παθοῦσα καὶ μαθοῦσα νῦν, τὸ τοῦ λόγου,
 195 « δίδασκε πάσας τὰς προλοίπους παρθένους
 « ὑποκλίνεσθαι τοῖς ἐρώσι ταχέως. »
 « ὦμοι, Χαρίκλεις, ὅς ἄρτι μοι γέλως
 « ἐκ σῶν μελιχρῶν ἤλθε διγγημάτων! »

« radit me, me commordet, et male me habeo.

« Tandem vix emollitus ferox ille mortalium tyrannus me
 « ad te mittit, quæ una potes curare vulnus, et cor morsu
 « saucium;

« mittit me; admittas me tuam in gremium, durius nihil
 « meditata: næ, admittas me ».

« Post hunc alius statim insequutus est;

« Heu? quid hoc est rei? Coelestem puellam, egregia du-
 « dum ferocientem pulchritudine.

« Lais ut olim Corinthia, tristic urget morbus. Ali mor-
 « bum crudelem!

« Nitida quæ fuit, cutem jam esse video marcidam: absit,
 « oh! absit! firmitatem assume, cutis.

« Pereat, qua attenuaris, habitudo prava humorum.

« Non enim mulierculæ corpusculum unius disperit, sed
 « simul dispereunt amici, heu! quam plurimi. »

« Tunc alius alia conspecta cecinit:

« Oculos dejicis decoros, o tu quæ amas et amaris, si forte
 « transierit amator, pectusque et vultum abscondere tentas,
 « et zonæ nodum contractas unguiculis, tenellisque pedum
 « digitis terræ: lineas inscribis varias. Sancti hæc sunt signa
 « pudoris? sed cui bono? Pudorem Cypris non novit, nec
 « timorem Amor.

« Quod si adeo pudori litare velis, me saltem nutu tuo
 « beare digneris.

« At rursus alius clara voce inclamavit:

« oh! quantas canæ refero senectæ grates! Optime judicat
 « omnia æstimatque.

« Veneri, nunc video, auxiliatrix adest, castigaus si quæ
 « fuerunt in amore ferociore.

« Que cincinnorum gloriabatur elegantia, longos nunc
 « videt delluere capillos, et in albugine mutatur quod olim
 « flavum fuit.

« Quæ supercilia tollebat altius, jam omnem amisit pul-
 « critudinis gratiam.

« Papillæ quæ rectæ olim stabant, pendent pannosiores:
 « eas longinquius tempus inclinavit.

« Amicula, heu! senile quantum vox tua sonat! Roscidum
 « nuper labellum quam est aridum! Supercilium decidit,
 « janque displicet nimis. Abiit, mulier, quidquid tibi fuit
 « formosi. Quid nunc tibi reliquum est? Exerce mihi le-
 « nouiam artem. Contumeliose me habuisti; contumeliose
 « nunc habetor, fœmina ter misera.

« Me propter superbo gressu incedebas; ego nunc te
 « propter pari cum superbia. Me cruciabas, nostin? jam
 « cruciari letaliter.

« Doles? dolui prius; Fers gravia? et ipse tuli.

« Malis tuis edocta, quod aiunt, reliquas omnes mone vir-
 « gines ut sine mora faciles amatoribus se præbeant. »

— « Ah! Charicles! quam suavem mihi risum dulcis
 « hæc tua narratio movet! »

Κλέανδρος εἶπεν. « ὦ κακῶν προκειμένων !
 200 « Πλὴν ἀλλὰ καὶ σε μειδιῶντα νῦν βλέπω ·
 « καὶ τοι προεἶπας ἐν καταρχῇ τοῦ λόγου
 « τὰ κακὰ σαυτὸν οὐκ ἀδακρύτως λέγειν. »
 « Ἔω » Χαρικλῆς εἶπε « τὸν πολλὸν λόγον
 « ὃν εἶπεν ἄλλος συμποτῶν μοι γνησίων. »
 205 « Μῆ, πρὸς Δροσίλλης ! » ὁ Κλέανδρος ἀντέφη.
 « Ἄκουε λοιπὸν βημάτων μελιρρόων.
 « Φιλεῖς τὸν ἀνδρόθηλον, ὡς ἠκχόειν,
 « μαινὰς, σοβάς, τάλαινα, πρέσβα παρθένε.
 « Θάρβει τὰ γαστρός, οὐ γὰρ ἐγκύμων γένη,
 210 « κἄν καὶ μετ' ἀνδρῶν συγκλιθήσῃ μυρίων ·
 « κἄν Ἡρακλεῖ γὰρ συγκαθευδήσῃ, γύναι,
 « κἄν καὶ Πιρήπῳ τῷ φιλοῖφῳ τοῦ μύθου.
 « Ἄπαις, πολύπαις οὔσα τὸν χρόνον πάλαι,
 « ἄπαις μενεῖς · καλεῖ γὰρ ὁ Πλούτων κάτω.
 215 « Παύθητι κουρίζουσα · ναυστόλου, γύναι.
 « Ἐξεῖπε ταῦτα καὶ πρὸς ἄλλην αὐτίκα ·
 « Βαβαί ! παλαιὸς ὡς διεψεύσται λόγος !
 « Τρεῖς φησὶ τὰς Χάριτας, ἀλλ' ὁ σὸς, Κόρη,
 « ὀφθαλμὸς εἰς Χάριτας ἀυχεῖ μερίας.
 220 « Ἄ, αἶ ! τεφροῖς με τῇ καμίνῳ τοῦ πόθου,
 « καὶ πυρπολεῖς τὰ σπλάγγνα καὶ τὴν καρδίαν.
 « ὦ μιὰρὰ παῖ, τοῦτο πολλῆς ἀγάπης ;
 « Μὴ τὰς ὀφρῦς ἔπαιρς · τὴν Κύπριν τρέμε ·
 « σύννευε τοῖς φιλοῦσι · μέτρια φρόνει.
 225 « Κόρης ἀπειλὰς δῆθεν ἔκτινακτρίας
 « αὐταγγέλους Κύπριδος ἔγνων πολλαίης,
 « τῶν σχημάτων δὲ τὴν πολύτροπον πλάστιν
 « καὶ τὴν σιωπὴν, ἀνθυπόσχεσιν ξένην.
 « Καὶ πρὸς σὲ ταῦτα τὴν ἀμείλικτον βλέπει
 230 « σημεῖά μοι κάλλιστα. Χαῖρς, καρδία !
 « Φεῦ ! σῆς ἡμερτῆς προσλαλιᾶς, Παρθένε !
 « Ἀποστροφή σὴ δυσπαράκλητος τάχα
 « καὶ πέτραν αὐτὴν συγκινήσει πρὸς πόνον.
 « Τί γοῦν πάθη τις ; Ἄλλ' ὁ τοξέων Ἔρωος,
 235 « τὴν πληξὶν αὐτὸς ἐξῶ μοι καὶ μόνος !
 « Σοὶ καὶ θαλασσῶν ἐκπεράσω πλημύραν,
 « καὶ πῦρ διέλθω, τοῦ προσελθεῖν σοι χάριν.
 « Δὸς χαροπὸν μοι νεῦμα, καὶ τὸ πᾶν ἔχω.
 « Μὴ πλῆττε, μὴ σύντριβε (κέρδος οὐκ ἔχεις)
 240 « πρὸς τὰς Ἐρωτος λαθυρινθῶδεις πάγας.
 « Οὔτως ἀπαγγείλαντος αὐτοῦ τῷ τέως,
 « ἄλλος πρὸς ἄλλην ἄλλον ἀντέφη λόγον ·
 « Βαρύνεται σὸν ὄμμα τοῦ πόθου γέμον,
 « πολλῇ δ' ἄμαυροῖ τὰς παρειὰς ὠχρότης.
 245 « Ἔοικας ὑπνῶν ἐνδεὴς εἶναι, γύναι.
 « Εἰ μὲν παλαιστραῖς ὀμίλησας παννύχιοις,
 « ὡς εὐτυχῆς ἐκεῖνος, δλβιος, μάχαρ,
 « ὁ χεῖρας αὐτὰς ἐμβαλὼν σαῖς ὀλέναις !
 « Εἰ δὲ πρὸς ἤπαρ πῦρ βαλὼν Ἔρωος φλέγει,
 250 « εἴης πρὸς ἡμᾶς μαῖλλον ἐκκεκαυμένη.
 « Σὺ νῦν Ἀχιλλεύς · Τηλέφον βλέπεις, γύναι ·
 « ναί, παῦσον, ὡς ἔτρωας, ἥπατος πόνους ·

Cleander inquit. Oh instantes calamitates !
 « Attamen et te nunc quoque subridentem video, etsi
 « dixeras initio sermonum te sine lacrimis tua non posse
 « mala narrare. »
 Cui Charicles : « Omitto alia prolixiora quæ dixit con-
 « vivarum amicorum alius. »
 « Ne, per Drosillam, omittas, » Cleander ait.
 « — Accipe igitur reliqua hæc mellita dicteria.
 « Audivi te virum quemdam amare vix virum, mænas,
 « insana, misera, anilis virgo.
 « Ne ventri metuas ; non enim fies gravida, etsi te sex-
 « centi inierint viri : etsi cum ipso dormieris Hercule, vel
 « cum fabuloso illo libidinosoque Priapo.
 « Tot olim liberorum mater, jam nullos, nullos jam pa-
 « ries liberos. Te Pluto vocat in Tartara.
 « Desine juventam affectare, mulier, cymbulamque In-
 « gredere. »
 « Et statim his aliam verbis compellavit : Papæ ! Quam
 « mendax est fabula vetus ! Tres narrat esse Gratias ; sed
 « ocellorum unus, virgo, tuorum decies millenas continet
 « gratias.
 « Ah ! ah ! cupidinis igne me vertis in cinerem, et viscera
 « cremas pectusque.
 « O mala puella ! amanti optime hocce redditur pretii ?
 « Ne supercilia tollas fastuosior ; time Venerem ; amatori-
 « bus adnuas blande, et modesto sis animo.
 « Non equidem nescius sum minas sæpe puellæ vel fa-
 « stidiosissimæ Veneris esse prænuntias, variosque motus et
 « inquietos, ipsumque silentium miram quamdam esse ad-
 « sensionem.
 « Ad te, crudelis mulier, lepide capite nuto nictoque
 « oculis.
 « Salve, corculum ! Adloquium tuum, ah ! virgo, quam
 « expetendum ! Odium tuum, quod vix novi qui procurem,
 « lapidi ipsi sensum dabit ad dolorem ! Quid agam igitur ?
 « At, o sagittifer Amor, unus solusque vulnus sana quod
 « fecisti ! Vastos tranabo marium tractus, per ignes vestigia
 « feram, ad te adeundi causa. Cæruleis adnue mihi ocel-
 « lis, et votorum fiam compos.
 « Ne me ferias, ne contritum me plagis Amoris impediās
 « inextricabilibus : nil tibi fecisse proderit.
 « His dictis, alius ad aliam alia direxit verba :
 « Oculi tui gravantur cupidine pleni, multusque pallor
 « genas obscurat tuas.
 « Videris, mulier, caruisse somno.
 « Si luctæ vacasti pernocti, ille oh ! quam felix, fortu-
 « natus, invidendusque, cujus fuerunt brachia collo nexa
 « tuo !
 « Quod si tuum igne feriens jecur Amor te incendit, meo
 « præsertim igne flagres ! Achilles novus, mulier, Tele-
 « phum cernis.
 « Næ seda, quæ vulnerasti, jecinoris dolores ;

« εἰ δ' οὐκ ἀρεστον, ἄλλο βάλλε μοι μέρος,
 « τὸ δ' ἦπαρ ἄφες, ἀλλὰ καὶ τὴν καρδίαν.
 255 « Τοιαῦτα προσπαίζουσι τοῖς νεανίαις
 « ἐξίσταται τις τῶν συνήθων ἡλίκων,
 « Βαρβιτίων, ἄριστος εἰς εὐφωϊάν,
 « ὃς καὶ προσεῖπεν, ἐγκαθεσθεὶς πλησίον·
 « Ἄει τὸ φιλοῦν αὐτόκλητον, φιλότῃς.
 260 « Καλῶς δὲ συνθεῖς τὴν ἀνὰ χεῖρας λύραν,
 « καὶ πρὸς τὸ πλήττειν εὐφωῖς καθαυμόσας,
 « ἔρωτος ἦσεν ἕσμα τερπνόν, ἡδύνον·
 « Φίλεε Βαρβιτίωνα, εὐχροε πότνια Μυρτώ.
 « Ἡ Ῥοδόπη ποτ' ἄτις τὰ Κύπριδος ἀφρογενεΐης
 265 « καὶ β' ἐς θλουε λυκάβαντας ἐπήνεε συμβιοτεύειν
 « Ἀρτέμιδι, ποθέουσα κύνας, ἐλάφους τε καὶ ἵππους,
 « τοξοφόρος δονάεσσι ἀν' οὐρα μακρὰ βιβῶσα.
 « Φίλεε Βαρβιτίωνα, εὐχροε πότνια Μυρτώ.
 « Ἡ Κύπρις ἐστύγνασε· τὸν υἱέα τῆδ' ἐποτρύνει
 270 « τὸς ὅμοισιν ἔχοντα, καὶ ἀντίον ὤπλισεν αὐτῆς.
 « Ἡ Ῥοδόπη πρὸς ἔλαφον ὀρεινόν ἐγγος ἐνώμα·
 « ἐς Ῥοδόπην δὲ Κύπριδος ἀγάστονα τόξα τιταίνει.
 « Φίλεε Βαρβιτίωνα, εὐχροε πότνια Μυρτώ.
 « Πύρρεν, ἀλλ' ἐθέβλητο ταχύτερον ἔγγος Ἐρωτος.
 275 « Ἦλγεεν ὦμον ἔλαφος, ἐπέτρεχεν ἐς μέσον ὕλης·
 « ἐς κραδίην Ῥοδόπη δὲ καὶ ἐς φρένας ἦλγεεν αὐτὰς,
 « ἔνθ' ὀλοδὸν καὶ ἀτλητον Ἔρωις ἐπέπηξε βέλεμον.
 « Φίλεε Βαρβιτίωνα, εὐχροε πότνια Μυρτώ.
 « Ἦλγεεν, ἐστονάχιζεν, ἐπεὶ πόθος ἦλασεν ἔμπης.
 280 « Εὐθύνοικον φιλέεσκε· βεβλημένος ἦν δὲ καὶ αὐτός.
 « Παῖς γὰρ δδ' ὠίστευσε, καὶ ἐς πόθον ἦλασεν αὐτῆς·
 « ἀλλήλους ἐσέδρακον, Ἔρωις δ' ἄρα πῦρ ὑπάνηπτεν.
 « Φίλεε Βαρβιτίωνα, εὐχροε πότνια Μυρτώ.
 « Ἔργον δ' ἔκτετελεστο, καὶ ἐς πόθον ἦλυθον ἄμφω·
 285 « παρηνίην δ' ἀπόειπεν ἀτλητον Ἔρωτος ἀνάγκη.
 « Φεῖδου καὶ σὺ Κύπριδος· ἔγνωε βρά' ὀμβριμόθυμον·
 « μηδὲ λόγοις ἀνάνευε λυγίζομένη παρ' ἐμεῖο. »
 « Φίλεε Βαρβιτίωνα, εὐχροε πότνια Μυρτώ. »
 « Ἦδυναε ἡμᾶς, προσφιλέε Βαρβιτίων,
 290 « ἔφημεν εὐθύς· ἀλλ' ἐφάπτου κειμένης,
 « τῆς τῶν συνήθων ποικίλης πανδαΐσας.
 « Ἔφαγε πεισθεὶς, μέγχις ἦλθεν εἰς κόρον
 « καὶ δεύτερον γοῦν εὖ διαθεὶς τὴν λύραν,
 « τὴν δεξιᾶν ἤρεισεν εἰς γῆν ὠλένην
 295 « (λαῖος γὰρ αὐτός εἰς τὸ πλήττειν ἐξέφυ),
 « καὶ τερπνὸν ἦσε καὶ μελίφθογον μέλος·
 « Ἦν ποθέω τίς ἐδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.—
 « Παρηνική, χαρίεσσα, ἐπήρατος ἦν ποτε Σύριγξ
 « κούρη, ψυχοδάμεια, εὐχροε, ἀργυρόπεζα.
 300 « Πᾶν ἐσιδὼν ἐσέδραμεν ἐνὶ κραδίηφι πατάσσων.
 « Ἐσθλὴ πρόσθε πέφρυγε, δίωκεδ' ὀπισθεν ἀμείνων.
 « Ἦν ποθέω τίς ἐδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.
 « Ἐν λειμῶνι Σύριγξ δὲ προέδραμεν ἐς καλαμῶνα·
 « γαῖα δ' ὑπὸ στέρνοισιν ἐδέξατο παρθένον αὐτήν.
 305 « Αὐτὰρ ὁ Πᾶν μεμάνητο· Σύριγγα γὰρ ὤλεσε
 [κούρην.

« si vero tibi non libuerit, saltem aliam corporis ferias
 « partem, sed cordi parcas et jecori. »

« Juvenibus talia dicacule ludentibus supervenit æqua-
 « lium quidam amicorum, Barbitio, canendi peritissimus,
 « qui prope adsidens,

« Semper, inquit, amice, amicus venit invocatus : et apte
 « concinnans quam manibus ferebat lyram, et ad digitorum
 « pulsum egregie disponens, amatorium carmen suave dul-
 « ceque cecinit :

« Barbitionem ama, formosa dilectaque Myrto.

— « Rhodope olim neglexit Veneris leges, et per longos
 « annos solam cum Diana vitam vivere statuit, canibus et
 « equis gaudens cervisque, cum arcu et sagittis per altos
 « gradiens montes.

— « Barbitionem ama, formosa dilectaque Myrto.

— « Venus agre tulit, et in hanc filium incitavit, filium
 « sagittiferum, et adversus Rhodopen ipsum instruxit
 « armis. Illa cervam silviculturalicem jaculo petebat : in Rho-
 « dopen Veneris filium crudelem intendit arcum.

— « Barbitionem ama, formosa dilectaque Myrto.

— « Gloriatatur elata nimis, at vulnus sensit. Jaculum
 « Amoris fuit ocus. Cervæ doluit humerus, et in medium
 « nemus se corripuit ; at Rhodope cor doluit ac præcordia,
 « in quibus letale et intolerandum Amor infixit jaculum.

— « Barbitionem ama, formosa dilectaque Myrto.

— « Indoluit ; ingemuit, quippe quæ tota præda cupidi-
 « nis amabat Euthynicum. Erat et ipse vulneratus. Et
 « enim ille puer eum ferierat, et in virginem incenderat.

« Se invicem conspexerunt, Amorque flammam excitavit.

« Barbitionem ama, formosa dilectaque Myrto.

— « Opus ergo consummatum est, et ambo pari fuerunt
 « contacti desiderio. Et Amoris vi coacta, vale dixit virgi-
 « nitati permolestæ. » « Et tu Venerem noli provocare,
 « nimirum nosti quam sit gravis : a me flexa meas nec
 « resque preces.

— « Barbitionem ama, formosa dilectaque Myrto.

— « Cui vos extemplo : suaviter, care Barbitio, canti-
 « lena nos affecit tua ; sed adpositos tange cum amicis cibos.

« Audiit non invitus, quumque illum satiæ edendi cepit,
 « rursus dispositis lyræ nervis, et dexteriore terram præ-
 « mens cubito (nam lava chordas numerabat), dulce ce-
 « cinit mellituncum carmen :

« Quam amo quis vidit? Narra sis, amice, mihi.

— « Syrinx fuit olim virgo, gratiosa, amabilis, tenera,
 « amimorum domina, formosa, pulcrisque decora pedibus.

« Pan vidit hanc, et adcurrit corde palpitante. Virgo fu-
 « git velox, insequitur velocior deus.

— « Quam amo quis vidit? Narra sis, amice mihi.

— « Pratense Syrinx venit ad arundinetum, terraque
 « aperto sinu virginem admisit.

Pan fuit amens amissa Syringe puella.

« Φυλλάδος ἔμπης ἤψατο καὶ καλάμους διέτέμην.
 « Ὁν ποθέω τίς ἔδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.
 « Κηροχύτους δ' ἐπέπηξε, συνήρισσε χεῖλεσιν
 [ἔσθλοῖς,
 « φίλεεν ἦδ' ἄμπνυτο· πνοῇ δὲ κάλαμον ἐσῆλθε,
 310 « καὶ μέλος ἦδ' οὐρύξει, τὸ φάρμακόν ἐστιν ἐρώτων.
 « Καὶ σὺ μισεῖς στέργοντα, καὶ οὐ ποθέοντα πο-
 [θεῖς με.
 « Ὁν ποθέω τίς ἔδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.
 « Σχέτλιος ὅσος ἐμόγησα! τί τὸν φιλέοντ' ἀποβάλλῃ;
 « Ὡς ὄφελος μοι κάλαμος, ἡ δὲ δάφνη τεθαλυῖα,
 315 « καὶ σὺ ἔης, κυπάρριτε τανύσκιε, ὑψικάρηνε,
 « τήν ποθ' ὁ Φοῖβος ἔνυττε μιγήμεναι οὐκ ἐθέλου-
 [σαν! —
 « Ὁν ποθέω τίς ἔδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.
 « Καί ποτ' ἐμὸν νόον ἄλγε' ἔχοντα βαρύστονα τέρ-
 [πων,
 « σαρκοφόρος δονάκεσι διαμπερὲς ἐκροτάλιζον
 320 « ἢ στέφανον φορέων σε, πυρὸς δρόσον εἶχον ἔρωτος.
 « Τοῖη ἐμάς κύκλωσε περὶ φρένας ἔσχεν ἔρωή.
 « Ὁν ποθέω τίς ἔδρακεν; αἰδέ μοι, ὦ φίλ' ἑταῖρε.
 « Τοσοῦτον ἄσας, ἐξάνεστη τοῦ τόπου,
 « καὶ, Δεῦτε, φησὶ, τὰς χορευτρίας κόρας
 325 « ἴδωμεν αὐτοῖς ἐμπλακείσας δακτύλοις,
 « καὶ κύκλον εὐκίνητον ἐκπονουμένας.
 « Εἰπὼν, ὀπαδοὺς εἶχε τοὺς νεανίας
 « καὶ πρῶτον ἄλλων τὸν λαλοῦντά σοι ξένον,
 « τὸν ἐν τοσοῦτοις τοῖς κακοῖς Χαρικλέα.
 330 « Τί γὰρ παθεῖν μου τὴν τάλαιναν καρδίαν
 « δοκεῖς, φίλε Κλέανδρε συμφυλακίτα,
 « ἐρωτικῶν πληγείσαν ἐξ ἀκουσμάτων;
 « Ὡδεῦον οὖν, ἐμπροσθεν ἔτρεχον τότε,
 « ὡς ἂν στάσιν σχῶ δεξιᾶν πρὸς τὸ βλέπειν
 335 « τὰς τηρικαῦτα συγχορευούσας κόρας.
 « Ἐκεῖ σελήνην εἶδον ἐν τῇ γῆ κάτω,
 « κύκλω μετ' αὐτῶν ἀστέρων φορουμένη·
 « τοῦτο Δρόσιλλα συγχορευούσας κόραις.
 « Καὶ τοὺς ἐρώντας ἄχθος, ἀλγος λαμβάνειν
 340 « γνοὺς ἐξ ἐκείνων τῶν προηνωτισμένων,
 « Καλὴν μὲν οὖν, Δρόσιλλα, πρὸς νοῦν ἀντέφην,
 « εἰ μὴ Χαρικλεῖ νῦν κατέστης εἰς θέαν·
 « ἐπεὶ δὲ τοῦτο τοῦ θεοῦ Διονύσου
 « θέλημα, (τί; Κλέανδρε, μὴ συνδακρύης.)
 « οὐ μέμψις ἐν σοὶ τληπαθοῦντα, Παρθένε,
 345 « τὸν ἐκ θεοῦ σοι νυμφίον Χαρικλέα,
 « καὶ καρτερῆσαι κἂν φυγὴν, κἂν κινδύνους,
 « κἂν ἀρπαγὴν σὴν, πρὶν τυχεῖν σου τοῦ γάμου·
 « καὶ πᾶν τι θεῖον ἄλλ' ὁ συγχλώσειέ μοι
 350 « μίτος πονηρὸς ἐξ ἀλάστορος Τύχης.
 « Τοσαῦτα λέξας καθ' ἑαυτὸν ἠρέμα,
 « πάλιν δρομήσας εἰς τὸ πατρῷον πέδον,
 « ἀπεῖδον εἰς ἀγαλμα τοῦ Διονύσου,
 « ῥίψας δ' ἑμαυτὸν εἰς ἐκείνου τοὺς πόδας
 355 « πνέοντα νεκρόζων, ἀνεχεκράγειν·

« At folia contrectavit, calamosque secuit.
 — « Quam amo quis vidit? Narra sis, amice, mihi.
 — « Ac ceræ compagine inter se junctos, doctis admovit
 « labiis, osculatusque insufflavit; flatusque calamus perer-
 « rans suavem effecit sonum, quod est amoris remedium.
 « Et tu odisti amatorem me tuum, nec amantem re-
 « damas.
 — « Quam amo quis vidit? Narra sis, amice, mihi.
 — « Ah! miserum me! Quanta tuli mala! Cur amantem
 « respuis? Oh! utinam mihi calamus viridans laurus hæcce,
 « tuque etiam feres cupressus umbrosa altaque; illa in-
 « quam, cui Phœbus quondam molestius instabat neganti
 « concubitum.
 — « Quam amo quis vidit? Narra sis, amice, mihi.
 — « Et animum meum doloribus vexatum flebilibus mul-
 « cens, calamis usque luderem animatis, vel tua coronatus
 « fronde Amoris ignes restingerem.
 « Adeo meum circa pectus sævit vis acrior!
 — « Quam amo quis vidit? Narra sis, amice, mihi.
 — « His dictis, e loco surrexit, et, Huc, adeste, inquit :
 « saltantes spectemus puellas, nexis invicem junctas digi-
 « tis, et elegantem chori exhibentes orbem.
 « Insequuntur loquentem juvenes, et ante alios ille ego
 « Charicles qui tecum fabulor tantisque versor in malis.
 « Quo enim affectam fuisse modo,
 « Cleandre, care vinculorum socie, miseram putas men-
 « tem, amatoris percussam cantiunculis?
 « Ibam ergo, alios præcurrans, ut aptum mihi seligerem
 « locum unde saltantes possem spectare virgines.
 « Tunc lunam vidi in terra cum ipsis astris choreas insti-
 « tuentem :
 « talis enim visa est Drosilla saltantes inter puellas.
 « Quumque, ex illis quæ modo audiveram, probe nossem
 « quam valde crucientur amantes :
 « Sors, mecum dixi, fuerat melior, si te, Drosilla,
 « Charicles nunc non adspexisset.
 « At quoniam ita voluit Bacchus (quid? Cleandre, ne
 « compleres), æquum est pro te dura pati Chariclem,
 « quem tibi Deus dat sponsum, et tolerare fugam atque
 « pericula, tuique raptum corporis, antequam dulci frua-
 « tur hymenæo, ceteraque omnino mala quæ tristici crudelis
 « Fortuna filo mihi perneverit.
 « His mecum tacite dictis, patrios per campos rapidis
 « retro gressibus ibam;
 « conspectaque Bacchi statua, ad hujus pedes provolu-
 « tus, nec adhuc mortuus, nec jam vivens, inclamavi :

360 « Ὡ παῖ Διός, νῦν θυσιῶν μεμνημένος
 « καὶ λιθανωτοῦ τοῦ πάλαι θεθυμένου,
 « ἄρωγός ἐλθὲ τῆς Δροσίλλης εἰς γάμον
 « ἐμοὶ Χαρικλεῖ τῷ νεαλεῖ πρὸς πόθον·
 « κἄν γοῦν τυχεῖν γένοιτο τοῦ ποθομένου,
 « οὐκ ἀμελήσω πλειόνων σοι θυμάτων.
 « Ἐξῆλλον, ὦ παῖ Διόνυσε, σὴν χάριν,
 « καὶ πικρὸν ἦλλον ἀντικερδάνας βέλος·
 « τὸ πῦρ γὰρ ἐντὸς βόσκειται τὴν καρδίαν,
 365 « ὁ σβεννύει φίλημα πάντως, οὐχ ὕδωρ.
 « Οὔτως ἐπειπὼν τῷ θεῷ Διονύσῳ,
 « εἰς ἄρπαγὴν ἔτοιμος ἦν τῆς παρθένου,
 « ἥς καὶ τυχεῖν ἔσπευδον ἀμφιδείξιος,
 « καὶ τοὺς ὀπαδοὺς εὐφροῦς λελθῆναι.
 370 « Ἐπεύχεται γὰρ ἡ φιλοῦσα καρδίᾳ
 « καταλαβεῖν τάχιστα καθ' ἣν ἡμέραν
 « κατατρυφᾶν δύναιτο τοῦ φιλουμένου.
 « Γνοὺς οὖν τὸ πρᾶγμα καὶ σκοπήσας τὸ θράσος,
 « ὡς οὐκ ἂν ἄλλως εὐχερῶς ἀκωλύτως
 375 « τὸ πᾶν ἀπαρτίσαιμι τοῦ σκοπούμενου,
 « εἰ μὴ συνίστωρ ἡ κόρη γένοιτό μοι,
 « ὄηλον καθιστῶ τὸν πόθον τῇ παρθένῳ,
 « ἀνακαλύπτω τὸν σκοπὸν, τὸ πρακτέον,
 « καὶ τὴν κατὰ νοῦν ἄρπαγὴν προμηνύω.
 380 « Αὐτὴ προλαμβάνουσα τὴν ἐσταλμένην,
 « (γυνὴ γὰρ ἦν πρὸς ταῦτα δεξιωτάτη),
 « ἄλλω κατηγγύητο τοῖς γάμου νόμοις,
 « εἶπε πρὸς αὐτὴν ἡ κόρη μετὰ πόνου.
 « Πρὸς δευτέραν οὖν μηχανὴν ἀποβλέπω,
 385 « δι' ἧς, συνεργοῖς τοῖς φίλοις κεχρημένος,
 « ἀκινδύνως λάθοιμι τὴν ἐρωμένην.
 « Ἄλλ' ἤδη προφθάνουσα ταῦτα καὶ πάλιν,
 « ψυχῆς παθούσης ὑπέδειξεν ἐμφάσεις,
 « δι' ἀγγέλου μοι δῆθεν ἀντεσταλμένης
 390 « τὰ χρυπτὰ μηνύουσα καρδίας πάθη,
 « ὡς εἶδεν, ὡς ἔπαθεν εὐθὺς ἐξ ἴσου,
 « ὡς ἀντετρώθη τῇ Χαρικλέος θεῆς,
 « καὶ προσλαβεῖν θέλει με τοῖς γάμου νόμοις.
 « Ὁρισμένον γοῦν ἀντεμήνυσα χρόνον,
 395 « καθ' ὃν συνέλθω πρὸς λόγους τῇ παρθένῳ.
 « Προσῆλλον, εὐρον, εἶδον αὐτὴν ἀσμένως·
 « λόγους δεδωκώς, ἀντεδεξάμην λόγους·
 « ὄρκους συνεσχέθημεν ἀλληλεγγύοις·
 « ὁ Διόνυσος ἐμπειδῶν ἦν τοὺς λόγους,
 400 « ληφθεὶς παρ' ἡμῶν ταῖς ἐνόρκους ἐγγύαις·
 « καὶ μέγχις αὐτοῦ τοῦ Δράκοντος λιμένος
 « (οὔτω γὰρ ὠνόμαστο τοῖς ἐγχωρίοις),
 « μετὰ Δροσίλλης ἔδραμον τῆς παρθένου,
 « καὶ ναῦν ἀποπλεύσουσαν εἰσδεδορκότες,
 405 « λύουσαν ἤδη τοὺς ἐπὶ πλώρας κάλως,
 « ταύτης ἑαυτοὺς ἔνδον ἐνθετικότες,
 « ἐναυστολοῦμεν οὐρισοδρομιητάτως
 « ὑπὸ προπομπῇ τῷ θεῷ Διονύσῳ·
 « αὐτὸς γὰρ ἦν μοι νυμφαγωγῶν τὴν κόρην,

« Jove nate, nunc sacrificiorum memor et thuris quo
 « te olim frequentavi, ades, et Chariclei mihi, amoris
 « novitio consule, Drosillæ nuptias optanti.
 « Quod si mihi detur cupito potiri, pluribus non omit-
 « tam te muneribus ornare.

« Te propter, Bacche juvenis, ex urbe sum egressus,
 « et pietatis præmium vulnus grave accepi;
 « intus enim flamma cor depascitur, quam exstinguet
 « osculum, non aquarum vis.

« Atque ita Baccho adprecatus, rapiendam virginem
 « animo destinabam, putans et me posse dextre rem pera-
 « gere, comitesque ejus callide latere.

« Optat enim omnino amans illum statim occupare diem
 « quo possit plene desiderio suo caro potiri.

« Re igitur perpensa probe, audacique hoc consilio ma-
 « ture considerato, quum intelligerem me non posse facile
 « et expedite quod meditabar perficere, nisi conscia facti
 « ipsa virgo foret,
 « amorem Drosillæ meum sigifico, aperio consilium,
 « quidque sit agendum declaro, et simul quam mente agito
 « rapinam.

« Admissæ, quam miseram, mulierculæ ad hæc officia
 « dexterrimæ, dixit, nec sine suspiriis, alteri se jam de-
 « sponsam esse conjugii ritibus.

« Ad aliam igitur artem confugi, si forte amicorum
 « usus auxilio possim tute amatam rapere.

« At Drosilla consilium hoc rursus antevertens, per
 « nuntiam scilicet vicissim missam mihi signa dedit animi
 « amantis, tacitaque detexit pectoris sui mala :
 « ut viderit, ut perierit ocus;

« ut viso Charicle pariter acceperit vulnus; ut me sibi
 « stabili velit connubio jungere.

« Horam inde constitui qua possem cum ea sermocina-
 « rier.

« Veni, inveni, vidi Drosillam lubens, mutuorumque
 « inter sermonum vices, mutuis nos invicem constrinx-
 « mus juratisque sponsionibus, quas firmavit Bacchus,
 « ejus numen rite contestabamur;

« et ad portum usque Draconis (nam sic incolæ illum
 « nomine celebrant), cum Drosilla aufugi,

« naveique mox vela daturam conspicati, jamque
 « proræ laxantem rudentes, conscendimus, ac felicissime,
 « duce et auspice Baccho, navigamus.

« Ipse enim mihi puellæ nuptias conciliaverat, noctu

410 « ἔμοι παραστάς τῇ καθ' ὑπνους ἐμφάσει,
 « πρὸ τοῦ προβῆναι τοὺς μετ' ἀλλήλων λόγους.

BIBAION TETAPTON.

« Ὄδοιποροῦμεν τοιγαροῦν δι' δλκάδος
 « ὑγράν θαλάσσης λειοκύμονος τρίβον,
 « ἐς ἥλιον τέταρτον ἄχρῖς ἐσπέρας·
 « καὶ θροῦς ἐρετωῦ ληστρικῆς ναυαρχίας
 5 « εὐθυπλοοῦσιν ἐμπεσῶν, ἐπεκτύπει
 « καὶ τὸν λογισμὸν, οὐ γὰρ ἀκοὰς μόνον,
 « τῶν ἐντὸς ἡμῶν ἥσπερ εἶπον δλκάδος.
 « Τῆς ἐσπέρας γοῦν πανταχοῦ γνοφουμένης
 « τῷ γῆν ὑπελθεῖν τὸν γίγαντα φωσφόρον,
 10 « οὐκ εἶχομεν σφᾶς ἐντρανέστερον βλέπειν·
 « ἀλλ' οἶδε συννεύσαντες εἰς μεῖζον δρόμον,
 « καὶ χεῖρας ἐκτείναντες ἀλλὰ καὶ πόδας,
 « ὡς τὰς τριήρεις εὐδρομώτερον τρέχειν,
 « κωπηλατοῦντες ἦσαν ἐξ Ἰλου σθένοος,
 15 « τὴν τῆς θαλάσσης συβράπιζοντες βράχιν
 « γυμναῖς πρὸς εὐπλοῦν εὐσθενούσας ὠλέναις,
 « καὶ τῇ καθ' ἡμᾶς ἐγγίσαντες δλκάδι
 « τὰ σφῶν ἑαυτῶν ἐξεγύμνωσαν ζίφη.
 « Οἱ γοῦν σὺν ἡμῖν, ὡς ἀριστοὶ ναυτίλοι,
 20 « καίτοι πρὸς αὐτοὺς τοὺς θρασεῖς ξιφηφόρους
 « πενιχρὸν ὄντες εὐαρίμητον στίφος,
 « ἀναλαβόντες ἀνδρικῶς τὰς ἀσπίδας,
 « τούτοις ξιφηφοροῦσιν ἀντεναυμάχου·
 « ἔσφαττον, ἐσφάττοντο, μὴ πεφρικότες
 25 « τὴν τῶν τοσοῦτων πειρατῶν ἀμετρίαν·
 « τὸ τῆς θαλάσσης ἐξεπορφύρουν ὕδωρ,
 « καὶ μέχρι νυκτὸς ἀντέπιπτον εὐστόχως.
 « Ἄλλ' ὄψε τὴν καὺν ἐλκυόσαντες ἐκ μέσου,
 « καὶ συμπεσόντων ἐν μάχῃ τῶν πλειόνων,
 30 « εἰς χέρσον ἐξέδωκαν ἠσθενηκότες,
 « ἦν καὶ λιπόντες ἐμπλεῶν βαρυμάτων,
 « τοῦ κυριαρχήσαντος ἠρημωμένοι,
 « ἔφρευον εἰς φάραγγας, εἰς ὄρη μέσα.
 « Τούτοις φυγῇ ζητοῦσι τὴν σωτηρίαν
 35 « καὶ γὰρ συνεκθὰς ἐκ μάχης τραυματίας,
 « μετὰ Δροσίλλης παρθένου, συνειπόμην.
 « Ἐσπευδόν, εἶχον, εἶλον αὐτὴν τὴν κόρην,
 « ἐχειραγώγουν εἰς ἐπικρότους τόπους,
 « ἕως συνήρφειαν εὐρόντες κλάδων
 40 « ταύτῃ συνιζήσαμεν ἐγκεχυρομένοι.
 « Ἐς αὔριον δὲ λαμφάσης τῆς ἡμέρας,
 « ὄρους ὑπερχύψαντες, εἶδομεν κάτω
 « πυρκαϊὰν εἰς ὕψος ἐκτεταμένην·
 « εἰκάζομεν δὲ πυρπολεῖν τὴν δλκάδα
 45 « ληστὰς ἐκείνους ἀρπαγαῖς ἐψησμένους,
 « φόρτου κενὴν ξύμπαντος ἐξειλχυσμένην.
 « Ὡς γοῦν ἐκεῖθεν ἐνθεν ἠπορημένοι
 « τὰς φωταγωγοὺς ἐξετείνομεν κόρας,

« in somnis visus, antequam inter nos sermones confer-
 « remus. »

LIBER QUARTUS.

« Ergo humidos placidi æquoris fluctus rate secuimus,
 « ad quartæ lucis vespertinum tempus.

« Ecce piraticæ classis remi sonitu magno nostrum per-
 « cellunt animos, non aures tantum, qui isto vecti quo
 « dixi navigio recta faciebamus iter. Jamque giganteo qui
 « cælum cursu metitur, lucifer terram subierat;
 « et vespera tota late loca tenebrante, non poteramus
 « piratas probe cernere.

« At illi majore nisu cursum properantes, manibusque
 « pedibusque egregie protensis ut velocius triremes vola-
 « rent, remos summa vi agitabant,
 « marisque dorsum verberabant simul nudis validisque
 « lacertis :

« et mox nostræ propiores naviculæ, enses vagina denu-
 « darunt.

« Itaque nostri homines, nautæ fortissimi, quamvis
 « numero pauci imparesque audacium piratarum multitu-
 « dini, arreptos viriliter clypeos hostium gladiis oppo-
 « nebant :
 « necabant, necabantur, non veriti turbam prædonum
 « infinitam.

« Rubescebat æquor sanguine, et ad noctem usque for-
 « lites restiterunt;

« tunc denique navem e medio conflictu subtractam ad
 « littus applicuerunt, jam prorsus invalidi, majori parte
 « suorum inter pugnandum amissa, hancque mercium
 « plenam relinquentes, præfecto ipso orbat per convalles
 « aviaque montium dilabuntur.

« Quos fuga sibi quærentes præsidium ego e prælio sau-
 « cius, relicta nave, cum Drosilla virgine insequebar.

« Properabam; tenebam, trahebam puellam, manu ad
 « loca præalta versus eam ducebam,
 « donec reperto loco densis ramorum tegminibus um-
 « broso, latentes una consedimus.

« At quum postera lux cælo affulsit, de summo monte
 « prospectantes, cernimus infra vastæ molis ignem,

« conijcimusque prædones rapinæ lætos incendio navem
 « nostram delere, quam mercibus vacuum in solum traxe-
 « rant.

« Deinde quum hucilluc dubii oculorum aciem intendere-

« εὐπύργον ὕψος καθαρῶμεν εὐθέως,
 50 « ἰσχυρῶς, ἀμυδρῶς· ἦν γὰρ ἡμῶν μακρόθεν.
 « Ἄμφω δὲ συνδραμόντες ὡς πρὸς τὴν πόλιν,
 « ὄψε' προσηγγίσαμεν αὐτῇ καὶ μῦλις,
 « ἐκ φωτὸς ἀρχῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἐσπέρας·
 « ἦν καὶ συνεισέδουμεν ἐκπεφευγότες
 65 « τὴν ἐν θαλάσῃ ληστρικὴν ἀστοργίαν·
 « καὶ καὶ Χαρικλῆν, ὡς Κλέανδρον, ἡ πόλις
 « ἔμελλε χερσὶ Παρθικαῖς δεδωκέναι,
 « καὶ τοὺς θαλασσῶν ἐκφυγόντα κινδύνους,
 « πόνων ἀνάγκαις ἐμβαλεῖν με δευτέραις
 60 « μετὰ Δροσίλλης, ὦ θεοί! τῆς φιλάτης.
 « Τῶν γὰρ κατοίκων ἐξϊόντων τὴν πόλιν,
 « αὐθις συνεξέδουμεν, ἐκτελουμένης
 « λαμπρᾶς ἑορτῆς τῶν Διὸς γενεθλίων.
 « Τὸ Παρθικὸν δὲ δυσμενέστατον φῦλον
 65 « οὐκ οἶδ' ὅθεν προῦλθε· πλὴν συλλαμβάνει,
 « καὶ τῆς ἑαυτοῦ μέγρι πατρίδος φέρον,
 « εἰς τὴν φυλακὴν τὴν παρούσαν εἰσάγει. »
 Τοιοῦσδε πολλοῖς ἀσχολούμενοι λόγοις
 ἀλληλοπενθεῖς ἦσαν αἱ νεανίαι,
 70 Κλέανδρος ἅμα καὶ Χαρικλῆς οἱ ξένοι.
 Ὁ βάρβαρος δὲ Κρατύλος μετ' ὄφρυος
 αὐτῇ Χρυσίλλῃ συγκαθεσθεὶς εἰς ἔω,
 εἶχε πρὸς αὐτῷ καὶ τὸν υἱὸν Κλεινίαν·
 καὶ τοὺς ἀλόντας αἰχμαλωσίας νόμοις
 75 ἐκ τῆς φυλακῆς ἐγχελεύεται φέρειν.
 Ἔστησαν ἐξαχθέντες οἱ φυλακίται.
 Ἔπαθεν εἰς τὸ στέρνον ἡ τοῦ Βαρβαρίου
 γυνὴ Χρυσίλλα τὸν Χαρικλῆν ἀθρόον
 ἰδοῦσα, καὶ πληγεῖσα τῷ πόθου βέλει.
 80 Ἦν γὰρ ἄχνους τις, χρυσόβριξ, ἐρυθρόχρους,
 πλατὺς τὰ νῶτα, ξανθοδόστρυχον κόμην
 ἔχων φθάνουσαν ἄχρι καὶ τῆς, ὄσφυος·
 χεῖρας δὲ λεπτὰς εἶχε λευκοδακτύλους,
 καὶ τοὺς ἀμέτρως ἐκχυθέντας ἀστέρας
 85 κάλλει καλύπτων καὶ προώπου λαμπάσιν.
 Ἔσθηκότες γοῦν εἰσορῶν ὁ Παρθάναξ,
 οὐς μὲν μερίζει τοῖς ὑπ' αὐτὸν σατράπαις,
 « Μέγιστα δῶρα τῆς συνεργούσης τύχης
 « δέξασθε, » φάσκων « Παρθικὴ φυλαρχία »
 90 οὐς δὲ προπέμπει φῶς ἐλευθέρον βλέπειν·
 ἄλλους πρὸς εἰρκτὴν δυστυχῶς ἀντιστρέφει,
 δάροις θπῶς λυθεῖεν ἐκ γεννητόρων·
 πολλοὺς δὲ καὶ δίδωσι μοῖραν τῷ ξίφει,
 δεκτὸν νομίζων αἶμα θῦμα τῶν ξένων
 95 θεοῖς συνεργοῖς εἰς τὸ πᾶν σωτηρίοις·
 χαρίζεται δὲ τὸν Χαρικλῆν Κλεινίᾳ,
 οὐχ ὡς ἐκείνου τοῦτον αἰτησαμένου
 (ὁ νοῦς γὰρ αὐτοῦ τὴν Δροσίλλαν ἐσκόπει
 πασῶν γυναικῶν οὔσαν εὐειδεστέραν,)
 100 ὡς ἐκ πατρὸς δὲ δῶρον εἰς υἱὸν μέγα·
 ἦν γὰρ ἀπάντων τῶν προεγκεκλεισμένων
 ὀρατῶς ἰδεῖν, τῶν καλῶν δὲ καλλίων.

« mus, summitatem quamdam turribus munitam videmus,
 « sed fere per nebulam : nam procul remota fuit.
 « Et ambo ad hanc urbem cursu tendentes, longumque
 « ob orto mane ad usque vesperam iter emensi, tati
 « tandem muris succedimus, devitato piratico furore.

« At urbs illa Chariclem, ut te, Cleandre, manibus debuit
 « tradere Parthicis, et, cum carissima heu ! Drosilla, me
 « maris elapsum periculum, diræ iterum injicere malorum
 « procellæ.

« Etenim quum cives ex urbe essent egressi, Jovis Na-
 « talia solemnī festo celebraturi, egressi sumus et ipsi.

« Parthorum vero gens crudelissima, nescio unde impetu
 « facto, nos corripuit, inque suam abductos regionem hoc
 « inclusit carcere. »

Talibus Cleander et Charicles longiuscule sermonibus in-
 dulgentes, suam vicissim sortem deplorabant.

At mane Barbarus Cratylus, Chrysilæ adsidens, ferocior vultu,
 filiumque Cliniam sibi habens ad latus, captivos ad se
 ex carcere trahi de more jubet.

Qui quum adstarent, Barbari conjux Chrysilæ, conspecto
 Charicle, statim cupidinis telo pectus vulnerata fuit.

Charicles enim genas labellus erat, spectandus flavis ca-
 pillis, roseoque colore; latus spectandus, et
 et aurei crinium globi ad lumbos usque demissi pendebant.

Manus erant modicæ, albique digiti;
 et pulchritudine vultusque splendore innumeras quibus
 spargitur cælum stellæ obscurabat.

Quos adstantes intuens Parthorum rex, alios satrapis
 dividit suis, et

« accipite » ait « Parthi, pretiosa fortunæ faventis
 « dona » ;

alios jubet abire liberos;
 carceri alios mæstitè reddit quos parentum caritas donis
 redimeret ;

nullos gladio necaudos tradit, ratus hospitem sanguinem
 acceptum fore Diis, quorum ope domum redierat inco-
 lumis :

Cliniaë autem Chariclem dono dedit, non petenti quidem

(nam Cliniaë mens in Drosilla hærebat omnium pulcherrima
 feminarum) ;

sed qui magnum esset patris filio donum.

Etenim omnes inter captivos spectabilis ore, pulchris erat
 pulchrior ipsis.

- Τοσαῦτα πράξας, ἔξανέστη τοῦ θρόνου
καὶ τοῖς θεοῖς ἔθυσε λαμπρὰς θυσίας.
- 105 Τετρωμένους γοῶν ἐς μέσην τὴν καρδίαν
ὁ Κλεινίας παῖς βαρβάρου τοῦ Κρατύλου,
(καὶ γὰρ ἑάλω τῆς ἀλοσύης παρθένου)
τοιαῦτα πολλὰ καὶ τοσαῦτα καὶ τόσα
ἐψιθύριζεν, ἔτραγώδει τῷ πάθει·
- 110 « Δεινὸν πόθος πᾶς· ἂν δὲ καὶ φιλομένης,
« διπλοῦν τὸ δεινόν· εἰ δὲ καὶ κόρης νέας,
« τριπλοῦν τὸ κέντρον· εἰ δὲ καὶ κάλλους γέμει,
« πλεῖον τὸ δεινόν· εἰ δὲ πρὸς γάμον φέρει,
« πῦρ ἔνδον αὐτὴν βόσκειται τὴν καρδίαν.
- 115 « Οὐκ ἔστιν ἰσχύς ἐκφυγεῖν τὸν τοξότην,
« τὸν πυρφοροῦντα καὶ τὸν ἐπετρωμένον·
« τῷ γὰρ πτεροῦ φθάνει με, τῷ πυρὶ φλέγει,
« τῇ τοξικῇ βάλλει δὲ κατὰ καρδίας.
« Μῦθος δοκεῖ μοι νέκταρ ἢ θεῶν πόσις
- 120 « πρὸς σὸν γλυκασμόν, χρυσταλόστερνε ξένος.
« Εἰ γὰρ σε περκάζουσιν ἄμπελον βλέπω,
« τὸ στέρνον ἐκθλίψει τίς ὡς γλυκὺν βότρυον,
« ἢ γλεῦκος ἡδὺ νεκταρῶδες ἐκχύσει,
« ἢ μυελὸν μέλιτος εὐωδέστατου;
- 125 « Λειμὸν δοκεῖ μοι σὸν πρόσωπον, Παρθένε,
« δούλη Χρυσίλλης μητρὸς εὐειδεστάτης·
« τὸ χρῶμα τερπνὸν οἶον αὐτοῦ ναρκίσου·
« ἄνθος παρειῶν ὡς ἐρυθρόχρουον ῥόδον·
« ὡς κυαναγῆς Ἴον ὀφθαλμοὶ δύο·
- 130 « οἱ βόστρυχοί σου, κισσὸς ἐμπεπλεγμένος.
« ὦ! πῶς ἀφέλω τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων
« τῆς καλλονῆς σου, τοῦ προσώπου τῆς θεάς;
« ἀλλ' ἀἶθε προσμένουσιν ἀνθελικυμέναι,
« οὐκ ἐνδιδοῦσαι πρὸς τὸ μὴ δεδογμένον.
- 135 « Ἐρωσ φυτῶν γὰρ καὶ σιδήρου καὶ λίθου
« κρατεῖν ἔοικεν, οὐ γὰρ ἀνθρώπων μόνον.
« Καὶ γὰρ σίδηρος εἰς μαγνητὴν ἐκτρέχει,
« ἔρωτικόν μοι πῦρ δοκίον ἔνδον φέρει·
« ἔνευσεν, ἤλθεν, ἔδραμε δρόμον ξένον·
- 140 « ἐμοὶ δοκεῖ φίλημα τοῦτο τῶν δύο,
« ἐρωμένης, ἐρῶντος· ὦ ξένη σχέσις!
« Ἴροῦ δὲ φυτοῦ φυτὸν ἄλλο πολλάκις·
« φοῖνιξ δὲ πρὸς γῆν οὐδὲ ῥιζοῦσθαι θέλει,
« εἰ μὴ τὸ θῆλυ συμφυτεύσειας πέλας.
- 145 « Καὶ πόντος οἶδεν Ἀρεθούσης τοὺς γάμους,
« πρὸς ἣν γλυκὺς πρόεισιν ἀγκυλοῤῥόας
« Ἀλφειὸς εὐρύς, οὗ τὸ ρεῖθρον ἐν χύσει·
« ὁ συνδυασμὸς οὐ μετατρέπειν θέλει.
« Ἄκουε, πετρόστερνε, γαλκῆ καρδία,
- 150 « καὶ δὸς μετασχεῖν καλλονῆς ἀσυγκρίτου. »
Οὕτως ἐρωτικόν τι πάσχων Κλεινίας
πρὸς μουσικόν τι θᾶπτον ἐτρέπη μέλος,
τοιόνδε ποιῶν λεπτολεύκοις δακτύλοις
τὸ φθέγμα καὶ τὸ χροῦμα τῆς εὐφωνίας
- 155 ἐν λιγυροῦ φόρμιγγος ἡδυφωνία·
« ὦ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!

Talibus peractis, e solio surrexit, et Deorum numina
splendidis propitiatur sacrificiis.

At Barbari filius Cratyli Clinias medium cor transadactus,
(nam capta ipsum ceperat puella), hæc et alia multa
dolore amens mussitabat.

« Malum est omnis amor; si amatam ab alio amas, ma-
lum est duplex; triplex, si puellam; majus etiam, si pul-
chram :

« quod si ad nuptias impellit, tunc flamma cor depa-
scitur ipsum.

« Vis nulla est qua sagittiferum possim deum effugere,
« igne simul instructum et alis.

« Alis enim me prævertit, igne urit, sagittis cor transa-
digit medium.

« Nectar illud, deorum potus, fabula mihi esse videtur,
« præ tua dulcedine, crystallino pectore hospes decora.

« Maturæ enim si te viti comparo, quis papillas premet
« tuas ut uvam dulcem, vel succum exprimet nectareum,
« vel medullam mellis odoratissimi?

« Vultus tuus prato similis est, Virgo, venustissima ma-
tris Chrisyllæ servula.

« Color tuus suavis, quasi color narcissi; et genarum
« flos quasi purpurea rosa; ocelli tui quasi viola nigre-
scens; cincinnuli tui quasi hederæ decoriter implexa.

« Oh! qui avellam oculorum pupillas a pulchritudine
« tua, a conspectu vultus tui! Quas vi quum retraho, resi-
stunt, nec cedunt contra placitum.

« Amor et plantarum et ferri saxorumque regnat, non
« hominis tantum.

« Ferrum quippe currit ad magnetem, venerio, ni fallor,
« igne calens; annuit, vadit, currit cursu mirando.

« Videre mihi videor osculum amborum, amatæ, ama-
« toris.

« Oh prodigiosus amor! Nec non sæpe planta plantam
« amat.

« Palma in terra non vult agere radices, ni fœminam
« arborem in proximo conseveris.

« Mare quoque novit Arethusæ nuptias, ad quam dulcis
« fluctu voluto fertur sponsus, vastus ille Alpheus, cujus
« liquor fluit insertus salo nec temeratus.

« Hæc ausulta, Virgo pectus lapidea, cor ahenea,
« meque sinas in consortium venire formæ incompara-
« bilis. »

Atque ita captus amore Clinias, ad musicos concertus
vertit animum, carmina hæcce amœna argutæ citharæ pul-
sibus accommodans, cujus digitis albis tenuibusque nervos
sollicitat :

« Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!

« Ἡ Κύπρις εἰς Ἐρωτα τὸν ταύτης γόνον
 « μέσσις ἀγυαῖς ἐξεφώνει πρὶν μέγα·
 « Εἰ τις πλανηθὲν συλλάβῃ τὸ παιδίον
 160 « ἧ που στενωπῶν, ἧ μέσσις ἐπ' ἀμφοδοῖς,
 « ὁ μνηστὴς μοι λήψεται γέρας μέγα·
 « τὸ Κύπριδος φίλημα μισθὸν ἄρπάσει.
 « ὦ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 « Πλὴν ἴσθι μοι τὸν παῖδα τοῦτον τοξότην,
 165 « τὸν δραπέτην Ἐρωτα, τὸν κακεργάτην,
 « καὶ πρόσχες αὐτῷ μὴ βαλεῖ σε καιρίως.
 « Ἄκουε τοῦτου καὶ διδάσκου τὸν τρόπον.
 « Ἄν προσχαρὲς τι μειδιῶντα προσβλέψῃς,
 « πλήττει τὰ πολλὰ καὶ κατασφάττειν θέλει.
 170 « ὦ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 « Ἄν συλλαθῶν, θέλοντα προσπαίζει ἴδης,
 « βάλλει σε, τοξεύει σε· πρόσχες οὖν κλύων·
 « εἰ δὲ προσορμᾶν καὶ φιλεῖν σε γηγάσις,
 « ἔκφευγε· πυρπολεῖ σε καὶ καταφλέγει.
 175 « Παῖς ἐστὶ, πῦρ δὲ τόξα καὶ πτερὰ φέρει·
 « οὐκ ἐξ ἀδῆλων φαίνεται πετασμαμάτων.
 « ὦ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 « παῖει, τιτρώκει, καὶ διώκει, καὶ φθάνει·
 « προσμειδιᾷ γὰρ θηριόστερος μένων,
 180 « καὶ προσγελλᾷ ἔοικε παίζων ἀγρίως,
 « ὁ τοξοχάρης, ὁ θρασυῖς, ὁ πυρφόρος.
 « Ὁ γοῦν ἐφευρών καὶ λαθῶν καὶ μνηστίας,
 « τὸν μισθὸν οἷον εἶπον εὐκόλως λάθοι.
 « ὦ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 185 « Μῦθος μὲν αὐτὸς ἐκτοκευθῆναι λέγει
 « κόρην Ἀθηναῖν τοῦ Διὸς τῆν Παλλάδα
 « ἀπὸ κρατὸς ἀνοπλον ἔνουν παρθένου·
 « σὲ ζωγραφεῖ δὲ μᾶλλον ὠραίαν Ἐρωσ
 « σῆς γαστρὶ μητρὸς ἐμβαλὼν τοὺς δακτύλους,
 190 « βαλὼν τὸ δίχρουν χρῶμα, γάλα καὶ βόδα.
 « ὦ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 « Καὶ ζωγραφεῖ πάντως σε μὴ διδοὺς ὄπλα·
 « οὐ γὰρ νέμει σοι τόξον, οὐ τομὸν ξίφος,
 « ὡς κρεῖττον ἦν βάλλειν σε πρὸς φονουργίαν!
 195 « ποιεῖ δὲ τόξα κύκλα τῶν σῶν δαρῦναι,
 « βέλος δὲ πικρὸν τὰς βολὰς τῶν ὀμμάτων,
 « δι' ὧν οἰστεύεις με κατὰ καρδίαν.
 « ὦ πῶς Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 « Ὡς εὐστοχον τὸ τόξον αὐτὸ, Παρθένε!
 200 « ὡς εὐφρὲς τὸ πλῆχτρον! ἐπλήγην ἔγνων.
 « Τὸ τραῦμα πικρὸν οἶον, ἀλλὰ καὶ πόσον!
 « Τὸ πρᾶγμα καινὸν οἶον, ἀλλὰ καὶ ξένον!
 « Οὐ θανατοῖ τὸ κέντρον ὃ ποῖος λόγος!
 « βᾶλλον δὲ ποιεῖ τῆξιν, ἀλλ' αἰωνίαν.
 205 « ὦ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 « Πλὴν ἀλλ' ἰδοὺ νύξ ἐστι, τῷ δοκεῖν, Κόρη·
 « ἔγω μακρὰς ἐγὼ δὲ τὰς ὁδοὺς ἔτι·
 « ἧ προσλαβοῦ σύνδειπνον, εὐνατῆρά σοι,
 « ἧ μὴ θέλουσα τοῦτο, δευτέρῃ λόγῳ,
 210 « ὕφαψον ἐκ σῶν χειλῶν μοι λαμπάδα·

« Venus olim per medias plateas Amorem filium alta
 « voce inelamabat: Si quis vel alicubi viarum, vel media
 « per bivia vagantem puerum comprehenderit, index ma-
 « gnus a me accipiet indicium: Cypridis basium præmium
 « rapiet sibi.

« Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 « At discis quis sit puer ille sagittifer, Amor ille fugitivus
 « et nequam; caveque ne te letali feriat ictu.

« Accipe qui sint hujus mores.
 « Ridentem si dulce videris, tunc præsertim ferit et oc-
 « cidere cupit.

« Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 « prehensum si volentem ludere videris, tunc feritque
 « jaculaturque; monitus ergo cave tibi; si autem adcurren-
 « tem, genuinoque te osculo tangere gestientem, fuge
 « ocyus; te urit et incendit.

« Puer est, at ignem, et arcus, et alas habet; ejus vo-
 « latum oculi cernere non possunt.

« Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 « Urit, vulnerat, persequitur, assequitur. Corde puer
 « ferino subridet, atque ludum ludit insolentem ridenti
 « similis, audax ille deus, sagittis gaudens ardentique læda.

« Si quis ergo invenerit et ceperit et indicaverit, statim
 « accipiet quod pollicita fui muneris.

« Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 « Narrant fabulæ prosluisse Pallada Minervam Jovis
 « de capite, armatam sapientemque virginem: at te pul-
 « chriorem finxit Amor; digitisque tuæ matris utero impo-
 « sitis, te duplici ornavit colore, lacteo et roseo.

« Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 « Et quum te totam fingeret, arma non dedit.
 « Etenim tibi nec arcum tribuit, nec acutum ensem.
 « Quam satius ad cædes aptam te fecisset! Arcus autem
 « dat tibi superciliorum orbes; telaque facit funesta illum
 « oculorum conjectum, quo mihi pectus transadigit.

« Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 « Arcus ille quam inevitabilis, Virgo! ictus quam cer-
 « tus! Percussus intellexi.

« Vulnus amarum quantumque qualeque! Res quam
 « nova quamque prodigiosa! Os teli non necat, mirum!
 « sed tabem parit, eamque sempiternam.

« Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 « At ecce, puella, nox cælo præcipitare videtur.
 « Via mihi adhuc longa superest: aut mihi tibi sume
 « cœnæ et lectuli socium;
 « aut, si non vis, saltem accendas mihi tuis ex labellis fa-
 « culam;

« ἐπίσταμαι γὰρ ὡς ἀνάψεις, εἴ θέλεις.
 « ὦ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 « Καὶ φαίδρυνόν μοι τὴν παροῦσαν ἐσπέραν,
 « καὶ λάμπρυνόν μοι τὸ σκότος κατατρύχον,
 215 « καὶ δὸς πρὸς οἶκον, ὧ φαεινὴ λυχνία,
 « δραμεῖν ἄτερ πλάνης με καὶ προσκομμάτων.
 « Νοσῶ φρενίτιν καὶ μεμηνηυῖαν νόσον·
 « μή μοι φρονήσης παυσολύπων φαρμάκων.
 « ὦ πῶς, Δρόσιλλα, πυρπολεῖς τὸν Κλεινίαν!
 220 Ὁ γοῦν Χαρικλῆς, γνοὺς ἔρῃν τὸν δεσπότην,
 πρόσσειν αὐτῷ γνησιέστερον λέγων·
 « Ἐρᾶς, ἐπέγνων, δέσποτά μου, Κλεινία·
 « ἔρᾶς ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς τῆς παρθένου·
 « ἔρᾶς Δροσίλλης τῆς καλῆς, τῆς παγκάλης.
 225 « Τί τοῦτο καινόν, σὸς γὰρ αὐτὸς οἰκέτης,
 « δειλὸς Χαρικλῆς, δυστυχῆς, τλήμων, ξένος,
 « δεινῶς ἐάλων ἀπαλῆς πάλαι κόρης,
 « ἧ καὶ συνελθεῖν εἰς λόγους οὐκ ἰσχύων,
 « καὶ τοι θέλων πως (οὐ γὰρ εἶχον προσβλέπειν,
 230 « ὁποῖα καὶ σὺ τὴν Δρόσιλλαν οὐ βλέπεις)
 « μολίς θυρίδων εἶδον ἐκκρεμώμενος
 « εἰς κῆπον ἄδρὸν ἐκ ῥόδων, εἰς ἀνθέων,
 « τὴν πανταχοῦ μοι συμπαροῦσαν εἰς φρένας,
 « λεπτὴν δρόσον στάζουσαν ἐν τοῖς ὠκίμοις,
 235 « καὶ βάλασμα βρέχουσαν ἐκροῆ ῥόδων,
 « λωτοῦς, ὑακίνθους τε καὶ φυτῶν στίφη,
 « καὶ κρίνα λευκά, καὶ κρόκους, καὶ ναρκίσους,
 « καὶ πλεῖστον ἔσμον ἀνθέων ἠδυπνῶων.
 « Ἐκεῖ κατεῖδον ἡμιγύμνους ὠλένας,
 240 « αἷς οὐδὲ χιῶν ἀντερίσειν ἰσχύσοι·
 « ἐκεῖ κατεῖδον κρυσταλώδεις δακτύλους
 « καὶ πρὸς τὸ λευκὸν ἀντερίζοντας γάλα.
 « Ἰδὼν, ἐάλων καλλονῆς ἀμετρίᾳ·
 « μὴ γὰρ δρυὸς προῆλλον ἢ πετρῶν ἔφυν·
 245 « ἄλοῦς, προσεῖπον, μὴ κατασχὲν ἰσχύων·
 « Χαίροις, φυτουργε τῶν τοσοῦτων ἀνθέων.
 « Τί καὶ δι' ἡμᾶς οὐκ ἀνοίγεις τὴν θύραν;
 « Ἄρ' ἤλθεις εἰς νοῦν τοῦ πάθους τοῦ Ναρκίσου,
 « ἀποβρίφεντος ἐξ ἔρωτος εἰς φρέαρ;
 250 « Μνήμην τε παιδὸς Ὑακίνθου λαμβάνεις
 « καὶ τῶν ἐκείνου δυστυχῶν δισκευμάτων,
 « πῶς ἐξεκατέρησεν ἐκ φθόου φόνον
 « ἀπὸ Ζεφύρου τῆς ἔρωτοληψίας;
 « Ἔχεις τε πρὸς νοῦν Κύπριν αὐτὴν τὴν πάλαι
 255 « τὴν ἔξερουθρῶσασαν ἐκ τῶν αἰμάτων,
 « τῶν ἐκρυέντων τοῦ ποδὸς τετραμένου
 « ἐκ τῶν ἀκανθῶν, τὴν ῥοδώνυμον θεάν,
 « Ἀδώνιδος μαθοῦσαν ἄγριον φόνον
 « ἐξ Ἄρεος πεσόντος; ὦ κακοῦ φθόου,
 260 « καὶ τοὺς ἔρωίντας θανατοῦντος πολλαῖς!
 « Πλήρης δ' κῆπος γαρμονῆς καὶ δακρῶων·
 « καλὴν μὲν αὐχεῖ τὴν φυτουργὸν παρθένον,
 « ἔρωτικῶν γέμει δὲ δυσπραγιμάτων·
 « σὺ δ' ἄγνωεῖν εἰοικας ἂ ξένα κλύεις.

NICETAS.

« accendes enim, sat scio, si velis.
 « Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!
 « Et præsentem illumina mihi vesperam, ac quibus pre-
 « mor tenebras lumine sparge; atque, o splendida lucerna,
 « per te mihi liceat absque errore pedumve offensione
 « domum regere gressus.
 « Phrenitico morbo mentisque delirio laboranti mihi ne
 « invidias remedia queis sedetur dolor.
 « Oh, Drosilla! quantopere Cliniam uris!»
 « Atqui Charicles, intellecto domini amore, ad illum ac-
 « cessit, verbisque ad veri speciem fictis:
 « Amas, Clinia, here mi: » dixit « id probe sensi.
 « Amas sororem meam virginem; pulchram amas, amas
 « pulcherrimam Drosillam.
 « Quid hoc novi? Ipse enim servus tuus, miser Charicles,
 « infelix, infortunatus, hospes, perditæ olim amavi tene-
 « ram puellam, quæcum colloqui cupidus licet non pote-
 « ram; etenim ad eam adeundi coram copia non erat mihi.

« Ægre tandem illam vidi, quum e fenestra prospectarem
 « in hortum plenum rosarum florumque omnigenum;
 « illam vidi, quæ meæ usque menti præsens obversatur,
 « tenuem super ocima rorem spargentem, et balsama roseis
 « guttis madefacientem, lotosque et hyacinthos et planta-
 « rum ordines, albaque lilia, crocos et narcissos, spissum-
 « que florum suaveolentium examen.

« Tunc vidi seminuda brachia, quibuscum nix ipsa non
 « certet, tunc vidi digitos crystallinos, et candidum lac
 « provocantes.

« Ut vidi pulchritudinem incredibilem, ut perii! Non
 « enim e quercu sum procreatus vel lapidibus.

« Amore abreptus, dixi (nam continere me non potui):
 « Salve tot florum formosa cultrix! Cur et nostri gratia
 « ostiolum non aperis? Meministine Narcissi fatum qui præ
 « amore in fontem dedit se præcipitem?

« Recordarisne puerum Hyacinthum et luctuosum disci
 « jactum, ac quomodo perierit furiosus propter Zephyri
 « amorem zelotypiamque?

« Num tibi venit in mentem Cypri illa quæ olim, cruore
 « qui e pede fluebat spinis lacerato, album rosæ colorem
 « rubro mutavit, quum lymphata curreret, audita sæva
 « Adonidis morte quem Mars interemerat?

« Oh! funestam zelotypiam, quæ sæpe necat amantes!
 « Plenus est hortulus lætitiæ dolorisque.

« Pulchræ cultus virginis manu superbit; at amatoria
 « ubique exhibet infortunia.

« Tu vero nescire videris quæ tibi miracula narro.

265 « Οὗτω μὲν αὐτὸς εἶπον αὐτῇ τῇ κόρη·
 « ἢ δὲ πρὸς αὐτὰ θάπτον ἀνταπεκρίθη·
 « Ὡς ἤθυνας μου τὴν πονοῦσαν καρδίαν!
 « Ἐπωδὸς εἶ πανοῦργος, ὡς ὄρω, τάλαν·
 « ἀθυμίαν τρέπεις γὰρ εἰς εὐθυμίαν.
 270 « Δεΐλαιε, πῶς φῆς; βαῖνε τῆς θύρας ἔσω·
 « τὸ κηπίον θαύμαζε· τὴν κλίνην βλέπε,
 « καὶ δεξιῶν με τοῖς διηγήμασί σου,
 « πείρα διδαχθεὶς ὡς κακὸν πόθος μέγα.
 « Ῥοδωνιᾶς τρύγησον ἐξ ἑμῆς ῥόδα.
 275 « Ἀνακλίθητι· συγκατέρχομαι δέ σοι·
 « φάγῃς δὲ τί, δεΐλαιε; καρπὸς οὐκ ἔνι·
 « κἂν μῆλον οὐχ ὤριμον ἐν τῷ κηπίῳ,
 « τὸ στέρνον ἡμῶν ἀντὶ μῆλου προσδέχου·
 « εἰ σοι δοκεῖ, δύστηνε, συγχύψας φάγε·
 280 « κἂν μὴ πέπειρος βότρυς ἀναδενδράδων,
 « στέρνον στρυφνοῦ μοι θλίψον αὐτοῦ τὰς βράγας.
 « Φίλημα τερπνὸν ἀντὶ σίμβλου μοι λάβε.
 « Ἄντι περιπλοκῆς δὲ δένδρων καὶ κλάδων,
 « ἦν οἷδ' εἰς ὄραν καρπὸν ἐκτρυφᾶν θέλων,
 285 « ἐγὼ τὸ δένδρον· δεῦρο προσπλάκχημί μοι·
 « ἀντὶ κλάδων ἐμὰς γὰρ ὠλένας ἔχεις·
 « ἐγὼ τὸ δένδρον· καὶ προσανάθῃμί μοι,
 « δρέπου τε καρπὸν τὸν γλυκὺν ὑπὲρ μέλι. —
 « Ἐμοὶ τὰ σαυτοῦ πάντα λοιπὸν ἀνάθου,
 290 « καὶ πιστὸν ὄψει δοῦλον ἐκ τῶν πραγμάτων. »
 « Οὐκ αἰχμάλωτος οὐδὲ δοῦλος, ὡς ἔφης, »
 « τοῦ βαρβάρου παῖς ἀντέφησε Κλεινίας,
 « ἐλεύθερος δὲ, συμπατριώτης, φίλος,
 « καὶ σατραπικῆς συμμετασχὼν ἀξίας,
 295 « πάντως φανήσῃ κύριος κλήρου τόσου,
 « εἰ τῇ Δροσίλλῃ συμμιγῆναι καὶ μόνον
 « τῷ Κλεινίᾳ γένοιτο σῆ συνεργία.
 « Ἄλλ', ὦ Χαρίκλειε, ἐντυχὼν τῇ παρθένῳ
 « ἄγγελε ταύτῃ τὴν ἐμὴν ἀχθηδόνα.
 300 « Νόσος με τήχει· σύντομον λόγον μάθε·
 « Ἄθῃς συναρπάζει με καὶ πρὸ τοῦ χρόνου.
 « Ὁ λαμπρὸς αὐτὸς ἀστεράρχης φωσφόρος
 « ἔδυνέ μοι τοῖς πᾶσιν ἀκτίνα βρούων.
 « Πηγαὶ ποταμῶν συχινεῖσθωσαν ἄνω·
 305 « θνήσκω γὰρ ὡς μόρσιμος, ἀλλὰ πρὸ χρόνου·
 « ἀνθησάτω καὶ βράτος ἡδύπνου ῥόδον·
 « γένοιτο πάντα νῦν ἐναλλάξ ἐν βίῳ,
 « τοῦ Κλεινίου θνήσκοντος, εἰ μὴ προφθάσει
 « ἢ σὴ, Χαρίκλειε, εἰς τὸ σῶσαι στεβρότης. »
 310 « Τὰ πρὸς Δροσίλλαν, Κλεινία, θαβρήτεον, »
 « δ' Χαρικλῆς ἔφησε, « μὴ κατηφία. »
 « τοῦτοις ἐπειπὼν ἄλλον ἀστεῖον λόγον·
 « Κοιμωμένην μέλισσαν ἐν ῥόδοις πάλαι
 « τῆς ποντογενοῦς Ἀφροδίτης παῖς Ἔρωε,
 315 « οὐκ εἶδεν· ἐτρώθη δὲ δακτύλῳ μέσῳ,
 « καὶ στυγελιχθεὶς ἐπτερούετο τρέχων
 « πρὸς τὴν τεκοῦσαν· Μητέρα, οἴχομαι, λέγων·
 « ὄφρις με τύπτει μικρὸς ἐπτερωμένος,

« Sic ego; at illa extemplo: Quam suaviter mentem
 « agram recreasti! Miselle, magum esse te vafrum in-
 « telligo: nam maestitiam in laetiam vertis.

« Improbe, quid ais? Ingreditor ostiolum; mirare hortu-
 « lum, cerne, lectulum; et tu qui rebus didicisti quantum
 « sit malum amor,
 recrees me narrationibus tuis.

« Ex roseto meo decerpe rosam.

« Accumbas; ipsa descendo ad te.

« Sed miser, quid edes? fructus non adest ullus, pomum
 « nec ullum maturuit in hortulo: sinuum meum habeto tibi
 pro pomo.

« Miselle, si libuerit, inclinis comede; ac si non matura
 « fuerit uva ab arbore pendula, acerbarum acinos preme
 « inammarum.

« Pro favo suave osculum capias; et pro arboribus ra-
 « misque quos ulnis amplectitur qui fructum demetere
 « cupit, ego tibi arbor ero. Huc ades; ulnis amplectere me;
 « pro ramis enim mea habes brachia.

« Ego tibi arbor ero: jam insecundas me, fructumque
 « demetas melle dulciorem. —

« Tua mihi deinceps crede omnia, et me e re nata fidum
 « esse servum experieris. »

Cui Barbari filius Clinias: « Nec captivus eris nec servus,
 « quod ais, sed liber amicus civisque meus;

« inque satraparum cooptatus ordinem, tot et tanto-
 « rum eris bonorum dominus, opera si tua Cliniae con-
 « tingat Drosilla potiri, idque tantum.

« I, Charicles, et virgini narra quae patior.

« Morbus me macerat.

« Paucis advertite, docebo.

« Oreus me ante tenipus rapit; astrorum rex splendidus
 « ille sol, qui cunctos radiis illuminat, mihi jam occidit.

« In caput prona suum relabuntur flumina: morior enim
 « fati quidem legi parens, sed praematurus.

« Floreat rubus odorata rosa; mutantur in mundo cun-
 « cta feranturque in contraria, Clinia pereunte, ni tuo
 « Charicles, valido mox salvus evadam auxilio. »

Charicles contra: « Bonam de Drosilla spem concipe,
 « Clinia: ne despondeas: » et addidit lepidum quid:

« Amor olim, Veneris marinæ filius, dormientem in rosis
 « apem non viderat, fuitque medium punctus digitum.

« Tum gemens, avolavit cursitans ad matrem: Mater,
 « ait, perii.

« Anguis me pusillus pennatusque vulneravit,

« μελίτταν ἦν λέγουσιν ἄνδρες γηπόνοι.
 320 « Ἄλλ' ἡ καλὴ Κυθήρα, τῷ πεπληγμένῳ
 « ἄστειον ἐγγελῶσα, λοιπὸν ἀντέφη·
 « Εἰ τῆς μελίττης συνθλίβει τὸ κεντρίον,
 « πόσον, δοκεῖς; πονοῦσιν οἱ βεβλημένοι
 « ἐκ σῶν, Ἔρωσ παῖ, δυστυχῶν τοξευμάτων! »
 325 Εἶρθε ταῦτα Χαρικλῆς τῷ Κλεινίᾳ,
 καὶ, τὸν Δροσίλλης ἐγγυώμενος γάμον,
 μικρὸν διέστη πρὸς διάσχεψιν τάχα,
 οὐχ ὡς συνάψαι τὴν Δρόσιλλαν Κλεινίᾳ,
 κακὴν δὲ βουλὴν ἐκφυγεῖν μᾶλλον θέλων·
 330 ἦν καὶ κατιδεῖν εὐκόλως ἠπειγμένος
 ὡς συναποκλάσαιτο τὴν δυστυχίαν,
 λειμῶνος ἐντὸς εὔρε κειμένην μόνην,
 κοιμωμένην μὲν ἐκ μεριμνῶν βαρέως,
 ἄνθει δὲ λευκῶν ἀντερίζουσαν ῥόδων,
 335 καὶ μειδίᾳν δοκοῦσαν ἀχρωμένην
 φθογῆς μελιχρᾶς τῶν καλῶν χελιδόνων.
 Ὡ θάμβος οἶον, ἀλλὰ καὶ φρίκη πόση
 ἐκεῖ Χαρικλῆην συγκατέσχευεν ἄθρόον,
 ὡς εἶδεν ὑπνώτουσαν ἐν τῷ κηπίῳ
 340 ταύτην, ἀπαστράπτουσαν ἡλίου δίκην
 ἑαρινὴν λάμποντος ἀνθρώποις φλόγα!
 Ὅς καὶ Δροσίλλης ἐγκαθίσθεις πλησίον
 (φριδῶ γὰρ εἶχε τήνδε μὴ διϋπνίσαι),
 ἔφασκε, ταύτην ἀτενέστερον βλέπων·
 345 « Ἐνταῦθα καὶ Χάριτες, ὦ ποθουμένη,
 « κοιμωμένη σοι συμπάρεσιν ἡρέμα,
 « ἐπαγρυπνοῦσαι μὴ τι φαῦλον ἐμπέση
 « σύγκυρμα πάντως ἐξ ἀποφράδος τύχης.
 « Ὡ ποῖον αὐτὴ λεπτὸν ἀσθμαίνεις, κόρη!
 350 Ὡ ποῖον ἡδὺ μειδίᾳν δοκεῖς τάχα!
 « ἥς ἐξεπορφύρωσεν ἡ φύσις πάλαι
 « χεῖλη, παρειᾶς, ὡς δοκεῖν φλόγα τρέφειν,
 « καὶ βοστρύχους ἔτεινεν ἄχρῃς ἀσφύος,
 « οἷς οὐδὲ χρυσὸς ἀντερίζειν ἰσχύει.
 355 « Σιγῶσι πάντα σοῦ σιγίως, Παρθένε·
 « οὐ στρουθὸς ἄδων, οὐχ ὀδοιπόρος τρέχων,
 « οὐδὲ δὲ δμῖλῶν· οὐ παρερπύζων ὄφις·
 « ἔπαυσεν, οἴμαι, καὶ πνοὴ τῶν ἀνέμων
 « τὸ κάλλος αἰδεσθεῖσα τῆς κοιμωμένης.
 360 Ὡ πῶς σιγᾶν ἄν μελωδὸν στρουθίον!
 « Πηγαὶ μόναι νάουσιν, ὦ ποθουμένη,
 « ὡς μᾶλλον ἡδὺν ὑπνον ἐμβάλωσί σοι.
 « καὶ φθογῆς αὐτῶν ἡ ῥοὴ λέγουσά σοι.
 « Ὡ καλλονὴν ἄπασαν ἠμφισμένη,
 365 « σιγᾶς· σιγᾶ σοὶ καὶ τὸ τῆς αὔρας ψῦχον·
 « ὑπνοῖς· ἐφυπνοῖ καὶ τὸ τῆς αὔρας γένος·
 « πηγαὶ μόναι νῦν ἐγκελαρῦζουσὶ σοι.
 « Ἐντεῦθεν ἀντάδουσαν οὐχ ἔχοντά σε
 « σιγῶσι φιλόμουσα τῶν πτηνῶν γένη.
 370 « Πλὴν ἀλλὰ μὴ μοι στέργε τὸν λήθης ὑπνον·
 « λυπεῖς γὰρ, ὡς εἶοικε, τὰς ἀηδόνας,
 « αἷς ἀντερίζει σὸν γλυκύτατον στόμα·

« apem quem coloni vocant.

« At pulchra saucio Cytherea filio suave irridens, infit :

« Si apiculæ acumen te urit adeo, quantum dolere putas,
 « feris quos sævis, nate, sagittis? »

Talia fatus Clinia Charicles, Drosillæque pollicitus nuptias, paululum secessit consultandi causa, non ut Clinia Drosillam jungeret, sed potius ut funestum illud evitaret consilium.

Statimque ad visendum eam festinans, communia simul comploraturus infortunia, jacentem reperit solam in prato, dormientemque curarum oppressam pondere, et albas colore rosas provocantem, subridenti que similem auditis lepidarum mellitis hirundinum pipilationibus.

O quanta fuit admiratio, quantusque Chariclis tremor, ut dormientem in hortulo amicam vidit, refulgentemque solis instar, quum vernis homines ignibus collustrat!

Atque haud procul adsidens (eam expergefaceret quippe abstinuit), sic fatur, defixo in eam obtutu :

« Hic Gratia, o dulcis mea cura, dormienti tibi adsunt
 « vigilantes, ne quid tristius ex inimica Fortuna accidat.

« O puella, quam tenuis est halitus oris tui! quam suave
 « ridere videris!

« Minio pinxit olim Natura labia genasque, ut fere incendi videantur; et ad lumbos usque demisit cincinnos,
 « quibuscum nec possit aurum ipsum contendere.

« Te silente, Virgo, cuncta silentio constiterunt.

« Non cantat passerculus; viator non currit; loquitur
 « nemo; non perreperit anguis; ceciderunt, puto, et ipsæ
 « ventosi murmuris auræ, pulchritudinem veritæ dormientis.

« Oh! ut nunc silent passerculi omnes, tam loquaces!
 « Rivi soli manant, amica, dulciores tibi facturi somnos,
 « fluenteque vocali dicunt :

« O quæ tota es formosa, taces: tacet tibi aura frigidula.

« Dormis, dormit et ventorum genus omne.

« Rivi nunc soli tibi admurmurant.

« Et tacet musicus avium chorus, quum non jam illis
 « respondere possis.

« Attamen somnum ne mihi nimis ames obliviosum; lu-
 « sciniolas enim, ni fallor, contristas, quibuscum certat os
 « tuum suavissimum :

« μελισταγές γάρ προσλαλεῖς, ἢ παρθένος.
 « Ἄλλ' ὦ συνεργοὶ καὶ συνέμψυχοι φίλοι,
 375 « Χάριτες ἐσθλαί, μαργαρόστερνοι κόρασι,
 « φρουρεῖτε καὶ τηρεῖτε πρὸς σωτηρίαν
 « τὰ στέρνα καὶ τὰ νοῦτα τῆς κοιμημένης,
 « μαχρὰν τιθεῖσαι λιγνὰ τῶν μυτιῶν γένη.
 « Ἐρωτος οὐδὲν ἄλλο φάρμακον ξένον·
 380 « ὦδ' ἢ δέ τις καὶ μούσα παύλα τῶν πόνων.
 « Βεβλημένος γάρ καὶ Πολύφημος πάλα
 « τὸ στέρνον ἐξ Ἐρωτος ἀνδροτοξότου,
 « πλατὺ τρέφων τὸ φίλτρον εἰς Νηρηΐδα,
 « ἐφεῦρεν οὐδὲν ἄλλο φάρμακον νόσου,
 385 « ὦδ' ἢ δὲ καὶ σύριγγα καὶ θέλγον μέλος,
 « καὶ πέτρων ἔδραν, τῇ θαλάττῃ προσβλέπειν.
 « Πρῶτον γὰρ οἶμαι, καὶ καλῶς οὕτως ἄρα,
 « πτηνοδρομηῆσαι τοὺς λίθους εἰς αἰθέρα,
 « καὶ λίθον ἀδάμαντα τμηθῆναι ξίφει,
 390 « ἢ τοξικῆς Ἐρωτα παυθῆναι κάτω,
 « κάλλους παρόντος καὶ βλεπόντων ὀμμάτων.
 « Λήγει μὲν οὖν καὶ πόντος ὀψὲ τῆς ζάλης,
 « λήγουσιν ἤδη καὶ πνοαὶ τῶν ἀνέμων,
 « καὶ πῦρ ἀναφθὲν συγκατεσθέσθη πάλιν·
 395 « ζάλη δὲ καὶ πῦρ λήξιν ἔσχωρ οὐδ' ὄλωσιν
 « τοῖς στερνοπλήκτοις ἐξ Ἐρωτος τοξότου·
 « τήκειν γὰρ οἶδεν, ὡς τὸ πῦρ τὸ κηρίον,
 « οὐς ἐνδον αὐτῆς τῆς καμίνου συλλάβη.
 « Ἄνιάρων τι χρῆμα τοξότης Ἐρωτος·
 400 « ἐμφὺς γὰρ, ὡσπερ βδέλλα λιμνητικῆς, πίνει
 « τὸν αἵματος ῥοῦν πάντα. Τῆς ἀκρας νόσου!
 « Ὡς ἐξάπνιης οὐδὲ λήθης, Ἐρωτος, Ἐριως,
 « καίεις, φλογίζεις, πυρπολεῖς, καταπλέγεις!
 « Ὡς ἐξ ἐκείνων τῶν προηνοηρακιμένων
 405 « καὶ λύχρον ἀδρὸν ἐξανάψει τις θέλων!
 « Ποιεῖς δοκεῖν γὰρ ὑποκόλπιον φέρειν
 « ἐρωμένην ἐρωῶντα πολλὰ πολλαίκις.
 « Οὕτως ἐρῶν πᾶς ('Ὡς ἀφυκτόν τι πόθος!)
 « ἀλίσκεται γὰρ τοῖς Ἐρωτος δικτύοις,
 410 « ὡς μῦς πρὸς ὑγρᾶς ἐμπεσοῦν πίσης χύτραν.
 « Δοκεῖ δὲ μοί τις, ἂν παρέλθῃ καὶ φύγη
 « Ἐρωτα τὸν τύραννον ἐπερωμένον,
 « καὶ τοὺς ἐφ' ὕψους ἐκμετρήσειν ἀστέρας.

BIBAION IIEMIPTON.

Τοιαῦτα πολλὰ καὶ τοσαῦτα καὶ τόσα
 ὑπετραγῆδει καθ' ἑαυτὸν ἡρέμα·
 πλὴν ἐξανέστη καὶ Δρόσιλλα τῷ τότε.
 Ἐμεινε δ' οὖν ἀφθογος εἰς πολὺν χρόνον,
 6 ὡς εἶδε συμπαρόντα τὸν Χαρικλέα,
 ψυχὴ φιλοῦσα καρδίαν ποθουμένην.
 Καὶ τὸν καταρρέοντα μαργάρων δίκην
 ἰδρῶτα λεπτὸν ἀπεμόργυυ δακτύλω,
 Ἦν εἰ τις εἶδεν ὕπνον ἀφείσαν τότε

« etenim mellita sunt, puella, verba oris tui.

« At vos, Gratiae bonae, quae mihi amice favetis ad-
 « spiratisque, divae siuu cuius est nitor eudentibus par
 « margaritis, custodite, observate, defendite pectus dor-
 « sumque dormientis, procul abigentes avidum muscarum
 « genus.

« Nullum aliud praesens Amoris remedium, nisi cantus
 « ac musa, quibus mala leniuntur.

« Ipse enim Polyphemus olim Amoris jaculo pectus trans-
 « adactus, magnumque alens venis Nereidis philtrum,
 « nullam reperit aliam medicinam morbi, quam cantus, et
 « calamos, et dulciora carmina, et in rupe sedem unde pon-
 « tum aspectabat.

« Prius enim credo, nec falsus sum, alatos per aethera
 « volaturos esse lapides, et ense secatum iri adamantem,
 « quam cesset Amor has in terras mittere tela, donec erunt
 « pulchrae facies et cernent oculi.

« Quiescit tandem saeva maris hyems; quiescunt et ven-
 « torum flatus, et ignis incendium restingitur: sed in eo-
 « rum praecordiis, quos vulneravit deus sagittifer, non
 « hyems quiescit, non incendium.

« Quos enim in fornacem conjecerit, macerat, ut ceram
 « ignis.

« Triste sagittifer Amor: adhærens enim, hirudo veluti
 « paludosa, totum ebibit sanguinem.

O morbum dirum!

« Amor, Amor, quam confestim quos rapueris, uris,
 « cremas, incendis, comburis! En ex illorum favillis pos-
 « sit qui velit vel magnam accendere facem! Nam sapi-
 « sime facis ut amans amicam in sinu sibi ferre per so-
 « mnum videatur:

« adeo omnis amans (O malum desiderii inevitabile!)
 « Amoris retibus implicatur, veluti mus in liquidæ qui
 « decidit picis ollam.

« Credo, si quis effugerit unquam Amoris tyrannidem
 « et alas, posse vel sublimes emetiri stellas. »

LIBER QUINTUS.

Tot ac tantas talesque submissa voce fundebat querelas,
quum surrexit Drosilla;

quae quidem obmutuit diu, adsidentem sibi cernens
Chariclem, amans amatum.

Ac protinus labentes unionibusque similes sudoris gut-
tulas digito abstersit.

Quam si quis vidisset tunc somno solutam,

10 εἶρχεν ἄν· « Ζεῦ, τῶν Ὀλυμπίων πάτερ,
 « τέρπειν μὲν οἶδε πάντα τερπνὰ τοῦ βίου,
 « ὦδαι, τρυφαί, τράπεζα λαμπρὰ καὶ πόσις,
 « μέγιστος οἶκος, χρυσός, ἄργυρος, λίθος,
 « καὶ πλοῦτος ἄλλος χρημάτων καὶ κτημάτων.
 15 « Καὶ ταῦτα τέρπει· καὶ τίς ἀντίθρους λόγος;
 « ἄλλ' οὐ τοσοῦτον ὡς ἐρυθρόχρους κόρη,
 « ὅταν διῦπνισθεῖσα πρὸς μεσημβρίαν,
 « θρόμβους περιβρέοντασ ἰδρώτων φέρῃ,
 « ὡς εἰς ἔαρ ἄγρωστις ὀρθρίαν δρόσον·
 20 « ἥς εἰ φιλεῖν σχοίῃ τις αὐτὴν τὴν γνάθον
 « λεπτὴν ἀποσπάζουσαν ἰδρώτων δρόσον,
 « τὸ πῦρ δροσίζει, καὶ μαραίνει τὴν φλόγα
 « καίουσαν αὐτὴν ἔνδοθεν τὴν καρδίαν
 « τὴν δυσφοροῦσαν, τὴν πευροπολημένην,
 25 « ὡς ὄηθεν ἐξ ἔρωτος ἠνθρακωμένην. »
 Ἔξ ἄνθρακος δὲ χειλέων τῶν τῆς κόρης
 τὸν ἄνθρακα σβέννυσι τὸν τῆς καρδίας.
 Μόλις προσεῖπε πρὸς Χαρίκλῆν τοιάδε·
 « Σὺ μοι, Χαρίκλειε, σὺ δοκεῖς ἐφεστάναι.
 30 « Αὐτὸς πάρει νῦν τῆς Δροσίλλης ἐγγλύθεν,
 « ἢ φασμάτων ἔμφρασις ἐμπαίζειν θέλει;
 « Ἐμβαπτε χεῖλει χεῖλος· ἀπλοῦ δακτύλους·
 « ἐμῶν ἐφάπτου καὶ τραχέλου καὶ γνάθου.
 « Δὸς ἀντιφιλεῖν, Χαρίκλειε, φιλοῦντά με·
 35 « σοῦ μὴ φιλεῖν θέλοντος ἐκ ψυχῆς μέσης,
 « δοκῶ ποθεινῆς ἡμισυ ζωῆς ἔχειν.
 « Πῶς τοῦτο χρῆστον, τὴν φιλοῦσαν ἀλγύνειν;
 « Μίαν καλιὰν πῆξον εἰς ἓνα κλάδον,
 « οὐ μὴ προβαίνειν εὐχερῶς ἂν ἰσχύοι
 40 « ἢ πτηνὸς ὄρνις ἢ προσερπύζων ὄφις.
 « Πρώτην δέ σε στέρεσσαν ἀλγοῖς κλύων·
 « ἐν δευτέρῳ με τῆς Χρυσίλλης μὴ τίθῃς·
 « μὴ τῆς κόρης πρόκρινε τὴν γηραλέαν.
 « Ἐρωσ ὁ πλήττων ὡς ὑπόπτερος μάθε.
 45 « Γυνὴ παρηχακυῖα πῶς ἂν ἰσχύοι
 « πτηνοδρομοῦντα συλλαβέσθαι τοῖότην; »
 Ἐφῆ Χαρίκλῆς ἀντιπαίζων μετρίως,
 καὶ μὴ τὸ μέλλον προσκοπῶν καὶ προβλέπων·
 τὸν γὰρ πρὸς αὐτὸν, ὃν Δροσίλλα μηνύει,
 50 ἔρωτα δεινὸν τῆς Χρυσίλλης ἠγγόει·
 « Τοιαῦτα μὲν σὺ κερτομύματα πλέκεις·
 « οὐκ ἄγνωσθ' δὲ, δεινὸς ὦν πρὸς τὸν πόθον,
 « ὡς ζηλότυπον χρῆμα θηλειῶν ἔφυ·
 « γεννᾶν γὰρ οἶδε ψευδεπιπλάστους λόγους,
 55 « τὰς ἐν προλήψει τῶν φρενῶν ἀναπλάσει
 « ἀεὶ νομίζον ὡς ἐφεστῶσας βλέπειν·
 « δοκεῖ γὰρ αὐτὰς οὐσιῶν ὑποστάσεις.
 « Πλὴν καὶ φορητὰ κερτομούμενος φέρω·
 « περιφροῶν δὲ τὰς προλοίπους ἐμφρόνως,
 60 « μόνην ποθῶ· χέκτησο τὴν ζωὴν ὄλην. »
 Ἄλλ' ἢ Δροσίλλα « Ναί, Χαρίκλειε, » ἀντέφη,
 « εἶχον προφανῶς συντίθεσθαι σοῖς λόγοις,
 « εἰ μὴ Χρυσίλλα τὸν σύευνον Κρατύλον

dixisset : « Jupiter, Olympiorum pater, placere solet qui-
 « dem quidquid est in vita jucundum, cantus, lautitiae,
 « mensa splendida potatioque, magna domus, aurum, ar-
 « gentum, lapides pretiosi, et varia divitiarum rerumque
 « copia.

« Atqui placent ista; quis neget? sed non tantum rosea
 « quantum puella, quum sub meridiem expergefata guttis
 « sudoris undique manantibus madet, tempore ceu verno
 « agrostis rore matutino.

« Cujus qui poterit genas tenuem stillantes imbrem
 « osculari, is ignem irrorat, minuitque flammam, qua intus
 « cor aduritur miserum, concrematumque, quippe quod
 « totum amor in carbones vertit. »

Ex carbone autem labiorum puellae, carbonem cordis
 exstinguit.

Vix tandem Charicli Drosilla « Videris, Charicles, vide-
 ris » inquit « adesse mihi.

« Ipsen' Drosillae nunc propior adsides? an me vanae
 « ludunt imagines? Labiis intinge labia; extende digitos;
 « cervicem tange meam genasque.

« Sinas me, Charicles, amantem te redamare.

« Ex imo si me non amare velis animo, jam perierit
 « mihi vitae dimidium meae.

« Num honesta res est amicae inferre dolorem? Nidum
 « facito in ramo, quo non facile accedere possit vel avis
 « alata, vel adrepens anguis.

« Doleas illam audiens quae te amavit prior; ne me Chry-
 « sillae postponas; ne vetulam praeferas puellae.

« Amori qui ferit alas esse memento.

« Mulier efflorida qui poterit volentem comprehendere
 « arcitenentem? »

Cui contra Charicles ludens suaviter, nec quid esset fu-
 turum praevidens: ignorabat enim dirum hunc Chrysil-
 lae amorem, quem significabat Drosilla :

« Talia non mea sine irrisione commentiris.

« Equidem, in amando non rudis, novi quam sit invi-
 « dum foeminarum genus.

« Fictis solet abuti sermonibus, et quae sibi praedudicata
 « opinione somnia finxit, usque putat sibi versari ob ocu-
 « los, illaque pro rebus ipsis habet.

« Sed ego ferendas fero cavillationes.

« Caeteras despiciens caste puellas, te solam cupio :
 « meam tibi vitam habeto totam. »

« Drosilla rursus: « Na, Charicles, tuis statim adsentirer
 « dictis, ni Chrysil- la, quae heu! formosum ardet Charic-

α ἐκ φαρμάκων ἔσπευδεν ἀνηρηκέναι
 65 α ἔρωσα φεῦ! φεῦ! τοῦ καλοῦ Χαρικλέος. »
 α ὦμοι! » Χαρικλῆς, τὸν λόγον προαρπάσας,
 α Δρόσιλλα, τί φῆς; » ἀντέφησεν εὐθέως.
 α Λέγεις τι μεστὸν χαρμονῆς καὶ δακρῶν.
 α τὸ γὰρ θανεῖν μὲν τὸν τύραννον Κρατύλον
 70 α εὐκταῖον ἡμῖν δυστυχῶς δουλουμένοις·
 α ἴσως λυθῶμεν τοῦ ζυγοῦ τοὺς αὐχένας,
 α φροντίδα μικρὰν Κλεινίου θεθεικότες·
 α τὸ δὲ Χρῦσιλλαν τὴν βερυτιδιωμένην
 α ἔρωτα πικρὸν νῦν ἔρῃν Χαρικλέος,
 75 α ἀπεικτὸν οὐκ εἰσικεν; οὐ, μὰ τὴν Θέμειν,
 α οὐ, οὐ, μὰ τὴν Ἐρωτος ἀνθρακουργίαν,
 α οὐ προσπλαχῆς μοι γραῦς τάλαινα, καρδίᾳ
 α θάλασσα πικρὰ, τεлмаτώδης, ἀγρία.
 α Ποιῆ τὸ σὸν φίλημα πάντως, ὦ γύναι·
 80 α σκληρὸν τὸ χεῖλος, ξηρὸν αὐτὸ τὸ στόμα·
 α χρόνος δὲ τὰς σὰς ἐξεβύρωσε γνάθους·
 α λημᾶς γὰρ ἤδη, κὰν ὁ κόχλος εἰς βάθος·
 α κατωχειρῆς δὲ, κὰν τὸ φύκος εἰς πάχος.
 α Καί, κὰν ἐκεῖνης Ἀρτέμιδος καλλίων
 85 α Χρῦσιλλα, λυπρὰ νῦν, γενήσεται πάλιν,
 α ποῦ ποῦ, Δρόσιλλα, τοὺς ἐνωμότους λόγους
 α θήσει Χαρικλῆς συζυγεῖς τῇ Βαρβάρῃ;
 α Φθείρου, τυραννίς· ἔρβε, σατραπαρχία.
 α Ὁ πλοῦτος, ἐκράγηθι τοῦ Χαρικλέος.
 90 α Οὐ μὴ προθῶμαι σωπροσύνης τὸ κλέος.
 α Συνοσιώθην τῆς Δροσιλλῆς τῆς πόθῃ·
 α ἀποστερηθεῖν δὲ μὴ σοῦ, Παρθένε.
 α Ὅρῃς ὁ καλλιμορφος ἐκ Διὸς γόνος;
 α σύ μοι Δροσιλλῆς ἡγγυθῶς τὸν γάμον·
 95 α καὶ νῦν γυνὴ γραῦς βαρβαρόφρων, ὠμόνους,
 α ζητεῖ διασπᾶν τῆσδε τὸν Χαρικλέα.
 α Βλέπεις ἀνάγκην ἣν φέρει, βλέπεις νόσον.
 α Τὸν Κρατύλον φόνευε καὶ τὸν Κλεινίαν·
 α ναὶ καὶ σὺ σαυτὴν, ὦ Χρῦσιλλα κυρία·
 100 α οὕτω Χαρικλῆν ἠδυνεῖς σὸν οἰκέτην,
 α οὕτω Δρόσιλλαν εὐφρανεῖς σὴν οἰκέτιν.
 α Ταῦτ' οὖν μελήσει τοῖς θεοῖς, ὦ Παρθένε·
 α τὸν δ' οὖν ἔρωτα Κλεινίου τοῦ δεσπότου
 α ποῦ τῆς καθ' ἡμᾶς θήσομεν δεινῆς τύχης;
 105 α Λέγεις τι μικρὸν· ὡς ἀπέσταλμαι μόνος
 α ὑμᾶς συνάψων, καὶ τὸ πᾶν καταρτίσω. »
 Πρὸς ταῦτα δακρῦσασα μικρὸν ἡ κόρη,
 α Ὀλύμπιε Ζεῦ, » φησὶν α αἰθερόκρατορ,
 α τί ζῆν με κακότητι συγχωρεῖς ἔτι,
 110 α τὴν λειπόπατριν, τὴν ἀποικον, τὴν ζένην;
 α Τί μὴ θαλάσσης ὑπεδέξατο στόμα;
 α Τί βάρβαρόν με μὴ κατέκτεινε ζῆφος;
 α Ἐπεὶ δὲ με ζῆν δυστυχῶς θέλεις ἔτι,
 α τί πρὸς λιθῶδη μὴ μετατρέπεις φύσιν;
 115 α Τί μὴ πτέρυγας ἀντιδιδούς καὶ πάλιν,
 α ὡς Πανδίωνος Ἀττικοῦ ταῖς ἐκγόνας;
 α Τί μὴ βριαρὸς καὶ θρασύσπλαγχος λέων

« clem, Cratylo conjugii mortem ex veneno pararet. »
 — « Hei mihi! » exclamat statim ille media intercipientis
 verba : « Drosilla, quid ais?

« Rem narras latitiae plenam et doloris.
 « Nam tyranni mors Cratyli nobis quidem miserabilem
 « servitatem servientibus optanda est.
 « Solvemur duro forsitan colla jugo : Cliniam enim non
 « nimiope curamus.
 « At rugosam Chrysilam acri nunc Chariclem amore
 « persequi ! nonne detestandum esse videtur? Non ! per The-
 « midem juro Amorisque flammam; non, non mihi jungere
 « unquam anus misella, cordi mare amarum, lutosum,
 « sætumque.

« Osculum oris tui, mulier, supplicium est omnino.
 « Labia sunt dura, os siccum; annique tuas excoria-
 « vere genas.
 « Jam lippiunt oculi multa licet illiti cochlea; palles
 « quamvis spisso tincta fuce.
 « Et, ut turpis Chrysis illa jam fiat Diana pulchrior illa,
 « qui Barbaræ sponsus feminae Charicles datam, Drosilla,
 « juratamque præstabit fidem? Vale, regnum; satrapici
 « honores, valet.

« A Charicle avellimini divitiæ.
 « Non anteponam virtuti honores.
 « Me Drosillæ junxit Amor : utinam te nunquam, o
 « Virgo, priver! Viden?, formose Jovis nate? Tu mihi Dro-
 « sillæ nuptias despondisti,
 « et jam anus barbaram mente et nimis fero corde avellere
 « vult a Drosilla Chariclem !

« Cernis qua nos premat necessitatem; cernis ejus mor-
 « bum.

« Cratylum interime et Cliniam; næ, te ipsam una, hera
 « Chrysis : rem facies servo tuo gratam Charicli, Drosillæ
 « servæ tuæ gratam.

« Hæc autem, Virgo, erunt curæ cœlitibus.
 « Ast heri Clinia amor, in qua ponendus infortuniorum
 « parte? Significa mihi quidpiam :

« nam unus ego ad te missus fui, qui conciliarem al-
 « terum alteri, rem omnem compositurus. »

Ad hæc aliquantulum lacrymans puella : « Jupiter Olym-
 « pice, » dixit, « cœli moderator, quid me sinis inter
 « tanta mala vivere, exulem a patria, sine laribus extor-
 « remque?

« Cur me non voravit os abyssi? Cur me non peremit
 « barbarus ensis?

« At quom vivere me miserabiliter vis adhuc, cur non
 « fui versa in lapidem? Cur me saltem pennis non in-
 « struxisti, ut olim filias Pandionis Attici?

« Cur non me leo validus imperterritusque

α λόχμης προκύψας θάττον ἐσπάραξέ με,
 α ὅτε πρὸς ἄλσῃ καὶ φαραγγίδεις τόπους
 120 « τὴν ληστρικὴν ἔφρευον ἀγεραρχίαν;
 « Ὡς κρεῖττον ἦν θανοῦσαν, ὃ θεοί, τότε,
 « ἀπαλλαγὴν με τῶν κακῶν εὐρηκέσαι,
 « ἢ ζῆν ἀειστένακτον ἐν γῆ Βαρβάρων
 « δούλην, ταπεινὴν, αἰχμαλώτων, ἀθλίαν!
 125 « Ἄλλ', ὦ ποθεινὸν ὄμμα καὶ φίλη θέα,
 « ἥδιστα ταῦτα πάντα· μὴ δάκρυέ μοι »
 (γνοῦς γὰρ δι' αὐτὸν ταῦτα συμπεπονημένοι,
 αἰδούμενος δάκρυον ἐστάλαξέ τι·)
 ἔφη Δρόσιλλα· καὶ Χαρικλῆς ἀντέφη,
 130 ἰδὼν πρὸς αὐτοὺς φωλεοῦς χελιδόνων·
 « Σὺ μὲν μολοῦσα ταῖς ἔαρος ἡμέραις,
 « καλῆ χελιδὼν, εἰς ἐπιτροχον μέλος
 « διττοῖς νεοσοῖς συντιθεῖς χεῖαν μίαν·
 « ὅταν δὲ χεῖμῶν ἀντεπέλθῃ, φυγαγάνεις·
 135 « ἀλλ' ὁ πτερωτὸς, ἀλλ' ὁ τοξότης Ἔρωος
 « αἰεὶ καλιὰν εἰς ἐμὴν ψυχὴν πλέκει.
 « Πόθος δ' ὁ μὲν πτέρωσιν ἀδρᾶν ἐκφύει,
 « ἄλλος δὲ τὴν κῆσιν ἤδη μὴνυει,
 « ὡῶ δὲ τις ἔξωθεν ἄλλος ἐκτρέχει·
 140 « αἰεὶ δὲ τὴν τάλαιναν ἐντὸς καρδίαν
 « βοῆ νεοστῶν ἐκθροεῖ κεχρηγῶτων·
 « τῶν γὰρ τραφέντων ἐκτοκεύονται νέοι
 « τῇ καρδίᾳ. Τίς μηχανὴ γένοιτό μοι;
 « Ἐρωτιδεῖς γὰρ οὐ τοσοῦτους ἰσχύει
 145 « αἰεὶ τοκεύειν, ζωपुरεῖν, φέρειν, τρέφειν.
 « Δεινὸν φιλῆσαι, μὴ φιλῆσαι δὲ πλεον·
 « δεινῶν δὲ πάντων χαλεπώτερον κρίνω
 « τὸ τοὺς φιλοῦντας εὐκόλως μὴ τυγχάνειν.
 « Κέρας μὲν οὖν ἔδωκε ταύροις ἡ Φύσις,
 150 « ἵπποις ὄπλᾶς δὲ, τὴν ποδώκειαν πάλιν
 « δειλοῖς λαγωῖς, τῇ λῆόντων ἀγέλῃ
 « τὸ πῦν ὀνύχων ὀξυκέντητον σθένος,
 « τὸ νηκτὸν ἔθνει τῶν ἀφῶνων ἰχθύων,
 « τοῖς ὀρνέοις τὴν πτῆσιν, ἀνδράσι φρένας·
 155 « πρὸς γοῦν Δρόσιλλαν, ἄλλο μὴ κεκτημένη,
 « δίδωσι κάλλος, ἀντὶ πάσης ἀσπίδος,
 « ἀντὶ βελέμων, ἀντὶ πολλῶν ἐγγέων·
 « νικᾷ δὲ καὶ σίδηρον εὖ τεθηγμένον,
 « καὶ παμφάγον πῦρ δραστικῶς ἀνημμένον.
 160 « Ἐγὼ, Δρόσιλλα, Κλεινίᾳ τῷ δεσπότῃ
 « τὸν ὄλιον σὸν ἡγγυησάμην γάμον,
 « οὐχ ὡς φρονῶν τοιαῦτα (μὴ γένοιτό μοι!),
 « πλὴν βαρβάρῳ μὲν καρδίᾳ θυμουμένη
 « ὦραν παρασχὼν ἡρεμῆσαι μετρίαν,
 165 « ἡμῖν δὲ πάντως τί σκοπῆσαι συμφέρον.
 « Ἦδη δὲ καιρὸς, καὶ σκοπεῖν ἀπαρτέον
 « πῶς τὸν Χρυσίλλης καὶ τὸν υἱὸν Κλεινίου
 « ἔρωτα νῦν σχοίμεν ἐγκατασθέναι. »
 Τοιοῖσδε λοιπὸν ἦσαν ἡσχολημένοι
 170 (ἔρωτος δὲ σώφρων ἢ φιλάλληλος σχέσις)
 αὐτὸς Χαρικλῆς καὶ Δρόσιλλα παρθένας·

« e saltibus prosiliens ocyus laniavit, quum per nemora
 « et prærupta locorum piraticam fugerem immanitatem?
 « Ah! melius fuerat, o Dii, me tunc mori finemque inve-
 « nisse malorum, quam perpetuis in lacrymis inter Barba-
 « ros vivere, servam, humilem, captivam, miseram! At,
 « oh! dulcis amice suavisque, hæc omnia mihi sunt grata.
 « Desine mihi lacrymarum. »

(Non ignarus enim tanta propter se perpessam fuisse mala, Charicles præ pudore lacrymulis ora tingebat).

Dixerat Drosilla; ac Charicles nidos hirundinum spectans, vicissim talia fatur :

« Tu quidem, hirundo pulchra, verno adveniens tem-
 « pore, volubiles inter garritus, binis unum lutas nidum
 « parvulis; bruma sed redeunte fugis; at vero alatus Amor,
 « Amor arcitenens, usque meo in corde nidulatur.

« Amorus hic densis vestitur pennis; ille se sub ovo
 « conditum jam indicat; alius ex ovo prosilit; semperque
 « miserum cor pipitus hiantium pullorum territat.

« Nam qui sunt educati gignunt ipsi in corde novos foetus.

« Ecquod erit mihi remedium? Tot enim Amorus nos
 « quaquam parturire semper, fovere, ferre, nutrire valet.
 « Amare grave est et non amare gravius; at rem omnium
 « esse durissimam puto, amantes non facile potiri.

« Tauris Natura cornu dedit, equis ungulas, velocitatem
 « pedum timidis leporibus, leonibus unguium acutissimo-
 « rum robur, mutorum generi piscium natandi solertiam,
 « avibus volatum, viris sapientiam : Drosillæ, aliud nil
 « habens, pulchritudinem pro clypeis cunctis dedit, telis-
 « que, multisque jaculis; atque edacem flammaram vim
 « torrentium, acutissimumque vincit ferrum.

« Equidem hero, Drosilla, Clinix felices sum tuas polli-
 « citus nuptias; non ita sentiens (quod abominor), sed ut
 « temporis aliquantulum lucrarer, quo barbara mens ni-
 « mium ardens considerare queat, possimusque quid nobis
 « sit agendum prospicere.

« Jam vero tempus instat, consultandumque qua nunc
 « via Chrysillæ filique ejus Clinix amorem exstinguere
 « valeamus. »

Talibus igitur erant intenti (nam usque dum castus fuit et pudicus amor utriusque) Charicles virgoque Drosilla :

καί τις παρεισέπνευσεν ἀρτίθρους λόγος,
 ὡς Κρατύλος πέπτωκεν ἀθρόα νόσῳ.
 Καί γοῦν διασπασθέντες ἀλλήλων τότε,
 175 ἀντιπροσῆλθον τοῖς ἑαυτῶν δεσπόταις
 μαθεῖν τὸ πραχθῆν, πενθίμως ἐσταλμένοι·
 καὶ συρρέοντων τῶν ὑπ' αὐτοῦς αὐτίκα
 ἀνδρῶν, γυναικῶν, σατραπῶν καὶ βαρβάρων·
 ὁμοῦ κατ' αὐτὸ, Κρατύλου προκειμένου,
 180 ὄμωξεν ἡ Χρυσίλλα πάντων ἐν μέσῳ,
 πρὸς μὲν τὸν ἄνδρα δῆθεν ἡσχολημένη,
 τὸ δ' οὖν ἀληθές, πρὸς Χαρικλέος θεάν·
 « Σὺ μὲν προίγη καὶ γυναικὸς καὶ τέκνου,
 « ἄνερ Κρατύλε, δυστυχῶς λελειμμένῳ,
 185 « ὃν οὔτε χεῖρ ἔκτεινεν ἀρχισατράπου
 « τείνουσα τὴν μάχαιραν ἐν καιρῷ μάχης,
 « οὔτ' ἄλλος ἐχθρῶν ἀντιπράττειν ἰσχύσας,
 « ἀλλ' ἡ θεῶν πρόνοια τῶν Ὀλυμπίων
 « εἰς κρυεροῦς ἔπειψε Πλούτωνος δόμους!
 190 « Ποῖος δὲ τὴν σὴν δέξεται τυραννίδα;
 « Τίς τῆς Χρυσίλλης κυριαρχήσει μου;
 « Τίς πατρικὴν δεῖξει φιλοστοργίαν,
 « τοῖς ἀμφὶ τὴν σὴν καὶ τὸν ἐκ σοῦ Κλεινίαν; »
 Ἰοιαῦτα βραψοδοῦσα, πρὸς Χαρικλέα
 195 μῆνυμα μεστὸν ἀντιπέμπει πικρίας
 αὐτῇ Χαρικλεῖ καὶ Δροσίλλῃ τοῖς νέοις·
 ὁ γὰρ πεσὼν τύραννος αὐτὸς Κρατύλος
 τέθπτο πάντως ὡς ὁ βαρβάρων νόμος·
 « Κινεῖς μὲν, οἶδα (τὴν ἀλήθειαν λέγω),
 200 « καὶ χαλκοτύπους ἀνδριάντας παρθένων
 « ἀφικτον εἰς ἔρωτα, δεῖλε Χαρικλείς·
 « ἀλλ' οἱ θανόντες ὡς ἀνελπιστοὶ σκόπει·
 « ἐν ζῶσιν ἐλπίς, ἐν θανούσιν οὐκ ἔτι.
 « Σειρὴν μελιγρὰ, θέλγε τὴν ὁδοπύρον·
 205 « βροτοῦς λιθοῦσα καὶ βροτοῦσα τοὺς λίθους,
 « ἄδοῦσιν ἤχη τῶν ποδῶν σου καὶ λίθοι.
 « Ὡ λαμπρὸν ἄστρον, φέγγε καμοὶ τῆ ξένη.
 « Ἄσρον, χελιδόν· εἶπε θελκτικὸν μέλος·
 « Μοῦσαι γὰρ αὐταὶ νέκταρ ἐγχεοῦσί σοι,
 210 « καὶ σοῦ μελιγρὸν συγγλυκαίνουσι στόμα.
 « Πλὴν ἀλλὰ τί μοι ταῦτα; τὸν σκοπὸν μάθε.
 « Λύγμος ποταμῶν καὶ χιῶν δένδρων βλάβη,
 « στρουθοῖς τὸ λίνον, ἡ νότος τῆ σαρκίῳ,
 « νεανιῶν δὲ ταῖς γυναιξὶν ἀγάπη.
 215 « Τί μοι βλεπούση γνησίως τρισακαμένως
 « σύνοφρος ἐστὼς ἀγρίως ἀντιβλέπεις;
 « Τέτις φίλος τέτις τι, ποιμὴν ποιμέσι,
 « μύρμηξ μύρμηξ· ἀλλ' ἐμοὶ σὺ, καὶ μόνος.
 « Ἐρως δὲ τυφλός, οὐ γὰρ ὁ Πλοῦτος μόνος.
 220 « Ζητεῖ τὸν ἄρνα λύκος, αἶψ ἡλωρὰν πόαν,
 « λαγῶν δὲ κύνες, ἀμνὸν ἄρτος ἀγρία,
 « στρουθοῦ νεοσσοῦς ἀγκυλῶνυξ ἰέραξ·
 « ἐγὼ δὲ σοὶ τὸ φίλτρον αὐξάνω μόνω.
 « Ἄει δὲ νοθρός σὺ πρὸς ἡμᾶς καὶ πάλιν·
 225 « νικώμενος γὰρ οὐ φρονεῖς τὰ βατράχων·

ecce subitus spargitur rumor, Cratylus incidisse repentine
 oppressum morbo.

Confestim igitur dulce rumpentes colloquium, beris se
 suis lugubri indutos veste sistunt, rei discendae causa.

Et adcurrente statim subditorum turba virorum, mulie-
 rum, satraparum, ac barbarorum, ipsa cœtu in medio Chry-
 silla ingemuit, expositum coram Cratylis corpus intuens,
 circa conjugem videlicet occupata, at revera in Charicle
 tota :

« Abisti, Cratyle sponse, sponsam ante natumque, quos
 « miserabiliter deseruisti; nec te peremit Archisatrapæ ma-
 « nus gladio inter pugnantium intentato, nec hostium
 « alius tibi adversari ausus, sed Deorum numen Olympico-
 « rum te in frigidam demisit domum Plutonian! Quis tuo
 « succedet regno? Quis erit Chrysillæ dominus? Quis
 « paternam ostendet caritatem sponsæ mihi tuæ, Clinia-
 « que tuo. »

Hæc post ampullas verborum, Charicli mittit epistolam,
 magnum Charicli Drosillæque, amabili juvenum pari, illa-
 turam dolorem; inortuus enim Cratylus rex more barbaro-
 rum fuerat sepultus plenissime :

« Potis es, sat scio, Charicles, nec vana loquor, vel
 « æneas virginum status inevitabili, improbe Charicles,
 « incendere amore; sed de mortuis cerne quantum sit de-
 « sperandum.

« In vivis spes est aliqua, in mortuis nulla jam.
 « Mellita siren, vatricem demulce : tu qui homines in
 « saxa vertis, saxaque vicissim in homines, ipsa saxa pe-
 « dum sono tuorum accinunt.

« Splendidum astrum, et me hospitam lumine collu-
 « stra. Hirundo, cane; illicem cantilenam cita. Musæ enim
 « ipsæ nectar infundunt tibi, mellitumque os tuum con-
 « diunt dulcedine.

« Sed cur hæc ego tibi? Quid velim discere.
 « Triste siccitas fluvio, arboribus nives, retia passeribus,
 « morbus corpusculo, juvenumque virorum fœminis
 « amor.

« Quid me affectu sincero lætises te intuentem oculis,
 « oculis contra severis intueris et fronte caperata? Cicada
 « cicadæ amica est, pastor pastoribus, formica formicis;
 « mihi Charicles, unus Charicles.

« At cæcus est amor, non enim Plutus tantum.
 « Agnum sequitur lupus, herbam capella viridem, lepo-
 « rem canes, ursa crudelis agnam, curvis accipiter ungui-
 « bus passeris pullos : ego te unum ardeo.

« At tu pro me lentus semper, etiam numi esse videris.
 « Neutiquam enim vinci te sinis ranarum memor, quæ

« οὐ γὰρ ἐκεῖνοι τοῖς χανοῦσιν εἰς ὕδωρ
 « ἐπεγχοτοῦσιν ἢ φθονοῦσι· μὴ σύ γε.
 « Οὐδέεις, Χαρίκλεις, εὐλογοτρόπος φόβος,
 « τοῦ συζυγέντος, ὡς ὄραξ, τεθηνηκότος·
 230 « τοῖς οὖν ἐμοῖς κέχρησο καὶ τῇ κυρίᾳ·
 « κάταρχε, σατράπευε, δοξάζου μέγα·
 « ἀντ' αἰγμάλωτου δεσπότης πάντων γίνου
 « τῶν κειμένων μοι χρημάτων, τῆς οὐσίας·
 « τὴν σὴν ἀδελφὴν τὴν Δρόσιλλαν παρθένον
 235 « ἐλευθέραν, μοι καὶ συνάρχουσαν, βλέπε
 « οἶω θελήσει συζυγεῖσασα σατράπη.
 « Τίς μὴ τοσοῦτον ὄλθον ἀνθελίοιτό μοι ;
 240 « Τσοῦτα λαβὼν, ἀνθυπόσχου τὸν γάμον,
 « ἄνερ Χαρίκλεις, εὐκλεές μοι νυμφίε. »
 240 Ἐφῆσε ταῦτα, καὶ Δρόσιλλαν ἀσμένως
 (ἐγχαῖτο καὶ γὰρ ἀγγέλω τῇ παρθένῳ)
 ἐν ἀγκάλαις τίθησι, καὶ αὐγένοιό μοι
 « συνεργὸς » εἶπε « τοῦ Χαρικλέος γάμου,
 245 « πασῶν γυναικῶν ὑπερηγαπημένη·
 « τὰς δωρεῶν γὰρ αὐτοπίστους ἐγγύας
 « ἔχεις μαθοῦσα· τί λόγων μοι πλειόνων ; »
 Τοιοῦσδε πικροὺς εἰσδεδεγμένην λόγους,
 πρηστῆρ κεραινὸς φεψαλοῖ τὴν παρθένον.
 250 Μερῖζεται γοῦν ἀντιπαλαμωμένη
 δυοῖν λογιμοῖν ἐμπαθῶς ἀντιβρόποι·
 « Εἰπεῖν γὰρ αὐτὸν τὸν σκοπὸν τῆς Βαρβάρου
 « οὐ βούλομαι νῦν » φησὶ « πρὸς Χαρικλέα·
 « ἀνέξεται γὰρ οὐδ' ἐκεῖνος ἂν λέγω·
 255 « ὁμως ἀφορμὴ τοῦ τυχεῖν Χαρικλέος·
 « ἐλεύσομαι πρόθυμος εἰς ὀμιλίαν. »
 Προσέρχεται γοῦν ἀμφὶ τὸν Χαρικλέα,
 τοῦ φωσφόρου κλίναντος ἤδη πρὸς δύσιν·
 δὲ γὰρ Κρατύλος τοῖς ὑπ' αὐτὸν συλλόγοις,
 260 ὡς εἶπομεν, τέθαπτο Βαρβάρων νόμῳ.
 Ἐφασκεν, ἐξηγγελλε δυσφορομένη·
 ψυχὴν διέσπα τὴν Χαρικλέος μέσσην
 ἕξει νοητῶι δυσχερῶν ἀκουσμάτων,
 λέγοντος· « Οἶμοι, τῆς παρουσίας ἡμέρας !
 265 « ὦ γλυκερὸν φῶς, ὦ Δρόσιλλα παρθένε,
 « ὡς πικρὸν ἤλθες φθόγγον ἀγγέλλουσά μοι !
 « Αἶ ! αἶ ! χελιδὼν ἢ γλυκύφθογγος μόνη,
 « ψυχὴν ἐμὴν σοῖς ἐξέπικρανας λόγοις,
 « χρυσοῦν μελιχρὸν ποικιλόγλωττον στόμα. »
 270 « Αἶ ! αἶ ! Χαρίκλεις, τῆς ἀπανθρώπου τύχης,
 « ἥτις με μακρὰς ἐκπιέζει φροντίσιν !
 « ὦ ! ποῖον ἔσται τῶν καθ' ἡμᾶς κινδύνων
 « καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν πολυτρόπων τέλος ;
 « Ποῖος θεῶν τις, ἀλλὰ καὶ ποῖῳ χρόνῳ
 275 « νεμεῖ τελευτὴν τῶν κακοπραγημάτων ;
 « Ὅπως τότε σχῆς, ἀγριάνουσα Τύχη,
 « κινεῖν καθ' ἡμῶν μηχανὰς πολυτρόπους
 « καὶ συνδαμάζειν ἀλλεπαλλήλοισι πόνοις ;
 Οὕτως ἐκεῖνων συσταναζόντων μέγα,
 280 οὐπω παρῆλθον ἡμέραι δις ἑννέα,

« sitientibus non irascuntur invidente : nec tu invidias
 « iratusque sis.

« Nullus jam non ineptus esse potest mariti metus, ut
 « vides, mortui : meis nunc utaris ; utaris domina ; prin-
 « ceps, satrapa fias ; honores capesse summos ; pro captivo
 « sis omnium dominus rerum quascumque possideo.

« Sororem tuam, Drosillam virginem, cerne liberam mea-
 « que factam potestatis sociam, et illi quem elegerit nuptam
 « satrapæ.

« Quis mihi tantam felicitatem non statim accipiet ? Pro
 « tot beneficiis nuptias mihi sponde tuas, Charicles marite
 « et inclyte conjux. »

« Dixit, et Drosillam, qua internuntia utebatur, læto fo-
 « vet complexu, et « sis mihi » inquit « Chariclei concii-
 « liatrix hymenæi, ante cunctas tu mihi carior sæminas.

« Fida audisti certaque donorum promissa.
 « Quid longioris opus sermonis ?

Tristibus accepta hisce verbis, fulmine veluti percussa
 obstupet virgo, si quidem perturbatus scinditur animus,
 duabus oblectans contrariis cogitationibus : « Mulieris bar-
 « baræ mentem nolo nunc » ait « aperire Charicli ; nequa-
 « quam enim me talia dicentem patietur.

« Attamen hæc fuerit Chariclem videndi occasio ; ibo
 « alacris illumque alloquar. »

Ad Chariclem igitur adit, quum jam sol in occasum
 declivis esset, et postquam Cratylus a suis ad hoc officium
 congregatis more fuerat barbarici sepultus.

Nuntiavit mæsta virgo quæ nuntiare jussa fuerat, et in-
 corporeo tristis nuntii gladio medium dissecuit amantis
 pectus : « Hei ! mihi ! » Charicles ait : « funestum hunc
 « diem ! O dulcis mea lux, o Drosilla, quam amarum
 « mihi adtulisti nuntium ! Heu ! Heu ! Hirundo præ aliis
 « dulciloqua, o tu cui os est aureum, mellitum, varium
 « adeo, mentem meam tuis sermonibus amaritudine satia-
 « visti. »

« Ah ! Charicles ! ah ! crudelem fortunam, quæ me tam
 « diuturnis opprimit sollicitudinibus ! Oh ! qui periculorum
 « erit nostrorum variarumque linis miseriarum ? Quis Deo-
 « rum et quo tempore infortuniis imponet metam ? Quous-
 « que, sæva Fortuna, adversus nos movebis tormenta
 « varia, nosque denso malorum agnigne oppugnabis ?

« Sic ambo valde gemebant.
 Interea nondum efluxerant dies bis novem,

μετὰ τελευτῆν Κρατύλου τοῦ Βαρβάρου,
καὶ σατράπης ἄνακτος Ἀράβων Χάγου
πρὸς τὴν Χρυσίλλαν γράμμα δουλείας φέρει.

- 285 Ἦκουσεν ἡ Χρυσίλλα καὶ συνεστάλη
ἰδοῦσα Μόγγον· τοῦτο γὰρ ὁ σατράπης·
ἔστουφελίχθη τῇ θεᾷ τοῦ σατράπου,
ἐξεθροήθη· καὶ τὸν υἱὸν Κλεινίαν
καλεῖ παρ' αὐτὴν, καὶ τὸ γράμμα λαμβάνει,
ταῖς ἔνδον αὐταῖς συλλαβαῖς οὕτως ἔχον·
- 290 « Ὁ τρισμέγιστος Χάγος, Ἀράβων ἄναξ,
« φόρους ἀπαιτῶ καὶ κελεύω λαμβάνειν
« ἀπὸ Χρυσίλλης Παρθάνακτος συζύγου
« καὶ τῆς ὑπ' αὐτὴν Παρθικῆς φυλαρχίας.
« Ἔλθετε λοιπὸν θατέραν ὁδῶν δύο
- 295 « ἢ συντετάχθαι τοῖς ἄνακτι τῷ Χάγῳ
« ὑπηρετοῦσιν εἰς ἑτησίους φόρους,
« καὶ τὴν ἐμὴν ἂν κερδανεῖν παραυτίκα
« ταχεῖαν εὐμένειαν, εἰ πείθεσθέ μοι·
« ἢ μὴν ἰδέσθαι τὴν στρατιὰν τοῦ Χάγου
- 300 « ὑμῖν ἐπιβρίσασαν οὐ πεπεισμένοις. »
Τούτους ἀναγνοὺς τοὺς λόγους ὁ Κλεινίας
(θρασοὺς γὰρ ἦν τις καὶ σφριγῶν τὰ πρὸς μάχην),
ἐπιστολὴν ἐβῆξε ταύτην εἰς μέσον,
καὶ Μόγγον αὐτὸν τοῦ Χάγου τὸν σατράπην
- 305 μεθ' ὕδρων ἐπέσειεν ἀνθυποστρέφειν.
Εἶρηκε ταῦτα πάντα, πατρίδα φθάσας,
ἄνακτι Χάγῳ Μόγγος αὐτῷ σατράπης·
εἶρηκεν, ἐπλήρωσε θυμοῦ τὸν Χάγον.
Καὶ τῶν στραταρχῶν συλλεγέντων ἐν τάχει,
- 310 πρὸς ἀντιπαράταξιν ἠρεθισμένον
ἐκ τῶν ἄνακτος γραμμάτων ταχυδρόμων,
ἔφιππος ἔστη τοῦ στρατοῦ μέσον Χάγος
πεζῇ καταρτίσαντος εὐμήκη κύκλον,
δόξης τε μεστός καὶ φρονήματος γέμιν,
- 315 καὶ δῆλος ἦν τρόπιον ὑψώσων μέγα,
ἀσπίδα χρυσοῦν ἐν μέρει λαίῳ φέρων
στρατηγικῶς ἔχουσαν εἰκονισμένον
τὸν Ἡρακλῆ κτείνοντα Λερναίαν ὑδραν,
θυμὸν παροτρύνοντα καὶ νοῦν εἰς μάχην·
- 320 ἐχρῆν γὰρ, ἐχρῆν τῆς γραφῆς τὸν ἐργάτην
εἰς ἀνδρὸς εὐθώρακος ἀσπίδα γράφειν
μέγιστον ἄθλον εὐσθενοῦς Ἡρακλέος.
Τοιοῦτος ἔστη λαμπρὸς ἵπποτης Χάγος,
τόσων, φαρέτραν καὶ σπάθην ἠρτημένους,
- 325 « Ἀνδρες στρατηγοὶ καὶ φαλαγγάρχαι, » λέγων
« τοῖς Ἄρεος χαίροντες ἄθλιον ὄργιας,
« ὁ συστρατηγὸς Μόγγος ἐξ ἐμοῦ κράτους
« πρὸς Παρθικὴν χθὲς οὐθένειαν ἐστάλη,
« ἧς ἐγχαρτῆς νῦν ἐστὶν υἱὸς Κλεινίας
- 330 « μετὰ Χρυσίλλης τῆς ἐκείνον τεξάσης,
« φόρους ἀπαιτῶν, καὶ κελεύων αὐτίκα
« Ἄραψι Πάρθους ἐκτελεῖν ὑπουργίαν·
« ἀλλ' οὐκ ἐδέχθη μικρὸν ἐμμεῖναι χρόνον,
« οὐ πρὸς Χρυσίλλης, οὐ πρὸς αὐτοῦ Κλεινίου,

a morte Cratyli, quum Chagi, Arabum regis, satrapa Chry-
sillae adfert formulam servitii.

Viso auditoque Moggo (nam hoc erat satrapae nomen),
Chrysilla dejecta est animum, turbataque valde et com-
mota; vocatoque ad se Clinia filio, assumit epistolam his
ipsis enuntiatam verbis:

« Ter maximus Chagus, Rex Arabum, tributa peto mi-
« hique pendi jubeo a Chrysilla Parthorum regis conjuge
« et a Parthis illi subditis.

« Eligite ergo duarum alteram conditionum: vel in
« eorum redigi numero qui Chago Regi annua pendunt
« tributa, et promptam obedientiam vestra benevolentiam
« lucrari meam; vel Chagi exercitum spectare vobis in-
« gruentem non parentibus. »

His lectis, Clinias (quod erat savior ingenio quidam et ad
arma promptior) epistolam mediam laceravit, et Moggum
Chagi satrapam non sine contumeliis abire jussit.

Redux in patriam, Moggus satrapes haec omnia Chago
narravit, regisque mentem ira implevit.

Quumque sine mora duces in unum convocasset, jam ad
bellum jussis regis velociter transmissis inflammatos, ipse
eques medius stetit peditum exercitu in magnum orbem
extenso, fastus et animorum plenus, certusque magnum
ex hostibus statuere tropaeum.

Sinistra aureum gestabat Imperatorie clypeum, in quo
cernebatur Hercules Lernaem conficiens hydram, ingens
animi in praelia incentivum.

Debuit enim imaginis artifex in bellatoris egregii clypeo
nobilissimum exhibere robustissimi certamen Herculis.

Splendido illo ornato speciosus, arcu et pharetra gla-
dioque armatus, stabat Chagus eques, et talia dixit.

« Duces et phalangium rectores, quibus placent bellica
« Mavortis orgia, socius vester Moggus heri fuit a me, Rege
« potentissimo, viles ad Parthos legatus, quos nunc Cli-
« nias, una cum Chrysilla matre, regit, tributa postulatu-
« rus, jussurusque Parthos Arabibus subditorum praestare
« officia.

« Sed Chrysilla et ipse Clinias Moggum vetuerunt vel
« paulisper istic commorari,

335 « μεθ' ὕβρεων δὲ μάλλον ἀνταπεστάλη.
 « Τί φατέ λοιπόν, » Χάγος ἴσταται λέγων,
 « ξυναυλία χαίραθλε καὶ ξιφηφόρε; »
 « Ἄναξ μάκαρ, » ἔφρασαν οἱ στρατηλάται,
 « οὗ τὸ κράτος φρίττουσι καὶ τὰ γῆς ἄκρα,
 340 « πᾶσα στρατιὰ, πᾶσα Βαρβαρρχία',
 « καὶ Περσανάκτων ἀρχιπερσοσατράπαι,
 « καὶ πᾶς τις ἐχθρὸς, πᾶς ἀναξ, πᾶς σατράπης·
 « ὄλεθρος ἡμῶν ἐστί, καὶ πλατὺς γέλως
 « τοῖς μακρὰν ἡμῶν, τοῖς πέριξ καὶ τοῖς πέλας,
 345 « καταφρονεῖσθαι Παρθικῆ στραταρχία,
 « ἣν οὐδὲ τῆς σῆς χρήζομεν παρουσίας
 « κατατροποῦσθαι, τῇ θεῶν συνεργίᾳ.
 « Ἡμᾶς μόνους νῦν ἀντεπιστρατευτέον,
 « ἐπιτραπέντας τῷ μεγίστῳ σου κράτει,
 350 « ἀντιδρομῆσαι πρὸς τὰ τῶν ἐναντίον,
 « ὡς μὴ πρὸς αὐτοῦς, τοὺς ἀνόπλους ἀγρότας,
 « τοὺς ληστρικῶς ζήσαντας ἐξ ἀρπαγμαίων,
 « τὸ σὸν κινήθῃ παντοτάρβητον κράτος. »
 « Αἰνῶ μὲν ὑμᾶς τῆς τόσης εὐανδρίας, »
 355 ὁ Χάγος ἀντέφησεν Ἀράβων ἀναξ,
 « ἐμὸν γένος σύναθλον ἀσπιδοφόρον,
 « αὐτόχθονες γῆς ὀλβίας ἵπποτρόφου·
 « πλὴν οὖν Ἐπαμινώνδας, ἀνήρ γεννάδας,
 « ἰδὼν στρατὸν γέμοντα πολλῆς ἀνδρίας,
 360 « ἀλλὰ στρατηγὸν ἄνδρα μὴ κεκτημένον,
 « ἔφη· Μέγας θῆρ καὶ κεφαλήν οὐκ ἔχει.
 « Λοιπὸν μεθ' ὑμῶν συστρατεῦσαί με πρέπον,
 « ὃ σύμμαχοί μοι καὶ πατρώιοι φίλοι. »
 Οὕτω μὲν αὐτὸς εἶπεν Ἀράβων ἀναξ,
 365 καὶ τὴν ἑαυτοῦ στρατιὰν διεσκόπει·
 ὁ πᾶς δὲ λαὸς τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀράβων
 ἐπευφήμησε τοῦ κρατοῦντος τοῖς λόγοις·
 ἔχαρτέρει δὲ μὴ διίππευεν ἔτι,
 σάλπιγγος ἤχον καὶ βοὴν γαλοστομόμου
 370 τὸν ἵππον ἀσκῶν, καὶ καθαίρων τὸ κράνος,
 καὶ συμβιβάζων εἰς μάχας τοὺς δακτύλους.
 Ἔνευσε τοίνυν ὁ κρατῶν προσαλπίζει·
 ἔππευσε ἀπας ὁ στρατὸς τῶν Ἀράβων,
 καὶ μέγρι Πάρθου τῆς ταλαίνης πατρίδος
 375 εἰς ὄγδοον φθάνουσιν ἡμερῶν δρόμον.
 Σκηνοῦσι τοίνυν ἐν μέσῃ πεδιάδι,
 Σῆρου ποταμοῦ προσρέοντος ἐγγύθεν.
 Ἦ δυσμενὴς δὲ Παρθικὴ φυλαρχία
 Ἄραψιν ἐκτός οὐκ ἐθάβρει τὴν μάχην,
 380 πολλῆς παρουσίας ἱπτικῆς στραταρχίας·
 οὐκοῦν περιχλεῖσασα τέχνη τὰς πύλας,
 τὸ τεῖχος ὠρόφωσε πέτραις χερμάσι,
 καὶ πετροπομποῖς τετρατάρσοις ὀργάνοις·
 ἔσττησε τοὺς βάλλοντας ἐκ τῶν ὑψόθεν
 385 ἄνδρας ἐνόπλους, λιθολέυστας εὐστόχους,
 καὶ τοξοχαρεῖς σφενδονήτας ὀπλίτας·
 ὕψωσε πύργους ἀσφαλεῖς ἀπὸ ξύλων·
 ἔσφιγγεν αὐτοὺς συμπλοκῇ τῇ τῶν λύγων

« contumelioseque fuit dimissus. Quid demum sentitis,
 « viri praeliorum avidi gladiisque cincti? »

Cui contra tacenti duces : « Rex felicissime, cujus veren-
 « tur potentiam et orbis fines, et exercitus omnis, cuncti-
 « que Barbari, et Persarum regum archisatrapæ, hostesque
 « cuncti, cuncti reges, satrapæ cuncti; perimus, nimum-
 « que siemus ridiculi populis longe circumque, ac prope
 « sitis, si nos Parthicus despexerit exercitus, ad quem
 « fugandum, annuentibus Deis, ne tuæ quidem egemus
 « præsentia.

« Nos ergo solos illis opponendum est, cum tua, rex
 « potentissime, venia hostibus occursuros; nec in rusticos
 « istos inermes piraticoque more rapinis victimantes, mo-
 « veatur tremenda cunctis Chagi Majestas. »

— « Virtutem quidem laudo vestram » respondit rex
 « Arabum Chagus : o populares, sociique periculorum,
 « clypeati viri, et e terra nati felice opum altriceque equo-
 « rum.

« Attamen, Epaminondas, vir fortissimus, quum exer-
 « citum cereret maribus plenum animis, sed duce caren-
 « tem, *ingens*, inquit, *fera*, *sed caput non habet*.

« Ergo æquum est me una cum vobis inire aciem, o
 « commilitones, amicique paterni. »

Talia fatus, agmina circumspexit, quæ tota ducis ora-
 tionis faustum adclamaverunt.

Tum miles, ut perfectionis falleret expectationem, equum
 assuefaciebat tubæ clangoribus æreæque voci, galeam pol-
 libat; et manus inter se conferebant, pugnae præludium.

Ergo canere signa jussit imperator, totusque Arabum
 exercitus, conscensis equis, tendunt iter, et octavo die
 Parthorum non lætos attingunt fines.

Media planitie, Sarum juxta fluvium, tentoria ponunt.

At Parthorum exercitus hostilis pugnam cum Arabibus
 extra muros non audebat, quippe quibus magna esset equi-
 tum vis.

Igitur obseratis sedulo portarum undique aditibus, mu-
 rum congestis saxis manualibus operuit, et machinis, quæ
 quatuor quasi alis instructæ lapides longe evibrabant.

Armatos milites jaculandique peritos Parthus disposuit,
 qui desuper arcubus, fundis, lapides, tela jacerent.

Turres e ligno validas erexit, quas viticibus arcte com-
 plicatis revinxit.

πύργους· ἀπώρησεν ἐκ τῶν τειχέων
 390 κύδωνας αὐτῶν φύλακας ἀντιτύπους·
 πᾶσαν κατωχύρωσεν αὐτὴν τὴν πόλιν
 πρὸς Ἀραβικὴν καρτερέμβολον μάχην.
 Ἄλλ' αἱ κατ' αὐτῶν εἰσδραμοῦσαι μυρίαί
 Ἀραβικαὶ φάλαγγες ἀσιπιδηφόροι
 395 σφοδρῶς ἐληίζοντο τοὺς περὶ τὸ τόπος.
 Ἄ μὲν κατεστρέφοντο τῶν σφῶν φρουρίων·
 ἄ δ' οὐχ ἔλειν ἴσχυον εὐθὺς τοῖς ὄπλοις,
 τὴν ἐν κύκλῳ γῆν, τοὺς κατοίκους ἀγρότας,
 ἠνδραπόδιζον, ἠνθράκουν, ἐπυρπόλουν·
 400 οὕτω πολὺν δύσφραστον ἀνθρώπων φθόρον
 Ἀραβες εἰργάσαντο μακροκοντίαις.
 Ἔς αὐρίον δὲ μηχανὰς χαλκοστόμους
 ἔστησαν ἐγγὺς καὶ πρὸς αὐταῖς ταῖς πύλαις·
 τεῖχος δὲ συμπλέξαντες ἐκ λύγων μέγα,
 405 τοῖς πετροπομποῖς ἀντεπέστησαν σκέπτην
 τὰς Παρθικὰς εἰργουσαν ἀφέσεις λίθων.
 Ἐπεμπον εἰς τὸ τεῖχος Ἀραβες λίθους·
 ἔβαλλον αὐτοὺς εὐστόχως οἱ τοξόται·
 ἐκ τειχέων ἐπιπτον οἱ βεβλημένοι
 410 τοξοῖσιν αὐτοῖς καὶ μετ' αὐτῶν τῶν λίθων·
 ἔβριπτον ἤδη τὰς ἐπάξεισι οἱ λίθοι,
 ἔτυπτον, ἐσπάραττον αὐτὰς εὐστόχως.
 Πλὴν γίνεταί τι σέμμημα νυκτίου δόλου
 Πάρθων παρ' αὐτῶν τῶν Ἀράβων ὀργάνοις
 415 (δεινὴ γάρ ἐστι Παρθικὴ φυλαρχία
 τρόπους ἐφευρεῖν καὶ καταρτίσαι δόλους
 δι' οἷν ἀποκρούσαι τοὺς ἐναντίους)·
 οἱ στάντες ὑψοῦ καὶ σκοπήσαντες κάτω
 ὡς εὐστοχῆσαι τὰς βολὰς πρὸς τοὺς λύγους
 420 τοὺς εἰς Ἀράβων χρηματίζοντας σκέπτην,
 σίδηρον ἐκπέμπαντες ἠνθρακωμένον,
 τεφροῦσι πάσας μηχανὰς τῶν βαρβάρων·
 ξηραὶ γὰρ οὔσαι τῶν λύγων αἱ φυλλάδες,
 ἔτοιμόφλεκτοι τῇ πυρὸς παρενθέσει
 425 ὤφθησαν· ἐξέκαυσαν ἀλλὰ βραδίως
 ἀμυντικῶν ἅπασαν ὀργάνων θέσιν.
 Ἐντεῦθεν ἦχοι καὶ κρότοι τῶν κυμβάλων
 ἐκ Παρθικῆς ἤρθησαν ἀγερωχίας.
 Πλὴν τοῦ τρίτου φθάσαντος ἡμέρας δρόμου,
 430 Ἀραβες ὠπλίσαντο, καὶ μεμνηότες
 ὄπλοις ἐκυκλώσαντο πᾶσαν τὴν πόλιν,
 καὶ, συββαγείσης καρτερωτάτης μάχης,
 τὸ Παρθικὸν πύργωμα σύμπαν ἐσχέθη.
 Ἐκεῖσε πάντως οὐχ ὁ χαλκόδους Ἄρης
 435 Παρθῶν μεταξὺ καὶ μαχητῶν Ἀράβων
 ἐμέμφατο στὰς τῆς μάχης κροτουμένης.
 Ἡ γοῦν Χρῦσιλλα, Κλεινίου πεπτωκότος
 (καὶ γὰρ μεταξὺ τῆς μάχης ἀνηρέθη),
 μάχαιραν ἐξήρπασεν εὖ τεθηγμένην,
 440 καὶ δὴ κατ' αὐτῆς ἐμβαλοῦσα καρδίας
 ψυχὴν μετ' αὐτοῦ δυστυχῶς ἐρυγγάνει.
 Ἡ δὲ Δρόσιλλα, καίπερ ἐν μέσῳ φόνῳ

E mœnibus suspendit coria quæ ictus exciperent, illaque
 protegerent; totamque circum circa urbem hoc artificio ab
 Arabicarum machinarum assultu defendit.

Sed innumeræ Arabum clypeatorum phalanges vicinos
 incursum agros desolabant: et nonnulla statim expugnabant
 castella; si quæ vero primo non poterant capere impetu,
 finitimos agros incendebant, urebant, agricolasque redige-
 bant in servitutem: atque sic ingentem infandamque va-
 stitatem longis Arabes lanceis faciebant.

Die vero insequenti machinas ærato ore terribiles portis
 ipsis admoverunt. Magnumque e viticibus propugnaculum
 sibi texentes, machinis suis lapidariis munimen, quo a
 Parthiis saxorum jaculationibus defenderentur,

mittebant in murum Arabes saxa; sagittarii Parthos stre-
 nue feriebant, et e muris decidebant vulnerati ipsi cum
 arcibus ipsisque cum lapidibus.

Jam missilia saxa pinnarum summitatem attigerant,
 convellebant impulsu certo disjiciebantque.

Attamen nocturno dolo Parthi Arabum machinas aggre-
 diuntur.

Parthi enim mire callent modos reperire dolosque struere
 quibus hostes repellantur.

Stantes desuper, et defixo deorsum obtutu, ita ut ictus
 dextro nisu in vitices intenderent qui Arabibus erant pro
 munimine, candentia ferri jacula mittunt quibus omnes
 Barbarorum incenduntur machinæ. Arida quippe viticium
 folia appositum ignem subito conceperunt, et brevi ma-
 chinarum apparatus omnis incendio corruptus est.

Tunc Parthi feroces tinnitibus et sonis cymbalorum mul-
 tiplicibus cælum ruperunt.

Quum vero tertius illuxit dies, Arabes, sumtis armis,
 mentibusque furiosi totam late urbem circumcincerunt;
 et, acerrimo exorto certamine, Parthicum asty totum vi
 fuit occupatum.

Mars æridens, ipse inter Parthos stans Arabesque belli-
 cosos, non potuit non animoso plaudere prælio.

At Chrysilla, mortuo Clinia, qui in pugna perierat, en-
 sem arripuit acutissimum, quo per ipsum cor adacto, ani-
 mam nati comitem miserabiliter eructat.

Drosilla autem, in media cæde mediosque inter gladios

(εἰς γὰρ τὸ κάλλος ἀσθενοῦσι καὶ ξίφη),
 μέσον ξιφῶν ἔμεινεν ἔκτος τραυμάτων ·
 445 τοὺς πλείονας δὲ τῶν ἔσω φρουρουμένων
 τὸ τῆς μαχαίρας ὑπεδέξατο στόμα ·
 καὶ Παρθικῆς μὲν δυσμενοῦς φυλαρχίας
 πολλὴ κατεκράτησε παναλευρία ·
 ὁ Χαρικλῆς δὲ σὺν Δροσίλλῃ τῇ κόρῃ ,
 450 ναὶ μὴν σὺν αὐτοῖς καὶ Κλέανδρος ὁ ξένος ,
 δεσμοῖς συνεσχέθησαν , ἀλλὰ δυσλῦτοις ,
 Ἀραβικὴν μάχαιραν ἐκπεφευγότες ,
 καὶ φεῦ ! κατακριθέντες οἱ τρεῖς ἐκ τρίτου
 τρίτης μετασχεῖν αὐθις αἰχμαλωσίας .

BIBAION EKTON.

Ὁ γοῦν κράτιστος Χάγος Ἀραβοκράτωρ
 τὰς μὲν γυναίκας , οἰκτισάμενος τάχα,
 πᾶσάν τε τὴν ὑπάρξιν εὔκινουμένην
 ταῖς ἀρμαμάξαις εἶπεν ἐνθεοεικέναι ,
 5 τοὺς δ' αἰχμαλιότους τῶν γυναικῶν χωρίσας ,
 πεζοὺς βαδίζειν ἐγκελεύεται μόνους .
 Ἦλαυνε λοιπὸν θάπτον εἰς τὴν πατρίδα .
 Καὶ διόντων εἰς ἐπίκρημον τόπον
 συνηρεφῶς ἔχοντα πευκαλαῖς ὕλαις ,
 10 κλάδος παρεμφῶς τῇ Δροσίλλῃ ἀγκάλῃ ,
 ἐξ ἀρμαμάξης εὐχερῶς ἀφαρπάσας ,
 κατὰ πρανοῦς ἔβριψεν ἐξ ἔδρας μέσης ·
 ἦν καὶ θαλάσσης ἀγριαίνων ὁ κλύδων
 τὰ πρῶτα παίει ταῖς παραλαῖς πέτραις .
 15 Θάλασσα καὶ γὰρ ἀμφὶ τὴν πέζαν ὄρουσ
 οὐ ψάμμον ἀκτῆς εἶχεν ὑπεστρωμένην ,
 πετρῶν μελαινῶν ἐξοχὰς δὲ καὶ βάθος .
 Χαρίζεται δὲ μικρὸν ὕστερον πάλιν
 φλοιδὸν δρυὸς μήκιστον ἐξηραμμένον ,
 20 δι' οὗπερ εἰς γῆν ἦλθεν ἡρημωμένην
 ἀκινδύνως πλέουσα μέχρις ἑσπέρας .
 Οὐκουν ἐγνώσθη τοῦτο τῷ Χαρικλίῃ ·
 οὐ γὰρ κατιδεῖν ἐκ συνηρεφῶς ὕλης
 πεσοῦσαν ἔσχε τὴν Δροσίλλαν ἐξ ἔδρας ·
 25 ἢ γὰρ ἑαυτὸν εὐθέως συγκρημνίσας
 συνῆλθεν αὐτῇ πρὸς θαλάσσης πυθμένας .
 Ἄλλὰ βραχὺς παῖς ἀπαλόφρων καρδίᾳ
 μετὰ Δροσίλλῃς ἐγκαθήμενος μόνος
 εἰς μίαν ἀρμαμάξαν , ἀνεκεκράγει
 30 ἰδῶν πεσοῦσαν εἰς θαλάττιον βάθος ·
 ὑφ' οὗ Χαρικλῆς , ἐκδραμούσης ἡμέρας ,
 τὴν τῆς κόρης ἐκπτωσιν ἀναμανθάνει ·
 ὃς καὶ σπαραχθεὶς ἐς μέσην τὴν καρδίαν ,
 « ὦ συμφορᾶς » ἔφασκε « δακνοκαρδίου !
 35 « ὦ δυστυχῆς σὺ , δυστυχῆς σὺ , Χαρίκλεις !
 « Ἐμελλες ἄρα καὶ μετὰ πλάνην τόσην ,
 « Τύχῃ πονηρὰ , δυσμενῆς , ποινηλάτις ,

(gladii enim in formosas sunt hebetiores), nullis fuit laesa
 vulneribus .

Major incolarum pars fuit ense victorum caesa , Parthi-
 caeque copia ingenti deleta sunt interecione .

At Drosilla Chariclesque et una cum ambobus Cleander ,
 Arabico ense devitato , vinculis constricti , eisque arctissimis ,
 triga infelix ! tertia vice , tertia fuerunt captivitate damnati .

LIBER SEXTUS.

Igitur potentissimus Arabum rex Chagus mulieres , mise-
 ricordia statim tactus , et supellectilem omnem quae facile
 removeri poterat , plaustris imponi , captivos vero a mu-
 lieribus sejunctos pedibus solosque incedere jubet .

Cæterum iter in patriam tendit ocyus .

Jamque devenerat locos præruptos et densis opertos pi-
 ceis ; ecce ramus ulnae Drosillae forte adhaesit , ipsamque ,
 facile sublatam , ex plastro detrudit de medio sedili præ-
 cipitem .

Primumque sævi maris fluctus miseram littoreis adfli-
 gut rupibus .

Mare etenim circa montis radices littus non adluebat
 arena molli conspersum , sed nigrorum saxorum apices ;
 barathrumque dehiscibat .

Sed non ita longo post tempore unda ipsi adtulit quer-
 cus corticem aridum et bene longum , cui innatans sub ve-
 speram tuto ad terram appulit desertam .

Drosillae fatum Charicli nondum innotuerat .

Nam silva densior prohibuerat quin videret cadentem e
 sedili : profecto se statim mittens præcipitem , imis sub
 fluctibus illi comes adfuisset .

Parvus quidam puer , corde tenero præditus , qui cum
 Drosilla solus eodem in plastro consederat , illam cernens
 in profundum delapsam , clamorem sustulit magnum .

Ab illo Charicles , jam advesperascente die , puellae casum
 rescivit , mediumque dilaceratus dolore pectus ,

« Oh eventum » ait « mordentur quo præcordia ! Oh mi-
 « serum , miserum Chariclem ! Fortuna , crudelis , infensa ,
 « in supplicium intenta meum , post errores tantos , post

α μετὰ φυλακᾶς καὶ μετ' αἰγμάλωσias,
 α μετὰ θαλάσσης κινδύνους πολυτρόπους,
 40 α μετὰ τὸν ὄμβρον τῶν τοσοῦτων δακρῶν,
 α μετὰ φρικιώδη ληστρικὴν ἀστοργίαν,
 α μετὰ ζυγὸν δούλειον ἀθρόας μάχης,
 α ἀντεισβαλεῖν μοι συμφορὰν βαρυτέραν,
 α ἣν οὐκ ἐνεγκεῖν ἐστὶ τῷ Χαρικλέει;
 45 α Ἐμελλες αἶ! αἶ! καὶ διασπᾶν εἰς τέλος
 α τὴν ἀδιαχώριστον ἀλληλουχίαν,
 α τὴν παντοκατάλληλον εὐαρμοσίαν;
 α Πῦρ ἐν πυρὶ προσῆξας, ἐν φλογὶ φλόγα,
 α βᾶθει προδοῦσα τὴν κόρην θαλαττίω,
 50 α καὶ Χαρικλῆν ἐν ζῴσι συντηροῦσά με.
 α Οὐκ ὄκνος, οὐ μέλλησις, οὐ βῆθμια
 α μετὰ Δροσίλλης εὐτυχοῦς συντεθνάναι·
 α τί γοῦν ἀπεστέρησας, ἐγκοτοῦσά μοι,
 α τοιοῦδε καλοῦ δυστυχῆ Χαρικλέα;
 55 α Ἦ καὶ Δρόσιλλαν ζῶσαν ἤθελον βλέπειν,
 α ἢ μὴδ' ἑμαυτὸν, τῆσδέ μοι νεκρουμένης.
 α ὦ, ὦ ποθεινὴ, καὶ μόνῃ μοι τῷ βίῳ
 α ὀφθαλμέ, καὶ φῶς, καὶ πνοῇ, καὶ καρδίᾳ,
 α ἐσθης, ἔδος, ἐλξας, ἐψύχθης ἄφνω!
 60 α Ὡς εὐτυχῆς ἦν καὶ πρὸ μικροῦ, παρθένε,
 α ἔχων σε συμπάσχουσαν εἰς ἀθυμίαν!
 α Ἐξ ἡλίου φλέγοντος, ὡς ὀδοιπόρος,
 α ὑπὸ σκιὰν ἐπιπτον ἐν σαῖς ἀγκάλαις,
 α χρυσῆ καλὴ πλάτανε, τῆς ἀθυμίας
 65 α καύσωνα φεύγων καὶ τὸ τῆς λύπης βάρος.
 α Κεῖσαι τὸ δένδρον καὶ νεαρόν καὶ μέγα,
 α πλὴν ξηρὸν ἤδη καὶ νεκρὸν, ζῶν οὐκ ἔτι,
 α οἴκτος μὲν ἄλλοις τοῖς ὄρωσιν ἐγγύθεν,
 α εἶπου τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης ἐκβράσαν
 70 α ἔβριψεν ἔξω· καθρωῖ δὲ κειμένην·
 α ἐμοὶ δὲ λοιπὸν δακρῶν ἐπομβρίαι.
 α Ἐπαπορῶ· τὸ πρᾶγμα θαυμά μοι φέρει·
 α πῶς ὕδατων, ὦ δένδρον, ἐψύγης μέσον;
 α ἡδύπνοον πῶς ἐξεμαράνθης ῥόδον;
 75 α Ὡς εἰ πρὸ σοῦ φεῖ! ἐκ βροτῶν βὰς ὀχρόμην,
 α τάχ' ἂν θανὼν ἐξῆσα, κἂν ζῆν οὐκ ἔδει.
 α Οὐκ οὐκ ἀνεκτὸν οὐδαμῶς οὐδ' ἐν μέρει
 α νοστισμὸς ἐστὶ συμπνεούσης παρθένου.
 α Αἶ! αἶ! προύχη, καὶ συνοίχεσθαι θέλω.
 80 α Βαβαί! πονηρῶς ἐξ ἐμοῦ διηρέθης,
 α ὡς οἶά τις κλῶν συμψυοῦς πτόρθου βίβη.
 α ὦ προσφιλες σύμπνοια καὶ συμψυία,
 α ψυχαῖν δυοῖν ἔνωσις καὶ συμψυϊνά,
 α ἐν πνεῦμα, νοῦς εἷς, εἷς λόγος καὶ φρὴν μία,
 85 α ἐν πανταχοῦ νόημα δυοῖν καρδίαις!
 α Ποίου σε νηκτοῦ συγκατέκλεισε στόμα;
 α Ποίον σε κῆτος ἐκπέπικεν ἀθρόον;
 α ἢ ποῖος ἐξέκαψεν ἐσμὸς ἰχθύων;
 α Ἄρ' ἐν θαλάσῃ λῆξιν εὐρες τοῦ βίου,
 90 α ἢ κρημνὸς ἐζόφωσε σὰς κύρας, κόρη,
 α κεῖσαι δὲ νεκρὰ θηρίοις προκειμένη

α carceres et vincula, post varia pelago pericula, post
 α tantos lacrymarum iumbres, post immanem piratarum di-
 α ritatem, post servitutem atroxque praelium, debuerasne
 α et hanc mihi calamitatem objicere caeteris graviorem,
 α quamque sustinere Charicles non valet?

α Debuerasne heu! divellere in perpetuum non divellen-
 α dam amorum caritatem, et aptissimam utriusque socie-
 α tatem? Ignem igni admovisti et flammæ flammam, maris
 α profundo virginem tradens, et Chariclem inter vivos
 α manere sinens.

α Non mora fuisset, non impedimentum, dilatio nulla;
 α voluissem cum Drosilla mori feliciter: quid ergo irata
 α mihi tali me miserum bono defraudasti? Cuperem vel
 α vivam cernere Drosillam, vel me non vivere, defuncta
 α mihi puella.

α Oh! cujus sui cupiens unius, oh! quæ eras, et una vitæ
 α ocellus, lumen, et anima, et cor, extincta es, te condi-
 α disti, cessasti, subito fuisti pressa gelu! Quam fui modo
 α felix, o Virgo, qui te doloris habebam sociam solamen-
 α que! Sicut viator, quum incendit æthera, per umbram
 α tuis infusus ulnis, aurea pulchraque platane, doloris vi-
 α tabam ardores et onus ægrimonia.

α Jaces heu! arbos juvenis elataque, sicca nunc, cadaver,
 α mortua. Quodsi te fluctus forte in litus ejecerit, jaces ml-
 α serandum intuentibus spectaculum: humi fusam cernere
 α te mihi videor; jamque ex oculis cadat meis lacrymarum
 α imber.

α Ast hæreo dubius; res mihi mirationem parit: qui,
 α arbor, in mediis aruisti fluctibus? qui suave olens exarusti
 α rosa? Ah! si te prius e vita migravisses, forsitan et mor-
 α tuus, ob immensum tui desiderium, vixissem rursus,
 α quamvis vivere me nequaquam necesse fuerit: neutiquam
 α sustinebo a mea puella, vitæ modo meæ socia, vitæ parte
 nec tantillum divelli.

α Heu! Heu! prior abis, ac tecum abire volo.
 α Papæ! misere a me fuisti disjuncta vi, non secus ac
 α ramus congenita de stirpe revulsus.

α Oh! dulcis conspiratio cognatioque, duarum unitas
 α animarum et consona societas, spiritus unus, una mens,
 α una ratio, intellectus unus, duobusque una semper sen-
 α tentia pectoribus! Cujus te piscis os voravit! quis te de-
 α glutivit cetus? quod te devoravit piscium examen? an in
 α mari finem vitæ reperisti, vel pupulæ, puella, tuæ saxa
 α super lumine fuerunt orbatæ; jacetque corpus miserabi-
 α liter feris obvium,

- « εἰς δυστυχῆ δίαίταν ἠλεημένην;
 « ὦ! ποῦ ποτ' εἶ νῦν; οὐ δραμεῖν γὰρ ἰσχύω,
 « δεσμοῖς κρατηθεὶς, ψηλαφῶν σε, παρθένε. »
- 95 Τούτοις ὁ Χάγος ἀντιπροσῶν τοῖς λόγοις
 (οὐπω γὰρ ἔσχεν ὕπνος αὐτοῦ τὰς κόρας),
 καλεῖ πρὸς αὐτὸν ἡέκνει Χαρικλέα,
 οἴκτω μαλαχθεὶς καὶ παθὼν τὴν καρδίαν.
 ἤκουσεν, ἤλθε πενθικῶς ἐσταλμένος.
- 100 Ὁ Χάγος εἶπε· « Τίς; πόθεν; τί δακρῦεις; »
 Ἔφη Χαρικλῆς· « Αἰχμάλωτος Κρατύλω,
 « δοῦλος δὲ νῦν σός· ἡ πατρίς δέ μοι Φθία·
 « θρηγῶ δ' ἀδελφῆν, ἧς ἐγὼ λελειμμένος,
 « ὡς ἐμπεισοῦσης φεῦ! θαλάσσης εἰς ὕδωρ,
 105 « μισῶ τὸ βιοῦν, οὐδὲ φῶς θέλω βλέπειν. »
 « Μὴ Πάρθρον ἔντα, πατρίδος δ' ἀπὸ Φθίας, »
 ἔφησε Χάγος « πῶς κρατεῖ σε Κρατύλος; »
 « Μετὰ Δροσίλλης » ἦδ' ὅς « εἶλκον ἐκ λόγων
 « οἱ συγγενεῖς με πρὸς τὸ Καρίας πέδον·
 110 « πρὸς οὓς ἀποπλέοντες δλκαδοφθόρω
 « ἐμπίπτομεν φεῦ! ληστρικῆ νουαρχία,
 « ἐγὼ τε καὶ Κλέανδρος, οἱ συνοικέται,
 « μετὰ Δροσίλλης τῆς ἀδελφῆς, ὡς ἔφην·
 « οὓς καὶ μόλις φυγόντες, ὡς τῆς δλκάδος
 115 « ἔξω παρ' ἡμῶν εὐτέχνως εἰλκυσμένης,
 « ἄκοντες εἰς τὴν Βάρζον ἦμεν τὴν πόλιν·
 « ἡ Παρθικὴ δὲ δυσμενῆς στραταρχία
 « συνέσχεν ἡμᾶς αἰχμαλωσίας νόμῳ,
 « καὶ μέχρι τῆς σῆς εὐτυχοῦς παρουσίας·
 120 « ὑπεντιθέντες τῷ ζυγῷ τοὺς αὐχένας
 « ἐκαρτεροῦμεν ἀλλεπαλλήλους πόνους·
 « οὐ γὰρ τοσοῦτον εἶχε τὸ πρᾶγμα θλίβειν
 « ἔρωντας ἡμᾶς τῇ βίᾳ νικωμένους,
 « ὅσον Δροσίλλης ὑπεραλοῦμεν χάριν
 125 « γυναικὸς οὔσης καὶ νέας καὶ παρθένου.
 « Καὶ νῦν δι' αὐτὴν καὶ τὸ φῶς δεδορκότες
 « συγοῦμεν, οἰμώζοντες, ὠδυνημένοι. »
 « Εἶρηκας εὔ· » ὁ Χάγος ἀνταπεκρίθη.
 « Πῦ δ' οὔτος ὁ Κλέανδρος; ἐλθέτω τάχει. »
- 130 Ἔστη παραχθεις, δακρῦων πεπλησμένος·
 ὡς ἰδίαν γὰρ συμφορὰν δριμυτάτην
 τὴν συμφορὰν ἠγεῖτο τοῦ Χαρικλέος·
 ψυχὴ γὰρ ἄλλος ἴδιον κεκτημένη
 ἐτοιμοπαθής ἐστι πρὸς τὸ δακρῦειν,
 135 ἄλλων λεγόντων καὶ στεναζόντων μέγα
 τὰς σφῶν ἑαυτῶν δυσμενεστάτας τύχας·
 οὓς καὶ συναλγήσαντας ἤκτειρε βλέπων,
 τὴν καλλονὴν ἣν εἶχον ἐκπεπληγμένος·
 παρεμφερεῖς γὰρ ἦσαν οἱ νεανίαι.
- 140 Εἶρηκεν οὖν τοιοῦσδε συμπαθῆς λόγους·
 « Ἐπεὶ προσσχέθητε χειρὶ Κρατύλου,
 « μόλις φυγόντες τὴν θαλαττίαν μάχην,
 « ἐπεὶ φυλακῆς, καὶ πρὸ τοῦ Χάγου, τόπος
 « κατέσχευ ὑμᾶς αἰχμαλώτους ἀθλίου
 145 « (ἄλλως γὰρ ἐστὲ καὶ φιλόλληλον γένος),

« tristeque præbens pabulum? Oh! ubi nunc es? Vinculis
 « enim constrictus currere non valeo te ut tangam, puella. »

Hæc audiens verba Chagus, cujus palpebris somnus non-
 dum insederat, Chariclem accersit ad se : remollescebat
 enim miseratione victus, durumque pectus flectebatur.

Paruit, venitque habitu ad mœstitiam composito ; cui Cha-
 gus : « Quis et cujatis es? Cur lacrymaris? » Charicles con-
 tra : « Cratylo captivus fui, tibi nunc servus. »

« Phthia patria est. Sororem lugeo, qua carens (heri
 « enim heu! decidit in mare), jam odi vitam, nec lucem
 « diutius cupio cernere. »

— « Quomodo potuisti, Parthus qui non es, sed Phthia
 « oriundus, Cratylo uti domino? » Chagus ait.

Cui Charicles : « Propinqui mei quidam me cum Dro-
 « silla amicis invitaverunt verbis ad se in arva Cariae;
 « cumque luc navigaremus, in piratas incidimus navibus
 « usquequaque insidiantes ego et sodalis Cleander, meæ
 « nunc servitutis socius, Drosillaque soror, ut jam me-
 « moravi. »

« Hos vix effugere potuimus, navi dextre nos e conflictu
 « proripientes, invitique ad Barzum urbem pervenimus.

« Parthorum vero hostilis exercitus captivos nos jure belli
 « cepit, et, usque ad felicem tuum adventum, summissis
 « jugo cervicibus, continuas toleravimus ærumnas.

« Non enim tantum propria nostrum angebamur calami-
 « fate, quantum Drosillæ malis, fœminæ, juvenulæque
 « virginisque; et nunc illam propter lugemus, luminisque
 « mœstos tædet. »

« Laudo quæ dicis » Chagus ait.

« Ubi vero est Cleander ille? Confestim adsit. »

Adductus adfuit, lacrymis ora oppletus, quippe qui prop-
 rium esse sibi gravissimumque putabat Charicles infor-
 tunium.

Animus enim propriis pressus doloribus facile ad lacry-
 mas movetur, si qui sua ipsorum coram defleant mala.

Quos sibi invicem adplorantes cernens, misertus est
 Chagus, simul egregiam utriusque miratus pulchritudi-
 nem : nam alteri alter erat similimus.

Tales igitur edidit commoto pectore voces : « Quoniam
 « vix elapsos e navali pugna, vos jam Cratylos captivitate
 « oppressit, et ante mea Chagi quæ fertis vincula, jam
 « fuisit aliis constricti misere vinculis, ile liberi, quod sit
 « felix faustumque.

« Quid, quod amat alter alterum egregie.

- « ἐλεύθεροι στέλλεσθε σὺν καλῇ τύχῃ ·
 « μὴ γὰρ τοσοῦτον ἐκκυλισθεῖη Χάγος
 « τῆς συμπαθείας τοῦ καθήκοντος τρόπου,
 « ὡς αἰγυμαλώτους μηδὲν ἡδικηκότας,
 150 « μὴ τῶν Ἀράβων ἀντιβάντας τῷ κράτει,
 « ξένους, πρὸ πολλοῦ δυστυχεῖς δεδειγμένους,
 « δεσμοῖς βιαίοις συγκατασχεῖν εἰσέτι,
 « τῶν φύσεως ἔξωθεν ἐκπίπτων νόμων.
 « Μᾶλλον μὲν οὖν δίδωμι καὶ μνάς χρυσίου
 165 « ὑπὲρ Δροσίλλης τῆς πολὺ θρηνουμένης,
 « ἢ πρὸς θεῶν ἐν ζῶσι συντηρουμένη
 « ἔρμαιον ἔσται καὶ Χάγου λαμπρᾶς τύχης.
 « Καὶ συνδιασώσεται τὴν ἐλευθέρην
 « ὅπου θεοὶ βούλοιντο σῶσαι τῶν κάτω. »
 180 Οὐκοῦν Χαρικλῆς καὶ Κλέανδρος οἱ ξένοι
 πρὸ τῶν ποδῶν κλίναντες αὐχένας Χάγου,
 τὴν γῆν ἐποίουν πλημμυρεῖν ἐκ θαρῶν.
 Μόλις ποτὲ στάς ὁ Κλέανδρος ἀνέστη·
 οὐ γὰρ Χαρικλῆς λῆξιν εἶχε θαρῶν·
 165 « Ζεὺς αὐτὸς ἀναξ ἀντιχαρισίαιτό σοι,
 « Χάγε, κραταῖε τῶν Ἀράβων αὐτάναξ,
 « ψυχῆς ἅπαν νόημα τῆς σῆς συμβίου,
 « δοίη δὲ μακρὸν εὐθλαῖ ζῶης χρόνον,
 « καὶ δυσμενὲς πᾶν ὑποτάττοι σῶ κράτει. »
 170 Τούτοις Χαρικλῆς ἀντέφασκε τοιάδε·
 « Χαίροις, Ἀράβων ὄλβιε κράτορ, Χάγε,
 « λύπη δὲ τὴν σὴν μὴ κατάσχῃ καρδίαν,
 « ἀνθ' ὧν ἀδελφοὺς τριπαθεῖς, τρισυθλίους,
 « ἐλευθεροῖς νῦν ἐκ φρενῶν σωτηρίων. »
 175 Οὕτως ἀπαλλαγέντες ἐξ Ἀραβίας,
 ὠδουον ἄμφω τὴν ὀπισθίαν τρίβον,
 ποιοῦμενοι ζήτησιν ἐμμελεστάτην
 αὐτῆς ἐκείνης τῆς Δροσίλλης παρθένου,
 ὡς ἐντυχεῖν γένοιτο νεκρᾷ κειμένῃ,
 ἦν τῷ πεσεῖν ὄνον μηδὲ ζῆν ἔτι.
 180 Πλὴν ἀλλὰ καὶ πεσοῦσα καὶ σεσωσμένη,
 καὶ κυκλικούς τρεῖς ἡμερῶν περιδρόμους
 σὺν ἐξ διανύσασα ταῖς ἐρημίαις
 (ὀδοπορεῖν γὰρ εἶχεν οὐδαμοῦ σθένος
 τῷ συμπιεσμῷ τῶν μελῶν, τῶν ὀστέων,
 185 ἐξεκαρτέρησεν ἐκ κρημνισμάτων),
 διατροπὴν ἔχουσα γῆς χλόην μόνην,
 δένδρων τε καρποῦς τῶν ἀπηγριωμένων,
 ἴσχυσεν ἔλθειν εἰς τι χωρίον μόλις
 τῶν πρὸς τὸ βιοῦν ἀφθονωτάτως ἔχον.
 190 Ἐκείσε πολλῶν σπερμάτων πανσπερμία,
 καὶ παντοδαπῶν ὄρεμμάτων χορηγία,
 γυναῖκες, ἄνδρες, παῖδες ὑπὲρ ἀστέρας,
 καὶ πανδογεὺς εὖσπλαγγνος ἀμφὶ τοὺς ξένους.
 Ἰδοῦσα τοῦτο μακρόθεν τὸ χωρίον,
 195 ἤδειτο λοιπὸν εἰσελευσεσθαι μόνη·
 ὄμως πρὸς ἄκρον εἰσδραμοῦσά τοῦ τόπου,
 καὶ τοῦτο πολλῇ συστολῇ καὶ δειλίᾳ,
 ἔμεινεν ἔνδον ἀστεροῦς τινὸς δόμου·

« Nec tantum recedat Chagus a miseratione quae ipsius
 « mores decet, ut captivos nihil in se injurios, qui Arabum
 « potentiae non restiterunt, hospites, longisque jam pressos
 « malis, diutius victos detineat, neglectis naturae legibus.

« Immo defletae causa Drosillae auri minas dabo, quam
 « si Dii morti eripuerint, Chagus splendide secum Fortunam
 « egisse putabit: utinamque possitis servare liberam, si
 « Dii voluerint illam ex abyssis vobis restituere! » Igitur
 « Charicles Cleanderque, par amicorum, ad Chagi pedes
 demissis cervicibus, terram lacrymis rigaverunt.

Tandemque stans Cleander respondit (nam Charicles a
 lacrymis temperare nondum poterat): « Ipse Jupiter, rex
 « superum, det tibi vicissim, Chage, summe Arabum im-
 « perator, menti quidquid placuerit tuae, et longa impertia-
 « tur florentia vitae tempora, hostesque tuo subjiciat cunctos
 « imperio. »

Tum Charicles talia subnectit: « Valeas, felix Arabum
 « rex, tangatque tua nullus pectora dolor, Chage, qui nunc
 « fratres miseros, terque quaterque infelices clementissime
 « liberas. »

Sic jam liberi ex Arabia dimissi retrorsum porrigebant
 iter, diligenti cura Drosillam perquirentes, si forte jacens
 oculis occurreret puellae cadaver, quam ex casu mortuam
 esse credebant.

Attamen evaserat ex casu salva; quumque per novem
 dies integros in vastis solitudinibus remansisset (nam in-
 cedere neutiquam valebat, membris ossibusque ex praecipiti
 casu pressis et contusis), herba tantum campestri vescens,
 et arborum fructibus agrestium, tandem potuit pagum
 quemdam devenire, ubi suppetebat abunde quidquid est ad
 vitam necessarium.

Hic agri pubescebant variorum seminum laci; hic mulie-
 res, viri, puerique sideribus pulchriores, et caupo adversus
 hospites non perfidus.

Conspecto procul felici hoc loco, verita est ingredi sola.

Tamen cum ultimos cursu tetigisset fines, et hoc multa
 non sine animi contractione metuque, morata est in quadam
 domo qua: lecto carebat.

ἔφαγεν οὐδὲν ἢ στεναγμούς καὶ πόνους,
 200 ἔπιεν οὐδὲν ἢ τὸ δακρῦν πόμα·
 τὸν γὰρ Χαρικλῆν καὶ τὰ τοῦ Χαρικλέος
 ἀμφραγνοῦσα, θρῆνον ἤνυε ζένον,
 ἀνα.ρεθέντα προσδοκῶσα τεθάναι·
 « Ἄ δ' ἐγὼ ἢ τρισάποτος ἀπὸ σφετέρωιο γενέθλου,
 205 « ἄδ' ἐγὼ ἢ πολύδακρυς ἀναλθέα πῆματα μίμω.
 « Κεῖμαι φθινύθουσα διαμπερὲς ἐγγρούσα·
 « ὡς γὰρ μοῖρα μέλαινα δυσώνυμος ἀμφεκύκλωσεν,
 « οὐδ' ὀλοοῖο χόλοιο πεπαύσεται ἡματα πάντα.
 « Αὐτὰρ ὃν ἢ δύστηνος ἔχον πάρος εισορώσα
 210 « ἐκ παθέων ἀμπαυλαν ἐρωτοτόκου μελεδῶνος,
 « ὃν ποθέεσκον ἄκριτα, Χαρικλῆς κεῖται ἀνάγκη
 « ὄρρηναίους νεφέεσσιν ἐνειλυμένος θανάτιο,
 « κεῖται νεκρὸς ἀελλπτος ἀπ' ὄμματος ἡμετέρωιο
 « τὸν βᾶ φάους ἀπέμερσε κακώνυμος, αἰὲν ἀτειρῆς
 215 « Μοῖρα, μέλαινα, φέραλγος, ἀπ' ἔγχρους Ἄραβιοιο.
 « Χεῖλα ἱμερόεντα, τὰ πολλάχις ἐξεφίλησα,
 « πῦρ μαλερὸν κατέμαρψε καὶ αἰθαλόεντα φαάνθη.
 « Ὅμματα παμφανόωντα ἀείδακρυς ὄρρηνα κάλυψε.
 « Βόστρυγον ἠλιάοντα μέλαν λύθρον ἐξεμίγην.
 220 « Ὄμοι ἐγὼ πανάποτος, αἰεὶ μογέουσα Δρόσιλλα!
 « ἔτλην φύξιν ἀελλπτον ἀπὸ σφετέρωιο τοκῆος· [σης·
 « μακρὸν δ' ἐξεμέτρησα βαρύβρομον οἶδμα θαλάσ-
 « ληστὰς ὑπεξέφυγον ἀν' οὐρεα μακρὰ βιβῶσα·
 « αἶ! αἶ! δακρυδέσσα, Χαρικλέος εἴνεκα κούρου,
 225 « δούλιον ἤμαρ ὄπωπα· βίη δέ τοι ἐστυφελίχθην
 « κλοῖός μ' ἀμφεδάμαζε πυραγοφόροιο μέλημα·
 « οὐρεὶ ὑψικουρούμβω ἀμαζόθεν ἔκπεσον αὔθις,
 « οἶδατι δ' ἀμφεπέλασσα καὶ εἰναλίησι πέτρῃσι
 « βένθεος ἀτρυγέτοιο καὶ ἀργαλήσι στροφάλιγγι·
 230 « φλοῖός μ' ἐξεσάωσεν ἀπὸ δρυὸς ὅς κεν ἐτύχθη.
 « Ὄμοι ἐγὼ βαρύδακρυς εἴνεκα σεῖο, Χαρίκλεις!
 « ὃν πάρος εισορώσα διήνυσον ὄλιον ἤμαρ,
 « νυνὶ δὲ κρηπτομένοιο πολλὸν χρόνον ἄλγεα πάσχω,
 « ἥλιον οὐκ ἐθέλουσα σελασφόρον ἀστέρα λεύσσειν. »
 235 Τοιαῦτα γοῦν φάσκουσεν οὐκ ἀδακρῦτως
 μαθοῦσά τις γραῦς, ἀγαθὴ τὴν καρδίαν,
 ἤγγισεν, εὔρεν, εἶδεν, ἔστη πλησίον,
 ὤμωξεν, ἠσπάσατο καὶ προσεπλάχη,
 ἤγαγεν ἔνδον τῆς ἑαυτῆς οἰκίας,
 240 καὶ συμμετασχεῖν ἀλάτων κατηξίου.
 Ἐφαγε μικρὸν καὶ πρὸς ὕπνον ἐτράπη
 (νυκτὸς γὰρ ἦδη τὸ σκότος κατεκράτει),
 καὶ συγκλιθεῖσα τῇ χαμαιστρώτῳ κλίνῃ
 εἶδε γλυκὺν ὄνειρον· ἦλθεν εἰς κόρον
 245 ὕπνου λυσαλγῶς, παυσολύπου φαρμάκου·
 τὸ φῶς ἐπέστη, καὶ διέστη τὸ σκότος·
 ἤγερτο, καὶ « Γραῦ, » φησὶ « μήτηρ ὄλβια,
 « ὡς εὐχαριστῶ τῶν φιλοξενημάτων
 « καὶ τῆς χαμαιστρώτου δὲ ταυτησὶ κλίνης,
 250 « καθ' ἣν γλυκὺς ὄνειρος ἀντεπῆλθέ μοι
 « παρηγορῶν μου τὴν παθοῦσαν καρδίαν!
 « Ἄλλ' ἀντιφάσκοις εἴ τις ἐστὶν ἐνθάδε

NICETAS.

Nihil comedit aliud quam gemitus et dolores; nihil bibit aliud quam lacrymarum rorem.

Etenim orba Charicle, et Chariclis rerum nescia, gemitus ciebat immanes, rata e vivis fuisse sublatum :

« Illa ego ter infelix prima ab origine nascendi, illa ego miserrima, insanabilia spero mala.

« Jaceo usque gemens doloreque contabescens.

« Adeo nigra fatalisque Parca me undique cinxit, nec unquam, quotquot erunt dies, funesti abstinebit odii.

« At ille quo conspecto tristis recreabar nuper e curis
 « quas parit amor; ille quem enixe cupiebam, Charicles
 « jacet fuscis involutus fataliter mortis nubibus; jacet oculis
 « nunquam meis aspiciendus, quem luce privavit infanda,
 « semper indefessa, nigraque Parca, perpetui causa doloris,
 « jaculo ipsum Arabico perimens.

« Labia amabilia, a me basiata sæpius, devoravit ignis
 « ardens, ac fuliginosa esse videntur.

« Splendidos oculos tristissima nox operuit.

« Aureos cincinnos ater infecit tabus.

« Hei mihi miserrimæ perpetuisque Drosillæ suffusæ
 « lacrymis! An fugi a patre quem me unquam fugere non
 « credidi; horrisonos vasti maris fluctus emensa fui; præ-
 « donum insidias evasi per editos montium ambitus fugiens.

« Hei mihi luctuosissimæ juvenem ob Chariclem! servitu-
 « tem servivi; violenter fui habita et aspere; collari vincta
 « cum duri fabri opere; sublimem superans clivum de
 « curru cecidi, et exceperunt me fluctus, saxaque marina,
 « terribilesque æquoris infructuosi vortices; cortex e quercu
 « forte delapsus me servavit.

« Hei mihi infortunatissimæ ob te, Charicles! quem nuper
 « intuens felicem debebam vitam! at nunc, te amisso,
 « diutina perpetior mala, solemque hunc, splendidissimum
 « astrum, nolo intueri amplius. »

Tales imo e pectore gemitus ducentem nec sine fletibus audiit quædam anus, animi tenera; et accedens, ut vidit repertam, ut ploravit, ut amplexata adhæsit! Statimque ad suam domum perduxit, cibosque obtulit benigne.

Drosillæ, quum modice comedisset, somnus obrepit (etenim jam noctis umbræ terras involvebant); et humili lectulo incubans dulci recreata est in somnio.

Jamque ipsam somni quo fuerant levatæ curæ satias ceperat, luxque oriens fugaverat tenebras; surrexit, et « O
 « anus, » ait « mater optima, quantum tibi me debere profi-
 « teor pro tam benigno hospio, istoque humili tuo lectulo,
 « in quo dulce me invisit somnium, mæstæ solatium men-
 « tis! Sed docesis, quæso, num hic habitat

« ἀνὴρ ἀγαθὸς πανδοχεὺς Ξενοκράτης. »
 « Ναί » φησὶν ἡ γραῦς. » Τίς δέ σοι τούτου λόγος; »
 255 « Ἔως ἔκεισε, λιπαροῦ, σύνελθέ μοι »
 ἔφη Δρόσιλλα « Κατιδεῖν καὶ γὰρ θέλω,
 « εἰ μὴ φανεῖς ὄνειρος ἠπάτησέ με. »
 Ὑπεῖξεν ἡ γραῦς, καὶ, λαβοῦσα τὴν κόρην,
 εἰς οἰκίαν ἤγαγε τὴν Ξενοκράτους.
 260 Πρὸ τῶν θυρῶν δὲ στάσα τῶν τῆς οἰκίας,
 ἔκει θελούσης καρτερεῖν τῆς παρθένου,
 καλεῖ παρ' αὐτὴν Καλλιόδημον ἠκέειναι,
 τὸν φύντα παῖδα πατὴρ ἐκ Ξενοκράτους,
 τῆς χειρὸς ἐλκῦσασα νέυσει τὸν νέον.
 265 ὁ δ' ἀντεπελθὼν ἐξερευνᾷ τὴν κόρην.
 « Τίς καὶ πόθεν σύ; καὶ πατὴρ τίς καὶ πόλις; »
 Ὅμοῦ γὰρ αὐτὴν εἶδε καὶ κατεπλάγη,
 τὴν καλλονὴν ἣν εἶχεν ἐκπεπληγμένος.
 Ἦ δὲ Δρόσιλλα θάττον ἀνταπεκρίθη.
 270 « Ἐὰ με, Καλλιόδημε· τοῦτό μοι λέγε,
 « εἴπερ τις ἔνδον ἐκ ξένης νεανίας,
 « κλῆσιν Χαρικλῆς, εὐγενῆς τὴν ἰδέαν. »
 Ὅ δ' ἄλλ' ἔρασθεις εὐπροσώπου παρθένου,
 ἔκδηλος ἀλοῦς καλλονῆς ἀσυγκρίτου
 275 καὶ πρὸς Χαρικλῆν ἐγκοτήσας τῆς κόρης,
 κόπους παρέσχε τῇ Δροσίλλῃ μυρίους,
 καὶ μηδὲ κλῆσιν ἀντέφασκεν εἰδέειναι,
 εἴπερ τίς ἐστὶ καὶ Χαρικλῆς ἐν βίῳ.
 « Τί δ' ἄλλα, Καλλιόδημε, μὴ ξιφιδίῳ
 280 « πλήττων ἀναίρεις; Τί θαλάσση μὴ δίδως;
 « Τί μὴ φονεύεις, αὐτόχειρ δεδειγμένος; »
 μετὰ στεναγμῶν ἀντέφη καὶ δακρῦων.
 « Ὡς νῦν με πικροῖς δεξιούμενος λόγοις
 « τὴν τῆξιν οἴμοι! προξενεῖς οὐ μετρίαν. »
 285 « Εἰ καὶ Χαρικλῆν παραπώλεσας, Κόρη,
 « μὴ κάμνε, μὴ στύγναζε, μὴ κατηφία· »
 πρὸς τὴν Δρόσιλλαν Καλλιόδημος ἀντέφη·
 « μὴ τοῦ βιῶναι τὸν θάνατον προκρίνης.
 « Πολλοὶ παρ' ἡμῖν κρείττονες Χαρικλέος,
 290 « ζῆλον τιθέντες ταῖς δρώσαις παρθένους. »
 Οὕτω μὲν οὖν ἔκεινος· ἡ δὲ παρθένος
 Δρόσιλλα μειδιάσασα μικρὸν λέγει
 (εἶωθε καὶ γὰρ, κἂν κατάσχετος πόνοις
 ὀφθῇ τις, ἄφνω μειδιᾷν τι πολλάκις,
 295 ὥσάν παρούσης χαρμονῆς καὶ δακρῦων).
 « Συμπατριωτῶν ἀστικῶν καλῶν νέων
 « πῶς ἄρα, Καλλιόδημε, παῖ Ξενοκράτους,
 « χωρητικοὶ γένοιτο κρείττονες ξένοι;
 « Ἀλγῶ κεφαλήν, Καλλιόδημε, καὶ πλέον,
 300 « τὸ νῦν ἔχον, σοὶ προσλαλεῖν οὐκ ἰσχύω. »
 Ὅ γοῦν Χαρικλῆς ἔνδον ἐς Ξενοκράτους
 ὑπνωττε μικρὸν ὑπνον οὐκ ἐγνωσμένος,
 κόπῳ βαρυνθεὶς καὶ πόνοις καὶ φροντίσιν.
 Ἦ δὲ Δρόσιλλα, λεπτὸν ἀσθμαίνουσά τι,
 305 καθῆστο μακρὰν οἰκίας Ξενοκράτους,
 Ὡ παῖ Διδός, » λέγουσα καὶ γοομένη,

« bonus quidam caupo Xenocrates. »

— « Na! » anus refert.

« Quid vero tibi cum illo? » Cui Drosilla : « Mecum rogo
 « luc venias.

« Volo enim fieri certior an me insomni luserit error. »
 Annuit anus, et puellam comitem sumens viæ perduxit
 ad Xenocratis domum.

Tum stans ante januam, nam hic manere voluit puella,
 ad se nutu manus Callidemum vocat, Xenocratis filium.

Qui factus propior virginem ilico interrogat : « Quis es et
 « unde? pater quis tibi, quæ civitas? » Nam simul ut eam
 vidit, obstupuit tantæ qua pollebat formositatis admira-
 tionem.

Drosilla respondit ocyus : « Ne sit tibi cura inel, Cal-
 lideme.

« Dic tantum mihi, num intus ædium habitat juvenis
 « quidam, gente exterus, Charicles nomine, et insigni
 « forma. »

At ille amore captus tam eximie pulchritudinis, Char-
 ique propter puellam iratus, Drosillæ magnos creavit
 labores, dixitque se ne nomen quidem hujus unquam audi-
 visse, nescireque num sit in rerum natura Charicles quidam.

« Ecquid, Callideme, me gladio feriens non perimis? Cur
 « non me mittis in mare? Cur me infensa non jugulat
 « dextera? » exclamavit puella gemebunda ploransque.
 « Nam me amaris exiciens sermonibus hisce, dolorem
 « heu! non mediocrem animo intulisti. »

Cui Callideme : « Amisso licet Charicle, ne doleas,
 « gemasve puella; ne sis mæstior; ne vitæ mortem ante-
 « ponas.

« Multi enim apud nos viri sunt Charicle præstantiores,
 « quosque æmulo non sine livore amant virgines. »

Hæc ille.

Tum subridens (nam solet vel miser subito solvi risu,
 mixtis veluti risu et lacrymis) virgo respondit : « Qui, nate
 « Xenocrate, Callideme, pulchris qui meam incolunt urbem
 « juvenibus juvenes rustici possint esse pulchriores? Dolet
 « caput, Callideme, et nunc diutius tecum confabulari
 « nequeo. »

Interim Charicles, nulli dum notus, in Xenocratis domo
 levem dormiebat dormitionem, lassitudine oppressus nimia
 et dolore curisque.

Drosilla autem suspirans sedebat procul a Xenocratis
 domo, hasque inter gemitus fundebat voces : « O nate Jove,

« πού δὴ με τὴν τάλαιναν ἄξεις εἰσέτι
 « εὐρεῖν Χαρικλῆν; οὐ γὰρ ἐξ Ξενοκράτους·
 « ἢ φασμάτων παίζεις με πάντως ἐμφάσει;
 310 « Ἐχρῆν ἔπαρτήγειν σε δυσφορομένη·
 « ἔχρῆν ἀπαλλάσσειν με δυσπραγημάτων
 « καὶ τῶν ἐπαχθῶν καὶ μακρῶν στεναγμάτων·
 « ἔχρῆν ὀδηγεῖν πρὸς τὰ συμφέροντά με,
 « οὐ μὴν ἀνάγκας ταῖς ἀνάγκαις εἰσφέρειν,
 315 « ψευδοηγοροῦντα τῇ καθ' ἕνους ἐμφάσει.
 « Ἄλλ' εἰ θεὸς σὺ καὶ Διὸς γόνος πέλεις,
 « εἰ ζῆ Χαρικλῆς αὐθις ἐκδίδασκέ με·
 « καὶ γὰρ παραστάς τῇ πρὸ ταύτης ἐσπέρα,
 « καὶ ζῆν ἐδήλους, καὶ πρὸς αὐτοῦ τοῦ Χάγου
 320 « ἤλευθερωσθαι σὺν Κλεάνδρῳ τῷ ξένῳ,
 « καὶ δεξιῶσθαι πανδοχεῖ Ξενοκράτει.
 « Πρόσασμα γοῦν σὸν οὐκ ἀληθὲς εὐρέθη.
 « Καὶ νῦν, ἐπειδὴ μὴ Χαρικλῆς ἐνθάδε,
 « οὐδ' ἔστι μοι ζῶν, οὐδ' ἐλεύθερος μένει·
 325 « ἀλλ' ἢ προεξώχληκε τοῦ βίου ξίφει,
 « ἢ δεσμὰ τὸν τράχηλον αὐτοῦ συνθλίβει,
 « καὶ ζῆ πονηρὸν καὶ πανοίχτιστον βίον. »
 Ταύτης ἐπιστάς Καλλίδημος ἐγγύθεν
 ἐπηκροῶτο τῶν κατωδύνων λόγων,
 330 καὶ μὴ κατασχεῖν οἶός τ' ὦν, οὕτω λέγει·
 « Τὸ κάλλος ἡμᾶς ἐξελέγγει σου, κόρη,
 « ἄλόντας οἷς ἐφημεν ἔρβειν ἀθρόως.
 « Ἄλλ' ὁ τρισανόητος αὐτὸς ῥόμην
 « σαθροῖς λογισμοῖς ἄσχετος κάλλει μένειν,
 335 « ὁμιλιῶν ἄγευστος, ἀδαχὲς πόθου·
 « διέπτουον δὲ τῶν ἐρώντων τοὺς πόρους·
 « καὶ τοὺς γάμους σφῶν ὡς ἀπέστεργον πάλαι!
 « Νῦν δ' ἀλλὰ δούλος ἄθλιος κατεσχέθην,
 « ὀλοσχερῶς Ἐρωτι θητεύων βίᾳ·
 340 « ἄνθος δὲ τὸ πρὶν τὴν παρεῖαν φυγγάνει·
 « τοῦ βλέμματος δὲ σθένευταί μοι τὸ φλέγον
 « ἐκ θακρῶν ῥύακος ὡς ἐξ ὑδάτων.
 « Οὕτως ἐγὼ τὸ πάθος οὐκ ἔχω φέρειν·
 « καὶ τὴν Ὀμήρου μέμφομαι Καλλιόπην
 345 « εἰποῦσαν εἶναι κοσμικῶν πάντων κόρον,
 « καὶ φιλοτήτων, ἀκορέστων, ὡς κρίνω·
 « οὐ πλησμονὴν εἰσφέρειν ἔρωι,
 « κἂν ἡδονὴ τελοῖτο, κἂν κλύοιτό μοι.
 « Πρίψι τὸ λοιπὸν, ὡς ὁ γηράσας λόγος,
 350 « ἐν κινδύνοις ἀγκυραν αὐθις ἐσχάτην,
 « καὶ δεῦτερον πλοῦν πλεῦσομαι, (τί γὰρ πάθω;)
 « καὶ σοι προσείπω τῇ τε πᾶν φιλομένῃ·
 « (τροφὴν γὰρ οἶδα τὴν σιωπῆν τῆς νόσου).
 « Ὡ παῖσαν εὐτυχῶσα καλλόνῃς χάριν
 355 « καὶ πᾶν ἀκοντίζουσα καρδίας μέρος,
 « χεῖλος μὲν αὐχεῖς ἀπαλώτερον ῥόδου,
 « γλυκύτερον δὲ κηρίου σοι τὸ στόμα·
 « φίλημα δ' οὔν σὸν, ὡς μελίττης κεντρίον,
 « πικρὸν, θανατοῦν, φαρμακεῖον, ἀλγύνον.
 360 « Ὡς φαρμάκων σοι πληρῆς ἔστι τὸ στόμα,

« quæ me adhuc duces miseram in loca, ubi possim invenire Chariclem? Non est enim apud Xenocratem.

« An me insomniorum visu ludificas? Satius fuisset ferre te opem miseræ, meque a malis gravibusque ærumnis liberare, et ad ea ducere quæ mihi prodesse possent; non vero infortunia cumulare infortuniis, mendaci deludentem me per somnos imagine.

« At si deus es, Jovisque filius, doce me iterum an adhuc supersit Charicles.

« Hesternam enim vespera adstans cubanti, et ipsum vivere significasti, et ab ipso Chago cum Cleandro amico libertatem recepisse, nuncque esse cauponiis Xenocratis excerptum hospitio.

« Primum ergo oraculum mendax fuit repertum.

« Atque nunc, quoniam hinc Charicles abest, non est in vivis adhuc; non est liber: at vitam gladio perdidit, aut vincula ipsius collum premunt, vitamque degit infelicem et miserandam. »

At ipsi propius adstans Callidemus tristitia exaudivit verba, nec jam sui compos, in talia prorumpit: « Eximia hæc facies tua captum me, puella, fateri cogit illis illecebris quibus valere cunctis dixeram.

« Ah! me dementem, qui, debili fretus rationis auxilio, pulchritudinis vim effugere me posse rebar! A cœtibus abstinens, et cupidine vacuus, respuebam amantium labores; illorumque hymenæos quantum oderam, olim! At ecce jam non felix fio servus, totus invitatusque Amoris mancipium; pristinus flos genarum evanuit; extincta est oculorum flamma lacrymarum rivo, velut aquis inundantibus.

« Jamque impotens tam grave ferre malum, Homericam incuso Calliopen, dicentem omnium quæ sunt in natura rerum quamdam esse satietatem, nec non voluptatum, quæ tamen, puto, satietate carent.

« Fastidium, ut mihi quidem videtur, non parit Amor, vel si robustum plenumque potiar gaudium, vel si narratur tantum.

« Ultimam igitur, ut in veteri est proverbio, anchoram in tanto periculo jaciám, et alteram instituam navigationem (quid enim de me fiet?), teque mulierum dilectissimam alloquar: silentium quippe novi morbo esse alimentum.

« Quæ omnes sortita es formæ illecebras, et omnes vulneras pectoris partes, labia tibi sunt rosis molliora, osque favis dulcius.

« At oscula tua, ut apis stimulus, amara, letifera, venenata, pungentia.

« Quam est veneno refertum os tuum,

« κἄν ἐκτὸς ἤ μέλιτι συγκεχρωσμένον!
 « οὐ καὶ φίλημα τῆ δοκῆσει κερδάνας,
 « αἶ! αἶ! περιττὸν ἄχθος ἀντιλαμβάνω.
 « Τὸ στέρον ἀλγῶ· πάλλομαι τὴν καρδίαν·
 365 « ἀνατραπέεις ἕοικα σῶμα καὶ φρένας.
 « Οὐκ ἐκφύγη τις, κἄν δοκῆ πεφευγῆναι,
 « Ἔρωτα τὸν τύραννον ὄπλοτοξότην,
 « ἄχρις ἂν ἐν γῆ φῶς τε καὶ κάλλος μένη,
 « καὶ τῶν βροτῶν ὄμματα πρὸς τοῦτο βλέπη.
 370 « Ἔρωσι γὰρ αὐτὸς, ὁ θρασυῦς, ὁ τοξότης,
 « καλὸς θεὸς τις μυθοπλαστεῖται νέος,
 « καὶ τόξα πλουτεῖ καὶ φαρέτραν εἰσφέρει·
 « χαίρει τὰ πολλὰ τοιγαροῦν καὶ τοῖς νέοις.
 « ὅπου δὲ κάλλος, ἐκδιώκων προβάθει.
 375 « ἀναπτεροῖ τε καὶ φρένας καὶ καρδίαν·
 « οὐ φάρμακόν τις εὔρεν οὐδεὶς ἐν βίῳ,
 « εἰ μὴ περιπλοκὴν τε καὶ γλυκὺν γάμον.
 « Θεὸν βαρύν σε ὄαττον ἐγνώκειν, Ἔρωσι,
 « εὔρον ὄρυμῶνος θρέμμα, θηρίου γόνον.
 380 « Ὡς ἄγριος, καὶ προσχαρῆς δοκῶν ματαῖν!
 « Ἄκουε λοιπὸν, καὶ διδάσκου, καὶ σύνοες,
 « ἢ νῦν παρ' ἡμῖν μαργαρόστερος κόρη,
 « φύσει λαχούσα χρυσοδόστρυγον κόμην,
 « τὸ κῦμα, τὸν κλύδωνα, τὴν ζάλην ὄσσην.
 385 « Λαβεῖν σε πρὸς νοῦν ἱκετεύω τοὺς πάλαι
 « ἔρωτι συκραθέντας εἰς ψυχὴν μίαν·
 « συνεννόει μοι τοῖς προλοίοις τῶν πάλαι
 « τὸν Ἀρσάκης ἔρωτα πρὸς Θεαγένην,
 « τὸν Ἀρχεμάνους πρὸς Χαρίκλειαν πόθον·
 390 « κἄν, ὡς ἀσέμνους, οὐ λαβεῖν εἰς νοῦν θέλης,
 « τοὺς εἰς ἔρωτας σωφρονήσαντας σκόπει,
 « οὐς ὄρκος αὐτὸς ὁ προβαίνων ὡς δέον
 « ἀπείργεν αἰσχροῦ, καὶ προῆγεν ἐνδίκως
 « εἰς ἀσφαλῆ σύζευξιν ἐνόμου γάμου.
 395 « Οὐδὲν διοίσειν οἶδε πρὸς μέλην ἔρωσι·
 « πλὴν λίθος ἀμέθυτος ἢ Δρόσιλλά μοι.
 « Πρηστήριον πῦρ οἶδεν ἐντίκτειν ἔρωσι·
 « ἀλλ' Ἰνδικὴν λίθον σε παντάρθρην ἔχω,
 « καὶ φεύξεται με καὶ τὸ πῦρ φέροντά σε.
 400 « Πόνος μὲν ὁ τρύχων με πρὸς τὸ γῆς πλάτος
 « ὀρθαλμὸν αὐτὸν συκραθέλκει μοι, κόρη·
 « ὄψις δὲ τῶν σῶν ἀντανέλκει χαρίτων.
 « Οὐκ εὐσθενέεις μοι σωφρονεῖν βλέποντί σε,
 « καὶ συγχινοῦμαι μάλλον εἰς τὸ μὴ βλέπειν,
 405 « ὡς μήποτε φλόξ αὐξάνηται τοῦ πόθου
 « ὄλην ἔχουσα καὶ τροφὴν τὴν σὴν θεάν·
 « οὕτως ἄφυκτον τὴν σαγήνην τοῦ πόθου
 « ἐξ ὀμμάτων σῶν ἔσχεις εἰς ἐμὴν ἄγραν!
 « Ἀκχισματός σοι πλήρες αὐτὸ τὸ στόμα,
 410 « ἢ χεῖρ δὲ ναρχᾶ πρὸς τὸ σῶσαι συντόμως
 « τὸν ἀρπαγέντα τῆ σαγήνη τῆ ξένη.
 « Οὕτως τυραννεῖς ὄν κρεμῶμενον λάθης,
 « οὔτε πρὸς αὐτὴν γῆν ἐνεχθῆναι θέλεις,
 « οὔτε προσαρπαγέντα σώσεις αὐτίκα!

« etsi exterius sit melle circumlitum; cujus osculum
 « imaginatus, heu! ingens contra experior malum.

« Dolet mihi pectus; cor subsiliit; mens et corpus contur-
 « bari videntur.

« Nemo effugiet, quamvis se putet effugisse, Amorem
 « tyrannum sagittiferum; quamdiu In terris erunt lux et
 « pulchritudo, et huc vertentur hominum oculi.

« Audax enim Amor, sagittifer Amor, non immerito ju-
 « venis fingitur esse deus, arcu instructus et pharetra; idcir-
 « co plerumque cum juvenibus versari gaudet, et ubi est
 « pulchritudo, ibi statim, insequens illam, advolat, et mentem
 « animumque alis quasi sublimes erigit; nihilque remedii
 « ab ullo hominum fuit repertum unquam, nisi amplexus
 « et connubii voluptas.

« Amor, statim intellexi te deum esse crudelem; sensi te
 « nemorum esse alumnum, et belluae partum.

« Quam ferus es! quam mendaci subridens ore! Ausculta
 « igitur, et discite, atque animo percipe, puella, nova inter
 « nos civis, sinu ut uniones candidi candido, capillulis In-
 « centibus ut aurum nitidum, qui sint amoris fluctus, quanta
 « tempestas quantaque procella.

« Memineris, precor, illorum quos amor pristinum per
 « arum unanimi vinxit animi consortio; et, praeter antiquos
 « illos heroas, recordare quanto Arsace Theagenem, Archē-
 « manes Charicleam amore deperierint.

« Quos si ut impuriore respuis, illos cerne qui castis fla-
 « graverunt ignibus, quos sacramenti fides, licito sistens
 « tramite, a turpibus deterruit actis, et ad tutam legitimi
 « societatem hymenaei sancte perduxit.

« Neutiquam est ebrietati dissimilis amor; at mihi Dro-
 « silla loco sit amethysti lapidis: vastum parit incendium
 « amor; at te quasi pantarben mihi habeo lapidem Indicum,
 « et me vitabit ipsa incendii flamma te ferentem.

« Dolor qui tam vaste mea per viscera serpit, et me et
 « oculos ad terram trahit, puella; sed et me et illos tua re-
 « tro trahit pulchritudo.

« Te visa, jam sapere non valeo; et magis aveo te non
 « videre, ut nunquam crescant cupidinis ignes, ex adspectu
 « tuo capientes sibi nutrimentum; adeo inevitabilia desi-
 « derii retia ex oculis aptasti quibus sum impeditus! Dis-
 « simulationis os tuum blandæ plenum est; et manus tor-
 « pet languidior ad opem misero ferendam mira correpto
 « sagena.

« Adeo crucias quem cepisti tenesque suspensum, nec
 « in litus exponere nec raptum vis servare protinus!

415 « Ποίαν σοφίαν συγκινήσω, καὶ πόθεν
 « ἔρωτικὰς ἴγγας εὐρήσω, τάλαι!
 « ὡς ἂν σε πείσω καὶ παθεῖν ἀναγκάσω
 « ἔλκτῆροις ἴυξι καρδιοσπάρφοις;
 « Γυνὴ γὰρ εἴ σύ (γυνῶτι τὴν σαυτῆς φύσιν),
 420 « γυνὴ δὲ πασῶν τῶν καθ' ἡμᾶς καλλίων,
 « ὡς ἡ σελήνη τῶν προλόπων ἀστέρων,
 « τεράστιόν τι πλάσμα φύσεως ξένης,
 « ὑπερφυῖς τι χρῆμα θήλεος γένους.
 « Δίδου τὸ πᾶν· μὴ βάλλε τοῖς λόγοις μόνους·
 425 « ψυχῆς γὰρ ὡς εἰκοιεν ἐγκρύπτειν πάθος,
 « ἀρνητικὸὶς βάλλεις με λοιπὸν ἐν λόγοις.
 « Ἐχουσα δῆθεν εὐμένειαν μετρίαν,
 « ἐμοὶ προεῖπας, ὡς παρηνοχλημένη,
 « ἀλγεῖν κεφαλὴν πολλὰ δυσφορομένην,
 430 « σὲ τὴν κεφαλὴν τὴν ἐμοὶ φιλουμένην·
 « καὶ καινὸν οὐδὲν, ὧ Δρόσιλλα παρθένη.
 « Ἐλθοῦσα καὶ γὰρ εἰς ἄγνωστον χωρίον,
 « δῆμῳ τε πολλῶν ἐμφανισθεῖσα ξένων,
 « ἐπεσπάσω βάσκανον ὀφθαλμὸν τάχα·
 435 « πλὴν σήμερόν σε τὴν ἐμὴν νόσον θέλω
 « ἀπαλλαγῆναι τῆς ἐνοχλοῦσης νόσου·
 « ἀλλ' ἡ νόσος μοι καὶ πρὸς υγιάν δράμει,
 « ὡς μὴ καχεκτοίημεν ἀμφὺ δυσφόρος.
 « Δάφνις ὁ παῖς ἐκεῖνος ἀλλὰ καὶ Χλόη
 440 « τρισευτυχῶς συνῆψαν αὐτοὺς εἰς γάμον·
 « Δάφνις ἐκεῖνος ὁ γλυκὺς, ποιμὴν μόνον,
 « οὐ τῶν ἔρωτος ἀδαῆς τοξευμάτων,
 « φιλούμενος μὲν, ἀντιφιλῶν δὲ πλέον,
 « καὶ μηδὲν εἰδὼς τῶν ἐρώτων τι πλέον.
 445 « Τῇ παρθένω Χλόῃ γὰρ ἐκ τῶν σπαργάνων
 « ἔρωτικὸν συνῆπτο συμποίμην βρέφος.
 « Ταύτης ἐρῶν ἦν τῆς καλῆς Χλόης πάλαι,
 « Χλόης ἐκείνης τῆς ἀπλάστου παρθένου,
 « ἥς πῦρ μὲν ἦν τὸ βλέμμα τῷ νεανίᾳ,
 450 « λόγοι δὲ τόξα, καὶ περιπλοκαὶ βέλη.
 « Χρυσοῦν γένος πρὸς φίλτρον ἦν τὸ προφθάσαν·
 « δὲ γὰρ φιληθεῖς ἀντιφιλεῖ μερίζων·
 « οὐχ οἷόν ἐστι τοῦτο χάλκειον γένος·
 « φιλούμενον γὰρ ἀντιφιλεῖν οὐ θέλει.
 455 « ὦ τίς λόγος, τί πρᾶγμα, καὶ τίς ἡ φύσις,
 « ἡμᾶς τυραννεῖν τὰς ἐρώσας παρθένας
 « βληθείσας ἀντῆρωτι δακνοχαρδίῳ!
 « ἡ γὰρ πρὸς ἡμῶν οὐκ ἐρώσι παρθένοι;
 « ἐρῶσι, πλὴν γέμουσι τῶν ἀκκισμάτων·
 « φιλοῦσι, πλὴν τρύχουσι τοὺς φιλουμένους,
 460 « παιοῦσιν αὐτοῖς ἐκκρεμῆ τὴν καρδίαν,
 « τήκουσιν αἶ! αἶ! πρὸ χρόνου τὸ σαρκίον,
 « αὐτὴν ὀστειούουσι τὴν ψυχὴν μέσσην·
 « ὡς ἀγγόνη τὸ πρᾶγμα καὶ πέρας βίου
 « ἔρωτος εἰς τὸ πρᾶγμα δυσφορομένοις.
 465 « Βαβαί! πόσος παρῆλθε καιρὸς ἐν μέσῳ!
 « καὶ τὴν σιδηρᾶν οὐκ ἐπεισα καρδίαν.
 « Πῶς πολλοῦ προσηῆλον! ἀλλ' ἡ παρθένας

« Quibus utar artibus, quæ amatoria, miser! inveniam
 « incantamenta, te ut persuadeam, et amare vicissim cogam
 « precum illecebris, quæ trahunt ac mutant animos?
 « Mulier enim es, at qualis nosce, mulier inter omnes quæ
 « nunc sunt forma præstans mulieres, velut inter ignes
 « luna ceteros; mirum naturæ opus eximiae, foeminæ
 « exemplar quo vincitur natura.

« Nihil non da mihi; ne verbis vulneres me tantum.

« Quum sit enim placitum tibi animi celare affectus, ideo
 « me alloqueris neganti similis.

« Videlicet non sine quadam benignitatis significatione,
 « mihi modo dixisti, velut obturbata, te varias ob mole-
 « stias dolere caput, caput istud mihi carissimum: nec
 « mirum, Drosilla.

« Nam ignotum ingressa pagum, et a copioso visa exte-
 « roque populo, fascinantem forsitan in te traxisti oculum.
 « Ceterum volo te, quæ inens es morbus, molesto hodie
 « liberarier morbo.

« Sed et meus morbus ad sanitatem vertat, ne simul
 « ambo misere ærotemus.

« Daphnis puer ille, et Chloe felici juncti sunt alter al-
 « teri hymenæo; suavis ille Daphnis, pastor tantum, nec
 « Amoris expers sagittarum, amatus quidem, sed et ipse
 « ardentius redamans, nihilque doctus aliud, præter amo-
 « rem.

« Cunis ex ipsis Chloæ virgini socius pascendi pecoris
 « fuerat datus, puer amori proclivior.

« Ardebat dudum pulchram Chloen, virginem simplicis-
 « simam, cujus oculi juveni ignis erant; sermones, arcus;
 « amplexus, jacula.

« Aureum fuit in amando pristinum genus; qui enim
 « amabatur, amabat ipse magis.

« Quam dispar æreum hoc sæculum! nam qui amatur,
 « amare ipse recusat.

« Ah! ubi ratio? natura ubi? quid hoc rei est, vexari
 « nos cruciarique a puellis quæ nos amant, mutuo pectus
 « sauciæ philtro? Nonne et a nobis ipsi virgines amant?
 « Amant, sed plene sunt dissimulationis; diligunt, sed
 « vexant quos diligunt; suspensam tenent eorum mentem;
 « ante tempus heu! corpusculum enecant; ipsamque me-
 « diam transadigunt animam.

Res vertit ad restim mortemque, iis qui sunt in amore
 « non felices.

« Babæ! Quantum jam temporis effluxit, et ferream
 « non incurvavi mentem! Quam sæpe ad eam adii! Sed
 « virgo

« ἡ σκληροπετρόστερνος οὐκ ἔνευσέ μοι.
 « Ἀπόλλυμαι δειλαιος, οἴχομαι τάλας,
 470 « εἰ μὴδὲ ταῦτα σὴν μαλάξει καρδίαν·
 « Ἴηρουσ ἐρῶν Λεάνδρος δὲ τλήμων πάλαι
 « οἴμοι! θαλασσόπνικτος εὐρέθη νέκυς,
 « φεῦ τοῦ λύχνου σθεσθέντος ἐκ τῶν ἀνέμων!
 « Ἀβυδος οἶδε ταῦτα καὶ Σηστός πόλις·
 475 « πλὴν ἀλλὰ καὶ θάλασσαν εὐρηκῶς τάφον,
 « σύντυμβον αὐτὴν ἔσχε τὴν ἐρωμένην
 « ἐκ τεύχεος βίψασαν αὐτὴν εἰς ὕδωρ·
 « οὐς γὰρ πόθος συνῆψεν εἰς συζυγίαν
 « τούτους ἐκείνος ἦξεν εἰς συντυμβίαν.
 480 « Δυστυχὲς ἦν ἐκεῖνο τέρμα τοῦ βίου·
 « ὡς ὄλιον κατ' ἄλλον εὐρέθη τρόπον!
 « συντυμβίαν γὰρ ἔσχεν ἰσοψυχία,
 « ἐν φίλτρον, ἐν νόημα σωματίων δύο.
 « Ὡ πνεύματος σθέσαντος ἀκτίνας δύο!
 485 « ἔσβεστο λύχνος, καὶ συνεσθέσθη πόθος.
 « Ὡ πνεύματος βίψαντος ἀστέρας δύο,
 « Ἴηρω τε καὶ Λεάνδρον ἐν βυθῷ μέσῳ!
 « ὑπέρχεται μοι σπλάγγνα τῆς μνήμης πόνος·
 « φλογίζεται μοι στέρνα πυρὶ τοῦ πόθου.
 490 « Οὕτω μὲν οὖν ἐκείνος· ἀλλ' ἐγὼ τάλας
 « οὐ νυκτομαχῶν, οὐ θαλάσση προσπλέων,
 « ἀποπνιγῆναι κινδυνεύων, φιλάτη,
 « ἐκ τῆς κατασχούσης με τοῦ πόθου ζάλης,
 « εἰ μὴ φθάσης σὺ δοῦσα δεξιάν φίλην.
 495 « Σκόπει τὸ βεχθὲν, ἐννοεῖ μοι τὸν πόθον.
 « Εὐ οἶδας ὡς γέννημα τοῦ πόθου πόνος.
 « ἐμοὶ πύλας ἀνοίγε τῆς σῆς καρδίας,
 « καταστοροῦσα τὸν κλύδωνα τοῦ πόθου,
 « καὶ τὸν θαλασσόπλαγκτον ἤδη προσδέχου
 500 « σαῖς ἀγκάλαις δῆπουθεν, ὡς ἐν λιμένι.
πολὺ.....
 « οὐκ ἀγνοεῖς γὰρ ὡς περίφημος πάλαι
 « ἐρῶν ἐκείνης τῆς Γαλατείας Κύκλωψ
 « προσεῖλκεν ἀπειθοῦσαν αὐτὴν τὴν κόρην·
 505 « τὸ λάσιον γὰρ ἐβδελύττετο πλέον,
 « φυγοῦσα τὸν φιλοῦντα· πλὴν ἔστεργέ μοι,
 « μήλοισι μόνοις βάλλουσα μικροῖς τὸν μέγαν.
 « Ὅμως ἐκεῖνος ἀνθυπισχνεῖτο ξένα·
 « ποθῶν γὰρ αὐτὴν, εἰς τὸ πῦρ βαλεῖν ἔφη
 510 « καὶ χεῖρας αὐτοῦ, καὶ πόδας, καὶ κοιλίαν,
 « ὡς ἐκτεφρῶσαι τὴν λασιώδη τρίχα,
 « εἰ δυνατὸν δὲ καὶ μέσῃ τὴν καρδίαν,
 « εἰ ποῦ δοκεῖ καὶ τοῦτο τῆς ποθυμένης,
 « κακείνον ὄνπερ εἶχεν εἰς τὸ φῶς ἔνα
 515 « ὀφθαλμὸν εὐρύν, κυκλοσύνθετον, μέγαν,
 « οὕτως ἐρῶν προῆκεν. Ἐξελιπάρει
 « εἰς ἀντρον ἐλθεῖν τὴν Γαλατεῖαν Κύκλωψ,
 « ὅπου νέους ἔφασκε νεβροῦς ἐκτρέφειν
 « γαύρους τε μόσχους, ἄρνας, ἀλλας ἀγέλας,
 520 « κύνας τε πολλὰς, ἀγρίας, λυκοκτόνους·
 « καὶ γλυκερὰς ἔφασκεν ἀμπέλους ἔχειν,

corde duro saxeo mihi non adnuit.

« Infelix perii, perii miser, si nec ista tuum emol-
 « lient animum : Leander olim infelix Heronem ardens,
 « hei mihi ! marino jacuit oppressus fluctu, quum vento-
 « rum vis facem heu ! restinxisset.

« Abydus hæc novit, Sestusque civitas.

« Leandro quidem fuit mare pro sepulcro, at consortem
 « sepulcri dilectam puellam habuit, quæ se in undas præ-
 « cipitem turre dedit.

« Quos enim amor communi junxerat vinculo, eosdem
 « idem communi sepelivit loco.

« Infelix quidem fuit vitæ iste finis ; quam felix, alio si
 « æstimetur modo.

« Uno enim inclusa sunt sepulcro duorum corporum
 « anima una, umus amor, mens una.

« Proh ventum duos exstinguentem radios ! Exstincti
 « lychnus amorque simul.

« Proh ventum sidera dejicientem duo, Heronem Lean-
 « drumque mediam penitus in undam.

« Crudelis præcordia subit recordatio ; desiderii flamma
 « meum incendit pectus.

« Itaque sic ille interit.

« Ast ego miser non decertans tenebris, non tumentis
 « luctans pelago, in periculum, dulcis amica, venio ne
 « præfocet animæ viam atrox qua premor hiems cupidinis,
 « ni benignam mihi tendas dexteram.

« Quod est actum reputa ; cum mente tua amorem quan-
 « tus sit meum considera.

« Apprime scis ex amore nasci dolcrem.

« Cordis tui resera mihi fores, insanam desiderii sternens
 « procellam, ac me alto jactatum tuas intra ulnas tan-
 « dem recipe tranquillo velut in portu.

« Non ignoras enim arte qua famosus olim ille Cyclops·
 « ardens in Galatea, rebellem adtraxit ad se nympham. Ni-
 « miam enim villositatem corporis aversabatur, amatorem
 « devitans ; altamen amabat, quippe quæ tantum malis
 « parvulis petebat Cyclopem.

« At ille pollicitus est mira sane ; amoris enim percitus
 « cæstro dixit se crematurum et brachia, cruraque ven-
 « tremque, ut villorum adureret silvam, ipsumque cor
 « medium, sit modo id possibile, placeatque amata vir-
 « gini ; atque illum etiam quo utebatur unico lucis ministro,
 « oculum latum rotundum, vastum ; tantos in amando
 « progressus habebat.

« Rogabat Galateam Cyclops ut in antrum veniret, ubi
 « nutrire se dicebat parvos hinnulos, lascivosque vitulos,
 « agnos, pecudes alias, canesque multas silvaticas, lupi-
 « cidias ; ac dulces habere se dicebat vites,

« καὶ τυρὸν ἐν χειμῶνι καὶ καιρῷ θέρους,
 « γαυλούς τε τοῦ γάλακτος ἐκκεχυμένους,
 « σμήνη μελιττῶν ὑπὲρ ἐξηκοντάδα,
 525 « καὶ κισσύβια τεχνικῶς γεγλυμμένα,
 « καὶ δορκάδων ἄμετρα δερμάτων σκύτη.
 « Τούτοις ἔθελε τὴν Γαλάτειαν Κύκλωψ
 « ἄδων μελιχρὸν, τῇ θαλάσῃ προσβλέπων,
 « σύριγγα πρὸς τὸ χεῖλος εὐτεχνον φέρων·
 530 « τούτοις ἔθελε, καὶ προσεξελιπάρει
 « ὡς ἀνθελιοτο τὴν ἐς ἄντρον ἐστίαν,
 « χαίρειν ἀφείσα τὸν θαλάττιον βίον.
 « Σὺ δ' οὔτε νεύεις, οὔτε μηνύεις λόγον,
 « ἀλλ' οὐδὲ προσπαίζοντι συμπαίζειν θέλεις.
 535 « Οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ μῆλον, οὐ γλυκὺς γέλως
 « ὅποιος ἦν τὰ πρῶτα τῆς Νηρηίδος·
 « τὸ μεδίαιμα προσδοκᾷς δέ μοι μέγα
 « χάρισμα πολλῶν ἀντιιδόναί λόγων.
 « Ὡς εὐχαριστῶ τοῦ χαρίσματος, κόρη!
 540 « πένης κόραξ γὰρ, ὡς ὁ δημώδης λόγος,
 « οὔσης ἀνάγκης, συμπορίζεται τάλας
 « κἄν ἐκ δυσόσμων τὴν τροφὴν ἐντοσθίων.
 « Σύννευσον ἐνδον ἀμφὶ τὸν ζητοῦντά σε,
 « ὅφει δὲ πάντως καὶ περιφήμου πλέον
 545 « Κύκλωπος ἄδρὸν Καλλιδήμον ἐν βίῳ.
 « Ξενοκράτης πρῶτιστος ἐν τῷ χωρίῳ·
 « ὁ Καλλιδήμος οὐκ ἀχαρὶς τὴν θέαν,
 « τῶν εὐγενῶν εἷς ἐστὶ καὶ τῶν εὐπόρων.
 « ὧ συζυγεῖσαν οὐ μετὰ μελος λάβη
 550 « τὴν ἐν γυναιξὶ σε Δρόσιλλαν κοσμίαν.
 « Βούλει καθιστῶ δῆλα τῷ Ξενοκράτει;
 « καὶ Καλλιδήμου καὶ Δροσίλλης τοὺς γάμους
 « λαμπροῖς ἑορτάσειε παστοπηγίοις.
 « Τί μεδιᾷς, νεύουσα πρὸς γῆν, ἡσύχως,
 555 « ἰὼ γραῦς ἀγαθῆ, γραῦς καλῆ, γραῦς κοσμία;
 « μέτελθε καὶ σὺ τὴν ἀκαμπῆ ψαρθένον,
 « καὶ Καλλιδήμου μισθὸν ἐκλήψη μέγαν. »
 Τούτοις ἐνησμένειεν ὁ Ξενοκράτους·
 ἡ γραῦς δὲ μικρὰν ἐγκοπήν ποιοῦμένη
 560 τῆς Καλλιδήμου λαλιᾶς πρὸς τὴν κόρην,
 « Εἰ καὶ Δρόσιλλα μὴ πλανᾶται τῷ βλέπειν, »
 ἔφασκε, « Καλλιδήμε, παῖ Ξενοκράτους,
 « οὐκ ἄλλον εἰς γῆν ὄφεται σου καλλίω. »
 Ἄλλ' οὗτος ἀντέφασκε τῇ κόρῃ πάλιν·
 565 « ὑπερβαλλόντως ἡδύνεις ὀρωμένην,
 « ἀνεκλαλήτως ἀγλύνεις κεκρυμμένην.
 « Λειμῶν χαριτόδρυτος εὐρέθης μόνη·
 « δοκεῖς δὲ θριγκοὺς πολλαχού συνεισφέρειν.
 « Καὶ νῦν ἡμερτῆ σὺ τρυγᾷσθαί μοι, κόρη,
 570 « ὡς ἀχροπρέμων ἀναδενδροκαρπίας·
 « ἀνοιξον οὖν μοι τὰς θύρας τοῦ κηπίου,
 « καὶ δὸς φαγέσθαι καὶ κορεσθῆναι μόλις.
 « Τίς ἦν ἐκεῖνος τῶν χαμαὶ κινουμένων
 « χαλκευτικῆς ἐμπειρος, δὲ λαθῶν φλόγα,
 575 « Ἡφαιστικὴν κάμινον ἐκκαύσας νέαν,

« et caseum hiberno aestivoque tempore, et mulctras
 « lacte diffluentes, et apum examina plusquam sexaginta,
 « ac pocula artificiose cœlata, silvestriumque caprarum
 « pelles immensas.

« Talibus demulcebat Galateam dictis Cyclops mellita
 « verbis, canens, adspectans pontum, pulchramque fistu-
 « lam adplicans labiis.

« Talibus demulcebat verbis, supplexque rogabat ut an-
 « tri hospitium acciperet, vitæque marinæ longum vale
 « diceret.

« Tu vero nec annuis, nec verbo dignaris, nec ludenti
 « vis concludere.

« Nec pomum jacies, nec dulce rides, ut primum Nereis;
 « sed quum vix subrisisti, magnum te putas mihi dedisse
 « munus pro tot meis sermonum blandimentis.

« Quam grato hoc animo munus accipio, puella! Pau-
 « per enim corvus, ut est in proverbio, magna pressus
 « necessitate, sibi victum miser vel ex graveolentibus petit
 « visceribus.

« Ingredere domum amantis qui te quærit, videbisque
 « Callidemum ipso illo decantato Cyclope opulentum ma-
 « gis.

« Xenocrates hosce inter paganos primas agit; Calli-
 « demi non illepida facies, et unus est e nobilium divi-
 « tumque grege.

« Illi nupsisse non pœnitebit te, Drosilla, quæ es inter
 « feminas eximia.

« Vis me rem aperire Xenocrati? Callidemi et Drosillæ
 « nuptias splendidis celebraret festis.

« Quid subrides leniter, oculis ad terram depressis, ani-
 « cula probissima, bellula, ornatissima? Oppugna mecum
 « rigidam virginem, et non mediocrem a Callidemo mer-
 « cedem accipies. »

Talibus se probare virgini tentabat Xenocratis filius.

Tum anus parvam faciens longæ Callidemi sermocina-
 tioni pausam,

« Si Drosillæ non errant oculi, nullum » inquit « in
 « orbe toto te pulchriorem, Callideme Xenocrate nate, ju-
 « venem videbit »

At ille rursus directæ ad puellam oratione : « Incredibili
 « me, quum te video, afficis gaudio; mœrore, quum vultum
 « occultas.

« Pratum gratis luxurians una quæ fores reperta fuisti;
 « sed undique quasi maceris vallare te videris.

« Et nunc cupio te vendemiare, puella, vitis veluti
 « fructus arbori conjunctæ maritæ.

« Aperi igitur mihi portas hortuli, ac sinas me edere et
 « satiari tandem.

« Quis mortalium humi reptantium, fabrilis peritus ar-
 « tis, sumto igne, novumque accendens Vulcanium cami-
 « num,

α καὶ τῆ πυράγρα καρδίαν συναρπάσας,
 α ἔδειξε χαλκῆν θείς μέσον τῶν ἀνθρώκων;
 α Τίς ἦν ὁ βιάσας, ὁ στομώσας εἰς φλόγα
 α τὴν καρδίαν σου τὴν ἀπεσκληρυμμένην;
 580 α Ὡ τῶν ἐκείνου δακτύλων δυστεκτόνων!
 α Φεῦ ἐργοχειρῶν ἀθλίων δυσδαιμόνων!
 α Ὡ δεξιᾶς μοι τεκτονευσάσης βάρη,
 α χαλκευσάσης σὰ στέρνα καὶ τὴν καρδίαν!
 α Τολμηρὸς ἦν ἐκεῖνος, ὡς Κύκλωψ νέος,
 585 α βαρὺς, βριαρὸς, αἱματωπὸς, παμφάγος,
 α θς εἰς ἐμὴν δειλαίου ἀνθρώπων μόνος
 α πολλὴν ὀδύνην ἐξεχαλούργησέ σε.
 α Τίς τὸν θανόντα ζῶντα δεικνύειν ἔχει;
 α Τίς τὸν πίνοντα κόνδου δηλητηρίου
 590 α ὠδῆς μετασχεῖν φασὶ κηλητηρίου;
 α Ὅρα νεκρὸν τὸν ζῶντα. Καὶ τί τὸ πλεόν;
 α οὕτως ἀπηνήνω με τὸν φιλοῦντά σε!
 α Τῆς καρδίας σου τῆς λιθοστερεμνίου!
 α Ἔρωσ, Ἔρωσ δεῖλαιε, πῦρ πνέων Ἔρωσ,
 595 α ὡς ἀνθρακὲς με φεῦ! τὰ πικρά σου βέλη
 α καίουσιν· αἶ! αἶ! μὴ τὸ τόξον πῦρ φέρει;
 α Φέρει μὲν ὄντως. Ἄλλὰ τί δράσειν ἔχεις;
 α οὐδ' Ἑρακλῆς πρὸς δύο, δημώδης λόγος·
 α πρὸς τρεῖς δὲ σὺ Χάριτας ἀδροδακτύλους,
 600 α ὅα βραχὺς παῖς, ἀντιπράττειν οὐκ ἔχων,
 α ἐκείθεν ἔνθεν ἐκδραμῶν κατεσχέθης·
 α καὶ, δοῦλος ὅα, τληπαθεῖς καὶ προσμένεις·
 α κἂν καὶ πετερύσῃ πανταχοῦ γῆς ἐκτρέχων,
 α ὄπου τὸ κάλλος ἐκτελεῖς ὑπουργίαν,
 605 α αἱ Χάριτες τὸ τόξον ἐκτείνουσί σοι·
 α τὸν σφῶν ἐκείναι δοῦλον ὀπλίζουσί σε,
 α τὸν δραπέτην ἔχουσι πιστὸν οἰκέτην,
 α τὸν φυγάδα βλέπουσι προσμένοντά σε.
 α Ὄς ἠγρίωσαι, κἂν γλυκὺ γελᾷς, Ἔρωσ!
 610 α ἄφουκα δεσμὰ συγκροτοῦντά σε βλέπτει.
 α Ὄς ἐξεμάνης, κἂν δοκῆς παίζειν ὀθειν!
 α Ἔχων δὲ χεῖρας εἰς τὸ βάλλειν εὐτόνους,
 α πλήττεις ἀφειδῶς· οὐ γὰρ ἡ τεχοῦσά σε
 α τῆς σῆς διέδρα τοξικῆς τὰ κεντρία.
 615 α Τὴν Νιόβην κλαίουσαν ἀγροϊκὸς βλέπων,
 α Ὡ! πῶς βρέει δάκρυον, εἶπε, καὶ λίθος!
 α ἡμᾶς δὲ σὸς νῦν ἔμπνοος ὁ λίθος, κόρη,
 α οὐδὲ βραχὺ στένοντας οἰκτεῖρειν θέλει.
 α Ὡς ἐν σκοπῇ μοι τόξον ὤφθης ἀθρόον,
 620 α ὑπερφερῆς σὺ παρθένων ἐγγυριῶν.
 α Τοῦ σοῦ δὲ κάλλους ἂν συνέστηχε κρίσις,
 α ἡ Κύπρις οὐκ ἔτυχε πρωτείου πάλιν,
 α κἂν ὁ κριτῆς ἐκεῖνος ἦν ὧδε κρίνων
 α ἐρωτοληπτος ξανθοδόστρυχος Πάρις.
 625 α Σοὶ μαλθακὸν φιλῆμα, πλέγμα βοστρύχων,
 α ἡ τῶν μελῶν σου συμπλοκή, τὰ πάντα σοι·
 α ψυχὴ δ' ἀπειθῆς καὶ νοητὸς ἀδάμης.
 α Μέσον κακοῦμαι Παφίης καὶ Παλλάδος·
 α τίς Ἐαντάλειον δίψας ἰσχύει φέρειν;

« cor tuum, arreptum forcipe, aereum conflavit me-
 « diis impositum prunis? Quis tinxit, et in flammis aciem
 « cordi tuo fecit durissimo? O digitos hominis male artifi-
 « ces! O manuum malum opus et detestandum! O dextram
 « quae mihi dolores conflavit, et pectus corque tuum aere
 « fabricata est! Audax ille fuit, novus veluti Cyclops,
 « gravis, robustus, sanguineis oculis faucibusque edacis-
 « simis, qui te unus in meum infelicis dolorem nimium
 « ex aere informavit.

Quis funus ostendere potest nefunus? Quis illum ad can-
 « tus invitare potest amœnos, qui poculum hausit letife-
 « rum? Vide mortuum qui vivit.

« Sed quid ex malls lucror? Adeo respuis me amantem tui!
 « Oh! cor saxis durius! Amor, tristis Amor, Amor qui spi-
 « ras ignem, ardeutes veluti prunae heu! amara tela adu-
 « runt me tua.

« Ha! ha! num arcus ignem mittit? utique mittit.
 « Sed quid facies? Nec ipse Hercules, ut est in prover-
 « bio, adversus duos valet; et tu, ut pote parvulus puer,
 « tres adversus Gratias validis praeditas manibus non ha-
 « bens qui resistas, hinc inde cursitans licet, prehensus es
 « tamen, et, veluti servus, ingemis, manes; ac si per
 « totum evolaveris orbem, ubicumque adest pulchritudo,
 « servili fingeris ministerio; et Gratiae arcum tibi tendunt;
 « te suum sibi servum armant; te, fugitivum quamvis,
 « fidum sibi habent ministrum; et qui aufugeris jam te
 « manentem cernunt.

« Quam es torvus saevusque, Amor, vel quam dulce
 « rides! Video te inevitabilia constantem vincula.

« Quam es furiosus, vel quam ludere velle videris! Tibi
 « sunt manus usque ad feriendum promptae, ferisque immu-
 « sericorditer.

« Etenim nec parens a telis fuit immunis ipsa tuis.
 « Rusticus conspecta Niobes lacrymantis imagine: Oh!
 « qui ipsa, inquit, lacrymas manant marmora! Vivum
 « vero tuum marmor, puella, ne pauxillum quidem nobis
 « lugentibus tribuit misericordiae.

« Tibi sui densae scopus sagittationis, o virgo virginibus
 « hic loci habitantibus longe praestantior.

« Si tuae foret iudicium pulchritudinis, Cypris non ite-
 « rum potiretur praemio, quamvis sederet iudex ille, flava
 « Paris decorus coma et amore captus.

« Tenera das oscula; teneri sunt cincinnorum orbiculi;
 « tenera membrorum compages; quid libet in te tenerum
 « est, praeter animum flecti nescium, et vere incorporeum
 « adamanta.

« Medius torqueor Paphiam inter et Minervam: quis
 « Tantalaeam ferre possit hanc sitim?

630 « Καὶ τοῦ Διὸς δὲ νῦν κατήγορος μένω
 « ὡς ἀνεράστου, μὴ καταβεβλημένου
 « πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς εὐπρεπεστέραν κόρην
 « Λήδας, Δανάης, Γανυμήδους, Εὐρώπης.
 « Σοὶ καὶ βυτίς μολοῦσα τῷ χρόνῳ μόλις
 635 « ἤβης ὁποῦ πρόκριτος, ὡς ἐγὼ κρίνω·
 « σὸν φθινόπωρον κρεῖττον (ἢ ποῖος λόγος;))
 « ἔαρος ἄλλης, σὸς δὲ χειμῶν καλλίων
 « ὁπωροφυῶς εὐκραοῦς ἄλλου θέρους.
 « Ἄλλ' ἐκδυθείης μέχρις αὐτοῦ σαρκίου,
 640 « καὶ γυμνὰ γυμνοῖς ἐμπελάσσεις μέλη·
 « ἐμοὶ δοκεῖ γὰρ καὶ τὸ λεπτόν σου φάρος
 « τεῖχος Σεμιράμιδος· ὡς γένοιτό μοι! »
 Τοσαῦτα λέξας εἰς τὸν οἶκον ἐστράφη,
 τὴν γραῦν ὁπαδὸν λιπαρῶν ἐκ νευμάτων
 645 ὡς τὴν κόρην πείσειεν ἐνδεδυκέαι·
 ἢ καὶ λαβοῦσα τὴν κόρην οἰδοιπόρει·
 ἢ νύξ γὰρ ἠνάγκαζεν ἀνθυποστρέφειν.
 Ὁ γοῦν Χαρικλῆς ἐν Ξενοκράτους μένων,
 πρὸς ὄρθρον ἀντέφασκε ταῖς χελιδόσι·
 650 « Πᾶσαν μὲν ἤδη νύκτα γρηγορῶν μένω·
 « εἰ δ' ὄρθρος ἤξει μικρὸν ὕπνον ἐγγχείν
 « χελιδόνες τρύζουσιν, οὐκ ἐῴσ'ι με.
 « Πάου, κακῶν κάκιστον ὄρνέων γένος.
 « Οὐκ αὐτὸς ἐξέκοφα, μίξωας φόβῳ,
 655 « τὴν Φιλομήλας γλῶτταν, ὡς μὴ τι φράσαι.
 « Ἄλλ' εἰς τραχείαν καὶ στυννὴν ἐρημίαν
 « τὴν Ἴτυος ναὶ συμφορὰν θρηνεῖτέ μοι,
 « ὡς μικρὸν ὑπνώττοιμι· καὶ κοιμημένῳ
 « ὄνειρος ἦχοι, χερσὶ τῆς ποθουμένης
 660 « ἴσως με τὸν ποθοῦντα συμπλέκειν θέλων.
 « Τίθωνέ, γηρᾶς· τὴν γὰρ Ἥῳ, τὴν φίλην
 « σὴν εὐνέτιν, ἤλασας ἐκ τοῦ σοῦ λέγους. »
 Ὡ καὶ πρὸς ὕπνον αὐθις ἐκνενευκότη
 καὶ καλλίμορφος Διόνυσος ἐγγίσας,
 665 ὀηλοῦ μένειν Δρόσιλλαν ἐν τῷ χωρίῳ
 εἰς τὸ γραδὸς δόμημα τῆς Μαρυλλίδος,
 καὶ τῆσδε συζήτησιν αὐτῷ προτρέπει.

BIBAIION EBΔOMON.

Ἦδη μὲν ὄρθρος καὶ κροκόχρωος ἡμέρα,
 καὶ φῶς ἔναργές πανταχοῦ κεχυμένον
 ἐκ τοῦ μεγίστου καὶ διαυγοῦς ἀστέρος
 ἐξ ὠκεανοῦ προσβαλόντος τῇ κτίσει,
 5 ὡς ἡ σοφὴ ποίησις ἤδιστα γράφει,
 σύμμετρα θερμαίνοντος ἐξ ὑψωμάτων
 ὄρῳν κορυφᾶς καὶ δασυσκίους πόδας
 εἰς εὐγονον βλάστημα καὶ τέρψιν βίου·
 ἀνίσταται δὲ καὶ Χαρικλῆς ἐξ ὕπνου,
 10 πλήρης χαρᾶς, πλήρης δὲ καὶ θυμηδίας·
 καὶ τοῦ δόμου πρόεισι τοῦ Ξενοκράτους,
 λαβὼν μετ' αὐτοῦ καὶ Κλέανδρον τὸν φίλον.

« Et nunc Jovem incuso; qui nesciat quid sit amor,
 « quum in terras ad puellam non descendat præceps, Leda
 « gratiorem unam, Danae, Ganymede, Europeque.

« Accedens etiam ruga vix tandem tibi, succo, iudice
 « me, præstabit juventæ; autumnusque tuus melior erit
 « (vel proportio quatis?) vere alius, hyemsque tna pul-
 « chrior alius fructifera temperataque æstate.

« Sed denudator, quæso, adusque cuticulam, et nuda
 « nudis membra membris conseras; etenim leve hoc tuum
 « amiculum mihi Semiramidis murus esse videtur.
 « Atque utinam ista fiant. »

His dictis, domum reversus est, anum puellæ assecclam
 nutibus rogans supplicibus ut puellam intrare persuaderet.
 At illa, sumta puellæ manu, incedebat; nox enim re-
 ditum jubebat.

Charicles autem apud Xenocratem divotens, diluculo
 hirundinibus dicebat: « Tota jam vigilo nocte: si autem
 « aurora adveniens brevem oculis infundit somnum, en
 « hirundines dormire me non sinunt tinnientes.

« Desinite malarum maxime malum genus avium.
 « Ferro non abstuli Philomelæ linguam, metu ne ince-
 « stos proderet concubitus.
 « Abite ergo in asperas tristisque solitudines, absumti
 « fata gementes Ityli, ut pauillum dormiam, adsitque
 « dormienti somnium, quod me forsant amatae amantem
 « puellæ implicabit ulnis.

« Tithone, longo quia grandior ævo, Auroram tuam, ca-
 « ram tuam conjugem, e lecto exturbasti. »

Charicli se rursus somno tradenti pulcher adstitit
 Bacchus, significans Drosillam in pago apud anum Maryl-
 lida degere; eumque ad quærendum puellam excitat.

LIBER SEPTIMUS.

Jam mane erat, auroraque fulgebat crocea, et lumen
 clarissimum ubique ex maximo diffundebatur splendido-
 que astro, quod, relictis oceani fluentis, mundo illucescebat
 (ut illud amœnis docta poesis depingit coloribus), et tepido
 recreabat calore cœli et convexis montium cacumina um-
 brososque pedes, unde vernant omnia, sitque vita jucun-
 dior: quum e somno surrexit Charicles lætitiæ plenus
 animoque gaudente, ac domo Xenocratis egressus est, as-
 sumto amico Cleandro in societatem viæ.

Ἡ γραῦς δὲ λοιπὸν θακρῦοῦσαν ὀρθρόθεν
 παρηγορεῖσθαι τὴν κόρην πειρωμένην,
 15 ἔφρασκε· « Δεῦρο, τέκνον, ἐξάγγελέ μοι·
 « πόθεν, τίνας σὺ, καὶ πατρὶς τίς καὶ πόλις,
 « τίς δὲ Χαρικλῆν ἐγκαλουμένη στένεις;
 « Πενθεῖς δ' ἀγεννώεις, καὶ στενάζεις ἀφρόνως,
 « τὸν Καλλίδημου γάμον οὐ δεδεγμένη,
 20 « ὅς ὑπὲρ ἄλλους τοὺς κατοίκους ἐνούαδε
 « ὠραῖός ἐστι καὶ τέθληε χρυσίω.
 « Οὐκ εὖγε ποιεῖς, ὦ πένησσα καὶ ξένη,
 « εἰ Καλλίδημον εὐγενῆ νεανίαν
 « οὐκ ἄξιόν σοι συμμιγῆναι νῦν κρίνεις. »
 25 Ἴης δὲ Δροσίλλης τοῦ λαλεῖν ἀπηργμένης,
 « Μαθεῖν ἐπεὶ ζητεῖς με, μήτηρ, τὴν ξένην
 « τὰ κατ' ἐμαυτὴν καὶ τὰ τοῦ Χαρικλέος· »
 ἤκουσεν ὁ Κλέανδρος· ἔστη τοῦ δρόμου·
 ἡ γὰρ Χαρικλοῦς κλησὶς ἔσχε τὸν νέον
 30· ἐμπροσθεν ἐκτρέγοντα τοῦ Χαρικλέος·
 καὶ « Δός, Χαρίκλεις, τῆς χαρῆς τὰς ἐγγύας
 « ἐμοὶ Κλεάνδρῳ συνταλαιπωροῦντί σοι, »
 στραφεὶς πρὸς αὐτὸν φησὶ τὸν Χαρικλέα,
 ὃν καὶ κατεξέπληξεν αὐτῷ τῷ λόγῳ,
 35 ὃν καὶ κατεθρόησε τῇ φωνῇ μόνη.
 Ἐντεῦθεν ἀντιδόντες ἀλλήλοις χέρας,
 ἄφρων παρεβάλλουσιν αὐτῇ τῇ στέγγι,
 ἥς ἐνδόν ἡ γραῦς, ἡ φίλοικτος καρδιά,
 μετὰ Δροσίλλης ἐμπαθῶς προσωμίλει.
 40 Φωνῆ μεταξὺ χαρμονῆς καὶ θακρῦων,
 χειρῶν κρότος, θροῦς καὶ φιλημάτων κτύπος,
 ἄμετρος ὄμβρος ἐκραγεῖς τῶν ὀμμάτων,
 πρὸς τὸν Σεμέλης φθόγγος εὐχαριστίας,
 καλοὶ μὲν εἰς γραῦν ἐκ Χαρικλέος λόγοι
 45 ὑπὲρ Δροσίλλης τῶν φιλοξενημάτων,
 πολλῆ δὲ πρὸς Κλεάνδρον εὐχαριστία
 ἀπὸ Δροσίλλης τῆς ἀρίστης παρθένου
 τῶν πρὸς Χαρικλῆν συγκακοπραγημάτων·
 τοιοῦτος ἦν θροῦς ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων
 50 σύμμικτος ὄντως χαρμονῆς καὶ θακρῦων.
 Οὐ μὴν ὁ Καλλίδημος ἠγνόησέ τι.
 Ἀποσκοπῶν οὖν καθ' ἑαυτὸν ἀφρόνως
 ὀράσειεν φόνειον ἔργον εἰς Χαρικλέα
 ἀτραυματίστως, οὐ καθήματωμένως.
 55 ὡς εὐστοχῆσαι τῆς Δροσίλλης τὸν γάμον,
 ἔλαθεν αὐτῷ τὸν βρόχον παραρτῶν.
 Ὡς εἶδε δ' αὐθις γνόντα τὸν Χαρικλέα
 τὴν τῆς κόρης ἄφριξιν ἐν τῷ χωρίῳ
 πρὸ τοῦ προβῆναι τὸν σκοπούμενον ὄδον,
 60 ἀπαυθαδίσας ἐξ ἐρωτομανίας
 πρὸς ἀρπαγὴν ὄρμησε ληστικωτέραν·
 οὐκ αἰσχύνην γὰρ οἶδε πολλάκις ἔρωι·
 σκοπῶν δὲ νυκτὸς ἀμφὶ τὴν ἐρημίαν
 ἐπεισπεσεῖν ἀγνωστα τοῖς νεανίαις,
 65 ἔχων σὺν αὐτῷ καὶ συνήλικας νέους,
 ὡς δῆθεν αὐτὴν τὴν κόρην ἀφαρπάσων·

Anus vero gementem jam a diluculo puellam alloqui
 voluit, et, « Huc ades, » inquit « filia, narraque unde sis,
 « et qui pater, quæ patria, quæ civitas; quis est Charicles
 « ille quem gemis incusans.

« Ignavus est iste dolor insanaque tua mœstitia Calli-
 « demum procum abnuentis, qui omnibus hujusce loci in-
 « colis pulchrior est, divitiisque ante alios florentior omnes.
 « Non recte agis, paupercula tu et hospita, Callidemum
 « nobilem juvenem quæ tuo non dignaris culili. »

Cui Drosilla respondere infit : « A me quoniam hospita
 « discere, mater, cupis res meas ac Chariclis. »

Audivit Cleander et cursum continuit, nam forte ante
 Chariclem currebat, atque amici nomen progredi ipsum
 non siverat : et « Charicles, » ait ad illum conversus,
 « promitte Cleandro, promitte doloris tui participi te jam
 « fore lætum. »

Ad hæc obstupuit Charicles ipso vocis obstrepero contur-
 batus sono.

Jamque arrepta alter alterius manu, protinus, domum
 intrant ubi bona illa anas cum Drosilla amice confabula-
 batur. Voces gaudii plenæ et lacrymis, manuum complo-
 sio, osculorum et murmur et sonus, imber multus ex
 oculis profluens, verba in Semeles filium grati animi indicia,
 blandum Chariclis ad ancilam alloquium ob præstitum
 Drosillæ hospitium, et Drosillæ optimæ puellæ ad Cleandrum
 ob ancilam cum Charicle malorum consortionem :
 talis inter hosce quaternos confusus audiebatur lætitia
 et lacrymarum tumultus.

Nec Callidemum hæc latuerant.

Nam secum insulse reputans qui posset sine vulnere cæ-
 deque mortem Charicli inferre, ut Drosillam sibi nuptam
 haberet; non sentiebat ipsum se sibi laqueum disponere.

At dein intellecto Chariclen, priusquam instrueretur dol-
 us, cognovisse puellæ isthuc adventum, ex furore erotico
 factus audacior ad raptum se accinxit latronum ritu more-
 que.

Etenim sæpe pudorem projicit omnem amor.

Quum ergo statuisset per silentia noctis juvenes clam
 opprimere, auxiliante amicorum turba, et virginem rapere,

εἰς γὰρ ἀπόπλουον ἠτρέπιζεν ὀλκάδα·
 ἀντί φλογὸς μὲν ἦν ἀνήπτου οἱ πόθοι,
 πρηστήριον πῦρ εἶχε τριταίου τρόμου·
 70 ἀνὸ' ὀλκάδος δὲ τῆς ἀποπλευσομένης,
 ἔσχηκεν αὐτὸν ἢ ταλαίτωρος κλίνη·
 ἀντί δρόμου δὲ τοῦ πρὸς ἄλλο χωρίον,
 μακρὰν ποδῶν εὔρηκεν ἀκινήσιαν.
 Ὁ γοῦν Χαρικλῆς εἶχεν οὐδένα κόρον
 75 τῶν τῆς Δροσίλλης ἐνδρόσων φιλημάτων·
 εἰ γὰρ φιλεῖν τις τὴν ποθουμένην λάθοι,
 ἄπληστός ἐστιν ἐν μέσῃ τῇ καρδίᾳ
 τὴν ἠδονὴν βρέουσαν εὐκόλως ἔχων·
 τὸ χεῖλος οὐκοῦν ἐστὶν ἐξηραμμένον,
 80 τοῦ γλυκύτητα μετρίαν κεκτημένον,
 τῆς ἠδονῆς ἐκείσε συγκενουμένης.
 Ἀπαλλαγέντων τοίνυν ἐκ φιλημάτων,
 ἢ γραῦς Μαρυλλίς ἀντένηψε καὶ λέγει·
 « Τέκνον Χαρίκλεις, εὖ μὲν ἦλθες ἐνθάδε
 85 « εὐρῶν Δρόσιλλαν ἐκ θεῶν σεσωσμένην,
 « ἢ μέχρι καὶ νῦν οὐκ ἔλῃσε δακρύων
 « καὶ τῶν χάριν σοῦ πενθικῶν ὀδυρμάτων·
 « ὡς εὖ μὲν ἦλθες, (τοῖς θεοῖς πολλῆ χάρις
 « τοῖς μέχρισ ἡμῶν ὕγια σεσωκόσι
 90 « καὶ τῇ ποθούσῃ δεῦρο συμμίζουσί σε !)
 « ὡς εὖ μὲν ἦλθες, τέκνον, εὖ δὲ καὶ λέγοις
 « ὅπως μὲν εἰς σύμπνοιαν ἦλθετον μίαν,
 « ποία δὲ πατρίς, καὶ τὰ τοῦ πόθου πόθεν,
 « τίς δ' οὗτος ὁ Κλέανδρος αὐτὸς ὁ ξένος,
 95 « ποίω δ' ἀπετεύχθητον ἀλλήλων λόγῳ,
 « καὶ νῦν ἐπιγνώσθητον ἀλλήλοις πάλιν.
 « Ἐμελλε πάντως τοῦ λέγειν ἀπηργμένη
 « ἢ παρθένος μοι ταῦτα διεξιέναι,
 « ναὶ καὶ καθ' εἰρμὸν πάντα τετρανωκέαι,
 100 « πρὸ τοῦ σὲ τὸ στέγασμα κατελιηφέναι. »
 « Ἐπωδύνως γοῦν καὶ μετὰ στεναγμάτων·
 « ἢ πῶς γὰρ « ὁ Κλέανδρος εἶπεν » εὖ λέγοι; »
 « Ἐπεὶ δὲ σύ μου τὴν στέγην, χρυσὴ τύχη!
 « ἔδυσ, θεῶν ἐκ τινος ὠδηγημένος,
 105 « ὡς ἂν μικρὸν λήξειε τῶν ὀδυρμάτων
 « ἢ νύκτα δακρύουσα καὶ μεθ' ἡμέραν,
 « λέγοις ἂν ἡμῖν σὴν ἀφίξιν ἐνθάδε,
 « καὶ τὴν Ἐρωτος μυστικὴν εὐτολμίαν,
 « μεθ' ἠδονῆς πάντως γε καὶ προσχαρμάτων.
 110 « Τί γὰρ τὸ λυποῦν τὴν Δρόσιλλαν εἰσέτι,
 « ἢ τὸ θλίβον τί, σοῦ, Χαρίκλεις, ἰγμένου; »
 « Ὡς γὰρ ἀπόντος ἐστέναιζεν, ἐθρόει,
 « ἔκλαιε πικρῶς, ὠλόλυξε βαρέως,
 « οὕτω παρόντος, ὦ θεῶν σωτηρίων!
 115 « πάντων κρατούσης τῆς χαρᾶς συνημμένων,
 « εὐχρηστον οἶμον ἢ διτήγησις λάθοι.
 « Καθηδυνοῖς δὲ καὶ πλέον τὴν παρθένον,
 « σοῦ γλυκεροῦ στόματος ἠνεωγμένου,
 « τὸν ἐξ ἐκείνου φθόγγον ἠνωτισμένην·
 120 « θάλψεις δὲ καμᾶ συμπαθεῖν ἐγνωσμένην

parata ad fugam nave; pro flamma quam accendunt cupidines, tertianæ febris igne fulguritus trepidare cœpit; et pro nave qua debebat avehi, tristi fuit afflicto lectulo; proque celeri quam sperabat alium in pagum fuga, pedum fuit impeditus immobilitate.

Chariclem vero roscidorum Drosillæ osculorum satias nulla capiebat: si quis enim amatam puellam osculetur, non satiari potest dulci illo gaudio quod per medium cor leniter diffluit.

Arida igitur sunt illius labia, qui, hac osculorum diffundente se voluptate, dulcedine mediocri titillatur.

Ergo quum basis tandem pausam fecissent, anus Marillys « Charicles, fili mi » et ipsa mente sobria dixit, oh! « bene quod huc accedens servatam Deorum ope Drosillam inveneris, quæ usquedum lacrymarum te propter tristitumque ejulatum non desinebat: bene, inquam, advenisti, et Deis ago gratias, qui te sanum nobis reduxerunt et hic puellæ jungent amanti; at, fili, ut fauste advenisti, sic fausta mihi narratione aperias, quo in hunc incidistis amorem modo; quæ patria; amandi quæ origo; quis Cleander ille advena; quæ fuisistis disjuncti fortuna, et qua nunc conjuncti rursus.

« Drosilla quidem omnia mihi narrare cœperat atque ordine pandere, paulo priusquam tectum ingressus es. »

Tum Cleander: « Cum gemitibus et suspiriis fiet (nam quæ aliter?) fausta hæc narratio! »

« Quandoquidem (o fortunam auream!) meum tugurium ingressus es, duce Deorum aliquo et auspice, ut parumper onittat mæstitiam puella quæ interdum flet noctuque, narres nobis tuum huc adventum et arcanum audaxque facinus Amoris; quod per erit jucundum lætificentumque.

« Quid enim adhuc, te præsentem, Charicles, Drosillam dolore potest afficere vel ægrimonia? Quemadmodum enim te absente gemebat, inclamabat, lugebat amariter, graviter suspirabat; sic te præsentem (oh Deos servatores!) et in communi hac omnium lætitia, commodo narratio tramite procedat. Atque dulci oris tui favella curas delinies puellæ, vocis amatæ quum bibet aure sonos; et me recreabis simul, quæ tam anxie

« οἷς μέγροι δεῦρο δυσχερῶς ἐπλημμελεῖ. »
 « Ὡς ἤθελον πρότην μὲν αὐτὴν τὴν κόρην,
 « φίλον Μαρυλλίδιον, ἤρωτηχέαι, »
 ἔφη Χαρικλῆς, « πῶς σέσωσαι, καὶ μόνη,
 125 « πεσοῦσα πρὸς θάλασσαν ἐξ ὕψους ὄρους!
 « ὡς νῦν ἐγὼ καὶ θάμβος ἡλίκοι φέρω,
 « εἰ μὴ Δροσίλλαν φασματόμηνος βλέπω·
 « ἐπεὶ δὲ σὸν θέλημα, γραῦ, μὲ νῦν λέγειν
 « ἡμῶν τοσαύτας τληπαθεῖς περιόδους
 130 « εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν φιλοφρονημάτων,
 « ἄκουε. Πῶς γὰρ καὶ παραγκωνιστέον
 « τὴν τῆς τοσαύτης αἰτίαν θυμηδίας;
 « ἐμοί, Δροσίλλῃ, καὶ Κλεάνδρῳ τῷ ξένῳ.
 « Εὖ δ' ἴσθι· πατρίς ἐστὶν ἡμῶν ἡ Φθία·
 135 « μήτηρ ἐμοὶ μὲν Κρυστάλῃ, πατὴρ Φράτωρ,
 « τῇ δὲ Δροσίλλῃ Μυρτίων, Ἡδυπνόῃ.
 « Ταύτην, ἑορτὴν ἐντελῶς τελουμένην
 « τοῦ τῆς Σεμέλης καὶ Διὸς Διονύσου,
 « ἔξω παρ' αὐταῖς ταῖς πύλαις τῆς πατρίδος
 140 « συνεξιούσαν ἀπαλαῖς σὺν παρθένοις
 « ἰδῶν, ἔάλων· οὐδὲ γὰρ μέμψις, γύναι,
 « ὀρῶντα ταύτης τοῦ προσώπου τὴν θέαν·
 « εἰς γὰρ τοσοῦτον συβρέον πλῆθος τότε
 « οὐκ ἦν ἰδέσθαι τῆς Δροσίλλης καλλίως.
 145 « Ἄλους προσεῖπον, καὶ προσεῖπὸν ἤξιοῦν
 « ἐμαυτὸν αὐτῇ τῇ φυγῇ μεθαρμοσαί.
 « Ἐνευσεν, ἀντέρωτα πάσχουσα ξένον·
 « καὶ ναῦν ἀποπλέουσαν ἐξευρηκότες,
 « χαίρειν ἀφέντες συγγενεῖς καὶ πατρίδα,
 150 « ἡμοῦ συνεσέδωμεν εἰς τὴν δλκάδα.
 « Πλὴν ἀλλὰ μικρὸν καὶ πλέοντες εὐδρόμωις,
 « ἤλωμεν οὕτως ἀπροόπτως ἀνδράσιν
 « τοῖς ναυτικῇ χαίρουσι τῇ ληστηρίῳ,
 « ὧν χεῖρας ἐκφυγόντες ὄψε καὶ μόλις,
 155 « σεσώσμεθα κρυβέντες ἐς μέσην ὕλην,
 « καὶ Βάρζον εἰσέδωμεν ἄστῳ σὺν δρόμῳ·
 « ὃ καὶ συνεξέδωμεν ἐκτελουμένης
 « κάκει μεγίστης τοῦ Διὸς πανδαισίας.
 « Ἐμπέτομεν δὲ Παρθικῇ στραταρχίᾳ
 160 « θήραμα καινόν· καὶ δεθέντες αὐχένας
 « εἰς τὴν ἐκείνων ἀντεπήχθημεν πόλιν.
 « Ἐκεῖσε πολλῶν ἡμερῶν περιδρόμος
 « μετὰ στεναγμῶν ἐκμετρήσαντες πόσων!
 « καὶ τὸν καλὸν Κλέανδρον δὴ βλέπεις, γύναι,
 165 « προαίχμαλωτισθέντα χειρὶ Βαρβάρων
 « συνοικέτην κάλλιστον ἐξευρηκότες
 « (καὶ γὰρ φυλακῆς εἶδομεν παρ' ἐλπίδα
 « δούλειον ἡμαρ, ἀλλοφύλους δεσπότας,
 « καὶ δυστυχεῖς ἔρωτας, ἀλλὰ καὶ πόσους!),
 170 « συνηχμαλωτίσθημεν αὐθις ἐκ τρίτου
 « Ἄραψι, Πάρθων κατατετροπωμένω.
 « Γοῖνον λαχόντες δέσμοιοι, παρηγμένοι
 « ὀδὸν διελθεῖν πανταχοῦ στενωμένην
 « ἐκ τῆς δασείας καὶ συνηρεφῶς ὕλης,

« condolui malis quibus usquedum misella obruta fuit. »
 — « Quantum vellem, Charicles ait, o bona Maryllidium,
 « a virgine ipsa rescire prius quo fuerit servata modo, alto
 « de cacumine montis in mare delapsa, idque sola.
 « Etenim ingenti nunc teneor stupore, si forte imaginem
 « Drosillæ, non ipsam cerno Drosillam.
 « At quandoquidem, anus optima, pro tantis tuis bene-
 « ficiis, me tibi nostrarum narrare cupis miseriarum vicis-
 « situdines, audi. Neget quis aliquid Maryllidi quæ tanta
 « est causa lætitiæ mea, Drosillæque, et amici Cleandri.

« Patria (te enim hoc probe novisse oportet) nobis est
 « Phthia.
 « Matrem habeo, Crystallen; patrem, Piratorem : Myr-
 « tion autem Drosillæ pater; et mater, Hedyrnoe.
 « Die quodam Bacchi, Semeles et Jovis filii, festo, illam
 « ex urbis portis una cum teneris virginibus progredientem
 « ut vidi, ut perii ! Nec me quisquam vituperabit, mulier,
 « qui videram tam formosum puellæ vultum.
 « Quippe, in tanta undique affluente turba, Drosilla pul-
 « chrior femina nulla fuit.
 « Amans amare me dixi, et rogavi ut mihi vellet esse
 « fugæ comes.

« Annuit, quippe quæ amantem me egregie redamabat.
 « Quum navem jam solventem invenissemus, valedicentes
 « parentibus et patria, simul navigium fuimus ingressi.
 « Sed brevi post tempore, quum propere navigaremus,
 « ecce ex improvise in homines incidimus, qui piraticam
 « exercebant : e quorum manibus quum vix tandem evasis-
 « semus, media nos occultamus silva, et cursu demur
 « urbem Barzuum occupamus.
 « Atque rursus Barzo simul egredimur in solemnī festo-
 « que Jovis epulo.
 « At hic præda facti sumus Parthico exercitui; et colla
 « catenis vincti in eorum oppidum perducimur.

« Quum multos dies in gemitibus, heu quantis ! consum-
 « pseramus, optimum hunc Cleandrum, quem cernis, mulier,
 « captum jam antea Barbaris, socium servitutis invenimus.
 « Etenim inexpectatam servire coacti servitutem, externos
 « experti fuimus heros, et amores, heu ! nimium quantum
 « infelices.
 « Dein rursus, Parthis præfigatis, in Arabum venimus,
 « ter capti, potestatem.
 « Ecce ducebamur captivi per viam quam spissa densior
 « que silva coarctabat,

175 « ἠγωνιῶμεν, ἄλλος ἄλλον ἐκράτει,
 « ποιούμενοι οἰκαιοὺν εὐλογοῦν φόβον
 « μὴ, ἀπολισθήσαντες ἐκ κορημισμάτων,
 « σχοίημεν αὐτὴν τὴν θάλασσαν εἰς τάφον·
 « ὃ καὶ πέπονθεν ἡ παρούσα παρθένος,
 180 « ἦν ζῶσαν, ὃ Ζεῦ καὶ θεοὶ πάντες! βλέπω.
 « Ὁ κύριος γοῦν Ἀράβων ἄναξ Χάγος
 « θρηνοῦντα νύκτωρ μανθάνων με τὴν κόρην,
 « μετὰ Κλεάνδρου τοῦ παρόντος εὐθέως
 « ἐλευθεροῖ, σχῶν οἶκτον ἡμῶν τοῦ πάθους·
 185 « οὗ καὶ τὰ συμφέροντα πάντα τῶ βίῳ
 « τὴν τῶν θεῶν πρόνοιαν ἐξητηχότες,
 « ἀπηλλάγημεν δουλικῆς ζεύγλης βάρους·
 « ἐγγίζομεν δὲ δωδεκαταίῳ φάει
 « μόλις παρ' αὐτοῦ τῆ στέγῃ Ξενοκράτους.
 190 « Ἐμέλλομεν δὲ σήμερον τὸ χωρίον
 « παραβραχὺ λιπόντες ἀλλαχοῦ τρέχειν
 « (τρεῖς γὰρ διηνούκειμεν ἐν Ξενοκράτους
 « πρὸς παῦλαν ἄχθους ἡμερῶν περιδρόμους),
 « εἰ μὴ θεῶν ὄνειρος ἐξαπεστάλη,
 195 « ἡ μάλλον οὐκ ὄνειρος, ἀλλὰ προφθάσας
 « ὁ καλλιμόρφος παῖς Διὸς καὶ Σεμέλης
 « ἐπέσχεν, εἰπὼν· Μὴ πρόβαινε μηκέτι,
 « ἔως Δρόσιλλαν, ἣν ἰδεῖν ζῆσαν θέλεις,
 « θρηνοῦσαν εὐρης οὔσαν ἐν τῷ χωρίῳ.
 200 « Τὰ γοῦν καθ' ἡμᾶς, ὥσπερ ἤτησας, γύναι,
 « ἔχεις μαθοῦσα· πλὴν τὰ λοιπὰ τοῦ λόγου
 « αὐτὴν ἔρωτᾶν ἀζῆθ' τὴν παρθένον,
 « πῶς ἔσχεν εἰς θάλασσαν ἐξεβρίμμενη
 « ἐνταῦθα πάντως πρὸς σὲ κατελιγμένα
 205 « αὐτῇ φανείσαν δευτέραν Ἡδυπνόην. »
 « Ἐμοί, Χαρίκλεις, κἂν ὁ βάσκανος μίτος »
 ἔφη Δρόσιλλα « τῆς ἀλάστορος τύχης
 « αἰεὶ τὰ λυπρὰ συμπερικλιῶθαι θέλη,
 « ἀλλ' ἡ θεοῦ πρόνοια τοῦ σωτηρίου,
 210 « ὃν καὶ συνεργὸν τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγάπης
 « ἐπευτοχοῦμεν (ἀλλὰ μὴ λήγοις, ἄναξ,
 « τὴν λειπόπατρην συμφυλάττων, ὡς θέλεις!)
 « αἰεὶ τὰ χρηστὰ βούλεται συνεισφέρειν,
 « ἥ τις πεσοῦσαν (ὃ παλαμναίου κλάδου,
 215 « τοῦ χεῖρα συλλαβόντος ἐκ τῆς ἀγκάλης,
 « καὶ πρὸς βυθὸν ῥύσαντος ἐξ ἔδρας μέσης!)
 « ἔσωσε πέτραις πολλὰ προσκεκρομένην
 « τὰ στέρνα καὶ τὰ σπλάγχνα καὶ τὰς ὠλένας. »
 (Καὶ, συγκεχυφῶς προσλαλοῦσά τῃ κόρῃ,
 220 λευκοῦς ἐρυθροῦς κρυσταλώδεις δακτύλους
 ταύτης Χαρικλῆς κατεφίλει δακρῶν),
 « τίς χερσίν, ἄς σὺ νῦν φιλεῖς καὶ κατέχεις,
 « τὸν φλοῖον ἐντέθεικε, καὶ δέδωκέ μοι
 « τοιοῦτον, εὐρὺν καὶ παρεκτεταμένον
 225 « ὡς θᾶττον εἰς γῆν ἐμβαλεῖν σεσωσμένην;
 « ὦ χαῖρε, χαῖρέ, Διόνυσε γῆς ἄναξ,
 « ὅστις με πολλῶν ἐξέσωσας κινδύνων,
 « καὶ μεῖζον ἄλλο δῶρον ἀντεχαρίσω!

« et nitebamur, aliusque alium prehendebat, justo non sine
 « metu, ne in præcipitia delapsi loca mari sepeliremur;
 « quod puellæ accidit isti, quam, o Jupiter Diique omnes!
 « præsentem et vivam intueor.

« Rex autem Arabum Chagus, comperto me noctu
 « puellam lugere amissam, protinus cum hocce Cleandro
 « liberum me dimisit, nostra nempe misertus infortunia.

« Cui quum prospera omnia a Deorum providentia
 « fuisset adprecati, servilis onera jugi deposuimus; et
 « duodecimo die adimus ad dömum Xenocratis.

« Hodie autem vicum hunc linquere ferme destinavera-
 « mus, et pergere alio (tres enim apud Xenocratem dies
 « quietis causa manseramus); ni missum a Deis insom-
 « nium, aut ipse potius pulcher Jovis et Semeles filius me ab
 « incæpto retraxisset, Ne longius, dicens, abeas, mæs-
 « tam donec Drosillam, cupis quam cernere vivam, in hoc
 « pago inveneris. Nostra nunc tenes, mulier, nosse quæ
 « volebas.

« At cætera nunc ab ipsa volo rescire virgine; quo potuit
 « modo, in mare decussa, hic ad te se recipere, quæ ipsi
 « altera fuisti Hedypnoe. »

Tunc Drosilla : « Etsi mihi, Charicles, crudelis Fortuna
 « tristes usque velit fatalibus filis nere casus; attamen con-
 « servatoris providentia Dei, quem nostro faventem amori
 « sumus experti (et nunquam desinas, Rex optime, maxi-
 « me, exulme me patria pro nutu tuo servare!) usque
 « vult prodesse nobis, quæ me cadentem (o funestum
 « arboris ramum, cui brachium ex ulna prehensum hæsit,
 « quique raptam me e sedili in profundum dedit præci-
 « pitem!) quæ igitur me servavit saxis pectus, ac latera
 « brachiaque inlidentem » (Et obtutu in loquentem defi-
 « xo puellam, Charicles candidos ejus roseosque nitidosque
 « basiabat digitos non sine lacrymis), « quæ hisce, quas
 « nunc deoscularis et comprimis manibus, corticem sub-
 « jecit, latum adeo et protensum ut brevi fuerim in littus
 « exposita? O salve, salve Bacche, terrarum rex, qui
 « me a multis eripuisti periculis, et majus aliud dedisti
 « donum!

« ὄν ἐν νεκροῖς ἤλπιζον ἐν ζωῷ βλέπω. »
 230 Καὶ συμπλακέντες τῷ μεταξὺ τῶν λόγων
 ὡς κισσὸς εἰς ὄρνυ, ἀντεπίλουν ἀσμένους.
 Οὕτω δυσάποσπαστον εἶχον τὴν σχέσιν,
 ὡς καὶ δόκησιν ἐμβαλεῖν Μαρυλλίδι
 καὶ σῶμα πάντως ἐν γενέσθαι τοὺς δύο,
 235 οἱ τῷ προλαλεῖν ἦλθον εἰς ψυχὴν μίαν·
 τοιοῦτός ἐστι πᾶς ἐρώων πόθου πνέων·
 καὶ γὰρ κατιδὼν ἦν ποθεῖ μετὰ χρόνον
 ἄπληστα φιλεῖ πρὸς τὸ λῆξαι τοῦ πόθου.
 Μόλις Χαρικλῆς ἄρτι νήψας ἀνέφη·
 240 « Ἄλλ' ὦ τοσοῦτον ὥστε μὴ σθένειν λέγειν,
 « ὦ φῶς ἡμερτὸν, ὦ πνοή καὶ καρδία,
 « πῶς τὴν τσασύτην καὶ διήνυσας τρίβον,
 « καὶ πρὸς τὸ παρὸν ἔσχες ἐλθεῖν χωρίον; »
 « Ἐκείνος αὐτὸς » εἶπεν αὐθις ἡ κόρη,
 245 « ἐλθεῖν καθωδήγησεν εἰς τὸ χωρίον
 « ὁ καὶ θαλάσσης πλημμυρούσης ἀρπάσας
 « καὶ τὸν Χαρικλῆν ζῶντά μοι δοὺς νῦν βλέπειν. »
 Τούτοις Μαρυλλίς προσχαρῆς δεδειγμένη
 ἔφησεν « Ὡς καινόν τι δέρομαι, ξένοι!
 250 « Καὶ γραῦς μὲν εἰμι καὶ προβάσα πρεσβύτις,
 « χρηστῶν δὲ πολλῶν καὶ κακῶν ἰδρις ἔφην·
 « πλὴν ἀλλὰ γὰρ τοσοῦτον οὐκ ἔγνων πόθον,
 « οὐδ' εἶδον οὕτως εὐφυῆ συζυγίαν
 « ἐλθοῦσαν εἰς μέθεξιν οἰκτρῶς ἐκ νέου
 255 « οὐ καρτερητῶν ἀλλεπαλλήλων πόνων.
 « Καὶ τὴν μὲν, ὦ Ζεῦ, παρθένον τηρουμένην,
 « καὶ ταῦτα δούλην πολλάκις δεδειγμένην,
 « τοὺς ἐμμανεῖς ἔρωτας ἐκπερευγέναι,
 « τὸν δὲ πρὸς αὐτὰ βαρβάρων γυμνά ξίφη,
 260 « ὥσει θέρους ἄγρωστιν, ἐμππτωκότα,
 « ἐν ζωῖσι εἶναι, καὶ συνεῖναι τῇ κόρῃ,
 « ταύτης λαχόντα τὴν διάζευξιν πάλαι·
 « θεοῦ λέγεις τὸ πρᾶγμα, καὶ καλῶς λέγεις,
 « σῶφρον Δρόσιλλα. Καλλιδήμος ἐβρέτω.
 265 « Οὐδὲ γὰρ θεὸς συνῆψε τίς διασπάσει; »
 Ἔφησε ταῦτα, καὶ τράπεζαν εἰς μέσον
 τέθεικεν, « Ὑμῖν συγχαρήσομαι, ξένοι,
 « τὴν σήμερον » λέγουσα « συμπάρεστί μοι·
 « καὶ συγχορεύσω τῷ θεῷ Διονύσῳ,
 270 « παθόντας οἰκτρὰ προσφυῶς ἡνωκίτι. »
 Οὗτοι μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἡσχολημένοι
 τροφαῖς, κρατῆρῶν ἀμφεγάννουτο πλέων·
 ἡ γραῦς δὲ (καὶ γὰρ προσχαρῆς ἦν τὴν φύσιν)
 ὀλη φανεῖσα τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ πότου,
 275 ἤγερτο λοιπὸν τῆς καθέδρας ὀρθία,
 καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα δῆθεν ἐσκευασμένη,
 λαβοῦσα χειρόμακτρα χερσὶ ταῖς δύο,
 ὄρχησιν ὠρχήσατο βακχιχωτέραν,
 φθόγγον κορύζης οὐ μακρὰν ποιουμένη
 280 χαρᾶς τελεστὴν καὶ γέλωτος ἐργάτην.
 Ἐσφαλλε μέντοι θαμὰ συχινουμένην
 τὸ συνεχὲς λύγισμα τὴν Μαρυλλίδα·

« Quem inter mortuos esse sperabam, nunc vivum cerno. »

Hæcque inter verba, adhærentes alter alteri, quercu. velut hedera, se mutuis invitabant osculis, arctis adeo nexi vinculis, ut Maryllis crediderit, unum e duobus amantibus fuisse corpus adunatum, quos jam confabulatio fecerat unanimes.

Non aliter comparatus est quilibet amans, quum fervet desiderio.

Quando etenim longum post tempus amatae visu potitur, multo se proluit osculorum rore, restinguat ut cupidini ignes.

Tandem Charicles factus sui compos : « O mea lux, lux « carior mihi quam ut dicere queam ! o anima ! o corculum ! « quomodo tam longum potuisti conficere iter, et ad hos « pervenire locos ? » — « Ille ipse » vicissim puella dixit, « fuit mihi dux itineris qui ex undis tumentibus me eripuit, « Chariclemque vivum nunc meos sistit ante oculos. »

Ad hæc Maryllis læto vultu : « Rem video, hospites, « prodigiosam.

« Anus sum quidem jam grandi provectora ætate, et multa « sum experta bona malaque, nondum tamen tanto fini « testis amori; nec vidi unquam tam pulchrum par tam « gravibus et catenatis, a tenera jam ætatula, oppressum « curis. Illam vero, prohi Jupiter ! virginem usque et ca- « stam, idque non semel servitutem servientem, immanes « effugisse herorum amores; hunc vero ipsi Barbarorum « gladiis, æstivum ut gramen messoris falci subjectum, in « vivis adhuc esse, et longam post disjunctionem, una cum « puella versari, dei hoc esse dicis opus, et merito quidem, « sapiens Drosilla.

« Valeat ergo Callidemus.

« Quos junxit Deus, quis disjungat ? » His dictis, mensa- que in medio posita, « Vobis, » ait « Hospites, hodie gaudii « ero particeps; quidni enim ? et saltabo vobiscum in hono- « rem Bacchi, qui miseros amantes fauste conjunxit. »

Inde vacat cibus, plenisque se proluunt poculis.

Anus vero (etenim natura fult ad hilaritatem comparata) jam lætitia plena et flore saucata liberi, a mensa surrexit, seque ad opus accingens, manibusque tenens mantelia, saltationem saltavit plus quam Bacchicam, turpi et rancido fragosis e naribus conerepans sono, quo lætitiæ crea- bat ciebatque cacinnos.

Sed inter frequentes membrorum quassationes dum cir- cumvertitur, non usque recto stabat talo Maryllis,

πίπτει δὲ πάντως ἡ ταλαίπωρος κάτω
 τῷ συμποδισμῷ τῶν σκελῶν τετραμμένη·
 285 ὑψοῖ δὲ θᾶττον εἰς κεφαλὴν τοὺς πόδας,
 καὶ τὴν κεφαλὴν ἀντερείδει τῇ κόνει·
 τοῖς συμπόταις ἐπῆρτο μακρὸς τις γέλωσ.
 [Οὕτως ἐκείνη συμπεσοῦσα, κειμένη,
 ἡ γραῦς Μαρυλλίς ἐξεπὸρῶθη τρίτον,
 290 τῷ συμπίλησιν τῆς κεφαλῆς μὴ φέρειν.]
 Οὐκ οὖν ἐπεξήγητο· μὴ γὰρ ἰσχύειν
 ἔφασκεν ἡ τάλαινα, καὶ προκειμένη
 τὰς χεῖρας αὐτῆς ἀντεφῆπλου τοῖς νέοις·
 ἀλλ' ὁ Κλέανδρος συγκατασχεῖν οὐκ ἔχων,
 295 ἐξυπτιάσας τῷ γέλωτι καὶ μόνος
 ὡς ἡμίθνης ἔχειτο πυκνὸν ἐμπνέων.
 Τί γοῦν Χαρικλῆς; τῶν γελῶτων ἐν μέσῳ
 καλῆς ἀφορμῆς τῷ δοκεῖν δεδραγμένος,
 ἐπεισεκυφῶς τῷ Δροσίλλης αὐχένι,
 300 ἐπεγγελάσων τῇ καλῇ Μαρυλλίδι,
 οὐκ εἶχε πάντως τῶν φιλημάτων κόρον,
 τῶν χειλέων ἐκείσε προσκολλωμένων.
 Πλὴν ἀλλ' ἀναστάς ὁ Κλέανδρος καὶ μόλις
 ἔδειξεν εὐθὺς τὴν πεσοῦσαν ὀρθίαν,
 305 ὦμαι, πτοηθεὶς ἐκ προσυμβεθιχότων
 ὡς μὴ τί γ' αὖθις ἐκφορήσοι καὶ κόπρους,
 ἢ τὴν κεφαλὴν ἀλοθῆ κειμένη,
 μισθὸν λαβοῦσα τῶν φιλοξενημάτων
 τὴν θρύψιν αὐτὴν ἐν πόνοις τοῦ κρανίου.
 310 Ὁ καὶ συνιζήσασα τοῖς νέοις, ἔφη·
 « Μὰ τοὺς θεοὺς, ὦ τέκνα, καὶ σκοπεῖτέ μοι·
 « ἐξ οὗ καλὸς παῖς τῆς Μαρυλλίδος Χράμος
 « τέθαπτο (καὶ γὰρ ἐστὶν ὄγδοος χρόνος),
 « οὐκ ἤλθον εἰς γέλωτας, οὐκ ὤρησάμην·
 315 « ὑμῖν δὲ ταῦτα λοιπὸν ἐξ ἐμοῦ χάρις·
 « παισὶ πλανηθεῖς φασὶ καὶ γέρων τρέχει. »
 « Μὰ τὸν σὸν υἱόν, » ἀντέφησαν οἱ νέοι,
 « ἤδυνας ἡμᾶς, ὦ Μαρυλλίς κοσμία,
 « ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ τροφῇ σῆ καὶ πόσει·
 320 « ὄρηγμα δ' οὖν σὸν καὶ τέχνη λυγισμάτων,
 « καὶ σῶν ποδῶν κίνησις εὐτονωτέρα,
 « καὶ πυκνὸν ἀντίλοζον εὐστροφον τάχος,
 « ὑπὲρ τροφὴν ἤδυνεν, ὑπὲρ τὴν πόσιν,
 « ὑπὲρ τράπεζαν τὴν πολυτελεστάτην,
 325 « ὑπὲρ φιάλην τὴν ὑπερχειλεστάτην.
 « Καὶ καινὸν οὐδὲν, μῆτερ, ὄντως εἰργάσω·
 « ἡμεῖς δὲ καὶ γέροντες ἤμεν τρισσάκις,
 « συμμετριάξειν οὐκ ἂν εἴχομεν φόβον,
 « πάντως τὰ λῆϊστα τῶν θεῶν δωρουμένων. »
 330 Τοιαῦτα πρὸς γραῦν εἶπον οἱ νεανίαί.
 Καὶ τῆς τραπέζης ἐκ ποδῶν τεθειμένης,
 ὁ μὲν Κλέανδρος εἰς τὸν ὕπνον ἐκλίθη,
 ἡ γραῦς δὲ λοιπὸν ἔνθεν ἀντανεκλίθη.

caditque misella cruribus impeditis, tollunturque pedes, et
 pulveri caput adlidunt. Convivæ risu cachinnabili concuti.

[Sic anus resupina jacebat quum repente, sanguinis in
 capite congestioni impar ferenda, ter fissa nate pepedit.]

Nec surgebat; non posse enim aiebat; et jacens manus
 juvenibus ambas protendebat.

At Cleander, qui se cohibere nequibat, risu solutus
 maximo, et solus in angulo resupinus, animam trahebat
 anhelantem fere morituro similis.

Quid interea Charicles? Medios inter cachinnos pulchram
 sibi visus reperire opportunitatem, Drosillæ cervici inni-
 xus, bonamque ridens Maryllidem, labellis ferme conglu-
 tinatis osculorum satietatem non capiebat.

At surgens Cleander statim aniculam erexit, veritus,
 puto, ex anteaetis, ne quid illi excideret quod etiam pejus
 oleret, vel infringeret caput: tristem nacta benigni
 hospitii mercedem, calvariae acuto non sine dolore fractu-
 ram.

Quæ quum sedisset « O liberi » inquit « per Deos, dictis
 « advertite meis animum.

« Ex quo pulcher Maryllidis filius Chramus abiit ad
 « plures (hicque nunc octavus vertitur annus), non rise-
 « ram, non saltaveram.

« Hoc quod fuit lætitiæ meæ boni vos consulite; nam et
 « senex, aiunt, errabundus inter pueros currit.

Cui hospites: « Per tuum, Maryllis optima, filium, nos
 « suaviter excepisti multisque aliis, tum potu ciboque;
 « saltatio vero tua, et motus et disciplina lepidissimi, vali-
 « diusque pedum tripodium, et vivida, obliquata, agilis
 « mobilitas, plus nobis quam cibus potusque placuere,
 « plus quam opipara mensa, pocula plus quam plenissima.

« Et revera nihil, mater, fecisti insolentius; nos autem,
 « licet ter senes essemus, tecum indulgere genio et jocu-
 « lari non vereremur, in tanta Deorum adversus nos beni-
 « gnitate. »

Talia aniculæ dixerunt juvenes; mensaque remota, Clean-
 der somno se dedit, anusque pariter petivit lectulum.

BIBAIION H.

Ὁ γοῦν Χαρικλῆς χεῖρα δοῦς τῇ παρθένῳ
 εὐθύς μετ' αὐτῆς ἦλθεν εἰς τὸ κηπίον
 ἐγγύθεν ὄν· προβάς δὲ μικρὸν, ἰστόρει
 τὰ δένδρα, τὴν ὀπώραν, ἄνθη, ποικίλα,
 5 καλὸν τι χρῆμα τοὺς ὀρῶντας ἠδύνον.
 Καὶ δὴ συνιζήσαντες ὑπὸ μυρθίνῃν,
 συνῆλθον ἄμφω πρὸς λόγου κοινωσίαν.
 Καὶ « Τίς, φίλον μέλημα, » Χαρικλῆς ἔφη,
 « ὄν εἶπε Καλλίδημον ἢ γραῦς ἐν πότῳ;
 10 « Μή σου κατηξιώτο βασιάνῃ τύχῃ
 « κατατρυφῆσαι καλλονῆς ἀσυγκρίτου,
 « δεινὸς βιαστής καὶ τύραννος ὠμόνους;
 « Μή τις τὸ πῦρ ἔβρασεν ἐγκατασθέσαι,
 « ὃ πρὸς Χαρικλῆν ἔσχε ἐν ψυχῆς βάθει;
 15 « ὦ, ὦ ποθεινὸν ὄμμα, μὴ σύγκρυπτε τι·
 « πρὸς γὰρ Χαρικλῆν ἐξερεῖς, οὐ πρὸς ξένον. »
 « Πῶς εἶπας; Εὐφρήμησον, » ἀνταπεκρίθη
 πρὸς τὸν Χαρικλῆν ἡ Δρόσιλλα παρθένος,
 « ἄνερ Χαρίκλεις· ναὶ γὰρ εἰ σὺ καὶ μόνος
 20 « ἀνὴρ ἐμὸς καὶ τοῦτο μὴ ψευδὴς λόγος.
 « Πηρεσφάλη σοι τὸ φρονεῖν καὶ τὸ κρίνον
 « ἐκ τῆς περισχούσης σε μακρᾶς ἀνίας·
 « καὶ γὰρ παρακόπτουσι λῦπαι καὶ φρένας.
 « Ἦ γὰρ, πάτερ Ζεῦ καὶ θεῶν γερούσια,
 25 « εἰ μὴ Δρόσιλλα μέγρι καὶ νῦν παρθένος,
 « τὸ πρᾶγμα πάντως ἐξελέγξει καὶ μόνον.
 « Οἷος λόγος, κάλλιστε Χαρίκλεις ἄνερ,
 « τὸ τῶν ὀδόντων ἔρκος ἐξέφυγέ σου!
 « Ἐρῶ δέ σοι· καὶ μάρτυς ἔστω τοῦ λόγου
 30 « ὁ τοῦ Διὸς παῖς, ὃς πρὸ τῆς γῆς καθ' ἕπνον
 « ὀηλοῖ παραστάς κειμένη κοιμωμένη
 « τὴν σὴν κατασκῆνωσιν εἰς Ξενοκράτους,
 « οὗ προσταγῆ πεισθεῖσα (πῶς γὰρ οὐκ ἔδει;)
 « πολλῆς χαρᾶς πλησθεῖσα γραῖαν ἠρόμην,
 35 « εἰ τις παροικεῖ πανδοχεὺς τῆ χωρίῳ.
 « Δηλωσάση πάντως δὲ τὸν Ξενοκράτην
 « ταύτῃ πρὸς αὐτοῦ τοὺς δόμους συνειπόμην.
 « Εἰδοῦτα δ' αὐτῇ καὶ πρὸ τῆς σῆς παρθένου
 « τὸν Καλλίδημον παῖδα τοῦ Ξενοκράτους,
 40 « ἔλθειν πρὸς ἡμᾶς ἰκέτευε τὸν νέον,
 « ὡς ἐκφυθέσθαι σὴν ἔλευσιν ἐνθάδε·
 « οὐ γὰρ συνεισέδουμιν ἄμφω τὴν στέγην·
 « καὶ τοῦτο δείγμα τῆς ἐμῆς εὐκοσμίας.
 « Ὡς εἶθε πάντως εἰσέδου τὴν οἰκίαν!
 45 « καὶ χαρμονὴν εὐρηξα συντομωτέραν,
 « καὶ τηλικαύτην ἔσχον εὐετηρίαν,
 « θησαυρὸν ἄβρὸν γνοῦσα τὸν Χαρικλίαν.
 « Ὅ γὰρ προλεχθεὶς Καλλίδημος εὐθελως,
 « ἡμᾶς ἰδὼν, ἔξεισι τοῦ ὄμματός,

50 « καὶ μοι φθονήσας, ἐξ ἀποφράδος τύχης,
 « τῆς δευρὸ μοι σῆς εὐτυχοῦς παρουσίας,
 « καὶ σὴν, Χαρίκλεις κλῆσιν ἐξηρνεῖτό μοι·

LIBER OCTAVUS.

Charicles igitur, data virgini dextra, properiter in hortulum cum ea ingressus est vicinum; paululumque progressus, contuebatur arbores, fructus, flores varios, quorum pulchritudine spectantium deliniebantur oculi.

Mox sub myrto consedentes, mutuo se recrearunt conloquio.

Et « Quis est, » Charicles ait « amica, Callidemus iste « cura, de quo loquebatur anus inter pocula? Num invida « fortuna sævo permisit tyranno, ut vim crudeliter tibi « inferens formæ insultaret eximiae tuæ? Num potuit aliquis « ignem extinguere quo Chariclem medullitus ardebas?

« Ocelle cupidissime, nihil mihi celes.

« Chariclem enim alloqueris, non peregrinum. »

Cui Drosilla : « Quid ais? Bona verba, quaeso, Charicles

« sponse mi.

« Tu enim unusque sponsus es mihi.

Nec falsa loquor.

« Prudentiam tuam et iudicandi solertiam diuturnus « dolor imminuit. Mæror enim mentem ipsam lædit.

« Jupiter, Diique Deæque omnes, si Drosilla usquedum « non inlacta mansit virgoque, res omnino indicabit ipsa. « Optime conjux, quæ verba dentium septa prætervola- « runt? Rem tibi narrabo; sitque mihi testis Jovis ille « filius, qui pridie inter somnos quiescenti mihi adstitit, « significavitque te apud Xenocratem esse, cuiusque jussis « parens (an potui non parere? et quanto cum gaudio!), « ipsa ab anicula petii, num quis hic loci caupo habitaret : « quumque mihi Xenocratem nominasset, illa duce ad du- « mum ejus accessi.

« Maryllis, quæ jam ante uoverat filium Xenocratis, « Callidemum, illum ad nos veniret rogabat, percontandi « causa de tuo huc adventu.

« Neque enim domum ambæ intravimus, sitque hoc tibi « meæ argumentum pudicitiae.

« Utinam tamen ingressa fuisset! Citius fortunata fuis- « sem, citius tantam felicitatem potita, suavi meo thesauro, « Charicle recognito.

« Callidemus, statim ut nos vidit, e domo prodiit, mihi « que tuam, nefasta quadam fortuna, faustam invidens præ- « sentiam, negavit se vel nomen, Charicles, scire tuum.

« ἔγγυς παρεστώς, ἐκ κεφαλῆς εἰς πόδας
 « γεωμετρῶν με, καὶ πυκνὸν μεταβλέπων,
 55 « αὐτὴν ἔοικε τὴν πνοὴν λελοιπέναι. »
 (Εἰ γὰρ τὸ κάλλος δεϊνὸν ἐστιν ἔλκυσαι
 καὶ τοὺς παρακμάσαντας ἄνδρας πολλάκις,
 πόσῳ τὸν ἀκμάζοντα καὶ νεανίαν!)
 « Οἴους μὲν οὖν προεῖπεν εἰς μάτην λόγους,
 60 « ὅσας δὲ κατέλεξε τὰς ὑποσχέσεις,
 « οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, ὦ Χαρίκλεις, κὰν θέλω·
 « καὶ πῶς γὰρ, οἷς προσέσχον οὐδὲ μετρίως;
 « Ὁ ἔν σῆς ἐνωτισθεῖσα δακνοκαρδίως)
 « ὡς σῆς ἐνωτισθεῖσα δακνοκαρδίως)
 65 « ἐλεύσεως ἄρνησιν (αἰ! αἰ σοι Φθόνε!)
 « αὐτὴν ἐφύκειν ἔκκοπῆναι καρδίαν,
 « ψυχὴν ἐρυγεῖν θᾶττον ἠναγκαζόμενην,
 « ἄψυχος ἦν, ἀναυδος, ἀνδριάς ὄλη,
 « καὶ τοὺς θεοὺς φεῦ! παγγενῶς ἐμεμφόμενην,
 70 « βραίνουσα θερμὰ βρεῖθρα πολλῶν δακρύων,
 « θρηνοῦσα πικρῶς ὑπὲρ ἀνδρὸς γνησίου,
 « τοῦ τίνος; αἰ, αἰ! τοῦ καλοῦ Χαρικλέος. »
 Τούτοις Χαρικλῆς ἀντεπεῖπε· « Σοὶ χάρις,
 « ὦ τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν Διὸς γόνε,
 75 « τῷ Καλλιδήμου τὴν ἐπίφθονον σχέσιν
 « ἦν πρὸς Δρόσιλλαν ἔσχεν ἠφανίσоти,
 « καὶ καθοδηγήσαντι τὸν Χαρικλέα
 « πρὸς τὸ γράος δόμημα τῆς Μαρυλλίδος!
 « Εἰ μὴ γὰρ ἐφθόνησεν ἡμῖν τοῦ πόθου,
 80 « οὐκ ἐκ θεῶν ἂν ἀντεπέσχε τὴν νόσον. »
 Καὶ συγκεκυφῶς εἰς τὸν αὐτῆς αὐχένα,
 καὶ τρεῖς φιλήσας, θείς ὑπ' αὐτὴν ἀγκάλην,
 τὰ τῶν γυναικῶν ἀντιπάσχειν ἤξίου,
 « Ὅρθς » λέγων « τὰ δένδρα. » (δεῖξας δακτύλῳ)
 85 « ὅσας νεοτῶν καλιὰς ὑπερφέρει·
 « ἐκεῖ τελεῖται στρουθίων πάντως γάμος·
 « παστὰς τὸ δένδρον, ἐστὶ νυμφῶν δ κλάδος·
 « κλίνην ἔχει δὲ τὰς ἑαυτοῦ φυλλάδας·
 « ναὶ καὶ τὸν ὑμέναιον ἐξάδει μέγα
 90 « τὰ πτηνὰ συβρέοντα τοῦ κήπου πέριξ.
 « Δός μοι, Δρόσιλλα, καὶ σὺ τὸν σαυτῆς γάμον.
 « δι' ὃν διυπήνεγκα μυρίους πόνους,
 « δι' ὃν φυγὴν, δούλωσιν, αἰχμαλωσίαν,
 « δι' ὃν στεναγμοὺς καὶ θαλάσσας δακρύων.
 95 « Ὡ φίλα δεσμὰ, καὶ πλοκαὶ τῆς ἀγκάλης,
 « καὶ δακτύλων ἔλιγμα καὶ ποδῶν στρέβλα!
 « Ἐγῶν, ἐπέγῶν, Ἄρες, ἐκ τῶν γραμμάτων,
 « ὡς οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀπρεπῶς ἔδυσφόρεις,
 « ἄλως σιδηρώμασιν, Ἐφαιστου πόνους,
 100 « τῆς ποντογενεῖς συγκαθεύδων ἀσμένως.
 « Ἄλλ', ὦ φίλον πρόσφθεγμα, μὴ κώλυέ με.
 « Ἐρωσ, συνέρχει συμπένην τῆ παρθένῳ·
 « τὸν πτηνὸν οὐδεὶς φεύζεται πεζὸς τρέχων.
 « Ὡ φῶς ἐμὸν σύνθαλπε καὶ τὴν καρδίαν.
 105 « Ἄχαρι τέρπει κάλλος, ἀλλ' οὐ κατέχει,
 « δελήτιον καθώσπερ ἀγκίστρου δίχα.

« Propius adstans, me a capite ad pedes quasi metie-
 « batur, et hærens in obtutu spiritum ipsum fere vide-
 « batur amisisse. »

(Etenim si sæpe formositas vel senes movere potest,
 quanto magis vegetum virum juvenemque!) « Quas incassum
 « profuderit voces, quæ promissa, et si vellem, Charicles,
 « narrare non possem.

« Qui enim? quum ne minimum quidem aures præbuerim.
 « Hoc unum novi tantum (sit anus doloris mei testis),
 « audita adventus tui negatione funesta, (oh! oh! Invi-
 « diam!), ipsum mihi cor avelli putavisse; animamque sta-
 « tim eructare fere cogebat; et inanimis, sine voce, statua
 « tota dirigi; ac Deos Deasque heu! omnes culpabam, te-
 « pentes effundens lacrymarum rivos, amarissime gemoens
 « justum propter maritum: quemnam? ah! ah! pulehrum
 « Chariclem! »

Charicles contra: « Grates solvendæ tibi, o Deorum maxi-
 « mo Jove nate, qui Callidemi zelotypiam qua Drosillam
 « vexabat irritam fecisti, et Chariclem Maryllidis ad do-
 « mum duxisti! Ni enim nobis invade Amorem voluisset in-
 « tercludere, non ipsi morbum ultores Dii immisissent. »

Et in virginis colla resupinus, ter basiavit, brachioque
 supposito, ut sibi esse viro liceret posebat dicens, intento
 ad arbores digito: « Has cernis arbores, quot ferunt pullo-
 « rum nidos! Hic celebrantur passerum nuptiæ.

« Arbor est thalamus, cubile ramus, folia lectulus; vo-
 « litantesque circum hortulum volucres alta voce hyme-
 « næum canunt.

« Permite, Drosilla, tuas mihi nuptias, quarum causa
 « mille exantlavi labores, exilium, servitutem, captivita-
 « tem perpeusus sum, et gemitus et maria effudi lacryma-
 « rum.

« O cara vincula, et brachiorum plexus, et digitorum
 « concatenatio, nexusque pedum! novi, cognovi, Mars,
 « pictis e tabulis, ipsum te nec indecore sustinuisse ferreis
 « stringi vinculis arte fabricatis Vulcania, quum jucunde
 « marinæ ad latus Veneris jaceres.

« O carum Drosilla nomen, ne me arceas.
 « Amor, mihi fer opem, virgini adspirans, Amor. Ala-
 « tum pedes effugiet nemo.
 « O mea lux, meum confoveas pectus.
 « Pulchritudo, si fuerit ingrata, non detinet quem dele-
 « ctaverit, velut esca quæ caret hamo.

- « Ἦρα δέ σε βλέπουσα καὶ Παλλὰς κόρη,
 « Γυμνούμεθα, προσεῖπον, ὡς πρῖν, οὐκ ἔτι·
 « ἀρκεῖ γὰρ ἤμῃν ποιμένος κρίσις μία.
 110 « Εἶθε ζέφυρος νῦν γενοίμην, Παρθένε,
 « σὺ δ' εὐκράεες βλέπουσα προσπνέοντά με,
 « τὰ στέρνα γυμνώσασα προσάλοιο ἔσω!
 « Σὺ γοῦν, Σελήνη γλαυκοφεγγής, ὀλβία,
 « ἄθρει, ποδήγει, φουταγωγέει τὸν ξένον·
 115 « Ἐνδυμίῳν ἔφλεξε καὶ σὴν καρδίαν.
 « Ἐβροίην ἄργυρός τε καὶ λαμπρὸς λίθος,
 « καὶ χρυσὸς αὐτὸς κατακόπτων καρδίας·
 « φθειροῖντο ταῦτα· πλοῦτος ἄλλος μυρίος,
 « ὁ πρὸς Χρυσίλλης ἐγγυόμενος πάλοι.
 120 « Σὺ μοι τὰ πάντα ταῦτα, σῶφρον παρθένε·
 « τὸ ξανθὸν αὐχέις· ἔρβε, χρυσοῦ βάρος·
 « ἔχεις τὸ λευκὸν χαίρει, μαργάρων χάρις·
 « περιπλοκῇ σὴ, κόσμος ἐστὶν αὐχένος·
 « ἐπὶ πτυγί σῶν χειλέων ἄνθραξ λίθος.
 125 « Ὅσος δὲ πάντως οὐκ ἀκόσμητος γάμος·
 « ἀηδόνας γὰρ ἐγγορευοῦσαι κύκλω
 « ἄδουσιν· ἀντάδουσιν αἱ χελιδόνες.
 « Δὸς, Ὑμέναιος, ταῦτα, δὸς μοι τὸν γάμον.
 « Ὅ στρουθὸς οἶδε μίξιν εἶναι τὸν γάμον·
 130 « ἤμεις δὲ καὶ ποθοῦντες οὐ μινγύμεθα! »
 Τοιαῦτα πολλὰ τῇ κόρῃ προσωμίλει
 ὃ γὰρ φιλῶν πᾶς τὴν ποθουμένην βλέπων,
 καὶ νοῦν πρὸς αὐτὴν ἐξαντατεῖνον ὄλον,
 οὐδὲν τὰ λοιπὰ πάντα τοῦ βίου κρίνει.
 135 Ἄλλ' ἢ Δρόσιλλα τὸν καλὸν Χαρικλέα,
 καὶ τοι κρατοῦσα, καὶ φιλοῦσα τὸν νέον,
 ἐδεξιούτο τῇ περιπλοκῇ μόνῃ
 καὶ τῇ μελιγρότητι τῶν φιλημάτων.
 Ἐφασκε καὶ γάρ· « ὦ Χαρίκλεις, καρδία,
 140 « τοῦ συνδυασμοῦ τῆς Δροσίλλης οὐ τύχης.
 « Μὴ κάμνε, μὴ βιάζε, μὴ μάτην πόνει·
 « ἀσχημονεῖν γὰρ σωφρονοῦσαν οὐ θέμις.
 « Φιλῶ μὲν οὖν σε· πῶς γὰρ οὐ; ποῖος λόγος;
 « Φιλῶ Χαρικλῆν καὶ ποθῶ πάντων πλέον·
 145 « πλὴν, ὡς ἔταιρίς, οὐ προδῶ τὸ παρθένον,
 « γνώμης τε χωρὶς μητροπατρῶου γένους.
 « Τῇ δὲ προνοίᾳ τῶν θεῶν θαρβῶν ἔσο·
 « μαρτύρομαι γὰρ οὐρανὸν, γῆν, ἀστέρας,
 « ὡς οὐκ ἂν ἄλλοις ἐκδοθεῖην εἰς γάμον,
 150 « εἰ μὴ Χαρικλεῖ· πῶς γὰρ εἰκὸς ἐννοεῖ.
 « Πλὴν ἴσθι λοιπὸν ὡς ἀπ' αὐτῆς ἑσπέρας,
 « καθ' ἣν μένειν ἐνταῦθα μηνύων, ἄνερ,
 « ὄνειρος ἦλθέ σε, τριφίλητον χάρα,
 « εὐέλπις εἰμι τῇ θεοῦ συνεργίᾳ,
 155 « ὡς πάτραν αὐτὴν ὄψομαι μετὰ χρόνον
 « καὶ Μυρτίωνα καὶ φίλην Ἴδρυπὸν,
 « καὶ συγχορεύσω ταῖς ἐμαῖς συμπαρθένοισι
 « εἰς βωμὸν αὐτῶν τοῦ θεοῦ Διονύσου,
 « πῖω δὲ νᾶμα τοῦ καλοῦ Μελιβέρδου,
 160 « καὶ σοι, Χαρίκλεις, συμμετάσχω τοῦ γάμου.

« Juno et Minerva virgo, te visa, Neutiquam, dixerunt,
 « ut olim, sunt nobis ponendæ vestes : unum satis erit
 « nobis pastoris judicium.

« Utinam, amica, zephyrus fierem,
 « et tu me leniter flantem nudato sinu reciperes ! Tu vero,
 « luna cærulea, luna felix, ad me vultus flecte tuos, mon-
 « stra viam, præbe lumen cuncti.

« Potuit Endymion tuum quoque incendere pectus.
 « Abite in malam rem, argentum, pretiosusque lapis,
 « aurumque ipsum animorum perniciēs ; pereant ista, et
 « opes immensæ a Chrysisilla olim promissæ.

« Tu mihi, casta virgo, pro hisce omnibus bonis una
 « eris.

« Flava es, valeat auri pondus ; candida, valeat margina-
 « ritarum splendor.
 « Brachiorum nexu tuorum cervici est ornatus mere ; in
 « commissura labellorum anthrax refulget lapis.

« Nec tuæ carent pompa nuptiæ : lusciniarum circum te
 « chorus cantillat, respondentque hirundines.

« Hymenæe, hæc mihi des ; has des mihi nuptias.
 « Passerculus miscerit corpora nuptias esse novit.
 « Quidni et nos miscerim amantes ? » Talia multa puellæ
 garriabat.

Etenim omnis amans, coram amata puella, menteque
 tota in dulci hærens adspectu, nil cetera cuncta curat.

Sed Drosilla, juvenem quamvis dilectum possidebat, pul-
 chro tamen Charicli amplexu tantummodo est largita et
 mellita basia, his vocibus iusuper additis : « O Charicles,
 « o corculum ! a Drosilla voluptatem non obtinebis plenam.
 « Ne te incassum fatiges ; ne frustra labores ; ne vim in-
 « feras : castam enim puellam indecore se gerere nefas.

« Te quidem amo : qui enim non amem ? quæ non
 « amandi causa ? Chariclem amo, ac cupio præ ceteris
 « omnibus, at vilis ut meretrix, atque amissa paterni
 « maternique generis memoria, virgineum non prolam
 « decus.

« Contide vero providentiæ Deorum.
 « Testor enim cælum, tellurem, stellas, me nulli un-
 « quam, nisi Charicli, nupturam.

« Qui enim possim, ipse reputa.
 « Ceterum te volo scire, mi vir, ab illa vespera, qua in-
 « somnium me de tua hic loci commoratione monuit, ter
 « carum capnt, spem mihi bonam adblandiri, nempe me,
 « deo bene juvante, post aliquod tempus denuo esse visuram
 « patrium solum, ac Myrtionem caramque Hedypnoen,
 « et æqualibus esse cum virginibus choros ducturam circa
 « Bacchi altare, pulchricque potaturam undas Mellirrhœæ,
 « tibi que fore connubio, Charicles, junctam stabili.

« Ἀμήχανον γὰρ, οὐκ ἀνέξομαι κλύειν
 « μὴ σωφρονεῖν με μᾶλλον ἐν ζένοις τόποις. »
 « Ὡ σάφρονος νοῦ καὶ καλῶν βουλευμάτων
 « τῶν σὺν ! » Χαρικλῆς πρὸς Δρόσιλλαν ἀντέφη·
 185 « ὡς εὔ τὸ χρυσοῦν νῦν ἀπαγγέλλει στόμα !
 « ὡς εὔ κελαδεῖ γλώσσά σοι τρισολβία !
 « πλὴν ἀλλὰ ταῦτα χρῆστὰ πάντως, παρθένε,
 « εἰ μὴ πρὸς αὐτὴν συγκινοῦμενοι Φθίαν
 « παρεμποδισθῆμεν αὐθις ἐκ Τύχης.
 « Καταδρομὰς δὲ ληστρικὰς τὰς ἐν μέσῳ,
 170 « καὶ Βαρβάρων μάχαιραν ὠμοκαρδίῳν,
 « καὶ τῆς θαλάσσης ἀγριώτατον στόμα,
 « οὐκ ἀγνοεῖν ἔοικας· οὐ γὰρ λανθάνη
 « ἡμῖν τὰ συμπίπτοντα δεινὰ τῆς Τύχης·
 « τί γοῦν, ἂν ! ἀλλ' ἴλαθι, δυσμενῆς Τύχη,
 175 « καὶ στήσον ὄψ' ἐπὶ τὴν καθ' ἡμῶν μανίαν !)
 « παρεμπεσεῖν μέλλωμεν αὐθις εἰς νέαν
 « πολύτροπον κάκωσιν αἰχμαλωσίας,
 « ἢ καὶ διαζευχθῶμεν ἀλλήλων ; λέγε. »
 « Ἄλλ', ὦ Χαρίκλεις, » ἀντέλεξεν ἡ κόρη,
 180 « οὐ τὴν Δρόσιλλαν, ἀλλ' Ἔρωτος ἀγρίου
 « ἔοικας ἔργον τερπνὸν ἐνστερνικέναι. »
 Οὕτως ἐκείνων συλλαλούντων τῶν δύο,
 Κλέανδρος ἤλθε τρίτος ὡς μέγα στένων,
 « ὦμοι » λέγων « τέθνηκεν ἡ Καλλιγόνη »·
 185 Καὶ « Τίς, φίλε Κλέανδρε, τοῦτο μνηύει
 « ἄγγελμα πικρὸν ; » ἀντέφησαν οἱ νέοι.
 « Γνάθων τις ἐλθὼν ἐμπορικὸς Βαρζόθεν· »
 ἀντεῖπεν ὁ Κλέανδρος. Ἄλλ' « Ὡ τοῦ πάθους ! »
 ἔφησαν αὐθις, δάκρυον πεπομφότες.
 190 Καὶ γοῦν μονωδεῖν ὁ Κλέανδρος ἠργημένος
 συνδακρύνοντας αὐθις εἶχε τοὺς δύο.
 Ἐφασκε τοίνυν ἐν στεναγμαῖ μωρίῳ
 τοιαῦτα, καὶ πάνοικτρα, καὶ τυχρὸν τόσα,
 ὡς οὐκ ἐώσης τῆς βαθείας ἐσπέρας
 195 μακρὰν πρὸς αὐτοὺς ἐξερεῖν τραγωδίαν·
 « Ἰαταταιὰς τῆς παρουσίας ἡμέρας,
 « καθ' ἣν ἐγὼ, δειλαιὸς ἀνθρώπων μόνος,
 « τὴν σὴν τελευτὴν μανθάνω, Καλλιγόνη !
 « Νοσφίζομαι σοῦ τῆς συνοικίας πάλαι,
 200 « Πάρθων φανείς φεῦ ! δοῦλος ἀγκυλοφρόνων·
 « εἶχον δὲ μικρὰν ἐλπίδα ζωτρόφον,
 « ὡς χεῖρας ἀνδρῶν ἐκφυγοῦσαν βαρβάρων
 « σχολὴν ποτ' αὐθις κατιδεῖν σε, παρθένε.
 « Καὶ νῦν δὲ μᾶλλον σωφρόνως ἠγαλλόμενη,
 205 « ἐλεύθερον φῶς, ὦ θεοί ! λαχρὼν βλέπειν·
 « εὔρεῖν γὰρ εἰς νοῦν εἶχον ἀνθυποστρέφων.
 « Καὶ νῦν ἐμὸν φῶς ἐσκοτίσθης ἀθρόον.
 « Καὶ πῶς δδεύσω ; ποῦ καταντήσω μόνος ;
 « Οὐκ ὄφελον, γῆ, πῦρ, ὕδωρ, ἀήρ, νέφος,
 210 « καὶ πανδεχὲς σφαίρωμα, καὶ φῶς ἡλίου,
 « ἐκ γαστροῦ ἐλθεῖν καὶ προελθεῖν εἰς βίον !
 « Εἰ δ' ἦν ἀνάγκη πᾶσα φῶνα μητρῶθεν,
 « ἐχρῆν, δι' αὐτὰς τὰς ἀποφράδας τύχας,

« Nullo etenim modo patiar dici posse me non in externa
 « regione fuisse casfam. »

Cui Charicles : « O mentem pudicam ! o decora tua con-
 « silia ! quam aureo locuta es ore ! quam eleganti sonat
 « ter felix lingua verborum murmure ! Attamen hac
 « consilia, utilia tantum esse videntur, si, quum Phthiam
 « repetemus, Fortuna nos non impedit ! Piratarum autem
 « incursus, immitiumque Barbarorum ense, et os maris
 « immanissimum te non jam ignorare puto ; non es enim
 « obliata quid possit adversi ex Fortuna incidere. Quid ergo
 « fiet, si (at, sæva, sis propitior, Fortuna, et seda tandem
 « tuum in nos furorem !), si, inquam, varia captivitatis
 « mala denuo fuerint perpetiendi nobis, vel alter ab altera
 « fuerit disjunctus ? dic quæso. »

Drosilla contra : « Charicles, non Drosillam tuam, sed
 « Amoris impotentis dulce opus mente videris unice re-
 « putare. »

Hos inter utriusque sermones venit Cleander, et magno
 cum gemitu « Hei mihi ! » dixit : Calligone mortua est. »
 Cui juvenes : « A quo, amice Cleander, hoc tibi triste
 « nuntium adlatum fuit ? — « A Gnathone quodam mer-
 « catore qui hic adest e Barzo », Cleander ait.

Illique rursus obortis lacrymis : « Oh ! calamitatem ! »
 Et lamentari Cleander orsus eos sibi adflentes habuit.

Talia ergo miserrima multo cum singultu effudit, et forsitan
 non {plura ; nam hora vespertina longiorem non sinebat
 ejulationem : « Heu ! diem hodiernum, quo unus ergo mor-
 « talium infelicissimus de tua factus fui morte certior, Cal-
 « ligone ! Jam olim a tua fueram avulsus societate, ut
 « Parthis duram, heu ! perfidis servitutem servirem.

« At tenui spe mihi vita usque sustentabatur, nempe me
 « rursus visurum te manibus elapsam barbarorum.
 « Et nunc casta exultabam mente, libera luce, o dii ! tan-
 « dem adspecta.

« Rebar enim, quum ad patrios lares rediissem, esse me
 « inventurum Calligonem.

« At ecce lumen tu meum repente es extincta.

« Qui nunc incedam ? Quo pergam desolatus ? O tellus et
 « ignis, et undæ, aerque, nimbiqque, ac continentissima
 « mundi sphaera, et solis jubar, utinam nunquam materna
 « alvo relicta vitam essem ingressus ! Quod si necesse fuit
 « omnino nasci me ex matre mea, oportuit, ob funestas
 « hasce fortunas

« διαφθαρῆναι καὶ λυθῆναι πρὸς τέφραν,
 215 « πρὶν ἂν λαθεῖν αἰσθησῆναι ἐντελεστέραν,
 « καὶ πρὶν ἰδεῖν με τὴν παρούσαν ἡμέραν.
 « Αἶ! αἶ! στένω θνήσκουσιν, ὡς τραγυμῆνον
 « ζυφακα βότρυον ἢ παρήμερον στάχυον
 « ἐν ἀγρῷ τοῦ Χάρωνος ἐχθρῶ δακτύλῳ.
 220 « Πῶς ὑπενέγκω τὴν ἀπευκταίαν τύχην,
 « ἄλλης ἐπ' ἄλλη συμφορᾶς νεωτέρας
 « καταστεφούσης τὴν κεφαλὴν μου κύκλω;
 « Χείρας μὲν ἐξέφυγες ἀνδρῶν βαρβάρων,
 « οὐ μὴν δὲ καὶ Χάρωνος ἀνθρωποκτόνου.
 225 « Ὀλωλεν ἐλπίς μέχρι νῦν ζωοῦσά με.
 « Ὀλωλε καὶ Κλέανδρος ὡς Καλλιγόνῃ.
 « Ὡ δυστυχῆς σὺ Βάρζας, ἀθλία πόλις,
 « καθ' ἣν διεξέυχθημεν ἀλλήλων βία!
 « Ὡς κρεῖττον ἦν μοι συνθανεῖν τῇ παρθένῳ,
 230 « ἢ ζῆν ἀμυδρῶς καὶ στεναζέειν ἐκ βάθους,
 « οἰκεῖν δὲ τὴν γῆν ὡς σκιά κινουμένη! »
 « Τὰ πάντα φροῦδα τῶν παλαιῶν ἐλπιδῶν.
 « Οὐδὲ προσεῖπόν σ' ἐν πνοαῖς ταῖς ἐσχάταις,
 « Καλλιγόνῃ, θάμβημα παρθένων κόρη.
 235 « Ὡ! οἰσθαυμάσια μακρὸν τὰς ἐμὰς ἔχει φρένας,
 « πῶς αἰ τοσαῦτα συμφορῶν καταγιγίδες
 « εἰς οἶκτον οὐκ ἔκαμψαν οὐδ' εὐσπλαγχνίαν
 « τὴν φεῦ! καθ' ἡμῶν δυσμεναίνουσαν Τύχην. »
 Οὕτως ἀποιμώζοντα τὸν νεανίαν
 240 συνδακρύνοντες οἱ νέοι παρηγόρουσιν
 ἐξ ἱλαρῶν ἔυγγος ἡδείας λόγων.
 Ὡς δ' ἦλθεν ἡ νύξ, συγχρυβεῖσθαι ἡμέρας,
 ὁμοῦ συνῆλθον εἰς τὸ τῆς Μαρυλλίδος
 οἴκημα, καὶ τράπεζαν ἡτοιμασμένην
 245 εὐρόντες, ἐκλίθησαν· ἡ δὲ γραῦς πάλιν
 τροφὰς ἐτίθει καὶ τὸν οἶνον εἰς μέσον.
 Ἦν οὖν μετ' αὐτῶν ὁ ξένος συνιζάνων·
 διπλῶν γὰρ ἦλθεν ἄγγελος μηνυμάτων,
 πικροῦ Κλεάνδρῳ, καὶ Χαρικλεῖ γλυκέος.
 250 Καὶ χειρας εἰς τὸ δεῖπνον ἐμβεβληχότες
 τὴν γραῦν κατηνάγκαζον ἐγκλίνας γόνυ·
 αὐτὴ δὲ πρὸς τὸν λύχον ἀσχολουμένη,
 μέριμναν εἰς ὑφαψιν εὔποιουμένη,
 ἔφησε· « Τέκνα, σὺ Κλεάνδρε καὶ Γνάθων,
 « καὶ σὺ Χαρικλεις, καὶ Δρόσιλλα παρθένη,
 255 « οἱ τέσσαρες χαίροντες ἐστιᾶσθέ μοι·
 « φιλῶ γὰρ ὑμᾶς, ὡς ἐκείνων τὸν Χράμον,
 « ὃν υἱὸν εἶχον, ὃς προήχθη μοι μόνος,
 « οὐ μικρὸν ἀπᾶλυστα τῶν χαρισμάτων,
 « καὶ μακρὸν εἰμι δυσφορουμένη χρόνον.
 260 « Οἱ τέσσαρες χαίροντες ἐστιᾶσθέ μοι,
 « οἱ τέσσαρες τὸν οἶνον ἐκροφεῖτέ μοι·
 « τροφὴν ἐγὼ γὰρ τὴν ὑμῶν ἔχω θεάν. »
 Ὡς δὲ Δρόσιλλαν καὶ Χαρικλεῖν ὁ Γνάθων
 τεραστῶς ἤκουσεν ἐκ Μαρυλλίδος,
 265 ὥρμησεν εἰπεῖν, καὶ συνεστάλη πάλιν·
 ἀλλὰ πρὸς αὐτοὺς ἐντρανέστερον βλέπων,

« perire me et in cineres vanescere, antequam sensus fuisset
 « sem nactus integrioris, ac diem vilissem hodiernum.

« Ah! Ah! mortuam virginem lugeo, velut acerbum racementum
 « aut immaturam spicam inimico Charontis digito
 « decerptam.

« Qui potero tristissimum ferre casum, lugubri cingentibus
 « corona caput meum novis usque calamitatibus?
 « Barbarorum effugisti manus, sed non Charontis hominidam.

« Perit spes qua huc usque vivificabar; perit Cleander
 « ut Calligone.

« Oh! Barzum miseram! Oh, luctuosam urbem, in qua
 « fuimus violenter disjuncti! Quam satius fuit mori me
 « dilecta cum virgine, quam vix vivere, et ex imis suspiria
 « ducere medullis, atque in terris velut umbra versarier!
 « Evanuit pristina spes omnis.

« Nec te extremam quum traheres animam, allocutus
 « fui, Calligone, virgo virginum miraculum.

« Oh! magna mentem meam occupat admiratio, qui
 « tantae malorum procellae in miserationem et lenitatem
 « flectere savientem in nos Fortunam non potuerunt. »

Dolentem Cleandrum nec siccis ipsi oculis juvenes solabantur
 dulci lepidorum illecebra sermonum.

Ut vero tenebris atrae caliginis cuncta noctescebant, petiere
 simul Maryllidis domum; et parate accubuerunt mensae,
 dum ancilla, sedula ministra, rursus cibosque vinumque
 in medio adponebat.

Aderat autem hospes, qui duplicem adtulerat nuntium,
 Cleandro tristem, gratum Charicli.

Et injectis patinis manibus, anum jubebant ut secum
 accumberet.

At illa circa lucernam occupata, seduloque clychniorum
 flammis excitans, « O liberi, » inquit, « Cleander Gna-
 « thoque, Charicles Drosillaque puella, appositis laeti uti-
 « mini.

« Vos enim amo, ut Chramum illum, quem unicum
 « mihi filium habui, cujus, heu! dotibus egregis parum
 « frui datum fuit, quemque longo prosequor dolore.

« Laeti omnes comedite; laeti omnes vinum bibite: ad-
 « spectus vester cibus sat mihi dulcis erit. »

Andithis Gnaethon ex ore Maryllidis Drosillae et Chariclis
 nominibus, obstupuit, loquique gestiebat, at statim repressit
 impetum. Sed in illis defixo lumine,

καὶ γνοὺς ἔναργῶς ἐν φιλαλλήλῳ σῆσει
αὐτοὺς ἐκείνους τυγχάνειν τοὺς φυγάδας,
ἐνθουσιωδῶς εἶπεν ἐν θυμηδίᾳ·
270 « Ὡς ἀγαθὴ, Ζεῦ καὶ θεοὶ, νῦν ἡμέρα!
« Εἰληφέναι γοῦν ἐκ δυοῦν ἀνδρῶν ἔχω
« πάντως μεγίστας τῆς χαρᾶς τὰς ἐγγύας.
« ὦ! χαῖρε, Φράτορ, ἀλλὰ καὶ σὺ Μυρτίων·
« τοὺς παῖδας ὑμῖν ζῶντας ἀντιμηνύσω. »
275 « Μειμιγμένον μέλιτι σὸν στόμα, Γνάθον, »
εἰπόντες, ἠρώτησαν οὗτοι τὸν ξένον·
« Ποῦ δὲ Φράτωρ πάρεστι καὶ ποῦ Μυρτίων;
« καὶ πῶς ἐκείνων παῖδας ἡμᾶς τοὺς δύο
« εἶναι διέγνως, ἀντιφάσκοις ἠδέως. »
280 « Ἐγὼ διδάξω τοὺς διηπορηκότας, »
ἔφησεν αὐτοῖς ὁ Γνάθων συνεσθίων·
« αὐτοὶ γὰρ ἄνδρες, οὐς δεδήλωκα, ξένοι,
« οὐς εἶδον, οἷς συνῆλθον εἰς δμιλίαν,
« πάλαι μετηνέχθησαν εἰς Βάρζον πόλιν,
285 « πεμφθέντες, ὡς ἔρασκον, ἐξ οὐειράτων,
« βαρὺν μὲν ὄγκον εἰσφέροντες χρυσίου·
« ποιούμενοι δὲ τῆς πολίχνης ἐν μέσῳ
« πολὺν Δροσίλλης καὶ Χαρικλέους λόγον,
« σφοδρῶς ἐδυσχέρανον οἱ γηραῆλοι,
290 « λέγοντες αὐτοὺς τὸν Διὸς θεοῦ γόνον
« ἀπὸ Φθίας εἰς Βάρζον ἀπεσταλκέναι,
« καὶ τοὺς ἑαυτῶν παῖδας ἐξερευνησαί.
« Ὡς γοῦν ἐφευρεῖν εἶχον ὑμᾶς οὐδέπω,
« Ἡμεῖς μὲν, εἶπον (ποῦ γὰρ ἂν τις ἐκδράμοι;
« καὶ ποῦ πλανηθῆ; ποῦ δ' ἐκείνους συλλάβοι;)
295 « μενοῦμεν ἕδε τῷ θεῷ πεπεισμένοι.
« Ἴσως καταλάβοιεν ὀψὲ τὴν πόλιν.
« Ὁ καθοδηγήσας γὰρ ἡμᾶς ἐνθάδε,
« ἐκείνος αὐτοὺς ἐσδραμεῖν ἀναγκάσει,
« καὶ λῆξιν ὀψὲ τῆς πλάνης εὐρηκέναι.
300 « Σὺ δ', ὦ φίλων ἄριστε, Βαρζίτα Γνάθον,
« (εἶδον γὰρ ὡς ἔσαττον αὐτὰς τὰς ὄνους·
« τὸ χωρίον φθάσαι δὲ κατηπειγόμεν)
« ἔνοιον αὐτῶν τῶν πλανωμένων ἔχε,
« εἴ πως ἐφευρεῖν σὺν θεοῖς κατισχύσεις·
305 « καὶ μηνύσας μνάς χρυσίου λάθης δέκα.
« Καὶ νῦν διαρτήσασα χρηστὴ τις τύχη
« ἡμᾶς ἐπεγνώρισεν, ὡς ὄρατέ, μοι. »
« Καλλιγόνῃ δὲ καλλιμορφος παρθένος
« τέθνηκεν· αἶ! αἶ! τῆς ἀπανθρώπου Τύχης! »
310 Κλέανδρος εἶπε τὸν πανόστατον λόγον,
καὶ τὴν πνοὴν ἀφῆκεν ἅμα τῷ λόγῳ.
Σφάττειν γὰρ οἶδεν ὑπὲρ εὐθηκτον ξίφος
ὀξεῖα συμπεσοῦσα λύπη πολλάκις.
Ὅτῳ Δροσίλλης καὶ Χαρικλέους μέσον
315 οὐκ ἠμέλησε δυσμένεια τῆς Τύχης
πολὺν φορυτὸν συμφορῶν συνεισφέρειν
καὶ λυτρά χρηστοῖς ἐμπαθῶς συμμιγνύειν.

quum fugitivos ex mutuo ipsorum amore agnovisset,
magno cum impetu gestientis animi exclamavit: «Jupiter
deique, oh candidissima hæc dies! Senibus duobus ex-
« hilaratis, maximam omnino mercedem lucrari habeo.

« Heus! bono este animo, Phrator, tuque Myrtion;
« Vivere vestros vobis liberos nuntiabo. »

« Melle conditum est os, Gnatho, tuum », dixerunt,
hospitemque his interrogaverunt verbis: « Ubinam vero
« adest Phrator? ubi Myrtion? et quo nosti modo nos
« ambo ex ipsis esse genitos? Benigne responderis. »

Contra Gnatho conviva gratus: « Docebo vos quod
« nescitis, » inquit: « illi enim viri quos nominavi modo,
« hospites, quosque vidi, et quibuscum sermones conserui,
« dudum contulerunt se Barzum urbem, ut aiebant,
« admoniti somnio, ac magnum ferentes auri pondus; in
« medioque populi consessu narraverunt multa de Drosilla
« et Charicle, addentes niagno non sine mœrore, Jovis
« magni filium ipsos a Phthia misisse Barzum, ac se suos
« liberos jam investigassé.

« Quum vos nusquam potuissent invenire, Nos equi-
« dem, aiebant, (nam quo cursum dirigere potis? qui er-
« rorum finis? ubi eorum occupare fugam?) nos equidem
« hic manebimus! Dei promissis fidentes.

« Forsan aliquando ad hoc accedent oppidum.

« Qui enim nobis huc prævit, ipsos coget huc quoque
« venire, tandemque longæ finem facere viæ.

« Tu vero, amicorum optime, Barzi incola Gnatho (nam-
« que me deprehenderant asinabus clitellas imponentem
« meis, et ad pagum iter properantem), liberorum erran-
« tium suscipe curam, ipsos si forte, diis bene juvantibus,
« possis reperire; quos si repertos nunciaveris, minas auri
« decem accipies.

« Atque nunc in nostras officiosa vias vos mihi, ut vide-
« tis, obtulit Fortuna bona, fecitque notos. »

Tum Cleander in hæc prorupit verba, novissima verba:
« Mortua est Calligone virgo pulcherrima.

« Heu! immitem Fortunam! » Hisque dictis animam ex-
spiravit.

Sæpe enim acutus dolor acuto certius ense perimit.

Adeo inimica Fortuna, Drosillam inter et Chariclem fe-
dum ærumnarum acervum sedulo comportabat, ac mœsta
lætis luctuose miscebat.

BIBAION ENNATON.

- Ἦδη μὲν ὄρθρος καὶ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας
 ἠὔραζε λαμπρῶς πανταχοῦ γῆς ἐξ ἑω·
 σφοδρῶς δὲ δακρῦσαντες, ὡς φίλοις ἔθος,
 τὸ σῶμα συγκαίουσιν Ἑλλήνων νόμῳ,
 5 γοὰς ἐπισπείσαντες ἐξ ὀπτημένων
 κρεῶν συνάμφω καὶ βόδς μελικράτου.
 Ἐκεῖ συνῆλθε πᾶς νομεύς, πᾶς ἀγρότης,
 πᾶς συμπαθὴς ἀνθρώπος, εἰς ξένου τάφον,
 καὶ τῶν γυναικῶν πᾶσα τληπαθεστάτη,
 10 μετ' Ἴων Μαρυλλίς καὶ προήγχε τοῦ γόου.
 Ἐκεῖνον ἐθρήνησε καὶ δρυς καὶ πέτρα,
 καὶ κοιλιάδος βροῦς καὶ βαθύσκιος νάπαι·
 καὶ γὰρ ἱκανὸς ἦν Κλέανδρος τῷ τότε
 κάμψαι πρὸς οἶκτον καὶ πετρῶν σκληρὸν γένος.
 15 Ἦ δὲ Δρόσιλλα, καίπερ οὔσα παρθένος,
 πασῶν γυναικῶν μείζον ἐθρήνη τότε.
 Ὡς γὰρ, θαλάσσης κυματοθείσης νότιν,
 ἧ κυμάτων σύβροια κυλινδουμένη
 ναῦν συσχεθεῖσαν τῇ φορᾷ περιτρέπει,
 20 κἄν εὐτροπὶς τις ἦ, κἄν εὖ τέχνης ἔχη,
 ἄλλου μετ' ἄλλο συμφῶς γεννομένου,
 οἷς οὐδὲν εἰλίγματος καὶ πλῆθους μέτρον,
 εἰ μὴ τίς ἐστιν ἐκ Κοροίθου μαινόλου
 ὁμοῖος υἱὸς καὶ πατρῷζει τὰς φρένας,
 25 πειρούμενος μάταιος εἰς οὐδὲν δέον
 φορὰς ἀμέτρους ἐκμετῆσαι κυμάτων
 ὅτε, πρὸς ὤραν τῆς ὀπωροφθισίας,
 ὁ μὲν Ποσειδῶν ἐξεγείρει τὸν νότον,
 νότος δὲ τὴν θάλασσαν ἀντικορθύει,
 30 θάλασσα δ' αὐτὴ συνταράσσει τὰ σκάφη,
 σκάφη δὲ πάντως τὰς πλεόντων καρδίας·
 οὐτίος ἀμέτρως ἐκχυθεῖσαι μυρίαί
 ζάλαι ζέουσαι συμφορῶν ἀνευδότην
 τὰς τῆς Δροσίλλης ἀντεπέκλυζον φρένας,
 35 ὡς ναῦν ἀνεραμάτιστον ἰσχυρὸς κλύδων.
 Ἐφασκεν οὖν κλαίουσα τὸν νεανίαν·
 « ὦμοι, καλὲ Κλέανδρε! τίς βριαρόχειρ
 « δαίμων, ἀλάστωρ εἰς λυπρὰς ὥρας φέρων,
 « βαρὺς κατ' ἡμῶν ἐμπεσὼν καὶ μηχανίας!
 40 « Ἐκ συμφορῶν γὰρ συμφορὰς ἄλλας ἄγει,
 « αἰεὶ δὲ τὴν γραῦν ἢ νέα νικᾷν θέλει.
 « Τί ταῦτα, Τύχη; Ποῖ ποτε σταίεν τάδε;
 « Τίς τῶν κατ' ἡμῶν λῆξις ἔσται δακρῶν;
 « ὦ γλυκίων Κλέανδρε συμφορακίτα,
 45 « σύνδουλε, συνέριθε, συννεανία,
 « συναγκμάλιωτε, συνελεύθερε, ζένε,
 « οἴχη πρὸ ὥρας χλωρὸς ὠραιὸς στάχυς,
 « οὐδὲ προσειπῶν τὸν σεαυτοῦ πατέρα
 « ἐν τῷ παραπνεῖν τὰς πνοὰς τὰς ἐσχάτας!
 50 « ὦ κλών φανείς βρηπτικός ἀδρού Λεσβίου,
 « ἔφυς μὲν ἀδρὸς, καὶ καλὸς, καὶ γλυκίων,
 « μικρὸν δὲ μικρὸν ὡς ἀπὸ φλογὸς ξένης
 « ἐπὶ φθορὰν νένευκας ἐξηραμμένος.

LIBER NONUS.

Jam mane erat, dieique jubar ex oriente totam late terram irradiabat; ubertim autem flentes, ut est amicorum mos, cadaver comburunt Græcorum ritu, coctis e carnibus melleque libamina ferentes.

Ad hospitis tumulum confluerunt pastores omnes, omnes agricolæ, virorum quisquis humanum nihil a se alienum putavit, mulierum quæque fuit ad misericordiam proclivior: quas inter Maryllis luctui præiebat.

Cleandrum luxerunt quercus et rupes ac convallium rivi, et umbrosi saltus.

Potuit enim fatum Cleandri ad miserationem vel dura flectere saxa.

Drosilla vero, virgo licet, feminis ceteris altius eulabat.

Veluti enim, quum notus conturbat mare, confluentes turbine fluctus navem suo deprehensam impetu evertunt, licet valida sit carina, doctusque magister; alius enim post alium supervenit, quorum vortices ac multitudinem æstimabit nemo, ni quis forte fuerit Coræbi illius insani filius, patrem stultitia referens, vano labore immensas undas fluctuum metiri conatus, nequicquam, quando circa vergentem autumnum Neptunus notum excitat, notusque mare e fundo commovet, mareque naves proturbat, navesque corda navigantium:

sic ardentes, immensæ ærumnarum procellæ Drosillamentem inundabant irremisse, non secus ac fluctus ingens puppim male saburratam.

Juvenem igitur lugens, « Hei mihi, Cleander! » dixit.

« Quis ille est validus, funestus daemon, tristes immitens
 « tempestates, et in nos gravi concitatus ira? ex calamita-
 « tibus enim alias parit calamitates, et quæ nova est ve-
 « terem usque superat.

« Quid hoc rri est, Fortuna? quis erit his modus? quis
 « nostris finis fletibus? O dulcis Cleander, sociæ captivita-
 « tis, conserve, laborum particeps, coætaneæ, qui nobis-
 « cum simul libertatem et amiseras et recuperaveras, abis
 « ante tempus, pulchra immaturaque spica, nec, quum
 « supremum exhalares spiritum, potuisti patrem alloqui!
 « O rame vegetæ arboris Lesbicæ, vegetus ipse, formo-
 « sus, suavisque florebas, sed, breve post tempus, ve-
 « lut ab igne violento, ad interitum aridus vergebas.

« Χθές ἦς παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ νῦν ἐν νερτέροις·
 55 « γθές ἦς λαλῶν μοι, σήμερον δὲ μὴ κλύων·
 « συνομιλεῖς γθές εἰς ἐμὴν εὐθυμίαν,
 « ἄφρωνος εἶ νῦν εἰς ἐμὴν ἀθυμίαν.
 « Οὐκ ἔστι δεινῶν τῶν καθ' ἡμῶν τις κόρος;
 « καὶ ποῦ προβῶμεν τῶν κακῶν περαιτέρω;
 60 « ὦ δυστυχῆς σὺ, δυστυχῆς Καλλιστία!
 « καὶ γὰρ τὸ τέκνον, ὁ Κλέανδρος, ὁ ξένος,
 « ὡς πτηνὸν ἐκπτὰς πατρικῆς ἐξ ἀγκάλης
 « κεῖται πεσὼν οἴκτιστος ἐν ξένοις τόποις.
 « ἦ που τρέφεις, δειλαίε, χρυστὰς ἐλπιδάς
 65 « εὐρεῖν τὸν υἱὸν καὶ λαβεῖν ἀπὸ πλάνης,
 « καὶ πῦρ ἀνάψαι καὶ δᾶδας γαμηλούς,
 « στήσαι τε λαμπρὰ καὶ χορούς καὶ πασταδά,
 « καὶ συγχαρῆναι τῇ Κυδίππῃ τὰς φίλας
 « τῷ τὸν καλὸν Κλέανδρον ἀπειληφέναι.
 70 « Πλὴν ὀψὲ μαθὼν τὴν κατὰ φρένας πλάνην
 « καὶ τοῦ λογισμοῦ τὴν ἀσύστατον ῥύμην,
 « καὶ γνοὺς τὸν υἱὸν συμπεσεῖν ἐπὶ ξένης
 « (διβάσκαλος γὰρ ὁ χρόνος τῶν πραγμάτων),
 « καὶ πολλὰ κλαύσεις καὶ στενάξεις ἐκ βᾶθους,
 75 « βραίνειν πολλύρβρον ὄμβρον ἐκ τῶν ὀμμάτων
 « ὑπὲρ τὸ πρὶν δάκρυον ἠναγκασμένος·
 « πρῶτην γὰρ ἴσως ἐλπίς εἶρξε μετρία
 « τὴν τῶν ῥεόντων δακρυῶν ἀμετρίαν·
 « μικρὸν δὲ μικρὸν καὶ τακῆση τῷ χρόνῳ
 80 « ἄνθραξι λύτης, ὡς χιῶν δι' ἡλίου.
 « Ἄ! αἶ! συναγμάλωτε, συνοδοιπόρε,
 « εἰ γοῦν Χαρικλῆς ἐξ ἀποφράδος τύχης
 « ἔμοι Δροσίλλῃ τληπαθεῖ τρισαθλίᾳ
 « ἀφαρπαγῆναι κινδυνεύσοι καὶ πάλιν,
 85 « τίς, τίς νεμεῖ κόφισμα τῆς λύτης βάρους;
 « Ποῖος κατασταίη τις εἰς παῦλαν πόνων
 « λόγῳ μελιχρῷ καὶ τροπῷ σωτηρίῳ;
 « ἦ ψυχαγωγία γὰρ ἡ σωτηρία,
 « ἡ πᾶσα παραλήσις ἐξόλωλέ μοι.
 90 « Τίς αὔρα λεπτή καὶ ὀρόςος ψλογοφθόρος
 « ἀκάματον πῦρ καὶ διηρμένην φλόγα
 « ἐμῶν παθῶν σθέσαιεν οὐ κοιμωμένων;
 « Στάσις δὲ τίς γένοιτο καὶ λῆξις πόνων,
 « καὶ νήνεμος νοῦς ἐκ παθῶν τριχυμίας;
 95 « ὦ τίς, Χαρίκλεις, παραμυθῆσαιτό σε,
 « εἰ τι Δροσίλλα τῶν ἀπευκαίων πάθοι;
 « βαθεῖα γὰρ νύξ καὶ βαθέστερος γνόφος
 « καὶ χοῦς ἀμυδρὸς (ὦ κακῶν συγχυρμάτων!)
 « ἔχουσι φεῦ! φεῦ! τὴν Κλεάνδρου καρδίαν.
 100 « ὦ! πῶς κλείσεις τὴν Κυδίππην μητέρα
 « ἐν ἀλλοδαπῇ δυστυχῶς τεθαμμένος,
 « καὶ τοῖς στεφάνοις εὐφρανεῖς, καὶ δοξάσεις
 « τὴν ὄσφυν ἐξ ἧς εἰς τὸ φῶς ἦλθες τότε;
 « σχοίη δὲ σε σκίμπωνα καὶ βακτηρίαν
 105 « εἰς γῆρας ἔλθων ὁ σπορευὸς ἀπὸ χρόνων;
 « ὦ φῶς, θρυαλλίς χαρμονῆς, σέλας γένους,
 « ἔσθης, ἐθραύσθης, ἐφθάρης, ἀπεκρύβης. »

« Heri nobis aderas, nunc es inter mortuos; heri mecum
 « loquebaris, hodie me non audis loquentem; heri ser-
 « monibus tuis mire delectabar, hodie tuo enecor silentio.

« Nullane finis erit nostris concessa malis? et quæ jam
 « possunt esse ulteriora mala? O miserum, miserum Cal-
 « listiam! Filius tuus Cleander, amicusque noster, ut avi-
 « cula, ex ulnis evolans paternis, jacet heu! regione in
 « extera.

« An forsitan miser, iunctandam foves spem, fore ut ali-
 « quando natum reducem excipias, ignemque et faces
 « accendas hymenæi, chorosque instituas, et thalamum
 « adornes, atque Cydippæ gratulentur amicæ ob repertum
 « pulchrum tandem Cleandrum.

« At cognita sero nati amentia, animi atque audiens
 « impotentem æstum, et inter exteris mortem (tempus
 « enim nihil non aperit), multa gemes, et ex imo duces
 « suspiria corde; et vastum imbrem effundes invitis ex
 « oculis quantus non prius manavit.

« Nam spei aliquid antea cohibuit rivos lacrymarum
 « uberiores.

« Jam jamque sensim cæco mæroris ob orbitudinem
 igne carpere, velut nix solis ad ardores.

« Heu! heu! vinculorum socie et itineris, si Charicli
 « invida fortuna me rursus erraticam, infortunatissimam
 « eripiet, quis, quis jam grave levabit onus ægrimonîæ?
 « quis aderit mala sedaturus alloquio dulci ac consolan-
 « tibus agendi modis? Etenim lætitia, salus, consolatio
 « omnino mihi perit. Quæ aura levis, qui ros frigidus in-
 « defessum ignem altamque dolorum meorum nunquam
 « quiescentium flammam restinguet? Malorum quis erit
 « finis qui terminus, ac placida mens ex decumano ma-
 « lorum fluctu?

« Oh! quis te, Charicles, solabitur, si quid Drosillæ
 « tristins acciderit? Nox enim profunda, profunda caligo
 « atque humus tenebrosa (oh! casus tristissimos!) pectus
 « heu! Cleandri premunt.

« Oh! qui poteris Cydippæ matri esse gloriæ, in extero
 « sepultus solo? Qui illam coronis bene partis recreabis?
 « Qui ventrem decorabis tuum, unde in has venisti lumi-
 « nis oras? Qui te baculum reperiet pater, annis sene-
 « ctutem ipsi adherentibus?

« Oh! lumen, lampas lætitiæ, gentisque jubar,
 « extinctus, fractus, perditus, occultatus jaces! »

Οὕτω Δροσίλλης κωκυτούσης τὸν ξένον,
 « Τῆς μὲν περιττῆς τῷ νεκρῷ τύρβης ἄλις
 110 « καὶ τῶν ἀμέτρων δακρύων καὶ τοῦ γόου »,
 ἔφη μέσον στὰς ἔμπορος Γνάθων ξένος·
 « εἰ γὰρ μεταξὺ χαρμονῆς παρεμπέσοι
 « λυπρὸν τυχηρὸν δάκνον ἀλγῦνον φρένας,
 « τὸν εὖ φρονουῦντα τῇ χαρᾷ χρῆ διδόναι·
 115 « ὅταν μὲν οὖν ἄκρατόν ἐστι τὸ θλίβον,
 « οὐ μεμπτὸν εἰ τις καὶ κατ' ἄκρας δακρῦει·
 « εἰ συμμιγῆ δὲ χρῆσά ταῖς ἀλγυδόσι,
 « τὸ κρεῖττον, οἶμαι, τῆς τύχης ἐξελεχτέον·
 « ὑπερφερῆ γὰρ δυστυχῆ τῶν κρεῖττόνων,
 120 « πλείω τε λυπρὰ τῶν καλῶν τῶν ἐν βίῳ.
 « Τῶν θλίψεων γοῦν εὖ καταφρονητέον,
 « εἴ πού τι χρῆσὸν ἐν μέσῳ παρεμπέσοι
 « ἀπροσδοκῆτως ἐκ τύχης παρηγμένον·
 « οὐ γὰρ τοσοῦτον αἰ κατ' ἐλπίδας τύχαι
 125 « τοῖς εὖ παθεῖν μέλλουσιν ἀνθρώποις ἄρα
 « τὸ τεργνὸν εἰσφέρουσιν, ὥσαν εἰδόσιν
 « αὐτοῖς, ἐκείνας προσδοκῶσι πρὸ χρόνων,
 « ὅσον τὸ συμβᾶν ἀγαθὸν παρ' ἐλπίδα
 « ψυχῆν διογκοῖ καὶ πλατύνει καρδίαν,
 130 « καὶ πάντα λυπρὰ τὰ προσυμβεβηκότα
 « ἐκ τῶν νοητῶν ἐξελαύνει πυθμένων
 « καὶ τῶν ἀδήλων τοῦ λογισμοῦ χωρίων,
 « καὶ τοὺς παθόντας εἰς ἀνάπλασιν φέρει·
 « τῶν ἀλγυνότων ἐξαλείφον τοὺς τύπους,
 135 « εἰς εἶδος ἄλλο καὶ καταστάσιν νέαν,
 « καὶ χρωματουργεῖ τοῦ προσώπου τὴν θέαν
 « εἰς ἐντελῆ μόρφωσιν ὠραῖσμένην.
 « Ναὶ λῆξον ὀψὲ τῶν μακρῶν ὀδυρμάτων·
 « ἄγουσα σαυτὴν εἰς ἀνάκτησιν, κόρη.
 140 « Ἄφες, Χαρίκλεις, καὶ σὺ τὴν θρηνησίδιαν·
 « γενοῦ σεαυτοῦ, μὴ τι φαῦλον ἐμπέσοι·
 « χρῆ γὰρ τὰ συμπίπτοντα γενναίως φέρειν. »
 Οὕτως ἐκείνοι τοῖς πόνοις ἐκατέρησαν.
 Ὄπω δὲ διτταὶ συμπαρῆλλον ἡμέραι,
 145 καὶ πάντας οὖς ἤνεγκε φόρους δὲ Γνάθων
 ἀπεμπολήσας τοῖς ἐποίκοις ἀγρόταις,
 λαβῶν μετ' αὐτοῦ τὴν φίλην συζυγίαν,
 ὄδευε πρὸς τὴν Βάρζον ἀπτέρῳ τάχει·
 οὗ καὶ φθάσαντες τὴν πύλην τῆς εἰσόδου
 150 ὄρωσι τοὺς σφῶν ἀθλοῦς φουτοσπόρους
 αὐτὸς Χαρίκλῆς καὶ Δροσίλλα παρθένος
 εἰς πέτραν, ἔδραν εὖξοον, καθημένους,
 καὶ θάμβος ἔσχον καὶ καλῆς αἰδοῦς τύπον.
 Ἄλλὰ προλαβὼν δὲ Γνάθων καὶ προφθάσας
 155 ἄμφω κατησπάσατο τοὺς γηραλέους,
 καὶ τὴν τέκνων ἀφιξίν αὐτοῖς μηνύσας
 χρυσοῦ δέκα μναῖς δῶρον ἀντιλαμβάνει.
 Οἱ δ' ἄλλ', ἐπεὶ προσέσχον αὐτοῖς τοῖς τέκνοις,
 ὅποιον ἔσχον γῆθος οὐκ ἔχω λέγειν,
 60 ὡς εἶδον αὐτὴν τὴν καλὴν ξυνωρίδα
 τὴν Βαρζικὴν γῆν συμπατοῦσαν ἀθρόον·

Dum sic Drosilla Cleandrum lugebat, in medio stans
 hospes ille mercator, Gnatho, « Desinite, queso, » in-
 quit, « querelarum, mortuum quæ nihil prorsus juvant,
 « ac fletus immodici lamentationumque nimiarum. Etenim
 « si prosperos inter eventus acciderit forte quid mæstius,
 « quod animum mordeat et angat, virum tamen sapientem
 « lætitia non abstinere oportet.
 « Quod si boni sine ulla mixtione nos premat dolor, nec
 « cuprandus si quis et immodice ploret.
 « Jam quando permiscetur bona malis, melior for-
 « tunæ pars extrahenda.
 « Plura enim sunt tristia lætis, et laborum plena magis
 « quam honorum vita fuit data mortalibus.
 « Ergo ærumnæ sunt valde despiciendæ, si quid prosperi
 « insperato nobis Fortuna adtulerit.

« Nam sperata felicitas felicibus hominum non tantum
 « parit voluptatis, quippe qui dudum illam præverterant
 « expectatione, quantum quæ insperata venit, animum-
 « que diffundit pectusque relaxat, et anteriora omnia
 « mala ex cogitationum recessu fugat penitusque animi
 « regionibus, ac delens vulnere vestigia, ita ut alia sit
 « læsæ partis facies habitusque novus, agros restituit ex
 « integro, nec non genas floridis pingit coloribus, vultum-
 « que ad eximiam pulchritudinem informat.

« Næ desine tandem longæ querimoniam; atque pristinum
 « ingenium recipe tuum.
 « Tu quoque Charicles, mæsta mitte lamenta. Redi
 « ad te, ne funesti quid eveniat.
 « Oportet enim generosius fortunæ tolerare casus. »

Illi igitur sic malis durare conabantur.
 At nondum dies erant elapsi duo, et jam incolis hujus
 loci Gnatho merces vendiderat omnes quas asportavera-
 rat; adsumptisque secum Charicle et Drosilla, viam carpsit
 celerrime qua ad Barzum itur.

Jamque propinquabant portis, quum mæstos Charicles
 et Drosilla cernunt patres lapidi hene polito insidentes; et
 mirati sunt, simulque colore genas tinxit honesto pudor.

Ast, illos antevertens, Gnatho duos senes salutavit, et
 liberorum adventu nuntiato, aureas minas decem pro læto
 accipit nuntio.

Illorum vero quæ fuerit lætitia dicere nequeo, quum jam
 ipsos cernere liberos potuerunt, tam pulchros,
 Barzicum solum cito pede calcantes.

οἱ πρῶτα δακρύσαντες, ὡς γήρα νόμος,
 τὰς σφῶν κεφαλὰς κατεφίλου ἀσμένως,
 ἔχαιρον, ἤλγουν, εὐθύμουν, ἐδυσφόρουν,
 165 ἠγαλλίων, ἔκλαιον, ἐκρότουν μέγα·
 τὸ τῆς χαρᾶς δάκρυον ἔββε πλησμίως,
 τῆς χαρμονῆς ὁ θρῆνος ὑψοῦτο πλέον.
 Πληθὺς δὲ πᾶσα Βαρζιτῶν κοινῶ δρόμῳ,
 ἐπεὶ τὸ συμβᾶν ἐκ βοηδρόμων μάθοι,
 170 ἐξήλθοσαν χαίροντες οἰκείους δόμους,
 οἱ παῖδες, ἡ γραῦς, ὁ σφριγῶν, ἡ παρθένος,
 μεῖραξ, γυνή, παῖς ἀπαλή καὶ πρεσβύτις,
 πάντες προσεπτύσσοντο πυκνὰ τοῖς νέοις.
 Ὁ θρῆνος ἠκόντιζε τὸν πόλον κρότω,
 ἡ χαρμονὴ δ' ἔκλινε τὴν θρηνηδίαν·
 οὕτω συνάλλου καὶ συνεσκίρτων πάλιν
 τοῖς πατράσι σφῶν πᾶσα κοινῶς ἡ πόλις.
 Αὐτὸς δὲ Φράτωρ τῇ Δροσίλλῃ παρθένῳ
 ἀντεμπλακεῖς ὡς καὶ τέκνῳ προσωμίλει·
 180 « Γάνυσθε, παῖδες, πρὸς γονεῖς σεσωσμένοι·
 « διπλοῦς γὰρ ὑμεῖς εὐτυχεῖτε πατέρας,
 « ὡς αὐθις ἡμεῖς εὐτυχοῦμεν τεχνία.
 « Ὡς δεξιὸν τὸ τέρμα τῆς βυῶν πλάνης,
 « ὡς εὐτυχῆς ἡ λῆξις ἡ τῶν δακρύων.
 185 « Σώζεσθε καὶ τηρεῖσθε πρὸς συζυγίαν,
 « οὗς οἱ θεοὶ συνῆψαν ὡς νυμφοστόλοι. »
 Ἐπεὶ δὲ μακροῖς τοῖς μετ' ἀλλήλων λόγοις
 καὶ μέχρι νυκτὸς ἠσχολημένοι
 μνήσαντο δόρπου καὶ καθίσας ὁ Γνάθων
 190 αἰτεῖ παρ' αὐτῶ ὡς καθίσαι καὶ Φράτωρ.
 Φράτωρ δὲ, τοῖς Γνάθωνος ὑπεῖξας λόγοις,
 καὶ Μυρτίωνα συνθακεῖεν ἠξίον·
 ὁ Μυρτίων δὲ νυμφίον Χαρικλέα,
 καὶ γοῦν Χαρικλῆς τὴν Δροσίλλαν παρθένον.
 195 Οἱ τρεῖς μὲν ἐκλίθησαν ἐξ εὐωνύμων,
 ἐν δεξιοῖς δὲ προσφιλῆς συζυγία,
 αὐτὸς Χαρικλῆς δηλαδὴ καὶ παρθένος·
 δὲ οὐ μετρίας μέμφεως κατηξίου,
 ἀλλ' ὕβρεων δὲ μᾶλλον καὶ τωθασμάτων,
 200 τὸν αἴτιον Γνάθωνα τῶν ζενισμάτων,
 δὲ μὴ Δροσίλλαν ἀπέναντι καθίσαι
 τῶν ἐκταθέντων ἐξ ἔρωτος ὀμμάτων
 καὶ Μυρτίωνα τὸν φύσαντα τὴν κόρην
 ἐγγὺς παρ' αὐτοῦ τῆς καθέδρας τῶ τόπῳ,
 205 ὅπως τοσαύτης χαρμονῆς τελομένης,
 ἀντιπροσωπῶν ἐμβλέποι τῇ παρθένῳ.
 Ναὶ μὴν ἐπεφθόνοι δὲ (πᾶς τις ἐκφράσοι)
 καὶ τῶ κυπέλλῳ τηλικούτων χειλέων
 ἄριστα θιγγάνοντι τῶν τῆς παρθένου·
 210 ἐξηλοτύπει καὶ πρὸς οἴνου τὴν πόσιν,
 ὡς εἰς Δροσίλλης πλησιάζοντα στόμα.
 Οὕτω μὲν οὖν εἶχεν τὰ τῆς πανδαίας·
 καὶ νύξ μελάμπους ἐγγυθεῖσα τοῖς ξένοις,
 κατεσπακυῖα τὴν στάσιν τῶν ὀφρύων,
 215 τὸν νήδυμον σφῶν ἦγεν ὀφθαλμοῖς ὕπνον.

Effusus primum lacrymis, qui est senilis mos ætatis, ambo liberorum hilariter osculari capita, gaudere, dolere, lætis nunc esse animis, nunc depressis, exultare, plorare, manus complodere.

Ibant ubertim per ora lacrymæ quas exprimebat gaudium, et lætitiæ vincere gemitus videbantur.

Interim Barzitarum multitudo, re per cursores nota, e domibus effusa ruebant, pueri, anus, florens ætate juvenis, adolescens, puella tenera, senior mulier, cuncti crebro amantes duos amplectebantur.

Gemitus æthera feriebant acuti, lætitiæ lamenta reprimbat; adeo parentibus complorabant, ac rursus cum eis una saltabant simul tota civitas.

Ipse Phrator Drosillam virginem, ut pater filiam, mutuo in amplexu alloquebatur: « Gaudete, liberi parentibus servati! binos etenim potimini patres, ut nos rursus duos potimur liberos.

« Quam fortunatus errōrum vestrorum terminus, quam felix lacrymarum finis! Vivite ad conjugium reservati ambo, quos Dei ipsi proubi consociare amant. »

Postquam longis et ad noctem usque sermonibus vices per alternas vacavere, tandem meminernnt cœnæ, ac considens Gnatho Phratorem jubet ut assideat sibi; cui parens Phrator et Myrtiona rogat ut vicinum sibi locum occupare velit; deinceps Chariclem spohsum Myrtion invitât, Drosillam Charicles.

Tres priui ad lævam recubuerunt, ad dextram par illud amabile, Charicles scilicet virgoque.

Ille autem non levi reprehensione, immo opprobriis lacesebat, sibi que habebat ludibrio Gnathonem hospitio ipsos amice excipientem, talia tamen promeritum ratus, qui Drosillam non collocaverit suos adversum oculos, amore marcentes oculos, nec Myrtionem puellæ patrem sibi vicinum, ut posset in hoc solenni gaudio adversam virginem spectare.

Perfecto etiam invadebat poculo (quivis id facile intelliget) labella puellæ tam pulchra perbene tangenti; invadebatque vino, ori quod Drosilla propius admoveret.

Sic peractum est convivium; et nox nigris irrepens vestigiis, deprimensque conviviarum supercilia, oculis dulcem infudit soporem.

Ἄλλὰ πρὸς ὄρθρον ἡ καλὴ καὶ παγκάλῃ,
 ἡ τοῦ γέροντος Μυρτίωνος θυγάτηρ,
 καταλαβοῦσα τὴν σορὸν Καλλιγόνης,
 ἔλουεν αὐτὴν ἄλλο λουτρὸν δακρύων.
 220 Τὸ γὰρ γυναικῶν συμπαθέστατον φύλον
 ἑτοιμοπενθές ἐστι καὶ ξένοις πόνοις,
 καὶ φιλόδακρυ γίνεται παρατυχία·
 οὐκ ἐν μόνῃ γὰρ συμφορῶν περιστάσει
 φιλεῖ τὸ πενθεῖν καὶ τὸ μακρὸν δακρῦειν,
 225 καὶ μᾶλλον εἴ τις ἐκπεράσῃ τὸν βίον·
 διηγεκῶς δὲ καὶ χρόνῳ περιδρόμοις
 σῶζον κακῶν ἐννοίαν ἀμφιδακρυεῖ.
 Οὕτως ἐκείνη συμπαθῶς ἡ παρθένος
 λαθοῦσα τοὺς τέσσαρας, ὡς κοιμωμένη,
 230 Γνάθωνα, Μυρτίωνα τὸν φυτοσπόρον,
 καὶ μὴν Χαρικλῆν καὶ τὸν αὐτοῦ πατέρα,
 ἔκραζε κυπτάζουσα πρὸς Καλλιγόνην·
 ἔτυπεν εἰς τὸ στέρνον, ἀνεκεκράγει
 μετὰ στεναγμῶν καὶ μετ' ὄμβρου δακρύων·
 235 « ὦ πολλὰ βασκαίνουσα, δυσμενῆς Τύχῃ,
 « οὐκ ἤρκεσάν σοι τὰ προσυμβεβηκότα
 « ἀλγεῖνὰ πικρὰ τῆ Δροσίλλης καρδία·
 « ἀλλὰ πρὸς αὐτοῖς καὶ τὸ λοιπὸν εἰσφέρεις.
 « Σὺ μὲν θανατοῖς παρθένον Καλλιγόνην,
 240 « Καλλιγόνῃ δὲ τὸν Κλέανδρον κτιννύει·
 « ὁ δὲ Κλέανδρος τοὺς ἐκείνου γνησίους·
 « οὐ συνθανατοῖ, τῇ δὲ τούτων καρδίᾳ
 « λύπης τοσαύτης ἀντιπέμπει πικρίας.
 « Θρηνῶ σε τοῖνον, ὦ κόρη Καλλιγόνῃ,
 245 « συμπαρθένε, κλαῖω σε γῆ κεχωσμένην,
 « ἀντὶ Κλεάνδρου τοῦ προσεγγηκότος,
 « τοῦ συγγενειούσαντος ἡμῖν ἐν ξένοις·
 « Θρηνῶ σε μητρὸς καὶ πατρὸς στερουμένην,
 « καὶ φεῦ! θανοῦσαν, ἀλλὰ μακρὰν πατρίδος,
 250 « ἦν οὐ κατεῖδον, οὐ συνῆλθον εἰς λόγους·
 « οὐκ εἰς χαρὰν ἔστερξα καὶ προσεπλάκην,
 « ἐν συμφοραῖς οὐκ ἔσχον εἰς λύπης ἄκος.
 « ὦς εἶθε καὶ Κλεάνδρον οὐκ εἶδον πάλαι,
 « καὶ συμμετέσχον καὶ τροφῶν καὶ δακρύων!
 255 « Σὺ δ' ἀλλὰ δέξει τὴν ἐμὴν θρηνηδίαν,
 « ἦν ὡς χοὰς νῦν πενθικᾶς ἐσπείσά σοι »
 Εἶρηκε ταῦτα, καὶ μετ' αἰδοῦς κοσμίας
 Γνάθωνος αὔθις ἀντεσηῆλε τὴν στέγην·
 ἔθεν, ξενίσας τοὺς γέροντας ὁ Γνάθων
 260 σὺν τοῖς τέκνοις σφῶν, ἀμφοτέρωθεν ἡμέραν,
 ἔκει θέλοντας καρτερῆσαι μὴ πλέον,
 τέλος προσελθὼν καὶ προσειπὼν ἀσμένως,
 καὶ γνήσιον φίλημα δοὺς τοῖς ἀνδράσιν,
 εἰς δευτέραν, ἐπεμψε πρὸς τὴν πατρίδα.
 265 Τῆς οὖν θαλάσσης εὖ κατεστορεσμένης,
 οὐ πνεύματος πνέοντος δλκαδσφορόρου,
 οὐ τῶν κυμάτων ἀμφικυλινδουμένων,
 οὔτοι προσηνοῦς ἡμερωτάτου πλόου
 τυχόντες, ἐστέλλοντο πρὸς γῆν φιλιτάτην.

At mane pulcherrima Myrtionis vetuli filia accedens ad
 Calligones sepulchrum novo id lacrymarum libamine riga-
 bat.

Nam feminae, quae facile ad teneros affectus moventur,
 aliena etiam desunt infortunia, et in faciles statim prorumpunt
 lacrymas.

Non enim in praesentibus tantum infortunii dolere con-
 sueverunt, largosque effundere fletus, praesertimque si quis
 e vita excesserit; sed diutissime perque longa annorum
 spatia tristem recolentes memoriae lacrymis usque pa-
 rentant.

Sic Drosilla affectu percita misericordiam, clam Gnaethone,
 Myrtione patre, et Charicle, patreque Chariclis, qui eam
 somno sepultam esse rebantur, in Calligones arcam demisso
 capite, pectus tundebat, clamabatque gemitus inter effu-
 sumque lacrymarum rorem :

« O invida, o crudelis Fortuna, non tibi fuere satis tet-
 « amaritudines quibus antea Drosillae cor satiasti, sed pra-
 « teritis cumulum imposuisti malis.

« Virginem perimis Calligonen, Calligone Cleandrum
 « letho tradit; Cleander vero amicos secum quidem non
 « infert tumulto, sed ipsorum pectora acerbissimis pungit
 « sollicitudinibus.

« Proinde virgo, delfeo te, Calligone, virginem; lugeo te
 « defossam terra, quum te non possit lugere Cleander jam
 « ad plures profectus, nobis olim longinqui comes per ex-
 « teras regiones itineris.

« Lugeo te matre patreque carentem, et heu! a patria
 « procul vita functam; te quam videre et alloqui mihi non
 « datum est; quam laeta amare et osculari non potui;
 « quam in aerumnis non habui doloris solatium

« Atque utinam nec Cleandrum vidissem unquam, nec
 « fuissem ipsi mense socia lacrymarumque!

« Nunc tamen meos benigna gemitus accipe, quos
 « inoesta tibi fudi libamina. »

Haec fata, pudico gressu Gnaethonis tecta repetivit.

Gnaethon, qui senes ambo cum liberis, primo die, exce-
 perat hospitio, altero, nolentes jam diutius commorari,
 adiit, salutatoque amice osculatus, in patriam rursus ten-
 dentes demisit.

Placidum stabat mare, silebant venti navibus inimici;
 nullae volvehantur minae fluctuum; et, nacto leni et com-
 modissimo navigio, amata petiere littora.

- 270 Ἐπεὶ δὲ, προσπλεύσαντες ἡμέρας δέκα,
φθάσαιεν ὀψὲ καὶ πρὸς αὐτὴν πατρίδα,
καὶ τοῖς ἐπευκτοῖς ἐμπατήσαιεν τόποις.
ὁ μὲν Χαρικλῆν ἀπογεννήσας Φράτωρ
μεθεῖλε Μυρτίωνα πρὸς τὴν οἰκίαν·
275 ὁ δὲ Δρόσιλλαν ἐκτοκέυσας Μυρτίων
ἀντιμεθεῖλε τοῦτον ἀμφὶ τὸν δόμον·
αἱ μητέρες δὲ τοῦ νέου καὶ τῆς κόρης,
Ἴδυπνὸν τε καὶ σὺν αὐτῇ Κρυστάλη,
ἐπεὶ τὸ συμβὰν ἐκμάθοιεν, εὐθέως
280 ἐκεῖ δραμοῦσαι, προσπλακεῖσαι τοῖς τέκνοις,
τοῖς τῆς χαρᾶς ἔλουον αὐτοὺς δακρύοις.
τὸ προσφιλὲς δὲ μητροπάτριον γένος,
ὁ πατριώτης ὄχλος, ὁ ξυμφυλῆτης,
συνεκρότου, ἔχαιρον, ἐσχίρων μέγα,
285 ἠγαλλίων ὁποῖον, ἀλλὰ καὶ πόσον!
Οὔτοι μὲν οὕτως εἶχον· εἷς δὲ τις φθάσας
ὁ πρῶτος αὐτῶν, ἱερεὺς Διονύσου,
ἐπιτρέπει τάχιστα κατειληφέναι
εἰς τὸν νεῶν σύμπαντας αὐτοὺς τοὺς ὄχλους,
290 ὡς ἂν συναρμόσαιτο τῷ Χαρικλεῖ
νύμφην Δρόσιλλαν εἰς διμιλίαν γάμου.
Ἐἶρηκε ταῦτα, καὶ διπλοῦς παραυτίκα
κλάδους παρασχῶν ἀμπέλου τοῖς νυμφίοις
εἰς τὸν νεῶν εἰσῆξεν ἅμα τοῖς ὄχλοις.
295 Τί γοῦν τὸ λοιπόν; συζυγεῖσα πρὸς γάμον
νύμφη Δρόσιλλα τῷ Χαρικλεῖ νυμφίῳ,
καὶ πρὸς δόμους ἀχθεῖσα τῶν γεννητόρων
μετὰ στεφάνων καὶ κρότων καὶ κυμβάλων,
ἐν ἑσπέρα μένουσα παρθένος κόρη
300 γυνὴ πρὸς ὄρθρον ἐξανέστη τῆς κλίνης.

Post decem dierum navigationem, ipsam sero vespere tetigerunt patriam optatoque vestigia fixerunt solo.

Tum Phrator, Chariclis pater, Myrtionem ad suam trahebat domum; Phratorem vicissim ad suam pater Drosilla Myrtion.

At matres juvenum Hedypnoe Crystalleque, re cognita, statim accurrentes, amplexataeque liberos, lætis ipsos rigabant lacrymis.

Et cari ab utraque stirpe propinqui, civesque tribulesque, plaudebant, præque gaudio saliebant alacriter, immane quantum gestientes.

Interea, supervenit Bacchi sacerdos, vir primarius, hortaturque irent ad templum ocissime turbam populi totam, Charicli scilicet virginem Drosillam connubio juncturus.

Dixit, et vitis ramusculo sponso utrique dato, ambos una cum populo ad templum duxit.

Quid igitur reliquum restat? Charicli in conjugium tradita, dein ad paternam deducta domum, inter coronarum jactus, plaususque, et cymbalorum multiplices tinnitus, Drosilla, quæ vesperi virgo erat, mulier mane surrexit e lectulo.

HQ
461
H57

Hirschig, Guillelmus Adrianus
(ed.)

ΕΡΩΤΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 14 15 20 01 007 2